

KÖPRÜLÜ KÜT.
666
M. Asım BY.

٦٦٦

الجلد الاول من ترجمه قاموس

❋ ❋ ❋ سبب طبع کتاب مستطاب بودرکه ❋ ❋ ❋

چون حالا اورنك آرای سلطنت عظمی وباریکه پیرای خلافت کبری پادشاه جهان شهنشاه
کیتی ستان سرورسریر جهانبانی داورکشورفرمانرانی اسوۀ سلالۀ عثمانی نخبۀ خاندان خاقانی
خدایکان فرخنده جناب خداوندهمایون القاب فلك قدرت ملك سیرت شهاب ضمیر عطارد تدبیر
فرپیکر زهره منظر خورشیدلقا مشتری سیما بهرام صولت کیوان مکانت فرازندۀ رایات سروری
فروزندۀ مشکاۀ دین پیغمبری قبلة الحاجات کعبة المناجات تمیمۀ بازوی ملت احمدی تعویذ کردن
شریعت محمدی کامل وعالم وعارف کان جواهر هنر ومعارف جامع اخلاق حمیده مجموعۀ جمائل
شمائل پسندیده دانندۀ مقادیر ارباب علم وکمال دادندۀ رواتب ومراتب اصحاب استیهال مدار امن
وامان عالم ملاك ممالك وملل وامم حامی الغزاة الموحدین ماحی البغاة الملحدین هادی الحقیقه
مهدی الطریقه محمدیّ الخلیقه محمودیّ السلیقه امیرالمؤمنین امام المسلمین ظل الله فی الارض
خلیفة رسوله القائم بالنفل والفرض سلطان البرّین خاقان البحرین خادم الحرمین المحترمین مطهر
البلدین المکرمین السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان الغازی عبدالحمید خان
ایدالله تعالی معالم دولته وشید دعائم سلطنته وجعل الدهر مغتنما بوجوده الاکمل الاعلی والخلق متنعما
بجوده الاشمل الاوفی افندمز حضرتلرینك زمان یمن اقتران سلطنتلری خیرالازمان ورواجگاه علم وهنر
وعرفان اولمغله مایه دار بضاعۀ حیثیت اولان علماء وارباب معرفت همیشه تألیف وتصنیف مثللو آثار علیۀ
علمیه ابرازینه مبادرت ایلدکجه عوارف عامّ الشمول جهانبانیلرندن هر بری واپه مند نصاب کامرانی اوله کلوب
بوملابسه ایله حالا طبع وتمثیلی خصوصنه مأمورا ملازمتکار اولدیغمز اوقیانوس بسیط ایله نامدار قاموس محیط
ترجمه سی بوندن اقدم درکاه فلك دستکاه ملوکانه لرینه تقدیم اولنوب برمدّت مرتبا مطالعه سنه توجیه
باصرۀ امعان ودقت بیورلدقده اول پادشاه آکاه وشهنشاه باانتباه حضرتلری کتاب مرقومك ❋ ولارطب
ولایابس الافی کتاب مبین ❋ سرّجامعیتنه مظهر وکنز رمز ❋ ولاخطر علی قلب بشر ❋ اولدیغی تیقن
ونفس قاموسدن برمادّه نك کماهوحقها استفاده واستیفاسی تقاصر همم سببیله رسیدۀ رتبۀ تعذر وامتناع
اولدیغی کذلك ترجمه سی اولان اشبو اوقیانوسك دستیاریٔ قلم نساخ ایله استنساخ اولنمسی عدمدن کتابه
قلت اهل کتابه حسبیله درجۀ ندرت وانقطاع بولدیغی وجدان صوابدان شاهانه لرنده تبین ایلمکله طبع
وتمثیل برله نسخ کثیره سنك تحصیل واعدادی کتاب مرقوم بالجمله آیات شریفه واحادیث منیفه نك لغات
واستعمالاتنه دائر حقایق ودقایقی حاوی واساس شرع مهذب اولان لسان پاکیزه بیان عربه مخصوص
لهجۀ جلائل ورقائقی محتوی اولمق ملابسه سیله کتب محمدیه نك توفر وازدیادینه بادی اولدیغنه مبنی
التشبث بالسبب هوالتشبث بالمسبب ❋ تمسکیله شریعت احمدیه یه محض امداد وبرفحوای صدق احتوای
تعاونوا علی البرّ والتقوی ❋ عامۀ طلاب علومه یاوری واسعاد اولدیغی مجلای صور اسرار لاهوت ومطرح
اشعۀ انوار ملکوت اولان ضمیر منیر حقایق آشنای شهریاریلرینه الهام باری وفی الحقیقه طرف اشرف
ملوکانه لرینه موجب اجر جزیل ومستجلب ذکر جمیل اولوب وبومادّه اکثر اصحاب رشد وانتباهك دخی
صمیمی مطلوب ودلخواهلری اولدیغی مرآت دل عالمنمالرنده غیرمتواری اولمغله برمبتغای ❋ الاابتغاء
وجه ربه الاعلی ❋ کتاب مرقومك طبع وتمثیلی ضمننده ارادۀ فائض الافادۀ خدیویلری جلوه پیرای منصۀ
ظهور واولبابده مثال واجب الامتثال خسرویلری صورتغای رصدکاه صدور بیورلدی ومصلحت مرقومه یه
خدمۀ دولت علیه لرندن بوبندۀ قدیم وچاکر اخلاصکار مستدیم حالا محاسبۀ اوّل سید عبدالرحیم محب
قوللری اختیار واول دنیوی واخروی اجر وثوابی محتوی خدمت خیریه یی ذمت اهتمام کمتری یه احاله برله
مظهر امتیاز واعتبار بیوردیلر بنا برین بندۀ دیرینلری دخی درحال دارالطباعه جانبنه قادمه جنبان
استعجال اولوب طبعخانه یه وبالجمله اقلام وادواتنه نظر انداز امعان اولدقده اوّلا طبعخانه مشرف ویرانه
اولمغله تجدید کونه تعمیری الزم وثانیا جمیع اقلام وآلات سائره بالکلیه فرسوده وعملنده اولمق حسبیله آنلرك
دخی تجدید وتعمیرلری اهمّ اولدیغنه مبنی بعد الاستیذان ضربخانۀ همت والا نعمت شاهانه دن استدرار
نقد عنایت اولنه رق طبعخانۀ خرابه نهاد تعمیر وآباد قلنه قدنصکره اقلام فرسودۀ مذکوره یه مقدار وافی

رصاص انضمامیله ازسرنو ذوب وتصویغ وچرخلرك وسائر ادواتك دخی تعمیرلرینه سعی بلیغ اولنوب وخرابیٔ
طبعخانه سببیله عامۀ عمله وخدمه لری پراکنده اولمغین اطرافدن جلب اولنه رق مهما امکن اسباب لازمه سی
صورتیافتۀ ترتیب ونظام اولمغله برموجب فرمودۀ حضرت پادشاه انام کتاب مرقومك طبع وتمثیلنه بسمله
خوان ابتدا وبعونه تعالی بواثناده رسیدۀ حدّ انتها اولدی واهمّ امور طبع اولان تصحیح خصوصنده مترجم
کتاب دخی کل یوم هر صحیفه نك تصحیح وتنقیحنده نظر دقت وامعانلری درکار اولمغله بتوفیقه تعالی کتب
مطبوعۀ سائره یه نسبتله راست ودرست اولمق هرچند اغلب ملحوظ ایسه ده انشاالله الرحمن شرفیافتۀ نکاه
شهنشاه جهان بیورلدقده حسب البشریه وقوعیاب اولان قصور وکسور سرپوش عفو وعنایت کریمانه برله
مستور بیورلمق مسئول ومستدعادر همان ربّ مستعان حضرتلری ولیّ نعم عالمیان روح بدن اهل ایمان اولان
پادشاه جهانپناه وشهنشاه فلك بارکاه افندمز حضرتلرینك وجود عالمسود همایونلرین اخطار
واکدار کردوندن مأمون وعمر واقبال وشوکت وفرّ واجلال ومنقبت روز افزونلرین
خلود ودوامه مقرون ایلدیکی حالده دراریٔ ذراریٔ خورشید لقالریله دائما دیدۀ
دل وجانلرنی روشنا وهمیشه خاطر فاخر ملوکانه لرنی لبریز سرور وصفا
ایدوب سایۀ جهانپنایۀ شاهانه لرنده عامۀ عباد وبلادی آسوده
ومعمور وکافۀ ارباب علم وحیثیت واستعدادی رواتب
عطایای علیه ومراتب سنایای بهیۀ داورانه لریله
ممنون ومسرور ایلیه آمین ❋ آمین
آمین لاارضی بواحدة ❋ حتی
اضیف الیها
الف آمینا
م م
م

٦٦٦

اسبح الله واقدسه واستمنحه التوفيق والتمسه حامداله جل ثناؤه وهو المحمود فى كل اللسان وعائذا به وعابدا
لحضرته جم عطاؤه وهو المعبود على الحقيقة فى جميع الملل والاديان وهو الجواد المنان الذى قلمس جوده كقاموس
وجوده متفسح عن ساحل امكان البيان لايجرى فيه فلك القلم ولايجزى على عوم حومته سباحة بنان العقل والاذعان
مجارى الانفاس منسدة عن احصاء حصاة ساهرة آلائه ومسارى سفائن مدركات الاكياس منصدة عن جواز المجاز
من معبر تعبير نعمائه فما اعظم شانه وما افخم سلطانه ومصليا على النبى الهادى الامين الذى انزل عليه القرآن بلسان
عربى مبين فما نطق عن الهوى وما ضل وما غوى وبه مناطق نواطق المعارضين قد انطوى وانشق شقة لواء
المترفعين المعترضين ثم التوى وانخرقت اشداق البلغاء المتشدقين وانفلقت اكباد النبغاء المفلقين فاقر وابعد
ما اصروا بانما هو ليس الا وحى يوحى وهو نقطة دائرة الكون والمكان وكعبة زائرة حريم الوجود والامكان مليك
ملك لولاك سلطان سرير وما ارسلناك محرم لسر سرادق او ادنى حاو على فحواى مسئلة ما اوحى نبى نبيل نبيه بسيم
صفى اصيل وجيه وسيم محمد المحمود الممدوح السير مبتدأ مؤخر مقدم الخبر وهو الذى لا تسع نعوت كمالاته حوصلة
الارقام ولو ان ما فى الارض من شجرة اقلام ومسلما على آله الكرام وصحبه اصحاب المجد والاحترام الذينهم حماة الملة
الزهراء وهداة الطريقة الحقيقة البيضاء وفراس ميادين الدين المبين وحراس شوارع الشرع المستبين وداعيا
لجانب الخليفة على الحقيقة كريم الخليقة وطيب السليقة وهو السلطان الاعظم والخاقان الاكرم مالك رقاب الامم
ساحب اذيال الشوكة والحشم الذى بيد اقتداره مقاليد الزمان وفى كف كفايته ازمة مصالح نوع الانسان ماحى آثار
ظلام الظلم والعدوان حامى حوزة الاسلام عن غمام غموم الجور والطغيان المجاهد المجتهد فى امر الدين الغازى
فى سبيل الله الغاذى لنفوس المرابطين قامع ارومة الكفرة قالع جرثومة الخوارج والفجرة فاتح الحرمين المحترمين
مطهر البلدين المكرمين سناء الدولة المحمديه ضياء الملة الاحمديه سيد الاسلام ونير الايام سيف الله المسلول على اعدائه
وغيث الرحمة المستغاث المبعوث لمصالح عباده من اوليائه وهو ولى نعم العالم بل انه عالم النعم مبسوط لعامة الامم عالم عامل
يحب العلماء فاضل كامل يربى الفضلاء والعرفاء ماجت بشرطة عنايته عيالم العلوم وراجت بتعهد عاطفته
بضايع المنطوق والمفهوم جبل جودى فى الجود والسخاء ساحب سحب نيسان على نيسان فى الاحسان والعطاء لناظمه

خليفة كاسمه الممدوح محمود — سر الخلافة حقا فيه موجود
فليس لى حد تعريف حقيقته — فهل يرى من يقول الروح محدود

خلد الله تعالى ايام دولته ابدا مديدا وصير سيفه وسنانه لمعبر الكفر والطغيان سدا سديدا وجعل اعداد عمره واقباله

عن

عن حد العد والاحصاء بعيدا وكل ليالبه من اليمن والجذلان قدرا وجميع ايامه عيدا سعيدا فاصبح مصباح صباح
شوكته وعلائه سراجا منيرا وظل وجه اعدائه من كآبة النكاية والنكاية عبوسا قمطريرا اما بعد اشبو شناى لجه لج
وخطا وآشناى فن هوس وهوا يعنى ابو الكمال السيد احمد عاصم عصمه الله تعالى عن كواصم القواصم پيش ازين
سوق سائقهٔ توفيق هادى المضلين ايله زبان فارسيده قاموس العجم ايله موسوم ومعلم اولان برهان قاطع نام كتاب
جامعك ترجمه‌سى خصوصنه اعمال رأس المال سعى واهتمام وبعد تيسر الختام تبيان نافع در ترجمهٔ برهان قاطع
اسميله بنام وتقديمكردهٔ حضور شهريار جنتمقام اولمشيدى شاه مشار اليه اسبغ الله رحمته عليه حضرتلرى دخى
تكثير نسخ وسيله سيله توفير منافع قصدينه مبنى طبع وتمثيلى خصوصنه امر واقدام وايسر ايامده همت مالا كلامله
رسيدهٔ حد انجام اولوب اولوجهله كافهٔ ممالك اسلاميه‌يه نسخه‌لرى منتشر وشايع وبالجمله طلاب وكتابه ضيافت عامه
وبار عام نعمت نامه اولمغين الى هذا الآن اول سماط مبسوط احساندن نواله خور منافع اولنلرك اذكار بهيه وادعيهٔ
خيريه‌لرندن دمبدم روح پرفتوحلرى شاد وخرم اولمقده در بعد برهة من الايام بوكمينهٔ كنام رشتهٔ بركردنم افكنده
دوست ميكشد هرجا كه خاطر خواه اوست كشاكشيله سير وسفر عربستان وبرزمان مصر وشام وحلب اقليملرنده
جولان ايدوب اول ميانه‌ده دعوت روحانيهٔ ابراهيميه‌يه على نبينا وعليه الصلوات الوفيه لبيك زن اجابت وبرمدت
حمامهٔ حرم صفت اول آشيانهٔ سروش آستانه‌ده ايوا كزين اقامت اولديغمز خلالنده صفاى بال
ونقاى حالله قرع مروهٔ عبوديت وميل مسعا كبى قيام مقام ضراعت ايده رك قبلهٔ حاجاته توجه واستقبال واستنابهٔ
شئون ماضى وحاله مقارن ميزاب رحمت آسا كردنفراز تسليم وابتهال وچاه زمزم مثال دهنكشاى نياز وسئوال اوله رق
استنزال مواد رحمت واستدرار غيوث فيض ورأفت اثنالرنده نديد ونظيرى ناديده وموائد فوائدى مديده وغير عديده
برأثر جليل وباقى قلان بوقبه‌ده برخوش صدا ايمش نداسنجه موجب بقاى نام وداسكش دهر بى دوام
اولدقدنصكره ذكر بالخير ايله مستوجب استرحام اوله جق برياد كار جميل رجاسى امامهٔ سبحهٔ استدعامز
اولديغچه خارق عاده تفصيلى اطنابه سرداده ترجمهٔ قاموس محيط تعبير معنويسيله سركوش سرتى سامعه زد روح
ومرأت ملهمهٔ فؤادده معانىٔ متجسمه كبى صور تمناى سنوح اولمقدن خالى اولمزايدى رفته رفته رطوبت
كاغذ نشاف آسا اطراف صحايف حواس وقوايه سارى وجسته جسته ماهيت ثابته كبى پذيراى تعين اضطرارى
اولدى كرچه برفحواى صاحب الدار ادرى بما فيها خانهٔ خلل آباد استعدادنهاد مزده ملك موجود فقيرانه‌مز اولان
اثاث ورثاث ملكه وبضاعت سنجيدهٔ ميزان اعتبار وكشيدهٔ معيار تخمين واختبارمز اولمغله اين الثريا من يد المتناول
باعدى بورسمه خلجان وهيجاندن تقاعدى ايما ايده رك لطمه زن دهان آبا وعجبا ولسان زمان دخى نواز نجاو تمناى
وصل اوهيهات نجابصحبت خورشيد ميرسد ذرات سر زنشيله كر بيانكراى لعل وعسى اولور ايدى والحاصل
بوساحل نشين بى بهركىٔ صناعته نسبت اول عباب قعرنايابده دستيازىٔ سباحت غيرمقدور واقبال مدبر فطرى
وثروت مفلس طبيعى كبى حيز امكاندن دور اولوب لكن امثال اين زقدرت يزدان بعيد نيست تسليه سنجه
پرتوداد خدايه قابليت ومايه غيرمشروط واشكال باهرة الاشكال امور معضله سرپنجهٔ قدرت قاهرهٔ ربانيده
مأسور ومضبوط اولمغله حقيقت كنزانمده خلق جديد استعداد وابداع قوت نوايجاد برله بوامر دشوار نما
اسهل من شرب الماء اوله جغنى دخى عقل فعال دمبدم بال پربلباله تلقين والهام وناطقهٔ قدسيتله تبيين وافهام
ايدر ايدى وما ذلك على الله بعزيز وقتا كه مدينهٔ منوره‌يه على ساكنها الصلوات المزهره عود وارتحال وخاك پاك
تابناك روضهٔ مطهره ديدهٔ مسكنت وابتهاله اكتحال اولندقده بعض نجباى عباد ارشاديله رعايت سنت سنيهٔ
استخاره اولنمغله بعض مرتبه اشارهٔ موجب البشاره تجليسى معناى سانحهٔ معهوده‌يى تأكيد ومبناى فاتحهٔ
مسروده‌يى تشييد ايلمشيدى بعد قضاء الوطر جاذبهٔ قسمت مقدر ايله سارع شارع آستانهٔ سعادت اثر اولوب
غب الورود بعض اعزهٔ ذوى الاحترامه اشمام شمامهٔ شيوهٔ مشهود اولندقده اين حالت از بدايع قدرت غريب
نيست مسهله‌سنى ايراد ايله تسهيل اسباب معدات وتنسيق ادوات مهمات خصوصنى ارائت وانبا ومن صمم العزيمة
ساعده التوفيق وعاضده التلفيق مساعده‌سنى ايما ايده رك تشويق واغرا ايلمزيله هادى السبل درگاهنه توكل
وسلطان الرسل روحانيتنه توسل برله نيت خالصه وعزيمت صادقه‌يه مقرون حسبة لله تعالى بيك ايكيوز يكرمى سنه‌سنك
رمضان شريفى غره‌سى كوننده اول بحر بيكرانه كشتى ران ابتدار واعتنا يعنى قاموس محيطك ترجمهٔ مصممه‌سنه
بسمله كش شروع وابتدا اولنوب بحكمته تعالى حوزهٔ قلمدن بيرون وحيطهٔ رقمدن افزون لاينقطع تصادم
امواج موانع وتراحم افواج روادع تحدث وتكوندن خالى اولمزايدى بااين همه يارىٔ حضرت بارى ايله بازوى

اقدام عارضهٔ فتور ورخاوتدن مصون ونیروی اهتمام شائبهٔ کسل وملالتدن مأمون اولوب پنج ساله قریب
ولوج شامدن بلوج بامه ومطلع شفقدن مقطع فلقه‌دك مانند قضایای متصله بی سکتهٔ تراخی وفاصله صرف
همت بیهمتا وافراغ مساعئ وسع وسبعة الانحاء ایده رك الحمد لله تعالی اشبو ایکیوز یکرمی بش سنه‌سی
ذی القعده سنك لیلهٔ بدرنده رسیدهٔ درجهٔ حسن انتها اولمغله الاوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط
اسمیله مسما اولدی وچون علوم عربیه جملهٔ آداب شعائر شرعیه‌یی مشتمل وکافهٔ اسرار نوامیس وضعیهٔ الهیه‌یی
متکفل اولوب حریم کعبهٔ حصولنه وصول وولوج ره پیمائ سماء لغت عربه موقوف وشرفات غرفات معرفتنه
اشراف وعروج اول زبان مهذبله صورتپذیر اولدیغی معلوم عامهٔ اهل وقوفدر والحالة هذه کتاب قاموس
بلامبالغه کافهٔ لغات عربیه‌یی حاوی وقاطبهٔ امثال واستعمالات ادبیه‌یی محتوی اولدیغی لاعطر بعد عروس
فایحه سنجه بالجمله اصحاب حس وشعوره محسوسدر مؤلف مرحومك دیباجه‌ده تصریحی اوزره التمش جلد
اصل جامعك خلاصه وصفوه سی وایکی بیك عدد کتب عربیه‌نك صریح ونقاوه سی اولوب ورسیدهٔ رتبهٔ اعجاز افراط
قصر وایجاز وضیق عباره وجزؤ لایتجزی مثابه سنده لمحه واشاره‌لری والحاصل دانهٔ خردله کرهٔ عالم کنجیده
وحوصلهٔ قطره‌یه عنصر آب آکیده اولمق مسئله سنی مذکر برمعنا اولدیغی مطالعه کذارانه مستغن عن الانهاددر دربوز
اللی سنه‌یی متجاوزدر که الی الان اساتذهٔ پیشین وجهابذهٔ دیرینه‌دن برصاحب فضل وبیان کتاب مرقومك ترجمه‌سی
خصوصنه تصدی واول خطهٔ خطیره‌یه پای افراز عزم وتعدی ایلمدی لدی البحر برسر آوردهٔ طبع حقیر اولان اشبو

جرّ عنی بجرعة باقیة — من فضل ذاك المجلس الفاخر
فقلت سؤرا قال لی اشرب وقل — کم ترك الاول للآخر

تضمینی اوزره بمنه تعالی محضا توفیق ربانی وتوقیف یزدانیله اول نعمت عظیمه وفیاضهٔ جسیمه‌ایله بو بنده‌لری
بهره‌مند ومقدما برهان قاطع وبو دفعه قاموس محیط ترجمه‌لرینه مظهریتله لغت عرب وعجم ملکتنك فتح وتسخیری
نصیب عبد مستمند اولدی ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء وبو اثر شریف وکتاب منیف محض موهبهٔ
رب لطیف اولدیغی امر مقرر ومخصوصه علم حدیث وتفسیره عین عون اولمغله شرع مطهره مظاهرتی کالشمس
فی الظواهر اظهردر بو ملابسه‌یه مبنی دائما ظلّ ظلیل عاطفت شاهانه‌لرنده آسودهٔ آسیب روزکار والوان نعم
والطاف پادشاهانه‌لریله دلسیر وبرخوردار اولدیغمز حالا اریکه آرای خلافت عظما واورنك پیرای سلطنت کبرا اولان
شهریار عالم وشهنشاه اکرم افندمز حضرتلرینك حسنات ایام سعیده‌لرندن معدود بلکه حسنهٔ مجسمهٔ زمان بهبود
خسروانه‌لری اولدیغی وارستهٔ قیود شهود اولمغله انشاء الله الرحمن مجلای فیوضات غیبیه وملهمهٔ شئونات
قدسیه اولان قلب انور شاهی وضمیر صفاپرور پادشاهیلرینه صورت طبع وتمثیلی باالهام الهی رونمون واولوجهله
طلاب شریعته بسط سماط مکرمت روزافزون بیورملری مانند اوراد صبح ومسا همیشه عامهٔ اسلامیانك مسئول
ومستدعالریدر ولیل ونهار مستغرق تیار عنایت علیه‌لری اولدیغمزه متشکر اسم سامئ خسروانه‌لری دیباجهٔ
پر ابتهاج بلکه کتاب مستطابه سرتاج قلنمغله نام نامئ شاهانه‌لری صفحهٔ بقاء ودوامه قید وادراج اولندی علی الحقیقه
اول اکرم خلیقه برخلیفهٔ اعظم درکه مسند مشید خلافت ومرکز ممهد سلطنت وجود محمود وعنصر
مسعودلریله رشك علیین وغبطه کاه عرش برین اولدقلری هنکام خجسته انجامدنبرو اقصای مطالب ودلخواهلری
لوای کلمة اللهی اعلا وقصارای مقاصد دل آکاهلری احکام شریعت غرای احکام واجرا واقدم کافهٔ اجتهادلری
غزا وجهاد واهمّ قاطبهٔ اراده وارتیادلری تأمین وترویح عباد وعمدهٔ افکار صائبه‌لری قطع بنیان کفر وعناد
وزبدهٔ اذکار صادقه‌لری رفع شوائب شر وفساد ایلمکدر وبرسلطان رفیع الشان ومنیع العنواندرکه شرفهٔ عرش
رفعتلرینه رسائ کمند خیال محض وهم وخیال محال وفراز طاقدیس جاه وجلالتلرینه حرمان درك وتقرّب
حسرتیله عقل فعال پیچیدهٔ عقال انفعالدر وبرقهرمان صف شکن ودشمن فکندر که رمح خطارلری همواره
میانهٔ جان دشمنانده خاطرهٔ درون کبی جائل وتیر خارا کذارلری جکرکاه اعداء وبدخواهانه قسمت ازلیه اولمغله
همیشه سهم صائب کبی واصل اولمقده‌در اکر درکاه فلك بارکاه خسرویلرینه جمشید پیشدادی رهیاب ادراك
وشول اولیدی البته جامنی کچکول جرّ وسئوال ایلرایدی وکاووس کیانی دیوانخانهٔ کردون اشتباه داوریلرنده
مهتر کوس زن اولمق امنیه سنه کوکسی کورلمکله دسته چوب تحسرّ ایله سینه‌سن دوکرایدی

شه شاهان جهان حضرت سلطان محمود — که درش پادشهان راست همه جای سجود
غزنوی مبند اکر عهده رسای عهدش — چوایاز از خصکئ در درکاهش بود

سماك رامح سلاحدارلغی هواسیله حالا بحر خضرای فلکده سمك وار مضطرب وبیقرار وبرجیس فضائل انیس
دار السلطنهٔ سنیه‌لری قضاسنه درر یاخود درّ مکنون کتابلرندن امتحان داعیه‌سیله طرف جناب فتوی پناهی‌یه
بالتوسل مشتری وطلبکار وماه تابدار اظهار ماهیتیله رکاب مستطابلرنده التون اسکفلی پیك دوان اولمغی جویان
وعطارد معارف شعار دیوان سپهر ایوانلرنده کاتب السر یاخود وقعه نویس اولمق خلیاسیله خامه کبی پویان اولمقده‌در
فی الواقع عامهٔ عالمیانه ظاهر وساطعدر که اول شهریار کریم الشمائل جامع محسنات اخلاق وخصائل ومجمع اشتات
کمالات وفضائل اولوب علم وهنر ومعرفت وتقید احکام شریعت ودیانت وامانت وخط وقلم وکتابت خصوصا
بحر بلاغتده اجرا ایلدکلری جوارئ منشآت ترسل وانشاء ایسه نفایس تفاریق بدیعه ایله مشحون وفقرات
براعت آیات منثورهٔ متلالیاتی برمفحوای اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا درر دری ضیانمون اولمغله فن آشنایان
فصاحته لکنت فرمای حیرت اولمقده‌در وفن فروسیت وشهسواری وشیوهٔ جریدبازی ونیزه کذاری وتفنك
اندازی وتیغ پردازی ولطف وعطا وکرم ورأفت وسخا ورشد وروّیت ودربت ودرایت وعقل کامل
وذهن وذکاء شامل وقدردانئ ارباب علم وکمال وعیار آشنائ اصحاب فضل ومقال والحاصل مکارم خصال
ومحامد سجایاء وفعالده دورهوشکدنبرو سلاطین سالفه‌ده عدیلی عدیم الورود وتواریخ سابقه‌ده نظیر وجودی
ناموجوددر اول پادشاه اسلام وظلّ الله علی الانام خلیفهٔ بی خلاف خدیو مملکت عدل وانصاف اجلّ ملوك
عالم افضل سلاطین امم شهریار کردون تخت تاجدار پیردانش وجوانبخت فریدهٔ صدف جهانبانی کزیدهٔ
نسل نبیل خاقانی تمیمهٔ بازوی ملت بیضاء تعویذ کردن شریعت سمحاء الغازی فی سبیل الله المجاهد لاعلاء
لواء کلمة الاله فاتح البلدین خادم الحرمین مسخر حصن بلغراد مخلص دار الجهاد عن استیلاء اهل الکفر والعناد
ناظم الممالك حاسم عروق القطاع عن الطرق والمسالك السلطان ابن السلطان الغازی العدلی محمود خان
ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان ادام الله وجوده وابقاه ووفقه لما یریده وتمناه حضرتلرینك الی هذا الآن
ابراز بیوردقلری مآثر جلیله ومفاخر جمیله بیکانهٔ حدّ وپایان وهر بری برشهنامهٔ منقبت عنوان اولمغه شایاندر
همان جناب مجیب الدعوات ومفیض الحاجات جلّ شانه ودلّ برهانه اول پادشاه بیهمتا وشهریار جهانکشا
حضرتلرینك باعث آسایش اکوان وموروث آرامش عالمیان اولان سایهٔ هما پایهٔ همایونلرینی مانند ظلّ طوبا مدید
ویمن وسعادت واقبال وبخت وفیروزی واجلال روزافزونلرینی مثال نعیم جنة المأوی مزید برمزید ایلدیکی حالده
شانهٔ تدبیر زودتأثیرلریله کیسوی مجعد احوال جهانی تسریح ودائما فوز ونصرت وامن وامان وراحتله سرجملهٔ
اسلامیانی تنشیط وتفریح ووجود عالمسود شاهانه‌لرینی سریر سلطنتده الی یوم القیام قائم ونیر فر وشوکت پادشاهانه‌لرینی
بیت الشرف سعد ومیمنتده پاینده ودائم ایدوب دستخوش جنان وشمامهٔ دل وجانلری اولان شهزادکان نجابت
نشانلرینی همیشه طول عمر وعافیتله احداث کرد وندن محفوظ وعین وقایهٔ صمدانیله ملحوظ وصبح ومسا
دیدار ضیا مدار خجسته لقالریله دیدهٔ جهاندیدهٔ داوریلرینی روشنا وطبع مکارم منبع خدیویلرینی پرصفا
واکسیر عجیب التأثیر نظر عنایت پرور کریمانه‌لرینی زمرهٔ علماء وفرقهٔ فضلاء حقلرنده تسویغ
وارزان وقدر وحیثیتلرینه حرمت ورعایتلرینی کما کان مستمر وجاودان ایلیه اللهمّ ادم
دعة الاسلام بادامة ذاته ذی العز والاحترام وانم عیون الانام بایقاظ سیف سطوته
الحسام علی مرّ اللیالی والایام واجعل التوفیق مقارناله فی جمیع
حرکاته وسکناته والفوز والنصر تابعا لارائه
ومتابعا لراياته آمین ثم آمین بحرمة خاتم
الانبیاء والمرسلین

م م
م

٦٦٦

الحمد لله الذی شرح صدری لشرح دیباجة القاموس والصلوة والسلام علی المصطفی الذی انزل علیه الناموس
وعلی آله وصحبه ذوی نفایس النفوس ماغرّدت عنادل الاقلام علی ایك السطور فی ریاض الطروس امابعد
معلوم اصحاب فهومدر که دیباجهٔ قاموس خلیج اوقیانوس اولان بحرهرمز مثال اجناس جواهرزواهر ایله ما لامال
وغواص فکر واندیشه یه قعر وغورینه وصول ممتنع الاحتمال مثابه سنده اولوب الفاظ وعبارتنده مندمج وفقرات
وسجعاتنده مندرج اولان حسن انسجام ولطف جزالت وسلاست وانتظام وفنون محسنات وصنوف مزیّنات
ومبینات واستعارات وترصیعات ومعانئ بدیعة البیان ومبانئ متینة الارکان وصنایع عربیه وروایع ادبیه
وانواع فصاحت واصناف بلاغت بالجمله شناور دریای علم وفضیلت عندنده روشنا وترجمه‌سی خصوصی
مقامات حریری ترجمه‌سی کبی اهدار اصل اصیل اوله جغی ارباب نهایه مستغن عن الانهادر بناءً علیه دیباجهٔ
مرقومه‌نك ترجمه‌سی امری استهجان ومفید ومضبوط وموجز ومربوط شرح اولنمسی سنجیدهٔ میزان استحسان
اولمغله وجه مذکور اوزره ملخص ومخلص اشبو شرح دلکشا متوکلا علی الله تعالی ترقیم واملا وهر فقره‌نك
متضمن اولدیغی صنایعی فردا فردا ایضاح وتطبیق وتصریح وتحقیق ایلمك دخی اطناب واملالی موجب اولمغله
بعض اهمنه تلمیح وتلویحله اکتفا اولندی وقبل الشروع مؤلف اصل اصیل فاضل فاقد العدیل علیه رحمة
الرب الجلیل حضرتلرینك تراجم احوالی عصرینك فریدی اولان شارح قاموس السید مرتضی الزبیدی مرحومك
تحریر وبیانی موجبنجه بو محلده رسم وترقیمی جسبان وموافق وجدان اولمغله اول میدانده یکران کلك سریع
الجریانه ارخای عنان قلندی خفی اولمیه که مؤلف علیه الرحمه حضرتلرینك کنیه‌لری ابو طاهر واسم سامیلری
محمد بن یعقوب بن محمد بن یعقوب بن ابراهیم بن عمر بن ابی بکر بن محمود بن ادریس بن فضل الله بن الشیخ ابی اسحق
ابراهیم بن علی بن یوسف الشیرازی در ولقبی مجد الدین وسلسلهٔ نسبی خلیفهٔ کزین صدیق اکبر رضی الله عنه
حضرتلرینه پیوسته در ایرانده شیراز ایالتنده واقع فیروز آباد نام بلده اعمالندن کازرون نام قصبه ده یدیوز یکرمی
طقوز تاریخنده مشیمهٔ نیستیدن سرنمون ساحهٔ هستی اولدی یدی یاشنه قدر قرآن کریمی ازبر وسکز یاشنده
واردقده پدرلریله شیرازه نقل ورحلت وآنده پدرلرندن وقوام الدین عبد الله بن محمود ومحمد بن یوسف الزرندی وسائر
اعلام علمادن برمدت استحصال مقدمانه سعی ومبادرت ایلدکدنصکره عراق سمتنه توجیه وجههٔ عزیمت ایدوب
دار السلام بغداد بهشت ارتسامده نظامیه مدرسی قاضی شرف عبد الله بن بکتاش نام سرامد فضلاء وفحولك
مجلس شریفلرینه رخصتیاب دخول وبر زمان اول شمس منیر علم وعرفاندن استفاضهٔ انوار معقول ومنقوله

مشغول

مشغول اولدی بعده بلاد شرقیه وهندیه وشام ومصر ورومی جائل وزنبور عسل بی کسل کبی هر شکوفه‌دن
نائل حظّ شامل اولوب والحاصل عامهٔ علوم وکافهٔ فنون منطوق ومفهومده بارع وکامل وخاصة لغت وادبیه‌ده
فضل قاضئ فاضلی فاصل اولدی وبدایعدن اوله‌رق فرط ذهن وذکا ایله قوّت حافظه‌یی جامع بروجود رائع ایدی
حتی سیر وسیاحتی خلالنده دخی کل لیلة ایکیوز سطر حفظ ایلمدکجه سرنهادهٔ بالین راحت اولمدیغی رسیدهٔ رتبهٔ
صحت در وبالجمله اعلام علماء معاصرین عندلرنده صكّ صحیح الثبوت فضل وکمالی ممضا وکلیات وجزئیات علومده
مهر منیر آسا فردکلی اولدیغی روشن وهویدا اولمشدر وسیر وسیاحتنده مرور ایلدیکی بلاد وقصبات اهالیسی
وولاة وحکامی تأدیهٔ مراسم تکریم واجلال له استقبال ولوازم اکرام واحترامی حقلرنده بذل واکمال ایدرلر ایدی
خصوصا سلاطین زماندن آذربیجان شاهی شاه شجاع وسلطان مصر اشرف وصاحب بغداد ابن اویس
وامیر تیمور حقلرنده اجرای حقّ توقیر وایفای عطایای غیر حصیر ایلدیلر خصوصا اساطین عثمانیه وسلاطین
خاقانیه‌دن سلطان یلدرم بایزید خان ابن سلطان مراد علیهما رحمة الرب الجواد حضرتلری تختگاه بروسه‌ده
فرمانفرمای مملکت اسلام ایکن مومی الیه دار السلطنه‌یه ورود وطرف اوضح الشرف شاهانه‌دن فوق الملحوظ
استیفای حظوظ نامحدود ایلدیلر بعده حجاز مغفرت پرداز طرفنه جمازه ران شوق واهتزاز وحرمین محترمینده
برمدت مجاورتله مظهر بلغهٔ اعتزاز اولوب اوراده قاموس محیطی تلخیص وتدوین ایلدکدنصکره یمن واقبال له
یمن سمتنه توجه واعتزامله اول اقطار واقطانی دخی مغبوط بهشت برین ایلدی اول تاریخده حکمران مملکت
یمن اولان دودمان رسولیه‌دن ملك اشرف اسمعیل عندنده نائل حسن تلقی ووقت یسیرده ماهیت مهرتابان کبی
نزد مشار الیهده دخی عیان اولمغله درجهٔ وقع واعتباری فلك چارمینه مترقی اولوب اول وهله‌ده زبید قضاسنی توجیه
وقاضی القضاة عنوانیله پایهٔ قدر ومنزلتنی تنویه ایلدیلر بعده ملك مشار الیه کندیلرندن تلمذ وکریمهٔ مکرمه‌لرینی دخی
نکاح ایلمکله دوبالا آمیزش والتیام والحاصل قریب ایامده مملکت یمنده شیخ الاسلام وقبلهٔ خاص وعام اولدی
یکرمی سنه مقدار زبید شهرنده قرار ایدوب اوخلالده دخی گاه وبیگاه زیارت بیت حضرت آله قصدیله مکررا
حرمینه تردد ونه زبیده آمد شد ایدر ایدی وملك اشرف حضرتلرینك طرف مومی الیهه علاقهٔ تام وارتباط
مالا کلاملری اولمغله همیشه دیدارلریله مبتهج ومتجمل ولحظهٔ مفارقتلرینه غیر متحمل ایدی حتی بهرسال
بالوکاله روضهٔ مطهرهٔ سید الانام علیه الصلوة والسلام طرفنه ابلاغ تحفهٔ تحیت ایچون بربرید ارسال ایلمك
دأب ملوك اولمغله مؤلف علیه الرحمه اول سنه بریدمرسول کندیلری اولمق نیازیله طرف مشار الیهه اشبو رقیمه‌یی تحریر
وایصال ایلدی که صورتی بودر بعد العنوان ❊ وکان من عادة الخلفاء سلفا وخلفا انهم کانوا یبردون البرید بقصد
تبلیغ سلامهم الی حضرة سید المرسلین صلی الله علیه وسلم فاجعلنی جعلنی الله فداك ذاك البرید فانی لا اشتهی
شیئا سواه ولا ارید ❊ پس بو مضمونده عریضهٔ مذکوره واصل دست اشرفی اولدقده کندی دست خطیله تحریر
ایلدیکی جوابنامه‌نك صورتی بودر بعد الالقاب ❊ انّ هذا شیء لا ینطق لسانی ولا یجری به قلمی فبالله علیك
الا ما وهبت لنا هذا العمر والله یا مجد الدین یمینا بارّة انی اری فراق الدنیا ونعیمها ولا فراقك انت الیمن واهله ❊ ومؤلف
مرحومك مدت عمری طقسانه متناهی اولوب اصلا قوی وحواسنه وهن وخلل طاری وشعور وحفظنه خبط
وذلل ساری اولمدی سکزیوز اون یدی شوالنك یکرمنجی ثلثاء کیجه‌سی مصحف حیاتی رسیدهٔ حدّ ختام وبلدهٔ
مزبوره‌ده اعزهٔ کرامدن شیخ اسمعیل الجرتی تربه‌سی حضیره‌سنده اول کنجخانهٔ علوم وفضائل کرچه دفین خاك
سیه‌فام اولوب لکن عمر ثانی اولان آثار جلیله‌لریله الی یوم القیام پاینده وبردوام اولمشدر تغمده الله برحمته ومتعنا
من اثر علمه وفضیلته ومرحومك آثار علمیه وتصانیف علیه‌لری حوزهٔ حدّ واحصادن بیرون وقیاس مقیاس
عقل واندیشه‌دن افزون اولمغله محض کرامته محمول قوت قدسیه اولدیغی امضا کردهٔ اصحاب عقول ونقولدر ازجمله
اصل کتاب قاموس اولان اللامع المعلم العجاب الجامع بین المحکم والعباب نام تألیفی که دیباجه‌ده اشعار ایلدیکی اوزره التمش
جلد اولوب بعده قاموسی اندن تلخیص وبنیان مرصوص کبی ترصیص ایلدی وایکی جلدده بصائر ذوی التمییز فی لطائف
کتاب الله العزیز نام تفسیری که بو ترجمه‌ده آندن خیلی استمداد وجابجا نفایس شریفه نقل وایراد اولندی ودرت جلدده
تنویر المقباس فی تفسیر ابن عباس وبر جلدده الدرّ النظیم المرشد الی مقاصد القرآن العظیم وحاصل کورة الخلاص
فی فضائل سورة الاخلاص وشرح قطبة الخشاف فی شرح خطبة الکشاف ودرت جلدده شوارق الاسرار
العلیه فی شرح مشارق الانوار النبویه ومنح الباری لسیل الفیح الجاری فی شرح صحیح البخاری که ربع العبادات
یکرمی جلده بالغ اولمشدر واوچ جلدده الاسعاد بالاصعاد الی درجة الاجتهاد وایکی جلدده عدة الاحکام

فى شرح عمدة الحكام ورجلدده افتضاض السهاد فى افتراض الجهاد والنفحة العنبريه فى مولد خير البريه
والصلاة والبشر فى الصلوة على خير البشر والاصابة فى اسماء الصحابة والوصل والمنى فى فضل منا والمغانم
المطابه فى معالم طابه وتهييج الغرام الى البلد الحرام وروضة الناظر فى درجة الشيخ عبد القادر والمرقات الوفيه
فى طبقات الحنفيه والمرقات الرافعيه فى طبقات الشافعيه والبلغه فى تراجم ائمة النحو واللغه ونزهة الاذهان
فى تاريخ اصبهان وتعيين الغرفات للمعين على عرفات ومنية المسئول فى دعوات الرسول ومقصود ذوى الالباب
فى علم الاعراب والمتفق وضعا المختلف صنعا والدر الغالى فى الاحاديث العوالى والتجاريح فى فوائد متعلقة
باحاديث المصابيح وتحبير الموشين فيما يقال بالسين والشين والروض المسلوف فيما له اسمان الى الالوف وتحفة
القماعيل فيمن يسمى من الملائكة اسمعيل واسماء السراح فى اسماء النكاح والجليس الانيس فى اسماء الخندريس
وانواء الغيث فى اسماء الليث وترقيق الاسل فى تصفيق العسل وزاد المعاد فى بانت سعاد وقصيدهٔ مرقومه نك شرحى
والتحف والظرائف فى النكت الشرائف واحاسن اللطائف فى محاسن الطائف والفضل الوفى فى العدل الاشرفى
واشارة الحجون الى زيارة الحجون وفى الدرة من الخرزه فى فضل السلامة على الخبره سلامه وخبره طائف قضاسنده
ايكى قريه‌در وتسهيل طريق الوصول الى الاحاديث الزائدة على جامع الاصول كه درت جلدده درملك ناصر بن
اشرف ايچون تأليف ايلدى وتحفة الأبيه فيمن نسب الى غير ابيه وبش جلدده مثلث كبير وبعده آنك مختصرى
واسماء العاده فى اسماء الغاده وسفر السعاده وبونلردن ماعدا مطوّل ومختصر تأليفاتى خصوصا رسائل متنوعه‌لرى
حيزبخش اولى الالباب خارج از حساب حسابدر ومنقولدركه ديار رومده اولدقلرى اثناده علماء وقت ايله غاص برنادئ
فضائل اختصاصده حضاردن بريسى مؤلف مرحومدن امام على كرم الله وجهه حضرتلرى كاتب ديوان بلند
ايوانلرينى تربيه ضمننده آوردهٔ بيان بيوردقلرى اشبو ❁ الصق روانفك بالجبوب وخذ المزبر بشنازك واجعل
خندورتيك الى قيهلى حتى لاانبغ نبغة الا وقد وعيتها فى حماطة جلجلانك عبارتيله صادر اولان امر شريفلرينك معناسنى
سؤال ايلدكده بالبداهه اشبو الزق عضرطيك بالصلة وخذ المسطر باباخسك واجعل جحمتيك الى اثعبانى حتى
لاانبس نبسة الا وعيتها فى لمظة رباطك تعبيريله تفسير ايلديلر ودمشق شامده باب النصر و باب الفرج بيننده نعل
نبوى يه متوجها صحيح مسلمى اعلام محدثيندن ناصر الدين ابو عبد الله محمد بن جهبل عليه الرحمه حضرتلرندن
بطريق الضبط والاتقان اوچ كون ظرفنده بالتمام قرأت واخذ ايلديكنى كنديسى اشبو ابياتنده اشعار و بيان ايلمشدر

قرأت بحمد الله جامع مسلم   بجوف دمشق الشام جوفا لاسلام
على ناصر الدين الامام ابن جهبل   بحضرة حفاظ مشاهير اعلام
وتم بتوفيق الاله وفضله   قرأة ضبط فى ثلاثة ايام

خلاصهٔ مقال لايدرك شأوه ولايشق غباره مثل ونديدى ناديده ونشيدهٔ ادعاى نظيرى ناشنيده آية من الايات ومعجزة
من المعجزات بروجود هما همال و برعنصر عنقامثال ايدى ومعاصرين ادباء كنديلرينك وجليلهٔ آثارلرى اولان قاموس
محيطك روضهٔ مدح وتقريضلرنده انواع نظم ونثر ايله عندليب آسا كويا و نغمه سرا اولديلر ازجمله اديب ماهر
نور الدين على بن محمد بن العليف المكى كه عليفى ايله مشتهردر اشبو قطعهٔ لطيفه ايله وجه مديحى ترشيح ايلدى

مذ مد مجد الدين فى ايامه   من بعض ابحر علمه القاموسا
ذهبت صحاح الجوهرى كانها   سحر المداين حين القاموسا

وابو عبد الله الفيومى عليه رحمة القيومى اشبو قطعه ايله رخسارهٔ وصف قاموسى توشيح ايلمشدر

لله قاموس بطيب وروده   اغنى الورى من كل معنى ازهرى
نبذ الصحاح بلفظه والبحر من   عاداته يلقى صحاح الجوهرى

وفقيه جمال الدين محمد بن صباح الصباحى بو ابيات ايله صبا خنجش جمال تقريظ وتمديح اولدى

من رام فى اللغة العلو على السها   فعليه منه ماحوى قاموسها
مغن عن الكتب النفيسة كلها   جماع شمل شتيتها ناموسها
فاذا دواوين العلوم تجمعت   فى محفل للدرس فهو عروسها
لله مجد الدين خير مؤلف   ملك الائمة وافدته نفوسها

لامعه ❁ شارح نحرير ابو الفيض محمد مرتضى الحسينى الهندى الزبيدى المصرى عليه رحمة الرب القدير اسانيد
مسلسله ايله سلسلهٔ اجازت عليه‌لرى مؤلف مرحومه متصل ومنتهى ايلمشدر كذلك اشبو مترجم حقيرك دخى

طريق خاصه‌دن شارحه ومؤلفه منتهى اولمغله جهت جامعهٔ معنويه شارحى شرح طرفنه و بو فقيرى ترجمه‌سمته
ارشاد وتوفيق وسر نسبتى اظهار وتحقيق ايلدى والحمد لله على فضله العظيم والصلوة والسلام على نبيه الكريم
وآله وصحبه اجمعين وهذا القدر يكفى فى هذا المقام الخطير فان القليل يدل على الكثير والقطرة تنبئ عن الغدير
قال المؤلف الفاضل تغمده الله تعالى بغفرانه الشامل بعد الابتداء بالبسملة الشريفة الحمد لله منطق البلغاء
باللغى فى البوادى ومودع اللسان السن اللسن الهوادى منطق كلمه‌سى انطاقدن اسم فاعلدركه بالقوه ياخود
بالفعل سويليجى قلمق وسويلتمك معناسنه‌در البلغاء علماء وزننده بليغك جمعيدركه بلاغتدن وصفدر و بلاغت ايله
كلام متصف اولوركه مقتضاى حاله موافقتدن عبارتدر ومتكلم متصف اولور واول متكلمده برملكه وقوتدركه
آنكله كلام بليغ تأليفنه مقتدر اولور اللغى لامك ضمى والفك قصريله لغت لفظندن جمعدر بره وبرى كلمه‌لرى كبى
ولغت عند المؤلف شول اصواته دينوركه آنكله هر قوم وطائفه غرض ومقصودلرينى تعبير ايدرلر و بعضلر معنايه
موضوع لفظ ايله تعريف ايلديلر فى البوادى البلغاء لفظندن حالدر زيرا مضاف اليهده عاملدر
و بوادى باديه‌نك جمعيدركه بيابانه دينور المودع ايداعدن اسم فاعلدر برنسنه‌يى برآدمه امانت طريقيله ويرمك
معناسنه‌در واطلاق وتقييد علاقه‌سيله اعطاء معناسنه‌ده استعمال اولنور اللسان قولى لسانهم سبكنده دركه
ضمير بلغايه راجعدر ولسان دله دينور ولغت معناسنه كلور الالسن احمر وزننده فصاحت معناسنه اولان لسن
ماده‌سندن وصفدر اجود اللسان وافصح ديمكدر مودع لفظنك مفعول ثانيسيدر اللسن ضمتيله لسانك جمعيدر
الهوادى هاديه‌نك جمعيدر هر نسنه‌دن متقدم اولانه دينور بوراده مراد امر فصاحتده فائق وراجح وجمله
لسانه متقدم ديمكدر اللسن لفظنك مضاف اليهيدر مفهوم كلام حمد وثنا اول زمرهٔ بلغايى باديه نشين
اولدقلرى حالده لغات كثيره ايله انطاق ياخود نطقه اقدار ولسان بلغايه لغات فائقه وراجحه‌نك افصح
واجودنى ايداع وايثار ايدن ذات اجل واعلايه مخصوصدر و باديه ايله تقييدى لسانلرى شائبهٔ اختلاط
واختلالدن مصون ومأمون اولمغله كلاملرى معوّل عليه اولديغندن احتجاج واستشهاد اولنديغنه مبنيدر

حسن الحضارة مجلو بتطرئة   وفى البداوة حسن غير مجلوب

ولسان كلمه‌سندن لغت مراد اولنوب والسن كلمه‌سى سينك ضميله لسان لفظنك جمعى اولوب واللسن كلمه‌سى لامك
ضمى وسينك سكونيله لسن لفظندن كه لامك فتحى وسينك كسريله وصفدر واول لسن لفظندن كه طلاقت لسان
معناسنه‌در مأخوذدر وهوادى هدايتدن مأخوذ اولمق جائزدر بوكا كوره مفهوم فقره حمد وثنا اول فطرتلرنده
طلاقت وجزالت مركوز اولان قومك لسانلرينه ارشاد ودلالت مراد ايدن لغى ايداع ايليان ذات ذو المننه
مخصوصدر ديمك اولور وهواديدن ايكى احتماله كوره‌ده متقدم معناسنه اولمق محتملدر زيرا حضرت آدم على نبينا
وعليه السلام جنتده اولدقلرى حينده لسان عربيله تكلم و بعد النزول انسلاب عربيتله سريانى يه محوّل و بعد
قبول التوبه حقلرنده ينه عربيه الهاميله الطاف الهيه دركار وتكمل اولديغى مرويدر وفقرهٔ مزبوره صنايع
بديعيه‌دن براعت استهلالى وارصاد وجناس مفروق وجناس محرّف وناقص وحسن مطلع وسجع وترصيع واعنات
صنعتلرينى متضمن اولديغى آشنايان ادبيه‌يه غير خفيه‌در بسط وتفصيلارى موجب اكثار وتطويل اولمغله ايما ايله
اكتفا اولندى ومخصص عروق القيصوم وغضا القصيم عالم ينله العبهر والجادى ومفيض الايادى بالروائح والغوادى
للمجتدى والجادى المخصص تخصيصدن اسم فاعلدركه برشيئى آخرك مشاركت اولميه‌جغى خصوصيله
تمييز وافراد ايلمك معناسنه‌در العروق عرقك جمعيدر برنسنه‌نك اصلنه وكوكنه دينور القيصوم طيفور وزننده
باديه نباتندندر تركيده آيوه طنه ديرلر الغضا غين معجمه ايله فضا وزننده اشجار باديه دندر فارسيده تاغ وتركيده
سكسوك اغاجى دينور القصيم قافله خصيم وزننده قصيمه‌نك جمعيدركه شجر غضا منبتى اولان قومساله دينور
عالم ينله قولنده مألفظى سر وخصوصدن عبارتدر ينل كلمه‌سى نيلدن مضارعدر اصلى ينال اولمغله لم كلمه‌سى
جزم ايدوب اجتماع ساكنين محذوريله الفى ساقط اولمشدر ونيل ظفر واصابت معناسنه‌در العبهر عنبر وزننده
زرين وزركس تعبير اولنان چچكه دينور الجادى جيم ودال مهمله ايله زعفرانه دينور المفيض ميمك ضميله افاضه‌دن
اسم فاعلدر طاشوب دوكرك ويرمك معناسنه‌در الايادى يد لفظندن جمعدركه نعمت معناسنه‌در الروائح
رائحه‌نك جمعيدركه اخشام وقتى ياغان يغموره دينور الغوادى غاديه‌نك جمعيدركه صباح يغمورينه دينور وباء
جارّه سببيهٔ عاديه وظرفيه اولمق محتملدر امطار ظروف نعم اولمق مناسبتيله ياخود مراد عموم اوقاتدركه وسبحه
بالعشى والابكار آيهٔ كريمه‌سى قبيلندندر ذكر اولنان ايكى وقته تخصيصى غالبه مبنيدر المجتدى اجتداء ماده‌سندن

جود وعطیه ایتمك معناسنه در اسم فاعلدر الجادی جمله جدا وجدوی ماده سندن اسم فاعلدر عطیه ایدیجی
دیمکدر یقال اجتداه اذا سأله الجدوی بجداه ای اعطاه وجادی گدا وسائل معناسنه ده گلمکله مجتدی چوق ایستین
وجادی از ایستین دیمك دخی ممکندر ومجتدیدن بهایم وجماداتِ وجادیدن نوع انسان مراد اولمق دخی جائزدر
مفهوم کلام حمد وثنا اول بادیه نباتندن قیصوم دیدکلری نباتك وقصیم نام قومسال یرده بتن غضا دیدکلری شجرك
کوکلرینی حاضره نباتندن زرین وزعفرانك نائل اولمدقلری خاصه ایله تخصیص وافراد واخشام وصباح یغمورلری
سببیله حاصل اولان یاخود اخشام وصباح یغمورلرنده مکنوز اولان نعمتلرینی که مراد دائم الاوقات ادرار اولنان نعم
بیشماردر فقیر اولوب غیره اعطا شاندن اولمیان طالب حاجاته وغنی اولوب سائره اعطا شاندن اولان ذواته یاخود
چوق وآز ایستنلره یاخود انسانه وبهایم وجماداته افاضه وارفاد ایدن کریم جواده مخصوص وشایاندر خفی اولمیه که
شیح دیدکلری نبات که ترکیده یاوشان دیرلر وذکر اولنان قیصوم وغضا وسمره بادیه یه مخصوص اولمغله اهل الشیح
والقیصوم والغضا والسمره ایله عربدن کنایه اولنور بو وجهله فقرهٔ اولی عرب طائفه سنه فصاحت و بلاغتی
تخصیصی متضمن ونباتات واشجارلرنده اولان خواص ومنافع حاضره دن ازید اولدیغی معلندر وفقرهٔ مذکوره
جناس مستوفی واشتقاق ومراعات نظیر وطباق وتشطیر وتدبیج وجناس تام صنایعنی مشتمل اولدیغی مالا کلامدر
ومؤلف علیه الرحمه چاشنیٔ حقیقتدن حلو المذاق اولمغله فقرهٔ ثانیه ده طریقهٔ حقیقت اوزره بو وجهله ده توجیه
معنا ممکندر اولا مفیض قولی که افاضه دن وافاضه فیضدن مأخوذدر فیض انزال ایدیجی معناسنه در معلوم
اوله که فیض الهی ایکی نوعدر بری فیض اقدس و بری فیض مقدّسدر فیض اقدس شول فیض سبحانی وتجلیٔ
رحمانیدر که مجموع اشیانك وجودینی وقابلیت واستعدادنی حضرت علمیه ده مقتضی اوله نته که کنت کنزا مخفیا
فاحببت ان اعرف حدیث قدسیسی اکا اشارتدر وفیض مقدّس شول فیض وتجلیٔ اسمائیدر که حضرت علمیه ده
ثابت اولان اعیانك بحسب الاستعداد خارجده ظهورلرینی موجب اوله بو فیض روح اعظم وساطتیله اولور پس
اشبو فیض اقدس ایله حضرت علمیه ده اعیان ثابته واستعدادات اصلیه حاصل وفیض مقدس ایله اعیان مرقومه
مع اللوازم والتوابع خارجده کسوهٔ وجوده داخل اولور وایادی ارباب حقیقت عندنده اسماء متقابلهٔ الهیه دن
عبارتدر وروایح وغوادی عنوانلرندن نه دوام واسترسال مراد اولور بو تقریر اوزره مفهوم حمد وثنا اول قبول عنایات
الهیه یه مسبوق اولان اعیان واکوانه بر مقتضای تجلیات اسماء متقابله دوام واسترسالدن عبارت اولان غدو وآصال
نفحاتیله نقص وانقطاعدن منزه ومبرّا مدرار فیوضات وعطایاسنی ادرار وانزال ایدن جناب کبریایه مخصوصدر
بو دقیقه اوزره مؤلف اشبو تألیفی که جملهٔ عنایاتندر محض فتح سبحانی ومجرد فیض حضرت یزدانی اثری اولدیغی
رمز وایما ایلمش اولور وناقع غلة الصوادی بالأهاضیب الثوادی ودافع معرّة العوادی بالکرم المهادی ومجری
الاوداء من عین العطاء لکل صادی الناقع نون وقافله نقع لفظندن که صوسزلغی کیدرمك وصویه قاندرمق
معناسنه در اسم فاعلدر الغلة غین معجمه نك ضمیله صوسزلغه دینور الصوادی صاد مهمله ایله صادیه نك جمعیدر که
صوسز عطشان معناسنه در تأنیثی موصوف اعتباریله در یاخود اوزون خرما اغاجنه دینور که مراد مطلقا اشجاردر
الاهاضیب ضاد معجمه ایله هضابك جمعیدر که یغموره دینور الثوادی ثای مثلثه ایله ثادیه نك جمعیدر چوق وعظیم
صویه دینور یاخود تجرید بابندندر یقال مطرة ثدیاء ای عظیمة غزیرة الماء واهاضیب هضب جمعی اولان هضابك دخی
جمعی اولمق محتملدر وهضب یاصنم طاغلره دینمکله مراد مطلقا طاغلر دیمك اولور و بو صورتده مضاف تقدیر اولنوب
سیول الاهاضیب سکنده اولور الدافع دفع لفظندن اسم فاعلدر المعرّة میمك وعینك وراء مشدده نك فتحه لریله
اذا واشکنجه معناسنه در العوادی عین مهمله ایله عادیه نك جمعیدر که شرّ وظلم و بیداد معناسنه در لکن سیاق وسباق
اشاریله قحط وغلا مراد اولمق اغلبدر الکرم فتحیله فضل واحسانه دینور الممادی میمك ضمیله ممادات لفظندن اسم
فاعلدر بعض نسخه ده متمادی عنوانیله مرسومدر که تمادیدن اسم فاعلدر ایکیسیده اوزون اوزادی معناسنه در که
مراد دوام واستمراردر المجری اجرادن اسم فاعلدر الاوداء همزهٔ مفتوحه ایله وادی جمعیدر که دره یه دینور اولا
حالیت ومحلیت علاقه سیله صویی وثانیا ایصال خیر ومنفعت مناسبتیله فضل واحسان اراده اولنمغله مجاز بمرتبتین
اولور من عین العطا عین پیکاره دینور مجاز اولّه استقلالا وثانیه تبعا ترشیحدر وعطا و برکو یه دینور عین العطا
تعبیری عین لطافتی متضمندر مفهوم کلام حمد وثنا اول صوسزلرك یاخود اشجارك صوسزلغنی عظیم وعمیم یغمورلر
ادراریله ازاله واروا وشرّ وظلم وجفا اشکنجه واذاسنی یاخود قحط وغلا بلاسنی فضل فراوان وکرم بی پایانیله دفع وازاله
ایدوب بو وجهله عبادنی احیا ومنبع زلال لطف وافضالندن جملهٔ محتاجینه درهٔ طلوسی برّ واحسان افاضه واجرا

ایدن حق جلّ وعلا درگاهنه احرادر صادی صوسزه دینمکله مطلقا فضل واحسانه محتاج دیمك اولدی وفقرهٔ
اولاده اهاضیبدن تپه لر و بایرلر وطاغلر اراده اولنورسه مضاف مقدّر اولمغله طلو وطاشقن تپه لردن وطاغلردن
نازل اولان سیل صولریله ارواایدن دیمك اولور وعوادی لفظندن ظلمه وستمکاران اراده اولنمق محتملدر واصول
اشجار عظامده غرس اولنمش عوادیٔ کرم دخی اراده اولنور لکن تکلفلوجه اولور وفقرهٔ مرقومه ترصیع مجمع
واشتقاق وجناس لاحق صنعتنی مشتمل اولدیغی بدیعه شناسانه روشندر باعث النبیّ الهادی مفحما باللسان
الضادی کل مضادی مفخما لاتشبنه الهجنة والعجمة والضوادی الباعث بعث لفظندن که گوندرمك معناسنه در
اسم فاعلدر رواعرابنده وجوه ثلاثه جائزدر لکن مقام تعظیم نعمت اولمغله استیناف ار جحدر واسم فاعل بو راده ماضی
معناسنه در النبیّ پیغمبر معناسنه در مأخذی ورسول ایله فرق ونسبت وترادفی خصوصلرینی بیان موجب تطویلدر
الهادی طوغری یوله دلالت وارشاد ایدیجی دیمکدر مفحما حالدر ومفحم افحامدن اسم فاعلدر که خصمی
معارضه ومکالمه دن عاجز قلمق معناسنه در الضادی ضاد معجمه ایله عربی صحیح دیمکدر زیرا ضاد حرفی عربه
مخصوصدر کما قال علیه الصلوة والسلام انا افصح من نطق بالضاد المضادی مضاداة ماده سندن اسم
فاعلدر معارض ومعاند ومخالف معناسنه در بعض نسخه ده صاد مهمله ایله صادی ومصادی واقع اولمغله صادی
مداراة ومساتره معناسنه اولان مصاداة لفظندن اشتقاق کبیر وجهیله مأخوذ ومصادی معارضه وممانعه معناسنه
اولان مصاداة لفظندن مأخوذ اولور شارح اشبو اهمال نسخه سنی مهمل عد ایلمشدر مفخما حال مترادفه در
ومفخم تفخیمدن اسم مفعولدر معظم وجزل المنطق معناسنه در لاتشینه شین لفظندن مستقبل منفیدر وشین
خلاف زیندر که عیب وعار معناسنه در الهجنة هاء مضمومه ایله کلامده اولان قبح ونقیصه یه دینور العجمة عینك
ضمیله عجمیلك معناسنه در که تکلمده دل طوتقونلغندن ولحن وخطادن عبارتدر بعض نسخه ده اللکنة واقع اولمغله
پپه یلك دیمك اولور الضوادی ضاد معجمه ایله کلام قبیح معناسنه در مفرد وفعلی غیر مسموعدر مفهوم کلام حمد
وثنای بی انتها اول جملهٔ معارضین ومخالفینی حجت قاطعه ودلائل ساطعه ایله افحام وتعجیز وجلیل القدر وجزیل
المنطق اولوب کندیسنه هجنه وعجمه یاخود لکنه وکلام قبیح مقوله سی عیب ونقیصه ایراث ایلمدیکی حالده یعنی
صفات مزبوره دن صافی وبری اوله رق کافهٔ عبادی طریق مستقیمه دلالت وارشاد ایدن پیغمبر عالینهادی بعث
وارسال ایلین حضرت خدا بارگاهنه مخصوصدر ضادی ومضادی وضوادی بیننده اولان جناس ناقص ومفحم
ومفخم بیننده اولان جناس مصحف ظاهر و باهردر ❁ محمد خیر من حضر النوادی وافصح من رکب الخوادی وابلغ
من حلب العوادی ❁ محمد کلمه سی عطف بیاندر ومحمد افضل انام علیه الصلوة والسلام حقنده بالخصیصه وصف
وعلمدر وسائر تسمیه اولنان کسه لر حقنده علم محض درینه که جملهٔ اسماء الهیه ونبوّیه نك شانی بو کونه در خیر کلمه سی
افضل واشرف معناسنه در حضر کلمه سی حضوردن ماضیدر النوادی نادی کلمه سنك جمعیدر کو اهل وکاهل
کبی ونادی اهل وسکانی اولان مجلسه دینور الافصح فصاحتدن افعل تفضیلدر فصاحت لسان منطلق وجاری
اولوب لحن ولکنتدن خالص اولمغه دینور وفصاحتله کلام وکلمه ومتکلم موصوف اولور رکب رکوبدن ماضیدر
الخوادی خای معجمه ایله خادیه یاخود خادی جمعیدر که چابك ورونده دوه یه دینور الابلغ بلاغتدن افعل تفضیلدر
حلب کلمه سی حای مهمله ایله سود صاغمق معناسنه اولان حلبدن ماضیدر العوادی عین مهمله ایله عادیه نك
جمعیدر که بادیه ده شور اوت اوتلیان دوه یه دینور بو راده مراد مطلق دوه در مفهوم کلام پیغمبر مشار الیه محمد علیه
الصلوة والسلام حضرتلریدر که مجلسلره حاضر اولان انسانك خیر وافضلی ودوه لره بنن کسه لرك افصحی وناقه لری
صاغان خلقك ابلغ واکملیدر بو ذکر اولنانلر عموم ناسدن کنایه در ورکاب خوادی وحلاّب عوادی طائفهٔ عرب
اولوب فصاحت و بلاغت انلره مخصوص اولمغله پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری نهایت رتبهٔ فصاحت
وقصوای درجهٔ بلاغتی حاوی اولدقلرینه اشارتدر وفقرهٔ مذکوره ترصیع وجناس مضارع صنعتلرینی محتوی
اولدیغی غیر خفیدر بسقت دوحة رسالته فظهرت علی شوك الکوادی واستأسدت ریاض نبوّته فعیث فی المأسد
اللیوث العوادی ❁ بسقت کلمه سی بسوقدن که اغاج بو یلنوب اوزامق معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الدوحة دال
مفتوحه ایله اولو اغاجه دینور الرسالة رانك کسریله بعثت عامّه مراددر دوحه نك اضافتی مشبه بهك مشبهه اضافتی
قبیلندندر ظهرت ظهوردن که غلبه واستیلاء معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الشوك شینك فتحیله شوکه لفظنك
جمعیدر تیکنلکه وچالیلغه دینور الکوادی کادیه نك جمعیدر که طپراغی غلیظ اولمغله گیج انبات ایدن صو یسز یره
دینور استأسدت استیساد لفظندن که نبات قوتلو اولمغله بوی سوروب اوزامق معناسنه در الریاض رانك

کسریله روضه‌نك جمعیدر باغچه‌یه ومرغزار وچمنزاره دینور وچمنه دخی دینور النبوة ضمتیله پیغمبرلك معناسنه‌در
عبت عین مهمله ویای مشدده ایله عی کلمه‌سندن ماضیدر عاجز اولمق معناسنه‌در المأسد مناسك وزننده
مأسده‌نك جمعیدر که ارسلان یتاغی اولان اورمانه وبوکه دینور اللیوث لامك ضمیله لیثك جمعیدر ارسلانه دینور
العوادی عادیه‌نك جمعیدر دشمن یاخود صالدروب هجوم ایدیجی معناسنه‌در اشبو فقره‌ده رسالتپناه علیه صلوة الاله
حضرتلرینك قدرت وجلالتی وقهر وتنکیل اعداء بابنده قوت وشوکتی سوق وبیان اولنمغله فقرهٔ سابقه‌دن فصل
وجملهٔ فعلیه ایله ایراد اولندی مفهوم کلام حضرت سید الانامك کثرت فروع ووسعت ظل وسبب آسایش وثبات
وآرامشی جهتلریله شجرهٔ عظیمه‌یه مشابه اولان رسالتی ناچیز ونا پایدار وموجب رنج وآزار اولان ادیان سائره‌یه غالب
اولمغله جمله‌سنی نسخ والغا ووفرت شعب وفروع جهتیله باغ وباغچه منزلنده اولان نبوتی بغایت قوت ومتانت بولمغله
اورمانلرده متمکن موذی ارسلان سیرتنده اولان دشمنلری زبون وعاجز ومقهور ایلمشدر که آکا ظفریاب اولمق
حوزهٔ قدرتلرندن بیرون اولمشدر وشولك کوادیدن اعراب بادیه ولیوث عوادیدن اشداء قریش اراده اولنمق دخی
محتملدر فقرهٔ مزبوره‌ده اولان لطافت تشبیه وایهام تناسب وترصیع وجناس اشتقاق نمایان اهل مذاقدر شارح دیرکه
بسقت فقره‌سی مؤلفك دست خطی اولان نسخه‌ده منوال مرقوم اوزره محرر ومرسومدر بعض نسخه‌ده مختلط
تعبیرایله مرقوم اولمغله انلره التفات اولنمیه و بعض نسخه‌ده اللیوث ذوات التعادی فضلا عن الذباب العوادی عنوانده
مرسوم اولمغله بو شعبه یهود طائفه‌سندن کنایه اولمق ملحوظدر ❊ صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه نجوم الدآدی
وبدور القوادی ماناح الحمام الشادی وساح النعام القادی وصاح بالانغام الحادی ورشفت الطفاوة رضاب الطل
من کظام الجل والجادی ❊ صلی کلمه‌سی صلاتدن وسلم سلامدن ماضیلردر دعا موقعنی اولمغله انشا معنالرینی
متضمنلردر آل کلمه‌سنك اصلی اهل درمراد اهل بیت وجملهٔ مؤمنین متقین در جلال دوانی هیاکل النور شرحنده
بورسمه بیان ایلمشدر که آل مصطفی علیه من الصلوات اصفاها بحسب النسب یاخود بحسب النسبه اولور بحسب
النسب معلومدر وبحسب النسبه اولان دخی نسبتی کمال صوری وکمال حقیقی حسبیله اولور اول علم شریعت
وسیله‌سیله منتسب اولان علمای شرعدر ثانی علم حقیقت وسیله‌سیله اولان اولیای کزین وحکمای متألهین در
بحسب النسب اولنلره صدقه حرامدر وبحسب النسبه اولنلره دخی صدقه منزلنده اولان تقلید بالغیر ایلمك حرامدر
الاصحاب صاحبك جمعیدر وعند البعض اصحاب صحبك وصحب صاحبك جمعیدر حضرت رسول اللهله مؤمن
اوله‌رق مجتمع واول حال اوزره عازم دار البقا اولان ذوات کرامه اطلاق اولنور نجوم نجمك جمعیدر یلدزه دینور
الدآدی دال مهمله وهمزه ایله توادی وزننده دأدأ لفظندن جمعدر ودأدأ فدفد وزننده مظلم کیجه‌یه دینور
البدور بدرك جمعیدر که اون درت کیجه‌لك آیه دینور القوادی قاف ایله قادیه‌نك جمعیدر که مقتدایه اقتدا ایده‌رك
کیدنه دینور یقال قدی به کرضی اذا استن واتبع القدوة بوراده قدوه‌دن مراد پیغمبر کزین حضرتلریدر یاخود
قوادی شذوذ اوزره قدوه‌نك جمعی اوله وقدوه قافك ضمیله مقتدایه دینور لف ونشر مرتب طریقه‌سیله نجوم
الدآدی آلك وبدور القوادی اصحابك وصفلریدر مشوش طریقیله‌ده محتملدر نجوم قرینه‌سیله ماناح ترکیبنده
ماء مصدریهٔ ظرفیه‌در ماناح الحمام مدة نوح الحمام سیکنده‌در ناح کلمه‌سی حای مهمله ایله نوح لفظندن که
کوکرجین اوتمکه دینور ماضیدر حمام حای مهمله‌نك فتحیله کوکرجینه دینور واحدی حمامه‌در الشادی
شین معجمه ایله شدو لفظندن که ترنم وتغنی معناسنه اسم فاعلدر ساح کلمه‌سی سیاحتدن که کزمك معناسنه‌در
ماضیدر النعام نونك فتحیله دوه قوشنه دینور واحدی نعامه‌در القادی قاف ایله قدیان کلمه‌سندن اسم فاعلدر
وقدیان فتحاتله سرعت ایلمك معناسنه‌در صاح صیاحدن ماضیدر صیاح حیقرمق وچاغرمق معناسنه‌در
الانغام همزهٔ مفتوحه ایله نغم لفظندن جمعدر نغم نونك وغین معجمه‌نك فتحیله ترانه ایله ایرلامغه دینور الحادی
حای مهمله ایله حدو لفظندن که دوه‌یی تغنی ایله سورمکه دینور اسم فاعلدر رشفت رشف لفظندن ماضیٔ
مؤنثدر ورشف صورمق واتمك معناسنه‌در الطفاوة طای مضمومه ایله شارحك بیانته کوره بوراده کونش
مراددر شمس معناسنه اصل طفاوه هاله‌یه موضوعدر شمس اراده‌سی مجاز اولور الرضاب غراب وزننده آغز یارینه
دینور الطل طای مفتوحه ایله چه تعبیر اولنان رطوبته دینور که فارسیده شبنم دیرلر رضابك طله اضافتی مشبه بهك
مشبهه اضافتی قبیلندندر یاخود اضافت بیانیه‌در الکظام کاف مکسوره ایله کظم لفظنك جمعیدر که فتحتیله‌در
بوغازه دینور الجل جیم مضمومه ایله کل فارسی معربیدر معروف کل تعبیر اولنان چیچکده علم غالبدر عربیده ورد
دینور الجادی جیمله شارحك بیانی اوزره زعفرانه دیندیکی کبی زرنبه وباسمینه‌ده دینور مفهوم کلام حضرت

حق جل

حق جل وعلی جناب مصطفایه وتبهکاران راه ضلالت وغفلتی سرمنزل امن وسلامته هادی ورهنما وجمله ائمه
ومقتدایانك ماننده نجم ازهر ومثال بدر انور کامل الجهات ومکمل الاطرافلری اولان جمیع آل واصحابنه صلوة وسلام
اهدا ایلیه ترنم ودستان ایدیجی کوکرجین قوشلری اوتدکجه وتیز وچابك دوه قوشلری روی زمینده سیر وسیاحت
ایتدکجه ودوه سوریجیسی وعکاملر دوه‌لری تنشیط وتشویق وتهییج ایچون نغمات تغنی ایلدکجه وکونش ریق
شبنمی کل وباسمین بوغزلرندن صوروب امدکجه دیمکدر وفقرهٔ مذکوره‌ده واقع وصاح بالانغام قولی که غین معجمه
ایله‌در عین مهمله ایله اولوب ونعم لفظنك جمعی ونعم فتحتیله خاصةً دوه‌یه اطلاق اولنمق دخی محتملدر لکن نسخهٔ
اولی اولی وثانیه اقربدر وبو فقره‌لر ترصیع بدیعی ومجانستی وسجعات دالیه‌ده تسمیطی وتناسب وتوفیق وجناس
مصحف صنایعنی مشتملدر وذکر اولنان ماء توقیتیه ایله مصدره اولان دعا فقره‌لری ابد ودوامدن کنایه‌در ورشفت
فعلنده استعارهٔ تبعیه اولوب وانشبت المنیة اظفارها ترکیبی کبی استعارهٔ مکنیه وتصریحیه اولمق دخی جائزدر
کذلك طلی ریقه وشمسی شخص مرتشفه تشبیه وکل وباسمینه اسناد حلقوم اهل بیانه معلومدر ❊ وبعد فان للعلم
ریاضا وحیاضا وخمائل وغیاضا وطرائق وشعابا وشواهق وهضابا تتفرع عن کل اصل منه افنان وفنون وتنشق
عن کل دوحة منه خیطان وغصون ❊ بعد کلمه‌سی ظرف زماندر عاملی محذوفدر واقول بعد الحمدلة والتصلیة
تقدیرنده‌در فان کلمه‌سنده فاء حرفی نظم کلامده امّا لفظنك توهمی یاخود تقدیری احتمالیه جوابیه‌در یاخود
عاطفه یا زائده‌در للعلم لفظنده لام جاره مع المجرور ان کلمه‌سنك مقدم خبریدر ریاضا مؤخر اسمیدر حیاض
حوضك جمعیدر خمائل خای معجمه ایله خمیله‌نك جمعیدر که یول طرزنده صیق اغاجلغه دینور که فارسیده خیابان
دینور غیاض غین معجمه‌نك کسریله غیضه‌نك جمعیدر صولو یرده اولان اورمانه وبوکه دینور طرائق طریقه‌نك
جمعیدر مسلوك یوله دینور شعاب شین معجمهٔ مکسوره ایله شعب لفظنك جمعیدر طاغ یولنه دینور شواهق
شاهق لفظنك جمعیدر یوکسك طاغه دینور هضاب هانك کسریله هضبه‌نك جمعیدر یالمی الچق یاصتی
طاغه دینور تتفرع تفرعدن مستقبلدر اصل کوککه دینور منه ضمیری علمه راجعدر افنان همزهٔ
مفتوحه ایله فنن لفظندن که اغاجك داله وشاخنه دینور جمعدر فنون فنك جمعیدر نوع وکونه معناسنه‌در
تنشق انشقاقدن که ایرلمق معناسنه‌در مضارعدر دوحه اولو اغاجه دینور الخیطان خای معجمهٔ مکسوره
ایله خوط لفظنك جمعیدر تر وتازه شاخه دینور غصون غین معجمهٔ مضمومه ایله غصنك جمعیدر مطلق شاخه
یاخود اغاجدن سوروب چقان فلیزه دینور قول اوله کوره عطف العام علی الخاص بابندن اولور مفهوم کلام
بعد اداء ماوجب معلوم اوله که تحقیق علم شریفك ذوق وصفا ایده‌جك یرلری واستفاضهٔ حیات ابدی ایلیه‌جك
محللری وراحت وآسایشه موقع ومدار اوله‌جق موضعلری وسلوك ایلیه‌جك جاده وصرب وانجه یوللری وبغایت
صعب ودشوار مقاملری وار در وآنلرکه هر برندن نیجه فنون معتبره وفروع متنوعه متفرع ومتشعب اولور
اولکی اوج فقره‌ده لزوم مالایلزم وافنان وفنون بیننده جناس اشتقاق اولوب واصل کلمه‌سی قاعده‌ده استعمال
اولنمغله البته اصول وقواعده مراجعتك لزومنه اشارتدر ❊ وان علم اللغة هو الکافل باحراز اسرار الجمیع الحافل
بما یتضلع منه الفاحل والکاهل والفاقع والرضیع ❊ علم لغت بر علمدر که آنکله کلماتك افرادی وکیفیت اوضاعی
بیلنور الکافل کفیل وضامن دیمکدر کافل الیتیم القائم بامره الاحراز اخذ وحفظ معناسنه‌در بعض
نسخه‌ده الابراز عنوانیله مرسوم اولمغله اظهار معناسنه‌در الاسرار سرك جمعیدر که راز معناسنه‌در الحافل
حای مهمله وفا ایله جامع معناسنه‌در یتضلع تضلع ماده‌سندن مضارعدر قوتلنمك ویك طویمق وقانمق معنالرینه‌در
الفاحل فا ایله وحای مهمله ایله‌در یسی دکنك کبی قوپقوری اولمش ضعیف آدمه دینور الکاهل قوی الوجود
یاخود یك قوجه آدمه دینور الفاقع فا وقاف ایله اعتداله وارمش دلوقنلویه دینور بعض نسخه‌ده یافع مرسوم
اولمغله بلوغه متاهز یتشمش جوان دیمك اولور الرضیع بوراده مطلق صبی مراددر مفهوم کلام تحقیق علم
لغت جمیع انواع فنون وفروع علومك اسرارینی جمع وحفظ یاخود خفایاسنی اظهار ایلمکه ضامن وکفیل وشیخ
وشابك متقوی یاخود شبعان وریان اوله‌جقلری اشیایی جامعدر زیرا بهر حال مرکبات مفرداته موقوفدر وفقره‌لرده
مودوع اولان صناعات ادبیه وحسن مقابله اهل ادبه نمایاندر ❊ وان بیان الشریعة لما کان مصدره عن لسان العرب
وکان العمل بموجبه لا یصح الا باحکام العلم بمقدمته وجب علی روام العلم وطلاب الادب ان یجعلوا اعظم اجتهادهم
واعتمادهم وان یصرفوا جل عنایاتهم فی ارتیادهم الی علم اللغة والمعرفة بوجوهها والوقوف علی مثلها ورسومها
الشریعة حق تعالانك قوللرینه وضع ایلدیکی دین مبیندن عبارتدر لما لام مفتوحه ومیم مشدده ایله‌در المصدر

صدور معناسنه مصدر ميميدر ضميری بيانه راجعدر العرب قوم مخصوصدر مختار صاحبنه كوره عرب اهل
امصاردر نسبتنده عربی دينور واعراب اهل باديه در نسبتنده اعرابی دينور العمل قصد ايله صدور ايدن ايشه
دينور الموجب اسم مفعول بنيه سيله مقتضا معناسنه در كه مراد شروط وحدود يدر الاحكام اكرام وزننده
متين ومحكم واتقان ايلمك معناسنه در المقدمة دال مشدده نك كسری وفتحيله متقدمه معناسنه در مصنفين
عرفنده ايكی قسمدر بری مقدمهٔ علمدر كه بر علمه قبل الشروع ايراد اولنان كلامدر كه مسائلنك توقف ايلديكی
نسنه دن عبارتدر حدينی وغرض وغايتنی وموضوعنی بيلمك كبی وبری مقدمهٔ كتابدر كه قبل المقصود ارتباط ايچون ايراد
اولنان طائفهٔ كلامدر كرك موقوف اولسون كرك اولمسون وجب وجوبدن ماضيدر الروام راء مضمومه ايله رائمك
جمعيدر طالب معناسنه در الطلاب طالبك جمعيدر الادب فتحتيله علم طلبنه ومؤدب اولمغه دينور تأديب نفسی
مؤدی اولديغيچون علوم معهوده يه علم ادب تسميه اولندی شرح مفتاحده بيان اولنديغی اوزره علم ادب اون
ايكی علمدن عبارتدر كه بونلردر علم لغت علم صرف علم اشتقاق علم نحو علم معانی علم بيان علم عروض علم قافيه علم خط
علم قرض الشعر علم محاضرات علم انشادر العظم عينك ضميله بوراده اكثر معناسنه در الاجتهاد چالشمق معناسنه در
الاعتماد طيانمق معناسنه در الجل جيم مضمومه ايله معظم معناسنه در العناية عينك كسريله اهتمام معناسنه در
الارتياد طلب ايلمك معناسنه در الوجوه وجهك جمعيدر كه كلامدن مقصود اولان سمت وطريقه يه دينور الوقوف
اطلاع معناسنه در المثل ضمتيله مثالك جمعيدر اورنك ونمونه وصفت ومقدار معنالرينه در الرسوم رسمك جمعيدر
اثر وعلامت معناسنه در مثلها ورسومها ضميرلری وجوهده راجع اولمق محتملدر ووجوه ومثل ورسوم لغته الفاظی
حيثيتندن واسنادی ومعناسی وملح ولطائفی واداء ورواتی حيثيتلرندن راجع اولان احواله متناولدر ومؤلفك مثل
ورسوم لفظلرنده علم لغتك اندراسی وارباننك انقضاسنه والحالة هذه مثل ورسومنه وقوف عين براعت ومحض
فضيلت اولديغنه اشارت اولديغی روشنای اصحاب ذكادر سبحان الله مؤلف عليه الرحمه ابلغ وجوه اولان
تعريضله علم مرقومك اندراسندن شكايت ايلمشدر زمان تأليفلرندن اشبو ترجمه وقتنه قدر درت يوز اللی سنه يی
كذرايلدی عجبا بو وقتلرده بولنمش اوليدی نه كونه تعبير ايدرايدی ذلك تقدير العزيز العليم مفهوم كلام تحقيق
علم شريفك صدوری عرب لساندن اولوب وعلم مزبورك مقتضاسنجه عمل ايلمك انجق مقدمه سنی كركی كبی بيلمكله
صحيح ومنصور اولديغندن ناشی جملهٔ طلاب علم وخاصهٔ طلبهٔ فن ادب اوزره اكثر سعی واجتهاد واعظم استناد
واعتمادلرينی علم لغته عطف وطريق طلبده دركار ايلدكلری معظم اهتماملرينی علم مرقومه ووجوه وطريقلرينی
بيلمكه واوصاف وآثارلرينه مطلع اولمغه صرف ايلمك واجب اولمشدر وقد عنی به من السلف والخلف فی كل
عصر عصابة هم اهل الاصابة احرزوا دقايقه وابرزوا حقايقه وعمروا دمنه وفرعوا قننه وقنصوا شوارده ونظموا
قلائده وارهفوا مخاذم البراعة وارعفوا مخاطم البراعة فالفوا وافادوا وصنفوا واجادوا وبلغوا من المقاصد قاصيتها
وسلكوا من المحاسن ناصيتها جزاهم الله رضوانه واحلهم من رياض القدس ميطانه وقد عنی به تركيبنده قد لفظی
تحقيقيه در عنی كلمه سی عنايه دن ماضی مجهولدر لغت فصيحه اوزره ده بناء معلوم اوزره ده منقولدر زحمت چكرك
اهتمام ايلمك معناسنه در ضمير علم لغته راجعدر سلفدن مراد متقدمين وخلفدن مراد متأخريندر العصر
قصر وزننده وقت وزمانه دينور العصابة كتابه وزننده جماعت انسانيه دينور اهل الاصابه اهل خطا مقابليدر
احرزوا احرازدن ماضيدر الدقايق دقيقه نك جمعيدر لطيف مشكله دينور ابرزوا ابرازدن ماضيدر الحقايق
حقيقه نك جمعيدر ماهيت ثابته يه دينور عمروا اعمارتدن ماضيدر الدمن عنب وزننده دمنه نك جمعيدر كه بنا اثرينه
وسپورنديلكه دينور بوراده معنای اول مراددر فرعوا فرعدن ماضيدر يوقاری چقمق معناسنه در قنن قاف
مضمومه ايله صرد وزننده جمع قنه در كه طاغ باشنه دينور قنصوا قنص لفظندن ماضيدر صيد ايلمك معناسنه در
الشوارد شين معجمه ايله شارده نك جمعيدر نافره معناسنه بوراده غريب ووحشی ياخود فصيح مقابلی اولان لغت
مراددر نظموا نظم لفظندن ماضيدر انجو دزمك معناسنه در القلائد قلاده نك جمعيدر كردانلغه دينور
ارهفوا فا ايله ارهافدن ماضيدر كسكينلتمك وزاغلمق معناسنه در المخاذم خاء وذال معجمتين ايله مراسم وزننده
مخذم لفظنك جمعيدر كه كسكين قليجه دينور البراعة بای موحده ايله سائره فائق وراجح اولمق معناسنه در ارعفوا
ارعافدن ماضيدر قان اقتمق معناسنه در المخاطم خای معجمه ايله مخطم لفظندن جمعدر كه بورنه دينور البراعة بای
تحتيه ايله قلمه دينور الفوا تأليفدن ماضيدر افادوا افاده دن ماضيدر بذل فائده معناسنه در صنفوا تصنيفدن
ماضيدر اجادوا جميله اجاده دن ماضيدر ايو وكوزل ايلمك معناسنه در وايو وكوزل سوز ايراد ايلمك معناسنه در

بلغوا بلوغدن ماضيدر وصول معناسنه در المقاصد مقصدك جمعيدر مهمات مقصوده معناسنه در القاصية
قاف وصاد مهمله ايله نهايت معناسنه در ملكوا ملكدن ماضيدر مالك اولمق معناسنه در المحاسن ميم مفتوحه ايله
غير قياس اوزره حسن لفظندن ياخود متوهم محسن لفظندن جمعدر الناصية آلينه دينور جملهٔ اعضاده استعاره
ولنمغله بو مقامده ملك تام واستيلاء كلی مراددر جزاهم جزاء لفظندن ماضيدر عوض ومكافات معناسنه در
الرضوان رانك كسريله رضای عظيم معناسنه در مؤلف من قال لاخيه المسلم جزاك الله خيرا فقد ابلغ فی الثناء
حديث شريفی موجبنجه دعاده مبالغه ايلدی احلهم احلالدن ماضيدر قوندرمق معناسنه در الرياض
روضه نك جمعيدر القدس قاف مضمومه ايله پاك ومطهر معناسنه اولمغله رياض القدس جنات عاليه ديمك
اولور الميطان ميزان وزننده غايت معناسنه در مراد اعلای جنتدر مفهوم كلام علم لغته متقدمين ومتأخريندن
ذهنلری صائب نيجه علماء اعلام رنج ومحنت ارتكاب ايليه رك سعی واهتمام وغيرت واقدام ايتمكله حقايق
ودقايقنی احراز وابراز ايدوب خرابه لرينی اعمار وقلهٔ جبل منزلنده اولان درجهٔ علياى فهم واتقانه صعود وارتقاء
وغريب ووحشيلرينی صيد وقلاده لرينی ثريا كبی تابدار وفن مزبورده سيف براعتی تشحيذ ورعاف قلمدن كنايه اولان
مركبی اساله ايتمكله علم مرقومده نيجه كتب جليله تأليف وافاده وتصنيف واجاده ايلديلر ومقاصد فن مزبورك نهايتنه
منتهی وجملهٔ محاسننه مالك ومستولی اولديلر حضرت رب المجازاة عز شانه آنلره عمللرينه مقابل خير كثير ورضای
كبير ايله مكافات واعلای جنته ايصال وتمكينله مظهر نعم بيغايات ايليه آمين فقره مزبوره لرده لزوم مالا يلزم وترصيع قافيه
وجناس ملحق وجناس مصحف ومجازات بديعه واستعارات بليغه وحقايق ودقايق بيننده اولان ترصيع والفوا فقره لرنده
اولان ترصيع وقاصيه وناصيه ده اولان جناس لاحق نمايان اهل حقايقدر هذا وانی قد نبغت فی هذا الفن قديما
وصبغت به اديما ولم ازل فی خدمته مستديما هذا كلمه سی خذ هذا واعتمد هذا تقديرنده در بلغاء وفصحا بر اسلوبدن
اسلوب آخره انتقاللرنده ايراد ايدرلر واكا فصل خطاب اطلاق ايدرلر اما بعد كلمه سی كبی وعصام كافيه شرحنده
ديمشدر كه هذا وان زيدا قائم تركيبنده هذا امر سابق تقرير يدر فالامر هذا تقديرنده در معطوفده ان ماده سنك فتحی
جائزدر خبر اوزره عطفله وكسری دخی جائزدر مجموع جمله اوزره عطفله وانی كلمه سنده واو عاطفه در نبغت عين
معجمه ايله نبغدن ماضیء متكلمدر تفوق علی الغير معناسنه در قديما فی الزمن الماضی ديمكدر صبغت صبغدن
ماضیء متكلمدر بوياتمق معناسنه در به كلمه سنك ضميری فنه راجعدر الاديم نديم وزننده سختيانه وميشينه دينور
وادمه دن مأخوذ اولديغنه كوره دريك ايچ يوزينه دينور كه اته متصل اولور صبغ اديم ممارست تامه دن كنايه در
يقال صبغ يده بالعلم اذا اجتهد فيه ومارس لم ازل زال يزال صيغه سندن مستقبل متكلم مجزومدر لم ابرح معناسنه در كه
افعال ناقصه دندر دائما اولدم معناسنه در شارح ضم زای ايله لم ازل نسخه سنی استحسان ايلمز فی خدمته ضميری فنه
راجعدر المستديم استدامه دن اسم فاعلدر دائم ومتأنی معناسنه در بو فقره لرده دخی لزوم مالا يلزم واردر
مفهوم كلام بن اشبو فن لغتده مقدما كثرت ممارست وادمانله جمله يه فائق اولوب آنكله اديمی بوياديم
يعنی بويه نك دريه نفوذ وامتزاجی كبی وجودمه نافذ وممتزج ايلدم وبن آنك خدمتنده برقرار اولوب برآن
منفك ومفارق اولمدم وكنت برهة من الدهر التمس كتابا جامعا بسيطا ومصنفا علی الفصح والشوارد محيطا
فلما اعيانی الطلاب شرعت فی كتابی المرسوم باللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب البرهة غرفه وزننده
زماندن بر مقداره دينور الدهر زمانه دينور التمس التماسدن مستقبل متكلمدر شدتله طلب ايلمك معناسنه در
كتابا مصنفا موضوعا فی هذا الفن سبكنده در البسيط مبسوط معناسنه در فن لغتك اكثرينی مشتمل واسع ومستوعب
ديمكدر مصنفا تصنيفدن اسم مفعولدر الفصح فانك وصادك ضميله فصيحك جمعيدر قضبب وقضب كبی ياخود
صبرد وزننده در كبير وكبر كبی الشوارد شارده نك جمعيدر لغات وحشيهٔ غريبه وشاذه ديمكدر المحيط احاطه دن
اسم فاعلدر بوراده مشتمل معناسنه اولمغله علی حرفيله معدی اولدی اكر علی باء معناسنه حمل اولنورسه حقيقت
معناسنده ابقا اولنور اعيانی اعيادن ماضيدر عاجز قلمق معناسنه در الطلاب كتاب وزننده طلب معناسنه در
شرعت شروعدن ماضيدر فی كتابی فی تأليف كتابی تقديرنده در الموسوم وسمدن مأخوذدر علامتلنمش
معناسنه در كه تسميه اولنمش ديمكدر اللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب تأليف مذكورك اسميدر
لامع پارلدايجی ديمكدر المعلم اسم مفعول بناسيله مطرز ومنقش ديمكدر العجاب غراب وزننده مبالغه دريك
عجيب ديمكدر المحكم احكامدن اسم مفعولدر علم لغتده بر كتاب اديدر كه امام وحافظ ابو الحسن علی بن اسمعيل كه
ابن سيدة الضرير اللغوی ايله مشتهردر تأليف ايلمشدر فی الواقع كتاب مرقوم انواع لغاتی جامع بر كتاب رايعدر

مؤلفی اولان مومی الیه درتیوز اللی سکز سنه سی جوار رحمته انتقال ایلدی رحمه الله تعالی وعباب عین مضمومه ایله
امام ابو الفضائل رضی الدین الحسن بن محمد الحسن بن حیدر العمری الصغانی تألیف ایلدی یکرمنجی جلدده
بکم ماده سنده منتهی اولدی ومومی الیه التیوز اللی سنه سی بغدادده عازم دار السلام اولدی رحمة الله علیه مفهوم
کلام بن خیلی زمان فن لغتده جامع وبسیط ولغات فصیحه ووحشیه یی حاوی بر کتاب محیط طلب ایدر اولمشدم وقتا که
طلبندن عاجز ومحروم اولدیغمده ذکر اولنان محکم وعباب نام کتابلرك بیننی جامع اسم مذکور ایله مسما بر کتاب تألیفنه
شروع وابتدا ایلدم ❊ وهما غرتا الکتب المصنفة فی هذا الباب ونیرا براقع الفضل والاداب وضممت الیهما فوائد
امتلأ بها الوطاب واعتلا منها الخطاب ففاق کل مؤلف فی هذا الفن هذا الکتاب ❊ هما ضمیری محکم وعبابه راجعدر
غرتا لفظی غره دن تثنیه در غره غین معجمه مضمومه ایله هر متاعك اعلاسنه وقومك شریفنه وصباحك ضیاسنه
وهلالك ابتدا طلعتنه وآتك جبهه سنده اولان بیاضه دینور بو مقامده جمله سی ملایمدر بابدن مراد فن لغتدر نیرا
کلمه سی نیر لفظنك تثنیه سیدر که سید وزننده در پك نورلو وضیالو دیمکدر بو راده مراد شمس وقمردر براقع برقع لفظنك
جمعیدر فلك سابعه یاخود رابعه یاخود اوله دینور وجمع بنیه سیله ایرادی هر بری افلاك جزئیه یی حاوی اولدیغنه
مبنیدر مثلا فلك رابع که فلك شمسدر حامل موافق المرکز که ممثل دخی دیرلر وحامل خارج المرکز وفلك تدویری مشتملدر
وفلك اول که فلك قمردر درت عدد فلکی مشتملدر ایکی اولکیلرك مرکزلری مرکز عالم وثالث خارج المرکز ورابع
فلك تدویردر وفلك سابع که فلك زحلدر اوچ عدد فلکی مشتملدر اولکی فلك ممثل ایکنجی خارج المرکز اوچنجی فلك
تدویردر ونیردن جمال نورانی وبرقعدن نقاب مراد اولنمق دخی محتملدر الفضل زیاده ومزیت معناسنه در بعض
نسخه ده الفضائل مرسومدر که فضیله نك جمعیدر غیره متعدی اولمیان نعمته دینور حسن وشجاعت کبی نته که فاضله
متعدی اولان نعمته دینور علم کبی وآداب لفظی عطف الخاص علی العام قبیلندندر ضممت ضم لفظندن ماضی
متکلمدر بری برینه جمع والحاق ایلمکه دینور الیهما ضمیری محکم وعبابه راجعدر فوائد فائده نك جمعیدر
بعض نسخه ده زیادات عنوانده مرسومدر امتلا کلمه سی بلا همز قرأت اولنور امتلاء لفظندن ماضیدر که طولمق
معناسنه در بها ضمیری فوائده راجعدر الوطاب واو مکسوره ایله وطبك جمعیدر که واوك فتحیله در سود طلومنه
دینور بو راده مراد مطلق ظرفدر اعتلی اعتلاءدن ماضیدر یوکسلمك وعالی اولمق معناسنه در منها ضمیری
فوائده راجعدر الخطاب غیره تفهیم ایچون توجیه کلام ایلمك معناسنه در وتوجیه اولنان کلامه دینور ففاق
کلمه سنده فاء سببیه در فاق فوق ماده سندن ماضیدر عالی وراجح اولمق معناسنه در کل مؤلف مفعولیدر هذا الکتاب
فاعلیدر مراد کتاب مرقومدر اشبو فقره ذکر اولنان محکم وعبابك جهت مدحلرینه مسوقدر مفهومی کتابین
مزبورین فن لغتده مؤلف اولان کتابلرك غره غرالری وسماء فضل وآدابك شمس وقمر جهان آرالری اولوب بن انلره
ظروف واوعیه طولدرر وکندیسیله خطاب وکلام شرف واعتبار بولور فوائد ومنافع ضم والحاق ایلدیکمدن ناشی
کتاب مرقوم فن مرسومده مؤلف اولان جمیع کتابلره فائق وراجح اولدی فقرهٔ مذکوره ده واقع تغلیب ووطاب
وخطاب بیننده کی جناس لاحق معلومدر غیر انی ضمنته فی ستین سفرا یعجز تحصیله الطلاب بعض نسخه ده
غیر انه عنوانده مرسومدر ضمنته تضمیندن ماضیدر جعلته فی ضمن ستین دیمکدر وبعض نسخه ده خای معجمه ایله
خمنته عبارتیله مرقوم اولمغله تخمیندن اولور که تقدیر معناسنه در لکن نسخه اولی اولادر السفر سین مکسوره ایله
بیوك کتابه دینور که حقایق ومعانی یی کشف ایدر یعجز کلمه سی عجزدن مستقبلدر تحصیله فاعلیدر الطلاب
طالبك جمعیدر مفهوم لکن بن کتاب مزبوری التمش جلدده درج وتضمین ایلدم آنکیچون تحصیل واستصحابی
طالبلری عاجز ومحروم ایدر وسئلت تقدیم کتاب وجیز مرتب علی ذلك النظام وعمل مفرغ فی قالب الایجاز
والاحکام مع التزام اتمام المعانی وابرام المبانی سئلت سؤالدن ماضی متکلم مجهولدر الوجیز مختصر
دیمکدر یقال وجز الکلام اذا قل المرتب ترتیبدن اسم مفعولدر علی ذلك النظام یعنی اسلوب سابق
وترتیب سالف اوزره وعمل کتاب اوزره معطوفدر مفرغ کلمه سنی شارح تشدید ایله تقیید ایلمکله تفریغدن
اسم مفعول اولور بلا تشدید اولدیغنه کوره افراغدن اولور ایکیسیده بوشالتمق معناسنه در قالب لام مفتوحه
ایله معروفدر الایجاز اختصار معناسنه در الاحکام محکم ایلمك معناسنه در الابرام بو دخی متین واستوار
ایلمك معناسنه در المبانی معانی وزننده مبنانك جمعیدر کلمات عربیه ده مستعملدر وعمل مفرغ فقره سنده عملی که
معمول معناسنه در شیء مایعه تشبیه استعارهٔ مکنیه واکا تفریغ اسنادی تخییلیه در رأی سکاکی اوزره وغیرك
رأینه کوره تحقیقیهٔ تبعیه در مفهوم کلام بعض ناس بندن کتاب مزبور اسلوبنده جملهٔ معنالرینك اتمام واکمال

والفاظ

والفاظ وکلماتنك اتقان واحکامنی التزام ایلیه رك بر مفید ومختصر کتاب دخی تألیف ومحاضر طلابه تقدیم وایجاز
وترصین قالبنه افراغ اولنمش بر عمل عظیم تقویم ایلمکی سؤال ورجا ایلدیلر ❊ فصرفت صوب هذا المقصد
عنانی والفت هذا الکتاب محذوف الشواهد مطروح الزوائد معربا عن الفصح والشوارد ❊ صرفت صرفدن
ماضیدر که توجیه معناسنه در الصوب صاد مفتوحه ایله سمت وجهت معناسنه در العنان عین مکسوره ایله
آتك دیزکنه دینور بالاستعاره میل وضمیرده مستعملدر الشواهد شاهدك جمعیدر که اثبات مدعا ایچون
ایراد اولنان حجت ومثالدن عبارتدر المطروح طرح والقا اولنمش دیمکدر الزوائد زائده نك جمعیدر
المعرب محسن وزننده اعرابدن که بیان واظهار وایضاح معناسنه در اسم فاعلدر مفهوم کلام پس بن دخی
اشبو مقصد ومرام طرفنه عنان عزیمتی صرف وتوجیه ایدوب اشبو قاموس ایله مسمی اولان کتابی امثله
وشواهدی متروك وزوائدی مطروح ولغات فصیحه و وحشیه یی مظهر وموضح اولدیغی حالده تألیف ایلدم
وجعلت بتوفیق الله تعالی زفرا فی زفر ولخصت کل ثلثین سفرا فی سفر وضمنته خلاصة ما فی العباب والمحکم
واضفت الیه زیادات من الله تعالی بها وانعم ورزقنیها عند غوصی علیها من بطون الکتب الفاخرة الداماء الغطمطم
وسمیته بالقاموس المحیط لانه البحر الاعظم ❊ جعلت جعلدن ماضیدر که قلمق معناسنه در التوفیق الهام
واقدار وارشاد مراددر الزفر صرد وزننده دریایه دینور الزفر زای مکسوره ایله قربه یه دینور قاموسی کمال
ایجاز واختصارده قربه یه وحاوی اولدیغی معانی ولطائفی تشبیه بلیغله دریایه تشبیه ایلدی لخصت تلخیصدن
ماضیدر تبیین وتهذیب معناسنه در السفر مرور ایلدی الخلاصة خالص ولباب معناسنه در اضفت اضافه دن
ماضیدر الیه ضمیری مختصره راجعدر زیادات زیاده نك جمعیدر که مراد هر لغوی اریبك محتاج اولوب وکامل
وادیبك مستغنی اولمدیغی نسنه لردر بو تقریره کوره مطروح الزوائد قولنه مناقض اولمز من کلمه سی من لفظندن
ماضیدر انعام واحسان معناسنه در رزقنیها رزقدن ماضیدر ضمیر زیاداته راجعدر الغوص صویه طالمق
معناسنه در بو راده صرف افکار سلیمه ایله جواهر کبی معانی ودقایق استنباط ایلمکدن کنایه در البطون بطنك
جمعیدر که جوف دیمکدر الفاخرة کتبك صفتیدر فوائدی کثیر وموثوق ومعتمد دیمکدر الداماء مد ایله دریایه
دینور الغطمطم غین معجمه ایله سفرجل وزننده بحر اسماسندندر بو راده تجرید اولنمغله واسع وکثیر الماء دیمکدر
داماء لفظنك صفتیدر وداماء غوصك مفعول اولیدر زیرا غوص کلمه سی کاهیجه مفعول واحد ایله مستغنی وکاهی
مفعول آخره محتاج اولوب وعلی ایله متعدی اولور من بطون کلمه سنده من بیانیه در داماء لفظندن حالدر
سمیته تسمیه دن ماضیدر ضمیر مفعول اولیدر کتابه راجعدر القاموس مفعول ثانیسیدر وقاموس بحر معناسنه در
المحیط احاطه دن اسم فاعلدر دریای اعظم کرهٔ ارضی نه کونه احاطه ایلمش ایسه قاموس دخی لغات عربیه نك قوسنی
احاطه ایلمکله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدی شارح دیر که مؤلف اشبو قاموسده التمش بیك ماده ثبت ایدوب صحاح
جوهری اوزره یکرمی بیك ماده زیاده ایلدی مجازات واستعمالات واشالات اکا قیاس اولنه مفهوم کلام بن اشبو
کتابی تألیف ایلدم توفیق حضرت باری متعال ایله کویا که بر دریایی بر قربه یه صیغدردم ومقدمی وجه مذکور اوزره
التمش سفر اولمغله هر اوتوز سفری بر سفرده تلخیص ایدوب جمله سنی ایکی جلدده درج ایلدم وکتاب مزبوره
ذکر اولنان عباب ومحکمك خلاصه لرنی تضمین وادراج ایلدم وکتاب مزبوره انلرك ظفریاب اولمدقلری بعض
زیادات مهمه که آنلری کتب فاخره اجوافندن استنباط واستخراج ایچون کویا که بحر عظیمه طالدیغمده حق تعالی
آنلری بکا انعام ورزق واکرام ایلمشیدی اول در وکوهر کبی ثمین وقیمتدار اولان معانی ودقایقی دخی اضافه والحاق
ایلدم وکتاب مزبور بحر عظیمه مثیل اولمغله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدم ❊ ولما رأیت اقبال الناس علی صحاح
الجوهری وهو جدیر بذلك غیر انه فاته نصف اللغة او اکثر اما باهمال المادة او بترك المعانی الغریبة النادة اردت
ان یظهر للناظر بادئ بدء فضل کتابی علیه فکتبت بالحمرة المادة المهملة لدیه وفی سائر التراکیب تتضح المزیة
بالتوجه الیه ❊ الاقبال میل وتوجه معناسنه در صحاح سحاب وزننده صحیح دیمکدر وکتاب وزننده صحیحك
جمعیدر ایکیسیده محتمل واولکی ارجحدر جوهری که امام ابو نصر اسمعیل بن حماد الجوهری در جوهر بیعنه منسوبدر
مسقط رأسی ترکستان بلادندن فاراب نام بلده در درتیوز حدودنده انتقال ایلدیلر واواخر عمرنده دماغنه اختلال
طاری اولوب حتی صحاحی اکمال ایلمدیکی وکندیدن صکره تلامذه سندن بری تکمیل ایلدیکی منقولدر رحمه الله تعالی
الجدیر امیر وزننده لایق معناسنه در بذلك اقباله اشارتدر واقعا بالجمله صحیح ثابت اولان لغاتی التزام ایلمشدر
غیر انه ضمیری صحاحه راجعدر فات فوتدن ماضیدر وبعض نسخه ده نصف اللغة یرنده ثلثا اللغة مرسومدر

الاهمال ترك معناسنه‌در المادة معنایه دلالت ایدن الفاظك حروفنه اطلاق اولنور النادة ند لفظندن اسم
فاعلدر كه اوركمك ونفرت معناسنه‌در مراد وحشی وغیر مأنوس ومستعمل اولان ونادر اولان معانیدر بادئ بدء
كلمه سنده بادئ لفظی ظرفیت اوزره منصوب وبدء لفظنه مضافدر اوّل امرده دیمكدر علیه ضمیری صحاحه
راجعدر السائر باقی دیمكدر تتضح اتضاحدن مستقبلدر آشكار اولمق معناسنه‌در المزیة میمك فتحی وزای
معجمه‌نك كسریله فضیلت معناسنه‌در بوندن ثلاثی اوله‌رق فعل متصرف اولمز مزید اوله‌رق متصرف اولور یقال
تمزّیت علیه مفهوم كلام وقتا كه جمله ارباب دانشك صحاح جوهری‌یه میل واقباللری منظورم اولوب ونفس الامر
كتاب مزبور توجه واقباله سزا ولغات صحیحه التزامی وترتیب واسلوبی جهتلریله میل ورغبته روادر لكن نصف
بلكه اندن اكثر لغتلری ماده‌نك اهمالی یاخود معانی غریبهٔ غیر مأنوسه‌یه دلالت ایدن الفاظی ترك ایلمك سببیله
فوت ایلدیكندن بن اوّل امرده ناظرینه اشبو كتابمك صحاح اوزره فضل ومزیتی ظاهر وعیان اولمق اراده‌سیله صحاحده
مهمل ومتروك اولان ماده‌لری لاجل الایماء قرمزی مركبله كتب واملا ایلدم وباقی تراكیبده اشبو قاموسه توجه
وصرف همتله رجحانی واضح وآشكار اولور اوّل امرده نظر ایدنلره تعبیرندن كرچه نظرهٔ حمقاء منفهم اولور
لكن مراد ابتداء نظرده بیله فضیلتی ظاهر اولور دیمكله مدحده مبالغه‌در ❊ ولم اذكر ذلك اشاعة للمفاخر
بل اذاعة لقول الشاعر كم ترك الاول للاخر ❊ ذلك ذكر اولنان مدح ومنقبته اشارتدر الاشاعة شایع وفاش
ایلمك معناسنه‌در المفاخر مفخره‌نك جمعیدر كندوسیله افتخار اولنه جق شیئه دینور الاذاعة ذال معجمه ایله
نشر وافشاء معناسنه‌در وشاعردن مراد صاحب حماسه ابو تمام حبیب بن اوس الطائی‌در كه طی قبیله سنه منسوبدر
ومصراع مزبورك اوّلی بودر ❊ لازلت عن شكری فی حلة لابسها ذو سلب فاخر یقول من یقرع اسماعه كم ترك
الاوّل للاخر كم كلمه‌سی تكثیر ایچوندر منقولدر كه قنالی‌زاده علی افندی ابو السعود افندی مرحومك مجلسلرنده
مقابلهٔ صفحات اللمعات ومناولهٔ فوحات النفحات ایدرایكن بالمناسبه اشبو كم ترك الاوّل للاخر مثلی زبانكذار اولمغله
ابو السعود افندی اشبو كم كلمه‌سنی استفهام انكاری‌یه حمل ایله ما ترك الاوّل للاخر معناسی مراد اولمق جائزدر دیدكلرنده
علی افندی دخی جناب شریفلرینك كلام مزبورده احتمال مرقومی ایراد ایلملری كم ترك الاول للاخر مصداقیدر دیو
اظهار لطیفه ونزاكت ایلملریله ابو السعود افندی منبسطا تبسم ایلدیلر رحمهما الله تعالی ❊ وانت ایها اللبع العروف
والمعمع الیهفوف اذا تأملت صنیعی هذا وجدته مشتملا علی فرائد اثیرة وفوائد كثیرة من حسن الاختصار وتقریب
العبارة وتهذیب الكلام وایراد المعانی الكثیرة فی الالفاظ الیسیرة ❊ اللبع یای تحتیهٔ مفتوحه ایله ذهنی شهاب كبی
لامع اولان ذكی وزیرك آدمه دینور العروف صبور وزننده مبالغه درمعرفت تامه صاحبی دیمكدر المعمع زمزم
وزننده صبر وسكون معناسنه اولمغله بو راده ذو المعمع تقدیرنده‌در یاخود مبالغه‌یه محمولدر ذهن رصین وعقل رزین صاحبی
دیمكدر الیهفوف قایله یعفور وزننده قلبی تیز وفهم وفطنتی آتشین ادمه دینور تأملت تأملدن كه حق فكر ایله
تفكر ایلمك معناسنه درماضیٔ مخاطبدر الصنیع صاد مفتوحه ایله مصنوع معناسنه‌در مراد كتاب قاموس در
وجدته ضمیری صنیعه راجعدر الفرائد فریده‌نك جمعیدر نفیس انجویه دینور الاثیرة كثیره وزننده اثره
وخصوصیتی اولمغله سائردن ممتاز ومختار اولان شیئه دینور یاخود مأثوره معناسنه‌در كه قرنا بعد قرن متلقاً اولان
نسنه‌دن عبارتدر تقریب عباره‌دن مراد اذهان وافهامه حسن بیان وافاده ایله ایصال وتقریبدر التهذیب زوائدی
ازاله ایله تنقیح واصلاح ایلمكدر الیسیرة قلیله دیمكدر مفهوم كلام مؤلف علیه الرحمه تحدیث بالنعمه طریقه‌سیله
دیرلر كه سن اكرای لبیب ودانا وای صاحب رشد وذكا اشبو كتابمی حق تأمل وتفكر ایله فكر وتدبر ایلدیكڭده
فنی وافر انجوكبی فاخر لغات نفیسه وكریمه وحسن اختصار وتقریب عباره وتهذیب كلام والفاظ قلیله‌یه معانیٔ
كثیره ادراج وایرادی جهتلرندن فوائد جسیمه‌یه ظفریاب اولورسن ❊ ومن احسن ما اختص به هذا الكتاب تخلیص
الواو من الیاء وذلك قسم یسم المصنفین بالعیّ والاعیاء ❊ من احسن تركیبنده من تبعیضیه‌در احسن حسندن
افعل تفضیلدر من احسن جار ومجرور مقدم خبردر تخلیص الواو مؤخر مبتدادر وزمخشری عندنده بعضه
تأویلیله مبتدأ وتخلیص الواو خبریدر التخلیص تمییز معناسنه‌در ذلك تخلیصه اشارتدر یسم وسمدن
مضارعدر داغدار ایلمك معناسنه‌در العیّ عین مهمله‌نك فتحیله عجز وحصر معناسنه‌در الاعیاء همزه‌نك
كسریله بوریلوب درمانده اولمق معناسنه‌در یاخود عیّ عجز روحانی واعیاء عجز جسمانی معناسنه‌در یاخود اعیاء
متعدیدر عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در مفهوم بنم بو كتابمك مخصوص اولدیغی خصایصنك احسن وافضلندن
بری واو حرفنی یاء حرفندن یعنی معتل واوی یی معتل یائیدن تمییز ایلمسیدر بو تصرف ایسه تصرفات صرفیه

والغویه دن

ولغویه‌دن بر قسمدر كه صعوبت بالغه‌سی اولمغله استقراء تام واحاطهٔ كامله‌یه موقوف اولدیغندن ناشی مهرهٔ ارباب
تصنیفی عجز واتعابله داغدار ایلمشدر ❊ ومنها انی لا اذكر ماجاء من جمع فاعل المعتل العین علی فعلة الا ان یصح موضع
العین منه كجولة وخولة واما ماجاء منه معتلا كباعة وسادة فلا اذكره لاطراده ❊ ومنها ضمیری من احسن ما اختص
عبارتنك متضمن اولدیغی محاسن خصائصه راجعدر لا اذكر ذكردن مستقبل متكلمدر فاعل اسم فاعل
دیمكدر معتل العین عیننده حرف علت اولان واوی لفظندن بر حرف بولناندر كه اجوف دیرلر فعلة فتحاتله در
الا ان یصح قولی الا ان یعامل موضع العین من الجمع معاملة الصحیح بحیث یتحرك ولا یعل تأویلنده‌در الجولة جیمله
والخولة خای معجمه ایله‌در بونلر هر نقدر فی الاصل معتل العین ایسه ده عینلری تحریك اولنمغله صحیحه الحاق اولنوب
صحیح معامله‌سی كبی معامله اولنمغین اعلال اولنمدیلر طلبه وكتبه كبی اولدیلر پس غرابت وقیاسدن خروجلری
سببیله بونلر اولا ذكر وایراده مستحق اولدیلر واما ماجاء منه ضمیری جمعه راجعدر معتلا كلمه‌سی اعتلالدن
اسم مفعولدر اعلال مقتضاسنجه عینی ابدال الله تغییر اولنمش دیمكدر باعة وسادة كلمه‌لری اصلده بیعة وسیدة ایدی
فتحاتله یاء متحرك وماقبلی مفتوح اولمغله الفه قلب اولندی الاطراد مطرد اولمق یعنی مقیس ومشهور اولمغه دینور كه
نادر مقابلیدر ابن جنی علیه الرحمه خصائص نام كتابنده دیمشدر كه اطراد كه كلامك مسموع اولدیغی وجه اوزره
تابع واستمرارندن عبارتدر عربلرك طردت الطریدة قوللرندن مأخوذدر اتبعتها واستمرت بین یدیّ معناسنه یعنی
صیدی اوكومه قاتوب اكسه‌سندن اوزون اوزادی سوروب قوغدم پس معلوم اوله كه كلامده اطراد شذوذ مقابلیدر
درت نوعدر نوع اوّل قیاسده واستعمالده جمیعا مطرد اولمقدر كه غایت مطلوبه بودر قام زید وضرب عمرو كبی
ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولمقدر یذر ویدع كلمه‌لرینك ماضیلری كبی وعسی كلمه‌سنك مفعولی اسم صریح
اولمق كبی نحو عسی زید قائما كرچه بونلر قیاسده مطرددر لكن استعمالده محظوردر ثالث استعمالده مطرد مطلب
وقیاسده شاذ اولمقدر اخوص الرمث قولی كبی بونده قیاس ایسه اخاص اولمقدر واوی الفه قلبیله كذلك استصوب
كلمه‌سی كبی رابع قیاسده واستعمالده شاذ اولمقدر ثوب مصوون ومسك مدووف كبی زیرا قیاس واستعمال مقول
كلمه‌سی كبی واوك بریسی اسقاط اولنمقدر وابن هشام دیدیكه علماء عباره‌لرنده مطرد او غالبا وكثیرا ونادرا وقلیلا
تعبیرلرنی ایراد ایدرلر مطرددن مرادلری قیاس وقاعده اوزره دیمك اولمغله اندن اصلا تخلف اولنمز وغالبدن
مراد اكثردر لكن اندن تخلف اولنور وكثیر غالبدن دوندر وقلیل كثیردن دوندر ونادر قلیلدن اقلدر مفهوم
فقره اشبو قاموسك مشتمل اولدیغی محاسنك بریسی دخی بودر كه بن معتل العین اسم فاعلك فعله وزننده اولان جمعنی
بو كتابده ذكر ایلمدم الا عین فعلی صحیح معامله‌سیله معامله اولنانلرنی ذكر ایلدم جوله وخوله كلمه‌لری كبی وعینی باعة وسادة
كلمه‌لری كبی اعلال الله الفه قلب اولنانلری مطرد ومقیس ومشهور اولدقلرینه مبنی ذكر ایلمدم شارح دیركه مؤلف سادة
وقادة وعالة وزادة كلمه‌لرینی ماده‌لرنده ذكر ایلمكله شرطنی اخلال ایلمشدر وبعض شراح دیباجه بو مقامه صحت
وصوابدن بعید معنالر ویرملریله التفات اولنمیه كرچه شارح علیه الرحمه بو مقامی بو رسمه شرح وتقریر ایلدی لكن
اصول صرفه وطریقهٔ مؤلفه موافق دكلدر مراح وشافیه شرحلرینه نظر اولندقده معلوم اولور پس صواب اولان
فقرهٔ ثانیه‌ده واقع لا اذكر لفظنده‌كی لام مفتوحه‌در تأكید‌یه درلاء نافیه دكلدر فلیتنظر ❊ ومن بدیع اختصاره
وحسن ترصیع تقصاره انی اذا ذكرت صیغة المذكر اتبعتها المؤنث بقولی وهی بهاء ولا اعید الصیغة ❊ البدیع
صكره‌دن اختراع اولنمش عجیب نسنه‌یه دینور الترصیع تزیین وآرایش معناسنه‌در ترصیع بدیعی بوندن مأخوذدر كه
سجع اوصافندندر فاصلتین مختلف اولمیوب احدقرینه‌ده اولان الفاظ یا اكثری وزن وتقفیه‌ده مقابلنده اولان كبی اوله
حریرینك فهو یطبع الاسجاع بجواهر لفظه ویقرع الاسماع بزواجر وعظه فقره‌سی كبی التقصار تای تحتیه
مكسوره ایله قلاده‌یه دینور بالاستعاره فقره مراد در اتبعتها اتباعدن ماضیٔ متكلمدر بر شیئٔ بر شیئه الحاقدن
عبارتدر وهی بهاء تركیبی مقول قولدر وهی ضمیری مؤنثه راجعدر مفهوم اشبو قاموسك متضمن اولدیغی
بدایع اختصار عبارات ومحاسن تزیین فقراتندن بری دخی بودر كه بن بر مذكر صیغه‌سنی ذكر ایلدیكمده مؤنثنی
وهی بهاء قولمله اتباع ایدوب صیغه‌یی اعاده وتكرار ایلمم ایشته خصائصنك بری دخی بودر ❊ واذا ذكرت
المصدر مطلقا او الماضی بدون الاتی ولا مانع فالفعل علی مثال كتب واذا ذكرت آتیه بلا تقیید فهو علی مثال
ضرب علی انی اذهب الی ماقال ابو زید اذا جاوزت المشاهیر من الافعال التی یأتی ماضیها علی فعل فانت فی المستقبل
بالخیار ان شئت قلت یفعل بضم العین وان شئت قلت یفعل بكسرها ❊ مطلقا قولندن مراد بر شیئٔ ایله
مقید اولمیه‌رق دیمكدر الاتی اتیاندن اسم فاعلدر بو راده مراد فعل مضارعدر كتب مثالندن مراد باب

اولدركه ماضيده عين مفتوح ومضارعده مضموم اولور تقييددن مراد ضبط ووزن ايله ايراد ايلمكدر فهو ضميري فعله راجعدر ضرب مثالندن مراد باب ثانيدركه عين مضارعده مكسور اولور على استدراك ايچوندر ياخود اضراب ايچوندر اذهب ذهابدن مستقبل متكلمدر بوراده اختيار واعتقاد معناسنه در بعض نسخه‌ده ذاهب مرسومدر ابوزيد ائمهٔ لغاتدن مشهور ذاتدر اسمى سعيد بن اوس در بلخ ديارندن نشأت ايلبوب جملهٔ علومده فائق خاصةً علم لغتده جمله يه سابق اولمشدر اذا جاوزت خطابله‌در مقول قولدر المشاهير جمع مشهور در افعالدن مراد افعال اصطلاحيه در على فعل يعنى عينى مفتوح اولوب وحرف حلق اولميه ومضارعى نه كونه اولديغى مبهم اوله مفهوم بن بر مصدرى مقيد اولميه‌رق يعنى بر وزن ايله موزون وقيد حركه ايله تحريكا وتصريحا مضبوط اولميه‌رق ياخود بر فعل ماضى بى مثلا فعل غير متصرف اولمق مقوله سى مانع بوغيكن يالكزجه ذكر ايدوب مضارعنى برابر ايراد ايلمز ايسم اول مصدرك فعلى ياخود ذكر اولنان فعل ماضى كتب مثالى اوزره در يعنى باب اولدندر مصدر مطلق مثلا باب التاء فصل النون ذيلنده النكت ماده سى كبى كه وزن تمثيلندن وبالفتح ياخود بالكسر وبالضم قيدلرندن مجرد در وبلا مانع ماضى بى مستقبلسز ايرادى مثلا باب الباء وفصل الكاف ذيلنده كتب ماده سى كبى ون فعل ماضينك مستقبلنى كذلك ضبط ووزنندن عارى اوله‌رق ذكر ايدرسم فعل مزبور باب ثانيدندر مثلا كسب يكسب ماده سى كبى بلكه بن ابوزيدك كلام آتيسنه ميل ورأى واختيار ايدردم كه ابوزيد ديمشدركه تتبع سن معروف ومشهور اولان فعللرى تجاوز ايدوب بر فعل ماضى يه مصادف اولسك كه مفتوح العين اولان فعل وزنى اوزره اولوب وعين ولامى حروف حلقدن عارى ومضارع بعد التتبع مبهم اوله سن آنك مضارعنده مخيرسن اكر ديلرسك مضموم العين يفعل وزننده يعنى باب اولدندر ديرسن وديلرسك مكسور العين يفعل وزننده يعنى باب ثانيدندر ديرسن ايشته ابوزيدك بو كلامى دستور عملمدر شارح ديركه مستقبلك مضموم العين يفعل وزننده اولماسنك درت مانعى واردر اولا عين ولامنده حرف حلق اولمقدر كرچه شذوذ اوزره بعض متعين ومعدود افعال وارد اولمشدر لكن قياسه مخالف اولمغله معدوم مثابه‌سنده در ثانى واوى الفاء اولمقدر وعد كبى بونده قياس مضارعى مكسور العين اولمقدر ثالث يائى العين اولمقدر كال يكيل كبى رابع يائى اللام اولمقدر رمى يرمى كبى ومشاهير افعالى مجاوزه كال حفظ ومزيد تتبع اصحابنه كوره در امام فرّاء ديمشدركه بو صورتده مكسور العين اعتقادى خفت كسره ايچون انسب واولادر وابن درستويه فصيح شرحنده ديمشدركه هر فعل ماضى كه عينك فتحيله فعل وزننده وارد اولوب ثانى وثالثنده حرف لين وحرف حلق موجود دكل ايسه آنك مضارعنده عينك ضمى وكسرى جائزدر ضرب يضرب وشكر يشكر كبى واحدهما آخردن ارجح واولى دكلدر زيرا ضمه اخت كسره در ثقلده نته‌كه واو يائك نظيريدر ثقلت واعلالده نهاية الامر كسره‌ده نوعا خفت ملحوظدر

وكل كلمة عريتها عن الضبط فانها بالفتح الا ما اشتهر بخلافه اشتهارا رافعا للنزاع من البين وماسوى ذلك فاقيده بصريح الكلام غير مقتنع بتوشيح القلام ومكتفيا بكتابة ع د ه ج م عن قولى موضع وبلد وقرية والجمع ومعروف فتلخص وكل غث ان شاء الله تعالى عنه مصروف ❊ عريتها تعريه‌دن ماضيدر عارى ايلمك معناسنه در ضمير كلمه يه راجعدر ماسوى ذلك ذكر اولنان ضبط وتقييددن تعريه يه اشارتدر صريح الكلام قولى كلام ظاهر ديمكدركه كنديده شبهه واختلال وكنايه شائبه سى اولميه غير مقتنع حالدر مقتنع اقتناعدن اسم فاعلدركه قناعت ايلمك معناسنه‌در التوشيح تزيين معناسنه‌در القلام قاف مكسوره ايله قلمك جمعيدر المكتفى اكتفاء لفظندن اسم فاعلدر فتلخص قولى فتسبب تلخص وتبين الكتاب واتضح سككنده در الغث غين معجمه وثاى مثلثهٔ مشدده ايله كلام فاسده دينور مصروف مدفوع معناسنه‌در مفهوم هر كلمه‌يى كه بن آنى فتح ياخود كسر وضمله تحريكنه تصدى ايلميوب اويله ضبطدن مجرد اوله‌رق ايراد ايلدم آنلرك حرف اولى مفتوحدر پس ضبطدن اهماللرى عين ضبطلريدر مكر كه ميانه‌دن منازعه‌يى رافع اشتهار ايله مشتهر اوله‌لر وبونك ماعداسنى بن كلام صريح وقول واضح ايله تقييد ايده‌رم مجرد تزيين اقلامله قناعت ايلديكم حالده يعنى حرف اوزره حركه وضعيله اكتفا ايلدم زيرا اول ترك وتحريف عرضه‌سيدر وموضع لفظنك يرينه عين رسمى اولان ع حرفى وبلد يرينه دال رسمى اولان د وقريه يرينه ه وجمع يرينه ج ومعروف يرينه م حرفى يازمغله اكتفا ايلدم وبونلرى عدّه جم تركيبى جامعدر پس بو نسق عجيب واسلوب لطيف وغريب اوزره كتاب مرقوم متين ومتضح اولدى وان شاء الله تعالى كتاب مزبوردن بالجمله كلام فاسد مصروف ومدفوع اولوب اولقوله اختلالدن سالم وامين اولمق دركاه الهيدن مسئولدر ومؤلف حروف مذكوره‌يى بو قطعه‌ده دخى جمع وتأليف ايلمشدر

ومافيه من رمز بحرف فخمسة … فميم لمعروف وعين لموضع
وجيم لجمع ثم هاء لقرية … وللبلد الدال التى اهملت فعى

بوراده فعى كلمه سى عينك اشباعيله در اصلده اوع ايدى وعى صيغه سندن امردر ازبر قيل ديمكدر وعبدالرحمن الواسطى اشبو بيتله قطعهٔ مزبوره‌يى تذييل وايكى اشارتله رموزاتى تكميل ايلمشدر

وفى آخر الابواب واو وياؤها … اشارة واوى ويائيها اسمعى

وبعض رمز آشناى ادباء اشبو قطعهٔ دلاراى بلاغت انتما ايله بروجه اجاده افاده وبر اشارت دخى زياده ايلمشدر

وماجاء فى القاموس رمز افستة … لموضعهم عين ومعروف الميم
وجج لجمع الجمع دال لبلدة … وقريتهم هاء وجمع له الجيم

ومؤلفك نسخه سى هامشنده كندى دست خطيله اشبو قطعه مسطور اولديغنى شارح نقل ايلمشدر

اذا رمت فى القاموس كشفا للفظة … فآخرها للباب والبدء للفصل
ولا تعتبر فى بدئها واخيرها … مزيدا ولكن اعتبارك للاصل

واشبو قاموسك اسلوب مرقومدن بشقه نيچه طريقهٔ مخصوصه سى واردركه بونلردر خفى اولميه كه هر كلمه‌نك وسطى حروف هجا ترتيبى اوزره مرتبدر اوائل واواخرى كبى وبر كلمه‌ده كه كرك فعل وكرك اسم اولسون ايكى ياخود زياده لغت اولمغله موازين ذكر اولنورسه فصيح ومشهور اولان اوزان تقديم بعده لغات زائده اتباع اولنور واسماء وصفات وانصراف وعدم انصرافده وزنلرينه تطبيق اولنه ومصادر ايراد اولندقده مقيس اولان مصدر اول وغير مقيسى صكره ذكر اولنور وكاهجه ايكى وزن متحد ايراد اولنمغله آنى تكرار قياس ايدرلر مثلا بر كلمه‌يى زفر وصرد كلمه‌لريله وزن ايدركه ايكيسيده اولك ضمى وثانينك فتحيله‌در وزن اول ايسه موزونك علميتنه اشارتدركه غير منصرفدر ووزن ثانى جنسيتنه اشارتدركه نكرهٔ منصرفه‌در كذلك بعضا سحاب وقطام وثمان كلمه‌لريله وزن ايدركه اسميتنه وعلميتنه ومبنى اولمسنه اشارتدر وهر كلمه‌ده انجق حروف اصليه‌يه اعتبار ايدوب زوائده اعتبار ايلمامشدر وجموعه تصدى ايلدكده مقيسى غير مقيس اوزره تقديم ايدر وكاهى شهرتنه مبنى اهمال ايدر بوادى كلمه سى كبى كذلك صفاتدن مقيسه‌يى تقديم وغير مقيسه‌يى اتباع ايلمشدر واوزان مزبوره ياخود غيريسيله مؤنثك ذكرنى تعقيب ايدر وكاهجه صفات مذكرى اول ذكر ومجموعنى اتباع ايلدكدنصكره صفات مؤنثى ذكر ومجموعنى اتباع ايدر وجبل وفرح كلمه‌لرى كبى فتحيله اولانه بالتحريك ومحركا لفظلريله اشارت ايدر وبالفتح وبالضم وبالكسر قيدلريله حركهٔ حرف اوله ايما ايدر وبونلردن بشقه بعض ابوابى تكثير ومبالغه‌يه دال اولان الفاظ مزيداتى ثلاثيلرينه لاجل الاختصار تنظير ايلمكله معنالرى متحد ظن اولنور مراديله مدلولى اولان معناايدر مثلا هرد اللحم هرداكهرّده تهريدا عبارتيله ادا ايدر تهريد ايسه تكثيرى متضمندر كذلك بعض الوان وعيوب مقوله سى معنالره دال اولان مواد بو قبيلدندر مجموعنده ابواب صرفيه‌ده مقيد ومعتبر اولان معانى ومدلولات معتبردر وبلده‌دن مراد مطلق شهردر ومدينه‌دن وقصبه‌دن مرادى برپايتخت تختكاهى وقاعدة الملكى اولان شهردر وقريه تعبيرى بزم قصبه اطلاق ايتديكمز شهر صغيره شاملدر وبر لغتى تفسير ونظيرنى ايراد ايلدكدنصكره جمعه اشارت ايلدكده مرادى لغت مفسرهٔ مرقومه‌نك جمعيدر مثلا المرت مفازة بلا نبات كالمروت ج امرات ومروت عبارتنده مرادى مرت لفظنك جمعنى بياندر وتصريحا وجمعه عنوانده ايراد ايدرسه ثانى‌يه ناظردر ومثلا بر وزن فعل ذكر ايلدكدنصكره ويثلث قوليله تقييد ايدرسه فعل مزبورك عيننك حركات ثلاثه‌ده ورودينه اشارتدر ويذكر قولى اسم سابقك مؤنث اولوب قليلا مذكر اولديغنه اشارتدر وعكسى دخى بو نهجه‌در كذلك بر اسمى ذكر ايدوب ويضم اويكسر قوليله تعقيب ايدرسه اول اسمك اولنك فتحى شايع وضمى وكسرى على الترتيب قليل اولديغنه اشارتدر كذلك ويمدّ ويقصر قيدلرى دخى بورسمه‌در كذلك بر كلمه‌يى بفتحتين او بضمتين او بكسرتين قيدلريله تقييدى حركات مزبوره‌ده حرفين اولينك توافقنه اشارتدر وبر ماده‌يه كاف تشبيهله نظير ايراده معانىٔ متعدده ذيلنده تقييد ايدرسه معناى اخيره ناظردر واكر معنا ايكى ايسه فيهما وزياده ايسه فيهن وفيها وفى الكل كلمه‌لريله تقييد ايدر مثلا طاء يابنده معطه اى مدّه والسيف سله كامتعطه قولنده امتعطه لفظى معناى اخيره نظيردر وبعض اسم عينى اسم معنا صورتنده رسم ايدرنته‌كه دخال المفاصل ودخيلها لفظلرنده رسم ايلديكى كبى وبونلرك بعضنده ذو تقدير اولنور وبعضا ان وماء مصدريتيله مصدراوله‌رق تفسير ايدركه آندن مراد وصفدر مثلا ان يكون عنوانده ثبت ايدركه الكائن ديمك مراددر

وبعضا برمعنانی مصدر صورتنده ایراد ایدر که مرادو صفدر مثلا ضنضئ ماده سنده او کثرة النسل قولی النسل
الکثیر دیمکدر که صفتك موصوفه اضافتی بابندندر بورسمه محللرده مسامحه ایله مفسر دردیو کرچه تنبیه
اولندی لکن فی الحقیقه مسامحه دکلدر بلکه قیاس وقاعده درانجق تعاریف دلالات التزامیه مقوله سی خفا
وتعقیدادن سالم اولمق اولی اولدیغی معلومدر وبعضا بومعنانك اسم فاعلنی یاخود بعینه برمعنانی ذکر ایلیوب
عقبنده وهو عنوانیله کلام آخره شروع ایدر ضمیر ذکر اولنان اسم فاعله یاخود معنایه راجعدر مثلا قرضب
ماده سنده فهو قرضاب وهوالاسد قولی کبی که ضمیر ثانی قرضابه راجعدر که قرضابك اسد معنای آخری اولور
وکاهیجه ممثل به عقبنده دخی ایراد ایدر که بونده اول ممثل بهه راجع اولور صورمز بوره نك مجموعنده معنای آخره
اشارتدر ومواد تفسیرنده جمله اولار جمله ثانیه اوزره مرتب اولملریله ابتداء جمله ثانیه معناسی اخذ واعتبار اولندرق
جمله اولی معناسی نظم وتلفیق اولنمق لازمدر وبرماده یی حرف تردید ایله تفسیری اکثری اختلافه مبنیدر
وبعضا تنویعه دلالت ایدر ومحرکة وبالحرکة قیدلری فتحتینه یاخود فتحاته اشارتدر وبالفتح وبالضم وبالکسر
قیدلری اولك مع سکون الثانی حرکة مرقومه سنه اشارتدر وبرکلمه یی مثلا کالضرب عنوانیله تقییدی انك باب
ثانیدن وکالمنع قولیله تقییدی باب ثالثدن اولدیغنه وکفرح قیدی باب رابعدن مصدری فرح وزننده اولمسنه
وکسمع قیدینه باب رابعدن مصدری سمع وزننده اولمسنه اشارتدر وفی ذاته مثنی اولان شیئك مفردنی ذکر
ایلدکده ایکیسنه بردن تثنیه ضمیریله کنایه ایدر مثلا فرقد ماده سنده وهما فرقدان قولی کبی واکر جمع ایسه
ضمیر جمع ایله ومؤنث ایسه مؤنث ضمیریله کنایه ایدر ومثلا خاص بین الخصوصیة وشیخ بین الشیخوخیة ولص
بین اللصوصیة ووليدة بین الوليدة والولادة عنوانلرنده واقع کندیلرینه یای نسبت وهاء تأنیث لاحق اولمش
اسملر که السنه ده یای مصدریه تعبیر اولنور بونلر کرچه بالجمله مصدرلردر لکن اکثرینك فعلی مستعمل دکلدر
بوجهتله قنده که بومقوله مصادر ذکر اولنور سه معنای مصدریتی مفید اولوب واملردن فعل متصرف اولمامق
مؤلفك ملتزمیدر ومثال اولان آیات واحادیث وامثالی اکثری ماده دن مفترق ومنفصل رسم ایلمشدر التباسلری
خصوصنده بذل اولنان تعب وتتبع معلوم اولور وبعضا برماده خلالنده واسم عنوانیله ایراد ایدر که مراد بر رجلك
یاخود بر مرأه نك اسمیدر دیمکدر مثلا شعث ماده سنده والاشعث ذیلنده ایراد ایلدیکی کبی واسم فاعل ووصف
واسم مفعوللری هو وهی ضمیرلریله بیان ایدر وبعضا هی ضمیریله ایراد ایدر که جماعت موهومه یه راجعدر
مثلا هنأ ماده سنده وهی ابل هنأی قولی کبی وبعض ماده لرده اسمی بیان معرضنده وهو یاخود وهی یاخود
نصر محله والاسم عنوانیله ذکر ایدر والاسم عنوانی مثلا خرأ ماده سنده والاسم الخراء قولی کبی که مراد
اسم مصدردر وبعضا آنکله اسم عین دخی اراده ایدر سلأ ماده سنده کی سلاء کبی که کتاب وزننده در کذلك
وهو عنوانیله ذکر ایلدیکنده دخی ضمیر ماقبلنك مدلولی اولان فعل وعمله یاخود اسم لفظنه یاخود اسم عینه راجع
اعتبار اولنور اسم عینه رجوعی مثلا رثأ ماده سنده وهوالرثیئة قولی کبی وبعضا بویله محللرده ضمیری خبری
اعتباریله تأنیث ایدر قسم ماده سنده وهی القسمة کبی کذلك هی ضمیری دخی ماقبلنك مدلولی اولان خصلته
وفعلیه وحرفت وصنعته راجع اعتبار اولنور مثلا ثلب ماده سنده وهی المثلبة قولنده خصلته راجعدر وتعریفلرده
ایراد ایلدیکی حرف تردید اختلافه مبنیدر تنویع اراده سی اقلدر وبرمحدث وصفنده صاحب جزء تعبیری
صاحب مجلد مؤلف فی فن الحدیث دیمکدر وقس علیه البواقی وبخیل ایله ضیق وصف اولنور سه مبالغة بخل
معناسنی متضمندر ومطلقا عربیه ده مالدن مواشی خصوصا دوه قسمی وطعامدن ذخیره وخصوصا حنطه
وخنفقدن سریع مراد اولور ❊ ثم انی نبهت فیه علی اشیاء رکب الجوهری رحمه الله فیها خلاف الصواب غیر طاعن
فیه ولا قاصد بذلك تندیدا له وازراء علیه وغضا منه بل استیضاحا للصواب واسترباحا للثواب وتحرزا وحذرا من ان
ینمی الی التصحیف اویعزی الی الغلط والتحریف نبهت تنبیه لفظندن ماضیدر رکب رکوبدن ماضیدر بوراده
تکلفله سلوك معناسنه در الطاعن طعندن اسم فاعلدر که ذم وقدح معناسنه در بذلك نبهت کلمه سندن
منفهم اولان تنبیهه اشارتدر التندید تشهیر ایلمك معناسنه در الازراء همزه نك کسریله تعییب وتحقیر
معناسنه در الغض غین معجمه مفتوحه ایله برآدمی قدر ومرتبه سندن حط وتنزیل ایلمك معناسنه در الاستیضاح
برشیئك وضوح وظهورنی طلب ایلمك معناسنه در الاسترباح فائده ایستمك معناسنه در التحرز صقنمق
معناسنه در الحذر فتحتیله قورقمق معناسنه در ینمی نمی لفظندن مضارع مجهولدر که اسناد ایلمك معناسنه در
التصحیف برکلمه یی تغییر ایله معنای مرادی تحریف ایلمك معناسنه در یعزی عزو لفظندن که نسبت ایلمك

معناسنه در

معناسنه در مضارع مجهولدر التحریف تبدیل معناسنه در مثلا مشئوم کلمه سنی میشوم ایلمك کبی مفهوم
بعده بن اشبو قاموسده بعض اموره واشیایه که جوهری مرحوم آنلرده راه خطایه سلوك وارتکاب ایلمشیدی تنبیه
واشعار ایلدم بوتنبیهمله کندیسنه طعن وتشنیع ایلیوب وتشهیر وتفظیع وقدر واعتبارندن حط وتنزیل
ایلدیکم حالده بلکه صلاح وصواب ظهورنی واجر وثواب منفعتنی طلب والتماس وتصحیفه اسناد وغلط وتحریفه
نسبت اولنمقدن احتراز واحتراس ایچون ایلدم وبل استیضاحا فقره لرنده لزوم مالایلزم وترصیع صنعتلری
اولدیغی معلومدر علی انی لو رمت للنضال ایتار القوس لانشدت بیتی الطائی حبیب بن اوس ولو لم اخش
ما یلحق المزکی نفسه من المعرة والدمان لتمثلت بقول احمد بن سلیمان ادیب معرة النعمان ولکنی اقول کما قال
ابو العباس المبرد فی الکامل وهو القائل المحق لیس لقدم العهد یفضل القائل ولا لحدثانه یهتضم المصیب ولکن
یعطی کل ما یستحق رمت رومدن ماضی متکلمدر طلبت معناسنه در النضال نون مکسوره ایله اوق
آتشمق واوق یارشمق معناسنه در الایتار تای فوقیه ایله ایتار وزننده یایی کریشلیوب قورمق معناسنه در
انشدت انشاددن ماضی متکلمدر که شعر اوقومق معناسنه در بیتی کلمه سی بیت لفظندن تثنیه در
الطائی مرور ایلدی حبیب لبیب وزننده در اوس قوس وزننده در مراد ذکری سبق ایدن ابو تمامدر
بیتیندن مراد ذکر اولنان قطعه سیدر لم اخش خشیتدن مستقبل مجزومدر وخشیت تعظیمله اولان خوفه
دینور المزکی تزکیه دن اسم فاعلدر تزکیه تطهیر معناسنه در نفسه مفعولیدر نفس ذات معناسنه در وتزکیهٔ
نفس ایکی کونه در بری فعلیه در که قد افلح من زکاها کریمه سی موجبنجه شرعا ممدوحدر وبری قولیه در که
ولا تزکوا انفسکم کریمه سی مقتضاسنجه منهی ومذمومدر المعرة میمك وعینك ورانك مشدده نك فتحیله عیب
واثم معناسنه در الدمان زمان وزننده بوراده حقارت وقباحت مراددر تمثلت تمثل لفظندن ماضی متکلمدر
برشعری مرة بعد اخری قرأت ایلمك وضرب مثل ایلمك معناسنه در معرة النعمان حلب ایله حما بیننده
برقصبه در شاعر مرقوم ابو العلاء المعری دیمکله معروفدر وقولندن مراد اشبو بیتیدر ❊ وانی وان کنت الاخیر
زمانه لآت بما لم تستطعه الاوائل ❊ یعنی بن هر نقدر زمان جهتیله متأخر اولدم ایسه ده لکن متقدمینك مقتدر
اولمدقلری هنر ومعارفی اتیانه قدرتم درکاردر ❊ اولدیسه زمانم نوله عشاقدن آخر چون قاعده در صکره کلور
برمه اکابر ❊ المبرد مجرد وزننده امام موصی الیهك لقبیدر اسمی محمد بن یزید الثمالی الازدی البصری دردائما
برد الله من بردنی دیمکله مبرد ایله ملقب اولدی ایکیوز اوتاریخنده پایهٔ مرکز وجود اولوب ابو عثمان المازنی
وابو حاتم السجستانی وسائر اول طبقه علماسندن اخذ علوم ایدوب فنون ادبیه ده امام وایکیوز سکسان ایکی
تاریخنده بغدادده عازم دار السلام اولدی رحمه الله تعالی مقتضب وروضه خصوصا کامل نام تألیفی که اسمی
مسماسنه مطابق برکتاب فاضل وفائقدر آثار جلیله سندندر وهو القائل المحق جملهٔ اعتراضیه در محق
احقاقدن اسم فاعلدر حق سویلیجی ویقینا ادراك ایلیجی دیمکدر لیس لقدم العهد ترکیبی مقول قولیدر عهد زمان
معناسنه در یفضل فضلدن مضارعدر زائد وراجح اولور دیمکدر بعض نسخه ده تشدید ضاد ایله مضبوط
اولمغله تفضیلدن مضارع مجهول اولور یهتضم مقابله سیله نسخهٔ ثانیه راجحدر القائل فایله قبوله وقیاله دن اسم فاعلدر
ضعیف الرأی وخفیف الرشد آدمه دینور الحدثان حای مهملهٔ مکسوره ایله برنسنه تازه وزمانی قریب اولمغه دینور
یهتضم اهتضامدن مضارع مجهولدر که ظلم ایلمك وبرآدمك حقنی تنقیص ایلمك معناسنه در المصیب اصابه دن
اسم فاعلدر مخطی مقابلیدر یعطی اعطادن مضارع مجهولدر کل کلمه سی مفعول اولیدر که نائب فاعلدر
ما یستحق کلمه سنده ما مفعول ثانیدر یستحق استحقاقدن مضارع معلومدر کل ما یستحق قولی کل من قائل الرأی
ومصیبه ما یستوجبه من الرد والقبول والذم والمدح دیمکدر مفهوم کلام بلکه بن اوق یارشمق ایچون یایمی کریشلیوب
قورسم یعنی امتحان وافتخار ایچون اعمال لسان ایلسم ابو تمامك قطعهٔ مرقومه سنی زبان زهو ومباهاته انشاد
ایدردم وترکیهٔ نفس ایدنلره لاحق اولان عیب وقباحتدن احتراز ایلمسم ادیب معرة النعمان ابو العلاء احمد بن
سلیمانك بیت مزبوریله تمثل ایدردم لکن بن امام نحو وادب اولان ابو العباس محمد بن یزید المبردك که فی ذاته کندیسی
محق ومصیبدر کامل نام کتابنده ثبت ایلدیکی اشبو لیس لقدم العهد یفضل الفاضل الی آخره کلامنی دیرایدم کلام
مرقومك مفادی بودر که زمانك تقدم وتأخری ضمننده فضل ومزیت یوقدر زیرا زمانك جمله سی یکساندر پس
رأی ونقد ونقلنده مصیب اولانه زمانك تأخری یاخود کندیسنك شبابیتی قدح ونقص وخسران ایراث ایلمز وحق
ارباب انصاف عندنده کتم وانکار اولنمغله کندیسنه ظلم وستمله رنج وآزار اولنمز ورأی وفهمی فاسد ومخطی اولان

كسيده تقدم زمانى ياخود شيخوختى مدح وكمال ونفع ايراث ايلمكله همان تقدم زمان جهتيله اهل فضيلته
تفضيل وترجيح اولنمز بهرحال مصيب ومخطيدن هر برينه مستحق اولديغى قبول ورد ومدح وقدح اعطا
اولنور ❊ يقولون الزمان له فساد وما فسد الزمان وهم فساد ❊ شارح مضمون مزبورده اشبو ابياتى ثبت ايلمشدر

قل لمن لايرى المعاصر شيئا ويرى للاوائل التقديما
ان ذاك القديم كان حديثا سيسمى هذا الحديث قديما

وبو مضمونده مرحوم وصاف عبد الله افندينك اشبو بيتى همعيار مفهوم سابقدر ❊ بيلمز عارفك عصرنده اصلا قدر
آثارى ❊ محك خاكله سنجيده در نقد هنر دائم ❊ وبونك سببى محضا حسد واعتسافدر ❊ واختصصت كتاب الجوهرى
من بين الكتب اللغوية مع مافى غالبها من الاوهام الواضحة والاغلاط الفاضحة لتداوله واشتهاره بخصوصه
واعتماد المدرسين على نقوله ونصوصه ❊ اختصصت اختصاصدن ماضىء متكلمدر بوراده اختيار معناسنه در
غالبها ضميرى كتب لغويه يه راجعدر الاوهام وهمك جمعيدر سهو وخطا معناسنه در الواضحة ظاهره معناسنه در
الاغلاط غلطك جمعيدر الفاضحة رسواى آدمه دينور ورسواى ايديجى ديمكدر لتداوله ضميرى كتاب جوهرى يه
راجعدر تداول الدن اله كزمكه دينور المدرسين تدريس ايلين استاذاره دينور النقول نقلك جمعيدر منقول
معناسنه در مراد ثقاتدن وعرب عربادن نقل ايلديكى اقوالدر النصوص نصك جمعيدر كه بشقه معنايه محتمل
اولميان كلامدن عبارتدر مفهوم كلام سائر كتب لغويه نك اكثرنده اوهام واضحه واغلاط فاضحه وار ايكن
بن صحاح جوهريى بحث ومناقشه ايله اختصاص واختيار ايلديكم بين الناس خاصة تداول واشتهارى ومدرسين
ومعلمينك نقول ونصوصنه اعتماد واعتبارى اولديغنه مبنيدر واضحه وفاضحه بيننده جناس لاحق صنعتى
معلومدر ❊ وهذه اللغة الشريفة التى لم تزل ترفع العقيرة غريدة بانها وتصوغ ذات طوقها بقدر القدرة فنون الحانها
وان دارت الدوائر على ذويها واخنت على نضارة رياض عيشهم تذويها حتى لالهيا اليوم دارس سوى الطلل
فى المدارس ولالها مجاوب الا الصدى مابين اعلامها الدوارس ❊ ترفع رفعدن مستقبل مؤنثدر العقيرة
عين مفتوحه ايله صوت معناسنه در الغريدة غين معجمه نك وراء مشدده نك كسريله غرد ماده سندن مبالغه در كه
نغماتيله قوش اوتمكه دينور پس غريده بغايت خوش نغمات ايدن قوشه دينور بان باى موحده ايله تركيده
سورقون اغاجى ون اغاجى ديدكلرى اغاج اسميدر سكود انو اعندندر بغايت سهى وموزون اولور تصوغ
صوغدن كه برنسنه يى كوزل دوزمك معناسنه در مضارعدر ذات طوق كردنى طوقلو اولان قوش مراد در
كوكرجين وقمرى واوكيك كبى القدر بدر وزننده مقدار معناسنه در القدرة قاف مضمومه ايله طاقت معناسنه در
الالحان همزه مفتوحه ايله لحنك جمعيدر طرب ونغمه ايله اولان آوازه دينور دارت دوردن ماضيدر الدوائر
دائره نك جمعيدر دارت الدوائر تركيبى هر طرفدن حوادث ومصائب احاطه ايلدى ديمكدن كنايه در ذويها ضميرى
لغته راجعدر ذوى ذو لفظنك جمعيدر كه صاحب معناسنه در اخنت خاى معجمه ونونله اخنا كلمه سندن ماضىء
مؤنثدر اخناء اهلاك وافساد واستيلاء معنالرينه در بوراده جمله سى جارى اولور بعض نسخه ده نون وحاى
مهمله ايله مرسوم اولمغله انحاء ماده سندن ماضى اولور توجه واقبال معناسنه النضارة نون وضاد معجمه ايله نظاره
وزننده نعمت وحسن منظر معناسنه در العيش عين مفتوحه ايله ديرلكه دينور تذويها ضميرى نضارته راجعدر
تذوى تانك ضميله تذويه دن مضارعدر تذويه نباتى صولدرمق وبرمرده قلمق معناسنه در حتى كلمه سى دوران دوائر
عارضه يه غايتدر لالها تركيبنده لاء نافيه در لهيا ضميرى لغته راجعدر اليوم كلمه سنده حرف تعريف عهد
حضورى يه دالدر يوم زماندن كنايه در دارس دراسه دن اسم فاعلدر اوقويجى قارئى معناسنه در الطلل
فتحتيله خرابه خانه نك باقى قلان اثرينه دينور المدارس ميمك فتحيله مدرسه نك جمعيدر المجاوب ميمك ضميله جواب
وريجى معناسنه در الصدى اداوزنده چاغرلدقده قرشو طاغدن وقيادن وكنبد مقوله سندن منعكس اولان
صويه دينور الاعلام همزه مفتوحه ايله علامات ديمكدر الدوارس دارسه نك جمعيدر كه دروسيده ندر يقلمش
بنايه دينور لم تزل ترفع العقيرة فقره لرى استعاره مكنيه وتخييليه وترشيحيه يى متضمندر واو لامشبه اثباتيله تصريحيه
اولمقده ممكندر وقدر وقدرت بيننده جناس محرف وصنعت اشتقاق واردر واخنت على نضارة فقره سنده
مضمون اولان استعارات وجناس معلومدر مفهوم كلام واشبو لغت شريفه نك شجر بانى غريده سى كه اهل
واربابندن عبارتدر دائما آوازى بلند وذات طوق اولان قوشلرى كه معلم ومعروف اولان بلغاء وفصحادن كنايتدر
قدرتلرى قدر انواع الحان واصناف قول وداستانلرنى صوغ عالمپسند ايلمكدن يعنى تحرير وتقرير ايله نشر

واشاعه‌دن خالى دكللردر هر نقدر ذكر اولنان اصحابنى نوائب كونيه ومصائب دهريه دائرا مادار احاطه واستيعاب
وروياض عيش وزندكانيلرينك طروات ونضارتنى صرصر بليه تجفيف وپژمرده وافساد واهلاك ايلديسه ده
حتى بو هنكامده علم لغتى خرابه مدرسه لرك آثارندن غيرى قرأت ايدن وسئواله ويران اولمش علامات آثار القارنده
قرع سمع ايدن بيهوده صدادن غيرى جواب ويرن بو قدر ناسك علمدن اعراض وارباينك نهايت درجه ده انقراضنه
اشارتدر ❊ ولكن لم تتصوح فى عصف تلك البوارح نبت تلك الاباطح اصلا ورأسا ولم تستلب الاعواد المورقة
عن آخرها وان اذوت الليالى غراسا ولاتساقط عن عذبات فنان الالسنة ثمار اللسان العربى ما اتفقت مصادمة
هوج الزعازع بمناسبة الكتاب ودولة النبى عليه الصلوة والسلام ❊ لكن كلام سابقدن استدراكدر تتصوح
تصوحدن كه نبات قوريوب يارلمق ويبرتمك معناسنه در مضارعدر العصف رصف وزننده يل شدتله اسمك
معناسنه در البوارح بارحه نك جمعيدر كه شديد واسى يله دينور بوراده حوادث وبليادن كنايه در الاباطح
ابطح لفظندن جمعدر واسع صو آقنديسنه دينور مراد اهل علم مزبوردر ونبتدن مراد علم مزبوردر استعاره تخييليه
ومكنيه وترشيحيه وجهيله اصلا كلمه سى ظرفيت اوزره منصوبدر لكن سيد شريفك مفتاح شرحنده ذكر ايلديكنه
كوره مصدريت اوزره منصوبدر كليا معناسنه در زيرا نسنه اصليله اخذ اولنسه كليا مأخوذ اولور رأسا
كلمه سنك همزه سى غالب نسخه ده ساقطدر تميم لغتى اوزره كه آنلر بلا همزه استعمال ايدرلر ورأسا كلمه سى تركيده
اصلا كبى مصدريت اوزره منصوبدرنه كه عصام حاشيه مفتاحده بو كونه بيان ايلدى بو دخى كليا معناسنه در
زيرا حيوانده رأس نباتده اصل منزلنده در نباتك انعدامى اصلنك انعداميله اولديغى كبى حيوانكده انعدامى رأسنك
انعداميله اولور وبعض محققين صوفيه دن منقولدر كه نباتك رأسى اصليدر زيرا صويى وقوت غذايى آندن شرب
وجذب ايدر حتى مصلينك وضع سجودى نبات عالمنى دخى انسانك حائز اولديغنه اشارتدر ديرلرنه كه قيامى انسانيتى
وركوعى حيوانيتى حائزدر لم تستلب استلابدن مستقبل مجزوم مدر اغاجدن يپراق صويلمق معناسنه در الاعواد
عودك جمعيدر بوراده شاخ مراد در المورقة ايراقدن اسم فاعلدر ايراق اغاج يپراقلنمق معناسنه در الاعواد
لفظنك صفتيدر عن آخرها ضميرى اعواده راجعدر اشبو عن آخرها تركيبى بتمامها وبكلها ديمكدر كه شمول
واستيعابى مفيددرنه كه شراح صاحب كشافك وجزوا عن آخرهم عبارة سنده ديديلر كه عن آخرهم مصدر
محذوفك صفتيدر جزوا اجزاء صادرا عن آخرهم تقديرنده در بو كلام شمول واستيعابدن عبارتدر زيرا جزا آخردن
صادر اولدقده اولا اولدن صدورنى اقتضا ايدر وسيوطى نواهده عن اولهم الى آخرهم تقديرنده در ديدى
ومختصر معانى ديباجه سى شرحنده خطايى بو تركيبى اشباع ايلمشدر وان اذوت كلمه سنده ان وصليه در واوكا
داخل اولان واو حرفى عند الاكثر عاطفه در جمله متناسبه مقدره يه عطف ايدر بوراده معطوف عليه مقدر
ان لم يذو تركيبيدرنه كما كرمه وان شتمنى قولنده ان لم يشتمنى تقدير ايلديلر وعند البعض واو حاليه ياخود اعتراضيه در
تفصيلى شرح عصام على الكافيه ده مثبوتدر اذوت اذوادن كه نباتى صولدرمق وقورتمق معناسنه در الليالى
جمع ليل در ياء غير قياس اوزره مزيده در حركات الليالى تقديرنده در ومراد ايام وليالى ديمكدر كه مطلق زماندن
كنايه در اكثر حوادث الليل اخفى للويل مفادنجه ليالده حادث اولمغله تغليب اولندى وليله هلال بومندن مقدم
اولمغله تغليبه ده وجه اولور حتى تاريخده ليله رعايت اولنور مثلا تم الكتاب لعشرين ليلة خلت من الشهر الفلانى
عنوانده رسم اولنور الغراس غين معجمه مكسوره ايله غرس لفظندن جمعدر ياخود مفرددر مغروس معناسنه در
لباس ملبوس معناسنه اولديغى كبى تازه ديكلمش اغاجه دينور تتساقط تساقطدن مضارعدر كه دوشمك معناسنه در
العذبات فتحاتله عذبه نك جمعيدر اغاجك دالنك اوجنه دينور الفنان فاى مكسوره ايله جمع فنن در اغاجك دالنه
دينور ثمار ثاى مثلثه مكسوره ايله جمع ثمر در ميوه يه دينور اللسان لغت معناسنه در ما اتفقت تركيبنده ماء
توقيتيه در اتفقت اتفاء كلمه سندن كه صافنمق وقورونمق معناسنه در ماضيدر المصادمة مفاعله وزننده طوقشمق
وچارپمق ويان باشى كلمك معناسنه در الهوج هاى مضمومه ايله هوجاء جمعيدر كه بيوت واشجارى قلع وقمع ايدن
شديد روزكاره دينور الزعازع سلاسل وزننده زعزع لفظنك جمعيدر كه شديد معناسنه در موصوفك صفته
اضافتى قبيلندندر الكتاب قرآن عظيمدر زيرا لغت عربيه اوزره نازلدر دولة النبى يعنى پيغمبر اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرى دخى قوم عربدن مبعوث عربى صحيح وشريعتى لسان عربى اوزره وارد اولمغله شوكت پيغمبرانه لرى
مناسبتيله لسان عرب منقضى اولمز رأسا وغراسا فقره لرنده التزام ما لايلزم ورأسا وعن آخرهم بيننده حسن
مقابله اولوب وهر فقره ده اولان استعارات كنائيه وتخييليه وترشيحيه وطباق وجناس اشتقاق اشعاردن مستغنيدر

مفهوم كلام كرچه وجه مسرود اوزره علم مزبورك واربابنك انقضاء وانقراض وطرح واعراض اولندقلرندن بث شكوى اولندى لكن علم مزقومك اربابى رياح شديده كبى عصف وهبوب ايدن نوائب ومصائبدن بالكليه تلف ومنقرض وحوادث زمان هرندكلو اكثرنى پژمرده و پريشان ايلمش ايسه ده بيراقلودال مزلنده اولان بلغاء وفصحابى بالتمام منقضى ايلميوب واغصان السنه اوجلرندن اثمار لغت عربيه بالجمله متساقط اولمغله منتهى اولمز مادامكه علم مزبور رياح شديده مثابه سنده اولان حوادث وبليات مصادمه سندن شوكت قرأن مبين ودوات پيغمبر كزين مناسبتيله قورينوب متحفظ ومحتمى اولدقجه خلاصهٔ كلام اشبو علم لغت قرأن عظيم ورسول كريم اغتلرى اولمغله هرنقدر احيانا بعض عوارض كونيه سببيله اربابنه فتور وقلت عارض اولورسه ده احياى دين مبين واجراى شرع متين ايچون حضرت پروردكار جل شانه يوم قيامتدن اقدم منقرض ايلميوب روز حشره دك ابقاء وامرار ايليه جكدر

ولا ايشنؤ هذه اللغة الشريفة الا من اهتافت به ريح الشقاء ولا يختار عليها الا من اعتاض السافية من الشحواء افادتها ميامن انفاس المستجن بطيبة طيبا فشدت بها ايكية النطق على فنن اللسان رطيبا يتداولها القوم ما ثنت الشمال معاطف غصن ومرت الجنوب لقحة مزن ❁

لا يشنؤ شناءه دن مستقبل منفيدر شنأه بغض وعداوت معناسنه در اهتاف اهتيافدن ماضيدر اهتياف هيفدن كه آتشى وشديد يله ديمور افتعالدر هيف طوقوب چارپمق معناسنه در الشقاء شين معجمهٔ مفتوحه ايله بدبختلكدر كه سعادت مقابليدر اعتاض اعتياضدن ماضيدر كه عوض آلمق معناسنه در السافية فايله توز وطپراق صاوران يله ديمور بو راده نسخه‌لر مختلفدر كيمنده فايله سافيه وجيمله شجواء وكيمنده حاى مهمله ايله شحواء وكيمنده سين مهمله ايله سحواء عنوانلرنده اولوب شارحلر خلاصه سنى نافعدن مضرى اعتياضه ارجاع ايلمشدر لكن اقرب واوفق اولان ساغيه اولمقدر غين معجمه ايله كه خوشكوار ولذيذ شربته ديمور وشجا اولمقدر جيمله شقاورزنده كه بوغزه طوران غصه يه ديمور و بو فقرهٔ اولى قافيه سنده ده اوفقدر ياخود ساقيه اولمقدر قافله كه جدوله ونهر صغيره ديمور وشحواء اولمقدر حاى مهمله ايله كه صويى فراوان بئر واسعه يه ديمور افادتها افاده دن ماضىٔ مؤنثدر اعطا معناسى مراددر الميامن ميمنه نك ياخود غير قياس اوزره يمنك جمعيدر بركت معناسنه در الانفاس نفسك جمعيدر كه صولوغه ديمور المستجن استجناندن اسم فاعلدر كه پرده لنمك ومستور اولمق معناسنه در طيبة طاى مكسوره ايله مدينهٔ منوره نك اسميدر الطيب پاكلك وخوشلق وخوش قوقولق معناسنه در مدينهٔ منوره ده مستوردن مراد پيغمبر عاليتهاد حضرتلريدر كه حى فى قبره ومستور عن عوام الناس دز عليه الصلوة والسلام شدت شدادن كه تغنى وترنم معناسنه در ماضىٔ مؤنثدر بها ضميرى لغته راجعدر ايكية النطق عبارة سنده ايك لفظى مرور ايلدى مراد قمرى وبلبل وشجر ومقوله سى قوشلردر فنن اغاج دالنه ديمور الرطيب خطيب وزننده يومشق ونازك ديمكدر يتداول تداولدن مستقبلدر ماثنت تركيبنده ماء توقيتيه در ثنت ثاى مثلثه ونونله ثنى كلمه سندن كه اكمك وايكى بوكك معناسنه در ماضىٔ مؤنثدر الشمال سحاب وزننده پويراز يلنه ديمور المعاطف معطفك جمعيدر كه منبر وزننده درردا معناسنه دركه بلدن يوقارى تلبس اولنان فوطه يه ويونشالنه ديمور بو راده مراد قامتدر ياخود معاطف معطفك جمعيدر كه مجلس وزننده در بوكيلوب اكيلجك يرلر ديمك اولور مرت مرى لفظندن كه ناقه نك ممه سنى صغيه رق صاغمق معناسنه در ماضىٔ مؤنثدر الجنوب صبور وزننده قطب جنوب سمتندن اسن يله ديمور كه شمال مقابليدر بو ديارلره كوره قبله يلى اوله جقدر اللقحة لام مكسوره ايله سودلو صاغمال ناقه يه ديمور المزن ميم مضمومه ايله يغمورلو سحابه ديمور لقحه نك مزنه اضافتى لجين الماء قبيلندندر يغمورلو سحابى صاغمال ناقه يه وجنوبى سود صغان آدمه تشبيه ايلمكله بو فقره لرده مجاز واستعارهٔ مكنيه وتخييليه وترشيحيه وحسن مقابله صنعتلرينى وجه اكمل اوزره اجرا ايلدى مفهوم كلام واشبو لغت شريفه يه بركمسه بغض وعداوت ايلمز مكر كه معاذالله تعالى كنديسنى صرصر شقاوت چارپمغله تبهكار ابدى ودوچار خزى وخذلان سرمدى اوله زيرا لغت عربيه يه بغض ايلمك حاشا قرأن مبين وپيغمبر كزين طرفلرينه مؤدى اولور واشبو لغت عربيه اوزره لغات سائره‌يى بر فرد ترجيح وتفضيل واختيار ايلمز مكر كه على الاختلاف المذكور سافيه‌يى شحواءدن ياخود ساغيه‌يى شجادن ياخود ساقيه‌يى شحواءدن عوض الان شخص نادان اوله ولغت مزبوره يه حالا مدينهٔ منوره ده متوارىٔ حجاب اولان وجود عاليجناب عليه صلوة الوهاب حضرتلرينك انفاس طيبه لرينك ميامن وبركاتى طيب ونزهت ايراث ايلمكله لغت مرقومه‌يى ايكية النطق اولان بلبل وقمرى كبى ارباب بيان وبلاغت واصحاب لسن وفصاحت شاخ لسانلرى اوزره نغمات رنكين والحان دلنشين ايله ترنم وتنغم ايلديلر واول بركات سببيله لغت مرقومه‌يى سخنوران جهان تلقى وتداول وحسن قبول وتناول ايدرلر مادامكه

بادشمال معاطف اغصانى اماله وريح جنوب ضرع لقحهٔ سحابدن لبن مطرى ادرار واساله ايلدكجه ❁

استظلالا بدولة من رفع منارها فاعلى ودل على شجرة الخلد وملك لا يبلى ❁

استظلالا يتداول فعلنك مفعول لهيدر واستظلال كولكه لنمك معناسنه دركه مراد زير حمايت وكنف عنايتده آسوده وراحت اولمقدر منارها ضميرى لغته راجعدر منار ميم مفتوحه ايله يوللرده اولان علامت ونشانه ديمور كه مسافه بيلمك ايچون منصوب اولان ميللردن عبارتدر فاعلى كلمه سنده فاء تعقيبيه در اعلى اعلاءدن كه پك يوكسلتمك معناسنه در ماضيدر دل دلالتدن ماضيدر على شجرة الخلد على نيل شجرة الخلد تقديرنده در خلد خاى معجمهٔ مضمومه ايله دوام وبقاء معناسنه اولمغله جنته دار الخلد اطلاق اولنور پس شجرهٔ خلددن مراد اشجار جنت ياخود شجرهٔ طوبادر ياخود ملك لا يبلى يه سبب اولان كلمهٔ شهادتدر لا يبلى بلاء لفظندن كه كتاب وزننده چورمك معناسنه در مستقبل منفيدر ومراد نعيم جنان وقرب ورضاى حضرت رحماندر مفهوم ناس لغت مزبوره‌يى الى يوم القيام تلقى وتداول ايلدكلرى لغت مرقومه نك اعلامنى اعلا ودلالت نيل شجرهٔ بقاء وارشاد ظفر ملك لا يبلى ايدن حضرت مصطفانك زير طوباى دولتلرنده استظلال ومظهر آسايش لايزال اولمق اميدينه مبنيدر زيرا كتاب وسنت لغت مرقومه اوزره اولمغله مداومت ومراعاتله نائل مأمول اولمق مسئولدر ياخود استظلالا قولى لغت مزبوره نك وصف سابقله متصف اولديغنه علتدر بوكا كوره اشبو لغت عربيه اوصاف مسروده ايله متصف والى يوم القيام باقى وبردوام وبين الانام مقبول ومتداول اولمسى دولت محمديه ايله مستظل يعنى شريعت مصطفويه لسان مزبور اوزره واقع وروز حشره قدر شمس منير آسا لامع وتطرق زوالدن امين اولمغله لامحاله انقراض زمانه قدر بين الانام بالعز والاكرام باقى ومستمر الدوام اوله جغى مالا كلامدر استطراد مفهوم مزبوره تدقيق اولندقده همبشه تقويت دين محمدى وترويج وتمكين شرع احمدى ايلمك عمدهٔ مطلب ومقصدى اولان اشبو زير سايهٔ رأفتنده آسوده وكلپستر حمايتنده غنوده اولديغمز دولت عليهٔ عثمانيه كه فى الحقيقه دولت محمديه در الى يوم القيام جاويد ومستدام واندراس وانقلابدن مصون وانتكاس وانتكابدن مأمون اوله جغى دقيقه شناسانه روشندر وفقرهٔ مرقومه ده اقتباس ياخود تلميح اولديغى وارستهٔ تلويحدر ❁

وكيف لا والفصاحة ارج بغير ثيابه لا يعبق والسعادة صب سوى تراب بابه لا يعشق اذا تنفس من ناديك ريحان تأرجت من قبص الصبح اردان ❁

وكيف لا تركيبى وكيف لا تكون هذه اللغة الشريفة بهذه الاوصاف المذكورة منسوبة الى النبى عليه الصلوة والسلام باقية ببقاء شريعته وكتابه وسنته تقديرنده در يعنى اشبو لغت عربيه موصوفه نيجه حضرت رسول كزينه منسوب وشريعتى وكتاب وسنتنك دوام وبقاسيله دائم وباقى اولمز والفصاحة قولنده واو حاليه در الارج فتحتينله بك خوشبو عطره ديمور ثيابه ضميرى حضرت پيغمبره راجعدر ثياب ثوبك جمعيدر لا يعبق عبق لفظندن كه فتحتينله برنسنه يه طيب صيواشمق معناسنه در مستقبل منفيدر الصب صاد مفتوحه ايله عاشق ديمكدر بابه ضميرى پيغمبره راجعدر تنفس كلمه سى تنفسدن ماضيدر نفسلنمك معناسنه در بو راده مراد رايحه نك بايلمسيدر ناديك لفظنده خطاب جناب رسول عاليجنابه در نادى مجلس معناسنه در بعض نسخه ده وادى مرسومدر ريحان رايحهٔ طيبه ديمكدر تأرجت تأرجدن ماضىٔ مؤنثدر رايحه بايلوب هر يرى طوتمق معناسنه در القبص كوملكه ديمور الاردان جمع ردن در وردن ردانك ضميله ثوبك يكنه ديمور مفهوم كلام اشبو لغت عربيه نه كونه وصف مزبور ايله حضرت نبوى يه منسوب وشريعتى باقى اولدقجه اولدخى باقى وجمله عندنده مطلوب ومرغوب اولمز البته نسبت وبقاء واعتبارى دركاردر زيرا فصاحت وسعادت بو لغته خصيصه ومنحصردر كويا كه فصاحت بر خوشبو عطردر كه ثوب نبويدن غيرى يه سوده اولمز وسعادت بر عاشقدر كه تراب باب مصطفويدن ماعداسنه مائل ودلبوده اولمز مؤلف مرحومك قلب عاشقانه سنه وصف نبوى خلالنده وجد وهيجان طارى اولمغله فرط شوق وانجذابندن قلب وقالبيله طرف اشرفلرينه متوجه اولوب اشبو بيتى ايراد وانشاد ايلمشدر يعنى يا رسول الله جناب شريفكزك مجلس منيفلرندن بر رايحهٔ طيبه تنفس وهبوب ايلدكده در حال آفاق واقطاره منتشر اولمغله قبص فجرك اكماندن عطر جهانكير متأرج ومتوهج اولور صبحى برشخصه وفجرك ظهورنده اضواء وانوارك صورت مبسوطه سنى كوملكه وشرق وغربه مستطيل اولان آيدنلغى كوملكك يكلرينه تشبيه ايلمشدر وصبحله تقييدى روايح وازهارك شدت وكرميلرى اكثر صباح وقتنده اولديغنه مبنيدر وبيت مزبور بحر بسيطدندر وفقرهٔ اولاده وبيت مذكورده استعارهٔ مكنيه وتخييليه وترشيحيه اولوب وقوت انسجام وتهذيب نفى عن الاعلامدر وتنفس عنوانى

ابهام تناسبی متضمندر زیرا تنفس صباح بری اغارمق معناسنده مستعملدر ❁ وما اجدر هذا اللسان وهو حبيب
النفس وعشيق الطبع وسمير ضمير الجمع وقد وقف على ثنية الوداع وهم قبلي مزنه بالاقلاع بان يعتنق ضما
والتزاما كالاحبة لدى التوديع ويكرم بنقل الخطوات حالة التشبيع ❁ ما اجدر كلمه‌سی فعل تعجبدر ذکری
آتی بان يعتنق کلمه‌سنده اولان ظرف آنك متعلقيدر وهو حبيب النفس ترکیبی جملهٔ معترضه‌در هو ضمیری
لسانه راجعدر حبيب وعشيق محبوب ومعشوق معنالرینه‌در عشيق الطبع اذواق سليمه اصحابنه محبتی طبیعیدر
دیمکدر سمير سر بروزننده مصاحب دیمکدر ضمير خاطره دینور الجمع جماعت دیمکدر مراد انواع ادب
ولطائف واصناف ملح وظرائفله منادمت ومصاحبت ایدن جماعات مختلفه دیمکدر وقف وقوفدنکه طورمق
معناسنده‌در ماضیدر ثنية ثای مثلثه ونونله عليه وزننده صرب یوقش یوله دینور وثنية الوداع مدینهٔ منوره‌نك
شام جهتنده واقع فناسنده برعقبه‌در که حضرت رسول اکرم صلى الله عليه وسلم غزایه کیدرکن اهل مدینه کندیلرنی
وبر محله عسکر ارسالنده کندیلری عسکری اوراده وداع ایدرلر ایدی بو جهتله بوراده تعبیر مذکور لطافتی
متضمندر هم کلمه‌سی هم ماده‌سندنکه قصد واهتمام معناسنه‌در ماضیدر قبلي قاف مکسوره ایله قبله جانبنه
منسوب دیمکدر مزنه ضمیری لسانه راجعدر مزن یغمورلی سحابه دینور وقبلی یی تخصیص اکثری جنوب
جهتندن ظهور ایدن سحاب یغمورلی اولدیغنه مبنیدر الاقلاع همزه‌نك کسریله سحاب صیریلوب آچلمق
معناسنه‌در يعتنق اعتناقدن که بوینه صارلمق معناسنه‌در مضارعدر ضما والتزامدن مراد قوجقدر
الاحبة حبيبك جمعیدر لدى عند معناسنه‌در التوديع وداع ایلمك معناسنه‌در يكرم اکرامدن یاخود
تکریمدن مضارع مجهولدر الخطوات خطوه‌نك جمعیدر که آدیمه دینور الآثار اثرك جمعیدر که ایزه دینور
التشبيع برآدمی کوندرمك معناسنه‌در مفهوم کلام اشبو لسان عربی ذاتنده نفسك محبوبی وطبعك
معشوقی واصحاب ادب ولطائفك ندیم خاطری اولوب حال بوکه رحلت وانتقاله عزم وقصد ایلمکله حالا ثنية
الوداعده توديع ایچون واقف وسحاب قبلیسی آفاق واطرافدن صیریلوب برطرف اولمغه مشرف قدر لغت مرقومه
وداع وقتنده اصدقای احباب کبی آغوشه چکوب بوینه صارلمغه وفراقندن متأثر ومتأسف اولمغه عجب لایق
وتشبيع حالنده عقبنجه نقل خطوات اعزاز واکرامه زهی مستحقدر بو فقره‌لرده تمثیل طریقیله علم لغته بغایت
تشويق واغرا وشانه رعایت وهمان استحصالنه اهتمام واعتنا ایلمکی امر وایما ایلمشدر زیرا علم مزبور سفر برا اولمغله
ثنيهٔ وداعده واقف کبی اولمشدر آنی تشبيع وتکریم ایده‌رك نه حال ایسه ممکن مرتبه استفاده واستفاضه‌یه
سعی بليغ وهمت بیدریغ اولنمق اهم والزمدر وقبلی مزن تعبیری علم مزبورك ولسان مرقومك منشأی
حجاز والحکمة یمان حدیثی اوزره یمن جانبی اولدیغنه وثنية الوداع تعبیری خاصة جوهر فصاحت
وبیان مدینه‌یه منحصر اولدیغنه اشارتدر‌نه که اشبو قطعه سید شریفدن منقولدر

شمس علم ازافق برج عرب طالع شد اسنوا یافت ولی در وسط ملك عجم
یافت در روم زوال از اثر کثرت عرف جرم بی نور وضیا ماند درین دار الم

وفقرهٔ مذکوره‌ده کذلك آتیلرده مضمون اولان تهذيب وتأديب وانسجام وترصيعات وسائر وجوه محسنات اهل
بدیعك معلوملریدر والى اليوم نال القوم به المراتب والحظوظ وجعلوا حماطة جلجلانهم لوحه المحفوظ ❁ اليوم
کلمه‌سنده حرف تعریف عهد حضوری‌یه محمولدر نال نیلدن ماضیدر به کلمه‌سنده باسببیه‌در ضمیر لسانه راجعدر
المراتب مرتبه‌نك جمعیدر الحظوظ حظك جمعیدر حصه ونصیب معناسنه‌در الحماطة حای مهملهٔ
فصیحه ایله صمیم وخالص معناسنه‌در الجلجلان جیملرك ضمیله حبة القلب معناسنه‌در سویدا تعبیر اولنان
نقطهٔ قلبیه‌در مردم دیده منزلنده‌در اللوح لام مفتوحه ایله صفحه معناسنه‌در المحفوظ اخلالدن حفظ
اولنمش خالص دیمکدر وبو تعبیر تعظیمی مشعردر وفقرهٔ مزبوره تضمینی متضمندر مفهوم کلام بو وقته قدر
اهل لغت علم مزبور سببیله نیجه مراتب عظیمه وحظوظ جسیمه‌یه نائل اولوب وعلم مرقومك لوح محفوظنی
یعنی صحایف مضبوطه‌لرنی صمیم سویدای قلب ایلدیلر یعنی کثرت ملازمت ووفرت مداومتله صحیفهٔ خاطرلرینه
نقش ایدوب کویا که قلبلرنی کتاب ایلدیلر بو تقریر مبالغه‌یی مشتمل اولمغله حذف مضاف تصویرندن ارجحدر
وفاح من زهر تلك الخمائل وان اخطأه صوب الغيوث الهواطل ماتولع به الارواح لا الرياح وتزهى به الألسن
لا الاغصن ويطلع طلعه البشر لا الشجر ويجلوه المنطق السحار لا الاسحار ❁ فاح فوحدن که کوزل رایحه
قوقمق معناسنه‌در ماضیدر الزهر نهر وزننده جمع زهره‌در که چیچکه دینور الخمائل خمیله‌نك جمعیدر که

اوزون اوزادی صیق اغاجلغه دینور خیابان تعبیر اولنور وان اخطأه ترکیبنده ان وصلیه‌در اخطأ کلمه‌سی
اخطاء ماده‌سندن ماضیدر عدم اصابت معناسنه‌در الصوب صاد مفتوحه ایله نزول معناسنه‌در الغيوث
غیثك جمعیدر که یغموره دینور الهواطل هاطله‌نك جمعیدر ابری قطره‌لی اوله‌رق صاغانقلی یغموره دینور
یغمور سببیله چیچکلر مطرا ورایحه‌لری منتشر اولور ایکن ازهار لغتك روایحی طبیعی اولمغله خارجدن
ترویحه محتاج اولمدیغنی اشمام ایدر تولع تولعدن که برنسنه‌یه دوشکون حریص اولمق معناسنه‌در مستقبلدر
بوراده استشمامه دوشکون اولمق مراددر الارواح روحك جمعیدر که جان معناسنه‌در تزهى زهودنکه فخر
ومباهات ایلمك معناسنه‌در مضارع مجهولدر الاغصن غصنك جمعیدر که تازه داله دینور يطلع اطلاعدن که
افعال بابندندر مضارعدر اظهار معناسنه‌در وخرمانك چیچکی منزلنده اولان ابتدا یمشی بلورمك معناسنه‌در
الطلع طای مفتوحه ایله خرمانك چیچکنه دینور بشر انسانه دینور شجردن مراد خاصة خرما اغاجیدر
زیرا بین العرب شجر مطلق خرما اغاجندن عبارتدر وان من شجر شجرة لا يسقط ورقها وانها لمثل المؤمن
اخبرونی ماهی حدیث شریفنده الا وهی النخلة عبارتیله بیان بیورلدی يجلوه ضمیری مابه راجعدر یجلو
جلادن مستقبلدر که ظاهر ایلمك معناسنه‌در المنطق منزل وزننده نطق وکلام معناسنه‌در السحار سحردن
مبالغهٔ فاعلدر الاسحار سحرك جمعیدر که طلوع فجردن مقدمجه وقت لطیفه دینور وفقرات مزبوره حسن بیان
وتناسب وتشریع وتجزئه وجناس اشتقاق وتلمیح صنایعنی محتوی اولدقلری وارستهٔ تصریحدر مفهوم کلام
اول خیابان مثابه‌سنده اولان تألیفلرینك چیچك کبی طیب وخوش منظر اولان عبارات نضار نسماتلرندن هر نقدر
غیوث هواطل صفتنده اولان میل ورغبت واقبال وتوقیر واجلال اصابت ایلمدیسه‌ده ریاح واهویهٔ عارضه‌نك
تعرضی اولمیوب انجق ارواحك استنشاق واستشمام وترطیب دماغ ایلیه‌جکی وشاخ اشجارك مدخلی اولمیوب
همان کندیسیله لسانلر تفاخر ایلیه‌جکی وثمره واثره‌سنی شجرك مناسبتی اولمیه‌رق سادات وعلمای بشر اظهار
ایده‌جکی ووقت سحرك دخلی اولمیه‌رق همان سحر حلال کبی قلوب سامعینی تسخیر ایلیه‌جکی روایح طیبه
ومأثر بهیه فایح ولایح اولمشدر بو فقره‌ده علومده معتبر اولان خذوا العلوم من افواه الرجال مأ لبجه السنهٔ اساتذه
وافواه جهابذه‌دن اخذ وضبط وارباینه مراجعتسز صحف واوراقه وسیلهٔ استحصالی عدم ربط ایلمکه اشارت
اولدیغی خفی دکلدر خصوصا منقولات که علم لغت وحدیث وتفسیره متعلق اولان علومدر تصحیف وتحریف
استیلاسیله بهمه حال اربابنه مراجعت واجبهٔ احوالدندر نصان عن الخبط اوراق عليها اشتملت
ويرتفع عن السقوط نضيج ثمر اشجاره احتملت من لطف بلاغة لسانهم ما يفضح فروع الاس رجل جعدها
ماشطة الصبا ومن حسن بيانهم ما استلب الغصن رشاقته فقلق اضطرابا شاء اوابى نصان صوندن که صاقلمق
معناسنه‌در مضارع مجهولدر الخبط ربط وزننده بصدیغی یری بو قلمیه‌رق واکلمیه‌رق کورلدن یوریوب دوشمك
ودکنکله اغاجك اوراسنه بوراسنه جاریه‌رق یبراق سلکمك معناسنه‌در بوراده بو معنا مراددر الاوراق ورقك
جمعیدر یپراغه وکاغد طلعه‌سنه دینور عليها ضمیری خمائله راجعدر مؤخر اشتملت لفظنه متعلقدر يرتفع ترفعدن
مضارعدر رفعتلنمك معناسنه‌در النضيج امیروزننده منضوج معناسنه‌در که پشوب کالنی بولمش میوه‌وات مقوله‌سنه
دینور الثمر ثای مثلثهٔ مفتوحه ایله میوه‌یه دینور مفردی ثمره‌در اشجاره ضمیری ثمره عائددر اشجاره احتملت
جمله‌سی نضیجك صفتیدر يفضح افضاحدن که رسوای ایلمك معناسنه‌در مضارعدر الفروع فرعك
جمعیدر که بوراده اغاجك داللری مراددر الآس ناس وزننده مرسین اغاجنه دینور رجل ترجیلدن که طرامق
معناسنه‌در ماضیدر الجعد رعد وزننده قیورجق صاچه دینور الماشطة یوزیازیجی وخاتونلری بزه‌یجی قادینه
دینور الصبا بهار موسمنده مطلع شمس سمتندن اسن لطیف یله دینور ماشطة الصبا زکیبی لجین الماء قبیلندندر استلب
استلابدن که قاپمق معناسنه‌در ماضیدر الغصن مفعول اولیدر رشاقته مفعول ثانیدرته که محکمه‌ده مفعولینه
تعدیسی مصرحدر ومؤلفه کوره الغصن مفعولدر رشاقته بدل اشتمالدر ورشاقه قامتك لطیف وموزون اولمسنه
دینور قلق علم وزننده قلق لفظندن که فتحتیله درماضیدر بیقرار اولمق معناسنه‌در اضطرابا مفعول مطلقدر
یاخود مضطربا نأ ویلیله حالدر شاء اراد معناسنه‌در سواء شاء بذلك القلق سبکنده‌در ابى امتنع معناسنه‌در
مفهوم کلام خمائل مزبوره‌نك مشتمل اولدیغی اوراقی معلمسز واستادسز خود بخود خبط ولذت روحانی ایرانی جهتیله
اثمار یانعه منزلنده اولان کلمات وعباراتی که اشجار مثابه‌سنده اولان کتبلری یاخود اربابی حامل اولمشدر تحقیر
وازدراء وشانه عدم رعایت مثللو معاملاتدن مصون وانحطاط قدر ومنزلتدن متعالی اولمق واجبدر واصحاب

لفنك لطائف بلاغت لسانلرى جمله سندن برلطيفهٔ عجيبه وارلردر كه سهى قامت وموزون اندام اولان مرسين فدانك ماشطهٔ باد صبا قيو يرجقلرنى طرايوب بسط واصلاح ايلديكى زلف مثابه سنده اولان فروع واغصانتى لطافت جهتندن رسواى ايدر ومحاسن نطق وبيانلرى جمعندن بركونه بديعهٔ غريبه واردركه تازه ورشيق القد اولان نهال موزونلرك تناسب ورشاقتلرنى سلب وازاله ايلمكله اختيارا واضطرارا آنلرى مضطرب وبيقرار ايلر يعنى علم مزبوره نسبت آنلرك حسن ولطافت ونضارتى معدوم مثابه سنده در مؤلف فقرهٔ اولاده علم مزبورك محافظه سنده همت واساتذه دن اخذ واستحصالنده واول اثناده كمال ادبه اهتمام ورعايت ونكات ومزايا ودقايقنه امعان ودقت ايلمكه ارشاد واشارت ايلمشدر وفقرات مزبوره التزام ومقابله ومبالغه وترصيع واستعارهٔ مكنيه وتخييليه يى حاوى وآسه فروع اسنادى ايهام تناسب لطافتنى محتوى اولديغى غير متوارى بدر ❊ ولله صبابة من الخلفاء الحنفاء والملوك العظماء الذين تقلبوا فى اعطاف الفضل واتجوا بالمنطق الفصل وتفكهوا بثمار الادب الغض واولعوا بابكار المعانى ولع المفترع المقتض ❊ لله كلمه سنده لام تخصيصيه در لله دره صبابة ولله جزاء صبابة سكنده در تفخيم وتهويل وذكر اولنه جغك حق مجازاتنده عجز وقصورى اظهار موقعنده عربلر بوكونه تعبير ايدرلر مثلا لله انت ولله درك ولله ابوك ولله فلان ديرلر اصلى درك ودر رايك ودر فلان ايدى مضاف اليه مضاف محذوف مقامنه اقامه اولندى يعنى حق عوض ومكافاتى ادا خارج طوق بشر اولمغله حضرت خالق الخير والشره مفوض ومختصدر ديمكدر صبابه صاد مضمومه ايله بقيه معناسنه در اعرابى مرفوعدر الخلفاء خليفه نك جمعيدر كه سيرت حضرت مصطفويه اوزره اولان پادشاه اسلامه اطلاق اولنور الحنفاء حنيفك جمعيدر اسلامى كامل متعبد ودين مبينه صميمى مائل ديمكدر تقلبوا تقلبدن ماضيدر تقلب برى اوته دونمكدر معناسنه در الاعطاف عطف لفظندن جمعدر وعطف عين مكسوره ايله ردا وشاله دينور اتجوا اتجابدن كه عجب وبريجى برنسنه ايراد ايلمك معناسنه در ماضيدر الفصل صاد مهمله ايله اصل وزننده بمعنى فاعلدر بعض معانى بى بعضندن ياخود كلام بليغى ياخود كلام حقى غيردن فصل ايدن كلامه دينور وبمعنى مفعول اولمق دخى محتملدر تفكهوا تفكه لفظندن ماضيدر كه فاكهه ليمك معناسنه در الغض غين وضاد معجمتنله غضاضه دن وصفدر تر وتازه ديمكدر اولعوا ايلاعدن ماضيدر مجهولا تلفظى شايعدر برنسنه يه دوشكون حريص اولمق معناسنه در الابكار بكر لفظنك جمعيدر ابكار المعانى تركيبى المعانى المبتكرة سكنده در فرد واحدك كشف وابراز ايلمديكى معانى مخدره ديمكدر الولع فتحتنله حرص معناسنه در المفترع فا ايله افتراعدن كه بكارت ازاله ايلمك معناسنه در اسم فاعلدر المقتض قافله اقتضاضدن اسم فاعلدر افتراع معناسنه اولمغله تأكيد اولور مؤلف بونكله سلاطين سالفه نك علم مزبوره كمال حرص وميل ورغبتلرنى اشعار ايلمشدر وفقرهٔ مرسومه التزام وحسن مقابله ومجازاتى مشتملدر مفهوم كلام حضرت بارى عز شانه اول خلفاى حنفاء وملوك عظماء بقيه لرينه حسن جزا ايله معامله ايليه كه آنلر فضل وكمال رداسنده متقلب ونطق فصيح وفاصللر ايله قلوب اهل بيانه معجب وادب ومعرفتك تر وتازه اولان ميوه لر يله متفكه وابكار معانى كشفنه ابكار بكارتلرنى ازاله ايدن كسه كبى مولع وحريص اولمشلر ايدى ❊ شمل القوم اصطناعهم وطربت لكلمهم الغر اسماعهم بل انعش الجدود العوائر الطافهم واهتزت لاكتساء حلل الحمد اعطافهم ❊ شمل شمل وشمولدن كه عموم معناسنه در ماضيدر القوم مفعوليدر اصطناعهم فاعليدر اصطناع معروف واحسان معناسنه در طربت طرب لفظندن ماضيدر فرحت ونشطت معناسنه در كلمهم ضميرى قومه راجعدر وكلم كتف وزننده كلمه نك جمع جنسيدر بوراده كلام مراددر الغر غين معجمهٔ مضمومه ايله غره نك ياخود اغرك جمعيدر واضح وبين معناسنده در اوله كوره مبالغه يى متضمن اولور اسماعهم ضميرى خلفايه راجعدر اسماع سمعك جمعيدر بوراده قولاق مراددر انعش انعاشدن كه بوقارى قالدرمق معناسنه در ماضيدر الجدود جدك جمعيدر كه حظ وبخت معناسنه در العوائر ثاى مثلثه ايله جمع عاثر دركه عثاردن اسم فاعلدر كه اياق قايوب يقلمق معناسنه دركبوه وسقوطه مشرف بختلر ديمكدر نته كه عمرو بن حارث دخى اشبو ❊ بلى نحن كنا اهلها فابادنا صروف الليالى والجدود العوائر ❊ بيتنده تعبير مزبورى ايراد ايلدى الالطاف شارح همزهٔ مكسوره ايله تقييد ايلمكله ملاطفه ومعامله بالمجامله معناسنه اولور لكن اسم اولان لطفدن جمع اولمق مبنا ومعنا جهتلريله انسبدر اهتزت اهتزازدن كه شوق وسرور سببيله جنبش كلمك معناسنه در ماضيدر الاكتساء كسولنمك معناسنه در حلل صرد وزننده حله نك جمعيدر برى برى اوزره كيلان ايكى قات لباسه دينور بعده خلعت فاخره ده استعمال اولندى بوراده حله عنوانيله ايرادى كثرت وفاخريته اشارتدر الاعطاف عطفك جمعيدر كه عين مكسوره ايله يانه دينور جنب معناسنه در بوراده ذات

مراددر فقرهٔ مرقومه التزام واستعارهٔ مكنيه يى متضمندر مفهوم كلام ذكر اولنان خلفاى عظامك احسان واكراملرى ارباب علم لغته شامل وارزان وكلمات بينه لرى استماعله سامعه لرى مسرور وشادان اولوب كبوه وسقوطه مشرف اولان بخت وقدر وشانلرنى تراب مذلتدن اعلا وبووجهله ثناى جميل وذكر جزيل خلعت فاخره سنى اكتسابه شوق وخواهشله بذل همت ايدرلر ايدى ❊ راموا تخليد الذكر بالانعام على الاعلام وارادوا ان يعيشوا بعمر ثان بعد مشارفة الحمام ❊ راموا رومدن كه طلب معناسنه در ماضيدر تخليد ادامه وابقاء معناسنه در الاعلام همزه نك فتحيله علمك جمعيدر مراد مشاهير علماى ادبدر ثان عمرك صفتيدر ذكر جميلى السنه ده دائم وباقى اولان آدم الثناء كفيل عمر ثان مؤدى اسنجه دائما حياتده اولمش اولور بو فقره ك اوائلده ضرب ايلديكى اياتندر كه بومضمونه مقاربدر ❊ آدم اولدر كه اياغن چكيجك دنيادن ذكر بالخير ايله خلق ايچره كوزل آدى قاله ❊ آدم لفظنك اياغى ميمدر المشارفة مقاربه وزننده ومراد فيدر الحمام كتاب وزننده موت معناسنه در مفهوم كلام سلاطين مشار اليهم ذكر اولنان علماء زمره سنه انعام واحسان ايله الى يوم القيام السنهٔ انامده اذكار جميله لرى بردوام وخرامان روضهٔ بقاء اولدقدن صكره دخى عمر ثانى وحيات ثالى بلكه زندكانى جاودانيله متعيش اولمغى قصد وطلب واراده ايلديلر طواهم الدهر فلم يبق لاعلام العلوم رافع ولا عن حريمها الذى هتكته الليالى مدافع طواهم ضميرى سلاطينه راجعدر طوا طى لفظندن كه دوروب بوكمك معناسنه در ماضى در مراد افناء واعدامدر الاعلام همزهٔ مفتوحه ايله علمك جمعيدر نشان ايچون ديكلمش ميله وسنجاغه دينور الحريم برنسنه نك چوره سنه دينور بوراده حرم مراددر هتكته ضميرى حريمه راجعدر هتك پرده يى يرتمق معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام ومجاز عقلى واستعارهٔ مكنيه وجناس اشتقاق وترشيحى مشتملدر الليالى مراد حوادث دهردر المدافع مدافعه دن اسم فاعلدر مفهوم كلام ذكر اولنان سلاطين عظامك دست زمان طومار حياتلرنى طى ايلمكله الحالة هذه اعلام علومى رافع ونوائب دهرك پرده سنى چاك وحرمتنى انتهاك ايلديكى حريم علومدن مصائب ونوازلى مدافع حامى ومحافظ قالمدى ❊ بل زعم الشامتون بالعلم وبطلابه والقائلون بدولة الجهل واحزابه ان الزمان بمثلهم لا يجود وان وقتا قد مضى لا يعود ❊ الشامتون شماته دن كه برآدمك مصيبتنه فرحناك اولمق معناسنه در اسم فاعلدر الاحزاب حزبك جمعيدر جماعت ياخود ناصر ومعين معناسنه در مثلهم ضميرى سلاطينه راجعدر لا يجود جوددن مستقبل منفيدر بوراده جود اعطاء معناسنه محمولدر زيرا سخاء معناسنه حمل اولنسه امثاللرى اولوب آلكن زمان بخلندن ناشى حيز وجوده اتيان ايلمز مفهومنى مشعر اولمغله غرضه منافى اولورنته كه مطولده ان الزمان بمثله لبخيل مصراعنده ايهام مزبورى اشعار ايلمشدر لا يعود لا يرجع معناسنه در مفهوم كلام بلكه علم شريفك وطلابنك وجه مذكور اوزره دوچار اولدقلرى نوائب ومصائبلرينه شماتت ودولت جهل وشوكت اعوان واحزابيله تفاخر وبقاء ودوامنه حكم ايدن كسه لر من بعد زمان اول مروج بازار علم وعرفان اولان سلاطينك امثالنى اتيان ايلمز وعلمك وار بابنك رونق ورواج بولدقلرى وقت ماضى بر دخى عودت قيلمز ديو زعم ايلديلر فقرهٔ مزبوره ده كائن استعاره ومجاز عقلى والتزام معلوم اعلامدر ❊ فرد عليهم الدهر مراغما انوفهم وتبين الامر بالضد جالبا حتوفهم ❊ عليهم ضميرى شامتون وقائلونه راجعدر الدهر رد فعلنك فاعليدر المراغم مراغمه دن اسم فاعلدر ومراغمهٔ انف بروتنى طپراغه سوردرمك معناسنه در تذليل وتحقيردن كنايه در تبين ظهر معناسنه در الامر حال وشان ديمكدر تبين فعلنك فاعليدر ياخود تبين متعدى اولمغله مفعوليدر ضمير فاعل دهره راجعدر الجالب جلبدن اسم فاعلدر الحتوف حاى مهمله ايله مضمومه حتفك جمعيدر كه هلاك معناسنه در فقرهٔ مزبوره مجاز وترصيع والتزامى حاويدر مفهوم كلام كرچه شامتون اوبلجه زعم واعتقاد ايلديلر لكن زمان اولمقوله بدكمان نادانلرك رغما لانوفهم زعملرنى صرف وتحويلدن بشقه كنديلرى تذليل وتحقير بلكه داء العضال حسد ايله قهر وتدميرلرنى جلب ايچون خلاف مأموللرنى اظهار ايلدى فطلع صبح النجح من آفاق حسن الاتفاق وباشر ارباب تلك السلع بنفاق الاسواق ❊ فاى فطلع تفسيريه در النجح نون مضمومه ايله فوز وظفر معناسنه در آفاق افقك جمعيدر كه اطراف وجهاته دينور باشر كلمه سى باشردن ماضى در مژده لنمك معناسنه در السلع سينك كسريله سلعه نك جمعيدر كه تجارت مالنه دينور بضاعه كبى النفاق سحاب وزننده رواج معناسنه در الاسواق سوقك جمعيدر مراد سوق علمدر فقرهٔ مزبوره نوع ترصيع ومجاز واستعاره يى مشتملدر مفهوم كلام زمان اشخاص مزبوره يى رد ايدوب ارباب علمك مطلوبلرينه فوز وظفر صباحى حسن اتفاقيهٔ دهر فلككك آفاقندن طالع وعيان وبازار علم اصحابى متاع كسادزدهٔ علوملرينك رواج واشتهاريله متبشر وشادان اولديلر ❊ وناهض ملوك العدل لتنفيذ الاحكام مالك رق العلوم ورقبة الكلام

ناهض مناهضه دن كه مقاومه معناسنه در ماضیدر التنفیذ امضاء وتأثیر معناسنه در الاحكام احكام العلم تأو یلنده در مالك لفظی ناهض فعلنك فاعلیدر ملوك مفعولیدر الرق راء مكسوره ایله عبودیت وجهیله اولان ملكه دینور الربقة رانك كسریله یونه بغلدقلری ایپه دینور بوراده رقبه اولیدی سبك نظم ایكی وجهله الطف اولوردی ظاهرا اینه نسخه اویله اولوب لكن تحریف اولنمشدر فقرهٔ مزبوره استعاره وجناس اشتقاق وذكر ممدوحه حسن تخلص صنعتلرنی مشتملدر مفهوم كلام احكام علمك من بعد كما فی الاسبق تنفیذ واجراسی ضمننده رق علومه ورقبهٔ كلامه مالك اولان ذات ملوك عدله مراجعت وقیام ایلدی ❊ برهان الاساطین الاعلام سلطان سلاطین الاسلام غرة وجه اللیالی قمر براقع الترافع والتعالی عاقد الویة فنون العلم كلها شاهر سیوف العدل برد الغرار الی الاجفان بسلها مقلد اعناق البرایا بالتحقیق طوق امتنانه مقرط اذان اللیالی علی مابلغ المسامع شنوف بیانه ممهد الدین ومؤیده مسدد الملك ومشیده ❊ برهان بحث معناسنه در الاساطین اسطوانه نك جمعیدر دیركه دینور ستون معناسنه در الاعلام علمك جمعیدر بوراده مراد سادات اولمق محتملدر بو فقره ترصیع بدیع وجناس والترامی حاویدر براقع مروایلدی الترافع رفعتدن والتعالی علودن تفاعلدر بو فقره جناس مصحفی مشتملدر وغرهٔ بی لیالی به اضافه حسن بلاغتدر عاقد عقددن كه بغلمق معناسنه در اسم فاعلدر الالویة لوانك جمعیدر كه بیراغه دینور كلها تأكیددر بو فقره مبالغه واستعارهٔ مكنیهٔ تصریحیه یی حاویدر الشاهر شهردن كه قلج صیرمق معناسنه در اسم فاعلدر الغرار غین معجمهٔ مكسوره ایله قلجه دینور واوقه دینور الاجفان جفنك جمعیدر قلج قننه وكوز قپاغنه دینور بو فقره ده بو ایكی معنادخی محتملدر بو فقره تأكید وایهام تناسب ومقابله واستعاره یی حاویدر المقلد تقلیددن كه بیونه قلاده كچورمك معناسنه در اسم فاعلدر الاعناق عنقك جمعیدر بیونه دینور البرایا بریه نك جمعیدر مخلوق معناسنه در طوق شوق وزننده بیونه كچوریلان حلقه یه دینور الامتنان احسان معناسنه در مقلد ایله تحقیق حسن مقابله در و بو فقره مبالغه یی واستعاره یی مشتملدر المقرط تقریطدن كه قولغه كوپه كچورمك معناسنه در اسم فاعلدر بوراده تزیین مراددر المسامع مسمعك جمعیدر كه منبر وزننده در قولغه دینور الشنوف شنفك جمعیدر كه شین مكسوره ایله در صالقم كوپه یه دینور مراد زینتدر وشنوف مقرط لفظنك مفعولیدر بو فقره استعاره ومراعات نظیری مشتملدر الممهد تمهیددن اسم فاعلدر كه دوزلتمك معناسنه در المؤید تأییددن اسم فاعلدر تأیید تقویت معناسنه در مؤید وممهد كلمه لری ممدوحنك القابنه اشارتدر المسدد تسدیددن اسم فاعلدر خللی ازاله ایله تقویم ایدیجی دیمكدر المشید تشییددن اسم فاعلدر كه ترفیع معناسنه در مفهوم كلام پادشاه مشار الیه وجه زمانك صباح الخیری وفلك علو ورفعتك ماهی وجملهٔ فنون علوم لوالرینك عاقدی ومصائب وبلایا باركیله دیده لرده حسرت اولان خواب راحتی بسط امن وآسایشله كوزلره یاخود فتن واختلالاتدن ناشی دائما مشهور ومسلول اولان قلجلری مقتضای امن وامان اوزره قینلره رد وارجاع ایلمك ضمننده تیغ عدالتك شاهری وعلی التحقیق عامهٔ خلایق كردنلرینه طوق احسان وافضالك مقلدی ومجموع از منه آذاننی جمیع مسامع اهل جهانه بالغ یعنی كافهٔ انام عندنده شایع ومعروف اولدیغی اوزره زینت بیانیله مزین ودین مبینی مسهل ومقوی وملك كزینی مقوم ومصلح ومنظم اولان ذاتدر تعبیرات مذكوره ده اولان انواع بلاغت وجزالت وارستهٔ كلفهٔ اشارتدر الابیات

مولی ملوك الارض من فی وجهه
مقباس نور ایما مقباس

مؤلف مرحوم اثنای مدح وثناده شوق وطرب كلمكله نظم جهتنه وثوب ایلدی وتغییر الاسلوب تنشیط القلوب نكته سنه وممدوحی اولان پادشاه نظما ونثرا مدح وتوصیفه سزا اولمق دقیقه سنه دخی اشارتی متضمندر المولی مفعل وزننده سید ومتولی امور معناسنه در مقدم خبردر من اسم موصولدر مؤخر مبتدادر المقباس مصباح وزننده شعله یه دینور ایما كلمه سی صفتدر ماء زائده در ای كرچه استفهام ایچوندر لكن بویله محللرده كمالیته وعظمه دال اولور مثلا رأیت رجلا ای رجل وایما رجل دینور كامل فی الرجولیة معناسنه در مفهوم بیت اول جهانده نورك شعله عظیمه سی لامع اولان ذات جملهٔ ملوك ارضك سید واشرفیدر یاخود جمله سنك ولی الامریدر كه شهنشاه دیمك اولور

بدر محیا وجهه الاسنی لنا
مغن عن القمرین والنبراس

بدره هو بدر تقدیرنده در المحیا ثریا وزننده یوزدن ظاهر اولان یره دینور الاسنی سناء لفظندن افعل تفضیلدر یك ضیالو وانور دیمكدر مغن اغناء دن اسم فعلدر غناء وكفایت ویریجی دیمكدر اصلی مغنی ایدی القمرین شمس وقمردن عبارتدر قمر مذكر اولمغله تغلیب اولندی النبراس نون مكسوره ایله چراغه دینور وبو تدنی طریقنه مبنیدر مفهوم بیت پادشاه مشار الیه بر بدر تامدر كه زیاده سیله مضیء

وتابدار اولان جمالی بزلره شمس وقمردن وسائر شعله دار اولان چراغلردن مغنیدر

من اسرة شرفت وجلت واعتلت
عن ان یقاس علاؤها بقیاس

الاسرة همزه نك ضمیله قوم وجماعته دینور شرفت شرافتدن وجلت جلالتدن واعتلت اعتلاءدن ماضیلردر جلال اولولق واعتلاء یوجلمك معناسنه در بیت مرقوم جناس اشتقاق وجناس خطی واطرادی ومراعات نظیری مشتملدر مفهوم بیت شاه مشار الیه بر خانداندن نشأت ایلدیكه از قدیم شریف وجلیل وعالی اولوب ورفعت وعلاسی بر قیاسله قیاس اولنمقدن عالیدر

رووا الخلافة كابرا عن كابر
بصحیح اسناد بلا الباس

رووا روایتدن ماضیٔ جمعدر ضمیری اسره یه راجعدر الخلافة مفعولیدر كابرا فاعلدن حالدر كابر عظیم معناسنه در بصحیح اسناد تركیبی باسناد صحیح سبكنده در اسناد نسبت ایلمك معناسنه در الباس همزهٔ مكسوره ایله مشتبه قلمق معناسنه در كه تدلیس دخی دینور مؤلف خاندان ممدوحك خلافت موروثه لرینی متدین ومتشرع اولوب وشرافت حسب واصالت نسبلری قوی الاركان اولمغله طریقهٔ تحدیث اوزره ایراد ایلدی روایت واسناد وصحیح والباس وعنعنه نك اداتی اولان عن كلمه لری محدثین اصطلاحاتندندر بو فقره ایتلاف اللفظ باللفظ بدیعه سنی مشتملدر مفهوم بیت اول خاندان رفیع ودودمان منیع اصحابی خلافتی ریب واشتباه واختلاطدن مبرا وشذوذ وتعلیلدن معرا اسناد صحیح ونسبت صریحله معنعن وبغیر انقطاع اتصال كامل ایله معنون كابرا عن كابر نقل وروایت یعنی بو طریقه ایله مظهر ودیعهٔ خلافت ومتصدیٔ امر سلطنت اولدیلر

فروی علی عن رسول مثلما
یرویه یوسف عن عمر ذی الباس

فروی كلمه سنده فاء تفصیله در مثلما رویه تركیبنده ماء مصدریه در وضرورت وزن ایچون عمر كلمه سی اسكان اولندی باس بای موحده ایله هیبت وسطوت معناسنه در مفهوم بیت خلافتی علی رسولدن روایت ایلدی یوسفك باس وسطوت صاحبی عمردن روایت ایلدیكی كبی علی دیدیكی امیر شمس الدین ایله ملقبدر خاندان مرقومدن ابتداعنوان سلطنتله معنون اولان بودر خلافتی پدری رسولدن تلقی ایلدی ورسول كه اسمی محمد ابن هارون ابن ابی الفتح الجفنی الغسانی در كه انلره آل جفنه اطلاق اولنور ملوك غسان نسلندندر اولادینه بنی رسول اطلاق اولنور مرقوم رسول بغدادده عباسیه دن مستعصم بالله خلیفه نك خدمتنده اولوب اطراف واقطاره سفارتله ارسال ایلمكله رسول ایله ملقب اولمشیدی خلیفهٔ مشار الیهدن اخذ نیابتله یمن مملكتنده امیر اولدی ودولتلری نسل وذریتلرینه انتقال ایده رك آخرلری مسعود صلاح الدینده منتهی ومنقضی اولدی بونلردنصكره طاهریه دولتی ظهور ایلدی وامیر علی شمس الدیندن اوغلو ملك منصور عمر واندنصكره اوغلو ملك مظفر یوسف وارث خلافت اولدی بونلرك تفصیلاتی یمن تاریخنده مبسوطدر

ورواه داود صحیحا عن عمر
وروی علی عنه الجلاس

داود وعمر ینه ضرورت ایچون منون وساكن اولندی رواه ضمیری خلافته راجعدر مصدریتی حسبیله یاخود مروی تأویلیله الجلاس جیم مضمومه ایله جالسك جمعیدر تتمیمدر ذكر اولنان یوسفك اون ایكی نفر اوغللری وار ایدی كندیدنصكره ملك اشرف نام اوغلو بر مدت جالس مسند امارت اولوب اطواری نابجا اولمغله برادری ملك مؤید داود نزع ایدوب یكرمی بش سنه مستقلا مسند نشین خلافت اولدی بغایت فاضل وكامل ومحب علماء ایدی بناء علیه پدرندن روایت ایلمامكله جدینه اسناد اولندی وصحیحا قیدی جمله نك بیعت وقبولنه وكندینك كمال استحقاقنه اشارتدر وكتب حدیثدن صحیح داوده دخی تلمیح لطیف واردر وداودك بش اوغلی وار ایدی ملك مجاهد علی سائرندن مستعد اولمغله وارث امانت خلافت اولدی

ورواه عباس كذلك عن علی
ورواه اسمعیل عن عباس

وملك مجاهد علی وفاتندنصكره اوغلو ملك افضل عباس واندنصكره اوغلو ممدوح مؤلف ملك اشرف ممهد الدین ومؤید الاسلام اسمعیل وارث اولدی مؤلفك زماننده یمنه واروب قاموسی آنك اسمنه تلخیص واهدا ایلدی بغایت عالم وكامل ومحب علماء كریم وخلوق ایدی

تهب به علی ریاض المنی ریحا جنوب وشمال وتقبیل بمكانه جنتان عن یمین وشمال

تهب هانك ضمیله هبوبدن مضارعدر كه یل اسمك معناسنه در به كلمه سنك ضمیری ملك اشرفه راجعدر باء سببیه در المنی میمك ضمی والفك قصریله جمع منیه در كه تمنا اولنان مطلبدر ریحا راء مكسوره ایله ریحك

تثنیه سیدر متعاطفین آتینه مضافدر که جنوب وشمال در عاملی خاصه اضافتی قبیلندندر بو فقره استعاره وشبه
تفویتی متضمندر تقبل قبل ومقبلدن مضارعدر بوراده اقامت معناسنه در بمکانه ضمیری ممدوحه راجعدر
جنان جنتك تثنیه سیدر یمین وشمال صاغ وصول جهتلریدر شمال کلمه لری شینلرك فتحی وکسریله قرأت
اولنورسه بینلرنده جناس تام اولور واکر فصیح اوزره ریح فتحله وجهت کسرایله اولورسه جناس محرّف یاخود
خطی اولور وآیت کریمه یه اقتباس بی التباس در مفهوم کلام شاه مشارالیه سبیله ریاض مطالب علمایه جنوب
وشمال یللری اسوب یعنی هر طرفدن اسباب تاب وطراوت طاری وساری وآنك مکاننده صاغ وصولدن ایکی جنت
قائم اولور یعنی مجلسنده اصلا اثر کدورت اولمیوب دوست ودشمنه ومیر وکدایه حضوری خیر محض ونفع صرف اولوب
وکندیلری جمله اظهار وجه بشر وسر ورایدرلر ❋ وتشتمل علی مناکب الافاق اردیة عواطفه وتسیل طلاع
الارض للارفاق اودیة عوارفه تشتمل اشتمالدن مضارعدر لباسه صاریلوب بورنمك معناسنه در مناکب
منکبك جمعیدر اومزه دینور الاردیة رداء لفظنك جمعیدر بلدن یوقاری یی ستر ایدن لباسه دینور العواطف
عاطفه نك جمعیدر رحم وشفقت خصلتنه دینور تسیل سیلاندن مضارعدر طلاع کتاب وزننده برنسنه نك
طلوسنه دینور الارفاق اکرام وزننده نفع ولطف معناسنه در الاودیة وادی جمعیدر العوارف عارفه نك
جمعیدر عطیه واحسانه دینور فقرهٔ مرقومه استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وترصیع وجناس لاحق حاوی در
مفهوم کلام اول پادشاهك شفقت ومرحمت ردالری جملهٔ آفاق واقطارك مناکبلری اوزره ملتف ومشتمل یعنی
بر ولطف وعنایتلری جمیع جهانه عام وشامل وعطاء واحسانی وادیلرینك مادهٔ حیات اولان صو کبی ادرار وانعاملری
کافهٔ عباده نفع ایچون برلر طلوسنجه جاری وسائل اولمقده در ❋ وتشمل رأفته البلاد والعباد ویضرب دون
المحن والاضداد الجنن والاسداد ❋ تشمل شمولدن مضارعدر الرأفة اسرککه ومهربانلغه دینور یضرب
ضربدن مضارعدر دون دال مضمومه ایله بو راده قبل معناسندن مستعار امام وقدّام معناسنه اولمق قریب
معناسندن ارجحدر المحن عنب وزننده محنتك جمعیدر الاضداد ضدّك جمعیدر مخالف معناسنه در دشمن
مراددر الجنن صرد وزننده جنه نك جمعیدر پرده یه وقلقانه دینور مراد وقایه در که حفظ ایده جك نسنه در الاسداد
همزه نك فتحیله سدّك جمعیدر مفهوم کلام شاه مشار الیهك رحم ورأفتی عامّهٔ بلاد وعباده عامّ وشامل اولوب
ملکنه وسکان وزیر دستاننه تطرّق واستیلاء داعیه سنده اولان ارباب بغی وطغیان واصحاب ظلم وعدوان اوکلرینه
انواع حجب وحواجز ایله حائل ومانع اولمغله آفات وعاهات مصادمه سندن حفظ وحمایه ایدر فقرهٔ مرقومه ترصیع
وکنایه والتزامی مشتملدر ❋ ولم یسع البلیغ سوی سکوت الحوت بملتطم تیار بحار فوائده ولم ترم جواری الزهر
فی البحر الاخضر الاّ تضاهی فرائد قلائده ❋ لم یسع سعه دن مستقبل مجزومدر البلیغ مفعولیدر سکوت
الحوت فاعلیدر حوت بالغه دینور بملتطم کلمه سنده باء ظرفیه در ملتطم التطامدن اسم فاعلدر بربریله
طوقشوب شمارلشیجی دیمکدر التیار سیار وزننده طالغه یه دینور موج معناسنه البحار بحرك جمعیدر لم ترم
ارتماء لفظندن مستقبل مجزومدر وارتماء آتلمق معناسنه در الجواری جاریه نك جمعیدر وکمی یه دینور الزهر
زای مضمومه ایله جمع ازهردر پك آق وبرّاق دیمکدر بو راده جواریٔ زهردن مراد ولااقسم بالخنس الجوار الکنس
الایه کریمه سنده مذکور اولان جواریٔ کنس ایله معبر کواکب سیاره دن خمسهٔ متحیره در که زحل ومشتری ومریخ
وزهره وعطارد یلدزلریدر رجعتلری اولمغله یتاقلرینه عودت ایدن آهولره تشبیه اولنوب کنس اطلاق اولندی
فی البحر الاخضر ترکیبنده فی کلمه سی ترم لفظنه متعلقدر بحر اخضر دیدیکی بحر محیط شرقیدر که چین دکزی
دیدکلریدر بو راده مراد فلکدر بو تعبیر ایهام تناسبی متضمندر التضاهی تشابه معناسنه در بو فقره ترصیع والتزام
ومبالغه واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام بلیغ وفصیح زمره سی متلاطمة الامواج اولان بحر عطایاسی موجلرنده
مستغرق اولملریله حوتك سکوت طبیعیسی کبی سکوتدن غیری نسنه یه قادر اولمدیلر بو راده حوت تعبیری دخی ایهام
تناسبی متضمندر وکواکب زاهرهٔ مزبوره بحر اخضر فلکه انجق قلائد عطایاسنده نظم ایلدیکی فرائد لطف
واحسانه یاخود قلائد اشعار وکلماتنده نظم ایلدیکی فرائد معانی ولطائفنه مشابهت ومشاکلت طلب وامیدینه
آتیلورلر یاخود فرائد مرقومه یه مشابهت ادّعالرینه مبنی تحقیرا سکان فلك رمی وطرد ایتملریله آتیلورلر بو که کوره
بحر اخضردن بحر اعظم وآتیلرندن سقوط عکسلری اراده اولنور انجو قسمی بحرده اولمغله بو فقره عجیب ایتلافی
ودقیقه یی مشتملدر بالاخره انجو مثابه سنده کواکب مزبوره یی بحردن اخراجله قلائدینه نظم ایلمسنه مؤدی اولور
بحر علی عذوبة مائه تملا السفائن جواهره وتزهی بالجواری المنشأت من بنات الخاطر زواجره ❋ بحر

هو بحر تقدیرنده اولمغله عند الجمهور تشبیه بلیغ وعند السکاکی استعاره در علی مع معناسنه در العذوبة عین
مضمومه ایله صویك طتلولغنه دینور مائه ضمیری بحره راجعدر بو تعبیرده احتراس صنعتی واردر زیرا جواهر
صویی آجی اولان دریادن ظهور ایدر و مبالغهٔ مدحی مشتملدر تملأ ملأدن مستقبلدر السفائن سفینه نك جمعیدر
کمی یه دینور تملأ فعلنك مفعولیدر جواهره فاعلیدر وجوهر انجو قسمنده غالبدر تزهی زهودن که افتخار
معناسنه در مضارع مجهولدر الجواری جاریه نك جمعیدر کمی یه دینور المنشأت منشأ لفظندن که انشاء کلمه سندن
اسم مفعولدر جمعدر یلکنلری قالقمش کمی دیمکدر وجاریه قیزه دینوب ومنشأت مرتفعات معناسنه در که بوی
سوروب بال وبال صاحبه سی دیمك اولور ومنشأت احداث معناسنه اولان انشاءدن اسم مفعول اولور که مراد قصائد
ومدحیه وجواریدن مراد ابکار مضامین اولور بنات خاطر ملابسه سیله بو دقیقه اغلبدر و بونلرده اولان ایهام تناسب
وتوریه بغایت بدیعدر البنات بنتك جمعیدر بنات خاطردن آثار مبتکرهٔ فکر واندیشه مراددر زواخر جمع زاخردر
متموج بحره دینور مراد بحر زاخر کبی موادّ عطایادر مفهوم کلام شاه مشار الیه کویا که بر بحر عظیمدر که صوینك
طتلولغیله یعنی احسان هنکامنده صورت بشاشت وهشاشت ولهجهٔ اریحیت اظهاریله جواهر عنایاتی کمیلری لبریز ایدر
ومواد عطایاسی شعرای وقتك کندیسنه تقدیم ایتدیکی بنات افکارلری اولان ابکار مضامینی مشتمل قصائد
ومدحیه لر ایله کسب فخر ومباهات ایدرلر بو فقره ده ممدوحك کمال مرتبه کرم وسماحتنه ایما ایلمشدر زیرا کندیسی دکل بلکه
عطایاسی بو رسمه محللره اصابت ایده بورم دیو لسان حالله افتخار وابتهاج ایدر ❋ بر سال طلاع الارض اودیة جوده
ولم یرض للمجتدی نهرا وطامی عباب الکرم یجاری نداه الرافدین وبهرا بر کلمه سی بای مفتوحه ایله در هو بر
تقدیرنده در بیابانه دینور فقرهٔ اولاده واقع بحر ایله بیننده مقابله واردر بر واحسان معناسندن دخی صفت اولور
بو جهتله توریه یی مشتملدر سال سیلاندن ماضیدر ولم یرض رضاءدن مستقبل مجزومدر ضمیر فاعل بره
راجعدر المجتدی سائل وطالب معناسنه در النهر قهر وزننده ایرمغه دینور وسائلی منع ایلمك معناسنه در
ایکی معنا دخی جائزدر الطامی طلو وممتلیٔ معناسنه در العباب غراب وزننده سیل عظیمه دینور یجاری
مجاراتدن مضارعدر آقشمق ومعارضه معنالرینه در بو راده معارضه معناسنه اولمغله ایهام تناسبی متضمندر
الندا نون مفتوحه ایله عطاء معناسنه در ورطوبت قلیله معناسنه اولمغله بو راده توریه یی مشتملدر الرافدین
تثنیه بنیه سیله نهر دجله وفراته اطلاق اولنور کثرت منفعتلری سببیله فی الاصل عطاء ومنفعت معناسنه اولان
رفددن مأخوذدر بو راده جمع بنیه سیله مضبوط اولان نسخه یه اعتبار اولنمیه البهر قهر وزننده غالب اولمق
معناسنه در ومغلوب وسرنکون اولمق معناسنه ده اولور پس وبهرا قولی ویبهرهما بهرا ای یغلبهما غلبة تقدیرنده در
بعض نسخه ده نونله بو دخی نهرا عنواننده مرسوم اولمغله اولدخی قابل توجیهدر که نهر بو راده اجرا معناسنه حمل
اولنمغله همیشه عادت مستمره سی اجرای نهر احسان ایلمکدر دیمك اولور مفهوم کلام شاه مشار الیه کویا که
بر بیابان وسیع الاکنافدر که دره لر کبی جاری اولان جود وسخاسی ارض طلوسنجه آقوب سائل اولنلره اعطاء
خصوصنده بالنسبة ایرمق مثابه سنده اولان آزجه عطیه یه یاخود واما السائل فلا تنهر قول شریفنه امتثالا
سائل وطالبی منع ومحروم ایلمکه راضی اولمز وکرم وانعام جهتنده دره لری طولدیران سیل عظیم صفتنده اولمغله
لطف وعطاسی یاخود کرمنك فیض واثری دجله وفرات نهرلریله مجارات ایلمکله انلره مزید فضل وغلبه ایله
غالب وفائق اولور بو فقره لرده اولان تناسب وایتلاف وایهام وسلامت اختراع وسائر لطائف معلوم اهل روایتدر
خضم لا یبلغ کنهه المتعمق عوض ولا یعطی الماهر امانه من الغرق ان اتفق له فی لججه الخوض ❋ خضم هو خضم
تقدیرنده در وخضم خای معجمه نك کسریله کرم وعطاسی چوق جلیل القدر آدمه دینور الکنه کاف مضمومه ایله
بر نسنه نك غور وحقیقت ونهایتنه دینور المتعمق لا یبلغ کلمه سنك فاعلیدر کنهه مفعولیدر متعمق تعمقدن که
درینه طالمق معناسنه در اسم فاعلدر عوض عین مفتوحه ایله زمان مستقبلده مستعمل اولان ظروفدندر قط
کلمه سنك خلافیدر هرکز معناسنه در لا یعطی اعطاء کلمه سندن مضارع مجهول منفیدر الماهر نائب فاعلیدر
امانه مفعول ثانیسیدر اعطیت بابنك ایکی مفعولندن هر بری مفعول مالم یسم فاعله اولمق جائز اولمغله ترکیب
مزبور علی العکس اولمق دخی ممکندر الغرق فتحیله صویه طالوب کتمکه دینور اتفق اتفاقدن ماضیدر که
من غیر قصد ایشلمکه دینور اللجة لام مضمومه ایله دریانك انکین یرینه دینور الخوض خای معجمه ایله صویه
کیرمك معناسنه در بو فقره لر مبالغه والتزام وجناس لاحق مشتملدر مفهوم کلام اول بر کثیر العطاء جلیل الشان
ذاتدر که کنه وحقیقتنه متعمق ودور اندیش اولان کسه ابدی واصل اوله مز کمال علو ورفعتندن ناشی وکثرت

عطاء واحسانه مبنی تته که زیاده‌سیله انکین دریانك غواصلر غور وقعرینه واصل اوله‌مزلر وسباحت علمنده
ماهر اولان کسه اتفاقی لجهٔ بحث حقیقتنه داخل اولسه اکا غرقدن امان ویرلمز که البته غرق اولوب کیدر یعنی
هرنقدر ذهن وذکا صاحبی اولسه‌ده مبحث ماهیتنك روح کبی اوجنی بوله مز بوراده المتعمق واتفق تعبیرلرنده
اولان مبالغه معلومدر وفقرهٔ مزبوره غلوّی متضمندر ❁ محیط تنصب الیه الجداول فلا یرد ثمادها وتغترف
من جمته السحب فتملأ مزادها ❁ هو محیط تقدیرنده در تنصب انصبابدن مضارعدر دوکلمك معناسنه در
الجداول جدولك جمعیدر نهر صغیره دینور لا یرد رد کلمه‌سندن مستقبل منفیدر ثمادها ضمیری جداوله
راجعدر ثماد ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمدك جمعیدر که فتحیله آزجه صویه دینور تغترف اغترافدن که صویی
ال ایله چالوب المق معناسنه‌در مضارعدر الجمة جیم مضمومه ومیم مشدده ایله معظم معناسنه در السحب
سینك ضمیله سحابك جمعیدر که بلوده دینور مزادها ضمیری سحبه راجعدر مزاد میم مفتوحه ایله مزاده‌نك جمعیدر
بوراده مراد صو طاشیدقلری طلوم وقربه‌در مفهوم کلام اول بر بحر محیطدر که اکا بالنسبه جداول مثابه‌سنده
اولان ملوك سائره تردد وم اجعت ایدوب هرنه کلوذاتنده کثیر وعظیم ایسه‌ده قدروشانه نسبت قلیل وحقیر اولان
پیشکشلرنی مکارم اخلاقندن ناشی رد ایلیوب حسن قبوله قرین ایدر و بحر معظم عطاباسندن سحاب منزلنده
اولان سواد سکنهٔ آفاق جهان استفاضه واغتراف ایدوب مشك وقربه‌لرنی یعنی جیب وهمیانلرنی مملو ایدرلر
سحاب دریادن استفاضه ایلمکله حسن ایتلافی متضمندر مؤلف فقرهٔ ثانیه ترتیبیله پیشکش کتورنلره حسن عوض
ومکافات ایلدیکنی اشعار ایدر ❁ فاتحفت مجلسه العالی بهذا الکتاب الذی سما الی السماء لما تسامی وانا فی جمله
الی حضرته وان دعی بالقاموس کحامل القطر الی الدأماء والمهدی الی خضارة اقل ما یکون من انداء الماء
اتحفت اتحافدن متکلم ماضیدر ارمغان ایلمك معناسنه‌در سما لفظی سمودن که علو معناسنه‌در ماضیدر سماء
فلکه دینور تسامی کلمه‌سی تسامیدن که قدر بوجملك ومعارضه ایلمك معناسنه‌در ماضیدر فی جمله ضمیری
کتابه راجعدر وان دعی ترکیبنده ان وصلیه‌در دعی ماضیٔ مجهولدر سمی ولقب معناسنه‌در قاموس ذکر
اولندیغی اوزره بحر معناسنه‌در مؤلف بو کتابی انکله تسمیه ایلدی بو جهتله ایهام تناسبی متضمندر القطر
قاف مفتوحه ایله قطره‌نك جمعیدر الدأماء بحر عظیمه دینور المهدی اهداءدن اسم فاعلدر الخضارة خای
معجمهٔ مضمومه ایله دریانك اسمیدر تأنیث وعلمیتله غیر منصرفدر الانداء همزهٔ مفتوحه ایله ندا لفظندن که
چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور جمعدر ومطلق رطوبت معناسنه کلور بو فقره جناس مستوفی وجناس
مطرّف وحسن تفریع وتمثیل وایتلاف والتزام صنایعنی متضمندر مفهوم کلام پس بن بو کتابیده که اوصاف
بدیعه ایله قدری عالی یاخود قومك کتابلرینه معارض ومقدار ومعیارلرنی مناقض اولمغله شانی علوّ ورفعتده
سمایه پیوسته ومتعالی اولدی شاه مشار الیهك مجلس والالرینه اهدا واتحاف ایلدم وبن بو کتابمی که هرنقدر قاموس ایله
مسمّا ایسه‌ده حضور شریفلرینه حمل وایراد خصوصنده فی المثل دریایه حامل قطره مثابه‌سنده اولدیغم بی اشتباهدر
مؤلف بو تشبیهنده کالبحر یمطره السحاب وماله فضل علیه لانه من مائه مضمونه تلمیح ایدر کذلك دریایه
صویك نم تعبیر اولنان رطوبتندن اقل رطوبت اهدا ایدن آدمك حالنه بو حالم مماثلدر ❁ وها انا اقول ان احتمله
منی اعتناءا فاز بدو ان ذهب جفاءا یرکب غارب البحر اعتلاءا وما اخاف علی الفلك انکفاءا وقد هبت ریاح عنایته
کما اشتهت السفن رخاءا ❁ ها انا اقول ترکیبنده ها کلمه‌سی حرف تنبیه‌در ترکیده آندن ایشته ایله تعبیر اولنور
ها انا اقول ایشته بن دیرم دیمکدر اسم اشارتسز مبتدا واقع اولان ضمیر منفصله داخل اولمز دیو مؤلف آخر کتابده
سرد ایلدیکی قاعده‌یه ظاهرا بو مخالفدر نهایت بو رسمه مقامات خطابیه‌ده مصنفلر اصطلاح مقوله‌سندن عد ایلمریله
مبالات ایلیورلر احتمله ضمیری کتابه راجعدر احتمال بوراده قبول ایلمك معناسنه‌در الاعتناء برنسنه‌نك شانته
اهتمام معناسنه‌در یاخود بوراده معتنیا تأویلنده‌در احتمله عنوانده ممدوحك کمال حلم ولطفنه اشارت واردر
الزبد ابد وزننده کپوکه دینور ان ذهب ترکیبنده ان وصلیه‌در الجفاء جیم مضمومه ایله سیل صوینی کتوردیکی
خار وخاشاك مقوله‌سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور یرکب یعلی معناسنه‌در الغارب یغرنی‌یه دینور اعتلاء
مفعول مطلقدر یاخود فاعلدن حالدر معتلیا تأویلنده‌در الفلك فای مضمومه ایله کمی‌یه دینور الانکفاء ترسنه
دونمك معناسنه‌در هبت هبوبدن ماضیٔ مؤنثدر الریاح ریحك جمعیدر جمع صیغه‌سیله باعث راحت ومفرد
صیغه‌سیله موجب عذاب ومحنت اولان یلده مستعملدر کما فی الحدیث اللهم اجعله ریاحا ولا تجعله ریحا عنایته
ضمیری پادشاهه راجعدر اشتهت اشتهاءدن ماضیدر که شوق ومیل ومحبت معناسنه‌در الرخاء راء مضمومه ایله

لطیف وملایم یله دینور فقرهٔ مزبوره جناس لاحق والتزام واستعاره‌یی وتمثیلی واما الزبد فیذهب جفاء کریمه‌سنه
اقتباسی وابو الطیبك تجری الریاح بما لا تشتهی السفن مصراعنه تلمیحی مشتملدر مفهوم کلام شاه مشار الیه
کمال حلم وسهولت اخلاقندن ناشی تقدیم ایلدیکم کتاب مرقومی شانته اهتماما بندن قبول ایدرلر ایسه بعید دکلدر
زیرا صو یوزنده اولان کپوك هرنقدر سیلندی اوله‌رق آقوب کیدرسه‌ده لکن بحره مستعلی اوله‌رق کیدر
وبن بضایع علومله مشحون اولمغله سفینه صفت اولان کتابمك ردی وعدم قبولیله انقلابندن اصلا اندیشه ایلم
حال بوکه شاه مشار الیهك سفینه‌لرك مشتهاسی اولان موافق روزکار کبی ریاح عنایتی هبوب ایلمشدر مؤلف بو کتابی
ابتدا زبده وباد شاهی بحره واعتنا ایله قبول واحتمالنی بحرك زبدی احتمالنه وثانیا سفینه‌یه تشبیه وانقلابندن
رد وامتناعی کنایه ومکارم اخلاقی سبیله توجه والتفاتی لطیف وملایم روزکاره تمثیل ایلدی ❁ وبم اعتذر من حمل
الدر من ارض الجبال الی عمان واری البحر یذهب ماء وجهه لو حمل برسم الخدمة الیه الجمان وفؤاد البحر
یضطرب کاسمه رجافا لو اتحفه المرجان او انفذ الی البحرین اعنی یدیه الجواهر الثمان ❁ بم کلمه‌سنده باء جاره در
م حرفی ماء استفهامیه‌دن مخفف اولمغله بای شیٔ معناسنه‌در اعتذر اعتذاردن مضارعدر الدر دال مضمومه
ایله انجویه دینور ارض جبالدن مراد عراق عجمدر که اصفهان وزنجان وقزوین آرالغی اولان خطه‌لردن عبارتدر
عمان غراب وزننده ساحل بحرینده بر ایالت ادیدر دکزنده انجو فراوان ویك شهدانه اولمغله انجوبندریدر
ارض جباله انجو اورالردن کلور پس عمانه انجو حملی کبی اولور خصوصا هدیه‌نك شانی امر غریب ونادر اولمقدر
واری البحر جملهٔ حالیه‌در اری رؤیتدن مضارع متکلمدر ماء وجهه یذهب فعلنك فاعلیدر ضمیر بحره راجعدر
ماء وجهه تعبیری لطافتی متضمندر ماء وجه که یوز صویی دیمکدر ناموسدن کنایه‌در حمل کلمه‌سنك ضمیر فاعلی بحره
راجعدر الیه ضمیری ممدوحه راجعدر الجمان جیم مضمومه ایله صاف وبیاض انجویه دینور حمل کلمه‌سی
مجهول اولمق ممکندر که الیه ضمیری بحره راجع اولور الفؤاد فای مضمومه ایله کوکله دینور کاسمه ضمیری بحره
راجعدر الرجاف جیمله شدّاد وزننده پك حرکت واضطراب ایدیجی شیئه دیمکله دریایه علم اولدی مؤلفك کاسمه
تعبیری اکا اشارتدر لو اتحفه ضمیری ممدوحه راجعدر المرجان عند المؤلف صغیر انجویه دینور وسائره کوره
بحر احمر معروفدر که دریادن چقار انفذ انفاذدن ماضیدر تأثیر وامضاء معناسنه‌در بحرین تثنیهٔ بحردر
و بحرین بصره ایله عمان بیننده بر ولایتدر که آنده انواع جواهر بولنور مؤلف انکله ممدوحك ایکی اللرنی مراد ایلدی
و بونده بغایت ابداع ایلدی الجواهر انفذ فعلنك مفعولیدر الثمان ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمینك جمعیدر
پك قیمتلو معناسنه‌در فقرهٔ مزبوره التزام وحسن تمثیل وایتلاف واستعارهٔ تصریحیه یاخود تخییلیه‌یی وتوریه
واستخدام وایهام تناسب صنعتلرنی محتوی‌در مفهوم کلام بنی ای احباب ارشاد ایلیه سز که بن ارض جبالدن عمانه
انجو کوتورسم نه ایله اعتذار ایده‌یم تا که عذرم قرین قبول اوله حال بو که رأی العین کوره‌یورمکه دریا بم حذمت
وطریقهٔ عبودیتله شاه ممدوحه در خالص کوتورسه یوزینك صویی کیدوب قلت شرم وحیا ایله بی ناموسلغنه مجهول
اولور ودریانك قلبی اکا مرجان اهدا واتحاف ایلسه یاخود بحر یندن عبارت اولان ایکی کف کوهر پاشنه
جواهر عالیهٔ غالیه انفاذ وایصال قیلسه حیا وحجابدن یاخود رد وطردی اندیشه‌سندن ویاخود طعن وتعبیر
خدشه‌سندن ناشی کندی اسمی کبی رعشه وخفقانله مضطرب وبیقرار اولور ❁ لا زالت حضرته التی هی
جزیرة بحر الجود من خالدات الجزائر ومقر اناس یقابلون الخرز المحمول الیها بانفس الجواهر ویرحم الله عبدا
قال آمینا ❁ لا زالت دامت معناسنه‌در حضره محضر معناسنه‌در که ناس حاضر اولدیغی مجلس کبیردن
عبارتدر جزیره آطه‌یه دینور خالد باقی ومؤبد معناسنه‌در جزائر خالدات مغربده مبدأ طول اعتبار اولنان
التی جزیره‌دن عبارتدر حالا قناریه اطه‌لری تعبیر ایتدکلریدر وانلره جزائر السعادات دخی دیرلر هواسی وترابی
بغایت الطف ومعتدل وجمیع فواکه شرقیه وغربیه وجملهٔ ریاحین وورود وانواع حبوبات غرس وزرع
اتمکسزین آنده حاصل اولور مؤلف بو لطافتی ممدوحك دوام وجودینه اشارتله بغایت ابداع ایلمشدر المقر میمك
فتحیله اسم مکاندر یقابلون یواجهون معناسنه‌در الخرز خای معجمه‌نك وراءنك فتحیله بونجغه دینور الیها
ضمیری حضرته راجعدر الانفس پك نفیس وفاخر دیمکدر بو فقره ایله مؤلف پادشاهك اولاد واعقابنك بقاء
واستمرارلرینه ده دعا ایدر ویرحم الله عبدا بر مصراعدر قائلی قیس عامریدر که عاشق لیلی ومجنون ایله مشهوردر
منقولدر که عشق لیلادن پك آشفته وحالی دیکرکون اولمغله پدری کندیسنی مکهٔ مکرمه‌یه کوتروب کعبه‌نك استارینه
تعلق واللهم ارحنی من لیلی وحبها عبارهٔ سیله دعا ایلمکی تلقین ایلدکده مجنون دخی استار کعبه‌یه صاریلوب سوز

وكدازايله اللهم امنن على بحب ليلى وقربهاديودعا ايلمكله بدرى ضرب وتعنيف ايلدى تكرار كريه وزارى ايده رك

يا ربّ انك ذومنّ ومغفرة — بيت بعافية ليل المحبينا
الذاكرين الهوى من بعدمارقدوا — الساقطين على الايدى المكبينا
يا ربّ لا تسلبنّى حبها ابدا — ويرحم الله عبدا قال آمينا

ابياتيله دعا ايلدكده بدرى دخى ناچار آمين ديوب من بعدسبيلنى تخليه ايلدى مؤلف تضمين ايلمشدر مفهوم كلام اول شاهك حضرتى كه جزيرهٔ بحر جود وسخادر الى يوم القيام مؤيد ومستدام ودائما كنديلره ناچيز بوبجق مقوله سى كتورنلره جواهر نفيسه ايله عوض ومكافات ايدن كريم الطبع جواد ومكرم ذواته مقرّ ومقام وبودعايه آمين دينلر مظهر رحمت ربّ الانام اوله وكتابى هذا بحمد الله تعالى صريح الفى مصنف من الكتب الفاخرة وسنيح الفى قلمس من العالم الزاخرة صريح خالص وخلاصه معناسنه در الفى كلمه سى الفك تثنيه سيدر كه بيك عدده دينور اصلى الفين ايدى اضافت سببيله نون دوشمشدر المصنف اسم مفعول بنيه سيله در سنيح امير وزننده قلبه سنوح ايدن خاطره وانجويه ده دينور بوراده مراد انجودر القلمس عملس وزننده بيوك دريايه دينور العالم علم لفظنك جمعيدر بودخى دريای عظيمه دينور الزاخرة طاشقين ديمكدر مفهوم كلام بنم بو كتابم بحمده تعالى كتب جيده وفاخره دن اوله رق ايكى بيك عدد كتابك زبده وخلاصه سى وطاشقين دريالر جمله سندن اوله رق ايكى بيك دريانك انجوكبى ثمره وحاصليدر فقرهٔ ثانيه مؤلفك اخذ وانتقاد ايلديكى كتابلر بحر زاخر كبى مفصل ومبسوط اولديغنه اشارتدر شارح ديركه اشبو قاموسك فقه وحديث واصول ومنطق وهيئت وبيان وعروض وطب وشعر واسامئ رواة وانساب واسامئ بلدان وقرى ومواضع ومياه وجبال واسماء رجال وامثال وقصص وسير و بعض لغات عجميه واصطلاحات عرفيه مقوله سيله سائر كتب لغتدن فضل وزياده سى واردر ❊ والله اسئل ان يثيبنى به جميل الذكر فى الدنيا وجزيل الاجر فى الاخرة ضارعا الى من ينظر من عالم فى عملى ان يستر عثارى وزللى ويسدّ دبسداد فضله خللى ويصلح ماطغى به القلم وزاغ عنه البصر وقصر عنه الفهم وغفل عنه الخاطر فالانسان محل النسيان وانّ اوّل ناس اوّل ناس وعلى الله التكلان ❊ فقرهٔ اولى كرچه فقرهٔ سالفه تممه سى اولوب لكن دعاسوقيله آندن انفصال معنويسى اولمغله فصل اولندى الله اسئل تركيبنده تقديم افادهٔ حصر ايچوندر يثيب اثابه دن كه عوض وجزا ويرمك معناسنه در مضارعدر به كلمه سنده باء سببيهٔ عاديه در كه توسل مراد در ياخود مقابله ايچوندر ذكر جميلدن مراد خيردعا وسائره باعث شوق اوله جق مدح وثنادر جزيل عظيم معناسنه در اجر جزيلدن مراد رضای اكبر ولقای انور در الضارع ضراعتدن كه تذلل وخضوعله نياز معناسنه در اسم فاعلدر ينظر ماده سى فى ايله متعدى اولمغله تأمل معناسنه در من عالم تركيبنده من حرفى من كلمه سنى بياندر عملدن مراد قاموس در عالم وعمل عنوانى لطافتى مشتملدر العثار عين مكسوره ايله اياق قايمق معناسنه دركه مراد هفوه وخطادر زلل فتحتيله بودخى خطايه دينور يسدّد تسديد دن كه اصلاح وتقويم معناسنه در مضارعدر السداد سحاب وزننده استقامت معناسنه در الخلل وهن وضعف معناسنه در بعض نسخه ده يسدّ عنوانيله مرسوم اولمغله سدّ لفظندن مضارع اولور كه قپامق معناسنه در بوكه كوره سدادسينك كسريله اولور كه كدك قپايجق نسنه ديمكدر يصلح اصلاحدن مضارعدر طغى طغياندن ماضيدر زاغ زيغدن ماضيدر ميل ايلمك وكوز قايمق معناسنه در قصر كرم وزننده قاصر اولدى معناسنه در فان الانسان تركيبنده فاء تعليليه در وان اوّل ناس قولنده ناس كلمه سى نسياندن اسم فاعلدر اصلى ناسئ ايدى ايكنجى ناس انسان ديمكدر مراد حضرت آدم صلى الله على نبينا وعليه وسلم در نهى الهى يى اونوتمغله شجرهٔ منهيه دن تناوللرينه اشارتدر وعلى الله قولى لاعلى غيرالله سبكنده در التكلان تاى مضمومه ايله مصدر در تايى واودن مبدلدر توكل معناسنه در كه اموره خدايه اعتماد ايدوب لكن وسائط واسباب عاديه يى بالكليه اهمال ايلمك لازم دكلدر فقرهٔ مزبوره ده من موصوله ايله من جارّه بيننده جناس خطى وجناس محرّف وعالم وعمل بيننده جناس مقلوب ويسدّ بسداد بيننده جناس اشتقاق والتزام وفقرهٔ اخيره لرده جناس لاحق ومقابلهٔ معنويه ومجاز عقلى وحسن خاتمه اولديغى ارباب بيانه جلى در مفهوم كلام اشبو اثرم اولان قاموس وسيله سيله ياخود اكامقابل انجق درگاه ربانيدن دنياده ذكر جميل وعقباده اجر جزيل ايله عوض ومجازات ايلمكى نياز ايدرم واشبو عملم اولان كتابمه نظر وتأمل ايدن عارف ودانادن بعض واقع اولمش كبوه وخطالرمى ستر واخفا وسداد فضل وعنايتيله رخنه لرمى سدّ وبند ياخود فضل مستقيميله وهن وضعيف اولان كلمات وتعبيراتمى تقويم واصلاح وطغيان قلم وسهو رقم اولان موضعلرى ونظر وبصرم زايغ وزائل وفهم واذعانم قاصر وخاطرم

ذاهل وغافل اولان محللرى بروجه صواب تعمير وتنظيم وتكميل ايلمكى طريقهٔ ضراعت وشيوهٔ استكانتله رجا ايدرم زيرا انسان موقع سهو ونسياندر وابتدا نسيان صدمه سنه دوچار اولان ابوالبشر على نبينا وعليه السلام اولمغله اولادينه موروثدر وتوكلم هرحالده حضرت بارئ لايزاله در جلّ شانه ودلّ برهانه وعمّ احسانه نجز بعونه تعالى والحمد لله فى الاخرة والاولى وخفى اولميه كه ترجمه ده برماده نك معناى موضوعندن مجازات واستعمالاتى اطلاق واستعمال عنوانلريله تميز اولنوب وبعض مجازاتك نوعى وعلاقه سى بالتصريح وبعضنك بالاشاره بيان واشعار اولندى وبعض تراكيب عربيه ونفايس ادبيه يه دائر مهمهٔ لازمه نك شرح وبياننده دخى بقدر الوسع صرف اهتمام اولندى انصافله انصافى اولنلر اصلنه تطبيق وترجمهٔ صحاحه نسبت ايلدكلرنده انشاء الله تعالى واقف مزايا اولوب على العميا اطالهٔ زبان طعن وازدرا ايلمك نقيصه سندن نفوسلرنى محافظه ايلملرى ملحوظدر زيرا بو اثر جميل محضا حسبة لله العليم الجليل صور تغاى وقوع اولمغله بيهوده طعن و تعريض ايدنلر البته آلودهٔ لوث گناه وگرفتار مؤاخذهٔ حضرت اله اولملق امر مقرردر وحسب البشريه وقوعيافته اولان زيغ وزلل وخطامزك مطالعه گذار اولان ارباب فضل وكمالدن صفح جميل مكرمتنه مظهر اولمسى دخى مرجو ومستدعادر واستعمال ايدنلره اصل قاموسه مراجعت تكلفندن وقلوبلرينه شك وشبهه وعدم وثوق تردّدندن استغناء واستصفاء قصديله اكثر معناى مترجمك الفاظ وعبارات اصليه وامثله لرى بالمعيه نقل وتصريح اولنوب پك واضح ومتين اولنلرى كه اقلّ قليلدر رتنبيه وتبييندن مستغنى اولمغله تعرض اولنمدى وتصحيح نسخه وسائر خصوصلرده دخى شارحلرك تصريحلرندن بشقه كمال اطمئنان ايچون مأخذلره خصوصا مأخذ قاموس اولان عباب ومحكم نام كتابلره مراجعت بابنده تهاون وتكاسلدن اجتناب اولنوب وهر نقدر تعريفات عدميه وارايسه جمله سنك مفهومى وجودى يه ارجاع اولنمشدر ومن الله الاجر والجزاء بحرمة محمد هو خاتم الانبياء

م

باب الهمزة فصل الهمزة معلوم اوله كه مؤلف بصائرده بورسمه بيان ايلمشدركه الف كه برحرفدر سائر
حروفك اصل وهيولاسيدر جملهٔ كلمات ولغات آندن متألفدر والف حقيقى الف ساكنه درما ولا كلمه لرنده اولان
الف كبى متحرك اولدقده اكا همزه اطلاق اولنور روزكار متحرك اوليجق ريح وساكن اوليجق هوا اطلاق اولنديغى
كبى وكاهجه توسعا همزه يه ده الف اطلاق اولنور انتهى الاباءة همزه نك فتحيله عباءه وزننده قامشه دينور قصبه معناسنه
جمع جنسى اباء درها سز واشبو اباءه ماده سى مهموز اولمغله موضع ذكرى همزه فصليدر نته كه مهموز اولديغى
ائمهٔ نحاتدن ابن جنى امام سيبويهدن نقل وحكايت ايلمشدر بو خسه جوهرى وغيرينك توهم ايلدكلرى كبى
معتل دكلدر شارح ديركه مؤلف معتل بابنده بنه مهموزيتنى تصريح ايليه رك معناسنى اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر
يعنى اباء قوغه لق وحصيراوتى تعبير اولنان سازلغه دينور على قول قامشلق وسازلق يره ياخود قدره تعبير اولنان
سازلغك اورمانه دينور ديو بيان ايلمشدر وارباب لغت مهموز ومعتل اولمسى بابنده بلكه واويه ويائيه اولمسى
خصوصنده اختلاف ايلديلر وصحاحده همزه بابنده مرسوم اولمغله جوهرى يى توهيمى ناموجه اولديغى
پوشيده دكلدر الابأ همزه نك فتحى وبانك سكونيله آتمق رمى معناسنه در يقال ابأته بسهم ابأ من الباب الثالث اى
رميته به الاتاة سكون تاى فوقيه ايله حمزه وزننده بكر بن وائل قبيله سندن برخاتون اسميدركه قيس بن ضرار نام
معروف كسه نك والده سيدر واتاه برطاغك آديدر الاثنية همزه نك ضمى وثاى مثلثه نك سكونيله اثفيه وزننده
كروه وجماعت معناسنه در يقال جاء فلان فى اثنية اى فى جماعة من قومه الاثأ همزه نك فتحى وثانك سكونيله والاثاءة
قرأة وزننده آتمق رمى معناسنه در تقول اثأته بسهم اثاء واثاءة من الباب الثالث اى رميته به مادهٔ مزبوره يى امام
ابو عبيد اللغوى بومحلده وامام رضى الدين الصغانى ثوأ ماده سنده رسم ايلمشدر وجوهرى وهمنه مبنى ثأ ثأ
ماده سنده ايراد ايلمشدر پس ابو عبيده كوره باب ثالثدن ثلاثى وصغانى يه كوره افعال بابندن اقامه وزننده مزيد اولور
لكن صحاحده بومحلده دخى مرسومدر الاتثاء افتعال وزننده طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه در كه كوكل
ايستمامكدن عبارتدر ومنه يقال اصبح فلان مؤتثيا اى لايشتهى الطعام اجاء فتح جيمله جبل وزننده طئ قبيله سى
ديارنده برطاغك علميدر بونلر ايكى طاغدر برى بودر وبريسى سلمى ايله مسمادر مؤلفك وزنته قولنده كى ضمير
جبل لفظنه راجعدر نسخهٔ صحيحه بودر وبويه وبريه ومزينه نسخه لرى غلطدر نته كه قبل وكتن ماده لرنده دخى
وزنته عنوانيله رسم ايلمشدر واجأ مصر اولكه سنده برقريه اسميدر ولفظ مزبورك بو ايكى معناده تأنيثى دخى جائزدر
شارح ديركه قريه معناسنده تأنيثى مسلمدر لكن جبل معناسنده اوجه اولان صرف وتذكيردر الاجاء همزه نك فتحى

وجيمك

وجيمك سكونيله برنسنه دن قورقوب ياخود اوركوب قاچمق معناسنه در يقال اجأ الرجل اجأ من الباب
الثالث اذاهرب اجاءة سحابه وزننده رجال باديه دن بدر بن عقال نام كسه يه منتمى برموضع آديدر بيوت ومنازلى
مشتمل اولديغى منقولدر الازء همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله قيون قسمنى طويورمق معناسنه در يقال از
الغنم ازءا من الباب الثالث اذا اشبعها او بوخصا نصدندر وبر مصلحته عزم ايلمشيكن برعارضه دن قورقمغله چكيلوب
رجوع وفراغت ايلمك معناسنه در يقال ازأ عن الحاجة اذا جبن ونكص الاشاء شين معجمه ايله سحاب وزننده
خرده خرما فدانلرينه دينور صغار النخل معناسنه در مفردى اشاءه درهايله امام ابو القاسم على بن القطاع ديديكه
اشبو اشأ ماده سنك همزه سى اصليه اولمغله محل ذكرى مهموز بابيدر پس جوهرينك توهمى كبى معتل بابى دكلدر
مؤلف بو بابده جوهرى يى توهيم ايدركن كنديلرى دخى معتل بابنده متنبه اوليه رق ايراد ايلمشدر ونهايه ده ابن اثير
اشاءه ماده سنك همزه سى مصغرى دلالتيله يادن منقلب اولمق اوزره ثبت ايلمشدر الاكأ همزه نك فتحى وكافك
سكونيله بورجلو ذمتنده اولان دينى شهود تعيينيله محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال اكأ الرجل اكأ من الباب
الثالث اذا استوثق من غريمه بالشهود استوثق كلمه سنك سينى تأكيد ايچوندر الاكاءة اجابه وزننده والاكاء اقام وزننده
صاحب النوادر ابو زيد سعيد بن اوس روايتى اوزره بركشى برخصوصه عزم وقصد ايلمشيكن اول خلالده ناكاه
بركسه چقه كلمكله اندن خوف واندیشه ايله خصوص مرقومدن فراغت ورجعت ايلمك معناسنه در يقال اكاء الرجل
اكاءة واكاء اذا اراد امرا ففاجأته على تئفة ذلك فهابك ورجع عنه شارح ديركه اشبو اكأ ماده سى اكثر نسخه لرده
ثابت دكلدر زيرا مؤلف كوأ ماده سى ذيلنده همزه سنى تعديه يه حمل ايله خوف وضعف معناسنه اولان كاءه دن
مأخوذ مزيد اوله رق ذكر ايلمكله بو مقامده ايرادى همزه نك اصليتنى مشعر اولديغندن ناملايم اولديغى غيرستيردر
وتئفه تانك فتحى وهمزه نك كسرى وفاى مشدده نك فتحيله وقت وساعت معناسنه در الالاء همزه نك فتحيله
علاء وزننده والفك قصريله جائزدر برنوع طعمى آجى شجر اسميدر ثمريله وورقيله درى دباغت ايدرلر وبو باديه
اشجارندندر هردم تازه وبغايت خوشمنظردر الالئ همزه نك فتحى ولامك سكونيله شجر مزبورك ثمر وورقيله درى
دباغت ايلمك معناسنه در ومنه يقال اديم مألوء من غير ادغام اذا دبغ بالالاء واشبو الاء ماده سى مهموز اولمغله
محل ذكرى همزه بابى ايكن جوهرى وهمنه بناء معتل بابنده ايراد ايلمشدر وعجيبه دندركه مؤلف دخى بعينه
معتل بابنده ايراد ايلمشدر آء عاع وزننده برنوع شجرك ميوه سى اسميدر مفردى آءه درهايله جوهرى تو همنه مبنى
شجر ايله تفسير ايلدى شجر مزبور مؤلفك سرح ماده سنده وشارحك وسائر مفردات صاحبلرينك بيانينه كوره
ارض نجده مخصوص سرح نام شجردركه ساقى طويل ودالارى وپيراقلرى كثير واوزمه شبيه ولذيذ ثمرى اولور
ادويه يه ادخال ايدرلر وآنكله درى دباغت اولنور وآء اصواتدن يعنى ذى روح وبيروح بعض اشيادن مسموع اولان
صوتدن حكايه در وخاصه دوه قسمنى سورمك ياخود طور درمق مقوله سى حالت ضمننده زجر وآزار ايليه جك
صوتدن حكايه در الاوء همزه نك فتحى وواوك سكونيله ذكر اولنان آء نام ثمر ايله درى دباغت ايلمك معناسنه در
تقول اؤت الاديم اوءا اى دبغته بالاء واشبو اؤت كلمه سى كه ماضى متكلمدر اصلى اوأت ايدى قولت كبى المووء مفعول
وزننده آندن اسم مفعولدر ثمر مزبور ايله دباغت اولنمش درى يه دينور وبونك اصلى مأووء ايدى عين كلمه اولان واوك
ضمه سى فاء الفعل اولان همزه يه نقل اولنمغله واو بنده اجتماع ساكنين وقوعى محذورينه مبنى خلاف مشهور اوزره
واوينك بريسى حذف اولنمشدر الابة هيئة وزننده ومرادفيدركه صورت وپيكر معناسنه دركه هربنه اولورايسه
وضع جبلسى اولان شكلدن وحالت ظاهره دن عبارتدر يقال هو حسن الابئة اى الهيئة فصل الباء البأبأة
زلزله وزننده بركسيه بابام وانام سكافدا اولسون ديمك معناسنه در يقال بأبأه وبه بأبأة اذا قال له بابى انت مؤلف
اكتفا ايلكله وامى كلمه سنى ذكر ايلمامشدر وبكى دللنان معصوم پدرينه بأبا بأبا ديمك معناسنه در يقال بأبأ الصبى
اذا قال بأبا بونك اصلى بابى ايدى يا ايله بعده ياء الفه قلب اولنمشدر نته كه ياويلى وياويلتى كلمه سنده دخى الفه
قلب اولنوب ياويلا وياويلتا دينور قال فى النهاية كانت ام عطية اذا ذكرت رسول الله صلى الله عليه وسلم قالت
بأبا اصله بابى هو يقال بأبأت الصبى اذا قلت له بابى انت وامى وبونده اوچ لغت واردر برى بائين بينده همزهٔ مفتوحه
ايله بأبى ديمكدر ثانى همزه يايه قلب اولنوب بيبى ديمكدر ثالث آخرنده الف لان ياء الفه قلب اولنوب بأبا وبيبا ديمكدر
وبو انت مفدى بابى وامى تقديرنده در ياخود فديتك بابى وامى تقديرنده دركه پدرومادرمى سكافدا ايلدم ديمكدر
پس مؤلفك وبأبأ الصبى قولنده صبى كلمه سنك فاعليت ومفعوليتى محتملدر البؤبؤ هدهد وزننده اصل وعنصر
معناسنه در يقال هو كريم البؤبؤ اى الاصل وسيد ظريف معناسنه در يعنى عالى معنوى صاحبى رئيس ومنعم

وسركاره دينوركه لطائف اخلاق اهلى زيرك وخوشطبع اوله بعض اسهاتده واو عاطفه ايله والسيد والظريف
عنوانيله مرسومدر و بؤبؤ سرمدانك باشنه دينور رأس المكحله معناسنه وچكركه‌نك كوده‌سنه دينور وكوز بيكنه
دينور انسان العين معناسنه يقال هو اعز على من بؤبؤ عينى اى انسانها وهر نسنه‌نك اورته‌سنه دينور وسط معناسنه
البؤبؤ سرسور وزننده والبأباء دحداح وزننده عالم ودانا كشى يه دينورومنه يقال هو ابن بجدتها اى الامور و بؤبؤها
اى عالمها التبأبؤ تزلزل وزننده بيلمك عدو معناسنه در يقال تبأبأ الرجل اذا عدا البتأ بانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله
اقامت وآرام ايلمك معناسنه در يقال بتأ بالمكان بتأ من الباب الثالث اذا اقام به البثأ ثاى مثلثه ايله بتأ وزننده ومرادفيدر
يقال بثأ بالمكان بثأ بمعنى بتأ البدء بانك فتحى ودالك سكونيله برايشه باشلمق شروع وآغاز معناسنه در يقال بدأ بالشئ
بدءا من الباب الثالث اى ابتدأ و برنسنه‌يى سائر نسنه‌لردن مقدم ايشلمك معناسنه در يقال بدأ الشئ اذا فعله ابتداءا
اى قدمه فى الفعل و بر ارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال بدأ من ارضه اذا خرج يعنى لارض اخرى
و ياراتمق خلق معناسنه در يقال بدأ الله الخلق اى خلقهم و برايشه سائر كسه‌لردن اول مباشرت ايلمك معناسنه اسم
و مصدر اولور يقال لك البدء اى لك ان تبدأ قبل غيرك واول وابتدا معناسنه استعمال اولنور كه اندن ابتداى امر واول
وهله ايله تعبير اولنور ومنه يقال افعله بدأ وافعله اول بدء وبادى بدء وبادى بدى ايكيسنده ده بانك فتحى وايكنجيده بدى غنى
وزننده در همزه‌لرى يايه منقلب اولمشدر واوچ تركيب اضافت اوزره در وبادى بدءة يانك سكونى وبدءة فتح اوزره مبنيدر
معدى كرب قيلنديدر وبدءة ذى بدء وبدءة ذى بداء مد ايله وبدءة اوله ذى بدءة اولده باى موحده‌نك كسريله در
وبدءة ذى بدئ اولده بانك فتحى وبدئ فعيل وزننده در وبداءة ذى بدئ اولده سحابه وزننده در وبدئ كتف
وزننده در وبداءة بدء اولده بانك كسريله در وبدئ بدء اول امير وزننده در وبادئ بدئ اول همزه ايله در وبدئ
امير وزننده در وبادئ بدئ اول همزه ايله وبدئ كتف وزننده در وبدئ ذى بدئ ايكيسيده امير وزننده در وبادئ بدء
همزه مفتوحه ايله وبدء منع وزننده در و بادئ بدا همزه مفتوحه وبدا سما وزننده در وبدابدء اول سما وزننده در
وبدأة بدأة ايكيسيده حمزه وزننده در وفتح اوزره مبنيلردر وبادى بد يانك سكونى وبدشج وزننده در وبادى بدا
يانك سكونى وبدا سما وزننده در بونلرك مجموعى اول كل شئ معناسنه دركه ابتداى وهله ده بن آنى ايشلرم ديمكدر
شارح ديركه بوراده نسخه‌لر مختلف ويكديكره مصادم اولمغله حسب الوسع بورسمه تصحيح اولنمشدر نسخ سائره‌يه
التفات اولنميه قالديكه تراكيب مزبوره ظرفيت اوزره منصوبلردر بعضلر مفعولدن حال اولمسنه ذاهب اولديلر
مثلا افعله بدأ كلامى مبدوءا به قبل كل شئ ديمكدر ديديلر وفاعلدن حال اولمق دخى صحيح اولور افعله حال كونى بادئا
اى مبتدءا ايكنده اولور انتهى وعربلر رجع عوده على بدئه ديرلر كه عود كلمه‌سنك نصبيله در ورجع فى عوده وبدئه
وفى عودته وبدئته وعودا وبدءا ديرلر رجع فى الطريق الذى جاء منه معناسنه شارح ديركه كذلك مثلا بر كتابى ابتداسندن
باشلايوب نصفنه ياخود ختامنه قدر قراءت ايلدكدنصكره ينه دونوب ابتداسندن باشلاسه قرأ الكتاب فى عوده وبدئه
ديرلر انتهى وبدء بر قومك مهتر وسركارنه اطلاق اولنور سيد كبى يقال هو بدأ القوم اى سيدهم وعاقل ورشيد
جوانه دينور وقربان پايته دينور جمعى ابداء كلور جفن واجفان كبى وبدوء كلور فلس وفلوس كبى وبدء بركسه چيچك
ياخود قزامق چقرمق معناسنه در يقال بدئ الرجل بدءا على بناء المجهول اذا جدر او حصب بالحصبة الابتدأ
فتعال وزننده برنسنه‌يه باشلمق معناسنه در يقال بداء بالشئ وابتدأ به بمعنى وبرنسنه‌يى سائر نسنه‌لردن مقدم ايشلمك
معناسنه در يقال ابتدأ الشئ اذا فعله ابتداءا اى قدمه فى الفعل الابداء همزه‌نك كسريله ابتدا ايله معناى ثانيده مرادفدر
يقال ابدأه اذا فعله ابتداءا و بر ارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال ابدأ من ارضه اذا خرج لاخرى
وياراتمق خلق معناسنه در يقال ابدأ الله الخلق اى خلقهم ونمونه ومثالسز نسنه ايجاد ايلمك معناسنه در ومنه
المبدئ والمعيد عز اسمه وتعالى وسوز آچمق معناسنه استعمال اولنور ومنه يقال فلان ما يبدئ وما يعيد اى ما يتكلم
ببادئة ولا عائدة بادئه ابتداء ايراد اولنان كلامه وعائده عودت اولنان كلامه دينور البدءة بانك فتحى ودالك سكونيله
برشيئه سائر كسه‌لردن اول باشلامق معناسنه اسمدر يقال لك البدءة اى لك ان تبدأ قبل غيرك وبونده بانك
ضميله ده لغتدر وبدءه قربان پايته دينور يقال اهدى له بدءة الجزور اى نصيبا البداءة سحابه وزننده بودخى برنسنه‌يه
سائرلردن مقدم باشلامغه دينور بانك ضميله ده جائزدر البدئ بديع وزننده مخلوق وآفريده معناسنه در فعيل بمعنى
مفعولدر وامر مبدع معناسنه دركه نمونه ومثالسز ايجاد واختراع اولنان نسنه در بعض نسخه‌ده امر بديع واقع
اولمغله شئ عجيب وغريب ديمك اولوروبدئ بئر اسلاميه‌يه دينوركه زمان اسلامده حفر اولنان قويى ديمكدر
بئر عاديه مقابليدركه بئر قديمه ديمكدر كويا كه عاد قومنه منسوبدر عربلر هر قديم نسنه‌يى قوم مرقومه نسبت ايدرلر

يقال بئر بدئ اى اسلامية يعنى جديدة الحفر ليست بعادية بوراده فعيل بمعنى مفعولدر وبدئ اول وابتدا معناسنه در
نته كه مثاللرى مرور ايلدى بدّاء كتّان وزننده بر جماعتك اسميدر بنى ثوردن بدّاء بن الحارث وبجيله قبيله‌سندن
بدّاء بن فتيان ومراد قبيله‌سندن بدّاء بن عامر اول جماعتندر البداءة بانك ضميله بر نبات آديدر البدأة بانك حركات
ثلاثه‌سى ودالك فتح ومديله والبدأة فتحاتله والمبدء ميمك ضمى وبانك سكونيله والمبدء ميمك فتحيله والمبدأة كذلك ميمك فتحيله
اول حال وابتداى نشأت معناسنه اسملردر نته كه ابن عديس باهر نام كتابنده بو معنايه ثبت ايلدى يقال كان ذلك
الامر فى بدأتنا وبدأتنا ومبدءنا ومبدءنا ومبدأتنا اى فى اول حالنا ونشأتنا البديئة بانك فتحى ودالك كسر ومديله
برنسنه‌يه سائرلردن مقدم باشلامغه دينور بداءه كبى وبديهه معناسنه دركه بلا فكر ولا رويّة سويلنن سوزه دينور
هاء نقلية اسميه در البداءة بانك فتحيله بودخى بديهه معناسنه در يقال هو ذو بديئة وبداءة اى بديهة البذء بانك فتحى
وذال معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌ده بركريه ونا مطبوع حالت حس ايلمكله آندن يكرنمك معناسنه در يقال بذأ الشئ
بذءا من الباب الثالث اذا رأى منه حالا كرهها وبرنسنه‌يى خوار وحقير كورمك معناسنه دركه خوارلمق تعبير اولنور
يقال بذأه اى احتقره وبرنسنه‌يى بكنميوب ذم ايلمك معناسنه در يقال بذأه اى ذمّه ويقال بذأ الارض اى ذمّ مرعاها
البذئ بديع وزننده رجل فاحش يعنى محفوظ اللسان اولميان بدزبان كشى‌يه دينوركه دلى زفير تعبير اولنور ومرعاسى
اولميان محله دينور البذاء سماء وزننده والبذاءة سماحه وزننده بركسه بذئ يعنى بدزبان اولمق معناسنده در يقال بذؤ
الرجل وبذئ وبذء بذاء وبذاءة من الباب الخامس والرابع والثالث اذا صار بذيئا المباذأة مفاعله وزننده والبذاء
بانك كسريله كه مصدر ثانيدر برآدمه ياخود برى بريله فحش وناسزا سويلشمك معناسنه در يقال باذأه مباذأة وبذاءا
اذا فاحشه البرء بانك فتحى ورانك سكونيله والبروء قعود وزننده ياراتمق خلق معناسنه در يقال برأ الله الخلق برءا وبروءا
من الباب الثالث اى خلقهم وبرء وبروء خسته صحت وافاقت بولمق معناسنه دركه صاغلمق تعبير اولنور البرء
بانك ضمى ورانك سكونيله برء معناسنه در يقال برأ المريض برءا بالضم وبروءا من الباب الثالث والاول وبرؤ وبرئ برءا
بالفتح وبرءا بالضم وبروءا من الباب الخامس والرابع اذا نقه مؤلف كرچه نقاهت ماده‌سنده خسته صحته يوزطوتمق
ياخود افاقت بولمق ايله على الاختلاف تفسير ايدوب لكن امهات سائره‌ده معناى اول ترجيح اولنوب وبوراده
مؤلفك مرادى معناى ثانيدر ومؤلف بصائرده بورسمه تحقيق ايلمشدركه برء ماده‌سى فى الاصل مجاورتى مكروه
ونامطبوع اولان نسنه‌دن تفصى وتباعد معناسنه موضوعدر برء من المرض وبرئ من فلان وتبرء منه قوللرى
بو معنادن متفرعدر وزمخشرى فتوبوا الى بارئكم الآيه كريمه‌سنك تفسيرنده ديمشدركه بارئ اسماء صفات الهيه‌دندر
جنس مخلوقى تفاوتدن برى اوله‌رق خلق ايدن خلاق ايچونك اسم شريفيدر وبيضاوى تحقيقنه كوره اصل ماده
خلوص الشئ عن غيره معناسنه موضوعدر اولدخى يا على سبيل التفصى اولور مثلا عليلك مبتلا اولديغى علتدن
سلامت بولمسى كبى يقال برئ المريض من مرضه ياخود على سبيل الانشاء اولور كقوله برأ الله آدم من الطين
پس برء ماده‌سنى مطلق خلق معناسنده استعمال اطلاق وتقييد علاقه‌سيله مجاز اولور وقالديكه تفاوتدن مراد
عدم تناسبدر پس عدم تفاوت عين تناسب اولور مثلا اعضاء حيوانيه هر نقدر مختلفة الاشكال والاقدار ايسه‌ده
اختلاف فى اختلاف تناظم وتناسبدر اختلاف ائمه رجحت اولديغى كبى مثلا رأس ايله سائر اعضاء بدنيه بالجمله تناسب
طبيعى اوزره در هر نقدر شكل ومقدارده متخالف ايسه‌ده زيرا رأس مثلا كبير وبدن صغير اولسه ياخود رأس طويل
وبدن قصير اولسه اندام وتناسب اولميوب شكل نازيبا اوله جغى هويدادر انتهى وبرؤ برنسنه‌دن برئ وبيزار اولمق
معناسنه دركه آتيده ذكر البراء سلام وزننده والبراءة كرامه وزننده بروء معناسنه در يقال برئ من الامر يبرأ اى من الباب
الرابع ويبرء بالضم اى من الباب الخامس وهو نادر براءا وبراءة وبروءا اذا تبرأ منه وبراء سلام وزننده برنسنه‌دن برئ
وبيزار اولان كشى‌يه دينور يقال انا براء منه اى برئ واشبو براء كلمه‌سى فى الاصل مصدر اولمغله تثنيه وجمع وتأنيث
غوائلندن مبرّادر وبراء هر آيك اول كيجه‌سنه على قول اول كونه ياخود آخر كيجه‌سنه ياخود آخر كوننه اطلاق
اولنور قمرك شمسدن برئ اولديغى سبب تسميه در وبراء اعلام رجالدندر البراء بن مالك والبراء بن عازب والبراء بن اوس
والبراء بن المعرور اصحابدندر والبراء بن قبيصه مختلف الصحبه‌در بونلرده لمحة وصفيت اولمغله حرف تعريفله
مرسومدر الابراء همزه‌نك كسريله خسته‌يى صاغ ودرست ايلمك معناسنه در يقال ابرأه الله من المرض اى عافاه
وبعيد وبيزار ايلمك معناسنه در يقال ابرأك منه اى جعلك بريئا ابراى ذمت بو معنادندر وآيك اول كيجه‌سنه ياخود
اول كوننه كيرمك معناسنه در على الاختلاف المذكور يقال ابرأ الرجل اذا دخل فى البراء البارئ همزه ايله والبرئ
فعيل وزننده بونده بغير همز دخى منقولدر مرض وعلتدن درست اولمش كشى‌يه دينور فاعل بمعنى مفعولدر

يقال اصبح فلان بارئاً وبرئاً من مرضه اى سالماً قال فى الاساس حقٌ على البارئ ان يؤدى شكر البارى وبرئ لفظنك
جمعى براء كلور كرام وزننده وبرئ برنسنه دن متبرّى وخالى الذمّه اولان كشى يه دينور يقال انت برئ منه بونك جمعى
برئون كلور وبرآء كلور فقهاء وزننده وبراء كلور كرام وزننده وابراء كلور اشراف وزننده وابرياء كلور انصباء وزننده
وبراء كلور رخال وزننده مؤنثى برئه در هايله جمعى برئات كلور وبريات كلور همزه‌يى يايه قلب وادغامله وبرايا كلور
خطايا وزننده شارح ديركه مؤلف معتل بابنده مخلوق معناسنه اولان بريه ماده‌سنى همزه بابنه احاله ايدوب لكن بو راده
اكا تصدّى ايلمدى بصائرده بيانه كوره خلق معناسنه اولان برء ماده‌سندن فعيله در ياخود برى العود ماده‌سندن
معتلدر اوّله كوره همزه‌سى يايه مبدّله در ابن البراء باءنك فتحيله آيك اوّل كوننك ياخود كيجه‌سنك كنيه‌سيدر التبرئة
تفعله وزننده برئ و بيزار قلمق معناسنه در يقال برّأه منه تبرئة اى جعلك بريئاً منه التبرّؤ تفعل وزننده برى اولمق
معناسنه در يقال تبرّأ منه تبرّؤاً اذا صار بريئاً المبارأة مفاعله وزننده برى برندن آيرلمق مفارقت معناسنه استعمال اولنور
يقال بارأت شريكى اى فارقته ويقال بارأ الرجل المرأة اى صالحها على الفراق ومنه قول الفقهاء المبارأة كالخلع
الاستبراء استفعال وزننده خاتونه حيض كورنجه قدر قربان ايلمامك معناسنه دركه رحمنك جنيندن برى اولمسنى
طلب ايلمكدن عبارتدر مراد بركسه برجاريه‌يى تملك ايلدكده رحمى حيضدن پاك اولديغى ظهورينه انتظار ايله
مدّت معلومه توقف ايدوب اكا قربان ايلمامكه شايد حملى وارايسه اوّلكى مالكندن اولديغى ظاهر اوله يقال
استبرأها اذا لم يطأها حتى تحيض شارح ديركه بو مسئله عدة رجال اقسامندندر كذلك دار حربده متزوجه اولان
خاتون دار اسلامه مهاجرةً خروج ايلسه عدّت كوزتميه‌رك فى الحال برمسلمان انى تزوّج ايدر لكن برحيض ايله استبرا
ايلدكجه قربان جائز دكلدر كذلك مزنيه‌سنى زانيسى تزوج ايلدكده ينه برحيض ايله استبرايه محتاجدر انتهى واستبرأ
استنجاك قدامنيسيدركه تبول عقبنده آلت رجوليتى طاش پاصوايله تنظيف ايدوب اثر بولدن پاك وبرى ايلمكدن
عبارتدر يقال استبرأ الذكر اى استنقاه من البول مؤلف استبرأ الفرج عنوانيله ايراد ايلسه ايدى اشمل اولور ايدى البراءة
جرعه وزننده آوجى كوملتبسنه دينور فترة الصائد معناسنه در البسأ باءنك فتحى وسين مهمله‌نك سكونيله والبسأ
فتحيله والبساء سلام وزننده والبسوء قعود وزننده يوز كوز اوكرنوب برشيئ ايله انس والفت ايلمك معناسنه دركه
آلشمق تعبير اولنور يقال بسأ به وبسئ به بسأً وبسأً وبساءً وبسوءاً من الباب الثالث والرابع اذا انس به وبسأ سينك
سكونيله وبسوء قعود وزننده برنسنه‌يى همبشه ايشليوب عادت وادمان ايلمك معناسنه در يقال بسأ بالامر بسأً وبسوءاً
من الباب الثانى اذا مرن عليه وبرنسنه‌يى الجاقليوب خوار وذليل كورمك معناسنه در يقال بسأ به اذا تهاون الابساء
همزه‌نك كسريله برشيئ شيئ آخره آلشدروب انيس ورام ايلمك معناسنه در يقال ابسأته فبسئ البسوء صبور وزننده
شول ناقه دركه سودنى صاغان كشى يه اوكرنوب آلشمغله سركشلك ايلميوب رام اوله تركيده ايكدى والشقان
تعبير اولنور يقال ناقة بسوء اذا كانت لا تمنع الحالب يعنى لألفها اياه بشاءه فتح باء وشين معجمه ومد ايله باديه ده برموضع
اسميدر البطء باءنك ضمى وطانك سكونيله والبطاء كتاب وزننده كيجكمك واو يالنوب اكلنمك واغر دپرنمك
معناسنه در سرعت مقابليدر يقال بطؤ الرجل بطأً وبطاءً من الباب الخامس ضدّ اسرع الابطاء همزه‌نك كسريله
بودخى كيجكمك واغر دپرنمك معناسنه در يقال ابطأ الرجل ابطاءً بمعنى بطؤ وبركسه‌نك دابه‌سى اشكين اولميوب
كند وكران اولمق معناسنه در يقال ابطأ القوم اذا كانت دوابّهم بطاءً وبرنسنه‌يى كيجكدرمك وعوق وتأخير
ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال ابطأ به اذا اخّره البطئ امير وزننده همبشه دپرنشى آغر كند پاى اولان انسان
وحيوانه دينوركه قاپران تعبير اولنور جمعى بطاء كلور كرام وزننده وبطئ محدثيندن ابو العباس احمد بن الحسين
العاقولى لقبيدر البطء باءنك ضمى وطانك سكونيله والبطأى بشرى وزننده دهر وزمانه اطلاق اولنور وبو نفى يربوع
لغتيدر تقول لم افعله بطء ياهذا وبطأى اى الدّهر وبونلر ظرفيت اوزره منصوبلردر بطأن باءنك ضمى وفتحى وطانك
سكونى ونونك فتحيله معناى تعجبى متضمن اسم فعل ماضيدر يقال بطأن ذا خروجاً اى بطؤ يعنى آنك چقمسى
تعجب كيجكدى التبطئ تفعيل وزننده كيجكدرمك ومطل وتأخير ايلمك معناسنه در يقال بطأ عليه بالامر اى اخّره
البكء باءنك فتحى وكافك سكونيله والبكاءة كرامه وزننده والبكوء قعود وزننده والبكاء غراب وزننده ناقه‌نك سودى
آز اولمق معناسنه در لكن شارح تعميم ايلمشدر يقال بكأت الناقة وبكؤت بكأً وبكاءةً وبكوءاً وبكاءً من الباب الثالث
والخامس اذا قل لبنها البكئ فعيل وزننده والبكيئة هايله سودى آز اولان ناقه‌يه دينور جمعلرى بكاء كلور كريم
وكرام كبى وبكايا كلور خطيئه وخطايا كبى البكء باءنك فتحى وكافك سكونيله والبكا باءنك فتحى والفك قصريله
برنوع نبات آديدر مفردلرى بكئه وبكاه كلور هايله البوء باءنك فتحى وواوك سكونيله برنسنه‌يه رجوع ايدوب وارمق

معناسنه در على قول اشياء سائره دن بالكليه منقطع اولوب اول نسنه‌يه مختص اولمق معناسنه در يقال باء اليه
يبوء بوءاً اذا رجع او انقطع وباء تعديه ايله صله لندقده ارجاع معناسنه اولور تقول بؤت به اليه اى ارجعته وعند الكسائى
بنفسه متعدى اولور تقول بؤته اى ارجعته مؤلف بصائرده ديمشدركه بواء ماده‌سى اصل برمكانك مساوات اجزاسى
يعنى هربرى دوز وبرابر اولمق معناسنه موضوعدر نبوّ مقابليدركه اجزاى مكانيه‌نك منافاتندن عبارتدر ومعانئ سائره
بالجمله اكا راجعدر مثلا برشيئه رجوع وانقطاع كويا كه آنى مكان موافق بولمغله اكا راجع ومنقطع اولمش اولور
وتبوئ رمح كه بركسه‌يه مزراق طوغرلتمقدر كويا كه آنك بدنى مزراغه مكان موافق تهيئه ايلمش اولور وكفؤ وعديل
واقرار واعتراف معنالرنده دخى تساوى حالتى دركاردر انتهى وبوء كلمه‌سى اويمق موافقت معناسنه در يقال
باء الشيئ به اذا وافق وتقول باءنى الشيئ اى وافقنى واقرار ايلمك معناسنه در يقال باء بدمه اى اقرّ شارح ديركه
اقرار معناسنده دائما عليه ومضرّت موقعنده استعمال اولنور منفعت جهتنده استعمال اولنماز حتى سيد الاستغفارده
ابوء بذنبى بوماده دندركه كندى جرمى اقرار واستدعاى عفو ومغفرت پروردكار ايدرم ديمكدر انتهى وبوء وبواء
سلام وزننده برگناهى اوزرينه آلوب يوكلنمك ياخود كناهى اعتراف ايلمك معناسنه دركه معناى سابقك عينى اولور
وتقرير شارح اوزره خصوص دخى يوقدر يقال باء بذنبه بوءاً وبواءاً اى احتمله او اعترف به وقصاصده مقتول
ثانى يى اوّله عديل وهمتا قلمق معناسنه دركه قانى قانه برابر طوتمق تعبير اولنور يقال باء دمه بدمه اى عدله وقصاصده
نظير اولمق يعنى قاتل قصاصا مقتول اولمغله قان قانه برابر طوتلمق معناسنه در وكاه اولور كه برقبيله دن بريسى
آخر قبيله دن بركسه‌يى قتل ايلمكله مقتولك قومى دخى قاتلك قومندن برآدمى قتل ايدبجك عادت اعراب وتراكمه اوزره
قصاص موافق اولمش اولور يقال باء فلان بفلان اذا قتل به فقاومه اى عادله الاباءة همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى شيئ
آخره ارجاع ايلمك معناسنه در تقول ابأته اليه اى ارجعته وقاتلى قصاصا قتل ايلمكله قانى مقتولك قانه برابر طوتلمق
معناسنه در يقال اباء فلانا بفلان اذا قتل به فقاومه وقوناغه قوندرمق معناسنه در يقال اباءه فى المنزل اى انزله فيه
وتقول العرب فلاة تبئ فى فلاة اى تذهب بو كلام بيابانك فرط وسعتندن كنايه در يعنى اول بيابان بر درجه ده وسعتلودركه
كويا اكا بربيابان دخى ضميمه اولمغله سالكنى ضميمهٔ مزبوره‌يه ايصال وانزال ايدر ديمكدر تبئ كلمه‌سى اباءه دن
مضارعدر بو نسخه مترجم صحاحك وهمى كبى ثلاثيدن وذهاب معناسنه دكلدركه حتى واو ته وياءيه اولمسى جاى
تامل اوله واباءه قوناغه قنوب يرلشمك معناسنه در يقال اباء بالمكان اذا حلّه واقام به ودوه‌يى بتاغنه چويرمك معناسنه در
يقال اباء الابل اذا ردّها الى المباءة وقاچمق معناسنه استعمال اولنور يقال اباء منه اذا فرّ ودرى‌يى دباغته ياتورمق
معناسنه در يقال اباء الاديم اذا جعله فى الدباغ الباءة باعه وزننده والباء هاسز نكاح معناسنه دركه تزوّج وجماعدن
اعمدر وبو معناى آتيدن يعنى محل استراحت واطمئنان اولان منزل معناسندن مأخوذدر وباءه قوناغه دينور
منزل معناسنه التبوئ تفعيل وزننده نكاح ايلمك يعنى جماع ياخود تزوّج ايلمك معناسنه در يقال بوّء الرجل المرأة تبوئياً
اذا نكحها وبركسه‌يى قوناغه قوندرمق معناسنه در يقال بوّأه منزلا وفى المنزل اى انزله وبركسه‌يه قرشو مزراق
طوغرلتمق معناسنه در يقال بوّأ الرمح نحوه اذا قابله يعنى سدّده وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه در يقال بوّأ المكان
اذا حلّه واقام به المباوأة مفاعله وزننده قاتلك قانى مقتولك قانه برابر طوتمق معناسنه در يقال باوأ فلانا بفلان مباوأة
اذا قتل به فقاومه التباوء تفاعل وزننده ايكى نسنه برى برينه عديل ويكسان اولوب برابرلشمك معناسنه دركرك كميت
وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال الشيئان تباوءا اى تعادلا البيئة باءنك كسرى ومدّيله اباءه دن اسمدر يورده ياقوناغه
قونمق حالتنه دينور ويورده وقوناغه دخى اطلاق اولنور منزل كبى ومطلقا حالت معناسنه استعمال اولنور
يقال انه لحسن البيئة اى الحالة المباءة ميمك فتحى وباءنك سكونيله قوناغه ويورده دينور منزل معناسنه يقال هو رحب
المباءة اى المنزل وطاغلرده اولان آرى يوه‌سنه وسوراخنه دينور ورجده اولان ياورى بتاغنه دينور زهدان معناسنه
وبيان اكوزينك بتاغنه دينور وصويه قريب يرده اولان دوه بتاغنه دينور معطن معناسنه التبوء تفعل وزننده يورده
وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه در يقال تبوء بالمكان اذا حلّه واقام به البواء باءنك فتحيله برابرلك سواء معناسنه در
يقال القوم على بواء اى سواء ومنه يقال اجابوا عن بواء واحد اى بجواب واحد يعنى جمله‌سى متفق الكلمه يكسان
اولمرايله يكدهن ويكسخن اوله‌رق برجوابله جواب ويردبلر وبواء كفؤ وهمتا معناسنه در يقال هو بواء له اى كفؤ
وبواء ارض تهامه ده بروادى اسميدر المبيئة ميمك ضمى وباءنك كسر ومديله پك كركلو مهمه وحاجته دينور يقال حاجة
مبيئة اى شديدة وبوا باءه كلمه‌سندن اسم فاعلدر حاجت مرقومه كويا كه حوائج سائره‌دن منقطع وهمان كنديسنه
اختصاص واقتصاره باعث اولمشدر البهأ باءنك فتحى وهانك سكونيله والبهوء قعود وزننده والبهاء سلام وزننده

برنسنه یه آلشوب انس والفت ایلمك ووداتمق معناسنه‌در یقال بهأبه وبهیء وبهؤ بهأ وبهوءا وبهاء من الباب الثالث
والرابع والخامس اذا انس به وشعور وادراك معناسنه‌در یقال ما بهأت له ای ما فطنت وبهأ منع وزننده خانه‌یی اثاث
البیت تعبیر اولنان اشیادن خالی ایلمك یعنی آخر یره نقل ایدوب خانه‌یی بوشالتمق معناسنه‌در علی قول پرتوب پاره لمق
معناسنه‌در که بونده بیتدن مراد بیت اعراب واحشام اولان چادر واوبه‌در یقال بهأ البیت بهأ من الباب الثالث اذا
اخلاه من المتاع او خرقه الابتهاء افتعال وزننده بودخی آلشوب انس وآرام ایلمك معناسنه‌در یقال ابتهأ به اذا انس به
بهاء قطام وزننده که آخری کسر او زره مبنیدر بر خاتونك اسمیدر الابهاء همزه‌نك کسریله بودخی خانه‌یی بوشالتمق
یاخود خرق ایلمك معناسنه‌در یقال ابهأ البیت اذا اخلاه من المتاع او خرقه فصـــــل التاء الفوقیه التأتأة
زلزله وزننده مطلقا برنسنه‌نك صوتندن حکایه‌در وحین تکلمده لسان اکثری تاء حرفنه چالنمق معناسنه‌در نته که
فاء حرفنه چالنمغه فأفأه دینور یقال فیه تأتأة ای یتردد فی التاء اذا تکلم وتأتأه وتأتاء سلسال وزننده تکه‌یی چپی‌یه
آشمق ایچون چاغرمق معناسنه‌در یقال تأتأ التیس اذا دعاه لیقبل فینزو وطفل صغیر ایمکلیه‌رك یورومك معناسنه‌در که
بو تعبیر لسانمزده دخی واردر یقال یتأتیء الطفل ای یمشی ومیدان محاربه‌ده شجاعتنه افتخار واعدایی احتقار ضمننده
صالنی صالنی یورمك معناسنه‌در یقال تأتأ المحارب اذا تبختر فی الحرب التأتاء سلسال وزننده حین تکلمده لسانی
اکثری تاء حرفنه چالنان کسه‌در اول کسه‌یه تته‌یی تعبیر اولنور وتأتاء تکه‌یی چپی‌یه آشمق ایچون چاغره جق صوتدن
حکایه‌در التبناء تانك فتحی والفك مدیله والتبناء تانك کسریله والتئناء تانك کسری وهمزه‌نك سکونیله شول کسه‌در که
جماع ایدر ایکن حدثلر یعنی یستهلر اوله که امراضدندر اکا عذیوط دخی دیرلر وعلی قول ادخال ایلمزدن اول
انزال ایدر اولان کشی‌یه دینور بودخی صلبك رخاوتندن یاخود شبقك شدتندن نشئت ایدر یقال رجل تیناء وتیتاء
وتئتاء ای یحدث عند الجماع او ینزل قبل الایلاج التفأ تانك وفانك فتحیله پك حدتلنوب خشم وغضبه گلمك معناسنه‌در
یقال تفیء الرجل تفأ من الباب الرابع اذا احتد وغضب التفیئة همزه ایله فعیله وزننده برنسنه‌نك زمان وهنگامنه
دینور یقال تفیئة الشیء ای حینه وزمانه بعض نسخه‌ده وا تانه عنوانیله مرسومدر شارح دیر که همزه‌یی یایه قلب
وادغامله وهمزه‌نك تقدیمی وفانك تشدیدیله‌ده لغتدر انتهی نهایه‌ده اثر وعقب ایله مفسردر که برشیئك بلا فاصله
عقبی دیمکدر ومؤلف اف ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر قالدیکه تفیئه فیء ماده سندن وتئفه افف ماده سندن که
ایکیسنده شدت سرعته دالدر ماخوذ اولمق بعید دکلدر فلینظر التنوء نونله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال تنأ بالمکان تنوءا من الباب الثالث اذا اقام التناءة کتابه وزننده آدن اسمدر اقامت معناسنه التانیء صاحب وزننده
دهقان معناسنه‌در که کوی کتخداسی دیمکدر دهقان دهخان فارسیدن معربدر که کویك صاحبی واولوسی دیمکدر
لسانمزده بوی بکی وکوی کتخداسی تعبیر اولنور وتانیء لفظنك جمعی تناء گلور تانك ضمی ونونك تشدیدیله سکان
وزننده وتانیء محدثیندن ابراهیم بن یزید ومحمد بن عبدالله واحمد بن محمد بن الحارث که طبرانی صاحبیدر ومحمد بن
عمر بن محمد بن عبدالرحمن بن تانه نام ذواتك لقبلریدر بونلر تانیء ایله مشهورلردر فصـــــل الثاء المثلثة الثأثأة
زلزله وزننده دوه‌یی صویه قاندرمق معناسنه‌در یقال ثأ ثأ الابل ثأثأة ای ارواها وصوسز قومق معناسنه‌در
یقال ثأثأ الابل اذا اعطشها بو صورتده اضداددن اولور شارح دیر که کرچه مؤلفك تمثیلندن دوه قسمنه مخصوص
اولمق مستفاد اولور لکن عموم او زره‌در انتهی وثأثأه دفع ایلمك معناسنه‌در یقال ثأثأ عن القوم اذا دفع عنهم
والیقومق حبس معناسنه‌در یقال ثأثأ الرجل عن الامر اذا حبسه وسکون وآرام بولمق معناسنه‌در یقال ثأثأ الغضب
اذا سکن وبرنسنه‌یی یرندن ایروب برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال ثأثأ الشیء ای ازال عن مکانه وآتشی سوندرمك
معناسنه‌در یقال ثأثأ النار ای اطفأها وتکه‌یی دیشی‌یه چکمك ایچون چاغرمق معناسنه‌در یقال ثأثأ بالتیس اذا دعاه یعنی
للسفاد ودوه صوصه‌مق معناسنه‌در که لازم اولور یقال ثأثأت الابل اذا عطشت وصویه قانمق معناسنه اولمغله کذلك
اضداددن اولور یقال ثأثأت الابل اذا رویت التثأثؤ تزلزل وزننده سفره عزیمتی فسخ وفراغتله مکث واقامت ایلمك
معناسنه‌در یقال تثأثأ الرجل ای اراد سفرا ثم بداله المقام وبرنسنه‌دن هیبتلنوب خوف واندیشه ایلمك معناسنه‌در
یقال تثأثأ منه اذا هابه الثأثاء سلسال وزننده تکه‌یی چپی‌یه چکمك ایچون چاغره جق صوتدن حکایه‌در الاثاءة
همزه‌نك کسریله که‌رمی معناسنه‌در ثوءدن مأخوذ اولمغله ماده سنده ذکر اولنور جوهری وهمنه‌بناء بورا‌ده رسم
ایلمشدر شارح دیر که کسائی وابو عمرو دخی بوراده ذکر ایلدیلر ومؤلف اثأ ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر انتهی
الثداء دالك شده‌سیله زنار وزننده برنوع نباتدر طراثیث که فارسیده اشترغاز وترکیده دوه تیکنی وقولغان تیکنی دیدکلری
اوتدر بونك دنبده ثابت اولور مفردی ثداءه درهایله الثندؤة ثانك ضمی ونونك سکونی ودال مضمومه ایله ارکشینك

ممه سنه دینور نته که عورتك ممه سنه ثدی دینور علی قول ممه‌نك دوکمه جکنه دینور یاخود ممه‌نك چوره سنده اولان
اته دینور وکلمهٔ مزبوره‌نك چپنکه اولنی مضموم ایلسك همزه ایله ثندؤه قرأت ایدرسن ومفتوح قلسك واو ایله تلفظ
ایدرسن که فعلوه وزننده اولور مصباحده بو لهجه مرسومدر که ثندؤه کلمه‌سی که فانك وعینك ضمیله درو زنی فنعله‌در
وبعضلر نونی اصلیه اعتبار ایلمکله واو زائد اولوب اکا کوره وزنی فعلوه اولور وبارع نام کتابده ثانك ضمیله
مع الهمزه وثانك فتحیله مع الواو اوله رق مثبتدر که مؤلفك ذکر ایلدیکی بو قول اولور وشارح دیر که اکثر اهل
لغت عندنده ثندؤه ارککده آدم ممه سنه دینور حتی پیغمبرانام علیه الصلاة والسلام وصفنده عاری الثندؤتین اثری
وارد اولمشدر که مبارك ممه‌لرنده چوقلق ات یوغیدی دیمکدر انتهی الثرطیئة ثانك وطانك کسریله ثقیل وناتراش
وکرانجان اولان بودور کسیه دینور اره وعورته اطلاق اولنور بعض نسخه‌ده واو ایله مرسوم اولمغله ثقیل کسبه
وبودور کسبه علی حدة دیمك اولور الثطأ ثانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه‌یی ایاغله بصوب چکمك معناسنه‌در
یقال ثطأه ثطأ من الباب الثالث اذا وطئه الثطأ فتحتینله احمق وسبکمغز اولمق معناسنه‌در یقال ثطیء الرجل
ثطأ من الباب الرابع اذا حمق الثطأة ثانك ضمی وفتحی وطانك سکونیله برنوع بوجك آدیدر شارح دیر که صاحب
العین عنکبوت ایله تفسیر ایلمشدر الثفاء فا ایله قراء وزننده خردل اسمیدر که معروف دوایی تخمدر علی قول حرف
اسمیدر که تره تخمی وآجی تره تخمی دیدکلریدر وبعضلر عندنده حرف اوزرلك تخمیدر مفردی ثفاءه درهایله الثفأ
ثانك فتحی وفانك سکونیله تنجره‌ده اولان شیئك قیناسنی تسکین ایلمك معناسنه‌در یقال ثفأ القدر ثفأ من الباب الثالث
اذا کسر غلیانها الثمأ ثانك فتحی ومیمك سکونیله برکسیه یاغلو وچرب طعام یدرمك معناسنه‌در یقال ثمأ القوم ثمأ
من الباب الثالث ای اطعمهم الدسم وبرکسه‌نك باشنی یارمق معناسنه‌در یقال ثمأ رأسه ای شدخه واتمکی طوغرایوب
تریدایلمك معناسنه‌در یقال ثمأ الخبز اذا ثرده ومنتاری یاغ ایچره یاتورمق معناسنه‌در یقال ثمأ الکمأة اذا طرحها فی السمن
وبویامق معناسنه‌در یقال ثمأ لحیته بالحناء اذا صبغ وتغوط ایلمك معناسنه‌در یقال ثمأ ما فی بطنه اذا رماه الانثماء انفعال
وزننده باش یارلمق معناسنه‌در یقال ثمأ رأسه فانثمأ ای شدخه فانشدخ ثاءه باعه وزننده هذیل قبیله‌سی بلادنده
بر موضع آدیدر الاثاءة همزه‌نك کسریله که‌رمی معناسنه‌در اثأ ماده سنده ذکر اولندی فصـــــل الجیم الجأجاء
سلسال وزننده هزیمت یعنی صواشده عسکر صنوب بوزلمق معناسنه اسمدر واصل هزم قار بوزمقوله‌سی نسنه‌یی
بصوب ازمك معناسنه‌در هزیمه آدن اسمدر لشکرك شکست اولمسی آدن مأخوذدر یقال وقع علیهم الجأجاء ای
الهزیمة الجؤجؤ هدهد وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه جمعی جآجیء گلور سلاسل وزننده وجؤجؤ بحرین دیارنده
برقریه آدیدر الجأجأة زلزله وزننده دوه‌یی جیء جیء دیو صو ایچمکه چاغرمق معناسنه‌در یقال جأجأ بالابل جأجأة اذا
دعاها للشرب بجیء جیء بوراده جیء کلمه‌سی مجیء ماده سندن امردر کل دیمکدر الجیء کسر ایله جیع وزننده اندن
اسمدر دوه‌یی صو ایچمکه چاغرمغه دینور التجأجؤ تزلزل وزننده برکسه نهی اولندیغی نسنه‌دن نهیی قبولله اجتناب
ایدوب آندن فراغتله کیرو طورمق معناسنه‌در یقال تجأجأ الرجل اذا کف ونکص وانتهی وبرنسنه‌دن هیبتلنوب خوف
واندیشه ایلمك معناسنه‌در یقال تجأجأ عنه اذا هابه الجبأ جیمك فتحی وبانك سکونیله والجبوء قعود وزننده والجبأ فتحتینله
برنسنه‌دن منع اولنوب کف ید ایلمك معناسنه‌در یقال جبأ عنه وجبیء جبئا وجبوءا وجبأ من الباب الثالث والرابع
اذا ارتدع وبرشیء بکنموب کریه کورمك معناسنه‌در یقال جبأ الشیء اذا کرهه وچقمق خروج معناسنه‌در شارحك
بیاننه کوره مهول ومفزع نسنه‌نك خروجنه مخصوصدر یقال جبأ علیه الاسد اذا خرج وپنهان اولمق معناسنه‌در
یقال جبأ الرجل اذا تواری وآشی بویه‌سی صاتمق معناسنه‌در یقال جبأ الرجل اذا باع الجأب ای المغرة وبونی برطرفه
اکمك معناسنه‌در یقال جبأ عنقه ای امالها وکوز وقلج یاتمق معناسنه‌در یعنی برکریه وناخوش یاخود بغایت مهیب
ومهول نسنه اولمغله نظر طاقت کتورمیوب منصرف اولمق کذلك قلج ضربه‌یه کارکر اولمیوب کیرو آتلمق معناسنه‌در
یقال جبأ البصر والسیف اذا نبا الجبء جیمك فتحی وبانك سکونیله منتاره دینور کمأه معناسنه وتبه‌یه دینور اکمه معناسنه
وبعض قیالرده واقع خلق او یمه چقوره دینور که آنده یغمور صوبی ارکیلور جمعی اجبوء گلور افلس وزننده وجباءه گلور
قرده وزننده وجبأ گلور فتحتینله نبأ وزننده شارح دیر که صاحب اللسان وزن اخیرك اسم جمع اولمسنی تنصیص ایلمشدر
زیرا سکون عینله فعل فتحتینله فعل اوزره جمعلنمز انتهی الاجباء همزه‌نك کسریله برده منتار چوق اولمق معناسنه‌در یقال
اجبأ المکان اذا کثر به الکمء وترلاده اولان اکینی هنوز ادراك ایلمزدن مقدم صاتمق معناسنه‌در یقال اجبأ الزرع اذا باعه
قبل بدو صلاحه وپنهان ایلمك معناسنه‌در یقال اجبأ الشیء اذا واراه وبایرویه کبی یر مرتفع محلدن ناکهانی چیقه گلمك
معناسنه‌در یقال اجبأ علی القوم اذا اشرف علیهم یعنی طلع علیهم بغتة من محل عال الجبأ جیمك ضمیله سکر وزننده والفك

مدیله لغتدر قورقق جبان معناسنه‌در وبربوع اوفك اسمیدر شارحك بیاننه كوره بلكسز وتمر نسزاوجی یومری
اوقدركه طومار اوفی تعبیر اولنور وجباء الفك مدیله خوشمنظر اولمیان خاتونه دینور جباء دخی دینورهایله بدلقا اولمغله
كویا كه نظرطاقت كتور میوب منصرف اولور یقال امرأة جباء وجباءة ای لایروعك منظرها وجباء ایرانده
خوزستان ایالتنده بركوره یعنی برقضا آدیدر ونهروان قضاسنده برقریه اسمیدر وعراقده هیت نام بلده قضاسنده
برقریه‌در وبغداد ایالتنده یعقوبا ناحیه‌سنده برقریه‌در الجباء شدّاد وزننده اكوزك بوینوزینك اوجنه دینور جبأ
جبل وزننده یمنده برقریه‌در الجابیء صاحب وزننده چكركه‌یه دینور الجبأة جبهة وزننده پاپوشجیلرك اوزرنده ایش كسوب
بجدكلری كتوكه دینوركه بعض دیارده پاپوشجی كوله‌سی تعبیر اولنور ودوه‌نك ككركلری اوجلرندن كوبكنه ومه‌سنه
واربجه عضوه دینوركه سدلك تعبیر اولنور الجرأة جرعه وزننده والجرة همزه سزثبه وزننده والجراءة كراهه وزننده
والجرائیة كراهیه وزننده والجرایه همزه‌یی یایه ابدال الله كه بونادردر مجموعی بهادراق ویكتلك شجاعت معناسنه‌در یقال
جرؤ الرجل جرأة وجرة وجراءة وجرائیة وجرایة من الباب الخامس اذا شجع الجریء امیر وزننده جرأتلو بهادر ومقدام
اولان آدمه دینور جمعی اجراء كلور اشراف وزننده وجری ارسلانه اطلاق اولنور التجریء تفعیل وزننده بركسه‌یی
سبب شجاعت اولان حاله ترغیب ایدوب وقوت قلب ویرمكله جرأتلندرمك تشجیع معناسنه‌در یقال جرأته علیه
تجریئا ای شجعته الاجتراء افتعال وزننده جرأتلنمك معناسنه‌در تقول جرأته فاجترأ المجتریء اسم فاعل بنیه‌سیله ارسلانه
اطلاق اولنور الجریئة خطیئه وزننده شول كوملجیه دینوركه آنده یرتجی جانورلر شكار اولنور طاشدان یاپوب
قپوسی اوزره صنعتله بر بیوك طاش وضع ایدرلر وكوملجینك نهایتنده طعمه قورلر جانور ایچری كیروب طعمه‌یه یاپشدقده
اول طاش دوشوب قپویی سد ایدر وجریئه‌نك جمعی جرائی كلور همزه تینله وجریئه قورساغه دینور قانصه معناسنه
وبوغازه دینور حلقوم معناسنه نته كه جریه دخی دینوریای مشدده ایله كه همزه یایه قلب وادغام اولنمشدر الجزء جیمك ضمی
وزای معجمه‌نك سكونیله برنسه‌نك برپاره‌سنه وبربلوكنه دینور بعض معناسنه جیمك فتحیله ده لغتدر جمعی اجزاء كلور
یقال هو جزء منه ای بعض ومجزؤ جیمك ضمیله برموضع آدیدر وبرقوملق آدیدر وجزء جیمك فتحیله مصدر اولور
بولوك بولوك بولمك قسم معناسنه یقال جزأ الشیء جزءا من الباب الثالث اذا قسمه اجزاءا وقناعت واكتفا ایلمك
معناسنه‌در یقال جزأ بالشیء اذا اكتفی به وبرنسنه‌یی پكشدروب محكم ایلمك معناسنه‌در دوكومی محكم چكوب
بغلمق كبی یقال جزأ الشیء اذا شدّه ودواب ومواشی تروتازه چایر اوتلامغله آنكله صوایچمكدن اكتفا واستغنا ایلمك
معناسنه‌در یقال جزأت الابل بالرطب عن الماء وجزئت جزأ من الباب الثالث والرابع اذا قنعت وجزء جیمك ضمیله
ولد اناثه یعنی قیز اولادینه اطلاق اولنوركه اوغلان مقابلیدر ومنه قوله تعالی وجعلوا له من عباده جزءا ای اناثا
یعنی ملائكه‌یی بنات خدا اعتقاد ایتدیلر شارح دیركه زمخشری بو معنایی تشنیع وعربه افترادر واستشهاد ایلدكلری
ابیات مصنوعه‌در دیو تقطیع ایلمشدر لكن شهاب توسعا تأویل ایلمشدر یعنی جناب حواء آدم علیه السلامك
جزؤ اعضاسندن خلق اولنمغله بومناسبتله اناثه جزؤ اطلاقی صحیح اولور وبوندن تصریف ایدوب اجزأت
الام دیرلر ولدت الاناث معناسنه التجزیء تفعیل وزننده برنسنه‌یی پاره پاره بولمك معناسنه یقال جزأ المال اذا قسمه
وبرنسنه ایله قناعت واكتفا ایتدرمك معناسنه‌در تقول جزأت الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها الاجتزاء افتعال وزننده
برنسنه ایله قناعت واكتفا ایدوب سائردن مستغنی اولمق معناسنه‌در یقال اجتزأ بالشیء اذا اكتفی به التجزؤ
تفعل وزننده بودخی برنسنه ایله قناعت واكتفا ایلمك معناسنه‌در یقال تجزأ بالشیء اذا اكتفی به المجزء والمجزأة
میملرك فتحی وضمیله مصدر میمیلردر غنا وكفایت معناسنه‌دركما سیذكر الجزءة جیمك ضمی وزانك سكونیله
بچاق وخنجر مقوله‌سنك صاپنه دینوردسته ونصاب معناسنه وآصمه چبوقلرینك آلتنه طیادقلری اغاجه دینوركه
آصمه‌لق وهرك تعبیر اولنور فرزح كبی الاجزاء همزه‌نك كسریله برنسنه ایله قناعت ایتدرمك معناسنه‌در تقول اجزأت
الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها وبرنسنه كافی اولمغله اشیاء سائره‌دن مستغنی وبی نیاز ایلمك معناسنه‌در تقول اجزأت
عنك مجزء فلان ومجزأته ای اغنیت عنك مغناه یعنی بن سكا فلانك غناسنی ویردم كه سكا اول نه كونه كافی اولوب
سائردن مستغنی ایدرایسه بندخی سكا اویله‌جه كافی اولوب سنی اغنا ایلدم واجزاء بچاق مقوله‌سنه صاپ كچورمك
معناسنه‌در تقول اجزأت المخصف ای جعلت له جزءة وپرمغه خاتم طاقمق معناسنه‌در تقول اجزأت الخاتم فی اصبعی
ای ادخلته ومرعاده اوتلق فراوان اولمق معناسنه‌دركه باعث اكتفاء راعیه‌در یقال اجزأ المرعی اذا التف نبته وخاتون
قیز طوغورمق معناسنه‌دركه جزء ماده‌سنده كذران ایلدی یقال اجزأت الام اذا ولدت الاناث وبرنسنه‌یه بدل
اولوب اوده‌مك ویرینی طوتمق معناسنه‌در یقال اجزأت شاة عنك ای قضت وهی لغة فی جزت اصله جزیت

من المعتل واجزاء كفایت ایلمك معناسنه‌در یقال اجزأ الشیء ایای ای كفانی الجوازیء جیمك فتحیله حیوانات
وحشی‌یه اطلاق اولنور صغر وآهو كبی مفردی جازئه‌در یاش اوت یمكله صودن مستغنی اولورلر الجزیء امیر
وزننده كافی ومشبع اولان طعامه دینور یقال طعام جزیء ای مجزیء یعنی مشبع الجازیء كافی معناسنه‌در یقال جازئك
من رجل ای ناهیك یعنی كافیك ناهی كلمه‌سی نهیدن اسم فاعلدر اول كسه هر جهتله سكا كافی ووافی اولمغله
سنی سائره مراجعت واحتیاجدن نهی ایدر یعنی بریء ایدر دیمكدر ابو نجزءة تانك ضمی وجیمك سكونیله جبیه
نام صحابیه‌نك پدری كنیه‌سیدر جزء جیمك ضمیله اسماء رجالدندر الجسأة جیمك ضمی وسین مهمله‌نك سكونیله
انسانك ودابه‌نك بیونلری بوكندیلرنده عارض اولان ناسورلغه وقوربلغه وقاتیلغه دینور یقال فی معنقه جسأة
ای یبس وجسأه مصدر اولوركما سیذكر الجسوء قعود وزننده والجسأة جرعه وزننده برنسنه قاتی ویابس اولمق
معناسنه‌در كثرت عملدن مثلا یدك طراوت خلقیه‌سی زائل اولوب ناسور بغلمق كبی یقال جسأ الشیء جسوءا
وجسأة من الباب الثالث اذا صلب الجسء جیمك فتحی وسینك سكونیله درشت وخشن اولان دری‌یه دینور
وماء جامده دینور الجسوءة میمك فتحیله پك وخشونتلی ارضه دینور یقال جسئت الارض فهی مجسوءة ماده
مرقومه‌دن مأخوذدر الجاسیاء همزه‌نك مدیله پكلك غلظت وصلابت معناسنه اسمدر الجسأء جراء وزننده
كثرت عملدن ناسور لنمش اله دینور یقال ید جسأء اذا كانت مكنبة من العمل الجشوء شین معجمه ایله قعود وزننده
یورك یرندن اوینایوب قالقمق معناسنه‌دركه افراط حزن وغمدن یاخود ناكهانی خوف وفزعدن نشأت ایدر
یقال جشأت نفسه جشوءا من الباب الثالث اذا نهضت وجاشت من حزن اوفزع وكوكل بولانوب غثیان كلمك
معناسنه‌در یقال جشأت نفسه اذا ثارت للقیء وكیجه‌نك ظلمتی یاخود دریانك موجه‌سی اژدها كبی بصوب هجوم
ایلمك معناسنه‌در یقال جشأ اللیل والبحر اذا اظلم واشرف علیك وقیون بوغازنی سسلندروب اوتدرمك معناسنه‌در
یقال جشأت الغنم اذا اخرجت صوتا من حلوقها وبرارضدن ارض دیكره خروج ایلمك معناسنه‌در یقال جشأ
القوم اذا خرجوا من ارض الی ارض الجشأ جیمك فتحی وشینك سكونیله چوق كثیر معناسنه‌در وچكمسی آسان اولان
خفیف یایه دینور جمعی اجشاء كلور وجشئات كلور فتحاتله التجشوء تفعل وزننده والتجشئة تفعله وزننده گكرمك
معناسنه‌دركه ثقلت طعامدن یاخود معده‌یه ریح حلولندن نشأت ایدر یقال تجشأ الرجل وجشأ اذا تنفست معدته
الجشأة جیمك ضمیله همزه وزننده والجشاء غراب وزننده والجشأة عمده وزننده آندن اسمدر گكرمه‌یه دینور
فارسیده اروغ دیرلر الاجتشاء افتعال وزننده بركسه‌یه برمحل اویغونسز ناموافق اولمق معناسنه‌دركرك هوا جهتیله
وكرك سائر جهتله اولسون یقال اجتشأ فلان البلاد ویقال اجتشأته البلاد اذا لم توافقه الجشاء غراب وزننده
كیجه‌نك ظلمتی ودریانك موجه‌سی دفعة بصمق حالتنه دینوركه اسمدر یقال جشاء اللیل والبحر ای دفعتهما
الجفأ جیمك فتحی وفانك سكونیله یره چالمق معناسنه‌در یقال جفأه جفأ من الباب الثالث اذا صرعه علی الارض
وچولمك مقوله‌سنی بوشالتمق ایچون باش اشاغی قپامق معناسنه‌در یقال جفأ البرمة فی القصعة اذا كفأها ونهر
یاخود غلیان ایدن تنجره طشره كپوك آتمق معناسنه‌در یقال جفأ الوادی والقدر اذا رمیا بالجفاء ای الزبد
وغلیان ایدن تنجره‌نك كپوكنی سیلمك معناسنه‌در یقال جفأ القدر اذا مسح زبدها وچاك وسیل صوینك یوزنده اولان
خار وخاشاك مقوله‌سنی سیلوب كیدرمك معناسنه‌در یقال جفأ الوادی اذا مسح غثاءه وقاپویی اورتوب قپامق
معناسنه‌در یقال جفأ الباب اذا اغلقه وقاپویی آچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال جفأ الباب اذا فتحه
واوتی كوكندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در یقال جفأ البقل اذا قلعه من اصله الاجفاء همزه‌نك كسریله
قاپویی قپامق معناسنه‌در یقال اجفأ الباب اذا اغلقه ودابه‌یی آج قیوب وپك یورمغله اتعاب ودرمانده ایلمك
معناسنه‌در یقال اجفأ ماشیته ای اتعبها بالسیر ولم یعلفها وبرنسنه‌یی الدن براقوب ویانه آتمق معناسنه‌در یقال
اجفأ بالشیء اذا طرحه وبریرك خیر ومنفعتی زائل اولمق معناسنه‌در یقال اجفأت البلاد اذا ذهب خیرها الاجتفاء
افتعال وزننده برنسنه‌یی كوكندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در یقال اجتفأ البقل اذا قلعه من اصله الجفاء غراب
وزننده صویك وغلیان ایدن تنجره‌نك كپوكنه دینور وسیل صوینك یوزنده اولان خار وخاشاك مقوله‌سنه دینوركه
سیلنتی تعبیر اولنور التجفؤ تفعل وزننده بریرك خیر ومنفعتی زائل اولمق معناسنه‌در یقال تجفأت البلاد اذا ذهب خیرها
الجفأة جیمك ضمی وفانك سكونیله وبعض نسخده جیمك فتحیله مضبوطدر دوه قسمنك اكثری طوغوروب
دول ودوش ویرمك حالتنه دینور یقال العام جفأة ابلنا بالاضافة وهوان ینتج اكثرها العام لفظی ظرفیت اوزره
منصوبدر الجلء جیمك فتحی ولامك سكونیله والجلاء سلام وزننده والجلاءة كرامة وزننده یره چالمق معناسنه‌در

يقال جلاء ه جلأ وجلاءا وجلاءة من الباب الثالث اذا صرعه وآتمق معناسنه در يقال جلأ بثوبه اذا رماه الجماء
فتحيله طارلق معناسنه در يقال جئ عليه جأ من الباب الرابع اذا غضب وجأ فتحيله شخص وسواد معناسنه دركه
فارسيده كالبد وتركيده قالب دينور هر شيئك جرم مشخصندن عبارتدر الجماء سلام وزننده بودخى شخص وقالب
معناسنه در تقول رايت جاءه وجماءه اى شخصه التجمؤ تفعل وزننده لباسينى طوپلوب دوشرمك معناسنه در
يقال تجمأ فى ثيابه اذا تجمع وبرنسنه يى آلتنه ياقوجاغنه آلوب بوريمكله پنهان ايلمك معناسنه در قوش يمورطه سى
اوزره چوكوب تحتنده ستر ايلديكى كبى يقال تجمأ عليه اذا اخذه فوراه وبركمك معناسنه در يقال تجمأ القوم
اذا تجمعوا الاجأ احمر وزننده والمجمأ معظم وزننده شول آته دينوركه جبهه سنده صباح الخير تعبير اولنان غره سى
سو يو وطولانى اوله يقال فرس اجأ ومجمأ اى اسيلة الغرة الاجاء همزه نك كسريله آندن اسمدر آتك غره سى وصف
مذكور اوزره اولمق حالتنه دينور وبو مصدر صورتنده در الجنوء قعود وزننده والجنأ جبل وزننده برنسنه اوزره
يوزى قويى مكبّ اولوب قپانمق معناسنه در مادر ولد اوزره وفارس اكر اوزره آوريلوب قپانديغى كبى يقال
جنأ الرجل عليه وجنئ جنوءا وجنأ من الباب الثالث والرابع اذا اكبّ عليه وجنأ فتحيله بركسه نك يغرنيسى
كوكسى اوزره دوشكين اولمق يعنى ارقه طشره چقوب كوكس ايچرى كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه در
يقال جنئ الرجل جنأ من الباب الرابع اذا اشرف كاهله على صدره الاجنأ احمر وزننده صفت مرقومه اوزره اولان
قنبوره دينور الاجناء همزه نك كسريله والمجاناة مفاعله وزننده والتجانؤ تفاعل وزننده برنسنه اوزره مكبّ اولوب
قپانمق معناسنه در يقال اجنأ عليه وجانأ وتجانأ اذا اكبّ عليه المجنأ معظم وزننده قلقانه اطلاق اولنور ترس معناسنه
احد يدابنه بناء الاطلاق اولنمشدر المجنأة كذلك ميمك ضميله قبر چقورنه دينور حفرهٔ كور معناسنه الجناء حمراء
وزننده بو بينوزلرى آردينه طوغرى قيورق اولان قيونه دينور يقال شاة جناء اذا ذهب قرناها اخرا الجوء بوء وزننده
يجئ كلمه سنده لغتدر كه جئ ومجئ ماده سندن فعل مضارعدر مصدرى جوء در يقال جاء يجوء جوءا لغة فى جاء يجئ
جئا بس واويه ويائيه اولور جاء شارح تنوينله تقييد ايلمشدر بر رجلك آديدر الجوءة جيمك ضميله يمنده ايكى قريه آديدر
الجئ جيمك فتحى وياناك سكونيله والجيئة هايله والمجئ ميمك فتحى وجيمك كسر ومديله كلمك معناسنه در يقال
جاء الرجل يجئ جيئا وجيئة ومجيئا اذا اتى وجاء كلمه سى كاه اولوركه فعل ناقص اوله رق استعمال اولنور صار معناسنه
يقال ماجاءت حاجتك اى ماصارت شارح ديركه كتب نحويه ده كان معناسيله مشروحدر وما كلمه سى استفهاميه در
جاءت ضميرى اسميدر ما كلمه سنه راجعدر تأنيثى خبر مؤنث اعتباريله در وحاجتك خبر منصوبيدر بعضلر رفعله
روايت ايلمكله اكا كوره حاجتك لفظى جاءت فعلنك اسمى وما مقدم خبرى اولور وعلى قول ما نافيه در الجيئة
جيمك كسريله جيعه وزننده اسمدر كلمكه دينور يقال بطوءت جيئته اى مجيئه الجياء شدّاد وزننده والجئاء يائى همزه يه قلبله
والجائى مقلوب اوله رق اسم فاعل الردر الاجاءة همزه نك كسريله كتورمك معناسنه در تقول اجئته اجاءة اى جئت به
شارح ديركه ثلاثى دخى بنفسه متعدى اولور تقول جئت زيدا اى اتيت اليه واجاءه مضطر وملتجى قلمق معناسنه
استعمال اولنور تقول اجأته اليه اى الجأته واضطررته اليه وجيئة ديدكلرى قايش پاره سيله اياق قابى يماقق
ياخود صيروب ديكمك معناسنه در يقال اجاء النعل اذا رقعها اوخاطها المجايئة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
استعمال اولنوركه برى برينه چوق كلوب كتمك بابنده بحث ومعارضه ايلمكدن عبارتدر تقول جايأنى فجئته اجيئ
اى غالبنى بكثرة المجئ فغلبته وبو وجه مذكور اوزره معتل العين ومهموز اللام اولمغله موضع ذكرى بو محلدر
جوهرى وهمنده مبنى جاءانى مجاءاة عنوانيله معتل الياء بابنده ثبت ايلمشدر ومجايئه روبرو اولمق معناسنه استعمال اولنور
سببيت علاقه سنه مبنى يقال جايأنى فلان اى قابلنى وموافقت معناسنه استعمالى اولنور يقال جايأنى مجايأة وجياءا
اى وافقنى الجيئة جيمك فتحيله والجائية ياره دن آقان قان وارين مقوله سى چركه دينور يقال سالت جيئة القرح
وجايئته اى القيح والدم وجيئة اطرافدن صو كلوب مجتمع اوله جق موضعه دينور وبو معناده اشهر واعرف اولان جيه
اولمقدر يانك تشديديله كه جوى ماده سندن مأخوذدر فساد جوف معناسنه زيرا صوار كيلوب برمدت طور دقده
البته فاسد ومتغير اولور لكن كلمك ماده سندن مأخوذ اولمق دخى بعيد دكلدر وجيئه اياق قابى يماجق نصمه يه
وقايشه دينوركه پينه تعبير اولنور على قول كون وسختيان ديكجك صريمه دينور الجئ جيمك فتحيله والجئ
جيمك كسريله بر كلمه دركه آنار ايله بركسه يى طعام وشرابه دعوت ايدرلرنته كه لسانمزده بيور تعبير اولنور شارح ديركه
جئ نفس شرابده دخى استعمال اولنورنته كه هئ كلمه سى نفس طعامده مستعملدر الجأجاة زلزله وزننده دوه قسمنى
صوايچمكه چاغرمق معناسنه دركه ماده مز بوره دن مأخوذدرنته كه صدر فصلده دخى ذكر اولندى يقال جأجأ

بالابل اذا دعاها للشرب الجئة جعه وزننده والجيئة جيعه وزننده بو دخى صوار كلجك موضعه دينور التجبئ
تفعيل وزننده مشك وطلوم مقوله سنى ديكمك معناسنه در يقال جبأ القربة تجبيئا اذا خاطها المجبأ معظم وزننده
جماع ايدركن حدث ايدن كشى يه دينور عذيوط معناسنه المجبأة هايله شول خاتونه دينوركه سبيلينى بر اولمغله
عند الجماع حدث ايدر اوله يقال امرأة مجيأة اى مفضاة تحدث اذا جومعت فصـــــــــل الحاء المهملة
الحأحأة زلزله وزننده تكه يى كچى يه آشمق ايچون ياخود صوايچمك ايچون چاغرمق معناسنه در يقال حأحأ بالتبس
اذا دعاه للسفاد اوالشرب حئ حئ حانك كسرى وهمزه لرك سكونيله اشك قسمنى صوايچمك ايچون چاغره جق
صوتدن حكايه در الحبأ حانك وباى موحده نك فتحيله پادشاهك همنشين ونديم وخاصه ومقربى اولان كمسيه دينور حالا
مابينجيلر كبى جمعى احباء كلور سبب واسباب كبى يقال هو من احباء الملك اى من جلسائه وخواصه الحبأة تمره وزننده
سياه بالچغه دينور طينهٔ سوداء معناسنه حمأه لفظنده لغتدر الحبنطأ حانك وبانك فتحيله سفرجل وزننده والحبنطأه
هايله والحبنطى الفك قصريله والمحبنطئ اسم فاعل بنيه سيله وهمز وبلا همز قصه بويلى قارنى بيوك شيشمان
كشى يه دينور يقال رجل حبنطأ وحبنطأه وحبنطى ومحبنطئ اى قصير سمين بطين الاحبنطاء همزه نك وبانك
كسريله قارن شيشوب قبارمق على قول خشم وغيظله طولمق يعنى پرغضب اولمق معناسنه در يقال احبنطاء
الرجل احبنطاء اذا انتفخ جوفه اوامتلاء غيظا جوهرى اشبو حبنطأ ماده سنى نونى زائد وهم ايلمكله حطا تركيبنك
ذيلنده ايراد ايلمشدر شارح ديركه جوهرى مسلكى بصريون رأيدر ومصنف حروفنك مجموعنى اصيل عد
ايلمشدر وابن برى ديمشدركه صواب اولان بو ماده حبط تركيبنده ذكر اولنمقدر زيرا همزه سى زائده در يقولون حبط
بطنه اذا انتفخ انتهى الحتأ حانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق ضرب معناسنه در يقال حتأ فلانا حتأ من الباب
الثالث اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه در يقال حتأ المرأة اذا نكحها اى جامعها وبرنسنه يه چوق زمان بقوب
طورمق معناسنه در يقال حتأه اى ادام النظر اليه ودوه نك ارقه سندن يوكى اندرمك معناسنه در يقال حتأ الرجل
اذاحط المتاع عن الابل وديكش ديكمك معناسنه در يقال حتأ الثوب اذا خاطه وكليم ومقعد مقوله سنك صچاغنى
بوكمك معناسنه در يقال حتأ الكساء اذا فتل هدبه ودوكومى محكم چكوب استوار ايلمك معناسنه در يقال
حتأ العقدة اذا شدّها ومطلقا برنسنه يى متين ومحكم ايلمك معناسنه در يقال حتأ الجدار وغيره اذا احكمه الاحتاء
همزه نك كسريله ذكر اولنان درت معانئ اخيره ده حتأ كلمه سيله مرادفدركه اثواب ديكمك وصچاق بوكمك
ودوكومى چكوب پكشدرمك وبرنسنه يى قوى ومحكم ايلمك معنالرينه الحنئ امير وزننده مقل سويقنه دينوركه
اعرابك مقل تعبير اولنان تمردن ياپدقلرى قاووداوله جقدر الحنأ حانك كسرى ونونك سكونى وتانك فتحيله
قصه بويلو صغير الجثه كمسيه دينوركه جوجه تعبير اولنور يقال رجل حنأ اى قصير صغير الحجأ حانك فتحى
وجيمك سكونيله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجأ بالامر حجأ من الباب الثالث اذا فرح به وآليقومق
معناسنه در يقال حجأ عنه كذا اذا حبسه وبرنسنه يه پك حريص ومولع اولمغله بركسه يه ويرميوب اكا بخل وضنت ايلمك
معناسنه در على قول برنسنه سببيله فرحناك اولمق وعلى رأى برنسنه يى صاليورميوب آندن ايرلمامق وجه اوزره
طوتمق معناسنه در يقال حجئ به حجأ من الباب الرابع اذا ضنّ به واولع اوفرح اوتمسك به ولزمه الحجأ فتحيله بودخى
شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجئ بالامر حجأ من الباب الرابع اذا فرح به التحجؤ تفعل وزننده برنسنه دن
ايرلميوب دائما اكا ملازمت ايلمك معناسنه در يقال تحجأ بالشئ اذا تمسك به ولزمه المحجأ ملجأ وزننده ومراد فيدركه
صغنوب پناه ايده جك محله دينور يقال هو محجأ اى ملجأ الحجئ امير وزننده لايق وجسبان معناسنه در يقال
هو حجئ بكذا اى خليق وپناه آور وملتجئ معناسنه در يقال هو حجئ اليهم اى لاجئ الحدأة حانك كسريله
عنبه وزننده چيلق قوشنه دينور فارسيده زغن وموشكير ديرلر جمعى حدأ كلور عنب وزننده وحداء كلور
كتاب وزننده وحدأن كلور غزلان وزننده وحدأه آتك بيونندن باش طرفنه طوغرى كلن يرينه دينوركه سالفه
وهاديه دخى دينور يقال ضرب حدأة الفرس اى سالفة عنقه الحدأة فتحيله ايكى آغزلى بالته يه دينور على قول
بالته نك اغزنه دينور واوق تمرنه دينور جمعى حدء كلور هاسز كه جمع جنسيدر وحداء كلور كتاب وزننده حداء
كتاب وزننده اسماء رجالدندر حداء بن نمره يمنده برقبيله نك پدريدر ومنه المثل حداء حداء وراءك بندقة وبندقة
بن مظة كذلك يمنده برقبيله پدريدر حداء ابتدا بندقه قبيله سنه شبخون ايدوب اموال واشيالرنى نهب وغارت ايلدى
بعدبرهة بندقه دخى اغاره ايدوب حداء قبيله سنى يكسر مظهر شمشير انتقام ايلديلر بو مثل لسانمزده غافل
اولمه عرب آردكده سنك مثلنك عينيدر وعلى قول بوراده حداء كلمه سى حدأه دن مرخمدر ذكر اولنديغى اوزره

چیلق قوشنه دینور وبندقه تفنك فندقی اوله جقـدر مثل مزبور متعقب ودرپی اولان شر متقاربدن تحذیر موقعنده ضرب اولنور الحدأ فتحیله مظلومه نصرت ایدوب اوزرندن ظلم وستمی منع ودفع ایلمك معناسنه در یقال حدئ علیه والیه حدءا من الباب الرابع اذا نصره ومنعه من الظلم ویره یاپشمق معناسنه در یقال حدئ بالمکان اذا لزق به وصغنمق معناسنه در یقال حدئ الیه اذا لجأ وطارلمق معناسنه در یقال حدئ علیه اذا غضب وقیونك رجنده قوزولق تعبیر اولنان بوفقه دری طوغوررایکن کسیلوب پاره لنمکله قیون خسته اولمق معناسنه در یقال حدئت الشاة اذا انقطع سلاها فی بطنها فاشتکت الحدء حانك فتحی ودالك سکونیله برنسنه یی برسمته صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال حدأ الشیء حدءا من الباب الثالث اذا صرفه الحندأو وحنتأو وزننده ومرادفیدر که بوبی قصه جثه سی صغیر کسیه دینور که جوجه تعبیر اولنور الاحرنباء همزه نك ورانك کسریله برکسیه خشم وغضبله شر وشور ایقاعنه حاضر وآماده اولمق معناسـنه در یقال احرنبأ الرجل اذا تهیأ للغضب والشر الحزء حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله سراب لمعان ایلدکجه اوکنده وسمتنده اولان نسنه نك شخصنی یوقاری یوقاری تخییل واراءت ایلمك معناسنه در وسراب شول پوصارقدر که نصف نهارده ایراقدن صو هیئتنده لمعان ایده رك نمایان اولور ولمعانیله اوکنده اولان اشخاصی یوقاری یوقاری قالقر کبی کوستورر یقال حزء السراب الشخص حزءا من الباب الثالث اذا رفعه ودوه لری درطوپ برکدروب سورمك معناسنه در یقال حزء الابل اذا جمعها وساقها وجماع ایلمك معناسنه در یقال حزء المرأة اذا جامعها الاحزئزاء افعیعال وزننده دوه طوپلنوب برکمك معناسنه در یقال احزوزأت الابل اذا اجتمعت وبمورطه بصان قوش قنادلرنی دوشوروب بمورطه اوزرندن برطرف اولمق معناسنه در یقال احزوزأ الطائر اذا ضم جناحیه وتجافی عن بیضه الحشأ حانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برکسه نك یاخود برحیوانك قارننه ویانلرینه هارل هارل اورمق معناسنه در یقال حشأه بسوط حشأ من الباب الثالث اذا ضرب به جنبه وبطنه وبرکسه یی اوق ایله اوروب ایچریسنه ایشلتمك معناسنه در یقال حشأه بسهم اذا رماه واصاب به جوفه وجماع ایلمك معناسنه در یقال حشأ المرأة اذا نکحها ای باضعها وآتش یاقمق معناسنه در یقال حشأ النار اذا اوقدها المحشأ منبر وزننده والمحشاء محراب وزننده قالین کلیمه دینور علی قول شول بیاض کوچك احرامه دینور که عربلر بلرینه ازار کبی بوریونورلر یاخود شول فوطه وازاره دینور که بدنلرینه بوریونوب صارنورلر الحصأ حانك فتحی وصادك سکونیله طفل رضیع معده سی سود ایله مملو اولنجه قدر امزمك معناسنه در یقال حصأ الصبی وحصئ حصأ من الباب الثالث والرابع اذا رضع حتی امتلأ بطنه وصویه قانمق معناسـنه در یقال حصأ وحصئ من الماء اذا روی وطوار شدتله علف یمك علی قول شدتله صو ایچمك یاخود شدت اوزره اکل وشرب ایلمك معناسنه در یقال حصأت الناقة وحصئت ای اشتد اکلها اوشربها اوکلاهما وضرطه لمق معناسنه در یقال حصأ بها ای بالمرأة اذا حبق اکثری فراش ایچره یاتور ایکن ضرطه لدقلرندن ناشی اکا متعلق مثالده بالمرأة عنوانیله ذکر ایلمك عادت لغویوندر الاحصاء همزه نك کسریله قاندرمق معناسنه در یقال احصأه ای ارواه الحنصاء والحنصأة حانك کسری ونونك سکونیله جثه سی صغیر وضعیف اولان کسیه دینور که جوره تعبیر اولنور الحضأ حانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله آتش یاقمق یاخود علولنمك ایچون اشه لیوب اولیچرمك معناسـنه در یقال حضأ النار حضأ من الباب الثالث اذا اوقدها او فتحها لتلتهب الاحتضاء افتعال وزننده اول معنایه در یقال احتضأ النار بمعنی حضأها المحضأ منبر وزننده والمحضاء محراب وزننده آتش اولیچره جك اغاجه دینور که کوسه کی تعبیر اولنور الحضئ امیر وزننده زیاده سیله آق اولان شیئه دینور اکثری ابیض لفظنه ناصع کبی تأکید ایچون وصف اوله رق ایراد اولنور یقال ابیض حضئ ای یقق الحطأ حانك فتحی وطانك سکونیله یقمق ویره چالمق معناسنه در یقال حطأ به الارض حطأ من الباب الثالث اذا صرعه وال آیاسیله برکسه نك ارقه سنه طبانجه اورمق معناسنه در یقال حطأ فلانا اذا ضرب بیده مبسوطة وجماع ایلمك معناسنه در یقال حطأ المرأة اذا جامعها وضرطه لمق معناسـنه در یقال حطأ الرجل اذا ضرط وتغوط ایلمك معناسنه در یقال حطأ الرجل حطأ من الباب الثالث والثانی اذا جعس واورمق معناسنه در یقال حطأه اذا ضربه ودفع ایلمك معناسنه در یقال حطأ به عن رأیه اذا دفعه وآتمق معناسنه در یقال حطأ الشیء اذا رماه الحطاء حانك کسریله قابده قلان صو بقیه سنه دینور الحطئ امیر وزننده فرومایه ورذیل وخوار کسیه دینور یقال رجل حطئ ای رذال الحطیئة ضم حایله تصلق بدلقا وبداندام کسیه دینور دمیم معناسنه یاخود قصه بویلی بودور کسیه دینور فی الاصل حطاءه کلمه سنك مصغریدر که ضرطه وعذره معنالرینه در بدلقا وبدمنظره اطلاقی معنای ثانی اعتباریله وبودوره اطلاقی معنای اوّله کوره در زیرا ضرطه کبی یره یقین اولور شعرا اولان جرول بن

اوس العبسی نام شاعره لقب وضع اولنمشدر وقت سعادتده اسلامه کلوب صکره مرتد اولمشدر اسیر اولدقده ینه اسلامه کلمشدر ابوین وبرادر وزوجه سنی وکندی نفسنی هجو ایلمشدر الحنطأو جردحل وزننده والحنطأوه هاءیله قارنی بیوك کسیه دینور عظیم البطن معناسنه وحنطأو قصه بویلی بودور کشی یه دینور الحنطئ زبرج وزننده بودخی بودور آدمه دینور الحنطئه حانك ضمی ونونك فتحیله علبطه وزننده یصی کوده لی ایری ودبزمان قیونه وکچی یه دینور یقـال عنز حنطئة ای عریضة ضخمة الحبنطأ حبأ ماده سی ذیلنده ذکر اولندی جوهری وهمنه مبنی بوراده ایراد ایلمشدر الحنظأو ظای معجمه ایله جردحل وزننده قصیر القامه کسیه دینور الحفأ حانك فتحی وفانك سکونیله یره چالمق معناسنه در یقال حفأ الشیء حفأ من الباب الثالث ای جفأه یعنی صرعه ورمی به الارض الحفأ فتحیله بردی اسمیدر که قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری سازلقدر علی قول هنوز منبتنده اوله رق تازه سنه یاخود کوکنه دینور که آق وصاف کول اولور الاحتفاء افتعال وزننده نبات مزبوری کوکندن قوپارمق معناسنه در یقال احتفأ الحفأ اذا اقتلعه من منبته الحفنسأ سمیدع وزننده قصیر القامه ولئیم الخلقه بدشکل وبداندام اولان کسیه دینور بولغتی ابونصر یعنی جوهری وهمنه مبنی حفس ماده سنده ذکر ایلدی ومؤلف دخی محل مزبورده من غیر تنبه ایراد ایلمشدر الحکأ حانك فتحی وکافك سکونیله دوکومی پك چکوب محکم ایلمك معناسنه در یقال حکأ العقدة حکأ من الباب الثالث اذا شدّها الاحکاء همزه نك کسریله حکأ معناسنه در یقال احکأ العقدة اذا شدّها الاحتکاء افتعال وزننده احکاء معناسنه در یقال احتکأ العقدة بمعنی احکأها وخاطرده برنسنه کزینوب خلجان ایلمك معناسنه استعمال اولنور که خاطرده عقده کبی منعقد اولور یقال ما احتکأ فی صدری منها شیء ای ما تخالج بعض نسخه ده ما احکأ عنوانیله در لکن شارحك نسخه سی افتعالدندر الحکأة حانك ضمی وکافك سکونیله والحکاءة تؤده وزننده والحکاءة براده وزننده برکوچك جانور آدیدر علی قول ایری کرتنکله یه دینور عظاءة ضخمه معناسنه الحلاءة براده وزننده والحلوء صبور وزننده سرمه طاشنك ازلمشنه دینور که سرمه طاشلرینی بری برینه سورمکله حاصل اولان غباردر مراد توتیا اوله جقدر که کحل مسحوق کبی آنکله ده اکتحال اولنور الحلاء حانك فتحی ولامك سکونیله کوزه توتیا چکمك معناسنه در یقال حلاءه حلأ من الباب الثالث اذا کحله بالحلوء وبرنسنه ایله اورمق معناسنه در یقال حلاءه بالسیف اذا ضربه به ویره یقمق معناسـنه در یقال حلأ به الارض اذا صرعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال حلأ المرأة اذا نکحها ای جامعها وویرمك اعطاء معناسنه در یقال حلأ فلانا کذا درهما ای اعطاه اياه ودرینك یوزینی قازیوب صویمق معناسنه در یقال حلأ الجلد اذا قشره وبشره الحلوء قعود وزننده ذکر اولنان توتیا طاشنی بری برینه سوروب توتیا پیدا ایلمك معناسنه در یقال حلأ له حلوءا اذا حك الحلوء له الحلاءة سحابه وزننده اغاجلق یره دینور درختستان معناسنه وحلاءه برموضع آدیدر حانك کسریله ده منقولدر الحلاءة حانك ضمیله دباغلرك دری یوزندن صویدقلری صویندی یه وقازنتی یه دینور الحلاءة حانك کسریله حلاء مفردیدر که حجازده میطان نام موضع قربنده برقاج طاغلره اطلاق اولنور جمله سی نباتدن خالی سنکستاندر آنلردن دکرمان طاشی قطع ومدینهٔ منوره یه جلب اولنور الحلوء صبور وزننده توتیا طاشنه دینور که علت رمده مبتلا اولنلر آنکله استشفا ایدرلر التحلیء تفعیل وزننده والتحلئة تجربه وزننده طرد ومنع ایلمك معناسنه در یقال حلاءه تحلیئا وتحلئة اذا طرده ومنعه ووبرمك اعطاء معناسنه در یقال حلاءه درهما ای اعطاه اياه واما قولهم حلأ السویق فهمزوا غیر مهموز یعنی بوماده فی الاصل حلو لفظندن مأخوذ اولمغله معتل اولوب مهموز دکل ایکن مهموز دیه رك استعمال ایلدیلر التحلیء والتحلئة تانك کسری وحانك سکونی ولام مکسوره ایله درینك یوزنده اولان تویلره وچابچالکه ووسخه دینور وتحلیء شول دریه دینور که صو بلوب قازینور ایکن بچاق رخنه لریله فاسد وتباه اولمش اوله وتحلئه شول ثقیل وبدمنش کسیه دینور که دری وسخی کبی آدمه یاپشوب البته مغموم ومکدر ایدر اوله یقال رجل تحلئة ای یلزق بالانسان فیغمه الحلأ فتحیله عقبول معناسنه در که دوداقده حادث اولان خرده سیوجه در اوچوق تعبیر اولنور اکثری حمای غب عارضه سنده ظهور ایلمکله فارسیده تبخاله دیرلر وحلأ مصدر اولور درینك یوزی تویلی ووسخناك اولمق معناسنه در که قازیوب صیرمدیجه دباغتنه وضع اولنماز یقال حلئ الادیم حلأ من الباب الرابع اذا صار فیه التحلیء کرچه ادیم دریدن اخصدر لکن شارح الجلد کلمه سیله تفسیر ایلمشدر وحلأ خسته لك عقبنده دوداق اوچوقلمق معناسنه در یقال حلئت الشفة اذا بثرت بعد المرض المحلأة میمك کسریله دباغلرك وصاغریجیلرك دری قازیوب صویه جق آلتلرینه دینور که رنده تعبیر اولنور الحالئه برنوع یلاندر که بغایت خبیث وقتال اولور الحماة حانك فتحی ومیمك سکونیله سیاه ومنتن

ومتعفن بالجغه دينور الحمأ فتحيله حمأه معناسنه در يقال وقعوا فى حمأة وحمأ اى الطين الاسود المنتن الحمأ
حانك فتحى وميمك سكونيله والحمأ فتحيله ذكر اولنان سياه ومنتن بالچق اختلاطيله صو بولانوب متغير اولمق
معناسنه در يقال حمئ الماء حمأ وحمأ من الباب الرابع اذا خالطته الحمأة فكدر وطارلمق معناسنه استعمال اولنور
يقال حمئ عليه اذا غضب وحمأ حانك فتحى وميمك سكونيله قيودن ذكر اولنان سياه بالچغى چكوب چقرمغله قيويى
پاك ايلمك معناسنه در تقول حمأت البئر اى نزعت حمأتها الاحماء همزه نك كسريله قيويه ذكر اولنان سياه
وبدبوى بالچق القا ايلمك معناسنه در يقال احمأت البئر اى القيت الحمأة فيها الحمء حانك فتحى وميمك سكونيله
وفتحيله نادرا جائزدر والحما عصا وزننده والحمو ابو ياخود دلو وزننده والحم آخرى محذوف اوله رق يد ودم
كبى كه جمله سى بش لغتدر خاتونك زوجنك پدرينه دينوركه زوجه نك قاين اتاسى اولور ابو زوج المرأة معناسنه
على قول زوج وزوجه دن هر برينك اقارب وتبارندن برينه دينور هر كيم اولورسه اولسون اخ وعم وخاللرى كبى
وبو اسماء مشهورهٔ مضافهٔ ستهدندر جمعى احماء كلور اشخاص وزننده مترجم ديركه مفرداتده راغب احماء المرأة
كل من كان من قبل زوجها وذلك لكونهم حماة لها عبارتيله ثبت ايلمكله اكا كوره حمايه ماده سندن مأخوذ
ويالكز زوج طرفندن اولان اقاربه مخصوص اولور كذلك مغربده مطرزى واحماء المرأة ذوو قرابة زوجها
وهو اما من الاول اى الحماية لانهم الحامون لها والذابون اومن الثانى اى من احماء النار لحرارة شفقتهم عنوانيله
رسم ايلمكله على كلا الوجهين معتل اولوب وجه مذكور اوزره اقارب زوجه مختص اولور ومصباحده معتل
بابنده مرسوم اولوب وابن فارسدن منقول اوله رق زوج وزوجه دن هر برينك قاين اتاسنه اطلاق اولنور ومؤلف
كذلك باب معتلده دخى ذكر ايلمشدر ظاهرا مهموز ومعتلده لغت اولمسنه مبنيدر نته كه ذكر اولندى الحمئة
تمره وزننده برنوع نبات آديدر ارض نجده مخصوصدر الحمئ نجل وزننده عيون معناسنه دركه باقديغى نسنه يه
نظرى اصابت ايدن كسه در يقال رجل حمئ العين اى عيون الحناء حانك كسرى ونونك تشديديله قنه يه
دينوركه نسوان اللرينه واياقلرينه ياقرلر جمعى حنئان كلور حانك ضمى ونونك سكونيله الحنائى ياى نسبتله
قنه جى يه دينور محدثيندن ابراهيم بن على ويحيى بن محمد وهارون بن مسلم وعبدالله بن محمد القاضى وحسين
ابن محمد كه جزء مشهور صاحبيدر وبرادرى على بن محمد وجابر بن ياسين ومحمد بن عبيدالله الحنائيون
وجه مذكور اوزره حنا بيعنه منسوبلردر الحنأ حانك فتحى ونونك سكونيله برك نباتى يم يشل تازه وفراوان
وبرى برينه صارمشق اولمق معناسنه در يقال حنأ المكان حنأ من الباب الثالث اذا اخضر والتف نباته وجماع ايلمك
معناسنه در يقال حنأ المرأة اذا جامعها الحانئ صيغهٔ مزبوره دن نسب اوزره اسم فاعلدر اخضر لفظنى تأكيد
ايچون ايراد اولنور نته كه ابيض ناصع واحمر قانئ ايله تأكيد اولنور يقال اخضر حانئ التحنئ والتحنئة تفعيل
وتفعله وزننده قنه ياقمق وقنه ايله بويامق معناسنه در يقال حنأ رأسه تحنيئا وتحنئة اذا خضبه بالحناء التحنؤ تفعل
وزننده قنه لنمق وقنه ياقنمق معناسنه در يقال حنأه فتحنأ الحناءة حانك كسريله برقويى اسميدر وبر رجل آديدر
الحناءتان تثنيه بنيه سيله بنو تميم ارضنده ايكى قوملق آديدر وادى الحناء يمنده زبيد وتعز نام بلده لر بيننده بر معروف
واديدر كه آنده پك چوق نبات حنأ نابت اولور حاء مد وتنوينله بر رجلك اسميدر مدينهٔ منوره ده بئر حاء اكا مضافدر
وبو ماده آخر كتابده الف لينه بابنده اعاده اولنور انشاالله تعالى فصل الخاء المعجمة الخبأ خانك فتحى
وبانك سكونيله كيزلمك وستر و پنهان ايلمك معناسنه در يقال خبأ الشئ خبأ من الباب الثالث اذا ستره وخبء
كيزلو وصاقلى اولان شيئه دينوركه اسمدر ياخود تسميه بالمصدر در مخبوء معناسنه وخبء الارض يره اضافتله
سبزه ونباته اطلاق اولنور زمينده مستور اولديغيچون وخبء السماء يغموره اطلاق اولنور آنده كويا كه مستور ايدى
يقال اخرج خبء السماء خبء الارض اى المطر النبات وخبء شهر مدين قضاسنده بر موضع ومدينه ده قبا يانده
بر وادى اسميدر التخبئة تفعله وزننده برنسنه يى پك صقلايوب كيزلمك معناسنه در يقال خبأه تخبئة اذا ستره
الاختباء افتعال وزننده اول معنايه در يقال اختبأه بمعنى خبأه الخبأة خانك ضميله همزه وزننده شول خاتوندركه دائما
خانه سنه ملازمت ايدوب اصلا طشره چقوب كزمز اوله يقال امرأة خبأة اى لازمة بيتها يعنى مستقرة فيه مخدرة لاتبرز
منه لكن اساسده وبعض امهاتده ابتدا كورنوب صكره اركدن صقلنوب طشره چقمز اولان خاتونله مفسردر
وبعض امهاتده كاه كندويى كوستوروب وكاه پنهان اولانه مبيندر الخبيء امير وزننده والخبيئه هاء نقليه ايله
مستور وپنهان اولان شيئه دينور وعربلر اختبأله خبيئا ديرلر براسمى ياخود سائر برنسنه يى تعميه والغاز وجهيله
باخود الندهو بر يرنده صاقليوب براى امتحان بركسه دن سؤال ايلسه يقال اختبأله خبيئا اذا عمى له شيئا ثم سأله عنه

وخبيئه رياح بن يربوع نام كسه نك قيزى اسميدر وابو خبيئة الكوفى سؤر الاسد ايله ملقب اولان كمسه در الخبئة
تمره وزننده قيز اولادينه اطلاق اولنور بنت معناسنه لزوم بيت ايله اركگدن نهان اولديغيچون الخباء كتاب وزننده
پك صوى اولان ناقه نك موضع مستورنده يعنى كورنمز برينه باصيلان برنوع تمغا اسميدر جمعى اخبئه كلور وخباء
ابنيه دن بناء معروف اسميدركه تركمانلر وصحرانشين اوللر قوردقلرى مختصرى خيمه دن عبارتدر چركه وآلاچق
واوبه تعبير اولنور ايكى يا اوچ ديركلى كچه دن وعبادن وقيلدن بر كوچك چادردر وعند البعض خباء بو معناده
معتلدر مهموز دكلدر المخبأة مكرمه وزننده شول پردكى ومخدره دختردركه هنوز تزوج ايلمامش اوله يقال جارية
مخبأة اى لم تتزوج بعد خبئه خانك كسرى وبانك سكونيله اسم ابن كاذر كه امير المؤمنين عمر الفاروق رضى الله عنه
زماننده ابلهٔ بصره يه والى اولوب صكره حضرت عمر عزل ايلدى سببندن استفسار اولندقده كويا مرقومك
وپدرينك اسملرندن تشأمى تعريضله لاحاجة لنافى ولايته هو مخبأ وابوه يكتز يعنى كندى النه كيرن شيئى صقلار
وپدرى دفن ايدر بيور ديلر وخبئه بن راشد وابو خبيئه كه جهينه وزننده در اسمى محمد بن خالددر وشعيب
ابن خبيئه محدثيندندر الخابئ خايب وخاسر معناسنه در يقال كيد خابئ اى خايب ظاهرا مقلوبدر المخابئة
مفاعله وزننده بيلمجه ومعما ولغز سويلشمك محاجاة معناسنه در تقول خابأته ما كذا اى حاجيته الخابئة بيوك
خسر واتى كوپه دينور مادهٔ مزبوره دن مأخوذ دركرچه وجه مذكور اوزره مهموز اولوب لكن تخفيفا همزه سنى يايه
قلب ايلديلر يقال له خابية من خل اى خب الختأ خانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بركسه يى برنسنه دن
كيرو طور درمق وآندن فراغت ايتدرمك معناسنه در يقال ختأ فلانا عن الامر ختأ من الباب الثالث اذا كفه
الاختتاء افتعال وزننده بركسه يى الدانمق ورنك ودوباره ايلمك معناسنه در يقال اختتأله اذا ختله وبركسه دن
قورقق ياوتنمق سببيله آندن كيزلنوب صقلانمق على قول قورقمق معناسنه در يقال اختتأمنه اى استتر خوفا
اوحياء اوخاف وقاپمق اختطاف معناسنه در يقال اختتأ الشئ اى اختطفه وخوفدن ناشى رنك رويى متغير اولمق
معناسنه در يقال اختتأ الرجل اذا تغير لونه من مخافة سلطان ونحوه المختتئة معتزله وزننده شول تنها وخالى بيابانه
دينوركه آنده اصلا شنلك اثرى اولميوب وآبادانلغه بغايت بعيد اولمغله نه برسمته يول بولنوب ونه انسان وحيوان
آوازه سى استماع اولنه يقال مفازة مختتئة اى لايسمع فيها صوت ولايهتدى الجأ خانك فتحى وجيمك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال خجأه خجأ من الباب الثالث اذا ضربه وكيجه ميل ايلمك يعنى چوغى كيدوب آزى قالمق
معناسنه در يقال خجأ الليل اذا مال وذليل ومقهور اولمق معناسنه در يقال خجأ الرجل اذا انقمع وجماع ايلمك معناسنه در
يقال خجأ المرأة اذا جامعها الخجأة خانك ضميله همزه وزننده كثير الجماع اولان كشى يه دينور وجماعه مشتهيه
اولان عورته دينور وشيشمان اولوب ثقيل وكرانجان كشى يه دينور واحمق ونادانه دينور الخجأ فتحتيله اوتانمق
معناسنه در يقال خجئ الرجل خجأ من الباب الرابع اى استحيى وفحش وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال خجئ
الرجل اذا تكلم بالفحش الاخجاء همزه نك كسريله سائل سؤالده پك ابرام والحاح ايلمك معناسنه در يقال اخجأه
السائل اذا الح عليه فى السؤال التخاجؤ تفاعل وزننده بطائت ايلمك معناسنه در يقال تخاجأ فى المشى اذا تباطأ
جوهرى وهمنه مبنى تخاجئ عنوانيله مهموز اوله رق رسم ايلمشدر بو صورتده اصوب اولان تخاجى عنوانيدر كه ياى
تحتيه ايله در تناجى كبى زيرا جيم اكر مضموما قرائت اولنورسه رسم خط البته همزه ايله اولوب ومكسورا قرائت
اولنورسه حسب القاعده همزه سز اولمق لازمدر زيرا تفاعل وزننك حق مضموم العين اولمقدر تقابل وتضارب كبى
مكركه معتل اللام اوله اول صورتده مكسور اولور تغازى وترامى كبى لكن صحاحده تخاجؤ عنوانده مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك نسخه سنده صورت مرقومه ده مرسوم تصادف ايلمشدر وتخاجؤ انسانك مقعدى باسور
مثللو عارضه سببيله متورم اولوب مؤخرى كه صغره تعبير اولنور منار شكلنده كيروسنه دوريلوب چقمق معناسنه در
يقال تخاجأ استه اذا تورم وخرج مؤخره الى ماوراء الخذأ خانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله والخذوء قعود
وزننده والخذأ فتحيله بركسيه سرفرو ايليوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در يقال خذأله وخذئ له خذءا
وخذوءا وخذءا من الباب الثالث والرابع اذا انخضع وانقاد له وخذاء فتحيله ضعف نفس معناسنه دركه بى زهره
وبى ثبات قلب اولمغله برعارضه دن چابك متأثر اولوب خوف واندیشه ايلمكى موجب حالتدن عبارتدر يقال به خذاء
اى ضعف نفس الاستخذاء استفعال وزننده بو دخى خضوع وانقياد ايلمك معناسنه در يقال استخذأله
اذا انخضع وانقاد الاخذاء همزه نك كسريله سركش كمسه يى رام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال اخذأ فلانا
اذا ذلله الخرء خانك فتحى ورانك سكونيله والخرأة كراهه وزننده خانك كسريله ده جائزدر والخروء قعود

وزننده دفع طبیعی ایلمك معناسنه‌در یقال خرئ الرجل خرءا وخراءة وخروءا من الباب الرابع اذا سلح الخرء
خانك ضمیله نجاسته دینور عذره معناسنه جمعی خروء کلور جند وجنود کبی وخرءان کلور حانك ضمیله المخرأة
مفعله وزننده والمخراة اسقاط همزه ایله والمخروءة میمك فتحی ورانك ضمیله اسم مکاندر ممشی واد بخانه‌یه دینور
الخراء خانك کسری والفك مدیله اسمدر دفع طبیعی ایلمك حالتنه دینور الخسأ خانك فتحی وسینك سکونیله
والخسوء قعود وزننده سوروب قوغمق طرد وتبعید معناسنه‌در لکن کرك مؤلفك وکرك سائر امهاتك تمثیلارینه
کوره کوپك قسمنی سوروب قوغمغه مخصوصدر یقال خسأ الکلب خسأ وخسوءا من الباب الثالث اذا طرده
وبو معناده لازم اولور سورلمکله یقلوب کتمك معناسنه یقال خسأ الکلب نفسه اذا بعد وباصره خیره وضعیف
وفرسز اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال خسأ البصر اذا کلّ الخسأ فتحینله بودخی سوریلوب قوغولمغله
یقلوب کتمك معناسنه‌در یقال خسئ الکلب خسأ من الباب الرابع اذا بعد الانخساء انفعال وزننده خسأ معناسنه‌در
یقال فلان کالکلب اذا قیل له اخسأ انخسأ الخاسئ شول کلب وخنزیر مقوله‌سنه دینور که همیشه طرد وتبعید
اولنوب قربه یقلشدرلمیه یعنی هر کیمه یقین اولوب سورنمك قیدنده اولدیجه سوروب قووه‌لر فاعل بمعنی مفعولدر
الخسئ امیر وزننده قیون یوکنك کثرتنه اطلاق اولنور که ایشه یرامز اوله صوف ردیّ معناسنه المخاسئة مفاعله
وزننده والتخاسؤ تفاعل وزننده طاش آتشمق معناسنه‌در که مادّهٔ مزبوره‌دن مأخوذدر یقال خاسئوا مخاسئة
وتخاسئوا تخاسؤا اذا تراموا بینهم بالحجارة الخطاء خانك فتحی وطانك سکونیله والخطاء فتحینله والخطاء
مدّ ایله یکلشلق معناسنه‌در که صوابك ضدیدر یقال فیه خطأ وخطأ وخطاء ای ضد الصواب وخطأ فتحینله
مصدر اولور یا کلمق معناسنه یقال خطئ الرجل خطأ من الباب الرابع شارح دیر که بعضلر سهو ایله فرقنی
بو وجه اوزره بیان ایلدیلر که سهو مدرکه‌دن فقط صورتك زوالیدر که ادنی ایما وتأمل ایله متنبه اولور وصواب
بر امر راست وجهت مستقیمدر که انکاری جائز اولمیه جق مرتبه‌ده ثابت اوله وخطأ بر امری قوتدن فعله کتورمك
مراد ایدوب اجراسنه شروع اولندقده زمان یا مکان یاخود یاران اشغال واغفالیله طرز ملحوظدن بلا قصد ولا سهو
ولا نسیان تخلف وطور منهیّ غیر منوی اوزره جریانندن عبارتدر ومؤلف بصائرده بو رسمه تحقیق ایلمشدر که
خطأ جهت مستقیمه‌دن عدول وانصراف ایلمك معناسنه موضوعدر وبو اوچ کونه اولور اوّلا اراده‌سی قبیح
اولان نسنه‌یی اراده وقوتدن فعله کتورمکدر که خطأ تام دیدکلری بودر اخذ وعتاب وعقاب اکا مترتب اولور
ویقال فیه خطئ خطأ بفتحتین وخطأ بکسر الخاء من الباب الرابع ثانی فعلی مستحسن اولان بر نسنه‌یی اراده
ایدوب لکن بلا قصد خلاف ما یرید وقوعیاب اوله که بونده اراده جهتندن مصیب وفعل جهتندن مخطئ اولور
ویقال اخطأ فهو مخطئ وهذا هو المراد بقوله علیه السلام رفع عن امتی الخطأ والنسیان ومجتهدك خطاسی
بو قبیلدندر ثالث فعلی حسن اولمیان نسنه‌نك فعلنی مراد ایدوب لکن اتفاقی خلافی ظهور ایلیه که بونده مخطئ
فی الاراده ومصیب فی الفعل اولور وبو قصد واراده‌سی جهتیله مذموم اولوب فعلی جهتیله‌ده ممدوح ومحمود   مطلب
اولمز انتهی ویقال خطئ فی دینه خطأ بفتحتین اذا سلك سبیل خطأ عامدا اوغیره یعنی امر دین ومذهبده راست
وصواب اولمیان طریقه عمدا او سهوا سلوك ایلمك معناسنه‌در بعضلر ثلاثینك مفهومنده عمد وقصد ومزیدده
بی قصد اولمق اعتبار ایتدیلر کما سیذکر الاخطاء همزه‌نك کسریله والخاطئة عافیه وزننده بونلرده یا کلمق
معناسنه‌در یقال اخطأ الرجل اخطاءا وخاطئة بمعنی خطئ وبونده خاطئه کلمه‌سی که عافیه وزننده مصدردر
ثلاثیدن نادر ومزیددن اندردر بو ماده‌ده بو وجه اوزره وارد اولمشدر نته که بو کونه امثالی بعض ماده‌لرده مرسومدر
واخطاء ماده‌سنك فعل ماضیسی اولان اخطأت کلمه‌سنك همزه‌سنی یایه ابدال الله کرچه اخطیت عنوانیله‌ده
مشهود اولمشدر لکن بالغیه‌در که لغت ردیه‌در یاخود لثغه‌در که بلا قاعده بر حرفی حرف آخره ابدالدن عبارتدر
واخطاء عامدا او ساهیا امر دینده راست وصواب اولمیان طریقه سلوك ایلمك معناسنه‌در یقال اخطأ الرجل
اذا سلك سبیل خطاء عامدا اوغیره نته که خطأ دخی بو معنایه کلور بونك اسم فاعلنده مخطئ وثلاثینك اسم فاعلنده
خاطئ دینور وعند البعض مخطئ بلا قصد سالك اولانه وخاطئ متعمدا سالك اولانه اطلاق اولنور واخطاء
بر کسه‌یی یا کلتمق معناسنه‌در یقال اخطأه ای اوقعه فی الخطأ التخطؤ تفعل وزننده خطاء ایلمك معناسنه‌در
لکن بونك مفهومنده تکلف معتبردر یقال تخطأ الرجل بمعنی اخطأ وبر کسه‌یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه‌در
یقال تخطأه ای اخطأه الخطیئة فعیله وزننده ذنب وکناهه دینور علی قول عمد وقصد ایله ایشلنن کناهه دینور
نته که خطأ بغیر عمد اولانه دینور وخطیئه‌نك جمعی خطایا کلور وخطائی کلور فعائل وزننده وخطیئه

هر نسنه‌دن مقدار قلیله دینور نبذ یسیر معناسنه یقال علی النخلة خطیئة من الرطب ای نبذ یسیر منه الخطء خانك
کسریله بودخی اسمدر کناه وذنب معناسنه‌در یاخود عمد ایله اولان کناهه دینور یقال فیه خطیئة وخطء ای ذنب او ما تعمد
منه وخطأ وخطئه خانك کسریله مصدر اولورلر صوچ ایلمك وکناه ایشلمك معناسنه یقال خطئ الرجل خطأ
وخطئة ای اذنب الخاطئ اسم فاعلدر مطلقا وعلی قول متعمدا خطا کار اولانه دینور جمعی خواطئ کلور ومنه
المثل مع الخواطئ سهم صائب یعنی نشاندن خطا ایدن سهاملة البته اصابت ایدنی دخی بولنور مثل مزبور اکثری
خطا کار اولوب احیانا مصیب اولان کسنه حقنده ضرب اولنور التخطئة تفعله وزننده والتخطئ تفعیل وزننده
بر کسه‌یی خطا ایتدك دیو خطایه نسبت ایلمك معناسنه‌در یقال خطأه تخطئة وتخطیئا اذا قال له اخطأت الخطأ
خانك فتحی وطانك سکونیله تنجره قینار ایکن یوزینه کلن کپوکنی طشره آتمق معناسنه‌در یقال خطأت القدر بزبدها
خطأ من الباب الثالث اذا رمت به التخاطؤ تفاعل وزننده بر کسه‌یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه‌در یقال تخاطأه
ای اخطأه المستخطئة استخطاء کلمه‌سندن اسم فاعل بنیه‌سیله کبه قالمیان ناقه‌یه اطلاق اولنور کویا که فحلك
خطاسنی قبول ایلمشدر یقال ناقة مستخطئة ای حایل الخفأ خانك فتحی وفانك سکونیله بر نسنه‌یی کوکندن چکوب
قوپاروب بر چالمق معناسنه‌در یقال خفأه خفأ من الباب الثالث اذا اقتلعه فضرب به الارض وبنایی سوکوب
یره قدر اندرمك معناسنه‌در یقال خفأ بیته ای قوّضه فالقاه علی الارض وقربه‌یی شق ایدوب حوض اوزره قومق
معناسنه‌در تا که بر قربه‌ده اولان صویی نشف ایلمیه یقال خفأ القربة اذا شقها فجعلها علی الحوض لئلا تنشف
الارض ماءه الخلأ خانك فتحی ولامك سکونیله والخلاء کتاب وزننده والخلوء قعود وزننده دوه چوکك
علی قول حرونلق ایلمکله یرندن آیرلمیوب طاش کبی قالمق معناسنه‌در یقال خلأت الناقة خلأ وخلاءا وخلوءا
من الباب الثالث اذا برکت او حرنت فلم تبرح وکذلك الجمل او خاص بالاناث وخلوء بر کسه تنبل اولدیغندن یاخود
مقتضای طبیعتی اوزره حرکتدن محظوظ اولمیوب دائما یرینه ملازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال خلأ
الرجل خلوءا اذا لم یبرح مکانه الخالئ والخلوءة خانك فتحیله کیدرکن چوکن یاخود حرون اولان ناقه‌یه دینور
التخلئ تانك ولامك کسریله ترمد وزننده تانك فتحیله‌ده جائزدر دنیایه دینور علی قول طعام وشرابه دینور یقال هو
منهمك فی التخلئ ای الدنیا او الطعام والشراب المخالأة مفاعله وزننده بر نسنه‌یی فراغت ایدوب دیکر نسنه‌یه
شروع ومباشرت ایلمك معناسنه‌در یقال خالأ القوم اذا ترکوا شیئا واخذوا فی غیره الخنأ جبل وزننده بر موضع
آدیدر الخنأ خانك فتحی ونونك سکونیله کسمك قطع معناسنه‌در یقال خنأت الجذع خنأ ای قطعته کما یقال
خنبته من المعتل خاء همزه‌نك کسری اوزره بناسیله اسم فعل امردر تیز وچابك اول وعجله وشتاب قیل دیمکدر
یقال خاء بك یا رجل علینا ای اعجل فصــــــل الدال الدأدأة زلزله وزننده والدئداء دالك کسریله یك
شدتله یلمك علی قول سرعتله سکرتمك معناسنه‌در یقال دأدأ البعیر وغیره دأدأة ودئداءا اذا عدا اشدّ العدو
او اسرع واحضر وبر کسه‌نك ازینه اویوب آردنجه کتمك معناسنه‌در یقال دأدأ فی اثره اذا تبعه مقتفیا له وبر نسنه‌یی
تحریك ایلمك معناسنه‌در یقال دأدأ الشئ اذا حرّکه ومتحرّکی ساکن قلمق معناسنه‌در یقال دأدأه ای سکنه
بو جهتله اضداددن اولور لکن مؤلف ضدّیتندن سکوت ایلمشدر ودأدأه بر نسنه‌یی اورتوب بورمك معناسنه‌در
یقال دأدأه ای غطاه ودأدأه طاشك صو مجراسنه یوارلنوب دوشدکده ظهور ایدن صوتندن حکایه‌در که کورتدی
تعبیر اولنور یقال سمعت للحجر دأدأة ای صوتا وغلبه لکدن ناشی صقشمق معناسنه‌در یقال دأدأ القوم
اذا تزاحموا وخاتون ولدنی اویوتمق ایچون یاتدیغی بشکی تحریك ایلدکده صدور ایدن صوتدن حکایه‌در التدأدؤ
تزلزل وزننده دأدأه کلمه‌سنك مطاوعیدر متحرك اولمق وساکن اولمق معنالرینه‌در یقال دأدأ الشئ فتدأدأ ویوارلنمق
معناسنه‌در یقال تدأدأ الحجر اذا تدحرج ودوه آوازنی ایچریسنه چکوب دورونده ترجیع وتردید ایله کیر کیر اوتوب
کومور دنمك معناسنه‌در یقال تدأدأت الابل اذا رجعت الحنین الی اجوافها وکیجکمك ابطأ معناسنه‌در یقال
تدأدأ الخبر اذا ابطأ وبوك بر طرفه میل ایدوب آغمق معناسنه‌در یقال تدأدأ حمله اذا مال وایکی طرفه تمایل ایدرك
یورمك معناسنه‌در یقال تدأدأ فی مشیه اذا تمایل وغلبه لکدن صقشمق معناسنه‌در یقال تدأدأ القوم اذا تزاحموا
وبر نسنه‌دن میل واعراض ایلمك معناسنه‌در یقال تدأدأ عنه اذا مال الدأداء دالك فتحی والفك مدّیله والدئداء دالك
کسریله والدؤدوء دالك ضمیله آیك آخر کوننه دینور علی قول یکرمی بشنجی کیجه‌سی یاخود یکرمی التنجی یاخود
یکرمی یدنجی یاخود یکرمی سکزنجی یاخود یکرمی طقوزنجی کیجه‌سیدر یاخود آخر اوچ کیجه‌سنه دینور جمعی دآدئ
کلور مساجد وزننده آی اول کیجه‌لرده غروبه دأدأه یعنی سرعت ایلمسی باعث تسمیه‌در ودأداء الفك مدّیله کشاده

وواسع میدانه دینور فضاء معناسنه وکـکبش تلعه‌یه وکبش وادی‌یه دینور تلعه تانك کسریله بوقاریدن اولان
صو آقدیسنه دینور الدأدأ والدأدأة همزه‌لرك قصری ومدیله پك قرا کو کیجه‌یه دینور یقال لیلة دأدأ ودأدأة
وبمدان ای شدیدة الظلمة التدبی‌ء تفعیل وزننده برنسنه‌یی اورتوب صقلامق معناسنه‌در یقال دبأ الشیء وعلیه
تدبیئا اذا غطاه وواراه الدبأ دالك فتحی وبانك سکونیله برنسنه ساکن اولمق معناسنه‌در که حرکت مقابلیدر
یقال دبأ الشیء دبأ من الباب الثالث اذا سکن واورمق معناسنه‌در یقال دبأه بالعصا اذا ضربه بها الدبأة دالك
فتحی وبانك سکونیله قاچمق فرار معناسنه‌در یقال نجی من یده بالدبأة ای الفرار الدثئ ثای مثلثه ایله عربی وزننده
هوانك شدت حرارتی عقبنده یاغان یغموره دینور وقیون وکچی قسمنك یازموسمنده طوغوردقلری دوله دینور شارح
دیر که بو ایکی معناده دخی یای نسبتله‌در لکن منسوبی معلوم دکلدر نهایت مؤلف عنقریب دفأ‌ی کلمه‌سنی دثأی ایله
تفسیر ایلمکله حرارت معناسنه اولمغله حرارته منسوب اولمش اولورلر الدرء دالك فتحی ورانك سکونیله والدرأة
ها ایله دفع ایلمك وصاومق معناسنه‌در یقال درأه درءا ودرأة من الباب الثالث اذا دفعه وسیل صوبی دفعة ظهور ایلمك
معناسنه‌در یقال درأ السیل اذا اندفع بو راده اندفاع دفعك مطاوعی دکلدر ودرأ برکسه ناکهانی چقه کلمك معناسنه‌در
یقال درأ الرجل اذا طرأ وخرج فجأة وآتش ایشیلیوب پارلدامق معناسنه استعمال اولنور کویا که ضیاسیله ظلمتی دفع
ایدر یقال درأت النار ای اضأت ودوه‌نك ارقه‌سی شیشوب غده دیدکلری یومری ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال درأ
البعیر اذا اغد ومع الغدة ورم فی ظهره غدهء مزبوره دوه قسمنك طاعونیدر ودرأ برنسنه‌یی یایوب دوشه‌مك
معناسنه‌در یقال درأ الشیء اذا بسطه ومحل نامعلومدن ناکهانی غریب سیل ظهور ایلمك معناسنه‌در که اوکنه کلان
نسنه‌لری دفع ایلمك شاننده‌ن اوله بو معناده دالك ضمیله ده جائزدر یقال جاء السیل درءا ودرءا اذا اندرأ من مکان لایعلم به
ودرء قارغی وعصا مقوله‌سی نسنه‌لرده اولان میل واعوجاج حالتنه دینور ودرء عربدن بر رجل آدیدر وشول نادره‌یعنی
ساقطه‌یه دینور که ناکاه طاغدن قوپوب اشاغی‌یه سقوط ایلیه قیا پاره‌سی وقار صحیفه‌لری کبی الدروء قعود
وزننده بولده اولان شنوق وکسور وجروفه دینور که دوز اولمیوب جابجا اکری بوکری یارق چقور اولمغله یی نجابا
یوروبوب کتمکه مانع اولور یقال طریق ذو دروء ای ذو اخافیق بو راده دروء درء کلمه‌سنك جمعیدر که میل واعوجاج
معناسنه‌در ودروء مصدر اولور یلدز برق ولمعان ایلمك معناسنه یقال درء الکوکب دروءا اذا تلألأ وتوقد الاندراء
انفعال وزننده مکان نامعلومدن ناکهان تدافعله سیل صوبی کلمك معناسنه‌در یقال اندرأ السیل ای اندفع
من مکان لایعلم به وبرنسنه اطرافه یایلوب طاغلمق معناسنه‌در یقال اندرأ الحریق ای انتشر التدارؤ تفاعل
وزننده نزاع وخصومت ضمننده کشاکش اولوب بری برینی بروا‌وته قاقشدرمق معناسنه‌در یقال تدارأ القوم
اذا تدافعوا فی الخصومة الأدراء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله تدارؤ معناسنه‌در ومنه قوله تعالی ادّارأتم
فیها بونك اصلی تدارأتم ایدی اتحاد مخرجه مبنی تاء داله قلب وادغام اولند قدنصکره اولنه همزه جلب اولنمشدر
وادّراء افتعال بابندن دخی اولور که اصلی ادترأ ایدی کذلك تاء داله قلب وادغام اولندی بو وزنده اولان ادّرأ شکار
ایچون ذکری آتی دریئه اتخاذ ایلمك معناسنه‌در تقول ادّرأت الصید ای اتخذت له دریئة الدریئة خطیئه
وزننده شول حلقه‌در که اوق ومزراق مشق ایدنلر رمی وطعنی آنکله تعلم ایدرلر که آنی بریره نصب واستوار ایدوب
اوقی ایچندن کچورمك ایچون اکارمی ومزراقله آنی اخذ ایدرلر ودریئه صیادلرك صیدزی ترصد وقتنده اغفال
ایچون کندیلره ستر ایدوب سپرلندکلری شیئه دینور التدرؤ تفعل وزننده فریب واغفال ایچون برنسنه‌دن
تستر ایلمك معناسنه‌در شکاردن تستر ایندکلری کبی یقال تدرأ وای استتروا عن الشیء لیختلوه وبرکسه
بالا پروازلغله کبر واستیلا ایلمك معناسنه‌در یقال تدرّؤا علیهم اذا تطاولوا ای تکبروا وتجبروا الداریء
ارقه‌سنده یومری چقان ناقه‌یه دینور که دوه قسمنك طاعونیدر یقال ناقة داریء ای مغدة شارح دیر که داریء ارکك
دوه‌یه وصف اولدیغی کبی ناقه‌یه دخی صفت خاصه منزلنده وجه مذکور اوزره وصف اولور المدریء محسن
وزننده شول ناقه‌در که طوغورمسی حلول ایلمکله ممه‌سنه سود ایندروب طلوم کبی صارقمش اوله یقال ناقة مدریء
ای ازلت اللبن وارخت ضرعها عند النتاج الدرّیء سکین وزننده زیاده سیله تابان ورخشان اولان یلدزه
دینور زهره ومشتری کبی یقال کوکب درّیء ای متوقد متلألیء واشبو درّیء کلمه‌سنده دالك ضمیله ده جائزدر لکن
نوادردندر زیرا کلام عربده ضم وتشدید ایله فعیل وزننده درّیء ومریق کلمه‌لرندن غیری یوقدر مریق عصفر
اسمیدر ودرّیء کلمه‌سی که دالك ضمی ویای نسبتله درّه یعنی انجویه منسوب دیمکدر دررماده‌سنده مرسومدر
المدارأة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه‌در یقال دارأته ای داریته ودافعته وملاینه معناسنه‌در که رفق

ولطف وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال دارأته ای لاینته بو صورتده اضداددن اولور مؤلف مدارأه‌یی
مداراة ایله تفسیر ایدوب ودارأته داریته ودافعته ولاینته عنوانیله رسم ایلمشلردر دافعته ولاینته کلمه‌لری دارأته لفظنه
عطف تفسیر اولملریله مداراة دخی اول معناره اولمش اولور قالدیکه امهات سائره‌ده معتل بابنده دخی مرسومدر حتی
اساسده درته ختلته ودارته خاتلته وعلیك بالمداراة وهی الملاطفة کانك تخاتله عبارتیله مرقومدر واقعا مثلا
دشمنه مدارا ایلمك که درونده اولان بغض وکینه‌یی ستر ایدوب صورت ظاهرده تواضع وروی دل کوسترمکدن
عبارتدر رنك وفریبی متضمندر وماده‌ء مرقومه‌یی مؤلف کبی مهموز عد ایدنلر صورت ملایمتله مدافعه ایلمك معناسیله
تفسیر ایدرلر که بو دخی اقربدر قالدیکه مؤلف بو راده داریته ایله تفسیر ایلمشیکن معتل بابنده اشارتدن سکوتی ظاهرا
ذهوله محمولدر التدرأ والتدرأة تالرك ضمی ودالرك سکونی ورالرك فتحیله عزت وسطوت وقدرت معناسنه‌در که
مدار دفع اعدادر بونلرك تالری زائده‌در یقال رجل ذو تدرأ وتدرأة ای مدافع ذو عز ومنعة التدربؤ بای موحده
ایله تدحرج وزننده یوارلنمق معناسنه‌در یقال تدربأ الشیء اذا تدهدی الدفء دالك کسری وفانك سکونیله
وفتحتیله جائزدر پك اسیلك معناسنه‌در که حدت بردنقیضیدر امهات سائره‌ده همان خلاف البرد ایله مفسردر که
مطلق اسیلك سخونت معناسنه اولور جمعی ادفاء کلور ودفء دالك کسریله دوه‌دن حاصل اولان منافعه
اطلاق اولنور اولاد واوبار والبانی کبی وانلر ایله منتفع اولمغه دینور یقال دفء الابل کثیر ای نتاجها واوبارها
والانتفاع بها وویرکی‌یه دینور عطیه معناسنه ودفء الحایط دیوارك قوتوسنه دینور یقال اقعد فی دفء الحایط
ای فی کنه اوقات بارده‌ده روزکاردن سپرلنوب اوتوردقلریچون اطلاق اولنمشدر وبدنی قیزدیروب کرمنمك ایدن
شیئه دینور اصواف واوبار وعبا وکورك وسائرلری کبی یقال ماعلیه دفء ای ما دفأ من الاصواف والاوبار
الدفأ فتحتیله والدفاءة کراهه وزننده اسنمق تسخن معناسنه‌در یقال دفیء الرجل دفأ ودفؤ دفاءة من الباب
الرابع والخامس اذا تسخن مؤلف دفاءه کلمه‌سنی کرچه کالدفاءة عنوانیله اسم اولمق اوزره رسم ایدوب لکن
صحیح اولان وجه مذکور اوزره باب خامسدن مصدر اولمقدر ودفأ فتحتیله ارقه‌ده اولان بوکریلك حالتنه دینور
یقال فیه دفأ ای حنأ وهو ادفأ وهی دفأی التدفؤ تفعل وزننده برنسنه ایله اسنمق معناسنه‌در یقال تدفأ
بالثوب اذا تسخن به الاستدفاء استفعال وزننده والادّفاء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده
تدفؤ معناسنه‌در اصلی ادتفأ در یقال استدفأ وادّفأ بمعنی تدفأ الدفاء کتاب وزننده بدنی قیزدروب کرمیت
ویرن شیئه دینور لباس وکورك وسائر نسنه کبی الادفاء همزه‌نك کسریله برکسه‌یه بدنی قیزدریجی نسنه
کیدرمك معناسنه‌در یقال ادفأه ای البسه الدفاء وبرکسه‌یه عطیهء کثیره ویرمك معناسنه‌در که برودت فقردن تخلیص
ایلمکدر یقال ادفأه ای اعطاه کثیرا وناس برکك معناسنه‌در که تزاحمله بری برینی تسخین ایدرلر یقال ادفأ القوم
اذا اجتمعوا الدفآن عطشان وزننده دائما اسیدیجی ثوب تلبس ایدن کشی‌یه دینور مستدفیء معناسنه مؤنثنده
دفأی دینور سکری وزننده الدفیء امیر وزننده اول معنایه‌در الدفئة فرحه وزننده والدفیئ خطیئه وزننده
والمدفاة میمك وفانك فتحیله اسی وکرمناك اولان یره دینور که اصطلاح عوامده ساحل تعبیر اولنور فارسیده کرمسیر
دیرلر یقال ارض دفئة ودفیئة ومدفاة ای ذات دفء المدفاه مکرمه وزننده والمدفئه محسنه وزننده والمدفأه
معظمه وزننده بوکاری و یاغلری فراوان اولان دوه‌لره دینور یقال ابل مدفأة ومدفئة ومدفأة ای کثیرة الاوبار
والشحوم الدفئ عربی وزننده دثی معناسنه‌در که اشتداد حرارت هوا عقبنده یاغان یغموره دینور بو ماده دثأ
ذیلنده بیان اولندی الدفئیه عربیه وزننده یازموسمنك اوکنده یعنی هنوز یازموسمی حلولی هنکامنده جلب
اولنان ذخیره‌یه دینور که یاز ذخیره‌سی اوله جقدر الدکأ دالك فتحی وکافك سکونیله برکسه‌یی صقشدروب
مزاحمه ویره‌رك اوته قاقشدرمق معناسنه‌در یقال دکأهم دکأ من الباب الثالث اذا دافعهم وزاحمهم التداکؤ
تفاعل وزننده بری بریله صقشوب مزاحمه ایدشمك معناسنه‌در یقال تداکؤا ای ازدحموا وتدافعوا الدنیء فعیل
وزننده صویسز والحق وقطعا حرامدن صاقنمز لاابالی بالدری جبلاغه دینور یقال رجل دنیء ای خبیث
البطن والفرج ماجن ودنیء خرده جثه‌لو حقیر المنظر کسه‌یه دینور جمعی ادناء کلور شریف واشراف کبی
ودناء کلور کرما کبی الدانیء دنیء ایله معنای اولده مرادفدر الدنوءه دالك ضمیله والدناءه کراهه وزننده برکسه
دنیء اولمق معناسنه‌در یقال دنأ الرجل دنوءة ودناءة من الباب الثالث اذا کان دنیئا الدنیئه خطیئه وزننده عیب
ونقیصه معناسنه‌در یقال اتی بالدنیئة ای النقیصة الادناء همزه‌نك کسریله الحق ودنیء ایش ارتکاب ایلمك
معناسنه‌در یقال ادنأ الرجل اذا رکب دنیئا ای امرا حقیرا الدنأ فتحتیله برکسه‌نك ارقه‌سی بوکری وقنبور

اولمق معناسنه در يقال دنئ الرجل دنأ من الرابع اذا جبئ الادنأ اجر وزننده ارقه سى قنبور اولان كشى يه دينور
مؤنثنده دنأى دينور سكرى وزننده التدنؤ تفعل وزننده بركسه يى دنأته حمل وسوق ايلمك معناسنه در يقال تدنأه
اى تدنأ الرجل صاحبه اذا حمله على الدناءة الدآء مدّ ايله درد ومرض معناسنه در جمعى ادوآء كلور شارح ديركه
بوندن غيرى مفردى وجمعى ممدودا كلمش يوقدر وداء مصدر اولور كماسيذكر الدوء دالك فتحى وواوك سكونيله
والدآء مدايله خسته ودردناك اولمق معناسنه در يقال داء الرجل يداء دوءا وداءا من الباب الرابع اذا مرض
وقد يقال دئت يارجل يعنى من الباب الثالث اى مرضت فهوداء شارح ديركه بوراده داء كلمه سى اسم فاعلدر رفعله در
اصلى داوء ايدى ذومرض معناسنه دركه نسب اوزره درانتهى الادواء همزه نك كسريله مريض ودردناك اولمق
معناسنه در يقال ادوأ الرجل ادواءا اذا مرض المدئ مطيع وزننده بوندن اسم فاعلدر مريض معناسنه
مؤنثنده مدئه دينور الاداءه اقامه وزننده بودخى افعالدن مصدر در اولكى اصلى اوزره درمريض ودردناك
اولمق معناسنه در يقال ادأت يارجل اداءة اى مرضت وبركسه يى درده اوغرادوب مريض ايلمك معناسنه در يقال
ادأته اى اصبته بداء وادواء واداءه بركسيه تهمت القا ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ادأت الرجل اداءة
وادوأته ادواءا اى اتهمته دآء الذئب آجلقدن كنايه در قورد قسمى اكثرى آج طورديغيچون الدبئ خبر وزننده
خسته ومريضه دينور يقال رجل دبئ اى داء مؤنثنده دبئه دينور هايله داءه مكه مكرمه ده قربنده برطاغك آديدر
وهذيل قبيله سى يوردنده برموضع اسميدر الادوأ جمع بنيه سيله برموضع آديدر الدودأه زلزله وزننده غريو وفرياد
وجلبه معناسنه در تقول ماهذه الدودأة اى الجلبة فصــــل الذال المعجمة الذأذاء والذأذاءة
الفلرك مدّيله زجر معناسنه دركه بركسه يى برنسنه دن منع ايچون آزار ايلمكدن عبارتدر وچالق ومضطرب
وپريشان يورويشه دينور يقال يمشى الذأذاء والذأذاءة اى مضطربا التذأذؤ تزلزل وزننده والذأذأه زلزله
وزننده چالق ومضطرب وپريشان يوريمك معناسنه در يقال تذأذأ الرجل وذأذأ اذا مشى مضطربا الذبأه ذالك
فتحى وبانك سكونيله شول تازه قيزه دينوركه مهزوله يعنى بدنى آج آرق چليمسز جه وخوب سيما دلبر وسبكروح اوله
يقال جارية ذبأة اى مهزولة مليحة خفيفة الروح الذرء ذالك فتحى ورانك سكونيله ياراتمق خلق معناسنه در يقال
ذرأ الله الخلق ذرءا من الباب الثالث اى خلقه وبرنسنه يى چوغالتمق معناسنه در يقال ذرء الشئ اذا كثره ذريه بوندن
مأخوذدر كماسيذكر وييرلكدن ياعلتدن ناشى اغزدن ديشلر دوكلمك معناسنه در يقال ذرأ فوه اى سقط يعنى مافيه
من الاسنان وبو ذكر المحل واراده الحال قبيلندندر وتارلايه تخم اكمك معناسنه در يقال ذرأ الارض اذا بذرها وباشك
صاچى اغارمق معناسنه دركماسيذكر وذرأ شئ قليل معناسنه در يقال ذرء من خبر اى شئ منه ومصدر بمعنى
مفعول اولور مخلوق معناسنه يقال هم ذرء النار اى خلقوالهم وپرده وحائل معناسنه در يقال ماپيننا ذرء اى حائل
الذريه ذالك حركات ثلاثى ويانك تشديديله نسل معناسنه دركه انس وجنك نسلنه شاملدر نسل الثقلين معناسنه در
ذكر اولنان تكثير معناسندن مأخوذدر همزه سى متروكه در شارح ديركه وزنى فعوله ياخود فعيله در تشديد عينله على
قول ذرلفظندن مأخوذدركه تفريق معناسنه در وزنى فعليه در انتهى الذرئ امير وزننده بمعنى مذرؤدر اكلمش
اكينه دينور يقال زرع ذرئ اى مبذور الذرءة ذالك ضمى ورانك سكونيله صاچ وصقال اغارمق شيب معناسنه در على
قول باشك اوكنده اولان قيللره هنوز ياصلق دوشوب قيرسرمك حالتنه دينوركه ابتدا اورادن اغارمغه بدء ايدر
الذرء فتحتيله والذرء منع وزننده معناى مزبوردن مصدرلردر يقال ذرئ شعره ذرءا وذرأ ذرءا من الباب الرابع
والثالث اذا شاب اوابيض شعره فى مقدّم الرأس الاذرأ احمر وزننده صفت مزبوره اوزره اولان كشى يه دينور
مؤنثنده ذرأى دينور سكرى وزننده واذرأ شول قوچ قيونه دينوركه باشنده بياض اوله على قول قولقلرى آلاجه وسائر
اعضاسى سياه اوله يقال كبش اذرأ اذاكان فى رأسه بياض اوارقش الاذنين وسائره اسود الاذراء همزه نك كسريله
برآدمى كوجندروب طارلتمق معناسنه در يقال اذرأه اى اغضبه وبركسيه قورقو ويرمك معناسنه در يقال اذرأه
اى ذعره وبركسه يى برنسنه يه حريص ومولع ايلمك معناسنه در يقال اذرأه بالشئ اى اولعه به وبرنسنه يه مضطر
وملتجى قلمق معناسنه در يقال اذرأه الى كذا اى الجأه اليه وآقتمق معناسنه در يقال اذرأ الدمع اذا اساله وناقه ممه يه
سود اندرمك معناسنه دركه نتاج وقتى قريب اولنجه اولور يقال اذرأت الناقة اذا انزلت اللبن المذرئ محسن وزننده
قريبة النتاج اولمغله ممه سنه سود انزال ايدن ناقه يه دينور الذرآنى ذالك فتحى ورانك سكونيله فرغانى وزننده وفتحتيله
جائزدر زياده سيله بياض اولان طوزه دينور يقال ملح ذرآنى وذرآنى اى شديد البياض بوطوز حاجى بكتاش طوزى
ديدكلريدر وذرآنى كلمه سى ذرءه مادسندن مأخوذدركه بياض رأس معناسنه در تغيير نسب ايچون الف ونون زياده

اولمشدر ملح اندرانى تعبيرى لحن عوامدن اولمغله تكلمندن مؤلف ولاتقل اندرانى عنوانيله نهى ايلمشدر الذرءة
ذالك كسريله بركلمه دركه آنكله كچى قسمنى صاغمق ايچون چاغررلر يقال ذرء ذرء وهودعاء العنز للحلب شارح ديركه
بنفسه كچى يه ذرءه اطلاق اولنور صاغمق ايچون ذرء ذرء ديه رك چاغررلر پس مؤلفك تعبيرى مشوشدر انتهى الذمأ
ذالك فتحى وميمك سكونيله بركسيه كوجلك ايدوب مشقت ويرمك معناسنه در يقال ذمأ عليه ذمأ من الباب الثالث
اذا شق عليه التذيئ تفعيل وزننده اتى زياده سيله پشيروب مهرا قلمق معناسنه در يقال ذيأ اللحم تذييئا اذا انضجه حتى
تهرأ التذيؤ تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمغله يپرمش ثوب كبى پاره پاره دوكيلور اولمق معناسنه در يقال
تذيأ الجرح وغيره اذا انقطع وفسد وبرعضو شيشوب قبارمق معناسنه در وعند البعض اتككدن صيريلوب
آيرلمق معناسنه در كرك ذبح وكرك فساد سببيله اولسون يقال تذيأ وجهه اذا ورم اوهو انفصال اللحم عن العظم
بذبح اوفساد فصــــل الرأء الرأرأة زلزله وزننده كوزك قاره سنى اوينامق على قول برطرفه دويروب چويرمك
معناسنه در يقال رأرأ الرجل اذا حرك الحدقة اوقلبها وحدّت ودقتله ديكه ديكه بقمق معناسنه در يقال
رأرأ الرجل اذا احدّد النظر وكوزى چراغ كبى پارلداتمق معناسنه در يقال رأرأت المرأة اذا برقت بعينها وقيونى
وكچى يى ارار ديو چاغرمق معناسنه در يقال رأرأ الراعى اذا دعا الغنم بأرار وبرنسنه پارلدامق معناسنه در يقال رأرأ
السحاب والسراب اذا المعا وآهو وكچى قسمى قويرق صالمق معناسنه در يقال رأرأت الظباء اى بصبصت باذنابها
وآيينه يه بقمق معناسنه در يقال رأرأت المرأة اذا نظرت فى المرآة الرأرأة دبدبه وزننده والرأرأ هاسر فدفد
وزننده والرأراء سلسال وزننده همبشه زيرنقابدن تحريك حدقه ايله كوزنى لمعان ايتدرن خاتونه دينور الرأراءة
مدايله والرأراء هاسرمر بن ادّ بن طابخة بن الياس بن مضرك قرى اسميدر آيينه يه چوق نظر ايدر اولمغله آنكله
تسميه اولنمشدر الربأ رانك فتحى وبانك سكونيله دشمنى ياعسكرى كوزتمك ايچون ديدبان ياقراغل اولمق معناسنه در
يقال ربأهم وربأ لهم ربأ من الباب الثالث اذا صار ربيئة لهم وبو كسلمك علوّ وارتفاع معناسنه در يقال ربأ اذا علا
وارتفع وبوقارى قالدرمق معناسنه در يقال ربأ الشئ اذا رفعه وبرنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال ربأ الشئ
اذا اصلحه وكيدرمك معناسنه در يقال ربأ الشئ اذا اذهبه واجناس طعام بركدرمك معناسنه در يقال ربأ فلان اذا
جمع من كل طعام وآغر آغر يوريمك معناسنه در يقال ربأ الرجل اذا تثاقل فى مشيته وبو كسكه چقمق معناسنه در
يقال ربأ على جبل اى اشرف وبرنسنه يه مبالات ايدوب آنى كماهو ادراك ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه
ديدبانك دقت وامعانى كبى دقت ومبالاتله تحصيل وقوف واطلاع ايدر يقال ماربأت ربأه اى ماعلمت به ولم اكترث له
الربيئه فعيله وزننده كه هاء اسميه ايله در ديدبانه دينور وقراغله دخى دينور طليعه معناسنه الارتباء افتعال وزننده
بو كسكه چقمق معناسنه در يقال ارتبأ الرجل اذا اشرف يعنى طلع على علوّ المرابأة مفاعله وزننده صقنمق حذر
واتقا معناسنه در يقال رابأته اى حذرته واتقيته وبركسه يى كوزتمك وحالنه دقت وامعان ايلمك معناسنه در يقال
رابأته اى راقبته وحفظ وحراست ايلمك معناسنه در يقال رابأته اى حارسته وبونلرده مشاركت ايچون اولور الربأة
ثمره وزننده شول مطهره دركه درت قطعه كوندن ياتلاتبندن مصنوع اوله المربأ والمربأة ميلرك فتحيله والمرتبأ
ميمك ضمى وتانك فتحيله اسم مكانلردر ديدبان اكلنه جك بوكسك يره دينوركه اورادن اطرافه نظر اندازاولور مرقبه كبى
المرباء محراب وزننده نردبانه دينور مرقات معناسنه التربئة تفعله وزننده كيدرمك معناسنه در يقال ربأه تربئة اى
اذهبه الرتوأى فوقيه ايله قعود وزننده دوكومى محكم چكوب بغلمق معناسنه در يقال رتأ العقدة رتوءا من الباب الثالث
اذا شدّها وبوغمق معناسنه در يقال رتأ فلانا اذا خنقه واقامت ايلمك معناسنه در يقال رتأ الرجل اذا اقام وريسمه كتمك
معناسنه در يقال رتأ زيد اذا انطلق وطعامله جكرك جوعنى تسكين ايلمك معناسنه در يقال مارتأ كبده اليوم بطعام
اى ما اكل شيئا يسكن جوعه بو معناده خصائصدندر يعنى كبدك غيريده استعمال اولنمز مثال مزبورده كبده لفظى
مفعوليت اوزره منصوبدر الرتأن فتحاتله رتكان وزننده ومراد فيدركه دوه آديملرينى برى برينه قريب آتارق
يورغلامق معناسنه دركه آت قسمنده نقللمق تعبير اولنور يقال رتأ البعير رتأنا من الباب الثالث اذارتك اى قارب
خطوه الارتاء همزه نك كسريله فتور ورخاوتله استراستمز كولمك معناسنه در يقال ارتأ فلان اذا ضحك فى فتور
الرثأ رانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله اكشى سود اوزره قويلمق ايچون تازه سود صاغمق معناسنه در يقال رثأ اللبن
رثأ من الباب الثالث اذا حلبه على حامض فخثر ومعتل اولان رثى كلمه سنده لغتدركه ميته مرثيه سويلمك يعنى ميتك
محاسننى تعداد ايده رك نظم اشعار ايلمك معناسنه در تقول رثأته اى رثيته وبرشيئه شئ آخر قاتوب قارشدرمق
معناسنه در يقال رثأ الشئ بالشئ اذا خلطه واورمق معناسنه در يقال رثأه اذا ضربه وسودى كوره مز چالق

معناسنه‌در یقال رثأ اللبن ای صیره رثیئة وبرکسه ایچون اکل ایلسون دیو کوره‌مز یاپمق معناسنه‌در یقال رثأ القوم
اذا عمل لهم رثیئة وغضب ساکن اولمق معناسنه‌در یقال رثأ غضبه ای سکن ودوه‌یه رثأه دیدکلری علت عارض
ولمق معناسنه در یقال رثأ البعیر اذا اصابته رثأة ورثأ قلت فطنت وضعف ذهن وادراك وحمق وبلاهت
معنالرینه‌در الرثیئة خطیئه وزننده کوره ماست محرّفی کوره‌مز تعبیر اولنان نسنه‌در که مخلوش سود اوزره تازه سود
صاغوب بوغردکبی چلارلر اکا بعض دیارده خوشمرم دخی دیرلر اعراب وترا که اتمك قاتیغی ایدرلر شارح دیرکه
رثیئة تفثأ الغضب مثلی بوندندرکه آزه‌جق هدیه طارغنلغی دفع ایدوب محبت ایراث ایدر دیه‌جك یرده ضرب اولنور
انتهی ورثیئه قلت شعور وفطنت وحمق وبلادت معنالرینه کلور الرثأة تمره وزننده برعلتدرکه دوه قسمنك اموزلری
باشنده ظهور ایدر الرثاة رانك ضمی بیاض وسیاه آلاجه لغه دینور رقطه معناسنه کرك سیاه اولوب نقطه‌لر بیاض وکرك
برعکس اولسون الارثأ احمر وزننده وصف مزبور اوزره اولان ارککك حیوانه دینور یقال کبش ارثأ ای ارقط
مؤنثنده رثأی دینور سکری وزننده یقال نعجة رثأی ای رقطاء الارتثاء افتعال وزننده تخلیط ایلمك معناسنه‌در
یقال ارتثأ فی رأیه اذا خلط بالتشدید امهات سائره‌ده ارتثأ علیهم امرهم ای اختلط عنوانیله مرسوم اولمغله
اختلاط معناسنه اولور ومقتضای ماده دخی بویله اولمقدر وارتثأ کوره‌مز ایچمك معناسنه‌در یقال ارتثأ الرثیئة
اذا شربها وسود قویلنمق معناسنه‌در یقال ارتثأ اللبن اذا اخثر الارثاء همزه‌نك کسریله بودخی سود قویلنمق
معناسنه‌در یقال ارثأ اللبن اذا اخثر الارجاء همزه‌نك کسریله تأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال ارجأ الامر ای اخره
ومطلقا کبه حیوانك طوغورمسی کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال ارجأت الناقة اذا دنا نتاجها وصیاد شکاردن
خائب ومحروم اولمق معناسنه‌در یقال ارجأ الصائد اذا لم یصب شیئا اشبو ذکر اولنان موادّ ثلاثك هربرنده همزه‌نك
ترکیله ده لغتدرکه معتلّ اولور تقول ارجأت الامر لغة فی ارجیته وقس علیه البواقی وقرّاء کرامدن امام نافع وحمزه
وکسائی وحفص حضراتندن ماعداسی سورهٔ توبه‌ده متخلفین جهاددن کعب بن مالك وهلال بن امیه ومرارة
بن الربیع رضی الله عنهم حقلرنده نازل اولان اشبو وآخرون مرجون لامر الله امّا یعذّبهم وامّا یتوب علیهم الایة
کریمه‌سنی همزه ایله مرجؤن عنوانیله ومشار الیهم مرجون عنوانیله قرأت ایلدیلر ایکیسنه کوره‌ده معنای شریف
مؤخرون حتی ینزل الله فیهم مایرید یعنی آنلرك حقلرنده امر الهی ظهورینه توقیفله امرلری تأخیر اولنوب اولجه
موقوف قالمشدر اکر نفاق اوزره اصرار ایدرلر ایسه مظهر عذاب ونکال اولوب واکر تائب اولورلر ایسه نائل نائلهٔ
الهی اولورلر المرجئة میمك ضمی وجیمك کسریله ارجاء کلمه‌سندن اسم فاعلدر مؤخّره معناسنه‌در فرق ضالّه‌دن
برطائفه‌نك لقبیدرکه عملی رتبه‌ده نیتدن واعتقاددن تأخیر ایدرلر وایمان قولدر بلاعمل دیرلر کویا که قولی تقدیم وعملی
تأخیر ایلدیلر وبو مرجئه کلمه‌سی یائی اولدیغی صورتده تأخیر معناسندن بشقه رجا ماده‌سندن دخی اخذ اولنور
زیرا بونلرك برکلامی دخی بودرکه برکسه مؤمن اولدقده معصیت اکا ضرر ایلمز کفر ایله طاعت مفید اولمدیغی کبی
قالدیکه مهموز اولمدیغی صورتده مثلا رجل مرجی دینور تشدید ایله وهمزه صورتنده رجل مرجئ دینور
مرجع وزننده بوخسه مرج دینمز معط وزننده‌نه که جوهری بوکونه وهم ایلمشدر شارح دیرکه اولا جوهری قول
مزبوری عدم همزه صورتنده ثبت ایلمشدر ثانیا مثال مزبورلر نسبته کوره اولمغله ایکنجیده حقّ تعبیر مرجئی
اولمقدر مرجعی وزننده ومؤلف بونی رجو ماده‌سنده دخی ذکر ایلمشدر انتهی ویقال هم المرجئة بالهمزة والمرجیة
بالیاء مخففة ووهم فی ذلك الجوهری حیث قال وهم المرجیة بالتشدید الردء رانك کسری ودالك سکونیله عون
یعنی معین ویاور معناسنه‌در یقال هو ردء له ینصره ای عون ومادّه معناسنه‌درکه هرشیئك اصل ومایه وطینت
وجوهرندن عبارتدر جسمی مدّ وتکثیر ایدن اجزای اصلیه اوله جقدر وزدء یوکك بردنکنه دینور عدل معناسنه
ایکیسنه ردءین دینور تقول عدّلوا الردئین ای العدلین واغر نسنه‌یه دینور ثقیل معناسنه شارح والعدل الثقیل
نسخه‌سنی که واوسزدر تخطئه ایلمشدر لکن مناوی واوله خطادر زیرا محکم وعبابده بلاواو مرسومدر دیمکله پس
صواب اولان یوکك آغر اولان دنکنه دیمك اولور لکن اساسده بونك مخالفیدر الرداء رانك فتحی ودالك سکونیله
برنسنه‌یی برنسنه‌یه مدار متانت ایلمك معناسنه‌درکه آنك قوتیله شیء مزبور وهن وخلل مقوله‌سی عارضه‌دن مأمون
اولور کذلك برکسه‌یی برکسه‌یه پشت وپناه وقوة الظهر قلمق معناسنه‌در یقال ردأه به ردءا من الباب الثالث اذا
جعله له ردءا وقوة وعمادا واحکام ایچون بنایه طیاق وپایندان ودستك نصب ایلمك معناسنه‌در بو معنا تخصیص
بعد التعمیم در یقال ردء الحایط اذا دعمه ودواب ومواشینك آب وعلفنه وسائر خدمت وتیمارینه کوزل تقید ورعایت
واهتمام ایلمك معناسنه‌درکه مدار قوتلریدر یقال ردء الابل ای احسن القیام علیها وطاش آتمق معناسنه‌در یقال

ردأه بحجر اذا رماه به الارداء همزه‌نك کسریله دیوار مقوله‌سی بنایه طیاق وپایندان ودستك نصب ایلمك معناسنه‌در
یقال اردأ الحایط اذا دعمه وامداد واعانت ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای اعانه وزیاده قلمق معناسنه‌در یقال اردأه
علی مائة ای زاده علیها وپرده‌یی صالیورمك معناسنه‌در یقال اردأ الستر ای ارخاه وتسکین ایلمك معناسنه‌در
یقال اردأه اذا اسکنه وبرنسنه‌یی کوتو وفاسد وکثر ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای افسده وبرنسنه‌یی حالی اوزره
ابقا وتقریر ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای اقرّه یعنی علی ماکان علیه وبرکثر وزدیء وفاسد ایش ایشلمك علی قول
اولمقوله برامر فاسده اوغرامق معناسنه‌در یقال اردأ الرجل اذا فعل فعلا ردیئا واصابه الرداءة کراهه وزننده
کوتو وکثر وفاسد اولمق معناسنه‌در یقال ردؤ الشیء رداءة من الباب الخامس اذا فسد الردیء امیر وزننده کوتو
وفاسد وکثر نسنه‌یه دینور که ایو مقابلیدر جمعی ارداء کلور همزتیله افعلاء وزننده الرزء رانك ضمی وزای
معجمه‌نك سکونیله برکسه‌نك مالندن برنسنه‌یه اصابت ایلمك یعنی آنك برمقدار مالنه نائل اولمق وجهیله نقصان
ایرشدرمك معناسنه‌درکه اصل مادّه نقص معناسنه موضوعدر یقال رزأه ماله ورزئه رزءا من الباب الثالث والرابع
اذا اصاب منه شیئا یعنی نقصه وبرکسه‌نك خیر ومنفعتنه نائل اولمق معناسنه‌در یقال رزأه رزءا اذا اصاب منه خیرا
واکسلتمك نقص معناسنه‌درکه حقیقت معنادر یقال رزء الشیء رزءا من الباب الثالث اذا نقصه وتقول ماررئته رزءا
من الباب الرابع ای ما نقصته ورزء ماتم ومصیبت معناسنه اسم اولور جمعی ارزاء کلور قفل واقفال کبی المرزئة
میمك فتحی وزانك کسریله مصدردر برکسه‌نك خیر ومنفعتنه اوغرامق معناسنه یقال رزأه رزءا کما ذکر ومرزئة
اذا اصاب منه خیرا ومرزئة اسم اولور مصیبت معناسنه الرزیئة خطیئه وزننده بودخی مصیبت معناسنه‌در جمعی
رزایا کلور برایا وزننده یقال اصابه رزء ومرزئة ورزیئة ای مصیبة الارتزاء افتعال وزننده بودخی برکسه‌نك برمقدار
مالنه نائل اولمغله یاخود سائر وجهله اکا اولقدر جه‌زیان ایرشدرمك معناسنه‌در یقال ارتزأه ماله بمعنی رزأه واکسلمك
معناسنه‌در یقال ارتزأ الشیء اذا انتقص المرزؤن معظمون وزننده مرزء کلمه‌سندن جمعدر کرماء وجوانمردانه
اطلاق اولنور که مالرندن خلق همیشه خیر کوروب انتفاع ایدر اوله‌لر وشول قومه اطلاق اولنور که خیار
واعزه‌لری وفات ایلمکله مصیبت دیده اوله‌لر جوهری کلمهٔ مزبوره‌یی کندی دست خطی اولان نسخه‌ده مخففا ثبت
ایلمکله وهم ایلمشدر الرشأ رانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رشأ المرأة رشأ من الباب
الثالث اذا جامعها وآهو طوغورمق معناسنه‌در یقال رشأت الظبیة اذا ولدت الرشأ فتحتینله شول آهو
یاوریسنه دینورکه هنوز قوتلنوب اناسیله یوریمکه بشلیه جمعی ارشاء کلور ورشأ برنوع شجر اسمیدرکه قدّی قامت
انساندن بلند وبپراغی کنه‌ویر اغنه شبیه اولور وبرنوع نبات آدیدرکه قرنوه‌یه شبیه اولور وقرنوه هرنوه‌درکه قلمبك
نباتیدر الرطأ رانك فتحی وطانك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رطأ المرأة رطأ من الباب الثالث اذا جامعها
وچفرمق وجهیله دفع طبیعی ایلمك معناسنه‌در یقال رطأ بسلحه اذا رمی به الرطأ فتحتینله حمق وبلاهت معناسنه‌در
یقال به رطأ ای حمق الرطیء امیر وزننده بون واحمق کسیه دینور جمعی رطاء کلور کرام وزننده مؤنثنده رطیئه
دینور ورطاء دینور حمراء وزننده الارطاء همزه‌نك کسریله قیز جماعه صلاحیت کرته سنه بالغه اولمق
معناسنه‌در یقال ارطأت الجاریة اذا بلغت ان تجامع الاسترطاء احمق اولمق معناسنه‌در یقال استرطأ الرجل
اذا صار رطیئا الرفأ رانك فتحی وفانك سکونیله کمی‌یی کناره یناشدرمق معناسنه‌در یقال رفأ السفینة رفأ
من الباب الثالث اذا ادناها من الشط وجامه‌نك یرتق وسوکوك یرنی بری برینه یمایوب دیکمك یااورمك وجهیله
قاوشدروب بتشدرمك معناسنه‌در یقال رفأ الثوب اذا لأم خرقه وضمّ بعضه الی بعض ومضطرب یااندیشه‌ناك
اولان کسه‌یی تسلیت یارفق وسهولت معامله سیله ساکن ومطمئن ایلمك معناسنه مستعملدر یقال رفأ الرجل
اذا سکنه ای امّنه واخذه بالسکون والطمانینة وبرنسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال رفأ بینهم ای اصلح المرفأ
مقعد وزننده اسم مکاندر کارده کمی قرار ایلیه‌جك موضعه دینورکه اسکله تعبیر اولنور میمك ضمیله‌ده جائزدر
المرفأ شدّاد وزننده یامه یامیجی واورویجی ویینه‌جی مقوله‌سنه دینور الارفاء همزه‌نك کسریله برجانبه میل ایلمك
معناسنه‌در یقال ارفأ الرجل اذا جنح وصاح وصقال طرامق معناسنه‌در یقال ارفأ الرجل اذا امتشط وبرنسنه‌یه
یقلشوب چاتمق معناسنه‌در یقال ارفأ الیه اذا دنی وبرنسنه‌یی برنسنه‌یه یاقلشدروب چاتدرمق معناسنه‌در یقال
ارفأ الیه ای ادناه وبرکسیه حرمت ورعایتله معامله ایلمك معناسنه‌درکرك بیع وشراده وکرك سائر خصوصده
اولسون یقال ارفأه ای حاباه ومدارا ایلمك معناسنه‌در یقال ارفأه ای داراه وصغنمق معناسنه‌در یقال ارفأ الیه
ای لجأ المرافاة مفاعله وزننده بودخی محاباة ومداراة معنالرینه‌در یقال رافأه ای حاباه وداراه الترافؤ تفاعل

وزننده قوم بكدل و يكجهت اولمق معناسنه در يقال ترافأ القوم اذا توافقوا وتواطئوا يعنى حتى صارت يدهم واحدة الرفأ رانك كسريله دوزنلك وبارشقلق حالتنه دينوركه برى بريله موافقت وحسن امتزاج والتيام ومعاشرتدن عبارتدر فى الاصل عربلر تأهل ايدن كمسيه بو نكله دعا ايدرلر ايدى كما سيذكر يقال بينهما رفاء اى التيام واتفاق الترفئة تفعله وزننده والترفئ تفعيل وزننده تزوج ايلين كمسيه تهنيت معرضنده بالرفاء والبنين ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال رفأه ترفئة وترفيئا اذا قال له بالرفأ والبنين اى بالالتيام وجمع الشمل يعنى بينكزده حسن زندكانى والفت ونما وبركت اولوب خير جمعيت واولاد وانساله موفق اوله سز شارح ديركه بو عبارتله دعا سنت جاهليه دن اولمغله نهى اولنوب بونك بدلى بارك الله لك وبارك الله عليك وجمع بينكما فى خير عبارتيله دعا اولنمق ضمننده امر نبوى صادر اولمشدر انتهى اليرفئ يلمعى وزننده شول كمسه دركه شدت خوفدن يوركى يرندن قوپمش اوله منتزع القلب معناسنه وقيون چوبانه دينور وپك اوركك دوه قوشنه دينور وقاچاغان اوركك آهويه دينور ويرفئ بر عبد اسود اسميدر يرفأ يمنع وزننده فاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك بندهٔ آزادكرده لرى اسميدر الرقأ رانك فتحى وقافك سكونيله والرقوء قعود وزننده سيلان ايدن كوز ياشى وقان مقوله سى كسيلوب ديكلمك معناسنه در يقال رقأ الدمع رقأ ورقوءا من الباب الثالث اذا جف وسكن وبدنده طمر يوقارى قالقوب ظهوره كلمك معناسنه در يقال رقأ العرق اذا ارتفع ورقأ برنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال رقأ بينهم رقأ اذا افسد واصلاح ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال رقأ بينهم اذا اصلح ويوقارى چقمق معناسنه در پس پايه اولان رقى كلمه سنده لغت اولور يقال رقأ فى الدرجة اذا صعد المرقأة ميمك فتحيله وكسريله ده لغتدر درجه ونردبانه دينور لكن ميمك فتحيله اسم مكان اولوب وكسريله اسم آلتدر الارقاء همزه نك كسريله آقان كوز ياشى وقانى ساكن قلمق معناسنه در يقال ارقأ الله تعالى دمعه اى سكنه وبدنده طمرى شيشروب يوقارى قالدرمق معناسنه در يقال ارقأت العرق اى رفعته الرقوء صبور وزننده شول نسنه دركه قان ساكن اولمق ايچون اوزرينه وضع اولنور كرك دارو وكرك سائر نسنه اولسون سمور طرنغى وقان طاشى وقنطريون كبى وماسوره ايله برونه چريش اوفلمك دخى برون قانى مسكندر ومنه قول اكثم بن صيفى لاتسبوا الابل فان فيها رقوء الدم اى تعطى فى الديات فتحقن الدماء اكثم مرقوم حكماء عربدندر صحبتى مختلفدر طئ قبيله سنه تحرير ايلديكى وصيتنامه ده كلام مزبورى دخى درج وتسطير ايلمشدر يعنى سزلر دوه قسمنه چشم حقارتله باقوب سب وآزار ودشنام ايلمكز زيرا آنلر قصاصه بدل اولان ديت ايچون اعطا اولنمغله دم اقتصاصك حفظ وسكوننه وسيله اولورلر زيرا اصل ديت بوز دوه در جوهرى وهمنه مبنى كلام مرقومى حديث ظن ايلمكله وفى الحديث عنوانيله ثبت ايلمشدر شارح ديركه نهايه ده كذلك عنوان مذكور ايله مرسومدر وفصيح شرحنده كلام مزبور قيس بن عاصم المنقرى يه مسند اولوب اول ايسه اصحابدن اولمغله جوهرى غير واهمدر الرمأ رانك فتحى وميمك سكونيله والرموء قعود وزننده بر يرده مكث واقامت ايلمك معناسنه در يقال رمأ الرجل رمأ ورموءا من الباب الثالث اذا اقام وزياده اولمق معناسنه در يقال رمأ الشئ على مائة اى زاد عليها وبر خبرى ظن وكمان وجهيله فهم وادراك ايلمك معناسنه دركه حقيقتى كما هى يقين كرده اولميوب خبر واحد كبى ياخود بعض اماراته على وجه الظن ادراك ايليه يقال رمأ الخبر اذا ظنه بلا حقيقة شارح وحققه نسخه لرينى تخطئه ايلمشدر جميع امهاتده ظنه بلا حقيقة عنوانيله مرسومدر الارماء همزه نك كسريله آرتمق زياده معناسنه در يقال ارمأ الشئ على مائة اذا زاد عليها ساويك يقين اولمق معناسنه در يقال ارمأ اليه اذا دنا المرمآت معظمات وزننده لغو وبيهوده وباطل اولان اخباره دينور يقال مرمآت الاخبار اى اباطيلها الرنأ رانك فتحى ونونك سكونيله باقمق نظر معناسنه در يقال رنأ اليه رنأ من الباب الثالث اذا نظر وآغر آغر اوبالنه رق يورمك معناسنه در يقال جاء يرنأ فى مشيته اى يتثاقل بو معنا بالكز اصمعيدن منقول اولمغله مصنف وجاء عنوانيله نزاكت وايهام ايلمشدر اليرنأ يانك ضميله معتل بابنده مرسوم ومبيندر الرهيأة ياى تحتيه ايله دحرجه وزننده سست وضعف وعجز وتوانى معناسنه دركه سلپوكلك وكوشكلك تعبير اولنور يقال به رهيأة اى ضعف وتوان ويوك دنكلرينك بريسنى ديكرندن آغر ايلمك معناسنه در يقال رهيأ الحمل اذا جعل احد العدلين اثقل من الاخر وضعف ومحنتدن ياخود پك پيرلكدن ناشى كوز ايچرو باتوب چقورلنمق معناسنه در يقال رهيأت عيناه اذا اغرورقت جهدا اوكبرا وبر خصوصده رأى وتدبيرى شك وتردد ياخود احتماله محكم واستوار ايلميوب تخليط وافساد ايلمك معناسنه در يقال رهيأ رأيه اذا افسده ولا يحكمه وطواره يوكى كوشك يوكليوب شريدلرنى پك چكوب ايوجه بند ايلمامك معناسنه درشويله كه بر طرفه طوغرى اكيلوب دوشمك اوزره اوله يقال رهيأ الحمل اذا احله فلا يشده وبلوديغمور ياغدرمغه مستعد ومتهيئ اولمق معناسنه در يقال رهيأت السحابة اذا تهيئت للمطر

الزهيوء تدحرج وزننده برى اوته حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال زهيأ الشئ اذا اضطرب وتحرك ونهال تازه كبى خرام وميلان ايده رك يورمك معناسنه در يقال زهيأ فى مشيته اذا تكفاء وسحاب يغمور ياغدرمغه حاضر ودركار اولمق معناسنه در يقال زهيأ السحاب اذا تهيأ للمطر وبر كسه برايشه قصد ايلمشيكن هنوز ابتلمكى مريد اولديغى حالده اقدام ايلميوب حيرت وتردد اوزره اويلجه طورمق معناسنه در يقال زهيأ فى امره اذا هم به ثم امسك عنه وهو يريد فعله الترويئة فعل مهموزى معتله الحاقله تفعله وزننده والترويئ قياس اوزره تفعيل وزننده بر خصوصده يا بر جوابده عجله ايلميوب عاقبتنى ملاحظه ايله اعمال فكر وانديشه ايلمك معناسنه در يقال روى فى الامر ترويئة وترويئا اذا نظر فيه وتعقبه ولم يعجل بجواب الرويئة جليه وزننده آندن اسمدر فكر ونظر وتدبر معناسنه در شارح ديركه قياس اولان همزه ايله رويئه اولمقدر لكن عربلر تشديد ايله استعمال ايلديلر يقال ليس له روية فى الامر اى نظر وتعقب الراء برشجر آديدر مفردى راءه در هايله شجر مرقوم مغيلان نوعندندر غار ثور قپوسنده نابت اولمشدر وراء زبد البحر اسميدر كه دكز كوپكى ديدكلرى نسنه در اد ويه جمله سندندر الارواء همزه نك كسريله بريرده راء ديدكلرى شجر مزبور چوق اولمق معناسنه در يقال اروأ المكان اذا كثر به الراء التريئة تكمله وزننده بركسه نك يا برحيوانك بوغازنى قيصوب بوغمق اوزره اولان ايپنى كوشتمك معناسنه در يقال ربأه تريئة اذا فسح عن خناقه وتروئة لفظنده لغتدر كه برايشك صوكنى صايوب فكر وانديشه ايلمك معناسنه در يقال ربأ فى الامر بمعنى روأ المراياة مفاعله وزننده صقنمق اتقا معناسنه در يقال راياه مراياة اى اتقاه راء خاف وزننده رأى كلمه سنده لغتدر كه كوردى معناسنه در يقال راءه اى رآه شارحك بيانته كوره بو مقلوب اولمغله متصرف اولمز يعنى مصدرى وسائر صيغه لرى وارد دكلدر الرئ رانك كسرى وهمزه ايله ريح وزننده آندن اسمدر رؤيت وديدار معناسنه در فصل الزاى الزأزأة زلزله وزننده قورقتمق تخويف معناسنه در يقال زأزأه اى خوفه ودوه قوشى باشنى وقويرغنى يوقارى طوتارق سرعتله يورمك معناسنه در يقال زأزأ الظليم اذا مشى مسرعا رافعا قطريه رأسه وذنبه وقطر قافك ضميله برنسنه نك اوجنه دينوركه بورادن ايكى قطردن مراد رأس ايله ذنبيدر وزأزأه برنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال زأزأ الشئ اذا حركه التزأزؤ تزلزل وزننده صارصلمق وارغلنمق معناسنه در يقال تزأزأ الشئ اذا تزعزع وبرنسنه دن قورقمغله سينوب كوچلمك معناسنه در يقال تزأزأ منه اذا تصاغر له فرقا بو راده تصاغر تحقر وتذلل معناسنه ده اولور وقورقمق معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا خاف وكزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا اختبأ وچرچى يورويشى كبى بالنرنى بحريكله چالقنه رق يورمك معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا مشى محركا اعطافه كهيئة القصار الزوازئة علابطه وزننده والزوزئة علبطه وزننده شول بيوك قزغانه دينوركه ايچنه بر بوغاز لنمش دوه صغار اوله يقال قدر زوازئة وزوزئة اى عظيمة تضم الجزور جوهرى وهمنه مبنى بو ماده يى معتل بابنده ذكر ايلمشدر شارح ديركه جوهرى بو بابده اصمعى يه تابع اولمغله وهمدن مصوندر الزبأة زانك فتحى وبانك سكونيله غضب معناسنه دركه غضبدن بناء مره در الزكأ زانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال زكأه زكأ من الباب الثالث اذا ضربه وبر كسيه اقچه صايوب ويرمك معناسنه در على قول تعجيل نقد ايلمك معناسنه در يقال زكأه الفا اذا نقده اوعجل نقده وبر كسيه التجا واستناد ايلمك معناسنه در يقال زكأ اليه اذا لجأ واستند وجماع ايلمك معناسنه در يقال زكأ جاريته اى جامعها وناقه ياوريسنى طوغوردقده اياقلرى دينه القا ايلمك معناسنه در يقال زكأت الناقة بولدها اذا رمته عند رجلها يعنى عند الطلق الزكأ زانك ضميله صرد وزننده والزكأة همزه وزننده وزكأ النقد غراب وزننده واضافتله شول كمسه دركه ثروت ويساره مالك اولمغله دائما اقچه سى حاضر وموجود اولديغندن لدى الاقتضا تأخير ايلميوب درساعت نقد واعطا ايدر اوله يقال رجل زكأ وزكأة وزكاء النقد اى موسر عاجل النقد الازدكاء افتعال وزننده بركسه دن حق مطلوبنى آلمق معناسنه در يقال ازدكأ منه حقه اذا اخذه الزنأ زانك فتحى ونونك سكونيله والزنوء قعود وزننده صغنمق معناسنه در يقال زنأ اليه زنأ وزنوءا من الباب الثالث اذا لجأ وطاغه چقمق معناسنه در يقال زنأ فى الجبل اذا صعد وكولكه چكيلوب قصالمق معناسنه در يقال زنأ الظل اذا قلص ودنا بعضه من بعض وبرنسنه يه پك ياقلشوب چاتمق معناسنه در يقال زنأ اليه اذا دنا وشين وشادمان اولمق معناسنه در يقال زنأ الرجل اذا طرب وسرعت ايلمك معناسنه در يقال زنأ اذا اسرع ويره ياپشمق معناسنه در يقال زنأ اذا لزق بالارض وبوغمق معناسنه در يقال زنأه اذا خنقه ومثانه ده بولى حبس ايلمك معناسنه در يقال زنأ بوله اذا احتقن امهات سائره ده حقنه عنوانيله مفسردر الازناء همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در يقال ازنأه الى الامر اى الجأه ويوقارى چقارمق معناسنه در يقال ازنأه اى صعده وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال ازنأ بوله اى حقنه الزناء سحاب

وزنده كوده سى ديو شورملى طوباج بودوره دينور وا كثرى بولنى حبس ايدن كشى يه دينور وبرموضع آديدر الزنى امير
وزنده كوجك صوطلومنه دينور الترنئة تفعله وزنده تضييق ايلمك معناسنه در يقال زنأ عليه ترنئة اذا ضيق
الزوء زانك فتحى وواوك سكونيله موت سببيله حادث اولان حادثه يه دينور بالنفس هلاك كبى ومثلا بركسه نك پدرى وفات
ايلمكله دوچار اولديغى فلاكت ومحنت كبى وزوء مصدر اولور بركسه يى حوادث زمان منقلب الحال ايلمك معناسنه
يقال زاء الدهر به زوءا اذا انقلب به ابو عمرو ديديكه بو كلمه يه يعنى معناى مزبوره كلديكنه ظفرياب اولديغمده بغايت
مسرور اولدم زيرا بعض اشعارده ماده واقع اولوب معناسى اكثر لغويين ومفلقين عندنده خفى ومشتبه ايدى فصل
السين السأسأة زلزله وزنده والسأساء سلسال وزنده اشك قسمنى كتمكدن زجر ومنع ايلمك ياخود صو ايچمكه چاغرمق
ياخود بو ربعكده اشوب سرعت ايلمك ايچون آزار ايلمك معناسنه در كه عربلر بو محلده سأ ديرلر كه صوت آزاردن
حكايه در تركيده چوش وچو ايله تعبير ايدرلر يقال سأسأ بالحمار سأسأة وسأساء اذا زجره ليحتبس اودعاه ليشرب
او يمضى قال الشارح ومنه المثل لا حا ولا سا اى لم يأمر ولم ينه التسأسؤ تزلزل وزنده برنسنه قارش مورش شوريده
ومختلف اولمق معناسنه در يقال تسأسأت الامور اذا اختلفت السبأ سينك فتحى وبانك سكونيله والسباء كتاب
وزنده والمسبأ ميمك وبانك فتحيله خمر اشترا ايلمك معناسنه در يقال سبأ الخمر سبأ وسباء ومسبأ من الباب الثالث
اذا اشتراها اساسده همان شرب ايچون اشترايه تخصيص اولنمشدر اكر تجارت ايچون اشترا ايدر ايسه بلا همز سبى الخمر
دينور انتهى وسبأ مطلقا برنسنه يى آتشه ياقمق معناسنه در يقال سبأ الجلد اى احرقه وبركسه يى دكنكله يا قمچى ايله
دوكمك معناسنه در يقال سبأه اى جلده ودرى وقبوق مقوله سنى يوزوب صويمق معناسنه در يقال سبأ الجلد
اذا اسلخه ومصافحه ايلمك معناسنه در كه اسلشمك ايچون بركسه ايله ال طوتشمقدن عبارتدر يقال سبأ الرجل اذا صافحه
وآتش درى يه تأثير ايلمكله تغيير ايلمك معناسنه در كه كويندرمك تعبير اولنور يقال سبأت النار الجلد اذا الذعته وغيرته
الاستباء افتعال وزنده بو دخى خمر اشترا ايلمك معناسنه در يقال استبأ الخمر اذا اشتراها السباء عطار وزنده
شراب صتان كمسيه دينور ميفروش معناسنه كه ميخانه جى تعبير اولنور يقال هو سباء اى بياع الخمر سبأ جبل
وزنده حى اراده سيله صرفى وبلده اعتباريله منع صرفى جائزدر يمنده بلقيس جنابلرينك شهر يدر سلفده بغايت
آبادان وجميع ارضى باغ وخيابان ايدى وسبأ عبد شمس بن يشجب بن يعرب بن قحطان نام كمسنه نك لقبيدر
جملهٔ قبائل يمنى جامع يعنى جمله سى اكا منسوب وآندن منشعب ومتفرع اولمشلردر ومنه المثل تفرقوا ايدى سبا
وايادى سبا اى تبددوا بوراده سبا كلمه سى سكون اوزره مبنى اوله رق تكلم اولنور سباء لفظندن مخفف دكلدر بلكه
سكونى همزه دن بدلدر مثل مزبور برجمعيتك پريشان وتارمار اولمسنده ضرب اولنور ايدى كلمه سى يد لفظندن
جمعدر وايادى جمع الجمعدر يد طريق معناسنه در ياخود نعمت معناسنه در بعد الاضافه خمسة عشر كبى اسم واحد
حكمنده اولمشدر مرويدر كه شهر مزبورده كه مأرب دخى ديرلر شخص مرقوم ساكن اولديغندن اسميله مسمى اولمشدر
اون نفر اولادى وار ايدى كه بونلردر ازد كنده مذحج حميرا شعرون انمار بونلر يمنده ساكن اولوب عامله غسان
لخم جذام بونلر شامه نقل ايلديلر وبونلرك هر برى برقبيله پدرلريدر سيل العرم بونلره ارسال اولنمشدر اجمالا
بيانى بودر كه اطراف بوادى وجبالدن خطهٔ مرقومه يه دمبدم سيل عظيم ظهور ايتمكله تخريب عمرانات ايتمكين
مزبور سبا كه ملك مأرب ايدى همت كثيره ايله حديد وحجردن ما بين الجبلين برسد سديد بنا ايدوب وقت حاجتده
مزروعاتلرين اسقا ايچون بعضها فوق بعض نيچه مخارق ومقدار معلومدن افزون سيل ظهور ايلدكده اطراف
ارضه صرف ايچون نيچه ميازيب دخى ترتيب ايلمشيدى اولادندن عمرو مزيقيا كه كمال كبر ونخوتندن ناشى بردخى
اعاده ياخود آحاد ناسدن بريسى اكنسا ايلمسون ايچون هر روز وشب كيديكى لباسى مزق ايلمكله مزيقيا ايله ملقب
اولمشيدى جالس مسند حكومت اولدقده بركاهنه دن سد مزبورك انهداميله مدينهٔ مأربك خراب اوله جغنى
استماع ايلمكله علامتندن سؤال ايلدى كاهنه دخى سدك دبنده جرذان ديدكلرى فاره رؤيت اولنورسه سدك
خراب اوله جغى زمان متقرب اولور ديدى بركون مزيقيا اطراف سد مرقومده برجرذان عظيم كورديكى اللريله
زمينى حفر وتقليب صخر ايدر مزيقيا متحير اولوب كاهنه يى تصديق ايلدى من بعد نقل وجلايه عزم ايدوب قبائل
ازد ايله ارتحال ايلدى كنديدن صكره اوغلى ثعلبه لابس خلعت امارت اولوب آنك زماننده قبائل سبانك بالجمله
شيرازهٔ جمعيتلرى پريشان اولمغله ازد قبيله سى عمانه وخزاعه بطن مره اوس وخزرج يثربه آل جفنه شامه آل جذيمه
عراقه نقل وتفرق ايلمريله حاللرى مضرب مثل مزبور اولمشدر واهل مأرب پيغمبرلرينى تكذيب ايدوب آفتابه
پرستش ايتمريله ارسال الهيله سيل العرم ظهور ايدوب سد مزبورى هدم ومدينهٔ مزبورى غرقاب فنا ايلمشدر

حكايه

وسبأ عبد الله نام كمسنه نك پدرى اسميدر كه غلاة شيعه دن سبائيه طائفه سى اكا منسوبدر السباء كتاب وزنده
والسبيئة خطيئه وزنده سبى يه دينور خمر معناسنه تركيده سو بيه ديدكلرى بوندن مأخوذ ومحرف ظن اولنور
لكن نهايه ده سوبياء سينك ضميله بركونه نبيذدر كه حنطه دن اتخاذ اولنور اكثرى اهل مصر استعمال ايدرلر ديو
مرسوم اولمغله لغت مخصوصه اولمش اولور الاسباء همزه نك كسريله تواضع وسرفرو قلمق معناسنه در يقال
اسبأ فلان لامر الله تعالى اذا اخبت اى خضع ويقال اسبأ على الشئ اذا اخبت يعنى انخضع له قلبه المسبأ
مقعد وزنده يوله دينور طريق معناسنه السبئ امير وزنده صويلوب چقان درى يه دينور سبئ الحية يلانك
صويلان دريسيدر كه يلان قاوى تعبير اولنور السباة غرفه وزنده سفر بعيد معناسنه در يقال تريد سباة اى
سفرا بعيدا المسبنتأ باى موحده ونون وتاى فوقيه ايله مقصورا ومهموزا مستكره وزنده يك سو بو باشلى كمسيه
دينور مؤلف من يكون رأسه طويلا كالكوخ عبارتيله تفسير ايلمشدر كوخ ديديكى اكراد وتراكمه يه مخصوص
برخانه در كه سازلقدن تپه سى اوركوج شكلنده ومخروطى اولور بينلرنده هوغ تعبير ايدرلر يقال رجل مسبنتأ
وهو من يكون رأسه طويلا كالكوخ السخأ سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله تنجره آلتنده آتش ايشليه جك
يول ايتمك معناسنه در يقال سخأ النار سخأ من الباب الثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر تنه كه سخو دخى
بو معنايه در كه معتلدر السندأو جردحل وزنده والسندأوه هايله جست وخفيف وچالاك آدمه دينور وجرأت
واقدام صاحبى كشى يه دينور وقصير القامه كمسيه دينور وبصى باشلو خرده جثه لو جوره كمسيه دينور وعظيم الرأس
كمسيه دينور وديشى قورده دينور ذئبه معناسنه جمعى سندأوون كلور بونك وزنى فنعلودر فانك كسريله السرء
سينك فتحى ورانك سكونيله والسرأة هايله چكركه يمورطه سنه وبالق يمورطه سنه دينور سينك كسريله ده لغتدر
على قول اصح اولان مكسورا ولمقدر السروء صبور وزنده يمورطليان چكركه يه وبالغه دينور يقال جرادة سروء
اى بيوض جمعى سرء كلور كتب وزنده وسرء كلور ركع وزنده واشبو وزن اخيرنادردر زيرا فعول فعل اوزره جمع
تكسير ايله جمعلنمز مؤلف سمكه لفظندن اكتفا ايلمشدر السرء سينك فتحى ورانك سكونيله چكركه وبالق يمورطلمق
معناسنه در يقال سرأت الجرادة والسمكة سرءا من الباب الثالث اذا باضت وخاتونك اولادى چوق اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال سرأت المرأة اذا كثر اولادها التسرئة تفعله وزنده بو دخى اول معناده در يقال
سرأت المرأة والجرادة بمعنى سرأت الاسراء همزه نك كسريله چكركه نك يمورطلمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در
يقال اسرأت الجرادة اى حان ان تبيض المسروءة مسروده وزنده چكركه سى چوق يره دينور يقال ارض
مسروءة اى كثيرة الجراد السطأ سينك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال سطأ المرأة سطأ
من الباب الثالث اذا جامعها السلأ سينك فتحى ولامك سكونيله كره ياغنى اريدوب صزدرمق معناسنه در يقال
سلأ السمن سلأ من الباب الثالث اذا طبخه وعالجه وصوصم وكتنه مقوله سى دانه يى صقوب ياغنى چقرمق
معناسنه در يقال سلأ السمسم اى عصره فاستخرج دهنه واورمق معناسنه در يقال سلأه اى ضربه واچى يى
تأخير ايلميوب همان عجله صايوب ويرمك معناسنه در يقال سلأ كذا درهما اى عجل نقده وخرما اغاجنك تيكنلرينى
قوپاروب آريتمغله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال سلأ الجذع اذا نزع سلاءه الاستلاء افتعال وزنده بو دخى كره
ياغنى اريدوب صزدرمق معناسنه در يقال استلأ السمن بمعنى سلأه السلاء كتاب وزنده معناى مزبوردن اسمدر
صزدرلمش صافى ياغه دينور جمعى اسلئه كلور افعله وزنده السلاء قراء وزنده خرما تيكنه دينور شوك النخل
معناسنه وبرنوع قوش آديدر وبرنوع اوق ومزراق تمرنه دينور كه خرما تيكنى شكلنده سيورى اولور الاستلطاء
استلقاء وزنده برنسنه يه باقمق ايچون يوقاريسنه ياخواله سنه چقمق معناسنه در يقال استلطأ الرجل اى ارتفع
الى الشئ ينظر اليه السوء سينك فتحيله والسواء سحاب وزنده والسواءة سحابه وزنده والسوايه عبايه وزنده كه
همزه يايه مبدله در والسوائية علانيه وزنده والمساءة ميمك فتحيله والمسائية بونك اصلى مساوئه اولمغله مقلوبدر
والمسايه والمساء والمسائية تشديد ايله بركمسيه خوشلنميوب منفعل وغمكين اوله جق ايش ايتمك معناسنه در كه
كدلك وكوتولك ايلمك تعبير اولنور يقال ساءه يسوءه سوءا وسواءا وسواءة وسوايه وسوائية ومساءة
ومسائية ومسايه ومساء ومسائية اذا فعل به ما يكره السوء سينك ضميله اسمدر كوتولك وبدلك ديمكدر
مؤلفك بصائرده بيانه كوره سوء ماده سى مطلقا انسانى مغموم ومنفعل وغصه ناك ايدن شيئه دينور كرك امور
دنيويه واخرويه دن وكرك احوال نفسيه وبدنيه دن وكرك احوال خارجه دن اولسون فوات مال وفقدان حميم
وصديق كبى بعده بر مناسبتله معناى مخصوصلرده استعمال اولندى وسينك فتحيله وضميله فرق اولندى

ازجمله سينك ضميله آفات وعارضه لرده وفتحيله شرّ وشورده استعمال ايلديلر انتهى وسوء سينك ضميله برص
علتنه اطلاق اولنور وهر آفت وعارضه يه اطلاق اولنور عطف العام على الخاص قبيلندندر وضعف بصر
علتنه دينور وآتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ثم كان عاقبة الذين اساؤا السوء في قرأة اى من ضمّ السين
اى عاقبة الذين اشركوا النار آيت مرقومه ده قرأت مشهوره سوءى عنوانيله دركه بشرى وزننده در
كما سيذكر السوء سينك فتحيله مصدر درنته كه ذكر اولندى ويقال هذا رجل سوء ورجل السوء بالفتح والاضافة
فيهما يعنى بو بربدكار وبدمنش وبيك شر بركسه دركه مقتضاى جبلتى اوزره دائما كنديدن شرّ واسأت صدور ايدر
شارح دير كه نعت اوله رق الرجل السوء ديمك جائز دكلدر لكن مصباحده تجويز اولنمشدر مبالغة وصف بالمصدر
اولور يقال الرجل السوء والعمل السوء على النعت انتهى ولا خير فى قول السوء قولنده فتح وضمله ده جائزدر فتح
صورتنده لاخير فى كلام قبيح ديمك اولور وضمه صورتنده لاخير فى ان تقول سوءا ديمك اولور كه حاصلى لاتقل
سوءا ديمكدر وعليهم دائرة السوء الاية كريمه سى سينك فتحى وضميله ده قرأت اولنمشدر فتحه كوره هزيمت
وشرّ و بلا وضمه يه كوره ردئ وفساد ايله تفسير اولنمشدر مترجم دير كه كشافده بو وجهله مرسومدر كه آيت
مرقومه جهتيله قرأت اولندى قالديكه مفتوحه ايله مضمومه بيننده فرق كره وكره وضعف وضعف كبيدر كه
مفتوحى مصدر ومضمومى اسمدر ياخود ايكيسيده فى الاصل مصدرلر درنهايت مفتوحه نك ذمّى مراد اولان
شيئه اضافتى غالب اولوب ومضمومه شر مجراسنه كه خيرك نقيضيدر جارى اولمشدر فيقال ارادبه السوء واراد به
الخير بو جهتدن ظنّ السوء عبارتنده ظنّ مذموم اولمغله مفتوح اولان سوء كلمه سنه مضاف اولوب ودائره محموده
اولديغندن انجق تأويل مزبور اوزره مضاف اولمق احقّ واحرادر كذلك امطرت مطر السوء الاية كريمه سى
وجهيله قرأت اولنمشدر عند البعض مضموم ضرر وسوء حال ومفتوح فساد وردئ معنالرنه در الاستياء
افتعال وزننده سوء ومساءه نك مطاوعيدر بركسه نك بدوناسزا معامله سندن متأثر وغمناك اولمق معناسنه در يقال
ساءه فاستاء السوءى بشرى وزننده كملك وكوتولك معناسنه دركه حسنى نقيضيدر ومنه يقال فلان يحبط الحسنى
بالسوءى اى بضدّه وآتشه اطلاق اولنور الاساءة همزه نك كسريله برنسنه يى كوتو وفاسد ايلمك معناسنه در
يقال اساءه اساءة اى افسده وبركسه يه كملك وكوتولك ايلمك معناسنه در يقال اساء اليه ضدّ احسن السوءة سينك
فتحيله فرج معناسنه دركه نظر اولنمسى حرام اولان عضودر اوديرى تعبير اولنور نامه آچلمسى صاحبنى منفعل
ايلديكيچون يقال كشف سوءته اى فرجه وعورته وفاحشه معناسنه دركه فاحش كلمه دن وفاحش عمل وفعله دن
عبارتدر وبرامزخوى خلت قبيحه معناسنه در السوءى عطشى وزننده كذلك خصلت قبيحه معناسنه در
السيئة سينك فتحى وياى مشدده نك كسريله خطيئه معناسنه دركه فعلهٔ قبيحه در يقال اتى بالسيئة اى ضدّ
الحسنة وهى الخطيئة شارح دير كه اصلى سيوئة در واو يا يه قلب اولندقدنصكره ادغام اولنمشدر السواء سحاب
وزننده برنسنه چركين وقبيح اولمق معناسنه در يقال ساء الشئ يسوء سواءا اذا قبح الاسوء احمر وزننده چركين
وقبيح اولان كشى يه دينور مؤنثنده سوآء دينور حمراء وزننده يقال رجل اسوء اى اقبح وامرأة سوآء اى قبيحة كرك
قبحى ظاهرى اولسون وكرك باطنى اولسون كه بدسيرت اولور التسوئة تفعله وزننده والتسوئ تفعيل وزننده
بركسه يى بدفعله نسبتله بوايشى كوتو ايتدك ديو تعييب وتزييف ايلمك معناسنه در يقال سوّء عليه صنيعه تسوئة
وتسوئا اى عابه عليه وقال اسأت بنوسوءه سينك ضميله برجماعتدر سواءه خرافه وزننده اسامئ رجالدندر
المساوى ميمك فتحى وواوك كسريله سوء لفظنك جمعيدر غير قياس اوزره نته كه مقابلى اولان محاسن دخى حسن
كلمه سندن جمعدر وعند البعض ايكيسنك دخى مفردى مسموع دكلدر ياخود مفردى مساءه دركه مسرت
مقابليدر اصلى مسوءه ايدى كه مفعله وزننده در اكابناء جمعنده واورد اولنوب مساوى دينور لكن جمعى مخففا
مستعملدر بعده عيوب ونقايص معناسنه مستعملدر كه محاسن مقابليدر ومنه المثل الخيل تجرى على مساويها يعنى
آت قسمى هرنقدر اوصاب وعيوب صاحبى اولسه لرده كرم ذاتلرى جرى واقدامرينه حامل وسائق اولور مثل
مزبور اصيل وكريم اولان كمسه هرنقدر ضعف حالى وارايسه ده ينه برموجب اصالت ونجابت احتمال مؤنت
واحتماى عهد وذمت ايدر ديجك برده ضرب اولنور السئ سينك فتحى وكسرى وياك سكونيله شول سوده
دينور كه صاغمازدن اقدم ممه نك اوجلرينه كلمش اوله التسيئ تفعيل وزننده ذكر اولنان سودى صاغمق
معناسنه در يقال سيأ الناقة تسيئا اذا حلب سيئها التسيؤ تفعل وزننده ناقه صاغمقسزين سودنى ادرار ايلمك
معناسنه در يقال تسيأت الناقة اذا ارسلت اللبن من غير حلب وبرنسنه مختلف اولمق معناسنه در يقال تسيأت

الامور اذا اختلفت وبركسه نك حقنى بعد الانكار اقرار ايلمك معناسنه در يقال تسيأ فلان بحقى اى اقرّ بعد انكاره
فصـــل الشين المعجمة شأشأ شينلرك فتحى وهمزه لرك سكونيله وشؤشؤ شينلرك ضميله اشك قسمنى
صويه چاغره جق صوتدن حكايه در وقيون وكچى قسمنى كذلك اشك قسمنى اشوب كتمك ياخود سوريه ملتحق
اولمق ايچون سوره جك صوت وآزاردن حكايه در وعند البعض شؤشؤ ضمله قيون وكچى قسمنى يمكه وصو ايچمكه
چاغره جق صوتدن حكايه در الشأشاة زلزله وزننده ذكر اولنديغى اوزره شأشأ ياخود شؤشؤ ديمك معناسنه در
يقال شأشأ الراعى الحمار او الغنم شأشأة اذا قال له شأشأ او شؤشؤ وخرما اغاجى آشى طوتميوب بوش قالمق معناسنه در
يقال شأ شأت النخلة اذا لم تقبل اللقاح الشأشاء سلسال وزننده شيص معناسنه دركه فنا وكمتر خرمايه دينور
واوزون خرما اغاجلرينه دينور التشأشؤ تزلزل وزننده تارمار اولمق معناسنه در يقال تشأشأ القوم اذا تفرقوا
وبر ايش دون وكمتر اولمق معناسنه در يقال تشأشأ امرهم اذا اتضع شأ شينك فتحى وهمزه نك سكونيله مطلقا
طوار قسمنى يوريمك ايچون وبرسمته صاپمقدن منع ايچون زجر وآزار ايليه جك صوتدن حكايه در الشبأة شينك
فتحى وباى موحده نك سكونيله كليد ايچنده اولان انجه دمور چكه دينور كه كليد پرى تعبير اولنور فراشة القفل معناسنه
الشاسئ سين مهمله نك كسريله يك درشت وخشن وسرد وغليظ اولان شيئه دينور يقال شئ شاسئ اى جاسئ
غليظ الشطء شينك فتحى وطانك سكونيله خرما اغاجنك واكينك تازه پاروب چقان فليزلرينه دينور على قول
خاصة اكينك پيراغنه دينور جمعى شطوء كلور شينك وطانك ضميله يقال بدا شطؤه وهو فراخ النخل والزرع
اووراقه ومنه قوله تعالى كزرع اخرج شطأه الاية وشطأ وشطوء قعود وزننده مصدر اولور خرما اغاجى ياخود اكين
تازه فليز چقارمق معناسنه در يقال شطأ الزرع او النخل شطأ وشطوءا من الباب الثالث اذا اخرج الشطوء وشطأ
الشجر اغاجك اطرافندن سوروب چقان فليزلره وفدانلره دينور كه اغاجك قوتنه مانع اولور ديو قطع ايدرلر
اغاجك كللرى تعبير اولنور جمعى اشطاء كلور همزه نك فتحيله وشطء النهر چايك قيسنه وكنارنه دينور يقال قعد
فى شطء النهر اى فى شطه جمعى شطوء كلور وشطأ قيى صره يوريمك معناسنه در يقال شطأ الرجل شطأ اذا مشى
على شطء النهر وطوارك صرتنه پالان اورمق معناسنه در يقال شطأ الناقة اذا شدّ عليها الرحل وجماع ايلمك معناسنه در
يقال شطأ امرأته اذا جامعها وطواره آغر يوك يوكلتمكله بصدرمق معناسنه در يقال شطأ البعير بالحمل اذا اثقله
ويوك كوترمك خصوصنده طيانقان وقوى وتوانا اولمق معناسنه در يقال شطأ الرجل بالحمل اذا قوى عليه وبره راقق
وبانه آتمق معناسنه در يقال شطأت الام به اذا طرحته وقهر ايلمك معناسنه در يقال شطأ فلانا اذا قهره الشاطئ
قيى وكنار معناسنه در يقال شاطئ النهر وشاطئ البحر اى شطه جمعى شواطئ كلور وشطآن كلور ركبان وزننده
الاشطاء همزه نك كسريله شجر ديبلرندن فليز وفدان سوروب چقرمق معناسنه در يقال اشطأ الشجر اذا اخرج
الاشطاء وبركسه نك ولدى يتشوب كندى برابرى آدم اولمق معناسنه در يقال اشطأ الرجل اذا بلغ ولده فصار مثله
التشطئ تكميل وزننده چايك ودره نك صوينى طاشقن اولمغله ايكى طرفندن آقمق معناسنه در يقال شطأ الوادى
تشطيئا اذا سال جانباه الشطيأة رهيأه وزننده ومرادفيدر كه رأى وتدبيرده سست وچولپه وسلپوك اولمق
معناسنه در يقال شطيأ فى رأيه بمعنى رهيأ المشاطأة مفاعله وزننده بركسه ايله قرشو قرشويه قيى صره يوروبشمك
معناسنه دركه بريسى نهرك بركنارنده وديكرى اوبركنارنده يوريمكدن عبارتدر تقول شاطأت فلانا اى مشى كل منا
على شاطئ الشقأ شينك فتحى وقافك سكونيله والشقوء قعود وزننده دوه نك وسائر حيوانك آزو ديشى سوروب
چقمق معناسنه در يقال شقأ نابه شقأ وشقوءا من الباب الثالث اذا طلع وبركسه نك باشنى يارمق على قول باشنك
صاچلرينى طراق ايله طرايوب ايكى طرفه بولوب طاغتمق معناسنه در يقال شقأ رأسه اذا شقه او فرقه يعنى
شعر رأسه بالمشقأ وبركسه نك تپه سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال شقأ فلانا اذا اصاب مشقأه المشقأ منبر
وزننده والمشقاء محراب وزننده والمشقأة مكنسه وزننده طراغه دينور مشط معناسنه نته كه مشق دخى دينور
منبر وزننده كه معتل در ومشقأ مكنسه وزننده مدرأه معناسنه دركه ماشطه آلتلرندن برنسنه دركه نسوانك
صاچنى اصلاح ايدوب وباشلرنى قاشيرلر پنجه طرزنده قاشيق ديدكلرى اوله جقدر المشقئ ميمك فتحيله مفرق
وزننده ومرادفيدر كه باشك تپه سنه دينور يقال ضرب مشقأه اى مفرقه الشكأ شينك فتحى وكافك سكونيله
شقأ معناسنه دركه حيوانك آزوسى ياروب چقمق معناسنه در يقال شكأ ناب البعير شكأ من الباب الثالث بمعنى شقأ
الشكأ فتحتينله طرنق چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شكئ ظفره شكأ من الباب الرابع اذا تشقق الاشكاء
همزه نك كسريله اغاج دال بداق سورمك معناسنه در يقال اشكأت الشجرة بغصونها اى اخرجتها الشنأ شينك

حركات ثلاثی ونونك سكونيله والشنأة جمزه وزننده والمشنأ مقعد وزننده والمشنأة مسئله وزننده والمشنوءة
مكرمه وزننده والشنأن سلمان وزننده والشنأن فتحاتله بغض وعداوت ايلمك معناسنه در يقال شنأه وشنئه شنأ
وبثلث وشنأة ومشنأ ومشنأة ومشنوءة وشنأنا وشنأنا من الباب الثالث والرابع اذا ابغضه وبركسه نك حقنی اقرار
ايلمك على قول حقنی تماما ويروب ابراء ذمت ايلمك معناسنه در يقال شنأ بحقه ای اقر او اعطاه وتبرأ منه الشنائة
علانيه وزننده والشنأن سكران وزننده بالطبع مبغض وكيندار ومبطن كشی يه دينور مؤنثده شنأنه دينور سكرانه
وزننده وشنأى دينور عطشى وزننده المشنوء مكروه وزننده بالطبع كنديدن حذا ولنموب بين الانام بغض وعداوت
اولنان كشی يه دينور هر نقدر خوب لقا وخوشمنظر ايسه ده زيرا محبوب القلوب اولمق امر معنويدر كه داد حقدر
وكاهجه حسن اخلاق دخی باعث محبت انام اولور وكتب اخلاقدن استنباط اولنان بودر كه بركسه ناسه دائما
چشم محبتله نظر ايدرسه كنديسی دخی محبوب القلوب اولور عكسی دخی بويلجه در يقال شنئ الرجل على بناء المجهول
فهو مشنوء ای مبغض ولو كان جميلا المشنأ مقعد وزننده چركين وبد منظر كشی يه دينور هر نقدر ذاتنده
محبوب القلوب ايسه ده بونك افراد وجمع وتذكير وتأنيثی مساويدر زيرا فی الاصل مصدردر وعند البعض مشنأ
شول كسه دركه دائما خلقه بغض وعداوت ايدر اوله يقال هو مشنأ ای قبيح وان كان محببا والذی يبغض الناس
المشناء محراب وزننده شول كسه دركه خلق آكا دائما بغض وعداوت ايليه كرچه ابو عبيد بونی بورسمه تفسير
ايلمشدر لكن تفسيرنده شول كسه دركه بغض وعداوت اولنه جق افعال واطوار كنديدن چوق صادر اوله ديلسه
احسن اولور ايدی زيرا مشناء لفظی كه مفعال وزننده در مبالغه اسم فاعل صيغه سندندر وتفسير مرقوم آكا ملايم
دكلدر الشنوءة شبنك فتحی وضمی ونونك ضميله متقزز معناسنه دركه لوث ودنسدن اجتناب ايدوب دائما نظافت
ونزاهت اوزره اولان پاكيزه مشرب آدمه دينور وتقزز معناسنه دركه وصف مذكور اوزره اولمغه دينور وازد شنوءة كه
يمنده بر قبيله در دائما ميانه لرنده شنأن يعنی مباغضه ومعادات اولمغله لفظ مزبوره مضاف اولمشدر پس بو راده شنوءة
كلمه سی شنأن معناسنه اسم اولور لكن شارح ديركه شنوءة بو راده وجه مذكور اوزره تقزز ونظافت معناسنه در قبيلۀ
مرقومه خلقتك اصالت ذات وحسن افعال ونظافت احواللری باعث اضافتدر انتهی بونك نسبتنده شنأى
دينور همزه ايله فعوله وزنی فعيله مجراسنه اجرا ايلديلر وكاه اولور كه ازد شنوءة ديرلر همزه سز واوك تشديديله بونك
نسبتنده شنوی ديرلر وسفيان بن ابی زهير الشنأى كه مد وهمزه ايله در وبونده شنوی دخی جائزدر وزهير بن
عبد الله الشنوی ايكيسی ده صحابه دندر الشنأ فتحتينله بركسه نك حقنی ويرمك معناسنه در يقال شنئ له حقه شنأ
من الباب الرابع اذا اعطاه اياه وبركسه نك حقنی اقرار ايلمك ياخود حقنی تماما ادا ايدوب ابراء ذمت ايلمك معناسنه در
يقال شنئ بحقه اذا اقر واعطاه وتبرأ منه واخراج ايلمك معناسنه در يقال شنئ الشیء اذا اخرجه الشوانی
سوانح وزننده شول ماله دينور كه اكا بخل وضنت اولنميه كويا كه صاحبی عندنده مبغوض وبی عزت وحرمت
اولمغله غيره جود واعطا اولنه اسم فاعل نسبت مخرجنه اخراج اولنمشدر كه ذو شنأن سكنده در الشنأن فتحاتله
ابن مالك لقيدر كه شاعر مشهوردر التشانوء تفاعل وزننده بری بريله بغض وكينه ايدشمك معناسنه در يقال تشانأ
القوم اذا تباغضوا الشوء شبنك فتحی وواوك سكونيله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در تقول شأنی فلان يشوءنی
وشيئنی شوءا ای سبقنی وهو قلب شأنی يعنی باب اولدن وثانيدن وارد اولور وشأ كلمه سی شأى مقلوبيدر كه دعی
وزننده در مصدری شأ ودر سبق وتقدم معناسنه نه كه معتل بابنده مرسومدر لكن ماده مزبوره واوی اولمغله باب
ثانيدن ورودی خلاف قياسدر شارح ديركه امهات سائره ده همان خاف يخاف وزننده مرقومدر انتهی وشوء
محزون وغمناك ايلمك معناسنه در تقول شأنی فلان ای حزننی وعجب ويرمك معناسنه در تقول شأنی ای اعجبنی
ويرپسنديده ياخود ناديده نسنه طبعه يك خوش كلمكله اندن فرحناك ومنبسط اولمق معناسنه در تقول شؤت به ای عجبت
وفرحت الشيئان شيعان وزننده كه شبنك فتحی وياى مشدده نك كسريله در بعيد النظر كسه يه دينور كرك حسی
اولسون كه معلومدر وكرك معنوی اولسون كه عواقب امورك غورنی ملاحظه وتدبرايدن فكر وامعان صاحبی آدمدر
الشیء شبنك فتحی وياك سكونيله والمشيئة خطيئه وزننده والمشاءة كرامه وزننده والمشائية علانيه
وزننده ديلمك معناسنه دركه فارسيده خواستن مراد فيدر تقول شئته اشاءه شيئا ومشيئة ومشاءة ومشائية
من الباب الرابع ای اردته وشیء هر موجوده دينوركه فارسيده چيز وتركيده نسنه تعبير اولنور كرك حسی اولسون
اجسام كبی وكرك حكمی اولسون اقوال كبی جمعی اشياء واشياءات واشاوات واشاوی كلوركه واوك فتحی وكسريله ده
محكيدر واشاوی كلمه سنك اصلی اشايی ايدی ياء ثلاثله ياى مشدده تخفيف اولندقدنصكره كسره دن

فتحه ويادن الف ابدال اولنوب بعده ياء واوه قلب اولنمشدر جوهرينك اصلی همزه ايله اشائی ايدی قولی غلطدر
زيرا ياى اولايی همزه يه قلب ايلمك صحيح دكلدر زيرا ياى اولی اصليه در زائد دكلدر ابدالك شرطی ايسه زائد
اولمقدر نته كه ابيات لفظنك جمعنده اباييت دينور يابی عدم زياده سنه مبنی اثباتله پس الفدنصكره اولان يابی
دخی اصالتنه مبنی همزه يه ابدال جائز دكلدر شارح ديركه جوهرينك ملخص كلامی بودركه اشاوى لفظندن ياى
اولی همزه يه ابدال اولندقدنصكره لام كلمه اولان همزه تطرف ايچون يايه قلب اولنوب ثلاث ياآت مجتمع اولمغله
استثقالا ياى وسطی حذف وياى اخيره الفه قلب واولی واوه ابدال اولنمشدر انتهى وشیء لفظی اشايا اوزره ده
جمعلنور يابی حالی اوزره ابقا ايله وجمعنده اشايا دخی حكايت اولندی افعالا وزننده همزه يی يايه ابدال والف
زياده سيله واشاوه لفظی دخی محكيدر لكن غريبدر همزه يی هايه ابدال الله زيرا شیء ماده سنده هاء بوقدر وبنيۀ تصغيری
شيیء در شوی دكلدر كه واو وتشديد بايله ياخود لغت رديئه دركه بالكز ادريس بن موسى النحوی حكايه ايلمشدر
وجوهرينك اشياء كلمه سنك اصل وزنی فعلاء اولوب على غير مفرده جمعلنمشدر نته كه شعراء كلمه سی على غير مفرده
جمع اولمشدر زيرا فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز بعده آخرندن همزتين استثقال اولنمغله همزه اولی اول كلمه يه نقل
اولنوب اشياء اولمشدر پس وزننك افعاء اولمسنی تقدير منع صرفك صحتنه دلالت ايدر ديو امام خليلدن نقل وسرد
ايلديكی حكايه مختله ومشوشه در حكايۀ مزبوره ده خليلك مذهبنی اخفش مذهبنه ضرب وتخليط ايدوب
قوللری مياننی تميز ايلمامشدر زيرا امام اخفش مذهبی بودركه اشياء كلمه سنك وزنی افعلاء درهين واهوناء كبی
مقيس ومطرد اولان مفردينك غيری اوزره جمعلنمشدر شعراء كبی كه على غير واحده جمعلنمشدر زيرا وجه مذكور
اوزره فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز وامام خليل رأيی بودركه اشياء كلمه سنك وزنی فعلاء در جمع مكسر اولان افعال
وزنندن نائبه وبدلدر مطرد ومستعمل اولان مفردينك كه شیء در جمعيدر وامام كسائی رأيی بودركه اشياء كلمه سنك
وزنی افعالدر فرخ وافراخ كبی كثرت استعمال سببيله صرفی ترك اولنوب غير منصرف قلنمشدر زيرا اشياء كلمه سی
اشاوات اوزره جمعلنمكده فعلاء صيغه سنه مشابه اولمشدر صحرا وصحراوات كبی بو تقديرجه فعلاء حكميله متأثر
اولدی وكسائينك بو تقريرنه كوره ابناء واسماء كلمه لری دخی غير منصرف اولمق لازم كلمزنته كه جوهری لزوميله
زعم ايلدی زيرا عربلر ابناء واسماء صيغه لرنی الف وتا ايله جمعلندرمديلر الشيئة شبنك كسريله شيعه وزننده
معنای مزبوردن اسمدر برنسنه يی ديلمك معناسنه در اراده ومشيت كبی يقال كل شیء بشيئة الله تعالى ای بارادته
الشيئان شيعان وزننده شوء ماده سنده بيان اولندی الاشاءة همزه نك كسريله مضطر وملتجی قلمق معناسنه در
يقال اشاء اليه ای الجأه المشيأ معظم وزننده تناسب اعضاسی اولميوب بنيه وتركيبی مختل ومختلف ياقشقسز
وبی اندام اولان كسه يه دينور كويا كه هر چركنلكدن آنده بر شیء وارد ريقال رجل مشيأ ای المختلف الخلق المختله
ياشیء همزه نك فتحيله بر كلمه دركه تعجب موقعنده استعمال اولنور تقول ياشیء مالی وهی كلمة يتعجب بها عجب
آنك بكانه لزومی ونه مناسبتی وار ياخود اندن بكانه حاصل اوله جقدر ديمكدر بو راده ماء كلمه سی تعجب ايچوندر
بعده ياشیء تركيبی الحاق اولنمشدر فی الاصل منادی محذوفدر بعد التركيب همان تعجب مفهومندن عرف اولمغله
نداء ومنادی مقطوع النظر اولمشدر نته كه ياهیء مالی دخی بو موقعده مستعملدر معتل بابنده ذكر اولنور
انشاء الله تعالى التشيیء تفعيل وزننده بركسه يی برخصوصه حمل وسوق ايلمك معناسنه در تقول
شيأته على الامر تشيئا ای حملته عليه وچركين ايلمك تشويه وتقبيح معناسنه در يقال شيأ الله وجهه ای قبحه
التشيوء تفعل وزننده غضب ساكن اولمق معناسنه در يقال تشيأ فلان اذا سكن غضبه فصل الصاد
الصأصاة زلزله وزننده كلب انيكی كوزلری آچلمزدن مقدم باقمغه چالشوب كوزلرنی قلداتمق على قول كوزلرنی
آچق اوزره اولمق معناسنه در يقال صأصأ الجرو اذا حرك عينيه قبل التفتيح اوكاد يفتحهما وبركسه دن قورقوب
اكا تواضع وسر فرو قلمق معناسنه در يقال صأصأ من فلان اذا خاف وذلل له وآواز ويرمك معناسنه در يقال
صأصأ به ای صوت وديشی خرما اغاجی آشی طوتمامق معناسنه در شأشأه كبی يقال صأصأت النخلة ای شأشأت
وقورقق اولمق معناسنه در يقال صأصأ الرجل اذا جبن التصأصؤ تزلزل وزننده بو دخی بركسه دن قورقوب
اكا رام وذلول ومنقاد اولمق معناسنه در يقال تصأصأ من فلان اذا خاف وذلل له الصئصیء زبرج وزننده
والصئصیء قنديل وزننده اصل معناسنه دركه برنسنه نك مبنا عليهيدر الصيصاء صادك كسريله
چكردكی پكشميان فنا وكتر خرمايه دينور شيص كبی سببی عدم تلقيحدر مفردی صيصاءه درهايله الصبأ
صادك فتحی وبانك سكونيله والصبوء قعود وزننده بر ديندن چقوب دين آخره نقل ايلمك معناسنه در اصل مبل

معناسنه موضوعدر يقال صبأ الرجل وصبوء صبأ وصبوءا من الباب الثالث والخامس اذا خرج من دين الى دين
آخر ودلالت ايلمك معناسندر يقال صبأ عليهم العدوّ اى دلهم وبر نسنه ظهوره چقوب بلورمك معناسنه در
يقال صبأ الظلف والناب اذا طلع ويقال صبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صونمق معناسنه در يقال قدّم اليه
طعامه فاصبأ اى ما وضع اصبعه فيه الاصباء همزه نك كسريله بودخى بر نسنه ظهور وطلوع ايلمك معناسنه در
يقال اصبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صونمق معناسنه در يقال قدم اليه طعامه فما اصبأ اى ما وضع اصبعه فيه
وناكهانى بر كمسه اوزره چقه كلمك معناسنه در يقال اصبأهم اى هجم عليهم وهو لا يشعر بمكانهم الصابئون
بر طائفه در كه حضرت نوح عليه السلام دينيله متدين اولمق زعم ايدرلر قبله لرى منتصف نهارده شمال يعنى
يوپراز تعبير اولنان يلك مهبى جهتيدر وقت مرقومده اول طرفه متوجها نماز قيلرلر شارح ديركه صابى بن شيث
ابن آدم دينى اوزره اولمق ادّعا ايدرلر ياخود خروج عن الدين معناسندن مأخوذدر يقال هو من الصابئين وهو قوم
يزعمون انهم على دين نوح عليه السلام الصتأ صادك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بر مهم نسنه يه قصد وشروع
ايلمك معناسنه در يقال صتأه وصتأ له صتأ من الباب الثالث اذا صمدله الصدءة صادك ضمى ودالك سكونيله
الواندن شول شقرتدر كه قرانتق اوله وشقرت انسانده صافى قزللق حالتنه دينوركه بياضه مائل اوله كه چيل وقومرال
تعبير اولنور اما آت قسمنده بر وجهله قزل اولمقدر كه يلبسى وقويرغى يله قزل اوله تركيده آل ور نوعنه چيل
تعبير اولنور يقال به صدءة اى شقرة الى السواد الصدء فتحتينله والصداءة كرامه وزننده ذكر اولنان لونله
متصف اولمق معناسنه در يقال صدئ الفرس وصدء صدءا وصداءة من الباب الرابع والخامس
اذا كان اشقر يضرب الى السواد ودمور وآينه مقوله سى پاسلنمق معناسنه در يقال صدئ الحديد
وصدء اذا علاه الطبع والوسخ وبر نسنه يه ديكيلوب باقمق معناسنه در يقال صدئ الرجل اذا انتصب فنظر
وصدء فتحتينله لطيف الجسم وخوش اندام كمسه يه دينور يقال رجل صدء اى لطيف الجسم الاصدء احمر وزننده
ذكر اولنان صدءه رنكنده اولان اركك حيوانه دينور وشول اوغلاغه دينوركه لونى قرمزى يه مائل سياه اوله
يقال جدى اصدء اى اسود مشرب حمرة واصدء پاسلو نكار نسنه يه دينور مؤنثلرنده صدآء دينور حمراء وزننده
ومنه يقال كتيبة صدآء اى عليها صدء الحديد الصدء صادك فتحى ودالك سكونيله بر نسنه نك پاسنى آچمق
معناسنه در يقال صدأ المرأة صدءا من الباب الثالث اذا جلاها صدءها ليكحل به شارح ديركه ليكحل به قولى مفهومنده
داخل دكلدر تتميم درظاهرا آينه نك پاسيله توتيا ايدنورلر ايمش التصدئة تفعله وزننده بودخى صدء معناسنه در
يقال صدّأ المرأة تصدئة بمعنى صدأها الصداء سلسال وزننده وبونده صدّاء دخى منقولدر كه كتان وزننده در
بر قوى ياخود بر چشمه اسميدر كه عند العرب آنك صويندن اعذب وخوشكوار صو يوقدر ومنه المثل ماء ولا كصدّاء
يعنى صو چوقدر اما صدّاء صوينه مماثل اولماز شارح ديركه بو مثلى ابتدا قدور بنت قيس الشيبانى ضرب ايلمشدر
مزبوره مقدما لقيط بن زراره نك حباله ازدواجنده اولوب بعد وفاته بر شخص ديكر تزوج ايلمشيدى بركون زوج ثانى
مزبوره دن نجى يوخسه لقيطمى اجمل ايدى ديو استفسار ايلدكده قدور بو كلامى ضرب ايدوب بعده
مثل قالمشدر يعنى سنده كوزلسين اما لقيطه همتا اوله مزسن الصدى امير وزننده پاسلو ولكه لو نسنه يه دينور
بو ملابسه ايله آلوده عيب وعار ولكه نك لؤم وخساست وادبار اولان كمسه يه اطلاق اولنور يقال رجل صاغر صدئ
اى لزمه العار واللؤم صاغر ذليل وحقير معناسنه در صداء غراب وزننده يمنده بر قبيله آديدر زياد بن الحارث
الصدائى اول قبيله دندر شارحك بيانينه كوره مومى اليه اصحابدندر التصدّؤ تفعل وزننده تصدّى معناسنه دركه
بر نسنه يه تعرض ايلمكدن عبارتدر يقال تصدّأ له اى تصدى الصرء صادك فتحى ورانك سكونيله فرياد
ايلمك صرخه معناسنه در يقال صرء الرجل صرءا من الباب الثالث اذا صرخ مؤلف ديركه مفردات صاحبلرى
اشبو صرء لغتنى كتابلرنده اهمال ايلديلر بر استقلا تصريف ومعناسى يوقدر اخفش امام خليلدن روايت ايدركه
عربك غرايب ابدالندندر كه صرخ كلمه سنك خاء حرفنى همزه يه ابدال الله صرأ ديديلر الصمأ صادك فتحى وميمك
سكونيله طلوع وظهور ايلمك معناسنه در يقال صمأ عليهم صمأ من الباب الثالث اذا طلع وبر كمسه يى بر نسنه يه حمل
وسوق ايدوب اكا باعث اولمق معناسنه در تقول ما صمأك على اى ما حملك الانصماء انفعال وزننده ذكر اولنان
صمأ لفظندن مطاوعدر تقول صمأته فانصمأ اى حملته فقبل الحمل الضاءة والضاء ولد تولد ايلدكده صولك
واش تعبير اولنان درى ايچره اولان على قول ولدك باشنده ظهور ايدن مردار وسخناك صويه دينور وآكا صاءة
دخى دينور قناة وزننده ياخود بونى ابو عبيدة اللغوى ذكر اولنان صاءه دن تصحيف ايلمكله صحيح دكلدر حتى ابو عبيده يه

ردّ اولنوب قبول ايلديكى مرويدر التصبيء تفعيل وزننده باشى برمقدارجه صو ايله اصلاتمق ياخود باشى غسل
ايدوب لكن ايوجه پاك ايلميوب كيرلوجه قومق معناسنه در يقال صبأ رأسه تصبيئا اذا بله قليلا او غسله فلم ينقه
وخرما قوروغى آلاجه لنمق معناسنه در يقال صبأ النخل اذا ظهرت الوان بسره الصبئة صادك كسريله
تصبيء كلمه سنك معناى اولندن اسمدر باشى برمقدارجه اصلاتمق ياخود خوشجه تطهير ايلمامك حالتنه دينور
الصباة صادك فتحيله والصباءة كتابه وزننده ذكر اولنان صاءه معناسنه دركه عقب ولادتده چقان مردار چركابه
دينور فصل الضاد المعجمة الضئضئ ضادلرك كسريله جرجر وزننده والضؤضئ جرجير وزننده
والضؤضؤ هدهد وزننده والضؤضوء سرسور وزننده اصل ومعدن ومبنا معناسنه در على قول بركتلو كثير
وفراوان نسل وذريته دينور مؤلفك او كثرة النسل قولى مسامحه يه مبنيدر يقال هو من ضئضئ فلان وضئضئه
وضؤضؤه وضؤضوئه اى اصله ومعدنه او هو كثرة النسل وبركته يعنى النسل الكثير الوفير وضؤضؤ هدهد وزننده
بيون بوران ديدكلرى قوشه دينور اخيل كبى الضأضاء والضوضاء سلسال وزننده مد وقصرلرى جائزدر جنك
وقتال هنكامنده عسكرك غريو وفرياد وصيحه لرينه دينور وبونلرك مصدرلرى ضأضأه وضوضاه در يقال ضأضؤا
وضوضؤا وما هذه الضأضاء والضوضاء وهى اصوات الناس فى الحرب بوراده بعض نسخه ده ورجل مضوض
اى مصوّت عبارتى مرسوم اولوب لكن معتل اولمغله محلنه توقيف اولندى الضبأ ضادك فتحى وباى موحده نك
سكونيله والضبوء قعود وزننده يره ياپشوب سينمك معناسنه در يقال ضبأ الرجل ضبأ وضبوءا من الباب الثالث اذا لصق
بالارض وباء حرفيله متعدى اولور يره ياپشدرمق معناسنه يقال ضبأ به الارض اذا الصقه بها وشكار مقوله سنى
فريب واغفال ايچون كيزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال ضبأ الصائد اى اختبأ واستتر ليختل وناكهانى
چقه كلمك معناسنه در يقال ضبأ على القوم اذا طرأ واشرف عليهم وصغنمق معناسنه در يقال ضبأ اليه اذا لجأ
واوتانمق معناسنه در يقال ضبأ منه اذا استحيى الضبئ امير وزننده يره ياپشيجى نسنه يه دينور يقال ذئب ضبئ
اى لطئ بالارض الاضباء همزه نك كسريله بر نسنه يى كتم واخفا ايلمك معناسنه در يقال اضبأ الشئ اذا كتمه
وبر نسنه يى اظهار ايلميوب ساكت وخاموش اولمق معناسنه در مثلا بيلديكى نسنه يى طمبوب سكوت ايلمك كبى
يقال اضبأ على الشئ اذا سكت عليه ويقال اضبأ على الداهية اى اضب يعنى دربادل اولوب بلايه صبر وتحمل ايله
كتم وسكوت ايدوب جزع وفزع قيلمدى ضابئ ناصر وزننده بر دره اسميدر كه آندن بنوذبيان قبيله سى ديارنه واريلور
وضابئ ابن الحارث البرجمى الشاعر لقبيدر وضابئ كوله دينور رماد معناسنه الاضطباء افتعال وزننده
كيزلنمك اختفاء معناسنه در يقال اضطبأ منه اى اختفى ضباء كتان وزننده بر موضعدر المضابئة والضابئة اسم
فاعل بنيه لريله شول غراره يه يعنى خرار تعبير اولنان ظرفه دينوركه بيوك اولوب درونده اولان يوكك ثقيل اولمغله
جمالى قابلايوب وبصمغله آلتنده پنهان ايدر اوله وانقولى مرحوم تخفى من يحملها عبارتى حاء مهمله ايله تخفى ظن ايتمكيله
غريب ترجمه ايلمشدر مقتضاى وضع ماده يه دقت ايلمامشدر الضدء فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال ضدئ
الرجل ضدءا من الباب الرابع اذا غضب الضرء ضادك فتحى ورانك سكونيله كيزلو اولمق معناسنه در يقال
ضرأ الشئ ضرءا من الباب الثالث اذا خفى الانضراء انفعال وزننده حيوان قيرغينى اولمغله چوق هلاك اولوب
قيرلمق معناسنه در يقال انضرأت الابل اذا موتت واغاج قوريمق معناسنه در يقال انضرأ النخل والشجر اذا يبست
الضنأ ضادك فتحى ونونك سكونيله والضنوء قعود وزننده خاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه در يقال ضنئت
المرأة وضنأت ضنأ وضنوءا من الباب الرابع والثالث اذا كثر اولادها ومال يعنى دواب ومواشى قسمى كذلك فراوان
اولمق معناسنه در يقال ضنئ المال وضنأ اذا كثر وبر سمته عزم وذهاب ايلمك معناسنه در يقال ضنأ فى الارض
اذا ذهب وپنهان اولمق معناسنه در يقال ضنأ الرجل اذا اختبأ الضنء ضادك فتحى وكسريله چوق نسل
وذريت واولاده دينور بونك مفردى يوقدر نفر كلمه سى كبى اسم جمعدر جمعى ضنوء كلور ضادك ضميله يقال له
ضنء اى كثرة النسل يعنى نسل كثير وضنء هر شيئك اصل ومعدن ومبنا سنه دينور يقال هو من ضنء صدق اى اصل
ومعدن الضانئ والضانئة كثيرة الاولاد اولان خاتونه دينور الاضناء همزه نك كسريله خاتونك اولادى چوق
اولمق معناسنه در يقال اضنأت المرأة اذا كثر اولادها وبر كمسه نك مواشيسى فراوان اولمق معناسنه در يقال اضنأ القوم
اذا كثرت مواشيهم الضناءة ضادك ضمى والفك مديله والضنئة جرعه وزننده ضرورت وناچارى معناسنه در
يقال قعد فلان مقعد ضناءة وضنئة اى مقعد ضرورة الاضطناء افتعال وزننده اوتانوب منقبض اولمق معناسنه در
يقال اضطنأ له ومنه اذا استحيى وانقبض الضوء ضادك فتحى وضميله والضواء والضياء ضادلرك كسريله

آیدینلق نور روشنایی معناسنه‌در یقال اشرق ضوء الشمس وضواؤها وضیاؤها ای نورها شارح دیر که ضیاء لفظنك
ایی واودن منقلبه‌در وهمزه ایله ضئاء دخی جائزدر وقالدیکه مؤلف ضوء ماده‌سنی نور ایله ونوری ضوء ایله تعریف ایلدی
لکن نور ضیادن اعم درز یرا ضیاء آیدینلغك انتشاری ملاحظه سیله ونور انتشاری وثباتی ملاحظه‌لریله اطلاق
اولنور وعند البعض بالذات اولان آیدینلغه ضوء وبالعرض اولانه نور اطلاق اولنورنته که هو الذی جعل الشمس
ضیاء والقمر نورا کریمه سنده تنبیه اولنمشدر زیرا نور قمر شمسدن مستفاد در وضوء کذلك ضادك فتحی وضمیله
مصدر اولور آیدین وروشن اولمق معناسنه یقال ضاء الشیء یضوء ضوءا وضوءا اذا استنار وضوء فتح ضاد ایله قدمادن
ایکی شاعر اسمیدر بری ابن سلمة البشکری وبریسی ابن الجلاج الشیبانی در الاضاءة همزه‌نك کسریله بو دخی
روشن وضیادار اولمق معناسنه‌در یقال اضاء الشیء اضاءة ای استنار ومتعدی اولور روشن وضیادار ایلمك معناسنه
تقول اضاءت البیت ای نورته وعربلر اضاءت البول دیرلر خذفت البول معناسنه یعنی بولمی آزجه آزجه چوکدردم
معناسنه زیرا بول پارلیه‌رق خروج ایدوب آقیلور التضویة تفعله وزننده روشن وضیادار ایلمك معناسنه‌در تقول
ضوأت البیت تضویة بمعنی اضأته وبرنسنه‌دن دونمك میل وحیدودت معناسنه‌در یقال ضوأ عن الامر ای حاد عنه
التضوء تفعل وزننده تحت ضیاده اولانی تماشا ایچون آلارغه‌ده برقرا کو محلده طوروب باقمق معناسنه‌در یقال
تضوء زید اذا اقام فی ظلمة لیری بضوء النار اهلها الاستضاءة برنسنه ایله ضیالنمك وضیا طلب ایلمك معناسنه‌در
تقول استضأت به واستناره معناسنه استعمال اولنور کو یا که اموری ملتبس اولان کمسه ظلمت ایچره اولمغله
چراغ رأی مستشاردن استفاده نور رشد وتدبیر ایدر ومنه الحدیث لا تستضیئوا بنار اهل الشرك حدیث مرقوم
اهل اسلامی کفار ایله مشاورة اموره ایدوب رأی وتدبیرلرندن استفاضه واستفاده ایلمکدن منع ضمننده صادر اولمشدر
المستضیء بامر الله خلفای عباسیه‌دن ابو محمد حسن بن یوسف لقبیدر اوتوز اوچنجی خلیفه‌در ضهاء غراب
وزننده برموضع آدیدر که ساعدة بن جویة الهذلی نام کمسه‌نك اوغلی آنده مدفون اولمغله مرقومه ذو ضهاء
اطلاق ایلدیلر الضهیأ عسجد وزننده سیال نام شجره شبیه برنوع شجر آدیدر وضهیأ وضهیأه ها ایله حیض
کورمز اولان خاتونه دینور وثدی ولبنی اولمیان خاتونه دینور شارح دیر که بو ماده مضاهاه‌دن مأخوذدر که مشابهت
معناسنه‌در کو یا که اول حالتلرده ارککه مشابه اولمشدر وعند سیبویه بو ممدوده‌در فعلاء وزننده‌در وهمزه‌سی
زائده‌در وعند ابی عمرو مد وها ایله ضهیاءه‌در لکن بونده ایکی علامت تأنیث جمع اولمشدر انتهی وضهیأه صو سز بیابانه
دینور که چول تعبیر اولنور وضهیأتان تثنیه بنیه سیله ایکی شعب آدیدر که سراة ارضندن کلورلر الضهیأة دحرجه
وزننده برنسنه‌یی محکم واستوار ایلیوب سست وکوشك ایلمك معناسنه‌در یقال ضهیأ امره اذا مرّضه ولم یحکمه
المضاهئة مفاعله وزننده مضاهاة لفظنده لغتدر که برنسنه‌یه مشابه ومثل اولمق معناسنه‌در یقال ضاهئه
مضاهئة ای ضاهاه ورفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال ضاهأ به اذا رفق به التضبئة تجربه وزننده
خاتونك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ضبأت المرأة تضبئة اذا کثر ولدها لکن بونده معروف اولان نون
وتخفیفله ضنأ عنوانیده اولمقدرنته که ذکر اولندی فصـــــل الطاء المهملة الطأطأة زلزله وزننده باشی اشاغی
اکمك معناسنه‌در یقال طأطأ رأسه اذا طامنه وخفضه وآتی اشدرمك یاسکر تمك ایچون اوزنکی ایله یاخود
اویلقلریله تپوب دورتمه‌رك تحریك ایلمك معناسنه‌در یقال طأطأ فرسه اذا حرّکه بفخذیه وحرکه للحضر وآت سکردرکن
آچلمق ایچون دیزکنی کوشدوب دیزکین طوتان الینی یلبسنه طوغری صالیورمك معناسنه‌در یقال طأطأ یده بالعنان
اذا ارسلها به للاحضار والرکض وبذل وانفاق مالده سرعت ومبالغه ایلمك معناسنه‌در یقال طأطأ فی ماله اذا اسرع
انفاقه وبالغ التطأطؤ تزلزل وزننده باش اشاغی به اکیلمك معناسنه‌در یقال طأطأ رأسه فتطأطأ الطأطاء سلسال
وزننده شول اویرق وایسك والچق یره دینور که ایچنده اولان شخص پنهان اولوب کورنمیه یقال جبه الطأطاء فلم اره
وهو المنهبط من الارض یستر من کان وقورمی قصه یردن یایمه الحق دوه‌یه دینور الطبأة طانك وبانك سکونیله
سرشت وفطرت وخلیقه معناسنه‌در کرك کریم وکرك لئیم اولسون یقال به طبأة کریمة اولئیمة ای خلیقة الطثأ
طانك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله چوجقلر چلیك چومق او یونی او ینامق معناسنه‌در یقال طثأ الصبی طثأ من الباب
الثالث اذا لعب بالقلة وانسان جوفنده اولان فضلاتی ازعاج واخراج ایلمك معناسنه‌در کرك تبرز وکرك قیء واستفراغ ایله
اولسون یقال طثأ الرجل ای القی ما فی جوفه الطرء طانك فتحی ورانك سکونیله والطروء قعود وزننده
برکسه بر یردن کلیورمك علی قول ناکهانی چقه کلمك معناسنه‌در یقال طرأ فلان علی القوم طرءا وطروءا من الباب
الثانی اذا اتاهم من مکان اوخرج علیهم منه فجأة وهم الطرّاء کالقرّاء والطرأ کالعلماء بو جهتله غربایه دخی طرّاء

اطلاق اولنور الطراءة سحابه وزننده والطراء سحاب وزننده برنسنه تروتازه اولمق معناسنه‌در یقال طرء الشیء
طراءة وطراءا من الباب والخامس ضد ذوی الطریء امیر وزننده تروتازه شیئه دینور پژمرده مقابلیدر یقال
شیء طریء ای بین الطراءة الطرأنی فرقانی وزننده کلدیکی بر معلوم اولمیان نسنه‌یه دینور یقال حمام طرأنی
ای لا یدری من حیث اتی وعند البعض طرأن برطاغ آدیدر که آنده کوکرجین قوشی کثیر اولور نسبتنده حمام
طرأنی دینور وطرأنی بوله دینور طریق معناسنه ومنکر وعظیم اولان امره اطلاق اولنور ومنه یقال هذا کلام
طرأنی ای منکر الطارئة داهیه وبلایه اطلاق اولنور ناکهانی ظهور ایلدیکیچون الاطراء همزه‌نك کسریله
مدح وستایشده مبالغه وافراط ایلمك معناسنه‌در یقال اطرأه اذا بالغ فی مدحه الطرءة طانك ضمی ورانك سکونیله
ذکر اولنان طرء وطروء معنالرندن اسمدر برشیئك بغتة براغوردن ظهوری حالتنه دینور ومنه یقال طرءة السیل ای دفعته
الطسأ طانك وسینك فتحیله والطسأ سینك سکونیله تخمه وامتلا اولمق علی قول یاغلو وجرب طعام یمکله یقوب
تیسکنمك معناسنه‌در یقال طسیء الرجل وطسأ طسأ وطسأ من الباب الرابع والثالث اذا اتخم او من الدسم واوتانمق
معناسنه‌در یقال طسأ منه ای استحیی الطسیء امیر وزننده طعامدن امتلا اولمش یاخود یقوب تیسکنمش کشی‌یه
دینور الاطساء همزه‌نك کسریله طعامدن امتلا ایتدرمك معناسنه‌در یقال اطسأه الشبع ای اتخمه الطاسئة
امتلا اولمش یاخود یقغن معده‌یه دینور تقول نفسی طاسئة ای متخمة او من الدسم الطشأة طانك ضمی وشین معجمه‌نك
سکونیله والطشأة همزه وزننده زکام علتنه دینور واصلا برایشه برامیان عاجز وثقیل وطوتقون کمسه‌یه دینور یقال رجل
طشأ وطشأة ای فدم عیی الاطشاء همزه‌نك کسریله زکام علتنه اوغرامق معناسنه‌در یقال اطشأ الرجل اذا اصابه
الزکام الطشأ طانك فتحی وشینك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال طشأ المرأة اذا جامعها الطفوء قعود وزننده
آتش وچراغ مقوله‌سی سونمك معناسنه‌در یقال طفئت النار طفوءا من الباب الرابع اذا ذهب لهبها الانطفاء
انفعال وزننده طفوء معناسنه‌در یقال انطفأت النار بمعنی طفئت الاطفاء همزه‌نك کسریله سو یوندرمك
معناسنه‌در تقول اطفأت النار ای اخمدتها مطفیء الجمر برد العجوز وحسوم تعبیر اولنان ایام معهوده‌نك بشنجی یاخود
دردنجی کونیدر که شدت برودتی اوجاقده ومنقلده آتش کوزلرنی اطفا ایدر مطفیء الرضف رانك فتحی وضادك
سکونیله آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور رضف بادیه‌ده حرارت شمس ایله آتش کبی قیزغین طاشه دینور یقال رماه الله
بمطفیء الرضف ای الداهیه مطفئة الرضف شول چرویش یاغی قطعه‌سیدر که قیزغین طاش اوزره وضع
اولنسه اریوب حرارتی ازاله ایدر اوله وشول یلانه اطلاق اولنور که بغایت زهرناك اولمغله قیزغین طاش اوزره کزوب
یوریسه زهری اول طاشك حرارتی اطفا ایدر اوله الطفنشأ فاوشین معجمه ایله سمندل وزننده ضعیف
وناتوان کمسه‌یه دینور وضعیف البصر کمسه‌یه دینور الطلاء طانك ضمی ولامك تشدیدیله قورمش قان اوزره
اولان پول پول قبوغه دینور قشرة الدم معناسنه مؤلف بونی معتل بابنده دخی ذکر ایلمشدر الاطلنشاء اقعنساس
وزننده کوچمك معناسنه‌در یقال اطلنشأ الرجل اذا تحوّل من منزل الی منزل الطلنفأ فا ایله سمندل وزننده
چوق سوزلو کثیر الکلام کمسه‌یه دینور الاطلنفاء اسلنقاء وزننده یره یاپشمق معناسنه‌در یقال اطلنفأ الرجل
اذا لزق بالارض ومنه یقال جمل مطلنفیء الشرف ای لاصق السنام یعنی اورکچی سیوری اولمیوب یاصق ویاصتم
دوه دیمکدر الطنء طانك کسری ونونك سکونیله بقیه حیات وحشاشه روح معناسنه‌در یقال ترکته بطنئه
ای بحشاشة نفسه یعنی آنی حیاتدن هنوز رمق قالمشیکن براقوب کلدم وطنء خانه ومنزل ودوشمه وبساط
معنالرینه‌در ومیل بالهوی یعنی هوس وهوایه میل ایله مقتضای نفس اماره‌یه تابع اولمغه دینور یقال ماخلاه الطنء
ای المیل بالهوی وارض بیضاء یعنی نباتات جنسندن خالی قیر یره دینور وروضه وچمنزاروم غزاره دینور وسوء
ظن وریبه وتهمت معناسنه‌در ومرض وداء معناسنه‌در وحوضده قلان صو بقیه‌سنه دینور وبرنجی جانورلر
شکار ایلمك ایچون صیادلرك زبیه طرزنده اتخاذ ایلدکلری چقوره دینور وزبیه زانك ضمیله ارسلان صیدی
ایچون حفر اولنان چقوردر وطنء حرارتی زائل اولمش کوله دینور رماد هامد معناسنه وزنا وفجور معناسنه‌در
وطاشدن چو یرلمش قبون ودوه آغیلنه دینور وتهمت معناسنه‌در بعید الطنء بعید الهمه دیمکدر الطنأ فتحتینله
زیاده سیله صوسزلقدن طلاق بو کوره یاپشمق معناسنه‌در یقال طنیء البعیر طنأ من الباب الرابع اذا لزق طحاله
بجنبه وشرم وحیادن ناشی درونده اولان مضمری اظهار ایلیوب توقیف واضمار ایلمك معناسنه‌در یقال طنیء
فلان اذا کان فی صدره شیء یستحیی ان یخرجه الطنأ طانك فتحی ونونك سکونیله اوتانمق معناسنه‌در یقال
طنأ الرجل طنأ من الباب الثالث اذا استحیی الطنأة فتحاتله طانیء کلمه سنك جمعیدر زناة معناسنه‌در که زانی

کلمه سنك جمعید رطئ کلمه سی زنا معناسنه کلدیکی ذکر اولنمشدر الاطناء همزه نك کسریله یورده وقوناغه
یونلمك معناسنه در یقال اطنأ الرجل اذ امال الی المنزل میل وهمت معنالرندن مأخوذ در کذلك صو ایچمك ایچون
حوض طرفنه میل ایلسه اطنأ الرجل دیرلر وتعب وفتوردن ناشی نوم واستراحت ایچون بساطه میل ایلسه اطنأ
الرجل دیرلر واطناء بدنده رمق حیات ابقا ایلمك معناسنه در ومنه یقال حیة لاتطنئ ای لایعیش صاحبها
ای لاتبقی الطنئ وبقیة الروح یعنی اول بر یلاندر که سم الساعه ودفعی التأثیر اولمغله صوقدیغی کمسه یی فی الحال
هلاك ایدر بقیهٔ روح معناسنه اولان طنئ لفظندن مأخوذدر وبونلر مغتلده لغتلردر الطاءة طاعه وزننده مرعای
بعیده دینور وسیاه ومتعفن بالچغه دینور الطیئ سید وزننده یمنده بر قبیله نك پدری اسمیدر که قبیلهٔ مرقومه
آنکله مشتهردر اعظم قبائل عربدر حاتم اول قبیله دندر ذکر اولنان طاءه ماده سندن مأخوذدر بعید المراعی
اولمق حسبیله یاخود طاء یطوء ماده سندن مأخوذ در که کیدوب کلمك تردد معناسنه در یقال طاء الرجل یطوء
طوءا اذا ذهب وجاء ونسبتنده طائی دینور خلاف قیاس اوزره زیرا قیاس طیئی اولمقدر طیعی وزننده یای اولای
ساکنه یی غیر قیاس اوزره حذف ایدوب یای ثانیه یی الفه قلب ایلدیلر زیرا قیاسده سواکن قلب اولنماز جوهری
وهمنه مبنی قلبی حذف اوزره تقدیم ایلدی الطئاة قناة وزننده بودخی سیاه بالچغه دینور حمأ معناسنه الطوء
طانك فتحی واوك سکونیله کتمك علی قول ایراق کتمك معناسنه در یقال طاء فی الارض یطاء کخاف یخاف
ای ذهب اوابعد فی ذهابه عنقریب باب اولدن بری اوته کیدوب کلمك واولطه چالمق معناسنه ده کلدیکی ذکر
اولندی الطوئ طانك ضمی وهمزه نك کسری و یانك تشدیدیله مخاطب اولمغه صالح کمسیه اطلاق اولنور
طوء وذهاب معناسندندر یقال مابالدار طوئ ای احد التطابوء تفاعل وزننده نرخ زیاده بهایه چقمق
معناسنه در یقال تطاءت الاسعار اذا غلت اصلی تطابأت ایدی فصــــــل الظاء المعجمة الظأظاة
زلزله وزننده والظأظاء سلسال وزننده تکه کچی یه آشمق هنکامنده باغرمق معناسنه در یقال ظأظأ التیس
ظأظأة وظأظاء الذئاب واوست دوداغی یارق اولان یاخود اوك دیشلری اولمیان کمسه حروفلری حق اوزره
تعیینده قاصر اولمغله فهم اولنماز درجه سنده ککزینه چاله رق تکلم ایلمك معناسنه در یقال ظأظأ الاعلم والاهتم
اذا تکلما بکلام لایفهم وفیه غنة الظبأة ظانك فتحی و بانك سکونیله صرتلان وبلیلی قورد تعبیر اولنان جانورك
دیشیسیدر ضبع عرجاء معناسنه اصل نسخه ده واقع العرجاء کلمه سی صفت کاشفه در یوروینده عرج اولدیغنه بناء
الظرء ظانك فتحی ورانك سکونیله طوکمش صویه دینور ماء منجمد معناسنه که بوز اوله جقدر وشدت بردن
قوب قوری اولمش طپراغه دینور الظمأ ظانك فتحی ومیمك سکونیله والظمأ فتحتینله والظماء سلام
وزننده والظماءة رحمه وزننده صوصه مق علی قول پك صوصه مق معناسنه در یقال ظمئ الرجل ظمأ وظمأ
وظماء وظماءة من الباب الرابع اذا عطش اواشد العطش وبرنسنه یه مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال ظمئ الیه ای اشتاق الظمئ ظانك کسریله ذکر اولنان معنالردن اسمدر صوسزلق حالنه دینور
وآرزو واشتیاق معناسنه اولور وظمءدوه قسمنك برکره صو ایچدکدنصکره یاخود صویه کتورلدکدنصکره
ایکنجی دفعه سی میانده ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور که اول وقته قدر صوسزلغی مدتدر بعض اوج ودرت
کونده بر صواریلوب وکیمی بش والتی کونده واون کونه قدر اعتیاد ایدرلر وظمء الحیوة حین ولادتدن موته قدر
ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور ومن الاول المثل مابقی منه الاظمء الحمار یعنی آنك زمان حیاتندن همان آن یسیر
قالمشدر زیرا دواب نوعنده حماردن چابك صوصبان حیوان یوقدر الظمئ کنف وزننده والظمآن عطشان
وزننده صوسز تشنه کشی یه دینور مؤنثی ظمأنه در سکرانه وزننده جمعلری ظماء در ظانك کسریله بونده
ظانك ضمیله ده جائزدر لکن نادردر المظماء معطاش وزننده ومراد فیدر که صوسز دوه لر صاحبی کشی یه
دینور کویا که دوه لرینك صوسزلغنه کندیسی آلت اولمشدر یقال رجل مظماء ای معطاش یعنی ذوابل عطاش
المظمأ مقعد وزننده اسم مکاندر صوصایوب صوسز قاله جق یره دینور الظماءة سحابه وزننده بر کمسه بدخوی
وبد مزاج ودنی طبیعت اولمغله رفقا ومشارك وهمدملرینه انصاف ورعایتی قلیل وزندکانی ومعاشرتی کلیل اولمق
حالنه اطلاق اولنور کویا که کندی زبان اولوب آنلری تشنه لب ترك وحرارت رنج وغدرایله محرورة الاکباد ایدر
تقول اعجبتنی ظماءة فلان ای سوء خلقه ولؤم ضریبته وقلة انصافه لمخالطیه الظمأی سکری وزننده شول
روزکاره اطلاق اولنور که بغایت سرد واسی ویابس اسوب اصلا رطوبت وتنفس وملایمتی اولمیه یقال ریح
ظمأی ای حارة عطشی غیر لینة المظمأی مولوی وزننده ماء مطر ایله سقی اولنان مزرعه دینور مسقوی

مقابلیدر که آقار صو ایله سقی اولنان مزروعدر واشبو مظمأی ومسقوی لفظلری ظمأ وسقی کلمه لرندن مصدر
میملر دریاری نسبیه در الاظماء همزه نك کسریله صوصتمق معناسنه در یقال اظمأه ای عطشه وآتی تضمیر
ایلمك معناسنه استعمال اولنور که برمحل بعیده الغار یاخود چاپله کیدجك اولدقده چندروز اقدم آتك یمنی وصوینی
تدریجله تقلیل ایدوب وهر بار کز دیره رك طاوندن دوشوروب حربی ایلمکدن عبارتدر یراندرمق تعبیر اولنور
یقال اظمأ الفرس اذا ضمره التظمئة تفعله وزننده اظماء معنالرینه در یقال ظمأه تظمئة اذا عطشه وظمأ الفرس
اذا ضمره الظمیاء کتاب وزننده ظمئ کلمه سنك جمعیدر که ذکر اولندی بو معنادندر که عربلر بر آتك کوده سنده
اولان آشقلری والك واوینلاق یرلری اتلو ورطوبتلو اولمیوب کذلك سست وسلپوك اولمیوب متین ومستحکم
اولسه ان فصوص هذا الفرس لظماء دیرلر لیست برهلة الحمة معناسنه زیرا پرورده اولان شهری آتلری دائما
پرورشله کوده سی لحیم ومفاصل واعضاسی سست اولوب تاتار وبدوی وعسکری طائفه سنك آتلری وصف
مزبور اوزره اولمغله هر نقدر مسافهٔ بعیده یه الغار ایلسه اصلا وهن وفتور ایله فرومانده اولمزلر الظوءة ظانك
فتحی وواوك سکونیله احمق وسبکمغز کشی یه دینور الظبأة ظانك فتحی و بانك سکونیله ظوءه معناسنه در یقال
هو ظوءة وظیأة ای احمق التظبئ تفعیل وزننده بر کمسه یی مغموم ومکدر ایلمك معناسنه در یقال ظیئه تظبیئا
اذا غمه فصــــــل العین العبء عینك کسری و بانك سکونیله یوکه دینور حمل معناسنه ومطلقا آغر
نسنه یه دینور وبوك دنکنه دینور عدل معناسنه ومثل ونظیر معناسنه در بو معناده عینك فتحیله ده جائزدر العبء
عینك فتحیله کونشك ضیا وپرتونه دینور یقال رأیته بعبء الشمس ای بضیائها ویقال عب کدم یعنی معنای مزبورده
معتل اوله رق عبو دخی لغتدر دم ویدکبی آخری اسقاط اولنوب عب الشمس دخی دینور العبأ کذلك عینك فتحی
و بانك سکونیله بر نسنه یی دوزوب قوشوب حاضر وآماده ایلمك معناسنه در یقال عبأ المتاع والامر عبأ من الباب
الثالث اذا هیأه وعسکری یولیله یصابوب ترتیب وتجهیز ایلمك معناسنه در یقال عبأ الجیش اذا جهزه ودهن
وطیب مقوله سنك اجزارنی ترکیبله عمله کتورمك معناسنه در یقال عبأ الطیب اذا صنعه وخلطه وایش ایشلمك
معناسنه در تقول ماعبأبه ای ماصنع وقایرمق مبالات معناسنه در تقول ماعبأ بفلان ای ماباله التعبئة تفعله
وزننده والتعبیء تفعیل وزننده عبأ ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال عبأ المتاع والامر تعبئة وتعبیئا
اذا هیأه ویقال عبأ الجیش اذا جهزه بونلرده معتل دخی لغتدر العباء سحاب وزننده والعباءة هابله یوکدن
معمول معروف لباسدر که ترکیده آبا تعبیر اولنور خرقهٔ صوفیه وجبه یشمیه دن عبارتدر وعباء سحاب وزننده
احمق وثقیل ونادان وناتراش کسیه اطلاق اولنور جمعی اعبئه کلور اجوبه وزننده یقال هو عباء ای احمق ثقیل وخم
المعبأة مکنسه وزننده حیض بچاوره سنه دینور المعبأ مقعد وزننده طریق ومذهب معناسنه در یقال
لایعرف معبأه ای مذهبه الاعتباء افتعال وزننده تمازسز اولان خاتون بز طوتمق معناسنه در احتشاء کبی یقال
اعتبئت الحائض اذا احتشت العندأوة عینك کسریله فنعلوه وزننده برخصوص چتین وبچارز وطولاشق
وپیچاپیچ اولمق حالته دینور عسر والتوأ معناسنه وفریب وفند وخدیعه معناسنه در وغلظت وجفوه معناسنه در که
برنسنه قالین وقبا وباقشقسز وبی اسلوب واندام اولمقدن عبارتدر وجرأت واقدام صاحبی آدمه دینور وکید ومکر
معناسنه در واولو بلیه یه دینور ادهی الدواهی معناسنه ومنه المثل ان تحت طریقتك لعندأوة وطریقه طانك
ورای مشدده نك کسریله سکون وسکوت ورخاوت معناسنه اولمغله سنك بو یلجه اپسم وخموش طوردیغك نهی دکلدر
البته ضمننده برمکر وداهیه احداث ایده جکك درکار دردیمکدر مضرب مثل معلومدر العندأو هاسز بودخی
جرأت واقدام صاحبی کسیه دینور یقال هو عندأو وعندأوة ای مقدم جری فصــــــل الغین المعجمة الغاغاء
عواهق جبلیه آوازه لرینه دینور وعواهق عوهق لفظنك جمعیدر طاغ قرلنقچنه وغماز قرغه دیدکلری قرغه یه
دینور تقول سمعت الغاغاء ای صوت العواهق الجبلیة بورادة الجبلیة لفظی صفت کاشفه در الغبأ غینك فتحی
و بانك سکونیله برنسنه یه قصد ومباشرت ایلمك معناسنه در یقال غبأله والیه غبأ من الباب الثالث اذاقصد
الغرقئ غینك وقافك کسریله زبرج وزننده یمورطه نك داخلنده بیاضنه یاپشق اولان یوفقه جه زاره دینور علی قول
یمورطه نك بیاضنه دینور که اکل اولنور الغرقأة دحرجه وزننده یمورطه طاوقدن همان ذکر اولنان انجه زارایله
چقمق معناسنه در که اوست قبوغی اولمیوب یالکز جه اول زار احاطه ایلمش اوله طاوغك قوتسزلکندن یاخود آخر
عارضه دن ناشی اولور یقال غرقأت البیضة اذا خرجت وعلیها قشرها الرقیق وطاوق وجه مذکور اوزره
یمورطلمق معناسنه در که هنوز کماله وارمقسزین وضع ایدوب یاخود بعد الوضع بر وبله صو یمسندن اولور یقال

غرقأت الدجاجة اذا فعلت ذلك ببيضها مؤلف اشبو غرقئ ماده سنك همزه سنى اصليه اعتباريله بوراده ذكر ايدوب لكن غرق ماده سى ذيلنده جوهرى يى تخطئه ايله همزه سنك زائد اولديغنى امضا وتقرير وغرقأت الدجاجة بيضها اى باضتها ولبس لها قشر يابس عبارتيله تفسير ايلمكله ميانهٔ كلامينى محلّ تعارض اولديغى غير ستير در

فصل الفاء الفأفأ قصر ايله فدفد وزننده والفأفاء سلسال وزننده حين تكلمده فاء حرفنى چوق سويلين يعنى كسيه دينور يعنى اضطرارى فا ايله تكلمه لسانى چوق چوق مائل اوله كه ايكى حرفده بر لسانى فاء حرفنه چالنور اوله يقال رجل فأفأ وفأفاء اى مردّد الفاء ومكثره فى كلامه الفأفأة زلزله وزننده تكلمده فاء حرفنى چوق سويلمك اوزره پيه يى اولمق معناسنه در يقال فيه فأفأة اى غلبة الفاء على لسانه الفبأة فانك فتحى وبانك سكونيله شول صاغانقلى يغمور در كه بر ساعت ياغوب صكره ساكن اوله اكثرى ياز ايامنده اولور مافتأ تاء فوقيه نك حركات ثلاثيله كه فى الاصل باب ثالثدن ورابعدن وخامسدندر وبو افعال ناقصه دندر كه حدثه دلالتى مسلوب اولوب همان زمانه دال وخبر منصوبه استقلال واستكمالده محتاج اولان افعالدندر مازال ومابرح معناسنه در كه كينونت دائمه يى متضمندر وبونده اشهر اولان تانك كسريله در كه فى الاصل باب رابعدندر يقال مافتئ يذكره اى مازال يذكره يعنى آنى دائما ذكر ايدر اولدى وبونده همزه ايله ماافتأ دخى لغتدر كه افعال بابندندر يقال ماافتأ يذكره وبو تميم لغتيدر وبونلرك ماده سى فتأ كلمه سيدر كه فانك فتحى وتانك سكونيله در بر نسنه دن فراغت ايدوب بالكليه اونوتمق معناسنه در يقال فتئ عنه فتأ من الباب الرابع اذا نسيه وانقدع عنه اى انكفّ وبعضلر عندنده ماده مزبوره همين نفى وانكاره مخصوصدر مثبتا استعمال اولنماز زيرا مازال ومابرح مرادفى اولمق معناى نفى ايله صورتپذير اولور واكر اداة نفيدن مجرد ذكر اولنور ايسه البته نيتده اعتبار اولنور حتى عربلر اداة نفيى حذف ونيتده تقدير ايله استعمال ايدرلر ومنه قوله تعالى تالله تفتؤ تذكر يوسف الاية اى ما تفتاء وفتأ فعل تام مأخذى اوله رق قيرمق كسر معناسنه در يقال فتأه فتأ من الباب الثالث اذا كسره وسوندرمك معناسنه در يقال فتأه اى اطفأه بو معنالر امام النحو ابن مالكدن منقولدر جمع اللغات المشكله نام كتابنده ايراد وامام فرّايه عزو واسناد ايلمشدر صحيح وصوابدر ابو حيان اندلسى وسائر بعض اعلام غلط ايدوب ابن مالكى تغليط ايلمشلر در منشأ غلطلرى ماده آتيه در كه فثأ ماده سيدر يعنى ثاء مثلثه ايله فثأ ماده سندن مصحف اولمق زعم ايلديلر الفثأ فانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله غضبى دفع وتسكين ايلمك معناسنه در كه معناى آتيدن مأخوذدر يقال فثأ فلان الغضب فثأ من الباب الثالث اذا سكنه وكسره اى حدّته وفثأ وفثوء قعود وزننده تنجره نك قيناسنى ساكن قلمق معناسنه در يقال فثأ القدر فثأ وفثوءا اذا سكن غليانها وبارد نسنه يى اصتمغله برودتى كسر وتسكين ايلسه لر فثأ الشئ ديرلر سكّن برده بالتسخين معناسنه وبر نسنه يى بركسه دن منع ايله فراغت ايتدرمك معناسنه در يقال فثأ الشئ عنه اذا كفه وغليان اوزره اولان سود كپوكلند كدنصكره يوزنده اولان كپوك پاره لنوب صوغشمق معناسنه در يقال فثأ اللبن اذا غلى فارتفع له زبد وتقطع الافثاء همزه نك كسريله يورلوب فرومانده وبى تاب اولمق معناسنه در يقال افثأ الرجل اذا اعيا وفتر وبر نسنه سكونت بولمق معناسنه در يقال افثأ الحرّ اذا سكن واقامت ايلمك معناسنه در يقال افثأ بالمكان اذا اقام وخسته يى ترلتمك ايچون طاشلرى قيزدردقدنصكره اوزرلرينه صو سرپوب بعده خسته يى اول طاشلر اوزره ياتورمق معناسنه در كه اعراب عادتلريدر زيرا باديه ده حمام اولماز وبو معنايه تسكين معناسنه راجعدر يقال افثؤا للمريض اى احموا الحجارة ورشوا عليها الماء فاكبّ عليها الوجع ليعرق الفجأ فانك فتحى وجيمك سكونيله والفجاءة فانك ضمى والفك مديله ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال فجئه وفجأه فجأ وفجأة من الباب الرابع والثالث اذا هجم عليه وفجأ فانك فتحى وجيمك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال فجأ المرأة فجأ من الباب الثالث اذا جامعها المفاجأة مفاعله وزننده والافتجاء افتعال وزننده بونلرده آنسزين ايرشمك وصاتشمق معناسنه در يقال فاجأه مفاجأة وافتجأه افتجاء بمعنى فجأه الفجاءة فانك ضمى والفك مديله مصدر در كه ذكر اولندى واسم اولور آنسزين على الغفله چقه كلن شيئه دينور وفجاءة قطرى نام شاعرك پدرى اسميدر الفجأ فتحتينله دوه نك قارنى بيوك اولمق معناسنه در يقال فجئت الناقة فجأ من الباب الرابع اذا عظم بطنها المفاجئ ميمك ضمى وجيمك كسريله ارسلانه اطلاق اولنور الفنداءة فانك كسريله بالتهيه دينور فاس معناسنه جمعى فناديد كلور غير قياس اوزره اما فندأوه ماده سى كه واو ايله در فند ماده سنده مذكوردر الفرأ مهموزا مقصورا جبل وزننده والفراء سحاب وزننده يبان اشكنه دينور حمار الوحش معناسنه على قول يبان اشكنك كنجنه دينور جمعى افراء كلور كه جمع قلتدر وفراء كلور فانك كسريله كه جمع كثرتدر ومنه المثل كل الصيد فى جوف الفرا اى كله دونه فرا لفظى

بوراده همزه دن مجرددر زيرا كلام مزبور مثل اولوب ومثللر وقف اخير اوزره موضوعدر ومعناسى جمله شكار حمار وحشى درونده مندرجدر ديمكدر منشأى بودر كه بر كروه صيادلر شكاره چقوب كيمى خركوش وكيمى آهو مقوله سى حيوانلر صيد وبريسى بر يبان اشكى شكار ايدوب سركرده لرينه كتوردكده اول خرده لرى طرح ويبان اشكنى اخذ واستحسان ايده رك كلام مزبورى ايراد ايلدى كويا كه اكبر صيد اولمغله مجموعنك مقامنده اولمشدر بعده كثير مقامنه قائم اولان برشئ عظيم حقنده ضرب ايلديلر مؤلف كله دونه عبارتيله تفسير ايلمكله غيرلر آنك مرتبه سنه واصل وآنده اولان كثرت لحم سائرده حاصل دكلدر ديمك دخى محتملدر الفرئ امير وزننده فرى لفظنده لغتدر كه عجيب وغريب نسنه يه دينور يقال امر فرئ اى فرىّ وبو معتل بابنده دخى مرسومدر فرء فتحتينله يمنده بر جزيره آديدر الفسأ فانك فتحى وسينك سكونيله لباسى يرتوب پاره لمك معناسنه در يقال فسأ الثوب فسأ من الباب الثالث اذا شقه ودكنكله ارقه يه اورمق معناسنه در يقال فسأ فلانا اذا ضرب ظهره بالعصا ومنع ايلمك معناسنه در يقال فسأ فلانا عنه اذا منعه التفسئ تفعيل وزننده بو دخى لباسى يرتمق معناسنه در يقال فسأ الثوب تفسيئا اذا شققه التفسؤ تفعل وزننده لباس يرتلمق معناسنه در يقال فسأ الثوب فتفسأ اى تشقق وبركسه نك ارقه سنه دكنكله اورمق معناسنه در يقال تفسأه اى ضرب ظهره بالعصا وبر مرض وعلت ناسه يايلوب عام وشامل اولمق معناسنه در يقال تفسأ فيهم المرض اذا انتشر الفسأ فتحتينله كوكس چقوب ارقه ايچرى اولمق وجهيله قنبور اولمق يرخ معناسنه در على قول كوكس چقق وكوبكله قاسيق اراسى بر طرفه طوغرى يومرى وطومالج اولمق ياخود مشى حالتنده كويا كه مقعدنى ايكى جانبه بوروب دوندرر كبى چالقيه رق يورر اولمق ياخود اوتوردقده قيامه زحمت ومشقتله قادر اولمق ياخود بل كمكلرى ايكى قيناق ارالرينه كيرمكله ارقه باصق وچوكك اولمق معناسنه در يقال فسئ الرجل فسأ من الباب الرابع اذا كان افسأ الافسأ احمر وزننده ذكر اولنان صفت اوزره اولان كشى يه دينور يقال رجل افسأ اى ابزخ او الذى خرج صدره ونتأت خلفته او الذى اذا مشى كأنه يوجع استه او من اذا قعد لا يستطيع ان يقوم الا بجهد او من دخل صلبه فى وركيه المفسوء مجهول وزننده شول كسه در كه دينى دوندروب چالقيه رق يورر اوله التفشؤ شين معجمه ايله تفعل وزننده تفسؤ لفظنده لغتدر كه بر مرض جمله يه يايلوب شامل اولمق معناسنه در يقال تفشأ فيهم المرض اذا انتشر الفشئ فانك فتحى وشينك سكونيله اولو لنمق فخر وزهو معناسنه در يقال فشأ الرجل فشأ من الباب الثالث اذا فخر الافشاء همزه نك كسريله بركسه يه بويوكلنمك استكبار وتعظم معناسنه در يقال افشأ الرجل افشاء اذا استكبر وتعظم التفشؤ تفعل وزننده بركسه يى مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايلمك معناسنه در يقال تفشأ به اذا سخر منه الافضاء ضاد معجمه ايله اكرام وزننده اطعام ايلمك معناسنه در تقول افضأته اى اطعمته عند البعض بو ماده ده صواب اولان قافله اقضاء اولمقدر الفطأ فانك فتحى وطانك سكونيله حطأ كلمه سنه جميع معنالرنده مرادفدر وحطأ حاى مهمله ايله درته كه موقعنده ذكر اولندى يقال فطأه فطأ من الباب الثالث اى حطأه فى معانيها وفطأ بر نسنه يى اوغاتمق وخرد خشخاش ايلمك معناسنه در يقال فطأ الشئ فطأ اذا شدخه وبركسه يه خوشلنوب حظ ايلمديكى ايش ايلمك يا اولمقوله ايشده بولنمق معناسنه در يقال فطأ القوم اذا ركبهم بما لا يحبون ودوه يه پك آغر يوك يوكلمكله بلنى بصدرمق معناسنه در يقال فطأ ظهر بعيره فطأ اذا حمل عليه حملا ثقيلا فاطمأنّ ودخل الفطأ فتحتينله والفطأة جرعه وزننده ارقه ايچرى كيروب كوكس طشره چقمق وجهيله اولان قنبورلق حالتنه دينور وفطأ فتحتينله معناى مزبوردن مصدر اولور يقال فطئ الرجل فطأ من الباب الرابع اذا دخل ظهره وخرج صدره وفطأ بصى بورونلى اولمق معناسنه در فطس كبى يقال فطئ الرجل اذا فطس الافطأ احمر وزننده ارقه سى كيروب كوكسى چقمش اولان قنبوره دينور وبصى بورونلى كشى يه دينور افطس معناسنه در التفاطؤ تفاعل وزننده كوكس طشره چقوب ارقه ايچرى كيرمك تقاعس معناسنه در على قول بو تقاعسدن اشد اولور يقال تفاطأ الرجل اذا تقاعس او اشدّ منه وكيرو لنمك تأخر معناسنه در يقال تفاطأ عنه اذا تأخر وصواشدن كسر وهزيمتله كيرو دونمك معناسنه در يقال تفاطأ فلان عنهم بعدما حمل عليهم اذا انكسر ورجع عنهم الافطاء همزه نك كسريله اطعام ايلمك معناسنه در يقال افطأه اى اطعمه وچوق جماع ايلمك معناسنه در يقال افطأ الرجل اذا جامع جماعا كثيرا وخوشخوى ايكن بدخوى اولمق معناسنه در يقال افطأ فلان اذا ساء خلقه بعد حسن وبركسه نك مال ومنالى فراوان اولوب ثروت وسامان صاحبى اولمق معناسنه در يقال افطأ الرجل اذا اتسعت حاله الفقأ فانك فتحى وقافك سكونيله كوزى وبدنده ظهور ايدن سويلجه وچبان مقوله سنى صوبوب دشمك ياخود اوروب دورتمكله يا اوغمله چقارمق على قول

کوزی کور ایلمك معناسنه در یقال فقأ العین والبثرة ونحوها فقأ من الباب الثالث اذا کسرها اوقلعها اوبخقها
وفلان کسه فلانك خشم وغضبنی تسکین ایلدی دیجك یرده فقأ ناظریه دیرلر یقال فقأ ناظریه ای اذهب غضبه
التفقئة تفعله وزننده بودخی کوز چقرمق فقأ معناسنه در یقال فقأ العین تفقئة بمعنی فقأها الانفقاء انفعال
وزننده والتفقؤ تفعل وزننده کوز چقمق و یاره وچبان مقوله سی دشلمك معناسنه در یقال فقأها فانفقأ وتفقأ
الفقوء قعود وزننده چایر وسائر نبات قسمی یغموردن یاسیل صویندن آلوده وتوزطپراق اولمغله دواب ومواشی
اکلنه صلاحیتدن قالمق معناسنه در یقال فقأت البهمی فقوءا اذا ترّبها المطر والسیل فلا تأکلها النعم وبهمی
حلی وزننده صباك پسی پسی دیدکلری قلججقلی نباتدرکه کدی اوتی تعبیر اولنور الفقء فانك فتحی وقافك
سکونیله والفقأة جرعه وزننده والفقأة فانك ضمیله همزه وزننده والفقأة فتحاتله والفاقیاء قافك کسریله
سابیاء معناسنه درکه عورتده اوغلان یتاغی دیدکلری دریدرکه یکی تولدایدن ولدك باشنده چقوب ولدك باشندن
شق ایدرلر یاخود بر بوققه دریدرکه ولدك بورنی اوستنده اولور اکر برطرف ایلمسه‌لر ولد بوکالوب هلاك اولور
ابه قادینلر چوجق نقابلو طوغدی دیو ایش یاپارلر وفقء فانك فتحی وقافك سکونیله خلق اویمه چقوره دینورکه
طاشلرده وقیالرده و بعض یك یرلرده اولوب آنده صو مجتمع اولور ترکیده قاق تعبیر اولنور وفقء برموضع آدیدر
الفقآی سکری وزننده شول ناقه درکه حقوه علتنه اوغرامش اوله وحقوه دوه‌یه مخصوص برعلتدرکه اصابت
ایدن دوه بول و بعردن منقطع اولور وکاه اولورکه لحم وعروقی منتفخ اولوب یاریلور وبعضا شدت انتفاخدن
اشکنبه سی یرندن قوپار الفقیء امیر وزننده ذکر اولنان حقوه علتنه اوغرامش ارکك دوه‌یه دینور وفقیء بعینه
مرض مزبوره ده دینور وفقء معناسنه درکه بعض قیالرده ویك یرلرده اولان خلق اویمه چقوره دینور آنده صو
ایرکیلور الافتقاء افتعال وزننده پاپوشجی وسراج ومشکدوز مقوله سی برنسنه دیکرکن متین ومحکم اولمق ایچون
ایکی طرفلو دیکش یرلرینه وضع اولنان مبشین پارچه‌لری ارالغنه بر پارچه دخی وضع ایدوب اوزرندن بردیکش
دخی چکمك معناسنه در یقال افتقأ الخرز اذا اعاد علیه وجعل بین الکلیتین کلیة اخری المفقئة محدثه وزننده
دردلره اطلاق اولنور اودیه معناسنه زمینی شق ایتدکلری ایچون پس مفقیء یردره به اطلاق اولنور الفلأ فانك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه‌یی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال فلأه فلأ من الباب الثالث اذا افسده الفنأ
فتحتینله چوقلق کثرت معناسنه در یقال مال ذوفنأ ای کثرة الفنأ فانك فتحی ونونك سکونیله کروه وجماعت
معناسنه در یقال جاءفنء منهم ای جماعة الفیء فانك فتحی ویانك سکونیله ابتدا کونشلك اولوب صکره دن
یوریمکله کونشلکی نسخ وازاله ایدن کولکه‌یه دینور شارح دیرکه فیء کلمه سی فی الاصل رجوع معناسنه مصدردر
بو مناسبتله اهل تحقیق زوالدنصکره اولان کولکیه اطلاق ایتدیلر برجانبدن برجانبه رجعتی ایچون وظلی قبل
الزوال اولان کولکیه تخصیص ایلدیلر بعضلر ظل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده اولان کولکه‌یه اطلاق ایلدیلر
پس بوکه کوره فیء مفهومندن اعم اولورحتی درّه ده مشر وحدرکه بعضلرك جلست فی فیء الشجرة قولی غلطدر
صواب اولان فی ظل الشجرة دیمکدر زیرا فیء رجوع معناسندن مأخوذ اولمغله زوال شمسدنصکره مشرق طرفنه
دونن کولکه‌یه اطلاق اولندی وظل ستر معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا کونشلکی ستر ایدن کولکه‌یه اطلاق
اولنمشدر کرك مقدما کونش ایکن ستر ایدوب کولکه اولمشدر وکرك اصلا کونشلك اولمیوب دائما کولکه اولسون که
قوینی تعبیر اولنورحتی سوادلیله دخی ظل اللیل وظل الارض اطلاق اولنور انتهی ومؤلف بصائرده ظلك فیء
مفهومندن اعم اولدیغنی ترجیح ایلمشدر وروبه‌دن منقولدرکه شول کولکه که مقدما کونشلك ایکن آندن شعاع
شمس زائل اولمغله حاصل اوله اکا ظل وفیء اطلاق اولنور وشول کولکه که یری مقدما کونشلك اولمیه اکا همان
ظل اطلاق اولنور ولهذا قبل الشمس تنسخ الظل والفیء ینسخ الشمس وابن السکیت دیدیکه ظل طلوع شمسدن
زواله قدر اولور وفیء زوالدنصکره اولور پس کتب فقهیه ده فیء زوال تعبیری تجریده محمول اولور وزمخشری
قولی بودرکه لفظ ظل فی الاصل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده واقع اولان کولکه‌یه اطلاق اولنور بعده تمیز
ایچون ظلی قبل الزواله وفیء رجوع معناسنه اولوب وبعد الزوال کولکه راجع اولمغله اکا تخصیص ایلدیلر وفیء
کلمه سی فی الاصل مصدر اولمغله اطلاق مزبور مبالغه ایچون اولور یاخود اصلی فییء ایدی سید وزننده بعده
تخفیف اولنمشدر میت ومیت کبی انتهی وفیء لفظنك جمعی افیاء کلور وفیوء کلور فانك ضمیله وفیء کفاردن آلنان
غنیمت مالنه اطلاق اولنور اسلام طرفنه رجوعی ایچون یاخود حطام دنیوی بی ظل زائله تشبیهه مبنیدر یقال
نال الفیء ای الغنیمة ومال جزیه وخراجه اطلاق اولنور وقوش سوروسنه اطلاق اولنو قطیعة طیر معناسنه

مطلب

ومصدر

ومصدر اولور رجوع معناسنه قال تعالی حتی تفیء الی امر الله ای ترجع الی الطاعة ویقال فاء المولی
من امرأته ای کفر عن یمینه ورجع الی الامرأة بوراده مولی کلمه سی معطی وزننده ایلاء لفظندن اسم
فاعلدر وایلاء زوجه‌یه قربان ایلمامك اوزره یمین ایلمك معناسنه در وفیء کلمه سی تحوّل وانصراف
معناسنه در یقال فاء الظل اذا تحوّل وغنیمت آلمق معناسنه در تقول فئت الغنیمة ای اخذتها واغتنمتها
المفیأة میمك ویانك فتحیله ویانك ضمیله ده لغتدرکه مفبؤه درفیء کلمه سندن اسم مکاندر کولکه‌لك سایه‌دار اولان
یره دینور الفیئة فانك فتحیله والفیئة فانك کسریله بونلرده رجوع معناسنه در ظاهرا بناء مرّه و بناء نوعدر
الافاءة اقامه وزننده رجوع ایلمك معناسنه در یقال افاء الظل ای رجع ومال کفاری اهل اسلامه فیء وغنیمت
قلمق معناسنه در تقول افاء الله علی مال الکفار ای جعله فیئالی الاستفاءة استفاده وزننده بودخی رجوع ایلمك
معناسنه در یقال استفاء اذا رجع ومال کفاری فیء وغنیمت جهتیله آلمق معناسنه در تقول استفأت المال ای اخذته
فیئا الفئة جعه وزننده طائفه وکروه معناسنه در تعاضد وتعاون بابنده یکدیکره متراجع اولدقلری ایچون وبونك
اصلی فیء ایدی فانك کسر ومدّیله فیع وزننده هاء حرفی وسط کلمه اولان یاء ساقطه‌دن عوضدر جمعی فئون کلور
شذوذ اوزره وفیأت کلور شیات وزننده قیاس اوزره یقال جاءت فئة کثیرة ای طائفة المفاء میمك ضمی والفك مدیله
افاءه‌دن اسم مفعولدر شول کسه‌یه اطلاق اولنورکه بلده سی یاملکتی فتح اولنوب مسلمینه فیء اولمش اوله المفیء
مطیع وزننده افاءه‌دن اسم فاعلدر بر بلده‌یی فتح وفیء ایدن کسیه دینور ومنه الحدیث لایؤمّر مفاء علی مفیء ای لایؤمّر
مولی علی عربی یعنی اهل سواد صحابهٔ کرام اوزره امیر ووالی اوله مز زیرا اهل سواد اصحاب کرامك فیئلریدر نهایه‌ده
اشبو حدیث لایلین عنوانیله مثبتدر یافیء فانك فتحی ویانك سکونیله یاشیء ویاهیء کلمه‌لری کبی اداة تعجب یاخود کلمهٔ
تأسف وندامتدر تقول یافیء مالی ویاشیء مالی بمعنی واحد الفیئة تمره وزننده طوشنجله شبیه برقوشدر حجازه
مخصوصدر وفیئه وقت وحین معناسنه در یقال جاءه بعد فیئة ای بعد حین التفیئة تانك فتحی وفانك کسر ومدیله
اثر وعقب معناسنه در یقال دخل فلان علی تفیئة فلان ای علی اثره وعقبه یعنی ایزینی باصه‌رق کیردی شارحك
بیانه کوره اشبو تفیئه فیء ماده سندندر تاء زائده در فعیله وزننده در یاخود تفعله وزننده اولوب یاء مدّ اولنمشدر
اصل معنا کولکه صالمق دیمکدر اوکنده اولان آدم اوزره کویاکه کندی کولکه سنی صالمش اولدیغندن اثر وعقب
معناسنده مستعمل اولدی فصل القاف القأقاء سلسال وزننده عراق دیاری قرغه‌لرینك اصواتندن
حکایه‌در القثیء زبرج وزننده یمورطه‌نك یاضنه دینور و یمورطه ایچنی احاطه ایدن انجه زاره دینور غرقیء معناسنه
القبأ قافك فتحی وبانك سکونیله اکل ایلمك معناسنه در یقال قبأ الطعام قبأ من الباب الثالث اذا اکله وچوق
صو ایچمکدن طلوم کبی شیشوب طولمق معناسنه در یقال قبأ من الشراب ای امتلأ منه القباة حمزه وزننده
والقباءة سحابه وزننده برنوع اوتلقدرکه حیوانات رعی ایدر القثاء قافك کسری وضمی وثای مثلثه‌نك تشدیدیله
معروف سبزه‌درکه عجور تعبیر اولنور عربستانده کثیردر وعند البعض خیاره دینور شارح دیرکه ارجح اولان عجور
اولمقدرکه مؤلف دخی آنی تقدیم ایلدی الاقثاء همزه‌نك کسریله بریرده قثاء چوق اولمق معناسنه در یقال
اقثأ المکان اذا کثر به القثاء ویقال اقثأ القوم اذا کثر عندهم القثاء المقثأة میمك وثانك فتحیله والمقثؤة ثانك ضمیله
اسم مکاندر عجور یاخود خیار بستانه دینورکه عجورلق وخیارلق تعبیر اولنور القندأو فنعلو وزننده بدغدا
اولان کسیه دینور و بدخوی وبدمشرب کسیه دینور وقالین کوده‌لو طوپاچ بودوره دینور وباشی بیوك اولوب
جثه سی خرده وجوره اولان کسیه دینور وجرأت واقدام صاحبی کسیه دینور و یوزی قصه باشی سخت وشدید
اولان کسیه دینور وخفیف وبی تمکین اولان یل قوان کسیه دینور وصلب ومتین نسنه‌یه دینور هایله قندأوه دخی
بو معناره‌در اکثری بونلر ایله دوه قسمی صفتلنور یقال جمل قندأو ابو نصر الجوهری وهمنه مبنی اشبو ماده‌یی
دال مهمله بابنده ذکر ایلمشدرکه همزه وواوی زائد طنبله وزنی فعلاوه قیاس ایلمشدر القرآن عثمان وزننده
تنزیل عزیز وکتاب مبین اسمیدرکه جبریل امین واسطه سیله سرور انام رسول الله علیه الصلوة والسلام
حضرتلرینه نازل اولمشدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره قرآن لفظی فی الاصل رجحان کبی مصدردر جمع وضم
ایلمك معناسنه بعده حضرت رسول اللهه نازل اولان کتاب مبینده علم اولمشدر سوره‌لری جمع وضم ایلدیکیچون
یاخود قصص وامر ونهی ووعد ووعید کبی حالاتی یاخود جمیع علومك ثمره وآثارینی جامع اولدیغیچون القرء
قافك فتحی ورانك سکونیله والقراءة کتابه وزننده والقرآن رجحان وزننده اوقومق تلاوت معناسنه در یقال قرأه
وقرأبه قرءا وقراءة وقرآنا من الباب الاول والثالث اذا تلاه فهو قاریء جمعی قرأه‌در کتبه کبی وقرّاء در عذّال کبی

بونلر جمع مکسرلردر جمع مذکر سالم قارئوندر وقرأ علیه السلام دیرلر فلان کسیه لسانا تحیت وسلام ابلاغ ایلدی
معناسنه وقرء وقرأن حیوان کبه اولمق معناسنه‌در یقال قرأت الناقة اذا حملت وبرنسنه‌یی برکدروب بری برینه
ضم والحاق ایلمك معناسنه‌در یقال قرأ الشیء اذا جمعه وضمه وطوغورمق معناسنه‌در یقال قرأت الحامل
اذا ولدت الاقتراء افتعال وزننده بودخی اوقومق معناسنه‌در یقال اقترأ الکتاب اذا تلاه الاقراء همزه‌نك کسریله
اوقتمق معناسنه‌در تقول اقرأته انا وبرکسیه ابلاغ سلام ایلمك معناسنه‌در یقال اقرأه السلام ای ابلغه ایاه
وعند البعض اکا لسانا سلام ابلاغ ایلدی دیمجك یرده ثلاثیدن قرأ علیه السلام دیرلر واکر سلامی مکتوبه تحریر
ایلسه اقرأه السلام دیرلر که مزیددندر وقال الشارح وفی الاساس تقول اقرأ سلامی علی فلان ولا یقال اقرأه
منی السلام واقراء خاتون حیض کورمك وحیضدن پاك اولمق معنالرینه‌در که معنای آتیدن مأخوذدر یقال
اقرأت المرأة اذا حاضت ویقال اقرأت المرأة اذا طهرت ورحم حیوانده منی برقرار اولمق معناسنه‌در یقال اقرأت
الناقة اذا استقر الماء فی رحمها ویل وقتنده اسمك معناسنه‌در موسم یللری کبی یقال اقرأت الریاح اذا هبت لوقتها
زیرا قرأ وقت معناسنه‌ده کلور وکیرو دونمك معناسنه‌در یقال اقرأ من سفره اذا رجع وقریب اولمق معناسنه‌در یقال
اقرأ امرك اذا دنا وتأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال اقرأ حاجته اذا اخرها وصوکه قالمق استیخار معناسنه‌در یقال اقرأ
الرجل اذا استأخر ویلدز باتمق معناسنه‌در یقال اقرأ النجم اذا غاب وبرنسنه‌دن منصرف اولمق معناسنه‌در
یقال اقرأ عنه ای انصرف وعابد ومتنسك اولمق معناسنه‌در یقال اقرأ الرجل اذا تنسك المقروءة مکتوبه وزننده
والمقروة واوك شده‌سیله والمقریة مرمیه وزننده تلاوت اولنان سطور وصحیفه‌یه دینور یقال صحیفة مقروءة ومقروة
ومقریة ای متلوة المقارأة مفاعله وزننده والقراء قتال وزننده برکشی ایله درس اوقومق مدارسه معناسنه‌در
لکن واحده استعمالی غالبدر اشتراکده اوقوشمق تعبیر اولنور یقال قارأه مقارأة وقراء ای دارسه القراء
کتان وزننده تلاوتی کوزل کسیه دینور حسن القراءة معناسنه که تجوید وترتیل اوزره قرأت ایدر اوله جمعی قرائون
کلور بونك مکسر اوله‌رق جمعی یوقدر یقال هو قراء ای الحسن القراءة القراء رمان وزننده ناسك ومتعبد وصالح
وپارسا آدمه دینور جمعی قرائون کلور وقراری کلور دنانیر وزننده القاریء والمتقریء بونلرده زاهد وعابد کشی‌یه
دینور یقال رجل قراء وقاریء ومتقریء ای ناسك متعبد التقرؤ تفضل وزننده علم شریعتی اوکرنوب فقیه اولمق
معناسنه‌در یقال تقرأ الرجل اذا تفقه وطاعت وعبادته دورشمك معناسنه‌در یقال تقرأ فلان ای تنسك القرء
قافك فتحی وضمیله حیض معناسنه‌در که خاتونلرك نمازسز اولمق حالتیدر وطهر معناسنه‌در که حیضدن پاك
اولمق حالتیدر نمازسزلق وپاکلك تعبیر اولنور بو جهتله اضداددندر مؤلفك بصائرده بیانه کوره اصل قرء لفظی
وقتك اسمیدر که کاه حیضك وکاه طهرك ظرفی اولور شارح دیر که بلکه قرء فی الحقیقه طهردن حیضه دخولك
اسمیدر پس طهری وآکا متعقب حیضی جامع اسم اولمغله علی حدة هر برنده اطلاق اولندی زیرا هر برنده
جمعیت معناسی ملحوظدر حیضده جمعیت دم ظاهردر وطهرده دم بدنده مجتمع اولور فقوله تعالی یتربصن بانفسهن
ثلاثة قروء ای ثلاثة دخول من الطهر الی الحیض بو جهتله امام اعظم حیض وشافعی طهر معناسنی اخذ ایلدی
انتهی وقرء وقت وزمان معناسنه‌در وقافیه معناسنه‌در که بیتك آخرندن عبارتدر بعض نسخه‌ده والعاقبة
عنوانیله مرسومدر غیر صحیحدر وقرء کلمه‌سنك جمعی اقراء کلور احمال وزننده وقروء کلور قافك ضمیله واقرء کلور
افلس وزننده علی قول فرق وتمیز ایچون طهر معناسنه اولانك جمعنده قروء دینور قافك ضمیله وحیض معناسنه
اولانك جمعنده اقرء دینور مترجم دیر که ابن همام قول ثانی‌یی تزییف ایلمشدر المقرأة معظمه وزننده شول خاتوندر که
مدت حیضی انقضا ایله استبراء رحم ایچون امساك وانتظار اولنه تا که یکیدن تزوج ترتب ایلیه زیرا عدتی منقضی
اولمدقجه تزوج جائز دکلدر یقال هی مقرأة اذا کانت ینتظر بها انقضاء اقرائها التقریء تفعیل وزننده خاتونی وجه
مذکور اوزره عدتی منقضی اولنجه قدر توقیف وامساك ایلمك معناسنه‌در یقال قرئت المرأة علی بناء المجهول اذا حبست
للاستبراء حتی انقضت عدتها الاقراء همزه‌نك فتحیله شعر ومنظومه‌نك انواع وانحاسنه اطلاق اولنور قرء کلمه‌سنك
عنقریب قافیه معناسنه کلدیکی ذکر اولنمشدر وزمخشری ایتدیکه اقراء الشعر قافیه‌لریدر که ابیات انلر ایله ختام
بولورلر که طهرك ختامی قرء اولدیغی کبی وشارح دیر که انواع وانحاسندن مراد طرق واسالیب وبحور وقوافی
وروی‌لریدر ومنه یقال هذا الشعر علی قرء ذاك الشعر ای علی اسلوبه وطریقته ومثاله مقریء مکرم وزننده یمنده
بر بلده‌در که زاینده عقیق معدنی واردر محدثیندن وسائردن مقریون اطلاق اولنان جماعت اکا منسوبلردر ابن
کلبی میمك فتحیله ضبط ایلمشدر القرءة قافك کسریله طاعون ووبایه دینور یقال هلك من القرءة ای الوباء اهل حجاز

مطلب

همزه‌یی

همزه‌یی ترك ایدوب قره دیرلر الاستقراء دیشی دوه‌نك حامل اولوب یاخود اولمدیغنی تحقیق وتیقن ایلمك ایچون
ارککك دوه آکا آشمغی ترك وامساك ایلمك معناسنه‌در یقال استقرأ الجمل الناقة اذا ترکها لینظر القحت ام لا بودخی
جمع معناسندندر کویا که جمل منیسنی اخراج ایتمیوب صلبنده جمع وتقرر ایلمش اولور شارح دیر که تتبع واستقصاء
معناسنه مؤلفك استقراء تعبیرلری دخی جمع معناسندن یاخود قرأت معناسندندر کویا که اراشدردیغی شیئك
جمیع افرادنی جمع یاخود قرأت ایلمکی طلب ایدر اولور القرضیء ضاد معجمه ایله زبرج وزننده غرائب اشجار بادیه‌دن
بر شجر آدیدر چیچکی ورسدن یعنی یمن زعفرانندن اصفر اولور مفردی قرضئه‌در هایله القضاء فتحیله طلوم
وقربه چوریوب ییریمکله اجزاری متحلل اولوب ریزه ریزه اوله‌رق صاپر صاپر دوکلمك معناسنه‌در مدت مدیده
نمناك یرده قالمش ثوب کبی یقال قضیء السقاء قضأ من الباب الرابع اذا فسد وعفن وتهافت وکوز علتی سببیله
آزوب تباه اولمغله قیزاروب قپاقلری واطرافلری سولپیوب مسترخی اولمق معناسنه‌در که شیل اولمق تعبیر
اولنور یقال قضئت العین اذا احمرت واسترخت مأقیها وفسدت وایپ واورغان مقوله‌سی اسکیوب پاره پاره اولمق
یاخود مدت مدیده طپراق آلتنده مدفون قالمغله چوریوب ییریمك معناسنه‌در یقال قضیء الحبل اذا اخلق وتقطع
اوطال دفنه فی الارض فتهتك وقضأ فتحتیله وقضاءه سحابه وزننده برکسه‌نك حسب ونسبی فاسد ومعیوب
اولمق معناسنه‌در یقال قضیء حسبه قضأ وقضاءة ای فسد القضئة قافك فتحی وضمی وضادك سکونیله حسب
ونسبده اولان عیب وفساده دینور که صوبده عیبلو اولمغه باعث اولان حالت نقیصه‌در یقال فی حسبه قضأة ای
عیب وفساد القضأ قافك فتحی وضادك سکونیله اکل ایلمك معناسنه‌در یقال قضیء الشیء قضأ من الباب الرابع
اذا اکله الاقضاء همزه‌نك کسریله یدرمك معناسنه‌در یقال اقضأه ای اطعمه التقضؤ تفعل وزننده برکسه‌نك
حسب ونسبنی الحق وخسیس عد ایلمك معناسنه‌در یقال تقضأوا منه ان یزوجوه ای استخسوا حسبه القفأ
قافك فتحی وفانك سکونیله یرك کثرت مطردن نباتی یوصالوب فاسد وتباه اولمق یاخود چامور ایله وطپراق ایله
آلوده اولمغله مواشی اوتلامغه صلاحیتدن قالمق معناسنه‌درنه که فقأ دخی بو معنایه‌در که فانك تقدیمیله‌در یقال
قفئت الارض قفأ من الباب الرابع ای مطرت فتغیر نباتها وفسد او ان یقع التراب علی البقل الاقتفاء افتعال وزننده
ومرادفیدر که محلنده بیان اولندی یقال اقتفأ الخرز بمعنی اقتفأه القمأة رحمه وزننده والقماءة سحابه وزننده
والقماأة قافك ضم وکسری ومیمك سکونیله خوار وحقیر وذلیل اولمق معناسنه‌در کرك ظاهری اولسون که جثه
واندام ومنظره جهتیله‌در وکرك معنوی اولسون که عزت ورفعت مقابلیدر یقال قمأ الرجل وقمؤ قمأة وقماءة وقمأة
وقماءة من الباب الثالث والخامس اذا ذل وصغر القمیء امیر وزننده خوار وذلیل وحقیر اولان کشی‌یه دینور
جمعی قماء کلور جبال وزننده وقماء کلور قافك ضمیله رخال وزننده القموء قعود وزننده والقموءة هایله والقماء
منع وزننده والقماءة سحابه وزننده والقماء سحاب وزننده طوارلر طاولنوب سمورمك معناسنه‌در یقال قمأت
الماشیة قموءا وقموءة وقمأ وقماءة وقماء من الباب الثالث اذا سمنت ودواب ومواشی اوتلو وچایرلو مکانده اقامت
ایلمك معناسنه‌در که سمن وقوتلرینه سببدر یقال قمأت الابل بالمکان ای اقامت به لخصبه فسمنت وبرمحل مزاجه
اویوب یرامق معناسنه‌در یقال قمأ المکان اذا وافقه القمأة قافك فتحی ومیمك سکونیله برکسه غالب وزبردست
اولمغله برکشی‌یی قهر وتنکیل ایلمك معناسنه‌در یقال قمأه قمأ من الباب الثالث اذا قمعه الاقماء همزه‌نك کسریله
طوارلر طاولنوب سمورمك معناسنه‌در یقال اقمأت الماشیة اذا سمنت وبرکسه‌یی تذلیل وتحقیر وخاکسار ایلمك معناسنه‌در
یقال اقمأه ای صغره وذلله وبرپسندیده یاخود نادیده نسنه طبعه خوش وغریب کلمکله عجب ویرمك معناسنه‌در
یقال اقمأه المکان ای اعجبه وبرکسه‌نك طوارلری سموروب طاولو اولمق معناسنه‌در یقال اقمأ القوم اذا سمنت
ابلهم القمأة حمزه وزننده شول یره دینور که آکا اصلا کونش اوغرامیه ترکیده قوزی تعبیر اولنور واجوزلق
وبوللق رفاه وخصب وراحت معناسنه‌در بو معناده قافك ضمیله ده لغتدر المقمأة مشربه وزننده والمقموءة
مکرمه وزننده بونلرده کونش اوغرامیان قوزی یره دینور قمأة کبی المقامأة مفاعله وزننده اویمق موافقت
معناسنه‌در یقال ماقامأه المکان ای ماوافقه قمئه سفینه وزننده اسمادندر عمرو بن قمئه بر شاعر مشهوردر
التقمؤ تفعل وزننده برشیئك کزیده‌سنی اخذ واختیار ایلمك معناسنه‌در که اورندولمك تعبیر اولنور یقال تقمأ
الشیء اذا اخذ خیاره وبرمحل مزاجه موافق کلمکله آنده اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال تقمأ المکان اذا وافقه
فاقام به القنوء قعود وزننده زیاده سیله قرمزی اولمق معناسنه‌در یقال قنأ الشیء قنوءا من الباب الثالث
اذا اشتدت حمرته احمر قانیء بوندندر که خالص قرمزی دیمکدر قیقرمزی تعبیر اولنور التقنیء تفعیل وزننده برنسنه‌یی

بغايت قرارمق وقيقرمزى ايلمك معناسنه در تقول قنأته تقنيئا اى حمرته وصقال بوياموق معناسنه در يقال
قنأ لحيته اى سوّدها بالخضاب قويى قرمزى يه بويامق حسبيله سوّدهـا عنوانيله ايراد ايلمشدر القنأ قافك
فتحى ونونك سكونيله برنسنه يه شئ آخر قاتمق معناسنه در يقـال قنأ اللبن قنأ من الباب الثالث اذامزجه بالماء
وبركسنه يى قتل ايلمك ياخود بركسنه يى بركسنه نك قتلنه حمل وسوقله باعث اولمق معنـاسـنه در يقـال قنأ فلانا
اذاقتله اوحمله على قتله ودرى يى دباغته يعنى انباشته يه وضع ايلمك معناسنه در يقال قنأ الجلد اذالقى فى الدباغ
وصاچ وصقال بويامق معنـاسنه دركه مراد قويى قرمزى يه بويامقـدر يقـال قنأ اللحية اذاسوّدها واولمك
معناسنه در يقال قنئ الرجل قنأ من الباب الرابع اذامات ودرى انباشته ده چوريوب تبـاه اولمق معناسنه در
يقال قنئ الاديم اذافسد الاقناء همزه نك كسريله بركسنه يى قتل ايلمك ياخود قتله حمل وسوق ايلمك معناسنه در
يقال اقنأه اى قتله اوحمله على قتله ودرى يى انباشته ده چوق اكلندروب وقتنى كچورمكله چوريدوب تباه ايلمك
معناسنه در تقول اقنأت الاديم اى افسدته وبرنسنه بولنه كيروب يا تولكه كلمكله اخذواستعمالى ممكن وقابل اولمق
معناسنه در تقول اقنأنى الشئ اى امكننى قنـاء سحاب وزنده برصوآديدر المقنأة مشربه وزنـده ونونك
ضميله لغتدر مقمأه معناسنه دركه كونش كورمين قوزى يره دينور القئ قافك فتحى وياتك سكونيله قوصمق
معناسنه در يقال قاء الرجل يقئ قيئا اى استفرغ مافى الجوف ويقال هـذاثوب يقئ الصبغ اى مشبع يعنى شولباس
شول درجه ده بويايه طويمشدركه كمال امتلاسندن كويا كه بويايى قوصمق استر القياء غراب وزنـنـده اسمدر قوصمه
حالتنه دينور يقال اخذه القياء الاستقاءة استفاده وزنـده والتقيؤ تفعل وزنده مؤلفك اجمالنه كوره مطلقا قوصمق
معناسنه در لكن شارحك بيانه كوره عمل وتكلفله قوصمق معناسنه در يقال استقاء الرجل وتقيأ اى استخرج مافى جوفه
عامدا وبرخاتون زوجنه كمال شبق وحرصندن هجوم ايدوب كندوسنى اوزرينه القا ايلسه تقيأت المرأة ديرلر تعرضت
لبعلها والقت نفسها عليه معناسنه كويا كه استفراغ شهوت ايلمش اولور التقيئة تفعله وزنـنـده قوصدرمق
معناسنه در يقال قيأه الدواء الاقاءة همزه نك كسريله تقيئه معناسنه در يقال اقاءه الدواء بمعنى قيأه القيوء صبور
وزنده والقيو عدو وزنده قوصمه سى چوق اولان كسيه دينور يقال رجل قيوء وقيو اى الكثير القئ ايكنجيده
همزه واوه قلب وادغام اولنمشدر وقيوء قوصدريجى دوايه دينور تقول شربت القيوء اى الدواء المقئ فاقيأنى
فصل الكاف الكأكأة زلزله وزنده برنسنه دن خوف ايلمكله قچنلوب كيرودونمك معناسنه در يقال كأكأ الرجل
اذانكص وجبن وبركك تجمع معناسنه در يقال كأكأ القوم اذاتجمع التكأكؤ تزلزل وزنده كأكأه معنالرينه در
يقال تكأكأ فلان اذانكص وجبن ويقال تكأكأ القوم اذاتجمع وتكلمدن حصر وعاجز اولوب دل طولاشمق
معناسنه در يقال تكأكأ الرجل فى كلامه اذاعىّ الكأكاء سلسال وزنده طبانسزلق جبن هالع معناسنه در
يقال به كأكاء اى جبن هالع واوغرينك قاچوب كتمسى حالتنه دينور المتكاكئ متجاهل وزنده قصه بويلو بودور
كشى يه دينور الكنأة تاى فوقيه ايله ثمره وزنده صوتره سى وصوكردمه سى تعبير اولنان نباته شبيه بر نبات آديدر
الكنأو سندأو وزنده طبانقان ومتين وشديد اركك دوه يه دينور جمل شديد معناسنه بوراده الجمل الشديد نسخه لرى
غلطدر وصيق وكور صقاللو كشى يه دينور كث اللحيه معناسنه على قول خوش ومعتدل ومنتظم صقاللويه دينور
يقال رجل كنأو اى العظيم اللحية الكثها او احسنها الكنأ كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله سودصويك يوزنه چقوب
صوسودك آلتنده صافى قالمق معناسنه در يقال كنأ اللبن كنأ من الباب الثالث اذاارتفع فوق الماء وصفا الماء من تحته
وغليان اوزره اولان تنجره كفلنوب كپوكلنمك معناسنه در يقال كنأت القدر اى ازبدت وتنجره دن كف آلمق معناسنه در
يقال كنأ القدر اذا اخذ زبدها وپردن نبات اوروب چقمق ياخود كركى كبى نشو ونما بولمغله اوزايوب صيق وكور
وصارمشق اولمق معناسنه در يقال كنأ النبت اذا طلع اوكثف وغلظ وطال والتف كذلك صقال چوق وكور
واوزون اولمق معناسنه در يقال كنأت اللحية اذاطالت وكثرت التكنئة تفعله وزنده كنأ معنالرينه دركه ذكراولندى
شارح ديركه تكنئه لبن وقدرده استعمال اولنماز كرچه مؤلف تعميم ايلدى لكن تصريح ائمۀ لغته مخالف القدرانتهى
الكنأة كافك فتحى وضمى وثانك سكونيله سوديوزينه دينوركه قايه وضع اولنوب طوردقدنصكره ياخود قيناركن
طونديغى قيمقـدن عبارتدر على قول طفاوه سنه دينوركه دبنه چوكيوب يوزينه چقان نسنه در مثلا صوقاينلوب
قينارايكن يوزينه كلن دسومت كبى التكنئ تفعيل وزنده ذكر اولنان كنأه يى يمك معناسنه در يقال كنأ الرجل
تكنيئا اذا اكل الكنأة وصقال اوزون وصيق وفراوان اولمق معناسنه در يقال كنأت اللحية اذاطالت وكثرت الكنأة
نونله درجه وزنده صقال صيق واوزون وفراوان اولمق معناسنه در يقال كنأت اللحية اذاطالت وكثرت الكنأو

سندأو وزنده كنأو معناسنه دركه ذكر اولندى الكنأة ثمره وزنده والكناة قناه وزنده جرجير اسميدر كه فارسيده
تره تيزك وتركيده صوتره سى وصوكردمه سى ديدكلرى نباتدر على قول آنك بيـانى نوعنه دينور الكدأ كافك فتحى
ودالك سكونيله والكدوء قعود وزنده نباتاتى صوغوق چالمقله يره ياصدايوب اويلجه يابشى قومق معناسنه در
يقال كدأ النبت وكدئ كدءا وكدوءا من الباب الثالث والرابع اذا اصابه البرد فلبده فى الارض على قول صوسزقالمغله
بميوب كيجكمك معناسنه در يقال كدأ النبت وكدئ اذا اصابه العطش فابطأ نبته وكدء اكنى صوغوق اورمغله چقمش
ايكن ينه كيرويه ردّ ايلمك معناسنه در يقال كدأ البرد الزرع كدءا من الباب الثالث اذاردّه فى الارض التكدئة
تفعله وزنده كدء معناسنه در يقال كدّأ البرد الزرع تكدئة بمعنى كدأه الكادئة شول ارضه دينوركه طبراغى مايه لو
وقوتلو اولمامغله اكينى وسائر نباتى كيج بتورر اوله يقال ارض كادئة اى بطيئة الانبات الكدء فتحتيله قرغه نك
سسى بوغوق اولمغله قئ واستفراغ ايدركبى اوترا اولمق معناسنه در يقال كدئ الغراب كدءا من الباب الرابع اذا صار كانه
يقئ فى شحيجه وتره وسبزه مقوله سنك يرى صويسز اولمغله بويلنميوب بودوروفنا وتباه اولمق معناسنه در يقال كدئ البقل
اذا قصر وخبث الكودأة حوقله وزنده يلمك عدو معناسنه در يقال كودأ الرجل كودأة اذاعدا الكندأو
سندأو وزنده غليظ الجثه ديزمان اركك دوه يه دينور الكرثئ ثاى مثلثه ايله زبرج وزنده قات قات صيق ويوكسك
اولان سحابه دينور وبمورطه نك اوست قبوغنه دينور قيض البيض معناسنه كرچه قيض مختلفدر نته كه ماده سنده مبين در
الكرثئة هايله كافك فتحيله ده لغتدر صيق وبربرينه صارمشق كور وفراوان نباته دينور الكرثأة دحرجه وزنده
برنسنه كوروجمعيتلو فراوان اولمق معناسنه در يقال كرثأ شعره وغيره اى كثر وتراكم التكرثؤ تدحرج وزنده كرثأه
معناسنه در يقال تكرثأ الشئ بمعنى كرثأ الكريثاء كبسا وزنده والكرأثأ سمنسا وزنده كمالى بولمش خوش
وشيرين تازه خرمايه دينور يقال بسر كريثاء وكرأثاء اى طيب نضيج الكرفئ فايله زبرج وزنده كرثئ معنالرينه دركه
ذكر اولندى الكرفأة دحرجه وزنده چوملك غليانه بشلامغله يوزى كفلنمك معناسنه در يقال كرفأت القدر
اذا ازبدت للغلى وكرثأه معناسنه دركه ذكراولندى ومختلط اولمق معناسنه در يقال كرفأ القوم اذا اختلطوا التكرفؤ تكرثؤ
وزنده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال تكرفأ الشئ بمعنى تكرثأ الكرفئة كافك وفانك كسريله شجرة الشفلح اسميدركه
كبره يمشنك نباتى اوله جقدر ياخود باديه اشجارندن برشجردركه ميوه سى سياه زنكى كلسنه شبيه اولور الكسأ كافك فتحى
وسينك سكونيله تابع وپيرو اولمق معناسنه در يقال كسأه كسأ من الباب الثالث اذا تبعه وطوارى قطار كبى بربرينك اردنده
سوروب كوترمك معناسنه در يقال كسأ الدابة اذاساقها على اثر اخرى وخصومت بابنده آخره غالب اولمق معناسنه در
يقال كسأ القوم اذاغلبهم فى الخصومة وقلجله اورمق معناسنه در يقال كسأه بالسيف اذاضربه به الكسؤ كافك
ضمى وسينك سكونيله والكسوء قعود وزنده برنسنه نك كيروسنه وآردنه دينور جمعى اكساء كلور وعربلر فلان
كشى قفاسى اوزره دوشدى ديجك يرده ركب كسأه ديرلر فيقال ركب كسأه اى وقع على قفاه الكسئ كافك فتحى
وسينك سكونيله كيجه دن بربلوكه وبرمقداره دينور يقال مركسئ من الليل اى قطعة منه الكشأ كافك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله برنسنه يى خيار وعجور اكل ايدركبى قارقار وچارچار اكل ايلمك معناسنه در يقال كشأه كشأ
من الباب الثالث اذا اكله اكل القثاء ونحوه وكبابلق وقاورمه لق اتى بريان ايدركن ياخود قاورر ايكن كچوروب
قوبقورى ايلمك معناسنه در يقال كشأ اللحم اى شوّاه حتى يبس وبرنسنه نك قبوغنى صويوب چقارمق معناسنه در
يقال كشأ الشئ اذا قشره وقلجله چالوب كسمك معناسنه در يقال كشأه بالسيف اذاضربه به وقطعه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال كشأ المرأة اذاجامعها وكشأ وكشأ فتحتيله طعامى چوغه كتمكله طلوم كبى ممتلى اولمق معناسنه در
يقال كشئ من الطعام كشأ وكشأ من الباب الرابع اذا امتلأ وطلوملك وقربه نك بوكلرى اوزره قالمسى ممدّ اولمغله
قوزيوب بشره سى صويلديغندن ايچ يوزينك انجه زارى آچيلوب بلورمك معناسنه در يقال كشئ السقاء اذابانت
ادمته من بشرته واليارلوب چتلامق معناسنه در على قول الك دريسى غلطلنوب منقبض اولمق معناسنه در
يقال كشئت يده اذاتشققتا وغلظ جلدها وتقبض الكشئ كتف وزنده والكشئ امير وزنده كثرت
طعامدن طلوم كبى ممتلى اولان كشى يه دينور الاكشاء همزه نك كسريله بودخى اتى قورويجه قدر قاورمق ياخود
كباب ايلمك معناسنه در يقال اكشأ اللحم اذاشوّاه حتى يبس التكشؤ تفعل وزنده برنسنه نك قبوغى صويلمق
معناسنه در يقال كشأ الشئ فتكشأ اى قشره فتقشر وطعامى چوغه كتمكله ممتلى اولمق معناسنه در يقال تكشأ
من الطعام اذا امتلأ ذوكشاء سحاب وزنده برموضعدر الكشأة كافك ضميله عيب ونقيصه معناسنه در يقال
به كشأة اى عيب المكافأة معامله وزنده والكفاء قتال وزنده مجازات ايلمك معناسنه دركه برآدمك صنع وفعلنه

مقابل ومساوی عوض وجزا ویرمکدن عبارتدر یقال کافأه علی الشیٔ مکافأة وکفاء ای جازاه وبرنسنه یه مثل وماننداولمق مماثلت معناسنه در یقال کافأ فلانا اذاماثله معنای اوّل وثانی کفؤماده سندن مفاعله درکه برنسنه یه قدر ومنزلتده مساوی اولمقدر کماسیذکر ومکافأه برنسنه یی کوزتمك مراقبه معناسنه در یقال کافأه ای راقبه ومدافعه معناسنه استعمال اولنور یقال کافأه ای دافعه وبربهادرکشی ایکی فارس میانه کیروب مزراغیله بربریه وبراوته یه دورته رك آنلری دفع وبرطرف ایلسه کافأ بین فارسین برمحه دیرلر الکفاء کتاب وزننده فی الاصل مصدردر بعده برنسنه یه مساوی اولان مقدارده استعمال اولنمشدر ومنه قولهم الحمد لله کفاء الواجب ای ما یکون مکافئاله ای قدرمایکون مکافئاله وکفاء مثل ونظیر معناسنه درکه برشیئه قدر ومنزلتده برابر اولان نسنه دن عبارتدر وشول پرده یه دینور که عرب چادرلرینك اکسه طرفلرینك بوقاریسندن اشاغیسنه قدر چکیلور علی قول شول شقه یه دینور که آلاچق تعبیر اولنان قبیل چادرك اکسه طرفنه چکرلر یاخود شول کلیمه دینور که ازارکبی آلاچق اوزره آتوب زمینه قدر چکوب بوررلر الکفاءة سحابه وزننده والکفاء سماء وزننده اسملردر برنسنه یه مساوی ومکافی اولمق حالتنه دینور که ترکیده بکتاشلق تعبیر اولنور الکفیٔ امیر وزننده والکفوء کافك ضمی وفانك سکونیله والکفؤ کافك فتحی وفانك سکونیله والکفؤ کافك کسریله والکفوء قعود وزننده مثل وهمتا معناسنه درکه برنسنه یه قدر ومنزلتده مساوی اولان نسنه دن عبارتدر ترکیده بکتاش تعبیر اولنور جمعلری اکفاء کلور اعمال وزننده وکفاء کلور کرام وزننده یقال هذا کفاؤه کما ذکر وکفیئه وکفؤه وکفؤه وکفؤه وکفوءه ای مثله الکفأ کافك فتحی وفانك سکونیله صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال کفأه کفأ من الباب الثالث اذاصرفه وبرنسنه یی یوزی قوینی ترسنه قپامق معناسنه درتجره یی باش اشاغی ایتمك کبی یقال کفأه ای کبه وقلبه وتابع اولمق معناسنه در یقال کفأه ای تبعه ومواشی دره یولنه کیرمك معناسنه در یقال کفأت الغنم فی الشعب اذا دخلت وقوغمق طرد وتبعید معناسنه در یقال کفأه اذاطرده ودشمندن منهزم اولوب یوزدوندرمك معناسنه در یقال کفأ القوم ای انصرفوا وانهزموا وحدّ اعتدالدن یاخود راه راستدن صاپمق معناسنه در یقال کفأ القوم عن القصد ای جاروا الاکفاء همزه نك کسریله برنسنه یی یوزی قوینی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکفأ الاناء اذا کبه وقلبه وبرطرفه میل ایدوب اکیلمك وآغمق معناسنه در یقال اکفأ الشیٔ اذامال وبرنسنه یی برطرفه مائل ایلمك وآغدرمق اماله معناسنه در یقال اکفأه ای اماله وبرنسنه نك ترسنی چویرمك معناسنه درایچی طشره چویرمك کبی یقال اکفأه ای قلبه واهل عروض اصطلاحنده اکفاء شاعر ابیات شعرنده اولان قافیه لرك اعرابلرنی بری برینه مخالف ایراد ایلمکدن عبارتدر مثلا بری منصوب ودیکری مرفوع یامجرور ایلمکدر وعند البعض قافیه لرك حرفلرنی مختلف ایلمکه دینور مثلا برنی راء ودیکرنی لام ایلمك کبی وعلی قول اقواء معناسنه درکه قوافیٔ شعر بریتك رفعی وبیت آخرك جریله مختلف اولمقدن عبارتدر یاخود اکفاء مطلقا ابیاتك اواخرنی تغییر وافساد ایلمکدن عبارتدر نه کونه فساد ایله اولورسه اولسون واصطلاح مزبور قلب واماله معناسندن مأخوذ در مترجم دیرکه خزرجیه صاحبنك بیانه کوره اکفاء محرّك اولان حرف روی مخرجده متقارب اولان حرفه مقارن اولمقدن عبارتدر راشبو ٭ زیادة المرء فی دنیاه نقصان وربحه مع ضباع العمر احرام ٭ بیتنده اولدیغی کبی واقواء حرکهٔ حرف روی نقلنده متقارب اولان حرکه یه مقارن اولمقدن عبارتدرکه بریتده ضمه ودیکرنده کسره ایله ایراد اولنمقدر انتهی واکفاء دوه نك دوللری فراوان اولمق معناسنه در یقال اکفأت الابل اذا کثرنتاجها ودوه نك توی وسود مقوله سی منافعنی برکسه یه تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال اکفأ الرجل ابله فلانا ای جعل له منافعها وخیمه یه ذکر اولنان کفاء دیدکلری پرده چکمك معناسنه در تقول اکفأت البیت ای عملت له کفاء الاکتفاء افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یوزی قوینی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکتفأه ای کبه وقلبه الکفأة کافك فتحی وضمی وفانك سکونیله خرما اغاجنك برسنه لك میوه سنه دینور وکفأة الارض ترلانك برسنه لك زراعت وحاصلنه دینور وکفأة الابل دوه نك برسنه لك دولنه دینور علی قول برسنه اولمیوب سنه آتیه ده یاخود آندن اکثرده حاصل اولان دوللرینه دینور شارح دیرکه اکثری دوه لری ایکی بلوك ایدوب بربلوکنی برسنه واو بربلوکنی کلجك سنه ده انتاج ایدرلر کفأة الابل اول سنه لرده اولان دوللردن عبارتدر انتهی وکفأة الغنم قیون وکچی قسمنك برسنه لك سود ودول ویوك مقوله سی منافعلرینه اطلاق اولنور یقال منحه کفأة غنمه ای وهب له البانها واولادها واصوافها سنة وردّ علیه الامهات یعنی فلان کسه اغنامنك برسنه لك منافع مذکوره سنی فلانه هبه وتخصیص ایدوب اوادخی بعد الانتفاع بنه آنالرنی صاحبنه ردّ ایلدی الکفیٔ امیر وزننده والمکفأ مکرم وزننده برعارضه سببیله رنك رویی متغیر وکسیف اولان کشی یه دینور یقال

هو کفیٔ اللون ومکفأ اللون ای کاسفه متغیره وکفیٔ دره نك بطننه ووسطنه اطلاق اولنور که صویی اورادن جریان ایدر المکافئة میمك ضمی وفانك فتحیله که مکافأه دن اسم مفعولدر مساویه معناسنه درکه واولك فتحیله بودخی اسم مفعولدر وفانك کسریله مکافئه اسم فاعلدر مساویه معناسنه در کما فی حدیث العقیقة عن الغلام شاتان مکافئتان بفتح الفاء وبکسر ای کل منهما مساویة لصاحبتها فی السنّ الانکفاء انفعال وزننده رجوع ایلمك معناسنه در یقال انکفأ الرجل اذارجع وبرکسه نك چهره سی متغیر اولمق معناسنه در یقال انکفأ لونه اذا تغیر الکفیٔ کافك کسریله دره نك بطننه دینور التکافؤ تفاعل وزننده برابرلشمك استوا معناسنه در یقال تکافؤا ای تساووا الکلأ کافك فتحی ولامك سکونیله والکلاءة والکلاء کافلرك کسریله حفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال کلأه کلأ وکلاءة وکلاء من الباب الثالث اذاحرسه واورمق معناسنه در یقال کلأه بالسوط اذاضربه به واداء دین متأخر اولمق معناسنه در یقال کلأ الدین اذا تأخر وبرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال کلأت الارض اذا کثر کلأها وبرنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی دونه دونه نظر ایلمك معناسنه در یقال کلأ بصره فی الشیٔ اذاردّده وعمراوزایوب نهایت وقصوایه ایرشمك معناسنه در یقال کلأ عمره اذا انتهی الکلأ جبل وزننده چایره دینور عشب معناسنه درکرك تازه وکرك یابس اولسون وکلأ مصدرا ولور برچایرلق اولمق معناسنه یقال کلئت الارض کلأ من الباب الرابع اذا کثربها الکلأ وطوار چایر اوتلامق معناسنه در یقال کلئت الناقة اذا اکلت الکلأ شارح دیرکه چایره کلأ اطلاقی اکثری حفظ وحمایه اولندیغی ملاحظه سیله در الکلئة فرحه وزننده والمکلأة مزرعه وزننده چایری چوق اولان یره دینور یقال ارض کلئة ومکلأة ای کثیرة الکلا الکالیٔ لامك کسریله والکلأة جرعه وزننده نسئه معناسنه درکه برشیئ بهاسن صکره ویرمك شرطیله منعقد اولان معامله دن عبارتدر ویره سی تعبیر اولنور که نقد مقابلیدر قال الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام نهی عن الکالیٔ بالکالیٔ ای النسیئة بالنسیئة وذلك ان یشتری الرجل شیئا الی اجل فاذاحلّ الاجل لم یجد مایقضی به فیقول بعنیه الی اجل آخر بزیادة شیٔ فیبیعه منه ولایجری بینهما تقابض وعربون معناسنه درکه مدارانعقاد اولان پیشین اقچه دن عبارتدر لسان عوام ترکیده پیع تعبیر اولنور مثلا قماش یامحصول باغ ومزرعه کبی مطلوبنی مشتری یه صاحبی تسلیم ایلدکده بقیه سنی اخذایدر الاکلاء همزه نك کسریله یرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال اکلأت الارض اذا کثر کلأها وبرنسنه یی سلف وسلم طریقیله بیع یاخود ایجار ایلمك معناسنه در مثلا مزروعی قبل الادراك پیشین بهاسیله صاتمق کبی یقال اکلأ فی الطعام ای اسلف واسلم وعمری نهایت واقصایه ایرشدرمك معناسنه در یقال اکلأ عمره ای انهاه الاستکلاء یرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال استکلأت الارض اذا کثر الکلأ بها التکلؤ تفعل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول تکلأته ای اخذته نسئة وبرنسنه یی سلفه وپیشین ایله آلمق معناسنه در یقال تکلأ کلأة اذا تسلمها التکلیٔ تفعیل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول کلأت فی الطعام ای اخذته بالنسئة وتکلیٔ وتکلئه کمی بی لیمانه صوقمق معناسنه در یقال کلأ القوم سفینتهم ای ادنوها من الشطّ وآلیقومق حبس وتوقیف معناسنه در یقال کلأ فلانا اذا حبسه وسبق وتقدّم ایلمك معناسنه در یقال کلأ فلان الیه اذاتقدّم وبرشیئه دقت وتأمل ایله باقمق معناسنه در یقال کلأ فیه اذا نظر الیه متأملا الاکتلاء افتعال وزننده سلفه وپیشین ایله صاتون آلمق معناسنه در یقال اکتلأ کلأة ای تسلمها وصاقنوب قورنمق احتراس معناسنه در یقال اکتلأ منه ای احترس الکلؤ صبور وزننده برنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی دونه دونه نظر ایدن کمسیه دینور بوعلاقه ایله شدید العین اولوب بغایت اویقوسزلغه متحمل اولان کمسه یه کلوء العین اطلاق اولنور یقال فلان کلوء العین ای شدید العین لایغلبها النوم الکلأ کتان وزننده اسکله یه دینور که کمیلرك قرارکاهیدر ولیمانه ده اطلاق اولنور حفظ وحراست معناسندندر یقال بلغت السفینة الکلاء ای المرفأ وکلاء بصره ده برموضع آدیدر وکلمهٔ مزبوره مؤنث وغیرمنصرفدر وتذکیر وانصرافی جائزدر وجه اوّل وزنی فعلاء اولمغه وثانی فعال اولمغه مبنیدر وکلاء هرنهرك ساحلنه اطلاق اولنور که یالی تعبیر اولنور المکلأ معظم وزننده بودخی یالی یه دینور ساحل معناسنه یقال بلغوا کلاء النهر ومکلأه ای ساحله الکمء کافك فتحی ومیمك سکونیله منار دیدکلری نباته دینور که یرالماسی آدن برنوعدر جمعی اکمؤ کلور افلس وزننده وکمأه کلور تمره وزننده که غیرقیاس اوزره در علی قول کمأه اسم جمعدر یاخود کمأه مفرد وکمء جمع جنسیدر یاخود علی طریق الاشتراك مفرد وجمع اولور المکمأة میملرك فتحیله والمکموءة میم ثانیه نك ضمیله منار بیتن یره دینور الاکماء همزه نك کسریله یرمنارلو اولمق معناسنه در یقال اکمأ المکان اذا کثر به الکمء وقوجالمق تشیخ معناسنه در یقال

اكمأته السن اى شيخته وبركسيه منار يدرمك معناسنه در يقال اكمأ القوم اذا اطعمهم الكمء الكمأ كافك فتحى
وميمك سكونيله بودخى بركسيه منار يدرمك معناسنه در يقال كمأ القوم كمأ اى اطعمهم الكمء الكماء كتان وزننده
منارصتان كسيه دينور وبردن منارديروب ديوشورن كسيه دينور الكمأ فتحتينله اياق بشمق ايجره آشوب فرسوده
اولمق معناسنه در يقال كمئ الرجل كمأ من الباب الرابع اذا حفى وعليه نعل شارح دير كه صحاحده ولسان العربده
اى حفى ولم تكن له نعل عبارتيله مفسر اولمغله بونلره كوره يالين اياق يوريمك ياخود يالين يوريمكدن اياغى
آشوب فرسوده اولمق معناسنه اولور مؤلفك مأخذى معلوم دكلدر انتهى وكمأ اياق ياريلوب چتلامق معناسنه
استعمال اولنور كويا كه منارشكلنده اولور يقال كمئت رجله اى تشققت وحوادث واخبار مقوله سنى ادراك واذعان
ايلميوب آندن غافل وبى خبر وبى شعور اولمق معناسنه در يقال كمئ فلان عن الاخبار اذا جهلها وغبى عنها
التكمؤ تفعل وزننده برايشى پسند ايلميوب كريه ونامطبوع كورمكله انفعال ايلمك معناسنه در يقال تكمأه اى تكرهه
واساسده تكره برايشى طاريله رق استر استمز ايلمك معناسيله مفسر اولمغله بو مقامه دخى ملايمدر وتكمؤ سفر
وسياحت اوزره اولان كسيه بغايت بعيد كيمكله ارض آنى كمأه كبى ناديد ايدوب بى نام ونشان ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال تكمأت عليه الارض اذا غيبته الكاء مد ايله والكاءه هايله والكئ كافك فتحى وبانك سكونيله
والكيئه هايله يوركسز ضعيف القلب قورقق كشى يه دينور الكئ والكيئة كذلك كافلرك فتحيله والكو
كافك فتحى و واوك سكونيله ياخود آندن مقلوب اوله رق كأ و برنسنه دن هيبتلنوب قورقق معناسنه در تقول كئت
عنه كيأ وكيئة وكوأت كوءا اوكأوا على القلب اى هبته وجبنت عنه الاكاء اقام وزننده والاكاءة اقامه وزننده
مراد اولنان نسنه دن برامر نجأى ظهوريله قورقوب رجعت ايلمك معناسنه در يقال اكأه اكاءا واكاءة اى فاجأه
على تنفذ امر اراده فهابه فرجع عنه بو ماده اكأ ماده سى ذيلنده دخى ذكر اولنمشيدى فصـل اللام اللؤلؤ
لاملرك ضمى وهمزه لرك سكونيله جواهر اقسامندن انجويه دينور در معناسنه مفردى لؤلؤه درهايله وجه تسميه
تلألؤى يعنى ضيا ولمعانيدر اللأل عطار وزننده واللأ لعاع وزننده واللألاء سلسال وزننده انجو
صتان كسيه دينور قياس اولان لؤلؤى دينمكدر ياى نسبتله زيرا باعى اوزانندن فعال بنا قلنمز بوخسه جوهرينك
وهم ايلديكى كبى لأء ولأل دكلدر شارح دير كه مؤلف كرچه جوهرى بى توهيم ايلدى لكن جوهرينك كلامنده
شائبهٔ وهم يوقدر زيرا جوهرى ادعا ايلميوب بلكه عربلرك لأل اطلاق ايتدكلرنى بن ايشتدم ديو امام فرا
حضرتلرندن نقل ايلمكله توهيمى ناملايمدر ولؤلؤك جمعى لآلى كلور انتهى اللئالة تجاره وزننده انجو صاتجلق
حرفته دينور اللؤلؤة صغن تعبير اولنان حيوانك ديشيسنه دينور بقره وحشيه معناسنه اركگنه لؤلؤ
تعبيرى نامسموعدر ابولؤلؤة مغيرة بن شعبه نك غلاميدر اسمى فيروز مجوسى ايدى فاروق اعظم رضى الله
عنه حضرتلرى آنك يديله شربت شهادت نوش ايلمشدر اللألأة زلزله وزننده پارلاق نسنه يى پارلداتمق
معناسنه در يقال لألأت المرأة بعينها اى برقتها وآهو قوير يغنى ايكى طرفه اوينادوب صالمق معناسنه در
يقال لألأ الفور اى الظباء بذنبه اذا حركه وآتش طوتشوب اشيق معناسنه در يقال لألأت النار اذا توقدت
وكچى كوسنبوب تكه يه طالب اولمق معناسنه دركه تكه سيمك تعبير اولنور يقال لألأت العنز اذا استحرمت
وكوز ياشنى انجو دانه لرى كبى ازال ايلمك معناسنه در يقال لألأ الدمع اذا احدره يعنى على خديه مثل اللؤلؤة اللؤلؤان
لؤلؤى معناسنه دركه انجو كبى صاف وتابدار اولوب برق ولمعان ايدن شيئه دينور يقال لون لؤلؤان اى لؤلؤى
شارحك بيانه كوره لؤلؤان كلمه سنك اصلى لؤلؤانى ايدى كه تغيير نسب قبيلندندر مبالغه يى متضمندر اللألاء
سلسال وزننده فرح تام وسرور مالا كلام معناسنه در اصل ضوء ولمعه معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر
يقال به لألاء اى فرح تام التلألؤ تزلزل وزننده يلدرامق برق ولمعان معناسنه در يقال تلألأ البرق اذا لمع اللبأ لامك
كسرى وبانك فتحيله ضلع وزننده حيوان طوغوردقده اول كلان قوى سودينه دينوركه آغوز تعبير اولنور فارسيده
فله دينور تقول اكلنا اللبأ وهو اول اللبن اللبأ لامك فتحى وبانك سكونيله حيواندن آغوز صاغمق معناسنه در يقال
لبأ الشاة لبأ من الباب الثالث اذا احتلب لبأها وبركسيه آغوز يدرمك معناسنه در يقال لبأ القوم اذا اطعمهم اللبأ
وآغوز چالمق معناسنه در يقال لبأ اللبأ اذا اصلحه وطبخه وقوزى يه ياخود اوغلاغه آغوز امدرمك معناسنه در
تقول لبأت الولد اى ارضعته اللبأ شارح كلبأته كلمه سنى مثل منعته عبارتيله تقييد ايدوب تشديد ايله اولان نسخه يى
تخطئه ايلمكله اكلاقندا اولنمشدر ولبأ تازه ديكلمش واكلش اغاج واكين مقوله سنى اول وهله ده صوارمق
معناسنه در يقال لبأ الغرس والزرع اذا سقاه اول سقى ولبء برجماعت آديدر الالباء همزه نك كسريله بركسيه

آغوز يدرمك معناسنه در يقال البأ القوم الباءا اى اطعمهم اللبأ وآغوز چالمق معناسنه در يقال البأ اللبأ اذا طبخه
وحيوان ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال البأت الشاة اى ازلت اللبأ وقوزى يه ياوغلاغه آغوز امدرمك
معناسنه در يقال البأت الشاة الولد اى ارضعته اللبأ وبركسه نك يول آزيغنى آغوز ترتيب ايلمك معناسنه در يقال
البأ فلانا اى زوده باللبأ وياورى يى بركسه اليله اناسنك ممه سى اوجلرينه طوتوب آغوز امزرتمك معناسنه در يقال
البأ الفصيل اذا شده الى رأس الخلف ليرضع اللبأ الالتباء افتعال وزننده قوزى واوغلاق آغوز امك معناسنه در
يقال التبأ الجدى اذا رضع اللبأ وآغوز صاغمق معناسنه در يقال التبأ الشاة اذا احلب منها اللبأ الاستلباء بودخى
اوغلاق وقوزى آغوز امك معناسنه در يقال استلبأ الجدى الشاة اذا رضع لبأها التلبئة تكمله وزننده طوار
ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال لبأت الناقة اذا وقع اللبأ فى ضرعها وهى ملبئ وتلبئه تلبيه لفظنده
لغتدر كه حج ايدن كسه لبيك اللهم لبيك ديمكدن عبارتدر يقال لبأ بالحج تلبئة بمعنى لبى تلبية بو معناده كرچه اصل
غير مهموزدر لكن احيانا عربلر غير مهموزى مهموزا استعمال ايدرلر حلأت السويق ورثأت الميت ديدكلرى
كبى اللبأة تمره وزننده واللباءة سحابه وزننده واللبؤة بانك ضميله سمره وزننده واللبأة لامك ضميله همزه
وزننده واللبوه لامك فتحى وكسرى وبانك سكونى وآخرده واو ايله واللبة دعه وزننده كه مخففدر واللبوة واو ايله
سمره وزننده واللباة قطاة وزننده ديشى ارسلانه دينور جمعى لبأت كلور لامك فتحى وبانك سكونيله ولبؤ كلور
لامك فتحى وبانك ضمى وهمزه ايله كه مفردى لبؤه در سمره وزننده ولبأ كلور صرد وزننده كه مفردى لباه در همزه وزننده
ولبوات كلور لامك فتحى وبانك ضميله كه مفردى لبوه در سمره وزننده مؤلفك ترتيب جمعى تشويش اوزره در وكلمات
مذكوره ده واقع هاء تأكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه كلمه لرنده اولان هاء كبى زيرا كلمات مذكوره ديشى ارسلانه
مخصوص اولمغله كندى لفظندن مذكرى يوقدر كه حتى هاء فارقه اوله اللبوء صبور وزننده بر رجل معروف آديدر
الملابئ ميمك فتحيله ملاقح وزننده طوغورملرى يك قريب اولان ناقه لره دينور يقال عشار ملابئ اذا دنى نتاجها
وعشار عينك كسريله عشراءنك جمعيدركه اون آيلق حملى اولان ناقه در وملابئ كلمه سنك مفردى ملبئه دركه
ممه سنه آغوز كتورمش ناقه ديمكدر وضعى يك يقلشدقده اولور لكن اساسده ميمك ضميله اسم فاعل اولمق اوزره
مقيددر اللتأ لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بركسه نك كوكسنه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لتأه
فى صدره لتأ من الباب الثالث اذا دفعه وآتمق معناسنه در يقال لتأه اى رماه وجماع ايلمك معناسنه در يقال
لتأ المرأة اذا جامعها واكسلتمك نقص معناسنه در يقال لتأ الشئ اذا نقصه ويللمك معناسنه در يقال لتأ الرجل
اذا ضرط وحدتلمك معناسنه در يقال لتأ اذا سلح وبرنسنه يه دقتله ديكه ديكه باقمق معناسنه در يقال لتأ اليه اذا حدد
النظر اليه وطوغورمق معناسنه در يقال لتأت المرأة اى ولدت اللتئ امير وزننده شول كسه دركه اولديغى محلدن
اصلا بر طرفه كتميوب ياخود خانه سندن چقميوب دائما موضعنه ملازم اوله يقال رجل لتئ اى لازم لموضعه كويا كه
ذكر اولنان سلح معناسندندر اللثأ لامك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله كوك قاب قاچاق يلامق معناسنه در يقال
لثأ الكلب الاناء لثأ من الباب الثالث اذا ولغه اللجأ لامك فتحى وجيمك سكونيله واللجأ فتحتينله صغنمق معناسنه در يقال
لجأ اليه لجأ ولجئ اليه لجأ من الباب الثالث والرابع اذا لاذ اليه ولجأ فتحتينله صغنه جق يره دينور قلعه وصرپ طاغ
باشلرى كبى معقل وملاذ معناسنه ملجأ كبى كما سيذكر ولجأ بر موضع آديدر وعمر بن الاشعث التميمى نام شاعرك جدى
اسميدر پدرى دكلدرنده كه جوهرى وهمنه مبنى پدريدر ديدى شارح دير كه جوهرينك بيانى كتاب انسابده بلاذرى
بيانه مطابقدر انتهى ولجأ قورباغه يه دينور ضفدع معناسنه ديشيسنه لجأه دينور هايله الالتجاء افتعال وزننده
بودخى صغنمق معناسنه در يقال التجأ اليه اذا لاذ الالجاء همزه نك كسريله بركسه يى برنسنه يه مضطر قلمق
معناسنه در يقال الجأه اليه اى اضطره وبرايشى بركسيه اسناد وتفويض ايلمك معناسنه در يقال الجأ امره
الى الله اى اسنده وحفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال الجأ فلانا اى عصمه الملجأ مقصد وزننده لجأ كبى
صغنه جق يره دينور يقال هذا ملجأ القوم وملجأهم اى معقلهم وملاذهم ذو الملاجئ ميمك فتحيله ملوك
يمندن تبابعه اقيالندن بر قيل لقبيدر وقيل قافك فتحى وبانك سكونيله ملوك تبابعه يه اطلاق اولنور فرعون مصر
ونجاشئ حبشه كبى وآنلره اذواء دخى اطلاق اولنور القابلرى ذو كلمه سيله مصدر اولديغيچون ذو يزن وذو كلاع
وذو الملاجئ كبى التلجئة تكمله وزننده بركسه يى برخصوصه قسر واكراه ايلمك يعنى زوراكى
مع الكراهه ايشلتمك معناسنه در يقال لجأه اليه تلجئة اى اكرهه شارح دير كه تلجئه فقهيه بوندن مأخوذدر اللزء
لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ويرمك اعطا معناسنه در يقال لزأه لزءا من الباب الثالث اى اعطاه

وطولدرمق معناسنه در يقال رزء الاناء اذا ملأه ودوه يه كوزل تفيد و تمار ايلمك معناسنه در يقال رزء ابله اى احسن رعيتها
وطوغورمق معناسنه در يقال رزأته امه اى ولدته التلزئة تكمله وزننده و برمك معناسنه در يقال رزأه تلزئة اى اعطاه
ودوه نك تربيه و تمارنى كوزل ايدوب خوشجه تفيد ورعايت ايلمك معناسنه در يقال رزء ابله اى احسن رعيتها الارزاء
همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال ارزأ الحوض اذا ملأه ومواشى يى طو يورمق معناسنه در يقال ارزأ
غنمه اى اشبعها التلزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه در يقال ارزأ الحوض فتلزأ اى امتلأ اللطأ لامك فتحى
وطانك سكونيله واللطوء قعود وزننده يره ياپشمق معناسنه در يقال لطأ بالارض ولطئ لطأ ولطوءا من الباب الثالث
والرابع اذا الصق بها ولطأ دكنكله اورمق على قول ارقه يه اورمغه مخصوصدر يقال لطأه بالعصا اذا ضربه او خاص
بالظهر اللاطئة باش ياريغى اقسامندن سمحاق اسميدر و سمحاق سينك كسريله شول يارقدر كه كمكى ايله باش
كمكى ينده بر يوفقه درى قالمش اوله كه جراحت اول درى يه ياپشمش اولور يقال شجة اللاطئة اى السمحاق ولاطئة
بر نوع قرحه در كه انسانك بدننده چقوب مزمن وناسور اولور على قول اول قرحه نطأه يعنى بوى تعبير اولنان زهرناك
بوجك صوقمسندن حادث اولور اللظأ ظاى معجمه ايله جبل وزننده آزنسنه يه دينور شئ قليل معناسنه اللفأ
لامك فتحى وفانك سكونيله واللفاء سحاب وزننده برنسنه نك قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال لفأ العود لفأ
ولفاء من الباب الثالث اذا قشره وكشطه واورمق معناسنه در يقال لفأه اذا ضربه ورد ايلمك معناسنه در يقال لفأه اذا رده
وبركسه يى عزيمت ايلديكى سمت ووجهه سندن دوندرمك معناسنه در يقال لفأه اى عدله عن وجهه وفصل وغيبت
ايلمك معناسنه در يقال لفأه اى اغتابه و بركسه نك حقنى ومطلوبنى بالتمام و يرمك على قول حقنى ومطلوبندن
آز و يرمك معناسنه در يقال لفأه حقه اذا اعطاه حقه كله او اقل من حقه الالتفاء افتعال وزننده بودخى برنسنه نك
قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال التفأ العود اذا قشره وكشطه اللفأ فتحتينله برنسنه آرتوب بقيه قالمق
معناسنه در يقال لفئ الشئ لفأ من الباب الرابع اذا بقى الالفاء همزه نك كسريله ابقا ايلمك معناسنه در يقال
الفأه اى ابقاه اللفاء سحاب وزننده طپراغه دينور وشئ قليله دينور و بركسه نك حق ومطلوبندن آز اولان
نسنه يه دينور ومنه رضى من الوفاء باللفاء وهو التراب والشئ القليل ودون الحق اللكأ لامك فتحى وكافك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال لكأه لكأ من الباب الثالث اذا ضربه و بركسه نك حق ومطلوبنى تماما و يرمك معناسنه در
يقال لكأه اى اعطاه حقه كله و يره چالمق معناسنه در يقال لكأه اذا صرعه اللكأ فتحتينله بر يرده مقيم اولمق
معناسنه در يقال لكئ بالمكان لكأ من الباب الرابع اذا اقام به و برنسنه دن منفك اولميوب دائما آكا ملازم اولمق معناسنه در
يقال لكئ به اذا لزم به التلكؤ تفعل وزننده برماده ضمننده برعلت ايراديله عذر و بهانه ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عليه
اذا اعتل و برخصوصده اويالنوب بطؤ وتوقف ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عنه اذا ابطأ اللمأ لامك فتحى وميمك
سكونيله برنسنه يه كيزلو ياخود آشكاره ال اورمق معناسنه در كرك اخذ و كرك حفظ ايچون اولسون يقال لمأه ولمأ عليه
لمأ من الباب الثالث اذا ضرب عليه يده مجاهرة وسرا و برنسنه نك مجموعنى بردن آلمق معناسنه در يقال لمأ الشئ
اذا اخذه اجمع و برنسنه يه نظر خفيف وسريع ايله نظر ايلمك معناسنه در يقال لمأ الشئ اذا لمحه التلمؤ تفعل وزننده
برنسنه يى بتون قاپلايى بوريوب ستر و نهان ايلمك معناسنه در يقال تلمأت الارض به وعليه اى اشتملت واستوت و وارنه
و برنسنه يى بالكزجه كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه در كه تعبير عاميانه ايله قبوللنمك تعبير اولنور يقال تلمأ
بما فى الجفنة اى استأثرها الالماء همزه نك كسريله برنسنه يى نهانيجه چالوب ايلتمك معناسنه در يقال الما اللص على
الشئ اذا ذهب به خفية و بركسه نك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الما على حقى اذا جحده ودواب ومواشى بريرك
بالجمله نباتى اوتلامغله كل باش كبى بوش وآچق قومق معناسنه در يقال الماءت الدواب المكان اذا تركته صعيدا خاليا
و برنسنه يى قاپلامق احاطه واشتمال معناسنه در يقال الما عليه اذا اشتمل وعند البعض اكر باء حرفيله متعدى اولور ايسه
برنسنه يى كيزلوجه آلوب كوتورمك معناسنه اولور و اكر على حرفيله متعدى اولور ايسه قاپلامق اشتمال
معناسنه اولور فيقال ذهب ثوبى فما ادرى من الما به اى من ذهب به خفية ويقال الما عليه اى اشتمل و بركسه
برنسنه نك مجموعنى كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه در يقال الما بما فى الجفنة اى استأثر به الالتماء افتعال وزننده
بودخى برنسنه يى يالكزجه باشلو باشنه تخصيص ايدنمك معناسنه در يقال التما بما فى الجفنة اى استأثر و اون متغير اولمق
معناسنه در يقال التمئ لون الرجل على بناء المجهول اذا تغير اللموة ميم ثانيه نك ضميله شول يردر كه آنده مطلقا نسنه
اخذ اولنور اوله و بولنمه ماده سندن اسم مكاندر وصيادك آو اخذ ايتدكلرى آغه وطوره دينور شبكه معناسنه
اللاءة لاعه وزننده عبس قبيله سنه مخصوص برصو آديدر اللوءة سوءه وزننده ومرادفيدر كه نامحرم اولان عضوه

وفاحش نسنه يه دينور كه اوديرى تعبير اولنور يقال وارى لوءته اى سوءته التلهلؤ تزلزل وزننده برنسنه دن قورقمغله
قچنلبوب كيرودونمك معناسنه در يقال تلهلأ الرجل اى نكص وجبن اللباء كتاب وزننده برنوع ماكول دانه اسميدر كه
نخوده شبيه وبغايت بياض اولور نهايه ده حجاز ديارنه تخصيص اولنمشدر الالباء همزه نك كسريله اويالنوب بطائت
ايلمك معناسنه در يقال البأت الناقة اذا ابطأت فصل الميم المأماة زلزله وزننده قيون وكيك مقوله سى متصل
مئ مئ ديو مله مك معناسنه در يقال مأمأت الشاة والظبية اذا واصلت صوتها فقالت مئ مئ بالكسر وسكون الهمزة
المتأ ميمك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق معناسنه در يقال متأه بالعصا متأ من الباب الثالث اذا ضربه بها
و برنسنه يى چكوب اوزاتمق معناسنه در يقال متأ الحبل اذا مده المروءة ضمتينله آدملك وانسانيت ومردانكى
معناسنه دركه كنديدن مأمول اولان كار و خصلت حسنه يى اجرا ايلمكدن عبارتدر بو معناده اسم اولور ومصدر اولوركه
انسانيتلو مردانه اولمق معناسنه يقال مرء والرجل مروءة من الباب الخامس اذا صار ذا انسانية ويقال به مروة اى انسانية
شارح ديركه همزه يى واوه قلب وادغامله مروة دخى جائزدر انتهى التمرؤ تفعل وزننده فى ذاته جوهر مروتدن مايه سز ايكن
تكلفله مروت كوسترمك معناسنه در يقال تمرأ فلان اذا تكلف المروءة وسرزنش وتعيير وتعييب ايدركه بركسه دن
مروت وانسانيت طلبنده اولمق معناسنه در يقال تمرأ بالقوم اذا طلب المروءة بنقصهم وعيبهم المراءة كرامه وزننده اكل
وشرب اولنان نسنه سكيجى وسايغ وكوارا اولمق معناسنه در يقال مرؤ الطعام ومرأ ومرئ مراءة من الباب الخامس
والثالث والرابع اذا صار مريئا ويقال هنأنى الطعام ومرأنى يعنى طعام خوشكوارا ولمغله معده مده چابك هضم اولوب
مزاجمه بغايت يرادى واكر اتباع وجهيله ذكر اولنميوب يالكزجه ذكر اولنور ايسه امرأنى دينور افعال بابندن ومراءة كذلك
كرامه وزننده بريرك هواسى خوش اولوب مزاجه يرار اولمق معناسنه در يقال مرؤت الارض مراءة من الباب الخامس
اذا حسن هواها المرأة تمره وزننده اسمدر طعام وشرابك سكيجيلك حالتنه دينور المرئ امير وزننده مروتلو
وانسانيتلو اولان آدمه دينور يقال رجل مرئ اى ذو مروة وانسانية وهضمى آسان اولان سكيجى وكوار اطعام
وشرابه دينور يقال طعام مرئ هنئ اى حميد المغبة بين المرأة ومزاجه موافق وحسبان اولان نسنه يه دينور
ومنه يقال كلأ مرئ اى غير وخيم يعنى طوارك مزاجنه يارارچايردر ومرئ بوغازده براوجى جكره متصل يوله دينوركه
آندن طعام وشراب معده يه واصل اولور بوغازه ملاصق ومعده نك وقورساغك باشيدر بوغازده ايكى يول اولور
بريسى قصبة رئه دركه بوغوملى اولور بوغورتلق وخرطلق تعبير اولنور بونفس مجراسيدر و بريسى مرئ دركه
قزل اويكن وقزل اوكلك تعبير اولنور بوطعام وشراب مجراسيدر هضم محلى اولمغله مرئ اطلاق اولندى ومرئ
لفظنك جمعى امرئه كلور افعله وزننده ومرء كلور سرير وسرر كبى المريئة سفينه وزننده هواسى خوش اولمغله
مزاجه اويغون اولان ارضه دينور يقال ارض مريئة اى حسن الهواء المرء ميمك حركات ثلاثى وراك سكونيله
مطلقا انسان معناسنه دركه آدم ديمكدر اولور على قول اركشى يه دينور رجل ومرد معناسنه بونك لفظندن جمعى يوقدر
بلكه جمعى رجال در بعضلردن جمعى مرؤون كلديكى منقولدر مؤنثنده مرأة دينور ها ايله كه خاتون ديمكدر فارسيده
زن مرادفيدر و تخفيف قياسيله تخفيف اولنوب مره دخى ديرلر ترك همزه و فتح رايله واولنه همزه وصل ادخاليله امرأة
دخى دينور وهمزه وصله مقرون اولنه حرف تعريف ادخاليله الامرأة دخى محكيدر كذلك مرء لفظنك اولنه
همزه وصل ادخاليله امرء دخى دينور وبونده اوچ لغت واردر برى دائما يعنى رفع ونصب وجر حالتلرنده رانك مفتوح
اولمسيدر ثانى على كل حال رانك ضمه سيدر ثالث على كل حال معرب اولمقدر يعنى راء حرف اخير اولان همزه يه
تبعيله حالت رفعده مرفوع وحالت نصبده منصوب وحالت جرده مجرور اولمقدر وتقول هذا امرؤ ومرء بالرفع ورأيت
امرءا ومرءا بالنصب ومررت بامرء وبمرء معربا من مكانين بوراده مرء لفظى انبا عا ذكر اولنمشدر ومرء سباعدن
قورده دينور ذئب معناسنه المرء ميمك فتحى وراك سكونيله اكل طعام ايلمك معناسنه در يقال مرأ الرجل مرءا
من الباب الثالث اذا طعم وجماع ايلمك معناسنه در يقال مرأ المرأة اذا جامعها المرأ فتحتينله بركشى هيئت وقيافتده
ووضع وحركتده ياخود تكلمده قاريجه او لمق معناسنه در قبر سعيد وطوطى شيخ كبى يقال مرئ الرجل مرءا
من الباب الرابع اذا صار كالمرأة هيئة او حديثا اى كلاما مرأة مسعاة وزننده يمنده واقع مأرب نام بلده اسميدر
مرأه حمزه وزننده برموضعدر هشام المرئى المحدث اورايه منسوبدر وامرء القيس ماده سى سين بابنده ذكر اولنور
ان شاء الله تعالى المسأ ميمك فتحى وسينك سكونيله والمسوء قعود وزننده ماجن ولاابالى و بكتاشى مشرب اولمق
معناسنه در يقال مسأ الرجل مسأ ومسوءا من الباب الثالث اذا مجن وداغما يولك اورته سنده كتمك معناسنه در يقال
مسأ الطريق اذا ركب وسطه اى مشى فى وسطه ومياسأ ناسه فتنه وشقاق القاسيله فساده ويرمك معناسنه در يقال

مسأ بين القوم اى افسد وكيجكمك معناسنه در يقال مسأ الرجل اذا ابطأ والدامق ورنك ودو باره ايلمك معناسنه در
يقال مسأ فلانا اذا خدعه و برنسنه يى ادمان واعتياد ايلمك معناسنه در يقال مسأ على الشيء اذا مرن عليه و بوريجى
اداده عوق وتأخير ايلمك معناسنه در يقال مسأ حقه اى انسأه وتيجره نك غلياتنى تسكين ايلمك معناسنه در يقال مسأ
القدر اى فثأها و برنسنه يى يومشدوب سهل وملايم ايلمك معناسنه در يقال مسأ الرجل بالقول اذا لينه و بو خصائصدن
دكلدر الامساء همزه نك كسريله ناس بينه شورش واختلال القاسيله افساد ايلمك معناسنه در يقال امسأ بين القوم
اى افسد التمسؤ تفسوء وزننده ومرادفيدر كه برنسنه يرتوب اسكيمكله پاچور يمكله صارپصاردو كلمك معناسنه در
يقال تمسأ الثوب بمعنى تفسأ المسء ميمك فتحى وسينك سكونيله يولك اورته سنه دينور يقال ركب مسء الطريق
اذامشى فى وسطه المطأ ميمك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال مطأ المرأة مطأ من الباب
الثالث اذا جامعها الماقىء ناصر وزننده والموقىء محسن وزننده مؤخر العين معناسنه در كه كوزك قولاق طرفندن
اولان كوشه سيدر كوزك قويرغى تعبير اولنور على قول مقدم العين معناسنه در كه كوزك برون جانبندن اولان كوشه سيدر
كوزك پيكارى تعبير اولنور بو ماده نك محل ذكرى بو مقام ايكن جوهرى وهمنه مبنى قاف بابنده ثبت ايلمشدر
وبنه غرائبندر كه مؤلف بو ماده يى بعض علاوه ايله باب مرقومده من غير تنبه رسم واشباع ايلمشدر الملأ ميمك
فتحى ولامك سكونيله والملأة هاليه والملأة ميمك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال ملأ الاناء ملأ وملأة وملأة
من الباب الثالث اذا جعله ملآن وطولمق معناسنه در يقال ملئ الاناء ملاء من الباب الرابع و بركسيه مظاهرت
ومعاونت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ملأه على الامر اذا ساعده وشايعه اى اعانه وقواه التملئة تفعله وزننده
بك طولدرمق معناسنه در يقال ملأه تملئة وكما نكش قوربلان يايى بك چكمك معناسنه در كه يايى طولدرمق تعبير اولنور
يقال ملأ فى قوسه اذا اغرق الامتلاء افتعال وزننده برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال ملأه تملئة فامتلأ التملؤ
تفعل وزننده امتلاء معناسنه در الملئة ميمك كسريله بناء نوعدر كه حالت وهيئت معناسنى متضمندر آندن طولش
ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الملئة لا التملؤ لان المقصود الهيئة مؤلف بو معنايى تكرار ايلمشدر وملأة مصدر اولورتنه كه
ذكر اولندى و تخمه وامتلا اولوب معده فاسد اولمق حالتنه دينور يقال اخذته الملأة اى الكظة الملآن عطشان وزننده
صفتدر طولو نسنه يه دينور مؤنثنده ملأى دينور عطشى وزننده وملأنه دينور سكرانه وزننده جمعى ملاء كلور عطاش
وزننده شارح ديركه بوندن مملوء صيغه سى نادر در بعضا همزه سنى واوه قلب وادغامله مملو دخى ديرلر الملاءة ميمك
ضمى والفك مديله والملاء غراب وزننده والملئة متعه وزننده امتلاء معده دن ناشى حادث اولان زكام علتنه دينور
المملوء مفعول وزننده ذكر اولنان زكام علتنه اوغرامش كشى يه دينور يقال ملئ فلان على بناء المجهول وملؤ ملاءة
من الباب الخامس واملأه الله فهو مملوء اى مزكوم من الامتلاء وهذا نادر يعنى افعال بابنك اسم مفعولى قياس اوزره مملئ
وزننده اولمقدر لكن بو قياسه مخالف اوله رق وارد اولمشدر لكن ثلاثيدن خصوصا مجهولدن دخى وارد اولمغله مملوء
انلردن اسم مفعول اولور بو صورتده مؤلفك كلامنده اضطراب اولديغى بى ارتيابدر الاملاء همزه نك
كسريله بركسه يى ذكر اولنان زكام علتنه مبتلا قلمق معناسنه در يقال املأه الله اى ازكمه فهو مملوء كما ذكر و يايى
بك چكوب طولدرمق معناسنه در يقال املأ فى قوسه اى اغرق فى النزع الملأ جبل وزننده تشاور
ومشورت معناسنه در امتلاء جماعت ملابسه سيله و برقومك عليه واشرافنه يعنى كبارنه واجله واعيانه
ووجوهنه اطلاق اولنور مسئول ومأمول اولان احسان ومعروف ورأى وتدبير مقوله سى حالاتله مملو اولدقلرى
مناسبتيله ياخود عظمت وشان وشوكت وخدم وحشم ايله عيون وصدور ناسى طولدردقلرى علاقه سيله
اطلاق اولنمشدر وملأ جماعته اطلاق اولنور وحرص وطمع وظن وكمان معنالرينه استعمال اولنور و وجاهت
وسكه صورت وجمعيت صاحبى كروه انسانيه اطلاق اولنور وخوى وخلق معناسنه استعمال اولنور حوصله
سرشت وفطرتده كويا كه مملو اولديغنه مبنيدر جمعى املأ كلور خبر واخبار كبى ومنه الحديث احسنوا املاءكم
اى اخلاقكم الملأ غراب وزننده سعد ابن ابى وقاص رضى الله عنه جنابلرينك قلجى اسميدر الملاءة ميمك
ضميله عجاله وزننده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك ام المرتجز ايله مكتنيه اولان فرسلرى اسميدر
وملاءة ريطه معناسنه دركه خاتونلرك بورندكلرى چارد رباندن يا ايكى اندن ايدوب تمام وجودلرنى بوريوب
اورتنورلر جمعى ملاء كلور هاسز الملاء كتاب وزننده والاملئاء همزه ايله انصباء وزننده والملئاء كبراء وزننده
متمول قدرت ويسار وثروت صاحبلرى اغنيايه على قول حسنوا القضاء يعنى حسب الاقتضاء دين ايتدكده داينلره
وسائر طالب ومتقاضيلرينه تأخير وتعويق ايلميوب دين ومطلوبلرنى ادا ايدر اولان اغنيايه اطلاق اولنور بونلرك

مفردى ملىء دركويا كه هر برى مال ايله ملآنلردر يقال هو ملىء اى غنى متمول او حسن القضاء الملاءة
كرامه وزننده والملاء سحاب وزننده كه بو ابن كرادن منقولدر بركسه ملىء يعنى ذكر اولنان اغنيادن اولمق
معناسنه در يقال ملأ الرجل وملؤ ملاءة وملاء من الباب الثالث والخامس اذا صار مليئا الاستملاء بركسه دينى ذكر
اولنان اغنياء ذمتنده قلمق معناسنه در يقال استملأ فى الدين اذا جعل دينه فى ملئاء الملأة متعه وزننده شول سنلك
وطولغونلق عارضه سنه دينوركه دوه قسمنه عارض اولور سير كثير عقبنده وافر مدت بغلنوب طورمقدن ناشى حادث
اولور كذلك آت وسائر حيوانانه دخى عارض اولور زيرا آرالقده كزدرمكه محتاجدركه بغلو طورمغله اياقلرينه اندروب
ومزاجلرينه شيشكنلك تحدث ايدر يقال بالبعير ملأة اى زهل من طول الحبس بعد السير الممالأة مفاعله وزننده
معاونت ومظاهرت معناسنه در يقال مالأه ممالأة اذا ساعده وشايعه التمالوء تفاعل وزننده بركك اجتماع معناسنه در
يقال تمالأ القوم عليه اذا اجتمعوا الملء ميمك كسريله طولوقابك آلديغى مقداره دينوركه طلوسى تعبير اولنور تثنيه سنده
ملأين وجمعنده املاء دينور مثلا اعطه ملء الاناء ديرلر اكاشوقابك طلوسنى ويرديمكدر وملأيه ديرلر ايكى طلوسنى
وثلاثة املائه ديرلر اوچ طلوسنى ويرديمكدر الممليء محسن وزننده شول ديشى قيونه دينوركه قارنى صوايله ياخود
دول يتاغى تعبير اولنان دريلر ايله طلو وشيشكن اولمغله كورنلركبه قياس ايليه المنيئة نوله فعيله وزننده شول درى يه
دينوركه ابتدا دباغت اولنمش اوله كه هنوز خام وناتمام اولور زيرا دباغ دريى اوچ مرتبه دباغت ايدر ابتدا امرده دباغت
اولنانه منيئه دينور ايكنجى دفعه دباغت اولنانه افيق دينور بعده كمالنى بولمغله اديم دينوركه مبشين ياسختيان يا كون
اوله جقدر ومنيئه دباغت اولنه جق موضعه دينور مدبغه معناسنه كه دباغخانه تعبير اولنور ابو على الفارسى اشبو منيئه
لفظنى نىء ماده سندن مأخوذ مفعله درديدى لكن بو قولنى ذكرى آتى منأ ماده سى ابا ايدر ونىء چيك اته دينور الممنأة
مزرعه وزننده طپراغى سياه يره دينور ارض سوداء معناسنه المنأ ميمك فتحى ونونك سكونيله درى يى دباغ اباشنه يه
اصلدوب بصمق معناسنه در يقال منأ الجلد منأ من الباب الثالث اذا نقعه فى الدباغ المؤاء ميمك ضمى وهمزتيله غراب
وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال ماء السنور يموء مؤاء اذا صاح المؤؤ ميمك فتحيله مقوع وزننده چوق ماولين
كدى يه دينور شارح ديركه اشبو مؤؤ كلمه سى اسم مفعول عنوانده وارد اولان شواذدندر المائئة همزتيله والمائية
يانك تشديديله وتخفيفى دخى جائزدر كدى يه اطلاق اولنور سنور معناسنه در الامواء همزه نك كسريله كدى كبى
ماولمق معناسنه در يقال اموأ الرجل اذا صاح صياح السنور فصل النون النأنأة زلزله وزننده بركسه نك
غداسنى خوب ايلمك يعنى دائما اكا خوش ولطيف اغذيه يدرمك معناسنه در يقال نأنأه نأنأة اذا احسن غذاءه
و بركسه يى برنسنه دن كف ومنع ايلمك معناسنه در يقال نأنأه اى كفه وكوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در
يقال نأنأ فى الرأى اذا ضعف فيه ولم يبرمه اى لم يحكمه و برنسنه دن عاجز وقاصر اولمق معناسنه در يقال نأنأ عنه
اذا قصر وعجز عنه النأنوء تزلزل وزننده بو دخى سست وضعيف اولمق وعاجز وقاصر اولمق معنالرينه در يقال
تنأنأ الرجل فى الرأى اذا ضعف ويقال تنأنأ عنه اذا عجز وقصر المنأنأة مفاعله وزننده بو دخى ضعيف وكوشك
اولمق معناسنه در مؤلف بونى كرچه نأنأ فى الرأى نأنأة ومنأنأة عبارتيله مصدر ثانى اولمق اوزره رسم ايدوب لكن
اكتفايه حمل ايله افراز اولندى انجق بو مقوله خلاف قياس اوزره مصادر وقوعى صكره دن ملحوظ اولديغندن بنه
مصدر ثانى اولمق غالبدر مثلا افعال بابندن آذى ماده سنك مصدرى اذا وتفعيلدن قبل ماده سنك مصدرى
تقبل كلديكى كبى النأنأ فدفد وزننده حدقه چشمنى چرخ كبى چوق دوندرن كشى يه دينور وقورقق وعاجز
وقاصر كشى يه دينور النأناء سلسال وزننده والنؤنوء عصفور وزننده والمنأنأ معنعن وزننده بو نلرده الندن
ايش كلمين قورقق وعاجز وقاصر كسه يه دينور النبأ نونك وبانك فتحيله خبر و پيام معناسنه در جمعى انباء كلور
خبر واخبار كبى تقول اتانى نبأ اى خبر الانباء همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال انبأه اياه وبه اى اخبره واوق
نشانى نه ياروب قوپارمق ونه اوته سنه ايشليوب كچمك معناسنه در يقال رمى السهم فانبأ اى لم يشرم ولم يخدش
ولم ينفذ ظاهرا معتل اولان نبو ماده سنده لغتدر التنبئة تكمله وزننده والتنبىء تكميل وزننده بو دخى خبر ويرمك
معناسنه در يقال نبأه تنبئة وتنبيئا بمعنى انبأه مؤلف بو راده نبأ ماده سنى خبر وخبر ماده سنى نبأ ايله تعريف ايلدى
لكن بصائرده بيانه كوره نبأ فى الاصل شول خبردركه فائده عظيمه صاحبى اولوب وكنديسيله علم ياخود غلبه ظن
حاصل اوله اشبو اشياء ثلاثه مفهومنك اركانلريدر پس نبأ اطلاق اولنان خبرك حق شائبه كذبدن معرا اولمقدر
تواتر وخبر الهى وخبر نبوى كبى ونبأ وجه مذكور اوزره خبر معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته بكذا ديرلر اخبرته
معناسنه وعلم معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته كذا ديرلر اعلمته معناسنه الاستنباء خبر صورشدرمق وخبر

اراشدرمق معناسنه در يقال استنبأ النبأ اى بحث عنه المنابأة مفاعله وزننده خبرلشمك معناسنه دركه ايكى كمسه برى برينه
خبر ويرمكدن عبارتدر يقال نابأه منابأة اى انبأ كل منهما صاحبه وبرقومك جوارنى تركله آنلردن مفارقت ومباعدت
ايلمك معناسنه در يقال نابأ القوم اذا ترك جوارهم وتباعد منهم النبىء همزه ايله امير وزننده پيغمبر معناسنه دركه مخبر
عن الله تعالى اولان ذات شريفدر بونده مختار اولان همزه سز اولمقدر جمعى انبياء كلور انصباء وزننده ونبأء كلور كرماء
وزننده ونبيئون كلوركه جمع مذكر سالمدر شارح ديركه نبىء كلمه سى فعيل بمعنى مفعلدر نذير منذر معناسنه واليم مؤلم مطلب
معناسنه اولديغى كبى واهل مكه دن ماعدا عرب همزه نك تركيله استعمال ايدرلر يعنى اصل مهموزايكن ترك ايدرلر
وعند البعض ارتفاع معناسنه اولان نباوتدن مأخوذدر وراغبك مفرداتده بيانته كوره بغير همز نبى مهموزدن ابلغدر
حتى نهايه ده بورسمه مرسومدركه وفى الحديث ان رجلا قال له عليه السلام يا نبىء الله فقال لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله وجه
مذكور اوزره اهل مكه همزه ايله تلفظ ايلديكلرندن رجل مرقوم دخى اكار عايتله اويلجه تلفظ ايلدى نته كه ذريه وبريه
وخابيه كلمه لرنده دخى همزه يى ترك ايلديلر لكن اصل قريش لغتى همزه سزدرنته كه عنقريب مؤلف دخى ذكر ايدر
انتهى النبوءة ضمتيله آندن اسمدر پيغمبرلك معناسنه در التنبؤ تفعل وزننده نبوت كاذبه ادعا ايلمك معناسنه در
مسيلمه كذابك ادعاسى كبى يقال تنبأ الرجل اذا ادعى النبوءة المتنبىء آندن اسم فاعلدر نبوت كاذبه مدعيسى اولانه دينور
نته كه شاعر مشهور صاحب ديوان ابو الطيب احمد بن الحسين الكندى ارض سماوه ده بنى كلب قبيله سنه واروب
ابتدا نسبى امام حسن رضى الله عنه سلسله سندن اولديغى دعوا ايدوب بعده نبوت ادعاسنه دوشمكله متنبى اطلاق
ايلديلر بعده دمشق شامده بوقباحتنه جم غفير شهادت ايتمكله اخذ وبرمدت حبس اولندقدنصكره تائب
ومستغفر اولمغله اطلاق اولنمشدر النبأ نونك فتحى وبانك سكونيله والنبوء قعود وزننده يوكسك اولمق
ويوكسلمك علو وارتفاع معناسنه در يقال نبأ الشىء نبأ ونبوءا من الباب الثالث اذا ارتفع وبركسه اوزره ناكهانى
چقه كلمك معناسنه در يقال نبأ على القوم اذا اطلع عليهم وبرولايتدن چقوب آخر ولايته وارمق معناسنه در يقال
نبأ من ارض الى ارض اذا خرج بومعنايه مبنى اولمق اوزره براعرابى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
يا نبىء الله ديدى همزه ايله كه مرادى مكه دن مدينه يه خارج اولان ذات ديمكدر حضرت رسول الله مزبورك بوتعبيرنى
انكار ايدوب لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله بيورديلركه بلا همز تشديد يا ايله در لا تنبر كلمه سى نبردن نهى حاضردر
ونبر برحرفى مهموز ايلمك معناسنه اولمغله بنم اسمم منزلنده اولان نبى لفظنى همزه ايله تكلم ايلمه ديمك اولور شارح
ديركه كرچه اعرابينك مرادى ينه پيغمبر ديمك ايدى لكن قريش لغتندن اولمديغيچون انكار بيورلمشدر انتهى
النبىء امير وزننده نبأ كلمه سندن فعيلدر نته كه ذكر اولندى ونبىء آچق وجاده يوله دينوركه شاهراه تعبير اولنور
وشول مرتفع يره دينوركه دوز اولميوب چاقر چقور واكرى بوكرى اوله ومنه الحديث لا تصلوا على النبىء
اى المكان المرتفع المحدودب النابىء ناصر وزننده بودخى دوز اولميوب اشاغلى يوكسكلى مرتفع يره دينور
النبأة تمره وزننده يابجه سسه دينور صوت خفى معناسنه على قول كويك آوازنه دينور النبأ نونك فتحى وبانك
سكونيله يابجه سسلنمك ياخود كوپك اورمك معناسنه در يقال نبأ نبأ من الباب الثالث اى صات خفيا او هو صوت
الكلاب النبيئة نونك ضميله جهينه وزننده ابن الاسود العذرى اسميدر ونبيئه نبوءك مصغريدر ومنه قول العرب
كانت نبيئة مسيلمة نبيئة سوء تصغيرى تحقير ايچوندر النبىء نبيع وزننده بودخى كلمة تصغيردركه نبىء كلمه سندن
مصغردر پيغمبرجك ديمكدركه تحقيره مبنيدر ومنه قول العرب كان مسيلمة نبىء سوء بنيئه تصغيرى وجه مذكور اوزره
نبا ايلمك نبىء لفظنى كرماء وزننده نبأء اوزره جمعلندير ن مذهبه كوره در زيرا بوصورتده تصغيرى همزه ايله اولور
فاما انبياء اوزره جمعلندير ن مذهبه كوره تصغيرى نبى اولور همزه سز يعنى جمعده همزه يى التزام ايدن تصغيرده دخى
التزام ايدر وجمعده ترك ايدن تصغيرده دخى ترك ايدر جوهرى على الاطلاق ذكر ايلمكله خطا ايلمشدر شارح ديركه
جوهرى بالكسر مهموزك تصغيرينه تعرض ايلمكله خطادن محفوظدر انتهى النتأ نونك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله والنتوء قعود وزننده برنسنه يوقارى طومالوب شيشوب قالقمق معناسنه دركه تومك وسوملك وطومملق
تعبير اولنور بدنده چقان سيويلجه وچبان ويردن هنوز طپراغى سلكوب چقمق اوزره اولان نبات كبى يقال نتأ الشىء
نتأ ونتوءا اذا انتبر وانتفخ وارتفع وبركسه اوزره آنسزين چقه كلمك معناسنه در يقال نتأ على القوم اذا اطلع عليهم ويارة
شيشوب قبارمق معناسنه در يقال نتأت القرحة اذا ورمت وقيز يا اوغلان بالغ اولمق معناسنه در يقال نتأت الجارية
اذا بلغت وبرنسنه موضعندن خروج ايلمك معناسنه در شوله كه هنوز اول موضعدن منفصل اولمامش اوله كه هنوز
قباروب قالقمش اوله كوجك قيرمه سى كبى يقال نتأ الشىء اذا خرج من موضعه من غير ان يبين اى ينفصل الانتاء

افتعال وزننده بودخى برنسنه تومموب طومالمق معناسنه در يقال انتتأ الشىء اى انتبر وارتفع النأة نونك ضميله
همزه وزننده بنى عميله يوردنده برصو آديدر على قول بنى عطارد جماعتنه مخصوص برخرمالق اسميدر النجأ
نونك فتحى وجيمك سكونيله كوزدكورمك معناسنه دركه اكثرى مادۀ كامله يه اصابت ايدر يقال نجأه نجأ
من الباب الثالث اذا اصابه بالعين الانتجاء افتعال وزننده والتنجؤ تفعل وزننده نجأ معناسنه در يقال انتجأه وتنجأه
بمعنى نجأه النجوء ندس وزننده والنجوء صبور وزننده والنجىء كتف وزننده والنجىء امير وزننده كوزى دكن بدنظر
كشى يه دينور يقال فلان نجؤ العين ونجوؤها ونجئها ونجيئها اى خبيث العين شديد الاصابة بها النجأة تمره
وزننده سائلك كورديكى نسنه يه تعلق ايدن اشتها وشهوتنه دينوركه اكاشدت نظرى مستلزمدر ومنه الحديث
ردوا نجأة السائل باللقمة اى شهوته الندأ نونك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى كريه كوروب ايكرنمك معناسنه در
يقال ندأ الشىء ندأ من الباب الثالث اذا كرهه وعند البعض بومعناده ندأ كلمه سى بذأ لفظندن محرفدركه باى موحده
وذال معجمه ايله در جوهرى بوبابده وهم ايلمشدر لكن بوقيل كلامنه مبنى اولمغله جوهرى وهمدن مصوندر وندأ
ات واتمك مقوله سنى بشمك ايچون آتش قورينه القا ايلمك ياخود آتشه كومك معناسنه در يقال ندأ اللحم ندءا
اذا القاه فى النار ودفنه فيها وقورقمق وقورقوورمك معناسنه در يقال ندأ فلانا اذا خوفه وذعره وبرنسنه يى يره
اورمق معناسنه در يقال ندأه اذا ضرب به الارض وبرنسنه اوزره ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال ندأ عليهم
اذا اطلع وكول بصدى يا بوغاچه يا پمق معناسنه در يقال ندأ الملة اذا عملها الندأة نونك فتحى وضمى ودالك
سكونيله مال كثيره دينور وعلايم سماويه غلطى الكم صاغمه تعبير اولنان دائرۀ هوائيه يه دينور واخشامدن مقدمجه
كونش غروبنه قدر ياخود فجردن شمسك طلوعنه قدر سحاب افقده اولان قرمزيلغه دينور وكونش وآى آغيلرينه
دينور ونده ه نونك ضميله لحمه اولان شول انجه وآق طريقه يه دينوركه سكيردن تل تل اوزون اوزون اولوب لحمك
لوننه مخالف اولور وآت قسمنك كوبكندن بوقرى اللرينه قريب اولان عضونه دينور ودرجه معناسنه در ودرجه
دالك ضميله شول بچاوره دن دورلمش قونداقدركه چين ولدى هلاك اولمش ناقه يه برآخر ناقه نك ولدنى ياقوب
امزرتمك مراد ايلسه لر اول ناقه نك كوزلرنى ويورتنى بند ايلدكدنصكره فرجنه اول قونداغى ادخال وبرقاچ كون اول
حال اوزره ترك واهمال ايدرلر پس آنى طوغور يجى ناقه بوروسى كبى بوروطوتار آندنصكره بورندن اول باغى چوزوب
وفرجندن اول قونداغى چقاررلر اول اثناده اول ولدى كتوروب عرض ايدرلر شمدى طوغمش ولدى ظنيله
امزرمكه باشلبوب من بعد اكامبل وحنين ايدر ونده ه بلوك بلوك نبات قطعه لرندن برقطعه يه دينور جمعى ندأ كلور
نونك ضمى ودالك فتحيله الندءة نونك ضميله همزه وزننده ندءه ايله معناى اخيرده مرادفدر الندىء كتف
وزننده الكم صاغمه يه دينور قوس قزح معناسنه وكونش غروبنه قدر على قول طلوعنه قدر سحاب
افقده اولان قرمزيلغه دينور النودءة حوقله وزننده يلمك معناسنه در يقال نودأ البعير نودأة اذا عدا
النزء نونك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شر وفتنه القاسيله ميانۀ ناسى فساد واختلاله ويرمك وبرى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال نزأ بين القوم نزأ من الباب الثالث اذا حرش وافسد وبرنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال نزأ عليهم اذا حمل وبركسه يى برنسنه يا برفعل اوزره حمل وسوق ايدوب اكا باعث اولمق معناسنه در يقال
نزأ فلانا عليه اى حمله وبركسه يى برنسنه دن رد وصرف ايلمك معناسنه در يقال نزأه عن كذا اى رده وبرنسنه يه
پك حريص ودوشكون اولمق معناسنه در ومنه المثل انك لا تدرى علام ينزء هرمك اى بم يولع عقلك ونفسك
والام تؤول حالك بركسه فى الاصل برخصلت اوزره اولوب آندن تلون وتحول ايلدكده سن اكا تعريض
طريقيله كندى نفسكه خطاب ايده رك مثل مزبورى ايراد ايدرسن حاصل معناسى يادكار نفس وعقلك نه شيئه
مائل ونه شيوه يه حريص ومتهالك اولوب واوله جغنى سنده بيلمزسن طريقۀ واحده اوزره ثابت اولميوب بلبل كبى
دالدن داله قونوب نقش بوقلمون صفت هربار رنكدن رنكه كيرمكده سن ديمكدر كلام مزبورده واقع ينزء كلمه سى
مجهول بنيه سيله درو شارحك بيانته كوره هرم نفس وعقل معناسنه درو علام كلمه سنده ميم مفتوحه ماء استفهاميه دن
مخففدر الام وبم كلمه لرى دخى اويلجه در وامثال ميدانى بيانته كوره مثل مزبور بركسه پير وسالخورده اولوب عته
عروضيله كنديدن شيروكريه وضع وحركت وهرزه وهذيان كلمات صدور ايتدكده ضرب اولنور المنزوء اسم
مفعول بنيه سيله برنسنه يه بغايت دوشكون حريص اولان كشى يه دينور يقال هو منزوء به اى مولع النسأ
نونك فتحى وسينك سكونيله زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه در يقال نسأ الدابة نسأ من الباب الثالث
اذا زجرها وساقها وبرنسنه يى تأخير ايلمك معناسنه در بونك مصدرى منسأه دخى كلور يقال نسأ الشىء نسأ

ومنسأة اذا اخره و برنسنه‌یی کوزه‌دوب حفظ وحراست ایلمك معناسنه‌در یقال نسأه ای کلأه و دوه‌یی حوضه
وارمقدن منع ودفع ایلمك معناسنه‌در یقال نسأ البعیر اذا دفعه عن الحوض و برنسنه‌یی برشیئه قاتوب قارشدرمق
معناسنه در یقال نسأ اللبن بالماء اذا خلطه به واهو یاوریسنی طوغوردقدنصکره یلامق معناسنه در یقال
نسأت الظبیة غزالها اذا لحسته وترکیبه نسئ یعنی مزیل عقل اولان شراب یاخود طوری سود ایچورمك
معناسنه‌در یقال نسأ فلانا اذا اسقاه النسئ ودوه‌نك صوسزلق کونلرنی زیاده ایلمك معناسنه‌در یقال نسأ فی ظمء
الابل اذا زاد یوما او یومین او اکثر ومواشی تویی قیرقیلوب یاخود دوکلدکدنصکره یکیدن تویی دوزوب سمورمکه
بشلامق معناسنه در یقال نسأت الماشیة ای بدا سمنها ونبات وبرها بعد تساقطه و برنسنه‌یی ویره‌سی‌یه صاتمق
معناسنه‌در تقول نسأته البیع ای بعته باخرة بوراده اخره لفظی فتحاتله‌در وخاتونك حیضی وقت معتادندن متأخر
اولمغله حبلی مأمول اولمق معناسنه‌در یقال نسئت المرأة علی البناء للمجهول اذا تأخر عن وقته فرجی انها حبلی
التنسئة تکمله وزننده زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه‌در یقال نسأ الدابة تنسئة اذا ساقها وزجرها الانساء
همزه‌نك کسریله تأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال انسأ الشئ اذا اخره وبرنسنه‌یی ویره‌سی‌یه صاتمق معناسنه‌در تقول
انسأته ای بعته بنسئة النسئة نونك ضمی وسینك سکونیله والنسیئة فعیله وزننده تأخیر معناسنه اسملردر
بعده برنسنه‌نك بهاسنی تأخیر ایلمکده استعمال اولنمشدرکه ویره‌سی‌یه تعبیر اولنور تقول بعته بنسئة وبنسیئة
ای باخرة النسیئ فعیل وزننده اسمدرکه تأخیر اولنان شیئه دینور والنسیئ فی قوله تعالی انما النسیئ زیادة
فی الکفر الایة شهر کانت تؤخره العرب فی الجاهلیة فنهی الله عزوجل عنه یعنی آیت مرقومه‌ده نسیئ عربلرك
جاهلیت زمانده اشهر حرمدن حرمتنی شهر آخره تأخیر ایلدکلری آیدن عبارتدر اشهر حرم که درت آی اوله‌جقدر
بری فرددرکه ماه رجبدر واوچی سرد یعنی متوالیدرکه ذوالقعده وذوالحجه ومحرمدر وقت جاهلیده اکثر
معاشلری نهب وغارت جهتیله اولمغله مثلا محاربه هنکامنده رجب حلول ایلسه حلال ایدوب حرمتنی شعبانه
تأخیر کذلك محرمده اقتضا ایلسه صفره تحویل ایلرلریله اشهر حرم خصوصنی ترك والغا ومجرد عدد اعتبار
ایدرلرایدی وزیادهٔ کفر اولمسی حضرت حقك حرام ایلدیکنی تحلیل وحلال ایلدیکنی تحریم ایلدکلرینه مبنی‌در
مؤلف بصائرده دیدیکه نسیئ کلمه‌سی فعیل بمعنی مفعولدر تأخیر معناسندن مأخوذدرکه مؤخر قلنان نسنه دیمکدر
یقال نسأ الشئ ای اخر فهو منسوء ثم تحول منسوء الی نسیئ کما یحول مقتول الی قتیل وامام فرّا قولی اوزره نسیئ مصدردر
تأخیر ایلمك معناسنه‌در وازهری قولنجه انساء معناسنه اسمدر مصدر حقیقی موضعنه وضع اولنمشدر انتهی
ونسیئ صویی غالب طوریجه سوده دینور الاستنساء دایندن برمدته قدر مطلوبنی تأخیر ایلمکی رجا ایله استمهال
ایلمك معناسنه‌در یقال استنسأه ای سأله ان ینسئه دینه بوصورتده برنسنه‌یی ویره‌سی‌یه ایستمکده دخی استعمال اولنور
المنسأة مکنسه وزننده والمنسأة مرتبه وزننده وبونلرده همزه‌نك ترکی دخی لغتدرکه دینورعصا معناسنه آنکله طوار
نسأ وسوق اولندیغیچون ومنه قوله تعالی تأکل منسأته الایة ای عصاه وامام فرّا دیدیکه آیت مرقومه‌ده واقع
منسأه لفظنده اولان من حرف جردر وسأه کلمه‌سی مجروری اولمق اوزره منفصلا کتب اولنمق دخی جائزدر
زیرا سأه کلمه‌سی سیة قوس معناسنه لغتدر وسیه سینك کسری ویانك تخفیفیله کوشهٔ کمانه دیمکله معنای
شریف علی وجه الاستعاره تأکل من طرف عصاه دیمك اولور لکن فرّانك بوقولی بعید ومتجرفدر النسئ
نونك فتحی وسینك سکونیله عقلی ازاله ایدن مشروبه دینور وصویی غالب طوریجه سوده دینور یقال سقاه
النسئ ای الشراب المزیل للعقل وکذا اللبن الرقیق الکثیر الماء کالنسیئ کما ذکر وسموزلك علی قول سمورمکه
بشلمق معناسنه اسم اولور یقال جری النسئ فی الدابة ای السمن او بدءه ونسئ نونك حرکات ثلاثیله حملی
مظنون علی قول حملی ظاهر اولان خاتونه دینور ونونك فتحیله شول خاتونه دینورکه حیضی مدت معتاده‌سندن
تأخر ایلمکله حامل اولمسی مأمول اوله جوهری وهمنه مبنی نسیئ عنوانیله که امیر وزننده‌در ثبت ایلمشدر شارح
دیرکه قول مزبور ابن منظورك وسائرلرینك قولی اولمغله جوهری واهم دکلدر النسوء صبور وزننده بودخی حملی
مظنون اولان خاتونه دینور یقال امرأة نسئ ای المظنون بها الحمل او التی ظهر حملها ویقال امرأة نسوء ای المظنون بها
الحمل النسئ نونك کسریله دائما ناس ایله الفت واختلاط اوزره اولان کشی‌یه دینور ومنه یقال هو نسئ نساء ای حدثهن
وخدنهن یعنی زندوست اولمغله هر بار انورلر ایله الفتکاردر النساء سحاب وزننده عمر اوزون اولمق طول عمر وامتداد
حیات معناسنه‌در وتأخیر معناسنه مصدر اولور معنای مرقوم بوندن مأخوذدر یقال نسأ عنه دینه نساء ای اخره
الناسئ سموز انسان وحیوانه دینور نسئ کلمه‌سندن اسم فاعلدر نته که ذکر اولندی الانتساء افتعال وزننده ایراقلشمق

معناسنه‌در یقال انتسأ البعیر فی المرعی اذا تباعد النشأ نونك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والنشوء قعود وزننده
والنشاء سحاب وزننده والنشأة حمزه وزننده والنشاءة سحابه وزننده یکیدن پیدا اولوب حیات وزندکانی بولمق
معناسنه‌در کرك حیوان وکرك نبات واشجار مقوله‌سی اولسون یقال نشأ الشئ ونشوأ ونشأ ونشوء ونشاء ونشأة ونشاءة
من الباب الثالث والخامس اذا حیی وطفل تازه بویوب قدّ وقامت صاحبی جوان اولمق معناسنه‌درکه کلوب یتشمك
تعبیر اولنور یقال نشأ الطفل اذا ربی وشبّ و بوکسلمك ارتفاع معناسنه‌در یقال نشأت السحابة اذا ارتفعت ونشئ
من باب التفعیل علی المجهول وانشئ علی المجهول ایضا بمعنی واحد ای ربی تربیة وارتفع وقوله تعالی اومن ینشأ فی الحلیة
الایة من باب منع اومن باب الافعال ای یتربی وقرأ الکوفیون اومن ینشؤ من باب التفعیل و بونده یناشأ قرأتی دخی
واردرنته که اعلاه وعلاه وعالاه برمعنایه‌در الناشئ حدّ صغری تجاوز ایدوب جوانلق کرته‌سنه بالغ اولان
اوغلانه وقیزه اطلاق اولنورکه یتشمش اوغلان وقز تعبیر اولنور جمعی نشئ کلور صحب وصاحب کبی وفتحتیله
جائزدر طلب وطالب کبی وناشئ مطلقا کیجه ایچره حادث وظاهر اولان شیئه دینور جمعی ناشئه‌درکه غیر قیاس
اوزره‌هاایله‌در یاخود ناشئه مصدردر فاعله وزننده عاقبه کبی نشو وظهور معناسنه وعلی قول ناشئه لیل ونهارك
اوّلنه دینور وعلی رأی کیجه‌نك اوّل ساعتنه دینور یاخود قیام لیله مداوم اولان کسه‌نك هر قائم اولدیغی ساعته
دینور یاخود بعد النوم قیام حالته دینور النشیئة فعیله وزننده ناشئه معناسنه‌در وحوضدن الك اوّل ایشلنن
یره وهنوز ایشلنوب یاپلمش حوضه دینور وطریقه یعنی بغدا ایچق اوتی واشك کنکری تعبیر اولنان نباتك تازه‌سنه
دینور ونصی وصلیان که نبات مرقومك قور وسیدر اکا دخی اطلاق اولنور علی قول شول نباته دینورکه تازه نابت
اولوب هنوز غلظت بولمامش اوله وحوضك طرف اسفلنه وضع اولنان حجره دینور ونصائب حوضك یعنی اطراف
حوضی سدّ ایچون دیوار شکلنده نصب واستوار قلنان پرده طاشلرینك وراسنه‌دوکدکلری طپراغه دینور النشء
نونك فتحی وشینك سکونیله کوچك خرده دوه‌یه دینور جمعی نشأ کلور فتحتینله وسحاب مرتفعه دینور واقفدن
هنوز قالقوب ظهور ایدن سحابه دینور النشیئ امیر وزننده بودخی افقدن یکی ظهور ایدن سحابه دینور الانشاء
همزه‌نك کسریله برنسنه نشو ونما بولمق معناسنه‌در یقال انشئ الشئ علی المجهول ونشئ کما ذکر وفعل شروع
ومباشرت اولور جعل وطفق کبی یقال انشأ یحکی حدیثا ای جعل وبریردن چقمق معناسنه‌در یقال انشأ منه
اذا خرج وناقه کبه قالمق معناسنه‌در یقال انشأت الناقة اذا لقحت وبرخصوصه یکی بشلمق معناسنه‌در یقال انشأ دارا
اذا بدأ ابناءها وبرنسنه‌یی یوکسلتمك معناسنه‌در یقال انشأ الله السحاب ای رفعه وبرنسنه‌یی برکسه کندیلکندن
پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال انشأ فلان الحدیث ای وضعه علم انشا بو معناندندر النشأة تمره وزننده بودخی بوی
سورمك اوزره اولوب هنوز غلظت بولمامش نباته دینور التنشؤ تفعل وزننده برمصلحت ایچون یرندن قالقوب
عزیمت ایلمك معناسنه‌در یقال تنشأ فلان لحاجته اذا نهض الیها ومشی الاستنشاء حوادث واخبار جستجو
ایلمك معناسنه‌در یقال استنشأ الاخبار اذا تتبعها المستنشئة اسم فاعل بنیه‌سیله کاهنه عورته اطلاق اولنور
احداث کونیه‌یی استنشاء واستقصاء ایلدیکیچون المنشأ مکرم وزننده والمستنشأ مستخدم وزننده بولرده
تحدید وتعیین منازل ایچون نصب وترفیع اولنان میل ونشانه دینور وقوله تعالی وله الجوار المنشآت فی البحر الایه
ای السفن المرفوعة القلوع یعنی یلکنلری مرفوع اولمش کمیلرکه مراد یلکنلری کشاد اولمش دیمکدر ارتفاع
معناسندندر شارح دیرکه پس صفت علی غیر من هی له اولور لکن مرفوعات علی الماء معناسنه اولورسه علی من هی له
اولور النصأ نونك فتحی وصادك سکونیله برکسه‌نك یا برحیوانك ناصیه‌سندن یعنی آلنده اولان پرچمندن
قاورایوب طوتمق معناسنه‌در نصو لفظنده لغتدر یقال نصأه نصأ من الباب الثالث اذا اخذ بناصیته وزجر
وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال نصأه اذا زجره وبوقاری قالدرمق معناسنه‌در یقال نصأه اذا رفعه النفأ قابله
صردوزننده بلوك بلوك پراکنده اوت پارچه‌لرینه دینور علی قول شول طوپ وکور چایر وچمن پارچه‌لرینه دینورکه
بیوك پارچه‌دن منقطع اولوب ویك بو بلو اولملریله اول بیوك پارچه‌اوزره حواله ومشرف اوله‌لر مفردی نفأة‌در
صبره وزننده نفئ نفع وزننده برموضع آدیدر النکأة فتحاتله والنکأة نونك ضمیله همزه وزننده طرثوث نکعه‌سنه
دینور وطرثوث قولقمان تکنی دیدکلری نباتدر ونکعه نونك فتحیله نبات مرقومك برپرمق بوقاریسنه دینورکه
اوزرنده قرمزی قبوغی اولور النکأ نونك فتحی وکافك سکونیله یاره وچبان مقوله‌سی صاغالمزدن مقدّم باشنی
قوپاروب یاخود قبوق کبی زار جغزنی صویوب صولندرمق معناسنه‌در یقال نکأ القرحة نکأ من الباب الثالث
اذا قشرها قبل ان تبرأ فندیت ودشمنی قتل وجرح ایله قیروب بچورمك معناسنه‌در یقال نکأ العدوّ اذا نکاهم

معتل اولان نکایه‌ده لغتدر واوده‌مك معناسنه‌در یقال نکأ فلانا حقه اذا قضاه الانتکاء افتعال وزننده اخذ
وقبض ایلمك معناسنه‌در یقال انتکأ حقه ای اخذه وقبضه النکأة نونك ضمیله همزه وزننده شول کشی‌یه
دینورکه اوزرنده بورج قومیوب بلاتأخیر ادا ایدر اوله یقال فلان زکأة نکأة ای یقضی ما علیه ولا یمطل وزکاه
عاجل النقد کسیه دینور نته که ماده‌سنده بیان اولندی النمأ جمل وزننده والنمء حبل وزننده کهله‌نك کوچکنه
دینورکه باوشاق تعبیر اولنور النهأ نونك فتحی وهانك سکونیله والنهاءة کرامه وزننده والنهوءة صعوبه وزننده
والنهوء قبول وزننده والنهاوة سخاوه وزننده که بوشاذدر ات کرکی کبی پشمیوب چیکجه وتاتاریجه قالمق معناسنه‌در
یقال نهئ اللحم ونهوء نهأ ونهاءة ونهوءة ونهوءا ونهاوة من الباب الرابع والخامس اذا لم ینضج ونهأ منع وزننده
طولمق معناسنه‌در یقال نهأ الاناء نهأ من الباب الثالث اذا امتلأ النهیء امیر وزننده چیکجه وتاتاریجه پشمش اته
دینور الانهاء همزه‌نك کسریله اتی ایوجه پشورمیوب چیکجه قومق معناسنه‌در یقال انهأ اللحم اذا لم ینضجه
وبرایشی متین ومحکم ایلمیوب سست وکوشك طوتمق معناسنه‌در یقال انهأ الامر اذا لم یبرمه النوء نونك فتحی
وواوك سکونیله والتنوآء تذکار وزننده یرندن زحمت ومشقتله یکنوب قالقمق معناسنه‌در خسته وبیحالك حرکت
وقیامی کبی یقال ناء الرجل ینوء نوءا وتنواءا اذا نهض بجهد ومشقة وبوك مقوله‌سی پك آغر اولمغله کوجله قالدروب
کوترمك معناسنه‌در بونده باایله متعدی اولور یقال ناء بالحمل اذا نهض به مثقلا وبرکسه‌یی یا برنسنه‌یی بر آغر نسنه‌نك
آغرلغی باصمغله برطرفه طوغری اکمك معناسنه‌در یقال ناء به الحمل اذا اثقله وأماله وبرکسه‌یی بر آغرلق باصمغله
دوشمك معناسنه‌در معنای اوله نسبتله ضد اولور یقال ناء فلان اذا اثقل فسقط لکن بونك مفهومنده اثقال قیدی
معتبر دکلدر زیرا مؤلف بصائرده یقال ناء ای سقط عنوانیله ثبت ایلمکله همان دوشمك معناسنه اولور وقال الحریری
فی الدرة قوله تعالى ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة الآیة تقدیره ما ان العصبة لتنوء بمفاتحه ای تنهض بها علی تثاقل
یعنی آیت مرقومه قلب صنعتی متضمندر نته که ادخلت الخاتم فی اصبعی دیرلر که حقیقتده اصبع خاتمه ادخال
اولنور وقلب صنعتی سنن مأثوره عربدندر مبالغه‌یی مفیددر وشهابك تحقیقی بودرکه با کلمه‌سی بوراده تعدیه ایچوندر
ان مفاتحه لتنوء العصبة قوه‌سنده‌درکه تثقلهم معناسنه‌در انتهى ونوء غروبه مائل وساقط اولان یلدزه دینور
جمعی انواء کلور احمال وزننده ونوءان کلور عبدان وزننده وعلى قول نوء یلدز دوشمکه دینورکه منازل قمردن برکوکب
فجر طلوع ایتدیکی هنکامده مغربده افقدن ساقط اولوب آنك رقیبی همان اول ساعت مشرقدن آکا مقابل طلوع
ایلمکدن عبارتدر شارح دیرکه اشبو نوء خصوصنك بین العرب اون اوچ کون حکمی واردر آنده ذکر منازلدن برکوکك
دخی نوءنی اعتبار ایدرلر اون اوچر کون اون اوچر کون آخرسنده واربجه اکن منزل جبهه‌ده اون درت کون معتبردر
وبعضلر طالعی وبعضلر ساقطی اعتبار ایدیلر وعربلر یغموری وروزکاری وسائر احداث واوضاع جویی آکا عزو
واسناد ایدرلر ومعنای مزبور نهوض معناسندن یاخود عطیه معناسندندر انتهى ویقال ناء النجم نوءا اذا سقط علی ما بین
ولنوء ویرکی عطیه معناسنه استعمال اولنور سببیت مذکوره علاقه‌سیله الاستناءة استفاده وزننده ذکر اولنان نوء
ساقط اولمق معناسنه‌در یقال استناء النجم واستنأی وهو مقلوب من استناء ای ناء النجم وعطیه ایستمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استناءه ای طلب نوءه یعنی عطاه الانوء اعلم وزننده علم انوایی یعنی وجه مذکور اوزره سقوط کواکب
اوقات واوضاع واحکامی فننی زیاده‌سیله عارف اولان کسیه‌یه دینور یقال ما بالبادیة انوء من فلان ای اعلم بالانواء منه
واشبو انوء کلمه‌سی که افعل تفضیلدر بونك فعلی یوقدر یعنی متصرف دکلدر صیغه مرقومه‌دن فعلی اولمیان اوزانك
بریسی دخی بودر پس احنك الشاتین قبیلندندرکه شاذدر ایکی قیونك پك چوق اکل ایدنی دیمکدر بونکده دخی فعلی یوقدر
شذوذ اوزره واقع اولمشدر زیرا افعل تفضیل بنیه‌سنك شرطی فعلدن بنا اولنمق اولمغله بونلر بلا فعل استعمال اولنمشدر
النیء نونك فتحی ویانك سکونیله بعید اولمق معناسنه‌در یقال ناء الشیء بناء کخاف یخاف نیئا اذا بعد وسائر نسنه
پشمیوب چیك وخام اولمق معناسنه‌در یقال ناء اللحم اذا لم ینضج النیوء قعود وزننده والنیوءة چیکلك وخاملق
معناسنه‌در النیء نونك کسر ومدیله چیك وناپخته نسنه‌یه دینور کرك ات وکرك سائر شی اولسون یقال هو نیء
ای بین النیوء والنیوءة لم ینضج اشبو نیء ونیوء ماده‌لری یائی اولمغله محل ذکری مقام آتی ایکن جوهری وهمنه مبنی
اشبو فصلده ثبت ایلمشدر شارح دیرکه جوهری وهمدن مصوندر زیرا عیاض وابن اثیر وفیومی وسائر بعض لغویون
آثارینه اقتفا ایلمشدر ومؤلف کندیسی دخی وجه مذکور اوزره تخلیط ایلمشدر حتی بو ماده‌ده هاء ماده‌سنی تقدیمله
ابتداء نهأ وبعده نوء ماده‌سنی ثبت ایلمشدر واشبو نیء کلمه‌سی که نیل وزننده‌در ظاهر اصلی نیء ایدی فعیل وزننده وبعضلر
ابدال وادغامله نی عنوانی دخی تجویز ایلدیلر المستنیء مستفید وزننده مستعطی معناسنه‌درکه عطیه ایستیجی

دیمکدر المستناء مستفاد وزننده کندیدن عطیه مأمول اولنان آدمه دینور المناوأة مفاعله وزننده والنواء
قتال وزننده مال یا حسب یاخود سائر جهاتله مفاخره ایدشمك معناسنه‌در یقال ناوأه مناوأة ونواءا اذا فاخره وبری برینه
بغض وعداوت ایدشمك معناسنه‌در یقال ناوأه ای عاداه التنبیء تفعیل وزننده برنسنه‌یی محکم ایلمیوب سست
وکوشك ایلمك معناسنه‌در یقال نیأه تنبیئا اذا لم یحکمه الانباء همزه‌نك کسریله اتی ایوجه پشورمیوب چیك قومق
معناسنه‌در یقال انبأ اللحم اذا لم ینضجه النبوء قعود وزننده والنبوءة هاایله چیکلك وخاملق معناسنه‌در
النیء نبع وزننده چیك وخام نسنه‌یه دینور وبو ماده‌نك محلی بو مقام ایکن جوهری وهمنه مبنی نوء فصلنده ذکر ایلمشدر
نته که ذکر اولندی فصل الواو الوأواء سلسال وزننده ابن آوی یعنی چقال دیدکلری جانورك چاغروب
اورمسندن حکایه‌در الوبأ فتحتینله والفك مدیله‌ده لغتدر طاعون مرضنه دینور علی قول هر عام وشامل اولان مرضه
دینور محرکه‌نك جمعی اوباء کلور اسباب کبی وممدودك جمعی اوبئه کلور اهویه وزننده شارح دیرکه بعض اعلامك
تعریفلری اوزره وباء علل ساریه‌دندرکه اخلاط فاسده واهویه ردیه سبب صدور ایسیدر لکن طاعون تسلط وخزیه
طائفه جن درعارضه‌سی جرایح غزاة کبیدر ایکیسنکده اثر خارجیسی تدبیر ومداواته موفق اولمغله مندفع اولور
ایکیسنکده ظهوری محلنده بولنان کسه‌نك اکثری تمام اولمدیسه ظهوریله متأذی دخی اولمازاجلی کلن کسه
اول دائره‌ده داخل ایکن آخر سببدن فوت اولمسی دخی امر وقوعیدر قضای مبرمدن خلاص امر محالدر لکن دفع
وحشت ایچون تبدیل مکان تجویز اولنمشدر وبو ماده وخامت معناسندن مأخوذدر ومنه الحدیث ان هذا الوبأ رجز
انتهى الوبأ کذلك فتحتینله والوباء سحاب وزننده والوباءة سلامه وزننده والاباء واوی همزه‌یه ابدالله
والاباءة هاایله والوبأ منع وزننده برمحل طاعونلی اولمق معناسنه‌در یقال وبئت الارض تبأ وتوبأ وبأ من الباب الرابع
ویقال وبؤت الارض وباء ووباءة واباءا واباءة من الباب الخامس ویقال وبئت الارض علی البناء للمجهول وبأ اذا کثر
فیها الطاعون الوبئة فرحه وزننده والوبیئة فعیله وزننده والموبئة محسنه وزننده وباسی چوق اولان یره دینور یقال
ارض وبئة ووبیئة وموبئة ای کثیرة الوبأ الوبئة عده وزننده اسمدر طاعون چوقلغنه دینورکه طاعونلق وطاعونلواق
تعبیر اولنور الاستیباء بریری بدهوا وپروبا بولمق معناسنه‌در یقال استوبأ البلدة ای استوخمها ووجدها وبئة
الوبأ واوك فتحی وبانك سکونیله برنسنه‌یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال وبأ المتاع یوبأه وبأ من الباب الثالث
اذا عبأه واشارت ایلمك معناسنه‌در یقال وبأ الیه اذا اشار وناقه یاوریسنه حنین ایدوب اوزلمك معناسنه‌در تقول
وبأت ناقتی الی فصیله تبأ بحذف الواو اذا حنت التوبئة تکمله وزننده بودخی برنسنه‌یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه‌در
یقال وبأ المتاع توبئة اذا عبأه الایباء همزه‌نك کسریله بودخی اشارت ایلمك معناسنه‌در وبأ کبی یقال اوبأ الیه ایباء
اذا اشار علی قول وبأ مطلقا اشارت ایلمکدر وایباء ایلری طرفده اولان کسه‌یه برو کلمك ایچون پرمغله اشارت ایلمکدرکه
مراد پرمقلری الك آیاسنه اقبال ایده‌رك دعوت ایلمکدر وایماء میمله آکسه طرفده اولان کشی‌یه کیرو لنمك ایچون اشارت
ایلمکدرکه پرمقلری الك ارقه‌سنه ادبار ایده‌رك کیرو لنمسنه اشارت ایلمکدر وایباء دوه کوشکی تخمه اولوب سوددن
بیقمق معناسنه‌در یقال اوبئ الفصیل علی بناء المجهول اذا سنق لامتلائه الموبئ محسن وزننده ازصویه دینور وآقارکن
منقطع اولان صویه دینور الوتأ واوك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله آغر آغر آهسته‌جه یورمك معناسنه‌درکه کرك
پیرلکدن وکرك جبلی وخلقی اولسون یقال وتأ فی مشیه یتأ اصله یوتأ وتأ من الباب الثالث اذا تثاقل کبرا او خلقا
الوثأ واوك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله والوثاءة سلامه وزننده شول یاره وکسر وعیب مقوله‌سنه دینورکه
کوده‌ده آنه اصابت ایدوب لکن کمیکه وارمیه علی قول کمیکده اولان صرزی‌یه وآغری‌یه دینورکه شکست اولمقسزین
حادث اوله یاخود ال بلکجه‌دن یا دیرسکدن چقمق والك واویناق یرلری یرلرندن آیرلمق حالتنه دینور فك معناسنه یقال
اصابه وثأ ووثاءة ای وصم یصیب اللحم لا یبلغ العظم او توجع فی العظم بلا کسر او هو الفك الوثأ فتحتینله والوثأ منع
وزننده برکسه‌نك عضوی صفت مذکوره اوزره اولمق معناسنه‌در یقال وثئت یده وثأ ووثأ من الباب الرابع فهی
ای الید وثئة کفرحة ویقال وثئت یده علی بناء المجهول کعنی فهی موثوءة ووثیئة وتقول وثأتها انا متعدیا بنفسه
واصابها وثء ولا تقل وثی ووثأ برعضودن ازاله حیات ایلمك معناسنه‌در یقال وثأ اللحم یثأ وثأ کوضع یضع وضعا
اذا اماته ویقال هذه ضربة قد وثأت اللحم الایثاء همزه‌نك کسریله یدی صفت مذکوره اوزره معیوب قلمق
معناسنه‌در تقول اوثأت یده بمعنی وثأتها الوجأ واوك فتحی وجیمك سکونیله ال ایله یا خنجر وبچاق ایله اورمق
معناسنه‌در یقال وجأه بالید والسکین یجأه کوضعه یضعه وجأ اذا ضربه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال وجأ المرأة
ای جامعها ووجأ ووجاء کتاب وزننده قوچك یا تکه‌نك خایه‌لرینی اخراج ایلمیوب بلکه خایه‌لرینك طمرلرینی ایکی طاش

اراسنده دوکوب انه‌سنك معناسنه‌در بو صورتده خایه‌لری سالم قالور علی قول خایه‌لری خرد خشخاش ایدنجه قدر دوکیلدرتا کمصنوب انمش حکمنده اوله یقال وجأ التیس وجأ ووجاءا اذا دق عروق خصییه بین حجرین ولم یخرجهما اوهورضهما حتی تنفضخا وجه مذکور اوزره دوکوب بیضه‌لرا اخراج اولنورایسه خصا دینور وعلی العکس وجاء دینور الموجوء موجود وزننده والوجیء امیر وزننده وجه مذکور اوزره انمش اولان قوچه یا تکه‌یه دینور یقال وجیء التیس علی المجهول فهو موجوء ووجیء التوجوء تفعل وزننده بودخی ال ایله یا خنجر ایله اورمق معناسنه‌در یقال توجأه بمعنی وجأه الوجیئة کریمه وزننده بر نوع طعام اعرابدرکه خرمایی یاخود چکرکه‌یی کرکی کبی دوکوب سحق ایلدکدنصکره صافی یاغه یاخود زیتون یاغنه اصلادوب تمام امتزاج بولدقدنصکره اکل ایدرلر و وجیئة اکوزه دینور بقره معناسنه الوجء منع وزننده والوجأ فرح وزننده والوجاء سلام وزننده خیر ومنفعتسز نسنه‌یه دینور یقال ماوجء ووجأ ووجاء ای لاخیر عنده الایجاء همزه‌نك کسریله برکسه‌یی باشدن صاووب برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال اوجأه عنه ای دفعه ونحاه ومطلوبه مصیب وواصل اولمامغله خائب ومأیوس اولمق معناسنه‌در یقال اوجأ الرجل اذا جاء فی طلب حاجته او صید فلم یصبه وقوینك یاخود آیازمه‌نك صوینی کسلمك معناسنه‌در یقال اوجأت الرکیة اذا انقطع ماؤها التوجیء تکمیل وزننده قوینی منقطع الماء اولمغله بی خیر ومنفعت بولمق معناسنه‌در یقال وجأ الرکیة توجیئا اذا وجدها وجئة الاتجاء همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده خرما ذخیره اولمق ایچون بریره یغلمق معناسنه‌در یقال اتجأ التمر ای اکتنز الودء واوك فتحی ودالك سکونیله برنسنه‌یی دوزلدوب هرطرفنی هموار وبرابر ایلمك معناسنه‌در یقال ودأ الشیء یدأ مثل ودع یدع ودءا اذا سوّاه و برکسه‌یه هرطرفدن کلك وکوتولك ایلمك معناسنه‌در یقال ودأ بالقوم اذا غشیهم بالاساءة وآت ذکرنی صارقمق معناسنه‌در یقال ودأ الفرس ای ادلی وترك ایلمك معناسنه‌در تقول دأنی بصیغة الامر ای دعنی وزنا ومعنا الودأ فتحتینله هلاك معناسنه‌در وخبر وپیام منقطع اولمق معناسنه‌در یقال ودئت عنه الاخبار ودءا من الباب الرابع اذا انقطعت التودّؤ تکلف وزننده تسویه معناسنه اولان ودء لفظندن تفعلدر دوز و یکسان اولمق معناسنه‌در عربلر تودّأت علیه الارض دیرلر استوت معناسنه یعنی زمین میتی درونه آلوب اوزرنده مستوی اولدیغی کبی اول کمسه اوزرده مستوی اولدی بعضلر بونی اشتملت ایله تفسیر ایلمکله زمین آنی قابلایوب احاطه ایلدی دیمك اولور وبعضلر تهدّمت وتکسرت ایله تفسیر ایلمکله زمین پاره لنوب اول کمسه اوزره چوکدی دیمکدرکه خسف ایلدی دیمك اولور وجوه اخیره‌نك مرجعی بنه معنای اولدر شارح دیرکه بهمه حال بو معنا مجازدر حتی ابن شمیل ایتدیکه عربلر تودّأت علی فلان الارض دیرلر اول کمسه بك بعید محله کیدوب نابود ونا پیدا اولدیغی وقتده کذلك تودّأت علیه الارض دیرلر وفات ایتدی دیمك برده انتهی و برکسه طرفندن صحتنه وحال وکیفیتنه دائر خبر واثر مستور ومنقطع اولمق معناسنه‌در یقال تودّأت عنه الاخبار اذا انقطعت وتوارث و برکسه مالنی بولوب بالجمله اخذ واحراز ایلمك معناسنه‌در یقال تودّأ زید علی ماله اذا اخذه واحرزه علی ماله لفظنده‌کی ضمیر زیده راجعدر ومنه تقول تودّأت علی ماله ای اخذته وتودّؤ هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال تودّأ علیه ای اهلکه المودأة معظمه وزننده ورطهٔ هلاکه دینور مهلکه معناسنه وبیابانه دینور مفازه معناسنه مهلکه اولدیغیچون التودیء تفعیل وزننده ترابی برکسه یا برنسنه اوزره چکوب اوزرنده یری بس برابر ایلمك معناسنه‌در و بو خصائصدندر یقال ودّأ علیه الارض تودیئا اذا سوّاها الوذء واوك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله برکسه‌یی تعییب وتحقیر ایلمك معناسنه‌در یقال وذأه یذأه کودعه یدعه وذءا اذا عابه وحقره و برکسه‌یی برنسنه‌دن آزار ایله زجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال وذأه ای زجره و برقبیح یاخود موحش نسنه‌یه کوز باقغه تحمل ایده میوب یاغمق معناسنه‌در یقال وذأت العین عنه اذا نبت ووذء مکروه وناخوش وناطبوع کلامه دینور یقال ماهذا الوذء ای الکلام المکروه الوذءة تمره وزننده علت وعیب معناسنه‌در یقال مابه وذءة ای لاعلة به وبو امثالدندر الاتذاء همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله ممنوع ومنزجر اولمق معناسنه‌در یقال وذأه فاتذأ ای زجره فانزجر الورء واوك فتحی ورانك سکونیله دفع ایدوب صاومق معناسنه‌در یقال ورأه یرأه کودعه یدعه ورءا اذا دفعه وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال ورأ من الطعام ای امتلأ وراء سحاب وزننده احوال مقتضیه‌یه مبنی آخرینك حرکات ثلاثیله مبنیه اولورق والوراء معرّف اوله‌رق خلف وامام یعنی اکسه واوك جهتلره اطلاق اولنمغله اضداددندر زیرا وراء فی الحقیقه برطرفك آخر جانبیدرکه بری برینی اورترا اوله شارح دیرکه وراء کلمه‌سی فی الاصل مصدردر بعده عموما اوزره ظرف قلدیلر اکر فاعله مضاف اولورسه ماتواری به معناسنه اولورکه خلف مراد اولور واکر مفعوله مضاف اولورسه ما یواریه معناسنه اولورکه قدام اراده اولنور انتهی و وراء کلمه‌سی مهموزدر مصغری

وریئه‌در همزه ایله جوهری معتل وهم ایلمشدر شارح دیرکه جوهری کوفیون قولنه تابع اولمشدر وعند الکوفیین مصغری وریه‌در همزه‌سز ومؤلف من غیر تنبه کندوسیده معتل بابنده دخی ایراد ایلمشدر انتهی ووراء کلمه‌سی مذکردر تأنیثی دخی جائزدر ووراء ولد ولده اطلاق اولنور سبط وحفید کبی ترکیده طورون تعبیر اولنور ولداولك آردنده اولمغله اطلاق اولندی وتقول العرب ماورئت بالضم وقدیشدد ای ماشعرت یعنی ثلاثیدن وبعضا تفعیلدن مجهول اوله‌رق معنای مذکورده استعمال اولنور لسان العربده وسائر امهاتده بو تعبیر ثلاثیدن وتفعیلدن وافعالدن دخی وارد واصللری معتل اولان وری الزند ماده‌سی اولمق اوزره مرسومدر و وری الزند برامری ابراز واظهاردن کنایه اولمغله شعور وادراك آنك لازمیدر بو صورتده بو مقامده ایرادلری نابجادر مهموزی معتل ایله تشویش ایلمشلردر پس اصلی معتل اولمغله مهموزدن مصدری وسائر صیغه‌لری وارد اولمز قال فی لسان العرب ماورئت وما اورئت بالشیء ای لم اشعر به ویقال اورأه اذا اعلمه واصله من وری الزند اذا ازهرت نارها التورّؤ تفعل وزننده تودّؤ معناسنه‌درکه ذکر اولندی یقال تورّأت علیه الارض بمعنی تودّأت و بو معنا ابن جنی روایت ایلمشدر الوزء واوك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله اتی قورتمق معناسنه‌در کرك پصدرمه ایلسون وکرك پشوروب وبریان ایدرکن اولسون یقال وزأ اللحم یزأ کودع یدع وزءا اذا ایبسه واوغراش اوزره اولان ناسی بری برندن دفع ایدوب برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال وزأ القوم ای دفع بعضهم عن بعض التوزئة تکمله وزننده والتوزیء توزیع وزننده انجنده نسنه اولان خرج وچوال وهکبه مقوله‌سی ظرفك اغزینی قاوشدوروب بند ایلمك معناسنه‌در یقال وزأ الوعاء توزئة وتوزیئا اذا شدّ کنزه وطولدرمق معناسنه‌در یقال وزأ القربة اذا ملأها ودابه‌یی کبی یره چالمق معناسنه‌در یقال وزأت الناقة به اذا صرعته ویقال وزأ الفرس به و برکسه‌یه هر درلو یمین ویرمك معناسنه‌در یقال وزأ فلانا اذا حلفه بکل یمین التوزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه‌در یقال وزأه فتوزأ ای ملأه فامتلأ الوزء فتحتینله شدید الخلق یعنی بنیه و ترکیبی صلب وقوی ومتین اولان کشی‌یه دینور یقال رجل وزء ای الشدید الخلق الوصأ واوك وصاد مهمله‌نك فتحیله کیرلنمك اتساخ معناسنه‌در یقال وصیء الثوب وصأ من الباب الرابع اذا اتسخ الوضاءة سلامه وزننده حسن ونظافت معناسنه‌درکه کوزل وروشن وپاك وپاکیزه اولمقدن عبارتدر یقال وضؤ الشیء وضاءة من الباب الخامس اذا صار حسنا نظیفا الوضیء امیر وزننده خوب وپاکیزه اولان کشی‌یه دینور جمعی اوضیاء کلور انصباء کبی و وضاء کلور کرام کبی الوضاء رمان وزننده وضیء معناسنه‌در جمعی وضاؤن کلور ووضاضیء کلور الواضیء اسم فاعلدر حدث یاخود استقبال ایچوندر یقال ماهو بواضیء ای بوضیء الوضوء قعود وزننده فعلدر یعنی ابدست المق معناسنه مصدردر الوضوء واوك فتحیله آبدست آله‌جق صویه دینور که فارسیده آبدستدینور بعده آبدست فارسیده ولسانمزده عمل معهودده مستعمل اولدی ووضوء مضمومه کبی مصدر دخی اولور آبدست آلمق معناسنه علی قول ایکیسیده بر معناده لغتلردر یعنی هر بریله بعضا مصدر وبعضا آبدست صوینی مراد اولور شارح دیرکه ابو عبید مضمومه‌یی انکار ایدوب دیدیکه هرحالده بو ماده‌ده واو مفتوحدر ذاتنده کرچه اسمدر لکن مصدر مقامنه‌ده قائم اولور قبول کلمه‌سی کبی وعلی التقادیر باب ثانیدن منصرفدر بعده حرف حلق ایچون عینی مفتوح اولدی یضع کلمه‌سی کبی واستعمالده ثلاثی مهجوردر تفعل فعلی مستعمل وبونك مصدری قائم اولمشدر یقال توضأ المصلی توضأ ووضوءا لکن اساسدن وسائر بعض امهاتدن منفهم اولان وضوء واوك ضمیله اسمدر آبدسته وآبدست المق حالتنه دینور یقال توضأ وضوءا حسنا وبو وضاءة ماده‌سندندر انتهی التوضؤ تفعل وزننده آبدست آلمق معناسنه‌در تقول توضأت للصلاة وقولهم توضیت بالیاء لغیة اولثغة یعنی لغت ردیئه یاخود لحن وخطادر وتوضؤ طفل تازه یتشوب بال و بال صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال توضأ الغلام والجاریة ای ادرکا المیضأة میمك کسریله ابدست آله‌جق موضعه دینور آلت منزلنه تنزیل اولنمشدر وکندیدن ابدست آلنان شیئه دینور حوض میزابی وچشمه لوله‌سی کبی ومطهره وابریقه دینور المواضأة مفاعله وزننده باب مغالبه‌دندر ایکی کشی حسن ونظافتده مفاخره ایدشمك معناسنه‌درکه احدهما آخره غالب اولمغی متضمندر یقال واضأه مواضأة فوضأه یضوءه ای فاخره بالحسن والنظافة فغلبه شارح دیرکه وضأ ایضا قولی وضع یضع وزننده‌در وشاذدر زیرا باب مغالبه‌نك فعلی اول بابدن نصر ینصر وزنندن اولور انتهی الوطأ واوك فتحی وطانك سکونیله برنسنه‌یی ایاقله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال وطئه یطأه وطأ من الباب الرابع اذا داسه ویقال هم ای بنو فلان یطأهم الطریق یعنی ینزلون بقربه فیطأهم اهله یعنی فلان جماعت یوله یقین محله نزول ایدوب اوراده بوردایدنملریله ایاب وذهاب ایدن ابناء سبیل کندیلری پایمال ایدرلر پس کلام

مزبور مجاز مرسل باخود مجاز فی الحذف قیلنمشدر و وطأ جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال وطئ
المرأة اذا جامعها و برنسنه یی حاضرلمق تهیئه معناسنه در یقال وطأه وطأ من الباب الثالث اذا هیأه و یصدق
ودوشك مقوله سنی دوزلیوب یومشتمق معناسنه استعمال اولنور یقال وطأه ای دمثه وسهله التوطئة تکمله
وزننده برنسنه یی ایاغله بصوب یك چکنمك معناسنه در یقال وطأه توطئة اذا داسه و برنسنه یی وطئ قلمق یعنی باصوب
دوز و ملایم قلمق معناسنه در کرك حقیقی اولسون توطئهٔ ارض وفراش کبی یقال وطأ الفراش اذا دمثه وسهله
وکرك معنوی اولسون مثلا برخصوص درجنك اول عرض اولنسه خشونت احتمالی وار ایسه قبل الاعلام ردّ
وخشونت ایده جك اموردن اولمدیغی تفهیم ضمننده ایراد مقدمات تمهیدی ایله تربیه وصعوبت وقلقی آندن تعریه
قلمق کبی توطئهٔ مصنفین بومعنادندر ویقال وطأ الله الارض ای جعلها منخفضا بین النشاز والاشراف وتوطئه
برنسنه یی آماده ومهیا قلمق معناسنه در یقال وطأه ای هیأه وتوطئهٔ شعر عروضیون اصطلاحنده ایطاء معناسنه در
کماسیذکر التوطؤ تفعل وزننده بودخی ایاغله بصوب چکنمك معناسنه در یقال توطأه ای داسه وبرنسنه شیء آخره
اویمق معناسنه در یقال توطأه اذا وافقه الوطاءة سلامه وزننده برنسنه بصلمش فراش کبی سهل وملایم اولمق
معناسنه در یقال وطؤ الشیء وطاءة من الباب الخامس اذا صار وطیا کماسیذکر ووطاءه اسم اولور یومشقلق ونرم
وسهولت حالتنه دینور الوطوءة ضمتیله والطئة طانك کسریله فئه وزننده والطأة طانك فتحیله جعه
وزننده که هاء واودن بدلدر بونلرده اسملردر یومشقلق حالتنه دینور الوطئ امیر وزننده مادهٔ مزبوره دن فعیلدر
یومشق وسهل اولان شیئه دینور قوش توینden یاپلمش فراش ویصدق کبی شارح دیرکه یومشقلق حالتی کرك
باصلوب چکنانمکله اولسون فراش ویصدق کبی وکرك باصلمق منزلنده اولان قوللنمغله اولسون ملایمت بولمش دواب
وانسان کبی هرحالده مفهومنده وطأ معتبردر انتهی الاستیطاء برنسنه یی سهل وملایم بولمق معناسنه در یقال
استوطأه ای وجده وطیا ای بین الوطاءة والوطوءة والطئة والطأة ای علی حالة لینة الایطاء همزه نك کسریله
ایاغله بصدروب پایمال ایتدرمك معناسنه درکه چکنتمك تعبیر اولنور یقال اوطأه فرسه اذا حمله علیه فوطئه وعربلر
اوطأه العشوة دیرلر معرّف اوله رق واوطأه عشوة دیرلر بلاتعریف ارکبه علی غیر هدی معناسنه یعنی فلانی امر غیر
رشیده حمل وسوق ایله بیچاره یی بولسز ایشه سلوك ایتدردی دیمکدر عشوه برنسنه یی بیلمیه رك وکورمیه رك کور کبی
ارتکاب ایلمکه دینور وایطاء برنسنه یی برشیئه موافق ایلمك معناسنه در یقال اوطأه علی الامر ای وافقه وعروضیون
اصطلاحنده ایطاء شعر لفظا ومعنا قافیه یی اعاده وتکرار ایلمکدن عبارتدر معنای مرقومدن مأخوذدر
وبومعایبدندر مکر که صنعت استخدامی متضمن اوله واکر لفظا متفق ومعنا مختلف اولورسه ایطاء اطلاق اولنمز مثلا
عین لفظنی هر بیتده معنای آخره اوله رق ایراد کبی یقال اوطأ فی شعره واوطأه ای کرّر فیه القافیة لفظا ومعنی وایطاء
برکسه یی زمین کبی هرکسه مغلوب ومقهور وخاکسار اولور قلمق معناسنه در یقال اوطأ وهم ای جعلوهم
یوطئون قهرا وغلبة الوطأة تمره وزننده اسمدر طاریه قصوب صفشدرمغه دینور ضغطه معناسنه علی قول
اخذهٔ شدیده یعنی بطش وشدتله اخذ وقهر ایلمك معناسنه در کما فی الحدیث اللهمّ اشدد وطأتك علی مضر قال
فی النهایة ای خذهم اخذا شدیدا زیرا برنسنه یی ایاغله پایمال ایدن کمسه آنك اهانت واهلاکی خصوصنده استقصا
ایلمك لازمدر ووطأه ایاغك بصدیغی یره دینور موضع قدم معناسنه الموطأ مقعد وزننده والموطئ مجلس وزننده
بونلرده موضع قدم معناسنه در مؤلف بصائرده ایتدیکه امام لیث دیدیکه بونده قیاس اولان موطئ اولمقدر طانك
کسریله زیرا باب رابعدن اسم زمان ومکان مفعل وزننده اولور عیننك فتحیله مکر که معتل الفاء اوله اول صورتده مکسور
العین اولور انتهی الانطاء انکاء وزننده توطئه دن مطاوعدر بر یر ایاغله باصلوب چکنانمکله دوزلنوب سهل
وملایم اولمق معناسنه در یقال وطأ الفراش فاتطأ الوطاء کتاب وزننده والوطاء سحاب وزننده وبو امام
کسائی روایتیدر خلاف الغطاء یعنی شلته به ودوشکه دینور که اورتی مقابلیدر یقال ماله وطاء ولاغطاء یعنی
اورتیدن دوشکدن برنسنه سی یوقدر الوطأ واوك فتحی وطانك سکونیله والوطاء سحاب وزننده والمیطاء
میمك کسریله شول دوز وباصق یره دینورکه توموسك ومرتفع یرلر آراغنده واقع اوله یقال نزلوا فی وطأ ووطاء
ومیطاء ای ما انخفض من الارض بین النشاز والاشراف ویقال وطأها الله توطئة کماذکر المواطأة مفاعله
وزننده موافقت ایلمك معناسنه در یقال واطأه علی الامر اذا وافقه ومواطأه عروضیون اصطلاحنده ایطاء
معناسنه درکه ذکر اولندی وبوموافقت معناسندندر که قافیه لر بری برینه موافق اولمغله تکرار اولورلر یقال
اوطأه وفی الشعر وواطأ فیه وآطأ علی ابدال الهمزة من الواو ووطأ فیه توطئة کماذکر واتطأ علی الابدال ایضا کلها

بمعنی ای کرّر القافیة فیه لفظا ومعنی التواطؤ تفاعل وزننده متوافق اولمق معناسنه در یقال تواطأه
علی الامر اذا وافقه الوطیئة سفینه وزننده خرما بولامجنه دینورکه خرمانك چکردکلرینی چقردقدنصکره سود ایله
تخمیر ایدوب تناول ایدرلر علی قول خرما شرابنه کش تعبیر اولنان بوغرد قوروسنی قاتمغله بولامج یاپدقلری طعامدن
عبارتدر ووطیئه شول غراره یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه دینورکه ایچنه باصدرمه وکاك مقوله سی نسنه وضع
وحفظ ایدرلر الوطأة کتبه وزننده والواطئة یولجیلره دینور سابله ورهروان معناسنه یولی وطأ وپایمال
ایتدکلری ایچون اطلاق اولندی وواطئه اغاجدن دوکلمش خرما دوکدیلرینه دینور فاعله بمعنی مفعوله در ایاغله
باصلوب چکندیکی ایچون اطلاق اولندی قال فی النهایة وفی الحدیث انه قال الخرّاص احتاطوا لأهل الاموال
فی النائبة والواطئة ای المارّة والسابلة اوهی سقاطة التمر فتوطأ بالاقدام الاتطاء افتعال وزننده که بلاادغام
واو یایه منقلب اولمشدر برایش چکنوب دوزلمش فراش کبی سهولت وملایمت بولمغله راست ومستقیم اولوب اصلا
توقف وتحول ایلمیه رك سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ایتطأ الامر اذا استقام وبلغ نهایته وبرنسنه
دوزیلوب قوشیلوب ساخته ومهیا اولمق معناسنه در یقال ایتطأ الشیء اذا تهیأ الموطأ معظم وزننده توطئه دن
اسم مفعولدر دوزلمش وسهل وملایمت بولمش نسنه یه دینور بومناسبتله عربلر سهل العطف وملایم مشرب
ومکرم ومهماندوست آدمه موطأ الاکناف اطلاق ایدرلر وبعضلر شول آدمه اطلاق ایدرلرکه الوف ومألوف وسهل
الاطراف ودلنواز وجیتکار اولمغله طرفنه تعلق والتجا ایدنلر بی رنج ومشقت دائما حضور قلب وصفای خاطر ایله
آسوده حال اولوب قطعا برندن آیرلمیه لر یقال رجل موطأ الاکناف ای سهل دمث کریم مضیاف او یتمکن فی ناحیته
صاحبه غیر مؤذی ولانابه موضعه موطأ العقب سلطان وسائر سرکاره اطلاق اولنورکه اتباع وحشم صاحبی
اولمغله برسمته عزیمت ایتدکده ارقه سندن اثر وعقبنی بصه رق روان اولورلر یقال هو موطأ العقب ای سلطان
یتبع التوکؤ تفعل وزننده برنسنه یه سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال توکأ علی الشیء اذا تحمل واعتمد یعنی
اکا آغرلغنی چوکوب طیاندی وناقه یی طوغورمق بوریسی طوتمغله فریاد ایلمك معناسنه در یقال توکأت الناقة
اذا اخذها الطلق فصرخت الایکاء همزه نك کسریله بودخی برشیئه سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال
اوکأ علی الشیء ایکاء بمعنی توکأ وبرکسه ایچون یصدق کبی سویکنوب طیانه جق نسنه وضع ونصب ایلمك معناسنه در
یقال اوکأه اذا نصب له متکأ الاتکاء همزه نك وتای مشدده نك کسریله بودخی سویکنوب طیانمق معناسنه در
یقال اتکأ علیه بمعنی وکأ التکأة تانك ضمیله همزه وزننده که اصلی وکأه در عصایه اطلاق اولنور ومطلقا
طیانه جق نسنه یه دینور وبنفسه طوره میوب اکثری برنسنه یه طیانور اولان کمسه یه دینور کثیر الاتکاء معناسنه المتکأ
اسم مفعول بنیه سیله طیانه جق شیئه دینور وساده کبی الاتکاء اخراج وزننده که واوتایه منقلب اولمشدر برکسه یی
برنسنه یه سویکنور شکلنده دوشورمك علی قول صول طرفنه دوشورمك معناسنه در یقال ضربه فاتکأه ای القاه
علی هیئة المتکئ او علی جانبه الایسر وبرکسه یی طیانه جق نسنه قلمق معناسنه در قولتغی آلتنه یصدق قومق کبی
یقال اتکأه ای جعل له متکأ المتکئ اتکاءدن اسم فاعلدر برنسنه یه سویکنوب طیانان کمسه یه دینور وقوله صلی الله
علیه وسلم اما انا فلا اکل متکئا ای جالسا علی هیئة المتمکن المتربع ونحوه من الهیئات المستدعیة لکثرة الاکل وکان
جلوسه علیه السلام للاکل مستوفزا مقعیا غیر متربع ولامتمکن ولیس المراد المیل علی شق کما یظنه عوام الطلبة
صاحب نهایه نك وراغبك تحقیقی اوزره اشبو اتکاء وتوکؤ ماده لری وکاء ماده سندن که قربه نك آغزی باغنه دینور
مأخوذلردر برنسنه یه سویکنوب طیانمق کویا که آنکله بغلنمق کبی اولور پس منطوق حدیث بودرکه بن طعام
ایتدیکم وقتده اکال جلوسی کبی اوزرنده اولدیغم فراش وکلیمه کرکی کبی چوکوب اتکا ایده رك تمکن وتربع هیئتلری
اوزره قعود ایلمم زیرا سرور انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری طعام ایچون سفره زیب قعود اولدقلرنده
کویا که همان بر ایکی لقمه تناول ایدوب قیام ایدر وضعنده جوملوب خفیفجه قعود ایدرلر یدی مفهوم شریف
شدت شره واشتها وکثرت اکلدن نهیی متضمندر مؤلف دیرکه بعض عوام طلبه بوراده اتکایی بریانی اوزره میل
واعتماد ایده رك اوتورمق معناسنه ظن وحمل ایلدیلر لکن مراد وجه مذکور اوزره قربه ایپیله بغلنمش کبی
اوتوردیغی یره کرکی کبی چوکوب یرلشه رك اوتورمقدر شارح دیرکه بعض طلبه نك معنای مزبوره حمل ایلملری
طب قاعده سنه نظر ایله درزیرا برطرف اوزره میل واعتماد ایده رك اکل اولنان طعام مجرادن سهولتله نزول ایلمیوب
ومعده ده هضمی هنیء اولمدقدنصکره بعض عارضه تولدینی مورث اولور انتهی الومأ واوك فتحی ومیمك سکونیله
برکسه یه برماده یی تفهیم ایچون قولا یا فعلا اشارت ایلمك معناسنه در یقال ومأ الیه بما کوضع یضع ومأ

اى اشار الايماء همزه نك كسريله والتومئه تكمله وزننده ومأ معناسنه در يقال اومأ اليه ايماء ووما تومئة
يعنى ومأ وايماء ايله ايباء بيننده اولان فرق وبأ ماده سنده بيان اولندى الوائمة بليه وداهيه معناسنه در ويقال ذهب
ثوبى فادرى واىئه اى داهيته التى ذهبت به المواءمة مفاعله وزننده موائمه معناسنه دركه موافقتدر يقال فلان
يوامئ فلانا اى يوائمه واشبو مواماه وموائمه لفظلرى هربرى معناىء زبورده لغت مستقله در ياخود مقلوبه در
فصـــل الهاء الهأهاء زلزال وزننده والهأهاء سلسال وزننده دوه يى هئ هئ ديه رك علف يمكه
چاغرمق على قول هأهأ ديو زجر وآزار ايله سورمك معناسنه در يقال هأهأ بالابل هأهاءا وهأهاءا اذا دعاها
للعلف فقال هئ هئ اوزجرها فقال هأهأ ويك كولمك قهقهه معناسنه در يقال هأهأ الرجل اذا قهقهه
الهئ هانك كسر ومدّيله معناى اولدن اسمدر الهأهأ جعفر وزننده والهأهاء سلسال وزننده
شدتله كولن كسبه دينور يقال رجل هأهأ وهأهاء اى ضحاك مقهقه الهبء هانك فتحى وبانك
سكونيله عربدن برجماعت آديدر الهتأ هانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق معناسنه در يقال
هتأه هتأ من الباب الثالث اذا ضربه التهتؤ تفعل وزننده برنسنه اسكيوب پاره پاره اولمق معناسنه در
يقال تهتأ الثوب اذا تقطع وبلى الهتء هانك فتحى وكسرى وتانك سكونيله والهتيء امير وزننده
والهتاء كتاب وزننده والهتيء زبرج وزننده والهيتاء سيراف وزننده والهتأة تانك تقديميله عشره وزننده
والهتأة عشره وزننده والهتاة هداة وزننده كيجه دن بروقته دينور يقال مضى من الليل هتء وبكسر وهتئ
وهتاء وهتيء وهيتاء وهتأ وهتأة وهتاة اى وقت الهتأ فتحتينله والهتوء قعود وزننده برنغه دينور كه اسملردر يقال
فى القربة هتأ وهتوء اى شق وخرق وهتأ فتحتينله بل اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه دركرك پيرلكدن وكرك علتدن
اولسون يقال هتئ الرجل هتأ من الباب الرابع اذا انحنى الاهتأ احمر وزننده قنبوره دينور احدب معناسنه الهجأ
هانك فتحى وجيمك سكونيله والهجوء قعود وزننده آجلق ساكن اولمق معناسنه دركه مراد جزؤى وكلى طويمقدر
يقال هجأ جوعه هجأ وهجوءا من الباب الثالث اذا سكن وذهب واكل طعام ايلمك معناسنه در يقال هجأ الطعام اذا اكله
وبطنى طلوم كبى طعامله طولدرمق معناسنه در يقال هجأ بطنه اى ملأه وطوارى كندى باشنه اوتلامق ايچون
بوشلايوب آزاد ايلمك معناسنه در يقال هجأ الابل اى كفها المرعى الاهجاء همزه نك كسريله بودخى طوارى اوتلامق
ايچون بوشلامق معناسنه در يقال اهجأ الابل اذا كفها المرعى وآجلغى كيدرمك معناسنه دركه طويورمقدن عبارتدر
يقال اهجأ جوعه اى اذهبه وبركسه نك حقنى ادا ايلمك معناسنه در يقال اهجأ حقه اى اداه اليه واطعام ايلمك معناسنه در
يقال اهجأه الشئ اذا اطعمه اياه الهجأ فتحتينله زياده سيله آجقمق معناسنه در يقال هجئ الرجل هجأ من الباب
الرابع اذا التهب جوعه وهجأ شول نسنه يه دينوركه سن اكا مقارن وملابس ايكن اول سندن منقطع وزائل اوله
جوانلق زمانى كبى الهجأة هانك ضميله همزه وزننده احمق ونادان كسبه يه دينور التهجؤ تفعل وزننده تهجى
لفظنده لغتدركه حروف هجايى تعداد وتلفظ ايلمك معناسنه در يقال تهجأ الحرف بمعنى تهجاه الهدء هانك فتحى
ودالك سكونيله والهدوء قعود وزننده حركت وجريان اوزره اولان نسنه ديكوب سكون وآرام بولمق معناسنه در
سس ويل وصو مقوله سنك ديكمسى كبى يقال هدأ الشئ هدءا وهدوءا من الباب الثالث اذا سكن وبرمحلده اقامت ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال هدأ بالمكان اذا اقام واولمك معناسنه استعمال اولنور كه سكون ابديدر يقال هدأ فلان
اذا مات الاهداء همزه نك كسريله حركت اوزره اولان نسنه يى ديكدروب ساكن قلمق معناسنه در تقول اهدأته اى
سكنته وعربلر فلانك مبتلا اولديغى درد ومحنتنى حق تعالى دفع وتسكين ايليوب دائما مضطرب ومعذب ايليه ديجك
يرده لا اهدأه الله ديرلر لا اسكن عناه ونصبه معناسنه وبركسه نك بلنى بوكوب قنبور قلمق معناسنه در يقال اهدأه الكبر
او الضرب اى اجنأه وبركسه نك اموزلرنى اهدأ ايلمك معناسنه دركاسيذكر يقال اهدأ الله منكبه اى جعله اهدأ الهدء
هانك ضمى ودالك سكونيله والهدء هانك فتحيله والهدأة تمره وزننده والهدئ امير وزننده والمهدء
مسكن وزننده والهدوء قعود وزننده سكون وآرام معناسنه اسملردر بعده كيجه نك يعنى كيجه ايچره خلقك
بالجمله اويقويه واروب صيت وصدالرى منقطع اولمغله ساكن وآرام بولدقلرى وقتده وحالتده استعمال اولنمشدر
ومنه تقول اتانا فلان بعد هدء من الليل وهدء وهدأة وهدئ ومهدء وهدوء اى حين هدأ الليل والرجل وبعضلر
ديديكه هدء وسائرى كيجه نك اولندن ثلثنه قدر زمانه اطلاق اولنور كه كيجه نك ابتداء سكونيدر وهدء هدى لفظنده
لغتدركه سيرت وخصلت ومنش معناسنه در سكون معناسندن مأخوذ در هدءه تمره وزننده طائف ايله مكه
معظمه بيننده برموضع آديدر ومر الظهران نام محلك يوقارى طرفنده برقريه آديدر نسبتلرنده هدوى دينور عربى وزننده

غيرقياس اوزره شارح دير كه قياسه مخالفتى ايكى وجهله در برى دالك تحريكى وبريسى همزه نك واوه انقلابيدر ونهايه ده
ونبراسده عسفان ايله مكه بيننده واقع اولمق اوزره مرسومدر الهدأة هانك كسريله مدار آرام وسكون اوله جق
نسنه يه دينور بو علاقه ايله سد رمق ايليه جك قوت وغداده استعمال اولنور يقال ماله هدأة ليلة اى قوتها الهدء
فتحتينله يغرنى بوكرى اولوب كوكسه طوغرى دوشوك اولمق وجهله قنبورلنمق معناسنه در يقال هدئ الرجل
هدءا من الباب الرابع اذا جنئ ودوه نك يوك ثقلتندن اوركجى يصيلوب كوچلمك معناسنه در يقال هدئ البعير
اذا صغر سنامه من كثرة الحمل الهدأة فتحاتله بر كونه يلوب سكرتمكه دينور الاهدء احمر وزننده يغرنيسى كوكسه
طوغرى دوشك اولان قنبوره دينور وشول اموزه دينوركه بوقاريسى يعنى اموز باشلرى شيشكن وقبا اولمغله قالقق
اولوب وبيون سكيرلرى كوشك وسولپوك اولمغله كوكسه طوغرى دوشكون اوله الهداءة رمانه وزننده انجه
بللو بابوسى آرقسى اركك آته دينور قسراغه اطلاق اولنمز المهدئة ميمك ضمى وهانك فتحى ودالك كسريله بركسه نك
بولنديغى يعنى متكيف اولديغى شيوه وحالته اطلاق اولنور سكون وآرام معناسندن مأخوذ در تقول تركته
على مهدئته اى على حاله التى كان عليها وبو مهدئه كلمه سندن مصغردر الهدءاء حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه
يوك ثقلتندن اوركجى باصيلوب كوچلمش اوله الهذء هانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله برنسنه يى بغايت چابك
كسمك معناسنه در يقال هذأ الشئ هذءا من الباب الثالث اذا قطعه قطعا وحيا اى اسرع من الهذ وهذ تشديد
ذال ايله سرعتله كسمك معناسنه در لكن هذأ كلمه سنك مفهومى آندن ابلغدر وهذأ اهلاك ايلمك معناسنه در يقال هذأ
العدو اى اباده وبركسه يه مكروه وناسزا كلام ايشتدرمك معناسنه دركرك غيابنده وكرك حضورنده اولسون يقال هذأ
فلانا اى اسمعه ما يكره وبرنسنه صاپ صاپ دوشوب دوكلمك معناسنه در يقال هذأت الابل اى تساقطت يعنى
دوه لر يولده افراط ناتوانلقلرندن درمانده اولوب اثمار رسيده كبى صاپ صاپ دوكيلوب قالديلر الهذء فتحتينله هلاك
اولمق معناسنه در يقال هذئ من البرد هذءا من الباب الرابع اذا هلك التهذؤ تفعل وزننده بدنده پاره آزوب تباه اولمغله
اتلرى پاره پاره اولمق معناسنه در يقال تهذأت القرحة اذا افسدت وتقطعت الهذأة تمره وزننده اكنجيلرك چاتعبير
ايتدكلرى آته دينور مسحاة معناسنه الهرء هانك فتحى ورانك سكونيله فحش وقبيح كلماتى چوق سويلمك على قول
خطا وغلط سوزلرى چوق سويلمك معناسنه در يقال هرأ الرجل هرءا من الباب الثالث اذا اكثر الخنا او الخطأ وهرء
وهراءه كتابه وزننده صوغوق پك سرد وشديد اولمغله انسانى ياحيوانى اوشيدوب هلاك ايده يازمق على قول هلاك
ايلمك معناسنه در يقال هرأه البرد هرءا وهراءة من الباب المزبور اذا اشتد عليه حتى كاد يقتله او قتله ويل پك بارد ومؤثر
اسمك معناسنه در يقال هرأت الريح اذا اشتد بردها واتى كركى كبى نضيج بولنجه پشورمك معناسنه در يقال هرأ اللحم
اى انضجه وهرء وهرء هانك ضميله وهروء قعود وزننده ات كركى كبى اشوب پيرمك معناسنه در يقال هرئ اللحم
هرءا وهرءا وهروءا من الباب الرابع اذا انضج حتى يتفسخ الهراء غراب وزننده چوق سوزه دينور منطق كثير معناسنه
على قول فاسد وبى نظام وپريشان سوزه دينور هذيان محموم وترهات مجنون كبى يقال ماهذا الهراء اى المنطق الكثير
او الفاسد لا نظام له وچوق سوزلو ياوه كوى وهرزه سخن كسبه دينور الهرء صرد وزننده بودخى يكثاق وهرزه كلام
اوزانه دينور يقال رجل هراء وهرء اى الكثير الكلام الهذاء الهراء كتاب وزننده خرده خرما فدانلرينه دينور كه كوكدن
سوروب چقه لر فاسد اولديغندن قطع ايدرلر وهراء برشيطان اسميدر كه رؤياى قبيحه واحلام فاسده تصوير وتخييلى
ضمننده نفوس اوزره مسلطدر اضغاث احلام آنك ارائه سيله در الاهراء همزه نك كسريله انسانه ياحيوانه صوغوق
زياده سيله تأثير ايلمكله هلاك اولمق كرته سنه واردرمق ياخود هلاك ايلمك معناسنه در يقال اهرأه البرد اذا اشتد
عليه حتى كاد يقتله او قتله واتى كركى كبى پشوروب پيرتمك معناسنه در يقال اهرأ اللحم اذا طبخه حتى يتفسخ
وصوو قلامق وصووغه طوقنمق واوشيمك معناسنه در تقول اهرأنا اى ابردنا وبونك متضمن اولديغى برودت اخشام
وقتنه ياخود حزيران وتموز آيلرنده اواخر نهارده تحدث ايدن برودته مخصوصدركه اول هنكاملرده سرينلك اولمغله
مدار تنفس واستراحت اولور واهراء قتل ايلمك معناسنه در يقال اهرأ فلانا اذا قتله وچوق خطا وناصواب كلمات
ايلمك معناسنه در يقال اهرأ الكلام اى اكثر ولم يصب التهرئة تكمله وزننده بودخى اتى كركى كبى پشوروب
پيرتمك معناسنه دركه مهرأ اقلمق تعبير اولنور يقال هرأ اللحم تهرئة اذا انضجه حتى يتفسخ التهرؤ تفعل وزننده
ات زياده سيله پشوب مهرأ اولمق معناسنه در يقال هرأ اللحم فتهرأ المهروء مقتول وزننده بردك ياخود حرك
شدت وتأثيرندن هلاك اولان كسبه دينور يقال هرئ المال اى المواشى والقوم على البناء للمجهول كعنى فهم
مهروؤن اذا قتلهم البرد او الحر بونى جوهرى كندى دست خطيله كاتبنده سمع وزننده اوله رق بناء معلوم اوزره

ضبط ایلمکله ارتکاب تصحیف ایلمشدر شارح دیرکه فهم مهرؤن قولی بناء مجهول اوزره اولمغله دال اولمغله
کسنع قولی طغیان قلم اولمق ظاهردر الهزء هانك ضمی وزای معجمه نك سکونیله والهزء فتحیله والهزوء
قعود وزننده والمهزءة میمك وزانك فتحیله هزل وسخریه ایلمك معناسنه در یقال هزأ منه وهزأبه وهزیء منه
وبه هزءا وهزءا وهزوءا ومهزءة من الباب الثالث والرابع اذا سخر منه التهزؤ تفعل وزننده والاستهزاء
بونلرده برکسه یی هزل ایدوب مسخره لغه آلمق معناسنه در یقال تهزأبه واستهزأبه بمعنی هزأبه الهزءة هانك
ضمی وزانك سکونیله شول کمسه درکه هرکس صقالنه کولوب کندیسنی ذوقلنوب هزل واستهزا ایدهلر قسیم تعبیر
اولنور الهزءة هانك ضمیله همزه وزننده خلقی دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایدن کمسه یه دینور یقال رجل
هزءة بالضم ای یهزأ منه ویقال رجل هزءة کهمزة ای یهزأ بالناس الهزء هانك فتحی وزانك سکونیله قیرمق
معناسنه در یقال هزأه هزءا من الباب الثالث اذا کسره وبرکسه یی یا برحیوانی اوشیدوب هلاك ایلمك معناسنه در
یقال هزأ ابله اذا اقتلها بالبرد وبندیکی مرکوبی تحریك ایلمك معناسنه در یقال هزأ راحلته اذا حرکها واولمك
معناسنه در یقال هزأ زید اذا مات الهزء فتحتینله بودخی اولمك معناسنه در یقال هزیء زید اذا مات الاهزاء
همزه نك کسریله برآدمی یاخود برحیوانی اوشدروب هلاك ایلمك معناسنه در یقال اهزأ ابله اذا اقتلها بالبرد
وبرد شدیده داخل اولمق معناسنه در یقال اهزأ الرجل اذا دخل فی شدة البرد ومرکوب راکبی یك سرعتله کوتروب
کتمك معناسنه در یقال اهزأت به ناقته ای اسرعت به الهمء هانك کسری ومیمك سکونیله کهنه لباسه دینور
ثوب خلق معناسنه جمعی اهماء کلور حزب واحزاب کبی الهمأ هانك فتحی ومیمك سکونیله لباسی اسکیدوب
بیریتمك معناسنه در یقال همأ الثوب همأ من الباب الثالث اذا خرقه وابلاه الاهماء همزه نك کسریله همأ
معناسنه در الانهماء انفعال وزننده والتهمؤ تفعل وزننده معنای مزبوردن مطاوعلردر اثواب اسکیوب
بیریتمك معناسنه در یقال اهمأ الثوب فانهمأ وتهمأ ای بلی وتقطع الهنیء امیر وزننده والمهنأ مشرب وزننده
بی رنج ومشقت حاصل اولوب سهولتله دسترس اولنان شیئه دینور یقال شیء هنیء ومهنأ وهو ما اتاك بلا مشقة
وهنیء سهولتله معدهیه واصل اولوب علی الفور هضم اولان طعام خوشکواره دینور یقال طعام هنیء ای سائغ
مترجم دیرکه اکل وشرب ایدن کمسه هنیئا مریئا قولی که نصبله دعادر فارسیده کوارا بادا معناسنه در یعنی بریسی
زحمتسز آسان وجهله هضم واستمراء اولوب غدائیته بدل ما یتحلل اولان طعام وبریسی کذلك سیکوب هضم
اولمق خاصه سی کندیده موجود اولان ادامدن عبارتدر خلاصه اکل وشرب ایلدیکك معده کده هضم اولمش اوله
وغدا ودواء اولوب بدنکه سیکوب وجود که ماده عافیت اوله دیمکدر نتکه شاعرك * کل هنیئا ومریئا کله * دیدیکی مطلب
مصراع جناسیده ظاهردر واشبو هنیء کلمه سی عند المؤلف فعیل بمعنی مفعول اولوب مجاز اولی قبیلندن اولور
وبمعنی فاعل اولمق دخی جائزدر وعند المبرد مصدردر زیرا بعض مصدردن صفات انابه ایدرلر وعند الاکثر
ملتزم الاضمار اولان عاملندن حال مؤکده در انتهی الهنأ فتحتینله والهناءة کرامه وزننده برنسنه بی رنج
وزحمت حاصل ومیسر اولمق معناسنه در یقال هنیء الشیء وهنؤ هنأ وهناءة من الباب الرابع والخامس اذا اتی
بلا مشقة الهنأ هانك کسری ونونك سکونیله والهنأ منع وزننده والهناء سلام وزننده طعام خوشکوار
اولوب وجوده یرامق معناسنه در تقول هنأنی الطعام وهنألی یهنأ بالفتح ویهنیء بالکسر ویهنؤ بالضم هنأ وهنأ
وهناء امن الباب الثالث والثانی والخامس اذا صار هنیئا وطعامی هضم ایتدرمك معناسنه در تقول هنأ تنبه العافیة
یعنی مزاجده اولان صحت وعافیت سببیله اولان قوت بکا یدیکم طعامی هضم ایتدردی الهناءة کرامه وزننده
والهناءة عجله وزننده والهنأ ضرب وزننده طعام وشراب خوشکوار اولمق معناسنه در یقال ما کان الطعام
هنیئا ولقد هنؤ هناءة وهناءة وهنأ من الباب الخامس اذا صار هنیئا پس معنای اول ایله بونك بیننده فرق وار در زیرا
معنای اول طعام خوشکوار اولمغله بدنه سیکوب مزاجه یرامق وبو طعام سیکیجی وهضم اولمق شاننده اولیجی
خوشکوار اولمق معناسنه در الهنأ هانك فتحی ونونك سکونیله تبریك واستسعاد معناسنه استعمال اولنور که
قوتلولمق تعبیر اولنور معنای مرقومدن مأخوذدر یقال هنأه بالامر هنأ من الباب الثالث اذا قال له لیهنئك یعنی
سکا هنیء ومسعود اولسون شارح دیرکه عربلر تعزیه خلافنده یعنی برنسنه رنج وتعبسز اولوب حقکده خیر ومنفعتی
مستوجب اولسون دیو تبریك واستسعاد مقامنده لیهنئك دیرلر همزه نك جزمیله ولیهنیك دیرلر یای ساکنه ایله لیهنك
دیمزلر نونك کسریله انتهی وهنأ اطعام ایلمك معناسنه در یقال هنأه هنأ من الباب الاول والثانی ای اطعمه وویرمك
معناسنه در یقال هنأه اذا اعطاه وهنأ منع وزننده وهنأ علم وزننده وهناءه کرامه وزننده طعامی اصلاح ایدوب وجوده

یرار ترتیب ایلمك معناسنه در یقال هنأ الطعام هنأ وهنأ وهناءة من الباب الثالث اذا اصلحه وهنأ منع وزننده دوه یی
قطرانله یاغلمق معناسنه در یقال هنأ الابل هنأ من الباب الثالث والثانی والاول اذا طلاها بالهناء
ویاردم ایلمك معناسنه در یقال هنأ فلانا اذا نصره التهنئة تکمله وزننده والتهنیء تکمیل وزننده تبریك واستسعاد
ایلمك معناسنه درکه تعزیه مقابلیدر یقال هنأه تهنئة وتهنیئا ضد عزاه مؤلف بونی کرچه تکرار ایلمشدر لکن قول
اول مثلا اکل طعام ایدن کمسه لیهنئك یعنی سکا طعام هنیء وکوارا اولسون دیو دعایه حمل اولنمغله تغایر اعتباری
ممکندر الاهناء همزه نك کسریله ویرمك معناسنه در یقال اهنأه ای اعطاه الهناء کتاب وزننده قطرانه دینور
وخرما صالقمنه یاخود چوبنه دینور اهان کلمه سیله مرادفدر الهنء هانك کسریله اسمدردوه یی قطرانله یاغلمق
حالتنه دینور وویرکی یه دینور عطا معناسنه وکیجه دن برمقداره وبربلوکه دینور یقال مضی هنء من اللیل ای
طائفة منه الهنأ فتحتینله والهنأ منع وزننده طوار دلخواهی اوزره برمقدارجه اوتلاق بولوب لکن قلیل
اولمغله آندن شبع وغنا حاصل اولمیوب هنوز استکلی قالمق معناسنه در یقال هنئت الماشیة هنأ وهنأ اذا اصابت حظا
من البقل ولم تشبع منه وشاد ومسرور اولمق معناسنه در یقال هنیء به اذا فرح وطعام لطیف وخوشکوار اولمغله
بدنه سیکوب یرامق معناسنه در یقال هنیء الطعام اذا تهنأبه الهنأی سکری وزننده برمقدار اوتلاق بولوب قلیل
اولدیغندن ایوجه طویمامش اولان دوه لره دینور یقال ابل هنأی ای اصابت حظا من البقل ولم تشبع منه مؤلفك
وهی ابل هنأی قولنده کی ضمیر جماعت موهومه یه راجعدر پس بونك مذکری هنآن اولور هناءه تمامه وزننده
اسماء رجالدندر الهانیء خادم وخدمتکار معناسنه در ابن اثیرك بیاننه کوره اعطا معناسنه اولان هنأ لفظندن
مأخوذدرکویا که مخدومنه نفسنی اعطا ایلمشدر ام هانیء امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك قرقرنداشلری
کنیه سیدر ابوطالبك قزیدر اسمی فاختهدر المهنأ معظم وزننده بررجل آدیدر الاستهناء یاردم ایستمك
معناسنه در یقال استهنأه ای استنصره وعطیه ایستمك معناسنه در یقال استهنأه ای استعطاه الاهتناء افتعال
وزننده دواب ومواشی یی تقید وتیمار ایله اصلاح ایلمك معناسنه در یقال اهتنأ ماله ای اصلحه الهنیء والمریء ایر
وزننده رقه ترانده ایکی نهرلردر ملوك مروانیه دن هشام بن عبد الملك حفر ایتدرمشدر الهنیئة مصغر بنیه سیله که
امام بخاری صحیحنده یعنی انه اقام هنیئة حدیثنده رسم مرسوم اوزره مرسوم وشیء یسیر ایله مفسردر بونده صواب
اولان بغیر همز اولمقدر زیرا هنو لفظنك مصغریدر که شیء معناسنه در بوجهتله معتل اولمغله هنو ماده سنده ذکر
اولنور انشاء الله تعالی الهوء هانك فتحی وواوك سکونیله برکسه ذاتنده عالی همت اولمغله اسبابنه تشبثله سعی
ایده رك نفسنی مراتب عالیه یه ابلاغ واصعاد ایلمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذدر یقال هاء بنفسه الی المعالی
یهوء هوءا اذا رفعها وهمت معناسنه در معنای سابق بوندندر قال الشارح ومنه الحدیث اذا قام الرجل الی الصلوة
فکان قلبه وهوءه الی الله انصرف کما ولدته امه ای همته ونافذ وماضی رأی وتدبیره دینور وبرکسه آخر کسه ده
برنسنه یاخود بروضع وحالت سزمك معناسنه درکه توهم مفهومیدر تقول هؤت به خیرا وشرا وهوته بخیرا وبشر
ای ازننته به وهؤ وهوء هانك ضمیله ظن وکمان معناسنه در تقول وقع ذلك فی هوءی وفی هوءی ای فی ظنی وهؤ هانك
فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در تقول هؤت به هوءا ای فرحت به الهوء فتحتینله همت ایلمك معناسنه درکه
برنسنه یه قلب قصد ایلمکدن عبارتدر یقال هوی ءالیه هوءا من الباب الرابع اذا هم هاء جاء وزننده کلمه تلبیه در
یعنی ندا اولنان کمسه نك صوت اجابتندن حکایه درکه بزم لسانمزده دخی همزه نك سکونیله وهمزه سز ایراد اولنور
وفیه قال الشاعر ❊ لا بل یجیبك حین تدعو باسمه فیقول هاء وطالما لبی ❊ یعنی حالا ویلجه دکلدر بلکه سن آنی اسمیله
چاغردقده سکا اجابت ایدوب هاء یعنی لبیك دیو تلبیه ایدر وکمال انقیاد واجابتندن اوزون اوزادی یك چوق تلبیه
ایدر مؤلفك شاهد ایرادی صغانی تکمله ده متوقف اولمغله آنی رد ه مبنیدر وهاء کذلك جاء وزننده اسم فعل امر
اولور هاك معناسنه که خذ معناسنه در وکاهی کاف خطاب ایله ذکر اولنوب تصرف ایدرلر خذانك معناسنه وکاهی
کافدن مستغنی اولوب آخرنده اولان همزه دن تصرف ایدرلر مفردنده هاء دیرلر تثنیه مذکرنده هاؤما دیرلر وجمع
مذکرنده هاؤم دیرلر ومفرد مؤنثنده هاء دیرلر بلایاء همزه نك کسریله وتثنیه مؤنثنده هاؤما دیرلر وجمع مؤنثنده
هاؤن دیرلر نون مشدده ایله وبونده برلغت دخی واردرکه هأ یا رجل دیرلر همزه ساکنه ایله هع وزننده بونك اصلی هاء
ایدی هاع وزننده اجتماع ساکنینه مبنی الف ساقط اولمشدر مؤنثنده هائی دینور هاعی وزننده وتثنیه لرنده هاءا
دینور هاعا کبی وجمع مؤنثنده هأن دینور هعن وزننده ظاهرا جمع مذکری بنده هاؤم اولمقدر هاء همزه نك کسریله
هات معناسنه درکه اسم فعل امردر بکا ویر وبکا کتور دیمکدر تثنیه مذکرنده هائیا دینور وجمع مذکرنده هاؤا

دینور ومفرد مؤنثده هاءی وتثنیه مؤنثده هاءیا وجمع مؤنثده هاءین دینور هاءین کبی مترجم دیرکه لبابده بو وجه اوزره مرسومدرکه هاء کلمه‌سی که اسم فعل امردر خذ معناسنه‌در بونده بش لغت واردر اول آخرینه کاف الحاق اولنوب جمیع احوالده مخاطب ایله متصرف اولور یقال هاكَ هاكِ هاكما هاكم هاكِ هاكما هاكنّ ثانی کاف موضعنه همزه وضع اولور یقال هاءَ بفتح الهمزة وهاؤما وهاؤم وهاءِ بکسر الهمزة وهاؤما وهاؤنّ ثالث همزه ایله کاف مجتمع اولور یقال هاءكَ هاءكِ هاءكما هاءكم هاءكِ هاءكما هاءكنّ رابع همزه مکسور اولور یقال هاءِ هاءیا هاؤا هاءی خامس همزه ساکن اولور یقال هأْ علی وزن هب ومصباحده مسطوردرکه کاه اولورکه هأ کلمه‌سنه تا الحاق ایدوب هات دیرلرکه اسم فعل امردر اعطنی معناسنه یقال هاتِ للمذکر وهاتی للمؤنث وهاتا وهاتوا وهاتینَ پس هاكَ وهات کلمه‌سی مناوله ایچون اولور اول آل وثانی ور معناسنه انتهی المهوءنّ میمك ضمی وهانك سکونی وواوك وهمزه‌نك فتحی ونونك تشدیدیله وهمزه‌نك کسریله اغبر صحراء واسعه‌یه دینور ودأب وعادت معناسنه‌در وکیجه‌دن برمقداره دینور واشبو مهوءنّ کلمه‌سنی جوهری وهمنه مبنی بو مقامده ذکر ایلمشدر زیرا وزنی مفعولّ اولمغله واوی زائده درز یرابنات ازبعه اولان کلمه‌ده واو اصل اولماز مؤلف نونك اصالتنه بناء هون ماده‌سنده ثبت ایلدیکی اهو بنادن اسم مفعولدر لکن بوراده وزننده اضطراب ایلمشدر زیرا مهموز اولدیغنه کوره وزنی مفعلنّ اولورکه نون زائده‌در ونونك اصالتنه کوره مفعألّ اولمق لازمدر انتهی لاهاءالله ذا الفك مدّیله لاوالله معناسنه مستعملدرکه خدا حقیچون اولاویله دکلدر دیمکدر وعلی قول افصح اولان لاهاالله ذا عنواننده اولمقدرکه قصر ایله‌در یاخود مدّی لحن وخطادر زیرا اصلی لاوالله هذا ما اقسم به اولوب اسم جلال هاایله ذا بیننه ادخال اولنمشدر بو ماده‌ده اوچ قول حاصل اولمشدر تفصیلی مغنی اللبیب وتسهیلده مشروحدر الهیئة هانك فتحی وکسری ویانك سکونیله برشیئك وضع جبلیسی اوزره رسم اولنان حال وشان وکیفیتنه دینور کرك محسوس اولسون که شکل وصورتیدر وکرك معقول اولسون که طبع وسرشت ونهادیدر پس هیئتك مفهومی عرضك مفهومنه متقاربدر نهایت عرض مقولات اعراض جمله‌سنه اطلاق اولنور هر برینه عروضی اعتباریله وهیئت موضوعاتنده حصولی اعتباریله اطلاق اولنور یقال له هیئة حسنة ای حال وکیفیة الهیئ کبس وزننده والهیئ ظریف وزننده هیئت وقیافتی خوب وخوشنما اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل هیئ وهییئ ای حسن الهیئة وهیئه هانك فتحیله وهیاءه کرامه وزننده برکسه‌یه یا برنسنه خوب هیئت اولمق معناسنه‌در یقال هاءالرجل یهاء کخاف یخاف وهاء یهیئ کجاء یجیء هیئة وهیؤهیاءة ککرم کرامة اذا صار حسن الهیئة وبرخصوص ایچون کندی هیئتنی اخذ ایلمك یعنی اقتضا ایدن لوازم وتدارکاتی کوروب حاضر وآماده اولمق معناسنه‌در یقال هاء للامر یهاء ویهیئ اذا اخذله هیئته التهایؤ تفاعل وزننده توافق معناسنه‌در یقال تهایؤا علی ذلك اذا توافقوا الهیئة هانك کسریله مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه‌در یقال هاء الیه یهاء هیئة ای اشتاق التهیؤ تفعل وزننده هیئتلنمك یعنی برماده ایچون اقتضا ایدن صورت لازمه‌یی تکمیل ایدوب حاضرلنمق معناسنه‌در یقال تهیأ للامر اذا اخذله هیئته التهیئة تکمله وزننده والتهییء تفعیل وزننده برنسنه‌یه هیئت وقیافت ویروب اصلاح ایلمك معناسنه‌درکه حاضرلمق اکا لازم کلور یقال هیأه تهیئة وتهییئا اذا اصلحه المهایاة مفاعله وزننده برخصوصده بری برینه موافقت ایلمك معناسنه‌در هیئت معناسندن مأخوذدر یقال هایأه فی الامر مهایأة اذا وافقه وعرف فقهاده بالتوافق والتراضی مقاسمه منافعدن عبارتدرکه استحسانا جائزدر لهاشرب ولکم شرب یوم معلوم نص مبیننه مبنی‌در مثلا برخانه‌ده مشترك اولان زید وعمرودن هر بری حصه‌سنه مقابل بررسنه مخصوصه اقامت ایلمك ونهر واحددن هرکس بردکون ترلا وباغچه‌لرینی سقی ایلمك وعبد مشترکی بروقت مخصوصده استخدام ایلمك کبی‌نه که کتب فقهیه‌ده مبسوطدر مؤلف والمهایأة الامر المتهایأ علیه عنوانیله رسم ایلمکله عادتی اوزره مسامحه ارتکاب ایلمشدر تاء تانیث اسم مفعوله جلدن آیدر مکر تکلف ارتکاب اولنه یاخود هاء طغیان قلم اوله الهیئ هانك فتحیله والهیئ هانك کسریله انسان قسمنی یمکه وایچمکه دعوت ایلیه‌جك صوتدن حکایه‌در وخاصة دوه‌یی صوایچمکه چاغره‌جق صوتدن حکایه‌در المتهیئة متحمله وزننده شول ناقه‌یه اطلاق اولنورکه صویی پك باك وولود اولمغله چکلدکده حملدن تخلفی نادر اوله یعنی هر بار دوله قالور اوله هیْ هانك فتحی ویانك سکونیله کلمه تعجبدر تقول یاهیْ مالی یعنی عجبا بکا نولدی وعند البعض اسم فعل امردر تنبه وتبصر معناسنه که غفلتی ترك ایدوب متبصر وآکاه اول دیمکدر نته که صه کلمه‌سی اسکت معناسنه اسم فعل امردر واشبو هیْ کلمه‌سی اجتماع ساکنین محذوریچون حرکه اوزره وخفت ایچون فتحه اوزره مبنی اولمشدر شارح دیرکه عند البعض کلمه تاسفدرکه تغیر حال قدیمه‌دن نشئت ایدن حاله آجیوب حیف ایلمکدن عبارتدر معلوم اوله‌که

مطلب

مطلب

یبن العرب تعجب وتاسفه دال اولان برازتعبیرات واردر یاشیء مالی ویافیء مالی ویاهیْ مالی کبی بونلرده اصل تعجب اداتی ماء کلمه‌سیدر یاء حرف ندادر منادای نکره اوزره داخل اولمشدر اشبو منادالر الفاظ مهمله‌در یعنی اصوات قبیلندندر کویا که علی الابهام برکسیه نداء اولنور پس ترکیب مذکور تعجبی مشتمل اولمغله کلمه واحده حکمنده قلنوب مقام تعجبده استعمال اولندی ولزوم علاقه سبیله مقام تأسفده دخی استعمال ایلدیلر منادالرك آخرلری کلمه واحده‌نك وسطی منزلنده قالمشدر ونداء ومنادی جهتلری مضمحل اولمشدر زیرا مجموعی کلمه واحده منزلنده اولمشدر

فصــــل الیاء التحتیة الیأیأة زلزله وزننده والیأیاء سلسال وزننده برکسیه لطف ونوازش وبشاشت اظهار ایلمك معناسنه‌درکه اوخشامق تعبیر اولنور یقال یأیأه یأیأة ویأیاء اذا اظهر الطافه وبرکسه‌یی بانته چاغرمق معناسنه‌در یقال یأیأ بالقوم اذا دعاهم ودوه‌یی طوردرمق ایچون ای دیمك معناسنه‌در علی قول ناسی برکدرمك ایچون یأیأ دیو چاغرمق معناسنه‌در یقال یأیأ بالابل اذا قال لها ای لیسکنها اوقال للقوم یأیأ لیجتمعوا وای همزه‌نك فتحیله دوه‌یی طوردیره‌جق صوتدن حکایه‌در ویأیأ فدفد وزننده ناسی برکمك ایچون چاغره‌جق صوتدن حکایه‌در الیؤیؤ هدهد وزننده برنجی قوشلردن آتماجه کبی برقوش آیدر ترکیده موبمول دیرلر بعضلر دلوجه طغان ایله وبعضلر زاغنوس ایله بیان ایتدیلر الیأیاء سلسال وزننده ذکر اولنان قوشك اوتمسندن حکایه‌در الیرنّا یانك ضمی وفتحی ورای مفتوحه ونون مشدده وقصر ایله والیرنّاء یانك ضمی والفك مدّیله قنه‌یه دینور حنا معناسنه الیرناة دحرجه وزننده صاچ وصقاله قنه یاقمق معناسنه‌در یقال یرنأ لحیته ای صبغها بالیرنّا کمایقال حنأ رأسه وبو غرائب افعالدندر زیرا ماضی اوله‌رق مضارع صیغه‌سنده وارد اولمشدر ابن بری مرحومدن منقولدرکه اکر یانك فتحیله یرنّاء دینورسه همزه ایله قرأت اولنور واکر یانك ضمیله یرنّا دینورسه همزه‌نك اثبات واسقاطی جائزدر لسان العربده رنأ ماده‌سی ذیلنده مرسومدر تم ما یتعلق بترجمة باب الهمزة بعون الله وتیسیره فالحمدلله علی التوفیق والصلوة علی الهادی الی سواء الطریق اولا وآخرا

❀ باب البــاء ❀ فصــــل الهمزة ❀

الأبّ همزه‌نك فتحی وبانك تشدیدیله مطلقا اوته دینور کلا معناسنه که فارسیده کیاه دینور وعلی قول رعی اولنه‌جق چایرلغه واوتلاغه دینور یاخود من غیر بذر وزرع حاصل اولان هر نباته دینورکه فارسی اداایله خود رو تعبیر اولنور معنای آیدن مأخوذدر ومنه قوله تعالی وفاکهة وأبّا الآیة وهو الکلأ اوالمرعی اوما انبتت الارض والانسان بلنه دینور خصر معناسنه شارح دیرکه اکثر نسخه‌لرده خضر عنوانیله مرسومدرکه خای معجمه‌نك ضمی وضاد معجمه‌نك فتحیله درلکن غلطدر صواب اولان خصر اولمقدر وبو بالکز هذیل لغتیدر نته که عبابده وتکمله‌ده وسائر امهاتده بو منوال اوزره‌در انتهی وصاحب مصباح وراغبك بیاننه کوره اب کلمه‌سی استعداد وتهیؤ معناسنه موضوع اولمغله سفر وشتا ایچون اعداده وجز ورعیه قابل ومتهیء اولان سبزه وکیاهه اطلاقی آندن متفرعدر انتهی واب کلمه‌سی مصدر اولور سیر وسفره متعلق لوازم واسبابی تدارك ایدوب حاضرلنمق معناسنه کما سیذکر الأبیب دبیب وزننده والأباب سحاب وزننده والأبابة سحابه وزننده بونلرده اب معناسنه‌در یقال ابّ فلان للسیر یئب بکسر العین علی القیاس فی اللازم المضعف ویؤبّ بالضم علی خلاف القیاس ابّا وابیبا واباباوابابة اذا تهیأ واب وابابه کتابه وزننده وابابه سحابه وزننده غریب الدیار اولان کمسه وطننی آرزو ایدوب اوزلمك معناسنه‌در یقال ابّ الرجل الی وطنه ابّا وابابة وابابة ای اشتاق الیه وقیندن چکوب صیرمق ایچون الی قلچ قبضه‌سنه صالمق معناسنه‌در یقال ابّ یده الی سیفه اذارد ها لیسله وقصد معناسنه‌در یقال ابّ ابّه ای قصد قصده مترجم دیرکه زمخشری کشافده مرعایه اب اطلاقی قصد معناسندن مأخوذ اولمق اوزره امضا ایلمشدرکه مأبوب دیمکدر مقصود معناسنه ویول طوغری ومستقیم اولمق معناسنه‌در یقال ابت ابابته ای استقامت طریقته ودشمنی برحمله ایله بوزمق معناسنه‌در یقال ابّ العدو اذا هزمهم بحملة لامکذوبة فیها مکذوبة لفظی مصدردر کذب کبی یعنی برحمله صادقه ایله دشمنی منهزم ایلدی ودپرتمك تحریك معناسنه‌در یقال ابّ الشیء اذاحرکه اب همزه‌نك کسریله یمنده برقریه آیدر الاباب کتاب وزننده سیر وسفره متعلق لوازم واسبابه دینور یقال هو فی ابابه ای فی جهازه وصویه اطلاق اولنور وسراب معناسنه‌درکه نصف نهارا تسیلکنده ایراقدن حوللرده صو هیئتنده نمایان اولان پوصارقدر الاباب غراب وزننده سیل عظیمه وموج عظیمه اطلاق اولنور أبّه همزه‌نك وبای مشددنك فتحیله بررجل اسمیدر أبّة العلیا وأبّة السفلی یمنده عدن مضافاتندن لحج نام بلده قضاسنده ایکی قریه‌لردر مرقوم ابّه نام کمسه‌نك اسمیله مسمالردر أبّه همزه‌نك ضمیله مغربده افریقیه ایالتنده بربلده‌در التأبیب تفعیل وزننده چیغرمق معناسنه‌در یقال أبّب الرجل اذا صاح التأبّب تفعل وزننده تعجب معناسنه‌در یقال تأبّب الرجل به ای تعجب به

مطلب

وصفالنوب منبسطو شادان اولمق معناسنه در يقال تأبب به اى تبجح الاباه سحابه وزننده والاباه كتابه وزننده
بولهدينور طريقه معناسنه كرك حقيق وكرك معنوى اولسون آبى حتى وزننده كوفه ايله قصر بنى مقاتل بيننده
برنهرك اسميدر ملوك نبطيه دن ابى بن الصامغان نام ملك حفر ايتدرمكله اكا منسوب واسميله مسمادر وينه عراقده
واسط نام بلده ترابنده برنهرك اسميدر ومدينهٔ منوّره ده برقويى آديدر على قول بونده صواب اولان اناا ولمقدر نون
مخففه ايله هنا وزننده الايتباب اكتساب وزننده حاضرلنمق تهيؤ معناسنه در يقال ائتب الرجل اذا تهيأ الاتب
همزه نك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله والمئتبة مكنسه وزننده بقاسز ويكسز اولان كوملكه دينوركه عرب
نسوانى كيرلر بزو بورنجك مقوله سى جارى وسطندن يرتوب بعض مرتبه عمل ايله بيونلرينه كچروب كوملك طرزنده
كيرلر اكا بقيره دخى ديرلر مشقوق اولديغيچون مؤلفك والبقيرة قولى عطف تفسيريدر واتب نسوانك اوستلك تعبير
ايتدكلرى لباسه دينور فراجه كبى ومطلقا هميان بالدرك وبجاغك نصفنه بالغ قصه لباسه دينور زبون كبى على قول
پاچه سز طونه دينور بوطلق تعبيراولنور ياخود يكلرى اولميان كوملكه دينور جمعى آتاب كلور همزه نك مديله واتاب
كلور همزه نك كسريله واتوب كلور همزه نك ضميله واتب همزه نك كسريله اربه نك قبوغنه دينور قشر الشعير معناسنه
التأتيب تفعيل وزننده بزذكر اولنان اتب ديدكلرى لباس ترتيب اولنمق معناسنه در يقال اتب الثوب على بناء
المجهول تأتيبا اى صيرا تبا بونك استعمالى مجهول اوزره در وتأتيب بركسيه اتب مزبورى كيدرمك معناسنه در يقال
اتبه اياه اى البسه اياه يعنى الاتب التأتب تفعل وزننده ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال
تأتب بالاتب اذا البسه وبات ويراغنى كوروب حاضرلنمق معناسنه در يقال تأتب للامر اذا استعدّ له وبرنسنه پكشوب
صلابت بولمق تصلب معناسنه در يقال تأتب الشئ اذا تصلب ويايك باغنى كوكسه كتوروب اموزلرى آنك ايچندن
چقارمغله يايى ارقه يه آلمق معناسنه در يقال تأتب القوس اذا جعل حمالها فى صدره واخرج منكبيه منها الائتاب
اكتساب وزننده بودخى ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال ائتب ائتبابا اذا لبس الاتب المؤتب
معظم وزننده طرنقلرى برطرفه طوغرى اكريجه وقاچق اولان كشى يه دينور يقال رجل مؤتب الظفر اى معوجه
المئثب ثاى مثلثه ايله منبر وزننده مشمل معناسنه دركه ولنسه واحرام طرزنده بوكدن يا پلمش بركونه لباسدركه عربلر
برنس كبى اكا صاريلوب بورينورلر بتون بدنلرنى احاطه ايدر ودوز وملايم يره دينور ونهر صغيره دينور جدول
معناسنه وارض مرتفعه يه دينور جمعى مآثب كلور مكاسب وزننده ومآثب جمع صيغه سى اوزره برموضع آديدر على قول
مدينهٔ منوّره قربنده برطاغ آديدركه آنده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك صدقاتلرى واقع
اولمشدر الاثب فتحتيله برشجر آديدر وبو اثأب مخففيدركه اجر وزننده در الادب فتحتيله ظرافت واوصلولق كه
ناسله قولا وفعلا لطف معامله وحسن مناوله ايلمكدن عبارتدر فارسيده فرهنك دينور يقال به ادب اى ظرف
وحسن تناول مترجم ديركه تعريفانده ادب جميع انواع خطادن مابه الاحتراز اولان نسنه يى بيلمكدن عبارتدر
ديو معرّفدر وبعض اعلام اخلاق حسنهٔ ظاهره ايله تفسير ايلمشدر ودولت اسلاميه دن برمدت مرورنده علوم
عربيه واشعاره ادب اطلاق ايلديلر باعث تأديب اولديغيچون وملكهٔ تعصم من قامت به عما يشينه عبارتيله تعريف
ايلديلر يعنى ادب برقوّت راسخهٔ نفسيه دركه متصف اولان كمسنه يى موجب شين وعيب اولان نسنه لردن حفظ
ايدر وادب ايكى نوعدر برى ادب النفس وبرىسى ادب الدرس درديدكلرى تعريف مذكورك فقرهٔ اخيره سنه ناظر اولمش
اولور وفقرهٔ اولاسى اصطلاح عرفاده حفظ حدود شرعيه وسلوك طريقت مرعيه دركه اخلاق حسنهٔ باطنه دن
عبارتدر طرق الحق كلها آداب وعند الفقهاء سنته مبنى اولان حركات ديمكدركه ادب خبره وادب عشره كلاملرى
اكا ناظردر واشبو ادب كلمه سى ادب لفظندن اسمدر ادب همزه نك فتحى ودالك سكونيله بركسه يى طعام وضيافته
دعوت ايلمك معناسنه اولمغله اخلاق مذكوره صاحبنى خيرات وحسناته داعى اولمق مناسبتيله ادب اطلاق   مطلب
اولنمشدر وبين العلماء ادب البحث دخى واردركه علم مناظره يى مشتملدر خلاصه ادبك تحتنده اخلاق مرضيهٔ
ظاهره دن ماعدا بالجمله شرعك استيجاب وعقلك استحسان ايلديكى اطوار واقوال مندرجدر عفت وظرافت
وزاكت واظهار عدل ولطف معامله وانصاف وسائر مكارم اخلاق ومحاسن اوصاف كبى انتهى وادب كلمه سى
مصدر اولور بركسه ادبلو اولمق معناسنه يقال ادب الرجل ادبا من الباب الخامس اذا ظرف وحسن تناوله ومأدبه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال ادب فلان ادبا من الباب الثانى اذا عمل مأدبة كما سيذكر الاديب امير وزننده ادبلو
كشى يه دينور جمعى ادباء كلور علماء وزننده التأديب تفعيل وزننده تعليم ايلمك معناسنه دركه مراد آداب شرعيه
وعرفيه وعلم اوكرتمك معناسنه دركه ادب اكا لازم كلور يقال ادبه تأديبا اذا علمه مصاحده علمه رياضة النفس

ومحاسن الاخلاق عبارتيله مفسردر التأدب تفعل وزننده مطاوعدر ادبلنمك وادب وعلم اوكرنمك معناسنه در
يقال ادبه تأديبا فتأدب الاستئداب تأدب معناسنه در يقال استأدب بمعنى تأدب الادبة جرعه وزننده والمادبة
مسعده وزننده والمأدبة دالك ضميله مكرمه وزننده ضيافت طعامنه ياخود وليمه طعامنه دينور تقول شهدنا الادبة
والمادبة والمأدبة وهى طعام صنع لدعوة اوعرس واد به عجب وتعجب معناسنه در الايداب همزه نك كسريله
پادشاه و والى قلمرو سلطنت وايالتنده اولان اولكه يى پرعدل وداد ايلمك معناسنه در يقال آدب السلطان البلاد
ايدابا اذا ملأها قسطا وعدلا وبركسه يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه در يقال آدبه اى دعاه الى طعامه الادب
همزه نك فتحى ودالك سكونيله عجب معناسنه دركه تعجب ايلمكدر وبركسه يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه در
يقال ادبه ادبا من الباب الثانى اذا دعاه الى طعامه ادب البحر بعض امهاتده همزه نك فتحى ودالك سكونيله وبعضنده
فتحتيله مضبوطدر دريانك كثرت آبنه اطلاق اولنور ضيافت معناسندن مأخوذدر يقال جاش ادب البحر
اذا كثر ماؤه ادبى عربى وزننده طىء قبيله سى ديارنده برطاغك اسميدر الارب همزه نك كسرى ورانك سكونيله
زيركلك دهاء معناسنه در ونكر وخبث وشر وغائله معنالرينه در يقال به ارب اى نكر وخبث وغائلة وعضو واندام
معناسنه در تقول قطعته اربا اربا اى عضوا عضوا شارح ديركه جمعى آراب كلور احزاب كبى وينه حديث الصلاة
كان يسجد على سبعة آراب اى اعضاء راغبك تحقيقنه كوره ارب لفظى دفعى خصوصنده احتيالى مقتضى اولان
فرط حاجت معناسنه موضوعدر پس مطلقا حاجتدن اخص اولور بعده كاه حاجت مفرده ده وكاه بلا حاجة همان
مكر واحتيالده استعمال ايلديلر بو صورتده دهاء ومكر وخبث وغائله معنالرى بوندن متفرع اولور وكاه اولوركه بك
حاجتلو اولان عضوه اطلاق اولنور زيرا اعضاء مطلقه ايكى قسمدر برى مدار حاجت اولان عضودر يد ورجل وعين
كبى وبريسى مدار زينت اولان عضودر حاجب ولحيه كبى وعقده واحكام وسائر معانيسى دخى معناى اولدن مأخوذدر
انتهى وارب عقل وذكا ودين وملت معنالرينه در وفرج معناسنه دركه عضو نامحرمدر وارب حاجت معناسنه در
الاربة همزه نك كسريله وضميله لغتدر بودخى زيركلك دهاء معناسنه در وحاجت معناسنه در ارب كبى واربه همزه
كسريله مكر وحيله معناسنه در الارب فتحتيله والمأربة ميمك فتحى ورانك حركات ثلاثيله بودخى حاجت
معناسنه در تقول مالى فيه ارب واربة وارب ومأربة اى حاجة الارب همزه نك كسرى ورانك فتحيله والارابة كرامه
وزننده عاقل وزيرك اولمق معناسنه در يقال ارب الرجل اربا كصغر صغرا وارابة من الباب الخامس اذا عقل الاريب
امير وزننده والارب كتف وزننده عاقل وزيرك وهوشيار اولان كشى يه دينور الارب فتحتيله برنسنه يه ادمان ايلمك
معناسنه دركه مراد ادمان واعتياد ايله استاذ وحاذق اولمقدر يقال ارب بالشئ اربا من الباب الرابع اذا دربه يعنى
وصار فيه ماهرا وبرنسنه يه محتاج اولمق معناسنه در يقال ارب اليه اذا احتاج اليه وزمان سخت ومشتد اولمق
معناسنه در يقال ارب الدهر اذا اشتدّ وبرنسنه يه بغايت عشق وعلاقه ايلمك معناسنه در يقال ارب به اذا كلف
ومعده فاسد اولمق معناسنه در يقال اربت معدته اى فسدت واعضاء بدن برعارضه سببيله فصله فصله آيريلوب
وكلمك معناسنه در يقال ارب الرجل اذا تساقطت اعضاؤه وقطع اربه و يقال اربت اتبه الرجل من يديك اى سقطت
آرابك من اليدين خاصة يعنى اللريكه مخصوص اولان عضولرك لحم مهرآكبى صاپرصاپر دوشوب دوكلسون ابن اثيرك
بيانته كوره بين الناس مذموم ومعيوب ونحيل وشرمسار اوله سن ديمكدن كنايه در وارب بركسه نك الى كسلمك ياخود
فقير اولوب ايدىء ناس عطيه سنه محتاج اولمق معناسنه در يقال اربت يده اى قطعت او افتقر فاحتاج ما بايدى
الناس وبو اكثرى بددعا موقعنده ايراد اولنور الاربة همزه نك ضميله دوكومه دينور عقده معناسنه على قول شول
دوكومه دينوركه چوزمدكجه چوزلميه يعنى سخت وشديد اوله واربه بيونه كچره جك قلاده يه دينور وآت وطوار بغلايه جق
طاوله ايپنك واورلكو كوكن وكوستك مقوله سنك اياغه كچه جك حلقه سنه دينور الاربة همزه نك ضميله اجيه وزننده
اويلق دينه دينور كه قاچه تعبير اولنور يقال اشتكى اربيته اى اصل فخذه الارب ضرب وزننده شهادت پرمغيله
اورته پرمغك آرالغنه دينور وارب مصدر اولور دوكومى پك بغليوب محكم ايلمك معناسنه در يقال ارب العقد اربا
من الباب الثانى اذا احكمه وبركسه نك برعضونه اورمق معناسنه در يقال ارب فلانا اذا ضرب على اربه الارب
همزه نك ضميله قوزينك واوغلاغك هنوز تولد ايلمش تازه سنه دينوركه كوريه تعبير اولنور الاربيان همزه نك وبانك
كسريله برنوع بالق آديدر تركيده تكه وكرويت ديدكلريدر وبرنوع بقل ونبات آديدر مفرداتده ياديه نوعندن
بهار ديدكلريله مفسردر اراب همزه نك حركات ثلاثيله برموضع آديدر على قول برصو اسميدر مأرب منزل
وزننده يمنده برموضع آديدر مملحه دريعنى ترابنده طوزلالر واردركتب جغرافياده مأرب يمنده بربلده دركه سبأ دخى ديرلر

دیومرسومدر ومصباحده دخی مرقومدرکه مأرب یمنده ازد بلادندن بر بلده درکه حضرموت طاغلرینك نهایتنده
واقعدر وبلقیسك مقرّی ایدی واکا سبأ دخی دیرلرکه بانیسی اولان سبأ بن یشجب بن یعرب بن قحطان ایله مسمّادر
وبو تأنیث وعلمیتله غیرمنصرفدر الاِراب همزه‌نك کسریله ظفریاب اولمق معناسنه‌در یقال آرب علیهم ایرابا
اذافاز وفلج الاُربی همزه‌نك ضمی ورانك فتحی وقصرایله آفت وداهیه معناسنه‌در التأریب تفعیل وزننده برنسنه‌یی
متین ومحکم قلمق معناسنه‌در یقال ارّب الشیء تأریبا اذا احکمه وبچاق وقلج مقوله‌سنی بیلیوب کسکین قلمق
معناسنه‌در یقال ارّب السکین اذا حدّده وبرنسنه‌یی چوغالتمق وتوفیر وتکمیل ایلمك معناسنه‌در یقال ارّب الشیء
اذاوفره وکمله المؤرّب معظم وزننده وافر وکامل اولان شیئه دینور یقال شیء مورّب ای موفر التأرّب تفعل وزننده
برنسنه ضمننده سردلشوب تعصب وامتناعله کردنکشلك ایلمك معناسنه‌در یقال تأرّب فی الامر اذا تأبّی وتشدّد
وتصنع وتکلفله زیرکلنمك وصورت دهأ کوسترمك معناسنه‌در یقال تأرّب فلان اذا تکلف الدهاء المستأرب اسم
مفعول بنیه‌سیله بورجلو یه دینور مدیون معناسنه المؤارب مجاهد وزننده مداهی یعنی مکار وعیار وقلاّش کمسه‌یه
دینور یقال رجل مؤارب ای مداه الاُربان همزه‌نك ضمیله عربان لفظنده لغت اولمغله عرب ماده‌سنده مرسومدرکه مدار
انعقاد بیع وشرا اولان پیشین اقچه‌یه دینور الاُربیّة کتبیه وزننده بیوك وبول تجره‌یه دینور یقال قدر اربیّة ای واسعة
الاَزب همزه‌نك وزای معجمه‌نك فتحیله دوه کویش کتورمز اولمق معناسنه‌درکه علتدن یاخودیك زبونلقدن اولور
یقال ازبت الابل ازبا من الباب الرابع اذا لم تجترّ الاِزب همزه‌نك کسریله بودور کشی‌یه دینور وغلیظ الجثه کمسه‌یه
دینور وآفت وداهیه معناسنه‌در ولئیم وناکس شخصه دینور وباقشقسز بد اندام وعبوس ودمیم کمسه‌یه دینور وشول
کمسه‌یه دینورکه اعضا ومفاصلی انجه وخرده اولوب قطعا کلکری ولوحه‌لری ارتمیوب واریلمیوب همان زیاده‌سی
قارنی واشاغیسی طرفنده اوله که بوقاریسی قاوال واشاغیسی ششخانه انجوبه شکل اولور یقال هوازب ای الدقیق
المفاصل الضاوی لاتزید عظامه وانما زیادته فی بطنه وسفلیه ازب العقبه همزه‌نك وزانك فتحیله بر یایلان اسمیدربونك
موقع ذکری زب ماده‌سی اولمغله اوراده مرسومدر بوراده ذکرایدنلر وهم ایلمشدر زیرا همزه‌سی اصلیه دکلدر
الاَزَب کتف وزننده والازیب امیروزننده اوزون کمسه‌یه دینور الاَزبة ازمه وزننده قیتلق شدت وقحط معناسنه‌در
یقال اخذته الازبة ای الشدة والقحط ازاب کتاب وزننده بنوتمیم شعبه‌سی اولان بنی العنبر جماعتنه مخصوص
برصو آدیدر الاَزب ضرب وزننده صو آقمق معناسنه‌در یقال ازب الماء ازبا من الباب الثانی اذا جری المئزاب
محراب وزننده وکاه اولورکه همزه‌یی یا یه قلب ایدرلر اولوغه دینور ناودان معناسنه وبو اسم آلتدر ذکر اولنان ازب
لفظندن مأخوذدر علی قول بولفظ فارسیدن معرّبدر بل الماء معناسنه که بل کلمه‌سی بول لفظندن امر حاضر اولمغله
صو یی بول ایله که اساله ایله دیمکدر زیرا میز لفظی فارسیده بول ایلمك معناسنه اولان میزیدن کلمه‌سندن امر حاضردر
کویا که آلت مرقومه‌یه خطاب اولور مترجم دیرکه قول اخیر تصرف عجیب اولدیغی غیرستیردر الاَزبة عازمه وزننده
شول دوه‌لره دینورکه آریق اولملریله کویش کتورمز اوله‌لر یقال ابل آزبة ای ضامرة لاتجترّ التأزّب تفعل وزننده
بولوشمك اقتسام معناسنه‌در یقال تازّبوا المال بینهم اذا اقتسموه الاِسب همزه‌نك کسری وسینك سکونیله
قاسیقده بتن قیللره دینور علی قول اودبرنده وعلی رأی خاصة مقعدده بتن قیلره دینور یقال حلق اسبه
ای شعر رکبه او هو شعر الفرج او الاست شارح دیرکه بونك اصلی وسب ایدی که نباته دینور همزه واودن
مبدله‌در المؤسّب معظم وزننده تویی ویوکی چوق طواره اطلاق اولنور ماده مرقومه‌دن مأخوذدر یقال
کبش مؤسّب ای کثیر الصوف الایساب همزه‌نك کسریله برك نباتی چوق اولمق معناسنه‌در یقال آسبت
الارض ایسابا اذا اعشبت الاَشب همزه‌نك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله برشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق
معناسنه‌در یقال اشبه اشبا من الباب الثانی اذا خلطه وبرکمسه‌یه لوم وتعییب وسرزنش ایلمك معناسنه‌در
یقال اشب فلانا اشبا من الباب الثانی والاول اذا عابه ولامه الاَشب فتحتینله اغاجلر کور وصیق اولمغله داللری
بری برینه کیریشوب صارمشق وچتلق اولمق معناسنه‌در یقال اشب الشجر اشبا من الباب الرابع اذا التف ووصف
مذکور اوزره اولان اغاجلره اطلاق اولنور که مبالغة تسمیه بالمصدردر ومنه حدیث عبدالله او عمرو بن ام مکتوم
رضی الله عنه انه قال للنبیّ صلی الله علیه وسلم انّی رجل ضریر بینی وبینك اشب فرخص لی فی العشاء والفجر قال هل
تسمع النداء قال نعم فلم یرخص له یرید بذلك النخیل الملتفة التأشب تفعل وزننده بودخی اغاجلر بری برینه قارشوب
کیرشمك معناسنه‌در یقال تأشب الشجر بمعنی اشب وناس بری برینه مختلط اولمق علی قول مجتمع اولمق معناسنه‌در
یقال تأشب القوم اذا اختلطوا او اجتمعوا وتأشبوا الیه دیرلر انضموا الیه معناسنه یعنی خلق اطرافدن کلوب آکا

منضم وملحق اولدیلر التأشیب تفعیل وزننده اغاجلری صیق وچتلق ایلمك معناسنه‌در تقول اشبت
الشجر تأشیبا ای جعلته ملتفا وناسی بری برینه دوشوروب شوریده قلمق معناسنه‌در یقال اشب القوم اذا حرّش
بعضهم علی بعض الاُشابة همزه‌نك ضمیله اجناس مختلفه‌دن مجتمع اولان جماعته دینور اخلاط واوباش معناسنه
وحرامله مختلط اولان قزانجه دینور جمعی اشائب کلور اصابع وزننده یقال عنده اشابة من الناس ای اخلاط ویقال
له اشابة من الکسب ای ماخالطه الحرام الاَشابی فتحاتله بغایت قرمزی اولان شیئه دینور یقال رجل
اشابیّ ای شدید الحمرة الائتشاب اکتساب وزننده بودخی ناس بری برینه مختلط یاخود مجتمع اولمق معناسنه‌در
یقال ائتشب القوم ائتشابا اذا اختلطوا او اجتمعوا المؤتشب میمك ضمی وتا وشینك فتحیله نسبنده اختلاط
والتباس اولان یعنی مضبوط النسب وصریح الاصل اولمیان کشی‌یه اطلاق اولنور یقال هو مؤتشب ای غیر
صریح فی نسبه اشبه جرعه وزننده ساعدن قوردك اسامیسندندر الاَلب همزه‌نك فتحی ولامك سکونیله
ناس هرطرفدن آقشوب کلمك معناسنه‌در یقال الب الیه القوم البا من الباب الاول اذا اتوه من کلّ جانب
وطوارلری طوپلیوب سورمك معناسنه‌در یقال الب الابل البا من الباب الاول والثانی اذا ساقها یعنی منضما
وطوار طوپلنوب سوریلوب کتمك معناسنه‌در یقال البت الابل ای انساقت وانضم بعضها الی بعض
وارکك اشك دیشی‌یی اوکونه قاتوب قوغوب کتمك معناسنه‌در یقال الب الحمار طریدته اذا طردها طردا شدیدا
شارح دیرکه بو معناده حماردن غیریسی مسموع دکلدر پس خصایصدن اولور والب برکدرمك معناسنه‌در یقال
الب الجیش اذا جمعهم وبرکمك معناسنه‌در یقال الب القوم اذا اجتمعوا وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال الب
الرجل اذا اسرع وعودت ایلمك معناسنه‌در یقال الب الیه ای عاد ویغمور متصل یاغمق معناسنه‌در یقال البت
السماء اذا دام مطرها والب ساقیء بزم عشرتك جنبش ونشاطنه دینور ونفس انسانیه‌نك هوا وهوسه میل
وانجذابی حالتنه دینور وصوسز لغه دینور ودشمنك حسّ وادراك ایلیوب ذهن وخیاللرینه خطور ایلین
جهتدن شبخونلرینه متعلق ترتیب اولنان رأی وتدبیره دینور وکوریه قوزی دریسنه دینور وزهر قاتله دینور وطرد شدید
معناسنه‌در وشدّت حما وحرارته دینور وچیانك هنوز صاغالمغه بشلامسی حالتنه دینور وظلم وعداوت اوزره مجتمع
اولان ناسه دینور بونده همزه‌نك کسریله ده لغتدر یقال هم علیه الب والب واحد ای مجتمعون علیه بالظلم والعداوة
التألب ثعلب وزننده کوده‌سی طوپاج غلیظ الجثه کمسه‌یه دینور واول هیئت اوزره اولان یابان اشکنه وطاغ تکه‌سنه
دینور مونثنده تألبه دینور هاله یقال رجل تألب ای الغلیظ المجتمع وکذا من حمر الوحش والوعل وتألب بادیه
اشجارندن برشجر آدیدر الاِلب همزه‌نك کسریله فتر معناسنه‌درکه باش برمغله شهادت پرمغی آچلدقده ماینلرینك
حاوی اولدیغی مقداردن عبارتدر ترکیده سره تعبیر اولنور والب برشجر آدیدرکه اغاج قاونی شجرینه شبیه اولور
جمیع حیواناته سم قاتلدر الالباب همزه‌نك کسریله بودخی حمار دیشیسنی اوکنه قاتوب شدتله قوغوب کوترمك
معناسنه‌در یقال الب الحمار طریدته البابا اذا طردها شدیدا الالوب صبور وزننده توزطپراق صاوران ریح
بارده‌یه دینور یقال ریح الوب ای باردة تسفی التراب وقویدن قوغه‌یی چابك چقارر اولان کمسه‌یه دینور علی قول
جنبش ونشاطله صو چکن کمسه‌یه دینور یقال رجل الوب ای سریع اخراج الدلو او نشیط یعنی فی ذلك الاُلبة
همزه‌نك ضمیله آجلق مجاعه معناسنه‌در الاَلبة فتحاتله یلبه معناسنه‌درکه دریدن اولان قلقانه دینور التألیب
تفعیل وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه‌لرنی افساد ایلمك معناسنه‌در یقال الب بین القوم تألیبا اذا حرّضهم
علی الفساد وافسد بینهم المئلب منبر وزننده سریع وچابك آدمه دینور یقال رجل مئلب ای سریع البان
سبحان وزننده بر بلده آدیدر شارح دیرکه غزنین نام شهره ایکی مرحله مسافه‌ده واقعدر الاب سحاب وزننده
مدینهٔ منوره قربنده برموضعدر التأنیب تونله تأدیب وزننده برکمسه‌یه عتاب وسرزنش ایلمك علی قول اذله
ورا هینله اسکات وتبکیت ایلمك یاخود سائله اقبح ردّ ایله جواب ویرمك معناسنه‌در یقال انبه تأنیبا اذا لامه او بکته
او سأله فنجهه ای ردّه اقبح ردّ الاَنب فتحتینله سبزوات قسمندن باذنجانه دینور تقول اکلنا الانب ای الباذنجان
شارح دیرکه انب عند الاکثر طلب وزننده فارسیده دخی باذنجانه دیمکله ظاهرا لغت متوارده‌در وبعض مولدین
تعبیر ایله اندیغ تعبیر ایلدیلر الاَناب سحاب وزننده مسك علی قول مسکه مشابه برنوع عطر آدیدر الائتناب
اکتساب وزننده شبع یاخود غیری عارضه سببیله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه‌در المؤتنب ایتنابدن اسم
فاعلدر طعامه اشتهاسی اولمیان کمسه‌یه دینور یقال هو مؤتنب ای لایشتهی الطعام الاَوب همزه‌نك فتحی وواوك
سکونیله والایاب همزه‌نك کسری ویانك تخفیفیله وتشدیدیله لغتدر والاوبة همزه‌نك فتحیله والایبة والتأوّی

يابه قلبله كبر و دونمك رجوع معناسنه‌در يقال آب الرجل يؤوب اوبا وايابا واوبة وايبة اذا رجع واوب بولوده دينور
سحاب كبي ويله دينور ريح معناسنه وسرعت معناسنه‌در وطوار يورركن اللرني واياقلرني چابك دوندرمك يعني چابك
آلمق معناسنه‌در يقال ما اعجب اوب قوائمه اى رجعها فى السير و قصد و عزم ايلمك معناسنه‌در يقال آبه اوبا
اذا قصد و دأب و عادت معناسنه‌در يقال هذا اوبه اى عادته وطوغريلق استقامت معناسنه‌در وبال آريسنه
دينور نحل معناسنه وبوله دينور طريق معناسنه وجهت وسمت معناسنه‌در تقول كنت على اوبه اى جهته وكيجه
ايچره صويه كلمكه دينور يقال آب الماء اوبا اذا جاءه ليلا واوب آيب لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبي راجع
معناسنه واوب كذلك مصدر اولور ابعاد ايلمك معناسنه يقال آبه الله اوبا اى ابعده و بو بددعادر ويقولون آبك
وآب لك مثل ويلك يعني واى سكا شارح ديركه بونك اصلى آبك ما انكره ايدى عاودك ما انكره معناسنه بعده فاعل
اضمار اولندى التأويب تفعيل وزننده والتأييب واوى يايه قلبله بونلرده رجوع ايلمك معناسنه‌در يقال
اوّب عنده وايّب اذا رجع وبتون كوندز يولده سير ايلمك معناسنه‌در كيجه‌يه قدر طورميوب كتمكدن عبارتدر
يقال اوّبوا اذا ساروا النهار كله ومركوب اولان دوه‌لر بري برينه قيرشوب معارضه ومبارات ايده‌رك كتمك
معناسنه‌در يقال اوّبت الركاب اذا بارت فى السير التأوّب تفعل وزننده بودخى رجوع ايلمك معناسنه‌در
الأوّاب والأيّاب همزه‌لرك ضمى وواو وياك تشديدلريله آيب كلمه‌سندنكه راجع معناسنه‌در جمعلردر الاياب
كتاب وزننده والايوب قعود وزننده كونش باتوب غائب اولمق معناسنه‌در يقال آبت الشمس ايابا وايوبا
اذا غابت المتأوّب والمتأيّب ميملرك ضمى وواو مشدده وياى مشدده‌نك فتحيله تأوّب وتأيّب كلمه‌لرندن
مصدرلردر كيجه ايله كلمك معناسنه يقال تأوّبه وتأيّبه متأوّبا ومتأيّبا اذا اتاه ليلا الائتياب افتعال
وزننده كيجه ايچره صويه كلمك معناسنه‌در تقول ائتبت الماء ائتيابا اى وردته ليلا الاوب فتحتينله
طارلمق معناسنه‌در يقال اوب الرجل اوبا من الباب الرابع اذا غضب الايئاب ايجاب وزننده
بركمسه‌يي طارلتمق معناسنه‌در تقول اوبته اى اغضبته المأوبة مفاعله وزننده مركوب
اولان دوه‌لر بري برينه قيرشوب معارضه ايله يورويشمك معناسنه‌در يقال آوبت الركاب اذا بارت فى السير
المأوّبة ميمك ضمى وواو مشدده‌نك كسريله بتون كوندز هبوب ايدن روزكاره دينور يقال ريح مأوّبة اى تهب
النهار كله الايبة نائبه وزننده نصف نهار وقتنده ايچيلان مشربه‌يه دينور شربة قائلة معناسنه آبه غابه وزننده
ايرانده ساوه شهرينه قريب برشهر آديدر ومغربده افريقيه قربنده برشهر آديدر مآب سحاب وزننده ارض
شامدن بلقا قضاسنده بربلده‌در ومآب اوب لفظندن اسم مكاندر دونوب وارەجق يره دينور مرجع ومنقلب
معناسنه ويقال بينهما ثلاث مآوب على وزن مثالب اى بينهما ثلاث رحلات بالنهار يعني ميانه‌لرنده كوندز كتمسيله
اوچ قوناق مسافه واردر بوراده مآوب مآب لفظندن جمعدر كوندز يوريوب واره‌جق يره دينور المأوّب معظم
وزننده قارپوزك ايچه‌سى دليجى وياقداو بوتوسى كبي بغايت دكرمى ومدوّر قطع اولنان شيئه دينور ومنه المثل قال
الحباب بن المنذر انا جحيرها المأوّب وعذيقها المرجب جحير جحره‌نك مصغريدركه بوراده مغاره مراددر وعذيق
عذقك مصغريدركه خرما صالقمنك چوپنه دينور يعني بن آنلرك مدوّر نقب اولنمش غارى يم كه بكا التجا ايدرلر
وخرماسى چوق دالى يم كه بندن اجتنا ايدرلر مثل مزبور انا جذيلها المحكك عنوانيله ده منقولدر آب تاب وزننده
برمعروف آيدر عجميدن معربدر شهور روميه‌دن آغستوس ديدكلرى آى اوله‌جقدر الاوبات همزه‌نك فتحى وواوك
سكونيله اوبه‌نك جمعيدر طوار اياقلرينه دينور قوائم معناسنه بنو اوّاب توّاب وزننده برقبيله‌در مخبس الاوّابى كه
تابعيندندر اول قبيله‌يه منسوبدر الاهبة همزه‌نك ضمى يات و براغه دينوركه سير وسفر وحرب مقوله‌سى حالات
مهمايدر ساز وعدّه معناسنه الهبة هانك ضميله اهبه معناسنه‌در يقال اخذ للسفر اهبته وهبته اى عدّته التأهيب
تفعيل وزننده براقلنوب حاضر وآماده اولمق معناسنه‌در يقال اهّب للامر تأهيبا اذا استعدّ التأهّب تفعل وزننده
تأهب معناسنه‌در يقال تأهّب للحرب اذا استعدّ الاهاب كتاب وزننده درى‌يه دينور جلد معناسنه على قول دباغت
اولنمامش خام درى‌يه دينور جمعى آهبه كلور همزه‌نك مديله افعله وزننده وأهب كلور ضمتينله واهب كلور فتحتينله
مصاحك بيانه كوره جمع اخير غير قياس اوزره‌در وعند البعض اسم جمعدر واهاب اسماندندر اهاب بن عمير معروف
راجزدر وابو اهاب بن عزيز اصحابدندر اهاب سحاب وزننده مدينه منوره قربنده برموضعدر اهان عثمان
وزننده اصحابدندر ايهب زينب وزننده برموضعدر الاياب كتان وزننده سقاء معناسنه‌در وفى الحديث كان طالوت
ايابا اى سقاء الايبة عيبه وزننده اوبه لفظنده لغتدركه رجوع معناسنه‌در واوى يايه منقلب اولمشدر نته‌كه ذكر اولندى

فصل

فصــــل الباء البؤب زفر وزننده شول آته دينوركه قصه كوده‌لو وقالين اتلو وسيرك آديملو اشكين ويوريمسى
وحكرغمسى پك ميدانلو اوله ببه دبه وزننده هنوز ديللنمكه بشلايان معصومك صوتندن حكايه‌در كه ببه ببه ديه‌رك
سويلمكه بشلر وببه بررجل قرشى لقبيدر جوهرينك ببه برجاريه آديدر ديوب رجز ايله استشهادى غلطدر انجق ببه
ذكر اولنان قرشى لقبيدركه عبد الله بن الحارث بن نوفل‌در كذلك جوهرينك استشهاد ايلدكى راجزدن حكايه ايله قال
الراجز قولى دخى غلطدر بلكه اول ارجوزه‌يى ذكر اولنان عبد الله هنوز طفل صغير ايكن والده‌سى هند بنت ابى سفيان
ترقيص ايده‌رك ترجيز وانشاد ايلمشدر وارجوزه بودر * لانكحن ببه جارية خدبه مكرمة محبة تجب اهل الكعبه
يعني ببه‌يه بن برتنومند محبوبه دختر نكاح ايدوب آلورم كه حسن وجمالده قريش نسوانه غالبه اولور شارح بدخل
فيها زيادة فقره لطيفه‌سنى دخى الحاق ايلمشدر وببه اتنه طلو نازك بدن تر وتازه جوانه دينور وببه لفظى احمق كمسه
صفت اولور كويا كه حكايه صوت صبى كبي بيهوده ديمك اولور داربة مكه مكرمه‌ده برخانه‌در البب بانك فتحيله
باج مرادفيدركه ضرب وكونه واسلوب معناسنه‌در لسانمزده بابت وچشيد تعبير اولور وتنومند وسمين جوانه دينور يقال
رأيت ببا اى شابا سمينا الببان قبان وزننده وبانك تخفيفيله جائزدر بودخى اسلوب وطريقه معناسنه‌در يقال هم
ببان واحد وعلى ببان واحد ويخفف اى على طريقة يعني جمله‌سى بكرنك ويكطرز و يكرو شلردر قال الشارح ومنه
قول عمر رضى الله عنه ان عشت فسأجعل الناس ببانا واحدا اريد التسوية فى القسم وكان يفضل المهاجرين واهل بدر
فى العطاء البأبأة قبقبه وزننده اركك دوه كوكره‌مك هدير نخل معناسنه‌در بردزبه دال مهمله وزاى معجمه ايله
درخدمه وزننده امام بخارى عليه الرحمه حضرتلرينك جدى اسميدر بو كلمه فارسيه‌در اكينجى زرّاع معناسنه‌در بسبه
رسمه وزننده بخارا قضاسنده برقريه‌در بشبه شين معجمه ايله ايرانده مرو نام بلده مضافاتندن برقريه‌در بأنب
زينب وزننده بخارا قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن جلوان بن سمره وابراهيم بن احمد ووكيع بن احمد واحمد بن
سهل البأنبيون آندندر البوباة بانك فتحى وواوك سكونيله بريه وبيابانه دينور فلاة كبي وبوباة يمن طريقنده برصرب
عقبه آديدر الباب قپويه دينور جمعى ابواب كلور وبيبان كلور نيجان وزننده ونادر اوله‌رق ابوبه كلور زيرا افعل كه
فالك فتحيله در افعلة اوزره جمعلنمز مؤلف بصائرده ايتديكه باب لفظى مدخل امكنه معناسنه موضوعدركه قپو تعبير
اولنور باب دار وباب بلده كبي ومجازا برشيئه وسيله وصول اوله‌جق نسنه‌ده استعمال اولنور ومنه يقال فى العلم باب كذا
وهذا العلم باب الى علم كذا اى به يتوصل اليه ومعانى سائره بوندن متفرعدر ومصباحده بووجه اوزره مرسومدركه باب
كلمه‌سنك اصلى بوب اولمق اوزره مقدردركه فتحتينله دربناء عليه واو الفه قلب اولنمشدر بعضا بالتخصيص مضاف مطلب
اولور باب الدار كبي كذلك بغدادده برمحله اسمى اولان باب الشام كبي واكر متضايفينه نسبت اولنورسه يالكزجه اوّله
نسبت اولنوب البابى دينور وايكيسنه بردن نسبتله البابى الشامى دخى دينور ويالكزجه اخيره ده نسبت اولنور وكاهيجه
اول ايكى اسم تركيب اولنوب اسم واحد حكمنده قلندقدنصكره ايكيسنه بردن نسبت اولنوب مثلا البابشامى دينور
الدارقطنى ديدكلرى كبي انتهى وباب حلب ايالتنده بربلده آديدر وهجر قربنده برطاغ اسميدر البوّاب توّاب وزننده
قپوجى‌يه دينور دربان معناسنه وبوّاب زياد بن ابيه نام كمسه‌نك فرسى اسميدر البوابة كتابه وزننده قپوجيلق حرفتنه دينور
البوب بانك فتحى وواوك سكونيله قپوجى اولمق معناسنه‌در يقال باب له يبوب بوبا اى صار بوّابا له وديواره باجه وجره
آچمق معناسنه‌در يقال باب الرجل اذا احتفر كوّة التبوّب تفعل وزننده قپوجى طوتمق معناسنه‌در يقال تبوّب بوّابا
اذا اتخذه الباب والبابه هاء ايله حساب وحدود مقوله‌سنك غايت ونهايتنه اطلاق اولنور بابات الكتاب ناءه ونسخه‌نك
سطورندن عبارتدر بونك مفردى يوقدر شارح ديركه كرچه مؤلف مفردينى انكار ايلدى لكن مفردى بابه‌دركه نوع
معناسنه‌در هرشيئك نوعى اشخاصنى بيلمكه مدخل اولديغيچون لكن كتابه مضاف اولدقده سطور ووجوهى اراده
اولنور وبونده مفرد اوله‌رق مستعمل اولمزلر زيرا مراد مجموع وجوه وسطوردر پس مؤلفك واحدى يوقدر ديمكدن مرادى
بو ماده‌ده مستعمل واحدى يوقدر ديمك اولور حتى اساسده بووجهله مرسومدر مانصه يقال فلان من اهون باباته
الكذب وهى انواع خبثه وقال ابن مقبل * بنى عامر ما تأمرون بشاعر * تخير بابات الكتاب هجائيا * اى اختار من وجوه
الكتاب هجائى وبابه برشيئه صالح وحسبان اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال هذا بابته اى يصلح له ويقال ليس هذا
من بابتى يعني بونم خرجم دكلدر وبابه روم اولكه‌سنده برسرحد آديدر وبخارا اعمالندن برقريه آديدر ابراهيم بن محمد بن اسحق
المحدث اول قريه‌دندر وبابه وجه يعني صنف ونوع معناسنه‌در جمعى بابات كلور وشرط معناسنه استعمال اولنوركه
برشيئك وقوعنه خارجدن يعني آنك ماهيتندن خارج اوله‌رق موقوف عليه اولان نسنه‌دن عبارتدر يقال هذا بابته
اى شرطه البويب زبير وزننده مصر قربنده برقريه‌در وبويب محدثيندن عيسى بن خلادك جدى اسميدر

البوب بانك ضميله مصر ديارنده برقريه در باب الابواب خزر اولكه سنده برسرحد دربندنك اسميدركه حالا دمور قاپو ديدكلريدر باب وبوبه بانك ضميله وبويب زبير وزننده اسامیٔ رجالدندر بابا حضرت عباسك عبد معتقی اسميدر كذلك حضرت عايشه نك كوله سی آديدر عبد الرحمن بن بابا اوباباه بالهاء وعبد الله بن بابا اوبابی بالياء اوبابيه بزيادة الهاء تابعيندندر بابويه ضم باء وفتح بای تحتيه ايله علی بن محمد الاسواری نام محدثك جديدر واحمد ابن الحسن بن علی الحنائی پدرينك جدی اسميدر حنأ ماده سنده بيان اولندی بوبه كذلك اسم عجميدر ابراهيم بن بوبه وعبد الله بن احمد بن بوبه وحسن بن محمد بن بوبه محدثلردر البابيه تشديد باءِ ايله اعجوبه معناسنه دركه تعجب اولنه جق عجيب نسنه يه دينور يقال اتی بالبابية ای بالاعجوبة بابين تثنيه بنيه سيله بحرين ايالتنده برموضعدر بابان مرو شهرنده برمحله در البيب زيب وزننده حوضه صو آقه جق مصلغه دينوركه قويدن چكيلن صويی بوشالتدقده اورادن حوضه آقوب دوكيلور وحوضك باجه سنه دينوركه حوضه صو كلجك وحوضدن طشره آقه جق دليكدر البياب شداد وزننده ازقه واسواقده صو كزديرن سقايه دينور يقال هو البياب ای الساقی يطوف بالماء ببيه عيبه وزننده اسمادندر حارث بن ببيه قبيلهٔ مجاشع اعيانيدر فصـــل التاء تبأب فعلل وزننده يعنی حروف اصليه اوله رق برموضع آديدر التوئبانيان تابی زائده اولمغله موضع ذكری وأب ماده سيدر جوهری وهمنه مبنی بوراده ايراد ايلدی شارح ديركه عجبيدركه مؤلف محل مزبوره احاله ايدوب واوراده ذكرندن ساكت اولمشدر صحاحده ممالك باشلريله بيان اولنمشدر تؤبه تانك ضميله همزه وزننده وأب ماده سنده مرسومدر التألب فعلل وزننده برنوع شجردر عربستانده آندن عربی يای دوزرلر وبونك موضع ذكری بومقامدر زيرا باعيدر جوهری الب ماده سنده ذكر ايلمكله مؤلف اكا تعريض ايلمشدر التب تانك فتحی وبانك تشديديله والتبب فرح وزننده والتباب سحاب وزننده والتبيب حبيب وزننده نقص وخسار وزيان معناسنه درمؤلفك اطلاقنه كوره بونلر مصدرلردر لكن امهات سائره نك بيانه كوره تب كلمه سی مصدردر وتباب وتبيب اسملردر زيان وخسار معناسنه وراغبك بيانه كوره تب وتباب ماده سی زيان وخسرانده استمرار معناسنه موضوعدر ومنه قوله تعالی تبت يدا ابی لهب ای استمرت فی خسرانه حتی استمرار معناسنی متضمن اولديغندن استتباب استمرار معناسنه استعمال اولنمشدر وتب وتباب خسران علاقه سيله مطلقا هلاك معناسنده استعمال اولنور واساسك بيانه كوره استتباب تمام معناسنده استعمال اولنور زيرا خسران وهلاك برنسنه نك تمامنه تابعدركما قيل * اذا تم امر دنا نقصه توقع زوالا اذا قيل تم * انتهی ويقال تبا له علی الدعاء نصب لانه مصدر محمول علی فعله ويقال تباله تبيبا علی المبالغة ای الزمه الله خسرانا وهلاكا يعنی حق تعالی خسران وهلاكی اكا لازم قلسون كه دائما خسران وهلاك آندن دور اولمسون ديمكدر ويقال تبت يداه ای ضلتا وخسرتا كما فی التنزيل تبت يدا ابی لهب الاية وتب هلاك ايلمك معناسنه در يقال تب فلانا ای اهلكه وكسمك معناسنه استعمال اولنور يقال تب الشیء اذا قطعه التتبيب تفعيل وزننده بودخی نقص وخسار يعنی زيان وخسارت ايرشدرمك معناسنه درومؤلفك ترتيبنه كوره اسم اولور نقص وخسار معناسنه وتبيب بركمسه حقنده تباله ديو بددعا ايلمك معناسنه در يقال تببه تتبيبا اذا قال له تبا له التاب تشديد باء ايله پير وسالخورده كشی يه اطلاق اولنور وجود وقوتنده نقص وخلل طاری اولمق ملابسه سيله وبو اسم فاعل نسبيدر تقول كنت شابا فصرت تابا وضعيف وزبون كمسه يه اطلاق اولنور وارقه لری باغر اولان اركك دوه يه واركك اشكه اطلاق اولنور جمعی اتباب كلور التبوب تنور وزننده مهلكه وخطرناك معناسنه در يقال وقع فی التبوب ای المهلكة وبدنده ايكولك هرطرفدن محيط ومشتمل اولديغی عضوه دينور صدر وقلب كبی يقال اشكی تبوبه ای ما انطوت عليه الاضلاع التبة تانك كسری وبانك تشديديله حالت شديده معناسنه در يقال هو فی تبة ای حالة شديدة الاتباب همزه نك كسريله ضعيف قلمق معناسنه در يقال اتب الله قوته ای اضعفها التبتبة زلزله وزننده قوجامق معناسنه در يقال تبتب الرجل اذا شاخ التبی تانك فتحی وكسری وبانك تشديديله برنوع خرما آديدر بصره يه مخصوص شهريز نام خرما كبی التجاب كتاب وزننده معدندن چقمش شول كومش فلزينه دينوركه بردفعه ذوب اولنوب لكن هنوز آنده كومش جوهرينك بقيه سی قالمش اوله التجابة هاء ايله تجابدن برقطعه در يقال اتی بالتجاب والتجابة وهو ما اذيب مرة من حجارة الفضة وقد بقی فيه منها التجاب باء ايله تمثال وزننده كومش معدننده كائن فلزك جرم وجسدنده مركوز اولان جابجا كومش طمرله وجوهرلو خطوطه دينور تجيب تانك ضمی وفتحيله كنده قبيله سندن بربطن دركه كنانة بن بشر التجيبی كه حضرت عثمان رضی الله عنه آنك يديله شهادت بولمشدر آندندر تجوب تانك فتحيله يمنده حمير قومندن برقبيله در امام علی كرم الله وجهه حضرتلرينك قتلنه جسارت ايدن شقی عبد الرحمن

ابن ملجم التجوبی آندندر جوهری غلط ايدوب وليد بن عقبه نك اشبو * الا ان خير الناس بعد ثلاثة قتيل التجيبی الذی جاء من مضر * بيتنی تحريفله التجيبی يرينه التجوبی عبارتيله ايراد ايلمشدر يعنی آگاه اولكز كه اوچ ذاتدن صكره ناسك خيرلوسی تجيبی اولان شخصك قتل ايلديكی ذاتدر كه مضر قبيله سندن نشئات ايلمشدر جوهری ذوات ثلاثی خلفای ثلاثه ظن ايلمكله كويا كه امام علی يی اراده ايلمشدر لكن اصل ذوات ثلاثه دن مراد صاحب سعادت عليه الصلوة والسلام حضرتلريله شيخين مكرمين اولمغله مقتول تجيبی حضرت عثماندر وشاعرك مرادی اولدر وبيت مزبوری كعيت نام شاعره نسبتی دخی وهمدر شارح ديركه جوهری بو ماده لرده ابن فارسه تابع اولمغله وهم وغلطدن مصوندر وابو عبيد البكری فصل المقال فی شرح الامثال نام كتابنده بيت مزبوری نائله بنت قرافصه عز و ايلمشدر كه زوجهٔ حضرت عثماندر وبيت ثانی بودر * ومالی لا ابكی وتبكی قرابتی وقد حجبت عنا فضول ابی عمرو * پس اشبو قافيه دلالتيله بيت اولده مضر ضاد معجمه ايله غلطدر صواب اولان بمصر اولمقدر صاد مهمله ايله التخربوت تانك فتحی وخای معجمه نك سكونيله بغايت صوی وكزنده واشكين وبوكرك ناقه يه دينور بو ماده نك موضع ذكری بو مقامدر جوهری تابی زياده يه حمل ايله خرب ماده سنده ثبت ايلدی تا ايسه كلمه نك اولنه زياده قلنمق جائز دكلدر التخاريب نونله نخرب ماده سنده مرسومدر الترب والتراب والتربة والترباء تارك ضميله والترباء صحراء وزننده والترباء نفساء وزننده والتيرب صيقل وزننده والتيراب الف زياده سيله والتورب جوهر وزننده والتوراب الف زياده سيله والترب عثير وزننده والتريب امير وزننده طپراغه دينور خاك معناسنه وترابك جمعی اتربه كلور اشربه وزننده وتربان كلور تانك كسريله وسائر لغات مذكوره نك جمعلری مسموع دكلدر الترباء صحراء وزننده يره دينور ارض معناسنه الترب فتحتينله برمكانك طپراقلو اولمق معناسنه در يقال ترب المكان تربا من الباب الرابع اذا كثر ترابه وبركمسه نك النه طپراق كيرمك معناسنه دركه فی الحقيقه الی طپراغه بولانوب طپراقلو اولمقدن عبارت ياخود املدن خائب ونوميد اولمقدن كنايه در يقال ترب الرجل اذا صار فی يده التراب وطپراغه ياپشمق معناسنه در بودخی كرك حقيقی اولسون وكرك شدت فقر ومسكنتدن طپراغه متصل اولوب آنك اوزرنده ياتوب اوتورمقدن كنايه اولسون يقال ترب الرجل اذا لزق بالتراب كذلك ترب الشیء ديرلر برنسنه طپراغه بولانوب طپراقلو خاك آلود اولسه وترب ومترب مقعد وزننده اميد واملدن خائب وخاسر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرجل تربا ومتربا اذا خسر وفقير وبی نوا اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرجل اذا افتقر وفلان كمسه اصلا خير ومنفعت كورميوب دائما خائب وخاسر اولسون ديو بددعا مقامنده تربت يداه ديرلر لا اصاب خيرا معناسنه نهايه ده مرسومدر كه اشبو تربت يداه قولنی عربلر ايراد ايدوب لكن آنكله دعای حقيقی مراد ايلميوب همان لفظی اوزره اجرا ايدرلرنته كه قاتله الله دخی بو منوال اوزره دروبعضا حث وتحريض موقعنده ايراد ايدرلر الاتراب همزه نك كسريله بركمسه نك مالی قات بولوب فقير اولمق معناسنه در فرط فقر ومسكنتدن ناشی ترابه ملاصق اولمق ملاحظه سيله در يقال اترب الرجل اذا قل ماله وبركمسه نك مالی كثرت بولوب غنی اولمق معناسنه دركه طپراق قدر مالی چوغالمق ملابسه سيله در پس اضداددن اولور يقال اترب الرجل اذا كثر ماله واوچ دفعه آلنوب صاتلمش قوله مالك اولمق معناسنه در يقال اترب الرجل اذا ملك عبدا وقد ملك بصيغة المجهول ثلاث مرات شارحك بيانه كوره بو ذلت معناسندن مأخوذدر زيرا عادتا ايكی دفعه آلنوب صاتيلان قول كثيرا اولور لكن اوچ دفعه معامله دن بقيه قلان البته ذليل وحقير اولور وعدده زبور اقل درجه دن عبارتدر وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك وطپراق سرپمك وطپراقلمق معناسنه در يقال اترب الشیء اذا جعل عليه التراب التتريب تفعيل وزننده بودخی بركمسه فقير اولمق وغنی اولمق معنالرينه دراتراب كبی وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك وطپراقلمق معناسنه در يقال تربه بمعنی اتربه التربوت ملكوت وزننده چوق قوللنلمغله رام ومنقاد اولان دوه يه دينور يقال جمل تربوت ای ذلول ويقال ناقة تربوت شارح ديركه بو ترابدن مأخوذدر ذللتدن ناشی ياخود تاء دالدن مبدله دركه دربه دن مأخوذ اولور وبو سيبويه قوليدر انتهی التربة فرحه وزننده برمقلرك اوجلرينه دينور انمله معناسنه وبرنوع نبات اسميدركه ترباء دخی ديرلر صحراء وزننده وتربه دخی ديرلر فتحاتله الترائب تانك فتحيله جمع تريبه در كوكس كميكلرينه دينوركه كوكس تختهسی تعبير اولنور علی قول كوكسدن ايكی بيون حلقه سنك كميكلری طرفنه دينور ياخود ايكی ممه ايله بيون حلقه سی كميكلرينك ارالغنه دينور وعلی رأی كوكسك صاغ طرفندن درت وصول طرفندن درت دانه قبورغه لره اطلاق اولنور ياخود ايكی ال وايكی اياق وايكی كوزدن عبارتدر ياخود كوكسده قلاده كچه جك موضعه دينور الترب تانك كسريله ياشداشه دينورلده وهمزاد معناسنه يقال هذا تربه ای لدته وسنه تماثل وتساوی جهتنده عظم صدره تشبيه اولنمشدر ياخود ترابه وقوعده بالمعيه اولمق مناسبتنه مبنيدر واكثری مؤنثده استعمال اولنور تقول هو تربی وهی

تربی ای لدتی المتاربة مفاعله وزننده برآدمه یاشداش اولمق معناسنه در یقال تاربتها ای صارت تربها و یاشداش
اوللر بری برینه یار و همدم اولمق معناسنه در یقال تاربت الجاریة الجاریة اذا خادنتها وصاحبتها التربة تمره وزننده
ضعیفلق وناتوانلق ضعفه معناسنه در تربه تانك ضمیله همزه وزننده مکهٔ مکرمه یه ایکی مرحله قریب برده بردره در که
بستان ابن عامره جریان ایدر تربه جهینه وزننده یمنده برموضعدر ترابه قمامه وزننده ینه یمنده برموضعدر
تربان عثمان وزننده مدینهٔ منوره ایله حفیر نام محل بیننده بردره در ابوتراب امام علی رضی الله عنه جنابلرینك
کنیه سیدر حضرت رسول الله علیه السلام وضع ایلمشدر ورسالهٔ قشیریه رجالندن زاهد نخشبی کنیه سیدر که عارف
معروفدر اسمی عسکر بن حصیندر الترابیون محمدان ابنا احمد المروزیان که تثنیه در وعبد الکریم بن عبد الرحمن
ونصر بن یوسف ومحمد بن ابی الهیثم نام محدثلردر اتریب ازمیل وزننده مصرده برناحیه در التراب کتاب
وزننده قیون قسمنك قالجه سنه دینور اصل ذراع الشاة معناسنه ومنه التراب الوذمة یعنی ومنه حدیث علی رضی الله
عنه لئن ولیت بنی امیة لانفضنهم نفض القصاب التراب الوذمة انتهی تراب ذکر اولنان عضولردر و وذمه فرخه وزننده
اوذامی منقطع اولمش قوغه یه دینور واوذام قوغه نك قولبلرینی بند ایتدکلری قایشلره دینور پس معنا بند و پیوندلری
سوکلمش قیون قالجه لرنی قصاب نه کونه سلکرسه بنده اول طائفه یی اویلجه سلکرم یعنی خبث ودنسدن انلری تطهیر
وتمیز ایدرم دیمکدر مؤلف دیر که عند البعض بو راده تراب ترب لفظندن که ضرب وزننده در جمعدر وترب ترب
مخففیدر که کتف وزننده در یاخود بو روایت غلط راوی اولمغله صواب اولان الوذام التربة عبارتیله اولمقدر و وذام
وذمه نك جمعیدر که اشکنبه یه دیمکله معنای حدیث طپراغه دوشمکله توز وطپراق اولمش اشکنبه یی قصاب نه کونه
قالدروب سلکرسه بنده آنلری اویلجه سلکوب تطهیر ایدرم دیمك اولور قالدیکه ایکنجی احتماله کوره کتف وزننده
تربه دن مراد ینه اشکنبه در نته که نهایهٔ ابن اثیرده مشروحدر ماتریب تانك کسری ورانك فتحیله سمرقند
شهرنده برمحله در التربیة اجبة وزننده بغدای انواعندن قزل بغدایه دینور یترب یمنع وزننده یمامه قربنده
برموضعدر اشجعی علی قول شماخ نام شاعرك اشبو * وعدت وکان الخلف منك سجیة * مواعید عرقوب اخاه بیترب
بیننده یترب لفظندن مراد موضع مزبور در وعرقوب زنبور وزننده خلف وعد ایله مشهور برکسه در برادرینه خرما
وعد ایدوب خلف ایلدیکنه اشارتدر مؤلفك استشهادی بعضلرثای مثلثه ایله یثرب رسم ایلملریله انلرك غلطلرنی مبیندر
الترّبی قرشی وزننده حسین بن مقبل نام کسه نك نسبتیدر مشاهیر امرادن قیران نام امیرك بغدادده کائن تربه سنده مقیم
اولدیغیچون اکا نسبت اولنمشدر ومزبور حسین تحدیث حدیث ایلمشدر ترعب ثعلب وزننده تبرع تمنع وزننده
ایکی موضعلردر بوکلمه لری نحویونك منصرف قلملری تالرینك اصلیه اولدیغی مبیندر التعب عجب وزننده رنج
وزحمت چکوب یورلمق معناسنه در یقال تعب الرجل تعبا من الباب الرابع ضد استراح الاتعاب همزه نك کسریله
برکسیه زحمت ویروب یورمق معناسنه در یقال اتعبه اتعابا و بدنده شکست اولمش کیکی اوکولدقدنصکره تکرار
شکست ایلمك معناسنه در یقال اتعب العظم ای اعنته بعد الجبر بوراده اعنته نون وتا ایله دراعتبه نسخه لری
غلطدر واتعاب طولدرمق معناسنه در یقال اتعب الاناء اذا ملأه و برکسه نك دوابّ ومواشیسی تعب چکوب
طورغون ودرمانده اولمق معناسنه در یقال اتعب القوم ای اتعبت ماشیتهم التعب کتف وزننده والمتعب
مکرم وزننده یورغون وطورغون تعبالك آدمه دینور یقال هو تعب ومتعب ولاتقل متعوب لمخالفة السماع
والقیاس وقیل هو لحن لان الثلاثی لازم واللازم لایبنی منه المفعول الثغب تانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله چرکین
وقبیح شیئه دینور وربه معناسنه در که سوء ظنی مستلزم حالتدن عبارتدر اتغب فتحتینله فساد وهلاك معنالرینه در
وکیر وپاس ووسخ ودرن معنالرینه در وقیتلق قحط معناسنه در وآجلق جوع معناسنه در وعیب ونقیصه معناسنه در
وعیبلو اولمق معناسنه در یقال تغب الشیء تغبا من الباب الرابع یعنی ذکر اولنان معنالرك جمله سندن وجه مذکور اوزره
متصرفدر الاتغاب همزه نك کسریله عیبلك ومعیوب ایلمك معناسنه در یقال اتغبه غیره ای عابه التلب
تانك فتحی ولامك سکونیله زیان وخسار معناسنه در یقال تباله وتلبا ای الزمه الله خسارا وخسارا تلب کتف
وزننده وتلبّ قلز وزننده اصحاب کرامدن ابن سفیان الیقظان ابن ابی ثعلبه اسمیدر بنی العنبر قبیله سندندر وتلب
قلز وزننده برموضع آدیدر وشعراء جاهلیه دن بنی عنبری برشاعر آدیدر علی قول شاعر مرقومك اسمی کتف وزننده در
اسم صحابی کبی یاخود ایکیسی برذاتدر التولب جوهر وزننده مرکب صبه سنه دینور جحش معناسنه الاتلئباب
اطمئنان وزننده برایش بولنه کیروب راست ومستقیم اولمق معناسنه در که من بعد ممتد ومستمر اولوب کیدر یقال
اتلأب الامر اتلئبابا اذا استقام ورنسنه میل کبی دیکلوب طورمق معناسنه در یقال اتلأب الشیء اذا انتصب

واشك باشنی وکوکسنی هوایه دیکوب اوری طوتمق معناسنه در یقال اتلأب الحمار اذا اقام صدره ورأسه و یول خط
مستقیم کبی اوزانوب طوغرلمق معناسنه در یقال اتلأب الطریق اذا استقام وامتد التلابیة طمانینه وزننده
معنای اولدن اسمدر طوغریلق حالته دینور یقال بالامر تلابیة ای استقامة تنب قنب وزننده شام دیارنده
بر قریه در محدثیندن مشهور کاتب فائق محمد بن محمد بن عقیل التنبی اورایه منسوبدر وصالح التنبی که کذلك روایت
حدیث ایلمشدر اورادندر التنوّب تنور وزننده روم دیارینه مخصوص بر بیوك شجر آدیدر اندن قطران حاصل
اولور بو شجر چام اغاجنك دیشی نوعیدر ترکیده کوکنار اغاجی وقطران اغاجی تعبیر ایدرلر التوب توب وزننده
والتوبة توبه وزننده والمتاب مآب وزننده والتابة غابه وزننده والتتوبة تبصره وزننده کناهدن رجوع ایدوب
حضرت حقه توجه ایلمك معناسنه در اصل مادّه رجوع معناسنه در لکن رجوع عن الذنب معناسنده غالب
اولمشدر یقال تاب الی الله یتوب توبا وتوبة ومتابا وتابة وتتوبة اذا رجع عن المعصیة صیغهٔ اخیره خلاف قیاس
اوزره واقع اولمشدر ویقال تاب الله علیه ای وفقه للتوبة اورجع به من التشدید الی التخفیف ومن الحظر الی الاباحة
اورجع علیه بفضله وقبوله وهو ای الله تعالی توّاب علی عباده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره توبه اجل وجوه اوزره کناه
ومعصیتی ترك ایلمکدن عبارتدر که انواع اعتذارك ابلغی بودر زیرا اعتذار اوچ وجه اوزره در اول برکناه
وجنحه دن معتذر اولان کسه بن آنی ایشلمدم دیو انکار ایلمکدر ثانی شو مادّه یه مبنی ایشلدم دیو بسط اعتذار ایدر
ثالث اکرچه ایشلدم وفی الحقیقه اسأت ایلدم لکن من بعد ترکنه عزم وقصد ایلدم دیو اعتذار ایدر ایشته توبه
بوندن عبارتدر انتهی التائب اسم فاعلدر التوّاب صیغهٔ مبالغه در وتائب القایدندر احمد بن یعقوب التائب
الانطاکی مقرئ کبیر در متقدمیندندر وعبد الله ابن ابی التائب محدثدر متأخریندندر توبه اسامیدندر تل توبه
شهر موصل قربنده برقریه در الاستتابة استعانه وزننده برکسه دن توبه ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال
استتابه ای سأله ان یتوب ومنه قولهم ان المرتد یستتاب التابوت معلومدر که ایچنه جنازه وضع ونقل اولنان
ظرف خشبیدر اصلی تابوه ایدی ترقوه وزننده واو اسکان اولنوب هاء تاء تأنیثیه قلب اولندی ولغت انصار کرام هاء
اصلیه ایله تابوهدر شارح دیر که تابوت فعلوت وزننده در توبدن مأخوذدر دائما کندو سیله اعادهٔ جنازه اولندیغیچون
تسمیه اولنمشدر وزمخشرینك مختاری اصلی تووبوت در واو مفتوحه ایله علی القاعده واو الفه قلب اولنوب تابوت
اولدی وبو وجهله لغت قریشی ترجیح ایلمشدر ومعلوم اوله که قرآن کریمده ذکر اولنان تابوتدن مراد توراة کتابی
وضع اولنان صندوقه در که چمشیر اغاجندن ایدی حضرت موسانك انتقالندنصکره بنی اسرائیله غضب ربانی
مطلب ظهوریله رفع اولندی بعد زمان طالوتك پادشاه اولمسنده ارادهٔ الهیه یه علامت اولمق ایچون آشکاره جه ملائکهٔ
کرام آسماندن انزال ایلدیلر اهل خبر دیرلر که جملهٔ انبیانك تماثیلی آنده موجود اولوب حضرت آدم صفی یه کورمشلر
ایدی عرضی طولنك ثلثانی قدر ایدی یعقوب اسرائیل حضرتلرینه قدر توارث جهتیله تداول ایدوب بنی اسرائیل
بدنده ایکن تکرار رفع اولندی اثنای جهاد وغزاده پیشکاهلرینه تقدیم اولنوب آندن سکینت واطمینان قلوب حاصل
اولور ایدی انتهی یتیب یغیب وزننده مدینه ده برطاغدر التابة غابه وزننده توبه معناسنه در نته که قریباً ذکر
اولندی شارح یائی اولدیغی انکار ایلمشدر پس مؤلفه کوره اصلی تیبه در یاء همزه یه و همزه الفه قلب اولنمشدر
فصـــل الثاء المثلثة الثأب ثانك فتحی وهمزه نك سکونیله وجوده مقدمهٔ نوم فتوری کبی کسل وفتور عارض
اولوب اسمك معناسنه در یقال ثئب الرجل علی المجهول ثأبا اذا اصابه کسل وفترة کفترة النعاس فهو مثئوب
امهات سائره ده فیفتح عندها فمه عبارتی زیاده اولهرق مرسومدر الثؤباء نفساء وزننده اسمدر اسمکه دینور یقال
اخذته الثؤباء وهی فترة تعتری الشخص فیفتح عندها فمه التثاؤب تفاعل وزننده اسمك معناسنه در وخبر
اراشدرمق معناسنه در یقال تثاءب الخبر ای تجسسه التثأب تفعل وزننده بودخی اسمك معناسنه در الثأب
فتحتینله بودخی اسمدر اسمك حالتنه دینور الاثأب اجب وزننده بادیه اشجارندن برنوع شجردر مفردی اثأبه در
هایله الثأب ثباب وزننده کرکی کبی پرلشوب اوتورمق معناسنه در یقال ثأب الرجل ثأبا اذا جلس متمکنا وتمام
اولمق معناسنه در یقال ثأب الامر اذا تم الثأثبه زلزله وزننده بودخی کرکی کبی پرلشوب اوتورمق معناسنه در یقال
تثأب الرجل بمعنی ثأب الثأبة شابه وزننده ومراد فیدر که تازه وکنج عورته دینور یقال جاریة ثابة ای شابة نجب
ثانك فتحی وخانك سکونیله بنی کلاب دیارنده برطاغدر که آنده آلتون وجزع ابیض معدنلری واردر الثرب ضرب
وزننده شول زار کبی یوفقه ایچ یاغیدر که اشکنبه یی وبغرسقلری احاطه ایدر ترکیده چوز تعبیر اولنور جمعی ثروب
کلور نجوم کبی واثرب کلور اکلب کبی وجمع الجمعی اثارب کلور وثرب مصدر اولور برکسیه جرم وجنحه سی مقابلنده

لوم وتعییر ایلمك وقنه‌مق معناسنه‌در یقال ثربه ثربا من الباب الثانی اذا لامه وعیره بذنبه وخسته‌نك لباسنی صویوب چقرمق
معناسنه‌در یقال ثرب المریض اذا نزع عنه ثوبه الثربات فتحاتله پرمقلره دینور راصابع معناسنه ظاهرا ثرب
مفردیدر التثریب ترتیب وزننده بودخی برکسیه کاهی سببیله لوم وسرزنش ایلمك وقنه‌مق معناسنه‌در یقال ثربه
وثرب علیه تثریبا اذا لامه وعیره بذنبه وثوب وکاغد مقوله‌سنی دوروب بوکمك معناسنه‌در یقال ثرب الثوب
اذا طواه الاثراب همزه‌نك کسریله بودخی لوم وتعییر ایلمك معناسنه‌در یقال اثربه بمعنی ثربه وحیوانك ثرب دیدکلری
ذکر اولنان یاغی چوق اولمق معناسنه‌در یقال اثرب الکبش اذا زادثربه یعنی شحمه المثرب مفسد وزننده قلیل العطأ
اولان کمسه‌یه دینور المثرب مزوّر وزننده دائما بانه ناسی تخلیط واقساد ایدن فتنه کاره دینور تثریبدن اسم فاعلدرکه
افساد وتخلیط معناسنه‌در یقال رجل مثرّب ای مخلط مفسد ثرب کتف وزننده بادیه‌ده محارب قبیله‌سی یوردنده
برقویی آدیدر ثربان فتحاتله یمنده برحصار آدیدر الثرباء حمرآء وزننده سموز وایاغی چوق قیونه دینور
یقال شاة ثرباء ای سمینة ذات الثرب اثارب اجانب وزننده حلب قضاسنده برقریه‌در یثرب یضرب وزننده
واثرب یایی همزه‌یه ابدالله مدینة النبی علیه الصلوة والسلام اسمیدر نسبتنده یثربی واثربی دینور رانك فتحی
وکسریله شارح دیرکه سام بن نوح اولادندن ابتدا ارض مزبوره‌ده ساکن اولان یثرب اسمیله مسمادر رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری لفظ مرقومك معناسی تباه وفسادی متضمن اولمغله استهجان بیورملریله رفع وطیبه
وطابه ایله تسمیه بیوردیلر انتهی ویثربی اصحابدن ابورمثة البلوی اسمیدر علی قول رفاعة بن یثربی درکه بودخی
اصحابدندر وعمرو بن یثربی اصحابدندر وعمیرة بن یثربی تابعیندندر الثرقبیة ثانك وقافك ضمیله مصر کتاندن برنوع
بیاض بزه دینور الثنطب قنفذ وزننده مجواب قفاص اسمیدر یعنی قفص یپانلرك اغاج وقامش کسوب یوناجق
آلتلرینه دینورکه دموردن اولور الثعب ثانك فتحی وعینك سکونیله آقتمق معناسنه‌در لکن پیکار وآیازمه
مقوله‌سندن واولوق وحوض ایاغی کبی یردن قیناییوب جوشقون چیقارق آقتمغه مخصوصدر یقال ثعب الماء
والدم ثعبا من الباب الثالث اذا فجره وثعب مبالغة وصف اولور آقیجی سائل معناسنه کما سیذکر ودره‌نك صو
آقه‌جق یرینه دینور مسیل الوادی معناسنه جمعی ثعبان کلور بطنان وزننده الانثعاب انفعال وزننده معنای
اولدن مطاوعدر یقال ثعب الماء فانثعب ای فجره فانفجر الثعب فتحتینله والاثعوب اسلوب وزننده والاثعبان
همزه‌نك وعینك ضمیله بونلرده ثعب کبی آقیجی سائل نسنه‌یه دینور یقال ماء ثعب کما ذکر وثعب واثعوب واثعبان
ای سائل المثاعب میمك فتحیله مثعب لفظندن جمعدر صوجریان ایده‌جك آقندی یره وصو یولنه دینور
مسیل الماء معناسنه ومنه مثاعب المدینة ای مسائل مائها حوضك اولوغنه ومصلغنه مثعب اطلاقی بوجهتله‌در
شارح دیرکه حوضه صودوکیلجك اولوغه کذلك سطح اوزره وضع اولنان اولوغه‌ده مثعب اطلاق اولنور
الثعبة جرعه وزننده علی قول همزه وزننده اولمغله جوهری وهم ایلمشدر برنوع کرتنکله‌درکه باشی یشل اولور
وبغایت خبیثدر ترکیده یلانه آغو ویرن تعبیر اولنور وثعبه فاره‌یه دینور وبرنوع شجر آدیدر الثعبان عثمان وزننده
بغایت ایری واوزون اولان یلانه دینورکه اژدها تعبیر اولنور علی قول خاصة یلانك ارککنه دینور وعلی رأی عموم
اوزره مطلقا یلانه دینور جری وسیلان معناسنه‌در الاثعبی اجنبی وزننده والاثعبان والاثعبانی همزه‌لرك
وعینلرك ضمیله شول دائره‌لو ایری یوزه اطلاق اولنورکه بغایت کوزل وبیاض اوله الثعابیب سعابیب وزننده
آغزدن آقان یلشك صافی صویه دینورکه تل کبی سونوب اوزانور سالیا تعبیر اولنور یقال فوه یجری ثعابیب ای
یجری منه ماء صاف ممتدّ الثعوب صبور وزننده اخلاط اربعه‌دن صفرایه دینور مرّه کبی الثعلب جعفر
وزننده تلکی‌یه دینورکه معروف جانوردر ارککنه ودیشیسنه اطلاق اولنور علی قول دیشیسنه ثعلبه وارککنه
ثعلب دینور وثعلبان دینور ثانك ولامك ضمیله قالدیکی جوهرینك ثعلبان ارکك تلکی‌یه اطلاق اولندیغنه استشهاد
ایلدیکی شاعرك اشبو * ارب یبول الثعلبان برأسه لقد ذل من بالت علیه الثعالب * بیتنده واقع ثعلبان لفظنی ضمیله
انشاد ومراد ارکك تلکودر دیو تفسیر ایلمسی غلط صرفدر وغلطده مسبوقدر یعنی بعض سلف دخی بووجه
اوزره غلط ایلدیلر مراد کسائی دربلکه صواب اولان ثانك فتحیله درکه ثعلب لفظندن تثنیه‌در زیرا منشأ بیت
بودرکه غاوی بن عبد العزی نام کسنه بنی سلیمه مخصوص سواع نام صنمك خادمی ایدی برکون صنم مرسوم قربنده
اوتوردکن سکرده رك ایکی تلکی کلوب اول صنم اوزره صعود وایاقلرینی قالدروب اوزرینه تبوّل ایلدیلر غاوی
بوحالی مشاهده ایلدکده بویله تکریمی اولوردیو بیت مزبوری انشاد ایدوب یامعشر سلیم خداحق اشبو صنم
ضرّ ونفع ومنع واعطایه قادردکلدر دیدی وصنمی شکست ایدوب درکاه حضرت رسول اللهه عزیمت وبعد التشرف

عرض شهادت ایلدی حضرت رسول علیه السلام اسمندن پرسان اولدقده غاوی بن عبد العزی اولدیغنی افاده
ایلمکله حضرت رسول الله استهجان ایدوب بلکه راشد بن عبد ربه‌دردیو بیورملریله من بعد راشد ایله نامدار اولمشدر
وثعالب لفظنك جمعی ثعالب کلور وثعالی کلور یایی بایه ابدالله شارح دیرکه وزن اخیر ضرورت شعره مخصوصدر
واکثر اهل لغت ثعلبان ثانك ضمیله ارکك تلکی‌یه اطلاق اولندیغنی بیت مزبور ایله استشهادا ایدرلرکه افعوان
ارکك افعی‌یه وعقربان ارکك عقربه اطلاق اولنور وزمخشری وحافظ شرف الدین الدمیاطی بوبابده متفقلردر
انتهی وثعلب حوضدن طشره‌یه صوچقه‌جق مخرجه واولوغه دینور نسخه‌ٔ صحیحه مخرج الماء من الحوض
عبارتیله‌در وثعلب خرما سردکلری یردن یغمور صویی آقوب کیده‌جك دلیکه وآرقه دینور ومزراغك تمرن
قوغدسنه کیردیکی اوجنه دینور وخرما دیبلرندن سوروب چقان فدانلرکه کل تعبیر اولنور کسلدکده یرلرنده قلان
کوکنه دینور علی قول بدندن سوروب چقان فدانلر کسلدکده بدنده قلان دیبلرینه واوجه‌لرینه دینور المثعلة
میمك ولامك فتحیله والمثعلبة میمك ضمی ولامك کسریله تلکیسی چوق یره دینور یقال ارض مثعلة ومثعلبة
ای کثیرة الثعالب شارح دیرکه وزن اول عقرب ماده‌سنده معقره قبیلندندر الثعلبة هایله عصعص معناسنه‌درکه
انسانك وحیوانك مقعدنده وقویرق دبنده یوج وقویرق صوقمی واوجه تعبیر اولنور مرجمك قدربرکدرکه فاتحهٔ
خلقت بنی آدم وخاتمهٔ فنا وعدم اولکدر بعض دیارده اکا رزدمککی تعبیر ایدرلر وثعلبه است ومقعده دینور
وثعلبه عربدن نیچه کمسه‌لرك ونیچه قبیله‌لرك اسمیدر وآندندرکه ثعلبتان ایکی قبیله پدرلریدر بری ثعلبة بن جدعاء
وبریسی ثعلبة بن رومان‌در وثعلبه یکرمی ایکی صحابی اسمیدر وثعلبة بن عباد وثعلبة بن سهیل وثعلبة بن مسلم
وثعلبة بن یزید محدثیندندر وابو ثعلبة الخشنی که جدّی خشینه منسوبدر اسمنده اختلاف اولنمشدر بعضلر
جرثوم بن یاسر وبعضلر ناشب وبعضلر لابس وبعضلر ناشم وبعضلر جرهم دیو بیان ایلدیلر وکندیسی اصحاب
کرامدندر داء الثعلب معروف علتدر تلکی قسمنه عارض اولوب تویلری دوکلمکله داء الثعلب اطلاق ایلدیلر بعض
کمسه‌یه عارض اولوب صاچ وصقالی بالجمله دوکیلور رتنه که داء الحیه نام علت سببیله دریسی قاولیوب صویلورسبی
حدتلی فاسد یاخود محترق خلط وطوزلو یاخود متعفن بلغمدر عنب الثعلب معروف نباتدرکه ترکیده ایت اوزمی
دیرلر طبیعتی مبرّد ورادع وقابضدر یدی دانه‌سنی یوتمق یرقان علتنه نافعدر وحبلی قاطعدر مجرّبدر حوض الثعلب
خای معجمهٔ مفتوحه ایله عمان نام بلده وراسنده برموضعدر ذو ثعلبان ثانك ولامك ضمیله ملوك یمندن اذواء اطلاق اولنان
یعنی ذو لفظیله مصدّر اللقب اولان ملوکلردن بریدر ثعیلبات ثانك ضمیله یاخود ثعالبات برموضع آدیدر
قرن الثعالب قرن المنازل ایله مشتهر اولان موضعدرکه اهل نجدك میقاتیدر دیر الثعالب بغداد قربنده برموضعدر
الثعلبیه یای مشدده ایله آت قسمنك کوپك کبی سکرتمسنه دینور یقال یعدو الفرس الثعلبیة وهی عدوه کالکلب
ویورسمه سکرتمك مکارهدندر وثعلبیة مکه یولنده برموضعدر الثغب ثانك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله دورتمك
طعن معناسنه‌در یقال ثغبه بالرمح ثغبا من الباب الثالث اذا طعنه به وبوغزلمق ذبح معناسنه‌در یقال ثغب الشاة
اذا ذبحها ودره‌نك بطننده قلان چوق صویه دینور وبو معناده فتحتینله‌ده لغتدر جمعی ثغاب کلور ثانك کسریله
واثغاب کلور وثغبان کلور ثانك کسری وضمیله التثغب تفعل وزننده دیش اتی قانایوب قانی آقمق معناسنه‌در
یقال تثغبت لثته بالدم ای سالت الثغب فتحتینله بوزاریوب آقمق معناسنه‌در یقال ثغب الجمد ثغبا من الباب
الرابع اذا اذاب وثغب طاغ قوینتسنده اولان صوکولنه دینورکونش اصابت ایلمامکله صویی صوغوق اولور
یقال رضابه کالثغب ای الغدیر فی ظل جبل الثغرب زبرج وزننده صارارمش دیشلره دینور الثقب ثانك فتحی
وقافك سکونیله اوته‌سی آچق اولان دلیکه دینور خرق نافذ معناسنه جمعی اثقب کلور وثقوب کلور وثقب
مصدر اولور دلیك دلمك معناسنه یقال ثقبه ثقبا من الباب الاول اذا خرقه التثقیب تفعیل وزننده ثقب معناسنه‌در
تشدیدی تکثیر ایچوندر یقال ثقبه تثقیبا بمعنی ثقبه وآتشی طوتشدوروب یالکندرمق معناسنه‌در یقال ثقب
النار اذا اوقدها وصاچ وصقاله جابجا پیرلك نشانه‌سی دوشوب قیرسمك معناسنه‌درکه مجازدر یقال ثقبه الشیب
وثقب فیه تثقیبا اذا ظهر الشیب علیه الانثقاب انفعال وزننده دلیك دلنمك معناسنه‌در التثقب تفعل وزننده
انثقاب معناسنه‌در یقال ثقبه فانثقب وتثقب وبو معناده متعدی اولور تقول تثقبته بمعنی ثقبته وآتشی طوتشدروب
علولندرمك معناسنه‌در یقال تثقب النار ای اوقدها المثقب منبر وزننده دلیك دله‌جك آلته دینورکه بورغو
ونحریفله مانقب تعبیر ایدرلر ومثقب شام ایله کوفه بیننده اولان یولك اسمیدر کذلك کوفه‌دن مکه‌یه واره‌جق
یولك آدیدر ومثقب رأی وتدبیری نافذ وکارکر آدمه اطلاق اولنور یقال هو مثقب ای نافذ الرأی المثقب محدث

وزنده شعرادن عائذبن محصن لقبيدر المثقب مقعد وزنده اولو يوله دينور شهراه معناسنه يقال سلكوا المثقب
اى الطريق العظيم الثقوب قعود وزنده آتش طوتشوب يانمق معناسنه‌در يقال ثقبت النار ثقوبا اذا اتقدت
و يلدز پارلدامق معناسنه‌در يقال ثقب الكوكب اذا اضاء وبرنسنه‌نك رايحه‌سى اطرافه يايلمق معناسنه‌در يقال
ثقبت الرايحة اذا اسطعت وهاجت وناقه‌نك سودى چوق اولمق معناسنه‌در يقال ثقبت الناقة اذا غزر لبنها وبركسه‌نك
رأى وتدبيرى نافذ اولمق معناسنه‌در يقال ثقب رأيه اذا نفذ اساسك بيانه كوره بو معنالر مجاز در الاثقاب همزه‌نك
كسريله آتشى طوتشدروب ياقمق معناسنه‌در يقال اثقب النار اى اوقدها الثقوب صبور وزنده والثقاب
كتاب وزنده آتش طوتشديره جق نسنه‌يه دينور چرا وفونده واوطون خرده‌لرى كبى كه طوترق تعبير اولنور الاثقوب
اسلوب وزنده شول كاركزار كسنه‌دركه بورغو كبى امور ومصالح ناسه دخول ونفوذ و ويت ايدر اوله دخال الامور
معناسنه يقال هو اثقوب اى دخال فى الامور الثقيب امير وزنده پك قزل چهره‌لو كشى‌يه دينور شدت حمرتندن
كويا كه علو آتش كبى لمعان ايدر وثقيب پك سود لو ناقه‌يه دينور الثقابة كرامه وزنده بركسه‌نك چهره‌سى
زياده‌سيله قزل اولمق معناسنه‌در يقال ثقب الرجل ثقابة اذا صار ثقيبا شديد الحمرة الثاقب بودخى سودى
چوق ناقه‌يه دينور والنجم الثاقب كه قرآن كريمده واقعدر جميع كواكبدن مرتفع كوكب ديمكدر ياخود كوكب
زحل مراد دركه سماء سابعه‌ده در كويا كه افلاكه ياخود ظلمته نافذ اولديغيچون اطلاق اولنمشدر قال الشارح
والمعنى الاول مأخوذ من قول العرب للطائر اذا لحق ببطن السماء قد ثقب الطائر ثقب ثانك فتحى وقافك سكونيله
يمامه‌ده بر قريه‌در و ثقب بن فروه اصحابدندر على قول ثقيب دريز بير وزنده ثقبان سحبان وزنده يمنده جند قضاسنده
بر قريه‌در يثقب ينصر وزنده باديه‌ده بر موضعدر ثقيب زبير وزنده مكه يولنده ثعلبيه نام موضعك يوقارى
طرفندن شامه موصل بر طريق آديدر الثلب قلب وزنده لوم وتعييب وتعبير ايلمك معناسنه‌دركه قنه‌مق تعبير
اولنور يقال ثلبه ثلبا من الباب الثانى اذا لامه وعابه ودركاهدن سوروب قوغمق معناسنه‌در يقال ثلبه اذا طرده
وبرنسنه‌يى ترس چويرمك معناسنه‌در ايچنى طشره‌سنه ياخود آلتنى اوستنه دوندرمك كبى يقال ثلبه اى قلبه وبرنسنه‌يه
كدك كدمك ورخنه ايلمك معناسنه‌در يقال ثلبه اى ثلمه المثلبة ميمك فتحى ولامك فتح وضميله اسمدر بركشينك كندى
حقنده شوعندن احترازايلديكى عيب ونقيصه‌يه دينور كه مراد عيب ونقيصه‌سنه باعث اولان خصلتدر تقول
ما عرفت فى فلان مثلبة اى مسبة يلام بها ويعاب الثلب ثانك كسريله شول اركك دوه‌يه دينور كه زياده‌سيله
پير اولمغله ديشلرى اوفانوب وقو برغنك تويلرى دوكلمش اوله جمعى اثلاب كلور وثلبه كلور ثانك كسريله قرده وزنده
مؤنثنده ثلبه دينور هايله وثلب پير وسالخورده آدمه دينور شيخ كبى وديشسنى دول طوتدرمين دوه‌يه دينور وثلب بر صحابى
اسميدر ياخود بوناى فوقيه ايله درنته كه ذكر اولندى وثلب عيبلو كشى‌يه دينوركاسيذكر الثلب كتف وزنده
رخنه‌دار اولان مزراعه دينور يقال رمح ثلب اى متثلم وعيبلو كسه‌يه دينور يقال رجل ثلب بالكسر وثلب اى معيب
الثلب تعب وزنده برنسنه بوروشوب بوزلمك تقبض معناسنه‌در وكير لنمك وسخ معناسنه‌در يقال ثلب
الشئ ثلبا من الباب الرابع اذا انقبض ويقال ثلب الثوب اذا وسخ الاثلب همزه‌نك فتحى وكسرى ولامك فتحيله
طپراغله قارشق طاشلره على قول خرده مولوزه دينور الثليب امير وزنده شول اوتلغه وچايره دينوركه قديم اولوب
اوزرندن زمان كچمكله قرارمش اوله على قول ايكى يللق اوتلغه دينور وثليب چوراق يرلرده بتن آيرق اوتندن برنوعك
اسميدر المثالب ميمك ضميله ذكر اولنان ثلب نام اوت اوتليان حيوانه دينور يقال بردون مثالب اى يأكل الثليب
الثلبوت حلزون وزنده طيء قبيله‌سى ذبيان قبيله‌سى اراضيسنده بردره ياخود برارضك اسميدر الثالبة اسم فاعل
نسبيدر رخنه‌دار اولان شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در ومنه يقال امرأة ثالبة الشوى اى متشققة القدمين
يعنى اياقلرى چتلامش خاتوندر شوى شينك فتحى والفك قصريله آتك اياقلرينه ديمكله مركو بيت مناسبتيله نسوانه
ملايم اولمشدر الثوب صوب وزنده والثؤوب قعود وزنده كيرو دونمك رجوع معناسنه‌در يقال ثاب الرجل
يثوب ثوبا وثؤوبا اذا رجع وطولمق معناسنه‌در على قول طولمغه يقلاشمق معناسنه‌در يقال ثاب الحوض اذا امتلأ
اوقارب الامتلاء مؤلفك بصائرده بيانه كوره ثوب ماده‌سى برنسنه حالت اولاسنه عودت ياخود اول الفكر آخر
العمل مقتضاسنجه فكر واندېشه ايله مقدره ومقصوده اولان حالته رجعت ايلمك معناسنه موضوعدر فمن الرجوع
الى الحالة الاولى قولهم ثاب فلان الى داره وثابت نفسى اى رجعت يعنى جانم يرينه كلدى ومن الرجوع الى الحالة المقدرة
المقصودة بالفكر الثوب يعنى منسوج اولان بزه ثوب اطلاقى نساجك متخيله‌سنده تقدير وتصوير اولنان حالته مدار نسج
اولان رشته‌نك عودت ايلديكى ملاحظه‌سنه مبنى‌در وصاحب مفردات توجهنه كوره كويا كه لباس ايله لابس بيننده

معاودت

معاودت اولديغنه مبنيدر كذلك امتلاء معناسى دخى آندن متفرعدر كويا كه حوض واناء مقوله‌سى تهى اولدقدنصكره
ينه طولمغه عودت ايلمسى ملاحظه‌سيله‌در وجزاء دخى عاملنه عائد اولديغى ملابسه‌سيله‌در وثيب زوجدن عودت
ايليوب وتثويب تكرير وترجيع نداء اولمق حسبيله‌در خلاصه بالجمله معانئ سائره‌نك ضمننده عودت معناسى
ملحوظدر انتهى التثويب تفعيل وزنده بودخى رجوع وعودت ايلمك معناسنه‌در يقال ثوب الرجل تثويبا
اذا رجع وبركسه‌يه عملى مقابلنده اجر وجزاء ويرمك معناسنه‌در يقال ثوبه مثوبته اى اعطاه اياها وعوض ويرمك
معناسنه‌در يقال ثوبه اى عوضه وجماعت نمازى قلمغه چاغرمق ياخود ايكى كره چاغرمق على قول صباح اذاننده
مؤذنلر متواليا ايكى دفعه الصلوة خير من النوم ديمك معناسنه‌دركه حضرت بلالدن ابتدا مسموع همايون اولدقده
تقرير بيورلمغله سنت اولمشدر يقال ثوب المؤذن اذا دعا الجماعة الى الصلوة بقوله حى على الصلوة اوثنى الدعاء
او قال فى اذان الفجر الصلوة خير من النوم مرتين عودا على بدء وتثويب نماز ايچون اقامت كتورمك معناسنه‌در
يقال ثوب للصلوة اذا اقام وفرض نمازندنصكره نافله قلمق معناسنه‌دركه جمله‌سى عودتى متضمندر وبونلر حقيقت
شرعيه‌لردر يقال ثوب بركعتين اذا تطوع بهما بعد الفريضة الثوبان فتحاتله خسته‌نك بدنى صحته يوز طوتمق
معناسنه‌دركه جانى يرينه كلوب مزاجى صاغلق حالته عودت ايلمكدن عبارتدر يقال ثاب جسم المريض ثوبانا
اذا اقبل الثواب سحاب وزنده باله دينور عسل معناسنه آرينك ترددیله حاصل اولديغى ملاحظه‌سيله‌در وبال
آريسنه دينور ترددى وقوانه تراجعى حسبيله واجر وجزاء معناسنه‌دركه اعمال مقابلنده اعطا اولنان پاداشدن
عبارتدر مجزئ اولان كسبه عائددر كرچه خير وشرده مستعملدر لكن خيرده اشهردر المثوبة ميمك فتحى
وثانك ضميله والمثوبة متربه وزنده بونلرده اجر وجزاء معناسنه‌در يقال له الثواب والمثوبة اى الجزاء
الاثابة والاثواب همزه‌لرك كسريله بركسه‌يه عملى مقابلنده اجر وثواب ويرمك معناسنه‌در يقال اثابه الله واثوبه
مثوبته اى اعطاه اياها وطولدرمق معناسنه‌در تقول اثبت الحوض اى ملأته المثاب ميمك فتحيله اسم
مكاندر دواب ومواشى يى سقى ايچون قويدن صو چكن كسه‌نك طورديغى يره دينور على قول قويينك وسطنه دينور
بونلرده دخى عودت معناسى ملحوظدر وناسك بعد التفرق مجتمع اوله جقلرى جميعتكاهه دينور المثابة هايله
قويينك صويى مجتمع ووافر اولان يرينه دينوركه اورادن آكندجه‌سنه اطرافدن آقوب يغيلور قويينك خزينه‌سى
تعبير اولنور وقويينك آغزينه دائرا ما دار چويريلان بلازك طاشنه دينور ياخود موضع طينه يعنى ديوارينك طاشله
اوريلجك يرينه دينور وناسك بعد التفرق مرة بعد اخرى مراجعت ايده جكلرى جميعتكاهلرينه دينور امور برى
ومشورتگاه كبى وكعبهٔ مكرمه‌يه مثابه اطلاقى هر سال اكا اياب ورجوع اولنديغنه مبنيدر التثوب تفعل وزنده
فريضه‌دنصكره نافله نماز قلمق معناسنه‌دركه صلوة نافله‌يه عودت ايدر يقال تثوب المصلى اذا تنفل
بعد الفريضة وكسب ثواب ايلمك معناسنه‌در يقال تثوب الرجل اذا كسب الثواب الثوب ثانك فتحيله انسانك
اكنه كيه جكى لباسه دينور اصل منسوج اولان بز وكتان وحرير وصوف مقوله‌سنه دينور لباسه اطلاقى مآئل
اعتباريله‌درنته كه ذكر اولندى جمعى اثوب كلور افلس وزنده واثؤب كلور همزه ايله ادؤر كبى كه ضمه‌نك استثقالنه
مبنيدر واثواب كلور وثياب كلور ثانك كسريله وعربلر استحسانه مقارن دعا مقامنده لله ثوباه ديرلر لله دره معناسنه
يعنى آنك بوبابده جزا ومكافاتى بزم وسعمزده دكلدر خداى متعال خير ايله مكافات ايلسون ديمكدر عادتا تشريف
خصوصى خلعته مبنى اولوب ولباس شعيبان عرب رداء وازاردن عبارت اولمغله تثنيه ايله ايراد ايدرلر كويا ايكى قات
مكافات ايلسون ديمك اولور واساسدن منفهم اولان بوراده ثوبله نفس لابس مراد دراذ يقال لله ثوباه كما يقال لله بلاده
يريد نفسه وعربلر فى ثوبى ابى ان افيه ديرلر فى ذمتى وذمة ابى ان افيه معناسنه يعنى وعد مزبوره وفا ايلمك بنم وپدرمك
ذمتنه‌دين ولازم اولسون بوراده ثوبله نفسدن كنايه اولنمشدر تأكيد ايدرينه مضاف ايلمشدر وتثنيه‌نك نكته‌سى
ظاهردر وكاه اولوركه ثوب ايله انسانك عملى اراده اولنور مجاورت علاقه‌سيله ومنه الحديث ان الميت ليبعث فى ثيابه
التى يموت فيها اى فى اعماله شارح ديركه بعضيلر ظاهرينه حمل ايدوب اكفان ايله تفسير ايلديلر وبعضيلر موته مقارن
عمل وحالت ايله تأويل ايلديلر لكن ابن اثير اكفان ايله تفسيرى تزييف ايلمشدر زيرا انسانك اكفان بعد الموت لباسيدر
ظرف موت اولان لباسى دكلدر وقوله تعالى وثيابك فطهر قيل قلبك وقيل عملك فاصلح قال الشارح ومنه يقال فلان
طاهر الثياب اذا وصفوه بطهارة النفس والطهارة من العيب ويقال فلان دنس الثياب اذا كان خبيث الفعل
والمذهب ثوب الماء سلا وغرس معناسنه‌دركه ولد ايله وولددنصكره چقان چركابه مملو درى‌يه دينور واش
وصوك تعبير اولنور انسانده وحيوانده اولور الثواب بواب وزنده ثوب صتان كسه‌يه دينور وثوب صاحبنه

دینور و محمد بن عمر الثيابی محدثلرندندر جامه ناسك اثوابنی حفظ ایلدیکیچون نسبت اولنمشدر ثوب صوب
وزننده اسامیء رجالدندر ثوب بن شحمه حاتم طائی یی اسیر ایدن کمسه در وثوب بن النار شعرای جاهلیه دندر
وثوب بن تلده معمرلرندندر قادسیه وقعه سنه متعلق اشعاری وار در ثویب زبیر وزننده وثواب سحاب وزننده
اسامیدندر اطوع من ثواب مثلك منشأیدر سببی بودر که مر قوم غزایه کیدوب علی قول بشقه بر سفره کیدوب
مفقود وخبری منقطع اولمغله زوجه سی نذر ایلدیکه اکر مزبور ثواب صاغ واسن کلور ایسه بروتی دلوب ورسنه
بکر دکدنصکره یدهرك مکهٔ مکرمه یه کتوره بعد زمان ثواب وطننه عودت وزوجه سیله ملاقات ایلدکده زوجه سی
نذر واقعی کندوسنه خبر ویرمکله اولدخی قبول واجابت ایلمشدر بناء علیه بغایت مطیع ومنقاد حقنده ضرب
مثل اولمشدر وثواب محدثلرندن برجماعت اسملریدر ثوب زفر وزننده بودخی اسمادندر ثوب بن معن الطائی
قدمای جاهلیه دندر و زرعة بن ثوب المقرئ دمشق قاضیسیدر وعبدالله بن ثوب ابو مسلم الخولانی الزاهددر
وجمیع حاایله علی قول عین ایله مصغرا ابن ثوب وزید بن ثوب محدثلرندندر جمیحدن یحیی الوحاظی وزیددن یوسف
ابن ابی الحکیم روایت احادیث ایلدیلر وحارث بن ثوب تابعیندندر عبد الغنی المقدسی بونی وهمندن ناشی همزه
ایله اثوب عنوانده ثبت ایلمشدر ثوابه سحابه وزننده بودخی اسمادندر مثوب مقعد وزننده یمنده بر بلده در
اثوب احمد وزننده ابن عتبه در که خروس ابیض حقنده وارد اولان حدیث شریف رواتندندر قال الدمیری
فی حیاة الحیوان مانصه روی ان اثوب بن عتبة ان النبی علیه الصلوة والسلام قال الدیك الابیض خلیلی ورواه غیره
بلفظ الدیك الابیض صدیقی وعدو الشیطان یحرس دار صاحبه وسبع دور خلفه الثائب نائب وزننده یغمور
مقدمه سی اولان شدید روزکاره دینور که بوره وقای تعبیر اولنور وثائب البحر دریا بعد الجزر مد ایلدکده
طولغونلغله طاشوب فیضان ایدن صویه اطلاق اولنور که چکلدیکی یری وبلکه ساحلی باصوب طولدورر
یقال غطاه ثائب البحر ای ماؤه الفائض بعد الجزر ثواب کتان وزننده ابن عتبه در که محدثلرندندر وثواب
ابن حزابه عند المحدثین ذکر ومنقبه صاحبیدر الاستثابه ثواب وجزا طلب ایلمك معناسنه در یقال
استثابه ای سأله ان یثیبه ویرشیئك رجعنی ایستمك معناسنه در یقال استثاب مالا ای استرجعه ثویب زبیر
وزننده تابعیندن محدث ایکی ذاتدر بری کلاعی وبریسی بکالی در وزیاد بن ثویب وعبد الرحمن بن ثویب تابعیندندر
ثیبان کیزان وزننده برابالت آدیدر الثیب سید وزننده زوجندن مفارقت ایلمش طول خاتونه دینور کرك موت وکرك
طلاق سببیله اولسون علی قول مدخول بها اولان خاتونه دینور که ارکورمش عورت اوله جقدر بکر مقابلیدر ومتزوج
اولمش ارککه دخی اطلاق اولنور که عزب مقابلی اولور پس مذکر ومؤنثه اطلاقی مساوی اولور یقال امرأة ثیب ای
فارقت زوجها او دخل بها ورجل ثیب ای دخل به یعنی تزوج بامرأة وعلی رأی رجل قسمنه ثیب اطلاق اولنمز الا اولد
الثیبین قوللرنده تغلیبا اطلاق اولنور مصباحك بیاننه کوره ثیب کلمه سی فیعل وزننده در ثوبدن اسم فاعلدر متزوج اولان
انسانه دینور نهایت خاتون قسمنه اطلاقی اشهردر وجه اوله مغایر وجهله اهلنه عودت ورجوع ایلدکلریچون
وبونده مذکر ومؤنث مساویدرنته که ایم وبکر کلملری دخی بورسمه در جمع مذکری ثیبون وجمع مؤنثی ثیبات کلور
ومغربده مرسومدر که ثیب ارندن مفارقت ایلمش خاتونه دینور رجال قسمنه اطلاق اولنمز لکن کسائیدن مرویدر که مطلب
ثیب داخل اولان اره ومدخول بها اولان خاتونه اطلاق اولنور غالب احوالده تزوجه عودت ایتدکلرینه مبنیدرنته که
ارکن اولان اره وارمامش خاتونه بکر اطلاق اولنور وابن اثیر بکر اولمیان رجل ومرأه ایله بیان وتذکیر وتأنیثی
تسویه ایلمشدر قال الثیب من لیس ببکر ویقع علی الذکر والانثی ویقال رجل ثیب وامرأة ثیب وقد یطلق علی المرأة
البالغة وان کانت بکرا مجازا قالدیکی مؤلفك او دخل بها والرجل دخل به قوللری بنیهٔ مجهول اوزره در فقرهٔ ثانیه
مشاکله یی متضمندر انتهی المثیب معظم وزننده ثیب اولمش خاتونه دینور التثیب تفعل وزننده خاتون ثیب
اولمق معناسنه در یقال تثیبت المرأة اذا صارت ثیبا واشبو ثیب لفظنك موضع ذکری بومقامدر ثوب ماده سی
ذیلنده ایرادی وهمدر شارح دیر که اصلی واوی اولمغله وهم دکلدر رجوع معناسندن مأخوذدر فصل الجیم
الجأب جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله غلیظ الجثه اشکه دینور علی قول یابان اشکنه مخصوصدر یقال حمار جأب ای
غلیظ اودن وحشیه وبدنده کوبکه دینور سره معناسنه وارسلانه دینور ومطلقا غلیظ وکنده وتصلق شیئه دینور
وجأب بر موضع آدیدر وآشی تعبیر اولنان قرمزی چاموره دینور مغره کبی وجأب مصدر اولور مال قزانمق معناسنه
یقال جأب الرجل جأبا من الباب الثالث اذا کسب المال وآشی صاتمق معناسنه در یقال جأب الرجل اذا باع المغرة
الجؤنة جیمك وهمزه نك ضمیله ترش رو اولمق کلوح الوجه معناسنه در که غضب وانفعال یا استثقال ایچون یوز

بورتوب بدچهره کوسترمکدن عبارتدر وبعض کمسه ده خلق اولور جأبة البطن مأنه معناسنه درکه کوبکله
قاسق اراغیدر سیتلك تعبیر اولنور جأبة المدری میمك کسری والفك قصریله هنوز بوینوزلری بلورمش
کیکه اطلاق اولنور زیرا بو بینوز ابتدا ظهورنده غلیظ اولوب بعده انجلور الجأبیان اطیبان وزننده بر موضعدر
دارة الجأب بودخی بر موضعدر الجأنب نونله جعفر وزننده قدی قصیر وجثه سی حقیر یا قیصقه آدمه وآته
دینور مؤنثنده جأنبه دینور هایله وهاسز جأنب دخی جائزدر الجب جیمك فتحی وبانك تشدیدیله والجباب کتاب
وزننده کسمك قطع معناسنه در یقال جب الشیء جبا وجبابا اذا قطعه وخایه لری دیبندن کسوب خادم وطواشی
قلمق معناسنه در یقال جب خصیه اذا استأصله وخرما اغاجنه آشی اوردمق معناسنه در یقال جب النخلة
اذا القحها وغلبه ایلمك معناسنه در یقال جب القوم اذا غلبهم الاجتباب اکتساب وزننده بودخی کسمك
معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره برشیئی استیصال وجهیله قطع ایلمك معناسنه موضوعدر
سائر معانی آندن متفرعدر الجبب فتحتینله دوه نك اورکجی کسمك علی قول اورکجی هاود یمکله اورکج باصق
وبودورقالمق معناسنه در الاجب فتحتینله وبانك تشدیدیله اورکجی وصف مذکور اوزره اولان ارکك دوه یه دینور
الجباء زباء وزننده مؤنثیدر یقال بعیر اجب وناقة جباء ای بین الجبب وجباء قیناقلرینك اتی اولمیان صغریسز
خاتونه دینور یاخود صدر وثدیلری بیومیوب یاتق اولان خاتونه یاخود اویلق اتلری آز وخیره اولمغله بوطسز
اولان خاتونه دینور یقال امرأة جباء ای لاالیتین لها والتی لم یعظم صدرها وثدیاها والتی لافخذین لها الجبة
جیمك ضمیله لباس معروفدر که ترکیده دخی جبه دینور مقطوع الکم وقصیر الذیل اولور جمعی جبب کلور قبب
کبی وجباب کلور قباب کبی وجبه بر موضع آدیدر وحجاج العین یعنی کوزك اوستنده اولان کمیکه دینور که قاش آنك
اوزرنده بتر وجبه درع یعنی زره تعبیر اولنان جنك لباسنه دینور که جبه وجوشن دخی دیرلر وطوار طرنغنك
حشو ینه یعنی ایچنه یاخود کنارینه یاخود طوارك انجك کمیکیله اویلغی قاووشه جق الك واویناق یرینه دینور وجبة
السنان مزراق تمرننك قوغاننه دینور که اکا کوندرك اوجی داخل اولور وجبه بغداد اعمالندن نهروان قضاسنده
برقریه آدیدر وبینه بغداد اعمالندن یعقوبا قربنده برقریه آدیدر محمد بن المبارك الجبائی وعوان بن علی الجبائی اورایه
منسوبلردر شارح دیر که صواب اولان جبی اولمقدر وجبه مصرده بر موضعدر ودمشق ایله بعلبك بیننده بر موضعدر
وبادیه ده عالج نام محل قوملغنده برصو اسمیدر وطرابلس قضاسنده برقریه در محدثلرندن عبدالله ابن ابی الحسن
الجبائی اورادندر التجبیب ترتیب وزننده آتك اباغنك سکیل تعبیر اولنان بیاضی انجکله اویلق بیننی موصل
اولان یره قدر وارمقدر که اوك اباقلرنده دیزلرنی وآرد اباقلرنده سکیرلرنی تجاوز ایلمکدن عبارتدر یقال فرس مجبب
اذا ارتفع البیاض یعنی التحجیل منه الی الجبب واورکك نفار معناسنه در وقاچمق فرار معناسنه در ودواب
ومواشی یی صویه قاندرمق معناسنه در یقال جبب المال اذا ارواها الجب جیمك ضمیله قویی یه دینور برمعناسنه
علی قول دیبی دریز صوبی چوق اولانه یاخود اوتلاغك وچایرلغك اعلا والطف یرنده واقع اولانه یاخود ایچرو
دیواری طاشله اوریلوب یا یلمامش اولانه یاخود ناس حفر ایلیوب اویلجه علی حالها موجود اولان قویی یه دینور که
عادی اولور جمعی اجباب کلور وجباب کلور جیمك کسریله وجببه کلور قرده وزننده وجب شول صوطلومنه
ودغارجغه دینور که ایکی دریدن دیکلوب واسع اولمق ایچون ارالغنه بردری دخی ضم اولنمش اوله وعربلر آنی
ایکی قات دیکوب ایچنه نبیذ وضع ایدرلر وجب بربرزمینده بر موضع آدیدر که آندن زرافه دیدکلری حیوان کتوررلر
زرافه تحریفله زورنابه دیدکلری جانوردر که فارسیده اشتر وکاو وپلنك دیرلر وجب طیء قبیله سنه مخصوص
بر محضر یعنی مشهد آدیدر وبنوعامر قبیله سی وضبه بن غنی جماعتی بوردلرنده برصو اسملریدر وقاهرهٔ مصر ایله
بلبیس قصبه سی بیننده بر موضعدر وحلب قضاسنده برقریه در که کلب لفظنه اضافتله جب الکلب دیرلر آنده
برچشمه واردر قدوز کلب اصردیغی کمسه اوز زندن قرق کون مرور ایلمزدن اقدم آنك صویندن ایچسه مرضندن
شفایاب اولور جب یوسف بلاد شامدن طبریه شهرینه اون ایکی میل مسافه ده علی قول سنجل ایله نابلس
میاننده واقعدر که اخوانلری اول قویی یه براقوب کتمشلر ایدی دیر الجب موصل قضاسنده بر موضعدر
جب الطلعه خرمانك ابتدا چقان چیچکنك قبجوغنی چقدقدنصکره ایچنه اطلاق اولنور الجباب سحاب
وزننده قحط شدید معناسنه در یقال اصابهم الجباب ای القحط الشدید الجباب جیمك کسریله مفاعله دن
مصدر ثانیدر باب مغالبه دندر که حسن یاخود حسب ونسب ومال مقوله سی اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك
معناسنه در تقول جابنی جبابا فجبیته ای فاخرنی ففلبته الجباب غراب وزننده قیلق قحط معناسنه در وروجهله

طلب ورغبت تعلق ایلمز اولان هدر و بیهوده و بی خیر نسنه یه دینور ودوه سودینك بوزنده کپوك طرزنده پیدا
اولان شیئه دینور که دوه سودی قایمق طوتمدیغی بیلمیلر آنی قایمق ظن ایدرلر الاجباب همزه نك کسریله
دوه سودینك یوزینی ذکر اولنان جباب طوتمق معناسنه در یقال اجب لبن الناقة اجبا اذا صار ذا جباب
الجبوب صبور وزنده یره دینور ارض معناسنه علی قول یرك یوزینه یاخود پك وغلیظ اولان یره دینور
یاخود طپراغه دینور وجبوب یمن اولکه سنده برحصار آدیدر ومدینه قضاسنده برموضع آدیدر و بدر ترابنده برموضعدر
الجبوبة جیمك فتحیله کسك تعبیر اولنان قتی طپراق پارچه سنه دینور مدره معناسنه الاجبة همزه نك وجیمك
فتحیله عورت یرینه دینور فرج معناسنه جبابة السعدی ثمامه وزنده سعد قبیله سندن برخرسز شاعر آدیدر جبیب
زبیر وزنده اصحابدندر وابو جمعة الانصاری اسمیدر یاخود بو جنبب درنونله وجبیب اجا نام جبل یانده بر وادی اسمیدر
وبادیه ده بحله نام صو قربنده بردره آدیدر جبی جیمك ضمی والفك قصریله ایرانده خوزستان اولکه سنده بر ایالت
آدیدر شیخ المعتزله ابو علی الجبائی واوغلو ابو هاشم الجبائی اورایه منسوبلردر ونهروان قضاسنده برقریه آدیدر ابو محمد
ابن علی بن جماد المقری اورایه منسوبدر وعراقده هیت نام بلده قربنده برقریه در محمد ابن ابی العز اورادندر و بغداد
قضاسنده یعقوبا قربنده برقریه در نسبتلرنده جبائی دینور جبی حتی وزنده یمنده برقریه در شعیب بن الاسود
الجبائی المحدث اورایه منسوبدر واحمد بن عبد الله الجبی جیمك ضمیله محدثندندر دائما جبه صاتدیغیچون اکا جبابی
دخی دیرلر جبویه جیمك فتحی وبای مشدده نك ضمی وبای تحتیه نك فتحیله اسامیدندر محمد وعثمان ابنا محمود ابن
ابی بکر بن جبویة الاصبهانیان و محمد بن جبویة الهمدانی محدثندندر الجباب کتان وزنده جبه صتان کمسیه دینور
عبد القوی بن الجباب المصری محدثندندر جدی سوق الجبابده جبه فروش اولدیغیچون جباب اطلاق اولندی
وحافظ احمد بن خالد بن الجباب محدثدر الجبابات جیمك ضمیله کوفه ایله واسط بیننده ذی قار نام محله قریب
برموضعدر الجبجبه جیملرك فتحیله صو ابجره اولان شول ایری قیایه دینور که صو آنی یاصوب اورتمکله اویلجه
طومالوب طورر اوله اتان الضحل دخی دیرلر الجبجبة جیملرك ضمیله طپراق چکه جك مبشین زنبیله دینور وجبجبه
جیملرك فتحی وضمیله شول اشکنبه یه دینور که اعراب آنی تطهیر ایدوب قورتدقدنصکره دغارجق کبی ایچنه
ات قاورمه سی و یصدرمه طولدروب حفظ ایدرلر علی قول شول چرویش یاغنه دینور که اریدوب اشکنبه ایچره قورلر
یاخود شول دری یه دینور که بوغزلنمش دوه نك یاندن دکرمیجه کسوب بعض عملدنصکره ایچنه قیمه وقاورمه مقوله سی
قویه جق ظرف ایدرلر جبجب هدهد وزنده مدینه قربنده برصودر الجبجاب طبطاب وزنده والجباجب
جیمك ضمیله چوق صو یه دینور یقال ماء جبجاب وجباجب ای کثیر الجبجب فدفد وزنده دوز وهموار یره دینور
ارض مستویه معناسنه بقیع الجبجب مدینه ده برموضعدر یاخود بوخای معجمه ایله در الجباجب جیمك فتحیله طبل
وکوس معناسنه در شارحك بیانه کوره مفردی جبجبه یاخود جبجاب در صوتی باعث تسمیه در دبدبه ودبداب کبی
وجباجب مکهٔ مکرمه نك طاغلرینه یاخود اسواقنه دینور یاخود مناده واقع سلخانه در که اورایه قربان اشکنبه لری
آتیلور وجباجب ایری کوده لو دیرمان ناقه لره دینور المجابه میمك ضمی وبانك تشدیدیله مفاعله وزنده باب مغالبه دندر
بعض اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك معناسنه درنته که مصدر ثانیسی اولان جباب ذیلنده ذکر اولندی التجاب
تشدید بایله تفاعل وزنده احدهما آخرك قزقرنداشلرینی تزوج ایدشمك معناسنه در یقال تجابا اذا نکح کل واحد منهما اخت صاحبه جبان
کتان وزنده عجمده اهواز قضاسنده برقریه در الجبجبه زلزله وزنده دیار بدیار سیر وسیاحت ایدوب کزمك معناسنه در
یقال جبجب الرجل اذا ساح فی الارض جناوب جیمك ضمیله مکه قربنده برموضعدر الجحجبة جیملرك فتحیله
وبینلرنده حای مهمله ایله هلاك ایلمك معناسنه در یقال جحجب العدو ای اهلکه وبرنسنه ده تردد ایلمك معناسنه در یقال جحجب
فی الشیء اذا تردد فیه وبری اوته کیدوب کلمك واولطه چالمق معناسنه در یقال جحجب الرجل اذا جاء وذهب جحجب جعفر
وزنده بر رجل اسمیدر جحجبی مرحبا وزنده انصاردن برجماعتدر الجحدب جعفر وزنده قصه بویلو بودور
کمسیه دینور الجحرب جیمك فتحی وضمیله ایری کوده لو طوپاج بودوره دینور وجحرب وجحارب علابط وزنده
جثه سی ایری عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس جحرب وجحارب ای عظیم الخلق الجحربان افعوان وزنده
شول ایکی طمره دینور که آتك ایکی لهزمه لرنده اولور لهزمه شول سیوری کمکدر که قولاق آلتندن چکه نهایت بولدیغی
یرمقدر اولور براوجی کوچك دلك آلتنه واررایکی طرفنه لهزمتان دینور اشبو جحربان لفظی تثنیه اوله رق مستعملدر
لهزمتان کبی الجحنب تونله جعفر وزنده والجحنب جهنم وزنده قصه بویلو بودور کشی یه علی قول قصه
وکوده سی اتسز خیره وزبون کمسیه دینور وقوی وشدید کمسیه دینور وبیوك تجربه یه دینور الجحانب علابط وزنده

بودخی اتی آز چلیمسز قصه بویلو آدمه دینور الجخابة خای معجمه ایله سحابه وزنده والجخابة کتابه وزنده والجخابة
جبانه وزنده احمق ونادان کمسیه دینور وشیشمان ثقیل وناتراش کشی یه دینور الجخب ضرب وزنده خسته لکدن
وجودی پك زبون ونحیف اولوب وایچریسی قاوق اغاج کبی بوم بوش قالوب اجوف اولان کشی یه دینور الجخب
تشدید بایله هجف وزنده عظیم الجثه دیرمان دوه یه دینور وقدر ومنزلت صاحبی بهادر آدمه دینور وضعیف وزبون
انسان وحیوانه دینور الجخدب قنفذ وزنده والجخادب علابط وزنده والجخادبه هابله والجخادباء الفك
مدی وقصریله وابو جخادب علابط وزنده وابو جخادبی الفك قصریله بنیه سی ایری قالین کوده لی دیرمان
انسان وحیوانه دینور و برنوع جندب یعنی اوجاق چکرکه سنه دینور که یشل وایاقلری اوزون اولور بعض امهاتده
جندب ارکك چکرکه ایله مفسردر ومطلقا ایری چکرکه یه ده جخدب وجخادب دینور وایری اوصورغان بوجکنه دینور
وجخدب قنفذ وزنده وجخدب جندب وزنده ارسلانه دینور جخدب جعفر وزنده شاعر وعلم انسابده ماهر
ابی الصلت الکوفی اسمیدر الجدب جیمك فتحی ودالك سکونیله قیتلق محل وقحط معناسنه در یقال بدا فی بلدهم الجدب
ای المحل شارح دیر که بو معنادن فعل باب خامسدن منصرفدر یقال جدبت الارض جدوبة اذا محلت وعیبلمك
معناسنه در یقال جدبه جدبا من الباب الاول والثانی اذا عابه الجادب یلانجی یه دینور کاذب معناسنه شارح جادب
لفظنك فعلی ناسموع اولدیغنی امام خلیلدن نقل ایدر لکن ابن زید تصرفنی روایت ایلمشدر یقال جدب
الرجل اذا کذب الجندب قنفذ وزنده والجندب جیمك ضمی ودالك فتحیله والجندب درهم وزنده برنوع
معروف چکرکه اسمیدر بعض امهاتده ارکك چکرکه ایله وبعضنده اوجاق چکرکه سی وکیجه چکرکه سی دیدکلری
چکرکه ایله مفسردر وجندب بر رجل آدیدر ام جندب داهیه یه اطلاق اولنور وغدر وظلم وستمه اطلاق اولنور
یقال وقعوا فی ام جندب ای ظلموا علی بناء المجهول الاجداب همزه نك کسریله بر یری قیتلق اوزره بولمق
معناسنه در یقال اجدب الارض اذا وجدها جدبة وقیتلق کلمك معناسنه در یقال اجدب القوم اذا اصابهم
الجدب وبر یرده قیتلق واقع اولمق معناسنه در یقال اجدب المکان اذا صار ذا جدب الجدب ضرب وزنده والجدوب
صبور وزنده والمجدوب معیوب وزنده والجدیب امیر وزنده بغایت قحط وغلا اوزره اولان قوراق یره دینور
یقال مکان جدب وجدوب ومجدوب وجدیب ای بین الجدوبة ویقال ارض جدبة وارضون جدوب کأنهم جعلوا
کل جزء منها جدبا ثم جمعوه علی هذا ویقال ارض جدب وصف بالمصدر ویقال کانت فیه اجادب قیل هی جمع اجدب
الذی هو جمع جدب الجدوبة جیمك ضمیله قیتلق اولمق معناسنه در یقال جدب المکان جدوبة من الباب الخامس
بمعنی اجدب الجدباء حمراء وزنده جنس نباتدن عاری اولان قیر صحرایه دینور یقال فلاة جدباء ای مجدبة لبس
فیها مرتع ولا کلاء المجداب محراب وزنده اوزان مبالغه دندر شول یره دینور که دائما قحط وقلت اوزره اولوب خصب
ورخاسی نادر واقع اوله مخصاب مقابلیدر جدب هجف وزنده حرف تعریفدن مجرد اوله رق جدب اسمیدر که
قیتلق دیمکدر التجدب تفعل وزنده عیب وعار معناسنه اولان جدب لفظندن مأخوذ در برنسنه یی عیبسمك
وآنی کندی نفسنه عار ونقیصه ونامناسب عد ایلمك معناسنه در ومنه تقول ما اتجدب ان اصحبك ای
ما استوخم اجدابه همزه نك فتحیله مغربده شهر برقه قربنده بربلده در الجذب جیمك فتحی وذال معجمه نك سکونیله
برنسنه یی چکوب اوزاتمق وسوندرمك معناسنه در صوری ومعنویده شایعدر یقال جذبه جذبا من الباب الثانی
اذا مده وبرنسنه یی آخر یره نقل ایدوب یرنی دکشدرمك معناسنه مستعملدر یقال جذب الشیء ای حوله عن موضعه
وناقه نك سودی چکیلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور یقال جذبت الناقة اذا قل لبنها وآی آخر اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال جذب الشهر اذا مضی عامته ای اکثره وولدی سوددن کسمك معناسنه استعمال اولنور یقال
جذب المهر ای فطمه و باب مغالبه ده استعمال اولنور یعنی برنسنه یی چکشمك بابنده آخره غالب اولمق معناسنه اولور
یقال جذب فلان فلانا من الباب الاول اذا غلبه فی المجاذبة لکن بونده مناسب اولان جاذبه فجذبه عنوانیله اولمقدر
وعربلر سیر جذب دیرلر سریع معناسنه بو راده وصف بالمصدر در وجذب خرماینی کسمك معناسنه در
یقال جذب النخلة جذبا من الباب الثانی اذا قطع جذبها وفایده اولان صوبی آغزیله برصولوقده چکوب ایچمك
معناسنه استعمال اولنور یقال جذب من الماء نفسا اذا کرع فیه الاجتذاب افتعال وزنده بودخی برنسنه یی چکوب
اوزاتمق معناسنه در یقال اجتذبه بمعنی جذبه وبرنسنه یی سلب واختلاس ایلمك معناسنه در یقال اجتذبه ای سلبه
المجاذبة مفاعله وزنده چکشمك معناسنه در یقال جاذبا الرجلان اذا تنازعا وبرنسنه نك یرنی دکشمك معناسنه در
یقال جاذب الشیء اذا حوله عن موضعه الانجذاب انفعال وزنده چکیلوب اوزانمق معناسنه در یقال جذبه

فانجذب التجاذب تفاعل وزننده انجذاب معناسنه در وچكشمك تنازع معناسنه در يقال تجاذبا اى تنازعا
الجاذب والجاذبة والجذوب صبور وزننده سودى چكيلوب آزالمش ناقه يه دينور جاذبك جمعى جواذب كلور
وجذاب كلور جيمك كسريله نائم ونيام كبى جذاب كسر او زره مبنى اوله رق قطام وزننده اولومك اسميدر
منيه معناسنه جذب نفوس ايلديكنه مبنيدر الجذبة تمره وزننده اسمدر برنسنه يى چكوب اوزاتمغه وچكيلوب
اوزامغه دينور وچكيلوب اوزاديلان شيئه دينور ايلك تلى كبى وارضدن قطعهٔ بعيده يه اطلاق اولنور كويا كه
چكيلوب اوزامش كيدر ومنه يقال بينه وبين المنزل جذبة اى قطعة بعيدة الجذب فتحتنله خرماينسنه دينور
جمار النخل معناسنه على قول سرت ودرشت اولانه دينور الجذاب كتاب وزننده بودخى خرماينسنه دينور
مفردلرى جذبه وجذابه در تقول اكلنا الجذب والجذاب اى جمار النخل او الخشن منه الجوذاب جيمك ضميله
برنوع طعامدر كه شكر وپرنج واتدن ترتيب اولنور شارحك بيانته كوره كوداب معربيدر برهانده كوداب كاف
فارسئ مضموميله بردرلو طعامدركه ات وپرنج ونخود وجوزايله پشروب اوزرينه سركه لى پكمز شربتى دوكرلر واكا آش
حبشى دخى ديرلر وعند البعض پريان پلاويدركه اكا كوج پلاوى دخى ديرلر ديو مرسومدر الجذابه جيمك
فتحى وذالك تشديديله قيلدن دوزلمش طوزاقدر كه آنكله طويغار قوشى صيد ايدرلر الجذبان جيمك وذالك
كسرى وبانك تشديديله عفتان وزننده نعلين يعنى اياق قابنك تصمه سنه دينور زمام النعل معناسنه التجذب
تفعل وزننده ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال تجذب اللبن اذا شربه الجذبات فتحاتله جذبه نك جمعيدر كه
ارضدن قطعهٔ بعيده يه دينور بومعناد ندركه عربلر اخذفى وادى جذبات ديرلر فلان سلوكده يا فعلنده وقولنده
اصابت ايلميوب خطا ايلدى ديجك يرده وبو جمع صيغه سيله مستعمل اولان تعبيراتدندر الجرب فتحتنله اويوز وكچيك
تعبير اولنان علته دينور وبو معناده مصدر اولور يقال جرب البعير جربا من الباب الرابع وجرب عيب ونقيصه
معناسنه استعمال اولنور يقال به جرب اى عيب وقلچ پاسنه اطلاق اولنور يقال جرب السيف جربا اذا صدئ
ويقال بالسيف جرب اى صدء وقلچ پاسى شكلنده شول عارضه يه دينور كه بعض كوز قپاغنك ايچ يوزينه عارض
اولور دائما بجشوب طوررپور علتدركه كوز قپاقلرينك ايچ طرفنه برقزللق وكچشمك وخرده دارى كبى
اوفه جق بثره لر عارض اولور سببى يانمش اخلاطدر مفردات طبيه ده جرب العين ديدكلرى بودر يقال باجفانه
جرب وهو كالصداء يعلو باطن الجفن وجرب بركسه نك ترلاسى خير ومنفعتدن قالوب تباه اولمق معناسنه در
يقال جرب الرجل اذا هلكت ارضه وبركسه نك دوه سى اويوزاولمق معناسنه در يقال جرب الرجل اذا جربت
ابله الجرب كتف وزننده والجربان عطشان وزننده والاجرب احمر وزننده اويوز وكچيك اولان انسان
وحيوانه دينور الجرب جيمك ضميله اجربك جمعيدر والجربى قتلى وزننده اجربك وجربانك جمعيدر الجراب
جيمك كسريله اجربك جمعيدر الاجارب اجربك جمعيدر الاجراب همزه نك كسريله بركسه نك دوه سى
اويوز اولمق معناسنه در يقال اجرب القوم اذا جربت ابلهم الجرباء حمرآء وزننده كوكه دينور سماء معناسنه
تخنده مركوز اولان كواكب سيله جرب اصابت ايدن بدنه تشبيه اولنمشدر على قول فلك شمسك وفلك قمرك
دائراولدقلرى سمت وناحيه يه اطلاق اولنور كه مراد شمسك خارج المركز وقمرك فلك تدويرى مدارلرى اوله جقدر
وجرباء قوراق يره دينور ارض مقحوطه معناسنه وكوزل ودلبر قيزه دينور وجرباء ديار شاميه ده اذرح نام قصبه
يانده بر قريه آديدر مابينى اوچ كونلك مسافه در ديناير غلط ايلديلر لكن اصل وهم حوض نبوى حقنده وارد
اولان اشبو مابين ناحيتى حوضى كما بين المدينة وجرباء واذرح حديثنده واقع زياده يى يعنى المدينة لفظنى اسقاط ايدن
راويلردن نشأت ايلمشدر ولفظ مزبورى امام دارقطنى كندى كتابنده ثبت ايلمشدر الجريب امير وزننده برنوع
اولچك اسميدركه درت قفيز مقدارى نسنه آلور وقفيز بر اولچكدر كه سكز مكوك آلور وهر مكوك اوچ كيله در
وهر كيله بر من آيله برمنك يدى ثمنيدر وجريب لفظنك جمعى اجربه كلور وجربان كلور جيمك ضميله ارغفه ورغفان
كبى وجريب ترلايه دينور مزرعه معناسنه شارح ديركه مؤلفك مزرعه ايله تفسيرى تقييد محلنده اطلاقدر زيرا جريب ترلادن
مقدار معلوم المساحه در كه طولا وعرضا التمشر ارشون يردن عبارتدر فارسيده كرى وتركيده دونم ديرلر مصاحه بورسمه
مرسومدر كه جريب اصل دره يه دينور وادى معناسنه بعده بالاستعارة ارضدن قطعهٔ متميزه يه اطلاق اولندى ومقدارى
بحسب اصطلاح اهل الاقاليم مختلفدر لكن سموئل كتاب المساحه ده بوكونه بيان ايلديكه التى دانه معتدل شعيرك مجموع
مقدار عرضنه اصبع دينور ودرت اصبعه قبضه والتى قبضه يه ذراع واون ذراعه قصبه واون قصبه يه اشل ديرلر واشلى
كندى نفسنه ضربدن حاصل اولان مقداره جريب كذلك اشلى قبضه يه ضربدن حاصل اولانه قفيز وبنه اشلى ذراعه

مطلب

ضربدن حاصل اولانه عشير ديرلر پس بو تقريره كوره جريب اون بيك ذراع مقدار اولور وقدامة الكاتب بيانته
كوره اشل التمش ذراعدن عبارت اولوب ونفسنه ضربدن حاصل اولانه جريب اطلاق اولنمغله اكا كوره جريب
اوچبيك التيوز ذراع ايدر وجريب الطعام يعنى حبوبات اولچوسنده درت قفيز استيعاب ايدن اولچكه دينور
ومطرزى بيانته كوره طولا وعرضا التمشر ذراع مقدارى ترلايه دينور اصل درت قفيزى مستوعب مكيال اسمى
اولوب بعده اول مقدار تخمى مستوعب ترلايه اطلاق اولنمشدر نته كه بريد فى الاصل بريده دم معربى اوله رق منزل
باركيرينه دينوب بعده اكا راكب اولان اولاغه اطلاق اولندقدنصكره آنك سير ايلديكى مسافه ده استعمال اولندى
وشارحك بيانته كوره كيرى وكريب معربيدر انتهى وجريب دره يه دينور وادى معناسنه وقبس بلادنده خاصة برده رهنك
اسميدر الجربة جيمك كسريله ترلايه على قول طپراغى خالص وتميز اولوب اشجار وبنا اثرى اولميان ترلايه ياخود
زرع وغرس ايچون كركى كبى نطس واصلاح اولنمش ترلايه دينور وشول پوسكى ودرى ياحصير مقوله سنه دينور كه
قوينك كنارنه كريلوب چكيلور ربرويه دوكيلن صوقوبى يه صچرامق ايچون پرده ايدرلر على قول شولدرى وتخته
مقوله سنه دينور كه جدولك وآرقك اوكنه پرده وارى كروب چكرلر تاكه صو آنك اوزرندن طاشوب جريان ايليه
جربه حمزه وزننده مغربده برقريه در الجراب جيمك كسريله داغارجغه دينور كه ايچنه زاد مقوله سى وضع اولنور
على قول مطلقا قابه دينور وعاء معناسنه واشبو جراب لفظى جيمك كسريله در فتحى جائز دكلدر ياخود قاضى
عياض وسائرك فتحله حكايه ايتدكلرى لغت ضعيفه در جمعى جرب كلور ضمتينله وجرب كلور سكونراايله واجربه
كلور وجراب خايه طوربسنه اطلاق اولنور وجراب البئر قويينك محل اتساعى اولان ايچ دائره سندن عبارتدر
وجراب محدثيندن يعقوب بن ابراهيم البزاز لقبيدر وابو جراب محدثيندن عبدالله بن محمد القرشى كنيه سيدر
الجراب غراب وزننده بوش كبى يه دينور ومكهٔ مكرمه ده برصو آديدر الجربة جيمك وراءنك وباى مشدده نك
فتحيله خركله يه دينور جماعة الحمر معناسنه على قول غلاظ وشداد وتوانا اولان حماره وانسانه اطلاق اولنور
وچوق نسنه يه دينور وباديه ده برطاغ آديدر ياخود بونده ضمتينله درحزقه كبى وجربه شول عيال ومتعلقاته دينور كه
همان زاد ونفقه كى اكل وتناول ايليوب وجهامن الوجوه سكاخير ومنفعتلرى اولميه وبرمصلحتكه يرامية لر
يك انقريه نفوس زائده اوله جقلردر الجرنبة كلنبه وزننده چوق نسنه يه دينور الجرب فتحتينله وتشديد
بايله محيل وفتنه كار ودوباره جى بودوره دينور يقال هو جرب اى قصير خب الجربانة كسرتينله وتشديد بايله
عفتانه وزننده بوزه چاغريجى دلى زفير سليطه وبدزبان قارى يه دينور الجربياء كيمياء وزننده پويراز تعبير اولنان
يله دينور ياخود آنك سرنلكنه وصوغوقلغنه دينور ياخود جنوب ايله صبا بيندن هبوب ايدن يله دينور وجربياء
ضعيف وزبون وناتوان كسيه دينور الجربان جيمك وراءنك كسرى وضمى وبانك شده سيله كوملك يقاسنه دينور
وجربان السيف قلچك اغزينه دينور كه چالم بريدر على قول شول غلافه وقبوره دينور كه ايچنه قين وباغلرى وسائر
طاقيله حفظ ايچون قلچ وضع اولنور واكا جربان دخى دينور عثمان وزننده يقال جربان السيف وجربانه اى حده
اوشئ يجعل فيه السيف وغمده وحمائله التجربه تكمله وزننده صينه مق اختبار معناسنه در يقال جربه تجربة
اذا اختبره مصاحه جربه تجربا اى اختبره مرة بعد اخرى يعنى برشيئى تكرار بتكرار صينه مق معناسيله مرسوم
وتجربه آندن اسمدر جمعى تجارب كلور مساجد وزننده دبو مبيندر المجرب معظم وزننده شول كسه در كه
بالجمله احوال واطوارى بالدفعات تجربه ايله هر كسك معلومى اوله كويا كه اويوز دوه كبى مستورى خارجه اخراج
اولنمش اولور يقال رجل مجرب اى بلى ما عنده ومجرب ارسلانه اطلاق اولنور المجرب محدث وزننده احوال
روزكارى كثرت تجربه ايله حقايق ودقايق امور وشئوناته عارف وواقف اولان اهل بصيرته دينور يقال رجل مجرب
اذا كان يعرف الامور المجربة معظمه وزننده تام الوزن اقچه لره اطلاق اولنور يقال دراهم مجربة اى موزونة
الاجربان احمران وزننده بنو عبس ايله ذبيان قبيله سنه اطلاق اولنور الاجارب بنى سعد قبيله سندن برجماعتدر
جريب زبير وزننده يمنده بر وادى وهجر قضاسنده برقريه آديدر وجريب بن سعد هذيل قبيله سنك سلسلهٔ نسبى
رجالندندر ومحدثيندن محمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن اسمعيل الزاهد البلخى جدينك جدى اسميدر وجريبه هابله
ابن الاشيم دركه شاعر مشهوردر ابو الجرباء عاصم بن دلفدر كه جمل وقعه سنده عائشه رضى الله عنها جنابنك
دوه سنى چكن ذاتدر الجورب جوهر وزننده معروفدر كه اياغه كيلور تحريفله چوراب تعبير اولنور جمعى جواربه
وجوارب كلور شارحك بيانته كوره كورب معربيدر يقال لبس الجورب اى لفافة الرجل التجورب تدحرج وزننده
اياغه چوراب كيمك معناسنه در يقال تجورب زيد اذا لبس الجورب الجوربة دحرجه وزننده بركسه چوراب

کیدرمك معناسنه در تقول جور بته ای البسته الجورب الجواربی چوراب ایشلین وچوراب صتان کمسه
دینور علی بن احمد وبرادر زاده سی احمد بن محمد ومحمد بن خلف الجوار بیون محدثلردر الاجریباب اشربباب
وزننده ومراد فیدرکه برنسنه یه بیون اوزادوب باقق معناسنه در یقال اجرأب الرجل ای اشرأب الاجرنباء
اسلنقاء وزننده یصدقسز اویومق معناسنه در یقال اجرنبی الرجل اذا نام بلا وسادة بورا ده مواد ختام بولمشدر
وبعض نسخه ده اشبو اعتراض آتی الذکر مسطوردر مؤلف دیرکه جوهرینك عمرو بن الحباب نام شاعرك اشبو * وفینا
وان قیل اصطلحنا تضاغن کما طرّ اوبار الجراب علی النشر * بیتنده واقع جراب کلمه سی جرب لفظندن جمعدر
رمح ورماح کبی دیو تقریری سهودر زیرا جراب انجق جرب جمعیدرکه کتف وزننده در معنای بیت بودرکه هرنقدر
صورت ظاهرده میانه مزمصالحه پذیر اولوب وبین الناس صلح وصلاحمز مشتهر اولدیسه ده لکن درونلرمزده
بنه حقد وکینه وعداوت مضمردرتته که اویوز دوه لك دوکیلن تویلری کرچه قوریدقدنصکره رشحات امطار ایله
بکیدن تاب وطراوت بولان مضرّ ومؤذی نبات کبی نابت اولوب لکن تحتنده بنه علت جرب مستکن ودرکاردر
نشر شول اوته دینورکه قوریدقدنصکره عقب صیفده یغمور تأثیریله یشروب تازه لنور مواشی یه مضرّ اولمغله
چوبانلر اجتناب ایدرلر جرثب ثای مثلثه ایله جعفر وزننده یاخود قنفذ وزننده برموضع آدیدر الجرجبة دحرجه
وزننده اکل ایلمك معناسنه در یقال جرجب الطعام اذا اکله وقاپده اولان طعامی تماما تناول ایدوب سومورمك
ودیب کوستورمك معناسنه در یقال جرجب الاناء اذا اتی علی مافیه یعنی اکل جمیع مافیه الجرجب طرطب وزننده
والجرجبان افعوان وزننده بطن وجوف معناسنه در یقال ملأ جرجبه وجرجبانه ای جوفه وبطنه الجراجب
زلازل وزننده جثه لری ایری دیزمان دوه لره دینور الجردبة دحرجه وزننده طعامی حرص وشره تام ایله
اکل ایلمك معناسنه در که صوغومسزلق ایلمك تعبیر اولنور کویا که سفره ده اولان طعامی بجملته
کندی باشنه اکل ایلمك داعیه سنده اولورکه بغایت ذمیمه دندر یقال جردب الرجل اذا اکل ونهم وسائر
کمسه اکل ایلمسون دیو طعام اوزره النی قپامق معناسنه در علی قول صاغ الیله طعام اکل ایدوب صولیله
غیریلری منع ایلمك معناسنه در یقال جردب الرجل اذا وضع یده علی الطعام لئلا یتنا وله غیره اوا کل بیمینه ومنع
بشماله الجردبان جیمك ودالك فتحیله والجردبان جیمك ودالك ضمیله والجردبی جعفری وزننده والمجردب
اسم فاعل بنیه سیله وصف مذکور اوزره اولان کمسه یه دینور وجردبان جیمك ودالك فتحیله کرده بان معربیدرکه
لفظ فارسیدر حافظ الرّغیف معناسنه درزیرا کرده کافك کسریله پیده تعبیر اولنان اتمکدر وبان صاحب معناسنه
اولمغله کرده بان پیده بجی دیمك اولور الجردبان والجردبی جیملرك کسریله طالقاوغه دینور طفیلی وکاسه لیس کبی
یقال هو جردبان وجردبیّ ای طفیلیّ الجرداب جیمك کسریله کرداب فارسی معربیدر وسط البحر معناسنه
مترجم دیرکه کرداب کاف فارسیه نك کسریله دریاده شول چورتی یه دینورکه اکا دوشن سفینه بروجهله خلاص
اولمزتته که اوقیانوسده سفرایدنلر حکایت ایدرلر وبعض کوچك بحر ونهرلرده دخی اولورکه قنال تعبیر اولنور
پس مؤلفك وسط البحر ایله تفسیری نا ملایمدر الجرشبة شین معجمه ایله دحرجه وزننده برکمسه نك وجودی آرقلیوب
مهزول اولمق علی قول خسته ایکن ایوجه اولمق معناسنه در یقال جرشب الرجل ای هزل اومرض ثم اندمل
وخاتون یاشی یولوب اکسه لمك ودوننلك یاخود زیاده سیله قوجامق یاخود اللی یاشنه وارمق معناسنه در یقال
جرشبت المرأة اذا ولت او بلغت الهرم اوخمسین الجرشب قنفذ وزننده قصه بویلو بودور کمسه یه دینور
الجرعب جعفر وزننده نصلق وبداندام وناتراش نسنه یه دینور وقالین وغلیظ نسنه یه دینور وداهیهٔ شدیده یه دینور
وجرعب ذکری سبق ایدن بحذب نام نسابه نك پدری اسمیدر الجرعبب قندیل وزننده بودخی نصلق ویاقشقسز
وبداندام شیئه دینور الجرعبة دحرجه وزننده صوبی ایوجه وخوشجه ایچمك معناسنه در یقال جرعب الماء
اذا شربه شربا جیدا الجرعوب جهور وزننده صوبی شدتله ایچن ایری وناتراش کمسه یه دینور الاجرعباب
اجلعباب وزننده یره یقیلوب دوشمك معناسنه در مصروع کبی یقال اجرعبّ الرجل اذا صرع الجزب زای
معجمه ایله حزب وزننده نصب وحصه معناسنه در الجزب جیمك ضمیله قوللره دینور عبید معناسنه که عبدك
جمعیدر شارحك بیاننه کوره اسم جمعدر یقال له جزب کثیر ای عبید بنوجزیبه جهینه وزننده برقبیله در
جزب لفظندن فعیله در المجزب منبر وزننده خوش سیرت وپاکیزه طینت آدمه دینور یقال رجل مجزب ای
الحسن السیرة الطاهرة الجسرب سبنله جعفر وزننده اوزون شیئه دینور انسان اولسون سائری اولسون شارح
دیرکه بو جسر ایله سرب کلمه لرندن منحوتدر الجشب جیمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طعام غلیظ اولمق علی قول

قانقسز اولمق معناسنه در یقال جشب الطعام وجشب جشبا من الباب الاول والرابع اذا غلظ اوصار بلا ادم واوتی
یابلغوری ایری اوکوتمك معناسنه در یقال جشبه اذا طحنه جریشا وعربلر جشب الله شبابه دیرلر اذهبه معناسنه
یعنی حق تعالی آندن جوانلقدر ونقینی ازاله ایدوب پیر آدم کبی وجودنی یابس وبی تاب وطراوت ایلسون وبعضلر
ردّ أه لفظیله تفسیر ایتدیلر یعنی جشبه الله دیرلر آنی دون وردیٔ وکنزایلسون معناسنه وعلی قول اقماه معناسنه درکه
صوری ومعنوی خوار وحقیر ایلسون دیمکدر وجشب معنای اوّلده وصف بالمصدر اولور که غلیظ طعامه یاخود
قانقسز طعامه دینور الجشب کتف وزننده والمجشاب محراب وزننده والجشیب امیر وزننده والمجشوب
مجذوب وزننده بونلرده غلیظ یاخود قانقسز طعامه دینور یقال طعام جشب وجشب ومجشاب وجشیب ومجشوب
ای غلیظ او بلا ادم الجشوب صبور وزننده وجودی قوری وخشونتلو بودور عورته دینور الجشیب امیر وزننده
مطلقا خشن وغلیظ وبشیع وناز یبا شیئه دینور ودائما بلغور کبی غلظت وخشونتلی طعام اکل ایدن کمسه یه دینور
الجشوبة جیمك ضمیله غلظت وخشونتلی طعام اکل ایدر اولمق معناسنه در یقال جشب الرجل جشوبة من الباب
الخامس اذا کان سیٔ المأکل بنوجشیب امیر وزننده عربدن بر بطن در المجشب منبر وزننده بنیه سی ایری
تنومند بهادره دینور المجشب معظم وزننده معیشتی درشت وخشن اولان کمسه یه دینور الجشب جیمك ضمیله
نارقبوقلرینه دینور قشور الرّمان معناسنه مفردی جشبه در الجعبة تمره وزننده اوق قبورینه دینور وبرنوعه
قندیل دیرلر وترکش دخی دینور جمعی جعاب کلور جیمك کسریله یقال نکب جعبته ای کنانته الجعب صعب
وزننده ترکش یاپمق معناسنه در یقال جعب الجعبة جعبا من الباب الثانی اذا صنعها وبرنسنه یی ترس دوندرمك
معناسنه در ایچنی طشره چویرمك کبی یقال جعبه ای قلبه وبرکدرمك معناسنه در یقال جعبه ای جمعه ویره چالمق
معناسنه در یقال جعبه اذا صرعه وجعب دوه قیغنك کومه لنمش کوچکجه پقبنه دینور الجعاب شدّاد وزننده
ترکش دوزن کمسه یه دینور الجعابة کتابه وزننده ترکشچیلك حرفتنه دینور محدثیندن ابو بکر بن الجعابی پدری
اکا منسوبدر التجعیب تفعیل وزننده والجعأة سلقیه وزننده والجعباء سلقاء وزننده یره چالمق معناسنه در
الانجعاب انفعال وزننده والتجعب تفعل وزننده والتجعبی تسلق وزننده مطاوعلریدر یره چالنمق معناسنه
یقال جعبه تجعیبا وجعبأه جعبأة وجعباء فانجعب وتجعب وتجعبی ای صرعه فانصرع الجعب جیمك ضمیله بدنده
کوبکك آلتندن مقعدی احاطه ایدن یوچ کبکنه وارنجه یومشق اولان عضوه دینور یقال اشتکی جعبه وهوما اندال
من تحت السرّة الی الفقحة الجعبی غربی وزننده قرمزی قرنجه یه دینور جمعی جعبیات کلور ولغت مزبوره بعضلرك
خطیله جعبی عنوانندهکه جیمك ضمی والفك قصریله اربی وزننده مرسوم اولمغله جمعی جعبیات اولور الجعبی
زمکیّ وزننده والفك مدیله جائزدر دبره دینوراست معناسنه الجعباة بودخی کسرتین وبانك تشدیدیله والجعباء
صحراء وزننده است ومقعده دینور المجعب منبر وزننده شول کورشجی پهلوانه دینورکه فننده بغایت ماهر وبهادر
اولمغله کندوسیله کورش طوتنلری دائما یاصوب اصلا کندی یاصلمز اوله یقال هو مجعب ای صرّیع علی وزن سکیت
یصرع ولا یصرع الاجعب احمر وزننده شول کمسه درکه شیشمان وقارنی بیوك اولمغله ایشده کوجده چابك
حرکت ایده میوب ضعیف العمل اوله یقال رجل اجعب ای بطین ضعیف العمل المنجعب متقرب وزننده میت
معناسنه درکه اولو مجل دیمکدر یقال هو منجعب ای میت بتشدید الیاء الجعبوب عصفور وزننده شول ضعیف
وزبون کشی یه دینورکه اصلا برایشه یرامیه علی قول دنی وفرومایه یاخود بودور کمسه یه دینور التجعبی تسلق وزننده
عسکرك چوق اولمغله بری بری اوزره مجتمع ومزدحم اولمق معناسنه در یقال جیش یتجعبی ای یرکب بعضه بعضا الجعباء
حمرأ وزننده جثه سی ایری وبیوك عورته وسائر حیوانه دینور یقال مرأة جعباء ونملة وشاة جعباء ای ضخمة کبیرة جعثب
ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده بر رجل اسمیدر الجعثبة دحرجه وزننده صوغومسزلق حرص وشره معناسنه در یقال
ماهذه الجعثبة ای الحرص والشره الجعدبة قنفذه وزننده صو یوزنده پیدا اولان قبرجقلره دینورکه یغمور یاغارکن
حاصل اولور واورمجك اوینه دینور بیت العنکبوت معناسنه واوغلاق هنوز طوغدقده ایکی چکه سی اراسنده
آغوز کبی لزوجتلو نسنه یه دینور وجعد به بر رجل مدنیّ اسمیدر وهاسز جعدب دخی اسمادندر الجعشب شین
معجمه ایله جعفر وزننده اوزون بویلو جثه سی قالین تنومند کشی یه دینور الجعنب نونله قصیر القامه کمسه یه دینور
جغب غین معجمه ایله کتف وزننده برلفظدرکه شغب کلمه سنه اتباعا ذکر اولنور مفرد اوله رق برأسه ذکر اولنمز یقال
رجل شغب جغب یعنی پك مفسد وفتنه کار کمسه در الجلب ضرب وزننده والجلب تعب وزننده دوه وقیون
وجاریه مقوله سنی بیع ایچون بریردن آخر یره سوروب ایلتمك معناسنه درکه سورك کوترمك تعبیر اولنور یقال جلبه جلبا

من الباب الاول والثانى اذا ساقه من موضع الى آخر و بو معناده لازم اولور يقال جلبه فجلب هوای انساق وناس
غربو وفرياد وچغلتى ايلمك معناسنه در يقال جلب القوم اذا صاحوا وصوتوا وكسب وكار طريقنه دورشمك
معناسنه در يقال جلب لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآت قوشاركن دخى زياده خواهش وغيرت كلوب اقدام
ايلمكله رفيقلرينى سبق ايلسون ديو اكبى ياخود آردنده اولان كمسه آته حيقرمق معناسنه در يقال جلب على الفرس
اذا زجره مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وقان قوريمق معناسنه در يقال جلب الدم اذا يبس و بركسبه شر ومضرت
ايصالنه دائر وعيد ايله تخويف وتهديد ايلمك معناسنه در يقال جلب فلانا اذا توعده بشر وجماعت جمع ايلمك
معناسنه در يقال جلب الجمع اى جمعه و ياره اوكولمق معناسنه در يقال جلب الجرح اذا برأ و بركمك اجتماع معناسنه در
يقال جلب الشئ جلبا من الباب الرابع اذا اجتمع وجنايت ايلمك معناسنه در يقال جلب عليه جلبا من الباب الاول
اذا جنى عليه الاجتلاب افتعال وزننده بو دخى سورك سوروب كتورمك معناسنه در يقال اجتلبه بمعنى جلبه
الانجلاب انفعال وزننده مطاوعيدر يقال جلبه فانجلب الاستجلاب بركمسه كندى طرفنه سورك سوريلوب كلمسنى
طلب ايلمك معناسنه در يقال استجلبه اذا طلب ان يجلب له الجلب فتحتينله بر محلدن سوريلوب كتوريلن مواشى
وسبايا مقوله سنه دينور كه سورك تعبير اولنور مجلوب معناسنه در يقال اشترى من الجلب وهو ما جلب من الخيل وغيرها
جمعى اجلاب كلور وجلب غربو وفرياد وچغلتى يه دينور يقال ماهذا الجلب اى اختلاط الصوت وشول جلب كه
اشبو * لاجلب ولاجنب * حديثيله نهى شرعى وارد اولمشدر محدثين معناسنده اختلاف ايلمشدر بعضلر ديديكه
جلب قوشومدانده برينك آتى قوشوب كيدركن برنيچه كمسه لر خيانتله آتى شاشيروب يوزنى دوندرمك ايچون
غربو وفرياد ايلمكدن عبارتدر و بعضلر عندنده و يوده لر زكات سوائمنى كندى قربلرنده اولان مياه سمتنه ياخود
شهرلرينه جلب ايچون مال اصحابنه تكليف ايلمكدر پس بو منهى اولمغله بولندقلرى مرعاده واروب زكاتلرنى
اخذ ايلمك لازمدر على قول و يوده كنديسى سورونك اوزرينه واريوب بر محله نزول واورادن آدم ارسال وسورى يى
طرفنه جلب ايدوب مكث ايلديكى يردن زكات المقدر ياخود قوشو يارش ميدانده بركمسه يه ارقه سندن كلمك ضمننده
سپارش ايلمكله اول كمسه ارقه سندن آت ايله سوروب جابجا حيقره رق تشويق وتهييج ايلمكدن عبارتدر بو رسمه
وضع وحركت آتك جريانده معونت اولمغله انواع حيله دن اولديغنه مبنى نهى وارد اولمشدر وجنب لفظى محلنده
ذكر اولنور انشاالله تعالى الجلبة فتحاتله بو دخى غربو وفرياد واختلاط اصوات معناسنه در الجليبة حبيبة
وزننده والجلوبة صبوره وزننده بو نلرده بر محلدن جلب اولنان سوركه دينور جلب كبى وجلوبه اركك دوه لره دينور
على قول شول دوه لره دينور كه آنلره متاع يعنى اثاث البيت تحميل اولنور اوله مفردى وجمعى مساويدر الاجلاب همزه نك
كسريله ناس غربو وفرياد وشماطه ايلمك معناسنه در يقال اجلب القوم بمعنى جلبوا و وجوه كسب وكاره دورشمك
وقازنج طريقنه چالمق معناسنه در يقال اجلب الرجل لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآته زجر وآزار ايله حيقرمق
معناسنه در يقال اجلب على الفرس اذا زجره وقان قوريمق معناسنه در يقال اجلب الدم اذا يبس و بركمسه يى شر
ومضرت وعيديله تخويف ايلمك معناسنه در يقال اجلب فلانا اذا توعده بشر وجماعت جمع ايلمك معناسنه در يقال
اجلب الرجل اذا جمع الجمع ودوه هاوديننك حطبنه ياش درى قاپلايوب اوزرنده قوريمق معناسنه در يقال اجلب
قتبه اى غشاه بالجلد الرطب حتى يبس و ياردم ايلمك معناسنه در يقال اجلب فلانا اى اعانه و بركمك معناسنه در يقال
اجلب القوم اذا اجتمعوا وهيكل و بازوبند مقوله سنى مبشين ايچره وضع ايلمك معناسنه در كه مراد اوزرينه مبشين
قاپلامقدر نته كه بعض آت كردنده طاقيلان نسخه لره مبشين قاپلايوب ديكرلر واجلاب بركمسه نك ناقه لرى اركك كوشك
طوغورمق معناسنه در يقال اجلب فلان اى ولدت ابله ذكورا التجليب تفعيل وزننده بو دخى غربو وفرياد ايلمك
معناسنه در وآته زجر وآزار ايله حيقرمق معناسنه در كه مراد مسابقه آتلرى كلوب كچركن برينك آردندن تشويق
ايچون چاغرمقدن عبارتدر ومنع ايلمك معناسنه در يقال جلبه اذا منعه و برمقدار يوك وكچه مقوله سنى چامور كبى
نسنه ايله طلا ايدوب ناقه نك ممه سنه بند ايلمك معناسنه در تا كه ياورى سى باشيله ناقه نك ممه سنه اورميه تقول جلب ضرع
حلوبتك الجليب امير وزننده بر يردن آخر يره نقل وجلب اولنان نسنه يه دينور يقال عبد جليب اى مجلوب
جمعى جلبى كلور رقتلى كبى وجلباء كلور قتلاء كبى و يقال امرأة جليب من نسوة جلبى وجلائب المجلب محدث
وزننده زياده سيله كورلده ين طراقه لو كوك كورلديسنه دينور يقال رعد مجلب اى مصوت الجلابة جيمك فتحى
ولامك تشديديله والمجلبة محدثة وزننده والجلبانة كسرتين وتشديد بايله والجلبانة كسرتينله والجلبانة
ضمتينله كلب كبى بوزه چاغرجى شلتاق وسليطه وياوه كوى وبدخوى عورته دينور يقال امرأة جلابة ومجلبة

وجلبانة وجلبانة وجلبانة اى مصوتة صخابة مهذارة سيئة الخلق الجلبان ضمتين وتشديد بايله والجلبان
فتحتين وتشديد بايله شماطه جى شلتاق وچاغرغان كشى يه دينور يقال رجل جلبان وجلبان اى ذو جلبة الجلبة
جرعه وزننده اوكولمغه بشليان يارەنك مهره سنه دينور كه يارەنك اوزرنده قبوق طرزنده تكون ايدن دريجكدن
عبارتدر وجلبه سحاب قطعه سنه دينور ومولوز وچاقل يغنه دينور كه برى برى اوزره متراكم اولمغله دوابك مرورينه
مانع اولور و بلوك بلوك بتمش اوتلق پارچه لرينه دينور وقحط وغلا وشدت اوزره اولان سنه يه دينور يقال وقعوا
فى الجلبة اى السنة الشديدة وسبز ومطر امبشه اغاجلرينه دينور وزمانك شدت ومحنتنه دينور يقال اصابتنا جلبة
الزمان اى شدته وآجلق جوع معناسنه در ودوه هاوديننك حطبنه چكيلن درى يه ومبشنه دينور ودوه سمرينه
استوار ايتدكلرى دمور آلته دينور سمرك قاشلرى كبى وشول حلقه وچبر ازمقوله سى كوچك دمور پارچه سند دينور كه
آنكله قريبق چناق مقوله سى كندلنور وشول نسخه وهيكل و بازو بند مقوله سنه دينور كه اوزرينه مبشين
قاپلانوب ديكلمش اوله مؤلف والعوذة تخرز عليها جلدة عبارتيله ايراد ايلمكله اول كونه ترجمه اولندى لكن
مقدمجه و يقال اجلب الرجل اذا جعل العوذة فى جلبة عباره سى قرينه سيله صواب اولان والجلدة تخرز على العوذة
عنوانده اولمقدر كه جلبه نسخه و بازوبند مقوله سنه قاپلنان درى ومبشين ديمك اولور انتهى وجلبة السكين بچاغك
زيوانه سنه دينور كه بچاغك صاپنى دمورينه قاوشدرن نسنه در وشول طاموزلغه ومايه يه دينور كه بوغرد اولمق
ايچون سوده چالنور وجلبه بقعه معناسنه در كه اطرافنك هيئتندن خارج ارض قطعه سنه دينور وجلبه بر نوع
اوتلق آديدر بو نلرك مجموعنده جمعلرى جلب درهاسز الجلب جيمك كسريله دوه پالانه دينور جميع ادوات
وحشو ياتيله على قول پالانك اورتوسنه دينور ياخود قولانسز وايپسز وساز ادواتسز پالكز اغاجنه دينور كه حطب
تعبير اولنور الجلب جيمك ضمى وكسريله يغمورسز سحابه دينور على قول افقدن طاغ كبى آرقورى
كريلوب قالقنان سحابه دينور وجلب جيمك ضميله كيجه نك سواد وظلمتنه دينور و برموضع آديدر الجلباب
جيمك كسريله والجلباب سمار وزننده كوملكه دينور قميص معناسنه يقال لبس جلبابه وجلبابه اى قميصه وجلباب
نسوان طائفه سنه مخصوص برنوع ثوب واسعه دينور كه چاردن صغير اولورا وستلك ديدكلر يدر على قول
بورندكلرى چاره دينور كه عربستانده نسوان آكا جلابى تعبير ايدرلر بو ديارلرده فراجه آنك بدليدر وعند البعض
نسوانك باش اورتولرينه دينور خمار معناسنه وجلباب ملك ومملكت معناسنه مستعملدر يقال نزعوا جلبابه
اى عزلوا عن ملكه نته كه قميص ايله دخى ملك وولايتدن كنايه اولنور الجلببة دحرجه وزننده جلباب كيدرمك
معناسنه در التجلبب تدحرج وزننده جلباب كيمك معناسنه در يقال جلببه فتجلبب الجلباة فتحتينله
ششمان خاتونه دينور الجلاب زنار وزننده كلاب فارسى معربيدر كه كل صويند دينور وجلاب رقه ايالتندن
شهر رها قربنده بر قريه آديدر واوراده بر نهرك اسميدر مورخيندن على بن محمد الجلابى اول قريه دندر جليب
سكيت وزننده بر موضعدر الجلبان ضمتينله و بانك تشديديله والجلبان عثمان وزننده بورچق تعبير اولنان
غله يه دينور وشول قبوره دينور كه كوندنو سختياندن طغارجق شكلنده ديكوب ايچنه قلج وقاپچى مقوله سى آلات
وادوات وضع ايدرلر ياخود قراب غمد يعنى قلجى قنبله و باغيله ايچنه وضع ايتدكلرى ظرفه دينور اليجلب يجذب
وزننده كى مضارع بنيه سيله درشول بونجغه دينور كه افسونكارلر بعض كمسه يى جذب وتسخير ايچون ياخود
فرار ايدنى ارجاع ايچون آكا افسون ايدوب اعمال ايدرلر يقولون اعيذه باليجلب ان يقم وان يغب فى الاصل بو فعل
مضارعدر يجلب يجلب ديه رك افسون ايدرلر ايدى بعده كيده رك تنكير ايله اسم اولندى الدائرة المجتلبة كه دائرة
المجتلب دخى ديرلر علم عروض دائره لرندن بر دائره در بالاشاره حاوى اولديغى بحورلك كثرت واجتماعى باعث تسميه در
زيرا سريع ومقتضب وخفيف ومنسرح ومضارع ومجتث بحرلرنى مشتملدر ياخود بحرلرينك دائره اخرادن مجتلب
اولمسى سبب تسميه در مثلا مفاعيلن بحر طويلدن وفاعلات مديددن ومستفعلن بسيطدن اجتلاب اولنمشدر
جلبيب مصغر بنيه سيله قنديل وزننده اصحابدن بر ذاتدر الجلحاب حاى مهمله ايله سرداب وزننده والجلحابة
ها ايله پك پير وسالخورده كمسه يه دينور وكوده سى ضخام متلو اولديغى حالده اجلح يعنى باشنك ايكى طرفنده قيل اولمامق
وجهيله كل اولان كمسه يه دينور الجلحب جعفر وزننده والجلاحب جيمك فتحيله جلحاب معناسنه در
الجلحبة تشديد بايله قرشب وزننده اوزون كمسه يه دينور المجلحبة مطمئنه وزننده بريره طوپلنوب بركش دوطره
دينور يقال ابل مجلحبة اى مجتمعة جلخب جعفر وزننده بر رجل اسميدر الاجلخباب خاى معجمه ايله اعشيشاب
وزننده دوشمك معناسنه در يقال ضربه فاجلخب اى سقط الجلذب جعفر وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور

الجلعب والجلعابة جيملرك فتحيله والجلعبي حبنطي وزننده والفك مديله جائزدر غليظ وناتراش وجافي وشرير كمسيه
دينور وشول دوه يه دينور كه شاشقين واغوز آدم كبي سرسم وسبكمغز اولمغله يوريمكده شتاب وسرعتله بيهوده
چاليوب اقدام ايدر اوله اكا عجرفية دخي دينور مؤنثنده جلعباة دينور هاايله الجلعبي قرنبي وزننده كوزي پك شديد
البصر كوره كن كشي يه دينور يقال رجل جلعبي العين اي شديد البصر الجلعباة حبنطاة وزننده يوك كوتورمكده
ويوله كتمكده قوي وشديد اولان ناقه يه دينور وزياده ييرلكدن بلي كمان كبي اكيلوب دوشكون اولان ناقه يه
دينور الجلعبانة جلبانه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندي الاجلعباب اجلخباب وزننده اوزانوب ياتمق
معناسنه در يقال اجلعب الرجل اذا اضطجع وامتد و كتمك معناسنه در يقال اجلعب فلان اي ذهب وچوغالمق
معناسنه در يقال اجلعب الشيء اذا كثر ويوريمكده چاليوب جد و جهد ايلمك معناسنه در يقال اجلعب الرجل
اذا جد في السير اجلعب مطمئن وزننده بغايت شرير وشرنده نافذ و ماضي اولان كمسيه دينور وكثير القمش
يعني چوق سيلندي كتورن سيل صوينه دينور يقال سيل مجلعب اي كثير القمش جلعب جعفر وزننده مدينه ده
بر طاغك اسميدر دارة الجلعب ودارة الجلعب كه سجل وزننده بر موضع آديدر الجلهوب جمهور وزننده
فرجي بيوك عورته دينور يقال امرأة جلهوب اي العظيمة الركب الجلهاب جلباب وزننده دره يه دينور الجنب
جيمك فتحي ونونك سكونيله والجانب نونك كسريله والجنبة فتحاتله يانه دينور شق معناسنه انسانك وسائر
نسنه نك اولسون جمعلري جنوب كلور جيمك ضميله وجوانب و جنائب كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل جنب
ماده سي جارحه يه يعني انسان وحيوانك شقنه موضوعدر كه يان تعبير اولنور وبالاستعاره اول ياندن يكا اولان سمت
وناحيه ده دخي استعمال اولنور نته كه يمين وشمال دخي بويلجه در وجانب كلمه سي اسم فاعل نسبيدر سمت وناحيه
معناسنه در وبان وجنب معناسنه اولور انتهى وجنب كلمه سي مصدر اولور بركمسه نك ياني آغريمق معناسنه در يقال جنب
الرجل مبنيا للمفعول كعني اذا اشتكى جنبه واشبو * اتق الله في جنبه ولا تقدح في ساقه * مثلي بعضلر لا تغتبه ولا تفتبه
عبارتيله تفسير ايلديلر كه آني كورمز ياندن كلوب اخذ واهلاك وياغي برقنديه القا ايلمكدن تحذيردر و بعضلر
بوراده جنب كلمه سني وقيعه يعني فصل و مذمت وشتم ايله تفسير ايلديلر كه بو دخي مجازدر يعني آنك حقنده ناسزا
سويلمه ديمكدر وفقره ثانيه ساق شجره قوادح يعني اغاج قوردي ايقاعندن مستعاردر مترجم دير كه بيضاوي يا حسرتا
على ما فرطت في جنب الله الاية كريمه سني في جانبه اي في حقه وهو طاعته وهو كناية فيها مبالغة وقيل في ذاته على تقدير
مضاف كالطاعة وقيل في قربه عبارتيله تفسير ايلمشدر پس هر حالده مجاز اولور لزوم ياخود مجاورت علاقه سيله
وذات اراده اولندقده كنايه اولور نته كه صاحب كشاف بيان ايلمشدر لكن كنايه ده معناي حقيقي دخي اراده ايلمك جائز
اولمغله كنايه اولمسي مبهمدر زيرا حق تعالى جارحه دن منزهدر انتهى و جنب مصدر اولور اوته قاقيق ودفع ايلمك
معناسنه يقال جنبه جنبا اذا دفعه وبركمسه نك بر ياني شكست ايلمك معناسنه در يقال جنبه اي كسر جنبه
وابعاد ايلمك معناسنه در يقال جنبه اي ابعده و مشتاق اولمق معناسنه در يقال جنب اليه اي اشتاق وبريره غريب
اوله رق نزيل اولمق معناسنه در يقال جنب في بني فلان اذا نزل غريبا مؤلف بو معنايي تكرار ايلمشدر و برنسنه يه
كمال خواهش وآرزو سببيله مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال جنب اليه وجنب جنبا من الباب الاول
والرابع اذا قلق وجنب هر شيئك كوم و معظم واكثر اولان يرينه دينور مثلا جنب البحر دريانك اكين يريدر وجنب
يمنده بر قبيله در ياخود اهل قبيله نك لقبيدر منسوب اوله جق پدرلري دكلدر و جنب بن عبد الله الكوفي
محدثيندندر الجنبب امير وزننده شول كمسه در كه متعقفا يعني يوررکن بنكج كبي بر ياني اوزره يانج يانج يوررد اوله يقال
رجل جنبب اي كأنه يمشي في جانب متعقفا و جنبب بدك آتنه دينور يانده چكيلوب كنديكيچون يقال فرس جنبب
وخيل جنائب وجنب شارح دير كه بوراده جنب كه فتحتيله در اسم جمعدر انتهى وجنبب بر نوع اعلا خرما آديدر المجانبة
مفاعله وزننده والجناب جيمك كسريله بركمسه نك يانه وارمق معناسنه در يقال جانبه مجانبة و جنابا اذا صار
الى جنبه وبركمسه دن يانلوب مباعدت ايلمك معناسنه در بو صورتده اضداددن اولور يقال جانبه
اي باعده جار الجنب جيمك فتحي ونونك سكونيله شول قومشودر كه خانه سي سنك خانه كه بتشك اولمغله
يانكده اوله يقال هو له جار الجنب اي اللازق به الى جنبه الصاحب بالجنب سفر يولداشنه دينور كه سفرده دائما
يانكده اوله يقال هو الصاحب بالجنب اي صاحبك في السفر الجار الجنب ضمتيله كندي قوم وعشيرتكدن اولميان
يعني يابانجي طائفه دن اولان قومشودر كه بعد معناسندندر يقال هو الجار الجنب وهو جارك من غير قومك الجنابة جيمك
فتحيله والجنبة تمره وزننده وفتحاتله لغتدر يانده اولان نسنه يه دينور ومنه جنابتا الانف و جنبتاه و محركه اي جنباه

يعني بروني ايكي طرفلو احاطه ايدن قناد لريدر المجنبة معظمه وزننده عسكرك مقدمه سنه دينور كه چرقه جي تعبير
اولنور يقال هم المجنبة للجيش اي المقدمة المجنبتان تثنيه واسم فاعل بنيه سيله عسكرك صاغ وصول قوللرينه
اطلاق اولنور ميمنه وميسره معناسنه يقال كان في احدى المجنبتين وهما الميمنة والميسرة الجنب فتحتيله والمجنب
مقعد وزننده برنسنه يي يدوب يانه طوغري چكمك معناسنه در يدك چكمك كبي يقال جنبه جنبا ومجنبا اذا قاده الى جنبه
وجنب فتحتيله طوار قسمنه عارض اولان آغسقلق كبي يورويش حالتنه دينور كه يانلرني چكرك يان يان يوريمكدن
عبارتدر بعضا اياك صوسزلقدن وبعضا فتوردن ناشي اولور و جنب زياده سيله صوسزلقدن دوه نك اوپكي يانه
ياپشمق معناسنه در وقصير نسنه يه دينور وشول جنب كه لا جلب ولا جنب حديثنده وارد اولمشدر اوكدول ميدانده
يانيجه بر يدك آت آلوب آلتنده اولان آت يورلدقده اول يدكه بنوب بو وجهله آخرلري سبق ايلمكدن عبارتدر وزكات
خصوصنده جنب زكات اموال آلان و بوده محل زكات اولان يردن بعيد موضعه واروب امواللك يانه كلمسني امر ايلمك
ياخود مال صاحبي مالني موضعندن تبعيد ايلمكله و بوده طلب زكات ايچون دور ودراز تكلفله وارمغه محتاج اولمقدن
عبارتدر خلاصه جلب وجنب ايكي ماده ده اوله جقلر دربري سباق وبري زكات خصوصنده در ايكيسندن دخي
نهي شرعي صادر اولمشدر نته كه جلب ماده سنده بيان اولندي المجنوب والمجنب معظم وزننده يدكده چكيلان
نسنه در يدك آتي كبي الجناب رمان وزننده بركمسه نك يانده برابر كزن كشي يه دينور يقال هو جنابك اي مسائرك
الى جنبك الجنبان جيمك فتحي وتثنيه بنيه سيله دوه نك ايكي يانلرينه محمول اولان يوك دنكلرينه دينور مفردي
جنبه در وجنبه اوج ياشنه كيرمش قيونك يوكنه دينور صوف الثني معناسنه الجانب والجنب ضمتيله والاجنبي
والاجنب احمر وزننده سرد وسركش حيوانه دينور وغريب وبيكانه يه دينور و جانب مقاربتدن اجتناب اولنان
ذليل و محقر كمسنه يه دينور وايكي آرد اياقلرينك مابيني ميدانلو وصافي آچق اولان آته دينور كه مدحه سندندر
الجنبة تمره وزننده والجنابة كتابه وزننده اسملردر غريبلكه وبيكانه لكه دينور وجنبه ناسدن چكيلوب
عزلت ايلمكه دينور يقال رجل ذو جنبة اي اعتزال من الناس وناحيه معناسنه در ودوه نك ايكو در يسنه دينور كه
آندن علبه دوزيلور الجنبة سود صاغيلور وشول خرده اغاجلره دينور كه يازموسمنده تازه لنوب بيراقلنور على قول
سبزه ايله شجر بيننده بر نوع اولان نباته دينور وجنبه اسامي رجالدندر جنبه بن طارق زمان خلافت صديق اكبرده
ادعاي نبوت ايدن سجاح نام عورتك مؤذني اسميدر وعبد الله بن جنبه امام نحو اولان مبردك استاذيدر التجنيب
تفعيل وزننده برنسنه دن يانلوب بعيد اولمق معناسنه در يقال جنبه تجنيبا اذا بعد عنه وتبعيد ايلمك معناسنه در
يقال جنبه اياه اي ابعده عنه و سوروبه اركك صالبورمامك معناسنه در يقال جنب الرجل اذا لم يرسل الفحل في ابله
وغنمه وبركمسه نك مواشيلرينك سودي چكيلوب كسلمك معناسنه در يقال جنب القوم اذا انقطعت البانهم وتجنيب
اسم اولور آتك آرد اياقلرنده اولان توتير وانحناء حالتنه دينور كه اياقلرينك سكيرلري ديك وطوغري اولميوب نوعا
مقوس اولمقدن عبارتدر بو آت قسمنده صفت مدحه در يقال في رجل الفرس تجنيب اي انحناء و توتير و بو معناده
تجنيب توتير و تحنيب كبي اسمدر كرچه في الاصل مصدردر التجنب تفعل وزننده والاجتناب افتعال وزننده
والمجانبة والتجانب بونلرده برنسنه دن يانلوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تجنبه واجتنبه وجانبه وتجانبه
اي بعد عنه الجنب كتف وزننده بدوي وخيمه نشين اعرابدن شول كمسه در كه مهمان كلمك خوفندن ناشي يول
اغزي اولان سمتدن بر طرفه چكيلوب آلارغه ده اقامت ايدر اوله يقال رجل جنب اي يتجنب قارعة الطريق مخافة
طروق الاضياف الجنابة جيمك فتحيله انزال مني سببيله غسل فرض اولمق معناسنه در كه بعد معناسندن
مأخوذدر زيرا قبل الغسل قربات الهيه دن بعيد اولور لفظ مرقوم اطلاقات شرعيه دندر يقال جنب الرجل
وجنب جنابة من الباب الرابع والخامس الجنب ضمتيله جنبلو اولان كمسيه دينور مفردي وتثنيه و جمعي
ومذكر ومؤنثي برابردر يقال هو وهما وهم وهي جنب زيرا مصدر مجراسنه جاري اولان اسمدندر وعند البعض
صفت اولمغله متصرف اولوب تثنيه سنده جنبان وجمعنده اجناب دينور لكن مؤنثنده ها ايله جنبه مسموع دكلدر
الاجناب همزه نك كسريله بعيد ايلمك معناسنه در يقال اجنبه اي ابعده وجنب اولوب غسل اقتضا ايلمك
معناسنه در يقال اجنب الرجل اذا صار جنبا و يقال اجنب على البناء للمفعول الاستجناب بو دخي جنب اولمق
معناسنه در يقال استجنب الرجل بمعنى اجنب الجناب سحاب وزننده فناء معناسنه در كه سرايك وخانه نك
چوره سي وحولوسي وبنادن خالي اولان يري وشهر وقلعه نك يوره سندن عبارتدر يقال رحب الجناب اي الفناء
ورحل ومنزل معناسنه در وسمت وناحيه معناسنه در وبر طاغك اسميدر واعلام رجالدندر محمد بن علي بن

عمران الجنابى محدثدر وابو جناب التيمى وابو جناب القصاب وابو جناب ابن ابى حيه وجناب بن الحسحاس
وجناب بن نسطاس وجناب بن مرثدو جناب بن ابراهيم محدثلردر و جناب بن مسعود وجناب بن عمرو شعرادندر
وجناب بر موضع آديدر الجناب غراب وزننده ذات الجنب علتنه دينور كه كوكس ايچره بالق اتلرنده ياخود
ديافرغما ديدكلرى حجاب حاجز ده يعنى آلات نفس ايله غدانك بينى آيران پرده لرده ياخود كوكسك ايچ طرفنده
اولان حجابده اولور براتسى شبشدر الجناب كتاب وزننده آتيدكه كلوب يدلمك معناسنه دريقال فرس طوع
الجناب اى سلس القياد يعنى يدلمسى آسان آتدر و جناب مجانبه ومباعده معناسنه درنته كه ذكر اولندى ومنه يقال
لج زيد فى جناب قبيح اى فى مجانبة اهله الجنابة سحابه وزننده شول ناقه دركه اوز رنده صاحبنه زادوذخيره جلب
ايلمك ايچون ذخيره بهاسيله ذخيره كش اولان اهل قافله به سپارش وتسليم اولنه المجنب منبر وزننده والمجنب
مقعد وزننده چوق شيئه دينور خيردن وكرك شردن اولسون تقول ان عندنا الخير المجنبا وشرا مجنبا اى كثيرا ومجنب
منبر وزننده پرده يه اطلاق اولنور سپر معناسنه وشول قابو تخته سى طرزنده نسنه يه دينور كه بال صاغان كمسه اورادن
سكوب آرينك قوغاتى اورادن آچوب سپرلنه رك بال صاغار ومجنب اراضى عجمك عرب سرحدينه منتهى اولان
نهايتنه دينور وقلقانه دينور ترس معناسنه وبو معناده ميمك ضميله جائزدر وكورك وصبر فى تعبيراولنان آلته دينوركه
دمو ردن وتخته دن ديشسز طراق شكلنده واشاغيسى يوفقه وكسكين اولور آنكله ترلالرده وباغچه لرده دولاب
وحوضك يوقار يلرى كبى يوكسكجه يرلره طپراق چكيلور الجنوب صبور وزننده شمال مقابلى اسن يله دينوركه حالا
قبله يلى تعبير اولنور مهبى قطب جنوبى قربنده كوكب سهيل مطلعيله ثريا مطلعنك آراليغيدر يقال هبت الجنوب
وهى ريح تخالف الشمال مهبه من مطلع سهيل الى مطلع الثريا مؤلفك بصائرده بيانته كوره جنب كعبه دن هبوبى
باعث تسميه در لكن بو شمال طرفنه نسبتله صحيح اولور ماوراء كعبه ده اولان ديار كوره متمشى اولمز وجنوب لفظنك
جمعى جنائب كلور الجنوب قعود وزننده جنوب يلى اسمك معناسنه در يقال جنبت الريح جنوبا اذا هبت جنوبا و يقال
جنبوا على بناء المجهول اذا اصابتهم الجنوب ويقال اجنبوا اى دخلوا فى الجنوب جنوب صبور وزننده برخاتون آديدر
الجناباء جيمك فتحى ومدّ ايله والجناباسمانى وزننده صبيان لعبلرندن بركونه لعب آديدر الجوانب برنجيه بلادده اطلاق اولنور
جنب قنبر وزننده بصره قضاسنده برناحيه در الجنبة جيمك ضميله همزه وزننده دائما كنديدن اجتناب اولنه جق
شيئه دينور شارح ديركه اشبو فعله وزنى كه فانك ضمى وعينك فتحيله در مبالغة فاعل معناسنه موضوعدر وعينك
سكونيله مفعول معناسنه در ونادرا احد هما آخر معناسنه مستعملدر اشبو جنبه ماده سى كه وزن اولدندر مؤلفك
تفسيرينه كوره كرچه معناى مفعولدر لكن كويا كه ناسى كنديدن اجتناب وابعاد ايلمكله معناى فاعله راجعدر
جنابه جيمك فتحى ونونك تشديديله فارس ساحلنده خارك حصننه مقابل بر بلده دركه قرامطه طائفه سى اورادن
نشأت ايلديلر ومحدثيندن على بن عبد الواحد الجنابى اورادندر المجنوبة ميمك فتحيله شول سحابه دينوركه
آنى جنوب يلى احداث وسوق ايليه جنباء صحراً وزننده تميم بلادنده بر موضعدر الجناب كتان وزننده
اساميدندر ابو الجناب الخيوقى الخوارزمى كه نجم الكبرى ايله ملقبدر كبار مشايخدندر جنبب زبير وزننده
ابو جمعة الانصارى اسميدر على قول باليا جيبب درنته كه ذكر اولندى الجنحاب حاى مهمله ايله سنجاب وزننده
طقناز كوده لو طوباج بودوره دينور يقال رجل جنحاب اى قصير ملززّ الجوب جيمك فتحى وواوك سكونيله يرتمق خرق
معناسنه در يقال جابه يجوبه جوبا اذا خرقه وكسمك معناسنه در يقال جابه اذا قطعه اصل تركيب بو معنايه موضوعدر
و بيوك قوغه يه جوب دينوردلو عظيمه معناسنه وخاتونلرك فراجه لرنه دينور وقلقانه دينور واوجاغه دينور كانون كبى
وجوب بررجل اسميدر و بر موضع آديدر وجوب قطع مسافه ايلمك معناسنه مستعملدر تقول جبت الارض اذا قطعتها
وكوملكه ياقه آچمق معناسنه در نته كه يائيدن دخى كلور تقول جبت القميص اجوبه واجيبه اى عملت له جيبا
الاجتياب افتعال وزننده بودخى يرتمق معناسنه در يقال اجتابه اى خرقه وكوملك كيمك معناسنه در يقال اجتاب
القميص اذا لبسه وقويى قازمق معناسنه در يقال اجتاب البئر اذا احتفرها المجوب منبر وزننده قلقانه دينور
الجواب صواب وزننده اسمدر سائلك صورديغى ماده يه مقابله واسكات ايلديكى كلامه دينور فارسيده پاسخ ديرلر
و بو قطع معناسندن مأخوذدر الاجاب والاجابة همزه لرك كسريله والجابة طاعه وزننده والمجوبة مثوبه
وزننده والجيبة جيمك كسريله جمله سى جواب معناسنه در و بونلرده اجاب واجابه ومجوبه كه مصدر ميميدر
افعالدن مصدرلردر سائله جواب ويرمك معناسنه در يقال اجابه واجاب عنه وجابه وجيبه جواب كبى اسملردر
كما سيذكر ومنه الامثال * اساء سمعا فاساء جابة * بعض مجلده ثلاثى اوله رق ساء سمعا عنوانده مرسوم اولمغله مؤلف

آنى نقى ايلمشدر قالديكه مؤلف اشبو اجابه وجابه واخواتى تشويش ايلمشدر امهات سائره ده اجاب واجابه افعالدن
مصدر وجابه وجيبه اسم مصدر اولمق اوزره مرسومدر حتى ميدانى مجمعنده مثل مزبور ضمننده ديديكه جابه اجابه
معناسنه در يقال اجاب اجابة وجابة وجوابا وجيبة بونلر مصدردكل ايكن مصدر موضعنه وضع اولنور ودره ده جابه
اسم مصدردر واجابه مصدر اولديغى تصريح كرده در ومستقصاده مثل مزبور بو رسمه مسطوردركه سهيل بن عمرو
كندى اوغلو انس ايله كيدر ايكن ناكاه اخنس ثقفى به مصادفه ايتديلر اخنس حال وخاطر استفسار ندنصكره سهيله
اشبو معيتكده اولان غلام كيمدر ديو سؤال ايلدكده اولدخى اوغلو اولديغى افاده ايلدى پس اخنس انسه توجه
ايدوب اين اتمك يا ابنى يعنى اوغلم قصد وعزيمتك نه سمته درديدى انس ام كلمه سنى قصد معناسنه المبوب والده معناسنه
فهم ايلمكله والدمم حنظله نك خانه سنه اون اوكومكه كندى ديو جواب ويرمكله سهيل اساء سمعا فاساء جابة
ديوب بعده ضرب مثل اولمشدر يعنى يكلش ديكلدى ويكلش جواب ويردى مضرب مثل معلومدر انتهى الجوبة
نوبه وزننده چقوره دينور حفره معناسنه وطپراغى درشت ومحكم يرلر اراغنده واقع دوز وملايم مكانه دينور وبيوت اراغنده
اولان آچق يره دينور ياخود ايكى ارض اراغنده اولان دوز وآچق وبيضى ميدانه دينور جمعى جوب كلور صرد
وزننده شذوذ اوزره الاجوب اقرب وزننده افعل تفضيلدر ومنه الحديث انّ رجلا قال يا رسول الله اى الليل
اجوب دعوة فقال جوف الليل الغابر فانه اتما من جبت الارض اذا قطعتها بالسير على معنى امضى دعوة وانفذ
الى مظانّ الاجابة اوانه من باب اعطى لفارهة وارسلنا الرياح لواقح يعنى حديث مرقومده اجوب كلمه سى يا قطع مسافه
معناسنه اولان جوبدن مأخوذ افعلدر قياس اوزره بو صورتده حاصل معنا آياقنى كيجه جوفنده عرض دركاه الهى
قلنان دعا موقع قبوله ايقاع ومظنة اجابته ابلاغ وانفاذ بابنده سائر كيجه لره نسبتله شديد التأثير دعك اولور ياخود
اعطى لفارهة قولنده اعطى كلمه سى اعطاء لفظندن شذوذ اوزره افعل اولديغى كبى بودخى اجابه دن تصرف
اولنمشدر كه اسرع فى الاجابة ديمك اولور و بو كونه مزيددن افعل تصرفى سيبويه عندنده مقيس درنته كه
تعجب دخى تصرف اولنور يقال ما اعطاهم للدراهم واولاهم للمعروف كذلك وارسلنا الرياح لواقح كريمه سنده
واقع لواقح كه لاقحك جمعيدر حوامل معناسنه در ريح كندى حامل ماء اولميوب بلكه سحابه ملقح اولمغله مفعل
معناسى اراده اولنمغين بودخى اول قبيلدن اولور شارح ديركه ملقحاته لواقح اطلاقى يا اسناد مجازى قبيلندندر
ياخود حقيقت اولور كه اسم فاعل نسبى اولور لابن وتامر كبى ذات اللقاح ديمك اولور ياخود مجاز فى المفرد اولور
سببيت اعتباريله زيرا لقح رياح القاحه سببدر ياخود ما كان اعتباريله در ياخود حذف زوائد قبيلندندر كما يقال
ابقل فهو باقل واعشب فهو عاشب وزمخشرينك بيانته كوره ماده مرقومه كويا كه تقديرا جابت الدعوة ماده سندن
منصرف قدر كه باب خامسدندر طالت كبى پس صارت الدعوة مستجابة معناسنه اولور انتهى الجوائب جوائب
وزننده نوظهور اخبار وحوادثه اطلاق اولنور اخبار طارئه معناسنه ويقال هل من جائبة خبر اى طريفة خارقة
بلاد وديارى قطع ايدوب كلديكيچون اطلاق اولنمشدر جابة المدرى جابة المدرى معناسنه در يعنى مهموز العين
اولان جأبه لفظنده لغتدر كه بو ينوزى بلورمش آهو يه دينور الانجياب انفعال وزننده ناقه سودى صاغيلور كبى
يوتى اوزادوب رام اولمق معناسنه در يقال انجابت الناقة اذا مدّت عنقها للحلب الاستجواب والاستجابة
جواب ويرمك اجابه معناسنه در يقال استجوبه واستجابه واستجاب له اى اجابه التجاوب تفاعل وزننده جوابلشمق
معناسنه در يقال تجاوبوا اى جاوب بعضهم بعضا الجابتان ايكى موضعدر جابان بر رجل اديدر وواسط
قضاسنده برقريه در و يمنده برايالت آديدر مجوّب تقوّل وزننده حمير قبائلندن برقبيله در تجيب تصبب وزننده
ابن كنده دركه اسميله كنده قبيله سندن بر بطن مسمادر مؤلف بونلرى تجاب ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر وتجيب
ثوبان بن سليم نام كسه نك قبرى اسميدر الجيب غيب وزننده ياقه يه دينور كريبان معناسنه ومصدر اولور لباسه
ياقه آچمق معناسنه تقول جبت القميص اجوبه جوبا واجيبه جيبا اى قوّرت جيبه التجويب تفعيل وزننده
بودخى جيب معناسنه در تقول جوّبت القميص اى عملت له جيبا المجوّبة معظمه وزننده شول يره دينوركه بعضنه
يغمور اصابت ايدوب وبعضنه اصابت ايلمامش اوله يقال ارض مجوّبة اذا اصاب المطر بعضها الجائب العين
ارسلانه اطلاق اولنور جوّاب كتان وزننده مالك بن كعبك لقبيدر جويان طوفان وزننده مرونام بلده قضاسنده
برقريه در كوبان معربيدر الجهب جيمك فتحى وهانك سكونيله چركين وزشت وثقيل يوزه دينور يقال له
وجه جهب اى سمج ثقيل المجهب منبر وزننده بى حيا اولان كمسه يه دينور الجاهب جانب وزننده آشكاره
معناسنده در جاهى كبى يقال اتاه جاهبا وجاهيا اى علانية جيب زيب وزننده قدس ونابلس اراسنده

مطلب

ایکی حصار آدیدر الجیب عیبو زنده یاقه یه دینور کریبان معناسنه جمعی جیوب کلور عند البعض بونك موضع
ذکری بو مقامدر جوب ماده سی دکلدر شارح دیرکه حالا لباسك یانلرنده جیب اطلاق اولنان یرلر که لباسك
کیسه سی منزلنده‌در بو لغت عامیه‌در یاقه‌یه تشبیهله اطلاق اولنمشدر وجیب یاقه آچمق معناسنه‌در تقول جبت
القمیص اجیبه کاجوبه مؤلف بونی جوب ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر وجیب صدر وقلب معناسنه استعمال اولنور یقال
هو ناصح الجیب ای القلب والصدر یعنی امینهما وجیب الارض دیرلر مدخل الارض معناسنه وحمزة بن حسین
الجیاب که شدّاد وزننده‌در محدثیندندر ومحمد بن مجیب الکوفی محدثدر فصـــل الحاء الحوءب کوکب وزننده
واسع دره‌یه دینور و واسع قوغه‌یه دینور وقواطه کبی بیوك وایچی چقور طوار طرنغنه دینور وصواده وچشمه‌یه
وایازمه‌یه دینور که اندن دواب ومواشی صولانور یاخود بر مخصوص چشمه‌نك اسمیدر وبصره قربنده برموضع آدیدر
شارح دیرکه اشبو موضع مکه ایله بصره بیننده واقع منزل اوله جقدر که جمل وقعه‌سنده حضرت عائشه اورایه
نزول وکلابلری نبح ایلدی وبعضلر بونی سحاب وزننده وبعضلر سکر وزننده تقیید ایلدیلر رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری برکون ازواج مطهره‌یه ایتکن تنبحها کلاب الحواب بیورملریله نبح کلاب اکا اشارتدر
وکلب بن وبره نام کسه‌نك قیزی اسمیدر الحوءبة هایله پك بیوك قطویه وصوصاغه وپك بیوك قوغه‌یه دینور
الحبّ حانك ضمی وبانك تشدیدیله دوستلق سوکی معناسنه اسمدر ودادکبی الحباب والحبّ حانك کسریله
والمحبة میمك وحانك فتحیله والحباب حانك ضمیله حبّ معناسنه‌در یقال بینهما حبّ وحباب وحبّ ومحبة وحباب
ای وداد وحبّ حانك ضمی وکسریله مصدر اولور سومك معناسنه تقول حبیته احبه حبا وحبا من الباب الثانی
وبوشاذدر زیرا مضاعف متعدی باب ثانیدن وارد اولمز مؤلف بصائرده بو رسمه تحقیق ایلمشدر که معلوم اوله که
اشبو حب ماده‌سی لغتده بش معنا اوزره دائردر ۱ صفا وبیاض معناسیدر فلهذا حبة الاسنان دیرلر بیاض
ونضارتنه بناء ۲ علو وظهور معناسیدر حباب الماء اول جهتدندر ۳ لزوم وثبوت معناسیدر ومنه حبّ البعیر
واحبّ اذا برك فلم یقم ۴ خلوص ولباب معناسیدر ومنه حبة القلب ای لبه وداخله ومنه ایضا الحبة لواحد
الحبوب اذهی اصل الشیء ومادة قوامه ۵ حفظ وامساك معناسیدر ومنه حبّ الماء للوعاء الذی یحفظ فیه الماء
ویمسکه وفیه معنی الثبوت ایضا پس امر ظاهردر که اشبو معانیء خمسه محبت ووداد لوازمندندر زیرا صفاء مطلب
مودت وارادهء قلب وتعلق درونك محبوب طرفنه کمال اوزره علو وظهوری وثبوت ولزومی ومحبك لبّ قلبی
محبوبه احاله اولنمسی ودرونده علاقه‌سنك محفوظ اولمسی باب محبتده درکاردر بو وجهله خصوص محبتده
معانیء خمسهء مرقومه بالجمله متحقق اولمشدر پس بو معنالری جامع اولان مفهومه دال اولمق ایچون ازاسنه حبّ
ماده‌سنی وضع ایلدیلر که اقصای حلقدن اولان حا حرفیله شفوی اولان با حرفندن مرکب اولمغله کویا که
محبك ابتدا وانتهاء حال وشانی سراسر محبوبنه منحصر اولوب میانه‌ده اشیاء سائره‌نك تخللی اولمدیغنی تلمیح
واشعاره مبنیدر اصل محبتك دخی شانی بو وجهله اولمق لازمدر پس بوندن نقصان اولور ایسه اکا محبت اطلاقی
صحیح وروا دکلدر انتهی وعربلر تعجب مقامنده حبّ بفلان دیرلر ما احبه معناسنه یعنی نعجب محبوب اولدی
شارح دیرکه بونك اصلی حبب ایدی کرم وزننده بعد الاسکان ادغام اولندی وتقول حببت الیه ای صرت حبیباله
یعنی بن اکا سوکیلی محبوب اولدم وبونك بابی خامسدن اوله رق مضاعفده شررت ولببت کلمه‌لرندن غیری
نظیری یوقدر وحبّ برنسنه‌یی برکسه‌یه سودرمك وسوکیلی قلمق معناسنه‌در یقال حبّ الیّ هذا الشیء حبا ای
جعلنی احبه وحبّ دستی‌یه دینور جرّه معناسنه علی قول ایری وبیوك دستی‌یه دینور که کوپ اوله جقدر یاخود
شول اوتوراغه دینور که درت دانه تخته‌دن ترتیب ایدوب اورتاسی دلیك اولمغله اکا ایکی قولبلو بیوك دستی اوتوردرلر
عربلرك حبا وکرامة قوللری بوکه مبنیدر که حبّ کوپه وکرامه کوپك قپاغنه دینور لکن صحیح اولان احبك حبا
واکرمك اکراما تأویلنده‌در وحبّ کلمه‌سنك جمعی احباب کلور وحببه کلور فتحاتله وحباب کلور حانك کسریله
وحبّ طورمق ووقوف معناسنه‌در یقال حبّ الرجل اذا وقف وتعب چکوب رنجیده اولمق معناسنه‌در یقال حبّ
زید علی المجهول اذا تعب الحباب کتاب وزننده سوکی‌یه دینور نته که ذکر اولندی وحباب اسامیء رجالدندر
وبرحبه‌دن اولان کوپه‌یه دینور ومفاعله بابندن مصدر اولور سوشمك معناسنه تقول حاببته حبابا الحبّ حانك
کسریله سوکی ومحبت معناسنه‌در که ذکر اولندی ومحبوب معناسنه‌در مؤنثی حبه‌در هایله جمعی احباب کلور وحبان
کلور حانك کسری وبانك تشدیدیله وحبوب کلور حانك ضمیله وحببه کلور فتحاتله وحبّ کلور حانك ضمیله ندرت
اوزره علی قول بو اسم جمعدر وحبّ سویجی محبّ معناسنه‌در تقول هو حبی ای محبوبی وتقول انا حبه ای محبه

وبرحبه‌دن اولان کوپه‌یه دینور شارح دیرکه اصمعیدن منقولدرکه جندل بن عبد الراعی نك اشبو * تبیت الحیة
النضناض منه مکان الحبّ تستمع السرارا * بیتنده واقع حبّ لفظنك معناسندن سؤال ایلدم حبهء واحده‌دن اولان
کوپه‌در دیو جواب ویرمشدر انتهی الحباب حانك ضمیله محبت معناسنه‌درکه ذکر اولندی ومحبوب معناسنه‌در
ویلانه دینور حیه کبی وبنو سلیم قبیله‌سندن برجماعت آدیدر وانصاردن برذات اسمیدر وحباب بن المنذر وحباب
ابن قیظی وحباب بن زید وحباب بن جزء وحباب بن جبیر وحباب بن عمیر وحباب بن عبد الله اصحابدندر وحباب
حبابه لفظندن جمع جنسی اولورکه صو بوجکلرندن برسیاه بوجك آدیدر قورباغه یاوریسی دیدکلریدر وحباب
اسم شیطاندر الاحباب همزه‌نك کسریله محبت ایلمك معناسنه‌در یقال احبه احبابا فهو محبّ وذاك محبوب
علی غیر قیاس ومحبّ بالفتح وهو قلیل نادر وتقول احببته واحبه بحذف الباء الثانیة واحباب دوه‌جرون اولدیغندن
چوکوب یوریمکدن امتناع ایلمك علی قول وجودینه شکستلك عارض اولوب یاخود برمرض وعلت اصابت
ایلمکله حرکته بیمجال اولوب چوکوب قالمق معناسنه‌در تاکه افاقت بولوب یاخود هلاك اولنجه‌قدر یقال احبّ
البعیر اذا برك فلم یثر او اصابه کسر او مرض فلم یبرح مکانه حتی یبرأ او یموت واحباب خسته صاغلوب افاقت بولمق
معناسنه‌در یقال احبّ فلان اذا برأ من مرضه واکین دانه طوتمق معناسنه‌در یقال احبّ الزرع اذا صار ذا حبّ
الاستحباب دوست ایدنمك معناسنه‌در تقول حبیته واحببته واستحببته شارح دیرکه استحباب مستحب اولمق
معناسنه‌ده کلور استحسان مستحسن اولمق معناسنه کلدیکی کبی واستحباب مواشینك اشکنبه‌لرنده صوخیلی
مدت افراغ اولنمیوب اوبلجه طورمغله صوسزلغه تحمللری ممتد اولمق معناسنه‌در وبو حالت منازل قردن طرفه
وجبهه‌نك التقاسی وسهیل یلدزینك مطلوعی هنکامنده اولور یقال استحبت کرش المال اذا امسکت الماء وطال
ظمؤها وبرنسنه‌یی شیء آخر اوزره ترجیح واختیار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استحبه علیه ای آثره مترجم دیرکه
ظاهرا استحباب فقهی بوندن مأخوذدر الحبیب امیر وزننده محبوب معناسنه‌در ومحبّ معناسنه کلور تقول
انا حبیبکم ای محبکم وحبیب حرف تعریفسز اوتوز بش نفر صحابی اسمیدر حبیب بن اسلم وحبیب بن الاسود کبی
ومحدثیندن برجماعت آدیدر الحبة حانك ضمیله محبوب معناسنه‌در حبّ وحباب کبی وشول نسنه‌یه دینورکه آنك
سکا وبرلمسنی یاخود کندی مال وملکك اولمسنی سوب خوشلنور اوله‌سن وحبه محبت معناسنه‌در واوزم چکردکنه
دینور تخفیفله حبه دخی دینور وحبیبه معناسنه‌در جمعی حبب کلور صرد وزننده حبیب مصغرا یای مشدده
ایله اسامیدندر حبیب بن حبیب که حمزة الزیات المقری برادریدر وحبیب بن حجر وحبیب بن علی محدثیندندر وزبیر
وزننده حبیب بن النعمان تابعیندندر وبو حبیب بن نعمان اسدینك غیریدر راولکی حضرت انسدن ایکنجی خریم بن
فاتکدن روایت حدیث ایلمشدر حبذا حانك وبای مشدده‌نك فتحیله خوشا ونه کوزل ونه مو تلو ونه محبت اولنه‌جق
نسنه‌در دیمکدر یقال حبذا الامر ای هو حبیب وبو افعال مدحدندر نعم کبی فی الاصل حبّ فعل ماضیدر اصلی
حبب‌در کرم وزننده صار محبوبا معناسنه‌در وذا کلمه‌سی فاعلیدر که اسماء اشارتدن براسم مبهمدر مجموعی اسم واحد
منزلنه تنزیل اولنوب محلا ابتدائیت اوزره وما بعدی خبریت اوزره مرفوعلردر ما بعدی ذا کلمه‌سندن بدل اوله‌مز
زیرا ذکر اولندیغی اوزره حب کلمه‌سنه ملازم وممتزج اولمغله کلمهء واحده قلنوب مثل مجراسنه جاری اولمشدر پس
حبذا زید وحبذا هند دینور حبذه هند دیمك جائز دکلدر الحباب سحاب وزننده نهایت محبت معناسنه‌در
علی قول مبلغ جهد وطاقت معناسنه‌در یقال حبابك ان تفعل کذا ای غایة محبتك او مبلغ جهدك یعنی سنك
نهایت طاقت محبوبه‌ك شو وجهله ایلمکدر دیمك اولور نته که حماداك ان تفعل کذا دیرلر غایتك المحموده معناسنه‌در
بونلر تراکیب مخصوصه‌در وحباب الماء صونك عظیم وکثیر اولان یرینه دینور یاخود ماء جاری یوزنده یول یول
سلسله طرزنده حادث اولان طریقه‌لره دینور که بو اشجه روزکار طوقمسنك اثری اولور یاخود صونك یوزنده حادث
اولان قبرجقلره دینورکه یغمور یاغدقده حادث اولور کذلك حباب الرمل قوملغك معظم وکثیر اولان یرینه دینور
وحباب اسامیدندر وجه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور طلّ معناسنه وحباب بن صالح الواسطی واحمد بن ابراهیم
ابن حباب الحبابی محدثیندندر التحاب تفاعل وزننده اصلی تحابب ایدی سوشمك معناسنه‌در یقال تحابوا
ای احبّ بعضهم بعضا التحبب تفعل وزننده برکسیه دوستلق ومحبت کوستورمك معناسنه‌در وبونکلی
متضمندر یقال تحبب الیه ای اظهر المحبة وصویه اول قانمق معناسنه‌در شارح دیرکه امهات سائره‌ده اول قیدی
یوقدر بلکه تحبب الحمار وغیره اذا امتلأ من الماء عبارتیله مرسوم اولمغله مجازا اولور کوپ کبی صو ایله طولو اولدی
دیمك اولور زیرا حبّ کوپه دینور نته که ذکر اولندی انتهی حبیب امیر وزننده وحبیب مصغرا وتشدید یا ایله

وحبيب كبث وزنده وحبيبه سفينه وزنده وحبيبه جهينه وزنده وحبابه سحابه وزنده وحباب سحاب وزنده
وحباب كتاب وزنده وحبه ضبه وزنده وحباحب علابط وزنده اسامیء اشخاصدندر که بعضسی ذکر اولندی
حبان كتان وزنده بمنده بردره آدیدر واسامیدندر حبان بن منقذ اصحابدندر وحبان بن هلال وحبان بن واسع بن
حبان وسلمة بن حبان محدثلردر حبان حانك کسری و بانك تشدیدیله شهر نیسابورده بر محله در واسامیدندر
حبان بن الحكم السلمی که بنوسلیم قبیله سندندر اصحابدندر وحبان بن بح الصدائی علی قول بو فتحایله در وحبان
بن قیس علی رأی بای تحتیه ایله در اصحابدندرلر وحبان بن موسی وحبان بن عطیه وحبان بن علی العنزی وحبان
بن یسار محدثلردر حبان حانك ضمیله بودخی اسامیدندر حبان بن محمود البغدادی ومحمد بن حبان بن بكر روایت
حدیث ایلدیلر المحبة اسم مفعول بنیه سیله والمحبوبة والمحببة معظمه وزنده والحبيبة سفینه وزنده مدینهٔ
منوره اسملریدر علی ساكنها الصلوات محبب مقعد وزنده بر رجل اسمیدر الحبة حانك و بای مشدده نك فتحیله
حب كلمه سنك واحدیدر بغدای واربه وسائر غلالك دانه سنه دینور وحب اسم جنسدر جمعی حبات کلور وحبوب
کلور حانك ضمیله وحبان کلور تمران کبی که تمرك جمعیدر وحبه حاجت معناسنه در تقول مالی فیه حبة ای حاجة
و بر خاتون اسمیدر که منظور نام جنی اکا تعشق ایدوب دائما ملاقات وآنك تعلیمی اوزره اول خاتون طبابت ایدر ایدی
وحبه بر نسنه نك بر قطعه سنه دینور وحبه وزن معروفدر مكك ماده سنده مرسومدر اوراده بیانه کوره بر درهمك
ثمنك سدسی مقداریدر که بر درهمك قرق سكز جزئندن بر جزء اولور وحبه حرف تعریفسز اسامیدندر حبه بن
بعكك وحبه بن حابس اصحابدندر وحبه ابن ابی حبه وحبه بن مسلم وحبه بن جو بن العرنی وحبه بن سلمه تابعیندندر
وابو حبة البدری علی قول صواب اولان نونله در وابو حبة المازلی وابو حبة بن عبد بن عمرو وابو حبة بن غزیه وعبد
السلام بن احمد بن حبه وعبد الوهاب بن هبة الله ابن ابی حبه محدثیندندر حبة القلب سویدادر که یورکده اولان
سیاه دانه جكدر محل ادراك و بصیرتدر بعضلر مهجة القلب ایله تفسیر ایتدیلر که یورك قانیدر اصل یورکك اورته سنده
اولان نقطه کبی قان اوله جقدر و بعضلر ثمرة القلب ایله تفسیر ایلدیلر صاحب دیوان بیانه کوره سویدا ایله
براوله جقدر وعند البعض حبة القلب یورکده بر سیاه خرده نسنه در که یورکك وسطنده اولور بودخی بنه دانهٔ دل
اوله جقدر که سویداء دیدکلریدر شارح دیر که ازهرینك بیانه کوره حبة القلب یورکك داخلی اولان علقه دن
عبارتدر مؤلفك حرف تردیدایله بیانی اختلاف تعبیرقبیلندندر مترجم دیر که ثمرة القلب آنده مودوع اولان قوای
بصیرتدن عبارت اولمق ملحوظ غالبدر کوزده اولان قوت بصر منزلنده در قلب کوزی دیدکلری اوله جقدر بعینه
کوزك ببكی کبی بر معنادر و بعض محققین قلب ایچون یدی طبقه ترتیب ایلمشدر ۱ صدردر که محل اسلام وموقع
وسواس در ۲ قلب در که محل ایماندر ۳ شغافدر که یورك پرده سیدر محل محبة الخلق در ٤ فؤاددر که محل
رؤیة الحق در ٥ حبة القلب در که محل محبة الحق در ٦ سویداء در که محل علوم دینیه در ۷ مهجة القلب در که
محل تجلیء صفات الهیه در انتهی الحبة الخضراء ساقزلق اغاجنك یمشیدر که بطم دخی دیرلر چتلنك تعبیر
اولنور الحبة السوداء شونیزدر که چورك اوتیدر الحبة حانك کسریله سبزوات ورياحين یعنی چیچکلرك
تخملرینه دینور علی قول بر خرده نباتدر که اوتلقلر ارالغنده نابت اولور یاخود هر نوعدن حبوب مختلفه یه دینور
مثلا بغدای واربه ومرجمك مقوله سی حبوب مجتمع اولدقده اکا حبه اطلاق اولنور علی قول صحراده بتن اوتلرك
تخمینه دینور یاخود جمیع نباتك تخملرینه دینور مفردی حبه در حانك فتحیله یاخود تخمسز بتن نباتك تخمنه حبه دینور
کسرایله و تحمله بتن نباتك تخمنه حبه دینور فتحیله وبری بری اوزره یغلوب متكسر اولان اوتلغه دینور علی قول
سبزواتك قوریسنه دینور وحبه اسامیدندر یعقوب بن حبه امام احمد حضرتلرندن روایت احادیث ایلمشدر
الحب حانك فتحیله ذکر اولندیغی اوزره حبه نك جمع جنسیدر وحب بمنده شهر سامضافاتندن بر قلعه در
وحضرموت زابنده بر طاغ آدیدر الحب فتحتیله والحبب عنب وزنده صویك وقوملغك کوم وفراوان
اولان برینه دینور وآغزده اولان دیشلرك انجودیزیسی کبی حسن وضع ولطف نظام اوزره اوله رق بلور کبی صاف
وبراق وآبدار اولمسی حالته دینور ام حباب غراب وزنده دنیانك کنیه سیدر حبابه حانك ضمیله اسامیدندر
حبابة السعدی بر خرسز شاعردر وعبید الله بن حبابه محدثدر امام بغوی بدن استماع حدیث ایلمشدر حبابه سحابه
وزنده اسامیدندر حبابة الوالبیه که بنو والبه دن بر کسنه در وام حبابه ایکیسیده تابعیندندر حبابه حانك فتحی و بانك
تشدیدیله ابو سلمة التبوذکی نام محدثك شیخه سی اولان عالمه خاتوندر وحبابه نسوان اسامیلرندندر الحبحبة کبكبه
وزنده صویك آز آز و آهسته آهسته آقسنه دینور که صو تیله معبر در بو معناده مصدر واسم اولور یقال حبحب الماء

حبحبة اذا جری قلیلا وتقول سمعت حبحبة الماء ای جریه قلیلا ومعانیء آتیه ده دخی کذلك مصدر واسم اولور وضعف
ونحافت معناسنه در رودوه سورمك معناسنه در وحبحبة النار آتشك طوتشوب علولنمسنه دینور وحبحبه فارپوزه دینور
بطیخ شامی معناسنه اکا اهل عراق رقی واهل فرس هندی دیرلر زیرا ابتدا عراقه رقه ایالتندن وعجمه هندستاندن
کلمشدر جمعی حبحب کلور وحبحبه آریق ومهزول دوه لره دینور ومنه المثل * اهلكت من عشر ثمانیا وجئت بها حبحبة
یعنی اون دوه نك سکزنی هلاك ایلدك وایکیسنی نحیف ونانوان کتوردك الحبحب کبکب وزنده بودخی صویك
آزجه آزجه آقسنه دینور وجثه سی کوچك زبون و جوره دوه یه دینور الحبحاب طبطاب وزنده اصحابدن
بر ذاتدر وقصه و بودور کسیه حبحاب دینور وقبیح الهیكل عبوس ودمیم کسیه دینور و بدخوی و بدمشرب کسیه دینور
وحبحاب عمرو بن الحلی نام کسه نك قلیجی آدیدر وحبحاب جوره وزبون وضئیل کشی یه یاخود اوبلجه اولان ارکك
دوه یه دینور وحبحاب شعیب البصری التابعی پدرینك اسمیدر الحبحبی یای مشدده ایله بودخی زبون وجوره
وضئیل ارکك دوه یه دینور المحبحب اسم فاعل بنیه سیله بدغدا اولان کسیه دینور الحباحب کواکب وزنده
حبحاب لفظندن جمعدر ایاغی سریع وچابك دوه لره دینور وخرده وجثه سز دوه لره دینور و بر بلده آدیدر الحباحب
علابط وزنده بر نوع سكك آدیدر که کیجه وقتی اوچار وقنادلری شمع کبی لمعان ایدر ترکیده آتش بوجکی و یلدز بوجکی
دیدکلریدر نار الحباحب بوندندر علی قول نار الحباحب چقمق طاشلرینك بری برینه طوقنملرندن هوایه منطایر اولان
شراره سندن عبارتدر ابو حباحب محارب قبیله سندن بر بخیل کسه ایدی مهمان خوفندن خیمه سنده آتشی
خرده وانجه اوطونلر ایله یقار ایدی تا که پك پارلامغله ایاب وذهاب ایدنلر کوروب کلمیه لر علی قول بو حبحبه دن
مأخوذدر که ضعف معناسنه در آتشی ضعیف اولدیغنه مبنیدر یاخود وجه مذکور اوزره چقماقدن چقان
شراره یه مجهولدر ام حباحب یشل جكرکه به شبیه بر بوجكدر اوچار وصاری و یشل آلاجه وقنادلری قرمزی
وصاری رنكلر ایله مزیندر ذری حباء ذال معجمه ایله اما لما وزنده بر کسه نك لقبیدر الحاب تشدیدیله شول
آتیلان اوقه دینور که نشانه طوقنیوب اطرافنه دوشه یقال سهم حاب اذا وقع حول القرطاس جمعی حواب کلور
حبی ربی وزنده بر خاتون آدیدر وتهامه ده بر موضعدر ام محبوب حبه نك یعنی ییلانك کنیه سیدر الحبیبه
مصغر اوبانك تشدیدیله یمامه ده بر قریه در واسامیدندر ابراهیم بن حبیبه وابراهیم بن محمد بن یوسف بن حبیبه محدثلردر
حبیبه جهینه وزنده عراقده بطیحه نواحیسنده بر موضعدر المحب احبابدن اسم فاعلدر مذکر ومؤنثه اطلاق
اولنور یقال رجل محب وامرأة محب ای محبة یعنی سویجی خاتوندر شارح دیر که بو امام فرا قولیدر ومحب زیاده سیله
یوریلوب فرومانده و بی تاب اولان دوه یه دینور که ماده سی بیان اولندی یقال بعیر محب ای حسیر احباب همزه نك
فتحیله بنی سلیم دیارنده بر موضعدر الحبابیه حانك ضمیله مصر اولکه سنده ایکی قریه در بطنان حبیب فرقان کریم
وزنده شام اولکه سنده بر بلده در حبویه حانك فتحی و بای مشدده نك ضمیله اسمعیل بن اسحق الرازی لقبیدر
وحافظ حسن بن محمد الیونارتی الاصبهانی جدینك اسمیدر الحترب تای فوقیه ایله جعفر وزنده قصه بویلی
بودور کشی یه دینور الحثربة ثای مثلثه ایله دحرجه وزنده صو بولانمق معناسنه در یقال حثرب الماء اذا کدر
ویقال حثربت البئر اذا کدر ماؤها واختلط بالحمأة یعنی قویینك صویی چامور قارشمغله بولاندی الحثربة عکرمه
وزنده حثرمه معناسنه در که اوست دوداغك وسطنده اولان دائره جكه دینور حثرب برقع وزنده بر نباتدر که
یومشق یرلرده بتر علی قول درشت وخشن یرلرده بتر وحثرب بولانق غلیظ صویه دینور و نجره دبنده قلان غلیظ
بلاشغه و سحنه دینور که قازیمغه محتاج اولور الحثلب زبرج وزنده چوباندن چقان یاغك یاخود صافی یاغك
دبنده قلان عکرینه و بوصه سنه دینور الحجب ضرب وزنده والحجاب کتاب وزنده ستر و نهان ایلمك معناسنه در
یقال حجبه حجبا وحجابا من الباب الاول اذا ستره وحجاب اسم اولور کند وسیله ستر اولنه جق پرده یه دینور جمعی حجب
کلور ضمتیله یقال دونه حجاب وهو ما احتجب به وحجاب بادیه ده حره تعبیر اولنان قاره طاشلق تپه نك منقطع اولدیغی
یره دینور ومطردا اوزون اوزادی راست وهموار اولان قوملغه دینور وتپه سی یوکسك طاغه دینور یقال قعد
فی ظل الحجاب ای الجبل المشرف وحجاب الشمس کونشك ضیا و پرتوینه یاخود ناحیه وجانبنه اطلاق اولنور
ومطلقا ایكی نسنه بیننده پرده و حائل اولان شیئه حجاب اطلاق اولنور وحجاب زار کبی انجه و یوفقه انجکره دینور که
انسانك ایکی یانلری بیننده معترض وآق جكر ایله نفس مجراسی اولان بوغورتلاغك اراسنه حائل اولنور بو صورتده
حجاب الجوف دیدکلری پرده دن که یورکله بطن بیننده حائل اولان انجه دریدن بشقه اولور وحجاب دنیانی محیط اولان
جبل قافدن اوته ده بر جبل آدیدر قال الشارح و به فسر قوله تعالی حتی توارت بالحجاب الآیه وهو جبل دون قاف کاف

الشمس تغيب من ورائه وحجاب معاذ الله تعالى بركسه مشترك اوله رق فوت اولمق معناسنه استعمال اولنور كه شرف
ايماندن محجوب اولور ومنه حديث ابى ذر رضى الله عنه ان النبى عليه الصلوة والسلام قال ان الله يغفر للعبد مالم يقع
الحجاب قيل يارسول الله وما الحجاب قال ان تموت النفس وهى مشركة التحجيب تفعيل وزننده برنسنه بى بك ستر
ونهان ايلمك معناسنه در يقال حجبه تحجيبا اى ستره الاحتجاب افتعال وزننده والتحجب تفعل وزننده كيزلنوب
صقلانمق معناسنه در يقال احتجب الرجل وتحجب اذا استتر واحتجاب كبه خاتونك مدت حملندن زياده كون كچمك
معناسنه استعمال اولنور يقال احتجبت المرأة يوم او يومين اذا مضى يوم او يومين من تاسعها يعنى طقوز آيندن
بر كون يا ايكى كون زياده كچدى الحاجب قاپوجى به اطلاق اولنور وكبار خصوصا شيخ الاسلام پرده جيسنه اطلاق
اولنور جمعى حجبه كلور كتبه وزننده وحجاب كلور كتاب وزننده يقال فلان حاجب الامير اى بوابه الحجابة كتابه وزننده
قاپوجيلق وپرده دارلق خدمتنه دينور الحاجبان تثنيه بنيه سيله كوزلرك اوستنده اولان كمكلره دينور اتبله وقيلى ايله
كه تركيده قاش تعبير اولنور على قول حاجب اول كمك اوزره بتن ساده جه قيله دينور كويا كه كوزك دربانيدر جمعى
حواجب كلور وحاجب هرنسنه نك اوجنه وكنارينه اطلاق اولنور مثلا حاجب الشمس كونش طلوعنده
اول ظهور ايدن كنارندن عبارتدر نته كه قرن الشمس دخى ديرلر كه ابتدا ظهور ايدن جزئندن عبارتدر يقال
بدا حاجب الشمس اى ناحية منها حاجب الفيل برشاعر لقبيدر وحاجب بن يزيد وحاجب بن زيد وعطارد بن حاجب
اصحابلردر ذو الحاجبين برسپهسالار فارسى لقبيدر كه ايكى بوابى وار ايدى الحجب فتحتيله بوغازده صولق
آله جق بوغور تلغه دينور الحجب كتف وزننده كوچك تپه به دينور اكه معناسنه المحجوب اعمى وضرير
اولان كسيه اطلاق اولنور يقال رجل محجوب اى ضرير الحجبتان فتحاتله اوجه وسكردن تعبير اولنان كمكلرك
بوكوره طوغرى مشرف اولان اوجلرينه دينور على قول صاغلو صوللو قاسيقلرك اوزرلرنده قارن بوشغنه طوغرى
مشرف اولان ايكى كمكه دينور وآت قسمنده حجبتان او يلقلرينك اوزرلرنده اولان اوجه لردن بطننك صفاقى
اوزره مشرف اولان اوجلرينه دينور وصفاق صادك كسريله قبل بتن درينك التنده اولان يوفقه دريدر كه خصدلرينه
قريب اولان محلدر الحجيب امير وزننده برموضعدر الاستحجاب بركسه بى قاپوجى يا پرده جى ايدنمك
معناسنه در يقال استحجبه اى ولاه الحجابة الحدب تعب وزننده ارقه چقوب كوكس وقارن ايچرو كيرمك
وچهله قنبور اولمق معناسنه در يقال حدب الرجل حدبا من الباب الرابع اذا خرج ظهره ودخل صدره وبطنه وآقندى
وانكبه يار مقوله سى بردن اشاغى يه طوغرى تدريجى انوب كتمك معناسنه در طالغه نك وقوملغك تدريجى ايملرى كبى
وارضك غليظ ومرتفع اولان يرينه دينور كه احدب كسه نك حدبى شكلنده اولور وبو تشبيه جهتيله در يقال نزلوا
فى حدب من الارض وهو الغليظ المرتفع منها وحدب الماء صو آقنديلرينك برى برى اوزرينه بوريلوب بنكشمسندن
عبارتدر كه بوكريلك حالنى پيدا اولور ودرينك يوزنده اولان جابجا اثره دينور چبان وچبك بوزوغى كبى كه چوپور
تعبير اولنور وحدب برنوع نبات آديدر على قول نصى اسميدر كه بغدايجق ياخود اشك كنكرى ديدكلرى اوتلقدر
وحدب بهمى يعنى چوجقلرك پسى پسى وابه پسكى تعبير ايتدكلرى اوتلغك توزاقلرى طاغلدقدنصكره برى برى
اوزرينه بنكشيوب طور طوپ يغين اولسنه دينور وحدب الشتاء قيشك شديد صووغنه اطلاق اولنور يقال اصابنا
حدب الشتاء اى شدة برده وحدب مصدر اولور بركسه يه اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه يقال حدب عليه
حدبا من الباب الرابع اذا تعطف عليه وطول خاتون ارطفالنه مهر وشفقتله اره وارميوب على حالها طول اوتورمق
معناسنه در يقال حدبت المرأة اى لم تتزوج واشبلت على ولدها الاحداب همزه نك كسريله بودخى وجه مذكور
اوزره قنبور اولمق معناسنه در يقال احدب الرجل بمعنى حدب الاحديداب اعشيشاب وزننده وجه مذكور
اوزره بك قنبور اولمق معناسنه در يقال احدودب الرجل بمعنى احدب واحدودب الرمل ديرلر لكن قوملق قنبور كبى
بوكرى اولدقده التحادب تفاعل وزننده احداب معناسنه در الاحدب احمر وزننده والحدب كتف وزننده
ارقه سى چقوب صدر وبطنى ايچرى كيرمش قنبوره دينور يقال رجل احدب وحدب اذا خرج ظهره ودخل صدره
واحدب قول كبيكك ايچنده برطمرك اسميدر وبكه قرننده فزاره قبيله سى يورديده برطاغك اسميدر وشدت معناسنه در
لكن ملايم اولان شديد معناسنه اولمقدر اذقال فى الاساس امر احدب اى شاق المركب الحدبة فرحه وزننده ذكر
اولنان حدب ديدكلرى نبات چوق اولان يره دينور يقال ارض حدبة اى كثيرة الحدب الحدب حانك ضميله حدباء
كلمه سندن جمعدر زحتلو ومشقتلو امور واحواله دينور يقال انعم حدب الامور اى شواقها جمع شاقة و يقال
سنة حدباء اى شديدة وحدباء قنبور كبى بوكرى اغاجه دينور يقال شجرة حدباء وشول دابه يه دينور كه آرقلقندن

قالجدر بنك اوستنده اولان اوجه كيكلرى سبب سيورى طشره چقق اوله يقال دابة حدباء اذا بدت حراقفها شارح
دير كه كعب بن زهيرك اشبو * كل ابن انثى وان طالت سلامته يوما على آلة حدباء محمول * بيتنده واقع آلة حدباء نعش
اوله جقدر لكن مطلق نعش اولميوب غربا وفقراء تحميل ايتدكلرى خرپشته اولمق پك ملايمدر انتهى الاحيدب
مصغر بنيه سيله روم اولكه سنده برطاغدر حداب قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر پك خط وشدت اوزره
اولان سنه يه دينور وبرموضع آديدر ومعرباً استعمال اولنورنته كه جريرك اشبو * لقد جردت يوم الحداب نساؤكم فساقت
مجاليها وقلت مهورها * بيتنده واقع اولمشدر حداب كتاب وزننده بنى يربوع يوردنده واقع كنديلره مخصوص
برصرپ ودرشت پرده برموضعدر آنده بروقعه اولمغله يوم الحداب معروفدر وحداب سراة ديارنده برنيجه جبل آديدر
الحديبية تخفيفله دويهيه وزننده وقليلا مشدد اولور مكه مكرمه قربنده برقويى آديدر على قول اوراده نابت
برشجرهٔ حدباء اسميدر كه موضع مزبور آنلر ايله متعارف اولمشدر شارح دير كه بيعة الرضوان اول شجره تحتنده
منعقد اولمشدر الحديباء مصغر بنيه سى والفك مديله جذيمه قبيله سى يوردنده برصويك اسميدر التحدب ترتب
وزننده بركسه يا برنسنه يه ايلشوب مرتبط ومتعلق اولمق معناسنه در يقال تحدب به اذا تعلق وبركسه بى
اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه در يقال تحدب عليه اذا انعطف وطول خاتون اولادينه مهر وشفقتدن
اره وارميوب طول اوتورمق معناسنه در يقال تحدبت المرأة اذا لم تتزوج واشبلت على ولدها بونلر بالجمله
معناى مجازيدر مثلا بركسه يه قنبورلق كبى ياپشوب تعلق ايلمك واسركديكى كمسه اوزره قنبورلق كبى آوريلوب
دوشمك دقيقه لرنى ملاحظه يه مبنيدر حدبدبى عجب سكا وزننده نبيط قومنه مخصوص برنوع اويون اسميدر
الحرب ضرب وزننده معروفدر كه جنك وقتال وكلرزار معناسنه در وبو مؤنثدر مقاتله اعتباريله وبعضا مذكر اولور
قتال اعتباريله جمعى حروب كلور يقال وقعت بينهم الحرب اى المقاتلة وحرب جنكاور بهادره اطلاق اولنور كه مبالغة
وصف بالمصدر اولور يقال رجل حرب اى شديد الحرب شجاع و يقال رجل حرب اى عدو ومحارب يعنى حرب لفظى
عدو ومحاربه ده اطلاق اولنور هر نقدر جنكاور محارب دكل ايسه ده زيرا محاربه اوزره دو بونده مذكر ومؤنث ومفرد
وجمعى برابردر زيرا فى الاصل مصدردر وحرب اسامئ رجالدندر حرب بن اميه بن عبد شمس قرشى اموى در
وحرب بن عبد الله الراوندى منصور عباسى سر عسكريدر ووحشى بن حرب اصحابندندر وحرب بن الحارث
تابعيندندر وعلى واحمد ومعاويه كه اولاد حربدر وحرب بن عبد الله وحرب بن قيس وحرب بن خالد وحرب
ابن شداد وحرب بن شريح وحرب بن زهير وحرب بن ابى العاليه وحرب بن صبيح وحرب بن ميمون كه صاحب
الاعميه دركه متروك الحديثدر وحرب بن ميمون كه ابو الخطابدر جمله سى محدثلردر اعميه ملبسات معناسنه در
بناء عليه روايت ايلديكى احاديث معمول بها دكلدر وذكر اولنان حرب بن ميمون ايله ابو الخطاب حرب بن ميمونى امام
بخارى ومسلم شخص واحد ظن ايلديلر دار الحرب اهل اسلامله بينلرنده صلح وصلاح اولميان مشركين بلادينه
اطلاق اولنور يقال دخلوا دار الحرب اى بلاد المشركين الذين لا صلح بيننا وبينهم المحرب منبر وزننده شديد
الحرب اولان جنكاور بهادره دينور المحراب ميمك كسريله محرب معناسنه در يقال رجل محرب ومحراب اى شديد
الحرب شجاع اوله كوره كويا كه آلت حرب اولور ومحراب چارداغه دينور غرفه وبالاخانه معناسنه ومجلسك
صدرينه واكرم مواضعنه دينور ومسجدده امام طورديغى مقامه دينور كويا كه شيطان وهوا ايله محاربه ايده جك
موقعدر مؤلفك بصائره بيانه كوره اصح اولان محراب مسجده خاصدر كه اطلاق شرعى اولور مبالغة آلت
حربه تشبيه اولنمشدر بعده صدر مجلسه وغرفه يه وسائر فوقانى محللره تشبيه طريقيله اطلاق اولندى واورمان
كويا كه آلت حرب ودفع ياخود موقع حرب جانوران اولديغندن اكا دخى اطلاق اولندى وطوارك يونه دخى تشبيه
طريقيله اطلاق اولندى وبعضلر محراب لفظنى مبالغة فاعل اعتبار ايدوب محراب مسجده اطلاقى وصف المكان
بصفة صاحبه بابندن عد ايلدى امكنهٔ سائرهٔ مذكوره يه ده اطلاقى شرف وقدرلرندن ناشى موقع منافسه وموضع
محاربه ومدافعه اولدقلرى ملاحظه سنه مبنى اولور ومقام مخصوص ملوكه دينور كه شهنشين تعبير اولنور آنده
بنفسه شاه اكلنوب آرام ايدر ومبشه لكه واو رمانه دينور وطوارك يونه دينور عنق دابه معناسنه جمعى محاريب
كلور ومحاريب بنى اسرائيل آنلرك مسجدلرندن عبارتدر كه آنده جلوس واقامت ايدرلر ايدى ظاهرا اشبو يعملون له
مايشاء من محاريب وتماثيل الاية كريمه سنده واقع اولان محاريبه اشارتدر لكن تفسير بيضاويده قصور حصينه
ومساكن شريفه ايله مفسردر المحربة مكنسه وزننده جنكاور وبهادر اولان عسكره دينور يقال رجل محرب
وقوم محربة اى شديدة الحرب شجاع المحاربة والحراب حانك كسريله والتحارب تفاعل وزننده والاحتراب

افتعال وزننده که بو دخی اشتراك ایچوندر بری بریله جنك وقتال ایدوب صواشمق معناسنه در یقال حاربه محاربة
وحرابا وتحاربوا واحتربوا بمعنی الحربة ثمره وزننده آلت یعنی معروف آلت حربه دینور که قصه مزراق اوله جقدر
جمعی حراب کلور حانك کسریله وحربه دین وملتده اولان فساد وتباهلغه دینور محروب فاسد الدین اولان کمسه در
وحربه طعنه وسلب مال وتاراج معنالرینه در ومنه حدیث الحدیبیة والا ترکناهم محروبین ای مسلوبین
منهوبین وحربه هذیل بلادنده برموضع آدیدر یاخود شام اولکه سنده واقعدر وحربه یوم جمعه نك اسمیدر جمعی
حربات کلور حرکات وزننده وحربات کلور سکون رایله الحربة حانك کسریله بناء نوعدر هیئت حرب یعنی بردرلو
حرب ایلمك معناسنه در یقال وقعت بینهم حربة شدیدة وهی هیئة الحرب الحرب طلب وزننده برکسه نك تمام مالنی سلب
ونهب ایلمك معناسنه در یقـال حربه حربا کطلبه طلبا اذا سلب ماله وبك خشم وغضبه کلمك معناسنه در یقال
حرب الرجل حربا من الباب الرابع اذا کلب واشتد غضبه فهو حرب بکسر الراء من قوم حربی وحرب طلع
معناسنه در که خرمانك اك اول چقان یمشیدر که هنوز قبچوغنده اولور مفردی حربه درهایله المحروب والحریب
امیر وزننده مالی مسلوب اولان کشی یه دینور حریب لفظنك جمعی حربی کلور الفك قصریله مریض ومرضی کبی
وحرباء کلور کریم وکرماء کبی الحریبة عجیبة وزننده مسلوب اولان ماله دینور علی قول مدار معاش اولان ماله دینور
یقال اخذت حریبته ای ماله الذی سلبه او الذی یعیش به واحربا حانك وراءنك فتحیله برکلمه در که عربلر آنکله میت
حقنده ندبه ایدرلر اصلی بودر که ذکر اولنان حرب بن امیه وفات ایلدکده اهل مکه واحرباه دیو ندبه ایلدیلر بعده
سکونی ثقیل کوروب واحربا دیدیلر فتحتینله یاخود سلب مال معناسنه اولان حرب اولمق ملحوظدر شارح دیرکه
آندنصکره بین العرب کلمهٔ ندبه اولمغله مطلقا میت حقنده حزن وتأسفله واحربا دیو ندبه ایدر اولدیلر انتهی
التحریب تفعیل وزننده برکسه یی پك اغضاب ایلمك معناسنه در تقول حربته تحریبا ای اغضبته وبرکسه یه حرب
یعنی خرمانك اول چقان یمشنی یدرمك معناسنه در یقال حربه ای اطعمه الحرب ومزراق تمرتنی بیلیوب کسکین
ایلمك معناسنه در یقال حرب السنان اذا احدده وقشقرتمق معناسنه در یقال حربه اذا حرشه الاحراب همزه نك
بکسریله خرما اغاجی ابتدا یمشنی چقرمق معناسنه در یقال احرب النخل اذا اطلع وبرکسه یی دشمندن مال غنیمت
آلمغه دلالت ایلمك معناسنه در یقال احربه اذا دله علی ما یغنمه من عدو وجنك قوپارمق معناسنه در یقال
احرب الحرب ای هیجها الحربة جرعه وزننده چوال کبی برظرف اسمیدر وغراره یه دینور که خرار تعبیر ایتدکلریدر
یاخود چوبانلرك آزیق قویه جق چانطه لرینه دینور الحرباء حانك کسری والفك مدیله زره تعبیر اولنان
لباس آهنین اوزره اولان مسماره دینور که برچین تعبیر اولنور علی قول زره حلقه لرنده اولان برچیلرك اوجلرینه
دینور وحربا ارقه یه دینور ظهر معناسنه یاخود ارقه اتنه علی قول قبورغه ککلرینك ارقه طرفنه اولان
اوجلرینه وکوکس ککلرینك اوجلرینه دینور که ککرك تعبیر اولنور وحرباء ام حبین ایله معروف جانورلك ارککنه
دینور علی قول کرتنکله مثللو برجانوردر دائما باشیله کونشه توجه واستقبال ایدر مؤلفك ذکر ایلدیکی ام حبین
مصغر بنیه سیله مذکور جانورك کنیه سیدر ترکیده قیاکلری وفارسیده آفتاب پرستك دیرلر کرتنکله دن بیوك اولور
کونشه مقابل طوروب دور ایتدکجه بیله جه دور ایدر وسخونتك تأثیری ترقی بولدقجه کونا کون رنکلر ایله ملون
اولور المحربئة اسم فاعل بنیه سیله معربده وزننده شول یره دینور که انده حربا دیدکلری جانور رمز بورچوق
اوله یقـال ارض محربئة ای کثیرة الحرباء وطپراغی قالین وغلیظ یره دینور حربی سکری وزننده بغدادا بالتنده
برقریه وبربلده اسملریدر الحربیة غرتیه وزننده بغدادده برمحله در ذکر اولنان حرب بن عبدالله الراوندی که
سرعسکر منصوردر اول بنا ایلمکله اکا نسبت اولنمشدر حارب جانب وزننده حوران شامده برموضعدر المحرّب
معظم وزننده والمتحرّب متحرّب وزننده ارسلانه دینور محارب مجانب وزننده برقبیله در الحرّاب شدّاد
وزننده اسمادندر الحارث الحرّاب بعنده امیر قبیلهٔ کنده در وعتبة بن الحرّاب شعرادندر حرب زفر وزننده
مذحج قبیله سنك سلسلهٔ نسلری رجالندن ابن مظه در وفرد در یعنی همنامی یوقدر الاحرنباء اسلنقاء وزننده
مهموزده لغتدر خشم وفساد وشرّه یاتوب آماده اولمق معناسنه در یقال احرنبی الرجل بمعنی احرنبأ پس بو ماده
دخی حربدن مأخوذ اولور الحردب جعفر وزننده عشرق یعنی یارپوزانو اغندن مرماحور دیدکلری نباتك
تخمنه دینور فارسیده تخم مرو دیرلر وحردب بر رجل اسمیدر الحردبة دحرجه وزننده خفیفلك وتمکین ووقارسزلغه
دینور یقال به حردبة ای خفة ونزق وحردبه بر رجل آدیدر ابو حردبه اعراب اوغریلرندن برمعروف اوغریدر
الحزب حانك کسری وزانك سکونیله آدمك هر کون معتاد اوزره قرائته مداومت ایلدیکی ورد معینه

اطلاق اولنور معنای آیدن مأخوذدر که نفسنه توظیف ایلدیکی طائفهٔ دعا اوله جقدر شارح دیرکه ورد کلمه سی
واوك کسریله صویه کلمکده اولان نوبته دینور مجازا هرکس اوقات مخصوصه ده کندی نفسنه التزام قرأت
ایلدیکی آیات وصلوات واذکار وادعیه یه اطلاق اولنور انتهی یقـال قرأ حزبه من القرأن ای ورده الذی اعتاده
وحزب مطلقا طائفه معناسنه در که معنای موضوعی بودر یقال عنده حزب منه ای طائفة وسلاحه وآلت حربه
دینور وخاصة جماعت انسانی یه اطلاق اولنور یقال جاء حزب من الناس ای جماعة الاحزاب همزه نك فتحیله
جمعیدر وشول احزاب که اشبو لما رأی المؤمنون الاحزاب الایه کریمه سنده واقعدر شول طوائف مختلفهٔ
مشرکیندن عبارتدر که خندق وقعه سنده هرقبیله دن مجتمع اولوب همدست تعاون واتحاد اوله رق شصت واحددن
سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلریله حرب وقتال ایچون کلوب مدینه یی محاصره ایلدیلر غزوهٔ خندق
آنك ثمره سیدر اکا غزوهٔ احزاب دخی دینور وحزب برکسه نك عسکر مخصوصنه واصحاب معینه دینور که جمله سی
آنك رأی وامرینه متابعت اوزره اوله لر وبه فسر قوله تعالی اولئك حزب الشیطان الایه ای جنده وقوله تعالی انی
اخاف علیکم مثل یوم الاحزاب الایة هم قوم نوح وعاد وثمود ومن اهلکهم الله من بعدهم مثل فرعون وحزب
طپراغی قتی وغلیظ اولان یره اطلاق اولنور المحازبة مفاعله وزننده والتحزّب تفعل وزننده کروه کروه جمع
اولمق معناسنه در یقال حازبوا وتحزبوا ای صاروا احزابا وتجمعوا ومحازبه برکسه نك حزب وکروهندن اولمق
معناسنه در تقول حازبته ای کنت من حزبه التحزیب تفعیل وزننده ناسی بولك بولك جمع ایلمك معناسنه در
تقول حزبتهم تحزیبا ای جمعتهم احزابا الحزب حانك فتحی وزانك سکونیله برکسه یه برشدید وعظیم ایش اصابت
ایلمك علی قول فجأة برامر شدید اصابت ایدوب بغایت تضییق وتنکیل ایلمك معناسنه در یقال حزبه الامر حزبا
من الباب الاول اذا نابه واشتد علیه او ضغطه فجأة الحزابه ثمامه وزننده والحزب کذلك ضرب وزننده معنای
مزبوردن اسمدر یعنی مصدر واسمی مساویدر الحازب والحزیب امیر وزننده امر عظیم وشدیده دینور که
انسانه عروض واصابت ایدوب مغموم وبی راحت ایدر وحزیبك جمعی حزب کلور حانك ضمیله یقـال اصابه
امر حازب وحزیب ای شدید الحزابی والحزابیة حانك فتحی وزانك تخفیفیله کوده سی قالین وطفناز قصه جق
انسان وحیوانه دینور الحنزاب حانك کسری ونونك سکونیله حزابی معناسنه در وخروسه دینور دیك معناسنه
وبیان هاویجی دیدکلری نباته دینور جزر بری معناسنه وبوغرتلق قوشندن برنوع اسمیدر الحزباة حانك کسری
وزانك سکونیله طپراغی قتی اولان یره دینور جمعی حزبا کلور حانك کسری وزانك سکونیله وحزابی کلور حانك
فتحیله وبو اصلده یای مشدده ایله اولوب بعده تخفیف اولنمشدر ابو حزابه ثمامه وزننده بنو ربیعه دن ولید بن
نهیك نام کمسه نك کنیه سیدر وثواب بن حزابه بین المحدثین صاحب ذکردر حزابه سلامه وزننده اسامیدندر
محمد بن محمد بن احمد بن حزابه محدثدر حزوّب تنوّر وزننده بر رجل آدیدر ذات الحنزاب حانك کسریله
برموضع اسمیدر الحنزوب حانك ضمیله برنوع نبات آدیدر الحسب حانك فتحی وسینك سکونیله والحسبان حانك
ضمیله والحسبان والحساب حانك کسریله والحسبة حانك کسری وسینك سکونیله والحسابة کتابه وزننده
صایمق تعداد معناسنه در یقال حسبه حسبا وحسبانا وحسابا وحسبة وحسابة من الباب الاول اذا عده
وحسب وحساب کافی معناسنه اولور کما سیذکر وحسبان ضمله صیغهٔ جمع اولور کما سیبین المحسوب صایلمش
نسنه یه دینور معدود معناسنه الحسب فتحتینله محسوب معناسنه در که فعل بمعنی مفعولدر ومنه قولهم هذا بحسب ذا
ای بعدده وقدره وقد یسکن السین وحسب برکشینك آباء واجدادی جهتندن فخر ومباهات طریقیله ذکر
وتعداد ایلدیکی محاسن ومفاخره اطلاق اولنور علی قول مال ومناله دینور یاخود دین وملتدر یاخود کرم یاخود
فعل وعملده اولان علو وشرف یاخود فعل حسن وعمل صالح یاخود آباء واجداد جهتنده ثابت ودرکار اولان شرف
واصالت یاخود شان وبال وقدر وحیثیتدر وبعضلر عندنده حسب وکرم برکسه نك ذاتنه مخصوصدر هرنقدر
صوینده شرافت واصالت یوق ایسه ده لکن مجد وشرف صوینه وعرقنه مخصوصدر که علو نسبی اولمیان کمسه
مجد وشرف صفت اولمق صحیح دکلدر الحسابة سحابه وزننده والحسب فتحتینله صاحب حسب اولمق
معناسنه در یقـال حسب الرجل حسابة وحسبا من الباب الخامس اذا صار ذا حسب الحسیب امیر وزننده
حسب صاحبی کمسه یه دینور جمعی حسباء کلور کرماء وزننده وحسیب کافی معناسنه استعمال اولنور فی الاصل مکافی
بالحساب معناسنه اولوب بعده مطلق کافی معناسنده استعمال اولنمشدر ومنه یقـال حسیبك الله ای انتقم الله منك
وبو باب کنایه دندر ومحاسب معناسنه کلور قال تعالی کفی بالله حسیبا ای محاسبا او کافیا حسك حانك فتحی وسینك

سكونى وبانك ضم اوزره بناسيله كفاك معناسنه استعمال اولنور كه كفايتدن فعل ماضيدر يقال حسبك درهم اى كفاك
يعنى سكا بر درهم يتشور وكافى معناسنه اولور يقال حسبك من رجل اى كاف لك من غيره و بو نلرعد وحساب
معناسندن منقولدر شارح ديركه اشبو حسب كلمه سى فى الاصل مصدردر فعل معناسنى متضمندر محسبك
معناسنه كه كافك من غيره ديمكدر بوجهتله معرفه يه مضاف ايكن نكره يه صفت اولور زيرا اضافتى غير حقيقيه در
كويا كه اسم فاعل معمولنه مضاف اولمشدر ومنه يقال هذا رجل حسبك و بو جهات ست مجراسنده اجرا اولنمشدر
زيرا مضاف اليهى حذف اولنوب ضم اوزره بنا ايله حسب دخى ديرلر وحسبك الله ديرلر انتقم الله منك معناسنه كه كنايه دندر
وحسبنا الله ديرلر اعتمدنا الى الله معناسندن كنايه در نته كه نعم الوكيل قولى وكلنا امورنا الى الله معناسندن كنايه در انتهى
و بونده مفرد وتثنيه وجمع مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر الحساب كتاب وزننده كذلك كافى معناسنه استعمال
اولنور يقال شئ حساب اى كاف ومنه قوله تعالى عطاء احسابا اى كافيا وانساندن جمع كثيره اطلاق اولنور يقال
اتانى حساب من الناس اى جمع كثير حسبب زبير وزننده اسمادندر عباد بن حسبب كه ابو الخشنا ايله مكنادر
مورخيندندر الحسبان حانك ضميله مصدردر كه ذكر اولندى وحساب لفظندن جمع اولور وعذاب معناسنه در
وبلاء وشر وشور معنالرينه در وهوايه آغوب چقان غباره دينور وچكر كه يه دينور وخرده وصغير اوقلره دينور
مفردى حسبانه در وحسبانه كوچك يصدغه دينور قولتق يصدغى و يوز يصدغى كبى وخرده قرنجه يه دينور
وصاعقه يه دينور وسحابه دينور وكوكدن ياغان طلويه دينور المحسبة مكنسه وزننده كوچك يصدغه دينور
ومصدر اولور كما سيذكر الحساب شداد وزننده مبالغه اسم فاعلدر ومحمد بن ابراهيم بن حمدويه الحساب
محدثيندندر وزياد بن يحيى الحسابى كذلك محدثيندندر الحسبة حانك كسريله اجر وثواب معناسنه دركه
احتسابدن اسمدر جمعى حسب كلور عنب وزننده يقال فعل ذلك حسبة اى اجرا وحسبة رأى وتدبير معناسنه استعمال
اولنور يقال هو حسن الحسبة اى حسن التدبير ومصدر اولور كما سيذكر ابو حسبة حانك فتحيله تابعيندن مسلم
الشامى كنيه سيدر وحسبه بر رجل اسميدر الاحسب احمر وزننده شول دوه يه دينور كه تويى آق وقرمزى آلاجه اوله
وشول كسنه يه دينور كه صاچى اشقر وقومرال اوله و بشره سى بر علت وعارضه سببيله جابجا آغاروب وقيللرى
فاسد وتباه اولوب آق وقرمزى آلاجه اولانه دينور و برص علتنه اوغرامش كشى يه دينور ابرص كبى كه تجربفله ابرش
تعبير اولنور الحسبة جرعه وزننده ذكر اولنان احسب كلمه سنك معنالرندن اسمدر حالت مذكوره يه دينور
المحسبة مشغله وزننده والمحسبة مكنسه وزننده والحسبان عرفان وزننده ظن وكمان ايلمك معناسنده در
يقال حسبه كذا كنعم فى لغتيه محسبة ومحسبة وحسبانا يعنى من الباب الرابع والسادس اى ظنه وتقول ماكان فى حسبانى
كذا ولاتقل فى حسابى شارح ديركه مضارعنك عينى مكسور اولمق شذوذه مبنيدر زيرا هر فعل ماضى كه مكسور
العين اوله آنك مستقبلى البته مفتوح العين اولور علم يعلم كبى الا اون ايكى كلمه كه نوادردندر حسب يحسب ويئس
ييئس ونعم ينعم ويبس ييبس وومق يمق ووفق يفق ووثق يثق وورع يرع وورم يرم وورث يرث وورى الزند يرى
وولى يلى كلمه لريدر انتهى التحسيب ميتى طاشلغه دفن ايلمك على قول كفنه صاروب دفن ايلمك معناسنه در يقال
حسب الميت تحسيبا اذا دفنه فى الحجارة او دفنه مكفنا و بر كسنه يى يصدغه طياندرمق معناسنه در يقال حسبه
اذا وسده و بر كسنه طويجه طعام يدرمك وقانجه صو ايچورمك معناسنه در يقال حسبه اذا اطعمه وسقاه حتى
شبع وروى الاحساب همزه نك كسريله بودخى بر كسنه يى طويوروب قاندرمق معناسنه در يقال احسبه بمعنى
حسبه وراضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال احسبه اى ارضاه التحسب تفعل وزننده يصدغه طيانمق
معناسنه در يقال تحسب الرجل اذا توسد و بر كسنه نك اسرار واحوالنى طلب وتحرى ايله اراشدروب وقوف واطلاع
قيدنده اولمق معناسنه در يقال تحسب فلانا اذا تعرفه وتوخاه واستخبار معناسنه در يقال تحسبه اى استخبره
الاحتساب انتساب وزننده بر كسنه نك طوتديغى فعل قبيحى بكنميوب نهى وانكار ايلمك معناسنه در كه مراد شوايشى
نيچون شويله ايتدك ديو مؤاخذه ايلمكدن عبارتدر يقال احتسب فلان عليه اى انكر محتسب بلده بو معنادندر واحتساب
بر كسنه نك بيوك اولادى وفات ايلمك معناسنه در كه خداى متعالدن اجر وثواب اميدايدر يقال احتسب فلان ابنا او بنتا
اذا مات كبيرا وكوچك اولادى وفات ايلسه افترطه افتراط دينور و بر خير عملى عداد اخلاصه ادخالله مقابلنده انجق
خداى متعالدن اجر وثواب ورضا نياز ايلمك معناسنه در جامع بنا ايلمك كبى يقال احتسب بكذا اجرا عند الله اى اعتده
ينوى به وجه الله و بر كسنه نك حالنى يا مشرب ووضع وطورنى امتحان واختبار ايله وقوف قيدنده اولمق معناسنه در يقال
احتسب فلانا اذا اختبر ما عنده ومنهى وموع اولديغى نسنه دن نهى قبول ايدوب آندن كيرو طورمق معناسنه در يقال

احتسب الرجل اى انتهى الحسابى كتابى وزننده اهل حساب ديمكدر محمود بن اسمعيل الحسابى محدثدر الحشب
شين معجمه ايله امير وزننده قالين بز وقالين لباسه دينور الحوشب جوهر وزننده طوشانه دينور ارنب كبى و بوزاغى يه
دينور عجل كبى واركك تلكى يه دينور وانجه بللى آريق طواره دينور وايكى يانلرى طولوب قبارمش طواره ديمكله
ضد اولور وطوارك بلكجه سنده اولان الك واو يناق برينه دينور كه كوسنك كلديكى يرده بالدريله بلكجه سنك پيونديدر
على قول طوارك طرنغنك ايچ يوزنده اولان كميكه دينور كه سكيرايله بالدرى بيننده اولور ياخود پرمق كميكى كبى شول انجه
وخرده كميكه دينور كه بالدرك بوقاغيلق طرفنه طوغرى كلان اوجيله طرنغك قرارگاهى بيننده اولور ياخود طوارك
بلكجه سى كميكنه دينور وحوشب بر رجل آديدر وجماعت معناسنه در و يمنده بر مخلاف يعنى بر ناحيه وايالت
اسميدر وشهر بن حوشب وخلف بن حوشب وعوام بن حوشب محدثلردر الحوشبة هايله بودخى جماعت
معناسنه در الاحتشاب افتعال وزننده بركك معناسنه در يقال احتشب القوم اذا تجمعوا الاحشاب همزه نك كسريله
طارلتمق معناسنه در يقال احشبه اى اغضبه الحصبة حانك فتحى وصادك سكونيله والحصبة فتحاتله والحصبة
فرحه وزننده بر نوع خرده سيوجه لردر كه بدنده ظهور ايدر تركيده قيزامق تعبير اولنور فارسيده سرخيجه دينور
و بونك بر نوعى واردر كه بعض فنا خسته لرده ظهور ايدر پول پول قرمزى وسياه اولور باضى اسملردر المحصوب
قيزامق چقارمش كسنه در يقال حصب الرجل على المجهول فهو محصوب ويقال حصب فلان حصبا كسمع
سمعا الحصب فتحيله والحصبة ثمره وزننده طاشلره دينور حجاره معناسنه مفردى حصبه در قصبه وزننده
شذوذ اوزره وحصب اوطونه دينور حطب معناسنه وآتش طوتشوب يانمق ايچون آتشه القا اولنان نسنه يه دينور كه
طوترق تعبير اولنور اوطون اولسون سائر نسنه اولسون على قول حطب حصب اولمز الا كندوسيله آتش طوتشوب
يانمدقجه وحصب كر بشك يابدن دونمسنه دينور الحصباء خرده چقل طاشلرينه دينور حصى كبى مفردى
حصبه در قصبه كبى الحصبة فرحه وزننده والمحصبة معصره وزننده چقل طاشلق يره دينور يقال ارض حصبة
ومحصبة اى كثيرة الحصباء الحصب حانك فتحى وصادك سكونيله چقل طاشى آتمق معناسنه در يقال حصبه
حصبا من الباب الاول اذا رماه بالحصباء ويره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان اذا بسط الحصباء فيه
و بر كسنه دن روكردان اولوب اعراض ايلمك معناسنه در يقال حصب عن صاحبه اذا تولى عنه التحصيب تفعيل
وزننده يره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان بمعنى حصبه ومحصب نام محلده ياتوب اويومق معناسنه در
يقال حصب الحاج اذا نام بالمحصب ومحصب معظم وزننده مكه مكرمه ايله منا بيننده بر دره يولدر كه بر اوجى
ابطحه چقار آنده حجاج بر ساعت مقدارى اقامت واستراحت ايلدكدنصكره مكه مكرمه يه متوجه اولورلر حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول محله نازل اولوب لكن امته سنت ايلمديلر بناء عليه حالا حجاج اورايه نازل اولمزلر
على قول محصب منا ده جمرات آتيله جق محلدن عبارتدر شارح ديركه مؤلف كرچه بونى حرف ترديد ايله رسم ايلدى
لكن فى الحقيقه محل مزبوره دخى محصب دينور پس حرف ترديد واو معناسنه محمول اولمق لازمدر ايكى محل دخى
حصباء لفظندندر الاحصاب همزه نك كسريله بر كسنه دن يوز دوندروب اعراض ايلمك معناسنه در يقال احصب
عن صاحبه اذا تولى وقوشوب كيدركن اياغيله كيروسنه يا اطرافنه خرده طاشلر توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال
احصب الفرس وغيره اذا اثار الحصى فى جريه ليلة الحصبة ثمره وزننده ايام تشريق عقبنده اولان كيجه يه اطلاق
اولنور الحاصب شول شديد يله دينور كه اسديجه طپراقلرى قالدروب هوايه صاورر ياخود خرده قار وطولو طوزتورينه
دينور كه دپى تعبير اولنور وشول سحابه دينور كه قار وطلو دوكوب طوزيدرر حضبة قصبه وزننده بر رجل اسميدر
الحضب كتف وزننده شول سوده دينور كه صوغوقلغندن ياغى چقميه حصبب زبير وزننده يمنده بر موضع آديدر
نسوانلرى حسن وجمالده اطراف بلاده فائقه لردر بناء عليه بين الظرفاء ※ اذا دخلت ارض الحصبب فهرول
كلامى مثل دائردر يعنى حصبب فضاسنه دخول ايتدكده همان شتاب تام ايله هروله ايدرك مشى ايدوب بر طرفه
خروجه باق كه نسوانلرينك كرفته پنجه سحتكير جمالرى اولميه سن وحصبب اسمادندر بريدة بن الحصبب
اصحابندندر ومحمد بن الحصيب آنك حفيديدر يحصب يانك فتحى وصادك حركات ثلاثيله يمنده بر قبيله آديدر
نسبتنده يحصبى دينور يعنى صادك حركات ثلاثيله بو خسه جوهرينك زعمى كبى نسبتى صادك فتحيله اولمغه منحصر
دكلدر شارح ديركه جوهرى صحيحى ملتزم اولمغله عندنده فتحى مصححدر نته كه مبرد وسائرلرى تنصيص ايلديلر
بوندن بشقه عرب حسب الامكان تخفيفه مائل اولمغله البته فتحه اخفدر انتهى ويحصب يضرب وزننده
اندلس اولكه سنده بر قلعه در محدثيندن سعيد بن مقرور والنابغة بن ابراهيم اورادندر التحصيب تفعل وزننده

کوکرجین قوشی بم طلبیله بیابانه چقمق معناسنه در یقال تحصب الحمام اذا خرج الی الصحراء لطلب الحب
التحاصب چقل طاشی آتشمق معناسنه در یقال تحاصبوا ای تراموا بالحصباء الحصربة دحرجه وزننده زیاده سیله
بخیل ولئیم اولمق معناسنه در یقال به حصربة ای ضیق وبخل الحصلب زبرج وزننده طپراغه دینور الحضب
حانك کسری وضاد معجمه نك سکونیله یای آوازینه دینور که اوق چقدقدنصکره ظهور ایدر چکردی تعبیر اولنور
حانك ضمیله ده جائزدر جمعی احضاب کلور وحضب طاغك برطرفندن یوره سنه دینور الحضب حانك فتحی
وکسریله بر نوع ییلانه یاخود ارککنه دینور که ایری وعظیم اوله علی قول آق ییلانه یاخود انجه ییلانه دینور وحضب
حانك فتحیله قویی چرخنك ومقاره نك ایپی دوشونجه قدر ترسنه چویرلمسنه دینور وایپك تکرلك ایله ایکی طرفلو چرخ
یامقاره دونجك اغاجلرك ارالغنه کیروب ایلشمسنه دینور یقال حضبت البکرة حضبا من الباب الرابع اذا مرست
ودوزاق رهدن دیدکلری قوشی چاپك طوتمق معناسنه در یقال حضب الطرق الرهدن ای اخذه سریعا اذا نقر الحبة
یعنی دوزاقده کی دانه یی آلورکن درساعت قاپوب طوتدی رهدن مکه یه مخصوص وقزل قوشنه شبیه بر قوشدر
وحضب آتشی طوتشدروب علولندرمك یاخود آتشه اوطون آتمق معناسنه در یقال حضب النار حضبا من الباب
الثانی اذا رفعها او القی فیها الحطب المحضب فتحتیله وقلیلا ضادی اسکان اولنور حصب معناسنده
لغتدر که اوطونه وطوپراغه دینور الاحضاب همزه نك کسریله بودخی آتش یاقوب علولندرمك یاخود آتشه
اوطون آتمق معناسنه در یقال احضب النار اذا رفعها او القی فیها الحطب وقویی چرخنك ایپی تکرلك ایله اغاجلرك
ارالغنه دوشوب دونمکدن قالمغله ایپی اورادن قورتاروب مجراسنه رد ایلمك یقال احضب الرجل اذا ردّ الحبل من البکرة
الی مجراه المحضب منبر وزننده آتش اوجره جك کوسکی یه دینور مسعر معناسنه وات قاوره جق تاوه یه دینور مقلی
معناسنه التحضب تفعل وزننده ایراق اولان دوز یولی بوشلیوب قریب اولمق حسبیله صرپ ودرشت یوله کتمك
معناسنه در یقال تحضب الرجل اذا اخذ فی طریق حزن قریب الحضربة دحرجه وزننده ایپ وکریش
مقوله سنی کرکی کبی چکوب محکم بغلمق یاخود محکم بوکمك معناسنه در یقال حضرب حبله ووتره اذا شدّه اوشدّ فتله
المحضرب مدحرج وزننده مطلقا طلو ولبریز شیئه دینور یقال حوض محضرب ای مملوء الحطب حانك وطای
مهمله نك فتحیله آتش یاقمق ایچون تهیئه قلنان اغاجه دینور که اوطون تعبیر اولنور الحطب ضرب وزننده اوطون
برکدرمك معناسنه در یقال حطب الرجل حطبا من الباب الثانی اذا جمع الحطب وآخر کسه ایچون اوطون برکدرمك
یاخود اکا اوطون کتورمك معناسنه در یقال حطب فلانا اذا جمع الحطب له او اتاه به وبر اوطونلق اولمق معناسنه در یقال
حطب المکان اذا صار حطبیا وبرکسه یی نمیمه وسعایت ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که ایقاد نار ایچون سعایت
ایلدیکی مثلا والی یه اوطون دیوشوروب کتورمشدر یقال حطب بفلان ای سعی به شارح دیر که حمّالة الحطب
قول شریفی ساعیه ونمامه لکدن کنایه در استعاره وجهیله نمیمه یه حطب اطلاق اولنمشدر وبرکسه یه مدد ونصرت
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال حطب فی حبلهم اذا نصرهم کویا که انلره اوطون دیوشورمکدن عاجز اولمغله
کندی دیوشوردیکی اوطونلری انلرك ایپلرینه بند ایلمکله مدد واعانت ایلمشدر الاحتطاب افتعال وزننده
اوطون برکدرمك معناسنه در یقال احتطب الرجل اذا جمع الحطب وطوار اوطون خرده لری رعی ایلمك معناسنه در
یقال احتطب البعیر اذا رعی دقّ الحطب وبرماده ضمننده جرم ووبال یوکلنمك معناسنه استعمال اولنور یقال
احتطب علیه فی الامر ای احتقب ویغمور اغاجی کوکدن قوپارمق معناسنه در یقال احتطب المطر اذا قلع
اصول الشجر الحطیبة عجیبه وزننده اوطونلق یره دینور یقال ارض حطیبة ومکان حطیب ای کثیرة الحطب
الاحطاب همزه نك کسریله یر اوطونلق اولمق معناسنه در یقال احطب المکان اذا کان حطبیا الحاطب اوطون
جمع ایدن اوطونجی یه دینور وعربلر هو حاطب لیل دیرلر مخلط فی کلامه معناسنه یعنی کیجه قرانکوسنده اوطون
دیوشورن کسه النه نه راست کلورسه الدیغی کبی بودخی خلط کلام ایدوب لسانه رطب ویابس نه کلورسه آنی تفوه
ایدر وحاطب اسماندندر حاطب بن ابی بلتعة اصحابدندر الحطاب شدّاد وزننده دائما اوطون خرده لری رعی ایدن
دوه یه دینور یقال بعیر حطاب ای یرعی دقّ الحطب وحطاب اسامیدندر حطاب بن حنش بین العرب فارس مشهوردر
وحطاب بن الحارث اصحابدندر علی قول بو خای معجمه ایله در ویوسف بن حطاب المدنی رجال صحیحیندن شبابة کوفی
شیخیدر وعبد السید بن عتاب الحطاب عراق مقریلرندندر وعبد الله بن میمون الحطاب امام احمد بن حنبل شیخیدر
وابو عبد الله الحطاب الرازی الفقیه الشافعی صاحب المشیخة در ومشیخة میمك فتحیله مشرعه وزننده بر نسخه در که
حدیث استماع ایلدیکی فرق التی نفر مشایخنك احوال واوطان وکیفیاتلرنی مشتمله در وصاحب السند اسانیدر

بودخی اسانیدسند اساتی مشتمل بر نسخه در ذکر اولنان ذوات محدثلردر الخطاب کتاب وزننده اصمه
چبوغی صوپی آقه جق یرینه قدر که کوز تعبیر اولنور بوداتمق معناسنه در وبو علی قول اسم وعلی رأی مصدردر
لکن اساسدن منفهم اولان بو معناده مصدر خطب درضرب وزننده وخطاب کتاب وزننده وخطب طلب
وزننده ذکر اولنان کوزه قدر بوداتجق چبوغه اطلاق اولنور یقال خطب الکرم خطبا ویقال قطع خطب کرمه
وخطابه پس مؤلفك والخطاب ان یقطع الکرم قولی الکرم المقطوع حتی ینتهی الی حدّ ماجری فیه الماء تأویلنده
اولور زیرا ان حرفی مصدریه اولمغله یقطع کلمه سی مصدر وحسب المقام مبنیّ للمفعول ایله مأوّل وترکیب اضافة
الصفة الی الموصوف بابندن اولور الاستخطاب اوزوم اصمه سی وتکاکی اوزایان قوللرندن بوداتمغه محتاج اولمق
معناسنه در یقال استخطب العنب اذا احتاج ان تقطع اعالیه المخطب منبر وزننده اوطون کسه جك دهره یه دینور
الاخطب اقرب وزننده بغایت آریق ومهزول کسیه دینور علی قول اوغورسز مشئوم ونامبارك کسیه دینور
مؤنثنده خطباء دینور الخطب کتف وزننده بودخی بغایت آریق ومهزول اولان کشی یه دینور الخطوبة خانك
فتحیله برقوجاق اوطونه دینور خویطب مصغر بنیه سیله اسماندندر خویطب بن عبد العزّی القرشی اصحابدندر
المخاطب مناسب وزننده قوری تیکنلك اوتلیان دوه یه دینور یقال جمل مخاطب وناقة مخاطبة ای تأکل الشوك
الیابس بنو خاطبه عربدن بربطن در خطیب امیر وزننده یمنده بر دره در خیطوب قیصوم وزننده بر موضع
آدیدر الحطربة دحرجه وزننده معاش طار اولمق معناسنه در که خطربه دخی بو معنایه درخای معجمه ایله
الحظوب ظای معجمه ایله قعود وزننده والحظب فتحتیله کرکی کبی سموروب قارین قاسیق بغلمق معناسنه در یقال
حظب الرجل حظوبا من الباب الثانی وحظب حظبا من الباب الرابع اذا سمن وامتلأ بطنه الحاظب والمحظئبّ
مطمئنّ وزننده سموروب قارنی قاسیق بغلامش کسیه دینور الحظب کتف وزننده قارنی بیوك بودوره دینور
مؤنثی حظبه در الحظبّ عتلّ وزننده حظب معناسنه در یقال رجل حظب وحظبّ ای قصیر بطین ویقال
امرأة حظبة وحظبّة وکنده وناتراش وغلیظ وشدید کشی یه دینور وبخیل وناکسه دینور وتنکخو وبی حوصله
وبی تحمل کشی یه دینور الحظب حانك کسریله هجف وزننده چاپك طار بلان سریع الغضب کسیه دینور الحظبة
ضمتین وتشدید بایله والحظئبّ مطمئنّ وزننده والحظنبی محزنبی وزننده بونلرده سریع الغضب کسیه دینور
الحظبی ضمتیله کفرّی وزننده ارقه یه دینور ظهر معناسنه علی قول جسم وبدنه دینور الحظنبی حانك وظانك ضمیله
ونونك سکونیله حظبیّ معناسنه در الحنظب قنفذ وزننده ارکك چکرکه یه دینور واوصورغان بوجکنك ارککنه
دینور علی قول آتك اوزون اولان نوعنه دینور یاخود اکا شبیه بر بوجکدر الحنظب حانك ضمی وظانك فتحیله
والحنظباء حانك وظانك ضمی والفك مدیله والحنظباء ظانك فتحیله حنظب معناسنه در الحنظوب زنبور
وزننده شول خاتونه دینور که کوده سی ایری وشیشمان اولوب واصلا ایشه کوجه یرامز والدن برنسنه کلمز کده
وقاران اوله الحنظاب سنجاب وزننده متمرّد وبداخلاق وبی امتزاج اولان بودوره دینور وحنظاب بن عمرو
القفعسی خارجیلرك سرکرده سی برحریف ایدی وقفعس احمد وزننده ابن طریف درکه شخص مزبور اکا منسوبدر
الحظربة دحرجه وزننده یایك کریشنی کرکی کبی چکوب محکم بند ایلمك معناسنه در که قورمق تعبیر اولنور یقال
حظرب قوسه اذا شدّ توتیرها وطولدرمق معناسنه در یقال حظرب السقاء اذا ملأه التحظرب تدحرج وزننده
طولمق معناسنه در یقال حظربه فتحظرب ای ملأه فامتلأ وعربلر تحظرب الرّجل دیرلر فلانك درونی عداوتله
یاخود طعام وشرابله طولدی دیجك یرده المحظرب مخضرم وزننده محکم بوکلمش ایپه واورغانه دینور وقویّ البنیه
شدید الخلقه کسیه اطلاق اولنور وخلق طار بی حوصله کشی یه دینور الحظلبة دحرجه وزننده سرعتله یلمك
معناسنه در یقال حظلب الرجل اذا عدا سریعا الحقب حانك وقافك فتحیله شول قولانه دینور که دوه نك اصل
قولان چکیلجك یرندن برویه یعنی ذکریله اصل قولانك ارالغندن چکیلور علی قول شول قولانه دینور که پالان آنکله
دوه نك قارننده بند اولنور یعنی اصل قولاندن بشقه برایپ دخی دوه نك پالانه بغلنوب قیچ اپاقلری طرفندن
طولاشدررلر تاکه دوه نك سبند بندی پالانی ایلرویه چکمیه وحقب مصدر اولور ذکر اولنان قولان دوه نك ذکرنی
باصوب قاشانمسی کوجلمك معناسنه یقال حقب البعیر حقبا من الباب الرابع اذا تعسر علیه البول من وقوع الحقب
علی ثیله ویغمور وسائر نسنه محتبس اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المطر وغیره ای احتبس ومعدن
فلزاتدن خالی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المعدن اذا لم یوجد فیه شیء وحقب دیدکلری
نسوان قوشاغنه دینور کما سیذکر الاحقاب همزه نك کسریله بودخی یغمور ووظیفه وعطیه مقوله سی کسلوب

محتبس اولمق معناسنه‌در يقال احقب المطر وغيره اذا احتبس الحقاب كتاب وزننده عرب نسواننه مخصوص
بر نوع قوشاقدر كه بللرينه قوشانوب حليانلرنى آكابند وتعليق ايدرلر جمعى حقب كلور كتب وزننده وحقاب
طرنغك دبنده پيدا اولان بياضه دينور وشول ايپه واينلكه دينور كه نظر دفعى ايچون معصوملرك بلنه بند ايدرلر
وحقاب عمان ولايتنده برطاغ آديدر الاحقب اقرب وزننده شول يابان اشكنه دينور كه قارنى بياض اوله ياخود
حقب ديدكلرى ذكر اولنان يرى بياض اوله واحقب نصيبين جنلرندن كه كلوب رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرندن قرآن كريم استماع ايلديلر برجنى اسميدر مترجم ديركه اول جنيلر بش نفر اولدقلرى مرويدر
اسملرى بودر خس خاى معجمه نك فتحى وسينك تشديديله مس خس وزننده شاصه باصه احقب‌در
الحقيبة كتيبه وزننده اكريم ديدكلرى نسنه دركه قونداق طرزنده ايچنى طولدروب دوه حطبنك
اكسه طرفنه وضع ايدرلر ومطلقا پالان وهاودا اكسه‌سنه بند اولنان نسنه‌يه دينور هكبه وخرج وسائر نسنه
اولسون الاحتقاب افتعال وزننده هاود و پالان اكسه‌سنه حقيبه باغليوب كوترمك معناسنه‌در يقال
احتقب الشئ اذا شدّه فى مؤخر رحل او قتب واحتمله وبرنسنه‌يى هكبه كبى يوكلنوب كوتورمك معناسنه‌در ومنه
يقال احتقب الاثم اذا احتمله وادّخار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتقبه اى ادّخره المحقب محسن
وزننده اكسه‌سنه آدم وسائر نسنه آلان راكبه دينور مردف معناسنه المحقب مكرم وزننده تلكى‌يه دينور
ثعلب معناسنه باديه‌ده كوچ اكسه‌سنه دوشديكيچون اطلاق اولندى الاستحقاب ادّخار ايلمك معناسنه‌در
يقال استحقبه اى ادّخره الحقبة حانك كسريله زماندن غير محدود ومو قتمدته دينور ويل وسنه معناسنه‌در
جمعى حقب كلور عنب وزننده وحقوب كلور حبوب وزننده الحقبة حانك ضميله اسن يلك ساكن اولمسنه دينور
الحقب حانك ضميله والحقب ضمتينله سكسان يله دينور ياخود سكسان يلدن اكثره دينور ومطلق دهر وزمان
معناسنه‌در ويل وسنه معناسنه‌در على قول يللره دينور سنون معناسنه جمعى احقاب كلور واحقب كلور افلس
وزننده يقال مضى عليه حقب وحقب اى ثمانون سنة او اكثر وكذا الدهر والسنة او السنون ويقال مضت عليه
احقاب واحقب الحقباء صحراء وزننده سراقة بن مرداسك فرسى اسميدر وشول ايرى سياه قيايه دينور كه تپه‌سى
هوايه طوغرى مناره كبى سيوريلوب چقمش اولوب وايكى بوكورلرنده دائما سراب لمعان ايليه يعنى ايكى طرفلرى
ياچين اولمغله كيرودن سراب كبى لمعان ايدر اوله على قول وسطنده آق وبراق طپراق اولمغله كيرودن اول طپراق وسائر
يرلرى لمعان ايليه الحقطبة دحرجه وزننده حيقطان اوتمه‌سنه دينور وحيقطان حانك فتحى وقافك ضميله تراج
قوشنك ارككنه دينور الحلب حانك فتحى ولامك سكونيله وفتحتينله جائزدر والحلاب كتاب وزننده سود
صاغمق معناسنه‌در يقال حلب الراعى حلبا وحلابا من الباب الاول اذا استخرج ما فى الضرع من اللبن وبركسه‌يه
سود ايله انتفاع ايلمك ايچون صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه‌در يقال حلبه الشاة او الناقة اذا جعلهما له يحلبهما
ودزچوكوب اوطورمق معناسنه استعمال اولنور كه حالبك هيئتيدر يقال حلب الرجل اذا جلس على ركبتيه
وحلب وحلوب قعود وزننده ناس اطرافدن كلوب بركمك معناسنه‌در صاغيلان سود كبى يقال حلب القوم حلبا
وحلوبا اذا اجتمعوا من كل وجه الحلب طلب وزننده سود صاغمق معناسنه‌در نته كه ذكر اولندى وصاغلمش
سوده دينور بمعنى مفعولدر تقول شربت حلبا اى لبنا محلوبا وحلب وظائف ديوانيه‌دن وظيفه معينه وعلوفه مقرره
اولميوب جبايت ميرى وساليانه مقوله‌سى وسيله سيله بركسه‌يه حواله واعطا اولنان ويركى‌يه اطلاق اولنور كه
اصطلاحمزده صاغملق تعبير اولنور ومنه قولهم هذا فىء المسلمين وحلب اسيافهم وحلب بلاد شاميه‌دن برشهر
معروف اسميدر شارح ديركه عمالقه‌دن مهر بن خيض بن عمليق نام كسه‌نك حلب وبردعه وحمص نام اوچ اوغلى
وارايدى هر برى برشهر بنا واسملريله مسما ايلديلر وحلب‌ده شهر مزبور اعمالندن ايكى موضع آديدر وشامده برناحيه
وبرقريه وقاهره مصرده برمحله اسميدر وحلب مصدر اولور صاح سياه اولمق معناسنه يقال حلب الشعر حلبا
من الباب الرابع اذا اسودّ الحلاب كتاب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وسود صاغه جق قابه دينوركه
كوللك وصوصاق تعبير اولنور محدثيندن على بن احمد الحلابى اكا منسوبدر الاحتلاب افتعال وزننده سود صاغمق
معناسنه‌در المحلب منبر وزننده بو دخى سود صاغه جق كوللكه دينور الحليب امير وزننده صاغلمش سوده
دينور على قول تازه صاغلمش سوده دينوركه هنوز طعمى متغير اولمامش اوله وخرما شرابنه اطلاق اولنور وتازه فاته
اطلاق اولنور يقال دم حليب اى طرى الاحلابة همزه‌نك كسريله بركسه مرعاده سود صاغوب اهل
وعياله كوندرمك معناسنه‌در كه مصدر بناء مره‌در كما سيذكر واحلابه اولوجهله كونديريلان سودك دخى اسميدر

على قول سود طلومه وضع اولندقدنصكره آرتوب قالان بقيه‌يه دينور الاحلاب همزه‌نك كسريله بو دخى مرعاده سود
صاغوب اهل وعياله كوندرمك معناسنه‌در احلابه كبى يقال احلب لاهله احلابا واحلابة وهوان يحلب لاهله وهو فى
المرعى ثم يبعث به اليهم وسودايله انتفاع ايلمك ايچون بركسه‌يه صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه‌در يقال احلبه الناقة والشاة
اى جعلهما له يحلبه وسود صاغان كسه‌يه ياردم ايلمك معناسنه‌در يقال احلبه اى اعانه على الحلب وبركسه‌نك ناقه‌لرى
ديشى كوشك طوغورمق معناسنه‌درنته كه جيمله اجلاب اركك كوشك طوغرمق معناسنه‌در يقال احلب الرجل
اذا ولدت ابله اناثا كما يقال اجلب اذا ولدت ابله ذكورا ومنه قولهم احلبت ام اجلبت يعنى دوه‌لرك بوسنه ديشى يوخسه
ارككمى طوغوردى وقولهم ماله لا احلب ولا اجلب بعضلر عندنده بد دعادر ناقه‌سنك ديشى واركك دوللرى اولميوب
عقيم وبى خير اولسون ديمكدر وبعضلر عندنده كلام مزبور بو جه‌و بى معنادر شارح ديركه قول اوله كوره اوّلكى لاء
كلمه‌سى ماء نافيه‌يى تاكيد اولور قول ثانى‌يه كوره نافيه مستقله اولمغله تركيب مزبور مهمل اولور وماء لفظى تعجبيه حمل ايله
عجبدر كه فلانك نه حلبى ونه جلبى واردر ديو حكايه اولمق دخى ممكندر بو وجهله كلام مزبور اهداردن محفوظ اولور
الحلوبة والحلوب حارك فتحيله صاغمال ناقه‌يه دينور يقال ناقة حلوبة وحلوب اى محلوبة وحلوب حالب
معناسنه اولور يقال رجل حلوب اى حالب وحلوبه كه صاغمال حيوانه دينور كرك ناقه وكرك غنم اولسون واحدينه
مخصوص دكلدر واحد وجمعنه اطلاق اولنور وجمعى حلائب كلور وحلب كلور حانك ضميله ومصباحك بيانه
كوره اسم قلنديغى صورتده آخرينه هاء الحاقيله هذه حلوبة فلان ديرلر ركوب وركوبه كبى انتهى وحلوب بدندن
ترچقاران حرارته دينور يقال هاجرة حلوب اى تحلب العرق الحلبانة سكرانه وزننده والحلباة ركباة وزننده
والحلبوت ملكوت وزننده سودى چوق صاغمال ناقه‌يه دينور يقال ناقة حلبانة وحلباة وحلبوت اى ذات لبن
مترجم ديركه مزهرده مرسومدركه مقصور اولان فعلى وزنى صفتده هاء ايله وارد اولمشدر حلباة وركباة كبى وحلبانه
كلمه‌سنده وركبانه كلمه‌سنده الف ونون مبالغه ايچون زياده قلنمشدر يقال ناقة حلبانة ركبانة يعنى كركى كبى صاغمال
وكركى كبى بنمكه يارناقه‌در التحلابة تانك كسريله والتحلبة تانك ولامك ضميله والتحلبة تانك ولامك فتحيله
والتحلبة تانك ولامك كسريله والتحلبة تانك ضمى ولامك كسريله والتحلبة تانك ضمى ولامك فتحيله قوچ
يوكورمزدن اوّلجه ممه‌سنده برازسود ظهور ايدن قيونه دينور الحلبتان كلبتان وزننده صباح واخشامه اطلاق
اولنور كه عادتا طوارلر اول وقتلرده صاغيلور الحلاب شدّاد وزننده رطوبتلو ويغمورلو كونه اطلاق اولنور كه مراد
قورتنه ديديكمز اوله‌جقدر يقال يوم حلاب اذا كان فيه ندى وحلاب بنو تغلبه مخصوص برفرسك اسميدر واحمد
ابن محمد الحلابى فقهادندر التحلب تفعل وزننده ترو صو مقوله‌سى صزمق معناسنه‌در يقال تحلب العرق اذا سال
ويقال تحلب بدنه عرقا اى سال عرقه ويقال تحلب عينه وفوه اى سالا الانحلاب تحلب معناسنه‌در الحلبة حانك
فتحى ولامك سكونيله براوغوردن يارشه كيدن قوشو آتلرينه دينور ويارش ايچون هرطرفدن مجتمع اولان آتلره دينور
جمعى حلائب كلور دردست اولان نسخه‌لرده وخيل تجمع للسباق من كل اوب للنصرة عبارتيله مرسوم اولمغله عباره
مضطربدر شارحك بيانه كوره اصل عباره دن كما يقال للقوم اذا جاؤا من كل اوب للنصرة قد احلبوا بالجيم كلامى
ساقط اولمشدر واقعا امهات سائره‌ده عنوان مرقوم اوزره مثبتدر لكن حلب ناس بركمك واحلاب حالبه اعانت
معناسنه اولوب بعده اساسك بيانه كوره مطلق اعانتده مستعمل اولمغله حلبه بونلردن مأخوذ اسم يعنى صاغم
معناسندن يعنى معناسنه منتقل اولوب بعده يارش ايچون كذلك نصرت واعانت ايچون صاغيلان سود كبى قوشوب
كلان ومجتمع اولان آتلرده وسوار يلرده مستعمل اولمق اصلا بعيد دكلدر كما قال فى النهاية احلب القوم واستحلبوا
اى اجتمعوا للنصرة والاعانة بو صورتده للسباق قولى معناى اوّل تتمه‌سى اولوب قلم ناسخ تأخير ايلمش اولور واوّلكى
خيل آت وثانى سوارى‌يه مصروف اولور ياخود من كل اوب عباره‌سندن واو ساقط اولمشدر كه اصل حق عباره وخيل
تجمع للسباق ومن كل اوب اولمغله حلبه يارش ايچون كذلك برقوم وقبيله‌يه ياردم ايچون هرطرفدن قوشوب
كلان سواريلره دينور ديمك اولور ومصباحده خيل تجمع للسباق من كل اوب ولا تخرج من وجه واحد يقال جاء الفرس
فى آخر الحلبة اى فى آخر الخيل وهى بمعنى حليبة ولهذا جمعت على حلائب عبارتيله مرسومدر واساسده حلبه
قوشى ميدانه ده‌دينور ديو مرسوم اولمغله حال ومحل علاقه‌سيله مجاز اولور وحلبه تهامه‌ده بردره اسميدر وبغدادده
برمحله آديدر محدثيندن عبد المنعم بن محمد الحلبى اورايه منسوبدر الحلبة جرعه وزننده تركيده بوى وتخمنه
بوى تخمى اطلاق اولنان غله اسميدر امراض صدريه‌يه وسعال وبلغمدن متكون ربوويو اسير علتلرينه وارقه
وجكر ومثانه اوجاعنه نافع وتقويت جماعده عجيب الاثردر وحلبه عمنده برقلعه آديدر وخالص سياه رنكه دخى

حلبه دينور وفريقيه‌به دينوركه نسوان عربك لوخسه‌لرينه مخصوص برطعامدركه خرمايى سود ايله طبخ ايدرلر وحلبه شجر
عرفج اسميدر وعرفج عوسج وزننده سدلوكن انواعندن فارسيده بكمون ديرلر سماق اغاجنه شبيه ودالّرى بش عددن
زياده اولمز بو سببدن تركيده بش پرمق اطلاق ايدرلر وحلبه شجر قتاد اسميدركه تركيده كون ديدكلرى چاليلق در
الحلبة ضمتيله بودخى فريقيه‌به دينوركه آنفا ذكر اولنان لوخسه طعاميدر الحلائب كتائب وزننده حلبه‌نك
جمعيدركه ذكر اولندى وجماعات معناسنه‌در وعموجه‌زاده‌لره اطلاق اولنور اولاد العم معناسنه ظاهرا مفردى
مسموع دكلدر الحوالب حانك فتحيله قوينك وآبازمه‌نك وپيكارك صوقينايوب چقان منبعلرينه دينوركه كوز تعبير
اولنور مفردى حالبه درشارح ديركه باشده اولان كوزك دخى ياش منبعنه ومطلقا هرشيئك ماده‌سنه حالبه اطلاق
اولنور الحلب سكر وزننده برنوع نباتدر ايام حارّه‌ده باديه‌ده بتوب آهو وقيون قسمى اوتلارو پيراغيله درى دباغت
اولنور يقال سقاء حلبي ومحلوب اذا كان قد دبغ بالحلب الحلب ضمتيله لونى سياه اولان حيوانه دينور ياغزآت كبى
وفهيم وفطن اولان آدمله دينور حلبب مفرديدر حلبب شربب وزننده برنبات ميوه سيدر حلبان فتحاتله
يمنده برقريه دروبنوقشير بو ردنده برصو آديدر حلبي ركبي وزننده وحلبوتى ركبوتى وزننده وحلبانه ركبانه
وزننده‌نته كذ كر اولندى وبونلر وزنلريله برابرجه ذكر اولنور نمكه يار سود لو صاغمال ناقه دېمكدر يقال ناقة حلبي
ركبي وحلبوتى ركبوتى وحلبانه ركبانه اى تحلب وتركب يعنى بنلمكه جسبان صاغمال ناقه‌در المحلبية مرعشية
وزننده مدينهٔ موصل قريبنده بربلده‌در الحلبوب عصفور وزننده مطلقا سياه اولان نسنه‌يه دينور الحلباب
جلباب وزننده برنباتدر عند البعض بولاعيه‌دركه صارى سود لكن ديدكاريدر المحلب محسن وزننده معين وناصر
معناسنه‌دركه احلابدن اسم فاعلدر فى الاصل حلب لبن ايدنه اعانت معناسنه اولوب بعده تقييد واطلاق علاقه سيله
مطلق اعانده استعمال اولنمشدر ومحلب برموضع آديدر المحلب مقعد وزننده باله دينور عسل كبى المحلبة
مشربه وزننده برموضع آديدر الحلبلاب حانك ولامك كسريله لبلاب اسميدركه صرمشق اوتيدر المحالبة مفاعله
وزننده بركسه ايله برابرجه سود صاغمق معناسنه‌در يقال حالبه اذا حلب معه الاستحلاب ممدبى چكوب صغبه‌رق
سود صاغمق معناسنه‌در يقال استحلب اللبن اى استدرّه المحالب ميمك فتحيله يمنده بربلده‌در الحلبة جهينه
وزننده بغداده دار الخلافه داخلنده برموضعدر الحلبان جلنار وزننده برنبات آديدر بواغاج سود دلكنى ديدكاريدر
حلتب تاى فوقيه ايله حترب وزننده براسمدركه آنكله بخيل وناكس صفتلنور يقال هو حلتب اى بخيل التحنب نونله
تفعيل وزننده آت قسمنك اوكللرينك بالدرلرنده وصرتنده اولان نوعابوكريلك ومقوّسلك اولمق معناسنه‌درنته كه جميله
تحنب فتح اياقلرينك سكيرلرى صفت مزبوره‌ده اولمقدن عبارتدر على قول تحنب حايله آتك ايكى اياغنك ارالغى آچيق
اولميه‌رق آچق وبيدا نلو اولمغه دينوركه صنانى اچق تعبير اولنور آت قسمنك اوصاف جيده‌سندندر وعند البعض
تحنب ايكى انجك ككلرنده اولان نوعا اكريلكه دينور مؤلفك مثالدن سكوتى بودخى تجنب كبى مصدر واسم اولديغنه
مبنيدر وتحنب باش اشاغى سرنكون ايلمك معناسنه‌در يقال حنبه الكبر تحنيبا اى نكسه وكمر وقنطره وغرفه مقوله‌سى
شـارى محكم واوستى مقوّس اوله‌رق ياپمق معناسنه‌در چاتى بنا كبى يقال حنب فلان ازجاى بناه محكما الخناء احنب
فتحتيله تحنب ايله معناى اولده مرادفدر يقال بهذا الفرس تحنيب وحنب وهو محنب وهو احدياب فى وظيفى الفرس
وصلبها او بعد ما بين الرجلين بلا فحج او اعوجاج فى الساقين المحنب معظم وزننده ذكر اولنان تحنب صفتى
اولان آته دينور ومحنب پيرلكدن قدّى كمان كبى دوتا اولمش آدمه دينور محنب محدّث وزننده مدينه‌ده برقويى ياخود
بارضك اسميدر التحنب تفعل وزننده پاى كبى اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه‌در يقال تحنب الشيخ اذا تقوّس
وبركسه‌يى اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تحنب عليه اذا تحنى وبو معنا مجازدر الحنبوب ظنبوب
وزننده بك سياه اولان نسنه‌يه دينور يقال اسود حنبوب اى حلكوك الحنجب جميله قنفذ وزننده مطلقا قورى
وياپس شيئه دينور الحنطب طاى مهمله ايله جعفر وزننده حجازديارينه مخصوص اولان كچى‌يه دينور وحنطب
اسابيدندر المطلب بن حنطب وحنطب بن الحارث اصحابندندر الحنطبه دحرجه وزننده بهادرلق شجاعت
معناسنه‌در وحنطبه حشرات ارضدن برجنس جانور آديدر حياة الحيوانده حنطب اركك چكركه ايله مفسر
وعند الخليل خنفساء ايله معرفدر الحنزاب زاى معجمه ايله قرطاس وزننده بنيه‌سى قوى قوند مقدار الخلقه حماره دينور
وبو بى قصه وجودى قوىّ ومتين ياخود كوده سى قالين ويصى اندامل آدمه دينور وبغرتلق قوشنك سود وسنه
دينور وخروسه دينور وبيانها وبحنه دينور الحنزوب عصفور وزننده بودخى بغرتلق قوشنك سور وسنه دينور
وبو ماده‌لرك موضع ذكرى بو محلدركه نونى اصليه‌درلكن مؤلف حزب ذيلنده دخى ذكر ايلمشدر الحوب والحوبة

حارك فتحى وواورك سكونيله پدر ومادردن هر برينه دينور ابوان معناسنه شارح ديركه مختصرينك بيانته كوره بو ماده
كناه معناسنه موضوع اولوب بعده سائر معانيده برمناسبتله استعمال اولندى ازجمله عدم مراعاتى اثم وكناه اولان
حق وحرمتيده استعمال اولنوب بعده حق وحرمتى لازم اولان ابو بنده وسائر اقربا ده وقرابتده استعمال اولندى وحوب
وحوبه قزقرنداشه دينور اخت معناسنه وبركسه‌نك كندى قيزينه دينور بنت معناسنه وحوب كناه واثم معناسنه‌در
حانك ضمـيله ده جائزدر يقال فيه حوب اى اثم وحوب مصدر اولور كنهكار اولمق معناسنه وبونده دخى حانك
ضميله جائزدر يقال حاب الرجل يحوب حوبا بكذا اى اثم وحزن واندوه ووحشت معنـالرينه‌در بو معنالرده حانك
ضميله ده لغتدر وفنّ وضرب وصنف معناسنه‌در وجهد ومشقت وفقر ومسكنت معنالرينه‌در ونوع وكونه ودرلو
معناسنه‌در وآغرى ودرد ووجع معناسنه‌در وديار ربيعه‌ده برموضع آديدر واركك دوه‌يه دينور جمل كبى بعده كثرت
استعمالله دوه‌يى زجرايده‌جك يعنى اقامه واناخه وسير وتوقيفده توبيخ وآزارايليه‌جك اداتدن اولمغله اصواتدن اولور
وبونده بانك حركات ثلاثيله جائزدر وحاب دخى ديرلر بانك كسريله الحوبة حانك فتحيله حوب ايله معناى اولده
مرادفدركه ذكر اولندى وحوبه والده طرفندن اولان قرابته دينور حانك ضميله ده لغتدر تقول لى فيهم حوبة وحوبة
اى قرابة من الامّ ووالده‌نك اولادى جهتنه اولان رقت قلبى حالتنه دينور وهمّ وتاسه وحاجت وضر وزى معنالرينه‌در
وحالت معناسنه‌در يقال فلان بحوبة سوء اى بحالة سوء وحوبه ضعيف وزبون وناتوان كمسه دينور حانك ضميله ده
لغتدر ووالده‌يه دينور شارح ديركه بو تكراردر وزوجه‌يه ياخود اوطه‌لق اتخاذ اولنان سريه‌يه دينور وطواره دينور
دابة معناسنه ووسط داره دينور واثم وكناه معناسنه‌در وحوب كبى مصدر اولور كنهكار اولمق معناسنه كما سيذكر الحيبة
حانك كسريله بودخى والده طرفندن اولان خصملغه دينور تقول لى فيهم حوبة وحوبة وحيبة اى قرابة من الامّ
وحاجت وحالت معنالرينه‌در الحابة والحاب طابه وطاب وزنلرنده اثم ووبال معناسنه‌در الحيابة كتابه وزننده
بودخى كنهكار اولمق ووباله كيرمك معناسنه‌در يقال حاب الرجل يحوب بكذا حوبا وحوبة وحيابة اى اثم الحوب
حانك ضميله كناه وحزن ووحشت معنالرينه‌دركه ذكر اولندى وهلاك ودمار معناسنه‌در وبلاء ومحنت ومرض وعلت
معنالرينه‌در ونفس وذات معناسنه‌در التحوب تفعل وزننده دردناك اولوب صزلمق وتوجع معناسنه‌در يقال تحوب منه
اذا توجع وكناهدن پرهيز واجتناب ايلمك معناسنه‌درنته كه تأثم دخى بو معنايه‌دركه بناسى سلب ايچوندر يقال تحوب الرجل
وتأثم اذا اجتنب الحوب والاثم المتحوب والمحوب اسم فاعل بنيه‌لريله مالى كيدوب بنه اول ماله ظفرياب اولان
كمسه‌يه دينور الحواء صحراء وزننده نفس وذاته دينور جمعى حوباوات كلور شارح ديركه حوب وكناه ارتكاب ايدن
نفس اولوب بعده اطلاق اوزره استعمال اولنمشدر يقال حرس الله حوباءك اى نفسك حوبان سحبان وزننده
يمنده برموضعدر الاحواب همزه‌نك كسريله كناهه وارمق يعنى برفعل وسيله سيله انجامنده كناه ووباله كيرمك
معناسنه‌در يقال احوب الرجل اذا صار الى الحوب التحويب تفعيل وزننده اركك دوه‌يه حوب حوب ديو
زجر وسوق ايلمك معناسنه‌در يقال حوّب الرجل تحويبا اذا زجر بالجمل فقال له حوب حوب الحوءب كوكب
وزننده كه همزه ايله‌در حأب ماده‌سنده ذكر اولندى مؤلف بونكله جوهرى‌يه تعريض ايلمشدر فصـــل الخاء
المعجمة الخب خانك فتحى وبانك تشديديله اويناق ودوباره‌جى محيل وخبيث ومكار كمسه‌يه دينور خدّاع جربز معناسنه
خانك كسريله‌ده جائزدر يقال رجل خبّ اى خدّاع جربز شارحك بيانته كوره خانك كسريله مصدردر مبالغة
وصف اولور واوزون اوزادى يره ياپشق قوملغه دينور وايكى درشت وغليظ ارض ارالغنده واقع دوز وبومشق يره
دينوركه آنده منثار نابت اولور وخبّ مصدر اولور خبب وخبيب كبى كما سيذكر الخبّ خانك ضميله اغاجـك
صو بولمش قبوغنه دينور وبك چقور ودرين يره دينور الخبّ خانك كسريله بر وضع آديدر وخبّ دريانلاعب
ايدوب جوش وخروشه كلمك هيجان البحر معنـاسنه كما سيذكر خدعه معناسندن مأخوذدر وحيله وفند وخداع
وخبث وغش معنالرينه‌در تقول خبيت يا فلان خبا من الباب الرابع ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه‌در يقـال
خبّ النبات خبا من الباب الاوّل اذا طال وارتفع وبخل وضنت ايلمك معناسنه‌در يقـال خبّ الرّجل اذا منع ماعنده
وباديه‌ده بدوى ناكسلكدن ناشى آينده ورونده‌يه مرئى ومعلوم اولمامق ايچون اشاغى وچقور يره قونمق معناسنه‌در
يقال خبّ الرّجل اذا نزل المنهبط من الارض ليجهل موضعه بخلا ودريا اويناوب جوش وخروشه كلمك معناسنه‌در
يقال خبّ البحر اذا اضطرب مؤلف بونى تكرار ايلمشدر مكرّا ولـكى اسميته محمول اوله‌نته كه نهايه‌ده ركب البحر
فاخذه خبّ شديد عبارتيله مرسومدر اشوخبّ وخباب آتى فورتنه ديديكمز اوله جقدر وبركسه خدّاع وقلاش
دوباره‌جى اولمق معناسنه‌در يقال خبّ الرّجل اذا صار خدّاعا الخباب كتاب وزننده بودخى درياجوشه كلوب

قورتنه اولمق معناسنه در يقال خب البحر خبا وخبابا اذا هاج واضطرب التخبيب تفعيل وزننده بر كسنه يي آلدادوب مكر وآل ايله خبائث وافساد ايلمك معناسنه در يقال خببه تخبيبا اذا خدعه وغشه وافسده الخبب فتحتينله آت قسمنه مخصوص بر كونه يلمك على قول آت صاغرلرني بردن وصوللرني بردن آلوب نقل ايلمك وجهيله دركه نقللمق تعبير اولنور ياخود يورغه لمق معناسنه در وسرعت معناسنه در الخبيب خانك فتحيله خبب معناسنه در يقال خب الفرس خبا وخبيبا وبعضلر عندنده خبب رمل كيدر كه لنك يوريمكدر قورد يلمسي تعبير اولنور منزل باركيرلرينك لنكلري كبي وخبيب امير وزننده برده اولان اوزون خندكه وباريغه دينور الاخباب افتعال وزننده آت وجه مذكور اوزره يلمك يا نقللمق معناسنه در الاخباب همزه نك كسريله آتي يلدرمك يا نقللتمق معناسنه در يقال اخب الفرس اذا حمله على الخبب الخبة خانك حركات ثلاثيله قوملرده اولان يول يول اوزون طريقه يه دينور على قول سحابده اولان طريقه يه دينور ياخود عصابه وقاش بصدي كبي اوزون خرقه يه دينور الخبيبة حبيبه وزننده خبه معناسنه در وخبيبه شرحه لحمش اتدن دايمه دينور يوك وصوف معناسنه دكلدر نته كه جوهري غلط ايدوب صوف معناسنه در ديدي صوف معناسنه اولان جنبه در جيم ونون ايله شارح دير كه لسان العرب صاحبي دخي صوف معناسيله رسم ايلمشدر وخبيبه دره نك اورته سنه دينور الاخباب همزه نك فتحيله والخبب عنب وزننده والخبائب خانك فتحيله پاره پاره اولمش اسكي لباسه دينور يقال ثوب اخباب وخبب وخبائب اي متقطع وبونلر ثوب اخلاق قبيلندندر اجزاسي اعتباريله الخبة قبه وزننده صو يغله جق يره دينور وبر موضع آديدر ودره نك بطننه دينور نته كه خبيبه دخي دينور الخواب خصملقلر قرابات معناسنه در خاب مفرديدر بعض نسخه ده خابه مرسومدر الخبخبة زلزله وزننده غدر وحيف ايلمك معناسنه در يقال خبخب الرجل فلانا اذا غدره وقارين كوشيوب سلپوكلمك معناسنه در يقال خبخب الرجل اذا استرخى بطنه ووقت ظهرلقف وتاب حرارتي سرينلمك يعني اولو قنده يوله كتميوب ياخود نماز كبي بر فعله شروع ايلميوب بر مقدار تأخير ايله سرينلديكي وقته توقيف ايلمك معناسنه در امهات سائره دن مستفاد اولديغي اوزره بونده خصا تصدندر مطلقا صوغمق ايراد معاسنه دكلدر يقال خبخب من الظهيرة اذا ابرد نته كه اثرده ابردوا بالظهر فان شدة الحر من فيح جهنم واردا اولمشدر شارح دير كه اشبو خبخب كلمه سي اصلده خبب ايدي اوچ بابله فعلل وزننده تفعيل بابندن امتياز ايچون وسطده اولان بائي خايه ابدال ايلديلر وحروف سائره دن خايي اختيار ايتدكلري كلمه ده خاء حرفي اولديغنه مبني در الخبخاب خانك فتحيله مضطرب اولان شيئك رخاوتي حالتنه دينور التخبخب تزلزل وزننده مضطرب اولان نسنه صالنمق وسلپوك اولمق معناسنه در وبدن سمز ايكن آريقلوب دريلري كوشك وصالنق اولمق معناسنه در يقال تخبخب بدنه اذا هزل بعد السمن حتى يسترخى جلده وتف وتاب حرارت ساكن اولمق معناسنه در يقال تخبخب الحر اذا سكن فورته المخبخبة ميمك ضمي وخانك فتحيله چوق دوه لره دينور على قول سمز وبغايت لطيف وخوش اندام دوه لره دينور كه هر كورن حسن ولطافتنه تعجب وتحسين ايده لر مترجم دير كه اصول سائره دن استنباط اولنديغي اوزره قول ثاني مبخبخه دن مقلوب اولمغه مبني در كه بخبخه دن اسم مفعولدر وبخبخه بر كوزل نسنه يه تحسين ايدوب به به وپوه پوه ديمك معناسنه اولمغله مبخبخه حقلرنده به به ديو تحسين اولنان دوه لر ديمك اولور انتهى اخباب الفحث همزه نك فتحيله حوايا اسميدر كه باغلو بغرسقلره و بغرسغك وقرقباير ديدكلري نسنه نك كه اشكنبه نك باشنده اولور باغلرينه دينور خبة خانك كسريله وخبيب زبير وزننده بر موضع آدلريدر وخبيب اساميدندر خبيب بن يساف وخبيب بن اسود وابن الحارث وابن مالك وابو عبد الله خبيب الجهني اصحابدندر وخبيب بن سليمان بن سمره وخبيب بن عبد الله بن الزبير وابن ثابت الجواد الفصيح وابن الزبير بن عبد الله وخبيب بن عبد الرحمن كه امام مالكك شيخيدر ومعاذ بن خبيب وابو خبيب العباس البرتي محدثلردر الخبيبان مصغر اتثنيه بنيه سيله ابو خبيب عبد الله بن الزبير ايله اوغلي على قول برادري مصعب در الخباب شداد وزننده مكه مكرمه ده بر حداد اسميدر اعلا قلجلري آلوب دق وتغيير ايله بر صنع قلج ايدوب خلقه كويا كنديسي اعمال ايلمش صورتنده عرض وابراز ايدر ايدي بناء عليه خروس اوغلي ايشي ديدكلري كبي السنه ده ضرب مثل اولمشيدي حتى حضرت عثمان وزبير عليهما الرضوان بركون اثناي محاوره ده زبير مطايبه جهتيله مقاذفه مراد ايلدكده حضرت عثمان اباالبعر يا ابا عبد الله ديو فتح باب مزاح ايلمكله زبير دخي بل بضرب خباب وريش المقعد ديو مقابله ايلديلر بل بضرب خباب السيف وريش المقعد النبل تقديرنده در ومقعد مكرم وزننده كذلك بر كسنه ايدي كه اوق يلكي دوزر ايدي اولدخي خباب كبي بر يادكار اولمغله يلكي مثل اولوب السنده طيران ايدر ايدي كويا كه سنك ايشك انلرك

ايشلري كيدر ديمكي تلميح ايلمشدر وخباب بن ابراهيم وعبد الرحمن بن خباب اصحابدندر وعبد الله وصالح وهلال ويونس الرافضي ومحمد اولاد خبابين در وابو خباب الوليد بن بكير وصالح بن عطأ بن خباب محدثلردر الخبجبة جيمله دبدبه وزننده بر نوع شجر آديدر ابو القاسم السهيلي روض نام كتابنده بو بلجه ثبت ايلمشدر وشجر مزبور مدينهٔ منوره يه مخصوصدر حتى منبتنه بقيع الخبجبه ديرلر بقيع الغرقد كبي على قول بو جيمله جبجبه در خرنب تاي فوقيه ايله قنفذ وزننده بر موضعدر الخرنبة دحرجه وزننده بر نسنه يي دايم دايم تكه تكه كسمك وقيمه قيمق معناسنه در يقال خرنبه اي قطعه وعضاه الخنثعبة خانك حركات ثلاثي ونونك سكوني وثاي مثلثه نك فتحيله والخنثعبة خانك وثانك ضميله سودي پك چوق اولان ناقه يه دينور الخدب خانك فتحي ودالك سكونيله قلج ايله چالمق على قول كبكه وارمقسزين اتي كسمك معناسنه در يقال خدبه بالسيف خدبا من الباب الاول اذا ضربه اوقطع اللحم دون العظم على رأي بو قلجله باشه اورمغه مخصوصدر واصرمق عض معناسنه در يقال خدبه اذا عضه ويلان سويلمك معناسنه در يقال خدب الرجل اذا كذب وخدب چوق سود صاغمق معناسنه در حلب كثير معناسنه بعض نسخه ده لامك فتحيله مضبوط اولمغله اسم اولمق دخي محتملدر يقال خدب الرجل اذا حلب كثيرا الخدباء حمراء وزننده اخدب لفظندن مؤنثدر شول ضربه يه صفت اولور كه اوريلان كسه نك ايچريسنه ايشليه يقال ضربة خدباء اذا هجمت على الجوف وشول حربه يه صفت اولور كه پاره سي بالق اغزي كبي واسع اوله فرجه وزننده خدبه دخي بو معنايه در يقال حربة خدباء وخدبة اي واسعة الجرح وخدباء واسع على قول يومشق وملايم زرهه دينور يقال درع خدباء اي واسعة اولينة الخدب فتحتينله خور يادلق وشاشقنلق هوج معناسنه در واوزونلق طول معناسنه در الخدب كتف وزننده والمتخدب متجنب وزننده والاخدب اغرب وزننده خور ياد وشاشقن وسبكمغز آدمه دينور وپك اوزون كسبه دينور كه اكثري وصف مزبور ايله متصف اولورلر واخدب بر خصوصي بر كسبه قطعا طانشميوب دائما كندي باشنه وكندي رأييله عامل اولان خود سر وخود راي كشي يه دينور كه بيوك شاشقنلق بودر يقال رجل اخدب اذا كان يركب رأسه الخدبة خانك كسريله هجفة وزننده پير واختيار آدمه دينور وعظيم الهيكل آدمه دينور ومطلقا ايري ودبزمان دوه قوشنه وسائر حيوانه دينور وقوي البنيه وشديد الصلب يعني بلي متين آغر يوكه طيانقان اركك دوه يه دينور الخيدب صيقل وزننده آچق يوله دينور شاهراه معناسنه يقال اخذ الخيدب اي الطريق الواضح وبني سعد قوملغنده بر موضع آديدر الخيدبة رأي سابق وامر اول معناسنه در طريق واضح معناسندن مأخوذدر يقال اقبل على خيدبته اي على امره ورأيه الاول الخدب كتف وزننده زياده سيله كسيجي قاطع معناسنه در يقال سيف خدب اي قاطع التخدب تفعل وزننده سير وسط معناسنه در كه نه پك ونه يابجه يوريمكدر يقال هو يتخدب اي يسير وسطا وادي خدبات خانك فتحي ودالك كسريله امثالدندر هلاك ياخود ره راستدن چقوب صاپمق معناسنه در يقال وقعوا في وادي خدبات اي الهلاك او الخروج عن القصد مترجم دير كه بو ماده جذب ماده سي ذيلنده دخي ذكر اولندي وامثال ميدانيده بو رسمه مرسومدر كه اشبو *وقعوا في وادي خدبات* مثلي بر قاچ كونه روايت اولنمشدر بعضلر جيم ودال مهمله ايله روايت ايلمشدر كه جدبه دن جمعدر آب وكياهدن معرا يره دوشديلر ديمكدر كه هلاكي مستلزمدر وبعضلر جيم وذال معجمه ايله روايت ايلديلر كه جذب ماده سنده بيان اولنديغي اوزره فطم صبي معناسنه در احيانا مؤدي هلاك اولور وبعضلر خاي معجمه ودال مهمله مفتوحه ايله روايت ايلديلر كه خدبه لفظندن جمع اولور كه يلان صوقق معناسنه اولان خدبدن مأخوذدر يقال خدبته الحية اذا نهشته ومستقصاده بو كونه مرسومدر كه خدبات شدائد منكرهٔ عظيمه معناسنه در كه خدب كلمه سندن مأخوذدر ضرب بالسيف معناسنه وبو جيم وذال معجمه ايله ده مرويدر كه جذبه نك جمعيدر ايراقلق بعد معناسنه در ياخود ايكي طرفه چكشدرمك معناسنه در قالديكه مؤلفك كسرد الله روايتي ارض اعتباريله در وهلاك ايله تفسيري ضرب بالسيف معناسندن مأخوذدر وخروج عن القصد ايله تفسيري كذب معناسندن مأخوذدر خدرب جعفر وزننده بر رجل اسميدر الخذعبة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال خذعبه اي قطعه الخذعوبة خانك ضميله قباقدن ياخود خياردن ياخود ايچ ياغندن بر پاره يه دينور خذعرب سفرجل وزننده بر رجل اسميدر الخذلب زبرج وزننده ياشلو اولوب اعضاري كوشك وسست اولان ناقه يه دينور الخذلبة دحرجه وزننده بر نوع يوريمكه دينور كه آنده ضعف وفتور اولور يعني ضعف وفتور ايله يوريمكه دينور يقال يمشي الخذلبة وهي مشية فيها ضعف الخراب خانك فتحيله ويران معناسنه در كه عمران مقابليدر جمعي اخربه كلور اجوبه وزننده وخرب كلور عنب وزننده وصيغهٔ اخيره ابو سليمان الخطابي

روایتیدر یقال بلد خراب ضد العمران بضم العین شارح دیرکه بونك مصدری واسم فاعلی وزن واحد اوزره‌در وخراب محدثیندن زکریا بن یحیی الواسطی لقبیدرکه لقبی کبی بنسای روایتی خرابدر وخراب مصدر اولور یقیلوب ویران اولمق معناسنه یقال خرب البیت خرابا من الباب الرابع ضد عمر الاخراب همزه‌نك کسریله والتخریب تفعیل وزننده خراب ایلمك معناسنه‌در یقال اخرب الجدار وخربه ای جعله خرابا الخربة فرحه وزننده خراب اولان یره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در یقال دار خربة جمعی خربات کلور رانك کسریله وخرب کلور کتف وزننده وخرائب کلور کتائب وزننده الخربة خانك کسریله بودخی خربه معناسنه‌درکه خراب اولان یره دینور وبولیث روایتیدر جمعی خرب کلور عنب وزننده وخربه مصر دیارنده برنیجه قریه آدیدر بش قریه شرقیه‌ده واقعدر وبه مصرده منوفیه ترابنده برقریه آدیدر وخربه بناء نوع اولور تقول اعجبنی خربته وهی هیئة الخارب الخربة تمره وزننده قلبوره دینور غربال معناسنه وعیب ونقیصه معناسنه‌در وعورت یرینه دینورکه ستری واجبه‌دندر وذل وفضیحت معناسنه‌در جمعی خربات کلور فتحاتله الخربة فتحاتله غسان قبیله‌سنه مخصوص برارض اسمیدر وبنو عجل یوردنده برموضعدر ویمامه شهرنده برپازار آدیدر الخربة جرعه وزننده مطلقا مدور اولان دلکه دینور یقال فی ادیمه خربة ای ثقبة مستدیرة ونسوان قولقلرنده کوپه کچره‌جك وسعتلو دلیکه دینور یقال فی اذنها خربة ای ثقبة واسعة وخربة الابرة ایکنه یوردیسنه دینور وخربة الاست مقعد دلیکیدر وخربه آزق چانطه‌سنك ودغارجغك قولنه یاخود قولغنه دینور جمعی خرب کلور صرد وزننده وخروب کلور شذوذ اوزره واخراب کلور وخربه چوبانلرك آزق چانطه‌لرینه دینور ودین ومذهبه متعلق فساده دینور یقال هو صاحب خربة ای فساد فی امر الدین الاخرب اقرب وزننده نسوانك قولقلرنده کوپه کچره‌جك وسعتلو دلیکه دینور شارح دیرکه بو افعل کلمه‌سی کبی اسمدر بوندن فعل بنا اولنمز واخرب قولغی یاریق کشی‌یه دینور بو معناده مصدری خرب‌در فتحتینله یقال خرب الرجل خربا من الباب الرابع اذا صار اخرب الخرب خانك فتحی ورانك سکونیله بودخی ایکنه یوردوسنه ومقعد دلیکنه دینور وخرب مصدر اولور برکسه‌نك قولغی دلیکنه اورمق معناسنه یقال خربه خربا من الباب الثانی اذا ضرب خربته وبرنسنه‌یی دلمك یاخود یارمق معناسنه‌در یقال خرب الشیء اذا ثقبه اوشقه واوغری اولمق معناسنه‌در یقال خرب فلان اذا صار لصا وخراب ایلمك معناسنه‌در یقال خرب الدار بمعنی خربها وخرب برنسنه‌یی خرسزلق معناسنه‌درکه سیذکر الخرب خانك ضمیله والخرابة خانك فتحی وضمی ورانك تشدیدیله بونلرده ایکنه یوردوسنه ومقعد دلیکنه دینور وخرب خانك ضمی وفتحیله امر دینه متعلق ریبه وفساده دینور الخرابة کتابه وزننده والخرابة خانك فتحیله والخرب ضرب وزننده والخروب قعود وزننده خرسزلق ایدوب نسنه اوغورلمق معناسنه‌در یقال خرب بابل فلان خرابة وخرابة وخربا وخروبا اذا سرقها الخرب فتحتینله طوی قوشنك ارککنه دینور وآنك بوکورنده اورپروب قباران توبلره وقیللره دینور علی قول دیرسکنك اورته‌سنده بری برینه قارشمش توبلره دینور جمعی اخراب کلور وخراب وخربان کلور خانك کسریله اخرب همزه‌نك فتحی ورانك ضمیله برموضع آدیدر خروب کون وزننده برموضعدر ونعمان بن قریعك فرسی اسمیدر وخروب برشجر آدیدر خرنوب دخی دیرلر خانك ضمیله وقلیلا مفتوح اولور شجر مزبور ایکی نوعدر بری وشامی اولور بری قسمی دیکنلی اولور میوه‌سی تفاحه شبیه لکن بی طعم اولور وشامی قسمنك میوه‌سی خیارشنبه‌یه شبیه لکن آندن عریض اولور وآندن رب وسویق ترتیب ایدرلر بوشجر ترکیده کچی بوینوزی دیدکاریدر لکن مفردات صاحبلرینك بیاننه کوره بستانیسی وبابانیسی اولور بستانی ایکی قسمدر برینه خرنوب شامی دیرلرکه ثمری برقارش مقدار اولور وبر قسمنك ثمری بقله غلافنه شبیه اولور وبابانیسی دخی ایکی قسم اولور برقسمنك ثمری اصغر وبی طعم اولور مؤلفك دیدیکی بودر لکن تفاحه شبیه اولور دیمسی ناملایمدر شارح دیرکه بوراده تفاح لفظی نفاخ مصحفیدرکه نون مضمومه وفای مشدده ایله‌در لکن نه اولدیغندن سکوت ایلمشدر الخرباء حمراء وزننده شول قولغه دینورکه یومشغی یاریق اوله اذنك صفتیدرکه مؤنثدر یقال اذن خرباء ای المشقوقة الشحمة وشول کچی‌یه دینورکه قولغی دکرمیجه یاریق یاخود دلیك اوله خرب جبل وزننده برموضعدر الخربان کسرتینله عفتان وزننده قورقق بی زهره وجبان کمسه‌یه دینور یقال رجل خربان ای جبان خربه مصغرا جنبه وزننده بصره‌ده برموضعدرکه بصیرة الصغری دینمکله معروفدر خرب کتف وزننده بنو سلیم معدنی قربنده تعار نام محله قریب برطاغدر وهیت نام قصبه ایله شام بیننده برارضك اسمیدر وفید ایله مدینه بیننده برموضعدر وخرب طاغك برجانبه طوغری سیوریلوب چقان اوجنه دینور وبوفقه وبیاض طاشلق یره دینور لحف معناسنه که حای مهمله ایله کتف وزننده‌در اخراب همزه‌نك فتحیله نجد اولکه‌سنده برموضعدر

ذو الخرب کتف وزننده سر من رأی نام بلده که حالا سامره دیرلر آنك قضاسنده برقریه‌در خربی سکری وزننده برموضعدر خربة الملك فرحه وزننده ومیمك ضمیله صعید اعلای مصرده قفط نام بلده قربنده برموضعدر آنده زمرد معدنی واردر خروبه تنوره وزننده سواحل شامدن عکا قصبه‌سنه مشرف برقلعه آدیدر الاستخراب برآدمك برمصیبت سببیله احوالی شکسته وتباه وخاکسار اولمق معناسنه‌در یقال استخرب الرجل اذا انکسر من مصیبة ومشتاق اولمق معناسنه‌در یقال استخرب الیه ای اشتاق مخربه مرحله وزننده ابن عدی الجذامی اسمیدر مخربه محدثه وزننده مدرك بن خوط الصحابی لقبیدر واسماء بنت مخربه برخاتوندر وسلامة بن مخربة بن جندل والمثنی ابن مخربة العبدی ایکی کسه‌در الخرابة ثمامه وزننده لیفدن اورلمش ایپه دینور وشول بسیطه کبی بصی طاشه دینورکه دلوب اکا ایپ کچوررلر واول ایپ ایله مواشی ایاقلرینی بند ایدرلر وخرابه ایکنه یوردوسنه وسائر اولمقوله نسنه‌لرك دلکلرینه دینور المخربة محسنه وزننده بوش اولان آری قوانه دینور یقال خلیة مخربة ای فارغة من العسل التخاریب تانك فتحیله تخروب کلمه‌سندن جمعدرکه عصفور وزننده درقیارده واغاجلرده اولان آری بوه‌لرینه شبیه یارقلره ودلیکلره دینور وکومجده اولان دلیکلره دینور مسدس خانه اولور آنده آریلر بال یاپارلر التخربة دحرجه وزننده اغاج قوردی اغاجی اویوب دلمك معناسنه‌در یقال تخرب القادح الشجرة الخرابتان خانك کسری ورانك تشدیدیله والخرابتان خانك کسریله خنابتان معناسنه‌درکه بورنك ایکی طرفنده اولان قنادلردر التخروبت تانك فتحیله تخرب ماده‌سنده ذکر اولندی الخرخوب خای معجمه ایله عصفور وزننده شول ناقه‌درکه بغایت سودلو اولوب لکن چابك چکیلوب منقطع اولور اوله خردب جعفر وزننده بررجل اسمیدر الخرشبة شین معجمه ایله دحرجه وزننده برایشی سست وکوشك طوتمق معناسنه‌در یقال خرشب الرجل عمله اذا لم یحکمه الخرشب برقع وزننده وجودی تصلق بی اندام وناتراش وغلیظ الطبع کمسه‌یه دینور یقال رجل خرشب ای ضائط جاف وبویی اوزون کوده‌سی سموز کشی‌یه دینور وخرشب بررجل اسمیدر الخرعب کوکب وزننده والخرعوب عصفور وزننده والخرعوبة هایله برسنه‌لك تروتازه اغاج دالنه دینور نهال یکساله معناسنه علی قول شول نهاله دینورکه تروتازه وبلند وموزون ونرم ونازك اوله وشول کنج وتازه محبوبه‌یه دینورکه خوش اندام وموزون ونرم تن ونازك بدن اوله یاخود اتنه طولو سمین وپالوده بدن اولوب وکیکلری انجه ولطیف ونازك اوله یقال امرأة خرعب وخرعوب وخرعوبة ای شابة حسنة الخلق رخصة اوالبیضاء اللینة الجسیمة اللحمیة الرقیقة العظم وخرعب قدی طویل وکوده‌سی لحیم کشی‌یه دینور وخرعوب اوزون وایری ودبزمانده‌وه‌یه دینور وسودی چوق ناقه‌یه دینور الخزب زای معجمه ایله تعب وزننده کوده شیشوب قبارمق علی قول شیشکین طلوم کبی سمورمك معناسنه‌در یقال خزب الرجل خزبا من الباب الرابع اذا ورم اوسمن حتی کانه وارم ویقال خزب الجلد اذا انهبج کهیئة ورم بلا الم وخزب ناقه‌نك ممه‌سی شیشوب بدلکری کوچلمك معناسنه‌در علی قول ممه‌سی قوروب سودی چکلمك معناسنه‌در یقال خزبت الناقة اذا ورم ضرعها وضاق احلیلها اویبس وقل لبنها وخزب خزف مرادفیدرکه صقسی‌یه دینور ویمامه‌ده برطاغك اسمیدر علی قول برارضك آدیدر یاخود ارض مرقومه خزبه‌در هایله التخزب تفعل وزننده خزب ایله معنای اولده مرادفدر یقال تخزب الرجل بمعنی خزب ودوه‌نك ممه‌سی ششمك معناسنه‌در یقال تخزب ضرع الناقة اذا تورم الخزبة فرحه وزننده والخزباء حمراء وزننده ممه‌سی شیشوب قبارمش ناقه‌یه دینور علی قول شول ناقه‌یه دینورکه رحمنده سکیل تعبیر اولنان عارضه پیدا اولمغله آندن رنجور ودردناك اوله یقال ناقة خزبة وخزباء ای وارمة الضرع او فی رحمها ثآلیل تتأذی بها الخوزب کوکب وزننده ذکر اولنان شیشه دینور الخیزبان خانك وزانك فتحیله کوده‌ده اولان شول اته دینورکه بغایت تروملایم ونازك اوله ودوه قوشی یاوریسنك ارککنه دینور الخیزب صیقل وزننده بودخی تروملایم ونازك اته دینور برقطعه‌سی خیزبه‌در الخزبة جهینه وزننده الثون معدننه دینور یقال وجدوا خزبة ای معدن الذهب خزبی حبلی وزننده سلفده مدینه‌ده مسجد قبلتین ایله مرعی بیننده بنوسلمه‌یه مخصوص برمنزل آدیدر بعده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تغییر وتفألا اصالحه ایله تسمیه بیوردیلر الخزربة دحرجه وزننده کلامك قارشق وبی انتظام وباوه وهرزه‌نك اولمسنه دینور الخزلبة دحرجه وزننده برنسنه‌یی چابك چالوب کسمك معناسنه‌در یقال خزلب الشیء خزلبة اذا قطعه قطعا سریعا الخشب خانك وشین معجمه‌نك فتحیله قالین قوری اغاج پاره‌سنه دینورکه کراسته ایدرلر جمعی خشب کلور مفردی کبی وخشب کلور ضمتینله وخشب کلور خانك ضمی وشینك سکونیله وخشبان کلور بلدان وزننده یقال قطع الخشب وهو ما غلظ من العیدان الخشب ضرب وزننده قارشدرمق خلط معناسنه‌در یقال خشب الشیء خشبا

من الباب الثانی اذا خلطه و برنسنه‌یی اوکورتلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال خشبه ای انتقاه وقلجك پاسنی
آچوب کسکین ومضیقل قلمق وزاغلمق معناسنه در یقال خشب السیف اذا صقله وشحذه وحدّاد بعضه دن
یکی قلج چکمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال خشب السیف اذا طبعه شارح دیرکه قلجه جلا وصیقل ویرمك
هر خدمتك خاتمه سی اولمغله معنیین بیننده ضدیّت متحقق اولور لکن طبع ماده سی پك پاسلولق سیبله وسخناك
اولمق معناسنده کلکله بو معنایه حمل ایله ضدیت ثابت اولور ومؤلفك مرادی بو معنا اولمق اغلبدر وخشب دقت
وامعان واعمال رؤیت ایلمیه‌رك کلیشی کوزل اشعار سویلمك معناسنه استعمال اولنور که خلط کلامه مقاربدر
یقال خشب الشعر اذا قاله من غیر تنوّق وتعمل له قال فی الاساس کان الفرزدق ینقح الشعر والجریر یخشب
وکان خشب الجریر خیرا من تنقیح الفرزدق مترجم دیرکه بو مناسبتله ذکره لایقدر که دعبل نام شاعرك برمتشاعر
آشناسی وارایدی که دائماسر قلمدن بالبداهه اشعار انشاد ایدوب وهر بیتی مجموعهٔ غلط اولمقدن خالی دکل ایدی
ازانجمله بنه برکون علی العاده اشبو * انّ ذا الحبّ شدید لبس ینجیه الفرار ونجا من کان لایعشق من ذلّ المخازی
بیتنی انشا ایدوب دعبله عرض ایلدکده دعبل دیدیکه ای برادر بیتك روی حرفلری بری برینه مخالفدر زبرابرنده
راء مهمله وبرنده زای معجمه در مرقوم جواب ایتدیکه نقطه وضع ایلمه تا که یکدیکره موافق اوله دعبل بو تدبیری آطیسه
کوش ایلدکده احسنت ای عزیز اهماالله بونك چاره سی بولندی لکن بیت اوّلك آخری مرفوع وثانینك مجرور
اولمغله بوکا نه چاره ایده‌لم دیدکده دعبله دیدیکه بنه احمق آدم سن که بن سکا اعجام ایلمه دیورم سن اعراب وضع ایلمك
قیدنده اولورسن پس دعبل ناچار خموش اولمشدر انتهی وخشب اغاجدن یکی یای یونوب دوزمك معناسنه در یقال
خشب القوس اذا عملها عمل الاوّل الاختشاب افتعال وزننده بودخی من غیر رویه کلدیکی اوزره شعر سویلمك
معناسنه در که تهذیب وتنقیحدن معرّا اولور یقال اختشب الشعر اذا قاله من غیر تنوّق وتعمل له الخشیب امیر وزننده
بیضه دن یکی چکلمش قلجه دینور یاخود پاسلنمش قلجه دینور نته که ذکر اولندی سیف طبیع معناسنه وخشیب
جلا ویرلمش قلجه دینور وردیٔ وکثر نسنه یه دینور واوکورتلمش منتق نسنه یه دینور واغاجدن یکی یونلمش
یایه واوقه دینور که هنوز خوشجه پرداخت اولمیه عباره‌ده والاقداح کلمه سی قدحك جمعیدرکه قافك کسریله در
وخشیب شول کسبه دینور که اوزون وتصلق ونازیبا اوله رق کوده سنك سکیرلری وکیکلری اوقلاغو کبی ایری
وظاهر وبنیه سی صلب وشدید اوله وخشیب لفظنك جمعی خشب کلور کتب کبی وخشایب کلور کتائب کبی
الخشب کتف وزننده والخشبی یای مشدده ایله بونلرده وصف مذکور اوزره اولان کسبه دینور وخشب
سرد ودرشت وخشن اولان شیئه دینور وتأنق وتکلفسز اولان دیرلکه دینور بلغور بولماج نه اولورسه اولسون
وآریق ومهزول مواشی‌یه دینور یقال مال خشب ای هزلی المخشوب بیضه دن یکی چکلمش یاخود پاسلنمش
قلجه دینور وجلا ویرلمش قلجه دینور ومخشوب ایکی کونه طعامه وصف اولور اکر لحمدن ایسه نضج بولماش چیك
دیمکدر واکر لحمدن دکل ایسه قفار درکه قاتقسز دیمکدر یقال طعام مخشوب ان کان لحما فنیء والا ففقار الخشب
خانك کسریله قشب لفظنه اتباع اولور که دون وفرومایه وبی خیر وفائده شخصه دینور یقال رجل قشب خشب
ای لاخیر فیه الاخشیشاب برکسه خشب اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال اخشوشب الرجل اذا کان
خشبا ودیرلك ومعاش خصوصنده ضیق ومحنته صبر وتحمل ایلمك یعنی ضیق ومجاهده ایله چکمك علی قول
عن قصد ترفه وتنعم اوزره اولمیوب محنت وخشونت وکلفت ارتکاب ایلمکدن عبارتدر تا که تن پرور ونازنده اولمیوب
متجلد واحداث روزکاره متحمل اوله یقال اخشوشب الرجل فی عیشه اذا صبر علی الجهد اوتکلف فی ذلك
لیکون اجلد الاخشب اغرب وزننده درشت وخشن شیئه دینور وعظیم اولان طاغه دینور الاخشبان
تثنیه بنیه‌سیله مکه‌ده ایکی طاغدر بری جبل ابی قبیس وبری جبل احمردرکه جبل قیقعانه مشرفدر کذلك ماده
ایکی طاغه دینور الخشباء حمراء وزننده قتی وشدید اولان شیئه دینور تأنیثی موصوفی اعتباریله‌در یقال ارض
خشباء واکمة خشباء ای شدیدة وکریه ویابس وبدلقا وبی طراوت اولان شیئه دینور یقال جبهة خشباء ای کریهة
یابسة الخشنیه عربیه وزننده جبریه‌دن جهمیه طائفه سنك برشعبه سیدر وجهمیه جهمك ضمی وهانك فتحیله
جهم بن صفوان نام کسه‌نك اصحابیدر بنوامیه نك اواخر ملکنده مروه نام مکانده قتل اولندی صفات ازلیه‌یی
نفی خصوصنده معتزله یه موافقت وبعض هذیان دخی زیاده ایلدی وقرآن قدیمك مخلوقیتنه ذاهب اولمشدر
الخشنان عثمان وزننده شول خشونتلی طاغلره دینور که نه عظیم ونه صغیر اوله لر ظاهرا مفردی خشب در
وخشبان بر رجل آدیدر وبر موضع اسمیدر التخشب تفعل وزننده دوه خشب یعنی قوری قالین اغاج یارلرهی

یمك یاخود قوری اوت اوتلامق معناسنه در یقال تخشبت الابل اذا اکلت الخشب اوالیبیس الاخاشب اجانب
وزننده بنو تمیم قبیله سنه مخصوص صمان نام محلده بر نیچه طاغه اطلاق اولنور الخشاب سحاب وزننده شول یره
دینور که آزجه یغموردن طپراغی آقوب کیدر اوله ذوخشب فتحتیله یمنده بر موضعدر الخشبی عربی وزننده
فسطاطك یعنی اسکی مصرك وراسنده بر موضعدر خشیه فتحاتله ابن الحفیف در که تابعی وفارسدر خشب
جنب وزننده یمامه‌ده بر دره در ومدینه ده بر دره در خشبات حرکات وزننده عراقده عبادان نام قریه وراسنده
بر موضعدر المخیشبه بنیهٔ تصغیر ایله یمنده بر قریه در المخیشب هاسز یمنده بر موضعدر خشاب کتاب وزننده بنو تمیم
قبیله سندن بر نیچه بطن در الخشربه دحرجه وزننده برایشده احکام واتقان ایلمامك معناسنه در که کوشك طوتمق
وکوشك یاپمق تعبیر اولنور یقال خشرب فی العمل اذا لم یحکمه الخصب خانك کسری وصادك سکونیله اوجوزلق
بوللق کثرت عشب ورفاغت عیش معناسنه در که افاضهٔ سماوی سببله اکینلر وباغ وباغچه‌لر ربّان وچایرلر وچمنلر فراوان
اولمقدن عبارتدر جمعی اخصاب کلور یقال بلد به خصب ای کثرة العشب ورفاغة العیش ومبالغهٔ وصف اولور یقال
بلد خصب واخصاب کما یقال بلد سبسب وسباسب ورمح اقصاد اجزاء اعتباریله مبنیلردر ویقال ارض خصب وارضون
خصب وخصبة وخصب مصدر اولور اوجوزلق اولمق معناسنه یقال خصب المکان وخصب خصبا من الباب الرابع
والثانی اذا صار ذا خصب پس خصب لفظی اسم ومصدر ووصف اولور المخصب محسن وزننده والخصیب امیر وزننده
والمخصاب مقدام وزننده بونلرده اوجوزلق وبوللق یره دینور یقال بلد مخصب وخصیب ومخصاب ای ذوخصب
الخصب خانك فتحی وصادك سکونیله خرمانك اك اوّل چقان یمشنه دینور طلع معناسنه وخرما اغاجنه دینور
نخل معناسنه علی قول میوه سی چوق اولان خرما اغاجنه دینور مفردی خصبه در هایله وخصبه اوجوزلق یره
دینور یقال ارض وارضون خصبة بو یا مصدردر مبالغهٔ وصف اولمشدر یاخود خصبه‌دن که فرحه وزننده در
مخفف اولمشدر الاخصاب همزه نك کسریله اوجوزلق اولمق معناسنه در یقال اخصب المکان اذا صار
ذا خصب واوجوزلغه یتشمك معناسنه در یقال اخصب القوم اذا نالوا الخصب واغاجه صویو ریوب عروقنه
قدر ایشلمك معناسنه در یقال اخصبت العضاة اذا جری الماء فیها حتی اتصل بالعروق وعضاة عینك کسریله
ایری ودیکنلی میشه اغاجنه دینور الخصاب کتاب وزننده چوق میوه‌لو اولان خرما اغاجنه دینور الخصب خانك
ضمیله جانب معناسنه در جمعی اخصاب کلور وخصب طاغلره مخصوص آق ییلانه دینور الخصیب امیر وزننده
اوجوزلق وبوللق یره دینور بو علاقه ایله خاندان ومکرم ومضیاف وکثیر الخیر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
خصیب ای بین الخصب رحب الجناب کثیر الخیر وخصیب بر رجل آدیدر دیر الخصیب بابل عراقده بر موضعدر
الاخصاب همزه نك فتحیله بین العرب ثیاب معروفه در الخضب خانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله بویامق
تلوین معناسنه در یقال خضبه خضبا من الباب الثانی اذا لوّنه بو صورتده خضب صبغ ایله مرادفدر نهایت وسمه وحنا
ایله رنکین ایلمکده مشتهر اولمشدر وخرما اغاجنك ابتدا چقان یمشی یشللنمك معناسنه در یقال خضب النخل اذا اخضرّ
طلعه وخضب اول کونه یشللنمك حالتنه دینور که اسم اولور جمعی خضوب کلور وخضب بر نباتی ظهور ایلمك
معناسنه استعمال اولنور که روی زمینی یشیل رنکین اولور یقال خضبت الارض اذا طلع نباتها وخضب شول نباته
دینور که صولوب صارارمشیکن اوزرینه یغمور یاغمغله یشروب تازه‌لنمش اوله علی قول اغاجك شول یشللنمسنه
دینور که هنوز یپراق آچمغه بشلدقده ظاهر اوله التخضیب تفعیل وزننده پك بویامق معناسنه در یقال خضبه
تخضیبا اذا لوّنه الخضیب امیر وزننده والمخضوب والمخضب معظم وزننده بویانمش نسنه یه دینور یقال
کف خضیب وامرأة خضیب وبنان مخضوب ومخضب یعنی قنه یاقنوب صاچی رنکین اولمش خاتون
وقنه لنمش رنکین ال وپرمق اوجلری الکف الخضیب بر کوکب آدیدر مترجم دیرکه اهل فن عندنده معتاددر
مخصوص سیرنی تقویم ایدرلر کمال حمرتندن آنکله کنایه اولنمشدر خواصندندر که برکسه آنی بیلوب بر آدمه کوسترسه
ایکیسی من بعد الفت ایلمك محالدر وحاقّ وسط سمایه کلدیکی درجه‌ده دعا مقبولدر الخضاب کتاب وزننده نسنه
بویاجق بویایه دینور یقال خضب شعره بالخضاب وهو ما یخضب به الاختضاب افتعال وزننده بویانمق
معناسنه در یقال اختضب بالحناء ونحوه الخضبة خانك ضمیله همزه وزننده شول خاتونه دینور که چوق اختضاب
ایدر یعنی اللرینه واپاقلرینه دائما قنه یاقنوب وقاشلرینه وسمه چکر اوله یقال امرأة خضبة ای الکثیرة الاختضاب
الخاضب شول ارکك دوه قوشنه دینور که دیشی‌یه پك قیزمش اولمغله بالدرلری قیقزیل اوله علی قول بهار
موسمنده اوت اوتلامغله قوری انجکلری قزارمش یاخود یشللنمش یاخود صرارمش اوله وبوحالت دیشیسنه

عارض اولمز علی رأی خاضب مرسومك مأخذی اولان خضب شول قزللغه دینورکه ارکك دوه قوشنك دیزلری
مفصللرینه عارض اولور خرمانك قوروغی ظهور ایلدیکی وقتده اولور وقوروق کالنی بولدیغی هنکامده اول
قزللق زائل اولور شارح دیرکه بو کیفیت آنده غریزیه در الخضوب قعود وزننده اغاج یشرمك معناسنه در یقال
خضب الشجر وخضب خضوبا من الباب الثانی والرابع وخضب علی المجهول اذا اخضرّ الاخضیضاب
اغاج یم یشل یشرمك معناسنه در یقال اخضوضب الشجر اخضیضابا الاخضاب همزه نك کسریله یرك نباتی
ظهور ایلمکله روی زمین یشل کمخا دوشنمش کبی یم یشل اولمق معناسنه در یقال اخضبت الارض اذا ظهر نباتها
الخضوب صبور وزننده شول نباته دینورکه پژمرده اولمشیکن اوزرینه یغمور یاغمغله تازه لنمش اوله المخضب منبر
وزننده شول تغاره ولکنه دینورکه ایچنده نسنه بویارلر ونسنه یایقارلر یقال غسل ثوبه فی المخضب ای المرکن خضاب
غراب وزننده یمنده برموضع آدیدر الخضربة دحرجه وزننده صوبری اوته چالقمق معناسنه در یقال خضرب الماء
اذا اضطرب الخضارب علابط وزننده بری اوته چالقنوب مضطرب اولان صویه دینور و بو حالت کوللرده
ودره لرده اولان صوده واقع اولور المخضرب مخضرم وزننده فصیح وبلیغ وناطقه پرداز آدمه دینور یقال
رجل مخضرب ای فصیح بلیغ الخضعبة عین مهمله ایله دحرجه وزننده ضعیف وزبون اولمق معناسنه در
یقال فیه خضعبة ای ضعف وخضعبه سموز خاتونه دینور یقال امرأة خضعبة ای سمینة وضعیفه ونحیفه خاتونه
دینور بو صورتده اضداددن اولور لکن مؤلف تعرض ایلمامشدر التخضعب تدحرج وزننده برکسه نك ایشی
شوریده ومختلط ومختلّ اولمق معناسنه در یقال تخضعب امرهم ای اختلط التخضلب تدحرج وزننده برایش
سست وضعیف اولمق علی قول قارشق شوریده اولمق معناسنه در یقال تخضلب امره اذا ضعف او اختلط
الخطب خانك فتحی وطانك سکونیله مطلقا ایشه دینور شان وامر وکار معناسنه درکرك صغیر وکرك عظیم
اولسون جمعی خطوب کلور خانك ضمیله لکن راغبك بیاننه کوره خطب شول امر عظیمه دینورکه آنك حقنده
تخاطب ناس کثیر اوله بو صورتده اخصّ اولور وخطب مصدر اولور تزوّج ایچون خاتونه دوکورلك ایلمك معناسنه
الخطبه خانك کسریله والخطّیبی دلّیلی وزننده خطب معناسنه درکه مصدردر یقال خطب المرأة خطبا
وخطبة وخطّیبی من الباب الاوّل اذا دعاها الی التزوّج الاختطاب افتعال وزننده خطب معناسنه در یقال
اختطب المرأة بمعنی خطبها و برکسه یی کندیسنه خاتون تزویج اولنمغه دعوت ایلمك معناسنه در یقال اختطبوه
اذا دعوه الی تزویج صاحبتهم الخطب خانك کسریله تزوّج ایچون طلب اولنان یعنی دوکور لکنه واریلان قادینه
دینور وخاتونه طالب یعنی دوکور اولان ارکشی یه ده دینور بو معناده خانك ضمیله ده جائزدر جمعی اخطاب کلور
یقال هذه خطبه وهذا خطبه وخطب جاهلیتده عقد وتزوّج اداتندن ایدی برکسه برخاتون تزوّج ایده جك اولدقده
کندیسی یاخود طرفندن کیدن کمسه اول خاتونه یاخود طرفندن اولان کمسیه خطب دیر ایدی خانك کسری
وضمیله ومخطوب نکح دیر ایدی نونك کسری وضمیله بو تعبیر ایله همان بینلرنده نکاح منعقد اولور ایدی الخطبة
خانك کسریله والخطّیبی خانك وطای مشدّده نك کسریله که فی الاصل مصدردر والخطّیبة کذلك خانك وطای
مشدّده نك کسریله بونلرده تزوّج ایچون طلب اولنان خاتونه دینور یقال هی خطبه وخطبته وخطّیباه وخطّیبته
الخطب سکیت وزننده خاتون آله جق کشی یه دینور جمعی خطیبون کلور مصباحده خانك کسریله خطبه
اسم اولمق اوزره مرسومدرکه دوکورلك دیمك اولور الخطّاب شدّاد وزننده خطبه یعنی دوکورلك بابنده متصرّف
وکارکذار واول خصوصده پك خبیر وعارف واکا مشتغل اولان کمسه یه دینور یقال رجل خطّاب ای متصرّف فی الخطبة
الخطبة خانك ضمیله کلام معروفدرکه خطیب افندی منبرده قرأت ایدر بعضلر دیدیکه خطبه منثور
ومسجّع اولان کلامه اطلاق اولنور کتاب دیباجه لری کبی ومقامه وموعظه کبی مصباحك بیاننه کوره اصل خطاب
متکلم ایله سامع بیننده واقع اولان کلامدر خطبه وخطبه که خانك ضمّی وکسریله در آندن مأخوذدر موعظه ده
ضمّه ایله درکه فعله بمعنی مفعولدر نسخه بمعنی منسوخ اولدیغی کبی جمعی خطب کلور صرد وزننده وخطبه که خانك
کسریله در اسمدر دوکورلك معناسنه در ودوکورلك ایدنه خاطب ودوکورلك خصوصنده ماهر اولانه خطّاب دینور
انتهی وخطبه خانك ضمیله مصدر اولور خطیب منبرده خطبه اوقومق معناسنه الخطابة خانك فتحیله خطبه
معناسنه در یقال خطب الخاطب علی المنبر خطابة وخطبة الخطیب امیر وزننده خوش ادا وخوب ندا ایله کوزل
خطبه قرأت ایدن افندی یه دینور ریحان زاده مرحوم کبی یقال رجل خطیب ای حسن الخطبة ومحدّثیندن
ابو القاسم عبد الله بن محمد الخطیبی که ابن جوزی شیخیدر وبونه محدّثیندن ابو حنیفه محمد بن عبد الله بن محمد الخطیبی

حسن

حسن الخطبه اولملریله کا نسبت اولندیلر وخطبه خانك ضمیله شول بوزمتق بولانق رنکدرکه صارمتق قرمزی یه
مائل اوله تازه بغدای لونی وبعض یبان اشکی لونی کبی علی قول شول بوزلغه دینورکه اکا یشللك غالب اوله که کبریتی
دیدکلری بدر یقال به خطبة ای لون کدر مشرب حمرة فی صفرة او غبرة ترهقها خضرة الخطب فتحتینله ذکر اولنان
رنکده اولمق معناسنه در یقال خطب الشیء خطبا من الباب الرابع اذا کان به خطبة الاخطب احمر وزننده
ذکر اولنان خطبه رنکنده اولان شیئه دینور واخطب آری قوشنه دینور شقراق کبی علی قول صرد اسمیدرکه
کوچکن دیدکلری قوشدر وچاقرطغانه دخی اخطب دیرلر وشول حماره دینورکه لونینه خضرت غالب اوله یاخود
صرتنده قوریغنه قدر سیاه خطی اوله واخطب یشل یشل مخطط اولان ابو جهل قرپوزینه دینور الخطباء
حمراء وزننده والخطبانة خانك ضمیله مؤنثیدر یقال اتان او حنظلة خطباء وخطبانة جمعی خطبان کلور
خانك ضمیله وخطبان کلور خانك کسریله شذوذ اوزره وخطباء شول قنه یاقمش خاتون النه دینورکه بویه سی
زائل اولوب وهنوز اثری باقی اوله یقال ید خطباء ای نصل سوادخضابها الاخطاب همزه نك کسریله
ابو جهل قرپوزینك یشل یشل خطلری ظهور ایلمك معناسنه در یقال اخطب الحنظل اذا صار اخطب الخطبان
عثمان وزننده قوش قونمز اوته شبیه برنوع نبات آدیدر ومغیلان اغاجنك یشل یپراغنه دینور عربلرك اورق
خطبانی قوللری مبالغه یه مبنی در اورق احمق وزننده یپراغی چوق دیمکدر اخطبان همزه نك فتحیله مزهرك
بیاننه کوره افعلان وزننده اسم مفرددر برقوش آدیدر الخطّابی طانك تشدیدیله خطّابه منسوب دیمکدر ابو سلیمان
الخطّابی الامام معروفدر یعنی ائمه دندر تصانیف کثیره صاحبی فحولدندر الخطّابیه بغداد قضاسنده برقریه در
وروافضدن برطائفه در رئیسلری ابن الخطّاب الاسدی در عقائدده کندویه مخالفت ایدن کسه لر اوزره شهادت
زور ایلمك ضمننده جماعتنه امر ایدر ایدی وجعفر صادق حضرتلرینك حاشا الوهیتنه ذاهب ایدی خیطوب
قیصوم وزننده برموضع آدیدر فصل الخطاب قاضی بینه ایله یاخود یمین ایله حکم ایلمکدن عبارتدرکه خطاب
فاصل در علی قول حکم وقضاده فقاهتدن عبارتدر علی رأی کلامی اما بعد کلمه سیله نطق وتکلم ایلمکدن یعنی
حمدله وتصلیه ایله ابتدا ایلدکدنصکره مقصوده اما بعد کلمه سیله شروع ایلمکدن عبارتدر تقول سمعت منه فصل
الخطاب وهو الحکم بالبینة او الیمین او الفقه فی القضاء او النطق باما بعد شارح دیرکه فی الاصل خطاب مفاعله دن
مصدردر مخاطبه کبی برآدمه سوز سویلمك معناسنه یقال خاطبه اذا کالمه وبعضا خطاب کلام معناسنه مستعمل
اولور بوراده کلام معناسنه در وفصل فاصل معناسنه در وترکیب مزبور صفتك موصوفه اضافتی بابندن اولمغله
الخطاب الفاصل دیمکدر وعند البعض فصل الخطاب اختصار مخلّ واشباع مملّ شائبه سندن عاری خطاب
معتدلدن عبارتدر کما جاء فی وصف کلامه علیه الصلوة والسلام فصل لا نزر ولا هذر ای لا قلیل ولا کثیر اخطب
اقرب وزننده نجدده اولکه سنده برطاغك اسمیدر وبر رجل آدیدر الخطربة دحرجه وزننده خطربه لفظنده لغتدرکه
معاش طار اولمق معناسنه در الخطرب قطرب وزننده والخطارب علابط وزننده دائما بیهوده وبی اصل
کلمات ایدن هرزه چانه کمسیه دینور یقال رجل خطرب وخطارب ای متقوّل یعنی یقول مالم یکن الخطربة دحرجه
وزننده والتخطرب تدحرج وزننده مادّۀ مذکوره دن مصدرلردر اصلی یوق یعنی کلمات ایدر اولمق معناسنه
یقال خطرب الرجل وتخطرب الخطلبة دحرجه وزننده مجلسده سوز چوغالوب شوریده ومختلط اولمق
معناسنه در قار یلر جامی کبی تقول ما هذه الخطلبة ای کثرة الکلام واختلاطه الخنعابة خانك کسری ونونك سکونیله
نامردودنیّ وناکس وکم مایه کمسیه دینورکه آدم مولوزی تعبیر اولنور یقال هو خنعابة ای ردیء دنیء الخلب خانك
کسری ولامك سکونیله طرنغه دینور ظفر معناسنه وشول کوچك وانجه جك انجکزه دینورکه ایکو کمکلرنی
بری برینه وصل ایدوب یاپشدرمشدر علی قول جکره دینورکبد معناسنه یاخود جکرك زیاده سنه دینورکه جکردن
بشقه جه و یانده اولور جکر کوشه دیدکلر یدر یاخود جکرك پرده سنه دینور حجاب کبد معناسنه یاخود شول بیاض
و یوفقه زاره دینورکه جکره یاپشیق اولور وخلب سبز واندن طوریپ دیدکلری سبزه یه دینور لجل معناسنه بعض
نسخه ده حای مهمله ایله لحل مرسوم اولمغله ارکك وآیغر حیوان دیمك اولور مناوی شرحنده بونی ترجیح ایدر
وخلب آصمه یپراغنه دینور وشول زنپاره چلبی یه دینورکه صحبت وفجور ایچون کندی نسوانی ونسوان کندوسنی سورلر اوله
یقال هو خلب نساء اذا کان یحبهنّ للحدیث والفجور وجینه جمعی اخلاب کلور وخلباء کلور کرماء وزننده
ویقال هم اخلاب نساء وخلباء نساء الخلب ضرب وزننده طرنقله یاره لمق علی قول طرملامق یاخود طرنقله کسمك
معناسنه در یقال خلبه بظفره خلبا من الباب الثانی والاوّل اذا جرحه او خدشه او قطعه و رنسنه یی یارمق معناسنه در

يقال خلبه اذاشقه وبرنجى جانور وبرنجى قوش طعمه وشكارنى پنچه سيله وچناغيله قاپوب المق معناسنه‌در يقال
خلب الفريسة اذا اخذها بمخلبه ودلربا محبوب ومحبوبه لر حسن وجمال وشيوهٔ ودلال ايله بر بيچارهٔ بى آشفته
حال ايدوب كوكلنى قاپوب وعقلنى اوغورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال خلبت المرأة فلانا عقله اذاسلبه اياها
وبومعناى سابقدن مأخوذدر وخلب اصرمق معناسنه‌در يقال خلبه اى عضه وخلب وخلاب كتاب وزننده
وخلابه كتابه وزننده آلدامق وفريفته ايلمك معناسنه‌در يقال خلب فلانا خلبا وخلابا وخلابة من الباب الاول
اذاخدعه الاستخلاب خلب ايله معناى اولده مرادفدر يقال استخلبه بظفره بمعنى خلبه الاختلاب والمخالبة
بونلرده الدامق معناسنه‌در يقال اختلبه وخالبه اذاخدعه الخلبى خليفى وزننده معناى مزبوردن اسمدر
آلدامغه ومكروآله دينور الخالب والخلاب كذاب وزننده والخلبوت جبروت وزننده والخلبوب ايكى
باى موحده ايله ناسى دائما آلدايوب دوباره ايدن خداع ومكاركسيه دينور اولدن ماعدا صيغه‌لر مبالغه ايچوندر
الخالبة والخلبة فرحه وزننده والخلوب كذوب وزننده والخلابة كذابه وزننده والخلبوت رهبوت
وزننده دائما ناسى آلداديجى خداعه ومحتاله قارىيه دينور المخلب منبر وزننده اكين بچه جك اوراغه دينور
منجل كبى وبرنجى جانورك پنچه سنه وبرنجى قوشك چنكلنه دينوركه قيناق وچناق تعبير اولنور على قول مخلب صياد
اولان قوشك وظفر صياد اولميانك چيناغنه اطلاق اولنور جمعى مخالبدر يقال انشب فيه مخالبه وهى اظفار
كل سبع من الماشى والطائر اوهى لما يصيد من الطير والظفر لما لايصيد الخلب خانك ضميله وضمتيله خرما اغاجنك
اوزينه دينور لب النخله معناسنه على قول خرما بيتنسنه دينور قلب النخله كبى وخرما ليفنه دينور وليفدن اورلمش
محكم وانجه سجيمه دينور وچاموره دينور على قول اوزلو ياپشقان چاموره ياخود سياه چاموره دينور المخلب محسن
وزننده ذكر اولنان چامورلى صويه دينور يقال ماء مخلب اى ذوخلب الخلب خانك ضميله قبر وزننده يغمورسز
سحابه دينور كوياكه ممطر شكلنده كورينوب صكره افاضه ايلمامكله خلقه خدعه ايدر اولور كذلك يغمورسز
شمشكه برق خلب والبرق الخلب وبرق الخلب اطلاق اولنور بومناسبتله وعدايدوب خلقى طمع وامنيه‌يه
دوشوردكدنصكره وفا وانجاز ايلمين بادكار حقنده كذلك البرق الخلب واضافتله برق الخلب وبرق خلب ديرلر يقال
هوالبرق الخلب وبرق الخلب وبرق خلب اى مطمع مخلف محدثيندن حسن بن قحطبة الخلبى اكا منسوبدر الخلباء
حمراء وزننده والخلبن خانك وبانك فتحيله شاشقين وچولپه وهيج عورته دينور خرقاء معناسنه وخلبن كلمه سنده
نون الحاق ايچوندر وخلبن آريق ومهزول عورته دينور الخلب فتحتيله قارى خلباء اولمق معناسنه‌در يقال
خلبت المرأة خلبا من الباب الرابع اذا كانت خلباء المخلب معظم وزننده شول جامه ولباسه دينوركه نقش ونكارى
كثير اوله يقال ثوب مخلب اى كثير الوشى الخنب قنب وزننده والخناب خانك كسرى ونونك تشديديله
جنان وزننده كه شواذدندر والخناب سحاب وزننده شول طويل واحمق كشى‌يه دينوركه روش واطوارى
نسق واحد اوزره اولميوب دائما مخلج ومضطرب اوله كاه شويله ايده جك وكاه بويله ايده جك اولوب حاصلى تميمى
مرة وشرقى اخرى تلونى اوزره برحالده ثابت اوله مز اوله يقال رجل خنب وخناب وخناب اى طويل احمق مخلج
وخناب جنان وزننده ايرى برونلى كشى‌يه دينور الخنابتان خانك كسرى وضمى ونونك تشديديله كه تثنيه‌در برونك ايكى
جانبنده اولان قنادلرينه دينور بعضلر ديديكه خناب بيوك اولان برون اوجنه دينور ارنبهٔ عظيمه معناسنه ياخود برونك
اوست طرفندن اوجنه دينور مترجم ديركه نهايه‌ده اشبو وفى حديث زيد بن ثابت فى الخنابتين اذاخرمتا فى كل واحدة
ثلث دية الانف حديثنده معناى اول ايله بيان اولنمشدر قالديكه معنيين اخيرينه كوره بنه هر طرفنه اطلاق اولنمش
اولور كه ايكى طرفى خنابتان اولور انتهى وخنابه كبر ونخوت معناسنه استعمال اولنور وخناٌبه لفظى قليلا مهموز اولوب
خنأبه عنوانده استعمال اولنور وخناٌبه اساميدندر خنابة بن كعب العبشمى كه شاعر معمردر تابعيندندر وعبشم عبد
الشمس لفظندن منحوتدر الخنب خانك كسريله ديزك ايچ طرفنده دينور على قول او بلقلرك اشاغيلريله بالدرلرك يوقارى
اوجلرينك قاوشدقلرى يره دينور ياخود ايكو ككلرينك كذلك پرمقلرك ارالقلرنده اولان فرجه‌لره دينور جمعى اخناب
كلور الخنب فتحتيله سوزى ككزدن سويلرا اولمغه دينور خنان معناسنه اول كسيه ككزك تعبير اولنور واول برونه عارض
اولور بر علتدن نشأت ايدر يقال خنب الرجل خنبا من الباب الرابع اذا كان به خنان واياق سست وضعيف اولمق
معناسنه‌در يقال خنبت رجله اذاوهنت وآغسق اولمق معناسنه‌در يقال خنب فلان اذاعرج وهلاك اولمق معناسنه‌در
يقال خنب الرجل اذاهلك الاخناب همزه‌نك كسريله بودخى هلاك اولمق معناسنه‌در يقال اخنب الرجل اذاهلك
وكسمك معناسنه‌در يقال اخنبه اذاقطعه وبرنسنه‌يى سست وضعيف ايلمك معناسنه‌در يقال اخنبه اى اوهنه

وهلاك ايلمك معناسنه‌در يقال اخنبه اذااهلكه الخنبة فرحه وزننده نازنده نازنده وشيوه كار اولان تروتازه محبوبه‌يه دينور
يقال جارية خنبة اى غنجة رخيمة وشول آهويه دينوركه بوينى صمصيق ايچنه چكوب طوتارق يردن قلدامبوب
نازنين محبوبه كبى نكاه ايدوب طوره يقال ظبية خنبة اى عاقدة عنقها رابضة لاتبرح مكانها الخناية سحابه وزننده
اثر قبيح معناسنه‌در وشر وشور معناسنه‌در ذوخنبات ضمتيله وفتحتيله لغتدر غدر وكذب ايله متصف اولان
على قول كاه صالح وپرهيزكار وكاه فاسد وتبهكار اولان كسيه دينور پس خنبات وخنبات خنبه وخنبه‌دن جمع اولمغله
غدر وكذب ياخود كاه صالح وكاه فاسد اولمق معناسنه اولور وجمعيتى اطوار مستمره اعتبارينه مبنيدر يقال هوذو خنبات
وخنبات اى ذوغدر وكذب او يصلح مرة ويفسد اخرى شارحك بيانينه كوره بوراده يصلح ويفسد كلمه‌لرى ثلاثيدر
افعال بابندن اوله‌رق ضبطلرى غلطدر الخنبة ثمره وزننده فساد معناسنه‌در يقال به خنبة اى فساد المخنبة
مشربه وزننده سوروبه دينور قطعه معناسنه خنب خانك فتحى ونونك سكونيله محدثيندن بنچه ذوات اسملريدر التخنب
تجنب وزننده كبر ونخوت ايلمك معناسنه‌در يقال تخنب فلان اذاتكبر الخنثب نون وثاى فوقيه ايله برقع وزننده
والخنثب جندب وزننده خاتون سنت اولمزدن اقدم سنت اوله جق لحم زائدينه دينوركه حد اعتدالى متجاوز
اوزون اوله وهيز ومخنث كسيه دينوركه مذكر سماعى تعبير اولنور يقال هوخنثب وخنثب اى مخنث وقصير القامه
بودور كسيه دينور الخنثبة خانك كسرى ونونك سكونى وثاى مثلثه‌نك فتحيله پك سودلو ناقه‌يه دينور الخنثعبة
خثعب ماده سنده ذكر اولندى الخندب قنفذ وزننده بدخوى وبدمشرب كشى‌يه دينور الخندبان عنفوان
وزننده شمشان ولجيم كسيه دينور الخنزوب خانك ضميله والخنزاب خانك كسريله زناء وفجور خصوصنده
جرئ ومقدام اولان فاسقه دينور خنزب خانك وزانك فتحيله برشيطان آديدر شارحك بيانينه كوره مصلى‌يه مستولى
اولان شيطانك آديدر قال فى النهاية فى حديث الصلوة ذاك شيطان يقال له خنزب قال ابو عمرو وهو لقب له ويروى بالكسر
والضم الخنصاب صاد مهمله ايله خنزاب وزننده شجر مقل اسميدركه اكثرى بلاد عربده وبمنده نابت اولور ومقل
آنك صمغيدركه تركيده كورن ديرلر الخنصبة خانك وصادك ضميله پك سمور خاتونه دينور يقال امرأة خنصبة
اى سمينة ظاهر ابو خصب ماده سندن فنعله درفانك وعينك ضميله الخنظبة خانك وظاى معجمه‌نك ضميله بر بوجك
آديدر الخنعب جعفر وزننده اوزون صاجه دينور الخنعبة قنفذه وزننده چكه‌ده اولان يوه دينور نونه معناسنه
على قول اوست دوداغك آغزه كلان وسطنده آغزه طوغرى صارقق انجكزه دينور ياخود اوست دوداقده
ايكى طرفلو بيغك ارالغنده برون ديركنه طرغرى چكيلن اوز ونجه يوه دينور الخوب خانك فتحى وواوك سكونيله
فقير ومحتاج اولمق معناسنه‌در يقال خاب الرجل يخوب خوبا اذاافتقر الخوبة نوبه وزننده آجلق جوع معناسنه‌در
يقال اصابته خوبة اى جوعة وشول يره دينوركه يغمور ياغمش ايكى يرلك بينده اولوب واكا يغمور اصابت ايلمامش
اوله وچايرى واوتلاغى اولميان قيريره دينور الخيبة خانك فتحى وياى تحتيه‌نك سكونيله نااميد ومحروم وبى بهره
قالمق معناسنه‌در يقال خاب الرجل يخيب خيبة اذاحرم وخسارت وزيانه اوغرامق معناسنه‌در يقال خاب
الرجل اذاخسر وكافر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خاب فلان اى كفر ومطلوبه نائل اولميوب سعيى
هبا اولمق معناسنه‌دركه معناى اولدن اخصدر يقال خاب الرجل اذالم ينل مطلوبه وفى المثل * الهيبة خيبة
يعنى موقع طلب امل اولان كسه‌دن ياخود مطلوب اولان ماده مهول اولمق حسبيله خوف وانديشه ايلمك
خيبت وحرمانى مورثدرز يرا اقدامه مانعدرنته كه * الحياء يمنع الرزق دخى بوقبيلدندر وبدعا موقعنده مثلا خيبة
لزيد ديرلر رفعله ونصبله رفعى ابتدائيت اوزره دركه خيبة عظيمة تقديرنده‌در ونصبى اضمار فعله مبنيدركه
اسئل خيبة تقديرنده‌در ويقولون سعيه فى خياب بن هياب اى خسار يعنى فلان كسه‌نك سعيى هبنلو اولان
امردن متولد خيبتلو ماده‌يه اوغرامشدر وخياب كذلك شداد وزننده آتشى چقميان چقماغه اطلاق
اولنور التخييب تفعيل وزننده محروم وبى بهره قلمق معناسنه‌در يقال خيبه الله تخييبا اى جعله خائبا
وادى تخيب تانك وخانك ضمى وياى مشدده‌نك كسريله وخانك فتحيله‌ده جائزدر وبومثلدر لغو وباطل معناسنه
استعمال اولنور وبوشبه فعل وتعريف سببيله غير منصرفدر يقول وقعوا فى وادى تخيب اى بالباطل نته كه تضلل
وتهلك دخى بومعنايه مستعمللدر وبونلر تعبيرات مخصوصه دندر فى الاصل فعللردر فصل الدال المهملة
الدأب دالك فتحى وهمزه‌نك سكونيله وفتحتيله لغتدر والدؤوب قعود وزننده براشده دوام والتزام ايله امك
چكوب چالشمق معناسنه‌در يقال دأب فى عمله دأبا ودؤوبا من الباب الثالث اذاجد وتعب ودأب دالك فتحى
وهمزه‌نك سكونيله وفتحتيله جائزدر شان وامر وكار معناسنه‌در يقال هذا دأبه اى شانه وبونلر معناى اولدن مأخوذلردر

وعادت معناسنه در تقول هذا دأبك اى عادتك وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال دأب
دابته اذا ساقها شديدا وطرد ايلمك معناسنه در صيدى ارقه سندن اوز ون اوزادى قوغوب كورمك كبى يقال
دأبه اذا طرده الاداب انعاب وزننده يورو ب زحمت ويرمك معناسنه در يقال ادأبه ادآبا اى اتعبه الدائبان
تثنيه بنيه سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور جديدان كبى برى برنى اعتقاب خصوصنده جد واقدامارى
ملاحظه سيله در دوأب جوهر وزننده بنى العنبر جماعتنه مخصوص برفرس اسميدر نودوأب برقبيله در دأب نهب
وزننده اسامبدندر عبدالرحمن بن دأب عرب يننده برمعروف كسنه در ومحمد بن دأب محدثيندندر لكن كذب ايدر
وعيسى بن يزيد بن دأب هالك در شارح ديركه مرقوم شاعر ومورخ ايدى لكن اكثر اشعار واخبارى تصحيف
وتصنيع ايله انتحال ايلمكله اعتباردن ساقط اولوب رواتى متوارى اولدى وبعضا وضع احاديث ايدردى هلاكى
بو جهتلردندر الدبة دالك فتحى و بانك تشديديله والدبيب دالك فتحيله قرار واعتدال اوزره ياب ياب آهسته جه
ملايمتله يوريمك معناسنه دركه بو ندن تركيده ايمكلمك ايله تعبير اولنور يقال دب الرجل دبا و دبيبا من الباب الثانى اذا مشى
على هينته شارح ديركه بو ماده نك خفيف و يابجه يوريمكه مخصوصدر اطفالك ايمكليه رك يوريملرى كبى واكثرى
حيوان وحشراتده مستعملدر وحركت حاسه سى ادراك اولنميان نسنه لرده مستعملدر شراب وسقمك سرايتى
كبى انتهى وعربلر دب الشراب فى الجسم ديرلر ايچديكم مشروب بتون بدنمه سرايت ايلدى ديجك يرده كذلك
دب السقم ديرلر درد ووجع بتون بدنه يوريدى معناسنه ودب البلى فى الثوب ديرلر اسكيوب يرتيمك حالتى يابجه يابجه
جامه نك هر يرينه سارى اولدى معناسنه ودبت عقارب فلان ديرلر سرت نمائمه واذاه معناسنه يعنى قوغجيلغى
سببله شورش وفسادى ميانه ناسه سرايت ايلدى ديجك يرده ويقال اكذب من دب ودرج يعنى فلان كسنه ديرى
اولوب روى زمينده يوريين وفوت اولوب مقبور ومنقرض اولان ناسدن ازيد كاذبدر اولوده ديريده كندى قدر
كاذب يوقدر الدبة دالك كسريله بناى نوعدر يوندن لسانمزده يورويش ايله تعبير اولنور يقال هو خفى الدبة
الدبوب صبور وزننده والدبوب دبوم وزننده قوغجى ونمام وساعى بالفساد كسنه دينور على قول ديبوب
عورت يزه ونكته دينوركه دائما رجال ونسوان بينى زنا ايچون جمع ايلمكه سعى ايدر يقال هو دبوب وديبوب اى نمام
او الديبوب الجامع بين الرجال والنساء الدابة شابه وزننده مطلقا يراوزره يوريين حيوانه دينور لكن استعمالى
مركوب اولان حيوانده كه فارسيده ستور وتركيده طوار تعبير اولنور غالب اولمشدر مؤنثدر مذكره دخى اطلاق
اولنور كه هاء اسميته محمول اولور شارح ديركه مصغرى دويبه در يانك تشديدى واشمام كسريله ومصباحك بياننه
كوره مصغرنده دوابه دخى مسموعدر كه باء غير قياس اوزره الفه مقلوبدر وبعضلر دابه مصداقندن طيرى استثنا
ايلمشدر لكن سماعله مردوددر وهو قوله تعالى والله خلق كل دابة من ماء الايه بعض مفسرين بوراده ماء
لفظنى جزء ماده عبارتيله تفسير ايلمكله تنكيرلرى افراد نوعى اولور كه مراد حق سبحانه وتعالى دابه جنسندن
هر نوعى اول نوعه مختص آبدن خلق ايلدى ديمك اولور و بو آب عناصر اربعه جمله سندن اولاندر و بعضلر من ماء
مخصوص ايله تفسير ايلمكله تنكيرلرى افراد شخصى ايچون اولور پس معنا جنس دوابدن هر فردى كنديسنه
مخصوص اولان آبدن خلق ايلدى ديمك اولور كه مراد نطفه در بو صورتده غالب كل منزلنه تنزيل اولنمشدر
پس بوكه كوره ده دواب جمله سنده طيرداخلدر ودابه نى مركوب اولان حيوانه تخصيص عرفيدر وهاء تقليد
ايچون اولمغله مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهى دابة الارض برنوع حيواندر كه ظهورى اشراط ساعتدندر
على قول اشراطك اوليدر مكه مكرمه ده حجاج منايه كيدر ايكن جبل صفا منشق اولوب ايچندن ظهور وخروج
ايدر على رواية ارض طائفدن ياخود اوچ محلدن اوچ دفعه خروج ايدر يدنده عصاى موسى وخاتم سليمان عليهما
السلام اولمغله مؤمنه عصا ايله آهسته جه ضرب وكافرك يوزينه خاتمله طبع ايدر كافرك يوزنده هذا كافر عبارتى
منتقش اولور مؤلف مكان تاثيدن سكوت ايلمشدر على رواية حجر وعلى رواية اقصاى يمنده بر مكاندر الادآب
همزه نك كسريله آهسته جه يورتدرمك معناسنه در تقول ادببت الصبى اى حملته على الدبيب وپادشاه و والى
حكومتگاهى اولان مملكتى عدل ودادايله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تا كه هر كس امن وامان اوزره
اولمغله راحت وسهولتله دلخواهلرى اوزره هر طرفه روان اوله لر تقول ادببت البلاد اى ملأتها عدلا فدب اهلها
بنه بو معنادنخى بو رتدرمكه راجعدر الدبى دالك ضمى وكسرى وباى مشدده نك كسرى وباى مشدده ايله احد
وفرد معناسنه مستعملدر فى الاصل ذكر اولنان دبيت ماده سندن مأخوذ اسم منسوب اولمغله يراوزره مشى ايدن
حيوان ديمكدر يقال ما بالدار دبى اى احد شارحك بياننه كوره كلام منفى يه مخصوصدر ما بالدار دعوى كبى المدب

مطلب

فتحتيله ودالك كسريله جائزدر اسم مكاندر سيل صوبى آقديغى يره وقرنجه كزوب كنديكى يوله اطلاق اولنمشدر
اضافتله متعين اولور يقال مدب السيل اى مجراه ومدب النمل اى مسراه وعند البعض مدب كلمه سى اكر اسم
مكان اولور ايسه مكسور العين اولور واكر مصدر مراد اولور ايسه مفتوح العين اولور وباب ثانيدن اولان بالجمله مفعل
وزننك حالى بو رسمه در شارح ديركه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولمشدر لكن صواب اولان بودر كه اول صيغه كه
مضارعى يفعل وزنى اوله كه عينك كسريله در ماضيسى كرك مفتوح العين وكرك مكسور العين اولسون آندن مفعل
وزنى اكر مصدر اراده اولنورسه مفتوح العين واكر اسم زمان واسم مكان قصد اولنورسه مكسور العين اولور مكر كه
شاذ اوله انتهى دب صيغه فعل ماضى مجهولدر لكن معناى مصدرى مراد اولنور تقول اعيتنى من شب الى دب بضم
الشين والدال وينونان اى من الشباب الى ان دب بالعصا يعنى سن بنى كنجلكم وجوانلغم هنكامندن چاق پيراولوب
عصا ايله بويلجه ياب ياب يوريمك زمانه كلنجه عاجز وفرومانده ايدوب اصلا بر آن آسوده ايلمدك ومنون اولدقلرى
صورتده اسم اولورلر الدبوب صبور وزننده بمعنى فاعل و بمعنى مفعول اولور فمن الاول يقال طعنة دبوب اى تدب
بالدم ومن الثانى يقال جراحة دبوب اى يدب الدم منها سيلانا ودبوب ايچريسى درين مغاره يه اطلاق اولنور
ومطلقا سموز انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه سموزلكندن سرعت ايده ميوب آهسته جه يورر اولور ودبوب هذيل
قبيله سى بلادنده برموضع آديدر الادب فتحتيله وبانك تشديديله پك تويلو اركك دوه يه دينور واشوان النبى عليه
الصلوة والسلام قال لنسائه ليت شعرى ايتكن صاحبة الجمل الادبب تخرج فتنبحها كلاب الحوءب نهايه ده حوءب
كلمه سنه مثاكله ايچون فك ادغام اولنمشدر ديو مرسومدر الدبابة دالك فتحى وبانك تشديديله سلفده جنك آلاتندن
بر آلتدر صغر كوندن چوال طرزنده دوزوب ايچنه برنيچه نفر بهادرلر كيررلر و يابجه يابجه سوره رك قلعه نك دبنه كلوب
حصارى نقب ايدرلر قالين اولمق حسبيله قلعه دن آتيلان اوق وطاش تأثير ايلمزحالا متروكدر الدبدب غبغب وزننده
آتلو قرنجه سى تعبير اولنان اياقلرى اوزون قرنجه نك يورويشنه دينور الدبة قبه وزننده حال وروش وطريقه يه
اطلاق اولنور كه بر آدمك سلوك معنويسندن عبارتدر تقول دعنى ودبتى اى حالى وطريقتى ودبه بدر قربنده برموضع
آديدر الدب دالك ضميله بو دخى حال وروش وطريقه معناسنه در وآيو تعبير اولنان جانوره دينور مؤنثى دبه در
ها ايله جمعى ادباب كلور ودببه كلور عنبه وزننده وبودبيب معناسندندر زيرا آيو قسمى يابجه يابجه يورويوب
وانسان كبى اغاجلره طرمانوب چقار ودب بر رجل اسميدر ودب قطب شمالى جنبنده بنات نعش كبرى يعنى تركيده
يدى كر ويدى يارلر تعبير اولنان يدى كوكبى مشتمل آيو صورتنه اطلاق اولنور كه دب اكبر ديدكلريدر و بنات نعش
صغرى صورتنه ده اطلاق منقولدر نهايت فصل وتميز ايچون بو كنه دب اكبر وكوچكنه دب اصغر تعبير
اولنور بنات نعش صغرى دخى يدى كوكبدن مركبدر فرقدان آنك كوكبلرندندر وجدى آنلرك نهايتنده
واقع اولان كوكبدر ومبارك بن نصرالله الدبى كه دبه منسوبدر فقهاء حنفيه دندر الدبة دالك وباى مشدده نك
فتحيله شول ظرفدر كه ايچنه يغ وزيت مقوله سى قورلر تركيده دخى دبه ديرلر ياغ دبه سى بال دبه سى معروفدر
ودبه قوم يغنه دينور على قول قرمزى قومه ياخود دوز وهموار اولان قومه ياخود دوز وهموار يره دينور
ودبه دبيبدن بناء مره اولور بركره آهسته جه يوريمك معناسنه جمعى دباب كلور كتاب وزننده ودبه يوزده بتن صارى
تو يه دينور جمعى دب كلور رهاسز ودبه خاصة صرچه دن اولان بيوك ظرفه دينور كه ايرى قاروره يه شبيه اولور
قطرميز تعبير اولنور عربستان بقاللرى قوللنورلر واستنبولده شكر جيلر دخى قوللنورلر ودبه قباغه دينور
قرع كبى الدبة دالك كسريله ديب معناسنه دركه ذكر اولندى ظاهر ابناء نوعدر يابجه يوروش ديمك اولور
الدباء دالك ضمى وبانك تشديدى ومديله قباغه دينور قرع كبى واحدى دباءه در ها ايله مترجم ديركه جوهرى بونى
معتل بابنده ثبت ايلمشدر وزمخشرى اساسده ديديكه دباء كلمه سى مهموز عد اولنورسه دباءدن مأخوذ اولور كه
هدأ معناسنه در يقال دبأ بالمكان اذا هدأ اى سكن نته كه يقطين كلمه سى قطن دن مأخوذ دركه سكون معناسنه در
زمين اوزره انسداح وانبساطى هدو وسكونه تشبيه اولنمش اولور واكر آخرى ياء عد اولنوب معتلدر دينورسه
دبا ماده سندن مأخوذ اولور كه قناد لنمامش چكركه كروهيدر بو دخى سكونى متضمن در ومحتملدر كه دب ماده سندن
مأخوذ اوله كه وجه مذكور اوزره ايمكليه رك يوريمك معناسنه در پس زمين اوزره انبساطى ديبه تشبيه اولنمش
اولور مؤلف بوكه ذاهب اولمشدر واساسده احتمال ثالثى مزآء كلمه سيله تمثيل ايلمشدر كه خوش چاشنى اولان خمره
دينور اصلى مززآ ايدى بعده ادغام اولنمشدر بو صورتده دباء كلمه سنكده اصلى دبباء اولور ومصباحده دخى
معتل بابنده مرسومدر ونهايه ده وزنى فعال اولمق اوزره مثبتدر وهر و بدن همزه نك زائد اولديغى مرويدر انتهى

الدبّ فتحیله والدبیان فتحاتله آدمك بوزنده صاری وخرده توی بتمك زغب معناسنه در علی قول بدنده
قیللر کثیر اولمق معناسنه در الادبّ فتحیله وتشدید باایله بدننده قیللری کثیر اولان کسیه دینور الدبّاء زبّاء وزننده
والدببة فرحه وزننده بدنی پك قیللو اولان خاتونه دینور یقال دبب الرجل دببا ودببانا من الباب الرابع اذا زغب اوکثر
شعره فهو ادبّ وهی دبّاء ودببة الدبدبة کبکبه وزننده آتك ایاغی پك یره طوقمقدن پیدا اولان صوت کبی صوته
دینور که کوترتی وپاطرتی تعبیر اولنور تقول سمعت دبدبة وهی کل صوت کوقع الحافر علی الارض الصلبة وبو معناده
مصدر اولور یقال دبدب الحافر دبدبة وشول بوغرده وآیرانه دینور که اوزرینه سود صاغلمش اوله علی قول پك
قویو واغلظ اولان سوده دینور که یوغرد کبی اولور الدبدبی ججبی وزننده دبدبه ایله معنای اخیرده مرادفدر
الدبداب ججاب وزننده طبل وکوسه دینور که تحریفله طاول تعبیر اولنور یقال ضرب الدبداب ای الطبل
وبو صوتیله تسمیه قیلنمشدر الدبادب علابط وزننده ایری ودیزمان کشی یه دینور وچاغرغان وشماطه جی
کثیر الصیاح کشی یه دینور دبّاب سحاب وزننده طیّ قبیله سی بلادنده برجبل آدیدر دبّاب کتّاب وزننده
حجازده برقومسال موضع آدیدر دبابِ قطام وزننده که کسر اوزره مبنیدر اسم فعل امر مؤنثدر عربلر
بونکله صرتلان دیدکلری جانورك دیشیسنی چاغررلر دبی مراد قیدر که امر حاضر مؤنثدر دالك وبای مشدده نك
کسریله دبّاب شدّاد وزننده برموضع وبررجل وبرقوملق آدیدر دبّی ربّی وزننده بصره ده برموضعدر الدبب
سبب وزننده اینكك هنوز طوغوردیغی بوزاغویه دینور دبی جحل دالك کسری وحای مهمله ایله انما بجحل
وزننده اطفال عربه مخصوص براویون آدیدر الدجوب جیمله صبور وزننده مطلقا ایچنه نسنه قویجق قابه دینور
وعاء معناسنه جوال وسائرلری کبی علی قول غراره یه دینور که تحریفله خرار تعبیر اتدکلریدر یاخود شول طوربه
طرزنده کوجك جواله دینور که خاتونلر بریوله کتدکلرنده اکا طعام وسائر اشیالرنی وضع ایدرلر الدجاب دالك
کسری وحانك سکونیله والدججان عنفوان وزننده بیغن بیغن قاره طاشلق کبی بعض یرده اولان تومسکه
وطوماجه یره دینور چاقللق وسائر بیغنلر کبی الدحب دالك فتحی وحانك سکونیله دفع ایلمك معناسنه در یقال
دحبه دحبا من الباب الثانی اذا دفعه ودحب ودحاب غراب وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال دحب جاریته
دحبا ودحابا اذا جامعها نته که دحأه دخی بو معنایه در یقال دحأها یدحأها دحأ ای جامعها لکن بو ماده یی
مؤلف نه مهموزده ونه معتلده ذکر ایلمشدر عادتی اوزره الحاق ایچون اولسه دخی اجمالا ذکر ایدرایدی الدحبة
دالك ضمیله همزه وزننده چوق قیونه وکچی یه دینور دحیبه جهینه وزننده برخاتون اسمیدر الدحقبة
قافله دحرجه وزننده برکسه یی زور وشدتله ارقه سندن قاقیویرمك معناسنه در یقال دحقب فلانا اذا دفعه
من ورائه دفعا عنیفا الدخدبة دالك فتحی وکسریله اتنه طلو کوده سی صمصق طقناز قیزه دینور یقال جاریة دخدبة
ای مکتنزة الدیدب دالك فتحی وبای تحتیه نك سکونیله بیان اشکنه دینور ورقیب وطلیعه معناسنه در که کوزجی
ودیدبان تعبیر اولنور ودیدبان دالك کسریله فارسیدر معربی دیدبان در دالك فتحیله الدیدبون دالك فتحیله
لهو ولعب معناسنه در نونی زائد اولمغله موضع ذکری بو مقامدر جوهری نونی اصلیه وهم ایلمکله نون بابنده
ذکر ایلمشدر شارح دیر که ابو حیان وابن عصفوردن دیدبون زیزفون وزننده اولدیغی منقولدر وزیزفون فیعلول
یاخود فیفعول وزننده اولمغله بهمه حال نونی اصلیه در بو جهتله جوهری وهمدن مصوندر پس مؤلفه کوره
وزنی فیعلون اولور الدرب دالك فتحی ورانك سکونیله دروازه یه دینور که بیوك صوقاق ومحله وحصار قپولریدر
یقال دخلوا من درب السكة ای بابها الواسع ومطلق بیوك قپویه دینور سرای وخان قپولری کبی جمعی دراب
کلور دالك کسریله یقال سدّ الدرب ای الباب الکبیر ودرب روم ولایتنه یعنی دار الحربه کیره جك مدخله دینور که
دربند تعبیر اولنور علی قول نافذ اولوب اوته سی آچق اولانه درب دینور فتحیله واوته سی مسدود اولانه درب دینور
رانك سکونیله سلفده روم اولکه سی که اناطولیدن وروم ایلیدن عبارتدر بالجمله اعداء عرب اولمغله سنور وسرحدلرده
اولان دربندلره محافظلر نصب وتعیین ایدرلر ایدی اول دربندلر کویا که حوزۀ مملکت رومك قپولریدر وامهات سائرده
مطلقا دربند ایلمرسومدر مؤلفك وجه تخصیصی معلوم دکلدر ودرب خرماسر وب قوریده جق یره دینور ودرب یمنده
برقریه آدیدر وایرانده نهاوند شهرنده برموضع آدیدر الدرب تعب وزننده والدربة دالك ضمی ورانك سکونیله
برنسنه یی خوی وعادت ایدنمك معناسنه در که دادانمق تعبیر اولنور یقال درب الشیء دربا ودربة من الباب الرابع اذا ضری به
ودربه دالك ضمیله جنك وجداله وسائر اموره جرأت واقدامله عادت ایدوب آلشمغه دینور شارح دیر که بو تکرار
قیلنمشدر زیرا معنای اولك مفادیدر ودربه هجین اولان اوکوزك اورکنه دینور وهجین باباسی جنس وآناسی ناجنس

اولانه

اولانه دینور التدرّب تفعل وزننده بودخی برنسنه یی خوی وعادت ایدوب دادانمق معناسنه در یقال تدرّب الشیء
یعنی درب الدردبة زلزله وزننده تدرّب معناسنه در ومعنای آخرلری عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی التدریب
تفعیل وزننده برکسه یی برنسنه یه دادندرمق معناسنه در یقال درّبه ودرّب علیه وفیه تدریبا ای ضرّاه به وتقول
درّبت البازی علی الصید یعنی طغانی شکاره آلشدروب داداندردم وتدریب جنکده انهزام حالنده فرار ایتیوب
صبر وثبات ایلمك معناسنه در یقال درّب فلان فی الحرب اذا صبر وقت الفرار المدرّب معظّم وزننده منجد ومجرّب
یعنی کرّ الله شجاعت وجرأتی آزموده دلیر وماضی وکارکذار منقاله آدمه دینور که جمیع اموری کویا که کندیسنه ملك
ایدوب مسخر قلمش اوله یقال رجل مدرّب ای منجد مجرّب ودفعاتله بلایا وحوادثه اوغرامش وباشندن شدائد ومحن
کذران ایلمش آدمه دینور یقال هو مدرّب ای مصاب بالبلایا وارسلانه دینور ونکه وبو که ودربندات کبی صعب یرلردن
بی توقف وبی محابا مرور وعبوره اوکرنمش آلشق اکدی ومعلّم دوه یه دینور مؤنثی مدرّبه درهایله وقاعدۀ مطرده ندرکه
هر برماده که اشبو مدرّب معناسنده مفعل بنیه سی اوزره وارد اوله عین فعلنك فتحی وکسری جائزدر مجرّب ومخرّج
ومجرّس ومضرّس کبی لکن مدرّب کلمه سنده همان عینك فتحیله در کسری جائز دکلدر الدرابة دالك ضمیله دربه
کبی عادت وجرأت معنالرینه در الدّارب شکاره اوکرنوب دادانان آلیجی قوشه دینور یقال عقاب دارب علی الصید
ای متعوّد کذلك شکاره باولیمش تازی یه ده دینور یقال کلب دارب علی الصید ای ضار الدربه فرحه وزننده دارب
معناسنه در یقال عقاب دارب ودربه بونده تأنیث موصوفی اولان عقاب اعتباریله در که مؤنث سماعیدر ودارب کلمه سی
لفظی اعتباریله در یوخسه صفت خاصه دکلدر الدروب صبور وزننده والدربوت رکبوت وزننده زیاده سیله
رام وقوللنلمش اولمغله هر شیئه آلشق دوه یه دینور علی قول شول دوه یه دینور که صاحبی ذوداغندن قاوره یوب
چهره سنه وکوزینه ضرب وتحریك ایلدکده سرکشلك ایلمیوب تابع ومطاوع اولور اوله یقال جمل وناقة دروب
ودربوت ای ذلول اوهی التی اذا اخذت بمشفرها ونهزت عینها تبعتك الدربانیة دالك فتحیله برجنس اوکوزه دینور که
طرنقلری ودریسی یوفقه اولوب وصرتنده اورکجی اولور الدرّابة رانك تشدیدیله علامه وزننده شول خاتونه دینور که
عاقله ورشیده اولوب عمل وصناعتنده پیشکار وحاذقه وکارکذار اوله مذکری درّابدر ودرّابه طبال معناسنه در که
طبل وکوس چالمقده استاد اولان مهتره دینور الدربیة سلقیه وزننده برکسه یی برنسنه یه القا ایلمك معناسنه در یقال
دربی فلانا اذا القاه شارح دیر که برامر کریهه القا ایلمکه مخصوصدر الدرب عتلّ وزننده برنوع بالقدر که آلتون کبی
صاری اولور دربی سکری وزننده عراقده برموضعدر بنو دریب زبیر وزننده برجماعتدر محمد بن احمد بن
عبد الله الدربی انلره منسوبدر الدربان دالك فتحیله وکسریله جائزدر قاپوجی یه دینور بواب معناسنه وبو لفظ فارسیدر
عربلر دخی استعمال ایلدیلر ظاهرا کسری تعریبه محمولدر الدرجبة جیمله دحرجه وزننده ناقه یاوریسنی اوزلیوب
حنین ایلمك معناسنه در یقال درجبت الناقة ولدها اذا رئمته الدرحابة دالی مکسوره وحای مهمله ایله بودور کسه یه دینور
الدردبة زلزله وزننده برنسنه یه دادانمق معناسنه در نته که درب ذیلنده ذکر اولندی ودردبه خوفدن فرار ایدن کسه نك
سکرتمسی کبی سکرتمکه دینور که ارقه سندن نکلور وار وهمیله هم چارهم جابجا دونوب ارقه سنه نظر والتفات ایدر یقال
دردب زید دردبة ای عدا عدو الخائف کأنه یتوقع من ورائه شیئا فیعدو ویلتفت ورام ومطیع اولمق خضوع وانقیاد
معناسنه در ومنه المثل ❀ دردب لما عضه الثقاف ❀ عضّ اصرمق معناسنه در وثقاف کتاب وزننده منکنه یه وچندره یه
وقصاجه دینور یعنی منکنه کندوسنی صقدیغیچون روی امثال کوستوروب مطیع ومنقاد اولدی ابتدا بر خصوصده
سرکشلك وتمرّد ایدوب بعده تضییق اولندقده اطاعت وانقیاد ایدن کسه حقنده ضرب اولنور الدّرداب ججاب
وزننده طبل آوازینه دینور الدردبی یای نسبتله دبلك چالان کسه یه دینور الدردب کبکب وزننده شول باشی طشره
صوقاق سپورکه سی عورته دینور که خانه سندن کیجه لر نامحل یرلره تردد ایدر اوله معنای اولدن مأخوذدر یقال امرأة دردب
اذا کانت تذهب وتجیء باللیل الادرعباب ادرعفاف وزننده ومرادفیدر که بردوزمیه سرعتله کتمك معناسنه در یقال
ادرعبت الابل ای ادرعفت الدعب دالك فتحی وعینك سکونیله برکسه یی یا برنسنه یی اوته قاقق معناسنه در یقال
دعبه دعبا من الباب الثالث اذا دفعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال دعبها اذا جامعها ولطیفه ومزاح ایلمك معناسنه در
که ارشمك تعبیر اولنور بو معنای موضوعیدر یقال دعبه اذا مازحه الدعابة دالك ضمیله اویونه دینور لعب
معناسنه که مراد کولوب اوینجق اویوندر خوراطه تعبیر اولنور یقال فیه دعابة ای لعب ودعابه سیاه قرنجه یه دینور
ودعابه ادعب لفظندن که احمق معناسنه در اسم اولور بونلق واوغوزلق حمق معناسنه یقال به دعابة ای حمق الدعب
قنفذ وزننده بودخی لعب ولطیفه معناسنه در وصفت مبالغه اولور زیاده سیله لعب ولطیفه جی کشی یه دینور

كاسبذكر وخوش ودلكش نغمات ايدن خوانندەيە دينور ونازك بدن ونازنين محبوب جوانه دينور يقال رأيت دعبا
اى غلاما شابا بضا وبرنوع نبات بتشنه دينور على قول ايت اوزمنه دينور عنب الثعلب معناسنه المداعبة ملاعبه
وزنده بربله ملاطفه ومزاح ايلمك معناسنه در يقال داعبه اذا مازحه الدعابة علامه وزنده والدعب
كتف وزنده والدعب قنفذ وزنده نته كه ذكر اولندى والداعب بالطبع لطيفه جى وكولوب اوينايجى شطار
وشوخ مشرب آدمه دينور داولكى صيغه لر مبالغه ايچوندر يقال رجل دعابة ودعب ودعب وداعب اى لاعب
وداعب شول صويه اطلاق اولنور كه نشاطندن صاغنه وصولنه صيچرايرق كيدن آت كبى برى اوته اوينايرق جريان
ايليه يقال ماء داعب اذا كان يستن فى سبله الدعبوب عصفور وزنده سياه قرنجه يه دينور وبرنوع سياه دانه يه
دينور كه مأ كولدر على قول برنوع سبزه كوكنه دينور كه اهل باديه صو يوب اكل ايدرلر وزياده سيله مظلم كيجه يه دينور
وايشلك وآچق يوله دينور كه شاهراه تعبير اولنور وبو دوروبد هيكل وبى اندام كشى يه دينور وشول ضعيف وناتوان كسيه
دينور كه ضعف ونحافتى جهتيله خلق كنديسنى هزل ايدوب اريشورلر اوله وشوخ وشنكل وخوشطبع ونشيط آدمه
دينور وهبر ومخنثه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور واوغوز واحمق كشى يه دينور وقور بمى اوزون كريملو آته دينور
التدعب تفعل وزنده نازوشيوه ايلمك ونازلنمق معناسنه در يقال تدعب عليه اى تدلل التداعب تلاعب وزنده
برى بربله لطيفه ومزاح ايدشمك معناسنه در يقال تداعبوا اى تمازحوا الادعب احمق وزنده ومراد فيدر
الدعبيه دالك ضميله پك شديد اولان يله دينور يقال ريح دعبية اى شديدة دعثب تاى فوقيه ايله
جعفر وزنده برموضع آديدر الدعربة دحرجه وزنده بدخوى وتيز مشرب اولمق عرامه معناسنه در الدعسبة
سين مهمله ايله دعربه وزنده بركونه يملكه دينور دعشب جعفر وزنده بر رجل اسميدر المدكوبة منكوبه
وزنده بغايت سخت ومشتد اولان جنك وقتاله دينور حرب معضوضه معناسنه الدلب دالك ضمى ولامك
سكونيله چنار اغاجنه دينور شجر الصنار معناسنه واحدى دلبه درهايله ودلبه قارەلق سواد معناسنه در المدلبة
ميمك ولامك فتحيله چنارلق اولان يره دينور يقال ارض مدلبة اى كثيرة الدلب الدالب حالب وزنده شول
آتش كوزينه دينور كه وافرمدت سو يجبوب قاله ظاهرا چنار اغاجنك طبعى آتشين اولمغله آندن اخذ اولنمشدر
حتى قديم چنارلرك جوفلرنده بالطبع حرقت پيدا اولور نته كه صنار وچنار لفظلرنده دخى نارمستكن ومندرجدر
دلب دالك ضميله برصنف زنكى طائفه سنك اسميدر الدولاب دالك ضمى وفتحيله ناعوره يه شبيه بركونه قويى
چرخيدر كه انكله قويدن صوچكرلر وبو فارسيدن معربدر ظاهرا فتحه سى تعريبه محمولدر تركيده دخى دولاب
دينور مؤلف ناعوره يى دخى دولاب ايله تفسير ايلمشدر لكن ناعوره بيوك دولابه مخصوصدر كه سيلى اولور حمادولابى
وحلبده واقع دولاب كبى ايكيسده باغچه دولابيدر ودولاب دالك ضميله برموضع آديدر الدلعب دالك كسرى
ولامك فتحيله سبحل وزنده ايرى وديزمان دوه يه دينور الدنب قنب وزنده والدنبه هايله والدنابة دالك
كسرى ونونك تشديديله والدنبات دالك كسرى ونونك تشديديله قصير القامه بودور كسيه دينور واحمد بن
محمد بن على بن ثابت الدنابى كه دالك ضمى ونونك تشديديله درمحدثيندندر ظاهرا دالك ضمى تغيير نسب قبيلندندر
الدنحبة حاى مهمله ايله دحرجه وزنده خيانت ايلمك معناسنه در يقال دنحب عليه اذا خان الدوب ثوب
وزنده دأب معنا رينه دركه مهموز العين درماده سنده بيان اولندى يقال داب يدوب دوبا بمعنى دأب دوبان
خوبان وزنده شام ديارنده صورقلعه سنه قريب برقريه در الدهب نهب وزنده شكست ومنهزم اولمش
بوزغون عسكره دينور يقال عسكر دهب اى منهزم الدهلب جعفر وزنده ثقيل كسيه دينور و برشاعر اسميدر
فصـــل الذال المعجمه الذئب ذالك كسرى وهمزه نك سكونيله وهمزه نك تركيله يعنى حرف مده ابدالله جائزدر
كلب البر يعنى بيان كو پكى كه ساعدن قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر جمعى اذؤب كلورا كلب وزنده وذئاب كلور
كلاب وزنده وذؤبان كلور ذالك ضميله مؤنثى ذئبه درهايله المذئبة معصره وزنده قورد چوق اولان يره دينور
يقال ارض مذئبة اى كثيرة الذئب المذؤب مكروب وزنده شول كسيه دينور كه قيونلرينه قورد كيرمش اوله يقال
رجل مذؤب اى وقع الذئب فى غنمه وقد ذئب على بناء المجهول ومطلقا برنسنه دن وخاصة قورددن قورقمش
كسيه دينور يقال ذئب الرجل على المجهول اذا فزع من اى شئ كان و يقال ذئب اذا فزع من الذئب فهو مذؤب
ومذؤب ذئبه نام مرض آتى الذكره اوغرامش حيوانه دينور يقال برذون مذؤب اى اصابه داء الذئبة الذؤبان
ذالك ضميله ذئبك جمعيدر كه ذكر اولندى وذؤبان قورد كبى خبث ودليراولان خرسزلره وحراميلره اطلاق
اولنور ومنه ذؤبان العرب اى لصوصهم وصعاليكهم ذئاب الغضا بنو كعب بن مالك بن حنظله قبيله سنك لقبيدر

غضــا غينك فتحيله باديه اشجـارندن مشهور شجردركه قورد قسمى آنك اولديغى يرلرده ابوايدوب واوزاده
پرورش بولان قورد قسمى پك اخبث اولور قبيلهٔ مزبوره اهلى بغايت شرير واخبث اولملريله آنكله ملقب اولديلر
الذآبة ظرافه وزنده والذأب فتحتيله بركسه قورد كبى مضر وخبيث ومكار اولمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
ذأبة وذئب ذأبا من الباب الخامس والرابع اذا خبث وصار كالذئب وقورددن قورقمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
وذئب من البابين المذكورين وذئب على المجهول اذا فزع من الذئب التذؤب تفعل وزنده قوردلنمق يعنى قورد
كبى خبيث وزبانكار اولمق معناسنه در يقال تذأب الرجل اذا خبث وصار كالذئب وقورده تشبيهله كيرلنوب دفعة
قورد هيئتنده چقمق سبيله ناقه يى قورقيدوب بوتقربله ولدينك غيريسنه ياقوب امزرمك معناسنه در صورتى
بودر كه برناقه نك ولدى هلاك اولوب ياخود بر كوشكك اناسى هلاك اولوب بر آخر ناقه يى آكا يافق مراد ايلسه لر
بركسه ارقه سنه قورد پوستى كبى برلباس كيوب بريرده استخفا ايدر اول اثناده اول ولدى ناقه نك يانه تقريب ايدوب
امزرتمك صددينه دوشملريله همان اول استخفا ايدن كسه بغتة قورد هيئتنده ظهور وهجوم ايلمكله ناقه قورقوب
رام اولور واول ولدى بى محابا امزرر يقال تذأب الرجل للناقة اذا استخفى لها متشبها بالذئب ليعطفها
على غير ولدها الذئبان سرحان وزنده دوه نك كردننده ودوداغنده اولان قيللره دينور ودوه نك تويى قاوليوب
دوكلدكدن صكره كوده سنده قلان تويى بقيه سنه دينور و بولفظ مفرددر وتثنيه اولمق اوزره ذئبان عوائذ ايله
فرقدان بيننده ايكى دانه بياض كوكبه اطلاق اولنور عوائذ قطب شمالى قربنده درت كوكبدر كه مختلف التربيعدر
وسطلرنده ربع اطلاق اولنور بركوكب دخى واردر وفرقدان بنه قطب شمالى قربنده بنات نعش صغرى نهايتنده
ايكى كوكبدر كه دوبرادران تعبير ايدرلر اظفار الذئب ذكر اولنان عوائذ وفرقدان اوكلرنده برنيچه خرده كواكبه
اطلاق اولنور الذءبان مصغر بنيه سيله عرب ديارنده ايكى صويه اطلاق اولنور التذاءب تفاعل وزنده تذءب
معناسنه دركه وجه مذكور ايله ناقه يى قورقيدوب غيرى كوشكه ياقمقدن عبارتدر يقال تذاءب الرجل للناقة
يعنى تذءب وضعيف روزكار درلو درلو يعنى باشلو اولموب آهسته جه كاه بوطرفدن وكاه اوطرفدن اسمك
معناسنه در يقال تذاءبت الريح اذا جاءت فى ضعف من هنا وهنا شارح ديركه سيبويه قولى اوزره بوفعل ذئبدن
مأخوذ درزيرا ذئب قويون سوريسنه بركره برجانبدن هجوم ايدر چوبان يا كلب اورادن ممانعت ايلدكده
قاچوب بونلر بوطرفه مشغول ايكن ناكاه اوبرجانبدن ظهور ايدر و برنسنه يى الدن اله كزدرمك معناسنه در يقال
تذاءب القوم الشئ اذا تداولوه الذأب ذالك فتحى وهمزه نك كسريله اشاغى يوقارى چوق اينوب چيقان قوغه يه
دينور كه قويى يك ايشلك اوله قوغه اصلانوش طورميه يقال غرب ذأب اى كثير الحركة بالصعود والنزول
وذأب مصدر اولور بركدرمك معناسنه يقال ذأب الشئ ذأبا من الباب الثالث اذا جمعه وقورقتمق معناسنه در
يقال ذأبه اذا خوفه وطوارسورمك معناسنه در يقال ذأب الحمار اذا ساقه و بركسه يى خوارلمق معناسنه در
يقال ذأبه اى حقره وطرد وابعاد ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اى طرده ودوه نك حطب ديدكلرى پالان
اغاجلرنى دوزمك معناسنه در يقال ذأب القتب اى صنعه وجبهه يه كاكل قومق معناسنه در يقال ذأب
الغلام اذا عمل له ذؤابة وسرعتله يورمك معناسنه در يقال ذأب فى السير اذا اسرع و بركسه يى ذم وقدح
ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اذا ذمه وذأب صوت شديد معناسنه در يقال ذأب الرجل اذا صات شديدا
الاذءاب اكرام وزنده برنسنه دن بلكلوب قورقمق معناسنه در يقال اذأب منه اذا فزع وجبهه يه
كاكل قومق معناسنه در يقال اذأب الغلام اذا عمل له ذؤابة التذئيب تفعيل وزنده بودخى جبهه يه
كاكل وپرچم قومق معناسنه در يقال ذأبه تذئيبا بمعنى اذأبه داء الذئب آجلق لقيدر زيرا قوردك آجلقدن
غيرى مرضى يوقدر يقال اصابه داء الذئب اى الجوع بنو الذئب ازد قبيله سندن بربطندر ابو ذؤيبه تصغير
بنيه سيله وابن الذئبه وابو ذؤيب القطيل خويلد بن خالد الهذلى وابو ذؤيب الايادى شاعرلردر ذارة الذئب
نجد اولكه سنده بنى كلاب قومنه مخصوص برموضعدر ابن ابى ذؤيب محمد بن عبد الرحمن محدثيندندر الذؤابة
ذالك ضميله ثمامه وزنده ناصيه معناسنه دركه فى الاصل باشك اوك طرفندن جبهه يه ملاصق اولان يرينه دينور كه
شقلديق ايله جبهه نك آرالغيدر بعده اوراده بتن زلف وكاكله اطلاق اولنمشدر على قول ذؤابه اول ناصيه نك
منبتنه دينور مترجم ديركه اساسده ذؤابه وسط رأسدن ارقه يه طوغرى صارقان كيسو ايله مبيندر انتهى وذؤابه آتك
پرچنه اطلاق اولنور وذؤابة النعل آياق قابنك طابندن يره كلان يرينه دينور و ذؤابه عز وشرف وسائر نسنه
جهتلرندن بالا تر واعلاسنه اطلاق اولنور نته كه ناصيه دخى بو معنايه استعمال اولنور يقال هم ذؤابة قومهم

اى اشرافهم وبالالرى اكسه سنه آصلمش اولان مبشبنه دينور جمعى ذوائب كلور وبونك اصلى ذءائب ايدى زيرا ذؤابه ده
اولان الف رساله ده اولان الف كيدر الف جمعك همزه تين بينده بولنمسنى استثقال ايتملريله همزهٔ اولايى واوه قلب
ايلديلر الذئبة ذالك كسريله ربيعه نام شاعرك والده سى اسميدر والف ولامسز ذئبه حاجز الازدى نام كسنه نك
فرسى اسميدر وذئبه برمرضدر كه طوارك بوغازنده حادث اولور قولغلك دبى دمورچو الدز كبى نسنه ايله دلوب خرده
دارى دانه سى كبى برشى استخراج ايلمكله اول مرضدن خلاص اولور مرض مزبوره اوغرامش طواره مذؤب ديرلر
وذئبه آت اكرينك وسمرك ايكى دفه سنك ارالغنده اولان فرجه يه دينور كه اوك قاشيله آرد قاشنك آرالغى اوله جقدر
وقلطاغك وسمرك وهاويدك ايكى طرفندن قاوشديغى برك ايلروسنك ماتحتنه دينور كه ايكى طرفدن كورك كمكلرنى
صقديغى بر اوله جقدر التذئيب تفعيل وزننده جبهه اوزره كاكل قوملق معناسنه دركه ذكر اولندى وبالانه واكره
ذكر اولنان ذئبه ياپمق معناسنه در يقال ذأب الرجل تذئيبا اذا عمل له الذئبة المذأب معظم وزننده جبهه سى
اوزره پرچى اولان اوغلانه دينور يقال غلام مذأب اى له ذؤابة بوكونه پرچم عربستانده واحشام طائفه سنك
اطفاللرنده اولور بوطرفلرده معروف دكلدر دارة الذؤيب مصغر بنيه سيله بنو الاضبط جماعتنه مخصوص ايكى
موضعدر الاستذءاب استغراب وزننده قورد لنمق يعنى صكره دن قورد كبى جرئ اولمق معناسنه در ومنه المثل
استذأب النقد اذا صار كالذئب * نقد فتحتينله بر جنس قيوندر كه اياقلرى قصه اولور بحرين ولايتنه مخصوصدر
واستذأب كلمه سنك سينى صير ورت ايچوندر ❀ البغاث بارضنا يستنسر ❀ مثلى كيدر ومثل مزبور مقدم ذليل
وحقير اولوب صكره دن علو ورفعت بولان كسه حقنده ضرب اولنور الذب ذالك فتحى وبانك تشديديله دفع ومنع
ايلمك معناسنه در يقال ذب عنه ذبا اذا دفع عنه ومنع وبريرده قرار ايلميوب برى اوته كلوب كتمك معناسنه دركه ذباب
بوندن مأخوذدر يقال ذب الرجل اذا اختلف ولم يستقم فى مكان وبازا واخرنده صوكولى چكيلوب قوريمق معناسنه در
يقال ذب الغدير اذا جف فى آخر الحر وذب وذبب تعب وزننده وذبوب قعود وزننده انسانك دوداغى صوسزلقدن
ياغيرى عارضه دن ناشى قوريوب تپسرمك معناسنه در يقال ذبت شفته ذبا وذببا وذبوبا اذا جفت عطشا اولغيره
وبدن آرقليوب سهزول اولمق معناسنه در يقال ذب جسمه اذا هزل ونبات صولمق معناسنه در يقال ذب النبات
اذا ذوى ونهار منقضى اولوب همان برلمعه وبقيه قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذب النهار اذا لم يبق منه الا بقية
وبر كسه نك بكزى بوزولمق معناسنه در يقال ذب فلان اذا شحب لونه وذب بيان اوكوزينه دينور ثور وحشى معناسنه
واكا ذب الرياد دخى ديرلر بريرده استقرار ايلميوب برى اوته چوق كلوب كتديكندن ناشى ورياد كتاب وزننده رود
معناسنه دركه برى اوته كيدوب كلمكه دينور وذب دخى اول معنايه اولمغله اضافتى مبالغه يه محمول وصف بالمصدردر
وذب الرياد نسوان زوارى اولان زندوسته اطلاق اولنور يقال رجل ذب الرياد اى زوار للنساء التذبيب تفعيل
وزننده صوسزلقدن ياغيرى عارضه دن دوداق تپسرمك معناسنه در يقال ذبيت شفته تذبيبا اذا جفت عطشا
اولغيره ويوريمكده پك جد واقدام ايدوب تعب وزحمت چكمك معناسنه در يقال ذبينا ليلتنا اى اتعبنا فى السير
اساسك بيانه كوره بوكيجه اول رتبه يوريمكده جد وسعى ايلدك كه يوريمكدن ذبابه يعنى بقيه ترك ايلميوب حوصلهٔ
وسعمزده اولان سيرى بالجمله افراغ ايلدك ديمكدر المذبب محدث وزننده شول يولجى يه دينور كه يالكز باشنه اولوب
عجله وشتاب اوزره اوله يقال جاء ناراكب مذبب اى عجل منفرد ودوه يه مخصوص دوررود راز صوسزلغه اطلاق اولنور كه
بعيد يردن صوطلبيله تعجيل وشتابه باعث اوله يقال ظمء مذبب اى طويل يسار الى الماء من بعد فيعجل بالسير الذاب
تشديد بايله كه اسم فاعلدر شول حيوانه دينور كه اصلا بريرده قرار وآرام ايلميوب برى اوته جولان وحركت ايدر اوله
يقال بعير ذاب اى لا يستقر فى مكان المذب ميمك كسرى وذالك فتحيله والذباب شداد وزننده حرممدن بيكانه نك
دفعى بابنده پك غيرت واهتمام ايدن حميتلو آدمه دينور يقال رجل مذب وذباب اى دفاع عن الحريم وذباب القابندر
الاذب فتحتينله بيان اوكوزينه دينور واوزون نسنه يه دينور ودوه نك آزى ديشنه دينور الذنبب قنفذ وزننده
بودخى بيان اوكوزينه دينور الذبابة ربابه وزننده صوسزلقدن ياخود حرارتدن تپسرمش دوداغه دينور يقال
شفة ذبابة اى ذابلة الذباب غراب وزننده سينكه دينور كه فارسيده مكس ديرلر مؤلفك بصائرده بيانه كوره بريرده
قرار ايلميوب برى اوته تردد وحركتى سبب تسميه در بعضلر بونى منحوت يعنى ذب آب كلمه سندن مركبدر ديديلر كه
سورلدكجه ينه عودت ايدر ديمكدر وذباب بال آريسنه ده اطلاق اولنور واحدى ذبابه در هابله جمعى اذبه در همزه نك
فتحى وذالك كسريله وذبان كلور ذالك كسريله وذب كلور ذالك ضميله وذباب آت قسمنك كوزلرى سياهنك درونده
خال طرزنده كورينن نكتهٔ سودايه اطلاق اولنور وذباب السيف قلجك اغزينه اطلاق اولنور كه جالم يبدر على قول

قلجك بلمانه دينور كه اوجى اوله جقدر يقال ضربه بذباب السيف اى حده اوطرفه المتطرف مؤلفك بصائرده بيانه
كوره ايذاء خصوصنده ذبابه تشبيه اولنمشدر وذباب الاذن قولق كر تلكنك كنارينه اطلاق اولنور كه رقيق وحديد
اولور ذباب سيف كبى وذباب الحناء قنه چچكنك هنوز تازه آچان شكوفه سنه اطلاق اولنور وذباب العين كوز بكنه
اطلاق اولنور مردم چشم معناسنه ذباب هيئتنه ياخود طيران شعاعى طيران ذبابه تشبيه اولنمشدر وذباب دليلكه دينور
يقال به ذباب اى جنون واوغورسزلغه دينور يقال به ذباب اى شؤم ومدينه ده برطاغك آديدر وشر دائم معناسنه در يقال
اصابه ذباب اى شر دائم وذباب اساميدندر المذبة ميمك وذالك فتحيله والمذبوبة سينكى چوق يره دينور يقال ارض مذبة
ومذبوبة اى كثيرة الذباب المذبة ميمك كسرى وذالك فتحيله سينكلكه دينور مكسران معناسنه المذبوب مجنون
كسيه دينور يقال ذب الرجل على المجهول فهو مذبوب الذبى ذالك فتحى وباى مشدده ايله شحنه وضابط آدملرينه دينور
جلواز معناسنه بوبلده ده قوللق چور باجيسى وقوللق نفرلرى كبى ناسى يولسز افعال واطواردن منع ايلدكلر ايچون
الذبذبة زلزله وزننده هواده آويزه ومعلق اولان نسنه برى اوته حركت ايلمك وصالنمق معناسنه در يقال تذبذب
ذباذب الهودج اى تنوس فى الهواء واهل ومتعلقات ومستجيرانى حمايت ايلمك معناسنه در يقال ذبذب بجواره
واهله اذا حاماهم وخلق رنجيده ايلمك معناسنه در يقال هو يذبذب الناس اى يوذيهم وبر نسنه يى تحريك
ايلمك معناسنه در وذبذبه اسم اولور لسانه اطلاق اولنور وآلت تناسله اطلاق اولنور وخايه يه اطلاق اولنور ومحفه لره
زينت ايچون آصدقلرى آويزه وبوسكول مقوله سنه دينور تحرك كلرى ايچون اطلاق اولنمشدر الذبذب قدفد وزننده
والذباذب جمع بنيه سنده مفرد اوله رق آلت تناسله اطلاق اولنور وذبذب باديه ده برقويى آديدر الذبابة ثمامه وزننده
مديون ذمتنده قلان بورج بقيه سنه دينور يقال على فلان ذبابة من دين اى بقية واجا نام جبل قربنده برموضع آديدر
ويمنده عدن ابين نام بجزيره ده برموضع آديدر المذبذب اسم فاعل واسم مفعول بنيه لريله ايكى امرك بينده مترددا اولوب
برطرفه قرار داده اولميان كشى يه دينور يقال رجل مذبذب وبفتح اى متردد بين امرين الذرب فتحتينله والذرابة
سلامه وزننده قلج وبچاق مقوله سى نسنه كسكين وزاغلو اولمق معناسنه در يقال ذرب السيف ذربا وذرابة من الباب
الرابع اذا حدة وذرب اسم اولور لسان تيز وفاسد اولوب دائما فحش وخاطر شكن سوز سويلمسى حالتنه دينور جمعى
اذراب كلور انصاب كبى يقال فى لسانه ذرب اى فساد وبذاء وياره فاسد وتباه اولمغله ايچريسى اويولوب وسعتلنمكه دينور
على قول يارهدن صارى صو آقمغه دينور يقال ذرب الجرح اذا فسد واتسع او سال منه الصديد وذرب وذرابه سلامه
وزننده وذروبه عمومه وزننده معده فاسد اولمق معناسنه در ومعده ايو ودرست اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
ذربت معدته ذربا وذرابة وذروبة اذا فسدت ويقال ذربت معدته اذا صلحت وبردرلو دوا قبول ايلميوب اوكوليان
مرض وعلته دينور شارحك بيانه كوره بو معنالرده مصدردر وذرب قلج وآينه مقوله سنك پاسنه دينور صدء معناسنه
وفحش وهذيان وناسزا كلمانه دينور الذرب كتف وزننده كسكين وحديد نسنه يه دينور وپاپوشجى بچقسنه
دينور وحديد اللسان اولوب سوزى جكر دوز اولان كسيه دينور يقال رجل ذرب اللسان اى حديده الذرب
ضرب وزننده برنسنه يى بيليوب كسكين ايلمك وزاغ ويرمك معناسنه در يقال ذرب السيف ذربا اذا احدة
مؤلف وزننده منع لفظنى ايراد ايلمكله قاعده سنه مبنى باب ثالثدن اولور كه قياسه مخالفدر لكن امهات سائره ده كتب
لفظى ميزان اولمغله باب اولدن اولور التذريب تفعيل وزننده بو دخى برنسنه يى بيليوب پك كسكين ايلمك
معناسنه در يقال ذربه تذريبا اى احدة وخاتون چوجغنى قضاى حاجته كوترمك معناسنه در يقال ذربت
المرأة طفلها اى حملته حتى يقضى حاجته الذرب ذالك ضميله ذرب لفظندن كه كتف وزننده در جمعدر سيف
قاطع كبى كسكين آدملره دينور يقال قوم ذرب اى احداء الذربة ذالك كسريله سليطه وبدزبان دلى زفير
قارى يه دينور يقال امرأة ذربة اى السليطة اللسان وبوغازده چقان اور ديدكلرى يومرى يه دينور جمعى
ذرب كلور ذالك كسرى وراءك فتحيله قربه وقرب كبى الذرب ذالك كسرى وراءك سكونيله بدزبان وحديد
اللسان كشى يه دينور وذرب يومرى كبى بر عارضه دركه انسانك ياخود دابه نك بوننده ظهور ايدر كوچك طاش قدر
اولور شارح بونى دخى ذكر اولنان غده ايله بيان ايلمشدر كه كوچكنه بز وبيوكنه او رتعبير اولنور على قول ذرب
برعلت اسميدر كه جكرده ظهور ايدر الذراب تراب وزننده آغويه دينور سم معناسنه المذرب معظم وزننده
زهر ايله صوارلمش قلجه دينور يقال سيف مذرب اى مسموم الذربين ذالك فتحى وراءك سكونى وتثنيه بنيه سيله
شر ومخالفته اطلاق اولنور يقال رماه بالذربين اى بالشر والخلاف تذرب تمنع وزننده برموضعدر المذرب
منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور الذربى جمزى وزننده والذربيا فتحتينله وياءك تشديديله عيب ونقيصه

معناسنه در وذر یاداهیه وآفته دینور الذربی فتحاتله وبانك تشدیدیله که حبرکی وجلعنی کبی فعلی وزننده در
بو دخی آفت وداهیه معناسنه در الذرب ذالك کسریله طریم وزننده صاری چیچکه دینور الاذربی شارحك
تقییدی اوزره ازهری وزننده درایرانده اذربیجان ایالتنك اسم منسوبیدر شارح دیرکه بونده قیاس اولان اذری
دیمکدر بلاباء نته که رامهرمزده رامی دینور وبالجمله مرکبانده شطر اوله نسبت اولنور لکن باب ماده سنده تفصیل
اولندیغی اوزره قیاس مرقوم مطرد دکلدر وبو بحوث جمله سندن اولور واشبو اذربیجان کلمه سنده موانع صرفدن
بش مانع مجتمع اولمشدر عجمه وتعریف وتأنیث وترکیب والف ونون مزیدتان در ومعلوم اوله که اصل اذربیجان
کلمه سی الفك مدیله در برهان قاطعك بیانی اوزره لفظ فارسیدر فی الاصل آذربایکان در که ایرانده بر ولایت آدیدر
تبریز آنك قاعدهٔ الملکی در منقولدر که وقتا که اوغوز نام امیر کلوب اول ملکنی نزع وتسخیر ایلدکده اوجان نام
مرغزاری بك پسند ایدوب امر ایلدی هر آدم بر رانك طپراق کتوروب بر محلده یغدیلر حتی کندیسی دخی کتوردی
بو وجهله بر عظیم وعالی تپه حاصل اولمغله اول تپه یه آذربایکان دیدیلر که آذر لغت ترکیده یوکسك وبایکان
عظما معنا رینه اولمغله معنای ترکیبی کبارتپه سی دیمك اولور بعده اول اولکه آنکله مشتهر اولمشدر ومعربنده
آذربایجان وتخفیفله آذربیجان وبلا مد اذربیجان دیرلر التذعب تفعل وزننده برکسه یی پری قورقتمق معناسنه در
یقال تذعبته الجن ای افزعته الانذعاب انفعال وزننده صو متصل آقمق معناسنه در یقال انذعب الماء اذا سال
واتصل جریانه الذعبان ثعبان وزننده کنج قورده دینور المذعاب میمك ضمیله مدهام وزننده اذعیاب دن
اسم فاعلدر که برکسنه متابع وپیرو اولمق معناسنه در مذعاب متابع وپیرو اولانه دینور تقول رأیتهم مذعابین ای کانهم
عرف ضبعان یتلو بعضهم بعضا یعنی بن اول کروهی کوردم که صرتلان یلپسی کبی بری بری ارد نجه متابعا ومتعاقبا
کیدرلر ایدی الذعلبة ذالك ولامك کسری والذعلب زبرج وزننده جست وچابك ناقه یه دینور وذعلبه
دوه قوشنه دینور وحاجت خفیفه معناسنه در ولباسك اسکی اوجنه علی قول پاره لنمش اسکی ویرتق لباسك
صالقم صاچاق صالنتی پارچه سنه دینور الذعلوب اسلوب وزننده ذعلبه ایله معنای اخیرده مرادفدر جمعی
ذعالیب کلور وذعالیب لباسه دخی صفت اولور یقال ثوب ذعالیب ای خلق جمعیتی اجزاسی اعتباریله در کویا که
هر صالقم پاره سی بر ثوب اعتبار اولنمشدر المتذعلب متجورب وزننده خفیف الثیاب اولان کسنه یه دینور
وکیرلنه رك کیرلوجه کیدن کسنه یه دینور وسویکنوب بانی اوزره یتان کسنه یه دینور المذکوبة محبوبه وزننده
متدینه وصالحه خاتونه دینور ظاهرا اسلفده اولور ایمش یقال امرأة مذکوبة ای صالحة الاذلعباب اقشعرار وزننده
یابدن چقمش اوق کبی حدت وسرعتله کتمك معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا انطلق فی حدة واسراع
وبان اوزره سویکنوب یاتمق معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا اضطجع المذلعب آندن اسم فاعلدر یانی اوزره
یتان کسنه یه دینور بو ماده یی جوهرینك ذکر اولنان ذعلب ذیلنده ایرادی وهمنه مبنیدر الذنب ذالك فتحی ونونك
سکونیله کناه واثم معناسنه در جمعی ذنوب کلور جمع الجمعی ذنوبات کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل ذنب فتحتینله
قویرغه دینور وبو علاقه ایله هر متأخر ورذل وسفلی اولان شیئه اطلاق اولنور مثلا اذناب القوم دیرلر اسافل
ناس معناسنه ومذانب تلاع دخی آندن مستعار در وقویرغك قیللری فراوان اولان آته ذنوب اطلاق ایدرلر
وقویرقلی یعنی بیوك اولان قوغه یه ده اطلاق ایدرلر وآندن حظ ونصیب معناسی استعاره اولنورنته که سجل دخی اول
معناده مستعملدر وذنب ضرب وزننده ماده مزبوره دن مصدر در برنسنه نك قویرغندن طوتمق وقویرغنه طوقنمق
واورمق معنا رینه بعده مطلقا وخیم العاقبه اولان فعلده اسم اوله رق استعمال اولندی عاقبتندن مترتب اولان وخامت
اعتباریله که مراد اثم وکناه اوله جقدر انتهی وذنب مصدر اولور برکسنه نك اردینه دوشوب ایزندن آیرلیه رق
کتمك معناسنه که قویرغی صالیویرمیه رك کتمك تعبیر اولنور یقال ذنبه ذنبا من الباب الاول والثانی اذاتلاه
فلم یفارق اثره الاذناب همزه نك کسریله کنهکار اولمق معناسنه در یقال اذنب الرجل اذا صار ذا ذنب الذنب
فتحتینله قویرغه دینور جمعی اذناب کلور وعربلر ضرب فلان بذنبه دیرلر اقام وثبت معناسنه یعنی کتمکدن فارغ اولوب
اقامت وآرام ایلدی دیجك یرده وفلان کسه جمله یی مسبق وتقدم ایدوب فرد واحد کندوسنه یتشمدی دیجك
یرده رکب ذنب الریح دیرلر ونصیب ناقصه راضی وقانع اولدی دیجك یرده رکب ذنب البعیر دیرلر ذنب الفرس برنجه
کوکبلردر که آت قویرغی شکلنده منتظملردر ذنب الثعلب ترکیده دخی تلکی قویرغی دیدکلری نباتدر ذنب
الخیل ترکیده اولامه یو نجه در اتکه صقالی دیدکلری نباتدن بر نوعدر ذنب الحلیف بنو عقیل یورنده بر صو آدیدر
الذنابا خزامی وزننده والذنبی ضمتین وبای مشدده والف مقصوره ایله والذنبی کسرتین وبای مشدده

مطلب

وقصر ایله بونلرده قویرغه دینور ذنب معناسنه الاذناب انصاب وزننده ذنبك جمعیدر که ذکر اولندی واذناب
الناس وذنابات الناس خلقك اتباعنه وسفله واراذلنه اطلاق اولنور یقال هم من اذناب الناس وذناباتهم ای اتباعهم
وسفلتهم الاستذناب برکسنه نك قویرغنی صالیورمیوب ایزنی بصه رق کتمك معناسنه در یقال استذنبه بمعنی ذنبه
وبر ایش تمام اولوب سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال استذنب الامر اذا استتب الذنوب صبور
وزننده قویرغنك قیللری فراوان اولان آته اطلاق اولنور وشر وفتنه وکدری دور ودراز اولان کونه اطلاق اولنور
یقال یوم ذنوب ای طویل الشر یعنی لا ینقضی کأنه طویل الذنب وذنوب قوغه یه دینور علی قول همان ایچنده
صو اولان قوغه یه مخصوصدر وعلی رأی طلو اولان یاخود طولمغه قریب اولانه اطلاق اولنور وحظ ونصیب
معناسنه استعمال اولنور جمعی اذنبه کلور وجمع کثرتی ذنائب کلور وذناب کلور ذالك کسریله وذنوب قبر ومزاره
اطلاق اولنور وارقه نك ایکی طرفنك اتنه دینور علی قول فیچه وقیناغه دینور الذنوبان تثنیه بنیه سیله ارقه نك
ایکی طرفنه دینور متنان معناسنه الذناب کتاب وزننده شول ایپه دینور که آنکله دوه نك قویرغنی پالانه
بند ایدرلر تا که قویرغی اوروب قالدردیغه اوزرنده اولان کسنه یه رشاشه بولی صیچرایوب تلویث ایلمیه وذناب الشیء
اول نسنه نك عقب ومؤخرینه اطلاق اولنور که الك کروسی اوله جقدر وهر ایکی تلعه بیننده اولان صو یولنه دینور
وتلعه یوکسکدن اولان صو آقندیسنه دینور واختلافی ماده سنده مشر وحدر وذناب کلمه سنك جمعی ذنائب کلور
ذنبة الوادی وذنبة الدهر فتحاتله وذنابة الوادی وذنابة الدهر ذالك ضمی وکسریله دره نك آیاغنه وزمانك
آخر وانجامنه اطلاق اولنور الذنابة ذالك ضمیله تابع وپیرو معناسنه در یقال هو ذنابة القوم ای تابعهم وذنابة النعل
اباق قابنك برونه اطلاق اولنور وبر باغچه دن بر باغچه یه آقان جدوله دینور الذناب بو دخی تابع معناسنه در الذنابة
ذالك کسریله بولك طوغری یوزینه اطلاق اولنور که قویرق طرزنده چکیلوب کیدر یقال اخذ ذنابة الطریق ای وجهه
وذنابه خصملقه دینور رحم وقرابت معناسنه یقال بینهما ذنابة ای رحم وقرابة وبر موضع آدیدر وبر مرغزاردن
آخر مرغزاره جاری اولان جدوله دینور وذنابة العیص بر موضعدر التذنیب تفعیل وزننده خرما قوریغی دبندن
یکلنوب اولمغه بشلمق معناسنه در یقال ذنبت البسرة تذنیبا اذا وکتت من قبل ذنبها وعمامه نك اوجنی اشاغی
صارقتمق معناسنه درکه طیلسان قومق تعبیر اولنور یقال ذنب عمامته اذا افضل منها شیئا وارخاه التذنوب
تانك فتحی وضمیله شول خرما قوروغنه دینور که دبندن یکلنوب اولمغه بشلامش اوله مفردی تذنوبه در هایله المذنب
منبر وزننده چومچه یه دینور که طعام قوتارلر مغرفه کبی وبریره آقان صو یولنه دینور والجغه جاری صو آقندیسنه
دینور وبر باغچه دن یا بر مرغزاردن غیریلرینه جاری اولان جدوله دینور واوزون قویرغه دینور الذنبان فتحاتله بر نوع اوتدر
علی قول مصر بغدایننه شبیه بر نباتدر مفردی ذنبانه در هایله شارحك بیاننه کوره ذنب الثعلب دیدکلریدر وذنبان
نواحی مدینه دن عیص ناحیه سنده بر صو آدیدر الذنباء ذالك ضمیله غبیراء وزننده بر نوع دانه درکه بغدای ایچنده
اولمغله آنی آیرتلیوب آتارلر فارسیده دیو کندم وترکیده دلوجه دیدکلریدر الذنائب ذالك فتحیله والمذانب
میمك فتحیله والذنابه ثمامه وزننده بر موضع اسملریدر الذنیبی زبیری وزننده بر نوع قماش آدیدر الذأنبة
دحرجه وزننده طوغورمق اوزره اولان قصراغك قولونی ایچرودن ایکی اویلغك آراغنه قدر چقوب
باشنده قابلو اولان انجه پرده چقوب کورنمك اوزره اولمق معناسنه در یقال ذأنبت الفرس اذا وقع ولدها
فی الفحقح ودنا خروج السق والفحقح هدهد وزننده دبری احاطه ایدن کیکه دینور که ایکی طرفدن ایکی اویلق
اورا ده قاوشور ویقال فرس مذأنب اذا صارت کذلك الذنبه فتحاتله بادیه ده امرءه واضاخ نام محللرك بیننده
بر صو آدیدر التذنب تفعل وزننده یول آلمق معناسنه درکه یولك نهایتنه وارمقدن عبارتدر وسائر موادده دخی
استعمال اولنور یقال تذنب الطریق اذا اخذه وصارغه طیلسان صالیورمك معناسنه در یقال تذنب المعتم
ای ذنب عمامته المذانب مجانب وزننده شول دوه یه دینور که داثما سوروینك یاقطارك آخرنده کیدر اوله
المذنب محدث وزننده شول ناقه یه دینور که طوغوردکی یوری تعبیر اولنان زحمتك شدتندن ناشی قویرغنی اوزادر اوله
الذوب ذالك فتحی وواوك سکونیله والذوبان فتحاتله اریمك معناسنه در که طوکمق مقابلیدر یقال ذاب السمن یذوب
ذوبا وذوبانا ضد جمد وکونشك حرارتی اشتداد بولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که شدت حرارتدن جرم شمس
اریوب سیلان ایدر یقال ذابت الشمس اذا اشتد حرها ودائما بالمك معناسنه در یقال ذاب الرجل اذا دام علی اکل
العسل وبرکسنه عاقل ورشید ایکن حماقت پیدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب الرجل اذا حمق بعد عقل
وبرکسنه اوزره حقوق ثابت ولازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب لی علیه حق ای وجب وثبت وبرنسنه حاصل

ویدا اولمق معناسنه استعمال اولنور تقول ماذاب فی یدی منه خیر ای ماحصل وذوب باله دینور عسل معناسنه علی قول
کوبجده وبوه‌لرده اولانه یاخود اریدلوب مومدن صاف ورواق اولانه دینور الاذابه همزه‌نك کسریله ارتمك
معناسنه‌در یقال اذاب السمن اذابة وشبخون ایلمك نهب واغاره معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا علیهم ای اغاروا
ونهبوا وبرنسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا امرهم ای اصلحوه التذویب تفعیل وزننده
بودخی ارتمك معناسنه‌در یقال ذوّب الشحم بمعنی اذابه واوغلانك جبهه سنه کاکل قومق معناسنه‌در یقال ذوّب الغلام
اذا عمل له ذؤابة بونده اصل اولان همزه ایله اولمقدر زیرا ذؤابه کلمه سنك عینی مهموزدرنته که ماده سنده ذکر اولندی لکن
بوخلاف قیاس اوزره واو ایله وارد اولمشدر الاستذابة ذوب طلب ایلمك معناسنه‌در تقول استذبته ای طلبت
منه الذوب علی عامة مایدل هذا البناء المذوب منبر وزننده نسنه اریدیلجك قابه دینور کویا که آلت ذوبدر طاوه
وبوطه کبی المذوبة مغرفه وزننده ومرادفیدر که چومچه‌یه وکبچه‌یه دینور که طعام قوتاررلر الاذواب والاذوابة
همزه‌لرك کسریله شول کره یاغنه دینور که اریوب سمن صافی اولمق ایچون چوملکه وضع اولنه حالا چوملکده اولدقجه
کا اذواب واذوابه دینور اریوب طلومه چکلدکده اطلاق اولنمز وبونلر اسملردر اعصار وامخاض کبی الذوبان ذالك
ضمیله والذیبان ذالك کسریله آتك یادوه‌نك بیونلرنده قلان توی وقیل بقیه سنه دینور الذاب ثاب وزننده عیب
ونقیصه معناسنه‌در یقال مافیه ذاب ای عیب الذووب صبور وزننده سموز طاولی ناقه‌یه اطلاق اولنور ذوب
اولنمق شانندن اولان شحم صاحبی اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال ناقة ذووب ای سمینة الذوّاب شدّاد وزننده
اصحابدن برذاتدر الذهاب صواب وزننده والذهوب رکوب وزننده والمذهب مقعد وزننده بوریوب
کتمك سیر معناسنه‌در علی قول یوروب کتمك مرور معناسنه‌در یقال ذهب الرجل ذهابا وذهوبا ومذهبا من الباب الثالث
اذا سار اومرّ وبا ایله تعدیه اولندقده کیدرمك وایلتمك معناسنه اولور یقال ذهب به ای ازاله الذاهب والذهوب
صبور وزننده اسم فاعللردر الاذهاب همزه‌نك کسریله کیدرمك وایلتمك معناسنه‌در یقال اذهبه واذهب به
ای ازاله وبرنسنه‌یه آلتون سوروب یالدزلمق معناسنه‌در یقال اذهبه ای طلاه بالذهب المذهب مطلب وزننده
مصدر میمیدرنته که ذکر اولندی واسم مکان اولورکیده جك یره دینور بومناسبتله ادبخانه‌یه اطلاق اولنمشدر ممشی
کبی وکیده جك یوله دینور طریقه ومسلك معناسنه یقال ذهب فلان مذهبا حسنا ای طریقا ومسلكا بوعلاقه ایله
معتقد اولان طریقه مجتهدینه اطلاق اولنور که اسلامده اولان مجتهدلردن مقتدا اتخاذ اولنان امامارك مسلك مختارلریدر
فروعده حنفی وشافعی کبی وعقائدده ماتریدی واشعری کبی رضی الله عنهم یقال مذهبه حنفی ای معتقده الذی ذهب
الیه ومذهب اصل واساس معناسنه مستعملدر یقال مایدری له این مذهبه ای اصله المذهب مکرم وزننده کعبهٔ
معظمه‌نك اسمیدر وابرهة بن عمیر وغنیّ بن اعصر نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر وآبدست اثناسنده وسوسه القا
ایدن شیطانك اسمیدر وبونده صواب اولان هانك کسریله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر شارح دیرکه
قرطبی ومحدّثیندن برجماعت هانك فتحیله جزم ایلدیلر الذهب فتحتینله جنس معدنیدن آلتونه دینور تبر
معناسنه مؤلف تبر ماده سنده علی الاختلاف بیان ایلمشدر مشهوری هنوز معدندن چقوب سکه وصیاغت کورمامش
آلتونه تبر اطلاق اولنور وذهب مذکردر مؤنث دخی اولور واحدی ذهبه‌در ها ایله جمعی اذهاب کلور وذهوب
وذهبان کلور ذالك ضمه‌لریله وبو صاحب نهایه‌دن منقولدر وذهب مصدر اولور برکسه ناکهانی معدنه یاضربخانه‌یه
کیروب خرمن خرمن آلتون کومه‌لرنی کوردکده کوزلری قاشوب آشفته ودنك وحیران قالمق معناسنه‌در یقال ذهب
الرجل ذهبا من الباب الرابع اذا هجم فی المعدن علی ذهب کثیر فزال عقله وبرق بصره وبوماده‌نك فعلنده بنی تمیم لغتی
اوزره ذهب دخی جائزدر ذالك وهانك کسره‌لریله شارح دیرکه ابومنصوردن بورسم مطرّد اولدیغی منقولدر فعلك
عینی حروف حلق مکسور اولورسه وذهب یمورطه‌نك صاریسنه اطلاق اولنور ویمن اهلنه مخصوص برکونه اولچك
آدیدر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله واذهاب کلور اسباب کبی وجمع الجمعی اذاهب کلور اقارب وزننده واذاهیب
کلور مراکیب وزننده التذهیب تفعیل وزننده برنسنه‌یه آلتون سورمك ویالدزلمق معناسنه‌در یقال ذهّبه تذهیبا
ای طلاه بالذهب المذهب مکرم وزننده والذهیب غریب وزننده والمذهّب معظّم وزننده آلتون سورلمش
ویالدزلمش نسنه‌یه دینور الذهبیون عربیون وزننده محدثیندن برجماعتدر الذهبة ذروه وزننده ضعیف
یغموره دینور جسنی کبی علی قول جود معناسنه‌درکه پك شدید وکثیر اولان یغموردر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله
ذهوب صبور وزننده برخاتون اسمیدر ذهاب غراب وزننده برموضعدر ذهبان سحبان وزننده یمنده برموضعدر
الذهّاب شدّاد وزننده عمرو بن مالك علی قول مالك بن جندل الشاعر لقبیدر ذهاب کتّاب وزننده وغراب وزننده

جائزدر برجبل آدیدر ذهاب سحاب وزننده ایام عربدن بریوم معروفدرکه بروقعه‌یی مشتملدر وبرقبیله آدیدر الاذیب
یای تحتیه ایله احمر وزننده چوق صویه دینور وقورقو فزع معناسنه‌در یقال اخذه الاذیب ای الفزع وبوافکل
قبیلندندرکه اسمدر وجنبش ونشاط معناسنه‌در یقال به اذیب ای نشاط الذیب عیب وزننده ومرادفیدر
فصـــــل الراء الرأب رانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله قیریق وچتلاق ظرفلری کاد ایلمك معناسنه‌درکه
بری برینه قاوشدروب اصلاح ایلمکدن عبارتدر یقال رأب الصدع رأبا من الباب الثالث اذا اصلحه وشعبه ومفترق
اولمش جماعتی بارشدروب بینلرنی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال رأب بینهم ای اصلح وبرك بونجه‌سی
یاچاری بچلدکدنصکره یکیدن تازه لنوب بتمك معناسنه‌درکه صلاح معناسندن مأخوذدر یقال رأبت الارض
اذا نبتت رطبتها بعد الجزّ ورأب بتمش مهاردوه‌یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر بورسمه جمعی صاحبنك صلاح
حال وغناسنه مداردر وقومك عظیم الشان اولان سید ومهتر وسرکارلرینه اطلاق اولنور امور ومصالحلرینك
مدار صلاح ومادّهٔ انتظاملری اولدیغنه بناءً یقال هو رأب القوم ای سیدهم الضخم الارءاب اکرام وزننده بودخی
قیریق وچتلاق مقوله‌سنی کاد ایلمك معناسنه‌در یقال ارأب الصدع اذا اصلحه وشعبه المرأب منبر وزننده والرءّاب
شدّاد وزننده کادجی‌یه دینور الرؤبة جرعه وزننده شول اغاج یاخود دمور پاره‌سنه دینورکه آنکله قیریق وچتلاق
نسنه‌لر کادلنوب اصلاح اولور مشاهیر شعرادن رؤبة بن العجاج بن رؤبة التمیمی بونکله مسما اولدیغی منقولدر
وعند البعض روبدن مأخوذدر ماده سنده مذکوردر المرتأب مرتجل وزننده مغتفر معناسنه‌درکه غفردن مأخوذدر
افتعالدن اسم مفعولدر وجه لایق اوزره اصلاح اولنمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مرتأب ای مغتفر رئاب کتاب
وزننده اسامیدندر هرون بن رئاب اصحابدندر ورئاب بن عبدالله محدثیندندر ورئاب بن النعمان اصحابدن جابر
ابن عبدالله‌ك جدیدر ورئاب ام المؤمنین زینب بنت جحش جنابلرینك جدیدر رضی الله عنها وعنهم الرّب رانك
فتحی وبانك تشدیدیله ومعرّف باللام اولهرق جملهٔ مخلوقاتی بسلیوب تربیه ایدن حضرت پروردکارك اسماء
حسناسندندر عزّ وجلّ اسمه وبعضا بانك تخفیفی اولنور ضرورته مبنی مؤلف بصائرده بورسمه بیان ایلمشدرکه
ربّ کلمه‌سی فی الاصل مصدردر بسلمك وپرورده ایلمك معناسنه بعده آندن مبالغه‌یه مبنی اسم فاعل استعاره
اولنمشدرکه بسلیجی پروردکار معناسنه اولور ومعرّف باللام اولهرق همان پروردکار عالم ومتکفل مصالح عامهٔ امم
اولان ذات اجلّ واعظمه اطلاق اولنور کذلك اضافتله ده اطلاق اولنور ربّ العالمین کبی وماسوایه همان
اضافتله اطلاق اولنور انتهی وربّ مضاف اولدیغی شیئك مالك ومستحقنه یاخود خداوند وصاحبنه اطلاق اولنور
یقال ربّ الشیء ای مالکه ومستحقه اوصاحبه جمعی ارباب کلور وربوب کلور رانك ضمیله وکاهجه ربّ کلمه سنك باء ثانیه‌سی
تخفیف ایچون یای تحتیه‌یه ابدال اولنور یقال لاوربیك ای لاوربك یعنی ربك حقیچون اویله دکلدر یاخود اویله ایتم
الربابة رانك کسریله والربوبیة رانك ضمیله ربّ وپروردکار معناسندن اسملردر بسلیجیلك معناسنه کذلك
مالکیت وصاحبیت معنالرینه لکن راغبك واساسك بیانلرینه کوره ربوبیه حق تعالایه مخصوصدر وربابه غیریده
استعمال اولنور تقول والله عزّ وجلّ ربّ الارباب وله الربوبیة وفلان ربّ الدار والعبد بین الربابة وربّ کلمه‌سی
مصدر اولور جمع ایلمك معناسنه‌در یقال ربّ الشیء ربّا من الباب الاول اذا جمعه وآرتمق وزیاده قلمق معناسنه‌در
یقال ربّ النعمة ای زادها وبرمکانده دائما اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال ربّ بالمکان اذا لزم واقام واصلاح ایلمك
معناسنه‌در یقال ربّ الامر ای اصلحه ودهن وعطر مقوله‌سنی بعض خوشبوی نسنه‌لر قاتمغله تطییب ایلمك
معناسنه‌در یقال ربّ الدهن اذا طیبه وبرنسنه‌یه مالك اولمق معناسنه‌در یقال ربّ الشیء اذا ملکه وطاومی
بعض طلالر ایله تربیه واصلاح ایلمك معناسنه‌در رایحه‌سنی ازاله ایچون یقال ربّ الزق اذا ربّاه بالربّ وبونده رانك
ضمیله ده لغتدر وچوجغی بسلیوب بتشدرمك معناسنه‌در یقال ربّ الصبی اذا ربّاه حتی ادرك وبومعناده باب
رابعدن دخی لغتدر تقول ربیته کسمعته یائی تعین ایچون ادغام اولنمامشدر وربّ قیون قسمی طوغورمق
معناسنه‌در یقال ربّت الشاة اذا وضعت الربوبی رانك فتحیله ربّه منسوب دیمکدر خدائی معناسنه یقال علم
ربوبی ای منسوب الی الربّ علی غیر قیاس نته که علم لدنی دخی دیرلر من غیر کسب محض الهام الهیله حاصل
اولدیغیچون الربّانی رانك فتحی وبانك تشدیدیله متأله ومتعبد وعارف بالله اولان آدمه دینور قال محمد بن الحنفیة
لما مات عبدالله بن عباس الیوم مات ربّانی هذه الامة وهو المتأله المتعبد العارف بالله عزّ وجلّ وربّانی بعلبك قصبه‌سنده
مشایخ صوفیه‌دن محمد بن ابی العلاء لقبیدر وربّانی حبر یعنی عالم ودانا کسه‌یه اطلاق اولنور معلوم اوله که لفظ مزبور
ربّان لفظنه منسوبدرکه فعلان وزننده صفتدر وفعلان وزنی اکثری مکسور العین اولان فعل بنیه‌سندن مصوغ

اولور عطشان وسكران كبي و بعضا مفتوح العين اولان فعل بنيه سندن بنا اولنور نعسان كبي مانحن فيه شق ثانيدندر
وعند البعض ربانى ربه منسوب ديمكدر الهى كبي الف ونونى لحيانى وشعرانى قيلندندر كه تغيير نسب ايچوندر
مبالغه يى متضمندر على قول ربانى كلمه سى لفظنسر يانيدر مترجم دير كه راغب مفرداتده بو كونه بيان ايلمشدر كه
ربانى كلمه سى ربان لفظنه منسوبدر كه صفتدر ياخود رب كلمه سنه منسوبدر كه مصدردر زيرا عالم اولان كمسه
دائما علمى تربيه وترويج ايلمك اوزره اولور ياخود منسوب اليه اولورز يرا عالم البته عمله نفسنى تربيه ايلمكله تربيه كنديسته
منسوب اولور و بونلر برينه فى الحقيقه متلازملردر زيرا نفسنى عمله تربيه ايدن البته علمى تربيه ايلمش اولور صورت
عكسى دخى بو يلجه در وعند البعض ربانى رب حقيق اولان حضرت پروردكاره منسوب ديمكدر الف ونون
مبالغه نسبت ايچوندر جميع احوال واطوارده مستغرق فى الله اولان انسان كامله اطلاق اولنور انتهى المربه محبه
وزنده والربابه كتابه وزنده مملكت يعنى مالكيت معناسنه در يقال طالت مربته وربابته اى مملكته وربابه كتابه
وزنده عهد وميثاق معناسنه در يقال بينهما ربابة اى عهد وبركومه اوقلره دينور على قول شول ايپه دينور كه آنكله
اوق دستهلرى صاريلوب بغلنور ياخود اوق صاردقلرى بز پارچه سنه دينور ياخود شول بوفقه مبشين پاره سنه دينور كه
قمار اوقلرى چقاران كسه نك النه صارارلر تا كه الني صالدقده سوديكى كسه نك اوقنى نشانيله بولوب چقرميه
المربوب قوله اطلاق اولنور مملوك معناسنه يقال هو مربوب اى بين الربوبة مملوك والعباد مربوبون لله عز وجل
اى مملوكون الترتب تفعل وزنده بركسه ايچون يا برارض ايچون صاحبيت ومالكيت اظهار ايلمك يعنى اول كمسه
ياخود اول بر كندينك مملوكى اولديغنى ادعا ايلمك معناسنه در يقال تربب زيد الرجل والارض اذا ادعى انه ربهما
وچوجغى بسليوب يتشدرمك معناسنه در يقال تربب الصبى اى رباه حتى ادرك الارباب همزه نك كسريله بر يرده دائمى
آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال ارب بالمكان اذا لزم واقام به وبك يقين اولمق معناسنه در يقال ارب منه اذا دناه
التربيب تفعيل وزنده دهن وعطر مقوله سنى بعض خوشبو نسنه لر ايله تطييب واصلاح ايلمك معناسنه در يقال
ربب الدهن تربيبا اذا طيبه وچوجغى بلوغنه قدر بسلمك معناسنه در يقال ربب الصبى اى رباه حتى ادرك التربه
نحله وزنده بو دخى مصدردر تربيب كبي يقال ربب الصبى تربيبا وتربة الارتباب افتعال وزنده تربيب معناسنه در
يقال ارتب الصبى بمعنى ربيه الربيب امير وزنده فعيل بمعنى مفعولدر پرورده ومربوب معناسنه در مملوكده اطلاق
اولنور ومعاهد معناسنه در كه اسم مفعولدر كند وسيله برخصوصده عقد عهد وميثاق اولنمش كمسه در وملك
معناسنه در كه فعيل بمعنى فاعل اولور پادشاه ديمكدر وبركسه نك زوجه سنك زوج اولدن اولان اوغلنه دينور كه
اوكى اوغل تعبير اولنور زوج ثانينك زير تربيه سنده اولديغنه بناء واوكى بابايه دينور بونده بمعنى فاعلدر وربيب اسامبدندر
محدثيندن حسين بن ابراهيم جديدر الربوب صبور وزنده بمعنى مفعولدر اوكى اوغوله دينور كه زير تربيه ده اوله الراب
تشديد بابله اوكى بابايه دينور كه اوكى اوغلنك تربيه سنده قائم اوله الرباب كتاب وزنده عهد وميثاق معناسنه در الربيبة
غربيه وزنده بمعنى فاعل اولور حاضنه يه اطلاق اولنور كه دايه تعبير اولنور واوكى قيزه دينور كه زوجه سنك زوج
اولدن قالوب وتحت تربيه سنده اوله بونده بمعنى مفعولدر وخانه ده سودى ايچون بسلنن قيونه دينور الربه حبه وزنده
مدحج قبيله سنه مخصوص بر بيت آديدر كه كعبه يه تقليدا بنا ايدوب آنده اصناملرينه عبادت ايدرلر ايدى شرفياب
اسلام اولدقلرنده هدم ايلديلر وربه طائفه ثقيف قبيله سنه مخصوص لات نام صنمك اسميدر كه طاشدن تراشيده ايدى

مطلب

نته كه اشبو حديثده وارد اولمشدر لما اسلم عروة بن مسعود وعاد الى قومه دخل منزله فانكر قومه دخوله قبل ان يأتى
الربة يعنى اللات وربه سراى عظيمه وخانه كبيره دينور الربة رانك كسريله بر نوع نبات آديدر وبر شجر اسميدر
على قول خرنوب اغاجنه دينور وربه جماعت كثيره يه دينور جمعى اربه كلور راجله كبي على قول ربه اون بيك نفره اطلاق
اولنور بو معناده رانك ضميله ده جائزدر الربه قبه وزنده ديرلك ومعاش خصوصنك وسعتنه وفراوانلغنه دينور
يقال فى عيشه ربة اى كثرة وطثرة وربه شهوردن ماه ذى القعده نك اسم قديميدر المربة ميمك كسرى ورانك فتحيله
كثيرة النبات اولان يره دينور ومحل ومكان اقامت معناسنه در وناسى جمع ايدن كشى يه دينور المرباب محراب
وزنده نباتى چوق اولان يره دينور الربى حبلى وزنده هنوز طوغورمش اولان قيونه دينور وقوزيسى هلاك اولمش
قيونه دينور وطوغورمسى يك قريب اولان قيونه دينور شارح دير كه عند البعض طوغورمسنه ايكى آى قاله رق اطلاق
اولنور وربى احسان ونعمت معناسنه در وحاجت وضرورت معناسنه در ومتين ومحكم اولان دوكومه دينور جمعى
رباب كلور ضم رايله شذوذ اوزره زيرا جموع صيغه سنده فعال وزنى نادردر رخال كلمه سى دخى بونك كيدر وربى
كلمه سنك معانىء مزبوره دن مصدرى رباب در كتاب وزنده وربى وربة جميعا جمادى الاولى آينك اسم قديميدر

نته كه وربى وربه جميعا جمادى الاخره نك اسميدر الرباب سحاب وزنده بياض بولوده دينور سحاب ابيض معناسنه
واحدى ربابه در هاله ورباب مكهء مكرمه ده بر موضعدر ومدينهء منوره ايله فيد بيننده بر طاغدر ومحدثيندن برذات
اسميدر وكمانچه تعبير اولنان سازه دينور نسبتنده ربابى دينور محمود بن عبد الله الواسطى الربابى كمانچه چالمقده يك ماهر
اولمغله اكا نسبت اولنمشدر اول بابده مزبور ضرب مثل اولمشدر رباب غراب وزنده بر موضعدر ابو الرباب
بر محدثدر كه معقل بن يساردن روايت ايلمشدر الرباب كتاب وزنده عهد وپيمان معناسنه در كه ذكر اولندى
وربه كلمه سندن جمع اولور كه اون بيك اون بيك جماعتلره اطلاق اولنور شارح معاهدينه تخصيص ايلمشدر مؤلفك
بوراده وجمع ربة قولى العشور لفظنى عطف تفسيردر وجماعات كثيره يه دينور واصحاب وياراننه دينور ورباب
ضبه قبيله سى جماعتنه اطلاق اولنور كه برماده ضمننده جمله سى همدست اتحاد اولمق ايچون رسم اعراب اوزره
اللرنى ربه باتروب عقد عهد وپيمان ايلديلر الرب فتحتينله چوق صويه دينور الربان رانك ضمى وبانك
تشديديله هر نسنه نك اوّلنه وتازه لكى هنكامنه على قول مجموعنه دينور يقال اخذه بربانه اى باوّله اوجميعه بونده
رانك فتحيله ده جائزدر وربان كمى ملاحلرينك رئيسنه دينور ربانى دخى دينور باى نسبتله لكن مؤلف نون بابنده ربن
ماده سى ذيلنده ربان اجا نام جبل اركاننده برركن اسميدر وكمى بى اجرا ايدن كمسه دينور ديو رسم ايلمشدر كه ارتفاع
معناسندن مأخوذدر بوراده الف ونون مزيد اولمق اوزره ثبت ايلمكله تناقضى مشتملدر قالديكه بحر قلزمده مشهود
ومعلوممز اولديغى اوزره بحر مزبورده جابجا شاب ديدكلرى طاشلر اولمغله اول خصوصده عارف وماهر اولان كمسه
ربان اطلاق ايدرلر داود يدكلرى اورايه مخصوص سفينه يه البته برربان استصحاب اولنوب دومنجى آنك دلالتيله عمل
ايدرك كيدرلر اول ربان دائما سفينه نك قيچنده اوتوروب بحره نظر ايدر شاب ظهورنده دومنجى يى آكاه ايدوب
دومنى نه طرفه قوللنمق مقتضى اولديغنى اعلان ايلر واساسده قعد على ربان السفينة اى سكانها وذنبها عباريله
مرسوم اولمغله اكا كوره كميك دومنى اولور انتهى وربان اجا نام جبل اركاننده برركن عظيمه دينور وجماعت وكروه
معناسنه در رب رانك ضمى وباى مشدده نك فتح اوزره بناسيله حرف جردر نكره دن غيرى يه داخل اولمز وعند البعض
اسم دركه كوفيون مذهبيدر وعلى رأى كلمهء تقليلدر دائما وعلى قول كلمهء تكثيردر دائما وعند البعض تقليل وتكثيره ده
دلالت ايدر وبعضلر ديديكه هممان مباهات وافتخار موقعنده تكثيره دال اولور وعلى رأى تقليل وتكثيردن برينه
موضوع دكلدر بلكه تقليل وتكثير سياق كلامدن مستفاد اولور واشبو رب كلمه سى لغات عديده يى مشتملدر
مشدد ومخفف اولور وربت دينور تا ايله وربما وربتما دينور ماء الحاقيله كه دخول فعله وسيله اولور وبونلر مشدد ومخفف
اولور ورانك فتحيله رب وربت وربما وربتما دينور تشديد وتخفيفله ورب دينور رانك وباى مخففه نك ضميله ورب دينور
مذ كبي مؤلفك بياننه كوره اون سكز لغتدر مصاحده تاء تأنيث ايچون دكلدر زيرا تأنيث ايچون اولسه ساكن اولور ايدى
لكن مؤنثه مختص اولمق اوزره مرسومدر شارح دير كه شيخ الاسلام زكريا الانصارى قدس سره منفرجه شرحنده
رب ايچون يتمش لغت تعداد ايلمشدر تانك احوالنى دخى درج ايتمشدر انتهى الرابة دابه وزنده بدرك زوجه سنه
دينور كه اوكى آنا اوله جقدر زير تربيه سنده اولمق شرطيله اطلاق اولنور يقال هى رابته اى امرأة ابيه المربيات
معظمات وزنده مربالردر كه انبجات دخى دينور پرورده معناسنه كه شيره ايله تربيه اولان نسنه لردر جزرلك انواعى
وكلبشكر وخميره لر والماوزنجبيل مربالرى كبي يقال زنجبيل مربى ومربب اى معمول بالرب كما يقال معسل اى معمول
بالعسل الرب رانك ضمى وبانك تشديديله هر ميوه نك صقلدقدنصكره چقان قويى وقواملى شيره سنه دينور
بين الاطباء طريق عملى بودر كه مراد اولنان ميوه لرك ياخود حشيشه لرك عصاره لرى ياخود مطبوخلرى اخذ
اولنوب بر مقدار شكر ياخود عسل ايله ياخود سادجه قيولوب قوامه كلنجه خفيف آتشده طبخ اولنمقدر كه
فاسد اولمقدن امين اولوب وقت حاجتده استعمال اولنه ورب قويى وقواملى طلابه اطلاق اولنور طلومه سوريلن
قبر طلاسى كبي وياغ پوصه سنه وطورطو سنه ده رب اطلاق اولنور الربان شداد وزنده كروه وجماعت
معناسنه در الرباب شداد وزنده اساميدندر احمد بن موسى الفقيه بن الرباب وابو الحسن ابن عبد الله الصيرفى
ابن الرباب المحدث مشاهيردندر الربانية رانك فتحى وبانك تشديديله يمامه ده بر صو آديدر المرتب ارتبابدن
اسم فاعل اولور انعام ايدن آدمه دينور منعم معناسنه واسم مفعول اولور انعام اولنان كمسه دينور منعم عليه معناسنه
الربى رانك وباى مشدده نك كسريله ربيون كلمه سنك مفرديدر كه نيجه بيك نفر آدملره دينور بوراده ربى كلمه سى
ربه يه منسوبدر كه جماعت كثيره يه دينور نته كه ذكر اولندى مترجم دير كه بونده وجوه عديده وارددر تفصيلى بيضاويده
اشبو وكاين من نبى قاتل معه ربيون الايه كريمه سى تفسيرنده مشروحدر انتهى الربب فدفد وزنده بان

صغرینك سور بسنه دینور الاربة اجله وزننده اهل عهد ومیثاق اولان جماعته دینور ربیبك جمعیدر نته كه
ذكر اولندی الرتوب تای فوقیه ایله قعود وزننده بر یرده قطعا قلدامامق وجه اوزره ثابت و پایدار اولوب طوردیغی
معناسنه‌در یقال رتب الشیء رتوبا من الباب الاول اذا ثبت ولم یتحرك الترتب تفعل وزننده رتوب معناسنه‌در
یقال ترتب الشیء بمعنی رتب الترتیب تفعیل وزننده بر نسنه‌یی بر یرده ثابت و پایدار ایلمك معناسنه‌در تقول
رتبته ترتیبا ای اثبته وترتیب اصطلاحی كه هر نسنه‌یی یرلو یرینه وضع واثبات ایلمكدن عبارتدر بوندن مأخوذدر الترتب
قنفذ وزننده برنده ثابت و پایدار اولان شیئه دینور وجمله وجمیع معناسنه‌در یقال جاؤا ترتبا ای جمیعا بو معنا تركیده
طورطوب تعبیرینه اقرب وآندن محرف اولمق اغلبدر الترتب جندب وزننده بودخی برنده ثابت و پایدار اولان شیئه
دینور ودهر دائم وابد معناسنه‌در و بدخوی كوله‌یه دینور وطپراغه دینور بونده قنفذ وزننده دخی لغتدر الترتبة طرطبه
وزننده بالفعل یول اولمیوب لكن یول شكلنده اولان طریقه‌یه دینور بعض طاغ صرتنده ومسلوك اولان چیزارده
اولدیغی كبی یقال اتخذ فلان ترتبة ای شبه طریق یطاؤه حتی یول یول آلاجه‌سی اولان اثوابه مراتب دینور الرتبة رانك
ضمیله والمرتبة مشربه وزننده پایه ومنزلت معناسنه‌در كه معنای مزبوردن مأخوذدر یقال رقی رتبة علیة ومرتبة ای منزلة
الرتب فتحتینله شدت معناسنه‌در كه سهولت مقابلیدر یقال ما فی هذا الامر رتب ای شدة ودیك طورمق ودیكلمك
انتصاب معناسنه‌در امهات سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره انتصاب نسخه‌سی غلطدر یقال رتب الشیء رتبا من الباب
الرابع اذا انتصب ورتب زمینك تومسك و یوكسك یرینه دینور وشول قیاره دینور كه بری برینه قریب و بعضی بعضندن
مرتفع اوله ومعاش خصوصنك شدید وغلیظ اولمسنه دینور وسرچه پرمغله یانده‌كی پرمغك كذلك آنكله اورته پرمغك
ارالقلرنده اولان فرجه‌یه دینور و باش پرمقدن ماعدا درت پرمغی بری برینه بناشدروب تخته پاره‌سی كبی طوتمغه دینور
الارتاب اكرام وزننده نسخه‌لرك مقتضاسی اوزره منصب اولمق معناسنه‌در لكن امهات سائره‌نك بیاننه كوره انتصاب
معناسنه‌در و بو معناده متعدی ولازم اولور بر نسنه‌یی دیكوب طوردرمق ودیكلوب طورمق معناسنه یقال ارتب
الغلام الكعب ای نصبه كعبدن مراد آشیق تعبیر اولنان كمكدر كه چوجقلر انكله اوینارلر ویقال ارتب الرجل
اذا انتصب قائما وبركسه مالدار ایكن تقلبات دهریه ایله پریشان حال اولوب سائل وكدا اولمق معناسنه‌در یقال
ارتب الرجل اذا سئل بعد غنی الرتباء حمراء وزننده شول ناقه‌در كه باشنی یوقری دیكوب صورودارق یوررواوله
الرجب رانك وجیمك فتحیله بر نسنه‌دن بلكلوب قورقمق معناسنه‌در یقال رجب منه رجبا من الباب الرابع اذا فزع
واوتانمق معناسنه‌در یقال رجب منه ای استحیی وبركسه‌دن هیبتلنوب یعنی كوزینه پك بیوك ومهیب كورنمكله
اكا تعظیم وتبجیل ایلمك معناسنه‌در یقال رجب فلانا اذا هابه وعظمه ورجب اشهر اثنی عشردن شهر معروف اسمیدر كه
معنای مزبوردن مأخوذدر زیرا جاهلیتده اكا پك تعظیم ایدرلر ایدی جمعی ارجاب كلور اسباب كبی ورجاب كلور رانك
كسریله ورجبات كلور فتحاتله مصاحده منصرف اولمق اوزره مرسومدر وعند البعض غیر منصرفدر معرف باللام
اولان الرجب كلمه‌سندن معدولدر الرجب ضرب وزننده والرجوب قعود وزننده بودخی بركسه‌دی كوزه بیوك
كورنمكله هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه‌در یقال رجبه رجبا ورجوبا من الباب الاول اذا هابه وعظمه ورجب اوتانمق
معناسنه‌در یقال رجب منه رجبا اذا استحیی واغاج یاخود بداغی چتال چقمیوب یالكزجه بتمك معناسنه‌در یقال
رجب العود اذا خرج منفرد اوبركسه‌یه تصریح ویا كنایه ایله بدسوز اورمق معناسنه‌در یقال رجب فلانا بقول سیء
اذا رجمه به الترجیب تفعیل وزننده بودخی بركسه‌دن مهابتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه‌در یقال رجب فلانا ترجیبا
اذا هابه وعظمه ورجب آینده قربان كسمك معناسنه‌در كه جاهلیتده شهر مزبورده اصناملر ایچون ذبح قرابین
ایدرلر ایدی وترجیب خرما اغاجنك میوه‌سی فراوان اولمغله دال باصیلوب قیرلمسون ایچون آلتنه دستك طرزنده
سدوسكی بنا ایلمك معناسنه‌در علی قول خرمانك میوه‌دار اولان شاخلرینی سائر شاخلره قاوشدروب یپراقلریله صاروب
بغلمق معناسنه‌در تا كه روزكار سلكوب میوه‌لرینی دوكمسون ایچون وعلی رأی اوغری بدندن محافظه ایچون اول
میوه‌دار بداقلر اطرافنه چالیلر ودیكنلكلر وضع ایلمكدن عبارتدر ومنه المثل * انا جذیلها المحكك وعذیقها المرجب
بو راده جذیل كلمه‌سی جذل مصغریدر كه جیمك كسریله‌در شول طومرق كبی قالین اغاجه دینور كه دوه آغلنه دیكرلر
دوه آكا سورنوب قاشنمق ایچون ومحكك تحكیكدن اسم مفعولدر محكك به معناسنه‌در وعذیق عذقك مصغریدر كه
میوه‌دار اولان خرما دالنه دینور وبونلرده تصغیر تعظیم ایچوندر یعنی بن آنلرك كلوب قاشنوب كسب راحت ایلیه‌جك
طیانغی وانتفاع ایلیه‌جك میوه‌دار بداغی یم دردلری اولدقده كلوب بكا مراجعت ایدرلر ورأی وتدبیر واعانه‌مله
شفای صدر حاصل ایدرلر مثل مزبوری یوم سقیفه‌ده حباب بن منذر ایراد ایلمشدر وترجیب الكرم تكاك واصمه

جبوقلرنی وقوللرنی طوغرلدوب ودوزلدوب هر برنی یرلو یرنجه هر كلرو كرویدلر اوزره وضع ایلمكدن عبارتدر یقال
رجب الكرم اذا سوی سروغه ووضع مواضعه الرجبة جرعه وزننده شول سد وسكی طرزنده بنایه دینور كه ذكر
اولندیغی اوزره دستك اولمق ایچون خرمانك میوه‌دار اولان داللری آلتنه یاپیلور ورجبه شول بنایه دینور كه جانور
صیدی ایچون یاپیلور ایچنه ایپه بغلو بر پاره ات وضع ایدرلر جانورلر كلوب آنی چكدكده اول بنای مصنع یقیلوب
آلتنده قالور الرجبة عمریه وزننده وجیمك تشدیدیله لغتدر شول خرما اغاجنه دینور كه میوه‌سنك كثرتندن بروجه
مذكور آلتنه دستك یاپلمش اوله مزبور رجبه‌یه منسوب اولمغله بو نسبتلر خلاف قیاس اوزره‌در الارجاب همزه‌نك
كسریله بودخی هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه‌در یقال ارجبه ای هابه وعظمه الرجب رانك ضمیله بدن انسانیده
ایكو كمكلریله دوش تعبیر اولنان عضوك كه كوكس باشیدر آرالغنه دینور الارجاب همزه‌نك فتحیله بغرسقلره
دینور امعاء معناسنه مفردی یوقدر علی قول مفردی رجبدر فتحتینله یاخود رجبدر قفل وزننده الرواجب راجبه‌نك
ورجبه‌نك جمعیدر كه جرعه وزننده‌در اصول اصابعده اولان مفاصله دینور بو كه كوره‌دیب بوغوملرینك اك اوتناق
یرلری اولور هر برینه راجبه ورجبه دینور علی قول رواجب اول اكلرك ایچ یوزلرینه دینور یاخود پرمقلرك دیبدن
اوجلرینه وارنجه قلمنه دینور یاخود پرمقلرك مطلقا مفاصلنه دینور یاخود سلامیاتك یعنی پرمق كمكلرینك ارقه‌لرینه
دینور یاخود پرمق كمكلرندن بوغوملرك ارالغنه دینور یاخود پرمق اوجلرینه قریب یعنی باش بوغوملرده اولان مفاصله
دینور ورواجب الحمار اشك قسمنك مخرج صوتنده یعنی حنجره سنده اولان طمرلره اطلاق اولنور الرحب رانك
ضمی وحای مهمله‌نك سكونیله هذیل قبیله‌سی یوردنده برموضعدر الرحاب غراب وزننده حوراننده برموضعدر
ورحب رانك ضمیله ورحابه كرامه وزننده مصدرلردر واسع اولمق معناسنه یقال رحب المكان ورحب رحبا ورحابة
من الباب الخامس والرابع اذا اتسع بابلرك ترتیبی نشر مشوش اوزره‌در ورحابه فعلی متعدی اولور شذوذ اوزره زیرا
باب خامسدن متعدی وارد اولمز لكن ابوعلی الفارسی هذیل قبیله‌سندن ماده مزبوره‌نك تعدیه‌سنی نقل ایلمشدر
ومنه ان نصر بن سیار لما قتل جدیع بن علی الكرمانی وصلبه قال لقومه رحبكم الدخول فی طاعته ای وسعكم
پس بو تقریره كوره هذیل لغتنده مطرده اولور وسائره كوره مراد فی اولان وسع ماده‌سنه محمول ومقیس اولور
ومصاحك بیاننه كوره باء حرفیله متعدی اولوب بعده كثرت استعمالدن ناشی بائی اسقاط ایله تلفظ ایلدیلر الرحب
رانك فتحی وحانك سكونیله كه شكس وزننده‌در والرحیب امیر وزننده والرحاب عجاب وزننده یول وواسع شیئه
دینور یقال مكان رحب ورحیب ورحاب ای واسع ویقال امرأة رحاب ای واسعة یعنی الفرج ورحیب امیر وزننده
اكول و پرخور كسه‌یه اطلاق اولنور رحیب الجوف اولمق ملاحظه‌سیله الارحاب اكرام وزننده لازم ومتعدی
اولور بول اولمق و بولالتمق معنالرینه یقال ارحب المكان اذا اتسع ویقال ارحبه ای وسعه ارحب وارحبی اكرم
واكرمی وزنلرنده كه امر حاضرلردر آت قسمنی زجر وآزار موقعنده تكلم اولنور اولكی اركك ایكنجی قسراغه
مخصوصدر اوته كیت كیك یرده طور آلارغه مقامنده‌در المرحب مطلب وزننده مصدر میمی اولور وسعت
معناسنه واسم مكان اولور محل واسع معناسنه ومنه قولهم مرحبا وسهلا ای صادفت سعة یعنی عربلر ورود ایدن
مهمانه مرحبا وسهلا دیرلر مضایقه‌سز شائبه استثقالدن عاری شین وآبادان یره كلدیكز وسعت قلبله انس والفت
اوزره اولوب قطعا دلكیر ومتوحش اولمامكز مأمولدر ویقولون مرحبك الله ومسهلك ومرحبابك الله ومسهلا شارح
دیر كه رحبك الله ورحب بك الله معناسنه‌در كویا كه مرحبا كلمه‌سی ترحیبا لفظنك موضعنه وضع اولنمشدر ومسهلا
قولی دخی بویله‌در پس ایكنجی كلاملر دعائیه اولور الترحیب تفعیل وزننده بول التمق توسیع معناسنه‌در
وبولغه یاپول مكانه دعوت ایلمك معناسنه‌در یقال رحب به اذا دعاه الی الرحب الرحبة فتحاتله وحانك
سكونیله لغتدر برمكانك فضا ومیدانه دینور حولو وساحه‌سی كبی كه آچق وعرصه‌سی وسعتلو یری اوله جفدر رحبة
المسجد ورحبة الدار حولولریدر ورحبة الوادی چایك ودره‌نك صولری آقدیغی یرلریدر كه ایكی طرفلو یایلادن
كلان صولر اورایه جریان ایدوب واوردن آقوب كیدر ورحبة الثمام اول نباتك اویو منه اطلاق اولنور كه كلیتا وندیكی
محلدر وثمام غراب وزننده بر نبات معروفدر ورحبه اوزوم سره‌جك یره دینور نته كه خرما سره‌جك یره جرین دیرلر ووسعتلو
چیزار اولان یره دینور كه آینده ورونده‌نك بی اختیار نزولكاهلری اوله جمعی رحاب كلور رانك كسریله ورحب كلور
فتحتینله كه جمع جنسیدر ورحبات كلور فتحاتله وحارك سكونلریله ده جائزدر الرحبی حبلی وزننده كوكسده اولان
قبورغه‌لرك كورك كبی زیاده سبله عریض اولانلرنه دینور وبركونه داغ وعمغا اسمیدر كه دوه‌نك یان طرفنه باصیلور
الرحیان رانك ضمی وحانك سكونیله كه تثنیه بنیه سبله دربدنك ایكی طرفنده قولتقلره ملاصق ایكی قبورغه‌در كه

بالجمله قبورغه‌لرك اوسننده اولورلر علی قول دیرسكلرك مرجع ومدخللری اولان اویناق یرلرینه دینور كه قوللر
بوكلدكدنصكره آچلدقده اول اویناغه رجوع ایدرلر وعندالبعض یوركك ایكی طرفلو اویناپوب طوقندیغی
یرلردن عبارتدر الرحبة جرعه وزننده اجأ نام جبلده برصو آدیدر وارض مكه‌ده ذی ذروان نام محلده برقویی آدیدر
وهذیل قبیله‌سی بلادنده شمنصیر نام جبله ملاصق دره‌ده برقویی آدیدر وعراقده قادسیه قرشوسنده برقریه‌در ویمنده
شهر صنعا قربنده بردره‌در ومدینه ایله شام اراسنده وادی القری قربنده برناحیه‌در ودجلة ناحیه سنده برموضعدر
الرحبة رحبه وزننده فرات اوزرنده بربلده آدیدر بانیسی اولان رحبة بن مالك بن طوق اسمیله مسمادر ودمشق
قضاسنده برقریه ودمشقده برمحله وكوفه‌ده برمحله وبغداد قضاسنده برموضع اسملریدر وطیء ودبیان قبیله‌لری
میاننده ثلبوت نام محلده بردره‌در وبادیه‌ده برموضعدر ویمامه قضاسنده برقریه وبرصحراء آدیدر كه قرای كثیره ومیاه
وفیره‌یی مشتملدر ورحبه‌نك نسبتنده رحبی دینور فتحتیله بنورحبه یمنده حمیر قبیله‌سندن بربطندر رحابه
قمامه وزننده مدینه‌ده برموضعدر رحاب كتاب وزننده ایرانده آذربیجان ایالتنك ودربند نام شهر قضاسنك
وارمنیه ولایتنك اكثر یرلرینه شامل برناحیه آدیدر بنورحب فتحتیله یمنده همدان قبیله‌سندن بربطندر ارحب
اغرب وزننده عربدن برقبیله‌در علی قول بریغور اسمیدر یاخود برمكان آدیدر نجائب ارحبیات علی الاختلاف
كا انسوبلردر نجایب كریمه اولان دوه‌لره دینور رحایب التخوم تای فوقیه مضمومه وخای معجمه ایله اقطار
ارضك نواحی وسیعه وجوانب فسیحه سنه اطلاق اولنور كه هرملكته مخصوص تخوم واقطار آنلری مشتملدر
بوراده رحایب رحیبه‌نك جمعیدر وتخوم دخی جمعدر سنورلره وقطرلره دینور رحایب التخوم قولی التخوم الرحائب
سبكنده‌در ومؤلفك سعة اقطار الارض قولی الاقطار الواسعة تأویلنده‌در رحب رانك فتحیله ومرحب معظم
وزننده ومرحب مقعد وزننده اسامی رجالدر ومرحب كه مقعد وزننده‌در عبدالله بن عبدالحنفی نام كسنه‌نك فرسی
اسمیدر وجاهلیتده حضرموت شهرنده برصنم آدیدر ذومرحب صنم مزبورك خادمی اولان ربیعة بن معدی
كربك لقبیدر الردب رانك فتحی ودالك سكونیله اوته‌سی چقمز دیبسز صوقاغه وبوله دینور طریق غیرنافذه
معناسنه طریق كذب وحیله كبی الاردب همزه‌نك كسریله قرشب وزننده مصر ولایتنه مخصوص برنوع بیوك
اولچك اسمیدر حالا همزه‌نك فتحیله اردب دیدكلریدر بعضلر دیدیلر كه یكرمی درت صاع مقداری نسنه
وعلی قول التی ویبه استیعاب ایدن اولچكه دینور مؤلفه كوره صاع درت مددر اوله جقدر وهرمد بررطل ایله بررطلك
ثلثیدر ورطل اون ایكی اوقیه‌در وهر اوقیه قرق درهمدر وزمخشری‌یه كوره صاع درت من مقداری نسنه آلان
اولچكدر ومن بربطماندر كه ایكی رطل مقداریدر ورطل تقریبا یوزاوتوز وتحقیقا یوز یكرمی سكز بچق درهم
ونصف سبع درهمدر وشامی وعراقی وحجازی اصطلاحلرنده رطل متخالفدر وویبه یكرمی ایكی مد اولان
مقداردن عبارتدر انتهی واردب صو یولنده دوشدكلری كنكره دینور الاردبة هایله طوغله ایله یاپلمش بیوك
وواسع كاریزه دینور یقال رتم الاردبة ای البالوعة الواسعة من الخزف واری طوغله‌یه وكرمیده‌یه دینور الترذب
تفعل وزننده بركسه‌یی اسركیوب رحم ولطف ونوازشله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال تردبه اذا رئمه وتلطفه
الرزب رانك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله بریره یابركسه‌یه یابرعمله ایرلمامق وجه اوزره ملازمت ومداومت ایلمك
معناسنه‌در یقال رزبه رزبا من الباب الاول اذا لزمه فلم یبرح الارزب همزه‌نك كسریله قرشب وزننده بودوركسه
دینوروكبرالجثه كسه‌یه دینور وقالین ویومری كوده‌لی دیزمان كسه‌یه دینور وعورتك فرجنه علی قول یومری واری
اولانه دینور المرزاب محراب وزننده اولوغه دینور میزاب معناسنه یقال سال المرزاب ای المیزاب شارحك بیاننه
كوره لزوم معناسنه‌در و بیوك كمی‌یه دینور قلیون كبی علی قول چكدری وفرقته كبی اوزون كمی‌یه دینور یقال ركب
المرزاب ای السفینة العظیمة اوالطویلة الارزبة والمرزبة همزه‌نك ومیمك كسری وبانك تشدیدیله علی قول
بالكلزارزبه تشدیدایله دمور چوماغه دینور یقال ضربه بالارزبة والمرزبة ای العصیة من حدید المرزبة مرحله
وزننده اهل فرسك یعنی عجم طائفه‌سنك رئیس وسركاراولسیدر كه مرزبان لفظندن تصرف‌له مصدر قلنمشدر
نته كه دهقاندن دهقنه مصدر اعتبار اولنمشدر یقال فلان علی مرزبة كذا وله مرزبة كذا كما یقال له دهقنة كذا
المرزبان میمك فتحی وزانك ضمیله عجم طائفه‌سنك رئیس وسركرده‌لرینه دینور جمعی مرازبه كلور هیاطله كبی
یقال هو مرزبانهم ای رئیسهم معلوم اوله كه مؤلفك اهل فرسدن مرادی فرس قدیم اهلیدر كه مجوسیلردر
واشبو مرزبان كلمه‌سی لفظ فارسیدر مرز ایله باندن مركبدر مرز فارسیده سرحد وسنوره دینور وبان كوزه‌دیجی حافظ
معناسنه اولمغله مرزبان سرحد محافظی وسرحد بكی دیمك اولور بعده مطلقا رئیس وسركرده‌ده استعمال

اولنمشدر وعربلر دخی اخذ ایدوب دهقان ودهقنه كبی تصرف ایلدیلر المرزبانیة بغداد قضاسنده برقریه آدیدر
مرزبان الزأرة ارسلانه اطلاق اولنور بوك بكجیسی اولدیغیچون رأس المرزبان شهر سنجر قربنده برموضعدر
الرسوب قعود وزننده برنسنه صویك دیبنه چوكمك معناسنه‌در یقال رسب الشیء فی الماء ورسب رسوبا من الباب
الاول والخامس اذا ذهب سفلا الرسوب صبور وزننده آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنور كره معناسنه حین
جماعده باتوب كتدیكیچون وقلیجه اطلاق اولنور ضربه‌ده غائب وغائر اولدیغیچون وخاصة رسول اكرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك برقلیجلری اسمیدر علی قول سیف مزبور بلقیس جنابلرینك سلیمان نبی علیه السلام
حضرتلرینه اهدا ایلدكلری سیوف سبعه‌نك بریسیدر ورسوب حارث بن ابی شمر الغسانی نام امیرك قلیجی آدیدر
ورسوب حلیم وبرنحو وملایم مشرب آدمه اطلاق اولنور الرسب فتحتیله والرسب صرد وزننده والمرسب
منبر وزننده بونلرده قلیجه اطلاق اولنور الراسب رسوبدن اسم فاعلدر دیبه چوكوب كیدن شیئه دینور خفی اولمیه كه
صولو نسنه ایچره ممتزج اولوب یوزنده یادیبنده یا اورته سنده كورینن جزء غلیظ اگر یوزنده اولورسه طافی واگر اورته سنده
اولورسه معلق واگر دیبنده اولورسه راسب دینور وراسب حلیم وملایم مشرب آدمه اطلاق اولنور وثابت وراسخ
معناسنه استعمال اولنور كویا كه یرندن قلدامیوب كندی یرینه باتوب كیدر یقال جبل راسب ای راسخ بنوراسب
برجماعتدر وراسب برارض مخصوصه اسمیدر مترجم دیر كه لطایفدن اولمق اوزره عربك نصیر الدین خواجه‌سی
اولان جحی نام كسنه برگون كیدركن برجمعیته مصادف اولدیكه میانلرنده مباحثه كونه قیل وقال جریان ایدرسبنی
استفسار ایلدكده اشبو شخص مشار بنوراسب جماعتندنمی یوخسه بنوطفاوه دنمیدر اشتباهمز اولمغله تمیزی
ضمننده قرعه انداز مقال اولمقده‌یز دیدیلر جحی دیدیكه آنك وجه اسهلی واردر بوشخصی دریایه القا ایده‌لم اگر دیبنه
چوكوب كیدر ایسه بنوراسبدندر واگر یوزنه چقارسه بنوطفاوه‌دندر دیو تعلیم طریق ایلدیكی باعث خنده جماعت
اولمشدر انتهی الارساب همزه‌نك كسریله آجلغدن شدتندن كوز ایچنه باتوب كتمك معناسنه‌در كه مجازدر یقال ارسب
القوم اذا ذهبت اعینهم فی رؤسهم جوعا الروسب جوهر وزننده آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور المراسب مراتب وزننده
اواسی معناسنه‌در كه متین ومحكم اسطوانه وستونلره اطلاق اولنور یقال بناء له المراسب ای الاواسی مراسب
مرسبك واواسی آسیه‌نك جمعلریدر الرسنی رستمی وزننده محدثیندن ابو شعیب صالح بن زیاد الرسنی‌در لكن مؤلف
نسبتی بیاندن سكوت ایلمشدر الرشبة رانك ضمی وشین معجمه‌نك سكونیله ایچی بوش هندستان جوزینه دینور كه
آنكله قبق كبی صو آلنوب ایچیلور وحالا نارگیله دخی ایدرلر المراشب مراتب وزننده كوبلرك آغزلرینی صوادقلری
چامورلره دینور مؤلف مفردینی بیان ایلمامشدر الرصب رانك وصادك فتحیله اورته برمغله شهادت پرمغنك
دیبندن اولان ارالغنه دینور الرضب رانك فتحی وضاد معجمه‌نك سكونیله آغز یارینی اموب صورمق معناسنه‌در
كرك كندی اغزینك یارینی ایچنه چكوب صورسون وكرك محبوبه‌نك یارینی امسون كه آبدار امرودكبی صوریلوب
امیلور یقال رضب الرجل ریق المرأة رضبا من الباب الاول اذا رشفه ویغمور شدت وقوتله دوكلمك معناسنه‌در
یقال رضب المطر اذا سح وهطل وقیون یاتاغنه كیروب یاتمق ربوض معناسنه‌در یقال رضبت الشاة ای ربضت
الترضب تفعل وزننده بو دخی آغز یارینی اموب صورمق معناسنه‌در یقال ترضب ریق المرأة بمعنی رضبه
الرضاب غراب وزننده صوریلان یاخود صورلمق شانندن اولان آغز یارینه دینور علی قول آغز یارینك
آغز ایچره اولان پاره‌لرینه دینور و بوبساقك غیریدر یقال رشف رضابها وهو الریق المرشوف اوقطع الریق
فی الفم ورضاب قوری مسك اوفانتیلرینه دینور وقار وشكر وطلو پارچه‌لرینه دینور ولعاب العسل معناسنه‌در كه
بال بوزنده حادث اولان كبوك طرزنده نسنه‌در وچه وشبنم دیدكلری رطوبتك شجر اوزره دوشن پاره‌لرینه دینور كه
بلوك بلوك دوشدكده هر بلوكی اوله جقدر الراضب سدراغاجندن كه عربستان كراسی تعبیر اولنور برنوع
اسمیدر طرابزون خرماسی دیدكلری دخی اول نوعدندر واحدی راضبه ورضبه در فتحاتله لكن رضبه راضبك
مفردی اولمق ناملایمدر ظاهرا علی العكس اولمقدر بو راده خدشه واردر وراضب شدت وقوتله یاغان یغموره دینور
یقال مطر راضب ای سح المراضیب میمك فتحیله محبوب ومحبوبه‌لرك شیرین وشكرین اولان آغزی یارلرینه
دینور اریاق عذبه معناسنه كه امیلوب صورلمق شانلرندندر الرطب رانك فتحی وطانك سكونیله یاش معناسنه‌در كه
قوری مقابلیدر یقال شیء رطب ای ضد یابس وتر وتازه وملایم نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال غصن رطب وریش
رطب ای ناعم ویقال غلام رطب ای فیه لین النساء یعنی محبوبه‌لرك یالوده تنلری كبی تر ونرم ونازك بدنلو محبوب
اوغلاندر الرطوبة رانك ضمیله والرطابة كرامه وزننده یاش اولمق معناسنه‌در یقال رطب الشیء ورطب رطوبة

ورطابة من الباب الخامس والرابع اذا ندى وهو خلاف اليابس ورطابه اغاجده خرما رطب اولمق معناسنه دركما سيذكر
يقال رطب البسر ورطب رطابة من الباب الاول والخامس اذا صار رطبا بوراده رطب الرطب نسخه‌لرنی شارح
تغليط ايلمشدر الرطيب امير وزننده ياش نسنه‌يه دينور وتر وتازه وملايم شيئه دينور وتازه خرمايه دينور يقال
تمر رطيب اي مرطب الرطب رانك ضميله والرطب ضمتينله تازه ويشل چايراغه وچمزاره وسبزوات بستانه دينور
وتازه ويشل شجره دينور على قول تازه ويشل چاير وچمن بلوكنه دينور المرطبة محسنه وزننده تازه ويشل چايرلق يره
دينور يقال ارض مرطبة اي كثيرة الرطب الرطب صرد وزننده نضج بولمش تازه خرمايه دينور مفردی
رطبه درهايله جمعی ارطاب كلور يقال كثر رطب النخل ورطبه وارطابه وهو نضيج البسر وتازه خرما بيع ايدنه رطبی
دينور احمد بن سلامة الرطبی كبار شافعيه‌دن فقيه مشهوردر وحفيدی قاضی ابو اسحق ابراهيم بن عبدالله بن احمد
وبرادرزاده‌سی محمد بن عبدالله الرطبی محدثيندندر ابو القاسم بن البسری راويسيدر الترطيب تفعيل وزننده
خرما قوروغی كالن بولوب رطب اولمق معناسنه‌در يقال رطب البسر ترطيبا اذا صار رطبا وبركسيه تازه خرما يدرمك
معناسنه‌در يقال رطب القوم اذا اطعمهم الرطب وبرنسنه‌يی اصلادوب ياشارتمق معناسنه‌در يقال رطب
الثوب اذا بله الارطاب همزه‌نك كسريله خرما قوروغنك رطب اولمسی زمانی كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال
ارطب النخل اذا حان اوان رطبه وبركسنه‌نك خرماسی كالن بولوب رطب اولمق معناسنه‌در يقال ارطب القوم
اذا ارطب نخلهم وبرنسنه‌يی اصلادوب ياشارتمق معناسنه‌در يقال ارطب الثوب اذا بله الرطبة تمره وزننده يونجه تعبير
اولنان نباته دينور رفصفصه كبی جمعی رطاب كلور رانك كسريله ورطبه نرم تن تر وتازه نازنين محبوبه‌يه دينور
يقال جارية رطبة اي رخصة الرطب رانك فتحی وطانك سكونيله والرطوب قعود وزننده طواره يونجه يدرمك
معناسنه‌در يقال رطب الدابة رطبا ورطوبا اذا علفها رطبة وبركسيه تازه خرما يدرمك معناسنه‌در يقال رطب القوم
اذا اطعمهم الرطب الرطب فتحتينله لسانه صواب وخطانه كلورسه سويلمك معناسنه‌در يقال رطب الرجل رطبا
من الباب الرابع اذا تكلم بما عنده من الصواب والخطأ يا رطاب حرف ندا ايله قطام وزننده كه كسرا وزره مبنيدر
نسوانه مخصوص كلمهٔ سب ودشنامدر دائما مرطوب الفرج اولمق حسبيله زنا وفجوردن كنايه‌در المرطوب
رطوبتلو كشی‌يه دينور كرك حسی وكرك معنوی اولسون المرطبة مرحله وزننده صو بی شورقو يلرار الغنده صوبی
طتلو ولان قويی‌يه واشمه‌يه دينور يقال ركية مرطبة اي عذبة بين املاح الرعب رانك ضمی وعينك سكونيله
اسمدر قورقويه دينور كه درونه عارض اولور فزع معناسنه وضمتينله لغتدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره رعب درون
انسانی امتلا خوف وفزعدن ناشی عمل وحركت واقدامدن منقطع اولمق حالتنه موضوعدر پس امتلاء معناسی
ملاحظه ايله رعب رانك فتحی وضميله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تقول رعبت الحوض اي ملأته وانقطاع
معناسنی تصور ايله قطع معناسی اخذ واستعمال اولنور تقول رعبت السنام اي قطعته انتهی ورعب رانك ضمی وفتحيله
قورقتمق معناسنه‌در يقال رعبه رعبا من الباب الثالث اذا خوفه ورعب رانك ضميله قورقمق معناسنه كلور يقال رعب
الرجل رعبا اذا فزع ورعب اوقك تمرن كيره جك يرينه دينور رعظ معناسنه جمعی رعبه كلور قرده كبی ورعب
رانك فتحيله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور يقال رعب الحوض رعبا من الباب الثالث اذا ملأه وكوكرچين
بلند آواز ايله نغمه وتطريب ايدرك اوتمك معناسنه‌در كويا كه اول شديد آوازه وآهنكله سائر كوكرچينلری
قورقودر ياخود مجاری صوتی اول هنكامه ايله طولدرر يقال رعبت الحمامة اذا رفعت هديلها وشدته وكسمك
معناسنه‌در يقال رعب السنام وغيره اذا قطعه ورعب سحر وبوكی وسيمايه متعلق رقيه وافسونه اطلاق اولنور كه
كوزی طولدروب قلبی مرعوب ايدر روصف بالمصدردر ووعيد معناسنه‌در كه برامر مضرت وقبيح ايصالنی
وعد ايله تخويف ايلمك حالتندن عبارتدر وعربلرك تسجيع وتقفيه ايله ايراد ايلدكلری كلامه اطلاق اولنور بوندن
مراد سلفده كهنهٔ عربك تعبيرات كاهنه‌لری اولان غريب الالفاظ طمطراقلو مسجع ومقفی كلاملری اوله جقدر
نته كه سطيح نام كاهنك بو رسمده بعض كلاملری تاريخ ابن خلكان وسائر كتب سير وتواريخده مسطوردر
ورعب اشبو معانی ثلاثه‌دن مصدر اولور باب ثالثدن اوله‌رق ورعب بركسنه‌نك درونده عارض اولان
قورقويی تسليت وتطمين ياخود تقويت قلبله كسر وازاله ايلمك معناسنه كلور يقال رعبه اذا كسر رعبه
المرعوب برنسنه‌دن قورقمش كسيه دينور الرعيب امير وزننده مرعوب معناسنه‌در وشول سموز انسان وحيوانه
اطلاق اولنور كه بدنندن كويا كه ياغ تقاطر ايدر اوله طولمق معناسندن مأخوذدر يقال هو رعيب اي سمين يقطر دسما
الترعيب تفعيل وزننده والترعاب تذكار وزننده قورقتمق معناسنه‌در يقال رعبه ترعيبا وترعابا اذا خوفه وكوكرچين

آواز بلند ايله تطريب ايدرك اوتمك معناسنه‌در يقال رعبت الحمامة بمعنی رعبت وكسمك معناسنه‌در يقال رعبه
اذا قطعه وبركسنه‌نك قورقوسنی كيدروب قلبنی تأمين وتطمين ايلمك معناسنه‌در كه بابی ازاله ايچوندر يقال رعبه
اي اصلح رعبه الارتعاب قورقمق معناسنه‌در يقال رعبه فارتعب الترعابة تانك كسريله پك قورقق كسيه دينور
فروقه معناسنه الترعيبه تانك كسريله كسيلن اوركج مقوله‌سی نسنه‌دن پاره‌يه دينور جمعی ترعيبدر بعض
نسخه‌ده تراعيب مرسومدر الرعوبة رانك ضميله ترعيبه معناسنه‌در واننه طلو بالابلند اندامل محبوبه‌يه دينور
علی قول تازه وخوب چهره وسمين وشيرين ونازنين اولانه ياخود پالوده كبی نرم تن محبوبه‌يه دينور وپك جنبشلو طياشه
وسبكپا ناقه‌يه دينور وخرما چكنك دبنه دينور الرعوب بودخی رانك ضميله والرعيب رانك كسريله رعبوبه
معناسنه‌در كه علی الاختلاف وصف مذكور اوزره اولان محبوبه‌يه دينور يقال جارية رعبوبة ورعبوب ورعيب
اي شطبة تارة او بيضاء حسنة رطبة حلوة او ناعمة ورعبوب ضعيف وجبان كسيه دينور الراعب والرعاب شداد
وزننده رعب مرقومدن اسم فاعلدر افسونكاره دينور كه كوزبايجی تعبير اولنور ووعيد ايله خلقی تخويف ايدن كسيه دينور
وتسجيع وتقفيه ايله كلام تكلم ايدن كاهنه دينور وراعب برارض مخصوصه‌در كه راعبيه ديدكلری كوكرچينلر اورايه
منسوبدر شارح ديركه ذكر اولنان رعب حمامه معناسندن مأخوذ اولديغی دخی منقولدر انتهی المرعب اسم فاعل
بنيه‌سيله بودخی كوده‌سی لحم وشحم ايله مملو اولان انسان وحيوانه دينور رعيب كبی وبونلر عضوه دخی صفت اولورلر
المرعبة مرحله وزننده شنلكسز تك وتنها يره دينور كه البته انسانه اورادن وهم ورعب عارض ومستولی اولور قفرهٔ
مخيفه معناسنه ومرعبة مصدر ميمی اولور سن غافل كندی عالمكده ايكن بركسنه نا كهانی صچرايوب يا كه باوزريكه
دوشمكله سنی بلكلمك معناسنه يقال رعبه مرعبة وهی ان تثب احد فيقعد عندك وانت غافل الرعبب جندب
وزننده بودخی خرما چكنك دبنه دينور الرعباء صحراء وزننده برموضعدر الرعليب زنجبيل وزننده دائما ملاطفه
ومطايبه ايدن مزاحه خاتونه دينور وقادر اولديغی اثوابی وسائر نسنه‌يی يرتوب پاره‌لين انسانه وسائر جانوره دينور
الرغب رانك فتحی وضمی وغين معجمه‌نك سكونيله والرغبة رانك فتحيله برنسنه‌يی ديلوب خواهش ايلمك
معناسنه‌در يقال رغب فيه رغبا ورغبة من الباب الرابع اذا اراده وعن كلمه‌سيله صله لندقده اعراض ايلمك معناسنه
اولور يقال رغب عنه اي لم يرده ويقال رغب بنفسه عنه اي رأی لنفسه عليه فضلا يعنی كندی نفسنده فلانه يانی آخره
نسبت فضل ومزيت مشاهده ايلمكله آندن اعراض ايدوب كندی نفسنه مشغول ومقيد اولدی مؤلفك بصائرده بيانه
كوره اصل رغب ورغبه برنسنه متوسع اولمق معناسنه موضوعدر يقال رغب الشیء اذا اتسع بعده بو مناسبتله اراده
وخواهشك وسعتلو يعنی برنسنه‌يی پك آرزومند وطلبكار اولمق معناسنه استعمال اولنمشدر ومادهٔ مزبوره فی والی ايله
معنای مذكورده مستعملدر وعن ايله تولی واعراض معناسنده استعمال اولنور كويا كه آندن روكردان اولوب غيری
شيئه راغب اولمش اولور ومصاحك بيانه كوره بنفسه دخی متعدی اولور يقال رغبته رغبا الارتغاب افتعال
وزننده بودخی رغبت واراده معناسنه‌در يقال ارتغب فيه اذا اراده الرغب فتحتينله والرغبی رانك فتحی وضمی
وغينك سكونی والفك قصريله والرغباء صحراء وزننده والرغبوت رهبوت وزننده والرغبوتی فتحتين والفك
قصريله والرغبان فتحاتله والرغبة رانك ضمی وفتحيله تذلل واخلاص ايله دعا ايلمك ياخود يلواروب زاری ونياز
ايلمك معناسنه‌در يقال رغب اليه رغبا ورغبی ورغباء ورغبوتا ورغبوتی ورغبانا ورغبة محركة اي ابتهل او هو الضراعة
والمسألة الارغاب همزه‌نك كسريله والترغيب تفعيل وزننده رغبت ايتدرمك معناسنه‌در يقال ارغبه اليه
ورغبه ترغيبا الرغيبة حبيبه وزننده رغبت اولنان شيئه دينور وچوق ويركی‌يه اطلاق اولنور جمعی رغائب كلور
شارح ديركه ليلهٔ رغائب بوندندر كه عطايای جزيله ومواهب جليله كيجه‌سيدر مادر نبی عليه السلام اولان آمنه جنابلری
پدر والا كهر نبوی اولان عبدالله ايله اول كيجه زفاف ورحم مومی اليهاصدف درهٔ نبالت اتصاف اولمشدر كه اولين
شب جمعهٔ رجب شريفدر الرغب رانك ضمی وضمتينله كثرت اكل وشدت شره وحرص معناسنه‌در كه
صوغمسزلق تعبير اولنور يقال رغب الرجل رغبا من الباب الخامس اذا كان كثير الاكل وشديد النهم ورغب
ضمتينله شول پك ومتين يره دينور كه طپراغنك آقوب كتمسی مطر كثيره موقوف اوله ياخود واسع وطپراغی ملايم وسهل اوله
وشول دره‌يه دينور كه بيوك وايچريسی واسع اولمغله چوق صو استيعاب ايليه ورغب رانك ضميله ورغب ضمتينله معنای
مزبورلردن مصدر اولورلر يقال رغب رغبا ورغبا من الباب الخامس الرغيب امير وزننده اكول وحريص كشی‌يه
دينور كه صوغمسز تعبير اولنور وشول دره‌يه وسائر نسنه‌يه دينور كه ايچريسی كنكش اولوب چوق صو وچوق شی
آله يقال واد رغيب اي ضخم كثير الاخذ واسع الرغاب سحاب وزننده رغيب معناسنه‌در يقال ارض رغاب

ای رغیب المرغب محسن وزننده زنکین ومالدار کشی‌یه دینور یقال رجل مرغب ای موسر المراغب میمك
فتحیله معاش خصوصنده مضطرب اولان کسه‌لره دینور المرغاب میمك فتحیله برموضع آدیدر ومرو شاهجان
قضاسنده بر نهر اسمیدر وخراسانده شهر هراة اعمالندن برقریه آدیدر المرغاب میمك کسریله مالك بن حمار نام کسه‌نك
قلیجی اسمیدر مرغابین میمك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله بصره قضاسنده برموضعدر الرغابی رغامی وزننده جکرده
اولان زیاده‌درکه جکر کوشه تعبیر اولنور رغباء صحراء وزننده برقویی آدیدر رغبان عطشان وزننده اسامیء
رجالدندر عبدالعظیم بن حبیب بن رغبان محدثیندندر امام ابو حنیفه علیه الرحمه حضرتلرندن روایت حدیث
ایلمشدر ثقه‌دن اولمامغله متروك الروایه‌در مرغبون میمك وغینك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در الرغانه رانك
ضمیله نعلین تصمه‌سنك بردن طرفه کلن عقده‌سنه دینور که عرب نعلیننده اولور الرقیب رانك فتحیله اسماء
حسنادندر جل اسمه حافظ ونکهبان معناسنه‌در و برنسنه‌نك ظهور ووقوعنی کوزه‌دیجی منتظر معناسنه‌در یقال
هو رقیب له ای منتظر و بکجی حارس وپاسبان معناسنه‌در یقال هو رقیب القوم ای حارسهم راغبك مفرداتده بیانته
کوره رقیب لفظی رقبه‌دن مأخوذدر که بیونه دینور حافظ ونکهبان اولان کسه شیء محفوظك رقبه‌سنی حفظ ورعایت
یاخود محافظه‌سی جهتده کندی رقبه‌سنی رفع ایتمك مناسبتیله اشتقاقی صورت بولمشدر انتهی ورقیب قاربازلرك امین
ومعتمدی اولان کسه‌یه دینور علی قول ضریب یعنی قارا وقلری اوزره ناظر وموکل تعیین اولنان امینلرینه دینور وقمار
اوقلرندن اوچنجی اوقه دینور ونوء کوکبلرندن یعنی یغموره دلالت ایدن کوکبلردن شول کوکبه دینور که
مقابلنده اولان کوکبه منتظر اولور یعنی اول طلوع ایتدکده بو غروب یاخود اول غروب ایتدکده بو طلوع ایدر
مثلا اکلیل ثریانك رقیبیدر نته‌که نوء ماده‌سنده بیان اولندی وشول کوکبه دینور که طالعده اولوب غاربه مراقب
اوله بونك مفهومی اولکیدن اعمدر علی قول منازل قمردن احدهما آخره مراقب اولان منزله اطلاق اولنور که بریسی
طلوع ایتدکده مقابلنده واقع اولان غروب ایدر قول اوله کوره مثلا عشا وقتنده ثریا طلوع ایتدکده اکلیل غروب
ایدر علی العکس دخی بو بلجه‌در وقول ثانی‌یه کوره مثلا منزل غفر شرطین رقیبیدر وشوله هقعه رقیبیدر ورقیب
زبرقان بن بدرك فرسی اسمیدر ورقیب عموجه زاده‌یه اطلاق اولنور و بو محافظه معناسندندر یاخود میراثی ایچون
انتظار معناسندندر یقال هو رقیبه ای ابن عمه وبرکونه خبیث وموذی حیه‌یه دینور که عاشق رقیبی کبی مضر
وملعون اولور جمعی رقبات کلور ورقب کلور ضمتینله ورقیب برکسه‌نك اولاد واقربا وعشیرتندن کندیدن صکره
برنده قلان خلفنه اطلاق اولنور و بو رقیب کوکب معناسندن مأخوذدر یقال هو رقیبه ای خلفه الرقبة رانك
کسریله والرقبان حرمان وزننده والرقوب قعود وزننده والرقابه کرامه وزننده والرقوب قبول وزننده
والرقبة فتحاتله کوزتمك انتظار معناسنه‌در یقال رقبه رقبة ورقبانا ورقوبا ورقابة ورقوبا ورقبة من الباب الاول
اذا انتظر و برنسنه‌یی حفظ وحراست ایتمك معناسنه‌در یقال رقبه اذا حرسه و برکسه‌نك کردننه ایپ یاپالهنك
طاقمق معناسنه‌در یقال رقب فلانا اذا جعل الحبل فی رقبته الترقب تفعل وزننده برنسنه‌یی کوزتمك ومنتظر
اولمق معناسنه‌در یقال ترقبه ای انتظره الارتقاب افتعال وزننده ترقب معناسنه‌در یقال ارتقبه ای انتظره
و یوکسك یره چقمق معناسنه‌در یقال ارتقب الرجل اذا اشرف وعلا ای ارتفع علی مکان عال المرقبة والمرقب
میملرك وقافلرك فتحیله اسم مکاندر یوکسك یره دینور که دیدبان اوراده چقوب اطرافی کوزه‌در المراقبة مفاعله
وزننده والرقاب رانك کسریله بودخی برنسنه‌یی حفظ وحراست ایتمك معناسنه‌در یقال راقبه مراقبة ورقابا
اذا حرسه مراقبهٔ صوفیه دخی بو معنادندر که هر امرده رضای باری طرفنی محافظه ایدوب کذلك جمیع احوالنه
دائما علم الهی محیط اولدیغنی ملاحظه ایله نفسنی محارسه ایتمکدن عبارتدر ومراقبه اهل عروض اصطلاحنده‌درکه
بحر مضارعك و بحر مقتضبك عروضی برکره مفاعیل و برکره مفاعیلن اولمقدن عبارتدر شارح دیرکه ظفریاب
اولدیغمز نسخه‌لرك مجموعنده بو رسمه مرسومدر کذلك مؤلف خطیله اولان نسخه‌ده مفاعیلن جزؤنده یاء ثابتدر
صواب اولان یانك سقوطیله مفاعلن اولمقدر زیرا یا ونوندن هر بری آخره مراقبدر وجه تسمیه دخی بودرکه
مفاعیلن جزؤنده آخر سبب اولان نون کندیدن مقدم اولان آخر سبب ایله که یاء در جمیعا ثابت اولمز علی العکس
دخی بو بلجه‌درکویا که احدهما آخرك سقوطنه مراقبدر پس یاء ثابت اولورسه نون ساقط ونون ثابت اولورسه یاء
ساقط اولور بو صورتده مفاعیلن عنوانی زیغ قلمه دوچار اولمشدر ومؤلف همان بحر مضارعه مثال ایراد ایلدی
قالدیکه بحر مقتضبده مراقبه مفعولات جزؤنده جاریدر که واوی فایه وفایی واوه مراقبدر بردفعه معولات اولوب
مفاعیل جزؤنه نقل اولنور و بردفعه مفعلات اولوب فاعلات جزؤنه نقل اولور انتهی الرقبه رانك کسریله

اسمدر تحفظ معناسنه‌درکه خوف واندیشه اولنان نسنه‌دن غافل اولمیوب تبصر ایله آندن صاقنوب قورقمق حالتنه
دینور وقورقویه اطلاق اولنور ورقبه برماله آباء واجداد ارثیله مالك اولمیوب کلاله جهتیله وارث اولمغه اطلاق
اولنور خفی النسب اولمغله میراث کندوسنه تسلیم اولنمامق خصوصندن خوف واندیشه ایلدیکنه بناء یقال ورث
فلان مالا عن رقبة ای ورثه عن کلالة لم یرثه عن آبائه ویقال ورث مجدا عن رقبة اذا لم تکن آباؤه امجادا وعربلر
لم یرثه عن کلالة دیرلر اکا خارجدن مالك ومتصرف اولمدی بلکه قرب واستحقاقله متصرف اولدی معناسنه
خلاصه‌سی کندی استحقاقیله مالك اولمق موقعنده استعمال اولنور الرقبی بشری وزننده ارقاب ماده‌سندن
اسمدر برملکی برکسه‌یه شول شرطله و یرمکدر که کرك واهب وکرك موهوب له قنقیسی مقدم وفات ایدرسه ملك
مزبور واهبك ورثه‌سنه رجوع وانتقال ایلیه علی قول مثلا برمنزلی برکسه‌یه شول شرطله تفویض ایلمکدرکه
اول کسه‌نه مدة العمر آنده ساکن اولوب بعد وفاته آنده دیکر فلان کسه ساکن اوله علی کلا التقدیرین ملکیت همان
رقبه‌یه تعلق ایدوب ملك مستقر اولمزکه وارثلره انتقال ایلیه یقال هذه الدار لك رقبی وهی ان یعطی انسانا ملکا
فایهما مات رجع الملك لورثته اوان یجعله لفلان یسکنه فان مات ففلان شارح دیرکه اشبو مسئلهٔ رقبی کتب فقهیه‌ده
مسئلهٔ مخصوصه‌در وصحاح عبارتی اوزره مشروحدرکه برکسه‌یه بو وجه اوزره ملکنی هبه ایلمکه دینورکه واهب
ایله موهوب له قنقیسی مقدم وفات ایدرسه ملك مزبور باقی قلان کسه‌نك اوله پس هر حالده کویا که احدهما آخرك
وفاتنه مترقب اولمغله بو معنادن مأخوذ اولور انتهی الارقاب همزه‌نك کسری ایله برکسه‌یه ملکنی ذکر اولنان رقبی
جهتیله هبه وتفویض ایتمك معناسنه‌در یقال ارقبه الرقبی ویقال ارقبه الدار ای جعلها له رقبی الرقوب
صبور وزننده شول عورتدرکه زوجنك فوتنه منتظر اوله که یا ارثنه مظهر یاخود زوج آخر ایله بهره‌ور اوله یقال
امرأة رقوب اذا کانت تراقب موت بعلها وشول ناقه‌یه دینورکه مزاحمه وقتنده حوضه قریب اولمیوب اندفاع
مزاحمه‌یه ترقب ایدر اوله بو خصلت محموده‌در ورقوب اولادی طورمین خاتونه دینور علی قول ولدی فوت
اولمش خاتونه دینور شارحك بیانته کوره معنای اخیرده رقوب رجل ومرأه‌ده مشترکدر اولادی طورمین کسه‌نك
بر ولدی ظهور ایلدکده معمر اولمیه‌جغنی بالتجربه تیقن سببیله آنکدخی وفاتنه مترقب اولور وشق ثانی‌یه کوره
ولد جدیده یاخود ثواب اخرویه منتظر اولور ام الرقوب بلا وداهیه‌نك کنیه‌سیدر الرقبة فتحاتله بیونه
دینور عنق معناسنه علی قول بیونك اکسه طرفندن کوکنه دینور جمعی رقاب کلور رانك کسریله ورقب کلور
فتحتینله وارقب کلور افلس وزننده ورقبات کلور حرکات وزننده ورقبه کوله‌یه وجاریه‌یه اطلاق اولنور مرکوبه
رأس وظهر اطلاق اولندیغی کبی عادتا اسیر ومملوکك بیوننه پالهنك طاقوب و بیونندن اخذ اولنمق ملابسه‌سیله
ذاتندن کنایه اولنمشدر تسمیة الکل باسم البعض المقدم قبیلندندر اذا قیل اعتق رقبة فکانه قال اعتق عبدا وامة
ورقبه اسامیدندر رقبه که جعدهٔ صحابی عبدیدر تابعیندندر ورقبة بن مصقله تبع تابعیندندر وملیح بن رقبه
محدثیندندر الارقب اقرب وزننده ارسلانه دینور وقالین بیونلو کسه‌یه دینور الرقبانی والرقبان فتحاتله بونلرده
قالین بیونلو کسه‌یه دینور الرقب تعب وزننده آندن اسمدر قالین بیونلولغه دینور ذوالرقیبة جهینه وزننده
القابدندر ذوالرقیبه مالك القشیری شعرادندر وذوالرقیبة ابن مالك بن عبدالرحمن بن کعب بن زهیر محدثدر رقبان
فتحاتله برموضعدر الاشعر الرقبان برشاعردر الرقابة کتابه وزننده وغد معناسنه‌درکه برقومك خدمتکاریدر
بارخانه‌ده قالوب آنلرك امتعه واشیالرنی کوزه‌دوب حفظ وحراست ایدر المرقب معظم وزننده شول
دری‌یه دینورکه مذبوحك باشی و بیونی طرفندن یوزلمش اوله الرقبة جرعه وزننده قپلان شکار ایلمك
ایچون قازیلان چقوره دینور نته‌که ارسلان صیدی ایچون قازیلن چقوره زبیه دینور الرکوب قعود
وزننده والمرکب مقعد وزننده بنمك وسوار اولمق معناسنه‌در یقال رکب الفرس رکوبا ومرکبا من الباب الرابع
اذا علاه وکاه یاخود برناسزا فعل ایشلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که فعل مزبوره رکوب ایتمش اولور
یقال رکب الذنب اذا اقترفه الرکبة رانك کسریله رکوبدن اسمدر بنمك حالتنه دینور که بنه‌ویش تعبیر اولنور
الارتکاب اکتساب وزننده بو دخی بنمك معناسنه‌در یقال ارتکبه بمعنی رکبه وکاه یاخود ناسزا فعل ایشلمك
معناسنه‌درکویا که اکا بنوب یاخود کندی اوزرینه بندرمش اولور یقال ارتکب الذنب بمعنی رکبه الراکب اسم
فاعلدر سوار معناسنه‌درکه پیاده مقابلیدر بعضلر بونی دوه‌یه رکوب ایدنه تخصیص ایلدیلر نته‌که اسب سوار اولانه
فارس وخرسوار اولانه حمار اطلاق اولنور وراکبك جمعی رکاب کلور رانك ضمی وکافك تشدیدیله ورکبان ورکوب کلور
رانك ضمیله ورکبه کلور رفیله وزننده وراکب خرما اغاجنك یوقرینده اولان شول داله دینورکه اشاغی‌یه صارقمش

اولوب لكن يره يتشمامش اوله شارح دير كه بعض امهاتده راكب خرما اغاجى دينلدن چقان شول فدان ايله
مفسردر كه آنك بشقه كوكى اولميه نته كه صحاحده دخى بو كونه در انتهى وراكب طاغك تپه سنه اطلاق اولنور الركوب
صبور وزنده والركاب شداد وزنده كثير الركوب اولان كشى يه دينور يقال رجل ركوب وركاب اى كثير الركوب
وركوب وركوبه هايله بنيت دوه سنه دينور كه يوك اورليوب خاصه بنك اتخاذ اولنان دوه در على قول ركوب خاصه بنيت
طوارينه دينور كه بنلمكه تخصيص اولنمشدر دوه وسائر حيواندن دابه مركوبه معناسنه وركوبه هايله شول دابه يه اطلاق
اولنور كه هم ركوب وهم اعمال اولنمغه تعيين اولنه يعنى هم بنيت وهم ايش طوارى اوله بو دخى كرك دوه وكرك سائر طوار
اولسون وركوبه قوللنلمش اكدى ناقه يه دينور كما سيذكر وركوبه حرمين بينده برثنيه يعنى بربيلك آديدر وركاب كه شداد
وزنده در على بن عمر نام محدثك جدى اسميدر الركب رانك فتحى وكافك سكونيله اسم جمعدر خاصه اشتر سوار
اولان كروه وقافله يه دينور كه اون نفر دخى زياده اوله على قول بو راكبك جمعيدر وبعضا اسب سوارانه دخى اطلاق
اولنور قول اوله كوره جمعى اركب كلور افلس وزنده وركوب كلور وركب مصدر اولور بركسه نك دزينه اورمق
معناسنه على قول صاچندن طوتوب دزيله آتنه اورمق معناسنه در يقال ركبه ركبا من الباب الاول اذا ضرب
ركبته او اخذ بشعره فضرب جبهته بركبته وعلى رأى مطلقا دز ايله اورمق معناسنه در يقال ركبه اذا ضربه بركبته
وركب اساميدندر ركب المصرى اصحابدندر على قول تابعيندندر وركب اشعر يوندن برقبيله پدرينك اسميدر
الاركوب همزه نك ضميله ذكر اولنان ركبدن اكثره اطلاق اولنور كه دوه راكبلريدر الركبة فتحاتله عدد جهتندن
ركبدن اقل اولان اشتر سوارانه اطلاق اولنور كه اون نفردن اقل اولور الركاب رانك كسريله بنك دوه لرينه دينور
جازه كبى مفردى راحله در لفظندن مفردى يوقدر جمعى ركب كلور كتب وزنده وركابات كلور ورانك كسريله وركايب
كلور وركاب اوزنكى يه دينور كه آت اكرنده اولور زنته كه پالانه طاقيلن ايپ وقايش اوزنكى يه غرز دينور جمعى ركب
كلور كتب وزنده وزنبون باغنك وصفنده زنت ركابى ديدكلرى ركاب دوه لرينه تحميل ايدوب شامدن جلب
اولنديغنه مبنيدر وركاب اسماندندر محدثيندن ابراهيم بن خبازك جدى اسميدر ركاب السحاب يله اطلاق اولنور
كويا كه سحابك مركوبيدر المركب مقعد وزنده مركب بر وبحره شاملدر يعنى طواره وكمى يه اطلاق اولنور جمعى
مراكب كلور وبو اسم مكاندر المركب معظم وزنده اصل ومنبت معناسنه استعمال اولنور يقال فلان كريم
المركب اى الاصل والمنبت وشول كمسه يه اطلاق اولنور كه اوزرنده غزا ايدوب نصف غنيمت كنديسنه عائد ونصفنى
صاحبنه ويرمك شرطيله آت استعاره ايليه التركيب تفعيل وزنده بركمسه يه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايلديكى
غنايمك نصفنى كندوسنه ويرمك قوليله آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ركبه الفرس اذا اعاره ليغزو عليه فيكون
له نصف الغنيمة وبرشيئى شيء آخره مقتضاسنجه بناشدرمق وضم والصاق ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ركبه
تركيبا اذا وضع بعضه على بعض ومنه ركب الفص فى الخاتم والسنان فى القناة تركيب نحوى بوندن مأخوذدر الاركاب
همزه نك كسريله طايك بنلمكه صلاحيتى وقتى كلمك معناسنه در يقال اركب المهر اى حان ان يركب الركابة
رانك فتحى وكافك سكونيله والركباة كذلك رانك فتحى وكافك سكونيله والركبوت حلبوت وزنده بنلمكه
صلاحيتى اولان يعنى بنك ناقه سنه دينور على قول چوق بينلوب وقوللنلمغله اكدى وآلشق اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة ركوبة كما ذكر وركبانة وركباة وركبوت اى تركب ومذللة الراكبة والراكوب والراكبة كذابه وزنده راكب
مذكور كبى خرما اغاجنك بالاسنده اولان شول شاخه دينور كه اشاغى يه صارقق اولوب لكن يره طوقنميه التركب
تفعل وزنده والتراكب تفاعل وزنده تركيبدن مطاوعدر مركب اولمق معناسنه يقال ركبه تركيبا فتركب وتراكب
الركيب امير وزنده شيء آخره تركيب يعنى وضع والصاق اولنان شيئه دينور يوز كه وضع اولنان قاش كبى وتمرنه
يچورلمش اوق كبى وبركسه ايله رابرجه طواره بنن كمسه يه دينور كه همركاب اوله جقدر وترلارده اولك تعبير اولنان قطعه يه
دينور مشاره معناسنه كه بستانلرده تخته تعبير اولنور على قول مزرعه وبستانبنده واقع ايكى دبره نك يعنى ايكى مشاره نك
وايكى تخته نك ارالغنده جريان ايدن جدوله دينور كه آندن تخته لره صو افراز واجرا اولنور ياخود ايكى خرمالغك
ياايكى باغك ما بينده دينور ياخود ترلايه دينور مزرعه معناسنه جمعى ركب كلور كتب وزنده اساسك بيانه كوره ايكى
نهر بيننده اولان آطه طرزنده تميه دينور وركيب شول خرما اغاجلرينه دينور كه آرقك كنارنده ياخود غيرى يرده
مسطروارى صره صره ديكلمش اوله يقال نخل ركيب اذا كان قد غرس سطرا على جدول او غير جدول سائر اشجارده
دخى استعمال اولنور كاغد خانه جدولى كنارنده آراسته اولان قاره اغاجلر كبى الركبان رانك ضميله راكبك جمعيدر كه
ذكر اولندى ركبان السنبل بو معنادندر كه بغداى سنبله سنك قبچوقدن ابتدا چقان دانه لرينه اطلاق اولنور

رواكب الشحم دوه اوركجنك ايلروسنده برى برى اوزره متراكب بول بول انجه طريقه لره اطلاق اولنور كه باغندن
اوزون اوزون تل شكلنده طريقه لردر نته كه كيروسنده اولانه روادف اطلاق اولنور الركبة جرعه وزنده صليان
ديدكلرى اوت بجلدكدنصكره يرده قلان كوكنه دينور وبدنده اويلغك اشاغيسيله بالدرك يوقريسى قاوشديغى
يره دينور كه دز تعبير اولنور على قول حيوانك اوك اياقلرنده وظيف ايله يعنى بالدر ايله ذراعك يعنى قولك قاوشديغى يره
دينور نته كه قيچ اياغنده كى موصله عرقوب ديرلر قالديكه بونكله معناى اولك بيننده فرق يوقدر نهايت اولكى انسانه
ايكنجى سائر حيوانه تمثيلدر تخصيص دكلدر ياخود ركبه انسان وحيوانك مرفق ذراعنه دينور بو كه كوره اعم اولور جمعى
ركب كلور صرد وزنده وركبه طائفده بروادى اسميدر ذوالركبه برشاعر لقبيدر بنت ركبه كه اسمى رقاش در قطام وزنده
كعب بن لوى بن غالبك والده سيدر الركب صرد وزنده ركبه نك جمعيدر كه ذكر اولندى ومحمد بن مسعود بن ابى ركب
الخشنى كبار نحاة مغربدندر كذلك اوغلو ابوذر مصعب دخى كبار نحاتدندر شارح مقامات اولان شريشى شيخيدر وركب
يمنده برناحيه در الاركب اقرب وزنده دزلرى بيوك اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اركب اى عظيم الركبة
ودزينك برى آخرندن بيوك اولانه دينور يقال بعير اركب اى احدى ركبتيه اعظم من الاخرى الركب فتحتينله
دز بيوك اولمق معناسنه در يقال ركب الرجل ركبا من الباب الرابع اذا عظمت ركبته وركب قاسيق قيلنه دينور
على قول قاسيق قيلنك بتديكى يره دينور ياخود عورتك واركككك فرجلرينه يعنى اودلرينه دينور ياخود اودلرينك
طشره يوزلرينه دينور ياخود قاسقلرينك ايچ يوزينه دينور كه اوزرنده اودلرينك اثلرى واقع اولور تثنيه سنده
ركبان دينور على قول ركب نسوانه مخصوصدر جمعى اركاب كلور اعراب كبى واراكيب كلور اعاريب كبى
راغبك مفرداتده بيانه كوره ركب فرج مرأه دن كنايه دركه مركوب معناسندن اولور نته كه مطيه وقعيده
دخى آندن كنايه در مركوب حجازده برموضع آديدر الركابية مدينه قربنده برموضعدر ركان سحبان وزنده
حجازده برموضعدر الارنب نونله انسب وزنده طوشانه دينور فارسيده خركوش ديرلر اسم جنسدر
ارككنه وديشيسنه شاملدر على قول ارككنه خزز وديشيسنه ارنب ديرلر وخزز ايكى زاى معجمه ايله صرد وزنده در
جمعى ارانب كلور واراني كلور باىي يايه ابدال ايله شارح دير كه سيبويه جمع ثانيى ضرورت شعره تخصيص ايلمشدر ثعالب
وثعالى كبى وارنب برنوع ايرى صيچانه دينور كه قويرغى قصه اولور اكارنب دخى ديرلر ياى تحتيه ايله وارنب نسوان
زينت وحليا تلرندن برنوع زينت اسميدر وبرخاتون آديدر المرنبانى مرتبانى وزنده طوشان تويينك رنكنده
اولان كليم وچوقه مقوله سنه دينور يقال كساء مرنبانى اى بلون الارنب المؤرنب مدحرج وزنده والمرنب
مقعد وزنده شول كليمه دينور كه ايچنه طوشان تويى مخلوط اوله يقال كساء مؤرنب ومرنب اذا كان قد خلط بغزله
وبر الارنب المرنبة محسنه وزنده والمؤرنبة مدحرجه وزنده والمؤرنبة اسم فاعل بنيه سيله طوشانى چوق
اولان يره دينور يقال ارض مرنبة ومؤرنبة اى كثيرة الارانب الارنبة هايله بورنك اوجنه دينور كه
برون يومشغيدر الارينبة مصغر بنيه سيله اشك كنكرينه شبيه برنوع اوتلقدر الارنبانى عسقلانى وزنده
شول صوف وايپك وشال مقوله سنه دينور كه رنكى قرامتق اوله قهوه رنكى كبى يقال خز ارنبانى اى ادكن دنبويه
طنبوره وزنده ياخود ارنبويه در همزه ايله رى شهرينك قضاسنده برقريه در امام كسائى اوراده تبديل كسوه
حيات ايلمشدر شارح دير كه امام محمد ايله بركونده وفات ايدوب ايكيسنك نمازنى هارون رشيد ادا واول خزينه
ففقيه وعربيه لرى آنده دفن وابوا ايلديلر رحمهم الله تعالى ذات الارانب برموضعدر المرنب مقعد وزنده
برنوع ايرى فاره يه دينور شارحك بيانه كوره ذكر اولنان ارنب اوله جقدر الرهبة رانك فتحى وهانك سكونيله
والرهب رانك ضميله والرهب ضرب وزنده والرهب تعب وزنده والرهبان رانك ضميله والرهبان فتحاتله
قورقمق معناسنه در يقال رهب الرجل رهبة ورهبا ورهبا ورهبا ورهبانا ورهبانا من الباب الرابع اذا خاف مؤلفك
بصائرده بيانه كوره تحرز واضطرابه مقرون خوف ايلمكه موضوعدر كه يلمق وحكيمك تعبير اولنور الرهبى
رانك فتحى وضمى والفك قصرى ومديله والرهبوتى فتحتين وقصرايله والرهبوت ملكوت وزنده آندن اسملردر
قورقمغه دينور ومنه رهبوت خير من رحموت اى لان ترهب خير من ان ترحم يعنى سكا دائما مظهر خوف وخشيت اولمق
حالتى موقع رحم وشفقت اولمق حالتندن خيرلودر زيراسنك ذاتكده مايه شر وفساد مركوز اولمغله رحم ومسامحه
اولنديغك صورتده ابراز واجراسنه مجبور اولورسن لكن دائما خوف وخشيت اوزره اولنجه سر بكريبان كدى
حالكه مشغول اولوب طوررسين * مارسر ماديده به مولا كونش كوستورمسون * الارهاب همزه نك كسريله
والاسترهاب قورقتمق معناسنه در يقال ارهبه واسترهبه اى خوفه وارهاب رهب اولان دوه يه عنك معناسنه در

کما سیذکر یقال ارهب الرجل اذا رکب الرهب ولباسك یکی که رهب دینور اوزون اولمق معناسنه در یقال ارهب الرجل
اذا طال کمه ودوه یی حوضه تقربدن شتم وآزار ایدرك کیر وتوسکورمك معناسنه در یقال ارهب البعیر اذا قدعه
عن الحوض الترهب تفعل وزننده برکسه یی وعید ایله یعنی کندیسنه شر ومضرت ایصالنی مشعر کلمات ایله
تخویف ایلمك معناسنه در یقال ترهبه اذا توعده وخدای متعاله کمال اوزره قوللق ایلمك معناسنه استعمال اولنور که
خوفك لازمیدر یقال ترهب الرجل اذا تعبد المرهوب ارسلانه اطلاق اولنور مرهوب منه اولدیغیچون ومرهوب
جمیع بن الطماح نام کسه نك فرسی اسمیدر و بر رجل آدیدر الراهب ارسلانه اطلاق اولنور آتشدن وصیحه دن
و بعض ناچیز نسنه لردن خوف ایدر اولدیغیچون نته که خروسك سسندن وطشت ولکن مقوله سنك جانغر دیسندن
وهره دن دخی خوف ایدر شجاعتله متصف اولدیغی کبی جبانتله ده متصفدر و راهب نصاری طائفه سنك
پاپاسلرینه اطلاق اولنور سلفده ناسدن انقطاع وانزوا ایله تعبد وتنسکه سعی ومجاهده وملازمت ایدرلر ایدی
جمعی رهبان کلور رانك ضمیله وکاه اولور که رهبان جمع اولدیغی کبی ثعبان کلمه سی وزنجه مفرد اولور فی الاصل
مصدر اولمق حسبیله بو صورتده جمعی رهابین ورهابنه کلور رانك فتحیله ورهبانون کلور که جمع سالمدر الرهبة
والرهبانیة رانك فتحیله آندن مصدرلردر راهب اولمق وراهبلق معناسنه لکن نهایه دن منفهم اولان مصدری
رهبنه اولمقدر که رهبه دن مأخوذ دروزنی فعلنه یاخود فعلله در نونك اصلیت وزیاده سی تقدیری اوزره ورهبانیه
تغیر نسبله رهبنه یه منسوب اولمقدر که لسانمزده حاصل بالمصدر اوله رق راهبلق ایله تعبیر اولنور ومنه الحدیث
لا رهبانیة فی الاسلام اشبو حدیثده منهی اولان رهبانیتدن مراد سلف رهبانلرینك اخلاقلریله متخلق اولمقدر
اختصاء کبی که کندی ماده رجولیتنی ازاله ایلمك وریاضت ایچون ونفسنه اذا ایچون کردننه زنجیر گچورمك
وپوست کیمك واصلات قسمنی اکل ایلمامك وصوم وصال ایلمك کبی ایمدی ملت اسلامیه ملت سمحاء اولوب
تشدید وتغلیظدن پاکیزه اولمغله بو کونه حالات شدیده دن نهی شرعی صادر اولمشدر و راهب بر رجل اسمیدر
مترجم دیر که برهان قاطعده رهبان لفظی فارسی اولمق اوزره مرسومدر اصلی روه بان ایدی روه زهد وصلاح
وبان صاحب معناسنه اولمغله روهبان زاهد وصالح دیمکدر بعده تخفیفله واو حذف اولنوب رهبان دیدیلر ظاهر
مؤلفك افرادی بوکه مبتدر انتهی الرهب رانك فتحی وهانك سکونیله آریق ومهزول ناقه یه دینور علی قول بوکسك
و بلند ارکك دوه یه دینور و بوفقه تمریه دینور نصل رقیق معناسنه جمعی رهاب کلور رانك کسریله الرهب فتحتینله
لباس یکنه دینور کم معناسنه تقول اعطنی مما فی رهبك ای مافی کمك شارحك بیاننه کوره بو حمیر لغتیدر الرهابة سحابه
وزننده ورانك ضمیله لغتدر لغو بوندن حرمازی ایکیسنده دخی هانك شده سیله روایت ایلمشدر کوکسده بطن اوزره
مشرف بر کیکرلك کیکنه دینور که کوپك لسانی شکلنده اولمغله لسان الکلب دخی دیرلر خوف وقتنده یورك اوینامغله
اولدخی مضطرب اولور جمعی رهاب کلور سحاب وزننده که بو لغت اولایه کوره در الارهاب همزه نك فتحیله صیاد
اولمیان قوشلره اطلاق اولنور رهبی سکری وزننده بر موضعدر مرهب محسن وزننده اسامیدندر الترهیب تفعیل وزننده
ناقه فوق الطاقه یوریمکدن ناشی درمانده وبی تاب اولمغله صاحبی یاننه اونوروب آهسته آهسته یملوب تیمار ایده رك
جانی بدننه کلوب تنفس ایلمك معناسنه در بو ذکر اولنان رهب ماده سندن مأخوذ درویابی ازاله ایچون اولمق دخی محتملدر
یقال رهبت الناقة بالضم ترهیبا فقعد بحیاتها ای جهدها السیر فعلفها حتی ثابت الیها نفسها الروب ثوب
وزننده والرؤب فعود وزننده سود اوبو یوب یوغرد اولمق معناسنه در یقال راب اللبن یروب روبا وروؤبا
اذا اختر وروب یوغورده دینور نته که رائب دخی دینور علی قول روب ورائب یابقده یاتلوب یاغی چقمش سوده
دینور که قوپسنه بنه یوغرد وصیو یغنه آیران تعبیر اولنور که یاغسز ساده اولور وروب ورؤب متحیر وآشفته اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال راب الرجل روبا وروؤبا اذا تحیر وچوق یمکدن یاخود اویقو بصوب او بوقلاق کبی
عارضه دن ناشی وجود آیران کبی سست وفاتر اولمق معناسنه در علی قول اویقودن بدن ودماغی ممتلی وغلیظ وسرکران
قالقمق معناسنه در که مخمور قالقمسی کبی اولور یاخود اویقوسر خوشی اولمق معناسنه استعمال اولنور که زیاده سیله
اویقو بصوب اویومامغله یاخود هنوز اویقویه وارمیشکن قالقمغله شوریده دماغ اولمقدن عبارتدر یقال راب الرجل
اذا افترت نفسه من شبع او نعاس اوقام خاثر البدن والنفس اوسکر من النوم ویك یوریلوب فرومانده وطورغون اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال راب الرجل اذا اعیی و یلان سویلمك معناسنه در یقال راب فلان اذا کذب وعقل وذهن
شوریده ومختلط اولمق معناسنه در یقال راب الرجل اذا اختلط عقله وعربلر فلان کسه یی بو شلوب کندی حالنه ترك ایله که
هلاکی یك یقلشدی دیجك یرده دعه فقد راب دعه دیرلر نته که یقوردمه دخی بو معناده استعمال اولنور الترویب

تفعیل وزننده سودی یوغرد چالمق معناسنه در یقال روب اللبن ترویبا اذا جعله رائبا ویك یوریلوب فرومانده
اولمق معناسنه در یقال روبت مطیته اذا اعیت الارابة انابه وزننده بو دخی سودی یوغرد چالمق معناسنه در یقال
اراب اللبن ارابة اذا جعله رائبا المروب منبر وزننده شول طلومه دینور که آنده سودی چالقیه رق یاغنی چقروب
یوغرد ایدرلر که یایق تعبیر اولنور بعض محلده دیبکده چالارلر المروب معظم وزننده شول طلومه دینور که ایچنده
سود او یودیلوب یوغرد چالنمش اوله یقال سقاء مروب ای روب فیه اللبن الروبة رانك فتحی وضمی وواوك سکونیله
یوغرد مایه سنه دینور که بعض دیارده دامیزلق تعبیر اولنور سوده چالمغله او یو یوب یوغرد اولور علی قول یوغرد
چالنان سودك بقیه سنه دینور و یغوردوه نك کندی صلبنده مجتمع اولان نطفه سنه دینور یاخود یغوردوه نك ناقه یه
آشد قد نصکره رحمنده واقع اولان نطفه سنه دینور یوغرد مایه سنه تشبیها وروبه حاجت وضروریه معناسنه استعمال
اولنور ومدار معاش وقوام زندکانی اولان نسنه یه اطلاق اولنور نته که فارسیده مایه دخی بو معنایه در وروبة الامر
بر ماده نك جماعنه یعنی طوبنه وکلبسنه اطلاق اولنور که بالجمله اصول واجزاسی مجتمع اوله رق هیئتندن
عبارتدر وروبه کیجه دن بر بلوکه و بر مقداره دینور مشاهیر شعرادن روبة بن العجاج بو معنا جهتندن مسمادر
یعنی کیجه دن بر مقدار کچدکده تولد ایلمك ملابسه سیله روبه ایله تسمیه اولنمشدر لکن بعضلر رؤبه مهموز
اولدیغنه ذاهب اولدیلر نته که ماده سنده کذران ایلدی ورویه ات پاره سنده اطلاق اولنور وشول قصاجه
دینور که آنکله ایندن جانور طتوب طشره چقارلر وروبه فقر وفاقه معناسنه در وآج اغاجنه دینور واوشکلك
واو یو شفلق کسل وفتور وتوانی معناسنه در ونبات واشجاری کثیر طپراغی صوی ومنبت اولان مقبول ومعتبر
یره دینور الرائب یوغرده دینور نته که ذکر اولندی وشول کشی یه اطلاق اولنور که کثرت اکلدن یاخود
اویقو بصمقدن یاچوق او یومقدن یا اویقوسر خوشلغندن بدن ودماغی مخمور صباحی کبی شیشکن وطولقون
وسرکران اولمغله یوغرد کبی سست وفاتر اوله روب لفظندن مأخوذدر الاروب اقرب وزننده والروبان رانك
ضمیله رائب معناسنه در روب طوب وزننده بلخ قضاسنده بر قریه در روبی طوبی وزننده بغداد اعمالندن
بر قریه در الراب ناب وزننده قدر ومقدار معناسنه در یقال هذا راب کذا ای قدره الریب عیب وزننده حادثه
روزکاره دینور صرف الدهر معناسنه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ریب اصل برنسنه ده برحالت توهمیله واقع
اولان شك وشبهه معناسنه موضوعدر وصرف روزکاره اطلاقی کون وحصولی جهتنده شك وکمان اولمیوب بلکه وقت
حصولی مشکوك اولمق ملابسه سیله در وامهات سائره نك بیانلرینه کوره ریب وریبه مصدرلردر نفس بر ماده سببیله
مضطرب ومتخدش اولمق معناسنه موضوعدر تقول رابنی الشیء اذا حصل فیك ریبة وهی قلق النفس واضطرابها
بعده آنکله شك وشبهه تسمیه اولنمشدر اضطراب نفس وخدشه درونه سبب اولمق علاقه سیله وحوادث دهره اطلاقی
کذلك سببیت علاقه سنه مبنی در وحاجت معناسی دخی بو بابدندر وامام جوینی تحقیق اوزره شکك مفهومی
طرفینك تساوی واعتدالنی متضمندر وریب یقین درجه سنه بالغ اولمغه مشعر وظدر کما یقال شك مریب ولا یقال ریب
مشکك پس شك مبدأ ریب اولور نته که علم مبدأ یقین در خلاصه سی ریب لسانمزده سوء ظن وظنه وتهمت تعبیر
ایلدیکمز مفهوملر اوله جقدر مثلا برکسه یی میخانه دن خروج ایدرکن کوردکده عیاش اولمسی ضمننده خاطره
خطور ایدوب دلنشین اولان مظنه کبی انتهی وریب حاجت معناسنه استعمال اولنور موجب اضطراب درون
اولدیغیچون وظنه وشك وشبهه معناسنه در وتهمت معناسنه در که تعییب وتعییری موجب اولان حالتدر شارح
دیر که کرچه مؤلف والظنة والتهمة عبارتیله ظاهر اتفکیك ایلمکله هر بری بشقه جه معنا اولور لکن بعض اصولده
الشك مع التهمة عنوانده مثبت اولمغله اکا کوره تهمته مقرون شکه وشبهه دیمك اولور که مثلا برکسه حقنده بربد
وناسزا فعل ایله ظن وکمان ایلمك کبی انتهی وریب وریبه رانك کسریله مصدر اولورلر برکسه یه برنسنه شك وشبهه
ایراث ایلمك معناسنه در که بدکمان ایلمك تعبیر اولنور تقول رابنی الامر یریب ریبا وریبة ای شککنی وبرکسه یی شك
وشبهه یه وسوء ظنه دوشورمك معناسنه در تقول ربته ای اوصلت الریبة الیه الارابة همزه نك کسریله بو دخی
برکسه یه برنسنه مظنه وکمان ایراث ایلمك معناسنه در تقول ارابنی الامر ارابة بمعنی شککنی وبرکسه یی سوء ظنه القا ایلمك
معناسنه در تقول اربته ای جعلت فیه ریبة ویقال ارابنی ای ظننت ذلك به وجعل فی الریبة یعنی فلان کسه فلانك
حقنده بکا شبهه ایراث ایلمکله بن دخی اوبلجه ظن ایدوب آنی متهم قلدم وقیل معناه اوهمنی الریبة یعنی بکا شبهه وکمان
ایراث ایلمکله بنی آنك حقنده بدکمان ایلدی و بعضلر دیدیلر که اکر کنایه ایدرلر ایسه الف الحاقیله مزید اوله رق
استعمال ایدرلر واکر کنایه ایلمزلر ایسه رابنی امره ریبا وریبة عنوانده ثلاثی اوله رق استعمال ایدرلر علی قول

مطلب

عدم كنايه ده دخی مزيد اوله رق استعمال اولنور تقول ارابنی الامر ارابة شارحك بياننه كوره كنايه دن مراد عدم
تيقندركه شبهه يی مورث بر اماره احساسيله كمانه دوشمكدر وعدم كنايه دن مراد يقينا سوء ظنی مورث تهمت مشاهده
ايلمكله وجه تحقيق اوزره آنده مظنه بلكه اول تهمتله متصف در ديمكدن عبارتدر نته كه مصباحده تقول رابنی الشیء
اذا استيقنت منه الريبة فاذا اسأت به الظن ولم تستيقن منه الريبة قلت ارابنی منه امر هو فيه عنوانيله مرسومدر
وصاحب نهايه دخی يقال رابنی الشیء وارابنی بمعنی شككنی وقيل ارابنی فی كذا ای شككنی واوهمنی الريبة فيه
فاذا استيقنته قلت رابنی بغير الف عبارتيله ايراد ايلمكله بيان مزبوره موافقدر قالديكه شارح طيبی توجيهنه كوره
كنايه دن عند الكوفيين ضمير مراد اولمغله اذا كنوا كلمه سی اكر فعله ضمير الحاق ايدرلر ايسه مزيد اوله رق والا ثلاثی
اوله رق استعمال اولنور ديمكدر بو كه كوره اراب الامر جائز اولميوب ارابنی الامر وارابنی امره عنوانده اولمق لازمدر
انتهی وارابه شك وشبهه لو اولمق معناسنه كلور كه همزه سی صيرورت ايچون اولور يقال اراب الامر اذا صار ذا ريب
الاسترابه بركمسه ده سوء ظنی وتهمتی مورث حالت كورمكله شك وشبهه يه دوشمك معناسنه در يقال استراب به اذا رأی
منه ما يريبه الرياب شداد وزننده شول نسنه يه اطلاق اولنور كه ذاتنده شبهه لو وتهمتلو اولمغله فعل وتقربی تخويف ايدر
اوله يعنی آنی ايشلمكدن آدم متهم اولورم ديو احتراز ايدر اوله يقال امر رياب ای مفزع الارتياب افتعال وزننده
شك وشبهه ايلمك معناسنه در يقال ارتاب من الشیء اذا شك فيه وبركمسه يی برنسنه ايله متهم قلمق معناسنه در يقال
ارتاب به ای اتهمه به الريب عيب وزننده بر موضع آديدر بيت ريب يمنده بر حصار آديدر فصل الزای
المعجمة الزأب زانك فتحی وهمزه نك سكونيله بر آغر نسنه يی يوكلنوب سرعتله ايلتمك معناسنه در يقال زأب القربة
زأبا من الباب الثالث اذا حملها ثم اقبل بها سريعا وصويی شدتله ايچمك معناسنه در يقال زأب الرجل اذا شرب
شربا شديدا وطوارسورمك معناسنه در يقال زأب الابل اذا ساقها الازدءاب افتعال وزننده كه تايی داله قلب
اولنمشدر بو دخی بر آغر نسنه يی يوكلنوب سرعتله آلوب كتمك معناسنه در يقال ازدأب القربة اذا حملها ثم اقبل بها
سريعا الزؤاب غراب وزننده تبدل وانقلاب معناسنه در يقال الدهر ذو زؤاب ای انقلاب وقد زأبه الدهر
ای غيره وقلبه علی قول اشبو زواب كلمه سی زوءآت لفظندن كه سوءات وزننده در مصحفدر وزوءات زوءه لفظنك
جمعيدر كه موت سببيله حادث اولان حادثه يه دينور وزأبه الدهر كلمه سی دخی مصحفدر صواب اولان زآه اولمقدر كه
جاء وزننده وبه كلمه سی باء وضميرايله بشقه جمله سيدر نته كه زوء ماده سنده بيان اولندی الزءآب زراب وزننده
قوارير معناسنه دركه قاروره نك جمعيدر شيشه لر ديمكدر بو كلمه نك مفردی مسموع دكلدر شارح ديركه بعضلردن
مفردی زأناب اولديغی مسموعدر الزب زغب وزننده ومرادفيدركه موی مادر زاد يدركه سائر حيوانده وكركه
طبورده اولسون كه ابتدا چقان خرده صاري بچه تويلردر وزبب انسان قسمنده قيللر كثير اولمغه دينور ودوه قسمنده
چهره سنك وچكه سی التنك تويلری فراوان اولمغه دينور يقال زب يزب زبا من الباب الرابع اصلی زبب اولمغله
ادغام اولنمشدر مل يمل كبی وكونش باتمغه يك يقلشمق معناسنه در يقال زبت الشمس اذا دنت للغروب وزب
طولدرمق معناسنه در يقال زب القربة زبا من الباب الاول اذا ملأها الازب فتحنيله وبانك تشديديله قيللری
كور اولان كشی يه دينور يقال رجل ازب ای كثير الشعر وچهره سی وچكه سی آلتی پك تويلو اولان دوه يه دينور
واوجوزلق وبوللق يله اطلاق اولنور كه بغمورلو اولمغله اكينلر وچايرلر وچمنلر فراوان اولور يقال عام ازب ای مخصب
وازب اسماء شياطيندندر ومنه حديث عبدالله بن الزبير رضی الله عنهما مختصرا انه وجد رجلا طوله شبران فاخذ
السوط فاتاه فقال من انت فقال ازب قال وما ازب قال رجل من الجن فقلب السوط فوضعه فی رأس ازب حتی
باص وفی حديث العقبة هو شيطان اسمه ازب العقبة يعنی عبدالله بن زبير حضرتلری بر كيجه باديه ده يالكز قالوب
ضروری بر محلده آرام وتك وتنها خوابه واروب اويانديقده نصكره راحله سنك پالانی اوزرنده كورديكه قدی ايكی
قارش مقدارنده بركمسه طورر همان تازيانه سنی آلوب يانته كلدی وسن كيمسن ديو سؤال ايلدكده بكا ازب ديرلر ديو
جواب ايلدی پس عبدالله ازب كيمدر ديو تكرير سؤال ايلدكده جن طائفه سندن اولديغنی افاده ايلمكله عبدالله
تازيانه سنی چويروب مزبورك باشنه وضع ايلدكده خرده لكندن ناشی آلتنده مستتر ومختفی اولدی وبيعة العقبه
حديثنده ازب العقبه برشيطانك اسمی اولمق اوزره واردر ونهايه ده عبدالله ك تصادف ايلديكی شخص مرقوم
عظيمة اللحية اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا وجه تسميه سی بودر وحديث ثانيده هو شيطان اسمه ازب العقبة
وهو الحية عبارتيله مبيندر الازباب همزه نك كسريله كونش غروبه پك يقلشمق معناسنه در يقال ازبت الشمس
ازبابا اذا دنت للغروب واوزمی وانجيری قورويوب زبيب ايلمك معناسنه در يقال ازب العنب والتين اذا صيره زبيبا

الزبيب تفعيل وزننده ازباب معناسنه در وتكلم ايدركن اغزی كپوكلندرمكله آوردك ايكی طرفنده كپوك يغلمق
معناسنه در يقال زبب الرجل وزبب شدقاه اذا اجتمع الريق فی صامغيهما ويقال تكلم فلان حتی زبب فمه الازدباب
افتعال وزننده طولمق معناسنه در يقال زب القربة فازدب اذا ملأها فامتلأت الزباء زانك فتحی وبانك تشديديله
ازب كلمه سندن مؤنثدر بو مناسبتله است ومقعده اطلاق اولنور كثيرة الشعر اولديغيچون وشديد ومنكر اولان
داهيه يه اطلاق اولنور يقال داهية زباء ای شديدة نته كه شعراء دخی بو معنايه استعمال اولنور تويلو جانوره تشبيهله كه
مهول اولور وزباء نهر فرات ساحلنده بر بلده آديدر وطیء قبيله سندن اصيدف نام كسه نك فرسی اسميدر وطهيه
قبيله سی يوردنده بر صو آديدر وزباء سلفده جزيرة ابن عمر ملكه سی اولان بر خاتون لقبيدر مزبوره ملوك طوائفدن
معدوده در كيسوسی پك طويل وفراوان اولمسی باعث تلقيبدر ملك حيره وانبار اولان جذيمة الابرش مومی اليهانك
پدرنی قتل ومملكتنه استيلا ايلدكدنصكره مومی اليهاجد وسعی بيكران ايله ينه مملكتنی آورده قبضه تسخير وبرتقريبله
جذيمه يی قتل وتدمير ايلمشدر قصه سی تواريخ وامثالده مشروحه در * لامر ما جدع قصير انفه * مثلی اول قصه
اجزاسندندر وزباء بنوسليط جماعتنه مخصوص بر صو آديدر ويمامه ده بر چشمه آديدر الزب زانك ضمی وبانك
تشديديله آلت تناسله دينور ذكر معناسنه علی قول انسان ذكرينه مخصوصدر قيللری ملاحظه سنه مبنيدر زيرا
بدو يلرده حلق ونوره اولمز جمعی ازب كلور همزه نك فتحی وزانك ضميله وازباب كلور وزببه كلور فتحاتله وزب صقاله
علی قول صقالك مقدمنه دينور وبرونه دينور انف معناسنه الزبيب امير وزننده قوری اوزمه وقوری انجيره دينور
محدثيندن ابراهيم بن عبدالله العسكری وعبدالله بن ابراهيم بن جعفر وابونعيم كه محمد بن شريك راويسيدر وعلی
بن عمر السمرقندی الزبيبيون زبيب بيع ايتدكلريچون اكا نسبت اولنديلر وزبيب صويك كپوكنه دينور وپلانك آغزنده
اولان زهره دينور الزبيبة هايله بر نوع يارهاسميدركه انسانك اللرنده تحدث ايدر وچوق سويلين مكثار كسه نك
آورنده ظهور ايدن كپوكه دينور الزبيبتان تثنيه بنيه سيله تكلم ايدركن آوردلرك ايكی طرفنده مجتمع اولان كپوكلره
دينور وپلانك وكلبك ايكی كوزلری اوزره اولان ايكی سياه نقطه لره دينور التزبب تفعل وزننده سوپلركن آغز
كپورمك معناسنه در يقال تزبب الرجل اذا ازبد فی الكلام الزباب سحاب وزننده بر نوع ايری فاره يه دينور كه قولقلری
صاغر اولور علی قول تويی قزل اولان باخود تويسز اولان فاره يه دينور وزباب اسماندندر زباب بن رميلة الشاعر
اشهبك برادريدر زبيب زبير وزننده ابی ثعلبه دركه اصحابدندر بنوالعنبر قبيله سندندر وعبدالله بن زبيب تابعيندندر
يمنده جند نام قريه دندر الزباب شداد وزننده مزبيب صتان كسه يه دينور نته كه زبيبی دخی ديرلر وزباب اساميدندر
جحير بن زباب بنو عامر بن صعصعه نسبی رجالندندر وعلی بن ابراهيم الزباب محدثيندندر الزبيبه زانك فتحيله
بغدادده بر محله در محدثيندن ابو بكر عبدالله بن طالب الزبيبی اورادندر الزبيبی يای نسبتله قوری اوزم صتانه دينور
كذلك قوری انجير صتانه دينور وقوری اوزم وانجير خوشابنه دينور زبيبا زانك وبانك فتحيله اساميدندر محمد بن
علی بن ابی طالب بن زبيبا الزبيبی محدثيندندر الزبزب غبغب وزننده تركيده بورصوق تعبير اولنان جانوره دينور
فارسيده شغار ديرلر باغلرده اوزمك عدوسيدر اوردك شبشوب قبار روزبزب بركونه كمی يه دينور چكدری ديدكلری
اوزون كمی اوله جقدر الزبزبه كبكبه وزننده دارلمق غضب معناسنه در علی قول جنكده بوزولوب قاچمق معناسنه در
يقال زبزب الرجل اذا غضب او انهزم فی الحرب المزبب محدث وزننده والمزبب مكب وزننده مالی چوق زنكين
كسه يه دينور يقال رجل مزبب ومزب ای الكثير المال زبيبه حبيبه وزننده اسماندندر عبدالرحمن بن زبيبه اصحاب
حديثندندر الزباوان زانك فتحی وبانك تشديديله آل عبدالله بن عامر بن كريزه مخصوص ايكی باغچه در
الزجبة زانك ضمی وجيمك سكونيله كلمه وسخن معناسنه در تقول ما سمعت زجبة ای كلمة الزجب زانك فتحی
وحای مهمله نك سكونيله برنسنه يه پك يقين واروب چاتمق معناسنه در يقال زحب اليه زحبا من الباب الثالث اذا دنا
الزخباء خای معجمه ايله صحراء وزننده يوريمك باينده طيانقان وصلب ومتين اولان ناقه يه دينور الزخزب زانك
ضمی وخای معجمه نك سكونی وبانك تشديديله وجودی غليظ وقوی وشديد اللحم اولان انسان وحيوانه دينور
المزخلب اسم فاعل بنيه سيله دائما ناسی هزل واستهزا ايدن كسه يه دينور يقال رجل مزخلب اذا كان يهزء بالناس
الزدب زانك كسريله حصه ونصيب معناسنه در جمعی ازداب كلور الزذابيه ذال معجمه ايله ثمانيه وزننده يمامه ده
بر خانمان آديدركه اهلی خاندانلردر الزرب ضرب وزننده مدخل ودخولكاه معناسنه در وخاصة قيون وكچی
آغيلنه دينور زانك كسريله ده لغتدر جمعی زروب كلور وزرب آوجی كوملتيسنه دينور ومصدر اولور قيون وكچی
قسمنه آغيل ياپمق معناسنه يقال زرب للغنم زربا من الباب الاول اذا بنی الزرب لها واآخق معناسنه در يقال زرب

الماء زدبا من الباب الرابع اذا سال الزربية غربيه وزننده بودخی قیون وکیچی آغیلنه وآوجی کوملتیسنه دینور
الزرب زانك كسريله صو یولنه دینور الزریاب یای تحتیه ایله جلباب وزننده آلتونه دینور ذهب معناسنه علی قول
آلتون صوینه دینور که نسنه تذهیب ایدرلر ومطلقا صاری نسنه یه اطلاق اولنور وبو زرآب فارسی معربیدر که
آلتون صوبی دیمك اولور زانی کسر ایله والفك برنی یایه قلبله تعریب ایلدیلر الزرابی شرابی وزننده زربی کلمه سندن
جمعدر زانك كسر وضمی وبای مكسوره ایله كوچك یصدیغه دینور قولتق یصدیغی کبی نمرقه معناسنه ودوشمه یه
دینور قالیچه وزیلو وکلیم کبی یاخود مطلقا دوشلوب وانکا اولنه جق نسنه یه دینور امهات سائره ده فاخر ونفیس
قالیچه ونهالی ایله مفسردر که فارسیده شادروان دینور وبیضاویده وزرابی مبثوثة وغارق مصفوفة الایه کریمه سنده
فاخر ونفیس بساط ایله مفسردر وزرابی صارارمش اوتلره دینور علی قول قرار وب لکن هنوز کندیده خضرت
اثری اولان اوتلره دینور که بعض نبات قوریمغه یوز طوتدقده اول کونه اولور الازریاب احرار وزننده اوت وجه
مذکور اوزره زرابی اولمق معناسنه در یقال ازرب النبات ازربابا اذا اصفر او احمر وفیه خضرة المزراب مرزاب
وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی عین زربه تمره وزننده یاخود عین زربی که سکری وزننده در ثغور شامیه دن
مصیصه نام قصبه قربنده بربلده آدیدر ذات الزراب زانك كسریله حرمین محترمین بیننده پیغمبر ذیشان علیه
الصلوة والسلام مساجدندن برمسجد اسمیدر زربیة السبع برنجی جانورلرك اینلرینه دینور یوم الزریب بین
العرب بریوم معروفدر زربی سكری وزننده برمحدث اسمیدر که روایت ایلدیکی احادیث اکثری منکر اولمغله
معمول به دکلدر مؤلفك بوراده وزربی له مناکیر قولی وزربی محدثله احادیث مناکیر سبکنده در الزردبة دحرجه
وزننده بوغمق معناسنه در یقال زردب فلانا اذا خنقه الزرغب غین معجمه ایله جعفر وزننده کیمخت اسمیدر که
صاغری تعبیر اولنان دری یه دینور وکیمخت کلمه سی فارسیدر عرب دخی استعمال ایلدیلر الزرنب نونله جعفر
وزننده برنوع خوشبو طیب آدیدر علی قول خوشبو برشجر اسمیدر مفردات طبیه ده بر نباتك ورقیدر که پك خوشبو
اولمغله عطریات ومفرحاتدن معدود در فارسیده اول نباته سر وترکستانی وعربیده رجل الجراد دخی دیرلر
آنکیچون ترکیده چکرکه ایاغی تعبیر اولنور دیو مرسومدر وزرنب زعفرانه دینور وبیان صغرینك مایسنه دینور
وعورت فرجنه دینور علی قول بوکه دینور یاخود طشره یوزینه یاخود کینه نك اکسه سنده اولان یومریجه انجکره
دینور وکینه تمره وزننده فرجك داخلنده غده طرزنده برلحمه در الزعب زانك فتحی وعینك سکونیله طولدرمق
معناسنه در یقال زعب الاناء زعبا من الباب الثالث اذا ملأه وکسمك معناسنه در یقال زعبه اذا قطعه ودره وچای
صو ایله طولمق معناسنه در یقال زعب الوادی اذا تملأ وطلوقربه یی کوترمك معناسنه در یقال زعب القربة اذا احتملها
ممتلئة وجماع ایدوب عورتك فرجنی نطفه ایله لبریز ایلمك معناسنه در یقال زعب المرأة اذا جامعها فملأها منیا وبوك آغر
اولمغله دوه کوجله آغر آغر کوتروب کتمك علی قول بری برینی تدافع ایدرك کتمك معناسنه در که بودخی یوکك آغرلغندن
نشئت ایدر زیرا طوغری کیده میوب بری برینه طوقنوب قاقشدیره رق کیدرلر یقال زعب البعیر بحمله اذا مر به مثقلا
اوتدافع وبرکسیه برمقدار مال ویرمك معناسنه در یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا بالکسر کما سیذکر اذا دفع
له قطعة منه الازدعاب افتعال وزننده کسمك معناسنه در یقال ازدعبه اذا قطعه ویوك آغر اولمغله دوه کوجله
اغرلنه رق کوتروب کتمك یاخود بری برینی تدافع ایدرك کتمك معناسنه در زعب کبی یقال ازدعب البعیر بحمله اذا مر به
مثقلا اوتدافع الزعبة زانك فتحی وضمی وعینك سکونیله والزعب زانك کسریله بر بلوك ماله دینور وبین العرب مال
مواشیدن عبارتدر یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا ای قطعة منه کما مر الزعیب نعیب وزننده
ومرادفیدر که قرغه اوتمك معناسنه در یقال زعب الغراب زعیبا اذا نعب زاعب صاحب وزننده بربلده یاخود
برکسه آدیدر که مزراق نیزه لری دوزرایدی رماح زاعبیه اکا منسوبدر علی قول زاعبیه شول قارغی یه دینور که
پك نرم وسهل اولمغله اوینادقده بغوملرینك بعضی بعضنه طوقنور اوله وبعضا اولور که اوجی باشنه طوقنور اولور
وبو تدافع معناسندن مأخوذدر وزاعب شول کسه یه دینور که هر طرفه کزوب سیر وسیاحت ایلمکله هر سمتی
وهرجانبی کرکی کبی بیلدیکندن سائرلره دخی دلالت وهدایت ایدر اوله الزعیب امیر وزننده قرغه اوتمك معناسنه در که
ذکر اولندی وزعیب النحل آریلرك ویزردیسنه اطلاق اولنور زعابه سحابه وزننده یمامه ده برقریه در زعاب
غراب وزننده مدینه ده برموضع آدیدر علی قول صواب اولان غین معجمه ایله در زعیب زبیر وزننده اسامیدندر زعب
زانك کسریله جلد وزننده برقبیله پدریدر معن بن یزید بن زعب آنلردندر رهط قوم معن وپدری اصحابدن اولدقلری
مرویدر التزعب تفعل وزننده نشاطلنوب شادان اولمق معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا نشط وحرارتلنوب

غضبه

غضبه کلمك معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا تغیظ واکل وشرب خصوصنده چوغه کتمك معناسنه در یقال تزعب
فی اکله وشربه اذا اکثر وبرنسنه یی بولشمك معناسنه در یقال تزعب القوم المال اذا اقتسموه الزعبوب زانك ضمیله
ذاتنده لئیم وناکس اولان بودوره دینور جمعی شاذ اوله رق زعابیب کلور زانك ضمیله الازعب اعجب وزننده زعبوب
معناسنه در وقالین وغلیظ اولان شیئه دینور زعبب قنفذ وزننده اسمادندر زعبه جرعه وزننده برحمار آدیدر
زعبان سحبان وزننده اسمادندر محمد بن نعمه بن محمود بن زعبان متأخریندن برشاعردر الزغب زانك وغین
معجمه نك فتحیله خرده ویومشق قیللره وتویلره دینور انسانك یوزنده وقولغنده اولان تویلر کبی کذلك قوشك یلکلرنده
وکوده سنده اولان خرده ویومشق تویلره دینور علی قول معصومك ویاوریك ابتدا ظهور ایدن صاری تویلرینه
دینور که معصومده موی مادرزاد تعبیر اولنور وپیر واختیار آدمك قیللرینه ضعف ورقت کلدیکی هنکامده باشنده
قلان قیللره دینور وزغب بو معنالردن مصدر اولور معصوم یاخود یاوری یاخود پیر آدم اول کونه صاری وخرده تو بیتمك
معناسنه یقال زغب الصبی زغبا من الباب الرابع اذا نبت زغبه ویقال زغب الفرخ اذا صغر ریشه وزغب هر نسنه نك
هنوز تازه وطرفه سنه دینور یقال اخذه بزغبه ای بحدثانه التزغب تفعل وزننده بودخی معصوم وقوش
یاوریسی یکی تو بیتمك معناسنه در یقال تزغب الصبی والفرخ بمعنی زغب الازغیباب احیرار وزننده معنای
مزبوردن مبالغه در یقال ازغاب الصبی والفرخ ازغیبابا الزغابة ذؤابه وزننده والزغابی جمادی وزننده
زغبدن اصغر اولان تویه دینور که فرنجه ایاغی کبی پك خرده اولور وزغابه پك آز نسنه یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت
منه زغابة ای شیئا یعنی قدر الزغابة وزغابه مدینه قربنده برموضعدر الزغبة جرعه وزننده فاره یه شبیه برحیوان
اسمیدر وجریر نام شاعرك جاری اسمیدر وبرموضع آدیدر بونده زانك فتحیله ده جائزدر وامام مسلمك شیخی عیسی
ابن حمادك لقبیدر ومحدثیندن احمد بن عیسی بن احمد بن خلفك پدرینك جدی اسمیدر الازغب اقرب وزننده برنوع
انجیره دینور که کبیر اولور والاجه وابلق آته دینور وآقلو قاره لو آلاجه ایه دینور الزغبب قنفذ وزننده بخیل
ونامرد اولان بودوره دینور الزغب صرد وزننده آقلو قاره لو آلاجه ایه دینور الزغباء صحراء وزننده فرع
نواحیسندن قبلیه ناحیه سنده برطاغك اسمیدر وبرکسه نك آدیدر زغیبه جهینه وزننده مکه ایله بصره بیننده
سمیراء نام موضعك شرقیسنده برصو آدیدر زغب زانك ضمیله اسمادندر عبدالله بن زغب اصحابدندر الازغاب
همزه نك کسریله باغ واصمه چبوقلرینه صو یوریمکله خرده یپراقلری بلورمك معناسنه در که مادۀ
مزبوره دن مأخوذدر یقال ازغب الکرم اذا جری فیه الماء وبدا یورق الزغدب جعفر وزننده دوه نك شدتلو
کوکره مسنه دینور وچوق کپوکه دینور زبد کثیر معناسنه وچرویش یاغنه دینور الزغادب علابط وزننده
بودخی چوق کپوکه دینور وایری چهره لو چرکین یوزلو بدمنظر وباطلجان کبی دوداقلری ایری چرکین یوزلو
کمسه یه دینور الزغدبة دحرجه وزننده دارلمق معناسنه در یقال زغدب فلان اذا غضب وبرکسه دن الحاح
وابرامله نسنه دیلمك معناسنه در یقال زغدب السائل اذا الح فی المسألة الزغرب جعفر وزننده چوق صویه دینور
وچوق سد که دینور بول کثیر معناسنه وکاه اولور که صو محلنه وصف اولور یقال بحر زغرب وزغربی کاحمر واحمری
للتأکید وبئر زغرب وزغربة ای کثیرة الماء وکثیر الفیض والاحسان اولان کمسه یه اطلاق اولنور یقال رجل زغرب المعروف
ای کثیره الزغربة دحرجه وزننده کولمك ضحك معناسنه در یقال زغرب الرجل اذا ضحك الزقب زانك فتحی
وقافك سکونیله برنسنه یی طاره جق یره صوقمق معناسنه در یقال زقب الجرذ فی الجحر زقبا من الباب الاول اذا ادخله
فیه وصوقلمق معناسنه لازم اولور یقال زقبه فزقب هو ای ادخله فدخل الانزقاب انفعال وزننده بودخی صوقلمق
معناسنه در یقال زقبه فانزقب الزقب فتحتینله طاره جق یوللره دینور مفردی زقبه در هاء ایله علی قول مفرد وجمعی
مساویدر وقرب معناسنه در تقول رمیته من زقب ای من قرب ازقبان همزه نك وقافك فتحیله برموضع آدیدر
التزقیب تفعیل وزننده چوبان آلدانجی دیدکلری قوش اوتمك معناسنه خصائصدندر یقال زقب المکاء ترقیبا
اذا صوت زقلاب سربال وزننده ابن حکمه در کما موته دن ولید بن عبدالملك بن مروانك هازل ومضحکی اولان
کمسه در الزکب زانك فتحی وکافك سکونیله خاتون حین ولادتده معصومی برصقندی ایله دفعة القا ایلمك معناسنه در
یقال زکبت المرأة زکبا من الباب الاول اذا القت ولدها بدفعة وزحرة واحدة وجماع ایلمك معناسنه در یقال زکب
المرأة اذا نکحها ای جامعها وطولدرمق معناسنه در یقال زکب الاناء اذا ملأها الزکبة جرعه وزننده منی یه دینور
نطفه معناسنه ویکی طوغان ولده دینور الزکیبة حقیبه وزننده حواله شبیه برظرف اسمیدر وبولغت مصریه در
المزکوبة مبنك فتحیله صبیه ایکن یاندن قالدرلمش عورته دینور که مراد صو بسز وفرومایه دیمکدر یقال امرأة

مركوبة اى ملفوطة الزكبة تمره وزننده حقارت وكثرلكندن ناشى بى اعتبار اولمغله بكنلميوب طرح والقا اولنان شيئه
دينور يقال هو الأم زكبة اى الأم شئ لفظه شئ والأم لأمتدن افعل تفضيلدر الازكاب انفعال وزننده برجقوريره
ياخود بر زمين مقوله سى لغمه ودليكه بى محابا بلارويه صالديروب كيرمك معناسنه دريقال ازكب الرجل اذا انقحم فى وهدة
اوسرب الزلب زايك ولامك فتحيله چوجق اناسندن آيرلميوب دائما يانده اولمق معناسنه دريقال زلب الصبى
بامه زلبا من الباب الرابع اذا لزمها ولم يفارقها الزلابية شارحك تقييدى اوزره علانيه وزننده معروف حلوادر
تركيده تحريفله زلبيه حلواسى تعبير اولنور فارسيده زليبيا ديرلر الزلبة علبه وزننده عربى اوقه دينور نبله معناسنه
زولاب دولاب وزننده خراسانده برموضعدر الازدلاب افتعال وزننده برنسنه يى قاپوب آلمق معناسنه دريقال ازدلب
ثوبه اى استلبه التزلحب حاى مهمله ايله تدحرج وزننده بر آدمك اياغى قايمق معناسنه دريقال تزلحب عنه اذا زل الزلحب
جعفر وزننده اياغى قايوب دوشن كمسيه دينور الزلدبة دحرجه وزننده يوتمق معناسنه دريقال زلدب اللقمة اذا ابتلعها
الازلعباب اقشعرار وزننده بولود صيقلشوب قالنمق وقالين وكثيف اولمق معناسنه دريقال ازلعب السحاب
اذا كثف وسيل صويى پك چوغالوب تدافع ايله آقوب كتمك معناسنه دريقال ازلعب السيل اذا كثر وتدافع
ويقال سيل مزلعب اى كثير متدافع جوهرى بو ماده نك لامنى زائد وهم ايلمكله زعب ماده سى ذيلنده ايراد ايلدى
لكن لامى اصليه اولمغله موضع ذكرى بو مقامدر شارح ديركه ابو حيان لامك زياده سنى تصريح ايلمشدر الازلغباب
غين معجمه ايله ازلعباب وزننده تراش اولدقدنصكره قيل بتمك معناسنه دريقال ازلغب الشعر اذا نبت بعد الحلق
وقوش ياوريسى تويلنوب پلكلنمك معناسنه دريقال ازلغب الفرخ اذا طلع ريشه جوهرى ازلعباب كبى بوندده
لامى زائد وهم ايلمشدر اصليه اولمغله موضع ذكرى بو محلدر شارح ديركه ابن قطاع لامك زائد اولديغنى تصريح
ايلمشدر الزلهب جعفر وزننده خفيف اللحية كمسيه دينور كذلك خفيف اللحم كمسيه دينور الزنب فتحتينله
سمورمك معناسنه دريقال زنب الرجل زنبا من الباب الرابع اذا سمن الازنب احمر وزننده سموز كمسيه دينور
زينب لفظى كه اسماء نسواندندر بو معنادن مأخوذ درك اول تسميه اولنان خاتون سموز اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر
على قول زناب عقربدن مأخوذ دركه عقربك قويرغنده اولان تيكنه دينور زبانى دخى ديرلر ايكى چتال اولمغله
آنكله لدغ ايدر وعلى رأى منظرى لطيف ورايحه سى خوش برشجر اسمى اولان زينب ايله مسمادر ياخود
زين اب كلمه سندن منحوتدر كه اتانك زينتى ديمكدر وزينب قورقق وجبان كشى يه دينور يقال هو زينب اى جبان
وام المؤمنين ام سلمه جنابلرينك دخترلرى اسميدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى زناب تعبيرله
چاغرلر ايدى زايك ضميله الزنابة زايك كسريله آترينه وطرهوزكبى برنوع خرده بالق اسميدر ابو زنيبه
جهينه وزننده عرب كنيه لرندندر زنبه تمره وزننده برخاتون اسميدر زنيب زبير وزننده اسماندر عمر بن
زنيب تابعيندندر الزانبى قهقرى وزننده اوپالندرق آهسته جه يورويشه دينور يقال يمشى الزانبى وهو مشى فى بطء
الزنجب جميله قنفذ وزننده والزنجبان زايك فتحى وجيمك ضميله قوشاغه دينور منطقه معناسنه الزنجبة
زايك وجيمك فتحيله عظامه معناسنه دركه كوچك يصدق كبى برقوند قدر نسوان عرب صغريلرينه بند ايدرلر
بيوجك كورنمك ايچون زيرا نساء العرب صغريلى قيچى بيوك عورت پك مقبوله در زنقب قافله قنفذ وزننده عبس
قبيله سى يوردنده بر صوآديدر الزوب ثوب وزننده برنسنه دن قورقغله برتقريب آندن صيريلوب قورقه رق
قاچمق معناسنه دريقال زاب الرجل يزوب زوبا اذا انسل هربا وصو آقمق معناسنه دريقال زاب الماء اذا جرى
الزاب ناب وزننده اندلس اولكه سنده بربلده درياخود برايالتدر شعرادن محمد بن الحسن التميمى ومحدثيندن
جعفر بن عبدالله الصباح اورايه منسوبلردر على قول جعفر عراقده اولان زابه منسوبدر وزاب موصل ترابنده
برايرمق آديدر زاب صويى تعبير اولنور كذلك اربل ترابنده وسورا ايله واسط بينده كذلك آنك قربنده برايرمقلرك
اسميدر بونلرك اوزرلرنده نيجه ناحيه لر وارد ركه انلره زابات اطلاق ايدرلر على قول اصل زابيان اولوب
عامه زابات ديرلر محدثيندن عبد المحسن بن احمد البزاز انلرك بريسندندر واطرافلرندن آقوب كلن صولره زوابى
ديرلر جمع بنيه سيله وزاب ايران شاهلرندن برشاهك اسميدركه ذكر اولنان ايرمقلرى اول حفر ايتدرمكله اسميله
تسميه اولندبلر واول زاب بن بورك بن منوچهردر الزهبة اهبه وزننده والزهب زايك كسريله برمقدار ماله دينور
الازدهاب افتعال وزننده برمقدار مال كوتروب كتمك معناسنه دريقال ازدهب الرجل اذا احتمل قطعة من المال
زهدب جعفر وزننده اسماء رجالدندر الزهلب جعفر وزننده خفيف اللحية كمسه يه دينور يقال رجل زهلب
اى خفيف اللحية الازيب باى تحتيه ايله احمر وزننده جنوب اسميدر كه قطب جنوبى جهتندن اسن يله دينوركه

بودیارزده

بودیارلرده قبله يلى تعبير اولنور على قول جنوب ايله صبا مابيندن اسن اكرى يله دينوركه كسلمه تعبير ايتدكلريدر
وازيب عداوت وخصومت معناسنه درو بوافكل قبيلندندر يقال بينهما ازيب اى عداوة وكرپى تعبير اولنان
جانوره دينور ونشاط وشطارت معناسنه درونشاطمند وشادان كمسيه دينور وخرده آديملو يودوره دينور ولئيم
وفرومايه وناكسه دينور واوغلانغه ويكانه ايكن برعشيرته منتسب اولان شخصه دينور دعى معناسنه بعضلر بونى
صويسز بيچ وحرامزاده ايله بيان ايلديلر ومنكر اولوب عقل وطبعك قبول ايلميه جكى ايشه دينور وازيب شيطان
اسماسندندر وقورقو وفزع معناسنه در وآفت وداهيه يه دينور الازيب همزه نك كسريله قرشب وزننده
بيوك وايرى عورت فرجنه دينور يقال ركب ازيب اى عظيم وشديد معناسنه دريقال انه لازيب البطش اى شديده
الازيبة قرشبة وزننده بخيله وخسيسه اولان قارى يه دينور التزيب تفعل وزننده كوده نك اتى ديرنكلى صمصق
اولمق معناسنه دريقال تزيب لحمه اذا اكتنز واجتمع الزيب عبب وزننده بحر روم ساحلنده برقريه آديدر قصبه
عكا قربنده در فصـــــل السين المهملة السأب سينك فتحى وهمزه نك سكونيله بوغمق وبوكالتمق معناسنه در
على قول اولدرنجه قدر بوغمق معناسنه دركه اولكيدن اخص دريقال سأب فلانا سأبا من الباب الثالث اذا خنقه
اوحتى قتله وقانمق معناسنه دريقال سأب من الشراب اذا روى وطلومى بولاتمق معناسنه دريقال سأب
السقاء اذا وسعه وسأب طلومه على قول بيوكنه دينور ياخود شول ظرفه دينوركه مبشبندن اولور ايچنه طلوم وضع ايدرلر
غلاف كبى جمعى سؤوب كلور ضمتينله السأب تعب وزننده بو دخى قانمق معناسنه دريقال سئب من الشراب
سأبا من الباب الرابع اذا روى المسأب منبر وزننده سأب ايله معناى اخيرده مرادفدر على قول مسأب خاصة
بال طلومنه دينور ابو ذؤيب نام شاعرك شعرنده مساب عنوانده وارد اولمشدركه كتاب وزننده در شعر مزبوردن
مراد مشتار عسل وصفنده اشبو مصراعيدر * تأبط خافة فيها مساب * همزه تخفيف اولنمشدر ومسأب
صويى چوق ايچن كمسيه دينور يقال هو مسأب اى الكثير الشرب للماء السؤبان ثعبان وزننده مالك يعنى دواب
ومواشينك تماروعايتى بانده تقيد وحسن اهتمام ايدن كمسيه دينور يقال انه لسؤبان مال اى ازاؤه السب سينك فتحى
وبانك تشديديله كسمك معناسنه دريقال سبه سبا من الباب الاول اذا قطعه وبركسه نك مقعدينه دورتمك معناسنه در
يقال سب فلانا اذا طعنه فى السبة وسب وسبيى خليفى وزننده سوكمك شتم معناسنه دريقال سب فلانا سبا وسببى
اذا شتمه وطوارى سكيرلمك معناسنه دريقال سب الفرس اذا عقره التسبيب تفعيل وزننده بو دخى سوكمك
معناسنه در بناسى تكثير ايچوندر يقال سببه تسبيبا اذا شتمه اى اكثر السبابة كذابه وزننده شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور كويا كه لساناسبنه وقلبا غضبنه علامت اولور زيراسب وتهديد وقتنده استرفاع اولنورا كامسبحه
دخى دينور التساب تفاعل وزننده برى برندن اوزيلوب كسلمك معناسنه دريقال تسابا الرجلان اذا تقاطعا
شارح ديركه شتم معناسى قطع معناسندن مأخوذدر لكن سبه يه دورتمك معناسندن مأخوذ اولمق پك ملايمدر السبه
قبه وزننده دبره دينور است معناسنه و بو مجاز درمدار سب اولديغيچون نته كه سوءه دخى اطلاق اولنور وسبه عار وناموس
معناسنه در يعنى باعث سب ودشنام اولمغله مستوجب عار اولان شيئه وحالته دينور وشول كمسيه دينوركه ناس اكا چوق
شتم ودشنام ايدرا وله يقال رجل سبة اذا كان يكثر الناس سبه السبه سينك كسريله بو دخى سبابه كبى شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور وسبه محدثيندن محمد بن اسمعيل القرشى جدينك لقبيدر السبة حبه وزننده خيلى مدت منقضى اولميوب
على حاله ثابت وبرقرار اولان شيئه دينور يقال اصابتنا سبة من الحر او البرد او الصحو وذلك ان يدوم اياما ودهر وزماندن
برمقداره دينور يقال مضت سبة من الدهر اى زمن منه وسبه اساميدندر سبة بن ثوبان حضرموت نسبنك رجالندندر
السباب كتاب وزننده سوكمك سب معناسنه درومفاعله دن مصدر اولور سوكشمك معناسنه المسب ميمك كسريله
مكر وزننده خلقه شتمى عادت ايدن كثير السباب كمسيه دينور السب سينك كسريله مسب معناسنه درمصاحب
بيانه كوره سب اسم فاعلدر وسب ايپه دينور حبل معناسنه وخاتونلرك باش اورتوسنه دينور خمار كبى وصارغه
ودلبنده دينور وقازيغه دينور وتد معناسنه وانجه كتان بزندن برجنس پارچه يه دينور دلبند كبى اولور جمعى سبوب
كلور ضمتينله وسبائب كلور وسب بركسه نك اقراندن اولوب انكله سوكوشن كشى يه دينور كاسيذكر المسبة
ميمك وسينك فتحيله والسببة سينك ضميله همزه وزننده ناسه دائما شتم ودشنام ايدن بدزبان ودلازار كمسيه دينور
يقال رجل مسبة وسببة اذا كان يسب الناس السبيبة حبيبه وزننده سب معناسنه دركه برنوع دلبند لكدر انجه
كتان بزندن اولور وبربلوك صاچه دينور وبر محلده قورولق اولان ايرى مبشه اغاجلرينه دينور وسبيبه برموضع آديدر
وافريقيه اعمالندن برناحيه آديدر السبيب حبيب وزننده بركسه نك اقراندن اولوب آنكله مشاتمه ايدن كشى يه دينور

تقول هو سبك كما ذكر وسبيك اى من يسابك   المسبة   معظمه وزننده كزيده ومنتخب دوه لره دينور يقال ابل مسبة
اى خيار عربلر استعجاب واستحسان موقعنده بى قصد دعا ايدوب قاتلها الله ما اجدرها ديملريله كويا كه سب اولنمش
اولورلر   الاسوبة   همزه نك ضميله شول نسنه دركه آنكله سب ودشنام اولنور مابه السب معناسنه يقال بينهم
اسوبة يتسابون بها   السبب   فتحتيله ايپ واورغانه دينور حبل معناسنه وبر نسنه يه توصل ايلمكه وسيله وآلت اولان
شيئه اطلاق اولنور تقول جعلت فلانا لى سببا الى فلان اى وصلة وذريعة وعلاقة رحم وقرابته اطلاق اولنور مثلا
ازدواج حالتى كه آنك علاقه سيله قرابت حاصل اولور نته كه نسب ولادتله حاصل اولور و سبب عروضيون
اصطلاحنده مقطعات شعردن ايكى نوع اوزره در سبب خفيف وسبب ثقيل در سبب خفيف بر متحرك ايله بر ساكندن
عبارتدر وسبب ثقيل ايكى حرف متحركدن عبارتدر وسبب حيات معناسنه استعمال اولنور يقال قطع الله السبب
اى الحياة   الاسباب   احباب وزننده سببك جمعيدر واسباب السماء فلكك عروج ايليه جك يرلرندن عبارتدر مراقى
معناسنه على قول اطراف ونواحيسنه اطلاق اولنور ياخود ابوابندن عبارتدر ومنه قوله تعالى لعلى ابلغ الاسباب
اسباب السموات الاية اى مراقيها او نواحيها او ابوابها   السبيب   امير وزننده مشاتم معناسنه دركه ذكر اولندى
وآت قسمنك قويرغنك ويلبسنك قيللرينه دينور وآلنده اولان پرچمه دينور وصاچ بلوكنه دينور   ذو الاسباب   اذواء
تعبير اولنان ملوك حميردن ملطاط بن عمرولك لقبيدر   سبى   حتى وزننده بنو سليم يوردنده بر صو آديدر   التسبسب
زلزال وزننده صو آقمق معناسنه در يقال تسبسب الماء اذا جرى   السبسبة   زلزله وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال
سبسب الماء اذا اساله وبولى صاليويروب چوكدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سبسب بوله اذا ارسله   السبسب
غبغب وزننده چول يابانه دينور مفازه معناسنه على قول بعيدة الغور اولان دوز اوه يه دينور دشت قپچاق وصحراى
هيهات كبى يقال بلد سبسب وسباسب كانهم جعلوا كل جزء منه سبسبا ثم جمعوه وسباسب ايام السعانين معناسنه دركه
طائفه نصارانك بصقليه كونلرينه دينور   سباب العراقيب   قلجك لقبيدر عرقوبلرى قطع ايلديكيچون   سبوبه
سينك فتحى وباى مشدده نك ضمى وآخرده باى موحده ايله اسماءدن والقابدندر محمد بن اسحق بن سبوبة المجاور
محدثيندندر على قول بوشين معجمه ايله در وسبوبه محدثيندن عبد الرحمن بن عبد العزيزك لقبيدر   السنب   سينك فتحى
وتاى فوقيه نك سكونيله دوه وسائر دوابه قسمنه مخصوص برنوع يورويش اسميدر كه عنق ديدكلرى يوروبشدن زياده
اولور وعنق فتحتيله آدملرى سيرك سيرك آيارق اشكين يوريمكدر   السحب   سينك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
برنسنه يى يرده چكوب سوريمك معناسنه در يقال سحبه سحبا من الباب الثالث اذا جره على وجه الارض وشدتله
پك پك طعام يمك وپك پك صو ايچمك معناسنه در يقال سحب الرجل اذا اكل وشرب اكلا وشربا شديدا   الانسحاب
انفعال وزننده چكيلوب سورنمك معناسنه در يقال سحبه فانسحب   الاسحوب   اسلوب وزننده شدتله پك پك
يوب ايچن كسيه دينور   السحابة   سينك فتحيله بلوده دينور هوا يوزنده منجر اولديغيچون جمعى سحاب كلور وسحب
كلور ضمتينله وسحايب كلور عجايب وزننده وعربلر سحابه ايله طول مدتدن ومدت طولندن كنايه ايدرلر چكيلوب
كتديكى ايچون مثلا ما فعله سحابة يومى ديرلر طول يومى معناسنى اراده ايدرلر واقمت عنده سحابة نهارى ديرلر
بتون كوندز يانده اقامت ايلدم معناسنه وسحاب ضرار بن الخطاب نام كسه نك قلجى اسميدر   السحبان   سلمان وزننده
شول كسيه دينوركه اوغراديغى نسنه يى سيلاب كبى بالكليه صيروب كيدررا وله يقال رجل سحبان اى جراف يجرف
ما مر به وسحبان وائل قبيله سندن بر مشهور فصيح وبليغ وسخنور اسميدر كه فصاحت وبلاغتى ضرب مثلدر اشبو
لقد علم الحى اليمانون انى   اذا قلت اما بعد انى خطيبها * بيتى جمله اشعارندندر جاهليتى ادراك ايدوب وشرفياب
اسلام اولمشدر   السحبان   ثعبان وزننده بر آيغر آتك اسميدر   السحبة   جرعه وزننده اورتويه وپوشيده يه دينور كه
برنسنه نك اوزرينه چكيلور وكول چكلدكدنصكره ايچنده باقى قلان صو بقيه سنه دينور   السحابة   ثمامه وزننده
سحبه ايله معناى اخيرده مرادفدر   السحتب   تاى فوقيه ايله جعفر وزننده جرىء ومقدم اولان كسيه دينور يقال رجل
سحتب اى جرىء مقدم وبر رجلك اسميدر   السخب   خاى معجمه ايله تعب وزننده بانك وفرياد وشماطه معناسنه در
صخب كبى   السخاب   كتاب وزننده نسوان عربه مخصوص برنوع قلاده دركه سك تعبير اولنان تركيب طيبله قرنفلدن
ومحلبدن دوزرلر آنده جواهر متعلق نسنه بولنماز جمعى سخب كلور كتب وزننده   السندأب   جردحل وزننده
طبانقلو صلب وشديد اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل سندأب اى صلب شديد   السذاب   ذال معجمه ايله
سراب وزننده سدف تعبير اولنان چكه دينور فيجن كبى عمر بن محمد السذابى كه محدثدر اكا منسوبدر   السذبة
جرعه وزننده برنوع ظرف اسميدر   السرب   ضرب وزننده بالجمله ماشيه قسمنه دينور دوه وقيون وكچى

وبقر

وبقر كبى مصباحك بيانه كوره سرب فى الاصل مصدر در مواشى كوندز چوبانسز كندى باشنه اوتلامق معناسنه
اول حيوانه سارب دينور وسرب دينوركه تسميه بالمصدر قبيلندندر ومؤلفك بصائرده بيانه كوره سرب ساربك
جمعيدر ركب راكبك جمعى اولديغى كبى وسرب كرچه بالجمله مواشى يه اطلاق اولنور لكن دوه قسمنده متعارفدر
حتى اذهبى فلا انده سربك قولى جاهليتده طلاق كنايه لرندن ايدى لا ارد ابلك بل اتركها ترعى وتذهب حيث شاءت
معناسنه كه لا حاجة فيك معناسندن كنايه در انتهى وسرب يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه مسروب فيدا ولمق
حسبيله ويون ووجهه معناسنه در يقال خل له سربه اى وجهه وكوكسه دينور صدر معناسنه ومبثين وسختيان
مقوله سى نسنه ديكمك معناسنه مصدر اولور تقول سربت القربة سربا اى خرزته وكومش وقورشون اريدن كسه نك
اغزينه بورنته تتون طولمغله نفسى بوكلمق معناسنه دركه سيذكر   السرب   سينك كسريله سورى يه دينور قطيع
معناسنه تقول مربى سرب من الظباء والنساء والطير وغيرها اى قطيع منها ويوله دينور طريق معناسنه وكوكل
بال وقلب معناسنه در شارح ديركه ظاهر اصواب اولان مال اولمقدر زيرا قلب لفظى تكرار اولور لسان العرب وسائر
امهاتده ميمله مال عنوانده مرسومدر مكر بال ايله خاطر مراد اولوب قلب ايله يورك اراده اولنه   وسرب نفس
وروح معناسنه در وبر بلوك خرما اغاجلرينك طوبنه ومجموعنه دينور جماعة النخل معناسنه شارح نحرير حاى مهمله
ايله نحل نسخه سنى تخطئه ايلمشدر   السرب   فتحتينله وحشى جانورا ينه دينور وز يرزمينده قازلمش لغم وايزبه
مقوله سى يره دينور وخانه وباغچه ايچلرينه صو آقه جق كنكه دينور وشول جديد قربه اوزره دوكيلن صويه
دينوركه قايشى وصريمى اصلنوب ديكش يرلرى منتفخ اولمغله درزلرندن صونشف ايلمامك ايچون دوكرلر وآقان
صويه دينور اساسك بيانه كوره قربه نك درزلرندن اقان صويه مخصوصدر يقال سال سرب القربة وهو الماء الذى
يقطر من خرزها   ومحمود بن عبد الله بن احمد الاصبهانى الزاهد الواعظ ومرقومك قرقرنداشى ضوء بنت عبد الله
ومبشر بن سعد بن محمود السربيون محدثلردر وسرب مصدر اولور قربه ومطهره مقوله سنك درزلرندن صو
صزوب آقمق معناسنه يقال سربت المزادة سربا من الباب الرابع اذا سالت   السربة   فرحه وزننده اقان قربه يه
ومطهره يه دينور   السربة   تربه وزننده كيده جك يره دينور مذهب معناسنه ويوله دينور طريقه معناسنه
ويكرميدن اتوزه وارنجه آت سوروسنه دينور وباغده اوزم تكاكنك صره سنه دينور كه بزم ديارلرده باران تعبير اولنور
وسربه كوكسك اورتاسندن قارنه وارنجه بتن قللره دينور وبر بلوك خرما اغاجلرينه دينور جمعى سرب كلور
هاسز   المسربة   ميمك فتحى ورانك فتحى وضميله جائزدر بودخى كوكسك وسطندن بطنه وارنجه بتن قللره دينور
السربة   حربه وزننده قربه ومطهره وسائر ميشبندن وسختياندن ديكلمش نسنه لرك ديكش يرلرينه ودرزلرينه
دينور خرزه كبى وسربه سفر قريب معناسنه در   المسربة   مشربه وزننده اوتلاغه دينور مرعى معناسنه جمعى
مسارب كلور   السراب   شراب وزننده شول پوصارقدركه اسى كونلرده نصف نهار وقتنده ابراق صحرالرده
صو كبى كورينور تركيده الغم سالغم تعبير اولنور چوراق يرلره كونشك شعشعه سى اورمقله ابراقدن صو كبى لمعان ايدر
مترجم ديركه سراب وجه مذكور اوزره نصف نهار وقتنده صو كبى يره ملاصق كورينور وآل طرف نهارده كه كرك
صباح وكرك بعد الزوال اولسون يردن مرتفع وكويا كه بين الارض والسماء لمعان ايدرشكلنده كورينن پوصارقدر
انتهى وسراب لفظى معرفه اوله رق وسراب قطام وزننده بسوس نام عورتك ناقه سى اسميدر   اشأم من سراب   مطلب
مثلى آندندر بانك نصبى وكسرا اوزره بناسيله اجمال مثل بودركه مزبوره نك ناقه مذكوره سى بركون متعينان اعرابدن
كليب نام كسه نك قوروسنه دخول وآنده ابو ايدن برطوبغار قوشنك يمورطه سنى پايمال ايلمكله كليب غيرت جاهليه
ايله نيم زير جوارمده اولان قوشك يمورطه سنى بو يلجه شكست ايلمك بكا ناموسدر ديو اوق ايله ناقه نك ممه سندن اوروب
هلاك ايلدى بسوس مزبوره نك يكنى جساس نام كسه دخى اوروب كليبى هلاك ايلمكله ايكى طرفك قبيله لرى برى
بريله جنكه قيام ايدوب ميانه لرنده آتش حرب وقتال قرق سنه مدت اشتعال بولمشدر بناء عليه ناقه مرسومه شأمت
خصوصنده مثل اولمشدر   المسروب   مضروب وزننده شول كسه دركه معدنده قورشون وكومش ذوب
ايدر اولمغله اغزينه برونه تتون طولوب نفسى بوكلمش اوله يقال سرب الرجل على بناء المجهول فهو مسروب
اذا دخل فى خياشيمه ومنافذه دخان الفضة فاخذه حصر   السارب   يريوزنده كندى قولاينه بردوزه يه كيدن
انسان وحيوانه دينور تقول رأيته ساربا اى ذاهبا على وجهه فى الارض   شارحك بيانه كوره سر وبدن
مأخوذدر   السروب   قعود وزننده طوارا وتلاغه يوزطوب كتمك معناسنه در يقال سرب البعير سروبا
من الباب الاول اذا توجه للمرعى قال الشارح ويقال سرب فى الارض سروبا اذا ذهب ومضى فيها   الانسراب

انفعال وزننده والتسرّب تفعل وزننده جانور زیرزمینده اولان اینه وایزبه یه کیرمك معناسنه در یقال انسرب
الوحش فی جحره وتسرّب اذا دخل التسریب تفعیل وزننده طوارخرکله سنی سوری سوری و بولك بولك
بوللامق معناسنه در تقول سرّب علیّ الابل ای ارسلها قطعة قطعة وقوبی مقوله‌سی برحفرایدنکسه صاغنده
یاخود صولنده طوغری لغم طرزنده زیاده جه حفر ایلمك معناسنه در که این وایزبه معناسنه اولان سربدن مأخوذدر
یقال سرّب الحافر اذا اخذ فی الحفر یمنة او یسرة ودیکش یرلری شیشوب سدّ اولسون دیو یکی قربه به صودوکمك
معناسنه در یقال سرّب القربة اذا اصبّ فیها الماء لتبتلّ عیون الخرز فتنسدّ سربی سکری وزننده جزیره نواحیسنده
برموضعدر سوراب سینك ضمیله مازندران اعمالندن برقریه‌در المنسرب منجذب وزننده بغایت اوزون بویلی
اولان آدمه دینور گویاکه بوقری طوغری چکیلوب کتمشدر الاسرب قنفذ وزننده وتشدید بایله اسقفّ وزننده
لغتدر قورشونه دینور آنك دخی دیرلر السرحوب حای مهمله ایله اسلوب وزننده اوزون وکریملو اولان آته دینور
یقال فرس سرحوب ای طویلة وسائرا ئمهانده بوبی اوزون کریملو و برهیقین اولان آت ایله مفسردر وسرحوب
اوزون بویلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سرحوب ای طویل شارح دیر که معنای اوّلده بعضلر قصراغه
تخصیص ایلمکله مؤلف آنلره تابع اولمشدر لکن سائرلری تعمیم ایلدیلر ومعنای ثانیده یالکز اوزون آدمه دکلوب
بلکه اوزون بویلو حسن الجسم ومتناسب الاعضاء اولان آدمه دینور انتهی وسرحوب چقال دیدکلری جانورده
دینور ابن آوی دخی دیرلر وسرحوب برشیطان اسمیدر که کوزلری کور اولوب ودریاده ساکن اولور وسرحوب
جارودیّه طائفه‌سنك امامری اولان ابو الجارود لقبیدر امام محمد الباقر رضی الله عنه وعن آبائه حضرتلری تلقیب
ایلمشدر وطائفهٔ مزبوره غلاة زیدیّه دندر شیخین مکرّمین حضرتلرینك سبیله متجاهرلر در حالا یمنده صنعا دیارنده
موجودلردر وسرحوب سرحوب مکرّرا برکلمه درکه انکله دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغررلر السرداب سینك
کسریله یرآلتنده یاز کونی اسی وقتلرده آرام ایچون اتخاذ اولنان مخزن کبی یره دینور و بوفارسیدن معرّبدر شارحك بیاننه
کوره زیرزمین وایزبه تعبیر اولنور حالا بغداد شهرنده متعارفدر سردابه فارسیدن معرّبدر که سینك فتحیله درصو تبرید
ایلیه جك یردیمکدر فی الاصل تبرید ایچون اورایه صوکوپی وضع اولنور ایدی حالا بودیارلرده بودروم ومخزن تعبیر
اولنور بعده شدّت حرارت صیفده کندیلر دخی آرام ایلملر یله تکلفلو بنا اولنور اولمشدر بونده علامت تعریب
سینك کسریدر که قرطاس مقوله‌سنه ملحق اولمشدر جمعی سرادیب کلور السرعوب عین مهمله ایله سرحوب
وزننده کلنجك تعبیر اولنان جانوره دینور ابن عرس کبی سرندیب سینك وراءك فتحیله هندستانده بربلده آدیدر
شارح دیر که سرندیب اقصای هندستانده جزیرهٔ کثیره در حضرت آدم علیه السلام نازل اولدیغی جبل راهون
انده‌در ذروه‌سنه عروج مرحلهٔ امکاندن دوردر السرهبة سلهبه وزننده اوزون بویلی اتلو جانلو تومند خاتونه دینور
یقال امرأة سرهبة ای جسیمة طویلة السرهب ثعلب وزننده شول نادان وسبکمغزه دینور که اکول وشروب اولوب
دائما بوغازیله اوغراشور وآندن غیری نسنه بیلمز اوله یقال رجل سرهب ای مائق اکول شروب السبسان سینلرك
فتحیله والسبسبی الفك قصریله برنوع شجر آدیدر رؤبة بن عجاج شعرنده بونی ضرورت ایچون سبساب عنوانیله
ایراد ایلمشدر شجر مزبور مفردات طبیه‌ده بوکونه مرسومدرکه ایکی قسم اولور برّی وبستانی اولور بحسب الاماکن
ایکی ذراعدن درت ذراعه قدر اولور اوراقی عریض وانجه وبری بری اوزره صقشمش و چچکی صاری وبغایت
خوشمنظر وساقیمده اولان دانه‌لری بوی تخمی قدر وسواد ایله صفرت بیننده در خوشمنظر اولدیغیچون مصرباغچه‌لرنده
دیکرلر بعضلر اکا آیداغاجی ودانه‌لرینه آید تخمی دیدیلر الساسب سینك فتحیله والسبسب زینب وزننده بودخی
برنوع شجردرکه آندن اوق دوزرلر مفرداتده بو شجر آزاد درخت ایله مفسردرکه تسبیح اغاجنك کبیر نوعیدر
المساطب میمك فتحیله مسطبه لفظندن جمعدر میمك فتحی وکسری وطانك فتحیله دمورجی اورسنه دینور سندان
معناسنه وشول صویه دینورکه مدّت مدیده طورمغله متغیر اولوب اوزری یوصونلنوب وطپراق وملوز مقوله‌سی
بصمغله اصلا ایشه یرایوب استعماله صلاحیتی قالماش اوله ماء سدم معناسنه که جمعنده سدم دینور سینك ضمیله
ومسطبه حالا مصطبه تعبیر اولنان یره دینورکه قپوار القلرنده وقپو ودکان اوکلرنده اوتورمق ایچون بنا ایدرلر
سدوسکی وصفه دخی دیرلر تخته پوشه دخی دینور الاسطبة طرطبه وزننده کتان مشاقه سنه یعنی طرانتبسنه
دینورکه تحریفله اصطوپه تعبیر اولنور السعابیب عین مهمله ایله غرابیب وزننده بال وپکمز وخطمی کبی لزوجتلو
یلمنك نسنه لردن برمق ایله آکدقلرنده اییلك کبی سونوب اوزایان تللره دینورکه قوامدن اقتضا ایدر یقال امتدّت
سعابیب العسل والخطمی وهی خیوطه واغزدن آقان سالیا رده دخی اول حالت اولمغله آنده دخی استعمال ایدرلر

یقال سال فمه سعابیب ای امتدّ لعابه کالخیوط مفردی سعبوبدر زنبور وزننده التسعّب تفعل وزننده اوزانوب
سونمك معناسنه در یقال تسعّب الشیء اذا تمطّط السعب سینك فتحی وعینك سکونیله مطلقا سونوب اوزایان شیئه
دینور قواملو اشربه‌دن وسائر لزوجتلو نسنه‌دن اولسون الانسعاب انفعال وزننده صو آهسته جه آقمق معناسنه‌در
یقال انسعب الماء اذا سال المسعب معظم وزننده تسعیب لفظندن اسم مفعولدر آقمق معناسنه‌در بو مناسبتله
تسویغ معناسنده استعمال اولنمشدر که برنسنه‌یی برکمسه‌یه روا کوروب تجویز ایلمکدن عبارتدر ومنه یقال هو مسعب
له کذا ای مسوّغ یعنی اول نسنه اکا بو یلجه روا وجائز وکوارادر السغب سینك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله
والسغب فتحتینله والسغابة سلامه وزننده والسغوب قعود وزننده والمسغبة مشربه وزننده آجقمق
معناسنه‌در علی قول رنج وتعبه مقرون آجقمغه مخصوصدر یقال سغب الرجل وسغب سغبا وسغبا وسغابة وسغوبا
ومسغبة من الباب الرابع والاوّل اذا جاع او لایکون الا مع تعب وسغب فتحتینله صوصه‌مق عطش معناسنه‌در
اکن مستعمل ومستفیض دکلدر الساغب والسغبان عطشان وزننده والسغب کتف وزننده آج کمسه‌یه دینور
جایع وجوعان معناسنه مؤنثنده سغبی دینور سکری وزننده جمعی سغاب کلور سینك کسریله الاسغاب همزه‌نك کسریله
آجلغه داخل اولمق معناسنه‌در یقال اسغب الرجل اذا دخل فی المجاعة المسغب مسعب وزننده ومرادفیدر که
مسوّغ معناسنه‌در یقال هو مسغب له کذا ومسغب ای مسوّغ و بو تسغیبدن اسم مفعولدر که آجقدرمق
معناسنه‌در گویاکه اول کمسه اول نسنه ایچون آجقدرلمغله اکا موافق طعمه کبی کندیسنه روا وچسبان وکوارا اولمشدر
السقب سینك فتحی وقافك سکونیله ناقه‌نك یاورسنه دینور که کوشك تعبیر اولنور علی قول هنوز طوغدیغی
ساعتده اطلاق اولنور یاخود ارککنه مخصوصدر دیشیسنه سقبه دینمز یاخود سقبه اطلاق اولنور جمعی اسقب
کلور وسقاب کلور کلاب کبی وسقوب کلور سیوب کبی وسقبان کلور عقبان کبی وسقب اوزون نسنه‌یه دینور وقیل
چادر والاچق واوبه دیرکنه دینور جمعی سقبان کلور سینك کسریله غربان وزننده وسقبان غوطهٔ دمشقده برموضع آدیدر
محدثیندن احمد بن عبید بن احمد السقبانی اورادندر المسقب منبر وزننده والمسقاب محراب وزننده ذکر اولنان
ولدك آناسی اولان ناقه‌یه دینور که اول کونه ولد طوغورمق عادتی اوله وبو قول اخیره ملایمدر السقب فتحتینله
یقینلق قرب معناسنه‌در یقال بینهما سقب ای قرب و یقین اولمق معناسنه مصدر اولور یقال سقبت داره سقبا
من الباب الرابع اذا قرب وقریب معناسنه کلور یقال منزل سقب ای قریب السقوب قعود وزننده یقین اولمق
معناسنه‌در یقال سقبت الدار سقوبا من الباب الاوّل اذا قربت وسقوب سقب لفظندن جمع اولور که چادر دیرکنه دینور
وسقوب الابل که دوه‌نك ایاقلرینه اطلاق اولنور تشبیه جهتیله‌در الاسقاب همزه‌نك کسریله یقین اولمق معناسنه‌در
یقال اسقبت الدار اذا قربت و یقین ایلمك معناسنه‌در یقال اسقبه ای قرّبه التساقب تقارب وزننده ومرادفیدر که
بری برینه یقین اولمق معناسنه‌در ومنه یقال ابیاتهم متساقبة ای متقاربة المسقب محسن وزننده قریب معناسنه‌در
الساقب بودخی قریب معناسنه‌در و بعید معناسنه اولمغله اضداددندر یقال منزل ساقب ای قریب و یقال ساقب
ای بعید السقبة تمره وزننده دیشی مرکب صوباسنه دینور السقاب کتاب وزننده جاهلیت توره‌سندن اولمق
اوزره شول یموق پارچه‌سنه دینورکه زوجی فوت اولان یاخود سائر برمصیبته دوچار اولان خاتون کندی باشنك
صاچلرینی تراش وچهره‌سنی چاچاك ایدوب قانیله اول یموغی آلوده ایلدکدنصکره باشنه وضع و برطرفنی باشنده
اولان اورتونك برجانبندن اخراج ایدرتاکه کورنلر مصیبت زده اولدیغنی بیله‌لر السقلبة دحرجه وزننده یره چالمق
صرع معناسنه‌در یقال سقلب فلانا اذا صرعه السقلب ثعلب وزننده بررجل اسمیدر وناسدن برجنس طائفه‌در
ترکی وعربی کبی نسبتنده سقلبی دینور جمعی سقالبه کلور بونك مشهوری صقالبه‌درکه صاد مهمله ایله‌درکه روس ایله
متاخملردرنه که صقلب ماده‌سنده مرسومدر السکب سینك فتحی وکافك سکونیله والتسکاب تذکار وزننده
صوبی دوکمك معناسنه‌در یقال سکب الماء سکبا وتسکابا من الباب الاوّل اذا صبه وسکب مبالغة وصف
اولور یقال ماء سکب کما سیذکر وسکب اوزون آدمه اطلاق اولنور ومتتابعا دائمی یاغان یغموره اطلاق
اولنور وبرنوع ثوبه دینور بغایت رقیق ونازك اولمغله ماء مسکوبه تشبیه اولنمشدر وآب روان کبی اشکللی
صوی آته علی قول آدیملری سیرك او لانه دینور وخفیف الروح جنبش ونشاطلو شوخ وشکل آدمه دینور
وامر لازم ومحتوم معناسنه‌در یقال هذا امر سکب ای لازم وسکب شول فرسك اسمیدر که شاه خطهٔ
رسالت علیه الصلوة والسلام حضرتلرینك الّا اوّل داخل طویله تملکلری اولمشدر یلبسی وقورغی سیاه طوری
اولوب وآلنده صباح الخیر تعبیر اولنان غرّه‌سی وار ایدی ومحجل مطلق الیمنی ایدی که صول الیله صول ایاغنك

بوقاغیلقلری سکیل ایدی واکاسکب دخی دیرلر ایدی فتحتیله وسکب شبیب بن معاویه نام کسه نك دخی فرسی اسمیدر
وسکب باقره دینور نحاس معناسنه علی قول قورشونه دینور رصاص معناسنه وفتحتیله ده لغتدر
السکوب قعود وزننده صودوکمك معناسنه در یقال سکب الماء سکبا فسکب هوسکوبا اذاانصب الانسکاب
انفعال وزننده بودخی صودوکلمك معناسنه در یقال انسکب الماء اذاانصب الساکب والسکوب صبور وزننده
والسیکب صیقل وزننده والاسکوب اسلوب وزننده دوکیلن ودوکیلیجی صویه دینورکه فاعل صورتنده
متصوردر یاخود اسم مفعول معناسنه درکه دوکلمش دیمك اولور یقال ماء سکب کماذکر وساکب وسکوب وسیکب
واسکوب ای منسکب اومسکوب واسکوب اسلوب وزننده متابعا دوکیلن دائمی یغموره دینور وپاپوشجی یه دینور
اسکاف کبی کفشکر معناسنه علی قول دمورجی یه دینور قین معناسنه ویره طوغری اوزانوب ممتد اولان شمشکه
دینور وایکی جانبلو صف صف مسطر اوزره اولان خرما اغاجلرینه دینور السکب فتحتیله برنوع شجر حجازی
اسمیدر وکلنجك چیچکنه دینور شقایق النعمان معناسنه السکبة تمره وزننده شول تقبه وعرقچینه دینورکه بالق
آغی کبی دکرمی بزدن کوزه نکلی دیکلمش اوله شارح دیرکه اهل فرس اکاسنقه دیرلر لکن سنقه سنجه
معربیدرکه مقرمه یه وهاولی یه دینور وسکبه ولدایله برابر چقان اش وصوك تعبیر ایتدکلری بوفقه دری یه دینورکه کاهجه
بوزنده صاریلی ظهور ایدر السکبة فتحاتله باشده حاصل اولان کپك کبی نسنه یه دینورکه قوکاق تعبیر اولنور هبریه
دخی دیرلر وسکبة بن الحارث اصحابدندر الاسکاب اسکاف وزننده ومرادفیدرکه پاپوشجی یه دینور الاسکبه
اسکفه وزننده ومرادفیدرکه قپونك آلت ایشکنه دینور الاسکابه همزه نك کسریله شول آغرشغه دینورکه برقابه
یاغ مقوله سی نسنه قویجق خونیلرك آغزلرینه قورلر علی قول پول طرزنده شول تخته پاره سنه دینورکه طلوملك
برتغند ودلیکنه کچروب بعده اوزرندن قایشله صیریوب دیکرلر الاسکوبه همزه نك ضمیله اسکابه معناسنه در
سکاب سحاب وزننده اجدع بن مالکك فرسی آدیدر سکاب قطام وزننده که کسر اوزره مبنی در تمیم یاخود
بنوکلاب قبیله سندن برکسه نك یاخود عبیدة بن ربیعة بن قحطانك قصراغی اسمیدر سکاب کتان وزننده بودخی
برفرس آدیدر السلب سینك فتحی ولامك سکونیله والسلب فتحتیله برنسنه یی برکسه دن قاپوب آلمق وچالوب
قاپمق معناسنه در یقال سلبه سلبا وسلبا من الباب الاول اذا اختلسه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره سلب برکسه دن
قهر وجبرایله برنسنه یی چکوب آلمق معناسنه موضوعدر الندن برنسنه یی قاپوب المق وحرامینك یاخود جنکده
مغلوب ومقتولنك لباسنی صویوب آلمق کبی وکرچه اختلاس ایله تفسیر واختلاسی دخی دورطریقیله سلب ایله
تبیین ایلمشدر لکن مصباحده اختلاس برکسه دن برنسنه یی علی غفلة سرعتله قاپوب آلمق معناسنه دردیو
مشروحدر وسلبته ثوبه عنوانیله مرسوم واصلی سلبت ثوب زید اولوب لکن فعل مبالغة زیده اسناد اولنمغله ثوب
لفظی تأخیر وتمییز اوزره منصوب اولمشدر وانفهام معنایه مبنی حذفی جائزدر دیو مرقومدر لکن کتب نحویه ده
بدل اشتماله مثال اولمق اوزره مثبتدر ومحکمده ایکی مفعوله تعدیه ایلمکله سلبته ایاه عنوانده مرسومدر انتهی
وعربلر سکبا وسریع النقل آته سلب القوایم اطلاق ایدرلرکه اسم فاعل معناسنه در یقال فرس سلب القوایم ای
خفیفها وسلب تیز وچابك یوریمکه اطلاق اولنور الاستلاب افتعال وزننده بودخی برنسنه یی برکسه دن قاپوب
آلمق معناسنه در یقال استلبه ای اختلسه السلبوت ملکوت وزننده والسلابه کذابه وزننده که اوزان
مبالغه دندر لردائما ناسدن نسنه قاپوب آلمغه معتاد اولان کسه یه دینور رجل ومرأه یه وصف اولور یقال رجل وامرأة
سلبوت وسلابة السلیب امیر وزننده عقلی قاپلمش آشفته کسیه دینور هوش ربوده معناسنه کرك رجل وکرك مرأه
اولسون جمعی سلبی کلور سکری وزننده وسلیب شول خاتونه وسائر دیشی حیوانه دینورکه ولدی وفات ایلمش اوله
علی قول هنوز خلقتی ناتمام ایکن ولدنی دوشورمش اوله کماسیذکر ودالری وبداقلری وییراقلری کتمش جبلاق
اغاجه دینور السالب لامك کسریله والسلوب صبور وزننده والسلیب امیر وزننده نته که ذکر اولندی
والمسلب محدث وزننده والسلب ضمتیله شول خاتونه وسائر دیشی حیوانه دینورکه ولدی وفات ایلمش اوله
یاخود اکسك دوشورمش اوله یقال امرأة وناقة سالب وسلوب وسلیب ومسلب وسلب اذامات ولدها والقته
لغیرتمام وسلیب کلمه سینك جمعی سلب کلور ضمتیله وسلائب کلور نجائب کبی المسلب محسن وزننده سلیب
معناسنه در الاسلاب همزه نك کسریله خاتون وسائر دیشی حیوانك ولدی وفات ایلمك یاخود اکسك دوشورمك
معناسنه در یقال اسلبت المرأة والناقة فهی مسلب واغاجك یمشلری قالیوب وییراقلری خزان اولوب دوکلکله
جبلاق اولمق معناسنه در یقال اسلبت الشجرة اذاذهب حملها وسقط ورقها السباب سینك کسریله جقجی

آتلرندن یك اوزون اولاننه دینور علی قول شول اغاج پاره سنه دینورکه لؤمه نك دبنه باشدروب براوجنی لؤمه نك
دلیکنه ادخال ایدرلر ولؤمه همزه وزننده چفتجی آتلرینك برلو برلرینه وضع اولنمش اوله رق درطوب مجموعنه
دینورکه صبان دموری دخی داخلدر مؤلفك کلامنده مسامحه واردر السلب کتف وزننده اوزون شیئه دینور
وسریع وچابك وسبکپا انسان وحیوانه دینور السلب فتحتیله سلب اولنان نسنه یه دینور فعل بمعنی مفعولدر
برینك ارقه سندن صویلوب آلنان اثواب وادوات کبی جمعی اسلاب کلور قال الشارح ومنه الحدیث من قتل قتیلا
فله سلبه ای من ثیاب وسلاح ودابة وسلب برنوع شجر اسمیدرکه بغایت اوزون اولور وبرنبات آدیدر وسلب
الذبیحه ذبح اولنان حیوانك یوزیلن درسینه وپاچه سنه واشکنبه سنه اطلاق اولنور وسلب القصبه قامشك
قبوغندن عبارتدر وسلب مقل اغاجندن حاصل اولان لیفه دینور ویمنه مخصوص برشجرك قبوغنه دینورکه آندن
ایپ واورغان اتخاذ اولنور مدینهٔ منوره ده اولان سوق السلاّبین بوندندر وسلب مصدر اولور سلاب کیمك معناسنه در
یقال سلب الرجل سلبا من الباب الرابع اذالبس السلاب کماسیذکر الاسلوب همزه نك ضمیله مسلوك اولان طریقه
دینورکرك حسی اولسون وکرك معنوی اولسون که فن وطرز وطور تعبیر اولنور اسلوب حکیم حکیمانه یعنی طور
حکمت اوزره جواب ویرمکدر یقال سلك اسلوبه ای طریقته ویقال اخذفلان فی اسالیب من القول ای فی فنون
منه واسلوب ارسلانك کردننه دینور وبرون یوقری اولمق حالتنه دینورکه کبر ونخوتدن کنایه در شموخ انف
معناسنه ایکی طرفه میل والتفات ایلمز اولور الانسلاب انفعال وزننده یوریمکده یك سرعت ایلمك معناسنه در
شویله که کمال جد وسرعتندن ناشی درسیندن صویلوب چقار حدتنده اوله یقال انسلب الرجل اذااسرع
فی السیر جدا التسلب تفعل وزننده خاتون زوجی وفات ایلمك حسبیله یاس طتوب ترك زینتله ماتم لباسی کیمك
معناسنه در یقال تسلبت المرأة اذااحدت علی زوجها السلبة جرعه وزننده صو یقونلق حالتنه دینور جرده
معناسنه تقول ما احسن سلبتها ای جردتها یعنی اول محبوبه نك نه کوزل صو یقونانغی واردر مسلب معظم وزننده
یمنده شهر زبیده قریب برموضع آدیدر السلاب کتاب وزننده سیاه لباسه دینورکه ماتم لباسی اوله جقدر جمعی
سلب کلور کتب کبی المستلب اسم فاعل بنیه سیله عمرو بن کلثومك قلیجی آدیدر وابودهبل نام کسه نك قلیجی آدیدر
المسلئب همزه ایله مشمعل وزننده چوق یغموره دینور المسلحب حای مهمله ایله مشمعل وزننده طوغری ومستقیم
نسنه یه دینور وخط مستقیم کبی طوغری چکیلوب کیدن اوزون شاهراهه دینور یقال طریق مسلحب ای واضح بین
ممتد الاسلحباب اقشعرار وزننده یول وصف مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال اسلحب الطریق اذاکان بینا ممتدا
السلخب خای معجمه ایله جعفر وزننده ثقیل وغلیظ ونادان کسیه دینور بودیارده ترك جاهللری کبی علی قول بوشین
معجمه ایله در السلهب جعفر وزننده اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه علی قول رجاله مخصوصدرکه اوزون
کشی یه دینور جمعی سلاهبه کلور وسلهب برکلب آدیدر واری جثه لو کربملو وکمکلری اوزون آته دینور السلهبة
هایله بودخی اول کونه اولان آته دینور یقال فرس سلهب وسلهبة اذاعظم وطال عظامه وتنومند وجسیم عورته دینور
السلهابة والسلهاب سینلرك کسریله جریئه ومقدمه خاتونه دینورکه بیشکر تعبیر اولنور الاسلغباب غین معجمه
ایله اقشعرار وزننده قوش یاوریسنك تویلری هنوز قرار مزدن اقدم چیکن تیکن اولوب بتمك معناسنه در یقال اسلغب
الطائر اذاشوك ریشه قبل ان یسود السنبة سینك فتحی ونونك سکونیله زماندن برمدته دینور یقال عشنا بذلك
سنبة ای دهرا وحقبة یعنی آنکله برمدت کچوب کندك وتیز مشرب وسریع الانفعال والغضب اولمق جهتیله اولان
بدخو یلغه دینور بومعناده سینك کسریله ده جائزدر السنبة زیادهٔ تایله بودخی زماندن مدت غیر محدوده یه دینور
السنبات سینك فتحی ونونك سکونیله چابك طارغنلق جهتیله اولان بدخویلغه دینور سینك کسریله ده جائزدر
وکسر ایله بالطبع شریر وکثیر المضره کسیه دینور وفتحله است ومقعد معناسنه در السنباء صحراء وزننده بودخی
است ومقعد معناسنه در السنوب جنوب وزننده والسنبوت جبروت وزننده بالطبع طارغین وسریع الانفعال
وتیز مشرب کشی یه دینور یقال رجل سنوب وسنبوت ای متغضب یعنی کثیر الغضب سریعه وسنوب یلانجی کذاب
کسیه دینور وبرموضع آدیدر السناب سحاب وزننده شر شدیده دینور فتنه وقتال کبی یقال وقعوا فی سناب ای شر
شدید السناب کتاب وزننده والسنابة هایله ارقه سی وقارنی اوزون وسوبو اولان انسان وحیوانه دینور المسنبة
مشربه وزننده شرت معناسنه درکه شرفضالق تعبیر اولنور یقال القی الیه مسنبته ای شرته السنب کتف
وزننده چوق سکردن یوکرك ومیدانلو آته دینور السنبة حتمه وزننده محکم ومتین اولان هکبه وجامدانه دینور
عیبهٔ محکمه معناسنه السنتب قنفذ وزننده بدخوی وبدمشرب کسیه دینور یقال رجل سنتب ای السیء الخلق

السذاب جردحل وزننده طبانقان وصلب ومتين اولان اركك دوه يه دينورتنه كه سدب ماده سنده دخي ذكر اولندى
نونك اصليه وزائده در ديمن مذهبلره مبني ايكي محلنده ذكر اولنمشدر السنطبة طاى مهمله ايله سنتبه وزننده
باقشقسز سلكي ومضطرب اولان اوزونلق حالتنه دينور كه قامت انساني وصفيدر يقال به سنطبة اى طول
مضطرب السنطاب سينك كسريله دمورجي چكيجنه دينور السنعبة قنفذه وزننده كلنجك تعبير اولنان جانوره
دينور ابن عرس كبي واوست دوداغك اورته سنده آغزه طوغري توموب صارقان مرجمك مقدارنده انجكره دينور
سنهب جعفر وزننده بر رجل اسميدر السوبة سينك ضميله والسبأة سينك ضمي وبانك سكونيله سفر بعيد
معناسنه در يقال بدت له السوبة والسبأة اى السفر البعيد سوبان طوفان وزننده بر دره يا خود بر طاغ يا خود بر ارض
اسميدر السهب نهب وزننده اوه يه دينور دشت وبيابان معناسنه فلاة كبي وياوز ويوكرك وميدانلو آته دينور وسهب
مصدر اولور المق اخذ معناسنه يقال سهب الشئ سهبا من الباب الثالث اذا اخذه وبرمعروف چوراق برك اسميدر
المسهب ميمك ضمي وهانك فتحيله وهانك كسريله ده جائزدر بودخي ياوز ويوكرك آته دينور ومسهب هانك كسرى
وفتحيله چوق سوزلو مكثار واوزان كسيه دينور وبونلر اسهابدندر يقال رجل مسهب ومسهب اى مكثير شارح
دير كه اصول سائره نك بيانته كوره بوندن اسم فاعل هانك فتحيله دركه نوادردندر هانك كسريله وارد دكلدر لكن
مؤلف ايكي شقي دخي ثبت ايلمشدر ظاهرا ايكيسيده وارد اولمشدر السهب سينك ضميله شول يره دينور كه هموار
وسهل اوله جمعي سهوب كلور وعند البعض سهوب الفلاة اوه نك اطراف ونواحيسنه دينور كه آنلرده كيده جك
مسلك وطريق اولمیه الاسهاب همزه نك كسريله چوق سويلمك معناسنه در يقال اسهب الرجل اذا اكثر الكلام
فهو مسهب ومسهب وعند البعض اسهاب اصلا برنسنه دن استغناء قلب واستيفاى حظ ايله نفس حريصدبي
اخذ وامساك ايلامك درجه سنده حرص وطمعده افراط ايلمك معناسنه در يقال اسهب فلان اذا اشره وطمع حتى
لا تنتهي نفسه عن شئ واسهاب يلان صوقمق سببيله بيخود اولمق على قول عشق ياخوف ومرض مقوله سى
عارضه دن ناشي لون متغير اولمق معناسنه در يقال اسهب الرجل على المجهول اذا ذهب عقله من لدغ الحية او تغير
لونه من حب او فزع او مرض وقويي قازوب قومساله ايرشمك على قول ايچنده دليك آچلمغله روزكار بولمق ياخود
قويي قازوب صو بولمامغله خائب اولمق معناسنه در يقال اسهب القوم اذا حفروا بئرا فهجموا على الرمل او الريح
او حفروا فلم يصيبوا خيرا وطوارى كندى باشنه مسيب صاليورمك معناسنه در يقال اسهبوا الدابة اى اهملوها
وقوزى اناسني امك معناسنه در يقال اسهب الشاة بالنصب ولدها اذا ارغثها وچوق ويركى ويرمك معناسنه در يقال
اسهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبة تمره وزننده ديبي پك درين اولان قويي يه دينور يقال بئر سهبة اى بعيدة
الغور المسهبة مكرمه وزننده شول قويي يه دينور كه صويي بغايت درينده اولوب ياخود طبراغي چوق اولمغله
صو اخراجنه اقتدار اولنميه يقال بئر مسهبة اذا غلبتك سهبتها حتى لا تقدر على الماء الاستهاب افتعال وزننده
چوق عطيه ويرمك معناسنه در يقال استهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبي سكرى وزننده بر صحرا آديدر
السهباء صحراء وزننده بنو سعد قبيله سنه مخصوص بر قويي آديدر وبرمعروف مرغزار آديدر سهاب كتاب وزننده
اسمادندر راشد بن سهاب شاعر مشهوردر وبوندن غيرى سين مهمله ايله سهاب نامكسه يوقدر السيب غيب وزننده
ويركى عطا وبخشش معناسنه دركه اسمدر يقال فاض سيبه على الناس اى عطاؤه وكبي صيغ يره اوتورد قده ياخود
كناره چانلدقده دفع ايليه جك صر يغه دينور كه كوندر تعبير اولنور مردى دخي ديرلر وسيب آت قسمنك قويرغي قللرينه
دينور وسيب مصدر اولور آقمق معناسنه يقال ساب الماء يسيب سيبا اذا جرى وآب روان كبي چابك يوريمك معناسنه در
يقال ساب الرجل اذا مشى مسرعا الانسياب انفعال وزننده بودخي سيب معناسنه در يقال انساب اذا مشى مسرعا
اكثرى حيه مشينده استعمال ايدرلر السيوب سينك ضميله دفينه لره دينور كه يرآلتندن بولنوب چقان اموالدن عبارتدر
ركاز كبي شارح دير كه عطية الهبه اولديغي چون اطلاق اولنمشدر سيب مفرديدر انتهى ذات السيب اضم نام ارض
رحابندن بر رحبه يعني بر فضاء واسع آديدر اسيب سينك كسريله صو بولنه دينور وخوارزم اولكه سنده بر ايرمق آديدر
وبصره ترابنده ونهر فرات نهايتنده بر ايرمق آديدر اوچنجي ايرمق اوزره بر بلده واردر اول نهر اسميله مسمادر صباح بن
هارون ويحيى بن احمد المقرى ومقتدر بالله خليفه نك معلمي اولان هبة الله بن عبد الله ومقتفى لامر الله خليفه نك معلمي
اولان احمد بن عبد الوهاب السيبي اورادندر بعضلر مقتفى لامر الله خليفه نك مؤدبي احمدك پدري در ديمشلر بو مؤلف رد ايلمشدر
وسيب فارسيده الما يه دينور تفاح معناسنه سيبويه كلمه سي بوندن مأخوذدر كه امام نحاة اولان عمرو بن عثمان الشيرازي
لقبيدر رائحة التفاح ديمكدر مؤلف هاء بابنده ويه لفظي اصواتدن كلمة اغرا اولمق اوزره بيان ايلمكله سيبويه عمرويه

ونفطويه وخالويه كلمه لرى كبي الفاظ مذكوره ايله صوتدن مركب حكمي اولمش اولور وحتى اوراده سيبويه كلمه سيله ده
تمثيل ايلمشدر كذلك كتب نحويه ده دخي بو كونه مرسومدر حتى جامي عليه الرحمه مركبات بابنده سيبويه كلمه سنك
سيب ايله اصواتدن اولان ويه لفظندن مركب حكمي اولديغني تصريح ايلمشدر پس بوراده مؤلفك اى رائحة التفاح
ايله تفسيرى مبهمدر مؤلفدن بشقه بعض اعلام دخي بو كونه تفسير ايلمشلردر وتفتازاني عليه الرحمه دخي كشاف شرحنده
سيبويه لفظ فارسيدر سيب ايله ويه كلمه سندن مركبدر رائحة التفاح معناسنه دريو ثبت ايلمشدر قالديكه مفردات
فارسيه ده بورسمه مشروحدر كه سيبويه كلمه سى سيب بويه كلمه لرندن مخففدر سيب الما يه دينور وبويه دخي رائحه
معناسنه اولان بوى ايله هاء تخصيصه دن مركب اولمغله سيبويه الما قوقولي ديمك اولور لقب مزبورى مومى اليه هنوز
طفل شيرخواره ايكن والده سى تلقيب ايلمشدر آنكله سووب اوخشار ايدى ومؤلف تحفة الابيه فيمن نسب الى غير ابيه
نام رساله سنده اسحق بن راهويه ماده سنده ديمشدر كه راهويه هانك وواوك فتحيله دروضم هاء وسكون واو وفتح يا ايله ده
ملفوظ اولور لكن بوقليلدر ومطلقا ويه لفظيله مختوم اولان اسملرده بو ايكي وجه لغتدر سيبويه وعمرويه ونجرويه كبي
وبونده بناء واعراب جائزدر پس بو كه كوره ويه صوت اولوب سيب لفظنه الحاق اولمش اولور وثاني يه كوره سيب بويه
فارسيدن مركب ومخفف اولور الحاصل ايكي وجه دخي سائغدر واكثر نحاة بو مقوله تركيبلرك اواخرني كسر اوزره
مبني قلديلر وبعضلرى بعلبك كلمه سنك آخرى كبي معرب ايلديلر شارح دير كه بعضلر عندنده سيبويه سي كلمه سيله كه
فارسيده اتوز عدده دينور بويه كلمه سندن مركبدر كه بوى ايله هاء نسبتدن مركب اولمغله اتوز رائحه لطيفه صاحبي
ديمك اولور كه كثرتدن كنايه در ومحدثين بانك ضم ومدى ويانك فتحي وهانك وقفيله تكلم ايدرلر پس بو قول مفردات
فارسيه يه موافقدر انتهى وسيبويه فقهاء مصريه دن محمد بن موسى لقبيدر السائبة باشي بوش يبانه صاليورلمش
طواره دينور دابة مهمله معناسنه كه كندى باشنه ايستديكي يرده كزوب يورر وشول قوله دينور كه ولاسي مولاسنه
عائد اولميوب كليا اجنبي كبي منقطع اولمق اوزره آزاده اوله بو كه كوره تاء تأنيث رقبد اعتباريله ياخود نقليه اولور شارح
دير كه بونك حقنده نهي شرعي وارد اولمشدر حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ولابي لحمة نسب كبي منقطع
اولميان لحمه قلمشدر وسائبه جاهليتده شول دوه يه اطلاق اولنور ايدى كه ولدينك ولدينه يتشدكده تسييب واهمال
اولنوب ركوب واستعمالدن آزاد ايدرلر ايدى كذلك شول ناقه يه اطلاق اولنور ايدى كه نذر مقوله سى حالت سببيله
يبانه صاليويرلوب بردخي استعمال ايلمزلر ايدى على قول شول ناقه در كه اون بطن يعني اون ولد طوغروب
مجموعى ديشي اولسه اني كندى باشنه صاليويروب ركوب وتحميلدن آزاد ايدرلر ايدى وعلى رأى سائبه شول
دابه در كه بركسه براراق سفردن وطننه صاغ وسالم كلوب ياخود دابه سى كندوسني بر مخاطره دن يا محاربه دن
خلاص سبب اولسه تشكراً صاليويريلور ايدى وعند البعض شول ناقه در كه ارقه سنك قبورغه لرندن بر قبورغه
ياخود بر مقدار كيك اخراج ايدوب صاليويريله اصلا برصودن وبر اوتلاقدن ممنوع اولميوب وبركسه اكانوب ويوك
تحميل ايلمزلر ايدى عندلرنده آني استعمال حرام ايدى شارح دير كه اعرابدن برني اعداسى نهب وغارت ايلمكله بنه جك
دابه سى قالمديغندن ناچار بر سائبه يه بنشيدى برعرب استهجان شيوه سيله حرامه مي بينيورسن ديو لوم ايلدكده
يركب الحرام من لا حلال له ديمكله من بعد كلام مزبور ضرب مثل اولمشدر السياب سحاب وزننده والسياب
كتان وزننده والسياب رمان وزننده بلح على قول بسر معناسنه در خرمانك كماله رسيد اولنجه قدر بش مرتبه سى
وارد ر ابتدا چچكنه طلع ديرلر بعده يكى قورق اولدقده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب آندنصكره تمر اطلاق
اولنور السيابة سحابه وزننده باده يه دينور خمر معناسنه وسيابه تابعه دن بر خاتون اسميدر سيبان سينك فتحيله
وكسرى قليل الاستعمالدر ابن الغوث اسميدر كه بر قبيله پدريدر محدثيندن ابو العجماء عمرو بن عبد الله ويحيى بن ابى عمرو
وايوب بن سويد السيباني اول قبيله دندر وسيبان سينك فتحيله وادى القرى وراسنده بر طاغك اسميدر دبرا سابان
حلب ايله انطاكيه بيننده برموضعدر المسيب ميمك فتحيله مسيل وزننده بر دره آديدر المسيب معظم وزننده
ابن علس دركه شعرادندر سيابه كتابه وزننده ابن عاصم دركه اصحابدندر المسيب محدث وزننده تابعيندن امام
جليل سعيد حضرتلرينك پدرلرى اسميدر يانك فتحيله ده منقولدر سعيد مومى اليه مدينه ده اولان فقهاء سبعه نك
بريدر كبار تابعيندندر فقه وحديث وزهد وعبادتي جمع ايلمشدر رحمه الله تعالى فصل الشين المعجمة
الشؤبوب شينك ضمي وهمزه نك سكونيله طلومدن بوشانور كبي سرعتله بردن ياغان صاغانقلي يغموره دينور يقال
جاء شؤبوب من المطر اى دفعة ومطلقا حدت تلووشدت تلونسنه يه دينور ودفعه شدتله ظهور ايدن شيئه دينور وناظرك
نظر ينه منظورك حسن وجمالندن ابتدا ظاهر اولان اثره دينور كه طلعت تعبير اولنور وكونشك شدت حرارتنه دينور

مطلب

وكونشك طريقه ومدارينه دينورنته كه نجوم سائره نك طريقه ومدارلرينه حبك دينور شارح ديركه لسان العربده غفرماده سنده مرسومدركه اغاج اوزره اولان پوصدن آقوب اغاجه يرينده تل كبي صالنان طريقه يه شؤبوب الصمغ اطلاق اولنور پس بوجهتله خيط الشعاع تعبير اولنان خطوط شمسيه يه دخي اطلاق اولنور انتهى وشؤبوب لفظنك جمعي شأبيب كلور اساليب كبي الشباب سحاب وزننده والشبيبه حبيبه وزننده مصدرلردر يتشوب يكيت اولمق فتاء معناسنه يقال شب الغلام شبابا وشبيبة من الباب الثاني اذا صار فتيا وشباب شاب كلمه سندن جمع اولور كنجلر جوانان معناسنه وشابك جمعي شبان دخي كلور شبنك ضمي وبانك تشديديله وشباب هر شيئك اولنه وتازه لكي هنكامنه اطلاق اولنور تقول جئتك في شباب النهار اي في اوله وشباب حفاظدن خليفة بن الخياط لقبيدر الشباب كتاب وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور وشباب مصدر اولورآت ايكي اللرني يوقري قالدروب شاخلنمق معناسنه كه حركات نشاطيه دن عبارتدر مؤلف بوني تكرار ايلمشدر الشبب شبنك فتحيله والشبوب قعود وزننده شباب معناسنه در يقال شب الفرس شبابا وشبيبا وشبوبا من الباب الثاني والاول اذا رفع يديه و برنسنه نك حسن ورونق ولطافتني آرترمق معناسنه استعمال اولنور يقال شب الخمار والشعر لون المرأة اي زاد في حسنها واظهر اجمالها يعني نقاب وزلف اول محبوبه نك حسن ولطافتني افزون وجمالني كركي كبي اظهار ايلدي ايكيسيده سياه اولمغله الاشياء تنكشف باضدادها كاشفه سي رونق جمال آنلر ايله وفق الكمال نمايان ومنجلي اولمشدر الشبوب صبور وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور وبرنسنه يه حسن ورونق ولطافت وبرن شيئه دينور يقال هو شبوب له اي محسن وشول آته دينور كه اياقلري اللريني صاوشور اوله يعني اياقلرينك آديمي اللرينك بصديغي يري صاوشور اوله كه محاسنندندر يقال فرس شبوب اذا كان تجوز رجلاه يديه و كنج صغره و كنج قبونه وكچي يه دينور على قول ياشلو ومسن اولنلرينه دينور الشب شبنك فتحي وبانك تشديديله والشبوب قعود وزننده آتش طوتشدرمق معناسنه در يقال شب النار شبا وشبوبا من الباب الاول اذا اوقدها وآتش كندي يانوب طوتشمق معناسنه لازم اولور يقال شبت النار على بناء المعلوم وشبت على المجهول اذا اتقدت وطوتشوب علولنمش آتشه مشبوبه دينور شابه دينمز يقال نار مشبوبة ولا يقال شابة وشب مطلقا برنسنه يوكسلوب بلند اولمق معناسنه در يقال شب الشيء شبا اذا ارتفع وشب حجارة زاج اسميدر يعني برنوع طاشدر كه آندن زاج دوزيلور وشب بردواي معروف آديدر شارح ديركه بعض نسخه ده داء عنوانده مرسوم اولمغله خطادر قالديكه مؤلفك شب حجارة زاجله تفسيري ناملايمدر زيرا جميع مفرداتده زاج معادندن وكثير الاصناف وشبك غيري اولمق اوزره مرقومدر وشب ايله برمعدندن ظهور ايدرلر وشب كه تركيده نحر يقله شاب تعبير اولنور صورتي كامل اوليان معادن اربعه دندركه آنلر زاجلر وطوزلر ونشادرلر وشابلردر واول زاجه شبيه وبرمقدار اكشي اولور اما زاج زياده اكشي اولور واول اكثر افعالده زاجه قريبدر ارمنيه وكورجستان ويمن وبلاد سائره دن ظهور ايدر واون يدي قسمي عد اولنور اما موجود ومتداول اولانك بري ابيض وشفاف وصفرته مائل لكن صاري دكلدر اكا يماني ديرلر بلاد يمنده تقاطر ايدوب منجمد اولور برصودر وبرقسمي يومشق وسريع الانكسار وكريه الرائحه اولور بوقسمي مداواتده استعمال اولنور مؤلفك دواء ديديكي بو اوله جقدر وشب يمنده برموضع آديدر محدثيندن محمد بن هلال بن بلال واحمد بن القاسم وحسن بن ابي ذر الشبيون اورايه منسوبلردر وشب كذلك مصدر اولور برنسنه تهيئه وتيسير اولنمق معناسنه يقال شب له الشيء على المجهول اي اتيح وبرنسنه زياده وفضل ايله رفعتلنمك معناسنه در يقال شب الشيء على المجهول اذا زيد ورفع الشبب فتحتينله والمشب ميمك كسريله كنج صغره وكنج قبونه وكچي يه دينور على قول مسن اولانه دينور الشبة حبه وزننده كنج وتازه قيزه وعورته دينور يقال امرأة شبة اي شابة بنو شبابه شينك فتحيله طائفه برجماعتدر الاشباب همزه نك كسريله بركسنه نك ولدي يتشوب جوان اولمق يعني يكت وجوان اولاد يتشدرمك معناسنه در يقال اشب الرجل اذا اشب ولده وتقدير وتيسير وتهيئه معناسنه استعمال اولنور يقال اشب له على بناء المجهول اي اتيح كما يقال شب له من الثلاثي على المجهول ايضا انتهى نسخ سائره دن منفهم اولديغي اوزره بو زياده سقطة قلم ناسخ واردر اصل نسخه واشب اي رفع وزيد عباره سيله ده اولمقدر كه بنيه صيغه مجهول اوزره در يعني اشاب برنسنه زياده لنوب رفعت بولمق معناسنه ده مستعملدر حتي مؤلفك كتب بالضم فيهما قولنده فيهما عنواني سقطه مذكوره يه قرينه در واشباب آتي اويناوب جلوه ونشاطه كتورمك معناسنه در تقول اشببت الفرس اي هيجته وصغر ياشي بولمق معناسنه در يقال اشب الثور اذا اسن المشب اسم فاعل بنيه سيله والمشب اسم مفعول بنيه سيله ياشي بولمش صغره دينور ومشب اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور شب ماضي مجهول

بنيه سيله يكتلك معناسنه در كه معناي مصدري مراد اولنورنته كه دب ماده سنده ذكر اولندي تقول اعييتني من شب الى دب يعني بني كنجلك ويكتلكم زمانندن اشبو پير اولوب ايمكلمه رك بو زيمك هنكامنه كلنجه قدر عاجز وفرومانده ايلدك وكاه اولوركه تنوين ادخاليله اسم منزلنده قلنور ومنون اولمدقلري صورتده على طريق الحكايه دخي اولور نهي النبي عليه السلام عن قيل وقال عبارتي كبي التشبيب تفعيل وزننده برنسنه نك حسن ورونقني زياده وافزون ايلمك معناسنه در بو مناسبتله اصطلاح بديعيانده نسيب بالنساء معناسنه استعمال اولنمشدر كه شاعر مطلع قصيده سنده محبوبه معشوقه سيله تغزل ايلمكدن عبارتدر ابتدا محبوبه سني وشعراي عجم ورومه كوره محبوبني مدح ووصف ايدوب وبيانه لرنده دركار اولان بعض مواد واحوال وماجرايي ياد ايلمكله كويا كه محبوبه سنك ذكريله قصيده سني تزيين وتحسين ايدر مثلا كعب حضرتلرينك نعت شريفي متضمن برده سي اولنده * بانت سعاد فقلبي اليوم متبول ديدكلري كبي يقال شبب الشاعر قصيدته بفلانة اذا اتى بنسيب النساء اي قال فيها الغزل وعرض بحبها الشبائب شينك فتحيله شواب معناسنه دركه شابه نك جمعيدر كنج وتازه خواتينه دينور يقال نسوة شبائب اي شواب شارحك بيانه كوره شبائب شبه نك جمعيدر كه ذكر اولندي الشبشبة كبكبه وزننده برنسنه يي كماله ايرشديروب تمام ايلمك معناسنه در يقال شبشب الشيء اذا تممه الشوشب كوكب وزننده عقربه دينور ورته دينور قل معناسنه الشبان رمان وزننده شبن ماده سنده مرسومدركه جعفر بن جسرك لقبيدر شبان كتان وزننده عبد العزيز بن محمد العطار نام محدثك لقبيدر شبه حبه وزننده وشباب شداد وزننده وشبيب حبيب وزننده وشبابه سحابه وزننده اساميدندر وشبابة بن المعتمر وشبابة بن سوار معروف محدثلردر وشبابه بنو فهم جماعتندن بر بطن در سراة نام محله ياخود طائفه نازل اولدقلري ايدي ابن شبابه برجماعتدر شبوية شبنك فتحي وبانك تشديديله برجماعت اسملريدر محمد بن عمر بن شبوية الشبوي كه جدته منسوبدر فربري حضرتلرندن جامع الصحيح روايت ايلمشدر ويعلي بن سعيد الشبيبي محدثيندندر شبيب زبير وزننده ابن الحكم بن سناء اسميدر كه روايت صاحبيدر وفرد در يعني بو اسمله آندن غيري يوقدر الشجوب جميله قعود وزننده والشجب فتحتينله هلاك اولمق معناسنه در يقال شجب الرجل وشجب شجوبا وشجبا من الباب الاول والرابع اذا هلك وشجب حزن واندوه وغصه يه دينور وشول محنت ومشقته دينور كه انسانه مرض وقتال مقوله سي حالات شديده دن عارض اولور الشاجب والشجب كتف وزننده هلاك اولیجی هالك معناسنه در وشاجب عرمه نام محلده برديره آديدر وچوق سوزلو هرزه كوي وياوه كفتار كشي يه دينور يقال هو شاجب اي هذاء مكثار وبك چاغرغان قرغه يه دينور الشجب شينك فتحي وجيمك سكونيله حاجت وهم معناسنه در وهم وغصه معناسنه در وخيمه وخانه ديركلرندن برينه دينور جمعي شجوب در وشول قوري طلومه دينوركه ايچنه خرده چقل طاشلري قويوب دوه يي قورقتمق ايچون چالقيوب ارغلارلر وشجب برقبيله پدرينك اسميدر وشجب اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وشول قربه يه دينوركه نصفندن قطع ايدوب اشاغيسني صوقوغه سي ايده لر وشجب مصدر اولور هلاك ايلمك معناسنه يقال شجبه شجبا من الباب الاول اذا اهلكه ومحزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شجبه اي حزنه وبرنسنه ايله مشغول قلمق معناسنه در يقال شجبه اي شغله وبرنسنه يي چكمك معناسنه در يقال شجبه اذا جذبه وشكاري اوق ايله اوروب بعض مفاصلني آيرمغله حركتدن عجال ايلمك معناسنه در يقال شجب الظبي اذا رماه بسهم فابان بعض قوائمه فلم يستطع ان يبرح المشجب ضمتينله سه پاي تعبير اولنان نسنه يه دينوركه چوبان اكا قوغه سني وچانطه سني آصار شهرلرده وجامعلرده دخي قوللندقلري سه پايه اطلاق اولنور الشجاب كتاب وزننده جامه شويلرك وحمام ناطورلرينك قفص تعبير ايتدكلري نسنه دركه برقاج اخشابي بري برينه چاتوب بره نصب ايدرلر واوزرينه اثواب سررلر المشجب منبر وزننده شجاب معناسنه در التشاجب تفاعل وزننده برنسنه نك اجزاسي شبكه وقفص كبي بري برينه صوقشوب مختلط ومتداخل اولمق معناسنه در يقال تشاجب الشيء اذا اختلط ودخل بعضه في بعض شارح ديركه ذكر اولنان شجاب ومشجب بوندن مأخوذدر الشجوب صبور وزننده شول خاتونه دينوركه درونده پراندیشه واندوهي اولمغله قلبي هميشه اكا پيوند ومتعلق اوله بركسنه طرفنه اولان عشق وعلاقه قلبيه كبي يقال امرأة شجوب اي ذات هم قلبها متعلق به التشجب تفعل وزننده غصه لنمق معناسنه در يقال تشجب اي تحزن يشجب ينصر وزننده ابن يعرب بن قحطان در الشحوب حاي مهمله ايله قعود وزننده والشحوبة هايله خسته لك چكمكله آرقلقدن ياخود آجلق ياخود سفر بعيد مقوله سي عارضه دن ناشي رنك رويي متغير اولمق معناسنه در يقال شحب لونه وشحب وشحب على البناء للمجهول شحوبا وشحوبة من الباب الثالث والاول والخامس اذا تغير

من هزال اوجوع اوسفر الشحب ضرب وزننده چاوبل مقوله سی آلت ایله برك یوزنی وطپراغنی صیرمق معناسنه در
یقال شحب الارض شحبا من الباب الثالث اذا قشرها بمسحاة الشخب شینك فتحی وضمی وخاء معجمه نك سكونیله
صاغیلوركن ممه دن تل كبی سونوب چقان سوده دینور وشخب شینك فتحیله قانه دینور دم معناسنه ومصدر اولور
ممه دن سودی ذكری آتی شخبه وجهیله صاغمق معناسنه در یقال شخب اللبن شخبا من الباب الثالث والاول
اذا حلبه شخبة الشخب فتحتینله بعنده برحصار آدیدر الشخاب كتاب وزننده صاغیلوركن ممه دن چقان
سوده دینور الشخبة نخبه وزننده صاغیلوركن كثرتندن نالشی بردن فشقروب اینن سوده دینور جمعی شخاب كلور
كتاب وزننده علی قول شخبه صاغیلوركن ممه دن تل كبی سونوب اوزانان سوده دینور كه قابدن ممه یه قدر رشته كبی
ممتد اولور الانشخاب انفعال وزننده سود ممه دن ذكر اولنان شخبه وجهیله صاغلمق معناسنه یقال شخب
اللبن فانشخب وطمر آچلوب قان فشقروب آقمق معناسنه در یقال انشخب عرقه دما ای انفجر الاشخوب
اسلوب وزننده سود صاغیلوركن پیدا اولان آوازه دینور كه فشردی تعبیر اولنور الشخوب والشخوبة شینك
ضمه لریله طاغ باشنه دینور رأس الجبل معناسنه جمعی شناخیب كلور الشخدب قنفذ وزننده حشرات ارضدن
بر بوجك آدیدر الشخزب زای معجمه ایله جعفر وزننده والشخازب علابط وزننده غلیظ وشدید نسنه یه دینور
المشخلبة میمك وخاء ولامك فتحی وشینك سكونیله انجویه شبیه بر بونجق آدیدر دریادن چقار یلانجی انجو دیدكلری
اوله جقدر علی قول نسوان حلیاتندن بر نوع زینتدر كه لیفدن و بونجقلردن اتخاذ ایدرلر وكاه اولور كه اوزرنده
بولنان قیرلزه ده مشخلبه اطلاق ایدرلر و بوكلمه عراقیه در بناء عربیه اوزره دكلدر شارح دیر كه اهل عراق بیننده
بومتد اوله در یقولون یا مشخلبه ماذا الجلبة تزوج حرمله بعجوز ارمله مترجم دیر كه كلمهٔ مزبوره متنبی مرحومك
اشبو * بیاض وجه یریك الشمس حالكة ودر لفظ یریك الدر مشخلبا * بیتنده واقع اولمغله شارح دیوان واحدی
بیاننه كوره مشخلب ومخشلب كه مقلوبدر لغت نبطیه در یلانجی انجو دیدكلری بونجقه دینور انتهی الشذب
شینك وذال معجمه نك فتحیله اغاجدن نابجا بتمكله بودایوب كسدكلری بداقلره دینور آصمه بوداندیسی كبی علی قول
اغاجك قبوغنه دینور وشذب صو بندینه دینور مسناة كبی وهر عاده قلان اوتلق بقیه سنه دینور واواسابنه دینور
متاع البیت واثاث البیت كبی هر نه اولورسه اولسون وپراكنده ومتفرق قوری اغاج پاره لرینه دینور كه اوطون
وكراسته ایدرلر جمعی اشذاب كلور الشذب ضرب وزننده اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذب اللحاء
شذبا من الباب الاول والثانی اذا قشره واغاجك نابجا داللرنی بودامق معناسنه در یقال شذب الشجر اذا القی
ماعلیه من الاغصان حتی یبدو یعنی اغاجك نابجا شاخلرنی بودایوب ازاله ایلكله اغاج میدانه چقوب كندوبی
كوستوردی وبرنسنه یی دفع ایلمك معناسنه در یقال شذب عنه ای ذب عنه وكسمك معناسنه در یقال شذب الشیء
اذا قطعه التشذیب تفعیل وزننده بودخی اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذّب اللحاء تشذیبا اذا قشره
وطرد وتبعید ایلمك معناسنه در یقال شذبه اذا طرده واغاجك زائد اولان داللرنی قطع واصلاح ایلمك معناسنه در
ولوق ایله اویناقلری قارك عمل اولنه تشذیب دیرلر نته كه عمل ثانیسنه تهذیب دیرلر و بونلر مصدر واسم اوله رق
استعمال اولنورلر و تشذیب مالی بری برندن آیروب بلوك بلوك ایلمك معناسنه در یقال شذّب المال اذا فرّقه ومزّقه
المشذب منبر وزننده اوراغه ودهره یه دینور كه انكله اكین بچیلور واغاجك بداقلری كسیلور المشذّب معظم
وزننده اعتدال اوزره اوزون اولوب خلقت واندامی خوب ولطیف اولان آدمه وآته دینور الشوذب كوكب
وزننده اول معنایه در یقال رجل مشذب وشوذب ای طویل حسن الخلق الشاذب وطندن دور ومتنحی كسیه
دینور وشول یالكزنك وتنها كسیه دینور كه من بعد خیر وفلاحندن نومید ومأیوس اوله اغاجدن منقطع اولان
شاخه تشبیه اولنمشدر یقال هو شاذب ای مفرد مأیوس من فلاحه ذو الشوذب اذواء اطلاق اولنان ملوك حمیردن
برینك لقبیدر التشذب تفعل وزننده پراكنده اولمق معناسنه در یقال تشذّب القوم اذا تفرّقوا شذب العروق
كتف وزننده كوده سنده طمرلری اغاج داللری كبی ظاهر وآشكاره اولان كسیه دینور یقال رجل شذب العروق
ای ظاهرها الشرب شینك حركات ثلاثی وراءنك سكونیله والمشرب مقعد وزننده والتشراب تذكار وزننده
ایچمك معناسنه در یقال شرب الماء شربا بالتثلیث ومشربا وتشرابا من الباب الرابع اذا جرعه علی قول شینك
فتحیله شرب مصدر در وضمیله وكسریله اسملردر ایچمكه دینور وشرب شینك فتحیله شارب اولان قومه اطلاق
اولنور یعنی اسم جمع اولور ركب ورحل كبی یاخود جمع اولور صحب وصاحب كبی نته كه شروب دخی شاربك جمعیدر
شهود وشاهد كبی وشرب باء حرفیله متعدی اولور ایچورمك معناسنه و بومناسبتله بركسه حقنده دروغ آمیز افترا

ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال شرب به اذا كذب علیه وفهم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شرب الكلام
شربا من الباب الاول اذا فهمه الشرب شینك كسریله صویه اطلاق اولنور وصودن عائد اولان حصه ونصیبه
دینور یقال له شرب من الماء ای حظ منه وصویه وارد اولوب ایچه جك موضعه دینور صوباشی وصواد كبی یقال هذا شرب
القوم ای موردهم وصو ایچه جك وقته دینور المشرب مقعد وزننده مصدر در نته كه ذكر اولندی وصویه اطلاق
اولنور الشراب كتاب وزننده ایچلمك شاننده اولوب وایچلمكه صالح اولان نسنه یه دینور جمعی اشربه كلور
الشریب امیر وزننده والشروب صبور وزننده بونلرده ایچلجك نسنه یه دینور شراب معناسنه علی قول
بونلر دون العذب اولان صویه دینور ایچمه صویی وقویی صولری كبی كه برمقدارجه شوراب اولوب حسب
الضروره نوش اولنور وشروب كثیر الشرب اولانه دینور واركك طلب ایدن قزغین دیشی یه اطلاق اولنور كه
كوسنك تعبیر اولنور وشریب حیوان صوارمق ایچون بركسه ایله یله جه قویدن صوچكن كسیه دینور علی قول
حیوانی بركسه نك حیوانیله برابرجه صواریلن كشی یه دینور و بركسه ایله برابرجه نسنه شرب ایدن كسیه دینور
همشراب معناسنه الاشراب همزه نك كسریله ایچورمك معناسنه در تقول اشربته فانا اشربه اشرابا وصوارمق
معناسنه در یقال اشربه اذا سقاه وصوصه مق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا عطش و بركسه نك دوه سی
صویه قانمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا رویت ابله وبركسه نك دوه سی صوصه مق معناسنه
اولمغله ضد اولور لكن شبه تضاد اولدیغی لدی الامعان معلوم اولور یقال اشرب الرجل اذا عطشت ابله وبركسه نك
دوه لرینك صو ایچه جك وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا حان لابله ان تشرب وثوبه بو یایی یاخود
بر رنكه آخر رنكی كركی كبی ایچوروب اشباع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اشرب اللون اذا اشبعه و بو معنادندر كه
عربلر اشرب فلان حب فلان دیرلر مجهول بنیه سیله فلانك درونه فلانك عشق ومحبتی ایچورلوب آمیخته
وممتزج اولدی معناسنه ومنه قوله تعالی واشربوا فی قلوبهم العجل ای حب العجل واشراب بركسه حقنده یلاندن افترا
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اشرب به اذا كذب علیه و یقولون اشربتنی مالم اشرب ای ادعیت علی مالم افعل
واشراب بر حیوانه آخر بر حیوان قوشمق معناسنه استعمال اولنور جفت اكوزی كبی یقال اشرب ابله اذا جعل لكل
جمال قرینا و بركسه نك یاخود طوارك كردننه ایپ گچورمك معناسنه در یقال اشرب الخیل اذ جعل الحبال فی اعناقها
ویقال اشرب فلانا الحبل بالمفعولین اذا جعله فی عنقه الشریب سكیت وزننده شرابه پك حریص ومولع اولان
كسیه دینور نه كونه شراب اولورسه اولسون نته كه خمیر خمر ایچمكه دوشكون اولان بكری یه دینور الشاربة
شول قوم وجماعته دینور كه ایرمق كنارنده ساكن اوله لر الشربة ثمره وزننده چكردكدن یتشمش خرما اغاجنه
دینور الشربة جرعه وزننده چهرهٔ انسانیده اولان قرمزیلغه دینور كویا كه بشره سنه اشراب اولنمشدر یقال
فی وجهه شربة ای حمرة وشربة برموضع آدیدر شینك فتحیله ده مسموعدر وشربه برابچیم صویه دینور كه قانه جق
مقداریدر حسوه كبی نته كه غرفه بر آوج صویه دینور الشربة شینك ضمیله همزه وزننده كثیر الشرب اولانه دینور
الشراب كتان وزننده اول معنایه در الشربة فتحاتله كثرت شرب معناسنه در یقال انه لذو شربة ای كثرة شرب
وشربه خرما اغاجنك چوره سنه حفر اولنان یاخود طپراقدن چوریلان كوچك حوضه دینور كه صویی اغاجی
سیراب ایده جك قدر اولور باغچه لرده سائر اغاجلر دبنه دخی ایدرلر وتولاره وباغ و بستانلره جدولدن یا نهردن
صو صالیویره جك كد كه دینور مسقاة دخی دیرلر بعض دیارده كور تعبیر اولنور كاف عجمی وواوك فتحیله نته كه باغچوانلر
طرح وتخته لره دخی ایدرلر وشربه صوسزلق عطش معناسنه در وشدت حرارت معناسنه در یقال یوم ذو شربة
ای شدید الحر الشوارب شاربك جمعیدر وشوارب بوغازده اولان طمرلره اطلاق اولنور كه حلقومه ملاصق
اولوب براوجلری آق جكره متصل اولور و بوغاز ایچره اولان صو مجرالرینه دینور كه مری اوله جقدر وشارب رجالك
اوست دوداغندن آغزه طوغری صارقان قیللر ایله سبله نك ایكی طرفندن چكه یه طوغری اوزایان قیللره دینور علی قول
سبله نك مجموعنه شارب اطلاق اولنور تركیده بیق تعبیر اولنور فارسیده بروت دینور وسبله مؤلفك تفسیرنه كوره
مختلفدر زمخشری بیاننه كوره بیغك اوجلرینه دینور كه یناغه طوغری اوزون قیللردن عبارتدر وامهات سائره ده
آغزه صارقان قیللر ایله مفسر در كویا كه آغزدن شرب ایدر هیئتنده اولدیغی باعث تسمیه درو نی كلاب لغتنده طرفین
اعتباریله تثنیه اولور وشارب حیوانك وجودنده اولان ضعف وزبونلق حالنه اطلاق اولنور كویا كه اول حالت اول
حیوانك قانی وقوتی شرب وجذب ایدر یقال فی بعیرك شارب ای خور وضعف الشاربان تثنیه بنیه سیله قلج
قبضه سنك اشاغیسنده اولان ایكی طرفلو اوزون برونلرینه اطلاق اولنور كه دمور دن وكومشدن ایدرلر قینك كوسنكی

آنلره بکر بلور ترکیده بالحاق تعبیر اولنور التشرب تفعل وزننده برنسنه بر شیء آخره سرایت ایلمك معناسنه در یقال
تشرب الصبغ فی الثوب اذا سری وثوب وارض مقوله سی نسنه بو یایی یاخود صویی کندیسنه چکوب ایچمك
معناسنه در یقال تشرب الثوب العرق اذا نشفه الاستشراب برشیئك بو یاسی یاخود رنکی زیاده سیله قوی اولمق
معناسنه در کویا که رنکی بالتمام ایچمش اولور یقال استشرب لونه ای اشتد المشربه میمك وراناك فتحیله والمشربة
رانك ضمیله شول طپراغه ملایم یره اطلاق اولنور که یغموری وصویی جذب ایدر اولدیغندن آنده نبات اکسك
اولمیه ومشربه یوکسك کوشکه وشهنشینه وصفه وایوانه اطلاق اولنور عادتا محل شرب وعشرت اولدیغنه
مبنی در ونهردن صو آله جق وحیوان صواره جق یره دینور مشرعه معناسنه المشربه مکنسه وزننده صو ایچه جك
قابه دینور التشریب تفعیل وزننده جدید قربه نك رایحه سنی تطییب ایچون ایچنی چامورلمق معناسنه در که
صو ایچمکه صالح ایلمکدن عبارتدر یقال شرب القربة تشریبا اذا طیبها بالطین وذلك اذا کانت جدیدة الاشریباب
اقشعرار وزننده برنسنه یه بیون اوزادوب باقمق علی قول یوقری قالقوب باقمق معناسنه در که صویی باشنه قالدروب
ایچن کسه نك صفتیدر یقال اشراب الیه اذا مد عنقه لینظر او ارتفع الشرابیبة طمأنینه وزننده آندن اسمدر
برنسنه یه بیون اوزادوب باقمق حالتنه دینور الشربة فتحتینله وبانك تشدیدیله جربة وزننده شول چایرلق
واوتلق مرغزاره دینور که آنده اصلا اشجاره دائر نسنه اولمیه واشبو شربه وجربه دن ماعدا بو وزنده برکلمه دخی
مسموع دکلدر وشربه برموضع آدیدر وشربه طریقه وروش ومسلك معناسنه در یقال مازال فلان علی شربة
واحدة ای علی طریقة واحدة وعلی نهج واحد الشرب فتحتینله صوصه مق معناسنه در یقال شرب الرجل
شربا من الباب الرابع اذا عطش وبرکسه نك دوه سی ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا ضعف
بعیره وبرکسه نك دوه سی صوسز اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا عطشت ابله وبرکسه نك دوه سی صویه
قانمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا رویت ابله بو جهتله اضداددن اولور شرب شینك کسریله برموضع آدیدر
شرب شینك فتحیله مکه مکرمه قربنده برموضعدر شریب غریب وزننده مکه ایله بحرین بیننده بر بلده آدیدر
ونجد اولکه سنده برطاغك اسمیدر شوربان شینك ضمی وراناك فتحیله سمرقند قربنده کش نام بلده قضاسنده
برقریه در شرب کتف وزننده وشریب زبیر وزننده وشربب قنفذ وزننده وشربوب جمهور وزننده وشربه تربه وزننده
برر موضع آدلریدر وشربب قنفذ وزننده شول نباته دینور که یری برینه صارلمش صیق وکور اوله ذو الشوریب
مصغر بنیه سیله برشاعر لقبیدر الشرجب جیمله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور وصوی وکریم آته
دینور الشرجبان شینك فتحی وجیمك فتحی وضمیله برنوع اغاجدر نباتی ومیوه سی بادنجانه شبیه اولور ومیوه سیله
دری دباغت اولنور الشرحب حای مهمله ایله جعفر وزننده اوزون بویلو کیسه یه دینور وشرحب اسامیدندر
الشرخوب خای معجمه ایله عصفور وزننده اوکورغه کمکلرینه دینور عظم الفقار معناسنه الشرعب عین
مهمله ایله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور الشرعبة دحرجه وزننده برنسنه یی اوزونلغنه دیلوب کسمك
معناسنه در یقال شرعب الادیم اذا قطعه طولا الشرعبی یای نسبتله برودیمانیه دن برنوع قماش آدیدر وشرعبی
تن واندامی خوب ویاقشقلو اوزون بویلو آدمه دینور وتابعیندن عبیدة الحمصی لقبیدر که محدثیندندر
الشرعوب زنبور وزننده برنبات یاخود برمیوه آدیدر الشرعبیة هایله برموضعدر الشازب زای معجمه ایله سرت
ودرشت وخشن اولان شیئه دینور یقال مکان شازب ای خشن وبدنی قوری وانجه آرق اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی شزب کلور رکع وزننده وشوازب کلور الشزب شینك فتحی وزانك سکونیله والشزوب قعود وزننده
شازب اولمق معناسنه در یقال شزب المکان او الرجل وشزب شزبا وشزوبا من الباب الاول والخامس اذا صار
شازبا الشزیب غریب وزننده شول چوغه دینور که هنوز اصلاح اولنمامش اوله جمعی شزوب کلور وشزیب
شول قوللنلمش یایه دینور که نه جدید ونه عتیق اوله الشزبة تمره وزننده شزیب معناسنه در واریق وزبون اولان
دیشی مرکبه دینور الشزبة جرعه وزننده فرصت معناسنه در یقال مضی شزبة ای فرصته الشوزب جورب
وزننده علامت ونشان معناسنه در التشزیب تفعیل وزننده آتی آرقلندرمق معناسنه در یقال شزب الفرس تشزیبا
اذا ذبله ای ضمره التشازب تفاعل وزننده حصه دارلر بینه منتظر اولمق معناسنه در ومنه یقال هم متشازبون
علی الماء مثلا ای لکل واحد منهم حظ منه ینتظره الشاسب سینك کسریله بنیه سی انجه آرق اولوب وجودی
یابس اولان انسان وحیوانه دینور علی قول صکره دن آرق وزبون اولمشه دینور مهزول معناسنه وعلی رأی شازب
لفظندن لغتدر لکن قول اول ایله بونك فرقی چندان معلوم دکلدر جمعی شسب کلور سینك ضمیله الشسب کسب

وزننده والشسوب قعود وزننده شاسب اولمق معناسنه در یقال شسب الرجل وشسب شسبا وشسوبا من الباب الرابع
والخامس اذا صار شاسبا الشسیب امیر وزننده شول یایه دینور که چوق قوللنلمقدن اغاجنك قبوقلری کیدوب
اویلجه قو بقوری دکنك هیئتنده افسرده قالمش اوله وشول ناقه یه دینور که یاوروسنی امزروب کندوسی شائله
اولدیغی هنکامده یاوروسی هلاك اولور اوله وشائله وضعندن یدی آی مرور ایدوب سودی چکیلن ناقه یه دینور
الشسب شینك کسریله بو دخی چوق قوللنلمقدن پرپوب قوری دکنك کبی قلان یایه دینور الشسوب صبور وزننده
شول ناقه در که قیش ایچره ولدی هلاك اولوب وکندیسی من بعد صاغلمز اوله الشوشب شین معجمه ایله کوکب
وزننده عقربه دینور وکهله یه دینور قمل معناسنه که شب ماده سنده دخی ذکر اولندی مؤلفك بوراده اعاده سی
بنیه سی جهتندن اولان اختلافه مبنی در الشصب شینك کسری وصادك سکونیله شدت وقحط وقلت معناسنه در
جمعی اشصاب کلور وحظ ونصیب معناسنه در الشصیبة عجیبه وزننده بو دخی شدت وقحط وجدب معناسنه در
وقوینك دیبنه دینور الشصیب غریب وزننده حظ ونصیب معناسنه در وغریب الدیار کشی یه دینور الشصب
غصب وزننده ذبح اولنمش حیوانی آتشی صو ایله خشلیوب تویی کیدرمك سمط معناسنه در یقال شصب الشاة شصبا
من الباب الاول اذا سمطها ودری یوزوب صویمق سلخ معناسنه در یقال شصب الشاة اذا سلخها وقورومق یبس
معناسنه در بونده فتحتینله ده جائزدر الشصاب قصاب وزننده ومرادفیدر که جزاردر الشصب عنق وزننده
دریسی یوزیلوب صویلمش قیون کودسنه دینور الشاصب غاصب وزننده زحمتلو مشقتلو دیرلکه دینور وبو اسناد
مجازی یاخود نسبت اوزره در یقال عیش شاصب ای شاق الشصوب قعود وزننده کچنمك خصوصی کوج اولمق
معناسنه در یقال شصب العیش شصوبا من الباب الاول اذا صار شاصبا وناقه یه بغور چوق آشوب لکن طوغیوب
قسیر قالمق معناسنه در یقال شصبت الناقة علی الفحل اذا کثر ضرابها ولم تلقح الاشصاب همزه نك کسریله وجه
معاشی تنك وشدید ایلمك معناسنه در یقال اشصب الله عیشه ای شدده الشبصبان سبسبان وزننده ارکك قرنجه یه
دینور علی قول قرنجه اینه دینور وشبصبان جن طائفه سندن برقبیله آدیدر وشیطان اسمیدر شارح دیر که شیطان
رجیم اسمیدر الشصائب کتائب وزننده دوه سمرینك اغاجلرینه دینور شارحك بیانه کوره مفردی مسموع دکلدر
الشصلب جعفر وزننده قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور الشطب شینك فتحی وطانك سکونیله بنیه
وترکیبی خوب واندامی لطیف اولان بالا بلند کیسه یه دینور یقال غلام شطب ای طویل حسن الخلق وتازه یشل خرما
دالنه دینور وشطب مصدر اولور کسمك معناسنه یقال شطب الشیء شطبا من الباب الاول اذا قطعه وبرطرفه
اکیلوب میل ایلمك معناسنه در یقال شطب اذا مال وبرنسنه دن عدول وانحراف ایلمك معناسنه در یقال شطب عنه
اذا عدل عنه وبعید اولمق معناسنه در یقال شطب الرجل اذا بعد الشطب کتف وزننده برطاغ آدیدر الشطبة
تمره وزننده تازه ویشل خرما دالنه دینور ذکر اولنان شطب کلمه سی جرید اعتباریله وبو سعفه اعتباریله در وشطبه قلجه
اطلاق اولنور الشطبة شینك کسریله نهال سرو سهی کبی بلند وموزون قامت اولان تازه ونازك بدن ونازنین
محبوبه یه دینور یقال جاریة شطبة ای الحسنة الغضة الطویلة وشول اتنه طوللو قسراغه دینور که قالبدن دوکلمش کبی
هر یری اویغون واتی واندامی دوز کون اوله شو یله که بالق کبی اوله بونده شینك فتحیله ده جائزدر وشطبه زاغلو قلجك
یوزنده اولان اوزون اوزون طریقه یه دینور که صویی وجوهری اوله جقدر جمعی شطوب کلور وشطب کلور غرف
وزننده وشطب کلور کتب وزننده وشطبه دوه نك اوربجندن اوزونلغنه کسیلن قطعه یه دینور الشطبة جرعه
وزننده والشطبة همزه وزننده بونلرده قلجك یوزنده اولان اوزون اوزون طریقه یه دینور بعض قلجك صرتنده
ویوزلرنده زه کبی اوزون اوزون طریقه لر ایدرلر وزاغلو وجوهرلو قلجك یوزلرنده دخی اوزون اوزون طریقه لر اولور که
صویی وجوهری اوله جقدر شطبه بو ایکی وجهله اولان زهلره وطریقه لره دینور حتی کتاب الفصیح شرحنده
شطب السیف خطوط وطرائق یلمع فی متنه من شدة جریان مائه وصفاء فرنده عبارەسیله مبین اولمغله محضا قلجك
صرتنده اوزون اوزون جوهر تعبیر ایتدکلری صویی اولمش اولور المشطب معظم وزننده والمشطوب
ارقه سنده اوزون اوزون طریقه سی اولان جوهرلو قلجه دینور یقال سیف مشطب ومشطوب ای فیه شطب
الشطیبة حبیبه وزننده دوه اوربجندن اوزونلغنه کسلمش پارچه یه دینور وکوده سی قوری وبی لحم اولان ناقه یه
دینور الشطیبة اجا نام جبلده برصو آدیدر الشطائب کتائب وزننده اطراف وقبائلدن مجتمع اولمش مختلف
فرقه لره دینور ظاهرا مفردی شطیبه در وشطائب شدائد معناسنه در شاطبه مغرب زمینده بر بلده آدیدر شاطبی
مرحوم اورادندر شطیب امیر وزننده برطاغ آدیدر المشطبة معظمه وزننده شول یره دینور که یوزنی سیل صویی

آرجه اوزون اوزادی یاروب کتمش اوله یقال ارض مشطبة اذا کانت قد خط فیها السیل قلیلا ومشطبه هر طرفی
نکنده لو نقش اولمش منقش پالان چولنه دینور الشطاب کتاب وزننده کندوسیله پالان چولتاری نکنده لنوب
نقش اولنه جق آلتدر شطاب غراب وزننده بنو یشکر جماعتنه مخصوص بر خرما لق آدیدر الشطبان تمرتان
وزننده یمامه ده بردره آدیدر المشطوب شول آته دینورکه زیاده سیله طاولو اولدیغندن صرتی وصغریسی قباروب
قالقمش اوله یقال فرس مشطوب المتن والکفل اذا انتبر متناه وکفله سمنا الانشطاب انفعال وزننده آقق معناسنه در
یقال انشطب الماء وغیره اذا سال الشواطب شول خاتونلره دینورکه مبشینی اوایجو ملدکدنصکره اوزون
اوزون تصمه کبی دیلر اوله لر ظاهرا نسوان عرب صنعتلرندندر او یله دیلدکدنصکره برحاجت ایدرلر اوله لر
الشعب شبنك فتحی وعینك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال شعب الشیء شعبا من الباب الثالث اذا جمعه
وطاغتمق معناسنه در یقال شعبه اذافرقه مؤلف بصائرده اضداددن اولدیغنی تصریح ایدوب بوراده سکوت
ایلمشدر ومصاحده ابن درید هر بری برقومك لغتی اولدیغنه ذاهب اولمغله بوصورتده بینلرنده ضدیت تقابلی اولمز
وشعب برنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در صنق وچتلاق ظرفلری کاد ایلمك کبی یقال شعبه ای اصلحه وفاسد وتباه ایلمك
معناسنه در یقال شعبه ای افسده و یارمق معناسنه در یقال شعبه اذا اصدعه وطاغلمق وبری برندن آیرلمق معناسنه در
یقال شعب الشیء اذا افترق وشعب قبیلهٔ عظیمه یه دینور وطاغه دینور جبل معناسنه وباش ککلرینك بری برینه
قاوشوب بتشدیکی اکه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه معلوم اوله که قبائل قبیله نك جمعیدر که باش کمکنه دینور
بری برینه متصل اولمغله جمله سی یکپاره اولمشدر که هیئت مجموعه سنه کاسهٔ سر اطلاق اولنور پد رواحد
صلبندن منشعب اولان جماعت کثیره یه قبیله اطلاقی آندن مأخوذدر وعرب آنی خلقت انسانی اوزره ترتیب
ایلمشدر ابتدا رأس در ورأس ذروت قبیله دن عبارتدر آنلری جامع اولانه شعب اطلاق اولنور شعب مز بوره تشبیها
پس شعب جمله سنك مبدأی واعظمی اولورکه قبائل رأسی محتوی در وآندن منشعب اولانه قبیله دینورکه آندن
انساب شعب منقسم اولور بعده عماره در که صدر اوله جقدر آنده انساب قبیله منقسم اولور بعده بطن در که آنده
انساب عماره منقسم اولور بعده فخذدر بعده فصیله در پس مجموعی التی طبقه اولمشدر بعضلر بدنجی عشیره اولمق — مطلب
اوزره زیاده ایلدیلر انتهی وشعب ایراقلق بعد معناسنه در وایراق وبعید معناسنه در یقال بلد شعب ای بعید
وهمدان قبیله سندن بر بطن آدیدر وشعب مصدر اولور ظاهر وعیان اولمق معناسنه یقال شعب الشیء اذا ظهر
وذو واغاجی یوقریسندن آیروب قوپرمق معناسنه در یقال شعب البعیر اذا اهتضم الشجر من اعلاه وبرکسه یی
مشغول ایلمك معناسنه در یقال شعب فلانا اذا شغله وبریره ایلچی کوندرمك معناسنه در یقال شعب رسولا الیه
ای ارسله وکم آنی ضبط ایدوب قصد وتوجه ایلدیکی جهتدن آلیقومق معناسنه در یقال شعب اللجام الفرس
اذا کفه عن جهة قصده وبرسمته صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال شعبه اذا صرفه وبرکسه کندی یارانندن
مفارقت ایدوب فرقته اخرایه آرزو والتیام ایلمك معناسنه در یقال شعب الیهم اذا نزع الیهم وفارق صحبه الشعب
شبنك کسریله طاغ یولنه دینور یقال اخذ شعب الجبل ای طریقه وبطن ارضده اولان صو یولنه دینور علی قول
ایکی طاغ آرالغنده اولان آچق یره دینورکه ایکی طاغك اراسی اوله جقدر ودوه یه مخصوص برنوع داغ وتمغا
اسمیدر وشعب برموضع آدیدر المشعوب ذکر اولنان شعب دیدکلری تمغا باصلمش دوه یه دینور الشعب تعب
وزننده ایکی اوموزك آرالغی میدانلو اولمق معناسنه درکه صاحبنه یصی یغرنیلو تعبیر اولنور کذلك حیوانده
بو ینوزلرك آرالغی کشاده ومیدانلو اولمق معناسنه در یقال شعب الرجل والغنم شعبا من الباب الرابع اذا کان
مابین منکبیه اوقرنیه بعیدا الشاعبان ایکی اوموزه اطلاق اولنور الشعب صرد وزننده شعبه دن جمعدر
برمقاره دینور اصابع معناسنه کذلك شعبه لفظندن جمع اولور کاسیذکر وشعب الفرس آتك کوکده سنك بالجمله
نواحی واطرافنه اطلاق اولنور علی قول مرتفع اولان اعضاسندن عبارتدر بوینی وکورك باشلری وآلاجقلری کبی
کویا که هر بری کوده سندن برشعبه در وفی الحدیث اذا قعد الرجل من المرأة بین شعبها الاربع وجب علیه الغسل
بوراده شعب اربعدن مراد خاتونك اللری وایاقلریدر یاخود ایکی ایاقلریله فرجنك ایکی دوداقلریدر محل مز بوره
جلوس ایله تغیب حشفه دن کنایه اولنمشدر الشعیب امیر وزننده آزق قویه جق طغار جغه دینور مزاده
وتوشه دان معناسنه علی قول ایکی قطعه مشبندن دیکلمش یاخود ایکی یوزندن یعنی ایکی یوزینه ایکی مشین
قبلانمق وجهیله دیکلمش اولانه دینور وشعیب اسکی وپیرمش قربه یه دینور جمعی شعب کلور کتب وزننده الشعبه
جرعه وزننده ایکی بوینوزك مابیننه دینور واغاجده ایکی چتال بداغك ارالغنه دینور وبرنسنه دن بربلوکه وبرطائفه یه

دبنورکه

دینورکه آندن بشقه جه اولور یقال هذه شعبة منه ای طائفة واغاج داللری اوجنه دینور وقوم ساله اولان صو یولنه
دینور وشول کوچك صو آقندیسنه دینورکه بوکسکدن نزول ایدر اوله ودره لرده اولان بیوك آرقه وجدوله دینور
وطاغلرده اولان شول یاریغه وچتلاغه دینورکه آنده قوشلر ابوا ایده لر جمعی شعب کلور صرد وزننده وشعاب کلور
قراب وزننده بعض نسخه ده یأوی الیه المطر عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تخطئه ایلمشدر وشعبه صفرأنام محله
قریب بلیل نام موضع قربنده برموضع آدیدر وشعبه اسامیدندر معاویة بن حفص الشعبی کندی جدی اولان شعبه یه
منسوبدر شعوب رسول وزننده برقبیله اسمیدر وموت ومنیه نك اسمیدر غیر منصرفدر نته که حرف تعریفله الشعوب
دخی موت ومنیه نك اسمیدر فی الاصل آیریجی مفرق معناسنه صفت اولمغله الحارث والعباس قبیلندندر حرف
تعریفك دخولی لحن دکلدر یقال شعبته المنیة ونشطته ای عضته شعوب والشعوب وشعوب یمنده برموضع آدیدر
شعبان سلمان وزننده برقبیله آدیدر وشامده برموضع اسمیدر و برمعروف آیك اسمیدر که رجب ایله رمضان بیننده در عرب
شهر مز بورده صوطلبی ایچون یاخود نهب وغارت ایچون منشعب ومتفرق اولملریله شعبان ایله تسمیه ایلدیلر
جمعی شعبانات وشعابین کلور التشعب تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشعب القوم اذا تفرق
وبلوکلر صاحبی اولمق معناسنه در یقال تشعب فلان اذا صار ذا شعب ای فرق وایرلقلشمق معناسنه در یقال تشعب
عنه اذا تباعد وفاسد یا منصدع اولان نسنه صلاحپذیر اولمق معناسنه در شکسته کاسه کاد لنمك کبی یقال تشعب
الشیء ای انصلح الانشعاب انفعال وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه در یقال انشعب القوم اذا تفرق واولمك
معناسنه در یقال انشعب الرجل وانشعبت نفسه اذا مات وایرلقلشمق معناسنه در یقال انشعب عنه اذا تباعد وفاسد
یا منصدع اولمش نسنه صلاحپذیر اولوب ملتئم اولمق معناسنه در یقال انشعب الشیء ای انصلح الاشعاب همزه نك
کسریله اولمك معناسه در یقال اشعب الرجل اذا مات وفراق ابدی ایله آیرلمق معناسنه در یقال اشعب عنه اذا فارق
فراقا لا یرجع التشعیب تفعیل وزننده بودخی فرقت ابدیه ایله مفارقت ایلمك معناسنه در یقال شعب عنه تشعیبا
اذا فارق فراقا لا یرجع المشعب مذهب وزننده یوله دینور طریق معناسنه المشعب منبر وزننده بورغویه دینور
مثقب معناسنه که مراد کادجی بورغوسی اوله جقدر المشاعبه مقاربه وزننده ایرلقشمق معناسنه در یقال شاعبه
ای باعده واولمك معناسنه در یقال شاعبت نفسه اذا مات الشعوبی شبنك فتحیله یمنده برقریه آدیدر الشعوبی
شبنك ضمیله شول کمسنه در که امر عربی احتقار ایدر اوله یعنی عجمی عرب اوزره ترجیح وتفضیل ایلیه اول طائفه یه
شعوبیه دیرلر شارح دیر که برطائفه واردر که عجمی عرب اوزره ترجیح ایدرلر زیرا شعوبا ✻ وجعلناکم شعوبا وقبائل ✻ الایه
نظم کریمنده شعوبدن مراد عجم وقبائلدن مراد عرب اولمغله عجم عرب اوزره تقدیم اولنمشدر بوجهتله اول طائفه یه
شعوبیه اطلاق اولنور لکن تقدم ذکری تقدم رتبه یی مستلزم دکلدر نته که ✻ وجعل الظلمات والنور الایه ✻ کریمه سنده
ظلمات نور اوزره تقدیم اولنمشدر وعجمدن مراد ما عدا العرب در وعجمك خلقتلری عربدن مقدم اولمغله تقدیمنه
بودخی نکته اولور شعبان شبنك کسریله بنو بکر بن کلاب یوردنده برصو آدیدر شعب قفل وزننده بین الحرمین
بردره آدیدر ذات الشعبین شبنك فتحیله یمامه قضاسنده برقریه آدیدر الشعبتان شبنك ضمیله برتپه نك اسمیدر ایکی بوینوز
شکلنده یوکسك رکنلری اولمغله شعبتان ایله تسمیه اولنمشدر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر اشعب اجب وزننده برمعروف
طمعکارکسه نك اسمیدر ونه المثل ✻ لا تکن اشعب فتتعب ✻ ویقال اطمع من اشعب ✻ داستاننده بری بودر که مرقوم
طمعنه موازن ظریف ومزاح اولمغله اطفال شهر دائما کندوسیله ملاطفه وملاعبه ایدرلر ایدی برکون بنه علی العاده — لطیفه
اطفال الله اوغراشوب لکن بو دفعه اطفال کندوسنه پك استیلا ایلملریله آنلری دفع ایچون فلان محله ده فلان خانه ده
دوکون واردر مأکولات ومشروبات فراواندر واروب تنعم ایلسکز اولمزمی دیو اطفالی فریفته وبو تقریبله باشندن
دفع ایلدکدنصکره کندیسنه ده شبهه وخلجان عارض اولمغله ارقه لرندن خانهٔ مز بوره ورود ایلدکده بنه افتاده ایدی
اطفال اولمشدر واشعب یمامه ده برقریه آدیدر الشعبة جهینه وزننده بردره آدیدر غزال شعبان حشراتدن
بربوجك آدیدر شعیب زبیر وزننده بر پیغمبر ذیشان اسمیدر که حضرت موسایه کریمه لرنی تزویج ایلدیلر شارحك
بیانی اوزره اسمی یبرون بن ضغون بن عنا ایدی شعیب اطلاقی مبارك الشعب اولدیغنه مبنیدر وشعیب برموضعدر
ومحمد بن احمد بن شعیب وجعفر بن محمد بن ابراهیم بن شعیب وصاعد بن ابی الفضل شعیب وعبد الاول بن عیسی
ابن شعیب الشعیبیون محدثلردر شعبعب سفرجل وزننده برموضعدر شعبی شبنك ضمیله اربی وزننده برموضع
آدیدر المشعب میمك فتحیله یوله دینورکه ذکر اولندی ومنه مشعب الحق ای طریقه الفارق بینه وبین الباطل
الشعبی شبنك فتحیله که مراد تابعیندن امام معروف عامر الشعبی در همدان قبیله سی شعبه نه که بر بطندر منسوبدر

الشعبی شبنك ضمیله معاویه بن حفص الشعبی اوله جقدر جدّنه منسوبدر الشِعبی شبنك کسریله عبدالله
ابن المظفر الشعبی درکه شعب نام موضعه منسوبدر اوچی دخی محدّثلردر الشعصب صاد مهمله ایله جعفر
وزننده زیاده سیله پیر لکدن وجودی قوریوب قدید اولمش کمسیه دینور عاسی معناسنه الشعصبة دحرجه
وزننده وصف مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال شعصب الشیخ اذا عسی الشعنبة نونله دحرجه وزننده
قوجك بوینوزلری ابتدا طوغری چقوب بعده قولقلری طرفنه طوغری باشی اوزره قیورلمق معناسنه در اول قوجه
مشعنب القرن دیرلر نونك فتحی وکسریله که شعنبه دن اسم مفعول واسم فاعلدر الشغب شبنك فتحی وغین معجمه نك
سکونیله وفتحیله لغتدر علی قول لغت ثانیه لحندر ناس بیننده شرّ وفتنه پیدا ایلمك تهییج الشر معناسنه در یقال
شغبهم وشغبهم وبهم وعلیهم شغبا وشغبا من الباب الثالث والرّابع اذا هیّج الشرّ علیهم وشغب بر موضع آدیدر
التشغیب تفعیل وزننده بو دخی شرّ وفتنه تحریك وپیدا ایلمك معناسنه در الشغب کتف وزننده والمشغب
منبر وزننده والشغاب شدّاد وزننده والشغبّ شبنك کسریله هجفّ وزننده والمشاغب میمك ضمی وغینك
کسریله وذومشاغب میمك فتحیله دائما ایقاظ فتنه وتحریك شرّ وفساد ایدن پك شرّ فتنه کاره دینور الشغب
منع وزننده یولدن صاپمق معناسنه در یقال شغب عن الطریق شغبا من الباب الثالث اذامال المشاغبة مفاعله
وزننده شرّ ایدشمك مشارّه معناسنه درکه بری برینه ایصال شرّ وشور ایلمکدن عبارتدر یقال شاغبه اذا شارّه
شغبه فتحاتله اسامیدندر عبدالملك بن علی بن شغبة الشغبی بصره اهالیسندن بر محدّثدر شغب فتحتیله بر خاتون
اسمیدر وبو غیر منصرفدر شغب شبنك فتحی وغینك سکونیله مصر ایله شام بیننده بر منهل یعنی بر صو اسمیدر
آنك اطرافنده حشم نشین اقامت ایدرلر محدّثیندن زکریا بن عیسی الشغبی اورایه منسوبدر الشغربیة شبنك
وراءنك فتحیله کورشجیلك منه وبه لرندن اباغنی خصمك اباغنه طولاشدروب یقمغه دینور که صارمیه کتورمك تعبیر
اولنور یقال صرعه بالشغربیة وهو اعتقال المصارع رجله برجل آخر وصرعه ایاه الشغزبیه زای معجمه ایله
شغربیه معناسنه در الشغزبی هاسز شغزبیه معناسنه در الشغزبة دحرجه وزننده کورشده صارمیه کتوروب
یقمق معناسنه در یقال شغزبه شغزبة اذا صرعه باعتقال رجله برجل آخر وعنف وشدّتله طوتمق معناسنه در یقال
شغزبه اذا اخذه بالعنف الشغزبی کذلك یای نسبتله کوج وصعب نسنه یه دینور وشول ایازمه یه وصوواده دینور که
یولی طولاشق اوله التشغزب تدحرج وزننده یل طولاشق اسمك معناسنه در یقال تشغزبت الریح اذا التوت
فی هبوبها الشغنوب عصفور وزننده شول اغاج شاخنه وچبوغنه دینور که تروتازه ونرم ونازك اوله وشغنوب بر رجل
اسمیدر الشغنب قنفذ وزننده شغنوب معناسنه در شغنب جعفر وزننده اسامیدندر ابن شغنب بر شاعر
معروفدر المشغنب میمك ضمی وشبنك ونونك فتحیله ونونك کسریله جائزدر مشغنب معناسنه درکه ذکر اولندی
یقال تیس مشغنب ای مشعنب الشقب شبنك فتحی وکسری وقافك سکونیله ایکی طاغك ارالغنده اولان بوش
یره دینور علی قول طاغك وبارلك ودره لرك صرب یرلرنده اولان یریغه وقووغه وچتلاغه دینور که مغاره دن کوچك
اولور ایچنده قوشلر یووه ایدینورلر جمعی شقاب کلور کلاب وزننده وشقوب کلور شبنك ضمیله وشقبه کلور عنبه
وزننده اکثری اوبه یرلرده قره قوش وطغان مقوله سی ایوا ایدر الشقب فتحتیله علی قول شبنك کسریله بر نوع
شجر آدیدر اغاجی سدر اغاجی ثمری سدر اغاجی ثمرینه شبیه اولور مفردی شقبه در شارح دیرکه شجر مزبور عربستان جبالنده نابت
اولور یمنده بعض دره اغزلرنده کوردم یمن اهالیسی شقب اطلاق ایدرلر شبنك کسریله الشوقب جوهر وزننده
اوزون بویلو کشی یه دینور وکبش وبابوان آت وقاطر ومرکب طرنغنه دینور الشوقبان تثنیه بنیه سیله دوه
سمرینك اوکنده واکسنده اولان ایکی اغاجدرکه اکا ایپ صاریلور الشقبان فتحاتله بر قوش آدیدر وبر قریه
اسمیدر الاشقاب احباب وزننده مکّهٔ مکرّمه قربنده بر موضعدر شقحب حای مهمله ایله جعفر وزننده
دمشق شام قربنده بر موضع آدیدر الشقحطب سفرجل وزننده شول قوچه دینور که بوینوزلری اوطوز پارمسی
کبی ایری وعظیم اوله علی قول درت بوینوزلی اولوب وهر بوینوزی کذلك عظیم اوله بو کلمه شق حطب کلمه لرندن
منحوتدر جمعی شقاحط وشقاطب کلور الشکب شبنك ضمیله وبرکی یه دینور عطا وبخشش معناسنه وجزا
وعوض معناسنه در الشکبان عثمان وزننده بالق آغی طرزنده بر ظرفدرکه لیفدن وخرما قبوغندن اوروب وایکی
طرفلرینه بر رقول ایدرلر عشابلر دوشوردکلری اوتلری آنك ایچنه قیوب کوتررلر اشکاب همزه نك کسریله
اسمادندر احمد بن اشکاب محدّثیندندر وبو غیر منصرفدر ظاهر اعجمه در اشکرب اصطخر وزننده اندلس
شرقیسنده بر بلده آدیدر شلب شبنك کسریله اندلس غربیسنده بر بلده در الشلحب حای مهمله ایله جعفر وزننده

غلیظ ونادان وثقیل وناتراش کشی یه دینور اتراك سواحل بحر سیاه کبی یقال رجل شلحب ای فدم الشلخب خای معجمه
ایله شلحب معناسنه در واضح اولان بودر الشنب شبنك ونونك فتحیله دیشلرك انجو کبی آبدار وتابدار وانجه وصافی
ولطیف وهموارلغنه دینور علی قول دیشلرده اولان بیاض پارلاق نقطه لره دینور یاخود دیشلرك کسکنلکنه
دینور که بچقی اغزی کبی کورینور صاحبنك کنج اولمسندن اولور که هنوز فرسوده اولمامشدرنته که غرب دخی
بو معنایه در یقال فی ثغره شنب ای ماء ورقة وبرد وعذوبة او نقط بیض فیها او حدّة الانیاب کالغرب تراها کالمنشار وشنب
بو معناده مصدر اولور یقال شنب الرجل شنبا من الباب الرابع اذا کان فی ثغره شنب الشانب والشنیب
امیر وزننده والاشنب احمر وزننده دیشلری وصف مرسوم اوزره اولان کشی یه دینور الشنباء حمراء وزننده
والشمباء نونی میمه ابدال الله وبو امام سیبویه روایتیدر مؤنثلریدر وشنباء املیسیه دیدکلری ناره دینور که اصلا چکردکی
اولمیوب کویا که قشری ایچره همان رنکین آب شیرین ایداع اولنمش اولور وشنب فتحتیله کذلك مصدر اولور
هوا سرین اولمق معناسنه یقال شنب یومنا شنبا من الباب المزبور ای برد الشنب کتف وزننده والشانب
سرین کونه وسرین هوایه دینور الشنبة جرعه وزننده آندن اسمدر سرینلك حالتنه دینور المشانب مشارب
وزننده طیب ولطیف وشیرین اولان اغزلره دینور افواه طیبه معناسنه محایب آغزلری کبی مفردی مشنب در
مشرب کبی شنبویه عمرویه وزننده بر محدّث معروف آدیدر حجاج بن ارطاه دن روایت احادیث ایلمشدر ومحمد بن
حسین بن یوسف بن شنبویه الاصفهانی وابو جعفر محمد بن شنبویه وعلی بن القاسم بن ابراهیم بن شنبویه ومحمد بن
عبدالله بن نصر بن شنبویه که تلك الاربعین نام کتابك صاحبیدر وابو عبدالرحمن بن شنبویه که بو شبنك ضمیله در
محدّثلردر الشنخوب خای معجمه ایله زنبور وزننده طاغك چاق تپه سنه دینور وارقه ده یغرینك ایکی طرفلو بوکسك
یرلرینه دینور که اموز باشی تعبیر اولنور وارقه نك ایکی جانبندن کلن اوکورغه کمکلرینك بری برینه متصل اولدیغی
موضعده اولان یومری کمکه دینور که مهره تعبیر اولنور الشنخوبه هاایله والشنخاب شبنك کسریله بونلرده
طاغك تپه سنه دینور الشنخب شرخب وزننده اوزون کمسیه دینور الشنزب زای معجمه ایله جعفر وزننده صلب
وشدید اولان شیئه دینور شنزوب عصفور وزننده بر موضع آدیدر الشنظب ظای معجمه ایله شنزب وزننده
وقنفذ وزننده لغتدر بادیه ده بر موضع آدیدر وشنظب شبنك فتحیله بنیه واندامی خوب یاقشقلی اوزون بویلو آدمه
دینور وبعض یرده وبایر دوروقلرنده اولان یار تعبیر ایتدکلری چقوره دینور که ایچنده صو اوله شنعب عین مهمله ایله
جعفر وزننده بر رجل اسمیدر الشنعاب شبنك کسریله اوزون کشی یه دینور الشنغاب غین معجمه ایله شنعاب
وزننده ومرادفیدر وانجه اوزون ایپه واورغانه واول کونه اولان اغاچ دالنه دینور الشنغب قنفذ وزننده والشنغوب
زنبور وزننده شنغاب معناسنه در وعند البعض شنغب انجه اوزون یاپولی حیوانه دینور وشنغوب یرده اولان انجه
اوزون طمره دینور الشنقب قافله قنفذ وزننده والشنقاب شبنك کسریله قنطار وزننده بر نوع قوش اسمیدر
الشوب شبنك فتحی وواوك سکونیله بر نسنه یی شیء آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در الشیاب کتاب وزننده
شوب معناسنه در یقال شاب الشیء یشوب شوبا وشیابا اذا خلطه وشوب چوربایه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در
بریج وسائر نسنه مخلط اولدیغیچون ومنه المثل * ماله شوب ولا روب * ای لا مرق ولا لبن وشوب خمیر قطعه سنه دینور که
یومق تعبیر اولنور وبر نسنه ایچره قاتیلوب قارشدیریلن شیئه دینور صو وسود کبی وباله اطلاق اولنور عسل
معناسنه اشربه یه مزج اولنمق یاخود شمعله ممزوج اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال سقاه الشوب بالرّوب ای العسل
باللبن وشوب بر نسنه یی یاخود بر کسنه یی کندیدن وجه یسیر ایله دفع ایدوب صاومق معناسنه در یقال شاب عنه اذا دافع
ونضح عنه فلم یبالغ الاشتیاب افتعال وزننده والانشیاب انفعال وزننده قاتیلوب قارشمق معناسنه در یقال اشتاب الشیء
وانشاب ای اختلط المشاوب میمك ضمی وواوك فتحیله شیشه غلافنه دینور که حصیردن نسج ایدوب ایچنه قاروره
وبلور بردق مقوله سی وضع ایدرلر مشبك اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر جمعی مشاوب کلور میمك فتحی وواوك کسریله
الشوبة توبه وزننده مکر وخدیعه معناسنه درکه غش وتخلیطی متضمن حالتدن عبارتدر یقال به شوبة ای خدیعة
التشویب تفعیل وزننده بو دخی بر نسنه یی یا بر کسنه یی وجه یسیر ایله صاومق معناسنه در یقال شوّب عنه تشویبا
اذا دافع ونضح عنه فلم یبالغ شابه تابه وزننده مکّهٔ مکرّمه ده علی قول نجد بلادنده بر طاغك آدیدر شیبان ریحان
وزننده عربدن بر قبیله آدیدر شارحك بیاننه کوره اصلی شیوباندر فیعلان وزننده که واوی العیندر واو یایه قلب
اولندقدنصکره تخفیفا بریسی حذف اولنمشدر الشیباء حمراء وزننده مصطلحات عربدندر عروسك بکری
ازاله اولندیغی کیجه یه وصف ایدرلر نته که بکری ازاله اولنمین کیجه یه لیلهٔ حرّه دیرلر یقولون باتت بلیلة شیباء

بالاضافة وبليلة الشيباء معرفة باللام اذا غلبت على نفسها ليلة هدائها يعني عروس اوزره زوجي زفاف كيجه سي غالب
اولوب بكارتني ازاله ايدرسه واكر بكارتني ازاله ايليه مزايسه باتت بليلة حرة ديرلر جوهري بو ماده يي شبب ذيلنده ايراد
ايلمشدر كه في الاصل شيباء صاچي اغارمش قوجه قاري يه ديمكله اول مناسبتله ليلة مرقومه يه اطلاق اولنديغنه ذاهب
اولمشدر ومؤلف اصلي واوي يعني شوباء اولديغنه ذاهب اولمشدر كويا كه اول كيجه زوجك نطفه سي عروسك
نطفه سنه شائب ومختلط اولمق مناسبتنه مبنيدر واساسده شبب ماده سنده مرسوم اولمغله كويا كه اول كيجه شب
داهيه اولديغندن ناشي شدتندن صاچلري آغاروب عروس في الحال شيباء اولمق ملاحظه سنه مبنيدر لكن عروسه
اول كيجه دن الطف كيجه اولمديغي دركار در ومترجم ديركه شيباء يائي اولديغي صورتده شهرك آخر كيجه سنه
اطلاق اولنمغله مجاز بمرتبتين اوله رق ليلة مزبوره ده اطلاق اولنمق محتملدركه عروسك آخر شب بكارتيدر انتهى
الشوائب شبنك فتحيله شائبه نك جمعيدر چرك ولكه وكير وپاسه دينور ثوب مقوله سي نسنه يه بيلاشوب مختلط
اولديغيچون يقال ازال الشوائب عنه اي الاقذار والادناس الشهب فتحتينله والشهبة جرعه وزننده جابجا قرامتق
اولان آقلغه دينور قيرآتك لوني كبي ويقال شهب وشهب شهبة وشهابا من الباب الخامس والرابع وهو بياض يصدعه
سواد يعني آراليغنه سياه تخلل ايدن آقلقدر لون زوركبي تركيده اكا قير وقيرجل تعبير اولنور لكن مصباحده شهب
مصدر وشهبه اسم اولمق اوزره مرسومدر الاشهب احمر وزننده والشاهب لون مزبورده اولان شيئه دينورنته كه
بياضنه بر از سواد مختلط اولان قيرآته اشهب ديرلر وسود قير تعبير اولنان آته كه هيچ سوادي اولميه اشهب قرطاسي ديرلر
فارسيده نقره خنك ديدكلري در ودموري قيرآته ازرق دينور فارسيده چرمه ديرلر وعنبره دخي وصف ايدوب عنبر
اشهب ديرلر واشهب صوغوق كونه اطلاق اولنور عادتا قار وطلو ياغوب روي زمين بياض اولمق ملاحظه سيله
يقال يوم اشهب اي بارد واشهب ارسلانه اطلاق اولنور وبغايت كوج ودشوار اولان ايشه اطلاق اولنور عام
اشهبه تشبيهاً وبر رجل اسميدر ولوني بياضه مائل اولان يعني بوز تنق اولان عنبره اطلاق اولنور لكن بونده وصف
اولديغي ذكر اولنمشدر الاشهبان تثنيه بنيه سيله شول ايكي قوراق سنه يه اطلاق اولنور كه آراليغنه رطوبتلو وخضرتلو
برسنه كيرمش اوله الشهباء حمراء وزننده اشهبك مؤنثيدر وشول قيتلق وقوراق سنه يه اطلاق اولنور كه آنده
مطر ونباتدن اثر اولميه بيضاء دخي اطلاق اولنور نضارتي اولميوب روي زمين يبوستندن ناشي بياض اولمسندن كنايه در
يقال سنة شهباء اي لاخضرة فيها ولامطر وشهباء رنكي قيرجل اولان ديشي كچي يه دينورنته كه لون مزبورده اولان
ديشي قيونه ملحاء دينور وشهباء شول عسكر آلايه دينوركه ذاتنده عظيم وفراوان اولوب وجمله سي سرتاپا سلاحه
مستغرق اوله سياه وبياض آلات واسلحه لري نمايان اولمق حسبيله يقال كتيبة شهباء اي عظيمة كثيرة السلاح وشهباء
قتال بجلي كه اسمي قيس بن حارثدر قسراغك آديدر الشهاب سحاب وزننده شول سوده اطلاق اولنور كه ايكي
ثلثي صو اوله الشهابه شبنك ضميله شهاب معناسنه در تقول سقاني شهابا وشهابة اي اللبن الذي ثلثاه ماء الشهاب
كتاب وزننده ساطع ودرخشان اولان آتش شعله سنه دينور شارح ديركه شياطين استراق اخبار ايچون آسمانه صعود
ايتدكلرنده منع ايچون ملائكه نك رمي ايتدكلري شعله لو آتش پارچه سنده غالب اولمشدر خلق اكا يلدز آقمه تعبير
ايدرلر قال الله تعالى فاتبعه شهاب ثاقب الايه وشهاب امور ومصالحده شعلهء آتش كبي جريء ونافذ وكاركذار
وجست وماضي كسيه اطلاق اولنور جمعي شهب كلور كتاب وكتب كبي وشهبان كلور شبنك ضمي وكسريله
واشهب كلور اكلب وزننده الاشهباب احمرار وزننده اشهب اولمق معناسنه دركه جابجا قرالتق آق اولمقدر
نته كه ذكر اولندي يقال اشهب الفرس اشهبابا اذا كان اشهب الشهب ضمتينله كتب وزننده شهابك جمعيدر كه
ذكر اولندي وشهب دراري معناسنه دركه زياده سيله براق اولان كوكبلردر مراد سبعهء سياره در وهر آيدن اوچ
كيجه يه شهب اطلاق اولنور كه مراد ليالي بيض در شهب قفل وزننده بر موضع آديدر الاشاهب اقارب وزننده
بنو المنذر جماعتيدر كه نعمان بن منذر نام اميرك اقرباسيدر چهره لري بياض وخوب ودلبر اولمغله اطلاق اولنمشدر
الشهبان فتحاله تمام نام شجره شبيه بر شجر آديدر مفرداتده بذنوب ايله مفسردر كه خرنوب نبطي در الشوهب
جوهر وزننده كرپي تعبير اولنان جانوره دينور قنفذ كبي الشهب ضرب وزننده برنسنه يي اسي ياصوغوق چالمغله
رنكني تغيير ايلمك معناسنه در يقال شهبه الحر او البرد شهبا من الباب الثالث اذا لوحه وغير لونه وقيتلق وقوراق
اولان سنه ناسك دواب ومواشيلريني آجلقدن قيروب كچورمك معناسنه در يقال شهبت السنة القوم اذا جردت
اموالهم لشدة الجدب فهاهوراده تجريد استيصال معناسنه در يقال جردتهم السنة اي استأصلتهم وشهب شول
طاغه اطلاق اولنور كه اوزرني قار باصوب بوريمكله قد سمين كبي كورينه التشهب تفعيل وزننده بودخي

برنسنه يي اسي ياخود صوغوق اورمقله لوني تغيير ايلمك يقال شهبه الحر او البرد تشهيبا بمعنى شهبه الاشهاب
همزه نك كسريله آيغر آتك صلبندن قير دول ظهور ايلمك معناسنه دركه همزه صيرورت ايچوندر يقال اشهب
الفحل اذا ولد له الشهب الشهجبة جيمله دحرجه وزننده برماده قارشق وشوريده ومشوش اولمق معناسنه در
يقال بالامر شهجبة اي اختلاط التشهجب تدحرج وزننده بودخي برخصوص چاپرز ومختلط ومتداخل اولمق
معناسنه دركه حل وتنظيمي دشوار اوله يقال تشهجب الامر اذا دخل بعضه في بعض الشهربة راي مهمله ايله
مصطبه وزننده بك مسنه وساخورده اولان قوجه قاري يه دينور وخرما اغاجنك دبنه چوبردكلري كوچك حوضه
دينور الشهرب عقرب وزننده پير وساخورده كشي يه دينور شهربان شبنك فتحيله بغداد شرقيسنده خالص
نام قصبه نواحيسنده بر قريه آديدر الشيب عيب وزننده والمشيب مبيمك فتحيله صاچ وصقال اغارمق
معناسنه دركه قوجامقدن كنايه در يقال شاب الرجل وشاب رأسه يشيب شيبا ومشيبا اذا ابيض شعره مؤلفك الشيب
الشعر وبياضه قولنده الشعر وبياضه عبارتي اعجبني زيد ووجهه قبيلندندر كه عطف مخصوصدر بعض نسخه ده
حرف ترديد ايله او بياضه عنوانده مرسوم اولمغله اكا التفات اولنميه مؤلفك بصائرده بيانته كوره شيب ومشيب وجه
مذكور اوزره مصدرلردر صاچ وصقال آغارمق معناسنه واصمعي ايتديكه شيب صاچ وصقال اغارمق معناسنه در
ومشيب پيرلك واختيارلق حدي وكرته سنه وارمقدن عبارتدر كما قال الشاعر * والرأس قد شابه المشيب * اي بيضه
المشيب واشيبو واشتعل الرأس شيبا الايه كريمه سنده شيبا لفظي تميزدر وعند الاخفش مفعول مطلقدر شاب
الرأس شيبا سبكنده در وشيب ومشيب كبي مصدري شيبه دخي كلور هاء ايله انتهى الاشيب احمر وزننده صاچ
وصقالي اغارمش كشي يه دينور بوصفتدن فعلاء وزني يوقدر يعني مؤنثنده شيباء وارد اولمامشدر فلا يقال امرأة
شيباء شارح ديركه مؤنثنده شمطاء ايله اكتفا ايلديلر انتهى وليلة الشيباء كه عروسك دوخته اولديغي ليلهء زفافدن
عبارتدر واوي الاصل اولمغله شوب ماده سنده ايراد اولندي وليلة الشيباء هر آيك آخر كيجه سنه ده اطلاق اولنور
كرچه مؤلف بوني اطلاق اوزره ثبت ايلمشدر لكن نفي فعلاء اوزره بودخي شوبدن مأخوذ اولور كه نورك ظلمته
ياخود شهر سابقك شهر آتي يه اختلاطي كبي برجهت اختلاطه مبني اولور وشارح ديركه باب مزبوردن اشيب ورودي
خلاف قياس اوزره در زيرا بو رسمه صفت مشبهه باب رابعدن مصوغ اولور كه الوان وعيوبه دلالت ايلمكه مشروطدر
لكن شيبي عيوب قبيلندن عد ايلمريله صفتنده اشيب ديديلر انتهى واشيب صوغوق وبولتلي كونه اطلاق اولنور
كما سيذكر التشييب تفعيل وزننده صاچ وصقالي اغارتمق معناسنه در يقال شيب الحزن رأسه وبرأسه تشييبا
اي بيضه الاشابة همزه نك كسريله تشييب معناسنه در يقال اشاب رأسه وبرأسه بمعنى شيبه الشيب شبنك
كسريله والشيب شبنك ضمي وياي مشدده نك فتحيله والشيب كتب وزننده اشيب لفظندن جمعلردر يقال
رجل اشيب وقوم شيب وشيب وشيب الشيبان شبنك فتحي وبانك سكونيله بولتلو صوغوق كونه اطلاق اولنور
اشيب كبي عادتا قراغو وقار مقوله سي ياغوب روي زمين بياض اولديغنه مبني در يقال يوم اشيب وشيبان اي فيه برد وغيم
وصراد وشيبان شبنك فتحي وكسريله وملحان ميمك كسريله ايكي آيك اسميدر كه شتانك شدتي آنده اولور مراد كانون
اول وكانون ثانيدر اول آيلرده ثلج وشيمدن روي زمين پير واختيار شكلنه كيرمكله اطلاق اولنمشدر وشيبان ايكي قبيله
آديدر بريسي شيبان بن ثعلبه وديكري شيبان بن ذهل در شارح ديركه امام محمد وامام احمد ايكيجي قبيله نك رجالندندر
الشباب شداد وزننده اساميدندر عبدالله بن الشباب اصحابدندر الشيب شبنك كسريله قاف جيمك اوجنده اورلمش
وبوكلمش نصحيه دينور وشيب برطاغك آديدر وشيب دوه صو ايچركن دوداغندن ظاهر اولان صوتدن حكايه در
شيبه شبنك كسريله اندلس ديارنده برطاغك آديدر شبين سبين وزننده قاهرهء مصر قربنده بر قريه آديدر شيبه
تمره وزننده اسماندندر شيبة بن عثمان الحجبي شول كسه دركه مفتاح باب كعبه آنك اولادينه تسليم اولنمشدر حجبي حركاتله
حجابت بيت شريفه منسوبدر وشيبه مكهء مكرمه ده برطاغك اسميدر كه مروه اوزره حواله در وابو شيبة الخدري
اصحابدندر شارح ديركه شيبة الحمد جد النبي عليه الصلوة والسلام اولان عبد المطلب لقبيدر حين ولادتنده كيسولرنده
جابجا موي سپيد اولوب واخلاق حميده صاحبي اولمغله حمد لفظنه اضافتله شيبة الحمد ديرله ملقب اولديلر انتهى الشابب
شارب وزننده اسماندندر ابو بكر بن الشابب محدثيندندر مؤلف ديركه انك اصحابندن بزلر احاديث شريفه تلقي وروايت
ايلمشدرز فصل الصاد المهملة الصأب صادك وهمزه نك فتحيله صودن ياشربتدن بك چوق ايچمكله كركي كبي
قانوب طلوم كبي طولمق معناسنه در يقال صئب من الشراب صأبا من الباب الرابع اذا روي وامتلأ وباش سركه لمك
معناسنه در يقال صئب رأسه اذا كثر صوأبه الصئاب منبر وزننده صوبي پك چوق ايچن كسيه دينور الصوأبة

غرابه وزننده بره و بت بمورطه سنه دینور که سر که تعبیر اولنور جمعی صوأب کلور غراب وزننده وصئبان کلور غربان وزننده الاصاب همزه‌نك كسريله باش سركه‌لنمك معناسنه در یقال اصاب رأسه اذا کثر صؤابه الصؤبة جرعه وزننده اباره دینور که ایچنه غلال قورلر صوأب غراب وزننده اسامیدندر نبیه بن صوأب تابعیندندر الصب صادك فتحی و بانك تشدیدیله صبو یعنی نسنه‌یی دوکمك معناسنه در یقال صب الماء ونحوه صبا من الباب الاول اذا اراقه و دوکلمك معناسنه لازم اولور یقال صبه فصب شارح دیر که متعدیسی باب اولدن ولازمی باب ثانیدندر وراغب تفسیرنده بورسمه بیان ایلمشدر که صب وسفك وسكب وسفح وسن جمله‌سی دوکمك معناسنه در لكن صب جمله‌سندن اعمدر كرك صو وكرك سائر نسنه‌یی یوقریدن اشاغی‌یه دوکمك وكرك دوز یردن آقتمق کبی انتهی و صب انکبه یردن اشاغی‌یه طوغری صو کبی اتمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الرجل فی الوادی اذا انحدر ومحو ومضمحل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الشیء علی بناء المجهول اذا محق الانصباب انفعال وزننده والاصطباب افتعال وزننده والتصبب تفعل وزننده دوكلمك معناسنه در یقال صبه فانصب واصطب وتصبب كرك مطاوع وكرك بنفسه اولسون الصبة قبه وزننده والصب هاسز دوكیلن نسنه‌یه دینور طعام اولسون سائر نسنه اولسون مصبوب معناسنه وصبه سفره‌یه دینور که اوزرینه طعام قورلر یاخود سفره مقوله‌سی نسنه‌یه دینور طبله ویصی سپت وکلاتیر وتبسی کبی مصبوب فیه معناسنه وآت ودوه وقیون مقوله‌سی حیوان سوروسنه اطلاق اولنور علی قول اون رأسدن قرق رأسه قدر یاخود خاصة دوه جنسندن یوزدن ناقص اولان بلوکه اطلاق اولنور وانساندن بر جماعته‌ده اطلاق اولنور وبرمقدارجه ماله اطلاق اولنور وحوض واناده باقی قلان صو وسود مقوله‌سی نسنه بقیه‌سنه دینور الصبابة صادك ضمیله بو دخی قابده قلان صو وسود مقوله‌سنك بقیه‌سنه دینور که بردوکلك تعبیر اولنور یقال ما بقی فی الاناء صبة وصبابة ای بقیة التصابب تفاعل وزننده قابده قلان بقیه‌یی ایچمك معناسنه در تقول تصاببت الماء ای شربت صبابته الصبب فتحتینله نهرك یاخود یولك انکبه یردن اشاغی‌یه طوغری اینمسی حالنه دینور ونیه‌دن اشاغی‌یه طوغری آقوب اینن قومه وطپراغه دینور وانش وانکبه یره دینور صو آقندیسی ویاز یولی کبی جمعی اصباب کلور احباب وزننده یقال مشی فی صبب وهو ما انحدر من الارض الاصباب همزه‌نك كسريله انش وانکبه یردن اشاغی‌یه طوغری آقندی کبی اتمك معناسنه در یقال اصب القوم اذا اخذوا فی الصبب الصبیب حبیب وزننده عصفر اسمیدر که تحریفله اصپور تعبیر ایتدكلری نبات معروفدر وقیراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور که قیش کونلرنده خصوصا نیرماهده یاغار وصبیب قانه اطلاق اولنور دم کبی وکوده‌دن چقان تره اطلاق اولنور عرق معناسنه وسدفه شبیه برشجر آدیدر وسنا اسمیدر که معروف نبات مسهلدر سنامکی مشهوردر وصوصم یپراغنك صویونه دینور که صقندیسیدر ووسمه‌یه شبیه بر نسنه‌در که نسوان آنکله‌ده اختضاب ایدرلر وعندم یعنی بقم یپراغنك صقندیسنه دینور که معروف قرمزی بویه‌در وبرنوع قرمزی بویه اسمیدر ودوکلمش صویه دینور ماء مصبوب معناسنه وخالص وجید واعلا باله اطلاق اولنور وقلجك اوجنه ویلمانه دینور یقال ضربه بصبیب السیف ای بطرفه وصبیب برموضع آدیدر علی قول بونده زبیر وزننده در الصبابة صادك فتحیله شوق وآرزو ایلمك علی قول رقت شوق یعنی رقت وحرارت وجهیله آرزو ایلمك یاخود رقت هوا یعنی رقت وسوزش وحرارت قلبله عشق ومحبت ایلمك معناسنه در که ازدل وجان عاشق وشیفته اولمقدن عبارتدر یقال صببت الیه یا رجل صبابة من الباب الرابع وهو الشوق اورقته اورقة الهوی الصب صادك فتحی وبانك تشدیدیله عاشق آشفته دل اولان کشی‌یه دینور مؤنثی صبه‌در هایله صبیب زبیر وزننده برفرس آدیدر صباب تشدیدایله خباب وزننده بنو کلاب قبیله‌سنه مخصوص برجفر یعنی برارض واسعه اسمیدر الصبصبة زلزله وزننده پراکنده ایلمك معناسنه در یقال صبصب الشیء اذا فرقه ویقال صبصب الرجل اذا فرق جیشا اومالا ومحو ومضمحل ایلمك معناسنه در یقال صبصبه اذا محقه التصبصب تزلزل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تصبصب القوم اذا تفرقوا ومحو ومضمحل اولمق معناسنه در یقال صبصبه فتصبصب ای محقه فانمحق وکیجه‌نك اکثر ساعتی کذران ایلمك معناسنه در یقال تصبصب اللیل اذا ذهب اکثره وبرخصوصده برآدمك برکسه اوزره جرأت واقدام واستیلاسی شدت بولمق یعنی متصل اکا جرأت واستیلا قلمق معناسنه در تقول تصبصب علینا فلان ای اشتد علینا جرأته وخلافه وحرارت مشتد اولمق معناسنه در یقال تصبصب الحر اذا اشتد الصبصاب ظطاب وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور ور نسنه‌نك بقیه‌سنه علی قول بر نسنه‌دن دوکیلن دوکدی‌یه دینور وقوی ومجد ومقدام اولان دوه‌یه دینور که سعی وسیرنده اصلا فتور ورخاوتی اولمیه یقال خمس صبصاب ای بصباص وخمس خانك کسریله دوردنجی کون صو ایچن دوه‌یه دینور الصبصب غبغب وزننده

والصباصب علابط وزننده بونلرده کنده وغلیظ وشدید اولان شیئه دینور طومرق کبی الصحابة صادك فتحی وکسری والصحبة صادك ضمیله برکسه ایله حسن الفت ایدوب یار وهمدم اولمق معناسنه در یقال صحبه صحابة وصحبة من الباب الرابع اذا عاشره وهم اصحاب واصاحیب وصحبان بضم الصاد وصحاب بالکسر وصحابة بالفتح وصحابة بالکسر وصحب بالفتح مؤلف بورادینه افراط ایجاز ایلمشدر بصائرده بیاننه کوره اصحاب صحبك جمعیدر فرخ وافراخ کبی واصاحیب اصحابك جمعیدر وصحبان صاحبك جمعیدر شاب وشبان کبی وصحاب صادك کسریله بنه صاحبك جمعیدر جایع وجیاع کبی وصحابه صادك فتحی وکسریله فی الاصل مصدرلردر اصحاب معناسنه استعمال اولنمشدر ونهایه‌ده صحابه صادك فتحیله صاحبك جمعیدر وبوندن غیری فاعلك جمعی فعاله اولدیغی یوقدر دیو مرسومدر وصحب صاحبك جمعیدر رکب وراکب کبی انتهی الاستصحاب برکسه‌نك کندیسنه همدم ومصاحب اولمسنی ایستمك معناسنه در یقال استصحبه ای دعاه الی الصحبة وبرکسه‌یی یاخود برنسنه‌یی کندیسنه همدم وقرین ایدوب اکا ملازمت ایلمك معناسنه در یقال استصحبه ای لازمه المصحب محسن وزننده سرکش ومتعصب ایکن ذلیل ومطیع ومنقاد اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور کاسیذکر وشول سالك ورهروه دینور که طوغری یولنه کیدوب اصلا بریرده توقف وآرام ایلمیه ویوزی یوصون طوتمش صویه دینور واوغلوتشو ونما بولوب کندی کبی آدم اولان کشی‌یه دینور یقال هو مصحب اذا کان بلغ ابنه فصار مثله ودائما کندی کندیسیله مجنون کبی تکلم ایدن کسه‌یه دینور بو معناده حانك فتحیله ده جائزدر یقال رجل مصحب ومصحب ای یحدث نفسه واشبو مصحب کلمه‌سی اصحابدن اسم فاعلدر هر برنده معنای مصدری تسبیك اولنور المصحب مکرم وزننده مجنونه دینور وشول کونه وطلومه دینور که اوزرنده جابجا توی وقیل ویوك باقی قاله ومنه یقال قربة مصحبة کویا که تویی بالکلیه کیدرلمیوب ابقا اولنمغله اکا صاحب قلنمشدر المصاحب همدم وهمصحبت اولان کشی‌یه دینور وسرکش ومتعصب ایکن منقاد اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل مصحب ومصاحب ای الذلیل المنقاد بعد صعوبة الصحب صادك فتحی وحانك سکونیله مذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه در یقال صحب المذبوح صحبا من الباب الثالث اذا سلخه الاصحاب همزه‌نك کسریله برکسه‌یی برنسنه‌یه صاحب قلمق معناسنه در تقول اصحبته الشیء ای جعلته له صاحبا وحفظ ونکاه ایلمك معناسنه در یقال اصحب فلانا اذا حفظه ومنع ایلمك معناسنه در که همزه‌سی سلب ایچون اولور یقال اصحبه ای منعه ویار وهمدم صاحبی اولمق معناسنه در که همزه‌سی صیرورت ایچون اولور یقال اصحب الرجل اذا صار ذا صاحب الاصطحاب افتعال وزننده حفظ ایلمك معناسنه در یقال اصطحبه ای حفظه وبری بریله یار وهمدم اولمق معناسنه در که مشارکت ایچوندر یقال اصطحب القوم اذا اصحب بعضهم بعضا صحب صادك فتحی وحانك سکونیله اسامیدندر صحب بن سعد برقبیله پدریدر که قبیله‌سی کندی اسمیله مشتهردر شعرادن اشعث الصحبی اول قبیله رجالندندر بنو صحب صادك ضمیله ایکی بطندر بری باهله قبیله‌سندن ودیکری کلب قبیله‌سندن منشعبدر صحبان سلمان وزننده بر رجل اسمیدر الاصحب اصحر وزننده ومرادفیدر که قرمزی‌یه بك مائل اولان اشقره دینور که چیل تعبیر اولنور یقال فرس اصحب ای اصحر التصحب تفعل وزننده اوتانمق استحیا معناسنه در تقول هو یتصحب منا ای یستحی الصاحب یار وهمدم معناسنه‌در وحرون نام فرس نسلندن برآتك اسمیدر المصحبیة میمك وحانك فتحیله قشیر قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر المصحاب محراب وزننده مطیع ومنقاد معناسنه در تقول هو مصحاب لنا بما نحب ای منقاد الصخب صادك وخای معجمه‌نك فتحیله پك حیقروب فریاد ایلمك معناسنه در یقال صخب الرجل صخبا من الباب الرابع اذا صاح شدیدا الصخاب شداد وزننده والصخب کتف وزننده والصخوب صبور وزننده والصخبان سکران وزننده پك حیقروب صیحه وفریاد ایدن کسه‌یه دینور وصخبان کلور صادك ضمیله بونلرك مؤنثی صخبه‌در فرحه وزننده وصخابه در وصخبه در عتله وزننده وصخوب در صبور وزننده الصخبه تمره وزننده شول پکاره دینور که یردن قینایوب چقرکن چاغل چاغل سسلنور اوله چاغلغان تعبیر اولنور یقال عین صخبة ای مصطفقة عند الجیشان ویقال ماء صخب الاذی ککتف ومصطخب الاذی ای له صوت عند تلاطم امواجه وآذی همزه‌نك مدی وذال معجمه‌نك کسری ویانك تشدیدیله طاغیه‌یه دینور موج وخروش معناسنه در وصخبه برنوع بونجق اسمیدر که افسونکاران وارباب نیرنجات محبت وعداوت خصوصلرنده استعمال ایدرلر التصاخب تفاعل وزننده حیقرشمق معناسنه در یقال تصاخبوا ای تصایحوا واورشمق معناسنه در که معنای لازمیدر یقال تصاخبوا ای تضاربوا الاصطخاب افتعال وزننده قوشلرك بردن اوتوب انواع الحانله جغلدی ایلملرندن عبارتدر تقول سمعت اصطخاب الطیر وهو اختلاط اصواتها صخب الشوارب کتف وزننده شول اشکه دینور که اکیردکن آوازنی بوغازنده اولان

طبرزده و مجرازده تردید ایدرا وله یقال حماره مخب الشوارب اذا كان برد دنهاقه فی شواربه الضرب صادك فتحی وراءك
سكونیله و فتحتیله لغتدر طلومده چوق طورمغله بك اكشمش سوده دینور تقول سقانا الضرب ای اللبن الحقین الحامض
وصمغ احمر اسمیدر كه مراد صمغ الدامیادیدكلری آچی وقرمزی صمغدر بعضلر مغیلان صمغیدر دیدیلر بوراده والصمغ
نسخه لرنی شارح تخطئه ایلمشدر و ضرب حسب الاقتضاء زود ایچون یعنی زاد وتوشه اتخاذ ایلمك ایچون طلومده وضع
اولنان سوده دینور وضرب مصدر اولور كسمك معناسنه یقال ضرب الشیء ضربا من الباب الثانی اذا قطعه
وكسب ایلمك معناسنه در یقال ضرب الرجل اذا كسب وسودی طلومده چوق طوردرمغله اكشتمك معناسنه در
یقال ضرب الرجل اذا عمل الضرب وحبس بول ایلمك معناسنه در یقال ضرب الرجل اذا حقن البول ومعصوم
سمورمك ایچون حبس حدث ایتدرمك معناسنه در یقال ضرب فلان اذا عقد بطن الصبی لیسمن شارح دیر كه اعراب
عادتندر كه نحیف معصومی قوتلنوب سمورمك ایچون چوق دفع طبیعی ایتدرمیوب قابض نسنه ایله بعضا بطننی
عقد وقبض ایدرلر انتهی وضرب یرك نباتی ضربه اولمق معناسنه در كه كاسیذكر یقال ضربت الارض اذا اصابتها
ضربة الضرب صادك كسریله ضعفای اعرابدن برمقدار جه حقیر اوبه یه دینور الضرب صادك ضمیله ضریب
لفظنك جمعیدر كه اكشی سوده دینور الضربة فتحاتله بچیلوب یاخود قوریوب كچدكدنصكره نوعا تازه لنوب
یكیدن نشو ونما بولان نباته دینور بعض نسخه ده ما یتخیر من العشب عبارتیله كه خای معجمه ویای تحتیه ایله در
واقع اولمغله غلطدر صحیح اولان ما یتحیر اولمقدر جیم و بای موحده ایله و یقال ضربت الارض كما ذكر وضربه
بر نوع نسنه در كه كدی باشی قدر اولوب ایچنده بكمزه شبیه بر لذیذ وشیرین نسنه اولمغله شكر قاشی كبی صوروب اكل
ایدرلر اعراب بادیه حلو تاتندر بونی بركونه اغاجك صمغیله بیان ایدرلر كه قابی اولوب ایچنده اولان لذتلو اوزنی
صوروب واكل ایدرلر الاضریباب اعشیشاب وزننده برنسنه مهره تخته سی كبی دوز وطاینجق اولمق معناسنه در
یقال اضراب الشیء اضریبابا اذا املاس التضریب تفعیل وزننده ذكر اولنان صمغی اكل ایلمك معناسنه در
واكشی سود ایچمك معناسنه در المضرب منبر وزننده شول طلوم مقوله سی قابه دینور كه آنده سود اكشیدیلور
الضربی سكری وزننده بحیره یه اطلاق اولنور كه سائبه كبی جاهلیت اوضاعندن ایدی و اول شول ناقه یاخود قیوندن
عبارتدر كه اون بطن طوغوردقده قولغنی شق ایدوب آزاد وتسییب ایدرلر ایدی وهلاك اولدقده انی نسوان طائفه سنه
حرام اولوب همان رجال قسمی اكل ایدرلر ایدی مؤلف بحر ماده سنده بر ایكی قول مختلف دخی ذكر ایلمشدر اول حیوانك
سودی همان مهمانه منحصر اولمغله ممدلرنده مجتمع اولوب قالدیغندن ضربی اطلاق اولنمشدر الاضراب همزه نك
كسریله و برمك معناسنه در یقال اضرب الرجل الیه مالا اذا اعطاه الضراب كتاب وزننده شول اكینه دینور كه
كوز موسمنده اكین دیریلوب قالدرلدقدنصكره زرع اولنه الضرب فتحتیله بركمك معناسنه در یقال ضرب الشیء
ضربا من الباب الرابع اذا اجتمع الضرخبة خای معجمه ایله دحرجه وزننده خفیف الطبع وسبك مشرب اولمق
معناسنه در كه وقار وتمكین مقابلیدر اول مشربده اولان كمسه یل قوان وشلفه تعبیر اولنور یقال به ضرخبة ای خفة
ونزق الاصطبة همزه نك وطانك ضمی وبانك تشدیدیله كتان طرانتیسنه دینور كه اسطبه دخی دیرلر تركیده تحریفله
اوسطو تعبیر اولنور المصطبة میمك كسریله سدوسكی تعبیر اولنان نشیمنده دینور بعض بیوك قپولر الغنده وقهوه
خانه كبی محللرده اولور میمك فتحیله مصطبه ایله معرفدر الصعب صادك فتحی وعینك سكونیله كوچ
وچتین شیئه دینور عسر معناسنه كه قولای وآسان مقابلیدر و بو صفت مشبهه در یقال امر صعب ای عسر
وصعب سركش وابی النفس انسان وحیوانه اطلاق اولنور ذلول ورام مقابلیدر یقال رجل وفرس صعب ای ابی
وارسلانه اطلاق اولنور وصعب بر رجل اسمیدر وامرای عربدن منذر بن ماء السماء لقبیدر وابن جثامة الصحابی
لقبیدر و یمنده بر موضع آدیدر الصعوب عصفور وزننده بو دخی كوچ ودشوار معناسنه در الاستصعاب
كوچلوب دشوار اولمق معناسنه در یقال استصعب الامر اذا صار صعبا و بر نسنه یی كوچ بولوب كوچسنمك معناسنه
اولمغله لازم ومتعدی اولور یقال استصعب الشیء اذا وجده صعبا الصعوبة صادك ضمیله بر نسنه كوچ ودشوار
اولمق معناسنه در یقال صعب الامر صعوبة من الباب الخامس اذا صار صعبا الاصعاب همزه نك كسریله
بر نسنه كوچ ودشوار اولمق معناسنه در یقال اصعب الامر اذا صار صعبا و بر نسنه یی مشكل بولمق معناسنه در
یقال اصعب الشیء اذا وجده صعبا و بر طواری بوشلیوب اهمال ایلمكله سركش قلمق معناسنه در یقال اصعب
الجمل اذا تركه فلم یركبه فاصعب ای صار صعبا التصعیب تفعیل وزننده بر نسنه یی كوچ ودشوار قلمق معناسنه در
یقال صعبه تصعیبا اذا جعله صعبا التصعب تفعل وزننده تصعیب معناسنه در یقال تصعبه بمعنی صعبه

المصعب مكرم وزننده آیغره اطلاق اولنور فحل معناسنه ركوب واستعمالدن مهمل اولمق حسبیله المصعبان
تثنیه بنیه سیله ایكی مصعب در بریسی مصعب بن الزبیر ایله اوغلو عیسادر علی قول برادری عبد الله بن الزبیردر
تغلیب اولنمشدر الصعبة تمره وزننده بنت جبل دركه اصحابدن معاذ بن جبل حضرتلرینك همشیره سیدر كه
صحابیه در وصعبة بنت سهل كذلك صحابیه در وصعبه وصعیبه بشقه برر خاتون اسملریدر الصاعب صاحب
وزننده شول یره دینور كه چاقللق ومولوزلق اولمغله چتین اولوب لكن زراعته قابل اوله الصعبیة صادك فتحی
وعینك سكونیله بنی خفاف یوردنده بر صو آدیدر الصعاب كتاب وزننده یمامه ایله بحرین اراسنده بر صو آدیدر
یوم الصعاب بین العرب بر یوم معروفدر كه آنده بر وقعهٔ عظیمه اولمشدر الصعروب عصفور وزننده باشی كوچك
اولان انسان وحیوانه دینور الصعنب نونله جعفر وزننده صغروب معناسنه در الصعنبة دحرجه وزننده
قاب ایچره اولان تریدك اورتاسنی درطوپ یوكسلدوب تپه سنی مدور ایلمك معناسنه دركه كویا چوجق باشی كبی
اولور یقال صعنب الثریدة اذا جمع وسطها وقور رأسها و بوزیلوب منقبض اولمق معناسنه در بخیل كمسه نك
سائلدن منقبض اولدیغی كبی یقال صعنب الرجل اذا انقبض صعنبی الف مقصوره ایله یمامه ده بر موضع آدیدر
الصغاب غین معجمه ایله غراب وزننده كهله یمورطه سنه دینور كه سركه تعبیر اولنور المصغبة مسغبه وزننده
ومراد فیدر كه آجلق معناسنه در الصقب صادك فتحی وقافك سكونیله اتنه طلو وصیق كوده لو اولوب اوزون
اولان انسانه وحیوانه وسائر نسنه یه دینور طویل وریان اولان غصن كبی وصقب الناقة ناقه نك یاوریسنه دینور كه
كوشك تعبیر اولنور جمعی صقاب كلور صادك كسریله وصقبان كلور صادك ضمیله وصقب خانه یه وچادره
وضع ونصب اولنان دیركه دینور علی قول شول دیركه دینور كه خانه نك ویوك خیمه وسایبانلرك وسطنه وضع
ونصب اولنوب وسائر دیركلردن اوزون اوله جمعی صقوب كلور وصقب مصدر اولور یومرقله اورمق معناسنه
یقال صقبه صقبا من الباب الاول اذا ضربه بجمع كفه و بر نسنه یی یوكسلتمك یقال صقب البناء وغیره اذا رفعه
و بركدرمك معناسنه در یقال صقب الشیء اذا جمعه وقوش اوتمك معناسنه در یقال صقب الطائر اذا صوت الصقب
فتحتیله یقین وقریب معناسنه در یقال مكان صقب ای قریب ومصدر اولور یقین اولمق معناسنه یقال صقبت
داره صقبا من الباب الرابع اذا قربت و بعید اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صقب المكان اذا ابعد فمن المعنی
الاول الحدیث الجار احق بصقبه ای بما یلیه ویقرب منه مراد شفعه در كه جار ملاصقه ثابتدر الاصقاب همزه نك
كسریله قریب قلمق معناسنه در تقول اصقبته ای قربته وقریب اولمق معناسنه در یقال اصقبت دارهم اذا دنت
وشكار صیاده یك یقین اولوب تو لكنه كلدكده اصقبك الصید دیرلر دنانك وامكنك رمیه معناسنه المصاقبة
والصقاب صادك كسریله بر كمسه ایله یوز یوزه اولمق معناسنه دركه معنای لازمیدر یقال صاقبهم مصاقبة وصقابا
اذا واجههم وصقاب سقاب معناسنه دركه ذكر اولندی الصیقبانی صیدلانی وزننده عطاره دینور یقال هو صیقبانی
ای عطار ظاهر ابو جمع معناسندن مأخوذدر الصقعب جعفر وزننده اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه وصقعب
بر رجل آدیدر وبجردایچی نسنه یه دینور آزی دیشی وقاپو كبی صقلب جعفر وزننده صقلیه قصاسنده بر بلده
آدیدر وصقلیه صاد وقاف ولام مشدده نك كسری ویای تحتیه مخففه ایله جزیره معربیدر كه آق دكزده
اتالیا جداسنده بر بیوك اطه در نیجه بلادی مشتملدر مالطه اطه سی آنك ارقه سنده واقعدر الصقلاب صادك
كسریله اكول وپرخور انسان وحیوانه دینور وبیاض چهره لو آدمه دینور وقزل بكزلو آدمه دخی دینور
وسخت وشدید اولان باشه دینور یقال رأس صقلاب ای شدید وشدید الاكل اولان اركك دوه یه دینور
الصقالبة صادك فتحیله بر قوم مخصوص آدیدر دیارلری بلغار مملكتی ایله قسطنطنیه بیننده بلاد خزر ایله
همسنورلر در كتب جغرافیاده صقالبه له وچه وانكروس بلادیله مبین دركه حالا افلاق وبغدان دخی اول اولكه
داخلندندر و بعض كتب جغرافیاده بلغار طائفه سی اولمق اوزره مبین وتفالیای یونانی معربی اولدیغی مشر وحدر
الصلب صادك ضمی ولامك سكونیله والصلب سكر وزننده والصلیب امیر وزننده قتی وسخت وشدید اولان
نسنه یه دینور وصلب صادك ضمیله وفتحتیله لغتدر یغرنیدن قویرق صوقنه كلنجه قدر ارقه كمیكنه دینور كه
اوكورغه تعبیر اولنور جمعی اصلب كلور افلس كبی واصلاب كلور وصلبه كلور عنبه وزننده یقال قصم صلبه
وهو عظم من لدن الكاهل الی العجب وصلب طپراغی طاش كبی بغایت قتی و پك وشدید اولان یره دینور كه یور تعبیر
اولنور جمعی صلبه كلور عنبه وزننده وصلب حسب وقوت معنالرینه استعمال اولنور یقال هو كریم الصلب
ای الحسب و یقال له صلب ای قوة ورمل عالج قربنده صمان نام ارضده بر موضع آدیدر وشاعرك اشو * سقنابه

الصلبين والصمانا * مصراعنده واقع صلبين لفظي باذاتنده مفرد اولوب ضرورت وزن ایچون تثنیه بنیه‌سیله
ایراد اولندی رامه لفظنده رامتین دیندیکی کبی یاخود مراد ایکی موضع اولوب صفت صلابت هر برنده غالب اولدیغندن
هر برینه صلب اطلاق اولنمشدر الصلابة کرامه وزننده برنسنه پك وسخت وشدید اولمق معناسنه در یقال
صلب الشیء وصلب صلابة من الباب الخامس والرابع اذا کان صلبا التصلیب تفعیل وزننده صلابه معناسنه در
یقال صلب الشیء تصلیبا بمعنی صلب ومتعدی اولور برنسنه‌یی پك وقاتی قلمق معناسنه تقول صلبته ای جعلته
صلبا وآصمق وبردار ایلمك معناسنه در یقال صلب اللص اذا جعله مصلوبا شارح دیرکه بو معنا مصلوبك صلبنی
اغاجه بند ایلمك معناسندن یاخود استخراج ودك من العظم معناسندن مأخوذدر ونصاری طائفه‌سی صلیب
اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال صلب الرهبان اذا اتخذوا صلیبا وتصلیب نسوانه مخصوص برنوع چار اسمیدر که
نقش صلیب ایله منقوش اولور فی الاصل مصدر اولوب بعده آنده اسم اولمشدر وتصلیب تازه خرما قوریمق
معناسنه در که معنای ملزومیدر یقال صلب الرطب اذا یبس الصلب فتحتینله وجه مذکور اوزره صلب
لفظنده لغتدر که ارقه ده اولان اوکورغه کمکلرینه دینور فارسیده پشتمازه دیرلر وصلب چرویش یاغنه دینور
ودك معناسنه الصالب لامك کسریله بودخی ارقه کمکنه دینور وصالب دترمه‌سی اولان حما عارضه‌سنه دینور که
استمه تعبیر اولنور یقال اخذته حما صالب وهی التی فیها رعدة شارح دیرکه اضافتله واضافتسز وبرأسه استعمال
اولنور وامهات سائره ده حرارت زائده‌سی اولان ایله که فارسیده تب کرم دیرلر مفسردر مؤلف نافض ایله مرادف
رسم ایلمشدر نهایت تعبیرلرندن منفهم اولان صالبده حرارت شدید ودترمه آزجه اولوب نافضده دترمه شدید
اولمقدر وماده لرك دخی مقتضالری بو بلجه اولمقدر انتهی الصلب صادك فتحی ولامك سکونیله آصمق وبردار ایلمك
معناسنه در یقال صلب اللص صلبا من الباب الثانی اذا جعله مصلوبا ومحمومك حماسی شدید ودائمی اولمق معناسنه در
یقال صلبت علیه حماه ای دامت واشتدت واتی کباب وبریان ایلمك معناسنه در یقال صلب اللحم اذا شواه
وکمکلرك یاغنی چقرمق معناسنه در یقال صلب العظام اذا استخرج ودکها ویاقمق احراق معناسنه در یقال صلب
الشیء صلبا من الباب الثانی والاول اذا احرقه وقوغه‌یه صلیب دوزمك معناسنه در که مراد قوغه‌نك اغزنده اولان
صلیبه شبیه ایکی اغاجدر یقال صلب الدلو اذا جعل علیها صلیبین الاصطلاب افتعال وزننده بودخی کمکلری
طبخ ایله یاغنی چقرمق معناسنه در یقال اصطلب العظام ای استخرج ودکها الصلیب امیر وزننده پك وشدید
شیئه دینور که ذکر اولندی وصلیب چرویش یاغنه دینور وآصلمش کسیه دینور مصلوب معناسنه جمعی صلب کلور
کتب وزننده من المعنی الاول الحدیث لما قدم مکة اتاه اصحاب الصلب ای الذین یجمعون العظام ویستخرجون
ودکها ویأتدمون به یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مکه‌یه تشریفلرنده خاکپای همایونلرینه
اصحاب صلب کلدیلر مراد شول طائفه در که کمکلری جمع ایدوب صوایله قیناتدقدنصکره یاغلرینی چقروب آنکله
تغذی ایدرلر ایدی وصلیب سنجاغه دینور علم معناسنه وقطب شمالی قربنده نسر طائر نام عقاب صورتنك
خلفنده واقع درت کوکبه اطلاق اولنور جوهری نسر واقع خلفنده دیدیکی وهمدر وصلیب نصاری طائفه‌سنك
خاچ تعبیر اتدکلری نسنه‌یه دینور که فارسیده چلیپا دینور زعملرنجه حضرت عیسانك هیئت مصلوبه‌سیدر
شارحك بیاننه کوره چلیپا معربیدر ودوه‌یه مخصوص برکونه داغ وتمغا اسمیدر الصلیب زبیر وزننده برموضعدر
وکالحمد قربنده برطاغك اسمیدر صلب صرد وزننده برقوش آدیدر الصولب جوهر وزننده والصولیب
یاء زیاده‌سیله شول تخم غلاله دینور که ترلایه اکیلدکدنصکره اوزرینه نطس اولنوب طپراق دوپراش اوله
ذوالصلیب امیر وزننده تغلب قبیله‌سندن اخطل نام شاعرك لقبیدر الصلبوب عصفور وزننده دودکه ونایه دینور
مزمار معناسنه دیرصلیبا دمشق شامده برمحل آدیدر دیرصلوبا موصل قضاسنده برقریه در الصلوب
صبور وزننده برموضعدر تصلب تنصر وزننده نجد دیارنده برصو آدیدر الاصلاب همزه‌نك کسریله
ناقه یاوروسنی امزردکن کرکی کبی سودنی ادرار ایچون کرپه‌رك کردنتی یوقری اوزادوب قدرتی مرتبه دیك طوره‌مق
معناسنه در یقال اصلبت الناقة اذا قامت ومدت عنقها نحو السماء لتدر لولدها جهدها الصلب سکر وزننده
والصلبیة والصلبی بیلکی طاشنه دینور وصلبی بیلکی ایله بیلنوب کسکین اولان نسنه‌یه دینور تمرن وسائر
نامولو ودمور کبی المصلب محدث وزننده قوریمش خرمایه دینور الصلقاب صادك کسریله شول کسیه دینور که
دائما دیشلرینی بری برینه سورر اوله یقال رجل صلقاب اذا کان یسن بعض اسنانه ببعض الصلهب جعفر وزننده
اوزون آدمه دینور وبیوك خانه‌یه دینور بیت کبیر معناسنه ویاوز وقوی وشدید دوه‌یه دینور الصلهبی الف

مقصوره ایله بودخی قوی وشدید دوه‌یه دینور یاء الحاق ایچوندر مؤنثنده صلهباة دینور هاء ایله المصلهب مدحرج
وزننده بودخی اوزون وبالابلند کشی‌یه دینور الاصلهباب اقشعرار وزننده برنسنه طوغریلغنده اوزایوب کتمك
معناسنه در یقال اصلهبت الاشیاء اذا امتدت علی جهتها الصناب تونله کتاب وزننده ارقه‌سی وقارنی اوزون
اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع قاتق اسمیدر که خردل ایله قوری اوزمدن اتخاذ اولنور بو بلده ده بنه
خردلدبو مغر وقدر رمضانده صنارلر منار ایله اکل اولنور الصنابة کتابه وزننده بودخی قارنی وارقه‌سی اوزون
اولان انسان وحیوانه دینور المصنب منبر وزننده ذکر اولنان صناب دیدکلری قاتغی پك سووب اکلنه دوشکون
اولان کسه‌یه دینور الصنابی یای مشدده ایله بلبسی وقویرغی سیاه اولان طوری آته دینور کمیت کبی علی قول
آل اولان آته دینور یقال فرس صنابی ای الکمیت او الاشقر صنبب زبیر وزننده شبیان الهندی نام کسنه‌نك
فرسی آدیدر الصنخاب خای معجمه ایله سنجاب وزننده ایری ودبزمان ارکك دوه‌یه دینور الصنعبة ملعبه وزننده
طبانقلی صلب وقوی اولان ناقه‌یه دینور الصوب اوب وزننده دوکولمك انصباب معناسنه در یقال صاب المطر
یصوب صوبا اذا انصب وصیب معناسنه در که یغمورلو بلوده وشدتله دوکیلن یغموره دینور تسمیه بالمصدردر یقال
سقاهم صوب السماء وصیبها وطوغریلق ودرستلك معناسنه در که خطأ مقابلیدر صواب کبی تقول دعنی وعلی
خطائی وصوبی یعنی بنی بوشله خطا وصواب کندیمکدر اثری بکا مترتبدر وبرنسنه‌یه حق اوزره طوغریلغنه
واروب ایرشمك معناسنه در یقال صاب السهم نحو الرمیة صوبا اذا قصدها ولم یجر وهوادن یاخود بریوکسك محلدن
اشاغی‌یه طوغری آغوب انمك معناسنه در یقال صاب الشیء اذا جاء من عل وصوب بر رجل آدیدر که ابو قبیله در
وصبوبق نسنه‌یی دوکوب آقتمق اراقه معناسنه در یقال صاب الماء ونحوه ای اراقه وسحاب یغمور ازال ایلمك
معناسنه در یقال صابت السماء الارض ای جادتها بالمطر الانصیاب انصباب وزننده ومرادفیدر که دوکلمك
معناسنه در یقال انصاب الماء اذا انصب الصیوب تنور وزننده صیب معناسنه در که یغمورلو بلوده وشدتله دوکیلن
یغموره دینور الصواب سحاب وزننده راست ودرست معناسنه اسمدر که خطأ مقابلیدر نته که حق باطل
مقابلیدر یقال اصاب الصواب وهو ضد الخطأ الاصابة همزه‌نك کسریله برنسنه‌یه کرکی کبی طوغریلغنه واروب
ایرشمك معناسنه در یقال اصاب السهم الرمیة اذا قصدها ولم یجر وبرنسنه‌یی اشاغی‌یه طوغری اندرمك معناسنه در که
اصعاد مقابلیدر یقال اصابه ضد اصعده وبرصواب ایش ایشلمك یا برصواب سوز سویلمك معناسنه در یقال اصاب الرجل
اذا اتی بالصواب وصواب مراد ایلمك معناسنه در یقال اصاب الرجل اذا اراد الصواب لکن مصاحده مطلق اراده ایله
مفسردر یقال اصاب الرجل الشیء اذا اراده ومنه قولهم اصاب الصواب فاخطأ الجواب ظاهرا مجاز اولور وبولمق
وجدان معناسنه در یقال اصاب الشیء اذا وجده واستئصال ایلمك معناسنه در که برنسنه‌یی تمامه اهلاك ایلمکدن
عبارتدر یقال اصابه اذا اجتاحه وبرکسه‌یی برآفت ومصیبتله آزرده ایلمك معناسنه در یقال اصاب الدهر بنفوسهم
واموالهم ای فجعهم التصوب تفعل وزننده یوکسك وانکبه ویوقش محلدن اشاغی‌یه طوغری انوب کلمك معناسنه در
یقال تصوب الشیء اذا جاء من عل المصابة میمك ضمیله اصابه معناسنه در که برکسه‌یی برمصیبت ابردر دایله تفجیع ایلمکدن
عبارتدر مصدر میمیدر ومصیبت معناسنه در که اصابت ایدن حادثهٔ شدیده در ماتم کبی الصابة غابه وزننده بودخی
مصیبت معناسنه در وعقل وشعورده ضعف ونقصان اولمق حالتنه دینور که جنونه قریب اولور یقال فی عقله صابة
ای ضعف وفترة وصابه برنوع آجی شجر آدیدر جمع جنسی صاب درهاسز جوهری برآجی شجرك عصاره‌سیدر دیدیکی
وهمدر مفردات طبیه بیانلرینه کوره صاب سود لکن انواعنه شاملدر وخاصه ابو جهل قارپوزینه دینور حنظل کبی
وقرغه دولکی دیدکلری ایله ده مفسردر المصوبة میمك فتحی وصادك سکونیله بودخی مصیبت معناسنه در الصیوب
صبور وزننده والصویب امیر وزننده صائب معناسنه در که مخطی مقابلیدر یقال سهم صیوب وصویب ای صائب
لکن بونلر مبالغه‌یی متضمنلردر شارح دیرکه ابن جنی دیدیکه فاء ولامی صحیح وعینی واو اولان فعیل وزنی اوج کلمه‌یه
منحصردر که طویل وقویم وصویب کلمه لریدر اما عویص کلمه‌سی صفت غالبه در اسم مجراسنه جاری اولمشدر انتهی
الصوابة صادك ضمی وواوك تشدیدیله خالص وصمیم وکزیده معناسنه در نته که بابه اولان صیابه وصباب دخی
بو معنایه درلر یقال هو فی صوابة القوم وصبابتهم وصیابهم ای فی لبابهم وصمیمهم الاستصابة والاستصواب
اصلی اوزره برنسنه‌یی صواب ومعقول کورمك معناسنه در یقال استصاب رأیه واستصوبه ای رآه صوابا التصویب
تفعیل وزننده برکسه‌یه صواب سویلدك یاخود صواب ایشلدك دیو صوابه نسبت ایلمك معناسنه در که تخطئه مقابلیدر
یقال صوب فلانا اذا قال له اصبت وباشی اشاغی اکمك معناسنه در یقال صوب رأسه اذا خفضه فقهالك تصوب

الراس فى الركوع سهى ديدكلرى بوندندركه ركوعده باشى بك اكك منهيدر المصوب منبروزننده كبجه يه وچوچه يه
دينوركه طعام قوناررلر مغرفه معناسنه الصوبه صادك ضميله هرنسنه نك يغننه وكومه سنه دينور على قول بغداى
يغننه مخصوصدر يقال صوبة منه وهى كل مجتمع اومن الطعام صوبه توبه وزننده ايكى فرس اسميدر برى حبان
ابن مرة نك وبريسى عباس بن مرداسك ايدى الصهب فتحتينله بدنك وباشك قيللرى قزل ياخود اشقر يعنى آل اولمق كه
شراب رنكنده اولور قومرال تعبير اولنور الصهبة صادك ضمى وهانك سكونيله والصهوبة صادك ضميله
صهب معناسنه در يقال صهب شعره صهبا وصهبة وصهوبة من الباب الرابع وهى حمرة اوشقرة فيه ويقال
فى شعره صهبة الاصهب اشهب وزننده وصف مرقوم اوزره اولان كشى يه دينوروبك بياض اولميان دوه يه دينور يعنى
تويلرى قرمزى يه مائل قومرال اوله وارسلانه اطلاق اولنوروبحرين ترابنده برچشمه آديدر ذوالرمة نام شاعر شعرنده
جمعى اصهبيات اوله رق كتوردى كه مراد اشبو بيتيدر * دعاهن من ناح فازمعن ورده اوالاصهبيات العيون السوائح
واصهب صوغوق كونه اطلاق اولنور اشهب كبى يقال يوم اصهب اى بارد وشول قيللره وتويلره دينوركه بياضنه قرمزيلق
قارشمش اوله مراد اوجلرى قرمزى وجوقلرى آق اوله الصهابى غرابى وزننده بودخى بك بياض اولميان يعنى
تويلرى قزيله مائل اولان قومرال دوه يه دينور وشول وافر وفراوان اولان شيئه دينوركه اصلا نقصان بولميه وديوانى
اولميان يعنى طرف ميريدن جهت ووظيفه مقوله سى وارداتى اولمامغله دفتر ديوانده نامى اولمديغندن علوفه خوار
اوليان كشى يه دينوركه نحن قسمنا طخجندن تعيش ايدر اوله يقال رجل صهابى اى لاديوان له وهنوز كاتبى آلنمامش
دوه سورسنه دينور وصهابى سخت وشديد اولان شيئه دينور يقال موت صهابى اى شديد كالموت الاحمر صهب السبال
صادك ضمى وهانك سكونيله كه اصهبك جمعيدر وسبال سبله نك جمعيدركه بيغه دينور پس صهب السبال قومرال
وقزيل بيقلو ديمكدر عربلر بو تعبيرى اعدايه اطلاق ايدرلر هرنه كلو بيقلرى اصهب اولمزايسه ده يقولون صهب
السبال كما يقولون سود الاكباد شارح ديركه سلفده عرب طائفه سنك عداوتلرى اكثرى روم طائفه سيله اولوب وروميلرك
صهوبتى غالب اولمغله صهب السبال آنلره اطلاق اولنور ايكن كيدرك مطلقا اعدايه اطلاق اولنمشدر الصهباء
حمراء وزننده باده يه اطلاق اولنور خمر معناسنه على قول شيره سى بياض اوزمدن صقيلان باده يه مخصوصدر لونك
صهوبتى باعث تسميه در فى الاصل صفت اولمغله صكره دن علم كبى آنده اسم اولمشدر الف ولامسزدخى ذكر اولنور
يقال شربوا الصهباء وصهباء اى الخمر او المعصورة من عنب ابيض وصهباء خيبر قربنده بر موضع آديدر الصيهب
صيقل وزننده حرارتك شدتنه دينور شارح ديركه بونى ابن اعرابى نقل ايلدى سائر لغويون وصف اوله رق يعنى
حر شديد ايله تفسير ايلديلر وصيهب يك اسى وحار اولان كونه دينور يقال يوم صيهب اى حار واوزون كشى يه دينور
ونغايت يك وصلابتلو اولان بالجين قيايه دينور وشدتلو وصلابتلو يره دينور ودوز وهموار يره دينور وطاشلق يره دينور
وشول يره دينوركه اورايه حرارت شمسك بردرجه ده اصابت وتأثيرى اوله كه چيك ات وضع اولنسه قاوريلوب بريان اوله
اويلسى بريرده اولور يقال موضع صيهب اذا كان تحمى عليه الشمس حتى ينشوى اللحم عليه صهاب غراب وزننده
برموضع على قول بريغور اسميدر كه جمل صهابى اكا نسبت اولنور المصهب معظم وزننده صفيف الشواء
معناسنه دركه بصدرمه كبى كونشده اسى طاش اوزره پشمش كباب وبريانه دينور ووحش مختلط معناسنه در اساسده
مصهب اللحم المختلط بالشحم ايله مفسر اولمغله ظاهرا بوراده طغيان قلم نساخله تشويش وسقطه اولمق ملحوظ
غالبدر زيرا وحش مختلط بعيد ووحشى در الاصهاب همزه نك كسريله آيغرك ياغورك اصهب اللون اوله رق دولى
طوغمق معناسنه در همزه سى صيرورت ايچوندر يقال اصهب الفحل اذا ولدله الصهب اصهب صاهب
ايكيسيده فعل امر بنيه سيله مجزوملردر عربلر بونكله ديشى قيونى صاغمغه چاغررلر اصوات قبيلندندر عين الاصهب
بصره ايله بحرين ارا سنده بر پيكار آديدر الصياب زنار وزننده والصيابة هايله وياءنك تخفيفلريله جائزدر خالص
وصميم واصل وكزيده معناسنه درشه كه صواب دخى بو معنايه در يقال هو من صياب القوم وصيابتهم اى من خالصهم
واصلهم وخيارهم وصيابه قومى بيننده سيد وذيشان وعظيم القدر اولانه دينور يقال هو صيابة قومه اى سيدهم
الصبب عنب وزننده صوب لفظنده لغتدر كه برنسنه يه طوغرى واروب ايرشمك معناسنه در يقال صاب يصيب صيبا
اى اصاب الصيوب غيور وزننده صائب معناسنه در نته كه واو به ده ذكر اولندى يقال سهم صيوب اى صائب
جمعى صيب كلور كتب وزننده فصل الضاد المعجمة الضأب ضادك كسرى وهمزه نك سكونيله
دريا جانورلرندن برجانور آديدر على قول انجو دانه سنه دينور الضؤبان ثعبان وزننده سموز وباوز وقوى
وشديد اولان اركك دوه يه دينور الضباب صيقل وزننده صعب وخطرناك اولان اموره بى محابا وبى باك وپروا

كريشوب اقدام واقتحام ايدن كشى يه دينور على قول بو ضبأز كلمه سندن كه زاى معجمه ايله در مصحفدر ومؤلف
كلمهٔ مزبوره يى ماده سنده ايراد ايلمامشدر الضب ضادك فتحى وباءنك تشديديله حشراتدن كلر ديدكلرى جانوره
دينور جمعى اضب كلور اكف كبى وضباب كلور ضادك كسريله وضبان كلور شبان وزننده ومضبه كلور فتحاتله
وتشديد باءيله شيخ ومشيخه كبى مؤنثى ضبه در هاءيله وضب مصدر اولور يانجه آقمق سيلان معناسنه على قول
قانك وآغزدن ساليارك وتوكركك آقمسنه مخصوصدر يقال ضبت شفته ضبا من الباب الثانى اذا سال الدم اوالريق
من فيه وضب برمرض اسميدر كه دوه قسمنك ديرسكنه عارض اولور وبشقه بر ورم اسميدر كه دوه نك كوكسنده
تحدث ايدر وبنه ديكر بر ورم آديدركه دوه نك طبانده ظهور ايدر وضب بو معنالرده مصدر اولور يقال ضب البعير ضبا
من الباب الرابع اذا صار اضب كما سيذكر وضب آوجله ممه يى قاوريوب صاغمق على قول باش پرمغى ممه نك امزكنه
قويوب سائر پرمقلرى اكا طوغرى صغايوب كتورمك وجهيله صاغمق ياخود ممه نك ايكى امزكنى بردن طوتوب
آوجه الموق وجهيله صاغمق معناسنه در يقال ضب ناقته ضبا من الباب الثانى اذا حلبها بالكف كلها اوان تجعل ابهامك
على الخلف فترد اصابعك على الابهام اوهو جمع الخلفين فى الكف للحلب وطنايوب سكوت ايلمك معناسنه در
يقال ضب الرجل اذا سكت وبرنسنه اوزره آوريلوب مجموعنى كنديسنه چويروب آلمق معناسنه در يقال ضب
على الشئ اذا احتوى وضب برطاغ آديدركه اناده مسجد خيف آنك دبنده واقعدر وبررجل آديدر وضب غيظ
وكينه وعداوت معناسنه در بونده ضادك كسريله ده لغتدر وداغه مخصوص برعلت آديدركه شيشوب چتلامغله
دائما آندن قان سيلان ايدر وبو معناده مصدر اولور ضبوب كبى يقال ضبت شفته ضبا وضبوبا من الباب الثانى اذا اصابها
الضب وضب يره ياپشمق معناسنه دركه ضب اطلاقى بو معنادن مأخوذ اولديغى بعض اتمهانده مرسومدر يقال
ضب الشئ ضبا اذا الصق بالارض المضبة ميمك وضادك وباء مشدده نك فتحيله والضببة فرحه وزننده كلرى
چوق اولان يره دينور يقال ارض مضبة وضببة اى كثيرة الضب الضبابة كرامه وزننده بريرك كلرى چوق اولمق
معناسنه در يقال ضبت الارض وضببت ضبابة من الباب الرابع والخامس اذا صارت مضبة الاضباب همزه نك
كسريله ضبابه معناسنه در يقال اضبت الارض بمعنى ضبت وطنيوب سكوت ايلمك معناسنه در يقال اضب الرجل
اذا سكت وبرشئ اوزره آوريلوب تمامنى قپاليوب آلمق معناسنه در يقال اضب على الشئ اذا احتوى وحيقرمق
معناسنه در يقال اضب الرجل اذا صاح وتكلم ايلمك معناسنه در يقال اضب الرجل اذا تكلم وباصقنه كتمك معناسنه در
يقال اضب القوم اذا استغاروا وكيزلمك معناسنه در يقال اضب الشئ اذا اخفاه ودوه سوروسى پراكنده جه
كلمك معناسنه در يقال اضب النعم اذا اقبل وفيه تفرق ويدنده قيللر چوق اولمق معناسنه در يقال اضب الشعر اذا كثر
كذلك برك نباتى كثير اولمق معناسنه در يقال اضبت الارض اذا كثر نباتها وبرنكسيه مفارقت ايلمامك وجهيله ملازم
اولمق معناسنه در يقال اضب فلانا اذا لزمه فلم يفارقه وبرنسنه يى الده پك طوتوب صالبويرممك امساك معناسنه در يقال
اضب على الشئ اذا امسكه ومطلوبه ظفرياب اولمغه قريب ومشرف اولمق معناسنه دركه همان ظفرياب اولمق اوزره
اولمقدن عبارتدر يقال اضب على المطلوب اذا اشرف ان يظفر به وقربه نك وطلومك ديكش يرلرندن صو ترشح ايدوب
آقمق معناسنه در يقال اضب السقاء اذا ظهر نيّ ماؤه من خرزة فيه وكون وهوا بوصلق وطمانلق اولمق معناسنه در
يقال اضب اليوم اذا صار ذا ضباب وبرنسنه يى اصلا طنيوب قلبنده اضمار ايدوب آچمازده قومق معناسنه در
بو صورتده ضد اولور زيرا تكلم معناسنده كلمشدر وبونى مؤلف تكرار ايلمشدر يقال اضب على ما فى نفسه اذا سكت
عليه وبر كروه وجماعت بر مصلحت ضمننده جملتا حركت وقيام ايدوب اكا توجه اولمق معناسنه در يقال اضب القوم
اذا نهضوا فى الامر جميعا المضبب محدث وزننده حارش ضب اولان يعنى كلر صيادينه دينوركه كلر صيد
ايده جك اولدقده ابتدا كلرك يواسنه صودوكر ياخود طشره دن دليكك اغزنده اللرنى اوينادر ايچرودن كلر آنى يلان
ظن ايلمكله اورمق ايچون قويرغنى طشره چقاردقده همان قويرغندن طوتوب اخراج ايدر الاضب فتحتينله ذكر
اولنان ضب نام علته اوغرامش اركك دوه يه دينور مؤنثى ضباء در يقال جمل اضب وناقة ضباء اى بينة الضبب
التضبيب تفعيل وزننده برنسنه اوزره آوريلوب مجموعنى احتوا ايلمك معناسنه در يقال ضبب على الشئ تضبيبا
اذا احتوى عليه وچوجغه ضبيبه يدرمك معناسنه در يقال ضبب الصبى اذا اطعمه الضبيبة وقاپويه قول دموزى
ياپمق ياخود وضع ايلمك معناسنه در يقال ضبب الباب اذا جعل فيه الضبة الضبة حبه وزننده خرمانك هنوز
يارليوب قبجوغنده اولان يمشنه دينور وكلر دريسنه دينوركه دباغت اولنوب ايچنه ياغ قورلر وشول يصى وقالين
دموره دينوركه قاپونك ارقه سنه وضع اولنوب آنكله قاپو سد اولنور تركيده قول دمورى تعبير اولنور نسخه لرده تضبيبها

عنوانده واقع اولوب اصل نسخهده يضبب بها الباب اولملغله الباب كلمه‌سى سقطهٔ قلم نساخ اولمشدر وضبه تهامه‌ده
برقريه آديدر واجلش بن قلع العنبرى نام كسنه‌نك ناقه‌سى اسميدر وضبه اساميدندر ضبة بن اد تميم بن مرّه‌نك
عموجه‌سيدر الضباب سحاب وزننده شول رطوبتلو بوصه وطمانه‌دينور كه زمينه قدر هوايى احاطه واستيعاب ايدر
اكثرى كوز موسمنده صباح وقتنده تكوّن ايدر على قول آنك حقيقتى دخان كبى انجه سحابدر يقال احاط الارض ضباب
اى ندى كالغيم اوهو سحاب رقيق كالدخان الضبيبة حبيبه وزننده برنوع جوجق حلواسيدر كه ياغله يكمز
وبعض لحم مقوله‌سيله ترتيب ايدوب برقابه قورلر واسندجه جوجغه يدررلر الضبوب صبور وزننده شول طواره
دينور كه سكر در كن تبوّل ايدر اوله سدك آنان تعبير اولنور آت قسمنده يك عيبدر وشول قبونه دينور كه نمه سنك
دلبكى طارجه اوله وضبوب جمانة الحارثى نام كسنك فرسى اسميدر ضبيب زبير وزننده ايكى فرس آديدر برى حسان
ابن حنظله‌نك وديكرى حضرمى بن عامر كدر وبر صوو بردره آديدر الضبضب ضادلرك كسريله سموز انسان
وحيوانه دينور وفحاش وجرئ وكستاخ وزباندراز كمسنه‌يه دينور الضباضب علابط وزننده بودخى فحاش ولاابالى
فضول وكستاخ كمسنه‌يه دينور وقوى وتوانا على قول فحاش وبدزبان وكستاخ بودوره دينور وشديد ودلير وشيرمرد آدمه
دينور يقال رجل ضباضب اى قوى اوقصير فحاش اوجلد شديد الضبيب حبيب وزننده قلجك اغزينه دينور كه
جالم يريدر يقال ضربه بضبيب سيفه اى حدّه مضب فتحتيله برموضع آديدر ضبّ ضادك فتحيله وضباب
سحاب وزننده وضباب كتّاب وزننده ومضبّ محبّ وزننده اسامى ناسدندر قلعة الضباب كتّاب وزننده كوفه
ايالتنده برقلعه‌در الضرب ضادك فتحى وراءنك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال ضربه ضربا من الباب الثانى
مترجم ديركه راغبك مفرداتده بياننه كوره اصل ضرب برنسنه‌يى آخر نسنه‌يه ايقاع ايلك يعنى اورمق معناسنه
موضوعدر معناى مرقومك حال ومحل اعتباريله انواعنك اختلافى تصورينه مبنى بيان وتفسيرلرى بينده دخى تخالف
واقع اولمشدر مثلا برشيئه ال ايله وسيف وعصا مقوله‌سيله اورمق كبى پس معانئ سائره باالجمله بومعنادن متفرّع اولور كه
هربرينك ضمننده معناى مزبور مندرج وملحوظدر مثلا ذهاب حالنى البته ضرب رجلك لازميدر واقامت معناسى ضرب
مطلب النفس بالارض مفهوميدر وقس عليه البواقى كذلك اساسدن دخى منفهم اولان بودر انتهى وضرب قوش قسمى
بيانه‌يم آرامغه كتمك معناسنه‌در يقال ضربت الطير اذا ذهبت تبتغى الرزق اول قوشلره ضوارب دينور وبركسنه‌نك
صالبورميه‌رك الندن طوتمق معناسنه‌در يقال ضرب على يده اى امسك وضرب وضربان فتحاتله تجارت ياخود جنك
وغزا ايلك ايجون ديارندن چقوب سير وسفر ايلك على قول سرعت ايلك على رأى كتمك معناسنه‌در يقال ضرب الرجل
ضربا وضربانا اذا خرج تاجرا اوغازيا اواسرع اوذهب وعربلر فلان كمسنه سفردن فراغت ايدوب مقيم اولدى ديجك
يرده ضرب بنفسه الارض ديرلر بوصورتده اضداددن اولور وضرب ناقه قويرغنى بوقرى قالدروب فرجنه اوره‌رق
يوربوب كتمك معناسنه‌دركه ضرابه طالب اولديغى هنكامده ايدر يقال ضربت الناقة اذا شالت بذنبها فضربت
فرجها فشت بعض نسخه‌ده باذنابها واقع اولمغله ثوب اخلاق قبيلندن اولور وبرنسنه‌يى شئ آخره قاتمق معناسنه‌در
يقال ضرب الشئ بالشئ اذا خلطه وصوده يوزمك معناسنه‌در يقال ضرب فى الماء اذا سبح وعقرب صوقمق
معناسنه‌در يقال ضرب العقرب اذا لدغ ودمره نوب اوينامق معناسنه‌در يقال ضرب الشئ اذا تحرك واوزامق
معناسنه‌در يقال ضرب الليل اذا طال وبرنسنه‌دن يوز دوندرمك اعراض معناسنه‌در يقال ضرب عنه اى اعرض
واشارت ايلك معناسنه‌در يقال ضرب بيده اذا اشار وبعيد ايلك معناسنه‌در يقال ضرب الدهر بيننا اى بعد وعربلر
ضرب بذقنه الارض ديرلر برنسنه‌دن اظهار جانله خوف ايلدى ديجك يرده خوفدن يره ياتوب سوربنه‌رك كتمك
ملاحظه‌سنه مبنى‌در وضرب زمان صاوشوب كچمك معناسنه‌در يقال ضرب الزمان اذا مضى وضرب مثل وشبيه
معناسنه‌در وچست وشيرمرد وكاركذار ونافذ اولان آدمه دينور وخفيف اللحم كمسنه‌يه دينور كه چلمبز تعبير اولنور
بونده ضرب مضروب معناسندن متصوّردر وصنف وكونه ودرلو معناسنه‌در يقال هذا من ضرب ذلك اى
من صنفه ونوعه مصنفلرك الضرب الاوّل قوللرى بوندندر وضرب مضروب معناسنه اولور وخفيف يغموره دينور
يقال مطر ضرب اى خفيف وبياض قواملو باله دينور بومعناده فتحتينله اشهردر تقول اكلنا الضرب اى العسل
الابيض وضرب اهل عروض اصطلاحنده بيتك آخر جزؤنه دينورته كه مصراعك آخر جزؤنه عروض اطلاق
ايدرلر وضرب مجد وقدر ورفعت طلب وكسب ايلك معناسنه‌در يقال هو يضرب المجد اى يكسبه ويطلبه وعربلر
ضرب اذن ايله منع سماعدن كنايه ايدرلر ومنه قوله تعالى وضربنا على آذانهم اى منعناهم ان يسمعوا التضريب
تفعيل وزننده چوق اورمق معناسنه‌در بناسى تكثير ايچوندر يقال ضرّبه تضريبا وبرنسنه‌يى شئ آخره قاتوب

قارشدرمق معناسنه‌در يقال ضرّب الشئ بالشئ اذا خلطه وقاره طوكلمق معناسنه‌در يقال ضرّب فلان اذا تعرض
للثلج وضريب ديدكلرى سود ايچمك معناسنه‌در كاسيذكر يقال ضرّب الرجل اذا شرب الضريب وكوزچقورلنوب
ايچرى باتمق معناسنه‌در يقال ضرّبت عينه اذا غارت الضارب والضريب امير وزننده والضروب صبور
وزننده والضرب كتف وزننده والمضرب منبر وزننده چوق اوريجى كثير الضرب معناسنه‌در شارح ديركه
مؤلف صيغ مسروده بينلرنى تخليط ايلمشدر زيرا اسم فاعل ايله صفت مشبهه واسم مبالغه‌يى برعدّ ايلمشدر انتهى
اسم مفعولى مضروب وضريب دركه بمعنى مفعولدر وضارب وضاربه قويرغنى قالدروب فرجنه اوره‌رق يوريوب
كيدن ناقه‌يه دينور ضرب مذكوردن مأخوذدر اولكى نسبت اوزره دركه ذات ضرب ديمكدر وضارب قاراوقلرنى
ضرب ايدن كمسنه‌يه دينور ودره ايچى كبى اوتورا قلو ياصتم ومطمئن اولان مكانه دينوركه اغاجلق اوله ودوز وبوشق
يرده واقع اولان اوزون اوزادى غليظ قطعه‌يه اطلاق اولنور ويك قرانكو كيجه‌يه دينور يقال ليل ضارب اى مظلم
وشول ناقه‌يه دينوركه سودنى صاغان كمسنه‌يه دائما تپمه ايله اورراوله ودره ايچره اولان حولوى وميدان طرزنده وسعتلو
عرصه‌يه دينور جمعى ضوارب كلور الضريب امير وزننده ضارب ومضروب معناسنه‌دركه ذكر اولندى وصنف
ونوع وكونه معناسنه‌در يقال هو من ضريبه اى صنفه وباشه اطلاق اولنور رأس معناسنه كثرت تحرك مناسبتيله
وقاراوقلرى اوزره موكّل اولان كمسنه‌يه على قول قاراوقلرنى ضرب ايدن كمسنه‌يه دينور وقاراوقلرينك اوچنجيسنه دينور
ورقابه برقاج ناقه‌دن برى برى اوزره صاغيلن سوده دينور وحصه ونصيب معناسنه‌در وقارنى بيوك كشى‌يه دينور
بطين معناسنه شارحك بياننه كوره بوراده بطين نسخه‌لرى غلطدر كوياكه بطننه بربطن دخى ضرب ووصل اولنمش
اولور مترجم ديركه كتف وزننده بطن اولمقده محتملدركه طوبمق بيلنز اولان واسع الجوف اكال آدمه دينور علاقهٔ
مذكوره مناسبتيله اطلاقى بعيد كلدر بلكه بواصوبدر وقاره دينور ثلج معناسنه وقراغويه ودپى تعبير اولنان رطوبتلره
دينوركه قيش وبهار ايامنده كيجه‌لر ياغار وحمض يعنى دوه قاكهه‌سى اولان شور اوتلرك كثزينه على قول متكسر
اولمشنه دينوركه يرنده كوكلرى قاله المضرب منبر وزننده كثير الضرب معناسنه‌دركه ذكر اولندى ومضرب اوره‌جق
آلته دينور واوبه وسايوان تعبير اولنان بيوك چادره دينور كوياكه ضرب اوتاده آلت اولمشدر يقال نصب المضرب
اى الفسطاط العظيم المضراب محراب وزننده بودخى اوره‌جق آلته دينور دكنك وقامچى كبى تازيانهٔ طنبوره
مضراب اطلاقى بوندندر الضرابه كرامه وزننده اورمسى كوزلجه اولمق معناسنه‌در يقال ضربت يده ضرابة
من الباب الخامس اذا جاد ضربها الاضراب همزه‌نك كسريله مقيم اولمق معناسنه‌در يقال اضرب الرجل فى بيته
اذا اقام وبركسنه‌يى اوزره قراغو ياغمق معناسنه‌در يقال اضرب القوم اذا وقع عليهم الصقع وسموم ديدكلرى اسى يل
اسمكله صويى يره چكوروب يرك يوزنى قورتمق معناسنه‌در يقال اضرب السموم الماء اذا انشفه الارض واتمك پشمك
معناسنه‌در يقال اضرب الخبز اذا نضج الضراب كتاب وزننده اركك حيوان ديشى‌يه آشمق معناسنه‌در يقال ضرب
الفحل الانثى ضرابا اذا نكح ضريب زبير وزننده ابن نفيل اسميدركه زورماده سنده مرسومدر المضرب مقعد
وزننده ايلكلى كبكه دينور ومضرب ومضربه هاء ايله قلجك آغزينه دينوركه جالم يريدر رالرك كسريله جائزدر ومضرب
رانك كسريله اسم مكاندر نسنه ضرب اولنه‌جق محله دينور مثلا مضرب العسل بال چاله‌جق قاب ديمكدر وبال الذ
اشياء اولمغله عربلر جماعى اكا تشبيه ايدرلر وعسيله كه هاء ايله دربرمقدار باله دينور وعسيله كه مصغردر بونلردن
طرفينه مظنهٔ التذاذ اولمقريله ذكر وفرجى استعاره ايدوب ومضربلريله پدر ومادر طرفلرنى اراده ايدرلركه صوى ونسب
وقرابت اوله جقدر اكا مبنى فلان كمسنه فرومايه وبى اصل ومجهول النسب دردمجك يرده مايعرف له مضرب عسلة
ديرلر ما يعرف له اصل ولا قوم ولا اب ولا شرف معناسنه بوراده مترجم صحاحك تأويلنه نظر اولنه الاضطراب افتعال
وزننده چالقنمق معناسنه‌در درياك چالقنمسى كبى يقال اضطرب الشئ اذا تحرك وماج وسلكى وسلبوك اوله‌رق
اوزايوب كتمك معناسنه‌در يقال اضطرب الرّجل اذا طال مع رخاوة ويقال رجل مضطرب الخلق اى طويل غير
شديد الاسر وبرامرك نظام ورابطه‌سى منعدم اولوب مختلّ ومشوّش اولمق معناسنه مستعملدر يقال اضطرب امره
اذا اختلّ وقزانج طريقنه دورشمك اكتساب معناسنه مستعملدر يقال اضطرب الرجل اذا اكتسب وبركسنه كندى ايچون
برنسنه ضرب اولنمغى ايستمك معناسنه‌در يقال اضطرب الرجل اذا سأل ان يضرب له ومنه الحديث انه عليه السلام
اضطرب خاتما من حديد اى سأل ان يضرب له ويصاغ وعربلر اضطراب حبل ايله اختلاف كلمه‌دن كنايه ايدرلر
يقولون اضطرب حبلهم اى اختلفت كلمتهم واضطراب مشاركت ايچون اولور اورشمق معناسنه يقال اضطرب
القوم اى ضاربوا وعربلر اضطراب عنان ايله جنكدن بوزيلوب بالكز باشنه قاچمقدن كنايه ايدرلر يقال جاء فلان

مضطرب العنان ای منهزما منفردا التضرب تفعل وزننده چالقنمق معناسنه در یقال تضرب الشیء اذا تحرك
وماج المضاربة مفاعله وزننده اورشمق معناسنه در و برکسه دن تجارت ایچون مال آلوب بعد الاکتساب ربحنه
شریك ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال ضاربه له اذا اتجر فی ماله وهی القراض وقراض ومقارضه مضاربه
معناسنه در که قرض ماده سنده صورتی مشروحدر واشبو مضاربه رزق طلبی ایچون سیر وسفر معناسنه اولان
ضربدن مأخوذدر ومضاربه باب مغالبه ده استعمال اولنور یقال ضاربه فضربه ای غلبه فی الضرب بوراده ضرب
کلمه سی باب اولدندر زیرا افعال صحیحه مبالغه باب اوله مخصوصدر التضارب تفاعل وزننده اورشمق معناسنه در
یقال تضاربوا القوم ای ضاربوا الضریبة حبیبه وزننده طبیعت ونهاد معناسنه در یقال هو کریم الضریبة ای الطبیعة
وقلجك اغزینه دینورکه چالم یریدر یقال ضربه بضریبة السیف ای حده بوراده مؤلفك والسیف وحده قولی نحوینك
اعجبنی زید و وجهه قوللری قبیلندندر وپاره پاره موغه دینور حلاجلندیغی اعتباریله وقلجله ضرب اولنان کشی یه دینور
هاء اسمیه مبنیدر نطیحه کبی وضریبه میقات حجاج عراق اولان ذات عرق نام محله قریب بر دره آدیدرکه صوبی محل
مزبوره مندفع اولور وضریبه خراج وجزیه واحکار ارضیه وکرك کبی معین کسیمه کسیلن وظیفه معینه یه دینور یقال
ضرب علیهم الضرائب وهی التی تؤخذ فی الجزیة ونحوها وغلامك عبده اطلاق اولنورکه نه کسب وادخار ایدرسه
یاخود نیه کسیلوب متعهد اولمش اینه افندیسنه ویره جك اولدیغی مبلغ معهوددن عبارتدر گویا که عهده سنه ضرب
اولنمشدر جمعی ضرائب کلور الضرب فتحتیله صوو غه طوقنمق وصو وقلمق معناسنه در یقال ضرب النبات
ضربا من الباب الرابع اذا ضربه البرد الاستضراب بالك یاض و قوام لو اولمق معناسنه در یقال استضرب
العسل اذا ابیض وغلظ و دیشی حیوان ارکك ایستمك معناسنه در یقال استضربت الناقة اذا اشتهت الفحل
للضراب ضرابه ضادك ضمیله فراسه وزننده مصر قضاسنده بلبیس حذاسنده واقع حوف نام محلده بر قضا
اسمیدر ضارب السلم سینك ولامك فتحیله یمامه ده برموضع آدیدر شارح دیرکه تضریب ثوبی عقلوب چاتمق کذلك
دیکمك و پرده ونهالی مقوله سنی نقشلمق وبصمه بصمق معنالرینه مستعمل اولور مؤلف قصر واکتفا ایلمشدر کذلك
سکه بصمق معناسنده مستعمل اولور الضاغب راغب وزننده شول کسیه دینورکه بر پرده کیزلنوب وحوش کبی
سسلنمکله آدمی قورقوتدره اوله الضغیب امیروزننده طوشان وقورد سسنه دینور وآنك و بار کیرك بوردکن
ذکری قاینددن ظهور ایدن سسنه دینور اکثری منزل بار کیرلرنده اولور الضغاب غراب وزننده بودخی طوشانك
وقوردك سسلرینه دینور الضغبة تمره وزننده تحقیق شارح اوزره خرده خیاره دینورکه شنخیار تعبیر اولنور
اصلی ضغبه در مؤلف اکتفا ایلمشدر المضغبة میمك ضمی وغینك فتحیله شنخیاری چوق یره دینور یقال ارض
مضغبة ای کثیرة الضغابیس الضغب ضادك فتحی وغینك سکونیله شول کشی یه دینورکه ذکر اولنان خرده خیار
اکلنه مشتهی علی قول دوشکون وحریص اوله مؤنثی ضغبه در هایله یقال رجل ضغب ای مشتهٍ للضغابیس اومولع
بها وامرأة ضغبة وضغب مصدر اولور طوشان یاخود قورد کبی سسلنوب آدم قورقتمق معناسنه یقال ضغب
الرجل ضغبا من الباب الثالث اذا صوت کالارانب والذئاب وفزع و جماع ایلمك معناسنه در یقال ضغب المرأة
اذا نکحها الضنب ضادك فتحی ونونك سکونیله یره اورمق معناسنه در یقال ضنب به الارض ضنبا من الباب الثانی
اذا ضرب و برنسنه یی آوجله قبض ایلمك معناسنه در یقال ضنب بالشیء اذا قبض الضوبان ضادك فتحی وضمیله
مهموز اولان ضؤبان معناسنه در که قوی وتوانا دوه یه دینور مفردی وجمعی برابردر وضوبان ضادك ضمیله دوه نك
ایکی کوره کنك اورته سنه یعنی بغریسنه دینور الضوب صوب وزننده کیزلنمك استخفا معناسنه در یقال ضاب الرجل
یضوب ضوبا اذا استخفی ودشمنی رنك وخدعه ایدوب فریفته واغفال ایلمك معناسنه در یقال ضاب الرجل اذا ختل
عدوا الضهب نهب وزننده برنسنه نك رنکنی آتشله تغییر ایلمك معناسنه در یقال ضهبه بالنار ضهبا من الباب الثالث
اذا غیره وضهب اخلاط ناسه دینور اوباش واجناس مختلفه کبی الضهوب قعود وزننده برکسه اصلا برایشه یرامز
بی خیر وحولیه اولمغله عور تجه سنه بریاد کار اولمق معناسنه در یقال ضهب الرجل ضهوبا اذا اخلف وضعف ولم یشبه
الرجال التضهیب تفعیل وزننده ای بصدرمه کبی قزغین طاش اوزره کباب و بریان ایلمك علی قول کرکی کبی
نضج بولمیه رق ناری کباب ایلمك معناسنه در یقال ضهب اللحم تضهیبا اذا شواه علی حجارة محماة اوشواه ولم یبالغ
فی نضجه ویایی طوغرلتمق ایچون آتشه طوتمق معناسنه در یقال ضهب القوس اذا عرضها علی النار للتثقیف
الضهباء حمراء وزننده شول یایه دینورکه طوغرلمق ایچون آتشه طوتمغله اکا آتش تأثیر ایلمش اوله الضیهب
صیهب وزننده ومرادفیدرکه شول اتسی مکانه دینورکه حرارت شمس تأثیریله اول مرتبه ده قزغین اوله که چیك ات

بصدرمه

بصدرمه کبی پخته اوله المضهب معظم وزننده تکه تکه پارچه لنمش اته دینور یقال لحم مضهب ای مقطع الضهضبة
دحرجه وزننده آتش برکد رملك معناسنه در یقال ضهضب النار اذا جمعها المضاهبة مکالبه وزننده مقابحه
معناسنه درکه بری برینك عیب وقبحنی کشف و بیان ایله بدوناسزا معامله دن عبارتدر یقال ضاهبه اذا قابحه الضبب
عیب وزننده ضئب لفظنده لغتدرکه همزه ایله درتنه که ذکر اولندی فصل الطاء المهملة الطب طانك
حرکات ثلاثی وبانك تشدیدیله حکیملك ایلمك معناسنه درکه حسب الاقتضاء جسم ونفس حیوانی یه علاج وتیمار
ایلمکدن عبارتدر پس کرك جسمانی وکرك روحانی اولسون که ادعیه و رقیه کبی مصاحده طانك کسریله اسم
اولمق اوزره مرسومدرکه طبیبلك معناسنه در یقال طب الرجل طبا من الباب الاول والثانی اذا عالج الجسم والنفس
باب اول قیاس اوزره در زیرا مضاعف متعدی باب اولده قیاسیدر وفی المثل * ان کنت ذا طب فطب لعینیك
ایکیسنده ده طانك حرکات ثلاثیله در وثانی امر حاضردر یعنی سن اهل طب ایسك ابتدا کوزلرکه تیمار قیل مضروب
مثل معلومدر وعربلر قریب الحصول اولان برنسنه دن سؤال اولندقده قرب طب وقرب طبا دیرلر فقره اولاده
طب فاعل وثانیه ده تمییز درمنشأ مثل بودرکه برکسه برخاتون تزوج ایدوب لیلة زفافده مباشرت ایچون پاچه لری ارالقنه
چوکدکده خاتونه هنوز بکرمیسن یوخسه ثیبمی سن دیو سؤال ایلمکله خاتون قد قرب طب علی روایة طبا دیو جواب
ایلدی کیده رك السنه ده مثل سائر اولدی فقره ثانیه نعم رجلا قبیلندندر زمخشری بوراده طب لفظنی علم وشعور ایله
تفسیر ایلمشدر وطب رفق وسهولت وملایمت معناسنه در یقال طبه اذا رفقه وجادولق وسحر معناسنه در مطبوب
مسحور دیمکدر و یقال اصابه طب ای سحر شارح دیرکه سحره طب اطلاقی اولنمق افاقته تفأله
مبنیدر نته که لدیغ سلیم ومهلکه اولان بیابان مفازه ایله تسمیه اولنمشدر وطب طانك کسریله شهوت
واراده وشان وحال وعادت معنالرینه در وطب طانك فتحیله صفت اولور مطلقا عمل وکارنده استاذ وحاذق
وماهر اولان کشی یه دینور طبیب کبی کما سیذکر وشول ادراك وادعالو دوه یه اطلاق اولنور که ایاغنی
کوزه درك نقل ایدوب علی العمیاء باصمز اوله وشول یغوره دینورکه ضراب خصوصنده حذاقتی اولوب چالق
اولمیه وطب مصدر اولور قربه نك درزلرنی صورتیع ایلمامك ایچون طبابه ایله بوریوب قپامق معناسنه یقال طب
خرز القربة اذا غطاها بالطبابة وطب امورده رفق وتأنی ایدوب مصالحی حسن وجه واطف وسهولتله تمشیت
بذیر ایلمك معناسنه در ومنه المثل * من احب طب * ای تأنی الامور وتلطف یعنی امورینك تمشیتنی سوو ب ایستین
کسیه رفق وتأنی وسهولتله مباشرت ایدر الطبیب امیروزننده مطلقا عمل وکارنده استاذ وحاذق وماهر اولان
کسیه دینور شارح دیرکه کیده رك معالجه امراض ایلمکده حاذق اولان کسیه اطلاق اولنمشدر جمعی اطبه واطباء
کلور یقال هو طب وطبیب ای ماهر حاذق فی عمله الطبابة کتابه وزننده یردن اوزون اوزادی قطعه یه دینور
وثوبدن وسحابدن ودریدن اوزون شقه یه وقطعه یه دینور جمع جنسی طبابدر وشول دل کبی اوزون مشین پارچه سنه
دینورکه قربه نك اشاغیسندن ایکی درزلك ارالغنه وضع ایدوب اوزرندن دیکرلرتا که درزلر قپانوب صورتیع ایلمیه
الطبه طانك کسریله والطبیبة حبیبه وزننده بونلرده ارضدن اوزون اوزادی قطعه یه وثوبدن وسحابدن
ودریدن اوزون شقه یه وقطعه یه دینور طبه نك جمعی طبب کلور عنب وزننده التطبیب تفعیل وزننده صوبی
صرمسون دیو مشکك درزلری بینه طبابه قومق معناسنه در وسود طلومنی براغاجه آصوب یاغی چقمق ایچون
چالقیوب یایمق معناسنه در ودیبا وسائر جامه نك توسیع ایچون قولتقلری آلتنه ویانلرینه تیریز وخشتك تعبیر اولنان
پارچه ضم وادخال ایلمك معناسنه در یقال طبب الدیباج اذا ادخل فیه بنیقة یوسعه بها الطبابة کرامه وزننده
طبیب اولمق معناسنه در تقول ما کنت طبیبا ولقد طببت بالکسر والفتح طبابة المتطبب متعلم وزننده فن طبابته
متعاطی اولان کسیه دینور یعنی ذاتنده استاذ اولمامغله هنوز تحصیل فن طبابته سعی ایدوب دورشور اولان کسه یه
دینور یقال هو متطبب ای متعاطی علم الطب ونهایه ده والمتطبب الذی یعانی الطب ولا یعرفه معرفة جیدة عبارتیله
مرسوم اولمغله مفهوم مذکور ایله تحدیدر الاستطباب برکسه دردی ایچون فنی دوا اصلحدر دیو طبیبدن یا اهل
تجربه دن صورشدروب دوای نافع اخبارنی ایستمك معناسنه در یقال هو یستطب لوجعه ای یستوصفه یعنی
یستوصف منه الدواء ایها تصلح لدائه الطبابة کتابه وزننده آنفا ذکر اولندی وطبابه وطباب سحابك صاچاقی
کبی صالنان طره سنه وصالقمنه دینورکه افقه طوغری اوزون اوزون صالنور الطبطبة دحرجه وزننده صوآقارکن
پیدا اولان چاغلدی یه دینور وخاصة تلاطم سیلابدن حاصل اولان چاغلدی یه دینور وطبطبه مصدر اولور
سسلنمك معناسنه یقال طبطب الشیء اذا صوت الطبطابة طانك فتحیله کیجه طرزنده بریصی اغاجه دینورکه

دینوردکه آنکله طوپ اوینارلر چوکان تعبیر اولنور طوپ وچوکان اویونی ایرانده و بغداده معرّ وقدر المطابّة
تشدیدیله مفاعله وزننده مداوره یعنی معالجه معناسنه در یقال طابّه اذا داوره الطبطبیة بای مشدّده ایله
طوربه وقرباجه دینور که آنکله قاپیجی کبی آدم دوکیلوردر دره معناسنه وطوره درّه محرّفیدر اوردنجه طبطب دیو
صوتندن ناشی تسمیه اولنمشدر طباطبا قباقبا وزننده شریف اسمعیل بن ابراهیم بن الحسن بن الحسن بن علی المرتضی
کرّم الله وجهه لقبیدر لسانی پلتك اولمغله قاف حرفنی طاء عنواننده تکلّم ایدوب علی قول کندیلرینه برقباء یعنی
قفتان و یرلکله قباقبا دیجك یرده طباطبا دیمکله آنکله تلقیب اولنمشدر مترجم دیرکه ابن خلکان تاریخنده طباطبا
اسمعیل مرقومك پدری اولان ابراهیمك لقبی اولمق اوزره مرسومدر برکون غلامنه جامه کتور دیو امر ایلدکده
دراعه می کتوره یم دیدکده یوق قباقبا دیجك یرده پلتك اولمغین طباطبا دیمکله کلام مزبور شهرت بولوب شریف
مزبوره لقب اولدی انتهی الطبطاب طانك فتحیله برنوع قوش اسمیدر که بهایم کبی ایکی بیوك قولاقلری واردر
طحاب حای مهمله ایله کتاب وزننده برموضع آدیدر آنده بروقعه واقع اولمشدر الطحربة طانك ورانك فتحیله
وکسرهلریله وضمهلریله لغتدر سحاب پاره سنه دینور و بز وجامه پارچه سنه دینور علی قول مادّهٔ مزبوره جحد ونفی
موقعنه مخصوصدر مثلا ماعلیه طحربة دیرلر اکننده لباسدن برپاره یوقدر ومافی السماء طحربة دیرلر هواده سحابدن
برپاره یوقدر دیمکدر الطحرب زبرج وزننده خار وخاشاك وقارتی وسپلندی مقوله سنه دینور غثاء معناسنه
الطحربة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال طحرب القربة اذا ملأها وضرطه لمق معناسنه در یقال
طحرب اذا قصع و بلندرك قاچوب کتمك معناسنه در یقال طحرب الرّجل اذا عدا فارّا اوفسا الطحلب طانك
ولامك ضمیله ولامك فتحیله لغتدر والطحلب زبرج وزننده یوصون دیدکلری یشلکه دینورکه مزمن صو یوزنده
پیدا اولور الطحلبة دحرجه وزننده صویك یوزی یوصون طوتمق معناسنه در یقال طحلب الماء اذا علاه
الطحلب ودوه نك تویی قرقمق معناسنه در یقال طحلب الابل اذا جزّها وقتل ایتمك معناسنه در یقال طحلب
فلانا اذا قتله ویرك یوزی نبات ایله یشللنمك معناسنه در یقال طحلبت الارض اذا اخضرّت بالنبات المطحلب
میمك ضمی ولامك کسری وفتحیله یوصون طوتمش صویه دینور و یوصونی چوق اولان صویه دینور الطحلبة
قیله دینور شعر معناسنه یقال ماعلیه طحلبة ای شعرة الطخربة خای معجمه ایله طحربه وزننده و مرادفیدرکه آنفا
ذکر اولندی لکن بو مادّه ده طحربه لفظنی زیاده ایتدیلر طانك ورانك ضمهلری و بای مشدّده ایله الطرب فتحتینله
فرح وسرور معناسنه در وحزن واندوه معناسنه اولمغله ضدّ اولور وعند البعض طرب شول طیش وخفتدن
عبارتدر که انسانه کمال سرور وفرحدن یاخود غم واندوه وکدردن عارض اولور شویله که درونی اصلا آرام وقرار
ایده میوب قوش کبی پرواز ایدر پس بالکز فرح وسروره تخصیص وهمدر وطرب حرکت معناسنه در وشوق
وخواهش معناسنه در وطرب بو معنالردن مصدر اولور یقال طرب الرّجل طربا من الباب الرّابع اذا فرح وحزن ضدّ
ویقال به طرب ای حرکة وشوق المطراب محراب وزننده والمطرابة هاء ایله کثیر الطرب اولان کشی یه دینور
یقال رجل مطراب ومطرابة ای طروب یعنی کثیر الطرب الاستطراب طرب وسرور طلب ایلمك معناسنه در
یقال استطرب الرّجل اذا طلب الطرب ودوه یی نغمات ایله تشویق وتحریك ایلمك معناسنه در یقال استطرب
الابل اذا حرّکها بالحداء الاطراب همزه نك کسریله شوق وطربه کتورمك معناسنه در یقال اطربه اطرابا
التطریب تفعیل وزننده اطراب معناسنه در ونغمه ایلمك تغنّی معناسنه در یقال طرّب المطرب اذا تغنّی التطرّب
تفعّل وزننده اطراب معناسنه در یقال تطرّبه بمعنی اطربه الاطراب همزه نك فتحیله کزیده ومنتخب اولان خوشبو
چیچکلره دینور نقاوة الرّیاحین معناسنه المطرب مقعد وزننده والمطربة هاء ایله طاریوله دینور طریق ضیق
معناسنه شارحك بیاننه کوره جمعلری مطاربدر نهایه ده مرسومدر که مطارب طریق کناره نافذ طرق صغاره دینور
وعند البعض طرق ضیقة متفرّقه دن عبارتدر یقال طربت عن الطریق ای عدلت عنه پس مؤلفك عباره سی
قاصردر الطرب کتف وزننده پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اسب مکرّملری اسمیدر المطارب
میمك فتحیله عنده رقصا وایالت آدیدر طیروب طیفور وزننده بر رجل آدیدر طرابد قارب وزننده بخارا قصباسنده
برقریه آدیدر طرایه فراسیه وزننده مصر اولکه سنده برقصبا آدیدر علی قول ضرایهدر صاد معجمه ایله الطرطبة
دحرجه وزننده کچی صاغانکسنه کچی یی طوردرمق ایچون دوداقلرنی ضبضلق کبی سسلندرمك معناسنه در یقال
طرطب الحالب بالمعز اذا صات لها بشفتیه وصوقارده یاقربه ده چالقنمق معناسنه در یقال یطرطب الماء فی الجوف
ای یضطرب وقیون وکچی قیسمنی صاغمغه چاغرمق معناسنه در یقال طرطب بالغنم اذا اشلاها الطرطب قنفذ وزننده

والطرطبّة اسقف وزننده قوغه کبی ایری وسلپوك اولان عورت ممه سنه دینور ثدی کلمه سنی مؤنث عد ایدنلره کوره
مفردنده طرطبی دینور الفك قصریله وطرطب آلت تناسله دینور الطرطبانیة بای مشدّده ایله والطرطبة تقیید
شارح اوزره بانك تخفیفیله ممه سی اوزون وصارقق اولان خاتونه وسائر حیوانه دینور الطرطبین بانك تشدیدی وتثنیه
بنیه سیله برکلمه درکه دهدرّین کلمه سیله هزل واستهزا موقعنده ایراد اولنور یعنی برکسنه یی هزل واستهزا ایتدکده دهدرّین
وطرطبین دیرلر باطل وبی خیر ومنفعت نسنه مراد ایدوب وتثنیه ایله تأکید ایدرلر ودهدرّین راء بابنده مشروحدر
الطرعب جعفر وزننده بدنما ومضطرب اندام وقبیح الطول اولان اوزون کسیه دینور المطاسب میمك فتحیله
برنده چوق طورمغله بغایت متغیر اولوب بروجهله استعماله صلاحیتی قالمیان صو اوره دینور میاه سدم معناسنه ظاهرا
مفردی مطسب در الطعب صعب وزننده خوشلق ولذت وطیب معناسنه در یقال مابه من الطعب شیء ای مابه
من اللذة والطیب الطعزبة عین مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده برکسنه یی مسخره لغه آلوب هزل واستهزا
ایلمك معناسنه در یقال طعزبه اذا هزء به وسخر الطعسبة سین مهمله ایله دحرجه وزننده یولسز وهدایتسز
متعسفا یلوب کتمك معناسنه در کرك صوری وکرك معنوی اولسون یقال طعسب الرجل اذا عدا فی تعسف طعشب
شین معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر طوغاب طانك مضمومه وغین معجمه ایله ارزن الروم ایالتنده بر بلده آدیدر
الطلب فتحتینله ایستمك معناسنه در یقال طلبه طلبا من الباب الاوّل اذا حاول وجوده واخذه یعنی اول نسنه نك بولنمسنی
وآلماسنی ایستدی ومیل ورغبت ایلمك معناسنه در تقول طلب فلان الیّ ای رغب وایراقلشمق تباعد معناسنه در یقال
طلب الرجل طلبا من الباب الرابع اذا تباعد الطالب اسم فاعلدر ایستیجی خواهنده معناسنه جمعی طلب کلور رکع
وزننده وطلاب کلور کتاب وزننده وطلبه کلور کتبه وزننده وطلب کلور عرب وزننده شارحك بیاننه کوره وزن اخیر اسم
جمعدر صفت مشبهه طلوب در صبور وزننده جمعی طلب کلور کتب وزننده ومبالغه اسم فاعل طلّاب در شدّاد وزننده
جمعی طلّابوندر کذلك صفت مشبهه طلیب کلور امیر وزننده جمعی طلباء کلور کرماء وزننده التطلّب تفعّل وزننده
والاطّلاب همزه نك وطای مشدّده نك کسریله افتعال وزننده بونلرده طلب ایلمك معناسنه در یقال تطلّبه واطّلبه
بمعنی طلبه لکن تطلّبك مفهومی متکلف اولمغله مرّة بعد اخری طلب ایلمك اولور التطلیب تفعیل وزننده پرانسه نی
مهلتله ایستمك معناسنه در که مراد آراسنی آچارق طلب ایلمکدر یقال طلّبه تطلیبا اذا طلبه فی مهلة المطالبة
والطلاب طانك کسریله برکسنه نك ذمّتنده اولان حقی وآلاجغی طلب ایلمك معناسنه در یقال طالبه مطالبة وطلابا
اذا طلبه بحق الطلب فتحتینله والطلبة طانك کسری ولامك سکونیله معنای مزبوردن اسمدر که مطلوب
اولان حقه دینور تقول لی عند مطلب وطلبة ای حق یطالب الاطلاب همزه نك کسریله برکسنه نك مطلوبنی ویروب
حاجتنی روا قلمق معناسنه در یقال اطلب فلانا اذا اعطاه ماطلبه و برکسنه نك مطلوبنی قبل الطلب ویرمیوب طلبکار
اولمغه مضطر ومحتاج ایلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال اطلبه ای الجأه الی الطلب المطلب محسن وزننده
بعید اولان مرعایه دینور یقال کلأ مطلب ای بعید کذلك مرعادن بعید اولان صویه دینور علی قول مرعی ایله
ماینی ایکی میل مسافه یاخود برمرحله یاخود ایکی مرحله اولان صویه دینور یقال ماء مطلب ای بعید عن الکلأ
اوبینهما میلان او یوم او یومان ومطلب اسامیدندر علی بن مطلب البرقی محدثیندندر الطلب طانك کسریله
خاصة طالب نسوان اولان کشی یه دینور یقال هو طلب نساء ای طالبهنّ جمعی اطلاب کلور وطلبة کلور عنبة وزننده
وطلب طانك کسریله وطلبه هاء ایله مطلوبه ومعشوقه اولان خاتونه دینور یقال هی طلبه وطلبته اذا کان یهواها
الطلبة فرحه وزننده مطلوب اولان شیئه دینور یقال اعطی طلبتك ای ماطلبته الطلبه جرعه وزننده ایراق
سفره دینور یقال بدت له طلبة ای سفرة بعیدة امّ طلبه طانك کسریله طوشنجل قوشنك کنیه سیدر المطّلب میمك
ضمی وطای مشدّده نك فتحیله اسامیدندر مطلب بن عبدالله بن حنطب که مخزوم قبیله سندندر طریق عراقده واقع
بر مطلب دیدکلری قویی اکا منسوبدر وعبد المطلب بن هاشم جدّ پیغمبر ذیشاندر علیه الصلوة والسلام اسم اصلیسی
عامردر مترجم دیرکه وقتا که هاشم غزه ده وفات ایدوب اوغلو عامر مدینه ده والده سی یاننده یتیم قالمغله بی پدر اولان
اولادك حالی معلومدر عسرت معیشت ورثاثت و پریشانلله امرار اوقات ایدرلر ایدی قرینهٔ حال برکسنه مکه ده عامرك
عموجه سی اولان مطلبه عامرك پریشانلغنی اخبار وافاده ایلدکده پنجهٔ عصبیت رحم وقرابت عنانربای تاب وطاقت
اولوب همان مدینه طرفنه پویان اولدی بعد الوصول عامری اخذ واسبنه ارداف ایلیه رك مکه یه عود وقفول ایلدی
حین دخولده ماهذا الصبی دیو سؤال ایدنلره رثاثت لباس عامردن عار ایله برادر زاده مدر دیمیوب هو عبدی دیو جواب
ایلکله السنهٔ ناسده عبد المطلب ایله شهرتیاب اولمشدر انتهی طلوب صبور وزننده سمیرآقرنده برقویی آدیدر طلوبه

هایله رطاغك اسمیدر مطلوب برموضع آدیدر طلیب زبیروزننده وطالب وطلاّب شدّ ادوزننده
وطلبه فتحاتله اسامیٔ ناسدندر المطلحب مسلحب وزننده ومرادفیدر که ذکراولندی الطنب طانك ونونك ضمیله
چادرایپنه دینور چادرك سراپرده لرنی بند ایتدكلری اوزون ایپدن عبارتدر علی قول چادرك قازغنه چكوروب
بغلدقلری ایپدن عبارتدر جمعی اطناب واطنه کلورعنبه وزننده یقال شدّ البیت بالطنب وهوحبل طویل یشدّ به
سرادق البیت اوالوتد بوراده اوالوتد قولی سرادق اوزره معطوفدر مؤلف طنب کلمه سنی عنق کبی مفرداولمق اوزره
رسم ایلمشدر لکن مقدّمة الادبده ومهذبده طناب کسرطایله مفرد وطنب ضمتینله واطناب جمع اولمق اوزره مرسومدر
وطنب شول تصمه یه دینورکه یایك کبریشنك اوجنه بند ایدوب بعده یایك قولغنه چكوررلرتا که کریش کسلیه وکوکسك
اوسننده اولان سکیره دینور که مرادبوغازك چقورنی ایکی طرفلواحاطه ایدن سکیرلردر ایکیسنه طنبان دیرلر بیون
برطرفه چوپرلدکده پرمق کبی ظاهر وممتدّ اولور وطنب ماویه ایله ذات العشرنام محللرك بیننده برموضع آدیدر بصره
جانبنك منازلندندر وطنب اغاجك کوکنده اولان طمره وریشه یه دینور که هرطرفه سوروب کیدروبدنده اولان
سکیره اطلاق اولنور یقال شدّ الله المفاصل بالاطناب ای الاعصاب الاطنابة همزه نك کسریله بودخی کوشهٔ کمانه
بنداولنان سکیره دینورطنب کبی واطنابه سایبانه دینورمظله معناسنه وبرخاتون آدیدرکه اوغلو عمرو شعرادندر
الطنب فتحتینله مزراق اکری اولمق معناسنه در یقال طنب الرمح طنبا من الباب الرابع اذااعوجّ وآتك ایاقلری
اوزون اوله رق سلوك اولمق معناسنه در کذلك آتك بلی اوزون اولمق معناسنه در که جندیلربیننده عیوبدندر یقال
طنب الفرس طنبا من الباب الرابع ایضا اذاطال ظهره الاطنب اشهب وزننده وصف مذکوراوزره اولان
ارکك آته دینورطنباء شهباء وزننده مؤنثیدر التطنیب تفعیل وزننده چادری ایپلریله چکوب بغلمق معناسنه درکه
مراد چادری قورمقدر یقال طنب البیت تطنیبا اذامدّه باطنابه وشدّه وقورداورومك معناسنه در یقال طنب
الذئب اذاعوی واقامت ایلك معناسنه در یقال طنب بالمکان اذااقام وتطنیب معناسنه درکه طاومی عموده
آصوب چالقمقله سود چقرمقدن عبارتدر یقال طنب السقاء اذاطیبه الاطناب همزه نك کسریله یل شدّتله
اسوب توز وطلازقوپرمق معناسنه در یقال اطنبت الریح اذااشتدّت فی غبار ودوه لر پیدرپی قطار اوزره یوریوب
کیتمك معناسنه در یقال اطنبت الابل اذااتبع بعضها بعضا فی السیر وایرمغك صوبی اوزون اوزادی ایراغه
کیتمك معناسنه در یقال اطنب النهر اذابعد ذهابه وبرنسنه یی بلاغت یعنی مبالغه وجهیله وصف ایلمك معناسنه در
کرك مدح وکرك ذمّ وقدح اولسون تطویل کلام بونك لازمیدر یقال اطنب الرجل اذااتی بالبلاغة فی الوصف
مدحا کان اوذمّا المطنب مقعد وزننده اموزه دینور منکب معناسنه وامور باشیله بیونك اراسنه دینور
عاتق معناسنه المطناب محراب وزننده کثیر وعظیم عسکره اطلاق اولنور شویله که ایکی طرفك مابینی بعید وممتد
اوله یقال جیش مطناب ای عظیم المطانب میمك ضمیله چادری طنابه مقارن وملاصق اولان قونشویه دینور
تقول هوجاری مطانبی ای طنب بیته الی طنب بیتی الطهب فتحتینله خرده وکوچك اغاجلرك اسماسندندر الطهلبة
دحرجه وزننده یریوزنده کیتمك سیروسیاحت معناسنه در یقال طهلب الرجل اذاذهب فی الارض الطهنبی طانك
فتحی والفك قصریله ناوزوشدید وتوانااولان دوه یه دینور یقال بعیر طهنبی ای شدید الطاب ناب وزننده والطیب
طانك کسریله والطیبة هایله والتطیاب تسیاروزننده برنسنه پاکیزه ولذیذ وخوش اولمق معناسنه در یقال
طاب الشیٔ یطیب طابا وطیبا وطیبة وتطیابا اذالذّ وزکا مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل طیب حواسك استلذاذ
ایلدیکی نسنه دن عبارتدر اطعمه واشربه وسائر نسنه لردن کرك طعم وریح وکرك پاکیزه لك وخوشمنظرلق جهتیله
اولسون وکرك معنوی اولسون مال حلال کبی انتهی وتقول طبت به نفسا ای طابت به نفسی زیراتمیز معناده فاعلدر
وطاب وطیب وطیبه وتطیاب یراوتلووچایرلواولمق معناسنه استعمال اولنور یقال طابت الارض اذااکلأت ومتعدی
اولور برنسنه یی خوش وپاکیزه وکوبجك ایلك معناسنه در یقال طابه ای طیبه وطاب طب معناسنه درکه خوش وپاکیزه
اولان نسنه یه دینور وصف بالمصدردر خبیث مقابلیدر وطاب بحرین قضاسنده برقریه آدیدر وفارس اولکه سنده
برایرمق آدیدر الطیاب زناروزننده بغایت خوش وپاکیزه وکوبجك اولان شیئه دینور یقال شیٔ طاب کماذکر وطیاب
ای طیب الطوبی بشری وزننده طیب معناسنه در یعنی مصدردر اصلی طیبی ایدی یاء واوه قلب اولندی وطوبی
طیبه لفظندن جمع اولور که طانك فتحی ویانك تشدیدیله در وبونادردر واطیب کلمه سندن مؤنث اولور وایولك وکوزللك
حسنی معناسنه در وبخت وعیش خوش وخیرو راحت ودولت معناسنه در وخیره وکزیدکی معناسنه درکه مختارلق
وکزیده لك معناسنه در وطوبی جنده برشجرك اسمیدر علی قول لغت هندیده طوبی جنتك اسمیدر ویقال طوبی لك

وطوباك

وطوباك بالاضافة علی قول طوباك تعبیری لحن وخطادر طیبی طانك کسری والفك قصریله طوبی لفظنده لغتدرکه
جنده برشجر آدیدر الاطابة همزه نك کسریله برنسنه یی خوش وپاکیزه قلمق معناسنه در یقال اطابه اطابة بمعنی طیبه
واستنجاء معناسنه درکه موضع نجاستنی غسل ویامسح ایله تطهیر ایلمکدن عبارتدر یقال اطاب الرجل اذااستنجی یعنی
نفسنی مرداردن پاك ایلدی وخوش ومنقح ودلکش کلام سویلمك معناسنه در یقال اطاب الرجل اذاتکلم بکلام طیب
ومهمانه خوش ولذیذ وپاکیزه طعام چکمك معناسنه در یقال اطاب الرجل للضیف اذاقدّم طعاماطیبا وخوش
ودلبر وپاکیزه تراوغلانلری اولمق معناسنه در یقال اطاب فلان اذاولدبنین طیبین وحلال تزوّج ایلمك معناسنه در
یقال اطاب الرجل اذاتزوّج حلالا التطیب تفعیل وزننده برنسنه یی خوش وطیب ایلمك معناسنه در یقال طیبه
تطیبا بمعنی اطابه وبرنسنه یی خوش وپاکیزه بولمق معناسنه در یقال طیب الشیٔ اذاوجده طیبا الطیب طانك
کسریله خوشبو نسنه یه دینورکه آنکله تطیب وتعطر اولنور مسك وعنبر ودهن کبی وحلال شیئه دینور یقال هو
طیب ای حلّ ومطلقا هرنسنه نك افضل وانفسنه دینور یقال یطلب الطیب ای الافضل وطیب واسط ایله شهر
تستر بیننده بربلده آدیدر الطیبة هایله بودخی حلال ومباح اولان شیئه دینور وبغایت صاف وبرّاق اولان
باده یه اطلاق اولنور می ناب معناسنه وطیبه مصر اولکه سنده ایکی قریه آدیدر وزمزم صوینك اسمیدر وزرود یاننده
برقریه آدیدر الطیبة عنبه وزننده غدر وحیله سز ونقض عهد سز دستبرس اولنان اسیره اطلاق اولنور یقال
سبی طیبة ای بلاغدر ونقض عهد الاطیبان تثنیه بنیه سیله اکل وجماعه اطلاق اولنور علی قول فم وفرج
وعند البعض شحم وشبابدن عبارتدر ومنه یقال ذهب الاطیبان ای الاکل والجماع اوالفم والفرج اوالشحم والشباب
بوراده شحمدن مراد قوّت بدنیه در وبقی الاخبثان ای الضراط والسعال المطایب میمك فتحیله والاطایب
کزیده ومختاراولان نسنه لره دینور مطایب کلمه سنك لفظندن مفردی یوقدر بعضلر دیدیکه اشبو مطایب واطایب
کلمه لری عربلردن مطایب الرطب واطایب الجزور عنوانیله مسموعدر یعنی مفردلری مسکوت اولوب همان جمع
اوله رق بو یلجه مسموع اولمشدر یقولون اطعمنا من مطایب الرطب واطایب الجزور وعلی قول مطایبك مفردی
مطیب یاخود مطاب ومطابه در واطایبك مفردی اطیبدر الاستطابة استنجاء معناسنه استعمال اولنور یقال
استطاب الرجل اذا استنجی وقاسیق قیللرنی تراش ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال استطاب الرجل اذاحلق
العانة وبرنسنه یی خوش وطیب بولمق معناسنه در یقال استطاب الشیٔ اذاوجده طیبا ویقال استطیبه علی الاصل
وطتلو وخوشکوار صو ایستمك معناسنه در یقال استطاب القوم اذاسألهم ماء عذبا الاطیاب همزه نك کسریله
برنسنه یی خوش وپاکیزه وطیب بولمق معناسنه در یقال اطیب الشیٔ اذاوجده طیبا وبواصلی اوزره استعمال
اولنمشدر الطابة غابه وزننده بادیه دیور خمر کبی طیبه طانك فتحیله مدینهٔ منوّره اسماسندندر طابه وطیبه
سیده وزننده ومطیبه مکرّمه وزننده بونلرده مدینهٔ منوّره نك اسملریدر نام اصلیسی یثرب اولوب مأخذی اولان ثرب
فساد معناسنه اولمغله استهجان اولنوب الفاظ مذکوره ایله تسمیه بیورلمشدر عذق بن طاب عینك کسری وذال
معجمه نك سکونیله مدینه ده برخرمالق آدیدر ابن طاب برنوع خرمایه اطلاق اولنور که حالا مدینه خرماسی
تعبیرایلدکلری خرمادر الطباب کتاب وزننده بصره ده برخرمالق آدیدر الطیب سیدوزننده بغایت خوش
وپاکیزه وکوبجك اولان نسنه یه دینور خبیث مقابلیدر وحلال اولان شیئه اطلاق اولنور یقال مال طیب ای حلال
وطیب ومطیب مکرّم وزننده پیغمبراکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك ایکی فرزندار جمندلری اسملریدر
ابوطیبة طانك فتحیله پیغمبرعالیشان علیه السلام حضرتلرینك حجاملری اولان ذاتك کنیه سیدر اسمی دینار در
طابان خابور قضاسنده برقریه در الایطبه همزه نك فتحی ویانك سکونی وطانك ضمی وبانك تشدید وتخفیفیله
دیشی کچینك وآهونك تکه طلب ایدوب ارککه قیزمسی حالتنه دینورکه تکه سیمك تعبیراولنور یقال دنت ایطبة
العنز ای استحرامها الطوب طانك ضمیله طوغله یه وکرمیده دینور المطایبة مفاعله وزننده لطیفه
ومزاح ایلمك معناسنه در یقال طایبه ای مازحه حلف المطیبین حانك کسریله مطیبلرك عهد ومیثاقی دیمکدر
پیغمبر انام علیه السلام حضرتلری یکرمی بش یاشنده ایکن بعض قبائل عرب بینلرنده منعقد اولان عهد ویمین
اوله جقدر صورتی بودرکه بنوعبدمناف بالاتفاق بنوعبدالدارك ضبط وتولیتلرنده اولان کعبهٔ مکرّمه نك
حجابت ورفادت ولوأ وسقایه منصبلرنی آلمق مرادایلدکلرنده بنوعبدالدار امتناع ایلملریله من بعد
هرقوم ایفای حق عصبیتله بری برلرینه یاری ومعاونت ایلمك اوزره عهد ویمین ایلدیلر بنوعبد مناف
اجناس طیبی جمع وتخمیر ایدوب بربیوك چناق ایچره وضع وطرافدارلریله که بش قبیله اهلیدر اللرنی آکا

غمس ایدەرك عقد عهد يمين ایلدكدنصكره لاجل التأكيد اللرنى ديوار كعبه يه مسح ايلديلر بناء عليه مطيبين
ايله تسميه اولنديلر بنو عبد الدار دخى كندى حلفالريله كه التى قبيله دن عبارتدر آخر كونه مؤكد عقد قسم ايلديلر
بو سبيله احلاف تسميه اولنديلر رسول اكرم عليه السلام حضرتلرى مطيبين طرفنده بولنمشلر ايدى حجابتدن
مراد كعبه نك قاپوجيلغيدر ورفاده قريش اهاليسى ميانه لرندن برمقدار مال افراز ايدوب آنكله زبيب وبغداى اخذ
ايدرلر ايدى تاكه حجاج ايچون حاضر بولنه ولوا كعبه نك سنجاغنى ترتيب ايلمكدر وسقايه حجاجه صو ويرمكدر
فصـــل الظاء المعجمة الظأب ذأب وزننده بانك وفرياد ايلمك زجل وصوت معناسنه در يقال ظأب الرجل
ظأبا من الباب الثالث اذا زجل وصات واولنمك تزوج معناسنه در يقال ظأب الرجل ظأبا من الباب المزبور اذا تزوج
وجغلتى وغريو وجلبه معناسنه در يقال ماهذا الظأب اى الجلبة وظلم وستم وبيداد معناسنه در وتكه باغرمق
معناسنه در يقال ظأب التيس اذا صاح وسلف وهمداماد معناسنه در كه زوجه نك انشته سيدر بجانق تعبير اولنور
جمعى اظؤب كلور اكلب وزننده وظؤوب كلور عروق وزننـده المظاءبة مفاعله وزننده ايكى كمسه ايكى همشيره
تزوج ايدوب برى برينه بجانق اولمق معناسنه در يقال تزوجا بالمظاءبة وهى ان يتزوج انسان امرأة ويتزوج آخر
اختها الظبظاب طبطاب وزننـده رنج ودرد وتعب ومحنت كبى عارضهٔ شديده يه دينور كه موجب تقلب واضطراب
اولور يقال مابه ظبظاب اى قلبة ووجع وعيب ونقيصه معناسنه در وبرنوع سيوجه اسميدر كه كوز قپاغنده چقار
جدجد دخى ديرلر ودلبردلو قانلو اوغلانلرك چهره لرنده چقان سيوجه لره دينور وجغلتى وشماطه وغريو وجلبه
معناسنه در وركيك شتم ومضرت ايقاعيله تهديد ايدن كمسه نك مؤثر كلام وعيدينه دينور تقول سمعت ظبظابه
وهو كلام الموعد بشر وظبظاب ملوك يمندن برينك اسميدر الظبظبه زلزله وزننـده محموم اولمق معناسنه در
يقال ظبظب الرجل على البناء للمجهول اذا حم التظبظب تزلزل وزننـده برنسنه آهسته جه سهولتله دوشمك
معناسنه در يقال تظبظب الشيء اذا كان له وقع يسير الظرب كتف وزننده يره سوه لوب طوملان ايرى طاشه
وقيايه دينور كه اوجى يلمان كبى سبورى وكسكين اوله على قول يوكسك وسبورى اولميوب دوشكلى ياصتم طاغـه
دينـور ياخود كوچك طاغه دينور جمعى ظراب كلور سهام كبى شارح ديركه بو جمع عزيزدر سكون را ايله تخفيف
توهم مبنى در وظرب بر رجل آديدر ونبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك فرسلرى اسميدر وباديه ده قرعا ايله
واقصه نام محللر بيننده برصور كه سى اسميدر ظرب لبن لامـك ضمى وبانك سكونيله برموضع آديدر الظرب
قتل وزننده غليظ الجثه طوپاج بودوره دينور يقال رجل ظرب اى قصير غليظ الظربان قطران وزننده كه مراد
ظانك فتحى وراءنك كسريله در كدى جثه سنده بدرايحه لو برجانوردر تركيده كوجن تعبير اولنور بغايت ضرطه جى
وضرطه سى زياده سيله متن اولور برجامه يه اوصورصه جامه اسكيوب كيدر هنوز رايحهٔ خبيثه سى آندن زائل اولمز
اكثرى كلركك بو استك آغزينه دبرنى وضع ايدوب ايچرويه طوغرى ضرطه ايلمكله بدرايحه سندن كلر مضطرب اولوب
تحملدن قالمغله ناچار طشره يه پرتاب ايدوب چقدقده صيد واكل ايدر ملعونك ضرطه سى اولطه سيدر وفى المثل
فسا بينهم الظربان * اى تقاطعوا يعنى برمفسد ومكار نيجه احباب ميانلرينه القاى فساد ايله برى برندن كسيلوب
جدا اولسه لر مثل مزبورى ضرب ايدرلر مترجم ديركه اول جانوره عربلر مفرق النعم اطلاق ايدرلر زيرا دوه سورو سنك
ارالغنه كيروب جابجا ضرطه چكدكده رايحهٔ كريهه سندن دوه لر پريشان اولور انتهى جمعى ظرابين كلور وظرابى
كلور ياى مشدده ايله كويا كه آتى الذكر ظرباء كلمه سندن جمعدر وظربى ظانك كسرى والفك قصريله وظرباء ظانك
كسرى والفك مديله اسم جمعلردر الظرباء ظانك فتحى وراءنك كسرى وبانك تشديديله بو دخى ظربان كبى جانور
مرسومك اسميدر التظريب تفعيل وزننـده طوارك طرنغى بغايت پك ومتين اولمق معناسنه در يقال ظربت
الحوافر تظريبا على المجهول اذا صلبت واشتدت المظربة معظمه وزننده بغايت صلب ومتين اولان طوار
طرنقلرينه دينور الاظراب احباب وزننده نواجذ آردنده اولان درت ديشلره دينـور ونواجذ عند المؤلف مختلفدر
على قول اظراب ديشلرك كوكلرينه دينور ظريب امير وزننده برموضع آديدر الظرب طرب وزننـده ياپشمق
معناسنه در يقال ظرب به ظربا من الباب الرابع اذا لصق به ظربه جهينه وزننده برموضع آديدر الظنب ظانك
كسرى ونونك سكونيله آغاجك كوكـنه دينور الظنبة جرعه وزننده شول سكيره دينور كه اوق يلـكينك كز
طرفندن اولان اوجنه صاريلور الظنبوب زنبور وزننـده اياقده انجك تعبير اولنان عضوك اوك طرفـدن يعنى
طشره طرفندن اوجنه دينور ياخود انجك كيكنه دينور كه قورى انجك وقلم ودودك تعبير اولنور على قول قورى
انجكك اوجنه دينور يقـال ضرب ظنبوبه وهو حرف الساق من قدم او عظمها او حرف عظمها بورادا قدم لفظى

ضمتيله در وحق عباره هاء تأنيثله عظمها اولمقدر زيرا ساق مؤنثدر وظنبوب مزراق تمرنك قوغانـده اولان
ميخه يعنى پرچينه دينور جمعى ظنابيب كلور كه ايچكلر ديمك اولور ومنه المثل * قرع ظنابيب الامر * اى ذلله بركمسه بر
دشوار ماده يه بغايت سعى واقدام ايليه رك تذليل وتسهيل ايلدكده ضرب اولنور زيرا چوكيوب سركشلك ايدن
دوه نك انجكنه اورمقله رام ايدوب چوكردرلر الظاب ناب وزننده سوزه دينور كلام معناسنه ومادهٔ مزبوره واويه در
وجغلتى وغريو وهنكامه معناسنه در وتكه ديشى كچى يه واره جق وقتده باغرمق معناسنه در شارح ديركه بونك اصلى
ظوب ايدى كه مصدر در مهموزده لغتدر نته كه ذكر اولندى فصـــل العين العب عينك فتحى وبانك تشديديله
قطلقاصو ايچمك معناسنه در على قول برصولقده ايچميوب يودم يودم بوده رق ايچمكدر جرع معناسنه ياخود
ارالقلرنى پك آچيوب تيز تيز برى برى آردنجه متتابعا ايچمك ياخود السز وقابسز صويه اكيلوب دابه وحامه كبى
ايچمك كرع معناسنه در يقال عب الماء عبا من الباب الاول اذا شربه اوجرعه اوتابعه اوكرعه شارح ديركه
عند البعض عب صولق الميه رق برنفسده ايچمك معناسنه در واغلبى بودر حتى الكباد من العب حديثنده شراح بونكله
تفسير ايلمشدر يعنى جكر آغريسى صويى برنفسده ايچمكدن عارض اولور كذلك مصوا الماء مصا ولاتعبوا عبا
حديثنده دخى العب شرب الماء بلا تنفس عبارتيله مفسر در ظاهرا مؤلفك اوتابعه اوكرعه عباره لرنده صولق
آلمقسزين ايچمك مفهوملرنده داخل ياخود لازمدر انتهى وعب الشمس كونشك پرتو وضياسنه دينور بونده بانك
تخفيفيله ده جائزدر زيرا عبو لفظندن منقوص اولوردم ويد كبى وعبو ضيا معناسنه در وعب قوغه انوب صويه
طالدقده سسلنمك معناسنه در يقال عبت الدلو عبا اذا صوتت عند غرف الماء العب عينك ضميله ردن معناسنه در كه
لباس يكنك دبنه دينور كه قولتق طرفنه كلن اوجيدر العباب غراب وزننده خرما پراغنه دينور خوصه معناسنه
وسيل صوينك پك چوق وطاشقين برينه كذلك كثرت وارتفاعنه ياخود طالغه سنه دينور شارح ديركه پك عظيم وطاشقين
ويوسكوربجى سيل صوينه ده دينور واساسده بو معنا مصدر اولمق اوزره ده مرسومدر يقال عب البحر عبابا وهر شيئك
اوائلنه دينور كه كثرت موقعيدر يقال عبابه اى اوله وعباب مالك بن نويره نك فرسى اديدر ياخود صوابى عناب در
نونله العنبب جندب وزننده چوق صويه دينور مؤلفك كثرة الماء قولى الماء الكثير سبكنده در يقال ماء عنبب اى
كثير وعنبب برده آديدر وبرنوع نبات اسميدر بنو العنبب كتان وزننده عربدن برجاعتدر اهل فرسه مخالطت
ايدوب آنلرى نهر فراتدن عب ايدر اولملريله اطلاق ايلديلر اليعبوب يعقوب وزننده شول آته دينور كه اندامى
اوزون كرپملو وبغايت يوكرك اوله على قول جنسى پاك واشكين اولوب يوريمسنده وسكرتمسنده آب روان كبى سهولت
اوله راكبى سلكوب مضطرب ايلميه ياخود سكرتمسى پك ميدانلو اوله اصلا فتور بولميه ايلغار آتى كبى يقال فرس يعبوب
اى طويل سريع اوجواد سهل فى عدوه او البعيد القدر فى الجرى ويعبوب صوبى چوق اولان جدوله دينور
وسحابه دينور ويعبوب ربيع بن زيادك ونعمان بن منذرك واجلح بن قاسطك فرسلرى اسميدر العبية حبيبه
وزننده عرفط نام شجردن اتخاذ اولنور برنوع طتلو طعام وشراب اسميدر على قول عبيبه عرفط صمغنك عرقيدر
شارح ديركه اعراب باديه سويق دوكلك طوقتله آنى دوكرك نضج بولدقده شربت ايدوب ايچرلر ميان شربتى كبى
اولور وعبيه چقورجه يرده بتن رمث نام اوتك آديدر العبيه عينك ضمى وكسرى وباى مشدده نك كسرى وبانك
تشديديله كبر وفخر ونخوت معناسنه در يقال فيه عبية اى كبر وفخر ونخوة العبعب غبغب وزننده جوانلق
هنكامنك تاب وطراوت ولطافتى حالتنه دينور وبال وبال صاحبى تنومند تازه دلوقنلويه دينور وبول جامه يه دينور يقال
ثوب عبعب اى واسع ودوه توينندن ايشلنمش خاص ويومشق ونازك كليمه دينور وبرصنمك اسميدر وبر رجل آديدر
ومشركلرك صنم وضع ايتدكلرى محله دينور بتخانه معناسنه واوزون كشى يه دينـور العبعاب طبطاب وزننده
بودخى اوزون آدمه دينور وواسع الحلق والجوف اولان كشى يه دينور كه صوت وكلامى ايچروسندن طوب كبى
صدور ايدر وتام الوجود وحسن الخلقه خوش اندام جوانه دينور يقال شاب عبعاب اى التام الحسن الخلق الاعب
فتحتيله وبانك شدّه سيله فقير وبى نوا كشى يه دينور وغليظ الانف اولان كمسه يه دينـور ذوعبب صرد وزننده
بردره اسميدر العنب صرد وزننده حب الكاكنج اسميدر كاكنج عشابلرك قنبل اوتى ديدكلرى نباتدر فارسيده
عروس درپرده ديرلر كتب طبيه ده قنبل ديدكلرى بودكلدر برتيسى وبستانيسى اولور نباتى ايت اوزمنه شبيه وحبى كه
ثمرى اوله جقدر قرمزى غلاف ايچره ودانه لرى فندق قدر وبعد الكمال قرمزى اولور وعلى قول عب عنب الثعلب
اسميدر كه ايت اوزمى ديدكلرى نباتدر وعند البعض عبب شجر الراء اسميدر كه ماده سنده بيان اولندى ياخود اغلاث
قسمندن برنوع شجر آديدر واغلاث آجى وبعضى سمنلو اولان اشجاردن عبارتدر عكرش وحلفاء ويتوب واصف

وعشرق وبردی واسل کبی العبب ضمتیله بردن فشقروب فوران ایدن و پوسکوره رك جریان ایدن صواره دینور
میامندفقه معناسنه العبعبة زلزله وزننده منهزم اولمق معناسنه در یقال عبعب الجیش اذا انهزموا وعبعبه اسم
اولور قرمزی یوك پارەسنه دینور صوفهٔ حمراء معناسنه وعبعبه درنی نام کسه نك والده سی اسمیدر که شاعره ایدی
ودرنی طورنا وزننده در التعبعب تزلزل وزننده برنسنه یی تمامه سیلوب آلمق یاخود بالتمام اکل ایلمك معناسنه در
تقول تعبعبت الشیء ای اتیت علیه کله عباعب علابط وزننده قیس بن ثعلبه قبیله سی یوردنده برصو آدیدر
العبی عینك ضمی والفك قصریله ربی وزننده شول خاتونه دینور که چوجغی یاشامز اوله التعبب تفعل وزننده
برنسنه یی کثرت واصرارا اوزره ایچمك معناسنه در یقال تعبب النبیذ اذا الح فی شربه واساسده ترکته یتعبب النبیذ
ای یتجرعه بکثرة عبارتیله مرسومدر العباب سحاب وزننده صو ایچمك معناسنه درومنه قولهم * اذا اصابت
الظباء الماء فلاعباب وان لم تصبه فلاایاب * یعنی آهولر صویی بولدقده ایچمزلر و بولمدقلری صورتده تجسس
ایلمزلر مثل مزبور کیدرك اختصارا اولنوب لاعباب ولاایاب عنوانده سائر اولمشدر امثال میدانیده بوکونه مرسومدر که
آهوده وقوشی وصغر قسمی اصلا صوطلبنده اولمزلر واراقدن کورسه لر صویه قصد وورود ایلمزلر مگر که پك بقیلرنده
اولورایسه واروب ایچرلر پس مثل مزبورده اصابتدن مراد صویه ایراقدن اصابت ایلمك اولور ومثل مرقوم داخل
عهدهٔ ظفر اولان نسنه دن استغنا ایله اعراض ایلمك موقعنده ایراد اولنور العبرب جعفر وزننده والعربرب
سفرجل وزننده سماقه دینور که معروف اکشی دانه لردر و یقال قدر عبربیة وعربربیة ای سماقیة یعنی سماقلو طعام
تبجره سی العتبة فتحاتله قاپونك آلت ایشکنه دینور اسکفة الباب معناسنه علی قول اوست ایشکنه دینور وعتبه شدت
وسختی معناسنه در یقال بالامر عتبة ای شدة وکریه وناخوش ومستهجن ایشه دینور وکیشینك خاتوننه اطلاق اولنور
پس بو که کوره آلت ایشکه دیمك اقتضا ایدر و بو کنایه درنته که نعل وقاروره و بیت وقید وشاة ایله ده کنایه ایدرلر ومنه
حدیث ابراهیم لاسمعیل علیهما السلام غیّر عتبة بابك العتب تعب وزننده بودخی کریه ونامطبوع ایشه دینور وسبابه
برمقله اورته پرمغك ارالغنه علی قول اورته پرمغله آدسز پرمغك آرالغنه دینور وفساد وتباهی معناسنه در یقال مافیه عتب
ای فساد وطنبوره خرکته دینور که طنبوره نك یوزنده اولان خرده اغاجلردر تللری طنبوره یه آندن چکرلر طنبوره اشکی
تعبیر اولنور وطراغی غلیظ وسخت اولان یره دینور وعتب عتبه لفظندن جمع جنسی اولور العتب عینك فتحی وتانك
سکونیله والعتبان فتحاتله والمعتب مقعد وزننده والمعتبة مشربه وزننده والمعتبة منزله وزننده برآدمك
دوستی کندیسنه کوجنوب انفعال اظهار ایلمك معناسنه درموجده کبی یقال عتب علیه عتبا وعتبانا ومعتبا ومعتبة ومعتبة
من الباب الاول والثانی اذا وجد علیه موجدة وعتب برآدمه لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عتبه عتبا اذا لامه وعتب
وعتبان وتعتاب برآدم برایاغی بوقری چکوب باکز برایاغله سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب الرجل عتبا
وعتبانا وتعتابا اذا وثب برجل ورفع الاخری وعتب ایاقده اولان جزؤ بجه اغسقلغه ویکه لکه دینور یقال فی رجله
عتب ای ظلع ودوه نك برایاغی سکیر لمکله اوچ ایاق اوزره سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب البعیر اذا مشی
علی ثلاث قوائم من العقر وقاپونك ایشکنه ایاق بصمق معناسنه در تقول ماعتبت بابه ای لم اطأ عتبته یعنی قاپوسنك
ایشکنه ایاغمی بصمدم العتاب قتال وزننده والمعاتبة مقاتله وزننده برآدمه لوم وتوبیخ وآزار ایلمك معناسنه در
یقال عاتبه اذا لامه العتبی خلیقی وزننده بودخی ثلاثیدن مصدردر یقال عتبه عتبا وعتابا وعتیبی اذا لامه التعتاب
تذکار وزننده بودخی مصدر درلوم وتوبیخ ایلمك و برایاقله سکه رك کتمك معناسنه در التعتب تفعل وزننده
والتعاتب تفاعل وزننده والمعاتبه مفاعله وزننده میانه ده حادث اولان کدورت وانفعالی مذاکره ومواصفه ایلمك
معناسنه در که برماده ضمننده یکدیکردن منفعل اولان احباب واصدقا بینلرنده جریان ایدر یقال تعتبا وتعاتبا وعاتبا
اذا تواصفا الموجدة وناز وشیوه واستغنا ایله ایکی دوست بری بریله منفعلانه سوپلشوب ادا ایلمك معناسنه درکه عاشق
ومعشوق ادالریدر دعوای محبت کبی یقال تعتبه وتعاتبه وعاتبه اذا خاطبه الادلال وتعتب برنسنه ایله معیوب اولمق معناسنه
استعمال اولنور که عتابك ملزومیدر یقال فلان لایتعتب بشیء علی بناء المجهول ای لایعاب العتب عینك کسریله
چوق عتاب ایدن کشی یه دینور که صداقتدن واستقامتدن ناشی دوستنه نصح وشفقت جهتیله نازوا اولان افعالنده
دائما لوم وعتاب ایدر الاعتوبة اعجوبه وزننده ماده عتاب اولان شیئه دینور یقال بینهم اعتوبة یتعاتبون بها العتبی
قصوی وزننده اسمدر رضا وخشنودی معناسنه الاعتاب همزه نك کسریله برکسه عتبی و یرمك یعنی آنك شکایت
وانفعالنی ازاله ایله آنی کندیدن راضی وخشنود ایلمك معناسنه در یقال اعتب فلانا اذا اعطاه العتبی یعنی رجع الی مسرته
همزه سی سلب ایچوندر اولمغله آنك قلبنده اولان کدورت وانفعالنی ازاله ایلمکدن عبارت اولور ذکر اولنان عتبی لفظی

بوندن

بوندن اسمدر واعتاب برنسنه دن منصرف اولمق معناسنه در یقال اعتب عنه ای انصرف الاستعتاب بودخی
برکسه یی کندیدن راضی وخشنود ایلمك معناسنه در یقال استعتبه ای اعطاه العتبی ومنفعل اولان متکلم مخاطبدن
کندوسنی ارضا وخشنود ایلمکی طلب ایلمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال استعتبه ای طلب الیه یعنی
الی نفسه العتبی وتقول استعتبته فاعتبنی ای استرضیته فارضانی یعنی بن آندن قلبمك راضی وخشنود ایلمسنی طلب ایتدم
اولدخی وفق الطلب بنی راضی ایلدی وقوله تعالی وان یستعتبوا فما هم من المعتبین ای ان یستقیلوا ربهم لم یقلهم
ای لم یردّهم الی الدنیا البتة یعنی فرقهٔ کفار حضرت جباردن عندلرنده مرضی ومحبوب اولان عالم دنیایه ارجاع
اولنملرنی استدعا ایلسه لر وفق الاستدعا ارجاعله حق تعالی آنلری ارضا ایلمز قال البیضاوی علیه الرحمة قوله تعالی
وان یستعتبوا ای یسألوا العتبی وهی الرجوع الی مایحبون فما هم من المعتبین ای المجابین الیها ونظیره قوله تعالی
حکایة اجزعنا ام صبرنا مالنا من محیص وقرئ وان یستعتبوا علی المجهول ای ان یسئلوا ان یرضوا ربهم فما هم
فاعلون لفوات المکنة وقال عبید عمرو وان یستعتبوا علی المجهول ایضا ای ان اقالهم الله وردّهم الی الدنیا لم یعملوا
بطاعته لما سبق لهم فی علمه من الشقا ولو ردّوا لعادوا لما نهوا ایس بو قرأته کوره من المعتبین قولی اسم فاعل اولور
وقال البیضاوی ایضا فی قوله تعالی فی سورة الجاثیة ولا هم یستعتبون ای یطلب منهم ان یعتبوا ربهم ای ان یرضوه
لفوات اوانه وقال الشارح یقال اعتبنی فلان ای ترك ما کنت اجد علیه من اجله ورجع الی ما ارضانی عنه بعد اسخاطه
ایای علیه الاعتتاب افتعال وزننده برنسنه دن فارغ ومنصرف اولمق معناسنه در یقال اعتتب عنه ای انصرف
وبولندیغی امر وحالتدن برآخر امر وحالته رجوع وتحوّل قلمق معناسنه در یقال اعتتب فلان اذا رجع عن امر کان
فیه الی غیره و یولده طاغی صالیوروب طاغدن آیرلیه رق کتمك معناسنه در یولدن صاپمق اندیشه سنه مبنی ایدرلر
یقال اعتتب من الجبل اذا رکبه ولم ینب عنه و یولك آسان وسهل اولانی بوشلیوب صرپ و یوقش اولاننه سلوك
ایلمك معناسنه در یقال اعتتب الطریق اذا ترك سهله واخذ فی وعره و برایشده معتدلانه وسط الحاله رعایت ایلمك
معناسنه درکه افراط وتفریطدن اجتنابله اولمغله راست ودرست عمل ایدر یقال اعتتب فلان اذا اقصد فی الامر
امّ عتاب کتاب وزننده وامّ عتبان سرحان وزننده صرتلان دیدکلری جانورك دیشیسنك کنیه سیدر عتیب
امیر وزننده برقبیله در عتیب بن اسلم اسمیله مشتهردر * اودی عتیب * مثلنك منشأ بدر اصلی بودرکه بعض ملوك عرب
قبیلهٔ مزبوره یی شبخون ایدوب اموال واشیالرنی نهب وغارت ورجاللرنی اسیر ایلدکده اذا کبر صبیاننا لم یترکونا حتی
یفکونا یعنی اطفالمز یتشوب بیودکلرنده بزی اهمال ایلمیوب البته خلاص ایدرلر دیرلر ایدی لکن بو آرزویه نائل اولمیوب
جمله سی اسیر اولدقلری حالده هلاك اولملریله حقلرنده کلام مزبور مثل اولمشدر مغلوب اولدیغی حالده هلاك اولان
کمسه حقنده ضرب اولنور عتبان سرحان وزننده ومعتب محدث وزننده وعتبه جرعه وزننده وعتیبه جهینه وزننده
اسامیٔ رجالدندر حفرة عتیب حفرة حبیب وزننده بصره ده برمحله آدیدر العتوب صبور وزننده شول کمسه درکه
کندوسنه اصلا لوم وسرزنش وعتاب عمل وتأثیر ایلمیه یقال رجل عتوب ای لایعمل فیه العتاب العتیبة عجیبه وزننده
خیر وحاصلاتی آز اولان یره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال قریة عتیبة ای قلیلة الخیر و یقال بلد عتیب
التعنیب ترتیب وزننده کیلمش طونك وشلوارك اوچقورلغی دیوشوروب اوك طرفندن قبوروب قاوشدرمق
معناسنه درکه تشمیر ایچون ایدرلر یقال عنب سراویله تعنیبا وهو ان یجمع الحجزة ویطویها من قدّام وقاپویه ایشك اتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال عتب للباب اذا اتخذ له عتبة عتابه کذابه وزننده اسامیٔ نسواندندر العترب عینك ضمی
وتانك سکونیله سماقه دینور که معروف اکشی دانه لردر واشبو عترب کلمه سی عنزب لفظندن که نون وزای معجمه ایله در
وعبرب لفظندن قطعا مصحف دکلدر اوچیده برمعنایه در المعتلب معصفر وزننده کوشك وسست نسنه یه دینور
یقال حبل معتلب ای رخو العثرب ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده برنوع شجردر ناراغاجنه شبیه ور یپراسه مشابه قرمزی
قلیزلری اولور قبوغی صو یوب تناول ایدرلر مفردی عثربه درهایله علثب جعفر وزننده برصو آدیدر العثلبة
دحرجه وزننده آتشی چقوب چقمدیغی معلوم اولمیان اغاجدن چقمق ایدنمك معناسنه در عربلر چقمغی اغاجدن
اتخاذ ایدرلر اکثری مرخ نام اغاجدن ایدرلر بری برینه سورمکله آتش چقارلر یقال علثب زنده اذا اخذه من شجر
لایدری ایوری ام لا و بغدایی کوله کوموب پشورمك علی قول ناکهانی مهمان کلمك یاخود کوچك اوزره اولمق کبی
برضرورت عارضه سبیله ابریجه او کتمك معناسنه در یقال علثب الطعام اذا رمّده فی الرماد او طحنه بجشه لضرورة
عرضت وصو یی شدتله قوند قوند ایچمك معناسنه در یقال علثب الماء اذا جرعه شدیدا و بحثره معناسنه درکه
آیرمق وتفریق ایلمکدر یقال علثب الشیء اذا بحثره المعتلب اسم فاعل بنیه سیله سست وکوشك نسنه یه دینور

يقال امر معثلب اى غير محكم ويقلمش نسنه يه دينور يقال نؤى معثلب اى مهدوم ونؤى نونك ضميله چادر اطرافنه
قازيلان خرقه دينور ومعثلب زياده سيله پيرفانى اولوب متساقط الوجود اولان كشى يه دينور يقال شيخ معثلب
اذا ادبر كبرا التعثلب تدحرج وزننده بركسه پيراولكدن ياخود خسته لكدن مهزول وبد حال وبيحال اولمق معناسنه دركه
همان افتادهٔ حفرهٔ هلاك اولمق حالتنده اوله يقال تعثلب الرجل اذا اساءت حاله وهزل العجب عينك فتحى وجيمك
سكونيله قويرق دبنه دينور كه قويرق صوقمى تعبير اولنور شارحك بياننه كوره عصعص ديدكارى خرده كميك
اوله جقدر كه فاتحهٔ خلقت وخاتمهٔ فناء ومعد وميدر دواب قسمنده عسب ديرلر واشبو كل ابن ادم يبلى الا العجب
حديثى اوزره جميع اعضاء انسانى چوريوب خاكسار اوله جقدر الا اول كميك على حاله قالور انتهى وعجب هر نسنه نك
قويرق دبى كبى چاق مؤخر ومنتهاسنه اطلاق اولنور وبرقيله آيدر العجب عينك ضميله اخلاق منهيه دن زهو
وكبر معناسنه دركه كندوبى كوروب وكندوسنى بكنمكدن عبارتدر فارسيده پندار دينور يقال به عجب اى زهو وكبر وشول
كمسيه دينور كه نسوان طائفه سيله مجالست وموانست ايلمكدن خوشلنوب پك محظوظ اوله على قول زنپاره اولمغله مطلقا
نسواندن خوشلنوب حظ ايدر اوله بو معناده عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال هو عجب النساء مثلثة اى يعجبه القعود
مع النساء او تعجب النساء به وعجب بر نسنه يى طكلمق حالتنه دينور كه اسمدر فارسيده شكفت ديرلر بر نسنه يه الف واعتياد
اولمديغندن ناشى طبعه نكره وغريب كورنديكندن ياخود فى ذاته پك خوش والطف ونادر الوجود اولديغندن طبعك
بويله شى اولورمى ديو انكار واستغرابى حالتندن عبارتدر العجب فتحتينله عجب كبى بودخى اسمدر طكلمق حالتنه دينور
عجبك وعجبك جمعى اعجاب كلور قفل واقفال وسبب واسباب كبى يقال ماهذا العجب منه والعجب زهو انكار ما يرد
عليك وعجب فتحتينله مصدر اولور طكلمق معناسنه تقول عجبت منه عجبا من الباب الرابع وعجب تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب كاسيذكر وعجب حق جل وعلا طرفندن رضا معناسنه محمولدر زيرا عجبك مفهومنده
خفى السبب اولان ومألوف ومعلوم اولميان شئ غريبى كورد كده استعظام واستغراب واستحسان ايلمك اولمغله بارئ
ذوالجلاله اسنادى غير ممكن اولمغين محبت كبى غايتى اعتبار ايله رضايه محمول اولور قال الشارح ومنه الحديث عجب
ربكم من شاب ليس له صبوة اى رضى منه وبعض محلده عظم ذلك وكبر لديه تعالى ايله مفسردر وبعض محلده انكار
ايله وبعض يرده يقال له عجبت منه تأويليله مأول اولور وعجب اسماء رجالدندر احمد بن سعيد البكرى شهرابن
عجب وسعيد بن عجب محدثلردر منية عجب زمرة عرب وزننده مغرب اقصاده بر بلده در العجيب غريب وزننده
اك تعجب اولنه جق شيئه دينور نادر وكمياب اولديغندن ياخود فى ذاته احسن والطف اولديغندن ناشى وجمعى
عجايب كلور على قول مرقوم عجب ايله كه عينك ضميله تعجب معناسنه اسمدر عجيب كلمه سنك جمعلرى مسموع
دكلدر وبعضلر عندنده عجيب مبالغه يى متضمن اولميوب عجب لفظيله كه فتحتينله در مرادفدر يعنى مطلقا تعجب
اولنه جق شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب عينك ضميله حد عجبدن بيرون اولان شيئه دينور كه مبالغه
ايچوندر العجاب عينك ضمى وجيمك تخفيفيله والعجاب جيمك تشديديله مبالغه در زياده سيله تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب وعجاب وعجب عجاب عاجب ويقال عجب عاجب وعجاب على المبالغة كقولهم شعر
شاعر وظل ظليل العجيبة غريبه وزننده والاعجوبة اضحوكه وزننده اسملردر سبب تعجب اولان شيئه دينور
مابه التعجب معناسنه در التعجب تفعل وزننده والاستعجاب طكلمق وعجبه كلمك معناسنه در تقول تعجبت منه
واستعجبت منه بمعنى عجبت وتعجب بركسه يى خدعه ايله مفتون ايلمك معناسنه در تقول تعجبنى فلان اى تصبانى
التعجيب تفعيل وزننده بركسه يى عجبه كتورمك معناسنه در تقول عجبته تعجيبا اى جعلته متعجبا التعاجيب
تانك فتحيله عجايب معناسنه در شارح ديركه بو مفردى اولميان جمعلردندر تعاشيب كبى الاعجاب همزه نك كسريله
بركسه يى بر عجيب نسنه عجبه كتوروب متعجب اولمسنه باعث اولمق معناسنه در يقال اعجبه الامر اذا حمله على العجب
منه وبر نسنه يى پك بكنمكله عجبه كلوب آندن محظوظ وفرحناك اولمق معناسنه در يقال اعجبه اذا عجب منه وسر
ويقال اعجب به على بناء المجهول اذا عجب منه وسر وقولهم ما اعجبه برأيه شاذ يعنى فعل تعجب البته ثلاثيدن مبنى
اولوب بورادهٔ رباعيدن مبنى اولمغله قياسدن خارجدر فلان تعجب كندى رأينى بكنوب خوشلنمشدر ديمكدر العجباء
حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه بغايت دلبر وخوب منظر اولمغله حسنندن ناشى تعجب اولنور اوله وشول عورته ده
دينور كه نهايتدرجه ده چركين وبد لقا اولمغله چركينلكندن تعجب اولنور اوله بو صورتده اضداددن اولور شارح
ديركه حسن وقبح حالتلرنده تعجبك متعلقلرى وصف نهايت ومبالغه اولمغله متحد اولديغندن ناشى ضدينلرى تام
دكلدر انتهى وعجباء شول ناقه يه دينوركه اكسه سى انجدرك اواوب ايكى يانجقلرى اوزره اولان الماجقلرى بوقرى

طوغرى چقق اوله وقويرق صوقمى غليظ اولان ناقه يه دينور الاعجب اقرب وزننده خلقت مزبوره ده اولان
اركك دوه يه دينور التجابة تانك كسريله صاحب اعاجيب اولان كمسيه دينور كه شعبده باز كبى دائما امور عجيبه
پيدا ايدر اوله يقال رجل تجابة اى ذو اعاجيب عجيبه جهينه وزننده بر رجل آديدر اعجب جاهلا فعل
ماضى بنيه سيله بر رجلك لقبيدر تأبط شرا وبرق نحره كبى العجرقب قافله سفرجل وزننده سوء ظنه مبتلا بد درون
وخبيث كمسيه دينور فارسيده بدسكال ديرلر جز ابجه نسنه ايله ناسه القاء تهمت ايدر يقال هو عجرقب اى مريب
خبيث العداب دال مهمله ايله سحاب وزننده بوفقه قومساله دينور على قول قوملغك اشاغى طرفندن دوز يره كلن
بوفقه طرفنه دينور مفرد وجمعى برابردر وعداب بر موضع آديدر العدابة سحابه وزننده رحم معناسنه دركه
خاتونلرده وحيوانلرده چوجق ودول يتاغيدر وعورتك فرجنه دينور ركب معناسنه العدوب صبور وزننده
چوق قومه دينور رمل كثير معناسنه العذبى عينك ضميله عرنى وزننده كريم الاخلاق اولان كشى يه دينور على قول
بى عيب ونقيصه اولان پاك كوهر آدمه دينور يقال رجل عذبى اى الكريم الاخلاق او من لا عيب فيه العذب عينك
فتحى وذال معجمه نك سكونيله مطلقا طيب وخوشكوار اولان طعام وشرابه دينور يقال طعام وماء عذب اى طيب
ومستساغ ويقال ركية عذب يعنى فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر وعذب مصدر اولور زياده سيله
صوسزلقدن ناشى ترك اكل ايلمك معناسنه يقال عذب الرجل عذبا من الباب الثانى اذا ترك الاكل من شدة العطش
وهو عاذب وعذوب والجمع عذب بضمتين وعذب منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه عنه اذا منعه وبر نسنه دن
امتناعله كير وطوروب آندن فراغت ايلمك معناسنه در يقال عذب عنه اذا كف وترك وعذب بر نوع شجر آديدر
مفرداتِ سائره ده ثمر اثل ايله مبين دركه ايلغون اغاجنك نوع كبيرى ثمريدر الاعذاب همزه نك كسريله منع ايلمك
معناسنه در يقال اعذبه عنه اذا منعه وبر نسنه دن كير وطوروب فراغت ايلمك معناسنه در يقال اعذب عنه اذا كف
وترك وصويك يوصونى چقاروب صاف وپاكيزه قلمق معناسنه در يقال اعذب الماء اذا نزع طحلبه بونده همزه سلب
ايچوندر زيرا عذبه يوصونه دينور كاسيذكر وبركسه نك صوينى لطيف وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال اعذب
القوم اى عذب ماؤهم العذوبة عينك ضميله طعام وشراب طيب وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال عذب
الطعام والماء عذوبة من الباب الخامس اذا صار عذبا التعذيب تفعيل وزننده منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه
عنه تعذيبا اذا منعه واشكنجه وعذاب ايلمك معناسنه در يقال عذبه تعذيبا الاستعذاب برنسنه دن واز كلوب فراغت
قلمق معناسنه در يقال استعذب عنه اذا كف وترك وقويودن طتلو صو چكوب چقرمق معناسنده در يقال استعذب
الرجل اذا استقى عذبا العذب فتحتينله چرك وخار وخاشاك مقوله سنه دينور قذى معناسنه ومولود عقبنده ظهور ايدن
مردار وناپاك شيئه دينور مردار صو وصولك واش ديدكلرى نسنه كبى وعذب بر شجر آديدر ومالىء النواح معناسنه دركه
عربستانه تورمسى اوزره ميت اوزره نوحه ايدن قاريلرك اولوقته مخصوص اتخاذ ايتدكلرى چاوره يه دينور وشول اينه
وتصمه يه دينور كه ترازو قوللرينه بند ايدوب آنكله ترازويى چكوب قالدررلر وعذب هر شيئك اوجنه دينور يقال ما ارق
عذب لسانه اى طرفه وعذب البعير دوه نك آلت تناسلنك اوجنه دينور وآت كوتلكى كبى دوه پالاننك اكسه سنده ديكلن
مبثبنه دينور وبونلرك مجموعنده مفردى عذبه درهايله وعذبه يوصونه دينور طحلب معناسنه المعاذب ميمك فتحيله
بودخى نوحه كار قاريلرك چاورلرينه دينور عذب كبى كه ذكر اولندى شارح ديركه مفردى معذبه در على قول غير قياس
اوزره مفردى عذبه در انتهى العذوب صبور وزننده والعاذب تحت السماء اولان نسنه دركه اوستنده آسمانه دك
ستره وحائل اولميه العذبة ثمره وزننده يوصونه دينور طحلب معناسنه وبر شجر آديدر كه تناولى دوه قسمنى هلاك
ايدر وعذبه بر مرض معروف آديدر بعض نسخه ده ودواء معروف عنوانده مرسومدر العذبة فرحه وزننده
يوصونه دينور وبغداى ايچندن آيرلنوب آتيلان نسنه يه دينور دلوجه وقراموق كبى وچرك ومرداره دينور ودره يى
يعنى طوره وقيرباج ديدكلرى نسنه يى احاطه ايدن شيئه دينور كه آنلره قابلو اولان مبثبن مقوله سى اولور كه طوره
قايشى ديدكلريدر نسخه لرده ما احاط من الدرة عبارتيله واقع اولمغله شارح ديركه صواب اولان ما احاط بالدرة
عنوانده اولمقدرنته كه لسان العرب ده دخى بو يلجه در ودره ثمره وزننده ترلاده دوكم تعبير اولنان يره دينور وآنى احاطه
ايدن نسنه آنك اطرافنه سنور ايچون چويريلن مرتفعجه طپراقدن عبارت اولور العذب كتف وزننده يوصونلو
صويه دينور يقال ماء عذب اى مطحلب الاعذبان تثنيه بنيه سيله طعام ايله جماعه على قول محبوبك اغزى يارليه
باده يه اطلاق اولنور العذاب سحاب وزننده اسمدر اشكنجه ونكال وعقوبت معناسنه در جمعى اعذبه كلور
اشربه وزننده وتقول العرب اصابه عذاب عذبين كبلغين يعنى بكسر العين وفتح الذال اى لا يرفع عنه العذاب يعنى

كاعذاب مؤبد اصابت ایلدیکه اول عذاب آندن قطعا برطرف اولمز معلوم اوله که بلغ کلمه‌سی که بانك کسری وضمی
ولامك فتحیله در بلیغ معناسنه در برشیئك نهایتنه واصل اولان کسبه دینور بعده جمع سلامت صیغه سیله جمع قیلوب
دواهی شدیده‌یه اطلاق ایلدیلر کویا که شدت کایننده قصد وتعمد صاحبی اولان عقلاء منزله سنده اعتبار ایلدیلر
ومنه قول عائشة یوم الجمل لعلی قد بلغت منا البلغین ارادت قد بلغت منا کل مبلغ یعنی بزم ایچون هر زحمت ومحنتك نهایتنه
بالغ اولوب چکمدیکك انواع مشاق ومحن قالمدی ومثله قولهم لقیت منه البرحین بوراده برح کلمه‌سی دخی مبرح
معناسنه درکه شدت ویریجی نسنه در بلغین کبی دواهی شدیده‌ده استعمال ایلدیلر وبونلرده مفرد وجمع اعرابلری مطلب
جائزدرنته که مؤلف بلغ ماده‌سنده بیان ایلمشدر قالدیکه بو قیاس اوزره عذب کلمه‌سی دخی معذب معناسنه اولمغله مبالغة
عذاب ابدیده استعمال اولنمشدر وجمعیتی کویا هر لحظه وهر آن برمعذبدن خالی اولمدیغنه مبنی اولور عذاب کتان وزننده
بدآ ابن قبس نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر العذیب والعذیبه مصغر تنیه‌دلر ایله ایکی صو آدیدر عذیب کوفه‌یه برمرحله
برده وعذیبه ینبع قربنده واقعدر العذابة عذابه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی العذبی عذبی وزننده ومرادفیدرکه
ذکر اولندی عیذاب میدانو وزننده صعید مصر قضاسنده بربلده‌در شارح دیرکه قطب ربانی ابو الحسن الشاذلی
قدس سره آنده مدفوندر ذات العذبه ثمره وزننده برموضعدر الاعتذاب افتعال وزننده باشده صارغه اکسه
طرفدن ایکی اوج صالندرمق معناسنه‌در یقال اعتذب الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلفها العذبات حرکات
وزننده یزید بن سبیع نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر یوم العذبات فتحاتله ایام عربدن بریوم معروفدر العرب عینك
ضمی ورانك سکونیله والعرب فتحتیله عجمك خلافی اولان طائفه انسانیدر بوراده عجمدن مراد ماعدای عربدرکه
ترك وفرس وروم وهندی وسائر طوائفدر وعرب کلمه‌سی مؤنثدر طائفه تأویلیله یقال العرب العاربة والعرب العرباء
وعرب سکان امصار یعنی بلده‌لرده ساکن اولنلره مخصصدر علی قول بلدی وبدوی‌یه شاملدر واعراب که همزه‌نك
فتحیله جمع صورتنده‌در یاخود فی الاصل جمعدر بادیه نشین اولنلره اطلاق اولنور که بدوی تعبیر اولنور بونك
مفردی یوقدر اعاریب اوزره جمعلنور مؤلفك بصائرده بیانه کوره اعرابه نسبتده اعرابی دینور زیرا اعراب کلمه‌سنك
مفردی یوقدر یعنی عرب لفظندن جمع دکلدر عرب اسم جنسدر لکن راغبك بیانه کوره اعراب فی الاصل
عربك جمعی اولوب بعده بدوی صنفنه اسم اولمشدر پس نسبتی انصاری کبی اولور ومصباحك بیانه کوره عرب
اعرب اوزره جمعلنور زمن وازمن کبی وعرب اوزره جمعلنور ضمتیله اسد واسد کبی انتهی العاربة والعرباء
حمراء وزننده والعربة فرحه وزننده عرب لفظندن مأخوذدر تأکید ایچوندر خلوص وصراحت وحقیقت
معناسنی مفیدلردر یقال عرب عاربة وعرباء وعربة ای صرحاء جمع صریح وهو الخالص المتعربة متعربه وزننده
والمستعربة مستوجبه وزننده خالص وحقیقی اولمیوب صکره دن عربه دخیل ومختلط اولمغله تعرب ایدن کسه‌لره
اطلاق اولنور یقال عرب متعربة ومستعربة ای دخلاء جمع دخیل شارح دیرکه عرب عرباء یعرب بن قحطان لسانی
اوزره تکلم ایدنلردر ویعرب لسان سریانی‌یی الك اول عربی‌یه نقل ایدن کسه‌در ومستعربه لسان حضرت اسمعیل
اوزره تکلم ایدنلردر وعرب ماده‌سی بیان وفصاحت معناسنه موضوعدر العربی عجمی وزننده عربلکی ظاهر
وثابت ومتحقق اولان کسه‌یه کذلك عربلکی متبین اولان لسانه دینور یقال رجل ولسان عربی ای بین العروبة
والعروبیة شارح دیرکه عروبه وعروبیه عینك ضمه‌لریله افعالی اولمیان مصادردندر انتهی وعربی برنوع ارپه‌یه دینور که
بغایت بیاض اولوب وسنبله‌سنك اوبجی چتال ودانه‌لری ایری اولور انواعك اجود وافضلیدر وفی الحدیث
لاتنقشوا فی خواتیمکم عربیا ای لاتنقشوا فیها محمد رسول الله لانه کان نقش خاتمه علیه الصلوة والسلام کأنه قال نبیا
عربیا یعنی نفسه علیه السلام الاعراب همزه‌نك کسریله برشیئك کنه وحقیقتنی اظهار وعیان ایلمك معناسنه‌در
یقال اعرب الشیء اذا ابانه وافصحه وآت سکرتدرمك معناسنه‌در یقال اعرب فرسه ای اجراه واحضره وآتك
کشنیوب خیفرمسیله عربی آتی هجیندن یعنی یوز آتدن فرق وتمییز ایدوب بیلمك معناسنه‌در عربی ایکی طرفی صوی
وکحیل اولان آته دینور فارسیده اسب تازی دیرلر وهجین باباسی عربی وآناسی مخالف جنس اولان آته دینور که ترکانی
ویوز آت تعبیر اولنور وعربی آت برقاج نوعدرکه عربلر کحیل تعبیر ایدرلر نجدی وطریفه وجدفه ومعنك کبی هر برینك
نشانلری بشقه اولور وهر برینك خاصه‌لری بشقه‌در یقال هو یعرب الفرس ای یعرفه من الهجین اذا صهل وآت
کشنه‌کله صوی اولدیغنی کندی بیلدرمك معناسنه‌در یقال اعرب الفرس عنقه اذا صهل وابان عتقه وسلامته
من الهجنة واعراب کلامده لحن وخطا ایلیوب فصاحت اوزره قواعد نحویه‌یه رعایتله سویلمك معناسنه‌در کلامدن
مراد عربیدر یقال اعرب کلامه ای افصح ولم یلحن فیه وبرکسنه‌نك عرب سیماسنده اولادی طوغمق معناسنه‌درکه

مراد

مراد سیاه چرده اولمقدر یقال اعرب الرجل اذا ولدله ولد عربی اللون وفحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه‌در یقال
اعرب الرجل اذا تکلم بالفحش والقبیح وبرکسنه‌یی فحش وناسزا سویلمکدن رد ومنع ایلمك معناسنه اولمغله ضد
اولور یقال اعرب فلانا اذا رده عن القبیح والفحش وجماع ایلمك علی قول عورته جماعه دائر تعریض وکنایه ایلمك
معناسنه‌در یقال اعرب الرجل المرأة اذا جامعها وعرضها بالجماع وبیع وشراده عربون یعنی پشین اقچه ویرمك
معناسنه‌در یقال اعرب المشتری اذا اعطی العربون وعروب اولان خاتون تزوج ایلمك معناسنه‌در کاسیذکر
یقال اعرب الرجل اذا تزوج العروب العراب کتاب وزننده والاعرب اجم وزننده والمعربة محسنه وزننده
عرقنده هجنت اولمیوب خالص عربی وکحیل اولان آتلره دینور که مقابلنده ترکی وترکانی دیرلر لسانمزده یوز آت تعبیر اولنور
یقال خیل عراب واعرب ومعربة ای کرایم سالمة عن الهجنة ویقال ابل عراب شارح دیرکه کذلك اعرب ومعربه دخی
دوه قسمنه صفت اولور مؤلف اکتفا ایلمشدر واول بختی مقابلیدرکه عربی وعجمیدن تولد ایدن دوه‌در وانسان ایله آتك
ودوه‌نك بینلرنی فرق ایچون انسانه عرب وآته ودوه‌یه عراب واعرب ومعربه اطلاق ایلدیلر پس مفردلری بنه عربی
اولور عرب ملاحظه سیله التعریب تفعیل وزننده فاحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه‌در یقال عرب الرجل
تعریبا اذا تکلم بالفحش والقبیح وبرنسنه اشترا اسنده عربون ویرمك معناسنه‌در یقال عرب المشتری اذا اعطی
العربون وکلامی لحن وخطادن پاك وتنقیح ایلمك معناسنه‌در یقال عرب منطقه اذا هذبه من اللحن خفی اولمیه که
مؤلف اسم اعجمی‌یی تعریب ایلمك ماده‌سندن سکوت ایلمشدر مزهرده سیوطینك تلخیص بیانی بودرکه تعریب اسم
اعجمی‌یی عرب کندی طریقلری اوزره استعمال ایلمکدن عبارتدر واشبو تعریب خصوصنده لاسیما قرآن کریمده
الفاظ معربه وقوعی امرنده علماء اختلاف وتردد ایلدیلر برفرقه عدم وقوعنه ذاهب اولدیلر واشبو قرآنا عربیا کلام
شریفیله استدلال ایلدیلر والفاظ عجمیه صورتنده اولنلر بالجمله توارد لغات قبیلندندر دیدیلر مثلا دیباج غلیظ معناسنه
اولان استبرق که عربیدر فارسیده استبره دیرلر کذلك اهل مکه مسح تعبیر اولنان کسایه بلاس دیرلر مع هذا فارسیده
پلاس دینورکه ادنی تغییر ایله لفظ ومعنا متحد اولور ودخی قنجر لفظی که مصلح القوس معناسنه عربیدر فارسیده کانکر
مطلب دیرلر ودست ودشت وسجت وکیمخت لفظلری دخی بو قبیلدندر جمله‌سی عربیدر کرچه فارسیده دخی مستعملدر امام
رازی دیدیکه قرآنده واقع اولان مشکات وقسطاس واستبرق وسجیل مثللو الفاظ عربی اولمدیغی مسلم دکلدر بلکه
عربیدر نهایت لغت عرب لغت اخری ایله توافق ایلمشدر صابون وتنور کبی وبرفرقه تعریبك وقوعنه ذاهب اولدیلر
ابو حیان ارتشاف نام کتابنده دیدیکه اسماء اعجمیه معربه اوچ قسم اوزره‌در قسم اول اولدرکه اسم مذکوری عرب
تغییر ایدوب کندی کلاملرینه الحاق ایدرلر بو قسمك حکمی اصلی وزوائد ووزن اعتباریله اسم عربی صحیح حکمی
کبیدر درهم وبهرج کلمه‌لری کبی قسم ثانی اولدرکه اسم مذکوری عرب تغییر ایدرلر لکن کندی کلاملرینه الحاق
ایتمامکله قسم اولده اعتبار اولنان احوال بو قسمده معتبر اولمز آجر وسبسنبر کلمه‌لری کبی قسم ثالث اولدرکه اسم
مذکوری عرب تغییر ایتمیوب کندی کلاملری ابنیه‌سنه الحاق ایتمزلر ایسه عرب ابنیه‌سندن معدود اولمز خراسان کبی که
عربده فعالان وزنی یوقدر اکر الحاق ایدرلر ایسه معدود اولور خرم کبی که سلم لفظنه وکرکم کبی که قمقم لفظنه ملحقدر
وبراسمك عجمیتی برقاچ وجهله معلوم اولور تفصیلی مزهرده مشروحدر انتهی وتعریب خرمانك زائد ونامناسب
شاخلرنی بودایوب اغاجی میدانه چقرمق معناسنه‌در یقال عرب الرجل اذا قطع سعف النخلة واظهرها وبیطار
طوارك طرنغی اطرافنده قیل بنن یری نیشتر ایله یاردقدنصکره اوزرنی داغلمق معناسنه‌در یقال عرب الفرس مثلا اذا بزغ
علی اشاعره ثم کواها شارح دیرکه بو عمل ایله دابه‌نك صحت وسقامتی متبین اولور وتعریب متکلمك قولنی تقبیح وانکار
ایله رد ایلمك معناسنه‌در یقال عرب قوله اذا قبحه ورد علیه وبرکسنه طرفندن سوز سویلمك معناسنه‌درکه اکا بدل کویا
آنك لسانندن یاخود بالوکاله سویلمکدن عبارتدر ایلچی وخطیب عرب کبی یقال عرب عن القوم اذا تکلم عنه
بو تقریبله آنلرك مراملرنی بیان ایدر وصافی وخالص وخوشکوار صویی چوق ایچمك معناسنه‌در یقال عرب الرجل
اذا اکثر شرب الماء الصافی وقوس عربی اتخاذ ایلمك معناسنه‌در یقال عرب اذا اتخذ القوس العربیة مترجم دیرکه قوس
ایکی قسمدر بری عربیه وبری فارسیه‌در وعربیه‌ده ایکی قسمدر بری حجازیه وبری واسطیه‌در وفارسیه‌ده ایکی
قسمدر بری قوس یدر که ال ایله قوللنلور وبریسی قوس پایدرکه ایاقله قوللنلور اقسام مذکوره دن هر بری اختلاف
ازمنه وامکنه حسبیله اشکال متنوعه‌یه مقسومدر انتهی وتعریب معده فسادی صاحبنی خسته قلمق معناسنه‌در
اکا ذرب المعده دخی دیرلرکه ذکر اولندی یقال عربه العرب ای مرضه الذرب واركك صغرکه بوغه تعبیر اولنور
اینکه سورتمکله اینکی شهوته کتورمك معناسنه‌در یقال عرب الثور البقرة اذا شهاها العرابة کتابه وزننده

والعرابة سحابه وزننده فحش وقبیح وناسزا سوز سویلمك معناسنه در قال الشارح ومنه حدیث ابن الزبیر لاتحل العرابة للمحرم ای الافحاش وقبح الكلام وعرابه سحابه وزننده قیونك ممه سنی وضع ایتدكلری كیسه یه دینور كه سودلو اولدیغندن نظر طوقنمسون یاخود قوزی امسون دیو كیسه ایدوب ممه سنی وضع وبند ایدرلر جمعی عرابات كلور وعرابه اسامیدندر عرابه بن اوس بن قیظی كرمادن بر مرد معروفدر الاستعراب خالص عربی اولمیوب صكره دن عربه دخیل اولمق معناسنه در ومنه یقال قوم مستعربة ای دخلاء وفحش وناسزا سویلمك معناسنه در یقال استعرب فلان اذا تكلم بالفحش والقبیح واینك بوغه ایسمك معناسنه در یقال استعربت البقرة اذا اشتهت الفحل العروب صبور وزننده زوجنه پك محبت ایدن خاتونه دینور وزوجنه عصیان وخیانت ایدن نمك بحرام قاری یه دینور وعند البعض عروب زوجنه عشق وعلاقه سی اولان یاخود زوجنه محبت ادعاسنده اولوب ومحبتنی اظهار ایدن عورته دینور علی قول زیاده سیله كولیجی ضحاكه اولانه دینور كه معایبندر جمعی عرب كلور ضمتیله وراٌنك سكونیله العروبة هایله والعربة فرحه وزننده بونلرده عروب معناسنه در وعربه نك جمعی عربات كلور یقال امرأة عروب وعروبة وعربة ای متحببة الی زوجها وكذلك عاصیة له او هی العاشقة له او المتحببة الیه المظهرة له ذلك او الضحاكة بونلرده تذكیر فعول وزننك بمعنی فاعل اولنجه تذكیر وتأنیثی مساوی اولدیغنه مبنی در وعروبه حرف تعریفسز جمعه كوننك اسم قدیمیدر شارح دیر كه سلفده هفته كونلرندن هر برینك بر اسمی وار ایدی اشبو قطعه ده جمله سی مندرجدر * اؤمل ان اعیش وان یومی * باول او باهون او جبار * او التالی دبار فان افته * فمؤنس او عروبة او شبار * احد كونندن بدء اولنمشدر كه اسمی اولدر جمعه ایله تسمیه ایدن اهل مدینه اولدیغی مرویدر انتهی ابن ابی العروبة حرف تعریفله بر معروف كسنه در حرف تعریفسز استعمالی لحن در یاخود نادر در وعربه فرحه وزننده صویی پك چوق اولان قویی یه دینور العرب عینك فتحی وراٌنك سكونیله وفتحتیله جائزدر جنبش وشوق ونشاط معناسنه در یقال به عرب ای نشاط وعرب راٌنك سكونیله یمك اكل معناسنه در یقال عرب الطعام عربا من الباب الثانی اذا اكله العرب عینك كسریله تخمه یعنی كدی اوتی وابه پسكی دیدكلری اوتك قوریسنه دینور العرب فتحتیله معده فاسد اولمق معناسنه در یقال عربت المعدة عربا من الباب الرابع اذا فسدت وعرب صافی اولان ماء كثیره دینور كه اسمدر وبونده راٌنك كسریله جائزدر وعرب نواحیء مدینه دن بر ناحیه آدیدر وعرب یاره او كولدقدنصكره اثر ونشانی بدنده قالمق معناسنه در یقال عرب الجرح عربا من الباب المزبور اذا بقی اثره بعد البرء مؤلف بونی تكرار ایلمشدر ونشاطلنوب جنبشه كلمك معناسنه در یقال عرب الرجل اذا نشط ویاره ازیلنوب شیشمك معناسنه در یقال عرب الجرح اذا تورم وتقیح وبر كسه نك معده سی فاسد اولمق معناسنه در وبو تكرار دكلدر سابقده معده یه اسناد اولنمشدر یقال عرب الرجل اذا فسدت معدته وایرمغك صویی چوغالوب طاشقن اولمق معناسنه در یقال عرب النهر اذا غمر وقویینك صویی كثیر اولمق معناسنه در یقال عربت البئر اذا كثر ماؤها العرب قنفذ وزننده صافی اولان چوق صویه دینور العراب شداد وزننده قیونك وكچینك ممه لرنی قوبجق طوربه بیان كشی یه دینور العارب والعاربة صویی پك چوق اولوب طاشقن اولان ایرمغه دینور العربة فتحاتله شول ایرمغه دینور كه جریانی تند وشدید اوله نهر زاب كبی وعربه نفس وذات معناسنه در تقول طابت به عربتی ای نفسی وعربه مدینهء منوره قربنده بر ناحیه آدیدر شارحك بیاننه كوره بو تكرار اردر وعربه اصل باحة العرب اسمیدر كه باحة دار ابی الفصاحة اسمعیل علیه السلام در قریش قبیله سی آنده اقامت ایتمكله طائفهء عرب آكا نسبت اولندیلر مؤلفك مقتضای سیاق كلامی عربه دن مراد ساحهء مكهء مكرمه در كه ارض حرام لازم الاحترامدر لكن شارحك عبابدن نقلنه كوره عربه ارض تهامه نك اسمیدر كه ابتدا اسمعیل علیه السلام نازل اولوب واولادی اوراده نشأت ایلدیلر بعده جرهم وعمالیق دخی ساكن اولدیلر تكثر اولدقلرنده ارض مرقومه یه كنجیده اولمیوب سائرلری اطرافه منتشر وهمان قبیلهء قریش اوراده متمكن اولدیلر خلاصه سی بودر كه چون حلیلهء حضرت ابراهیم یعنی ساره جنابلرینك غیرتنه مبنی بامر الهی حضرت ابراهیم هاجر ایله فرزند سعادت پرورلری اولان حضرت اسمعیلی آلوب ارض مكه یه كتوردی ارض مكه اول هنگامده بالجمله بیشه زار اولوب وموضع بیت شریف بر قزل تپه ایدی اسمعیل ایله هاجری اورایه انزال ایدوب المره اغاجدن بر سایبان ترتیب ایلدكدنصكره عودت بیوردیلر بعده جبریل امین نازل اولوب جناحنی ضرب ایلدكده چشمهء زمزم نبوع ایلدی بر مدت مادر وفرزند آنده اقامت ایدوب ناگاه جرهم قبیله سندن اوراده بر طائفه مرور و بالاستیذان ارض مرقومه ده متمكن اولدیلر حضرت اسمعیل آنلردن تزوج ایدوب لسانلری عربی اولمغله آنلرك لسانلرنجه تكلم ایلدیلر وحضرت ابراهیمك لسانی عبرانی ایدی من بعد اولاد اسمعیل

مطلب

عربی اولدیلر ووجه مذكور اوزره جرهم وقحطان مقدما عربه علی قول عربات نام محلده ساكن اولملریله آكا نسبتله عربی اطلاق اولندیلر وعند البعض سبب تسمیه السنهء سائره یه نسبتله ایضاح وبیان وفصاحتی مشتمل اولمسیدر وبر موجب حدیث شریف بش نفر پیغمبر ذیشان جنس عربدن نشئت ایلدیلر حضرت محمد واسمعیل وشعیب وصالح وهود علیهم الصلوة والسلام در انتهی وشاعر اشبو * وعربة ارض ما یحل حرامها * من الناس الا اللوذعی الحلاحل بیتنده ضرورت وزن ایچون عربه لفظنك راسنی اسكان ایلمشدر یعنی ارض عربه بر زمین كزیندر كه حرمتنی بر كسه تحلیل ایلیه مز مگر اول اصیل ونجیب ونبیل وفطن وادیب اولان ذات شریف تحلیل ایدر كه مراد حضرت پیغمبر عالیگهردر علیه الصلوة والسلام زیرا فتح مكه كونی بامر الهی نهاردن بر ساعت مقداری تحلیل ایلمكله قریش ایله محاربه اولنوب بعده حرمت سابقه سی الی یوم القیام ابقا اولندی پس عربه دن مراد حرم محترم اولور العربات حركات وزننده مصر یولنده بر طاغده واقع بر طریق آدیدر وبغداد قربنده نهر دجله ده ثابت نیچه سفینه لره دینور مفردی عربه در مراد بر كونه سفینه اوله جقدر العریب امیر وزننده والمعرب محسن وزننده كس واحد معناسندن كنایه اولور ظهور معناسی ملایمتیله وبو مقام نفیه مخصوصدر یقال ما بالدار عریب ومعرب ای احد العربان عثمان وزننده والعربون عرجون وزننده والعربون جبروت وزننده شول اقچه یه دینور كه آنكله بیع وشرا منعقد اولور مرادی پیشین ویریلن بر مقدار اقچه در كه عامه پیع تعبیر ایدرلر مثلا یوز غروشه بر نسنه پازار ایلدكده عقد معامله ایچون مشترینك ویردیكی اون غروش كبی ومواد مذكوره نك عینلرینی همزه یه ابدال ایله اربان واربون واربون دخی دیرلر مؤلف بو ماده لری عرن ذیلنده دخی ایراد ایلمشدر شارح دیر كه بیع بیان معناسنه اولان اعرابدن مأخوذدر زیرا بیعك وضوحنه باعثدر واربون عقده معناسنه اولان اربه دن مأخوذدر پس بونلری زائد اولور انتهی عربان فتحاتله خابور قضاسنده بر بلده در مترجم دیر كه عربان عینتاب ایله بهسنی میاننده بر قضادر حالا عربان اوه سی تعبیر اولنور مؤلفك خابورده دیدیكی منحرفدر انتهی یعرب ینصر وزننده ابن قحطان در كه مجموع قبائل یمنك پدری در لغت عربیه یی ابتدا تكلم ایدن مزبور یعرب اولدیغی منقولدر شارح دیر كه عرب تسمیه سی بونك اسمندن مأخوذ اولدیغی دخی مرویدر عراب غراب وزننده اسامیدندر بشیر بن جابر بن عراب اصحابدندر وعرابی بن معاویة بن عرابی اتباع تابعیندندر عرابی عینك فتحیله محدثیندن محمد بن الحسین بن المبارك لقبیدر عریب غریب وزننده بر رجل وبر فرس آدیدر عراب سحاب وزننده خرم نام شجرك ثمری اسمیدر وخرم خا وزای معجمتین ایله عربستانده دوم اغاجنه شبیه بر شجردر كه قبوغندن اورغان واپ بوكیلور العربون عینك وراٌنك فتحیله غائط معناسنه استعمال اولنور یقال القی عربونه ای ذا بطنه یعنی احدث التعرب تفعل وزننده اعراب كبی بادیه نشین اولمق معناسنه در یقال تعرب الرجل اذا اقام بالبادیة عروبا جلولا وزننده سماء سابعه نك اسمیدر ابن العربی الف ولامله ذكر اولنورسه مراد قاضی ابو بكر المالكی الاندلسیدر كه مؤلفات كثیره صاحبیدر والف ولامسز ذكر اولنورسه مراد عارف محقق محیی الدین محمد بن عبد الله الحاتمی الطائی در كه شیخ اكبر حضرتلریدر رحمهما الله تعالی شارح دیر كه مؤلف نسبلرنده انحراف ایلمشدر زیرا قاضی ابو بكرك اسمی محمد وپدری عبد اللهدر وحضرت شیخك پدری علی در واقعا ملا جامی نفحاتده دخی محیی الدین محمد بن علی الطائی عنواننده ثبت ایلمشدر وقطب مكیدن منقولدر كه دست خط مؤلفله محرر اولان فتوحات نسخه سنك آخرنده محلی باللام اوله رق مشهودم اولمشدر العرتبة عرتمه وزننده برونه دینور انف كبی علی قول برونك یومشق یرینه یاخود برونك آلتنده اوست دوداغك اورته سنده اولان دائره یه دینور یاخود برون دیركنك اوجنه دینور العرزب زای معجمه ایله جعفر وزننده واردب وزننده لغتدر صلب وشدید وغلیظ اولان شیئه دینور وعرزب جعفر وزننده اسامیدندر ضحاك بن عرزب تابعیندندر العرطبة مصطبه وزننده عود اسمیدر كه لاغوته تعبیر اولنان سازه دینور فارسیده بربط وتركیء قدیمده قوپوز تعبیر اولنور علی قول عرطبه طنبوره دینور یاخود طبل علی رأی حبش اهالیسنه مخصوص طبلك اسمیدر وعینك وطانك ضمه لریله جائزدر العرقوب قافله زنبور وزننده شول قالین سكیره دینور كه انسانك اوكچه سندن یوقری یعنی بالدرندن اوكچه لری اوزره چكیلوب متصل اولور وچارپا طوارك عرقوبی اردایاقلرینك ارقه لرنده اولور كه اوك ایاقلرنده اولان دیز قپاقلری منزله سنده در تركیده مطلق سكیر واكر بیجه تعبیر اولنور یقال قطع عرقوبه وهو عصب غلیظ فوق عقب الانسان ومن الدابة فی رجلها بمنزلة الركبة فی یدها وعرقوب القطاة بغرتلق قوشنك بجاغیدر كه بغایت قصه اولور حتی پك قصه نسنه حقنده * اقصر من عرقوب القطاة * ضرب مثلدر وعرقوب دره نك بوغاز یرینه اطلاق اولنور وطار اولان طاغ یولنه دینور كه اكری بوكری اولور وحیله وخدعه معناسنه در وبر شیئك دلیل وحجتی بیلكه اطلاق اولنور كویا كه

سكيرندن قاورامش اولور يقال اخذ عرقوبه اى عرف جنبه وبرفرس آديدر وعمالقه قومندن بركسنه آديدر كه
عرقوب بن صخر ياخود ابن معبد بن اسد در عصرنده كذب ودروغله متعارف وخلف وعد ايله مثل ايدى مواعيد
عرقوبه مشهور در منقولدر كه بركون بركسنه كه كندى برادرى اوله جقدر كلوب كنديدن برمقدار خرما طلب
ايلدكده عرقوب باش اوستونه اشبو خرما اغاجلرم چيچكلند كده ويره يم ديو وعد ايلدى خرما چيچكلند كده قورق
اولسنه تعليق ايدوب وقورق اولدقده قرارمسنه وقرار دقده رطب اولمسنه ورطب اولدقده كماله رسيده اولوب تمر
اولمسنه احاله ايلدى وقتا كه تمر اولدقده بركيجه مخفيجه كسوب درانبار ايلدى و برادرينه بردانه ويرمدى بو كونه كذب
وخلفلرى سببيله السنهٔ انامده ضرب مثل اولمشدر نته كه قصهٔ مرقومه بنى جيهاء الاشجعى نام شاعر اشبو بيتنده اشراب
ايلمشدر * وعدت وكان الخلف منك سجية * مواعيد عرقوب اخاه بيترب * بوراده يترب تاى فوقيه ايله يعلم وزننده يمامه
قربنده برموضعدر ومن الامثال * شر ما اجاءك الى مخة عرقوب * يعنى شر عظيم اول حالتدر كه سنى اوكجه سكيرينك
ايليكنه مضطرب ومحتاج ايليه ضرورت شديده سببيله برلئيم وناكسدن نسنه طلبنه مضطر اولدقده ضرب اولنور
زيرا اوكجه سكيرنده ايليك اولماز العراقيب عرقوبك جمعيدر وعراقيب طاغك برونلرينه يعنى برون كبى برجانبه
طوغرى چقان سبورى اوجلرينه دينور على قول طاغلرك صرتلرنده اولان طاره جق يوللره اطلاق اولنور كه
هر برينه عرقوب دينور وعراقيب الامور مصالح وامورك مشكل وعظيم وصرپ اولانلرينه اطلاق اولنور يقال اعتمه
عراقيب الامور اى عصاويدها وعراقيب حمى ضربه قربنده برقريه آديدر طير العراقيب شقراق اسميدر كه
مؤلفه كوره يشيل بوران قوشى وسائره كوره آرى قوشيدر عربلر آنكله تشأم ايدرلر * اشأم من طير العراقيب * ضرب
مثلدر التعرقب تدحرج وزننده طاغك صرتنده اولان طار يوله سلوك ايلمك معناسنه در يقال تعرقب الرجل
اذا سلك العراقيب وعدول ايلمك معناسنه در يقال تعرقب عن الامر اذا عدل عنه العرقبة دحرجه وزننده
طوارك سكيرنى كسمك معناسنه دركه سكيرلمك تعبير اولنور يقال عرقب الدابة اذا قطع عرقوبها وبيتان طوارى
قالقمق ايچون سكيرلرندن طوتوب قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال عرقب الدابة اذا رفع بعرقوبيه
ليقوم واحتيال معناسنه در يقال عرقب الرجل اذا احتال العزب عينك وزاى معجمه نك فتحيله اهلى يعنى زوجه سى
اولميان كشى يه دينور كه اركن تعبير اولنور سلطانلقدر جمعى اعزاب كلور مؤنثنده عزبه دينور هايله وعزب دخى دينور
مذكرى كبى المعزابة ميمك كسريله والعزيب امير وزننده بونلرده اركن كسيه دينور ولا تقل اعزب وهو قليل شارح
دير كه مفعال وزنى كه مبالغهٔ اسم فاعلدر تذكير وتأنيثى مساويدر يعنى مذكر ومؤنثه تانك دخولى وعدمى برابردر بوراده
تجريد قبيلندن فاعل اوله رق استعمال اولندى وعزيب دخى اسم فاعلدر مصباحك بيانته كوره اسم فاعلى عازبدر ومؤلف
اعزب اطلاقندن كرچه نهى ايلدى لكن بو ابو حاتم قوليدر سائرى تجويز ايلديلر العزبة جرعه وزننده والعزوبة ضمتيله
اسملردر اركنلك حالتنه دينور وعزوبه مصدر اولور اركن اولمق معناسنه يقال عزب الرجل عزوبة من الباب الاول
اذا كان عزبا التعزب تفعل وزننده اركن طورمق معناسنه در يقال تعزب الرجل اذا ترك النكاح العزوب
غروب وزننده غائب ونابديد اولمق معناسنه در يقال عزب الشئ عزوبا من الباب الاول الثانى اذا غاب ومنه
قوله تعالى عالم الغيب لا يعزب عنه اى لا يغيب وعزوب كتمك معناسنه در يقال عزب الرجل اذا ذهب
وعربلر فلان خاتونك زوجى غائب اولدى ديجك يرده عزب طهر المرأة ديرلر وفلان يرده شنلك اولميوب خالى وتنها قالدى
ديجك يرده عزبت الارض ديرلر كرك مياه ونباتاتله اولير آبادان وكرك قفر وبى عمران اولسون المعزابة مطواعه
وزننده اركن كشى يه دينور كه ذكر اولندى وارگنلكى مدت مديده اوزايوب ممتد اولان كسيه دينور يقال هو معزابة
اذا كان قد طالت عزوبته ومواشيلريله مرعاده اوبه دن بعيد اولان كسيه دينور اكا معزاب دخى ديرلر هاسز العزيب
امير وزننده اركن كشى يه دينور كه ذكر اولندى وشول كسيه دينور كه اهلندن ومالندن بعيد اوله وشول دوارله
وقيونلره اطلاق اولنور كه مرعاده صاحبندن بعيد اوله لر واخشام اوبه يه عودت ايلميوب مرعاده قالان دوارله
دخى اطلاق اولنور يقال ابل عزيب وشاء عزيب اى تعزب عن اهلها فى المرعى ويقال ابل عزيب اى لا تروح
على الحى وعزيب عازب لفظندن جمع اولور نته كه غزى كلمه سى غازى لفظندن جمعدر الاعزاب همزه نك
كسريله ايراغ اولمق معناسنه در يقال اعزب الرجل اذا ابعد وايراغ ايلمك معناسنه در يقال اعزبه اى ابعده
وبركسنه نك دوارى مرعاده بوردلرندن ايراغ اوله رق كيجه لرده دخى مرعاده قالمق معناسنه در يقال اعزب القوم
اذا عزبت ابلهم فى المرعى لا تروح المعزبة مغرفه وزننده جاريه يه اطلاق اولنور امه معناسنه كويا كه صاحبنى
زوجدن عوق ومنع ايدر وبركشينك زوجه سنه اطلاق اولنور العازبة بو دخى زوجه يه اطلاق اولنور

نسوان سائره دن منع ايلديكيچون مترجم دير كه عنقريب وفاتلرى ملاحظه سيله تفأل قبيلندن اولسه يك اوجه ايدى
لدبغه سليم اطلاقى كبى ودوه يه اطلاق اولنور ومنه المثل * انما اشتريت الغنم حذار العازبة * اصلى بودر كه بركسنه نك
برازدوه لرى وار ايدى فرارايه ر ديو انديشه ايلمكله صاتوب برلرينه قيونلر آلدى بركون قيونلر فرار ايدوب
نابديد اولمغله سبحان الله انما اشتريت الغنم حذار العازبة يعنى بن فرار ايلمك شاندن اولان دوه لرك فرارى خوفندن
ناشى انلرى صاتوب برلرينه غنم اشترا ايلدم ايدى شمدى بونلر فرار ايلديلر ديمكله ضرب مثل اولمشدر مؤنث
جهتيله اهون امورى اختيار ايتمشيكن آنده ملاحظه ايلمديكى مشقته دوچار اولان كسه حقنده ضرب اولنور
المعزبه محدثه وزننده بو دخى كشينك زوجه سنه اطلاق اولنور مترجم دير كه تعزيبدن مأخوذ در كه بناسى سلب ايچوندر
تقشير كبى اركنلكى كيدريجى ديمكدر معنيه اطلاق اولنسه دخى ملايمدر العازب اوبه دن بعيد اولان مرعايه دينور
وعازب برطاغك آديدر المعزب معظم وزننده اوبه دن ابعاد اولنان طواره دينور العزوبة عروبه وزننده مرعايه يك
بعيد اولان يره دينور يقال ارض عزوبة اى بعيدة عن الكلأ هراوة الاعزاب حماية الاحباب وزننده كه اركنلر
دكنكى ديمكدر بعده ريان بن حويص نام كسنه نك افرسنه علم ايلديلر وقتنده بغايت بوكرك وسرامد برفرس ايدى
صاحبى اركنلره وقف ايلمشيدى تا كه اونلرنده غزا ايدوب اغتنام ايتملريله تحصيل يسار ايدوب تزوج ايده لر
بو جهتله اركنك بريسى نائل مرام اولدقده برغيريسى آلوب استعمال ايدر ايدى بناء عليه بغايت عزيز اولمغله زياده سيله
عزيز اولان نسنه حقنده * اعز من هراوة الاعزاب * ضرب مثل اولمشدر العزلبة دحرجه وزننده جماع ايلمك
معناسنه در يقال عزلب المرأة اذا انكحها العسب كسب وزننده اركك حيوان ديشى يه آشمق ضراب معناسنه در
على قول اركك حيوانك نطفه سنه دينور ياخود نسلنه دينور كه دول تعبير اولنور يقال اعطى الفحل من العسب
اى الضراب او هو ماؤه او نسله ويقال عسب الفحل الناقة عسبا من الباب الثانى اذا ضربها وولد معناسنه در وضراب
ايدن اركك ايچون ديشى صاحبى كرا واجرت ويرمك معناسنه در كه تحملق ايچون تخصيص اولنان آيغرى اجرتله چكرلر
يقال عسب الرجل عسبا من الباب الثانى اذا اعطى الكراء على الضراب شارح دير كه آيغرى كرايه ويرمك معناسنه ده
كلور يقال عسب فحله اذا اكراه العسيب حسيب وزننده دابه قسمنك قويرق صوقنك كمكنه دينور عسيبه
دخى دينور هايله انسانده عجب ديرلر على قول عسيب قويرغك قيل بتن يرينه دينور كه انجه او جيدر وياغك
وقوش يلكنك اوز ونلغنه اولان ظاهر لرينه يعنى طشره يوزلرينه دينور وشول خرما شاخنه دينور كه طوغرى
وانجه وبالجمله يپراقلرى صيريلوب قوپارلمش اوله وبنه شول شاخنه دينور كه اوزرنده يپراق بتمامش اوله يپراق بتن شاخنه
سعف ديرلر وعسيب طاغده اولان يارىغه وچتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه وبرطاغك اسميدر العسبة عمره
وزننده بو دخى طاغده اولان چتلاغه دينور اليعسوب يعقوب وزننده آريلرك بكنه دينور كه جمله سندن بيوك اولوب
واكا تابع اولورلر امير النحل معناسنه يقال هذا الطائر يعسوب النحل اى اميرها وذكرها بوراده ذكر كاليت وتعين
وتعظيمدن كنايه در معلوم اوله كه اشبو نحل قسمى جاى اعتبار اولان آيات الهيه دندر يعسوب كه تركيده آرى بكى
تعبير اولنور شخصى جمله دن اكبر اولور امير انسان كبى اول طائفه يه وضع وسياست ايدر ازجمله عودنلرى وقتنده
باب مدخلده طوروب قاذورات ايله ملوث كلنلرى درساعت قتل ايدر واچريده هركسى برعمل مخصوصه تعيين ايدر
واچريده هلاك اولنلرى طشره يه نقل والقا ايتديرر كذلك قاپوده طوروب تراجمله دخول وخروجلرنى منع ايدوب
كويا كه آلايه ترتيب ايدر وايكى امير برقوانده مجتمع اولمزلر البته احدهما آخرى قتل ايدر وعسكر دخى ايكى
اميره انقياد ايلمزلر ويعسوب ذكر اولنان عسب ماده سندن مأخوذ دركه ضراب معناسنه در وبرقوم وجماعتك
رئيس كبيرينه يعسوب اطلاق اولنور يقال هو يعسوب القوم اى الرئيس الكبير وككلك قوشندن برنوعك اسميدر
وبرنوع قوش آديدر كه چكركه دن كوچك ياخود بيوك اولور شارحك بيانته كوره فراغهٔ مخضره در كه كلك نوعندن
كوده سى وقنادلرى يشل اولانيدر ويعسوب آت قسمنك چهره سنده اولان غره يه دينور كه صباح الخير تعبير اولنور
وآتك مركضنده اولان دائره يه دينور ومركض آتك ايكى طرفندن اوزنكى ايله تپوب تحريك ايليه جك يرلريدر ودائره
ديديكى تويدن دائره شكلنده نشاندر كه بعض آتلرده اولور اربابى عندنده اوله دندر بعض مترجمين بوراده مركضى
جولانكاه ايله تفسير ايلمكله دائره معناده جولان ايلمامشدر ويعسوب پيغمبر ذيشان عليه الصلوة فى كل الآن
حضرتلرينك برفرس انثالرى اسميدر وزبير بن العوام حضرتلرينك وبر آخر كسنه نك دخى فرسلرى آديدر
وبرطاغك اسميدر العسوب صبور وزننده قومك رئيس وعظيم الشأنه دينور يعسوب كبى الاستعساب برنسنه دن
ايكرنمك معناسنه در يقال استعسب منه اذا كرهه الاعساب همزه نك كسريله قورد قسمى لنك ايله قاچوب كتمك

معناسنه در یقال اعسب الذئب اذا عدا انعسب کنف وزننده یوبوب طرامق مدتی اوزامش اولان باشه دینور
یقال رأس عسب ای بعید العهد بالترجیل عساب کتاب وزننده مکه قربنده بر موضع آدیدر العسرب
جعفر وزننده ارسلانه دینور العسقبة قافله عرطبه وزننده آغلمق هنکامنده کوز قورویوب طوکلق معناسنه درکه
قطعا یاش چقمز اولور یقال عسقبت عینه اذا جمدت فی وقت البکاء العسقبة عینك وقافك کسریله شول بشقه جه
کوچك اوزم سالقمنه دینورکه بیوك سالقمك دبنه متصل اولور چینکل تعبیر اولنور جمعی عسقب کلور هاسزکه
جمع جنسی در وعساقب کلورکه جمع حقیقی در العسکبة عینك وکافك کسریله عسقبه وزننده ومراد فیدرکه
کوچك اوزم چیکلیدر وآنده همان اون دانه اولور العشب عینك ضمی وشین معجمه نك سکونیله تازه اوته وچایره دینور
یقال بالارض عشب کثیر ای الکلأ الرطب العاشبة والعشبة فرحه وزننده والعشیبة عجیبه وزننده تازه اوتی وچایری
چوق اولان یره دینور یقال ارض عاشبة وعشبة وعشیبة ای بینة العشابة کثیرة العشب کرچه صحاحدن منفهم اولان
بونك فعلی ثلاثیدن مصوغ اولمیوب بلکه مزیددن یعنی افعال بابندن مصوغ اولمقدر لکن مؤلفك بینة العشابة عبارتندن
باب خامسدن مصوغ اولدیغی مستفاد درنته که کتب صرفیه امثله سنده دخی بورسمه در وقال فی المصباح عشب
الموضع من باب تعب نبت عشبه واعشب بالالف کذلك فهو عاشب علی تداخل اللغتین وعشبت الارض واعشبت
فهی عشیبة ومعشبة المعشاب محراب وزننده صیغهٔ مبالغه در تازه اوتی وچایری پك چوق اولان منبت یره دینور
یقال ارض معشاب وارضون معاشیب التعاشیب تای فوقیه نك فتحیله متفرق وپراکنده تازه اوت وچایر قطعه لرینه
دینور یقال ارض فیها تعاشیب ای القطع المتفرق من العشب شارحك بیاننه کوره بونك مفردی یوقدر الاعشاب
همزه نك کسریله یر تازه اوت وچایر بتورمك معناسنه در یقال اعشبت الارض اذا انبتت العشب وچایر بولمق
معناسنه در یقال اعشب القوم اذا اصابوا عشبا وحیوان چایری چوق اوتلامغله سمزوروب تاولنمق معناسنه در یقال
اعشبت الابل اذا سمنت عن العشب وبرکسه یه یاشلو ناقه ویرمك معناسنه در یقال اعشبه ای اعطاه ناقة مسنة التعشیب
تفعیل وزننده یر تازه اوت وچایر بتورمك معناسنه در بناسی تکثیر ایچوندر یقال عشبت الارض تعشیبا اذا انبتت
العشب الاعشیشاب اعشاب معناسنه در یقال اعشوشبت الارض بمعنی اعشبت شارح دیرکه وزن مزبور
مبالغه ابنیه سندن ولازم اولمغله برك چایری پك چوق اولمق معناسنه در مؤلف مسامحه ایلمشدر واعشیشاب چوق
چایرلق بولمق معناسنه در یقال اعشوشب القوم اذا اصابوا عشبا التعشب تفعل وزننده طوار چایری چوق
اوتلامقله سمزوروب تاولنمق معناسنه در یقال تعشبت الابل اذا رعت العشب وسمنت العشبة فتحاتله یاشلو
قوجه ناقه یه دینور وقصیر القامه کشی یه دینور وبودور وبی اندام ونازیبا عورته دینور ونیرلکدن بلی بوکلمش
پك قوجه واختیار آدمه دینور ویاشلو دیشی قیونه وانکه دینور العشیب امیر وزننده بودخی بودور کشی یه دینور
العشب فتحتیله قوریمق یبوست معناسنه در یقال عشب الخبز عشبا من الباب الرابع اذا یبس وعشب یبومش
وکالی بولمش آدملره دینور یقال عیال عشب ای لیس فیهم صغیر العشجب جعفر وزننده سلبوك وچولپه ولوش
کشی یه دینور العشرب جعفر وزننده والعشرب هملع وزننده شهامتلو جری ونافذ وقوی القلب
اولان کسیه دینورکه اصلا برنسنه دن باك ویروا ایلمیوب دلخواه اوزره کلامنی انفاذ وامرینی اجرا ایدر اوله وارسلانه
دینور ونهایت بویرك وشدید الجری آته دینور العشارب عضارد وزننده بودخی ارسلانه دینور العشزب زای
معجمه ایله جعفر وزننده والعشزب هملع وزننده تند وشدید ارسلانه دینور شیر غرنده معناسنه العصب فتحتیله
کوده ده اولان سکیرلره دینورکه مفاصلك اطنابی منزله سنده در مفردی عصبه در یقال هو قوی العصب ای اطناب
المفاصل وشجر لبلاب اسمیدرکه صرمشق تعبیر اولنان باندر وقومك اشراف وخیارنه عصب اطلاق اولنور یقال
هم عصب القوم ای خیارهم وعصب مصدر اولور کوده نك سکیری چوق اولمق معناسنه یقال عصب اللحم عصبا
من الباب الرابع اذا کثر عصبه العصب عینك فتحی وضمی وصادك سکونیله بودخی صرمشق اغاجنه دینور
وعصب عینك فتحیله برنسنه یی دوروب بوکك طی ولی معناسنه در یقال عصب الشیء عصبا اذا طواه ولواه وصاروب
بغلمق معناسنه در یقال عصبه ای شده واغاجك شاخلرینی یپراق سلکمك ایچون برآرایه طوپلمق معناسنه در یقال عصب
الشجرة اذا ضم ما تفرق من اغصانها الیها وخبطها وتکه نك وقوچك خایه لرینی بند ایلمك معناسنه درتا که یومرطه لری
چقارمقسزین اول عمل ایله ساقط اوله یقال عصب خصیتی التیس والکبش اذا شدهما حتی تسقطا من غیر نزع
وعصب یمن قماشلرندن بردرلو قماشك آدیدر وشول قزل بلوده دینورکه قوراق یللرده افق غربیده نمایان اولور
وعصب کال اوزره سودی ادرار ایلمك ایچون ناقه نك بوطلرینی چکوب بغلمق معناسنه در وآغزده دیشلر غباردن

یاخوف وعطش مقوله سی عارضه دن ناشی وسخناك اولمق معناسنه در وایپلك اکیرمك غزل معناسنه در وبرنسنه یی
آوجله طوتوب آلمق قبض معناسنه در وآغزده توکرك قوریمق معناسنه در وبرنسنه یه ملازم ومداوم اولمق معناسنه در
وبرنسنه نك چوره سنی طواف ودوران ایلمك معناسنه در یقال عصبت الابل بالماء اذا دارت وطافت حوله وعصب
اهل عروض اصطلاحنده بحر وافرك عروضنده واقع مفاعلتن جزؤنك لامنی اسکان ایلمکدن عبارتدرکه مفاعیلن
وزننه نقل اولنور قبض معناسندن مأخوذدرکه حرکهٔ لامی اخذ وقبض اولنور ومادهٔ مزبوره نك مجموعی باب ثانیدن
مصوغدر وعصب بریکمك معناسنه در یقال عصب القوم به وعصب عصبا من الباب الرابع اذا اجتمعوا العصابة
عینك کسریله شول قزل بلوده دینورکه قوراق یللرده افق غربیده نمایان اولور وباشه وجبهه یه بغلدقلری صارغی یه
دینور چنبر ودلداده وقاش بصدی وباش باغی کبی وخاصهٔ صارغه دینور عمامه کبی یقال شد رأسه بعصابة وهی
ما عصب به وکذا العمامة وعصابه ناسدن وآت وقوش مقوله سندن اون نفردن قرقه وارنجه جماعته دینور عصبه دخی
دینور یقال عصابة من الرجال والخیل والطیر ای ما بین العشرة الی الاربعین العصوب قعود وزننده آغزده
دیشلر توز مقوله سی عارضه دن کیرلنمك معناسنه در یقال عصبت الاسنان عصبا وعصوبا اذا اتسخت من غبار
ونحوه کذا ة عطش اوخوف العصاب کتاب وزننده بودخی برنسنه یی قبض ایلمك معناسنه در یقال عصب
علی الشیء عصبا وعصابا اذا قبض وعصابه معناسنه درکه باشه صاروب بغلیه جق نسنه یه دینور المعصوب زیاده سیله
آج اولان کشی یه اطلاق اولنور آجلقدن بطنی صاروب بغلمق ملاحظه سنه مبنیدر ولطیف ونازك وفاخر قلچه دینور
التعصب تفعل وزننده باشه عصابه بغلمق معناسنه در یقال تعصب الرجل اذا شد العصابة وعصبیت اجرا قلمق
معناسنه درکه قوم واقرباسنه یاخود برمظلوم وستمدیده یه یار ویاورلك قیدنده اولمقدن عبارتدر یقال تعصب الرجل
اذا اتی بالعصبیة وبرشیئه قناعت واکتفا ایدوب اکا راضی وخشنود اولمق معناسنه در یقال تعصب بالشیء اذا اقتنع به
ورضی به الاعتصاب افتعال وزننده بودخی برنسنه یه قناعت ایدوب اکا راضی اولمق معناسنه در یقال اعتصب
بالشیء اذا اقتنع به وقوم وجماعت عصبه عصبه اولمق معناسنه در یقال اعتصب القوم اذا صاروا عصبة وناقه نك
ادرار لبن ایچون بوطلرینی چکوب بغلمق معناسنه در یقال اعتصب الناقة اذا شد فخذیها للدر التعصیب تفعیل وزننده
آجقدرمق معناسنه در یقال عصبه تعصیبا اذا جوعه وهلاك ایلمك معناسنه در یقال عصبه ای اهلکه وبرکسه یی
سید وسرکرده قلمق معناسنه در یقال عصبوه ای سودوه یعنی صیروه سیدا عربلر برکسه یی سید ورئیس ایلدکده
آنك باشنه مخصوص عمامه صاردقلری حسبیله تصرف اولنمشدر ومنه * العمائم تیجان العرب * یاخود امور عامه
کندیسنه رد واداره اولندیغنه مبنیدر العصبة فتحاتله شول کسه لردرکه عن کلالة یعنی والد وولدی اولمیان
میته وارث اوله لر اقربادن اولدقلری حسبیله وفن فرائضده عصبه شول کسه یه اطلاق اولنورکه کتاب الله ده سهام
مفروضه سی اولمیوب اصحاب فرائض حصه لرینی آلدقدنصکره باقی قلانی اول اخذ ایدر اوله یقال هم عصبته وهی
کل من لم یکن له فریضة مسماة ان بقی شیء بعد الفرض اخذ شارح دیرکه مغربك بیاننه کوره اصل عصبه لغتده برکشینك
پدری طرفندن اولان اقرباسنه دینور بعده مشرع ذکر اولنان کسه ده استعمال ایلدی وباقی قلان حصه نك مجموعنی
احراز ایلدیکیچون جمع صیغه سیله اطلاق اولنمشدر وعصبه ایکی نوعدر عصبهٔ نسبیه وعصبهٔ سببیه در وعصبه نك
مصدری عصوبه در کویا که مفردی عاصبدر انتهی وعصبه برکسه نك نصرت وتقویتنده اولان اقرباسنه دینور یقال هم
عصبته ای الذین یعصبون له العصبة جرعه وزننده بودخی اوندن قرقه وارنجه انسان وآت وقوش
طائفه سنه دینور وشول شبثه دینورکه قتاده یه یعنی کون اغاجنه صاریلور وچوق زحمتله آندن آیریلوب قوپاریلور
بوندن مراد شجر قتاده انواعندن نوارس دیدکلری نوعی اوزرنده یولك کبی تویلر اولور واول شجرك صمغی
سکیرلرده اولان جراحاته بغایت نافع اولمغله اطباء اکا شجرة العصب دخی دیرلر العصوب صبور وزننده شول ناقه یه
دینورکه بوطلرینی چکوب بغلمدقجه سودینی ادرار ایلمز اوله وعصوب اوتوراق یرلرینك واویلقلرینك اتلری ازجه اولان
عورته دینور یقال امرأة عصوب ای رسحاء وزلاء مؤلفه کوره رسحاء اوتوراق یرلرینك واویلقلرینك اتی آزجه
اولان وزلاء بالکز قیناقلرینك اتی ازجه اولان عورته دینور وسائرلره کوره ایکیسی برمعنایه در انکیچون مجموع
نسخه ده حرف تردید ایله اوزلاء عنوانده مرسومدر الاعصیصاب اعشیشاب وزننده دوه یوریمکده چاپلوب
جد بلیغ ایلمك معناسنه در یقال اعصوصبت الابل اذا جدت فی السیر وبریکمك معناسنه در یقال اعصوصبت الابل
اذا اجتمعت وشر وفتنه قزیشوب مشتد اولمق معناسنه در یقال اعصوصب الشر اذا اشتد الاعصاب همزه نك
کسریله بودخی دوه یوریمکده چاپلمق معناسنه در یقال اعصبت الابل اذا جدت فی السیر العصبصب سفرجل

وزننده زیاده سیله اتسی کونه یاخود شدتلو کونه دینور یقال یوم عصبصب ای شدید الحر او شدید العصبب امیر وزننده عصبصب معناسنه در وعصبب بومبار طوله سنه دینور که عربلر جکری ریزه ریزه ایدوب بغرسقلره طولدروب ریان ایدرلر حالا شهرلرده قیمه و برنجله ترتیب اولنور وجکر صیجوغنه دخی دینور که عربلرك یاپدیغی بو اوله جقدر جمعی اعصبه کلور وعصب کلور ضمتینله المعصب محدّث وزننده برقومك سیدو ذیشانه اطلاق اولنور وشول کشی یه دینور که زیاده سیله آجلغندن ناشی بلنی خرقه ایله وصارقیلر ایله صاروب بغلامش اوله وفقیر و بی نوا کشی یه دینور الانعصاب انفعال وزننده برنسنه زیاده سیله سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال انعصب الشیء اذا اشتدّ عصیب زبیر وزننده بلادمزینه ده برموضعدر العصاب شدّاد وزننده القابدندر حسن بن عبدالله العصاب محدثیندندر العصلب عینك ولامك ضمی وفتحیله والعصلبی یای نسبتله که مبالغه یی متضمندر والعصلوب اسلوب وزننده بنیه وترکیبی قویّ وشدید وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور وعصلب قنفذ وزننده اوزون اولوب اندام واسلوبی مضطرب و یاقشقسز وناز یبا اولان کمسنه دینور العصلبة دحرجه وزننده بدنك سکیرلری محکم وقویّ اولمق شدّت عصب معناسنه در شارح دیر که بو کلمه عصب صلب کلمه لرندن منحوتدر العضب عینك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله کسمك قطع معناسنه در یقال عضبه عضبا من الباب الثانی اذا قطعه و برکسیه سوکمك معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه ای شتمه و برکسه نك مساویسنی قاله کتوروب دیللمك معناسنه در یقال عضبه اذا تناوله بلسانه واورمق معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه اذا ضربه و برنسنه ایله دورتوب سانجمق معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه بالرمح اذا طعنه به ودونمك رجوع معناسنه استعمال اولنور قطع عزیمت ملاحظه سیله یقال عضب عنه اذا رجع وکوتروم ومقعد ایلمك معناسنه در قطع حرکت ملاحظه سیله یقال عضبه المرض ای ازمنه وناقه یی وقیونی عضباء قلمق معناسنه در یقال عضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء وعضب قلجه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر وحدید الکلام اولان کمسنه اطلاق اولنور وسکسرجوانه اطلاق اولنور وشول بوزاغی یه دینور که هنوز بوینوزلری ظهور ایلیه الاعضاب همزه نك کسریله ناقه یی یاخود قیونی عضباء قلمق معناسنه در یقال اعضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء العضوب قعود وزننده والعضوبة هایله برکسه حدیدا لکلام اولمق معناسنه در یقال عضب الرجل عضوبا وعضوبة من الباب الخامس اذا صار عضبا العضباء حمراء وزننده قولاغی یاریق ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة عضباء ای المشقوقة الاذن وآت قسمندن ربعدن زیاده سی مقطوع اولان قولاغه دینور وعضباء رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك ناقهٔ انیقه لری اسمیدر کرچه قولاغی مشقوق دکل ایدی بلکه نجیبه وکریمه اولوب قلج کبی کسکین اولدیغندن اطلاق اولنمشدر وشول دیشی قیونه دینور که قرن داخلی یعنی بو بوینوزینك ایچنده اولان غشاش دیدکلری قطرداق کبی یومشق کیکی مکسور اوله که کسرا کا بالغ اولمش اولور پس همان خارجی مکسور اولانه عضباء اطلاق اولنمز مذکرنده اعضب دینور یقال شاة عضباء وکبش اعضب ای بین العضب بو نلرك مصدری عضبدر فتحتینله یقال عضب الکبش عضبا من الباب الرابع اذا صار اعضب واعضب ناصر ومددکاری اولمیان بیکس کمسنه اطلاق اولنور یقال رجل اعضب ای لاناصر له واللری قصه اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور و برادری وفات ایدن علی قول برادری وقطعا اقرباسی اولمیان متوحّد کشی یه اطلاق اولنور واعضب فن عروضده عضب زحافی جاری اولان جزؤه دینور وعضب بحر وافرك عروضی اولان مفاعلتن جزؤی بعد الخرم مفتعلن وزننه ردّ اولنمق یعنی مفاعلتن جزؤینك ابتدای وتد مجموعی اولان میم اسقاط اولندقدنصکره فاعلتن قالمغله مفتعلن وزننه ردّ ونقل اولنمقدن عبارتدر بو بینوزی منکسر اولان قیونه تشبیه اولنمشدر مؤلف عضبی وافرك عروضنه تخصیص ایلمشدر لکن صدرك ابتداسنده دخی جاری اولور نته که خزرجیه ده اشبو * ان نزل الشتاء بدار قوم * تجنب جار بیتهم الشتاء * بیتیله استشهاد اولنمشدر ومحل استشهاد مصراع اولك ابتداسیدر که مفتعلن وزنیدر وشارح مخرو ماکلمه سنی بالخاء والزای المعجمتین ایله تقید ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا خزم زای معجمه ایله شطر اولك صدرنده بش حرفه قدر زیاده ایلمکه دینور که تقطیعده معتبر اولمز مثلا بحر طویلدن * واذا انت جازیت امرء السوء فعله * مصراعنده اولدیغی کبی بلکه مانحن فیهده خرمدر رای مهمله ایله انتهی المعضوب مغضوب وزننده ضعیف وزبون وناتوان کمسنه اطلاق اولنور وکوتروم ومقعد اولان کمسنه دینور المعاضبة مفاعله وزننده مراده ومانعه معناسنه در تقول هو یعاضبنی ای یرادّنی العطب عینك ضمی وطانك سکونیله وضمتینله لغتدر بموغه دینور قطن معناسنه العطب ضرب وزننده والعطوب قعود وزننده بموق یومشق اولمق معناسنده در یقال عطب القطن عطبا وعطوبا من الباب الاول اذا لان العطب فتحتینله هلاك اولمق معناسنه در یقال عطب الرجل عطبا من الباب

مطلب

الرابع اذا هلك وعاجز ودرمانده اولمق معناسنه در یقال عطب البعیر والفرس اذا انکسر وزیاده سیله خشم وغضبه کلمك معناسنه در یقال عطب علیه اذا غضب اشدّ الغضب الاعطاب همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اعطبه اعطابا اذا اهلکه العطبة جرعه وزننده شول پچاوره یه دینور که آنکله آتش اخذ اولنور مراد بر آخر برده آتش یاقق مراد ایلدکده ایچنه آتش قوری قویوب اوفلیه رك کوتردکلری پچاوره در الاعتطاب افتعال وزننده ذکر اولنان پچاوره ایله آتش آلوب کوترمك معناسنه در یقال اعتطب الرجل اذا اخذ النار بالعطبة العوطب جوهر وزننده اولو بلایه دینور داهیه معناسنه ودریانك انکین یرینه دینور وایکی طالغه ارالغنده اولان ساکن ومطمئن لپالق میدانه دینور وبادیه اشجارندن برشجر آدیدر المعطب محسن وزننده ضیق معاشه مبتلا فقیر و بی نوایه دینور مقتر معناسنه یقال رجل معطب ای مقتر شارح بورادة مقتری رایحه سی سطوع وهیجان ایدن نسنه ایله بیان ایلمشدر مادّه نك معنای اوّله ملایمتی اقربدر التعطیب تفعیل وزننده رایحه سی طیب اولمق ایچون شرابه خوشبو نسنه قاتمق معناسنه در یقال عطب الشراب تعطیبا اذا عالجه لتطیب ریحه واوزوم اصمه سنك سالقم بته جك یری عقده لنمك معناسنه در که چبوق کوز ویرمك تعبیر اولنور یقال عطب الکرم اذا ابدت زمعاته العظب عینك فتحی وظای معجمه نك سکونیله قوش قوبرغنك دبنی سرعتله اوینا تمق معناسنه در یقال عظب الطائر عظبا من الباب الثانی اذا حرّك زمکاه بسرعة وعظب وعظوب قعود وزننده برنسنه یه صبر وثباتله مداومت ایدوب پایدار اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا وعظوبا اذا لزمه وصبر علیه و یقال انه لحسن العظوب علی المصیبة ای انه حسن التصبر جمیل العزاء وعظب دواب ومواشی اوزره قائم ومقید اولوب رعایت وتیمارلری خصوصنده دائما اهتمام ایلمك معناسنه در یقال عظب فلان علی ماله اذا قام علیه وکوده نك دریسنك رطوبتی چکیلوب قوبقوری اولمق معناسنه در یقال عظب جلده اذا یبس وال کثرت عملدن غلظلنوب ناسور بغلمق معناسنه در یقال عظبت یده اذا غلظت علی العمل العظب فتحتینله بو دخی برنسنه یه صبر وثباتله ملازم اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا من الباب الرابع اذا لزمه وصبر علیه وسمورمك معناسنه در یقال عظب الرّجل عظبا اذا سمن العظب کتف وزننده والعاظب اوتسز وصوسز قیرلره نازل اولان کمسنه دینور که حشم نشین طائفه سندن اوله جقدر التعظیب تفعیل وزننده تأخیر وتسویف ایدوب فردایه صالمق معناسنه در یقال عظبه عن بغیته اذا سوّفه عنها العظیب اردبّ وزننده عظیم الخلقه ودیزمان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عظیب الخلق ای عظیمه یبوست وغلظت معناسندن مأخوذدر وعظیب الخلق خانك ضمیله بدخوی دیمکدر یقال رجل عظیب الخلق ای سیئه العنظب قنفذ وزننده والعنظب جندب وزننده والعنظاب قنطار وزننده والعنظاب قسطاس وزننده والعنظوب زنبور وزننده اری چکرکه یه علی قول ارکك صاری چکرکه یه دینور بعض نسخه ده اصغر عنوانده مرسوم اولمغله کوچك چکرکه دیمك اولور العنظبان عنفوان وزننده والعنظابة عینك ضمیله والعنظباء عینك وظانك ضمی ومدّ ایله عنظب معناسنه در عنظبه قنفذه وزننده برموضعدر العظرب زبرج وزننده انکرك یلانك کوچکنه دینور العقب عینك فتحی وقافك سکونیله آت بردفعه سکرتدکدنصکره بردخی سکرتمك معناسنه در یقال للفرس الجواد هو ذو عفو وعقب فعفوه اوّل جریه وعقبه ثانیه وعقب ولده وولد ولده اطلاق اولنور راغبك بیانه کوره اصل عقب که کتف وزننده اباغك اوکجه سنه دینور معانیء سائره آندن منصرفدر جمعی اعقاب کلور وولده وولد ولده اطلاقی بالاستعاره در پدرینه خلف اولدیغیچون لکن قیزه اطلاق اولنمز واکر آنك ذریتی وارایسه آنلره اطلاق اولنور انتهی وعقب مصدر اولور بایه عقب یعنی سکیر صارمق معناسنه کاسیذکر یقال عقب القوس عقبا من الباب الاوّل اذا لوی شیئا من العقب علیها واوکجه یه اورمق معناسنه در یقال عقبه اذا ضرب عقبه و برکسیه خلف اولمق معناسنه در کرك قائم مقام وکرك بعد الوفاة ولد اولسون یقال عقبه ای خلفه و یقال عقب مکان ابیه ای خلف وشرّ وعداوت جهتیله برکسه نك ارقه سنه دوشوب کیفیت حالنی تفقد ایلمك معناسنه در یقال عقبه اذا بغاه بشرّ العقب کتف وزننده بو دخی کشینك ولدینه وولد ولدینه اطلاق اولنور یقال بنی له عقب وعقب ای الولد وکذا ولد الولد واباغك اوکجه سنه دینور فارسیده پاشنه دیرلر یقال ضرب عقبه ای مؤخر قدمه شارحك بیانه کوره عقب لفظی مؤنثدر سکون قاف ایله تخفیفی دخی جائزدر جمعی اعقاب کلور وعقب برموضع آدیدر العقب عینك ضمی وضمتینله صوك وانجام وعاقبه معناسنه در ومنه قوله تعالی هو خیر ثوابا وخیر عقبا ای عاقبة العقب فتحتینله شول آق سکیره دینور که آندن کریش ایشلنور العاقبة ولده اطلاق اولنور وهر شیئك صوکنه دینور آخر وانجام معناسنه یقال عاقبة الشیء ای آخره العاقب ثاقب وزننده برقومك سید وسرکارلرینه خلف اولان کشی یه دینور که امور ومصالح

ایکنجی درجه ده اکا راجع اولور مثلا شیخ البلد ورئیس الاعیان اولانك ایکنجیسیدر که رتبه سی آندن دوندر وسید
بولنمدیغی حینده تمشیت مصلحت اکا مراجعت ایدر کتخدا ونائب کبی ومنه حدیث نصاری نجران جاء السید
والعاقب هما من رؤسائهم والعاقب یتلو السید وعاقب اسلافنه خیر وفضیلت جهتیله خلف اولان آدمه دینورکه
آتك کدکنی بوش قومز العقوب صبور وزننده بودخی اسلافنه خیر الخلف اولان کسیه دینور الاعقاب همزه نك
کسریله برکسه برینه خلف اولمق معناسنه در یقال اعقبه اعقابا اذا خلفه وطواره بنمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال
اعقب زید عمرا اذا رکبا بالنوبة مؤلفك سیاق تعبیرندن وجه مذکور اوزره کرچه خصائصدن اولمق منفهم اولوب
لکن عقبه مطلقا نوبت معناسنه اولدیغندن علی الاطلاق مناوبه معناسنه اولمق ملایمدر زیرا برنسنه ده احدهما اخری
معاقب اولور واعقاب برکسیه عوض وجزا ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال اعقبه ای جازاه وبرکشی وفات
ایدوب اولادنی ترك ایلمك معناسنه در یقال اعقب الرجل اذا مات وخلف عقبا ای ولدا وعاریت چولمك آلان کسه
الجنده برمقدار طعام بقیه سیله صاحبنه رد ایلمك معناسنه در یقال اعقب مستعیر القدر اذا ردها وفیها العقبة
العقبة جرعه وزننده نوبت معناسنه در تقول تمت عقبتك ای نوبتك وبدل معناسنه در تقول اخذت من اسیری
عقبة ای بدلا وکیجه ایله کوندزك هر برینه اطلاق اولنور یکدیکری متعاقب اولدیغیچون وعقبة الطائر پروازایدن
قوشك هوایه ارتفاعیله انحطاطی بیننده اولان مسافه یه اطلاق اولنور لکن راغب عقبة الطائر صعوده وانحداره
عبارتیله ثبت ایلمکله برمقتضای ماده صعودینه معاقب اولان انحدارندن عبارت اولور وعقبه شول چوربا مقوله سی
طعام بقیه سنه دینورکه عاریت چولمك آلان کسه صاحبنه آنی چولمك ایچره برابرجه رد وتسلیم ایدر وعقبة الجمال
حسن وجمالك اثر وهیئتندن عبارتدر بو معناده عینك کسریله ده جائزدر یقال ما احسن عقبة جماله ای اثره وهیئته
العقبه فتحاتله طاغده ویارده اولان صرپ بوقشه دینور عقو بتدن مأخوذدر جمعی عقاب کلور عینك کسریله
یقال صعدنا عقبة ای مرقا صعبا من الجبال یعقوب یانك فتحیله انبیای عظامدن ابو یوسف الصدیق حضرتلریدرکه
اسم شریفلری اسرائیل در برادرلری اولان عیصو ایله توأم اولوب عیصونك عقبنه یاپشمش اولدیغی حالده تولد
ایلمکله یعقوب اطلاق اولنمشدر مؤلف بصائرده اعجمی اولوب وعجمه ومعرفه علتلریله غیر منصرف اولدیغنی ترجیح
وبوراده ثبت ایلدیکی قولی امام لیثه عزو ایلمشدر مترجم دیرکه مزهرده بورسمه مشروحدرکه بعض الفاظ عربیه
والفاظ عجمیه من حیث الماده متوافق وواقع اولسه لر احدهما آخردن مأخوذدر دیمك خطادر بلکه هر لسانك بعض
الفاظی نه اول لسانك الفاظی جنسندن مأخوذ ومشتق اولور یقال الامة لا تلد الا بشرا والناقة لا تنتج الا بعیرا
بو جهتله ادریس عجمی اولمغله عربی اولان درس لفظندن مأخوذ در ویعقوب دخی عجمی اولمغله ترکیده ارکك
ککلك دیدکلری قوش معناسنه اولان یعقوبدن مأخوذدر دیو زعم ایدنلری علماء لغت تکذیب ایلدیلر حتی ابو بکر
محمد بن السری رساله اشتقاقده دیدیکه بر لفظ اعجمی معرب لفظ عربیدن مشتق ومأخوذ در دیو ادعا ایلمك بعینه
قوش بالقدن تولد ایلدی دیو ادعا ایلمکه مماثلدر انتهی ویعقوب ارکك ککلك قوشنه دینور بونده منصرفدر زیرا
عربی غیر معیردر ویحیی بن سعید وعبد الرحمن بن محمد بن علی ومحمد بن عبد الرحمن بن محمد بن یعقوب ومحمد بن اسمعیل
بن سعید الیعقوبیون که محدثلردر جد اعلالری اولان یعقوبه منسوبلردر المعاقبة میمك ضمی وقافك کسریله
شول دوه لردرکه برکون شور وبرکون طتلو اوت اوتلار اوله یقال ابل معاقبة اذا کانت ترعی مرة فی حمض
ومرة فی خلة العواقب عینك فتحیله شول دوه لردرکه صو ایچوب یتاغنه کلدکدنصکره ینه صویه عودت
ایلیه لر یقال ابل عواقب اذا کانت تشرب الماء ثم تعود الی المعطن ثم الی الماء المعاقبة مفاعله وزننده برکسه نك
عقبنجه یعنی اوکجه سنی باصدرق کلمك معناسنه در یقال عاقبه اذا جاء بعقبه التعقیب تفعیل وزننده معاقبه معناسنه در
یقال عقبه تعقیبا بمعنی عاقبه وعرفج نام شجرك یمشی صرارمق معناسنه در وعرفج سود لکن نوعندن سادج بری
وزکیده بش پرمق تعبیر اولنان نباتدر یقال عقب العرفج اذا اصفرت ثمرته وبرکسه دوشمن اوزره سفر ایدوب اول سنه
طرفده تکرار سفر ایلمك معناسنه در یقال عقب الرجل اذا غزی علی العدو ثم ثنی من سنته ومجد طلبنده بری اوته تردد
ایلمك معناسنه در یقال عقب فلان اذا تردد فی طلب المجد شارح دیرکه بعدمزده اولان نسخه لرده کرچه فی طلب المجد
عبارتیله مرسومدر لکن صواب اولان تردد فی طلب الامر مجدا عنوانیله اولمقدرکه برخصوصك طلبنده جد واهتمام
ایلیه رك تردد ایلمك دیمکدرتنه که امهات سائره ده یقال عقب فی الامر اذا تردد فی طلبه مجدا عبارتیله مثبتدر انتهی
وتعقیب نمازدنصکره دعا ایچون اوتوروب قالمق معناسنه درکه اطلاقات شرعیه دندر ومنه الحدیث من عقب
فی صلوة فهو فی الصلوة وتراویح نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه در یقال عقب التراویح اذا صلی بعدها یعنی نافلة قال

مطلب

فی النهایة ومنه حدیث انس انه علیه السلام سئل عن التعقیب فی رمضان ای صلاة النافلة بعد التراویح فامرهم
ان یصلوا فی البیوت وبریرده مکث وآرام ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال عقب فلان فی الصلوة اذا صلی فمکث
فی موضعه ینتظر صلاة اخری وبرسمته التفات ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی ولی مدبرا ولم یعقب الایه قیل
ولم یلتفت المعقبات محدثات وزننده که اشبو له معقبات من بین یدیه ومن خلفه الایه کریمه سنده واقعدر مراد
ملائکه لیل ونهاردرکه بری برنی معاقبلردر وشول معقبات که اشبو الدعاء معقبات لا یخیب قائلهن حدیثنده واقعدر
مراد تسبیحاتدرکه بری برنی معاقبلردر وبونلر حقایق شرعیه دندر نهایه ده اوتوز اوچ تسبیحه واوتوز اوچ تحمیده واوتوز
اوچ تکبیره ایله مفسردرکه بعد الصلوة قرأت اولنور مره بعد اخری عودت ایتدکلریچون یاخود عقب صلاتده قرأت
اولندقلریچون اطلاق اولنمشدر ومعقبات شول ناقه لره دینورکه بری برینك عقبنده حوض اوزره طورورلر ایلرودن
بریسی صو ایچوب دوندکده آنك یرینه بریسی داخل اولور العقبی حسنی وزننده برایش ضمننده ترتب ایدن جزا
وپاداشه دینورکه اسمدر امر مزبوری معاقب اولدیغیچون یقال له العقبی ای جزاء الامر التعقب تفعل وزننده
برکسه نك ارتکاب ایلدیکی جرم وجنحه ایچون مؤاخذه ایلمك معناسنه در یقال تعقبه اذا اخذه بذنب کان منه وبرخبرده
شك وشبهه ایلمکله تکرار کیرو دونوب صورمق معناسنه در یقال تعقب عن الخبر اذا شك فیه وعاد للسؤال عنه
وبرکسه نك عار لنوب تجل وشهوم اوله جغی خصوصنی یاخود خطا وذله سنی آردندن جستجو ایلمك معناسنه در
یقال تعقبه اذا طلب عورته وعثرته الاعتقاب افتعال وزننده تاجر متاعنی بعد انعقاد البیع مشتری یه تسلیم
ایلیوب بهاسنی تماما قبض ایچون تأخیر ایدوب کندی یاننده آلیقومق معناسنه در یقال اعتقب السلعة اذا حبسها
عن المشتری حتی یقبض الثمن شارح دیرکه بو حالده متاع ضایع اولسه تعدیسنه بناء ضامن اولور العقاب غراب
وزننده طوشنجل قوشنه دینور قره قوش نوعندندر وبر نوعنه یلانجل تعبیر اولنورکه یلانلری قاپوب هلاك واکل
ایدر جمعی اعقب کلور اکلب وزننده وعقبان کلور غلمان وزننده مترجم دیرکه عقاب سید جوارح طیوردر ونسرکه
قره قوش دیدکلری آلیجی قوشدر عریف ونقیلریدر فارسیده طوشنجله آله دینور ونسر دیدیکنه کرکس دینور ترکیده
قاره قوش دیرلر آلیجی قوشدر طغان وشاهین مقوله سی جوارحه هجوم ایدوب آلور ولسانمزده کرچه آق بابا
دیدکلرینه کرکس اطلاقی مشهوردر لکن صحیح دکلدر جمیع صید به وسائر کتب لغتدن منفهم اولدیغی اوزره
آق بابا یه فارسیده کرکس سپید وعربیده مضرجی دینور کرچه مؤلف مضرجی بی صقر ایله تفسیر ایلمشدر لکن وجه
مذکور اوزره اکثرینك قولی ذکر ایلدیکمز اوزره در وعقاب مؤنث سماعیدر وزن ثانی جمع کثرتیدر وجمع الجمعی عقابین
کلور برشکاری آلدقدنصکره شکار آخری تعاقب ایلمسی باعث تسمیه در انتهی وعقاب بعض قویی ایچره اولان شول
توسك سیوری طاشه دینورکه دوقتان قوغه یی خرق ایدر وبعض طاغك صرتنده وبو کورنده نردبان شکلنده سوه لوب
طوران یالچین قیایه دینور وشول بادام شکلنده مهره یه دینورکه طوارك ایاقلرینك بند مظهور ایدر وکوپه حلقه سنك
دلکلرنده اولان کوچك ایلکه دینور وحوضه صو آقه جق صو یولنه دینور وقویی کارنده واقع شول طاشه دینورکه
اکا صو صوچکرلر وعقاب برنجه فرس اسمیدر وسلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلرینك سنجاقلری
آدیدر ایری وبیوك اولدیغیچون تسمیه اولندی وبوکسك تپه یه ویاره دینور ووطلقا بوکسك اولوب پك طولانی اولمیان
یره دینور ور دیشی کلبك وبرعورتك اسمیدر ابو عقاب تابعیندندر ابن عقاب که اسمی جعفر بن عبد الله هدر
شاعر مشهوردر عقاب والده سی اسمیدر عقیب زبیر وزننده اصحابدندر العقیب قافك تشدیدیله قبیط وزننده
برقوش آدیدر وبر موضع اسمیدر المعقب منبر وزننده خاتونلرك باش اورتوسنه دینور وکوپه یه دینور وطوارسورمکده حاذق
وماهر اولان سوریجی یه دینور وشول کسیه دینورکه امامدنصکره یعنی پادشاه وقت انقضا سندنصکره خلافته
مترشح وآماده اوله وارث سلطنت وولی عهد کبی یقال هو معقب للامام وهو الذی یترشح الخلافة بعد الامام المعقب
معظم وزننده میکده یه کندودن بیوك شانلو کسه کلمکله کندوسی احترازندن یاخود حیاسندن ناشی طوره مبوب چیقوب
کیده یقال خرج معقبا وهو من یخرج من حانة الخمار اذا دخلها من هو اعظم منه المعقاب محراب وزننده شول
اوطه یه واوه دینورکه عربلر اکا قوری اوزم مقوله سی وضع ایدرلر کیلار ای مثابه ده اولور الاستعقاب تعقب
معناسنه درکه برکسه نك او تانوب عارلنه جق برنی یاخود خطا وجنحه سنی آردندن جستجو ایلمکدن عبارتدر یقال
استعقبه اذا طلب عورته وعثرته کفر تعقاب حفر تلعاب وزننده بر موضع آدیدر یعقوبا یای تحتیه نك فتحیله
بغداده اون فرسخ مسافه ده بر بیوك قریه آدیدر شارح دیرکه صواب اولان یای موحده ایله بعقوبا اولمقدر ثنیة العقاب
وقبة الحساب وزننده دمشق شام تراشده برصرپ بلاك آدیدر نیق العقاب نونك کسریله جحفه ده بر موضعدر

تعقاب تانك كسريله بر رجل آديدر العقبة تمرة وزننده وعينك كسريله جائزدر خاتونلرك هودج ومحفه اورتولرندن
برنوع الاجه ومنقش اورتو اسميدر العقناة عينك وقافك فتحيله والعبقاة عينك وباى موحده نك فتحيله
والبعنقاة تانك وعينك فتحيله عقاب يعنى طوشنجل قوشنه لفظندن متصرف صفتلردر كسكين پنجه لو ديمكدر
يقال عقاب عقناة وعبقاة وبعنقاة اى ذات مخالب حداد المعقب محسن وزننده شول يلدزه دينوركه برآخر
يلدز عقبندن طلوع ايليه عقاب كتان وزننده اسامیدندر عبدالملك بن عقاب محدثيندندر مترجم ديركه معاقبة
عروضيه مهمه دن اولمغله مؤلفه استدراك اولنمشدر معلوم اوله كه معاقبه فن عروضده برجزؤده ياخود ايكى جزؤده
مجتمع اولان ايكى سببك ايكيسنده حذفدن سالم ياخود برىسى وجوبا سالم اولمقدن عبارتدر مثلا مفاعيلن جزؤنده مطلب
واقع عى ولن سببلرينك ايكيسنده حذفدن سالم اولوب مفاعيلن دينور ياخود ياء حرفى حذف اولنوب نون باقى
ياخود نون حذف اولنوب ياء باقى قالور اوله كوره مفاعلن ثانيه كوره مفاعيل اولور جزئنده اولديغى مثلا بحر رملده
فاعلاتن جزؤينك نونى جزؤ ثانيده اولان فاعلاتن الفنه معاقب اولور واشبو معاقبه طقوز بحرده جارى اولور انتهى
العقرب جعفر وزننده هوامدن معروف موذى جانوردر آديدر فارسيده كزدم دينور تركيسى اولميان اسماددندر وبراتراكدن
قورغى اورى ديو مسموعمز اولدى اورى ديمك قالقق وبوقرى ديمكدر وعقرب لفظى مذكر ومؤنث اولور شارح ديركه
تأنيثى غالبدر وعقرب عربلرك پاپوشنده برقايشه دينوركه عقرب هيئتنده اولور وشول دواله دينوركه برطرفنده طوقه
اولوب كندوسيله آت قوسقوتنى ابربند ايدرلر تركيده دخى عقرب ديرلر وعقرب فلكده اون ايكى برجدن بر برجك
اسميدر كواكبلرى عقرب شكلنده اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر منازل قمردن شوله وقلب وزبانى مشتملدر
وعقرب عتبه بن رحضة الغفارى نام كسنه نك فرسى اسميدر عقرباء مد ايله يمامه ده بر ارضك اسميدر
وعقرباء ديشى عقربه دينوركه عقربك مؤنثى اولور وبوغير منصرفدر مؤلفك بوراده كالعقربة قولى عقرباء
لفظنك تأنيثنه تمثيلدر عدم انصرافنه تمثيل دكلدر پس مؤنثنده عقربه دخى دينلكله مصغرنده قياس اوزره عقربه
دينورديه كه شهاب دره شرحنده بودقيقه يى تنبيه ايلمشدر العقربة هايله كذلك عقربك مؤنثيدر
العقربان عنفوان وزننده وبانك تشديديله جائزدر دخال الاذن اسميدر كه قولغه قچان تعبير اتدكلرى بوجك
اوله جقدر اوتوز بچه صارمزق واياقلرى چوق برموذى بوجكدر وعقربان عقربه على قول اركگنه دينور مصباحك
بياننه كوره عقرب ذكر وانثايه اطلاق اولنور تأكيد كبر مراد اولورسه عقربان دينور ازهرى ديديكه عقرب
ذكر وانثايه اطلاق اولنور وآنده تأنيث غالبدر واركگنه عقربان وبعضا مؤنثنده عقربه دينور المعقربة اسم فاعل
بنيه سيله والمعقرة مسخره وزننده عقربى چوق اولان يره دينور يقال ارض معقربة ومعقرة اى كثيرة العقرب
معقره لفظنده عقرب كلمه سى كوياكه ثلاثى يه رد اولنوب آندن اسم مكان صيغه سى بنا اولنمشدر المعقرب اسم مفعول
بنيه سيله اكلمش خميده ديمكدر تشبيه اوزره يقال صدغ معقرب اى معوج معطوف وكوده سى صيقى وديرنكلى
شديد البنيه اولان انسان وحيوانه دينور وشوكت وشهامت ومناعت صاحبى آدمه دينوركه زير حمايه سنده اولنلرى دائما
حمايت ومظلوم وبيكسانه مددونصرت ايليه يقال رجل معقرب اى نصور منيع العقربانة عينك ورانك ضميله
نصرت وشهامت ومناعت معناسنه دريقال هوذو عقربانة اى نصور منيع العقارب عقربك جمعيدر ونمائم
معناسنه استعمال اولنور موجب رنج وآزار اولديغيچون ونمائم نميمه نك جمعيدر كه قوغ تعبير اولنور نمام قوغجى
وسخن چين ديمكدر رونده المثل * انه لتدب عقاربه * اى يقرض اعراض الناس يعنى قوغجيلقله ناسك عرض وناموسنى
هتك وشكست ايدر وعقارب شدائد ومحن معناسنه استعمال اولنور وعقارب الشتاء قيش اياملك شدت برودتندن
عبارتدر العقربة هايله اهل خدمت وعاقله وپيشكار اولان جاريه يه اطلاق اولنور يقال امة عقربة اى خدوم
عاقلة وكلتان شكلنده شول دموره دينوركه آت اكرينه چكورلر تركيده عقرب تعبير اولنور العكب فتحتينله دوداق
وحنكه كبكى قالين ويوغون اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل عكبا من الباب الرابع اذا غلظت شفته والحياه
وآياق پرمقلرى شيرك اولوب برى برينه بتشك كبى يك يقين اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل اذا تدانت اصابع رجله
العكباء حمراء وزننده بوى كوده لو تصلق وبى اندام عورته دينور يقال امرأة عكباء اى الجافية الخلق العكوب
غروب وزننده مزدحم اولمق معناسنه دريقال للابل عكوب اى ازدحام وطورمق ووقوف معناسنه دريقال عكب الرجل
عكوبا من الباب الاول اذا وقف وتبخره قنامق معناسنه دريقال عكبت القدر اذا غلت وعاكب لفظندن
جمع اولوركه واقف ومزدحم معناسنه در العكوب صبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه العكب عينك فتحى
وكافك سكونيله بودخى توزه دينور وچست ونشاطمند وخفيف الروح كسنه دينور وشر وشور ومضرت جهتنده

اولان

اولان شدته دينور العكاب غراب وزننده بودخى توزه دينور غبار معناسنه وتوتونه دينور دخان معناسنه العاكوب
حالوب وزننده والعكوب تنور وزننده بونلرده توزه وغباره دينور العاكب جمع كثير معناسنه دركه ازدحامى
مشتملدر العكب هجف وزننده يومرى كوده لو طوپاخ بودوره دينور وانس وجن طائفه سندن ماردوباغى
ومتعند شخصه دينور وشول كسيه دينوركه والده سنك زوجى اوله كرك پدرى تطليق ايلسون وكرك وفاتندنصكره
وارسون وعكب امراى عربدن نعمان بن منذرك زندانبانى اسميدر التعكيب تفعيل وزننده توتمك معناسنه در
يقال عكبت النار تعكيبا اذادخنت التعكب تفعل وزننده بركسيه توتون كبى غم وغصه استيلا ايلمك معناسنه در
يقال تعكبته الهموم اذاركبته الاعتكاب افتعال وزننده توزتوزتمق معناسنه در يقال اعتكب الرجل اذا اثار الغبار وتوز
كندوسى توزمق معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال اعتكب الغبار اذاثار عكابه دجانه وزننده ابن صعبدركه
بنوبكر قبيله سندن برجماعتك پدريدر العلب قلب وزننده برنسنه بربرده اثر ونشان ايلمك معناسنه در حيوانك
وجودنده شربت وقولان وپالدم مقوله سنك يرايلمسى كبى وكرتمك وجزمق معناسنه در يقال علب الشئ علبا
من الباب الاول والثانى اذا اثرفيه ويقال علبه اذاجزه وعلب غليظ وخشن يره دينور بومعناده عينك كسريله ده
جائزدر وعلب قلج وبچاق مقوله سنك قبضه سنه دوه نك بوينى سكيرنى صارمق معناسنه دريقال علب السيف
ونحوه اذاحزم مقبضه بعلباء البعير وعلب پك وصلب نسنه يه دينور طاش كبى التعليب تفعيل وزننده بودخى
بريرده اثر ونشان ايلمك معناسنه در وجزمق وكرتمك معناسنه در وقلج وبچاق قبضه سنه دوه نك بوينى سكيرنى صارمق
معناسنه در العلب كتف وزننده پك نسنه يه دينور شئ صلب معناسنه وصغن توعندن وعل ديدكلرى حيوانك
ايرى ويومرى اولانه دينور صغن برقاج كونه اولور وعل ديدكلرى تركيده چوپر تعبير اولنور جثه سى كيكدن
اكبر وتويى شاده سياهه مائل وصيغده قزل اولور وقورغى اولمز وعلب ايرى كلره دينور بونده عينك ضميله ده
لغتدر العلب عينك كسريله شول كسيه دينوركه زيادة سيله ناكس وبى خير اولمغله آندن قطعا برنسنه طمع
واميد اولميه يقال رجل علب اذا كان لا يطمع فيما عنده وشول بى خير ومنفعت غليظ يره دينوركه دائم الدهر يغمور
ياغسه آنده اصلا نبات اترى اولميه بومعناده عينك فتحيله ده جائزدر وسدر اغاجى بتديكى يره دينور وسدرسبك كسريله
عربستانده كراسى ديدكلرى شجردر جمعى علوب كلور العلب فتحتينله برنسنه پك وصلب اولمق معناسنه دريقال علب
الشئ وعلب علبا من الباب الرابع والاول اذا اصلب وشديد وسرد ودرشت اولمق معناسنه دريقال علب الشئ اذا جسى
واشتد وات چوق طورمقله رطوبتى چكيلوب قديد اولدقدنصكره قوقمق معناسنه دريقال علب اللحم اذا تغيرت رائحته
بعد اشتداده وعلب فتحتينله برمرض اسميدركه دوه نك بوينى سكيرينك ايكى طرفنده حادث اولورو قلجك اغزى رخنه لنوب
كدكلنمك معناسنه دريقال علب السيف علبا من الباب الرابع اذا ثلم حده الاستعلاب ات چوق طورمقله پكشوب
رائحه سى متغير اولمق معناسنه دريقال استعلب اللحم اذا تغيرت رائحته بعد اشتداده ومواشى اوتلغى استغلاظ ايلمكله
بكنميوب اوتلامقدن استنكاف ايلمك معناسنه دريقال استعلبت الماشية البقل اذا اجته واستغلظته العلابى عينك فتحى
وبانك تشديديله قلايه دينور رصاص كبى وعلباء لفظندن جمع اولور وعلباء عينك كسرى والفك مديله دوه نك بوينده
اولان سكيره دينور مؤلف علباء كلمه سنى كاه بعيره اضافتله تخصيص وكاه على الاطلاق ذكر ايلمكله تشويش ايلمشدر
امهات سائره ده مطلقا انسان وحيوانك بوينلرنده اولان صارى سكيرايله مفسردركه ايكى دانه اولور شارح ديركه
رصاص معناسنه اولان علابى صيغه جمع اوزره وارد اولان مفرداتدن اولمسنى ياخود مفردى مسموع اولميان جمعدن
اولمسنى اقتضا ايدر وعلباء جمعى اولان علابى لفظنك ياى ثانيه سى مفردينك آخرنده اولان همزه ممدوده دن
مبدلدر تثنيه سنده علباءان وعلباوان دخى دينور انتهى وعلباء بر رجل آديدر العلبة سلقه وزننده بيوك
سكيرنى دلمك على قول كسمك معناسنه دريقال علبى عبده علبة اذا ثقب علباءه اوقطعها وبيرلكدن بيوك
سكيرلرى ميدانه چقوب آشكار اولمق معناسنه دريقال علبى الرجل اذاظهرت علابيه كبرا العلبة جرعه وزننده
اوزون خرما اغاجنه دينور وسودصاغجق بيوك چناغه دينوركه دوه دريسندن ياخود تخته دن اولور تركيده كوالك تعبير
اولنور قوطويه دخى علبه اطلاق اولنور جمعى علاب كلور عينك كسريله وعلب كلور صرد وزننده وعلبه اسامیدن
رجالدندر علبة بن زيد ومحمد بن علبه اصحابدندر العلبة عينك كسريله ايرى اغاج بدنلرنده اولان شول عقده يه
دينوركه اومچه وكتوك تعبير اولنور آندن مقطره يعنى طومرق اتخاذ اولنوركه محبوس اياغنه چكوريلور الاعلنباء
اسلنقاء وزننده شر وقتاله يانوب حاضرلنمق معناسنه دريقال اعلنبى الديك اوالكلب اعلنباء اذاتهيأ للشر والقتال
وبركسه اوزره شبشوب قباروب كردن درازلق ايلمك معناسنه دركه خروسلنمق تعبير اولنور كه بركسه ايله مخاصمه

ومنازعه یه مباشرت هنکامنده ایدرلر یقال اعلنبی الرجل اذا اشرف واشخص نفسه کما یفعل عند الخصومة ومنه اعلنبی
الدیك واقعا خروس جنکه مبادرت ایلدکده تویلرنی قباردوب بوینی اوزاتدیغی کبی علیب عینك ضمی ولامك
سکونی و یای تحتیه نك فتحیله وعلیب عینك کسریله حذیم وزننده یمن طریقنده بر دره آدیدر کلام عربده
فعیل وزننده که فانك ضمی و یانك فتحیله در بوندن غیری کلام یوقدر العلیب بای موحده ایله قنفذ وزننده
بر موضع آدیدر العلبوبة جرثومه وزننده برقوم وجماعتك کزیده وخیار ودیشانلرینه دینور یقال هؤلاء علبوبة
القوم ای خیارهم المعلوب معلوم وزننده حارث بن ظالمك قلجی اسمیدر ومعلوب ایشلك یوله دینور یقال طریق
معلوب ای لاحب العلاب کتاب وزننده بر نوع داغ وتمغادر کدوه نك بوینك اوزونلغنه باصیلور علباء دیدکلری
سکیر اوزره اولور المعلبة معظمه وزننده والمعلبة محسنه وزننده شول ناقه یه دینور که کردننه علاب دیدکلری
ذکر اولنان تمغا باصلمش اوله یقال ناقة معلبة ومعلبة اذا کانت وسمت بالعلاب علبیة هبریه وزننده دأث نام محلده
بر کوجك صویك آدیدر علب الکرمه شبه الغرفه وزننده یمامه ولایتنك بصره طرفندن نهایت حدّ وسنوری
اولان برك اسمیدر العلهب جعفر وزننده بو بنوزلری اوزون تکه یه و یبان اکوزینه دینور واوزون کشی یه دینور
مؤنثی علهبه درهایله العنب عینك کسری ونونك فتحیله یاش اوزمه دینور فارسیده انکور دیرلر مفردی عنبه در
هایله جوهری صحاحده دیمشدر که مفرداتده بنای مزبور نادر در زیرا بنای مرقوم غالبا جمع صیغه سیدر قرد وقرده
وفیل وفیله کبی لکن ندرت وقلت وجهیله مفرد ایجون دخی کلور عنبه وتوله وحبره وطیبه وخیره کبی بونلردن
ماعدا بو صیغه اوزره کلدیکی معلوم دکلدر وجه مذکور اوزره جوهرینك ذکر اولنان صیغه لردن ماعدایی
نفی ایلمسی قصورندن ولغت عربه قلت اطلاعندن ناشیدر بو خسه بنای مزبوردن اشبو آتیة الذکر کلمات
دخی وارد اولمشدر که بونلردر الزمخه زای وخای معجمتین ایله والمنه نونیله والثومة ثای مثلثه ایله والحدأة
حای مهمله ایله والطمخة طای معجمه ایله والذبحة ذال معجمه وحای مهمله ایله والطیرة طای مهمله ایله والهنه نونیله
وغیر ذلك شارح دیر که جوهرینك سلب علمی کندی شرطنه موافق اوله رق الفاظ صحیحه یه متعلقدر بو خسه
مؤلفك ذکر ایلدیکی کلمه لرك اکثری ماده لرنده کندیسی دخی ایراد ایلمشدر انتهی وعنب شرابه اطلاق اولنور
خمر معناسنه مایؤل الیه اعتباریله یقال سقاه عنبا ای خمرا وعنب سلفده برسودلو کنج ناقه نك اسمیدر که آتدن
ناشی قریش ایله بنی عامر میانده بر وقعه اولمشدر یوم العنب بین العرب مشهوردر حصن عنب فلسطین
قضاسنده بر قلعه در العنباء عینك کسری ونونك فتحیله بودخی یاش اوزمه دینور عنب کلمه سنده لغتدر التعنیب
تفعیل وزننده آصمه ونکاك اوزم ویرمك معناسنه در یقال عنب الکرم تعنیبا اذا صار ذاعنب العنبة هایله عینك
مفردیدر که ذکر اولندی و برنوع سیوجه اسمیدر که بدن انسانده چقر کوزده واطرافنده چقر اوزم دانه سی شکلنده
اولور وعنبه اعلام اشخاصدندر عنبة الاکبر عراقده اشرافدن برقبیله جدیدر بئر ابی عنبه مدینه ده بر قویی
اسمیدر العناب رمان وزننده بو اسمله معروف میوه در واراك یعنی مسواك اغاجنك یمشنه دینور که بطم قدر
وکمالیله اولدقده سیاه و برمقدار حلاوتلو اولور ادویه دندر العناب غراب وزننده بورنی بیوك اولان کمسیه دینور
یقال رجل عناب ای کبیر الانف ومکه یولنده برطاغك و بردره نك اسمیدر وعناب عفل یعنی بعض خاتونلرك فرجنده
دبه لك کبی حادث اولان شیئه دینور علی قول بظر یعنی فرجك وسطنده اولان لحم زائده دینور که دیلاق تعبیر اولنور
وعناب مالك بن نویره نك فرسی آدیدر وعناب کوچك قاره طاغه دینور واوزون دکرمی طاغه دیمکله اضداددن اولور
الاعنب اقرب وزننده بورنی بیوك کمسیه دینور عنبب جندب وزننده یمنده بر موضع یاخود بر دره آدیدر وعنبب السیل
اضافتله سیل صوینك اوکنه وتقدمنه دینور العنبان فتحاتله جست ونشیط وچالاك آهویه دینور ودرتشی ثقیل
اولان آهویه دیمکله ضد اولور وعلی قول یاشلو قوجه آهویه دینور شارح دیر که عنبان کلمه سی صفتدر ومقرردر که
وزن مزبور اوزره صفات بنا اولنمز انجق وزن مرقوم مصدره مخصوصدر پس لفظ مزبور شواذدن اولور مترجم
دیر که مبالغة وصف بالمصدر اولمق محتملدر انتهی العنابة ثمامه وزننده مکه ایله مدینه بیننده بر موضعدر و برصو آدیدر
المعنب معظم وزننده قالین وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معنب ای غلیظ واوزون کشی یه دینور العناب
شداد وزننده اوزم صاتان کمسیه دینور وعناب حریث انبهانی نام کمسه نك پدری اسمیدر جوهرینك عناب بن ابی حارثه
تعبیری غلطدر زیرا اول تای فوقیه ایله عتاب در شارح دیر که جوهری آنده ارباب لغتدن چوق ذواته موافقت
ایلمشدر المعندب اسم فاعل بنیه سیله بغایت طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل معندب ای غضبان
العندلیب زنجبیل وزننده بلبل قوشنه دینور که هزاردخی دیرلر کوناکون نغمات والحان صاحبیدر جمعی عنادل کلور

دباعی به رد اولندقده تصکره جمع بنا قلنمشدر وهزار لفظی فارسیدر هزاردستان اولدیغندن اطلاق اولنمشدر
العنزب زای معجمه ایله قنفذ وزننده سماق دیدکلری اکشی دانه یه دینور و بو ذکر اولنان عنزب وعنزب صحیح دکلدر
لغت مخصوصه در العنکبوت عنزروت وزننده اورمجکه دینور که معروف بوجکدر غالبا مؤنث استعمال اولنور
شارح دیر که مؤلفه کوره وزنی فعللوت در فنعلوت دکلدر وغریبه در که اورمجکك سکز ایاغی والتی کوزی اولور غریبه
افلاطوندن منقولدر که سینك قسمی پك حریص اولور واورمجك پك قانع اولور بحکمته تعالی پك حریص اولان
مخلوق پك قانعه بلا کلفة رزق مسوق اولمشدر العکنباة عینك وکافك فتحیله والعنکباة عینك فتحی ونونك سکونیله
والعنکبوه هایله والعنکباء عینك فتحی ونونك سکونی والفك مدیله عنکبوتك مؤنثیدر ومذکرنده عنکب ومؤنثنده
عنکبه دخی دینور جمعی عنکبوتات وعناکب کلور العکاب عینك کسریله والعکب ضمتیله والاعکب
اکلب وزننده آتدن اسم جمعلردر العیهب حیدر وزننده قاتلدن انتقام طلبنه قدرتی اولمیان عاجز وضعیف
کمسیه دینور یقال رجل عیهب ای ضعیف عن طلب وتره وثقیل وناساز وناتراش کمسیه دینور یقال هو عیهب ای
ثقیل وخم و بوکی چوق اولان کلبه دینور العهبی جرشی وزننده والفك مدیله جائزدر یکتلك وجوانلق
حالتنك اول هنکامنه دینور یقال فعله فی عهبی شبابه وعهبائه ای اوله وملك وسلطنت وایالتك زمانه دینور
یقال امتد عهبی ملکه ای زمنه العوهبة دحرجه وزننده تضلیل ایلمك معناسنه در یقال عوهبه عوهبة اذا ضلله
العیهاب عینك کسریله ناسی دائما تضلیل ایدن کمسیه دینور العهب عیب وزننده بیلمامك جهالت معناسنه در
یقال عهب الشیء عهبا من الباب الرابع اذا جهله العیب غیب وزننده والعاب نقیصه ووصمه معناسنه در که
معلومدر المعاب والمعابة والمعیب میملرك فتحیله عیب معناسنه در مؤلفك ترتیبی اوزره ذکر اولنان الفاظ خمسه
اسملردر یقال به عیب وعاب ومعاب ومعابة ومعیب ای وصمة وعیب کلمه سی مصدر اولور وفعلی متعدی اولور
برنسنه یی عیبلك وعیبلو قلمق معناسنه یقال عابه ای جعله ذاعیب ولازم اولور عیبلو اولمق معناسنه یقال
عاب المتاع اذا صار ذاعیب المعیب میمك فتحیله اسمدرنه که ذکر اولندی واسم مفعول اولور مکیل کبی عیبلو
دیمك اولور المعیوب اصلی اوزره بودخی عیبلو دیمکدر مؤلف تعییب ماده سندن سکوت ایلمشدر که تفعیلدندر
برنسنه یی عیبه نسبت ایلمك معناسنه در که عیبلك تعبیر اولنور العیبة عینك ضمیله همزه وزننده والعیاب شداد
وزننده والعیابة علامه وزننده دائما ناسی عیبلوب یعنی هر کسه برعیب عزو واسناد ایدن کمسیه دینور یقال رجل
عیبة وعیاب وعیابة ای کثیر العیب للناس العیبة تمره وزننده شول کوچك زنبیله دینور که میشیندن وکوندن ایدرلر
وجامدانه دینور که ایچنه اثواب وضع ایدرلر ترکیده هکبه تعبیر اولنور ظاهرا آتدن محرفدر وعیبة الرجل کشینك محل
اسراری اولان همرازه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الانصار کرشی وعیبتی یعنی انصار بنم خاصه جماعتم ومحل
اسرارمدر عیبه نك جمعی عیب کلور عنب وزننده وعیاب کلور ثیاب وزننده وعیبات کلور عینك کسری ویانك فتحیله
وعیاب صدور وقلوبه اطلاق اولنور پس مفردی اولان عیبه صدر ودرونه اطلاق اولنور ضمائر خفیه واسرار خبیه یی
محتوی اولدیغیچون و بو کنایاتدندر وعیاب مغفر د اوله رق حلاج طوقفنه دینور مندف معناسنه العایب عیبدن
اسم فاعلدر و پك قوی وغلیظ اولان سوده دینور یقال عاب السقاء عیبا اذا خثر ما فیه من اللبن اعیب جندب
وزننده یمنده بر موضع آدیدر وزنی فعیل در یاخود افعل در شارح دیر که مؤلف علیب ماده سنده علیب کلمه سندن غیری
وزن مزبورده بر کلمه یوقدر دیو نفی ایلمشدی پس اشبو اعیب کلمه سی دخی فعیل اولسه تناقض اولوب وهمزه بابنده
ذکر ایلمك لازم ایدی فصل الغین المعجمة الغب غینك کسری و بانك تشدیدیله برنسنه نك عاقبة وانجامنه
دینور یقال غب الامر ای عاقبته وغب مصدر اولور دوه کون آشوری صویه کلمك معناسنه یقال غبت الابل غبا
من الباب الثانی اذا وردت یوما وظمئت یوما وهفته ده برکره احباب زیارتنه کلمك معناسنه در شارح دیر که بو معنا حقایق
شرعیه دندر لکن کون آشوری زیارت معناسنه مستعملدر وبه فسر الحدیث زرغبا تزدد حبا مؤلف بوراده زیغ
ایلمشدر لکن نهایه ده قول مؤلف قول حسن بصری اولدیغی مثبتدر یقال غب الرجل اذا جاء زائرا بعد ایام وقال
الحسن فی کل اسبوع کرچه معنای مزبوردن مأخوذدر لکن توسعه اولنمشدر انتهی وغب کون آشوری اسیمه
طوتمق معناسنه در حمای غب بوندندر یقال غبت علیه الحمی غبا اذا اخذته یوما وترکته یوما المغبة میمك وغینك
فتحیله بودخی برنسنه نك عاقبت وانجامنه دینور یقال ان لهذا الامر لمغبة طیبة ای عاقبة الغب غینك فتحیله
والغبوب قعود وزننده بودخی طوار صوبی کون آشوری ایچمك معناسنه در یقال غبت الماشیة غبا وغبوبا من الباب
الثانی اذا شربت یوما وترکت یوما واحباب زیارتنه کون آشوری کلمك معناسنه در یقال غب الزائر عن القوم

اذاجاء هم يوما وترك يوماوات چوق طور مقله بوزولوب قوقمق معناسنه در يقال غب اللحم اذا انتن ويربرده كيجه لمك
معناسنه در يقال غب فلان عندنا اذا بات ومنه المثل *رويد الشعر يغب* بالنصب يعنى نظم ايلديككك اشعارده
مهل وتأنى ايله بردن عجله ايدوب آشكاره ايلمه تاكه اوزرندن زمان مرور ايدوب سندخى كركى كبى تهذيب وتنقيح ايليه سن
بو ماده ده استعمال تأنى وترك عجله ايلمك معرضنده ضرب اولنور الاغباب همزه نك كسريله اسمه كون آشورى
طوتمق معناسنه در يقال اغبته الحمى واغبت عليه اذا اخذته يوما وتركته يوما وزيارته كون آشورى كلمك معناسنه در
يقال اغب م لز اثر القوم اذا جاء هم يوما وترك يوما بو معنادندر كه فلان آدمك برّ وعطيه واحسانى بركون كلوب بركون كلمز
دكلدر بلكه هر كون كلور ديجك يرده فلان لايغبنا عطاؤه ديرلر واغبابات طور مقله بوزولوب قوقمق معناسنه در
يقال اغب اللحم اذا انتن ويربرده كيجه لمك معناسنه در يقال اغب عندنا فلان اذا بات الغابة تشديد باءيله
والغوابة غينك فتحيله كه جمعيدر كون آشورى صو ايچن طوارلره دينور يقال ابل غابة وغواب اذا شربت يوما
وتركت يوما الغب غينك ضميله دكزك شول طاشقين طالغه سنه وطلازينه دينور كه قاره دن وافرجه ايراق يره دك
مد ايليه ودره ايچى كبى درين وچقور يره دينور جمعى اغباب كلور وغبوب كلور ضمله التغبيب تفعيل وزننده
مبالغه لى ترك ايلمك يعنى برخصوصده مبالغه وافراط ايلموب همان اولديجه طوتمق معناسنه در يقال غبب فى الحاجة
اذالم يبالغ فيها وقورد قيونك بوغازندن قاوره يوب قاپمق معناسنه در يقال غبب الذئب اذا اخذ بحلق الشاة ودفع
ايلمك معناسنه در يقال غبب عن القوم اذا دفع عنهم المغبة مكبة وزننده ارسلانه دينور الغبغب كبكب
وزننده جاهليتده برصنم آديدر وآت چكه نك آلتنده اولان صارقق اته دينور كه سموز كسه لرده صقاق تعبير
اولنور ومناده بركوچك طاغك آديدر الغبب فتحتينله غبغب ايله معناى ثانيده مرادفدر ابوغباب سحاب
وزننده جران العود نام شاعرك كنيه سيدر غباب غراب وزننده ثعلبة بن الحارث لقبيدر غبيب زبير وزننده
مدينه ده برموضع آديدر ويمامه ده برناحيه اسميدر الغبة قبه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه والف ولامسز غبه بنو يشكر قبيله سنه مخصوص برطوشنجل قوشنك ياوريسى اسميدر الغبيبة حبيبة
وزننده شول سوده دينور كه صباحدن صاغلوب بعده اخشام دخى اوزرينه سود صاغلوب يايقده يالمش اوله
المغبة معظمه وزننده شول قيونه دينور كه بركون صاغلوب بركون ترك اولنه الاغباب احباب وزننده بعيد
اولان صولره دينور يقال مياه اغباب اى بعيدة التغبة تانك فتحى وغينك كسريله يلان شهادته دينور شهادت زور
معناسنه قال الشارح وفى النهاية فى حديث الزهرى لاتقبل شهادة ذى تغبة وهى تفعلة من غب الذئب فى الغنم
او من غب مبالغة فى غب الشئ اذا فسد پس تغبه تفعيل بابندن مصدر اولور يلان يره شهادت ايلمك معناسنه بعده
اسم اوله رق دخى استعمال اولندى الغدبة چرعه وزننده شول قتى انجكره دينور كه انسانك لهازمنده يعنى قولق
آلتنده چكه نك نهايت بولديغى يرده اولان سيورى كيكده اولور الغدب عتل وزننده شول تنومند كسيه دينور كه
يومرى وقالين كوده لو وياتق اتلرى چوق اوله غدباء صحراء وزننده برموضع آديدر الغندبة غينك فتحيله غندب
ماده سنده مرسومدر الغرب حرب وزننده مغرب معناسنه در كه كونش باتديغى جهتدر شرق مقابليدر اصل
شرق شمسك اسمى اولمغله ذكر الحال وارادة المحل علاقه سيله اسم مكان تسميه اولنمشدر مقابلى دخى اكا مبنيدر
فى الاصل مصدرلردر يقال هو من اهل الغرب اى المغرب ويقال هى غربية اى مغربية وغرب كتمك ذهاب معناسنه در
يقال غرب القوم غربا اذا ذهبوا وآلارغه اولمق معناسنه در يقال غرب فلان عنا اذا تنحى وهر شيئك اولنه اطلاق
اولنور معناى آتيدن مأخوذدر كه عادتا حدتلو اولور يقال غرب الشباب اى اوله وحدة وبرنسنه نك كسكين ياسيودى
طرفنه دينور قليجك آغزى وتمره نك يلانى كبى مصدر بمعنى فاعلدر ضربه ده غارب اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
وكسكينلك حدت معناسنه در يقال كف من غربك اى من حدتك ويقال فى لسانه غرب اى حدة وغرب طرب
ونشاط معناسنه در يقال به غرب اى نشاط ويك ايراق يره دور ودراز كتمك يا برخصوصده پك اوزامق معناسنه در
تمادى كبى يقال غرب فى سفره غربا اذا تمادى وصو طلومنه دينور راويه معناسنه وبيوك قوغه يه دينور وكوزده اولان
شول طمره دينور كه بعض علت وعارضه سببيله دائما صو انوب ياش آقار اولور ناسور كبى اول كوزه شيرلقانلو تعبير
اولنور وغرب كوز ياشنه دينور وكوز ياشى آقه جق يره دينور مجراى دمع معناسنه على قول ياشك كوزدن قينايوب
دوكلسنه دينور وقينايوب طشان شرابه وكوز ياشنه دينور وبرنوع سيوجه اسميدر كه انسانك كوزنده حادث اولور
و ورم اسميدر كه كوزك پيكارنده ظهور ايدر معلوم اوله كه كتب طبيه ده غرب لفظى يالكز برعلت ايله مبيندر كه
كمريا كوزك پيكارنده تحدث ايدر برحباندر آنده ماده مجتمع اولدقده ياخارجدن دشلوب آقار ياخود داخلدن دشلوب

بروندن آقار وآقوب برشئ قالمدقده ينه عودت ايدر وكاهجه بو علت بيوبوب واوزانوب حتى پرده ٔ چشمى خرق ايدر
بوعلتك كوزده حالى مقعدده ناسورك حالى كبيدر عربلر بوكه فرغ وملأن اطلاق ايدرلر دائما طلوب بوشالديغيچون
انتهى وغرب آغزده توكرك چوغالمق معناسنه در وتوكرك رطوبت وبللنه دينور وآغزده توكرك اكلنه جك يره
دينور وحجازده بارى وتيكنلى شجرك اسميدر آندن قطران اتخاذ ايدرلر بعضلر لايزال اهل الغرب ظاهرين على الحق
حديثنده غربدن مراد شجر مزبوردر كه اهل حجاز ديمكدر ديديلر شارح ديركه بعضلر عندنده مراد اهل شامدركه
غرب حجازده واقعدر وعند البعض اهل حدت وشوكت ديمكدركه مراد ارباب جهاد وغزادر وعلى قول اهل دلو
ديمكدركه مراد عرب طائفه سيدر انتهى وغرب مشترك اولان قويدن وصوادن حصه يه عائد اولان سقى كونه
دينور وبوكرك وصولقلو سكردن آته دينور وكوزك قويرغنه دينور وكوزك پيكارينه ده دينور وآيرلق نوى معناسنه در
وايراقلق بعد معناسنه در وشول اوقه دينور كه آتانى معلوم اولميه بونده فتحتينله ده جائزدر يقال اصابه سهم غرب
بالاضافة وسهم غرب على النعت اى لايدرى راميه الغراب غينك ضميله هرشيئك كسكين يرينه دينور قليجك
اغزى كبى مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وغراب قرغه قوشنه دينور جمعى اغرب كلور واغربه كلور هاءيله وغربان كلور
غينك كسريله وغرب كلور غينك ضميله وجمع الجمع غرابين كلور وغراب غنى قبيله سنه مخصوص برفرسك اسميدر
وغراب الفاس بالتهنك اغزنه دينور وكوكدن ياغان طلويه وقاره دينور ومحدثيندن احمد بن محمد الاصفهانى لقبيدر
وبرطاغك اسميدر ودمشقده برموضع ومدينه ترابنده بر يوكسك طاغك آديدر وباشك اكسه كمكنك هرطرفنه غراب
دينور وغراب البرير صوالك اغاجى يمشنك صالقمنه دينور وغراب الابل كه تثنيه بنيه سيله غرابان دينور دوه نك ايكى
اوجه كمكلرينك اشاغى اوجلريدركه اويلغك يوقرى جانبنه طوغرى كلمشلردر كسكين اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
ياخود فراشه ديدكلرى يوفقه كمكك اشاغى طرفنده اولان ايكى يوفقه جه كمكدن عبارتدر كه ايكى اويلغك
قاوشديغى يرده اولور كه ايكى طرفلو سيوريجه كمكلردن عبارتدر رجل الغراب برنوع صارقيدر كه دوه نك ممه سنى
صارارلر كه ياوريسى امكه قادر اوله مز بو معنادندر كه عربلر بركيمسه معاش ياسائر برماده ضمننده پك شدت ومضايقه
ومحنت عارض اولسه صر عليه رجل الغراب ديرلر ورجل الغراب برجنس نبات آديدر كه لسان بربريده آطريلال
ديرلر ساقى وقطعه سى وكوكى دره اوتنه شبيه اولور تركيده قوزغون اياغى وهلال اوتى تعبير اولنور لكن بونك چچكى
بياض اولوب ومقدونس تخمنه شبيه تخملرى طوتار برص علتنه مبتلا اولنلر بو تخمدن كل يوم بردرهم سحق وعسل ايله
خلط ايليدكدنصكره تناول ايدوب وشمسك قرشوسنده اوتروب برص اولان موضعلرى آفتابه كشف ايده لر وبعضا
اكاربع درهم عاقرقرحا دخى اضافه ايدرلر واوحالده صو ايچميوب درلبه لر همان اول كون نهايتى اوچنجى كونه دك
برص اولان موضعلر قباروب صارى صولر دفع ايليدكدنصكره بالكليه مندفع اولور الغربة غينك فتحى ورانك
سكونيله ايراقلق وآيرلق بعد ونوى معناسنه در الغرب والغربة غينلرك ضميله وطندن دور اولمق معناسنه در
يقال غرب الرجل غربا وغربة من الباب الاول اذا نزح عن وطنه الاغتراب افتعال وزننده وطندن چكيلوب
دور اولمق معناسنه در يقال اغترب الرجل اذا نزح عن الوطن واقربادن غيرى يى تزوج ايلمك معناسنه در يقال اغترب
الرجل اذا تزوج فى غير الاقارب التغرب تفعل وزننده برنسنه دن جدا اولوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تغرب
عنه اذا بعد ووطندن چكيلوب دور اولمق معناسنه در يقال تغرب الرجل اذا نزح عن الوطن ومغرب طرفندن
كلمك معناسنه در يقال تغرب الرجل اذا اتى من قبل المغرب الغرب فتحتينله برشجر آديدر تركيده آق قواق
ديدكلريدر كه فارسيده سپيدار ديرلر وشرابه دينور خمر معناسنه وكموشه دينور فضه معناسنه وعلى قول كموشدن
مصنوع جام وپياله يه دينور وكاسه وقدحه دينور وغرب قيون قسمنه مخصوص برمرض آديدركه يوزينك وكوزينك
توپلرى وقيللرى دوكيلور دوه قسمنده سعف كبيدر والتونه دينور وقوغه دن حوض ايله قويى اراسنده تقاطر ايدن
صويه دينور وقوقمش صويك وچامورك رايحه سنه دينور وبعض آتك كوزنده اولان كوكجللك حالتنه دينور وشول اوقه
دينوركه كيم آتديغى معلوم اولميه يقال اصابه سهم غرب بالاضافة وسهم غرب نعتا اى سهم لايدرى راميه وغرب
قرارمق اسوداد معناسنه در يقال غرب الشئ غربا من الباب الرابع اذا اسود الغرابى غينك ضمى وبانك تشديديله
برنوع خرما اسميدر وعنده برقلعه آديدر ومصر بولنده برموضع اسميدر الغراب شداد وزننده القابدندر محمد بن
موسى الغراب ابوعلى الغسانى شيخيدر اغربة العرب اشربة الطرب وزننده عربك سودانه دينور كه زنكى وقاره لر
تعبير اولنور لونده غرابه تشبيه اولنمشدر واغربه جاهليتده برقاچ كسيه اطلاق اولنور ايدى كه بونلردر عنترة بن شداد
خفاف بن ندبه ابو عمير بن الحباب سليك بن السلكه هشام بن عقبة بن ابى معيط نام كسنه لردر لكن اشبو هشام

مخضر میندندر که اسلام زمانی ادراك ایلمشدر واغربه اهل اسلامدن عبدالله بن خازم وعمیر بن ابی عمیر وهمام بن
مطرف ومنتشر بن وهب ومطر بن اوفی وتأبط شرا القبله ملقب اولان ثابت بن جابر وشنفری وحاجز نام کسنه لردر
حاجزك قطعا آباء وقبایل وامکنه یه نسبتی یوقدر سائرلری کیمی آباء وقبایله وکیمی امکنه یه منسوبلردر الاغراب
همزه نك کسریله مغرب سمته کلمك معناسنه در یقال اغرب القوم اذا اتوا الغرب و برغریب ونادر نسنه پیدا ایلمك
معناسنه در کرك کلام وکرك اشیاء سائره اولسون یقال اغرب الرجل اذا اتی بشیء غریب وطولدرمق معناسنه در
یقال اغرب الحوض اذا ملأه وساز وسامان ونظام حال صاحبی اولمق معناسنه در یقال اغرب فلان اذا کثر ماله وحسن
حاله وآت چوق سکرتمك یعنی صولقلو ولمغله دور ودراز سکرتمك معناسنه در یقال اغرب الفرس اذا اکثر جریه وراکب
آلتنده کی آتی چتلایوب هلاك او لنجه قدر الغار ایلمك معناسنه در یقال اغرب فرسه اذا اجراه الی ان یموت وپك چوق
کولمك معناسنه در یقال اغرب الرجل اذا بالغ فی الضحك ودیار بعیده یه سفر ایلمك معناسنه در یقال اغرب فلان اذا امعن
فی البلاد وهمان قولتق وقصق برلری آغارمق معناسنه در ظاهر اقیلری آغارمقدن عبارتدر سائر اعضانك قیلاری سیاه
اوله رق یقال اغرب الرجل اذا ابیضت ارفاغه وخسته وبجروحك دردو وجعی مشتد اولمق معناسنه در یقال اغرب
المریض علی بناء المجهول اذا اشتد وجعه وبرکسنه قبیح وناسزا ایش ایشلمك معناسنه در یقال اغرب علیه علی المجهول
ایضا اذا صنع به صنیع قبیح وآتك آلنده اولان غره سی چهره سنه یایلمق معناسنه در یقال اغرب الفرس علی المجهول ایضا
اذا فشت غرته التغریب تفعیل وزننده دیار بعیده یه سیر وسفر قلمق معناسنه در یقال غرب الرجل تغریبا
اذا امعن فی البلاد ویقال غربت الکلاب اذا امعنت فی طلب الصید وغائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرب
الوحش اذا غاب وخاتون بیاض چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه در یقال غربت فلانة اذا اتت ببنین بیض
وسیاه چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال غربت المرأة اذا اتت ببنین سود شارح
دیرکه اصل تغریب ایکی نوعی بردن تولید ایلمك معناسنه در بو خصه هر نوعی علی الانفراد تولید ایلمك معناسنه دکلدر
بو جهتله معنای واحد اولمغله ضدیته محل قالمدیغی درکاردر لکن معنای ولده بناسی ازاله ایچون اولدقده مقاله قالمز انتهی
وتغریب کوکدن یاغان قاری وقراغی یی یرکدروب اکل ایلمك معناسنه در یقال غرب الرجل اذا جمع الثلج والصقیع
فاکله المغربان میمك فتحی ورانك کسریله که تثنیه در کونش غروب ایلدیکی جهتدر که مراد مغرب صیفی ومغرب
شتوی اوله جقدر المغرب مشرق وزننده اسم مکاندر کونش غروب ایلیه جك جهتدر که باطی تعبیر اولنور واسم
زمان اولور که کونش غروب ایده جك وقته دینور المغیربان میمك ضمی ورانك کسریله بودخی کونش غروب ایده جك
وقته دینور جمعنده مغیربانات دینور یقال لقیته مغرب الشمس ومغیربانها ومغیربانانها ای عند غروبها مؤلفك ایضاحده
بیانته کوره مغرب ومشرق مفرد اوله رق ذکر اولنورسه مراد شرق وغرب جهتلریدر واکر تثنیه بنیه سیله ایراد
اولنورسه مراد شتوی وصیفی مشرق ومغربدر که مشرق شتوی ایله مشرق صیفی بینلرنده یوز سکسان مشرق
مطلب واردر مغرب دخی بو منوال اوزره در واکر جمع بنیه سیله ذکر اولنورسه هر کونك مشرق ومغربی مراد اولور ومغیربان
کلمه سی مکبرینك غیرندن مصغردر زیرا اسم زمان اولان مغرب لفظنك مصغری بدر کویا که مغربان لفظندن تصغیر
قلنمشدر جمعنده مغیربانات دینور دقایق وثوانی وثوالث اعتباریله وحریری یکرمی یدیجی مقامه ده الف ونون الحاقی
شواذدن عد ایلمشدر الغربی یای نسبتله شول شجره دینور که کونش افول ایلدیکی زمانده اکا شعاع وحرارتی
اصابت ایلیه و برنوع خرما اسمیدر و برجنس قرمزی بویه یه دینور وشول شرابه دینور که آتشه کوستورمکسزین تازه
خرمادن ترتیب ایدرلر الغروب قعود وزننده غائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرب النجم غروبا من الباب
الاول اذا غاب و بعید اولمق معناسنه در یقال غرب الرجل اذا بعد غرب سکر وزننده شام ترابنده برطاغك
اسمیدر وغربه که ها ایله در اول طاغك یاننده واقع برصو آدیدر تخفیف را ایله ده جائزدر الاستغراب شدت ومبالغه
وجهیله کولمك معناسنه در یقال استغرب الرجل واستغرب علی بناء المجهول اذا بالغ فی الضحك العنقاء المغرب
محسن وزننده معلوم الاسم ومجهول الجسم برقوشك اسمیدر وعنقاء مغرب وعنقاء مغربه دخی جائزدر صفت اوله رق
وعنقاء مغرب دخی جائزدر اضافتله وعند البعض اول برقوشدر که طیرانده اغراب وابعاد ایدر که پك دور ودراز طیران ایدر
یاخود کلمه مزبوره برمعنایه دال اولمیان الفاظ قبیلندندر تعبیرات واهیه کبی شارح دیرکه ابن کلبی روایتی اوزره طائر
مزبور پیغمبر اهل رس اولان حنظلة بن صفوان الحمیری علی نبینا وعلیه السلام زماننده پیدا اولمشدر کردنی بغایت
اوزون ورنك وخلقتی خوب وعظیم برقوش ایدی وبخ نام طاغده ایوا ایدوب جابجا اطرافه طیران وتصادف ایلدیکی
طیور ووحوشی صید ایدر ایدی برکون علی العاده بنه پرواز ایدوب لکن اصلا برشکاره دسترس اولمامغله حرارت

جوع وشرهندن برطفل صغیری اختطاف ایلمکله اصحابی کلوب پیغمبر مشار الیه حضرتلرینه اشتکا ایتدکلرنده بددعا
ایتمکله آفت سماوی یه دوچار اولوب هلاك ونسلی منقطع اولوب وجودی ناموجود اولمشدر غائب ونابدید حقنده
طارت به العنقاء ✱ ضرب مثل اولمشدر مترجم دیرکه ربیع الابرارده ذکر اولندیغی اوزره مرغ مزبور حضرت موسی زماننده
پیدا اولوب کندیسی دیشی ایدی بعده حضرت حق جل وعلا اکا برارکك دخی خلق ایدوب جفت اولمغله تناسل
پیدا اوکندیجه متکثر اولوب حضرت موسی وفاتندنصکره نجد وحجازه انتقال وصبیانه تعرض ایلمکله اشتغال ایلمکله
پیغمبر وقت اولان خالد بن سنان العبسی حضرتلرینك نشانهٔ نشابهٔ دعالری اولمغین آشیانهٔ عدمه پرواز ایلمشدر
کردنی دراز اولدیغندن عنقاء دینوب طیرانده اغراب یاخود شکاری نابدید ایلدیکندن مغرب ایله توصیف اولنمشدر
وعند البعض حقایقی اولمیان الفاظ قبیلندندر غول بیابانی ووفاء نسوان ومروت ابناء زمان کبی واول قوشه فارسیده
سیمرغ وسیمرغك دخی دیرلر اتوز قوشك رنکنده اولدیغیچون شهنامه ده فردوسی رستمك پدری اولان زال مرغ مزبورك
پرورده سیدر دیو تحریر وعکرمه حضرتلری طیرا ابابیل کریمه سنده ابابیلی عنقاء مغرب ایله تفسیر ایلمشدر انتهی وعنقاء
مغرب اولو داهیه یه اطلاق اولنور ونیه نك باشنه اطلاق اولنور وشول طائفه یه یاخود شول عورته اطلاق اولنور که
بلاد بعیده یه کیدوب نام ونشانی بلورسز نابدید اوله اصلا اثر وخبری درنی ومسموع اولمیه المغرب مکرم وزننده صباح
وقتنه دینور ومطلق بیاض نسنه یه دینور یاخود شول آجیل نسنه یه دینور که هر بر بیاض اولان شیء کندودن ابیض
اوله که بیاضك اقبحی اولمش اولور یاخود کرپکلرینك دبی آق اولمغله چپار اولان حیوانه دینور الغریب غینك
کسریله برنوع اوزم اسمیدر که سیاه اولور انواعنك اعلا والطفیدر طائفه مخصوصدر وصقالنی سیاهله خضاب ایدن
پیر آدمه دینور وپك سیاه اولان شیئه وصف اولور تأکید ایچون یقال اسود غربیب ای حالك ای شدید السواد جمعی
غرابیب کلور واما قوله تعالی غرابیب سود فالسود بدل لان توکید الالوان لا یتقدم شارح دیرکه مؤلفك ظاهر کلامندن
الوانك غیرینك تأکیدی تقدم ایلمك منفهم اولور لکن اهل عربیه دن اکا قائل یوقدر مترجم دیرکه بیضاوی غرابیب
کلمه سی مضمر اولان سود کلمه سنه صفت مؤکده اولوب وظاهر اولان سود لفظی مضمری مفسر اولمق اوزره بیان
ایلمشدر اظهار واضمار اعتباریله متکررا ولمغله زیاده تأکیدی مشتمل اولور الغرب ضمتیله غریب معناسنه در
یقال رجل غرب ای غریب وغرب برموضع آدیدر الغربات والغرابی غینلرك فتحیله والغربات قربات وزننده
والغریب قنفذ وزننده ونهی غراب نونك کسریله برموضع آدیدر الغربة عجیبه وزننده الذکر مانه دینور
قومشولر بیننده تداول ایدوب صاحبی عندنده قرار ایلمدیکیچون الغارب رانك کسریله دوه نك ایکی کورکنك مابیننه
دینور که یغرنی تعبیر اولنور کاهل معناسنه علی قول دوه نك اوریجیله بیونی اراغنه دینور یکه رعی وقتنده بولارینی اکا کبی
اوراییه القا ایدر جمعی غوارب کلور اسم اولدیغیچون وقولهم حبلك علی غاربك ای اذهبی حیث شئت یعنی
ای خاتون دیلدیکك یره کیت قال فی النهایة وفی کنایات الطلاق حبلك علی غاربك ای انت مرسلة مطلقة غیر ممسوکة
ولا ممسکة بعقد النکاح لکن تعبیر مزبور کنایه نك قسم ثانیسندن اولمغله نیته موقوفدر نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر
وغوارب الماء اعالی امواج بحردن عبارتدر غوارب آبله تشبیه اولنمشدر الغرابة کرامه وزننده کلام غامض اولوب
معنای مرادی خفی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال غرب الکلام غرابة من الباب الخامس اذا غمض وخفی
المغربون محدثون وزننده مغرب کلمه سنك جمعیدر ان فیکم مغربین حدیث شریفنده واقع مغربین لفظندن خواجهٔ
اعظم نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اصحاب کرام سؤال ایلدکلرنده الذین تشرك فیهم الجن عبارتیله
بیان بیوردیلر وجه تسمیه آنلره عرق غریب داخل اولدیغیدر یاخود بعید نسبدن کلدکلرینه مبنیدر شارح دیرکه
مشارکت جندن مراد آنلره زنا ایله امر وتسویل واغرا ایتملریله اولادلری ناخلف اولدقلریدر الغسلبة سین مهمله
ایله دحرجه وزننده برکسنه نك الندن برنسنه یی غصب ایدرکبی چکوب آلمق معناسنه در کرك جدا وکرك هزلا
اولسون یقال غسلب الشیء منه اذا انتزعه منه کالمغتصب له الغشنبة نونله دحرجه وزننده صویی صاوروب
توزتمق معناسنه در یقال غشنب الماء غشنبة اذا ثوره الغشب غشم وزننده ومرادفیدر که ظلم وستم وبیداد
معناسنه در وبرموضع آدیدر الغشبی اسماء رجالندندر کویا که غشبه منسوبدر الغشرب عملس وزننده ارسلانه
دینور الغشارب علابط وزننده ایشلك جریء وماضی ومقدام کشی یه دینور الغصب غینك فتحی وصادمهمله نك سکونیله برنسنه یی برکسنه دن من غیر حق زور وظلم ایله آلمق معناسنه در یقال غصب الشیء غصبا
من الباب الثانی اذا اخذه ظلما وبرکسه اوزره برنسنه ضمننده قهر وغلبه ایلمك معناسنه در که اول کسنه مقهور ومجبور اولا
اول نسنه یی ایشلتمکدن عبارتدر یقال غصب فلانا علی الشیء اذا قهره ودرینك تویلرنی وقیللرنی دباغته وضع

اتمكسزين وكرجه اوروب تمناك برده فن اتمكسزين نور ايله يولوب دعك معناسنه در يقال غصب الجلد اذا زال عنه
شعره ووبره نتفا وقشرا بلا عطن فى دباغ ولا اعمال فى ندى اعمال غين معجمه ايله در الغضلب قطلب وزننده سلكى
ومضطرب اندام اولان اوزون كسيه ديور انغضب غينك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اكوزه ديور وارسلانه ديور
وك قرمزى نسنه يه ديور شديدا لحمرة معناسنه ياخود يك قوبى قرمزى نسنه يه ديور وزياده سيله يك ياغين قيايه
ديور وغضب صفت اولور غضبان معناسنه كما سيذكر الغضوب صبور وزننده بودخى اكوزه وارسلانه اطلاق
اولنور وطارغين وخشمناك اولان كسيه ديور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل غضوب وامرأة غضوب
وك مضر وخبيث اولان يلانه ديور وچركين يوزلو بدچهره ناقه يه اطلاق اولنور كذلك وصف مذكور اوزره اولان
عورته ديور الغضبة تمره وزننده بودخى صلب وسخت اولان ياغين قيايه ديور وباشلوكك وطاغ كچيسنك دريسنه
ديور وعربلرك دوه دريسندن دوزدكلرى قلقانه ديور وبعض كوزلك اوست قپاغنده اولان خلقى يومر بجه انجكزه
ديور كه قپاقلرى شيش هيئتنده كورينور وبالق دريسنه وباشك دريسنه ديور واكوزك بوينوزلرى ارالغنده اولان
دري يه ديور الغضب فتحتينله والمغضبة ميمك وضادك فتحيله طارلمق وخشمه كلمك معناسنه در يقال غضب
عليه وغضب له اى غضب على غيره من اجله غضبا ومغضبة من الباب الرابع اذا كان حيا ويقال غضبه اذا كان
ميتا مؤلف كرچه كسمع عنوانيله تمثيل ايلمشدر لكن بصائرده واقمهات سائره ده فرح وزننددن مصوغ اولمغله آنلره
اقتدا اولندى وغضب اسم اولور طارغنلق معناسنه الغضب كتف وزننده والغضوب صبور وزننده
والغضب شكس وزننده والغضب عتل وزننده والغضبة عتله وزننده والغضبة غينك فتحى وضادك ضميله
والغضبة فتحاتله واشبو درت اخيرده دخى باى موحده نك تشديديله والغضبان سكران وزننده بالطبع طارغين
خشمناك آدمه ديور وذكر اولنان صيغه لرك مؤنثنده غضبى ديور سكرى وزننده وغضوب ديور مذكر كبى
وغضبانه ديور هايله قلت اوزره وجمعلرنده غضاب ديور غينك كسريله وغضابى ديور ندامى وزننده وبونده غينك
ضميله ده جائزدر شارحك بيانى اوزره بلكه غينك ضمى اكثردر وغضبان سكران وزننده شامده برطاغك آديدر
وغضبى سكرى وزننده خيبرى بن الحصين نام كسنه نك فرسى اسميدر جوهرى صحاحده غضبى سكرى وزننده دوه
سوريسندن يوز عددك اسميدر وعلميله معرفه اولمغله حرف تعريف وتنوين داخل اولماز ديو ثبت ايلمشيدى بوكونه
تحريرى وهم محض در زيرا ذكر ايلديكى غضبى شعر غضامبتنه اطلاق اولنان غضبا لفظندن كه باى تحتيه ايله در
مصحفدر شارح دير كه تقرير مزبور جوهرينك كلام خودى دكلدر بلكه اعلامدن صغانى وابن سيده وزجاجى
قوللريدر انتهى وغضاب غينك كسرى وضميله لغتدر كوزه دوشن شبئه ديور توز وخار وخاشاك مقوله سى كه
كوزى آزرده ايدر وغضاب كوزه مخصوص برعلت آديدر كه كوزك دريسنده حادث اولور على قول كوزده چقان چچك
عارضه سنه ديور ومنه يقال غضبت عينه كسمع وغضبت كعنى مجهولا والثانى الاكثر وغضاب كتاب وزننده حجازده
برموضع آديدر المغضبة مجلبه وزننده بودخى خشم وغضب معناسنه در كه مصدر ميمى اولور شارح دير كه
مغضبه كلمه سى باعث غضب اوله جق نسنه يه ده اطلاق اولنور مجله ومجبنه كبى كه بخل وجبنه باعث اوله جق
نسنه لردن عبارتدر الاغضاب همزه نك كسريله بركسه يى غضبه كتورمك معناسنه در التغضب تفعل وزننده
غضب پيدا ايلمك معناسنه در يقال اغضبه غيره فتغضب المغاضبة مقاربه وزننده مراغمه معناسنه در كه يرى برينه
رغم ايلمكدن عبارتدر كه عوام تركيده كورلك ايلمك تعبير اولنور يكديكرى اغضاب ايده جك معامله دن عبارتدر
تقول غاضبته اى راغمته ومغاضبه برى برينه خشم وغضب ايلمك معناسنه در تقول غاضبت فلانا اى اغضبته واغضبنى
الاغضب اقرب وزننده آلت تناسل ايله او يلفك ماببنى اولان عضوه ديور الغضابى غرابى وزننده شول كسنه يه
ديور كه الفت ومعاشرتنده هم خلاف ومنا كرتنده كدر والم اوله كويا كه كوزه دوشن خار وخاشاك مقوله سنه منسوبدر
خفى اولميه كه مؤلف بصائرده غضب ايله غيظى بو وجهله فرق ايلمشدر كه غضب انتقام اراده سنه مبنى دم قلبك
ثوران ايلمسندن عبارتدر وغيظ على قول غضبك اشدينه وعلى رأى سورت وحدتنه اطلاق اولنور كه ثوران دم
قلبدن نشأت ايدن حرارتدن عبارتدر الغضرب جعفر وزننده والغضارب غشارب وزننده اوتلو صولو مرغزار
وچمزاريره ديور يقال مكان غضرب وغضارب اى كثير النبت والماء الغطرب غينك فتحى وكسرى وطاى
مهمله نك سكونيله ائمه لغتدن كراع روايتى اوزره اكركه بلانسه ديور افعى كبى وبتم عندمده اشبو غطارب
لفظى عظربدن كه عين مهمله وظاى معجمه ايله در مصحفدرنته كه ذكر اولندى شارح دير كه عندية ايله لغت ثابت
اولماز على الخصوص كه اعلام موثوقدن اولان كراع روايتنه ائمه لغتك برندن نقل وبساله مصادمه دن

لازمدر الغلب غينك فتحى ولامك سكونيله والغلب فتحتينله والغلبة فتحاتله والمغلبة والمغلب ميملرك ولاملرك
فتحيله والغلبى كفرى وزننده والغلبى زمكى وزننده والغلبة ضمتينله وباتك تشديديله والغلبة غينك فتحى
ولامك ضمى وباتك تشديديله والغلابيه زلابيه وزننده مصدرلردر بركسه اوزرينه يكين اولمق معناسنه دركه
زور وقوتله وتاب وقدرتله آنى مقهور ايلمكدن عبارتدر يقال غلبه وغلب عليه من الباب الثانى اذا قهره وبوندن
اسم غلب وغلبه كلمه لريدر نته كه مصدر دخى اولورلر يكيلك حالتنه ديور المغلب معظم وزننده كرات ومراتله
مغلوب اولان يعنى مغلوب اولمق عادتى كبى برمعنا اولان كشى يه ديور وشول كسنه يه ديور كه مجادلى اولان قرن
وهمتالرى اوزره غلبه سيله حكم اولنمش اوله بو جهتله اضداددن اولور يقال رجل مغلب اى مغلوب مرارا
ويقال شاعر مغلب اى محكوم له بالغلبة على قرنه ومغلب عجل قبيله سندن برشاعرك لقبيدر الغلب فتحتينله بركسه
بوغون بيونلى اولمق معناسنه در يقال غلب الرجل غلبا من الباب الرابع اذا غلظ عنقه الغلباء صحراء وزننده
اشجارى كور وصيق وقوريلق اولان باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة غلباء اى متكاثفة ويك بلند وعظيم
اولان تپه وباير مقوله سنه اطلاق اولنور كويا كه بلند وعظيم اولوب اطرافنه مشرف ومستعلى اولمغله غالبيت صفتيله
متصف اولمش اولور مثلا يقال هضبة غلباء اى مشرفة عظيمة وعزت ومناعت صاحبى قبيله يه اطلاق اولنور
وغلباء خاصة برجماعت پدريدر كه حالا تغلبيد يمكله معروفدر تاك فتحى ولامك كسريله تغلب بن وائل بن قاسط
اوله جقدر نسبتنده تغلبى ديور ياى نسبتله كسرتينك تتابعندن استيحاشه مبنى لامى مفتوح قلنمشدر وغلباء
اطلاقى قبيله سنه نظر ايله در شارح دير كه قبيلهٔ مزبوره خلقى مشرك اولمغله فاروق اعظم رضى الله عنه
حضرتلرى مرسوملر اوزره ضرب جزيه ايلمك مراد ايلدكده جزيه ناميله نسنه ويرمكدن عار ايلملريله زكات
اسميله مضروبك ضعفنى ادا ايلمك بابنده نياز واولوجهله مصالحه پرداز اولنمشدر انتهى وعربلرك مؤنث عبارتيله
تغلب بنت وائل قوللرى قبيله اولمق تأويل واعتبارينه مبنى درنته كه تميم بنت مر ديدكلرى دخى قبيله معناسنه
منظوردر المغلوبة اسم فاعل عنوانيله بودخى قورولق باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة مغلوبة اى متكاثفة
التغلب تفعل وزننده يكيلك وجهيله تسلط واستيلا ايلمك معناسنه دركه استيلاء وجه حق اوزره اولميه
يقال تغلب على بلد كذا اى استولى عليه قهرا الاغلب اغرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور واغلب از دوكلب
وعجل قبيله لرندن اوچ نفر شاعر مشهور لقبلريدر يغلب يضرب وزننده اساميدندر يغلب بن كليب مخضرميدندر
غلبون حجدون وزننده وغالب وغلاب سحاب وزننده وغلاب كتان وزننده وغليب زبير وزننده اسامى
رجالدندر غلاب قطام وزننده برخاتون آديدر غالب ساب وزننده مصردن اوته جه ده برموضع آديدر
المغلنبى مسلنقى وزننده كه اغلنباء كلمه سندن اسم فاعلدر دائما سكا شر كيرا ولوب غالب وعالى ومستولى اولان كشى يه
ديور الغنب نونله صرد وزننده تازه ودلبر نوجوانلرك آوردلرى اورتاسنده اولان دائره چكلره ديور كه شعراء
چاه زنخدان تعبير ايدرلر آشفته كوكللر حفره سيدر مفردى غنبه در غينك ضمى ونونك سكونيله * يارچاه ذقنم عين
وفادر درابنه * صقن اى عاشق بيچاره ابنانمه چكه در * الغنب غينك فتحى ونونك سكونيله غنيمت كثيره يه ديور
يقال نال غنبا اى غنيمة كثيرة الغندوب اسلوب وزننده والغندبة غينك ودالك ضميله حلقومك اطرافنده اولان
بكجه بالق انجكزينه ديور الغندبتان تثنيه بنيه سيله بوغازده ديلك دبنده واقع ايكى طرفلو عقده يه يعنى
يومر بجه انجكزلره ديور على قول كوچك ديلى احاطه ايدن ايكى انجكزه ياخود نكفتبنده يعنى بوزك ايكى طرفنده
صقال نهايت بولديغى يردن قولاغه وارنجه كمكلرك اوزرنده اولان بركى ايكى يومر بجه انجكزه ديور وغندبه نك جمعى
غنادب كلور الغيهب ياى تحتيه ايله صيقل وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در ويك سياه آته وبغايت مظلم وقرا كو
اولان كيجه يه اطلاق اولنور يقال فرس غيهب وليل غيهب اذا اشتد سواده هما وهر نسنه دن بيخبر وغافل كسنه يه
على قول ثقيل وناتراش وپرورش وادراكدن عاند بى بهره ياخود كند ذهن وبليد ونادان وبى مايه اثر عرفان
اولان شخصه اطلاق اولنور يقال وجدت فلانا غيهبا اى غافلا اوثقيلا وخابليدا ويك يوكلو كثير الصوف اولان
بچه يه وكلبه اطلاق اولنور الغيهبان الف ونونله بودخى ظلمت معناسنه در وبو تثنيه دكلدر وغيهبان قارنه
ديور بطن معناسنه الاغتهاب افتعال وزننده قرا كولقده كزوب يورمك يارى يه كتمك معناسنه در يقال اغتهب
الرجل اذا سار فى الغيهب الغيهبة هايله حين محاربه ده عسكرك نعره وخروش وغريو وفريادلرينه ديور الغهبى
زمكى وزننده والفك مديله غهباء دخى لغتدر يكتلك وجوانلق اوله اطلاق اولنور عنفوان شباب معناسنه احوال عالمدن
غافل وبيخبر اولديغى چون تقول رأيته فى غهبى الشباب وغهبائه اى اوله الغهب تعب وزننده غفلت ونسيان

معناسنه در يقال غهب عنه غهبا من الباب الرابع اذا غفل عنه ونسيه ويقال اصاب صيدا غهبا اى اصابه غفلة
بلا تعمد الغيب ريب وزننده شك وكمان معناسنه اسمدركه برخصوصده ايكى طرف شبهه ده مساوى اولمقدن
عبارتدر جمعى غياب كلور وغيوب كلور تقول اخذنى منه غيب اى شك وغيب بلورسز غائب ونابديد اولان شيئه دينور
يقال سمعت صوتا من وراء الغيب وهو كل ما غاب عنك شارح ديركه كويا مصدر بمعنى فاعل در ياخود اصلى غيب در
فيعل وزننده بعده تخفيف اولنمشدر ميت وقيل كلمه لرنده اولديغى كبى وغيب يوكسك تپه لر وبايرلر ارالغنده اولان
اوتورا قلى دوزجه يره اطلاق اولنور وغيب مصدر اولور بلورسز غائب ونابديد اولمق معناسنه الغيبة غينك فتحيله
والغياب كتاب وزننده والغيوبة شيوعه وزننده والغيوب والغيوبة غينلرك ضميله والمغاب والمغيب ميملرك
فتحيله بونلرده مصدرلردر غائب ونابديد اولمق معناسنه يقال غاب الشئ يغيب اذا بطن الغيابة غينك كسريله
والغيوبة غينك ضميله والغياب سحاب وزننده والغياب كتاب وزننده والغيبة غينك كسريله برنسنه آخر برنسنه
ايچره غائب اولمق معناسنه در فرجده ذكرلك غائب اولمسى كبى يقال غاب الشئ فى الشئ غيابة وغيوبة وغيابا
وغيابا وغيبة اذا بطن فيه وغيبه غينك فتحيله بركمسه بى اكسه سندن استماع ايلدكده مغموم ومنفعل اوله جغى
مساوى ايله ذكر ايلمك وجهى اوزره تعييب وتعيير ايلمك معناسنه در اكرسويلديكى سوز واقع ايسه غيبت اولور
والا بهتان اولور يقال غابه غيبة اذا عابه وذكره بما فيه من السوء الغيبة غينك كسريله ذكر اولنان معنادن
فعله در يعنى بناء نوعدر حسنه وقبحه دن اعمدر لكن مصاحدده غيبه كسريله اسم اولمق اوزره
مرسومدر وآنفا بيان اولنديغى اوزره قبحيات ومساوى يه مخصوصدر كه عن غيب ذكر بالسوء اوله جقدر
الغيب سكر وزننده والغياب رمان وزننده والغيب فتحتينله جمع اسم فاعللر در غائبون معناسنه كه غائبك
جمعيدر يقال قوم غيب وغياب وغيب اى غائبون شارح ديركه صيغة اخيره اسم جمعدر ياء متحرك اولوب ماقبلى
مفتوح ايكن الفه قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمسى ايچوندر صيد كلمه سنه تشبيه اولنمشدر كه مصدر در بعير
اصيددن مأخوذدر ومصدرده قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمك ايچوندر وكرچه غيب جمع وصيد مصدر در
لكن جائزدر كه غيب ايلده مصدر نيت اولنه لكن نهايه ده غيب جمع غائب اولمق اوزره مرسومدر خدم وخادم كبى
واصيد شول دوه يه دينوركه برعلت سببيله باشنى برطرفه تحريكه مقتدر اولميه انتهى الغابة طابه وزننده چقور
واوبرق وايسك يره دينور وهده معناسنه محل غيب اولديغيچون وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور وبونلرك
اصللرى غيبه ايله مقدر در فتحاتله واوزون مزراغه على قول قارغيسى خيزران كبى لطيف ونازك اولمغله روزكار
طوقندقجه ميلان واضطراب اوزره اولانه اطلاق اولنور اساسك بيانته كوره غابه رماح كثيره يه اطلاق اولنوركه
شجرهٔ ملتفه يه تشبيه اولنمشدر تقول اتونا فى غابة اى فى رماح كثيرة كالشجرة الملتفة وغابه بوك تعبير اولنان صيق
اورمانه اطلاق اولنور اكثرى ارسلان يتاغى اولور عربلر ياوز ارسلانى غابه يه مضاف ايدوب ليث غابه ديرلر آنده نشئت
ايدن ارسلانلر چول ارسلانلرندن تند وشديد اولديغيچون يقال كانه ليث غابة وليوث غاب اى اجمة وغابه حجازده
برموضع آديدر الغيابة سحابه وزننده مطلقا برشيئى ستر ونهان ايدن شيئه دينور يقال غيابة الشئ اى ماسترك منه
آنكيچون قويينك دينه غيابه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى والقوه فى غيابة الجب اى قعره غياب الشجر
سحاب السحر وزننده وياك تشديديله جائزدر اغاجك كوكندن برآنده نفوذ ايدن طمرلره اطلاق اولنور الاغياب
افعال وزننده بركمسه نك اكسه سندن مساوى وقبحياتنه دائر فصل ايلمك معناسنه دركه غيبت ايلمك تعبير اولنور
يقال اغتابه اغتيابا بمعنى غابه المغيب مجيب وزننده والمغيبة هاء ايله والمغيب محسن وزننده قوجه سى غائب
ونابديد اولمش خاتونه دينور يقال امرأة مغيب ومغيبة ومغيب اى غاب زوجها التغيب تفعل وزننده بركمسنه
كندى اعمال فعليله غائب ونابديد اولمق معناسنه در تقول فلان تغيب عنى اذا غاب ولا يجوز تغيبنى الا فى ضرورة شعر
الغائب حاضر وزننده بلورسز نهان ونابديد اولان نسنه ده اسمدر كاهل كلمه سى كبى كه يغرينك اسميدر يقال وجد
غائبه اى ما غاب عنه شارح ديركه فى الاصل اسم فاعل اولوب بعده مطلق غائب اولان نسنه ده اسم اولمشدر
فصـــل الفاء فب فانك ضميله حب وزننده كرفده برموضع آديدر وبو ياقوت نسابه دن منقولدر على قول
همدان قبيله سندن بربطن اسميدر محمد بندن سعدان الفبى اكا منسوبدر على قول مرقومك اسمى سعيد در
وعند البعض صواب اولان قافله قب اولمقدر التفريب تفعيل وزننده عورت بعض ادويه ايله فرجنى تضييق
ايلمك معناسنه در شاب وقورى اوزم چكردكى نسنه لر ايله تضييق ايدرلر يقال فربت المرأة تفريبا اذا ضيقت فرجها
بالادوية فراب سحاب وزننده سمرقند قربنده برقريه در فراب زنار وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در

مطلب

فرياب جريال وزننده بلخ مضافاتندن برقريه در على قول فيرياب در كيمياء وزننده ياخود فارياب در قاصعاء وزننده
فاراب ساباط وزننده تركستان سنورنده نهر سيحون وراسنده برناحيه آديدر ياخود اترار اولكه سنك قاعده سى
اولان بربلده در واترار همزه نك ضميله تركستانده برابالتدر خريطه ده وجها تماده اترار تركستانده تاشكند جانبنده بربلده
وفاراب ترك اولكه سنده برمملكت اولمق اوزره مرسومدر الفراقب فايله كواكب وزننده برنوع شجر دركه آندن دوه
سمرلرى دوزيلور الفرقب ثانيده قافله قنفذ وزننده برموضع آديدر ثياب فرقبيه اورايه منسوبدر كاندن نسج
اولنور نهايه ده ثياب مصريه ايله مرسومدر ومشهور مقرى ونحوى زهير فرقبى همدانى اوراية منسوبدر ياخود بو فرقبى در
قافله الفرنب نونله زبرج وزننده فارهيه دينور على قول عرب طوشانيله جفت اولان فاره دن متولد ياوريسنه دينور
فصـــل القاف القأب قافك فتحى وهمزه نك سكونيله طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال قأب الطعام قأبا
من الباب الثالث اذا اكله وصو ايچمك معناسنه در على قول قابده اولان صويك مجموعنى ايچمك معناسنه در يقال
قأب الماء اذا شربه اوشرب كل ما فى الاناء وقأب مشروبى چوق ايچمكله ايچريسى طلوم كبى طولوب قبارمق
معناسنه دركه سيذكر القأب فتحتينله بودخى ايچمك معناسنه در يقال قئب الماء قأبا من الباب الرابع اذا شربه
وصوبى وسائر مشروبى پك چوق ايچمكله طلوم كبى طلوب قبارمق معناسنه در قأب مذكور كبى يقال قئب من
الشراب قأبا كما ذكر وقأبا من الباب المزبور اذا تملأ المقأب منبر وزننده والقؤوب صبور وزننده كثير الشرب
اولان كشى يه دينور يقال هو مقأب وقؤوب اى كثير الشرب القوأب جعفر وزننده والقوأبى ياى مشدده ايله كه
نفسنه منسوبدر چوق صو آلان واسع قابه دينور يقال اناء قوأب وقوأبى اى كثير الاخذ للماء القبوب قافك وبانك
ضميله جنك ياما نازعه هنكامنده عسكر حيقر يشوب غريو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال قب القوم قبوبا من الباب
الثانى اذا صخبوا فى الخصومة وات چوق طورمقله آب وتابى چكيلوب صولمق معناسنه در يقال قب اللحم قبوبا
اذا ذهب طراوة وذوى القب قافك فتحى وبانك تشديديله والقبيب حبيب وزننده آزى ديشلرنى برى برينه
سوروب غجردامق معناسنه در يقال قب الاسد والفحل قبا وقبيبا من الباب المزبور اذا سمع قعقعة انيابه وآزى
ديشلر برى برينه سورلمكله غجردامق معناسنه در يقال قبت نابه اذا صوتت وقعقعت وقب نبات صولوب
قورمق معناسنه در يقال قب النبت قبا من الباب الثانى والاول اذا يبس وقب وقبب فتحتينله بل وقارن انجه وآرق
اولمق معناسنه در يقال قب خصره وبطنه قبا وقبب قببا من الباب الرابع اذا دق وضمر وقب بوندن اسم اولور
انجه وآرق بللو حالتنه دينور وقب كسمك معناسنه در يقال قبه قبا من الباب الثانى اذا قطعه وقب آيغر
وحشارى اولان انسانه ودوه يه دينور فحل معناسنه وجامه نك بقاسنه ديكيلان پارچه يه دينوركه اكندرك تعبير اولنور
وبكره نك وچرخك اوقى گچوريلان دليكه دينوركه اوق ايكى طرفلو اول دليكلرده جريان ودوران ايدر على قول
بكره تكرلكنك اورته سنده اولان كرتكه دينوركه ايپك مجرا سيدر وعلى رأى تكرلك ديشلرينك اوستنده اولان
اغاجه دينور وقب برقومك رئيس وسركارينه اطلاق اولنوركه مدار امورلرى اولور وپادشاهه وخليفه يه اطلاق
اولنور وبدنده ايكى اوماجه ككلرينك على قول ايكى قيناغك ماينينه اطلاق اولنور وقب اللحم بوك وصرپ
اولان لجامه دينوركه هرنقدر باشى سرد آت اولسه ضبط ايدر اوله الاقتباب افتعال وزننده بودخى كسمك
معناسنه در قب كبى يقال اقتبه اقتبابا اذا قطعه القب قافك كسريله بدنده شول يومرى بجه كميكه دينوركه
ارقه جانبندن ايكى قيناغك آرا برنده اولور آدم اوتوردقده آنك اوزرينه اوتورر وبو قويرق صوقى ككى اوله جقدر
نته كه اساسده الزق قبك بالارض اى عجبك عبارتيله مرسومدر وقب برقومك شيخ كبيرينه اطلاق اولنوركه مدار
امورلرى اوله يقال هو قب القوم اى شيخهم القب قافك ضميله قباء كلمه سنك جمعيدر كه بلى انجه اولان خاتونه دينور
يقال امرأة قباء ونسوة قب اى الدقيقة الخصر القبة قافك ضمى وبانك شده سيله تپه سى مدور بنايه دينوركه كنبد
تعبير اولنور يقال ضرب قبة وهى بناء وبيت مدور شارح ديركه اشبو قبه كلمه سى قب الخصر ياخود قب الظهر وقب
البكر ماده لرندندر ياخود معتل اولان قبو ماده سيندندر واوبايه مبدلدر فى الاصل بيوت عربدن صغير ومستدير خيمه يه
دينوب بعده على الاطلاق استعمال اولندى وقبه كوفه ده برموضع آديدر ابو جعفر القبى وعمران بن سليم القبى كه
محدثلردر اوراية منسوبلردر قبة جالينوس مصرده برموضعدر حالا قبة الغورى ديمكله متعارفدر قبة الرحمة
اسكندريه ده برموضعدر قبة الحمار دار الخلافه ده يعنى بغداده برموضعدر خليفه اوراية برحمار لطيف اوزره
راكبا صعود ايدرا ولمغله اوبلجه مضاف ومسما اولمشدر قبة الفرك بغداد قريه لرندن كلواذا نام قريه ده برموضعدر
ومحدثيندن ابو ب بن يحيى القبى قافك فتحيله دركه قبه منسوبدر صغر يسنده قب ديدكلرى ذكر اولنان كميك بك بيوك

اولمغله آنكله منسوب اولمشدر القابّة بانك تشديديله كوكك كورلتيسنه دينور رعد معناسنه و يغمور قطره سنه دينور
القبقبة زلزله وزننده دوه وارسلان كوكره يوب حيقرمق معناسنه در يقال قبقب الاسد والفحل قبقبة
اذا هدر وصوّت واحمق و يغز اولمق معناسنه در يقال قبقب الرجل اذا حمق وقبقبه مصدر واسم اولور
آزى ديشلرى برى برينه سورلدكده ظاهر اولان غجردى يه دينور كه حكايه اولور قبقاب كبى القبقاب ثرثار
وزننده يلانجى يه دينور كذاب معناسنه وزياده سيله كوكره يوب حيقريجى اركك دوه يه دينور ونسوان فرجنه دينور
على قول بول وصولو اولان فرجه دينور كه ذكر ادخال اولندقجه قبقب ديو سسلنور اوله يقال فرج قبقاب
اى واسع كثير الماء اذا اولج الرجل فيه ذكره قبقب اى صوّت وقبقاب اغاجدن وتختهدن اولان اياق قابنه
دينور كه حالا نالين تعبير اولنانلردر كه نعلين محرّفيدر عرب بسنانده قبقاب وبزم ديارلرده تحريفله خنجاب تعبير ايدرلر
وقبقاب اثوابه صيقل وپرداخت ويره جك مهره يه دينور وچوق سوزلو اوزان وپركوكسيه دينور وياوه كووهرزه
سخن كسيه دينور مهذار معناسنه وآزى ديشلرنى برى برينه سورمكدن حاصل اولان غجردى يه دينور وبو معناده
مصدر اولور تقول قبقب الفحل قبقبة وقبقابا اذا صوّت انيابه وتقول سمعت قبقبة الفحل وقبقابه القباقب
علابط وزننده بودخى چوق سوزلو مكثار كسيه دينور وسنهٔ آتيه عقبنده كلجك سنهيه دينور عام مقبل معناسنه
زيرا عام قابل سنهٔ آتيه ومقبل آندن صكره كلجك سنهيه دينور مثلا اشبو سنه كه ايكيوز يكرمى اوچنجى سنهدر
عام قابل در دنجى ومقبل بشنجى سنه اولور كه قباقب دخى دينور كذلك سنهٔ مزبوره يه قابّ ومقبقب دخى ديرلر
اسم فاعل بنيه سيله مثلا تقول انك لن تفلح العام ولاقابل ولاقابّ ولاقباقب ولامقبقب كل منها اسم لسنة
بعد سنة يعنى آتيه شارح ديركه ابن برى روايتى اوزره قباقب مؤلفك ديديكى كبى سنهٔ ثالثه در لكن مقبقب
سنهٔ رابعه در وقباقب نصلق وناتراش وغليظ وجافى كسيه دينور وقباقب بحر هند ساحلنده شهر كرمان قربنده
ثغر نام بلده تراينده بر موضع وبر نهرك اسميدر وجزيرهٔ ابن عمرده بنو تغلب قبيله سنه مخصوص بر صويك آديدر
القبقب عغب وزننده قارنه دينور بطن معناسنه يقال وقى قبقبه من الحرام اى بطنه القبقب قافلرك
كسريله دكز صدفلرندن بر نوع صدف آديدر حلزون ودلنبس كبى القباب قافك ضميله اطم معناسنه دركه قلعه
ديديكمز حصن در سلفده مدينهده مسكنلرينك سطحنه آدم بويى قدر ششرانيول وبارولر چوروب وجابجا مازغال
ومترسلر ايدرلر ايدى حالا مكهده شريف حضرتلرينك خانهلرى دخى اوبلجه مشهود مز اولمشدر وقباب بغايت
كسكين وقاطع اولان خنجر وقلج وغدّاره مقولهسنه دينور وايرى وبيوك بروته دينور انف ضخم وعظيم معناسنه
قباب كتاب وزننده سمرقند ترابنده بر موضعدر ونيسابور شهرنده بر محله در ومجدا و اكه سنده بصره حجاجنك يولنده
بر موضع ومصرك طرف اسفلنده بر قريه آديدر وبغداد نواحيسندن بعقوبا قربنده بر قريه آديدر وبر نوع بالق اسميدر
وقباب قبه نك جمعيدر كنبدلر معناسنه وبيوت عربدن كه حشم نشين اوله جقلردر مدوّر اولان الاچقلره وخركاهلره
دينور القبب قافك كسريله كذلك قبهنك جمعيدر القباب كتّاب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور وقبّاب
ايرانده آذربيجان اولكهسنده بر موضع آديدر المقبقب اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور المقبوبة
محبوبه وزننده والمقبّبة معظمه وزننده نحيف ونازك اولان كوبكه اطلاق اولنور يقال سرّة مقبوبة ومقبّبة
اى ضامرة بورادهمقبقبة نسخه سى غلطدر التقبيب تفعيل وزننده ياش نسنهنك طراوتى چكيلوب قورومق
معناسنه در يقال قبّب الرطبة تقبيبا اذا جفت وقبه ياپمق معناسنه در يقال قبّب الرجل اذا عمل قبة المقبّب معظم
وزننده تپهسى قبهلو اولان اوه واوطهيه دينور يقال بيت مقبّب اذا عمل فوقه قبة ذوالقبة حنظلة بن ثعلبة
العجلى لقبيدر ذى قار صحراسنده قبه نصب ايلديكيچون تلقيب اولندى التقبّب تفعّل وزننده قبهيه
كيرمك معناسنه در يقال تقبّب الرجل اذا ادخل القبة قبة الاسلام بصره شهرنه اطلاق اولنور حمار قبان
وعير قبان كتّان وزننده بر بوجك آديدر فارسيده خرك زمين وتركيده براشجكى ودوه جك واوليا دوه سى تعبير
ايتدكلرى بوجكدر كه چكركه كبى اوزون اوزون اياقلرى اولور واكا اشك قوردى دخى ديرلر وقبان لفظى قب
كلمهسندن فعلان وزننده در شارح ديركه غير منصرفدر عند العرب معرفه اولديغيچون واكر فعّال وزننده
اوليدى منصرف اولور ايدى وتقول رأيت قطيعا من حمر قبان القبّيون قافك ضمى وباى مشدده نك
كسريله كه اشبو خير الناس القبّيون حديثنده واقعدر مراد شول كسنهلردركه سرد صوم ايدوب يعنى متصلا
ومتواليا صائم اولمغله بللرى وقارنلرى انجه وآرق اولمش اولهلر ذكر اولنان قب لفظندن مأخوذدر قبّين قافك ضمى
وبانك تشديديله قبين وزننده عراقده بر موضعك وبر نهرك آديدر القبه قافك كسرى وبانك تشديدى وتخفيفيله حفث

معناسنه

معناسنه در كه اشكنبه ده قرق باير وشيردان ديدكلرى نسنه در فارسيده هزارتو دينور قبيبات مصغر بنيه سيله
قادسيه ده مغيثه نام قويى قربنده بر قويى آديدر وبنو تغلب قبيله سنه مخصوص بر صو آديدر ودمشق ظاهرنده
بر موضعدر وبغداد ابجره بر محله وبنو تميم قبيله سنه مخصوص بر صو وحجازده بر موضع آديدر قب قافك فتحيله
ضربه يه اوريلان قلج ضربنك آوازندن حكايه در لسانمزده چات كبى القيب حبيب وزننده ياشى قوريسنه قالمش
بوغرد كشنه دينور القتب قافك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله والقتبه هاايله بغرسغه دينور معى معناسنه
ظاهرا اناء وحدت ايچوندر وقتب هاسز صوچكن دوه نك جميع آلات وادواتنه دينور وبدنده بطنك دكرمى دائره سنه دينور
وخاصة دوه نك سمرينه دينور وبونده اكثرى مستعمل اولان فتحتيله قتبدر على قول قتب كسرايله دوه نك اوركجى
مقدارنده اولان كوچك سمره دينور جمعلرى اقتاب كلور القتب قافك فتحى وتانك سكونيله قرار درلمش وقاورلمش
مومبار وسجوق يدرمك معناسنه در يقال قتبه قتبا اذا اطعمه الاقتاب المشوية الاقتاب همزه نك كسريله دوه يه سمر اورمق
معناسنه در يقال اقتب البعير اذا شد القتب عليه وبركسيه يمين مغلظه ويرمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه
ارقه سنه كوچك وطاره جق سمر اورمغله تضييق ايدر تقول ارفق ولاتقتب عليه فى اليمين اى لاتغلظ ويقال
اقتب زيد اليمينا اى غلظها عليه القتوبة ركوبه وزننده ارقه لرينه سمر اورلمش دوه لره دينور فعوله بمعنى مفعوله در
ركوبه وحلوبه كبى وآخرنده اولان تا مبالغه ايچون دكلدر مفردى قتوب در قال فى النهاية لاصدقة فى الابل القتوبة
اى الابل التى توضع الاقتاب على ظهورها ارادلبس فى الابل العوامل صدقة پس قتوبه سمره كلوب يوك چكمكه
صلاحيت پيدا ايدن دوه لر اولور كه تجارت ايچون اولميوب صاحبنك اقتضا ايدن يوكلرنى چكر اوله لر ذوقتاب قافك
فتحى وكسريله ملوك حميردن حقل بن ملك لقبيدر كه اذواء تعبير اولنان ملوكدندر القتب كتف وزننده خلقى طار
اولوب سريع الغضب ودفعى الانفعال اولان تنك مشرب آدمه دينور القتيبة قافك ضميله قتبه نك مصغريدر كه
بغرسغه دينورنه كه ذكر اولندى وقتيبه اسامىء رجال عربدندر نسبتنده قتبى دينور جهنى كبى كه جهينه يه منسوبدر
قتبان قافك كسريله يمن بلادندن عدن قضاسنده بر موضعدر المقاثب ثاى مثلثه ايله مراتب وزننده بخششلره
دينور عطايا معناسنه يقال هو كثير المقاثب اى العطايا شارحك بيانه كوره مفردى يوقدر على قول مفردى مقثبدر
مجلس وزننده القحب قافك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله يك ياشلو مسنّ وسالخورده اولان كشى يه دينور
مؤنثى قحبه در حايله كه عجوز وپيرزن معناسنه كماسيذكر وقحب اوكسركلو انسانه وسائر حيوانه دينور شكس كبى
صفت ياخود وصف بالمصدر در يقال رجل وفرس قحب اذا اخذه السعال وقحب وقحاب قافك ضميله مصدرلردر
اوكسرمك معناسنه در يقال قحب الرجل قحبا وقحابا اذا سعل شارحك بيانه كوره اوكسرك علتنه اوغرامق
معناسنه در نته كه قحاب عنوانى آتى مفيددر القحبة نكبه وزننده قوجه قارى يه دينور كه ذكر اولندى وبر علت
سببيله ايچريسى فاسد وتباه اولمش عورته دينور واوكسركه دينور يقال به قحبة اى سعال وفاجره وزناكار روسبى يه
دينور زنى وسنى كوردكده واسطهٔ وصال اولمق ايچون اوكسوروب ياخود تنحنح ايله رمز واشارت ايلديكنه مبنيدر
على قول بو معناده لغت مولدهدر يقال هى قحبة اى فاجرة اساسك بيانه كوره اهل يمن اطلاق ايتدكلرى وفاسدة الجوف
معناسندن اخذى دخى ممكندر التقحيب تفعيل وزننده چوق اوكسورمك معناسنه در يقال قحّب تقحيبا بمعنى
قحب القاحب سعال كلمه سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال سعال قاحب اى شديد القحطبة طاى مهمله ايله
دحرجه وزننده بر چالمق معناسنه در يقال قحطبه اذا صرعه وبركسه اوزره قلج چكوب حواله اولمق معناسنه در يقال
قحطبه بالسيف اذا علاه وقحطبه اساميدندر حسن بن قحطبة الخلبى محدثيندندر وخلب سكر وزننده در القرب
قافك ضمى ورانك سكونيله والقربان قافك ضميله والقربان قافك كسريله يقين اولمق معناسنه در يقال قرب
منه ككرم ويقال قربه كسمعه قربا وقربانا وقربانا من الباب الخامس والرابع اذا دنا شارح بعض اهل تحقيقدن نقل
ايدركه قرب فعلى باب رابعدن هر حالده فاعلك صفتيدر بغير صله متعدّى اولور يقال قربه ومنه قوله تعالى ولاتقربوا مطلب
الزنا الايه وباب خامسدن اولدقده آنكله مسافه وصف اولنور بو صورتده الى معناسنه اولان من حرفيله تعدّى ايلر
ومسافه متصف اولديغى صورتده من كلمه سيله والى كلمه سيله صله لنور يقال قرب منه واليه وبو ماده دن افعل تفضيل
ابتداءً الى كلمه سيله استعمالى مطرددر تا كه اوّل وهلهده صله ايچون اولان من كلمه سى تفضيليه به التباسى توهم اولنميه
و* اعدلوا هو اقرب للتقوى كريمه سنده لام اختصاص صلهٔ مذكوره دن بغى اولمشدر وقرب ماده سى زمان ومكان
ونسبت وخطوه ورعايت وقدرتده استعمال اولنور انتهى القريب يقين اولان شيئه دينور يقال قرب الشئ فهو
قريب وبونك مفردى وجمعى مساويدر يقال هو قريب وهم قريب مؤلفك بصائرده بيانه كوره وصف اولميوب بلكه

بعیدك ضدّی اولان قریب‌ده تذکیر وتأنیث ومفرد وجمع برابردر زیرا نهیق وزفیر کبی مصادر وزننده اولمغله آنلره حمل
واعتبار اولنور کقوله تعالی انّ رحمة الله قریب من المحسنین وامام فرّاء روایتی اوزره اکر قریب مسافه معناسنده
اولور ایسه حسب الاقتضاء مذکرا ومؤنثا استعمال اولنور یقال مکان قریب ومسافة قریبة واکر رحم ونسب
معناسنده اولور ایسه بلا اختلاف تأنیثله استعمال اولنور تقول هذه المرأة قریبتی ای ذات قرابتی وتقول هذا الرجل
قریبی انتهی وقریب انسانك رحم ونسب جهتیله اولان یقیننه دینورکه خصم تعبیر اولنور فارسیده خویش دینور
المقربة میمك فتحی ورانك حرکات ثلاثیله والقربة قافك ضمیله والقربة ضمتیله والقربی بشری وزننده
والقرابة کرامه وزننده رحم جهتیله اولان یقینلغه مخصوصلردر شارحك بیاننه کوره بونلر فی الاصل مصدرلردر
بعده اسم اولەرق استعمال اولندیلر تقول بینی وبینه مقربة وقربة وقربة وقربی وقرابة فهو قریبی وذو قربی
وذو قرابتی ولاتقل قرابتی ای بدون ذو پس مؤلفك فهو قریبی عنوانه کوره ده شارحك دیدیکی کبی بونلر فی الاصل
مصدر اولورلر قالدیکه مؤلف ذو کلمه‌سندن مجرّدا اولەرق هو قرابتی تعبیرندن نهی ایلمشدر یعنی فصیح کلامده
ورودنی انکار ایلمشدر حریری علیه الرحمه دخی درّه‌ده تخطئه ایلمشدر لکن شهاب شرحنده تعبیر مذکورك مطلب
فصیح اولوب وکلام فصحاده وارد اولدیغنی بیان ایلمشدر از جمله اشبو هل بقی احد من قرابتها حدیثنده وارد
اولمشدر وابن اثیر نهایه‌ده ای اقاربها فسمّوا بالمصدر کالصحابة والوصف بالمصدر مطرد عبارتیله تفسیر وترویج
ایلمشدر دیو اثبات مدّعی ایلدکدنصکره اساسدن هو قریبی وقرابتی وتسهیلدن القرابة یکون اسم جمع
لقریب وفعالة یکون اسم جمع لنحو صاحب وقریب عبارتیله تنویر سند ایلمشدر واقصامطرزی مغربده وقولهم
فی الوقف لو قال علی قرابتی یتناول الواحد والجمع صحیح لانها فی الاصل مصدر عبارتیله بعد التصحیح
یقال هو قرابتی وهم قرابتی علی انّ الفصیح ذو قرابتی للواحد وذوا قرابتی للاثنین وذووا قرابتی للجمع
عنوانیله مضافا ورودنی ترجیح قلمشدر پس مجرّدا ورودنده ذو کلمه‌سی ملحوظ اولوب تجریدی مبالغه نکته‌سنه
محمول اولور یاخود اسم جمع اولور پس مؤلفك نهیی قرابه کلمه‌سی قریب معناسنه موضع اولمدیغنه محمول اولور
انتهی الاقرباء انصباء وزننده که قریبك جمعیدر والاقارب اقربك جمعیدر والاقاربون جمع الجمعدر
برکیمسه‌نك یقینی اولان خصملرینه وخویشان وعشیرتنه دینور تقول هم اقرباؤك واقاربك واقاربوك ای عشیرتك
الاقربون القرب قافك فتحی ورانك سکونیله قلیچ قراب تعبیر اولنان غلافه قومق معناسنه‌در کاسیذکر علی قول
قلیچه قراب ایدنمك معناسنه‌در یقال قرب السیف قربا من الباب الاوّل اذا ادخله فی القراب او اتخذ له قرابا ومهمانه
قیون ودوه مقوله‌سنك بو کور تعبیر اولنان عضولرینی یدرمك معناسنه‌در یقال قرب الضیف اذا اطعمه الاقراب
القراب کتاب وزننده قلیچ قینه دینور غمد معناسنه علی قول قلیچك شول غلافنه دینورکه قینیله وباغیله آنك ایچنه
وضع ایدرلر طنبوره غلافی کبی اولور عربلر دردن یپارلر واکاجفن الغمد دخی دیرلر وقراب برنسنه‌نك مقدارینه
قریب اولان شیئه دینور یقال هو قرابه ای ماقارب قدره وتقول معه الف درهم او قرابه وقراب جماع ایلمك ایچون
خاتونك ایاقلرینی بوقری قالدرمغه دینور مقاربه کبی کاسیذکر القرب قافك ضمی ورانك سکونیله والقرب ضمتیله
بدنده بوش بوکور تعبیر اولنان عضوه دینور خاصره معناسنه علی قول شاکله‌دن یعنی بوکوردن مراق بطنه یعنی
قارنك یومشق یرینه قدر اولان عضوه دینور جمعی اقراب کلور القرب فتحتیله برکسه‌نك بوکوری یاخود
بوکوردن قارن یومشغنه قدر عضوی آغریمق معناسنه‌در اختلاف مذکور اوزره یقال قرب الرجل قربا من الباب الرابع
اذا اشتکی قربه وقرب ارکن صویه ایرشمك ایچون کیجه وقتنده کتمك معناسنه‌در قرابه کبی کاسیذکر وصوبی یقین اولان
قویی‌یه دینور وکیجه وقتنده صوآرامق دینور مغه دینور علی قول صو ایله طالب یننده برکیجه‌لك مسافه قالمغه یعنی صویه
وارمغه آراده برکیجه قالمغه دینور یاخود صو ایله آراده ایکی کیجه‌لك مسافه قالمغه دینور بو قوله کوره صو آراندیغی
کوننك اولنه قرب وایکنجی کوننه طلق دینور فتحتیله شارح دیرکه اصمعیدن منقولدرکه براعرابیدن ما القرب دیو
سؤال ایلدیکمده صباح وقتی صویه وارمق ایچون کیجه یوریوب کتمکدر دیدی وما الطلق دیو سؤال ایتدیکمده کون
آشوری صویه وارمق ایچون کتمکدر دیو جواب ایلدی انتهی وقرب قراب کبی برشیئك مقدارینه قریب اولان شیئه
دینور القرابة کتابه وزننده بودخی قرب کبی صباح وقتی صویه واصل اولمق ایچون کیجه کتمك معناسنه‌در
یقال قربت الابل قربا وقرابة من الباب الاوّل اذا سارت لیلا لورد الغد وعربلر ذکر اولنان قرب لفظنی مبالغه دوه‌یه‌ده
وصف ایدوب ابل قرب دیرلر القربان قافك ضمیله شول نسنه‌یه دینورکه آنکله بارکاه اقدس کبریایه تقرّب معنوی
حاصل اولور مترجم دیرکه قربان کلمه‌سی فی الاصل مصدردرنته‌که ذکر اولندی بعده ما یتقرّب به الی الله اولان نسنه‌ده

اسم اولمشدر حلوان کلمه‌سی کبی اعطا اولنان نسنه‌ده اسم اولمشدر پس قربان مطلق وسیلهٔ تقرّب اولان نسنه‌ده
اسم اولمغله ذبیحه‌یه وسائر اعماله شاملدر وفی الاصل مصدر اولدیغندن تثنیه وجمعلنمز بعده نسیکه‌ده یعنی ذبیحه
معروفه‌ده متعارف اولمشدر قال فی النهایة صفة هذه الامة فی التوراة قربانهم دماؤهم بوراده قربان مصدردر
حق تعالایه تقرّبلری غزا وجهاد ده اراقهٔ دماء وجهیله اولور دیمکدر واما فی حدیث الصلوة قربان کل تقی فهو الاسم
ای انّ الاتقیاء من الناس یتقرّبون بها الی الله تعالی وقربان پادشاهك جلیس خاصنه یعنی خدمات پسندیده ایله پادشاهه
مقرّب اولان همدم وهمنشینه اطلاق اولنور یاخود پادشاهك مقبول ومقرّبی اولدیغندن ناشی پادشاهه تقرّبه
وسیله اتخاذ اولندیغی ملاحظه‌سیله‌در کذلك فی الاصل مصدر اولدیغیچون مفرد وجمعی برابردر ملاحظهٔ اوله
کوره وصف اولور وبو معناده قافك فتحیله جائزدرکه وصف اولور بو صورتده جمعی قرابین کلور وقرابین نجد
ترابنده بروادی اسمیدر التقریب تفعیل وزننده ذکر اولنان قرب لفظندندرکه بوش بوکوره دینور قرب مذکور کبی
برکسه‌نك بوکوری آغریمق معناسنه‌در یقال قرب الرجل تقریبا اذا اشتکی قربه وتقریب آت قسمنك برکونه یلسنه
دینور علی قول ایکی اللرنی بردن قالدیروب بردن یره قویمق وجهیله اولان یلسنه دینورکه دورتمه تعبیر اولنور وبو اسم
مجرا سنده استعمال اولنور یقال یعدو الفرس التقریب وهو ضرب من العدو وان یرفع یدیه معا ویضعهما معا وتقریب
عربلر اسلشدکلری وقتده حیاك الله وقرّب دارك عبارتیله ترحیب ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول دخلت
علیه فاهل ورحب وحیا وقرّب قرب قفل وزننده برموضع آدیدر الاقراب همزه‌نك کسریله دوه‌یی ارکن صویه
ایرشمك ایچون کیجه سوروب یورتمك معناسنه‌در تقول اقربت الابل ای اسریت به لیلا لورد الغد وحاملك
طوغورمسی قریب اولمق معناسنه‌در یقال اقربت الحامل اذا قرب ولادها وطابك ودوه کوشکنك اوك دیشلری
چقمغه یقلشمق معناسنه‌در یقال اقرب المهر والفصیل اذا دنا للاثناء وبرقابی طولمغه یقلشدرمق معناسنه‌در یقال
اقرب الاناء اذا قرّبه للامتلاء التقرّب تفعل وزننده والتقرّاب کسرتین وتشدید رایله تفعال وزننده که مصدر
تأییددر برکسه‌یه بروسیله ایله قرب طلب ایلمك واولقیده دورشمك معناسنه‌در یقال تقرّب به تقرّبا وتقرّابا اذا طلب
القربة به وبرکسه بوکور تعبیر اولنان عضوه‌مذ کورینه اللرنی قومق معناسنه‌در یقال تقرّب الرجل اذا وضع یدیه
علی قربه وعربلر برکسه‌یی تعجیل ایلمکه حث واغرا ایلدکده تقرّب تقرّب دیرلر امر حاضر بنیه‌سیله اعجل واسرع
معناسنه شارحك بیاننه کوره صیغهٔ مزبوره متصرّف دکلدر امر بنیه‌سنه مخصوصدر الاقتراب افتعال وزننده
یقلشمق تقارب معناسنه‌در واحد ایچون واشتراك ایچون اولور یقال اقترب الشیء اذا تقارب التقارب تفاعل
وزننده بری برینه یقین کلمك معناسنه‌در یقال تقارب اضدّ تباعد وبرنسنه قلت واضمحلاله یوز طوتمق معناسنه استعمال
اولنور که کمالی یقلشمقدن عبارتدر یقال تقاربت ابله اذا قلت وادبرت واکینك بشوب کماله رسیده اولمسی زمانی
کلوب چاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال تقارب الزرع اذا دنا ادراکه واشبو حدیث شریف بو معناره مبنیدر وهو
اذا تقارب الزمان لم تکد رؤیا المؤمن تکذب فالمراد آخر الزمان واقتراب الساعة لان الشیء اذا قل تقاصرت اطرافه
او المراد استواء اللیل والنهار ای اعتداله ویزعم العابرون ان اصدق الازمان لوقوع العبارة انفتاق الانوار ووقت
ادراك الثمار وحینئذ یستوی اللیل والنهار او المراد زمن خروج المهدی حین تکون السنة کالشهر والشهر کالجمعة
والجمعة کالیوم یستقصر لاستلذاذه خلاصه ذکر اولنان حدیث شریفده که زمان متقارب اولدقده مؤمنك
تنبیه رؤیالری لامحاله صحیح وصادق اولور دیمکدر مؤلف تقارب معناسنده اوچ وجه بیان ایلمشدر اوّلا تقارب
زماندن مراد زمان دنیوینك انقراضه یقلشوب قیامتك قیامی تقرّب ایلدیکی وقتدرکه اول ایامده
مؤمنلرك رؤیالری صادق اولوب مشاهده‌لری تخلف ایلمز اولور وبو قلت وادبار معناسنه مستعمل اولان تقاربدن
مأخوذدرکه برنسنه قلت وتفانی‌یه یوز طوتدقده لواحق واطرافی دخی البته قلته متوجه اولور پس زمان دنیوی
انقراض وانقضایه یقلشدقده اطرافی یعنی لواحق ومقتضیات ومنسوباتی دخی تقاصر وتفانی‌یه یوز طوتمغله از انجمله
ادمغهٔ اهل ایمانده علاقهٔ دنیوی وهوا وهوس مقوله‌سی کدورات بشریه دخی منقضی اولمغه بشلامق ملابسه‌سی
مرآت متخیله‌لری مصفا اولمغله عالم مثالده مشاهده ایلدکلری صور غیبیه عالم شهادتده اولان صورتلرك
عینلری اولمغین بو وجهله رؤیالری صادق وراست اوله جغی درکاردر ثانیا تقارب زماندن مراد لیل ونهارك
استواسی یعنی نیر اعظمك حمل ومیزان برجلرنده دورانی هنکاملریدرکه اول وقتلرده هوالر معتدل اولمغله
مزاج انسانی دخی کسب اعتدال ایلمکله دماغلر دخی آسوده ومعتدل اولدیغندن مشاهده اولنان رؤیالر اضغاث
احلام اولمیوب باعیا نهاراست ودرست اوله جغی بیمرادر حتی رؤیا معبرلری شکوفه‌لر آچلوب میوه‌لر یتشدیکی

وقتلرده که استواء لیل ونهار هنکامیدر مشاهده اولنان رؤیالر صادق اولمغله تعبیره اصلح واوفق اولدیغنه
متفقلردر ثالثا تقارب زماندن مراد اواخر زمان دنیویده مهدی حضرتلرینك خروج وعدل وداد ایله عالمی
آسوده ونقوش جور وبیدادی صحیفهٔ جهاندن زدوده ایلدیکی هنکامدرکه طبایع انسانی کمال اسطنابه
واستلذاذدن ناشی قطعا استطاله ایلیوب بلکه ایام سرور وعافیت * نه عجب تیز کچر ذوق وسرور ایامی
ایرمدین نصف نهاری ایریشور اخشامی * لایحه سنجه وجدانه قصیر کلمکله استقصار ایلدیکی ایامدر اولوقتلرده
دخی قیامتك یك تقربی بلکه نمونه سنك نمایشی اولمغله مؤمنلرك دماغلرندن محبت دنیویه بالکلیه زائل وجانب
اطلاقه مائل اولمغین صفحهٔ متخیله لری صاف وساده واعیان صور مثالیه یه قابل وآماده اوله جغی هویدادر
اول ایامده زمانك کمال طیب وصفاسندن ناشی سنه شهر وشهر هفته وهفته برکون کبی کلور حتی نهایه ده ومنه حدیث
المهدی یتقارب الزمان حتی تکون السنة کالشهر حدیثنك تفسیرنده اراد یطیب الزمان حتی لایستطال وایام
السرور والعافیة قصیرة عبارتیله تبیین مراد ایلمشدر ومشارق شریفده بر وجه دخی محرردرکه مراد مؤمنك
کهولته تقرب ایلدیکی زماندرکه صحیفهٔ متخیله سنده نقوش ظنون فاسده وتوزع شهوات وتشعب افکار
وتخیلات کاسده قالمامغله صور غیبیه مشاهده سی بابنده مرآت نفسی بغایت مصفا وصفحهٔ دل ودماغی
زیاده سیله پاکیزه ومجلا اولدیغی ایامدر مترجم دیرکه خلال تحریرده خاطره بو نکته دخی خطور ایلمشدر که برمدت
کاله رسیده اوله جغی وقتلرده که اول مدتك مخالفی اوله جق بربلیه ومصیبت وتبدلات وتغیرات مقوله سی حادثه
ونائبه ظهور ایلیه جکلردر اول اثنارده مقدمه اولمق اوزره ظهور ایلیه جك وقعه یه دائر رؤیالر متکثر واکثری واقعه
مطابق اولدیغی مجربات ومشهوداتدن اولمغله حدیث مذکوره بو دخی معنا ونکته اولمق ملاحظه دن بعید دکلدر
انتهی المقارب میمك ضمی ورانك کسریله ایو وکتو بیننده متوسط الحال اولان نسنه یه اطلاق اولنور که اورته
حاللو تعبیر اولنور یقال شیء مقارب ای بین الجید والردیء او یقال دین مقارب بکسر الراء ومتاع مقارب بفتحها
یعنی دین وملت ومذهب خصوصنده وسط الحال دیجك یرده مقارب دیرلر کسر ایله ومتاع وسائر اشیاده مقارب دیرلر
فتح ایله محدثینك تعدیل وتجریح بابنده فلان مقارب الحدیث دیدکلری بو معنادندر رانك کسری وفتحیله ضبط ایدرلر
لکن قول ثانی یه کوره مکسور اولمق لازمدر و بو آتی الذکر مقاربه معناسندن مأخوذدر المقرب محسن وزننده
طوغورمسی قریب اولان حامله دینور ذکر اولنان اقرابدن مأخوذدر وصف مخصوصدر یقال اقربت الحامل
فهی مقرب جمعی مقاریب کلور القراب سحاب وزننده یقنلق قرب معناسنه اسمدر تقول افعل ذلك بقراب
ای بقرب القراب غراب وزننده والقرابة ها ایله ذکر اولنان قراب کبی برشیئك اندازه سنه ومقدارینه قریب
اولان نسنه یه دینور یقال هذا قرابه بالکسر وقرابه وقرابته ای قارب قدره وقراب غراب وزننده یمنده برطاغك آدیدر
وقرابه ها ایله قریب معناسنه در تقول ماهو بشبیهك ولا بقرابة منك ای بقریب معنای مذکوردن فرقی اخفادر
وقراب وقرابة المؤمن فراستلرندن عبارتدر مؤلف بونکله اشبو اتقوا قراب المؤمن وروی قرابة المؤمن فانه ینظر بنور الله
حدیثنه اشارت ایلمشدر که مراد مؤمنك فراستیدر که علم وتحقیقه قریب ظن مصیبلرندن عبارتدر القربان
سکران وزننده طولمغه قریب اولان قابه دینور مؤنثنده قربی دینور سکری وزننده یقال اناء قربان وصحفة قربی
اذا قاربها بالامتلاء ویقال اقربه اذا قربه للامتلاء وفیه قربه وقرابه کما ذکر المقربة مکرمه وزننده شول صوی
وکریم قصراغه دینور که کمال عزتندن ناشی صاحبی اصلا یانندن آیرمیوب دائما تقریب ورعایت وتکریم ایدر اوله
مذکرنده مقرب دینور مکرم وزننده علی قول مذکره اطلاق اولنمیوب همان مؤنثه مخصوصدر که صوی
وکحیل اولدیغیچون فرومایه اولان ارکك آتمسون دیو صاحبی اصلا یانندن آیرمدیغی قصراغه اطلاق اولنور
ومقربة الابل شول دوه درکه رکوب ایچون قولانلری چکیلوب آماده قلنمش اوله ومنه حدیث عمر ماهذه
الابل المقربة نهایه ده رانك کسری وفتحیله ده مروی اولدیغی مرسومدر المتقارب اسم فاعل بنیه سیله
عند العروضیین بحر مخصوص اسمیدرکه وزنی فعولن درسکز کره وفعولن فعولن فعل در ایکی کره وتدلری سببلرینه
قریب اولدیغیچون متقارب ایله تسمیه اولنمشدر معلوم اوله که بحر مزبور دائرهٔ متفقده ندر واون بشنجی بحردر
ایکی عروضی مشتملدر بری صحیحه وبریسی مجزوءهٔ محذوفه در وعروض اولانك درت ضربی واردر ضرب
اول صحیحدر وضرب ثانی مقصوردر وضرب ثالث محذوف ورابع ابتردر وعروض ثانیه نك ایکی ضربی واردر
ضرب اولی کندیسنه مماثلدرکه مجزوء محذوفدر فعل قالور وضرب ثانی ابتردر وبحر مذکورده زحاف وزحاف
مجراسنده جاری اولان علت دردر قبض وثلم وثرم وحذف در المقاربة مفاعله وزننده برشیء شیء آخره قریب

ایلك معناسنه در یقال قارب الفرس الخطو اذا اداناه ومقاربه وقراب که مصدر ثانیدر جماع ایچون خاتونك
ایاقلرینی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال قارب الرجل المرأة مقاربة وقرابا اذا رفع رجلیها للجماع و بری بریله
مزاجه موافق معجب ودلکشا وآمیزش ومعاشرتی موجب کلام سویلشمك معناسنه استعمال اولنور که مقاربت
والتیامی مستلزمدر یقال قاربه اذا ناغاه بکلام حسن ای حادثه ومقاربه برخصوصده افراط وتفریط ایلمیوب عدالت
واقتصاده قصد وسلوك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال قارب فی الامر اذا ترك الغلو وقصد السداد ومنه
فی النهایة سددوا وقاربوا ای اقتصدوا فی الامور کلها واترکوا الغلو فیها والتقصیر پس فعل مزبور حق
وحکمنده قریب اولمق ملاحظه سیله استعمال اولنمشدر القربة قافك کسریله سود طلومنه دینور وبعضا
صو طلومنده اطلاق اولنور علی قول یالکز برطرفندن دیکلمش اولان طلومه دینور جمعی قربات کلور قافك کسری
ورانك سکونیله وقربات کلور کسرتینله که کسره اتباع اولنمشدر وقربات کلور قافك کسری ورانك فتحیله وقرب
کلور عنب وزننده کذلك هر اسم که فعله وزننده اوله فقره وسدره کبی جمعلری صیغهٔ مرقومه اوزره مطرده در
محدثیندن حکم بن سنان واحمد بن داود وابو بکر بن ابی عون وعبدالله بن ایوب القربیون قربه صنعتنه منسوبلردر
ابو قربه عبید بن ازهر نام کسه نك قربسی اسمیدر وابن ابی قربه احمد بن علی بن الحسین العجلی کنیه سیدر القارب
غارب وزننده سفینهٔ صغیره یه دینور شارح دیرکه بیوك کیلر ارقه سنده یدك کبی چکیلان صندله دینور وقارب کیجه
وقتنده صحراده صو طلب ایدوب آراشدیرن آدمه دینور ذکر اولنان قربدن اسم فاعلدر القریب امیر وزننده
وبعض امهاتده سکیت وزننده مضبوطدر طوزلنوب صلامورهٔ اولمش بالغه دینور که هنوز تاب وطراوتی باقی اوله وقریب
اسامیدندر قریب بن ظفر کوفه خلقنك فاروق اعظم رضی الله عنه طرفنه کوندردکلری ایلچی اسمیدر وقریب
عبدی یعنی عبد القیس قبیله سنه منسوبدر محدثیندندر قریب زبیر وزننده اصمعی معروفك پدری لقبیدر وخوارج
طائفه سنك رئیسلری اسمیدر وقریب بن یعقوب الکاتب امام مبردك راویسیدر قریبه حبیبه وزننده اسامیء
نسواندندر قریبه بنت زید وقریبه بنت الحارث صحابیه لردر وقریبه بنت عبدالله بن وهب ودیکر قریبه که برقبیله یه
وبرمحله نسبتی یوقدر تابعیه دندر قریبه جهینه وزننده بو دخی اسامیء نساءدندر قریبه بنت الحارث وقریبه بنت ابی
قحافه وقریبه بنت ابی امیه بونده قافك فتحیله ده ذکر ایتدیلر اوچی دخی صحابیه در امام ذهبی میزان نام کتابنده ضم قافله
قریب وقریبه اسمنده برکسنه یه ظفریاب اولمدم دیمکله قولنه التفات مناسب دکلدر زیرا وجه مذکور اوزره اشخاص
عدیده کذران ایلمشدر القرابی فرادی وزننده بری برینه متعاقبا تقارب اوزره ورود ایدن کسنه لره دینور و بو خلاف
قیاس اوزره قریبك جمعیدر کویا که سکران وزننده قربان لفظندن جمع اولمشدر یقال جاؤا قرابی ای متقاربین
القورب جورب وزننده شول چوق صویه دینور که کثرتندن ناشی نه کچیت ویره و نه اوکنده برنسنه حائل و پایدار
اولمغه طاقت کتوره ذات قرب قافك ضمیله برموضع اسمیدرکه بین العرب آنده بروقعه اولمشدر المقرب
والمقربه میملرك ورانك فتحیله شول مختصر طریقه دینور که منزل مقصوده شاهراهدن مقدم ایصال ایدر اوله
اوغرین یول تعبیر اولنور یقال اخذوا المقرب والمقربة من الطریق ای المختصر منه قربی بشری وزننده
یمن مضافاتندن تباله شهرینه قریب برصو آدیدر وقربی قراء قرآن زمره سندن بعضك یعنی برکسنه نك لقبیدر
قراب شداد وزننده ابو علی محمد بن محمد الهروی المقری لقبیدر ومحدثیندن برجماعتك لقبلریدر قرنب ثانی
فوقیه ایله قنفذ وزننده یمنده شهر زبید اعمالندن برقریه آدیدر المقرنب اسم مفعول بنیه سیله سیء الغذا اولان
کسیه دینور که یوب ایچدیکی دائما غلیظ وناکوار مقوله سی اولور القرشب شین معجمه ایله اردب وزننده مسن
وسالخورده کسیه دینور که وجودی قغشایوب متخلخل اولمش اوله وفقر وفاقه سی کالده اولان بدحال و پریشان
وپژمرده قیافت کسیه دینور واکول واینهان کسیه دینور وکوده سی ایری ودبزمان اوله رق اوزون آدمه دینور
وارسلانه دینور وبدخوی وبدمشرب کسیه دینور وقارنی ککبش کسیه دینور که کثرت اکلی موجبدر رغیب
البطن معناسنه جمعی قراشب کلور القرصبة صاد مهمله ایله دحرجه وزننده کسمك معناسنه در یقال قرصبه
اذا قطعه القرضبة ضاد معجمه ایله قرصبه وزننده ومرادفیدر یقال قرضبه اذا قطعه شارح دیرکه مقتضای
انجام اوزره قرضبه نك مفهومنده شدت معتبردر وقرضبه برکدرمك معناسنه در یقال قرضب اللحم فی البرمة اذا جمعها
وطاغتمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال قرضب الشیء اذا فرقه و برشیئك مجموعنی اکل ایلمك معناسنه در
یقال قرضب اللحم اذا اکل جمیعه و یلمك معناسنه در یقال قرضب فلان اذا عدا وقارت قارت قوری نسنه اکل ایلمك
معناسنه در یقال قرضب الرجل اذا اکل شیئا یابسا القرضاب قافك کسریله دائما قوری نسنه اکل ایدن کسیه

دینور وارسلانه دینور واوغری‌یه دینور لصّ معناسنه وپك كسكین قلجه دینور ومالك بن نویره‌نك قلجی آدیدر وناچیز
نسنه‌یه دینور تقول ما رزأته قرضابا ای شیئا یعنی بن آنك برنسنه‌سنی زیان ایده‌ایلمدم والقرضاب فقیر وگدایه دینور
وشول اكّال كمسه‌یه دینور كه قابده اولان طعامك جمله‌سنی اكل ایدوب اصلا بقیه ترك ایلمیه قرضابه دخی دینور یقال
رجل قرضاب وقرضابة ای لایدع شیئا الّا اكله القرضوب قافك ضمیله بو دخی زیاده‌سیله كسكین وكسیجی قلجه
دینور واوغری‌یه دینور وشول اكول وپرخور كمسه‌یه دینور كه قابده اولان طعامی بالجمله خوره ایدوب بقیه نامنه برنسنه
ترك ایلمیه وفقیر وبینوایه دینور القراضبة قراطبه وزننده قرضوبك وقرضابك جمعیدر لصوص وفقراء
معنالرینه‌در المقرضب اسم فاعل بنیه‌سیله بو دخی قابده نسنه ترك ایلمز اولان اكول وایناهنه دینور قراضبه
علابطه وزننده بر موضع آدیدر القرضب درهم وزننده ثفله قلبورلندقدنصكره قلبور دبنده قالان آیله‌جق كتر
نسنه‌یه دینور القرطبة طاء مهمله ایله دحرجه وزننده بر كسه‌یی یره چالمق علی قول قفاسی اوزره یقمق معناسنه‌در
یقال قرطبه اذا صرعه او علی قفاه وذبح اولنان حیوانك كمكلرینی كسوب پاره‌لمق معناسنه‌در یقال قرطب
الجزور اذا قطع عظامه وپك سكردوب گتمك معناسنه‌در یقال قرطب الرجل اذا عدا شدیدا وقورقوب
یا اوركوب قاچمق معناسنه‌در یقال قرطب الرجل اذا هرب وطارلمق معناسنه‌در یقال قرطب علیه اذا غضب
القرطبی قافك وطانك ضمی وبانك تخفیفی والفك قصریله قلجه دینور معنای مذكوردن مأخوذدر وخاصةً خالد بن
الولید رضی الله عنه وابن الصامت بن جشم نام كمسه‌نك قلجلری اسمیدر القرطبی قافك وطانك كسری
وبانك تشدیدی والفك قصریله بین العرب برنوع اویون آدیدر وكورشیجی منصوبه‌لرندن برمنصوبه اسمیدر كه
آنكله خصمی قفاسی اوزره زمینه نقش ایدر القراطب علابط وزننده بغایت كسیجی قلج وخنجر مقوله‌سنه دینور
قرطبه قنفذه وزننده مغرب اولكه‌سنده برشهر عظیم اسمیدر مقدّما اندلس مملكتنك تختگاهی ایدی حالیا اول
اولكه اسپانیا كفره‌سنك ضبطنده‌در القرطبان كلتبان وزننده دیّوث وقورمساق شخصه دینور وغیرت وحمیت
اولمیان بیعار وبی ناموسه دینور وبزونكه دیّوث قوّاد معناسنه یقال هو قرطبان ای دیّوث ویقال هو قرطبان ای الذی
لاغیرة له ویقال للقوّاد مترجم دیر كه برهان قاطعده قرطبان لفظی قلتبان معرّبی اولمق اوزره مرسومدر ومصاحبه
بو وجه اوزره‌در كه قرطبان كلمه‌سی كه بی غیرت وبی عار وبی ناموسه دینور عند الاصمعی اصلی كلتبان ایدی كه قیادت
معناسنه اولان كلب لفظندندر تاء ونون صكره‌دن زیاده قلنمشدر وبو الفاظ قدیمه‌دن اولمغله عامّهٔ عرب اسلاف
تغییر ایدوب قلطبان دیدیلر بعده عامّهٔ اخلاف عرب آنیده تغییر ایدوب قرطبان دیدیلر القرطعبة جردحله وزننده
والقرطعبة كذبذبه وزننده والقرطعبة ذرحرحه وزننده آزچوق نسنه دیمكدر علی قول شیء معناسنه‌در یقال
ماعنده قرطعبة وقرطعبة وقرطعبة ای لاقلیل ولاكثیر او شیء مقتضای مثال نفی مقامنده مستعملدر الاقرعباب
اقشعرار وزننده بر كسه طورطوب كرپی كبی بوزیلوب بورتلمق معناسنه‌در كرك صوغوقدن وكرك سائر عارضه‌دن
اولسون یقال اقرعبّ الرجل اقرعبابا اذا انقبض من برد او غیره المقرعبّ اسم فاعل بنیه‌سیله كمال غضبدن ناشی
سكوت ایدرك باشنی یره دیكوب طوران كشی‌یه دینور كه حین غضبده بر كسه‌یه برسوز سویلیوب وجه مذكور اوزره
طورمق عادتی اوله پس مصدری اولان اقرعباب اول معنایه ده كلور القرقب قنفذ وزننده والقرقب جعفر
وزننده والقرقب زخرب وزننده قارنه دینور بطن معناسنه وقرقب قنفذ وزننده بركوچك قوش اسمیدر
قرقوب اسلوب وزننده بصره واهواز وواسط بینلرنده واقع كسكر اعمالندن بربلده آدیدر القرقبة زخربه وزننده
آوانه دینور لحمة الصید معناسنه القرنب نونله قنفذ وزننده بوكوره دینور خاصره معناسنه القرنب جعفر
وزننده عرب طوشانه دینور یربوع معناسنه علی قول فاره‌یه دینور وعلی رأی فاره‌نك شول یاورسنه دینور كه فاره
عرب طوشانیله جفت اولمقدن حاصل اوله القرهب جعفر وزننده یاشلو قوجه اكوزه دینور علی قول ایری وبیوك
اولانه دینور وبغایت توبلو اولان كچی‌یه دینور وبرقوملك سید وذئبانه دینور وپیر ومسنّ آدمه دینور القزب
قافك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله چوق جماع ایلمك معناسنه‌در یقال قزبها قزبا من الباب الاول اذا نكحها كثیرا
القزب قافك كسریله لقب معناسنه‌در كه شعراده مخلص تعبیر اولنور القزب فتحتینله برنسنه پك وقاتی اولمق
شدّت وصلابت معناسنه‌در یقال قزب الشیء قزبا من الباب الرابع اذا صلب واشتدّ القازب غارب وزننده شول
بازرگانه دینور كه بغایت حریص وطمعكار اولمغله گاه برّده وگاه بحره سفر ایدوب اصلا وهن وفتور عارض اولمز اوله
یقال تاجر قازب ای حریص مرّة فی البرّ ومرّة فی البحر شیخ سعدی مرحوم گلستانده بو گونه بر بازرگان حكایه‌سی
سرد ایلمشدر القسب قافك فتحی وسین مهمله‌نك سكونیله بغایت پك وقاتی اولان سنكین شیئه دینور قلب بخیل كبی

یقال شیء قسب ای صلب شدید وقوری خرمایه دینور تمر یابس معناسنه القسوبة والقسوب فاءلرك ضمیله
برنسنه پك وقاتی اولمق معناسنه‌در یقال قسب الشیء قسوبة وقسوبا من الباب الخامس اذا صلب واشتدّ القسابة
قافك ضمیله خرمانك ایشه یرامز اولان كتریشنه دینور القیسبان قرطبان وزننده بوغون وسخت وشدید اولان
نسنه‌یه دینور یقال ذكر قیسبان ای مشتدّ غلیظ القسبّ اردبّ وزننده اوزون اوله‌رق سخت وشدید اولان
شیئه دینور القسوب صبور وزننده چزمه ومست وچتیك وطوماق مقوله‌سنه دینور خفّ معناسنه وتشدید
سینله قسّوب چزمه‌لر ومستلره دینور خفاف معناسنه وبونك لفظندن مفردی مسموع دكلدر یقال جاء وفی رجله
قسوب ای خفّ ویقال جاؤا وفی ارجلهم قسوب ای خفاف القیسب حیدر وزننده حمض انواعندن برشجر
آدیدر وحمض اكشی ایله آجی میانده اولان نباته دینور كه دوه قسمنك فاكهه‌سیدر وقیسب اسامیٔ رجالدندر القسب
كسب وزننده صو آقمق معناسنه‌در یقال قسب الماء قسبا من الباب الثانی اذا جری وكونش غروبه یوزطوتمق معناسنه
استعمال اولنور یقال قسبت الشمس اذا اخذت فی المغیب یعنی شرعت للغروب القسیب امیر وزننده اسمدر
صو یك سیلانه‌رك چغلدی ایله آقیسی حالتنه دینور تقول مررت بنهر وله قسیب ای جری وصوت قال فی الاساس
سمعت قسیب الماء ای خریره بو كه كوره آقان صو یك چغلتیسنك اسمی اولور القاسب كاسب وزننده قازق كبی
سخت وشدید اولان آلت تناسله دینور غرمول متمهّل معناسنه قسیبه قافك وسینك فتحیله اسامیٔ عربدندر
القسحب حای مهمله ایله طرطبّ وزننده ایری ویومری نسنه‌یه دینور القسقب قافله قسحب وزننده ومرادفیدر
القشب قافك فتحی وشین معجمه‌نك سكونیله برشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در یقال قشب السمّ بالطعام
اذا خلطه به وبر كسه‌یه زهر ایچورمك وقلج وبچاق مقوله‌سنی زهر ایله صوارمق معناسنه‌در یقال قشبه السمّ اذا اسقاه به
وبر كسه‌یی بر مكروه ومستهجن شیئه یاخود بر مرداره اوغرامق معناسنه‌در یقال قشبه اذا اصابه بالمكروه او المستقذر
شارح دیر كه بعض نسخه‌ده المستقذر قولی بالمكروه قولی اوزره معطوفیله مجرورا وبعضنده او كلمه‌سیله مصدّرا مرسوم
اولوب لكن صحیح اولان معنای مخصوص یعنی اسم اولمق اوزره مرفوع اولمقدر كه مردار ومستقذر نسنه دیمك اولور
انتهی وقشب افترا وبهتان ایلمك معناسنه‌در یقال قشب علیه ای افتری علیه وثنا ومحمدت یاخود قدح ومذمّت كسب
ایلمك معناسنه‌در یقال قشب فلان اذا اكتسب الحمد او الذمّ وبرشیئی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه‌در یقال قشبه
ای افسده وبر كمسه‌یه برنسنه‌یه مردار بیلاشدرمق معناسنه‌در یقال قشبه بسوء اذا لطخه به وبر كسه‌یی تعییر وتعییب
ایلمك معناسنه‌در یقال قشبه اذا عیّره وعابه اساسك بیاننه كوره بو معنا مجازیدر وعقلی كیدرمك معناسنه‌در تقول قشبك
المال ای ذهب بعقلك وقلجه جلا وصیقل وزاغ ویرمك معناسنه‌در یقال قشب السیف اذا صقله وبونلرك مجموعی باب
ثانیدن متصرّفدر الاقتشاب افتعال وزننده بو دخی مدح ومحمدت یاقدح ومذمّت اكتساب ایلمك معناسنه‌در یقال اقتشب
الرجل اذا اكتسب الحمد او الذمّ التقشیب تفعیل وزننده برشیئه برنسنه بیلاشدرمق معناسنه‌در كه تكثیری متضمّندر
یقال قشّبه تقشیبا اذا لطخه به وبدرایحه بر كسه‌یی آزرده ودلگیر ایلمك معناسنه‌در تقول قشّبنی ریحه ای آذانی
وبو بعض نسخه‌ده ثلاثی عنوانیله مرسومدر ومؤلف مثال مذكور ایله اشبو انّ رجلا یمرّ علی جسر جهنّم فیقول
یا ربّ قشبنی ریحها حدیثنه تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة ای سمّنی وكلّ مسموم قشیب ومقشّب یقال قشبنی الریح
وقشبنی بو كه كوره معنای اولدن مأخوذ اولور القشب قافك كسریله نفس وذات معناسنه‌در یقال هو كریم
القشب ای النفس وقشب مالك بن بحینه نام كمسه‌نك پدری اسمیدر ویا دنجانه شبیه برنبات آدیدر شارح دیر كه نبات
مزبورك وسطندن برچوق ظهور ایدر اوزایوب كمالی بولنجه رطوبتی سببیله اكیلور وتیه‌سنده بمثی ظهور ایدر
سباع طیوره سمّ قاتلدر پس سمّ معناسنه اولان قشب ایله تسمیه اولنمش اولور وقشب دمور وآینه مقوله‌سنك
یوزلرنده اولان پاسه دینور صدء معناسنه وبی خیر وبی منفعت اولان تبهكار كمسه‌یه دینور وآغویه دینور سمّ معناسنه
وبونده فتحتینله ده لغتدر القشیب امیر وزننده پاسی آچیلوب جلا ویرلمش قلجه دینور وپاسلو قلجه دیمكله
اضداددن اولور یقال سیف قشیب ای مجلوّ وصدیٔ ضدّ وقشیب یمنده بر كوشك آدیدر ویكی نسنه‌یه دینور
واسكی ویپره‌مش نسنه‌یه دیمكله اضداددن اولور یقال ثوب قشیب ای جدید وخلق ضدّ وآق شیئه دینور وپاك
ونظیف نسنه‌یه دینور یقال ثوب قشیب ای نظیف جمعی قشب كلور ضمّتینله القشابة كرامه وزننده ذكر اولنان
معنالردن مصدردر یقال قشب الشیء قشابة من الباب الخامس القشبة قافك كسریله خسیس ودنی وناكس
شخصه دینور ومیمون یاورسنه دینور قشاب غراب وزننده بر موضع آدیدر القشابیة عمانیه وزننده كه اشبو
مرّ النبیّ علیه السلام وعلیه قشابیتان حدیثنده وارد اولمشدر مراد اسكی برده دیمكدر قشابیتان ذكر اولنان

قشبانه‌نك تثنیه‌سیدر بعض زاعمك بو راده قشبان کلمه‌سی قشیب لفظنك جمعیدر وقشبانیه اکا منسوبدر قولی ملتفت
ومعول علیه دکلدر نهایه‌ده بو وجه اوزره مرسومدر که قشیب کلمه‌سی اضداددن یعنی جدید وعتیق معنالرینه اولمغله
بو راده ایکی معنا دخی ملحوظدر وکویا که قشبان قشیب کلمه‌سندن جمعدر خلاف قیاس اوزره زیرا جمعه نسبت
اولنمشدر وزمخشری عندنده نسبت مزبوره مرضی دکلدر بلکه بو بناء مستطرفدر انبجانی کلمه‌سی کبی القاشب
کاتف وزننده درزی‌یه دینور خیاط کبی وضعیف النفس اولان یعنی جلادت وشهامتدن عاری کیسه‌یه دینور المقشب
معظم وزننده خالص وپاکیزه اولمیان حسب ونسبه اطلاق اولنور خلط معناسندن مأخوذدر یقال حسب مقشب
ای غیر خالص قال فی الاساس ومن المجاز رجل مقشب النسب ای معیوب القشلب قنفذ وزننده والقشلب
زبرج وزننده بر نوع نبات آدیدر القصب فتحتیله ساقده بوغوملری اولان هر نباته اطلاق اولنور که قامش تعبیر
اولنور مفردی قصبه‌در هایله وقصباء در صادك سکونی والف الحاقیله وجماعتنه ومنبتنه قصباء دینور قامشلق
نیستان معناسنه شارح دیرکه سیبویه عندنده قصباء اسم جنسدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور حلفاء وطرفاء کبی
مترجم دیرکه قلم دخی قصب نوعندندر یرنده ثابت اولدقجه بعد القلم یعنی کسلدکدنصکره قلم اطلاق اولنور وقصب
پرمقلرینه اطلاق اولنور مفردی قصبه‌در اساسده دیرکه هر پرمقده اوچ دانه قصبه واردر لکن باش پرمقده
ایکی دانه اولور یقال امرأة تامة القصب وهی عظام الیدین والرجلین لسانمزده دخی اول کمکلره قلم تعبیر اولنور وقصب
بوغازلرده اولان مجاری انفاسه وشعبه‌لره اطلاق اولنور هر برینه قصبه دینور معلوم اوله که بوغازك فضاسنده ایکی
مجرا واردرکه بری هوا کیروب نفس آله‌جق مجرادر بو که حنجره وقصبه وریه‌یه اضافتله قصبة الریه دخی دیرلر ترکیده
بوغورتلاق وخرتلاق تعبیر اولنور وبورقبه‌نك اوکنده وضع اولنمشدر حسا ظاهر در فارسیده نای کلو دیرلر وبریسی
تناول اولنان نسنه معده‌یه واصل اوله‌جق مجرادر بو که مری دیرلر ترکیده قزل اویکن تعبیر اولنور قصبه‌نك آردنده
مطلب
وضع اولنوب براوجی فم معده‌یه متصلدر وقصبه‌نك براوجی آق جکره متصل اولور وآنده اولان طمرلره صولوق
طمری تعبیر اولنور که آنلره عروق الریه اطلاق ایدرلر انتهی وقصب جوهردن مستطیل اولان یعنی آلتوندن ویاخود
کومشدن ایچی بوش امامه زبوانه‌سی طرزنده مصنوع اولان لوله وبوری مقوله‌سنه دینور وانجه ونرم ولطیف کتان
بزینه دینور که سلفده مصره مخصوص اولمغله قصب مصری اطلاق اولنور ترکیده نسوان اکا اسکولی بزی تعبیر
ایدرلر بونك مفردنده قصبی دینور عرب وعربی کبی وقصب یاقوتله مرصع ومزین اولان آبدار انجو وآبدار زبرجده
دینور که مراد وجه مذکور اوزره اولان دیزیلریدر ومنه الحدیث ان جبریل علیه السلام قال للنبی علیه الصلوة
والسلام بشر خدیجة ببیت فی الجنة من قصب شارح دیرکه کرمانی دیمشدرکه قصب وقصبه جوهریون
اصطلاحنده بردیزی اعلا انجویه اطلاق اولنور بیت مزبور اعلا انجودیزیسندن طرح وبنا اولنمشدر ونهایه‌ده حدیث
مذکورده قصبدن مراد کوشك طرزنده واسع ومجوف انجو دانه‌سیدر که تمام براوطه اوله‌جقدر ظاهرا رسمی
طولانی اولور انتهی وقصب چشمه‌لردن منشعب اولان صو مجرالرینه اطلاق اولنور الاقصاب همزه‌نك کسریله
برمحل قامشلق اولمق معناسنه در یقال اقصب المکان اذا صار ذا قصب وچوبان دوه‌نك رعی خصوصنده تکاسل
واساءت ایلدیکندن یعنی کرکی کبی اشباع ایلمدیکندن ناشی دوه‌نك صو ایچمیوب استنکافنه باعث اولمق معناسنه در
یقال اقصب الراعی اذا عافت ابله الماء ومنه المثل * رعی فاقصب * بو مثل چوبانك اداره‌سزلکندن ورعی خصوصنده
اهمال وتکاسلندن ناشیدر زیرا رعینده اهتمام ایدوب اشباع ایلمدکجه صویه میل ورغبت ایلمزلر مترجم دیرکه میدانیده
بو عبارتله مرسومدرکه رعی فاقصب یقال قصب البعیر یقصب اذا امتنع من الشرب واقصب الراعی اذا فعلت
ابله ذلك ای اساء رعیها فامتنعت من الشرب ومثل مزبور متعهد اولدیغی ماده‌ده کما هو حقه تقید واهتمام ایلمیوب
تباه وافساد ایدن کسنه حقنده ضرب اولنور القصبة فرحه وزننده والمقصبة مصطبه وزننده قامشلغه دینور
یقال ارض قصبة ومقصبة ای کثیرة القصب القصب غصب وزننده کسمك معناسنه در یقال قصبه قصبا من الباب
الثانی اذا قطعه قیون قصابی بو معنادن مأخوذدر وقصب قصاب ذبح ایلدیکی حیوانك قصبنی بند بند آیروب پاره‌لمق
معناسنه در یقال قصب القصاب الشاة اذا فصل قصبها وقصب وقصوب دوه صو ایچمکدن امتناع ایله باشنی
یوقری قالدرمق معناسنه در یقال قصب البعیر قصبا وقصوبا اذا امتنع من شرب الماء فرفع رأسه عنه
وبرکسه‌یی صویه هنوز قانمقسزین صو ایچمکدن منع ایلمك معناسنه در یقال قصب فلانا اذا منعه من الشرب قبل ان یروی
وبرکسه‌یی عیبلمك معناسنه در یقال قصبه اذا عابه وبرکسه‌یه سوکمك معناسنه در یقال قصبه اذا شتمه وبونلر مجازدر
الاقتصاب افتعال وزننده کسمك معناسنه در یقال اقتصبه اقتصابا اذا قطعه القصب امیر وزننده

والقاصب کاسب وزننده صو ایچمکدن امتناع ایدن دوه‌یه دینور مذکور ومؤنثه وصف اولور یقال بعیر وناقة قصب
وقاصب ای یمتنع من شرب الماء التقصیب تفعیل وزننده سوکمك معناسنه در یقال قصبه تقصیبا اذا شتمه وباشك
صاچنی بولك بولك بورمه بورمه ایلمك معناسنه در که هر بولکی اوزون قامش طرزنده اولور یقال قصبت المرأة شعرها
اذا جعلته قصابة کما سیذکر اساسك بیاننه کوره بولك بولك اوروب صالیورمك معناسنه در وتقصیب صاچی
قیورجق ایلمك معناسنه در یقال قصب شعره ای جعده عربلر صاچلرنی قامش ایله قیورجق ایدرلر واللری
بوینه چکروب بغلمق معناسنه در یقال قصب یدیه اذا شدها الی العنق القصب قافك ضمی وصادك سکونیله ارقه‌یه
دینور ظهر معناسنه وبغرسغه دینور معی معناسنه جمعی اقصاب کلور القصاب شداد وزننده دودك ونای وقوال
چلان کشی‌یه دینور زمار کبی وحیوان بوغزلیجی‌یه دینور جزار معناسنه که لسانمزده دخی قصاب تعبیر اولنور ذکر اولنان
قصبدن مأخوذدر القاصب قصاب معنالرینه‌در وزیاده‌سیله طراقه‌لو کوك کورلتیسنه اطلاق اولنور القصبة
فتحاتله قصب کلمه‌سنك مفردیدر نته که ذکر اولندی وقصبه یکی قازلمش قویی‌یه دینور وکوشکه دینور قصر
معناسنه علی قول قصرك جوفنه یعنی ایچریسنه دینور وشهره دینور مدینه معناسنه که برولایتك شهری اوله جقدر
علی قول شهر عظیمه یعنی براولکه‌نك یاخود برولایتك جمله‌دن اعظم اولان شهرینه دینور شام ایالتنده دمشق ومصر
اولکه‌سنده قاهره کبی که قاعدة الملك وتختکاه تعبیر اولنور وقصبه قریه‌یه دینور حالا بیمزده متعارف اولدیغی اوزره
شهر صغیره اطلاقی ظاهرا قریه معناسندن مأخوذدر اساسك بیاننه کوره مدینه معناسنه جوف قصر معناسندن
مأخوذدر وسط ولایتده وقوعی ملاحظه‌سنه مبنیدر وقصبه عراقده مخصوص برقریه آدیدر وقصبه بورلمش صاچ
بلوکنه اطلاق اولنور وایلکلی کبکه اطلاق اولنور القصابة رمانه وزننده والقصیبة حبیبه وزننده والتقصبة
والتقصیبة تفعله وزننده که اسملردر بونلرده بورلمش صاچ بلوکنه دینور وقصابه قامش وقارغی بغومنه دینور انبوبه
معناسنه ونایه ودوده که وقواله دینور مزمار معناسنه وخلقی دائما فصل وقدح وغیبت ایدن بدزبان کسیه دینور وقصبه
بوغومه دینور انبوبه معناسنه القصاب کتاب وزننده شول صو بندینه دینور که باغچه دیوارینك یاخود باغچه‌یه
مشرف اولان بارك وتپه‌نك دیبلرینه یاپیلور سیل صوینی برطرفه صاوندق ایچون زیرا اول جهته صاولدیغی صورنده
صو اوراده برکوب حوالیٔ باغچه‌یی تباه وبرباد ایدر وقصاب دیار معناسنه درکه بلاد دیمکدر مفردی قصبه درنته که
ذکر اولندی ذو قصاب مالك بن نویره‌نك فرسی آدیدر القصبات حرکات وزننده مغرب زمینده بربلده آدیدر
ویمامه‌ده برقریه‌در القصیبة جهینه وزننده یمامه ترابنده تیم وعدی وثور بنی عبدمناة قبیله‌لرینه مخصوص برموضع
آدیدر وینبع ایله خیبر میاننده برموضعدر وبحرین قضاسنده برموضعدر المقصب محدث وزننده قوشی ویارش
میداننده قصب السبق اخذ واحراز ایدن کسیه دینور عرب خیللری قوشی میدانینك نهایتنده بعض اشیاء فاخره ایله
مزین برقارغی نصب ایدوب بعده قوشی اصحابی بردن یکعنان آتلرنی قوشدیروب جمله‌یی سبق ایدن جندی اول
قارغی‌یی یرندن قلع واوزرنده اولان اوکدلی بلانزاع اخذ واحراز ایدر ایشته قصب السبق بوندن عبارتدر بعده
برخصوصده سائره تفوق وتقدم ایدن اهل فضل وصاحب مزیتده استعمال اولندی یقال هو مقصب ای الذی
یحرز قصب السباق ومقصب یوزنده قو یوکوکی اولان سوده دینور القصوب صبور وزننده یوکی قرقلمش قیونه
دینور قصب قصب فتحتیله دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغره‌جق اصواتندر که قصب قصب دیو چاغررلر
مؤلفك وتدعی النعجة قولی جمله مستأنفه در القصلب قنفذ وزننده قوی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
القضب قافك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله کسمك معناسنه در یقال قضبه قضبا من الباب الثانی اذا قطعه
وچبوق ایله اورمق معناسنه در یقال قضب فلانا اذا ضربه بالقضیب وقضب بالابلد اولوب واطرافنه شاخلری
یایلمش هر سمته دال بوداق صالمش اغاجه دینور واوق یاخود یای دوزمك ایچون قطع اولنمش اغاج شاخنه دینور مقضوب
معناسنه وقضب برنوع شجر اسمیدرکه آندن یای اتخاذ اولنور شارحك بیاننه کوره نبع دیدکلری شجر نوعندندرکه
ترکیده قین اغاجی دیدکلریدر وقضب تازه یونجه‌یه دینور اسفست معناسنه وقضب کذلك مصدر اولور هنوز تعلیم
اولنمامش عجمی طورناقه‌یه بنمك معناسنه یقال قضب الناقة قضبا من الباب المزبور اذا رکبها قبل ان تراض الاقتضاب
افتعال وزننده بو دخی کسمك معناسنه در یقال اقتضبه بمعنی قضبه مصباحك بیاننه کوره اقتضاب اقتطاع معناسنه درکه
برنسنه‌یی کندی نفسی ایچون کسمکدن عبارتدر واقتضاب هنوز معلم اولمیان طور وعجمی ناقه‌یه بنمك معناسنه در
قضب کبی یقال اقتضب الناقة بمعنی قضبها اساسك بیاننه کوره بو معناده مجازدر ظاهرا چبوق ایله تعلیم اولندیغنه
مبنیدر طور طای کبی یاخود سوریدن هنوز آیروب رکوب ایلدیکی ملاحظه‌سیله در وامهات سائره‌ده ناقه‌یه

تخصيص اولنمامشدر واساسده اقتضاب ارتجال معناسنده مستعمل اولمق اوزره مرسومدر كه تفكر وملاحظه
ايلمكسزين بالبداهه سوزسويلمكدن عبارتدر يقال اقتضب الكلام اى ارتجله ضربةٌ واحده ايله قطع
قضبب معناسی علاقه‌سنه مبنی در وابحر عروضيه دن بحر مقتضب دخی بوندن مأخوذدر بحر منسرحدن
منقطع اولديغيچون اطلاق اولنمشدر واقتضاب بديعی دخی بوندن مأخوذدر كه شاعر قصيده سندن تشبيبی
قطع ايدوب مقصوده يعنی ممدوحنك مدحنه انتقال ايلمكدن عبارتدر وحسن تخلص ايله اولان انتقال اوفق والطف
اولور ومؤلفينك امابعد كلمه سنه اقتضاب اطلاقی دخی جمله‌دن انقطاعنه مبنی در التقضيب تفعيل وزننده
پك كسمك معناسنه در كرك كميت وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال قضبه تقضيبا اذا قطعه وكونشك پرتووشعاعی
اغصان شجر كبی چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال قضبت الشمس اذا امتدّ شعاعها
الانقضاب انفعال وزننده والتقضب تفعل وزننده كسلمك معناسنه در يقال قضب الغصن تقضيبا فانقضب
وتقضب اى انقطع وتقضب تقضبب كبی كونشك شعاعی چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال
تقضبت الشمس بمعنى قضبت القضابة قافك ضميله اغاجدن كسيلن و بوداينلن كسنتی يه و بوداتی يه دينور علی قول
شاخلری كسيلن اغاج اوزرندن دوكيلن بونقه پاره‌لرينه دينور المقضبة مصطبه وزننده ذكر اولنان قضب نام شجرك
و بونجه‌نك منبت وموضعلرينه دينور القضابة تشديد ايله علاّمه وزننده امور ومصالحی سيف قاطع كبی كسوب بچن
رتق وفتق صاحبی داناو كاركذار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قضابة اى قطاع للامور القضبب امير وزننده
چبوغه دينور كه اغاجك انجه داليدر شاخ باريك معناسنه وهنوز باش اوكرنمامش طور وعجمی ناقه‌يه اطلاق اولنور
نته كه ذكر اولندی وآلت تناسله اطلاق اولنور كه غصن بدندر جمعی قضبان كلور قافك ضميله وقضبان كلور
قافك كسريله وقضبب انجه ولطيف ونازك قلجه اطلاق اولنور كه يوزی پك ينجی اوليه قامچی تعبير ايتدكلری قلج
اوله جقدر وبتمامه برقضيبدن يعنی بردالدن دوزلمش يايه دينور كه اكلی اولمازعلی قول يارلمامش برشاخدن مصنوع
اولانه دينور كه يايك احسنيا تندندر وزيادة سيله كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه وقضبب يمنده علی قول تهامه‌ده
بر وادی آديدر وضبه قبيله سندن بر رجل اسميدر كه بين العرب سائر اولان * اصبر من قضبب * مثلنك منشأيدر ذلّ
ومحنته بغايت صابر ومتحمل كسه ايدی وقضبب بحرين شهرنده بر تمار يعنی برخرماجی اسميدر كه * الهف من قضبب
مثلنك منشأيدر اصلی بودر كه مزبور وجه مذكور اوزره بحرينده خرمافروش اولوب دائما مخصوص برخرما
تاجرندن خرما آلوب وكنديسی سائره بيع ايدرايدی بركون ينه علی العاده كلوب تاجر مرقومدن خرما طلب ايلدكده
اولدخی عندنده مجتمع اولان فنا وكثرخرمادن برقوصره اخراج واعلا بهاسيله بيع واعطا ايلمكله قضبب دخی
قوصره‌يی اخذ وكلديكی سمته عود وعزيمت ايلدی مكر تاجر اول قوصره ايچره بر كيسه التون حفظ ايلمشيدی
قضبب كتدكدنصكره تذكر ايلمكله قضيبه ادراك وكيسه‌يی استخلاص ايليه مزايسه كندی نفسنی قتل ايلمك ايچون
الده برخنجر آلوب همان شتابان قضيبك عقبندن پويان اولدی خلال راهده قضيبه يتشوب لطف ايله بودفعه
جانبكه ويرديكم خطا ايله فنا وكثر خرما ايمش قوصره‌يی بكا اعاده قيل كه علی العاده ينه اعلا خرما ويره‌يم ديه‌رك
قوصره‌يی استرداد وقضبيك منظره سنده كيسهٔ معهودی ابراز واحراز ايلمكله قضبب قضيه‌يه واقف وخنجر
استصحابنك سينه بالاستفسار مطلع اولدقده كيسه‌نك تأسف وتلهفيله همان دست تاجردن خنجری اخذ وكندی
جكر كاهنه طعن ايله ذهب ديه‌رك سمت بقايه ذاهب اولمشدر القاضب بودخی كسكين قلجه دينور القضاب
شدّاد وزننده والقضابة هاله والمقضب منبر وزننده بونلرده زياده سيله كسيجی كسكين قلجه دينور ومقضب
دهره تعبير اولنان آلته كذلك اكنجيلرك اوراق تعبير ايتدكلری آلته دينور القضبة ثمره وزننده قضبب معناسنه‌در كه
ذكر اولنان يابدر علی قول نبع يعنی قين اغاجندن كسلمش اوقلغه دينور كه آندن اوق دوزيلور جمعی قضبات
كلور فتحاتله وطوارا كل ايلمك ايچون تازه بچيلن چاره و يونجه‌يه دينور جمعی قضب كلور هاسز المقضاب محراب
وزننده ذكر اولنان يونجه‌يی چوق انبات ايدن يره دينور يقال ارض مقضاب اذا كانت تنبت القضبة كثيرا ومقضاب
اوراغه دينور منجل كبی الاقضاب همزه‌نك كسريله بر يونجه‌لق اولمق معناسنه‌در يقال اقضبت الارض اذا صارت
ذاقضبة القضبة قافك كسريله بربلوك دوه‌يه و برسوری كچی‌يه وقيونه دينور وجست وخفيف ولطيف اولان
آدمه وناقه‌يه اطلاق اولنور القطب ضرب وزننده والقطوب قعود وزننده چين جبين كوسترمك معناسنه‌در كه
قاشلرنی چاتوب كوزلرينك ارالغنی بورشدروب يوزنی كوزنی اكمكدن عبارتدر يقال قطب الرجل قطبا وقطوبا
من الباب الثانی اذا زوی مابين عينيه وكلح وكسمك معناسنه‌در يقال قطب الشیء اذا قطعه وبركدرمك معناسنه‌در

يقال قطب الشیء اذا جمعه وشربت وشرابه صوقاتمق معناسنه‌در يقال قطب الشراب اذا مزجه يعنی بالماء
وبركسه‌يی طارلتمق معناسنه‌در يقال قطب فلانا اذا اغضبه وطولدرمق معناسنه‌در يقال قطب الاناء اذا ملأه
وچوالك قولپلرنی بری برينه كچوردكدنصكره ايكی طرفنی بوكوب قاوشدرمق معناسنه‌در يقال قطب الجوالق
اذا ادخل عروته فی الاخری ثم ثنی وجمع بينهما وبركك معناسنه‌در يقال قطب القوم اذا اجتمعوا القاطب والقطوب
صبور وزننده دائما چين جبين اوزره اولوب يوزنی كوزنی اكوب بورتوريجی كشی‌يه دينور وقاطب وقطوب
ارسلانه اطلاق اولنور التقطيب تفعيل وزننده بودخی يوزنی كوزنی اكوب چين جبين وبدچهره كوسترمك
معناسنه‌در ثلاثيدن ابلغدر يقال قطب الرجل تقطيبا بمعنی قطب وشرابه صوقاتمق معناسنه‌در يقال قطب
الشراب اذا مزجه الاقطاب همزه‌نك كسريله بودخی شرابه صوقاتمق معناسنه‌در يقال اقطب الشراب اذا مزجه
وبركك معناسنه‌در يقال اقطب القوم اذا اجتمعوا القطيب امير وزننده والمقطوب صو ايله ممزوج اولان شرابه
دينور وقطيب صرد بن حمزة اليربوعی نام كسنه‌نك فرسی اسميدر القطب قافك حركات ثلاثی وطانك سكونيله
والقطب عنق وزننده والقطبة زمره وزننده دكرمنك دليكنه صوقدقلری اوزون دموره دينور كه دكرمن
آنك اوزرينه دوران ايدر قاپوزيوانه‌سی كبی فارسيده ميخ آسيا وتركيده دكرمن ايكی تعبير اولنور دكرمنك الت
طاشنده اولور يقال دارت الرحی علی قطبها وقطبها وقطبتها وهی حديدة تدور عليها وقطب قافك ضميله فلكده
بركوچك يلدزه اطلاق اولنور كه قبله آنك اوزرينه بنا قلنور يعنی محراب آكا نظر ايله وضع وقبله انكله ادراك اولنور
مراد قطب شمالی اوله جقدر كه جدی ايله فرقدان ميانده در تركيده دمور قازق تعبير اولنور مقابلی قطب جنوبی مطلب
اوله جقدر مؤلف اكتفا ايلمشدر كرهٔ فلكك محورينك كه قطر تعبير اولنان خطدن عبارتدر ايكی جانبی اولان نقطهٔ
نجميه‌در كه كره آنلرك اوزرينه دوران ايدر وعرضلر آنلر ايله ادراك اولنور جوامعده محراب وضعنده ودريالرده
پوصله ابره سيله قطب شمالی‌يه اعتبار ايدرلر شمال طرفنده اولنلر آنی تمام ارقه‌يه الدقده جنوب حقيقی‌يه متوجه
اولور وبعضلر عندنده قطب نقطهٔ موهومه‌در هراخشام قطب شمالی‌يه نظر ايلمك لدغ عقربدن امين اولمقده
مجرّبدر وقطب برقومك مدار امور اولان سيد وسركارنه اطلاق اولنور يقال هو قطب قومه اى سيدهم ومطلقا
برنسنه‌نك مدار قوامی اولان شيئه اطلاق اولنور پادشاه قطب عسكر اولديغی كبی يقال هو قطب ذلك الامر اى
ملاكه ومداره وسالكلرك امور صوريه ومعنويه‌لری كنديسنه مفوض اولان مرشد كبی جمعی اقطاب كلور وقطوب
كلور وقطبه كلور قبله وزننده وقطب مدينهٔ منوره‌ده عقيق نام واديده بر موضع آديدر علی قول ذوالقطبه ايله مسمادر
القطبة قافك ضميله دكرمن ميلنه دينور نته كه ذكر اولندی ونشانه آتيلان اوق تمرنه دينور نصل الهدف معناسنه لكن
اساسك بيانه كوره سهم النضال اوله جقدر وقطبه بر نوع نبات آديدر جمعی قطب كلور زفر وزننده وقطبه اسامیدندر
هرم بن قطبة الفزاری اصحابدندر بر مادّه ضمننده عامر بن الطفيل ايله علقمة بن علاثه اكا تحاكم ايلديلر القطابة ثمامه
وزننده كسيلن ات پارچه سنه دينور وقطابه مصردارنده بر قريه آديدر القطاب كتاب وزننده باعث تركيب اولان
يعنی برشيئه قاتيلان نسنه‌يه دينور مزاج معناسنه وجامه ياقه سنك قاوشديغی يره دينور مجمع الجيب معناسنه شارح ديركه
عند البعض ياقه‌نك اسفلنه دينور بودخی قاوشديغی يراوله جقدر و بو مجازدر ذكر اولنان مزاج معناسندن مأخوذدر
نته كه اساسده مرسومدر وعبابده قطاب الجيب مقور ايله كه ياقه‌نك اويوتی يريله مفسردر كه بونه‌كن اويوميدر
وقطيبه ياقه‌نك اوپونيسی اولان پاره ايله مبين درانتهی قطيب زبير وزننده سابق بن صرد نام كسنه‌نك فرسی
آديدر القطيبة قافك ضمی وطانك فتحيله عرنيه وزننده بنوزنباع جماعتنه مخصوص برصويك آديدر عبيد بن
الابرص نام شاعرك اشبو * اقفر من اهله ملحوب * فالقطبيات فالذنوب * بيتنده واقع قطبيات كلمه‌سی اطرافنده
كائن صولر اعتباريله صيغهٔ جمع اوزره ايراد اولنمشدر علی قول قطبيات برجبل آديدر بنه جمعيتی اطراف
ولواحق اعتباريله‌در القطبان عثمان وزننده بر نبات آديدر القطبی زمكی وزننده بودخی برنباتدر كه آندن متين
ومستحكم ايپ واورغان دوزيلور نارجيل اغاجی ليفندن دوزيلان ايپدن وهلاطدن قوی اولور القطب فتحتيله
بركسه مكيل وموزونله دائر برنسنه اشترا ايلدكده ابتدای امرده برمقدارنی كيل ايله يا خود وزن ايله آلوب
بقيه سنی كيل ووزن ايلمكسزين مقبوضه قياس واعتبار ايله بروجه تخمين كوتوری آلمق معناسنه‌در كه بوندن نهی شرعی
وارد اولمشدر يقال اخذه قطبا وهو ان يأخذ الشیء ثم يأخذ مابقی علی حسب ذلك جزافا بغير وزن يعتبر فيه
بالاوّل قاطبة نصب ايله كه مثلا جاء القوم قاطبة قولنده واقعدر جميعا معناسنه‌در و بو همان حال اوله‌رق استعمال
اولنور جمع معناسنه اولان قطب كلمه سندن مأخوذدر خی اوليه كه حريری درّه‌ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه

قاطبة کلمه‌سی همیشه منکر وحالیت اوزره منصوب وذو الحال دائما عقلادن اولور وشرحنده شهاب دیمشدر که بعض
اسماء واردر که دائما حالیت اوزره منصوب اوله‌رق استعمال اولنور کافة وقاطبة کلملری کبی بو جهتدن شارح لباب
زمخشرینك مفصل خطبه‌سنده محیطا بکافة الابواب قولنی استهجان ایلمشدر قالدیکه سعد الدین مقاصد شرحنده
بورسمه تحقیق ایلمشدر که بلغای عرب کافة کلمه‌سنی اضافتله‌ده استعمال ایلدیلر وقاطبة کلمه‌سی قطب لفظندن اسم
فاعلدر جامع معناسنه آخرنده‌هاء مبالغه ایچوندر راویه وعلامه کبی علی قول تأنیثیه‌در افراد اعتباریله جماعة کبی
وعند البعض قاطبة مصدردر عافیه وعاقبه کبی اسم فاعل قولنه کوره جاء القوم قاطبة قولی قوم جملهٔ افرادنی جامع
اوله‌رق یعنی مجموعی بردن کلدیلر دیمك اولور ومصدر اولدیغنه کوره بمعنی مفعول اولوب مجموع معناسنه اولور
القطیبة حبیبه وزننده جماعت وکروه معناسنه دریقال جاؤا قطیبتهم ای بجماعتهم وقطیبه قارشق کچی وقیون
سودیئه دینور علی قول قارشق ناقه وقیون سودیئه دینور القطرب قنفذ وزننده اوغری‌یه دینور لص معناسنه
وفاره‌یه دینور وتوبی دوکلمش قورده دینور ذئب امعط معناسنه وغول بیابانیك که قوبجلوز تعبیر اولنور ارککنه دینور
وجاهل ونادان کمسه‌یه دینور وقورقق جبان کمسه‌یه دینور وسفیه وسکسز کمسه‌یه دینور وصرع مرضنه اوغرامش کمسه‌یه
دینور وقطرب اصطلاح اطباده مالیخولیا علتندن برنوع عارضه‌نك اسمیدر معلوم اوله که مالیخولیا لفظ یونانی وبو اسمله
معروف برمرض آدیدر سودادن نشئت ایدر اوچ قسم اولور برینك ماده‌سی جمیع بدنه شامل روبری دماغده اولور وبری
مراقیارده اولور علامتی سهردر ویرامز واقعه‌لر کورمکدر وادنی سببدن محزون اولمق ونیر طارلمق وقورقیه‌جق
نسنه‌لردن قورقمقدر شارحك وصفنه کوره قطرب قسم اولدر که معاذ الله تعالی قاره سودا اوله جقدر وقطرب کوچك
کو پکه دینور ماصی وزغر وفنو کبی وکوچك وخرده جنیلره دینور صغار الجن معناسنه وقطرب خفیف وسبك مشرب
کمسه‌یه دینور که شلفه وییل قوان تعبیر اولنور بردقیقه برمحلده آرام ایلمیوب دائما بری اوته حرکت اوزره اولور وقطرب
برقوش آدیدر روبربوجك آدیدر که بتون کوندز بری اوته کزوب اصلا بریرده آرام وقرار ایلمز نهایه‌ده لا اعرفن احدکم جیفة
لیل قطرب نهار حدیثنده قطرب بربوجکدر که بتون کوندز کزوب یورر تمامی نهارنده حوائج دنیویه سندیوبان اولوب
کیجه اولدقده بی تابلقدن صباحه قدر جیفه کبی یاتان کمسه اکا تشبیه اولنمشدر وقطرب سیبویه حضرتلرینك
تلمیذی اولان محمد بن المستنیر النحوی لقبیدر هر کون چین سحردن باب سیبویهه ملازم اولمغله سیبویه نه وقت که
قاپوسنی کشاد ایلسه پیشکاهنده موجود بولمغین کندیسنه ما انت الا قطرب لیل دیمکله قطرب ایله ملقب ومشهور
اولمشدر القطربة دحرجه وزننده عجله وسرعت ایلمك معناسنه دریقال قطرب الرجل اذا اسرع ویره چالمق
معناسنه دریقال قطربه اذا صرعه التقطرب تدحرج وزننده بری اوته باشنی صالوب اوتانمق معناسنه دریقال تقطرب
الرجل اذا حرك رأسه وقطرب دیدکلری بوجك کبی اصلا بردقیقه آرام ایلمیوب متحرك بالطبع اوره اولمق معناسنه در
یقال تقطرب الرجل اذا تشبه بالقطرب القعب قافك فتحی وعینك سکونیله اغاجدن دوزلمش ایری وقالین
وقارنلی چناغه وقواطه‌یه دینور علی قول چکه‌جه واورتاجه اولانه یاخود برآدمی قاندیره‌جق مقدار صو آلان چناغه
دینور جمعی اقعب کلور افلس کبی وقعاب کلور کتاب وزننده وقعبه عنبه وزننده که جمع کثرتلریدر وقعب الکلام
لاقردینك غور وقعر یته وکنهنه اطلاق اولنور یقال هذا کلام له قعب ای غور وقعر التقعیب تفعیل وزننده طوارك
طرنغی چناق هیئتنده دکرمی وایچریسی چقورجه اولمق معناسنه‌در که قعب لفظندن منتصر فدر یقال قعب
حافر الفرس اذا کان مقببا کالقعب ومتشدق ومتکلم یکمن کمسه کلامی وورزشله چناق کبی اغزینی آچه‌رق اقصای
حلقندن تکلم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال قعب فی الکلام اذا اقعر قال فی الاساس حافر مقعب ای مدور کالقعب وفلان
مقعب ای مقعر للمتشدق الذی یتکلم باقصی حلقه ویفتح فاه کالقعب المقعبة عینك شده‌سیله معظمه وزننده
قعب کبی دکرمی وایچریسی چقورجه اولان کو بکه وصف اولور یقال سرة مقعبة اذا کانت کالقعب القاعب
پك اولویوب حیفر یحیی اولان قورده دینور ذئب صیاح معناسنه القعبة نخبه وزننده قطویه شبیه برظرفدر که
نسوان استعمال ایدرلر علی قول برنوع قپاقلو قطودر که عربلر ایچنه سویق قورلر قعبة العلم جعبة الحلم وزننده بادیهٔ
شامده بسیطه نام موضعك قبله جانبنده برارضك آدیدر القعبة شعبه وزننده طاغلرده وقیالرده اولان خدایی اویمه چقوره
دینور که آنده صوار کیلور بعض دیارلرده قاق تعبیر اولنور القعیب قریب وزننده عدد کثیره دینور نه اولورایسه اولسون
القعبات عقبات وزننده ومرادفیدر که ماده سنده ذکر اولندی یقال عقاب قعبات ای عقبات القعثب ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده چوق شیئه دینور کثیر معناسنه القعثبان زعفران وزننده قعثب معناسنه در القعثبان قافك
وثانك ضمیله اوصور غان بوجکنه شبیه بربوجك آدیدر اوتلق آراغنده اولور بنده اول نوعدندر القعسبة سین مهمله ایله

دحرجه وزننده برقورقوسبیله یلوب کتمك معناسنه دریقال قعسب الرجل اذا عدا سریعا بفزع القعاسب
علابط وزننده اوزون شیئه دینور طویل معناسنه القعضب ضاد معجمه ایله جعفر وزننده جثه‌سی ایری ویومری
اولوب جری وتند وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وقعضب سلفده بر رجل اسمیدر که مزراق یلمانلری یپار
ایدی القعضبة دحطبه وزننده قهر وشدتله استیصال ایلمك معناسنه دریقال قعضبه اذا استأصله بشدة
القعضبی اجری وزننده یاوز وشدید اولان دوه‌یه دینور که نفسنه منسوبدر یقال قرب قعضبی ای شدید وقرب
فتحتینله خمس کبی مسافه ظمئ بلکه اول مسافه‌یی طی ایلمکه دینوب علی وجه الاستعاره دوه‌لرینه اطلاق اولنمشدر
القعطبة دحرجه وزننده کسمك معناسنه دریقال قعطبه اذا قطعه القعطبی قعضبی وزننده ومرادفیدر یقال
قرب قعطبی ای شدید القعقبة قافله دحرجه وزننده یاره‌لمق معناسنه دریقال قعقبه اذا جرحه القعنب نونله
جعفر وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور وارسلانه اطلاق اولنور وارکك تلکویه دینور وقعنب امام مالك
موطاسی رواتندن محمد بن مسلمه‌نك جدی اسمیدر القعانب علابط وزننده قعنب ایله ایکی اولکی معنالرده
مرادفدر القعنبة دحطبه وزننده بعض برونده اولان اکریلك حالتنه دینور وبودور کوتاه قدخاتونه دینور یقال
امرأة قعنبة ای قصیرة القعنب قنفذ وزننده اکری اولان برونه دینور یقال انف قعنب ای معوج وفیه قعنبة
ای اعوجاج القعنباة عقبات وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال عقاب قعنباة ای عقباة مؤلف بونی آنفا
قعب ماده‌سی ذیلنده دخی ثبت ایلمکله ظاهرا بونك زیاده‌سنه ذاهب اولان قوله دخی رعایت واشارت ایچون بوراده
دخی رسم ایلمشدر القیقب حیدر وزننده آتك اکرینه دینور سرج معناسنه وبرنوع اغاج کراسته‌سنه دینور که
آندن قلتاق اتخاذ اولنور شارحك بیاننه کوره فارسیده آزاد درخت دیدکلری شجردر که جتلنبك اغاجیدر کذلك
تسبیح اغاجنك کبیر نوعیدر ایکیسنکده کراسته‌سی بغایت صلب ومتین اولور وقیقب اکرك ایکی قاشلرینه طولادقلری
قایشه وصریمه دینور وآت کندنه اولان شول دموره دینور که کم طماغی تعبیر اولنان چتال دمور که آتك آغزینه کیرر
آتك اورتاسنده اولور القیقبان خیزران وزننده قیقب ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر القیقاب ریحان
وزننده بزه صیقل اوره‌جق مهره‌یه دینور حالا کاغد مهره‌سنه‌ده دینور القلب قافك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌یی
کیرویه دوندرمك وچویرمك معناسنه دریقال قلب الشیء قلبا من الباب الثانی اذا حوله عن وجهه وبرکسه‌نك
یورکنه اورمق یاخود طوقنمق معناسنه‌در کرك حقیقی اولسون وکرك معنوی اولسون که کوکلنه طوقنمق تعبیر
اولنور یقال قلب فلانا قلبا من الباب الاول والثانی اذا اصاب فؤاده وبرنسنه‌یی ترسنه چویرمك وایچریسنی طشره
دوندرمك معناسنه دریقال قلب الشیء اذا حول ظهرا لبطن بوراده لام علی معناسنه در بصائردن مستفاد اولدیغی
اوزره قلب برنسنه‌یی خلقی یاطبیعی یاجعلی جهتندن چویروب دوندرمك عکس وتحویل معناسنه‌در وبونك بش
صورتی واردر زیری بالایه وظهری بطنه دوندرمك که ترسنه چویرمك تعبیر اولنور وشمالی یمینه یاخود یمینی شماله
وبوزی ارقه‌یه دوندرمکدن عبارتدر وقلب اصطلاحی * داماد * و * ربك فکبر * و * دام علا العماد * و * سر
فلا کبا بك الفرس * کلامی کبی قلب مستوی‌در وعربلر قلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه که مجاز درتنه کا اقلبه
الیه دخی دیرلر مبدأ ومعاد اولمق ملاحظه‌سیله در وقلب اغاجدن خرمایینیسی چقرمق معناسنه دریقال قلب
النخلة اذا نزع قلبها وخرما قورغی قزارمق معناسنه دریقال قلبت البسرة اذا احمرت وقلب یورکه دینور فؤاد معناسنه
فارسیده دل دینور علی قول استعمالده فؤاددن اخص درکه لسانمزده اکا کوکل تعبیر اولنور مترجم دیر که نهایه‌ده
اشبو اتاکم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین افئدة حدیثنده دیمشدر که معروف اولان قلب وفؤاد بردرکه تقلب
اعتباریله قلب وتفأد وتوقد اعتباریله فؤاد اطلاق اولنمشدر وعند البعض فؤاد یورکك وسطنه دینور وعلی قول
یورکك پرده‌سنه دینوب وقلب حبه وسویداسندن عبارتدر واهل تحقیق عندنده قلب یورك تعبیر اولنان لحم جسمانیٔ
صنوبری‌یه تعلق ایدن لطیفهٔ ربانیه‌دن عبارتدر که جمیع قوتك مبدئیدر نته که دماغ جمیع حواسك مبدئیدر
حکماء عندنده بو حقیقت انسانیه‌درکه نفس ناطقه وروح باطنه تعبیر ایدرلر ویورك نفس ناطقه‌نك تخت سلطنتیدر
واشبو ان فی ابن آدم مضغة اذا اصلحت صلح الجسد کله حدیثنده قلبدن مراد لطیفهٔ مذکوره درکه منبع فیض
وحیاتدر وبعض محققین دیدیلر که قلب یدی طبقه‌یی مشتملدر ١ صدردر که محل اسلام ومحل وسواس در ٢
قلبدر که محل ایماندر ٣ شغاف در که محل محبة الخلق در ٤ فؤاددر که محل رؤیة الحق در ٥ حبة القلب در که
محل محبة الحق در ٦ سویداء درکه محل علوم دینیه‌در ٧ مهجة القلب درکه محل تجلیٔ صفات الهیه‌در
وقلب اطلاقی تقلبدن یاخود لب وخالص معناسندن مأخوذدر وارادة المحل اعتباریله قلبدن عقل وفهم وشجاعت

مطلب

مقوله سی اراده اولنور قالدیکه لسانمزده بورك دیدیکمز جانب ایسرده معلق اولان مضغهٔ معهوده در لکن بر کوکلمز
دخی واردر که سکون وحرکت ومیل واستکراه مقوله سی حالتك مداریدر مؤلفك قول ثانیسی بوکه ملایم اولیورکه
فؤاد بورکه وقلب کوکلهدینورکه هر قوتك مبدأی اوله جقدر انتهی وقلب عقل وهوش معناسنه ده استعمال اولنور
وهرشیئك لبّه ومحض وخالصنه دینور یقال هو قلبه ای محضه وخالصه وقلب بنی سلیم جماعتنه مخصوص سنکستانده
برصو آدیدر وقلب خرما ینبسی تعبیر اولنان شیئه دینور کاسیذکر وصوبی پاك وخالص اولان کسیه دینور یقال رجل
قلب ای محض النسب الاقلاب همزه نك کسریله قلب کبی بودخی برنسنه یی کیرو چویرمك معناسنه در یقال اقلبه
اذا حوله عن وجهه وعربلر اقلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه نته که آنفا ثلاثیده ذکر اولندی وبرنسنه نك
طشره یوزی قورومق معناسنه استعمال اولنور یقال اقلب العنب اذا یبس ظاهره وبرشیئك دونوب چویرلمسی وقتی
یقلشمق معناسنه در یقال اقلب الخبز اذا حان له ان یقلب وبو احصد الزرع قیلندندر وبرکسه نك دوه سنه قلاب
مرضی اوغرامق معناسنه در یقال اقلب القوم اذا اصاب ابلهم القلاب التقلیب تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی
جهتندن کیرو دوندرمك معناسنه در یقال قلبه تقلیبا اذا حوله عن وجهه وبرشیئك ترسنی چویرمك معناسنه در یقال
قلبه اذا حوله ظهرا لبطن بو راده ظهرا کلمه سی بدلدر حول ظهره علی بطنه سبکنده در القلب قافك ضمیله بلازکه
دینور سوار معناسنه اساسك بیاننه کوره بیاضلقده قلب نخله یه تشبیهه مبنی در وقلب آق یلانه اطلاق اولنور
حیهٔ بیضاء معناسنه که بودخی تشبیه مزبوره مبنی در وقلب قافك حرکات ثلاثیله خرما ینبسی تعبیر اولنان نسنه یه دینور
شحمة النخل معناسنه وبو خرما اغاجنك تپه سنده اولور آق ولذیذ اولور فارسیده اکا پیه خرما وکنب طبیه ده
جمار النخل دیرلر وعند البعض قلب النخل خرما اغاجنك اجود وابیض والطف اولان یپراغنه دینور جمعی اقلاب کلور
وقلوب کلور وقلبه کلور عنبه وزننده وقلب قافك ضمیله قلب کبی اصل ونسبی پاك وخالص اولان کشی یه دینور
پاك نژاد معناسنه یقال رجل قلب وقلب ای محض النسب القلبة علبه وزننده قرمزیلق حمرت معناسنه در
یقال فی لونه قلبة ای حمرة وصوبی پاك وخالص اولان خاتونه دینورکه ذکر اولنان قلب لفظنك مؤنثیدر یقال
هی قلبة ای خالصة النسب القلیب امیر وزننده مطلقا قویی یه دینور علی قول اسکی وقدیم اولانه دینورکه
بنرعادیه تعبیر اولنور صحرالرده اولوب ربّ وحافری معلوم اولمازکویا که عاد قومندن قالمشدر وقلیب لفظی
مذکر ومؤنث اولور جمعی اقلبه کلور ارغفه کبی وقلب کلور ضمتینله وقلب کلور لامك سکونیله شارح دیرکه اساسك
بیاننه کوره قلیب طاشله ایچریسی اورلمزدن مقدم قویی یه اطلاق اولنور ترابی قلب اولندیغنه مبنی در القالب
لامك کسریله قزارمش خرما قورغنه دینور ذکر اولنان حمرت معناسندندر وقالب قبو مجیلرك جوهر ذائب
افراغ ایلدکلری مثال طرزنده ظرفه دینور وبونده لامك فتحیله استعمالی اکثردرکه مایقلب به دیمك اولور
ترکیده دخی قالب تعبیر اولنور بعده پاپوشجی وسائر کونه قالبلرده دخی شایع اولمشدر شهابك تحریرینه کوره
کالب فارسی معربیدر واقعا برهانده دخی اوبلجه مرسومدر لکن ماده نك مقتضاسی اوزره معرب اطلاقنه حاجت
اولمدیغی قلب سلیم اربابنه پوشیده دکلدر قالب اللون طالب العون وزننده شول یاورویه دینورکه آناسی لونه مغایر
اوله کویا که لونی قلب ایلمشدر یقال شاة قالب لون اذا کانت علی غیر لون امها القلیب لامك تشدیدیله سکیت
وزننده والقلوب تنور وزننده والقلوب سنور وزننده والقلوب قبول وزننده والقلاب کتاب وزننده قورده
اطلاق اولنور چوبانلری رقیبلری فریل فریل دوندردیکیچون القلبة غلبه وزننده تعب ومحنت ومرضه اطلاق
اولنور فراشده ومکاننده آسوده اولیوب درد ومشقتله تقلبه باعث اولدیغیچون یقال مابه قلبة ای داء وتعب شارحك
بیاننه کوره بونك استعمالی نفی مقامنه مخصوصدر انقلب تفعل وزننده بری اوته دونشدرمك معناسنه در
بومناسبتله امور ومصالحنده مرام ودلخواه اوزره تصرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تقلب فی الامور اذا تصرف
فیها کیف شاء القلب قافك ضمی ولام مشدده نك فتحیله کثیر التقلب اولان کشی یه دینور بعده ذهن وکیاست
ورشد وفطانت یاخود کثرت تجربه سببیله امورك هر طرفنه تقلیب فکر ایده رك ادراك واطلاع صاحبی عاقبت
اندیش وکار آزموده ومستبصر وکار کذار آدمه اطلاق اولنمشدر نته که بو وزنده حول دخی بو معناده مستعملدر
واکثری قلب کلمه سی اکا تأکید کونه ایراد اولنور ونفسلرینه دخی نسبت اولنور یقال رجل حول قلب وحولی قلبی
وحولی قلب ای محتال بصیر بتقلیب الامور ذاتنده رشد ودرایت صاحبی اولمغله اعمال فکر وتقلیب ذهن ایلیه رك
یاخود ازقدیم امور ومصالحده کثرت تقلب ایله هر امرك عرقنه واقف وجهت سهولتنی عارف داهیه اولمغله اموری
اك ایدنمش کبی اولوب هر نقدر امر دشوار ایسه بر تقریب طرفنی بولوب سهولتله آنی انتاج ایلمکه مقتدر آدم اوله جقدر

المقلب منبر وزننده اکینجیلرك چپا دیدیکلری آلته دینورکه آنکله زراعت اولنه جق یرلرك طپراغنی طشره دوندروب
دوبرلر وقولغی دورك اولان انسان وحیوانه دینور مقلوبة الاذن معناسنه القلب فتحتینله طوداق طشره
دونوب دورك اولمق معناسنه در یقال قلب الرجل قلبا من الباب الرابع اذا کانت شفته منقلبة ویقال قلبت الشفة قلبا
اذا کانت منقلبة الاقلب احمر وزننده دوداغی دورك اولان آدمه دینور القلباء حمراء وزننده دورك دوداغه
دینور یقال رجل اقلب وشفة قلباء القلوب صبور وزننده کثیر التقلب اولان کسیه دینور کرك ظاهری وکرك معنوی
اولسون که کثیر التلون دیمك اولور قلب ضمتینله بنی عامر قبیله سی یوردنده برنیچه صویك آدیدر قلیب زبیر وزننده
نجد اولکه سنده ربیعه قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر وبنی عامر دیارنده برطاغك آدیدر بونده امیر وزننده دخی
زبان زددر وتمیم قبیله سندن بر بطنك آدیدر وقلیب برنوع بوجق آدیدرکه آنکله تسخیر قلوب ایچون افسون ایدرلر
ذو القلبین فهر قبیله سندن جمیل بن معمر نام کسه نك لقبیدر بغایت قوت حافظه صاحبی اولدیغندن قریش
اکا ذو القلبین ایله تلقیب ایلدیلر اشبو * ما جعل الله لرجل من قلبین * الایه کریمه سی آنك حقنده نازل اولمشدر
مرویدرکه مزبور بغایت زیرك وقوت حافظه یه مالك اولمغله بنم ایکی قلبم وار در هر بریله تعقل ایدرم وهر بری
حاشا حضرت محمدك قلب وعقلندن افضل واسلمدر دیو لاف وکزاف ایدر ایدی وقتا که بدر غزاسنده منهزم اولان
مشرکون ایله برابر مرسوم دخی منهزم اولمغله پاپوشنك برتکی الده وبرتکی ایاغنده فرار ایدر ایکن ابو سفیان
تصادف ایدوب بونه حالدر دیو سؤال ایلدکده عسکرلرینك انهزامنی اخبار ایدوب تکرار پاپوجه پاپوشك بری الکده
وبریسی ایاغکده اولمق نه اولسون دیو استفسار ایلدکده عجبیدر که حالا ایکیسیده ایاغمده در الده الدیغمی هیچ
ادراك ایده میورم دیمکله قلب واحدنده دخی خلل اولدیغی نمایان اولمشدر ابو قلابه کتابه وزننده تابعیندن عبد الله
ابن زید الجرمی لقبیدر المنقلب میمك ضمی ولامك فتحیله مصدر میمی در انقلاب بابندن کیدوتمك معناسنه در
واسم مکان اولورکه دونجك یره دینور یقال انقلب فلان سوء منقلب ویقال کل احد یصیر الی منقلبه القلاب
غراب وزننده اسد قبیله سی دیارنده برطاغك آدیدر وقلاب بورکه عارض اولان مرضه یعنی بورك آغریسنه دینور
ودوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدرکه بورکنده ظهور وکوننده اهلاك ایدر المقلوب ذکر اولنان قلاب مرضنه
اوغرامش کسیه کذلك دوه یه دینور یقال قلب الرجل والبعیر علی المجهول فهو مقلوب قلبین قافك ضمی وبانك فتحی
وکسریله دمشق ترابنده برقریه آدیدر القلطبان قرطبان وزننده ومرادفیدرکه تفصیل اولندی القلهب
جعفر وزننده شول کسیه دینورکه کمی ارسلانی کبی ایری ودیزمان والندن خیروشر کلمز عاجز ونادان نوکر اینجان اوله
القلهبة سلهبه وزننده آق بلوده دینور سحابهٔ بیضاء معناسنه القلهبان قلطبان وزننده بك اوزون آدمه
دینور القنب قافك ضمی ونونك سکونیله مطلقا دابه ذکرینك قابی اولان دری یه دینورکه چکوب آنده
ستر ایدر علی قول آت وقاتر واشك مقوله سی بتون طرنقلی اولنلره مخصوصدر وقنب نسا طائفه سنك فرجلری
اورتاسنده اولان لحم زائده دینورکه دیلاق تعبیر اولنور وکینك بیوك اولان یلکنینه دینور وقایه کبی
شراع عظیم معناسنه القنب قریب وزننده بلوده دینور سحاب معناسنه وجماعات انسانیه یه دینور
بعض نسخه ده جماعات برینه جماعت مرسوم اولمغله صواب اولاندخی بودر القنب دنّم وزننده والقنب خرّم
وزننده کتاندن برنوع اسمیدر ترکیده کندر وکنویر دیدکلریدرکه قبوغندن ایپ واوزغان بوکیلور حالا قنب تعبیر
ایلدیکمز انجه سجیم آنکله مسمادر القنابة رمّانه وزننده خوشه وسنبله مجتمع اوله جق اکین یپراقلرینه دینورکه
ایچلرنده سنبله تکون ایلدیکی یپراقلر اوله جقدر عصیفه دخی دینور التقنب تفعیل وزننده اکین قسمی ایچنده
سنبله تکون واجتماع ایده جك یپراق ویرمك معناسنه در یقال قنب الزرع تقنیبا اذا اعصف وسواری طائفه سی
مقنب اولمق معناسنه در کاسیذکر یقال قنب الخیل اذا صار واقنبا المقنب منبر وزننده ارسلانك پنجه سنه دینور
وآوجی جانطه سنه دینورکه ایچنه شکار قورلر واوتوز دن قرقه وارنجه اولان سواری کروهنه دینور علی قول اوچیوز
قدر اولانه دینور قال فی النهایة وفی حدیث عمر واهتمامه للخلافة فذکره سعد فقال ذاك انما یکون فی مقنب من مقانبکم
المقنب جماعة الخیل والفرسان وقیل هی دون المائة یرید انه صاحب حرب وجیوش ولیس بصاحب هذا الامر
القناب کتاب وزننده والقنب قفل وزننده والمقناب محراب وزننده بونلرده ارسلانك پنجه سنه دینور الاقناب
همزه نك کسریله سواریلر جمع اولوب ذکر اولنان مقنب قدر اولمق معناسنه در یقال اقنب الخیل اذا صار مقنبا
وبرکسه دن صاقنوب کیزلنمك معناسنه در یقال اقنب الرجل اذا استخفی من غریم اوذی سلطان التقنب تفعل وزننده
اقناب ایله معنای اولده مرادفدر یقال تقنب الخیل بمعنی اقنب القنابة ثمامه وزننده مدینهٔ منوره ده برقله آدیدر

ونوڭ تشديديله ده زبانزددر القنب قافڭ فتحى ونوڭ سكونيله كيرمك معناسنه در يقال قنب فيه قنبا
من الباب الاول اذادخل وآصمه دن اوزمه ضرر ويه جك شيئى كسمك معناسنه در يقال قنب العنب اذاقطع عنه
مايؤذى حمله واغاجك چچكى قبچوغندن ياروب چقمق معناسنه در يقال قنب الزهراذاخرج عن اكمامه القنوب
غروب وزننده كونش باتمق معناسنه در يقال قنبت الشمس قنوبا اذاغابت القانب پك اوريوب اولوبجى اولان قورده
دينور ذئب عوّاء معناسنه وجست وچالاك پيك وساعى يه دينور كه پياده اولاق اوله جقدر القنياب قافڭ كسريله
بودخى پيك چالاك دينور القناب كتّاب وزننده يايڭ كريشنه دينور يقال شدّ قناب القوس اى وترها وقناب الزرع
اكين ابتدا خوشه ويرمكه بشلدقده تپه سنده تكوّن واجتماع ايدن دكرمى پيراقلره دينور قافڭ ضميله ده لغتدر مؤلف
بونى قنابه ذيلنده ذكر ايلسيدى منتظم وملتئم اولور ايدى المقانب ميمڭ فتحيله سوريدن قيون وكچى شكارينه
دادانوب اوكرنمش قوردلره دينور ذئاب ضاريه معناسنه شارحڭ بياننه كوره مفردى يوقدر ياخود غير قياس اوزره
قانبڭ جمعيدر القنوب قافڭ ضميله نبات يااغاج چچكلرينڭ قبچوقلرينه دينور براعيم النبات معناسنه مؤلفڭ
واكمة زهره قولى عطف تفسيريدر براعيمڭ معناسى مختلف فيه اولمق حسبيله و بونڭ مفردى ظاهرا قنبدر قنبه
حمزه وزننده حمص قضاسنده واندلس اولكه سنده بر رقريه آدليدر قنبه ضمتيله بمنده برقريه در القنعب
سبطر وزننده انبار كبى واسع الجوف اولان صوغمسز اكال آدمه دينور يقال رجل قنعب اى رغيب نهم القوب
صوب وزننده يرى قازمق معناسنه در شارحڭ بياننه كوره دكرميجه قازمغه مخصوصدر يقال قاب الارض يقوب
قوبا اذاحفر وقوش ياورى چقرمق ايچون يمورطه سنى يارمق معناسنه در يقال قاب الطائر بيضته اذافلقها وقورقوب
قاچمق معناسنه در يقال قاب الرجل اذاهرب ويقين اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قاب اليه اذاقربه
مؤلف كرچه بونى اضداددن عدايلدى لكن فى الحقيقه بينلرنده شبه تضاد واردر التقويب تفعيل وزننده بودخى
يرى قازمق معناسنه در چوق قازمق ياخودپك قازمق معناسنه در يقال قوّب الارض تقويبا يعنى قابها وبرنسنه يى
يرندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال قوّب الشئ اذاقلعه ويره برنسنه ايله اثر و نشان ايلمك معناسنه در چقور
واوجاق قازمق كبى تقول قوّبت الارض اى اثرت فيهاو يقال قوّب النازلون الارض اذااثروافيها القوب قافڭ
ضميله قوشڭ يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور فرخ كبى جمعى اقواب كلور القائبة نائبه وزننده والقابة بونلرده
قوشڭ يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور وقابه لفظى قائبه دن مخففدر حاجه كلمه سى كبى و قائبه وقابه يمورطه يه اطلاق
اولنور و بو عيشة راضية قبيلندن ياخود ذات قوب يعنى ذات فرخ اولديغى اعتباريله اولور ومنه المثل * تخلصت
قائبة من قوب * او قابة من قوبة اى بيضة من فرخ مثل مزبور صاحبندن يعنى همدم ورفيقندن منفصل و منقطع
اولان كمسنه حقنده ضرب اولنور ظاهرا ثقلتلو اولان همدمندن انفصال اولمق دلالمعدر وميدانيده بر ثث عنوانيله
مرسومدر المتقوب متقوّم وزننده قبوغندن صويلوب چقمش نسنه يه دينور كه قاولامش تعبير اولنور يقال شئ
متقوّب اى متقشر وقاولامش يلانه دينور وشول انسان وحيوانه اطلاق اولنوركه او بوز علتنه اوغرامش اولمغله
دريسى قاولوب بالجمله قيللرى وتو يلرى دوكلمش اوله يقال رجل وبعير متقوّب اى تقلع عن جلده الجرب وانحلق شعره
القوبة قافڭ ضم ومديله والقوبة قافڭ ضمى وهمزه نڭ فتحيله والقوباء قافڭ ضمى والفڭ مديله والقوباء قافڭ
ضمى وواوڭ فتحيله دربى قاولدان ابوز علتنه دينور مؤلفڭ بورادده وهى القوبة قولنده كى ضمير مؤنث خبرى
اعتباريله در التقوب تفعل وزننده برنسنه يرندن قوپمق معناسنه در يقال قوّبه تقويبا فتقوب اى قلعه فتقلع
وقوشڭ يمورطه سى ياورى چقاركن يارلمق معناسنه در نته كه انقياب دخى بو معنايه در يقال تقوّبت البيضة
اذاانقابت وذلك اذا انفلقت عن فرخها القوباء قافڭ ضمى وواوڭ مديله والقوباء واوڭ فتحيله ابوز علتنه
اطلاق اولندقلرى كبى تمره كى علتنه دخى اطلاق اولنورلر مادهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال فى جلده قوباء وقوباء
وهوالذى يظهر فى الجسد ويخرج عليه فارسيده بو علته ريون ديرلر حفر وتقشير معناسندن مأخوذدر وكلام عربده
مضمومة الفاء وساكنة العين اولان فعلاء وزننده بوندن وخشاء كلمه سندن غيرى وارد اولمامشدر شارح جوهريدن
مزّاء كلمه سنى دخى نقل ايلمشدر القوبى قافڭ ضمى وبانڭ تشديديله قوش پلجى يمكه دوشكون اولان كمسيه دينور يقال هو
قوبى اى مولع باكل الفراخ ام قوب قافڭ ضميله آفت وداهيه نڭ كنيه سيدر القوب صرد وزننده يمورطه قبوقلرينه
دينور قوبه مفرديدر القوبة قافڭ ضميله همزه وزننده دائما مسكننده مقيم وثابت اولوب بريره چقماز اولان كشى يه دينور
القاب ناب وزننده يايڭ قبضه سيله چله محلى اولان ايكى كوشه نڭ آرالغنه دينور هر يايده ايكى قاب اولور و قاب
مقدار معناسنه در القيب قافڭ كسريله بودخى مقدار معناسنه در يقال بينهما قاب قوس وقيب قوس اى قدر قوس

قال الله تعالى * فكان قاب قوسين اوادنى * اى مقدارهما وبعض مفسرين قلبه حمل ايله قابى قوس ايله تفسير
ايلديلركه طرفيندن اعتبار اولنمشدر كال قرينت معنويدن عبارتدر وقيب لفظنڭ اصلى واويدر الاقتياب افتعال
وزننده اختيار ايلمك معناسنه در يقال اقتابه اى اختاره القهب قافڭ فتحى وهانڭ سكونيله قرامتق اولان
آق جل شبثه دينور كه آق جل بوز وكول رنكى وشكرى اوله جقدر يقال شئ قهب اى ابيض علته كدرة وقهب اولو
طاغه دينور وياشلو اركك دوه يه دينور القهبة حمره وزننده الواندن شكرى بوز رنكه دينور القهب فتحتيله
بوز وشكر رنكلو اولمق معناسنه در يقال قهب الشئ قهبا من الباب الرابع اذا كان قهبا اى ابيض علته كدرة
القهبة قافڭ فتحى وهانڭ سكونيله ذكر اولنان قهب كلمه سندن مؤنثدر الاقهبان تثنيه بنيه سيله فيل ايله جاموسه
اطلاق اولنور جبل عظيم معناسندن مأخوذدر القهاب غراب وزننده والقهابى نفسنه نسبتله آق اولان
شبثه دينور رابيض معناسنه القهبى قافڭ فتحى وهانڭ سكونيله اركك ككلك قوشنه دينور يعقوب معناسنه بوز
رنكلو اولديغيچون القهيبة جهينه وزننده برنوع قوش آديدر شارح ديركه تهامه ديارنده اولور بنه ككلك
نوعندندر القهوبة والقهوباة قافلرڭ وهالرڭ فتحه لريله برنوع اوق تمرنه دينور كه اوچ چتال اولور على قول قصه
نشان اوقنه دينور وكلام عربده بوندن غيرى فعولى وزننده وارد اولمامشدر لكن تسهيلده عدولى كلمه سى فعولى
وزننده اولمق اوزره مرسوم اولديغندن بشقه مؤلف دخى عدل ماده سنده ثبت ايلمشدر الاقهاب همزه نڭ كسريله
طعامدن طويمقله اشتها ايليوب چكلمك معناسنه در يقال اقهب عن الطعام اذاامسك عنه ولم يشته القهزب
زاى معجمه ايله جعفر وزننده يردن يامه قصه تكه يه دينور تيس قصير معناسنه القهقب قافله جعفر وزننده
والقهقب بانڭ تشديديله قهقر وزننده ايرى جثه لو اولوب باشلو اولان انسان وحيوانه دينور وقهقب جعفر وزننده
اوزون بويلو اولوب اكول وواسع الجوف اولان آدمه دينور وبادنجانه دينور كه سبزواتدندر القهنب نونڭ مشدده ايله
شمردل وزننده اموزلرى كوكسنه دوشمش اوزون ومضطرب القيافه كمسيه دينور على قول هماندك اوزون اولان
كمسيه دينور القهنبان زعفران وزننده بودخى قهنب معناسنه در يقال رجل قهنب وقهنبان اى طويل اجنأ
اوالطويل المقهنب اسم فاعل بنيه سيله دائما صواوزره طوران شبثه دينور كرك انسان اولسون كه دائما صوبى
بكليوب اوتورر وكرك سائر نسنه اولسون يقال هومقهنب اى دائم على الماء فصل الكاف الكأب كافڭ فتحى
وهمزه نڭ سكونيله والكأبة ضربه وزننده والكآبة كرامه وزننده حزن واندوه سبيله غمكين وشكسته دل
ومتغير البشره ومضطرب الحال اولمق معناسنه دركه تاسه لو اولمق تعبير اولنور يقال كئب الرجل كأبا وكأبة وكآبة
من الباب الرابع اذاصار سيئ الحال مغموما منكسرا من حزن الاكتئاب افتعال وزننده برحزن واندوه سبيله
تاسه لنمق معناسنه در يقال اكتأب الرجل بمعنى كئب الكئب كتف وزننده والكئيب غريب وزننده
والمكتئب مضطرب وزننده وجه مذكور اوزره تاسه لو اولان كشى يه دينور ومكتئب قرامتق نسنه يه دينور كه تاسه لو
كمسه نڭ چهره سى كبى اولور يقال رماد مكتئب اى ضارب الى السواد الاكآب همزه نڭ كسريله محزون
وتاسه لو اولمق معناسنه در يقال اكأب الرجل اذاحزن وبرخطر ومهلكه يه اوغرامق معناسنه در يقال اكأب الرجل
اذاوقع فى هلكة وبرسببله برآدمى تاسه لو غمكين والمناك ايلمك معناسنه در يقال اكأب فلانا اى احزنه الكأباء صحراء
وزننده تاسه يه دينور حزن واندوه معناسنه يقال فى وجهه اثر الكأباء اى الحزن الكؤبة كافڭ ضميله تؤبه وزننده
ومرادفيدركه خزى وعار وخجالته سبب اولان شبثه دينور يقال مابه كؤبة اى تؤبة الكبّ كافڭ وبانڭ تشديديله
بركسه يى يوزى اوزره يرميقوب قپامق معناسنه در يقال كبه كبا من الباب الاول اذاقلبه وصرعه يعنى على وجهه
وبرنسنه آغر وثقيل اولمق معناسنه در يقال كبّ الشئ اذاثقل وكبّ ديدكلرى شجرى طوترق ايدوب يافق معناسنه در
كماسيذكر يقال كبّ الرجل اذااوقد الكبّ واكيرلمش ايلكى وايپى بومق بومق ايلمك معناسنه در يقال كبّ الغزل
اذاجعله كببا الاكباب همزه نڭ كسريله بودخى يوزاوزره ييقوب قپامق معناسنه در يقال اكبّ فلانا اذاقلبه وصرعه
و يوز اوزره يقلوب دوشمك معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال كبه فاكبّ لكن بو مؤلفڭ بصائرده بياننه منافيدر
زيرا بصائرده اكباب فعلنى همان لازمه حصر ايدوب واكبّ على وجهه اى سقط وهذا من النوادر ان يقال افعلت انا
وفعل غيره عبارتيله ايراد ايلدكدن صكره اشبو * اكبوا واحلهم على الطريق * حديثنده واقع اكبوا فعلنى حذف
وايصال بابندن قيلوب جعلوها مكبة على قطع الطريق اى لازمة له غير عادلة عنه عنوانيله تأويل وبيان ايلمشدر
امهات سائره ده دخى تعديه سنه تعرض اولنميوب همان لازميته امضا اولنمشدر و اكباب برايشه اصلا منفك اولمامق
وجه اوزره نصب نفس ايله مداومت ايده رك دورشمك معناسنه استعمال اولنور كه اوزرينه دوشمك ومكبّ اولمق

تعبیر اولنور یقال اکبّ علیه اذا اقبل ولزم و برنسنه اوزره قپانور کبی یوزی قویی اکیلوب آورلمق معناسنه
استعمال اولنور انارلك ولدا اوزره وسوختهلرك مطالعه ایچون کتاب اوزره قپانوب آورلد قلری کبی یقال اکبّ له اذا انجانا
بعض نسخهده حای مهمله ویایله تحتانی عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تصویب ایلمامشدر الکبکبة دبدبه
وزننده بودخی یوز اوزره چوروب یقمق معناسنه در یقال کبکبه یعنی کبه و برنسنه یی دره وقویی کبی یردرین چقوره
براقوب آتمق معناسنه در یقال کبکبه اذا رماه فی الهوّة وکبکبه کلمه سی کب لفظندن مکرّرا اولمغله درین چقوره
براقلدقده کویا که مرّة بعد اخری منکبّ اولور وکبکبه بری برینه منضم ومزدحم کروه وجماعته دینور که طورطوب
یومق کبی اولور الانکباب انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال کبه فانکبّ و برایشه نصب
نفس ایله همیشه دورشمك معناسنه استعمال اولنور یقال انکبّ علیه اذا اقبل علیه ولزمه الکبّ کافك ضمی
وباك تشدیدیله دوه فا کهه سندن حمض نوعندن برشجر آدیدر بغایت چابك یانوب طوتشور مفردی کبه در الکبة
کافك فتحی وضمیله جنکده یاخود سکرتمکده وآت قوشمقده عسکرك براوغوردن قوشوب یوروش ایتملری حالته
دینور یقال لهم کبة ای دفعة فی القتال والجری کذلك دشمن اوزره بردن حمله وهجوم ایتملری حالته دینور وزحام
وکثرت معناسنه در تقول لقیته فی الکبة ای الزحام وسواریلر آتلری بردن قوپاروب یکعنان سورمك حالته دینور که
بوندن مراد یارش میدانده مقوس اوزره آتلری احضار ایلدکدنصکره براوغوردن قوپاروب قوشمق اوله جقدر
ومقوس قوشی آتلرینك اوکنه چکیلان ایپدر که قبل الارسال تسویه وتعبیه ایچون چکرلر خلاصه بو معنالرك
مجموعنده مجاز در وجنکده ایکی عسکرك بری برینه چاتوب چارپملری وطوقشملری حالته دینور بوراده جیم ایله
بین الجلین نسخه سی غلطدر صواب اولان خای معجمه ویای تحتیه ایله در قال فی الاساس کانت لهم کبة فی الحرب
ای صدمة وکبة النار صدمتها وکبة الشتاء قیشك شدتله بردن باصوب کلمسی حالته دینور یقال جائت کبة الشتاء
ای شدته وبرکسه نی یابرنسنه یی برعمیق چقور ایچره آتمغه دینور و بو معناده مصدر اولور الکبة کافك ضمیله کروه
وجماعته دینور وکبه قیس بن غوث نام کسه نك فرسی اسمیدر واکرلمش ایپلك وایپ بومغنه دینور جمعی کبب کلور
صرد وزننده وعظیم اولان دوه سوریسنه دینور وآغر وثقیل نسنه یه دینور الکبکبة زلزله وزننده برشیئی بردرین
چقوره آتمق معناسنه در نته که ذکر اولندی و بونده کافلرك ضمیله ده لغتدر ظاهرا ضمله اسمدر والکبکبة کافلرك
کسریله والکبکب غبغب وزننده بولرده اول معنایه در که اسماردر الکباب غراب وزننده چوق دوه لره
وچوق قیونلره وکچیلره دینور وطپراق کومه سنه دینور واوزلو یاپشقان چامورده دینور ویرك آلتنده اولان نمناك طپراغه
دینورکه ثری معناسنه وکباب برطاغك و برصوینك آدیدر ورطوبتدن ناشی بری برینه یاپشوب طوپلنمش قوملغه دینور
الکباب سحاب وزننده شرحه لنمش یعنی اوزون اوزون دیلنمش اته دینور اساسده قزارتمق وطبخ ایتمك ایچون
آتش قوری اوزره کبّ والقا اولنان ات ایله مفسردر و بو وضع مادّه یه دخی بو اوفقدر یقال کبوا اللحم تکبیبا وهو
من الکباب وهو اللحم یکبّ علی الجمر ای یلقی علیه پس مؤلفك تفسیری مایؤول اعتباریله اولور وحالا بزم طبخ اولنمش
معهود کبابه کباب اطلاقمز دخی ایکی تفسیره کوره ده مجاز اولور شارح دیرکه بعض اصولده اللحم المشرّح المشوی
عبارتیله مرسوم اولمغله اطلاقمز حقیقت اولور التکبیب تفعیل وزننده اتی کباب یاپمق معناسنه در یقال کبب اللحم
اذا عمل الکباب المکبّ میمك کسریله مسنّ وزننده والمکباب محراب وزننده یره چوق نظر ایدن یعنی سکوت
وتکلمی حینده باشنی اکوب یره بقار اولان کسه یه دینور که بعض آدمك خوی وعادتی او یله اولور اکابره بقان تعبیر
اولنور اکثری بدرون مکار وعیار کسه نك صفتیدر یقال رجل مکبّ ومکباب ای الکثیر النظر الی الارض المکبیة
معظمه وزننده برنوع بغدای اسمیدر که بوز بکزلو اولوب وسنبله لری غلیظ وصیق وطوپ اولور الکبکب کافلرك
ضمیله کوده سی دیرنکلو یومری جثه لو طوپاج آدمه دینور الکباکب علابط وزننده اول معنایه در وکبکب
کلمه سنك وکباکب کلمه سنك جمعلری کباکب کلور کافك فتحیله شارح دیرکه واحده صفت اولان هر فعالل
وزننك جمعی فانك فتحیله اولمق مطرده دندر جوالق وجوالق کبی وکباکب برطاغك آدیدر التکبب تفعل وزننده
برعلت عارضه سیله یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال تکبت الابل اذا صرعت من داء الکبکاب جیجاب
وزننده برنوع ایری واعلا خرما اسمیدر الکبکابة هابلابه ده طلوسموز خاتونه دینور الکبکب کافلرك کسری وفتحیله
عربه مخصوص برنوع اویون آدیدر وحجازده صفراء نام محلده برموضع اسمیدر کبکب غبغب وزننده عرفاتده
برطاغدر که وقوفده امامك ارقه سنده قالور الکبابة سحابه وزننده بردوای صینی آدیدر یعنی چین دیارندن کلور
بردارو اسمیدر لسانمزده دخی کبابه ایله وکبابه ایله متعارفدر قوبزلو بو یردخی دیرلر وعربیده حب العروس دخی

دینور الکبکوبة والکبکوبة والکبکبة کافلرك ضمیله بری برینه صقشوب درطوب اولان کروه وجماعته دینور
نه اولورسه اولسون قبس کبه کافك ضمیله بجیله قبیله سندن منشعب برقبیله آدیدر الکتب کافك فتحی وتانك
سکونیله والکتاب کافك کسریله یازمق معناسنه در یقال کتبه کتبا وکتابا من الباب الاوّل اذا خطه وکتب
قربه مقوله سنی ایکی صرم ایله دیکمك معناسنه در یقال کتب السقاء کتبا اذا خرزه بسیرین راغبدن مستفاد اولان
بودرکه اصل کتب وکتاب ایکی مبشین وسختیان مقوله سنی ایکی صرم ایله بری برینه چاتمق معناسنه موضوع
اولوب بعده عرفده یازوایله حروفی بری برینه ضم وجمع ایلمك معناسنده استعمال اولندی کذلك الفاظ وکلماتی نظم
والصاق ایلمکده استعمال اولندی واثبات وتقدیر وایجاب وفرض بالکتابه مقاملرنده دخی استعمال اولنمشدر نته که
آیات قرآنیه ده وارد اولمشدر زیرا نسنه یه ابتدا اراده بعده قول و بعده کتابت تعلق ایلمکله اراده مبدأ و کتابت منتهی
اولور بعده مبدأ اولان مرادك توکیدی قصد اولندقده آندن منتهی اولان کتابت ایله تعبیر اولنور کما فی التنزیل مطلب
کتب الله لاغلبن انا ورسلی * الایه پس معانی مزبوره مایؤول الیه اعتباریله اولور وکتاب لفظی که مصدر در آنکله
کاه مکتوب اولان وکاه هجه مکتوب فیه اولان یعنی صحیفه مکتوبه اراده اولنور ومؤلفك بصائرده بیانی راغبك بیانته
موافقدر و بوراده یازمق معناسی کرچه حقیقت لغویه اولمق اوزره مثبت کیدر لکن مؤلف کاه ابتداء حقیقی وکاه
مجازی ذکر ایلمك عادتیدر تشویش اذهان ایتمك طبیعتیدر بوصورتده یازمق معناسی حقیقت اولمق لازم کلمز ابن
کمال علیه الرحمه دأب مؤلفه امعان ایلمامك حسبیله صاحب قاموس یازمق معناسنی حقیقت لغویه اولمق اوزره ثبت
ایلمشدر دیو شیخ زاده یه اعتراض ایلمشدر الحاصل کتاب کلمه سی مصدر در آنکله مکتوب تسمیه سی مبالغه ایچوندر
ضرب الامیر مضروب الامیر معناسنده در یاخود معنای مزبورده کتاب اسمدر لباس ملبوسك اسمی اولدیغی کبی
وکتاب بالفعل مکتوب اولمق لازم دکلدر علاقه اولیه ایله قبل النظم کلامده اطلاق اولنور انتهی وکتب دیشی آت
ودوه مقوله سی حیوانك فرجنی ارککك آشمسون دیو بغلیوب مهرلمك یاخود کوبه طرزنده دمور یاباقر حلقه ایله
کلیدلمك معناسنه در عربلر کحیل اولان قصراغی ناجنسدن محافظه ایچون فرجلرنی کلیدلدکلری مشهود مز
اولمشدر یقال کتب الناقة کتبا من الباب الاول والثانی اذا ختم فرجها اوخزم بحلقة من حدید ونحوه پك مقبول
قصراغی التون کلید ایله کلیدلدکلری منقولدر وکتب ولدی هلاك اولمش ناقه یی بودیدکلری صورت مصنوعه یه
یاقدقده بوی قوقلامغله سود و یرمکدن امتناع ایلمامك ایچون بورننك دلکلرنی برنسنه ایله حلقه لیوب بغلمق معناسنه در
و بو یاوریسی هلاك اولان ناقه یه یاوریسی شکلنده دوزدکلری صورت مصنوعه در نته که مادّه سنده مفصلدر یقال کتب
الناقة اذا ظأرها فخزم منخریها بشیء لئلا تشم البوّ بوراده البوّ برینه البول نسخه سی غلط مکرو هدر احترازا ولنه
الکتاب خطاب وزننده مصدر در نته که ذکر اولندی وکتاب ما یکتب فیه یعنی کندوسنه یازو یازیلجق شیئه دینور کاغد
ودری ولوح کبی و یازو یازه جق دواته وحقه یه اطلاق اولنور که آلت کتابتدر وخاصه حضرت موسایه نازل اولان
توراة کتابنه اطلاق اولنور و یازو یازلمش صحیفه یه اطلاق اولنور که مکتوب تعبیر اولنور فارسیده نامه دینور وکتاب
فرض وایجاب وقدر یعنی تقدیر وحکم وقضا معنالرینه استعمال اولنور نته که ذکر اولندی قرآن کریمده اون برمعنایه
ورودی بعض مفسریندن منقولدر قال الله تعالی کتب علیکم الصیام ای فرض ولولا کتاب من الله سبق ای حکم
قال فی الاساس وهذا کتاب الله ای قدره وسألنی بعض المغاربة ونحن فی الطواف عن القدر فقلت هو فی السماء مکتوب
وفی الارض مکسوب التکتیب تفعیل وزننده بودخی یازو یازمق معناسنه در لکن تکثیری متضمندر یقال کتبه
تکتیبا یعنی کتبه و برکسه یه یازو تعلیم ایلمك معناسنه در یقال کتب فلانا اذا علمه الکتابة والایی وعسکری برلو برنده
یصایوب ترتیب وتنظیم ایلمك معناسنه در یقال کتب الکتیبة اذا هیأها الاکتتاب افتعال وزننده بودخی یازو
یازمق معناسنه در یقال اکتتبه اذا خطه علی قول کتب وکتابت یازو یازمق واکتتاب استملاء معناسنه در که
برکسه یه یازو یازدرمق معناسنه در یعنی کندی قرأت یاخود تقریر ایدوب آخرك املا ایلمسنی طلبکار اولمق معناسنه در که
استکتاب ایله مراد فدر یقال اکتتبه ای استملاه مترجم دیرکه بیضاوی اشبو وقالوا اساطیر الاولین اکتتبها فهی تملی
علیه الایه کریمه سنی کتبها لنفسه اواستکتبها کلماتیله تفسیر ایلمشدر بوکه کوره اکتتاب یازو یازمق یاخود کندی
ایچون آخر کسه یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه اولور اوّله کوره واقعا مقتضای بابیدر که کتابت تکلفنی درعهده
ایلمش اولمقدر پس مؤلفك خطه قولی مادّه یه اعتماد ایله اکتفاء قبیلندندن اولور که خطه لنفسه سککده اولور
وثانی یه کوره احتجام وافتصاد بابندن اولور که حجام وفصادك کندیسنی حجامت وفصد ایلمسنی طلبکار اولمق
معنالرینه در ومؤلف دخی عنقریب کتبه لفظنك تفسیرنده اکتتابك کتابا قولیله اکتتاب برکسه کندی نفسی ایچون

بربازو یازمق معناسنه اولدیغنی اشعار ایلمشدر که انتساخ معناسنه اولور واکتتاب کتب کبی قربه مقوله سنی ایکی صرم ایله قاوشدیروب دیکمك معناسنه در یقال اکتتب السقاء بمعنی کتبه وبرکسه کندی اسمنی دفتر دیوان سلطانی یه قید ایتدرمك معناسنه در یقال اکتتب فلان اذا اکتتب نفسه فی دیوان السلطان دفتر سلطانی یه مقید اولمغه شایان خدمت وعمل اظهار ایلمکله کویا که اسمنی کندی یدیله قید ایلمش اولور وبرآدمك ایچریسی قبض اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال اکتتب بطنه اذا امسك یعنی حصر الاستکتاب استفعال وزننده برکسه کندی ایچون برکاتبك یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه در که مراد اکا یاز ویازدرمقدر یقال استکتبه ای استملاه کرچه املاء واستملاء عرفده طریقهٔ معهوده ایله یازمق ویازدرمق معناسنه در لکن بوراده حقیقتلری مراد درنته که قریبا ذکر اولنور الکتبة عمده وزننده شول صرمه وترشه یه دینور که آنکله طلوم وقربه مقوله سی نسنه دیکیلور وقصراغك وناقه نك ناجنس ارکك آشمامق ایچون فرجلرنی بند ایلیه جك کلیده دینور وطلوم وقربه مقوله سنده اولان دیکش درزینه دینور الکتبة کافك کسریله نسخه سی آلنه جق کتاب ومکتوبی یازمق حالتنه دینور که اسمدر الکاتب کتابتدن اسم فاعلدر که یازیجی یه دینور فارسیده دبیر دینور وکاتب عالم ودانا اولان ذاته اطلاق اولنور سلفده کاتب اولان علم ومعرفتله متصف اولدقلرینه مبنی در قال فی النهایة وفی کتابه علیه السلام الی اهل الیمن قد بعثت الیکم کاتبا من اصحابی اراد عالما سمی به لان الغالب علی من کان یعرف الکتابة ان عنده العلم والمعرفة وکان عندهم عزیزا واقعا کاتب اولان آدم البته اهل علم اولمق لازمدر نته که فارسیده دبیر دینور که اصلی دوویر ایدی ایکی قوتلو دیمکدر که بری قوت علم وبری قوت کتابت اوله جقدر الاکتاب همزه نك کسریله یازو تعلیم ایلمك معناسنه در یقال اکتب صبیا اذا علمه الکتابة وبرکسیه کندی ایچون بریاز ویازدرمق معناسنه در تقول اکتبنی هذه القصیدة ای املها علیّ واملاء کرچه یازمق معناسنه در که اصلی املال ایدی بعده عرف قدماده براستاد یازیلجق ماده یی کندی تقریر ایدوب شاکردی تحریر ایلمکده استعمال اولنمشدر نته که مبسوط وبعض کتب متقدمه بووجه اوزره تألیف اولنمشدر واول مؤلفه دخی املاء اطلاق ایدرلر ایدی امالیٔ ابن حاجب کبی املاء کلمه سنك جمعیدر مثال مزبورده لغوی وعرفیسی اراده اولنمق محلدر واکتاب قربه نك وطلومك اغزینی بغلمق معناسنه در یقال اکتب القربة اذا شدّ رأسها الکتّاب رمّان وزننده کاتب کلمه سندن جمعدر یقال هم کتّاب ای کاتبون المکتب مقعد وزننده اسم مکاندر کتابت تعلیم اولنان محله دینور حالیا مکتب صبیان علم وکتابت تعلیمکاهلریدر که فارسیده دبیرستان دینور یالکز علم تعلیمکاهنه مدرسه اطلاق اولنور پس صبیان مکتبی توسع اوزره در ومکتب اطلاقی موضع کتابت یاخود مجمع اولمق اعتباریله در وجوهرینك کتاب ومکتب برمعنایه در یعنی مکتبه کتّاب دخی دینور جمعی کتاتیب کلور قولی غلطدر مترجم دیرکه جوهری قول مزبوری لیث وسائر بعض ائمه دن تلقی ایلدیکنی شارح تصریح ایلمشدر واقعا اساسده دخی سلم ولده فی المکتب والکتّاب وذهب الصبیان الی المکاتب والکتاتیب وقیل الکتّاب الصبیان لا المکان عبارتیله مرسوم اولدیغندن بشقه شهاب علیه الرحمه کتّابك مکتب معناسنه ورودنی غرر الخصائص نام کتابدن ابو العیناء نام شاعرك اشبو قطعه سیله استشهاد ایلمشدر * تعس الزمان لقد اتی بعجاب * ومحی رسوم الظرف والاداب * واتی بکتّاب لو انبسطت یدی * فیهم رددتهم الی الکتّاب * اولکی کتابدن مراد کاتبون وثانیدن مراد مکتب دیمکدر الحاصل مکتبه کتّاب اطلاقی وارد اولوب لکن ظاهر احالیت ومحلیت علاقه سیله مجازدر مؤلفك نفیی حقیقته محمولدر وکتّاب اطفالك تعلیم اوقی تعبیر ایتدکلری تمرنسز وباشی طوپاق کوچك اوقه اطلاق اولنور طوقندیغی نشانه تأثیر ایلمیوب همان یازو کبی چزدیغی ایچون المکتوب مستوعب وزننده طلوم کبی شیشکن وطولغن شیئه دینور اکتتابدن اسم فاعلدر یقال شیٔ مکتوب ای منتفخ ممتلیٔ الکتیبة غریبه وزننده عسکره والایه اطلاق اولنور جمعیتلری حسبیله علی قول عسکر عظیمدن آلارغه اوله رق برسمته چکلمش طوپ آلایه دینور یاخود شمن اوزره جابل ایدن بربلوك سواری عسکره دینور که یوزدن بیك نفره قدر اوله یقال جائت کتیبة ای الجیش اوالجماعة المستحیزة من الخیل اوجماعة الخیل اذا اغارت من المائة الی الالف التکتب تفعل وزننده هر طرفدن کلوب برکمك معناسنه در یقال تکتب القوم اذا تجمعوا بنو کتب کافك فتحی وتانك سکونیله عربدن بربطن در المکتّب معظم وزننده شول اوزم سالقمنه دینور که اوزمنك بعضیسی اکل اولنمش اوله تکتیبدن اسم مفعولدر که بناسی ازاله ایچون اولمغله جمعی مزال اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر یقال عنقود مکتب اذا کان قد اکل بعض مافیه المکاتبة مفاعله وزننده یاز ویازشمق ومکتوبلشمق معناسنه در یقال کاتبا ای تکاتبا ومکاتبه قول جنسی کندیسنی کاتبه کسدرمك معناسنه در یعنی کندی نفسی اوزره افندیسنه بهاسنی یازدرمق تاکه نه زمان ادا ایدر ایسه

آزاد اوله پس یازمق ایکی طرفدن حاصلدر که افندیسی شرط مزبورک وجودنده وفاء وقول دخی بهاسنی قزانوب ادا ایلمك اوزره یازملرندن عبارتدر یقال کاتبه عبده مکاتبة وهی ان یکاتبه علی نفسه بثمنه فاذا اداه عتق شارح دیرکه قوله اسم فاعل واسم مفعول عنوانی دخی صحیح اولور لکن ابتدا کتابه افندیدن ظهور ایلمکله اسم فاعل عنوانی آنده اوفقدر وکتاب دخی بومعنایه در که مفاعله دن مصدر ثانیدر ومعنای مزبورده متداول اولان کتابه ثلاثیدن مصدردر الکثب کافك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کثب الشیٔ کثبا من الباب الاول والثانی اذا جمعه وبرکمك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور یقال کثب القوم اذا اجتمعوا وصو مقوله سنی دوکمك معناسنه در یقال کثب الماء اذا صبه وکیرمك معناسنه در یقال کثب فیه اذا دخل وکثب طیٔ قبیله سنه مخصوص بردره آدیدر وکثب صیدك کاثبه سی رامینك تولکنه کلمك معناسنه در که کاثبه دن مأخوذ اولور تقول اکثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته شارحك بیاننه کوره کثب قرب معناسنه در کثب کبی که فتحتینله در قالدیکه صواب اولان بوماده افعال بابندن اولمقدر جمیع امهاتده افعالدن اوله رق مرسومدر حتی اساسده واکثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته کما یقال افقرك ای امکنك من فقاره عبارتیله مثبتدر وبرنسنه یی باش اشاغی چویرمك معناسنه در یقال کثب کنانته ای نکبها وبرکسه اوزره حمله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال کثب علیه اذا حمل وکرّ علیه وحیوانك سودی چکیلوب ازالمق معناسنه در یقال کثب لبن الشاة اذا قلّ الکثب فتحتینله یقینلق معناسنه در یقال رماه من کثب ای من قرب وکثب طیٔ قبیله سی دیارنده برموضع آدیدر الکثیب امیر وزننده قوم یغندن اولان تپه یه دینور جمع معناسنه در جمعی اکثبه کلور که جمع قلتدر وکثب کلور ضمتینله وکثبان کلور کافك ضمیله وکثیب یمن دکزی ساحلنده برموضع وبحرین قضاسنده ایکی قریه آدیدر الکثبة زمره وزننده آزجه صو یه وآزجه سوده دینور علی قول قاب دبنده قلان بربودملق مقدارجه نسنه دینور یاخود کاسه طلوسنه دینور وکثبه برموضع آدیدر وبرکومه وبریغن شیئه دینور غلال وخرما وطپراق وسائر نسنه اولسون ومطلق آزجه آزجه مجتمع اولمش نسنه یه دینور وطاغلر ارالغنده اولان چقورجه اوتوراقلو یره دینور که الاك تعبیر اولنور الاکثاب همزه نك کسریله برکسه یه کثبه یعنی ذکر اولنان صو یاخود سود ایچورمك معناسنه در یقال اکثبه اذا سقاه کثبة وقریب اولمق معناسنه در یقال اکثبه واکثب له واکثب منه ای دنا منه ویقال اکثبك الصید فارمه کما ذکر الکثاب غراب وزننده چوق نسنه یه دینور وکثاب نجد اولکه سنده برموضع آدیدر الکثاب رمّان وزننده یلکی وتمرنی اولمیان اوقه دینور نته که تای فوقیه ایله کتاب دخی دینور وبونده شدّاد وزننده دخی لغتدر الکاثبة راتبه وزننده آتك اموزی باشنه دینور اکرقاشنك دبنه کلور راکبك بزکن الی اورایه باصیلور جمعی اکتاب کلور الکثاب ثانك کسریله برموضع یاخود برجبل آدیدر الکثباء کافك فتحیله طپراغه دینور التکثیب تفعیل وزننده برنسنه آزالمق معناسنه در یقال کثب الشیٔ تکثیبا اذا قلّ الکثّاب کتّاب وزننده اوق کبی آتیله جق نسنه یه دینور یقال مارماه بکثاب ای شیٔ سهم وغیره وبونفی مقامنه مخصوصدر نته که سیوطی مزهرده تصریح وسهم صغیر ایله تفسیر ایلمشدر مؤلف تعمیم اوزره تفسیر ایتمشدر المکاثبة مفاعله وزننده برکسیه یك قریب اولمق معناسنه در تقول کاثبتهم ای دنوت منهم الکثعب جعفر وزننده فرجی ایری وبومری اولان خاتونه دینور وبو فرجه دخی وصف اولور یقال امرأة کثعب ای ضخمة الرکب ویقال رکب کثعب ای ضخم الکثنب نونله جعفر وزننده طاش کبی صلب وشدید اولان شیئه دینور نونك تقدیمیله کنثب دخی لغتدر الکحب کافك فتحی وحای مهمله نك سکونیله قورغه دینور حصرم معناسنه مفردی کحبه در هایله وکحب دبر ومقعده دینور ومصدر اولور برآدمك مقعدینه اورمق معناسنه یقال کحبه کحبا من الباب الثالث اذا ضرب دبره التکحیب تفعیل وزننده آصمه قورقلمق علی قول دانه سی یعنی قورغی چوق اولمق معناسنه در یقال کحب الکرم تکحیبا اذا ظهر کحبه اوکثر حبه الکاحبة چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال دراهم کاحبة ای کثیرة وبوکسك علولی آتشه دینور یقال نار کاحبة اذا ارتفع لهبها کوحب جوهر وزننده برموضع آدیدر کحکب کافله جعفر وزننده برموضعدر کحلب جعفر وزننده اسامیٔ ناسدندر الکدب کافك فتحی ودال مهمله نك سکونیله والکدب کتف وزننده والکدب فتحتینله والکدب کافك ضمی ودالك سکونیله وبونلرده ذال معجمه ایله ده لغتدر کنج وتازه جوانلرك طرنقلرنده یعنی طرنقلری دیبلرنده اولان بیاضه دینور مفردلری هایله در الکدیباء بنیهٔ تصغیر ایله کدب معناسنه در وقرأ ابن عباس رضی الله عنهما وجاؤا علی قمیصه بدم کدب الایة بالدال المهملة ای ضارب الی البیاض کأنه دم قد اثر فی قمیصه فلحقته اعراض کالنقش علیه یعنی حضرت یوسفك کوملکنی اخوانلری اوزرنده بیاض

جالارقان اثريله كتورديلركويا كه قان كوملكه طوقنمغله آثار واعراضى كوملك اوستنده نقش كبى كورينورايدى
كذب لفظى بونده ذكر اولنان كذب طفردن مأخوذ در المكذوبة محبوبه وزننده شول دلبرخاتونه دينوركه
بدنى سيم صافى كبى خالص بياض اوله يقال امرأة مكذوبة اى النقية البياض الكذب ذال معجمه ايله كتف وزننده
والكذب كافك كسريله والكذبه كافك فتحى وآخرده هاايله والكذبة كافك كسريله والكذاب كتاب
وزننده والكذاب جنان وزننده يلان سويلمك معناسنه در يقال كذب الرجل كذبا وكذبا وكذبة وكذبة وكذابا
وكذابا من الباب الثانى اذا اخبر بخلاف ماهو ويقال كذب الرجل على بناء المجهول اذا اخبر بالكذب يعنى يلان
سوز ايله آلدانلدقده مصاحده دركه كذب خصوصنده عمد وخطا مساويدر زيرا اهل سنت عندنده صدق ايله
كذب بينده واسطه يوقدر نهايت كاه عمد ايله سويلنان كذبه تعلق ايدر ومؤلف بصائرده تفعيلدن مصدر اوله رق
كذاب كه كافك كسرى وذالك شده سيله در واكذوبه كه همزه نك ضميله در وكاذبه ومكذوب ومكذوبه ومكذبه
وكذبان كه غفران وزننده در وكذبى لفظى كه بشرى وزننده در زياده قلمشدر وعربلر ناقه يغور آشدقدنصكره
كبه لك علامتى اولمق اوزره قويرغنى قالدروب كزدكدنصكره كبه چقمديغى حينده كذبت الناقة ديرلر وبوندن
اسم تصرف ايدرلر كاسيجئ واشبو كذب ماده سى ايكى مفعوله ده تعديه ايدر يقال كذبه الحديث وكذب
كلمه سى كه فعل ماضيدر بعضا وجب معناسنه استعمال اولنور ومنه حديث عمر رضى الله عنه كذب عليكم
الحج كذب عليكم العمرة كذب عليكم الجهاد ثلثة اسفار كذبن عليكم قيل ان معناه وجب عليكم
وعند البعض بوندن مراد بعث واغرا وترغيبدر عربلرك كذبته نفسه قولندن مأخوذدركه بركمسه نك نفسى
كنديسنه آمال عميقه ومطالب بعيده لرى تخييل وتمنيه ايله دور ودراز امل وامنيه ايله خطباره القا ايلدكده عربلر
كذبته نفسه ديرلر پس بو مقامده دنيوى واخروى آمال واجور امنيه سنى متخيله كزده تصوير وتحقيق ايله
ذكر اولنان اسفار ثلاثه سزلرى اعمالى جهتلرينه تشويق وترغيب وتنشيط ايلسون ديمك اولور رضى ورحم كلمه لرى
كبى اخبار بمعنى انشا اولور وقالديكه حديث مرقومده واقع الحج كلمه سى مرفوع اولمغله وجه مذكور اوزره تأويل
اولندى وبعض محدثين منصوبا قرأت ايلديلر بوكه كوره عليكم لفظى اسم فعل اعتبار اولنور كه ملازمت ومداومت
قبيله سزديمك اولور وكذب كلمه سنده حج لفظنه راجع ضمير غائب اعتبار اولنور كه حج ظاهر مفسر اولديغندن ناشى
محذوف ولمش اولور وعليكم الحج فقره سى جمله اخرى اعتبار اولنمغله كذب الحج اى وجب الحج وعليكم الحج اى
لازموه سكنده اولور ياخود معناحج اكر سزه لسان حالله بن سزك مسبوق اولان ذنوبكزى هادم واول خصوصه
كافى دكلم ديرايسه كذب ايلمش اولور ديمك اوله بوصورتده كذب كندى معناسنده مستعمل اولور عمره وجهاد فقره لرى
دخى بوكا قياس اولنور مترجم ديركه معناى اوله اشبو * اكذب النفس اذا حدثتها * مثلى موافقدر يعنى نفسكه
سن امل ومرامكه ظفرياب اوله مزسن ديو تحديث ايلمه كه فتور وكلال كاهلكه سعيكه مانع اولور بلكه مقصوده فوز
ونيل وبلوغنى ترويج ايده رك تحديث وتخييل وتهييج ايله كه سعى واقدامه مدار تنشيط اولور كه همت ديدكلرى
بو اوله جقدر مثل مزبور جسارت واقدامه حث واغرا محلنده ضرب اولنور وبشاردن سؤال ايلديلر كه اشعار عربدن
بك معتبر اولان قنقى شعردر جوابنده لبيدك اشبو * واكذب النفس اذا حدثتها * ان صدق النفس يزرى بالامل
بيتى وجدانمده بك اشعردر ديدى واقعا جمله امور وآمالك حصولنه اساس ومداردر وبونك مقابلنده عربلر صدقته
نفسه ديرلر يعنى برنسنه نك طلبنده نفسى محنت وعجز تخييل ايلمكله تباطى وتكاسل ايتدى ديمكدر بناء عليه نفسه
كذوب اطلاق ايدرلر وزمخشرينك فائقده وابن اثيرك نهايه ده خلاصه بيانلرى اوزره مؤلفك تحقيق كبى الحج كلمه سى
كذب فعلنك فاعلى اولمق اوزره انمار اولنمشدر ثانى دلالت ايلديكيچون وعليكم اسم فعلدر وجب الحج وعليكم
الحج تقديرنده در وعند البعض مرادينه حث واغرادر يعنى حج سزك طرفدن كنديسنه كمال ميل ورغبت واهتمام
ظن ايلمشيدى لكن ظنى كاذب اولدى ديمكدر واخفش ديدى كه الحج لفظى صورتا مرفوع وبالمعنى منصوبدر
زيرا مراد حج ايله امردر نته كه امكنك الصيد ديرلر كه مرادارمه ديمكدر وبوندن ماعدا احاديث شريفه ده عديده ده
كذب كلمه سى عليكم معناسنه وارد اولمشدر كذلك كلام عربده كثيردر ومثل مجراسنه جارى اولمشدر وعلى القارى
شيخ نورالدين العسيلى نام فاضل موثوقدن روايت ايدركه شجره نسب نبوى نسخه سنده كذب النسابون حديثى
شرحنده مشروحدركه كذب صدق معناسنه دخى وارد اولور شمل كلمه سى كبى كه جمع وتفريق معناسنه اضداددندر
پس احاديث مرقومه بومعنادن تصرف اولنمق اهون واقربدر وقالديكه كذبك وجوب معناسنده استعمالى
توسعاتى مشتملدر زيرا امر تبديه تأييده كذب نفس وضميرده تخييل امنيه معناسنده اولوب وعادتا تحقيق ولزوم اكا لازم

مطلب

اولمغله وجوب ولزوم معناسنده استعمال اولنمشدر وفعلنده استعارهٔ تبعيه ايله تصور اولنور وشهابك بياننه كوره
كذب عليكم الحج قولى ليكذبك سبكنده اولمغله لينشطك ويبعثك على اتيان الحج ديمك اولوركه مجاز بنوعين اولور
وبونده ايكى وجه جائزدر برى كذب فعلى حرف استعلا ايله متعدى اولان برفعل ايله تضمين ايلمكدر وجب ولزم
فعللرى كبى وبريسى ايكى كلامى متضمن اولمقدركويا كه كذب اى وجب الحج ليرغبك الحج هو واجب عليك ديمك
اولور ومفردات راغبده وجب عليكم عبارتيله مفسر اولوب وبونك حقيقتى حجك وقتى كيجكديكندن وسزك بطائت
اوزره حركتكزدن ناشى فائت حكمنده اولدى ديمكدركه كذب عليكم الحج كاد يكذب اى يفوت الحج سبكنده
اولوب بنه مجاز بمرتبتين اولور وابوعلى الفارسى ديديكه كذب قولدن برنوع اولمغله قول ماده سنده جارى اولان
اتساع كه غير نطق معناسنده اولان استعمالدن عبارتدر كذب ماده سنده دخى جائزدر ازجمله قول ضرب وغلبه
معنالرنده مستعمل اولديغى كبى كذب دخى سلب وانتفاء مقوله سى معنالرده مستعمل اولور وزمخشرى فائقده زياده
بسط واغنا ايلمشدر لكن خلاصه سى وجه مشروحدر الكاذب والكذاب شداد وزننده والتكذاب تانك
وكافك كسرى وتشديد ذال ايله تفعال وزننده كه فى الاصل تفعلدن مصدردر مبالغة وصف مراد اولنمشدر
زيرا تفعال وصف اوله رق يوقدر بلكه مصدر واسم اوله رق واردر والكذوب صبور وزننده والكذوبة هاايله
والكذبان سكران وزننده والكيذبان فيعلان وزننده والكيذبان ذالك ضميله والكذبذب كافك وذالرك
ضميله والكذبذب ذال اولانك تشديده كه فعلعل وزننده در عينك ماقبلنه جنسى زياده قلنمشدر مبالغه ايچون
واولكنده ايكى زياده وبونده جوهرى اوزره اوچ زياده واردر والكذبة كافك ضميله همزه وزننده والمكذبان
ميمك وذالك فتحيله كه مفعلان وزننده در والمكذبانة هاايله والكذبذبان كافك وذالك ضميله كه فعلعلان
وزننده در درت زائدى واردر بونلر مجموعى صفتدر يلانجى يه دينوركه دروغى تعبير اولنور تفاوتلرى صيغه لرينه
كوره در الاكذوبة همزه نك ضميله والكذبى بشرى وزننده والمكذوب مبسور وزننده والمكذوبه آخرده
هاايله والمكذبة مشربه وزننده والكاذبة والكذبان غفران وزننده والكذاب غراب وزننده اسملردر يلان
سوزه دينور لكن مؤلف بصائرده بونلرى دخى مصدر اولمق اوزره ثبت ايلمشدر نته كه ذكر اولندى الاكذاب
همزه نك كسريله بركمسه يى يلانجى بولمق معناسنه دركه همزه سى وجدان ايچوندر يقال اكذب فلانا اذا القاه كاذبا
وبركمسه يى يلان سوز سويلتمك معناسنه در يقال اكذبه اذا حمله على الكذب وبركمسه نك يلانتى ميدانه چقارمق
معناسنه در يقال اكذبه اذا بين كذبه وبركسه چاغرلدقده كنديسنى نائم صورتنه قويوب ساكت اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اكذب الرجل اذا صيح به وهو ساكت يرى انه نائم الكذوب والكذوبة هاايله نفس انسانى يه
اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى الكذابان تثنيه بنيه سيله ايكى يلانجى ديمكدركه بريسى بنوحنيفه قبيله سندن
مسيلمه وبرى بنوعبس قبيله سندن اسود نام كذابلردر زمان سعادت اواخرنده نبوت ادعا ايلمشلردر المكذب
محدث وزننده والكاذب شول ناقه يه اطلاق اولنوركه اركك آشوب بر وقت قويرغنى قالديره رق كندوسنى
كبه صورتنده كوستوردكدنصكره كبه ظهور ايلميه كويا كه بونلرا كاصفت خاصه اولمشلردر يقال ناقة مكذب
وكاذب وهى التى يضربها الفحل فتشول ثم ترجع حائلا وقد كذبت تكذيبا وكذبت كذبا التكذيب تفعيل
وزننده چوق يلان سويلمك معناسنه در يقال كذب تكذيبا بمعنى كذب وناقه اركك چكلدكدنصكره برمدت
قويرغنى قالدروب كندوسنى كبه صورتنده كوستوردكدنصكره بوش چقمق معناسنده استعمال اولنور يقال
كذبت الناقة وكذبت كاذكر وعربلر فلان اوزره قطعا خوف واندیشه ايلميه رك حمله وهجوم ايلدى ديجك
يرده حمل عليه فما كذب ديرلركه لسانمزده كرچكدن حمله ايلدى تعبير اولنور كويا كه حمله سنى كاذب ايلمدى ديمك
اولور نته كه صدق دخى بوموقعده مستعمل اولور واصلا توقف وتردد ايلميوب فلان ايشى ايشلدى ديجك يرده
ما كذب ان فعل كذا ديرلر وتكذيب وكذاب براشى ابتنموب انكار ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال كذب
بالامر تكذيبا وكذابا اذا انكره شارح ديركه تفعيل بابنك بناسى كاه تفعيل وكاه فعال كلور كذاب كبى وكاه تفعله كلور
توصيه كبى وكاه مفعل كلور ممزق كبى وتكذيب بركمسه يى كلامى يلاندرد بويلانجيلقله وصف ايلمك وكاذب
چقرمق معناسنه در يقال كذب فلانا اذا جعله كاذبا ووصفه بالكذب وعربلر بركمسه مراد ومباشرت ايلديكى
عمله اقدام ايلميوب آندن فراغتله كيرو طورسه كذب عن امر قد اراده ديرلر احجم معناسنه وبركمسه تسلط
واستيلا قصدنده اولان برحادثه يى ياخود برآخر كمسه يى آندن رد ومنع ايلسه كذب عن فلان ديرلر ردعنه
معناسنه كويا كه اول مسلط اوله جق تسلطى دعواسنده تكذيب ايلمشدر وآهو كبى بروحشى جانور نفرتله

قاچوب كیدركن كلور وارمی دیو اكسه سنه باقوب طوردقده كذب الوحشی دیرلر واساسده جری الوحشی
ثم كذب عبارتیله مرسومدر كویا كه بردوزه به سكرتمسنك ادعاسنی تكذیب ایلدی یاخود كندیسی سكرتمك
ادعاسنده كذب ایلمش اولور المكذوبة مجذوبه وزننده ضعیف وزبون اولان خاتونه اطلاق اولنور الكذاب
شداد وزننده پك یلانجی یه دینور نته كه ذكر اولندی وكذاب برقاج قبیله ده بر بیچه شاعرك لقبیدر كذاب
بنی كلب جناب بن منقذدر وكذاب بنی طابخه كلب نام شاعردر غریبدر كه اسمی كلب ومخلصی كذابدر
وكذاب بنی الحرماز عبدالله بن الاعوردر كیذبان ذالك ضمیله بنو محارب جماعتندن عدی بن نصر نام شاعرك
لقبیدر التكذب تفعل وزننده تكلفله یعنی قصدا خلاف سوزلر پیدا ایده رك یلان سویلمك معناسنه در یقال تكذب
الرجل اذا تكلف الكذب وبركسه یی یلانجی اولمق اوزره زعم ایلمك یعنی یلانجی صانمق معناسنه در یقال تكذب فلانا
اذا زعم انه كاذب المكاذبة مفاعله وزننده والكذاب قتال وزننده بركسیه یلان سوز سویلمك وبری برینه یلان
سویلشمك معنالرینه در تقول كاذبته مكاذبة وكذابا الكرب كافك فتحی ورانك سكونیله غم وتاسه یه دینور كه عارض
اولدیغی نفس انسانیه یی شدتی سببیله دمبسته ایدر جمعی كروب كلور وبو فی الاصل مصدردر اثاره ارض معناسندن
مأخوذدر یقال اخذه الكرب وهو الحزن یأخذ بالنفس وكرب مصدر اولور بركسه یی غم وتاسه شدتی سببیله دمبسته
ایلمك معناسنه یقال كربه الغم كربا من الباب الاول اذا اخذ نفسه وكرب بوكمك معناسنه در یقال كرب الحبل اذا فتله
وبوقاغو یی ایاغه اك صقشدرمق معناسنه در یقال كرب القید علی المقید اذا ضیقه وزراعت ایچون تارلایی سوروب
نطس ایلمك معناسنه در یقال كرب الارض اذا اثارها للزرع بونك مصدری كراب دخی كلور كاسیذكر وكرب قوغه یه
كرب دیدكلری ایپی بغلمق معناسنه در یقال كرب الدلو اذا جعل بها الكرب وبركسه نك قوغه سندن كرب دیدكلری
ایپ كسلمك معناسنه در یقال كرب الرجل كربا من الباب الرابع اذا انقطع كرب دلوه وخرما اغاجندن كرب دیدكلری
بداق اوجمه سی اخذ ایلمك معناسنه در یقال كرب الرجل كربا من الباب الاول اذا اخذ الكرب من النخل وكریب
اولان تارلایه اكین اكمك معناسنه در یقال كرب الزارع اذا زرع فی الكریب وكرب برنسنه نك مقدارینه مماثل ویاخود
مقارب اولان شیئه اطلاق اولنور یقال هذه ابل مائة اوكربها ای نحوها وقرابها یعنی شو دوه لر یوز مهاردر
یاخود یوز قدر ویوزه اقربدر الكربة غربه وزننده بودخی قلبه تأثیر ایدن تاسه واندوهه دینور كه اسمدر كرب كبی
الاكتراب افتعال وزننده غمكین واندوهناك اولمق معناسنه در یقال كربه الغم فاكترب المكروب والكریب
امیر وزننده تاسه لو غمكین ومحزون كشی یه دینور وكریب خمیر آچدقلری اوقلاغو یه دینور شوبق دخی دینور
وغرس وزراعت ایچون سوریلوب اصلاح اولمش تارلایه دینور وقاشك وقارغینك بغومنه دینور الكراب
كتاب وزننده بودخی كرب كبی مصدردر زراعت ایچون تارلایی سوروب نطس ایلمك معناسنه در یقال كرب الارض
كربا وكرابا اذا اثارها للزرع ومنه المثل * الكراب علی البقر * مؤلف بونی كلب ماده سنده ذكر ایلمشدر زیرا اكثری
الكلاب علی البقر عنوانیله سند اولدرو كراب دره لرده اولان صوآقندیلرینه دینور بونك مفردی كربه در
جره وزننده الكرب فتحتینله خرما اغاجنك قابین شاخلری كسلدكدنصكره اموز باشی كبی یرنده قلان اوجمه
كتوكلرینه دینور مفردی كربه در هابله وكرب شول ایپه دینور كه ایكی اوچ قات ایدوب قویلرده قوغه اغاجلرینك
اورته لرینه بند ایدرلر كه براوجی دخی بیوك ایپه بغلو اولورتا كه صویه واصل اولان بو ایپ اولوب بیوك صویه طوقنمغله
چوریمكدن محفوظ اوله شهرلرده آنك یرینه زنجیر بند ایدرلر الاكراب همزه نك كسریله كرب كبی قوغه یه
ذكر اولنان كرب دیدكلرینی چورمك معناسنه در یقال اكرب الدلو بمعنی كربها وبرقابی كركی كبی طولدرمق معناسنه
استعمال اولنور كویا كه تضییقله مغموم ودمبسته ایلمكدر یقال اكرب السقاء اذا ملأه وبوریمكده وبرایشی طوتمقده
شتاب وسرعت ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اكرب الرجل اذا اسرع التكریب تفعیل وزننده
بودخی قوغه یه كرب چورمك معناسنه در یقال كرب الدلو تكریبا بمعنی اكربها وكرابه اكل ایلمك معناسنه در یقال
كرب الرجل اذا اكل الكرابة واتمكجی اتمك آچاركن اوقلاغو یی طاقردتمق معناسنه در یقال كرب الخباز اذا اطفق
الكریب المكرب مكرم وزننده سكیرلری طولغون وقوتلو اولان مفاصل اعضادن برینه اطلاق اولنور ومطلقا
قورومی وبنیه سی قوتلو وقوی وشدید اولان ات واورغان وبنا ومفاصل اعضا وآت وسائر حیوان مقوله سنه اطلاق
اولنور الكرابة كافك ضمی وفتحیله خرمادیوشورلدكدنصكره دالارك دیبلرنده قلان بشاغه دینور كه بشاقیلر
دیوشورلر جمعی اكربه كلور افعله وزننده كویا كه زائد اولان الفی مطروح اعتبار ایلدیلر زیرا فعال وزنی افعله اوزره
جمعلنمز شارح دیر كه علی القاری بیاننه كوره كافك فتحیله ده لغت اولمغله جمعی مرقومه اول صیغه به مبنی در

وغراب

وغراب كلمه سنك جمعی اغربه كلمكله فعال وزنی دخی افعله اوزره جمعلندیكی صحیح اولور انتهی علی القاری بیاننه
كوره بوراده فعال نسخه لری غلطدر صواب اولان فعاله اولمقدر ثمامه كبی التكرب تفعل وزننده خرما اغاجندن
كرابه دیوشورمك معناسنه در یقال تكرب الكرابة اذا التقطها الكروب قعود وزننده برنسنه یك یقین اولمق
معناسنه در كه بوندن كلوب چاتمق ایله تعبیر اولنور یقال كرب الامر كروبا من الباب الاول اذا دنا وبركسه برایشی همان
ایشلمك اوزره اولمق معناسنه در كه معنای مزبوردن مأخوذدر یقال كرب الرجل ان یفعل كذا ای كاد ان یفعل كذا وبو افعال
مقاربه جمله سندندر وكروب كرابه اكل ایلمك معناسنه در یقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة وكونش باتمق اوزره اولمق
معناسنه در كه معنای اولدن مأخوذدر یقال كربت الشمس اذا دنت للمغیب ویقال كربت حیاة النار اذا قرب انطفاؤها
وطواره آغر یوك یوكلتمك معناسنه استعمال اولنور كه غم وتاسه معناسندن مأخوذدر یقال كرب الناقة اذا اوقرها
واتمكجی اتمك آچاركن اوقلاغو یی طقردتمق معناسنه در یقال كرب الخباز اذا اطفق الكریب الكروبیون
كافك فتحی ورانك تخفیفیله صبور یون وزننده كروبی كلمه سنك جمعیدر كه كروبه منسوبدر دیمكدر قرب معناسنه اولان
كربدن صفتدر مبالغه نفسنه نسبت اولنمشدر ملائكه كرامك اشراف وساداتلرینه اطلاق اولنور ومنه ومن الملائكة
الكروبیون وهم سادة الملائكة شارح دیر كه مراد مقرب درگاه الهی اولان ملائكه در جبرائیل ومیكائیل واسرافیل
علیهم السلام كبی وبعضلر حمله عرش اولان ملائكه یه اقرب اولانلردر دیدیلر وبعضلر شدت وقوت معناسنه اولان
مطلب كربدن مأخوذ اولمغله ملائكه عذاب ایله بیان ایلدیلر وبعضلر حزن واندوه معناسنه اولان كربدن اخذ ایدوب
حضرت خدادن شدت خوف وخشیتلری اولان ملائكه ایله تفسیر ایلدیلر لكن اكثری قرب معناسندن اخذ
ایلمشلردر وبونده اوچ مبالغه واردر اولا كرب ماده سی قرب ماده سندن ابلغدر ثانیا فعول بنیه سنده در ثالثا مبالغة
نفسلرینه نسبت اولنمشدر انتهی المكاربة مقاربه وزننده ومرادفیدر یقال كاربه ای قاربه المكربات معظمات
وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور كه زیاده سیله بارد اولان وقتلرده خمیدلك قاپولری اوكنه كتوروب چوكردرلر تا كه
ایچریدن چقان تتونلر ایله اصونوب راحت اوله لر الكراب شداد وزننده بركسه دیمكدر احد وفرد معناسنه مستعملدر
دیار كلمه سی كبی مقام نفی عامه مخصوصدر یقال ما بالدار كراب ای احد ابوكرب الیمانی كنف وزننده
تبابعه دن یعنی ملوك یمندن برملكك كنیه سیدر اسمی اسعد بن مالك الحمیری در الكربة فتحاتله خیمه در كنك تپه سی
چوردكلری تكمه یه دینور كه تركیده آغرشق تعبیر اولنور كربه زبره وزننده سلفده قاضی بلخ اولان محمود بن سلیمانك
لقبیدر كه محدثیندندر كریب زبیر وزننده تابعیندن برذاتك ومحدثیندن برجماعتك اسملریدر ابوكریب بنه زبیر
وزننده محمد بن العلاء بن كریب كنیه سیدر كه امام بخاری شیخیدر ذوكریب برموضعدر معدی كرب فتحتینله
رجل معروفدر ونشقه بر آدمك اسمیدر وبونده اوچ لغت واردر ١ بانك رفعیدر غیر منصرف اوله رق ٢ اضافتله در
منصرف اوله رق ٣ اضافتله در غیر منصرف اوله رق شارح دیر كه صورت ثالثه ده كرب مؤنث ومعرفه اعتبار
اولنور وهر حالده یای معدی ساكندر ونسبتنده جزؤ اوله نسبتله معدی دینور كذلك تصغیرنده معیدی دینور
وبونلر مطرده دندر الكربة غربه وزننده داهیه شدیده یه اطلاق اولنور یقال رماه الله بالكربة ای الداهیة
الشدیدة كرب زفر وزننده اسامیدندر عمرو بن عثمان بن كرب معروف متكلم مكی در علم كلامده صاحب تصانیفدر
التكرنب تدحرج وزننده دونمك معناسنه در یقال تكرنب علینا ای تقلب الكرشب قرشب وزننده ومرادفیدر كه
ذكر اولندی الكركب كاغلراك ضمیله كركم وزننده برخوشبو نبات آدیدر الكرنب تونله قنفذ وزننده والكرنب
سمند وزننده سلق اسمیدر علی قول پك لذتلو نوعنه دینور علی قول قنبیط یعنی تحریفله قرنبیط تعبیر اولنان سبزه نك
تازه سنه دینور بستانی وبری اولور بری نوعی مرارتلو اولور قوریدلمش كوكنك مسحوقندن ایكی درهمی شرابله
مزج واستعمال افعی لدغنه تریاق مجربدر معلوم اوله كه جمیع مفرداتده سلق سینك كسریله تركیده پازی دیدكلری
سبزه ایله مفسردر وكرنب لاهنه ایله مبیندر كه فارسیده كلم دیرلر بستانی وبری وبحری نوعی اولور كه مرارتندن بحری
اطلاق ایلمشلردر وبری قسمنه تركیده آله باش تعبیر اولنور شارح دخی مؤلفك بورسمه بیانی تخطئه ایلمشدر
الكرنیب كافك فتحی وكسریله سود ایله یوغرلمش خرمایه دینور كه اطعمه دندر مجمع دخی دیرلر الكرنبة دحرجه
وزننده مهمانه كرنیب یدرمك معناسنه در یقال كرنب فلان اذا اطعمه للضیف وسود ایله خرما اكل ایلمك معناسنه در
كرك ایچنه خرما مزج ایلسون وكرك ساده جه اكل ایلسون یقال كرنب الرجل اذا اكل التمر مع اللبن الكزب كافك
ضمی وزای معجمه نك سكونیله كسب وزننده ومرادفیدر كه شیرلغان پوصه سنه دینور وزمین وصلابتلو شیجرك آدیدر
الكزب فتحتینله ایاقده طراقلق تعبیر اولنان ككلك كوچك وبوزلمش كبی طور طوپ اولمسنه دینور كه معایب

خلقتدندر المكزوبة محبوبه وزننده الواندن خلاسيه يعني بشره سي باضله سياه مابيننده اولان خاتونه دينوركه
بعض عرب جاريه سي لونيدر حرمين نسوانده دخي بو لون اولور اصطلاحمزده حبشي تعبير اولنور اسمردن سيا هجه
اولور عرب جاريه لرنده لون سطبو عدر وابونك بري بياض وبريسي سياه اولوب انلردن متولد اولان ولدك دخي لوني
او بلجه در اول ولده خلاسي دينور الكوزب جوهر وزننده بغايت تنك مشرب اولان بخيل وناكسه دينور يقال
رجل كوزب اي بخيل ضيق الخلق الكسب كافك فتحي وسينك سكونيله والكسب كافك كسريله قزانجه دورشمك
معناسنه دركه مراد سعي وعمل ايله قزانج ايلمكدر كاتبله اقجه قزانمق كبي يقال كسب الرزق كسبا وكسبا من الباب الثاني
اذا طلبه نته كه اكتساب دخي بو معنايه در على قول كسب عمل وزجتسز قزانمق واكتساب امك چكوب سعي
واجتهاد ايله قزانمقدر يقال كسب الرجل المال اذا اصابه ويقال اكتسب اذا تصرف واجتهد مؤلفك بصائرده
بياننده مستفاد اولديغي اوزره كسب جمع ايلمك معناسنه موضوع اولوب بعده سعي وعمل ايله رزق طلب ايلمكده
شايع اولمشدر ولفظ كسبك مفهومي اعمدر يعني كندي نفسي ايچون وسائر ايچون قزانج ايلمكده استعمال اولنور
لكن اكتساب همان كندي نفسيچون چالشوب استفاده ايلمكه مخصوصدر وبعضلر كسب لفظني خيره واكتسابي
شره تخصيص ايلديلر قال الله تعالى لها ما كسبت وعليها ما اكتسبت زيرا اكتسابده تصرف واجتهاد ملحوظدر
وشر نفسك مشتهاسي واكا بغايت ميل وانجذابي اولمغله تحصيلنه كركي كبي چالشوب سعي واهتمام ايدر هر نقدر
صعب ودشوار ايسه ده لكن خيرده بو حالت يوقدر انتهى وكسب جمع ايلمك معناسنه دركه معناي اصلبسيدر
يقال كسب المال اذا جمعه وكسب ايكي مفعوله تعديه ايدر برآخر آدمه مال قزاندرمق معناسنه دركه كندي سعي
وهمتيله اول آدم قزانمش اولور يقال كسب فلانا مالا اي اكسبه اياه فكسبه هو و بو فعلته ففعل طريقي اوزره كلان
افعالدندر التكسب تفعل وزننده كلفتله قزانج ايلمك معناسنه در يقال تكسب الرجل اذا طلب الرزق يعني تكلف فيه
الاكتساب افتعال وزننده كسب معناسنه درنته كه آنفا بيان اولندي الاكساب همزه نك كسريله كندي سعي
وهمتيله تا ارائنيله برآخر آدمه قزانج ايتدرمك معناسنه در يقال اكسبه اياه فكسبه هو المكسب مشرب وزننده
والمكسب مجلس وزننده والمكسبة مغفره وزننده والكسبة كسوه وزننده بونلرده مصدرلر در
كسب معناسنه يقال فلان طيب المكسب والمكسب والمكسبة والكسبة اي طيب الكسب شارح ديركه جمع بنيه سيله
مكاسب كلديكي انواع اعتباريله در و بونلر اسم موقعنده استعمالي شايع اولمشدر كه قزانجه اطلاق اولنور پس طيب
المكسب فلانك قزانجي پاك دردیمك اولور اسم مكان دخي اولور الكسوب صبور وزننده والكساب شداد وزننده
مبالغه لردر دائما كسب وكار اوزره اولان كشي يه دينور الكسوب تنور وزننده برنبات آديدر وكسوب شيء ونسنه
معناسنه استعمال اولنور ومقام نفيه مخصوصدر يقال ماله كسوب اي شيء كساب كسر اوزره مبني اوله رق قطام
وزننده قورده اطلاق اولنور ذئب معناسنه كسبة حمزه وزننده قانجق كوپك اسماسندندر وشهر نسف قضاسنده برقريه
آديدر كسبب زبير وزننده اركك كوپك اسماسندندر واسماء رجالدندر ابن الكسبب حرامزاده يه يعني ولدزنايه
اطلاق ولنور الكسب كافك ضمي وسينك سكونيله باغ صقنديسنه دينور كه باغك كير وقسلان پوصه سيدر اكثري
شيرلغان پوصه سنده مستعملدر كسبب حيدر وزننده اساميء رجالدندر وايرانده ري شهريله خوار نام قريه سي
بيننده برقريه آديدر الاكسب اقرب وزننده اساميدندر كسبب بن منيع الاكسب برشاعردر الكواسب كواكب
وزننده انسانده آلات كسب اولان اعضايه اطلاق اولنور جوارح معناسنه ابو كاسب قورد كنيه سيدر كاسب
وكسبه كافك فتحيله اساميدندر الكسحبة حاي مهمله ايله دحرجه وزننده بركسنه دن خوف واحتراز ايلمكله
سينوب كزلنه رك يورعك معناسنه در يقال يمشي الكسحبة اي مشي الخائف المخفي نفسه الكشب شين معجمه ايله
ضرب وزننده ات مقوله سني سرجه نسنه يي شدتله قوراپوب سىلندير رك اكل ايلمك معناسنه در يقال كشب اللحم
ونحوه كشبا من الباب الثاني اذا اكله بشدة وكشب برموضع ياخود برجبل اسميدر التكشيب تفعيل وزننده كشب
معناسنه در يقال كشب اللحم ونحوه بمعني كشبه كشبي جمزي وزننده باديه ده برطاغك اسميدر كشب كتب
وزننده برطاغ آديدر كشبب اميروزننده بشقه برطاغك آديدر الكظوب ظاي معجمه ايله وجوب وزننده وجود
سمزلكدن طلوم كبي طولوب قبارمق معناسنه در يقال كظب الرجل كظوبا من الباب الاول اذا امتلأ سمنا الكعب
كافك فتحي وعينك سكونيله اعضا كمكلرينك هر مفصلنه يعني الك واياق برينه دينوركه يومري اولور فارسيده
پيوند كاه دينور يقال هو موهن الكعب وهو كل مفصل للعظام وفوق القدم يعني اياق طبانك ارقه سنده اولان يومريجه
كميكه دينور كه انجك مفصليله برمقلرك مابيننده اولان طراقلق كميكنك اورته سي اوله جق يومري كميكدر يقال

ضرب كعبه وهو العظم الناشيء فوق القدم شارح ديركه بو شيعه قوليدر ائمه لغت عندنده منكردر وكعب اياغك ايكي
طرفنده اولان ايكي يومري كميكك هر برينه دينوركه طوبوق تعبير اولنور هر اياقده ايكي دانه اولور جمعي اكعب كلور
افلس كبي وكعوب كلور وكعاب كلور كافك كسريله يقال غسل رجله الى الكعبين وهما العظمان الناشزان من جانبيها
وكعب آشيق تعبير اولنان كميكه دينوركه صبيان آنكله ملاعبه ايدرلر كذلك نرداو بوننده كه طاوله تعبير اولنان اويون
آلتدن برنوع عدد زاردكلري مهره يه دينور و بونلره كعبه دخي دينور هايله ايكي دانه اولمغله كعبتين ديرلر وكعب ذكر
اولنان كعبه نك جمع جنسيدر و بونك جمعي كعاب كلور وكعبات كلور حركات وزننده و بو كعبه نك جمعيدر مؤلف تخليط
ايلمشدر وبعض نسخه ده ضمتيله كعب وكعاب عنوانده مرسوم اولمغله شارح بو نسخه يي تصويب وضمتيله كعب
وفتحاتله كعبات كعبه نك وكعاب كعبك جمعي اولمق اوزره ترتيب ايلمشدر وكعب قارغينك وقامشك انبوبتيني ما بيننه
دينور غرائبدندر كه مؤلف انبوبه يي كعب ايله تفسير ايدوب بوراده كعبي ما بين الانبوبتين ايله بيان ايلمشدر جميع امهاتك
بياننه كوره انبوبه بوغومه دينور وكعب ايكي بوغوم ارالغنده اولان يومري عقده يه دينوركه بوغوم باشي تعبير اولنور
كذلك صاحب مصباح دخي تشويش ايلمشدر وكعب برطوپاق ياغه اطلاق اولنور يقال عنده كعب من السمن
اي كتلة و برجرعه مقداري سوده اطلاق اولنور كرچه مؤلف من اللبن تعبير ايدوب لكن برمقتضاي ماده قوبي يوغرد
اولمقدر نته كما ساسده اذا كان جامدا عبارتي آني مشعردر وكعب اهل حساب اصطلاحنده برحساب آديدر معلوم
اوله كه جذر وكعب مصطلحات اهل حسابدندر جذر شول عدده دينوركه كندي نفسنه ضرب بدن عدد آخر حاصل اوله
مثلا اوچي كندي نفسنه ضرب ايلدكده طقوز حاصل اولورز برا اوچ كره اوچ طقوز ايدر پس اول اوچ عدده جذر
وطقوزه مجذور ديرلر وكعب مجذوري بردفعه دخي جذره ضرب ايلمكدر مثالمزده حاصل اولان طقوزي بركره دخي اوچه
ضرب ايلديكمزده يكرمي يدي حاصل اولور اول اوچه كعب و يكرمي يدي يه مكعب دينور واهل مساحه اول اوچ
عدده ظلع وطقوزه مربع ديرلر واهل جبر ومقابله اوچه شيء وطقوزه مال ديرلر وكعب مجد وشرف وشان معناسنه استعمال
اولنور يقال اعلى الله كعبه اي مجده وشرفه و بو كعب قناتدن مأخوذدر كما يقال رفع الله اعلام مجده ياخود كعب ساقدن
مأخوذدر زيرا انسان قائم اولديغي حينده كعبي البته عالي اولوب جالس اولدقده مستور ومنزوي اولور وكعب مصدر
اولور قابي طولدرمق معناسنه كه ماده مذكوره دن مأخوذدر يقال كعب الاناء كعبا من الباب الثالث اذا ملأه وتازه قيزك
ممه سي تومو ب يومر يلنمق معناسنه دركه آغر شقلنمق تعبير اولنور اول قيزه نار پستان اطلاق اولنور يقال كعب
الثدي اذا نهد الكعب كافك ضميله ممه يه اطلاق اولنور ثدي معناسنه التكعيب تفعيل وزننده برنسنه يي چاركوشه
قلمق معناسنه دركه ماده سندن مأخوذدر ايكي اياقده درت دانه اولمق حسبيله تقول كعبته تكعيبا اي ربعته
وقيزك ممه سي آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب ثديها اذا نهد الكعبة حمزه وزننده بيت الحرام اسميدركه
قبله اهل اسلامدر زاده الله تشريفا شارح ديركه مربع الشكل اولديغيچون ياخود مجد ورفعت وشرفنه مبنيدر
ياخود ساحه مكه مكرمه ده اك اول مبني اولمغله تپه كبي اطرافندن عالي اولديغي ملاحظه سيله در وكعبه چارداغه
اطلاق اولنور غرفه معناسنه اكثري چاركوشه اولور وهر مربع الشكل بنا اولنمش خانه يه اطلاق اولنور الكعبة
كافك ضمي وعينك سكونيله قيزك بكارتنه دينور يقال فضت كعبتها اي عذرتها و بو اسمدر الكعوب فعود
وزننده والكعاب كتاب وزننده والكعوبة كافك ضميله كعب كبي قيزك ممه سي آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب
الثدي كعوبا وكعابا وكعوبة من الباب الثاني والاول اذا نهد الكعاب سحاب وزننده والمكعب محدث
وزننده والكاعب ممه سي آغر شقلنمش قيزه دينور ومكعب ومكعب معظم وزننده ومتكعب وكاعب ممه يه دخي وصف
اولور يقال جارية كعاب ومكعب وكاعب اي فلك ثديها ويقال ثدي مكعب ومكعب ومتكعب وكاعب اي ناهد
ومكعب معظم وزننده نقش ونكاري اولان الاجه قماشه وبز ومنديل مقوله سنه دينور شارحك بياننه كوره مربع
النقش ياخود كعاب نقشيله منقوش اولانه اطلاق اولنور ومكعب زياده سيله محكم دور يلوب بوكلمش ثوبه
اطلاق اولنور كه طور طوب اوله الاكعاب همزه نك كسريله سرعتله يورعك معناسنه در يقال اكعب
الرجل اذا اسرع يعني في مشيه مترجم ديركه شرح مفصلده مرسومدركه اكعاب آديملري صيق صيق آتارق
سرعتله يورعك معناسنه در وبعضلر يالكز مشي باسراع عبارتيله وبعضلر مشي على ابطؤ عبارتيله تفسير ايلديلركه
ايكيسي دخي معناي ابتردر فريقينك وهي اسرع وقارب الخطو عنوانندن نشئت ايلمشدر خلاصه سي آديملري
صيق صيق آتارق تيز تيز يورعك اوله جقدركه تقريب كعبك لازميدر الكعكبة طرطبه وزننده نوته معناسنه دركه
صاچي درت بلوك اوردكدنصكره بري برينك ايچنه كچورب بصيجه چاركوشه اوله رق اكسه دن صالوير يلور

مطلب

اول كونه ضاچه نونه وكعكبه دخی دینور مؤلف نون ماده سنده بوندن ساكت اولمشدر وكعكبه وكعكبه
یای مشدده زیاده سیله برنوع طراغه دینور الكعبان تثنیه بنیه سیله ایكی كعب دیمكدركه بری كعب بن كلاب
وبری كعب بن ربیعه در الكعبات حركات وزننده علی قول ذوالكعبات ربیعه قبیله سنه مخصوص برخانه ایدی كه
جاهلیتده آنی طواف ایدرلر ایدی ذوالكعب نعیم بن سوید الشیبانی لقبیدر كعب الحبر حانك فتحی وكسریله
نابغی معروفدركه كعب الاحبار دیمكله شهیردر مؤلف حبر ماده سنده كعب الاحبار دیمكدن منع ایلمشدر الكعثب
ثای مثلثه ایله جعفر وزننده ایری ویومری فرجه دینور كعب ماده سندن مأخوذدر ویومری فرجلی خاتونه دینور
التكعثب تدحرج وزننده برنسنه طورطوب دكرمیجه یوالق اولمق معناسنه در یقال تكعثبت العرارة اذا تجمعت
واستدارت وعراره صغركوزی دیدكلری شكوفه در الكعدب جعفر وزننده والكعدبة هایله دنی وناكس
وفرومایه كشی یه دینور فسل كبی الكعدبة قنفذه وزننده صویك یوزنده اولان قبارجغه دینور حباب كبی
نسخه لرده نفاخات الماء عنوانیله مرسومدر لكن نهایه ده مفرد صیغه سیله نفاخة الماء اوبیت العنكبوت عبارتیله
مفسردر پس جمع جنسی هاسز اولور الكعسبة سبله دحرجه وزننده قاچوب كتمك علی قول سرعتله
یوریمك یاخود آهسته جه یلمك یاخود سرخوش یوریشی كبی یوچالیه رق یوریمك معناسنه در یقال كعسب الرجل
كعسبة اذا عدا اوهرب اومشی سریعا اوعدا بطیئا اومشی مشیة السكران كعسب جعفر وزننده بررجل آدیدر
الكعنب نونله جعفر وزننده قصیرالقامه بودوركمسه یه دینور نونی زائده در وارسلانه دینور وكعنب باشنده كعانب
اولان آدمه دینور یقال رجل كعنب ای ذوكعانب الكعانب علابط وزننده بودخی ارسلانه دینور الكعانب
كافك فتحیله بعض باشك بشره سنده اولان جابجا زكبی دوكولمش عقده لره دینوركه استره دوزجه یوروبه مز اولور
المكعنب اسم مفعول عنوانیله شول بوینوزه دینوركه حلقه كبی قبورلمش اوله یقال تیس مكعنب القرن ای ملتوی
القرن كأنه حلقة الكوكب جوهر وزننده والكوكبة هایله یلدزه دینور نجم كبی شارح دیركه یاض ویاضه وعجوز
وعجوزه كبی كوكب وكوكبه دخی دیرلر وفی المثل * ذهبوا تحت كل كوكب * ای تفرقوا یعنی هر بری برطرفه پراكنده
وتارمار اولوب كتدیلر وكوكب بعض كوزه عارض اولان آق نقطه یه دینور انواعی واردر آق دوشمك وآق صو
وپرده امثالی اصطلاحات كحالیه سی واردر وكوكب اوزون اولان نباته دینور وبرقومك سید وسردارینه اطلاق
اولنور یقال هوكوكب القوم ای سیدهم كذلك فارس وجندی وخیالنه اطلاق اولنور وشدت حرارته دینور
وقلج وصویه وزندانه دینور ودمورا كسره دینور مسمار معناسنه كوا كبی حلبی اكامنسوبدر وشول خطه یه یعنی
افرازوتعین اولنمش ارضه دینوركه لونی مفرزا ولدیغی ارضك لونه مخالف اوله وكوكب طلق دیدكلری دارویه دینور
تركیده اوزن پولی تعبیر اولنور مفرداتده تعین ایچون كوكب الارض تعبیر ایدرلر وكوكب سلاحپوش آدمه اطلاق اولنور
وطاغه دینور جبل معناسنه بعض نسخه ده خای معجمه ایله خیل عنوانده مرسوم اولمغله سواری سپاه كروهی دیمك
اولور ایكیسیده ملایمدر وكوكب وقت بلوغی متقرب اولان اوغلانه دینور غلام مراهق معناسنه وقطر یعنی منار
اقسامندن دلوجه منار دیدكلری نباته دینوركه آق اولور قنالدر وكوكب الشیء برنسنه نك كثیر ومعظم ومجتمع
اولانه دینور وكوكب الروضة باغچه نك ومرغزارك شكوفه سنه اطلاق اولنور تقول ما ازهر كوكب الروضة
ای نورها وكوكب الحدید مجلا پولادك ودمورك پارلدایوب یلدرامسنه اطلاق اولنور تقول اعجبنی كوكب هذا الحدید
ای بریقه وتوقده وكوكب البئر كوزقویینك صو نبع ایدن منبعنه وچشمه سنه اطلاق اولنور یقال غاركوكب البئر ای عینها
وكوكب طبریه اوزره مشرف برقلعه آدیدر وبرخاتونك اسمیدر وكیجه اوتلقلر اوزره دوشن قراغو قطره لرینه دینور
الكوكبة هایله یلدزه دینورنته كه ذكر اولندی وكوكبه جماعت انسانی یه دینوركه آلای تعبیر اولنور یقال جاء فی كوكبة
عظیمة ای جماعة وكوكبه مصدر اولور مجلا ومصیقل پولاد ودمور مقوله سی پارلدامق معناسنه یقال كوكب الحدید كوكبة
اذا برق وتوقد كوكبان یمنده برحصار آدیدر سلفده آنده برقصر پادشاهی وار ایدی كه درونی یاقوتله مرصع
ومزین اولمغله كوكب كبی لمعان ایدر ایدی قصر مزبور شهر صنعاء قربنده ایدی وخارجی زروسیم وسائر اجناس جواهر ایله
پرزیب وزیور ایدی كواكب علابط وزننده برطاغ آدیدركه آندن دكرمن طاشی قطع وجلب ایدرلر الكوكبیة
یای مشدده ایله برقریه اسمیدركه ویوده سی اهل قریه یه نهایت جور وظلم ایلمكله اناره دعا كابد دعا ایلمكله علی الفور تأثیر
ایدوب هلاك اولمشدر بین العرب * دعوا دعوة كوكبیة * مثلی آندن قالمشدر شارحك بیاننه كوره قریه مزبوره ارض
حجازده دركه اهالیسی آل زبیر ایدی كوكبی الفك قصریله خوزلی وزننده برموضع آدیدر كویكب
مصغربنیه سیله مدینه ایله تبوك بیننده برمسجد نبوی اسمیدر علیه الصلوة والسلام الكواكب كوكب لفظنك

جمیعدر

جمیعدر بومعنادندركه عربلر یوم ذوكواكب دیرلر ذوشدائد معناسنی اراده ایدرلر كویا كه فرط محنت وشدتدن
ناشی هوا یوزی پك قرا كولق اولمغله كسوف كونی كبی كواكبلر نمایان اولمشدر الكلب كافك فتحی ولامك سكونیله
هر برنجی جانوره دینوركه انسان وحیوانی طلایوب اصروب وپاره لیجی اولور كوپك وارسلان وقپلان وقورد كبی
سبع عقور معناسنه در بعده كوپك تعبیر اولنان جانورده غالب اولمشدر شویله كه لدی الاطلاق سائره محتمل
اولمامغله حقیقت لغویه منزلنده اولمشدر جمعی اكلب كلور افلس كبی وكلاب كلور اولك جمع الجمعی اكالب
وثانینك كلابات كلور مؤلف بصائرده كلیب لفظنی دخی زیاده قلمشدر عبد وعبید كبی وكلب ارسلانه دینور لكن تعمیده
داخل اولمغله تخصیصی ظاهرا اكا دخی اطلاقی كوپك كبی غالب ومتداول اولدیغنه مبنی درز یرابادیه ده كوپك
قسمندن اكثر اولور وكلب دره ده صویك ابتداء ایعنی هنوز آرتمغه بشلدیغی وقتده اولنه دینور بعضلر بونی مصدر
اوله رق تقیید ایلمشدر وكلب دكرمن چرخنده زبوانه دیدكلری دمورك تپه سنده اولان كوچك دموره دینور
ومتخلخل اولان دیواره اوردقلری طیاغه دینوركه پایندان ودستك تعبیر اولنور وكلب برنوع بالق آدیدركه
كوپك بالغی دیدكلریدر كلب الماء بشقه دركه اول قندز اوله جقدر وكلب بركوكب آدیدر وبو كوكب
دكلدر بلكه نیجه كواكبدن منتظم اولمش بركلب صورتیدر سرطان برجنك جنوبسنده شجاع ایله جبار
اراسنده وسفینة نوحك قیچ قاره سنك اوسط طرفنده واقع اولمشدر باشنده واللری اوكنده وبطننده
وقالچه سی اوزره بركوكب براق واردر عربلر بطننده اولان پك براق كوكبه كلب اطلاق ایلملریله مؤلفك مرادی
اول كوكب اوله جقدر وكلب خام كوندن كسلمش قایشه دینور قد معناسنه ویو كسك تپه نك واویوكك باشلرینك
اوجنه دینور وقلج قبضه سنده اولان دمورمیخه دینوركه پرازوانه نك اوزرنده اولور علاقه آكا چكیلور وكلب شول
قرمزی صریمه وترشه یه دینوركه بری برینه دیكیلجك سختیانك وكونك اراغنه وضع ایدوب ایكی طرفلو اوزرندن
دیكش چكرلر وكلب ری ایله قوس بیننده برموضع آدیدر وعمامه ترابنده برطاغك اسمیدر وكلب الفرس آتك ارقه سنده
یلبسندن قوبرغنه قدر چكلمش اولان خلق خطه دینوركه لونته مخالف اولور مثلا طوری آتده سیاه اولور وكلب
طوارسمرینك اكسه سنده اولان اكری چنكله دینوركه قرشولقلی ایكی دانه اولور اكا طوربه ومطهره مقوله سی نسنه
چكروب آصارلر وقلجك قبضه سنده صاردقلری قایشه دینور ومطلقا كندو سیله صاریلوب وبغلنوب متین ومحكم
اوله جق شیئه دینور وكلب برقبیله آدیدر وكلب مصدر اولور كلوب ایله یعنی مهمازایله راكب آتنده اولان حیوانه
اوروب دورتمك معناسنه یقال كلب الراكب الفرس كلبا من الباب الاول اذا ضربه بالكلوب وبركسنه تنها بادیه ده قالمغله
یقین یرلرده شنلك واراسه البته كوپكلری كندینك صوتی ایشندكلرنده آنلرده اورمكله بوجهتدن شنلك اولدیغی
استدلال ایچون كوپك كبی اورمك معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا من الباب الثانی اذا نبح لتسمعه الكلاب فتنبح
فیستدل بها علیه وذلك اذا صار فی قفر مترجم دیركه لطائفدن اولمق اوزره جاحظ نقل ایدركه بركون بورانه عرصه ده
برمكتب خواجه سنی كوردم كه بعینه كوپك كبی اوریوب طوره یور سببندن سؤال ایلدیكمده بوعرصه نك حذاسنده
اولان خانه صاحبنك بركوچك اوغلو واردر بنم شاكردمدر لكن مكتبه چوقلق خیری یوقدر دائما كوپكلر ایله
اوغراشوب ملاعبه ایدر بندخی مكتبه كلدیكی كون بورایه كلوب بورسمه اوروردم اولدخی بنی كوپك ظنیله طلودرگین
قاپویی آچوب طشره یه اوغرامغله بندخی یقاسنی دیوشوروب مكتبه كوتوردم پس وضع مزبور بالكز بادیه ده قلانه
مخصوص دكل ایمش انتهی الكلاب سحاب وزننده بودخی كلب كبی سمرك اكسه سنده اولان اكری دموره دینور
الكلب فتحتنیله صوصه مق عطش معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا من الباب الرابع اذا عطش وبرونكلك ایلمك
قیادت معناسنه در مكلبه دخی بومعنایه در یقال كلب فلان كلبا ومكلبة اذا قاد ومنه الكلبان وكلب مقاره نك ایپی
تكرلكله اوق چكن اغاجك اراغنه دوشوب ایلشمك معناسنه دركه تكرلك دونمكدن قالور یقال كلب الحبل اذا وقع
بین العقو والبكرة وكلب برنسنه یه پك حرص وطمع ایلمك معناسنه در وبرنسنه شدت بولمق معناسنه در وبلا شبع
اكل كثیر معناسنه در وكلب الشتاء قیشك حدت وشدتی هنگامنه اطلاق اولنور انف الشتاء كبی وقودوز كوپك
اصرمش كسه كوپك كبی فریاد ایلمك معناسنه در وكوپك قودوروب قودوز اولمق معناسنه در انسان اتی یمكدن عارض
اولور یقال كلب الكلب كلبا من الباب الرابع اذا جن وهو یعتری من اكل لحم الانسان وبركسه یی قودوز كوپك طلامقله
كوپك كبی قودورمق معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا اذا اصابه الكلب من عض الكلب الكلب شارح دیركه
عربلرك اتفاقكرده سیدركه قودوز طلامش كسه یه پادشاهك برایكی قطره قانی صو ایله مزج واسقا ایلسه لر علت
مزبوره یه بغایت شفادر كذلك اول كسه یی قرقنجی كیجه تا اصباح اصلا اویومیه لر باذن خدا علت مزبوره حادث

اولمز واكر اول كيجه اويور ايسه البته اول علته مبتلا اولور كذلك اول كلبى ايكى پاره ايدوب اول آدمى ارا الغندن
بكورمك دخى نافعدر واول كوپك اصلا بر يرده قرار ايلمز برمرتفع محلده طوروب قلبور ايله اوزرينه كول الهسه لر همان
هلاك اولور انتهى وكلب طارلمق معناسنه در يقال كلب الرجل اذا غضب وسفيه اولمق يعنى سبكسر وخفيف
وبى تمكين اولمق معناسنه در يقال كلب الغلام اذا اسفه واغاج صويه خوشجه قانوب تاب وطراوتى حتى اوزره كمالكله
بيراقلرى خشونتلو وسرد اولمغين طوقنان آدمك اثوابنه ايلشور اولمق معناسنه دركه هب بونلر مجازدر يقال كلب
الشجر اذا لم يجد ريه فخشن ورقه فعلق من مر به وقبش مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال كلب الشتاء اذا اشتد
وكوپك آدم اتنه داداننوب اوكرنمكله آدمجل اولمق معناسنه در يقال كلب الكلب اذا ضرى وتعود اكل الناس المكلبة
مرتبه وزننده كلب كبى پزونكلك ايلمك معناسنه در الكلبان تاى فوقيه نك تقديميله قلتبان وزننده پزونكه دينور
قواد معناسنه كلب ومكلبه دن مأخوذدركه پزونكلك معناسنه در صاحب مصباح قرطبانك اصلى كلتبان اولمق
اوزره تصريح ايلمشدر لكن مؤلف قرطبانى ديوث وبى ناموس ايله وكلتبانى پزونك ايله تفسير ايلمشدر هر برى بشقه
باد كاردر زيرا قرطبان بو پنوزلودر كه قورمساقدر وپزونك واروب كلن وآرا دوزندرور برهان صاحبى قرطبان وقلتبان
كلتباندن معرب اولديغنه ذاهب اولمشدر وبونك وزنى فعتلاندر الكلب كتف وزننده قدوز كوپكه دينور
اساسك بيانه كوره قدوز طلامش كمسنه دخى كلب دينور جمعلرنده كلبى دينور عطشى وزننده يقال كلب كلب
وكلاب كلبى ورجل كلب وقوم كلبى ومنه فى دماء الملوك شفاء للكلبى الاكلاب بركمسه نك طوارى قدودرمق
معناسنه دركه قدوز كوپك طلامسيله اولور ومخصوص علتدن ناشى اولور مانده نك قودرديغى مشهود مز اولمشدر
يقال اكلب القوم اذا كلبت ابلهم الكلبة علبه وزننده قاتيلق شدت معناسنه در تقول نحن فى كلبة الشتاء اى فى شدته
وضيق معاش وقحط وغلا معنارينه در وكلبه ميكده يه دينور تقول رأيته فى الكلبة اى حانوت الخمار وكوپك وكدينك
بونلرينك ايكى طرفنده بيق طرزنده اولان اوزون قيللره دينور قبلانده دخى اولور و كلبه ديار بكر توابنده برموضع آديدر
وصو وغك شدتنه دينور وصرم تعبير اولنان انجه اوزون قايشه على قول برطوتام ليفه دينور كه آنكله قربه مقوله سى
ديكيلور الكلبة كافك فتحيله مبشه اغاجى نوعندن برديكنلو اغاجك آديدر اكا كلبه دخى ديرلر فرحه وزننده
وشاخلردن عارى اولان ديكنلكه دينور كه چالى تعبير اولنور وعمان نام بلده قضاسنده برموضع آديدر الكلبتان كافك
فتحيله دمورجى قصاجنه دينور كه آنكله قرغين دمورى قصدروب قوللنورلر دوكرلرك دخى اولور الكلوب تنور
وزننده والكلاب رمان وزننده مهمازه دينور كه تحريفله ماهميز ديدكلرى سيورى دمور دربندكلرى دابه يى دورتمك
ايچون جزمه لرك اوكچه لرينه استوار ايدرلر آت جانبازلرينك مهمازلرى اولمغله بيچاره حيوانى يلدرم كبى يوريدرلر
المكلب محدث وزننده شكار ايچون تازى وزغر مقوله سنى تعليم ايدن كشى يه دينور المكلب معظم وزننده بوقاغو
ايله ياخود سائر باغله بنداولنمش كمسه يه دينور يقال اسير مكلب اى مقيد الكليب امير وزننده والكالب سالب وزننده
كوپك كروهنه دينور جماعة الكلاب معناسنه بو كه كوره ايكيسيده اسم جمع اوله جقدر لكن مؤلف بصائرده كليب
لفظنى جمع اولمق اوزره ثبت ايلمشدر واسم فاعل وزننده اسم جمع غريبدر نهايت سيوطى مزهرده خاشن لفظنى رسم
ايلمشدر لكن امهات سائره ده ظفر ياب اولنمامشدر المكالبة مفاعله وزننده كوپكلر برى بريله خرلداشوب قاورا شمق
معناسنه در بعده انسان برى برنى خصومت ونزاعله صقشديره رق غوغا ايدوب برى برينه شركير اولمقده استعمال اولندى
يقال كالبه مكالبة اذا شارّه وضايقه وبو واحد وفصاعد ايچون كلور ومكالبه دوه اغاجك تيكلرنى اونلامق
معناسنه در يقال كالبت الابل اذا رعت كلاليب الشجر التكالب تفاعل وزننده برى برينك اوزرينه كوپك كبى
صيچرايوب آتلمق معناسنه استعمال اولنور يقال تكالبا اى تواثبا بنو كلب وبنو اكلب وبنو كلبه وبنو كلاب
برر قبيله در كف الكلب برنوع عشبه منتشره اسميدر بونبات بدسقان ديدكلريدر كه تركيده كوپك آياسى تعبير اولنور
ام كلب ربكنلو كوچكجه اغاجك آديدر بوشجر برزراع قدر اولور ومصرده كثيردر بين الاطباء بو اسمله معروفدر
ومصريلر اكا بو نوع ديرلر الكلبات حركات وزننده يمامه ده برنجه معروف بايرلرك اسميدر كلاب غراب وزننده
برموضع وبرصويك آديدر اول موضعده بين العرب بر وقعه اولمغله يوم الكلاب ديلرنده معروفدر الكلاب سحاب
وزننده بركسه يى قدوز كوپك طلامغله دلوروب بيهوش اولمق معناسنه در يقال كلب الرجل كلابا على بناء المجهول
اذا ذهب عقله من الكلب لسان الكلب تبع يمانينك قلجى آديدر اوچ ذراع طولنده ولونى تازه سبزه كبى يميشل
ايدى وشبعدن مراد ابوكرب اوله جقدر وآندن بشقه برنجه قلج آديدر وبرنبات آديدر بونبات حالا فرنك اطبالرينك
سنا ولواديدكلريدر ورقى سكيرلو پيراغنه شبيه وآندن اطول وبرمقدار مقعر وغايتده ملاسنلى واطرافى كسكين

اولور ذوالكلب عمرو بن العجلان نام كمسه نك لقبيدر نهر الكلب سواحل شامده بيروت ايله صيدا بيننده برايرمق
آديدر كلب الجربة جيمك ورانك وباى مشدده نك فتحيله برموضعدر كلاب كتان وزننده اساميدندر كلاب
العقيلى وابو الهيدام كلاب بن حمزه شاعرلردر الكالب والكلاب شداد وزننده صاحب الكلاب ديمكدر
بومناسبتله زغرجى باشيه اطلاق اولنور دير الكلب موصل ناحيه سنده برموضعدر جب الكلب جب ماده سنده
ذكر اولندى كلاب رمان وزننده اساميدندر عبدالله بن كلاب متكلم معروفدر الكلاب كافك كسريله كلبك
جمعيدر كه ذكر اولندى ومنه المثل * الكلاب على البقر ويروى * الكراب على البقر * پس كلاب روايتنه كوره كلبلرى
بقر وحشى اوزره قشقردوب صالبور ديمكدر مثل مزبور هركسى كندى حالى ووضع وصنعتيله ترك وتخليه ايله
ديجك يرده ايراد اولنور كه صنعتدن والفتندن اولديغى ايشى تكليف ايلمه هركسه بيلديكى كارى تكليف وتفويض
قيل ديمك اولور مثلا اهل قلمى جنك وقتاله كوندرمك كبى قالديكه الكلاب ياخود الكراب كلمه سى ابتدائيت
اوزره مرفوع اولوركه الكلاب اوالكراب مفوضة على البقر سكنده اولور ومقدر ارسل كلمه سيله منصوب اولمسى
دخى جائزدر ميدانينك بيانه كوره الكراب على البقر روايتنه كوره كراب ترلايى نطس ايتمكه ديمكله بقردن مراد
چفت اكوزى اولور هركسى كندى صنعتيله ترك ايله معرضنده ضرب اولنور والكلاب روايتنه كوره بقردن مراد
بيان اكوزى اولوب قوم مزبورى برى برينه اغراو تحريش وتسليط ايله مقامنده ايراد اولنور ام كلبة حمى علتنك
كنيه سيدر ام ملدم كبى الاستكلاب ذكر اولنان كلب لفظى كبى برآدم باديه ده تنها قالمغله كوپك كبى اورمك معناسنه در
تا كه اوبه لر قريب ايسه كوپكلرى ايشيدوب اورمكله شولكه استدلال ايليه يقال استكلب الرجل يعنى كلب كما ذكر
الكلاليب كلوب كلمه سنك جمعيدر كه مهمازه دينور وتشبيه طريقيله طوغانك وشاهينك پنجه لرينه اطلاق اولنور
يقال انشب البازى البه كلاليبه اى مخالبه وكلاليب الشجر مبشه ومغيلان اغاجلرينك تيكنلرينه اطلاق اولنور
الكلتب تاى فوقيه ايله جعفر وزننده والكلتب قنفذ وزننده ترويج مصلحتى ضمننده مداهنه ايدر اولان يلپاق
كمسه دينور نسخه لرده المداهنة عنوانيله كه مصدردر مرسوم اولمغله غلطدر صواب اولان المداهن عنوانده
اولمقدر نته كه امهات سائره ده يكلتب فى امره اى يداهن عبارتيله مثبت اولمغله مصدرى كلتبه اولور الكلتبان
قلتبان وزننده پزونكه دينور قواد معناسنه مؤلف بونى كلب ماده سنده دخى ذكر ايلمشيدى كه كلب ومكلبه دن
مأخوذ ايدى وبوراده اعاده سى كلتبه دن مأخوذ اولديغنه ذاهب اولان قوله مبنيدر الكلثب ثاى مثلثه ايله
جعفر وزننده والكلاثب علابط وزننده بخيل وجرى ومتقبض البد اولان ناكسه دينور الكلحبة حاى مهمله ايله
دحرجه وزننده مشتعل وعلوكير اولان آتشك كورلتيسنه دينور تقول سمعت كلحبة النار اى صوتها ولهبها
وكلحبه برشاعرك اسميدر وهبيرة بن عبدالله بن عبدمناف بن عربى العرنى لقبيدر وديكر هبيرة بن الكلحبه عراده نام
فرسك فارسيدر وكلحبه مصدر اولور قلجله چالمق معناسنه يقال كلحبه بالسيف اذا ضربه به الكنوب تنوله قعود
وزننده برنسنه درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال كنب الشئ كنوبا من الباب الاول اذا غلظ وبركمسه غنايه نائل
اولمغله سائردن مستغنى وبى نياز اولمق معناسنه در يقال كنب الرجل اذا استغنى يعنى بعد فقر الاكناب همزه نك
كسريله بودخى درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال اكنب الشئ اذا غلظ وال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اكنبت يده اذا غلظت من العمل وبركمسه نك ايچروسى قبض اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال اكنب عليه بطنه اذا اشتد بونده على ايله استعمالى قبضك ثقلنى منقبض اوزره مستولى اولديغنه
مبنيدر ودل طوتلمق معناسنه استعمال اولنور يقال اكنب لسانه اذا احتبس الكنب فتحتينله كثرت استعمالدن
انسانك اياغى والى كذلك دوه وآت وقاطر مقوله سى دوابك اياغى غلظتلنوب ناسور بغلمق معناسنه در على قول
انسانك اليه مخصوصدر چفتجى الى كبى يقال كنبت يده كنبا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل المكنب محسن
وزننده والمكنب منبر وزننده اختلاف مذكور اوزره ناسورلنمش عضوه دينور يقال حافر مكنب ومكنب اى غليظ
الكنب ضرب وزننده برنسنه يى برظرف ايچره آلقومق معناسنه در يقال كنب الشئ فى جرابه كنبا من الباب الثانى
اذا كنزه فيه وحبسه الكانب جانب وزننده كثرت اكلدن طلوم كبى مملى اولان انسان وحيوانه دينور الكنب
كتف وزننده برنبات آديدر بونبات كنور وكندر ديدكلريدر كه آندن ايب وسيجيم بوكيلور الكنيب امير وزننده
قورىمش اغاجه على قول تيكنلرى قيريلوب اوفانمش اولان مبشه اغاجنه دينور كنب زبير وزننده برموضع
آديدر كنب جنب وزننده ماوراء النهرده بربلده دركه اشروسنه ايله ملقبدر حالا القبيله مشتهردر المكنثب مكفهر
وزننده جثه سى غليظ وشديد اولان طوپاج بودور كمسه دينور الكناب كتاب وزننده خرما سالقمنه دينور الكنثب

ثای فوقیه ایله قنفذ وزننده والکنائب علابط وزننده قصیر القامه بودور کسیه دینور الکنثب ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده والکنثب قنفذ وزننده والکنائب علابط وزننده مطلقا قاتی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
الکنثاب کافك کسریله دائما اشاغی طوغری آقوب دوکیلور اولان قوملغه دینور که بعض اوچورم یرلرده اولور
الکنحب حای مهمله ایله جعفر وزننده بر نبات آدیدر لکن بو ثابت یعنی اهل لغت عندنده متفق علیه دکلدر
الکنخبة خای معجمه ایله غلط وخطادن ناشی کلامك عرب صاچی کبی شوریده ومختلط اولمسنه دینور تقول
ماهذه الکنخبة ترید الکلام المختلط من الخطاء الکوب کافك ضمیله قولپی اولمیان کوزه‌یه یعنی دستی‌یه دینور علی قول
خرطومی یعنی ابریق کبی امزکی اولمیان دستی‌یه دینور ترکیده دخی کوپ دینور جمعی اکواب کلور یقال لایزال معه
کوب الخمر وهو کوز لاعروة له ولا خرطوم له الکوب صوب وزننده کوپ ایله صو ایچمك معناسنه در یقال
کاب الرجل کوبا من الباب الاول اذا شرب بالکوب الاکتیاب افتعال وزننده کوب معناسنه در نهایت بونده
تکلف اولمغله کوپی زور ایله باشنه قالدروب ایچمك اولور یقال اکتاب بمعنی کاب الکوب فتحتینله بر آدمك باشی
بیوك اولوب بیونی انجه اولمغه دینور الکوبة نوبه وزننده فوت اولان شیئه تأسف وتحسر ایلمکه دینور تقول
ماهذه الکوبة ای الحسرة علی مافات الکوبة کافك ضمیله نرد اویونه دینور که حالا طاوله دیدیکمز آدن
بر نوعدر علی قول شطرنج اویونه دینور وکوبه کوچك طاوله دینور طبل صغیر معناسنه که دبلك تعبیر اولنور
محله بکجیلرینك وچنکانه لرك چالدقلری اوله جقدر که بلی انجه اولور وکوبه فهر معناسنه در که دسته سنك
اوله جقدر آنکله سماق اوزره نسنه ازرلر ولاغوته وترکیء قدیمده قوپوز تعبیر اولنان سازه ده کوبه دینور بربط کبی
التکویب تفعیل وزننده بر نسنه‌یی دسته سنك ایله دوکوب خرد ایتمك یاخود ازمك معناسنه در یقال کوب الشیء
اذا دقه بالکوبة ای الفهر کابه غابه وزننده تمیم قبیله سی بلادنده بر موضع یاخود بر صو آدیدر کوبان کافك ضمیله
شهر مرو قضاسنده بر قریه در کوبابان اصفهان قضاسنده بر قریه در کوبنان بر بلدهء معروفه در الکهب
کافك فتحی وهانك سکونیله قوجه صو صغرینه دینور الکهبة کافك ضمیله قهبه وزننده ومرادفیدر که الواندن
بوز تعبیر اولنان لونه دینور علی قول کهبه دهمه یعنی یاغزلغه یاخود قرامتق بوزه دینور که مائی‌یه قریب کوکچل
اوله جقدر وعلی رأی لون مزبور دوه قسمنه مخصوصدر که کوکچل بوز دوه‌نك لونیدر الکهوب قعود وزننده
والکهب تعب وزننده بر نسنه یاخود خاصة دوه لون مزبور اوزره اولمق معناسنه در یقال کهب وکهب کهوبا
وکهبا من الباب الخامس والرابع وهو اکهب وکاهب الکهدب جعفر وزننده ثقیل وترك وناتراش کسیه دینور
الکهکب جعفر وزننده سبز واندن بادنجانه دینور فصـــل اللام الالباب همزه‌نك کسریله بر یرده
اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال الب بالمکان الباباً اذا اقام مؤلف بصائرده ثلاثی‌یی تقدیم ایلمشدر والباب طوارك
کوکسنه لبب یعنی سینه بند چکورمك معناسنه در تقول الببت الدابة ای جعلت لها لببا وبر کسیه یا بر نسنه‌یه
صکره دن بر شیء عارض اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال الب له الشیء اذا عرض اللب لامك فتحی وبانك
تشدیدیله بو دخی بر یرده اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال لب بالمکان لبا من الباب الاول اذا اقام ومنه قولهم
لبیك عدد اراده سیله تثنیه قلنوب کاف خطابه مضاف قلنمشدر و بونك معناسنده اقوال اربعه وارد در اول ذکر اولنان
اقامت معناسنه اولمغله انا مقیم علی طاعتك الباباً بعد الباب واجابة بعد اجابة سکنده در که بن سنك امر وفرمانکه
اطاعت واجابت مرکزنده مرة بعد اخری ثابت و پایدارم دیمکدر نته که حنانیك کلمه سی رحمة بعد رحمة دیمکدر
ثانی لب کلمه سی مواجهه معناسنده کلکله اول معنادن مثنی اولور کما یقال داری تلب داره ای تواجهها بو که کوره
اتجاهی وقصدی لك مرة بعد اخری سکنده اولور که بنم قصد وتوجهم هر بار سنك طرفکه در دیمك اولور
ثالث لب کلمه سی محبت معناسنده کلکله اول معنادن مأخوذ اولور نته که امرأة لبة دیرلر محبة لزوجها معناسنه
پس لبیك بنم دائما محبت وانجذابم سکا در غیره دکلدر دیمك اولور رابع خالص معناسنه اولان لب ولبابدن مأخوذدر
کما یقال لب الشیء ولبابه ای خالصه بو که کوره اخلاصم یعنی صدق عبودیتم همیشه سکادر دیمك اولور و بونك اصلی
البّ لبین لك ایدی فعلی حذف ونون تثنیه اسقاط اولندقدنصکره کافه مضاف قلندی ومذهب مختار بودر
وتلبیه کلمهء مرقومه دن اخذ اولندقدنصکره آندن فعل تصرف اولنمشدر تهلیل وتسبیح وتشهد کبی نهایه‌ده مطلب
ومنه حدیث علقمة انه قال للاسود یا اباعمرو قال لبیك قال لبی یدیك حدثنی سلمت یداك وصحاح عبارتیله تفسیر ایلمشدر که
معنای لازمی اولور و بولبت یداك لبن سکنده در لبیك لفظنه ازدواج ایچون یدیك دینلمشدر وزمخشری
لبی یدیك کلامی اطیعك واتصرف بارادتك واکون کالشیء الذی تصرفه بیدیك کیف شئت عبارتیله تفسیر ایلمشدر

وصاحب مصباح اضافتله لبی زیدور ودنی نقل ایلمکله بو دخی یدیك کلمه سنه مضاف اولمش اولمغله ازدواج تکلفنه
حاجت قالمز وزمخشری‌نك تفسیرندن دخی اضافت صورتی منفهمدر ایکی اللری یکده هر بار اطاعت واجابتم وار در
یمین و یسار کله تصرف ایله دیمکدر که کمال انقیاد اظهار ایلمکدر انتهی ولب کلمه سی مبالغة وصف اولور بر محلده
یاخود بر خصوصده اصلا منفك اولمیوب همیشه مقیم وملازم اولان کشی‌یه اطلاق اولنور یقال هو لب علیه ای لازم
مقیم لا یفارقه ولب دابه‌یه سینه بند چکورمك معناسنه در تقول لببت الدابة لبا ای جعلت لها لببا فهی ملبوب
وبر کسنه‌نك لبه سنه یعنی کردنی دیبنه اورمق معناسنه در یقال لبه اذا ضرب لبته ومواجهه ومحبت معنالرینه کلور
نته که مؤلف ضمنا بیان ایلدی لکن بو معنالر مجازدر اقامت معناسندن متفرعدر اللب لامك ضمیله آغویه دینور
سم معناسنه وهر شیئك محض وخالصنه دینور یقال هو لبه ای خالصه وایچلو نسنه‌نك ایچنه واوزینه دینور مثلا لب
النخل خرما ینبسیدر ولب الجوز ولب اللوز جوزك وبادمك ایچلریدر ولب عقل وهوشه اطلاق اولنور جمعی
الباب کلور والب کلور همزه‌نك فتحی ولامك ضمیله مؤلفك بصائرده بیانه کوره لب شوایبدن صافی وخالص اولان
عقله اطلاق اولنور بو که کوره ایکی معنادن منحوت اولور علی قول لب عقل زکی‌یه اطلاق اولنمغله بینلرنده عموم
وخصوص مطلق اولور زیرا هر لب عقل اولور لکن هر عقل لب اولماز کذلك لب لفظنك جمعی الب کلور
فك ادغامله اللبابة کرامه وزننده بر کسنه صاحب لب یعنی عاقل وهشیار اولمق معناسنه در تقول لببت
یا رجل تلب من الباب الرابع ویقال لببت یا رجل بضم العین تلب بفتح العین لبابة ای صرت لبیبا واشبو ماده دن غیری
کلام عربده ماضی مضموم العین ومضارع مفتوح العین اوله‌رق وارد اولمامشدر شارحك بیانه کوره دمم
وشرر صیغه لری دخی بو رسمه وارد اولمشدر یقال دمم یدمم وشرر یشرر بالفك والادغام لکن بو صیغه‌لر
رکن یرکن ماده سی کبی تداخل اللغتین بابندن اولمق اغلبدر نته که شافیه‌ده مثبتدر وابن اثیر وصاحب مصباح
صیغهء مزبوره‌یی باب خامسدن اولمق اوزره تقیید و باب مزبورده مضاعفدن اوله‌رق بوندن غیری وارد اولمامشدر
دیو تصریح ایلمشلردر قال فی المصباح وفی لغة من باب قرب ولا نظیر له فی المضاعف وقال فی النهایة
یقال لب یلب مثل عض یعض ای صار لبیبا هذه لغة الحجاز واهل نجد یقولون لب یلب بوزن فر یفر
ویقال لبب الرجل بالکسر یلب بالفتح ای صار ذا لب وحکی لبب بالضم وهو نادر لا نظیر له فی المضاعف اللبب
فتحتینله دوه‌نك بیونك دبنه دینور که کوکسنه بتشك بر یدر اورادن ذبح اولنور منحر معناسنه وآتلرده اورایه سینه بند
چکوریلور ولبب انسانده کردانیه تعبیر اولنان قلاده تعلیق اولندقده طوران بر یدر که بوغازك چقوری وایکی طرفی
اوله جقدر و بو فقه جه قوملغه دینور که زمینه یقین اولور وطوارك سینه بند وکملدرك تعبیر اولنان کوکسلکنه دینور که
پالان واکر کیرو کتمسون دیو کوکسنه چکررلر جمعی الباب کلور ولبب بر موضع آدیدر اللبة حبه وزننده لبیب ایله
معنای اولده مرادفدر ولبه لطیفه وظریفه خاتونه دینور لکن مؤلف آنفا زوجنه محبتی اولان خاتون ایله بالمناسبه
بیان ایلمشیدی ظاهرا معنای لازمیدر زوجنه محبت وحسن معاشرت لطافت خلق وخلقی‌یه لازم کلور الملب
مکرم وزننده والملب بانك ادغامیله الباب‌دن اسم مفعولدر والملبوبة لب کلمه سندن اسم مفعولدر کوکسنه
سینه بند چکورلمش دابه‌یه دینور اللبلاب لامك فتحیله صرمشق اوتنه دینور کبیر نوعنه قسوس وصغیرینه همیل
دیرلر اللبلبة زلزله وزننده ولدی اسرکیوب رقت ومهربانلق ایلمك معناسنه در و بو حیوانه دخی شاملدر یقال
لبلبت المرأة بولدها اذا رقت علیه قال فی الاساس ولبلبت الشاة بولدها اذا لحسته والطفته بشفتیها وتعطفت علیه
ولبلبه طاغلمق معناسنه در یقال لبلبوا اذا تفرقوا ولبلبه تکه‌نك دیشی کچی‌یه اشارکن ظهور ایدن صوتندن حکایه‌در
وقیون قوزوسنی وضع ایلدکدنصکره مهر وتعطفندن ناشی یلامق معناسنه در نته که آنفا بیان اولندی ظاهرا
بو مثللدر اللبیبة خبیه وزننده بقیره طرزنده بر لباسدر بقیره یکی و یقاسی اولمیان عرب کوملکیدر بو دخی اویله بر ثوب
اولمغله همان کوکسلرینه چکوریلور اللباب سحاب وزننده بر مقدارجه چاره دینور لباب غراب وزننده بنوجذیمه
دیارنده بر جبل آدیدر التلبیب تفعیل وزننده بر کسه ایله مخاصمه حالنده ایکی طرفدن جامه‌سنی الیله قاوره‌یوب
برکدردکدنصکره کندی طرفنه چکمك معناسنه در یقال لببه تلبیبا اذا جمع ثیابه عند نحره فی الخصومة ثم جره
واکین دانه‌سی اوزلنوب ایچ بغلمق معناسنه در یقال لبب الحب اذا صار له لب و بر نسنه خصوصنده تردد ایلمك
معناسنه در یقال لبب فی الشیء اذا تردد فیه وتلبیب یلك وایچلك ونیمتن وعجم کوملکی تعبیر اولنان کوکسلك ثوبك
اسمیدر نته که تمین خیمه‌نك ایپنك اسمیدر التلبب تفعل وزننده صغانوب چرنمك معناسنه در یقال تلبب الرجل
اذا تشمر اللبلب سبسب وزننده واللبلب بلبل وزننده دائما اهل ومتعلقاته وهمسایه لرینه بر واحسان ایدن

خبر لو آدمه دینور الالبوب اسلوب وزننده نبق دیدکلری یمشك چکردکی دانه سنه دینور ونبق عربستان کراسی
دیدکلریدر که سدر اغاجنك یمشیدر بنات الب بنات بای موحده نك فتحیله در والب اکلب وزننده در امام مبرّد
بانك فتحیله اکرم وزننده روایت ایلمشدر بورکده برنیجه طمرلره اطلاق اولنور که شفقت ومهر ورقتك منبعلریدر
اسر کمك و بورك آجیمق آنلردن نشئت ایدر لب الجوز معناسنه اولان لب کلمه سنك جمعیدر لسانمزده دخی ایچم
قومیور کما کاشو بله ایدیم تعبیری واردر و بین العرب * تأبی ذاك بنات البی * مثل سائردر و بونك اصلی بودر که
برکسه نك برعجوز والده سی وارایدی زوجه سی آنك دفعی بابنده الحاح ایلمکله کوتروب صحراده برمعطل قویی یه القا
ایلدی درعقب برقاج کسه اول قویی سمتندن کذرایدر ایکن عجوز مزبوره نك ناله سی سامعه کذارلری اولمغله اخراج
وسرکذشتندن استنتاج ایتدکلرنده اولدخی کندی اوغلو القا ایلدیکنی اخبار ایلدی اول آدملر چون اوغلك حقکه
رعایت ایلموب سنی بومهلکه یه القا ایلدی سندخی کندیسنه بد دعا ایله دیدکلرنده لاتطاوعنی بنات البی دیدی
یعنی بورکده اولان رقت وشفقت طمرلری بکا او یمور مانع اولیور دیو جواب ایلدی اللبالب ساسب وزننده
قیون وکچی سوریسنك بردن ملشوب چاغرشملرینه دینور اللبیب امیر وزننده ذکر اولنان لب کلمه سی کبی برخصوصه
همیشه مجدّ وملازم اولوب آندن اصلا فاتر وفارغ اولمیان کشی یه دینور اقامت معناسندن مأخوذدر یقال رجل لبّ
ولبیب ای لازم للامر لایفتر عنه ولبیب عاقل وهوشمند اولان کشی یه دینور که عقل معناسندن فعیلدر یقال رجل
لبیب ای عاقل جمعی الباء کلور احباء وزننده الملبوب عقل ورشد وادراکله موصوف اولان کشی یه دینور یقال رجل
ملبوب ای موصوف بالعقل لباب لباب مکرّرا قطام وزننده لابأس مقامنده ایراد اولنور تقول لباب لباب ای لابأس
شارح دیرکه بولغت حمیریه در عند البعض لباب کلا قلیل معناسنه اولمغله آندن مأخوذدر دیرلر لامك حرکات
ثلاثی والفك قصریله موصلده برموضعدر اللولب جوهر وزننده حوضه صوکلان اولوغك کبر وآغزنده
دائره لنوب امزکلنی صویه دینور کلان صوبك چوق اولمغله اولوغه صغمیوب مقدار سائری کیره جك دلیکك اغزندن
شدّتله کیروتنوب آنافور ایلمکله طولانیجه دکرملنوب کویا که قالین ابریق امزکی شکلنده اولور لسانمزده قارتی تعبیر
اولنور یقال للماء الکثیر الذی یحمل منه الفتح ما یسعه فیضیق صنبوره عنه من کثرته فیستدیر الماء عنده ویصیر کأنه
بلبل آبة لولب مؤلفك لولب قولی مقول قولدر شارحك بیاننه کوره بولغت عراقیه در اللتب لامك فتحی وتاء فوقیه نك
سکونیله واللتوب قعود وزننده برشیئه انفکاك ایلمامك وجه اوزره ملازم ومداوم اولمق معناسنه در یقال لتب علیه
لتبا ولتوبا من الباب الاوّل اذا لازم و برنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال لتب به ای لصق وثابت وپایدار اولمق
معناسنه در یقال لتب فیه اذا ثبت ودورتمك وساتمق معناسنه در یقال لتب فی منحر الناقة اذا طعن و برنسنه یی
چکوب پك بغلمق معناسنه در یقال لتب علیه ثیابه اذا شدّها ولباس کیمك معناسنه در یقال لتب ثوبه اذا لبسه وآتك
ارقه سی چوللامق معناسنه درکه معنای مذکوردن مأخوذدر یقال لتب علی الفرس جله اذا شدّه پس بوتکرار
کیدر الالتتاب افتعال وزننده بودخی اثواب کیمك معناسنه در یقال التتب الثوب اذا لبسه شارح دیرکه التتاب
لباسی بردخی چفرمق بنیتیله کیمکدر التلتیب تفعیل وزننده آتك ارقه سنه چول اورتوب بغلمق معناسنه در یقال لتب
علی الفرس جله ای شدّه علیه الالتاب همزه نك کسریله برخصوصی برکسه اوزره واجب ولازم قلمق معناسنه در
یقال التب الامر علیه التابا اذا اوجبه علیه الملتب منبر وزننده فتنه هنکاملرنده دائما فتنه واختلال واختلاطدن
قاچوب کندی خانه سنده مقیم ومنزوی اولان کمسه یه دینور الملاتب مراتب وزننده اسکی جبه لره دینور جباب
خلقان معناسنه بنولتب لامك ضمیله برقبیله در اصحابدن عبدالله بن اللتبیه آنلردندر اللجب لامك وجیمك
فتحیله ناس جغلتی وغریو وشماطه ایلمك معناسنه در یقال لجبوا لجبا من الباب الرابع اذا صاحوا ودکزك موجلری
مضطرب اولمغله کورلتی پیدا ایلمك معناسنه در یقال لجب البحر اذا هاج واضطرب اللجب کتف وزننده کورلتولی
عسکره دینور یقال جیش لجب ای ذولجب اللجبة لامك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله واللجبة فتحاتله واللجبة
فرحه وزننده واللجبة عنبه وزننده سودی چکیلوب آزالمش قیونه دینور وسودی چوق اولان قیونه دخی کلمه ضدّ اولور
علی قول بوکچی قسمنه مخصوصدر قیونه اطلاق اولنمز جمعی لجاب کلور لامك کسریله ولجبات کلور فتحاتله اللجوبة
لامك ضمیله قیونك سودی چکیلوب آزالمق کذلك سودی کثیر اولمق معنالرینه در یقال لجبت الشاة لجوبة من الباب
الخامس اذا قلّ لبنها وغزر التلجیب تفعیل وزننده لجوبه معناسنه در یقال لجبت الشاة تلجیبا یعنی لجبت الملجاب
محراب وزننده شول اوقه دینور که یلکلنمش اولوب لکن هنوز تمرن یکورلنمامش اوله اللحب لامك فتحی وحای
مهمله نك سکونیله اولو وآچق یوله دینور شاهراه معناسنه اللاحب والملحب معظم وزننده بونلرده اول

معنایه در لاحب بمعنی ملحوبدر یقال طریق لحب ولاحب وملحب ای واضح ولحب مصدر اولور شاهراهده کتمك
معناسنه یقال لحب الرجل لحبا من الباب الثالث اذا وطئ اللاحب وسلکه یعنی مرتفیه وقلجله اورمق معناسنه در
یقال لحبه بالسیف اذا ضربه به و برشیئه تأثیر ایدوب آنده اثر ایلمك معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثر فیه واتی
اوزنلغنه کسوب دیلمك معناسنه در یقال لحب اللحم اذا قطعه طولا ودابه نك صرتی یاغر اولوب صاغالدقدنصکره
یاخود اکر و پالان باصمغله تویی یولنوب بیرنمکدن ناشی یری چقورجه ال آیاسی کبی دوز وهموار قالمق معناسنه در
یقال لحب متن الفرس اذا املاس فی حدور وککدن ات صویمق معناسنه در یقال لحب اللحم عن العظم اذا قشره
ویولی آچق و واضح قلمق معناسنه در یقال لحب الطریق اذا بینه وجماع ایلمك معناسنه در یقال لحب المرأة
اذا جامعها ویره چالمق معناسنه در یقال لحب به الارض اذا صرعه و برکسه بر یره صاپمیه رق طوغری یلغنه یورویوب
کتمك علی قول سرعتله یورویوب کتمك معناسنه در یقال لحب الرجل اذا مر مستقیما اواسرع فی مشیه الالتحاب
افتعال وزننده بودخی شاهراهده کتمك معناسنه در یقال التحب اللحب بمعنی لحب التلحیب تفعیل وزننده
بودخی قلجله اورمق معناسنه در یقال لحبه بالسیف تلحیبا اذا ضربه به و برنسنه یه تأثیر ایله آنده اثر ونشان ایلمك
معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثر فیه اللحوب قعود وزننده یول آچق وواضح اولمق معناسنه در یقال لحب الطریق
لحوبا اذا وضح اللحب فتحتینله پیرلکدن وجود نحیف وزبون اولمق معناسنه در یقال لحب الرجل لحبا من الباب
الرابع اذا انحله الکبر الملحب منبر وزننده دلی زفیر اولوب دائما هر کسه سبّ ودشنام ایدر اولان کمسه یه دینور که
بذیء اللسان تعبیر اولنور یقال رجل ملحب ای سباب بذیء اللسان و برنسنه کسه جك وصویه جق آلته دینور ساطور
و بچاق ودهره واوراق کبی اللحیب امیر وزننده ارقه سنك اتی آزجه اولان چلمسز ناقه یه دینور وصف خاصدر
ملحوب مبمك فتحیله برموضعدر اللخب لامك فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال لخب
المرأة لخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها یعنی جامعها و یوزه شمار اورمق معناسنه در یقال لخب فلانا اذا لطمه
اللخب فتحتینله مقل اغاجنه دینور که بلاد عربده و یمنده اولور و اکا خرمای هندی دخی دیرلر ومقل که آنك صمغیدر
ترکیده کورن دیرلر لخبه عقبه وزننده یمنده عدن ایلن خار جنده برقریه آدیدر الملخب مکرّم وزننده دائما
مخاصمه هنکامنده آدمجه سنه شمار لنور اولان کمسه یه دینور یقال هو ملخب ای ملطم فی الخصومات الملاخبة
مفاعله وزننده شمارلشمق معناسنه در یقال لاخبه ملاخبة اذا لاطمه اللذوب ذال معجمه ایله قعود وزننده بریرده
مقیم اولمق معناسنه در یقال لذب بالمکان لذوبا من الباب الاول اذا اقام الملاذبة مفاعله وزننده لذوب
معناسنه در یقال لاذب بالمکان بمعنی لذب اللزوب زای معجمه ایله قعود وزننده صیواشوب یاپشمق معناسنه در
یقال لزب به لزوبا من الباب الاول اذا لصق به وثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال لزب الشیء اذا ثبت وقحط
وغلا اولمق معناسنه در یقال لزبت السنة اذا جدبت اللازب اسم فاعلدر یاپشیجی و یاپشقان نسنه یه دینور
وثابت و پایدار اولان شیئه دینور ومنه قولهم صار الامر ضربة لازب ای لازما ثابتا و یقال هذا الامر ضربة لازب
ای لازم شدید قال الشارح قال ابو بکر معنی قولهم ماهذا بضربة لازب ای ماهذا بلازم ولا واجب وهو مثل
اللزب لامك کسریله طار یوله دینور اللزب کتف وزننده آزنسنه یه دینور یقال شیء لزب ای قلیل جمعی
لزاب کلور اللزبة تمره وزننده قاتیلق شدّت معناسنه در یقال اصابتهم لزبة ای شدة جمعی لزب کلور عنب وزننده
ولزبات کلور لامك فتحی وزانك سکونیله اللزب ضرب وزننده واللزوب قعود وزننده برنسنه نك اجزاسی
قفس کبی بری برینه صوقشوب کیرشمك معناسنه در یقال لزب الشیء لزبا ولزوبا من الباب الخامس اذا دخل
بعضه فی بعض وچامور اوزلنمکله صیواشق و یاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین اذا لزق وصلب ولزب
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لزبته العقرب لزبا من الباب الثانی اذا لسبته ای لدغته
اللزب فتحتینله بودخی چامور اوزلنمکله یاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین لزبا من الباب الرابع اذا لزق
وصلب ولزب عزب لفظنه اتباع ومزاوجه اولور یقال رجل عزب لزب وعزب ازکن آدمه دینور الملزاب محراب
وزننده غایة الغایه بخیل وچری وناکس شخصه دینور یقال رجل ملزاب ای بخیل جدّا اللسب کسب وزننده
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لسبته الحیة وغیرها لسبا من الباب الثالث والثانی
اذا لدغته باب ثالثدن ورودی لسع ولدغ ماده لری اعتبارینه مبنیدر وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال لسب
فلانا اذا ضربه بالسوط اللسب فتحتینله صیواشوب یاپشمق معناسنه در یقال لسب به لسبا من الباب الرابع
اذا لصق به وبال وبکمز مقوله سی نسنه یی یلامق معناسنه در یقال لسب العسل ونحوه اذا لعقه اللسوب صبور

وزننده والّصوب تنور وزننده شیء معناسنه استعمال اولنور معنای اخیردن مأخوذ ونیز مقامنه مخصوصدر یقال
مازلت لسوبا ولصوبا ای شیئا اللوشب شین معجمه ایله جوهر وزننده قورده دینور ذئب کبی اللصب فتحتینله
کال ضعف وهزالدن ناشی کوده نك دریسی اته یاپشمق معناسنه در لکن کمکه یاپشمقدر یقال لصب الجلد باللحم
لصبا من الباب الرابع اذا لزق هزالا بو ماده لصوق معناسنه موضوعدر ولصب یاپشدن یاطارلقدن ناشی قلج
قیندن ایچره ایلشوب طوتلمق معناسنه در یقال لصب السیف فی الغمد اذا نشب ویوزك پرمغه طار کلمکله پرمقده
کلیدلنوب قالمق معناسنه در یقال لصب الخاتم فی الاصبع ضد قلق اللصب لامك کسریله ایکی طاغ ارالغنده
اولان دربند یوله دینور که لهب دیدکلری یولدن طار وشعب دیدکلری یولدن ککبش اولور علی قول
دره نك طار وصیق اولان یرینه دینور جمعی لصاب کلور لامك کسریله ولصوب کلور اللصب کتف وزننده
سلت انواعندن بر نوعك اسمیدر وسلت پیغمبار به سنه دینور که فارسیده جو برهنه دینور ولصب چتین خویلو
چیرشك مشربلو بخیل وناکسه دینور اللواصب نواصب وزننده ایچروسی طار اولوب دیبی بغایت درین اولان
قویلره دینور مفردی لاصبه در الملصاب محراب وزننده شول قلجه دینور که اکثری قینه ایلشوب چقمزاوله
یقال سیف ملصاب اذا کان ینشب فی الغمد کثیرا المتلصب اسم فاعل بنیه سیله طاره جق یوله دینور یقال طریق
متلصب ای ضیق اللعب لامك فتحی وعینك سکونیله واللعب لامك کسریله واللعب کتف وزننده
والتلعاب تذکار وزننده اوینامق بازیدن معناسنه در که مقصد صحیحه دال اولمیان ایش ایشلمکدن عبارتدر
جدك مقابلیدر یقال لعب الرجل لعبا ولعبا ولعبا وتلعابا من الباب الرابع ضد جد لکن مؤلف جدی هزله مقابل
تفسیر ایلمکله بوراده لعبی اکا مقابل قلمسی ملائم اولماز نهایت هزل لعبدن بر قسم اولمغله بوراده تفسیری تفسیر
بالاعم اولور التلعیب تفعیل وزننده والتلعب تفعل وزننده والتلاعب تفاعل وزننده بونلرده اوینامق
معناسنه در یقال لعب الرجل وتلعب وتلاعب بمعنی لعب اللعب کتف وزننده که وصفدر واللعب
کسریله والالعبان عنفوان وزننده واللعبة لامك ضمیله همزه وزننده والتلعاب تانك کسریله
والتلعابة هایله بو ایکیده لامك فتحیله ده لغتدر والتلعاب کسرتینله وعینك تشدیدیله والتلعابة هایله
والتلعیبة تانك کسریله کثیر اللعب اولان کشی یه دینور کرك اویون اوینامق وکرك لطیفه ومزاح ایلمك
اولسون الالعوبة اضحوکه وزننده اویونه دینورکه اسمدر یقال بینهم العوبة ای لعب الملعب مکتب وزننده
اسم مکاندر اویون اوینایجق یره دینور الملاعبة مفاعله وزننده برکسه ایله اویون اوینامق معناسنه در
یقال لاعب المرأة اذا لعب معها الالعاب همزه نك کسریله اویون اوینامق علی قول برکسیه اویونجاق
کشورمك معناسنه در یقال العب الجاریة اذا جعلها تلعب اوجاء بما تلعب به اللعوب صبور وزننده شیوه
وعشوه ودلالی خوب ودلکش اولان محبوبه یه اطلاق اولنور یقال جاریة لعوب ای حسنة الدل ولعوب بلاحرف
تعریف اسماء نسواندندر اللعبة ملعقه وزننده اطفالك اویون لباسیدر که یکسز اولور اوینادقلری
وقتده آنی کیرلر اللعبة زبره وزننده کاغده ودیواره رسم ونقش اولنان مجسم صورته اطلاق اولنور تمثال کبی واو بجغه
دینور که کندوسیله اویون اوینارلر نرد وشطرنج کبی وشول احمق وسبکمغزه دینور که دائما صقالنه کولوب
کندوسنی هزل وتمسخر ایدرلر واویون نوبتنه دینور که حریفنه یکن نوبت اوله جقدر واو یونجق کبی دائما
اوینادیلن کسیه دینور وبو تکرار کیدر یقال رجل لعبة ای یلعب به الملاعب مراتب وزننده ملعبك جمعیدر که
اویون اوینایجق یرلره دینور بو معنادندر که عربلر مدارج ومداخل روزکاره ملاعب الریح اطلاق ایدرلر که
کیروب جولان ایلیه جکی محللردر ملاعب ظله میمك ضمیله کولکه سیله اوینایجی دیمکدر بر نوع قوشده
علم اولمشدر که اکثری قاره ده کولکه سیله وصواوزرنده عکسیله بری اوته قاپوب اورمق شیوه سنده ملاعبه ایدر بادیه
قوشلرندندر واکا خاطف ظله دخی دیرلر ملاعب الاسنة یلما لمرایله اوینایجی دیمکدر عربدن اوچ کسه نك لقبیدر
بری عامر بن مالك وبری عبدالله بن الحصین الحارثی وبری اوس بن مالك الجرمی در اللعاب کذاب وزننده برفرس
معروف آدیدر اللعاب غراب وزننده آغزدن آقان سالیاره دینور لعاب النحل آرینك بالنه اطلاق اولنور اطبانك
لعاب تعبیر اندکلری بونلردر که بالی یاخود شکری مفرح الك بریله طبخ ایدوب قوام کلدکده سوزرلر مثلا وشنه لعابی
دینور لعاب الشمس حرارتها جرمده اوریجك آغی کبی سمادن اشاغی طوغری خرده خرده آقجل نسنه لره اطلاق
اولنور که اوینارشکلنده مرئی اولورلر واکا مخاط الشیطان دخی دیرلر چوجقلر شیطان اوریجکی تعبیر ایدرلر
اللعب ضرب وزننده آغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال لعب الصبی ولعب لعبا من الباب الثالث والرابع اذا سال لعابه

الالعاب همزه نك کسریله لعب معناسنه در یقال العب الصبی بمعنی لعب اللعباء صحراء وزننده بنی عویل قبیله سی
حزمنده بر سنکستان موضع آدیدر وحزم حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله طپراغی قاتی یره دینور ولعباء بحرین
ناحیه سنده بر معروف شوره زارك اسمیدر که کلاب لعبانیه اورایه منسوبلردر ولعبانیه نونلمدر غیر قیاس اوزره ولعباء
یمنده بر ارضك اسمیدر الاستلعاب خرما اغاجندن خرما ر کسلدکدنصکره بعض قوروق بتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استلعبت النخلة اذا نبت فیها شیء من البسر بعد الصرام الملعوب معیوب وزننده سالیارلو آغزه
دینور که دائما سالیاری آقار یقال ثغر ملعوب ای ذولعاب اللعبة البربریة سورنجانه شبیه دوایی بر نباتدر نتاولی
سمی ایراث ایدر مصرده آکا زیاق وترکیده اوکسوز اوغلان چکدمی دیرلر اللغب لامك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
واللغوب قبول وزننده واللغوب قعود وزننده زیاده سیله یورولوب درمانده وبی تاب اولمق معناسنه درکه
طاقتی طاق اولمق تعبیر اولنور یقال لغب الرجل ولغب ولغب لغبا ولغوبا ولغوبا من الباب الثالث والرابع والخامس
اذا اعیی اشد الاعیاء بونك باب خامسدن ورودی ائمة لغتدن ابو جعفر احمد بن یوسف الفهری اللبلی روایتیدر
اندلس قرالرندن ابله نام قریه یه منسوبدر ولغب ضرب وزننده اوك دیشلرك ارالغنده اولان اته دینور وفاسد
وتباه اولمش اوق یلکنه دینور که اوق یلکنك ایچریده قالان طرفلری اوله جقدر که اوزونجه وغیر مقبولدر
اکا بطنان دخی دیرلر تنه که طشره ده قالان طرفنه ظهران دیرلر ولغب فاسد وقبیح وباطل کلامه اطلاق اولنور
وضعیف الرأی وسست تدبیر اولان احمق وسبکمغز کسیه اطلاق اولنور وخوشجه یونیلوب ایوجه دوزلنمامکله
استعماله صلاحیتی اولمیان فاسد اوقه اطلاق اولنور ولغب مصدر اولور برشیئه فساد القاسیله تباه ایلمك
معناسنه یقال لغب علی القوم لغبا من الباب الثالث اذا افسد وبرکسیه برفاسد کلام ویاخود فاسد خبر
سویلمك معناسنه در یقال لغب القوم اذا حدثهم حدیثا خلفا وکوپك اغزنی قابه قاجاغه صوقوب یلامق
معناسنه در یقال لغب الکلب الاناء اذا ولغ الالغاب همزه نك کسریله برکسیه بی یاخود دابه یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه در یقال الغبه السیر اذا اتعبه واوقه فاسد یلك کچورمك معناسنه در که منزله وار میوب
بو لرده قالور اولور یقال الغب السهم اذا جعل ریشه لغابا وبرکسیه زحمت وپروب رنجیده وآزرده ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال الغب فلانا اذا انصبه التلغب تفعل وزننده والتلغیب تفعیل وزننده بونلرده یوروب بی تاب
وطاقت ایلمك معناسنه در یقال تلغبه السیر ولغبه اذا اعیاه اشد الاعیاء وتلغب برکسیه یی یاخود حیوانی اوزون اوزادی
قوغوب کوترمك معناسنه در یقال تلغبه اذا طرده طول الطرد اللغیب امیر وزننده فاسد اوق یلکنه دینور لغب کبی
اللغوب صبور وزننده بو دخی ضعیف الرأی احمق کسیه دینور شارح دیر که ابو عمرو بن العلاء دیدی که
بر اعرابی یی ایشتدم دیر ایدی که فلان لغوب جائته کتابی فاحتقرها بن اکا کتاب مذکردر نیچون فعلی مؤنث ایراد
ایلدك دیو سؤال ایلدیکمده کتاب صحیفه دکلمیدر دیدی ولغوبك معناسندن سؤال ایتدیکمده احمق دیمکدر دیو
جواب ایلدی انتهی اللغاب غراب وزننده بو دخی خوشجه یونلمامش ناهموار اوقه دینور اللغابة واللغوبة
لاملرك ضمیله حمق وبلاهت وضعف عقل معناسنه اسملردر ریش بلغب بنیهٔ مجهول ایله مرکب اوله رق لغب
دیدکلری فاسد یلکله بلکلندی معناسنه در بعده برکسیه تلقیب ایلدیلر تابط شرا کبی شارحك بیاننه کوره تابط
شرا دیدکلری کمسنه نك برادریدر کیت نام شاعر شعرنده غینی تحریك ایدوب تعب وزننده ایراد ایلمشدر حرف
حلق اولمغله سکون وفتحی جائزدر نهر ونهر کبی وجوهری ریش لغب عنوانده یعنی مضاف اوله رق رسم ایلمکله وهم
ایلمشدر اللغب فتحتینله لغب لفظنده لغتدر که فاسد یلکه دینور بو معنادندر که عربلر فلانك اکسه سندن
یتشدی دیجك یرده اخذ بلغب رقبته دیرلر ادرکه معناسنه کوا که یونك یلکندن طوتمش اولور اللقب لامك
وقافك فتحیله برآدمك اسم اصلیسندن غیری مسما اولدیغی اسمدر نبز معناسنه جمعی القاب کلور لقبده جانب
معنی مرعی اولوب واعلامده مرعی اولمز ولقب اوچ کونه اولور لقب تشریف ولقب تعریف ولقب تخفیف در
مخلص شعرا نوع ثانیدندر ومنهی اولان نوع ثالثدر التلقیب تفعیل وزننده برکسیه لقب وضع ایلمك معناسنه در
التلقب تفعل وزننده لقبلنمك معناسنه در یقال لقبه تلقیبا فتلقب الملکة ملعبه وزننده کوده سی صیق
وطقناز اولان ناقه یه دینور اللوب ثوب وزننده واللوب واللؤوب لامك ضمیله قعود وزننده واللواب غراب
وزننده صوسزلق عطش معناسنه در علی قول صوصه مش انسان وحیوانك صواطرافنی دونوب طولاشمسی
حالته دینور حال بو که صوبه وصوله مقتدر اولمیه وبونلر اسملردر اللواب غراب وزننده واللوبان فتحاته
مصدرلردر صوصه مق یاخود صوسز انسان یاخود حیوان صواطرافنی دونوب طولاشمق معناسنه در یقال لاب

الرجل او البعير یاوب لوابا ولوبانا اذا عطش اوحام حول الماء وهو لا یصل الیه قال فی الاساس الابل تلوب حول الماء
ای تحوم عطشا اللوبة لامك ضمیله شول جماعت‌دینور كه دائما بر قوم آخر ایله قونوب كوچوب لكن امورلرنده
آنلر ایله مذاكره ومشاوره ایلمز اوله لر ولوبه حرّه معناسنه در كه قره طاشلق یوكسكجه‌یره دینور جمعی لوب كلور كه
جمع جنسیدر اللابة غابه وزننده بودخی لوبه كبی قره طاشلق تپه‌یه دینور جمع جنسی لاب كلور ومنه الحدیث
حرّم النبی علیه الصلوة والسلام مابین لابتی المدینة ایكی طرفلو ایكی عظیم قاره طاشلق بیننده اولمغله اول حوزه
مباركه‌یی حرم مكه كبی تحریم بیوردیلر حرمین اطلاقی بو جهتندر ولابه بر آرایه بركش بالجمله سیاه تویلو دوه كومه‌سنه
اطلاق اولنور ولابه بر موضع آدیدر اللوباء لامك ضمیله لوبیا اسمیدر كه بوكرلجه دیدكلری غله در فارسیله مقسردر
الملاب میمك فتحیله برنوع طیب علی قول زعفران اسمیدر التلویب تفعیل وزننده برشیئه ذكر اولنان ملاب قاتمق
یاخود ملاب سورمك معناسنه در یقال لوّبه تلویبا اذا خلطه بالملاب او لطخه به الملوّب معظم وزننده بوكلمش
و بورلمش دموره دینور بوكلمه جنك لباسندن زره موصوف اولور اللاب نوبه مملكتنده بربلده آدیدر وقدماءدن
بركسنه اسمیدر كه اسطرلاب تعبیر اولنان معروف آلت ارتفاعك مخترعیدر ارتفاع حسابی اصولندن برقاج سطر یازوب
یازوب ارتفاعه متعلق حسابی آنك اوزرینه بنا قلمغله نفسنه اضافتله اسطرلاب دیدیلر اسطر افلس وزننده سطرك
جمعیدر بعده تركیب مزجی ایله تركیب اولوب اضافتی نزع اولنمغله معرّف باللام اوله‌رق الاسطرلاب دیدیلر واصطرلاب
دخی جائزدر سینك طاء اوزره تقدمی ایچون یعنی مطرده در كه هر سین حرفی كه حروف اطباقدن طای مهمله
اوزره مقدّم واقع اوله صاد مهمله‌یه تبدیلی جائزدر كرك طایه متصل وكرك منفصل اولسون سراط وصراط كبی
كرچه مؤلف اشبو اسطرلاب كلمه‌سنی بورسمه عربی اولمق اوزره قید و بیان ایلدی واكا كوره همزه‌نك ضمی لحن
یاخود طانك ضمه‌سنه تبعیت ایچوندر لكن جمیع كتب حكمیه واساطیر قدماده اسطرلاب لفظی یونانی اولمق اوزره
مرسومدر اسطر كلمه‌سی همزه‌نك ضمیله میزانه ولاب كونشه دیمكله كونش ترازوسی دیمكدر وادریس نبی علیه
السلامك لاب نام ولدی مجدلری اختراع ایلدیكی دخی منقولدر بوندن بشقه شارح نهایة الادب مؤلفندن نقل ایدر كه
مدار معرفت اوقات اولان جمیع آلات كرك حسابیه وكرك مائیه وكرك رملیه اولسون لفظلری عربی دكلدر تداول
وتكلمله عرب كلامنه خلط وتولید اولنمشدر ومترجم حقیر حقایق و دقایق یونانیه‌یه علی الكمال واقف اولان
برذات عارفدن بروقتده اشبو اسطرلاب ایله ایساغوجی لفظلرندن استكشاف ایلدیكمده دلائل مقنعه سیله بوكونه
بیان ایلمشیدی كه اسطر كلمه‌سی همزه‌نك فتحیله یونانیده یلدزه دینور ولاب كلمه‌سی المق معناسنه مصدر اولمغله مطلب
معنای تركیبی یلدز المق كه مراد یلدزلرك اوضاع واحكامنی آلمقدر بو علاقه ایله آلت معهوده‌ء ارتفاعیه‌ده علم اولمشدر
وایساغوجی سزلك ایساغوجی شرحلرنده اوچ كلمه‌دن مركب یاخود پنج برك اولان كل اسمیدر دیو كوناكون
واهی معنالر كزغلط صریحدر بلكه ایساغوجی لفظ مفرددر مبادی مفردی اولان مبدأ معناسنه‌در كه مقاصد
مقابلیدر كلیات خمس مبادیء منطق اولمغله هربرینه یاخود مجموع اعتباریله جمله‌سنه فلاسفه‌ء یونانی ایساغوجی
اطلاق ایلدیلر بعده علماء اسلام اخذ وكتابلرینه درج ایلدیلر نته كه جغرافیا وموسیقی وارثماطیقی مقوله‌سنی دخی اخذ
ودرج ایلدیلر نته كه اخوان الصفا نام كتابده مرسوملردر دیو جواب ایلمشدر انتهی كفرلاب فتحتیله شام دیارنده
ربلده‌در هشام اموی بنا قلمشدر اللوب لامك ضمیله شول ات پاره‌سنه دینور كه بجره ابجره بر واونه دونوب طوردر
اوله ولوب بال آروسنه دینور وصودن بعید اولان صوسز حیوانلره دینور مفردی لوبه‌در اللوائب نوائب وزننده
بودخی صودن دور اولان صوسز حیوانلره دینور یقال ابل لوب ونحل لوب ولوائب ای عطاش بعیدة عن الماء اللواب
لعاب وزننده ومرادفیدر كه آغز سالیارینه دینور اللوبی لامك ضمیله قاره طاشلق معناسنه اولان لوبه‌یه منسوبدر كه
سیاه نسنه‌یی تأكید ایچون ایراد اولنور یقال اسود لوبی الالابة همزه‌نك كسریله بركسنه‌نك طواری صوسز اولمق
معناسنه‌در یقال الاب الرجل اذا عطشت ابله الملولب میمك ضمیله مفوعل وزننده سرمه میلنه دینور مرود معناسنه
اللولب جوهر وزننده لب ماده‌سنده ذكر اولندی اللهب ضرب وزننده واللهب تعب وزننده واللهیب امیر
وزننده واللهاب غراب وزننده واللهبان فتحاتله آتش تتوندن قورتلوب علولنمك معناسنه‌در علی قول لهب
آتشك حقفان سیوری علوینه دینور لسان النار معناسنه كه فارسیده زبانه دیرلر ولهب آتشك اسیلكنه دینور حرّ النار
معناسیدر اوله كوره مجموعی مصدر اولور كه باب رابعدندر یقال لهبت النار اذا اشتعلت خالصة من الدخان وثانیه
كوره بو ایكی اسم اولور سائرلری مصدر اولور ولهب فتحتیله بك صوصامق معناسنه استعمال اولنور یقال لهب لهبا
من الباب المزبور اذا عطش ولهب هوایه آغوب حقان غباره دینور الالهاب همزه‌نك كسریله آتشی علولندرمك

معناسنه‌در یقال الهب النار اذا اشعلها وآت هوایه توزیده‌رق وتوزقوپاره‌رق جدّ وشدتله سكرتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال الهب الفرس اذا اجتهد فی عدوه حتی اثار الغبار وییدرنی شمشك چاقمق معناسنه استعمال اولنور یقال
الهب البرق اذا تتابع الالتهاب افتعال وزننده آتش علولنمك معناسنه‌در یقال الهب النار فالتهبت ای اشتعلت
التلهیب تفعیل وزننده آتشی علولندرمك معناسنه‌در التلهب تفعل وزننده آتش علولنمك معناسنه‌در
یقال لهب النار فتلهبت ای اشتعلت پس التهاب الهابك وتلهب تلهیبك مطاوعی اولور اللهبان فتحاتله آتش
خالص علولنمك معناسنه‌در نته كه ذكر اولندی وحرارت هوانك شدید اولمق معناسنه استعمال اولنور ومبالغة
یك اسی كونه اطلاق اولنور یوم حار معناسنه وصوصامق معناسنه استعمال اولنور اللهاب غراب وزننده
واللهبة زمره وزننده بونلرده صوسزلق معناسنه‌در كه بو ایكی اسملردر مؤلف مسامحه ایلمشدر یقال لهب الرجل
لهبانا اذا عطش وبه لهاب ولهبة ای عطش ولهبه بغایت خالص وصافی وپاكیزه اقلغه اطلاق اولنور كه نور كبی لمعان
ایدر اوله اللهبان عطشان وزننده بغایت صوسز انسان وحیوانه دینور كه یانوب یاقیلور اوله مؤنثنده لهبی
دینور عطشی وزننده وجمعلری لهاب كلور عطاش وزننده اللهبة فتحاتله بر قبیله آدیدر اللهب لامك كسریله
ایكی طاغك آرالغنده اولان بوش فرجه‌یه دینور علی قول طاغلرده اولان چتلاغه دینور شكاف كوه معناسنه
یاخود طاغ آرالغنده اولان كوچك وطاره جق طاغ یولنه دینور شعب صغیر معناسنه یاخود طاغك شول یوزینه
دینور كه دیوار طرزنده یالچین وصرپ ویوكسك اولمغله اورادن یوقری چقمق ممكن اولمیه جمعی الهاب كلور والهوب
كلور لامك ضمیله ولهاب كلور لامك كسریله والهابه كلور هاء ایله ولهب یمنده ازد قبیله‌سندن منشعب بر قبیله آدیدر
ابولهب فتحتیله وهانك سكونیله ده جائزدر اعمام حضرت مصطفودن عبد العزی بن عبد المطلبك كنیه‌سیدر
بغایت حسن وجمالندن ناشی یاخود مآل ومصیری نار جحیم اوله جغی اشعار ایچون تكنیه قلنمشدر اللهاب لامك
كسری یاخود ضمیله بر موضع آدیدر الالهوب اسلوب وزننده بری توزیدوب وتوزقوپاره‌رق جدّ وشدتله
آتك سكرتمسی حالنه دینور كه اسمدر علی قول سكرتمسنك ابتداسنه یعنی ابتدا ایرندن قوپوب علو كبی سرعت وشدتله
چقمسی حالنه دینور یقال فرس له الهوب وهو اجتهاد الفرس فی عدوه حتی یثیر الغبار او ابتداء عدوه اللهابة
كتابه وزننده بادیه‌ده شواجن ناحیه‌سنده بر وادی اسمیدر اللهباء صحراء وزننده هذیل قبیله‌سی یوردنده
بر موضع آدیدر اللهیب غریب وزننده بر موضع آدیدر الملهب منبر وزننده بدیع الحسن ورائع الجمال وآتشین
رخسار اولان محبوبه اطلاق اولنور یقال غلام ملهب ای الرائع الجمال الملهب معظم وزننده شول آل وپنبه بویالو
جامه‌یه دینور كه بویه‌یه خوشجه طویمامش اوله كویا كه بویه‌سنی آتمش كبی اوله یقال ثوب ملهب اذا كان لم تشبع حمرته
اللهذب ذال معجمه ایله جعفر وزننده لازم وثابت اولان شیئه دینور یقال الزمه لهذبا واحدا ای لزازا ولزاما اللیاب
یای تحتیه ایله سحاب وزننده آغزطلوسندن آز اولان طعامه دینور علی قول بر یلامتق وبر چیتمك مقدارینه دینور
تقول ما وجدت لیابا ای اقل من ملء الفم اوقدر لعقة منه یلاك فصل المیم مأرب منزل وزننده یمنده
ازد قبیله‌سی بلادیدر كه سیل العرم آنلری اول دیاردن ازعاج ایلدی الملاب سحاب وزننده برنوع عطر یاخود زعفرانه
دینورنته كه لوب ماده‌سنده ذكر اولندی وبوراده تكراری میمك اصالتی قولنه مبنیدر المیبة میمك فتحی ویانك سكونیله
ادویه‌دن برنسنه‌در وبو معرّبدر معلوم اوله كه لفظ مزبور فارسیدر می ایله به كلمه‌سندن مركبدر كه ایوا شرابی دیمكدر
بعده تعریب اولنمغله بای مفتوح قلندی بوصورتده هاء ملفوظ اولمغله هاء ماده‌سنده ثبت اولنمق ملایمدر وشربت
وصفت عملی ومنافعی كتب طبیه‌ده مشروحدر فصل النون النب نونك فتحی ویانك تشدیدیله والنبیب
امیر وزننده والنباب غراب وزننده تكه قسمی چكی اوزره تكه لنوب آشاركن باغرمق معناسنه‌در یقال نبّ
التیس نبا ونبیبا ونبابا من الباب الثانی اذا صاح عند الهیاج كرچه نسخه‌لرده التبس لفظی مطروحدر لكن
شارحك وجمیع امهاتك وشروح كتب احادیثك بیانی اوزره تكه‌یه مخصوصدر قال فی النهایة فی حدیث الجدود یعمد
احدهم اذا غزا الناس فینب كنبیب التیس النبیب صوت التیس عند السفاد وجبش تعبیر اولنان ریاسنده‌كی كچی
یاوریسی بو یبوب ایریلمك معناسنه‌در یقال نبّ عتود فلان اذا تكبر وتعاظم النبنبة زلزله وزننده بودخی تكه
دیشی‌یه آشاركن باغرمق معناسنه‌در یقال نبنب التیس نبنبة بمعنی نبّ ویرایشی كركی كبی رونقلی وخوب وزیبا ایده‌رك
اوزاتمق معناسنه‌در یقال نبنب الرجل اذا طوّل عمله فی تحسینه وجماع هنكامنده حرص وتلاشندن سرخوش كبی
سرسمانه وضع ایله صاچمه صپان هرزه وهذیان سویلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نبنب الرجل اذا هذی
عند الجماع الانبوب اسلوب وزننده قارغینك وقامشك بوغومنه دینور مؤلفك مابین الانبوبین ایله وبوراده

انبوبی کعب ایله تفسیری مضطربدر جمع اثنهاتده انبوب بوغوم ایله وکعب بوغوم باشی ایله مفسردر وانبوب الجبل
طاغلرده اولان انجه یوله اطلاق اولنور که چیغر وچوبان یولی تعبیر اولنور وانبوب مسطروارى برصره اوزره نابت
اشجار دیزیسنه اطلاق اولنور یقال له انبوب من النخل ای سطر منها واطرافنه مشرف یوکسك یره اطلاق اولنور
ویوله اطلاق اولنور طریق معناسنه الانبوبة هاایله بودخی بوغومه دینور ظاهرا واحدیدر الانبب قنفذ وزننده
انبوب معناسنه در انبوب لفظندن مقصور اولمق کرکدر وانبوبك جمعی انابیب کلور بومعنادندر که آق جکره
متصل اولان صولوق طمرلرینه انابیب الرئة اطلاق ایدرلر النبة دبه وزننده رایحهٔ کریهه یه دینور غریبدر که بانك
نقدیمیله بندر رایحهٔ لطیفه یه دینور یقال له نبة ای رایحة کریهة ویقال له بنة ای رایحة لطیفة التنبب تفعل وزننده
صوکندیلکندن آزجه آقوب کتمك معناسنه در که انبوبدن مأخوذدر یقال تنبب الماء اذا تسیل التنبیب تفعیل
وزننده نباتك صابلری بوغوملنمق معناسنه در که قامشلو نباتده اولور یقال نبب النبات اذا صارت له انابیب
انبابه همزه نك فتحیله ایرانده ری ناحیه سنده برقریه در ومصراولکه سنده برقریه در النوب تای فوقیه ایله قعود
وزننده برنسنه تومو بطوملق وقباروب قالقمق معناسنه در براماسی وقبرجمه سی کبی یقال نتب الشیء نتوبا من الباب
الاول اذا نهد ونتأ النجیب جمیله امیر وزننده صوبی پاك حسیب وکریم واصیل اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی انجاب کلور اشراف کبی ونجباء کلور کرماء کبی ونجب کلور نذیر ونذر کبی ویقال ناقة نجیب ونجیبة
بونك جمعی نجایب کلور ونجیب اسامیدندر نجیب بن میمون وابو النجیب الزاهد السهروردی محدثلردر النجبة
نونك ضمیله همزه وزننده بودخی نجیب معناسنه در النجابة کرامه وزننده نجیب وعریق اولمق معناسنه در
یقال نجب الولد نجابة من الباب الخامس اذا صار نجیبا الانجاب همزه نك کسریله بودخی نجابه معناسنه در یقال
انجب بمعنی نجب ونجیب وکریم اولاد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انجب الرجل اذا ولد النجباء وقورقق اولاد صاحبی
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انجب الرجل اذا ولد ولدا جبانا شارح دیرکه متضاد اولدیغی مسلم دکلدر
زیرا احیانا نجیب جبان وجبان نجیب اولور نجابت شجاعتی مستلزم دکلدر المنجب محسن وزننده نجیب اولاد
صاحبی کشی یه دینور المنجبة محسنه وزننده والمنجاب محراب وزننده نجیب ولد طوغورمق عادتی اولان
خاتونه دینور یقال رجل منجب وامرأة منجبة ومنجاب اذا کانت ولدت النجباء بورادده ولد نجیب کزیده دیمکدر
ومنجاب سست وضعیف آدمه دینور ویلکسز وتمر نسز اوقه دینورکه کزاوقی تعبیر اولنور وآتش تحریك
اولنه جق دموره دینور ماشه وکورك دیدکلریدر المنتجب منتخب وزننده ومراد فیدرکه کزیده ومختار اولان
شیئه دینور انتجاب انتخاب معناسنه در یقال شیء منتجب ای مختار المنجوب مندوب وزننده ایچریسی واسع
اولان قابه قاچاغه دینور ونجب ایله دباغتلنمش دری یه دینور کاسیذکر النجب فتحتینله اغاجك صویلمش
قبوغنه دینور علی قول کوکلرینك یرآلتنه سورمش طمرلری قبوغنه دینور یاخود صلابتلو اولان طمرلرینك قبوغنه
دینور ونجب محارب دیارنده ماوان نام موضع وراسنده ایکی وادی آدیدر النجب نونك فتحی وجیمك سکونیله اغاجك
صویلمش قبوغنی یاخود کوکلری طمرلرینك قبوغنی آلمق معناسنه در اختلاف مذکور اوزره یقال نجب الشجر نجبا
من الباب الاول اذا اخذ قشره ونجب سخی وجوانمرد وکریم اولان آدمه دینور ونجب بنی کلب دیارنده برموضع آدیدر
التنجیب تفعیل وزننده والانتجاب افتعال وزننده نجب ایله معنای اولده مرادفلردر یقال نجب الشجر ونجبه
وانتجبه اذا اخذ قشره المنجوب مندوب وزننده والمنجب منبر وزننده والنجبی عربی وزننده ذکر اولنان
نجب ایله یعنی اغاج قبوغیله علی قول طلح دیدکلری اغاجك اوزدکلری قبوغیله دباغت اولنمش دری یه دینور وطلح
موز اغاجنه ومغیلان اغاجنه دینور یقال سقاء منجوب ومنجب ونجبی ای مدبوغ بالنجب او بقشور سوق الطلح
نجائب القرآن فرقان مبینده اولان سوره لردن وآیتلردن بری برینه نسبتله محض وافضل اولان سوره یه وآیته اطلاق
اولنور سورهٔ انعام واخلاص وبقره وفاتحه وآیة الکرسی کبی توحید وصفات علیه کبی جلائلی محتوی اولمغله
سائره نسبتله فضل وثوابی ازید اولور وبو کیفیت سائرك مفضولیتله نقصانی موجب دکلدر نواجب القرآن لباب
القرآندرکه نظم والفاظدن محض اولان معنا ومنطوق ومدلول صرفدن عبارتدر که لکل آیة منها ظهر وبطن
حدیثنك منطوقی اولان بطنی اوله جقدر کویا که نجب وقشردن که مراد الفاظدر معرادر علی قول نواجب عتاق یعنی
مکهٔ مکرمه ده نازل اولان سوره وآیاتدن عبارتدر کما قال فی النهایة ومنه حدیث ابن مسعود انهن ای آل حامیم من العتاق
الاول وانهن من تلادی اراد بالعتاق السور التی انزلت اولا بمکة وانها من اول ما تعلم من القرآن وقال فیه وفی حدیث
ابن مسعود الانعام من نجائب القرآن ای من افاضل سوره والنجایب جمع نجیبة تأنیث النجیب واما النواجب فعناقه

من قولهم نجبته ای قشرت نجبه وهو لحاؤه وقشره وترکت لبابه وخالصه پس نجایب باکمال فصاحت واعجاز
جهتیله اولور بارض ابلعی ماءك آیتی کبی ویاخود جمعیت احکام ایله یاخود بالنسبه حلاوت وطلاوت یاخود خاصه
جهتیله اولور النجبة نجبه وزننده بنوسلول جماعتنه مخصوص برصوآدیدر ذونجب فتحتینله محارب قبیله سنه
مخصوص بردره درکه آنده عربلرك بربوم یعنی بروقعه لری اولمشدر النحب نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
والنحیب امیر وزننده فریاد وزاری ایله بکا ایلمك معناسنه در یقال نحب الرجل نحبا ونحیبا من الباب الثالث
اذا بکی اشد البکاء لکن مصباحده نحیب اسم اولمق اوزره مرسومدر که شدتله یعنی زاری وفریاد ایله اولان بکایه دینور
واساسده بو معنا مجازا اولمق اوزره مثبتدرندر ووجوب معناسندن متفرعدر ونحب بحث اولنان ماده ضمننده وضع
وتعیین قلنان کرانبها اوکدله دینور خطر عظیم معناسنه اسمدر وبر ماده ضمننده بحث ایدوب اوکدل قومق
معناسنه در یقال نحبه نحبا من الباب الثالث اذا راهن اساسده مفاعله بابندن اولمق اوزره مرسومدر ونحب
همت وعزم معناسنه در وبرهان وحجت معناسنه در وحاجت ومهمه یه دینور واوکسرکه دینور سعال معناسنه
وبو معناده مصدر اولور یقال نحب البعیر نحبا من الباب الثانی اذا اخذه السعال ونحب اولومه دینور موت
معناسنه ومدت محدوده نك غایتنه دینور اجل معناسنه که مراد غایت مدت حیاتدر ونحب نفس ناطقه یه ونفس
حیوانی یه دینور ونذر معناسنه درکه کشینك کندی نفسنه واجب قلدیغی نسنه دن عبارتدر یقال هو نحب
علیه ای نذر وبو معناده مصدر اولور نحب فلان نحبا من الباب الاول اذا نذر ای اوجب علی نفسه امرا ونحب
سرعتله یوریمك علی قول آهسته وخفیف یوریمك معناسنه در واوزامق طول معناسنه در ومدت ووقت
وهنکام معنالرینه در وقاتیلق شدت معناسنه در وقمار معناسنه درکه لعب معروف قدر واویومق نوم معناسنه در
وسمورمك سمن معناسنه در وعظیم الجثه دیرمان دوه یه دینور مؤلف بصائرده نحب لفظنك اشبو ابیات ثلاثه ده معنالرنی
درج ونظم ایلمشدر * طول ونوم وبرهان مراهنة وحاجة مدة والسیر والخطر * نذر اشد بکاء شدة اجل والنفس
والموت واذکر فعل من قروا * والوقت ثم سعال همة سمن ضخم الجمال معانی النحب فاختبروا * الانتحاب افتعال وزننده
بودخی شدتله یعنی زار بلقله آغلمق معناسنه در یقال انتحب الرجل بمعنی نحب وشدتله تنفس ایلمك معناسنه درکه شدت
بکادن یاخود ضیق تنفسدن حادث اولور یقال انتحب الرجل اذا تنفس شدیدا التنحیب تفعیل وزننده برایشده
جد وجهد ایلمك علی قول صویه ینشمك ایچون کیجه صباحه قدر طوروب کتمك معناسنه در یقال نحب القوم
تنحیبا اذا جد وافی عملهم اوساروا حتی قربوا من الماء قربو کلمه سی مضموم العین در ماده سنده بیان اولندی وتنحیب
سیر وسفر برکسه دی بغایت بی تاب وتوان ایلمك معناسنه در یقال نحب السفر فلانا اذا اجهده المنحب محدث
وزننده سرعتلو یوروینه دینور که معنای مزبوردن مبالغهٔ مجازدر یقال سیر منحب ای سریع المناحبة نحبه
وزننده قرعه معناسنه درکه برنزاعی فصل ایچون استعمال ایدرلر معروفدر المناحبة مفاعله وزننده برکسه
خصمنی فصل ماده مدعی ایچون حاکمه کوتورمك محاکمه ومرافعه معناسنه در یقال ناحبه اذا حاکمه ومفاخره
معناسنه درکه برکسنه ایله فخر ایله یعنی کرم وجود وفضل وهنر وفضائل نسب کبی مزیت تعدادیله منازعه
ومجادله ایلمکدن عبارتدر یقال ناحبه اذا فاخره واوکدول ایله بحث ایلمك ومباینه یه اوکدل قومق معناسنه در
یقال ناحبه اذا راهنه التناحب تفاعل وزننده ایکی عسکر جنك ایچون بروقت معهود تعیینیله وعدلشمك
معناسنه در یقال تناحبوا اذا تواعدوا للقتال الی وقت ما وبو جنکه مخصوص دکلدر کاهجه غیری خصوص ایچون
دخی استعمال اولنور النخبة نونك ضمی وخای معجمه نك سکونیله والنخبة نونك ضمیله همزه وزننده اورندولنمش
کزیده ومختار اولان شیئه دینور یقال هو نخبة الشیء ونخبته ای مختاره الانتخاب افتعال وزننده اورندولمك
معناسنه در یقال انتخبه ای اختاره النخب نونك فتحی وخانك سکونیله جماع ایلمك علی قول جماع انواعندن
بر درلو جماع ایلمك معناسنه در یقال نخب المرأة نخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها ای جامعها او هو نوع منه
ونخب اصرمق معناسنه در یقال نخبت النملة نخبا من الباب الاول اذا عضت وبرنسنه یی چکوب طشره چقارمق
معناسنه در یقال نخب الشیء اذا نزعه اساسك بیاننه کوره نخب ماده سی بو معنایه موضوع ومعانی سائره بوندن
متفرعدر مثلا نخبه که کزیده ومختار اولان شیئه دینور کویا که امثالی بیننددن انتزاع اولنمشدر ونخب ومنخوب که قورقق
آدمه دینور کویا که زهره سی نزع اولنمغله بی زهره قالمشدر سائرلرنده دخی بر مناسبت ملحوظدر انتهی ونخب دره
ومقعده دینور راست معناسنه وشربت عظیمه معناسنه درکه یاران بزم عشرتك بری بری یاخود معشوق عشقنه نوش
ایلدیکی طلودن عبارتدر فارسیده دوستکانی دینور یقال سقاه النخب ای الشربة العظیمة وهی بالفارسیة دوستکانی

المنجبة مرتبه وزننده بو دخی دیر دینور است معناسنه النجب كتف وزننده والنجب صعب وزننده والنجبة هایله والنجبة زمره وزننده والنجب هجف وزننده والمنتخب میمك ضمی وخانك فتحیله والمنخوب مندوب وزننده والنخب نونك فتحی وخانك كسری وبانك تشدیدیله والينخوب یعقوب وزننده والنخیب امیر وزننده والنخاب تذكار وزننده یورکسز قورقق کشی یه دینور جبان معناسنه ونخیب لفظنك جمعی نخب کلور ضمتیله نخب كتف وزننده طائفه بردره آدیدر المنخوب میمك فتحیله وجودنده لحم وشحم اثری قالمامش زبون ومهزول انسان وحیوانه دینور المنخاب محراب وزننده شول ضعیف ونحیفه دینورکه کندیدن اصلا خیر یعنی عمل واستعمال ملحوظ اولمیه الاستنخاب خاتون قیزوب جماع طلب ایلمك معناسنه در یقال استنخبت المرأة اذا طلبت ان تجامع الانخاب همزه نك کسریله قورقق ولد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انخب الرجل اذا جاء بولد جبان ویورکلو بهادر ولد صاحبی اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انخب اذا جاء بولد شجاع بریسی منخوبدن وبری نخبه دن مأخوذدر النخروب نونك ضمیله طاشلرده وقیارده اولان چتلاغه ویارغه دینور شكاف معناسنه وهر نسنه ده اولان دلیکه دینور جمعی نخاریب کلور ونخاریب بال کومجنده اولان دلکلره دینورکه ششخانه اولور آنده آریلر بال یاپارلر النخربة دحرجه وزننده اغاج قوردی اغاجی دلمك معناسنه در یقال نخرب القادح الشجرة اذا ثقبها المنخربة والمنخربة اسم فاعل واسم مفعول بنیه‌لریله شول اغاجه دینورکه چوریمکله دلیك دلیك اولمش اوله یقال شجرة منخربة ومنخربة اذا بليت وصارت فیها نخاریب نخشب شین معجمه ایله جعفر وزننده بر بلده آدیدر نسبتنده نخشبی دینور ونسفی دینور تغییر نسب اوزره که مراد معربی دیمکدر بو بلده ماوراء النهرده واقعدر ابن مقنع دیدکلری حکیم ماه مزوری اوراده برچاهدن ارأت ایلمشدر الندبة فتحاتله دنده دری اوزره قلان یاره نك وچبان مقوله سنك اثر ونشانه دینورکه یاره یری تعبیر اولنور جمع جنسی ندب کلور ههاسز وجمع کثرتی انداب وندوب کلور الندب فتحتیله اوکولمش یاره نك وچبانك یری قاتیلنوب پکشمك معناسنه در یقال ندب الجرح ندبا من الباب الرابع اذا صلبت ندبته وندب فتحتیله وندوب وندوبه نونك ضمه‌لریله مجروح اولان عضوده یاره نك وچبانك بعد البرء اثری وبری قالمق معناسنه در یقال ندب اظهر ندبا وندوبة وندوبا من الباب المزبور اذا صارت فیه الندبة وندب رشق معناسنه درکه تیر اندازلر برسمته اسلوب واحد اوزره تیر باران ایلمك حالتندن عبارتدر تقول رمینا ندبا ای رشقا وندب اوکدله دینورکه قارکبی وبحث کبی ماده‌لرده میدانه وضع وتعیین ایلدکلری نسنه دن عبارتدر خطر دخی دینور یقال بینهم ندب ای خطر وندب برقبیله آدیدر محدثیندن بشر بن جریر ومحمد بن عبد الرحمن الندبی اول قبیله دندر وندب بحتله اوق آتشمق معناسنه در یقول اهل النضال ندبنا یوم كذا ای یوم انتدابنا للرمی ابتداءً نسخه‌لری غلطدر ویوذ کر اولنان رشق ماده سی اولمق اغلبدر الانداب همزه نك کسریله بو دخی یاره نك یری اوکولدقدنصکره مهره لنوب پکشمك معناسنه در یقال اندب الجرح اذا صلبت ندبته ویاره مضروبك بدننه تأثیر ایلمك معناسنه در یقال اندبه الكلم ای الجرح اذا اثر فیه وبرکسه برامنیه یاخود ابراز شجاعت ضمننده نفسنی خطر ومهلکه یه القا ایلمك معناسنه درکه جانیله اوینامق تعبیر اولنور کویا که نفسنی میدانه ندب یعنی اوکدل وضع ایتمش اولور یقال اندب نفسه وندب بنفسه اذا خاطر بها الندیب امیر وزننده کندیده یاره اوکولدقدنصکره اثری وبری قالمش عضوه دینور یقال ظهر ندیب اذا صارت فیه ندوب الندب ضرب وزننده برکسه‌یی برخصوص ایچون حث واغرا ایده‌رك چاغرمق معناسنه در یقال ندب فلانا الى الامر ندبا من الباب الاول اذا دعاه وحثه وبرکسه‌یی برماده یه توجیه ایله اکا مباشر قلمق معناسنه در یقال ندبه الى الامر اذا وجهه ومیت اوزره محاسن ومحامدنی ذکر وتعداد ایده‌رك بکا ایلمك معناسنه در یقال ندب المیت اذا بكاه وعدد محاسنه الندبة غرفه وزننده معنای اخیردن اسمدر میت اوزره اول کونه آغلمغه دینور وندب هر خصوصده چست وچیره وظریف ونجیب وکار کذار آدمه دینور جمعی ندوب کلور ضروب کبی وندباء کلور که ظریف وزننده مجهولدر یقال رجل ندب ای خفیف فی الحاجة ظریف نجیب الندابة نونك فتحیله برکسه ندب اولمق یعنی چست وچیره وظریف اولمق معناسنه در یقال ندب الرجل ندابة من الباب الخامس اذا صار ندبا المندوب محبوب وزننده مستحب دیمکدرکه احکام فقهیه دن حکم معروفدر حقایق شرعیه دندر یقال عمل مندوب ای مستحب وبو حث واغرا ایله دعوت ایلمك معناسندندر مصباحك بیاننه کوره اصل مندوب الیه درکه اشلمسنه حث واغرا ایله دعوت اولنان امردن عبارتدر بعده معنا منفهم اولمق حسبیله صله حذف اولنوب مندوب قالمشدر ومندوب ابو طلحة زید بن سهل انصاریك فرسی اسمیدر سرور اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اكا سوار اولوب وحقنده ان وجدناه لبحرا بیوردیلر ان کلمه سی ماء نافیه ولام الا معناسنه اولمغله ما وجدناه الا بحرا

سکنده در ومندوب كذلك مسلم بن ربیعة الباهلی فرسنك آدیدر وبر موضع آدیدر ندبه حمزه وزننده اسامیء نسواندندر ازواج مطهره دن میمونه بنت الحارثك جاریه لری اسمیدرکه صحابیه در ومحدثیندن حسن بن ندبه نك والده سی اسمیدر پدری حبیب در وندبه آت وقاطر ودوه مقوله سی دابه لردن حالت واحده یعنی سیرت واحده اوزره ثابت اولمیان دابه یه دینورکه کاه ملایم وکاه سرکش اولوب وکاه کوزل اشوب وکاه کاهلك ایدن حیوان اوله جقدر الندبة غرفه وزننده ندب میت معناسندن اسمدرکه ذکر اولندی وندبه فصیح وبلیغ کسبه وفصیح وبلیغ کلامه دینور یقال عربی ندبة ای فصیح وندبه اصحابدن خفاف نام ذاتك والده سی اسمیدر ونونك فتحیله زبانزددر باب المندب مطلب وزننده بحر یمنده برلیمان آدیدر بو لیمان بحر قلزمدن بحر محیطه چقاجق بوغازده واقعدر الانتداب افتعال وزننده ذکر اولنان ندب کلمه سندن افتعالدر حث واغرا ایله برایشه دعوت اولنان کمسه دعوتی قبولله اجابت ایلمك معناسنه در یقال ندبه الى الامر فانتدب ای دعاه الیه فاجاب ومنه الحدیث انتدب الله لمن خرج فی سبیله الحدیث معناه اجابه الى غفرانه او ضمن وتکفل له او سارع بثوابه وحسن جزائه او اوجب تفضلا ای حقق واحکم ان ینجزله ذلك مفهوم حدیث بودرکه حضرت باری عز شانه فی سبیل الله غزا وجهاده خروج وعزیمت ایدن مجاهد حقنده مغفرتله اجابت ایدر زیرا لسان حالله مجاهد مرقوم غفران الهی یی دعوت ایلمشدر یاخود مغفور اولمسنه ضامن وکفیل اولور یاخود مقابلنده حسن عوض ومثوباتی ایفایه مسارعت ایدر اجر وغنیمت جهتیله یاخود آخرتده حسن جزا وادخال جنت کبی عوض ومکافات احسان ایلمکی تحقیق وایجاب ایدر بو نلرك مجموعی تأثر واجابت معنالرندن مأخوذدر مترجم دیرکه حدیث مرقومی اشبو حدیث مفسردر وهو ما فی البخاری روی ابو هریرة رضی الله عنه تکفل الله لمن جاهد فی سبیل الله لا یخرجه من بیته الا الجهاد فی سبیل الله وتصدیق کلماته ان یدخله الجنة او یرده الى مسکنه بما نال من اجر او غنیمة تکفل الهی تمثیل جهتیله در وجمله منفیه حالدر وکلماتدن مراد مجاهدین قاعدین اوزره تفضیل ایله حقلرنده موعود اولان مثوبات ورفع درجات کبی تفضلاتدر انتهی وانتداب متکلمك کلامنه معارضه ایلمك معناسنه در یقال انتدب فلان لفلان اذا عارضه فی کلامه وعربلر خذ ما انتدب دیرلر خذ ما نض وتیسر معناسنه یعنی آزجه آزجه وقولایه کلدکجه آل دیمکدرکه ذکر اولنان اجابت معناسندن مأخوذدر المندبا قصر ایله هندبا وزننده کار وعملده چست وچالاك اولان کشی یه دینور یقال رجل مندبا بالقصر ای خفیف فی الحاجة النیربة دحرجه وزننده قوغجیلق وغمازلق ایلمك معناسنه در یقال نیرب الرجل اذا سعی ونم وخلط کلام ایلمك معناسنه درکه کلامی صدق وکذبله شوریده قلمقدن عبارتدر یقال نیرب الرجل اذا خلط الكلام ونسیج مقال ایلمك معناسنه درکه کلام کاذبی تزیین وتنظیم وترتیب ایلیه‌رك صورت صدقده افراغ ایتمکدن عبارتدر یقال نیرب الرجل القول اذا نسجه ای زوره وزینه وییل ایکی طرفدن قرشولقلی طولاشق اسمکله طپراغی صاوروب طلازی هواده بری برینه چارپوب کیر شدرمك معناسنه در یقال الریح تنیرب التراب فوقه اذا نسجته النیرب صیقل وزننده شر ونمیمه معناسنه اسمدرکه قوغجیلق وغمازلقله شر ومضرت پیدا ایلمك حالتندن عبارتدر ونیرب جلادتلو چالاك ودلیر آدمه دینور ونیرب دمشق قضاسنده برقریه آدیدر كذلك حلب قضاسنده برقریه آدیدر وبر موضع آدیدر ونیرب شریر ومضر اولان کشی یه دینور مؤنثی نیربه در هایله یقال رجل نیرب وذو نیرب ای شریر ویقال امرأة نیربة المنزبه مشربه وزننده بو دخی شر ونمیمه معناسنه اسمدر نیرب کبی یقال افسد فلان بیننا بالنیرب والمنزبة ای بالشر والنمیمة النیربی نونك فتحی والفك قصریله آفت وداهیه یه دینور النزب نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والنزیب نجیب وزننده والنزاب غراب وزننده آهو وکیك قسمی سسلنوب مله مك معناسنه در علی قول ارککنه مخصوصدر یقال نزب الظبی نزبا ونزیبا ونزابا من الباب الثانی اذا صوت او خاص بالذکور النیزب حیدر وزننده ارکك کیکه وارکك اکوزه دینورکه بوغه تعبیر اولنور النزب فتحتیله لقب معناسنه درکه اسم اصلیسندن زیاده اولان اسمدر التنازب تفاعل وزننده بری برینه لقب وضع ایلمك معناسنه در یقال تنازبوا ای تنابزوا النسب فتحتیله والنسبة نونك کسری وضمیله خصملغه دینور قرابت معناسنه در علی قول پدر طرفندن اولان قرابته مخصوصدر یقال نسب فی بنی فلان ونسبة ای قرابة او فی الآباء خاصة مؤلفك بصائرده بیاننه کوره نسب ونسبه ابوین جهتلرندن اولان اشتراك واتصاله دینور اولدخی ایکی نوعدر بری نسب بالطول درکه آباء وابناء بینلرنده اولان اشتراك واتصالدر وبری نسب بالعرض درکه اخوه وبنی الاخوة وبنی الاعمام بینلرنده اولان قرابت کبی وکاه اولورکه نسبت بعض تجانسله بری برینه متجانس اولان مقدارلرنده دخی استعمال اولنور مطلب ونسیب شعر بو معنادندرکه قصیده ده عشق وهواسنی یاد ایده‌رك محبوبه یه کویا که انتساب ایلمکدن عبارتدر

ومصاحبك يانته كوره اصل نسب و نسبت برقبيله يه ياخود بر بلده يه اعتزا واضافه معناسنه موضوع اولوب بعده
وصلت قرابتده استعمال اولندی واكر نسبتده عامّ وخاصك ايكيسيده مذكور ايسه عام خاص اوزره تقديم اولنور
يقال قرشيّ هاشميّ زيرا خاص تقديم اولنسه عام همان تأكيدی مفيد اولور لكن عامّك تقديمی تأسيس اولور كذلك
قبيله بلده اوزره تقديم اولنمق انسبدر زيرا آنك نسبتی ذاتيه در يقال قرشيّ مكيّ ونسبك جمعی انساب در سبب واسباب
كبی ونونك كسريله نسبتك جمعی نسب در عنب وزننده ونونك ضميله نسبتك جمعی نسب در غرفه وغرف كبی ومناسبت
ماده سی دخی بوندر كه مقاربه معناسنه در انتهی ونسب ونسبه مصدر اولور بركسه برآخره كندی صوينی ونسبنی ذكر
وبيان ايلمك معناسنه يقال نسبه نسبا ونسبة من الباب الاوّل والثانی اذا ذكر نسبه وبركسه آخرك كندويه انتساب
ايلمسنی ايستمك معناسنه در يقال نسبه ای سأله ان ينتسب بان قال له انتسب لنا ونسب ونسيب نجيب وزننده ومنسبه
مشربه وزننده شاعر قصيده سنده محبوبه سنی واكا اولان عشق وهواسنی ذكر ايله تغزّل ايلمك معناسنه در يقال
نسب الشاعر نسبا ونسيبا ومنسبة اذا شبب بها فی الشعر ادبای عربك زندوسته نسيبی اطلاقی بوندندر الاستنساب
بركسه منتسب اولديغی نسبنی ذكر وبيان ايلمك معناسنه در يقال استنسب الرجل اذا ذكر نسبه مؤلفك آنفا ثلاثی بی
سؤال انتساب ايله وبو ماده يی ذكر نسب ايله تفسيری طبعه ملايمجه دكلدر زيرا مقتضای ماده بو ماده سؤال ايله
وثلاثی ذكر نسبت ايله مفسر اولمقدر النسيب امير وزننده مصدر در نته كه ذكر اولندی ونسيب برنسنه يه مناسب
وچسبان اولان شئه دينور يقال هو نسيب له ای مناسب وصوی ونسب صاحبی آدمه دينور يقال هو نسيب ای ذونسب
المنسوب بو دخی صاحب نسب كسيه دينور ونسيبی مشتمل اولان شعره دينور يقال شعر منسوب ای فيه نسيب
النساب شدّاد وزننده والنسابة هايله علم انسابه بغايت آشنا ودانا اولان كشی يه دينور يقال هو نساب ونسابة
ای عالم بالانساب ونسابه نك هاسی مبالغه ايچوندر علّامه كبی كويا كه آنكله داهيه ياخود غايت ونهايت مراد
اولنور الانسب اقرب وزننده نسيب وتغزّلی بغايت رقيق ونازك والطف ورنكين اولان شعر وقصيده يه دينور
يقال هذا الشعر انسب ای ارقّ نسيبا بونده افعل تفضيل قاصر در الناسب نسيب كلمه سنی تأكيد ايچون
ايراد اولنور يقال نسيب ناسب كشعر شاعر علی وجه المبالغة ای ارقّ والطف الانساب همزه نك كسريله
يل يك شديد اسمكله طاشی طپراغی توزيدوب هوايه صاورمق معناسنه در يقال انسبت الريح اذا اشتدّت
واستافت التراب والحصی النيسب حيدر وزننده آچق وطوغری يوله دينور جادّه وشاهراه معناسنه علی قول
يولنان يول اثرينه وعلامتنه دينور ويولدن پيدرپی كلان قرنجه قطارينه دينور وقرنجه يولنه دينور ونيسب بر رجل
آديدر نسيبه حبيبه وزننده اسامی نسواندندر نسيبه بنت كعب ونسيبه بنت سماك صحابيه لردر نسيبه مصغر بنيه سيله
بو دخی اسامی نسواندندر نسيبه بنت نيار ونسيبه بنت امّ عطيه ونسيبه بنت شدّاد صحابيه لردر وقيس بن نسيبه
اصحابدندر وعاصم بن نسيب شعبه نك شيخيدر النيسبان نونك وسينك فتحيله بو دخی آچق وطوغری جادّه يه دينور
انسب احمد وزننده يمنده برحصن اسميدر التنسب تفعل وزننده بركسه سنك صويكدنم ديو ادّعا ايلمك معناسنه در
يقال تنسب فلان اذا ادّعی انه نسيبك ومنه المثل * القريب من تقرّب لامن تنسب * المناسبه مشاكله وزننده
ومراد فيدر كه برنسنه آخره يا ايكی نسنه بری برينه شبيه ومثيل اولمق معناسنه دركه قرابت معناسندن مأخوذ در
يقال ناسبه اذا شاكله وماثله النيسبة دحرجه وزننده بركسه ايكی آدم اراسنده بری اوته يعنی كاه برينه
وكاه ديكرينه تردّد ايله كيدوب كلمك معناسنه دركه قوغچيلق ايله وكرك پزونكلك ايله وكرك مصلحت كزارلغله اولسون
يقال نيسب بينهما نيسبة اذا اقبل وادبر بالنميمه وغيرها النشب نونك وشين معجمه نك فتحيله والنشوب قعود
وزننده والنشبة غرفه وزننده برنسنه يه ايلشوب طوتيلوب قالمق معناسنه در يقال نشب العظم فی حلقه نشبا
ونشوبا ونشبة من الباب الرابع اذا لم ينفذ ونشب نشبه معناسنه دركه سيذكر الانشاب همزه نك كسريله
برشيئی برنسنه يه ايلشدروب طوتدرمق معناسنه در يقال انشب الشیء فيه اذا اعلقه وانشاب معناسنه دركه ذكر اولندی
يقال انشبت الريح بمعنی انسبت وصياد شكاری آغه ايلشدروب كرفتار ايلمك معناسنه در يقال انشب الصائد
اذا اعلق الصيد بحبالته التنشب تفعيل وزننده انشاب ايله معنای اوّلده مرادفدر يقول نشبه فيه بمعنی انشبه
وشرّ وفسادی متضمن برايشه مداخله ايدوب مباشر ومشغول اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نشب فی الشیء
اذا نشم النشبه زمره وزننده مصدر در نته كه ذكر اولندی ونشبه شول ايلشكن كسيه دينور كه برايشه ياخود
بركسيه ايلشدكده يوراق تيكنی كبی آندن دكه حالده منحل ومنفك اولمز اوله ومنه المثل * كنت نشبة فصرت عقبة
يعنی مقدما بن نشبه ايدم كه بركسيه آصيلوب ايلشدكده البته بندن شرّ ومضرّت مشاهده ايدر ايدی لكن شمدی

ن اول خصلت وكيفيتدن عاجز وفرومانده قالدم ميدانينك بيانته كوره نشبه كلمه سی همزه وزننده نشبه اولوب
لكن عقبه كلمه سنه ازدواج ايچون تخفيف اولنمشدر وعقبة ذاعقبة تقديرنده در قالديكه نشبه كلمه سی فی الاصل
مصدر اولمغله مبالغة اطلاق اولنمسی دخی محتملدر ومثل مزبور عزّ ومناعتدن صكره ذليل وبيچاره اولان كسه حقنده
ضرب اولنور ونشبه ساعدن قوردك اسميدر وقيس قبيله سندن برشعبه نك پدری اسميدر نسبتده نشبيّ دينور
سلميّ وزننده محمّد تيندن علیّ بن المظفر الدمشقيّ النشبيّ انلردندر الناشبة برنسنه يه ايلشيجی شيئه دينور بو مناسبتله
ناشبة المحال بكره يه دينور كه مراد تكرلكی اوله جقدر النشاب رمّان وزننده عربلرك قوللندقلری اوقه دينور
نبل معناسنه مفردی نشابه در هايله مؤلف شهرتنه مبنی وزنيله تقييد ايلمامشدر يقال تراموا بالنشاب ای النبل النشاب
شدّاد وزننده نشاب اتخاذ ايدن كسيه دينور كه نشاب دوزن آدم اوله جقدر كذلك نشاب قوللنن كسيه دينور
النشابة هايله نشاب قوللنن جماعته دينور يقال قوم نشابة ای يرمون بالنشاب الناشب نشاب صاحبنه دينور
النشب فتحتينله والنشبة هايله والمنشبة مرتبه وزننده ناطق وصامتدن بركسه نك اصيل وقديم اولان مالنه
دينور ناطقدن مراد اغنام وانعام وصامتدن مراد سيم وزر مقوله سيدر ومنه المثل * لكم نسب ومالكم نشب
ما انتم الا خشب * ونشب باديه اشجارندن برنوع شجر اسميدر كه عربلر آندن يای اتخاذ ايدرلر ونشب محمّد تيندن
علیّ بن عثمان دمياطينك جدّی لقبيدر المنشب منبر وزننده كثير خرما قورغنه دينور كه بوغازه طورر جمعی مناشب
كلور المنشب مطلب وزننده اسم مكاندر شول يره دينور كه اكا ايلشوب ياخود قصيلان بروجهله خلاص اولميه
وبوامر كريهه مخصوصدر يقال نشب فلان منشب سوء اذا وقع فيما لايتخلص عنه المنشب معظم وزننده شول آلاجه
قاشه وبرده يه دينور كه آنده نشاب ديدكلری اوق صورتلری منقوش اوله يقال برد منشب ای موشيّ علی صورة النشاب
الانتشاب افتعال وزننده برنسنه كنديلكندن برشيئه ايلشوب طوتلمق معناسنه در يقال انتشب فيه اذا اعتلق
واوطون بركدرمك معناسنه در يقال انتشب الحطب اذا جمعه واورادن بورادن غلال جمع ايدوب آندن مال اتخاذ
ايلمك معناسنه در يقال انتشب فلان الطعام اذا اخذه واتخذ منه نشبا التناشب تفاعل وزننده ناس مجتمع وبری برينه منضم
ومتراكب اولوب صقشمغله شبكه طرزنده بری برينه ايلشوب قصلمق معناسنه در يقال تناشب القوم اذا انضمّوا وتعلق
بعضهم ببعض النشوب لزوم وزننده ومرادفيدر يقال نشبه الامر نشوبا من الباب الرابع اذا لزمه وعربلر مانشبت
افعل كذا ديرلر مازالت معناسنه بونك حقيقتی معنای اوّلدندر كه برشيئه ايلشوب طوتلميه رق اشلدم ديمكدر قال الشارح
وفی البخاريّ ثمّ لم ينشب ان مات ای لم يلبث وهذا اللفظ عند العرب عبارة عن السرعة واصل النشوب التعلق
يعنی لم يتعلق بشیء النصب فتحتينله رنج وتعبدن ناشی عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در يقال نصب الرجل
نصبا من الباب الرابع اذا اعيی وبرايشه رنج وزحمت چكه رك چاليوب جدّ وجهد ايلمك معناسنه در يقال نصب فلان
فی الامر اذا جدّ واجتهد الانصاب همزه نك كسريله بركسه يی رنج وتعب ارايشله درمانده قلمق معناسنه در
يقال انصبه انصابا اذا اتعبه واعياه وبركسه يی برمرض وعلت رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال انصبه المرض
اذا اوجعه وبركسيه برنسنه دن حصه ونصيب افراز ايلمك معناسنه در يقال انصبه اذا جعل له نصيبا وبچاغه صاپ
پچورمك معناسنه در يقال انصب السكين اذا جعل له نصابا الناصب صادك كسريله منصب معناسنه دركه
ذونصب ديمكدر نسب اوزره يعنی تعب ومحنت صاحبی كه تعبلو وزحمت ومحنتلو ديمكدر ظاهر ولابن كبی اسم
فاعل نسبی در ياخود ثلاثی مزيد معناسنه وارد اولان امثله دندر يقال همّ ناصب ای منصب يعنی ذونصب اوفاعل
النصب اوسمع نصبه الهمّ اذا اتعبه يعنی بو وجه مذكور اوزره اسم فاعلدر ياخود بعض عربدن نصب الهمّ اتعاب
معناسنه ورودی مسموع اولمغله اكا حاجت اولميوب شاهراهدن ناصب اندن اسم فاعل ومتعب معناسنه وارد اولور
شارح ديركه مادّه مذكوره نك ورودی عربدن مسموع اوادیغی منقولدر وجه اوّله كوره فاعل بمعنی مفعل اولور نته كه
مكان باقل ديرلر مبقل معناسنه كه ذو بقل ديمكدر ياخود فاعل بمعنی مفعول فيه اولور نته كه ليل نائم ديرلر منوم فيه معناسنه
ويوم عاصف دخی بو قبيلدندر انتهی وناصب رنج ومحنتله كسب وتحصيل اولنان ديرلكه وصف اولور يقال عيش
ناصب ای فيه كدّ وجهد شارح ديركه بعضلر بونلری ايفع فهو يافع واصبح فهو صابح قبيلندن اعتبار ايلشلردر
لكن وجه اوّل موجّهدر انتهی وناصب خويص بن بجير نام كسه نك فرسی اسميدر النصب ضرب وزننده
وجه مذكور اوزره بعض عربدن مسموع اوله رق برخصوصك همّ وقصدی صاحبنه تعب ويرمك معناسنه در
يقال نصبه الهمّ نصبا من الباب الاوّل اذا اتعبه ونصب مرض وعلته وبلاء وآفته اطلاق اولنور يقال اصابه نصب
ای داء وبلاء وبركسه يی برمرض رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال نصبه المرض نصبا من الباب الثانی اذا اوجعه

وبرنسنه‌یی بر وضع ایلمك معناسنه‌در یقال نصب الشیء اذا وضعه و یوقری قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال نصبه اذا رفعه بوراده وضعه فرفعه نسخه‌لری غلطدر وجد واقدام ایله یورمك علی قول آهسته‌جه
نرم وملایمتله بتون کوندز یورمك معناسنه‌در یقال نصب السیر اذا رفعه اوهو ان یسیر طول یومه وهو سیرلین
فیقال نصب القوم اذا ساروا یومهم بسیرلین و برکسه ایله دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال نصب لفلان اذا عاداه
وعربلرك دوه‌لری تشویق وتطریب ایچون ترنم ایلدکلری نغماتدن بر نوع ایله ترنم وتغنی ایلمك معناسنه‌درکه
نغمات مزبوره‌دن بو بلند آواز اولور یقال نصب الحادی اذا حدی ضربا من الحداء ومیانه‌یه جنك القا ایلمك
معناسنه‌درکه مراد جنك پیدا ایلمکدر یقال نصب له الحرب اذا وضعها و برنسنه‌یی قرشوسنه دیکوب دیکنه
طوردرمق معناسنه‌در یقال نصب العلم اذا رفعه واقامه مستقبلا به وکل ما رفع واستقبل به شیء فقد نصب علی بناء
المجهول ونصبه هو مؤلف بصائرده نصبت الشیء ای اقمته عبارتیله رسم ایلمکله بوندن جامع ومفیددر ونصب یوللرده
نشان ایچون دیکیلان میله دینور علم منصوب معناسنه و بونده فتحتینله جائزدر ونصب غایت وسرانجام معناسنه‌در
وعروضیون اصطلاحنده نصب قافیهٔ شعرك فساددن سالم و بناسی تام اولمقدن عبارتدر ونحویون اصطلاحنده
نصب معربه مخصوص بر اعرابدرکه مبنی اولان کلمه‌نك فتحه‌سی منزلنده‌در رفع وجر مقابلیدر لسان اطفال مکتبده
ایکی اوستون تعبیر اولنور علو ورفعت معناسندن مأخوذدر نصب العرب ذکر اولنان نغمه‌درکه حداء دیدکلرندن
ارق اولور اصول حجازده بر مؤثر نغمه‌در نصب بونده مصدر اولدیغی کبی اسم دخی اولور ونصب شر وفتنه پیدا ایلمك
معناسنه‌در یقال نصب الشر اذا اظهره المنصبة مرتبه وزننده رنج وزحمت ومشقت معناسنه‌در یقال عیش
ناصب کامر وذو منصبة ای فیه کد وجهد النصب نونك ضمی وصادك سکونیله والنصب ضمتینله درد وعلته
وبلاء وآفته دینور یقال اصابه نصب ونصب ای داء و بلاء ونصب ضمتینله یوللرده نشان ایچون دیکیلن میلره دینور
وبت پرستلرك معبود اتخاذ ایلدکلری نسنه‌لره دینورکه طاشدن واغاجدن تراش ایدوب یره نصب واکا پرستش ایدرلر
وبونده صادك سکونیله ده لغتدر یسر ویسر کبی ونصب صادك سکونیله کوز اوکنده دیکیلوب طوران
شیئه دینور تقول هذا نصب عینی ای القائم فی نظری وبونده نونك فتحیله ده لغتدر علی قول فتحی لحندر النصب
کتف وزننده رنجور وخسته ودردمند کسیه دینور یقال هو نصب ای مریض وجع التنصیب تفعیل وزننده
بودخی برنسنه‌یی یوقری قالدرمق معناسنه‌در الانتصاب افتعال وزننده برنسنه یوکسکه قالدرلمق ودیکیلوب
طورمق معناسنه‌در یقال نصبه تنصیبا فانتصب التنصب تفعل وزننده انتصاب معناسنه‌در وتوز هوایه آغوب
یوکسلمك معناسنه‌درکه دیرك کبی اوج هوایه دیکلمك صورتنده اولور یقال تنصب الغبار اذا ارتفع ودیکیلوب
طورمق معناسنه‌در یقال تنصبت الاتن حول الحمار اذا وقفت النصبة حبه وزننده یوللرده نشان ایچون
دیکیلان میله دینور الانصاب احباب وزننده که اشبو انما الخمر والمیسر والانصاب الایه کریمه‌سنده واقعدر
مراد شول طاشدن مصنوع بتلردرکه زمان جاهلیتده کعبهٔ مکرمه‌نك اطرافنه نصب اولنوب آنلره مناسك حج کبی
تلبیه وآنلر ایچون ذبح قرابین ایدرلر ایدی بونك مفردی نصب درعنق واعناق کبی واول بتلری اهل جاهلیت
اول قربانلرك قانیله رنکین ایدرلر ایدی وانصاب حرم شریف حدودنده اولان میلره ونشانلره اطلاق اولنور
النصبة غرفه وزننده دیکلمش دیرك دینور ساریه معناسنه النصائب نجایب وزننده شول طاشلره دینورکه
حوضك اطرافنه نصب اولنوب وآرالقلری بوغورلمش چامور ایله ولوکون ایله سد وبند اولنور واحدی نصیبه‌در
المناصبه مفاعله وزننده برکسه ایچون جنك وقتال کبی شر وفتنه اقامه واظهار ایلمك معناسنه‌در یقال ناصبه
الشر اذا اظهره له الانصب احمر وزننده بوینوزلری دیك وطوغری اولان حیوانه دینورکه اوق کبی اولور
یقال تیس انصب ای منتصب القرنین مؤنثنده نصباء دینور ونصباء کوکسی یوقری‌یه طوغری یوکسك اولان ناقه‌یه
دینورکه کوکسلو تعبیر اولنور یقال ناقة نصباء ای مرتفعة الصدر المنصب منبر وزننده دموردن اولان ساج
اباغنه دینورکه اوزرینه تنجره وضع اولنور سه پایهٔ آهنین معناسنه‌درکه اثفیه طاشدن اولان سه پایه‌درکه ایکی طاش
وضع ایدوب بر طرفنی بر مرتفع یره طایارلر واکا ثالثة الاثافی دیرلر النصیب امیر وزننده پای وحصه معناسنه‌درکه
حظ منصوب وشخصدر جمعی انصباء کلور وانصبه کلورکه جمع قلتدر یقال ماله فیه نصیب ای حظ ونصیب
حوضه اطلاق اولنور اطرافی نصائب ایله منصوب اولدیغیچون وقورلمش آغه ودوزاغه دینور شرك منصوب معناسنه
النصب نونك کسریله بودخی حصه ونصیب معناسنه‌در تقول لی منه نصب ونصیب ای حظ منصوب نصیب
زبیر وزننده بر شاعر آدیدر النصاب کتاب وزننده هر شیئك اصل واساس ومرجعنه دینور یقال هو نصابه ای اصله

ومرجعه

ومرجعه وکونشك غروب ایلدیکی یره اطلاق اولنور یقال جأت الشمس الی نصابها ای مغیبها وبچاغك صاپنه اطلاق
اولنور جمعی نصب کلور کتب کبی ونصاب عرف شرعده مالدن شول مقداره اطلاق اولنورکه مال اکا بالغ اولدقده
زکاتی واجب اولور مثلا کومش ایکیوز درهمه ودوه بش عدده ایرشدکده زکاتلری واجب اولور پس کومشك نصابی
ایکیوز درهم اولور ونصاب مالك بن نویره‌نك فرسی اسمیدر المنصب مجلس وزننده بودخی اصل وبنیاد ومرجع
معناسنه‌در یقال منصب الشیء ای اصله ومرجعه یعنی الذی نصب فیه جاه معناسنه اولان منصب شارحك بیاننه کوره
مولددر النواصب والناصبیة واهل النصب نونك ضمیله خوارجدن شول طائفه‌یه اطلاق اولنورکه امیر المؤمنین
ویعسوب الدین امام علی المرتضی کرم الله وجهه حضرتلرینك طرف اشرفلرینه بغض وعداوتله متدین اولمشلردر
اظهار عداوت معناسندن مأخوذدر الاناصب والتناصب تای فوقیه ایله یوللرده نشان ایچون نصب اولنان
میلره ومناره‌لره دینور واناصب بر موضع آدیدر نصیبون ونصیبین نونك فتحه‌لریله بلاد ربیعه‌نك قاعدة الملکی
اولان بر بلدهٔ معروفه اسمیدر نسبتنده نصیبینی دینور ونصیبی دینور نونك اسقاطیله شارح دیرکه بو کلمه‌ده ایکی مذهب
وارددر بری بودرکه اسم واحد قلوب اسماء مفردهٔ غیر منصرفه اعرابی کبی اعراب ویررلر یقولون هذه نصیبین ورأیت
نصیبین ومررت بنصیبین وکذلك القول فی یبرین وفلسطین وقنسرین ومذهب ثانی بودرکه آنی جمع مجراسنه
اجرا ایدرلر فیقولون هذه نصیبون ورأیت نصیبین ومررت بنصیبین ونسبتنده مثال اول مذهب اوله ومثال
ثانی ثانی‌یه ناظردر زیرا قاعده‌درکه نسبتنده تثنیه وجمع علامتلری اسقاط اولنور انتهی المنصب مکرم وزننده
قیورجق نسنه‌یه دینور یقال ثری منصب ای مجعد ودوز وهموار اولان منتظم دیشلره اطلاق اولنور یقال ثغر منصب
ای مستوی النبتة کویاکه ال ایله دوز وبرابر نصب اولنمشدر ذات النصب نونك ضمیله مدینه قربنده بر موضع آدیدر
النضب نونك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله صو آقمق معناسنه‌در یقال نضب الماء نضبا من الباب الاول اذا سال
وجری النضوب قعود وزننده صو یره چکوب باتمق معناسنه‌در یقال نضب الماء نضوبا اذا غار واولمك معناسنه
استعمال اولنور یقال نضب فلان اذا مات وخصب ورخاو خیر وبرکت چکلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
نضب الخصب اذا قل ودابه‌نك یاغری وجداوی پکشوب مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنورکه رطوبتی کیتمکله
پکشور یقال نضبت الدبرة اذا اشتدت وبعید اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نضبت المفازة اذا بعدت وکوز
چقورلنوب ایچری باتمق معناسنه استعمال اولنور علی قول ناقه‌نك کوزینه مخصوصدر یقال نضبت عینه اذا غارت
اوخاص بعین الناقة التنضیب تفعیل وزننده بودخی صو یره سیکشوب باتمق معناسنه‌در یقال نضب الماء اذا غار
وطوارك سودی چکیلوب آزالمغله صاغدقده کیج حاصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نضبت الناقة اذا قل
لبنها وبطؤ درتها الانضاب همزه‌نك کسریله یایك آوازی چقوب طنقردامق ایچون سهلجه کریشنی چکوب
صالیورمك معناسنه‌در انباض کبی یقال انضب القوس اذا جذب وترها لتصوت کانبضها شارح دیرکه انضب
انبض لفظنده لغتدر کرچه بعضلر مقلوبیتنه ذاهب اولدیلر لکن اکر مقلوب اولسه کندی صیغه‌سندن مصدری
ورود ایلمز ایدی پس صواب اولان لغت مستقله‌در انتهی التنضب تنصر وزننده بر نوع شجر حجازی اسمیدر
تیکنلری عوسجك یعنی سنجان تیکنی وموسی اغاجی دیدکلری شجرك تیکننه شبیه اولور وتنضب مکهٔ مکرمه قربنده
بر قریه آدیدر بو تنضب کلمه‌سی علمیت ووزن فعل ایله غیر منصرفدر لکن مؤلفك حرف تعریف ادخالی بعض محلده
جوهری‌یی توهیم ایدرکن کندوسنی ایقاع ایلمشدر النطاب خطاب وزننده باشه دینور رأس معناسنه یقال ضرب
نطابه ای رأسه وبیون طمرینه دینور حبل العنق معناسنه المنطب منبر وزننده والمنطبة هاله والناطب
طانك کسریله سوزکویه دینور مصفاة معناسنه المنطبة مصطبه وزننده اوغوز واحمق کشی‌یه دینور النطب ضرب
وزننده پرمقله برکسه‌نك قولغنه اورمق معناسنه یقال نطبه نطبا من الباب الاول اذا ضرب اذنه باصبعه النواطب
نونك فتحیله سوزکوده اولان دلکلره دینورکه آنلردن نسنه سوزیلور اسم اولمغله مفردی ناطب در المناطبة مفاعله
وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه‌لرنده شر وفتنه وفساد پیدا ایلمك معناسنه‌در تقول ناطبهم ای هارشهم
النعب نونك فتحی وعینك سکونیله والنعیب نحیب وزننده والنعاب غراب وزننده والتنعاب تذکار وزننده
قرغه وقوزغون وطاوس وخروس مقوله‌سی قوش اوتمك معناسنه‌در علی قول بیونی اوزادوب باشنی اوینادارق اوتمك
معناسنه‌در یقال نعب الغراب وغیره نعبا ونعیبا ونعابا وتنعابا من الباب الثالث اذا صوت اومد عنقه وحرك رأسه
فی صیاحه وکذا المؤذن شارحك بیاننه کوره اصل ماده قرغه‌یه مخصوصدر سائرنده مستعاردر ونعب دوه قسمی
سرعتله اشوب یورمکه علی قول برکونه یورمکه معناسنه‌درکه مراد باشنی اوینادارق شوق وسرعتله اشوب یوریمکدر

يقال نعب البعير نعبا اذا اسرع فى السير او هو ضرب من سيره يعنى حرك رأسه فى السير بالسرعة ونعب بغايت
سرعتله مرور ايدن يله اطلاق اولنور يقال ريح نعب اى سريعة المر بوراده فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى
ماويدر المنعب منبر وزننده شول بوكرك واشكين وخوب يورو يشلو آته دينوركه قرغه كبى يوتى سوندروب
اوزاده رق اشوب و قوشوب كيدر اوله وشول آته دينوركه يورركن باشيله حمله وسطوت ايدر اوله يقال فرس منعب
اى يسطو رأسه وچاغرغان شلناق احمق ويمغز كيسه دينور وچاپك ناقه يه دينور كاسيذكر الناعبة كاعبه وزننده
والنعوب صبور وزننده والنعابة كذابه وزننده والمنعب منبر وزننده چاپك وچالاك اولان ناقه يه دينور يقال ناقة
ناعبة ونعوب ونعابة ومنعب اى سريعة جمعى نعب كلور ضمتيله مؤلف بيان جمعده ابهام ايلمشدر زيرا نعب نعوبك
جمعيدر صبور وصبر كبى وناعبه نك جمعى نواعبدر ونعب درركع وزننده بنوناعب برقبيله آديدر بنوناعبه
اول قبيله دن بر بطن در ناعب كاعب وزننده برموضعدر ذونعب كعب وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك حميردن
برينك لقبيدر كه الهان بن مالك شعبه سندندر النغب نونك فتحى وغين معجمه نك سكونيله يوتمق معناسنه در يقال
نغب الريق نغبا من الباب الثالث والاول والثانى اذا ابتلعه و قوش صو ايچمك معناسنه در يقال نغب الطائر اذا حسا
من الماء وبو خصا نصدندر يعنى قوشه مخصوصدر آز آز اولوب تيز منقضى اولديغيچون وقوشك ايچمسنده شرب
ماده سى استعمال اولنمز زيرا شرب كثيرا اوله رق مص ايله ايچمكه مخصوصدر ونغب انسان قوش كبى يودم يودم يوده رق
ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال نغب الرجل فى الشرب اذا جرع النغبة نونك فتحى وضمى وغينك سكونيله
برايچم صويه دينور جرعه معناسنه على قول نونك فتحيله بناء مره در وضميله اسمدر نته كه جرعه دخى بورسمه در
ونغبه نونك فتحيله آجلغه دينور وقوم وقبيله نك زاد وذخيره سى قالميوب بوش انبار كبى بى توشه وقوت اولدقلرى
حالته دينور يقال بالحى نغبة اى اقفار النغبة جرعه وزننده يرامز وناسزا ايشه دينور فعلة قبيحه معناسنه
النقب نونك فتحى وقافك سكونيله دليكه دينور ثقب معناسنه كه فارسيده سوراخ دينور وبو اسمدر ومصدر
اولور دليك دلمك معناسنه نته كه مؤلف بصائرده تصريح ايلمشدر يقال نقب الحائط نقبا من الباب الاول اذا خرقه
مترجم ديركه اتمهاتدن استنباط اولنديغى اوزره نقب ثاى مثلثه ايله نافذ وصغير اولان دليك دلمكدر مثقب ايله دلدكلرى
دليك كبى ونقب نونله عميق و نافذ وعظيم اوله رق دليك دلمكدر ديوارلرده وطاغلرده دلدكلرى دليك ولغم كبى وخرق
برنسنه يى من غير تفكر ولاتدبر فساد وتباه ايلمك اوزره دلوب يرتمغه دينورنته كه راغب دخى النقب فى الحائط وغيره كالثقب
فى الخشب عبارتيله بيان ايلمشدرانتهى ونقب برنوع قرحه اسميدركه انسانك جنبنده ظهور ايدر بوياره جوفه طوغرى
اويولوب دلنور تركيده قارجق وانى قره ديدكلرى اوله جقدر كه ارقه ده ظهور ايدرسه شير پنجه اطلاق ايدرلر
ونقب اويوزعلتنه اطلاق اولنور نقب جلد ايلديكى ايچون نونك ضميله ده لغتدر على قول بلوك بلوك ظهور
ايدن اويوزلغه اطلاق اولنور آرالقلرنه نسبتله دليك دليك اولمق حسبيله ونقب آت قسمى اللرنى واياقلرنى
آچوب دوشيراك وكرمليه رك سكرتمبوب بلكه هر آتلشده طويليوب پرتاوايليه رك سكرتمسنه اطلاق اولنور
آتك اوسنده طورمق خيلى مشكلدر كويا كه وثبه لرى ارالقلرنى نقب ايدر يقال الفرس ينقب اى يجمع قوائمه
فى حضره ونقب طاغده اولان يوله دينور جمعى انقاب كلور ونقاب كلور نونك كسريله مؤلف الطريق فى الجبل
عبارتيله تفسير ايلمكله طاغ يولى اولمق منفهم اولور لكن نهايه ده الطريق بين الجبلين عنوانيله مفسر اولمغله ايكى طاغ
ارالغنده اولان طاردربند يولى ديمك اولور كه بودخى مجازدر ونقب كزوب يوريمك معناسنه در يقال نقب فى الارض
اذا ذهب فى الاصل نقب ديدكلرى طاغ يولنه كتمك معناسنه اولوب بعده توسعا عمومده استعمال اولنور ونقب خبر
تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه نقب اخبار ايلمش اولور على قول اخبار خبر ايلمك معناسنه در يقال نقب
عن الاخبار اذا بحث عنها او اخبر بها وبرنق جزمه يه ويرمش دوه طبانى يامه اورمق معناسنه در يقال نقب الخف
اذا رقعه وبركيسه نكبت وادبار اصابت ايلمك معناسنه در يقال نقبته النكبة فلانا اذا اصابته النقب صرد وزننده
بودخى اويوزعلتنه على قول بدنده بلوك بلوك اولان اويوزلغه دينور المنقب مقعد وزننده والمنقبة هايله
والنقب نونك ضميله بونلرده طاغ يولنه دينور ومنقب كوبكه دينور سره معناسنه على قول كوبكك اوك طرفنه
دينور ودرشت وخشن اولان صرب يوله دينور نقب نونك فتحى وقافك سكونيله يمامه ده برقريه آديدر المنقب
منبر وزننده شول دمور نشتره دينوركه بيطار آنكله طوارك بحسب الاقتضاء كوبكنى دلوب جوفنده اولان صارى
صويى اخراج ايدرلر النقبة نخبه وزننده رنك ولون معناسنه در وباسه دينوركه قلچ وآينه مقوله سنك يوزينه
چوكمش اوله وفستان تعبير اولنان اتلق طونه دينوركه هميان اوجقورلغى اولور آغى وچاتوغى اولمز اكرآغى وپاچه سى

اولورسه سراويل اولور ونقبه اويوزعلتنه دينور نقب لفظنك مفرديدر ونقبه يوزه دينور وجه معناسنه النقبة
نونك كسريله خاتونلرك نقاب طوتملرى هيئتنه دينوركه بناء نوعدر يقال انها لحسن النقبة اى هيئة انتقابها النقيبة
حبيبه وزننده نفس ناطقه يه دينور يقال هو ميمون النقيبة اى النفس وعقل وهوش معناسنه در شارح ديركه كرچه
نسخه لرده والعقل عنوانيله مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان ويمن الفعل اولمقدر كه بركمسه نك كار وعملى
ميمنتلو اولمق ديمكدر هرنه مطلوبه مباشرت وهرنه عمله مبادرت ايدر ايسه موجب نيل وظفر اولمقدن عبارتدر كما قال
فى النهاية ميمون النقيبة اى منجح الفعال مظفر المطالب ونقيبه طانشغه دينور مشوره معناسنه ونفاذ رأى يعنى رأى
نافذ وتدبير منجح معناسنه استعمال اولنور يقال ما لهم من نقيبة اى نفاذ رأى ونقيبه طبيعت وخلقت معناسنه در
يقال هو كريم النقيبة اى الطبيعة وممه سى بيوك اولان ناقه يه دينوركه سودى چوق ادرار ايدر النقيب امير وزننده
دودكه ونايه وقواله دينور مزمار معناسنه وترازو دلجكنه دينور لسان الميزان معناسنه و بوغازى دلنمش كو پكه دينوركه
مراد باديه نشين طائفه سندن بعض ناكس وادانى كوپكلرينك بوغازلرنى نقب ايدرلر كه آوازى پك چقمغله خانه يه
مهمان جلبنه داعى اولميه لر ايشته اول كوپكه نقيب ديرلر ونقيب برجماعتك شاهد وناظرى واحواللرينك ضمين وكفيلى
وعريفى اولان كمسه يه دينوركه دائما امور واحواللرينه نظارت وكيفيتلرنى بحث وتنقير ايدوب اقتضا ايدن مصالحلرينك
رؤيت وتسويه وتمشيتنده تقيد واهتمام ايدر اوله بوريئسدن بشقه در حتى كاربانك نقيبى اولوركه ليل ونهار قافله نك
امور ومصالحلرنده وحركات وسكناتلرنده نظارت وترتيب وتسويه ونقصانلرنى تكميل مقوله سى مهمانلرنده سعى
ودقت ايدر وبو كاربان باشيدن بشقه اولور وحالا نقيب الاشراف افندى بوندندر يقال هو نقيبهم اى شاهدهم
وضمينهم وعريفهم النقابة نونك كسريله بركمسه برجماعته نقيبلك ايلمك معناسنه در يقال نقب على القوم نقابة
من الباب الاول اذا فعل ذلك يعنى الشهود والضمان والعرافة النقابة كرامه وزننده بركمسه مقدم نقيب دكل ايكن
صكره دن نقيب اولمق معناسنه در يقال نقب فلان ونقب نقابة من الباب الخامس والرابع اذا لم يكن نقيبا فصار
على قول كسر نونله نقابه اسمدر وفتحيله مصدردر ولاية وولايه كبى النقاب كتاب وزننده زياده سيله عالم ودانا
وهرفنون واشيايه آشنا اولان كشى يه اطلاق اولنور جميع اشيايى نقب وبحثله ادراك ايلديكيچون يقال رجل نقاب
اى علامة وخاتونلرك يوزاورتولرينه دينور صاحب نهايه بيانته كوره آنده ايكى كوزيرى اولمغله يوزينك مجموعنى احاطه
ايدوب اول ايكى دليكدن كوزلرى آچق قالوب خارجه نظر ايدرلر واقعا بلاد عربده مشهود مز اولمشدر آنكله يوزلرى
وچكه لرى مستور اولوب فقط اول ايكى دليكدن كوزلك كبى كوزلرى لمعان ايدر ونقاب درشت وغليظ اولان سرد
يوله دينور ومدينه قربنده برموضع آديدر ونقاب قارنه دينور بطن معناسنه ومنه المثل * هما فرخان فى نقاب * يعنى
برقارنده نشئت ايتمش ايكى ياوريلردر ايكى آدم برى برينه پك شبيه ومانند اولدقده ضرب اولنور ونقاب ايكى كمسه
روبرو بولشمق على قول من غير ميعاد يعنى خبرسز ناكهانى بولشمق معناسنه دركه اسمدر تقول لقيته نقابا اى مواجهة
او من غير ميعاد وتقول وردت الماء نقابا اى هجمت عليه بلا طلب يعنى جستجو ايتمكسزين همان بغتة صويك اوزرينه
چقه كلدم ومعناى اولده نقاب مفاعله دن مصدر اولور تقول ناقبته نقابا اى لقيته مواجهة او من غير ميعاد
الانقاب همزه نك كسريله ير يوزنده سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انقب الرجل فى الارض اذا ذهب بصائرده
اذا سار عنوانده مرسومدر ودوه نك اياغى آشنمق معناسنه در يقال انقب البعير اذا رقت اخفافه وبركمسه عظمادن
برينه پرده جى وقپوجى اولمق على قول برجماعته نقيب اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا صار حاجبا او نقيبا
وبركمسه نك دوه سنك طبانلرى آشنمش اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا انقب بعيره التنقيب تفعيل وزننده
نقب وانقاب كبى بودخى هر يرى طولاشوب كزمك معناسنه در يقال نقب فى الارض اذا ذهب وبو مجاز اولديغى
نقب ماده سنده آنفا ذكر اولندى ياخود معناى لازميله كه غايبدر مفسردر النقب فتحتينله جزمه وسائر ايلق قابى
دلنمك وپرتلمق معناسنه در يقال نقب الخف اى الملبوس اذا تخرق ودوه نك طبانى طاشرنق ياخود آشنمق معناسنه در
يقال نقب البعير اذا حفى اورقت اخفافه المنقبة ميمك وقافك فتحيله مفخره معناسنه دركه باعث افتخار اوله جق
فضل وهنر ومزيت مقوله سنه دينور موقع بحث اوله جق مخابر ومآثر ومفاخردن عبارتدر كه مثلبه نك ضديدر يقال هو
ذو منقبة اى مفخرة ومنقبه ايكى خانه ارالغنده اولان طاره جق صوقاغه دينوركه دهليز كبى اولور وخانه و بستان
مقوله سنك چوره سنده اولان ديواره دينور الانقاب همزه نك فتحيله قولقلره دينور آذان معناسنه بونك مفردى
مسموع دكلدر الناقب والناقبة قافلرك كسريله برعلتدر كه انسان يانى اوزره اوزون اوزادى ياتمقدن ناشى
يانلرنده حادث اولور مراد مدت مديده اسير فراش اولان خسته نك يانلرى يره لنوب دلنمك عارضه سيدر نقب

زبیر وزننده توبوك ایله معان بیننده بر موضعدر نقبانه فتحاتله اجأ نام جبل یاننده بر صو آدیدر المناقب میمك
فتحیله بر طاغ آدیدر که آنده نجده صرب بلاکلر و یمامه یه و یمنه و سائر سمتلره یوللر واردر و مناقب طائفدن
مکه یه موصل بر یول آدیدر النکب ضرب وزننده والنکب تعب وزننده والنکوب قعود وزننده یولدن
صاپمق معناسنه‌در یقال نکب عن الطریق و نکب نکبا و نکبا و نکوبا من الباب الاول والرابع اذا عدل عنه
ونکب ضرب وزننده برنسنه‌یی الدن آتوب یره براقمق معناسنه‌در یقال نکب به نکبا من الباب الاول اذا طرحه
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برقابی باش اشاغی چویروب ایچنده اولان نسنه‌یی بوشالتمق معناسنه‌در یقال
نکب الاناء اذا هراق مافیه و یقال نکب الکنانة اذا نثر مافیها یعنی اوق قبورنی سرنکون ایدوب ایچنده اولان
اوقلری پریشان ایلدی و اباغی طاش یاره‌لمق علی قول طاش طوقنمغله طاشرقمق معناسنه‌در یقال نکبت
الحجارة رجله اذا لثمتها او اصابتها و نکب مصیبته دینور نکبه کبی ونکب ونکب نونك ضمیله زمان برکسه‌یی
فرط محنت و مشقته اوغراتمق یاخود بر مصیبته دوچار ایلمك معناسنه‌در یقال نکبه الدهر نکبا و نکبا اذا بلغ منه
او اصابه بنکبة النکب تعب وزننده بر طرفه طوغری میل ایدوب اکیلمکه شبیه اولان حالته دینور که وضع
خلقیسندن صاپقلق حالتیدر ترکیده ورب و قاچقلق تعبیر اولنور یقال فیه نکب ای شبه میل و دوه‌نك اباغنه
عارض اولان آغرسقلغه دینور که طوپوق چالقدن یاخود طاشرقمقدن بر طرفه یکدیره‌رك یورر علی قول نکب
بر علت آدیدر که دوه‌نك اموزنده ظهور ایدوب اول سببله دوه آغسیه‌رق بر طرفه منحرف یورر عند البعض
نکب همان دوه‌نك کتفنه یعنی کورکنه مخصوصدر التنکیب تفعیل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه‌در
یقال نکب عن الطریق اذا اعدل و برکسه‌یی صاپدروب آلارغه ایلمك معناسنه اولمغله متعدی و لازم اولور
یقال نکبه اذا نحاه و اشبو تنکیب ماده‌سی وجه مذکور اوزره مفعول واحده تعدیه ایدر و مفعولنه دخی تعدیه ایدر
و با حرفیله صله لنور یقال نکبه الطریق و نکب به عنه اذ اعدل ای عدله عنه کما قال فی الاساس نکب عنه
ونکبه و نکبته عنه و نکبته ایاه التنکب تفعل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال تنکب عن الطریق
اذا عدل عنه و برنسنه‌یی اموزه آلمق معناسنه‌در یقال تنکب قوسه اذا القاه علی منکبه الینکوب یعفور وزننده
طوغری اولیوب هر طرفه صاپق اولان یوله دینور یقال طریق ینکوب ای علی غیر قصد النکباء حمراء
وزننده اکری یل دیمکدر که مراد شول یللردر که مهب اصلیدن صاپوب اصولدن اولان ایکی یلك آرالغنده اولان کرته‌دن
هبوب ایلیه علی قول نکباء صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدن یله دینور و بعضلر عندنده نکب ریاح یعنی اکری اولان
یللر درتدر بری ازیب درکه صبا ایله جنوب نکباسیدر یعنی المرك بیننده اولان کرته‌دن هبوب ایدر ثانی صابیه‌درکه
نکباء دخی دینور مصغر بنیه سیله که نکیری متضمن درو بو صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدر ثالث جربیاء درکه شمال
ایله دبور میاننده هبوب ایدر و بو ازیب مقابلیدر رابع هیف درکه جنوب و دبور ارا سنده هبوب ایدر و بو نکیباء
مقابلیدر معلوم اوله که اصول ریاح عند العرب درتدر اولا جنوب درکه قطب سهیل جانبندن هبوب ایدر بو دیارده مطلب
اکا قبله یلی تعبیر اولنور ثانیا مشرق درکه مطلع اصل درکون طوغیسی تعبیر اولنور ثالثا شمال درکه قطب جاه
جانبندن هبوب ایدر یلدز تعبیر اولنور رابعا مغربدرکه مغرب اصلدر باطی تعبیر اولنور بونلرك هر برینك ارالقلرنده
بر کرته واردر که نکباء اوله جقدر و هر برینك وجه مذکور اوزره اسمی واردر بری ازیب درکه ترکیده کششلمه دیرلر ثانی
صابیه درکه پویراز تعبیر اولنور ثالث جربیاء درکه قره‌یل دینور رابع هیف درکه لدوس تعبیر اولنور و صبا استواء
لیل و نهار هنگامنده مشرق حقیقی طرفندن هبوب ایدر اوقات سائره ده مشرقك شمال جانبنده اولان کرته‌لرندن ثریا
مطلعندن بنات نعش مطلعنه قدردر بو صورتده پویراز صبادن بر قسم اولور و لاتینی و رومانیلر مطلقا مهب ریاح
دائره‌سنی اون التی اعتبار ایدرلر و جرمانیلر اوتوز ایکی‌یه تقسیم ایدرلر و اهل اسلام سفائنلری اون ایکی اعتبار ایدرلر تفصیلی
کتب جغرافیاده مبسوطدر انتهی المنکب مسجد وزننده بدنده کورك دیدکلری ککك اوجیله قول باشنك قاوشدیغی
عضوه دینور که اموز تعبیر اولنور فارسیده دوش دیرلر و اشبو منکب لفظی مذکردر و منکب هر نسنه‌نك آلارغه جه
بر سمتنه دینور یولك بر طرفی کبی اموزه منکب اطلاقی بو معنادندر و منکب بر جماعتك عریفنه اطلاق اولنور که امور
و مصالحلرینی تعهد اولان کسه‌در ایکنجی رئیس اوله جقدر علی قول منکب بر جماعتك ظهیر و معاونی اولان کسه‌یه
اطلاق اولنور که معتمد و مستندی اولمقده اموزه شبیه‌سنده اولورلر نته که رأس رئیس و ید ناصر ایچون مستعار اولور مفردات
راغبده رأس العرفاء ایله مفسردر یقال هو منکبهم ای عریفهم او عونهم النکوب قعود وزننده یل اصل مهبندن
عدول ایله اکری اسمك معناسنه‌در یقال نکبت الریح نکوبا من الباب الاول اذا مالت عن مهبها و نکوب نکابه معناسنه‌در

النکابة نقابه وزننده بر جماعتك و زمره‌نك عریفی اولمق علی قول یاور و ظهیری و معتمد و مستندی اولمق معناسنه‌در یقال
نکب فلان علی قومه نکابة و نکوبا من الباب الرابع اذا کان منکبا لهم ای عریفا او عونا المناکب مناصب وزننده منکب
لفظنك جمعیدر و مناکب جمع بنیه سیله قوشك قنادنده قوادم اطلاق اولنان یلکلردن صکره اولان یلکلره اطلاق اولنور
و بونك مفردی یوقدر خفی اولمیه که قوشك قنادلرنده یکرمی یلك اولور هر درد ینك بر اسمی واردر اولك طرفنده اولان
دورت یلکه قوادم دیرلر بعده مناکب و اباهر و خوافی و ذنابی‌در المنکوب والنکب کتف وزننده اباغی طاشدن
یاره‌لنمش یاخود طاشرقمش اولان انسان و حیوانه دینور فعللری ذکر اولنمشدر النکبة جرعه وزننده یغلمش بغدای
خرمننه دینور صبره کبی طاش یغننه‌ده اطلاق اولنور النکبة نزله وزننده مصیبت معناسنه‌در که حادثهٔ شدیده
و نائبهٔ مؤثره‌دن عبارتدر نکباء ر مجدن مأخوذدر نکب دخی دینور مبالغه و جمعی نکوب کلور بصائرده نکبات ایله مرسومدر
حرکاتله یقال اصابه نکب و نکبة ای مصیبة الانکب احمر وزننده اوزرنده یایی اولمیان کشی‌یه دینور یی کمان
معناسنه که مراد سلاحسز کسه اوله جقدر یقال رجل انکب ای لا قوس معه الانتکاب افتعال وزننده برکسه اوق
قبورنی یاخود یایی اموزینه الوب کوترمك معناسنه‌در یقال انتکب کنانته او قوسه اذا القاه علی منکبه المتنکب اسم
فاعل بنیه سیله ایکی شاعر لقبیدر بری خزاعی و دیکری سلمی‌در النکیب آت و قاطر و اشك طرنغنك دائره‌سنه دینور
النوب نونك فتحی و واوك سکونیله والنوبة ها ایله برکسه‌یه برامر مشکل نازل و حادث اولمق معناسنه‌در بلا و مصیبت
کبی یقال نابه الامر ینوب نوبا و نوبة اذا نزل علیه و نوب کلمه‌سی نائب لفظندن جمع اولور که قائم مقام معناسنه‌در و نوب
بر آدمك بولندیغی یردن بر کون بر کیجه‌لك مسافه‌یه دینور و زور و قوت معناسنه‌در و یقینلق قرب معناسنه‌در و نوب
و مناب میمك فتحیله برکسه‌یه نائب یعنی قائم مقام اولمق معناسنه‌در یقال ناب عنه نوبا و منابا اذا قام مقامه و نوب مرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه‌در حادثه معناسنه اولان نائبه بوندندر زیرا بالدفعات رجوع ایلمك شاننددر
یقال ناب الیه نوبا اذا رجع مرة بعد اخری و منه یقال ناب الی الله تعالی یعنی تاب و حق تعالی درگاهنه رجوع
و توجه ایله طاعت و عبادته دوروشمك معناسنه استعمال اولنور که معناسی لازمیدر یقال ناب الرجل اذا لزم الطاعة
النوبة ها ایله مصدردر نته که ذکر اولندی و نوبه فرصت معناسنه‌در و دولت معناسنه‌در و انسان کروهنه دینور
یقال جاءت نوبة من الناس ای جماعة و نوب لفظندن که صرد وزننده‌در مفرد اولور که مناوبه‌دن اسمدر لسانمزده دخی
نوبت تعبیر اولنور دکرمنه کلان نوبتنی بکلر تقول جاءت نوبتك و نیابتك النوب نونك ضمیله زنکی طائفه‌سندن
بر فرقه اسمیدر نوبی مفردیدر روم و رومی کبی و نوب بال آریسنه اطلاق اولنور مکاننه رجعت ایدر اولدیغیچون
مفردی نائبدر و نوب یمنده شهر صنعاء قضاسنده بر قریه آدیدر النیابة کتابه وزننده نوبت معناسنه‌در تقول
جاءت نوبتك و نیابتك مصباحده نیابه قائم مقام اولمقله ده مفسردر لکن مؤلف سکوت ایلمشدر النوبة نونك
ضمیله صعید مصرك جنوب طرفنده واقع بر اولکه‌نك آدیدر قره‌لر ولایتی تعبیر اولنور خلقی زنکیلردر بلال حبشی
اورادندر و ثوبه بر صحابیه اسمیدر و عبدالله بن احمد النوبی و هبة الله بن محمد بن نوبی النوبی محدثلردر المناب
میمك فتحیله مصدردر نته که ذکر اولندی و مناب صوبه ورود ایده‌جك یوله اطلاق اولنور مرجع اولدیغیچون
الانابة اقامه وزننده برکسه‌یی آخر کسه‌یه قائم مقام ایلمك معناسنه‌در تقول انبته عنه فی کذا ای اقمته فیه مقامه و مرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه‌در یقال اناب الیه اذا رجع مرة بعد اخری و ترك معاصی ایله درگاه الهی‌یه بالاخلاص
رجوع و توجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اناب الی الله تعالی اذا تاب المناوبة معاقبه وزننده و مرادفیدر که
مرکوب اولان دابه‌نك اکسه‌سنه نوبتلشمك معناسنه‌در یقال ناوبه ای عاقبه یعنی صار یرکب هذا عقبة و ذاك
عقبة شارح کرچه بویله بسط ایلمشدر لکن تقییده حاجت یوقدر زیرا عقبه نوبت معناسنه اولمغله معاقبه و مناوبه
مطلقا بر ایشده نوبتلشمك معناسنه صحیحدر المنیب مجیب وزننده انابه‌دن اسم فاعلدر و منیب کوزل یاغشلو
چوق و نافع یغموره اطلاق اولنور مطر جود معناسنه ظاهرا مرة بعد اخری رجوعی منقال اولمق علاقه‌سیله‌در
یقال مطر منیب ای جود و بغایت لطیف و خوشتر و فیض و طراوت و آب و تابی فراوان اولان بهار موسمنه اطلاق
اولنور یقال ربیع منیب ای حسن و منیب بر رجل آدیدر و ضبه قبیله‌سنه مخصوص بر صویك آدیدر التناوب تفاعل
وزننده عربلر حصاة القسم ایله صویی نوبتله بولشمك معناسنه‌در که فی الاصل مطلقا نوبتلشمك معناسنه‌در یقال تناوبوا
علی الماء اذا تقاسموه علی حصاة القسم و حصاة القسم که مقله دخی دیرلر شول خرده طاشلردر که بریه‌ده صو آز اولدیغی
وقتده بینلرنده صویی تقسیم ایلمکه مجبور اولملریله اول طاشلری بر کاسه ایچره وضع ایدوب آنلری اورتوب قابلیه جق
مقداری اوزرلرینه صو دوکرلر و هر کسه اولقدرجه تقسیم ایدرلر بیت نوبی طوبی وزننده فلسطین ایالتنده

بر بلده آدیدر النائب نوب ونیابه دن اسم فاعلدر ونائب کثیر اولان مال ومناله دینور عود ورجوعی ملتمس اولدیغنه مبنی یقال خیر نائب ای کثیر الانتیاب افتعال وزننده برکسه یه یاخود بریره مرة بعد اخری کلمك معناسنه در یقال انتابهم انتیابا اذا اتاهم مرة بعد اخری منتاب میمك ضمیله اسامیدندر النهب نونك فتحی وهانك سکونیله غارت وتالان جهتیله النان غنیمت ماله دینور مصدر ایله مسمادر جمعی نهاب کلور نونك کسریله یقال اخذوا النهب ای الغنیمة ونهب مصدر اولور مالی غارت وتالان ایدوب غنیمت آلمق معناسنه یقال نهب النهب ونهب نهبا من الباب الثالث والرابع والاول اذا اخذه ونهب بر کونه آت اوینادوب سکرتدرمکه دینور فرسان عرب بیننده معروفدر ظاهرا غارته هجوم ایدرکبی کسکین اورنکیله چقوب سکرتدرمك اوله جقدر وتاراج وتالان ایتدکلری ماله دینور کرچه غنیمت دخی بو معنایه در لکن غنیمتی تعمیم ایلمکه محتاجدر که تکراردن تفصی اولنه ونهب بر کسه نك سوء ذکر ایله لسانه آلوب دیلملك معناسنه استعمال اولنور که ناموسنی تاراج ایتمش اولور یقال نهبوه ای تناولوه بلسانهم وکوپك بر آدمك اباغی سکیرندن قاور یوب قاپمق معناسنه استعمال اولنور یقال نهب الکلب اذا اخذ بعرقوب الانسان الانتهاب افتعال وزننده بو دخی غارت وتاراجله مال غنیمت آلمق معناسنه درکه قاپشمق تعبیر اولنور یقال انتهب النهب اذا اخذه وعربلر آت قسمی سکرتمکده نهایت میدان ومسافه یه بردیرکده مستولی اولسه انتهب الفرس الشوط دیرلر استولی علیه معناسنه کویا که سکرتمنك مجموعنی یاخود غایت مجالی کندیسی اغتنام ایلمشدر النهبة نخبه وزننده والنهبی حبلی وزننده والنهیبی تصغیر بنیه سیله والنهیبی یانك تشدیده ایله اسملردر نهب ویغما یه دینور کذلك نهب ویغما اولنان ماله دینور آنفا نهب کلمه سی تسمیه بالمصدر اولدیغی ذکر اولنمشدر نهبان تثنیه بنیه سیله تهامه ده ایکی طاغدر التناهب تفاعل وزننده مالی غارت وتالان ایدوب قاپشمق معناسنه در ودوه لر جد وسرعتله اشوب یورمکله چوق یرالدقلرنده تناهبت الابل الارض دیرلر اخذت منها بقوائمها کثیرا معناسنه المناهبة مفاعله وزننده بو دخی قاپشمق معناسنه در بوندندرکه عربلر بر آت همپاسی اولان آتله یارشوب تفاوتسز برابرجه سکرتسه ناهب الفرس الفرس دیرلر باراه فی حضره معناسنه بریسی مغلوب اولمامغله کویا که یکدیکری نهب ایلمشدر ومناهبه نهب کبی برکسه یی مقاله کتوروب دیلملك معناسنه استعمال اولنور یقال ناهبوه ای تناولوه بکلام منهب منذر وزننده برقبیله پدرینك آدیدر وزید الخیل بن منهب علی قول ابن مهلهل النهبانی صحابی شاعردر منهب منبر وزننده عوته بن سلمی نام کسه نك فرسی اسمیدر ومنهب بغایت یوکرك آته اطلاق اولنور یقال فرس منهب ای فایق فی العدو نهیب امیر وزننده بر موضع آدیدر مناهب میمك فتحیله حرون نام فرسك نسلندن بنی تغلبه مخصوص بر فرس آدیدر المنتهب منتخب وزننده وادی القری قربنده بر بلده در المنهوب مجملا مطلوب اولان شیئه اطلاق اولنور که اداواعطا اولنمز ایسه نهب ایده جکدر یقال هو منهوب ای مطلوب مجمل وبو مجاز اولی قبیلندندر الناب باب وزننده آغزده رباعیه نك اکسدارنده اولان درت دیشه دینور که آزی دیشی وکوپك دیشی تعبیر اولنور ورباعیه اوك دیشلرك وراسنده اولان درت دیش اوله جقدر وناب لفظی مؤنثدر جمعی انیب کلور افلس وزننده وانیاب کلور اقوال وزننده ونیوب کلور عیوب وزننده وجمع الجمعی انایب کلور اعاجیب وزننده لکن مصاحده دیرکه ناب انسان مذکردر مادام بو اسمله ذکر اولندقجه پس بو لفظنه نظر ایدوب مؤلف سن معناسنی اعتبار ایلمش اولور وابن سیده دن نقل ایدرکه برحیوانده ناب ایله قرن مجتمع اولمز انتهی وناب یاشلو قوجه ناقه یه دینور بونك جمعی انیاب کلور ونیوب کلور ونیب کلور نونك کسریله وناب اسامیدندر ناب بن ظنیف که اصحابدن عتبان بن مالکك والده سی اولان لیلی خاتونك پدریدر وناب برقوم وجماعتك اولوسنه واعیانه ومهترینه اطلاق اولنور یقال هذا ناب القوم ای سیدهم نهر ناب بغداد ده اوانی نام ناحیه قربنده بر ایرمقدر النیوب تنور وزننده بودخی یاشلو ناقه یه دینور الانیب احمر وزننده آزی دیشی یوغون وغلیظ اولان حیوانه دینور یقال کلب انیب ای غلیظ الناب النیب عیب وزننده برکسنه نك آزی دیشنه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول نبته نیبا ای اصبت نابه التنییب تفعیل وزننده برنسنه نك خشونت وملایمتنی ادراك ایچون آزی دیشیله اصروب یوقلامق معناسنه در یقال نیب السهم اذا عجم عوده واثر فیه بنابه وناقه قوجه مق معناسنه در یقال نیبت الناقة اذا هرمت ونبات کوکلمك معناسنه استعمال اولنور که آزی دیشلری کبی کوك صالمقدن عبارتدر یقال نیب النبت اذا اخرجت ارومته التنیب تفعل وزننده بودخی نبات کوکلنوب اویوملمق معناسنه در یقال تنیب النبت بمعنی نیب ذو الانیاب قیس بن معدی کرب وسهیل بن عمرو بن عبد الشمس حضراتنك لقبلریدر رضی الله عنهما فصل الواو الوأب واوك فتحی وهمزه نك سکونیله اچریسی واسع یوك چناغه وقواطه یه

دینور وقوند وصیق اولدیغی حالده جست وخفیف اولان آت وغاطر واشك طرنغنه دینور علی قول چناق کبی اورته سی چقورجه وجرمی دائره لو وعظیم اولمغله بصدیغی یری طانلیوب خلیجه بر طونار اوله یاخود جید القدر اولان طرنغه دینور که نه واسع وعریض ونه تنك وصغیر اوله یعنی معتدل ویاقشقلی اوله ووأب برکسه دن پك اوتانوب شرمسار اولمق معناسنه در یقال وأب منه ابة من الباب الثانی اذا استحیی منه وانقبض اشوابه کلمه سنك اصلی وأب ایدی وعد وعده کبی آخرنده هاء واودن بدلدر ووأب ایری ودیزمان دوه یه دینور الوأبة حمزه وزننده بعض قیارده اولان خلقی اویمه چقوره دینور که ایچنده یغمور صویی ایرکیلور ودرین وایچریسی واسع اولان قویی یه دینور علی قول همان درین اولان قویی یه دینور الموئبات میمك ضمیله موعبات وزننده فضاحت ورسوایلغی وذل وعاری موجب اولان اعمال وحالاته دینور مخزیات معناسنه وبو ایئاب کلمه سندن اسم فاعلدر یقال اتی بالموئبات ای المخزیات الایئاب ایجاب وزننده برکسیه شرم وحیا اولنه جق برایش ایتمك معناسنه در علی قول طارلتمق وعلی رأی برحاجتمندی ذل وحقارتله رد ایلمك معناسنه در یقال اوأبه ایئابا اذا فعل به فعلا یستحیی منه او اغضبه اوردّه عن حاجته بخزی ویقال فیه اتأبه بالتاء شارحك بیانه کوره بونك اصلی اوأب ایدی واوتابه قلب اولندی الابة عده وزننده والتؤبة تؤده وزننده والموئبة موهبه وزننده اسملردر رسوایلق وخزی وذل وعار وحیا معناسنه در یقال مافیه ابة وتؤبة وموئبة ای خزی وعار وحیاء قال فی الاساس ما طعامك بطعام تؤبة ای لا یستحیی منه پس ابه کلمه سی مصدر واسم اولور الاتئاب تانك تشدیده ایله افتعال وزننده برکسه دن اوتانوب خوار وخجل اولمق معناسنه در یقال اتأب منه اذا اخزی واستحیی بونك اصلی اوتأب ایدی الوأب فتحتیله طارلمق معناسنه در یقال وئب الرجل وأبا من الباب الرابع اذا غضب ویقال اوأبه غیره ای اغضبه کما ذکر الوئیبة حبیبه وزننده دیی درین وچقور اولان تجره یه دینور یقال قدر وئیبة ای قعیرة الوبّ واوك فتحی وبانك تشدیدیله جنك هنکامنده دشمن اوزره حمله وهجوم ایلمکه یاتمق معناسنه در یقال وبّ الرجل وبّا من الباب الاول اذا تهیأ للحملة فی الحرب الوبوبة زلزله وزننده وبّ معناسنه در یقال وبوب بمعنی وبّ الوثب واوك فتحی وثای فوقیه نك سکونیله بریرده منفك اولمامق وجه اوزره ثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال وتب بالمکان وتبا من الباب الثانی اذا ثبت به فلم یزل الوثب واوك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله والوثبان فتحاتله والوثوب قعود وزننده والوثاب کتاب وزننده والوثیب نحیب وزننده صچرامق واطلامق پرتاو معناسنه در یقال وثب الرجل وثبا ووثبانا ووثوبا ووثابا ووثیبا من الباب الثانی اذا طفر ووثب ووثوب حمیر قبیله سی لغتنده اوتورمق قعود معناسنه در یقال وثب اذا قعد مترجم دیرکه رجال عربدن برکسه ملوك حمیردن برینه سفارتله وفود ایدوب اتفاقی اول هنکامده ملك مزبور برجبل شاهق ذروه سنده واقع بر بلند یالچین قیا اوزره خواص وندماسیله آرام اوزره اولمغله مرقومی مکان مزبورده حضورینه احضار ولغتلری اوزره ثب دیو قعودینه امر واشارت ایلدکده مرقوم لغت حمیری یه واقف اولمامغله طفره معناسنه حمل ایدوب اتجدنی ایها الملك مطوعا دیوب همان اول سر بفلك قیادن اشاغی یه صچرامغله خرد خشخاش اولمشدر ملك بو حالی مشاهده ایلدکده حضاردن استفسار ایدوب آنلرده سببنی بیان ایلمکله لیس عندنا عربیة کعربیتهم من دخل ظفار حمّر یعنی بزم لغتمز اتراك لغتنه موافق اولمامغله من بعد بزم پای تختمز اولان ظفار نام بلده یه کلنلر حمیر لسانی اوزره تکلم ایلسونلر دیدی ذکر اولنان ثب کلمه سی ثانك کسریله وثو بدن فعل امردر انتهی الوثاب کتاب وزننده تخت وسریر معناسنه در ودوشکه دینور فراش معناسنه علی قول مقاعد معناسنه درکه نشیمنکاهلردر بو صورتده وثاب کلمه سی جمع اولور الموثبان مرثبان وزننده شول پادشاهه وامیره دینورکه برنده اوتوروب غزا وجنك وجهاده کتمز اوله یقال لهم موثبان ای ملك یقعد ولم یغز المیثب منبر وزننده دوز وبو مشق یره دینور ارض سهله معناسنه وصحراغان آدمه دینور رجل قافز معناسنه اکثری آنلره وصف اولور ودائما اوتورمغه ملازمت ایدن کشی یه دینور وتپه کبی بو کسکجه یره دینور ومیثب حجازده عباده قبیله سنه مخصوص بر صو آدیدر ونجدا ولکه سنده معقیل قبیله سنه مخصوص بر صو آدیدر ومدینهٔ منوره ده سرور اصفیاء علیه الصلوة والسلام حضرتلری صدقاتندن برمال آدیدر شارحك بیانه کوره مدینه ده مخیریق نام یهودی شرفیاب اسلام اولدقد نصکره طرف حضرت مصطفوی یه یدی قطعه بستان وصیت ایلمشیدی که بونلردر ۱ اعراف ۲ صافیه ۳ زلال ٤ برقه ٥ میثب ٦ حسنا ۷ مشربهٔ ام ابراهیم در بعد الضبط وقف بیوردیلر ومیثب مکهٔ مکرمه ده غدیر خم یاننده برموضع آدیدر ومیثب کوچك نهره دینور جدول معناسنه موثب مجلس وزننده ومقعد وزننده برموضع آدیدر التوثیب تفعیل وزننده برکسه یی مندر یاخود یصدق اوزره اوتورتمق معناسنه در یقال وثبه توثیبا اذا اقعده علی وسادة وبرکسه اوتورمق ایچون پشکاهنه مندر

باخود باصدق براقی معاسنه در یقال وثبه وسادة اذا طرحها له یعنی لیقعد علیها المواثبة مفاعله وزننده کدی کبی
بری برینك اوزرینه آتیلوب صچرامق معناسنه درکه نزاع وغوغا هنگامنده اولور یقال واثبه اذا ساوره التوثب تفعل
وزننده برکسه نك ماله بغیر حق استیلا ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول توثب فلان فی ضیعتی ای استولی
علیها ظلما الثبة ثانك ضمیله جه وزننده کروه وجماعت معناسنه در یقال ثبة من الناس ای جماعة غریبدر که
شافیه ده ثبه کلمه سنك اصلی ثبیه اولمق اوزره مثبتدر که ثبی ماده سندندر جمع معناسنه در مؤلف دخی معتل بابنده ماده
مذکوره ده رسم ایلمشیکن اشبو وثب ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر فلینظر اصل جمع معناسنه تثبیه موضوع اولمغله ثبه
آندن اشتقاق کبیر جهتیله مأخوذ اولور و بونك اصلی ثبی ایدی وجوهری بونی ثوب ماده سنده دخی رسم ومجمع
ماء اولان وسط حوض معناسندن مأخوذ اولدیغی اشراب واصلی ثوب اولوب آخرنده کی هاء واو محذوفه دن
عوض اولدیغی تصریح ایلمشدر الوثبی جمزی وزننده یك صچرایجی و پرتاو ایدیجی حیوانه دینور یقال
فرس وناقة وثبی ای وثابة الوجوب قعود وزننده والجبة عده وزننده که اصلی وجب در وعد وعده کبی لازم اولمق
معناسنه درکه مراد ثبوت وتمکن وجهیله لازم اولمقدن عبارتدر یقال وجب الشیء وجوبا وجبة من الباب الثانی
اذا لزم مؤلفك بصائرده بیانی اوزره وجوب ماده سی سقوط ووقوع معناسنه موضوعدر الوجبة واوك فتحی
وجیمك سکونیله دوشمك معناسنه در یقال وجب الشیء یجب وجبة اذا سقط ووجبه اسم اولور کورلتی ایله یقلوب
دوشمکه علی قول یقلوب دوشن شیئك کورلتوسنه وآوازینه دینور منهدم اولان بنا کورلتوسی کبی تقول سمعت للحائط
وجبة ای سقطة مع الهدة او صوت الساقط ووجبه لیل ونهارده همان براو یون طعام اکل ایلمکه دینور علی قول
یکرمی درت ساعتده بروقتی مخصوص اویون ایدوب ایرتسی وقت مزبورده اکل طعام ایلمکه دینور مثلا هر کون قوشلق
وقتنه تخصیص ایدوب قوشلقدن قوشلغه اویون ایلمك کبی یقال هو یأکل الوجبة ای الاکلة فی الیوم واللیلة مرة
او اکلة فی الیوم الی مثلها من الغد الوجب ضرب وزننده والوجوب قعود وزننده کونش غروب ایلمك معناسنه در
یقال وجبت الشمس وجبا ووجوبا اذا غابت وکوز چقورلنوب ایچری باتمق معناسنه در یقال وجبت العین اذا غارت
وبرنسنه یی یا برکسه یی برنسنه دن رد ایلمك معناسنه در یقال وجبه عنه اذا رده وهر کون براو یون طعام ایلمك
معناسنه در یقال وجب فلان اذا اکل اکلة واحدة فی النهار واولمك معناسنه استعمال اولنور یقال وجب فلان
اذا مات ووجب شول ناقه یه دینور که ممه سنده آغوز منعقد اولوب نزول وادرار ایلمیه ونکه دریسندن یاپلمش بیوك
طلومه دینور جمعی وجاب کلور واوك کسریله ووجب احمق وسبکمغز کمسه یه دینور وقورقق جبان کشی یه دینور
واوق یارشمقده میانه یه وضع وتعیین اولنان اوکدوله دینور الایجاب همزه نك کسریله برنسنه یی واجب ولازم قلمق
معناسنه در یقال اوجبه ای الزمه ویقال اوجب لك البیع ای الزمه لك بوراده نسخه لرك مجموعی اوجب لك البیع
مواجبة ووجابا عبارتیله مرسوم اولوب شارحلر دخی تصدی ایلمامشدر بعده لسان العرب وسائر مأخذلره مراجعت
اولندقده جمله سنده اوجبه ایجابا وواجبه مواجبة ووجابا عبارتیله مثبوت اولمغله قاموس نسخه لرنده سقطه واقع
اولدیغی متبین اولدی پس مفاعله وزنندن مواجبه ووجاب دخی ایجاب معناسنه اولور وایجاب برکسه جنته یاخود
جهنمه مستحق اوله جق عمل ایشلمك معناسنه در یقال اوجب الرجل اذا اتی بالموجبة من الحسنات او السیئات له الجنة
او النار وبرکسه نك خوف واندیشه کبی حالت القاسیله یورکی اوینامق معناسنه در یقال اوجب الله قلبه ای اخفقه
وهر کون براو یون طعام ایلمك معناسنه در یقال اوجب الرجل اذا اکل اکلة واحدة فی النهار التوجیب تفعیل
وزننده بو دخی لازم وواجب قلمق معناسنه در یقال وجبه علیه توجیبا اذا الزمه وکونده براو یون طعام ایلمك معناسنه در
یقال وجب الرجل اذا اکل اکلة واحدة فی النهار وبرکسه اولاد وعیالنی یاخود آتی کونده براو یون طعام وعلف اکلنه
آلشدرمق معناسنه در یقال وجب عیاله وفرسه اذا عوّدهم اکلة واحدة فی النهار وقیون وناقه مقوله سنی یکرمی
درت ساعتده برکره صاغمق معناسنه در یقال وجب الناقة اذا لم یحلبها فی الیوم واللیلة الا مرة واحدة وبوریلوب
درمانده قالمق معناسنه در یقال وجبت الابل اذا اعیت وناقه نك ممه سنده آغوز منعقد اولمق معناسنه درکه ادرار
ونزول ایلمز اولور یقال وجب اللبأ فی ضرع الناقة اذا انعقد الاستیجاب استحقاق معناسنه در یقال استوجبه
ای استحقه الوجیبة وظیفه وزننده ومرادفیدر یقال هی وجیبته ای وظیفته وبرکسه نك بالاشتراء مستحق اولدیغی
شیء مشترایه اطلاق اولنور مثلا برکسه یوز کیل مقداری بغدای اشترا ایدوب جسته جسته جمله مشتراسنی قبض ایله
تماما اخذ واستیفا ایلدکده قد استوفیت وجیبتك دیرلر الموجبة میمك ضمی وجیمك کسریله اعمال سیئه دن واعمال
حسنه دن شول کبیره وعظیمه یه اطلاق اولنور که جهنمه یاخود جنته دخولی موجب ومستلزم اوله یقال هذه موجبة

وهی الکبیرة من الذنوب ومن الحسنات التی توجب النار او الجنة الوجب ضرب وزننده والوجیب نحیب وزننده
والوجبان حرکاتیله یورك اوینامق معناسنه در یقال وجب القلب وجبا ووجیبا ووجبانا اذا خفق الموجب
محدث وزننده بو دخی ممه سنده آغوز منعقد اولمغله ادرار ایلمین ناقه یه دینور الوجّاب تشدید جیمله شداد وزننده
والوجّابة کذلك تشدید جیمله علامه وزننده قورقق وجبان کشی یه دینور الوجوبة واوك ضمیله قورقق اولمق
معناسنه در یقال وجب الرجل وجوبة من الباب الخامس اذا کان وجّابا ای جبانا موجب موسر وزننده قدس
شریف ایله بلقا میاننده بربلده آدیدر وشهر محرم الحرامك اسم قدیمیدر الوجاب کتاب وزننده صوایر کیلوب
اکلنجك یرلره دینور مناقع الماء معناسنه مؤلف مفردندن سکوت ایلمشدر الوحاب حای مهمله ایله غراب وزننده
دوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدر که مهلکدر الودب واوك ودالك فتحیله سوء حال معناسنه درکه برکمسه نك حالی
مضطرب و پریشان اولمقدن عبارتدر یقال هو علی ودب ای سوء الحال الوذاب ذال معجمه ایله جراب وزننده شول
اشکنبه لره و بغرسقلره دینور که اعراب طائفه سی ایچلرینه سود وضع ایدوب بعد وقت پاره پاره طوغرایوب اکل ایدرلر
واشبو وذاب کلمه سنك مفردی مسموع دکلدر ووذاب آزیق چانطه سنك قولپلرینه دینور الورب ضرب وزننده
وحشی جانورلرینه دینور و بدنده ایکی ایکو کمکلرینك اراغنه دینور وعضو واندام معناسنه درکه باش
پرمقله سبابه پرمق آچلدقده حاوی اولدیغی مقداردرکه سره تعبیر اولنور ودبره دینور است معناسنه وفاره وعقرب
یوملرینك اغزینه دینور جمعی اوراب کلور الوربة حربه وزننده بو دخی کوته دینور است کبی الورب واوك کسریله
ارب کلمه سنده لغتدر که عضو واندامه دینور الورب کتف وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه یه دینور یقال شیء ورب
ای فاسد و کوشك وصالق بلوده دینور که فیض ومطری مأمول اولمیه یقال سحاب ورب ای مسترخ لا یمطر وفاسد
طمره دینور التوریب تفعیل وزننده مغلق اولمیان معاریض وکنایاتله برنسنه دن توریه وایهام ایلمك معناسنه در
یقال ورّب عن الشیء اذا ورّی عنه بالمعارضات المباحات بوراده مباحات کلمه سی کشف واظهار معناسنه اولان
بوح دندر بو ماده وسائری فساد معناسنه در الورب فتحتیله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال ورب الشیء
وربا من الباب الرابع اذا فسد حالا ایلمز ده برطرفه طوغری قاچق ومائل اولان شیئه ورب تعبیر مز اشبو فساد
معناسندندر المواربة مفاعله وزننده برکمسه یه رنك وحیله ودوباره ایلمك معناسنه در یقال واربه ای داهاه وخاتله
و بو مشارکت ایچون اولور الوزوب زای معجمه ایله آقمق معناسنه در یقال وزب الماء وزوبا من الباب الثانی اذا سال
المیزاب محراب وزننده وزوب لفظندن اسم آلتدر اولوغه دینور ناودان معناسنه بعضلر عندنده بو فارسیدن معربدر
یعنی میمدن صکره همزه ایله تعریب اولنمشدر فارسیده میزاب بل الماء ترجمه سیدر که صو یی تبول ایله دیمکدر زیرا میز
کلمه سی ایشه مك معناسنه اولان میزیدن لفظندن امر حاضردر بعده مزج ایدوب میزاب دیدیلر بو جهتدن جمعنده
مآزیب دیدیلر همزه ایله شارح دیر که جمعنده میازیب دخی وارددر قالدیکه وزوب جریان معناسنه اولدقدنصکره
برقاچ قات تکلفه نه حاجتدر مؤلف بونی ازب ماده سنده دخی ذکر ایلدی الوزّاب تشدید زا ایله کتان وزننده
اوز اوغری یه دینور لص حاذق معناسنه که صو کبی آقار یقال لص وزّاب ای حاذق الایزاب ایجاب وزننده کزوب
یوریمك معناسنه درکه وزوبدن مأخوذدر یقال اوزب فی الارض اذا ذهب فیها الوسب واوك کسری
وسینك سکونیله اوته دینور گیاه ونبات معناسنه الوسب وعد وزننده یرك نباتی چوق اولمق معناسنه در
یقال وسبت الارض وسبا من الباب الثانی اذا کثر عشبها ووسب شول تخته لره دینور که قویینك
اشاغیسنك طپراغی کوشك ودوکلکن اولمغله دیشه چاتیلور تا که طپراغی ضبط ایدوب دوکلمسنه مانع اوله بو که مصر
خلقی خرزه دیرلر بزم دیارلرده خرزه دیرلر نهایت اول دیارلرده طاشدن ایدرلر و بو کوز قویلرده اولماز ووسب لفظنك
جمعی وسوب کلور الوسب فتحتیله برنسنه کیرلنمك معناسنه در یقال وسب الثوب وسبا من الباب الرابع اذا وسخ
الایساب همزه نك کسریله یر اوتلو اولمق معناسنه در یقال اوسبت الارض یعنی وسبت الموسب موسر وزننده
یوکی چوق اولان قوچه اطلاق اولنور یقال کبش موسب ای کثیر الصوف المیساب میراب وزننده ایکی ثلثی
مقداری رطب اولمش خرما قوروغنه دینور مجزّع الرطب معناسنه وسبی سکری وزننده بنو سلیم قبیله سنه مخصوص
برصو آدیدر الوشب واوك فتحی وشین معجمه نك سکونیله قبوغی قالین اولان میوه یه دینور و بو عربلرك ثمرة وشبة
قوللرندن مأخوذدرکه غلیظ اللحا معناسنه در الاوشاب همزه نك فتحیله اجناس مختلفه دن مجتمع فرومایه لوند
مقوله سی ناسه دینور اوباش واخلاط معناسنه وشب مفردیدر واوك کسریله یقال هم الاوشاب بل الاخشاب
ای الاوباش والاخلاط الوصب واوك وصادك فتحیله دردومرضه دینور جمعی اوصاب کلور یقال به وصب

ای مرض و وصب مصدر اولور خسته ودردناك اولمق معناسنه یقال وصب الرجل وصبا من الباب الرابع اذا مرض التوصیب تفعیل وزننده والتوصب تفعل وزننده بونلرده خسته لنوب رنجور ودردناك اولمق معناسنه در یقال وصب الرجل وتوصب بمعنی وصب الایصاب ایجاب وزننده وصب معناسنه در یقال اوصب بمعنی وصب وخسته قلمق معناسنه متعدی اولور یقال اوصبه الله تعالی ای امرضه وبر نسنه اوزره مداومت ایلمك معناسنه در یقال اوصب القوم علی الشیء اذا ثابروا وبر كسه نك علتلو ومرضلو اولادی اولمق معناسنه در یقال اوصب الرجل اذا ولدله اولاد وصابی و ناقه نك شحم بدننه یعنی قوتنه عوارض سببیله خلل كلمیوب علی حاله ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در یقال اوصبت الناقة الشحم اذا ثبت شحمها كرچه نسخه لرده بورسم مرسومدر لكن امهات سائره ده واساسده وصب شحم الناقة ولبنها ای دام واوصبت الناقة و واصبت فهی موصبة عنواننده مرقوم اولمغله مداومت معناسندن مأخوذ اولمش اولور نسخه لرده متعدی عنوانیله اولدیغندن مضطرب اولمق غالبدر وایصاب مطلقا بر نسنه دائم و پایدار اولمق معناسنه در یقال اوصب الشیء اذا دام و ثبت الوصب كتف وزننده خسته و مریض اولان كشی یه دینور جمعی وصابی كلور وجع و وجاعی كبی و وصاب كلور وجاع كبی الوصوب وجوب وزننده دائم وثابت اولمق معناسنه در یقال وصب الشیء وصوبا من الباب الثانی اذا دام و ثبت وبر ایشك اوزرینه اولوبا كاكوزلجه تقید واهتمام ایلمك معناسنه در یقال وصب علی الامر اذا واظب واحسن القیام علیه الواصبة واجبه وزننده بغایت بعید اولان مفازه یه اطلاق اولنور كه كیتمكله منتهی اولمیه دوام معناسندن مأخوذدر یقال مفازة واصبة ای بعیدة جدا الوصب نصب وزننده سرچه پارمق یانندهكی آدسز پرمقدن سبابه یه كلنجه آرالغه دینور اورته پرمق وآرالقلری داخلدر الموصب معظم وزننده كثیر الاوجاع اولان انسان وحیوانه دینور الوطب واوك فتحی وطانك سكونیله سود طلومنه دینور كه ایكی یاشنده و آندن زیاده بچه اولان قیونك دریسندن یاپلمش بدرتنه كه قوزی دریسندن اولانه شكوه دینور وطب لفظنك جمعی اوطب كلور و وطاب كلور واوك كسریله واوطاب كلور وجمع الجمعی اواطب كلور ووطب كنده ورشت اندام وناتراش كسیه اطلاق اولنور و ایری ممه یه اطلاق اولنور كه طلوم كبی اولور الوطباء حمراء وزننده ایری ممه لو خاتونه دینور كه طلوم ممه لی تعبیر اولنور یقال امرأة وطباء ای العظیمة الثدی الوطاب واوك كسریله وطبك جمعیدر نته كه ذكر اولندی وعربلر بركسه وفات ایلدكده یاخود قتل اولندقده صفرت وطابه دیرلر طلوملری بوشالدی معناسنه كه اعضاسندن ماده روح اولان دملری خروج ایلدی یاخود ارواح اعضاسی چكیلوب كندی دیمكدر الوظوب ظای معجمه ایله قعود وزننده سنك اولماسق اوزره همیشه بر ایشك اوزرنده اولمق یاخود بر ایشی تعهد والتزام ایلمكله دائما اكا ملازمت ومداومت ایلمك معناسنه در بركسه نك خدمتنه ملازمت ومداومت كبی یقال وظب علی الامر وظوبا من الباب الثانی اذا دام اوداوم ولزمه المواظبة مفاعله وزننده وظوب معناسنه در یقال واظب علیه بمعنی وظب الموظوبة موهوبه وزننده شول یره دینور كه بالدفعات رعی اولنمغله آنده اصلا یار اثری قالمامش اوله یقال ارض موظوبة ای تدوولت بالرعی فلم یبق فیها كلاء وبو معنای مرقومه دن یاخود آیه دن مأخوذدر الموظوب شول كسیه اطلاق اولنور كه پیدرپی نوائب زمان صدماتیله جمله مالی هلاك اولمش اوله یقال رجل موظوب اذا كان قد تداولت النوائب ماله موظب مقعد وزننده مكه مكرمه قربنده بر موضعدر واشبو موظب كلمه سی مورق لفظی كبی شاذدر زیرا قیاس اولان موعد كبی اولمقدر الوظبة جمره وزننده بونطرنقلو اولان حیوانك فرجنه دینور المیظب منبر وزننده بر طرفی بچاق كبی كسكین اولان بومری ومدور چقماق طاشنه دینور ظر معناسنه الوظب ضرب وزننده ایاقله چكنمك وطیء معناسنه در یقال وظبه وظبا من الباب الثانی اذا وطئه الوعب وعد وزننده برشیئك مجموعنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال وعب الشیء وعبا من الباب الثانی اذا اخذه اجمع ووعب طریق واسعه دینور كه تسمیه بالمصدردر اهل سبیلی احاطه ایلدیكی ملاحظه سیله در الایعاب همزه نك كسریله بودخی برشیئك مجموعنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال اوعبه بمعنی وعبه وبركدرمك معناسنه استعمال اولنور یقال اوعب الشیء اذا جمعه وبر نسنه یی تمامه كسمك وقوپرمق معناسنه استعمال اولنور یقال اوعب الجذع ای استأصله یعنی بوتنی بالتمام قطع ایلدی وبونده دیت لازم كلور وبر نسنه ایچره بر نسنه یی تمامه ادخال ایلمك معناسنه در یقال اوعب الشیء فی الشیء اذا ادخله فیه كله الموعب موسر وزننده ایعابدن اسم فاعلدر ومنه یقال جاؤا موعبین ای اذا جمعوا ما استطاعوا من جمع ومنه الحدیث اوعب الانصار مع علی الی صفین ای لم یتخلف منهم احد عنه الاستیعاب بودخی برشیئك جمله سنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال استوعبه بمعنی وعبه شمول واحاطه معناسی بوندن مأخوذدر كه قالامق تعبیر اولنور الوعاب وطاب وزننده

ارضدن

ارضدن مواضع واسعه یه اطلاق اولنور مفردی وعب دركعب كبی الوعیب امیر وزننده واسع نسنه یه دینور كه ایچنه وضع اولنان شیئی وعب ایدر اوله یقال بیت وعیب واناء وعیب ای واسع وعربلر آت عهده قدرتنده اولان سكردمك مایه سنك مجموعنی استیفا ایده رك كلدی دیجك یرده جاء الفرس بركض وعیب دیرلر الاوعب اقرب وزننده افعل تفضیلدر برشیئك مجموعنی استیعاب ایدن شیئه وصف اولور ومنه یقال هذا اوعب لكذا ای احری لاستیفائه قال الشارح وفی الحدیث نومة بعد الجماع اوعب للماء ای احری ان یخرج كل ما بقی منه فی الذكر ویستقصیه الوغب واوك فتحی وغین معجمه نك سكونیله غراره یه دینور كه خرار تعبیر اولنان ظرف معهوددر واو اسبابنك خرث ومرت واوفق تفك مقوله سنه دینور واحمق و بمعز كسیه دینور وضعیف البدن كسیه دینور وفرومایه ولئیم و رذل شخصه دینور وایری ودیرمان اركك دوه یه دینمكله ضد اولور ضدیتی ضعیف مقابله سنه مبنیدر لكن حقیقتده شبه تضاد واردر جمعی اوغاب كلور ووغاب كلور وطاب كبی مؤنثی وغبه در هاءیله الوغبة فتحاتله بودخی احمق وساده دل كشی یه دینور الوغوبة واوك ضمیله دوه ایری وعظیم الهیكل اولمق معناسنه در یقال وغب الجمل وغوبة من الباب الخامس اذا ضخم الوقب واوك فتحی وقافك سكونیله بعض قیالرده اولان خلقی اویمه چقوره دینور كه آنده یغمور صولری ایركلور علی قول بعض یالچین قیالرده برقامت یاخود ایكی قامت مقداری اولان قویو طرزنده خلقی اویمه چقوره دینور كه صنعه كبی انده صو جمع اولور ووقب بدنده اولان چقورلره دینور كوزك واموز باشنك چقورلری كبی ووقب الفرس آت قسمنك كوزلری اوستنده اولان چقورلردر كه یاشلو اولان آتده پك چقورلنور ووقب المحالة چرخك ومقاره نك ایك واوق كیره جك دلكلرینه دینور و وقب ووقوب مصدر اولور بر نسنه غائب ونابدید اولمق معناسنه یقال وقب الشیء وقبا ووقوبا من الباب الثانی اذا غاب ووقب احمق وابله كشی یه دینور یقال رجل وقب ای احمق وفرومایه ونذل ودنی كسیه دینور یقال هو وقب ای نذل دنی وكذلك مصدر اولور بر چقوره كیرمك معناسنه یقال وقب الرجل وقبا اذا دخل فی الوقب وبر یوه طوغری توجه واقبال ایدوب كلمك معناسنه در یقال وقب الرجل اذا اقبل وجاء وقرا كولق بصمق معناسنه در یقال وقب الظلام علی الناس اذا دخل ووقب ووقوب كونش باتمق معناسنه در یقال وقبت الشمس وقبا ووقوبا اذا غابت وآی كسوفه كیرمك معناسنه در كه آی طوتلمقدر یقال وقب القمر اذا دخل فی الكسوف ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب الایه اومعناه من شر ایر اذا قام حكاه الغزالی وغیره عن ابن عباس معنای اوله كوره غاسقدن مراد قمردر ووقوبی كسوفه داخل اولمقدر ومعنای ثانی یه كوره غاسقدن مراد ذكردر ووقوبدن مراد قیام وانتشاریدر كه دخول فرجه باعثدر مترجم دیر كه قمره غاسق اطلاقی كسوفیله عالمی مظلم ایلمسنه مبنیدر وذكره غاسق اطلاقی سیلان معناسنه اولان غسقاندن مأخوذدر قوامنه كلمش آلت نه كونه فرجه سیلان ایلدیكی تذكر اولنه ومفسرین معانی سائره دخی ایراد ایلمشلردر الوقبة تمره وزننده وقب كلمه سنك مفردیدر كه ذكر اولنان چقوره ودلیكه دینور و بعض خانه لرده اولان بیوك باجه یه دینور كه آندن ایچرویه كونش پرتوی كیرمیوب كولكه لك اوله و بو شمال طرفنه طوغری یاخود اشاغی قاتلرده اولان باجه اولور ووقبة الثرید ووقبة الدهن ثرید ویاغ وضع اولنان قابده یاغ ایركملك ایچون اورته سنه ایتدكلری چقوردن عبارتدر الایقاب ایجاب وزننده آچقمق معناسنه در یقال اوقب الرجل اذا جاع وبر نسنه یی وقبه یه ادخال ایلمك معناسنه در یقال اوقب الشیء اذا ادخله فی الوقبة المیقب منبر وزننده قاطر بونجغنه دینور ودعه معناسنه الوقبی كردی وزننده احمقلر ایله دائما صحبت وانس والفت دوشكون اولان كسیه دینور یقال هو وقبی ای مولع بصحبة الاوقاب ای الحمقی المیقاب محراب وزننده صویی چوق ایچر اولان كسیه دینور واحمق و بمعز خاتونه علی قول دائما احمق ولدلر طوغورر اولان خاتونه دینور وواسع الفرج اولان خاتونه دینور سیر المیقاب كوندزی كیجه یه قاتهرق یورمكه دینور یقال ساروا سیر المیقاب ای واصلوا بین یوم ولیلة بنو المیقاب میان عربده سب ودشنام تعبیراتندندر كه والده سنه نسبتدر ذكر اولنان میقاب معناسنه ندر كه بو سطال اوغلو دیمك اولور القبة عده وزننده قیون قسمنك بیوك اولان پنیرمایه سنه دینور پك كوچك قوزینك پنیرمایه سنه انفحه دینور بودكده شیردان وقرق بایر دیرلر الوقیب نجیب وزننده آت قسمی یورركن خایه سی قابندن ظهور ایدن آوازه دینور شارحك بیاننه كوره بو معناده مصدردخی اولور الاوقاب همزه نك فتحیله ابله واحمق كسه لره دینور كه وقب لفظندن جمعدر واوقاب قماش البیت معناسنه در كه خرث ومرت مقوله سی او اسبابدر تكنه وچوملك وال دكرمنی كبی الوقباء صحراء وزننده وقصر ایله جائزدر بر موضع آدیدر الوقبی جمزی وزننده بنومازن قبیله سنه مخصوص بر صو آدیدر الاوقب دخول معناسندن افعل درفروج نسایه آدجه سنه دخول ایدن آلت تناسله اطلاق اولنور كه كرگی كبی قوت وقوامندن ناشی اولور

يقال ذكر اوقب اى ولاج فى الهنات الوكوب قعود وزننده والوكبان فتحاتله آهسته آهسته يورمك معناسنه‌در
يقال وكب الرجل وكوبا ووكبانا من الباب الثانى اذا مشى فى درجان ومنه الموكب كماسيذكر وهميشه برايشك اوزرينه
اولمق معناسنه‌در يقال وكب على الامر اذا واظب الموكب مسجد وزننده بر بلوك كروه انسانى‌يه دينوركه كرك سوارى
وكرك پياده اولسون على قول دوه‌لره بنمش كروهه دينوركه دوه‌لرى وكنديلرى مزين وآراسته اوله‌لر تركيده آلاى تعبير
اولنور عادتا آهسته وسكونتله سيرلرى باعث تسميه‌در حالا آلاى پادشاهى‌يه موكب اطلاقى بوندندر يقال مرّ فى موكب
اى جماعة ركبانا اومشاة اوهو ركاب الابل للزينة الايكاب ايجاب وزننده موكبه قوشيلوب آنلرايله بيله جه كتمك
معناسنه‌در يقال اوكب فلان اذا لزم الموكب وقوش قالقوب اوچمغه باقمق معناسنه‌در على قول قونمغه يوز طوتدقده
ايكى قنادلرنى برى برينه چارپمق معناسنه‌در يقال اوكب الطائر اذا تهيأ للطيران اوضرب بجناحيه وهو واقع
وبركسه‌يى طارلتمق معناسنه‌در يقال اوكب فلانا اذا اغضبه المواكبه مفاعله وزننده موكب ايله برابرجه كتمك
على قول موكبه مبادرت ايلمك يعنى آنلره قوشلمغه شتاب ايلمك ياخود موكب ايله برابر يتمك معناسنه‌در يقال واكب الرجل
الموكب اذا سايرهم اوبادرهم اوركب معهم ودائما برايشك اوزرينه اولمق معناسنه‌در يقال واكب على الامر اذا واظب
الوكب ركب وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه‌در يقال وكب الرجل وكبا اذا قام وانتصب الوكب
فتحتينله كيرلنمك معناسنه‌در يقال وكب الثوب وكبا من الباب الرابع اذا وسخ وخرما كماله رسيده اولمغله قرارمق
معناسنه‌در يقال وكب التمر اذا اسودّ لونه حين نضج التوكيب تفعيل وزننده بودخى خرما نضج بولديغى وقتده
سياهلنمق معناسنه‌در يقال وكّب التمر يعنى وكب وناقه‌نك ممه سى باغلرنى برى برينه قريب صفحه بند ايلمك
معناسنه‌در يقال وكب الناقة اذا قارب فى الصرار الموكب تشديدكافله محدّث وزننده شول خرمايه دينوركه
كماله رسيده اولمغله لونى سياهلنمش اوله الوكاب تشديدكافله كتّان وزننده نم كبى كثير الحزن اولان كشى‌يه دينور
يقال رجل وكاب اى الكثير الحزن ووكاب هذيل قبيله‌سندن برشاعردر الواكبة ذكر اولنان وكبدن اسم فاعلدر
قائمه معناسنه تأنيثى موصوف اعتباريله‌در ياخود مبالغه‌يه محمولدركه دائما ديكيلوب طوريجى نسنه‌دن عبارتدر
المواكبة اسم فاعل بنيه سيله دائما موكب ايله برابر يوررر اولان ناقه‌يه دينوركه اصلا كيروقالمز اوله على قول بوينى
اوزادوب يره دوشنوب كرى‌ليه‌رك يوررر اولان ناقه‌يه دينوركه دوه قسمنك شوق ونشاطله چاپغين يوريمسيدر يقال ناقة
مواكبة اذا كانت تساير الموكب اوتعنق فى سيرها الولوب قعود وزننده كيرمك معناسنه‌در يقال ولب فى البيت ولوبا
من الباب الثانى اذا دخل فيه وسرعت ايلمك معناسنه‌در يقال ولب اذا اسرع وبرنسنه‌يه يتشوب واصل اولمق معناسنه‌در
وبو بنفسه والى ايله متعدى اولور وصل ماده سى كبى يقال ولب الشئ واليه اذا وصله كائنا ما كان الوالبة
غالبه وزننده اكين فليزلرينه دينوركه اوّل نابت اولنلرك كوكلرندن تولدايدر فراخ الزرع معناسنه اصول
اتمهاتنه دخوللرى باعث تسميه‌در والبة القوم ووالبة البقر والغنم بونلرك دوللرى ونسل واولادلريدر ووالبه برموضع
آديدر اولب احمد وزننده اندلس ديارنده بربلده‌در وآبه جانبه وزننده اندلس اولكه سنده بربلده آديدر
التونيب تفعيل وزننده لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه‌در يقال ونبه توبيا اذا وبخه الونب فتحتينله مراد قبيله سندن
ربطن اسميدر تابعين ومحدثيندن ثابت بن طريف الونبى اكامنسوبدر الوهب نهب وزننده والوهب تعب وزننده
والهبة عده وزننده باغشلمق معناسنه‌در يقال وهب الشئ له كودعه وهبا ووهبا وهبة اذا اعطاه بلاعوض
ولاتقل وهبكه اوحكاه ابوعمرو عن اعرابى مؤلف ابتدا كودعه مثاليله وهب ماده سى دخى باب ثالثدن اولديغنى
اشعار ايلمشدر صاحب مصباحك بيانه كوره ودع ماده سى فى الاصل باب ثانيدن اولمغله مضارعنده واو بين ياء وكسرة
واقع اولمغله واو ساقط اولمشدر بعده حرف حلق ايچون عين الفعلى مفتوح قلنمشدر پس وهب ماده سى دخى اول
كونه‌در ثانيا وهب ماده سى مفعول اوله لام واسطه سيله متعدى اولمغله صله سز مفعولينه تعديه ايله وهبكه
ديمكدن منع ايلمشدر وبعضلر ابوعمرو وابن العلا براعرابيدن انطلق معى اهبك نبلا عبارتنى روايت ايلديكنى نقل
ايلمشدر شارح ديركه قول اوّل سيبويه مذهبيدر ومصباحده جعل كلمه سنه تضمينله تعديه ايلديكى مرسومدر كما يقال
وهبنى الله فداك اى جعلنى لكن لم يسمع فى كلام فصيح ووهب فعلى باب مغالبه‌ده يعنى بخشش خصوصنده تفاضل
ايله مباحثه‌ده استعمال اولنور يقال واهبه فوهبه يهبه كيدعه اى بفتح الهاء ويهبه كيرثه اى بكسر الهاء اذا غلبه
فى الهبة بونده عينك فتحى وجه مذكور اوزره حرف حلق اولان هايه مبنيدر وكسرى اصلنه مبنيدر ومعتل اولمغله
باب اوّله منقول دكلدر وعربلر وهبنى الله فداك ديرلر جعلنى معناسنه دركه مضمن درينه كه ذكر اولندى شارح ديركه
بوتضمين اولمغله همان ماضى صيغه سيله استعمال اولنور الواهب اسم فاعلدر بغشلايجى بخشنده معناسنه الوهاب

تشديدهايله كتّان وزننده والوهوب صبور وزننده والوهّابة تشديدايله وهاى مبالغه ايله‌اندن مبالغه‌در كثير الهبة
معناسنه‌در الموهب مجلس وزننده والموهبة هايله اسملردر بخشش دينور يقال هو كثير الموهب والموهبة اى العطأ
الاتهاب همزه‌نك وتاى مشدده‌نك كسريله هبه‌يى قبول ايلمك معناسنه‌در يقال وهبه له فاتهبه اى قبله بونك اصلى
اوتهب ايدى واوتايه قلب وادغام اولندى اتزن واتعد كبى زيرا فاء الفعللرى واودر التواهب تفاعل وزننده برى برينه
نسنه باغشلمق معناسنه‌در يقال تواهبوا اذا وهب بعضهم لبعض الموهبة مرتبه وزننده بخش اولنان نسنه‌يه دينور
عطيه معناسنه يقال هذه موهبة اى عطية وشول يغمورلى سحابه‌يه دينوركه طولغون اولمغله همان اوزرنده واقع
اولديغى يره افاضهٔ مطر ايليه وموهبه يمنده شهر صنعا ناحيه سنده برحصار آديدر وبررجل آديدروكوچكجه صوكولنه
دينوركه كولجك تعبير اولنوروبونده هانك كسريله‌ده لغتدر هب هانك فتحى وبانك سكون اوزره بناسيله ماده‌ء
مزقومه‌دن فعل امردر بغشله وهبه ايله معناسنه واحسب واعدد معناسنه استعمال اولنوروبو معناده متصرف دكلدر
همان فعل امر اوله‌رق استعمال اولنور تقول هبنى فعلت كذا اى احسبنى واعددنى يعنى بنى حساب ايله كه شويله
ايتدم لسانمزده بنى فلان ايشى ايشلدى صاى تعبير اولنور مترجم ديركه كتب نحويه‌ده بوماده‌نك خلاصه سى
بودركه هب كلمه سى افعال قلوبه الحاق وآنده حقيقت عرفيه اولمشدر احسب واعدد معناسنه وبونك نقلى
مجازيمرتبتين جهتيله‌در ومتصرف دكلدر وغالبا ايكى مفعوله تعديه ايدر وبونده صواب اولان ضمير متصل
الحاق اولنمقدر تقول هبنى فعلت وهبه فعل وبلا ضمير استعمالنى بعضلر تجويز ايلديلر ويقال هبنى وهبونى
وهبينى يعنى همان اشبو وجوه ثلاثه ايله مستعملدر وبعضلر هب انى فعلت كذا عبارتنى تلحين ايلديلر لكن نحاته
مطلب مخالفدر زيرا بو افعال قلوبدن اولوب وافعال مرقومه‌دن انّ وانّ مفعولين مقامنه قائم اولدقلرى عند النحويين
اتفاقكرده‌در وعليه ماورد هب انّ ابانا كان حمارا واساسده هبه رجلا قداخطأ وهبه قدمات عنوانيله مرسوم
واجعله كلمه سيله مفسردركه ذكر اولنان وهبنى الله فداك اى جعلنى قولندن مأخوذدركه وجه مسرود اوزره
مجازيمرتبتين اولور وقال فيه سمعت خادما لى من اليمامة يقول وقد وكف السقف ياسيدى هل اهب عليه
التراب بمعنى هل اجعل عليه ويقال للخيل هبى اى اقبلى وبوهيب ماده سنده مرسوم ومشروحدر الايهاب ايجاب
وزننده برايشك لوازمنى تهيئه وترتيب ايدوب حاضر وآماده قلمق معناسنه دركه مجازدر يقال اوهبه لك ايهابا
اذا اعدّه وبرنسنه‌نك طريق اخذى سهولت بولوب قابل اولمق معناسنه اولمغله متعدّى ولازم اولور يقال اوهب
لك الشئ اى امكنك ان تأخذه وبركسنه ايچون برنسنه دائمى اولمق معناسنه‌در يقال اوهب الشئ له اذا دام
بونلرك مجموعى مجازدر وهب نهب وزننده وهبب زبير وزننده وهبان سحبان وعثمان وزنلرنده واهب
صاحب وزننده موهب مقعد وزننده اسامى رجالدندر وهبين يقطين وزننده برموضعدر وهبان بن بقية
سحبان وزننده محدثيندندر وهبان بن القلوص عثمان وزننده شعرادندر وهب بن منبه نهب وزننده تابعى
مشهوردر هانك فتحيله‌ده جائزدر واهب بنوسليم ديارنده برطاغ آديدر ويب ويل وزننده ومرادفيدركه
يازق وحيف وواى معناسنه‌در لكن رقت ومرحمت محلنده اوليوب لوم وشماتت وبددعا موقعنه مخصوصدر حيف
وويلدن قورتلسون وبلاسنى بولسون ديمك اولورنته كه ويح وويس كلمه‌لرى بونك مخالفيدر كما كيازق اولدى
واه واه معناسنه‌در تقول ويبك بفتح الموحدة وويب لك برفعها وويب لزيد برفعها ايضا ووباله بالنصب وويب له
بالجرّ وويبه بالكسر والاضافة الى الضمير ووب غيره بالكسر والاضافة الى الظاهر وويب زيد بالكسر والفتح
ووب فلان بكسر الباء ورفع فلان واشبو وجه اخيرابن اعرابيدن منقولدر بونلرك مجموعى الزمه الله ويلا اى عذابا
وخسارا معناسنه دركه حق تعالى آنى دائما معذب وآه واه ايچره قلسون ديمكدر وبونلرك اعرابلرى مغنى اللبيب
شرحنده مبسوطدر وويب تعجب مقامنده استعمال اولنور نته كه ويح كلمه سى دخى بويلجه‌در يقال ويبا لهذا
اى عجبا الوئبة عيبة وزننده اكيالدن يكرمى ايكى ياخود يكرمى درت مد مقدارى دينور ومد ميمك ضميله مكك
ماده سنده مشروحدر فصل الهاء الهبّ هانك فتحى بانك شده سيله والهبوب قعود وزننده
والهبيب نحيب وزننده يل اسمك معناسنه‌در يقال هبّت الريح هبا وهبوبا وهبيبا من الباب الاوّل اذا ثارت وهاجت
واويقودن اويانمق معناسنه استعمال اولنور يقال هبّ من النوم اذا انتبه وشوق ونشاط وسرعتله اشوب كتمك معناسنه
استعمال اولنور يقال هبّ السائر من الانسان والدوابّ اذا انشط واسرع الهباب كتاب وزننده بودخى نشاط
وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال هبّ السائر هبا وهبابا اذا انشط واسرع وهب وهبوب وهباب كلمك معناسنه
استعمال اولنور تقول من اين هبّت هبّا بالضم من الباب الاول اى من اين جئت وغائب ونابود اولمق معناسنه استعمال اولنور

تقول این هیت حناهبا من الباب الرابع ای این غبت عنا و بعض نسخه‌ده هیت عنا عنوانیله یعنی عن کلمه سیله
مرسومدر وحای مهمله ایله سعد قبیله‌سی لغتیدر که آنلر عینی حایه تبدیل ایدرلر مثلا عن بدلی حن ومع ونعم بدلی مع
ونحم دیرلر حروف حلقدن اولمغله تبدیل ایدرلر نته که هذیل قبیله‌سی حایی عینه تبدیل ایدوب مثلا حتی لفظنده عتی مطلب
تلفظ ایدرلر واساسده من این هیت یافلان ای من این جئت وهبّ فلان حینا ثم قدم ای سافر عبارتیله مجازا وله رق
ومثال ثانیده حینا بعد الحاء یای تحتیه ایله مرسوم اولمغله بو راده دخی حینا عبارتیله اولوب تغییر ناسخله حنا اولمقده
محتملدر لکن تفسیرنده عنا عنوانی آندن آبی اولمغله وجه مذکور اوزره سعد لغتنه محمول اولمق اوجهدر زیرا بعض
محللرده دخی مؤلفك بو کونه تلوینانی واقع اولمشدر و بر نسنه‌یه شروع وابتدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
هبّ فلان یفعل کذا ای طفق وتکه‌یی تکی‌یه بو کورسك ایچون چاغرمق معناسنه‌در تقول هبث بالتبس
ای دعوته لینزو وجوهرینك هبته عنوانده یعنی بنفسه متعدی اولمق اوزره ثبت وایراد ایلمسی خطادر وهبّ وهبوب
قلج اورد کن دترمك معناسنه‌در یقال هبّ السیف اذا اهتز و بر کسنه مدت مدیده غائب ونابود اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال هبّ الرجل اذا غاب دهرا وجنکده بوزلمق معناسنه استعمال اولنور یقال هبّ فی الحرب اذا انهزم الهبة
هانك کسریله حال وشان معناسنه‌در یقال انه لحسن الهبة ای الحال و بر ومندیل پاره‌سنه دینور جمعی هبب کلور
عنب وزننده و قلجك ضربیه‌یه ایشلیوب نافذ وکارکر اولمسی حالتنه دینور یقال هو سیف ذو هبة ای ذو مضاء ونفوذ
وسحر هنکامندن باقی قلان بر ساعت زمانی‌یه دینور وزماندن بر مدت غیر محدوده‌یه دینور تقول عشنا هبة من الدهر
ای حقبة واشبو ایکی معنای اخیرده هانك فتحیله ده جائزدر الهبّ هانك فتحیله والهبة هایله والهبة هانك
کسریله و مجموعنده تشدیدایله کسمك معناسنه‌در یقال هبه السیف هبا وهبة وهبة اذا قطعه وهبه هانك
فتحیله برکره دیمکدر تقول رأیته هبة ای مرة واحدة الهبیب نجیب وزننده والهباب کتاب وزننده
والهبة هانك کسری و بانك تشدیدیله تکه دیشی تکی‌یه بو کوردکی شوقدن هیجانه کلوب باغرمق معناسنه‌در
یقال هبّ التبس هبیبا وهبابا وهبة من الباب الثانی والاول اذا نبّ للسفاد الاهتباب افتعال وزننده بودخی
تکه سفاد هنکامنده شوقدن باغرمق معناسنه‌در یقال اهتبّ التبس بمعنی هبّ و کسمك معناسنه‌در یقال
اهتبه اذا قطعه الهبهبة زلزله وزننده اهتباب ایله معنای اولده مرادفدر یقال هبهب التبس بمعنی اهتبّ
وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هبهب الرجل اذا اسرع وچوللرده سراب لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال
هبهب السراب اذا ترقرق وزجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال هبهبه اذا زجره واویقودن اویانمق معناسنه‌در
یقال هبهب من النوم اذا انتبه و بوغزلمق معناسنه‌در یقال هبهب الکبش اذا ذبحه الهبهبی یای مشدده ایله‌دوه
سورمکده خوش نوا وخوب نغمه اولان سوریجی‌یه وعکامه دینور یقال هو هبهبی ای حسن الحداء وکوزل خدمتلو
جست و پیشکار خدمتکاره دینور مجازا ویله خدمتکار وارمیدر یقال خادم هبهبی ای الحسن الخدمة وقصابه
دینور وچابك وچالاك انسان وحیوانه دینور وخاصة جست وسبکپا ارکك دوه‌یه دینور مؤنثی هبهبیه در هایله یقال جمل
هبهبی ای خفیف سریع وناقة هبهبیة ای سریعة وهبهبی قیون وکچی چوبانه دینور علی قول سورینك قوچنه
دینور الهبهب غیغب وزننده بودخی سریع وچالاك انسان وحیوانه دینور پس هبهبی نفسنه نسبت اولمش اولور
وهبهب جست وچابك قوزده دینور ذئب خفیف معناسنه الهبهاب جیجاب وزننده بودخی جست وچابك انسان
وحیوانه دینور وچاغرغان صیاح کسیه دینور وسرابه دینور که اسی وقتلرده چوللرده صوکبی لمعان ایدن بوصارقدر
وعرب صبیانه مخصوص براویون آدیدر الهباب سحاب وزننده هبا معناسنه‌در که کونشك شعاعندن هیجان ایدن
خرده‌خرده توزدر خلق اکا ذره تعبیر ایدرلر اوطه ایچره پنجره‌یه طوغری چکیلوب کیدر یقال صار هبابا ای هباء
التهبهب تزلزل وزننده ارغلانمق معناسنه‌در یقال تهبهب الشیء اذا ترعزع التهبب تفعل وزننده اثواب اسکیوب
پیریمك معناسنه‌در یقال تهبب الثوب اذا بلی الهبائب هانك فتحیله والاهباب احباب وزننده والهبب
عنب وزننده اسکیوب پاره لنمش ثوبه دینور یقال ثوب هبائب واهباب وهبب ای متقطع و بونلر ثیاب اخلاق قبیلندندر
هبیب زبیر وزننده اسامیدندر هبیب بن معقل اصحابدندر اسکندریه طریقنده واقع وادیء هبیب اکا مضافدر
المهباب محراب وزننده شول تکه‌یه دینور که سفاد وقتنده حرص وشوقدن دائما باغرراوله یقال تیس مهباب
ای کثیر النبیب للسفاد الهبیب خبیب وزننده والهبوب صبور وزننده والهبوبة هایله شول یله دینور که
اسدکده توز وطپراق صاوررراوله التهبیب تفعیل وزننده اثوابی پك یرتمق معناسنه‌در یقال هبب الثوب تهبیبا
اذا خرقه الهجب هانك فتحی وجیمك سکونیله طوار سورمك معناسنه‌در یقال هجب الدابة هجبا من الباب الثانی

اذا ساقها وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هجب الرجل اذا اسرع ودکنکله اورمق معناسنه‌در یقال هجبه
اذا ضربه بالعصا الهدب هانك ضمی ودالك سکونیله وضمتیله کوزك کپرکنه دینور فارسیده مژکان درلر یقال
هو طویل الهدب والهدب ای شعر اشفار العین وثوب ومقعد مقوله‌سنك کنارلرنده اولان صچاغه و پوسکوله دینور
مفردی هایله هدبه‌در مؤلف هدبی خمل ایله وخملی هدب ایله تفسیر ایلمشدر لکن اصول سائره‌ده صچاق ایله و پوسکول
ایله مفسردر یقال طال هدب الثوب ای خمله الاهدب احدب وزننده کوزینك کپرکی چوق کشی‌یه دینور یقال
رجل اهدب ای کثیر الهدب واوزون کپرکلو کشی‌یه دینور یقال رجل اهدب ای طویل الهدب الهدب فتحتیله
کوزك کپرکلری اوزون اولمق معناسنه‌در یقال هدبت العین هدبا من الباب الرابع اذا طال هدبها وهدب ارطی
مقوله‌سی اغاجك داللرینه دینور وارطی عند البعض آق قواق اغاجی وعلی قول غضا دیدکلری شجرك آجی نوعیدر
شارح دیر که هدب یپراغی اولمیان شجرك داللرینه مخصوصدر وهدب هردم تازه اولان شجر یپراغنه دینور سرو وچام
وایلغون یپراغی کبی مفردی هدبه‌در هایله وهدب النبات یپراقلری اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان چوبلرینه
وداللرینه دینور علی قول عریض اولمیان یپراغه دینور سرو وسکود وایلغین یپراغی کبی مفردی هدبه‌در هایله جمعی
اهداب‌در وهداب در کتاب وزننده قدح وقداح کبی وهدب مصدر اولور اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره
صارقمق معناسنه‌در یقال هدبت الشجر هدبا من الباب الرابع اذا طالت اغصانها وتدلت الهدب صیقل وزننده زمینه
طوغری صاچاق صاچاق صارقیق اولان یغمورلی بلوده دینور علی قول صاچاق صاچاق اولان انکلرینه دینور که
یاغارکن اول هیئتده کورینور وهدب کبی اثوابك صاچاغنه و پوسکولنه دینور وسلوك وصارقیق اولان
عورت فرجنه دینور وزنجیرلنوب آقان کوزیاشنه اطلاق اولنور که خطوط وخیوط شکلنده نزول وجریان ایدر
وهیدب عبد عمرو بن راشدك فرسی اسمیدر وعمل مانده کند وثقیل کشی‌یه اطلاق اولنور که من بعد ایشدن کوجدن
قالمش برایشه یرامز اولمش کسه‌در یقال فلان صار هیدبا ای عیا ثقیلا الهدبد علبط وزننده بودخی عاجز ومانده
وثقیل کسه‌یه دینور الهدّاب تشدید داله رمان وزننده هدب معناسنه‌در و یپراغی اولمیان نبات داللرینه یاخود
عریض اولمیان یپراقلره دینور هدب کبی قال فی الاساس قطع هدب الشجر وهدّابها ای اغصانها مفردی هدابه‌در
هایله الهدب ضرب وزننده کسمك معناسنه‌در یقال هدب الشیء هدبا من الباب الثانی اذا قطعه وحیوانك سودنی
صاغمق معناسنه‌در یقال هدب الناقة اذا احتلبها واغاجدن میوه دیرمك معناسنه‌در یقال هدب الثمرة اذا اجتناها
الاهداب همزه‌نك کسریله بودخی اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره صارقیق اولمق معناسنه‌در یقال اهدبت
الشجرة اذا طالت اغصانها وتدلت الهدباء حمراء وزننده شاخلری یره صارقیق اولان اغاجه دینور یقال شجر
اهدب ای متدلی الاغصان وشجرة هدباء الهدب کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الهیدبی سبسبی وزننده
آت یوروشندن بر جنس یورویش اسمیدر که آنده جد وجهد وکوشش اولور جالیه‌رق باشنی ایکی طرفه تحریك
ایده‌رك یورویشی اوله جقدر که ایکی طرفه صالنوب صارقه‌رق یورر ابن الهیدبی بر شاعر مشهوردر الهیدبی
حیدری وزننده چوق سوزلو مکثار و پرکو کشی‌یه دینور یقال رجل هیدبی الکلام ای کثیره الهدبیة عربیه
وزننده اعمال مدینه‌دن سوارقیه قریه‌سی قربنده بر صو آدیدر هدبه هانك ضمیله همزه وزننده بر قوش آدیدر
برهانده و تحفه‌ده خرخدا ایله یعنی تکری دوه جکی و براشجکی دیدکلری بوجك ایله مفسردر هدبه جرعه وزننده
اسامیدندر هدبة بن خالد القیسی که کتان وزننده هداب ایله معروفدر محدثیندندر وهدبة بن الخشرم شعرادندر
الهذب جذب وزننده اغاج وسائر نسنه‌نك زوائدنی قطع وازاله ایله اصلاح ایدوب پاکیزه وخالص ومنقح ایلمك
معناسنه‌در که رونق ولطافت وحسن قیافته افراغ اولنور فارسیده بو معنا پیراستن لفظیله تعبیر اولنور یقال هذب
الشجر وغیره هذبا من الباب الثانی اذا قطعه ونقاه واخلصه واصلحه وخرما اغاجندن لیفلری ازاله ایله پاکیزه
ورونقدار ایلمك معناسنه‌در که بو خاص اولور یقال هذب النخلة اذا نقی عنها اللیف وآقمق معناسنه‌در یقال هذب
الشیء اذا سال وهذب وهذابة سحابه وزننده یوریمکده وسائرایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذب الرجل
وغیره هذبا وهذابة اذا اسرع وقوم وجماعت بینده کفتکو وجغلتی چوغالمق معناسنه‌در یقال هذب القوم
اذا اکثر لغطهم التهذیب تفعیل وزننده هذب ایله معنای اولده مرادفدر لکن بو کثرتی متضمندر یقال هذب
الشیء تهذیبا بمعنی هذبه و برایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذّب الرجل اذا اسرع الاهذاب همزه‌نك
کسریله بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال اهذب الرجل اذا اسرع وسحاب یغموری سرعتله یاغدرمق
معناسنه‌در یقال اهذبت السحابة ماءها اذا اسالته بسرعة المهاذبة مفاعله وزننده بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در

یقال هاذب الرجل اذا اسرع المهاذیب محاریب وزننده چابك وچالاك اولان دوه‌لره دینور مهذاب مفردیدر یقال
ابل مهاذیب ای سراع الهذب فتحتینله برنسنه‌نك صافی وخالص وناب اولمسنه دینور یقال مافی مودته
هذب ای صفاء وخلوص الهذبی هیدبی وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی المهذب معظم وزننده تهذیبدن
اسم مفعولدر که زوائدی ازاله اولنمغله پاکیزه ومنقح اولمش نسنه‌یه دینور بو مناسبتله خلق وطبیعتی مثالب ومعایبدن
پاکیزه وگرد کدورتدن صافی ومنقح اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مهذب ای مطهر الاخلاق الهذربة
دحرجه وزننده چابك چابك چوق سوز سویلمك معناسنه‌در یقال هذرب الرجل الکلام اذا اکثر فی سرعة الهذریبی
مصغر بنیه‌سی وقصریله دأب وعادت معناسنه‌در یقال هذه هذریباه ای عادته الهذربان عنفوان وزننده
شول کشی‌یه دینور که تکلمده وخدمتده جست وچالاك اوله الهذلبة دحرجه وزننده سریع وخفیف وچالاك
اولمق معناسنه‌در یقال به هذلبة ای خفة وسرعة الهرب فتحتینله والمهرب مطلب وزننده والهربان
فتحاتله قاچمق معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره اورکوب یاخود قورقوب قاچمقدر فرار لازم اولسون وکرك اولمسون
یقال هرب الرجل هربا ومهربا وهربانا من الباب الاول اذا فر وعربلر قازغك نصفی یره کچوب ناپدید اولسه هرب
من الوتد نصفه دیرلر غاب معناسنه وهربك قوجایوب پیرفانی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرب الرجل
هربا من الباب الرابع اذا هرم التهریب تفعیل زننده قاچرمق معناسنه‌در تقول هربته انا تهریبا ای افررته الاهراب
همزه‌نك کسریله برایشده حدی تجاوز ایلمك درجه‌سنده مبالغه وامعان ایلمك معناسنه‌در یقال اهرب فلان
اذا اغرق فی الامر وبرنسنه‌دن خائف اوله‌رق جد وجهد ایله کتمك معناسنه‌در یقال اهرب الرجل اذا جد فی الذهاب
مذعورا ویل طپراق صاورمق معناسنه‌در یقال اهربت الریح اذا سفت التراب وبرکسه‌یی فراره مضطر وناچار ایلمك
معناسنه‌در یقال اهرب فلانا اذا اضطره الی الهرب الهارب اسم فاعلدر فرار ایدیجی دیمکدر بو مناسبتله صودن کلان
طواره اطلاق اولنور عادتا اوبه‌یه یاخود مرعایه طوغری سرعت ایلدکلرینه مبنی‌در تنه که صویه وارانه قارب اطلاق
اولنور ومنه یقولون ماله هارب ولاقارب ای صادر عن الماء ولا وارد یعنی فلانك صویه واروب کلان حیوانی یوقدر که
برنسنه‌یه مالك دکلدر دیمکدر وقال بعضهم معناه لیس احد یهرب منه ولا احد یقرب الیه یعنی کندیدن خوف ایدوب
تباعد ایدن ونفعنی مأمول طرفنه متقرب اولان کمسه‌سی یوقدر که الندن خیر وشر کلمز قطعا آدملکدن علاقه‌سی یوقدر
دیمکدر وبونی مقامنه مخصوص اولان تعبیراتدندر الهرب هانك ضمیله اشکنبه‌یی وبغرسقلری وبوکرکلری
احاطه ایدن یوفقه یاغه دینور که چوز تعبیر اولنور ثرب البطن معناسنه المهرب منبر وزننده اکیجیلر آلاتندن
شول اغاجه دینور که چفت سوردکلری وقتده بری اوته تحریك ایدرلر بونی بعضلر اوکندره ایله بیان ایلدیلر الهاربیة
یای مشدده ایله بنی هاربة بن ذبیان قبیله‌سنه مخصوص برکوچك صویك آدیدر الهراب شداد وزننده والمهرب
محسن وزننده اسامی رجالدندر الهرجاب هانك کسریله هرجال وزننده والهرجب قرشب وزننده اوزون اولان
انسانه وحیوانه وسائر نسنه‌یه دینور وهرجاب بر موضع آدیدر الهردبة دحرجه وزننده آغر آغر یلمك عدو ثقیل
معناسنه‌در یقال هردب الرجل اذا عدا ثقیلا الهردبة تشدید بائله قرشبة وزننده قوجه قاری‌یه دینور عجوز معناسنه
وبورکسز قورقق وجبان کمسه‌یه دینور که درونی جوهر شجاعتدن خالی اولمغله وجودی اوفورلمش بوش طلوم
کبی برقیافت اوله الهرشبة تشدید بائله قرشبة وزننده یاشلو قوجه قاری‌یه دینور الهوزب زای معجمه ایله
جوهر وزننده قوی وتوانا اولوب بورویشی تند وشدید اولان دوه‌یه دینور وکرکس تعبیر اولنان قوشه دینور
الهزبر حیدر وزننده حدتلو شیئه دینور ومنه لیث هزبر ای حدید الهزابی زانك کسری والفك قصریله
ومدیله برنوع بالق آدیدر الهزربة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه‌در یقال به هزربة ای خفة وسرعة
الهسب حسب وزننده ومرادفیدر که یتشمك کفایت معناسنه‌در تقول هسبك بمعنی حسبك شارحك بیاننه کوره
هاء حادن مبدله‌در الهصب غصب وزننده قاچمق معناسنه‌در یقال هصب الرجل هصبا من الباب الثانی اذا فر
الهضب ضاد معجمه ایله ضرب وزننده بولود یغمور یاغدرمق معناسنه‌در یقال هضبت السماء هضبا
من الباب الثانی اذا مطرت وکند وکاهل کودن دابه کبی آغر آغر یورمك معناسنه‌در یقال هضب الرجل
اذا مشی مشی البلید وسوزه کیریشوب طالمق معناسنه استعمال اولنور یقال هضب فی الحدیث اذا افاض الاهتضاب
افتعال وزننده والاهضاب اکرام وزننده بونلرده سوزه کیریشوب لاقردی‌یه طالمق معناسنه‌در یقال اهتضب
فی الحدیث واهضب اذا افاض الهضبة حمزه وزننده بریوزینه منبسط اولان یالچین آلچق یاصتم طاغه وپاره دینور
علی قول یکپاره برقیادن خلق اولنمش یالچین طاغه دینور یاخود سیوری تپه‌لو وصرپ اولوب اطرافندن منفرد اولان

طاغه دینور وبوهمان قرمزی طپراقلو اولان طاغلر ارالغنده اولمغه مخصوصدر وهضبه یغموره دینور جمعی
هضب کلور عنب وزننده بدره وبدر کبی وهضاب کلور کتاب وزننده وجمع الجمعی اهاضیب کلور الهضب هجف
وزننده بك ترلکن اولان آته دینور کثیر العرق معناسنه وصلب وشدید اولان آته دینور الهضب امیر وزننده سودی
آزجه اولان قیون نلره وکچیلره دینور یقال غنم هضب ای قلیلة اللبن الاستهضاب طاغ هضبه اولمق معناسنه‌در
یقال استهضب الجبل اذا صار هضبة قال فی الاساس علوت هضبة وهضابا واستهضب صار هضبا قال رؤبة
تمنعت ارکانه واستهضبا * الاهضوبة همزه‌نك ضمیله یغموردن برصاغانغه وبرپوره‌یه دینور یقال اصابتهم اهضوبة
من المطر ای دفعة الهقب هانك فتحی وقافك سکونیله بوللق سعه معناسنه‌در الهقب هجف وزننده واسع الحلق
اولان انسان وحیوانه دینور که نارکبی لقمه‌یی باغ کبی التقام ایدر ودوه قوشی وسائر حیواندن عظیم الجثه وطویل
اولانه دینور الهقیقب سفرجل وزننده صلب وشدید اولان انسان وحیوانه دینور هقب عنب وزننده
برکلمه‌در که آنکله آت قسمی طورمق یابورمك ایچون زجر وآزار اولنور الهکب هانك فتحی وکافك سکونی وفتحیله
استهزا ایلمك معناسنه‌در یقال هکبه هکبا من الباب الثانی اذا استهزأه الهلب هانك ضمیله مطلقا قیله دینور
شعر معناسنه علی قول قالین قیله یاخود آت مقوله‌سی دابه‌نك قویرقلری قیلنه یاخود خنزیرك قیلنه دینور که آنکله
خرازلر بعض نسنه دیکرلر ترکیده قرچی تعبیر اولنور الهلب تعب وزننده برکسه‌نك کوده‌سی پك قیللو اولمق
معناسنه‌در یقال هلب الرجل هلبا من الباب الرابع اذا کثر شعره الاهلب احمر وزننده کوده‌سی پك قیللو اولان
کشی‌یه دینور مؤنثنده هلباء دینور وچوق یغمورلی یله دینور یقال عام اهلب ای کثیر المطر وآت وبارکیر مقوله‌سنك
کسلمش قویرغنه دینور ذنب منقطع معناسنه وکوده‌سنده اصلا قیل اولمیان تویسزه دینور که معنای آتیدن مأخوذدر
وذکر اولندیغی اوزره پك قیللو اولانه ده دینمکله ضد اولور وبوقویرغه ده وصف اولور الهلب جلب وزننده
کوده‌دن قیللری یولمق معناسنه‌در یقال هلبه هلبا من الباب الثانی اذا نتف هلبه وسحاب قراغو ودپی مقوله‌سی
رطوبتله خلق اصلا تمق علی قول پیدرپی یغمور یاغدرمق معناسنه‌در یقال هلبت السماء القوم اذا بلتهم بالندی
او مطرتهم مطرا متتابعا وآت اراسنی کسمیوب پیدرپی سکرتمك معناسنه‌در یقال هلب الفرس اذا تابع الجری
وبرکسه‌یی مقاله کتوروب هجو وشتم ایلمك معناسنه استعمال اولنور که معنای اولدن مأخوذدر یقال هلبهم
بلسانه اذا هجاهم وشتمهم التهلیب تفعیل وزننده بو دخی بدندن قیل یولمق معناسنه‌در یقال هلبه ای نتف هلبه
وبرکسه‌یی هجو وذم وشتم ایلمك معناسنه‌در یقال هلبهم اذا هجاهم وشتمهم مشهور شعرادن ابو المهالبه مهلب
ابن ابی صفره بو معنادن ناشی مهلب ایله ملقب اولمشدر زیرا شعرای عصری کندیسنی هجو ایلمشلردر یاخود متوف
الشعر اولمسی باعث تلقیبدر التهلب تفعل وزننده والانهلاب انفعال وزننده بدندن قیللر یولنمق معناسنه‌در
یقال هلبه تهلیبا فتهلب وانهلب الاهلاب همزه‌نك کسریله آت متتابعا سکرتمك معناسنه‌در یقال اهلب الفرس
اذا تابع الجری الهلوب صبور وزننده زوجنه محبه ومتقربه اولان خاتونه دینور وزوجندن تجنب وتباعد اوزره
اولان ناشزه‌یه دینمکله ضد اولور یقال امرأة هلوب ای متقربة من زوجها ویقال امرأة هلوب ای متجنبة من زوجها
قال فی النهایة قال عمر رضی الله عنه رحم الله الهلوب ولعن الله الهلوب فقره‌ء اولاده هلوب بیکانه‌دن متباعد اولوب
زوجنه تقرب ومحبت اوزره اولان خاتوندر وثانیه‌ده آشنادار اولمغله آشناسنه مودت والفت اوزره اولوب زوجندن
تباعد اوزره اولان ملعونه‌در وبوهجو وذم معناسنه اولان هلبدن مأخوذدر که هربری طرف آخردن ذم وقدحه
صلاحیتلو اولور اهلوب اسلوب وزننده دهر بن عمرو یاخود ربیعة بن عمروك فرسی اسمیدر واهلوب فن وصنف
وکونه معناسنه‌در جمعی اهالیب کلور که فنون واصناف دیمکدر الهلاب تشدید لامله شداد وزننده یغمورلی
صوغوق روزکاره دینور که فورتنه تعبیر اولنور دفعی اولانه بوره تعبیر اولنور هلابه دخی دینور رهابله تقول اخذتنا
الهلاب والهلابة ای الریح الباردة مع مطر وچوق یغمورلی یله دینور یقال عام هلاب ای کثیر المطر الهلبة جرعه
وزننده والهلبة تشدید بائله عتله وزننده شدت شتاء معناسنه‌در تقول اتیته فی هلبة الشتاء وهلبته ای فی شدته
الهلاب شداد وزننده والمهلب محدث وزننده والهلیب زبیر وزننده شهور رومیه‌دن کانون ثانیده معهود
کونلردر که بغایت بارد اولور یاخود هلبة الشتاء یعنی قیشك پك شدتی هنکامنده معدود کونلردر اوله کوره ریح بارده‌دن
مأخوذ اولور ومراد کانون ثانینك یکرمی درت یکرمی بش یکرمی التی کونلریدر ثانی‌یه کوره کانون اولك یکرمی
سکز یکرمی طقوز واوتوزنجی کونلریدر هالب الشعر توی وقیل یولیجی دیمکدر بو مناسبتله قیش کونلرندن
برکونه اطلاق اولنمشدر تنه که مدحرج البعر دخی آندن بریوم معهود لقبیدر دوه قیغنی کله کبی طوکدروب

بوارلديغى باعث تلقيبدر الهلباء حمراء وزننده اهلب كلمه سندن مؤنثدر كوده سى قيللو خاتونه دينور ودبره اطلاق
اولنوراست معناسنه ومكه ايله يمامه بيننده برموضع آديدر كه آنده عربلرك بر وقعه سى اولمشدر وهلباء هلبه كلمه سنه
تأكيد اولور كه آفت عظيمى ديمك اولور يقال هلبة هلباء اى داهية دهياء الهلابة ثمامه وزننده توكدايدن ولدعقبنده
ايش وصوك تعبير ايتدكلرى درينك يابقنديسنه دينور غسالة السلى معناسنه لكن شارحك بيانته كوره آنكله برابر
ظهور ايدن چركابه اولەجقدر الهالبة غالبه وزننده بغايت يغمورلى كيجه يه دينور يقال ليلة هالبة اى مطيرة الهلب
كتف وزننده اصحابدن ابو قبيصة يزيد بن قنافة الطائى لقبيدركرچه محدثون هانك ضميله تقييد ايدرلر لكن صواب اولان
كتف وزننده اولمقدر مومى اليه مقدما اقرع اولمغله باشنده قيل اثرى اولميوب بعده صاحب المعجزات عليه
افضل الصلوات حضرتلرى يدمؤيدلريله مسح بيورملريله قيللرى نابت اولديغندن هلب ايله ملقب اولمشدر الهلجاب
هرجاب وزننده بيوك قزغانه دينور قدر عظيمه معناسنه الهناء نون مشدده ايله جلنار وزننده بلهاء وورهاء
معناسنه دركه بلاهت وحماقتى اولان بون واوغوز خاتونه دينور جوهرى تخفيفله تقييدنده واستشهاد ايلديكى
شعرده وهم ايلمشدر مراد نابغه نك مجنونه هنباء بنت مجنون مصراعيدر وهنباء احمق ونادان كشى يه دينور الهنبى
قصر ايله ممدوده ده لغتدر المهنب منبر وزننده هبنقه كبى فائق الحمق اولان كشى يه دينور يقال هو مهنب اى فائق
الحمق الهنباء فتحتينله ومد ايله والهنبى قصر ايله اوغوز وحمقاء عورته دينور بو ايكى لغت ابن دريد روايتيدر
يقال امرأة هنباء وهنبى اى حمقاء هنب هانك كسريله بررجل آديدر وبرمخنث اسميدر كه رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرى آنى مدينه دن نفى واجلا بيورديلر وهنب جندل بن والق نام محدثك جدى اسميدر الهنبة تاى
فوقيه ايله دحرجه وزننده برايشده كوشك دبره نوب سستلك وكاهلك ايلمك معناسنه در يقال هنبت فى امره
اذا استرخى وتوانى الهندب والهندبا هانك كسرى ودالك فتحى وبعضا دال مكسور اولور والفك قصريله
ومديله سبزهٔ معروف اسميدر مفردى هندباة در هايله بو نباتك طبيعتى معتدلدر وتناولى معده يه وجكره وطحاله نافع
وكوكنى ضماد عقرب صوقديغنه باهر المنافع در ونبات مزبورك طابخى غاسلنه نسبت خطاجهتندن اكثردر يعنى
آنك مطبوخى منقوعنه نسبت خطاجهتندنا كثر وكيفيت وكميت وتعاطى واستعمالنده هيئتنى ادراك ايلميلره
ضررى نفعندن اوفردر مؤلف بونكله اشو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى الاحكام النبوية فى الصناعة الطبية
وفى الحديث كلوا الهندباء ولا تنفضوه فانه ليس يوم من الايام الا وقطرات من الجنة يقطرن عليه وكذا روى جعفر بن
محمد عن ابيه عن جده الحسين بن على سمعت النبى عليه الصلوة والسلام يقول مامن ورقة من ورق الهندباء الا وعليها
قطرة من الجنة پس اشو حديثلردن ومؤلفك كلامندن مستنبط اولديكه هندبايى غسل ونفض ايلدكلرنده ودع مطلب دقيق
اولان خاصه زائل اولور طبخ اولنورسه اثرى بيله باقى اولمز بو جهتله غاسلى طابخندن ازيد مخطى اولور حتى ابن سينا
ديديكه صوايله هندبايى غسل ياخود نفض ايلدكده قوت نافعه سنك كلى ياخود اكثرى مفارقت ايدر وقالديكه بعض
امهاتده هندباء ماده سى هدب ذيلنده رسم ايلديلر مؤلف بوراده ذكر ايلدى ظاهرا نونك زياده واصالتى مختلف فيه
اولديغنه مبنى در وبعضلر رومى ياخود سريانى اولمسنه ذاهب اولديلر وبو نباته فارسيده كاسنى وتركيده آجى ماروله
وكونك ديرلر هندابه هانك كسريله برخاتون آديدر كه شعرادن ابو هندابة الكندى والده سيدر وشاعر مرقومك
اسمى زيادر الهنقب قافله جعفر وزننده بود ور كمسه يه دينور الهوب صوب وزننده ايراقلق بعد معناسنه در
بو معناده دركه عربلر فلان كسه نى قنده اولديغى بيلمز بريرده براقوب كالدم ديجك يرده تركته فى هوب دابر ديرلر
وبونده هانك ضميله دمز باز ددر على قول بونده صواب اولان تاى فوقيه ايله اولمغله جوهرى باى موحده ايله ثبت ايلمسى
وهم در هوت ارض منخفضه يه دينور شارح ديركه قيل كلاميله جوهرى يى توهيم ايلمك ملايمجه دكلدر وهوب چوق
سوزلو اجق وباوه كو كشى يه دينور وهوب آتشك علو يه دينور زبانهٔ آتش معناسنه شارح ديركه آتشك دخى اسميدر
الاهوب اقرب وزننده يمن ساحلنده برموضع آديدر الهويب كميت وزننده يمنده شهر زبيد قضاسنده برموضعدر
الهيبة غيبه وزننده والمهابة مخافه وزننده برنسنه دن يا بر كسه دن صقنوب قورقمق معناسنه در عظمت
وجلالندن ياخود فى ذاته قورقنج وهيبتلو اولديغندن ناشى اولور وبونلر اسملردر الهيب عيب وزننده والمهابة
كذلك مخافه وزننده مصدرلردر يقال هابه يهابه هيبا ومهابة مثل خافه يخافه يعنى من الباب الرابع اذا خافه واتقاه
الاهتياب افتعال وزننده هيب معناسنه در يقال اهتابه بمعنى هابه الهائب والهيوب صبور وزننده والهيابة
شداد وزننده والهيب سيد وزننده والهيبان سلمان وزننده والهيبان يای مشدده نك كسرى وفتحيله
والهيابة تشديد يايله علامه وزننده شول كشى يه دينور كه جبان وضعيف النفس اولمغله دائما ناسدن خوف وحذر

ايدر اوله المهوب مقول وزننده والمهيب مكيل وزننده والهيوب كذلك صبور وزننده والهيبان كذلك
سلمان وزننده شول هيبتلو وعظمتلو آدمه دينوركه ناس كنديدن خوف وحذر ايدر اوله يقال رجل هائب وهيوب
وهياب وهيب وهيبان وهيبان وهيابة اى يخاف الناس ويقال رجل مهوب ومهيب وهيوب وهيبان اى يخافه الناس
التهيب تفعل وزننده هيبت اظهاريله بركسه يى قورقتمق وصاقندرمق معناسنه در تقول تهيبنى فلان اى افزعنى
واخافنى وهيبت الوب قورقمق معناسنه در تقول تهيبته اى خفته الهيبان يای مشدده ايله ناسدن خوف وحذر
اوزره اولان كشى يه دينوركه ذكر اولندى وفى ذاته قورقق جبان وهر نسنه دن خوف ووهم ايدن كمسه يه دينور
وكچى تكه سنه دينور تيس كبى وجست وخفيف وچالاك اولان انسان وحيوانه دينور وچوبانه دينور وطپراغه دينور
ودوه نك اغزنده مجتمع اولان كپوكه دينور وهيبان اصحابدن اسلمى القبيله برذات اسميدر يانك تخفيفيله ده‌ زبازددر
وكاهى هيفان عنوانده تكلم ايدرلر المهيب مكيل وزننده والمهوب مقول وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المتهيب متسبب وزننده بودخى ارسلانه اطلاق اولنور الهاب غاب وزننده يلانه دينور حيه معناسنه وهاب
بركلمه دركه دوه جى دوه يى هوب هوب ديه رك سوروب كوترر ايكن بر طرفه صاپدقده صاپمقدن زجر ايچون ايراد ايدرلر
الاهابة همزه نك كسريله دوه يى بولدن صاپمقدن منع ايچون هاب ديمك معناسنه در يقال اهاب بالابل اذا زجرها
بهاب وآت قسمنى چاغرمق على قول طورمقدن يايورتمكدن زجر ومنع ايچون هاب ديو ياخود هب ديو آزار ايلمك
معناسنه در يقال اهاب بالخيل اذا دعاها او زجرها بهاب او بهب هبى فعل امر مؤنث بنيه سيله بركلمه دركه آت
وبار كير كروهنى صاپد قلرى سمتدن يوله كتوروب طوغرى وعجله كتملرى ضمننده زجر وآزار ايچون ايراد اولنور
يقال هبى يعنى ياخيل اى اقبلى واقدمى آت بردانه قصراق اولور ايسه ده صالحدر المهاب مناب وزننده والمهوب
مقول وزننده قورقنج ودهشتلو محله دينور يقال مكان مهاب ومهوب اى مخوف يهاب فيه واشو مهاب ومهوب
كلمه لرى كويا كه هوب الرجل قولى اوزره كه مجهولدر بنا قلنمشلردر يارى واوه نقل اولندقد نصكره التهييب
تفعيل وزننده بركمسه يى مهابتلو كوسترمك ومهابتلو بيلدرمك معناسنه در تقول هيبته اليه اى جعلته مهيبا
عنده فصل الياء التحتية اليباب خراب وزننده ومرادفيدر كه ويرانه معناسنه در يقال ارض يباب
اى خراب اليشب يانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله حجر معروف اسميدر يشم فارسيدن معربدر تركيده دخى يشم
ديرلر بعض بچاق قبضه سى يپارلر شارح ديركه اعلاسى خطايى قسميدر كه آتشده يانمز برآدمك اوزرنده بولنسه
صاعقه اصابت ايلمز يا طب ياسر وزننده اجاء تلم طاغده بربچه صوآديدر ما يطبه فعل تعجب اوله رق مستعملدر
ما اطيبه معناسنه شارحك بيانته كوره مقلوب اولمغله متصرف دكلدر الايطبة موهبه وزننده يانك شدة سيله ده
لغتدر قيون قسمنك اركك يك قيزوب كوسنمسى حالتنه دينور يقال اقبلت الشاة تهدى فى ايطبتها اى شدة
استحرامها مؤلف بونى طيب ماده سنده دخى رسم ايلمشيدى اليلب فتحتينله قلقانلره دينور ترسه معناسنه در
مفردى يلبه در هايله على قول دريدن اولان زرهلره وكيملره دينور ياخود برقاج دريدن ديكلمش باش كيمه دينوركه
جنكده مغفر كبى خاصة باشه كيرلر ويلب فولاده دينوركه پولاد دمور اوله جقدر وخالص دمشقى دموره دينور وشول
قلقانلره دينوركه كچه لردن دوزوب حشونه قوم وعسل تعبيه ايدرلر اعراب قلقانلرندر وحظ لقا عظيم اولان شبثه
دينوروپوسته دينور جلد كبى يوب يائين موحدتينله مهدد وجندب وزنلرنده حضرت شعيب پيغمبرك على نبينا وعليه
السلام پدرلرى اسميدر يوب يانك ضميله محمد بن عبدالله بن عباض نام محدثك جدى اسميدر تمت الباء بعون ذى الالاء

باب التاء الفوقية فصل الالف

الابت نبت وزننده والابوت قعود وزننده كون بغايت اسى اولمق معناسنه در يقال ابت اليوم وابت
ابتا وابوتا من الباب الرابع والاول والثانى اذا اشتد حره وبركسه صويى ياخود غيرى نسنه يى پك چوق
ايچمكله طلوم كبى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال ابت الرجل من الشراب اذا انتفخ وابت وصف اولور
كما سيذكر الابت نابت وزننده والابت كتف وزننده والابت سبت وزننده كه فى الاصل مصدردر
پك اسى وكرمتلوكه نه دينور يقال يوم آبت وابت وابت اى شديد الحر ويقال ليلة آبتة وابتة وابتة
اى شديدة الحر المأبوت محرور وزننده ومرادفيدركه اسى طوقنمش وحرارته اوغرامش كشى يه دينور يقال رجل
مأبوت اى محرور يعنى اصابه الحر الابتة جرعه وزننده شدت غضبه اطلاق اولنور يقال اخذته ابتة الغضب
اى شدته وسورته التأبت تفعل وزننده آتش يا الكلوبك قزغين وكرمناك اولمق معناسنه در يقال تأبت الجمر
اذا احتدم الأت همزه نك فتحى وتاى فوقيه نك تشديديله خصمه دليل وبرهان وبينه وشاهد ايله غالب اولمق معناسنه در

يقال اتّه اتّاً من الباب الاول اذا غلبه بالحجة ويركسه نك باشنى يارمق معناسنه‌در يقال اتّ رأسه اذا شدخه الارتة
جرعه وزننده حربا يعنى قباكلر ينك باشنده اولان توبلره ديـنور الارتان همزه‌نك ضمى وراءنك فتحيله برموضع آديدر
الاست همزه‌نك كسرى وسينك سكونيله تمل واصل واساس معناسنه‌در بو مناسبتله است الدهر زمان قديمه اطلاق
اولنورنته كه اسّ الدهر دخى بو معناده استعمال اولنور يقال مازال فلان مجنونا على است الدهر واسّ الدهر اى على قدمه
ووجهه يعنى لم يزل يعرف بالجنون يعنى اوته‌دن برو مجنوندر وتقول فعلت ذلك على است الدهر اى على وجه الدهر يعنى
ازقديم آنى ايده رم وايده رك كلدم شارح ديركه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولوب است كلمه سنك اصلى اس
اولمغله سينك بريسى تايه مقلوب اولديغنه ذاهب اولمشدر لكن بو غلطدر صواب اولان بونك اصلى سته اولمقدركه
ها حذف اولنوب اولنه همزه عوض اولمشدر زيرا همزه سى موصوله اولمغله زائده درنته كه مؤلف سته ماده سى ذيلنده
دخى بونلرى ثبت ايلمشدر انتهى واست الكلبة كريهه به وداهيه‌يه اطلاق اولنور تقول لقيت منه است الكلبة
اى ما كرهت ويقال وقع فى است الكلبة اى فى داهية واست المتن قبره وصحرايه اطلاق اولنور ودبر ومقعد معناسنه
اولان است كلمه سى سته ماده سنده مرسومدر واساسده بونلرك مجموعى سته ماده سنده واست كلمه سندن مجاز ومتفرع
اولمق اوزره مثبتدر اسبوت همزه‌نك ضمى وباى تحتيه ايله حضرموت قربنده برطاغ آديدر الاستى تركى وزننده
بزك وقماشك ارشنه ديـنور سدّى معناسنه وبونك وزنى افعول اولمغله معتل بابى مقام ذكريدر بوراده رسمى وهمدر
شارحك بيانته كوره واهم معلوم دكلدر استواء دستواء وزننده نيسابور اعمالندن برقصبا آديدر محدثيندن عمربن
عقبة الاستوائى اورايه منسوبدر اشته همزه‌نك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله اهل اصفهاندن برجماعت محدثين
لقبلريدر الاصت همزه‌نك فتحى وصادك سكونيله برجنس نباتدن خالى اولمق معناسنه‌در يقال اصتت الارض
اصتا من الباب الثانى اذا لم يكن فيها بقل ولا كلأ الافت همزه‌نك فتحى وفانك سكونيله شول ناقه‌يه ديـنوركه هربابده
صبر وتحملى وبقا ودوامى سائرلردن ازيد واوفر اوله وشول جست وچالاك دوه‌يه ديـنوركه اشوب يوريمكده سائرلره غالب
اوله وجنسى پاك صوى وكريم اولان دوه‌يه ديـنور وبونده همزه‌نك كسريله لغتدر وافت داهيه وآفته ديـنور
وعجب يعنى عجيب معناسنه اسمدر غريبدركه فارسيده همزه‌نك مدّيله آفت داهيه وافتد مسجد وزننده عجب
وعجيب معناسنه‌در وافت هذيل قبيله سندن برجماعت اسميدر ومصدر اولور صرف وتحويل ايلمك معناسنه يقال
افت فلانا عن كذا افتا من الباب الاول اذا صرفه عنه الافت همزه‌نك كسريله افك وافتراء معناسنه اسمدر يقال
ما ابين افته اى افكه الاقت همزه‌نك فتحيله والتأقيت تفعيل وزننده وقت وتوقيت معنالرينه‌دركه برنسنه
ايچون وقت وزمان تعيين ايلمكدن عبارتدر يقال اقته اقتا واقته تأقيتا بمعنى وقته وقوله تعالى واذا الرسل اقتت
قرأ اهل البصرة وقتت بتشديد القاف وقرأ ابو جعفر بالواو وتخفيف القاف وقرأ الباقون بالالف وتشديد
القاف الالت همزه‌نك فتحى ولامك سكونيله اكسلتمك معناسنه‌در يقال التّه حقه التا من الباب الثانى اذا نقصه
ويركيدى ايشندن ياخود يولندن صرف ايدوب آليقومق معناسنه‌در يقال التّه اذا حبسه وصرفه يعنى
عن وجهه ويركيه آند ويرمك على قول آنك يمين ايلمسنى طلب ايتمك ياخود مدّعاسنه آندن شهادت ايتمسنى
ايستمك معناسنه‌در يقال الت فلانا اذا حلفه اوطلب منه حلفا اوشهادة يقوم له بها والت بهتان ايلمك
معناسنه‌در يقال التّه اذا بهته الايلات ايجاب وزننده بودخى اكسلتمك معناسنه‌در يقال آلته حقه ايلاتا اذا نقصه
كما يقال الاته الاتا وهو من اللأت كما سيذكر الالتة جرعه وزننده آزوبركى‌يه ديـنور عطية قليلة معناسنه
ويمين غموس معناسنه‌دركه صاحبى بحر كناهه طالديران يمينه ديـنور مراد على لاحق اوله‌رق يلان يره اولان
يميندر الّتى حبلى وزننده تفليس قربنده برقلعه آديدر آلّت همزه‌نك فتحى ولام مشدده‌نك كسريله
برموضع آديدر وبونك درّى كلمه سندن غيرى نظيرى يوقدركه كوكب صفتيدر وابوزيد سكينه كلمه سنى دخى
روايت ايلمشدركه طمأنينت ووقار معناسنه‌در فقالوا عليه سكينة مصاحده بونى نوادردن شاذ اوله‌رق حكايت
ايلمشدر الامت همزه‌نك فتحى وميمك سكونيله حزر وتقدير معناسنه‌دركه برنسنه‌يى اعماله شروع ايلزدن مقدم تخمين
واندازه ايلمكدن عبارتدر اوچولمك وكسيلمك واورانلمق تعبيرا ولنور يقال امت الشىء امتا من الباب الثانى اذا قدّره
وحزره وقصد ايلمك معناسنه‌در يقال امته اذا قصده والامت مرتفع محله ديـنور جاى بلند معناسنه وكوچك تپه‌لره وايوكلره
ديـنور تلال صغار معناسنه وبعض يرده اولان ايشلك ويوقشلق والچقلق ويوكسكلكه ديـنوركه يوكرى وناهموار اولور
يقال بالمكان امت اى انخفاض وارتفاع ومطلقا برنسنه‌نك ذات وخليقه سنده اولان اختلافه ديـنوركه بعض يرى بعضنه
مخالف اولمقدن عبارتدر بعض يرى يوكسك وبعض يرى الچق ياخود طول وقصر مقوله سى اختلاف كبى جمعى امات كلور

همزه‌نك كسريله واموت كلور همزه‌نك ضميله وامت ضعف ووهن معناسنه‌در تقول سرنا سيرا لا امت فيه اى لا ضعف
ولا وهن وطريقه حسنه معناسنه‌در وامت برنسنه‌نك صورتنده اولان اكريلك واچقلق مقوله سى عيب ونقيصه‌يه ديـنور
كرك آغرده وكرك ثوب وحجر مقوله سى نسنه‌لرده اولسون يقال به امت اى عوج وامت بربرك بعض محلنك طراغى قالين
وبعضى برينك يوفقه وانجه اولمسى حالتنه ديـنور وامت شك وشبهه معناسنه استعمال اولنور يقال الخمر حرمت لا امت فيها
اى لا شك فى حرمتها مؤلف مثال مزبور ايله اشبو ان الله حرّم الخمر فلا امت فيها حديثنه تلميح ايلمشدر وبو معناى اوّل
فرعيدر التأميت تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى قبل العمل اوچلموب تقدير ايلمك معناسنه‌در يقال امته تأميتا
اذا قدّره المأموت موقوت وزننده موقت معناسنه‌دركه نهايت وقتى تعيين اولنمش نسنه‌در مقدّر معناسندن مأخوذدر
يقال اجل مأموت اى موقت المؤمّت تشديد ميمله معظم وزننده طلوانسنه‌يه اطلاق اولنور قاب طلوا اولمغله خارج
وداخلنده امت وعوج حالتى قالمز پس تفعيل ازاله ايچوندر يقال سقاء مؤمّت اى مملوّ ومؤمّت شرّ وفتنه وعناد
مقوله سى احوالله متهم اولان كيسه‌يه اطلاق اولنور عيب وعوج معناسندن مأخوذدر يقال هو مؤمّت اى متهم بالشر
ونحوه الانيت همزه‌نك فتحيله ايكلمك انين معناسنه‌در يقال انت المريض انيتا من الباب الثانى اذا انّ وحسد ايلمك
معناسنه‌در يقال انت فلانا اذا حسده وبرنسنه‌يى قبل العمل اوچلموب اورانلمق معناسنه‌در يقال انت الشىء
اذا قدّره وانيت صفت اولور محسود معناسنه المأنوت بودخى محسود معناسنه‌در يقال رجل مأنوت وانيت
اى محسود فصـــل الباء الموحدة البتّ بانك فتحى وتانك تشديديله شول طيلسانه يعنى يوك رداكبى يون
وارقه شالنه ديـنوركه خز ديدكلرى تفتكدن وغيريدن منسوج اوله وخز مصباحك وسائر اصولك بيانته كوره فى الاصل
برجانور رك يعنى دكز قيونك اسميدر بعده آنك يوكندن يعنى تفتكندن مصنوع شاله وصوفه اطلاق اولنمشدر
وارشى وارغاجى ايپك اولان قماشده خز اطلاق اولنور ومعاصر خز ى حلالى ايله بيان ايلديلركه ارشى ايپك
وارغاجى ايبليك يا يموق اوله يقال جاء وعليه بتّ اى طيلسان من خز ونحوه وبتّ ايكى فرس اسميدر وعراقده زاذان
قربنده برقريه آديدر احمدبن على الكاتب البتّى وعثمان الفقيه البصرى البتّى اورادندر وبتّ بغداد قضاسنده
بعقوبا ايله ابوهرزنام قريه ميانه‌ده برقريه آديدر وبتّ مصدر اولور كسمك معناسنه‌در يقال بتّ الشىء بتّا من الباب
الاول والثانى اذا قطعه وكسلمك انقطاع معناسنه‌در بو معنا شارحك بيانته كوره غريبدر ويقال السكران لا يبتّ
بضم الباء ولا يبتّ بكسرها ولا يبتّ من الافعال اى صار بحيث لا يقطع امرا وبتّ دكرمن صول طرفه چويرمك
معناسنه‌درنته كه شرح رصاغ طرفه چويرمكه ديـنور يقال طحن بتّا اى ابتدأ فى الادارة باليسار البتّى باى مشدده ايله
والبتات تاى مشدده ايله شدّاد وزننده ذكر اولنان بتّ ديدكلرى شال صتان كيشى‌يه ديـنور محدثيندن عثمان البتّى
حرفت مزبوره‌يه منسوبدر وبتّى صوف وتفتك مقوله سندن مصنوع منديله وبشكيره اطلاق اولنور كويا كه شال
مزبور نوعندن معدوددر ومنه الحديث فاتى بثلاثة اقرصة على بتّى اى منديل من صوف ونحوه اوالصواب
نبىّ بالضم والنون اى طبق اونبىّ بتقديم النون اى مائدة من خوص بته بانك فتحيله مغربده بلنسيه نام بلده اعمالندن
برقريه‌در ادبادن ابو جعفر البتّى اورادندر وبته مصدر اولور كما سيذكر الابتات همزه‌نك كسريله كسمك معناسنه‌در
يقال ابتّ الشىء اذا قطعه الانبتات انفعال وزننده كسلمك معناسنه‌در يقال بتّه فانبتّ اى قطعه فانقطع
ويرلكدن ناشى كشينك مادّه رجوليتى اولان نطفه منقطع اولسه انبتّ الرجل ديرلر انقطع ماء ظهره معناسنه
البتّة بانك فتحى وتانك شدّه سيله والبتات نبات وزننده بونلرده قطع معناسنه مصدرلردر بمعنى فاعل وبمعنى
مفعول اولورلر موصوفى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال طلقها بتّة وبتاتا يعنى طلقه بتّة اى بتلة باتّه يوراده بتات مصدردر
وبته يالكز ذكر اولندقده مصدر ووصف بالمصدر ووصف اولمق محتملدر قطع وانقطاع معنالرندن پس طلقه بتّة قاطعة
ومقطوعه سكنده اولور البتّة همزه‌نك قطعيله معرّف ومجرّد اوله‌رق قطعى المفاد اولوب تردّد ورجعت احتمالى
اولميان ماده‌يى تأكيد ايچون ايراد اولنور تقول لا افعله البتّة وبتّة لكل امر لا رجعة فيه يعنى اوزكس آنى بن
ايتمم اشبونده كلمه سى وجه مذكور اوزره مصدردر وقطع معناسنه بومقاملرده مفعول مطلق اولمغله وجوبا
محذوف اولان فعل ايله منصوبدر اقطع القطع الذى لا تردّد ولا رجعة فيه ديمكدر وبو حرف تعريفله ومجرّد
اوله‌رق استعمال اولنور وسيبويه نقلى اوزره حرف تعريف لازم اولمغله همزه سى مقطوعه‌در ومعرّفا استعمالى
اكثردر البتات سحاب وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى وبتات زاد وتوشه‌يه ديـنور وجهاز معناسنه‌دركه
مهمات ولوازمدر واواسبابنه ديـنور ومتاع البيت معناسنه جمعى ابتّه كلور اعزه وزننده وبتات برايشك اوزرنده
مباشر اولوب آنك تنظيمنه تقيد واهتمام ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال هو على بتات امر اى مشرف عليه

البات تشديد ايله آريق ومهزول معناسنه در واحمق وسبكمغز كشي يه دينور وسرخوشه دينور البتوت قعود
وزننده آريق ومهزول اولمق معناسنه در يقال بتّ الرجل بتوتاً من الباب الثاني اذا صار مهزولا التبتبت تفعيل
وزننده بركسه بي آزقلندرمق معناسنه در يقال بتتوه تبتيتا اذا زوّدوه التبتت تفعل وزننده آزق طوتمق معناسنه در
يقال تبتت الرجل اذا تزوّد وتمتع ايلمك يعني متاع بيت ايدنمك معناسنه در كه بتات مرقومدن مأخوذدر يقال تبتت الرجل
اذا تمتع بتى حتى وزننده نهروان اعمالندن حولايا نام قريه ورواسنده برقريه آديدر بتان تشديد ايله كتان وزننده
حرّان نواحيسندن برناحيه آديدر البتى بانك ضميله عرني وزننده ابو الحسن علي بن عبد الله بن شادان بن البتى در كه
مقرىء مشهوردر بركونده تلاوت شريفه بي افهام ايليه رك درت كرّه ختم شريف ايدوب لكن دردنجيده ثمني باقى
قالمشدر البحت بانك فتحي وحاى مهمله نك سكونيله مطلقا محض وخالص وصرف معناسنه در كه اوز تعبير اولنور
فارسيده بيغش دينور يقال شراب بحت اى صرف خالص ويقال عربي بحت اى خالص مؤنثى بحته در هاءيله
يقال عربية بحتة اى خالصة وعند البعض بونك تثنيه وجمع وتصغيري يوقدر البحوتة بانك ضميله برنسنه خالص
وبيغش اولمق معناسنه در يقال بحت الشيء بحوتة من الباب الخامس اذا صار بحتا المباحتة مفاعله وزننده
بركسيه بحيت ومودّتي خالص قلمق معناسنه در كه خلوص اوزره سومكدن عبارتدر يقال باحته الودّ اذا خالصه
وبركسيه برامر مستوري كشف واظهار ايلمك معناسنه در يقال باحت فلانا اذا كاشفه وداتبه يه برنوع اولمق اوزره
خالص اوت يدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال باحت دابته بالضريع اذا اطعمها اياه بحتا اى خالصا وضريع
شبرق ديدكلري تيكنك قوريسنه دينور بحت بانك فتحي وحانك سكونيله اساميدندر محمد بن علي بن بحت محدثيندندر
البحريت كبريت وزننده شول خالص وغش وشائبه دن مجرّد وپاكيزه شيئه دينور كه آني برنسنه ستر ايلميه
يعني خلوصي عيان اوله يقال كذب بحريت اى خالص لايشوبه شيء من آثار الصدق البخت بانك فتحي وخاى
معجمه نك سكونيله جدّ وحظ معناسنه در كه اقبالدن وموافق طالعدن عبارتدر وبو فارسيدن معرّبدر يعني في الاصل
فارسي اولوب عرب دخي تكلم ايلمشلردر يقال له بخت قوي اى جدّ وبخت مصدر اولور اورمق معناسنه يقال بخته بختا
من الباب الاوّل اذا ضربه البخت بانك ضميله والبختية ياى مشدده ايله خراساني ديدكلري دوه لره دينور كه عربيله
عجميدن يعني ايكي اوركچلو دوه ايله عربي بيننده متولد اولان دوه لردر بونلري اوزون اولور بوديارلرده آكا بسرك تعبير ايدرلر
يقال بعير بخت وابل بختية بونك جمعي بخاتي كلور تشديد يايله وبخاتي كلور صحاري وزننده وبخات كلور حذف يا ايله
شارح ديركه بخت جمع جنسيدر مفردي بختي در روم ورومي كبي وجمعلر مفردينكدر واشبو بختي بخت نصره منسوبدر كه
سلفده برشاه مشهوردر قدسده بتمش بيك يهودي قتل ايلمشدر ذكر اولنان دوه آنك نصره فكرده سيدر انتهى
وبخت اساميدندر عطا بن بخت تابعيندندر وعبد الوهاب بن بخت وسلمة بن بخت محدثلردر البخات تشديد خا ايله
شدّاد وزننده ذكر اولنان بختي دوه ايله اقتنا واكتساب ايدن كشي يه دينور البخيت امير وزننده والمبخوت بخت
واقبالدن وصفدر طالعي ياور اولان مقبل ودولتمند آدمه دينور يقال رجل بخيت ومبخوت اى مجدود شارح ديركه
كرچه مؤلف بخت كلمه سنك معرّب اولمسنه ذاهب اولمشدر لكن ابن دريد عربيتنه قائللدر ووصف مذكوردخي آني
مؤيددر بخت نصر بانك ضمي ونصر سكر وزننده برشاه معروف اسميدر نته كه نصر ماده سنده مرسومدر بخيت
زبير وزننده برجماعتك اسملريدر كه اعلامدندر ومحمد بن عبد الله بن خلف بن بخيت البخيتي محدثيندندر فن حديثده
جزء مؤلف صاحبيدر ويحيى بن عمر الكوفي كه كردي وزننده در عبادعباددندر البرت بانك ضميله طبرزد
ديدكلري معروف نبات شكرينك اسميدر كه طبخ ثالثده عشري قدر تازه سود اضافه اولنوب منعقد اولنجه قينادلمش
شكردر واطبا بغايت پك وقاتي اولان قند مكرره اطلاق ايدرلر كه نبات شكري اوله جقدر وطبرزد كلمه سي تبرزد
فارسيدن معرّبدر شكرمز بورك كمال صلابتندن كنايه اولنمشدر وبرت بالتحريك دينور فاس كبي بونده بانك فتحيله ده لغتدر
وبرت استاد قولاغوزه دينور دليل ماهر معناسنه وبونده بانك حركات ثلاثيله لغتدر المبرت منبر وزننده بودخي
طبرزد شكرينه دينور البرت ضرب وزننده كسمك معناسنه در يقال برت الشيء برتا من الباب الثاني اذا قطعه
ومتحير اولمق معناسنه در يقال برت الرجل برتا من الباب الرابع اذا تحير البرتى حبنطى وزننده بدخوي وبد
مشرب كشي يه دينور المبرتي مسلنقي وزننده محيل ومكار اولان بود ور كشي يه دينور وشول غضوب مشرب
كشي يه دينور كه دائما چهره سي خشمناك ومتعبس اولوب كيمسه نك يوزينه نظر ايلمز اوله يقال رجل مبرنتيء
اى غضبان لاينظر الى احد وبرخصوص ايچون حاضر وآماده اولمش كشي يه دينور يقال هو مبرنتيء له اى مستعد
منهيء شارحك بياننه كوره ابرنتاء كلمه سندن اسم فاعلدر افعنلال بابي ملحقاتندندر بيروت حيدود وزننده شام

اولكه سنده برشهر معروف آديدر البرّيت رانك شدّه سيله سكيت وزننده خرّيت معناسنه دركه اوز واستاد
قولاغوزه دينور رهبر حاذق معناسنه ودوز وهموار يابانه دينور شارحك بياننه كوره اصلي بريّه در وبريت بصره ده
ايكي موضع آديدر البرّيت بانك فتحي ورانك تشديديله برفرس اسميدر علي قول بوزبير وزننده در البرتة بانك ضميله
برايشده اوزلق مهارت وحذاقت معناسنه اسم ومصدر اولور يقال برت الرجل برتة من الباب الرابع اذا حذق ويقال له
برتة في الامر اى حذاقة الابرات همزه نك كسريله بودخي برايشده حاذق اولمق معناسنه در يقال ابرت الرجل
اذا حذق في صناعته برت بانك كسريله اساميدندر عبد الله بن برت محدثيندندر البرتيان ياى نسبتله برتي
كلمه سندن تثنيه در واسط ايله بغداد ميانه سنده برت نام قريه يه منسوب ديمكدر مراد قاضي ابو العباس احمد بن محمد
واحمد بن القاسم البرتيانيدر كه محدثلردر برهوت جلون وزننده يمنده حضرموت ترابنده بروادي ياخود برقويينك
آديدر مترجم ديركه نهايه ده شر بئر في الارض برهوت حديثنك شرحنده بووجهله مرسومدر كه برهوت بانك ورانك
فتحيله حضرموت ديارنده بر بئر عميقه در كه قعرينه نزول ممكن دكلدر وبونده بانك ضميله ده لغتدر لغت اوّله كوره
تاء زائده اولور كه ارض منخفضه ياخود منبع ماء معناسنه اولان رهو اولور وثانيه كوره تاء اصليه اولور بست
بانك فتحي وسينك سكونيله اربل نام بلده ترابنده بروادي اسميدر وبست مصدر اولور مطلقا يورمك سير معناسنه
على قول طواره مخصوص عنق ديدكلري اسكين يورويشدن زياده جه اولان يورويشه دينور ياخود سكرتمكده
سائرلري سبق ايلمكه دينور يقال بست البعير بستا من الباب الثاني اذا سار اوهو فوق العنق او السبق في العدو
بست بانك ضميله سجستان اعمالندن بربلده آديدر اعلامدن ابو حاتم محمد بن حبان واسحق بن ابراهيم القاضي
وحمد بن محمد الخطابي وابو الفتح علي بن محمد ويحيى بن الحسن والخليلان ابنا احمد القاضي والفقيه البستيون اورايه
منسوبلردر البستان بانك ضميله باغچه يه دينور حديقه معناسنه بستان كلمه سي بوستان معرّبيدر قوقولق معناسنه
بشت بانك ضمي وشين معجمه نك سكونيله خراسان اولكه سنده بربلده در محدثيندن صاحب المسند اسحق بن
ابراهيم الحافظ وحسن بن علي العلاء ومحمد بن مؤمل واحمد بن محمد اللغوي الخارزنجي البشتيون اورايه منسوبلردر
بشيت امير وزننده فلسطين قضاسنده برقريه در بشتان بانك كسريله شهر نسف قضاسنده برقريه در المبعوث
مبعوث وزننده وآنده لغتدر كه بعثدن اسم مفعولدر كوندرلمش فرستاده معناسنه پس بعث بعث معناسنه در
يقال هو مبعوث اى مبعوث البغت والبغتة بانك فتحي وغين معجمه لرك سكونيله والبغتة فتحاتله آنسزين نجاءه
وناكهاني معناسنه اسملردر شارحك بياننه كوره بونلر في الاصل مصدرلردر اسم موقعنده استعمال اولنديلر يقال
جاء بغتا وبغته وبغتة اى فجاءة وبغت مصدر اولور آنسزين علي الغفله كلمك وناكهاني ارشمك معناسنه يقال بغته
بغتا من الباب الثالث اذا فجئه المباغتة مفاعله وزننده بركسيه آنسزين صاتشمق معناسنه در ومشاركت ايچون
اولور يقال باغته اذا فاجأه الباغوت طاغوت وزننده نصاري طائفه سنك برامنه دينوركه بصقليه تعبير اولنور
مراد نيولك بصقليه لري اوله جقدر شارحك بياننه كوره سريانيدر وباغوت حيره قضاسنده برموضع آديدر
البقت بانك فتحي وقافك سكونيله قارشدرمق معناسنه در يقال بقت الاقط بقتا من الباب الاوّل اذا خلطه
المبقت معظم وزننده احمق وشوريده عقل اولان كشي يه دينور وعبد الله بن معاويه نك وبكار بن عبد الملك بن
مروانك لقبلريدر البكت بانك فتحي وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال بكته بكتا من الباب الاول اذا ضربه
بالسيف والعصا وغيره وبركسه يي ذم وتعيير ودشنام وتكدير مقوله سي ناخوش ادا ايله قرشولمق معناسنه در مثلا
بي خبيث اوتانمزكبي تكريدن قورقمزمبسن كلماتي كبي يقال بكته اذا استقبله بما يكره التبكيت تفعيل وزننده بودخي
بكت معناسنه در يقال بكته تبكيتا بمعنى بكته وباشه قاقمق سرزنش وتقريع معناسنه استعمال اولنور يقال بكته
اذا قرّعه وبركسيه دليل وبرهان ايله غلبه ايدوب الزام واسكات ايلمك معناسنه در يقال بكته اذا غلبه بالحجة حتى
اسكته المبكت محدّث وزننده شول خاتونه دينوركه بركرّه اوغلان وبركرّه قيز طوغرمق عادتي اوله معقاب
معناسنه البلت بانك فتحي ولامك سكونيله كسمك معناسنه در يقال بلته بلتا من الباب الثاني اذا قطعه
وكسلمك معناسنه در يقال بلت الشيء بلتا من الباب الاوّل اذا انقطع وبلت بررجل آديدر البلت فتحتينله
بودخي كسلمك معناسنه در يقال بلت الشيء بلتا من الباب الرابع اذا انقطع الانبلات انفعال وزننده كسلمك
معناسنه در يقال بلت الشيء فانبلت اى قطعه فانقطع البليت سكيت وزننده ومرادفيدر كه اكثري ايسم وخموش
اولان كمسه در يقال رجل بليت اى سكيت وعاقل ولبيب وهوشمند اولان آدمه دينور يقال هو بليت اى عاقل لبيب
البلاتة كرامه وزننده عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال بلت الرجل بلاتة من الباب الخامس اذا صار بليتا

الابلات همزه نك كسريله يمين ويرمك معناسنه در يقال ابلته يمينا اذا حلفته بلت صبر وزننده بر نوع قوش آديدر كه
خلق قنادارى محترق اولمغله يلكنك وتوينك ريشى برقوشه طوقنسه آنى احراق ايدر قال فى النهايه فى حديث سليمان
على نبينا وعليه السلام احشر والطير الا الشنقاء والرنقاء والبلت فالشنقاء الطير التى تزق فراخها والرنقاء
القاعدة على البيض والبلت طائر محترق الريش ان وقعت ريشة منه فى الطير احرقته بوراده بعض نسخه ده تكرار واقع
اولمغله التفات ولنمه مبلت مقعد وزننده بر موضع آديدر المبلت تشديد لامله معظم وزننده مزين ومهذب ومنقح
كلامه دينور يقال كلام مبلت اى مزين مهذب ومهر مضمون معناسنه در كه بركسنه نك ضامن اولوب در عهده ايلديكى
بدل نكاح اولان مبلغدن عبارتدر يقال مهر مبلت اى مضمون البلتاة قلساة وزننده كسمك معناسنه در تقول بلتته
بلتاة اى قطعته البلمتة بانك ولامك كسريله بر نوع نبات آديدر كه زمينه منبسط اولوب يبراقلرى يردن بوكسك
اولماز عصاره سيله ياخود مطبوخيله غرغره ايلمك بوغازدن سلوكى اخراج واسقاط ايدر بو نباته تركيده سكل اوتى ديرلر
داللرى انجه وقرمزى اولور بنت بانك ضمى ونونك سكونيله مغربده بلنسيه شهرى قربنده برقريه آديدر التبنيت
تفعيل وزننده بركسنه دن برماده يى تكرار تكرار صوروب استخبار ايلمك معناسنه در يقال بنت عنه تبنيتا اذا استخبر
واكثر السؤال عنه وخصمى تبكيت ايلمك معناسنه در يقال بنته بكذا اى بكته وبركسنه مافى الضميرى اولان
خبر وكلامك مجموعى آخره سويلمك معناسنه در يقال بنته الحديث اذا احدثه بكل مافى نفسه البوت توت وزننده
برنوع شجردر كه آغاج اغاجنه شبيه اولور بو شجر مفرداتده كندس طبرى اسميله مرسومدر بعض ديارده تركجه از كيل
تعبير ايدرلر بوته هايله بلده مرو قضاسنده برقريه در نسبتنده بوتى ديرلر فاقله محدثيندن اسلم بن احمد البوتى اورايه
منسوبدر بونت بانك ضمى وواوك فتحى ونونك سكونيله مغربده بربلده در اعلامدن اسمعيل بن عمر البونتى اورايه
منسوبدر البهت بانك فتحى وهانك سكونيله والبهت فتحتينله والبهتان بانك ضميله بركسنه ايشلمديكى ايشى
ياسويلمديكى سوزى اسناد ايله افك وافترا ايلمك معناسنه در يقال بهته بهتا وبهتا وبهتانا من الباب الثالث اذا قال
عليه مالم يفعل اصول سائره ده بهتان اسم اولمق اوزره مرسومدر وبو ماده مدهوش ومتحير اولمق معناسندن مأخوذدر كه
اولمقوله افترا صدمه سندن حيران ومدهوش اولور وجوهرينك بهتاندن مأخوذ اولان بهت ماده سى على كلمه سيله
موصوله اولمامغله بهت عليه دنمديكدن ناشى شاعرك اشبو * سبى الحماة فابهتى عليها * مصراعنده واقع فابهتى عليها
كلامنى فابهتيها ايله تفسيرى تصحيف وتحريفدر زيرا صواب اولان فابهتى عليها اولمقدر نوتله كه نهيتدن فعل
امردر حيفر دق معناسنه شارح ديركه جوهرى يه بونده ابن برى وصاغانى سابقلردر وبهت بانك فتحيله برحجر معروف
آديدرا كاحجر البهت وحجر الضحك دخى ديرلر فارسيده باهت وتركيده آدم كولدرن طاشى ديرلر اكا نظر ايدن
بى اختيار خنده ناك اولور وبهت مصدر اولور بركسنه يى آنسزين على الغفله طوتمق معناسنه يقال بهته بهتا
اذا اخذه بغتة وقول وفعلدن كسيلوب بتكي اولمق مدهوش ودنك ومتحير قالمق معناسنه در يقال بهت الرجل
وبهت وبهت بهتا من الباب الرابع والاول والخامس ويقال بهت على بناء المجهول اذا انقطع وتحير شارحك بيانته
كوره مجهول صيغه سيله افصحدر المبهوت مسكوت وزننده متحير ومنقطع ومدهوش اولان كشى يه دينور بونده
اسم فاعل بنيه سيله باهت وبهيت دينمك جائزدكلدر شارح ديركه بناء مجهول ذكر اولنداغى اوزره افصح واشهر اولمغله
آندن مبهوت تصرف اولمشدر لكن معلومدن دخى تصرفى واقع اولمغله قياس اوزره باهت وبهيت منصرف
اولور البهيتة بانك فتحيله شول باطل ولغو وبيهوده يه دينور كه بطلانى انسانه موجب حيرت اوله يقال اتى
بالبهيتة اى بالباطل الذى يتحير من بطلانه ويلان سوزه دينور كذب معناسنه كه مرادلاعن اصل بركسنه اسناد وافترا
اولنان مفترياتدن عبارتدرها نقلبه در البهت بانك ضميله بهتة معناسنه در يقال جاء بالبهيتة والبهت اى الكذب
البهوت صبور وزننده مباهت معناسنه در كه سامعى افك وافترا ايله مبهوت وحيران ايدن كسنه يه دينور جمعى بهت
كلور ضمتينله وبهوت كلور بهتة طلحه وزننده اسامبدندر عمر بن حميد بن بهتة محدثيندندر وهانك فتحيله زبانزددر
البت زيت وزننده اوه دينور خانه معناسنه كرك قيلدن يعنى چادر وآلاچق وهوغ اولسون وكرك طاشدن
وكرچدن يابلمش اولسون جمعى ابيات وبيوت كلور وجمع الجمعى ابابيت كلور اقوال واقاويل كبى وبيوتات كلور وابياتات
كلور مصغرنده بييت دينور وبييت دينور بانك كسريله يايه مجاورت ايچون بو بيت ديمك جائزدكلدر واو ايله معلوم
اوله كه بيت طاشدن وكرچدن ايسه لسانمزده اكا او واوطه تعبير اولنور قيل چادر ايسه قره او تعبير اولنور ومطبخلو
وقوبلو ياخود بيوت عديده يى مشتمل ايسه عربيده دار ومنزل ولسانمزده قوناق تعبير اولنور واكر خوش نشين
ايسه اوبه تعبير اولنور وفى الاصل بيت انسانك كيجه يه مخصوص مأواسنه موضوعدر بعده توسع اولنوب كيجه

اعتبارى ساقط اولمشدر وجمعى اولان بيوت مساكنده وابيات منظومه بيتلرنده عرف اولمشدر وبيت شرف وشان
معناسنه استعمال اولنور فارسيده خانمان ودودمان ايله تعبير اولنور يقال بيت بنى تميم فى بنى حنظلة اى شرفها
ويقال هو من اهل البيوتات وبيت شريف وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال فلان بيت قومه اى شريفهم وبيت
مصدر اولنور اولنمك معناسنه يقال بات الرجل يبيت بيتا اذا تزوج وبيت كوشكه اطلاق اولنور قصر معناسنه وبركسنه نك
اهل وعيالنه اطلاق اولنور باعث سكونتى اولديغيچون وكعبهٔ مكرمه يه اطلاق اولنور كه بيت الحرامدر وقبر ومزاره
اطلاق اولنور وخانه نك كليم وكچه ومقعد ودوشك مقوله سى دوشمه لرينه اطلاق اولنور يقال تزوجها على بيت اى فرش
بيت وايكى مصراعدن مركب منظومه يه اطلاق اولنور كويا كه سقف وعماد وسائر ادواتدن جمع وبنا قلنمش بيته
تشبيه اولنمشدر ياخود چادره تشبيه اولنمشدر نه كه اجزاسنه اسباب واوتاد اطلاقى بونى مؤيددر ومنه يقال ان الشاعر
برضى بهدم بيته لا باخلال بيته البيوت تشديد يايله خروب وزننده صوغوق صويه اطلاق اولنور عادتا اوزرندن كيجه
كچمش صو بارد اولديغى ملاحظه سيله كه حشم نشينه مخصوصدر تقول سقانى بيوتا اى ماء باردا وكيجه دن قالمش اتمكه
وسائر طعامه دينور كه بيات تعبير اولنور وشول ايشه دينور كه صاحبى كال اهتمامندن ناشى كيجه لرده دخى آنك اوزرينه اوله
يقال له امر بيوت اى يبيت له صاحبه مهتما البائت فائت وزننده بودخى كيجه دن قالمش طعام وشرابه دينور فارسيده بحى
دينور يقال خبز بائت اى غاب البيت بانك فتحيله والبيات ثبات وزننده والمبيت مقيل وزننده والبيتوتة شيخوخه
وزننده كيجه وقتى برايش كورمك وكيجه يى برايش ايله كچورمك معناسنه در يقال بات يفعل كذا يبيت ويبات بيتا وبياتا ومبيتا
وبيتوتة من الباب الثانى والرابع اى يفعله ليلا وليس من النوم يعنى كيجه اويومق بونك وضع معناسنه داخل دكلدر زيرا
بالمباشره اولان فعله مخصوصدر پس بات فلان بنام ديمك جائزدكلدر ومن ادركه الليل فقد بات مصباحك بيانته كوره
بات ماده سى ايكى معناده مستعملدر اشهرى مدلولى اولان فعلك ليله اختصاصيدر نته كه ظل كلمه سى نهاره مخصوصدر
پس بات يفعل كذا فعله بالليل معناسنه در وظل يفعل كذا فعله بالنهار معناسنه در وبيتوته انجق سهر ليل ايله اولان فعل
وعمله مخصوصدر وعليه قوله تعالى والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما وازهرى امام فراءدن نقل ايدركه بات الرجل
قولى سهر الليل كله فى طاعة اومعصية معناسنه در وبات كلمه سنى نام لفظيله تفسير ايدنلر مخطيلردر زيرا عربلر بات
يرعى النجوم ديرلر نائم اولان كسنه نك مراقبهٔ نجوم ايلمسى ممكن دكلدر خلاصه سى مدلولى اولان فعلده نوم داخل دكلدر
ومعناى ثانى صار معناسنه استعمال اولنور مثلا بات بموضع كذا ديرلر صار به معناسنه كرك ليلده وكرك نهارده اولسون
فقهانك بات عند امرأته ليلة قوللرى بو معنا به مبنيدر كه صار عندها ديمكدر كرك نوم بولنسون وكرك بولنمسون
انتهى وتقول بت القوم وبهم وعندهم اى صرت پس بو معناى ثانى مذكور دندر البيتة بانك كسريله بناء نوع
وحالتدر كه آندن كيجه لبث ايله تعبير اولنور يقال اباته الله احسن بيتة اى اباته نونده تنوين تنويع ايچوندر وبيتة وبيت
هاسز سد رمق ايده جك قوت وغدايه دينور كه مراد اخشام طعمه سيدر كه كيجه آنكله كذران ايدرلر كيدايچون
ليله مضاف قلنور يقال ماله بيت ليلة وبيتة ليلة اى قوت ليلة وتوسع اوزره مطلقا قوت وغدايه دخى اطلاق اولنور
الاباتة همزه نك كسريله كيجه لتمك وكيجه يى كچورتمك معناسنه در يقال اباته الله احسن بيتة اى اباته كماذكر بو مثالده
بديعيه دن صنعت احتباك اولمق دخى محتملدركه اباته الله اباته حسنة فبات احسن بيتة سكنده در اخباريه ودعائيه اولور
انبت الله نباتا حسنا نظم شريفى كبى التبييت تفعيل وزننده برخصوصى كيجه وقتى تدبير ايلمك معناسنه در يقال
بيت الامر تبييتا اذا دبره ليلا وخرما اغاجنك زائد وناپجا اولان شاخلرينى ازاله ايله حسن قيافت ويرمك معناسنه استعمال
اولنور وبو معناى آيدن مأخوذدر كه دشمنى شبخونله اهنه واشيارينى سلب ايلمكدن عبارتدر يقال بيت النخل اذا شذبها
وكيجه اعدايى شبخون ايدوب بصمق معناسنه در يقال بيت العدو اذا اوقع بهم ليلا الاستباتة قوت ليل طلب ايلمك
وقوت ايدنمك معنالرينه در بو مناسبتله فقر واحتياج معناسنده استعمال اولنمشدر زيرا اغنيا قوت ليل قيدندن مستغنى
اولور المستبيت مستريب وزننده آندن اسم فاعلدر فقير وكدا ايله اطلاق اولنور يقال فلان مستبيت اى فقير
ويقال فلان لا يستبيت ليلة اى ماله بيت ليلة المتبيتة متبيده وزننده كه تبيت كلمه سندن اسم فاعلدر بيت وزوجه
نائله اولان خاتونه دينور كه مراد اولى بارقلى قوجه يه نائله اولان خاتوندر يقال امرأة متبيتة اى اصابت بيتا وبعلا
وبونده بيت زوج معناسنه اولوب وبعل كلمه سى عطف تفسير اولمق دخى محتملدر التبيت تفعل وزننده بركسنه بى ايشندن
آليقومق معناسنه استعمال اولنور يقال تبيته عن حاجته اذا حبسه عنها البيوتة تشديد يايله تنوره وزننده سقوط
احتمالى اولمايان ثابت ومحكم ديشه اطلاق اولنور يقال سن بيوتة اى لا تسقط يعنى لثاتها وقوتها كويا كه برنده
اخشاملوب قالمشدر بيات سحاب وزننده واسط قرينده بر سنجاق آديدر اعلامدن حسن ابن ابى العشائر

البانى اوررايه منسوبدر فصل التاء الفوقيه تبت تشديد ايله سكر وزننده مشرقده بر جه بلادى مشتمل بر مملكت
آديدر مسك اذفر اورايه نسبت اولنور جغرافيا يانى اوزره بر واسع و لطيف ولايتدر بونده آهوى مشك اولور كرچه
غزال كبيدر لكن باشى خنزير باشنه واغزنده فيل كبى ايكى ديشلرى اولور وطشره چقار بونلرى سورى ايله بسلرلر
هرسنه كوبكلرنده بر ورم پيدا اولوب نضج بولدقده بغايت كيشمكله بعض طاشلره سوربنه رك كوبكى دوشر
بونلر سنبل هندى اوتلامغله مسكى غايت فايق اولور التبوت تانك شدّه سيله تنور وزننده تابوت لفظنده لغتدر
تحت تانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله جهات ستّ اقسامندندر الت ديمكدر كه فوق معناسى اولان اوست
مقابليدر فارسيده زير دينور و بو ظرف اولور يعنى ظرف مبهم اولور كه معناسى انجق اضافتله متبين اولور يقال هذا تحت
هذا واسم اولور بو صورتده ضم اوزره مبنى اولور فيقال من تحت التحوت تانك ضميله اسم اولان تحت مذكورك
جمعيدر ارذال وسفله ناسه اطلاق اولنور اعالى واشراف مقابليدر ومنه الحديث لاتقوم الساعة حتى تهلك الوعول
وتظهر التحوت وهم الذين كانوا تحت اقدام الناس لايعلم بهم لحقارتهم التخت تخت وزننده شول ظرفه دينور كه
آنده اثواب وضع وحفظ اولنور جامه دان تعبير اولنور الترتة تانك ضميله لسانده اولان شول قبيح وفاحش پيه يلك
حالتنه دينور كه افراط اوزره اولمغله حرفلرى پك چوق ترديد ايدمرك كوجله ادا ايده بيلور اوله يقال بلسانه ترتة اى ردّة
قبيحة فيه من العيب التمت سمت وزننده بر نوع نباتدر كه عشبى مأكولدر بوراده لا يؤكل نسخه لرى غلطدر
تنّى تانك فتحى ونون مشدده نك كسريله فعل امر مؤنثدر برى كوزل نسج ايله معناسنه دركه ايو جه طوقى ديمكدر يقال تنّى
اى جوّدى نسجك وبو بنيه مذكوره اوزره مسموعدر مترجم دير كه ظاهرا بو لغت فارسيدن مأخوذدر زيرا فارسيده
اورمجك آغنه دينور وتنيدن طوقومق نسج معناسنه در التوت تانك ضميله فرصاد اسميدر كه تركيده دخى توت ايله
معروف ميوه در شارح دير كه فرصاد عربى وتوت عربى صحيح دكلدر لكن ادب الكاتب شرحنده مشير وحدر كه
توت كلمه سى لفظ اعجمى معربدر اصلى توث در آخرده ثاى مثلثه ايله كذلك توذ در ذال معجمه ايله و بعضا اصلى اوزره
اشعارده واردا اولمشدر و برهانده ثاى مثلثه ايله معرب اولمق اوزره مرسومدر مؤلف ثاى مثلثه ايله ده رسم ايلمشدر
وفرصادى ترّ دا اوزره تفسير ايلمشدر ومصباحك بياننه كوره اهل بصره شجر ينه فرصاد و يمشنه توت اطلاق ايدرلر
و بعضا ثاى مثلثه ايله ده تلفظ ايدرلر و بعضلر فرصادى قرمزى توت ايله بيان ايدرلر كه توت اعم اولور ومقدمة الادب ده
قاره توت ايله مفسّردر والحاصل توت كه تاى فوقيه ايله وتوث كه ثاى مثلثه ايله در فارسيدن ياخود سريانيدن
معربدر اعمدر وفرصاد اخص در كه سياه نوعنه ديرلر التوباء لوبياء وزننده حجر معروف اسميدر كه سحق ايدوب كوزه
چكرلر شارحك بياننه كوره فارسيدن معربدر تويت زبير وزننده اساميدندر حولاء بنت تويت بن حبيب صحابيه در
التويتات مصغر بنيه سيله بنو تويت قبيله سى اشخاصنه اطلاق اولنور تيت ميت وزننده وتيّت تشديد ايله
ميّت وزننده مدينه قربنده بر طاغك آديدر واداده ن محمد بن الصاحب شرف الدين بن التيتى تانك كسريله دركذلك
تيتى كه فتحله در محدثيندن منصور بن ابى جعفر الكشميهنى لقبيدر مؤلف بونلرك نسبت ومعناسى بياننده ساكت اولمشدر
فصل الثاء المثلثة الثبات ثبات وزننده والثبوت قعود وزننده پايدار وبرقرار اولوب طورمق معناسنه در
يقال ثبت الشئ ثباتا وثبوتا من الباب الاول اذا دام واستقر الثابت والثبيت امير وزننده والثبت شكس وزننده
صفتلردر ثابت و پايدار اولان شيئه دينور وثابت اسامى رجالدندر وفقهادن احمد بن عبد الله بن احمد الثابتى
بدرينك جدّى اولان ثابته منسوبدر الاثبات همزه نك كسريله ثابت و پايدار ايلمك معناسنه در يقال اثبته اذا جعله
ثابتا وبرنسنه يه كنه وحقيقتى اوزره مطلع اولوب بيلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اثبت الشئ اذا عرفه حق
المعرفة و بركسه نى حركتدن بيمجال ايلمك وجهيله ضرب ايلمك ياخود جرح ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
ضربه حتى اثبته اى لاحراك به ولا براح ومنه قوله تعالى ليثبتوك او يقتلوك اى ليجرحوك جراحة لاتقوم معها
او ليحبسوك وبونده حبس معناسى دخى مجازدر قال فى البيضاوى ليثبتوك بالوثاق او الحبس او الاثخان بالجرح
وقرئ ليثبّتوك بالتشديد التثبيت تفعيل وزننده بو دخى برشيئى برنده ثابت و برقرار قلمق معناسنه در يقال ثبّت
الشئ بمعنى اثبته الثبيت امير وزننده ثابت و پايداره دينور نته كه ذكر اولندى ودلير و بهادر شهسواره اطلاق اولنور
فارس شجاع معناسنه جنكده قرار ايلميوب پايدار اولديغچون سائر تعبيرات مهاتده يالكز شجاع ايله مفسّر وفارسيه صفت
واقع اولمشدر وثبيت عقل ورشد وتدبيرى ثابت ومحكم اولان آدمه اطلاق اولنور كه افعال واقوالنده ذلات وسقطاتى
اوزى اولميه يقال رجل ثبيت اى الثابت العقل وسكرتمك خصوصنده اوزوماذق اولان آته اطلاق اولنور كه حذاقتى
سببيله توكز عيوب سورنجز اولور يقال فرس ثبيت اى ثقف فى عدوه وثبيت اسامى رجالدندر الثبت شكس وزننده

ثابت

ثابت معناسنه در كه ذكر اولندى وثبيت كبى دلير و بهادر شهسواره اطلاق اولنور وسكرتمكده حاذق اولان آته اطلاق
اولنور الثباتة كرامه وزننده والثبوتة خصومه وزننده جنكده عدودن روكردان اولميوب محل معركده ثابت
واستوار اولمق وجهيله دلير و بهادر اولمق معناسنه در يقال ثبت الرجل ثباتة وثبوتة من الباب الخامس اذا صار ثبيتا
شجاعا الثبات كتاب وزننده خاتونلرك پچه باغلرينه دينور شام البرقع معناسنه ودابه نك پالانلرى صاربلوب بند ايليه جك
قايشه وصريمه دينور المثبت مكرم وزننده ذكر اولنان باغلر ايله بغلنمش پالانه دينور وخسته لكدن حركته بيمجال
اولان عليله دينور تقول رأيته مثبتا اى لاحركة به من المرض المثبّت محسن وزننده فراشدن حركته قدرتى
اولميان آغر خسته يه دينور اولكى بوندن اشددر يقال مريض مثبت اذا ثقل فلم يبرح الفراش الثبات ثانك ضميله
شول علته دينور كه مبتلا اولديغى مريضى حركتدن عاجز ايليه يقال داء ثبات اى معجز عن الحركة المثابتة
مفاعله وزننده اثبات كبى برنسنه يى كما هو حقه ادراك ايلمك معناسنه در يقال ثابت الشئ اذا عرفه حق المعرفة
اثبيت ازميل وزننده بنى يربوع ديارنده بر يرك ياخود بر صويك آديدر على قول بنى المحل بن جعفر جماعتى ديارنده در
ابوثبيت زبير وزننده كه يزيد بن مسهر كنيه سيدر وابوثبيت الحمارى وثبيت بن كثير وهانى بن ثبيت وعقبة بن ابى
ثبيت محدثلردر الاثبات همزه نك فتحيله ثقات معناسنه در كه موثوق به و معتمد عليه اولان كسه لردر بونك مفردى
ثبت در فتحتينله اصل ثبت ثبات فى الحرب معناسنه اسمدر بعده دليل وحجته اطلاق اولنمشدر بعده مجاز بمرتبتين
علاقه سيله ثقه و معتمد عليه آدمه اطلاق اولنمشدر يقال هو ثبت اى ثقة والاعلام اثبات اى ثقات كما يقال فلان حجة
اذا كان ثقة وعرف محدثينده ثبت سند وسلسله لرى قيد واثبات اولنمش سلسله نامه يه اطلاق اولنور
حالا مترجم فقيرك ايكى قولدن مظهر اولديغم خاتمة المحدثين عبد الله بن سالم البصرى المكى ثبتيدركه
فى زماننا سند اعلى اكا منحصردر امام فربرى طريقندندر بو فقير ايله امام بخارى بيننده اون ايكى شيخ كزين واردر
رحمهم الله تعالى والحمد لله حمدا كثيرا الاستثبات امورده عجله ايلميوب تأنى ايلمك معناسنه در يقال
استثبت فى امره اذا تأنى فيه ثبيتة جهينه وزننده اسماء نسواندندر ثبيتة بنت ضحاك صحابيه در على قول بو ثبيته در
نوتله وثبيته بنت يعار صحابيه در وثبيته بنت حنظلة الاسلمية تابعيه در الثتّ ثانك فتحى وتانك تشديديله
جماع ايدركن يستهلين كشى يه دينور عذيوط دخى ديرلر و بو صفتدر يقال رجل ثتّ اى عذيوط وقبالرده
اولان باريغه وچتلاغه دخى دينور المثرتّى اسم فاعل بنيه سيله مغرندى وزننده رطوبتلو لحيم وشحيم كوده يه
دينور يقال بدن مثرتّ اى مخصب الاثرنتاء اسرنداء وزننده بركسه نك كوكسى اتلو اولمق معناسنه دركه سموز
دوشلو تعبير اولنور يقال اثرنتى الرجل اذا كثر لحم صدره ذكر اولنان مثرتّى كلمه سى بوندن اسم فاعلدر مؤلف نظم
طبيعى اوزره رسم ايلمامشدر الثموت قبول وزننده بو دخى عذيوط معناسنه دركه جماع ايدركن حدثلين كشى يه
دينور الثنت ثانك ونونك فتحيله ات تعفن ايدوب قوقمق معناسنه در يقال ثنت اللحم ثنتا من الباب الرابع اذا انتن
ودوداق وديش اتلرى سلپوكلنوب دائما قانار اولمق معناسنه در يقال ثنت الشفة واللثة اذا استرخت ودميت
الثنتة فرحه وزننده دائما قانار اولان ديش اتنه دينور الثنتاية ثانك كسريله بدزبان وبدكوى و بدخوى كشى يه
دينور يقال رجل ثنتاية اى فحاش سيئ الخلق ثات كات وزننده يمن مخلافلرندن يعنى ناحيه لرندن كه مراد
ايالت اوله جقدر بر مخلاف آديدر تركيده آندن ايل ايله تعبير اولنور اقيال يمندن ذو ثات الحميرى اورايه منسوبدر وثات
اساميدندر فحول فضلادن ابوخزيمه ابراهيم بن يزيد الثاتى اجدادندن ثات بن رعين نام كسنه يه منسوبدر الثهت
فتحتينله والثهات ثانك ضميله بركسه يى آواز ايله چاغرمق معناسنه در يقال ثهت فلانا ثهتا وثهاتا من الباب الرابع
اذا دعاه وصوته الثاهت ثابت وزننده بوغازلكنده على قول كوكسك اوستنه دينور ياخود شول بوفقه درييه دينور كه
بورك آنك ايچنده حركت ايدر يوركك قابى واورتوسيدر فارسيده اكا پوشش دل دينور فصل الجيم الجبت
جيمك كسرى و بانك سكونيله بته دينور صنم معناسنه وكاهنه دينور كه كهانتى اولان كمسنه در مغيباتدن خبر ويرمك
قيدنده اولور اسلافده استراق سمع ايله شياطين كاهنلره حوادث آتيه دن اخبار ايلمرله آنلر دخى ناسه خبر ويررلر ايدى
وجبت ساحر وجادويه دينور وسحره دينور كه سحر ساحردر وبى خير ومنفعت اولان خبيس وكثرشيئه دينور اصل
بو معناى موضوعيدر ومطلقا معبود بالحق اولان خداى متعالدن غيرى معبود اتخاذ اولنان شيئه دينور و بو معناى
اولدن اعم درز يرا عورت فرجنه دخى پرستش ايدن اشخاص دخى وارد رشارح دير كه اشبو جبت كلمه سى عربى دكلدر
لكن عرب استعمال ايلمشلردر زيرا حرف ذولقى اولميه رق بركلمه ده جيم وتاء جمع اولمامشدر بعضلر اصلى جبس اولديغنه
ذاهب اولديلر الجتّ جيمك فتحى وتانك تشديديله تكه نك سموزلكنى وآرقلغنى بيلمك ايچون بدنى ال ايله

بو قلشدرمق معناسنه در یقال جت الكبش جتا من الباب الاول اذا جسه لیعرف سمنه من هزاله جرت جیمك ضمیله یمنده
صنعا قضاسنده بر قریه آدیدر محدثیندن یزید بن مسلم الجرتی اورادندر واسمعیل بن ابراهیم بن الجرت كه جیمك
كسریله در بودخی محدثدر جیرفت جیمك كسری ورانك فتحیله ایرانده كرمان اعمالندن بر قصبه در فاروق
اعظم رضی الله عنه خلافتی وقتنده فتح اولنمشدر الاجتفات التفات وزننده برنسنه یی تمامیله سپوروب كوترمك
معناسنه در یقال اجتفت المال اجتفاتا اذا اجترفه اجمع الجلت جلب وزننده اورمق معناسنه در یقال جلته
جلتا من الباب الثانی اذا ضربه الاجتلات افتعال وزننده اول معنایه در یقال اجتلته بمعنی جلته وبرنسنه یی
بالتمام ایچمك یاخود یمك معناسنه در كه سومورمك تعبیر اولنور یقال اجتلته اذا شربه او اكله اجمع المجلوت الالیة
شول قیونه دینور كه قویرغی آزجه وچویك اوله خفیف الالیه معناسنه شارح دیركه بو جلت كلمه سندن اسم مفعولدر
وجلت قیونك قویرغی آزجه وسوبوجه اولمغله او یلغنه طوغری منحدر اولمق معناسنه در یقال جلتت الیته
اذا انحدرت فی فخذه وقیناقلری چلپمز آدمه دخی وصف اولنور الجلیت جلید وزننده ومرادفیدركه قیراغویه
دینور شبنم معناسنه جالوت طالوت وزننده اسم اعجمی در عجمه وتعریف سببیله غیر منصرفدر معلوم اوله كه
جالوت عمالقه دن بر جبار پادشاه ایدی مصر ایله فلسطین بیننده ساكن وبنی اسرائیل اوزره مستولی ایدی پیغمبر وقت
بولنان یوشع یاشمویل واسطه سیله امر ربانی وارد اولوب دباغان یاسقایان عسكردن آنك بر بنه علیم وجسیم وبالابلند
طالوت نام بر كدا پادشاه اولوب عسكر قلیل ایله جبار مرقوم ایله جنك وقتال وحضرت داود بن ایشی اول هنكامده
راعی نابالغ اولوب پیغمبر وقت وحی ایله مشار الیه حضرتلرینك جبار مرسومی قتل ایده جكنه عارف اولمغله مشار الیه
حضرتلرنی جلب ایلیوب اثناء راهده اوج دانه حجر یاداود سن بزمله اول جباری قتل ایلیه جكسن دیو تكلم ایلملریله
اول حجرلری استصحاب وفی الحقیقه انلر ایله مرسومك خانهٔ حیاتنی خراب ایلدی بعده حسب الوعد طالوت
مشار الیه حضرتلرنی داماد ایلمشدر تفصیلی سورهٔ بقره تفسیرنده مشروحدر جلتا جیمك ضمی ولام اولانك
فتحی وضمیله نهروان قضاسنده بر قریه در جوت جوت جیملرك فتحی وواولرك سكونیله وتالرك مبنی اوله رق حركات
ثلاثیله دوه قسمنی صواچمكه چاغره جق اصواتندر علی قول دوه یی طورمقدن یا كیمكدن زجر وآزاره مخصوصدر
الجوات غراب وزننده آندن اسمدر المجاوتة مفاعله وزننده والجایتة یا ایله دوه قسمنی جوت جوت دیه رك صویه
چاغرمق یاخود زجر وآزار ایلمك معناسنه در یقال جاوت الابل وجایتها اذا دعاها للماء بجوت جوت اوزجرها
ومجایته یا ایله واوی معاقبدر صیاع وصواع كبی جوتی طوبی وزننده اسامیدندر اسحق بن ابراهیم بن جوتی
محدثیندندر جبت جیمك كسریله نابلس اعمالندن بر حصن اسمیدر فصـــــل الحاء المهمله حبتة حانك
فتحی وبانك سكونیله اسماء نسواندندر حبتة بنت الحباب انصار كرامك سلسلهٔ اسلرندن برخاتوندر وحبتة بنت
مالك صحابیه در امام اعظم تلامذه سندن امام ابو یوسف القاضی آنك نسلندندر حبتون حانك كسریله
موصل ترابنده بر طاغك آدیدر الحبریت بحریت وزننده شوائبدن یا كیزه وعاری اولان شیئه دینور بحریت دخی
بو معنایه در یقال كذب حبریت ای بحریت الحت حانك فتحی وتانك تشدیدیله ثوب مقوله سی نسنه دن لكه مثللو
بلاشغی اوغوشدروب كیدرمك معناسنه در یقال حت المنی عن الثوب حتا من الباب الاول اذا فركه وقشره
كذلك اغاجدن یپراغی وقوغی صیرمق معناسنه در یقال حت الشجر اذا قشره واغاجدن یپراق دوكیلوب دوشمك
معناسنه در یقال حت الورق اذا سقط من الغصن وبرنسنه یی اشاغی یه اندروب دوشورمك معناسنه در یقال حت
الشیء اذا حطه وحت وصف اولور بوكرك وصوی آته اطلاق اولنور كویا كه سكرتمكی حت ایدوب طیران ایدر
كذلك جیبت وچابك دوه یه اطلاق اولنور واركك دوه قوشنه اطلاق اولنور ومطلقا صوی وكریم وعتیق اولان
آته ودوه یه اطلاق اولنور كویا كه شوائب نامرضیه یی كندیلرندن ازاله ایلدكلری ملاحظه سنه مبنی در واولمش
چكركه یه اطلاق اولنور جمعی احتات كلور وحت بری برینه یاپشق اولمیان دانه دانه خرمایه اطلاق اولنور وحت
اصحابدن ابو دجانه نك وكثیر بن الصلت نام كسه نك قلجلری اسمیدر وحت شیء ناچیز معناسنه استعمال اولنور
كویا كه قازنتی مقوله سی ملحوظدر تقول ما فی یدی حت ای شیء الانحتات انفعال وزننده لكه مقوله سی ثوبدن
اوغوشدرلمغله ویپراق وقبوق اغاجدن صیرلمغله زائل اولمق معناسنه در یقال حته حتا فانحت انحتاتا التحات
تضاد وزننده كه فی الاصل تفاعلدر انحتات معناسنه در التحتحت تزلزل وزننده بودخی اول معنایه در وانحتات
وتحات وتحتحت اغاجدن یپراق دوكلك معناسنه در یقال انحت الورق وتحات وتحتحت ای سقطت الحتة
حانك ضمیله اصلنمش قاوه دینور یقال سویق حت ای ملتوت وحت كنده قبیله سندن منشعب بر قبیله جك آدیدر

نسبتنده نحتی دینور وبو حت اول قبیله نك پدری ووالده سی اسمی دكلدر بلكه بر بلد اسمی اولمغله آنكله تسمیه
اولنمشدر وحت قبلیه دن بر طاغك آدیدر وقبلیه فتحتیله رساتیق مدینه دن قبله نام رستاقه منسوبدر حتی حانك
فتحی وتای مشدده نك كسریله قوش اوركتمكه مخصوص اصواتندر كیش كبی حتی شیء وزننده بر حرفدر كه غایت
معناسنه دلالت ایدر وتعلیل ایچون اولور والا كبی استثنا معناسنه اولور ومدخولنی جر ورفع ونصب ایدر
بناء علیه اوضاعی مختلف اولمغله امام فراء علیه الرحمه بن اباس حیاتدن عاری اولیورم هنوزدر ونمده حتی كلمه سنك
اوضاع مختلفه سندن بر شبهه واشكال باقیدر یعنی وفات ایدنجه قدر آنك خدشه سندن خلاص اوله مدم آخرته اول
شبهه ایله كیده رم دیدیكی مرویدر وحتی عمان نام بلده ترابنده بر طاغك آدیدر حتاوة حانك فتحی وتانك تشدیدیله عسقلان
قضاسنده بر قریه در الحتوت صبور وزننده خرماسی هنوز قورق ایكن دوكر اولان اغاجه دینور المحتات مفتاح
وزننده بودخی اول معنایه در مؤلفك تفسیری معنای لازمیدر یقال نخلة حتوت ومحتات ای منثار الحتات سحاب وزننده
غربو وفریاد وهنكامه یه دینور یقال ماهذا الحتات ای الجلبة حتات غراب وزننده بصره ایالتنده بر قطیعه یعنی مالكانه
اسمیدركه سلفده بر كسیه مقطوع اولمشدر وحتات اسماندندر حتات بن عمرو وحتات بن یزید المجاشعی اصحابدندرلر
علی قول اولكی با ثین موحده یله حبابدر وجوهری وهمندن ناشی ثانی یی حتات بن زید عنوانده رسم ایلمشدر وحتات
ابن یحیی محدثیندندر رمدة حتان رمد ماده سنده مرسومدر الحتحتة زلزله وزننده تیز تیز یورمك معناسنه در ومنه
المثل * شر السیر الحتحتة * ای السرعة الحتحات حثحاث وزننده ومرادفیدر كه جست وچالاك معناسنه در الاحتات
همزه نك كسریله اغاج قوریمق معناسنه دركه یپراغی دوكلك لازمیدر یقال احت الارطی اذا یبس وارطی مثالدر
الحذرفوت ذال معجمه وفایله عنكبوت وزننده نسنه معناسنه در یقال ما یملك حذرفوتا ای شیئا وبو مقام نفیه
مخصوصدر الحرت ضرب وزننده برنسنه یی ال ایله بك اوغوشدرمق معناسنه در یقال حرت الشیء حرتا من الباب
الاول اذا دلكه شدیدا وبرنسنه یی آغرشق كبی دكرمیلكنه كسمك معناسنه در یقال حرته اذا قطعه مستدیرا
وحرت دابه قسمی اربه وعلف اكل ایدر ایكن ظهور ایدن صوتدن حكایه اولوركه خارت خارت یمك تعبیر اولنور
وحرت بر كسه بدخوی وبدمشرب اولمق معناسنه در یقال حرت الرجل حرتا من الباب الرابع اذا ساء خلقه المحروت
مسكوت وزننده بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدكلری نباتك كوكنه دینور اصل انجدان معناسنه الحرتة حانك ضمیله
خردل برونه طوتیلوب استشمام اولندقده دماغه تأثیریله تیزلكنی طویمق حالتنه دینور الحرتة حانك ضمیله همزه
وزننده اكول ویرخور اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل حرتة ای اكول الحرات سحاب وزننده آتش
علوینك كورلتوسنه دینور حوریت تكریت وزننده بر موضع آدیدر وبونك كلام عربده نظیری یوقدر شارح
دیركه ابو حیاندن صولیت كلمه سی منقولدر الحفت حانك فتحی وفانك سكونیله بر كسه نك بویونی قیروب اوفاتمق وجهیله
هلاك ایلمك معناسنه در یقال حفته حفتا من الباب الاول اذا اهلكه ودق عنقه وبرنسنه یی دوكوب اوفاتمق
معناسنه در بیر وقرنفل كبی یقال حفت الشیء اذا دقه الحفت كتف وزننده حفت لفظنده لغتدر كه شیردانه
وقرق بایره دینور الحفیتاء حانك فتحیله همزه بابنده ذكر اولندی مؤلف بونی كرچه اورایه احاله ایلمشدر لكن
باب مذكورده ذكر ایلمامكله ظاهرا نسیان ایلمشدر قالدیكه اصول سائره ده ششمان اولان بودور كسه ایله مبیندر
واصمعی بیانه كوره بو مهموز مقصوردر الحلبت حانك فتحیله قراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور جلید وصقیع كبی
وطلویه دینور برد معناسنه الحلتیت تشدید لامیله سكیت وزننده انجدان یعنی بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدكلری
نباتك صمغنه دینور كه ادویه دندر وحلیت نجد اولكه سنده بر موضع آدیدر یاخود بو قبیط وزننده در قافك ضمی
وبای مشدده نك فتحیله الحلتیت كبریت وزننده حلتیت كبی بودخی صمغ مذكوره دینور بین الاطباء بو اسمله
معروفدر الحلت ضرب وزننده تراش ایلمك معناسنه در یقال حلت رأسه حلتا من الباب الثانی اذا حلقه واسهال ایله
چقرمق معناسنه در یقال حلت بسلحه اذا رماه وبورج اوده مك معناسنه در یقال حلت دینه اذا قضاه وپوستدن
یوك یولمق معناسنه در یقال حلت الصوف اذا مرقه وبر كسیه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال حلت فلانا
اذا اعطاه وبر كسه یی دكنكله یا آخر نسنه ایله اوروب دوكمك معناسنه در یقال حلته كذا سوطا اذا جلده ودائما آته
بنوب ارقه سندن اینامك وجهیله ملازم اولمق معناسنه در یقال حلت ظهر الخیل اذا لزمه حلیت زبیر وزننده
جهینه قبیله سی بلادنده بر موضع آدیدر المحلات محراب وزننده شول دوه یه دینور كه دائما بوكنی كیر وبراغور اوله
یقال جمل محلات اذا كان بوخرجله الحلاتة حانك ضمیله یوك یولنتیسنه دینور نتافة الصوف معناسنه وخوالك
طوغورمسی ایامنده رحمك طشره قذف ایتدیكی نسنه یه دینور كه مقدمهٔ ولادتیدر الحمت حانك فتحی ومیمك

سكونيله بك اسى كونه دينور يقال يوم حمت اى شديد الحر ويقال ليلة حمته اى شديدة الحر وحمت بك لذيذ خرمايه
دينوركه سيدكر وحمت تركسنه بى تركسنه اوزره مسلط قلمق معناسنه استعمال اولنور شدت معناسى علاقه سيله
تقول حمت الله عليه حمتا من الباب الثانى اى صبك عليه الحموتة خانك ضميله كون ويا كيجه پك اسى وياقى اولمق
معناسنه درتقول حمت يومنا حموتة من الباب الخامس اذا اشتد حره الحميت امير وزننده مطلقا متين ومحكم اولان
شيئه دينور وشول باغ طلومنه دينوركه طلا ايله اصلاح اولنمش اولمغله متين ومحكم اولمش اوله وكوچك طلومه ياخود
تو يى وقيلى كيدرلمش ساده كوچك طلومه دينور وحميت پك طتلو خرمايه دينور التحموت تانك فتحيله بودخى طلا ايله
متانت بولمش باغ طلومنه دينور وپك طتلو خرمايه دينور الحامت بودخى پك طتلو خرمايه دينور يقال تمر حمت
وحامت وحميت وتحموت اى شديد الحلاوة الحمت فتحيله جوزه فستق مقوله سى بوز ولوب طعمى تباه اولمق
معناسنه در يقال حمت الجوز وغيره حمتا من الباب الرابع اذا تغير وفسد التحمت تفعل وزننده رشيتك رنكى خالص
اولمق معناسنه دركه شدت معناسندن مأخوذ در يقال تحمت لونه اذا صار خالصا الحنبريت شنليد وزننده
خالص وبيغش معناسنه در يقال كذب وماء حنبريت اى خالص ظاهرا بو حبريت كلمه سندن مأخوذ دركه
نونى زائده در زياده لفظ مناسبيله پك خالص ديمك اولور ومنه يقال ضاو حنبريت اى ضعيف ضاوى آريق ومهزول
معناسنه اولمغله كويا كه خالص مهزولدر قوت وطاقت اثرى يوقدر ديمك اولور الحانوت نونله حالوت وزننده
ميخانه يه دينور دكان الخمار معناسنه وبو مؤنثدر مذكر دخى اولور وخماره دخى دينور يعنى باده صتانه كه ميخانه جى
تعبير اولنور وبونك موضع ذكرى بو محلدر نسبتنده حانى دينور وحانوى دينور نونك فتحيله مؤلف بو نسكلدلون بابنده
رسم ايدنلره تعريض ايلمشدر مصباحده مرسومدركه حانوت كلمه سنك وزننده اختلاف اولنمشدر بعضلر عندنده
فعلوت در ملكوت كبى واوى الفه قلب اولندى وعند البعض اصلى حانوه در فعلوه وزننده كه عينك سكونى
ولامك ضميله عرقوه وترقوه كلمه لرى كبى استعمالى كثير اولديغندن واوى اسكان وهايى تايه ابدال اولندى تابوت كبى كه
اصلى تابوه در وفارابى عندنده حانوت فاعول در واصلى هاء در ماقبلنك سكونه بناء تايه قلب اولنمشدر جمعى
حوانيت در وحانوت مؤنثدر بيت ودكان تأويليله مذكر اولور وبونده حانه دخى لغتدر نسبتنده حانى دينور قياس
اوزره وحانوى دينور وحانونى دينور كه حانوت نسبتيدر ومطرزى بيانه كوره حين ماده سندن مأخوذ دركه
هلاك معناسنه در زيرا خمر اعراض واموالك مهلكيدر اكا بناء خمره حانيه ديرلر الحوت حانك ضميله بالغه دينور
سمك معناسنه جمعى احوات كلور وحوته كلور عنبه وزننده وحيتان كلور وحوت بر وج فلكيدن بر برج آديدركه انده
كواكبدن حوت صورتى باعث تسميه در وحوت اسامندر حوت بن الحارث الاصغر كنده قبيله سندن بر بطن بدربدر
وحوت بن سبع بن صعب رجال عربدندر وابو بكر عثمان بن محمد المعافرى كه ابن الحوت ايله مشعارفدر محدثيندندر الحوتاء
حمراء وزننده بومرى وايرى بوكورلى خاتونه دينور يقال امرأة حوتاء اى الضخمة الخاصرة الحائت فائت وزننده دائما
نامه لوم وتوبيخ وتعيير وتعييب ايدن كشى يه دينور المحاوتة مفاعله وزننده بركسه يى قهر وعنف وتذليل ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا راغمه شارح ديركه كرچه نسخه لرده راغمه عنوانده مرسومدر لكن غلطدر صحيح اولان راوغه عبارتيله
اولمقدركه مراوغه دندر ومراوغه تلكو كبى بركسيه مكر ورنك ودستان ايلمك معناسنه دركه برواوته اويون ايدوب
قورنازلق ايلمكدن عبارتدر تلكولك ايلمك تعبير اولنور واقعا بعض نسخه لرده اصوللرده دخى راوغه عنوانده در حتى
اساسده ومن المجاز حاوتنى فلان عن كذا اذا خادعك عنه وراوغك ويقال ظل فلان يحاوتنى بخدعة اى يداورنى فعل
الحوت فى الماء عبارتيله مرسومدر ومحاوته مدافعه معناسنه در يقال حاوته اى دافعه ومشاوره معناسنه در يقال
حاوته اذا شاوره ومشاوره وجهيله ياخود بيع ونكاح مقوله سى معاملات ضمننده مواعده ايله مكالمه ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا كالمه بمشاورة او بمواعدة فى البيع ونحوه الحوت صوت وزننده والحوتان دوران وزننده قوش
وسائر جانور رصو وصيد مقوله سى نسنه نك اطرافنى دونوب طولنمق معناسنه در يقال حات الطائر والوحش
حوله يحوت حوتا وحوتانا اذا حام فصـــــل الخاء المعجمة الخبت نبت وزننده بطون ارضدن دائره سى واسع
يره دينوركه اطرافى طاغ وبايرمقوله سى يوكسكلك اولوب كندوسى دوز واوتورا قلى وككيش اوله جمعى اخبات
كلور وجمع كثرتى خبوت كلور وخبت ديار شامده برموضع وعمنده شهر زبيد اعمالندن بر قريه وكلب قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر الاخبات اثبات وزننده صورى ومعنوى تذلل وتواضع ايلمك معناسنه در يقال اخبت الرجل اذا خشع
وتواضع مؤلفك بصائرده بيانه كوره اخبات فى الاصل خبت ديدكلرى ارض مذكوره يه قصد ونزول ايلمك معناسنده در
يقال اخبت الرجل اذا قصد الخبت ونزله نحو اسهل وانجد بعده تذلل ومسكنت وتواضع معناسنده استعمال اولندى

قال الله تعالى واخبتوا الى ربهم الاية وقال فى الاساس ومن المجاز اخبتوا الى ربهم اى اطمأنوا اليه وهو اصلى بخشوع
واخبات وخضوع وانصات الخبيت امير وزننده حقير وكمتر نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ خبيت اى حقير
وخبيت خبيث لفظنده لغتدر خبت الحبش خانك فتحى واضافتله وخبت الجبش وصفيله حرمين شريفين
بيننده برصحرا آديدر الخت خانك فتحى وتانك تشديديله مزراق مقوله سنى بركسيه بيدر بى دورتوب سانجمق
معناسنه در يقال خت السنان اليه ختا من الباب الاول اذا طعنه مداركا وخت بر موضع آديدر واسامیدندر
ابن خت كه يحيى بن موسى در امام بخارى شيخيدر الخنت فتحتيله احيانا بدنه عارض اولان كوشكلك وقبرقلق
وفتور حالتنه دينور تقول اخذنى الخنت اى الفتور فى البدن الخنيت امير وزننده خسيس وكمتر وكمقدر اولان
شيئه دينور واكسك نسنه يه دينور يقال شهر خنيت اى ناقص الاختات همزه نك كسريله اوتانمق معناسنه در
يقال اخت منه اذا استحيى وبركسنه نك حصه ونصيبنى لايقندن كمتر ويرمك معناسنه در يقال اخت فلانا اذا اخس
حظه ختى خانك ضميله ربى وزننده باب الابواب اعمالندن بر بلده آديدر خجسته خانك ضمى وجيمك فتحى
وسينك سكونيله اصفهان خلفندن برنجه خاتون اسميدركه هر برى راويه احاديثدر واشبو خجسته كلمه سى الخجيد
يعنى فارسيه در قوتلو ومسعود ومبارك معناسنه در الخرت خانك فتحى وضمى ورانك سكونيله قولغك وسائر
نسنه نك دلكنه دينور ايكنه وبالته دليكلرى كبى وخرت كوكسك يانده بر كوچك ايكو كبكك اسميدركه كوكسك ايكى
طرفنده برقاچ دانه اولور اوكمورجه ايكو تعبير اولنور وخرت لفظنك جمعى خروت واخرات كلور وخرت مصدر اولور
دلمك معناسنه يقال خرت الاذن خرتا من الباب الاول اذا ثقبها المخروت بورنى ياخود دوداغى يريق انسان وحيوانه
دينور يقال هو مخروت اى المشقوق الانف او الشفة الخريت تشديد را ايله سكيت وزننده قولاغوز لقده حاذق
وماهر اولان كمسه يه اطلاق اولنور ايكنه يوردلسى كبى كيزلو وطاره جق يوللرى بيلوب ايسلديكى مناسبتيله مبنيدر
الخراتان خانك فتحيله اسد برجنده ايكى كوكبه اطلاق اولنوركه منازل قمردن زبرة الاسد نام منزلده واقعلردر
اسد صورتنك اموزلرى منزله سنده درلر كويا كه اسدك جوفنه ايكى دليك وضعنده لردر المخرت مقعد وزننده
طوغرى يوله اطلاق اولنور طريق مستقيم معناسنه كويا كه منفذ مستقيمى اولمغله سالكه آصلا منسد اولماز
همان طوغرى لغم كبى مرور ايدر تقول اخذنا مخرتا اى طريقا مستقيما الاخرات همزه نك فتحيله قولانلرك اوجلرنده
اولان حلقه لره دينور وبو ذكر اولنان خرتك جمعيدر مؤلف مسامحه ايلمشدر الخرت خانك ضميله والخرت
صرد وزننده اخرات معناسنه در وبونلرك مفردى خرته در جرعه وزننده وخرت جمع جنسيدر خرت برت
خانك وبانك كسرى ورالرك سكونى وتاى اولانك فتحيله بر بلده آديدر فى الاصل اسمين اولوب بعد التركيب اسم واحد
قلنمشدر بو بلده ديار بكر ايالتندن حالا خربوت اطلاق ايتدكلرى بلده دركه اكا حصن زياد دخى ديرلر الخرت
خانك ضميله جست وچالاك اولان قورده وكوپكه دينور يقال ذئب خرت اى سريع وكذا الكلب خرته خانك فتحيله
همام نام كمسه نك فرسى اسميدر خست دست وزننده فارس ايالتنده بر بلده آديدر الخفوت قعود وزننده ساكن
وايسم اولمق معناسنه در يقال خفت صوته خفوتا من الباب الاول اذا سكن وسكوت ايلمك معناسنه در يقال
خفت الرجل اذا سكت الخفات خانك ضميله آنسزين اولمك معناسنه دركه سويلركن ياحركت ايدركن ناكهانى
ساكت وساكن اولور يقال خفت الرجل خفاتا اذا مات فجاءة الخفت ضرب وزننده سوزى كيزلو وآهسته
سويلمك معناسنه دركه جهر مقابليدر يقال خفت بكلامه خفتا اذا اسره ويقال خفت بصوته اذا لم يرفعه وخفت
خبت معناسنه دركه ذكر اولندى المخافتة مفاعله وزننده والتخافت تفاعل وزننده بونلرده كيزلو وياكجه
سويلمك وياكجه سسلنمك معناسنه در يقال خافت بكلامه وبقرائته وبصوته وتخافت بمعنى خفت الخفت خانك
ضميله سذاب اسميدركه سدف تعبير اولنان نباتدر الخافت فانك كسريله بغمور سز بلوده اطلاق اولنور
وبو يسيز اكينه اطلاق اولنور يقال زرع خافت اذا لم يطل الخفوت صبور وزننده آريق ومهزوله
خاتونه دينور على قول شول خاتونه دينور كه يالكزجه اولدقده استحسان اولنوب نسوان ايچره اولورسه
نظر قبول ايلميه مراد ضرورت كوزلى اوله جقدر يقال امرأة خفوت اى التى تستحسن وحدها لا بين
النساء الاخفات همزه نك كسريله ناقه كبه قالديغى كونده طوغورمق معناسنه دركه سنه سى بركون
تفاوت ايلمامش اولور يقال اخفتت الناقة اذا انتجت ليوم ملقحها خفتيان خانك ضميله اربل ايالتنده ايكى قلعه آديدر
الخلبت لامك شده سيله سكيت وزننده حجاج مصرطرفنده قصبه تيماء قضاسنده ابلق فرد اسميله مشهور حصن
آديدر الخميت سمين وزننده ومراد قيدركه سموزه دينور الخنوت تشديد نونله سنور وزننده شول جلادتلو

بهادره دینورکه عدو سندن انتقام آلمدقجه خواب راحت وآرام واستراحت نفسندن مسلوب اوله یقال هوخنوت ای جلد منکمش لاینام علی وتر وخنوت ابله وعاجز وجولبه کشی یه دینور وبر بحری جانور آدیدر وتوبه بن مضرس نام شاعرك لقبیدر الخوت فوت وزننده والخوتان دوران وزننده شکاری قوش هوادن شکار اوزره سوزیلوب اینمك معناسنه در یقال خات البازی یخوت خوتا وخوتانا اذا انقض علی الصید وبرشیئه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات الرجل ماله اذا انتقصه وعهد و یمانی بوزمق معناسنه در یقال خات الرجل الرجل اذا نقض عهده وخلف وعد ایلمك معناسنه در یقال خات الرجل اذا اخلف وعده وذخیره یی نقصان طوتمق معناسنه در یقال خات فلان اذا نقص میرته وقوجایوب پیر اولمق معناسنه در یقال خات الرجل اذا اسن وطرد ایلمك معناسنه در یقال خاته اذا طرده وقاپمق معناسنه در یقال خاتته العقاب اذا اختطفته الاختیات افتعال وزننده بودخی شکاری قوش شکار اوزره سوزیلوب اینمك معناسنه در یقال اختات البازی اذا انقض علی الصید ومکر وخدعه ایله برنسنه یی اوغورلمق معناسنه در یقال اختات الذئب الشاة اذا اختلها فسرقها وبرکسه دن برتقریبله برسوزیا برخبر قاپوب آلمق معناسنه استعمال اولنور یقال اختات منه الحدیث اذا اخذ منه فتخطفه الانخیات انفعال وزننده اختیات ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخات البازی بمعنی اختات التخوت تفعل وزننده برنسنه یه تدریجی نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال تخوت ماله اذا انتقصه وقاپمق معناسنه در یقال تخوته اذا اختطفه وبرکسه دن منفعل یاخود شرمنده اولمغله الفتی ترك ایلمك معناسنه در یقال تخوت عنه اذا انکسر وترکه الخائتة فائته وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور شکار اوزره سوزیلوب اندیکی وقتده الخوات فوات وزننده طوشنجل قوشنك قنادلری آوازینه دینور ومطلقا صوت وآوازه علی قول رعد وسیل صوبی کورلتولرینه دینور الخوات شدّاد وزننده جریء ودلیر اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل خوات ای جریء وشول کشی یه دینورکه ساعت باشنده اکل طعام ایدوب لکن چوق اکل ایلمز اوله یقال هو خوات اذا کان یأکل کل ساعة ولا یکثر وخوات اسماء رجالدندر خوات بن جبیر اصحابدندر وخوات بن صالح مشار الیهك فرزند زاده سیدر وخوات محدثیندن عمرو بن رفاعه نك جدّی اسمیدر المخاونة مفاعله وزننده اوغرلین باقمق معناسنه در که دزدیده نگاه تعبیر اولنور آنك نظرندن منظورك خبری اولمز تقول خاوت طرفه دونی ای سارقه الخیت خانك فتحی ویانك سکونیله والخیوت قعود وزننده سلمك وسس ویرمك معناسنه در یقال خات الرجل یخیت خیتا وخیوتا اذا اصوت وخیت خوت لفظنده لغتدر که برنسنه یه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات ماله یخیته بمعنی یخوته خیت خانك کسریله بلخ قضاسنده برقریه آدیدر فصل الدال المهملة درست ضمتینله اسماء رجالدندر درست بن رباط الفقیمی شعرادندر ودرست بن زیاد وفرزندی یحیی وفرزند زاده سی زکریا ودرست بن حمزه ودرست بن حکیم ودرست بن سهل ودرست بن نصر الزاهد وابراهیم بن جعفر بن درست وجعفر بن درستویه محدثلردر اشبو درست کلمه سی لفظ فارسیدر صاغ وصحیح معناسنه در الدست دالك فتحی وسینك سکونیله دشت معناسنه در که اووه یه دینور وبودشت معربیدر ودست برطونلق ثوبه وبرقات لباسه دینور ودست الورق بردسته کاغده دینور ودست مجلسك صدرینه دینور وبو معنالرده دست کلمه سی فارسیدن معربدر یعنی فی الاصل فارسی اولوب عرب دخی اخذ وتصرف ایلدیلر جمعنده دسوت دیدیلر اشبو دست لفظنك فارسیده اون بش معناسی واردر نته که برهان قاطع ترجمه مزده مشروحدر ومقامات حریریده مثاللری مسطوردر دستوا دالك فتحی وتای فوقیه نك ضمی والفك قصریله شهراهواز قصبه سنده برقریه آدیدر نسبتنده دستوائی دیرلر نونله ودستوآئی دینور همزه ایله دوست دالك ضمیله که بودخی لفظ فارسیدر القابدندر اعلام وافاضلدن قاسم بن نصر بن العابدك لقبی وعبدالکریم بن عثمان بن محمد بن یوسف العلافك جدینك جدی ویونك اصحابنك لقبیدر دستویه تانك وواوك فتحی ویانك سکونیله اسمادندر ابو زرعه محمد بن محمد بن دستویه محدثیندندر الدشت دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله دوزاووه یه دینور ذکر اولنان دست بوندن معربدر بونلرك حالی تعریب ماده سنده بیان اولندی ودشت اربل ایله تبریز بینده بربلده آدیدر واصفهان قضاسنده برقریه در دشت الارزن شیرازده برموضعدر الدعت ضرب وزننده عنف وشدتله اوته قاقق معناسنه در یقال دعته دعتا من الباب الثالث اذا دفعه عنیفا الدغت دالك فتحی وغین معجمه نك سکونیله اولدرنجه‌یه قدر بوغازینی صقوب بوغمق معناسنه در یقال دغته دغتا من الباب الثالث اذا خنقه حتی قتله فصل الذال المعجمة الذأت ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله پك شدتله بوغمق معناسنه در یقال ذأته ذأتا من الباب الثالث اذا خنقه اشد الخنق الذعت عین مهمله ایله ذأت وزننده ومرادفیدر یقال ذعته ذعتا من الباب الثالث بمعنی ذأته

وطبراغه بیله مك معناسنه در یقال ذعته اذا معکه فی التراب وشدتله دفع ایلمك معناسنه در یقال ذعته اذا دفعه عنیفا الذمت سمت وزننده برکسه نك مزاجی ووجودی صحتی حالندن متغیر اولوب آرقلنمق معناسنه در یقال ذمت الرجل ذمتا من الباب الثانی اذا تغیر وهزل ذیت وذیت ذالك فتحی ویانك سکونی وابن القطاع روایتی اوزره تانك حرکات ثلاثیله وذیّة وذیّة ذالك فتحی ویانك تشدیدیله وذیّا وذیّا قصر ایله کیت وکیت معناسنه در که مبهم وقصه خبردن کنایه در شویله شویله دیمکدر مثلا شویله شویله دیدیلر دیجك یرده قالوا کیت وکیت وذیت وذیت وذیّة وذیّة وذیّا وذیّا دیرلر مؤلفك کیت ماده سنده بیانه کوره بونلرك اصللری هادر که کیه وذیه ایدی وشارحك بیانه کوره ذیت کلمه سنك اصلی ذیو ایدی واو حذف اولنوب حرفین اوزره قالدقده یایه شدّه ویرلدی اسم اولدیغیچون بعده شدّه دن تاء عوض قلندی واکر تایی ازاله ایله ینه هاء اتیان اولنورسه یاخود الف ایراد اولنورسه شدّه اعاده اولنوب ذیّه وذیّه وذیّا وذیّا دینور ذات اسمادندر عبدالرحمن بن احمد بن علك بن ذات فقیه ومحدثدر فصل الراء الربت فتحتینله برنسنه قپانوب بغلنمق استغلاق معناسنه در یقال ربت الشیء ربتا من الباب الرابع اذا استغلق الربت نبت وزننده بسلمك تربیه معناسنه در یقال ربت الصبی ربتا من الباب الثانی اذا رباه التربیت تفعیل وزننده بودخی بسلمك معناسنه در یقال ربت الربیب تربیتا اذا رباه وچوجق اویومق ایچون یانلرینه آهسته آهسته اورمق معناسنه در که طاپیله مق تعبیر اولنور یقال ربت الصبی اذا ضرب بیده علی جنبه قلیلا لینام الرت رانك فتحی وتانك تشدیدیله صفتدر برقومك رئیس وسرکرده سنه دینور جمعی رتان کلور رانك ضمی وتانك تشدیدیله ورتوت کلور رانك ضمیله ورتوت خنازیره دینورکه خنزیرك جمعیدر بوتکده رت مفردیدر اساسك بیانه کوره رت شدید وجریء اولان ارکك خنزیره دینور جمعی رتوت کلور یقولون کانهم الرتوت وهی ذکورة الخنازیر وفحولها التی فیها شدة وجرأة بعده رئیس ومهتر قوم معناسنده استعمال اولنمشدر یقال هو رت من الرتوت ای من علیتهم وسادتهم الرتة رانك ضمی وتانك تشدیدیله لسانده اولان عجمه وحکله حالتنه دینورکه لسانده طوتقونلق اولمغله طلاقت وفصاحتله تکلم ایده میوب ادای مرامده عسرت چکر یقال فی لسانه رتة ای عجمة وحکلة الرتت فتحتینله برکسه نك لسانده رته اولمق معناسنه در یقال رت الرجل رتتا من الباب الرابع اذا کانت فی لسانه رتة بونك وصفنده ارتّ ومؤنثنده رتاء وجمعنده رتّ دینور رانك ضمیله احمر وحمراء وحمر کبی الارتات همزه نك کسریله حق تعالی برآدمی ارتّ قلمق معناسنه در یقال ارته الله ارتاتا فرتّ هو الرترة زلزله وزننده تاء حرفنده پیه یی اولمغله تت تت دیه رك تکلم ایلمك معناسنه در یقال رترت الرجل اذا تعتع فی التاء الرتّی رانك ضمی وتانك تشدیدیله ربّی وزننده پیه یی خاتونه دینور لثغاء معناسنه الارتّ فتحتینله وصفدر نته که ذکر اولندی وارتّ اسمادندر خبّاب بن الارتّ اصحابدندر وایاس بن الارتّ کرماء وشعرادندر رسته رانك ضمی وسینك سکونیله حفاظدن عبدالرحمن بن عمر بن ابی الحسن الزهری الاصبهانی لقبیدر اشبو رسته کلمه سی فارسیدر معانی کثیره سی واردر نته که ترجمه برهانده مشروحدر الرفت فایله ضرب وزننده برنسنه یی ریزه ریزه ایدوب اوفاتمق معناسنه در یقال رفت الشیء رفتا من الباب الثانی اذا کسره ودقه وبو معناده لازم اولور قریلوب ریزه ریزه اولمق معناسنه یقال رفت العظم اذا انکسر واندقّ وکسلمك معناسنه در یقال رفت الحبل اذا انقطع الارفتات افتعال وزننده رفت معنالرینه در یقال ارفتّ العظم اذا انکسر واندقّ ویقال ارفتّ الحبل اذا انقطع الرفات غراب وزننده چوروب ریزه ریزه اوفانمش نسنه یه دینور حطام معناسنه یقال عظم رفات ای حطام الرفت صرد وزننده صمانه اطلاق اولنور تبن کبی وهر نسنه یی ریزه ریزه خرد خشخاش ایدن شیئه دینور یقال فلان رفت طحن اولده بمعنی مفعول وثانیده بمعنی فاعلدر الرات کات وزننده یمن لغتنده صمانه دینور تبن معناسنه جمعی روات کلور رانك ضمی وواوك شدّه سیله فصل الزای المعجمة الزأت زانك فتحی وهمزه نك سکونیله برکسه نك درونی غیظ وغضبله طولیدرمق معناسنه خصوصا صدندر یقال زأته غیظا من الباب الثالث اذا ملأه به الزتّ زانك فتحی وتانك تشدیدیله بزه مك تزیین معناسنه در یقال زتّ الماشطة العروس زتا من الباب الاول اذا زینتها التزتیت تفعیل وزننده زتّ معناسنه در التزتت تفعل وزننده بزنمك معناسنه در یقال زتتها تزتیتا فتزتتت ای تزینت الزعت ضرب وزننده بوغمق معناسنه در یقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه وبونك باب ثالثدن اولمسی ظاهرا شواذدندر یاخود زعت مثالکله سنه مبنیدر الزعت زانك فتحی وعین مهمله نك سکونیله بودخی بوغمق معناسنه در یقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه الزفت زانك فتحی وفانك سکونیله طولدرمق معناسنه در یقال زفت الاناء زفتا من الباب الاول اذا ملأه وبرکسه غیظ ایلمك

معناسنه‌در یقال زفت فلانا اذا غاظه وقوومق معناسنه‌در یقال زفته اذا طرده ودابه سورمك سوق معناسنه‌در
ودفع ومنع معنالرینه‌در وبر کیسه‌یه محنت وشدت یتشدرمك ارهاق معناسنه‌در ورنج وزحمت ویروب یورمق اتعاب
معناسنه‌در وطولدرمق معناسندن مأخوذدر که زفت الحدیث فی اذنه دیرلر افرغه معناسنه الزفت زانك کسریله
قار اسمیدر که ترکیده دخی زفت ایله متعارفدر مؤلف کرچه قاری قیر ایله وقیری اختلاف اوزره تفسیر ایلمشدر لکن
مفردانده قار وقیر قاره ساقز ایله مفسردر که اصلی عراق دیارنده اتی صولردن قینایوب چقر منعقد اولدقده زفت کبی
برنسنه اولور وزفت چام اغاجلرندن حاصل اولور ایکی نوعدر بری رطب وبری یابس در یابس اولان دخی یا مطبوخدر
یانفسه منجمد اولور اشجاردن بنفسه سیلان ایدنه زفت دیرلر طبخ وصناعتله اولانه قطران دیرلر وزفت بردوا یعنی
بردارو اسمیدر که ادویه دندر وبو قاره صاقز دیدکلری نسنه اوله جقدر که مرهملرده ادخال اولنور زفت بحری
دخی دیرلر وسائر خواصی دخی واردر بحره نسبتی بردن نفت یاغی کبی قینایوب چقدیغی مناسبتنه مبنیدر المزفت
تشدید فا ایله معظم وزننده زفتلنمش نسنه‌یه دینور یقال جرة مزفتة ای مطلیة بالزفت الازدفات افتعال وزننده
برنسنه‌یی تمامه اخذ وقبض ایلمك معناسنه‌در که مجموعنی زفت کبی استیعاب ایلمکدن عبارتدر یقال ازدفت
المال اذا استوعبه الزکت زانك فتحی وکافك سکونیله طولدرمق علی قول خاصة قربه طولدرمق معناسنه‌در
یقال زکت القربة زکتا من الباب الاول اذا ملأها وبو معنادندر که زکتة الحدیث دیرسن اوغیظه اتاه معناسنه
وزکت برموضع آدیدر التزکیت تفعیل وزننده زکت معناسنه‌در یقال زکت القربة تزکیتا اذا ملأها
الازکات همزه‌نك کسریله اول معنایه‌در یقال ازکتها یعنی زکتها وطوغورمق معناسنه‌در یقال ازکتت
المرأة اذا ولدت المزکوت مسکوت وزننده مهموم وتاسه‌ناك آدمه دینور وقارنده بورطه‌سی اولان چکرکه‌یه دینور
وشدتلو صوغوقده اوغرایوب اوشومش اولان کمسه‌یه دینور الزمانة کرامه وزننده تمکینلو صاحب وقار اولمق
معناسنه‌در یقال زمت الرجل زمانة من الباب الخامس اذا وقر الزمیت امیر وزننده وقور وصاحب تمکین آدمه
دینور الزمیت سکیت وزننده که مبالغه‌در بغایت وقور ولکرلو اهل تمکین آدمه دینور یقال رجل زمیت کامیر
ای وقور ویقال رجل زمیت کسکیت ای اوقر منه الزمت تشدید میمله زمج وزننده برقوش اسمیدر که کونا کون
رنکلر ایله متلون کورینور شارحك بیاننه کوره تویلری سیاه وایاقلری ومنقاری قزل برقوشدر کونش طوقدقجه
کونا کون رنکلر ایله نمایان اولور عامه‌نك بوقلمون دیدکلری بو اوله جقدر لکن مفردات ساره بیاننه کوره زمت
واقعا اول کونه برقوشدر هندستانده ایلاول نام طاغده اولور وبوقلمون کلر هیئتنده برجانوردر که اولدخی کونشده
جانفس کبی کونا کون رنکلر ایله کورینور الازمئنات اضمحلال وزننده ماده‌ء مزبوره‌دن مأخوذدر کونا کون
رنکلره کیرمك معناسنه‌در یقال ازمأنت ازمئنانا اذا تلون الوانا متغایرة کرك صوری اولسون وکرك معنوی
اولسون که تلون طبیعتدن ناشی اولور زنانه نونله کنابه وزننده مغربده بر بیوك قبیله آدیدر مشهور منجم
زنانی آنلردندر الزیت بیت وزننده معاویة بن سعدك فرسی اسمیدر وزیت برنوع یاغ اسمیدر که زیتون یاغی دیدیکمزدر
وزیت مصدر اولور برنسنه‌یه زیتون یاغی قومق معناسنه تقول زت الطعام ازیته زیتا اذا جعلت فیه الزیت شارح تای
مشدده ایله ازتته نسخه‌لرنی تخطئه ایلمشدر وبرکسه‌یه زیتون یاغی یدرمك معناسنه‌در یقال زاتهم ای اطعمهم الزیت
الزیتون شجر معروفدر که زیتون اغاجی تعبیر اولنور شارح دیر که میوه‌سنه وشجرینه زیتون اطلاق اولنور واحدی
زیتونه‌در وزیتون دمشق شامده واقع مسجدك اسمیدر علی قول جبال شامه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره
طور سیناده مناجاتگاه حضرت موسی اولان مسجد اوله جقدر وزیتون چین اولکه‌سنده بربلده آدیدر وصعید
قضاسنده برقریه‌در وبررجل آدیدر الزیتونة هاایله بادیهٔ شامده بربقعه آدیدر عین الزیتونه مغربده افریقیه
اولکه‌سنده برموضعدر احجار الزیت مدینهٔ منوره‌ده برموضعدر قصر الزیت بصره‌ده برموضعدر المزیت
مبیت وزننده والمزیوت اصلی اوزره اسم مفعوللردر زیتون یاغی قونمش وآنکله یاغلنمش نسنه‌یه دینور الازدیات
ازدیاد وزننده زیتون یاغی سورنمك معناسنه‌در یقال ازدات الرجل ازدیاتا اذا ادهن بالزیت الازاتة همزه‌نك
کسریله برکسه‌نك زیتون یاغی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ازاتوا اذا کثر عندهم الزیت الاستزاتة استزاده
وزننده زیتون یاغی ایستمك معناسنه‌در یقال استزات الرجل اذا طلب الزیت الزیتیة لبید بن عمرو الغسانی
فرسنك اسمیدر فصل السین السأت سینك فتحی وهمزه‌نك کسریله بوغمق معناسنه‌در یقال سأته
سأتا من الباب الثالث اذا خنقه السأتان شفتان وزننده بوغاز دلیکنك ایکی جانبنه دینور که خنق ایدن کمسه‌نك
اوراره ایکی پرمقلری کلور سأت مفردیدر فتحتینله السبت نبت وزننده سکون وراحت ایلمك معناسنه‌در

یقال سبت الرجل سبتا من الباب الاول والثانی اذا استراح وسکن وکسمك معناسنه‌در یقال سبت الشیء اذا قطعه
وسبت دهر وزمانه دینور کما سیذکر وباش تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سبت رأسه اذا حلقه وباشده بوربلوب طوب
اولان صاچدن برمقدارنی صالیورمك معناسنه‌در یقال سبت شعره اذا ارسله عن العقص وسبت دوه‌یه مخصوص
برکونه یوروییش اسمیدر که مراد سیر سریعدر وسبت متحیر اولمق معناسنه‌در یقال سبت الرجل اذا حار وسبت
یوکرك صوی آته دینور وصف بالمصدردر قطع مسافه ایلدیکیچون یقال فرس سبت ای جواد وجدتلو جباری
سرکش وکستاخ وجریء اوغلانه دینور یقال غلام سبت ای عارم جریء ویبون اورمق معناسنه‌در یقال سبت عنقه
اذا ضربه وسبت هفته کونلرندن برکون آدیدر که فارسیده شنبه ولسانمزده جمعه ایرتسی تعبیر اولنور جمع قلتی
اسبت کلور فلس وافلس کبی وجمع کثرتی سبوت کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قطع معناسندن مأخوذدر
زیرا حق جل وعلا ارض وسماواتك خلقنه احد کونی ابتدا ایدوب الی کون مدتده اتمام ویوم مزبورده خلق وایجاد
عملی قطع ایلمکله سبت ایله مسما اولمشدر وبوراده یومدن مراد مقدار یومدر وتدریجی خلق دلیل اختیار واعتبار
نظاردر وعباده تأنی لطفنی تعلیمه مبنیدر وسبت اویقوجی کمسه‌یه دینور یقال رجل سبت ای کثیر النوم وبغایت زیرك
وداهیه اولان کشی‌یه دینور وسبت یهود طائفه‌سی سبت کوننه متعلق معیشت واکتسابدن منقطع اولمق مقوله‌سی
اموره قیام ومراعات ایلمك معناسنه‌در یقال سبت الیهود اذا قاموا بامره السبات غراب وزننده بودخی پك زیرك
وداهیه وعیار اولان کشی‌یه دینور واویقویه اطلاق اولنور علی قول غشیه کبی خفیجه اویقویه دینور یاخود اویقونك
ابتداسنه دینور که هنوز دماغه استیلا ایلیه قلبه سرایت ایدنجه‌قدر پس قلبی دخی بصدقده سبات اطلاق اولنمز
شارح دیر که بعض نسخه‌ده اوخفیفه عنوانده مرسوم اولمغله خفیف اویقو دیمك اولور که امز غنمه اوله جقدره
ونومه سبات اطلاقی مجازدر موجب راحت اولدیغنه مبنیدر وقوله تعالی وجعلنا نومکم سباتا ای قطعا عن الاحساس
والحرکة استراحة للقوی الحیوانیة وازاحة لکلالها اوموتا لانه احد التوفیین ومنه المسبوت للمیت وبین الاطباء سبات
تعبیر اولنان عارضه بو معنادن مأخوذدر او یقودن کوزنی آچوب باشنی قالدره‌مز اولور وسبات دهر وزمانه اطلاق
اولنور یقال مضی علیه سبت وسبات ای دهر وسبات بلا حرف تعریف ابراهیم بن دیس نام محدثك لقبیدر
ابناسبات لیل ونهاره اطلاق اولنور دهر معناسندن مأخوذدر شارح دیر که ابناسبات فی الاصل ایکی برادر اولوب
بری شمسك محل طلوعنه اطلاع ایچون مشرق طرفنه ودیکری مغرب جانبنه عزیمت ایدوب من بعد بری برینه
ملاقاتلری میسر اولمامغله بعد الافتراق اجتماعلری وقوع بولمیانلر حقنده ابناسبات ضرب مثل اولمشدر بو مناسبتله
لیل ونهاره اطلاق ایدرلر السبت سینك کسریله صغر دریلرینه دینور جلود البقر معناسنه که مراد دباغت
اولنمش دریلردر جمیع انواعی اعتباریله‌در علی قول مطلقا دباغت اولنمش دری‌یه دینور بقرك وسائرك اولسون
یاخود قرظ ایله یعنی پلاموت ایله دباغت اولنمش دری‌یه مخصوصدر ترکیده کون تعبیر ایدکلری بدر شارحك بیاننه کوره
دباغتله تویلری حلق وازاله اولندیغنه مبنیدر نعال سبتیه بو که منسوبدر واول نعله دخی سبت اطلاق اولنور انساعله
السبت سینك ضمیله خاتم چیچکنه شبیه بر نبات آدیدر سینك فتحیله ده زبانزددر المسبت محسن وزننده اسباتدن
اسم فاعلدر اصلا حرکت ایلمیین یعنی حرکته مجال اولان کشی‌یه دینور شدت جراحت ومرض مقوله‌سی
عارضه‌دن ناشی یقال اصبح مسبتا ای لا یتحرك وسبت کوننه داخل اولان کشی‌یه دینور کما یقال اسبت الرجل اذا دخل
فی السبت السبتة سینك فتحیله والسنبت والسنبتة بونلرده سبت کبی زماندن برمدته اطلاق اولنور تقول
اقمت عنده سبتا وسبتة وسنبتا وسنبتة ای برهة کفرسبت شام دیارنده برموضع آدیدر المسبوت میته اطلاق اولنور
مقطوع الحیاة اولدیغیچون المنسبت اسم فاعل بنیه‌سیله شول تازه خرمایه اطلاق اولنور که هر یری نضج بولوب
اولمش اوله که قوروقلق حالی منقطع اولور یقال رطب منسبت اذا عمه الارطاب السبنتی حبنطی وزننده جری
ودلیر اولان انسان وحیوانه دینور یا بی الحاق ایچوندر زیرا سبنتاة دخی دیرلر وسبنتی قپلانه اطلاق اولنور جرأتنه بناء
جمعی سبانت کلور نونك کسریله السبنتة سینك فتحیله کچی‌یه دینور معزی معناسنه السبتان سینك کسریله
احمق وبمغز کشی‌یه دینور الانسبات انفعال وزننده برنسنه سونوب اوزامق معناسنه‌در یقال انسبت الشیء
اذا امتد ویقال فی وجهه انسبات ای طول وامتداد یعنی یوزنده سو یولك واردر السبتاء حمراء وزننده شول قیون
وکچی مقوله‌سنه دینور که قولقلری اوزون اوله‌رق یاخود قصه اوله‌رق یا یغین اوله اول کونه قولاق آنده اولورسه کوکج
تعبیر اولنور که دیکنه طورمز اولور یقال شاة سبتاء ای منتشرة الاذن فی طول او قصر وسبتاء اوه‌یه دینور
صحرا معناسنه سبتة بلده وزننده مغربده بربلده آدیدر اندلس مقابلنه دوشر آق دکزدن بحر محیطه چقه جق

بوغاز آنك قربنده اولمغله سبته بوغازی تعبیر اولنور آندن سلفده اعلام وفیره ظهور ایلمشدر السبت فلز وزننده
شبت معناسنه درکه ایکیسیده شود معرّبیدر وشود کسر تیله فارسیدر ترکیده دره اوتی دیدکلری نبات اسمیدر
سبخت سینك وبای مشدده‌نك ضمیله ابوعبیده‌نك لقبیدر مترجم دیرکه ابوعبیده که معمر بن المثنی البصری
النحویدر علوم عربیه وفنون ادبیه‌نك ناقد وبصیری وواقف وخبیری ایدی یوزدن متجاوز تألیفاتی خصوصا کتاب
المجاز نام اثر فضائل آباتی واردر وسبخت سوخت فارسی معربیدر که سوختن دن ماضیدر سوختن دوزتمك
وسانجق معناسنه‌در مرحوم بغایت دلازار اولمغله لسانندن صغیر وکبیر خلاص بولمیوب هرکسك حقنده طعن
وطنزی مقرّر ایدی عامهٔ ناس لساندن خوف ایدرلر ایدی برآدمه حرف انداز اولدقده حضار بری برینه
ابوعبیده نیز سوخت یعنی بنه صوقدی ودورتدی دیمکدر حتی اصمعی دخی مرقوملك لساندن احتراز ایدر ایدی
وسبخت زموخت فارسی معرّبی اولمق دخی ممکندر که عقده معناسنه در مرقومك وزن طبع اشعارده وایه‌سی کتابه
اولمغله بریتی انشاده قادر اوله میوب وتلاوت قرآنده لحن وانعقادی وارایدی ایمدی اشبو ابوعبیده وجدمذکور
اوزره هابیله‌در وبنه فن لغت وادبیده یکتا القاسم بن سلام که لغتده غریب المصنف مؤلفیدر هاسز ابو عبیددر
رحمهما الله تعالی السبروت زنبور وزننده اصلا نبات اثری اولمیان قیریه دینور ارض قفر معناسنه یقال ارض
سبروت ای قفر لانبات فیه وقولهم ارض ساریت من باب ثوب اخلاق کویا که اول یردن هرجزؤ اعتبار اولنمشدر
وبك آز وکتر نسنه‌یه دینور که برایشه یرایوب وبر برطوتمز اولور یقال مال سبروت ای قلیل نافه وفقیر وکدایه دینور یقال
رجل سبروت ای فقیر وساده‌زواوغلانه دینور جمعی ساریت کلور وسباری کلور وبو نوادردندر السبریت کبریت
وزننده والسبرات نبراس وزننده والسبرت قنفذ وزننده بونلرده فقیر وکدایه دینور بونلرکده جملری ساریت
کلور السبرتة دحرجه وزننده قانع وخرسند اولمق معناسنه در یقال سبرت الرجل اذا اقنع المسبرت مدحرج
وزننده بوزنده وکوده سنده قیلی وتویی اولمیان کشی‌یه دینور آق اغارکبی یقال رجل مسبرت ای لاشعر علیه
السنبریت شنبلید وزننده بدخوی آدمه دینور سبرت جعفر وزننده طرابلس مغربده برچارشو آدیدر الست
سینك کسری وتانك تشدیدیله اعداد جمله سندن التی عدده دینور فارسیده شش مراد قیدر بونك اصلی سدس
ایدی شین تایه ابدال اولندقدنصکره دال تایه ادغام اولندی صاحب مصباحك بیانه کوره ستّ کلمه‌سنك مصغرنده
سدیس وسدیسه وجمعنده اسداس دینور وابن السکیت نقلی اوزره عندی ستة رجال وستّ نسوة دینور کذلك	مطلب
عندی ستة رجال ونسوة دینور که نسوه کلمه‌سی رجال اوزره معطوفیله مجرور در بنم یانمده اوج رجل واوج خاتون	مطلب مهم
واردر دیمکدر که عندی ثلاثة من الرجال وثلاث من النساء سبکنده در وعندی ستة رجال ونسوة دینور که نسوه‌سنه
اوزره معطوفیله مرفوعدر عندی ستة من الرجال ونسوة سوی هذه الستة سبکنده‌در که بنم یانمده التی نفر رجال
وبرقاچ خاتون واردر دیمکدر کذلك هرعددلرده که آندن ایکی جمع افراد اولنمق قابل اوله حال بومنوال اوزره در
وصمنا سنة من شوّال دینورهابله اکر معدود اراده اولنور ایسه زیرامذکردر وستا دینور هاسز اکر عدد اراده
اولنورسه وبو مادّه‌دن فاعل صیغه‌سی مراد اولندقده که التنجی دیمك اولور سدس لفظی اصلیسی اعتباریله سادس
وسته کلمه‌سنه نظر ایله سات دینور که اصلی سانت اولوب ادغام اولنمشدر وحرف مکرّر آخر کلمه‌ده واقع اولدقده
اولك دلالتنه اعتمادا یایه قلب اولنمق مطرده سنه مبنی سادسده سادی دخی دینور تسنن وتسرّر کلمه‌لرنده تسنی
وتسرّی دیندیکی کبی وقاعده‌در که اسماء اعداد مادّه‌لرنده مذکر ومؤنث جمع اولوب اکر مذکر سابق ایسه اسم عدد
مذکر قلنور که هاایله ایراد اولنور یقال عندی ستة رجال ونساء واکر مؤنث سابق ایسه مؤنث قلنور یقال عندی
ستّ نساء ورجال نته که قام زید وهند وقامت هند وزید دیرلر سابق اعتبار اولنوب لفظ آنك اوزرینه مبنی اولور انتهی
الستّ سینك فتحیله بدوناسزا کلامه دینور وعیب ونقیصه‌یه دینور غریبدر که داللهٔ سدّ دخی بومعنایه اولمغله تاء
دالدن مبدله اولمق محتملدر ستیّ سینك کسریله برکلمه‌درکه قول وجاریه قسمی انکله قادینلرینه نداوخطاب ایدرلر
باست جهاتی تاویلنده درکه تملك کلیدن کنایه در یاخود بولحندر صواب اولان سیدتی دیمکدر پس سیدتی
لفظندن مخفف اولور بنم افندم دیمك اولور وستیّ بنت ابی عثمان الصابونی محدثه در ستیته جهینه وزننده
برنیجه خاتون اسملریدرکه جمله‌سی محدثه لردر واحمد بن محمد بن سلامة الستیتی محدثدر حصن ابن ستین ملاطیه
مقابلنده برحصن آدیدر ظاهرا شمدی خرابه‌در یاخود اسم دیکر ایله مشتهردر زیرا اوراده حصن بطریق وحصن
منصور واردر لکن حصن ابن ستین ایله متعارف نسنه یوقدر ستیك سینك وتای مشدده‌نك کسریله که فارسی
اوزره شصرفدر که ستّ مصغری اوله جقدر زیرا فارسیده کاف اداة تصغیردر تعریبنده یاء مفتوح قلنمشدر بنت

معمر آنکله تسمیه اولنمشدر که محدثه‌در واحمد بن محمد بن سته که سینك فتحیله در محدثیندندر سجستان سینك
وجیمك کسریله وسینك فتحیله زبانزددر مشرق دیارنده برایالت آدیدر ایرانك شرقیسنده برایالت جسیمه درکه حالا
سیستان تعبیر اولنور وسجستان معربیدر السحت سینك ضمی وحانك سکونیله وضمتیله لغتدر حرام معناسنه در که
کسبی واکلی محظور اولان نسنه‌دن عبارتدر علی قول سحت شول کسب خبیثه دینور که صاحبنه عار ونقیصه‌یی
مستلزم اوله جمعی اسحات کلور یقال هو یأکل السحت ای الحرام اوما خبث من المکاسب فلزم عنه العار مؤلفك
بصائرده بیانه کوره اصل سحت بر نسنه‌نك استیصال اوزره صویلمش قبوغنه دینور بعده صاحبنه عار ونقیصه‌یی مستلزم
اولان حرام ومحظورده استعمال اولنمشدر کویا که صاحبنك دینی ومروتی اهلاك واستیصال ایدوب یاخود برکتی
ازاله ایلدیکنه مبنیدر وکسب خبیث مزبور ثمن کلب وخمر وخنزیر مقوله‌سی مکاسبدر الاسحات اسکات وزننده
حرام کسب ایلمك معناسنه در یقال اسحت الرجل اذا اکتسب السحت وبرشیئی استیصال ایلمك یعنی تمامه
کیدرمك یاکوکندن قوپرمق معناسنه در یقال اسحت الشیء اذا استأصله وبرکسه‌نك قزانجی حرام یاخود خبیث
اولمق معناسنه در یقال اسحتت تجارته ای خبثت وحرمت بوراده واو واو معناسنه‌در السحت ضرب وزننده
اسحات ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال سحت الرجل سحتا من الباب الثالث اذا اکتسب السحت ویقال سحت
الشیء اذا استأصله وسحت قیوق وددری مقوله‌سنی صویوب کیدرمك معناسنه در یقال سحت الشحم عن اللحم
اذا قشره وسحت خالص وبیغش معناسنه استعمال اولنور کویا که شوائبی استیصال اولنمشدر ومنه یقال برد سحت
ای صادق وهدر وتلف معناسنه استعمال اولنور یقال ماله ودمه سحت ای لاشیء علی من اعدمهما بل یهدران وهو
من الاهلاك والاستیصال وسحت پریمش اسکی ثوبه اطلاق اولنور یقال ثوب سحت ای خلق المسحوت اذهاب
واستیصال اولنمش نسنه‌یه دینور یقال مال مسحوت ای مذهب بومعنادندر که هرنقدر اکل ایلسه اصلا شبع کلمین
کشی‌یه مسحوت الجوف اطلاق اولنور واکثری تخمه وامتلایه مبتلا اولان کشی‌یه‌ده اطلاق اولنمغله ضدّ اولور زیرا
هضم ایلمامکدن نشئت ایدر لکن فی الحقیقه بینلرنده شبه تضاد واردر ومسحوت الجوف معده وبطنی واسع اولان
کشی‌یه اطلاق اولنور المسحت مکرم وزننده بودخی استیصال وجهیله ازاله واذهاب اولنمش نسنه‌یه دینور مسحوت
کبی السحت ضمتیله والسحیت امیر وزننده بونلرده مسحت معناسنه‌در یقال مال مسحوت ومسحت وسحت وسحیت
ای مذهب الاسحت احمر وزننده شول سنه‌یه دینور که آنده اصلا اوت واوتلاق اثری ظهور ایلمیه اجدب کبی یقال عام
اسحت ای لارعی فیه السحتاء جدباء وزننده ومرادفیدر که اوتلاقدن خالی یره دینور یقال ارض سحتاء ای لارعی
فیها السحتوت سینك ضمیله یاغی آزجه اولان سویقه یعنی قاووده دینور وبك اسکی ثوبه دینور وبومشق طپراقلی چول
صحرایه دینور السحتیت کبریت وزننده بودخی یاغی آزجه اولان قاووده دینور السحتی سینك فتحیله اسکی
ثوبه دینور که مبالغهٔ نفسنه منسوبدر سحیت زبیر وزننده طرف اشرف حضرت رسالتپناهی‌یه رعین
قبیله‌سندن وارد اولان ایلچیلردن مبرّح بن شهاب الرعینی نام کسنه‌نك جدّی اسمیدر السحلوت زنبور وزننده
بی‌باك ولاابالیانه طور اولان عورته دینور مرأة ماجنه معناسنه ذکر اولنان سحت لفظندن مأخوذدر السخت
سینك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله قاتی وشدید معناسنه‌در شارح دیرکه بولفظ فارسیدر عرب دخی استعمال
ایلمشدر السخیت امیر وزننده بودخی قاتی وشدید اولان شیئه دینور مؤلف مسامحه اوزره بیان ایلمشدر یقال شیء
سخت وسخیت ای شدید السخت سینك ضمیله آت وقاطر کبی ذات الحوافر اولان حیوانك عقب تولدده
یاوریلرینك قارنلرندن ابتدا چقان مردار شیئه دینور نته که قوزینك قارنندن چقانه ردج ومعصومدن چقانه
عقی دینور السختیت سینك کسریله سختیت وزننده ومراد قیدرکه ذکر اولندی وشدید الارتفاع اولان
غباره دینور وباض وخاص اونه دینور ومطلقا قاتی وشدید اولان شیئه دینور المسخوت صماقی کبی دوز
واملس اولان شیئه دینور السختیان سینك کسری وفتحیله دباغت اولنمش کچی درسنه دینور وبوفارسیدن
معربدر ترکیده دخی سختیان دینور اعلام سلفدن ایوب السختیانی اکا منسوبدرکه سختیان فروش ایدی سختیان
سلمان وزننده وسخیت زبیر وزننده ایکی محدث اسمیدر سرت سینك ضمیله مغربده بربلده آدیدر سرته
جرعه وزننده اندلس اولکه‌سنك جوفنده یعنی وسطنده بربلده در قاسم بن ابی شجاع السرتی المحدث
اورایه منسوبدر السفت سینك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌یی چوق ایچوب لکن قانمیوب صوسزلغی کتمز
اولمق معناسنه در یقال سفت الرجل سفتا من الباب الرابع اذا اکثر من الشراب ولم یرو السفت زفت وزننده
ومراد فیدر السفت کتف وزننده برکتسز طعامه دینور یقال طعام سفت ای لابرکة فیه السفت سینك فتحی

وفاقك سكونيله والسفت فتحتيله برنسنه بركتسز اولمق معناسنه در يقال سفت الشيء سفتا وسفتا من الباب الرابع
اذا لم تكن فيه بركة السفت كتف وزننده بركتسز شيئه ديئور السكت سينك فتحى وكافك سكونيله والسكوت
قعود وزننده والسكات سؤال وزننده خاموش اولمق معناسنه در كه ترك كلام ايلمكدن عبارتدر توركيده صوصمق
تعبير اولنور يقال سكت الرجل سكتا وسكوتا وسكاتا من الباب الاول اذا صمت وسكت كثير السكوت اولان كمسه
ديئور اطلاق بالمصدردر ومطرب نغمات ايدر ايكن ايكى نغمه نك مياننى صولق المقسزين فصل ايلمكه ديئور مجوّدلرك
سكته تعبيرلرى بوندن مأخوذدر وسكت وسكوت اولمك معناسنه استعمال اولنور يقال سكت الرجل اذا مات
الساكوتة سكوت معناسنه در مؤلف سكات اوزره عطف ايلمكله بودخى مصدر اولمق اقتضا ايدر لكن
اسم اولمق اغلبدر وساكوته كثير السكوت اولان كشى يه ديئور السكيت حلتيت وزننده والسكيت سكين
وزننده والسكيت مصغر بنيه سيله كه تكبير ايچوندر والسكيت كافك تشديديله قبيص وزننده والعساكوت
والساكوتة كما ذكر جمله سى كثير السكوت اولان كشى يه ديئور السكات سينك ضميله مصدر درنته كه
ذكر اولندى وسكات وسكاته هايله موجب سكوت اولان شيئه ديئور يقال رماه بسكات وسكاتة اى بما يسكته
وبركسه برمصلحتى بتورمك اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور كه سكوت وسكونى مستلزمدر يقال هو على سكات
الامر اى مشرف على قضائه وسكات شول يلانه اطلاق اولنور كه صوقدقجه يلان اولديغى بيلنمز اوله يعنى بك آهسته
وكيزلنه رك كلوب صوقار اوله الاسكات همزه نك كسريله متكلمك سوزى قالميوب منقطع اولمغله خاموش اولمق
معناسنه در يقال اسكت الرجل اذا انقطع كلامه فلم يتكلم قال الشارح يقال تكلم فلان ثم سكت فاذا افحم قيل اسكت
ويقال اسكته اذا اجعله ساكتا السكتة سينك فتحيله برمرض آديدر بو برمرضدر كه بطون دماغده ومجراى ارواحده
روحك نفوذنى مانع سده* كامله سيله اعضا حس وحركتدن معطل اولور السكتة جرعه وزننده شول شيئه
ديئور كه آنكله چوجق وسائر كمسنه لر آويوب اسكات اولنور يقال ماله سكتة لعياله اى ما يسكتهم به وسكتة قابده قلان
بقيه يه ديئور السكيت كميت وزننده وكافك شدّه سيله لغتدر يارش آتلرندن الك صكره كلان آته ديئور كه اونجسى اولور
صاحبى افتخاردن ساكت اوله يغى ملاحظه سيله در الاسكات همزه نك فتحيله اجناس مختلفه دن مجتمع ناسه ديئور كه
ديرنتى تعبير اولنور اوباش معناسنه وبقايا معناسنه دركه هر شيئك بقيه لريدر وفصل صيفك اواخرنده كلان ايام معتدله يه
ديئوركه خريفه مجاور اولان ايامدر شارحك بيانه كوره اسكات لفظنك معناى اولده مفردى يوقدر سائرلرده مفردى
سكته درو بونلر بقيه معناسنه در السكت كتف وزننده شول كمسه يه ديئوركه *سويلمز سويلمز اتمادره مكنون سويلر
ناطقه سنجه آز سويليوب وسويلدكده كوزل ومضبوط ومعتدل سويلر اوله اصطلاحرده آز سويلر اوز سويلر تعبير
اولنور يقال رجل سكت اى قليل الكلام فاذا تكلم احسن المسكت معظم وزننده تمارا وقلرندن الك صكره يه قلان
اوقه ديئوركه بهره ونصيبدن اسكات اولنمشدر السلت سينك فتحى ولامك سكونيله كوده دن بغرسغى صيروب
چقارمق معناسنه در يقال سلت المعى سلتا من الباب الثانى والاول اذا اخرجه بيده شارحك بيانه كوره بو ماده
برنسنه يى آخردن صيروب ياصويوب چقرمق معناسنه موضوعدر پس بغرسغى ال ايله صيقوب ايچنده كنى
صيروب چقرمق معناسنده اولور بوكه كوره اخرجه قولى اخرج مافيه تأويلنده اولور وسلت برون كسمك
معناسنه در يقال سلت الانف اذا جدعه وتراش ايلمك معناسنه در يقال سلت الشعر اذا حلقه ومطلقا كسمك
معناسنه در يقال سلت الشيء اذا قطعه وهدى دوه سنك قان چقنجه قدر دريسنى بچاق ايله صويمق معناسنه دركه
علامت ايچون ايدرلر يقال سلت دم البدنة اذا قشره حتى اظهر دمها بعض نسخه ده دم الندبة واقع اولمغله
بدنده اولان جراحت اثرى ديمك اولور وسلت برمقله قابدن طعام بلاشغى سيلوب صيرمق معناسنه در يقال
سلت القصعة اذا مسحها باصبعه وقندلى خاتون اللرندن قنه بقيه سنى صيروب آتمق معناسنه در يقال سلتت
المرأة الخضاب عن يدها اذا القت عن يدها العصم وبركسه يه اورمق معناسنه دركه دريسنى صيرمغى مستلزمدر
يقال سلت فلانا اذا ضربه واسهال اوزره چقرمق معناسنه در يقال سلت بسلحه اذا رمى الاسلات افتعال
وزننده بودخى قابدن طعام بقيه سنى برمقله سيلوب صيرمق معناسنه در يقال اسلت القصعة اذا مسحها باصبعه
السلاتة ثمامه وزننده كاسه نك اطرافندن برمقله صيروب جمع ايتدكرى طعام بقيه سنه وبلاشغنه ديئور الانسلات
انفعال وزننده بركسنه آنسزين برآدمك اللرندن يا بركروه ايچندن صيريلوب قورتلمق معناسنه در يقال انسلت عنا
اذا انسل من غير ان يعلم به المسلوت مسكوت وزننده شول كيكه ديئوركه اوزرنده اولان ات صيريلوب
آلنمش اوله السلت سينك ضميله اربه يه ديئور على قول برنوع اربه اسميدر ياخود طعمنده اكشيلك اولان اربه يه ديئور

بوآديه

بوآديه روميده طراغيس وفارسيده جو برهنه وتركيده پيغمبر ارپه سى ديدكلريدر خرمندن حقدقده بعينه بغداى كبى
قابسز چقر اول نظرده كورنلر بغداى ظن ايدرلر ارپه ايله بغداى بينده متوسط اولور السلتاء حمراء وزننده
شول خاتونه ديئوركه اصلا خضاب وحنا استعمال ايلمز اوله يقال امرأة سلتاء اى لاتختضب السلتة فلتة وزننده
ومرادفيدركه ذكر اولنان سلت وانسلاتدن اسمدر صيريلوب قورتلمق حالتنه ديئور بو معنايه مبنيدركه عربلر فلان
بنى چوب كيرويه براقدى كندى ديجك يرده ذهب منى فلتة وسلتة ديرلر سبقنى وفاتى معناسنه وبويلمزلكله ياغفلت
سيبله يا اهمالدن ناشى ايش المدن چقدى كتدى مقامنده دخى ضرب اولنور الاسلت احمر وزننده برونى بتون
قطع اولنمش كشى يه ديئور يقال هو اسلت اذا كان قد اوعب جدع انفه واسلت ابوقبس نام شاعرك پدرى لقبيدر
السلحوت زنبور وزننده سحلوت معناسنه دركه بى باك وماجنه اولان عورته ديئور السلكوت زنبور وزننده برقوش
آديدر مؤلف بونى سلك ماده سنده جبروت وزنيله ثبت ايلمشدر السمت سينك فتحى وميمك سكونيله يوله ديئور
طريق معناسنه يقال الزم هذا السمت اى الطريق واهل خير اولان ذاتك امر دينده اولان هيئته وحسن سيرته
اطلاق اولنور ومنه حديث عمر فينظرون الى سمته وهديه اى الى هيئته ومنظره فى الدين وحدس وظن وتخمينله
بريولى طوتوب كتمك معناسنه در يقال سمت فلان سمتا من الباب الثانى والاول اذا سار على الطريق بالظن
وسمت كذلك مصدر اولور اقوال وافعالده ومذهب وسيرتده كوزل سلوك ايلمك معناسنه يقال سمت الرجل سمتا
من الباب الثانى والاول اذا نحى حسن النحو وبرنسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال سمت الشيء وسمت نحوه
اذا قصده وبركسنه بركلامك ياخود برتدبير ورأيك وجه وطريقنى تهيئه وتسهيل ايلمك معناسنه دركه آنى تركا هلق
تعبير اولنور يقال سمت لهم سمتا من الباب الثانى اذا هيأ لهم وجه الكلام والرأى ومحدثيندن يونس بن خالد
السمتى كه سمته منسوبدر هيئتى وامر دينده حسن سيرتى باعث نسبتيدر التسميت تفعيل وزننده برنسنه اوزره
حضرت حق جل وعلانك اسم شريفنى ياد ايلمك معناسنه در يقال سمت على الطعام اذا ذكر اسم الله تعالى
عليه اسم شريفى آنك اوزرينه ذكر ايله بركتلنوب كويا كه اصلا نقص طارى اولميوب هيئت اولاسنه ارجاع ايچون
دعا ايلمك اولور وتسميت آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال سمت للعاطس اذا دعى له فقال
يرحمك الله عاطس عطسه سيله هيئتندن منزعج اولمغله كويا كه جعلك الله على سمت حسن سبكنده اولور
وبونده شين معجمه ايله ده لغتدر بلكه اكثردر مترجم ديركه آدم صفى على نبينا وعليه السلام الوفى حضرتلرينك
دماغلرينه روحك وصولنده عطسه ريز اولمغله الحمد لله ديو حمد ايلدى حمدينه مجازات ومقابله ايچون
ملائكه على قول حضرت مولى يرحمك الله يا آدم بيورمغله الى الآن سنت اولمشدر واول عطسه الحكمة صدور مطلب
ايدوب اول حينده مسدود ومنعقد اولان الك واو يناق يرلرى آچلوب روح لسانه بالغ اولمغله حمد الهى قلمشدر
ويرحمك الله عنوانيله مقابله شايسته رحمت ايديكنى وكنديلردن ذلة صدور ايده جكنى تلميح اولديغى كتب
تفاسيرده مسطوردر وتسميت طريق مستقيمه ملازمت ايلمك معناسنه در يقال سمت فلان اذا الزم السمت
اى الطريق المستقيم مسمت النعل اياق قابنك بلندن اشاغى اوجنه وارنجه يره اطلاق اولنور يوله ابتدا
اول متوجه اولديغنه مبنى در سمنت سمند وزننده صعيد اعمالندن برقريه آديدر السمروت زنبور وزننده
اون شيئه ديئور الاسنات اسناد وزننده قيتلغه مبتلا اولمق معناسنه در يقال اسنت القوم اذا اجدبوا شارح ديركه
بو سنه لفظندن مأخوذدر كه قيتلغه اطلاق اولنور اصلى واو اولمغله تايه قلب اولنمشدر اسنت القوم ايله اسنى القوم
كلامنى فرق ايچون واسنى القوم ديمك قوم بريرده برسنه مقيم اولدى معناسنه در فرادن منقولدركه سنه لفظنك آخرنده
اولان هاء ثالثه ده واقع اولمغله اصليه ظنيله تايه قلب ايلديلر ومنه يقال اصابتهم السنت بالتاء لكن مؤلف اصلى هائى
وواوى اولديغنه ده ذاهب اولمشدر نته كه ماده لرنده ثبت ايلمشدر ومصباحك بيانى دخى اول كونه دركه سنه كلمه سى
محذوفة اللام در بر لغته كوره اصلى سنهه دركه هائيه در جمعى سنهات در سجده وسجدات كبى ولغت اخرايه كوره
واويه در اصلى سنوه در جمعى سنوات در وجمع مذكر سالم كبى سنون اوزره جمعلنور السنت كتف وزننده
بركسيه خير ومنفعتى اوليان كشى يه ديئور جمعى ستئون كلور يقال رجل سنت اى قليل الخير بو ماده قليت عدمدن
كنايه در السنتة فرحه وزننده والمسنتة محسنة وزننده نبات انبات ايلمز اولان خير ومنفعتسز يره ديئور يقال ارض
سنتة ومسنتة اى لم تنبت ويقال عام سنت ومسنت اى جدب المسانتة مفاعله وزننده يرده اوتلق اراشدروب كزمك
معناسنه در يقال سانتوا الارض اذا تتبعوا نباتها السنوت تنور وزننده والسنوت سنور وزننده كره باغنه ديئور
وبنره ديئور جبن معناسنه وباله ديئور وبرنوع خرما اسميدر وطبخله قوام وبرلمش قويى شيره يه ديئور لحر شيره سى

كى ودره اوتنه دينور سبت كبى ورلازياع اسمدركه رزنه تعبير اولنان نحمدر وكون اسميدركه كبون ديدكلرى نحمدر
التسنيت تفعيل وزننده طعام طبخ اولنان تجربه كيبون قومق وطعامى كيونلى قلمق معناسنه در يقال سنت القدر
اذا جعل السنوت فيها المسنوت مسكوت وزننده شول كشى يه دينور كه سنكله همدم ومصاحب ايكن اصليسز
وسببسز يره سكاطاريلوب انفعال ايدر اوله كه بدخو بلقدن نشئت ايدر يقال رجل مسنوت وهو من يصاحبك
فيغضب من غير سبب فصــــل الشين المعجمة الشئبت همزه ايله امير وزننده چوق توكزيوب سورجن
آته دينور كه قوللرنده متانت اولمامقدن نشئت ايدر يقال فرس شئبت اى عثور وشول آته دينور كه فيج اياقلرنى
اوك اياقلرندن كيرويه بصار اوله كه معايبدندر يقال فرس شئبت اذا كان يقصر حافر ارجليه الشبت طمر
وزننده دره اوتنه دينور كه معروفدر شبرت قنفذ وزننده اندلسده برقلعه در الشت شينك فتحى وتانك تشديديله
والشتات والشتيت شينلرك فتحيله طاغتمق وتارمار ايلمك معناسنه در يقال شت الشئ شتا وشتاتا وشتيتا
من الباب الثانى اذا فرقه وطاغلمق معناسنه لازم اولور يقال شت الشمل اذا تفرق الانشتات انفعال وزننده
والتشتت تفعل وزننده والاستشاتة بونلرده طاغلمق معناسنه در يقال انشت الشئ وتشتت واستشت اذا افترق
التشتيت تفعيل وزننده والاشتات افعال وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شتت الله جمعهم واشته اى فرقهم
الشتيت امير وزننده مصدردرنته كه ذكر اولندى وصفت اولور طاغلمش نسنه يه دينور وسيرك سيرك اولان ديشه
دينور جمعى شتى كلور كه فعلى وزننده در ومنه يقال قوم شتى اى فرقا من غير قبيلة يعنى بشقه بشقه قبيله دن اولان فرقه لر در
الشتات سحاب وزننده مصدردرنته كه ذكر اولندى واسم اولور طاغنق وپراكنده معناسنه ومنه يقال جاء القوم
شتات شتات اى اشتاتا متفرقين بوراده شتات كلمه لرى حاليت اوزره منصوبلردر صنت ايله مأوللردر شتان شينك
فتحى وتانك تشديدى ونونك فتحيله ولغت قليله ده كسرى امام فراءدن منقولدر اسم فعل ماضيدر شتت فعلندن
مصروفه در كه باب خامسدن در آيريلوب بعيد اولدى معناسنه در شتان كلمه سنك مفهومنده تأكيد اولمغله يك
بعيد اولدى ديمك اولور يقال شتان بينهما برفع نون البين ونصبه ويقال شتان ماهما وشتان ما بينهما وشتان ما عمرو
واخوه اى بعد ما بينهما وجه مذكور اوزره شتان كلمه سى فتح اوزره مبنيدر زيرا شتت فعلندن مصروف اولمغله ماضى
مقامنه قائمدر وبعضلر مصدر بنيه ذاهب اولمغله نونى مكسور ايلديلر وسرعان ووشكان كلمه لرنده دخى فتحه
بو رسمه دروشك وسرع كلمه لرندن مصروفلردر وابن السكيت ديديكه اصمعى ما ايله شتان ما بينهما قولنى انكار
ايلمشدر شتان بينهما وشتان عمرو واخوه ديمك كركدر لكن ابن برى رد ايلمشدر تفصيلى واقاويل سائره كتب نحويه ده
مشروحدر شتى ربى وزننده اسماء ندر محمود بن شتى محدثيندندر الشخت شينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله
ذاتى وخلقى اوله رق بنيه وتركيبى انجه وآريق اولان چليمسز انسانه وحيوانه دينور صكره دن مهزول اولانه
اطلاق اولنمز خانك فتحيله ده لغتدر كه حروف حلق اولديغنه مبنى در جمعى شخات كلور شينك كسريله الشخوتة
شينك ضميله بركسه خاى چليمسز انجه وآريق اولمق معناسنه در يقال شخت الرجل شخوتة من الباب الخامس
اذا كان شختا الشخيت امير وزننده بودخى شخت معناسنه در يقال رجل شخت وشخيت اى دقيق ضامر
لا هزالا وشخيت وشخبت سكيت وزننده وشخبت حلتيت وزننده هوايه آغان توزه وطلازه دينور كه هوايه طوغرى
دركلنوب چقمش اوله التشخيت تفعيل وزننده برنسنه يى يتشدرمك معناسنه در يقال شخته اليه اذا ابلغه
الشرنى سينى وزننده برقوش آديدر الشمات والشماتة شينلرك فتحيله دشمنك كدر ومصيبتيله خرم
ومسرور اولمق معناسنه در يقال شمت الرجل شماتا وشماتة من الباب الرابع اذا فرح ببلية العدو اصول سائره ده
شماته اسم اوله رق مرسومدر الاشمات همزه نك كسريله بركيمسه يى دشمنك غم ومصيبتى سببيله مسرور قلمق
معناسنه در يقال اشمته الله به اى جعله فرحا ببلية عدوه الشماتى صحارى وزننده والشمات شينك كسريله
نوميد وتهى دست كسه لره دينور كرك غنيمتدن وكرك آمال سائره دن اولسون يقال رجعوا اشماتى وشماتا اى خائبين
وبونلرك مفردلرى مسموع دكلدر الشوامت شينك فتحيله دابه نك اياقلرينه دينور قوائم معناسنه شارحك بياننه كوره
مفردى شامته در التشميت تسميت وزننده ومرادفيدركه آغسيران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمكدر يقال
شمت العاطس اذا دعا له فقال يرحمك الله بو معناده معجمه ايله اكثردرنته كه سمت ماده سنده بيان اولندى شارحك
بياننه كوره ناسى ازاله ايچوندر ابعدك الله عن الشماتة سكنده در ياخود قوائم ماده سندن مأخوذدر كه ثبات
على طاعة الله ايله دعا به صائر وراجعدر ياخود جمع معناسندن مأخوذدر وتشميت جمع ايلمك معناسنه در يقال شمت
بينهما اى جمع ياخود تخييب معناسنه در كه كذلك بابى ازاله ايچوندر وخائب ونوميد قلمق معناسنه در يقال

شمته

شمته اذا خيبه الاشمات افتعال وزننده هنوز سمورمكه بشلمق معناسنه در يقال اشمت بعيره اذا بدى سمنه التشمت
تفعل وزننده غنيمتدن تهى دست عودت ايلمك معناسنه در يقال تشمتوا اذا رجعوا خائبين من الغنيمة المشمت معظم
وزننده دائما السنة انامده ذكر بالخير ايله ياد ومظهر دعا وثنا وتحيت عباد اولان پادشاهه وامير ووالى مقوله سنه
اطلاق اولنور بناسى سلب ايچوندر يقال ملك مشمت اى محيا من حياه اذا دعا له بالتحية شنكات شينك كسريله
بربلده اسمى اولمق كركدر محدثيندن احمد بن عبد الخالق بن الشنكاتى وكامل بن عبد الجليل الشنكاتى اوراده ندر
برهان قاطعده بونونله شنكان اوله رق مرسومدر الشبنان شبطان وزننده چكركه دن وسائر اولمقوله جانوردن
جماعت قليله يه دينور فصــــل الصاد الصت صادك فتحى وتانك تشديديله بركسه يى عنف وقهر ايله
اوته قاقمق على قول ال ايله اورمق معناسنه در يقال صته صتا من الباب الاول اذا دفعه بقهر او ضربه بيده ويك
حيقرمق معناسنه در يقال صت الرجل اذا صرّ وصت كروه وجماعت معناسنه در تقول رأيت صتا من الناس
اى جماعة وبركسه يى برداهيه يه اوغراتمق ياخود آزرده ومكدر اوله جق بر كلام ايله ياخود افك وافترا ايله رنجيده
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال صته بداهية او بكلام اذا رماه به الصتيت صادك فتحيله سسه دينور
صوت معناسنه وجغلتى يه وغريو وفريا ده دينور جلبه معناسنه وكروه وجماعته دينور صت كبى جوهرينك بو مقاده
وفى الحديث قاموا صتيتين اى جماعتين عبارتيله ذكرى خطادر صواب اولان وفى اثر ابن عباس عنوانيله اولمقدر
شارح ديركه مؤلف كرچه اثر ايله حديث بينينى فرق ايلمشدر لكن امام نووى وسائر بعض اصحاب اصول ترادفنه ذاهب
اولمشلردرنته كه صاحب نهايه دخى وفى حديث ابن عباس عنوانيله ثبت ايلمشدر وحديث مرقومك تمامى ان بنى
اسرائيل لما امروا ان يقتل بعضهم بعضا قاموا صتيتين اى جماعتين وصتين عبارتيله مرويدرنته كه ذكر اولندى
المصاتة مضادة وزننده والصتات صادك كسريله مخاصمه ومنازعه ايلمك معناسنه در يقال صاته مصاتة
وصتاتا اذا نازعه المصتيت مسكين وزننده امور ومصالحده ايشلك وچست وچيره آدمه دينور يقال رجل
مصتيت اى ماض الصت صادك كسريله ضد معناسنه دركه برنسنه نك مخالفيدر قيام وقعود كبى وفرقه وجماعته
دينور الصته صادك ضميله بودخى ضد ومخالف معناسنه در الصتية صادك ضمى وياى مشدده ايله بورغانه دينور
على قول برنوع ثوب يمنى اسميدر الصنتيت صنديد وزننده جمع اولمش عسكر آلاينه دينور كتيبه معناسنه وبرقومك
قدر وشان ومنزلت صاحبى اولان سيد ومهترينه دينور كه صنديد لفظنده لغتدر التصات فى الاصل تفاعل وزننده
بربريله حرب وقتال ايلمك معناسنه در يقال تصات القوم اذا تحاربوا الصنتوت زنبور وزننده ماكز ويكتا اولان
آدمه دينور كه قوم وقبيله واقرباسى اولميه الصنت فتحيله صند لفظنده لغتدر كه حذا ومقابل وبرابر معناسنه در
يقال هو بصنته اى بصدده التصحت حاى مهمله ايله تفعل وزننده اوتانمق معناسنه در يقال تصحت منه
اذا استحيى الاصخيات خاى معجمه ايله اطمينان وزننده يارة نك شيشى انوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اصخأت
الجرح اذا سكن ورمه وخسته صاغالمق معناسنه در يقال اصخأت المريض اذا برأ الصعت صادك فتحى وعينك
سكونيله اورته بويلو آدمه دينور مربوع القامة معناسنه صعت الربة رانك ضمى وبانك تخفيفيله كوكسك
ايچريسى كه مرادوسطيدر ياخود ايكى يانلريله قارنك قاوشيجق يرى لطيف ومتناسب اولان كسه يه دينور لطيف
الجفرة معناسنه حاصل معنا كوكسك آينه سى مرطبانى قر كبى خوشنما ياخود هريانى اويغون اندامى لطيف
ودلارادر ديمكدر يقال هو صعت الربة اى لطيف الجفرة بوراده ربه كلمه سنك اصلى ورب ايدى كه ما بين الضلعين
معناسنه در جفره كلمه سنه مشاكله راء مضموم اولدى بعده جفره معناسنده استعمال اولندى وتركيب مذكورده واقع
صعت كلمه سى معناى مذكوردن مأخوذدركه لطافت واعتدالى مستلزمدر الصفتيت فاء ايله حلتيت وزننده
والصفتات صادك كسرى وفانك سكونيله والصفت فلز وزننده والصفتان طرماح وزننده والصفتان
فانك تشديديله صليان وزننده دبزمان وجسيم وشديد اولان كشى يه دينور على قول انه طلوصيق وطقناز ياخود
وجودى قوى اولوب لكن اندامى باقشقسز كنده بدن كسه يه دينور وعلى رأى فلز وزننده قوت وشجاعتى سببيله
هركسه غالب اولان آدمه دينور الصفتة سكنه وزننده غلبه وفيروزى معناسنه در التصفت تفعل وزننده
قوت وجلادت اظهاريله بهادرلنمق معناسنه در يقال تصفت الرجل اذا تقوى وتجلد التصفتت تدحرج وزننده
تصفت معناسنه در يقال تصفتت الرجل بمعنى تصفت الصلت صادك فتحى ولامك سكونيله وجود انسانده
شول آلنه دينور كه غره كبى آچق وروشن وتابدار اوله يقال جبين صلت اى واضح براق على قول دونو بارز وكشاده
اولانه دينور كه بو مرى مقابليدر صفات مدايحدندر وصلت مجلا ومصيقل وآبدار اولان ايشلك زاغلو قلجه دينور

ووادسق وبناغان مقوله‌سی بیوك بچاغدیر بونده صادك ضمیله‌ده لغتدر یقال ضربه بالصلت ای السکین الکبیرة
وامور ومصالحده اقداملو چهره وکارکذار آدمه اطلاق اولنور وصلت بر رجل آدیدر ومصدر اولور آت اوینامق
معناسنه یقال صلت الفرس صلتا من الباب الاول اذا رکضه الصلوتة صادك ضمیله برکسه آچق وروشن
چهره‌لو اولمق معناسنه‌در یقال صلت الرجل صلوتة من الباب الخامس اذا کان صلت الجبین المنصلت اسم فاعل
بنیه‌سیله والاصلیت ازمیل وزننده بونلرده زاغلو ایشلك وآبدار قلجه دینور ومنصلت امور ومصالحده قلج کبی
ایشلك چهره ونافذ آدمه دینور بوراده اصلیت افعیل وزننده صفتدر الاصلتی المعی وزننده والاصلات
همزه‌نك کسریله اسکاف وزننده که صفتدر والمصلات محراب وزننده والمصلت منبر وزننده بونلرده
امور ومصالحده ایشلك ونافذ وکارکذار آدمه دینور الصلت صادك کسریله اوغری‌یه دینور لص معناسنه
الصلتان فتحاتله نشاطلو واسکلو وبورکلو حدید الفؤاد آته دینور وبوفعلان وزننده وصفدر وصلتان اوچ نفر
شاعر آدیدر بری عبدیدر که عبد القیس قبیله‌سندن وبری ضبه قبیله‌سندن وبری فهم بن مالك قبیله‌سندندر
الانصلات انفعال وزننده یوریمکده یاسکرتمکده سائره سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال انصلت فی سیره
اوعدوه اذا مضی وسبق الغیر الصمت صادك فتحی ومیمك سکونیله والصموت قعود وزننده والصمات
غراب وزننده خاموش اولمق سکوت معناسنه‌در یقال صمت المتکلم صمتا وصموتا وصماتا من الباب الاول اذا سکت
وعربلر لااصمت یوما الی اللیل دیرلر نصبله ولااصمت یوم دیرلر رفعله ولااصمت یوم دیرلر جرایله لااصمت یوم تام الی اللیل
معناسنه یعنی تماما برکون کیجه‌یه قدر سکوت یوقدر شارح دیرکه نصب حالنده کوره لااصمت یوما الی اللیل سیکنده‌در
وجر حالنده اشکال یوقدر ورفع حالنده لااصمت یوم دیمك اولور که ذکر المحل اراده حال اولور ومنه حدیث علی
رضی الله عنه انه علیه السلام قال لارضاع بعد فصال ولایتم بعد حلم ولااصمت یوما الی اللیل الاصمات
همزه‌نك کسریله بودخی سکوت ایلمك معناسنه‌در یقال اصمت الرجل اذا سکت وسکوت ایتدرمك معناسنه
متعدی اولور یقال اصمته ای اسکته وبرنسنه‌نك ایچنی مجوف ایلیوب مصمت قلمق معناسنه‌در که ترکیده صوم قلمق
تعبیر اولنور کرك اول امردن ایلسون طوپ بوارلغی کبی وکرك صکره‌دن صمصق طولدیروب صوم ایلسون تقول
اصمته انا ای جعلته مصمتا وترلا ایکی سنه متوالیا زراعت اولنمامغله بکشوب یورکبی قاتی وغلیظ اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال اصمتت الارض اذا احالت آخر حولین التصمیت تفعیل وزننده بودخی سکوت ایلمك
وسکوت ایتدرمك معنالرینه لازم ومتعدی اولور یقال صمت الرجل اذا سکت ویقال صمته ای اسکته الصمات
غراب وزننده مصدر درنته که ذکر اولندی وصمات باعث صمت وسکوت اولان شیئه دینور یقال رماه بصماته ای
بما صمت منه وبرتیز صوصه‌مق سرعت عطش معناسنه‌در یقال یأخذه الصمات ای سرعة العطش الصامت
اسم فاعلدر ساکت معناسنه‌در وبك قوی سوده وبوغورده اطلاق اولنور وبکرمی مهاردوه‌یه اطلاق اولنور
ومال جنسندن التونه وکومشه اطلاق اولنور که صداسزجه اولان مال اوله بخقدر نته که حیواندن ماله ناطق
اطلاق اولنور مرادی روح وذی روح اولان مالدر یقال ماله صامت ولاناطق ای حیوان ولاغیره من المال الصموت
صبور وزننده آغر زرهه دینور درع ثقیل معناسنه که لابس اولدقلری خینده قاغشدیسی اولماز وضربیده‌یه کومیلوب
کیدن ایشلك قلجه اطلاق اولنور سیف رسوب معناسنه وشول موملی بالکو بخنده اطلاق اولنور که مجموع دلیکلری
بال ایله طلواولوب اصلا بوش دلیکی اولمیه وصموت اصحابدن عباس بن مرداسك علی قول خفاف بن ندبه‌نك فرسی
اسمیدر وعربلر قلج وبچاق کیکدن دونمیوب کیکدن اوته ایشلدکده ضربة صموت دیرلر وصفیله که صوتی ظهور
ایلمامکله صموت اولور وعربلر قیزك بالدری وطوپوغی اتلی وطلواولدیغندن خلخال کرکی کبی یرلشوب بکشمك سببیله
یوریدکده جغشدیسی اولمسه جاریة صموت الخلخالین دیرلر یقال جاریة صموت الخلخالین ای غلیظة الساقین
لایسمع لهما حس اصمت اربل وزننده برکلمه‌در که عربلر اسسز تنها یابانه وصف ایدرلر یقولون ترکته ببلدة
اصمت وبصحراء اصمت ویوحش اصمت ویقولون ترکته ببلدة اصمتة بالهاء بقطع الهمزة ووصلها مکسورة غیر
منصرف فی الکل ای ترکته بالفلاة اوبحیث لایدری هو یعنی آنی تنها یابانده یاخود قنده اولدیغی بیلنمز یرده ترك
ایدوب کلدم شارحك بیانه کوره عدم انصرافی علمیت ووزن فعل یاخود تأنیث سببلریله مبنی‌در واول مقوله محل
موحش اولمغله هرکس رفیقنه اصمت اصمت دیو صوت وتکلمدن منع ایلمسی باعث اطلاقدر وقالدیکه همزه‌نك
قطعی افعالدن مأخوذ اولدیغنه مبنی‌در لکن صمت ماده‌سی باب اولدن متصرف اولمغله امر حاضر همزه‌نك
ضمیله اولمق مطارده‌در مکر که تخفیفله یاخود مقطوع الهمزه‌یه اطراده مبنی اوله وتاء تأنیث موصوفنك ظاهر بنه نظرا

اسم

اسم مجراسنه جاری اولدیغنه مبنی‌در المصمت مکرم وزننده ایچی بوش ومجوف اولمیان شیئه دینور کره وطوپ
کله‌سی کبی که صوم تعبیر اولنور یقال شیء مصمت ای لاجوف له وشول قاپویه وکلیدلنمش کلیده دینور که نه طرفله
بند اولدیغی مبهم ونامعلوم اوله یقال باب وقفل مصمت ای مبهم یعنی قدابهم اغلاقه وعربلر الف مصمت دیرلر
متمم معناسنه نته که الف کامل دیدکلری کبی وبونده تفعیل بابندن اوله‌رق الف مصمت دخی دیرلر وبکرنك اولان
شیئه دخی مصمت اطلاق ایدرلر یقال ثوب مصمت اذا کان لایخالط لونه لون الحروف المصمتة مربنفل
کلمه‌سنده واقع التی حرفدن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور بوراده نسخه‌لرده ماعدا لفظی ساقطدر که طغیان
قلم نساخدر والحروف المصمتة مربنفل عبارتیله مرسومدر صواب اولان ماعدا مربنفل اولمقدر که میم وراء
وباء ونون وفاء ولامدن ماعدا حرفدر دیمکدر پس بونلردن ماعدایه حروف مصمته اطلاق اولنور واشبو آلتی
حروفه حروف ذلاقه اطلاق اولنور نته که شافیه شرحی چارپردی تفصیل اوزره تعریف وتمییز ووجه تسمیه‌لرنی
بیان ایلمشدر الصمتة صادك ضمی وکسریله لغتدر شول شیئه دینور که انکله صبیان قسمی آویدیلوب اسکات
اولنه طعام وساژ او ییجق کبی المصمت محسن وزننده شیبان النهدی نام کسه‌نك قلجی آدیدر الصمیت
میمك شده‌سیله سکیت وزننده ومرادفیدر که کثیر السکوت اولان کسه‌یه دینور الصمات سحاب وزننده
شیء معناسنه استعمال اولنور فی الاصل باعث سکوت اوله جق نسنه معناسنه اولوب بعده مطلقا نسنه ده
استعمال اولندی تقول ماذقت صماتا ای شیئا الصمعوت عین مهمله دنصکره یای تحتیه ایله عنکبوت وزننده
باشی سرد اولان آته دینور که بروجهله ضبطی قابل اولمیه بونك وزنی فعلیوت‌در ظاهر اصمع ماده‌سندندر که
کندی هواسنه تابع اولان خودسر وخودرأی اولمق معناسنه‌در الصنوت نونك شده‌سیله سفود وزننده کوچك
شیئه دینور که ایچنه خرما مقوله‌سی قورلر علی قول قاروره‌نك غلافنه وقباغنه دینور جمعی صنانیت کلور الاصنات
همزه‌نك کسریله متین ومحکم قلمق معناسنه‌در یقال اصنت الشیء اذا ترصه واحکمه الصنتیت صندید وزننده
ومرادفیدر که ذیشان ومتعین اولان مهتر قومه دینور مؤلف بونی صنت ماده‌سنده دخی ذکر ایلمشدر نونك زیاده‌سنده
اختلاف اولدیغنه مبنی وصنتیت الآیه دینور کتیبه معناسنه الصنبوت صادك ضمیله فرد وجرید اولان کشی‌یه دینور
بودخی صنت ماده‌سنده بیان اولندی الصوت صادك فتحی وواوك سکونیله سسلنمك معناسنه‌در یقال صات
الرجل یصوت وصات یصات کخاف یخاف صوتا اذا نادی وصوت اسم اولور که سسه دینور بانك وآواز معناسنه
وذکر جمیل ونام نیکو معناسنه استعمال اولنور کماسیذکر الاصاتة اصابه وزننده والتصویت تفعیل وزننده بونلرده
سسلنمك معناسنه‌در یقال اصات الرجل وصوت بمعنی صات الصیت یانك شده‌سیله سید وزننده یك سسلو بلند
آوازشخصه دینور یقال رجل صیت ای شدید الصوت الصات مال وزننده صیت معناسنه‌در یقال رجل صات
وحمار صات ای صیت شارحك بیانه کوره بونك اصلی صائت اولوب عینی ساقط اولمشدر یاخود اصلی صوت
اولوب واوی الفه قلب اولنمشدر ذوصوت دیمکدر رجل مال ورجل نال کبی که ذومال وذونوال تقدیرنده‌در
وصیت کلمه‌سنك اصلی صیوت ایدی واو یایه قلب وادغام اولنمشدر وصات صوت کبی ذکر جمیل معناسنه
استعمال اولنور الصیت صادك کسریله بودخی صوت وصات کلمه‌لری کبی بین الناس ذکر جمیل ونیکنام
معناسنه استعمال اولنور بونك اصلی صوت ایدی که صادك کسریله واو یایه قلب اولنمشدر صوت مسموع
ایله ذکر جمیل معناسنی فرق ایچون کویا که فعل وزننده بنای مخصوصه وضع اولنمشدر وصیته دخی بو معنایه‌در
ها ایله یقال له صوت فی الناس وصات وصیت وصیته ای ذکر حسن وصیت دموربجی چکیجنه دینور مطرقه
معناسنه وقیومجی‌یه دینور صایغ معناسنه وقلج وبچاق مقوله‌سنه جلا ویروب زاغلین کسه‌یه دینور
المصوات محراب وزننده یك چیغربجی مصوت معناسنه‌در واحد وفرد معناسنه استعمال اولنور یقال
ما بالدار مصوات ای احد الانصیات انفعال وزننده ندا ایدن کسه‌یه اجابت ایلمك معناسنه‌در یقال دعی
فلان فانصات ای اجاب واقبل وکیرلنه‌رك وسیرلنه‌رك کتمك معناسنه‌در یقال انصات الرجل اذا ذهب
فی توارو بلی بوکلمش کسه‌نك قامتی طوغرلمق معناسنه‌در یقال انصات المنحنی اذا استوی قامته مترجم دیرکه
کتب امثالده * اعمر من نصر * مثلنك منشأی اولان نصر یوز طقسان سنه معمر اولوب بالجمله ارکان وقواوی
خلل یاب وموبلری سفید ودیشلری ریزان اولدقدنصکره تجدد بولوب یکیدن تازه جوانلق درجه‌سنه
عورتله بالجمله دیشلری بتوب وموبلری سیاه وقوت وجود وتاب وطراوتله یکی باشدن شاب یافع اولمغله نه مدت
مدیده بروجه کامرانی خرامنده کلشنسرای زندکانی اولمشدر مرقومك بوحالنی شعرادن بری اشو منظومه ایله

اشعار ايلمشدر * ونصر بن دهمان الهنيدة عاشها * وتسعين حولا ثم قوم فانصاتا * وعاد سواد الرأس بعد
بياضه * وراجعه شرخ الشباب الذى فاتا * فعاش بخير فى نعيم وغبطة * ولكنه من بعد ذا كله ماتا * بوراده
هنيده كلمه سى كه تصغير بنيه سيله در يوزعدده اطلاق اولنور وانصيات بين الناس مشهور ونامدار اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال انصات به الزمان اذا صار مشهورا فصـــــــل الضاد المعجمة الضغت ضادك
فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى اياب ونواجذ ايله يعنى آزى ديشلر ايله واوته زنده اولان درت ديشلر ايله
آغزده چويره رك چيكنمك معناسنه در يقال ضغته ضغتا من الباب الثالث اذا لاكه بالانياب والنواجذ ضوت
صوت وزننده برموضع آديدر الضهت ضادك فتحى وهانك سكونيله برنسنه يى شدتله باصوب چكنمك
معناسنه در يقال ضهته ضهتا من الباب الثالث اذا وطئه وطئا شديدا فصـــــــل الطاء الطست طانك فتحى
وسينك سكونيله لكن تعبير اولنان قابه دينور كه اچنده ال ونسنه يايقانور بونك اصلى طسّ اولمغله سين
ثانيه تايه قلب اولنمشدر شارح ديركه جمع وتصغيرنده طساس وطسيس دينور و بوطى قبيله سى لغتيدر لكن
مفردات سائره ده تشت فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدر طالوت جالوت وزننده بردلك اعجمى اسميدر
علم عبرى در نته كه جالوت ماده سنده بيان اولندى فصـــــــل الظاء المعجمة الظأت ظانك فتحى
وهمزه نك سكونيله بوغمق معناسنه در يقال ظأته ظأتا من الباب الثالث اذا خنقه فصـــــــل العين
العبت سبت وزننده برنسنه يى بورمق معناسنه در يقال عبت يده عبتا من الباب الاول اذا لواها العتّ
عينك فتحى وتانك تشديديله متكلم مخاطبه خطاب ايلديكى كلامى تكرار بتكرار ايراد ايلمك معناسنه در يقال
عته عتا من الباب الاول اذا ردّد عليه الكلام مرة بعد مرة والحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال عته
بالمسئلة اذا الحّ عليه ولوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال عته بالكلام اذا وبخه المعاتّة مضادّه وزننده
والعتات عناد وزننده بركسه ايله مخاصمه ايلمك معناسنه در يقال عاته معاتة وعتاتا اذا خاصمه العتعت بلبل
وزننده والعتعت ربرب وزننده اوغلاغه دينور جدى كبى وقوى وشديد اولان انسان وحيوانه دينور وتامّ
الخلقه طويل القامه آدمه دينور على قول مضطرب الخلقه يافشقسز طويل القد آدمه دينور العتّ
فتحتينله غلغلت وخشونتله سوز سويلمكه دينور يقال ماهذا العتت اى الغلظ فى الكلام عتّ عتّ عينلرك
فتحيله اوغلاق چاغره جق صوتدن حكايه در العتعتة زلزله وزننده دلورمك جنون معناسنه در وعتّ عتّ ديه رك
اوغلاغى چاغرمق معناسنه در يقال عتعت الراعى اذا دعى الجدى بعتّ عتّ التعتت تفعل وزننده كلامى
طلاقت وسلاستله ادا ايده ميوب حروف وكلماتى ترديد وتكرار ايليه رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال تعتت
فى كلامه اذا لم يستمر فيه بل اكثر الترديد عتىّ حتىّ وزننده وآنده لغتدر شارحك بيانه كوره هذيل وثقيف وسعد
لغتيدر العرت ضرب وزننده مزراق صلب وسخت اولمق على قول دتره يوب مضطرب اولمق معناسنه در يقال عرت
الرمح عرتا من الباب الاول والثانى اذا اصلب او اضطرب و يلابيمق معناسنه در يقال عرت البرق وغيره اذا لمع و برق
و برنسنه يى ال ايله اوغمق معناسنه در يقال عرت انفه اذا دلكه العرّات شدّاد وزننده پك دتره يجى شديد الاضطراب
نسنه يه دينور يقال برق عرّات ورمح عرّات اى شديد الاضطراب العفت عينك فتحى وفانك سكونيله برنسنه يى
بوروب قيرمق على قول اجزاسى طاغيلوب صاچلمه رق قيرمق معناسنه در يقال عفت الشئ عفتا من الباب
الثانى اذا لواه وكسره او كسر ابلا ارفضاض و عجمى كسه تكلفله عربى كلمات ايتمك ياخود لكنتدن ناشى كلامى
تام ووافى ادا ايده ميوب شكسته خرد مرد تكلم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال عفت فى كلامه اذا تكلف فى عربيته
او كسره لكنة الاعفت احمر وزننده بون واحمق كشى يه دينور وصولاق آدمه دينور اعسر معناسنه العفتان تانك
شدّه سيله صفتان وزننده ومرادفيدركه ماده سنده ذكر اولندى ومبالغه تفسنه نسبتله عفتانى دخى ديرلر العفيتة
عصيده وزننده ومرادفيدر كه بولماج آشنه دينور العلفوت جردحل وزننده والعلفوت زنبور وزننده والعلفتانى
اندرانى وزننده شول جسيم الجثه احمق و بيغزكسيه دينوركه قوه مفكره سى اولمامغله لسانده صواب وخطا ورطب
ويابس هرنه كلور ايسه صاور راوله يقال رجل علفوت وعلفوت وعلفتانى اى جسيم احمق يرمى بالكلام على عواهنه
العمت سمت وزننده يوكى الده اكيرمك ايچون حلقه كبى دكرميجه دورمك معناسنه در يقال عمت الصوف عمتا من الباب
الثانى اذا لفه مستديرا ليجعل فى اليد فيغزل وقهر ايلمك معناسنه در يقال عمت فلانا اذا قهره و بركسه يى حاجتندن
كف ومنع ايلمك على قول اصلا قايرميه رق كورا وروشى كبى نيره سى كلورسه كلسون دكنكله اوروب چالمق
معناسنه در يقال عمت فلانا اذا كفه يعنى عن مرامه او ضربه بالعصا غير مبال التعميت تفعيل وزننده عمت ايله

معناى اولده مرادفدر يقال عمت الصوف بمعنى عمته العميتة عينك فتحيله اكيرلمك ايچون الده دكرمى دورلمش
يوك دسته سنه دينور نته كه قيلدن اولورسه سليله و پنبه دن اولورسه سبيخه دينور جمعى اعمته كلور وعمت كلور
ضمتينله وجمع جنسى عميت كلور هاسز العميت سكيت وزننده ظريف وحاذق اولان كوزجى يه دينور يقال رجل
عميت اى رقيب ظريف وسرخوشه دينور وضعيف الرأى اولان جاهل ونادانه دينور واعما كبى برجهته سلوكه رهياب
اولميان كمسيه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون يعنى نيره يه ونه سمته كيد جكنى بيلمز اولان آدمه دينوركه
حيرتده اولور يقال رجل عميت اى لا يهتدى الى جهة العنت فتحتينله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال
عنت الشئ عنتا من الباب الرابع اذا فسد وعنت اثم وكناه معناسنه اسمدر يقال فيه عنت اى اثم وهلاك معناسنه در
يقال وقع فى العنت اى الهلاك وانسانه برزحمت ومشقت اوغرامق معناسنه در يقال عنت فلان عنتا اذا دخل
عليه المشقة و بركسه برشدت ومحنته صتاشمق معناسنه در يقال عنت الرجل اذا لقى الشدة وزنا ايلمك معناسنه در
ومنه قوله تعالى لمن خشى العنت منكم اى الفجور والزنا وبرنسنه يه وهى وضعف كلوب قيرلمق معناسنه در يقال
عنت العظم اذا وهى وانكسر وكناه قزانمق معناسنه در يقال عنت الرجل اذا اكتسب مأثما وقيريق كميك صاريلوب
اوكولدقدنصكره تكرار برسببله بنه قيرلمق معناسنه در يقال عنت العظم اذا انهاض بعد الجبر الاعنات همزه نك
كسريله بركسه يى برمحنت ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اعنته اذا اوقعه فى العنت اى المشقة وصاريلوب
اوكولمش كميكى تكرار شكست ايلمك معناسنه در يقال اعنت الشئ العظم المجبور اذا اصابه وهاضه التعنت تفعل
وزننده بركسه يه قسر وتشديد ايله اداسى وعهده سندن خروجى بغايت دشوار اولان برماده تحميل والزام ايلمك
معناسنه در يقال عنت فلانا اذا شدّد عليه والزمه بما يصعب عليه اداؤه العنوت عينك ضميله حلى ديدكلرى
يعنى اشك كنكرى و بغدايجق اوتى ديدكلرى اوتك قوريمشنه دينوركه مرعاندر ودوز صحراده واقع بالكز ايجه اوزون
طاغه دينور وهر شيئك اولنه وابتداسنه دينور واوزرينه صعودى بغايت مشقتلو ودشوار اولان صرپ تپه و بايره
دينور العنوت صبور وزننده بودخى صعودى زحمتلو اولان صرپ تپه و بايره دينور يقال اكمة عنوت وعنوت
اى شاقة المصعد العنتتة دحرجه وزننده برنسنه دن اعراض ايلمك معناسنه در يقال عنتت عنه اذا اعرض
وچبش تعبير اولنان برياشنده اوغلاغك بوينوزى بويلنوب بوكسلمك معناسنه در يقال عنتت قرن العتود
اذا ارتفع العانت عانس وزننده ومرادفيدر كه قوجديه وارميوب اوده قلان قارى قيزه دينور يقال امرأة عانت
اى عانس المتعنت متعند وزننده بركسه نك خطاسنى طوتمق قيدنده اولان كشى يه دينور تعنت بركسه نك
خطاورله سنى طوتمق قيدنده اولمق معناسنه در يقال جاءه متعنتا اى طالبا زلته العنت كتف وزننده والمعنت
محسن وزننده والمعنت معظم وزننده صاريلوب اوكولدقدنصكره تكرار شكست اولان كميكه دينور المتعهت
متعهد وزننده عته وحمق وبلاهت صاحبى كمسيه دينور شارح ديركه كويا كه متعته مقلوبيدر يقال رجل متعهت
اى ذو نيقة وتعته بوراده نيقه حمق معناسنه در تزيين لباس معناسنه دكلدر فصـــــــل الغين المعجمة الغتّ
غينك فتحى وتانك تشديديله بركسه برماده ايله زحمت ويروب رنجيده قلمق معناسنه در يقال غته بالامر غتا من الباب
الاول اذا كدّه و بركسه يى صويه طالدرمق معناسنه در يقال غته فى الماء اذا غطه والنى ياخود يكنى آغزه طوتمق
مقوله سى حالاتله كولمكى اخفا ايلمك معناسنه در يقال غت الضحك اذا اخفاه وسوز ايله بركسه يى افحام واسكات ايلمك
معناسنه در يقال غته بالكلام اذا بكته وقابى آغزدن آيرميه رق صويى پيدرپى يودم يودم ايچمك معناسنه در
يقال غت الماء اذا شرب جرعا بعد جرع من غير ابانة الاناء عن فيه و بركسه يى مغموم وغصه ناك ايلمك معناسنه در
يقال غته اذا اغمه واكربه و برآدمى بوكالدوب بوغمق معناسنه در يقال غته اذا خنقه ودابه يى برى اوته يى فاصله
سكرتمكله يوروب درمانده ايلمك معناسنه در يقال غت الدابة شوطا وشوطين اذا اتعبها فى ركضها و بعض شيئى
بعض شيئه تابع وتالى قلمق معناسنه در يقال غت الشئ الشئ اذا اتبع بعضه بعضا الغلت غينك فتحى ولامك
سكونيله عقد اولنان بازارلغى بوزمق اقاله معناسنه در يقال غلت البيع او الشرى غلتا من الباب الاول اذا اقاله
الغلت فتحتينله يكلش حساب ايلمك غلط معناسنه در على قول غلت حسابده وغلط سوزده اولان يكلشلغه
مخصوصدر يقال غلت فى الحساب غلتا من الباب الرابع وغلط فى القول شارح ديركه اوجه اولان غلط
طايله اعم در وتايله غلت حسابه مخصوصدر الاغلتاء اسرنداء وزننده بركسه يه شتم وضرب وقهر ايله حواله
وشر كير ومستولى اولمق معناسنه در يقال اغلتى فلان عليه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر الغلتة
فلته وزننده كيجه نك اولنه دينور الغلتة جرعه وزننده غلت لفظندن اسمدر يكلشلق معناسنه در يقال به غلتة اى غلت

الاغتلات افتعال وزننده والتغلت تفعل وزننده برکسنه‌یی غفلتله طوتمق معناسنه در یقال اغتلته وتغلته اذا اخذه علی غرة. الغمت سمت وزننده طعام ثقیل اولوب یورکی بصمقله معده‌یی بولندروب صاحبنی سرخوش کبی شوریده دماغ ایلمك معناسنه در یقال غمته الطعام غمتا من الباب الثانی اذا ثقل علی قلبه فصیره کالسکران وصویه طالدرمق معناسنه در یقال غمته فی الماء اذا غطه وبرنسنه‌یی اورتوب بورمك معناسنه در یقال غمت الشیء اذا غطاه وصو ایچرکن تنفس ایچون باشی یوقری طوتمق معناسنه در یقال غمت تغمتا اذا رفع رأسه عند الشرب وبو مجاز در کویا که صولوغنی صو ایله تغطئه ایدر الغمت فتحتینله ثقیل طعام یورکی بصمقله صاحبی سرخوش کبی بولانمق معناسنه در یقال غمت الرجل غمتا من الباب الرابع اذا ثقل الطعام علی قلبه فصار کالسکران فصل الفاء

الافتأت افتعال وزننده برکسنه عندی اصلسز باطل سوز اسناد ایلمك معناسنه در که یلان آتمق تعبیر اولنور تقول افتأت علی الباطل ای اختلقه وخودرأی اولمق معناسنه در یقال افتأت الرجل برأیه اذا استبد وبغتة وفات ایلمك معناسنه در یقال افتئت الرجل علی بناء المفعول اذا مات فجاءة شارح دیرکه بو ماده‌نك همزه‌سی ازهری نقلی اوزره صحیحدر یعنی مهموزدر وابن شمیل نقلی اوزره نامعلومدر یعنی مهموز میدر یاخود فوت ماده‌سندنمیدر معین دکلدر وابوزید وابی اوزره کرچه مهموز بت اوزره مسموعدر لکن غیر مهموزی مهموزا استعمال واقعدر نته که حلأت السویق دیرلر بن سویقه حلو قاتدم محلنده کذلك رثأت المیت دیرلر وبودخی محتملدر که اصلی فوتدن اولوب مهموز اوله وجامع اللغه‌ده فأت وافتأت برأیه عبارتیله مهموز امرسومدر الفت فانك فتحی وتانك تشدیدیله برنسنه‌یی پرمقلر ایله ریزه ریزه خرد مرد ایلمك معناسنه در تریداتمکی کبی یقال فت الشیء فتا من الباب الاول اذا دقه وکسره بالاصابع وفت اسم اولور قیارده اولان چتلاغه دینور جمعی فتوت کلور کذلك مصدر اولور برشینك قوتنی ازاله ایله ضعیف قلمق معناسنه در یقال فت فی ساعده ای اضعفه وبو مجاز در کویا که اعوانی کسر ایلمشدر الفتیت والفتوت فانك فتحیله پرمقلر ایله ریزه ریزه طوغرانمش واوفانمش نسنه‌یه دینور یقال خبز فتیت وفتوت ای مفتوت الفتات غراب وزننده برشینك اوفانتیسنه دینور یقال فتات الخبز ای ما تفتت الفتة فانك فتحی وضمیله فشنی طوتروغنه دینور که اوفادلدقدنصکره ایچنه قاو قویوب طوترق ایدرلر وبر مقدارجه خرما کومه‌سنه دینور کتلة تمر معناسنه التفتت تفعل وزننده ریزه ریزه اولمق معناسنه در الفتفتة زلزله وزننده دوه صویی قانمق مرتبه‌سندن آز ایچمك معناسنه در یقال فتفت البعیر اذا شرب دون الری الفتافت فانك فتحیله ایکی اوچ کسنه بیننده اولان فسلدی‌یه دینور که سائر اهل مجلس نه استماع ونه فهم ایده‌لر یقال بینهم فتافت ای سرار لا تسمع ولا تفهم لسانمزده فت فت نه سویلشورلر تعبیری بوندن مأخوذ اولمق کرکدر که فتافتك مفردیدر الفت فانك حرکات ثلاثیله طاغنق وپراکنده معناسنه در یقال اهل بیت فت مثلثة الفاء ای منتشرون الفخت فانك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله آی آیدیننه دینور ضوء القمر معناسنه تقول جلسنا فی الفخت ای فی ضوء القمر وآشجی تنجره‌دن اتپارچه‌سی چقرمق معناسنه در یقال فخت الطباخ اذا انشل القدرة من القدرة وفخت قبانه وفاقه دینور فخ کبی واولك طاواننده اولان دکرمی دلیکلره دینورکه عرب اولرینه مخصوصدر مراد طاملرنده اولان باجه‌لردر که آنلردن ایچرویه شعله نفوذ ایدر حمام قبه‌لرینك باجه‌لری کبی وفخت مصدر اولور کسمك معناسنه یقال فخت الشیء فختا من الباب الثالث اذا قطعه وقابك قپاغنی قالدروب آچمق معناسنه در یقال فخت الاناء اذا کشفه وبرکسنه‌نك باشنه قلجله چالمق معناسنه در یقال فخت رأسه بالسیف اذا ضربه وفاخته دیدکلری قوش اوتمك معناسنه در یقال فخت الفاختة اذا صوتت الفاختة اوکیك قوشنه دینور شارح حك بیاننه کوره مهتابلو ننده اولدیغی باعث تسمیه در وفاخته اسماء نسواندندر فاخته بنت ابی طالب که خواهر حضرت مرتضادر وفاخته بنت عمرو وفاخته بنت الولید صحابیه‌لردر التفخت تفعل وزننده اوکیك قوشنك یورویشی کبی یوریمك معناسنه در یقال تفخت الرجل اذا مشی مشی الفاختة وتعجب ایلمك یعنی عجب وپندار ایله خودبینلك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تفخت فلان اذا تعجب الانفخات انفعال وزننده طاوان دلنمك معناسنه در یقال انفخت السقف اذا انثقب الفرات فانك ضمیله بغایت طتلو وخوشکوار صویه دینور یقال ماء فرات ای عذب جدا مؤلف فرات ایله عذب بینی مبالغه وجهیله فرق ایلدی زیرا بیاننه کوره عذب ایچمی خوش طتلو وسکیجی صو اولوب وفرات بغایت عذب اولان صو اوله‌جقدر وذیل ماده‌ده ومیاه فرتان وفرات ای عذب عبارتیله فرات لفظنك جمعی فرتان اولدیغنی تصریح ایلمشدرکه فانك کسریله درغراب وغربان کبی کذلك مثال مزبورده فرات لفظی واحد وجمعه مقول اولدیغنی اشعار ایلمشدر لکن جمیع تفاسیرده یکسر العطش لفرط عذوبته عبارتیله مرسوم اولمغله لا محاله مفهومنده کسر وازاله فعلی معتبر اولمق مقرردر اکا بنا اتبع اولنوب بالاخره

کشاف حاشیه‌سی طیبی اشبو سمی بالفرات لانه یرفت العطش ای یکسره علی القلب یعنی یکون فی اعتبار معنی الکسر اشتقاق الفرات منه بالاشتقاق الکبیر کجبذ من الجذب عبارتیله ثبت ایلدیکنده ظفریاب اولندی یعنی فرات لفظی مقلوب اولان رفت ماده‌سندن مأخوذدر دیمکدر وفرات وصفدر شجاع کبی مصباحك بیاننه کوره نادرا فرتان اوزره جمعلنور غراب لفظنه حمل ایله ومرادفی اولان عذب لفظنه محمول اولمغله مفرد وجمعه مقول اولور یقال ماء فرات ومیاه فرات ومؤلفك سیاق رسمندن فروته عذب بافرط معناسنه اولوب فرات اندن مشتق اولمسی منفهم اولور وفرات کوفه نهرینك اسمیدر مراد نهر مشهوردرکه قالیقلا جبالندن شوغنی دره‌سندن حاصل اولوب بعده ترجان وارزنجان سمتلرندن مرور ونهر مراد ایله جمع اولوب ملاطیه طرفندن روم قلعه و بیرة الفرات الندن هیت وحدیثه‌دن کربلایه روان وآنده دجله ایله مجتمع اولوب بصره شرقیسندن کوفه قربنده بحر هرمزه منصب اولور مؤلف مسامحه ایلمشدر تثنیه بنیه‌سیله فراتان فرات ایله دجیل نهریدر وفرات دکزده اطلاق اولنور بحر کبی وفرات اعلام رجالدندر الفروتة فانك ضمیله صویك طتلو وخوشکوار اولمق معناسنه در یقال فرت الماء فروتة من الباب الخامس اذا عذب الفرت فتحتینله برکسنه‌نك هوشمند وصاحب رشد وروئیت ایکن عقل وادراکی صکره‌دن مختل وضعیف اولمق معناسنه در یقال فرت الرجل فرتا من الباب الرابع اذا ضعف عقله بعد مسکة الفرث ضرب وزننده زنا ایلمك معناسنه در یقال فرت الرجل فرتا من الباب الاول اذا فجر الفرتنا فانك فتحی والفك قصریله زناکار عورته دینور ماده‌ء مرقومه‌دن مأخوذدر شارح دیرکه مؤلف نونك زیاده‌سنه ذاهب اولمشدر وسیبویه عندنده رباعیدر لکن معروف اولان فرتنا برمعینه عورت اسمیدر الفرت فانك کسریله سره تعبیر اولنان مقداره دینورکه قارشدن کوچکدر فتر معناسنه الفستات فسطاط وزننده ومرادفیدرکه بیوك قاره چادره دینور بعده پادشاهلرك بیوك سایوان واوبه تعبیر اولنان چادرلرینه دخی اطلاق اولنمشدر فارسیده خرکاه دینور وایکیسنده دخی فانك کسریله لغتدر الفلتة فانك فتحی ولامك سکونیله هر آیك آخر کیجه‌سنه دینور علی قول شول آیك آخر کوننه دینورکه آندنصکره کلان آی شهر حرام اوله مثلا جمادی الاخره‌نك آخر کونی کبی وفلته برایش وبرنسنه خیال وخاطرده یوغیکن آنسزین ظهور ایلمك معناسنه اسمدر یقال کان الامر فلتة ای فجاءة من غیر تردد وتدبر وبو معنای آیدن مأخوذدر الافلات همزه‌نك کسریله برکسنه‌نك الندن بلاغ مفعولی نسنه‌دن انسان یاخود حیوان آنسزین قاچوب قورتلمق ولو شوب کیتمك معناسنه در دوزاقدن والدن قوشك قاچوب قورتلمسی کبی یقال افلتنی الشیء ای افلت منی یعنی انفلت وتخلص وبو معناده متعدی اولور یقال افلته غیره ای اطلقه وخلصه التفلت تفعل وزننده بودخی بورطه‌دن ناکهانی صیریلوب خلاص اولمق معناسنه در تقول تفلت الطائر منی ای تخلص ومشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال تفلت الیه اذا نازع الیه ویقال اراه یتفلت الی صحبتك ای ینازع الیها ویتاق وبرکسنه اوزره ناکهانی آتیلوب صچرامق معناسنه در یقال تفلت علیه اذا توثب الافتلات افتعال وزننده تفکرسز بالبداهه شعر وامثالی کلام سویلمك معناسنه در یقال افتلت الکلام اذا ارتجله وآنسزین اولمك معناسنه در یقال افتلت فلان علی بناء المفعول اذا مات فجاءة وبرایشه هنوز تهیئه اسباب ایلمکسزین ناکهانی آکا صاتشمق معناسنه در یقال افتلت بامر کذا ای فوجیء به قبل ان یستعد له الفلتان فتحاتله سرطان وزننده جنبشلو نشاطلو وپناق آته دینور ویاوز وصلب وشدید ودلیر اولان آته وآدمه دینور وفلتان اصحابدن برینك اسمیدرکه فلتان بن عاصم در وبرقوش آدیدرکه میمون شکار ایدر شارح بونی زمج ایله بیان ایلمشدرکه فارسیده دوبرادران وترکیده سکسك قوشی واولکو قوشی دیدکلری شکاری قوشدر الفلوت صبور وزننده شول احرام تعبیر اولنان کسوء عربه دینورکه کوچك اولمغله لابس اولانك اکننده ایکی اوجی برابرایه کلوب قاوشمامغله بدنی احاطه ایلمیه یقال کساء فلوت اذا کان لا ینضم طرفاه من صغره الفلات فانك کسریله مفاعله‌دن مصدر تأییدر برکسنه‌یه آنسزین صاتشمق معناسنه در یقال فالته فلاتا اذا فاجأه افلت احمد وزننده وفلیت زبیر وزننده وفلیته سفینه وزننده اسامیء رجالدندر الفلتان فانك کسریله وفتحاتله لغتدر والفلت صرد وزننده والفلت لام مشدده ایله قبر وزننده یوکرك آته دینور یقال فرس فلتان وفلت وفلت ای سریع الفلت فتحتینله برکسنه‌نك الندن قاچوب قورتلمق معناسنه اسمدر تقول مالك منه فلت ای لا تنفلت منه الفلتات حرکاتله ذکر اولنان فلتة کلمه‌سنك جمعیدرکه برنسنه آنسزین ظهور ایلمکه دینور بو مناسبتله من غیر رویة ظهور ایدن بادره وهفوه وزلله‌ده استعمال اولنمشدر ومنه یقال کثرت فلتات المجلس ای هفواته وزلاته ومنه فی صفة مجلس النبی علیه السلام لا تنثی فلتاته ای زلاته ای لم یکن فی مجلسه زلات فتحفظ وتحکی المفهوت مبهوت وزننده ومرادفیدرکه دم معارضه‌ده جوابی قالیوب متحیرا خاموش قالان کشی‌یه دینور الفوت فانك فتحی وواوك سکونیله والفوات فانك فتحیله برنسنه

الدن کیمك و یکوب صاوشمق معناسنه در شویله که بردخی ادراکی متعذر اوله اصل فوت بردخی وصول وادراکی
ممکن اولملق وجهیله برشیٔك انساندن یکوب دور اولمسی معناسنه موضوعدر یقال فاته الامر یفوت فوتا وفواتا
اذا ذهب عنه وعربلر هو فوت یده وفوت رمحه وفوت یده دیرلر اول نسنه آنك کوزی کوروب الی یتشمدیکی یرده در
دیمك محلده مثلا بد دعا مقامنده جعل الله رزقه فوت فمه اوفوت رمحه اوفوت یده دیرلر یعنی حق تعالی رزقنی شو
وجهله قلسون که کوزی کورسون اغزی یاخود مزراغی یاخود الی ایرشمسون ویقال هو منی فوت الریح ای بحیث
لا تدرکه الریح بو وارده فوت لفظی ظرف مجراسنده در مکان فوت فمه تقدیرنده در وفوت هر ایکی پرمغك اراغنه
اطلاق اولنور وفوات موت فجأه معناسنه استعمال اولنور سبق معناسندن مأخوذدر که فاتنی فلان بکذا دیرلر
سبقنی معناسنه که بودخی مجازدر ومنه الحدیث مرّ بحائط مائل فاسرع فقیل یارسول الله اسرعت المشی فقال
اخاف موت الفوات ای موت الفجاءة الافتیات افتعال وزننده برکسه دن برنسنه فوت اولوب یکمك معناسنه در
یقال افتاته الامر بمعنی فاته وبرکسه ایله مشورت واستیذان ایلمکسزین خود بخود برکار وعمله مباشرت ایلمك معناسنه
استعمال اولنور که سبق معناسنه اولان فوتدن افتعالدر ومنه یقال فلان لا یفتات علیه علی بناء المفعول ای لا یعمل
دون امره یعنی فلان کسه کندی خبری وامر واذنی اولمدقجه امورندن برایش عمله کلمك جهتیله مسبوق اولمز
خلاصه سی بلا اذن خود بخود برکسه برخصوصله سابق اولمق ممکن دکلدر والحاصل یقال لکل من احدث شیئا
فی امرك دونك قد افتات علیك فیه کذلك برکسه دن معاونت طلب ایلمکسزین برایشه مباشرت ایلسه افتات
علی الامر دیرلر وبونلر تغلب معناسنی متضمن اولمغله علی کلمه سیله متعدی اولدیلر وافتیات برکسه کندیلکندن
برنسنه پیدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور که بودخی سبق معناسندن مأخوذدر یقال افتات الکلام اذا ابتدعه
وبرکسه اوزره برماده ایله حکومت ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال افتات علیه فی الامر اذا حکم علیه الافاتة
افاده وزننده برکسه دن برنسنه یی فوت ایتدرمك معناسنه در یقال افاته ایاه ای ذهب به عنه التفاوت تفاعل وزننده
ایکی نسنه نك بینی ایراقلشمق یعنی اوصاف جهتیله بری برینه مخلف وغیر متناسب اولمق معناسنه در کویا که
احدهمانك وصفی آخری فوت وسبق ایلمش اولور یقال تفاوت الشیئان اذا تباعد ما بینهما واشبو تفاوت ماده سنك
مصدری اولان تفاوت لفظنده واوك حرکات ثلاثیله لغتدر کلابیون واوی مفتوح ایدرلر وعنبری مکسور ایدرلر
وبوقیاسندن خارجدر وباب مزبوره منحصر درکویا که واو اوزره ضمه یی استثقال ایلملریله مفتوح ایدرلر وتوالی
وتوانی کبی بعض مصادر مثلیه یه قیاسله مکسور ایدرلر الفویت زبیر وزننده خودرای ومستبد بالفعل اولان
کسیه اطلاق اولنور تصغیری تعظیمیه مبنی در مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل فویت وامرأة فویت ای منفرد
برأیه ولا یشاور التفوّت تفعل وزننده برنسنه دن بعض محاسن فوت اولمغله عیب ونقیصه لو اولمق معناسنه در
ومنه قوله تعالی ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت ای اختلاف واضطراب وقرأ حمزة والکسائی من تفوّت
قال السدّی ای من عیب یقول الناظر لو کان کذا لکان احسن یعنی ما ابدع اولان خلق الهیده وضع انکشت
اعتراض ایده جك شونه دربری یوقدر وقال الفرّاء التفاوت والتفوّت هما بمعنی واحد کالتعاهد والتعهد وهو الاختلاف
وعدم التناسب فانّ کلاً من المتفاوتین فات عنه بعض ما فی الاخر وتفوّت افتیات کبی برکسه نك مالی مقوله سی
نسنه لرده امر واذنی اولمقسزین خود بخود تصرّف واعمال ایلمك معناسنه درکه کندیلکندن اکا سابق اولمقدر
یقال تفوّت علیه فی ماله اذا فاته به بودخی غلبه معناسنی متضمن اولمغله علی ایله صله لنمشدر فصـــــل القاف القتّ
قافك فتحی وتانك تشدیدیله قوغجیلق ایلمك معناسنه در یقال فلان یقتّ الاحادیث قتا من الباب الاول ای ینمها وقتّ اسم
اولور بونجه دیدکلری نباته دینور اسفست کبی علی قول قورینسه دینور فصفص کبی وقت یلان سویلمك معناسنه در یقال
قول مقتوت ای مکذوب وبرکسه نك عمل وارادهسنی فهم ودرك ایلمك ایچون نهانجه اکسه سنه دوشوب دریی اولمق
معناسنه در یقال قتّ الی فلان اذا اتبعه سرّا لیعلم ما یرید وچوبان هیام علتنه اوغرامش دوه نك استدلال ایچون بولنی
قوقلمق معناسنه در یقال قتّ الراعی اذا شمّ بول البعیر المهیوم لیستدلّ وهیام صوصه لق تعبیر ایتدکلری علتدر وقت
برنسنه یی طولانی کسمك معناسنه در یقال قتّ الشیء اذا قدّه وآزالتمق تقلیل معناسنه در یقال قتّ الشیء اذا قلّله وحاضر
وآماده قلمق معناسنه در یقال قتّه اذا هیّأه وآزجه آزجه بر کدرمك معناسنه در یقال قتّ الشیء اذا جمعه قلیلا قلیلا
وبرکسه نك ازینه دوشوب ازلمك معناسنه در یقال قتّ اثره اذا اقتصه التقتیت تفعیل وزننده بودخی قوغجیلق ایلمك
معناسنه در یقال قتّت الحدیث اذا نمّه وطیب مقوله سی متفرق اجزایی جمع وطبخله معجون ومرکب ایلمك معناسنه در
یقال قتّت الافاویه اذا جمعها وطبخها القتقتة زلزله وزننده که مکرر دربری اوته سوزی یلتوب کتورمکله قوغجیلق

ایلمك معناسنه در یقال قتقت الرجل اذا نمّ القتّیتی خصیصی وزننده بودخی مصدردر قوغجیلق ایلمك معناسنه در
ومبالغة وصف اولور قتات معناسنه کما سیذکر القتات شدّاد وزننده والقتوت صبور وزننده بونلرده قوغجی
وسخن چین اولان مفسده دینور قتیتی کبی علی قول اوچی دخی شول کسیه دینور که کور وتمز ویلمز بردن دائما
ناسك سوزلرنی دیکلر اوله کرك قوغجیلق ایلسون کرك ایلمسون ترکیده ما کادیکیجی تعبیر ایدرلر اخلاق سیئه دندر
یقال رجل قتات وقتوت وقتیتی ای نمام او یسمع احادیث الناس من حیث لا یعلمون سواء نمها اولم ینمها بوراده مؤلفك
یسمع قولی سیئك ومیمك شدّه لریله در المقتّت موقّت وزننده شول زیتون یاغنه دینور که ایچنه خوشبو ریاحین مزج
وطبخ اولنمش اوله علی قول سائر ادهان طیبه مزج اولنمش اوله ومنه الحدیث انه علیه السلام ادّهن بزیت غیر
مقتّت وهو محرم ای بحت لا یخالطه ریاحین او ادهان طیبة قتّة ضبه وزننده تابعیندن ابن قته دیمکله معروف سلیمان
ابن حبیب المحاربی والده سنك اسمیدر الاقتتات افتعال وزننده برشیئی تمامه استیصال ایلمك معناسنه در یقال
اقتتّ الشیء اذا استأصله قتات غراب وزننده یمنده برموضع آدیدر القروت قعود وزننده سیلان ایدن قانبری بری
اوزره جمع اولوب قوریمق علی قول ضرب اثرندن بدنده دریک التنده کوکروب قالمق معناسنه درکه قان اوتوریمق
تعبیر اولنور یقال قرت الدم وقرت قروتا من الباب الاول والرابع اذا یبس بعضه علی بعض او اخضرّ تحت الجلد
من الضرب القرت فتحتینله برکسه نك چهره سی حزن وکدر یاخود غیظ وغضب سببیله متغیر اولمق معناسنه در
یقال قرت الرجل قرتا من الباب الرابع اذا تغیر وجهه من حزن او غیظ وقرت اسم اولور بوزه دینور جمد معناسنه
القارت رائك کسریله مسکك بغایت اخف واعلاسنه دینور مغشوش اولانسك ثقیل اولور وقارت هر کوروب
بولدیغی نسنه یی اخذ ایدر اولان کشی یه دینور یقال رجل قارت ای یأخذ کل شیء وجده بعض نسخه ده یأخذ بنده
بأکل عنوانیله مرسومدر المقترّت اقترّاتدن اسم فاعلدر قارت ایله معنای ثانیده مرادفدر قرتیا فتحاتله وبای
مشدده ایله فلسطین سنجاغنده بربلده در قرتان فتحاتله برموضعدر قاروت هاروت وزننده برحصن آدیدر
القریث قریس وزننده ومرادفیدر که بردشیده دینور قرات غراب وزننده تهامه ایله شام بیننده بروادی اسمیدر
القربوت قربوس وزننده ومرادفیدر که اکرك اوك قاشنه دینور قربوت السرج ای قربوسه القلت قافك فتحی
ولامك سکونیله طاغلرده خلق اولمه چقوره دینور که آنده صو ایرکیلور وقلیل اللحم اولان کسیه دینور که انجه کمیم
وچلیمسز تعبیر اولنور القلت کتف وزننده بودخی قلیل اللحم اولان خلق آریق آدمه دینور القلت تعب وزننده
هلاك اولمق معناسنه در یقال قلت الرجل قلتا من الباب الرابع اذا هلك المقلتة مهلکه وزننده ومرادفیدر که محل
خطر وهلاکدر یقال وقع فی المقلتة ای المهلکة المقلات محراب وزننده همان بربار وری طوغوروب بردخی
منقطع اولان ناقه یه دینور واولادی طورمز خاتونه دینور یقال امرأة مقلات اذا کانت لا یعیش لها ولد الاقلات
همزه نك کسریله ناقه وخاتون مقلات اولمق معناسنه در یقال اقلتت الناقة والمرأة اذا صارت مقلاتا واقلات هلاك
ایلمك علی قول عرضهٔ هلاك ایلمك معناسنه در یقال اقلته اذا اهلکه او عرّضه للهلاك القلتة قلته وزننده سودی
حلاوتلی اولمیان حیوانه دینور که علتدن ناشی اولور یقال شاة قلتة ای لیست بحلوة اللبن القلتین بحرین وزننده
یمامه ده برقریه آدیدر دارة القلتین برموضعدر قلته جرعه وزننده مصرده برقریه در الاقلعتات اسبطرار
وزننده صاچ پك قبور جقلمق معناسنه در یقال اقلعت الشعر ای اقلعد قلهت جعفر وزننده وقلهات صفلاب
وزننده ایکی موضعلردر حضرموت دیارینك بوقری طرفنده بربلده اوله جقدر که قلهت وقلهات دخی دیرلر
القنوت قعود وزننده طاعت وعبادت ایلمك معناسنه در وبه فسر قوله تعالی وقوموا لله قانتین ای طایعین وسکوت
ایلمك معناسنه در ودعا ایلمك معناسنه در وقیام فی الصلوة معناسنه در ونمازده کلام دنیویدن امساك ایلمك معناسنه در
بونلرك جمله سی بابا اولدن مصوغدر شارحك بیاننه کوره بونلر اطلاقات شرعیه دن اصل معناسی لزوم طاعتدر
وامساك عن الکلام دخی نمازه مخصوصدر اذ جاء فی النهایة فی حدیث زید بن ارقم کنا نتکلم فی الصلوة حتی نزلت وقوموا
لله قانتین فامسکنا عن الکلام مترجم دیرکه صلوة وتره قنوت اطلاقی سائر نمازدن زیاده دعایی مشتمل اولدیغیچون یاخود
طول قیامی یاخود ایاك نعبد ولك نصلی ونسجد کلمه لرنی حاوی اولدیغیچون واول کلمه لری متضمن اولدیغیچون اول
دعایه ده قنوت اطلاق ایلدیلر بر روایتده سورة الخلع وسورة الحفد اسملریله ایکی سوره قرأیه در امام سیوطی
درّ منثورده بعد المعوذتین آنلری تفسیر ایلمشدر الاقنات همزه نك کسریله بددعا ایلمك معناسنه در یقال اقنت الرجل
اذا دعا علی عدوّه لکن سائر محلده مطلقا دعا ایله مفسردر وبعض نسخه ده وبعض امهاتده بوماده ما بعدلریله
ثلاثی عنوانده مرسومدر وبصائرده مزید ایله مثبتدر واقنات نمازده قیامی اوزاتمق معناسنه در یقال اقنت المصلی

اذا اطال القيام فى الصلوة وحج شريفه مداومت قلمق معناسنه در يقال اقنت الرجل اذا ادام الحج وچوق چوق
غزا وجهاد ايلمك معناسنه در يقال اقنت فلان اذا اطال الغزو ودركاه الهى يه تذلل وتواضع ايلمك معناسنه در
يقال اقنت الرجل اذا تواضع لله تعالى القنانة كرامه وزننده قليل الطعام اولمق معناسنه دركه آكول اولميوب
كمخوار اولمقدن عبارتدر يقال قنت الرجل قناتة من الباب الخامس اذا كان قليل الطعم اى الاكل القنيت
امير وزننده قليلة الاكل اولان خاتونه دينور يقال امرأة قنيت اى قليلة الطعم رجاله دخى اطلاق اولنور يقال
رجل قنيت اى بين القنانة وقنيت شول قربه يه دينوركه صيق ومتين ديكشلى اولمغله صو بى كركى كبى طوتوب
بر قطره سنى آقتميه يقال سقاء قنيت اى مسيك بورادة مسيل نسخه لرى غلطدر زيرا امساك عن الكلام
معناسندن مأخوذدر ومسيك سكين وزننده در القنعات قافك كسريله يوزى قيللو كشى يه
دينور هويدى ذكر دى كبى يقال رجل قنعات اى كثير شعر الوجه القوت قافك ضميله
والقيت قافك كسريله والقيتة والقائت والقوات سحاب وزننده بدنى طوتجق مقدار يعنى بدن انسانى
اكلسه سدرمق ايليه جك غدا وتوشه يه دينور قوتك جمعى اقوات كلور وقائت فى الاصل اسم فاعلدر القوت
قافك فتحيله والقوت قافك ضميله والقياتة قافك كسريله بركسه يى قوتلندرمك معناسنه در يقال قاتهم يقوتهم قوتا
وقوتا وقياتة اذا عالهم قياتهنك اصلى قواته در كذلك قيت وقيته دخى واو يلردر الاقتيات افتعال وزننده
قوت وغدا ايتمك معناسنه در يقال قات عياله فاقتاتوا القائت قوت وغدا يه دينوركه ذكر اولندى وقائت
ارسلانه اطلاق اولنور وكفايت مقدارى ديرلكه اطلاق اولنور يقال هو فى قائت من العيش اى فى كفاية
المقيت مبين وزننده اسماء حسنادندر حافظ ونكهبان معناسنه در ومقتدر معناسنه دركه هر شيئه قادردر
هر كسه قوت وغدا اعطاسنه قدرتى اولديغى كبى مؤلفك بصائرده بيانته كوره اقاته دن مأخوذدركه معناى
لازمى اولان حافظ وشاهد ديمكدركه هر كس قوت وغداسى اورزينه لازم اولان كسلرى البته محافظه واقاته ايله
وجودلرنى حمايت ايلر ودائما اوزرلرنده قائم اولور كذلك اقتدار معناسى دخى معناى لزوميدر ومنه قوله تعالى وكان الله
على كل شئ مقيتا اى حافظا وشاهدا وقيل مقتدرا القيتة قافك كسريله قوت معناسنه دركه ذكر اولندى
بو معنادندر كه عربلر اقيت لنارك قيتة ديرلر اطعمها الحطب معناسنه الاستقاتة قوت وغدا استمك
معناسنه در يقال استقاته اى سأله القوت الاقاتة همزه نك كسريله بركسه يه قوت وغدا ويرمك معناسنه در
يقال استقاته فاقاته وبرنسنه يه كوج يتمك معناسنه استعمال اولنور نته كه ذكر اولندى يقال اقات على الشئ
اذا اطاقه فصـــــل الكاف الكبت سبت وزننده بركسه يى يره چالمق معناسنه در يقال كبته كبتا
من الباب الثانى اذا صرعه وبركسه يى خجل ورسوا ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا اخزاه وبرنسنه دن
صرف ومنع ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا صرفه وكسر ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا كسره
ودشمنى غيظ وكينله رد ايلمك معناسنه در يقال كبت العدو اذا رده بغيظه وذليل ومهان ايلمك معناسنه در
يقال كبته اذا اذله المكبت اكبادن اسم فاعلدر پرغم واندوه اولان كشى يه دينور يقال هو مكبت
اى ممتلئ غما الكبريت كافك كسريله فعليل وزننده جنس احجاردن حجر معروف اسميدركه آتش كبى
يانار ويقار وياقوت احمره والتونه ده اطلاق اولنور بعض لر عندنده كبريت جواهر ارضيه دن برنوع جوهردركه
معدنى بلاد شرقيه دن تبت اولكه سنك وراسنده وادى نمل ديدكلرى محلده در معلوم اوله كه كبريت ديدكلرى
فارسيده وتركيده كوكرد تعبير ايتدكلريدركه درت قسم اولور بياض وصارى وقرمزى وسياه اولور افضلى
قرمزى نوعيدركه كبريت احمر ديدكلريدر جواهر ارضيه دندر ووادئ نملده اولور آنده كجى قدر قرنجلر
اولور سباع كبى انسانه هجوم ايدوب پاره پاره ايدرلر كيجه لر برقاچ فرسخ مسافه دن لمعان ايدر والآن موجود اولان
كوكردك ايوسى صارى اولاندركه چوق كوكردى تعبير اولنور بين الاطباء اصابعى ديرلر وآچيل اولانه
بز كوكردى ديرلر وبعض امكنه ده عيون حاره اولديغى حالده جريان ايدر طبخ ايله كبريت اولور بو قسمى
سياهه مائل اولور وايليجه وبانه تعبير اولنان اتى چشمه لرك منبعنده كوكرد طمرى اولمغله صواتنى نبع ايدر
وكيمياكران اكسير ذهبه كبريت احمر اطلاق ايدرلر وكبريته اصل حار اطلاق ايدرلر نته كه زيبقه اصل بارد
ديرلر وبعض ارضك ترابنده كبريتيت اولمغله كاه بكاه دخان وشعله كبى آثارى ظهور ايدر حتى ايتاليا جوارنده
آق دكزده سجليا نين ارضنده واقع برجبلدن اكثريا كثيف دخان ظهور وبعضا كمال شدت وحدتله مطلب
برطرفدن چاتلوب ايچندن شعله فشان آتش صدور ايدوب اطرافه واكافنى خاكسار ايدر الكبرتة

دحرجه وزننده دوه نك كوده سنه كوكرد سورمك معناسنه دركه بعض اجزا ايله خلط ايدوب سورلر يقال
كبرت بعيره كبرتة اذا طلاه بالكبريت الكتيت شنبت وزننده تنجره قينار كن ظهور ايدن صوته دينوركه
كت كت ديو ظهور ايدر كذلك قينايان خمر ونبيذك صوتنه دينور وكنج دوه نك ابتدا بوكرمسنده ظاهر اولان صوتنه
دينور وخشمناك آدمك شدت غيظ وكينه سى هنكامنده كنج دوه بوكرمسنه شبيه صدرنده جولان ايدن كومولتى يه
دينور تقول سمعت لنه كتيتا اى صوتا فى صدره كصوت البكر من شدة الغيظ وكتيت بخيل وناكسه دينور ومصدر
اولور آهسته جه تأنيله يوريمك على قول آديملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معناسنه يقال كت الرجل
كتيتا من الباب الثانى اذا مشى رويدا وقارب خطوه فى سرعة وكت كافك فتحى وتانك تشديديله وكتيت دوه يابجه
بوكورمك معناسنه در يقال كت البعير كذا وكتيتا من الباب الثانى اذا صاح صياحا لينا وبركسه يى مغموم وتاسه ناك
ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا ساءه وبركسه يى تذليل وخاكسار ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا ارغمه
وتنجره قينامق معناسنه در يقال كتت القدر اذا غلت وبركسه نك قولغنه برسوز فسلده مك معناسنه در يقال
كت الكلام فى اذنه كذا وكتيتا من الباب الاول اذا قره وساره وكت كوده سنده اتى آزجه اولان چلمسز آدمه دينور
اره وعورته اطلاق اولنور يقال رجل كت وامرأة كت اى قليل اللحم وكت صايمق معناسنه مصدر اولور ومنه المثل
لا تكته اوتكت النجوم * اى لا تعده ولا تحصيه ويقال جاء فى جيش ما يكت اى لا يحصى الكتكتة زلزله وزننده
بو دخى يابجه ياخود آديملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال كتكت الرجل اذا مشى
رويدا وقارب الخطو فى سرعة وآهسته جه كولمك معناسنه دركه قهقهه دن دون اوله كت كت كولمك تعبير اولنور
يقال كتكت الرجل اذا ضحك دونا يعنى من القهقهة التكتكت تزلزل وزننده كتكته ايله معناى اولده مرادفدر
الاكتات همزه نك كسريله والاكتتات افتعال وزننده بونلرده قولغه فسلده مك معناسنه در يقال اكت الكلام
فى اذنه اكتاتا واكتته اكتتاتا اذا قره وساره واكتتات ايشتمك معناسنه در يقال اكتت الحديث
اذا استمعه الكتة كافك ضميله مالك كثرورذالنه دينوركرك صامت وكرك ناطق اولسون وكته بوكثرتجيك عليدر
بو جهتله مطلقا كثروسود سزلكى قسمنه علم اوله رق اطلاق اولنور الكتة كافك فتحيله برده اولان آزجه
يتلكه دينوركه مرادبرمقدار جد اوتلق اوله جقدر كتكت هدهد وزننده وكتكتى كافلرك ضمى وتاى ثانيه نك
فتحى واشباعله ايكيسيده غير منصرف اوله رق صبيان عربه مخصوص برنوع لعبه يعنى اويون آديدر عدم انصرافه
علت علميت ولعبه تاويليله تأنيثدر بوراده مؤلفك غير مجراتين تعبيرى غير منصرفين ديمكدركه اعراب ثلاثه مجرى
دكلدر الكتكت كافلرك فتحيله طوى قوشنك اوتمسندن حكايه در الكتكات كافك فتحيله چوق سوزلو
اوزانكسه يه دينور يقال رجل كتكات اى كثير الكلام الكتيتة عصيده وزننده ومراد فيدركه بولماج
آشنه دينور الاكحت حاى مهمله ايله احمد وزننده قصه بويلو بودور كشى يه دينور الكريت امير وزننده برسنه
تامه يه دينور يقال سنة كريت اى تامة شارح ديركه اشبو كريت كلمه سى مطلقا تام اولان ذات العده يه وصف اولوركه
تام وكامل معناسنه در يقال سنة كريت وحول كريت وشهر كريت اى تام تكريت تانك فتحيله بربلده آديدر بو بلده
بغداد ايله موصل بينده دربانيه سى اولان تكريت بنت وائل ايله مستماد رواول بكر بن وائلك كه ديار بكرا كا مضافدر
خواهريدر وبونك تاى زائده اولمغله وزنى تفعيلدر الكست كافك ضميله قسط لفظنده لغتدركه قسط هندى
ديدكلرى دارواوله جقدر الكعت كافك فتحى وعينك سكونيله قصير القامه كشى يه دينور مؤنثنده كعته دينور ها ايله
الكعيت زبير وزننده بلبل قوشنه دينور جمعى كعتان كلور كافك كسريله تقول ما اطيب صوت الكعيت اى البلبل
وبوكيت كبى بنية تصغير اوزره موضوعدر الاكعات همزه نك كسريله شتاب وسرعتله كتمك معناسنه در
يقال اكعت الرجل اذا انطلق مسرعا واوتورمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اكعت الرجل اذا قعد وپرغضب
اوله رق سوار اولمق معناسنه در يقال اكعت فلان اذا ركب منتفخا من الغضب ابو مكعت محسن وزننده
برشاعر كنيه سيدر الكعتة جرعه وزننده فازوره قباغنه دينور الكفت كافك فتحى وفانك سكونيله بركسه يى
سالك اولديغى جهتدن جهت اخرايه چويروب دوندرمك معناسنه دركرك ظاهرى وكرك معنوى اولسون
يقال كفته كفتا من الباب الثانى اذا صرفه عن وجهه وبرنسنه نك اجزاسنى دوشوروب يرى برينه ضم والحاق ايلمك
كذلك برآدم برنسنه يى كنديسنه ضم والحاق ايلمك معناسنه در يقال كفت الشئ اليه اذا ضمه وقبضه
قال فى الاساس كفت المتاع اذا جمعه وضم بعضه الى بعض وكفت الفراش ومنه الحديث اكفتوا صبيانكم بالليل
فان للشيطان خطفة وانتشارا اى ضموهم اليكم وكفت وكفات كافك كسريله وكفيت كافك فتحيله وكفتان

فتحاله قوش قسمی قنادلرنی دیوشوروب وقیصوب سرعتله اوچمق کذلك انسان وسائر حیوان کرکی دیوشورنوب
سرعتله سکرتمك معناسنه درکه معنای مذکوردن مأخوذ درضم وقبض بولندیغیچون یقال کفت الطائر
وغیره کفتا وکفاتا وکفیتا وکفتانا اذا اسرع فی الطیران والعدو وتقبض فیه وکفت وکفیت امیر وزننده بنیه سی
خرده دیوشورملی جست وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کفت وکفیت ای سریع خفیف دقیق
وکفت کوچك تنجره یه دینور بونده کافك کسریله ده لغتدر وبرنسنه نك ایچریسی طشره سنه دونمك معناسنه درکه
ترسنه دونمك تعبیر اولنور یقال اصلحه بالکفت وهو تقلب الشیء ظهر البطن وکفت اولمك موت معناسنه استعمال
اولنور قبره ضم اولنمق ملاحظه سیله یقال وقع فی الناس کفت ای موت ویقال کفت الله فلانا اذا امات وکفت قاتقسز
اتمکه اطلاق اولنور یقال اکل خبزا کفتا ای بلا ادم دائما معیشته ضم اولنمسی باعث اطلاقدر الانکفات
انفعال وزننده بولندیغی جهتدن جهت اخرایه منصرف اولمق معناسنه در یقال کفته فانکفت ای صرفه
عن وجهه فانصرف وکندیلکندن منصرف اولمق معناسنه درکه مطاوع اولمز یقال انکفت الرجل اذا انصرف
عن وجهه ودیوشورلمك انقباض معناسنه در یقال انکفت الشیء اذا انقبض وآت قسمی یمی وصوبی تقلیل ایله
اندامی وقارنی چکیلوب ضامر اولمق معناسنه درکه برانمق تعبیر اولنور یقال انکفت الفرس اذا ضمر واندام
واعضاد بوشورملی ودیرنکلی اولمق معناسنه در اعضاسی اول کونه ملززالخلق اولانه منکفت دیرلر یقال رجل
منکفت ای مجمع الخلق التکفیت تفعیل وزننده بودخی برنسنه نك اجزاسنی دیوشوروب بری برینه یاخود
کندیسنه یناشدرمق معناسنه در یقال کفت الشیء اذا ضمه وقبضه الکفات کافك کسریله مصدر درنده که
ذکر اولندی وکفات شول موضعه دینور که آنده نسنه جمع وبری برینه ضم اولنور اوله ومنه یقال الارض کفات لنا
وقال تعالی الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا ای ذات کفت ای ضم وجمع یضمهم احیاء علی ظهورها وامواتا
فی بطونها قال البیضاوی کفاتا ای کافتة اسم لما یکفت ای یضم ویجمع او مصدر نعت به او جمع کافت کصائم وصیام
او جمع کفت وهو الوعاء اجری علی الارض باعتبار اقطارها وقال الراغب تجمع الناس احیاء هم وامواتهم وقیل تضم
الاحیاء التی هی الانسان والحیوانات والنبات والاموات التی هی الجمادات من الارض والماء وغیر ذلك مترجم دیرکه
بیضاوی تعبیرات مرقومه ایله کشافه وارد اولان مناقشه دن تفصی ایلمشدر زیرا کفات اسم موضع اولدیغی صورتده
عمل ایده مز زیرا اسماء امکنه وازمنه وآلات هر نقدر مشتق وافعال اوزره جاری ایسه لرده عامل اولمزلر وکفات
ومکافته مفاعله وزننده آنسزین اولمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات کفاتا ومکافتة ای فجاءة ومکافته
برکسه یه سکرتمکده یاآت قوشمقده مسابقه ایلمك معناسنه در یقال کافته اذا سابقه الاکتفات افتعال وزننده
برنسنه یی تمامه دیوشوروب اخذ ایلمك معناسنه در یقال اکتفت المال اذا استوعبه اجمع الکفات کتان وزننده
ارسلانه اطلاق اولنور الکفیت کافك فتحیله مصدر درنده که ذکر اولندی وکفیت حیان بن قتادة السدوسینك فرسنك
اسمیدر وکفیت شول دغارجغه وچانطه مقوله سنه دینور که قطعادلیکی وبرتغی اولمامغله ایچنه قونان شیء ضایع
ایلمز اوله وبلا فاصله بری برینه ضمیمه ومجموع اولان مدار معاشه دینور که مراد چوق اولموب لکن آردی کسلمز اولان
مدار معاش اوله جقدر ومنه الحدیث حبب الی النساء والطیب ورزقت الکفیت ای ما اکفت به معیشتی یعنی اضمها
واصلحها الکفت کافك کسریله بودخی ایچنه قونان نسنه یی ضایع ایلمین دغارجق مقوله سنه دینور الکفافت
فانك کسریله برمغاره نك اسمیدر که سلفده مأوای لصوص ایدی نهب ایتدکلری امتعه واشیایی اورایه جمع وضم
ایدرلر ایدی الکفت صرد وزننده والکفتة کافك ضمیله همزه وزننده شول آته دینور که درت ایاغنی بربره
کتوروب طوپ کبی جمع اندامیله یدرپی بردن صچرایوب آتیلور اولمغله اوزرنده استقرار ودیزکین ایله ضبط
تمکن اولمیه یقال فرس کفت وکفتة اذا کان یثب جمیعا فلا یستمکن منه لاجتماع وثبه المکفت محسن وزننده
شول کسه درکه ایکی زره کیوب اراالغنده برجامه دخی کیمش اوله کفته هفته وزننده مقبره مدینه اولان بقیع الغرقدنام
محلك اسمیدر ناسی قبض ایلدیکیچون یاخود ترابی شوره اولمغله مدفونی سریعا اکل وافنا ایلدیکیچون اطلاق اولندی
الکلت کافك فتحی ولامك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کلت الشیء کلتا من الباب الثانی اذا جمعه ودوکك
معناسنه در یقال کلته فی الاناء اذا اصبه وآت اویناتمق معناسنه در یقال کلت الفرس اذا رکضه وآتمق معناسنه در
یقال کلت الشیء اذا رماه الکلت سکر وزننده قلت کلمه سنه اتباع اولور بونلرده صرد وزننده دخی لغتدر نته که
قلت ماده سنده ذکر اولندی یقال فرس فلت کلت ای سریع الکلتة کافك ضمیله همزه وزننده کفته معناسنه درکه
جمیع اندامیله بردن صچرایان آته دینور مؤلف بونیده قلته کلمه سنه اتباع کونه رسم ایلمشدر لکن قلته ماده سنده بو معنایه

تصدی ایلمامشدر نهایت ترکیبدن تفرع اولور وبو اتباع دکلدر یقال فرس قلتة کلتة ای کفتة الاکلات افتعال
وزننده ایچمك معناسنه در یقال اکتلت الماء اذا شرب الکلیت امیر وزننده والکلیت لامك شده سیله سکین
وزننده شول ایری واوزون طاشه دینور که آنکله صرتلانك اینی سد اولنور صیاد اینك اغزینی آنکله سد ایلدکده نصکره
موضع دیکردن حفر ایدوب اخذ ایدر الکلتة جرعه وزننده بغدای مقوله سی غلال خرمندن برحصه یه دینور که
برینك نصیبنه عائد اولور وهر نسنه دن برمقدار وبریغن وبرکومه شیئه دینور لسانمزده دخی مستعملدر مثلا برکلته
اوطون وبرکلته اوتلق تعبیر اولنور یقال کلتة من الطعام ای نبذة الانکلات انفعال وزننده دوکلمك معناسنه در
یقال انکلت الشیء اذا انصب وبرنسنه نك اجزاسی دیوشوریلوب بورشمق وبوزلمك معناسنه در یقال انکلت الشیء
اذا انقبض الکمیت زبیر وزننده شول قرمزی آته دینور که قرمزیلغنه قنوء یعنی خالص اولمیان سیاهلق که قرامتق
تعبیر اولنور قارشمش اوله لسانمزده اکا خرمایی طوری تعبیر اولنور که رنکی قرامتق قرمزی اولور اثواب مقوله سنده
اکا کووز وآتدن قو یو اولورسه مور تعبیر اولنور واول آتك بلبسی وقویرغی سیاه اولور وردایله واشقر ایله
فرقی بودرکه رنك مذکور اولورسه که خرمایی طوری اوله جقدر کیت دینور آتدن آچق اولورسه ورد دینور که قارسیده
کلکون وترکیده آچق طوری تعبیر اولنور ویلبسی وقویرغی قرمزی اولورسه اشقر دینور که ترکیده آل تعبیر اولنور
مؤلف من الخیل عنوانیله تصریح ایلدیکی شهرتنه مبنیدر وبونك بنیهٔ تصغیر اوزره وضعی سرخ وسیاه بیننده متوسط
وهر برینه قریب اولدیغیچوندر وبونك مذکر ومؤنثی برابردر فیقال مهرة کمیت بلاهاء وکمیت لونده سواد وحمرت
اولان یعنی قرامتق قرمزی اولان باده یه اطلاق اولنور خوره اوزمندن اولان باده کبی یقال سقاه الکمیت وهو علی
فرس کمیت ای الاحمر التی فیها سواد وحمرة علی الفرس الذی خالط حمرته قنوء وکمیت بن معروف وکمیت بن ثعلبه
وکمیت بن زید شعرادندر وکمیت عربده برنیجه فرسك اسمیدر الکمتة جرعه وزننده ذکر اولنان کمیت رنکنه دینور که
خرمایی طوری یلقدر اثوابده کووزی تعبیر اولنور الکمت والکمتة کافلرك فتحیله والکماتة کرامه وزننده آت
کمیت اولمق معناسنه در یقال کمت الفرس کمتا وکمتة وکماتة من الباب الخامس اذا کان کمیتا وکمت درونده غیظ وکینه
کیزلمك معناسنه در یقال کمت الغیظ کمتا من الباب الاول اذا اکنه الکمیت تفعیل وزننده خمر ودری وثوب
وآت مقوله سنی صبغ وصنعتله کمیت قلمق معناسنه در یقال کمت الخمر والفرس وغیره علی بناء المفعول ای صیرت
بالصنعة کمیتا الکمیتة حبیبه وزننده برشیئك اصل واساسنه دینور یقال اخذ الشیء بکمیتته ای باصله الکمانی
زرابی وزننده ذکر اولنان خرمایی طوری آتلره دینور یقال خیل کمانی ای کمت وبوکماته یه منسوبدر وکمت کافك ضمیله
کویا که اکمت لفظندن جمعدر احمر واشقر کلمه لری بنیه سنه محمولدر الاکمات همزه نك کسریله والاکمتات احمرار
وزننده والاکمیتات احمیرار وزننده آت قسمی خرمایی طوری اولمق معناسنه در بنیهٔ اخیرلرده شدت معتبردر
یقال اکمت الفرس اکماتا واکمت اکمتاتا واکمات اکمیتاتا اذا صار کمیتا الکنت کافك فتحی ونونك سکونیله قوی الخلقه
ومتین البنیه اولمق معناسنه در یقال کنت الرجل فی خلقه کنتا من الباب الاول اذا قوی الکنتی کرسی وزننده
قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وکبیر یعنی یاشلو آدمه دینور الکنتنی نون زیاده سیله کنتی معناسنه در
یقال رجل کنتی وکنتنی ای کبیر مؤلف بونلری کون ماده سنده دخی رسم ایلمشکن ظاهری اعتباریله بوراده دخی
ثبت ایلدی وبونلر کون ماده سندن مأخوذلردر نته که نهایهٔ ابن اثیرده بورسمه مسطوردر که وفی الحدیث انه دخل
المسجد وعامة اهله الکنتیون ای الشیوخ الذین یقولون کنا کذا وکان کذا وکنت کذا فکانه منسوب الی کنت یعنی
بو تعبیر کویا که کنت ماده سنه منسوبدر عرب آندن تصرف ایلدیلر یاشلو پیر آدملرای جانم بر وقتده بن شویله اولمشیدم
شمدی بویله اولدم دیملریله قول مزبوره نسبتله پیر آدمه کنتی ودهٔ الغة نون زیاده سیله کنتنی اطلاق ایلدیلر وبونلرك
نسبتلری خطا ایله کنت ماده سنده اولمق جائزدرکه یا باقی سن اول شویله ایدك شمدی بویلهسن مثلا خریف ومعنوی کبی
برمعنا اولدیك قولنه منسوب اولور الاکنات افعال وزننده خضوع ورضا کوسترمك معناسنه در یقال اکنت
الیه اذا خضع الیه ورضی منه الکنبت امیر وزننده شول مشکه دینور که دیکلری صیق ومتین اولمغله صویی
امساك ایدر اوله یقال سقاء کنبت ای مسیك نته که قنبت دخی بو معنایه در الکنت فتحتیله سودطلومی چوق
استعمال اولنوب جابجا غسل وتنظیف اولنمامغله سخناك ومتعفن اولمق معناسنه در یقال کنت السقاء کنتا
من الباب الرابع اذا خنث شارح اشبو خنث کلمه سنی حاء مهمله ایله تقیید ایلمشدر لکن مقتضای ماده خای معجمه ایله
اولمق اغلبدر الکنعت جعفر وزننده برنوع بالق آدیدر وبو اوسقور بت دیدکلری تیکنلو بالق اوله جقدر کنعد
دخی دیرلر الکوتی رومی وزننده بودور کشی یه دینور وکوتی عدی بن الرعلاء نام شاعرك لقبیدر التکبیت تفعل

مطلب

وزننده جوال و یصدیق مقوله‌سنك ایچنی طولدرمق معناسنه‌در یقال کبت الوعاء تکبیتا اذا حشاه و بول اسباب
و تهماتی قولایلیوب آراسته ایلمك معناسنه‌در یقال کبت الجاز اذا یسره الاکیات اکیاس وزننده و مرادفیدر که
بغایت رشد و فطانت صاحبی کسه‌لره دینور شارح دیر که تاء سیندن مقلوبه‌در و اکیاس کیس لفظنك جمعیدر
کیت و کیت ذیت و ذیت وزننده و آخرلرینك کسرا و زره بنا ایله لغتدر کذا و کذا معناسنه‌در که قصهٔ مبهمه‌دن
کنایه‌در اسانمزده شویلجه و شو بلجه ایله تعبیر اولنور بونلرك تایی هادن مقلوبه‌در مترجم دیر که ذیت و ذیت دخی
بو معرضده‌در و بونلر جمله‌دن کنایه اولوب جمله ایسه فی ذاتها مستحق اعراب اولمامغله مبنی اولدیلر قالدیکه حریری
مرحومك درّه‌ده بیانی اوزره کیت و کیت کلمه‌سی افعالدن و ذیت و ذیت اقوالدن کنایه‌در پس قال فلان کیت و کیت
و فعل فلان ذیت و ذیت دیمك جائز دکلدر لکن مؤلفك تفسیرینه کوره اعم اولور و شهاب دخی شرحنده بو قولی تأیید
ایلمشدر فصـــــــل اللام اللبت سبت وزننده یورمق معناسنه‌در یقال لبت یده لبتا من الباب الاول
اذا لواها و خاصة برکسه‌نك کوکسنه و قارننه و یانلرینه دکنکله اوروب چالمق معناسنه‌در یقال لبت فلانا اذا ضرب
صدره و بطنه و اقرابه بالعصی اللتّ لامك فتحی و تانك تشدیدیله برنسنه‌یی دوکمك معناسنه‌در چر بجینك ز
واسپجارك اجزادوکلری کبی یقال لتّ الشیء لتا من الباب الاول اذا دقه و برنسنه‌یی محکم چکوب بغلمق معناسنه‌در
یقـال لته اذا شده و اوزنقد و برشیئی ریزه ریزه اوفاتمق معناسنه‌در یقال لته اذا فته و برشیئی ازمك معناسنه‌در یقال
لتّ الشیء اذا سحقه و قاودی صو ایله یاخود یاغله اصلادوب بولامق معنـاسنـه‌در یقال لتّ السویق اذا جدحه
و برکسه برآدمه انتساب ایدوب آکا قرین و ملازم اولمق معناسنه‌در یقال لتّ فلان بفلان علی بناء المفعول اذا لزّ به
و قرن معه و بو معنای اخیردن مأخوذدر اللتات لامك ضمیله اغاج قبوغنك اوفانتیسنه دینور و کندیسیله برنسنه
لتّ اولنه‌جق شیئه دینور چر بجی طوقمغی و هاون الی کبی و سائر معنـابنسنه کوره اللاتّ تانك تشدیدیله برصنم
آدیدر ابن عباس و عکرمه و مجاهد و ابن المعتمر کبی برجماعت وجه مذکور اوزره تشدید ایله قرأت ایلدیلر قال الله تعالی
افرأیتم اللات والعزی الآیه ذکر اولنان لات لتّ سویقدن اسم فاعلدر جاهلیتده برکشی وار ایدیکه دائما موسم حجده
اول بتك یاننده یاغله سویق کتکك ایدوب حجاجه اطعام ایدر ایدی بعده آنك اسمیله اول بتی تسمیه ایلدیلر مترجم
دیر که اصل اول بت رجل مرقومك صورتیدر که محل مزبورده لتّ سویق ایدوب اطعام ایدر ایدی لات ثقیف
قبیله‌سنك و عزی غطفان قبیله‌سنك بتلری ایدی بعده کثرة استعمال الدن تایی تخفیف اولندی و بعض مفسرین
عندنده لوی ماده‌سندن فعله‌در واوی الف قلب اولنمشدر آکا طواف ایتدکلری باعث تسمیه‌در و عند البعض اصلی
لاه ایدی هاء ایله که اله و معبود معناسنه‌در هایی حذف اولندقدنصکره الله حقیق عز شانه حضرتلرندن قصورینه بناء
علامت تأنیث اولان تاء الحاق ایدوب زعملرنجه وسیلهٔ قرب الهی اوله‌جق صنم مزبوره اطلاق ایلدیلر یاخود
تاء هادن مبدله‌در کیت کلمه‌سنك تایی کبی و بعض اعلام قول اخیری ترجیح ایلدیلر پس لفظهٔ جلاله‌نك اشتقاقنه
ذاهب اولنلره کوره اصلی لاه اولمق ارجحدر زیرا عربلر صنملرینه لاه اطلاق ایلدیلرکه معبود دیمکدر احتجاب یاخود
ارتفاع معناسندن اولور و مؤلف بونی لیه واوی ماده‌لرنده دخی رسم ایلمشدر اللتلتة زلزله وزننده یمین غموس
معناسنه‌در که صاحبنی بحر کناهه طالدیران یمین کاذبه‌در مؤلف بونی اسم صورتنده ثبت ایلمشدر لکن مقتضاسی
مصدر اولمقدر اللحت لامك فتحی و حای مهمله‌نك سکونیله دکنکله اورمق معناسنه‌در یقـال لحته بالعصا لحتا
من الباب الثالث اذا ضربه بها و اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه‌در یقال لحت العصاء اذا قشرها و لحت خالص
و غیر مغشوش معناسنه استعمـال اولنور یقـال برد بحت لحت ای صادق و بو اتبـاع دکلدر اللخت لامك فتحی
و خای معجمه‌نك سـکونیله ایری جثه‌لو تومند کشی‌یه دینـور یقـال رجل لخت ای عظیم الجسم و ایکی سبیـلی
بر اولمش خاتونه دینـور مرأة مقضاة معناسنه و لخت سخت کلمه‌سنه اتبـاع اولور که پك شدید دیمك اولور یقال حر
سخت لخت ای شـدید لزت لامك ضمی و زای معجمه‌نك سـکونیله اندلسده برموضع یاخود برقبیله آدیدر
اللصت لامك حرکات ثلاثی و صادك سـکونیله خرسزه دینور لص معناسنه جمعی لصوت کلور لصوص کبی
شـارح دیر که بو طی لغتیدر نته که طس لفظنده طست دیرلر اللفت لامك فتحی و فانك سـکونیله برنسنه‌یی
بوروب چویرمـك معنـاسنه‌در یقـال لفت الشیء لفتا من البـاب الثانی اذا لواه و برکسه‌یی تصمیم ایلـدیکی
رأی و نیتندن صرف و تحویل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقـال لفت فلانا اذا صرفه عن رأیه و اغاجدن قبوق
صویمق معناسنه‌در یقال لفت اللحاء عن الشجر اذا قشره و اوقه او یقون و سلائم اولمیه‌رق همان اولدیغنه کوره یلك
بکورمك معناسنه استعمـال اولور یقـال لفت الریش علی السهم اذا وضعه غیر متلائم بل کیف ما اتفق و چوبان

مواشی‌یه قنقسی اولورسه اولسون مبالات ایتمیه‌رك کورا و دوشی کبی اوروب چالمق معناسنه استعمال اولنور یقـال
هوای الراعی یلفت الماشیة ای یضربها لا یبالی ایتها اصاب الالتفات افتعال وزننده والتلفت تفعل وزننـده
برنسنه‌یه طوغری یوزن چویروب یوز دوندرمکله توجه ایلمك معناسنه‌در یقال التفت الیه و تلفت اذا صرف وجهه الیه
لیّ و صرف معناسنه اولان لفت کلمه‌سندن مأخوذدر اللفت لامك کسریله شلغم دیدکلری سبزه‌یه دینور و برنسنه‌نك
برشقنه و بریانه دینور و منه قولهم فلان لفته معك ای شقه و صغوه یعنی فلانك دائما بریانی سندن یکادر که همیشه میل
و اقبالی سنك طرفکه‌در دیمکدر و صغره دینور بقره معناسنه و شاشقین حمقاء عورته دینور و دیشی ارسلانك فرجنه
دینور و لفت حرمین بیننده قدیم نام موضعده واقع طاغده کائن برصرب یوقشلو بیلاك آدیدر و بونده لامك فتحیله‌ده
زبانزددر الالفت احمر وزننده بو ینوزلری بری برینه بورلمش اولان تکه‌یه دینور یقال تیس الفت ای ملتو احد قرنیه
علی الآخر و صولاق آدمه دینور اعسر کبی و بون و احمق کسیه دینور اللفات سحاب وزننده بو دخی احمق کشی‌یه
دینور اللفوت صبور وزننده شول خاتونه دینور که برکسه‌نك تحت نکاحنده اولوب زوج اولدن یاننده ولدی اوله
همیشه توجهی ولد مزبوره اولمغله لفوت اطلاق اولنمشدر یقال امرأة لفوت ای لها زوج و ولد من غیره و چهره‌سنك
خویلو بدزندکانی کسیه دینور و صاغلور کن رام اولمیوب چارزلق ایدن ناقه‌یه دینور که صاغان کسه‌یی ایصرر و الیله
ایاغیله تپه‌لر و شول هوادار قاری‌یه دینور که مجلسده نظری برده ثابت اولمیوب اورایه بورایه اماله و صرف ایدرتا که
سنی اغفال ایلمکله آخر کسیه بر تقریب غمز و اشارتله ترکیم و یره یقال هی لفوت ای لا تثبت عینها فی موضع واحـد
انما همها ان تغفل عنها فتغمز غیرك اللفتاء حولاء وزننده و مرادفیدر که کوزی شاشی خاتونه دینور و کوزده وصف
اولور و بو ینوزلری بری برینه بوروق و طولاشق اولان دیشی کچی‌یه دینور اللفیتة لامك فتحیله قواملی قویو بولماج
آشنه دینور علی قول خبیص دیدکلری خرما و کشك و سمن ایله ترتیب اولنان او ماج آشنه شبیه چوزبایه دینور تقول
اطعمنی اللفیتة ای العصیدة المغلظة او هی مرقة تشبه الحیس اللقة لامك ضمیله همزه وزننده شول چوبانه دینور که
دائما مواشی‌یه مبالات ایتمیه‌رك اوروب چالار اوله اللوت صوت وزننده برکسه کندیدن سؤال اولنان شیئك غیرینی
خبر ویرمك یعنی سائلك مطلوبی اولان جوابی ترك ایدوب غیری سیاق اوزره جواب ویرمك معناسنه‌در کرك اسلوب
حکیم و کرك سائر کونه اولسون یقال لات الرجل یلوت لوتا اذا اخبر بغیر ما یسأل عنه و برخبری کتم ایلمك معناسنه‌در
یقال لات الخبر اذا کتمه لواته سحابه وزننده اندلسده برموضع و بربستانده برقبیله آدیدر لیت لامك فتحی و یانك
سکونی و آخرینك فتحی اوزره بناسیله کلمهٔ تمنی‌در یعنی برنسنه‌یی اومق معناسنه حرفدر فارسیده کاشکی و ترکیده
نولیدی و شویله اولیدی دیمك مفهومنده مستعملدر و حروف مشبهه بالفعل جمله‌سندندر اسمنی نصب و خبرنی رفع
ایدر اکثری ممتنع و محال اولان مواددن تمنیسنه تعلق ایدر ممکن اولان محلده استعمـالی قلیلدر و کاهی وجدت کلمه‌سی
منزلنه تنزیل اولنور یعنی ایکی مفعوله تعدیه ایلدیکی کبی بودخی اسم و خبرنی نصب ایدر یقـال لیت زیدا شاخصا
و انی و لعلی کبی بالذات یای متکلمه داخل اولوب لیتی دینور و نون وقایه ایله لیتنی دینور انی کبی اللیت لامك کسریله
بوینك بریوزینه دینور صفحة العنق معناسنه یقال لفت لیته ای صفحة عنقه اللیت بیت وزننده واللوت صوت
وزننـده برکسه‌یی توجه ایلدیکی جهتدن منع و صرف ایلمك معناسنه‌در یقال لاته یلیته لیتا و یلوته لوتا اذا حبسه
عن وجهه و صرفه الالاتة اقامه وزننده لیت معناسنه‌در یقال الاته عن وجهه بمعنی لاته و اکسلتمك معنـاسنه‌در
یقال ما الاته شیئا ای ما نقصه نته که همزه ایله التدن مأخوذ ایلات دخی بو معنایه‌در یقال الاته و آلته ای نقصه لات
تانك فتحیله نته که اشبو ولات حین مناص کریمه‌سنده واقعدر لاء نافیه‌در تایی زائده‌در ثمت کلمه‌سنده اولدیغی کبی
یاخود لبس کلمه‌سنه تشبیه اولنمغله آنده اسم فاعل اضمار اولنمشدر و اشبو لات کلمه‌سی همان حین لفظنه مقرونا استعمالی
اولنور و کاهی مراد و منوی اوله‌رق حذف اولنور نته که مازن بن مالکك اشبو* حنت و لات هنت و انی لك مقروع
قولنده واقع اولمشدر مترجم دیر که کلام مزبور امثالدندر مقروع عبدشمس نام بر آدمك لقبیدر هیجمانه نام محبوبه‌نك
معشوقی ایدی امثال میدانیده مذکور اولان ایکی وجهك اخصری بودر که مزبوره هیجمانه مقروع مرقومك
عاشقه‌سی ایدی برکون مقروع قبیلهٔ هیجمانه اوزره هجوم و شبخون ایلمك مراد ایلمکله هیجمانه بر تقریب ایله واقف اولمغله
پدری اولان عنبره خبر ویردکده رجال قبیله‌دن مازن بن مالك بطریق الهزل کلام مزبوری تفوه ایلدی یعنی هیجمانه
کرچه مقروعه مشتاقه اولوب دیداری شوقیله کلمسنی تخیل و تجسیم ایدر لکن ای هیجمانه سن مقروعه ظفریاب
وصال اولمق ممکن دکلدر حنت کلمه‌سی حنین لفظندن ماضی مؤنثدر آرزو و اشتیاق معناسنه‌در ضمیر هیجمانه‌یه
راجعدر و هنت هنین لفظندن ماضیدر انین و ناله معناسنـه‌در بو مثل قبل اوانه مطلوبه آرزو مند اولان کسه حقنده

ايراد اولنور مؤلفك بصائرده مغنى اللبيب خلاصه سى اوله رق بيانى اوزره بونك حقيقتنده وعملنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر لات كلمه سى فعل ماضيدر ديديلر نقص معناسنه بعده نفى ايچون استعمال اولنمشدر قل كلمه سى كبى و عند
البعض اصلى لبس ايدى علم وزننده ياء الفه قلب اولنوب وسين تايه ابدال اولنمشدر نات وناس كبى و عند البعض
لاء نافيه در وتاء تأنيث لفظ ايچون زياده قلنمشدر ثمّ وربّ كلمه لرنده زياده قلنديغى كبى ياخود معناى نفيى تأكيد ايچون
زياده قلنمشدر ياخود ساعت يامدّت ماده سنه تنبيه ايچون زياده قلندى كه لبست الساعة اوالمدّة حين مناص سكنده
اولور وبونده تحريكى التقاء ساكنين محذورينه مبنيدر وعلى قول لاء كذلك نافيه در وتاء حين كلمه سنك اوّلنه زياده
قلنمشدر نته كه مصحف عثمانيده او يلجه مشهود اولمشدر وعملى خصوصنده دخى اوچ مذهب واردر اوّل اصلا
عامل دكلدر اكر كنديسنى مرفوع ولى ايدرسه اول مرفوع محذوف الخبر مبتدا اولور ولا حين مناص كائن لهم تقديرنده
اولور و بو رفعله قرائت او لنديغنه كوره در ونصبله اولديغنه كوره فعل محذوفك مفعولى اولمغله ولا ارى حين مناص
لهم تقديرنده اولور مذهب ثانى انّ كلمه سى كبى عمل ايدر يعنى اسمى نصب وخبرى رفع ايدر ثالث لبس كبى عمل
ايدر وآنده اسم فاعل اوله رق خبر تقديرا ولنمغله لبس حين مناص حاصلا لهم تأويلنده اولور ومعمولنى بعضلر حين
لفظنه تخصيص ايلديلر و بعضلر مطلقا اسم زمانه تخصيص ايلديلر و بونك تفصيلى مغنى اللبيب شرحنده
مبسوطدر فصـــــل الميم مؤته ميمك ضمى وهمزه نك سكونيله مشارق شامده برموضع آديدر آنده جعفر
ابن ابى طالب رضى الله عنه شربت شهادت نوش ايلديلر قيصر روم اولان هرقل عسكر يله اصحاب كرام بيننده
بر ملحمهٔ كبرى واقع اولمشدر عسكر اسلام بش بيك ولشكر كفار ايكيوز بيك ايدى زيد بن حارثه وعبد الله بن رواحه
وجعفر شهيد اولدقدنصكره سنجاغى خالد بن الوليد آلوب نائرهٔ قتالى تهييج وبازار داد وستادى ترويج ايلديلر
بعونه تعالى اشدّ فضاحتله كفارى شكست وتارمار وقنى وافرنى طعمهٔ شير شمشير تبار ايلديلر ومؤته ده اعلا قلج
يايلور سيوف مؤتيه معروفدر المتّ ميمك فتحى وتانك تشديديله برنسنه يى چكوب ياخود سوندوروب اوزاتمق
معناسنه در مدّ لفظنده لغتدر يقال متّ الحبل متّا من الباب الاوّل بمعنى مدّه مدّا واپى قويى چرخنه ومقاره يه صارميوب
قوغه يى همان آنكله چكمك معناسنه در يقال متّ الحبل اذا نزعه على غير بكرة وبركسيه قرابتله توسّل ايلمك
معناسنه در يقال فلان يمتّ اليك اى يتوسّل اليك بقرابة ومتّ وافر محدّثين اسملريدر المتمتّة زلزله وزننده
بودخى بركسيه حرمت وقرابتله توسّل ايلمك معناسنه در يقال متمت الرجل اليه متمتة اذا توسّل اليه بقرابة
بومعناده متّ ومتمتة مجازلردر كويا كه متوسّل اولان كمسنه نفسنى اكا مدّ ونزع ايدر المانّة تشديد ايله آندن اسمدر
بركسيه قرابت ومحرميت جهتيله اولان حرمت و وسيله يه دينور يقال بينهما ماتّة اى حرمة ووسيلة متى حتى وزننده
على قول فك ادغامله متى يونس پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلرى اسميدر شارح ديركه جمهور
محدّثين عندنده متى حضرت يونسك والده لرى اسميدر و متى محدّثيندن محمد بن يحيى المدنى جدّينك اسميدر ومتى
مخفف اولان متى كلمه سنده لغتدر كه اسم استفهام واسم شرط اولور المتات سحاب وزننده بركسيه مدار تقرّب
اوله جق شيئه دينور حرمت وقرابت كبى يقال ماله متات اليه اى ما يمتّ به اليه التمتّى تمطى وزننده ومراد فيدر كه
كرنمك معناسنه در يقال تمتى الرجل اذا تمطى وكسمك ايچون ايپى زور وقوّتله كريله رك چكمك معناسنه در يقال
تمتى فى الحبل اذا اعتمد فيه ليقطعه وبونك اصلى تمتّت ايدى تاء ثالثه يايه منقلب اولدى وتمتّت استعمالى مسموع اولمامشدر
مؤلف بونى معتل بابنده دخى ذكر ايلمشدر المحت ميمك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله سخت وشديد اولان نسنه يه دينور
يقال شئ محت اى شديد و يك اسّى كونه دينور يقال يوم محت اى حارّ وعاقل وهوشمند على قول ذكا وفطنت صاحبى
زيرك آدمه دينور جمعى محوت كلور ومحتاء كلور كويا كه محت لفظندن جمعدر ومحت محض وخالص معناسنه در يقال
عربىّ محت اى خالص المحاتة كرامه وزننده كون يك اسّى اولمق معناسنه در يقال محت اليوم محاتة من الباب
الخامس اذا كان محتا الامحات همزه نك كسريله برآدمى پرغضب ايلمك معناسنه در كه شدّت معناسندن مأخوذدر
تقول لأمحتنك اى لأملأنك غضبا بعض نسخه ده ثلاثى عنواننده مضبوط اولمغله اكا كوره محت لفظندن وباب ثالثدن
اولور المرت ميمك فتحى وراءنك سكونيله اوت اثرى اولميان چول وقير يابانه دينور على قول شول چول ومرج ونمناك
ارضه دينور كه آنده اولان طپراغى اصلا قوريموب وقطعا اوتلاق اثرى نابت اولميه جمعى امرات كلور وجمع كثرتى
مروت كلور ومرت قاشى قيلسز اولان كمسه يه اطلاق اولنور يقال رجل مرت اى لا شعر بحاجبه ومرت برنسنه يى آيجه
تخته سى كبى دوز واملس ايلمك معناسنه در يقال مرت الشئ مرتا من الباب الثانى اذا ملسه ودوه لرى برطرفه آلارغه
ايلمك معناسنه در يقال مرت الابل اذا نحاها المروت صبور وزننده مرت ايله معناى اوّلده مرادفدر يقال مكان

مطلب

وارض مرت ومروت المرونة بودخى اول معنايه در يقال ارض مرونة اى مروت المرونة ميمك ضميله معناى
مزبوردن اسمدر المروت سفود وزننده بنو حمان بن عبد العزى يوردنده بروادى اسميدر وباهله ياخود كلب
قبيله سنه مخصوص بربلده آديدر مرت جبل وزننده آذربيجان اولكه سنده برقريه در ماروت هاروت وزننده
اسم اعجمى در على قول ذكر اولنان مرونه لفظندن مأخوذ عربيدر مؤلف بونى وهاروتى بياندن سكوت ايلمشدر
بونلر قرآن كريمدن مسموع علمردر كما قال الله تعالى وما انزل على الملكين ببابل هاروت وماروت الاية بونلر فى الاصل
ايكى فرشته لردركه عباده فتنةً ربانيه واقع اولديلر على قول ايكى صالح كسه لردركه ملكيت خصلتلرينه مبنى ملك ايله
تعبير اولنديلر وعلى قول ايكى شيطان آديدر وبونلر كويا كه فرشته اولوب صورت بشره تمثل وبراى امتحان كنديلرده
شهوت انسانى طبع وتركيب اولندقده زهره نام برخاتونه تعلق ايدوب اكا تعليم سحر واولدخى كنديلرى معاصى واشراكه
اغرا وايقاع ايلدكدنصكره زهره تعلم ايلديكى سحر وافسون سببيله آسمانه صعود ايدوب وحالا زهره تعبير اولنان
كوكب اول خاتون اولمق اوزره منقول اولان كلام يهود طائفه سندن محكيدر وبورموز اوائلدن اولمق ملحوظدر يعنى
عقل وروح ايكى فرشته يه و نفس زهره يه تشبيه اولنوب وعقل وروحك نفس اماره يه مغلوب وداعيه اولديغى شهواته
مائل ومشعوف اولدقلرى حسبيله مقتضاى ذاتلرندن خروجلرى رجالك نسوانه تعلق وتعشقلرى حالته واول
سببله ذاتلرينه مترتب ومتوقع اولان كماله عدم بلوغله درجهٔ اصليه لرندن انحطاطلرى زندانده حبس وجود حالته
تشبيه اولنمشدر كويا كه بركشى هرنقدر خير وطاعتى كثير اولوب واخلاق ملكيه ايله متصف ايسه ده نفس اماره يه
اطاعت وانقياد ايلدكده سماء سعادتدن حضيض هيمته نزول ايدوب بو جهتله زلال انسى منكدّر ونار شوق ومحبتى
خموده متحوّل وبينه وبين المحبوب الحقيقى حجب ظلمات هجر وانقطاع حائل اولوب وبحر شهواتده غوطه خوار اولان
مرأة ناقصه حقنده نور توفيق الهى پرتوريز اولمغله حبل عنايت الهيه يه تمسك واعتصام ايلدكده حضيض عالم
طبيعتدن اوج سماء صفاء روحانيته ترقى ومنازل سنيه يه ومقامات ملكيه يه ارتفاع شرفنه مظهر اوله جغنه اشارت
ايلمشلر اوله نته كه شيخ ابن سينا اشاراتده ثبت ايلديكى اشبو * سلامان منى غدوة وعشية على ماجد درّ المكارم ابسالى
بيتنده سلامان وابسال ايله مضمون مذكورده رمز اولديغنه اشارت ايلمشدر انتهى المرمريت سلسبيل وزننده
آفت وداهيه معناسنه در يقال اصابه مرمريت اى داهية المصت ميمك فتحى وصادك سكونيله جماع ايلمك
معناسنه در يقال مصت الجارية مصتا من الباب الاوّل اذا نكحها وناقه نك يا قصراغك فرجنه ال صوقوب
رحمندن منى يى چكوب چقرمق معناسنه در صوى ناقه يه وقصراغه ناجنس آشدقده صاحبى او يلجه ايدر يقال
مصت الناقة اذا قبض على رحمها فادخل يده فاستخرج ماءه المعت ميمك فتحى وعينك سكونيله اوغمق معناسنه در
يقال معته معتا من الباب الثالث اذا دلكه المقت ميمك فتحى وقافك سكونيله والمقاتة ميمك فتحيله بركسه دن
برامر قبيح كورمكله اكا بغض ايلمك معناسنه در يقال مقته مقتا ومقاتة من الباب الاوّل اذا ابغضه ونكاح
المقت كه جاهليه نكاحندندر بركشى پدرينك خاتونى نكاح ايلمكدن عبارتدر واول كشى يه على قول آندن حاصل
اولانه مقتىّ دينور ياى نسبتله قال الله تعالى ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم من النساء الا ما قد سلف انه كان فاحشة
ومقتا وساء سبيلا بغض معناسندن مأخوذدر وعربلر تعجب بنيه سيله فلان ما امقته عندى ديرلر اول كسه نك
ممقوت ومبغوض اولديغنى اخبار مقامنده كه فلان بنم يانمده عجب مبغوضدر ديمك اولور وما امقتنى له ديرلر
فلان كسنه بكا عجب ماقت ومبغض اولدى ديمك مقامنده التمقيت تفعيل وزننده بودخى بركسيه بغض
ايلمك معناسنه در يقال مقت فلانا اذا ابغضه المقيت امير وزننده والممقوت مفعول وزننده مبغوض
كسيه دينور يقال مقته فهو مقيت وممقوت اى مبغوض المكت ميمك فتحى وكافك سكونيله مقيم اولمق
معناسنه در يقال مكث بالمكان مكتا من الباب الاوّل اذا اقام الاستمكات بدنده چقان سويلجه وچبان
مقوله سى اريلمك معناسنه در يقال استمكتت البثرة اذا امتلأت قيحا الملت ميمك فتحى ولامك سكونيله
برشيئى ارغلوب برى اوته دپرتمك معناسنه در يقال ملت الشئ ملتا من الباب الثانى اذا زعزعه وحرّكه
الامالبت اساليب وزننده جست وچالاك دوه لره دينور شارحك بيانى اوزره مفردى مسموع دكلدر الملبت سكيت وزننده
مرخ نام شجرك يپراغنه دينور سنف المرخ معناسنه وسنف سينك كسريله خاصة شجر مرخ قوزك يپراغنه دينور
الموت ميمك فتحى وواوك سكونيله اولمك معناسنه در يقال مات الرجل يموت ويمات ويميت موتا من الباب الاوّل والرابع
والثانى ضدّ حيى مؤلفك بصائرده بيانه كوره لغت ثالثه بو نسه دن منقولدر ومصباحك بيانه كوره بو باب مخصوص
اولميوب بلكه تداخل لغتين قبيلندندر تقول متّ بكسر الميم اموت ومثله من المعتل دمت تدوم وزاد ابن القطاع

مطلب

کدت نکود ونکاد وجدت نجود ونجاد وموت اسم اولورکه اولومه دینور فارسیده مرك دینور اسم جنسدر واحدی
تایله‌در وموت ساکن واسم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ماتت الریح اذا سکنت واویومق معناسنه استعمال
اولنور یقال مات الرجل اذا نام واثواب مقوله‌سی نسنه‌یه بر یوب چوریمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات الثوب
اذا بلی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حیات انواع عدیده ایله متنوع اولدیغی کبی موت دخی متنوعدر اولاموت انسان
وحیوان ونباتدن قوهٔ نامیه نك زوالنه اطلاق اولنور ثانی قوهٔ حساسه نك زوالنه اطلاق اولنور ثالث قوهٔ
عاقله نك زوالنه اطلاق اولنورکه جهالت اوله جقدر وایاه قصد بقوله عزوجل انك لا تسمع الموتی رابع حیاتی
تکدیر ایدن حزن واندوهه اطلاق اولنور خامس اویقویه اطلاق اولنور وسکون معناسنه استعمال اولنور وچوریمك
معناسنه استعمال اولنور المیت سید وزننده والمیت یانك سکونیله اولمش کشی‌یه دینورکه اولو تعبیر اولنور
فارسیده مرده دینور علی قول میت تخفیفله بالفعل اولمش کشی‌یه دینور ومیت تشدیدایله ومائت هنوز اولمیوب
لکن اولمك صددنده اولان کشی‌یه دینورکه اولو مجل تعبیر اولنور جمعی اموات وموتی کلور جرحی کبی ومیتون
ومیتون کلور تشدید وتخفیفله مؤنثلرنده میتة ومیتة دینور تشدید وتخفیفله کذلك میت دینور هاسز اشبو میت کلمه‌سنك
اصلی میوت ایدی فیعل وزننده واو یایه قلب وادغام اولندی بعده تخفیفله میت دخی دیدیلر تخفیفی یا تخفیف یاخود
فرق مذکور ایچوندر ومصباحك بیاننه کوره اموات میتك جمعیدرکه مخففدر بیت وابیات کبی وموتی مرضی وجرحی
بنیه‌سنه محمولدر من یعقل جمعیدر ومیتون ذکور عقلایه مخصوصدر ومیتات تشدید ایله اناث عقلا ایچوندر
وتخفیفله حیوان سائره ایچوندر المیتة میمك فتحی ویانك سکونیله حیواندن شول مرده‌یه دینورکه اکا ذکاة یعنی ذبح
لاحق اولمامش اوله که ذبح آنك مطهری اولمغله مردهٔ مردار تعبیر اولنور مثلا حتف انفه اولمش قیون کبی وبو
اطلاقات شرعیه‌دندر وبونك اصلی میته‌در تشدید ایله هاء اسمیه‌در المیتة میمك کسریله بناء نوعدرکه حالت
وهیئته داللدر اسانمزده آندن اولوش ایله تعبیر اولنور یقال مات میتة حسنة ماامونه فعل تعجبدر ماموت قلبه
تأویلنده‌درکه نه عجب مرده دلدر دیمك اولور زیرا معناسنده زیاده وتفاضله قابلیت اولمیان فعلدن فعل تعجب
تصرف اولنماز یقال ما اموته ای ماموت قلبه الموات غراب وزننده اسمدر اولومه دینور موت معناسنه
شارح دیرکه علل صیغه‌سندن اولمغله عموم موتده استعمال اولنور الموات سحاب وزننده جانسز نسنه‌یه دینور
بی روح معناسنه جماد کبی وبونك اصلی مصدردر وموات شول ارضه دینورکه آنك مالکی اولمیه یعنی برکسنه نك
زراعت وحراثت کبی تحت تملکنده اولمیوب خرابه اوله ومنه الحدیث من احیا مواتا فهو احق به قال فی النهایة
الموات الارض التی لم تزرع ولم تعمر ولاجری علیها ملك احد الموتان فتحاتله حیوانك مخالفیدرکه جانسز دیمکدر
ومنه المثل * اشتر الموتان ولاتشتر الحیوان * ای اشترالارضین والدور ولا تشتر الرقیق والدواب پس مراد عقارات
اوله جقدر وعند البعض موتان شول ارضه دینورکه هنوز حراثت وزراعت مقوله‌سیله احیا واعمار اولنمامش اوله
موات کبی ومنه الحدیث موتان الارض لله ولرسوله وهی الارض التی لم تحی بعد یعنی ارض مذکوره بیت الماله
عائده‌در وبو موات کبی تسمیه بالمصدردر مترجم دیرکه اشبو موتان کلمه‌سنده اعلالك فقدانی نقیضی اولان حیوان
کلمه‌سنه محمول اولدیغنه مبنیدر وحیوان اضطرابه دال اولمغله اعلالی اولنمامشدر الموتان میمك ضمیله بطلان وزننده
مواشی قسمنه واقع اولان موت عامه‌یه دینورکه قرغین تعبیر اولنور میمك فتحیله ده لغتدر یقال وقع فی المواشی موتان
لکن نهایه‌ده علی الاطلاق بیان اولنمشدر مجاز اولمق محتملدر الاماتة اقامه وزننده انسانك یا حیوانك ولدی اولمك
معناسنه‌در یقال اماتت المرأة والناقة اذا مات ولدها وبرکسه‌نك دواب ومواشیلری هلاك اولمق معناسنه‌در یقال
امات القوم اذا وقع الموت فی ابلهم وکذا فی غنمهم واولدرمك معناسنه‌در یقال امات الشیء اذا اوته وبرنسنه نك
قیناد وب پشرمسی خصوصنده مبالغه وامعان ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال امات اللحم اذا بالغ فی نضجه
واغلائه المتماوت متفاوت وزننده تماوتدن اسم فاعلدرکه تفاعل بابندندر کندی نفسنی اولو مجل کوستورمك
معناسنه‌در بو مناسبتله مرائی صوفی‌یه اطلاق اولنمشدر ظاهرا کثرت عبادت وریاضتدن امارهٔ موت اولان کمال
ضعف ونحافت اظهار ایلدیکی کذلك قولا وفعلا دنیادن کچمش صورتنی ارائت ایلدیکی ملاحظه‌سنه مبنیدر
ومنه حدیث ابی سلمة لم یکن اصحاب محمد متحرفین ولامتماوتین فالمتماوت الناسك المرائی الموتان سکران
وزننده ذکری آتی موته دن وصفدر بلیغ کشی‌یه ومجنون کشی‌یه دینور بو مناسبتله بغایت غبی وکند ذهن وبلید
کشی‌یه موتان الفؤاد اطلاق اولنور مؤنثنده موتانه دینور رهایله یقال رجل موتان الفؤاد ای بلید وامرأة موتانة
الفؤاد الموتة میمك ضمیله بالتقلعه دینور غشی معناسنه که صرع مرضی کبی بعض عارضه‌دن نشئت ایدر اصل

ترکیده اوغمق تعبیر اولنور یقال اخذه الموتة ای الغشی ودلیلکه دینور جنون معناسنه وموته ارض شامده برموضع
آدیدر نته که مات فصلنده ذکر اولندی بعضلر بلاهمز روایت ایلدیکنه مبنی مؤلف بورداده تکرار ایلمشدر ذوالموتة
میمك ضمیله بنی اسده مخصوص برفرس اسمیدر المستمیت مستفید وزننده شول بهادره اطلاق اولنورکه جنك
وقتال هنکامنده موتدن قطعا مبالات ایلمیه کویا که موته طالب ومتعرض اوله یقال هو مستمیت ای شجاع طالب للموت
وبرخصوص ایچون کمال تهالکندن ناشی طلبنده کرکی کبی دوشنوب نصب نفس وافراغ حوصلهٔ سعی واقدام
ایلین کشی‌یه دینورکه کویا اکا ظفریاب اولمدیغی صورتده حیاتدن بی نصیب اولور یقال هو مستمیت للامر ای
مسترسل له ومستمیت یمورطه قبوغنك ایچنده اولان انجه زاره اطلاق اولنور وبو استرخا معناسندن مأخوذدرکه
استمات الشیء دیرلر استرخی معناسنه المماوتة مفاعله وزننده جنکده دشمنه قرشو صبر وثبات ایله مقاومت ایلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال ماوت قرنه اذا صابره وثابته الاستمات شارح دیرکه کرچه نسخه‌لرده بوعنوانده
مرسومدر لکن صواب اولان استماته اولمقدر هاء تعویضله اولوم ایستمك معناسنه‌در بو مناسبتله برنسنه‌نك طلبی
ضمننده بی پروا هرسمته وهرطریقه سلوك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال استمات الرجل اذا ذهب فی طلب الشیء
کل مذهب ومهزول اولدقدنصکره بنه سمورمك معناسنه استعمال اولنور یقال استمات الرجل اذا سمن بعد هزال
بودخی استرخا معناسندن مأخوذدر زیرا استرخت حاله دیرلر سهلت وحسنت بعد الضیق والشدة معناسنه مؤلف
عادت غالبه‌سنه مخالف والمصدر الاستمات عبارتیله رسم ایلمکله البته برنکته‌یه مبنی اولمق منفهمدر کرچه قبیلس
اولان شارحك بیانی اوزره استماته اولمقدر لکن مؤلفك بروجه مذکور ایرادی البته بردقیقه‌یی متضمن اولمغله ظاهرا
بو خلاف قیاس اوزره بلاتعویض وارد اولمق کرکدر والبته طلب موت خلاف طبع بلکه خلاف شرع اولمغله لفظنك
وضعه مخالفتی طبعه موافقت نکته‌سنه‌ده اشارت اولمق بعید دکلدر فصل النون النأت نونك فتحی وهمزه‌نك
سکونیله والنئیت نهیب وزننده نهیت معناسنه‌درکه صقندی ایله ایکلمك معناسنه‌در علی قول ایندن آوازلوجه
ایکلمکه مخصوصدر وبوخسته ایکلدیسی دکلدر بلکه ارسلان وقبلان مقوله‌سنك یاتدقلری حالده صدرلرندن
خرلدی کبی سسلوجه ظهور ایدن ایکلدی اوله جقدر کدی قسمنده دخی اولور کومولتی‌یه قریبدر یك دردناك آدمده
دخی ظهور ایدر یقال نأت ینئت نأتا من الباب الثانی علی غیرالقیاس وینأت نأتا من الباب الثالث ونئیتا یعنی نهت
اوهو اجهر من الانین ونأت حسد ایلمك معناسنه‌در یقال نأت فلانا اذا حسده النئات شداد وزننده ارسلانه
اطلاق اولنور النبت سبت وزننده نبات معناسنه‌درکه اسم جنسدر یرده بتن هرنسنه‌یه دینور بعده ساقی اولمیانده
بلکه حیوانات مأکولی اولانده عرف اولمشدرکه اوت تعبیر اولنور فارسیده کیاه دینور ونبت ونبات مصدر اولورلر
یراوتلو اولمق معناسنه یقال نبتت الارض نبتا ونباتا من الباب الاول واوت بتمك معناسنه‌در یقال نبت البقل الانبات
همزه‌نك کسریله بودخی یراوتلو اولمق معناسنه‌در واوت بتمك معناسنه لازم اولور یقال انبتت الارض انباتا وانبت
البقل وبورنك معناسنه‌در یقال انبته الله فهو منبوت بورده منبوت خلاف قیاس اوزره‌در احبه فهو محبوب کبی
مترجم دیرکه اشبو والله انبتکم من الارض نباتا الایه کریمه‌سنده بعضلر مصدر ثلاثی مصدر مزید موضعنه وضع
اولندی دیدیلر تدریجی نشو ونما بولدقلرینه مبنی یاخود قدرت الهی‌یه نسبت همان نبات کبی برمعنا اولدقلرینه اشارت
ایچون وبعضلر نباتا لفظی حالدر دیدیلر واهل بیان عندنده صنعت احتباکی متضمندرکه انبتکم انباتا فنبتم نباتا
سبکنده‌در وتازه اوغلانك قاسیغی قیلی بتمك معناسنه استعمال اولنور یقال انبت الغلام اذا نبتت عانته المنبت مجلس
وزننده اسم مکاندر وبوشاذدر زیرا باب اولدن اولمغله قیاس مقعد وزننده اولمقدر النبوت قعود وزننده تازه
قزلك ممه‌سی یومرلنوب آغر شقلمق معناسنه‌در یقال نبت ثدی الجاریة نبوتا اذا نهد المنبوت مزید اولان انبات
صیغه‌سندن غیرقیاس اوزره اسم مفعولدر بتمش وبتورلمش نسنه‌یه دینور بونده قیاس اولان منبت اولمقدر مکرم وزننده
یقال انبته الله فهو منبوت التنبیت تفعیل وزننده بسلمك وپرورده ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نبت الصبی
اذا رباه وشجر یاخود نبات دیکمك معناسنه‌در یقال نبت الشجر والحب اذا غرسه وتنبیت اسم اولور یرده بتن
مطلقا کوچك وبیوك شجره دینور تانك کسریله ده جائزدر النابت بتمك شاندن اولان اوت وسبزه وشجر مقوله‌سنه
دینور ونابت اسمادندر نابت بن زید واحمد بن نابت الاندلسی وعلی بن نابت الواعظ محدثلردر النبیت امیر وزننده
خبیث کلمه‌سنه اتباعا ذکر اولنورکه بك حقیر ودنی وکثر دیمك اولور یقال شیء خبیث نبیث ای خسیس ونبیت یمنده
برجماعت پدرینك لقبیدر اسمی عمرو بن مالك ایدی النابتة برقبیله ودودمانده تازه ظهور ایدن اولاد صغاره اطلاق
اولنور یقال نبتت لهم نابتة ای نشأ لهم نشأ صغار النوابت ثوابت وزننده هنوز امور واحوالدن غافل دهره

بصر وتجربه سی سبق ایلمامش ناپخته تازه جوانلره اطلاق اولنور اغمار احداث معناسنه وبونابته نك جمعیدر
یقال هم نوابت ای الاغمار من الاحداث شارح دیرکه حشویه طائفه سنه نابته ونوابت اطلاقی اسلامده مذهبلرینك
محدث ونه مبنی در الینبوت یعفور وزننده خشخاش اغاجنه دینور وبشقه بربیوك شجر علی قول شجر خرنوب
اسمیدرکه یکی بوینوزی اغاجیدر مفرداتده بیانی نوعیله بیان اولنمشدر النابثت نبیثه نك جمعیدر اعضاد فلجان
معناسنه درکه تارلا وبستان کنارلرنده وایچلرنده جاری اولان کوچك خرقلرك طاشمسون دیو ایکی یانلرینه ایتدکلری
بازویه دینورکه فارسیده مرز تعبیر اولنور تارلا وبستان سنورلری کبی اولور کویا که بودخی بالهیئه نبات قسمندندر
بوراده غین معجمه وصاد ولونله اغصان الفلجان نسخه لری غلطدر صحیح اولان اعضادا ولمقدرکه عضدك جمعیدر
قال فی الاساس اعضاد الدبرة وهی جدورها التی تمسك الماء وامهات سائره ده دخی اعضاد عنوانده مرسومدر
وفلجان فانك ضمیله سواقی زرعه دینورکه ساقیه نك جمعیدر نته که تکمله ده مصرحا مسطوردر نابت بصره ده
برموضعدر محدثیندن علی بن عبد العزیز المؤدب البصری النابتی اورادندر ذات النابت عرفاتده برموضعدر
نباتی سکاری وزننده بصره ده برموضعدر نبات سحاب وزننده ونباته سحابه وزننده ونباته نونك ضمیله
ونبیت زبیر وزننده ونبت سبت وزننده ونبیته جهینه وزننده اسامیدندر نبیته بنت الضحاك صحابیه در
علی قول بوثای مثلثه ایله درنته که ثبت ماده سنده ذکر اولندی ومحدثیندن محمد بن سعید بن نبات النباتی جدینه
منسوبدر کذلك محدثیندن احمد بن محمد النباتی نباتات وحشایش خواصنی بیلدیکندن منسوب اولمشدر وشعرادن
حسین بن عبد الرحمن النباتی که نونك ضمیله در ابو نصر عبد العزیز بن عمر بن نباته دن تلمذ ایلمکله اکا نسبت اولنمشدر
وعبد الرحیم بن محمد بن اسمعیل بن نباته که خطیب ایله معروفدر بونك نوننك فتح وضمی بابنده اختلاف اولنمشدر وضمی
اکثر واثبتدر وعبدان بن نبیت المروزی که زبیر وزننده در محدثیندندر التنبیت کتبیت وزننده ومراد فیدرکه
تنجره کت کت قینامق معناسنه در نفیت دخی بومعنایه در یقال نت القدر نتیتا ای کتت ونفتت کرچه مؤلف
نفت ماده سنده نفیتدن سکوت ایلمشدر لکن شارح قید ایلمشدر النت نونك فتحی وتانك تشدیدیله والنتیت
کتبیت وزننده افراط غضبدن ناشی برون دلیکلری شیشوب قباروب پوفلامق معناسنه در یقال نت منخره
غضبا اذا انتفخ النتنة زلزله وزننده برکسه عن اصل نظیف وپاکیزه مشرب ایکن صکره دن کیرلولك ومردارلق
پیدا ایلمك معناسنه در یقال نتنت الرجل اذا اتقذر بعد نظافة التنتیت تفعیل وزننده برکلام وخبری بیان وتفسیر
ایلمك معناسنه در یقال نتت الخبر اذا فسره النة نونك ضمی وتانك تشدیدیله بعض قبارده اولان خدایی
اوعه دلکه دینورکه تعمور صویی ایرکیلور النث نونك وثای مثلثه نك فتحیله نثت لفظندن مقلوبدر یقال نث اللحم
نثا من الباب الرابع وهو قلب نثت اذا تغیر کما تقدم النحت نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله اغاج یونمق
معناسنه در یقال نحت العود ونحته نحتا من الباب الثانی والاول والرابع اذا براه مترجم دیرکه کلام عربده کلمه
منحوته اولورکه اشبو نحت ماده سندندر وبعضا خلال تراجمده بو فقیر دخی تعیین ایلمشدر اصطلاحلرنده
نحت ایکی کلمه دن برکلمه تصویر ایلمکدن عبارتدر دولکرك ایکی اغاجی نحت ایدوب براغاج ترتیب ایلدیکی کبی مثلا مطلب
عبد الشمس قبیله سنه نسبتده عبشمی وعبد الداره نسبتده عبدری وامرء القیسه نسبتده مرقسی وتیم اللهه نسبتده تیملی
دیدکلری کبی کذلك صهصلق قولی صهل وصلق کلمه لرندن وشقحطب شق حطب لفظلرندن منحوتدر وحولقه
وبسمله وحمدله وسبحله وحیعله وجعفله که جعلت فداك کلمه لرندن منحوتدر بو بابدندر سیوطی مزهرده تفصیل
ایلمشدر ونحت طاش یونمقده دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی وتنحتون من الجبال بیوتا وقرأ الحسن وتنحاتون
یعنی باشباع الفتحة وهو بمعنی تنحتون قال فی البصائر وقرأ الحسن وتنحتون بفتح الحاء وزاد تنحاتون باشباع الفتحة وسیر
وسفر انسان وحیوانی زبون ومهزول ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نحت السفر البعیر اذا انضاه ویره چالمق
ویقمق معناسنه استعمال اولنور یقال نحت فلانا اذا صرعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال نحت الجاریة اذا نکحها
ونحت محض وخالص معناسنه در یقال برد نحت ای خالص ونحت طبیعت وسرشت معناسنه درکه تسمیه بالمصدردر
النحات غراب وزننده والنحیتة نونك فتحیله بونلرده طبیعت معناسنه درکویا که انسان آنك اوزرینه تراشیده
اولمشدر یقال هو کریم النحت والنحات والنحیتة ای الطبیعة ونحیته نثیت معناسنه درکه کومولیه شبیه ایکلدیه
دینور النحیت نونك فتحیله بودخی نثیت معناسنه در تقول سمعت نحیتة ونحیتا ای نثیتا ونحیت طراغه اطلاق اولنور
منحط معناسنه وکارلری آشنمش کتمش دابه طرنغنه اطلاق اولنور یقال حافر نحیت ای ذاهب حروفه وبر جماعته
صکره دن دخیل اولان کسنه اطلاق اولنور یقال هو نحیت القوم ای الدخیل فیه وسیر وسفردن زبون وناتوان

اولمش دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر نحیت ای منضی النحاتة نونك ضمیله اغاج یونقه سنه وطلاشه دینور یا یه وتراشه
معناسنه المنحت منبر وزننده اغاج یونجق آلته دینورکه رنده تعبیر اولنور وطاش یونجق آلته دخی اطلاق اولنور
النحایت جمع بنیه سیله برموضع آدیدر نحیت زبیر وزننده اسمادندر ولید بن نحیت جبلة بن زحر نام کسه نك
قاتلیدر النخت نونك فتحی وخای معجمه نك سکونیله نقر معناسنه درکه برنسنه یی اویمق وقوش منقاریله دانه
دیوشورمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء نختا من الباب الاول اذا نقره ویقال نخت الطائر الحب اذا نقره ونتخ
معناسنه درکه برنجی قوش منقاریله ات دیتمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء ونخت الطائر بمعنی نقر ونتخ وسپیدن
برایکی خرما المق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت من الوعاء اذا اخذ منه تمرة او تمرتین وبرکسه نك
سویلدیکی سوزی کرکی کبی اراشدیروب اوته سنه واصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت القول
لاحد اذا استقصاه النصت نونك فتحی وصادك سکونیله خاموش اولمق معناسنه درکه مراد متکلم برکلام
آخری استماع ایچون سکوت ایلمکدر یقال نصت المتکلم نصتا من الباب الثانی اذا سکت النصتة جرعه
وزننده اسمدر سکوت حالته دینورکه صوصمه تعبیر اولنور الانصات همزه نك کسریله بودخی خاموش
اولمق معناسنه در یقال انصت الرجل بمعنی نصت وخاموش اولوب سویلین آدمك سوزینه قولاق طوتمق
معناسنه درکه خاص اولور یقال انصته وانصت له ای سکت له واستمع لحدیثه ومتکلمی اسکات ایلمك
معناسنه در یقال انصته اذا اسکته وچالغی مقوله سی لهو ومیل ایلمك معناسنه استعمال اولنورکه سبب سکوتدر
یقال انصت للهو اذا مال الیه الانتصات افتعال وزننده بودخی ساکت اولمق معناسنه در یقال انتصت
بمعنی نصت الاستنصات متکلمك سکوتنی ایستمك معناسنه در یقال استنصته اذا طلب ان ینصت
النعت نونك فتحی وعینك سکونیله برشیئی وصف ایلمك یعنی متصف اولدیغی صفتنی ایراد ایله نشان
ویرمك معناسنه در یقال نعته نعتا من الباب الثالث اذا وصفه مؤلف مرادف اوله رق کرچه رسم ایلمشدر
لکن ابن اثیر نعتی وصف حسنه تخصیص ایلمشدر کما قال النعت وصف الشیء بما فیه من حسن ولا یقال فی القبیح
الا ان یتکلف متکلف فیقول نعت سوء والوصف فی الحسن والقبیح مکر کما ابن اثیرك قولی عرف استعماله محمول اوله
ونعتك صوی اولوب زیاده سیله بوکرك واقرانی سابق آته اطلاق اولنور وبو تسمیه بالمصدردر یقال فرس
نعت ای عتیق سباق الانتعات افتعال وزننده بودخی وصف ایلمك معناسنه در یقال انتعته اذا وصفه
المنتعت اسم فاعل بنیه سیله والنعتة نونك فتحی وعینك سکونیله والنعیت والنعیتة نونلرك فتحیله بونلرده
صوی وسباق آته اطلاق اولنورکه السنه ده منعوت وممدوح اولور النعاتة کرامه وزننده آت بغایت جنس وبوکرك
اولمق معناسنه در یقال نعت الفرس نعاتة من الباب الخامس اذا کان نعتا وبو معناده دردنجی بابدن تصرفی
شکلفك تکلفنه محمولدر زیرا باب خامس افعال غریزیه یه مخصوص اولوب وحالت مزبوره خلقی وطبیعی اولور
الاستنعات برکسه دن برشیئك وصفنی ایستمك معناسنه در یقال استنعته الشیء اذا استوصفه له الانعات
همزه نك کسریله برکسه نعت ومدحی موجب حسن وجمال الله متصف اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر
یقال انعت الغلام اذا حسن وجهه حتی ینعت النعیت امیر وزننده ایکی شاعر لقبیدر وبنی سامة بن لوی جماعتندن
بر رجلك لقبیدر النعتة جرعه وزننده حسن وجمال جهتیله بغایت رفیع القدر اولان دلبره اطلاق اولنورکه
هرکسك ممدوحی اولور تقول عبدك اوامتك نعتة ای غایة فی الرفعة یعنی بالحسن والجمال ناعتون یاخود ناعتین
جمع بنیه لریله برموضع آدیدر النغت نونك فتحی وغین معجمه نك سکونیله بدندن قیل چکمك معناسنه در یقال
نغت الشعر نغتا من الباب الثالث اذا جذبه النفت نونك فتحی وفانك سکونیله والنفتان فتحاتله
طارلمق یاخود طارغنلقدن شیشوب قبارمق معناسنه درکه معنای آتیدن مأخوذدر یقال
نفت الرجل نفتا ونفتانا من الباب الثانی اذا غضب او نفخ غضبا امهات سائره ده نفیت کلمه سی
دخی مرسومدر نته که مؤلف قریبا نتت ماده سنده دخی اشارت ایلمشدر ونفت ونفتان ونفیت
تنجره شدتله قینامق یاخود چوربا تنجره نك اطرافنه یاپشمق معناسنه درکه چوق قینامقدن اولور
یقال نفتت القدر اذا غلت اولزق المرق بجوانبها ونفت اون ونشاسته مقوله سنه صو قوتمغله قباروب
قالقمق معناسنه در یقال نفت الدقیق ونحوه اذا صب علیه الماء فنفخ النفیتة عصیده وزننده برنوع
طعامدرکه سخینه یعنی اوماج تعبیر اولنان طعامدن قویو اولور النفت نونك فتحی وفانك
سکونیله کمکدن ایلك چکمق معناسنه در یقال نفت المخ من العظم نفتا من الباب الاول اذا استخرجه

النكت نونك فتحى وكافك سكونيله چبوق ايله يره اوروب آنده اثر ايلمك معناسنه‌دركه مراد انديشه وتفكر
هنكامنده الده اولان چوب وچبوق ياخود پرمقله بلا قصد يره دورتوب آنده اثر ونشان ايلمكدر يقال نكت
الارض بقضيب او باصبع نكتا من الباب الاول اذا ضربها به فاثر فيها وآت يردن يوقرى پرناوايده‌رك سكرتمك
معناسنه‌در يقال مر الفرس ينكت اى ينبو عن الارض فى عدوه وبركسه‌يى قفاسى اوزره يره چالمق معناسنه‌در يقال
نكت فلانا اذا القاه على رأسه الناكت ساكت وزننده بعض دوه‌نك ديرسكنده اولان انحراف حالتنه دينوركه
يوردكن اول منحرف اولان ديرسككى كوكسى مهره‌سنك يانلرينه چالنوب طوقنمغله اوراىى جابجا پاره ليوب يره‌لندرر
نه كه كوكسنده اولان مهره‌نك اكريلكى حالتنه ناخر دينوركه ديرسكنه طوقنور اولمغله ديرسكنه ياره ايدر مؤلف
وجوهرى بونى مسامحه اوزره بيان ايلمشلردر اصل بونلر وجه مذكور اوزره اول انحراف حالتنه دينور قال فى الاساس
وبالبعير ناكت حاز ينكت بمرفقه حد كركرته النكتة نقطه وزننده ومرادفيدر جمعى نكات كلور نونك كسريله
برمه وبرام كبى اشبو نكته ونقطه برنسنه‌ده لوننه مخالف واقع اولان خرده بنكدن ونشاندن عبارتدر خال كبى وضمن
عباره‌ده اولان نكتهٔ علميه بوندن مأخوذدركه منطوقدن زائد لطيفه ومعنادر ونكته بعض آينه وقلچ مقوله‌سنك
يوزنده اولان كير وپاسه شبيه اثر ونشانه دينوركه جابجا نقطه شكلنده اولور يقال فى المرأة نكتة كبيرة وهى شبه الوسخ فيها
النكات شداد وزننده دائما اعراض ناسه زبان درازلقله طعن ايدن كيسه‌يه اطلاق اولنور يقال هو نكات اى طعان
فى اعراض الناس الانتكات افتعال وزننده بركسه قفاسى اوزره يره دوشمك معناسنه‌در يقال نكته فانتكت
اى القاه على رأسه فسقط المنكتة محدثه وزننده شول خرما قورغنه دينوركه جابجا بك دوشوب اولمغله
بشليه آلاجه‌لنمش تعبير اولنور يقال رطبة منكتة اذا بدا فيها الارطاب مؤلف بسر ايله تمثيل ايلمسيدى
تكلفدن آزاده اولور ايدى النمت سمت وزننده برنبات آديدركه مأكول يمشى اولور النواتى دواتى وزننده
كميجى طايفه‌لرينه دينور ملاحون معناسنه مفردى نوتى درلوطى وزننده وملاح ان شاء الله تعالى ماده‌سنده
الماح اولنور ونوتى معناى آتيدن مأخوذدر النات تخفيفله ناس وزننده ومرادفيدر شارحك بياننه كوره تاء
سيندن مقلوبدر مزهرده مرسومدركه يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر النوت فوت
وزننده كمال ضعفدن ناشى ايكى طرفه يوجانبه رقص تمايل ايله يوريمك معناسنه‌در يقال نات الرجل نوتا اذا تمايل
من ضعف كمى ملاحنه نوتى اطلاقى بوندن مأخوذدر زيرا كمى دومنله يايلكن اقدرمغله برطرفدن برطرفه اماله ايدرلر
النهيت نونك فتحيله والنهات نونك ضميله زئير وزحير معناسنه‌دركه ارسلان وقپلان مقوله‌سى كوموردمكدن
عبارتدر وبو خشم وكينه حالتنده بعض آدمدن دخى ظهور ايدر يقال نهت نهيتا ونهاتا من الباب الثانى اذا زأر
وزحر شارح ديركه نهيت زئيردن دون اولور النهات شداد وزننده شدتله آكيرر اولان اشكه دينور يقال حمار نهات
اى نهاق وبك كوموردنجى انسانه وحيوانه دينور يقال رجل واسد نهات اى زحار بوراده زحار شدتله تنفس ايدنه
دخى اطلاقى محتملدر ونهات ارسلانه اطلاق اولنور ولاحق بن النجار نام كيسه‌نك فرسى اسميدر المنهت محسن
وزننده والمنهت منبر وزننده بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور الناهت ناحق وزننده بوغازه اطلاق اولنور
حلق معناسنه النيت بيت وزننده نوت معناسنه‌دركه ضعف ونحافتدن تمايل ايلمكدر واوى ويائيدر يقال نات
ينوت وينيت نوتا ونيتا اذا تمايل من ضعف وعلى بن عبد العزيز النايتى البصرى المؤدب محدثيندندر مؤلف بونى نيت
ماده‌سنده نايتى عنوانده رسم ايلمشيدى لكن اوراده بعض نسخه‌ده اسحق بن ابراهيم النايتى واقع اولمغله بو صورتده
نسخهٔ مذكوره صواب اولور وشارحك بياننه كوره نايت ياى تحتيه ايله بصره‌ده برموضعدر فصل الواو الوبت
واوك فتحى وباى موحده‌نك سكونيله بريرده طوروب اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال وبت بالمكان وبتا من الباب الثانى
اذا اقام الوتة واوك فتحى وضمى وتاى فوقيه‌نك تشديديله والوتة واوك ضميله ورشان اوغمسنه دينوركه اسملردر
وورشان مؤلفه كوره ساق حر يعنى اركك قمرى‌يه دينور وسائردن تحقيقمزه كوره يبانى كوكرجيندن بيوجك ويطوق
ركوكل قوشدركه بعض مبشه مقوله‌سى يرلرده ابو ايدرلر اكا الافاخته وبزم ديارلرده قوقو قوروق وبو سمتلرده قوقوق
تعبير ايدرلركه اوتمسندن حكايه‌در وعربلر صوتندن ساق حر ايله حكايه ايدرلر الوتاوت وساوس وزننده ومرادفيدركه
وسوسه‌نك جمعيدر يقال اخذته الوتاوت اى الوساوس شارحك بياننه كوره تاء سيندن بدل اولان لغتده مبدلدر
الوقت واوك فتحى وقافك سكونيله زماندن برمقدار مفروضه دينور فارسيده هنكام وتركيده چاغ دينور وبو اكثرى
زمان ماضيده استعمال اولنور يقال مضى وقته وهو مقدار من الدهر مؤلف بصائرده نهاية الزمان المفروض
للعمل عباريله تفسير ايلمشدركه برعمل مخصوص ايچون فرض وتقدير اولنان زمانك غايتندن عبارت اولور انكيچون

دائما اول عمله مضاف ومقيد اولهرق استعمال اولنور وقت الفجر ووقت العصر كبى ووقت مصدر اولور برنسنه
ايچون زمان مخصوص تعيين وتحديد ايلمك معناسنه تقول وقت كذا كوجدت اذا جعلت له وقتا يفعل فيه ومنه قوله
تعالى ان الصلوة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا اى مفروضا فى الاوقات يعنى محدود الاوقات فرض اولندى كه فى شىء
من الاحوال وقتندن اخراجى جائز دكلدر الميقات ميمك كسريله بودخى وقت معناسنه‌دركه مراد عمل مخصوص
ايچون تعيين اولنان وقتدر قال الراغب الميقات الوقت المضروب للشىء والوعد الذى جعل له وقت وقد يقال
للمكان الذى يجعل وقتا للشىء پس مكان موقوته اطلاقى اتساعه مبنى اولور وميقاتك اصلى موقات ايدى وميقات اسم
زمان اولور وقت موعد معناسنه ومقدارتت علاقه‌سيله اسم مكان اولهرق استعمال اولنور ميقات الحج
بو معنادندركه حاجك احرام قوشندقلرى محللردن عبارتدر اهل مدينه ذو الحليفه‌دن واهل عراق ذات عرق واهل
شام جحفه واهل نجد قرن واهل يمن يلملم نام موضعدن وبحريلر رابغدن احرام ايدرلر التوقيت تفعيل وزننده
بودخى برنسنه ايچون وقت تحديد وتعيين ايلمك معناسنه‌در يقال وقته كذا توقيتا اذا قدر له حينا ومنه قوله تعالى
واذا الرسل وقتت وقرئ اقتت والعرب تعاقب بين الهمزة والواو كقولهم وكدت واكدت وقرأ ابو جعفر بالواو
وتخفيف القاف وفى رواية عنه ووقتت على زنة فوعلت من الموافقة قال البيضاوى فى تفسيره اى عين لها وقتها الذى
يحضرون فيه للشهادة على الامم بحصوله فانه لا يتعين لهم قبله او بلغت ميقاتها الذى كانت تنتظره بوراده توقيت ايكى
كونه تفسير اولنمشدر شق اوله كوره تحديد وتعيين وقت ايله وشق ثانى‌يه كوره برشيئك وقت محدودينه منتهى قلمق ايله
مفسردر اولكه كوره ذوات اوزره بدون الاضمار واقع اولماز وثانى‌يه كوره واقع اولور وجه اولده جعل الشىء ظرفا لنفسه
شائبه‌سى اولمغله ثانيدن ارجحدر الموقوت والموقت معظم وزننده اسم مفعوللردر محدود ومعين اولمش
وقت ديمكدر يقال وقت موقوت وموقت اى محدود ومحدود الوقت اولان شيئه وصف اولورنه كه آنفا كتاب
موقوتده ذكر اولندى قاضيعسكرلرك توجيه موقتلرى بو بابدندر الموقت مجلس وزننده وقت ماده‌سندن مفعل در
يعنى مصدر ميمى واسم زمان واسم مكاندر معلوم اوله كه مصباحدن ملخصا مرسومدركه فعل ثلاثى سالم اكرباب
ثانيدن ايسه مصدر ميمى مفعل وزننده كلوركه عينك فتحيله‌در واسم زمان واسم مكان عينك كسريله كلور ومرجع
ومعذره مقوله‌سى شاذدر واكر مضاعف اولورسه مصدرنده فتح وكسر جائزدر مفر كلمه‌سى كبى اسم زمان واسم مكان
قياس اوزره مكسور اولور واكر معتل الفاء بالواو ايسه مصدر واسم زمان واسم مكان عينك كسريله اولور موعد كبى
ما نحن فيه بو بابدندر واكر معتل العين بالياء ايسه سالم كبى مصدر مفتوح واسملر مكسور اولور وبعضا احدهما مطلب
آخر موضعنده مستعمل اولور واكر معتل اللام بالياء ايسه مصدر واسملر مفتوح اولور بوكه مخالف اولنلر شاذدر
واكرباب اولدن وثالثدن اولورسه كرك صحيح وكرك غير صحيح اولسون مصدر واسملر عينك فتحيله‌در نحو قعد مقعدا
وهذا مقعده وقلع مقلعا وهذا مقلعه وقام مقاما وهذا مقامه وبوندن ماعداسى شاذدر واكرباب رابع وسادس سالم الفاء
اولورسه مصدر واسملر عينك فتحيله‌در واكر معتل الفاء بالواو اولوب مستقبلنده ساقط اولورسه مطلقا عينك
كسريله‌در واكر مستقبلنده ثابت اولورسه يوجل كبى عند البعض مصدر مفتوح واسملر مكسور وعند البعض
مطلقا مكسور اولور واكرباب خامسدن ايسه مطلقا مفتوح اولور الوكتة سكته وزننده برنسنه اوزرنده اولان
لوننه مخالف بنكه ونقطه‌يه دينور يقال فى عينه وكتة اى نقطة الوكتة جرعه وزننده چقماقده كثرت استعماله پيدا
اولان كدوك ورخنه‌يه دينور كرك طاش وكرك اغاج اولسون كه عربلر چقماغى مرخ اغاجندن اتخاذ ايدرلر شارح من البعير
كلمه‌سيله تقييد ايلمكله اكا كوره زند بيلكجه معناسنه اولمغين دوه‌نك برسببله بيلكجه‌سنده حادث اولان رخنه ديمك اولور
فرضة الزند معناسنه‌در الوكت وعد وزننده يك آزجه نسنه‌يه دينور شىء يسير معناسنه ومصدر اولور برنسنه‌ده
اثر ايلمك تأثير معناسنه يقال وكت الشىء وكتا من الباب الثانى اذا اثر فيه وطولدرمق معناسنه‌در يقال وكت القدح
اذا ملأه وآدمى خرده خرده وصيق صيق آتارق يوريمك معناسنه‌در يقال وكت الرجل اذا قرمط فى المشى التوكيت
تفعيل وزننده بودخى طولدرمق معناسنه‌در يقال وكت القربة توكيتا اذا ملأها وخرما قورغى اولماغه يشلامغله
جابجا بكلنوب آلاجه‌لنمق معناسنه‌در يقال وكتت البسرة اذا بدت فيها نقط الارطاب الوكت واوك فتحيله
غماز لغه دينور سعايه ووشايه معناسنه الواكت ناكت وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الموكتة محدثه وزننده
والموكت هاسز توكيت مذكوردن اسم فاعلدر بكلنمش خرما قورغنه وصف اولورلر يقال بسرة موكتة وموكت
اى منكتة تذكيرى وصف خاص ادعاسنه محمولدر الموكوت شدت غم وتاسه‌دن تلنى بشره‌سى متغير اولمش كشى‌يه
دينور يقال رجل موكوت اى كدها الولت واوك فتحى ولامك سكونيله برنسنه‌يى اكسلتمك معناسنه‌در يقال

ولته حقه ولتا من الباب الثانی اذانقصه الایلات ایلاج وزننده ولت معناسنه در یقال اولت حقه یولت ایلاتا
اذانقصه الموموت موقوت وزننده اندازه لنمش معروف ومقدّر معناسنه در یقال شیٔ موموت ای معروف مقدّر
الوهت واولك فتحی وهانك سكونیله برطاریه قصدرمق و صقشدرمق معناسنه در یقال وهته یهته و هتا
من الباب الثانی اذاضغطه الوهتة وهده وزننده اینش اشاغی اكبه یره دینور هبطه معناسنه الایهات ایلات
وزننده ات تعفن ایدوب قوقق معناسنه در یقال اوهت اللحم اذا انتن فصـــــــــل الهاء الهبت
نبت وزننده شول قورقق كشی یه دینور كه برنسنه دن قورقوسندن عقلی كتمش اوله المهبوت هبت معناسنه در
یقال هبت الرجل علی بناء المفعول فهو هبیت ومهبوت ای الجبان الذاهب العقل الهبت سبت وزننده اورمق
معناسنه در یقـال هبته هبتا من الباب الثانی اذاضربه واشاغی اندرمك معناسنه در یقال هبته اذاهبطه وبركسه یی
قدر ومنزلتندن ساقط ومنحطّ ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال هبت فلانا اذاطأطأه وحطه یعنی
من قدره ومنه حدیث عمر لمامات عثمن بن مظعون علی فراشه هبته الموت عندی منزلة حیث لم یمت شهیدا
ای حطّ من قدره فی قلبی الهبتة سبته وزننده ضعف معناسنه در یقال فی عقله هبتة ای ضعف الهت
هانك فتحی وتانك تشدیدیله سوزی طلاقت وانتظام اوزره متسلسل سویلمك معناسنه در مسطره دیزلمش
كلمات كبی یقال هتّ الكلام هتا من الباب الاوّل اذا سرده واثوابی یرتوب پاره لمك معناسنه در یقال هتّ
الثوب اذا مزقه وبر آدمك عرض وناموسنه تعرّضله قولا یافعلا خلل ویرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال هتّ عرضه اذا مزقه یوراده الاعراض قولی الثیاب اوزره معطوفدر ودوكك معناسنه در یقال هتّ
الماء اذا صبه وبر آدمك قدر ورتبه سنه كوره احترام ایلیوب اكرام واعزازده دونجه معامله ایلك معناسنه در
یقال هتّ فلانا اذا حطّ مرتبته فی الاكرام وخاتون بلافاصله پدر پی ایلك اكیرمك معناسنه در یقال
هتت المرأة اذا تابع الغزل واغاجك یپراقلرنی صیرمق معناسنه در یقال هتّ ورق الشجر بمعنی حته وقیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هتّ الشیٔ اذا كسره وفته الهتهتة زلزله وزننده بو دخی برنسنه یی قیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هتهت الشیٔ اذا كسره وفته وسوزی تیز تیز سویلمك معناسنه در یقال هتهت
فی كلامه اذا اسرع ودوه یه صو ایچركن اقدامی خصوصنده هتّ هتّ دیو زجرو آزار ایلك معناسنه در
یقال هتهت البعیر اذا زجره عند الشرب بهتّ هتّ المهتّ میمك كسری وهانك فتحیله والهتات
شدّاد وزننده چوق سوزلو خفیف الطبع كشی یه دینور یقال رجل مهتّ وهتات ای خفیف كثیر الكلام
هتّ هتّ فدفد وزننده دوه قسمنی صو ایچمكه سوق ایچون ایراد اولنان صوتدن حكایه در نته كه جاره سأسأ دیرلر
قال الشارح ومنه المثل * اذا وقف البعیر علی الردهة فلا تقل له هتّ هتّ * ردهه رانك فتحیله حوض مقوله سنه
دینور مثل مزبور بر آدمده اثر رشد وفطانت مشهودك اولدقده اكا نصیحت خصوصنده پك الحاح وابرام
ایلمه دیجك یرده ضرب اولنور الهرت هانك فتحی ورانك سكونیله دورتمك وسانجمق معناسنه در یقال
هرت فلانا بالرمح هرتا من الباب الثانی والاول اذاطعنه برآدمك عرضنه طوقنمق معناسی بوندن یاخود تمزیق
معناسندن مأخوذدر نته كه اصول سائره ده مسطوردر وهرت ای مهرأ اولنجه قدر طبخ ایلك معناسنه در
یقال هرت اللحم اذا بالغ فی طبخه حتی تهرأ واثوابی یرتوب پارلمك معناسنه در یقال هرت الثوب اذا مزقه
الهریت امیروزننده بول وواسع نسنه یه دینور سائرا مهاتده واسع الشدقین عنوانیله مرسوم اولمغله
آوردلری بول وبیوك كسه دیمك اولور ظاهرا نسخه لردن ساقطدر حتی نهایه ده وفی حدیث رجاء بن حیوة
لاتحدثنا عن متهارت ای متشدّق مكثار من هرت الشدق وهو سعته عبارتیله تبیندر وهریت ایكی سبیلی
براولمش خاتونه دینور یقال امرأة هریت ای مفضاة وارسلانه دینور وقطعا كتم اسرار ایلیین كسه یه دینور
یقال رجل هریت اذاكان لایكتم سرّا وشول كسه یه دینور كه بدزبان اولوب داتما قبیح وناسزا سویلراوله
یقال رجل هریت اذاكان یتكلم بالقبیح شارح بو ایكی معنایی متحد اعتبار ایلمشدر لكن اظهر اولان هر بری
مستقل در الهرت فتحتیله برنسنه واسع وسائر اصوله كوره بركسه بیوك آوردلو اولمق معناسنه در یقال
هرت هرتا من الباب الرابع اذا صار هریتا الهرت كتف وزننده والهروت صبور وزننده والهرات
شدّاد وزننده بونلرده ارسلانه دینور واسع الشدق اولدیغیچون الهرامیت هانك فتحیله ركایا معناسنه دركه
دیبو ادیسز واسع ودیبی یقین قویلره دینور ركایا ركیه نك جمعیدر وبوذكر اولنان هرت كلمه سندن مأخوذ
اولمق ملحوظدر مترجم دیركه كتاب مزهرده مفردی مسموع اولمیان جموع فصلنده بووجه اوزره مرسومدركه

هرامیت دهناء ناحیه سنده برنیجه آبار مجتمعه یه اطلاق اولنور كه لقمان بن عاد محفورلری اولمق اوزره مشهوردر
واصمعی ضربه نك یسارنده اولدقلرنی تصریح ایلمشدر پس مؤلفك تفسیری مخالف اولور الهفت هانك
فتحی وفانك سكونیله والهفات هانك ضمیله برنسنه خفتدن ناشی طاغیلوب اوچمق معناسنه در قوش
تویلری كبی یقال هفت الشیٔ هفتا وهفاتا من الباب الثانی اذا تطاير لخفته واندیشه وتفكرسز لسانه
نه كلورسه كثرت اوزره سوز سویلمك معناسنه استعمال اولنور ذكر من جفجفه سی كبی یاخود قوله یانجه سندن
بوشانمش آبو كبی یقال هفت الرجل اذا تكلم كثیرا بلا رویة وبزه ر بزه وخرده خرده اولوب اشاغی یه
طوغری دوكیلوب دوشمك معناسنه در طاغدن طاشلر پاره لنوب دوشدیكی كبی یقال هفت الشیٔ اذا
انخفض واتضع ودقّ وهفت اسم اولور اطرافنه نسبت دوز واوتوراقلی ارضه دینور وسرعتله اتوب
دوكیلن صاغانقلی یغموره اطلاق اولنور وحمق وافر معناسنه در یقال فیه هفت ای حمق وافر
المهفوت مبهوت وزننده متحیر آدمه دینور التهافت تفاعل وزننده برنسنه اوزره بالاختیار پدرپی
دوشمك معناسنه در یقال تهافت علی الشیٔ اذا تساقط وتتابع شارحك بیاننه كوره اكثریا شر خصوصنده
مستعملدر پروانه نك چراغه تهافتی كبی الهفات سحاب وزننده احمق ویغز آدمه دینور الهلت هانك
فتحی ولامك سكونیله برنسنه نك قبوغنی كیدرمك معناسنه در یقال هلت الشیٔ هلتا من الباب الاوّل
اذاقشره الانهلات انسلات وزننده ومراد فیدركه ذكر اولندی یقال انهلت یعدو بمعنی انسلت الهلتی
سكری وزننده بر نبات آدیدر الهلاتة ثمامه وزننده هنوز طوغمش قوزینك ایش وصوك تعبیر ایتدكلری دربنك
سیاه ومرداریاقنتیسنه دینور الهلتاة هانك فتحیله یوردن یورده قولوب كوچر اولان طائفه انسانی یه دینور كه
كوچر اولی تعبیر اولنور تركانلر اولوس تعبیر ایدرلر یقال مرّت علینا هلتاة وهی جماعة یقیمون ویظعنون الهلقت قافله
ولامك شدّه سیله جردحل وزننده پك آجلغه دینور یقال جوع هلقت ای شدید الهمت سمت وزننده تریدیاغ ایچره
اوریلوب غائب اولمق معناسنه در یقال همت الثرید همتا من الباب الاوّل اذا تواری فی الدسم الاهمات همزه نك
كسریله كولمكی یاخود سوزی اخفا ایلمك معناسنه دركه پك یاپجه وكیزلوجه كولمكدن یاسویلمكدن عبارتدر یقال
اهمت الكلام والضحك اذا اخفاه الهنبتة هانك فتحی ونونك سكونیله برایشده سوللكلك وكوشكلك ایلك معناسنه در
یقال هنبت الرجل فی امره اذا استرخی فیه وتوانی الهوتة هانك ضمی وفتحیله الحق وچقور یره دینور دره ایچی كبی
جمع جنسی هوت درهاسز التهویت تفعیل وزننده بركسه یه صوت بلند ایله چاغرمق معناسنه دركه طورسنی یاكلمه سنی
اراده یه مبنی اولور یقال هوّت به تهویتا اذا صاح به التهییت یای تحتیه ایله تفعیل وزننده بركسه یه صوت اعلا ایله یامه كل
دیو چاغرمق معناسنه در یقال هیّت به تهییتا اذاصاح به ودعاه وبو مادهٔ آیه دن مأخوذدر هیت لك هانك
فتحی وآخرینك حركات ثلاثیله ولغت قلیله ده هاء مكسور اولور اسم فعل امردرهلمّ معناسنه دركه بروكل
دیمكدر كرچه هلمّ كلمه سی لازم ومتعدّی اولور لكن بوراده لازم اراده اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بونده مفرد وتثنیه
وجمع برابردر وعدد كندیدن نصكره ذكر اولنمغله لام تبیین ایچوندر سقیالك ماده سنده اولدیغی كبی تقول هیت لك وهیت
لكما ولكم ولكنّ وبونك اسم فعل اولمسنده ومتصرف اولمسنده وآخرینك حركاتنده اختلافات عدیده واردر بیضاوی
سورهٔ یوسفده بسط ایلمشدر ومزهرده مرسومدر كه هیت لك قبطیه ده یاسریانیه ویاعبرانیه ده تعال معناسنه اصلی
هیتلج ایدی هبت هانك كسریله عراقده بر بلده آدیدر هات تانك كسریله اسم فعل امردر اعطنی معناسنه كه
بكا ویر بكا كتور دیمكدر یقال هات یارجل وهاتیا وهاتوا وهاتین مثل عاطین شارح دیركه امام خلیل دیدیكه اشبو هات
كلمه سی آتی یؤتی ایتاء ماده سندن امردر همزهٔ ثانیه الفه قلب اولنوب وهاء همزه یه معاقب اولمشدر ایا وهیا واراق
وهراق كبی وعربلرك ماهاتیك قوللری بونی مؤیددر الهیت هانك كسریله بغایتده یره دینور یغبا كبی ارض
غامضه معناسنه وهیت برمخنث یعنی مذكر سماعی اسمیدر كه نبی اكرم علیه السلام حضرتلری آنی مدینه دن نفی واجلا
بیوردیلر علی قول بونون وبای موحده ایله هنب درنته كه ماده سنده بیان اولندی فصـــــــــل الیاء یرت یانك فتحی
ورانك سكونیله عوف بن عیسی الفرغانی الفقیه الشافعی جدینك اسمیدر الیاقوت اقسام جواهردن جوهر معروف
اسمیدر وبو فارسیدن معربدر اصناف كثیره سی واردر احمر رمانی قسمی جمله دن اجود واعلادر شربی وسوسه
وخفقان وضعف قلبه نافع وتعلیقی جوددمه مانعدر الایهات همزه نك كسریله ات قوقمق معناسنه در یقال ایهت اللحم
اذا انتن هذا آخر حرف التاء والحمد لله تعالی فی الآخرة والاولی وصلی الله علی رسوله محمد وآله وصحبه اجمعین

* باب الثـــاء * فصـــــــــل الالف *

الابث همزه نك فتحى وبانك سكونيله بركسه يى سلطان ووالى حضورنده فصل وسعايت كونه قاله كتورمك
معناسنه در يقال ابثه وابث عليه ابثا من الباب الثانى اذا سعى عند السلطان الابث كتف وزننده اشر معناسنه در كه
شدت فرح وفرط نشاط كنديسنه مستولى اولمغله مست وسربهوا اولان كشى يه دينور مست مى اقبال اولنلر كبى
يقال رجل ابث اى اشر الابث فتحتيله دوه سودى ايچمكله يورك شيشوب وكوكل سرخوش كبى بولانمق
معناسنه در اول سودك معتاد اولمينه كيفيتى بويلجه در يقال ابث الرجل ابثا من الباب الرابع اذا شرب لبن الابل
حتى انتفخ واخذفيه كالسكر الابائى سكارى وزننده شول دوه لره دينوركه قارنلرى طوق اولمغله چوكوب اوتورمش
اوله لر يقال ابل ابائى اى بروك شباع شارح ديركه مفردى ابيث وابيثه در المؤبثة مؤتفكه وزننده شول طلوحه
دينوركه سودايله طلوب على حاله شيشكن وطولغون قالمش اوله الاثاثة والاثاث همزه لرك فتحيله والاثوث
قعود وزننده اوت كور وصيق اولمغله برى برينه صارمشق اولمق معناسنه در يقال اث النبات اثاثة واثاثا واثوثا
من الباب الاول والثانى والرابع اذا كثر والتف وعورتك ضغريسى كه قبح تعبير اولنور بيوك اولمق معناسنه در يقال
اثت المرأة اذا عظمت عجيزتها التأثيث تفعيل وزننده بريرى ياخود دوشك مقوله سى نسنه يى چكنيه رك دوزلتمك
معناسنه در يقال اثث الفراش وغيره تأثيثا اذا وطأه ووثره الاث همزه نك فتحى وثانك تشديديله والاثيث امير وزننده
عظيم وفراوان اولان نباته وسائر نسنه يه دينور يقال نبت اث واثيث اى كثير عظيم جمعى اثاث كلور كرام وزننده
واثايث كلور مؤنثى اثيثه در هايله وجمع مؤنثى جمع مذكر كبيدر يقال امرأة اثيثة اى عظيمة العجيزة واثايث تومند
على قول اورون بويلو طولغون وتامة الاعضا اولان خاتونلره دينوركه مفردى اثيثه در الاثاث سحاب وزننده خانه
متاعنه دينوركه مطلقا خانه نك لوازم ومهماتى اولان اسبابدن عبارتدر فرش واوانى وسائر لوازمى كبى وبونك مفردى
يوقدر على قول اثاث كوترى ماله اطلاق اولنور غنم وابل وعبيد ومتاع بيت كبى مفردى اثاثه در هايله يقال نقل
الاثاث اى متاع البيت ولا واحد له او المال اجمع والواحدة اثاثة الاثاثى اثافى وزننده ومراد قيدر كه ساج اياغنه
دينور سه پا تعبير اولنور شارحك بيانه كوره ثاء فادن مبدله در واثاثى بنى حبطات قبيله سنه مخصوص بر فرس آديدر
اثاثه همزه نك ضمى وفتحيله بر رجل آديدر واصحابدن مسطح نام ذاتك پدرى اسميدر الارث همزه نك كسريله
ميراث معناسنه در كه وارثك شرعا الديغى تركه ومخلفاتدن عبارتدر همزه واودن بدلدر يقال حاز الارث اى الميراث
اى المنتقل عن الميت شارح ديركه بونلرك اصللرى واو يدر وراثه دن مأخوذ دركه غيردن بر آدمه من غير عقد مال
انتقالندن عبارتدر بعده ميتدن انتقال ايلمكده تخصيص اولندى واول منتقل اولان ماله ارث وميراث وتراث اطلاق
ايلديلر تراثك دخى اصلى وراث ايدى وميراثك اصلى موراث ايدى مال منتقلى آلت منزلنه تنزيل ايلديلر كويا كه ميتدن
وارثه آلت نقل اعتبار ايلديلر وارث اصل ومباعليه معناسنه در يقال هو من ارث صدق اى فى اصل صدق
ومتأخرينك متقدمينه وارث واخذ وضبط وحفظله عامل اولدقلرى امر قديمه يعنى حالات قوليه وفعليه وشرعيه
وعرفيه يه اطلاق اولنور ومنه الحديث انكم على ارث من ارث ابيكم ابراهيم يريد به ميراثهم ملته وارث آتش كوله
اطلاق اولنور رماد معناسنه ور شيئك بقيه سنه اطلاق اولنور التأريث تفعيل وزننده بر جماعت بيننده فتنه وحروب
فساد وشورش القا ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه معناى آتيدن مأخوذ در يقال ارث بين القوم اذا اغرى وافسد
وآتش ياقمق معناسنه در يقال ارث النار اذا اوقدها الارث حرث وزننده بو دخى آتش ياقمق معناسنه در
يقال ارث النار ارثا من الباب الاول اذا اوقدها التأرث تفعل وزننده آتش يانمق معناسنه در يقال تأرثت النار
اذا اتقدت الارث همزه نك ضميله بر نوع تيكنلو اوت اسميدر و بو دوه تيكنى نوعندندر ودوه يه بغايت يرايوب
لكن صوكنده اوبوزايدر الارث صرد وزننده ايكى زمين مابيننده اولان سنوره وفاصله نشانلرينه دينور ارف معناسنه
وبوارثه نك جمعيدر نته كه ارف ارفه نك جمعيدر الارثة جرعه وزننده قزل تپه يه دينور اكمه حمراء معناسنه
وشول فتيله يه دينوركه اوجاغك كولى باننده احضار ايدرلر تا كه وقت حاجتده طوترق ايدوب آنكله آتش ياقه لر
وارث كبى ايكى ارض اراغنده اولان مرز وسنوره دينور مؤلف ارث كلمه سى بونك جمعى اولديغى بياندن متغفل
اولمشدر نته كه آنفا ذكر اولندى وطپراغى بوشق ودوزمكانه دينور وقبون رنكلرندن رقطه كبى آقلوقره لو آلاجه رنكه
دينور الارث هاجر وزننده آقلوقره لو آلاجه اركك قيونه دينور ارثاء مؤنثيدر رقطاء وزننده الاراث كتاب
وزننده آتشه دينور وآتش ياقمق ايچون احضار اولنان قاومقوله سى طوترغه دينور الايناث همزه نك كسريله
ديشى طوغورمق معناسنه در يقال آنثت المرأة ايناثا اذا ولدت انثى المؤنث محدث وزننده ديشى طوغوران
خاتونه وسائر حيوانه دينور المئناث محراب وزننده هر بار ديشى طوغورمق عادتى اولان خاتونه وسائر حيوانه دينور

شارح

شارح ديركه مذكر بنده مئناث دينور زيرا مفعال بنيه سنده مذكر ومؤنث مساويدر ومئناث مخنث كسبه اطلاق
اولنور كه مذكرسماعى تعبير اولنور وبومشق طپراقلو ارضه اطلاق اولنور كه منبت اوله كاسيذكر ومئناث ومئناثة
هايله كسمز وكند قليجه اطلاق اولنور يقال سيف مئناث ومئناثة اى كهام الانيث امير وزننده ديشى دموره
دينوركه ملايم اولور ارككنه كه پولاد ودمشقى تعبير اولنور ذكر اطلاق اولنور المؤنث مخنث وزننده ديشى يه دينور كه
حق تعالى آنى ديشى خلق ايلمشدر ومؤنث مخنث كسبه اطلاق اولنور كه مذكرسماعى تعبير اولنور تقول تذكر
فى امر هذا المذكر المؤنث اى المخنث الانثيان انثى كلمه سندن تثنيه در بدن انسانيدن خايه لره وقولاقلره اطلاق اولنور
و بجيله وقضاعه قبيله لرينه اطلاق اولنور الانيثة خبيثه وزننده مئناث كبى طپراغى يومشق ومنبت يره اطلاق
اولنور يقال ارض انيثة ومئناث اى سهلة منبات التأنيث تفعيل وزننده والتأنث تفعل وزننده مؤنث كبى
سهولت وملايمتله معامله قلمق معناسنه در تقول انثت له تأنيثا وتأنثت له اى لنت له جميع حيوانك مؤنثلرنده ضعف
وسهولت اولمق علاقه سيله سهل وضعيف اولان نسنه لرا كا تشبيه اولنمشدر الانثى همزه نك ضميله فعلى وزننده
ديشى يه دينور اركك مقابليدر و بوخيلى كبى مخصوصه در و عربلر بر خاتونى كالله وصف ايلسه لر امرأة انثى ديرلركه
كامله ديمكدر نته كه رجل ذكر ديرلر كه كامل ديمكدر الاناث همزه نك كسريله انثى لفظنك جمعيدر نته كه
انانى دخى جمعيدر همزه نك فتحيله كه نوادر دندر واناث جماداته اطلاق اولنور موات معناسنه شجر وحجر كبى
مترجم ديركه مؤلف بو معنا ايله ماشبو ان يدعون من دونه الا اناثا الاية كريمه سنه اشارت ايلمشدر بونده بعض مفسرين
حكم لفظى اعتبار ايلديلر زيرا معبود اتخاذ ايلدكلرى صنملرك اسملرى مؤنث ايدى لات وعزى ومنات كبى و بعضلر
حكم معنايى اعتبار ايلديلر كه ارجح اولان بودر زيرا صنملرى جمادات اولوب وجمادات منفعل اولملريله مؤنث
حكمنده اولورلر بونك ملخصا بسطى بودركه مطلقا موجودات قسمى برى برينه اضافتله اوچ ضرب اوزره در اول
فاعل غير منفعل دركه همان بارى تعالى حضرتلريدر ثانى منفعل غير فاعل دركه جماداتدن عبارتدر ثالث من وجه
منفعل ومن وجه فاعل درملائكه وانس وجن كبى زيرا بونلر حق تعالايه نسبتله منفعل وكنديلرينك مصنوعات
ومعمولاتلرينه نسبتله فاعللردر پس ذكر اولنان معبودلرى جمله جماداتدن منفعل وغير فاعل اولملريله حق جل وعلى انلره
اناث تسميه سيله تبكيت وكمال جهل وغفلتلرينه تنبيه ايلدى بو صورتده جماداته اناث اطلاقى حقيقى اولميوب اطلاقات
شرعيه يه مقارب برمعنا اولور وفلكده اولان خرده كواكبه اطلاق اولنور نته كه كبيرلرينه ذكور اطلاق اولنور
فصل الباء البث باءك فتحى وثانك تشديديله برنسنه يى يايوب طاغتمق معناسنه در يقال بث الريح
التراب بثا من الباب اول والثانى اذا اثارته وفرقته وبر خبرى فاش وشايع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
بث الخبر اذا نشره وفرقه ودرونده اولان رازى بركسيه اظهار ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول بثثتك السر اى
اظهرته لك وبث منثور ومتفرق اولان خرماره اطلاق اولنور مراد چوال ياخود سپت ايچره خوشجه وصقيجه كنز
اولنمامغله برى برينه ياپشق اولميوب طاغنق اولان خرمالردر وكنز خرمايى بر قابه طولدروب اوزرينه برمقدار صورش
ايلدكدنصكره كركى كبى باصوب صقيلامغه دينور بو كونه اولان خرما كوه دن مأمون اولديغى اوزره باقى اولور يقال
تمر بث اى متفرق منثور يعنى لم يجد كنزه واصمعى بونى قابده اولميوب طشره ده پراكنده طوران خرمالر ايله تفسير
ايلمشدر مصدر بمعنى مفعولدر وبث توز وطپراق مقوله سنى توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال بث الغبار اذا هيجه
وبث حال وشان معناسنه استعمال اولنور عادتا اظهار اولنديغنه مبنيدر يقال هو حسن البث اى الحال وشدت
اوزره اولان حزن واند وهه اطلاق اولنوركه صاحبى صبر وتحمل ايده ميوب نشكى يه ناچار اوله ومنه قوله تعالى
انما اشكو بثى وحزنى الى الله بو راده مآل اعتباريله بمعنى مفعولدر ياخود شدتندن عقل وصبر وآرامى تفريق ايلمك
ملاحظه سيله بمعنى فاعل اولور الانبثاث انفعال وزننده مطاوعدر ياييلوب طاغلمق معناسنه يقال بث الشئ
فانبث الابثاث همزه نك كسريله بو دخى برنسنه يى يايوب طاغتمق وبر خبرى فاش وشايع ايلمك معناسنه در يقال بثه
وابثه بمعنى وراز مكتومى بركسيه اظهار ايلمك معناسنه در تقول ابثثتك السر اى اظهرته لك التبثيث تفعيل وزننده
بو دخى ابثاث معناسنه در لكن مبالغه يى متضمندر يقال بثث الخبر تبثيثا اذا بثه البثبثة زلزله وزننده بر خبرى
هر طرفه فاش وشايع قلمق معناسنه در يقال بثبث الخبر اذا نشره وفرقه وغبار مقوله سنى توزيدوب صاورمق
معناسنه در يقال بثبث الغبار اذا هيجه المنبث انبثاثدن اسم مفعولدر طاغلمش نسنه يه دينور بو مناسبتله يايلمش
كشى يه اطلاق اولنور مغشى عليه معناسنه عقلى طاغلمق ملاحظه سيله در تقول ضربته فوقع منبثا اى مغشيا
عليه ياخود ياتيلوب زمينه يايلديغى ملاحظه سنه مبنيدر الاستبثاث بركسه آخردن بر خبرك ياخود بر سرك نهانك

مطلب

كندیسنه اظهار ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استبث الخبر اتاه اذا طلب الیه ان یبثه ایاه البحث بانك فتحی
وحای مهمله نك سكونیله برنسنه نك غور وحقیقتنه اطلاع ایچون صوروب آراشدرمق معناسنه در یقال بحث عنه
بحثا من الباب الثالث اذا فتش عنه اصل بحث طپراق ایچندن برنسنه یی اراشدرمق معناسنه موضوعدر وبحث
معدنه اطلاق اولنور كه آنده فلزات طلب اولنور یعنی مفعولدر وایری یلانه اطلاق اولنور طپراغی بحث ایلدیكیچون
الاستبحاث والابتحاث افتعال وزننده والتبحث تفعل وزننده برنسنه یی كركی كبی تفتیش ایلمك معناسنه در یقال
استبحث عنه وابتحث وتبحث بمعنی بحث عنه والبحاث بحثه دیدكلری لعب آتی یی اوینامق معناسنه در یقال ابحث الصبی
اذا لعب بالبحثة مباحث البقر بیابان صغری اراشدیره جق محللر دیمكدر كه انسان وعمارت قسمندن خالی یاخود
نامعلوم اولان بیابان اوله جقدر ومنه المثل * تركته بمباحث البقر * ای بمكان قفر او مجهول یعنی بحث لابدری این هو
البحثة نبذه وزننده والبحثی بانك ضمی وحانك تشدیدیله سمیهی وزننده اطفاله مخصوص بر لعب آدیدر كه
بحاثه ایله یعنی طپراغله اوینارلر طپراغی كومه كومه ایدوب برینك ایچنه برنسنه صقلارلر دیكری مظنه ایله بولمغه سعی
ایدرلر تركیده طپراغه كومه او یونی تعبیر اولنور البحاثة بانك ضمیله طپراغه اطلاق اولنور آنده كزلو اراشدرلدیغی
حسبیله البحوث صبور وزننده سوره قرآنیه دن سوره توبه نك اسم آخریدر مترجم دیر كه سوره مزبوره نك
اون بش اسمی وار در سوره برآءه وتوبه ومقشقشه ومبعثره وبحوث كبی وبحوث اطلاقی منافقین احوالندن بحث واثاره یی
مشتمل اولدیغنه مبنیدر نهایه ده باء مضمومه ایله بحوث عنوانده بحثك جمعی اوله رق مرسومدر وفائقدن باء مفتوحه
ایله نقل ایلمشدر وبحوث شول دوه یه اطلاق اولنور كه یوررکن اللریله طپراغی كیروسنه صاوروب آثار اوله الباحثاء نافقاء
وزننده كوستبك وعربطو شانی دیدكلری جانورك دلیكی اغزنده اولان طپراق یغنه شبیه طپراق كومه سنه دینور
اول جانورك یوه سنه نافقاء وقاصعاء دیرلر لكن بو اول یوه اولمیوب اكا شبیه اولانه دینور بحاث كتان وزننده بر رجل
اسمیدر كه بحاث بن ثعلبة بن خزیمة الانصاری اوله جقدر وعلی بن محمد البحاثی راوی ابن حبان اولان زوزنی
مرحومدن ابن حبانك مؤلفی كتاب التقاسیم والانواع روایت ایلمشدر وابن حبان بای مهمله ایله در البرث بانك فتحی
ورانك سكونیله یومشق طپراقلو یره دینور ارض سهله معناسنه علی قول یومشق قومدن اولان طاغه وعند البعض
زیاده سیله یومشق ودوز وكوزل اولان ارضه دینور كه بغایت حنبت وصوی اوله جمعی براث كلور بانك كسریله وابراث
كلور وبروث كلور وبرارث كلور علی قول وزن احمر خطادر وبرث حاذق وماهر دلیل ورهبره دینور خریت معناسنه
البرت فتحتینله بركسنه صاحب ثروت وسامان اولمغله كونا كون نعمت فراوانله متنعم ومتمتع اولمق معناسنه در یقال
برت الرجل برتا من الباب الرابع اذا تنعم تنعما واسعا براثا بانك فتحیله بغداد قضاسنده نهر الملك ناحیه سنده برقریه
علی قول بغدادك جانب غربیسنده براثی محله آدیدر احمد بن محمد بن خالد وجعفر بن محمد وابو شعیب البراثیون
كه محدثلردر اورایه منسوبلردر وجامع براثی بغدادده برموضعدر برعث عین مهمله ایله جعفر وزننده بادیه ده
برموضعدر البرعث قنفذ وزننده كوته دینور كون واست كبی جمعی براعث كلور البرغوث غین معجمه ایله
زنبور وزننده معروفدر كه پیره دیدكلری سیاه وخرده حیوانه دینور فارسیده كیك دینور وبرغوث روم اولكه سنده
بربلده آدیدر ظاهرا روم ایلیده برغوس محرفی بورغاز دیدكلریدر البرغثة دحرجه وزننده طحلبه شبیه بررنك اسمیدر كه
بوز ایله قرامتق آق یینده اولور لسانمزده نفتی دیدكلریدر برغوثك لونیدر یقال به برغثة ای لون كالطحلب البعث بحث وزننده
كوندرمك معناسنه در یقال بعثه بعثا من الباب الثالث اذا ارسله مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اصل بعث برنسنه یی برسمته
اثاره وتوجیه ایلمك معناسنه موضوعدر معانی سائره بوندن متفرعدر تعلق ایلدیكی نسنه نك اختلافی حسبیله مختلف مطلب
اولور بو جهتله ایكی نوع اولور بری بشری دردوه یی اثاره كبی كذلك برآدمی برخصوصه ارسال كبی وثانی
الهیدر بودخی ایكی كونه در بری عدمدن اعیان واجناس وانواع ایجاد ایلمك كبی بو جناب خالق ایچون حضرتلرینه
مخصوصدر ودیكری موتی احیا ایلمكدر كه بونده اقدار الهی ایله بعض انبیاء واولیاء دخی مظهردر عیسی علیه السلام
وحضرت محمد علیه الصلوة والسلام كبی وقرآن كریمده سكز معنایه وارد اولمشدر كه الهام واحیاء موتی وایقاظ وتسلیط
ونصب حاكم وتعیین واخراج من القبور وارسال معنالریدر ومصباحك بیاننه كوره اول نسنه كه بنفسه منبعث اوله فعل اكا
بنفسه متعدی اولور كه بعثته دینور واكر بنفسه منبعث اولمز ایسه فعل اكا باء واسطه سیله متعدی اولور كه بعثت به دینور
پس رسول ارسالده بعثته وكتاب وهدیه ارسالده بعثت به دیرسن انتهی وبعث دوه نك باغنی چوزوب صالیورمك
معناسنه استعمال اولنور یقال بعث الناقة اذا اثارها یعنی حل عقالها فارسلها واو یقودن اویاندرمق معناسنه
استعمال اولنور یقال بعث فلانا من منامه اذا اهبه وبعث عسكره اطلاق اولنور تسمیة بالمصدر در مبعوث اولمق

ملاحظه

ملاحظه سنه مبنی درعینك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون نهر ونهر كبی جمعی بعوث كلور اهل سیر
بعث ایله سریه بینی فرق ایدرلر آنلرك عندنده حضرت رسول اكرم علیه السلام بولندیغی جهاده غزوه وجهاد
ایچون اوچدن مادون اوله رق ارسال بیوردقلری عسكره بعث واوچدن زیاده یه سریه اطلاق اولنور وبعث قبوردن
موتایی دیرلدوب قالدرمق معناسنه استعمال اولنور ومنه یبعث الله الموتی ای ینشرهم الابتعاث افتعال وزننده بودخی
كوندرمك معناسنه در یقال ابتعثه بمعنی بعثه الانبعاث انفعال وزننده كوندرلمك معناسنه در یقال بعثه فانبعث
البعث كتف وزننده كیجه لر اویومیوب تهجد اوزره اولان كشی یه دینور یقال رجل بعث ای متهجد سهران
البعث فتحتینله اویانق اولمق معناسنه در یقال بعث الرجل بعثا من الباب الرابع اذا ارق التبعث تفعل وزننده
انبعاث معناسنه در بو معناده در كه شعرای عرب تبعث منی الشعر دیرلر یعنی آب روان كبی شعر منبعث اولدی
دیمك یرده البعیث امیر وزننده عمرو بن معدی كربك فرسی اسمیدر وبعیث بن حریث وبعیث بن رزام وبعیث بن
بشر شاعرلردر المنبعث اسم فاعل بنیه سیله اصحابدندر اصل اسمی مضطجع اولمغله رسول اكرم علیه السلام
حضرتلری تغییر بیورمشلردر بعاث غراب وزننده وبانك حركات ثلاثیله منقولدر مدینه قربنده برموضع آدیدر
وآنده برملحمه واقع اولمشدر یوم البعاث معروفدر الباعوث باغوث وزننده نصاری طائفه سنه مخصوص
استسقاء یعنی انقطاع مطر سنه لرنده استمطار ایلدكلری حالته دینور وبو اسم سریانیدر البغاث بانك حركات ثلاثی
وغین معجمه ایله برنوع قوش اسمیدر كه توز رنكنده اولور یعنی بوز اولور جمعی بغثان كلور بانك كسریله غزلان وزننده
بو قوشی مردارخوار ایله بیان ایدرلر كه تركیده لوری قوشی تعبیر اولنور صیادی كلدر بطیء الطیراندر وبغاث مطلقا
قوشلرك شریر اولنلرینه دینور شرار الطیر معناسنه كه قوشلرك لئیم واحمق وصوت وصیدی مقوله سی خیر ومنفعتدن
عاری بلكه شر وضرر صاحبی اولان قسمندر قرغه وقرتال وچیلق ودلوجه طوغان قوشلری كبی كه خرسزاق
شریله یكنورلر پس بو معناده جمع اولور مفردی بغاثه در نعام ونعامه كبی وفی المثل * البغاث بارضنا یستنسر * ای
من جاورنا عز بنا یعنی شكاره مقتدر اولمیان ادنی قوشلر بزه مجاورت سببیله جلادت پیدا ایدوب نسر وكركس دیدكلری
صیاد قوش كبی صولت وسطوتله متصف عزیز اولورلر زمخشری بغاثی جمع اوله رق اوفق قوشلر ایله تفسیر ایدوب
مثل مزبوری مؤنث اوله رق تستنسر عنوانده ایراد ایلمشدر قالدیكه مؤلفه كوره تذكیر وتأنیث عنوانلریله ده ملایمدر
اوله كوره تذكیر اقتضا ایدر وثانی یه كوره تأنیث اقتضا ایدر ونسردن مراد فارسیده كركس وتركیده قاره قوش دیدكلری
صیاد قوشدر آق بابا دیدكلری ذكر اولنان مردارخوار نوعندندر شارح دیر كه بعضلر مثل مزبوری بزبرآلای عجزه
وناتوان كروهی یز كه ضعفاء دخی بزه اظهار قوتله حقارت واهانت ایدرلر دیمك معرضنده بیان ایلدیلر لكن صواب
اولان وجه اولدر وبغاث برموضع آدیدر البغثاء حمراء وزننده بنك بنك آقلو قره لو دیشی قیونه دینور مذكرنده
ابغث دینور واجناس مختلفه دن مجتمع اخلاط ناسه اطلاق اولنور البغث فتحتینله قیون بنك بنك آلاجه اولمق
معناسنه در یقال بغث البغثان بغثا من الباب الرابع اذا صار ابغث وبغثت النعجة اذا صارت بغثاء البغثة جرعه وزننده
آندن اسمدر امهات سائره ده بغث فتحتینله برنسنه بوز رنكلی اولمق معناسنه وبغثه آندن اسم یعنی بوزاق معناسنه
اولمق اوزره مرسوم اولمغله مؤلفك عبارهسنده قصور اولمق غالبدر الابغث احمر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
لونندن ناشی وابغث برموضع آدیدر وبرقوش اسمیدر قره بتاق دیدكلری صوقوشی اوله جقدر البغیث امیر وزننده
اریه ایله قارشق بغدایه دینور مؤلفك والطعام قولی زائددر زیرا طعام عرف عربده بغدایه اطلاق اولنور شارح دخی
تصحیح ایلمشدر البغیثاء تصغیر بنیه سیله دوه نك تركی برینه دینور كه هكبه وخرج آتیلان یردر البقث مكث
وزننده برنسنه یی قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بقث امره وطعامه وكلامه بقثا من الباب الاول اذا خلطه
البلیث امیر وزننده مرعاده ایكی ییللق قرارمش چایره دینور كه آندن دواب ومواشی منتفع اولمازلر درین كبی كه اودخی
چمن وسائر اوتلقك قوربشنه دینور كه آندن دخی انتفاع اولنمز شارح دیر كه ثلیب دخی بو معنایه اولمغله مقلوب
اولمق غالبدر وبلیث دمیث لفظنه اتباع اولور كه نرم وملایم دیمكدر یقال شیء دمیث بلیث بلث بحث وزننده
سماك بن مخرمه نام كسنه نك جدی اسمیدر وسماك عند البعض اصحابدندر البلعثة عیله بلكفه وزننده بدن انسانی
غلیظ وشیشمان اوله رق صالق وسولك اولمق حالته دینور یقال به بلعثة ای رخاوة فی غلظ جسم وسمن وبلعثه
شیشمان اولوب سولك وصالق اولان خاتونه دینور شارح دیر كه مذكرنده بلعث دینور بلكوث زنبور وزننده بررجل
آدیدر بلاكث جمع بنیه سیله برموضع آدیدر البلكثة بلعثه وزننده بك ایری سیاه ویكپاره قیایه دینور البنبث
فیعل وزننده برنوع سمك بحری آدیدر البوث لوث وزننده بحث وتفتیش معناسنه در یقال باث عنه یبوث بوثا

اذابحث و پراكنده ايلمك معناسنه در يقال باث متاعه اذابدده و بوث حوث لفظنه رديف اوله رق استعمال اولنور
پراكنده وتارمار ديمك اولور ومنه المثل * تركهم حاث باث * مكسورتين وحوث بوث مفتوحتين وحوثا بوثا بالتنوين
اى متفرقين بونك تفصيلى بودركه بوث كلمه سى حوث لفظنه كه ظرف مكان اولان حيث كلمه سنده دخى لغتدر رديفا
استعمال اولنور غاياته تشبيها آخرلرى ضم اوزره مبنى اولور وكاهجه استثقالا للضمة فتح اوزره منونا وبلا تنوين
استعمال اولنور وكاهى تخفيف ايچون مكسور اولور وكاهجه واولرى الفه قلب اولنور نته كه حيص بيص كلمه لرى
دخى بومنوال اوزره در و نته كه ياى تحتيه ايله بيث كلمه سى حيث كلمه سنه رديف اولوركه اصلى واودر و بونلر تفريق
وتبديد معناسنه فى الاصل مصدر اولوب بعده غايات كبى اسم وظرف اوله رق استعمال اولنمشدركه پراكنده
وتارمار ديمكدر كتب نحو يه ده بومقوله تراكيب باب مخصوصدر ازجمله وقعوا فى حيص بيص ولقيته كفة كفة وصحرة
بحرة وجارى بيت بيت وآتيك يوم يوم وصباح مساء وتفرقوا شغر بغر وشذر مذر وتركهم حوث بوث وحيث بيث
تركيبلريدركه جزؤ اول ثانيدن جزؤ منزلنده اولوب وثانى حرف عطفى متضمن اولديغيچون مبنى اولديلر و بونلر
موقعلرينه كوره حال ايله وظرف ايله مأولدر الاباثة اقامه وزننده بو دخى بحث وتفتيش ايلمك معناسنه در
يقال اباث عنه اذا بحث الانبثاث انفعال وزننده اباثه معناسنه در يقال انباث بمعنى اباث الاستباثة
بر نسنه يى استخراج ايلمك معناسنه در يقال استباث الشئ اذا استخرجه البهثة جرعه وزننده يبان
صغر ينه دينور و بهثه بنوسليم قبيله سندن بر رجل آديدر كذلك بنوضبيعه دن بر رجل آديدر البهث بحث
وزننده بركسه يى بشر و بشاشتله يعنى كولر يوز ايله وشوق ونشاطله قرشولمق معناسنه در يقال بهث اليه
بهثا من الباب الثالث اذا تلقاه بالبشر وحسن اللقاء التباهث تفاعل وزننده بهث معناسنه در يقال تباهث
اليه بمعنى بهث البهكثة دحرجه وزننده ايشى جست وچابك طوتمق معناسنه در يقال بهكث فى العمل
اذا اسرع بيث حيث لفظنه رديف اولورنته كه آنفا ذكر اولندى يقال تركهم حيث بيث اى متفرقين
مؤلفك اى فرقهم عبارتيله تفسيرى مسامحه يه محمولدر فصـــــل التاء التفث تانك وفانك فتحيله مؤلف
فى المناسك الشعث وما كان من نحو قص الاظفار والشارب وحلق العانة وغيرذلك عبارتيله تفسير ايلمكله مسامحه يه
مقرون اطلاقات شرعيه دن اولديغى ايما ايلمشدر مرادى حجاجك احرامدن خروجلرنده قبل الاحرام و بعد
الاحرام محظور مباح اولان صاچه و بدنه باغ سور تمك وطرنق وبيق كسمك واوستره طوتمق مقوله سى اعماله مباشرت
ايلمكدر پس الشعث قولى ازالة الشعث تقديرنده اولورز پراشعث فتحتيله صاچ وصقال مدت مديده باغلنميوب
وطرانمديغندن برى برينه پاپشوب كچه لنمك و توز وطپراقله آلوده و وسخناك و پژمرده اولمق معناسنه در قالديكه
اشبو ليقضوا تفثهم الايه كريمه سنده بعض مفسرين تفثى وسخ ايله تفسير ايلديلرنته كه اعرابينك برى آخره
ما اتفثك وادرنك ديمشدر بوكه كوره مضاف تقدير اولنوركه ليقضوا ازالة تفثهم سبكنده اولور و بعضلر تفثى ازالة
وسخ ايله تفسير ايلمكله تقديره حاجت اولمز ومصباح صاحبى تفث الرجل اذا ترك الادهان والاستحداد فعلاه الوسخ
عبارتيله تفسير ايلمشدر كرچه ابوعبيده اشتباه ايلمشدر لكن وجه مذكور اوزره اعرابينك كلامى وقوعنه جتدر پس
آيت مرقومه ده منصوص اولان قضاو تفث افعال عشره محللاتى ايتاندن عبارتدر وقضاء عنوانى بغايت
ملايمدر وهر حالده مصدر و باب رابعدندر وصاحب نهايه بو عباره ايله بيان ايلمشدر التفث مايفعله المحرم بالحج
اذا حل كقص الشارب والاظفار ونتف الابط وقيل هواذهاب الشعث والدرن مطلقا والرجل تفث و يضاويده
ثم ليزيلوا وسخهم بقص الشارب والاظفار ونتف الابط والاستحداد عند الاحلال عبارتيله مرسوم اولمغله
سعدى چلبى ديمشدركه علماء لغت اشبو تفث ماده سنده اختلاف ايلديلر بعضلر نفس وسخ معناسنه دوديدى
و بعضلر ازالة وسخ ايله تفسير ايلدى پس اوله كوره مضاف تقدير اولنوركه ليقضوا ازالة تفثهم تأويلنده اولور
وقضاء ايله تعبيرى ازاله سنه مضروب ومعين اولان زمان كچمش اولمغله بعد ذلك ازاله قضاء مافات اولمش اولور
وابو السعود ليؤدوا ازالة وسخهم اوليحكموها بقص الشارب وغيرذلك عبارتيله تفسير ايلمكله وجه اولى ترجيح
ايدوب لكن قضايى اداء معناسنه حمل ايلدى وشق ثانيده دخى كذلك تأويل ايلدى پس مؤلفك الشعث وما كان
قولى وجه مذكور اوزره ازالة الشعث تقديرنده اولوب وماكان قولى ازاله اوزره معطوف اولور سيوطى مزهرده ديديكه
بعض الفاظ عربيه واردركه صدر اسلامده حادث اولوب اهل جاهليت آنى بيلمزلر ايدى ازانجمله تفث لفظيكه
ابوعبيده نك روايتى اوزره اصلا برشعرده واقع اولمديكدن آنكله معناى مذكوره استدلال اولنه بلكه اهل لغت آنى تفسير
قرآندن ادراك ايلديلر التفث كتف وزننده باشى توز وطپراقله آلوده اولوب ومشط وادهانى ترك سبيله

مطلب

مطلب

صاچى بلكه لنمش كشى يه دينور يقال رجل تفث اى شعث مغبر التلبت تانك فتحيله چوراق برده بتن جرما اغاجنه دينور
التوت تانك ضميله فرصاد اسميدركه توت تعبير اولنان ميوه در وابن فارس روايتى اوزره تاى فوقيه ايله توت لفظنده
لغتدر و توت مرو قضاسنده بر قريه آديدر ادبادن بحر بن عبدالله بن بحر التوتى اورادندر وتوت اسفراين وفوشنج
قضالرنده بر رقريه آدلريدر التوثة هاايله توت لفظنك مفرديدر و بغدادده برمحله آديدر محدثيندن محمد بن
احمد بن قيداس ومسعود بن على ومحمد بن احمد بن على الزاهد التوثيون اورايه منسوبلردر كفرتوثا جزيره ده
برموضعدر فصـــــل الثاء الثلث ثانك ضمى ولامك سكونيله وضمتيله اوچ جزؤدن برجزؤه دينوركه
اوچده بر تعبير اولنور تثنيه سنده ثلثان وجمعنده اثلاث دينور الثليث امير وزننده بو دخى ثلث معناسنه در الثلث
ثانك كسريله اغاجى واكينى اوچ كونده بركره صوارمغه دينوركه بوكه مخصوصدر يقال سقى نخله اوزرعه الثلث
اى بعد الثنتين يعنى مرة فى ثلثة ايام وثلث ناقه نك اوچنجى ياورسينه دينور پس جوهر ينك ولايستعمل الا فى الاول قولى
منظور فيه در لكن جوهرى معناى اوله حصر ايلميوب بلكه بوصوارمق اغاج واكين قسمنه مخصوصدر دواب
صوارمقده استعمال اولنمز ديمكله اعتراض مذكور نابجادر و بو اعتراض بعض نسخه لردن ساقطدر ثلاث ثانك
اولك ضميله ومثلث ميمك فتحيله ثلاثة ثلاثة كلمه لرندن معدوللردر مترجم ديركه سيبويهه كوره عدل و وصفيله
وسائره كوره باعتبار الصيغة عدلك تكررى سبيله غيرمنصرفلردر اوچر اوچر ديمكدر ايكى ثلاثه لفظندن بدل ثلاث
كذلك مثلث ديديلر مثلا ايكى لباسى بوزوب برقابلجه نيمتنه يايديلر قالديكه اشبو فانكحوا ماطاب لكم من النساء
مثنى وثلاث ورباع الايه كريمه سنده خطاب جمله يه وارد اولمغله توزيعى اقتضا ايلديكندن هر بريكز نسوان
مطيبه دن ايكى ياخود اوچ ياخود درت نفرنى تزوج ايلمكده مرخص ومخيرلرسز ديمكدر نته كه اقتسموا هذه الدراهم
ثنتين ثنتين وثلاثة وثلاثة قولندن منفهم اولان هر برى ايكى ياخود اوچ درهم آلمقدر وواو بدلى او كلمه سى ايراد اولنسه
ياخود دن هر برى اعداد مذكوره نك برينه اقتصار ايلمك منفهم اولور مقصود ايسه مسبلرينه تعليقله بلاتجاوز درت
نفره قدر تزويجى ترخيصدر وقالديكه عصامك بيانه كوره ثلاث وزننده معدوليت همان اعداده بلكه اعداددن
بعض كلماته منحصردر لكن شهاب تخصيص مذكورى رد ايله فراد كلمه سنك دخى فرد وفرد معدولى اولديغى
تنصيص ايلمشدر لكن فراد كلمه سى دخى اعداد قبيلندن اولديغى پوشيده دكلدر انتهى الثلث مكث وزننده
بركسه نك مالنك اوچده برينى المق معناسنه در تقول ثلثت القوم ثلثا من الباب الاول اى اخذت ثلث اموالهم
و بركروهك اوچنجيسى اولمق ياخود كندى نفسيله اوچ نفره ياخود اوتوز نفره تكميل ايلمك معناسنه در تقول ثلثهم
ثلثا من الباب الثانى اى كنت ثالثهم او كلتهم ثلاثة او ثلاثين بنفسى شارح ديركه معناى اخير كانوا تسعة وعشرين
فثلثهم عنوانيله اعدادلرنى تصريحه محتاجدر الثالث اوچنجى ديمكدر وعربلرك ثالثة الاثافى قوللرنده
ثالثه دن مراد طاغك كنارندن بوينوز كبى توموب چقمش طاش اوله جقدركه يانينه ايكى ابريجه طاش چاتوب اوجاق
ايتمكله اول اوچنجيسى اولوب اوزرلرينه تنجره وضع ايدرلر واول طاشلره اثفيه دينور جمعى اثافى كلور بعده ثالثة
الاثافى داهيه عظيمه ده استعمال اولنمشدر يقال رماه الله بثالثة الاثافى اى بالداهية العظيمة و بونك خلاف عاده
عدده مخصوص تأنيثى مذكر اولان جره اعتباريله در الاثلاث همزه نك كسريله برنسنه اوچ دانه اولمق معناسنه در
يقال اثلث القوم اذا صاروا ثلاثة الثلوث صبور وزننده شول ناقه يه اطلاق اولوركه برصاغمده سودى اوچ
قاب طولدررا اوله يقال ناقة ثلوث اى تملأ ثلاثة اوانى اذا حلبت وشول ناقه يه ده دينوركه ممه سنك اوچ امزكى
قوريمش ياخود بريسنك سودى منقطع اولمش ياخود برى ناثده كور اولمغله اوچندن صاغيلور اوله يقال ناقة ثلوث
اذا كانت قديبس ثلاثة من اخلافها اوصرم خلف من اخلافها او تحلب من ثلاثة اخلاف المثلوثة هاايله شول
مزاده يه يعنى صوطاشيدقلرى طلومه وآزق طغار جغنه دينوركه اوچ دريدن ديكلمش اوله المثلوث هاسز ثلثى
اخذ اولنمش نسنه يه دينور يقال مال مثلوث اى اخذمنه ثلثه واوچ قاتدن بوكلمش ايپ مقوله سنه دينور يقال حبل
مثلوث اى فتل على ثلاث قوى فارسيده اكاسه توى ديرلر المثلث تثليثدن اسم مفعولدر طبخله ايكى ثلثى كيدوب برثلثى
قالمش شرابه دينور اهل عشرت بينده مثلث ايله متعارفدر كتب فقهيه ده حكم مخصوصى وارددماغ ايدنلر مراجعتله
نشئه ياب اوله لر ومثلث اوچ كوشه لو شيئه دينور شكل مثلث معلومدر يثلث يضرب على قول يمنع وزننده و يثليث
يقطين وزننده وثلاث سحاب وزننده وثلاثان ثانك ضميله بر موضع آديدر الثلثان ظربان وزننده ولامك
فتحيله جائزدر عنب الثعلب اسميدركه ايت اوزمى ديدكلرى نباتدر ذوثلاث ثانك ضميله وضين البعير اسميدركه
قايشدن اورلمش يصى قولانه دينور استحكام ايچون اوچ قاتدن ايدرلر آنكله دوه يه محفه بند ايدرلر يوم الثلاثاء

مطلب

ثانك فتحی وضمی والفك مدیله سه شنبه کونیدر که هفته نك اوچنجی کونیدر شارح دیرکه بونك مقتضاسی ثلاثه اولمقدر
لکن امتیازه مبنی هاء الفه قلب اولنمشدر اربعاء دخی بو یلجه در جمعی ثلاثاآت واثالث کلور التثلیث
تفعیل وزننده خرما قورغنك ثلثی مقداری اولمق معناسنه در یقال ثلث البسر تثلیثا اذا ارطب ثلثه وقوشی آتی
یارش میداننده اوچنجی مرتبه ده کلمك معناسنه در که مصلی دیدکلری ایکنجی آتدن صکره کلمکدر یقال ثلث الفرس
اذا جاء بعد المصلی المثلث محدّث ومحسن وزنلرنده شول کمسه یه اطلاق اولنور که سلطان ووالی وحاکم عندنده
خلقی غمز وسعایت ایدر اوله کندی نفسنی واول آدمی وسلطان ووالی بی عرضه هلاك ایلدیکیچون اطلاق
اولنمشدر تقول تجنب عن فلان فانه مثلث اومثلث ای الساعی باخیه عند السلطان لانه یهلك ثلاثة نفسه واخاه
والسلطان فصـــــل الجیم الجأث جیمك وهمزه نك فتحیله برکسه یردن قالقارکن ثقلتله دپرنمك معناسنه در
بر آدمك وجوالك قیامی کبی علی قول ارقه سنده آغر یوك اولمغله آغر لشمق وآغر دپرنمك معناسنه در یقال
جئث الرجل جئثا من الباب الرابع اذا ثقل عند القیام اوعند حمل شیء ثقیل الاجئاثة اقامه وزننده برکسه یی
یاردایه یی آغر یوك آغرلشدرمق معناسنه در که یوك بصمق تعبیر اولنور یقال اجئاثه الحمل اجئاثة اذا اثقله الجأث مکث
وزننده دابه نك یوکی آغر اولمغله ثقلتله باصق یوریوب کتمك معناسنه در یقال جأث البعیر جأثا من الباب الثالث
اذا امر مثقلا و برکسه اخبار وحوادث نقل وبیان ایلمك معناسنه در یقال جأث الرجل اذا نقل الاخبار الجؤوث
قعود وزننده برنسنه دن خوف ایلمك معناسنه در یقال جئث الرجل علی بناء المفعول جؤوثا اذا افزع الجأث
شدّاد وزننده بدخوی وبد مزاج کشی یه دینور یقال رجل جأث ای سیئ الخلق الانجئات انفعال وزننده اغاج
دوریلوب یقلمق معناسنه در یقال انجأث النخل اذا انصرع جؤثه جرعه وزننده برقبیله آدیدر جؤاثی کسالی
وزننده مدینة الخط اسمیدر که هجر ملکنده خط ایالتنك قصبه سیدر علی قول بحرین اعمالندن برحصن آدیدر
الجثّ جیمك فتحی وثانك تشدیدیله کسمك معناسنه در علی قول اغاجی کوکندن چکوب قوپرمق معناسنه در یقال
جثّ الشجر جثا من الباب الاول اذا قطعه اوانتزعه واقتلعه من اصله و برنسنه دن بلکلیوب قورقمق معناسنه در
یقال جثّ الرجل اذا افزع واورمق معناسنه در یقال جثّ فلانا اذا ضربه وآری بك وزردامق معناسنه در یقال جثّ
النحل اذا رفعت دوبها الجثّ جیمك ضمیله بوکسکجه یره دینور که کوچك تپه کبی اوله هویك تعبیر اولنور وخرشاء
العسل معناسنه در که بال اوزرنده بیلاشوب قلان آری یاوریلری وقادارلی مقوله سی تطهیری لازم اولان چرکدن
عبارتدر وچکرکه اولوسنه دینور میت الجراد معناسنه ومیوه غلافنه دینور که قابجق تعبیر اولنور و بال مومنه علی قول
آری بلرك یاوریلری وقادارلی مقوله سندن باله قارشمش چرکه دینور که آنفاذکر اولندی یاخود اوراده خرشادن مراد
مروق بال اوزره سود یوزی کبی چوکن انجه زاردیمك اوله الجثیث امیر وزننده خرما فداننده اخذ وغرس اولنمش
فدانه دینور چکردکدن بتنه اطلاق اولنمز المجثة میمك کسری وجیمك فتحیله والمجثاث مفتاح وزننده شول
آلته دینور که آنکله ذکر اولنان جثیث قطع وقلع اولنور اوله اصول سائره ده مظلفاد هره تعبیر اولنان آلته مبین در
الجثة جیمك ضمیله انسانك شخص وقالبنه دینور کوچك تپه معناسنه اولان جثّ لفظندن مأخوذدر یقال جثة
الانسان ای شخصه مصاحده جثه یاتان یاخود اوتوران انسانك قالبیله مفسردر قائما اولور ایسه طلل دینور وشخص
بونلردن اعمّ اوله رق مرسومدر ومفردات راغبده شخصه الناتی عنوانیله مفسردر که آدمك طوماچ قرالتیسی دیمکدر
کوچك تپه معناسندن مأخوذدر لکن قطع معناسندن مأخوذ اولمقده محتملدرکه آدمك کسیمی اولان قرالتیسی
دیمك اولور الجثّ جیمك کسریله بلاء ومحنت معناسنه در الجثجث زلزال وزننده صاج کور وفراوان اولمق
معناسنه در یقال تجثجث الشعر اذا کثر وقوش سلکنمك معناسنه در یقال تجثجث الطائر اذا انتفض الجثجاث
جیمك فتحیله برنبات آدیدر بعض مفرداتده بیان فسلکنی ایله مبین در وجثجاث کور وفراوان اولان صاچه دینور
الجثاجث علابط وزننده بودخی کور وفراوان صاچه دینور الجثجثة زلزله وزننده پیدرپی شمشك چاقمق
معناسنه در یقال جثجث البرق اذا اسلسل بحر المجتث اسم مفعول بنیه سیله بحور شعریه دن اون دردنجی بحردر که
مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن وزننده در بحر خفیفدن مقطوع اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر الجدث حدث وزننده قبر
ومزاره دینور که فارسیده کور روزکیده سین تعبیر اولنور جمعی اجدث کلور افلس وزننده واجداث کلور الجدثة
فتحاتله آت وقاتر واشك ودومقوله سنك یورر کن ایاقلری یاطردیسنه دینور وآغزده اتی چیزیکن ظهور ایدن صوتنه
دینور الاجتداث افتعال وزننده بر محلده قبر اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال اجتدث الرجل اذا اتخذ جدثا الجربث
سکبث وزننده برنوع بالق آدیدر بو بالغك حقیقتنده اختلافات کثیره واقعدر بعضلر مارماهی ایله بیان ایتدیلرکه

بیلان

بیلان بالغی اوله جقدر وبعضلر بو البق بر بالقدر دیدیلر وبعضلر یابن بالغی ایله وبعضلر سازان بالغی ایله تفسیر ایلدیلر
الجرشیّ قرشیّ وزننده برکونه اوزم آدیدر الجرشّة جیمك وثانك کسریله بوغازك بوغرلغنه دینور که فارسیده
نای کلو دیرلر حنجره معناسنه التجرشی تسلقی وزننده که الحاق ایچوندر برکسه نك بوغازینك بوغرلغی برعارضه
سبیله قباروب قالقمق معناسنه در یقال تجرشی الرجل تجرشیا اذا نتأت جرشته ای حنجرته جربث قنفذ وزننده
برموضع آدیدر الجنث جنس وزننده اصل وبنیاد معناسنه در یقال هو کریم الجنث ای الاصل الجنثی خنثی
وزننده قلجه دینور سیف معناسنه وزره وجوشن یپان آدمه دینور زرّاد معناسنه واعلا واجود دموره دینور بونده جیمك
کسریله ده جائزدر التجنث تفعل وزننده برکسه اصل ونسبنك غیری نسبه نسبتنی ادّعا ایلمك معناسنه در یقال
تجنث الرجل اذا ادّعی الی غیر اصله وولدینك غیری یی اوزلیوب اکارقله مهربانلق ایلمك معناسنه در یقال تجنث
علیه اذا رئمه واحبه وکیرلنمك ایچون ثوب مقوله سنه بوریوب صارلمق معناسنه در یقال تجنث الرجل اذا التفف
علی الشیء یواریه وقوش قنادلرینی سره رك کوکسنی یره وپروب یاتمق معناسنه در یقال تجنث الطائر اذا بسط جناحیه
وجثم الجنبثة جیمك ضمی ونونك سکونی وبای موحده نك فتحیله برکلمه درکه آنکله برامزوناشزه عورت صفتلنور
علی قول سیاه عورته یاخودیك ایری تنومند عورته دینور دب البحر کبی الجوث فتحتیله بطنك کوکسه طوغری
اوست طرفی ایری وعظیم اولمق معناسنه در که کبه عورت بطنی کبی کورینور علی قول بطنك قاسغه طوغری
اشاغیسی صالق وسولیك اولمق معناسنه درکه شیشمان حالیدر الاجوث احمر وزننده صفت مذکوره اوزره
اولان کشی یه دینور الجوثاء حمراء وزننده مؤنثیدر وجوثاء اشکنبه یاشنده شیردان وقرق یاردیدکلری نسنه یه دینور
قبه معناسنه الجوث روث وزننده بودخی قرق یاره دینور جواثی کسالی وزننده که بحرینده برحصار آدیدر مهموز
اولمغله جأث ماده سنده ذکر اولندی جوهری وهمه مبنی بوراده ثبت ایلمشدر شارح دیر که جوهری ابن اثیر کبی بعض
اعلامه اقتفا ایلمشدر جویث زبیر وزننده بغداد قضاسنده برقریه آدیدر جویث جیمك فتحی وواوك تشدیدیله بصره
اعمالندن بر بلده آدیدر فقهادن نصر بن بشر القاضی الجوثی اورادندر جوثه جیمك ضمیله برموضع یا برقبیله آدیدر
الجهث مکث وزننده برکسه خوف یاغضب یاشوق وطرب مقوله سی عارضه سبیله ترك وقار ایدوب خفت ایلمك
معناسنه در یقال جهث الرجل جهثا من الباب الثالث اذا استخفه الفرع اوالغضب اوالطرب فصـــــل الحاء الحبث
کنف وزننده برنوع بیلان اسمیدر که قوریقسز اولور التحبث تای فوقیه ایله تحدیث وزننده وجود برعارضه
سبیله شکسته وفاتر وضعیف اولمق معناسنه در یقال حبث بدنه وفیه تحبث ای تکسر وضعف الحث حانك
فتحی وثانك تشدیدیله برکسه یی برایشه ترغیب وتشویق ایدوب قندرمق معناسنه در یقال حثه علی الامر حثا
من الباب الاوّل اذا احضه الاستحثاث والاحثاث همزه نك کسریله والتحثیث تفعیل وزننده بونلرده
قندرمق معناسنه در یقال استحثه واحثه وحثثه بمعنی حثه الحثحثة زلزله وزننده بودخی قندرمق معناسنه درکه
مراد تکرار بتکرار قندرمقدر یقال حثحثه علیه اذا احضه و برنسنه یی بری اوته دپرتمك معناسنه در یقال حثحث
المیل فی العین اذا حرّکه وبولنده شمشك جابجا اوینایوب یلدرامق معناسنه در یقال حثحث البرق اذا اضطرب
فی السحاب الاحتثاث افتعال وزننده بودخی قندرمق معناسنه در وقندرلمق معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور
یقال احتثه علی الامر فاحتث الحثحوث حانك ضمیله چوق نسنه یه دینور وچابك وسریع معناسنه در ووحشی
یاخود چرکین یکی یه دینور وقندرمق حض معناسنه در وعسکر آلاینه دینور کتیبه کبی الحثیثی خلیفی وزننده
مصدردرکه قندرمق معناسنه در یقال حثه حثا وحثیثی الحثوث صبور وزننده والحثیث جسث وچابك
معناسنه در کویا که برشیئه قندرلمغله اکاسعی وسرعت ایدر الحثحاث حانك فتحیله بودخی سریع وچابك معناسنه در
یقال رجل حثوث وحثیث وحثحاث ای سریع التحاثّ تحاب وزننده که فی الاصل تفاعل در برایشه بری برنی
تشویق وترغیب ایدوب قندرشمق معناسنه در یقال تحاثوا علیه ای تحاضوا الحثاث حانك فتحی وکسریله فی الاصل
سرعت معناسنه در نته که حثوث وحثیث آندن مأخوذدر بو مناسبتله نته کی تعبیر اولنان نوم قلیله که سریع الذهاب
اولور اطلاق ایلدیلر ومنه یقال ما اکتحل فلان حثاثا وحثاثا ای ما نام کما یقال ما اکتحل غماضا وعند البعض
حثاث رفعله وسیلهٔ حث وترغیب اولان شیئه دینور بعده اویقو یه سائق وباعث اولان شیء منومده استعمال ایلدیلر
بناء علیه ضرب مثل اوله رق ما اکتحلت عینی حثاثا دیرلر ما نمت معناسنه یعنی اویقو یه وسیله وسائق اوله جق منوم
نسنه یه کوزم نائل اولمدی که اویومدم دیمکدن کنایه در الحثّ حانك ضمیله صمان اوفانتیسنه دینور ویلدرایچی
قومدوطپراغه دینور علی قول درشت ویابس قوملغه دینور وقاتقسز اتمکه دینور واصلا نمامش قوری بجه قاوده دینور

الاحث فتحتيله باديه ده برموضعدر الحدوث قعود وزننده والحداثة حانك فتحيله برنسنه مقدّم يوغيكن صكره دن پيدا اولمق معناسنه‌دركه قدمك نقيضيدر يقال حدث الشيء حدوثا وحداثة من الباب الاوّل نقيض قدم واشبو حدث فعلي اكرقدم فعلنه كه دالك ضميله درمقارنا ذكر اولنورسه اتباعا دالي مضموم اولوركه مشاكله بابندندر تقول اخذني ماقدم وحدث ومنفردا ذكر اولندقده اصل حركه سنه يعني فتحه يه ردّ اولنمق واجبدر مترجم ديركه حريري درّه ده بو وجه اوزره بيان ايلدكدنصكره ديمشدركه بين العرب ازدواجه رعايت ايچون بعض مباني الفاظي تغيير ايدوب وعند الانفراد بنه اصوللرينه ردّ ايلمك استعمالاتندندر و بونلر سماعيه موقوفدركه عند البعض بشرط حقيقت اولمش اولورازجمله غداة كلمه‌سي دخي بو بابدندركه جمعي غدوات در عشايا لفظنه مقارن اولورسه غدايا وعشايا ديرلر كرچه شهابك بونده مقاله سي واردر لكن انشاءالله تعالى محلنده بسط اولنور كذلك هناني ومراني قوللري كبي كه لدى الانفراد امراني ديرلرنته كه ذكر اولندي كذلك فعلت به ماساءه وناءه قوللري كبي الحدثان حانك كسريله برنسنه نك اوّل وابتداسنه يعني هنوز تازه لكي حالتنه وهنكامنه دينور يقال كان ذلك في حدثان امره اي في اوّله وابتدائه وحدثان الدهر زمانك نو بنو پيدا اولان نوائب ونوازلنه اطلاق اولنور الحداثة حانك فتحيله مصدر درنته كه ذكر اولندي وحدثان كبي برشيئك اوّل وابتداسنه اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر الحوادث حادثه‌نك جمعيدركه نو بنو پيدا اولان وقايع ونوائب دهر بوقبلونه اطلاق اولنور الاحداث همزه نك فتحيله حدثك جمعيدركه فتحتينله در امور حادثه معناسنه در بومناسبتله دهرك نو بنو تكوّن ايدن نوب ووقايعنه اطلاق اولنمشدر يقال نزلت به حوادث الدهر واحداثه اي نوبه واحداث اوائل سنه ده ياغان يغمورلره اطلاق اولنور حدث السنّ كتف وزننده وحديث السنّ امير وزننده تازه نوجوانه اطلاق اولنور يقال رجل حدث السنّ وحديث السنّ اي بين الحداثة والحدوثة فيّ شارح ديركه لحياني وابن درستويه قولي اوزره كتف وزننده حدث سنّ ايله وحديث بلا سنّ استعمال اولنمق قول عاميدر يعني رجل حدث السنّ وحديث ديمك جائز دكلدر وحديث يكي شيئه دينور يقال ثوب حديث اي جديد وخبر و پيام معناسنه در يعني انسانه يقظه ومنامده سمع يا خود وحي جهتندن بالغ اولان هر كلامه اطلاق اولنور بوندن تركيده لاقردي ايله تعبير اولنور غير قياس اوزره جمعي احاديث كلور كويا كه احدوثه‌نك جمعي اولوب بعده حديثدن جمع اولنمشدرنته كه قطيع واقاطيع دخي بويله در وجمعي حدثان دخي كلور حانك كسري وضميله الحدّيثي خليفي وزننده بودخي خبر وداستان معناسنه در مصدر بمعني مفعولدر الحدوث صبور وزننده والحدث ندس وزننده والحدث كتف وزننده والحدث بشر وزننده والحدّيث سكيت وزننده مبالغه لردركثير الحديث اولان كشي يه دينور الحدث فتحتينله برنسنه يكي پيدا اولمق حالتنه دينور ويكي پيدا اولان شيئه دينور فقهانك ناقض طهارت اولان حالته حدث اطلاقي بوندن مأخوذدر جمعي احداث كلورنته كه ذكر اولندي وحدث روم اولكه سنده بربلده آديدر الاحداث همزه نك كسريله برنسنه‌يي يكيدن پيدا ايلمك معناسنه در يقال احدث الشيء اذا ابدأه ودمورك پاسني سيلوب جلا وصيقل ويرمك معناسنه در يقال احدث السيف اذا جلاه وزنا ايلمك معناسنه دركه بونلر مجازدر يقال احدث الرجل اذا زنى المحادثة مفاعله وزننده بربريله سوز يا داستان سويلشمك معناسنه دركه لاقردي ايلمك تعبير اولنور يقال حادثوا اي تحادثوا وقلجه جلا ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حادث سيفه اذا جلاه المحدّث محمد وزننده صادق الحدس اولان كشي يه اطلاق اولنوركه هميشه ظنّ وتخمين وفراستي مصيب اولور ومنه الحديث قد كان في الامم محدّثون فان يكن في امتي احد فعمر بن الخطاب قال في النهاية اي الملهمون كانهم حدّثوا بشيء فقالوه بو لفظك اصل معناسي كنديسنه خبر ويرلمش ديمكدرنته كه اهل اسلام ميانده اولان مجذوبلرك حقنده وارد اولان اشبو ذروا العارفين المحدّثين من امتي حديثنده بيورلمشدركه بنم امتمك مجذوبلري كه اكثري صورت ديوانه ده عاقل عارف بالله اولوب بعض ملائكه مأمورا كنديلره واقعات امور واحوالدن خبر ويرملريله انلر دخي وتيرهٔ مذكوره اوزره بعضا احوال غيبيه‌دن خبر ويررلر انلرك امورني مولايه تفويضله حاللري اوزره ترك ايليه سز ديمكدر ظاهرا مخالف اولان بعض اطوارلرندن كفّ لسان اولنمق لازمدر و بعض خارج كندلردن دخي اتفاقي اموره راست وموافق اوله رق بي اختيار كلمات صدور ايدركه انطباق حق تعبير اولنور پس متقلدين ومتشبهينك وجه محرّر اوزره اتفاقي چند كلمات متطابقه سنه فريفته اولمغله كرامته حمل ايدوب شمع بي فروغنه پروانه اولمق روش عاقلانه دن دوردر المحدث مكرم وزننده باديه ده ايكي صو و واسط و بغداد قضالرنده ايكي قريه آديدر المحدثة هايله برموضعدر الاحدوثة اضحوكه وزننده بين الناس حوادث اولان خبر عجيبه مطلب

وكلام

وكلام وداستان غريبه دينور جمعي احاديث كلور ومنه قوله تعالى فجعلناهم احاديث اي اخبارا يتحدّثون بها الحدث حانك كسريله هميشه قصه وداستان مقوله سي كلام سويلين كسيه دينور سلاطينك مصاحب وقصه خوانه حدث الملوك اطلاقي بوندندر يقال هو حدث الملك اي صاحب حديثه الحادث والحديثة حانك فتحيله واحدث اجبل وزننده بر موضع آديدر الحدثان فتحاتله اصحابدن اوس نام ذاتك پدري اسميدر الحرث حانك فتحي ورانك سكونيله كسب وكار ايدوب مال جمع ايلمك معناسنه در يقال حرث الرجل حرثا من الباب الاوّل والثاني اذا كسب و جمع المال وبر كشي درت خاتون آلمق معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الرجل اذا جمع بين اربع زوجات وافراط ومبالغه اوزره جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث امرأته اذا بالغ في جماعها وحرث اسم اولور شول شاهراهه اطلاق اولنوركه تمرّد واياب اولمغله طرنقلريله دوكيلوب كوفته اولمش اوله واشك قسمنك ذكرلرينك دبنه وكوكنه دينور وحرث كذلك مصدر اولور چوق يتكله واوسنه چوق وارمقله دابه‌يي زبونلدوب مهزول ايلمك معناسنه كه مجازدر يقال حرث البعير اذا سار على ظهرها حتى اهزلها وترلايه تخم اكمك معناسنه در يقال حرث الرجل اذا زرع شارح ديركه حرث تخم اكمك وترلا سورمك معنالرينه اولمغله زرعدن اعمدر وبو معناي موضوعيدر وحرث آتش اوجرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث النار اذا حرّكها وخبر وضايع مقوله سني تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الخبر اذا فتشه وبرنسنه‌يي آكلايوب بيلمكه چالشمق معناسنه مستعملدر يقال حرث الشيء اذا تفقه فيه وحراث تهيئه ايلمك معناسنه دركما سيذكر يقال حرث الرجل اذا هيأ الحراث الحرثة جرعه وزننده والحراث سحاب وزننده يايك ايكي باشلرنده كيريش كچوره جك كرتكه دينور وحرثه ذكرك باشنده اولان كرتكده اطلاق اولنور بنو حارثه برقبيله در حارثيون ايله معروفه جماعت كثيره انلردندر ذو حرث زفر وزننده ملوك حميردن كه اذواء تعبير اولنور ابن حجر ياخود ابن الحارث الرعينيّ لقبيدركه جاهليه دندر مؤلف بوني تكرار ايلمشدر حريث زبير وزننده اساميدندر حريث امير وزننده اساميدندر محمد بن احمد بن حريث البخاري محدّثندر حرثان عثمان وزننده بر رجل آديدر الحارث ارسلانه اطلاق اولنور ابو الحارث دخي ديرلر وحارث حوران ترابنده برطاغك قله سنك اسميدر الحارثان حارث بن ظالم بن جذيمه ايله حارث بن عوف بن ابي حارثه يه اطلاق اولنور كذلك باهله قبيله سندن حارث بن قتيبه ايله حارث بن سهم نام كمسه لره اطلاق اولنور حارثه وحويرثا تصغير بنيه سي والفله وحراث كتان وزننده والمحرّث معظم وزننده اساميدندر الحراث كتاب وزننده تمام بونولماش اولان اوقه دينوركه بر مقدار جه الدن چوب تصار لنمش لكن تكميل اولماش اولور واوق تمره‌نك دبنه دينور جمعي احرثه كلور الحرايث حريثه‌نك جمعيدر مكاسب معناسنه كه موقع كسب وكاردر يقال خرجوا الى حرايثهم اي مكاسبهم وزبون ومهزول اولمش دوه لره اطلاق اولنور حرث صرد وزننده بر ارضك اسميدر الحارثة غربيّ بغدادده برموضع معروفدر قاضي القضاة سعد الدين مسعود الحارثيّ كه ابن الحارث بن مالك بن عبدان در اوراد ندر بلحارث بانك فتحيله بنو الحارث بن كعب جماعتيدركه شواذ تخفيفندندر كذلك هر قبيله ده كه لام تعريف اظهار اولنه يورسمه تخفيف ايدرلر بلعنبر و بلهجيم كبي مترجم ديركه بو مبحوث قبيلندندر نته كه نحت ماده سنده بيان اولندي ابو الحويرث كه ابو الحويرثه دخي ديرلر محدّثيندن عبد الرحمن بن معاويه‌نك كنيه سيدر المحرث منبر وزننده والمحراث محراب وزننده آتش اوجره جك كوسكي يه دينور الحربث باي موحده ايله قنفذ وزننده بر نبات آديدر الحركثة دحرجه وزننده ارغلامق معناسنه در يقال حركث الشيء اذا زعزعه الحفث كتف وزننده قبه معناسنه دركه قرق بابر وشيردان ديدكلري شيئه دينور اشكنبه‌نك باشنده اولور جمعي احفاث كلور وبرنوع ييلانه دينوركه بعينه طغار جق شكلنده اولور باكوش تعبير اولنور الحفثة فرحه وزننده والحفث حانك كسريله بونلرده قرق بابر ديدكلري شيئه دينور الحفاث رمان وزننده برنوع ييلاندركه حفث ديدكلري مذكور ييلاندن ايري اولور الحفاثية كراهيه وزننده ايري وضخامتلو اولان شيئه دينور الحلتبث حلتبث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندي الحنث حانك كسريله كناهه دينور اثم معناسنه معناي موضوعي بودر يقال وقع في الحنث اي الاثم وخلف يمين معناسنه دركه بركسه ايلديكي يمينك عهده سندن خروج ايلميوب آنده كرفتار قالمقدن عبارتدر يقال حنث في يمينه حنثا من الباب الرابع اذا لم يف بموجبها بونك خلافنه برّ اطلاق اولنور واول كسنه لره حانث وبارّ دينور وباطلدن حقه كذلك حقدن باطله ميل ايلمك معناسنه در يقال حنث الرجل اذا مال من باطل الى حقّ وعكسه الاحناث همزه‌نك كسريله بركسه‌يي يمينده حانث قلمق معناسنه در تقول احنثته احناثا فحنث المحانث ميمك فتحيله كناه ومعصيت موقعلرينه دينور محنث مفرديدر علي قول مفردي غير مسموعدر

التحنث تفعل وزنده حق تعالی یه قوللغه دورشمك یاخود اصنامدن عزلت ایتمك معناسنه در ومنه انه
صلی الله تعالی علیه وسلم یأتی غارحرا فیتحنث فیه ای یتعبد اللیالی ذوات العدد اومعناه یعتزل الاصنام
شارح دیرکه محدثینك اللیالی ذوات العدد قیدی همان بیان واقع ایچون اولمغله قید اتفاقیدر اجزاء تفسیردن
دکلدر پس بومیل عن الباطل الی الحق معناسندن مأخوذ یاخود معنای آتیدن مأخوذدر مترجم دیرکه
تعبد واعتزال اصنام معنالری معنای آتیدن مأخوذدرکه معنای لازمیدر زیرا سلب کناهه عبودیت واعتزال اصنام
لازم کلور قالدیکه مؤلفك اللیالی ذوات العدد قولی حقیقت تعریفدن خارجدر صحیح بخاریده انه علیه السلام کان
یتحنث وهو التعبد اللیالی ذوات العدد عبارتیله مرسوم اولمغله قید مذکوری اجزای تفسیردن وهم ایتمشدر اول ایسه
تحنث کلمه سنك ظرفیدر ولیالیدن مراد ایام ولیالیدرکه تغلیب اولنمشدر لیل خلوته انسب اولدیغیچون نته که طیبی
وسائر شراح بورسمه بیان ایلدیلر و تحنث تأثم معناسنه درکه بناسی سلب ایچوندر کناهدن پرهیز ایتمك معناسنه در
یقال تحنث من کذا اذا تأثم منه حنث جعفر وزنده بر رجل اسمیدر الحوث روث وزنده عرق الحوثاء اسمیدر
وحوثاء صحراء وزنده جکره واطرافنده اولان یورك واو بکن واود مقوله سی اعضایه دینمکله حوث آنلرده اولان
طمرلره اطلاق اولنور وحوثاء سموز خاتونه دینور وحوث متفرق وتارمار معناسنه استعمال اولنور وبوث کلمه سی
اکار دیف اولورنته که مادهسنده بیان اولندی ومنه المثل *ترکهم حوث بوث* وحیث بیث بفتح الحاء والثاء وحیث بیث
بکسر الحاء للیاء وحاث باث بقلب الواو الفا وبکسر الثاء وحوثا بوثا بالتنوین ای فرقهم وبدد هم مؤلفك تفسیری
مسامحه یه مبنیدر صواب اولان متفرقین اولمقدر وحوث ضم اوزره بنا ایله حیث کلمه سنده لغت طائیه در الاحاثة همزه نك
کسریله والاستحاثة یردن طپراغی طاغیدوب ایچنده اولان شیئی ارامق معناسنه در یقال احاث الارض واستحاثها اذا
اثارها وطلب مافیها وبرنسنه یی تحریك ایدوب طاغتمق معناسنه در یقال احاث الشیء اذا حرکه وفرقه الحوثة حانك ضمیله
بر رجل آدیدر حیث خانك فتحی وآخرینك ضم اوزره بناسیله برکلمه درکه مکانه دلالت ایدر یعنی ظرف مکاندر حین
کلمه سی ظرف زمان اولدیغی کبی واخرنده حرکات ثلاثه ایله لغتدر کلمۀ مزبوره اسم مبنیدر تحریکی التقاء ساکنینه مبنیدر
بعضلر غایاته تشبیهله ضم اوزره بنا قلدیلر و بعضلر استثقالا للضمة مع الیاء فتح اوزره و بعضلر خفت ایچون کسر اوزره
بنا ایلدیلر شارح دیرکه حوث دخی حیث لفظنده لغت اولمغله بدی لغتی مشتملدر فصل الخاء الخبیث امیر وزنده
پلید ومردار وناخوش نسنه یه دینور که طیب مقابلیدر کرك محسوس وکرك معقول اولسون یقال شیء خبیث ضد طیب
والحق ودوباره جی خداع ومکار کمسنه یه اطلاق اولنور یقال رجل خبیث ای ردی خب وآلوده وناتمیز یارانله الفت ایدن
کمسه یه دینور یقال رجل خبیث ای یتخذ اصحابا خبثاء الخبث خانك ضمیله والخباثة حداثه وزنده والخبابیة کراهیه
وزنده برنسنه خبیث اولمق معناسنه در یقال خبث الشیء خبثا وخباثة وخبابیة من الباب الاول اذا کان خبیثا وخبث
خانك ضمیله برکسنه فرومایه ودوباره جی وشیطان ومکار اولمق معناسنه در یقال خبث الرجل خبثا من الباب المزبور اذا کان
ردیئا خبا الخابث خبیث ومحیل و بدکار کشی یه دینور مترجم دیرکه سعدی چلپی سورۀ هودده ضایق ماده سنده دیدیکه
کشافك بیانی اوزره بومقوله ده ثبوت معناسی مراد اولورسه صفت وزننده اولوب واکر حدوث وعروض معناسی مراد
اولورسه فاعل وزننده ایراد اولنور ضیق وضایق وسید وساید کبی وابو حیان دیدیکه بو حکم الفاظ مذکوره یه مختص
دکلدر بلکه عموم اوزره در مطلقا ثلاثیدن ثبوت واستقرار ایچون بناء فاعل صوغ اولنورسه صفت وزننده اولور
حسن وقبیح وثقیل وفرح وسمین کبی واکر حدوث معناسی اراده اولنورسه فاعل وزننده اولور حاسن وقابح وثاقل
وفارح وسامن کبی پس مانحن فیهده خابث وخبیث دخی بو بابدندرکه خابث خباثتی عارض اولان شخصه وخبیث
جبلتنده خباثت اولان پلید مادرزاده دینور الخبثاء کرماء وزننده خبیثك جمعیدر المخبث محسن وزننده دائما
فرومایه وخبیث وناتمیز یارانله الفت ایدن کشی یه دینور المخبثان میمك وبانك فتحیله مخبث معناسنه در علی قول مخبثان اسم
معرفه در بلا حرف تعریف استعمال اولنور وندایه مخصوصدر تقول یا مخبثان وللمرأة مخبثانة الاخباث همزه نك کسریله
برکسنه مخبث اولمق معناسنه در یقال اخبث الرجل اذا صار مخبثا خبث لکع وزننده که خبیثدن معدولدر قثم خبیث
دیمکدر وبو ندایه مخصوصدر یقال للذکر یا خبث ای یا خبیث خباث قطام وزننده که بو دخی معدولدر ندا ایله نساده
استعمال اولنور یقال یاخباث ای یا خبیثة الاخبثان تثنیه بنیه سیله بول ونجسه اطلاق اولنور علی قول بخر ایله سهره
یعنی آغز قوقوسیله اویقوسزلغه یاخود اویقوسزلغله قلب صقلدیسنه اطلاق اولنور الخبث خانك ضمیله زنا ایتمك معناسنه
استعمال اولنور یقال خبث الرجل بالمرأة خبثا من الباب الخامس اذا زنی مصاحده باب اولدن مضوغدر الخابثة فاعله
وزننده مصدردر خباثت معناسنه در الخبثة خانك کسریله مصدر نوعیدر کرك قول وکرك جاریه سبی واسترقاقی حلال

مطلب

اولیان طائفه دن اسیر اولمغله طیب ومباح اولیوب حرام وخبیث اولمق معناسنه در بو ماده یه مخصوصدر نته که طیبه
بونك مقابلیدر یقال هذا سبی خبثة وولدت لخبثة وهذا العبد لاخبثة فیه وهی فی الرقیق ان لایکون طیبة ای سبی
من قوم لایحل استرقاقهم وبونك حرمتی عهد یاخود امان ویرلمش یاخود احرار دن اولمق مقوله سی احوالدن ناشی
اولور الخبیث سکیت وزننده مبالغه در کثیر الخبث اولان کشی یه دینور یقال رجل خبیث ای کثیر الخبث جمعی
خبیثون کلور الخبیثی خطیبی وزننده مصدردر مبالغه ایچوندر خبث وخباثت معناسنه در وادی تخبث تانك وخانك
ضمی وبای مشدده نك کسریله وادی تخیب معناسنه درکه ضر و بند وباطل معناسندن کنایه در وادی تضلل وتهلك
دخی بو یلجه در یقال وقعوا فی وادی تخبث ای فی الباطل و بونلر غیر منصرفلردر شبه وزن فعل وتعریف سببلرینه
مبنی که باطل و بیهوده ده علم اولمشلردر و بعضلر بونلرده خانك وضاد وهانك فتحیله روایت ایلدیلر لکن صحیح
اولان مضموم اولمقدر الخبث ضمتیله والخبائث خانك فتحیله که اشبو اعوذ بك من الخبث والخبائث حدیثنده
وارد اولدیلر مراد شیاطین طائفه سنك ذکور واناثلریدر خبث خبیثك وخبائث خبیثه نك جمعلریدر شارح دیرکه
خبث لفظی تخفیف ایچون بانك سکونیله ده مرویدر و بعضلر معنای مصدری مراد ایله فجور وزنا مقوله سی خباثتدن
استعاذه بیورلدیغنه ذاهب اولمشدر بوکه کوره خبائثدن مراد سائر افعال مذمومه وخصائل ردیه اولور الشجرة
الخبیثة که اشبو ومثل کلمة خبیثة کشجرة خبیثة الآیه کریمه سنده واقعدر مراد حنظلدر یعنی ابو جهل
قاربوزی دیدکلری آجی نباتدر یاخود کشوث درکه باغ صارمشغی دیدکلری بدرکه کوکی و یپراغی وکولکه سی
و یمشی اولماز بی خیر ومنفعت بر نباتدر پس بونلره شجره اطلاقی مشاکله ایچوندر وشجرۀ طیبه دن مراد خرما اغاجیدر
المخبثة میمك وبانك فتحیله مفسده معناسنه درکه خبث وفساده باعث وداعی اولان نسنه در یقال الکفر مخبثة
الاخبعثاث اقشعرار وزننده ارسلان یورویشی کبی رفتار دلیرانه ایله یوریمك معناسنه در یقال اخبعث فی مشیه
اخبعثاثا اذا مشی مشیة الاسد الخنفقة خانك وبانك وفانك فتحیله کونك اسمیدر است و دبر معناسنه الخث
خانك ضمی وثانك تشدیدیله شول خار وخاشا که وسیلندی یه دینورکه سیل صوبی کتوروب صو برده یاتوب
چکلدکدنصکره یرنده قالمش اوله وبك اسکی قوری بوصونه دینور الخثه غصه وزننده بوشق دوه قیغنه دینور
بعره لینه معناسنه وشول جاموره دینور که دوه قیغیله یاخود صغر تزکیله یوغرلمش اوله که آنکله ناقه نك ممه لری
امزکلرنی طلا ایدرلر تا که کمسنه یه قونوب صارلدقده صارقی آزرده ایلمیه واغاج قرنتیسندن براوج و برد سنه
قرتی یه دینورکه آتش طوتوغی ایدرلر بونده خانك فتحیله ده جائزدر التخثث تفعل وزننده برکدرمك معناسنه در
یقال خثث الشیء تخثیثا اذا جمعه وبرنسنه یی مرمت واصلاح ایتمك معناسنه در یقال خثثه اذا رمه الاختثاث
افتعال وزننده محتشم اولمق معناسنه در یقال اختث الرجل اذا احتشم الخرثی خانك ضمی وراثك سکونیله
کردی وزننده اواسانه دینور اثاث البیت معناسنه علی قول متاع بیتك وغنایمك ایشه یرامز اولان کترلرینه دینور
الخرثاء خانك کسریله برنوع قرنجه درکه رنکنده قزللق اولور صاری قزل قرنجه دکلدر بلکه قزل چلار برنوع
قرنجه در الخرثاء خانك فتحیله شول خاتونه دینورکه ایکی بوکورلری ایری اولوب کوده سنك آنلری صالق وسولپك اوله
الخنث کنف وزننده شول کمسه یه دینورکه ذاتنده وجودی ملایم وصالق وسولپك اولمغله بوردکن قیریلوب
بوکیلور اوله یقال هو خنث وهومن فیه انخناث ای تکسر وتثنی امهات سائره ده مافیه عنوانیله مرسوم اولمغله
مطلقا وصف مذکور اوزره اولان نسنه دیمك اولور الخنث فتحتیله برکسنه خنث اولمق معناسنه در یقال خنث
الرجل خنثا من الباب الرابع اذا صار خنثا التخنث تفعل وزننده بو دخی صالق وملایم کوده لو اولمغله قیریلوب بوکیلور
اولمق معناسنه در یقال تخنث بمعنی خنث وبرنسنه اکیلوب ایکی بوکلم اولمق معناسنه در یقال خنثه فتخنث
کماسیذکر الانخناث انفعال وزننده تخنث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخنث الرجل بمعنی تخنث الخنث
خانك کسریله جماعت متفرقه یه دینور تقول رأیت خنثا من الناس ای جماعة متفرقین وآزی دیشلرینه مجاور
اولان آوردك یوقریلی اشاغلی ایچ یوزینه دینورکه بوکلم یردر التخنیث تفعیل وزننده برنسنه یی اکوب ایکی بوکلم
ایلمك معناسنه در یقال خنث الشیء تخنیثا فتخنث اذا عطفه فتعطف المخنث مؤنث وزننده معروفدرکه
زن خصلت اولان نامرد یادکاره دینورکه اصطلاح ظرفاده مذکر سماعی تعبیر اولنوردکر اولنان تخنثدن مأخوذدر
بونده اسم فاعل عنوانیله لغتدر نفسنی تخنث ایلدیکیچون واسم مفعول عنوانیله جائزدر پشت خبدلو ظرلره بلنی
بوکدردیکیچون دیار مغرب اصطلاحنده انلره مظهر دیرلر ظای معجمه ایله واصل ترك لساننده ککز تعبیر ایدرلر فتحتیله
الخنائة خانك ضمیله والخنیثة بنیه تصغیر ایله بونلرده مخنث تخصه دینور الخنث خانك فتحی ونونك سکونیله

برکسه‌یی سخریه ایدوب هزل واستهزا ایلمك معناسنه‌در یقال ختثه ختثا من الباب الثانی اذا هزیٔ به
وطلومك اغزینی طشره قیوروب آندن آغزیله صو ایچمك معناسنه‌در یقال ختث السقاء اذا کسره الی خارج
فشرب منه الاختناث افتعال وزننده ختث ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اختنث السقاء بمعنی ختثه الخنثی
حبلی وزننده شول کمسه‌یه دینور که کندیده آلت ذکورت وهم آلت انوثت ایکیسی معا موجود اوله بونده
حکم غالبکدر بولك جریانی وبرینك اشتهاء وقوامی وحلم کبی واکر طرفین برابر ایسه اکا خنثای مشکل دیرلر
کتب فقهیه‌ده احکام مخصوصه‌سی مشروحدر جمعی خناثی کلور حبالی کبی وخناث کلور اناث کبی وخنثی عمرو بن
عدس نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر مترجم دیر که خنثی اوله‌رق برفرس مشهود مزا ولمشدر کذلك مراهق برجوان وبرقوجه
قاری مشهود ومنظور مزا ولمشدر الاخناث همزه‌نك فتحیله والخناث خانك کسریله خنثك جمعیدر که
فتحیله درقیورم معناسنه اسمدر ومنه اخناث الثوب وخناثه ای مطاویه ویقال اطوالثوب علی اخناثه وخناثه ای
علی مطاویه یعنی ثوبی بوکلرینه قیوبر واخناث الدلو وخناث الدلو قوغه‌نك اغزلرنده اولان اغاج ارازندن
صودوکولجك برلرینه اطلاق اولنور یقال افرغ الماء من اخناث الدلو ومن خناثه ای من فروغه مؤلف
لفظی اعتباریله دلوه تذکیر ضمیری ارجاع ایلمشدر ولغت قلیله‌ده مذکر اولور ذوخناثی خانك فتحی والفك
قصریله برموضعدر خنث خانك ضمی ونونك سکونیله برخاتون آدیدر وبوعلمیت وتأنیثله غیرمنصرفدر
المخناث مثنات وزننده شیوه وادا ونازایله قیریلوب بوکیلیجی پشت مشرب نکاره دینوریقال امرأة مخناث
ای متکسرة خناث قطام وزننده معدولدر دائما وصف مزبور اوزره اولان نکاره دینور وبونده ایه
مخصوصدر خنث زفر وزننده بودخی معدولدر اول اداده اولان مذکره ندا اولنور وبونلر نقائص
تعبیر اندریقال للمرأة یاخناث وللذکر یاخنث الخنبث قنفذ وزننده بك خبیث وبدکار اولان کمسه‌یه دینور خبث لفظنده نون
زیاده قلنمشدر الخنابث علابط وزننده خائن ومذموم اولان کمسه‌یه دینور بوخنث لفظندندر یقال امرأة خنابث
ای مذموم خائن الخنطثة دحرجه وزننده صالنه‌رق رفتار ایله یورمك معناسنه‌در یقال خنطث الرجل اذامشی
متبختراً الخنفثة قنفذه وزننده برکوچك بوجك ادیدر الخوث فتحتینله برکسه‌نك قارنی سولیك وصالقی اولمق
معناسنه‌در یقال خوث بطنه خوثا من الباب الرابع اذا استرخی وقارن ومعده طعام وشرابدن طولمق معناسنه‌در
یقال خوث بطنه اذا امتلأ یعنی من الطعام والشراب والفت وانسیت ایلمك معناسنه‌در یقال خوث به ای الفه
وانس به وبرکسه اخوث اولمق معناسنه‌در یقال خوث الرجل اذا صار اخوث الاخوث احمر وزننده قارنی صالقی
وسولیك اولان کشی‌یه دینور الخوثاء حمراء وزننده مؤنثیدر وخوثاء بدنی نرم ونازك اولان تازه قیزه دینور یقال
جاریة خوثاء ای حدثة ناعمة خویث زبیر وزننده دیار بکر اعمالندن بربلده‌در التخیث تفعیل وزننده قارنی
بیوك وصالقی اولمق معناسنه‌در لسان العربده بوتفعل وزننده مرسومدر فصل الدال الدأث دالك
فتحی وهمزه‌نك سکونیله نسنه یمك اکل معناسنه‌در یقال دأث الطعام دأثا اذا اکله مؤلفك اطلاقنه کوره باب اولدن
اولمقدر ومقتضای همزه باب ثالثدندر وآغرلشمق معناسنه‌در یقال دأث الشیٔ اذا اثقل وکیرلنمك معناسنه‌در
یقال دأث الثوب اذا دنس وکیرلتمك معناسنه متعدی اولور یقال دأث ثوبه اذا دنسه الدأث دالك کسریله
قلبده جایکیر اولمش شول حقد وکینه‌یه دینور که دکه حالله زائل ومنحل اولمیه یقال فی قلبه له دأث ای حقد لاینحل
الدأثاء حمراء وزننده وهمزه‌نك فتحیله جائزدر جاریه‌یه دینور امه معناسنه فارسیده کنیزك وترکیٔ قدیمده
قرناق دیرلر جمعی دءاث کلور مخففة دالك فتحیله مترجم دیر که مزهرده دأثاء اسم اولمق اوزره مرسومدر وهمزه‌نك
تحریکی حرف حلق اولدیغنه مبنی‌درو ثأداء دخی جاریه‌یه دیمکله مقلوب ظن اولنور لکن دکلدر وعربلر احمق
ونادان کمسه‌یه ابن دأثاء اطلاق ایدرلر الدءائث خبائث وزننده اصول معناسنه‌در که اصلك جمعیدر ظاهرا
مفردی مشکلدر الادأث احمد وزننده برقوملق آدیدر الدئثان دالك کسریله جاثوم معناسنه‌در که
بربدن آیرلیان تنبل آدمه دینور یقال رجل دئثان ای جاثوم الدؤثی کردمی وزننده دیوث معناسنه‌درکه
قورمساقدر دیثی تصغیر بنیه‌سی والفك قصریله واسط قضاسنده برقریه‌در الدث دالك فتحی
وثانك تشدیدیله اوفق قطره‌لو ضعیف یغموره دینور که چیسنتی تعبیر اولنور ودث مصدر اولور صیاد صیده
قریب اولدقده اثوابه سیرلنوب آکسه سندن اوق یاخود قورشون آتمق معناسنه یقال دث الصیاد به
دثا من الباب الاول اذا رمی به متقاربا من وراء الثیاب وشدید ومولم ضربه ایله ضرب ایلمك معناسنه‌در
یقال دث فلانا اذا ضربه فآلمه ودث بانه دینور جنب معناسنه واوته قاقق معناسنه‌در یقال دثه اذا دفعه وعن علم اولملوب

ظن وتخمینیله سویلنن خبره دینور یقال هذا دث من خبرای رجم منه وجسد انسانی وجع بطن حالتنده اولدیغی کبی
قیوریلوب بورلمق معناسنه‌درن یقال دث الرجل علی بناء المفعول دثا وهو التواء فی الجسد شارح دیر که جنب انسانیده
اولان التوایه مخصوصدر واقعا نهایه‌ده دخی اویله‌در واندن مأخوذ اوله‌رق دثاثه کلمه‌سی لسانده اولان بورقلق
حالتیله تفسیر ایلمشدر الدثاث کتاب وزننده دث کبی بودخی ضعیف یغموره دینور تقول مطرنا دثاودثاثا ای مطرا
ضعیفا الدثاث رمان وزننده ضیان طاشیله قوش اوروب صید ایدن صیادلره دینور داث مفردیدر الدثة دالك ضمیله
آزجه زکام عارضه‌سنه دینور یقال اخذته الدثة ای الزکام القلیل الدحث حای مهمله ایله ندس وزننده برکلام وخبری
رابطه‌لو حسن نسق وانتظام اوزره تکلم ایدن آدمه دینور یقال رجل دحث ای الجید السیاق للحدیث الدرعث
جعفر وزننده بك یاشلو اولمغله حرکتده ثقیل وکران اولان انسان وحیوانه دینور الدعث بعث وزننده وجوده علت
ومرض بکیجه عارض اولمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا علی بناء المفعول اذا ابتدأ به المرض مؤلف اول
المرض عنوانیله تفسیر ایلمکله مسامحه ایلمشدر واول صداع وارتعاش وفتور واقشعرار مقوله‌سی مقدمات مرض
پیدا اولمقدن عبارتدر مؤلف بوراده اسم وقریبا مصدر اولمق اوزره رسم ایلمکله تشویش ایلمشدر ودعث ایاقله
یاخود ال ایله یرك یوزینه طپراق آتمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا من الباب الثالث اذا دفق التراب علی وجه
الارض بالقدم او بالید الدعث دالك کسریله بریرده یابرقابده قالان صو بقیه‌سنه دینور وقلبده مضمر اولان کین
وحقد وعداوت معناسنه‌در جمعی ادعاث کلور ودعاث کلور دالك کسریله الادعاث همزه‌نك کسریله یوریمکده
افراط ومبالغه ایلمك معناسنه‌در که بك اوزون اوزادی کیتمکدن عبارتدر یقال ادعث فلان اذا امعن فی السیر شارح دیر که
صواب اولان فی الشیٔ عنوانیله اولمقدر که مطلق اولور وادعاث ابقا ایلمك معناسنه‌در تقول ما ادعثت عنه شیئا ای
ما ابقیت ونسنه اوغورلمق معناسنه‌در یقال ادعثه اذا سرقه التدعث تفعل وزننده برکسه درونده آخره کین وعداوت
بغلمق معناسنه‌در یقال تدعث صدروهم اذا احنت بنودعثه دالك فتحیله عربده بربطندر الدعبوث زنبور
وزننده حیزومأبون شخصه دینور ظرفای مغرب مظهر تعبیر ایدرلر که مظهرلکه منزله‌سنده اولان نقطه‌لو سیدر یقال
هو دعبوث ای مأبون غربیدر که اینه علته ابتدا فرعون مبتلا اولمشدر ارغام انف وتذلیل ایچون چهره رعونتی خاکسار
اولمشدر الدلاث کتاب وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر
دلاث ای سریع وامرأة وناقة دلاث ای سریعة جمعی دلث دردالك ضمی ولامك سکونیله الاندلاث انفعال وزننده
برکسه اوزره کمال خشم وغضبله شتم ودشنام ایده‌رك حواله اولوب هجوم واستیلا ایلمك معناسنه‌در که اویوب اولاشمق
تعبیر اولنور تقول اندلث فلان علینا ای انخرق وانصب بوترکیب دفع واندفاع معناسنه موضوع اولمغله معانیٔ سائره
آندن متفرعدر مؤلف بوماده‌یی قاصرا ثبت ایلمشدر وبوراده انخراق دخی مجازدر اصل یرتلمق معناسنه‌در کمال
غضبدن چاکچاك اولمق درجه‌سنه وارمق معناسنه مستعملدر الدلیث دالك فتحیله آدیملری ضیق ضیق آتارق
یورمك معناسنه‌در یقال دلث الرجل دلیثا من الباب الثانی اذا قارب خطوه الادلاث همزه‌نك ودال
مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده برنسنه‌یی اورتوب بورمك تغطئه معناسنه‌در یقال ادلاث جسده اذا غطاه
التدلث تفعل وزننده برخطرناك ایشه من غیرروئیه صالدرمق معناسنه‌در یقال تدلث الیه اذا اقتحم الدلثاء
حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینور که ضعفندن ناشی کردنی سوندروب اوزادر اوله یقال ناقة دلثاء اذا کانت تمد هادیها
من ضعفها الدلثه زمره وزننده سوری‌یه دینور ثله معناسنه المدالث میمك فتحیله جنکاهلره دینور مواضع
قتال معناسنه ظاهرا مفردی مدلثدر الدلبوث فتحتینله قربوس وزننده بر نبات آدیدر بونبات سوسن بری
نوعندن عربیده سیف الغراب وترکیده قوزغون قلیجی دیدکاریدر الدلعث دالك کسریله جردحل وزننده والدلعاث
قسبار وزننده والدلعث سبطر وزننده شول ارکك دوه‌یه دینور که ذاتنده قوی البنیه وتوانا وتنومند اولوب وکثرت
استعماله ذلول ورام اولمش اوله الدلعوث جردحل وزننده والدلعثی سبنتی وزننده دمك ایری وضخم الهیکل
دوه‌یه دینور الدلمث علبط وزننده والدلامث علابط وزننده جست وسریع اولان انسان وحیوانه دینور الدلهث
جعفر وزننده والدلاهث علابط وزننده والدلهاث جلباب وزننده ارسلانه دینور الدلهثة دحرجه وزننده
سرعتله سائره سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال دلهث الرجل اذا اسرع وتقدم الدمث فتحتینله برنسنه نرم
وسهل وملایم اولمق معناسنه‌در یقال دمث المکان وغیره دمثا من الباب الرابع اذا سهل ولان الدماثة حداثه وزننده
برکسه ملایم مشرب اولمق معناسنه‌در که مجازدر فرق ایچون تفریق مصدر ایلدیلر یقال دمث الرجل دماثة
اذا سهل خلقه الادموث همزه‌نك ضمیله اوجاقده اتمك کومه‌جك یره دینور که ساده آتشی کول اولمغله بومشق اولور

التدميث تفعيل وزننده بو مشتق معناسنه در يقال دمث المضجع اذا لينه وبر خبر وقصه ذكر ايلمك معناسنه در تقول دمث لى الحديث اى اذكره لى مؤلف همان ذكر الحديث ايله اكتفا ايلمشدر لكن اساسده مجاز اوله رق وتقول دمث لى ذلك الحديث حتى اطعن فى خوضه اى اذكره لى اوله حتى اعرف وجهه فاعلم كيف آخذ فيه عبارتيله مرسوم اولمغله كويا كه اول خبر وكلامك متكلم اولنى فتح واشعار ايلمكله تليين وفهم مخاطبه تسهيل وتقريب ايلمش اولور كه تمهيد مفهومنه مقاربدر الدهكث جعفر وزننده قصير القامه بودور كسبه دينور الدوثة روثه وزننده عسكر بوزلمق هزيمت معناسنه در يقال وقع عليهم الدوثة اى الهزيمة الدهث مكث وزننده اوته قاقمق معناسنه در يقال دهثه دهثا من الباب الثالث اذا دفعه دهثه دالك فتحيله بر رجل اسميدر الدهلاث دلهاث وزننده ومرادفيدر الدهموث دالك ضميله كريم اولان كشى يه دينور يقال هو دهموث اى كريم التدييث تفعيل وزننده ذلول ورام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال ديثه تدييثا اذا ذلله التديث تفعل وزننده پزونكلك ايلمك قياده معناسنه در شارح حك بيانته كوره عبالنه پزونكلك ايلمكه مخصوصدر كه قثر پزونك اولور پزونك پيشاونك فارسى محرفيدر يقال تديث فلان اذا فعل القيادة الديوث دالك فتحى وياءنك تشديديله معلومدر كه بى غيرت وناموس قلتبان وقور مساغه دينور يقال رجل ديوث اى لاغيرة له مادهء مزبوره دن مأخوذدر نهايه ده يحرم الجنة على الديوث حديثنده عند البعض سريانى ومعرب اولمق اوزره مرسومدر الديثانى فتحاتله كابوس معناسنه در كه اويقوده انسانه عارض اولان آغرلقدر آغر بصمه تعبير اولنور الديث دالك كسريله بر رجل آديدر الاديثان تثنيه بنيه سيله بر وادى اسميدر الاديثون اخيثون وزننده بر موضعدر

فصل الراء

الربث مكث وزننده بر كسه بى ايشندن آليقومق معناسنه در يقال ربثه عن حاجته ربثا من الباب الاول اذا حبسه عنها التربيث تفعيل وزننده ربث معناسنه در الربيث امير وزننده والمربوث ايشندن آليقونمش كشى يه دينور الاربيثاث افعيلال وزننده بر كسه ايشندن آليقونوب قالمق معناسنه در يقال اربيث الرجل اربيثاثا اذا احتبس وبر قومك مصلحتلرى ضعف سببيله صورتياب اولمسى بطئ اولديغندن هر كس براقوب محللرينه طاغلمق معناسنه در يقال اربيث امرهم اذا ضعف وابطأ حتى تفرقوا اساسده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر الربيثة كبيسه وزننده والربيثى خطيبى وزننده كه فى الاصل مصدردر بر كسه بى مصلحتدن حبس وتوقيفه سبب اولان شيئه دينور شارح ديركه ربيثه نك جمعى ربائث كلور ومنه الحديث اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده فى الناس فاخذوا عليهم بالربائث اى ذكروهم الحوايج التى تربثهم التربث تفعل وزننده اوبالنوب قالمق معناسنه در يقال تربث فلان اذا تمكث الارتباث افتعال وزننده والاربثاث احرار وزننده طاغلمق معناسنه در يقال ارتبث القوم ارتباثا واربث اربثاثا اذا تفرقوا ربث زفر وزننده ابن قاسطدركه قضاعه قبيله سى سلسله سندندر الرث رانك فتحى وثانك تشديديله اسكيمش وچوريمش نسنه يه دينور واو اسبابندن ايشه يرامز اسكى پوسكى نسنه يه دينور جمعى رثث كلور رعب وزننده ورثاث كلور سهام وزننده بو جمعلر مؤلفك تنسيقى اوزره رسم اولنمشدر لكن شارح ذكرى آتى رثه دن جمع اولمق قيد ايلمشدر قربه وقرب ورهمه ورهام كبى الارث همزه نك ورانك فتحيله والرثيث خبيث وزننده بونلر ده اسكيمش چوريمش نسنه يه دينور يقال حبل رث وارث ورثيث اى بال الرثة رانك كسريله بو دخى ايشه يرامز اسكى پوسكى اواسبابنه دينور ور ايشه صلاحيتلرى اولميان احمق وضعيف وچولپه كسه لره اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده نفوس زائده تعبير اولنور الرثاثة حداثه وزننده والرثوثة سفوله وزننده اسكيوب يپر يمكله ايشه يرامز اولمق معناسنه در يقال رث الشئ رثاثة ورثوثة من الباب الثانى اذا بذ ويقال رجل رث الهيئة اى باذها خلقها ويقال فى هيئته رثاثة اى بذاذة يعنى اوسنى باشى كهنه پژمرده قيافت ديمكدر الارثاث همزه نك كسريله بو دخى اسكيوب يپر يمكله بد حال اولمق معناسنه در يقال ارث الشئ بمعنى رث وبو معناده متعدى اولور يقال ارثه غيره اذا جعله رثا الارتثاث افتعال وزننده يارهلو كسه معركه دن هنوز جانى وار ايكن جاى امانه قالدرمق معناسنه در يقال ارتث فلان على بناء المجهول اذا احمل من المعركة رثيثا اى جريحا وبه رمق اساسده رثه معناسندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر كه ايشه يرامز ضعفاء ناس معناسنه دروبو مرتث ايچون حكم حيات اولمغله احكام لازمه سى كتب فقهيه ده مشروحدر ويقال ارتث فلانا على بناء الفاعل اوركسه طوارنى آرقلغندن ناشى بوغازلمق معناسنه در يقال ارتث فلان ناقته اذا نحرها من الهزال المرث ميبك ضمى ورانك كسريله چادرينك ياخود سائر مصلحت ايچون قولنديغى ايپى چورك اولان كسبه دينور وبو معنويده دخى استعمال اولنور كه لسانمزده عهد وقولى سست اولان كسبه ايپى چورك تعبير اولنور يقال هو مرث وهو من رثه الرعثة رانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله جائزدر كوپه يه دينور كه قولاغه كچوريلور قرط معناسنه جمعى رعاث كلور رانك كسريله

وخروسك منقارى آلتندن صارقان قرمزى ايكه اطلاق اولنور عثنون الديك معناسنه وخرمانك چيچكى قبچوغندن دوزدكلرى مشربه يه دينور كه تلتله دخى ديرلر الترعث تفعل وزننده قولغه كوپه طاقمق معناسنه در يقال ترعثت المرأة اذا تقرطت الارتعاث افتعال وزننده ترعث معناسنه در يقال ارتعثت المرأة بمعنى ترعثت الرعث فتحتيله وعينك سكونيله جائزدر بعض كچينك زنمه لرى يعنى قولقلرينك آلتلرنده صالنان دريلرك اوجلرى بياض اولمق معناسنه دركه كوپه طرزنده اولوركه مراد خدايى كوپه لو اولمق اولور مؤلفك تفسيرى مسامحه اوزره در يقال رعثت العنز ورعثت رعثا من الباب الرابع والثالث وهو ابيضاض اطراف زنمتى العنز ورعث اسم اولور زينت ايچون محفه اطرافنه آويزه ايلدكلرى رنكين يوك پاره سنه دينور الرعثة جرعه وزننده بو دخى ذكر اولنان محفه آويزه سنه دينور الراعوثة راعونه وزننده قو بيلرك اغزنده اولان بيوك طاشه دينور كه صو چكنلر آنك اوزرنده طورورلر الارعوثة همزه نك ضميله راعوثه معناسنه در الرعثاء حمراء وزننده بر نوع اوزمه دينور كه اوزون چكردكلى اولور وشول قيونه دينور كه قواقلرينك آلتلرنده دريدن خدايى كوپه لرى اوله يقال شاة رعثاء اذا كانت لها تحت اذنيها زنمتان الرغث مكث وزننده بر كسه يى بيلان جرؤ بجه صوقمق معناسنه در يقال رغثته الحية رغثا من الباب الثالث اذا قرصته ونالت منه قليلا الرغوث غين معجمه ايله صبور وزننده هر امزكلو اولان حيوانه دينور مرضعه معناسنه المرغث محسن وزننده رغوث معناسنه در يقال برذونة رغوث ومرغث اى مرضعة شارحك بيانته كوره رغوث بمعنى مفعولدر كه مرغوثة ديمكدر ياخود بمعنى مفعل دركه مرضع ديمكدر اليم مولم معناسنه اولديغى كبى الارغاث همزه نك كسريله خاتون ياحيوان مرضعه اولمق معناسنه در يقال ارغثت اى صارت مرضعة وامزرمك معناسنه در يقال ارغثت ولدها اى ارضعته وبر كسه نك رغثاسنه مزراق ساپجمق معناسنه در يقال ارغثه اذا طعن فى رغثائه وبركسه يه پى درپى مزراق دورتمك معناسنه استعمال اولنور يقال ارغثه اذا طعنه بالرمح مرة بعد اخرى الرغث مكث وزننده ولدانا سى امتمك معناسنه در يقال رغث الولد امه رغثا من الباب الثالث اذا ارضعها وبر كسه نك رغثاسى آغرتمق معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا اشتكى رغثاؤه وسائلره كثرت اعطاسيله مال توكتمك معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا كثر عليه السؤال حتى نفد ما عنده وبر كسه يه پى درپى مزراق ساپجمق معناسنه در يقال رغثه اذا طعنه مرة بعد مرة الارتغاث افتعال وزننده سود امتمك ارتضاع معناسنه در يقال ارتغث امه اذا ارضعها الرغثاء رانك ضمى وغينك فتحيله عشراء وزننده ممه ده اولان سود طمرينه دينور كه آندن سود ادرار ايدر على قول ممه نك آلتنده اولان سكيره دينور الرغاث غراب وزننده شول يره دينور كه طپراغى يك يومشق اولمغله صويى چكوب ايچر اولديغندن يك چوق يغموره محتاجدر كه اوزرندن صو آقوب كيدر اوله يقال ارض رغاث اذا كانت لا تسيل الا من مطر كثير المرغث معظم وزننده پرمقده خاتم بكوره جك يره دينور الرفث رانك وفانك فتحيله والرفوث قعود وزننده جماع ايلمك معناسنه در وفحش كلام سويلمك معناسنه در وخاتونلره جماعه متعلق سوز سويلمك على قول يوزلرينه قرشو فحشيانه متعلق سوز سويلمك معناسنه در يقال رفث الى امرأته ورفث ورفث رفثا ورفوثا من الباب الاول والرابع والخامس اذا جامعها ويقال رفث ورفث ورفث اذا تكلم بالفحش شارح ديركه بعضلر عندنده رفث فرجله اولورسه جماع ولسانله اولورسه وصالهمواعده وكوزايله اولورسه غمز للجماع معناسنه مستعملدر مفردات راغبده بووجهله مشروحدركه رفث جماع ودواعى جماع مقوله سى بى ادبانه تعبير ايتدن ذكرى مستقبح اولان تعبيرى متضمن كلامدن عبارتدر وجماعدن كنايه اولور وافضاء معناسنى متضمن اولديغيچون الى حرفيله ده تعديه ايدر يقال رفث الى امرأة ويقال ارفث الرجل كما يقال رفث اى صار ذا رفث پس ايكى بابدن متعدى وباب خامسدن لازم اولور ورفث وارفاث متلازمين قبيلندن اولمغله احدهما آخر موضعنده استعمال اولنور الارفاث همزه نك كسريله رفث معناسنه در يقال ارفث الرجل بمعنى رفث الرمث رانك كسريله شورا وتلاغه دينور كه دوه قسمنه مخصوصدر ورمث شجر غضايه شبيه بر نوع شجر آديدر تركيده آجى ايلغين ديدكلرى شجردر وكهنه لباسلو پژمرده قيافت كشى يه دينور يقال رجل رمث اى خلق الثياب وبلى كوشك وضعيف اولان كشى يه دينور كه مراد جماعده بلى كوشك اولاندر يقال رجل رمث اى ضعيف المتن الرمث مكث وزننده بر نسنه يى ال ايله صغايوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال رمث الشئ رمثا من الباب الاول اذا اصلحه ومسحه بيده الرمث فتحتيله صال تعبير اولنان شيئه دينور كه اغاجلرى برى برينه محكم چاتوب ايرمقلرده اوزرينه ركوب ايله عبور ايدرلر نته كه طلوملردن اولانه كلك تعبير اولنور يقال عبر الماء بالرمث وهو خشب يضم بعضه الى بعض ويركب فى البحر حالا بوك كيلر ارقه سنده بعض كراسنه تحميل ايله چكوب كتوردكلرى صاله دخى اطلاق اولنور ورمث مصدر

اولور دوه ذکر اولنان رمث دیدکلری نباتی اکل ایلمکله اسهالله درد ناك اولمق معناسنه در یقال رمثت الابل رمثا
من الباب الرابع اذا اکلت الرمث فاشتکت عنه ورمث حیوانك ممه سنده قلان سود بقیه سنه دینور وفضیلت ومزیت
معناسنه در یقال لفلان علی فلان رمث ای مزیة وباغ ویوغورد چاله جق یاتق طلومنی آصمق ایچون بغلدقلری
باغه دینور ورمث کذلك مصدر اولور قارشق اولمق معناسنه یقال رمث امرهم رمثا من الباب المزبور اذا اختلط
الرمثة فرحه وزننده والرمثی سکری وزننده والرماثی سکاری وزننده شول دوه لره دینور که شوراوت اوتلامغله
خسته اولمش اوله لر الترمیث تفعیل وزننده سودی صاغوب ممه ده بر مقدار بقیه آلیقومق معناسنه در یقال
رمث الحالب فی الضرع ترمیثا اذا ابقی فیها شیئا وبر نسنه اوزره زائد اولمق معناسنه در یقال رمث علی الخمسین
ای زاد شارح دیر که بو کونه محللرده اکثری خمسینی استعمال ایتدکلری وسط عمر اولدیغنه مبنی در الارماث همزه نك
فتحیله چورك ایپه دینور یقال حبل ارماث ای ارمام اجزاسی اعتباریله جمع بنیه سیله ایراد اولنمشدر ثوب اخلاق کبی
المرمثة میملرك فتحیله رمث نام نبات مذکورك منبتی اولان یره دینور یقال ارض مرمثة ای تنبت الرمث الارماث
همزه نك کسریله بودخی سودی صاغوب ممه ده بقیه آلیقومق معناسنه در یقال ارمث الحالب فی الضرع اذا ابقی
فیها شیئا ومطلقا ابقا ایلمك معناسنه در یقال ارمث فلان فی ماله ای ابقی وزائد وفاضل اولمق معناسنه در یقال ارمث
علیه فی المنطق اذا اربی علیه و بو مشتق معناسنه در یقال ارمث الشیء اذا لینه الاسترماث بودخی بقیه آلیقومق
معناسنه در یقال استرمث فی ماله اذا ابقی المرموثة میمك فتحیله شول قویی یه دینور که آنده اغاجدن صال طرزنده
بر طوره جق براوله یقال بئر مرموثة اذا کان لها مقام من خشب الرمائة رانك فتحی ومیمك تشدیدیله بیان اکوزینك
اینکنه دینور المرموثاء میمك فتحیله قارشقلق معناسنه اسمدر یقال هم فی مرموثاء ای فی اختلاط رمثه رانك
کسریله بر رجل آدیدر الرمیثه مصغر بنیه سیله بر موضع وبر رجل اسملریدر الروثة رانك فتحی وواوك سکونیله روث
کلمه سنك واروات کلمه سنك مفردیدر که فشقی یه وتزکه دینور وروثه بغدای قلبورلندقدنصکره کیرو قلان خرده صاپلرینه
دینور که مراد چورتی وچالقنتی اوله جقدر وانسانك برونی اوجنه دینور طرف الارنبه معناسنه الروث لوث وزننده
دابه تزسلمك معناسنه در یقال راث الفرس یروث روثا اذا جعس پس اقصی الارب مقدمه سنده روث اول حیوانات
نجسیدر که اشکنبه ده و بغرسقده اوله طشره چقدقده روث دیمزلر دیو خصایصدن عدی معدود دکلدر زیرا
آندن فعل دخی تصرف اولنمشدر حتی مصاحده والخارج روث تسمیه بالمصدر عنوانیله مصرحدر المراث
میمك فتحیله مبال وزننده دابه قسمنك دربنده دینور که تزسلیجك موضعیدر خوران معناسنه مؤلفك فرسه تخصیصی
نا ملایمدر واصلی اوزره مروث دخی دینور مقعد وزننده رویثه جهینه وزننده بین الحرمین بر موضعدر الریث
لیث وزننده اکلنوب کیجکمك معناسنه در یقال راث الرجل یریث ریثا اذا ابطأ وریث مقدار معناسنه در
یقال ما قعد عندی الا ریثما قال کذا ای قدر ما قال و بعضا ما باخود ان مصدریه مقدر اوله رق استعمال اولنور
تقول ما یستمع لموعظتی الا ریث اتکلم ای قدر تکلمی وریث ابن غطفان اسمیدر که بر جماعت پدریدر التریث
تفعل وزننده بودخی اوبالنوب کیجکمك واباق سوریمك معناسنه در یقال تریث فلان اذا ابطأ الاراثة اقامه وزننده
کیجکدرمك معناسنه در تقول ما اراثك ای ما ابطأ بك الترییث تفعیل وزننده بو مشتق معناسنه در
یقال ریث الشیء اذا لینه ویوریلوب درمانده اولمق معناسنه در یقال ریث الرجل او الفرس اذا اعیا الریث
تشدیدیله کیس وزننده بطیء الحرکه اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ریث ای بطیء مریث العینین
معظم وزننده که تریثدن اسم مفعولدر بطیء النظر اولان کشی یه دینور ضعف بصردن یاخود غیری عارضه دن
ناشی الاستراثة برامرده واقع اولان حالی کیج عدایلمك معناسنه درکه کیجکسمك تعبیر اولنور یقال استراث الخبر
ای استبطأه فصــــل الزای الزغثی غین معجمه ایله دیثی وزننده محدثیندن عمرو بن عثمان بن الحمصی
الزغثی نسبتیدر عطیه بن بقیه دن روایت حدیث ایلمشدر ابو الفرج البغدادی راء مهمله ایله ضبط ایلمکله غلط
ایلمشدر شارحك بیانته کوره زغیث زبیر وزننده بر بطن اسمیدر فصــــل الشین المعجمه التشبث
تفعل وزننده بر نسنه یه پنجه ایله یاپشمق معناسنه در یقال تشبث به اذا تعلق ظاهرا بو ماده قرق اباق نام بوجك اسمی
اولان ذکری آتی شبث لفظندن مأخوذ در ونهایه ده ثلاثی عنوانده دخی مرسومدر الشبث کتف وزننده
یاپشقان طبیعتلو ایلشکن کشی یه دینور الشبثة شبنك ضمیله همزه وزننده قرن وهمتاسنه دائما ملازم اولوب
اصلا منفك اولمیان کمسه یه دینور ظاهرا بوندن مراد جنکده خصمنه صاریلوب دکه حالله آیرلشمز اولان کمسه اوله جقدر
یقال رجل شبثة ای ملازم لقرنه لا یفارقه الشبث شبنك کسریله دره اوتی دیدکلری نباته دینور الشبث فتحتیله

اورمجکه دینور عنکبوت کبی وقرق اباق وچیان تعبیر اولنان ایاقلری چوق بوجکه دینور جمعی شبثان کلور شبنك
کسریله وشبث بلا حرف تعریف اسمادندر شبث بن سعد اصحابدندر وشبث بن ربعی تابعیندندر شبث بن منصور
وشبث ایله ملقب اولان محمد بن عبد الرحمن محدثلردر شبیث زبیر وزننده حلب ترانده بر کوچك طاغ آدیدر
عمر بن هلال بن بطاح الشبیثی محدثدر وشبیث بر صو آدیدر وشبیث بن الحکم بن مینا که محدثیندندر فرد در یعنی آندن
غیری شبیث ایله مسمی یوقدر دارة شبیث زبیر وزننده بنو الاضبط جماعتنه مخصوص بر موضع آدیدر الشبوث
تنور وزننده والشباث رمان وزننده کلوب معناسنه در که دمورجیلرك قزغین دمور طوتدقلری ماشه یه وقصاجه
دینور جمعی شبابیث کلور شبثه جهینه وزننده بر قریه آدیدر شباث غراب وزننده اسمادندر شباث بن خدیج
اصحابدندر لیلة عقبه ده تولد ایلمشدر الشث شبنك فتحی وثانك تشدیدیله خوشبو بر نبات آدیدر که آنکله دری
دباغت اولنور وشث بال یپان بال آریسنه دینور مؤلف والنحل العسال عنوانیله رسم ایلمکله وجه مذکور اوزره بال یپان
آری دیمك اولور حیاة الحیوانده ذکر اولندیغی اوزره بال آریسنك کیمسی بال یپار وکیمی موم یپار وکیمی صوطاشیوب
بال اوزره رش ایدر وکیمسی بیوت بنا ایدر وکیمی اوغل چقارر بو صورتده شث مخصوص بال یپان قسمنه دینور
ومجازا سائره ده اطلاق اولنور وطاغ تپه لرنده جابجا آیریلوب کنکرهٔ باروشکلنده قلان سیوری یه دینور جمعی
شثاث کلور شبنك کسریله وشث بیان جوزینه دینور که شجری قصه وورقی سکود ورقنه شبیه اولور ورقیله دباغت
وقضبانیله استیاك اولنور شحثا حای مهمله ایله نعیما وزننده کلمهٔ سریانیه در آنکله الخرنسز کلیدلر وقپالوبرلر
فتح اولنور یعنی بر کلیده شحثا دیه رك یاپشدقده آچلور مؤلف بونی ظاهرا تکثیر سواد ایچون تحریر ایلمشدر الشحاث
شداد وزننده کرچه شحاذ معناسنه استعمال ایدرلر لکن الحان عوامدندر وشحاذ مبرم سائله دینور الشرث شبنك
فتحی ورانك سکونیله والشرثة ها ایله اسکی اباق قابنه دینور پاپوج ومنی وقلوره کبی شرثه مفردیدر الشرث
فتحتیله صوغوق تأثیریله الك صرتی قباروب چتلامق معناسنه در یقال شرثت یده شرثا من الباب الرابع اذا غلظ
ظهرها من برد فتشقق واوق ابوجه یونلمامغله اکری بوکری قالمق معناسنه در یقال شرث السهم علی بناء المجهول
اذا لم یسو الانشراث انفعال وزننده بودخی صوغوقدن الك ارقه سی قباروب چتلامق معناسنه در یقال
انشرثت یده بمعنی شرثت التشریث تفعیل وزننده بودخی اوق ابوجه یونلمامغله اکری بوکری قالمق معناسنه در
یقال شرث السهم علی بناء المجهول اذا لم یسو فی بریه الشرث کتف وزننده کرکی کبی یلنوب غمزهٔ دلبر کبی
سرتیز اولمش زاغلو قلجه دینور یقال سیف شرث ای محدد الشرنبث بای موحده ایله غضنفر وزننده اللری
وایاقلری قالین اولان کمسه یه دینور یقال رجل شرنبث ای الغلیظ الکفین والرجلین وارسلانه دینور واسمادندر
الشرابث علابط وزننده شرنبث معناسنه در شربث عصفر وزننده عمامه ایله بصره بینده بر وادی اسمیدر
الشرفث فاء ایله جعفر وزننده بر کوچك شجر اسمیدر که سودی اولور الشعث فتحتیله برنسنه و برماده طاغنق
پراکنده وبی نظام اولمق معناسنه در بونی مصدر واسم اوله رق رسم ایلمشلردر یقال شعث امره شعثا من الباب الرابع
اذا انتشر ویقال لم الله شعثکم ای جمع امرکم المنتشر وشعث اشعث لفظندن مصدر اولور صاچ مدت مدیده
یاغلنوب طرانمامق سببیله توز وطپراقله آلوده اولوب کچه لنمك معناسنه یقال شعث الشعر شعثا من الباب المزبور
اذا اغبر وتغیر وتلبد لقلة تعهده بالدهن والاستحداد الاشعث احمر وزننده شول کمسه یه دینور که صاچی مدت
مدیده یاغلنوب طرانمامغله توز وطپراقله آلوده اولوب کچه لنمش اوله یقال رجل اشعث ای المغبر الرأس واشعث قازیغه
اطلاق اولنور وتد معناسنه باشی طاغنق اولمق حسبیله وکدی اوتی دیدکلری نباتك قوریسنه اطلاق اولنور
طاغنق اولدیغیچون واشعث اسامیدندر اشعث بن قیس بن معدی کرب واشعث بن عبد الملك کبی اشاعثه
واشاعث اطلاق اولنان جماعت اشعثه منسوبلردر التشعث تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشعث
القوم اذا تفرقوا واخذ ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تشعثه الدهر اذا اخذه یقال تشعث ماله اذا اخذه وطعامی
آزجه یمك معناسنه در یقال تشعث من الطعام اذا اکل منه قلیلا وصاچ دهن وتنظیف مقوله سیله تعهد اولنمدیغندن
توزلنوب کچه لنمك معناسنه در یقال تشعث شعره اذا تلبد شعث شبنك ضمیله بر موضع آدیدر الشعیثة بنیهٔ
تصغیر ایله بر صو آدیدر الشعثان عطشان وزننده اشعث معناسنه در که باشی توزلو و پژمرده اولان کشی یه دینور
یقال هو شعثان الرأس ای اشعثه التشعیث تفعیل وزننده بر کسه دن دفع شر واذالهٔ موذی ایلمك معناسنه در
یقال شعث منه تشعیثا اذا نضح عنه وذب اساسده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر تقول شعثت من فلان
شیئا اذا نشت منه شعیث زبیر وزننده اسمادندر شعیث بن محرز وشعیث بن عبد الله بن الزبیث وشعیث

بن مطیر وابراهیم بن شعیث محدثیندندر وشعیث بن ابی الاشعث که بنه محدثیندندر بعضلر بای موحده ایله روایت
ایلدیلر ومحمد بن عبدالله وعبدالرحمن بن حماد الشعیثیان محدثلردر بلعنبر قبیله سندن شعیث نام بطنه
منسوبلردر ابو الشعثاء برجماعت کنیه سیدر المشعث معظم وزننده عروضیون اصطلاحنده شول عروضه
اطلاق اولنور که وتدینک ایکی متحرککدن بری ساقط اوله کویا که وتددن محلنک غیرینده اولان حرکه
اسقاط اولنمغله جزؤ متشعث اولمغین مشعث ایله تسمیه اولندی اشبو تشعیث بحر خفیف ایله بحر مجتث
عروضنده جاری اولور مثلا فاعلاتن جزؤنک وتدی که علادر احد متحرککینی که مثلا عیندر ساقط اولوب
فالاتن یاخود لام ساقط اولوب فاعاتن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور شعثه جرعه وزننده ابن زهیردرکه
جاهلیه دندر شغانی غین معجمه ایله حبالی وزننده عراقده برقریه در موفق الدین حسین بن نصر الضریر
النحوی که تصانیف غریبه صاحبیدر اورادندر الشکوثا شینک فتحی والفک قصری ومدیله کشوثا
لفظنده لغتلردرکه باغ صرمشغی تعبیر اولنان نباته دینور شلاثا حبالی وزننده بصره قضاسنده برقریه در
الشلثان سلطان وزننده ومراد قیدر یقال هوشلثان ای سلطان الشنبث جعفر وزننده ارسلانه دینور
الشنابث علابط وزننده غلیظ و بوغون اولان شیئه دینور وارسلانه دینور الشنبثة دحرجه وزننده
ایلشمك معناسنه در یقال شنبث الهوی قلبه اذا علق به شارحك بیاننه کوره شبث ماده سندندر
الشنکبات شینک وکافک فتحیله بر رجل یاخود بر موضع آدیدر محدثیندن احمد بن الربیع بن نافع الشنکباثی
واحمد بن محمد الشنکباثی اکا منسوبدر الشنث فتحتینله ایری وغلیظ اولمق شثن معناسنه در شارحك
بیاننه کوره مقلوبدر الشوثی تصغیر بنیه سی وقصر ایله برنوع خرما آدیدر فصــــل الصاد الصبث مکث
وزننده برنتی کوملك مقوله سنی یماوب اصلاح ایلمك معناسنه در یقال صبث القمیص صبثا من الباب الاول
اذا رقعه ورفأه فصــــل الضاد المعجمة الضبث مکث وزننده برنسنه یی پنجه ایله قاوره یوب طوتمق
واوجلمق معناسنه در یقال ضبث بالشیء ضبثا من الباب الثانی اذا قبض علیه بکفه واورمق معناسنه در
یقال ضبث فلانا اذا ضربه الاضطباث افتعال وزننده که تاء طایه قلب اولنمشدر بو دخی برنسنه یی
پنجه ایله قاوره یوب طوتمق واوجلمق معناسنه در یقال اضطبث به بمعنی ضبث الضبوث صبور وزننده
سموزلکی بیلمك ایچون اوستنه وضع ید اولنوب کوده سی یوقلنان ناقه یه دینور یقال ناقة ضبوث
اذا کانت یشك فی سمنها فیضبث ای یجس بالید وضبوث ارسلانه دینور المضابث میمك فتحیله ارسلانك
پنجه لرینه دینور مخالب معناسنه مفردی مضبث در مخلب کبی یقال لطمه الاسد بمضابثه ای بمخالبه الضبثة
قبضه وزننده دوه یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدرکه حلقه شکلنده اولوب ایلروسندن وکیروسندن چزکیلر
اولمغله پنجه طرزنده اولور المضبوث ذکر اولنان تمغا ایله تمغالنمش ارکك دوه یه دینور الاضباث همزه نك
فتحیله قبضات معناسنه درکه قبضه نك جمعیدر آوج معناسنه مفردی ضبثه در قبضه وزننده یقال اخذوه
بالاضباث ای القبضات الضباث غراب وزننده ارسلانك پنجه لرینه دینور براثن الاسد معناسنه وضباث
زید ونجی وعطیه نام کسه لرك که برادرلر در پدرلری اسمیدر جاهلیه دندر وضباث ارسلانه دینور الضباثیة
ضادك ضمی و یانك تشدیدیله شول بازویه دینورکه ایری وقولاجی واسع وشدید اوله الضبث کتف وزننده
والمضبث منبر وزننده والمضطبث مضطرب وزننده ارسلانه دینور الضغث ضادك فتحی وغین معجمه نك
سکونیله بری برینه قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال ضغث الحدیث ضغثا من الباب الثالث اذا خلطه
ودوه نك سموزلکنی بیلمك ایچون ال ایله اورکجنی یوقلمق معناسنه در یقال ضغث السنام اذا عرکه وورك
سسلنمك معناسنه در یقال ضغث الورك اذا صوت کرچه جمیع نسخه لرده الورك عنوانیله درکه کاف ایله
مرسومدرکه یوچ کیکنه دینور آنك سسلنمسی بزدراو ملایم دکلدر غالبا الورل عنوانیله که لامله درکلر تعبیر
اولنان جانوره شبیه برنجه دیدکلری جانور اولوب اقلام نساخ تغییر ایلمشلردر زبراکلر کبی اول جانور دخی
اوتوب سسلنور وثوب مقوله سنی نسنه یی اهتمامسزجه یایقمق معناسنه در یقال ضغث الثوب اذا غسله
ولم ینقه الضغوث ضبوث وزننده ومراد قیدرکه ذکر اولندی یقال ناقة ضغوث ای ضبوث الضغث
ضادك کسریله بردمت اوتلغه دینورکه یاشی قوریسی قارشیق اوله جمعی اضغاث کلور اضغاث احلام
دیدکلری رؤیا بوندن مأخوذدرکه قارشیق اولدیغندن تعبیر وتأویله صحت وصلاحیتی اولمیان رؤیادن
عبارتدر الاضطغاث افتعال وزننده که تاء طایه منقلبدر طوتام طوتام ودمت دمت اوتلق دیروب دیوشورمك

معناسنه در یقال اضطغث الرجل الضغث اذا احتطبه التضغیث تفعیل وزننده تمتین کبی اسمدر همان یرك یوزنی
واوتلقاری نمناك ایده جك مقدار یغموره دینور یقال اصاب الارض تضغیث من المطر وهو مابل الارض
والنبات من المطر الضاغث جوهری روایتی اوزره برنسنه یه بوریتوب وحوش کبی سسلنمکله صبیانی
قورقودر اولان آدمه دینور جوهری بونده غلط ایلمشدر صواب اولان بای موحده ایله ضابثدر نته که باءبابنده
ذکر اولندی شارح دیرکه ازهری وابن فارس ثای مثلثه ایله رسم ایلدیلر فصــــل الطاء الطث
طانك فتحی وثانك تشدیدیله صبیانه مخصوص برلعب اسمیدرکه بینلرنده مطثه دیدکلری بردکر میجه تخته
پاره سیله اوینارلر مراد فرداق دیدکلری اوله جقدر ومطثه میمك ضمی وطانك کسریله در الطحث بحث
وزننده برنسنه یی ال ایله اوته قاقمق معناسنه در یقال طحثه طحثا من الباب الثالث اذا دفعه بالید طخمورث
طانك فتحی وخای معجمه نك سکونی وراء مفتوحه ایله سلفده عظمای ملوك فرسدن برپادشاه آدیدر دیوزسنه
سریر آرای سلطنت اولمشدر کتب تواریخده هایله طهمورث عنوانده مرسوم وثالث سلاطین پیشدادیان
وابن نوجهان بن هوشنك بن سیامك بن کیومرث اولمق اوزره مرقومدر فردوسی شهنامه ده دیوبند وصفیله
توصیف ایلمشدر الطرثوث زنبور وزننده ذکرك باشنه دینور کره معناسنه و برنبات آدیدرکه مأکولدر ترکیده
قولغان تیکنی و بین الاطباء رب الارض ورب الریاح دیدکلری نباتدر قرمزیسی لذیذ ومأکول وبیاضی
آجی اولور بوك برنوعی واردرکه هند یدربل هندی وهند ایواسی تعبیر اولنور التطرثث تدحرج
وزننده طرثوث دیوشورمك معناسنه در یقال تطرثث الرجل اذا اجتنی الطرثوث الطرث حرث
وزننده مطلقا تروتازه اولان نباته دینور الطرث طانك کسریله فرج نسوانده دیلاق تعبیر اولنان
لحم زائدك اوجنه دینور طرف البظر معناسنه بوراده البطن نسخه سی غلطدر طریثث تصغیر بنیه سیله
نیسابور قضاسنده برقریه در الطرخثة خای معجمه ایله دحرجه وزننده دکسزلك خفت ونزق معناسنه در یقال
به طرخثة ای خفة ونزق الطرموث زنبور وزننده سست وضعیف وناتوان کمسنه یه دینور واشی کولده پشمش
اتمکه و بوغاچه یه دینور آتش قوری وقزغین طاش اوزره پشمش اتمك وچقل بده سی بونوعدندر الطلوث
قعود وزننده آقمق معناسنه در یقال طلث الماء طلوثا من الباب الاول اذا سال التطلیث تفعیل وزننده زائد
وافزون اولمق معناسنه در یقال طلث علی کذا تطلیثا اذا زاد الطلثة جرعه وزننده عقل وبدنی ضعیف اولان
جاهل ونادانه دینورکه صوری ومعنوی معطل اولور یقال هو طلثة ای جاهل ضعیف العقل والبدن الطلحثة
حای مهمله ایله دحرجه وزننده برکسنه یی خوشلنمدیغی امره اکراه ایله یلاشدرمق معناسنه در یقال طلحث فلانا اذا الطحه
بامر یکرهه الطلخثة خای معجمه ایله طلحثه وزننده ومراد قیدر علی قول بو مطلقا برنسنه یه یلاشدرمق معناسنه در
یقال طلخثه به ای لطخه به الطمث مکث وزننده قیزك بکارتنی ازاله ایلمك معناسنه در یقال طمثها طمثا
من الباب الثانی والاول اذا افتضها شارح دیرکه بعضلر ندمیه ایله اولان جماعه تخصیص ایلدیلر وعلیه قوله تعالی
لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان ای لم یدمهن بالجماع وعن ابن عباس لم یطمث الانسیة انسی ولا الجنیة جنی وطمث
خاتون حیض کورمك معناسنه در یقال طمثت المرأة وطمثت طمثا من الباب الاول والرابع اذا حاضت ودکمك معناسنه درکه
مجازدر یقال ماطمث هذا المرتع قبلنا احد ای ماسه وبه فسر قوله تعالی لم یطمثهن الآیه وطمث کیره دینور دنس
معناسنه یقال مابفلان طمث ریبة ای دنسها و برنسنه فاسد وتباه اولمق فساد معناسنه در یقال ما فیه طمث ای فساد
الطامث نمازسز خاتونه دینور یقال امرأة طامث ای حائض مترجم دیرکه لوحه ضمیره قیدایده جك نفایسدن شافیه
شرحی چاربردیه ده مرسومدرکه اسم منسوب قبیلندن ایکی قسم اسم واردر برقسمی شول ذواتدرکه برشیئه ملابسه سی
کثیر اوله یاخود اول شیء آنك صنعت ومعاشی اولمغله آکا مداوم اوله بو مقوله ذوات فعال اوزره بنا قلنور تشدید عینله زیرا
تشدید تکثیری متضمندر مثلا عامل بتوته و بایع بتوته بتات دینور وعاج صاحبنه عواج ودوه جی یه جمال دینور
و برقسمی برشیئه ملابس اولور لکن صفت تکثیر اوزره اولمز بو مقوله فاعل اوزره صوغ اولنور مثلا تامر کبی که ذوتمر
معناسنه درکه خرما صاحبی دیمکدر زیرا خرماجی یه تمار دینور ودارع کبی که ذودرع یعنی زره صاحبی دیمکدر
و بونلره اسم فاعل نسبی دیرلر فعل اوزره جاری دکللردر همان ذوالشیء معناسنه مبنیلردر تمر ودرع بدرع
صیغه لری وارد اولمامشدر آنکیچون بو مقوله اسم فاعللر مؤنث اولمزلر مثلا رجل شائل وناقة شائل دیرلر نته که
السماء منفطر الآیه کریمه سی منفطرة عنوانده وارد اولمدی زیرا ذات انفطار معناسنه در کذلك بقرة لافارض مطلب
کریمه سنده ذات فروض معناسنه اولمغله فارضة وارد اولمدی ورجل کاس وطاعم دخی بو قبیلدندر وامام خلیل

دیدیکه عبثة راضیة دخی بو قبیلدندر که ذات رضا دیمکدر آنکیچون مرضیه ایله ماوّلدر وآخرنده کی هاء مبالغه یه محمول اولور علامه وراویه کبی و بونده مجازه محمول اولمقده جائزدر مبالغه نکته سنه مبنی وطالق وحایض وطامث دخی بو قبیلدندر ذات طلاق وحیض وطمث معنالرینه در که بو فعللر برزمانده حدوث وعروضلرینه تعرّض ایتمکسزین انلره حاصل وثابتدر دیمکدر واکر افعال مذکوره اوزره اجرا اراده اولنورسه تاء اثباتیله طالقة غدا وحایضة الآن دیرسن کویا که تطلق غدا وتحیض الآن دیرسن وسیبویه دیدیکه بو مقوله لر شیء یاخود انسان لفظنك صفتلریدر زیرا امرأة شیء یاخود انساندن عبارت اولمغله امرأة طالق قولی شیء او انسان طالق قوّه سنده در ومعانی اوزره حمل جادّه مسلوکه در وکوفیون عندنده بو مقوله دن تانك سقوطی مؤنثه مختص اولدیغنه مبنی درکه نسوانه مخصوص صفاتدر لکن کوفیونك بو کلاملرینك طردی امرأة حاملة ومرضعة وعکسی رجل عاشق وامرأة عاشق قولیله ابطال اولنمشدر انتهی الطمثان فتحاتله اسمادندر وائلة بن الطمثان ایاد قبیله سنك نسبی رجالندندر الطهنة جرعه وزننده عقلی سست وضعیف اولان کمسه یه دینور هر نقدر جسیم وتنومند ایسه ده فصل

العین العبث فتحتینله لعب ولهو ایلمك معناسنه درکه بی فائده عملدن عبارتدر یقال عبث الرجل عبثا من الباب الاول اذا لعب شارح دیرکه اصل عبث خلط معناسنه موضوعدر بعده امور واعماله لعب ولهو قارشدرمق معناسنده استعمال اولندی واسم اوله رق استعمال اولنور که ضمننده جلب نفع یاخود دفع ضرر مقوله سی فائده اولمیان عمله اطلاق اولنور العبث مکث وزننده قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال عبث الشیء بالشیء عبثا من الباب الثانی اذا خلطه به وعبیثه اتخاذ ایلمك معناسنه درکه سیذکر یقال عبث الرجل اذا اتخذ العبیثة العبیثة هریسه وزننده تارخانه تعبیر اولنان طعامه دینور که کش دیدکلری بوغورد قوریسیله یاغ و بغدایدن اولور علی قول اربه و بغدای وکشی بری برینه قاتوب ایچنه چکرکه وضع وطبخله ترتیب ایلدکلری بر نوع طعام اسمیدر وعبیثة الناس اجناس مختلفه دن مجتمع اوباش واخلاط ناسه اطلاق اولنور ونسبنده قارشقلق اولان کمسه یه دینور یقال هو عبیثة ای موتشب یعنی فی نسبه خلط العبیث سکین وزننده مبالغه در اکثرا اوقاتی بیهوده لعب ولهوه صرفله عبثه اشتغال ایدن کمسه یه دینور العبیث لطیف وزننده بر نوع ریحان اسمیدر العوبث جوهر وزننده بادیه ده بر دربند آدیدر عوثبان عینك فتحیله ابن زاهر بن مراددر که بدر ابن عامر نام کمسه نك جدیدر العثة عینك ضمی وثانك تشدیدیله کوه تعبیر اولنان بوجکه دینور که یوك وکورك مقوله سنه اوشوب تباه وبرباد ایدر جمع جنسی عثّ در وعثه قوجه قاری یه اطلاق اولنور ودلی زفیر بدزبان عورته ده اطلاق اولنور مرأة بذیئة معناسنه شارح بذیئه نسخه سنی استحسان ایلمشدر یقال امرأة عثة ای بذیئة و بون وجقاء عورته ده اطلاق اولنور العثّ عینك فتحی وثانك تشدیدیله یولك مقوله سنه کوه اوشمق معناسنه در یقال عثت العثة الصوف عثا من الباب الاول اذا لحسته والحاح وابرام ایلمك معناسنه در یقال عثه اذا الح علیه ویلان صوقمق معناسنه در عثته الحیة اذا عضته العثاث عینك کسریله والمعاثة مضادّه وزننده که مفاعله مصدرلریدر بسته وشرقی وموال مقوله سی سرود وتغنیده ترنم ایلمك معناسنه درکه مراد ایرلامق اوله جقدر یقال عاث فی غنائه معاثة وعثاثا اذا ترنم وعثاث بر نوع انکرلك یلالرینه دینور که قوراق سنه لرده بری برنی اکل ایدرلر شارحك بیاننه کوره مفردی عثّ در عینك کسریله التعثیث تفعیل وزننده بو دخی تغنیده ترانه وترنم ایلمك معناسنه در یقال عثث فی غنائه تعثیثا اذا ترنم العثعث غبغب وزننده فساد وتباهی معناسنه در یقال مافیه عثعث ای فساد وعثعث مدینه ده بر طاغك آدیدر و برخوانده اسمیدر و یوج واوجه تعبیر اولنان عضوك بومشق یرینه دینور و بومشق یره دینور وشول قوم یغنبنك صرتنه دینور که آنده نبات اثری اولمیه العثعثة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در یقال عثعث الشیء عثعثة اذا حرکه ومقیم اولمق معناسنه در یقال عثعث بالمکان اذا اقام ومیل ورکون ایلمك معناسنه در یقال عثعث الیه اذا رکن العثاعث عینك فتحیله محن وشدائد معناسنه در یقال هذا زمان العثاعث ای الشدائد العثاء غراء وزننده میلانه دینور حبه معناسنه التعاثث تعالل وزننده ومرادفیدر که مواضعة علت اظهار ایلمك معناسنه در تقول تعاثثته ای تعاللته الاعتثاث افتعال وزننده برکمسه یی خیر ومنفعته نائل اولمقدن آلیقومق معناسنه در یقال اعتثه عرق سوء ای تعقله ان یبلغ الخیر العثیثة مصغر بنیه سیله عثّ کلمه سندن که ذکر اولنان کوه تعبیر ایتدکلری بوجکه دینور مصغردر کوه جکز دیمکدر ومنه المثل * عثیثة تقرم جلدا املسا * یعنی کوچك کوه املس دری یی انجق اکل یسیر ایله اکل ایده بیلور که تمام تأثیر ایده مز دیمکدر بو مثل بر ایشی ایشلمك بابنده هرچند جهد واقدام و بذل اهتمام ایدوب لکن بر وجهله عهده سندن کلمکه اقتداری اولمیان کمسه حقنده ضرب اولنور عثلیث عینك کسریله شام سواحلنده بر حصن آدیدر که

حصن احجر دیمکله متعارفدر العدث مکث وزننده برکمسه نك خوبی سهل وملایم اولمق معناسنه درکه یواشلق وکوزل خو بلولق تعبیر اولنور یقال به عدث ای سهولة الخلق عدثان عثمان وزننده بر رجل آدیدر العرث حرث وزننده برنسنه یی بریندن چکمك معناسنه در یقال عرث الشیء عرثا من الباب الاول اذا انتزعه وابلهاو حمق معناسنه در یقال عرثه اذا دلکه العرطنیثا دردبیسا وزننده بخور مریم نباتنك کوکنه دینور که ترکیده طکوز اغرشغی تعبیر اولنور الاعفث اعفث وزننده چوق آچیلان یعنی اوتوروب قالقدقجه عورت یری چوق منکشف اولان دیوشورکسز کشی یه دینور یقال رجل اعفث ای کثیر التکشف العنکث عینك وکافك فتحیله بر نبات و بر رجل اسملریدر العکث مکث وزننده فی الاصل اجتماع والتیام معناسنه در لکن اصل بناسی السنة عربیه ده ترك وامانه اولنمغله همین مزید اوله رق مستعملدر التعنکث تدحرج وزننده هر طرفدن کلوب برکمك معناسنه در یقال تعنکث القوم اذا اجتمعوا العکبث خبث وزننده فیل دیدکلری حیوانك سدکنه دینور بول الفیل معناسنه العلث عینك فتحی ولامك سکونیله قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال علث الشیء بالشیء علثا من الباب الثانی اذا خلطه به و برکدرمك معناسنه در یقال علث الشیء اذا جمعه وارطی دیدکلری میشه اغاجیله دری دباغت ایلمك معناسنه در یقال علث السقاء اذا دبغه بالارطی وچقماقدن آتش چقمیوب کوروفرسز اولمق معناسنه در یقال علث الزند اذا لم یور وعلث دجله نك شرقیسنده بر قریه آدیدر که علویونه موقوفه در العلث فتحتینله شدّت وتمادی اوزره جنك ایلمك معناسنه در یقال علث القوم علثا من الباب الرابع اذا اقتتلوا بالشدة واللزوم العلیث امیر وزننده قارشیق اربه و بغدای اوندن ایلمش اتمکه دینور تقول اکلنا علیثا ای خبزا من شعیر وحنطة العلاثة عینك ضمیله کشك ایله صاف یاغی بری برینه خلط ایلمکله ترتیب اولنان طعامه دینور ومطلقا هر ایکی نسنه که بری برینه قارشمش اوله علاثه دینور وعلاثه بنی الاحوص جماعتندن بر رجل آدیدر وشورادن بورادن نسنه جمع ایدر اولان کمسنه یه ده علاثه دیرلر یقال هو علاثة ای یجمع من ههنا وههنا العلثة جرعه وزننده انسانك کفایت معاشی اولان شیئه دینور علقه معناسنه بورادن علقه ایلشك معناسنه ده اولمق ممکندر زیرا تعلث تعلق معناسنه ده کلور یقال له علثة ای علقة العلث کتف وزننده شول کمسه درکه پدرینك غیری یه منتسب اوله یعنی نسبنده قارشقلق اوله و بر نسنه نك طلبکارینه ملازم اولوب ایاندن آیرلمیان کمسه یه دینور مؤلف والملازم لمن یطالب عبارتیله رسم ایلمکله شارح دیرکه جمیع امهاتده ملازم مطالب فی قتال وغیره عنوانده مرسومدر المعتلث اسم فاعل بنیه سیله بو دخی پدرینك غیریسنه منتسب یعنی نسبنده قارشقلق اولان کشی یه دینور یقال هو علث ومعتلث ای منسوب الی غیر ابیه الاعتلاث افتعال وزننده آتشی چقوب چقمدیغی نامعلوم اولان اغاجدن چقماق ایدنمك معناسنه در زیرا عربلر چقماغی اغاجدن اتخاذ ایدرلر مرخ وعفار کبی یقال اعتلث زندا اذا اخذه من شجر لا یدری ایوری ام لا ومنکوحه خصوصنده خیرلوسنی تحرّی وانتخاب ایلیوب کفوی یاخود نه کونه اولور ایسه اولسون لاابالیانه تزوّج ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اعتلث الرجل اذا لم یتخیر منکحه قال فی الاساس یقال فلان غیر معتلث الزناد اذا کان متخیرا لمنکح التعلث تفعل وزننده برکمسه یه کید ومکر ایله برجنحه عزو وتحمیل ایلمك معناسنه در یقال تعلث فلان لفلان الذنوب اذا تمحلها و برنسنه یه ایلشوب تعلق ایلمك معناسنه در یقال تعلث به اذا تعلق و برنسنه یی متین ومحکم قلمیوب باشدن صاومه باعمق معناسنه در یقال تعلث السهم اذا لم یحکم صنعته الاعلاث همزه نك فتحیله علث لفظندن جمعدر عینك کسریله اول زاد وتوشه یه دینور که شیء مخصوصدن اختیار وترتیب اولنمیوب اشیاء مختلفه دن مترتب اوله واعلاث الشجر شول اغاج پاره لرینه دینور که آنلر ایله چقماق ایدنوب آتش چقاررلر تازه سی قوریسی قارشیق اوله العنثوة عینك فتحی وضمی ونونك سکونیله حلی دیدکلری نباتك که بغدای انجق اوتی دیدکلری بدرخاصه چوریمش قوریسنه دینور که رعیه صلاحیتی اولمزجق عناثی کلور تراقی وزننده العنة عینك حرکات ثلاثیله عنوه معناسنه در باعیناثی بای موحده وآخرده الف قصریله بغداد قضاسنده بر قریه آدیدر التعویث تفعیل وزننده برآدمی برایشدن آلیقومق معناسنه در یقال عوّثه عن الامر تعویثا اذا ابطأه عنه وشروع ایلیه جکی ماده دن صرف وتحویل ایلمکله نه کونه حرکت ایلیه جکنده متحیر ایلمك معناسنه در یقال عوّثه عن الامر اذا صرفه حتی تحیر العوث غوث وزننده تعویث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال عاثه عوثا بمعنی عوّثه المعاث میمك فتحیله مذهب ومسلك معناسنه در یقال اخذ معاثا مستقیما ای مذهبا ومسلکا مستقیما ووسعت ومسامحه معناسنه در تقول ان لی عن هذا الامر لمعاثا ای مندوحة التعوّث تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تعوّث الرجل اذا تحیر العیث لیث وزننده برنسنه یی فساد و یروب تباه ایلمك معناسنه در یقال عاث الشیء یعیث عیثا اذا افسده العیثة عینك فتحیله طپراغی

يومشق يره دينور وعيشه شر بقده على قول جز برده برقريه آديدر وشريف بلادعر بده بغايت بوكسك برطاغدر
العبايث والعيوث صبوور نده والعياث شداد وزننده ارسلانه دينور التعيث تفعيل وزننده برايشه شروع
ايلك معناسنه در يقال عبث فلان يفعل كذا اى طفق وقرا كولةده ياخود كورلمه دن ال يورداميله برنسنه اراشدرمق
معناسنه در يقال عبث فلان اذا طلب شيئا باليد من غيران يبصره و برنسنه مختلط ومشتبه اولمق معناسنه در يقال
عيثت طيره اذا اختلطت عليه التعيث تفعل وزننده صويى قانمق كرنه سندن اشاغى ايجمك معناسنه در يقال تعيثت
الابل اذا شربت دون الرى عيى عينك فتحى والفك قصريله عجبا معناسنه دركه تعجب كلمه سيدر يقال عيى له
اى عجبا له فصـــــل الغين المعجمة الغبث مكث وزننده كشكى ياغله اصلا تمق معناسنه در يقال غبث
الاقط بالسمن غبثا من الباب الاول اذالته الغبيثة غينك فتحيله آندن اسمدر ياغله اصلانمش كشكه دينور
وغبيثه عيثه ايله جملة معنانده مرادفدركه ذكر اولندى الاغبث ابغث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
الاغباث احمرار وزننده توزكبى بوزرنكلو اولمق معناسنه در يقال اغبث الشىء اغباثا اذا كان اغبث الغث
غينك فتحى وثانك تشديديله صفتدر آريق لاغر ومهزول معناسنه در غث وسمين متقابللردر يقال ضأن غث
اى مهزول الغثاثة غينك فتحيله والغثوثة غينك ضميله آريق وخيره وزبون اولمق معناسنه در يقال غثت الشاة
بغث ويغث غثاثة وغثوثة من الباب الثانى والرابع اذا هزلت وعربلر فلان ماتغث عليه احد ديرلر مايدع احدا الأسأله
معناسنه يعنى هركوردىكى آدمدن جر وسؤال ايلمكه مجبولدر كويا كه اعتقادنده مهزول المال يعنى ثروت ويساردن
عارى فقير وبى نوا كمسنه يوقدر مجموع ناس حيوان سمين كبى ذى قوت وذى غنادر كذلك فلان لايغث عليه شىء ديرلر
لايقول فى شىء انه ردىء فيتركه معناسنه يعنى فلان كمسه نك عندنده اشياء دنيويه دن برشىء اصلا كم
وبى قيمتدكلدر جمله سى نفيس وفاخر اولمغله هرنه اولورسه اولسون آنى ترك ايلميوب برتقريبله اخذ ودرهميان
ايلمكه سعى ايلر مثل مزبورلر بغايت مرتكب ومنزل وسفله خوى تلنكى كمسه لر حقلرنده ايراد اولنور
وغثاثة وغثوثه كلام فاسد وناخوش اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال غث الحديث اذا فسد
وياره نك جركى آقمق معناسنه در يقال غث الجرح اذا سال غثيثه الغثيث امير وزننده بودخى آريق
ومهزول معناسنه در غث كبى وغثيث ياره ده اولان صارى صو وادين وجور ولكات مقوله سى جركه دينور
الاغثاث همزه نك كسريله غثاثه معنالرينه در يقال اغث اللحم واغث الحديث واغث الجرح بمعنى غث
الاستغثاث يارهنك ايچنده اولان جركى چقرمق معناسنه در يقال استغث الجرح اذا اخرج الغثيث
منه الغثيثة خبيثه وزننده عقل وشعورده اولان فساد وخلله دينور غثيث جرحدن مأخوذدر تقول
لبسته على غثيثة ونفس خبيثة اى على فساد عقل وغثيثه شول خرما اغاجنه اطلاق اولنور كه ميوه دار اولوب
لكن لذت وحلاوتى اولميه يقال نخلة غثيثة اذا كانت ترطب ولا حلاوة لها وبى خير ومنفعت اولان احمق ونادان
كمسنه دينوركه اصلا برايشه برامبه الغثة غصه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه الغثغثة زلزله وزننده آلات واسلحه سز جنك ايلمك معناسنه دركه ضعيفجه ال دوكوشى اوله جقدر
يقال غثغث القوم اذا تقاتلوا ابلا سلاح وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال غثغث بالمكان اذا اقام فيه
الاغثات افتعال وزننده طوار برمقدارجه چاير نى آلمق معناسنه در يقال اغتثت الخيل اذا اصابت
من الربيع اى نالت منه شيئا قليلا التغثيث تفعيل وزننده دوه تدريجله طاولنمغه باشلمق معناسنه در بونك بابى
ازاله ايچوندر تقشير وتجليد كبى تقول غث بعيرى ثم غث اى سمن قليلا قليلا يعنى ازال غثا ثه ببعض السمن
الغث كتف وزننده والغثاغث علابط وزننده ارسلانه دينور ذوغثث صرد وزننده غنى قبيله سى
يورده برصو ياخود ضريه نام قريه قوروسنده برطاغك آديدر الغرث فتحتنيله آجقمق معناسنه در يقال غرث الرجل
غرثا من الباب الرابع اذا جاع الغرثان عطشان وزننده آج اولان كشى يه دينور جمعى غرثى كلور عطشى وزننده
وغراثى كلور صحارى وزننده وغراث كلور عطاش وزننده ومؤنثنده غرثى دينور جمعنده غرات دينور عطاش وزننده
پس جمع مذكرايله مفرد مؤنث وجمع مذكرايله جمع مؤنث مساويدر وعربلر امرأة غرثى الوشاح ديرلر اول خاتونه
بلى انجه اولمغله وشاحنى طولدرميه ووشاح خاتونلره مخصوص حمائل طرزنده مزين قلاده در يقال هى
غرثى الوشاح اى دقيقة الخصر التغريث تفعيل وزننده آجقدرمق وآج قومق معناسنه در يقال
غرثه تغريثا اذا جوعه غورث جوهر وزننده ابن الحارث دركه برغزوه ده نبى بالسيف عليه الصلوة
والسلام حضرتلرينك على الغفلة قلجلرنى صيروب جلاد وارطرف نبوى يه قصد وهجوم ايلديكى آنده

حضرت بارى عزشانه مزبورك كتفينى بيننده شرپنجه نوعندن زلخه ديدكلرى جراحتى احداث ايلمكله
متزلزل اولوب زمينه سرنكون اولمشدر ووقعۀ مزبوره نك ملخصى بودركه غزوۀ ذات الرقاعده فخر عالم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى برشجر سايه سنه نزول وسيفنى شاخ شجره تعليق ايدوب تنهاجه راحتكزين
ايكن مزبور غورث برتقريبله سروقت عاليلرينه رهياب اولوب همان اغاجدن تيغى اخذ ومن يمنعك منى
ديو حواله ايلدكده حضرت رسول اله دخى الله ديديك فى الحال جبريل امين مزبورك كتفينى بينه ضرب
ايلمكله شرپنجه حدوث وبوزى اوزره زمينه مفروش اولدى حضرت رسالتپناه اول تيغ جكر كاهى آلوب
ومن يمنعك منى ديو حواله بيوردقده تظلم واسترحام ايلمكله تخليۀ سبيل بيورديلر ترجمه مزاولان سيرمعتبرده
اسمى دعثور ولقبى غورث اولمق اوزره مرسوم اولوب بعدزمان شرفياب اسلام اولديغى مرقومدر
الغلث علث وزننده ومعنالرنده مرادفيدركه ذكر اولندى الغلث فتحتنيله بودخى علث كبى شدت اوزره
متمادى حرب وقتال ايلمك معناسنه در يقال غلث القوم غلثا من الباب الرابع بمعنى علث وچقماقدن
آتش چقميوب كور وفرسز اولمق معناسنه در يقال غلث الزند اذا لم يور الغلثى سكرى وزننده باديه
اشجارندن برآجى اغاج اسميدر ثمرى سباعى مهلكدر الغليث خبيث وزننده اول شيئه دينوركه زهر ايله
قارشدروب طعمه ايدرلر وآنكله نسر وعقاب صيد ايدرلر قرغه بوكن ايله سائرقوش صيد ايتدكلرى كبى
وغلث اربه ايله قارشق بغدايه دينور المغلوث بودخى اربه ايله قارشق بغدايه دينور شارحك بيانه كوره
اربه اوبله قارشق بغداى اتمكنه دينور نته كه مهمله ايله عليث دخى بو معنايه در وخرما ايله ياخود خرما قورغيله
دباغلنمش دريه دينور يقال سقاء مغلوث اى مدبوغ بالتمر اوالبسر الاغلثاء اغرنداء وزننده بركسه يه
ضرب وشتم ايده رك شركير اولوب اوزرينه حواله ومستولى اولمق معناسنه در يقال اغلنثى عليهم اذا علاهم
بالضرب والشتم الغلث كتف وزننده شديد القتال اولان بهادره دينور ومجنونه دينور ونشئه دارطعامدن
ياشرابدن مست كبى كيفلنوب نشئه مند اولمش كمسه يه دينور يقال جاء وهو غلث اى به نشوة عن الطعام
والشراب واول كشى يه دينوركه اويقويا صمغله اويوقليه رق ايكى طرفه تمايل وتكسر اوزره اوله الاغتلاث
اغتلاث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال اغتلث زندا بمعنى اعتلثه وچقماقدن آتش چقميوب فرسز
اولمق معناسنه در يقال اغتلث الزند اذا لم يور المغالث اسم فاعل بنيه سيله بودخى شديد القتال اولان
محارب دلاوره دينور الغنث فتحتنيله صويى ايچوب صولوق آلمق معناسنه دركه ظاهرا صويى صولوقلنه رق
ايچمك اوله جقدركه عب مقابليدر يقال غنث الرجل غنثا من الباب الرابع اذا شرب ثم تنفس وبرنسنه
سبيله كوكل دونوب معده بولانمق معناسنه در يقال غنثت نفسه اذا خبثت ولقست التغنث تفعل وزننده
برشيئه ملازمت ومداومت ايلمك معناسنه در يقال تغنث اليه اذا لزمه وثقلت ويرمك معناسنه در يقال
تغنثه الشىء اذا ثقل عليه الغناث رمان وزننده عشرت ومنادمه خصوصنده آداب واطوارى خوب
ومستحسن اولان يارانه دينوركه جمعدر ظاهرا مفردى غانث در يقال هم الغناث اى المحسنوا الآداب
فى المنادمة غنث غينك فتحى ونونك سكونيله ابن اقبان بن القحم دركه بنى مالك قبيله سندندر التغويث
تفعيل وزننده واغوثاه ديو فرياد ايده رك مدد خواه اولمق معناسنه دركه استغاثه دن اعم در يقال غوث الرجل
تغويثا اذا قال واغوثاه الغوث غينك فتحى وواوك سكونيله والغواث غينك ضميله وفتحى شاذدر آندن
اسملردر فرياد ايده رك مدد ايستمكه دينور ومدد ونصرته دخى اطلاق اولنور يقال اجابوا غوثه وغواثه بالضم
والفتح ويقال هل عندك غوث وغواث شارح دير كه فتحك شذوذينه باعث اصواتك واصواته دلالت ايدن
كلماتك مجموعى ضمله وكسرايله اولور بكاء ونباح وصراخ ونداء كبى الاستغاثة بركسه دن مدد ونصرت
استمك معناسنه در الاغاثة همزه نك كسريله والمغوثة معونه وزننده فريادره يتشوب مدد ايلمك معناسنه در
تقول استغاثنى فاغثته اغاثة ومغوثة مؤلف مغوثه لفظنى مصدر ثانى صورتنده رسم ايلدى لكن معونه كبى اسم
مصدردر مصدر موضعنده استعمال ايلديلر شارح دير كه استغاثه بالفعل وباء واسطه سيله تعديه ايدر ويقال
مااغثت به المضطر من طعام اونجدة اى من قوة الغياث غينك كسريله اسمدر فريادره يتشمك مدد ونصرت
معناسنه ماقبلنك كسره سنه مبنى واو يايه منقلب اولمشدر المغاوث مسك فتحيله صولره اطلاق اولنور
مياه معناسنه بونك مفردى مغوث درمنبر وزننده كه وسيلۀ غياث ديمكدر الغويث غينك فتحيله يك سكرتمكه
دينور يقال انك لذوغويث اى شدة عدو غياث غينك كسريله ومغيث مجيب وزننده اسماء رجالدندر المغيثة

معنه وزننده ، ایکی موضع اسمیدر المغیثیه یای نسبتله بغداد ده برمدرسه اسمیدر یغوث یعوق وزننده مذحج
قبیله سنه مخصوص برصنم اسمیدر الغیث غینك فتحی و یانك سکونیله یغموره دینور علی قول شول یغموره دینور که
مساحهٔ عرضی بر برید یعنی اون ایکی میل مسافه یه شامل اوله یقال نزل الغیث ای المطر والذی یکون عرضه
بریدا وغیث یغمور ایله نابت اولان چایره و چمنه اطلاق اولنور سببیت علاقه سیله یقال وقعت الماشیة
علی الغیث وهو الکلأ ینبت بماء السماء وغیث مصدر اولور یغمور یاغدرمق معناسنه یقال غاث الله البلاد یغیث غیثا
ای انزل بها المطر و یره یغمور نازل اولمق معناسنه در یقال غاث الغیث الارض اذا اصابها ونزل بها و یقال غیثت الارض
تغاث علی بناء المفعول فهی ای الارض مغیثة ومغیوثة واغاجك چیچکلری اچغه بشلامق معناسنه استعمال اولنور
یقال غاث النور اذا اضاء وغیث اسماء رجالدندر غیث بن مریطه نبی عبس وغیث بن عام تمیم قبیله لرندندر المغیثة میمك
فتحیله والمغیوثة اصلی اوزره یغمور یاغمش یره دینور ومغیثه میمك فتحی وضمیله قادسیه ده برقویی آدیدر روایانده یبهق
ناحیه سنده برقریه آدیدر الغیث صبب وزننده صیغهٔ مبالغه در شدتله یاغان مطر کثیره دینور وعربلر فرس ذوغیث دیرلر
کندیجه سکرتمسی آرتورر اولان صولقلی یوکرك آت دیمکدر یقال فرس ذوغیث اذا کان یزداد جریا بعد جری
و بئر ذات غیث دیرلر ذات ماده معناسنه که منبعی یاخود مجراسی اولمغله اصلا نقصانی بولنمیوب آلندقجه مدایدر
اولان قویو دیمکدر وغیث ابن عمرو بن الغوث در که طیٔ قبیله سندندر مغیث ماوان میمك ضمیله بشقه برقویی آدیدر
ومغیث حضرت عائشه معتقه سی اولان بریره نك زوجی اسمیدر که اصحابدندر التغیث تفعل وزننده سمورمك معناسنه در
یقال تغیث البعیر اذا سمن فصــــــل الفاء الفث فانك فتحی وثانك تشدیدیله برنبات آدیدر که قیتلق وقتنده
آنك دانه لرندن اتمك یاپارلر وفث شحم حنظل اسمیدر که ابوجهل قارپوزینك اچنده اولان اتیدر شجر حنظل
نسخه لری غلطدر وفث مصدر اولور طاغتمق معناسنه یقال فث الجلة فثا من الباب الاول اذا نثرها یعنی مافیها
من التمر وفث طاغنق نسنه یه دینور یقال تمر فث ای متفرق الانفثاث انفعال وزننده قیرلمق معناسنه در یقال
انفث العود اذا انکسر المفثة میمك وفانك فتحیله چوقلق کثرت معناسنه در ونما و برکت معناسنه استعمال اولنور
یقال طعام کثیر مفثة ای کثیر نزل ونزل فتحتیله در الافثاث افتعال وزننده مقهور اولمق معناسنه در یقال ما افتثوا
علی بناء المفعول ای ما قهروا الفحث بحث وزننده برنسنه یی کرکی کبی تفتیش ایلمك معناسنه در یقال فحث
عنه فحثا من الباب الثالث اذا فحص الافتحاث افتحاص وزننده ومرادفیدر که برنسنه یی صوروب اراشدرمق
معناسنه در یقال افتحث ما عنده ای افتحص الفحث کتف وزننده حفث معناسنه در که اشکنبه اوزرنده
قرق بایر وشیردان دیدکلری نسنه در الفرث حرث وزننده هنوز اشکنبه اچره اولان طوارترسنه دینور جمعی
فروث کلور وفرث کوجك رکوه یه دینور که کوندن وسختیاندن اولان مشربه در وفرث مصدر اولور کبه خاتون آش
برمك حالتنده کوکلی بولانمق معناسنه یقال فرثت الحبلی فرثا من الباب الاول اذا غثت وطاغتمق وصاچمق معناسنه در
یقال فرث الجلة فرثا من الباب الاول والثانی اذا نثر مافیها من التمر ودیری انسان وحیوانك بغرینه اوروب بغرنی
طاغتمق معناسنه در یقال فرث کبده فرثا من الباب الثانی اذا ضربها وهو حی الانفراث انفعال وزننده بودخی
کبه خاتونك کوکلی بولانمق معناسنه در یقال انفرثت الحبلی اذا غثت نفسها و یقال انها لمنفرث بها وفرث کلمه سنه
مطاوع اولور که بغرینه اورلمغله بغری پاره پاره اولوب طاغلمق معناسنه یقال فرث کبده فانفرثت التفرث
تفعل وزننده بودخی کبه خاتونك کوکلی بولانمق معناسنه در یقال تفرثت الحبلی اذا غثت نفسها التفریث
تفعیل وزننده بودخی ذی روحك بغرینه اورمغله بغرنی پاره پاره ایدوب طاغتمق معناسنه در یقال فرث کبده
تفریثا بمعنی فرثها الفراثة فانك ضمیله پاره لنمش جکرك ریزه لرینه دینور الافراث همزه نك کسریله جکری
پاره لیوب ریزه لرنی طشره القا ایلمك معناسنه در یقال افرث الکبد اذا شققها والقی الفراثة صحاحده وافرث الکرش
عبارتیله مرسومدر که اشکنبه یی یاروب اچنده کی فضلاتی دوکمك معناسنه اولور وافراث برکسه یی دائما ناسی طعن
وتشنیع ایلمك عادتی اولان اشخاصه عرضهٔ ملامت ایلمك معناسنه استعمال اولنور که فرث منزلنده قلمق اولور
یقال افرث فلان اصحابه اذا عرضهم للائمة الناس الفرث فتحتینله طویمق معناسنه در یقال فرث الرجل فرثا
من الباب الرابع اذا شبع وطاغلمق معناسنه در یقال فرث القوم اذا تفرقوا الفرث کتف وزننده شول یره دینور که
نه طاغ ونه دوز اوله یقال مکان فرث ای لاجبل ولاسهل فصــــــل القاف القبث مکث وزننده برشیئی آوجلمق
و بنجه ایله آلمق معناسنه در یقال قبث بالشیء قبثا من الباب الثانی اذا قبض قباث سحاب وزننده ابن رزین
اللخمی در که محدثیندندر وقباث بن اشیم اصحابدندر مؤلف ترقی وجه اوزره صحابه یی تأخیر ایلمشدر القبیثی

شمردی وزننده طباقی ابری و بیوك اولان آدمه دینور کذلك طبانلری و یغنه قلری ابری اولان ارکك دوه یه دینور
مؤنثنده قبعثاة دینور هایله وقبعثاة عفل معناسنه در که بعض خاتونك فرجنده اولان یومری شیشدر خلقی اولور
ذکرك نفوذینه مانعدر و بعضنده کمك اولور که ا کافرن دیرلر ترکیده اول خاتونه آصلق تعبیر اولنور القث
قافك فتحی وثانك تشدیدیله چکوب کتورمك معناسنه در یقال قث الشیء قثا من الباب الاول اذا جره وطوار سورمك
معناسنه در یقال قث الابل اذا ساقها و برنسنه یی چکوب دیبندن قوپرمق معناسنه در یقال قث الشجر اذا قلعه
وقث برنبات آدیدر الاقتثاث افتعال وزننده بودخی برنسنه یی چکوب قوپرمق معناسنه در یقال اقتثه ای اقتلعه
المقثة میمك وقافك فتحیله چوقلق کثرت معناسنه در فاله مقثه ده لغتدر ومقثة بر یصی ودکرمی تخته در که صبیان
آنکله بینلرنده متعارف بر اویون اوینارلر طشره ترکیسنده چقشاغی تعبیر ایدرلر القثاث غراب وزننده
متاع معناسنه در القثاث کتان وزننده قوغجی یه اطلاق اولنور که جر ونقل کلام ایدر یقال رجل قثاث ای نمام
قثاث کتاب وزننده ذهبن بن قرضم نام صحابینك جدی اسمیدر محدثون قافك فتحیله تعبیر ایدرلر القبثی
خصبقی وزننده مصدر در جمع مال ایلمك معناسنه در یقال هو یقث المال قبثی ای یجمعه القبثة والقثاثة
قافلرك فتحیله کروه وجماعت معناسنه در یقال انتقل القوم بقبثتهم وقثاثتهم ای بجماعتهم القثقثة زلزله وزننده
اولچکی تام قوللنوب مکیلی حق اوزره اولچمك معناسنه در یقال قثقث المکیال اذا وفاه و یردن قازغی چقرمق
ایچون ایرغالمق معناسنه در یقال قثقث الوتد اذا حرکه لینزعه القحث بحث وزننده برنسنه یی بالتمام
سپوروب آلمق معناسنه در تقول قحثت الشیء قحثا من الباب الثالث ای اخذته عن آخره القرث خرث وزننده
کوچك رکوه یه دینور که کوندن وسختیاندن یاپدقلری مطهره کبی صوقابیدر طشره ترکیسنده قالاز تعبیر
اولنور وقرث مصدر اولور برکسنه یی پك غمکین وغصه ناك ایلمك معناسنه یقال قرثه الامر قرثا من الباب
الاول اذا کربه القرث فتحتینله ال امکیله کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال قرث الرجل قرثا من الباب الرابع
اذا کد وکسب القریث قافك کسریله جریث وزننده ومرادفیدر که برنوع بالقدرته که ذکر اولندی القرانا
قافك فتحی والفك قصریله والقریثا نعیما وزننده برنوع خرما اغاجك اسمیدر که خرماسی تازه فورق ایکن بغایت
اطیب اولور قرعث جعفر وزننده بر رجل آدیدر فی الاصل تقرعث ماده سندن مأخوذدر که برکلك تجمع معناسنه در
یقال تقرعث القوم اذا تجمعوا الاقعاث همزه نك کسریله بیهوده اسراف مال ایلمك معناسنه در یقال اقعث
فی ماله اذا اسرف وچوق بخشش و یرمك معناسنه در یقال اقعث له العطیة اذا اجزلها القعثة قافك فتحی وعینك
سکونیله آزویرکی و یرمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال قعث له قعثة من الباب الاول اذا اعطاه قلیلا
لکن ضدیتی واضح دکلدر زیرا بری ثلاثی وبری مزیددر التقعیث تفعیل وزننده برنسنه یی بتمامه استیصال ایلمك
معناسنه در یقال قعثه تقعیثا اذا استأصله الانقعاث انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال قعثه فانقعث القعیث
امیر وزننده آزجه وقولایجه اولان شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر یقال شیء قعیث ای هین یسیر و پك چوق
سیل صوینه و پك چوق یغموره دینور الاقتعاث افتعال وزننده قازیلان قویودن چوق طپراق چقرمق معناسنه در
یقال اقتعث الحافر اذا استخرج ترابا کثیرا من البئر القعاث غراب وزننده برمرضدر که قیون وکچی قسمنك بورنلرنده
تحدث ایدر التقلعث تدحرج وزننده صولوجه یالحقدن ایاغنی چکوب قوپارر طرزنده یورمك معناسنه در
یقال تقلعث فی مشیه اذا مر کأنه یتقلع من وحل القمعوث زنبور وزننده دیوث وقلتبانه دینور القنطثة دحرجه
وزننده خوف وفزع ایله سکردوب کتمك معناسنه در یقال قنطث الرجل اذا عدا بفزع القنعاث قنطار وزننده
بوزنده وسائر اعضاسنده قیلی چوق اولان کمسه یه دینور یقال رجل قنعاث اذا کان کثیر الشعر فی وجهه وجسده
التقبث تفعل وزننده جمع ایلمك ومنع ایلمك معنالرینه در فصــــــل الکاف الکباث سحاب وزننده اراك
اغاجنك که مسواك اغاجیدر یمشنك اولمشنه دینور الکبث فتحتینله ات بوزیلوب قوقمق معناسنه در یقال کبث
اللحم کبثا من الباب الرابع اذا تغیر واروح الکبث مکث وزننده اتك اوزرنی قپایوب اورتمکله قوقمق معناسنه در
تقول کبثت اللحم کبثا من الباب الاول ای غممته فتغیر وانتن الکبیث امیر وزننده والمکبوث قوقمش اته دینور
یقال لحم کبیث ومکبوث ای متغیر منتن الکنبث قنفذ وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور و بغایت بخیل
ونا کسه دینور الکنبوث زنبور وزننده والکنابث علابط وزننده بونلرده زیاده سیله بخیل وچری شخصه دینور
یقال رجل کنبث وکنبوث وکنابث ای منقبض بخیل التکبیث تفعیل وزننده کمی یی یره اکوب اچنده اولان اشیایی
بشقه کمی یه نقل ایلمك معناسنه در و بو کوچك کمیلرده اولور یقال کبث السفینة اذا جنحها الی الارض لیحول

مافيها الى اخرى الكعثاة قبعثاة وزننده ومرادفيدركه فرج زنانده اولان شبشدر الكث كافك فتحى وثانك تشديديله
صيق وكور وقالين اولان شيئه دينور يقال شئ كث اى كثيف الكثيث امير وزننده كث معناسنه در بوندركه
كور وصيق صقاللو كمسه كه تخته صقال تعبير اولنور كث اللحيه وكثيث اللحيه اطلاق اولنور ويقال لحية كثة وكثاء
اى كثيفة الكث كافك ضميله جعيدر يقال قوم كث اللحية الكثكث كافلرك فتحيله والكثكث زبرج وزننده
خرده طاشلر ايله قارشيق طپراغه دينوركه مولوس تعبير اولنور الكثكثى كافلرك ضمى وفتحى والفك قصريله
صبيان عربه مخصوص برلعب آديدركه طپراقله اوينارلر الكاث تشديد ثايله حصاد اولان سنبله دانه لرينك
صحرا انبلرندن نابت اولان اكينه دينور الكثاثاء كافك فتحى والفك مديله طپراغى چوق يره دينور الكث كافك
فتحى وثانك تشديديله مصدر اولور بردن درطوب حدثلمك معناسنه يقال كث الرجل بسلحه كثا من الباب الاول
اذارمى به الكثاثة كثافه وزننده والكثوثة كافك ضميله والكث كافك فتحيله صقالك ديبلرى كور
وصيق اوله رق قيللرى قصه وقبورجق اولمق معناسنه در يقال كثت اللحية كثاثة وكثوثة وكثا من الباب الرابع
اذا كثرت اصولها وكثفت وقصرت وجعدت ويقال رجل كث اللحية كما ذكر جمعى كثاث كلور كافك كسريله
الاكثاث همزه نك كسريله والكثكثة زلزله وزننده بركسه وجه مذكورا وزره طوب صقاللو اولمق معناسنه در
يقال اكث الرجل وكثكث اذا صار كث اللحية الكحث بحث وزننده برنسنه يى ايكى بجه لى طولدروب طبطلو
ويرمك معناسنه در يقال كحث له من المال كحثا من الباب الثالث اذا غرف له بيديه منه الكراث رمان وزننده وكتان
وزننده پراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور فارسيده كندنا دينور شارح ديركه مائدهٔ عبسويه ده ومائدهٔ خضريه ده جمله
سبزه لر بولنوب لكن پراصه يوق ايدى الكراث سحاب وزننده برنوع اولو اغاج اسميدر طائف جبالنده مشهوردر
اولمشدر بو اغاج برتجيلر اغاجى ديدكلريدر اوزون و يومشق داللرى اولور قيرلسه سودى آقار حجازده كثيردر سودنى
طعامه اضافه ايلسه لر جذامه نافعدر وكراث برطاغك آديدر الكرث حرث وزننده بركسه يى غم وغصه بصمق
معناسنه در يقال كرثه الغم كرثا من الباب الاول والثانى اذا اشتد عليه الاكراث همزه نك كسريله كرث
معناسنه در يقال اكرثه الغم بمعنى كرثه الكريث امير وزننده شول كسه دركه برماده دن حذر واندیشه ايله عزم
ومباشرتندن قيلوب رجعت ايلمش اوله يقال انه لكريث الامر اذا كع ونكص وكريث كارث معناسنه دركه مضطرب
ايديجى شديد بمعكدر يقال امر كريث اى كارث ظاهر ابو ماده دن باب رابع دخى وارد اولوب لكن مؤلف اكتفا ايلامش اوله
زيرا كريث كه صفتدر باب رابعى مقتضيدر ومقتضاى ماده دخى تأثردر وبعضا بومقوله يه متوهم صيغه تقدير
ايدوب آندن بنا ايدرلر الانكراث انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انكرث الحبل اذا انقطع الاكتراث
ذكر اولنان كرث لفظندن افتعالدر غمكين اولمق معناسنه در بومناسبتله برامر عظيمدن مبالات ايلمك وباك وپروا
چكمك معناسنده استعمال اولنمشدر تقول ما اكترث له اى ما ابالى به قال فى النهاية وفى حديث قس لم يخلنا سدى من بعد
عيسى واكترث يقال ما اكترث له اى ما ابالى ولا يستعمل الا فى النفى وقدجاء ههنا فى الاثبات وهو شاذ الكريثاء كافك
فتحيله برنوع اطيب واعلا خرما قورغى اسميدر الكشوث كافك فتحى وضميله والكشوثى كافك فتحى والفك قصريله
ومديله جائزدر والاكشوث همزه نك ضميله واشبو لغت اخيره خلف يعنى رديه وساقطه در باغ صرمشغى تعبير اولنان
نباته دينور كه اغاجك داللرينه صارمشور برده كوكى ويپراغى و يمشى وكولكه سى اولماز بى خير ومنفعت كسه يى اكا تشبيه
ايدرلر قال الشارح ومنه * هو الكشوث فلا اصل ولا ورق * ولا نسيم ولا ظل ولا ثمر * الانكلاث انفعال وزننده ايلرو
كچمك معناسنه در يقال انكلث الرجل اذا تقدم المكلث منبروزننده امور ومصالحده ايشلك نافذ وكاركذار آدمه دينور
يقال رجل مكلث اى ماض فى الامور الكلبث باى موحده ايله جعفر وزننده والكلبث قنفذ وزننده والكلبث علبط
وزننده والكلابث علابط وزننده بغايت بخيل وممسك ومنقبض شخصه دينور الكنثة كافك ضميله شول نوردجه
يعنى مرسين وسكود اغاجلرينك تازه چبوقلرندن دائره اولمش نسنه يه دينور كه اوزرينه خوشبو چچكلر دزدكدنصكره
طومار كبى دوروب قفس طرزنده ايدرلر تازه قيزلر بهارايامنده اول كونه آرايش ايدوب صفا ايدرلر ونوردجه
كلمه سى نورده فارسى معربيدركه نورديدن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش وبوكلمش نسنه يه دينور بعده وجه مذكور
اوزره قفس وسبت طرزنده انواع شكوفه دن مرتب اول نسنه يه اطلاق اولندى الكنبث قنفذ وزننده والكنابث
علابط وزننده والكنبوث زنبور وزننده طاش كبى پك وقاتى شيئه دينور وزياده سيله بخيل وناكسه دينور الكنبثة
دحرجه وزننده والتكنبث تدحرج وزننده بغايت بخيل وناكس اولمق معناسنه در يقال كنبث الرجل
وتكنبث اذا صار كنبوثا اى بخيلا منقبضا الكندث قنفذ وزننده والكنادث علابط وزننده صلب وشديد

نسنه يه دينور الكنفث فايله قنفذ وزننده والكنافث علابط وزننده قصير القامه بودور كشى يه دينور
الكوث لوث وزننده پاپوشه دينوركه اياغه كيلور قفش معناسنه وقفش كفش معربيدر التكويث تفعيل وزننده
اكين يكيجه درت بش دانه يپراقلنمق معناسنه در يقال كوث الزرع اذا صار له اربع ورقات او خمس وقضاى حاجت
ايدن كمسه نجاستنى طوشان باشلرى قدر يعنى طوپاق طوپاق چقرمق معناسنه در يقال كوث الرجل بغائطه اذا اخرجه
كرؤس الارانب بو معنانك مناسبت مأخذى معلوم اولمدى زيرا ماده ده طوشان بوقدركه حتى باشنى دخى اخراج
ايليه كوثى طوبى وزننده عراقده برقريه آديدر شارحك بيانى اوزره بابل قضاسنده اولوب ومولد حضرت ابراهيم
على نبينا وعليه التسليم اولمق اوزره مرويدر وكوثى مكه ده برمحله دركه بنو عبد الداره مخصوصدر الكوثة روثه
وزننده او جوزلغه دينور خصب معناسنه الكاث تخفيف ثايله كاث معناسنه دركه مشدده در كث ماده سنده
بيان اولندى فصـــــل اللام اللبث لامك فتحى وضمى وبانك سكونيله واللبث فتحتينله واللباث كتاب
وزننده واللباث واللباثة لاملرك ضميله واللبيثة لامك فتحيله بريرده اكلنوب طورمق معناسنه در يقال
لبث الرجل من الباب الرابع اذا مكث واونك مصدرى بانك سكونيله كلمك قياسه مخالفدر زيرا باب رابعك مصدرى لازم
اولديغى صورتده حركه ايله كلمك قياسدر تعب كبى اللابث واللبث كتف وزننده اسم فاعلدر ماكث معناسنه
شارح ديركه لبث بولديه باغيرى محللرده اكثرى توقف ايدر اولان كشى يه دينور الالباث همزه نك كسريله والتلبيث
تفعيل وزننده بركسه يى مكث ايتدرمك معناسنه در يقال البثه ولبثه اذا امكثه اللبثة جرعه وزننده اسمدر اكلنوب
طورمق حالته دينور يقال طال لبثه اى توقفه التلبث تفعل وزننده بو دخى اكلنوب طورمق معناسنه در
يقال تلبث بالمكان اذا توقف الاستلباث كيج عد ايلمك معناسنه دركه كيجكسنمك تعبير اولنور يقال استلبثه
اى استبطأه اللبيث امير وزننده نبيث كبى خبيث لفظنه اتباع اولور يقال رجل خبيث لبيث نبيث اللباث سحاب
وزننده قوروب چكمسى آغر وكيج اولان يايه دينور يقال قوس لباث اى بطيئة اللبيثة لامك فتحيله مصدردرنته كه
ذكر اولندى وصفت اولور شول جماعته اطلاق اولنور كه قبائل متفرقه دن مجتمع اوله يقال جائت لبيثة من الناس
اى جماعة من قبائل شتى اللث لامك فتحى وثانك تشديديله الحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال لث عليه لثا من الباب
الاول اذا الح وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال لث بالمكان اذا اقام ومتصل يغمور ياغمق معناسنه در يقال لث المطر
اذا دام اياما ولث چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور ومصدر اولور نباته چه دوشمك معناسنه يقال لث الشجر اذا
اصابه الندى الالثاث همزه نك كسريله بو دخى الحاح ايلمك معناسنه در يقال الث عليه اذا الح وبريرده اقامت ايلمك
معناسنه در ومنه الحديث لا تلثوا بدار معجزة اى لا تقيموا بدار يعجزكم فيها الرزق والكسب والثاث برمدت متصل يغمور
ياغمق معناسنه در يقال الث المطر اذا دام اياما اللثلثة زلزله وزننده الثاث معنالرينه در وضعيف وزبون اولمق
معناسنه در يقال لثلث الرجل اذا ضعف وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال لثلث فلانا اذا حبسه
وبرخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال لثلث فى الامر اذا تردد فيه وكلامى ابانه واظهار ايليوب دلنى چينه رك
مبهم سويلمك معناسنه دركه عوام تركيده ايمر يامر سويلمك تعبير اولنور يقال لثلث كلامه اذا لم يبينه وطپراغه بيله مك
معناسنه در يقال لثلثه فى التراب اذا مرغه وطوار سورمك معناسنه در تقول لثلث البعير اى كردته يعنى سقته شارح
لدنه نسخه لرنى تخطئه ايلمشدر وبرمقدارجه دينكلندروب آرام وراحت ويرمك معناسنه در تقول لثلثوا بنا
على صيغة الامر اى روحوا قليلا التلثلث تزلزل وزننده برخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال تلثلث فى الامر اذا
تردد وطپراغه بيلنوب آغنمق معناسنه در يقال تلثلث فى التراب اذا تمرغ اللثلاث واللثلاثة لاملرك فتحيله
شول اوشكن بطىء الطبع تنبل كمسه يه دينوركه برايش تكليف ايلدكده ايشته قالقدم ووراردم ديه رك صورت اجابت
كوستروب بنه كهالتله كير ولنوب تأخر ايدر اوله اصطلاحمزده اكاجان دوربوسى واشك ايكولى تعبير اولنور يقال
رجل لثلاث ولثلاثة اى بطىء كلما ظننت انه اجابك الى حاجتك تقاعس اللطث مكث وزننده الك عرضيله يعنى
ارقوريسيله ياخود بريصى اغاجله اورمق معناسنه در يقال لطثه لطثا من الباب الاول اذا ضربه بعرض الكف
او بعود عريض وبوزمسله اورمق معناسنه در يقال لطثه اذا صكه وركدرمك معناسنه در يقال لطث الشىء اذا جمعه
وركسه يه طاش آتمق معناسنه در يقال لطثه بحجر اذا رماه به وبرايش برآدمه صرپلنوب كوجلمك معناسنه در يقال
لطث الامر فلانا اذا اصعب عليه وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال لطث الشىء اذا افسد الملاطث مساجد
وزننده شول مواضعه دينوركه آنلرده ناس برى برينه حمله وضرب ايدر اوله لر ملطث مفرديدر الملاطث ميمك ضميله
دائما نسنه بركدربجى كشى يه دينور جامع معناسنه التلاطث تلاطم وزننده ومرادفيدركه موج دريا چارپشمق معناسنه در

يقال تلاطث الموج اذا تلاطم ٭ ناس اللريله بری برينه اورشمق معناسنه در يقال تلاطث القوم اذا تضاربوا بايديهم ملطث
منبر وزننده بررجل آديدر الاعث همزه‌نك وعينك فتحيله دپرغسی كيج وثقيل اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل العث
ای ثقيل بطیء اللعث فتحتينله بركسه العث اولمق معناسنه در يقال لعث الرجل لعثا من الباب الرابع اذا صار
العث اللغيث غليث وزننده وايكی معناسنده دخی مرادفدر الالفث فاىله العث وزننده شاشقين واحمق آدمه
دينور الاستلفات بر مكتوم ومستور نسنه‌يی استخراج ايلمك معناسنه در يقال استلفث ماعنده
اذا استنبط وبر نسنه‌يی كركی كبی صوروب اراشدرمق معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا استقصاه
وبر نسنه‌يی كتم ايلمك معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا كتمه وايش بتورمك معناسنه در يقال استلفث
حاجته اذا قضاها واوتلاغك چايرلرنی بالجمله اوتاروب خالی قومق معناسنه در يقال استلفث الرعی
اذا لم يدع منه شيئا اللفث قافله مكث وزننده قارشدرمق معناسنه در يقال لفث الشیء لفثا من الباب الاول
اذا خلطه وسرعتله برنسنه‌نك مجموعنی اخذ ايلمك معناسنه در يقال لفث الشیء لفثا من الباب الرابع اذا اخذه
بسرعة واستيعاب التلفيث تفعيل وزننده بودخی قارشدرمق معناسنه در يقال لفثه تلفيثا اذا خلطه
اللكث مكث وزننده اورمق معناسنه در يقال لكثه لكثا من الباب الاول اذا ضربه وبركسه‌يه ياخود بر دابه‌يه
تحمل وطاقتندن زياده مضايقه وبرمكله زحمته كرفتار ايلمك معناسنه در تقول لكثته ای جهدته وحملت
عليه اللكاث غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض آديدر كه آغزنده سيوجه كبی چبانلر وياره‌لر پيدا اولور
ولكاث كرج ماده‌سی اولان برآق طاشه دينور زيرا اوچ قسم اولوربری بياض وغير براق وبری قرمزی
وبريسی براق وقات قات اولوركه اسفيداج الجصاصين تعبير ايدرلر لكاث بواوله جقدر اللكث فتحتينله
دوه لكاث مرضنه اوغرامق معناسنه در يقال لكث البعير لكثا من الباب الرابع اذا اصابه اللكاث وبرشيئه
كيروچرك يابشمق معناسنه در يقال لكث به الوسخ اذا لصق به اللكاثی لامك ضميله بغايت آق اولان
شيئه دينور لكاث مزبوره منسوبدر اللكاث رمّان وزننده كرج يپان كمسه‌يه دينور صناع الجص معناسنه
اللكثة فرحه وزننده سمز وطاولی ناقه‌يه دينور يقال ناقة لكثة ای سمينة اللوث روث وزننده زور وقوّت
معناسنه در يقال ناقة ذات لوث ای قوّة ولوث مصدر اولور باشه صارق صاردق معناسنه يقال لاث العمامة
علی رأسه لوثا اذا عصبها ولوث شرّ وشور معناسنه در يقال وقع اللوث ای الشرّ وصغمق لوذ معناسنه در
يقال لاث بی لوثا ای لاذ وياره‌لره دينور جراحات معناسنه مفردی لوثه‌در هابله وحقد وكينه ايله اولان
مطالباته دينور يقال بينهم لوث ای مطالبات بالاحقاد وشبه الدلاله معناسنه‌در كه مراد بينة ضعيفة غير كامله‌در
نته كه نهايه ده حديث قسامه‌ده اذا كان هناك لوث عبارة سنده لوثدن مراد بينة ضعيفة غير تامّه اولمق
اوزره مشروحدر مثلا مقتول قبل الفوت بنی فلان ضرب وجرح ايلدی ديو اقرارينه شاهد واحدك شهادت
ايلمسی كبی ياخود بركسه ايله مقتول بيننده واقع خصومت ثابته اولديغنه ايكی شاهدك شهادت ايلملری كبی كه بونلر
بينة غير كامله‌در وبونلر تلطيخ معناسنه‌در ولوث لقمه‌يی چرويش ياغنه بولايوب باتمق معناسنه در يقال لاث
اللقمة لوثا اذا مرغها فی الاهالة وبركسه خانه‌سنه ملازم اولوب دائما اوتورمق معناسنه در يقال لاث داره
اذا لزمها وبرنسنه‌يی اغزده بری اوته چويره‌رك چيمك معناسنه در يقال لاث الشیء اذا لاكه فی فيه وبرخصوصده
آغرجه اويالنه‌رق دپرنمك معناسنه در يقال لاث فی الامر اذا ابطأ وبيلا شدرمق معناسنه در يقال لاث ثوبه
بالطين اذا لطخه به وقارشدرمق معناسنه در يقال لاثه اذا خلطه وبرنسنه‌يی طراو تلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لاث الشیء اذا مرسه اللوثة لامك ضميله كوشكلك استرخاء معناسنه در وكيجكمك
بطؤ معناسنه در وحمق وبلاهت معناسنه در وحماقتدن ناشی راى‌سده اظهار غيرتله سرعت ايلمك هيج معناسنه در
ومس جنون معناسنه در كه قاره‌سودا كبی شوريده دماغ اولمق حالتندن عبارتدر يقال به لوثة ای مس جنون وبدنده
لحم وشحم كثير اولمغله سموزلك حالتنه دينور وضعيف وزبون اولمغه دينور وشول پچاوره‌يه دينور كه صبيان
آنلری بريره بركدروب آنكله اويون اوينارلر الالتياث افتعال وزننده اختلاط والتباس معناسنه در يقال
التاث الامر التياثا اذا اختلط والتبس وبرنسنه‌يه صاريلوب بورنمك معناسنه در يقال التاث برداته اذا التفّ به
والتاث برأس القلم شعرة ديرلر قلمك اوجنه برقيل صارلدی معناسنه والتياث ايشده اويالنوب آغرآغر دپرنمك
معناسنه در يقال التاث فی العمل اذا ابطأ وسمزوب قوتلنمك معناسنه در يقال التاث البعير اذا سمن وتقوّی
والقومق معناسنه در يقال التاثه عن كذا اذا حبسه عنه التلويث تفعيل وزننده بودخی آلیقومق معناسنه در

يقال لوثه عن كذا اذا حبسه وبيلا شدرمق وآلوده قلمق معناسنه در يقال لوث ثيابه بالطين اذا لطخها به
وقاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال لوث التبن بالقت اذا خلطه به وبرنسنه‌يی طراو تلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لوث الشیء اذا مرسه الملاث ميمك فتحيله برقومك سيد وسركرده‌سنه دينور
التجاء معناسندن مفعل درامور ومصالح عامّه‌ده مرجع وملاذ اولديغيچون جمعی ملاوث كلور وملاوثة كلور
هابله وملاويث كلور شارح ديركه وزن اخير اشباع كسره اولمق غالبدر الملوث منبر وزننده ملاث معناسنه‌در
يقال هو ملاث وملوث ای شريف يلاث به الامور اللوائة لامك ضميله جماعت انسانيه دينور وخمير
تختيه يابشماق ايچون آلتنه اكدكلری اونه دينور كه اوروه تعبير اولنور وهرشيئه بيلاشور اولان نسنه‌يه دينوركه
بيلاشاق تعبير اولنور ومنه يقال فلان لوائة ای يتلوث ويتلطخ بكل ناس اللويثة لامك فتحيله بودخی
بربلوك ناسه دينور وقبائل مختلفه‌دن مجتمع جماعته دينور لبثه كبی اللواث غراب وزننده بودخی خميرالته
صاچيلن اونه دينور لوائه كبی الالواث همزه‌نك كسريله برقور يمش نبات ايچره تازه نبات بتورمك معناسنه‌در
يقال الوثت الارض الواثا اذا انبتت الرطب فی اليابس الالوث همزه‌نك فتحيله سست وسلپوك وصالنق
اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل الوث ای مسترخ وكوجلو قوتلو زورمند كمسه‌يه ديمكله ضد اولور يقال رجل
الوث ای قوی وبطیء الحركه اولان كمسه‌يه دينور واساننی تكلمده آغر اولان كمسه‌يه دينوركه كلامی طوتغون
طوتغون تكلم ايدر يقال رجل الوث ای البطیء ويقال رجل الوث ای الثقيل اللسان بعض نسخه‌ده
بلا عاطف البطیء الثقيل اللسان وارد اولمغله ايكيسی برمعنا اولور لكن نسخه اولی اولادر اللبث لامك
كسريله برنبات آديدر واويايه قلب اولنمشدر اللبثة كبسه وزننده قرغل صقاله دينور يقال لحية لبثة
اذا كانت قد اختلط شمطها بياضها اللائث لابس وزننده واللائی مقلوب اولورق والليث سيد وزننده
بری برينه صارمشمش اوتلغه دينور يقال نبات لائث ولاث وليث اذا كان قد التفّ بعضه ببعض ولائث ارسلانه
دينور الالائة اقامه وزننده بركسه‌نك يانته برامانت قومق معناسنه‌در تقول الثت به مالی ای استودعته اياه
الملبث معظم وزننده شيشمانلقدن بطیء الحركه اولان كمسه‌يه دينور يقال هو ملبث ای بطیء لسمنه اللوثاء
لامك فتحيله شول دائمی يغموره اطلاق اولنوركه نباتلری بری برينك اوزرينه ياتروب صارمشدرر اوله يقال
ديمة لوثاء اذا كانت تلوث النبات ای تلف بعضه علی بعض اللهثان عطشان وزننده ومراد فيدركه صوسز
ديمكدر اللهثان فتحاتله واللهث فتحتينله واللهاث سماع وزننده صوصه‌مق معناسنه‌در يقال لهث الرجل
لهثانا ولهثا ولهاثا من الباب الرابع اذا عطش فهو لهثان ای عطشان اللهاث غراب وزننده صوسزلق
حرارتنه دينور تقول احرقنی اللهاث ای حرّ العطش وشدّت موت معناسنه‌در وخرما ايراغنك ايچنده اولان
قرمزی قرمزی نقطه‌لره دينوركه خرده قور تجفر هيئتنده اولور وبوامام فرّآدن منقولدر لكن قياس
اولان لامك كسريله اولمقدر نقاط ورام كبی كه نقطه وبرمه‌نك جمعلريدر بودخی لهثه‌نك جمعيدر
نقطه وزننده كما سيذكر اللهث مكث وزننده واللهاث لامك ضميله يك صوسزلقدن ياخود تعب
ومحنتدن ياخود يورغنلقدن دلی طشره چقروب كهل كهل صولومق معناسنه‌دركه كلاب قسمنده كثير الوقوعدر
يقال لهث الرجل او الكلب لهثا ولهاثا من الباب الثالث اذا اخرج لسانه عطشا او تعبا واعياء الالتهاث افتعال
وزننده بودخی لهث معناسنه در اللهثة جرعه وزننده تعب ومحنت معناسنه اسمدر وصوسزلغه دينور يقال به
لهثة ای عطش وخرما ايراغنده اولان قزل نقطه‌يه دينور نته كه ذكر اولندی اللهاثی غرابی وزننده بوزنده چوق
قرمزی خاللری اولان كمسه‌يه دينور اللهاث تشديدهاله عمّال وزننده خرما ايراغندن قوصره سپتی بپان سپتجی‌يه
دينور اللبث لامك فتحی وبانك سكونيله ارسلانه دينور وبرنوع اورمجكه دينوركه خرده اولور وصيحرايوب سينك
صيد ايدر وبغايت فصيح ومتكلم وبليغ آدمه اطلاق اولنوركه ضرب لسانه مالك اولوب محاوره ومجادله‌ده‌يی همتا اوله
يقال هو ليث ای لسن بليغ وليث برقبيله پدرينك اسميدركه ابن بكر بن عبدمناة اوله جقدر وليث عفر بن حرفد آء
بانده مذكوردر اللايث لابس وزننده بودخی ارسلانه دينور الليث لامك كسريله سرّين ايله مكه ميانده
برموضعدر آنده بروقعه اولمغله يوم الليث معروفدر وابث اليث كلمه‌سندن جمع اولور والبث ابيض وزننده دلير وبهادره
دينور اصل ليث ماده‌سی زور وقوّت معناسنه موضوعدر التلبث تفعل وزننده بركسه ارسلان هواسنده يعنی
ارسلان كبی شهاملو وعصبيتلو اولمق معناسنه‌دركه ارسلان كوكللو اولمق تعبير اولنور يقال تلبث الرجل اذا صار
لبثی الهوی التلبيث تفعيل وزننده تلبث معناسنه‌در يقال ابث الرجل ولبث علی بناء المفعول بمعنی تلبث الملبث

منبر وزننده یاوز وشدید وزورمند کسیه دینور الملیث معظم وزننده سموز اولوب رام ومذلل اولان حیوانه
دینور الملیث عصیفر وزننده تنومند اولوب تویلری پك چوق اولان دوه یه دینور اللیثة لامك فتحیله قوی
وشدید اولان دوه لره دینور یقال ابل لیثة ای شدیدة قویة فصـــــل المیم متوث میمك فتحی وتای فوقیة
مشدده نك ضمیله سفود وزننده واسط ایله اهواز بیننده برقلعه آدیدر المث میمك فتحی وثای مثلثه نك تشدیدیله طلودن
یاغ صزمق معناسنه در یقال مث النحی مثا من الباب الاول اذا رشح مافیه ومندیل ومقرمه مقوله سنه ال سیلمك
معناسنه در یقال مث یده اذا مسحها بمندیل ونحوه ویغه یاغلو نسنه بیلاشدرمق معناسنه در که طعام اکل ایدرکن
اولور یقال مث الشارب اذا اطعمه دسما مؤلف تفسیرده اشراب نزاکت ایلشدر شاربدن مراد بیقدر ویاره نك چرکنی
کیدرمك معناسنه در یقال مث الجرح اذا نقی عنه غثیثته المثمثة زلزله وزننده بودخی طلودن یاغ صزمق معناسنه در
یقال مثمث النحی اذا رشح وفتیلی کرکی کبی یاغه بولامق معناسنه در یقال مثمث الفتیلة اذا اشبعها بالدهن وقارشدرمق
معناسنه در یقال مثمث امرهم اذا خلطه وبرنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال مثمث الشیء اذا تعتعه وحرکه
وصویه طالدرمق معناسنه در یقال مثمثه اذا غطه فی الماء وبرمقدارجه دیکلندرمك معناسنه در لثلثه کبی تقول
مثمثوا بنا علی صیغة الامر ای لثلثوا المثماث میمك کسریله مثمث فعلندن بودخی مصدر در معنای مذکورلرده مشترکدر
ومیمك فتحیله اول معنالردن اسمدر المرث حرث وزننده برنسنه یی یومشوب یاخود طراوتلمك ایچون صویه
اصلاتمق معناسنه در یقال مرث التمر مرثا من الباب الاول اذا مرسه وچوجق پرمغنی آغزنده کوه لیوب چینمك
معناسنه در یقال مرث الصبی اصبعه اذا لاکها واورمق معناسنه در یقال مرث الرجل اذا ضربه وبرنسنه یی
آغزده صوروب امك معناسنه در یقال مرث الصبی الودع مرثا من الباب الاول والثانی اذا مصه ودع کوزبونجغنه
دینور وبو مشتمق معناسنه در یقال مرث الشیء اذا لینه وادویه مقوله سنی صویه اصلاتمق معناسنه در یقال مرث الدواء
فی الماء اذا انقعه وقوزی یی یاغلو ال ایله صغایوب اوخشامق سببیله بذرایحه پیدا ایلدیکندن ناشی اناسی اکامیل وحنین
ایلیوب متنفر اولمق معناسنه در یقال مرث السخلة اذا نالها بسهك فلم ترأمها امها لذلك اصل معنا قوزی یه زفیر
بیلاشدرمقدر اناسنك نفرتی تمه‌در التمریث تفعیل وزننده مرث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال مرث السخلة تمریثا
بمعنی مرثها وتمریث برنسنه یی ریزه ریزه ایلمك معناسنه در یقال مرث الثرید اذا فتته شارح غین معجمه ایله التغثیث نسخه سنی
استحسان ایلمشدر الممرث منبر وزننده خصومت باینده صبور ومتثبت ومتین اولان کسیه دینور وحلیم ومتانی
آدمه دینور والحلیم کلمه سنده واو ساقط اولان نسخه غلطدر المرث کتف وزننده ممرث معناسنه در یقال هو ممرث
ومرث ای الصبور علی الخصام ویقال ممرث ومرث ای الحلیم المرث فتحتینله برکسه ممرث اولمق معناسنه در یقال
مرث الرجل مرثا من الباب الرابع اذا صار ممرثا الممرثة معظمه وزننده جسنی کبی ضعیف یغمور اصابت ایلمش
یره اطلاق اولنور یقال ارض ممرثة اذا کانت اصابها مطر ضعیف المغث میمك فتحی وغین معجمه نك سکونیله مرث
معناسنه در که برنسنه یی تازه لنمك ایچون صویه قومق معناسنه در یقال مغث التمر مغثا من الباب الاول اذا مرثه ویابجه
اورمق معناسنه در یقال مغثه اذا ضربه خفیفا وبرکسه نك عرض وناموسنی دیللیوب هتك ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مغث فلانا اذا هتك عرضه ومضغه ومغث شر وقتال معناسنه در یقال بینهم مغث ای شر وقتال بونك
جمعی مغاث کلور میمك کسریله ومغث صویه غرق ایلمك معناسنه در یقال مغثه فی الماء اذا غرقه وعبث معناسنه در که
ذکر اولندی یقال مغثه اذا عبثه ای خلطه المغث کتف وزننده کورش طوتمقده پهلوان اولان کسیه دینور یقال
فلان مغث ای مصارع شدید الممغوث مجموم کسیه دینور یقال هو ممغوث ای مجموم وشدتلو یغمور اصابت ایله
یره یاتمش اوتلغه دینور پس مغث حاطوتمق وشدتلو یغمور اوتلغی یره یصلامق معناسنه اولور المغیث میمك فتحیله
ممغوث ایله معنای اخیرده مرادفدر ماغث وارث وزننده عتبة بن الحارث نام کسه نك لقبیدر المغاث میمك کسریله
والمماغثة مفاعله وزننده مخاصمه ومجادله ایلمك معناسنه در یقال ماغثه مماغثة ومغاثا اذا حاکه وخاصمه مغاث
غراب وزننده برشجر آدیدر که کوکندن ایکی قیراطی مقیی ومسهلدر عند البعض مغاث یبان ناری کوکیدر المکث
میمك حرکات ثلاثی وکافك سکونیله وکافك فتحیله والمکثی خصیصی وزننده والمکیثاء الفك
مدیله والمکوث والمکثان میملرك ضمیله بریرده اکلنوب طورمق معناسنه در یقال مکث الرجل
ومکث من الباب الاول والخامس اذا لبث مؤلفك بصائرده بیاننه کوره انتظاره مقرون لبث وآرام
معناسنه موضوعدر ووجه مسرود اوزره سکز مصدر اولور ومزهرده ضمتینله مکث لفظنی زیاده ایلمکله
طقوز مصدر اولور التمکث تفعل وزننده بودخی اکلنوب طورمق معناسنه در یقال تمکث الرجل اذا تلبث

وبرنسنه یه منتظر اولوب بکلمك معناسنه در یقال تمکث الرجل اذا تلوم المکیث امین وزننده وقار وتمکین صاحبی آدمه
دینور یقال رجل مکیث ای رزین ومکیث اصحابدن رافع ایله جندب نام ذاتلرك پدرلری اسمیدر کذلك جناب نام محدثك
پدری وحارث بن رافع نام محدثك جدی اسمیدر الملث میمك فتحی ولامك سکونیله برکسه یی طبعنه موافق خوش آمدی
لطف خطاب وچرب جوابله خوشدل ایلمك معناسنه در یقال ملثه ملثا من الباب الاول اذا طیب نفسه بکلام
وانجاز ووفاسنه قصد ایلمیه رك دفع کونه یاخود استعمال ایچون برکسیه برنسنه وعد ایلمك معناسنه در کار زمان
مواعیدی کبی یقال ملثه اذا وعده بلا نیة الوفاء وکیجه هنوز قرا کولنمغه بشلمق معناسنه در که صول قرارمق تعبیر
اولنور وبونده فتحتینله ده لغتدر ومنه تقول اتیته ملث الظلام وملثه ای حین اختلط الظلام ویابجه اورمق معناسنه در
یقال ملث فلانا اذا ضربه خفیفا وسکرتمکدن ضعیف وفرومانده اولمق معناسنه در یقال ملث الارنب اذا ضعف
عن الجری الملثة جرعه وزننده بودخی کیجه هنوز قرارمغه بشلمق حالتنه دینور الملث میمك کسریله جماعدن
طویمز اولان کسیه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وامرأة ملث ای لا یشبع عن الجماع الممالثة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمك معناسنه در یقال مالثه اذا داهنه وبرکسه ایله ملاعبه ایلمك معناسنه در یقال مالثه اذا لاعبه
ملث میمك ضمی ولام مشدده نك کسریله عراقده برقریه در الموث لوث وزننده والموثان فتحاتله برنسنه یه آخر
نسنه قاتمق معناسنه در یقال ماث الشیء بالشیء یموث موثا وموثانا اذا خلطه به وبرنسنه یی صویه اصلاتمق معناسنه در
ازمك ایچون یاخود یومشتمق ایچون یقال ماث الشیء اذا دافه فی الماء الانمیاث انفعال وزننده معنای مزبوردن
مطاوعدر یقال ماثه فانماث انمیاثا المیث لیث وزننده موث معناسنه در که آنفا ذکر اولندی یقال ماث الشیء یمیث میثا
بمعنی ماث یموث التمییث تفعیل وزننده میث معناسنه در یقال میثه تمییثا بمعنی ماثه الامتیاث افتعال وزننده میث
معناسنه در وملایم رفاه ومعیشته نائل اولمق معناسنه در یقال امتاث الرجل اذا اصاب لین المعاش وکشکی صو ایله
ازوب ایچمك معناسنه در یقال امتاث الاقط اذا مرسه فی الماء وشربه المیثاء میمك فتحیله دوز وملایم یره دینور جمعی
میث کلور میمك کسریله هیف وهیفاء کبی ومیثاء شام دیارنده برموضع آدیدر ذو المیث میمك کسریله مدینه تابنده
عقیق نام محلده برموضع آدیدر المیث کیس وزننده یومشق نسنه یه دینور یقال شیء میث ای لین التمیث تفعل
وزننده بریغمور سببیله یومشمق معناسنه در یقال تمیثت الارض اذا امطرت فلانت المستمیث مستمیل وزننده
یمورطه نك قبوغی ایچره اولان انجه زاره دینور غرقیء معناسنه تای فوقیه ایله مستمیت دخی بو معنایه در فصـــــل
النون النأث نونك فتحی وهمزه نك سکونیله ایراق اولمق معناسنه در یقال نأث عنه نأثا من الباب الثالث اذا بعد
ونأث ومنأث که مقعد وزننده مصدر میمی در سعی ایلمك معناسنه در یقال نأث الرجل نأثا ومنأثا اذا سعی المنأث
مکرم وزننده ابعاد اولنمش نسنه یه دینور مبعد معناسنه پس لنأث مصدری اولور اکرام وزننده النبث نبش وزننده
ومرادفیدر که یری ال ایله قازوب نسنه چقرمق معناسنه در یقال نبث الارض نبثا من الباب الاول اذا نبش وطارلمق
معناسنه در یقال نبث الرجل اذا غضب الانتباث افتعال وزننده نبث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انتبث الارض
بمعنی نبثها وال صونوب برنسنه یی آلمق معناسنه در یقال انتبث الشیء اذا تناوله واون وقاود ونشاسته مقوله سی نسنه
صویه قونمغله چوغالوب آرتمق معناسنه در یقال انتبث السویق ونحوه اذا ربی فی الماء وبر اوزره اوتوررکن اثوابی
صغانوب یوقری چالمق وچرنمك معناسنه در یقال انتبث الرجل اذا قلص حالة قعوده النبث فتحتینله اثرونشانه
دینور جمعی انباث کلور سبب واسباب کبی النبیثة خبیثه وزننده قازیلان قویدن وایرمقدن چقان طپراغه دینور
النبیث خبیث لفظنه تأکید اتباع اولور یقال خبیث نبیث ای شریر الانبوثة اضحوکه وزننده صبیان بیننده
برلعب آدیدر برچقوره برنسنه دفن ایدرلر چیقارن سائرینه غالب اولور النث نونك فتحی وثانك تشدیدیله برکلام
وخبری فاش وشایع قلمق معناسنه در یقال نث الخبر نثا من الباب الاول والثانی اذا افشاه ویاره یی یاغلمق معناسنه در
یقال نث الجروح اذا دهنه ونث نم ورطوبت سببیله کوشکلوب صالقیلمش دیواره دینور که وصف اولور وغث
کلمه سنه اتباع ومزاوجه اولور یقال کلام غث نث النثاث کتاب وزننده یاره یی یاغلیجق یاغه دینور یقال نث
الجروح بالنثاث ای الدهن النثنثة زلزله وزننده چوق ترلاولمق معناسنه در یقال نثنث الرجل اذا عرق کثیرا
ومقرمه یه ال سیلمك معناسنه در یقال نثنث الید اذا مسحها بعض نسخه ده بونث عنوانده مرسومدر وطلوم
صزمق معناسنه در یقال نثنث الزق اذا رشح النثیث نونك فتحیله بودخی مصدر در طلوم صزمق معناسنه در
یقال نث الزق نثیثا من الباب الثانی اذا رشح النثاث تجار وزننده ناسی دائما فصل وغیبت ایدوب مثالب ومساویلرنی
نشر وافشا ایدن کسه لره دینور نث مفردیدر یقال هم نثاث ای مغتابون المنة میمك کسری ونونك فتحیله یاره

باغلدقلری بولك پاره سنه دینور النبثة سفینه وزننده طلومدن وقربه دن صزان صزندی یه دینور النجث جیمله
بحث وزننده ومرادفیدر یقال نجث عن الامر نجثا من الباب الاول اذا بحث وبركسیه غیرت ویره رك فریاد ایله
مدد خواه اولمق معناسنه در یقال نجث فلان القوم اذا استعواهم واستغاث بهم التنجث تفعل وزننده بو دخی برنسنه نك
حالندن صوروب اراشدرمق معناسنه در یقال تنجث عنه اذا بحث النجاث شدّاد وزننده والنجث كتف
وزننده دائما اخبار وحوادث جستجو ایدن كمسنه یه دینور الاستنجاث استخراج معناسنه در یقال استنجث الشیء
اذا استخرجه وبرشیئه تصدّی واقبال ایدوب آنك قیدنده اولمق معناسنه در یقال استنجث الشیء اذا تصدّی له
الانتجاث افتعال وزننده بو دخی استخراج معناسنه در یقال انتجث الشیء اذا استخرجه وسموزلك ظهوریله بدن
قباروب شیشمك معناسنه در یقال انتجث المعز اذا انتفخ وظهر سمنه النجیثة نبیثه وزننده ومرادفیدر كه قویی
وخرق ونهر مقوله سندن اخراج اولنان طپراغه دینور وفاش وشایع اولان قبیح ونالسزا خبره اطلاق اولنور وبركسنه نك
وسع ومقدرتندن اظهار وافراغ اولنان تاب وطاقته اطلاق اولنور ومنه یقال بلغت نجیثته علی بناء المفعول ای بلغ
مجهوده النجیث امیر وزننده بطیء الحركه اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع سبزه اسمیدر بونی ساحرلر ایله تفسیر
ایلمشلردر وكتم واخفا اولنان رازه دینور وهدف معناسنه در كه نشان نصب اولنه جق طپراق كومه سندن عبارتدر
تیراندازلر بینده سپد تعبیر اولنور یقال رموا فی النجیث ای الهدف وهو تراب یجمع النجث نونك ضمی وجیمك سكونی
وضمیله زرهه دینور درع معناسنه و یوركك پرده سنه دینور كه یوركی محیط اولان یوفقه زار اوله جقدر غلاف القلب
معناسنه وبركسنه نك كندی بیت ومنزلنه دینور جمعی انجاث كلور التناجث تفاعل وزننده بری برینك امرارنی فاش
وشایع قلمق معناسنه در یقال تناجثوا ای تبانثوا النعث بعث وزننده ال ایله المق معناسنه در یقال نعث الشیء نعثا
من الباب الثالث اذا اخذه الانتعاث افتعال وزننده نعث معناسنه در یقال انتعثه بمعنی نعثه الانعاث همزه نك كسریله
اسراف ایلمك معناسنه در یقال انعث فی ماله اذا اسرف وبریره كتمك ایچون یول اسبابنی تجهیز وترتیبه باشلمق
معناسنه در یقال انعث الرجل اذا اخذ فی الجهاز للسیر وبرخصوصده جدّ وجهد ایلمك معناسنه در یقال
هم فی انعاث ای دأبوا فی امرهم یعنی جدّوا واجتهدوا النغث نونك فتحی وغین معجمه نك سكونیله دائمی
وشدید اولان شرّه دینور یقال اصابه النغث ای الشرّ الدائم الشدید النفث نونك فتحی وفانك سكونیله تفل معناسندن
اقلّ اوله رق اوفورمك معناسنه در كه بوندن اوفلمك ایله تعبیر اولنور رقیه خوانلرك اوفلمسی كبی كه توكرمكسزن اولور
وتفل آرجه توكركله توف توف دیو اوفورمكدر كه توفلمك تعبیر اولنور یقال نفث الراقی نفثا من الباب الاول والثانی
وهو كالنفخ واقلّ من التفل نفث الشیطان اشعار وغزلیاته اطلاق اولنور شارح دیر كه اشعارا كاذیب قسمندن
اولمغله شیطانه مضافدر لكن مناجات ونعوت شریفه وادعیه جمله سندن معدود در تقول اعوذ بالله من نفث الشیطان
وهو الشعر النفاثات فی العقد ساحره لره اطلاق اولنور ایپی دوكملیوب اكا افسونله اوفلدكلری ایچون مؤلفك
سحر ایله تفسیری نفوس یاخود نساء اعتبارینه مبنیدر زیرا اكثری جادولق نسوان كاریدر ومنه قوله تعالی
ومن شرّ النفاثات فی العقد النفاثة نونك ضمیله مصدورك یعنی ضیق نفسی اولان كسنه نك اغزندن صولونه رق
اخراج ایلدیكی اوفوركه دینور كه انكله استراحت ایدر * لابدّ للمصدور ان ینفث * مثلی بو معنادندر دردناك اولان كمسنه
بث شكوا ایلمك معرضنده ضرب اولنور ونفاثه عربدن برجماعتك پدرلری اسمیدر ومسواكك اغزده قالوب
اوفوریلان پاره لرینه دینور كه اوفورتی تعبیر اولنور النفیث خبیث وزننده یاره دن فشقروب چقان قانه اطلاق اولنور
یقال دم نفیث اذا كان نفثه الجرح انافث همزه نك فتحیله یمنده برموضع آدیدر النقث نونك فتحی وقافك سكونیله
براشده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل فی الامر اوفی السیر نقثا من الباب الاول اذا اسرع وبركسنه یی
سوزایله رنجیده ایلمك معناسنه در یقال نقث فلانا بالكلام ای اذاه وپك خلط كلام ایلمك معناسنه در یقال نقث
حدیثه اذا خلطه كخلط الطعام وكمكدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال نقث العظم اذا استخرج مخه ومدفون
اولان شیء استخراج ایچون طپراغی قازمق معناسنه در وبو حقیقی ومعنوی اولور كه برماده مستوره یی خارجه
چقروب بیلمك ایچون اشدلیوب ایچ یوزنی اراشدرمقدن عبارتدر یقال نقث الشیء اذا حفر عنه التنقیث تفعیل
وزننده والانتقاث افتعال وزننده بونلرده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل تنقیثا وانتقث انتقاثا
اذا اسرع وانتقاث كمكدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال انتقث العظم اذا استخرج مخه ومدفونی استخراج ایچون
طپراغی قازمق معناسنه در كرك حقیقی وكرك معنوی اولسون نته كه انفاذ كراولندی یقال انتقث الشیء اذا حفر عنه نقاث
قطام وزننده دیشی صرتلان اسماسندندر التنقث تفعل وزننده بركسنه دن كندی طرفنه میل ومهر ومحبت ایستمك

معناسنه در یقال تنقث الرجل المرأة اذا استمالها واستعطفها مترجم دیر كه تفعل بابی استفعال كبی طلب ایچون دخی كلور
نته كه شافیه اوائلنده مصرّحدر زیرا برنسنه نك طلبی البته صوری ومعنوی تكلفی متضمندر النكث نونك كسریله
تكرارا اكیروب ایپ ایلمك ایچون اسكی كلیملرك وپلاسلرك بوزیلوب چوزیلان بوزنتیسنه وچوزنتیسنه دینورنته كه
مصباحك وسائر امهاتك بیانلرینه كوره ده نكث اول بوزیلوب چوزیلن كلیمك وپلاسك اسمیدر كه بوزوتی تعبیر اولنور
پس مؤلفك تفسیری علی العاده مسامحه یه محمولدر نته كه دیباجه شرحنده اشارت اولندی پس مؤلفك ان تنقض
اخلاق الاكسیة قولی الاخلاق المنقوضة سبكنده در بونك جمعی انكاث كلور نته كه قریبا وحبل انكاث عباره سیله
مؤلف دخی رسم ایلمشدر ونكث بشیر نام شاعرك پدری اسمیدر النكث مكث وزننده برنسنه یی بوزمق واوزمك
معناسنه در ایپك قاتلرینی چوزوب بوزمق وتسبیحی اوزمك كبی یقال نكث العهد والحبل نكثا من الباب الاول
والثانی اذا انقضه ومسواكك باشی طاغلمق معناسنه در یقال نكث السواك اذا تشعث رأسه الانتكاث افتعال وزننده
اوزلمك وبوزلمق معناسنه در یقال نكث الحبل فانتكث ای انتقض وبر ایشدن فراغتله برآخر ایشه منصرف اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال انتكث فلان من حاجة الی اخری اذا انصرف النكیثة خبیثه وزننده نفس ناطقه یه
اطلاق اولنور یقال هو شدید النكیثة ای النفس ووعد وكلام وعهد مقوله سنده اولان خلف وخلاف حالتنه
اطلاق اولنور یقال قال قولا لانكیثة فیه ای لاخلف وطاقت ومقدورك نهایتنه اطلاق اولنور یقال صرف فیه
نكیثته ای اقصی مجهوده اصل نكیثه اوزیلوب بوزیلان نسنه یه دینمكله معانیء مزبوره بوندن مأخوذ در
ونكیثه شول خطهٔ صعبه یه یعنی امر عظیم ومشكله اطلاق اولنور كه معاهد اولان جماعت اول بابده عهد
وپیمانلرنی نكث ونقض ایده لر اوله لر یقال وقعوا فی النكیثة ای فی الخطة الصعبة التی تناكثوا فیها العهود ونكیثه
طبیعت وسجیته اطلاق اولنور وزور وقوّت معناسنه استعمال اولنور الانكاث همزه نك فتحیله ذكر اولنان نكث
لفظندن كه نونك كسریله در جمعدر اوزلمش وچوزیلوب بوزلمش نسنه یه دینور ومنه یقال حبل انكاث ای منكوث
وبوتوب اخلاق وحبل ارمام قبیلندندر النكاث غراب وزننده بركونه سیوجه لردر كه دوه قسمنك آغزلرنده
ظهور ایدر النكاثة ثمامه وزننده مسواكك اغزده قلان پاره لرینه دینور وایپك چوزیلوب بوزلمش قاتنه وتلنه دینور
المنكث اسم فاعل بنیه سیله سموزایكن آرقلنمش انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر منكث ای مهزول
التناكث تفاعل وزننده بینلرنده اولان عهد وپیمانی اوزشمك معناسنه در یقال تناكثوا عهود هم
بعد سمن اذا تناقضوها فصـــل الواو الورث واوك كسریله والوراثة كتابه وزننده والارث همزه نك كسریله كه
اصلی ورث ایدی والرثة عده وزننده وفات ایدن كسنه نك مال متروكنه وارث اولوب آلمق معناسنه در یقال ورث
اباه یرثه كیعده ورثا ووراثة وارثا ورثة من الباب السادس اصل وراثه بركسنه دن آخر كسنه یه عقد وعقد مجراسنه جاری
اولان معامله سز مال وقنیه انتقالنه موضوع اولوب بعده مبیتدن انتقال ایلمكده استعمال غالب اولمشدر واول تركه
موروثه یه میراث دینور كه اصلی موراث ایدی وارثك وراثته كویا كه آلتدر وارث دینور همزه نك كسریله مصدر
اولدیغی كبی وتراث دینور تانك ضمیله اصلی وراث ایدی الایراث همزه نك كسریله میت بركسنه یه مالنی تركله
وارث قلمق معناسنه در یقال اورثه ابوه ای جعله من ورثته مؤلفك تفسیرینه كوره همزه صیرورت ایچون اولور
امهات سائره نك بیانلرینه كوره متعدی اولور یقال اورثه ابوه مالا اذا جعله له میراثا التوریث تفعیل وزننده ایراث
معناسنه در یقال ورّثه ابوه توریثا بمعنی اورثه وتوریث آتشی علولنمك ایچون اویقرمك معناسنه در تأریث كبی یقال
ورّث النار اذا حرّكها لتشتعل الوارث جمیع موجودات فانیه منقلب اولدقده نصكره باقی ودائم اولان مالك الملك عزّ
شانه حضرتلرینك اسماء صفاتیه سندندر والله الوراث الباقی بعد فناء الخلق وماجاء فی الدعاء النبوی اللهمّ امتعنی بسمعی
وبصری واجعله الوارث منی ای ابقه معی حتی اموت یعنی الهی بنی سمع وبصریمله متمتع ومنتفع ایدوب وانلردن هر برنی
یاخود امتاعی بن عازم جانب بقا اولنجه قدر صحیح وسالم اوله رق ابقا قیل ونهایه ده واجعلهما عباره سیله دوره دی مرسومدر
الورثة فتحاتله وارثك جمعیدر ورثان سكران وزننده برموضعدر الورث حرث وزننده تروتازه اولان شیئه دینور
یقال شیء ورث ای طری بنو الورثة واوك كسریله عربدن بربطندر والده لرینه منسوبلردر الوطث واوك فتحی
وطانك سكونیله ایاقله بره محكم اورمق معناسنه در یقال وطث علی الارض وطثا من الباب الثانی اذا ضربها بالرجل شدیدا
الوعث بعث وزننده شول دوز ویومشق یره دینور كه نه صاف قوم ونه طپراق اولوب ایكیسندن مركب اولمغله اياق
باتوب كومیلور اولدیغندن یوریمك دشوار اوله ومشقتلو صرپ یوله دینور وقیریلوب اوفانمش كیكه دینور وآرقلق
هزال معناسنه در الوعث كتف وزننده والموعث معظم وزننده بونلرده كوچ وصرپ یوله دینور ووعث

ووعوثه واوك ضمیله یول صرپ اولمق معناسنه در یقال وعث الطریق ووعث وعثا ووعوثة من الباب الرابع والخامس
اذا تعسر سلوکه الایعاث ایجاب وزننده وعث دیدکلری ذکر اولنان مکانه باخود صرپ یوله دوشمك معناسنه در
یقال اوعث الرجل اذا وقع فی الوعث واسراف ایلمك معناسنه در یقال اوعث فلان اذا اسرف فی المال الوعث
فتحتیله بدندن برعضو شکست اولمق معناسنه در یقال وعثت یده وعثا من الباب الرابع اذا انکسرت التوعیث
تفعیل وزننده برکسه یی وجهه سندن صرف ومنع ایلمك معناسنه در یقال وعّث فلانا اذا اصرفه وحبسه الوعثاء
واوك فتحیله زحمت و مشقت معناسنه در فی الاصل رملة وعثاء وطریق وعثاء دیرلر که شاقه معناسنه در بعده مطلقا
مشقتده استعمال اولندی ومنه قول النبی علیه السلام اللهم انی أعوذ بك من وعثاء السفر ای من شدته ومشقته
الموعوث ناقص الحسب اولان کسیه اطلاق اولنور وعث عضودن مأخوذدر یقال رجل موعوث اذا کان ناقص
الحسب الوعثة واوك فتحی وعینك سکونیله سموز خاتونه اطلاق اولنور ذکر اولنان یومشق یره تشبیه اولنمشدر
یقال امرأة وعثة ای سمینة الوکاث کتاب وزننده والوکاث غراب وزننده تیز الدن مستعجل و ماحضر اولان
طعامه دینور یقال اطعمنا الوکاث والوکاث ای ما یستعجل به من الغداء الاستیکاث طعام مذکوردن اکل ایلمك
معناسنه در تقول استوکثنا ای اکلنا من الوکاث الولث واوك فتحی ولامك سکونیله چسنتی کبی آزجه یغموره دینور ومحکم
ومؤکد اولمیان عهد و پیمانه دینور یقال بینهم ولث من عهد ای شیء منه لیس بأکید ونکنه ده قلان خمیر بقیه سنه دینور
وقربه وچناق مقوله سنده قلان صو بقیه سنه دینور کذلك قابده قلان نبیذ فضله سنه دینور وسست وضعیف وعده
دینور و بو معناده مصدر اولور تقول ولثت له ولثا ای وعدته عدة ضعیفة وکوز اغریسنك کوزده قلان اثر و نشانه سنه
دینور وتوجیه معناسنه در که مالك مملوکنه انت حرّ بعد موتی دیمك یعنی موتنه معلقا آزاد ایلمکدن عبارتدر تدبیر
کبی و بو عتق ضعیف اولمغله ولث اطلاق اولنمشدر لکن مؤلف توجیه ماده سنده معنای مزبوردن ساکت اولمشدر
الوالث وارث وزننده متصل ودائمی اولان شرّه اطلاق اولنور بقیه معناسندن مأخوذدر یقال شرّ والث ای دائم
ودین ثقیله اطلاق اولنور یقال دین والث ای مثقل الوهث وعد وزننده برایشه جدّ واصرار ایله توغل ایلمك
معناسنه در یقال وهث فی الشیء وهثا وهثة من الباب الثانی اذا انهمك فیه و برنسنه یی اياقله محکم چکمك معناسنه در یقال
وهث الشیء اذا وطئه شدیدا التوهث تفعل وزننده برایشده دور ادور حرکتله مبالغه وامعان ایلمك معناسنه در یقال
توهث فی الامر اذا امعن فصـــل الهاء الهبثة هانك وبای موحده نك فتحیله امر شدید ومادهٔ صعبه معناسنه در
اصول سائره ده برایش کوجلوب شدت بولمق ایله مفسردر که مصدردر و کلام مختلط اولمغه دینور هبراثان هانك فتحیله
ایرانده دهستان قضاسنده برقریه در الهثهثة زلزله وزننده قارش مورش اولمق معناسنه در یقال هثهث الشیء
اذا اختلط وظلم وستم ایلمك معناسنه در یقال هثهث الوالی اذا ظلم و برنسنه یی سرعتله ارسال ایلمك معناسنه در یقال هثهثت
السحابة بقطرها اذا ارسلته بسرعة و برشیئی اياقله پك بصوب چکمك معناسنه در یقال هثهثه اذا وطئه شدیدا
الهثهاث خثحاث وزننده چابك وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس هثهاث ای سریع و قارشیق نسنه یه
دینور یقال شیء هثهاث ای مختلط وطپراغی چوق اولان فضا ومکانه دینور یقال بلد هثهاث اذا کان کثیر التراب
و یلانجی دروغی کسیه دینور یقال رجل هثهاث ای کذاب الهثاث شدّاد وزننده بودخی یلانجی یه دینور الهث
هانك فتحی وثانك تشدیدیله یلان سویلمك معناسنه در یقال هثّ الرجل هثا من الباب الاول اذا کذب الهرث
هانك کسریله اسکی جامه یه دینور ثوب خلق معناسنه هرث هانك ضمیله واسط قضاسنده برقریه آدیدر
الهلثی سکری وزننده والهلثاء صحراء وزننده والهلثاة هایله و بو ایکی اخیرده هانك کسریله ده جائزدر والهلثة
زمره وزننده شول مجتمع کروه انسانی یه دینور که برماده ضمننده غریو وفریاد و آوازه لری پرده بیرون اوله الهلاث غراب
وزننده بعض وقتده انسانه عارض اولان سستلك وکوشکلك وقبرقلق حالتنه دینور الهلثأة هانك فتحی وکسری
وثای مفتوحه ایله هلاث معناسنه در تقول اخذنی هلاث وهلثأة ای استرخاء یعتری الانسان هلثی سکری وزننده
بصره ده برموضعدر مؤلف صحاحده مرسوم اولان هلبوث کلمه سنی که فردوس وزننده در ترك ایلمشدر چولپه
واحمق و مغشوش کسیه دینور الهوثة روثه وزننده صوسز لغه دینور عطشه معناسنه در الهیث میل وزننده
والهیثان فتحاتله برکسیه جزؤی بجه نسنه ویرمك معناسنه در یقال هاث له یهیث هیثا وهیثانا اذا اعطاه شیئا یسیرا و دپرنمك
معناسنه در یقال هاث الشیء اذا تحرك وحاجت واقتضا قدر ماله دسترس اولمق معناسنه در یقال هاث من المال اذا اصاب
منه حاجته ومالی افساد ایلمك معناسنه در یقال هاث فی المال اذا افسد فیه و ویریلجك نسنه یی وزن وکیل و تقدیر
ایلمیوب طپراق آثار کبی جزاف ویرمك معناسنه در یقال هاث له اذا حثی فی الاعطاء التهیث تفعل وزننده مطلقا

ویرمك معناسنه در یقال تهیث له شیئا اذا اعطاه الاستهاثة چوق قسمق معناسنه در یقال استهاث ما اعطاه اذا استکثره
و برنسنه یی فساده ویرمك معناسنه در یقال استهاث المال اذا افسده الهیثة هیئه وزننده جماعت انسانی یه دینور
المهایثة مفاعله وزننده کثرت خصوصنده برکسه ایله مجادله ایلمك معناسنه در که بری برینه مثلا کثرت مال
وکثرت اتباع خصوصنده منازعه ایلمکدن عبارتدر کرك قالی وکرك حالی اولسون یقال هایثه اذا کاثره
المهایث اسم فاعل بنیه سیله دائما برنسنه دن چوق اخذ ایدر اولان کسیه دینور یقال رجل مهایث
ای کثیر الاخذ فصـــل الیاء یافث قابله صاحب وزننده ابن نوح علیه السلام درکه ترك طائفه سنك
ویأجوج ومأجوج قوملرینك پدرلریدر آنك نسلندن منشعب اولمشلردر ایافث آثارب وزننده یمنده برموضع آدیدر

باب الجیم

معلوم اوله که کاه اولورکه جیم مفرده یای مشدده ومخففه دن بدل اولور مثلا فقیمی وعجی کلمه لرنده فقیمج وعجج دیرلر
مترجم دیرکه لغت مزبوره حنظله قبیله سی لغتیدرکه یایی جیمه ابدال ایدرلر مثلا تمیمی یرنده تمیمج دیرلرنته که ابو عمرودن
منقولدرکه حنظله دن برآدمه سن نه قبیله دنسن دیو سؤال ایلدم من فقیمج دیدی که فقیمی اوله جقدر انلرك
قنقیسندنسن دیدم من مرج دیدیکه مری اوله جقدرنته که اشبو * یارب ان کنت قبلت حجتج * فلا یزال شاحج یأتیك بج
بیتنده کذلك * خالی عویف وابو علج * المطعمان اللحم بالعشج * وبالغداة کسر البرنج * مصراعلرنده واقعدر حجتج
حجتی وبج بی وابو علج ابو علی وبالعشج بالعشی والبرنج برنی مقامنده در و برنی برنوع خرما اسمیدر کذلك قضاعه قبیله سی
عینله یاء جمع اولسه یایی جیمه ابدال ایدرلر مثلا هذا الراعی خرج معی دیجك یرده هذا الراعج خرج معج دیرلر عجعجهٔ
قضاعیه بین العرب متداولدرنته که عنعنهٔ قیس وتمیم که اولده موقع اولان همزه یی عینه ابدال ایدوب انك واسلم
یرلرنده عنك وعسلم دیرلر کذلك کشکشهٔ ربیعه ومضردرکه کاف خطاب مؤنثدن صکره شین معجمه ایراد ایدوب مثلا
مأبتکش و مررت بکش دیرلر فصـــل الهمزه الابج ابد وزننده ومرادفیدر که دهر ودائم معنالرینه در تقول
لا افعله ابجا ای ابدا الاجیج همزه نك فتحی وجیمك کسریله آتش علولنمك معناسنه در یقال اجّت النار اجیجا
من الباب الاول اذا تلهبت التأجج تفعل وزننده آتش کندی طوتشوب علولنمك معناسنه در یقال تأججت
النار اذا تلهبت وتأجج تأجیج کلمه سنه مطاوع اولور کاسیذکر التأجیج تفعیل وزننده آتشی علولندرمك
معناسنه در تقول اججت النار تأجیجا فتأججت ای الهبتها فتلهبت الائتجاج افتعال وزننده تأجج کبی بودخی
مطاوعدر وتأجج و ائتجاج کوندز بغایت اسی اولمق معناسنه استعمال اولنور التآجّ تحابّ وزننده که تفاعلدر
تأجج معناسنه در یقال تأجج النهار وائتج وتآج اذا اشتد حره الاج همزه نك فتحی وجیمك تشدیدیله دوه قوشی
قنادلری کورلیوب خشلیه رق سکرتمك معناسنه درکه مجازدر کویا که آتش علوی کبی کورلیه رك سکردوب
کتمسی باعث تشبیهدر یقال اجّ الظلیم اجّا من الباب الثانی والاول اذا عدا وله حفیف ودشمن اوزره آتش علوی
کبی حمله وهجوم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اجّ الرجل بفك الادغام من الباب الثالث اذا حمل علی العدو
شارح دیرکه تضعیفله ده وارددر وغیر قیاس اوزره باب ثالثدن ورود ایتمشدر الاجة همزه نك فتحیله قارشقلق
اختلاط معناسنه درکه مراد اختلاط ناسدرکه کورلتویی موجب اولور یقال وقع القوم فی اجة ای فی اختلاط
وتقول سمعت اجة القوم ای حفیف اختلاطهم واضطرابهم واجه زیاده سیله اسیلك حالتنه دینور شدت حرّ معناسنه
الاجاج همزه نك ضمیله طعمنده آجیلقله طوزلواق اولان صویه دینور دکز صویی کبی شوراب وتلخاب معناسنه
لسانی یاقدیغیچون اطلاق اولنمشدر یقال ماء اجاج ای ملح مرّ الاجوج قعود وزننده صو اجاج اولمق
معناسنه در یقال اجّ الماء اجوجا من الباب الاول اذا صار اجاجا الایجاج ایجاب وزننده صویی اجاج ایلمك
معناسنه در تقول آججت الماء ایجاجا ای جعلته اجاجا یأجج یسمع وزننده و ینصر و یضرب وزننده
مکه مکرّمه یه سکز میل مسافه ده برموضع آدیدر الیأجوج یفعول وزننده آتش علوی کبی یاخود دوه قوشی
کبی بری اوته یلوب یوروراولان کسیه دینور یقال هو یأجوج ای یئج هکذا وهکذا ذکر اولنان اجّ کلمه سندن
مأخوذدر ویأجوج ومأجوج که یافث بن نوح علیه السلام اولادندن ایکی قبیله در یعنی ایکی قبیله نك پدرلری
اسملریدر ذکر اولنان اجّ کلمه سندن مأخوذدر یأجوج یفعولدرنته که ذکر اولندی ومأجوج مفعولدر کثرت
حرکت واضطرابلری باعث تسمیه در بونلر وجه مذکور اوزره مهموزدر ومهموز اعتبار ایلمیوب الفلرینی لفظا ابدالله
الفلری زائد اعتبار ایدوب یاجوج یجج وماجوج مجج کلمه لرندن مشتق فاعول اولدیغنه ذاهب اولدیلر ومنه قوله تعالی
ان یأجوج ومأجوج مفسدون فی الارض الایة وروءبة بن العجاج یایی همزه یه وهمزه یی الفه ابدالله آجوج وماجوج

عنوانیله قرأت ایلدی و ابو معاذ الف ثانیه بی میمدابدالله یمجوج قرأت ایلمشدر که مج الماء لفظندن مأخوذ اولور مؤلف
بونده دخی اقتصار ایلمشدر قالدیکه مهموز اعتبار ایلینلر یجج و مجج ماده سندن مأخوذدر قولنده مأخذ اولان
یجج ماده سنك معناسی معلوم اولمامشدر و مجج کلمه سی که ظاهرا مسامحه در اصل مج اولمقدر که صو یی آغزدن طشره
پوسکورمك معناسنه اولمغله قوم مذکورك تفرق و انتشارلرینه مبنی اطلاق اولنمش اولور و بیضاوی مرحومك بیاننه
کوره یأجوج و مأجوج اسم اعجمیلردر غیر منصرف اولدقلرینه مبنی و علی قول عربیلردر وجه مذکور اوزره اج
الظلیم ماده سندن یفعول و مفعولدر منع صرفلری هر بری قبیله اسمی اولمغله تعریف و تأنیث سببلرینه مبنیدر
و راغبك بیاننه کوره یأجوج اج ظلیم یاخود اجیج نار ماده سندن و مأجوج موج ماده سندن مأخوذدر کثرت
اضطرابلری حسبیله نار مضطرمه یه و میاه متموجه یه تشبیه اولنمشلردر لکن موجدن اولدیغی صورتده وزنی
ناملایمدر والحاصل بونلرده وجه مذکور اوزره اختلاف ایلدیلر لکن اغلب اولان بلاهمز اسم اعجمی اولمقدر طالوت
و داود و هاروت کبی بعده عربلر همزه ایله تلفظ ایلدیلر الاجوج صبور وزننده مضیء و تابان شیئه اطلاق اولنور
اجیج نار دن مأخوذدر یقال جوهر اجوج ای مضیء نیر الاذج همزه نك فتحی و ذال معجمه نك سکونیله مشروبی پك
چوق ایچمك معناسنه در یقال اذج الرجل اذجا من الباب الاول اذا اکثر من شرب الشراب بوراده شرابدن مراد
مطلق مشروبدر ابذج احمد وزننده خوزستانده بر بلده در مؤلف بای تحتیه ایله یذج ماده سنده ایذج اهواز
ناحیه لرندن بر بلده در دیو ذکر ایلمکله ظاهرا بوراده سهوه محمولدر الارج حرج وزننده والاریج امیر
وزننده والاریجة هایله رایحهٔ طیبه یه دینور تقول فغمنی ارج اللطیمة واریجها واریجتها ای رایحتها الطیبة
وارج و اریج مصدر اولور رایحهٔ طیبه پك قوقمق معناسنه یقال ارج الطیب ارجا و اریجا من الباب الرابع
اذا فاح و یقال ارج المکان اذا فاحت منه رایحة طیبة التأریج تفعیل وزننده کسکین رایحه لو طیبك
رایحه سنی اطرافه نشر ایدوب قوقمق معناسنه در بعده اغرا و تحریش ایله ناسی یری برینه دوشورمك معناسنده
استعمال اولندی یقال ارج بینهم اذا اغراه و حرشه و تأریج اسم اولور عند الکتاب حساب دیوانه متعلق برنسنه درذکری
آتی اوارجه دن مأخوذ و مختصر قدر که اوارجه یی ترتیب ایلمکدن عبارتدر الارج هرج وزننده بو دخی اغرا و تحریش
معناسنه مستعملدر یقال ارج بینهم ارجا من الباب الاول بمعنی ارج تأریجا الارجان فتحاتله خلقی یری برینه دوشوروب اغرا
و افساد ایدن کسه یه اوته یلوب یوپورمق معناسنه در یقال ارج المغری ارجانا اذا سعی ارجان هیبان وزننده فارس
اولکه سنده بر بلده آدیدر الارّاج شدّاد وزننده یلانجی کذّاب کمسیه اطلاق اولنور و دائما ناسی یری برینه دوشوررر
اولان مفسد و مغری شخصه دینور یقال هو ارّاج ای کذّاب و یقال هو ارّاج بین الناس ای مغر بینهم المؤرّج معظم وزننده
ارسلانه دینور المؤرّج محدّث وزننده ابو فید عمرو بن الحارث السدوسی لقبیدر بکر و تغلب قبیله لری بینه القای
فساد ایله تأریج حرب و قتال ایلدیکی باعث تلقیبدر شارح دیرکه مرقوم نحاة بصریه دندر الاوارجة همزه نك فتحی
و رانك کسریله سلاطین دیوانلرینه متعلق مفردات دفترینه دینور و بو فارسی آواره معربیدر که ناقل معناسنه در
زیرا انجیذخ تعبیر اولنان پراکنده و متفرق دفتردن که ناس اوزره ثابت اولان حساب آنده ثبت و قید اولنور مرقوم
اوارجه تعبیر اولنان دفتر مضبوطه نقل اولنور بعده جریده اخراجاته نقل اولنور و برمقتضای حساب دیوانی
اوارجه متعدّد اولور مترجم دیرکه برهانده اوار لفظی دیوانه متعلق دفتر حساب ایله و اواره هایله دیوانه متعلق پراکنده
مفردات دفتریله بیان اولنمشدر او ارج اواره معرّبیدر حالا دولت علیه ده روزنامه دیدکلری اوله جقدر و انجیذخ
همزه نك و ذال معجمه نك فتحیله انجیده معرّبیدر که فی الاصل متفرق و منقطع معناسنه در بعده پراکنده مفردات
دفترینه اطلاق اولنمشدر و ذکر اولنان تاریج تاریك معرّبیدر که ابوابی مشتمل مسوّده یه دینور خلاصه حالا دولت
علیه ده دفتر دار طرفنده ذمت دفتری و عسکری و علوفه خوار و اسهام و وظائف و موقوفات و سائر دفترلر انجیذخ
اوله جقدر و روزنامه و باش محاسبه مقوله سنك دفترلری اوارجه اوله جقدر و تاریج هر فرقه نك اسامی و وظائفی
مقید مسوّده دفتری اوله جقدر تفصیلنی اهل قلم بیلور الازج همزه نك و زای معجمه نك فتحیله برکونه بنا و عمارت
اسمیدر جمعی آزج کلور همزه نك مدّیله افعل وزننده و آزاج کلور افعال وزننده و ازجه کلور فعله وزننده اصول
سائره ده ازج طولانی یاپلمش بنا ایله مفسردر خان کبی که فارسیده آکاآهنك دیرلر و ماده ٤ آتیه بونی مشعردر باب الازج
فتحتینله بغداده بر محله در التأزیج تفعیل وزننده طولانی بنا و عمارت یاپمق معناسنه در یقال ازّجه تأزیجا
اذا بناه و طوّله الازوج قعود وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال ازج الرجل و ازج ازوجا من الباب الاوّل
و الرابع اذا اسرع و استعانت ایدن کمسیه اعانت خصوصنده بطائت ایدوب آغرجه درنمك معناسنه در تقول ازج عنی

ای تثاقل حین استعنته الازج کتف وزننده مست سرور اولان کمسیه دینور که شادمرك درجه سنده فرحناك
اولاندر طغیانه مؤدیدر یقال رجل ازج ای اشر پس مصدری ازج اولور فتحتینله که باب رابعدندر الاسج همزه نك
و سینك ضمیله جست و چابك ناقه لره دینور بونك اصلی وسج در واو همزه یه ابدال اولنمشدر مفردی وسوج در
صبور وزننده الاشج شین معجمه مشدّده نك فتحیله زج وزننده کندره یعنی آق کونلکه شبیه بردارو اسمیدر
ترکیده چادر اوشاغی دیدکلری صمغ اوله جقدر اوشه فارسی معرّبیدر الاج فتحتینله اسی اولمق معناسنه در یقال
اج الیوم اججا من الباب الرابع اذا احرّ و صوصه حق معناسنه در یقال اج البعیر اذا عطش و اج اسم اولور پك اسی
و کرمیلو نسنه یه دینور یقال صیف اج ای شدید الحرّ و بو تسمیه بالمصدر در و اج بر موضع آدیدر الاج همزه نك
فتحی و میمك سکونیله پك یورمك معناسنه در یقال اج الرجل اذا سار شدیدا الاوج همزه نك فتحی و واوك سکونیله
بو جهه یه و یوکسکه دینور هبوط مقابلیدر مترجم دیرکه اوج کلمه سی اوك فارسی معرّبیدر منجمین اصطلاحنجه در
کواکبك زمینه نهایت بعدی اولان درجه دن عبارتدر که فلك جزوینك سطح محدّبی فلك حامله مماس اولان
نقطه اوله جقدر مقابلنه حضیض دیرلر و مفاتیح علومده اوك لفظ هندیدر بعد ابعد معناسنه در بعده منجملر تعریب
ایلدیلر نته که بونانیده افنجیون دینور و بعد اقرب معناسنه اولان حضیضه افرنجیون دیرلر ایج همزه نك کسریله
فارس دیارنده بر بلده در فصل الباء الباج بانك فتحی و همزه نك سکونیله برکسه یی یاخود برنسنه یی
جهتندن صرف و تحویل ایلمك معناسنه در یقال بأجه بأجا من الباب الثالث اذا صرفه و جیفرمق معناسنه در یقال
بأج الرجل اذا صاح و بأج درلو ولون و کونه معناسنه در جمعی بأجات کلور تقول اجعل الباجات بأجا واحدا ای لونا
و ضربا واحدا شارح دیرکه بو معناده بأج باها لفظندن معرّبدر که فارسیدر الوان اطعمه معناسنه در بعده مطلقا
درلو و صنف و کونه معناسنده استعمال اولندی انتهی و بعضا اشبو باج کلمه سی مهموز اولمز یعنی بعضلر اصلنی
بوج اعتباریله واوی الفه ابدال ایدرلر و باج عدیل و برابر معناسنه کلور یقال هم فی امر باج ای سواء قال الشارح
و یقال الناس باج واحد ای شیء واحد و یقال جعل الکلام بأجا واحدا ای وجها واحدا و فی حدیث عمر رضی الله عنه
لاجعلنّ الناس بأجا واحدا ای طریقة واحدة و قیاسا واحدا باباج بای موحده ایله هامان وزننده محمد بن
الحسن نام محدثك جدّی اسمیدر الابیجاج ثای مثلثه و جیمله اشریباب وزننده وجوده یاخود قلبه کسل و فتور
عارض اولمغله آغرلشوب کوشکلمك معناسنه در تقول اثأججت اثیجاجا ای استرخیت و ثاقلت البج بانك
فتحی و جیمك تشدیدیله یارمق معناسنه در یقال بج القرحة بجا من الباب الاول اذا شقها و مزراغله دورتمك معناسنه درکه
مراد نافذ اولمیه رق دورتمکدر یقال بج فلانا اذا طعنه بالرمح و عربلر اوتلاق طواری بوکورلری متوسع اولوب چتلامق
درجه سنده طاولاندرسه بج الکلاء الماشیة دیرلر شق معناسندن مأخوذدر که توسعی دخی متضمن در اساسده و من المجاز
قولهم للماشیة قد بجها الکلاء اذا فتق خواصرها سمنا عباره تیله مرسومدر المبجة محبة وزننده ابجاجدن
اسم مفعول یاخود اسم فاعلدر چوق چایرا و تلامقله بوکورلری یارلمق درجه سنده و سعتلنمش ماشیه یه دینور یقال
انبجت الماشیة و هی مبجة الابج اج وزننده کوزینك شقی واسع اولان کشی یه دینور یقال رجل ابج العین
اذا اتسع شقها البجة بانك فتحیله برکونه سیوبجه در که کوزده عارض اولور و بجه بر بتك آدیدر که مشرکلر پرستش
ایدرلر ایدی و بجه دم الفصید اسمیدر که جاهلیتده دوه نك طمرندن فصد و قانی بغرسقلره حفظ ایدوب
قتلق هنکامنده پشوروب تغذّی و مهمانلره اطعام ایدرلر ایدی ذکر اولنان شق معناسندن مأخوذدر و منه الحدیث
اخرجوا صدقاتکم فقد اراحکم الله من الجبهة والسجة والبجة بوراده جبهه دن مراد مذلّتدر و سجه بر صنم آدیدر
بجانه رمانه وزننده اندلس اولکه سنده بر بلده در امام نسأی اصحابندن مسعود بن علی البجانی اورادندر البج
بانك ضمیله قوش یاورینه دینور فرخ الطائر معناسنه و زهیر بن جناب نام کسه نك قلجی اسمیدر بج بانك فتحیله
بر رجل اسمیدر البجباج و البجباجة بانك فتحیله شول ملحم کمسیه دینور که سموزلکندن یوردکن اتلری دترهیوب
مضطرب اوله و بجباج ایری و بیوك یغنه و خرمنه دینور یقال رمل بجباج ای مجتمع ضخم و بجباجه الحق و یکشاق
و بوش بوغاز آدم مولوزینه دینور یقال رجل بجباجة ای ردیء مهذار البجبجه زلزله وزننده بجی بجی دیو چوجغی
اوخشایوب آوتمق معناسنه در مؤلف بونی شیء یفعل عند مناغاة الصبی عباره تیله بیان ایلمکله مسامحه
و اقتصار ایلمشدر زمخشری مقدمة الادبده بجبجة الصبی نواخت کودك را عباره تیله رسم ایلمکله مصدر اولدیغی
مصرّحدر البجج ضمتینله یاریلوب چتلامش باغ طلوملرینه دینور زقاق مشققه معناسنه ظاهرا مفردی
ابج در المباجة مفاعله وزننده قرن و همتا سیله میدانه چقوب مزراغله اوغراشوب صواشمق معناسنه در

ماص رخ معناسندن مأخوذ در تقول باجند مباجة فجحنة ای بارزنه فغلبته پس بو باب مغالبه دندر التبجیج تزلزل وزننده برکسه شیشمان اولمغله کوده سنك اتی صالنق وسولپك اولمق معناسنه در یقال بجبج لحمه اذا کثر واسترخی البجابج علابط وزننده شیشمان کیسه دینور یقال رجل بجابج ای بادن منتفخ بججج هدهد وزننده اسامیدندر بججج بن خداش که مغربیدر محدثیندندر البحزج حای مهمله وزای معجمه ایله جعفر وزننده بوزاغی یه دینور شارح دیرکه بیان اکوزینك بوزاغیسی اوله جقدر دیشیسنه بحزجه دینور و بحزج قارنی بیوك بودور کشی یه دینور وکنج دوه‌یه دینور المبحزج مدحرج وزننده شول قیانمش صویه دینور که نهایت درجه ده اتسی اوله البخدجة خای معجمه ایله دحرجه وزننده آپشی آچه‌رق یوریمك معناسنه در یقال بخدج فی المشی ای یتفحج و یفرحج البخدج جعفر وزننده شیشمان انسان وحیوانه دینور یقال بکر بخدج ای سمین منتفخ و بخدج بررجل آدیدر الابدوج اسلوب وزننده اکر قلتاغنك ایکی طرفلو تکلتوکجه سنه دینور ابدود فارسی معربیدر البذج بانك وذال معجمه نك فتحیله برباشنده قوزی‌یه دینور که طوقلی تعبیر اولنور عتود معزکیدرکه بریللق اوغلاق در چپش تعبیر اولنور جمعی بذجان کلور بانك کسریله الباذروج ذال معجمه نك فتحیله بقلهٔ معروفه اسمیدرکه ترهٔ خراسانی دیدکلری نباتدر فسلکن انواعندندر تقویت قلب خصوصنده بیعدیل وطبیعتی قابض لکن فضلاته مصادف اولورسه مسهلدر و بو بادروك معربیدر البرج بانك ضمیله رکن معناسنه در که برنسنه نك قویّ ومحکم اولان جانبیدر یقال له برج قویّ ای رکن وحصن معناسنه در که طابیه وقله وشانص و پلانقه وحصار مقوله سی تحصن ایده جك محللردن عبارتدر یقال التاذالی برج ای حصن و بروج فلکیه نك مفردیدر که هر برینه برج تعبیر اولنور مؤلف بصائرده قصر ایله یعنی کوشك ایله تفسیر ایدوب ومعانیٔ آتیه آندن مأخوذ اولمق اوزره رسم ایلمشدر ازجمله برج که فتحتیله کوزك بیاضی سوادنی احاطه ایلمکله سواد برج کبی قالمق ومتسع اولمق معناسیکه برج فلکی کبی اولمق کبی کاسیذکر قالدیکه بروج فلکیه فلك ثامنده اعتبار اولنان اون ایکی مواقع مخصوصهٔ کواکبدن عبارتدر آنده مجتمع اولان کواکبك هیئت اجتماعیه‌لرندن متشکل اولدقلری صورته مضاف اولمشلردر برج حمل و برج ثور وجوزاء کبی و برج اسامیدندر برج بن مسهر الطائیّ شعرادندر و برج اصفهان قضاسنده برقریه آدیدر عثمان بن احمد الشاعر وکبار محدّثیندن ابو نعیمك اصحابندن غانم بن محمد اورادندر وشدید البرد بربلده نك دخی اسمیدر ودمشق شام قضاسنده برموضعدر محدّثیندن عبدالله بن سلمه اورادندر ونواحیٔ حلبده برقلعه یاخود برقضا اسمیدر مترجم دیرکه جوار حلبده مسقط رأسمز اولان عینتاب قضاسنده واقعدر برج الرصاص دیمکله معروفدر حالا اثر قلعه سی موجود در ناحیه باشی برقریه اولمشدر و برج شام اولکه سنده بانیاس ایله مرقبه بیننده برموضع آدیدر ابو البرج قاسم بن حنبل الذبیانی لقبیدر که شاعر اسلامیدر البرج فتحتیله کوزك بیاضی سوادنی بالتمام دائره وار محدق ومحیط اولمق معناسنه در شویله که برجانبه امالهٔ چشم ایلسه سوادندن اصلا برنسنه غائب اولمیه کویا که سوادی برج کبی مسوّر کذلك بیاضی متسع اولور یقال برجت عینه برجا من الباب الرابع اذا کان بیاضها محدقا بسوادها کله و برج اسم اولور حسن وجمال صاحبی مهلقا محبوبه دینور وآفتاب کبی ظاهر وروشن ومعلوم نسنه‌یه دینور جمعی ابراج کلور سبب واسباب کبی و برج کذلك مصدر اولور برکسه نك وسعت معیشت سببیله ترفه وتعیشی واسع وفراوان اولمق معناسنه در یقال برج الرجل برجا من الباب الرابع اذا اتسع امره فی الاکل والشرب وغیرهما برجان عثمان وزننده روم طائفه سندن برجنسك اسمیدر مطرزی مغربده ناسدن برطائفه در که بلادلری قسطنطنیه یه قریب و بلاد صقالبه انلره مقاربدر دیو بیان ایلمشدر و خریده ده ارض برجان ارض عظیمه دراهالیسی برقوم طاغیه وقاسیه در ودیارلری شمال جانبنده داخله در دیو مرسومدر قالدیکه بونلردن وسائر کتب جغرافیادن منفهم اولدیغی اوزره برجان بغدان معربیدر که طونه نهرینك وراسنده ارض وطائفهٔ معروفه در کرچه بوجاق معربی اولمقده قابلدر لکن وجه مذکور اوزره بغدان معربی اولمسی اغلبدر و معروف اوغرینك آدیدر حساب البرجان کذلك بانك ضمیله اهل حساب بیننده برعددك جدا وجذرینی استحصالدن عبارتدر جداء دال مهمله ایله غراب وزننده نفسنه ضرب اولنان عددك مبلغنه دینور که مجذور دخی دیرلر وجذر نفسنه ضرب اولنان عددك اصلیدر مثلا اون عدد کندی نفسنه ضرب اولندقده مبلغی یوز اولور ایشته جذر اون وجداء یوز اوله جقدر پس یوزك جذری سؤال اولندقده اون ایله واونك جداسی استحصال اولندقده یوز ایله جواب ویریلور حساب البرجان بوندن عبارتدر ابن برّجان هیبان وزننده صوفیه دن برمفسردر الابراج همزه نك کسریله برج یاپمق معناسنه در یقال ابرج الرجل اذا بنی برجا التبریج تفعیل وزننده ابراج معناسنه در یقال برّج تبریجا بمعنی ابرج البارج خارج وزننده استادکی قوللنان کمی‌یه دینور یقال هو بارج ای ملاّح فاره البارجة هابله بیوك

جنك کمیسنه دینور که اوستی آچق اولور که مراد انبارسز وکوپرتهسز اولاندر اوائل کیلری خصوصا عرب کیلری بو دیار کیلرینه موافق اولمز ونغایت شریر وشر قصد کیسه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال رجل بارجة ای شرّیر التبرج تفعل وزننده خاتون کندیسنی تزیین ایلدکدنصکره طشره چقوب اندام وآرایشنی رجاله اظهار ایلمك معناسنه در یقال تبرّجت المرأة اذا اظهرت زینتها ومحاسنها للرّجال مؤلفك وجه مسرودی اوزره بصائرده بیاننه کوره اشبو تبرج بنیه سی برج مذکوردن متصرفدر صور کواکب ایله بروج فلکیه آراسته اولمغله حسن وزینتده اعتبارا صور بروجیه‌یی نقش وتصویر ایله کونا کون قماش نسج وآندن لباس اتخاذ ایلدیلر ومنه قولهم ثوب مبرّج اذا صوّرت علیه بروج و بو معنایه مبنی تبرج لفظی تصریف اولنوب حسن وزینتده برج فلکی‌یه متشبه اولمق معناسنده استعمال اولندی ومنه قولهم تبرّجت المرأة ای تشبهت بالبرج فی اظهار المحاسن وقیل ظهرت من برجها ای قصرها پس معنای ثانی‌یه کوره بناسی سلب ایچون اولور ومنه قوله تعالی ولاتبرّجن تبرّج الجاهلیة الاولی الایه بیضاوی ولاتبخترن فی مشیکن عبارتیله تفسیر ایلمشدر الابریج ابریق وزننده یاغ چقارمق ایچون سود چالقیه‌جق قابه دینور که یایق تعبیر اولنور برجه جرعه وزننده سنان بن ابی حارثه نك فرسی اسمیدر ومغربده بربلده آدیدر علی بن محمد الجذامی المقرئ البرجیّ اورادندر البرذج بانك وذال معجمه نك فتحیله بردهٔ فارسی معربیدر که حریدن اسیر واسترقاق اولنان قول وقراوش جنسنه دینور وشیراز قضاسنده برقریه آدیدر بردیج بلقیس وزننده آذربیجان اولکه سنده بربلده در البرزج زای معجمه ایله قرطق وزننده ترکیده پروز تعبیر اولنان نسنه‌یه دینور که قطیفه وقماش مقوله سنده اولور زئبر معناسنه و بو پرزهٔ فارسی معربیدر البارنج رانك فتحی ونونك سکونیله نارجیل اسمیدر که هندستان جوزیدر البرنج هرقل وزننده بردوای معروف آدیدر بودوا برنج کابلی و برنك کابلی ایله معروف دوایی دانه در که دوز ومدوّر وسیاه و برمقدار آجی وفلفلدن خرده وداخلی بیاض اولور شارحك بیاننه کوره بارنج و برنج عجمیدن معرّبلردر البرنامج بانك فتحیله حساب مجموعه سی اولان دفتره دینور برنامهٔ فارسی معربیدر مترجم دیرکه مشارق شریفده زمام یرسم فیه متاع التجار وسلعهم عبارتیله مفسر اولمغله کمرکجی طرفندن بازرکان امتعه سی قید اولنان مفردات دفتری دیمك اولورکه فیئاتیله مفید اولور تا که بیعی وکمرکنی اکا کوره تنظیم ایدرلر ورهانده برنامه سرنامه ایله مفسردرکه مکتوبك عنوان والقابندن عبارتدر البزج بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله اوکونمك تفاخره معناسنه در یقال بزج الرجل بزجا من الباب الاول اذا فاخر و برکسه‌یی برکسه اوزره قشقرتمق معناسنه در یقال بزج علیّ فلانا اذا حرّشه المبازجة مفاعله وزننده بودخی مفاخره معناسنه در یقال بازج الرجل اذا فاخر التبازج تفاعل وزننده بری بریله فخر ومباهات ایدشمك معناسنه در یقال تبازج الرجلان اذا تفاخرا التبزیج تفعیل وزننده برنسنه‌یی تزیین وتحسین ایلمك معناسنه در یقال بزّجه تبزیجا اذا زیّنه وحسّنه البزیج امیر وزننده دائما احسان مقابلنده حسن مکافات ایدن آدمه دینور یقال رجل بزیج ای مکافئ علی الاحسان بزج فتحتیله اسامیدندر مبارك بن زید بن بزج محدّثیندندر بوازیج بانك فتحیله تکریت نام بلده قربنده بربلده آدیدر اصحاب کرامدن جریر بن عبدالله البجلی رضی الله عنه یدیله فتح اولنمشدر وفقهادن منصور بن الحسن البجلیّ الجریریّ ومحمد بن عبدالکریم البوازیجیان اورادندر بزرج بانك وزای معجمه نك ضمیله و بانك فتحیله جائزدر اعلام اشخاصدندر بزرك فارسی معربیدر که اولو وعظیم دیمکدر ظاهرا بانك فتحی علامت تعریبدندرشه که بزرجمهر نوشروانك وزیری اولان حکیمك اسمیدر وعبدالرحمن بن بزرج حفاظ غرائبدندر بسفایج بانك فتحیله بو اسمله معروف دوایی برکوك اسمیدر داخلنده فستقه شبیه بیل برنسنه اولور طعمنده عفوصت وحلاوت واردر مالیخولیا وجذام مرضلرینه نافعدر بس‌پایه معرّبیدر عقده لری صچقلی اولمق حسبیله بس‌پایه اطلاق اولنمشدر بسفارداج بانك ونونك فتحیله مغاث نام نباتك یمشنه دینور بسفاردانه معربیدر ومغاث محلنده ذکر اولندی بوسنج بانك ضمی وسین مهمله نك فتحیله بوشنك فارسی معربیدر که ایرانده شهر هرات ایالتنده بربلده آدیدر محمد بن ابراهیم الامام واسفندیار بن الموفق وابو الحسن الداودی اورادندر و بوسنج شهر ترمد قضاسنده برقریه آدیدر محدّثیندن ابو حامد احمد بن محمد بن الحسین اورادندر بطیج طای مهمله ایله جعفر وزننده احمد بن محمد المحدّث المتکلّم الاشعریّ جدینك اسمیدر البطماج بانك کسری وطای معجمه نك سکونیله شول ثوبه دینور که ایکی اوجی قطیفه کبی صچاقلی یاخود اورته سی قطیفه طرزنده خاولی وایکی طرفی ایکی درلو ارغاجدن منسوج اوله البعج بانك فتحی وعینك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بعج الشیء بعجا من الباب الثالث اذا شقه وعشق ومحبت عاشقی بغایت آشفته حال ایدوب کمال اوزره محزون واندوهناك ایلمك معناسنه استعمال اولنور شویله که چاکچاك اولمق درجه سنه ابلاغ ایلیه یقال بعجه الحب اذا اوقعه فی الحزن وابلغ الیه الوجد

وعربلر فلان كسه سكا افراط اوزره پند و نصيحت قلدى ديجك يرده بعج بطنه لك ديرلر بالغ فى نصيحك معناسنه
التبعيج تفعيل وزننده بو دخى يارمق معناسنه دركه كثرتى متضمندر يقال بعجه تبعيجا اذا شقه المبعوج والبعيج
امير وزننده يارلمش نسنه يه دينور يقال شئ مبعوج وبعيج اى مشقوق وبعيج شول خاتونه دينوركه درونده هرنه وارايسه
زوجنه كشف واظهار ايدر اوله كويا كه كندى قارننى ياروب ايچنده اولانى زوجنه نثر ايدر اولور يقال امرأة بعيج اذا كانت
بعجت بطنها لزوجها ونثرت البعج كتف وزننده شول ضعيف وناتوان كسيه اطلاق اولنور كه ناتوانلغندن قارنى يارق
كسه كبى يورر اوله يقال رجل بعج كأنه مبعوج البطن من ضعف مشيه الانبعاج انفعال وزننده يارلمق معناسنه در
يقال انبعج الشئ اذا انشق وسحاب پيدرپى يوره ارزاليله اجزالرى آيرلوب منفرج اولسه انبعج السحاب ديرلر انفرج
من الودق معناسنه التبعج تفعل وزننده انبعاج ايله معناى حقيقى ومجازيده مرادفدر الباعجة درهنك آچلوب كشاده
ومتسع اولان يرينه دينور باعجة القردان قافك كسريله باديه ده برموضع معروف آديدر بعجة حمزه وزننده اسمادندر
بعجة بن زيد اصحابدندر وبعجة بن عبد الله تابعيندندر وبعجة بن قبس منصور عباسى طرفندن بنو كلبك جبايت صدقاتى
خصوصنه مأمور اوالى اولمشيدى بنو بعجه بانك ضمىيله برقبيلۀ معروفه در التبغنج نوتله تدحرج وزننده
تغنج كلمه سنك مفهوم مندن اشد وابلغدر محبوب ومعشوق افراطا اوزره ناز و شيوه وادا وعشوه ايلمك معناسنه اولور
يقال تبغنجت المرأة وهو اشد من التغنج البلوج ولوج وزننده صباح يرى اغاروب روشن اولمق معناسنه در
يقال بلج الصبح بلوجا من الباب الاول اذا اضاء واشرق الانبلاج انفعال وزننده والتبلج تفعل وزننده
بونلرده بلوج معناسنه در يقال انبلج الصبح وتبلج بمعنى بلج الابلاج همزه نك كسريله بلوج معناسنه در يقال ابلج
الصبح بمعنى بلج وبرمبهم نسنه يى آچوب ايضاح ايلمك معناسنه در يقال ابلجه اذا اوضحه وفرجه اى كشفه الابلج
اعرج وزننده پك واضح و بديدار اولان شيئه دينور ومنه يقال حق ابلج اى متضح وابلج آچق قاشلو كشى يه دينور
نته كه چاتق قاشلويه اقرن ديرلر يقال رجل ابلج اى بين البلج بين حاجبيه الابليجاج اشميراز وزننده برنسنه
زياده سيله واضح وروشن اولمق معناسنه در يقال ابلاج الشئ ابليجاجا اذا اتضح البلجة بانك ضمى وفتحيله آيدنلغه
دينور ضوء معناسنه وآچق قاشلولغه دينوركه قرن مقابليدر يقال به بلجة اى نقاوة مابين الحاجبين البلج فتحتينله
اچق قاشلو اولمق معناسنه در يقال بلج الرجل بلجا من الباب الرابع اذا صار ابلج وشادان اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال بلج الرجل اذا فرح البلج ضرب وزننده اچمق معناسنه در يقال بلج الباب بلجا من الباب الثانى
اذا فتحه وبلج برىنك اسميدر وبررجل اديدر وبلج كولج يوزلو بشاشتلو كشاده روى آدمه اطلاق اولنور تسميه
بالمصدردر يقال رجل بلج اى طلق الوجه ابلوج السكر اسلوب وزننده وبليج السفينه سكين وزننده ايكسى
دخى معربلردر مؤلف عادتى اوزره سكوتندن بشقه شارحلر دخى سكوت ايلمشلردر قالديكه ابلوج طبخ ثالثده مبالغه
اولنان شكره دينوركه قندمكرر تعبير اولنور حالا نبات شكرى ديدكلريدر معربى همزه نك ضميله در وبليج بيلهٔ فارسى
معربيدر كه كميلرك كوندرومردى اغاجى ديدكلرى اوزون صير يغه دينور آنكله كمى يى وقايغى صيغ يرلردن وقيلردن
دفع ايدرلر وبعضىنك اوجى كورك كبى يصى اولور لهجه صاحبى بونى دومنجى ايله بيان ايلمشدر فانظر بلجان
سبحان وزننده بصره ده برموضع آديدر ومروقضاسنده برقريه آديدر بلاج كتان وزننده بررجل اسميدر البلج
ضمتينله شول كسه لره دينوركه وجودلرنده قسمات يرلرنده قبل اثرى اولميه وقسمات قسم لفظندن جمعدر مؤلف ماده سنده
اختلاف اوزره تفسير ايلمشدر لكن بوز معناسنه اولمغى تقديم ايلمشدر ابلج مفرديدر البابونج فالوذج وزننده
بابونهٔ فارسى معربيدر كه پاپاديه تعبير اولنان شكوفه دركثير المنفعه در البنج بانك كسريله هر شيئك اصل وبنيادينه دينور
يقال رجع الى بنجه اى اصله بنج كنيج وزننده سمرقند قضاسنده برقريه آيدر وبرنبات معروف اسميدر كه مسبت
ومخدردر وبو حشيش حرافيشك يعنى عربيده قنب وتركيده كوردبدكلرى نباتك كه اولدخى مسكر ومخدردر غيريدر نبات
مزبورتركيده بانك وتخمنه بانك تخمى ديدكلرى نبات اوله جقدر عقل وادراكى افساد ايدوب سرسم وشوريده دماغ ايدر
بنكيلك ديدكلرى حالتك محدثيدر اسرار وغنجه وغبار وحشيش و ورق الخيال وطلاى قلندريه ومدامهٔ
حيدريه كبى اسامىلرى واردر اورام حارّدن عارض اوجاعى مسكن وثبور واوجاع اذنه نافعدر وبواوج نوع
اولور اخثى سياه بعده قرمزى اولا نيدر اسلى بياض نوعيدر قانون الادب صاحبنك بيانه كوره بشيوز اللى
تاريخلرنده عربده شيخ حيدرنام كسه اشاعت ايلدى ديو مقريزى بيان ايدر اصابه ده بيرزطن نام هندى زمان
كسراده اول دياره ده ايجاد ايلدى صكره بلاد اسلامه كلوب بوسبيدن يمن طرفلرنده شهرت بولدى ديمشدر
التبنيج تفعيل وزننده بركسه يه بنج مذكورى يدرمك معناسنه در يقال بنج فلانا اذا اطعمه البنج وككلك قوشى

كندى يووه سنده اوتمك معناسنه در يقال بنجت القبجة اذا صاحت من جحرها الابناج همزه نك كسريله
بركسه براصل كريمه انتساب ادعا ايلمك معناسنه در يقال ابنج الرجل اذا ادعى الى اصل كريم البنج ضرب
وزننده اصلنه رجوع ايلمك معناسنه در يقال بنج الرجل بنجا من الباب الاول اذا رجع الى اصله البنفسج
بنفشهٔ فارسى معربيدر تازه سنى استشمام محرور المزاج اولنلره نافع وشمنه مداومت خواب خوب ايراثنده مفيد
ومرباسى ذات الجنب وذات الرئة امراضنه وسعال وصداعه بغايت انفعدر مصباحك بيانه كوره وزنى
فعلل دركه لام مكرردر البهجة لهجه وزننده كوزللكه دينور حسن و بها معناسنه اسمدر يقال هو ذو بهجة
اى حسن البهاجة كرامه وزننده كوزل وخوب لقا اولمق معناسنه در يقال بهج الغلام بهاجة من الباب الخامس
اذا حسن البهيج امير وزننده پك كوزل ودلبر اولان محبوبه دينور وهميشه مسرور وشادان اولان كشى يه دينوركه
باب آتيدن مأخوذدر البهج كتف وزننده بو دخى دائما شن وشادان كشى يه دينور المبهاج ميمك كسريله
مبالغه در زياده سيله خوب وحسنداراولان خاتونه دينور وسموز دوه اوركنه اطلاق اولنور حسن ولطافتى
مستلزم اولديغيچون تقول رأيت ناقة لها سنام مبهاج اى سمين بوراده سمينه نسخه لرى غلطدر البهج نهج
وزننده بركسه يى شاد ومسرور ايلمك معناسنه دركه سرور المقاسيله چهره سنه حسن وكشايش ايراثندن عبارتدر
يقال بهجه بهجا من الباب الثالث اذا افرحه وسره الابهاج همزه نك كسريله بو دخى شاد وفرحناك ايلمك
معناسنه در يقال ابهجه بمعنى بهجه وبرك اوتى نضارتلنوب خوشمنظر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال
ابهجت الارض اذا بهج نباتها البهج فتحتينله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال بهج الرجل بهجا
من الباب الرابع اذا فرح فهو بهج وبهج الابتهاج افتعال وزننده بو دخى شاد وفرحناك اولمق معناسنه در يقال
ابتهج به اذا سر به التباهج تفاعل وزننده باغچه نك چچكلرى فراوان اولمق معناسنه دركه حسن ونضارت
ولطافتى مستلزمدر يقال تباهج الروض اذا كثر نوره التبهيج تفعيل وزننده برنسنه يى كوزل ايلمك وكوزللندرمك
معناسنه در يقال بهج الله وجهه اى حسنه المباهجة مفاعله وزننده بركسيه حسن وجمال خصوصنده مفاخره
ايلمك معناسنه دركه كوزللك صاتمق تعبير اولنور يقال باهجه مباهجة اذا باراه وباهاه الاستبهاج برمفرح نسنه
سببيله شاد ومسرور اولوب يوزى كوزى كولمك معناسنه در يقال استبهج به اذا استبشر البهرج جعفر وزننده
مطلقا ايشه يرامز كوتو و باطل وكثر شيئه دينور يقال شئ بهرج اى باطل ردئ ويقال درهم بهرج ومبهرج اى ردئ
الفضة زيف شارح ديركه بو نبهرهٔ فارسى معربى اولمق اوزره منقولدر ومغربده مرسومدركه بهرج نبهرهٔ فارسى
معربيدركه اداة نفى اولان نونى اسقاط وهايى جيمه ابدال ايله تعريب ايلديلر فى الاصل بهره سز ديمكدر بعده
كومشى آلحق وكثرا اولان على قول كومشى غشنه غالب اولان درهمده استعمال ايلديلر وابن اعرابيدن سكهٔ
مبطله يه ديديكى منقولدر بعده مطلقا ردئ وكثر ومبذول وهدر و باطل نسنه لرده دخى مستعار اولدى وبعضا
نونى اسقاط ايليوب نبهرج دخى تلفظ ايدرلر ونهايه ده بعضلردن منقول اولهرق فى الاصل نبهلهٔ هنديه اولوب كه
ردئ وكثر معناسنه در بعده فارسى يه نقل ايله نبهره اولوب بعده تعريبله بهرج اولمشدر امهات سائره ده همان
درهم قيدى اولهرق مرسوم اولوب لكن مؤلف الباطل والردئ عبارتيله على الاطلاق تفسير ايلمشدر پس شئ
بهرج ودرهم بهرج عنوانى صحيحدر وصرة القتاواده بورسمه مرسومدركه زيف شول اقجه دركه كلكندن آنى
بيت المال رد ايليه ونبهرج تجار رد ايلديكى اقجه در وستوقه غشى غالب اولان اقجه در انتهى و بهرج عامه يه
مباح وبيدريغ اولان شيئه دينور ومنه قول اعرابى وقد نظر الى دجلة فقال انها البهرج لكل احداى المباح
البهرجة دحرجه وزننده بركسه يى جاده قاصده دن كج طريقه صاپتمق معناسنه استعمال اولنوركه بطلانه
ايقاع ايلمش اولور يقال بهرج بهم الدليل اذا عدل بهم عن الجادة القاصدة الى غيرها ويقال بهرج
الشئ على بناء المفعول اذا اخذ به على غير الطريق وبرنسنه يى هدر ايلمك معناسنه استعمال اولنور ومنه قول
ابى محجن لابن ابى وقاص بهرجتنى اى هدرتنى باسقاط الحد عنى مؤلف ايجاز ايلمشدر نهايه ده وفى حديث
ابى محجن لما شرب الخمر قال لابن ابى وقاص اما اذا بهرجتنى فلا اشربها اى الخمر عبارتيله مسطوردر
المبهرج مدحرج وزننده شول حامى وصاحبسز مهمل صو يه وچشمه يه اطلاق اولنوركه آندن بركسه منع اولنميه
يقال ماء مبهرج اى مهمل للواردة لا يمنع عنه وهدر اولان قانه اطلاق اولنور يقال دم مبهرج اى مهدر البهرامج
بانك وميمك فتحيله برنوع نبات اسميدر كه ايكى نوع اولور قرمزى و يشل وايكى نوعيده خوشبودر بو نبات خلاف
بلخى اوله جقدركه تركيده ليلاق تعبير اولنور بياض وقرمزى ومورنوعى اولور بهرامهٔ فارسى معربيدر

البوح موح وزننده والبوحان سوجان وزننده یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه دریقال باح البعیر یبوح
بوحا و بوحانا اذا اعیی وشمشك آچلوب چاقمق معناسنه دریقال باح البرق اذا انکشف وحیقرمق معناسنه در
یقال باح الرجل اذا صاح التبوح تفعل وزننده والتبویح تفعیل وزننده والانبیاح انفعال وزننده بونلرده
شمشك آچلوب یلدرامق معناسنه دریقال تبوح البرق و بوّح وانباح بمعنی باح البائجة رائجه وزننده
آفت وداهیه یه اطلاق اولنور جمعی بوائج کلور ومنه یقال انباجت علیهم بوائج ای انفتقت دواه یعنی صاعقه کبی
اوزرلرینه داهیه‌لر چتلایوب اندی البائج خارج وزننده اویلقده برطمرك اسمیدرنساٴدیدکلری طمردن منشعب اولور
باجه حاجه وزننده افریقیه‌اولکه‌سنده بربلده آدیدرفقیه ومحدّث عبدالله بن محمد الباجیّ وامام ومصنف
ابو الولید سلیمان بن خلف الباجیّ اورادندر و باجه اندلس اولکه سنده بربلده آدیدر ومحدّثیندن اسمعیل الشیرازی
بدرینك اسمیدرکه ابن باجه دیمکله معروفدر فصــــــــل التاء الفوقیة الترح تانك فتحی ورانك
سکونیله برنسنه ایله تسترایدوب کیزلنمك وصقلنمق معناسنه دریقال ترج الرجل ترجا من الباب الاول اذا استتر
وترج برارسلانی چوق یرك اسمیدر ومنه المثل * اجرأمن الماشی بترح * الترح فتحتیله برکسیه برنسنه مشکل ومشتبه
اولمغله اشکال واشتباهده قالمق معناسنه دریقال ترج الرجل ترجا من الباب الرابع اذا اشکل علیه شیٔ من علم وغیره
الاترج والاترجة همزه‌نك ورانك ضمی وجیمك تشدیدیله والترنجه والترنج تانك ورانك ضمی ونونك
سکونیله معلومدرکه ترکیده آغاج قاونی تعبیر اولنان میوه‌یه دینور طعمی حامض وشهوت نسوانی مسکن
ولونی جالی وبلغمدن حادث اولان کلفی مزیل وقشرنی ثیاب ایچره وضع کوه طلاسنی مانعدر ترکیده ترنج و پورتقال
دیدیکمزه فارسیده نارنك وعربیده نارنج دیرلر شارح دیرکه ترنج لفظنك کلام عربده نظیری عرند کلمه‌سیدر
ولیث بونك اصلی اترج اولدیغی روایت ایلمشدر وآغاج قاونك خاصهٔ لازمه‌سندندرکه بولندیغی خانه‌یه
جن طائفه‌سی کیرمزحتی قوریمش قبوغی دخی مانع دخولدرا انکچون طاعون ایامنده خانه‌یه استصحاب ایدرلر
الترنجة تانك فتحیله شدیده معناسنه دریقال ریح ترنجة ای شدیدة الترنج امیر وزننده سکیرلری شدید ومتین
اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل ترنج ای شدید الاعصاب التلج صرد وزننده طوشنجل قوشنك یاورسنه دینور
اصلی ولج ایدی الاتلاج همزه‌نك کسریله ادخال معناسنه دریقال اتلجه فیه اذا ادخله فیه بونك اصلی ایلاج
ایدی التنجی تانك ضمی ونونك سکونیله برنوع قوش آدیدر توّج بقم وزننده بارسلانی چوق یرك آدیدر
وفارس اولکه‌سنده بربلده آدیدر التاج اکلیل معناسنه درکه سلاطین سالفه‌نك باشلرینه کیدکلری مجوهر
کسوه‌یه دینور جمعی تیجان کلور تانك کسریله شارح دیرکه مؤلف اکلیلی تاج ایله تفسیر ایلدکدنصکره وشبه
عصابة یزیّن بالجواهر عبارتیله ده تذییل ایدوب بوراده همان اکلیل ایله بیان ایلمشدر قالدیکه اصول سائره‌دن
منفهم اولدیغی اوزره وشبه عصابة قولی عطف تفسیردر وتاج لفظی فی الاصل فارسیدر وعجمه مخصوص باش
کسوتیدر یعنی ملوك عجمك زروز یورایله مزیّن باشلرینه کیدکلری کسوتدرکه سلفده هراقلیمك پادشاهلری
برکونه ترتیب ایدرلرایدی بعده لفظمز یوری عرب دخی اخذ وعمامه‌لو باش کسوتنده استعمال ایلدیلرزیرا معمم
باش کسوتی عربلرك امراء وملوکلرینه مخصوص ایدی وحالیا سلاطین عثمانیه حضراتنك سرسعدافسرلرنده
سرغوجلو مرصع قلنسوه تاج پادشاهیدر وفارسیده مطلقا تاجه افسر دینور ومنه الحدیث العمایم تیجان العرب
زیرا اکثری بادیه‌نشین اولمغله مکشوف الرأس اولورلر وتاج خلفای عباسیه دن معتضد بالله خلیفه‌نك سرایی
اسمیدر التتویج تفعیل وزننده برکسیه تاج کیدرمك معناسنه در التتوج تفعل وزننده تاج کیمك معناسنه‌در
یقال توجه فتتوج ای البسه التاج فلبس التوج موج وزننده برمق وایاق مقوله‌سی نسنه‌بربومشق یره
کومیلوب باتمق معناسنه‌در تقول تاجت اصبعی فیه ای ثاخت تاجه هاله برخاتون اسمیدرکه بروقعهٔ غریبه‌سی
وارد رشفر ماده سنده ذکوردر التاجیة بغداد شهرنده برمارستان در تاج الملك ابو الغنایم بنا کرده‌سی اولان
مدرسه‌یه منسوبدر وکوفه ده برنهرك اسمیدر ذوالتاج رؤسای عربدن التی نفر کمسه لقبیدرکه ابواحیحه
سعید بن العاص ومعبد بن عامر وحارثة بن عمرو ولقیط بن مالك وهوذة بن علی ومالك بن خالد نام کمسه‌لردر التائج
نسب اوزره اسم فاعلدر صاحب تاج دیمکدر تامر ولابن کبی یقال امام تائج ای ذوتاج المتاوح میمك فتحیله
متوجك جمعیدرکه اسم مکاندر باشده صارق صاریلجق یره دینور زیرا عربلر عمامه‌یه تاج اطلاق ایدرلرنده که
جندل نام راعی شاعرك اشبو * وهن یعمین من الملایج * بفرد محرنطم المتاوح * ارجوزه سنده که دوه‌اوصافنده
انشاد ایلمشدر واقعه‌در یعنی اول دوه‌لر اغزلرینك کوکلرنی باشلرینه آتمغله باشلرنده صارلمش صارق هیئتنده

ایدرلر فصــــــــل الثاء المثلثة الثؤاج نباح وزننده قیون قسمنك آوازینه دینور الثأج ثانك فتحی وهمزه‌نك
سکونیله قیون مله‌مك معناسنه دریقال ثأجت الغنم ثأجا من الباب الثالث اذا صاحت الثائجة مله‌یجی
قیونلره دینور مفردی ثائج درجمعی ثوائج وثائجات کلور ثأج ثانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله بحرین قضاسنده
برقریه آدیدر الثبج ثانك وبای موحده‌نك فتحیله اعضاء بدنیه دن یغرنی ایله صرتك اراغنه دینورکه آرقه‌نك
اورته‌سی اوله جقدر یقال ضربه فکسرثبجه ای ماببن الکاهل الی الظهر وهرنسنه‌نك وسط ومعظمنه دینور
دریانك انکین یری کبی و یغرتلق قوشنك کوکسنه دینور والثبج مصدراولور کلامی سیاق وسباقنه بافیه‌رق
نسق واحد اوزره سویلیوب تلوین وتفنن واضطراب اوزره پریشان سویلمك معناسنه دریقال ثبج الکلام
ثبجا من الباب الاول اذا لم یأت به علی وجهه و یازوبی بین وواضح یازمیوب شوریده ومشوش یازمغله فهم
واستخراجدن مهمل ایلمك معناسنه در مصنفلرك مسوده‌لری کبی یقال ثبج الخط اذا عمّاه وترك بیانه والثبج
برقوش آدیدرکه بتون کیجه ناله ایدرکبی فریاد ایلر وملوك یمندن برینك اسمیدرکه ملوك معاصرندن بری کندی
اوزرینه سفر ایلمکله نامردلکندن ناشی فقط کندیسنه واهل وعیالنه استیمانله صلحه طالب اولوب سائر
زیردستانی خارج ازصلح قومغله خصمی دخی قول مز بورا اوزره کندیسنه واهل وعیالنه قصد ایلمیوب قلمرو
حکومتنده واقع بالجمله ناسی نهب وغارت ایلمشدر بین العرب * عارض فی قومه ثبجا * مثلی سائر اولمشدرکندی
قومندن ضرراعدایی دفع ایلمین بی حمیت حقنده ضرب اولنور التثبیج تفعیل وزننده ثبج ایله ایکی معنای
اوّلده مرادفدر یقال ثبج الکلام والخط تثبیجا بمعنی ثبج وتثبیج چوبان ودوه‌جی مقوله‌سی کسه صو پاسنی
ارقوری صرتنه واللرنی آنك آردینه وضع ایله طیانمق معناسنه درکه یورغونلق حالنده اولجه ایدرلر یقال
ثبج الراعی بالعصا اذا جعلها علی ظهره وجعل یدیه من ورائها التثبج تفعل وزننده تثبیج ایله معنای
اخیرده مرادفدر یقال تثبج بالعصا بمعنی ثبج الثبجة فتحاتله کزیده ایله کمترینده اولان ماله دینور
هاء نقلیه در ومنه کتابه علیه السلام لوائل بن حجرانطو الثبجة ای المتوسطة بین الخیار والرذال الاثبج
احمر وزننده یصی یغرینلی علی قول یغرینسی چقق طرزنده یومری وطومالح اولان کشی‌یه دینور یقال رجل اثبج
ای عریض الثبج اونائه الاثیبج احیمر وزننده که حدیث شریفده وارد اولمشدر اثبج کلمه‌سنك مصغریدر
قال فی النهایة وفی حدیث اللعان حین لاعن هلال بن امیة امرأته قال علیه السلام ان جائت به اثیبج حمش
الساقین فهولزوجها به ضمیری حمله راجعدر الثبج ضرب وزننده ایاقلرینك اوجلری اوزره چوملوب
اوتورمق معناسنه دریقال ثبج الرجل ثبجا من الباب الثانی اذا اقعی علی اطراف قدمیه الاثبیجاج اطمینان
وزننده طبطلو اولمق معناسنه دریقال اثباج السقاء اثبیجاجا اذا امتلأ و برکسه‌نك وجودی ایری اوله‌رق
صالق وسلپوك اولمق معناسنه دریقال اثباج الرجل اذا ضخم واسترخی المثبجة معظمه وزننده بایقوشه
یاخود قرتال قوشنه دینور ثباج کتاب وزننده بمنده برطاغك آدیدر ثباج کتان وزننده برموضع اسمیدر
الثج ثانك فتحی وجیمك تشدیدیله والثجوج ثانك ضمیله صو شورلدایوب آقمق معناسنه دریقال ثج الماء
ثجا وثجوجا من الباب الاول اذا سال وثج متعدی اولور یقال ثج الماء اذا اساله مصاحده لازمی باب ثانیدن
ومتعدیسی باب اولدن اوله‌رق مرسوم وشورلدایه‌رق دوکمك ایله مفسر در وثج خاصهٔ عرفانده قربان قانی آقمق
معناسنه‌در ومنه الحدیث افضل الحج العج والثج ای سیلان دم الهدی شارح دیرکه مؤلف بوراده سیلان ایله
تفسیر ایدوب لکن صواب اولان اساله معناسنه متعدی اولمقدر زیرا عج تلبیه ده رفع صوت ایلمك اولمغله
ثج قربان قانی آقتمق معناسنه منتظم اولور الانثجاج انفعال وزننده والتثجج تزلزل وزننده بونلرده
صوشورلدایه‌رق آقمق معناسنه دریقال انثج الماء وتثجج بمعنی ثج الثجة ثانك فتحیله شول باغچه‌یه ومرغزاره
دینورکه ایچنده صوحوضلری وصو بندلری وسائرکونه صو بی بند ایده جك یرلری اوله که انلردن زمینه
صودوکیلور اوله جمعی ثجات کلور المثج میمك کسریله مسل وزننده متکلم وسخندان خطیبه اطلاق اولنورکه
صوکبی سلس القول اوله یقال خطیب مثج ای مفوّه الثجیج امیروزننده سیل صوینه دینور الثجیجة عجیبه وزننده
هنوز سود ایچره اولان کره یاغنه دینورکه اله وطلومه یاپشور اوله المثجج معظم وزننده طلومده اولان
شول سوده دینورکه حرارتدن یاخود برودتدن یاغی طلومه یاپشمغله مجتمع اولمامش اوله یقال وطب مثجج ای لم یجتمع
زبده یعنی لزق اللبن فیه من حرارة او برودة ولم یجتمع زبده الثحج ثانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله
برنسنه‌یی شدّتله چکوب کتورمك معناسنه دریقال ثحج الشیٔ ثحجا من الباب الثالث اذا جرّه جرّا شدیدا

المثخبج خای معجمه ایله مدحرج وزننده کوده سنك اتی صالق وسلپوك اولان انسان وحیوانه دینور شویله که یورركن
حركت واضطراب ایدر اوله یقال رجل مثخبج ای رهل اللحم الاثرنباج افرنباج وزننده ومراد فیدر که قوزی
ربان اولور ایکن در یسنك اوجلری قور یمغه بشلمق معناسنه در یقال اثرنبج جلد الحمل اذا شوی فیس اعالیه
الثعج فتحتینله سفر اوزره اولان کروه انسانی یه دینور پس بو اسم جمع اولور تقول رأیت ثعجا ای جماعة فی السفر
الثفج ثانك فتحی وفانك سکونیله سمه واحمق اولمق معناسنه در یقال ثفج الرجل ثفجا من الباب الاول اذا حمق
الثفاجة سحابه وزننده سمه کیسه یه دینور که ادراکدن بی بهره اوله یقال رجل ثفاجة مفاجة ای احمق مائق
ومفاجه کلمه سی تأکیددر الثلج ثانك فتحی ولامك سکونیله قاره دینور که فارسیده برف دیرلر وثلج مصدر اولور
قار یاغدرمق معناسنه تقول ثلجتنا السماء تثلجا من الباب الاول ای امطرت الثلج علینا واصلانمق معناسنه استعمال
اولنور یقال ثلج الشیء اذا نقعه و بله وثلج اسامیدندر ربیع بن ثلج شعرادندر ومحمد بن عبدالله بن ابی الثلج امام بخاری
مشایخندندر ومحمد بن شجاع الثلجی فقیه ومحدثدر بنو ثلج بر قبیله در جبل الثلج دمشق ظاهرنده بر طاغدر
الثلاج حلاج وزننده قارصتانکسیه دینور و بر رجل اسمیدر المثلجة مرتبه وزننده اسم مکاندر قار باصیلان یره
دینور که قارلق تعبیر اولنور کرك یرده اولسون وکرك قارلق تعبیر اولنان نسنه اولسون الاثلاج همزه نك کسریله
قار یاغدرمق معناسنه در یقال اثلجتنا السماء ای القت علینا الثلج وقارا اولمق معناسنه در تقول اثلج یومنا اذا صار
مثلوجا وقلب اضطرابدن مطمئن اولوب آرام وسکونت بولمق معناسنه استعمال اولنور که یورك صوغومق تعبیر
اولنور تقول اثلجت نفسی ای اطمأنت وقویی حفر ایدرکن رطوبتلو بالچغه ایرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال حفر الحافر حتی اثلج ای بلغ الطین و برکسه یی شاد ومسرور ایدوب یورکنی صوغوتمق معناسنه استعمال
اولنور تقول اثلجت فلانا ای فرحته وقاره طوتلمق معناسنه در یقال اثلج الرجل اذا اصاب الثلج ومحمومدن حما زائل
اولوب حرارتندن خلاص اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال اثلجت عنه الحمی ای اقلعت وچشمه نك یاخود قویینك
صویی کسلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که ثلج اولمغله جریاندن قالمش اولور یقال اثلج ماء البئر ای اقلع یعنی
انقطع و برکسه بی مطلوبنه ظفر یاب ایلمك معناسنه در که قلبنی اول دغدغه دن مطمئن ومتبرد ایدر یقال اثلجه
ای افلجه الثلوج قعود وزننده والثلج فتحتینله بونلرده خاطر دغدغه وخلجاندن قورتیلوب آرام واطمینان بولمق
معناسنه در که یورکدن حرارت اضطراب مندفع اولوب یورك صوغومقدن عبارتدر تقول ثلجت نفسی وثلجت ثلوجا
وثلجا من الباب الاول والرابع اذا اطمأنت وثلج فتحتینله شاد ومسرور اولمق معناسنه در که یورکی صوغومغی مستلزمدر
یقال ثلج الرجل ثلجا من الباب الرابع اذا فرح المثلوج الفؤاد ذهن وضمیری کند وبلید اولان نادانه اطلاق اولنور
نه که ذکی وذهین نوقد واشتعال فؤاد ایله موصوف اولور یقال رجل مثلوج الفؤاد ای بلید الثلاجی غرابی
وزننده قارکبی بغایت آق اولان شیئه اطلاق اولنور یقال نصل ثلاجی ای شدید البیاض الثمج کتف وزننده
صوغوق شیئه اطلاق اولنور یقال ماء ثلج ای بارد الثمج دحج وزننده برنسنه یی قارشدرمق معناسنه در یقال ثمج الشیء
ثمجا من الباب الثانی اذا خلطه المثمج محسن وزننده رنکارنك نقش ونکار ایله آلاجه ایشلین جلاهه دینور تخلیط
معناسندن مأخوذدر یقال رجل مثمج ای یشی الثیاب الوانا المثمجة هایله مؤنثیدر نقشجی قادینه دینور الثوج موج
وزننده چوال طرزنده بر ظرف اسمیدر که خرما پیراغندن اوروب آنکله طپراق وکرج مقوله سی نسنه طاشیرلر
فصـــــل الجیم الجأج جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله برنسنه دن قورقمغله کیدرکن ایرکیلوب طورمق
معناسنه در یقال جأج الرجل جأجا من الباب الثالث اذا وقف جبنا الجبج جیمك فتحی و بانك سکونیله بعد الضعف
سموروب تنومند اولمق معناسنه در یقال جبج الرجل وغیره جبجا من الباب الاول اذا عظم جسمه بعد ضعف جج
جیمك ضمیله لج وزننده محدثیندن منصور بن نافع البخاری لقبیدر الجرج حرج وزننده یوزك و بلازك مقوله سی
نسنه مخلخل بولنکلکله بری اوته دونوب اوینامق معناسنه در یقال جرج الخاتم فی اصبعه جرجا من الباب الرابع اذا جال
وقلق اسعته وجرج غلیظ وسنکین یرلره دینور و یولك جاده لرینه دینور مفردی جرجه در وجرج کذلك مصدر
اولور کرا اولنان یرده یاخود جاده ده یورمك معناسنه یقال جرج الرجل جرجا اذا مشی فی الجرج الجرجة جرعه
وزننده خرجه شبیه بر ظرف آدیدر جمع جنسی جرج در بلاهاء کرچه شارح مصحف اولدیغنی تلمیح ایلمشدر لکن جرجه
کرزهٔ فارسی معربیدر که کوچك طغار جغه وطوربه دینور جریج که بنیهٔ تصغیر ایله بر رجل اسمیدر آندن مأخوذدر
بنو جرجه بر جماعت مکیه در و یحیی بن جرجه محدثدر جرج هاسز فارس اولکه سنده بر بلده در وجرج فقهاء
اندلسدن محمد بن سعیدك جدی اسمیدر جرجان عثمان وزننده ایرانده بر بلده آدیدر الجرجانیة خوارزم ایالتنك

دارالملکی اولان شهرك اسمیدر کرکانج معربیدر جرجه فتحاتله یرموك وقعه سنده روم لشکرینك سرعسکری
اسمیدر که شرفیاب اسلام اولمشدر جریج امیر وزننده اسامیدندر شبث بن قیس بن جریج الفزاری شاعر حطیئه نك
ممدوحیدر التجریج تفعیل وزننده ایاق قایدرمق وطایندرمق معناسنه در یقال جرجه تجریجا اذا ازلقه جزمازج
جیمك فتحیله ایلغین اغاجنك یمشنه دینور کزمازك معربیدر ثمرة الاثل معناسنه در مطبوخی ایله مضمضه دیش اتلرنی
تقویت ودیش آغریسنی تسکینده بیعدیلدر جسمیرج جیمك فتحی وسین مهمله نك سکونیله دوای معروف آدیدر که
وجع عینه نافعدر بو چشمیزك معربیدر که چشمك وچشمه زن تعبیر اولنان داروکوز ادویه سندندر الجلجة
فتحاتله جمجمه معناسنه در که کاسهٔ سر تعبیر اولنور باشی کاسه کبی مشتمل اولان کمیکدن عبارتدر قفاکیکی تعبیر اولنور
و باشه دخی دینور رأس معناسنه جلج هاسز جمعیدر مجازا رؤسای ناسه ده اطلاق اولنور الجاجة حاجه وزننده
بر نوع بونجغه دینور که بغایت الحق و بی قیمت اولور جوزاهنج جیمك وهانك فتحیله بر دوای هندی آدیدر
و بو جبلاهنك معربیدر که جبل هندی تعبیر اولنان دوادر جیج جیمك کسریله دوه سنی صویه کتورن کسه نك
دوه سنه اداه دعوت اولان جیء جیء دیمکدن حکایه در که همزه سنی تلیین ایدنلرك یاخود جئه ومجیء کلمه سندن مأخوذ عد
ایلمیلرك قوللرینه مبنی در فصـــــل الحاء المهملة الحبج حانك فتحی و بانك سکونیله برنسنه ناکهانی ظهور
ایلمك معناسنه در یقال حبج الامر حبجا من الباب الثانی اذا بدا وظهر بغتة و برنسنه یه یك یقلشوب چاتمق معناسنه در
یقال حبج الیه اذا دنا وقابلایی احاطه ایلمك وچوره سنی قوشاتمق معناسنه در یقال حبجه اذا اکتنفه و یك پك یورمك
معناسنه در یقال حبج الرجل اذا سار شدیدا وضرطه لمق معناسنه در یقال حبج ای حبق واورمق معناسنه در
یقال حبجه اذا ضربه الحبج کتف وزننده دائما ضرطه لر اولان ضرطه زن کسیه دینور الاحباج همزه نك
کسریله بو دخی برنسنه آنسزین ظهور ایلمك معناسنه در یقال احبج الامر اذا بدا وظهر بغتة وکورنمك کرته سنه
کلوب چاتمق معناسنه در یقال احبج الشیء اذا اقرب واشرف حتی رؤی ومیمه نك سودطمرلری قاقوب ادرار
ایلمك معناسنه در یقال احبجت العروق اذا شخصت ودرت الحبج حانك کسریله جماعت انسانی یه دینور
وقبیله نك جمعیتکاهلرینه دینور حانك فتحیله ده جائزدر الحبج فتحتینله دوه عرفج دیدکلری نباتی اوتلامغله
قارنی شیشمك معناسنه در عرفج سود لکن نوعندن بش پرمق دیدکلری نباتدر یقال حبج البعیر حبجا
من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه عن اکل العرفج وحبج دوه نك بطننده طورطوپ اولان قبغه دینور که
علفدن ناشی اولور حتی بعضا مخرجندن چقمامغله هلاك اولور وحبج دوه قسمنك بو کورلرینه مخصوص بر نوع
داغك اسمیدر و بر شجر حجازی آدیدر الحبج ضمتینله مدینه ده بر موضعدر حباج سحاب وزننده شجر عنب
اسمیدر که ماده سنده بیان اولندی الحبرج قنفذ وزننده بر نوع صوقوشنك اسمیدر جمعی حبارج کلور وحباریج
کلور الحبارج علابط وزننده طوی قوشنك ارککنه دینور الحج حانك فتحی وجیمك تشدیدیله قصد وآهنك
ایلمك معناسنه در یقال حجه حجا من الباب الاول اذا قصده و برنسنه دن فراغت ایلمك معناسنه در تقول حججت
عن الامر ای کففت عنه و بریردن کلمك معناسنه در یقال حج فلان اذا قدم ومیل ایله یاره یی یوقلمق معناسنه در یقال
حج الجرح اذا سبره بالمحجاج ومعارضه دلیل و برهانله غالب اولمق معناسنه در یقال حج فلانا اذا غلبه بالحجة و برکسیه
یا بر محله چوق تردد ایدوب واروب کلمك معناسنه در یقال حج بنو فلان فلانا اذا اکثروا الاختلاف والتردد ومبانی
اسلام اولان ارکان خمسه دن بر رکنك ماده سی اولان نسك مفروضی ادا ایچون خاصة مکهٔ مکرمه یه قصد وتوجه
ایلمك معناسنه در که قصد معناسندن مأخوذدر یاخود تردد معناسندن مأخوذدر یقال حج البیت اذا قصده اقامة
للنسك الحاج تشدید ایله والحاجج فك ادغامله کعبهٔ معظمه یی موسم مخصوصده مع النیة زیارت وطواف
ونسك حجی ادا ایدن کشی یه دینور والحمد لله علی ذلك جمعی حجاج کلور زائر وزوار کبی وحجیج کلور غازی وغزی کبی
وحج کلور حانك ضمیله بازل و بزل کبی مؤنثنده حاجه دینور هایله جمعی حواج کلور یقال امرأة حاجة ونسوة حواج
شارح دیر که اول خاتونلر که اداء حج ایلمشلر انلره حواج بیت الله دیرلر اضافتله واکر اداء حج صددنده اولوب هنوز
اداء حج ایلمدیلر ایسه حواج بیت الله دیرلر اضافتسز لفظ حواج غیر منصرف اولمغله ظاهرا کرچه منون دکلدر
لکن تنوین ملحوظدر معنای مزبوری افاده ایچون نته که اضافتله زید ضارب عمرو وتنوینله ضارب عمروا ترکیبلرینك
دخی فرقلری بو کونه در مترجم دیر که کسائی امام ابو یوسفدن ما الفرق بین قوله انا سارق ثوب فلان بالاضافة وقوله
انا سارق ثوب فلان دیو سؤال ایلدکده اضافت صورتنده ماضی معناسنه اولمغله مقر سرقت اولدیغندن جزاء
لازمدر بلا اضافه ده مستقبل معناسنه اولمغله سرقت صددنده اولدیغندن نسنه لازم دکلدر دیو جواب و یرمشلردر

ويابله حاجى كلمه سى دخى صحيحدر اصلى حاجج اولوب جيم يايه مبدل اولمشدر حرف مضاعفى يايه ابدال بين العرب
جمله استعمالدندر تظنن وتظنى ودسس ودسا وتلعع وتلعا كبى ودره ده حريرينك قدم سابر الحاج قولنك شرحنده
حاج بوراده حجاج معناسنه اسم جمعدر آنكيچون سابر لفظنك اضافتى صحيح اولدى كذلك حاج مفرد دخى اولور
حاضر وسامر كبى ديو رسم ايلمكله حاج لفظى مفرد كبى اسم جمع دخى اولور ايمش انتهى الحج حانك كسريله حج
معناسندن اسمدر الحجة حانك كسريله بناء مرّه در بركرّه حج ايلمك معناسنه در وبو قياسه مخالفدر زيرا قياس اولان
فتحله اولمقدر وحجه سنه يه اطلاق اولنور حلول علاقه سنه مبنى يقال مضت ثلاث حجج كوامل ايكيسنكده جمعى
حجج كلور حانك كسريله ذوالحجه كه شهر معروفدر كويا مجموع شهور سنه نك تمامى اولمغله مسمادر وحجه قولغك يومشغنه
دينور حانك فتحيله ده جائزدر يقال ضرب حجته اى شحمة اذنه الحجة حانك فتحيله برنوع بونجق ياخود انجويه
دينوركه نسوان كوپه ايدوب قولقلرينه آويزه ايدرلر الحجة حانك ضميله دليل وبرهانه دينور مقصد مستقيمى مبين
اولديغيچون كرك عقلى ونقلى وكرك اقناعى اولسون حجت قاضى بو معنادندر يقال غلب عليه بالحجة اى البرهان
المحجاج ميمك كسريله دلائل وبراهين سرديله علم جدلده ماهر اولان كمسيه دينور يقال رجل محجاج اى جدل
ومحجاج جراحك يارهيوقليه جق دمور ميلنه دينور الاحجاج همزه نك كسريله بركمسه يى حج ايچون بدل كوندرمك
معناسنه در تقول احججت فلانا اى بعثته ليحج وحجة الله واو قسم وحاى مفتوحه وآخرينك جريله عربلرك
بعضلرندندر يقولون وحجة الله لاافعل بوراده حجه مصدردر والذى فرض الحج سبكنده در التحجحج زلزله وزننده
بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تحجحج بالمكان اذا اقام به وتوجه ايلديكى مرامدن رجعت ايلمك معناسنه در يقال
حملوا على القوم ثم تحجحجوا اى نكصوا وسويلمك مراد ايلديكى كلامى لسانه آلميشكن على الفور برملاحظه ضمننده
دلنى چيبه رك فراغت وامساك ايلمك معناسنه دركه محجحه مفهومنده در يقال تحجحج الرجل اذا اراد ان يقول مافى نفسه
ثم كف وامسك عنه الحجوّج حانك وجيمك وواو مشدده نك فتحيله جرور وزننده شول يوله دينوركه بردوزه يه راست
وهموار اولميوب كاه اكرى وكاه طوغرى كيده يقال طريق حجوّج اى يستقيم مرة ويعوج اخرى الحجج ضمتيله
چوق تردد اولنوب چكنامكدن ناشى چقورلنمش يوللره دينور يقال طرق حجج اى محفرة وميل ايله يوقلنمش يارهلره
دينور يقال جراح حجج اى مسبورة شارحك بيانينه كوره حجيج مفردلريدر الحجاج حانك فتحى وكسريله جانب
معناسنه در وچهره ده قاش ككنه دينوركه قاش آنك اوزرنده نابت اولور وحجاج الشمس حاجب الشمس كبى كونش
طلوع ايدركن الك اول ظهور ايدن كنار مزلنده جزؤمريئسنه اطلاق اولنور يقال بدا حجاج الشمس اى حاجبها
الحجج غضب وزننده دنى وناكس وبى خير ومنفعت كمسيه دينور الاحج ازج وزننده يك وسخت معناسنه در
يقال رأس احج اى صلب وصلابت ومتانتدن ناشى اصلا ترلمز اولان آته دينور يقال فرس احج اى احق حجاج
شدّاد وزننده بررجل آديدر ويبهق ناحيه سنده برقريه اسميدر يحج مضارع بنيه سيله فقهاء قيرواندن ابو عمران
موسى بن ابى حاج الفاسى لقبيدر التحاج تحاب وزننده خصومت ونزاع ايدشمك معناسنه دركه هربرى ابراز
حجت ايده رك مجادله دن عبارتدر يقال تحاجا اذا تخاصما الحدج فتحتينله ابوجهل قربوزينه دينور حنظل كبى وقاونك
كوچك تازه دولكنه دينوركه كلك دخى ديرلر وتازه جه اولان قطب وبعض نسخه يه كوره عطب نام نباتك تيكنلرينه
دينور قطب بموق اغاجنه دينور وعطب چوبان طراغى ديدكلرى نباتدركه ايكيسيده تيكنلو اولور وبونده حانك
ضميله ده جائزدر الحدج حانك كسريله يوكه دينور حمل معناسنه كه فارسيده بار دينور يقال شدّ على البعير
الحدج اى الحمل ومحفه طرزنده نسوانه مخصوص برمركوب آديدر جمعى حدوج كلور واحداج كلور الحداجه
حانك كسريله بو دخى ذكر اولنان مركوبه دينور بوظاهر اشبريته ديدكلرى اوله جقدر كه طريق حجازده نسوان وجوارى
سوار اولورلر بعضلر عمارى ايله بيان ايلمكله محفه اولور وحالا روم ده قوجويدكلرينه ده اطلاق اولنور وحداجه
مركوب مرقومك ادوات لازمه سنه دينور قولان وسائرى كبى الحدج ضرب وزننده دوه يه حدج مزبورى يوكلتمك
معناسنه در يقال حدج البعير حدجا من الباب الاول اذا شدّ عليه الحدج واورمق معناسنه در يقال حدجه اذا ضربه
وبركسيه اورمق ايچون اوق آتمق معناسنه در يقال حدجه بالسهم اذا رماه به وبركسيه تهمت غير واقعه اسناد ايلمك
معناسنه در يقال حدجه بالتهمة اذا حملها عليه ورماه بها ومشترى يه غبن وتغرير الزام ايلمك معناسنه در يقال حدجه
ببيع سوء وبمتاع سوء اذا الزمه بتغاغد فيه اساسك بيانه كوره حنظل معناسنده اصلدر معانىء سائره آندن متفرعدر
مثلا حدج وحداجه كه مركوب مذكوردر دوه يه نسبت آغر اولمغله اطلاق اولنمشدر وحدج حانك فتحيله بركسيه
حنظل آتمقدر بعده حقيقى ومعنوى نسنه آتمقده استعمال اولنمشدر كذلك اورمق وغبن ايلمك مرارتلرى علاقه سيله

اخذ

اخذ اولنمشلردر الاحداج همزه نك كسريله بودخى دوه يه حدج يوكلتمك معناسنه در يقال احدج البعير اذا شدّ عليه
الحدج الحدجة فتحاتله برقوش آديدر بغرتلق قوشنه شبيه اولور ابو حديج زبير وزننده لكلك قوشنك كنيه سيدر
وحديج اسماء ندر ابو شباث حديج بن سلامه اصحابدندر التحديج تفعيل وزننده حدقله قيه قيه باقمق معناسنه در
يقال حدجه ببصره اى حدقه محدوج وحدّاج كتّان وزننده اسامىء رجالدندر الحدرجة دحرجه وزننده
برنسنه يى محكم بوكمك معناسنه در يقال حدرج الحبل اذا فتله واحكمه المحدرج مدحرج وزننده يوزى دوپدوز
واملس نسنه يه دينور يقال شىء محدرج اى املس وقمچى يه دينور الحدرجان حانك كسريله قصير القامه
بودور كمسيه دينور وبررجل آديدر الحدرج جعفر وزننده كس وكسه معناسنه در يقال ما بالدار من حدرج
اى احد الحرج فتحتينله اغاجلرى صيق وفراوان اولان طاريره دينوركه اوق ايشلمز اورمان كبى صيقلغندن
چوبانلر وارمق ممكن اولميه يقال دخلوا فى الحرج اى المكان الضيق الكثير الشجر وحرج كناهه اطلاق اولنور طارلغى
مستلزم اولمق ملاحظه سيله در يقال وقع فى الحرج اى الاثم شارح ديركه كناهكاره حارج دينور نسبا اوزره زيرا فعلى
بوقدر پس حرج اثم معناسنده اسم اولور لكن مصباحده حرج الرجل حرجا من الباب الرابع اذا اثم عبارتيله
ورودنى تصريح ايلمشدر وحرج بلى انجه ناقه يه دينور ويردن يايمه كر يملو ناقه يه دينور واولمش جسدى قالدردقلرى
تخته يه دينوركه برى وينه بغليوب تابوت كبى ميتى اوزرينه يوكلدوب كوتررلر تسكره تعبير ايلدكلرى اوله جقدر
بعض ديار تركيه ده اكا صلاجه تعبير ايدرلر يقال نقله بالحرج وهو خشب يحمل فيه الموتى وحرج خرجه لفظندن
جمع اولوركه چنلق اغاج قورولغنه دينور وحرجه دوه سوروسنه دينور وحرام اولمق حرمه معناسنه در يقال به حرجة
اى حرمة وحرج مصدر اولور حرام اولمق معناسنه كه فعلى ضيق اولور يقال حرجت الصلوة على الحائض حرجا
من الباب الرابع اى حرمت وحرج شول ناقه يه دينوركه طاولى وسموز بولنمق ايچون كنديسنه بنلميوب واركك دوه
چكلميه يه وحرج كوز قاشوب خيره لنمك معناسنه دركه منافذ بصرتنك اولور يقال حرجت العين اذا حارت وهر طرفدن
توزوطلاز صيقشوب كيرشمك معناسنه مستعملدر يقال حرج الغبار اذا انضم الحرج كتف وزننده بودخى صيق
اغاجلغه دينوركه طارلغندن چوبان واصل اولمق ممكن اولميه وشول دلير وبهادره دينوركه حرب وقتالدن اصلا منفك
ومنهزم اولميه كويا كه جنكدن نكول كنديسنه مضايقه وير راوله يقال هو حرج اى لايكاد يبرح من القتال الحرج
حانك كسريله بودخى كناهه دينور اثم معناسنه وشول ايلره دينوركه شبكه طرزنده ايدوب آنكله برنجى جانورلرى
صيد ايدرلر وقوريمق ايچون ايپ اوزره سرلمش ثوبه دينور جمعى حراج كلور حبال وزننده وحرج قاطر بوجغنه دينور
ودعه كبى وصيادك تازى يه شكاردن تعيين ايلديكى حصهء طعمه يه دينور شارح ديركه كلبك صيد ايلديكى شكاردن
كنديسنه ده حصه وير كه قانقسين ديجك يرده احرج كلبك فانه ادعى للصيد ديرلر الحرج حانك ضميله برموضع آديدر
الحرجان حانك كسرى وتثنيه بنيه سيله ايكى كمسه دربرى بنى عمرو بن الحارث قبيله سندندر وديكرى غيرمذكوردر
المحرّج معظم وزننده شول كلبه دينوركه بوينده قاطر بوجغى دېزلمش خالطه سى اوله يقال كلب محرّج اى مقلد
بالحرج الاحراج همزه نك كسريله حرام ايلمك معناسنه در تقول احرجت الصلاة على الحائض اى حرمتها
وبركسه يى كناهه قومق معناسنه در تقول احرجت فلانا اى آثمته وبركسه يى برنسنه يه مضطر وناچار ايلمك معناسنه در
تقول احرجته اليه اى الجأته جمله سى مضايقه معناسندن مأخوذدر المحراج ميمك كسريله يك صوغق كيجه يه
اطلاق اولنور كه صيق وطاربرلره صوقلمغه باعث اولور يقال ليلة محراج اى شديدة القرّ حارج يمنده برموضعدر
حراج الظلماء حانك كسريله زياده سيله كثيف ومتراكم اولان ظلمته اطلاق اولنور حراج ذكر اولنان حرجك
جمعيدركه صيق اغاجلغه دينور يقال طرقوا فى حراج الظلماء اى ما كثف منها الحرجوج حانك ضميله سموز اولوب
يردن يايمه كر يملو ناقه يه دينور على قول ياوز وشديد اولانه ياخود انجه بللو يرانمش آتش يوركلو ايشلك ناقه يه دينور
وبارد وشديد روزكاره دينور التحريج تفعيل وزننده صقشدرمق ومضايقه يه كرفتار ايلمك معناسنه در يقال حرجه
تحريجا اذا ضيقه حريج امير وزننده سمرة بن جندب بن هلالك جدّى اسميدر الحرجه جرعه وزننده كوچك
قوغه يه اطلاق اولنور شارح ديركه مؤلف تجنب معناسنه دال اولان تفعل بابندن تحرّج ماده سنى اهمال ايلدى كه
مشهوردر كناهدن پرهيز ايدوب صقنمق معناسنه در يقال تحرّج زيد اذا تجنب الحرج اى الاثم الحربج باى موحده ايله
عصفر وزننده والحرباج درباس وزننده مطلقا برى ودرمان شبثه دينور الحرازج حانك فتحى وزاى معجمه نك
كسريله جذام قبيله سى يورنده برنجه صويه اطلاق اولنور الحشرج شين معجمه ايله جعفر وزننده چاقللو يرده
اولان اشمه لره دينور وشول برداغه دينوركه مكه برداغى كبى بوفقه ونازك ولطيف ونظيف اولمغله صويى سوزر اوله

تقول سقانی بالحشرج بالکوز الرقیق الحساری وبعض طاغلرده اولان خلق اوعه چقوره دینور که یغمور صویی
ایرکیلوب طورنه کوزی کبی طوری وصافی اولور وحشرج اعلام ناسدندر وکذا ن الارض معناسنه در که کوفده کی تعبیر
اولنان کوشك طاشلره دینور مفردی حشرجه در هاءیله وحشرجه دحرجه کبی مصدر اولور محتضر خسته نك
موت حالنده غرغرهٔ نفس ایلمك معناسنه یقال حشرج المریض اذا غرغر عند الموت وردد النفس ومرکب آوازنی
بوغازنده تردید ایلمك معناسنه در یقال حشرج الحمار اذا ردد صوته فی حلقه مؤلف بونلری مسامحة اسم صورتنده
رسم ایلمشدر لکن مصدرلردر الحضج حانك کسری وضاد معجمه نك سکونیله دوه صوار دقلری حوض ایچره
باقی قلان صویه دینور حانك فتحیله ده لغتدر وناحیه معناسنه در یقال فی حضج منه ای ناحیة الحضج ضرب
وزننده آتش یاقمق معناسنه در یقال حضج النار حضجا من الباب الاول اذا اوقدها واورمق معناسنه در یقال
حضجه اذا ضربه وغرق ایلمك معناسنه در یقال حضج الشیء فی الماء اذا غرقه ویلمك معناسنه در یقال حضج
الرجل اذا عدا وقارنه چتلایوب برتلجق نسنه صوقمق معناسنه در یقال حضجه اذا ادخل بطنه ما کاد ینشق منه
المحضج منبر وزننده آتش اوچره جك کوسکی یه دینور ودائما یولدن صاپوب عدول ایدر اولان کمسنه وحیوانه
دینور که یولجه کتمز اولور یقال هو محضج ای حائد عن الطریق الانحضاج انفعال وزننده نهایت غضبدن
پرآتش اولمق معناسنه در که چتلایوب پاتلمغه مشرف اولور یقال انحضج الرجل اذا التهب غضبا وبر یوزینه
یایلوب منبسط اولمق معناسنه در یقال انحضج ای انبسط الحضاج کتاب وزننده شول طلومه دینور که برنسنه یه
طیانمش اوله الحضاج غراب وزننده شول کمسنه دینور که بلی ارقه سنه طوغری اکیلوب وقارنی طشره چقق اوله
یقال رجل حضاج ای المنقوس الظهر الخارج البطن التحضیج تفعیل وزننده کلامده تضجیع کبیدر یعنی
برسوزی تمامیله ادا ایلیوب برطرفه یاتلو ومیللو اوله رق اکسك وقاصر سویلمك معناسنه در یقال حضج الکلام
تحضیجا وهو شبه التضجیع وبو ذکر اولنان حضج معناسندندر که ناحیه یه دینور الحفنجی علندی وزننده
کوشك وچولیه کمسنه دینور که اصلا برایشه یرامز اوله یقال رجل حفنجی ای رخو لاغناء عنده یعنی لانفع فیه الحفضج
زبرج وزننده والحفضاج درباس وزننده شیشمان اولوب قارنی صالق اولان کمسنه دینور
الحفنضاج حانك وفانك کسریله حفضج معناسنه در الحفضجه دحرجه وزننده سمورمك معناسنه در یقال هو معصوب
ما حفضج علی البناء للمجهول ای ماسمن الحفلج عملس وزننده والحفالج علابط وزننده آیشی آیرق کمسنه دینور که
ایاقلری بری برینه یقین اولوب پاچه سی آیرق اولور افحج معناسنه در الحفلیج قندیل وزننده بودور کمسنه دینور
الحفالج حانك فتحی ولامك کسریله خرده دوه لره دینور حفلج مفردیدر عملس وزننده الحفلج جعفر وزننده وجودنی
بری اوته تحریك ایدوب صالله رق یورر اولان کمسنه دینور یقال هو حفلج اذا کان یحرك جسده اذا مشی الحفنج نونله
عملس وزننده بودور کشی یه دینور الحلج حانك فتحی ولامك سکونیله پموغك چکیت تعبیر اولنان دانه سنی چقرمق
معناسنه در یقال حلج القطن حلجا من الباب الاول والثانی اذا خلص الحب عنه کرچه معناسی ظاهر اولدیغندن مؤلف
تفسیرندن سکوت ایلدی لکن مصباحدن منفهم خصوصا زمخشری مقدمة الادبده حلج فلخمیدن پنبه عبارتیله که
پموغك چکردکنی چقرمق معناسنه در بیان ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی و پموق آتمغه ندف دینور بزم حلاج دیدیکمز
نداف اوله جقدر وبعضا احدهما آخر مقامنده استعمال اولنور وبتون کیجه یاخود بتون کوندز طوریوب کتمك
معناسنه استعمال اولنور کویا که زمان مزبوری حلاجلمش اولور یقال حلج القوم لیلتهم اذا ساروها وخروس
قنادلرنی کروب بایه رق طاوغه بصمق قصدیله اوزرینه یورمك معناسنه استعمال اولنور یقال حلج الدیك اذا نشر
جناحیه ومشی الی انثاه للسفاد واتمکی پشورر کن اوقلاغو ایله برطرفه چویرمك معناسنه استعمال اولنور کویا که محلاج
ایله پموغی چویرر یقال حلج الخبزة اذا دورها بالمحلاج واورمق معناسنه استعمال اولنور تقیید واطلاق علاقه سیله
یقال حلجه بالعصا اذا ضربه بها وضرطه لمق معناسنه استعمال اولنور یقال حلج الرجل اذا حبق وآزجه آزجه یعنی
کسیك کسیك یوریوب کتمك معناسنه استعمال اولنور یقال حلج الرجل اذا مشی قلیلا قلیلا الحلاج پموق
حلاجلین یعنی چکردکنی چقاران استاده دینور بودیارلرده حلاج دیدیکمز نداف اوله جقدر که پموق آتان کمسه دره
عربستان سمتلرنده حلاج بشقه ونداف بشقه در واحدهما آخر موقعنده دخی زبانزددر الحلیج والمحلوج
حلاجلنمش پموغه دینور الحلجة حانك فتحی ولامك سکونیله مسیره ومسافه معناسنه استعمال اولنور تقول بیننا
وبینهم حلجة بعیدة ای مسیرة المحلاج معراج وزننده ایاغی چابك اشکین اشکه اطلاق اولنور تیز تیز یوریمکله
کویا که پموق حلاجلر وبو فقه آجاجق اوقلاغویه اطلاق اولنور تشبیه طریقیله وحرملة بن معقل نام کمسه نك

فرسی اسمیدر و پموق حلاجلیه جق نسنه یه دینور که مراد پموقدن دانه چقاره جق آلتدر اناطولیده وبزم دیارلرده
چرچر تعبیر اولنور برطرزه چرخدر دانه لو پنبه یی آنك اغزینه ویروب چویردکده دانه لری بری طرفه دوکیلوب اوته طرفه
خالص پنبه سی دوکیلور ایشته محلاج اول چرخ اوله جقدر المحلج منبر وزننده بودخی اشکین اشکه اطلاق اولنور
واوزرنده پموق حلاجلیه جق نسنه یه دینور تخته وطاش وحصیر کبی و بکره و چرخ ایکنه دینور المحلجة هاءیله
بودخی اوزرنده پموق حلاجلنه جق شیئه دینور ما یحلج علیه معناسنه الحلاجة حانك کسریله حلاجلق حرفته دینور
الحلیجة خدیجه وزننده ایچنده خرما اصلادلمش سوده دینور که اکل ایدرلر علی قول یایقده چالقنمش آیران اوزره
اولان یاغه دینور یاخود یاغ طلومنك صقندیسنه دینور وقنه صقندیسنه دینور عصارة الحناء معناسنه واوزرینه
سود صاغلمش کره یاغنه دینور الحلوج صبور وزننده لمعان ایدن سحابه دینور که شمس اصابتیله التماع ایدر التحلج تفعل
وزننده هواده سحاب بارقه لمعان ایده رك اوینایوب حرکت ایلمك معناسنه در یقال تحلج الحلوج اذا تبرق واضطرب
وتحلج خلجان ودغدغهٔ قلب معناسنه استعمال اولنور ومنه قول عدی بن حاتم لا یتحلجن فی صدرك طعام ضارعت
فیه النصرانیة ای لا یدخلن قلبك منه شیء فانه نظیف شارح دیرکه نهایه ده وفی حدیث عدی قال له النبی علیه السلام
عبارتیله مرسوم اولمغله کلام مرفوع حدیث اولور ومعنای مزبور ذکر اولنان حرکت واضطراب معناسندن مأخوذدر
ومنه یقال دع ما تحلج فی صدرك ای ماشککت فیه واختلجت المحلج مکرم وزننده تیز الذن حاضر و درپیش اولان
شیئه دینور کویا که دانه سی چکلمش پنبه منزلنده اولور یقال نقد محلج ای وحی حاضر الحلج ضمتیله اکول وپرخور
کمسنه لره دینور ظاهرا مفردی حلوج در سحاب بارقه یه یاخود پنبه دن دانه چکنلره تشبیه اولنمشدر یقال قوم حلج
ای کثیروا الاکل الاختلاج افتعال وزننده برکسنه نك ذمتنده اولان حقنی تخلیص واخذ ایلمك معناسنه در که حلج
قطندن مأخوذدر یقال اختلج فلان حقه اذا اخذه التحمیج تفعیل وزننده برنسنه یه شدت ودقتله دیکه دیکه باقمق
معناسنه در یقال حمج الرجل الیه اذا نظر الیه بشدة وکوز چقورلنوب ایچرو یه باتیق اولمق معناسنه در یقال حمجت
عینه اذا غارت وخشم وغضبدن ناشی چهره متغیر اولمق معناسنه در یقال حمج وجهه اذا تغیر من الغضب
شارح دیرکه بعضلر بو معانیء ثلاثه یی معنای واحد عد ایلمکله تحمیج غضبدن ناشی چهره متغیر وکوز ایچرویه غائر
اوله رق شدتله دیکه دیکه باقمق معناسنه اولور مؤلفك حرف تردید ایله اوادامة النظر عنوانی قول ثانی یی تأیید ایدر پس
قول اوله کوره عادتی اوزره تشویش وتخلیط اولور انتهی وعند البعض تحمیج برنسنه دن یاخود برکسنه دن خوف
وفزع سببیله یاخود برآدمه تنبیه وتهدید سببیله کوزلرینك سیاهی آقداروب چویره رك وکوزلرنی بلردوب آیره رق
خیلی زمان دیکه دیکه وقیه قیه دقتله باقمق معناسنه در یقال مازال یحمج فلان ای یدیم النظر مع فتح العینین وادارة
الحدقة فزعا او وعیدا وتحمیج صکره دن آریقلیوب مهزول اولمق معناسنه در یقال حمج الرجل اذا هزل الحموج
صبور وزننده کیك وصغر مقوله سی حیوانك کوچك یاورسنه دینور شارحك بیانه کوره جیرانك وآهونك وصغرك
یاوریلرینه مخصوصدر وجه تسمیه کوزلرنی نظر ایدر اولدقلری حسبیله الحملجة دحرجه وزننده ایپی محکم بوکمك
معناسنه در یقال حملج الحبل اذا فتله شدیدا الحملاج حانك کسریله قیوجی کوروکنه دینور منفاخ الصائغ
معناسنه اساسك بیانه کوره حلج القطن ماده سندن مزیده در کما قال وکانما تنفخ فی الحملاج وهو المنفاخ کانه یحلج النار
الخنج حانك فتحی ونونك سکونیله برنسنه یی برطرفه اکمك معناسنه در یقال خنج الشیء خنجا من الباب الثانی
اذا اماله وایپی محکم بوکمك معناسنه در یقال خنج الحبل اذا فتله شدیدا و برکمسنه یه برحاجت ومهمه عارض وحادث اولمق
معناسنه در یقال خنجته حاجة ای عرضت له وبو معنای اولدن مأخوذ اولمق غالبدر الاخناج همزه نك کسریله
بودخی برشیئی برجانبه اکمك معناسنه در یقال اخنجه اذا اماله وبرطرفه اکلمك معناسنه لازم اولور یقال اخنج الشیء
اذا مال وسکون بولمق معناسنه در یقال اخنج الشیء اذا سکن وکیزلمك معناسنه در یقال اخنج الخبر اذا اخفاه وسرعت
ایلمك معناسنه در یقال اخنج الرجل اذا اسرع وحین تکلمده کلامی مختل اداسی کبی یوروب قیورمق معناسنه در
یقال اخنج کلامه اذا لواه کما یلویه المخنث الخنج حانك کسریله اصل واساس وبنیاد معناسنه در یقال عاد
الی خنجه ای اصله الخناج کتان وزننده مخنث کمسنه یه دینور که مذکر سماعی تعبیر اولنور پشتنی پشت خنجه اماله ایدر
اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر الاختناج افتعال وزننده بودخی برطرفه میل ایلمك معناسنه در یقال اختنج
الشیء اذا مال المخنجة مکنسه وزننده ادوات دن برنسنه نك اسمیدر ظاهرا برشیئی برطرفه اکه جك آلت اوله جقدر
باغچوانلرك ککه دیدکلری آلتلری کبی الخنبج زبرج وزننده بنه دینور که پیره نك برادریدر قمل کبی الخنبج قنفذ
وزننده والخنابج علابط وزننده بومری ووجودی طولغون قوند انسان وحیوانه دینور سائر اشیاده ده وصف اولور

يقال رجل وحمار وشيء حنبج وحنابج اى ضخم ممتلئ الحنابج حانك فتحيله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل
معناسنه مفردى مرسوم اولمامغله ظاهرا حنبج در قنفذوزننده ياخود مفردى نامسموعدر الحنيبج مصغر
بنيه سيله غنى قبيله سى يوردنده برصو آديدر حندج قنفذوزننده بر رجل آديدر وحندج شول پاكيزه ومنبت قومساله
دينور كه تراب طيب كبي الوان نبات انبات ايدر اوله الحناديج سرابيل وزننده طولانى اولان قوم يغنلرينه
على قول قصه قصه اولان قومقلره دينور مفردى حندج وحندوجه در حانك ضميله الحنادج حانك فتحيله
عظيم الجثه اولان دوه لره دينور الحنضج ضاد معجمه ايله زبرج وزننده شول كوشك وسست طبيعت چولپه ومهمل
كشى يه دينور كه اصلا برايشه يرامبوب والندن خير ومنفعت كلمز اوله يقال رجل حنضج اى رخو لاخير عنده الحوج
حانك فتحى وواوك سكونيله سلامت معناسنه دركه آفات ظاهريه وباطنه دن سالم اولمقدن عبارتدر يقولون
حوجالك اى سلامة شارحك بيانه كوره بو لغت يمانيه در وحوج محتاج اولمق معناسنه در يقال حاج اليه يحوج
حوجا بمعنى احتاج شارح ديركه بعضلر ما احوجه كلمه سنى كه فعل تعجبدر شذوذه حمل ايلديلر كويا كه ثلاثيدن انصياغى
اولمامغله و بعضلر بعد حذف الزوائد احتاج ماده سندن صوغ تكلفنى ارتكاب ايلديلر ثلاثيدن ايسه وجه مذكور
اوزره مصوغ اولديغى واقع اولمغله مرقوملرك كلاملرى استقرا ناقصدن ناشى اولديغى ظاهردر الاحتياج افتعال
وزننده محتاج اولمق معناسنه در يقال احتاج اليه احتياجا اى صار محتاجا اليه وبرنسنه يه شوق ورغبتله ميل ومحبت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال احتاج اليه اى انعاج الاحواج همزه نك كسريله كه اصلى اوزره در
بودخى محتاج اولمق معناسنه در يقال احوج اليه بمعنى احتاج ومحتاج ايلمك معناسنه متعدى اولور تقول احوجته انا
اى جعلته محتاجا الحوج حانك ضميله فقر وفاقه معناسنه در الحاجة جيمك فتحيله معلومدر كه كشينك محتاج
اولديغى شيئه دينور فارسيده بايسته وتركيده كركلو تعبير اولنور جمع جنسى حاج كلور هاسز وجمع صيغى حاجات
وحوج كلور حانك كسرى وواوك فتحيله وحوائج كلور غير قياس اوزره ياخود بو لغت مولده در ياخود تقدير مفرد
اوزره يعنى كويا كه حائجه دن جمع ايلديلر شارح مولده قولنى تخطئه ايلمشدر زيرا اشبو ان لله عبادا خلقهم لحوائج
الناس حديثنده وارد اولمشدر وامام خليل كتابنده راح فصلنده يقال يوم راح على التخفيف من رائح فطرح الهمزة
كما خففوا الحاجة من الحائجة الا تراهم جمعوها على حوائج عبارتيله صحتنى اثبات ايلمشدر مترجم ديركه حريرى
درة ده حاجت لفظنك جمعنده حوائج ديدكلرنى توهيم ايليوب لكن شرحنده شهاب حاجتدن ازيد اطاله ايله ديمشدركه
حاجه لفظنك عند الخليل اصلى حائجه اولمغله جمعنده حوائج دينور وحائجه عنوانى عربدن مسموعدر لكن استعمالى مطلب
نادردر وابن جنى مسموعيتنى انكار ايله حائجه يى تقدير امفرد اعتبار ايلدى و بعضلر حوائج حوجا لفظنك كه حاجه
معناسنه در جمعى اولمسنه ذاهب اولدى بو كه كوره قياس جمعى حواجى اولوب لكن قلب اولنمغله يعنى ياء تقديم
اولنوب حوائج اولور الحاصل اقوال ثلاثه مذكوره اوزره حوائج صحيح وفصحا كلامنده وارد اولمشدر ومنه الحديث
اطلبوا الحوائج عند حسان الوجوه الحوجاء صحرا وزننده بودخى حاجت ولازمه معناسنه در ومنه تقول مالى فيه حوجاء
ولا لوجاء وتقول مالى فيه حويجاء ولا لويجاء بصيغة التصغير اى حاجة بوراده لوجاء كلمه سى ده حاجت معناسنه مستعملدر
نته كه ماده سنده مبيندر وعربلر مالى صدرى حوجاء ولا لوجاء ديرلر لا مرية ولا شك معناسنى مراد ايدرلر زيرا دردونه
عارض اولان ريبه وكمان محتاج الازاله اولمغله مبالغة اكا اطلاق ايلديلر ويقولون كلمة فاردة حوجاء ولا لوجاء اى كلمة
قبيحة ولا حسنة كما يقولون كلمة فاردة على بيضاء ولا سوداء مؤلفك بوراده تفسيرى لف ونشر مشوشدر الحاج
شاج وزننده برنوع تيكنلك آديدر تركيده دوه تيكنى ديدكلريدر كه اوزرينه قدرت حلواسى ياغار مفردى حاجه در هايله
التحوج تفعل وزننده محتاج اولديغى حاجت ومهمه طلبنده اولمق معناسنه در يقال تحوج الرجل اذا طلب الحاجة
ويقال خرج فلان يتحوج اى يتطلب ما يحتاجه التحويج تفعيل وزننده سالكى سلوك ايلديكى طريقدن
صرف وتحويل ايله صاپدرمق معناسنه در يقال حوج به عن الطريق اذا عوجه بو ماده اضطراب الى الشيء
معناسنه موضوع اولمغله معانىء مذكوره بالجمله اكا مبتنيدر پس اشبو تحويج طريق آخره محتاج قلمق معناسنى متضمندر
ياخود بناسى ازاله ايچون اولمغله محتاج سلوك اولديغى طريقدن حاجتنى سلب ايلمك اولور وتقول حوجت له
اى لفلان اى تركت طريقى فى هواه الحويجاء مصغر بنيه سيله حوجاء كلمه سندن تصغيردر نته كه ذكر اولندى
وحويجاء جاده يه مخالف بورغاج يوله اطلاق اولنور كه حينا قتضاده اكا سلوك اولنور تقول خذ حويجاء
من الارض اى طريقا مخالفا ملتويا ذو الحاجتين محمد بن ابراهيم بن منقذ نام كمسه نك لقبيدر كه اول خلفاء عباسيه
اولان عبد الله السفاح جنابنه ابتدا اول بيعت ايلمشدر هر كون ايكى حاجتنى روا ايلمك بابنده عهد ايلملريله مرقوم

آنكله

آنكله ملقب اولمشدر الحيج حانك فتحى وياءنك سكونيله حوج لفظنده لغتدر كه واوى وياءى اولور يقال حاج الرجل
يحيج بمعنى حاج يحوج الحاج ساج وزننده دوه تيكننه دينور نته كه آنفا ذكر اولدى وبو بابده شارح ديركه پس
واو بابنده ذكرى متدافع اولمش اولور الاحياج همزه نك كسريله كه اصل اوزره در والاحاجه اقامه وزننده
بر ذكر اولنان تيكنلك انبات ايلمك معناسنه در يقال احيجت الارض واحاجت اذا انبتت الحاج الحييج زبير
وزننده ذكر اولنان حاج كلمه سندن مصغردر فصـــل الخاء المعجمة الخبج خانك فتحى وباءنك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال خبجه خبجا من الباب الاول اذا ضربه وضرطه لمق معناسنه در يقال خبج الرجل اذا حبق
وجماع ايلمك معناسنه در يقال خبجها اذا جامعها الخباجاء خانك فتحى والفك مديله كثير الضراب اولان
يعنى پك قوتلو ومايه لو اولمغله ديشى يه چوق آشار اولان آيغره واركك دوه يه دينور واحمق وسبكمغز كشى يه
دينور الخنبج كنف وزننده بودخى احمق آدمه دينور الخنبجة قنفذه وزننده كوپه دينور دن معناسنه
وبو معربدر يعنى خمبه فارسيدن ياخود خنب لفظنك مصغرى اولان خنبكدن معربدر پس كوچك كوپه
اطلاق اولنمق مقتضاى ماده در الخبربج باى موحده وراء مهمله ونونله سفرجل وزننده نرم ونازك بدنه دينور
جسم ناعم معناسنه يقال جسم خبربج اى ناعم بوراده بيائين نسخه لرى غلطدر صواب اولان وجه مذكور اوزره در
نته كه عباب ومحكمه ده او يلجه مقيددر الخبربجة هايله غذا كوزل اولمق يعنى مأكول ومشرب دائما خوش ونفيس
اولمق معناسنه در الخبجة خانك فتحى وباءنك سكونيله درجه وزننده سلوك ايلديكى طريقده شك واشتباه
ايدن آدمك يوروشى كبي آديملرى صيق صيق آنه رق آهسته جه كيدركن يورمك معناسنه در يقال ذهب فلان
يخبجع اى يمشى مشية متقاربة كمشية المريب الخجوج صبور وزننده زياده سيله سرد وشديد اسن روزكاره
دينور كه اوغراديغى نسنه يى شق وياد فع ايدر اوله على قول طوغرى بر دوزه يه اسميوب بورلو بورلو طولاشق اسر
اوله يقال تهب الخجوج اى الريح الشديدة المر او الملتوية فى هبوبها الخجوجاة خانك وجيمك فتحيله بودخى خجوج
معناسنه در الخج حج وزننده اوته قاقمق دفع معناسنه در يقال خج الشيء خجا اذا دفعه ويارمق معناسنه در يقال خج
الحطب اذا شقه وبورلمق معناسنه در يقال خج ساعده اذا التوى وجماع ايلمك معناسنه در يقال خجها اذا جامعها
واسهالله چقرمق معناسنه در يقال خج اذا رمى بسلحه وطبراق صاورمق معناسنه در يقال خج برجلها اذا نسف بها
التراب الخجخجة زلزله وزننده غم وخوف مقوله سى عارضه سبيله بوزيلوب ملول ومنقبض اولمق معناسنه در يقال
خجخج الرجل اذا انقبض وكبرلنمك معناسنه در يقال خجخج فلان اذا استخفى وذكر اولنان ريح خجوج اسمك معناسنه در
يقال الريح تخجخج اى تهب خجوجا ودوه نى چاك چوكرتمك معناسنه در يقال خجخجوا الابل اذا اناخوها سريعا ودرونده
مضمر اولان قول واندیشه يى كتم ايلمك معناسنه در يقال خجخج الرجل اذا لم يبد ما فى نفسه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال خجخج المرأة اذا جامعها الخجاجة خانك فتحى وجيمك تشديديله والخجخاجة ثرثاره وزننده احمق لا يعقل كشى يه
دينور كه سويلديكنى وآخرك سوزنى ادراك ايلمز اوله يقال رجل خجاجة وخجخاجة احمق لا يعقل الخجوجى
خانك وجيمك فتحيله اياقلرى پك اوزون اولان كمسيه دينور كه بوقريسى قصه اولمغله تصلق ونازيبا اولور يقال
رجل خجوجى اى الطويل الرجلين يعنى المفرط فى الطول الخداج كتاب وزننده ناقه كونى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى
دوشورمك معناسنه در يقال خدجت الناقة خداجا من الباب الاول والثانى اذا القت ولدها قبل تمام الايام شارح
ديركه اشبو خداج ماده سى خصايصدن دكلدر بلكه هر ذات ظلف وحافرده عامدر اولمغله مؤلف القاء الداية عنوانيله
ذكر ايلمك اولى ايدى نته كه محكمده او يلجه مرسومدر خداج كه ثلاثيدر وجه مذكور اوزره قبل تمام مدة الحمل القاء
ولده مخصوصدر كرك تام الخلقه وكرك ناقص الخلقه اولسون اول ناقه يه خادج واول ولده خديج دينور واخداج كه
مزيددر ناقص الخلقه ولد آتمغه مخصوصدر كرك تمام المده وكرك ناقص المده اولسون نته كه مؤلف دخى تصريح
ايلمشدر اول ناقه يه مخدج واول ولده مخدج دينور ومعتاده اولان ناقه يه مخداج دينور هر حالده خداج واخداج نقصانه
دال اولمغله بالاستعاره مطلقا نقصانده استعمال اولنورلر انتهى و خداج نقصان معناسنه استعمال اولنور ومنه صلاته
خداج اى نقصان مؤلف مثال مزبور ايله اشبو كل صلاة ليس فيها قراءة فهى خداج وكل صلاة لم يقرأ فيها فاتحة
الكتاب خداج حديثلرينه اشارت ايلمشدر خداج لفظى وجه مذكور اوزره مصدر اولمغله حذف مضاف ايله ذات
خداج تأويلنده اولوب ياخود مبالغة مصدر ايله وصف اولمشدر الخادج خارج وزننده شول ناقه يه دينور كه
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى القا ايلمش اوله وبو اوصاف مختصه دندر ياخود فاعل نسبيدر الخديج امير وزننده
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم ظهور ايدن دوه كوشكنه دينور الاخداج همزه نك كسريله ناقه ناقص الخلقه كوشك

القايلمك معناسنه درهر نقدر مدت حملی تمام ایسه ده یقال اخدجت الناقة اذا جأت بولد ناقص وان كانت ايامه تامة
كرچه اخداج لفظندن وجه مسرود اوزره بو معنا حقيقی ومعنای آتی مجازی اولوب لكن تشويش اذهان ایچون
مجازی یی تقديم ايلمشدرنته كه اضطراب عادتلريدر وعربلر اشبو موسم صيفك بغوری قليل وناقص اولدی دیجك يرده
اخدجت الصيفة ديرلر كه معنای مزبوردن مستعار در بو مثالی ابو عبيده اخدجت الشتوة عنوانيله ذكر ايلمشدر
واساسده اخدجت الضيعة عبارتيله مرسومدر ضيعه چفتلكه دينور المخدج محسن وزننده ناقص الخلقه كوشك
طوغورن ناقه يه دينور كرك مدت حملی تمام وكرك نقصان اولسون المخدج مكرم وزننده ناقص الخلقه طوغان
دوه كوشكنه دينور كرك كونی تام وكرك ناقص اولسون ومخدج ناقص معناسنه استعمال اولنور يقال رجل مخدج
اليد ای ناقصها ومخدج اسامیدندر مخدج بن الحارث كنانه قبيله سندن بربطن پدرينك اسميدر محدثيندن
رفيع المخدجی آنلردندر الخدلجة خانك ودالك ولام مشدده نك فتحيله قوللری وبالدرلری قبق طولمه سی كبی
طولغون اولان خاتونه دينور يقال امرأة خدلجة ای ممتلئة الذراعين والساقين الخروج دخول وزننده والمخرج
ميمك وراك فتحيله كه مصدر ميمی در بر مكاندن طشره چقمق معناسنه در يقال خرج من موضعه خروجا ومخرجا
من الباب الاول اذا برز منه ومخرج كلمه سی اسم مكان اولور يقال خرج مخرجا لطيفا مؤلفك بصائرده بيانه كوره
خروج كه بروز معناسنه در كرك خارج اولان مقرندن وكرك حالندن اولسون ومقری دخی كرك دار وبلده وكرك
ثوب اولسون وحالی دخی كرك فی نفسه وكرك فی اسبابه الخارجة حالی اولسون واخراج كه طشره چقرمق معناسنه در
اكثری جواهر واعيانده مستعملدر كقوله تعالی انكم مخرجون وتكوين موقعنده استعمال اولنور كه صفت فعليه در — مطلب
كقوله تعالی فاخرجنا به ازواجا من نبات شتی وتخريج كه تفعيلدر اكثری علوم وصناعاتده مستعملدر وخرج وخراج كه
ثلج وسحاب وزننده در غلهٔ ارضدن واستغلال اولنان عبد وغلام غله سندن خارج وحاصل اولان نسنه يه دينور كه
خارج اسميله تسميه اولنمشدر بعده ارض خراجيه اوزره ضرب اولنان ضريبه ده يعنی رسم زمينده غالب اولمشدر
بو مناسبتله اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان جزيه يه دخی اطلاق اولنمشدر فيقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة
خراج رأسه انتهی وخروج يوم قيامتك اسميدر كه مراد يوم الخروج اوله جقدر كما قال البيضاوی فی تفسير قوله تعالی
ذلك يوم الخروج ای من القبور وهو من اسماء يوم القيمة وقد يقال للعيد وخروج شعرده يعنی عروضيون اصطلاحنده
صله دن صكره ملفوظ اولان الف حرفنه اطلاق اولنور مثلا * عفت الديار محلها فمقامها * مصراعنده
قافيه ميم وصله هاء وخروج الفدر زيرا روی حرفلرندن آنكله خروج اولنور وعند الاخفش خروج حروف لينه در كه
واو وياء والفدر المخرج ميمك ضمی وراك فتحيله كه اولور كه افعال بابندن مصدر ميمی اولور چقرمق معناسنه
يقال اخرجه اخراجا ومخرجا وكاهی اسم مفعول اولور وكاهجه اسم مكان اولور زيرا فعل ثلاثيدن متجاوز اولسه
اسم مكاننده ميم مضموم اولمق مطرده در كما يقال هذا مدحرجنا الخرج خانك فتحی وراك سكونيله والخراج
سحاب وزننده وخانك ضميله جائزدر اتاوه معناسنه در كه اموال ناسدن جبايت اولنان مبلغدر خراج كلمه سنك جمعی
اخراج كلور واخاريج واخرجه كلور ازمان وازمنه كبی ظاهرا اخاريج جمع الجمع در عجبيدر كه مؤلف خراجی اتاوه ايله كه
تفسير بالاخفی در واتاوه يی خراج ايله كه دوری متضمندر وجزيه يی خراج ارضله ورسم رؤس اهل ذمتله تفسير ايدوب
وجه اقناع اوزره تبيين ايلامشدر اساسده ادی اتاوة ارضه وضربت عليهم الاتاوة ای الجباية عبارتيله مرسوم اولمغله
اتاوه اتی يأتی ماده سندن منشعب اتاء كلمه سندن كه ريع وفضل وفيض معناسنه در مأخوذ اولمغله فی الاصل ريع وفضل
مال معناسنه اولوب بعده حسب المرسوم طرف سلطانه ادا اولنان خراج وجزيه ده استعمال اولنمشدر وخرج
وخراج وجه مذكور اوزره بر معنايه در نول ونوال كبی وعند البعض خرج خراجدن اخص در كه خرج رسم رأسه
مخصوصدر وخراج رسم رأس ورسم ارضدن اعمدر وعند البعض علی العكس در والحاصل خراج فی الاصل غلهٔ
ارضدن وغلهٔ عمل عبددن خارج وحاصل اولان نسنه نك اسميدر بعده مقاسمه ياخود وظيفه جهتيله طرف سلطاندن
ارض اوزره ضرب اولنوب بهر سنه جانب ميری يه مأخوذ اولان رسم مرسومه كذلك اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان
جزيه يه اطلاق اولندی فيقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة خراج رؤسهم وتاتارخانيه ده مشروح اولديغی
اوزره اراضی اوچ قسمدر ارض مملكت وارض عشريه وارض خراجيه در قسم اول ملك پادشاه در ثانی ملك مسلمين در
ثالث ملك اهل ذمتدر اخيرنده بيع وهبه ووقف ووصيت وارث مقوله سی تصرفات بالجمله جائزدر قسم اولده جائز — مطلب
دكلدر واراضیٔ عشريه ارض عربدر كذلك اهل وسكانی طوعا مسلم اولان ياخود عنوة فتح اولنوب بين الغزاة تقسيم
اولنان ارضدر واراضیٔ خراجيه بصره دن ماعدا سواد عراقدر كذلك مكه دن ماعدا فتح اولنوب اهل وسكانی آنده

تقرير اولنان ياخود اهالیسيله امامك عقد مصالحه ايلديكی ارضدر وخراج ايكی نوعدر بری خراج مقاسمه در كه
نصف وخمس وسدس كبی بعض خارجدر كه ارضك طاقت وتحملنه كوره در وبری خراج وظيفه در كه واجب اولان
ارض مذكوره دن انتفاع تمكننه تعلقله درعهدهٔ ذمت اولاندر نته كه حضرت عمر رضی الله عنه صو بالغ اولان
بر دونم ترلايه حنطه وشعيردن برصاع وبردرهم وضع ايلمشدر وجزيه لفظی عند البعض فارسی اولان كزيت معربيدر
وعند الاكثر عربيدر طائفه معناسنه اولان جزء ياخود قضا وكفايت معنالرينه اولان جزاء ماده سندن مأخوذدر
خراج ارضه واهل ذمت رؤسنه ضرب اولنان كسيه اطلاق اولنمشدر لكن خراج ضريبهٔ ارضده وجزيه ضريبهٔ
رؤسده متعارف اولمشدر انتهی وقوله صلی الله عليه وسلم الخراج بالضمان ای غلة العبد للمشتری بسبب انه
فی ضمانه يعنی عبد مشترانك عمليله حاصل اولان غله ومنفعت مشترينك اولور تصوير مسئله بودر كه بركسنه آخردن
برعبد اشترا ايدوب برمدت آنی استغلال يعنی اعمال ايله برمقدار غله ومنفعت استحصال ايلدكدنصكره عبد مزبورك
شرعا ردی موجب برعيب قديمنه كه آنی بايعی ستر واخفا ايدوب ياخود اكا مطلع دكل ايدی مشتری اول عيبه واقف
اولدقده عبد مزبوری تمام ثمنيله بايعنه رد ورجوع يعنی كيرو ويروب ويرديكی اقچه يی تماما استرداد ايدر وعبد
مزبورك وجه مذكور اوزره عمليله استحصال اولنان غله بالجمله مشترينك اولور بايع آنی طلبه قادر اولمز زيرا عبد مشتری
يدنده اولديغی مدتده تلف وهلاك اولسه ضماننده اولمغله كندی مالندن اولمش اولوب بايع اوزره برنسنه ترتب
ايلمز ايدی وحديث مرقوم الغرم بالغنم حديثی كبی جوامع الكلم اقسامندندر بالضمان قولنده باء سببيه در
مقدر مستحق كلمه سنه متعلق اولمغله الخراج مستحق بالضمان تقديرنده در ياخود باء مقابله ايچوندر ومضاف محذوفدر
بقاء الخراج فی مقابلة الضمان تقديرنده در كه منافع المبيع بعد القبض تبقی للمشتری فی مقابلة الضمان اللازم عليه
بتلف المبيع سكنده در وبونده عبد تمثيل طريقيله در دامه وسائر اعيان املاكده جاريدر وفقهاء عظام حكم مزبور
اوزره فروع كثيره بنا ايلمشلردر خلاصه كرك خراج وكرك اراضیٔ مذكوره وجزيه وسائر مذكوراتك محلی كتب فقهيه
اولوب تفصيل واحكامی آنده مشروح اولمغله بوراده استطرادا بو قدرجه اجمال اولنمشدر من رام فليراجع ثمه
الخرج سرج وزننده خراج معناسنه در كه ذكر اولندی وخرج هنوز ظهور ونشئت ايلديكی حينده سحابه
اطلاق اولنور وكيسه دن چقان مصرفه اطلاق اولنور كه دخل وايراد مقابليدر لسانمزده دخی خرج اطلاق اولنور
يقال له خرج كثير ای خلاف الدخل وخرج عمانده برموضع آديدر الخرج خانك ضميله معروف قابدر كه فارسيده
خرجين وتركيده دخی خرج ايله متعارفدر هكبه دن بيوك اولور جمعی خرجه كلور خانك كسری وراك فتحيله جحر
وجحرة كبی وخرج ديار تميمده بر وادی اسميدر الخرج فتحتيله برنسنه آقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در اكثری
حيوانده مستعملدر كويا كه آره لقدن لون واحد خارج اولور مؤلف بونی اسم صورتنده رسم ايدوب لكن مصدر اولمق
غالبدر الاخرج احمر وزننده آقلو قاره لو آلاجه اولان حيوانه دينور مؤنثنده خرجاء دينور يقال كبش اوظليم اخرج
ای به بياض وسواد ويقال نعامة خرجاء لسانمزده دخی اول طونده اولان آته اخرج تعبيری شايعدر واخرج چوبان
آلداتقيجی تعبير اولنان قوشه دينور مكاء كبی الاخرجاج احمرار وزننده والاخريجاج احميرار وزننده حيوان
آقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در يقال اخرج الظليم واخراج اذا كان اخرج المخرجة منقشه وزننده شول
ارضه اطلاق اولنور كه جابجا بعض يرلرنده نبات اولوب وبعض يرلری آچق اوله كويا كه آره لقلرندن قطعه قطعه
اخراج اولنمش اوله يقال ارض مخرجة اذا صار نبتها فی مكان دون مكان التخريج تفعيل وزننده برنسنه يی
طشره چقرمق معناسنه در بعده مجازا بعض افعال واحوالده استعمال اولنمشدر ازجمله آنفا ذكر اولنان
معناده استعمال اولنمشدر كذلك برسنه ظرفنده هم اچوزلق وبوللق وهم قيتلق اولمقده استعمال اولنور كويا كه
آره لقدن حالتينك بريسی تخريج اولنور يقال عام فيه تخريج ای خصب وجدب ويقال عام مخرج ومواشی مرعانك
برمقدارنی اكل وبرمقدارنی ترك وابقا ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال خرجت الراعية المرعی
اذا اكلت بعضا وتركت بعضا واستاد كندی شاكردنی حرفنده دستور ويروب بشقه چقرمق كذلك
خواجه افندی طالبنه بعد تكميل النسخه اذن واجازت ويروب كندی كبی خواجه ايلك معناسنه استعمال اولنور
بونلرهر بری علم وصنعتنده استاد كامل اولدقدنصكره اولور يقال خرجه فی الادب اذا دربه وعلمه فجعله خريجا
وغلام مكتب يازو بوز تعبير اولنان مشق ودرس لوحنك بعض يرنی يازوب وبعض يرنی ترك ايلمك معناسنه استعمال اولنور
اطفال مكتب خصوصا عربستانده برلوحه اتخاذ ايدوب درسلرنی ومشقلرنی اكا يازوب بعد التعلم آنی سيلوب درس
آيلرنی كتب ايدرلر نو آموزلره خواجه لری ترقيم ايدرلر يقال خرج الغلام اللوح اذا كتب بعضا وترك بعضا اساسده

دیرکه برکتابك فصول وابوابی قیداولنموب یرلری آچق قالسه اول کتابه مخرّج اطلاق اولنور پس تخریج بومعنایه ده
استعمال اولنور وتخریج عمل وصنعتی یکرنك ویك نسق ویك اسلوب ایلیوب بری برینه مخالف کونا کون ایتمك
معناسنه استعمال اولنور یقال خرّج العمل اذا جعله ضروبا والوانا یعنی یخالف بعضه بعضا الخریج قندیل وزننده
اطفال عرب بینلرنده برلعب آدیدر آنده احدهما آخره قطام وزننده خراج خراج دیرلر وجه تسمیه دخی بودر
بریسی الندہ برنسنه اخذ ایدوب آخره اخراجیله امر ایدر الخراج غراب وزننده مطلقا بدنده چقان قرحه‌لره
وچبانلره دینور یعنی ورم حارك ماده‌سی متحلل اولمیوب ایرین بغلسه اکا خراج اطلاق اولنور بعض تعلیقاتده مؤلفك
بوراده الخراج القروح عبارتنه مفردی جمع ایله تفسیر ایلمکله صحاحك بومقامده عباره‌سی آندن اولادر بوحرف
انداز لق ایلمشدر مصباحده مصرّح اولدیغی اوزره خراج جمع ومفردی خراجه اولمغله جمعی جمع ایله تفسیر اولمش
اولور الخرجة خانك ضمیله همزه وزننده مقرّنده آرام ایلمیوب قوجیلر کتخداسی کبی اکثری کیروب چقر اولان کمسه‌یه
دینور یقال رجل خرجة ای کثیر الخروج والولوج دخول خروجك لازمیدر لکن سائر امهاتده ولجه کلمه‌سی دخی
منضم وملحقدر ومقتضای ماده دخی اولجه اولمقدر الخارجیّ شول کمسه‌یه دینور که اصل وذاتنده شرف
وسیادت یوغیکن یعنی فرومایه ایکن بنفسه شان وسیادت پیدا ایلمش اوله بذاته احوال اقرانندن خروجی باعث
تسمیه‌در ووصف مذکورکاه اولور که مدیحه اولور اکر کندیدن اعلی کمسه‌نك رتبه‌سنه خروج ایلمش ایسه وذمیمه
اولور منزلهٔ ادنایه خروج ایلمش ایسه بنو الخارجیة عربدن بربطن معروفدر نسبتنده خارجیّ دینور امّ خارجه
جاهلیه‌ده بجیله قبیله‌سندن برخاتون ایدی که * اسرع من نکاح امّ خارجه * مثلنك منشأی ایدی قتی وافر قبیله آندن
تولد ایلمشدر نکاحی بغایت اسرع ایدی همان برکسه کلوب کندیسنه اداة نکاح جاهلی اولان خطب دیسه کندیسی
دخی نکح دیوب اکا تسلیم اولور ایدی اکثا ایلدیکی خارجه مزبوره‌نك صدری اوغلیدر لکن کیمك اثر نطفه‌سی
اولدیغی معلوم دکلدر علی قول پدری بکر بن یشکر بن عدوان بن عمرو بن قیس عیلاندر الخروج صبور وزننده شول
آته اطلاق اولنور که یونی اوزون اولمغله دائما یونی قوتله کروب اوزاده رق دیزکنه سورمکله دیزکنی فرسوده و مضمحل
ایدر اوله بو تقریبله دائما دیزکندن خروجی باعث تسمیه‌در وخروج دائما سائردوه‌لردن بشقه جه آلارغه محلده چوکوب
یتار اولان ناقه‌یه اطلاق اولنور جمعی خرج کلور ضمتیله و بو فعول بمعنی فاعل اولمغله تذکیر وتأنیثی مساویدر
الخوارج خارجه‌نك جمعیدر که چقیجی وچقمق شانندن اولان نسنه‌در تأنیثی موصوف اعتباریله‌در بو معناده‌در که
عربلر برتازه جوانك ذاتنده مرکوز اولان مایهٔ نجابتی ووایهٔ رشدو ورتی ظهور ایدوب عاقلانه رأی وتدبیره ورتق
وفتق اموره شروع وابتدار ایلدکده خرجت خوارجه دیرلر ظهرت نجابته وتوجه لابرام الامور معناسنه وجمعیّ
خصائل وافعال وآثار اعتباریله‌در وعربلر قسراق آت وجاریه وقانجق اشك مقوله‌سی ماله خوارج المال اطلاق ایدرلر
بیع واستعمال ایلمالریله کویا که ملك ومالرندن خارج عدّ واعتبار ایدرلر وخوارج اهل اهواء و بدعتدن قوم
معروفدر که ناسدن یعنی جماعت مسلمیندن خروج ایلدیلر مذهب جهتنده کندیلرینه مخصوص مقالهٔ هذیان
آمیزلری واردر معلوم اوله که اوزرینه جماعت اتفاق ایتدکلری امام حقك اوزرینه خروج ایدن کمسه‌یه خارجی دیرلر
کرك اول خروج صحابه وقتنده وکرك تابعین زماننده وکرك هروقتده اولسون واول طائفه‌یه خارجه وطوایفنه خوارج
اطلاق اولنور وآنلر یدی فرقه‌در فرقهٔ اولی محکمه‌در که وقت تحکیمده امام علی کرم الله وجهه اوزره خروج ایلدیلر
وفرقهٔ ثانیه بیهسیه‌در که بیهس بن الهیصم وتوابعیدر حجاج آنك دست و پالرنی قطع وقتل ایلمشدر بو خصوصده مطلب
عدلی واقع اولمشدر فرقهٔ ثالثه ازارقه‌در و بونلر نافع بن الازرق نام شخصك اتباعیدر فرقهٔ رابعه نجداتدر که نجدة بن
عامر الحنفی توابعیدر وبونلرك بعضنه عاذریه اطلاق ایدرلر که فروعك جهالتنده ناسی معذور عدّ ایدرلر فرقهٔ خامسه
اصفریه‌درکه زیاد بن الاصفر اتباعیدر فرقهٔ سادسه اباضیه‌درکه عبدالله بن اباض اتباعیدر فرقهٔ سابعه عجارده‌درکه
عبدالکریم بن عجرد توابعیدر وبونلردن هربری نیجه فرقه‌یه منشعب اولمشلردر تفصیلی ملل ونحل نام کتابده مشروحدر
الاخراج همزه‌نك کسریله طشره چقرمق معناسنه‌در یقال اخرجه ای ابرزه معلوم اوله که درة الغواصده مشروح
اولدیغی اوزره حرف تعدیه اولان باء ایله همزه‌نك فرقی خصوصنده نحویون اختلاف ایلدیلر اکثری اتحاده ذاهب
اولدیلر مثلا اخرجت زیدا وخرجت بزید قوللری مطلقا زیدی یرندن طشره چقردم معناسنه‌در کرك متکلم برابر چقسون مطلب
کرك چقمسون دیدیلر لکن امام مبرد فرقه ذاهب اولمغله اخرجت زیدا قولنی جملته علی الخروج ایله تفسیر ایلدی که
بن زیدی طشره چقردم دیمکدر دفع وطرد یاخود سائر عمل ایله اولور متکلمك بالمعیه خروجی مدلول ومفهومندن
خارجدر امّا خرجت به دیدکده بنم خروجمه مقارن وملابس چقردم معناسنه‌درکه بن برابرجه اوله‌رق چقروب

ایلندم دیمکدر لکن قول اوّل اصحدر زیرا ذهب الله بنورهم الایه کریمه‌سنده معنی صحیح اولمز وشهاب بعضلردن
همزه‌نك اعمیتنی نقل ایلمشدر ومنه المثل * کلّ من ذهب بشیء فقد اذهبه * ولیس کل من اذهب شیئا فقد ذهب به
وزمخشری و بیضاوی باء ایله تعدیه‌نك همزه‌دن ابلغ اولدیغنه ذاهبلردر استصحاب واستمساك معناسنی متضمن
اولدیغیچون نته که آیت مرقومه‌نك تفسیرنده تصریح ایلمشلردر انتهی والاخراج خراج ویرمك معناسنه‌در یقال
اخرج فلان اذا ادّی خراجه واقلوقاره‌لو الاجه دوه‌قوشی صید ایلمك معناسنه‌در یقال اخرج الرجل اذا اصطاد
الخرج من النعام ولونی سیاهه مشرب بیاض اولان خاتون تزوّج ایلمك معناسنه‌در ابو ینك بری بیاض و بری سیاه
اولدقده اول کونه اولور وبعضا سیاه عربلرده دخی واقع اولور که برصنف مخصوصدر عربیده اکا خلاسیه دینور کویا که
بیاضدن برمایه اختلاس ایلمشدر اصطلاحجزده اکا حبشی تعبیر اولنور خطابی تعبیر اولنان بکر دائمی انلرده بو لنور
بغایت مقبولدر یقال اخرج فلان اذا تزوّج بخلاسیة و برکسه برمقداری اجو زلق و برمقداری قیتلق اولان سنه‌یه
اوغرامق معناسنه‌در یقال اخرج فلان اذا مرّ به عام ذو تخریج ومواشی اوتلاغك برمقدارنی اکل و برمقدارنی ترك ایلمك
معناسنه‌در یقال اخرجت الراعیة اذا اکلت بعض المرتع وترکت بعضه الاستخراج والاختراج افتعال
وزننده ایچرودن برنسنه‌یی کندویه طوغری چقرمق معناسنه‌در محسوس ومعقولده زباننزددر قویدن
صو وطپراق وکتابدن معانی چقرمق کبی یقال استخرجه واخترجه اذا استنبطه سینی طلب ایچون دخی اولور
التخرّج تفعل وزننده شاکردی استاد بشقه چقرمق معناسنه اولان تخریج مذکوردن مطاوعدر که فنّ
وحرفتده تحصیل کمال ایلمکله استاذی اذن ودستور و یرمکین بشقه چقمق معناسنه‌در یقال خرّجه فی الادب
فتخرّج الخرّیج عنّین وزننده وجه مذکور اوزره بشقه چقمش شاکرده دینور و بو بمعنی مفعولدر نته که
عشیق کلمه‌سی دخی عاشق ومعشوقه اطلاق اولنور یقال هو خرّیج فلان ای مخرّجه مبالغه ایله تعبیری وصفنده
کماله مبنی دروفن اسناد حدیثده متداول اولان خریج دخی بمعنی مفعولدر المخترجة افتعالدن اسم فاعل
بنیه‌سیله شول ناقه‌یه اطلاق اولنور که ارکك دوه خلقتنده ظهور ایلمش اوله یقال ناقة مخترجة اذا خرجت
علی خلقة الجمل ومنه الحدیث انّ ناقة صالح علیه السلام کانت مخترجة الاخرجان تثنیه بنیه‌سیله بنو عامر
دیارنده ایکی جبل معروفدر اخرجه همزه‌نك وراءنك فتحیله برمعروف قویی اسمیدر که برطاغك دبنده
محفوردر خراج قطام وزننده جریبة بن الاشیم نام کمسه‌نك فرس مؤنثی اسمیدر المخارجة مفاعله وزننده
مساهمه بالاصابع معناسنه‌درکه پرمق حسابیله برنسنه‌یی بولشمکدر مثلا بینلرنده معهود اولان نسنه‌دن بریسی
پرمق حسابیله برمقدارنی کندویه اخراج ایدوب دیکری دخی اول حساب اوزره افراز ایلمکدر مناهده دخی
بومعنایه‌در مترجم دیرکه اوائلده عربده خصوصا علی الدوام طائفهٔ اعرابده کتابت اولمامغله حساب وقسمت
مقوله‌سی نسنه‌لری بینلرنده معهود اولان پرمق حسابیله محاسبه ایدرلر وحساب مرقوم برقاچ کونه اولور اصابع
یمنایی آحاد ویسرایی عشرات اعتبار ووضع معهود اوزره ضرب محاذاة طریقیله ضرب ایدوب آندن عدد مطلوب
استخراج ایدرلر وبرطریق کتب نحویه‌ده ذکر ایتدکلری دوالّ اربعك برقسمی اولان عقود جهتیدر که اساتذهٔ
کثیره‌یه بو حقیر سؤال ایدوب بیانندن سکوت ایلمشلردر بعد زمان مخصوص رساله‌سنه ظفریاب اولنمشدر
مجملی بودرکه ید یمنا اصابعندن خنصر و بنصر ووسطی عقد آحاده مخصوصدر سبابه وابهامی عقد عشراته
و ید یسرا اصابعندن سبابه وابهام عقد مآته وخنصر و بنصر و وسطی عقد الوفه مخصوصدر پس عدد
واحد اراده‌سنده ید یمنانك جمیع اصابعنی بسط ایدوب یالکزجه خنصری آوجی ایچره ضمّ ایدر یعنی یومار مطلب لطیف
واثنین اراده‌سنده بنصری دخی یوموب وثالث اراده‌سنده وسطایی دخی یومار که بو اوجك ضمی اوج عدده
اشارت اولور ورابع اراده‌سنده بنصر و وسطایی مضموما ترك ایدوب همان خنصری رفع ایدر وخامسده
وسطایی ضمّ وخنصر و بنصری رفع ایدر وسادسده فقط بنصری ضمّ وخنصر و وسطایی رفع ایدر
وسابعده بنصر و وسطی مرفوع اولوب خنصرك عقد اسفلنی یعنی اشاغی مفصلنی ضمّ واوجنی آوجی
ایچره مدّ ایدر وواحد ایله فرقی بو جهتله‌در وثامنده بنصری دخی وجه مذکور اوزره ایدر وتاسعده وسطایی دخی
اویله ایدر واوّل عشرات اولان اونده سبابه‌نك طرنغی اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه
شکلنده کوسترور ویکرمیده ابهامك اوجنی سبابه ایله وسطی آرالغنه قصدروب لحم زائد فرج هیئتنده
کوسترور واوتوزده سبابه‌نك اوجنك ایچ طرفنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ضمّ ایدوب یردن ایکنه آلور کبی
اولور وقرقده ابهامی سبابه اوزره برمقدارجه آشوررشو له که سبابه‌نك اوجی ابهامك یساری طرفندن کوکنه

طوغری کلور والیده ابهامی باطن سبابه یه طوغری مدّ ایدر والتمشده ابهام وسبابه یی مدّ ایدوب عقد اوّللرینك
باطنلرنی بری برینه ضم ایدر شویله که تیرانداز اوق طوتدیغی وقتده اوقی طوتدیغی شکلده اولور و یتمشده ابهامك
طرنغی اوجنی وسط سبابه نك باطندن اورته مفصله صفیحه ضم ایدوب سبابه نك اوجنی اوزرینه آشوری طوتار
وسکسانده ابهامی سبابه اوزره کرکی کبی آشورر شویله که ابهامك اوجنك ایچ طرفی سبابه نك طشره طرفندن
چاق دبنه طوغری کلمکله سبابه یوموملش قالور قرقدن فرقی بو جهتله در وطقسانده سبابه نك اوجنی دبنه
طوغری کرکی کبی بوکوب ضم ایدر و بونلره آحاد دخی ضم اولنور مثلا اتوز اوچ عدد ارادهسنده اتوزده ذکر
اولنان وجه اوزره بردن ایکنه آلورکبی باطن طرف ابهامی باطن طرف سبابه یه کوشکجه ضم ایلدکدنصکره
اوچ اشارتی اولان خنصر و بنصر و وسطایی آوجی ایچره قبض ایدر آحاد سائره دخی بو قیاس اوزره در
وعقد مأت اصابع یسرانك سبابه وابهامنه مخصوصدر یمناده اون عدد شمالده یوز اولور که سبابه نك طرنغی
اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه شکلنده ارأت ایدر کذلك یمناده یکرمی یسراده ایکیوز
اولور طقوز یوزه قدر اول قیاس اوزره در وعقد الوف یسرانك خنصر و بنصر و وسطاسنه مخصوصدر که
یمناده آحاد محلیدر پس یمناده بر عدد یسراده بیك اولوب و یمناده ایکی یسراده ایکی بیك اولور هکذا طقوز بیکه قدر
وآندن زیاده اولور ایسه عشرات ومأت عقودندن استعاره واستضمام اولنور ایشته نحو بونك عقود اطلاق
ایتدکلری بو اوله جقدر فاحفظها وکن من الشاکرین وادع لمن بینها علی الوجه المبین التخارج تفاعل وزننده
چقشمق معناسنه درکه مراد شرکانك بعضی خانه و بعضی ارض اوزره کذلك ورثه نك کیمی نقود و کیمی عروض اوزره
صلح وقبض ایله چقشمقدر کتب فقهیهده خصوصا هدایهده فصل مخصوص ایله احکام کثیره سی مشروحدر
یقال اقتسموا بالتخارج وهو ان یأخذ بعض الشرکاء الدار و بعضهم الارض الخرّاج شدّاد وزننده خروجدن
مبالغهٔ فاعلدر عربلر اکا ولّاج کلمه سنی که ولوجدن مبالغهدر ضم ایدوب متصرّف امور واحوال وکثیر الطرف
والاحتیال اولان کمسنه یه اطلاق ایدرلر حیا ومبالات ایلیوب هر محله دخولك طریقنی بولمغله دخول وخروج ایله امورنی
تنظیم ایلدیکیچون یقال رجل خرّاج ولّاج ای کثیر الطرف والاحتیال الخاروج ساروج وزننده بر معروف خرمالق
آدیدر خرجه فتحاتله بر صو آدیدر خرجه جرعه وزننده اسامیدندر عمر بن احمد بن خرجه محدّثلردندر الخرجاء
صحراء وزننده مکه ایله بصره بیننده بر منزل آدیدرکه آق وقاره طاشلقدر باعث تسمیه بودر خرجان خانك فتحی
وضمیله اصفهانده بر محله آدیدر خارزنج رانك سکونیله نیسابور ایالتنده بر بلدهدر امام خلیل تألیفکرده سی
اولان کتاب العین تکمله سنك صاحبی احمد بن محمد البشتی الخارزنجی اورادندر الخرفج والخرافج خانك ضمیله
والخرفاج والخرفیج خانك کسریله رغد العیش معناسنهدرکه وسعت ورفاه اوزره اولان خوش دیرلکه دینور
وخرفیج تروتازه ونرم ونازك اولان شیئه دینور یقال نبت او جسم خرفیج ای غض ناعم المخرفج مدحرج وزننده بول
نسنه یه دینور یقال وعاء او عیش مخرفج ای واسع الخرفج علبط وزننده سمیز انسان وحیوانه دینور یقال خروف
خرفج ای سمین الخرفجة دحرجه وزننده بر نسنه یی کثرت اوزره آلمق معناسنهدر یقال خرفج الشیء اذا اخذه
اخذا کثیرا الخزرج خانك وزای معجمه نك فتحیله زید بن عامر نام کمسنه نك لقبیدر مزبور اصحابدن دحیة بن خلیفه نك
سلسلهٔ نسبی رجالندندر اصل خزرج عظیم الجثه اولمق معناسنه در مرقومك جثه سی پك عظیم اولمغله انکله تلقیب
ایلدیلر المخزاج محراب وزننده شول ناقه یه دینورکه سمروب طاولندقده دریسی کویا که بورمنالك اولمش کبی اوله
الخزرج جعفر وزننده بر نوع یلك علی قول جنوب یلنك اسمیدرکه لدوس اقسامندن بو دیارلرده قبله یلی تعبیر
ایتدکلریدر وخزرج ارسلانه دینور وانصار کرامدن بر قبیله نك اسمیدر تنه که اوس دخی آنلردن بر قبیله در ایکیسی
برادرلردر والده لری قیله نام خاتوندن حارثه بن ثعلبه نك اوغللریدر والده لرینه نسبتله ابنا قیله دیو شهرتیافته لردر
الخزرجة دحرجه وزننده آغسمق معناسنهدر یقال خزرجت الشاة اذا انجعت التخزلج لامله تدحرج وزننده
سرعتله یورمك معناسنهدر یقال تخزلج فی مشیه اذا اسرع الخسیج سین مهمله ایله امیر وزننده یوك ایپندن
طوقنمش آلاجه یاخود آبایه وکلیمه دینورکه قوی ومحکم اولور الخسفوج سین وفا ایله حیزبون وزننده حب
القطن یعنی پنبوق چکردکنه دینورکه چکیت تعبیر اولنور وچورك اغاج کراسنه دینور علی قول شجر عشر
کراسنه مخصوصدر وعشر زفر وزننده حجاز و یمنده نابت بر شجردرکه سکر العشر آندن حاصل اولور
الخسفوجة هابله کمی دومنه دینور سکان سفینه معناسنه یقال قعد الملاح عند الخسفوجة ای سکان السفینة
التخضج ضاد معجمه ایله تفعل وزننده آغسمق معناسنهدر یقال تخضجت الشاة اذا اعرجت وجعت الانخضاج

انفعال وزننده بر نسنه بر طرفه طوغری چاریق کبی اکیلوب میل ایلمك معناسنهدر یقال انخضج خفه اذا زاغ
الاخضاج همزه نك کسریله بوزمق معناسنهدر یقال اخضجوا الامر اذا نقضوه الخضرج قندیل وزننده
قاون بستانه دینور مبطخه معناسنه بعض نسخهده مطبخه عنوانده مرسوم اولمغله اولدخی صحیحدر زیرا طبخ
وطبیخ ایکیسیده بر معنایه در الخفج خانك وفانك فتحیله دوه قسمنه مخصوص بر مرضدر شارحك بیانه کوره
قالقارکن ایاقلری لرزه ناك اولورکه ضعفدن ناشیدر و خفج بو معناده مصدر اولور یقال خفج البعیر خفجا من الباب
الرابع اذا اصابه الخفج وخفج بر نوع آجل نبات اسمیدرکه ربیع موسمنده نابت اولور مفردی خفجه در مفرداتده بیان خردلی
ایله مبیندر و خفج جماع ایلمك معناسنهدر یقال خفج المرأة اذا جامعها و یورغنلقدن اینجکلر آغریمق معناسنهدر
یقال خفج فلان اذا اشتکی ساقه تعبا خفاجه خانك فتحیله بنی عامر قبیله سندن بر بطن آدیدر الخفیج امیر وزننده
شول صویه دینور که نه طتلو ونه آجی اوله قویی صولری کبی ماء شریب معناسنه وضعیف وزبون آدمه دینور التخفج
تفعل وزننده بر طرفه طوغری اکیلمك معناسنهدر یقال تخفج الشیء اذا مال الخنفج قنفذ وزننده والخنافج علابط
وزننده وجودی زیاده سیله اتلو تنومند آدمه دینور یقال رجل خنفج وخنافج ای کثیر اللحم الخفنجی حبنطی
وزننده شول کمسنه یه دینورکه سست وسولپوك وچولپه اولمغله اصلا خیر وشرّه یرامز اوله الخفرجة دحرجه وزننده
غدا خوب ونفیس اولمق معناسنهدر الخفرنج سفرجل وزننده نرم ونازك شیئه دینور یقال غصن خفرنج ای ناعم
الخلج خانك فتحی ولامك سکونیله بر نسنه یی کندویه طوغری چکمك معناسنهدر یقال خلج الشیء خلجا من الباب
الثانی اذا جذبه وکوزنی یاقاشنی اویناده رق اشارت ایلمك معناسنهدر یقال خلجه بعینه او حاجبه اذا غمزه و بر نسنه یی
یرندن چکوب قوپارمق معناسنهدر یقال خلج الشیء اذا انتزعه اساسك بیانه کوره جذب ونزع معناسنده حقیقت
اولوب غمز وسائر معانی بر ملابسه ایله آندن متفرعدر وخلج تحریك ایلمك معناسنهدر یقال خلج الشی اذا حرّکه
و بر نسنه ایله مشغول قلمق معناسنهدرکه مشغله یه جذب ایلمکدن عبارتدر یقال خلج فلانا اذا شغله ویقال خلجته
امور الدنیا ای شغلته و دورتمك وسانجمق معناسنهدر یقال خلجه بالرمح اذا طعنه و جماع ایلمك معناسنهدر یقال
خلجها اذا جامعها بو ایکی معنا لازم جذب اولمق مناسبتیله در و ولدنی یاخود ناقه سنك کوشکنی سوددن کسمك
معناسنهدر یقال خلج فلان اذا فطم ولده او ولد ناقته اساسده خلجت المرأة ولدها فطمته کما یقال جذبته
عبارتیله مرسوم اولمغله کذلك مجازیتی مشعردر الخلوج قعود وزننده کوز وسائر اعضا سکریمك معناسنهدر
یقال خلجت عینه خلوجا من الباب الثانی والاوّل اذا طارت الاختلاج افتعال وزننده بو دخی اعضا سکریمك
معناسنهدر یقال اختلجت عینه بمعنی خلجت الخلج فتحتینله بر کمسنه نك وجودی ککلری چوق ایشلمکدن یاخود
اوزون اوزادی یورلمکله یورلمقدن ناشی آغریوب صزلمق معناسنهدر یقال خلج الرجل خلجا من الباب الرابع
اذا اشتکی عظامه من عمل او من طول مشی وتعب و بر نسنه فاسد وتباه اولمق معناسنهدر یقال خلج الشیء اذا فسد
الخلوج صبور وزننده شول ناقه یه دینورکه کوشکی کندیسندن فطم یاخود ذبح وهلاك سببیله نزع اولنمغله
سودی چکلمش اوله یقال ناقة خلوج ای اختلج عنها ولدها فقل لبنها و شول ناقه یه دینورکه بغایت جست و رونده
اولمغله یوررکن کویا که یوریمکی جذب ونزع ایدر اوله یقال ناقة خلوج اذا کانت تختلج السیر من سرعتها معنای
اوّلده بمعنی مفعول و ثانیده بمعنی فاعلدر وخلوج پراکنده علی قول صویی چوق بلوده دینور یقال سحاب خلوج
ای متفرق او کثیر الماء الخلیج امیر وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه اوزون اوزادی چکیلوب کندیکی ایچون
اطلاق اولنمشدر ونهر شکلنده دریادن چکیلوب آیرلمش قطعه یه دینور که کورفز تعبیر اولنور خلیج ازمیر و خلیج
استنبول کبی یقال عبر الخلیج وهو النهر وکذا شرم من البحر و خلیج اغاجدن اولان چناغه دینور مراد بیوك چناقدرکه
ماء کثیر جذب ایدر وایپه دینور حبل معناسنه جذب شانندن اولمق حسبیله و خلیج عدولی تعبیر اولنان
کیدن کوچکجه بر نوع کمی یه دینور وعدولی فتحتینله بحرینده عدول نام قریه یه منسوب برکونه کوچك کمی یه اطلاق ایدرلر
و خلیجك جمعی خلج کلور خانك ضمیله و خلیج مکه ده بر طاغك آدیدر الاخلج اعرج وزننده بو دخی ایپه اطلاق اولنور
التخلج تفعل وزننده کاه صاغه وکاه صوله اکیله رك و بوجالبه رق زحمتله یوریمك معناسنهدر کویا که بر ثقیل نسنه یی
جذب ونزع ایدر کبی یقال تخلج المفلوج فی مشیته ای تفکك وتمایل یعنی کانما یجتذب شیئا مرّة یمنة ومرّة یسرة وبری اونه
حرکت واضطراب ایلمك معناسنهدر یقال تخلج الشیء اذا اضطرب وتحرك الاخلیج همزه نك کسریله جست وچابك صوی
آته اطلاق اولنور و اخلیج بر نبات آدیدر مراد اوندك نباتیدرکه مخدّر در مخلج دخی دیرلر الخلج ضمتینله عربدن بر قومدرکه
عدوان بن قیس عیلان کروهندن ایدیلر امیر المؤمنین فاروق اعظم رضی الله عنه آنلری حارث بن مالك بن

النضر بن كنانه يه الحاق ايلدى عدواندن منتزع اولدقلرى ايچون خلج ايله تسميه اولنديلر وخلج بدنلرى رعشه دار اولان كمسه‌لره دينور خليج مفرديدر واصل ونسبلرى مشكوك ومشتبه اولان كروه وجماعته دينور نسبلرى خصوصنده منازعه اولديغيچون التخالج تفاعل وزننده چكشدرمك معناسنه‌در بو مناسبتله برماده ضمننده شك وشبهه‌يه دوشمك معناسنده استعمال اولنور كه عجبا بويلميدر يوخسه شو يلميدر ديو قلبى برى اوته چكشدرمكدن عبارتدر تقول تخالج فى صدرى شئ اى شككت فيه شارح ديركه بركسه‌يى غموم وهموم هر طرفدن استيعاب ايتدى ديه‌جك يرده تخالجته الهموم ديرلر كويا كه غمك برى بر طرفه و برى بر طرفه چكر المختلج اسم مفعول بنيه‌سيله قليل اللحم اولان وجهه وصف اولور كويا كه اتى منتزع‌در يقال وجه مختلج اى قليل اللحم الخلج فلز وزننده بعيد محله اطلاق اولنور خلج دمّل وزننده بر رجل اسميدر وعبد الملك بن خلج اتباع تابعيندندر خلج كتف وزننده ايكى لغته كوره‌ده زبانزددر كه ديكرى خاى مكسوره ايله اولور برشاعر لقبيدر الخلج خانك ضميله قيس بن حارث نام كمسه‌نك لقبيدر الخلاج كتاب وزننده بر كونه قملو قماش آديدر المخالجة مفاعله وزننده خاطرى بر نسنه‌نك فكر واندیشه‌سى برى اوته چكشدرمك معناسنه‌در تقول خالج قلبى امر اى نازعنى منه فكر ابو الخليج امير وزننده تابعيندن عائذ بن شريح الحضرمى كنيه‌سيدر وخليج العقيلى هارون رشيد فصحالرندندر الخلنج سمند وزننده برشجر آديدر و بو معربدر جمعى خلانج كلور بو شجر برنوع چام اغاجيدر كه آندن چناق وقواطه مقوله‌سى دوز يلور ايلغين اغاجنه شبيه اولور دمور جيلرك اكثرى كومورى آندن اولور و بوخلنك فارسى معربيدر المخلوجه ميمك فتحيله صاغه وصوله مزاقله دور تمك معناسنه‌در و بو اسمدر وراست ومصيب اولان رأى وفكر وتدبيره دخى مخلوجه دينور يقال جاء بمخلوجة اى رأى مصيب بونده ها اسميه ياخود مبالغه ايچوندر و بو مجازدر كويا كه آراء وافكار جمله‌سندن صحت واحكام واصابتى سببيله خلج ونزع اولنمش رأى وفكر صائبدر ديمكدر ياخود مصلحتك صاغنه وصولنه ضرب اندیشه ايله صورتيذير ايلدكلرى مناسبتنه مبنى‌در الخمج فتحتيله مرضدن ياخود تعبدن ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه‌در كه فرسز اولمق تعبير اولنور يقال خمج الرجل خمجا من الباب الرابع اذا فتر يعنى من مرض او تعب وات قوقمق معناسنه‌در يقال خمج اللحم اذا انتن وخرما بوزلمق معناسنه‌در يقال خمج التمر اذا فسد كذلك بركسه‌نك دين وعقيده ومذهبى ياخود خوى ومشربى فاسد وتباه اولمقده استعمال اولنور يقال خمج دينه او خلقه اذا فسد و بركسه‌يى سوء بالذكر ايله ذم وقدح ايلمك معناسنه‌در يقال خمج فلانا اذا اساء ذكره وخمج بر رجلك اسميدر خمايجان خانك ضميله فارسده كارزين قضاسنده بر قريه وشيراز قربنده برموضع آديدر الخمجة فرحه وزننده شول ناقه‌يه دينور كه بر علتدن ناشى قطعا صو ايچمز اوله يقال ناقة خمجة اى ماتذوق الماء لعلة المخمج معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه‌يه دينور يقال رجل مخمج الاخلاق اى فاسدها خماج نونله غراب وزننده برقبيله آديدر خنج قفل وزننده فارس اولكه‌سنده بربلده‌در الخزرجة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده كبرلنمك وبودماغ ايلمك معناسنه‌در يقال خزرج علينا اذا تكبر خزرج جعفر وزننده برموضعدر اكا خيرج دخى ديرلر ياى تحتيه ايله خوجان خانك ضميله نيسابور نواحيسندن استوا نام ناحيه‌نك قصبه‌سى اسميدر نيسابورده شيخ الحنفيه اولان ابو عمر والعراقى وصاعد بن محمد الاستوائى الخوجانيان اورادندر

فصل الدال المهملة

الدبج دالك فتحى و بانك سكونيله نقش وتزيين ايلمك معناسنه‌در يقال دبجه دبجا من الباب الاول اذا نقشه الديباج ديبار وزننده قماش معروف اسميدر و بوديباى فارسى معربيدر كه تركيده دخى ديبا تعبير اولنور ارش وارغجى ايپك اولور ومعربانده اصل فارسيسى ديو باف اولوب بعده اختصار ايله ديبا بعده تعريبله ديباج اولمق اوزره مرسومدر وعربلر بعد الاخذ اصلنى باى مشدده ايله دبّاج تخيل ايدوب بعده كذّاب وزننده اولان مصدره عدم التباس ايچون كويا كه باى اولايى يايه قلب ايلديلرته كه دينار كلمه‌سنده دخى بو رسمه بيان ايدرلر ومصاحك بيانه كوره ديباج وجه مذكور اوزره معرب اولوب بعده كثرت استعماله عرب تصرف ايدوب آندن صيغه اتخاذ ونقش وتزيين معناسنه استعمال ايلديلر مثلا باب ثانيدن اوله‌رق دبج الغيث الارض دبجا ديديلر يغمور برى سقى ايدوب ازهار مختلفه انبات يعنى كونا كون شكوفه‌لر ايله برى پرنقش ونكار ايلدى معناسنه وو وزننده اختلاف اولنمشدر عند البعض وزنى فيعال‌در كه يا زائده‌در وعلى قول اصلى دبّاج‌در تضعيفله باى موحده‌نك برى يايه ابدال اولنمشدر اوله كوره جمعى ديابيج‌در ياى تحتيه ايله ثانيه كوره دبابيج‌در باى موحده ايله كذلك اساسك بيانه كوره ديباج ماده‌سندن منصرف اولان مواد مجازدر مثلا يقولون دبج المطر الارض يدبج بالضم ودبجها تدبيجا اذا زينها بالرياض انتهى وديباج لفظنك جمعى ديابيج كلور ياى تحتيه ايله

ودبابيج كلور باى موحده ايله ذكر اولنان اختلافه مبنى‌در وديباج كنج وتازه ناقه‌يه اطلاق اولنور تويلرى يومشق واندامى لطيف اولمغله قماش مذكوره تشبيه اولنمشدر المدبّج معظم وزننده ديباجلنمش يعنى ديباجله تزيين اولنمش نسنه‌يه دينور يقال طيلسان مدبّج اى مزين بالديباج و باشى وخلقت وبنيه‌سى چركين وقبيح اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل و بعير مدبّج اى قبيح الرأس والخلقة ظاهرا بونك بناسى ازاله ايچوندر ياخود ضدّيله مسمادر ومدبّج بايقوش انواعندن برنوعه اطلاق اولنور كه باشى بيوك اولور تركيده يپلاق ديدكلريدر و برنوع صوقوشنه دينور كه يلكلرى منتفخ و باشى چركين اولور الدبّيج سكين وزننده احد وفرد معناسنه‌در و بوديباج لفظندن مأخوذدر زيرا افراد انسانى بلاد وديارك مدار زينتلريدر و بو مقام نفيه مخصوصدر يقال ما فى الدار دبّيج اى احد شارح ديركه مؤلف ديباجه لفظندن سكوت ايلمشدر اساسك وشرّاح مقاماتك بيانلرينه كوره ديباجه ديباج كبى خوب ودلكش اولان رخساره اطلاق اولنور ايكيسنه ديباجتان دينور بعده كتاب وقصيده‌نك رخسار موقعنده اولان محللرينه ديباجه اطلاق اولنمشدر صنايع بدايع ايله محبر ومزين اولدقلرى ايچون واطلاق وتقييد علاقه‌سيله مطلقا رخسارده دخى استعمال ايدرلر يقال فلان يصون ديباجتيه وهما خدّاه ويقال لهذا الكتاب ديباجة حسنة اذا كانت محبرة الدجيج دالك فتحيله يابجه يابجه يوريمك معناسنه‌در يقال دجّ دجيجا من الباب الثانى اذا دبّ فى السير شارح ديركه ابن سكيت روايتى اوزره دجيج جماعته مخصوصدر واحدده استعمال اولنمز فيقال مرّ القوم يدجّون دجيجا انتهى ودجيج بركسه بازركانلق ايلمك معناسنه‌دركه سير وسفرى مستلزمدر يقال دجّ فلان اذا تجر وبرده‌يى صالبورمك معناسنه‌در يقال دجّ الرجل اذا ارخى الستر الدجّ حجّ وزننده خانه‌نك سطحى يغموردن آقمق معناسنه‌در يقال دجّ البيت دجّا اذا وكف الدجّ ضمتيله زياده سيله قرانكولق شدّت ظلمت معناسنه‌دركه اسمدر ودجج طاشى وطپراغى سياه اولان طاغلره دينور بوكه كوره دجوج لفظندن جمع اولور الدجّة دالك ضمى وجيمك تشديديله بو دخى بغايت قرانكولق شدّت ظلمت معناسنه‌در الدجدج هدهد وزننده والدجاجى دالك ضميله بغايت سياه اولان شبئه دينور تأكيد سواد ايچون ايراد اولنور يقال اسود دجدج ودجاجى اى حالك الديجوج دالك فتحيله والدجداجة والدجوجى دالك فتحى وياى نسبتله قرانكو ومظلم معناسنه‌در يقال ليلة ديجوج ودجداجة اى مظلمة ويقال ليل دجوجى اى مظلم ويقال بحر دجداج على التشبيه اى مظلم الدجوجاة دالك وجيمك فتحيله‌در دن بايمه‌كر يملو ناقه‌يه اطلاق اولنور ارخاء ستر معناسنه اولان دجيجدن مأخوذدر يقال ناقة دجوجاة اى منبسطة على الارض المدجّج محدّث وزننده والمدجّج معظم وزننده سلاحله آراسته اولان كشى‌يه اطلاق اولنور يقال رجل مدجّج ومدجّج اى شاك فى السلاح قال فى النهاية وفى حديث وهب خرج جالوت مدجّجا فى السلاح اى عليه سلاح تامّ سمّى به لانه يدجّ اى يمشى رويدا لثقله وقيل لانه يتغطى به من دجّجت السماء اذا تغيمت ومدجّج كرپى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور التدجّج تفعل وزننده سلاحلنمك معناسنه‌در يقال تدجّج فى شكته اذا دخل فى سلاحه التدجدج تزلزل وزننده قرانكو لنمق معناسنه‌در يقال تدجدج الليل اذا اظلم الدجدجة زلزله وزننده بو دخى قرانكولنمق معناسنه‌در يقال دجدج الليل اذا اظلم ودج دج ديو دجاجه چاغرمق معناسنه‌در يقال دجدج الرجل اذا صاح بالدجاجة بدج دج الدجاجة دالك فتحيله ومثلث اولور يعنى دالك حركات ثلاثيله‌ده لغتدر معروف خانكى قوشه دينور اركك‌سنه ودیشیسنه اطلاق اولنور تركيده اركك‌سنه خروس وديشيسنه طاوق تعبير اولنور پس تايى وحدت ايچوندر حمامه و بطه كبى كه مفرد ايله جمع جنسى بى فرق ايچوندر شارحك بيانه كوره جمعى دجج كلور عناق وعنق وكتاب وكتب كبى و بعضا دجايج دخى كلور و بو ماده آهسته يوريمك معناسندن مأخوذدر و دجاجه بريومق ايپلكه اطلاق اولنور وكشينك عياله اطلاق اولنور كه رزق ونفقه‌لرى وظيفه لازمه‌سى اولان اشخاصدن عبارتدر يقال لفلان دجاجة اى عيال ودجاجه بركسه‌نك اسميدر ذو الدجاج بنى الحارث جماعتندن برشاعرك لقبيدر وابو الغنايم ابن الدجاجى وسعد الله بن نصر واوغللرى محمد وحسن وحفيدى عبد الحق بن الحسن و عبد الدائم بن عبد المحسن الدجاجيون محدثيندندر الدجحان رمضان وزننده مواشيدن شول سودامر باوري‌يه دينور كه آناسنك اكسه‌سنده يابجه يابجه يوريوب كيدر اوله مؤنثى دجحانه‌در هايله الداج حاج وزننده اصلى داجج ايدى دجيج لفظندن اسم فاعلدر كه آهسته يوريمك معناسنه‌در بعده مطلقا يوريمكده استعمال اولنمغله داج سير وسعى ايدن كمسه‌يه اطلاق اولنور بعده عربلر بونى حاج كلمه‌سى كبى جمع معناسنده استعمال ايله مكارون يعنى كراجيلره و حجاج وتجارك خدم واعوانه وسير وسفر اوزره اولان تجاره اطلاق ايلديلر ومنه الحديث يعنى حديث ابن عمر انه رأى قوما فى الحج لهم هيئة انكرها فقال هؤلاء

الداج واحسوا بالحاج قال المؤلف الداج المكارون والاعوان والتجار وقال فى النهاية الداج اتباع الحاج كالخدم
والاجراء والجمالين لانهم يدجون على الارض اى يدبون ويسعون فى السفر واما ما قال له رجل يا رسول الله ما تركت
من حاجة ولا داجة الا اتيت فمعناه ما تركت شيئا دعتنى اليه نفسى من المعاصى الا وقد ركبته وداجة اتباع الحاجة وجاء
فى رواية بالتشديد قال الخطابى الحاجة القاصدون البيت والداجة الراجعون والمشهور بالتخفيف دجوجى
هيولى وزننده عربستانده بر موضع آديدر التدجيج تفعيل وزننده كوك يوزى قابلايى بلوتلنمق معناسنه دركه
ظلمتى مستلزمدر يقال دججت السماء تدجيجا اذا غيمت دجوج صبور وزننده قيس قبيله سى يورردنده بر طاغ آديدر
الديدجان داللرك فتحيله بوك دوه سنه دينور جوله معناسنه الدحج دالك فتحى وحاى مهملهنك سكونيله
بر نسنه يى براوزره چكوب سوريمك معناسنه در يقال دحج الشئ دحجا من الباب الثالث اذا سحبه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال دحج الجارية اذا جامعها الدحرجة دالك فتحيله والدحراج دالك كسريله يوارلمق
معناسنه در التدحرج تانك فتحيله يوارلنمق معناسنه در يقال دحرج الشئ دحرجة ودحراجا فتدحرج
اى تتابع فى حدور المدحرج اسم مفعول بنيه سيله يوالق نسنه يه دينوركه يوارلنمق شانندندر طوپ يوالغى
كبى يقال شئ مدحرج اى مدور الدحروجة دالك ضميله اوصرغان بوجكنك فندق طرزنده يوارليوب
كوتوردكى يوالغه دينور الدروج دالك ضميله والدرجان فتحاتله يوريمك معناسنه در يقال درج الرجل
دروجا ودرجانا من الباب الاول افاميشى شارح ديركه اساسك وراغبك بيانه كوره بو ماده درجه يعنى نردبان
پايه سنه صعود ايدركبى آهسته آهسته يوريمكه موضوعدر انكچون صبيان وشيوخك يوريمسنه تخصيص ايلديلركه
اهل كلبه رك يوريمكدن عبارتدر واقعا مصباحده دخى يوريمه مرسومدر انتهى ودروج ودرجان بر قوم وجماعت
منقرض اولمق يعنى چكوب توكنمك معناسنه در يقال درج القوم اذا انقرضوا وبركيمسه كيروده اصلا نسل وذريتى
قالميه رق وفات ايلمك معناسنه در وعند البعض بركيمسه مسلوكى اولان يولنه قطعا توقف وعدول ايلميه رك طوغرى
صاوشوب كتمك معناسنه در يقال درج فلان اذا لم يخلف نسلا او مضى لسبيله شارح ديركه امهات سائره ده بونلرك
هر برى معناى مخصوص اوله رق مرسومدر پس بورادهاو كلمه سنده همزه طغيان قلمه محمول اولور وكبه ناقه سنه سى
كذران ايدوب هنوز وضع حمل ايلميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال درجت الناقة اذا جازت السنة ولم تنتج وطومار
وثوب مقوله سى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال درج الكتاب اذا طواه لكن اصول سائره ده بو معنا درج
عنوانيله مرسومدر كه دالك فتحى ورانك سكونيله درجى اول دوريلان شيئه دخى درج اطلاق ايلديلركه تسميه
بالمصدر در الاندراج انفعال وزننده بودخى انقراض معناسنه دركه بر قوم وقبيله بالجمله چكوب اصلا اعقاب
واخلافلرى قالمقدن عبارتدر خلفاء عباسيه كبى يقال اندرج القوم اى انقرضوا الدرج دالك فتحى ورانك
سكونيله بودخى بركيمسه طوغرى يولنه چكوب كتمك معناسنه در يقال درج الرجل درجا من الباب الرابع اذا مضى
لسبيله ويوكسلك درجه ومرتبه لره صعود ايلمك معناسنه دركرك حسى اولسون نردبان پايه لرى كبى وكرك معنوى اولسون
مراتب عليه كبى يقال درج فلان اذا صعد فى المراتب ودين ومذهبدن ياخود كلامدن طريق واضحه ملازمت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال درج فلان اذا لزم المحجة من الدين او الكلام ودائما دراج اتى يمك معناسنه در
يقال درج الرجل اذا دام على اكل الدراج ويل برنسنه اوزره شدتله اسوب اوغرامق معناسنه در شويله كه اول
نسنه يى هوايه قالدرميوب اوكنده وجه ارض اوزره چكوب كيدر قيله يقال درجت الريح بالحصى درجا من الباب الاول
اذا جرت عليه جريا شديدا ودرج خطاطلرك وسائر كاتبلرك يازو يازدقلرى طوماره دينور دورلديكيچون وبونده فتحتينله
جائزدر راغبك بيانه كوره درج كتاب وثوب مقوله سنى دورمك معناسنه در دورلمش نسنه يه ده اطلاق اولنور ننه كه
طى دخى بو بابده در اسمله مصدر بيننى فرق ايچون بعضا تحريك ايدرلر پس حاليا خطاطلرك درج تعبير ايلدكلرى
محافظه ايچون آخر كاغده ايچره وضع وطى اولنديغنه مبنى در الادراج همزه نك كسريله بودخى كبه ناقه سنه سى
كچوب هنوز طوغور ميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال ادرجت الناقة اذا جازت السنة ولم تنتج وكاغد وثوب
مقوله سى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال ادرج الطومار اذا طواه شارحك بيانه كوره درج وادراج دورمك
معناسنه مجازدر زيرا نسنه يى دورمك درجه درجه اولور انتهى وادراج قويدن قوغه ايله صويى آهسته آهسته
تأنيله چكمك معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج الدلو اذا متح بها فى رفق وناقه نك عمه سى اوجلرنى صاروب بغلمق
معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج بالناقة اذا صر اخلافها التدريج تفعيل وزننده بودخى دورمك معناسنه در
يقال درج الكتاب تدريجا اذا طواه وبركيمسه يى بغايت ضعف ومغلوب تاب وتوان ايلمك معناسنه دركويا كه درجه درجه

نهايت طاقت وغايت محنته ابلاغ ايلمكدر تقول درجنى الطعام والامر اى ضقت به ذرعا وبر شيئى يا بر آدمى بر نسنه يه
درجه درجه تأنيله واردرمق معناسنه در يقال درجه الى كذا اى ادناه منه الدراج كتان وزننده قوغجى يه
اطلاق اولنور نمام معناسنه مجلس بمجلس كزوب نقل مقال ايلديكيچون وكر پى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور
ودراج بر موضع آديدر الدراج رمان وزننده تركيده تجر يقله تراج تعبير اولنان قوش اسميدر جثه ده ككلكه قريب
وخوشمنظر واتى نازك بر قوشدر وبوسو كلون ديدكلرى دكلدر سوكلونه مشابهدر فارسيده دراجه تراج وسوكلونه تذرو
وعربلرمعرب اوله رق تدرج ديرلر ودراجه دراجه دخى لغتدر هاله جام وجامه كبى اركگنه ودیشیسنه اطلاق
اولنور الدروج صبور وزننده بغايت سرعتله اسوب كذران ايدن يله دينور يقال ريح دروج اى سريعة المر
المدرج مخرج وزننده اسم مكاندر مسلك وطريقه معناسنه در الدرج برج وزننده نسوانك خردوات وضع
ايلدكلرى قوتويه دينور حفش النساء معناسنه مفردى درجه در هاله جمعى درجه درعنبه وزننده وادراج كلور
اتراس وزننده الدرج فتحتينله يوله دينور طريق معناسنه جمعى ادراج كلور سبب واسباب كبى بو معنادندر كه عربلر
فلان كلديكى يولدن ينه دونوب كتدى ديجك يرده رجع ادراجه ديرلر بونده بعضلر همزه نك كسريله روايت ايتديلر
فتحه يه كوره وجه مذكور اوزره درجك جمعيدر مبالغة ياخود هر جزؤى بر طريق اعتباريله مبنى جمع اولمشدر وكسره يه
كوره حذف مضاف اعتبار اولنوب رجع مثل ادراجه اى مجيئه عنوانيله مأول اولور لكن فتحه افصحدر يقال رجع
ادراجه ويكسر اى فى الطريق الذى جاء منه كذلك عربلر ذهب دمه ادراجا ال ياح ديرلر دمى هدر وتلف اولوب
كتدى ديجك يرده الدوارج خوارج وزننده طوارك قوائمنه يعنى اياقلرينه اطلاق اولنور مفردى دارجه در
الدرجة دالك ضميله شول بچاوره دن درطوب دورلمش قونداغه دينوركه آنى ناقه نك فرجنه ودبرينه ادخال ايدرلر
بر مدت كوزى وبرونى بغلو اوله رق اول حال اوزره ترك ايدرلر تا كه ناقه يى ولادت بوريسى كبى بورى طوتمغله اول حينده
كوزينك وبروننك بندلرنى چوزوب واول بچاوره يى اخراج ايتدكدنصكره بر آخر ناقه نك ياوريسنك كوده سنه
كركى كبى سوروب اول ناقه يه اشمام ايدرلر آندن كندى ولدينك رايحه سنى حس ايله كندى ولدى قياس ايدوب
اكا ياقيلور بو عملى ناقه نك ياوريسى ضايع اولوب بر آخر ياورى يه كنديسنى ياقمق مراد ايلدكده ايدرلر تا كه بو جهتله
سودنى چكميوب كما فى الاول ادرار اوزره اولور آغزينه وبروننه بغلدقلرى باغه غمامه وبروننه بغلدقلرينه صقاع ديرلر
وعند البعض درجه شول بچاوره دركه ناقه نك داخل فرجنده درد ووجع ظهور ايلدكده ايچنه ادويه مناسبه وضع
ايدوب ناقه نك فرجنه ادخال ايدرلر جمعى درج كلور صرد وزننده وماجاء فى الحديث كن يبعثن بالدرجة فيها الخرق
تحتشى بها الحايض محشوة بالكرسف بدرجة الناقة يعنى حايضك پنبه ايله محشوه اوله رق طوتدقلرى خرقه يى
ذكر اولنان درجه ناقه يه تشبيه ايلديلر ولفظ مزبور عنبه وزننده درجه عنوانيله ده مرويدر كه معناسى آنفا ذكر اولندى
يعنى نسوانك خردوات قوتولرى اوله جقدر وقاضى ابو الوليد الباجى فتحاتله ضبط ايلمشدر لكن وهم وظن اولنور
الدراجة جبانه وزننده چوجق عربه سنه دينوركه يكيجه يوريمكه باشلدقده آنكله تعليم ايدرلر شارح ديركه كرچه
نسخه لرده الحال عنوانيله مرسومدر لكن محكمده العجلة عبارتيله مرقومدر مترجم ديركه شارح غالبا چوجق عربه سنه
حال اطلاق اولنديغندن ذهول ايلمشدر ودراجه دبابه يه دينوركه سلفده حصار جنكنده آلت آلتنه كيرلنوب بايجه
بايجه سوره رك حصار دبنه واررلر ايدى ننه كه ماده سنده بيان اولندى الدرجة دالك ضميله والدرجة فتحاتله
والدرجة دالك ضميله همزه وزننده وبونده جيمك تشديديله جائزدر والادرجة اسكفه وزننده نردبانه دينور
مرقات معناسنه شارح ديركه تسمية الكل باسم البعض قبيلندندر الدرج سكر وزننده زحمتلو مشقتلو امور
عظيمه يه اطلاق اولنور درجه درجه نهايت جهد وطاقته بلوغ ملاحظه سنه مبنى در يقال ركب الدرج اى الامور
العظيمة الشاقة مؤلف بونى سكر وزنيله تقييد ايلدى لكن ركع ايله تقييد ايلسه انسب ايدى زيرا بو دارجك جمعيدر
الدريج سكين وزننده طنبوره شبيه بر نوع سازك اسميدر عربلره مخصوصدر الاستدراج استفعال وزننده بركيمسه يى
رنك وخدعه ايله فريفته ايلمك معناسنه دركه اول كمسه يى ترتيب ايلديكى مكر ودامه درج ياخود تقريب ايلمكدن
مطلب عبارتدر يقال استدرج فلانا اذا خدعه اصل استدراج بركيمسه يى آهسته آهسته بر درجه دن درجه اخرايه اصعاد
كذلك بر شيئه شيئا فشيئا تقريب ايلمك معناسنه در پس بوراده رنك ومكر ايله تخييل وتسويل ايلديكى رتبه خسار
وهلاكه اصعاد ياخود قلبنى آهسته آهسته اختلاسله ورطه مرتبه يه تقريبدن عبارت اولور اساسده بعضلردن
هلاك كبى مراد ايلمك معناسنه منقولدر كه موت وهلاك معناسنه اولان درجدن مأخوذ اولور واستدراج بركيمسه يى
بر نسنه يه نردبان پايه لرى كبى درجه درجه تقريب ايلمك معناسنه در يقال استدرجه الى كذا اذا ادناه منه وبركيمسه يى

مضطرب و بیقرار ایلمکله سراسیمه اوله رق جابجا کیتت وکذاره مضطر قلمق معناسنه در که مشی معناسندن مأخوذدر
یقال استدرجه اذا اقلقه حتی ترکه یدرج علی الارض و یکی طوغورمش حیوان یاوریسنی اکسه سنه دوشوروب آهسته
آهسته یورتمك معناسنه در یقال استدرجت الناقة اذا استتبعت ولدها بعد ما القته من بطنها واستدراج الله تعالی العبد
انه کلما جدد خطیئة جدد له نعمة وانساه الاستغفار اوان یأخذه قلیلا قلیلا ولا یباغته یعنی اشبو سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون کریمه سنده واقع استدراج الهی بر بنده جرم وخطیئه سنی تجدید ایلدکجه حضرت حق جل وعلا
اکا ادامهٔ صحت واقبال ودولت مقوله سی نعمت واحسانی تجدید ایدوب شکر وتوبه واستغفارنی اونتدرمقله
معاذالله تعالی غضب وعذابنه درجه درجه تقریب ایلمکدن عبارتدر آخرتدن قطع نظر دنیاده دخی اثری
مشاهده اولنور وعند البعض اول بنده یی قلیلا قلیلا تدریجله اخذ واهلاك ایدوب بغتةً اخذ ایلمامکله امهال
ایلمکدن عبارتدر درجه درجه نردبانه اصعاد ایلمك کبی مؤلف بصائرده واستدراج الله المرء جره قلیلا قلیلا الی العذاب
عبارتیله ده بیان ایلمشدر مآل بردر وراغب بعضلردن سنطوبهم طی الکتاب عبارتیله مفسر اولدیغنی نقل ایلمشدر که
اغفالردن عبارت اولور واستدراج یل برکسه یه یا برنسنه یه شدتله ارقه سندن طوقنغله اوکنه قاتوب یده رك بنفسه
یورر کبی سوریدوب یورتمك معناسنه در یقال استدرجته الریح اذا جعلته کأنه یدرج بنفسه یعنی علی وجه الارض
من غیران ترفعه الی الهواء درجه دالك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر حومانة الدراج حانك فتحی ودراج
رمان وزننده در بعضا کتان وزننده ز بازردر طریق بصره ده بر موضع آدیدر مدرج معظم وزننده ذات عرق ایله عرفات
بیننده بر موضعدر ابو دراج رمان وزننده علی بن محمد نام محدث مشهورك کنیه سیدر الدرج دالك ضمیله
شول امور عظیمهٔ مشکله یه دینور که تشبث ایدنلری عاجز وفرومانده ایلیه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الدرج جبل
وزننده شول ایلچی یه اطلاق اولنور که صلح وصلاح ایچون ایکی آدم یاخود ایکی فرقه بیننه متوسط اوله یقال جاء
فلان درجا ای سفیرا بین اثنین للصلح الدرجات فتحاتله پایه ومرتبه لردن طبقاته اطلاق اولنور که نردبان قدملری کبی
بعضی بعضندن بلند اولور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره درجات درجه نك جمعیدر فتحاتله نردبان پایه سنه دینور
بعده منزلهٔ رفیعه ومرتبهٔ عالیه ده استعمال اولنمشدر نته که فلکده درجات نجوم دخی اکا تشبیه اولنمشدر اهل هیئت
مدار نجومی اوچیوز التمش قسمه تقسیم وهر برینه درجه اطلاق ایلدیلر وانلری دخی اون ایکی برجه توزیع ایلدیلر که
هر برج اوتوزر درجه وهر درجه التمشر دقیقه وهر دقیقه التمشر ثانیه وهر ثانیه التمشر ثالثه دن عبارتدر هکذا
الی العاشره مترجم دیر که درجات مذکوره فلك اعظمده که لسان شرعده عرش اطلاق اولنور معتبردرنته که اهل
تحقیق اشبو رفیع الدرجات ذو العرش کریمه سنده اکا اشارت اولدیغنی تصریح ایلدیلر برارفیع حسابده اوچیوز
التمشدر الدارج خارج وزننده شول توزه طپراغه اطلاق اولنور که شدید روزکار آثار ورسوم خانه اوزره صاوروب
تمام بوریوب احاطه ایلدکده نصکره پارچه اوکنه قاتوب یوریده یقال تراب دارج اذا اصار تغشیه الریاح رسوم الدیار
وتیره وتدرج به الدرججة دحرجه وزننده سرکشلکدن وچنبلکدن نصکره یواشیوب رفق وملایم اولمق معناسنه در
یقال درج الرجل او الفرس اذا لان بعد صعوبة وناقه ولدنی اوزلیوب یا قلمق معناسنه در یقال درججت الناقة اذا رئمت
ولدها او بطؤ وسر عتسز سکونت اوزره یوریوب کتمك معناسنه در یقال درججت الناقة اذا دبت دبیبا الدرابج علابط
وزننده کبر وداء ایله صالنی صالنی یوریین کشی یه دینور یقال هو درابج ای مختال متبختر فی مشیه الدردجة دحرجه
وزننده ناقه کندی یاوریسنه یا قلمق معناسنه در یقال درججت الناقة اذا رئمت ولدها وایکی کسه محبت جهتنده بری
برینه موافقت ایلمك معناسنه در که بکدیکری صدق وصفوتله سومکدن عبارتدر فاذا توافقا مودتهما یقال
قد دردجا الدرمجة میمله درمجه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال درمجت الناقة بمعنی درججت الدرامج
درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الادرماج همزه نك کسری ومیمك شدّه سیله بریره اجازتسز کستاخانه
کیرمك معناسنه در که خلاف ادبدر یقال ادرمج علیهم اذا دخل بغیر اذن ادرمج کلمه سنك اصلی ادرنمج ایدی که دروج
ماده سندندر و برنسنه ایچره اطرافدن کیرلنوب پنهان اوله رق صوقلمق معناسنه در یقال ادرمج فیه اذا دخل مستترا فیه
الدروازه دالك وسینك فتحیله دروازه گاه فارسی معربیدر که آت اربنك اوك قاشندن یوننه وارنجه یره دینور که
ایکی طرفلوارك تفه سنك فضله اتکیدر الدرابج نوتله درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الدیزج دالك
وزای معجمه نك فتحیله آت انواعندندر و بودیزه فارسی معربیدر که دالك کسریله در تعریب اولندقده دالی مفتوح
قلدیلر مؤلف خیل مذکورنه رنکله متصف اولدیغنی بیان ایلمدی لکن باب میمده ادغم شول آتدر که یوزی ودوداقلری
سیاهه مائل اولوب واول سیاهلق سائر جسدنده اولان سیاهلقدن اشد اوله سائر جسدنده اولان سیاهلق قورشونی

مطلب

دقیقه

سیاه

سیاه اولور و اکا فارسیده دیزه دیرلر دیو بیان ایلمشدر کذلك لغات فارسیده دیز مطلقا رنك ولون وخاصةً یاغز تعبیر
اولنان لونله وقرامتق بوز ایله مفسردر که اولدخی یاغز اوله جقدر مؤلفك وجه مذکور اوزره بیاننه کوره یاغز اوله جقدر
وبو آته مخصوص دکلدر بعض ذئب وحمارده دخی اولور وفارسیده شبدیز دیدکلری یك سیاه اولاندر که اکا قاره
یاغز تعبیر اولنور نهایت مؤلفك بیاننه کوره سائر اعضاسی قرامتق کوکجل بوز اولوب چهره سی قوبو اولان یاغز اولور
وصاحب مجمع مطلقا سیاه رنك اولان حیوانله تفسیر ایتمشدر که بنه یاغز اوله جقدر المدسج محسن وزننده
والمدتسج محدث وزننده بر نوع کوچك بوجك اسمیدر که اورمجك کبی نسج ایدر الاندساج انفعال وزننده یوز
اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال اندسج الرجل اذا انکب علی وجهه المدسج میمك ضمی ودالك تشدیدیله
متسج کلمه سی کیدر یعنی اول معنایه در بعض نسخه ده کالمدسج عنوانیله مرسومدر لفظ مذکور ادساجدن اسم
فاعلدر اصلی اندسج ایدی تاء افتعال داله قلب وادغام اولنمشدر و بو منتسج معناسنه در که انساجدن اسم فاعلدر
نسج اولمش بز وقماش مقوله سنه دینور ذکر اولنان بوجکه بو معنادن اطلاق اولنمشدر الدسجة دالك فتحیله
دسته فارسی معربیدر حزمه معناسنه در که بر باغ و بر قبضه و بردمت نسنه دن عبارتدر جمعی دساج کلور مترجم دیر که
فارسیده دسته برنسنه نك صاپنه ده دینمکله آندن دخی معرب اولور الدستیج دالك فتحیله دستی معربیدر که الده دوران
ایدن وال ایله استعمال اولنان قابه دینور صوو پکمز مقوله سی وضع ایتدکلری کوچك کوپچکه دستی اطلاقی بوکه مبنیدر
فارسیده خاصةً اکا سبوی دیرلر الدستینج دالك ونونك فتحیله دستبنه معربیدر که یارق معناسنه در که یاره معربیدر
یصی بلازکه وقول باغنه دینور که نسوان عرب بیلکجه لرینه کچوررلر الدعج دالك وعینك فتحیله والدعجة دالك
ضمی وعینك سکونیله کوز واسع اوله رق سیاهی شدید ووافر اولمق معناسنه در که محاسن عیوندندر آهو کوزی کبی
امهات سائره ده دعج مصدر ودعجه اسم اولمق اوزره مرسومدر یقال دعجت العین دعجا من الباب الرابع اذا صار
شدید السواد مع سعتها شارح دیر که بعضی اصولده دعج ودعجه کوزك بیاضی وسوادی کامل اوزره اولمقله مبین درحتی
اساسده بو وجهله مرسومدر لکن مقدمة الادبده دعج سیاه چشم شدن عبارتیله مفسر وهو ادعج وعین دعجاء ایله
مذیل اولمغله عینه وصاحبنه وصف اولور الادعج احمر وزننده بشره سی یك سیاه اولان کشی یه دینور اسود
معناسنه زمخشرینك ومصباحك بیاننه کوره ادعج دعج مذکوردن وصف اولمغله یك سیاه چشم اولان کشی یه
دینور مؤنثنده دعجاء دینور وعینه دخی وصف اولور یقال امرأة دعجاء وعین دعجاء ویك سیاه اولان شیئه مجازا ادعج
اطلاق ایدرلر یقال لیل ادعج پس مؤلفك اسود ایله تفسیری مجازا اولور ونهایه ده فی صفته علیه السلام فی عینیه دعج
حدیثنده السواد فی العین وغیرها یرید ان سواد عینیه کان شدیدا وقیل الدعج شدة سواد العین فی شدة بیاضها
عبارتیله مبین اولمغله قول اوله کوره مطلقا شدت سواد معناسنه اولمغین مؤلفك اسود ایله تفسیری حقیقت
اولور لکن ینه نهایه ده ومنه حدیث الخوارج آیتهم رجل ادعج وقد حمل الخطابی هذا الحدیث علی سواد
الجلد جمیعه وقال انما تأولنا علی سواد الجلد لانه قد روی فی خبر آخر آیتهم رجل اسود عبارتیله وارد اولمغله اسود
ایله تفسیرتأویل اولمغین مجازا اولور الدعجاء دالك فتحی وعینك سکونیله جنون معناسنه در شارحك بیاننه
کوره فعلاء وزننده مصدردرنته که بعضلر نعماء کلمه سنك مصدریتنه ذاهب اولدیلر عنقریب مدعوج مجنون
معناسنه اولمق بونی مؤیددر ودعجاء وصف اولور لیلهٔ محاقك اول کیجه سنه اطلاق اولنور که آیك یکرمی سکزنجی
کیجه سیدر شدت سواده بشلدیغی کیجه در دهماء دخی دیرلر یکرمی طقوزنجی یه سرار آخر لیاله فلته دیرلر
دعیج زبیر وزننده بر رجلك علمیدر المدعوج مفلوج وزننده مجنونه دینور که نور عقلی زائل اولمشدر یقال رجل
مدعوج ای مجنون الدعسجة دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال دعسج الرجل اذا اسرع الدعلجة
دحرجه وزننده بری اوته کیدوب کلمك تردد وآمدشد معناسنه یقال دعلج الیه اذا تردد الیه بالذهاب والمجیء قال فی النهایة
وفی حدیث فتنة ازد ان فلانا وفلانا یدعلجان باللیل الی دارك ای یختلفان یعنی یتردّدان بالذهاب والمجیء پس اولطه
اورمغه ده اطلاق اولنور ودعلجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال دعلج اللیل اذا اظلم و برنسنه یی چوق آلمق معناسنه در
یقال دعلج الشیء اذا اخذه کثیرا و یوارلمق معناسنه در یقال دعلجه ای دحرجه واطرافدن صو جمع ایلمك معناسنه در
یقال دعلج فی حوضه اذا جبی فیه الدعلج جعفر وزننده ایچی طلو جواله دینور والوان ثیابه دینور که رنکارنك ثوب
وقماشدن عبارتدر و بیهوده و بیکار سرسری کشت وکذار ایدن کسیه دینور وکثیر الاکل انسان وحیوانه دینور
وبری برینه سو یکنوب تقویت و یرمکله کورو فراوان اولمش قوتلو اولنلغه وچاره دینور وخوب چهره وخوشلقازم
وناز کیدن تازه جوانه دینور وقرا کولغه دینور وقورده دینور ذئب کبی وحماره دینور واکسه سندن سورلدکده مطبع

اولیان اونکو وسرکش ناقه‌یه دینور ودعلج عامر بن الطفیل وعمرو بن شریحك فرسلری اسمیدر ودعلج بر بولدن
باخود بر یردن کلوب کیدن انسان وحیوانك ایزینه دینور ودعلج برجماعتك اسمیدر الدغبجة غین معجمه وبای
موحده ایله دحرجه وزننده دوه‌لری هر کون صویه کتورمك معناسنه‌در یقال دغبج المال اذا اوردها کلّ یوم تأنیث
ضمیر ابل اعتباریله‌در زیرا عند الاعراب مال دوه قسمندن عبارتدر ودائما نفسنی ناز ونعیم واکل وشرب نفیسله پرورده
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال هم یدغبجون انفسهم ای هم فی النعیم والاکل یعنی کلّ یوم المدغبج مزعفر وزننده
بدنی شیشمان انسان وحیوانه دینور دغبج جعفر وزننده مرّان قربنده بر موضعدر الدغنجة نون ایله دحرجه وزننده
خاصة عورت قسمی افراط اوزره سموزلکدن وجودی ایری وعظیم اولوب حرکت وقیام خصوصنده آغرلشمق
معناسنه‌در یقال دغنجت المرأة اذا اعظمت واثقلت وآدیملری صیق صیق وخرده آتارق یوریمك معناسنه‌در
یقال دغنج الرجل اذا مشی متقاربة ودوه‌لر براوغوردن صویه هجوم ایلمك معناسنه‌در یقال دغنجت الابل اذا کرّت
علی الماء وبری اوته کلوب کتمك معناسنه‌در یقال دغنج الرجل اذا اقبل وادبر الدلج فتحتینله والدلجة دالك
ضمی وفتحیله کیجه‌نك اولنده قالقوب یوله کتمك حالتنه دینور که اسملردر الادلاج همزه‌نك کسریله کیجه‌نك اولنده
قالقوب یوله کتمك معناسنه‌در یقال ادلج القوم ادلاجا اذا ساروا من اوّل اللیل الادّلاج همزه‌نك ودال مشدده‌نك
کسریله کیجه‌نك آخر وقتنده قالقوب یوله کتمك معناسنه‌در وبو افتعال بابندندر ادّکار کبی یقال ادّلج القوم اذا ساروا
من آخر اللیل اساسده فتحتینله دلج ودالك فتحیله دلجه اخشامدن قالقوب بتون کیجه کتمك ودلجه دالك ضمیله کیجه‌نك
آخرنده کتمك معنالرینه اسم اولمق اوزره واوّلدن فعل افعال بابندن یقال ادلج القوم اذ ساروا اللیل کلها وثانیدن فعل
افتعال بابندن یقال ادّلجوا بالتشدید اذا ساروا فی آخر اللیل عبارتیله مرسومدر حتی قنفذه ابو مدلج اطلاقی بتون کیجه
کزوب یوریدیکنه مبنیدر ومصباحده دخی بو وجه اوزره مبیندر ونهایه‌ده علیکم بالدلجة فانّ الارض تطوی باللیل
حدیثنده هی سیر اللیل یقال ادلج بالتخفیف اذا سار من اوّل اللیل وادّلج بالتشدید اذا سار من آخره والاسم منهما الدلجة
والدّلجة بالضم والفتح ومنهم من یجعل الادّلاج بالتشدید للیل کله وکانه المراد فی هذا الحدیث لانه عقبه بقوله فانّ الارض
تطوی وانشد والعلی رضی الله عنه * اصبر علی السیر والادلاج فی السحر * وفی الرواح علی الحاجات والبکر * فجعل
الادلاج فی السحر عبارتیله مسطور اولمغله مختلف فیه اولدی یعنی اشعار ایلمشدر واقعا شهاب دخی بونده اهل لغتك
اختلافنی تصریح ایلمشدر حتی ابن درستویه دلجه ودلجه که فتحله وضمله‌در مطلقا کیجه کتمك معناسنه‌در کرك اول ووسط
وکرك آخر اولسون دیو تنصیص وبو بابده امام ثعالبی تغلیط ایلدیکنی بیان ایلمشدر پس مؤلفك بیانی قاصر اولور انتهی
الدالج خارج وزننده شول کسه‌در که قویی باشندن قوغه‌یی آلوب دوکمك ایچون حوضه کتورر اوله ودوه‌لرك
صاغیلن سودلرینی اوته‌ده بیوك قابلره نقل ایدن کسه‌یه دینور الدلوج ولوج وزننده اشبو ایکی معنادن مصدردر
قویی باشندن قوغه‌یی آلوب دوکمك ایچون حوضه کوتورمك وصاغیلن سودلری آلارغه‌ده بیوجك قابلره نقل ایلمك
معنالرینه‌در یقال دلج الرجل دلوجا من الباب الاوّل اذا اخذ الدلو ومشی بها من رأس البئر الی الحوض لیفرّغها فیه ویقال
دلج اذا نقل اللبن اذا حلبت الابل الی الجفان المدلج والمدلجة میملرك ودالرك فتحیله اسم مکانلردر قویی ایله صو
دوکجك حوض ما بینه دینور المدلج وابو مدلج که محسن وزننده‌در کرپی‌یه اطلاق اولنور بتون کیجه کزوب یوریدیکی
ایچون بنو مدلج کنانه‌دن برقبیله‌در المدلجة مکنسه وزننده شول بیوك علبه‌یه یعنی کولك تعبیر اولنان قابه دینور که
صاغیلن سودا کا نقل اولنور لکن بونك بناسی آلت اولمغله معنای مذکور قیاسه مخالف اولور المدلجة مرتبه وزننده
دلوجدن اسم مکاندر ینه که ذکر اولندی ومدلجه وحشی جانورلر اینه اطلاق اولنور کاس الوحشی معناسنه آهو یتاغی کبی
الدولج جوهر وزننده بودخی وحوش اینه دینور وزیر زمین تعبیر اولنان ایزبه‌یه ولغم کبی یره دینور الدلجان
رمضان وزننده چوق چکرکده‌لره اطلاق اولنور مدّلج میمك ضمی ودال مشدده‌نك فتحیله مطلب وزننده
ابن المقدام اسمیدر که محدثیندندر دلیج زبیر وزننده ودلّاج کتّان وزننده اسماء رجالدندر الدموج دخول
وزننده برنسنه شیء آخره کیروب آنده محکم برلشمك معناسنه‌در یقال دمج الشیء دموجا من الباب الاوّل اذا دخل
فی الشیء واستحکم فیه ویقال دمج الوحش فی الکناس وآدیملری صیق صیق آتارق سرعتله سکردوب کتمك
معناسنه‌در یقال دمجت الارنب فاسرع تقارب قوائمها فی الارض شارحك بیاننه کوره ارنب مثالدر بعیر وسائر
حیوانانده دخی مستعملدر وفعلك تأنیثی ارنبك مؤنثه تخصیصی قولنه مبنیدر الاندماج انفعال وزننده والادّماج
همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده والادرنّماج همزه‌نك ورانك کسری ومیمك تشدیدیله که
فی الاصل ادرنماج ایدی احرنجام وزننده نون میمه قلب وادغام اولنمشدر بو نلرده برنسنه ایچره کیروب آنده کرکی کبی

برلشمك معناسنه‌در یقال اندمج الشیء وادّمج وادرمّج اذا دخل فی الشیء واستحکم فیه الدمج دالك فتحی ومیمك سکونیله
اورلمش صاچه دینور ضفیره معناسنه شارح دیر که مادّهٔ مزبوره انطوا وستر معناسنه موضوع اولمغله معانیء سائره
آندن متفرّعدر الدمج دالك کسریله صیق دوسته دینور یقال هو دمج فلان ای خدنه ومثل ونظیر معناسنه‌در
یقال هو دمجه ای نظیره المندمج اسم فاعل بنیه‌سیله مدوّر نسنه‌یه دینور یقال نصل مندمج ای مدوّر التدامج
تفاعل وزننده برخصوصده یاردملشمق معناسنه‌در یقال تدامجوا علیه اذا تعاونوا الدامج خارج وزننده
قرانکو مظلم معناسنه‌در یقال لیل دامج ای مظلم الدماجة میمك کسریله باشه صاریلان صارغه اطلاق اولنور
عمامه معناسنه اساسده بونلرك مجموعی مجاز اولمق اوزره مرسومدر انطوا معناسندندر الدمّیجة دالك ضمی
ومیم مشدده‌نك فتحیله او یقوجی وخانه‌سنه ملازم تنبل کشی‌یه دینور تغلیظ ایچون تضعیف اولنمشدر یقال هو دمّیجة
لاخیر فیه ای نوّام لازم لمنزله الدماج غراب وزننده والدماج کتّاب وزننده سرّا واقع اولان علی قول قویّ ومحکم
اولان صلح ومصالحه‌یه وصف اولور یقال صلح دماج ودماج ای خفیّ او محکم بودخی مجازدر الادماج همزه‌نك
کسریله برنسنه‌یی برثوب ایچره دوروب صارمق معناسنه‌در یقال ادمجه اذا لفّه فی ثوب بعض شرّاحك دمج وادماج
اطلاق ایتدکلری طریقه که متندن جزکی‌یی رفع ایلمسه‌لر یکسخن کلام مرصّف اولور بو معنادن مأخوذدر نخبهٔ ابن
حجر کبی المدمج مکرم وزننده قار اوقنه اطلاق اولنور ومدملج معناسنه‌در که عنقریب مشروحدر دماج
غراب وزننده بر موضع آدیدر الدملج جندب وزننده ایکی لغتنه کوره‌ده یعنی دالك ولامك ضمی ودالك ضمی ولامك
فتحیله والدملوج زنبور وزننده بازوبند وقولجاغه دینور معضد معناسنه الدملجة دحرجه وزننده والدملاج
دحراج وزننده صانع یدنده ایشلدیکی ایشی دوزلدوب هر طرفنی وجه لایق اوزره راست وهموار ایلمك معناسنه‌در
قیومجینك یاپدیغی بلازکی تسویه‌سی کبی یقال دملج الشیء دملجة ودملاجا اذا سوّی صنعته الدمالیج دالك فتحیله
صلابتلو یك برلره دینور دملوج مفردیدر المدملج مدحرج وزننده بغایت دوز واملس اوله‌رق بری بری ایچره
درطوب دورلمش کره شکلنده یوارلق نسنه‌یه دینور مدرج املس معناسنه دوز یوارلق طاشه وکله‌یه وطوبه مدملج
اطلاقی بو که مبنیدر صحاح مترجمنك صبر نجق دوز یول ایله تفسیری المدرج کلمه‌سنك میمی مفتوح وهم ایلدیکنه
مبنیدر میم ایسه مضموم اولمغله مطویّ معناسنه‌در الدملج عصفر وزننده معاذ بن عمرو بن الجموح انصارینك فرسی
اسمیدر الدناج دالك کسری ونونك تخفیفیله برایشی باخود برخصوصی قوند ومحکم واستوار ایلمك معناسنه‌در
یقال دنج الامر دناجا من الباب الاوّل اذا احکمه الدنج ضمتینله عقلاء معناسنه‌در که عاقل وهوشیار جماعته دینور
کلمهٔ مذکوره داناج آتیدن متصرّف اولمق محتملدر یقال هم دنج ای عقلاء الداناج دانای فارسی معرّبیدر که بیلیجی
عالم معناسنه‌در ومحدثیندن عبد الله بن فیروز البصری لقبیدر الدانج دارج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی
یقال تراب دانج ای دارج ادهج احمد وزننده نعجه‌نك یعنی دیشی قیون قسمنك اسمیدر که آنکله تسمیه ایدرلر
وصاغمق ایچون چاغردقلرنده ادهج ادهج دیو چاغررلر الدهبرّج دالك وبای موحده‌نك ورای مشدده‌نك فتحیله
ده‌پره فارسی معرّبیدر که عشر ریشات یعنی اون یلك دیمکدر فارسیده ده اون عددی وپره بای فارسیهٔ مفتوحه ایله یلکه
دینور بو لفظ ابو نواسك صقر وصفنده سویلدیکی اشبو * بین خوافیه الی الدهبرّج * ینهس سیر المقود المحملج * بیتنده
واقعدر الدهرجة دحرجه وزننده سرعتله یوریوب کتمك سیر سریع معناسنه‌در یقال دهرج الرجل اذا سار
سریعا الدهمجة دحرجه وزننده بردوزه‌یه یوریموب قارشق یوریمك علی قول آدیملری صیق صیق آتارق تیز تیز
یوریمك معناسنه‌در یقال دهمج البعیر اذا مشی مختلطا او قارب خطوه واسرع ویاشلو سالخورده کسنه‌نك بوقاغیله یوررکبی
یاوجه یاوجه وآغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال دهمج الشیخ اذا مشی کانّه فی قید وبر کسنه بر خبر اوزره کندی عندندن
براز سوز ضمّ وزیاد ایلمك معناسنه‌در یقال دهمج الخبر اذا زاد فیه یعنی من عنده الدهمج جعفر وزننده وسعتلو
وسهولتلو اولان شیئه دینور واسع سهل معناسنه ومطلقا قوروجی ویایوسی عظیم اولان نسنه‌یه دینور الدهاج
علابط وزننده بودخی عظیم الخلقه اولان شیئه دینور وایکی اورکجلو دوه‌یه دینور وآدیملرنی خرده خرده آتارق سرعتله
یوریین انسان وحیوانه دینور الدهانج نونله دهاج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الدهنجة دهمجه وزننده
وجمله معنالرنده مرادفیدر الدهنج جعفر وزننده وفتحاتله لغتدر زمرّد کبی بر نوع جوهرك اسمیدر اشبو دهنج دهنهٔ
فارسی معرّبیدر ترکیده دهنهٔ فرنکی دیمکله متعارفدر باقر وکومش معدنلرنده وسائر معادنده ایچره‌دن تکوّن ایدر
برجر درالتون معدننده زبرجدك تکوّنی کبی وانواعی واردر الدوج موج وزننده برکسنه‌یه خدمت ایلمك معناسنه‌در
یقال داج الرجل دوجا اذا خدم الداجة حاجه وزننده عسکرك تابعلرینه دینور خدّام ومکار وجمال کبی تأنیثی

جماعت اعتباریله درمؤلف بونی دج ماده سنده دخی ایراد ایلمشدرکه دجیج معناسندندر بورادہ دوج ماده سندن فی الاصل دائجه اولوب بعد القلب اعلال اولنمشدر ودیج آیدن مأخوذ یائی اولمق احتمال غالبدر وداجه حاجت صغیره معناسنه دریعنی مقتضی اولان شیئك یسیر وصغیرینه دینورکه پك لزومی اولمیوب ناچیز مقوله سی اوله جقدر علی قول داجه حاجه لفظنه اتباع ومزاوجه اوله رق ایراد اولنور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث انه قال له رجل ما ترکت من حاجة ولا داجة الاآتیت نته که دج ماده سنده بیان اولندی الدوّاج رمّان وزننده والدواج غراب وزننده اوستلك تعبیر اولنان لباسه دینورکه جمله اثواب اوزره کیلور سامینك بیاننه کوره فراجه کبی جمله لباس اوزره کیلوب جمیع اجزاء بدنی ستر ایدن لباسدر یقال ثوب دواج ای سابغ غطی جنده کلهوز مخشری مقدمة الادبده جامهٔ زبرین ایله تفسیر ایلمشدرکه اوستلك اوله جقدر حالا بنش تعبیر ایلدیکمز لباس دخی آندندر شارحك بیاننه کوره فارسیدن معرّبدر والحاصل دواجه فراجه یه و سائر اوست لباسنه شاملدر الدیج دالك فتحی ویای تحتیه نك سکونیله والدیجان فتحاتله آزجه آزجه یوریمك معناسنه در یقال داج الرجل یدیج دیجا ودیجانا اذا مشی قلیلا ودیجان صغیر وخرده دوه لره دینورکه بیوکلرك اکسه لرنده کیدرلر وچکرکه کروهنه اطلاق اولنور وبونلر رمضان کبی اسم اولمشلردر فصـــــل الذال المعجمه الذأج ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله صوبی شدتله برصو لقده چکوب ایچمك معناسنه در علی قول آزجه آزجه ایچمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال ذأج الماء وذئج ذأجا من الباب الثالث والرابع اذا جرعه شدیدا او شربه قلیلا قلیلا ضدّ مؤلفك بونی اضداددن عدّی غیر ملایمدر زیرا اختلاف مزبور قولینه کوره در اصل ضدّ قرء کلمه سی کیدرکه حیض وطهر معناسنه در وذأج بوغزلمق معناسنه در یقال ذأج العصفور اذا ذبحه ویرتمق معناسنه در یقال ذأج السقاء اذا خرقه وقزارمق معناسنه در یقال ذأج الورد اذا احمرّ الذوّج صبور وزننده پك قرمزی نسنه یه دینور قانیٔ کبی احمر کلمه سنه تأکیدی اولور یقال احمر ذؤوج ای قانیٔ الانذأج انفعال وزننده یرتلق معناسنه در یقال انذأجت القربة اذا تخرّقت الذجّ حجّ وزننده ایچمك معناسنه در یقال ذجّ الماء اذا شربه وسفردن ودیار غربتدن وطنه کلمك معناسنه در یقال ذجّ فلان اذا قدم من سفر الذاجّ حاجّ وزننده آندن اسم فاعلدر سفردن کلان کشی در الذحج ذالك فتحی وحاء مهمله نك سکونیله قبوقلی شیئك قبوغنی چقرمق معناسنه در سحج کبی یقال ذحجه ذحجا من الباب الثالث اذا سحجه ای قشره وشدیدیل برآدمی طوردیغی یردن آخر یره سورکدروب کوترمك معناسنه در یقال ذحجت الریح فلانا اذا جرّته من موضع الی آخر مذحج مجلس وزننده فی الاصل یمنده بر تپه اسمی اولوب مالك وطیّٔ نام برادرلری والده لری آنك یاننده طوغورمغله شعبه لری اولان قبیله مذحج ایله تسمیه اولندی جوهری بونی اشبو جیم بابنك میم فصلنده ثبت ایلمشدر هرنقدر میمك اصالتنی امام سیبویه جانبنه احاله ایلدیسه ده غلط ایلمشدر الاذحاج همزه نك کسریله مکث واقامت ایلمك معناسنه در تقول اذحجت بالمکان ای اقمت قال الشارح ویقال اذحجت المرأة علی ولدها اذا اقامت علیه بعد موت بعلها فقیل منه مذحج اسم قبیلة الذعج ذالك فتحی وعینك سکونیله شدّتله اوته قاقمق معناسنه در یقال ذعجه ذعجا من الباب الثالث اذا دفعه شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذعج جاریته اذا جامعها الذلج ذالك فتحی ولامك سکونیله صوبی یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال ذلج الماء ذلجا من الباب الاوّل اذا جرعه الذوج موج وزننده ایچمك معناسنه در یقال ذاج الماء یذوج ذوجا اذا شربه الذیج ذالك فتحی ویانك سکونیله بودخی ایچمك معناسنه در پس واوی ویائی اولور یقال ذاج الماء یذیج ذیجا اذا شربه الذبّاج علاج وزننده باده مجلسنده همدم اولمق منادمه معناسنه در وبومفاعله بابندن مصدردر یقال ذابجه ذباجا اذا نادمه فصـــــل الراء المهملة الرجّ رانك فتحی وبای موحده نك سکونیله والرُّوبج جوهر وزننده کوچك وخفیف اولان درهمه یعنی اقچه یه دینور شارح دیرکه اهل بصره بیننده متداوللردر ولفظ مزبور فارسیدن دخیلدر بوجهتدن مؤلف درهم صغیر خفیف عنواننده یعنی منکرا ایراد ایلسه انسب ایدی تاکه تنوین تنویعه حمل ایله برنوع اقچه اسمی اولدیغی ظاهر اولور ایدی الرباجة رانك فتحیله کند ذهن وبلید ونادان اولمق معناسنه در وبو مصدردر لکن مؤلف فعلنه تصدّی ایلمامشدر ظاهرا بلادت ماده سنه اعتبار ایله باب خامسدن یاخود باب رابعدن مصوغدر الرّابج خارج وزننده کرکی کبی تاب وطراوتی بولوب اوزلنمش نباته دینور یقال صلیان رابج ای ممتلیٔ ریّان الارباج همزه نك کسریله قصیر القامه بودور اولادیدا ایلمك معناسنه در یقال اربج الرجل اذا جاء ببنین قصار مؤلفك بنین ایله تمثیلی تغلیبه محمولدر التربّج تفعل وزننده خاتون زوجندن صکره اره وارمیوب اولادی اوزره قیام وآنلرك دردو مؤنتلرینه صبر واهتمام

ایلمك معناسنه دریقال تربّجت المرأة علی ولدها اذا اشبلت الرباجیة تخفیفله کراهیه وزننده حمق وبلاهتی اولان خاتونه دینور وبورباعیه وشناحیه کبی اسمدر الرباجی رانك فتحی وبانك تخفیفیله شول وجودی ایری ویا قشقسز وغلیظ کسبه دینورکه منزلی قریه ایله بادیه بیننده اوله بعض نسخه ده الضخم الجافی وبعضنده الضخم والجافی عنواننده مرسوم اولمغله نسخهٔ ثانیه یه کوره مطلقا ایری وغلیظ ودیزمان کشی یه کذلك قبا وغلیظ وناتراش اولوب بین القریة والبادیة اقامتکزین اولان کشی یه دینور والحاصل مؤلف الرباجیّ الضخم الجافی وفی بعض النسخ والجافی الذی بین القریة والبادیة عبارتیله رسم ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی لکن بوعبارهده چندان ذائقه اولمامغله بالضروره استقراء اولنوب لکن شفاء صدر حاصل اولمدی ظاهرا بورادہ تحریف وسقاطه کبی برغبار واردر اکثر مأخذ لرده خصوصا صحاحده رجل رباجیّ یفخر باکثر من فعله عبارتیله مرسوم اولمغله قولی فعلنه غالب اولان لافجی کسنه اولمش اولور خلاصه بومقام مشوّش وبی نظامدر ولفظ مزبور ظاهرا رباجهٔ مذکوره یه منسوبدر پس مؤلفه کوره نه شهری ونه بدوی اولمغله ایکی طرفك توره سندن اولمامغین برمعجون ثقیل وبی رابطه ووخیم شخص اولور الاربجان همزه نك کسریله برنوع نبات آدیدر الرّتج رانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله قاپویی بغلمق معناسنه درکه سورکو ومندال وکلید مقوله سیله قپاپوب بند ایلمکدن عبارتدر یقال رتج الباب رتجا من الباب الاوّل اذا اغلقه الارتاج همزه نك کسریله بودخی رتج معناسنه دریقال ارتج الباب بمعنی رتجه وتکلم ایدن کسنه سوز بغلنمق معناسنه درکه حصر اولمق تعبیر اولنور وبومجازدر یقال ارتج علی المتکلم بضم الهمزة یعنی علی بناء المجهول اذا استغلق علیه الکلام فلم یقدر علی اتمامه کرچه مؤلف همزه نك ضمنی تقیید ایلمیوب همان ضبطیله اکتفا ایلمشدر لکن مصباحده وسائر امهاتده وهو مبنیّ للمفعول مخفف عنوانیله مشروح اولمغله وجه مذکور اوزره تصریح اولنمشدر وارکه چکلمش ناقه رحمنی ارککك منیسی اوزره عقد وبند ایلسه ارتجت الناقة دیرلر اغلقت رحمها علی الماء معناسنه زیرا منی طوتدقده رحمك آغزی منسدّ اولمغله کویا که ناقه کندیسی قپامش اولور کذلك ارتجت الدجاجة دیرلر امتلأ بطنها بیضا یعنی طاوغك قارنی یمورطه ایله طولدی معناسنه که یموطه لر ایله طولمغله کویا که یمورطه محلّنی سدّ ایتمش اولور ودریا جوش وخروش ایلمکله صوبی طاشوب هر یری بوریوب ستر واحاطه ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که واره جق وچقه جق یرلری بتون سدّ واغلاق ایدر یقال ارتج البحر اذا هاج وکثر ماؤه فغمر کل شیٔ وبلیهٔ قحط وغلا هر محله عامّ وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که مخرج ومخلص یرلری بالجمله سدّ ایلمشدر یقال ارتجت السنة اذا اطبقت بالجدب وقار ویغمور مقوله سی متصل یاغوب هریره محیط وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الثلج اذا دام واطبق وخصب وزخاهر یره عامّ وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الخصب اذا عمّ الارض ودیشی حیوان کبه اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتجت الاتان اذا حملت وبو اغلاق رحم مثالیله همان متحددر الرَّتجان فتحاتله چوجق یوریمکه بشلمق معناسنه در یقال رتج الصبیّ رتجانا من الباب الاوّل اذا ادرج الرَّتج فتحتیله بودخی متکلم سوزسو یلرکن حصر اولمق معناسنه دریقال رتج المتکلم رتجا من الباب الرابع اذا استغلق علیه الکلام ورتج بیوك قاپویه دینور باب عظیم معناسنه رتاج دخی دینور الارتتاج افتعال وزننده والاسترتاج استفعال وزننده بونلرده سوزسو یلرکن حصر اولمق معناسنه دریقال ارتتج علی المتکلم واسترتج علیه کلاهما علی بناء المفعول اذا استغلق علیه الکلام الرّتاج کتاب وزننده بیوك قاپویه دینور باب عظیم معناسنه وشول قپالو بیوك قاپویه دینورکه اوعه کوچك قاپوسی اوله که آندن ایشلنه باوربلی قاپو وقوزبلی قاپو تعبیر اولنور ورتاج مکهٔ مکرّمه نك اسمیدر لکن نهایه ده ومنه الحدیث جعل ماله فی رتاج الکعبة ای لها فکنی عنها بالباب لانّ منه یدخل الیها عبارتیله مرسوم اولمغله اضافت بیانیه اوزره رتاجله کعبه کنایه اولنمشدر وبو عنوان کمال تعظیمی مشعردرکه درکاه پادشاه وعتبهٔ علیه وسدّهٔ سنیه عنوانلری تعظیم ایچون ایراد اولنور کذلك اساسده جعل ماله فی رتاج الکعبة اذا جعله هدیا الی الکعبة قال الشاعر * اذا اخلفونی فی علیة اجنحت * یمینی الی شطر الرتاج المضبب * ای حلفت بالکعبة عبارتیله ومصباحده جعل فلان ماله فی رتاج الکعبة ای نذره هدیا ولیس المراد نفس الباب عنوانیله مرسوم اولمغله مکه یه ده رتاج اطلاقی مدخل کعبه اولمق علاقه سیله مجازا اولمق اغلبدر ورتاج قوند وصمصق محکم وطقناز اولان شیئه اطلاق اولنور ومنه یقال ناقة رتاج الصلا ای وثیقة وثیجة یعنی یانجق انلری صمصق طقناز ومحکمدر المراتج میمك فتحیله طاره جق یوللره اطلاق اولنور مرتج مفردیدر منهج وزننده الرّتاج رانك فتحیله قباره دینور صخور معناسنه مفردی رتاجه در رانك کسریله شارح دیرکه بونده هاسز رتاج نسخه سی غلطدر زیرا فعال فعائل اوزره جمعلنمز المرتجة مکرمه وزننده که ارتاجدن

اسم مفعولدر كثير النبات اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مرتجة اى كثيرة النبات الرويتج مصغر بنيه سيله
برموضع آديدر الرتج رانك كسريله حرام وممنوع اولان شيئه اطلاق اولنور كه غيرك تصرفنه وجه وسبيل
مسدود اوله نته كه غلق دخى بو معنايه مستعملدر وحلاله طلق اطلاق اولنور يقال مال رتج وغلق وهو خلاف
طلق يعنى حرام ممنوع لاسبيل اليه واوته سى چقمز ديبسز صوقاغه وصف اولور يقال سكة رتج اى لامنفذ لها
الرج رانك فتحى وجيمك تشديديله برنسنه يى برى اوته تحريك ايدوب صرصمق معناسنه دركه متعديدر ولازم اولور
صرصلمق تحرك واهتزاز معناسنه يقال رج الشئ رجا من الباب الاول فرج اى حركه وهزه فتحرك واهتز
ومنه قوله تعالى اذا رجت الارض رجا اى حركت حركة شديدة واكيقومق معناسنه در يقال رجه عن الامر
اذا حبسه عنه وخانه يه قاپو يابمق معناسنه در يقال رج الباب اذا بناه الرجرجة زلزله وزننده شدتله برى اوته
اوينايوب حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال رجرج الشئ اذا اضطرب لكن اساسده بو متعدى
اولمق اوزره مرسومدر ورجرجه يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال رجرج الرجل اذا اعيى الارتجاج
افتعال وزننده والترجرج تزلزل وزننده بونلرده برى اوته شدتله حركت واضطراب ايلمك وچالقنمق معناسنه در
يقال ارتج البحر ارتجاجا وترجرج اذا اضطرب وهاجت امواجه قال الشارح وفى النهاية وفى الحديث من ركب
البحر اذا ارتج فقد برئت منه الذمة اى اضطربت امواجه وفى بعض الرواية فلا ديةله يعنى دريا تلاطم اوزره
ايكن كمى يه وقايغه بنوب عزيمت ايدن كمسه كندى دمنى هدر ايلمش اولور پس نفسنى هلاكه القا ايلمكله دعواسى
كندى ملاحظه ايلسون الرجرجة رانك كسريله حوض دبنده قلان صو بقيه سنه دينور اتمهات سائره ده
چالقنه رق منكدر اولان صو بقيه سيله مفسردر ومقتضاى ماده دخى بو يلجه اولمقدر ورجرجه جنكاهده اولان
جماعت كثيره يه يعنى چوق عسكره اطلاق اولنور دريا كبى چالقندقلرى حسبيله سائر امهاتده بو رجراجه عنوانده
مثبتدر ورجرجه توكركه اطلاق اولنور بزاق معناسنه وعقل وادراكدن بى بهره اولان كمسنه اطلاق اولنور بيهوده
حركت واضطرابنه مبنى يقال هو رجرجة اى لاعقل له رجرج فلفل وزننده برنبات آديدر الرجاج سحاب
وزننده آريق ومهزول وزبون قيونلره وگچيلره اطلاق اولنور ضعفلرندن برى اوته صالنوب يقلدقلرى ايچون مفردى
رجاجه درهايله ورجاج كذلك ضعيف وناتوان اولان انسانلره ودوه لره دينور يقال ناس رجاج وابل رجاج اى ضعفاء
ويقال نعجة رجاجة اى مهزولة شارح ديركه مؤلف والابل يرينه والمواشى ديسه انسب ايدى الرتجاء رانك
فتحى وجيمك تشديديله سموزلكدن اوركچى بيوك اولوب تيرل تيرل دترين ناقه يه دينور يقال ناقة رتجاء اى عظيمة السنام
ومرتجنه كرچه بعض نسخه ده تأنيث عنوانيله ومرتجها واقعدر اولدخى صحيحدر كه مضاف اليهدن اكتساب
تأنيث ايلمش اولور الرجراج رانك فتحيله بردواء اسميدر رجراجه هايله بحرين قضاسنده برقريه آديدر
ارجان همزه نك وراى مشدده نك فتحيله على قول رجان كه رانك فتحى وجيمك شده سيله دربرلده آديدر كه فارس
اولكه سنده در ورجان كتان وزننده نجد ترابنده بروادى آديدر الارجاج همزه نك كسريله قصراغك
طوغرمسى زمانى يك يقلشوب بانجقلرى دتره يوب اضطرابه باشلمق معناسنه در يقال ارجت الفرس ارجاجا اذا قربت
وارتج صلاها فهى مرج اصله مرجج وصف خاص جمله سندن اولمغله بلاهاء واردا اولمشدر الردجان
فتحاتله درجان معناسنه دركه مؤلفه كوره مطلقا يوريمك وسائره كوره پيرواختيار ياخود صبى يورويشى كبى
اهسته جه ايمكليه رك يوريمك معناسنده در يقال ردج ردجانا من الباب الاول بمعنى درج درجانا الردج
فتحتينله شول مردار نسنه يه دينور كه عقب ولادتده هنوز برنسنه اكل ايلمزدن مقدم قوزينك ياخود آت قولوننك
قارنندن يعنى دبرندن چقر مراد فضله سى اوله جقدر نته كه چو جقدن ابتدا چقان فضله يه عقى ديرلر الاردج
همزه نك وراء ودالك فتحيله وهمزه نك كسريله زبان زدد سياهه بوره بو يانمش كونه دينور جلد اسود معناسنه كه
آدن بعض نسنه اتخاذ اولنور وبورنده فارسى معربيدر تركيده دخى رنده وبعض ديارده قارقين تعبير ايندكلريدر
لكن اول صاغرينك كارى وكوتوسيدر الارداج همزه نك فتحيله كه روبه نام شاعرك اشبو * كانما سرولن
فى الارداج * مصراعنده واقعدر ذكر اولنان ارندج ديمكدر مترجم ديركه بو راده ارداج ارندج معناسنه
مطلب
كلوردى مكدكلدر بلكه شاعر وزن وقافيه ايچون ارندج لفظندن ارداج لفظنه عدول ايلدى پس مرادى ارندج
ديمكدر زيرا عربك جملهٔ استعمالاتندن برى دخى بودركه بعضا اقامت وزن شعر وتسويهٔ قافيه ايچون اسماء
وافعالك عدد حروفلرنى بسط يعنى زياده وقبض يعنى نقص ايدرلر و بعضا بناى آخره عدول ايدرلر مثلا اشبو
وليلة خامدة خمودا * طخياء تغشى الجدى والفرقودا * بيتنده فرقد كلمه سندن عصفور وزننده فرقود كلمه سنه

واو زياده سيله وفا يى ضمله عدول ايتدكلرى كبى ومانحن فيه دخى بو قبيلدندر ونقص ايتدكلرى اشبو * غرنى
الوشاحين صموت الخلخل * مصراعنده واقع خلخل كبى كه خلخالدن مختصردر لسان عربده بو مقوله استعمالات
پك چوقدر اول امردن عرف شايعه استناد اولنمامق واجبه دندر البرندج باى تحتيه نك فتحيله شول قاره بو يايه
دينور كه آنكله خف مقوله سى نسنه بويانور ياخود زاج تعبير اولنان قاره بو يانك اسميدر بو دخى معربدر
الريدجان رانك ودالك فتحيله بازركان يوكلرنى كوترن يوك دوه لرينه دينور الرعج رانك فتحى وعينك سكونيله
بركسه نك مال ومنالى فراوان اولمق معناسنه در يقال رعج ماله رعجا من الباب الرابع اذا كثر و برآدمى مضطرب و بيقرار
ايلمك معناسنه در يقال رعج فلانا رعجا من الباب الثالث اذا اقلقه وشمشك پيدرپى چاقمق معناسنه در يقال رعج
البرق اذا تتابع لمعانه وحق تعالى برآدمى صاحب ثروت ويسار قلمق معناسنه در يقال رعج الله سبحانه فلانا اى جعله
موسرا الارعاج همزه نك كسريله بو دخى بركسه يى مضطرب و بيقرار ايلمك معناسنه در يقال ارعجه اذا اقلقه
ورفاه ويسار صاحبى اولمق معناسنه در يقال رعجه الله تعالى فارعج اى صار موسرا الارتعاج افتعال وزننده دڭرمك
معناسنه در يقال ارتعج الرجل اذا ارتعد ومال چوغالمق معناسنه در يقال ارتعج المال اذا كثر ودره صوايله طولمق معناسنه در
يقال ارتعج الوادى اذا امتلا الرفوج فاء ايله صبور وزننده خرما اغاجنك بوداقلرى كسلدكدنصكره آدم اموزى شكلنده
برنده قلان اومجه بداق دبنه دينور وبو ازد قبيله سى لغتيدر الرمج رانك فتحى وميمك سكونيله قوش بجيسنى آتمق
معناسنه دركه صاغنمق و چقرمق تعبير اولنور شكارى قوشلرك حاليدر يقال رمج الطائر رمجا من الباب
الاول اذا القى ذرقه الرامج خارج وزننده شول قوشه دينور كه صيادلر آنى دام ايچره وضع ايدوب آنكله شكارى
قوش صيد ايدرلر ملواح دخى ديرلر تركيده موصطره و پرلاق تعبير اولنور الترميج تفعيل وزننده يازوى
يازدقدنصكره برنسنه ايله افساد ايلمك معناسنه در هنوز مركبى ياش ايكن طپراق و پرمق سورمك كبى يقال رمج
ما كتب ترميجا اذا افسده الرماج سحاب وزننده مرزاغك بوغوملرينه دينور الرانج نونك كسريله وقليلا
مفتوح اولور بر نوع املس خرما اسميدر تعضوض ديدكلرى خرما كبى مفردى رانجه درهايله وهندستان جوزينه
دينور رنجان سحبان وزننده مغربده بربلده آديدر اعلامدن محمد بن اسمعيل بن عبد الملك الرنجانى اورادندر
الرواج رانك فتحيله اجه ومتاع مقوله سى ميان خلقده رايج اولوب يوريمك معناسنه دركه كچمك تعبير اولنور كه
كساد مقابليدر يقال راج الشئ يروج رواجا اذا نفق وروزكار برجهتده برقرار اولميوب قارشق اسمكله نه سمتدن
اسوب كلديكى نامعلوم اولمق معناسنه در يقال راجت الريح اذا اختلطت فلا تدرى من اين تجئ الترويج تفعيل
وزننده برنسنه يه رواج ويرمك معناسنه در تقول روجته ترويجا اى نفقته الرواج كتان وزننده شول انسان
وحيوانه دينور كه صوسزلقدن ناشى حوضك اطرافنى كزينوب طولاشور اوله الرهج رانك فتحى وهانك سكونيله
وهانك فتحيله جائزدر زيرا حرف حلقدر توزه دينور غبار معناسنه وصوسز بلوده دينور سحاب بلاماء
معناسنه مفردى رهجه درهايله وشور وشغب وشر وفتنه يه اطلاق اولنور الرهجج رانك كسريله ضعيف
البنيه انسان وحيوانه اطلاق اولنور ورم وناز كبدن آدمه اطلاق اولنور الرهجوج رانك ضميله رهجج معناسنه در
يقال رجل رهجج ورهجوج اى ضعيف وكذا ناعم الارهاج همزه نك كسريله توز قوپرمق معناسنه در
يقال ارهج الرجل اذا اثار الغبار وبركسه خانه سنى چوق بخورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال ارهج الرجل
اذا اكثر بخور بيته بعض نسخه ده ثلاثى اوله رق اذا كثر عنوانده مرسومدر و بلوت چوق يغمور دوكمك معناسنه در
يقال ارهجت السماء اذا اهمت بالمطر اشبو همت كلمه سنى شارح تخفيفله تقييد ايلمكله همى يهمى ماده سندن اولور
و تشديد ايله ده جائزدر كه هم حلب لبن معناسنه اولمغله آندن مستعار اولور ويقال نوء مرهج كمحسن من الارهاج
اى كثير المطر ونوء ماده سنده شرح اولنمشدر الرهوجة رهوكه وزننده بر نوع يوريمك معناسنه دركه مراد دابه نك
يورغه يوريمسيدر مترجم ديركه زمخشرى مقدمة الادبده رهوج الفرس رهوار رفت اسب يعنى آت يورغه يوريدى
عنوانيله ثبت ايدوب وابن دريد جمهره ده رهوج كلمه سنى هملاج ايله تفسير ورهوار فارسى معربيدر ديو تحرير ايلمكله
رهوار فارسيده يورغه يوروشلى دابه يه دينور كه تركيده تحريك يقلدر هوان دخى ديرلر پس رهوجه آندن متصرف اولور
الرهمج جعفر وزننده مطلقا واسع نسنه يه دينور الراهنامج راهنامهٔ فارسى معربيدر كه كتاب الطريق ديمكدر
مراد بحر يلرك بوصله وقارتى تعبير ايتدكلريدر كه آنكله طريق دريا ولمانلر بيلنور تقول عليك بالراهنامج وهو الكتاب
يسلك به الربابنة البحر ويهتدون به فى معرفة المراسى وغيرها فصل الزاى المعجمة الزأج زانك فتحى
وهمزه نك سكونيله ميانهٔ ناسى افساد ايله برينه قشقرتمق معناسنه در يقال زأج بينهم زأجا من الباب الثالث

اذا حرش الزأبج جعفر وزننده جمله و مجموع معناسنه درنته كه زأبج دخی بو معنایه در يقال اخذ الشئ
بزأبجه وزأبجه ای اخذه كله الزبرج زانك وبانك كسريله زينت وآرايشه دينور كرك نقش ووشی ايله و كرك جواهر
مقوله سيله اولسون وزبرج التونه دينور ذهب معناسنه وشول بوفقه سحابه دينور كه آنده حمرت اوله المزبرج
مدحرج وزننده بك زينتلو ديمكدر زبرجه دن اسم مفعولدر يقال زبرج مزبرج ای مزين الزبردج زانك وبانك
فتحيله زبرجد ديدكلری جوهره دينور شارحك بيانه كوره مقلوبدر زبنج زانك وبانك ونون مشدده نك فتحيله
سفنج وزننده شعرادن ابراهيم بن هرمه نك راويسی اسميدر مؤلفك راويه قولنده ها مبالغه ايچوندر الزج زانك
ضمی وجيمك تشديديله دمرسك اوجنه دينور كه قول بوكلدكده دمرسكك اوجندن طوملان كيكك باشيدر اساسك
بيانه كوره معنای ثانيدن مأخوذدر وزج مزراغك اشاغی طرفنده اولان دمور حربه يه دينور كه يره ركز اولنور جمعی زجاج
كلور زانك كسريله جل وجلال كبی وزججه كلور فيله وزننده وزج برموضع آديدر وازج كلمه سندن جمع اولور كاسيذكر
وزج اوق تمرنه دينور بونك جمعی كذلك زججه وزجاج كلور الزج زانك فتحيله بركمسه يه مزراغك اشاغی دموری
ايله دورتمك معناسنه در يقال زجه فلانا اذا طعنه بالزج وآتمق معناسنه در يقال زج بالشئ اذا رماه ودوه قوشی
بلوب سكرتمك معناسنه در يقال زج الظليم اذا عدا الازجاج همزه نك كسريله مزراغك اشاغی اوجنه
دمور حربه يه كچورمك معناسنه در تقول ازججت الرمح ای جعلت له زجا الزجاج غراب وزننده وحركات ثلاثه ايله قدر
صرچه يه دينور فارسيده آبكينه دينور الزجاج شداد وزننده صرچه ايشلين كمسه يه دينور كه شيشه جی تعبير
اولنور الزجاجی تخفيفله و يای نسبتله صرچه صتان كمسه يه دينور صاحب الاربعين ابو القاسم بن ابی حرث
و يوسف بن عبد الله اللغوی المصنف المحدث وعبد الرحمن بن احمد الطبری وابو علی حسن بن محمد بن العباس
وفضل بن احمد بن محمد الزجاجيون محدثلردر وابو القاسم عبد الرحمن بن اسحق النحوی الزجاجی كه جمل نام
كتابك مؤلفيدر زانك فتحی وجيمك تشديديله در شيخی واستاذی اولان ابو اسحق ابراهيم الزجاجه منسوبدر كه
نحويوندن امام مشهوردر المزج ميمك كسری وزانك فتحيله قصه كوندره دينور كه مزراق هيئتنده اولور الزجج فتحتينله
انسانك قاشی انجه واوزون اولمق معناسنه در يقال زج حاجبه زججا من الباب الرابع اذا دق فی طول الازج فتحتينله آندن
وصفدر انجه اوله رق اوزون قاشلو كشی يه دينور كه قلم قاشلو تعبير اولنور اجزای حسنندر مؤنثنده زجاء دينور يقال رجل
ازج وامرأة زجاء ای دقيق الحاجبين فی طول وازج سيرك آدملو علی قول كوزلری اوزره بياض بلكی اولان دوه قوشنه
دينور جمعی زج كلور زانك ضميله الترجيج تفعيل وزننده قاشلری جنبس ايله دوزلدوب انجه واوزون يابمق معناسنه در كه
نسوانك و بولوق يشلرك كاريدر يقال زجج الحاجب اذا دققه وطوله تطويلی انجلد كده اوزون كورنمك جهتيله در
الزجج ضمتينله ايشلكه آلتمش ذلول وزبون اشكله اطلاق اولنور جمير مقتله معناسنه وتمرنلمش حربه لره وخشت
ومزراق مقوله لرينه دينور ظاهرا ازج مفرديدر زج لاوه زانك ضميله صمان تلم محلده برموضع آديدر زجاج الفحل اركك
دوه نك آزی ديشلرينه اطلاق اولنور زجاج رماحه تشبيه اولنمشدر شارح ديركه محكمده مطلقا انياب ايله مفسر اولمغله
خصوصه فحل دكلدر احماد الزجاج همزه نك فتحی وزانك كسريله كذلك صمانده برموضع آديدر الازدجاج
افتعال وزننده قاشلرك اوجلری كوزلرك قويرقلرينه قدر كلوب چاتمق معناسنه در يقال ازدج الحاجب اذ دجاجا
اذا تم الی ذنابی العين المزجوج ميمك فتحيله دريدن اولان شول قوغه يه دينور كه پك بيوك اولمغله دوندرمسی
ممكن اولمامغين ايكی دوداقلرنی بری برينه قاوشدروب بعده ديكرلر الزرج درج وزننده مزراغك اشاغی
حربه سيله دورتمك معناسنه در يقال زرجه زرجا من الباب الاول بمعنی زجه وزرج بعض لغتده چوق آتلرك
كورلتوسنه وجلبه واصواتنه دينور الزرجون زانك وراك فتحيله قربوس وزننده اوزم آصمه سنه علی قول
چبوقلرينه دينور وباده يه دينور خمر كبی و بعض قبالرده واقع خدا بی او يعه چقور لرده بركش طوری وصافی يغمور
صوينه دينور جوهری بو لغتی وهمنه مبنی نون بابنده ذكر ايلمشدر وزننی فعلول ظن ايلمشدر بلكه وزنی فعلون درنته كه
راجزك اشبو * هل تعرف الدار لام الخرزج * منها فظلت اليوم كالمزرج * بيتنده مزرج ترزجدن اسم مفعولدر
نشوان يعنی سرخوش معناسنه در كنديدن فعل تصرف اولنمغله نونی ساقط اولمشدر پس نونی زائده اولمغله مقامی
اشبو جيم بابيدر شارح ديركه زرجون زركون فارسی معربی اولمغله بو الفاظ عجمی بی تصرفدر وزركون فارسيده
التون رنكلو ديمكدركه صاری ديمكدر زرنج سمند وزننده ايرانده سجستان ايالتنك قصبه سی اسميدر زرنوج
زانك فتحی وراك سكونيله تركستانده اوزجند نام شهرك وراسنده بر بلده آديدر زرنوق دخی ديرلر الزعج زانك فتحی
وعينك سكونيله بركمسه يی مضطرب و بيقرار ايلمك معناسنه در يقال زعجه زعجا من الباب الثالث اذا اقلقه و برنسنه يی

يرندن قوپرمق معناسنه در يقال زعجه اذا قلعه من مكانه وطرد ايلمك معناسنه در يقال زعجه اذا طرده وحيقرمق
معناسنه در يقال زعج الرجل اذا صاح الازعاج همزه نك كسريله بو دخی برنسنه يی يرندن قوپرمق معناسنه در
الانزعاج انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال ازعجه فانزعج ای قلعه عن مكانه فاقتلع مصباحده ازاله عن موضعه
عبارتيله مفسر اولوب بعضلر مطاوعی كلميوب بلكه مطاوعنده ازعجه فشخص ديلديكنه ذاهب اولدقلرنی
وخليل وفارابی لفظندن مطاوعی كلديكنه قائل اولدقلرنی نقل ايلمشدر پس اكا كوره ازعاج برنسنه يی يرندن عنفله
آيرمق معناسنه اولور الزعج فتحتينله قلق واضطراب معناسنه دركه بيقرار اولمقدن عبارتدر يقال زعج الرجل زعجا
من الباب الرابع اذا قلق المزعاج ميمك كسريله شول خاتوندر كه بر يرده آرام وقرار ايلمز اوله الزعبج بای موحده ايله
جعفر وزننده والزعبج زبرج وزننده آق بلوده علی قول بوفقه وخفيف بلوده دينور ومطلقا خوب ودلكش اولان
شيئه دينور وزعبج زيتون اسميدر الزعلجة دحرجه وزننده بدخو بلق سوء الخلق معناسنه در الزغبج غين معجمه
و بای موحده ايله جعفر وزننده عنم يعنی زيتون جبلی بمشنه دينور كه نبق يعنی عربستان كراسی ديدكلری ميوه نك
خرده لری شكلنده اولور ابتدا ايشل بعده بياض بعده سياه اولور وطعمی دارچين آجيسی كبی آجترق طتلو اولور
وآندن مربی اتخاذ اولنور الزغلجة زعلجه وزننده ومرادفيدر كه آنفا ذكر اولندی لكن مهمله سی اصوبدر الزلج زانك
ولامك فتحيله ولامك سكونيله جائزدر اياق قايوب طايمق معناسنه در زلاق كبی يقال زلج قدمه زلجا من الباب الرابع بمعنی
زلق الزلج زانك فتحی ولامك سكونيله والزليج زانك فتحيله يره اياغی پك بصميوب ككلك قايارطرزنده خفت وسرعتله
يوريوب كتمك معناسنه در يقال مر فلان يزلج زلجا وزليجا من الباب الثانی اذا خف علی الارض وزلج مزلاج ايله قاپويی
قپايوب بغلمق معناسنه در يقال زلج الباب زلجا اذا اغلقه بالمزلاج الزالج خارج وزننده شدت ومحنتلردن قورتلمش
آدمه اطلاق اولنور كويا كه قاپوب خلاص اولور وصو بی شدتله ايچر اولان كمسه يه اطلاق اولنور وبغايت املس
وهموار اولمغله همان يايدن قايوب چيقر اولان اوقه دينور يقال سهم زالج اذا كان يتزلج عن القوس الزلوج صبور وزننده
بو دخی ذكر اولنان اوقه اطلاق اولنور لكن اساسده وسهم زالج ای يزلج علی وجه الارض ثم يمضی عبارتيله مثبت اولمغله
يربوزنده قايارق كيدوب نشانه وارميوب صاوشوب كچر اولان اوق اوله جقدر شارح دخی يزلج علی وجه الارض
ولم يقصد الرمية عبارتيله بيان ايلمشدر التزلج تفعل وزننده يرطاينجق اولمغله اياق قايمق معناسنه در يقال تزلج
قدمه بمعنی زلج ومشر وبی شدت ومبالغه اوزره ايچمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه مجموعی حنجره دن تزلج ايدر
يقال تزلج النبيذ اذا الح فی شربه المزلج معظم وزننده آز نسنه يه اطلاق اولنور كويا كه الدن قايوب كيدر
يقال شئ وعطاء مزلج ای قليل وشول كمسه يه اطلاق اولنور كه برقوم وجماعته صكره دن ملحق وملصق اولوب
فی الاصل اول زمره دن اولميه وخلق وخلق جهتنده كامل اولميوب ناقص اولان كشی يه اطلاق اولنور وهر شيئك
الحاق ودون اولاننه اطلاق اولنور وبخيل وناكسه اطلاق اولنور كويا كه زمرۀ انساندن تزلج اولنمشدر وصاف
وخالص اولميان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور يقال حب مزلج ای غير خالص المزلاج مفتاح وزننده والزلاج
كتاب وزننده مغلاق معناسنه در كه كليده دينور لكن مزلاج ال ايله آچيلوب انختره محتاج اولميان ومغلاق انجق
انختر ايله آچيلور اولان كليده مخصوصدر اساسده الغاز طريقيله يقال المزلاج يغلق به الباب ولا يغلق عبارتيله قول
مزبوره تلميح ايلمشدر فافهم ومزلاج صغر يسی اتسز وآربق اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مزلاج ای رسحاء
الزلوج صبور وزننده يايدن چابك قايوب كيدر اولان اوقه دينور نته كه ذكر اولندی وچابك وچالاك انسان وحيوانه
اطلاق اولنور يقال رجل وفرس زلوج ای سريع وزلوج عبد الله بن جحش الكنانی نام كمسه نك فرسی ياخود ناقه سی
اسميدر و بغايت املس اولمغله الدن چابك قايوب كيدن اوقه اطلاق اولنور يقال قدح زلوج ای سريع الازلاق
من اليد مؤلف بونی تكرار ايلمشدر وزلوج دور ودراز يوقشه اطلاق اولنور يقال عقبة زلوج ای بعيدة طويلة
الازلاج همزه نك كسريله بو دخی قاپويی مزلاج ايله بند ايلمك معناسنه در يقال ازلج الباب اذا اغلقه بالمزلاج
التزليج تفعيل وزننده بركمسه آغزندن برسوز چيقروب بين الناس فاش وشايع ايلمك معناسنه در كويا كه
آغزندن ميانه ناسه قايدرمشدر يقال زلج كلامه تزليجا اذا اخرجه وسيره ای افشاه بين الناس وهمان كفايت مقداری
شئ ايله يچنمك خصوصنی صاوشدرمق معناسنه در استعمال اولنور يقال فلان يزلج عيشه ای يدافعه بالبلغة
الزلجی جمزی وزننده والزلجة ولبجه وزننده جست وچابك ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة زلجی
وزلجة ای سريعة الزلجان فتحاتله سبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زلجه زلجانا اذا تقدمه
الزلخ ضمتينله صير بجق اولان پالچين قيارده اطلاق اولنور صخور ملس معناسنه ظاهرا زليخ مفرديدر

مزلج مقبل وزننده عبدالله بن مطر نام شاعرك مخلصيدر منظومه‌سی اولان اشبو * نلاقی بهايوم الصباح عدوّنا
اذا اكرهت فيها الاسنة تزلج * بيتی تلقبنه باعث اولمشدر واقعا بعض شعراء منظومه‌سی سببيله ملقب اولمق عادات
عربدندر نته كه كتاب مزهرده آنكچون فصل مخصوص مرسومدر الزمج زانك فتحی وميمك سكونيله طولدرمق
معناسنه‌در يقال زمج القربة زمجا من الباب الاول اذا ملأها وناس بيننی افساد ايدوب يری برينه دوشورمك
معناسنه‌در يقال زمج بين القوم اذا احرش وبربره دستورسز كستاخانه كيرمك معناسنه‌در يقال زمج عليهم اذا دخل
بلااذن الزمج فتحتيله طارلمق معناسنه‌در يقال زمج الرجل زمجا من الباب الرابع اذا غضب الزمج كتف وزننده
والمزمج ازميجاجدن اسم فاعل اوله‌رق طارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل زمج ومزمج ای غضوب
الزمجی زانك وميمك كسريله زمكی وزننده قوشك قويرغی دبنه دينور اصل ذنب الطائر معناسنه‌در نته كه زمكی دخی
بومعنايه‌در الزمج دمّل وزننده برنوع يرتجی قوش اسميدر فارسيده اكادوبرادران ديرلر زيرا بريسی شكاردن
عاجز اولنجه اوبرجفتی يتشوب اكا اعانت ايدر جوهری وهمنه‌مبنی فارسيده‌ده برادران دينور ديورسم ايلمشدر
دوبرادران ايكی برادر وده براد ران اون برادرلر ديمكدر بوقوشه تركيده اوتلكو وسكسك قوشی تعبير اولنور
لونی صارويه مائل وصوتی كوپك ايكی صوتنه شبيهدر كوچك قوزيلری وچوجقلری قاپوب كوترر آنكچون
بزم ديارلرده اكا اوشق قپان تعبير اولنور اكثری كيجه كلوب ياتاقدن چوجقلری اختطاف ايدر شارح ديركه
برجنس قوش دخی واردركه زمج الماء ديرلر مصرده اكانورس ديرلر كوكرجين جثه‌سنده وبياض اولور قاره بطاق كبی
صويه طالوب بالق صيد ايدر الزأمج زانك فتحی وهمزه‌نك سكونيله زأبج وزننده ومرادفيدركه جمله ومجموع
معناسنه‌در يقال اخذه بزأمجه ای بزأبجه ای كله الزمجة زانك وميمك كسريله اركك دوه قوشنك منقاربنه دينور
المزمهج هايله مقشعر وزننده خوشمنظر وتاب وطراوتلو چوق چايره دينور يقال كلأ مزمهج ای انيق ناضر
كثير الزنج زانك فتحی ونونك سكونيله وزانك كسريله زبا ترددر والمزنجة ميمك ونونك فتحيله والزنوج زانك
ضميله قاره‌لردن برطائفه‌در زنجی مفرديدر فارسيده زنكی واولكه‌لرينه زنكبار دينور بوجهتله معرّب اولمسی
اغلبدر واولكه‌لری ماورای صعيدده خط استوا تحتنده‌در الزنج فتحتيله پك صوصه‌مق علی قول زياده‌سيله
صوسزلق چكمكله بغرسقلری منقبض اولوب مرام اوزره طعام وشرابدن قالمق معناسنه‌در يقال زنج الرجل
زنجا من الباب الرابع اذا عطش شديدا اوهو ان تقبض امعاؤه ومصارينه من العطش ولا يستطيع اكثار الطعم
والشرب المزنج معظم وزننده آزنسنه‌يه دينور يقال عطاء مزنج ای قليل زنج زانك ضميله نيسابورده برقريه
آديدر زنجان سحبان وزننده اذربيجان اولكه‌سنده بربلده آديدر محدثيندن محمدبن احمدبن شاكر وشيخ الحرم
امام سعيدبن علی وابوالقاسم يوسف بن الحسن وابوالقاسم يوسف بن علی الزنجانيون اورادندر الزناج كتاب
وزننده عوض ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال زانجه زناجا اذا كافاه زنج زبير وزننده محدثيندن ابوغسان
محمدبن عمروك لقبيدر الزنفيلجة زانك كسری ولامك فتحيله والزنفالجة يايی الفه قلبله والزنفليجة
قسطيله وزننده كنف ديدكلری ظرفه شبيه برظرف آديدر وكنف كافك كسريله ايچنه خردوات وضع اولنان
طوبره ودغارجق مقوله‌سی ظرفدر ولفظ مزبور زنبيله فارسی معربيدر مفردات فارسيده زنبيله كه تخفيفله
زنبيله دخی ديرلر محفه طرزنده اغاجدن دوزلمش برجفت ظرف ايله مفسردركه ايچنه ميوه وسبزوات مقوله‌سی
قيوب طواره يوكلدرلر وبرنوعی واردركه حصيردن وقيلدن نسج ايدرلر آنی باغچوانلر قوللنورلر بوجهتله
حالا اوزمجيلرك وباغچوانلرك دابه اوزره نسنه طاشيدقلری چفته سپدلرده اطلاق اولنور وزنبيله بای عربی
وفارسيله وصف تركيبيدر اصلی بيلةٔ زنبيل ايدی كه اكر طوبره‌سی ديمكدر اوائلده آت قسمنه تحميل ايلدكلرندن
اكره تخصيص اولنوب بعده دواب سائره‌يه‌ده تحميل ايلديلر وزنفليجه آندن معربدر بعده تصرفله زنفالجه
وزنفليجه دخی ديديلر مزهرك بياننه كوره وزنلری فنعليله وفنعالله وفنعليله‌در الزنفجة زانك فتحی ونونك
سكونيله آفت وداهيه معناسنه‌در الزوج زانك فتحی وواوك سكونيله اش معناسنه‌دركه چفت اولان شيئك هربرندن
عبارتدر بوجهتله بعل وحليله‌يه يعنی خاتونك ارينه وارك خاتوننه اطلاق اولنور وتصريح تأنيث ايچون اركك خاتوننه
زوجه دخی اطلاق اولنور هاايله نته كه بعل كلمه‌سی دخی بويلجه‌در يقال هوزوجها وهی زوجه وزوجته وهما
زوجان يعنی ايكی اشدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره زوج لفظی اش اولان حيواناتده ذكر واناثدن هربرينه اطلاق
اولنور هوزوجه ديرلركه بوآنك اشيدر ديمكدر كذلك حيواناتده وسائر اشياده هرايكی قرينه يعنی اشك ايكيسنه بردن
زوج اطلاق اولنور مثلا خف ونعل كبی كه تركيده بوندن چفت ايله تعبير اولنور فرد مقابليدركه تك ديمكدر كذلك

لون وشكل مقوله‌سی اوصافده آخره مماثل ياخود مضاد اولانك هربرينه زوج اطلاق اولنور بوجهتله بعل
وبعله‌دن هربرينه زوج ديرلر وهاايله زوجه لغت رديه‌در زوجك جمعی ازواج وزوجه‌نك جمعی زوجات‌در واشبو
احشروا الذين ظلموا وازواجهم كريمه‌سنده ازواج ظلمه‌يه افعالرنده مقتدی اولان اقران ايله مفسردر كذلك
ولاتمدنّ عينيك الی مامتعنا به ازواجا منهم كريمه‌سنده اشباه واقران ايله مفسردر ومن كل شیء خلقنا زوجين
كريمه‌سنده زوجين عنوانی بالجمله اشياء جوهر وعرضدن وماده وصورتدن مركب اولوب مصنوعيتی مقتضی
تركيبدن عاری برنسنه اولميوب والبته برصانعه محتاج وصانع دخی فرد اولديغنه تنبيهی متضمندر وقرآن كريمده
بعض محلده ازواجدن مراد انواع متشابهه وبعض محلده اصناف وفرقه‌لردر وزوّجناهم بحور عين كريمه‌سی
وقرناهم بهن معناسنه‌در هرنقدر تزويج مفعولينه متعدی ايسه‌ده بلاباء ورودی بيننده متعارف اولان مناكحه
طورندن خارج اولديغنه تلميح نكته‌سنه مبنيدر ومصباحك ومغربك خلاصه‌سی بودركه زوج شكل يعنی
برآخر شيئه طبع ياخود اوصافدن بروصفده شبيه ونظير اولان شيئه دينوركه آنكچون نظير اوله اصناف
والوان كبی ياخود نقيض اوله رطب ويابس وذكر وانثی وليل ونهار وحلو ومر كبی وهرايكيسنه‌ده كه چفت
تعبير اولنور زوج اطلاق اولنور زوجان دينديكی كبی پس زوجان ايله برچفت كه ايكيدر وايكی چفت كه
دردر اراده اولنور وازهريدن نحويونك اثنينه زوج اطلاقنك انكارلری منقولدر حتی ابن انباری اطلاق
مزبوری تخطئه ايلمشدر زيرا عربلر مثلا زوج حمام وزوج خفاف ديميوب انجق زوجان من حمام وزوجان
من خفاف عنوانيله تكلم ايلدكلرنی كذلك برچفت قوشك برينه زوج ديميوب بلكه ارككنه فرد وديشيسنه
فرده ديدكلرنی معرض احتجاجده نقل ايلمشدر وسجستانی ديمشدركه واحده زوج اطلاقی جنسندن برآخرك
وجوديله مشروطدر مثلا هوزوجه ديرلركه بوآنك اشيدر وهمازوجان ديرلركه بوايكی بری برينه اشدر وچفتدر
ديمكدر نته كه مؤلفكده مرادی بودر وزوج ار وعورتدن هربرينه اطلاق اولنور وبولغت عاليه‌در نته كه قرآن
كريمده زوجه عنوانی وارد اولمامشدر وابوحاتم روايتی اوزره زوجه اهل نجد وزوج اهل حجاز لغتيدر ابن سكيت
نقلی اوزره علی العكس‌در وفقهانك هاايله استعمالی ايضاح ايچون وخوف التباس ايچوندر وتزويج كه تفعيل‌در
بنفسه مفعولينه متعدی اولور كذلك تزوّج كه تفعلدر ايكی مفعوله تعديه ايدر تقول زوّجت فلانا امرأة وبامرأة
فتزوّجها وتزوّج بها وباايله تعديه‌سی ازدشنوءه لغتيدر وفقهانك زوّجتها منه قوللری كه من كلمه‌سيله متعديدر
موجه دكلدر بوتفصيلدن مؤلفك اجمالی شرح وبسط اولنمشدر انتهی وايكی اشك هربرينه اطلاق اولنديغی
كبی ايكيسنه بردن زوج اطلاق اولنور نته كه زوجان دخی دينور يقال هما زوجان ويقال هما زوج شارح ديركه
بوعربلرك هماسيان وهماسواء ديدكلری كبيدر انتهی وزوج فرد مقابلنه دينوركه چفت تعبير اولنور شفع كبی يقال
زوج اوفرد ای شفع اوتر يعنی چفتميدر تكميدر وزوج محفه اورتوسنه دينوركه يولك ايبدن نسج ايدرلر چفت
اولمسی ياخود ايكی رنك ايبدن ايشلنديكی حسبيله‌در ودبا مثللو نسنه‌لرك لونه اطلاق اولنور قال فی الاساس
خلق الله النبات ازواجا ای اصنافا والوانا وخلق فيها من كل زوج ای من كل لون التزويج تفعيل وزننده
چفتلندرمك وبری برينه اش قلمق معناسنه اولمغله برخاتونی بركمسنه‌يه نكاحله چفت ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول زوّجته امرأة ويقال زوّجته بامرأة ای انكحته امرأة وقوله تعالی وزوّجناهم بحور عين ای قرناهم بهن
يعنی وجه آتی اوزره تزويج وتزوّج لغت عاليه‌ده مفعولينه بنفسه متعدی ايكن آيت مرقومه‌ده باء واسطه‌سيله
تعديه ايلمسی تزويج قرن والصاق معناسنی متضمن اولديغنه مبنی اولمغله زوّجناهم قرناهم والصقناهم سبكنده‌در
بيضاوی بايی سببيه‌يه دخی حمل احتمالنی اشعار ايلمشدر وراغبك بياننه كوره زوّجناهم حوراعنوانده وارد اولمديغی
جنده واقع تزويج حورحالا بيزده متعارف اولان مناكحه وتيره‌سنده اولمديغی نكته‌سنه مبنيدر التزوّج تفعل
وزننده چفتلنمك واش اولمق معناسنه اولمغله برخاتونی نكاحله آلمق معناسنده مستعملدر تقول تزوّجت امرأة
وبامرأة كرك تزويج وكرك تزوّج صيغه‌لری وجه مذكور اوزره بنفسه ومفعول ثانی‌يه باء ايله متعدی اولورلر
علی قول باء ايله تعديه‌لری لغت قليله‌دركه وجه مرسوم اوزره ازدشنوءه لغتيدر مؤلفك وبها قولی زوّجت
وتزوّجت مثاللرينك ايكيسنه‌ده ناظردر وضمير مؤنث امرأه‌يه راجع اولمغله وبامرأة ای بالباء ديمكدر وتزوّج برنسنه‌يه
كيريشوب قارشمق معناسنه استعمال اولنور يقال تزوّجه النوم ای خالطه المزواج ميمك كسريله كثيرة التزوّج
اولان خاتونه دينور يقال امرأة مزواج ای كثيرة التزوّج وزوجلری چوق خاتونه اطلاق اولنور كه ام خارجه
ديدكلری عورت كبی اوچ كونده بربوشانوب غيريسنه واران ملعونه اوله‌جقدر ومحتملدركه بری بربندن خبرسز

چوق اره ده وارمش اوله هندستانده برعورت اوندن زیاده اره واروب نوبتلشدکلری محکیدر یقال امرأة مزواج
ای کثیرة الزوجة ای الازواج پس زوجه عنبه وزننده ازواج کبی زوجك جمعی اولور لکن نوادردندر الازواج
همزه نك فتحیله زوجك جمعیدر نته که ذکر اولندی وقرنا معناسنه استعمال اولنور که قرینك جمعیدر ومنه قوله
تعالی احشروا الذین ظلموا وازواجهم ای قرنائهم الزاج معروف طوزدر که قاره بویه تعبیر اولنور انواعی واردر
وبو زاك فارسی معربیدر وزاج محدثیندن احمد بن منصور الحنظلی لقبیدر الزیج زانك کسر ومدیله بنا ایپنه
دینور که چرپی ایپی تعبیر اولنور معمارلرك کونیه تعبیر ایتدکلری آلته معلق ایپدر که اوجنده شاقولی اولور فن هندسه
حکمنجه راست وکج میانی آنکله وزن وادراك ایدرلر وبو زیك فارسی معربیدر مترجم دیر که زیك لفظی فارسیده
ایکی معنایه دربری بنا ومعمار تخته سنه وصحیفه سنه دینور که آنده رسم صورت بنا طرح اولنور وبری بنا ایپنه دینور که
چرپی ایپی تعبیر اولنور وزیج کلمه سی جیم فارسیله آلتی معنایه کلور بری شول ایپلکره دینور که استاد نقشکارلر نقشلری
آنکله طرح ایدرلر پس اهل نجومك استخراج ایتدکلری کتاب علم سیر کواکب که زیج تعبیر اولنور معانی ثلاثه
مذکوره نك هربرندن اخذ اولنمق ممکندر وبعضلر دیدیلر که زیج زه معربیدر که وتر معناسنه در علم مزبور توتیر وتقویسی
مشتمل اولمغله بوندن دخی اخذ اولنمق محتملدر الزوج موج وزننده معناسی مفصلا بیان اولندی وزوج مصدر
اولور میانه نی افساد ایدوب بری برینه قشقرتمق معناسنه یقال زاج بینهم یزوج زوجا اذا حرش المزاوجة
مفاعله وزننده ازدواج معناسنه در که بری برینه ایش اولمق وجفت اولمق معناسنه در یقال زاوجا مزاوجة
ای ازدوجا وازدوج کلمه سی افتعالدر اصلی ازتوج ایدی الزهزج زای معجمه ایله جعفر وزننده جن طائفه سنك
سسلرندن وجویلدیلرندن حکایه در جمعی زهازج کلور تقول سمعت زهازج الجن ای عزیفهم وجلبتهم مؤلفك
وجلبتها عنوانیله ایرادی طائفه اعتبارینه مبنی در التزهلج تدحرج وزننده مزراغك بوغملری وسائر یرلری
طوغری واینغون اولمق معناسنه در یقال تزهلج الرمح اذا اطرد الزهلجة دحرجه وزننده مدارا ایلمك معناسنه در
تقول لم ازل ازهلجه حتی لان ای اداریه فصـــــل السین السبجة جرعه وزننده والسبیجة ولیجه وزننده
سیاه آبایه وسیاه کلیمه دینور ویکسز ویقاسز اولان عرب کوملکنه دینور بقیره معناسنه شارح دیر که بعض امهاتده
سبیجــه وسبیج شبی معربی اولمق اوزره مرسومدر که فارسیده کیجه لك ثوبه دینور وسبجة القمیص کوملـــك
ییرزلرینه وقولتقلری آلتنه اوریلان پارچه لره دینور که خشتك تعبیر اولنور التسبج تفعل وزنـــنده سیاه آبا کیمك
معناسـنه در یقال تسبج الرجل اذا لبس السبجة السبیج امیر وزنـــنده بودخی یقاسز یکسز عرب کوملکنه دینور
المسبج معظم وزننده انلو کلیمه دینور یقال کساء مسبج ای عریض السبرجه دحرجه وزنـنده برایشی پوشیده
ومستور ایلمك یعنی خلقدن صقلامق معناسنه در یقـال سبرج علی الامر اذا عماه سابروج بانك فتحی ورانك
تشدیدیله بغدادده برموضع آدیدر السجونة سینك فتحی وبانك سکونیله تلکی دریسندن معمول برکونه فروه
یعنی کورك اسمیدر وبو آسمان کون معربیدر که کوك رنکلی دیمکـدر پس کوك یاخود مائی اولور اول رنکده تلکی
کورکی نامعروف اولمغـله لفظ مزبور رشکونه معربی اولسه پك ملایم اولور که کیجه رنکلی دیمك اولور که مراد
سیاهدر زیرا سمورکبی سیاه تلکی موجوددر خصوصا مکه اوغلاغی دریسندن یاپدقلری کورك معلومدر اکرتلکی
دریسیله مقید اولمسه سنجاب وتیون محتمل ایدی بوندن بشقه آسمان کون لفظندن تعریب مذکور محض تکلفدر
الاسناج والاسنیج همزه لرك کسریله ماسوره تعبیر اولنان دلیك قامشه دینور که جولههلر اکا طوقوبجق ایپلکی
صاروب مکوکه ادخال ایدرلر مترجم دیر که اسنیج سنبره فارسی معربیدر واسناج آندن مشعبدر اسنجه همزه نك
فتحیله مغربده بربلده آدیدر السج حج وزننده فضله طبیعی صویق اولمق معناسنه در که مراد لینت اوزره حدثلمکدر
یقال سج الرجل وغیره من الباب الاول اذا رق غائطه ودیوار صوامق معناسنه در یقـال سج الحائط اذا طینه
المسجة میمك کسریله اسم آلتدر دیوار صواینجق تخته ماله یه دینور السجة سینك فتحیله برصنم آدیدر نته کیم بجه دخی
برغیری صنم آدیدر وسجه وسجاج که سحاب وزننده شول سوده دینور صو چوق قونمغله پك یوفقه وطوری اوله
السج ضمیله اوستی بالچقله صوانمش سطوحه دینور که کارکیرخانه لرده اولور طایان ممدره معناسنه در ونفوس
طیبه معناسنه در ظاهرا مفردی اسج در السجسج غبغب وزننده نه اسی ونه صوغوق اولان کونه دینور که معتدل
اولور یقال یوم سجسج ای لا حر ولا قر ونه پك ونه ملایم اولان یره دینور یقال ارض سجسج ای لیست بصلبة ولا سهلة
وطلوع فجر ایله طلوع شمس ماببنه دینور ومنه حدیث ابن عباس فی صفة الجنة وهواؤها السجسج وغلط الجوهری
فی قوله الجنة سجسج شارح دیر که حدیث آخرده نهار الجنة سجسج عبارتیله وارد اولوب محدثین ای معتدل لا حر ولا قر

او لاظلمة فیه ولا شمس اونوره کالنور الذی بین طلوع الفجر والشمس عبارتلریله تفسیر ایلمکله جوهرینك استشهادی
حذف مضافه محمول اولمق محتملدر السج سینك فتحی وحای مهمله نك سکونیله برنسنه نك دریسنی یاخود قبوغنی
صیروب صویمق معناسنه در یقال سحجه سحجا من الباب الثالث اذا قشره ویقال اصابه شیء فسحج وجهه یعنی
اکا برنسنه طوقنمغله یوزینك دریسنی صیروب صویدی وسحج باشك صاچنی آهسته جه طرامق معناسنه در یقال سحج
فروة رأسه اذا سرحه لینا وتیز تیز یورمك معناسنه در یقال مر یسحج ای یسرع ودابه یه مخصوص برنوع سکرتمك
معناسنه در که یك سکرتمکدن دون اولور که لنك سکرتمسی اوله جقدر یقال سحج الفرس اذا جری دون الشدید
الانسحاج انفعال وزننده سحج کلمه سندن که دری وقبوق صیروب صویمق معناسنه در مطاوع اولور یقال سحج
جلده فانسحج التسحیج تفعیل وزننده تکثیر ایچوندر چوق صویمق یالك صویمق معناسنه در التسحج تفعل
وزننده آندن مطاوعدر یقال سحج قشره فتسحج المسحج معظم وزننده ایصریلوب یاطرملانمغله کوده سنك دریسی
یوزلمش انسان وحیوانه دینور اکثری حمار قسمی بری برنی قاپوب اصرمغله آنلره وصف ایدرلر یقال حمار مسحج
ای معضض مکدح السحاج شداد وزنـــنده شول دوه یه دینور که دائما طبانلرنی یره سوروب طرملامغله طرناغی
صیرراوله یقال بعیر سحاج اذا کان یسحج الارض بخفه المسحج والمسحاج میملرك کسریله ذکر اولنان
سحج دیدکلری سکرتمکله سکردر اولان حیوانه دینور یقـال حمار مسحج ومسحاج ای یجری دون الشدید ومسحج
دولسکرلرك اغاج یوندقلری کسر ونبر مقوله سی آلته دینور ومسحاج هر کلامده آند ایچوب یمین ایدر اولان یمینجی
عورته دینور که بری بری آردنجه یمینی اسراع ایدر یمینك کثرتی کلامك کذبنه شاهد مصدقدر یقال امرأة مسحاج
ای حلوف تسحج الایمان ای تسرعها سحوج سحون وزننده برموضعدر السحوج صبور وزننده مسحاج
کبی بودخی یمینجی قاری یه دینور السخاوج سینك فتحی وخای معجمه نك تخفیفیله شول خالی ارضه دینور که نه یول
بوله جق اعلام ونشانلری ونه ایچه جك صویی اوله که چول تعبیر اولنان بیابان اوله جقدر وبو جمع صورتنده مفرددر
السدج سینك فتحی ودالك سکونیله برکیسه برنسنه ضمننده بدکمان ایلمك معناسنه در یقال سدجه بالشیء سدجا
من الباب الاول اذا ظنه به السداج شداد وزننده یلانجی یه دینور کذاب معناسنه التسدج تفعل وزنـــنده
قصد ایلان پیدا ایلمك معناسنه در یقال تسدج فلان ای تکذب وتخلق الانسداج انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب
دوشمك معناسنه در یقال انسدج الرجل اذا انکب علی وجهه الساذج ذال معجمه ایله ساده معربیدر که بی نقش اولان
شیئه دینور شارح دیر که بوندن الفاظ عربیه اخذ ایلمشلردر ازجمله سداجه لفظی سهولت وحسن خلق معناسنه
استعمال ایدرلر حسن الخلق اولان آدم نقوش ردیه دن ساده دل اولمق ملابسه سیله وکثرت استعمالدن ذالی اهمال
ایلدیلر سرنج عرند وزننده اکراددن برقبیله آدیدر محدثیندن ابو منصور محمد بن احمد بن مهدی السرنجی
بدرلری اول قبیله دندر السراج کتاب وزننده معروفدر که فتیلی یانار چراغه دینور قندیل واکا ملحق موم وچرا
کبی شارحك بیاننه کوره جمعی سرج در ضمتینله یقال اطفأ السراج ای المصباح وکونشه اطلاق اولنور که سراج
نهاردر یقال طلع السراج ای الشمس شارحك بیاننه کوره بو ماده ضیاء معناسنه موضوعدر وسراج اعلام ناسدندر
السرج سینك فتحی ورانك سکونیله صاچ اورمك معناسنه در یقال سرجت المرأة شعرها سرجا من الباب الاول
اذا ضفرت ویلان سویلمك معناسنه در اساسدن بومعنا مجاز اولمق منفهم اولور یقال سرج الرجل اذا کذب وسرج
آت اکرینه دینور زین اسب معناسنه مؤلف سرج لفظنی ذکر ایدوب تفسیرندن سکوتی معروف اولدیغنه مبنی یاخود
نسخه لردن ساقط اولمشدر یقال شد علی الفرس سرجه ای رحله التسریج تفعیل وزننده بودخی صاچ
اورمك معناسنه در یقال سرجت المرأة شعرها اذا ضفرت وبرنسنه یی خوب وکوجك ایلمك معناسنه استعمال اولنور که
سراج کبی تابدار ایلمکدن عبارتدر یقال سرجه تسریجا اذا بهجه وحسنه السرج فتحتینله برآدمك چهره سی
کوزل وتابدار اولمق معناسنه در یقال سرج الرجل سرجا من الباب الرابع اذا حسن وجهه وکذب سویلمك معناسنه در
یقال سرج الرجل اذا کذب الاسراج همزه نك کسریله دابه یی اکرلمك معناسنه در تقول اسرجتها ای الدابة
اسراجا اذا شددت علیها السرج السراج شداد وزننده اکرییان کسبه دینور که لسانمزده دخی سراج تعبیر اولنور
ویلانجی یه اطلاق اولنور کذاب معناسنه السراجة سینك کسریله سراجلق حرفتنه دینور سریج زبیر وزننده
برمعروف حداد اسمیدر که قلیچ یاپارایدی سیوف سریجیه اکا منسوبدر شارح دیر که نته که * وفاحما ومرسنا مسرجا
مصراعنی بوکونه تصرف ایدرلر وابو سعید محمد بن القاسم بن سریج وابو العباس احمد بن عمر بن سریج که عالم وفقیه
عراق ایدی وهیثم بن خالد السریجیون علمادندر سرج سینك فتحی ورانك سکونیله معاری ذکر اولندی وسرج

اسماء رجالدندر سرج ابن ابراهيم الخليل على نبينا و عليه صلوة الجليل درو الدهسی قطورا بنت يقطن درساره
جنابلری وفاتندنصكره تزوج ايلديلر و يوسف بن سرج وصالح بن سرج و محمد بن سنان بن سرج محدثلردر و سرج
بر موضع آديدر السرجج سينك ضمی و جيمك فتحيله ترتب وزننده دائم وجاودان معناسنه در السرجوج
سينك ضميله احمق و بيمغز كشی يه دينور السرجيجة سينك كسريله والسرجوجة سينك ضميله سرشت
و طبيعت معناسنه در يقال الكرم من سرجيجته و سرجوجته ای من خلقه وطبيعته سرجه جرعه وزننده
سمیساط نام قلعه قربنده بر موضعدر وحلب قضاسنده برقريه در ونصيبين ايله دنيسر نام بلده بينده برحصن آديدر
سروج صبوروزننده حران قربنده بربلده در السردجة دحرجه وزننده برنسنه يی ترك واهمال ايلمك معناسنه در يقال
سردجه سردجة اذا اهمله السرنج سمندوزننده صنعت انواعندن برنوع مصنوعه اسميدر فسيفساء كبی وفسيفساء
منقش تپه جاملرينه دينور شارحك بيانته كوره سه رنك معربيدر كه اوچ دور لو ديمكدر لكن نه اولدانغی معلوم اولمدی
وسرنج بردوای معروف آديدر كه بعضا سيلقون دخی اطلاق ايدرلر تركيده سلوكن ديدكاری قرمزی بويه در كه يانمش
قلايدن وقورشوندن معمول اولور جراحاته نافعدر مترجم دير كه فارسيده اكاسرنج ديرلر برنج وزننده و زيل تعبير اولنان
چالق يه ده ديرلر السرهجة دحرجه وزننده اباء وامتناع ايلمك معناسنه در يقال سرهج عنه اذا ابی وامتنع وايپ مقوله سی
نسنه يی محكم بوككمك معناسنه در يقال سرهج الحبل اذا فتله شديدا المسرهج مدحرج وزننده بغايت محكم
بوكلمش ايپه دينور يقال حبل مسرهج ای مفتول فتلا شديدا السفتجة سينك ضميله قرطقه وزننده برآدمك
كندی بلده سنده مالی اولمغله بلدهٔ مزبوره ده كنديسنه اداواعطا ايلمك قوليله بركسه اول آدمه ديار آخرده مال
و يرمكه دينور بوندن غرضی امن طريق بو عمل بزم اصطلاحمزده پوليچه تعبير ايلديكمز اوله جقدر كه سفتجه اول
پوليچه در و بو سفته فارسی معربيدر قالديكه مؤلف مسامحه ايله قاصر تعريف ايلمشدر امهات سائره ده برتاجر ياخود
بلدهٔ اخرايه كيدن كسه خطر طريقدن ياخود غسرت محافظه دن ناشی بلدهٔ مزبوره ده مالی ياخود شريك وصديقی
اولان بركسه يه بلدهٔ مذكوره ده كنديسی ياشريكی ياصديقی ادا ايلمك قوليله انجه ياغيری مال و يرمكله مفسردر
اصل فارسيده سفته ديار اخرايه كونديريلن نسنه يه دينور هديه اولسون بضاعه اولسون بعده عمل مزبورده وبووجه
اوزره و يريلن مالده استعمال ايلديلر كتب فقهيه ده نيجه احكامی مشروحدر حالا آينده ورونده بينده مشروحدر
السفتجة دحرجه وزننده مادهٔ مزبوره دن متصرفدر انجدبی پوليچه ايلمك معناسنه در يقال سفتج فلانا اذا عامله
بالسفتجة وهی ان يعطی مالا لاحد وللاخذ مال فی بلد المعطی فيوفيه اياه ثمة فيستفيد امن الطريق السفج سينك
فتحی وفانك سكونيله يل پك اسمكه دينور يقال ما اشد سفج هذه الريح ای شدة هبوبها الاسفيداج همزه نك كسريله
اسپيداب فارسی معربيدر تركيده تحريفله استوبچ و بعض دياره آغلق ديدكلری نسنه در كه يانمش قلای وقورشونك
رمادندن حاصل اولور قورشوندن معمول اولانك احراقده مبالغه اولنسه سلوكن حاصل اولور ودار وی مزبور
ملطف يعنی حرارت معتدله سيله ماده يی مرقق وجلاءدر يعنی ماده ايله سطح عضوك ماينينه كيروب يابشمش
وقوريمش رطوبتلری مزيلدر السفلج عملس وزننده اوزون شيئه دينور السفنج نونله عملس وزننده جست
وچابك اولان اركك دوه قوشنه دينور و برقوش اسميدر كه ككلك كبی پك قايوب كيدر بوراده عباره طائر كثير الاسنان
عنوانيله مرسوم اولمغله بورسمه ترجمه اولندی وحياة الحيوانده كثير الاسنان عبارتيله مرقوم اولمغله ديشلری چوق
برقوش ديمك اولور السفنجة دحرجه وزننده برشيئك بهاسنی درساعت و يرمك كه طرنغی دبنده و يرمك تعبير اولنور
يقال سفنج له سفنجة اذا عجل نقده الاسفنج همزه نك كسری وفانك فتحيله برنوع شجرك عروقيدر كه متعفن
قروح وجراحاته نافعدر اشبو اسفنج جميع مفرداتده سونكر ايله مفسردر كه معروفدر حقيقتنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر دكزده برحيواندر هلاك اولدقده امواج درياساحله آتار و بعضلر درياكپوكيدر وكيمی برنباتدر دريادة نابتدر
ديديلر ومفردات طبيه ده توصيفی مؤلفك توصيفنه مطابقدر واكثر اصولده همزه نك وفانك كسريله مقيددر السكباج
سينك كسريله سكبای فارسی معربيدر كه سركه لو آش ديمكدر اتی سركه ايله طبخ ايلمك وجهيله ترتيب ايدرلر تركيده
اكشی آش ديدكلريدر السكبينج سينك كسريله بردوای معروف آديدر بو سكبينه فارسی معربيدر آت قاصنبسی
تعبير اولنان صمغدر كه ادويه دندر السلج سينك فتحی ولامك سكونيله والسلجان فتحاتله يوتمق معناسنه در
يقال سلج اللقمة سلجا وسلجانا من الباب الرابع اذا بلعها شارح دير كه بركسه دين ايدينوب طلب اولندقجه مطل وامتناع
ايلدكده عربلر الاكل سلجان والقضاء ليان ديرلر وسلج وسلجان دوه قسمی سلج ديدكلری نبات اكل ايلمكله اسهاله
اوغرامق معناسنده در يقال سلجت الابل سلجا وسلجانا من الباب الرابع والاول اذا استطلقت عن اكل السلج ومدااتمك

معناسنه در يقال سلج الفصيل الناقة سلجا من الباب الرابع اذا رضعها وسلج و يركی يه دينور عطاء معناسنه سجل كبی
السلجان سينك ولام مشدده نك كسريله صليان وزننده بوغازه دينور السلجان سينك ولام مشدده نك ضميله
قمحان وزننده والسلج سينك ضميله قبر وزننده براوتدر كه اوتليان دوه يی اسهاله اوغرادر التسلج تفعل
وزننده والاستلاج افتعال وزننده مشروبی افراط ومبالغه اوزره ايچمك معناسنه در كويا كه بوغازنی ليبريز ايلر
يقال تسلج الشراب واستلجه اذا الح فی شربه كانه ملأ به سلجانه وتسلج برنسنه يی اشتها ايله يوتمق معناسنه در يقال
الطعام طيب فيتسلج ای يتبلعه السلاليج سينك فتحيله پك اوزون چنار اغاجلرينه دينور ظاهرا مفردی سلج در
سلم وسلاليم كبی السليجة وليجه وزننده ساجه معناسنه دركه تركيده بنی تعبير ايتدكلريدر قپولرده ودولاب
قنادلرنده اولور السلجن سينك كسری ولام مشدده نك وجيمك سكونيله سنخف وزننده كعك اسميدر كه تركيده
كاك ديدكلريدر معروفدر السلج صرد وزننده برنوع اصداف بحريه دركه ايچلرنده مأكول برشیء اولور تركيده
استريه ديدكلريدر مفردی سلجه در السليج اميروزننده والسلجلج سفرجل وزننده والسلجلج قذعمل وزننده
پك خوش وسهل المساغ اولمغله همان چيكنمزين يوديلور اولان طعامه دينور يقال طعام سليج و سلجلج و سلجلج
ای طيب يتسلج ای يتبلع يعنی بلا عسر سلغوج قربوس وزننده بربلده آديدر السلمج جعفر وزننده اوزون وانجه
اولان اوق تمرنه دينور جمعی سلامج كلور السلمج بودخی جعفر وزننده اوزون شيئه دينور السماجة سينك
فتحيله چركين وقبيح اولمق معناسنه در يقال سمج الشیء سماجة من الباب الخامس اذا قبح السمج ضخم
وزننده والسمج خشن وزننده والسميج امير وزننده چركين وبدمنظر اولان شيئه دينور جمعلری سماج كلور
ضخام وكرام كبی وسمج ضخم وزننده وسميج پك دسومتلو بيمزه وخبيث الطعم اولان سوده دينور التسميج تفعيل
وزننده برنسنه يی چركين قلمق معناسنه در يقال سمجه تسميجا اذا جعله سمجا سمجان كسرتينله طخارستان
اولكه سنده بربلده آديدر السمحج حای مهمله ايله جعفر وزننده بلی اوزون اولان قصراغه وديشی اشكه دينور
وكثير الشحم وغليظ اللحم اولان قصراغه دينور و بو ماده بونلرك ديشيلرينه خاصدر و سمحج اوزون يايه دينور السمحاج
سينك كسريله بودخی بللری اوزون اولان قصراغه وديشی اشكه دينور السمحوج سينك ضميله كيندار اولان
اوزون آدمه دينور طويل بغيض معناسنه السمرجة دحرجه وزننده مطلقا اوز ونلغه دينور نه اولورسه اولسون
يقال به سمرجة ای طول السمرج سفنج وزننده والسمرجة هاله اوچ كره ده جزيه وخراجی استخراج ايلمك يعنی
اوچ قسط ايله يا اوچ دفعه مباشرتله مجموع رسم وخراجی استيفا ايلمكه دينور علی قول جبايت جزيه وخراج اولنان
كونك اسميدر مترجم دير كه سمرج كلمه سی فارسيدن معربدر ظاهرا سه مرمعربيدر كه سه اوچ ومر حساب وشمار
معناسنه درعربلر اخذ وتعريب ايدوب معنای مزبورده استعمال ايلديلر و بعض اصولده ثلاث مرات اوچ نوعله
مبيندر كه اعلا واوسط وادنادر لكن بو جزيه يه مخصوصدر خراج ارض مقوله سنده متمشی اولمز مكر كه آينده اوچ
قسم ايده لر و بعض امهاتده سمرج سرای كزيت ايله يعنی جزيه دار قوناغيله مفسردر كويا كه عادتا اوچ طبقه اولوب
بالاسی جزيه دار محلی واوسطی خدام واسفلی محبس اولمق اعتباريله السمرجة دحرجه وزننده و يرمك معناسنه در
تقول سمرج له ای اعطه شارحك بيانته كوره مادهٔ مرقومه دن متصرف اولمغله خراج و يرمكه مخصوصدر السمعج
جعفر وزننده دسومتلو خوشمزه اولان سوده دينور السملج عملس وزننده خفيف وچابك انسان وحيوانه دينور
وخوشمزه سوده دينور و برنوع اوته دينور كه طوارمراعسندندر ولطيف ونازك اوته دينور واوزون اولوب مدور اولان
شيئه دينور مسملج كبی كاسيذ كر السمالج علابط وزننده بودخی خوش طعم اولان سوده دينور تقول سقانا السملج
والسمالج ای اللبن الحلو السملاج سمار وزننده نصارا يصقليه لرندن بر يصقليه نك اسميدر السملجة دحرجه
وزننده مشروبی آزجه آزجه سهولتله ايچمك معناسنه در تقول سملجته فی حلقی ای جرعته جرعا سهلا المسملج
مدحرج وزننده بودخی اوزون اولوب مدور اولان شيئه دينور سملج كبی يقال رجل سملج الذكر ومسملجه
ای مدوره طويله السمهجة دحرجه وزننده سوزه يلان قاتمق معناسنه در يقال سمهج كلامه اذا كذب فيه
و برنسنه يی رايج قلمق معناسنه در يقال سمهج الدراهم اذا روجها وكوندرمك معناسنه در يقال سمهج الشیء اذا ارسله
وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمهج الرجل اذا اسرع وايپی محكم بوككمك معناسنه در يقال سمهج الحبل
اذا فتله شديدا ومبالغه وشدتله يمين ايلمك معناسنه در يقال سمهج الرجل اذا شدد فی الحلف بونده متعدی اولمقده
محتملدر السمهج جعفر وزننده والسمهيج زنجبيل وزننده صوقاتلمش علی قول دسومتلو خوشمزه سوده دينور
يقال لبن سمهج وسمهيج ای خلط بالماء اودسم حلو المسمهج مدحرج وزننده معتدل الاعضاء اولان آته دينور

سماهج سبنك فتحيله عمان ايله بحرين بيننده برموضعدر اشباعله سماهيج دخی دیرلر یاخود سماهيج اکا قریب بشقه
برموضعدر السماهج علابط وزننده شول سوده دينوركه نه پك طتلو ونه طعمی متغير اولمش اوله كه ميانه اولمغله
ابجيه كلور اوله يقال لبن سماهج عماهج ای لبس بحلو ولا آخذ طعم لكن مؤلف عماهجی ابن خالو ايله تفسير ايلمشدر
پس بوراده لبندن مراد يوغرد اولور السمهاج سبنك كسريله يلانه دينور كذب معناسنه السنج سبنك ونونك
ضميله عناب اسميدركه معروف ميوه‌در السناج كتاب وزننده مومدن وچراغدن ديواره وسائر نسنه‌يه صوانمش
توتون اثرينه دينوركه ايس تعبير اولنور فارسيده دوده دينور يقال لابد للسراج من السناج وهو اثر دخان السراج
فی الحائط وچراغه دينور سراج كبی بو معنا ابن سيده دن منقولدر السنج سبنك فتحی ونونك سكونيله برنسنه‌يی
لوننه مغاير اولان آخر رنكه صوامق يا بيلاشدرمقله اكا آلوده ايلمك معناسنه در يقال سنجه سنجا من الباب الاول
اذا لطخه بلون غير لونه السنيج امير وزننده بودخی چراغه دينور سنج سبنك كسريله مروايالتنده برقصبه‌در
محدثيندن سليمان بن سعيد وحافظ ابو علی الحسين بن محمد وحافظ محمد بن ابی بكر ومحمد بن عمر السنجيون اورادندر
سنج سبنك ضميله اراننده باميان قضاسنده برقريه‌در سنجان عمران وزننده خراسان اولكه سنده برقصبه‌در
سنجة الميزان سبنك فتحيله چكی طاشنه دينوركه ترازو كفه سنه مقدار موزونی بيلمك ايچون وضع اولنور كرچه اكا
صنجه دخی دينور لكن سين لغتی آندن افصحدر معلوم اوله كه اكا فارسيده دخی سنجه ديرلر طارتمق معناسنه اولان
سنجيدن كلمه سندن مأخوذدر ياخود سنكه معربيدر پس وجه مذكور اوزره ترازونك كفه سنه وضع اولنان درهم واوقه
وبطمان مقوله سنك مجموعنه اطلاق اولنور وسنجه الزورق قايقده اولان دنك طاشنه اطلاق اولنور وسنجه قبيله
مضرديارنده برنهرك اسميدر سنجه سبنك كسريله محدثيندن حفص بن عمر ازرقی لقبيدر السنجة سبنك ضميله
آق وقاره دن مركب الاجه لغه دينور رقطه معناسنه جمعی سنج كلور حجره وحجر كبی المسنج معظم وزننده چبوقلی
وقلملی قاشه دينور يقال برد مسنج ای مخطط السنباذج سبنك ضمی وذال معجمه نك فتحيله برحجردركه آنكله قلجك
باسی آچيلور واوستره چرخلنور وديشلره جلا وير يلور اشبو سنباذج سنباده فارسی معربيدر تركيده تحريفله زونپاره
ديدكلريدركه معدنی چين جزيره لرنده در الساج عاج وزننده برشجر آديدر مصباحك بياننه كوره ساج برشجر
عظيمدركه منبتی هندستاندر بلاد آخره آندن مجلوب اولور مفردی ساجه وجمعی ساجات در وزمخشری نقلنه كوره
ساج برسياه شجر سكيندركه هندستاندن مجلوب اولور جمعی سيجان در نار ونيران كبی وبعضلر آبنوسه شبيه برسياه
اغاجدر لكن سياهلغی آبنوس درجه سنده دكلدر ديديلر وينه مصباح آبنوسی شجر معروفدر هندن جلب اولنور
وبو معربدر عربيده ساسم دينور جعفر وزننده ديو نقل ايلمشدر ومفردات طبيه دن تحفه صاحبی تمام فرق ايدوب
ديمشدر كه آبنوس آبانس يونانيدن معربدر عناب اغاجنه شبيه برشجردر ثمری اوزمه شبيه وصاری وحلاوتلی وبپراغی
صنوبر يپراغنه مشابه وهردم تازه اولور هندی نوعنده بياض جزكيلر اولور وحبشی نوعی سياه وقتی ودوز اولور
وبو معتبردر وساج هندستانده اولور چنار اغاجنه شبيه قرمزی وسياهه مائل وقتی وكثير الورق رايحه سی خوش
براغاجدر اهل هند ساكونه ديرلر بوديارده زاج اغاجی ديو مشهور اولان اغاج ظن اولنور ثمری فوفل قدر ومستطيل
اولور وبعض مفرداتده هلد چناری وبعضلر هند آردیجی ديرلر ديو مبين در خلاصه سی آبنوسدن بشقه برشجردر
وساج بثل علی قول سياه طيلسانه دينور وطيلسان باشه واموزه آتيلان ردايه دينوركه حالا بزلرده شال بوروتلكله
طيلسان اكا دخی اطلاق اولنور عربلر اموزلرندن بللرينه قدر بوروندكلری ثوبه ردا وباشلريله اموزلرينه بوروندكلرينه
طيلسان ديرلر السوج موج وزننده والسواج سبنك ضميله والسوجان فتحاتله تأنيله آهسته آهسته
يوريمك معناسنه در يقال ساج الرجل يسوج سوجا وسواجا وسوجانا اذا سار رويدا وسوجان برى اوته ايلق اولطه سی
چالمق معناسنه درر يقال ساج سوجانا اذا ذهب وجاء سوج حور وزننده وسواج غراب وزننده ايكی موضعلردر
ابوسواج غراب وزننده ضبه قبيله سندن بنو عبد مناة بن بكرك برادريدركه بذوه نام فرس مشهورك فارسی ايدی
المسوج معظم وزننده ذكری نسج اولنان كلمبه دينور يقال كساء مسوج ای اتخذ مدورا السهج نهج وزننده
طب ازمك معناسنه در يقال سهج الطيب سهجا من الباب الثالث اذا سحقه وبل شدتله اسمك معناسنه در يقال
سهجت الريح اذا اشتدت وبل شديد اسمكله برك يوزنی صيروب صو يمق معناسنه در يقال سهجت الريح الارض
اذا قشرتها وبتون كيجه يوله كتمك معناسنه مستعملدر يقال سهج القوم ليلتهم اذا ساروها السيهج صيقل
وزننده والسيهوج طيهوج وزننده والسهوج صبور وزننده جهور وزننده شديد اسن يله دينور
المسهج مخرج وزننده يل اوغراغی اولان يره دينور يقال مكان مسهج ای ممر الريح المسهج منبر وزننده شول فضول

كسبه دينوركه هر حق وباطل خصوصنده قطعا لسانی طور ميوب سويلراوله وبليغ وفصيح وسخندان كسبه دينور
يقال رجل مسهج اذا كان ينطق فی كل حق وباطل ويقال هو مسهج ای مصقع الاساهيج اساليب وزننده
انواع مختلفه يوروشه دينور يقال يمشی اساهيج ای ضروبا مختلفة سيج كتف وزننده جزيرة العربده شجر
ابالتنده بربلده آديدر السياج كتاب وزننده باغچه ديواری كبی دائرا مادار اولان ديواره دينور ومطلقا
هر نسنه نك چوره سی كندوسيله احاطه قلنان شيئه دينور خرمالق وباغ وباغچه اطرافنه طاشدن ياخود
تيكنلی چاليدن چكيلان ديوار كبی بزم ديارلرده سياج باغ وبستانلره چاليدن چكيلان ديوارده متعارفدر كذلك ديوارك
تپه سنه چكيلان چالی ديواره ده اطلاق ايدرلر كوپك مقوله سی كزوب يوريمسون ديو چكرلر التسييج تفعيل وزننده
بستان وباغه دائرا مادار سياج چكمك معناسنه در يقال سيج الحائط تسييجا اذا سوره بالسياج بوراده حائط بستاندر
لكن اساسده سوج علی النخل والكرم عنوانيله مرسوم اولمغله واوی ويائی اولديغنه اشارت اولنمشدر سيجان
سبنك كسريله ابن فدوكس دركه بنو جشمدن بركسه‌در ووهب بن منبه بن كامل بن سيج سبنك فتحی ياخود كسريله در
ياخود فتحتينله در همامك برادريدر ايكيسيده يمن اولكه سنده شيخ الشيوخ ايديلر فصـــل الشين المعجمة
الشأج شبنك فتحی وهمزه نك سكونيله محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شأجه الامر شأجا من الباب الثالث
اذا احزنه الشج فتحتينله باشی يوكسك قاپويه دينور سرای قاپوسی كبی علی قول مطلقا قپولره دينور ابواب
معناسنه مفردی شجه در هايله الاشاج همزه نك كسريله كبر ورد ايلمك معناسنه در آچق قاپويی كبر وچورمك
كبی يقال اشجه الشیء اذارده يعنی الی مكانه الشج حج وزننده باش يارمق معناسنه در يقال شج رأسه شجا من الباب
الاول والثانی اذا كسره وكمی كيدركن دكزی يارمق معناسنه استعمال اولنور يقال شجت السفينة البحر اذا شقته
بوراده تذكيرايله شقه نسخه لری غلطدر وقطع مسافه ايله يول آلمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه ياروب اوته
كچمشدر يقال شج المفازة اذا قطعها وشرابه صو قاتمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه مزجله شرابی شق ايلمشدر
يقال شج الشراب اذا مزجه بالماء الشجة شبنك فتحيله باش يارغنه دينور الاشج همزه نك وشبنك فتحيله جبهه سی
يارلمش كشی يه دينور يقال رجل اشج ای بين الشجج فی جبينه اثر الشجة وبو جبهه سی يارلمشه مخصوص صدر مقدمه
الادبده بو ماده باب رابعدن دخی مصوغ اولديغی مصرحدر مؤلف كرچه آندن سكوت ايدوب لكن اشجك
تفسيرنده بين الشجج عنوانيله تلميح ايلمشدر لكن بو عنوان اكثری مصوغ اولديغنه اشارتدر نته كه شرح ديباجه ده
اشعار اولندی واشج كلمه سنك دخی مقتضاسی باب رابعدن متصرف اولمقدر پس شجج برآدمك باشی يارلمق معناسنه
اولور الشجاج شبنك كسريله مفاعله دن مصدر دربری برينك باشلرنی يارمق معناسنه در يقال وقع بينهم
شجاج ای شج بعضهم بعضا شجنجی جحزی وزننده صقصغن ديدكلری قوشه دينور عقعق كبی التشجيج
تفعيل وزننده برايشه عزيمت صادقه ايله عزم ايلمك تصميم معناسنه در يقال شجج علی الامر اذا صمم عليه الاشج
فتحتينله اسماءندر الاشج العصری اصحابدندر واشج برجماعتك اسميدر الشجوجی شبنك وجيمك فتحی والفك
قصريله بغايت اوزون اولان كشی يه دينور كويا كه هوايی شق ايدر الشحيج حای مهمله ايله نعيق وزننده والشحاج
شبنك ضميله والشحجان فتحاتله قاطر آكرمق وقرغه اوتمك معناسنه در يقال شحج البغل والغراب شحيجا
وشحاجا وشحجانا من الباب الثالث والثانی اذا صوتا وشحيج قرغه قسمی باشلو لنمغله آوازی بوغوق وغليظ
اولمق معناسنه در يقال شحج الغراب اذا اسن وغلظ صوته بنات شحاج شداد وزننده قاطرلر كنيه لريدر
بنات عنوانی ديشيلرينه مصروف دكلدر علی الاطلاق درنته كه آتلره بنات صهال تعبير ايدرلر وبونلرده مفرد ايله
تعبير غير مسموعدر المشحج منبر وزننده والشحاج كتان وزننده يابان اشكنه دينور وشحاج اساميدندر
طلحة بن الشحاج محدثدر بنو شحاج ازد قبيله سنده ايكی بطندر الاستشحاج قرغه دن اوتمك طلب
اولنمق معناسنه در عربلر قرغه نك صوتيله فال ايلدكلرينه مبنی برخصوصه مباشرتدن اول قرغه نك اوتمسنه
منتظر اولورلر ومنه يقال الغربان مستشحجات بالنباء للمفعول ای يستشحجن فشحجن الشرج فتحتينله قوغه
وچوال وخرج مقوله سنك قولپلرينه دينور عری معناسنه كه عروه نك جمعيدر شارحك بياننه كوره بو مفرددر جمعی
اشراج كلور پس مؤلفك الشرج العری عبارتيله رسمی جنس اعتبارينه مبنی اولور وكذا فی الاساس عقد شرج العيبة
ای عراها وشرج دره نك آچلوب وسعتلنديكی يره دينور منفسح الوادی معناسنه وصمان اوغرسنه دينور مجرة
السماء معناسنه فلكده يول شكلنده نمايان اولان باضلقدركه خرده كواكب سحابيه نك اجتماعندن پيدا اولور
وشرج عورتك فرجنه دينور ويارلمش يابده اولان يارغه دينور وطوارك خايه لرينك برسی آخرندن بيوك اولمق معناسنه در

الشرج شینك فتحی ورانك سكونیله بلوك وفرقه معناسنه در یقال اصبحوا فی هذا الامر شرجین ای فرقتین وقاره طاشلقدن دوزیره جاری اولان صوآقندیسنه دینور جمعی شراج كلور شینك كسریله وشروج كلور وشرج ایكی كسه اورتق اولمق شركت معناسنه در یقال شرجه فی الامر شرجا من الباب الاول اذا شركه وبرنسنه یه شیٔ آخر قاتمق معناسنه در یقال شرج الشراب بالماء اذا مزجه وبركدرمك معناسنه در یقال شرج الشیٔ اذا جمعه ویلان سویلمك معناسنه در یقال شرج الرجل اذا كذب وجامدان وطوبره وكیسه مقوله سنك قولپلرنی بری برینه كچوروب بند ایلمك معناسنه در یقال شرج الخریطة اذا اداخل بین اشراجها وشدّها وشرج مثل ومانند معناسنه در یقال هذا شرج هذا ای مثله وكونه ونوع معناسنه در یقال هما شرج واحد ای نوع وكرپچی بری برینك یاننه دیزمك معناسنه در یقال شرج اللبن اذا نضد بعضه الی بعض وشرج یمنده بر وادی آدیدر وبنو عبس قبیله سنه مخصوص بر صو آدیدر الاشراج همزه‌نك كسریله بو دخی كیسه وطوبره مقوله سنك قولپلرنی بری برینه كچوروب ایلمك معناسنه در تقول اشرجت الخریطة ای داخلت بین اشراجها وشددتها التشریج تفعیل وزننده اشراج معناسنه در یقال شرّج الخریطة ای اشرجها ولباسی سیرك دیكمك معناسنه در یقال شرّج الثوب اذا خاطه خیاطة متباعدة الشریج امیر وزننده مثل ونظیر معناسنه در كویا كه ایكی یارلمش نسنه‌نك بر پاره سیدر یقال هو شریجه ای مثله شراج كتّاب وزننده اسمادندر سعد بن شراج محدّث مقرئ در وفرددر یعنی بو اسمده بوندن غیری وارد اولمامشدر شراجه سحابه وزننده بو دخی اسمادندر زید بن شراجه عوف الاعرابی نام محدثك شیخیدر شرج العجوز برد العجوز وزننده قرب مدینه‌ده بر موضع آدیدر وزر زر بن صهیب الشرجی محدثدر موضع مذكوره منسوبدر الشریجة ولیجه وزننده خرما داللرندن نسج اولنور بر ظرفدر كه قاون وسائر سبزوات طاشرلر وشریجه شریجدن اتخاذ اولنان یایه دینور وشریج اوزونلغنه یارلمش اغاجك بر یارمه سنه دینور ایكی پاره سنه شریجان دینور وشریجه كوكرجین قفسنه دینور كه قامشدن دوزرلر بورالرده طاوق وسائر قوش قفسلرینه ده اطلاق اولنور واوقه صارلمش شول سكیر صارقیسنه دینور كه اوقك یلكی اكا یاپشدیریلور الشریجی شریجه منسوب دیمكدر علی بن محمد الشریجی محدثدر الشرجة حمزه وزننده ساحل یمنده بر بلده‌در وشول چقوره دینور كه اشمه طرزنده قازوب ایچنه دریلر یایدقدنصكره صوقویوب آندن دوه‌لری صوارلر بو عملی قومسال یاخود طپراغی یومشق یرلرده ایدرلر الانشراج انفعال وزننده ایكی یارلمق معناسنه در یقال انشرج الشیٔ اذا انشق یعنی نصفین الشریجان شینك فتحی وتثنیه بنیه سیله بری برینه مخالف اولان ایكی رنكه دینور یقال له شریجان ای لونان مختلفان وقاش اغاجلرینك بری برینه مخالف اولان ایكی چبوقلرینه دینور یقال لهذه البردة شریجان ای نیرها خطان المشارجة ایكی نسنه بری برینه بكزه مك معناسنه در یقال شارجه ای شابهه ویقال شارجا ای شابها ومنه یقال فتیات متشارجات ای متساویات فی السن التشرّج تفعل وزننده برنسنه شیٔ آخره كیریشوب قاتلمق معناسنه در یقال تشرّج اللحم بالشحم اذا تداخل الاشرج احمر وزننده خایه سنك بری دیكرندن بیوك اولان حیوانه دینور یقال دابة اشرج ای بینة الشرج ای احدی خصیتیه اعظم من الاخری الشطرنج شینك كسریله معروف اویوندر شینك فتحی جائز دكلدر وسین مهمله ایله ده لغتدر و بو شطارتدن یاخود تشطیردن مأخوذدر علی قول معربدر برهان قاطعده مرسوم اولدیغی اوزره شترنك معربیدر كه فی الاصل بیروح الصنم اسمی اولوب نبات مزبور ایكی شكلی مشتمل اولمغله بو مناسبتله لعب مزبوره اطلاق ایلدیلر وآنی حكیم داهر هندی علی قول اوغلی صیصه اختراع ایلمشدر بو جهتله اعجمیه‌در واصح بودر معربنده شینك كسری جردحل بابنه الحاق ایچوندر الشیطرج شینك كسریله بر دارو معروف اسمیدر وبو جترك هندی معربیدر داروی مزبور تركیده سركله دیرلر بر نباتك كوكیدر وجع مفاصله وبرص وبهق عارضه لرینه نافعدر الشفارج علابط وزننده شول كوچك تپسی یه وطبقه دینور كه اوزرینه نقل ونواله قونمش صحنلر وخرده طبقلر دیزیلوب مجلسه كله كه مراد نقل ونواله مقوله سی قویجق كوچك تپسی وطبق اوله جقدر وبو پیشپارج معربیدر مترجم دیر كه مفردات سائره‌ده شفارج غازیلر حلواسی دیدكلری حلوا ایله ده مفسردر الشاهانج نونك فتحیله شاهانك معربیدر كه برنوف ایله متعارف اولان نبات آدیدر بو نبات بنفسج الكلاب وبین الاطباء شاهانك ایله متعارفدر شلج ثلج وزننده تركستانده بر قریه آدیدر محدثیندن یوسف بن یحیی الثلجی اورادندر الشمج دمج وزننده قارشدرمق معناسنه در یقال شمج الشیٔ شمجا من الباب الاول اذا خلطه واپودرمك معناسنه در یقال شمّجه اذا استعجله ودیكشی سیرك سیرك دیكمك معناسنه در یقال شمّج الثوب اذا خاطه خیاطة متباعدة الشماج سحاب وزننده نسنه معناسنه در تقول ماذقت شماجا ای شیئا شارح دیر كه

شماج فی الاصل اوزومك بعد الاكل آندقلری كتربنه دینور ایدی بعده مطلقا ناچیز نسنه‌ده استعمال ایلدیلر پس مؤلفك مطلق شیٔ معناسنه ثبتی قاصردر ومزهرك بیاننه كوره مقام نفیه مخصوصدر الشمجی فتحتینله والفك قصریله بشكی وزننده جست وچالاك ناقه‌یه دینور یقال ناقة شمجی ای سریعة بنو شمجی بن جرم قضاعه‌دن بر جماعتدر جوهری وهمنه مبنی بنو شمج عنوانیله رسم ایلمشدر وبنو شمخ بن فزاره خای معجمه ومیم ساكنه ایله‌در كذلك جوهری غلط ایلمكله ذبیاندن بر جماعتدر دیو رسم ایلمشدر الشمرجة دحرجه وزننده دیكشی اهماله دیكموب سیرك وكوشك خرجی دیكمك معناسنه در یقال شمرج الثوب اذا باعد بین الغرز واساء خیاطته وطفل صغیره دایه سی كوزل پرورش وكما ینبغی رعایت ایلمك معناسنه در یقال شمرجت الحاضنة الصبی اذا احسن حضانته وخلط كلام ایلمك معناسنه در یقال شمرج كلامه اذا خلطه المشمرج حسن حضانه معناسنه اولان شمرجه‌دن اسم مفعولدر بونكله اصحابدن مشمرج بن خالد السعدی ملقب اولمشدر الشمرج قنفذ وزننده والشمروج زنبور وزننده انجه ویوفقه طوقنمش ثوبه وجل وپلاسه دینور الشمراج شینك كسریله شمراح وزننده صدق ایله مخلط اولان یلانه دینور یقال كذب شمراج ای مخلط بالصدق الشماریج شینك فتحیله باطل وبیهوده وساقط اولان نسنه‌لره دینور اباطیل معناسنه شمراج مفرد یدر الشنج فتحتینله اركك دوه‌یه دینور جمل معناسنه وشنج مصدر اولور دری بورشمق معناسنه یقال شنج جلده شنجا من الباب الرابع اذا تقبض الانشناج انفعال وزننده والتشنج تفعل وزننده بونلرده دری بورش یارش اولمق معناسنه در یقال انشنج جلده وتشنج اذا تقبض التشنیج تفعیل وزننده بورشدرمق معناسنه در تقول شنجته تشنیجا ای قبضته الشنج كتف وزننده دریسی بورشق انسان وحیوانه دینور دری یه ده وصف اولور یقال فرس شنج النسا ای منقبضه یعنی بوطلرینك دریسی بورشق اولان آت كه مدیحه دندر زیرا بوطلری بورشق اولنجه بوطلری آتلرنده یومری یومری یرلر اولمغله شلوار هیئتنده اولور آنك ایاقلری سست اولمیوب متین اولور المشنج معظم وزننده بر رجلك علمیدر شنج شینك كسریله محدثیندن خلاد بن عطانك جدیدر وابو بكر بن عبد الله بن محمد الشنجی بغدادده رباط الشونیزیه شیخیدر ومحدثدر الشهدانج شینك فتحیله كه شاهدانج دخی دیرلر قنب تخمیدر كه تركیده كندر وكنور تخمی تعبیر اولنور شهدانه وشاهدانه‌ٔ فارسی معربیدر نباتنه بنك واسرار وحشیش وورقنه غنچه تعبیر ایدرلر درت كونده برطوبتان سمنه یه وبهق وبرص علتلرینه نافع ومعده‌ده منكوّن حب القرع دیدكلری خرده قورتجغزلرك اهلاك وازاله سنه اكلا وخارجدن بطن اوزره وضعا مفیددر شاهترج شاهتره‌ٔ فارسی معربیدر كه تركیده شاهتره دیدكلری نباتدر آندن حب دوزرلر بیراغی وتخمی اكلا جرب وحكه‌یه نافع ومطبوخی شرب حمیات عتیقه ومزمنه یه دافعدر شاذنج ذال معجمه‌نك فتحیله معروفدر اشبو شاذنج شادنه معربیدر كه تركیده قان طاشی دیدكلری حجردر اكتحالی قروح عینه نافعدر شیج شینك كسریله میل وزننده بر محدث اسمیدر كه طاووس جنابلرندن روایت حدیث ایلمشدر فصل الصاد المهملة الصوبج صادك فتحی وضمیله اوقلاغویه دینور وبو معربدر یعنی چوچه‌ٔ فارسی معربیدر الصج صادك فتحی وجیمك تشدیدیله دموری آخر دموره اورمقله چات دیو سسلندرمك معناسنه در یقال صج الرجل صجا من الباب الاول اذا ضرب حدیدا علی حدید فصوّتا الصجیج ضمتینله بری برینه اوریلان دمورلردن ظهور ایدن صوته دینور كه چاتردی تعبیر اولنور الصاروج اخلاطیله ممتزج اوله رق نوره‌یه دینور كه خرزمه تعبیر اولنور ازاله‌ٔ شعر ایدركرج وزرنیخله خلط ایدرلر اصل صاروج آلجی یه دینور كه جامجیلر وسائرلری استعمال ایدرلر كلس دخی دینور بوراده نوره یه ده اطلاق اولنمشدر سارو معربیدر ومؤلف كلس لفظنی صار وجله تفسیر ایلمكله صاروج آلجی یه وخراسانی یه اطلاق اولندیغی اشعار ایلمشدرنه كه تصریج ماده سی دخی بونی مشعردر واكا جبسین دخی دیرلر وصو یولجیلرك لوك تعبیر ایتدكلری نسنه‌ده اطلاق اولنور التصریج تفعیل وزننده بر یره آلجی سورمك معناسنه در كه آلچیلمق تعبیر اولنور یقال صرّج الحوض تصریجا اذا طلاه بالصاروج صرنجان صادك فتحیله جرنكان معربیدر كه ترمد نواحیسندن بر ناحیه آدیدر المصعنج اسم مفعول بنیه‌سیله دیكیلوب طوران نسنه‌یه دینور كه مدوّر وصیریجق وهر بری دوز ومصیقل اوله جامع اسطوانه سی ومیل كبی یقال ماهذا المصعنج بهذا المكان وهو المنصوب المدملك الصولجان صادك ولامك فتحیله چوكانه دینور محجن معناسنه جرید بازلر وچاوشلر قوللنورلر وباغچوان ككه سنه ده اطلاق اولنور كه اوجی اكری اغاجدر آنكله داللری چكرلر وبو چوكان فارسی معربیدر تركیده اكافارغی تعبیر اولنور جمعی صوالجه كلور الصلج ثلج وزننده كومش ارتمك معناسنه در یقال صلج الفضة صلجا من الباب الاول اذا اذابها واوغمق معناسنه در یقال صلج الذكر اذا دلكه واورمق معناسنه در یقال صلجه بالعصا

اذا ضربه بها الصلج فتحتيله صاغرلق صمم معناسنه‌در الاصلج احمر وزننده قتى وصيرنجق اولان شيئه
دينور مجلا طاش كبى وصاغره دينور اصم معناسنه و بوخاى معجمه ايله اصلخ مصحفى دكلدر پس صلج مصدر اولور
التصالج تفاعل وزننده مواضعه صاغرلق ياپمق معناسنه‌در يقال تصالج فلان اذا تصامم الصولج جوهر
وزننده والصولجة هاءيله كومشه دينور ومطلقا خالص وصافى وبيغش اولان شيئه دينور الصلج ضمتيله
تام العيار صحيح وخالص اقچه‌لره دينور الصلجة صادك ضمى ولام مشدده‌نك فتحيله زلجه وزننده ايپك قوردينه
دينور كه بوجك دخى ديرلر فيلجه معناسنه وفيلجه پيله معربيدر الصليجة وليجه وزننده پوطه‌ده تصفيه
اولنمش خالص كومش سبيكه سنه دينور صليجا زليخا وزننده بررجلك علميدر الصلهج جعفر وزننده
ايرى قيابه دينور وياوز وشديد ناقه‌يه دينور الصمجة فتحاتله قنديله دينور جمعى صمج در هاسز و بو معربدر
شارحك بيانينه كوره رومبه‌دن معربدر صوبج جوهر وزننده ياخود صوبجان برموضع آديدر ياخود بوحاى
مهمله ايله‌در الصملج عملس وزننده سخت وشديد اولان شيئه دينور الصنج صادك فتحى ونونك سكونيله
تركيده زيل تعبير ايتدكلريدر كه پرنجدن دوزرلر كوچك طبق طرزنده ايكى آلتدر وزرا مهترلرى نوبت اثناسنده
بربرينه چالوب سسلندررلر كذلك صنج فارسيده وتركيده چنك ديدكلرى سازه دينور كه تللو اولور حالا عجم
ديارنده متعارفدر اولا كوره سنج وثانى‌يه كوره چنك معربيدر چلان استاد سازنده‌يه صناجه ديرلر وعربلر صنج ايله
ناسدن كنايه ايدرلر آوازى مناسبتيله ومنه تقول ما ادرى اى صنج هواى اى الناس الصنج ضمتيله شيرى
ديدكلرى اغاجدن مصنوع چاناقلره وقواطه‌لره دينور وشيرى على قول آبنوس اغاجلريدر الاصنوجة اضحوكه
وزننده يوغوريلور ايكن چكيلن خميرلنه دينور كه كان حلواسنك تلى كبى سونوب اوزانور الصناجة صادك
فتحى ونونك تشديديله اولندن آخرينه قدر مهتاب اولان كيجه‌يه اطلاق اولنور بوراده صناجه صاحب زيل ديمك
معناسندن مستعاردر بدر اولمش قمرى زيله تشبيه ايلديلر يقال ليلة قمراء صناجة اى مضيئة وصناجه وجه
مذكور اوزره زيل چلان مهتره ياخود چنك چلان استاد سازنده‌يه دينور اعشى بن قيس نام شاعرك جودت
شعرى ورقت طبيعتى سببيله صناجة العرب اطلاق ايلمشلردر مزهرك بيانينه كوره دائما كندى اشعاريله تغنى ايدر
اولدينى باعث تلقيبدر ابن الصناج محمد بن يوسف بن عبد العظيم در الصنوج قعود وزننده برنسنه‌يى
اصل ومنشأينه رد وارجاع ايلمك معناسنه‌در يقال صنج فلان الناس صنوجا من الباب الاول اذا ارد كلامهم
الى اصله ودكنكله اورمق معناسنه‌در يقال صنج بالعصا اذا ضربه بها التصنيج تفعيل وزننده يره چالمق معناسنه‌در
يقال صنج به تصنيجا اذا صرعه صنجه كنجه وزننده ديار مضر ايله ديار بكر بيننده برنهرك آديدر وصنجة الميزان كه
چكى طاشنه دينور معربدرسنه كه سنجه دخى دينور ماده سنده بيان اولندى الصنهاج والصنهاجة صادك
كسريله شول قوله دينور كه قوللقده عريق اوله يعنى آباء وامهاتى قول جلبى اوله يقال عبد صنهاج وصنهاجة
اى عريق فى العبودية وصنهاجه مغربده برطائفه‌در كه صنهاجة الحميرى اولادندن منشعبلردر الصوجان صادك
فتحى وواوك سكونيله ارقه‌ده اوكورغه كمكلرى مرطب اولميوب تخته كبى ياپس اولان انسان وحيوانه دينور ومنه
يقال نخلة صوجانة اى يابسة كرة السعف يعنى داللرى قورى وسرد اولان خرما اغاجى وصوجان ناس معناسنه
استعمال اولنور يقال اى صوجان هواى اى الناس الصيهج صلهج وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى
الصيهوج طيفور وزننده دوز وصيرنجق اولان شيئه دينور كرك بصى وكرك مدور اولسون ومنه يقال بيت صيهوج
اى املس الصهابج صادك ضميله قيللرى وتويلرى قومرال اولان انسان وحيوانه دينور يقال و برصهابج اى صهابى
الصهريج قنديل وزننده والصهارج علابط وزننده تركيده صادك فتحيله صهريج ونونله صهرنج ديدكلرى
زيرزمينده اولان صوخزينه سنه دينور المصهرج اسم مفعول بنيه سيله خراسانى كرجله صوانمش صهريجه
دينور صهرجه صادك فتحيله قاهرهٔ مصرك شمال طرفنده ايكى قريه اسمليدر الصياجة صناجه وزننده
ومرادفيدر كه مهتاب كيجه‌يه دينور يقال ليلة صياجة اى مضيئة فصل الضاد المعجمة الضبج ضادك
فتحى وباك سكونيله برآدم كنديسنى بورغونلقدن ياخود ضربه سببيله همان يره چالمق معناسنه‌در
يقال ضبج فلان ضبجا من الباب الاول اذا القى نفسه على الارض من كلال او ضرب الاضباج همزه‌نك كسريله
غريو وفرياد ايلمك معناسنه‌در كرك واحد وكرك كثير اولسون يقال اضبج القوم اذا صاحوا وجلبوا فاذا جزعوا
وغلبوا قضبجوا ضبيجا كما سيذكر الضجيج ضادك فتحيله مغلوب اولمغله صبر وتحمل ايده ميوب فرياد ايلمك
معناسنه‌در يقال ضج القوم ضجيجا من الباب الثانى اذا جزعوا وغلبوا فضجوا و يقال اضج فلان وضج فلان

الضجاج سحاب وزننده بر آدمى برايشه جبر وزور ايلمك قسر معناسنه‌در وضجاج فيل كمكنه دينور عاج كبى و برنوع
بونجق آديدر الضجاج صادك كسريله مفاعله‌دن مصدردر برى بريله غوغا وشر وشور ايدشمك معناسنه‌در
نته كه مضاجه دخى كه مفاعله وزننده‌در بو معنايه‌در يقال ضاجه مضاجة وضجاجا اذا شاغبه وشاره وضجاج
برصمغ ماكول آديدر ومطلقا شول شجره دينور كه زهرناك اولمغله آنكله قوش وبرنجى جانور تسميم اولنور
الضجوج صبور وزننده صاغيلور كن بوكوروب فرياد ايدن ناقه‌يه دينور التضجيج تفعيل وزننده كتمك على قول
برطرفه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه‌در يقال ضجج الرجل تضجيجا اذا ذهب اوماى وذكر اولنان شجرايله كه
مراد ورقى ياثمرى اوله جقدر طيورى ياخود برنجى جانورى زهرلمك معناسنه‌در يقال ضجج الرجل اذا سم الطائر والسبع
الضرج ضادك فتحى ورانك سكونيله يارمق معناسنه‌در يقال ضرجه ضرجا من الباب الاول اذا شقه و بلاشدرمق
معناسنه‌در يقال ضرج الثوب بالدم اذا لطخه به و برنسنه‌يى يره براقمق معناسنه‌در يقال ضرج الشئ اذا القاه
الانضراج انفعال وزننده يارلمق معناسنه‌در يقال ضرجه فانضرج اذا انشق و بولانمق معناسنه‌در يقال
انضرجت لنا الطريق اذا اتسعت وايكى ياخود زياده نسنه‌لرك آرالرى آچق وايراق اولمق معناسنه‌در يقال
انضرج ما بينهم اذا تباعد وبرنجى قوش صيد اوزره سوزيلوب اتمك معناسنه‌در على قول پك ريغ ومشقتله اخذ ايلمك
معناسنه‌در كه چتلامق درجه سنده اولور يقال انضرجت العقاب اذا انقضت على الصيد او اخذت فى شق التضرج
تفعل وزننده بلاشمق معناسنه‌در يقال ضرج الثوب فتضرج اى لطخه فتلطخ وچتلايوب يارلمق معناسنه‌در
يقال تضرج البرق اى تشقق واغاجك چچكى ياريلوب اچمق معناسنه استعمال اولنور يقال تضرج النور اذا تفتح
وآدمك يكاغى پك قزارمق معناسنه‌در كه اضريج معناسندن مأخوذدر يقال تضرج الخد اذا احمار وخاتون
طشره‌ده كزوب زينتنى ناسه اظهار ايلمك معناسنه‌در يقال تضرجت المرأة اذا تبرجت المضروجة ميمك فتحيله
شق واسع اولان كوزه وصف اولور يقال عين مضروجة اى واسعة الشق التضريج تفعيل وزننده برنسنه‌يى
اشاغى‌يه صالبورمك معناسنه‌در يقال ضرج الجيب تضريجا اذا ارخاه ومركوبى غارت ويغما قصديله سكردتدرمك
معناسنه‌در يقال ضرج الابل اذا اركضها فى الغارة وكلامى تزيين وتحسين ايدوب منقح ومذهب سويلمك معناسنه‌در
يقال ضرج الكلام اذا حسنه وزوقه و برمقوله سى نسنه‌يى قرمزى‌يه بويامق معناسنه‌در يقال ضرج الثوب
اذا صبغه بالحمرة و برونه اوروب قان ايله آلوده قيلمق معناسنه‌در يقال ضرج الانف بالدم اذا ادماه الاضريج
همزه‌نك كسريله بركونه كليمه دينور كه صارى ايپ ايله طوقنمش اولور وارش وارغاجى قرمزى ايپكدن طوقنمش
حرير ثوبه دينور وصوى ويوكرك آته دينور وقرمزى بويايه دينور المضرج محدث وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المضارج ميمك فتحيله مشاق ومتاعب معناسنه‌در يقال ركب المضارج اى المشاق وكهنه لباسلره دينور مضرج
مفرديدر الضريج امير وزننده پك سكرتمكه دينور يقال عدو ضريج اى شديد ضارج عارج وزننده
برموضعدر الضريجى جعفرى وزننده زيوف اقچه‌يه دينور يقال درهم ضريجى اى زائف مؤلف بونى ياء تحتيه‌ده
جيى ذيلنده دخى ذكر وجوهرى‌يه تعريض ايلمشدر لكن نسبته وتعريبنه تعرض ايلمامشدر الضوج جوهر وزننده
كومشه دينور لكن صواب اولان صاد مهمله ايله اولمقدر الضمج ضادك فتحى وميمك سكونيله تقاطر ايده جك
درجه‌ده بدنه طيب سورمك معناسنه‌در يقال ضمج جسده ضمجا من الباب الاول اذا لطخه بالطيب حتى كأنه يقطر
وضمج برنوع كوچك بوجك اسميدر كه بغايت بدرائحه اولوب وزهرناك اولمغله آرى كبى آدمى صوقار مفردى
ضمجه‌در الضمج فتحتينله مأبون وحيزكسه ترسنه شهوتلنوب روسپى كبى آلته قيرمق معناسنه‌در يقال ضمج المأبون
ضمجا من الباب الرابع اذا هاج وضمج برآفتدر كه انسانه اصابت ايدر ويره ياصليوب ياپشمق معناسنه‌در يقال ضمج
بالارض ضمجا اذا لصق بها الاضماج همزه‌نك كسريله بودخى يره ياپشمق معناسنه‌در يقال اضمج بالارض
يعنى ضمج الضمعج جعفر وزننده يومرى بدنلو بنيه واعضاسى تمام خاتونه دينور كذلك اول شكل اوزره اولان
دوه‌يه دينور شارح ديركه بونى جوهرى مؤنثه تخصيص ايلمشدر واقعا هرده صفات نسواندن اولمق اوزره مثبتدر
الضوج موج وزننده دره‌نك بورغاج يرينه دينور جمعى اضواج كلور وضوج مصدر اولور برطرفه ميل ايدوب
صاپمق معناسنه يقال ضاج الشئ ضوجا اذا مال وبولانمق معناسنه‌در يقال ضاج الوادى اذا اتسع التضوج
تفعل وزننده دره‌نك بورغاجلرى كثير اولمق معناسنه‌در يقال تضوج الوادى اذا كثر اضواجه الانضياج انفعال
وزننده بودخى بولانمق معناسنه‌در يقال انضاج الوادى اذا اتسع الضوجان والضوجانة ضادك فتحيله
صوجان وصوجانه معناسنه‌در كه صاد مهمله‌ده ذكر اولندى الاضهاج همزه‌نك كسريله كبه حيوان باورسنى

دوشورمك معناسنه در يقال اضهجت الناقة اذا القت ولدها الضبوح قعود وزننده والضيحان هيجان وزننده
برطرفه ميل وعدول ايلمك معناسنه در پس بو ماده واوى و يائى اولور يقال ضاح يضيح ضبوحا وضيحانا اذا مال
فصـــــل الطاء الطبج طانك و بانك فتحيله احمق اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب
الرابع اذا حمق وطبج طانك و بانك فتحيله حماقت مستحكم اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب المزبور
اذا استحكم حماقته بوراده مؤلف ماده مذكوره بى مثال ايله ذكر ايلدكدنصكره والطبج استحكام الحماقة عباريله
رسم ايلمكله خيليجه تشويش وتتبع اولنوب بعده نهايه‌ده الطبج استحكام الحماقة وقد طبج يطبج فهو اطبج عنوانيله
بولنمغله بنه باب رابعدن اولديغى امضا اولندى و باش و بوش قباق كبى ايچى فوفوق شيئه اورمق معناسنه در يقال طبج
رأسه اذا ضربه التطبج تفعل وزننده كوناكون انواع واساليب كلام ايراد ايده‌رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال
تطبج فى الكلام اذا تفنن وتنوع الطبيجة سكينه وزننده دبر ومقعده ديمكدر الطباهجة طانك فتحيله لحم مشرح
يعنى شرحه شرحه دلنمش اته دينور مؤلف كبابى دخى لحم مشرح ايله تفسير ايلمكله طباهجه دخى كباب ديمك اولورنته كه
بعض نفرداتده مصرحا كباب ايله مفسردر و بو تباهه فارسى معربيدر لكن برهانده نازك ومهرا بشمش ات ايله وتحفه‌ده
باغ ايچون قرارلمش ات ايله مفسردر ومقدمة الادبده خاكينه يعنى قايغنه ايله مبيندر الطرج طانك فتحى وثاى
مثلثه نك سكونيله قرنجه يه دينور نمل معناسنه الطازج تازه فارسى معربيدر كه قارت مقابليدر يقال شئ طازج
اى طرئ ورالست ودرست وبا كره سوزه دينور الطسوج سفود وزننده ناحيه معناسنه در واوزاندن برداقك كه
دنك تعبير اولنور ربعى مقداره دينور تسوى فارسى معربيدر زمخشرى بيانته كوره يكرمى درت حبه بردينار در
ودينارك سدسى كه درت حبه در برداقك در و برداقك ربعى كه برحبه در طسوج در لكن مؤلفه كوره ايكى حبه اولور
نته كه مكك ماده سنده بيان ايلمشدر وحبه ايكى ارپه در كه برچكردكدر وخردل برآرپه نك سدسيدر واوج
خردل بربنجدر طفسونج طانك ونونك فتحيله نهر دجله كنارنده بربلده در الطنوج طانك ضميله صنوف
معناسنه در يقال الناس طنوج اى صنوف وكراريس معناسنه در كه كراسه‌نك جمعيدر جزء تعبير ايلديكمز
اوراق مجتمعه در كه عادتا اون كاغد اولور و بو معنالرده لفظ مزبورك مفردى يوقدر طنجه كنجه وزننده بحر مغرب
ساحلنده بربلده آديدر الطيهوج طيفور وزننده عربيده سلكان ديدكلرى قوشك اركگنه دينور و بو تيهو معربيدر كه
تركيده چيل قوشى ديدكلريدر مؤلف سلكانى ماده سنده تشقه تفسير ايلمشدر لكن جمع مفرداتده طيهوج چيل
قوشيله مبيندر فصـــــل الظاء المعجمة الظج حج وزننده استغاثه واستمداد ايدن كمسه نك
فريادى كبى جنكده فرياد ايلمك معناسنه در يقال ظج الرجل ظجا من الباب الاول اذا صاح فى الحرب صياح المستغيث
واكر جنكك غيريده فرياد ايدرسه ضج الرجل ديرلر ضاد معجمه ايله نته ذكر اولندى فصـــــل العين العجة
عينك و بانك فتحيله اراذل واوغاد ناسدن شول شخصه دينوركه بغض وكين ايله مجبول اولمغله ناسه دائما زباندرازلق
ايدوب ونه ديديكنى بيلز واصلا برايشه يرامز فضول ومذموم اوله يقال هو عبجة اى بغيض طغام لايبعى مايقول
ولاخيرفيه العثج عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله وفتحتيله جائزدر ثعج معناسنه دركه سفر براولان كروه انسانه
دينور مؤلفك والجماعة من الناس قولى الثعج قولنه عطف تفسيردر و كيجه‌دن برمقداره دينور يقال مر عثج
من الليل اى قطعة وتدريج وتأنى ايده‌رك شرب مشرب وبه دوام ايلمك معناسنه دركه آزجه آزجه ايچرك چوق ايچمكدن
عبارتدر يقال عثج الرجل عثجا من الباب الثانى اذا ادام الشرب شيئا بعد شئ العثجة جرعه وزننده بو دخى
سفرده اولان جماعته دينور العثجج عينك فتحى وثانك سكونيله جمع كثير معناسنه در العثوثج سفرجل وزننده
عظيم الجثه اولوب جست وچالاك اولان دوه‌يه دينور العثنج نونله والعثوجج جميله بونلرده عثوثج معناسنه در
الاعثيجاج اعشيشاب وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال اعثوجج الرجل اذا اسرع العج حج وزننده
والعجيج عينك فتحيله بلند آواز ايله حيقرمق معناسنه در يقال عج الرجل عجا وعجيجا من الباب الثانى والرابع اذا صاح
ورفع صوته قال الشارح ومنه الحديث افضل الحج العج والثج فالمراد رفع الصوت فى التلبية وعج وعجيج ناقه‌يى
عاج عاج ديه‌رك زجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال عج الناقة اذا زجرها فقال عاج عاج وقوم فنون واطوارلرنده ركوبى
چوغالتمق يعنى اكثر فنون واوضاعلرى بنوب اتمك اولمق معناسنه در و بو توز صاورمق معناسندندر يقال عج القوم
اذا اكثروا فى فنونهم الركوب و يل شديد اسمكله توزى هوايه صاورمق معناسنه در يقال عجت الريح اذا اشتدت فاثارت
الغبار العجعجة زلزله وزننده بلند آواز ايله تكرار تكرار حيقرمق معناسنه در يقال عجعج الرجل يعنى عج تكرر معنا ماده‌نك
مقتضاسيدر ودوه ضربدن ياخود حمل ثقيلدن ناشى باغرمق معناسنه در يقال عجعج البعير اذا ضرب فرغا وحمل

عليه ثقيل فرغا مترجم ديركه عجعجه مناسبتيله اشبو فائده تحريرى مناسب كورلدى سيوطى مزهرده ديديكه افصح لغات
لغت قريش اولديغنك وجهى بودركه قبائل عرب زمان جاهليتده حج ايچون هرموسمده جمع اولورلر ايدى قريش
آنلرك كلاملرنى استماع ايدوب فصيح اولانى اخذ وقبيح اولانى ترك ايدرلر ايدى لهذا قريشده لغت فصيحه مجتمعه
اولوب قبائل سائره لغت قبيحه‌دن خالى اولمديلر كشكشه شين معجمه ايله وكسكسه سين مهمله ايله وعنعنه وفحفحه ووكم ووهم
وعجعجه واستنطاء ووتم وشنشنه ولخلخانيه وطمطمانيه كبى كشكشه ربيعه ومضر قبيله سنده دركه كاف خطاب
مؤنثدنصكره شين معجمه ذكر ايدرلر مثلا اليكش و بكش ديرلر وكسكسه قبيلتين مذكورتين كاف خطاب
مذكردنصكره سين مهمله ايله اليكس وبكس ديرلر وعنعنه قيس وتميم قبيله‌لرنده دركه اولده واقع اولان همزه‌يى عينه
مطلب
تبديل ايدرلر انك لفظنده عنك واسلم كلمه سنده عسلم ديرلر وفحفحه هذيل قبيله سنده دركه حاى مهمله‌يى عين ايدرلر حتى
كلمه سنده عتى ديرلر ووكم ووهم ايكيسيده بنو كلب لغتنده دركافدن اول يا ياخود كسره اولسه كافى مكسور ايدرلر
وهادن اول يا ياخود كسره اولسه هايى مكسور ايدرلر وعجعجه قضاعه قبيله سنده دركه ياى مشدده‌يى جيمه تبديل ايدرلر
تميمى لفظنده تميمج ديرلر بعضلر عين حرفنه مقارنته تخصيص ايدرلر مثلا راعى معنى يرنده راعج معج ديرلر واستنطاء
سعد بن بكر وهذيل وازد وقيس وانصار عين ساكنه طا حرفنه مقارن اولورسه نونه تبديل ايدرلر اعطى كلمه سنده
انطى ديرلر ووتم يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر وشنشنه كذلك يمنده كاف مطلق شينه تبديل
ايدرلر لبيك لفظنده لبيش ديرلر ولخلخانيه الفلرى تخفيف ايدرلر مثلا ماشاء الله يرنده مشاالله ديرلر وطمطمانيه حمير
قبيله سنده دركه حرف تعريف يرنده ميم تلفظ ايدرلر طاب الهواء يرنده طامبهوا ديرلر و بونلرى موقعلرنده مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر الاعجاج همزه‌نك كسريله بودخى قومك اكثرى فن واسلوبلرى بنوب اتمك و يل مشتد اولمغله
توزى صاورمق معنالرينه‌در المعج ميمك ضمى وعينك كسريله والمعجاج شداد وزننده طلازلو كونه وصف
اولور كه آنده يل مشتد اولوب توزى طپراغى هوايه صاوره يقال يوم معج ومعجاج اى فيه اعجاج ومعجاج هرصاحب
صوت اولانك بلند آواز ايله سسلنور اولانه دينور يقال رجل ونهر وقوس وفحل معجاج اى صياح ومعجاج القابندر
معجاج بن رؤبه شاعر مشهوردركند وسيله پدرينه تغليبا معجاجان اطلاق اولنور المعاجيج ميمك فتحيله شديد
اسن يللره دينور يقال رياح معاجيج اى شديدة شارحك بيانته كوره مفردى معج در ميمك كسرى وعينك فتحيله
العجة عينك ضميله قايغنه تعبير اولنان طعامه دينور كه يمورطه ايله ترتيب اولنور فارسيده خاكينه دينور و بومولددر
عربى صحيح دكلدر العجاج سحاب وزننده بون واحمق كمسه‌يه دينور وتوزه دينور غبار معناسنه مفردى عجاجه در
عربلر فلان قبيله اوزره شبخون ايلدى ديجك يرده لف عجاجته عليهم ديرلر كذلك بولنديغى محل ومصلحتدن
فراغت ايتدى ديجك يرده لبد عجاجته ديرلر وعجاج تونه دينور دخان معناسنه واوند وخذله وفرومايه اشخاصه دينور
يقال هو من العجاج اى رعاع الناس وعجاجه ها ايله چوق وعظيم دوه سوريسنه دينور تأنيثى جماعت اعتباريله در
يقال ابل عجاجة اى كثيرة عظيمة العجعاج عينك فتحيله بودخى بلند آوازلو نسنه‌يه دينور معجاج كبى وصوى
ونجيب اولان ياشلوجه آته دينور العاج حاج وزننده بو جبلر ايله طلو بوله اطلاق اولنور رفع صوتى ياخود كثرت
غبارى موجب اولمق ملاحظه سيله يقال طريق عاج اى ممتلئ التعجيج تفعيل وزننده بريرى دخان ايله طولدرمق
معناسنه در التعجج تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال عجج البيت من الدخان اذا ملأه فتعجج اى ملأ منه العدرج
عملس وزننده جست وسريع انسان وحيوانه دينور وعدرج بر رجل اسميدر وكس وكسه معناسنه در يقال ما بالدار
من عدرج اى احد العذج عينك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله ايچمك معناسنه در يقال عذج الماء عذجا
من الباب الاول اذا شربه و يقال عذج عاذج مبالغة كقولهم جهد جاهد المعذج منبر وزننده شول كمسه دركه
ذاتنده غيرت وحميتى اولوب لكن بدخوى وبد مزاج اوله وداعما ناسه لوم وتوبيخ ايدر اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل
معذج اى غيور سيئ الخلق وكذا كثير اللوم العذلجة دحرجه وزننده طولدردق معناسنه در يقال عذلج السقاء
اذا ملأه وچوجغى كوزل غدا ايله بسلمك معناسنه در يقال عذلج ولده اذا احسن غداءه العذلوج عينك ضميله
كوزل غدا ايله پرورده ولده دينور يقال ولد عذلوج اى حسن الغداء المعذلج مدحرج وزننده اته طلو تر وتازه اولوب
شكل واندامى خوب ودلكش اولان جوانه دينور مؤنثنده معذلجه دينور يقال شاب معذلج اى ممتلئ ناعم حسن الخلق
ويقال جارية معذلجة العذلاج عينك كسريله خوش ونرم ونازك دراكه دينور يقال عيش عذلاج اى ناعم
العروج قعود وزننده والمعرج ميمك ورانك فتحيله كه مصدر ميمى دريوقرى چقمق معناسنه در يقال عرج الرجل
عروجا ومعرجا من الباب الاول اذا ارتقى و بركسه‌نك بارحيوانك اياغنه برنسنه اصابت ايلمكله آغسيه‌رق يورعك

معناسنه در يقال عرج الرجل اذا اصابه شئ في رجله فخمع واكر آغسقلغى خلقى اولور ايسه عرج فلان دير لر فرح
بابندن مصدرى عرج اولور فتحتيله على قول بونده مثلث اولور يعنى اوّل ورابع وخامس بابندن ايراد اولنور الاعرج
احمر وزننده ذاتى طوپال وآغسق اولان كشى يه دينور مؤنثى عرجاء در جمعى عرج كلور عينك ضميله وعرجان
كلور عينك ضميله يقال رجل اعرج اى بين العرج من عرج وعرجان واعرج قرغه يه اطلاق اولنور الاعراج
همزه نك كسريله آغسق ايتمك معناسنه در يقال اعرجه الله تعالى اى جعله اعرج وبركسه ايچون عرج دوه لر حاصل
اولمق معناسنه دركه صاحب عرج اولمقدر يقال اعرج فلان اذا حصل له ابل عرج شارح ديركه كرچه عرج كلمه سى
جميع نسخه ده عينك ضميله وابل كلمه سندن مؤخر اوله رق مضبوطدر كه اعرجك جمعيدر لكن صواب اولان حصل له
عرج من الابل عنوانى ده اولمقدر عينك فتحيله كه سورى وقطيعه معناسنه دركه سيذكر واعراج كونش باتديغى وقته
داخل اولمق معناسنه در يقال اعرج الرجل اذا دخل في وقت غيبوبة الشمس وبرآدمه برسورى دوه ويرمك معناسنه در
يقال اعرج فلانا اذا اعطاه عرجا من الابل العرجان فتحاتله آغسق آدمك يوريمسنه دينور ظاهرا مصدر در
العريج امير وزننده محكم واستوار اولميان شيئه اطلاق اولنور يقال امر عريج اذا لم يبرم التعريج تفعيل وزننده
برنسنه يى برجانبه طوغرى مائل قلمق معناسنه در آغسقلق معناسندن مأخوذ در يقال عرّج البناء تعريجا
اذا ميله ومقيم اولمق معناسنه در يقال عرّج على الشئ اذا اقام عليه وعرّج على المنزل ديرلر مطيه سنى آنده حبس
وتوقيف ايدوب كندى اقامت ايلسه وكون باتديغى وقته كيرمك معناسنه در يقال عرّج الرجل اذا دخل في وقت
غيبوبة الشمس التعرّج تفعّل وزننده بودخى مقيم اولمق معناسنه در يقال تعرّج على الشئ اذا اقام عليه
وحبس المطية على المنزل الانعراج انفعال وزننده برطرفه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال انعرج الشئ
اذا انعطف المنعرج اسم مفعول بنيه سيله بوكرى وبورغاج يره اطلاق اولنور يقال هذا منعرج الوادى اى
منعطفه يمنة ويسرة المعراج محراب وزننده والمعرج منبر وزننده والمعرج مقعد وزننده نردبانه دينور
سلّم معناسنه وچيقه جق يره دينور مصعد معناسنه شارحك بياننه كوره بونلرك جمعلرى معاريج ومعارج كلور
ومعراج ومعرجك كه ميمك كسريله در اسم مكان اولملرى مجاز در العرج فتحتينله خلقى آغسق وطوپال اولمق
معناسنه در نته كه ذكر اولندى وكونش باتمق على قول مغرب سمتنه طوغرى ميل ايلمك معناسنه دركه طولنمق تعبير
اولنور يقال عرجت الشمس عرجا من الباب الرابع اذا غابت او انعرجت نحو المغرب العرج كتف وزننده
شول دوه يه دينور كه طوغرى يول ايلمز اوله يقال بعير عرج اى لا يبول مستقيما دوه نك استقامتى يولى اكسه سنه طوغرى
اولمقدر لطائف ندر كه دوه يه نيچون اصل طوغر بسنه يول ايلمزسز ديو سؤال ايتدكلرنده قنقى اندامم طوغر يدر لطيفه
ديو جواب ويرمشدر العرج عينك فتحى ورانك سكونيله يمنده بر بلده آديدر وهذيل قبيله سى ديارنده برموضع آديدر
وطريق مكه ده برمنزل آديدر عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان العرجىّ الشاعر اورادندر مؤلف بوماده يى وبالفتح
عنوانيله رسم ايلمكله عادتى اوزره اوّلك فتحى وثانينك سكونيله تقييد اولندى زيرا ديباجه ده بيان اولنديغى اوزره
بالفتح ديدكده مراد رسم مزبور در وبالكسر ديدكده اوّلك كسرى وثانينك سكونيله در وبالضم ديدكده اوّلك ضمى
وثانينك سكونيله در وبالتحريك ديدكده فتحتينله ياخود فتحاتله در بعض هامشده بو وجه اعتراض نابجادر
وعرج دوه سوريسنه دينور كه سكسان قدر على قول سكساندن طقسانه قدر ياخود يوز اللى وآندن يوقاريجه
ياخود بشيوزدن بيكه قدر اوله وبو معناده عينك كسريله لغتدر جمعى اعراج كلور وعروج كلور العريجاء
مصغر بنيه سيله ومد ايله بك اسّى اولان نصف نهار وقتنه دينور هاجره معناسنه ودوه قسمى صويه بركون نصف
نهارده وبركون صباح وقتنده كلمكه دينور وآدم كونده براو يون طعام ايلمكه دينور يقال هو يأكل العريجاء اى كل يوم مرّة
وعريجاء برموضع آديدر المعرّج معظّم وزننده شول ثوبه وقماشه دينور كه چبوقلى اولوب لكن چبوقلرى
بلان ايكوسى كبى بر برينه بورلمش وطولانمش اوله يقال ثوب معرّج اى مخطط في التواء عرج وعراج عينلرك
ضميله معرفه وغير منصرف اوله رق ضباع يعنى صرتلان ويللى قورد تعبير اولنان جانورك كروهنه دينور قبيله منزلنه
تنزيل ايلمشلردر يعنى قبيله منزلنه تنزيل ايلملريله معرفه وتأنيث علتلرندن غير منصرف اولديلر آغسق صورتنده
رفتارلرى باعث اطلاقدر العرجاء حمراء وزننده بودخى ضبع اسميدر شارحك بيانى اوزره ذكر اولنان عرج وعراج
اسم جنس كبى اولمغله واحد وجمعنه اطلاق اولنور وكاهى تاى وحدتله واحدينه اطلاق اولنور وعرجاء كلمه سى كه
في الاصل مؤنثدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور مذكرنده اعرج ديمز وبوراده مؤنث مذكر اوزره تغليب اولنمشدر
خريرى درّه ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه اصول مطرده دندر كه دائما مذكر اصالتنه بناء مؤنث اوزره تغليب

اولنور الّا ايكى ماده ده برعكس در برى تاريخ ماده سنده كه ليالى ايام اوزره مغلبه در اسبق اولديغنه مبنى وبرى ضبع
عرجاء ماده سيدر زيرا ضبع مؤنثه مخصوص اولان اسمدر مذكرينه ضبعان دينور ضادك كسريله نته كه مؤلف
دخى بو قولى ترجيح ايلمشدر كرچه شهاب شرحنده بونى بعض لغته تخصيص ايلمشدر لكن اكثر اصولده قول مزبور
ارجحدر پس عرجاء مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور وسبب تسميه سمز اولوب مفاصللرى كوشك اولديغندن ناشى
رفتارلرنده آغسق هيئتنده تمايل اولديغنه مبنى در وفي الاصل وصف اولوب كاهى اسم اوله رق بالكز عرجاء
دخى اطلاق اولنور غلبهٔ استعمال سببيله ذوالعرجاء مزينه قبيله سى ارضنده برتپه نك آديدر عراجه ثمامه
وزننده بر رجلك اسميدر عريجه جهينه وزننده نهاوند حدودنده نسير قلعه سنك صاحبى اولان نسير بن ديسم
نام كمسنه نك جدّى اسميدر بنو الاعرج برمعروف جماعتدر العرج عينك ضميله محدثيندن جماعت كثيره
اسميدر الاعيرج مصغر بنيه سيله بر نوع ييلانه دينور كه قولقلرى صاغر اولوب واكا اصلا افسون تأثير ايلمز
وافعى كبى انسان اوزره صيچرايوب آتيلور بغايت خبيث بر ييلاندر ولفظ مزبور امام ليث قولى اوزره مؤنث قلنمز جمعى
اعيرجات كلور العارج خارج وزننده غائب ونابديد معناسنه در العرنجج عينك ورانك فتحيله يمن پادشاهى
حمير بن سبأ اسميدر پس حمير لقبى اولور الاعرنجاج افعنلال وزننده برايشده چالشوب جدّ واقدام ايلمك
معناسنه در يقال اعرنجج في الامر اذا جدّ فيه العرنج ياى موحده ايله قنفذ وزننده ايرى كوپكه دينور چوبان كوپكى كبى
كلب ضخم معناسنه شارح ديركه تهذيبده شكارى كلبله مفسر در كه تازى تعبير ايتدكلريدر عرطوج زنبور
وزننده برپادشاه آديدر العرفج جعفر وزننده برشجر آديدر كه د وزيرلرده بتر مفردى عرفجه درهايله مفرداتده
عرفج سادج برّى ايله مفسر در كه بش پرمق ديدكلرى نباتدر سود لكن اقسامندندر وشيخ داود قتاد ايله يعنى كوركن
اغاجيله بيان ايلمشدر لهيب آتشى زياده سيله قرمزى اولور بوسببله آنكله بر رجل تسميه اولنمشدر العرافج عينك
فتحيله شول قومساللره دينور كه برطريقله مرور ايده جك يوللرى اولميه مفردى عرفجه در لى العرفجة لامك فتحى
وياك تشديديله عرب ميانده بركونه جماعه اطلاق اولنور كه بينلرنده معز وفدر اصل معنا بولسز قوملق بورغاجى
ديمكدر رقند بروتد بر عرفجاء عينك فتحيله بنو عميل جاعتى يورنده برموضع ياخود برصو آديدر العزج مزج وزننده اوته
قاقمق معناسنه در يقال عزج فلانا عزجا من الباب الاوّل اذا دفعه وجماع ايلمك معناسنه در يقال عزج الجارية اذا جامعها
وبيل ايله يرلابى سوكوب آقدارمق معناسنه در يقال عزج الارض بالمسحاة اذا قلبها العسج نسج وزننده بيونى ايلرى
طوغرى سوندروب اوزاده رق يوريمك معناسنه در يقال عسج الرجل عسجا من الباب الاوّل اذا مدّ عنقه في مشيه
المعساج محراب وزننده بيونى سوندروب اوزاده رق يوريراولان انسان وحيوانه دينور يقال بعير معساج اى يمدّ
عنقه في السير العوسجة عينك فتحيله يمنده برموضعدر وبلاد باهله ده بركومش معدننك اسميدر وبر تيكنلك
آديدر جمعى عوسج كلور كه جمع جنسدر تركيده سنجان تيكنى وبعض يرده موسى اغاجى ديدكلرى تيكنلو شجر
اوله جقدر العسج فتحتينله دوه قسمى ذكر اولنان عوسجه ديدكلرى تيكنلك اوتلامغله خسته اولمق معناسنه در
يقال عسجت المال اى الابل عسجا من الباب الرابع اذا مرضت من رعية العوسجة عوسج جوهر وزننده طفيل بن
شعيبك فرسى اسميدر العواسج جمع بنيه سيله برقبيلهٔ معروفه در الاعسجاج احمرار وزننده بركسيه پك پير
وساخورده اولمغله بلى بوكلمك معناسنه در يقال اعسجّ الشيخ اعسجاجا اذا مضى ونعوّج كبرا العسلج قنفذ
وزننده والعسلوج عينك ضميله اغاج وآصمه داللرندن هنوز يشرمش تازه ويومشق ويشل چبوغه دينور
ومنه يقال جارية عسلوجة النبات اى ناعمة ويقال قوام عسلج اى قدّ ناعم العسلجة دحرجه وزننده اغاج
تازه ويشل داللرو فليزلر سورمك معناسنه در يقال عسلجت الشجرة اذا اخرجت العسلوج العسلج عملس
وزننده خوش ونفيس طعامه دينور على قول رقيق اولاننه دينور كه قوى وغليظ اولميه اندر وعسلج بحرين
قضاسنده برقريه آديدر العشنج نونله عملس وزننده اركك دوه قوشنه دينور ظليم كبى العشنج شين معجمه ايله
عملس وزننده دورك يوزلو چهره سى منقبض بد منظر كسيه دينور يقال رجل عشنج اى المنقبض الوجه السيّئ
المنظر الاعصج صاد ايله اصلع وزننده ومراد فيدر كه باشنك اوكى طازكل اولان كشى يه دينور العصلج
عملس وزننده انجكلرى اكرى اولان كسيه دينور يقال رجل عصلج اى المعوجّ الساق العضافج ضاد معجمه
وثاى مثلثه ايله علابط وزننده والعضافج فايله صلب وشديد اولان انسان وحيوانه دينور وايرى وسموز انسان
وحيوانه دينور العضمجة عينك وميمك فتحيله ديشى تلكى يه دينور ثعلبه كبى العفج عينك فتحى وكسريله
والعفج فتحتينله والعفج كتف وزننده انسان وحيوانك جوفلرنده شول نسنه يه دينور كه كموش حالنده اصكره

فضله طعام معده‌دن اكا انتقال ايدر كودن بغرسغى ديدكلرى ككبش بغرسق اوله جقدر جمعى اعفاج كلور
الاعفج عفجى بيوك اولانه دينور العفج عينك فتحى وفانك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال عفجه عفجا
من الباب الثانى اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال عفج الجارية اذا جامعها المعفج منبر وزننده كلام
وعملنى ضبط وحفظ ايلمز اولان احمق آدمه دينور المعفاج مصباح وزننده والمعفجة مكنسه وزننده
دكنكه دينور عصا معناسنه العفجه فرحه وزننده شول مصلق طرزنده كوچك حوضه دينوركه بيوك
حوضلرك يانلرنده اتخاذ اولنور حوضلرك صولرى چكلدكده آندن شرب واخذ اولنور العفنجج عينك وفانك
فتحيله كوده‌سى ايرى وكندوسى احمق ونادان اولان كمسنه‌يه دينور وجست وچابك ناقه‌يه‌ده دينور التعفج تفعل
وزننده يكج كبى اكرى اكرى يوريمك معناسنه‌در يقال تعفج فى مشيه اذا تعوج الاعفنجاج افعنلال وزننده
سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال اعفنجج البعير اذا اسرع العفشج شين معجمه ايله جعفر وزننده كوده‌سى
ايرى اوزون بويلو كمسنه‌يه دينور العفضج ضاد معجمه ايله جعفر وزننده والعفضاج عينك كسريله هلقام
وزننده والعفاضج علابط وزننده كوده‌سى سموز وكبى ارسلانى كبى ايرى اولوب لكن سلپوك وكوشك اولان
كمسنه‌يه دينور وعفضج صلب وشديد اولان شيئه دينور العفضجة دحرجه وزننده جثه‌لو وسموز اولمق معناسنه‌در
يقال هو معصوب ما عفضج على المجهول اى ما سمن العلج عينك كسريله اشكه دينور عير معناسنه مؤلف
عيرى حمار ايله تفسير وحمار وحشده مغلب اولمق اوزره بيان ايلمشدر وعلج قوى وسمين اولان بيان اشكنه دينور
سائر اصولك مقتضاسى ووضع ماده‌نك موجبى السمين القوى لفظى العير وحمار الوحش كلمه‌لرينك هربرينه
وصف اولمقدر بو صورتده علج قوى وسمين اولان اشكه واو يلجه اولان بيان اشكنده دنمش اولور وعلج كافرى قالين
وغليظ اولان كرده اتمكنه دينور وكفار عجمدن كه ماعدا العربدر كافر كشى‌يه دينور پس عربدن اولور ايسه اطلاق
اولنمز يقال هو من الاعلاج اى من كفار العجم بعض اصولك بيانى اوزره اصلا بر دين ايله متدين اولميانه اطلاق اولنور
وبعض عرب مطلقا كافره علج اطلاق ايدرلر ومغربده ومصباحده الضخم من كفار العجم عنوانيله مرسومدر جمعى
علوج كلور واعلاج ومعلوجاء وعلجه كلور عنبه وزننده وعلج قيم مال يعنى دواب ومواشى‌يه حسن تقيد وتيمار
وپرورشلرنده دائما اهتمام اوزره اولان كمسنه‌يه دينور يقال هو علج مال اى ازاؤه العلاج عينك كسريله والمعالجة
مفاعله وزننده برخصوصه چالشوب دورشمك معناسنه‌در يقال عالجه علاجا ومعالجة اذا زاوله وخسته‌يه تيمار ايلمك
معناسنه‌در يقال عالج المريض اذا داواه ومعناى اولده باب مغالبه‌ده ايراد اولنور يقال عالجه فعلجه علجا
اى غلبه فى المعالجة اى المزاولة الاستعلاج اعضا ياخود بدنك دريسى غليظ اولمق معناسنه‌در يقال
استعلج جلده اذا غلظ العلج كتف وزننده والعلج صرد وزننده والعلج خلد وركع وزننده شول كاركذار
شديد وجسور كمسنه‌يه دينوركه امور ومصالحه غالب ومعترض اولنلرى برروجهله دافع اولور اوله يقال رجل علج
وعلج وعلج اى شديد صريع معالج للامور العلج فتحتينله خرما اغاجلرينك ديبلرنده چقان فدانلرينه دينور
العلجان عينك ضميله مبنه اغاجنك جماعتنه دينور العلجان فتحاتله خاصة ناقه‌نك مضطرب اولمسنه دينور
وعلجان بر موضع آديدر و بر نبات معروف اسميدركه باديه اوتلريندندر العالج خارج وزننده علجان اوتى رعى ايدن
دوه‌يه دينور و بر موضع آديدركه آنده برعظيم قوملق واردر رمل عالج مشهوردر العلجن ضيفن وزننده كه نونى
زائده‌در اتى صمصق طقناز اولان ناقه‌يه دينور ولا ابالى‌يانه اولان عورته دينور مرأة ماجنه معناسنه يقال هى علجن
اى ماجنة مترجم ديركه بالمناسبة بعض محللرده دخى ذكر اولنمشدركه استعمالات عربدن بسط وقبض تعبير اولنان
برطريقه دخى واردر بسط زياده وقبض نقصان ايلمكدن عبارتدر مثلا برمعناده مبالغه قصدينه بنى كلمه‌نك
آخرينه ميم ياخود نون حرفلرنى زياده ايدرلر شدقم وزرقم ورعشن وعلجن كبى اس بوراده علجن بغايت باك
وبالانسز پرده بيرون عورت ديمك اولور فليحفظ بنو العالج زبير وزننده وبنو العلاج عينك كسريله ايكى بطن
اسميدر الاعتلاج افتعال وزننده ناس برى بريله طوتشوب يكديكرى نقش زمين ايده‌رك جنك وقتال
ايلمك معناسنه‌در يقال اعتلج القوم اذا اتخذوا صراعا وقتالا وبرك نباتى بو يلنوب اوزامق معناسنه‌در يقال
اعتلجت الارض اذا طال نباتها ودريانك موجلرى برى برينه چارپشمق معناسنه‌در يقال اعتلجت الامواج اذا التطمت
العلجانة فتحاتله شول طبراغه دينوركه روزكار براغاجك دبنده سوروب يغمش اوله و بر موضع آديدر العلوج
صبور وزننده دورشه جك وچالشه جق نسنه‌يه دينور بو مناسبتله طعامدن آغزده برى اوته چينوب دونديره جك مقداره
اطلاق اولنور ومنه يقال هو علوج صدق اى الوك صدق ويقال ما تعلجت بعلوج اى ما تلكت بالوك بوراده فعول

يعنى مفعولدر العلهجة دحرجه وزننده درى‌يى چينيوب يوتمق ايچون آتشده طوتوب يومشتمق معناسنه‌در اعرابلر
شدت قحط هنكامنده اكا مضطر اولورلر يقال علهج الجلد اذا ليّنه بالنار ليمضغ ويبلع العلهج جعفر وزننده
بر شجر آديدر المعلهج مزعفر وزننده لئيم اولان احمق كمسنه‌يه دينور وهجين معناسنه‌دركه ايكى مختلف جنسدن
متولد اولاندر انسانده هجنت پدرى شريف ووالده‌سى وضيعه يعنى جاريه اوله وآنده باباسى عربى وانالسى بوز آت
اوله جوهرى غلط ايدوب ماده‌ء مزبوره‌ده هانك زياده‌سيله حكم ايلمشدر شارح ديركه عند ائمة الصرف ها
زائده‌در العمج دمج وزننده تيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال عمج الرجل عمجا من الباب الاول اذا اسرع فى السير وصوده
يوزمك معناسنه‌در يقال عمج فلان اذا سبح فى الماء و يولده صاغه وصوله يوريله‌رك يوريمك معناسنه‌در يلان يورويشى
كبى يقال عمج الرجل اذا التوى فى الطريق يمنة ويسرة التعمج تفعل وزننده بو دخى يولده صاغه وصوله يوريله‌رك
اكرى بوكرى چالق يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال تعمج بمعنى عمج فى السير العمج جبل وزننده والعمج سكر
وزننده يلانه دينور حيه معناسنه يورويشى باعث تسميه‌در العوج جوهر وزننده بو دخى يلانه دينور العموج
صبور وزننده شول شيئه دينوركه طوغرى كتميوب اكرى بوكرى يوريله‌رك طولاشق كيدر اوله يقال سهم عموج
اى يتلوى فى ذهابه العمضج ضاد معجمه ايله جعفر وزننده والعماضج علابط وزننده سخت وشديد آته ودوه‌يه
دينور العمهج جعفر وزننده والعماهج علابط وزننده يك قويوسوده دينور ومدمغ وسكبر وخود بين كمسنه‌يه
دينور ومطلقا اوزون شيئه دينور وچابك وسريع معناسنه‌در وكوده‌سى لحم وشحمله طولغون انسان وحيوانه
دينور وبرى برينه صارمشمش تازه ويشل اوتلغه دينور جمعى عماهج كلور العمهوج جمهور وزننده بو دخى
وجودى لحم وشحمله طولمش سموز انسان وحيوانه دينور العنج عينك فتحى ونونك سكونيله دوه‌نك راكبى
يولارنى قوتله چكوب قيج اياقلرى اوزره رد ايدوب آليقومق ياخود چكوب كير دوندرمك معناسنه‌در تا كه
يولاره آشوب كتمكده وطورمقده معلم اولوب باش اوكرنه يقال عنج البعير عنجا من الباب الاول اذا جذب خطامه
فردّه على رجليه وذلك عند التعليم قال الشارح ومنه المثل * عود يعلم العنج * وعود عينك فتحيله قوجه دوه‌يه دينور
بوندن اسم عنج‌در فتحتينله كما سيذكر الاعناج همزه‌نك كسريله عنج معناسنه‌در يقال اعنج البعير بمعنى
عنج وبر امر ومصلحتك اطراف لازمه‌سنى ضبط وتوثيقله محكم ومتين قلمق معناسنه‌در بو فى الاصل قوغه‌يه عناج
ديدكلرى ايپ بكورمك معناسنه اولمغله معناى مزبوردن مستعاردر يقال اعنج الرجل اذا استوثق من اموره
واحكمها وبركسه اوكورغه كسكنده وجع پيدا اولمغله آندن دردناك اولمق معناسنه‌در عناج اول وجعه دينور
كما سيذكر يقال اعنج الرجل اذا اشتكى من صلبه العنج فتحتينله دوه‌يه وجه مذكور اوزره باش اوكرتمك معناسندن
اسمدر اول حالته اطلاق اولنور وعنج شيخ معناسنه‌در غين معجمه ده لغتدر العناج كتاب وزننده شول ايپه
دينوركه بيوك قوغه‌نك اشاغيسنه بند ايدوب كدنصكره براوجنى كنوروب قوغه‌نك آغزنده اولان اغاجه بند ايدرلر
تا كه قوللره يك زور كلميوب وقوللر ياخود آخر ايپ قويدقده بو قوغه‌يى ضبط ايدر و خفيف اولان قوغه‌نك
عناجى شول سجمدركه قوغه‌نك برقولغى آنكله قوغه‌نك اغاجنه بند اولنور بو معنادندركه بى فكر وروية تفوّه
اولنان نامضبوط سوزه عربلر قول لاعناج له ديرلر وعناج اوكورغه كسكلرينه وبله عارض اولان آغرى‌يه دينور
وامر ومصلحته اطلاق اولنور تصرف مناسبتيله يقال عناج فلان الى فلان اى امره اليه يعنى يتصرف به وملاك الامر
معناسنه‌دركه بر ايشك قوام ودوامنه مدار ومبنا اولان نسنه‌دن واول ايشك مدبر ومدبرى اولان كسنه‌دن
عبارتدر يقال هذا عناج امرك وفلان عناج امرك اى ملاكه العناجيج عنافيد وزننده صوى وبوكرك آتلره ودوه‌لره
دينور عنجوج مفرديدر عنقود وزننده وعناجيج الشباب جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور اوقات
اعتباريله جمع ايراد اولنمشدر يقال مضت عناجيج الشباب اى اوله العنجج عينك وجيمك فتحيله مطلقا عظيم اولان
شيئه دينور شارح ديركه بونده صواب اولان عنجج اولمقدر غضنفر وزننده العنجج عينك وجيمك ضميله
فهلكن تعبير اولنان ريحانه دينور ضيمران كبى المعنج منبر وزننده دائما امور ومصالحه متعرض اولوب كريشن
آدمه دينور لكن مقتضاى ماده‌ء آرقوريدن خلقك امور ومصالحنه صوقيلور اولان فضولجه كسه اولمقدر يقال هو
معنج اى متعرض للامور عنج عينك فتحى ونونك سكونى وفتحيله كبار اتباع تابعيندن محمد بن عبد الرحمن نام ذاتك
جدى اسميدر العنجة فتحاتله محفه قبوسنك يانده اولان سوكه دموريته دينوركه ايكى دانه اولور العنج قنفذ
وزننده ثقيل وسلبوك وچولبه اولان احمق كشى‌يه دينور العنوج عينك ضميله عنج معناسنه‌در مؤلف كالعنوج
فيهما عبارتيله رسم ايلميوب لكن معنيين كذران ايلمامشدر جميع نسخه‌لرده الاحمق الرخو الثقيل عنوانده مرسومدر

مكر كما اصل نسخه الاحمق الرخو والثقيل باخود والرخو الثقيل اولوب واوساقط اولمش اوله بو صورتده عنج وعنوج
احمقه ياخود سولپوك اولان احمقه وثقيل آدمه دنمش اولور العنابج علابط وزننده اندامى تصلق و غليظ وناتراش
كسيه دينور يقال رجل عنابج اى جاف العنثج ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والعناثج علابط وزننده سموز وتنومند
اولان ينشمش جوانه دينور كه كنج ايريسى تعبير اولنور العنفجيج زنجبيل وزننده آيشى آچق اولان ناقه يه على قول
ياوز وحدتلو سركش ومنكر اولانه ياخود پاشلو اولوب كوده سى ايرى ويومرى اولانه دينور العناهج
علابط وزننده اوزون اولان شيئه دينور العوج فتحتينله اكرى اولمق واكرلمك معناسندر يقال عوج الشئ
عوجا من الباب الرابع ضد استقام العوج عنب وزننده آندن اسمدر اكريلكه دينور على قول هر نسنه كه ديوار
واغاج كبى منتصب واكرى اوله آنده عوج دينور فتحتينله ومنتصب اولميان نسنه ده كه مثلا ارض كيدر ودين ومذهب
مقوله سنده عوج دينور عنب وزننده مؤلفك بصائرده بيانه كوره عوج فتحتينله بصر ايله ادراك اولنانده مستعملدر
خشب منتصب كبى وعوج عنب وزننده فكر وبصيرتله ادراك اولنانه مخصوصدر دين ومعاش ورأى وتدبير كبى
ومصباحك نقلنه كوره عوج فتحتينله اجساده اولان خلاف اعتداله مستعملدر وعوج معانى يه مخصوصدر وبيضاوى
تفسيرينه كوره عوج عنب وزننده منتصب اولميان معانى واعيانده وعوج منتصب اولان اعيانده مستعملدر حائط ورمح
كبى وبو مؤلفك بوراده اولان قول ثانيسنه موافقدر الاعوجاج احمرار وزننده برنسنه فى ذاته يك اكرى اولمق
معناسنه در يقال اعوج الشئ اعوجاجا اذا انحنى يعنى من ذاته بو تفسير مصباحدن مأخوذدر آنده بو عبارتله مرسومدر كه
يقال اعوج الشئ اعوجاجا اذا انحنى من ذاته فهو معوج بتشديد الجيم وعوّجته تعويجا فهو معوّج بتشديد الواو
وتعوّج هو واما الذى انحنى بذاته فيقال اعوج اعوجاجا پس تعوّج كنديلكندن اكرلمك معناسنه اولوب تعويجدن
دخى مطاوع اولور التعويج تفعيل وزننده طوغرى نسنه يى اكمك واكرلتمك معناسنه در تقول عوّجته تعويجا
فهو معوّج فتعوّج هو وتعويج چكمجه وسائر ظرف مقوله سنه عاج اوتورتمق معناسنه دركه عاج آيدن مأخوذدر
يقال عوّج فلان الشئ اذا اركب العاج فيه التعوّج تفعل وزننده مؤلفك تمثيلى اوزره تعويجه مطاوعدر تقول
عوّجته فتعوّج الاعوج احمر وزننده اكرى اولان شيئه دينور مؤنثنده عوجاء دينور واعوج بدخوى وكج مشرب
اولان كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل اعوج اى سيئ الخلق واعوج بنى هلال جماعتنده بر آيغر آتك اسميدر
مقدّم كنده قبيله سنده اولوب آنلردن بنو سليم اخذ بعده بنو هلاله انتقال ايلمشيدى اعوجيات ديدكلرى آتلر
آنك نسلندندر واعوج غنى بن اعصر نام كسنه نك آتى اسميدر العوجاء اعوجك مؤنثيدر زبون وآريق ناقه يه
اطلاق اولنور كه سفر وتعب سيبله خميده اولمشدر مؤلف الضامرة من الابل عنوانده رسم ايلمكله اكا كوره ضامر
ونحيف اولان دوه جماعتنه وصف اولور لكن اساسده العوجاء الناقة العجفاء عبارتيله مرسوم اولمغله اكا اقتدا
اولندى ايكيسده صوابدر وعوجاء بر ياصتم طاغك آديدر كه طئ قبيله سنه مخصوص اولان ايكى طاغك حذاسنده در
وعامر بن جوين الطائى فرسنك اسميدر وبرنجه موضعلرك اسميدر وعوجاء يايه اطلاق اولنور قوس معناسنه
العوج موج وزننده والمعاج معاد وزننده اقامت ايلمك واقامت ايندرمك معناسنه لازم ومتعدّى اولور يقال عاج
بالمكان عوجا اذا اقام به وعاج غيره بالمكان اذا اقامه به وطورمق معناسنه در يقال عاج السائر اذا وقف وكر ودونمك
معناسنه در يقال عاج عما عزم اذا رجع ودوه نك باشنى يولار ايله برسمته چويرمك معناسنه در يقال عاج الراكب البعير
اذا عطف رأس البعير بالزمام لكن امّهات سائره ده مطلقا عطف واماله ايله مفسر در عاج كسر اوزره
مبنى اوله رق ناقه يه مخصوص زجر وآزار الفاظندندر العاج زبل اسميدر كه تركيده باغه تعبير اولنور طراق
وقوطو مقوله سى اتخاذ ايدرلر هندقبلو بغه سنك ارقه سيدر وعاج شول ناقه يه دينور كه يانلرى ملايم اولمغله
يوريمسى سهل ودونمسى وقوللانمسى لطيف اوله وعاج فيل كيكنه دينور كه بو ديارلرده فيل ديشى تعبير ايتدكلريدر
بنجرى زرع وشجره قورد تقرّب واستيلاسنى دافع وهر كون برهفته يه قدر ايكى درهمنى صوو بال ايله ايچوب
هفته تمامنده جماع اولنسه عاقر خاتونك حملى باينده نافعدر العوّاج شدّادوزننده عاج صاحبنه وعاج بايعنه دينور
ذوعاج بر وادى آديدر عوج بن عوق عينلرك ضميله سلفده بر رجل آديدر كه آدم عليه السلام حضرتلرينك
منزلنده يعنى نزول ايلديكى محلده توّلد ايدوب موسى عليه السلام زمانه قدر معمر اولمشيدى طول قامتى وعظم خلقتى
بابنده بعض قصاص مقوله سى مورّخلر شناعت مفرطه سرد ايلمشلردر مترجم ديركه ردّ وقبولنه خواهشكر اولنلر
ابن خلدون مقدّمه سنه مراجعت ايلسونلر العويج امير وزننده عروة بن الوردك فرسى اسميدر العوجان فتحاتله
برنهر اسميدر جبلاعوج عينك ضميله يمنده ايكى طاغدر دارة عويج زبير وزننده بين العرب بر خانمان معروفدر

العوهج جعفر وزننده بيونى اوزون اولان حيوانه دينور كرك دوه قوشى وكرك دوه وآهو اولسون وكنج ناقه يه دينور
وايانلرى يك اوزون اولان دوه قوشنه دينور وشول كيكه دينور كه ايكى بوكورلرنده سياه خطلرى اوله ويبلانه دينور
ومهره قبيله سنه مخصوص بر اركك دوه يعنى بوغور اسميدر العواهج خوارج وزننده عربدن برقوم آديدر العيج
عينك فتحى وياءنك سكونيله فايرمق معناسنه در تقول ما اعيج به عيجا اى ما اعباء وراضى وخشنود اولمق معناسنه در
تقول ما عجت به اى لم ارض به وفائمق معناسنه در تقول ما عجت بالماء اى لم ارو ومنتفع اولمق معناسنه در تقول
ماعجت بالدواء اى لم انتفع شارح ديركه بعضلر بو ماده يى مقام نفيه تخصيص ايلديلر لكن اثباتده دخى ورودى
مشهود اولمشدر فصـــــل الغين المعجمة الغبج غينك فتحى وباءنك سكونيله صويى بردن ايچموب نفس بنفس
ايچمك معناسنه در يقال غبج الماء غبجا من الباب الرابع اذا جرعه الغبجة غينك ضميله جرعه وزننده وصرادفيدركه
بر يودم صويه دينور الغسلج سبنله جعفر وزننده بنج اسود اسميدر كه بانك تخمى ديدكلرى دانه نك سياه نوعيدر وايكى امر
وخصوص بينه متوسط اولان امر وخصوصه دينور ووادسز يعنى طعام وشرابه دينور الغسلج عملس وزننده
بو دخى يعنى وادسز طعام وشرابه دينور تقول اطعمنا غسلجا وغسلجا اى ما لا طعم له من الطعام والشراب الغصلجة
دحرجه وزننده اتى طوزلنموب وطبخى كركى كبى خوشجه ايلمه رك تاتارى پشورمكه دينور يقال غصلج اللحم اذا لم يملحه
ولم ينضجه ولم يطيبه الغلج غينك فتحى ولامك سكونيله آت اختلاط واختلافسز بردوزه يه صوكبى سكرتمك
معناسنه در يقال غلج الفرس غلجا من الباب الاول اذا جرى بلا اختلاط المغلج منبر وزننده صوكبى هموار سكردر اولان آته
دينور وبره ده ديشى اشك كورسه همان اوزرينه هجوم ايدر اولان حشارى اشكه دينور يقال عير مغلج اى سلال لعانته
التغلج تفعل وزننده بغى وظلم ايلمك معناسنه در يقال تغلج فلان على فلان اذا بغى عليه وظلم وداية صويى ايچدكدنصكره
يلا نمق معناسنه در يقال تغلج الحمار اذا شرب وتلمظ بلسانه الاغلوج اسلوب وزننده تروتازه اولان نهاله دينور
الغلج ضميله دلبر وخوب منظر جوانلره دينور شاب حسن معناسنه در ظاهرا لفظ مزبور جمعدر مفردى اغلج در
مؤلفك الشباب قولى شابك جمعى اولور ياخود غلج وشباب مفرد در يكيتلك وجوانلق ديمكدر الغمج دمج وزننده
والغمج فرح وزننده صويى يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال غمج الماء غمجا وغمج غمجا من الباب الثانى والرابع
اذا جرعه الغمجة غينك فتحى وضمى وميمك سكونيله بر يودم صويه دينور جرعه معناسنه الغمج كتف وزننده
شول دوه كوشكنه دينور كه اناسنك پاچه لرى ارالغنه كيروب ممه امر اوله وطتلو اولميان صويه دينور المغمج معظم
وزننده بو دخى طتلو اولميان صودر يقال ماء غمج ومغمج اى ليس بعذب الغملج جعفر وزننده والغملج عملس
وزننده والغمليج قنديل وزننده والغملوج زنبور وزننده والغملاج سرداب وزننده والغمالج علابط وزننده
يلكن طبيعتلو كسيه دينور كه حالت واحده اوزره برقرار اولمز كاه عالم قرائته دورشوب قارى وكاه شاطر كاه سخى وكاه بخيل
وكاهجه شجيع وكاهجه جبان اولور اوله مؤنثنده غملجة دينور كذلك جعفر وزننده وغملج دينور عملس وزننده وغمليجه
دينور غينك كسريله وغملوجه دينور غينك ضميله الغماهج علابط وزننده وجودى ضخامتلو سموز كسيه دينور
الغنج غينك ضمى ونونك سكونيله والغنج ضمتينله والغناج غراب وزننده ناز وشيوه يه دينور شكل ودلال كبى
يقال بها غنج وغنج وغناج اى شكل الغنج غينك فتحى ونونك سكونيله ناز وشيوه ايلمك معناسنه در يقال غنجت
الجارية غنجا من الباب الرابع اذا دلت التغنج تفعل وزننده نازلنمق وشيوه كارلق ايلمك معناسنه در يقال تغنجت
الجارية اذا تدللت المغناج محراب وزننده والغنجة فرحه وزننده نازنده وشيوه كار محبوبه يه دينور الغنج فتحتينله
هذيل قبيله سى لغتنده پير وسالخورده كشى يه دينور شيخ معناسنه مهمله ده لغتدر الغنج غينك ضميله والغناج
كتاب وزننده دخان النورّ معناسنه دركه چويد وايچ باغى ايسنه دينور قوللرينه نعل ودوكون ايدنلرا آنكله توتسوايدرلر
سياه اولمق ايچون غندجان غينك ودالك فتحيله فارس ايالتنده برصوسز چولده واقع بربلده در الغوج
موج وزننده برنسنه اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در يقال غاج الغصن غوجا اذا انثنى وتعطف ومنه يقال فرس
غوج اللبان اى واسع جلد الصدر كوكسنك دريسى واسع اولدقده درى هر طرفدا اكيلوب بوكيلور وبوصفتده
اولان آت سهل العطف اولمغله هر جانبه دوندرمسى آسان اولور التغوّج تفعل وزننده غوج معناسنه در يقال تغوّج
الغصن بمعنى غاج فصـــــل الفاء الفوتيج فانك ضميله پوتنك فارسى معرّبيدر كه تركيده يارپوز
ديدكلرى نباتدر مؤلف اعلامه حرف تعريف ادخالى ضمننده جوهرى يه تعريض ايدر ايكن محال عديده ده كنديلرى
دخى بولنمشدر الفاثج ثاى مثلثه ايله خارج وزننده كبه ناقه يه دينور وكبه قالميان سموز ناقه يه ديمكله اضداددن
اولور لكن سمن وصغيله تقابل تام اولمديغى ناستيردر وفاثج اوركجى بيوك سموز ناقه يه دينور الفثج فانك فتحى

وبانك سكونيله اكسلتمك معناسنه در يقال فثج الشئ فثجا من الباب الاول اذا نقصه واسي صويه صوغوق
صو اكندر مغله قزغنلغنی كسر ايلمك معناسنه در يقال فثج الماء الحار بالماء البارد اذا كسر حرّه واغرلنمق معناسنه در
حمل ثقيل ياخود سائر عارضه سببيله يقال فثج الرجل اذا اثقل التفثيج تفعيل وزننده بودخی اغرلنمق معناسنه در يقال
فثج الرجل تفثيجا اذا اثقل كرچه اثقال حمل ثقيل تحميل ايلمك معناسنده اولوب لكن شارحك وضع مادّه مناسبتی
اشعار ينه مبنی اول كونه ترجمه اولنمشدر الافثاج همزه نك كسريله ترك ايلمك معناسنه در يقال افثجه اذا تركه وپك يورلمغله
هارهار صولومق معناسنه در يقال افثج الرجل اذا اعيا وانبهر ويقال افثج على بناء المجهول الفج فانك فتحی وجيمك
شدّه سيله ايكی طاغك ارالغنده اولان واسع يوله دينور مؤلف بصائرده ديديكه فج ايكی طاغ ارالغنده اولان آچق يره
دينور بعده طريق واسعده استعمال اولندی جمعی فجاج كلور فانك كسريله وفج مصدر اولور ياك كرشی بغرندن ايراق
وميدانلو قلمق معناسنه تقول فججت القوس فجا من الباب الاول ای رفعت وترها عن كبدها وآيشی آيرمق معناسنه در
تقول فججت مابين رجلی ای فتحت الفجاج غراب وزننده بودخی ايكی طاغ ميانده اولان واسع يوله دينور
تقول اخذنا فجا وفجاجا ای طريقا واسعا بين الجبلين الافجاج همزه نك كسريله فجاج ديدكلری طريق مذكوره كتمك
معناسنه در يقال افج الرجل اذا سلك الفجاج وآيشی آيرمق معناسنه در تقول افججت مابين رجلی ای فتحت
وسرعت ايلمك يعنی چابك يوريمك معناسنه استعمال اولنور يقال افج الرجل اذا اسرع يعنی فی مشيه وقوش چمرمق
معناسنه در يقال افجت النعامة اذا رمت بصومها وچفتچی ترلايی صبان ايله يك سوكوب يارمق معناسنه در يقال
افج الارض بالفدان اذا شقها شقا منكرا الفج فانك كسريله والفجاجة فانك فتحيله خام ميوه يه دينور وفج قاربوزه
دينور بطيخ شامی معناسنه الفجاء فانك فتحی وجيمك تشديديله كه افج كلمه سندن مؤنثدر والمنفجة منبثه وزننده
كريشی بغرندن آچق وميدانلو اولان يايه وصف اولور يقال قوس فجاء ومنفجة اذا بان وترها عن كبدها المفاج
ميمك ضميله اصلی مفاجج در آيشی آيره رق يوريين كسيه دينور يقال هو يمشی مفاجا ای مباعدا مابين رجليه
التفاج تشديد جيمله تفاعل وزننده آيشی آيره رق يوريمك معناسنه در يقال تفاج الرجل اذا مشی مفرجا بين رجليه
بناسی واحد ايچوندر ابن اثيرك بيانه كوره مبالغه يی متضمندر الفجج فتحتينله آيشی آيرق اولمق معناسنه در مقتضای
تمثيل باب رابعدندر وبو فجج صفتی ذكری آتی حای مهمله ايله فحج صفتندن افججدر كه بوك آيشاق اولمقدر الافج
الدّ وزننده آيشی آيرق كشی يه دينور كه آيشاق تعبير اولنور مؤنثی فجاء در يقال رجل افج ای بين الفجج الفجفج
فدفد وزننده والفجفاج هدهد وزننده والفجفاج خلخال وزننده چوق سوزلو لافزن بوش بوغاز كسيه دينور كه
عهد مسنده اولميان شئ ايله بيهوده لاف وتفاخر ايدر الفج ضمتينله ثقيل وكرانجان كسه لره دينور الاجج همزه نك
كسريله دره يه على قول واسع اولانه دينور وطاره جق درين دره يه ديمكله اضداد دن اولور شارح ديركه عامه
عرب هر دره يه الجج ديرلر وبعض لغتده واسع اولانه ويمن لغتنده ضيق وعميق اولانه ديمكله ضدّيتی غير مسلمدر
الفجه فانك ضميله ايكی نسنه نك ارالغنده اولان آچقلغه دينور فرجه معناسنه المفج ميمك ضميله وفانك كسريله
الجاجدن اسم فاعلدر شول دابه طرنغنه اطلاق اولنور كه مدوّر وايچريسی بوش اوله كه مدبحدر يقال حافر مفج
ای مقبب الفحج فانك فتحی وحای مهمله نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فحج الرجل فحجا من الباب
الثالث اذا تكبر واياقلرك اوجلری بری برينه يقين اولوب اوكجه لری ايراق اوله رق يوريمك معناسنه در يقال فحج
فی مشيته اذا تدانی صدور قدميه وتباعد عقباه التفحيج تفعيل وزننده بودخی وجه مذكور اوزره يوريمك
معناسنه در الفحج فتحتينله بركسه اياقلرينك اوجلری قريب واوكجه لری بعيد اولمق وجهيله آيشاق اولمق
معناسنه در كه باب رابعدندر الافحج اعرج وزننده وصف مذكور اوزره آيشاق اولان كشی يه دينور مؤنثی فحجاء در يقال
رجل افحج ای بين الفحج وهو تدانی صدور قدميه وتباعد عقباه التفحج تفعل وزننده آيشی آيرمق معناسنه در يقال تفحج
الرجل اذا فرج بين رجليه شارح ديركه تفحج دخی بو معنايه در الافحاج همزه نك كسريله قصد ايلديكی نسنه دن كيرو
طورمق وكيرولنمك معناسنه در يقال افحج عنه اذا احجم وبرنسنه دن رجوع واعراض ايلمك معناسنه در يقال افحج عنه
اذا انثنی وصاغمال حيوانی صاغاركن اللريله پاچه لرنی كروب آيشنی آيرمق معناسنه در يقال افحج الحالب حلوبته اذا فرّج
مابين رجليها الفخج فانك فتحی وخای معجمه نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فخج الرجل فخجا من الباب الثالث
اذا تكبر الفخج فتحتينله ذكر اولنان فحج كبی بودخی بركسه آيشاق اولمق معناسنه در لكن بو آندن اسوء وافحجدر كه پك
آيشاق اولمقدن عبارتدر يقال فخج الرجل فخجا من الباب الرابع بمعنی فحج لكنه اسوء من الفحج الفودج هودج وزننده
ومرادفيدر كه محفه يه دينور وعروسه يعنی كلنلره مخصوص برنوع مركب آديدر وبو هودج شكلنده اولوب مخصوص

كلينلری بندروب محل زفافه ايلتورلر كه دوچو اوله جقدر وفودج الناقة ارفاغيدر يعنی ناقه نك قصق يرلريدر كه پاچه لری
ديبلريدر صتان تعبير اولنور يقال ناقة واسعة الفودج ای الارفاغ مفردی فودجه در الفودجات جمع نبيه سيله
برموضع آديدر الفوذج فانك ضمی وذال معجمه نك فتحيله برنبات آديدر وبو معربدر اشوفوذج بودنه فارسی
معربيدر كه يارپوز ديدكلريدر وفوتنج دخی ديرلر مؤلف كرچه مغايرت صورتنده ايراد ايلدی لكن مفرداتلرك بيانه
كوره ايكيسی بردر واقسامی واردر الفرج فانك فتحی ورانك سكونيله بركسه نك غم وغصه سنی كشف وازاله ايلمك
معناسنه در يقال فرج الله الغم فرجا من الباب الثانی ای كشفه بو مادّه فتح وتفريق معناسنه موضوع اولمغله معنای
مزبور مجاز اولور وفرج انسانك عورت يرينه اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره فرج پاچه نك آرالغنه دينوب
بعده قبل ودبره اطلاق اولنمشدر مابين الرجلين اولدقلری ايچون حتی كثرت استعمالله معنای موضوع متشابه سنده
اولمشدر ومصباحك بيانه كوره انفراج وانشاحلری باعث تسميه در وكيده رك خاتونك قبلنده اغلب اولمشدر ياريق
مناسبتی اكا پك ملايمدر وفرج دربند تعبير اولنان كدكه وهر خوف وخطر محلنه اطلاق اولنور وبو معنا مستعاردر
يقال فلان يسدّ به الفرج ای يحمی به الثغر وآتك پاچه لری ارالغنه دينور شارحك بيانه كوره آته تخصيصك وجهی
معلوم دكلدر قال فی الاساس ملأ فروج دابته اذا احضرها وهی مابين قوائمه وفرج موصل ايالتنده برقضا آديدر
واضاح نام محل يانده برطريقك اسميدر الفرجان تثنيه نبيه سيله خراسان اولكه سيله سجستان اولكه سی ياخود
خراسانله سند اولكه سيدر سلفده ايكيسيده سرحدّ اسلامی اولدقلری ايچون اطلاق اولنمشدر التفريج تفعيل
وزننده بودخی غم وغصه يی كشف وازاله ايلمك معناسنه در يقال فرّج الله غمی ای كشفه وبركسه يك ميرفانی
اولمق معناسنه استعمال اولنور بو معنا كدك معناسنه اولان فرجدن مأخوذدر زيرا وجودی وحياتی خلل ياب
اولور يقال فرّج الرجل اذا هرم الفرج فانك ضمی ورانك سكونيله والفرج ضمتينله اصلا سر صاقلمز اولان
كسيه دينور فانك كسريله ده لغتدر يقال لاتفش سرّك اليه فانه فرج ای لايكتم سرّا وكريشله بغرينك ارالغی كشاده
وميدانلو اولان يايه دينور وهمان برقات ثوب الحبره اولان خاتونه اطلاق اولنور وفرج خرج وزننده فارس اولكه سنده
بر بلده آديدر محدثيندن حسن بن علی الفرجی اورادندر الفارج خارج وزننده والفريج امير وزننده
بو نلرده قبضه دن كريشی ميدانلو اولان يايه دينور وفارج شول ناقه يه دينور كه ولادتدن يكی منفرج ومتخلص اولمغله
اركك دوه يه بغض ونفرت ايليه وفريج پك ظاهر وآشكار اولان شيئه اطلاق اولنور بارز معناسنه شارحك بيانه كوره
البارد نسخه لری كه دال ايله در غلطدر واقعا مادّه نك ملايمی بو قدر وفريج شول ناقه يه اطلاق اولنور كه ابتداء حملی
اولان ولدی يكيجه وضع ايلمش اوله الفرجه فانك حركات ثلاثه سيله غم وغصه دن تفصی يعنی خلاصلغه دينور
مصباحك بيانه كوره فرجه فانك ضميله ارالقده اولان آچق موضعه دينور كرك ايكی وكرك زياده نسنه لرك آرالقلری
كبی وفرجة الحائط كه ديوارك بناسنه عارض اولان خلل وكدكدر كذلك كافك ضميله در وفرجه فانك فتحيله
مصدر در معانی يه مخصوصدر كه شدّتدن قورتلمق معناسنه در وبونده ضم ايله ده لغتدر وازهريدن فانك كسريله
فرجه دخی منقولدر پس مؤلفك حركات ثلاثه يله قولی متفق اولور خلاصه فانك ضميله هم اسم وهم مصدر اولور
كدره كبی وفتحی وكسريله مصدرلردر رحمه ونشده كبی بو مناسبتله ابن خلكان تاريخنده منقول اولان قضيه مرسم
اولندی ابو عمرو بن العلادن محكيدر كه برزمانده حجاج ظالمدن يمن ديارينه فرار وآنده اون سنه مقداری قرار ايلدم
بركون برصحرايه چقوب كشت وكذار ايدركن كوردم برعرب برآخر عربه ملاقی اولوب ترحيب وتأهيلدن صكره
مژده كيم حجاج فوت اولوب عالم شرّ وشورندن خلاص اولندی ديوب اشو بيتی انشاد ايلدی * ربما تجزع النفوس
من الامر * له فرجة كحل العقال * فرجه يی فتح فا ايله قرأت ايلدی ابو عمرو ايدركه بو كلامی استماع ايلديكمده
قنقيسندن مسرور اولهجغمی بيلدم حجاجك فوتی خبرندمی يوخسه فرجه نك فتح فا ايله اولديغنی كوش ايلديكمدنمی
زيرا بن فرجه يی ضم فا ايله تلفظ ايدر ايدم وغلط اولمق خاطرمه كلور ايدی پس فتح فا ايله كوش ايلديكمده مشكلم حل
اولوب شفای صدر حاصل اولدی لكن قول مؤلف وازهری موجبنجه غلط اولمديغی متعين در انتهی وفرجة
الحائط كه ديوارده وديوار مقوله سنده اولان رخنه وخللدن عبارتدر فانك ضميله دركه اسمدر جمعی فرج كلور ظلم
وظلمه كبی الافرج اعرج وزننده شول كسيه دينور كه قباقلری پك بيوك اولمغله بری برينه قاوشمز اوله بو صفت
اكثری حبشه ده اولور وافرج اكثری عورت يری منكشف اولور اولان ديو شورمسز پريشانجه آدمه دينور بو معنادن
اسم فرج در فتحتينله يقال رجل افرج ای به فرج ای الذی لايزال ينكشف فرجه وافرج الثنايا اوك ديشلری سيرك
ديمكدر يقال رجل افرج الثنايا ای افلجها المفرج محسن وزننده بلچلی طاوغه دينور يقال دجاجة مفرج

ای ذات فرارج وشول کمسنه دینور که بك استاد تیرانداز ایکن صکره هزیمته وهن وتغیر عارض اولوب تیراندازلغنه
خلل کلمش اوله بنو مفرج برقبیله‌در المفرج مکرم وزننده شول مقتوله دینور که قریه‌لردن یعنی شنلکدن
بعید اولان خالی صحراده بولنمغله قاتلی نامعلوم اوله کذلك شول کمسنه دینور که اسلامه کلوب وبرکسنه ایله موالاة ایلیوب
یعنی مولی الموالاة اتخاذ ایلمامش اوله ومنه حدیث العقل علی المسلمین عامة ولا یترك فی الاسلام مفرج ای اذا جنی
کان علی بیت المال لانه لاعاقلة له نهایه‌نك بیاننه کوره حدیث مرقومده واقع مفرج جیمله وحای مهمله ایله‌ده
مرویدر اصمعی حای مهمله ایله اولسنه ذاهبدر نته که حاء بابنده مؤلف دخی ذکر ایدر وابو عبیده ایکی روایتی
دخی تصحیح ایلمشدر الحاصل شنلکدن بعید صحراده بولنان مقتولك که قاتلی معلوم دکلدر دمی هدر
وباطل اولمیوب بیت المالدن لازم کلور کذلك اسلامه کلوب وموالاة اتخاذ ایلمین آدمك عاقله‌سی اولمامغله
جنایت ایلدکده جنایتی بیت المال اوزره لازم کلور المفرّج معظم وزننده طراغنه اطلاق اولنور
مشط معناسنه ودیرسکیله قولتغی ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کمسنه دینور الفروج صبور وزننده
شول بایه دینور که ایکی کوشه‌سنده اولان اکری برلری بایه تفصیلی طاره‌جق اولمیوب آرالغی آچق ومیدانلو
اوله الفرّوج تنور وزننده کوچك چوجق کوملکنه دینور واکسه‌سندن برتماجی اولان قفتانه دینور که
اوسته کیلور بو حالا فراجه دیدیکمزدر که فارسیده فرجی دیرلر اوائلده برتماجی اکسه‌سنده اولور ایدی صکره
شمدیکی هیئت معهوده‌یه کیرمشدر قال الشهاب الفروج هو الفرجی بالترکیة وقد لبسه النبی علیه السلام
کما فی المشارق وقال فی النهایة انه علیه الصلوة والسلام صلی وعلیه فرّوج من حریر هو القباء الذی فیه شق
من خلفه وفرّوج طاوق بلیجنه دینور بو معناده سبوح وزننده دخی لغتدر یورطه‌دن انفراجی باعث تسمیه‌در
التفاریج تفاریق وزننده تفرجه‌نك جمعیدر تانك وراءنك کسریله قفتانك برتماجنه وطرابزون پرمقلرینك
ارالقلرینه دینور وتفاریج الاصابع پرمقلرك آرالقلرینه دینور التفرجة تانك وراءنك کسریله تفاریجك
مفردیدر نته که ذکر اولندی وتفرجه وتفراجه تانك کسریله والنفرجاء نون مکسوره ایله قورقق وضعیف
القلب کمسنه‌یه اطلاق اولنور که همان جنکدن آلارغه‌یه منفرج اولور یقال رجل تفرجة وتفراجة ونفرجاء ای جبان
ضعیف الافراج همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن آلارغه اولوب یانندن برسمته آچلوب آیرلمق معناسنه‌در یقال
افرج الناس عن الطریق والقتیل اذا انکشفوا حدیث مرقومده واقع مفرج بو معنادن مأخوذدر وافراج
برمکانی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال افرجوا عن المکان اذا ترکوه فراوجان فانك فتحیله مرو قضاسنده
برقریه آدیدر الفرج فتحتینله محمد بن یعقوب الفرجی نام زاهد مشهورك جدی اسمیدر جدینه منسوبدر
الافرنباج اخرنجام وزننده بریان اولان قوزینك دریسنك کارلری قوریمغه بشلمق معناسنه‌در یقال افرنبج
جلد الحمل اذا شوی فیبس اعالیه الفرتاج تای فوقیه ایله قرطاس وزننده دوه قسمنه مخصوص برتمغا آدیدر
وطی قبیله‌سنه مخصوص برموضع آدیدر الفرجحة حای مهمله ایله دحرجه وزننده آیشی آیره‌رق یورمك
معناسنه‌در یقال فرجح فی مشیه اذا تفجج الفرجی فانك فتحی وقصریله فرشحه حالتنه شبیه یوریمکه دینور
وفرشحه ناقه صاغیلورکن آیشی آیرمغه دینور یقال یمشی الفرجی وهی شبه الفرشحة الافرنجة همزه‌نك کسریله
افرنك معربیدر که حالا افرنك تعبیر اولنان طائفه‌در مراد فرانسز قومی اوله‌جقدر خذلهم الله تعالی وبونده قیاس
اولان راء مکسور اولمقدر اسفنط وزننده تخرجنه اخراج ایچون کرچه آنکده فاسنك فتحی لغتدر لکن کسری
اعلادر الفاسج فاتح وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی وشول ناقه‌یه دینور که بوغور تعجیل ایلمکله حکلمه وقتندن
مقدم اکا آشمش اوله وحیث وچابك کنج ناقه‌یه دینور التفسیج تفشیج وزننده که شین معجمه ایله‌در
ومرادفیدر که ذکر اولنور الافساج همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی بوشلیوب ترك وفراغت ایلمك معناسنه‌در تقول افسج
عنی ای ترکنی وخل عنی الفشج فانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله طواد تبول ایلمك ایچون پاچه‌لرنی کروب آیرمق
معناسنه‌در یقال فشج الحمار فشجا من الباب الثانی اذا فرج بین رجلیه لیبول التفشیج تفعیل وزننده والتفشج
تفعل وزننده اول معنایه‌در وتفشیج آیشی آیره‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال فشج فی مشیه اذا تفجج الفشفارج
فانك فتحی وکسریله برنوع طعام آدیدر وبو فعفالك وزننده‌در مترجم دیر که ظاهرا بو پشپاره معربیدر که پشمانی
حلوا تعبیر اولنان حلوادر التفضج ضاد معجمه ایله تفعل وزننده سیلان ایلمامك وجهیله قیلرك دیبلری
ترلیوب نمناك اولمق معناسنه‌در یقال تفضج الرجل عرقا اذا عرقت اصول شعره ولم یسل مثال مزبور تصبب
الفرس عرقا کبیدر که عرقا کلمه‌سی تمیزدر وبك سمورمکدن یاغی یاریلوب چتلامق معناسنه‌در یقال تفضج

جسده

جسده بالشحم اذا اخذ مأخذه فانشقت عروق اللحم فی مداخل الشحم یعنی شول درجه‌ده سموروب طاولندی که
کوده‌سنده کرکی کبی یاصه‌جق یرلرنی یاصوب صقشدرمغله مضغه‌لر ارالرنده یاغلرك مداخلنده اولان اتلرك طمرلری
یاریلوب چتلادی لسانمزده سموزلکدن یاغی یارلمق تعبیر اولنور وحیوانك کوده‌سنك اتی اکسیلوب مهزول اولمق
معناسنه‌در یقال تفضج بدن الناقة اذا تخدد لحمها تخدد لحم کوده‌نك اتی اکسیلوب مهزول اولمق معناسنه‌در که
اول صورتده چقور چقور اولور نته که مؤلف خد ماده‌سنده بیان ایلمشدر یوخسه بك سموزلکدن اولوقلمق
معناسنه دکلدر کرچه ماده‌نك اکا دخی مساعده‌سی واردر وتفضج بولالمق معناسنه‌در یقال تفضج الشیء
اذا توسع الانفضاج انفعال وزننده بو دخی قیللرك دیبلری ترلیوب نمناك اولمق معناسنه‌در یقال انفضج عرقا
یعنی تفضج وباره‌نك وجبانك آغزی یاخود ایچریسی آچلوب آیرلمق معناسنه‌در یقال انفضجت القرحة
اذا انفرجت وظلمت یاخود سبس وبولود برطرف اولمغله افق آسمان عیان اولمق معناسنه‌در یقال انفضج الافق
اذا تبین وکوبك چتلایوب آچلمق معناسنه‌در یقال انفضجت السرة اذا انفتحت وقوغه وقربه مقوله‌سنك
ایچنده اولان صویك مجموعی آقمق معناسنه‌در یقال انفضجت الدلو اذا سال مافیها وبرایش کوشیوب وهن
وضعف بولمق معناسنه‌در یقال انفضج الامر اذا استرخی وضعف وافراط اوزره سمورمك معناسنه‌در یقال
انفضج البدن اذا سمن جدا الفضیج امیر وزننده تره اطلاق اولنور عرق معناسنه المفضاج محراب وزننده
عفضاج معناسنه‌در که وجودی ایری وسموز اولوب سست وسولپك اولان کمسنه‌در الفلج فانك فتحی ولامك
سکونیله فوز وظفر معناسنه‌در یقال فلج الرجل علی خصمه فلجا من الباب الاول والثانی اذا ظفر علیه وفاز
قال الشارح وفی المثل * من یأت الحکم وحده یفلج * یعنی حاکم حضورینه خصمسز تنهاجه واران آدم فوز بولور
زیرا آنی تکذیب ایدر یوقدر فی زماننا عرض رشوت ایلدیکنه مبنیدر وفلج بولمك معناسنه‌در یقال فلج الشیء
بینهم اذا قسمه وبرنسنه‌یی نصفندن یاروب ایکی پاره قلمق معناسنه‌در یقال فلج الشیء اذا شقه نصفین وچفتچی
زراعت ایچون ترلایی سوکوب سورمك معناسنه‌در یقال فلج الاکار الارض اذا شقها للزراعة وجزیه وخراج
فرض وتقدیر ایلمك معناسنه‌در یقال فلج الجزیة اذا فرضها مؤلفك وفی الجزیة قولی والفلج فی الجزیة تقدیرنده‌در
ونهایه‌نك بیاننه کوره فلج دیدکلری ذکری آتی مکیالدن مأخوذدر وبو معنا اشبو ان عمر رضی الله عنه بعث
حذیفة وعثمن بن حنیف الی السواد ففلجا الجزیة علی اهلها حدیثنده وارد اولمشدر اهل سواد خراجلرنی
غلالدن ادا ایدر اولملریله مکیال مزبوردن فرض وتقدیر معناسی اخذ اولنمشدر وفلج بصره ایله ضریه بیننده
برموضع آدیدر الافلاج همزه‌نك کسریله بو دخی فوز وظفر بولمق معناسنه‌در یقال افلج الرجل علی خصمه
اذا ظفر وفاز وظفریاب ایلمك معناسنه‌در یقال افلجه الله علیه ای اظفره وخصم اوزره ایراد ایلدیکی دلیل وبرهانی متین
وراست وروشن قلمق معناسنه استعمال اولنور یقال افلج برهانه اذا قومه واظهره الفلج والفلجة فانك ضمیله فلج
وافلاجك معناسی اولان اسمدر فوز وظفر معناسنه‌در یقال لمن الفلج والفلجة ای الظفر والفوز التفلیج تفعیل وزننده
بو دخی بولمك معناسنه‌در یقال فلج الشیء تفلیجا اذا قسمه الفلج فانك کسریله برمعروف اولچك آدیدر نهایه ومغربده
بوجهله مرسومدر که فالج لامك فتحیله برنوع اولچك آدیدر سریانی اولان فالج معربیدر فلج دیدکلری اولچکدن کبیردر
کر معدلك ایکی خمسیدر وتهذیبده فالج کر کبیرك نصفی وفلج سریانیده فالج دیدکلری اولچکدر دیو مبیندر وفلج
نصف معناسنه‌در که ایکی بولنان شیئك یاروسیدر فانك فتحیله‌ده جائزدر یقال هما فلجان ای نصفان الفلج فتحتینله
ایکی اباقلرك ارالقلری آچق وکرکی اولمق معناسنه‌در که آیشاق اولمقدن عبارتدر ودیشلر سیرك اولمق معناسنه‌در
امهات سائره‌دن بونلر باب رابعدن مصوغ وعضوین مرقومینه وصاحبلرینه وصف اوله‌رق مرسومدر مثلا یقال
فلج الرجل وفلج ثغره وفلج نهر صغیره اطلاق اولنور جوهری لامك سکونیله تقیید ایلمکله غلط ایلمشدر افلج
الاسنان سیرك دیشلی کشی‌یه دینور فلج مرسومدن صفتدر بونده البته اسنان لفظنك ذکری لازمدر دفع التباس
ایچون یقال رجل افلج الاسنان ای متباعد ما بینها وافلج قوللرینك ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کشی‌یه دینور یقال رجل
افلج ای البعید ما بین یدیه جوهری ما بین الثدیین عنوانده یعنی ممه‌لرینك ارالغی آچق اولانه تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر
الفالج خارج وزننده شول ایکی اورکجلو عظیم الجثه ارکك دوه‌یه دینور سنداولکه‌سندن مخصوص ضراب ایچون
اطراف ممالکه جلب اولنور ترکیده بوغور تعبیر اولنور وفالج نصیبلو غالب وفائز اولان اوقه اطلاق اولنور نهایه‌ده
وفی حدیث سعد فاخذت سهمی الفالج ای القامر الغالب ویجوز ان یکون السهم الذی سبق به فی النضال عبارتیله
مرسوم اولمغله قمار اوقندن ونشان اوقندن اعم اولور وفالج معاذ الله تعالی برمرض آدیدر که اعضا کوشیوب بدنك بریانی

طوتمز اولور خلط بلغمینك انصبابی سبیله مسالك روحك قپانمسندن اولور نصف اعضایی شق ایلدیكیچون اطلاق
اولنمشدر یقال اصابه الفالج وهو استرخاء لاحد شقی البدن لانصباب خلط بلغمی تنسد منه مسالك الروح وفالج اسماء
رجالدندر فالج بن خلاوه عربدن بركسه دركه * انا منه فالج بن خلاوة * مثلنك منشأیدر اصلی بودر كه بین العرب
یوم الرقم ایله متعارف اولان یوم ملحمه ده انیس نام سركرده اسیرلرینی قتل ایدركن مزبور فالجه سندخی اتیسه معاونت
ایلمزمیس دیدكلرنده انا بریء منه دیمكله من بعد برمادّه دن تبری ایدن كسه انا منه فالج بن خلاوة دیمك مثل قالمشدر
المفلوج ذكر اولنان فالج مرضنه مبتلا كشی یه دینور یقـال فلج الرجل علی بناء المجهول فهو مفلوج الفلوجة
سفوده وزننده سواد عراقده واقع قریه یه دینور جمعی فلالیج در فلالیج السواد ای قراها وفلوجه زراعت ایچون
نطس اولمش تارلایه اطلاق اولنور وعراقده برموضع آدیدر الفلیجة سفینه وزننده چادرك شقه لرندن برشقه یه دینور
الفلوج تنور وزننده یازیجی یه اطلاق اولنور كاتب معناسنه یقـال هو فلوج ای كاتب مترجم دیركه بومادّه البته
فلج مادّه سندن مأخوذ درظاهر انقسیم معناسندن اولمق كركدر هله فوز وظفر معناسی كاتبه كوره بعیددر زیرا كاتب
ایله احتیاج همعدد در و برموضع آدیدر المفلج معظم وزننده راست ومستقیم اولمیان نسنه یه اطلاق اولنور كویا كه
صایدیغی بردن ایكی بولنمشدر یقال امر مفلج ای غیرمستقیم ومفلج الثنایا اوك دیشلری سیرك اولان كسیه دینور یقال رجل
مفلج الثنایا ای منفرجها افلیج ازمیل وزننده برموضعدر فلجه حمزه وزننده مكه ایله بصره بیننده برموضعدر
التفلج تفعل وزننده یاریلوب چتلامق معناسنه در یقـال تفلجت قدمه اذا تشققت الفنج فانك ونونك ضمیله
فنج معناسنه دركه ثقیل و بیمزه كسه لره دینور فنج بقم وزننده تابعیندن برذاتدركه آندن شیخ الیمن وهب بن منبه
روایت ایلمشدر و بشقه برمحدث اسمیدر فنج جبل وزننده فنك معرّبیدركه فارسیدر تركیده فارصنق تعبیر اولنان
جانوره دینوركه دریسندن اعلا كورك اولور الفنزج فانك وزای معجمه نك فتحیله عجمه مخصوص بركونه رقص
اسمیدركه ال اله آلوب رقص ایدرلر پنجه معرّبیدر تركیده صره رقصی تعبیر ایدكلریدر مترجم دیركه فنزج كذلك پنجه
معرّبیدركه اهل فرسك مسترقه دیدكلری ایام خمسه در وآنلر اهنود اشنود اسفند هشت هشتویش در
اهل تقویم بیننده مستعملدر الفوج موج وزننده كروه وجماعت معناسنه در جمعی فؤوج كلور فانك ضمیله
وافواج كلور وجمع الجمعی افاوج وافاویج كلور یقال قداقبل فوج من الناس ای جماعة و فوج مصدر اولور
رائحهٔ طیبه یایلوب قوقمق معناسنه فوح معناسنه لغتدر یقال فاج المسك یفوج فوجا اذا فاح ای انتشرت رائحته
وكوندز صوغوق یاخود سرین اولمق معناسنه در یقال فاج النهار اذا برد الافاجة افاده وزننده سرعتله یوریمك
معناسنه در یقال افاج الرجل اذا اسرع وسكرتمك معناسنه در یقال افاج الفرس اذا عدا ودوه لری بلوك بلوك
وكروه كروه صویه صالیورمك معناسنه در یقـال افاج الرجل اذا ارسل الابل علی الحوض قطعة قطعة الفائجة
ایكی یوكسك یرك یاخود ایكی تپه نك ارالغنده اولان كنكش یره دینور وجماعت معناسنه در الفیج فانك فتحی و یانك
سكونیله پیك فارسی معرّبیدركه برمحلدن محل آخره تحریرات كوترن پیاده در اصطلاحمزده ساعی تعبیر اولنور
وجماعت انسانی یه دینور واسماء والقاب رجالدندر احمد بن حسن الفیج وهبة الله الفیج وابورشید الفیج واحمد بن محمد
الاصبهانی ابن الفیج محدّثلردر وجماعت معناسنده فیج كلمه سنك اصلی فیج ایدی كیس وزننده بعده تخفیف اولندی
هین وهین كلمه لری كبی جمعی فیوج كلور علی قول فیوج زندان بكجیلرینه دینور كه دائما زندانه كیروب چیقوب
حراست ایدرلر پس جمع صیغه سی انلره مخصص اولمشدر بونلردخی پیك مقوله سی سرهنكلر درحالا ركاب سلطانیده
اولان پیكلر سرعتله امر وكلام سلطانی یی اجرا ایچون مرتب در مؤلفك اصلی یانی واوی اولدیغنه تلمیحه مبنی دركه
اصلی فویج ایدی كریم وزننده واو اوزره كسره نك ثقلندن ناشی كسره حذف اولنوب كلمه ده واو ویاء مجتمع اولمق
قاعدهٔ مشهوره سنه مبنی واو یایه قلب وادغام اولنمشدر نته كه جید وسید كلمه لری دخی بو یله در ومعلوم اوله كه
سیوطی علیه الرّحمه نك اتقانده ومزهرده بیان ایلدیكی اوزره بعض معرّبات واردر كه عرب آنی تملك وآنده اشتقاق مطلب
وتصریفله تصرف ایدرلر مثلا لجام كلمه سی كه لكام معرّبیدر جمعنده لجم دیدیلر كتاب وكتب كبی وآندن فعل وصیغه
تصرف ایدوب الجمه الجاما وتلجم تلجما دیدیلر كذلك دیوان لفظنی دواوین اوزره جمعلندروب وآندن فعل
اخذ ایدوب دوّن تدوینا دیدیلر حتی دینار كبی دیوان لفظنی استعمالده تمكنله كویا كه معرّب دكلدر بلكه عربیدر
دیواد عایه مبنی اصلی دوّان اولوب واونك بری یایه ابدال اولندی دیو ادعائی حكم ایلدیلر پس ذكر اولنان پیك
معربی فیج دخی بوقبیلدن اولور كویا كه سرعت معناسندن مأخوذ در بناء علیه جمعنده فیوج دیدیلر التفویج
تفعیل وزننده تبرید معناسنه در برد نهار معناسنه اولان فوجدن مأخوذ در تقول لست برائح حتی افوج

ای ارد عن نفسی یعنی كوندز سرینلنوب نفسم برمقدار مستریح اولمدقجه بن كیدیجی دكلم الاستفاجه
استخفاف واستسراع معناسنه در یقال استفیج فلان علی بناء المجهول ای استخف الفیهج صیقل وزننده
باده یه دینور خمر معناسنه و باده اوچلدكلری پیمانه یه دینور وسوزكویه دینور مصفاة معناسنه فهرج جعفر
وزننده فهره معرّبیدركه اصطخر ایالتنده چول طرفنده واقع برقصا اسمیدر القیج قافك فتحی و یانك سكونیله چقور
اولوب یاطملی واوتوراقلی دوزیره دینور فصـــل القاف القبج قافك فتحی و بانك سكونیله ككلك قوشنه
دینور رجل كبی مفردی قبجه دركه اركنه ودیشیسنه اطلاق اولنور شارحك بیاننه كوره كبك فارسی معرّبیدر القبقبجة
زلزله وزننده عربه مخصوص برلعب آدیدركه آكا عظم وضّاح دخی دیرلر القربج قرطق وزننده دكانه دینور حانوت
معناسنه نته كه كربج دخی بو معنایه در شارحك بیاننه كوره بونلر كلبهٔ فارسی معرّبیدر المقرعج مسرهد وزننده
اوزون شیئه دینور القطاج سحاب وزننده والقطاج كتاب وزننده كمی هلاطنه و بلاموده دینور قلس السفینه
معناسنه القطج مرج وزننده كمی هلاطنی محكم بوكمك معناسنه در یاخود هلاطه ایله قویدن صوچكمك معناسنه در
یقال قطج الرجل قطجا من الباب الاول اذا احكم فتل القطاج او استقی من البئر بالقطاج القولنج قافك فتحی وضمی
ولامك فتحیله و بعضا مكسور اولور یاخود دائمـا مكسور در امعایه متعلق برمرضدر كه مولم وموجع وخروج ریحه
ودفع طبیعی یه مانعدر اسانمزده دخی قولنج تعبیر اولنور مزهرك بیاننه كوره بو معرّبدر یعنی كولنج معرّبیدر زیرا الفاظ
عربیه ده قاف وجیم مجتمع اولمز و بعض مفردات طبیه ده ذكر اولندیغی اوزره مرض مزبور قولون دیدكلری ایكنجی
بغرسغه عارض اولور طبیعتی محتبس ایلمكله ریاح وفضلاتك خروجی متعسر اولور قنوج سنور وزننده هندستانده
بربلده در سلطان محمود غزنوی فتح ایلمشدر القنفج قافك وفانك كسریله سموز ودوشكلی دیشی اشكه دینور
قاج اسمیاندر احمد بن قاج محدّثدر فصـــل الكاف الكأج كافك فتحی وهمزه نك سكونیله بركسه نك
حماقتی مزداد اولمق معناسنه در یقال كأج الرجل كأجا من الباب الثالث اذا ازداد حمقه الكئاج كتاب وزننده
بغایت بونلك واحمق ونادانلق معناسنه در یقال به كئاج ای حماقة وفدامة الكیج كافك فتحی وثای مثلثه نك
سكونیله طعامدن كفایت مقداری یمك علی قول اطرافدن جلب ذخائر ایدوب چوغالتمق معناسنه در یقال كثج
من الطعام كثجا من الباب الثانی اذا اكل منه ما یكفیه اوامتار منه فاكثر مؤلفك تفسیر مذكوری استخدامه محمولدر زیرا
قول اولده واقع طعامدن مراد طعام مأكولدر وثانیدن كه ضمیر ایله مكنی در مراد بغدای مقوله سی ذخیره در زیراعربلر
اولمقوله غله یه طعام اطلاق ایدرلر دوه یه مال اطلاق ایتدكلری كبی الكجة لجه وزننده اطفاله مخصوص برلعبدر كه
بچاوره بی طوب ایدوب اوینارلر حالا بو دیارلرده قایشدن بیارلر الكج لج وزننده طوب اوینامق معناسنه در
یقال كج الصبی تكجا اذا لعب بالكجة الكعكجة زلزله وزننده بودخی بركونه لعبدر كه است الكلبه دخی دیرلر بعض
مفردات ده لكجه بوكونه مبین دركه برمندیل مقوله سنی بوكوب اوتورانلرك ارقه لرندن طولاندررلر آكا سیوشدر وكوتنه قویدم
اویونی تعبیر ایدرلر كج كافك ضمیله اسماء ندر قتیبة بن كج بخارالو برمحدثدر و یوسف بن احمد بن كج القاضی كه
كافك فتحیله در ائمهٔ شافعیه دندر الكدج كافك فتحی و دالك سكونیله مشروبی افراطه كتمیوب كفایت مقداری ایچمك
معنـاسنه در یقال كدج الرجل كدجا من الباب الاول اذا شرب من الشراب كفایته الكذج كافك وذال معجمه نك
فتحیله كدهٔ فارسی معرّبیدر كه خانه ومأوی معناسنـه در فارسیده میكده میخانه دیمكدر الكرج فتحتینله جود
وشجاعتله مشهور ابودلف العجلی نام امیرك بنا كرده سی بر بلده در كه همدان ایله اصفهان بیننده در و دینور قضاسنده
برقریه آدیدر وكرج مصدر اولور اتمك مقوله سی نسنه كوفلنمك و چكلنمك معناسنه یقال كرج الخبز كرجا من الباب
الرابع اذا افسد وعلته خضرة الكرّج كافك ضمیله قبر وزننده كرهٔ فارسی معرّبیدر كه آتك طایئه دینور مهر معناسنه
الكرّجیّ یای نسبتله مخنث ومأبون شخصه اطلاق اولنور انسان طایلاقلریله اوغر اشدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر
یقال هی كرّجیّ ای مخنث الكرارجة كافك فتحیله والكربج قرعمل وزننده برنوع یشل وقصه جه بالق
آدیدر بعضلرك بیاننه كوره اوصغری بالغیدر الاكراج افتعـال وزننده والتكریج تفعیل وزننده والتكرّج
تفعل وزننده بونلرده برنسنه كوفلنوب چكلنمك معنـاسنه در یقـال اكترج الخبز وكرّج وتكرّج اذا افسد وعلته
خضرة مترجم دیركه فارسیده ذكر اولنان كوفه كره دیمكله كرج آندن معرّب اولوب بعده متصرّف اولمق بعید دكلدر
الكربج قرطق وزننـده قربج كبی بودخی چارشو دكانه دینور حانوت معنـاسنه علی قول بقـال دكاننده اولان
صاتلق متاع واشیاسنه دینور مترجم دیركه فارسیده دكانه كربه دیمكله كربج وقربج آندن معرّبدر الكوسج كافك
فتحی وضمیله معلومدر كه فارسیده و تركیده كوسه تعبیر اولنور صقالی آز كسه در و بومعرّبدر وكوسج بودرلو بالغك

اسمیدر که بجق طرزنده خرطومی اولور بوبالق اوقیانوسده اولور عظیم الخلقه وزیانکار وصائل بر بالقدر وبو اسمله
معروفدر وکوسج دیشلری اکسك اولان کسیه دینور یعنی مادرزاد بکرمی سکز دیشی اولان کسیه دینور شارح دیرکه
کوسجلرك دیشلری ناقص اولور واغزی بورو بشلو اياغی کند وبطیء اولان بارکیره دینور الکوسجة دحرجه
وزننده برکسه کوسه اولمق معناسنه در یقال کوسج الرجل اذا صار کوسجا الکسیج برقع وزننده کسب فارسی
معربیدر که صوصم پوصه سنه دینور ترکیده کسبه تعبیر اولنور الکستیج کافك ضمیله کستی معربیدر شول قالین
ایپه دینورکه ذمی طائفه سی اوستلرینك اوزرندن قوشانورلر وبوزنار دیدکلری ایپك غیریدر لکن مؤلفك
ذمی یه تخصیصنك وجهی معلوم اولمدی زیرا مطلقا نصارا طائفه سی قوشانورلر صاحب دررك بیانه کوره کستیج
برمق قلنلغنده ایپدن اولور وزنار ابریشمدن اولور وبعضلر بونی مجوس طائفه سنه تخصیص ایلدیلر الکسیج برقع
وزننده کسنه فارسی معربیدر که بردمت مقداری لیفه دینور الکشعج شین معجمه وثای مثلثه ایله والکسعطج
سفرجل وزنلرنده ایکیسیده مولده در عربی صحیح دکللردر غریبدرکه مؤلف معنالرندن ساکت اولمشدر
بونی بعض مفردانده عرب طائفه سی بیننده متولد اولان رومی کمسه ایله بیان ایلمشلردر وبعض نسخه لرده فایله
وثای فوقیه ایله مرسوم اولمغله آنلره کوره کشفت معربی اولمق محتملدر که یهود هاوره سنه دینور الکلج فتحتینله ذاتنده
کریم اولوب وبهادر وشجیع اولان آدمه دینور که وصفینی جامعدر لسانمزده کلش تعبیری بوندن محرف ظن اولنور یقال
هو کلج ای کریم شجاع وکلج ضبه قبیله سندن برجوانمرد وکریم آدم آدیدر الکلج ضمتینله باوز وشدید اولان آدملره دینور
الکیلجة کافك ولامك فتحیله بر نوع اولچك آدیدرکه حبوبات اولچیلور جمعی کیالجه وکیالج کلور معربك
بیانه کوره النوز درهم وزنی مستوعب اولان اولچکدر بونی بعض اصولده کیله تعبیر اولنان کوچك اولچك ایله
تفسیر ایلمشلردر وکیلجه محمد بن صالح نام محدثك لقبیدر الکمج فتحتینله اویلغك صغری یه طوغری واران اوجنه دینور
الکندوج کافك فتحیله کندو معربیدرکه مخزن شکلنده یاپدقلری نهانخانه درکه ایچنده متاع واشیاء حفظ ایدرلر
اصل کندو فارسیده نسنه صاقلمق ایچون یاپدقلری دیوارلو بیوك صندوق شکلنده تخته دن وچاموردن اولان ظرفه
دینورکه ترکیده صربون وپتك وقوان تعبیر اولنور مانجانه یه وفیچویه ده اطلاق اولنور وظرف مذکوره طشره لرده
ذخائر مقوله سی وضع ایدرلر وآری قوغانه کند واطلاقی تشبیه طریقیله در وکر ودیوار بنا ایدن بنالرك السنه لرنده
زبانزد اولان کندجه تعبیرلری مولده درلفظمز بوری چاتی معناسنه استعمال ایدرلر واکاقندسه دخی دیرلر
الکاکنج کافك فتحیله خراسان شهری اولان هراة نام بلده جبالنده نابت برشجرك صمغیدر جمیع صمغلرك الطفیدر
طعمنده حلاوت وطبعنده کافوری برودت واردر ملین وقروح مثانه یه واورام حارّه یه نافعدر مؤلف عجب ماده سنده
اشبوکاکنجك شجر یاخود نبات اولدیغنی ایما ایلمشدی بوندن بشقه جمع مفرداتده ایت اوزمی نوعندن قبیل اوتی
دیدکلری نباتله مفسر ومستعمل اولان دانه لربنك قرمزی قشر یدر دیو محرر در بستانی وجبلی نوعی اولور طائف
وسائر محللرده دخی نابتدر الکنافج علابط وزننده چوق شیئه دینورنه اولورسه اولسون واننه طلوسموز انسان
وحیوانه دینور ودانه لری کور وصیق خوشه یه وسنبله یه دینور فصـــــل اللام اللبج لامك فتحی وبانك
سکونیله یره چالمق معناسنه در یقال لبج به الارض لبجا من الباب الاول اذا صرعه ویقال لبج به علی بناء المجهول
ای صرع یعنی کندی کندیسنه بی اختیار یره یقیلوب دوشدی واورمق معناسنه در یقال لبجه بالعصا اذا ضربه بها
اللبیج امیر وزننده یره اورلمش ملبوج معناسنه در بو معنادندر که عربلر برك لبیج دیرلر او بنك بالجمله دوه لری اوبه نك
چوره سنده یره اورلمش کبی چوکوب اوتورسه لر برك بارکك جمعیدر یقال برك لبیج ای بارکة حول البیوت اللبجة
جرعه وزننده واللبجة ضمتینله واللبجة فتحاتله دموردن دوزلمش برقاج چنکللی برکونه بیوك اولطه درکه بعینه
بجه شکلنده اولور ارالقلرنی آبروب اورته سنده قویوب صنعتله انی کریش ایله بند ایدرلر قورد صیادلری آنی قوردك
ممرینه وضع ایدرلر قورد کلوب انه صالدیغی کبی اول چنکللر چکه سنه ویوبنه سانجلوب قصاج کبی صقوب وکریش
دخی بوینه صاریلوب درساعت قوردی زبون ایدوب یره چالار جمعی لبج کلور فتحتینله والج کلور صرد وزننده
اللباج کتاب وزننده ضعیف العقل احمق ونادانه دینور اللجاج واللجاجة لامك فتحیله خصومت معناسنه در
مراد خصومنده عناد ایلمکدر زیرا مؤلفك بصائرده بیانه کوره مزجور وممنوع اولدیغی خصوصده تمادی وعناد
معناسنه موضوعدر ترکیده بوندن اونکولك ایله تعبیر اولنور یقال لججت یا فلان تلج لجاجا ولجاجة من الباب الرابع
ویقال لججت تلج من الباب الثانی ای تمادیت وعندت فی الخصومة ولجاجه آجلغك شدتندن بورك اوینامغه دینور
یقال فی فؤاده لجاجة ای خفقان من الجوع اللجوج صبور وزننده واللجوجة هایله که مبالغه ایچوندر واللجة

لامك

لامك ضمیله همزه وزننده پك عنود ومخاصم کسیه دینورکه اونکو تعبیر اولنور اللجلجة زلزله وزننده والتلجلج تزلزل
وزننده کلامی سلاست وطلاقتله ادا ایلیوب آغزنده لقمه چینر کبی تردید ایدرك صارمشق سویلمك معناسنه درمتهم
آدمك دلنی چینیرك نتهمتنی سویلدیکی کبی یقال لجلج فی الکلام وتلجلج اذا تردد فیه شارح دیرکه تلجلج کلامه ده صفت
اولور سوز اغزده یاخود ایچروده تردد ایلمك معناسنه ومنه حدیث علی رضی الله عنه الکلمة من الحکمة یکون فی صدر
المنافق فتلجلج حتی تخرج الی صاحبها ای تتحرك فی صدره وتقلق حتی یسمعها المؤمن فیأخذها ویعیها وتلجلج بر آدمك
یاخود کندینك مغصوب اولان خانه سنی الندن آلمق معناسنه در یقال تلجلج داره منه اذا اخذها اللج لامك ضمیله
جماعت کثیره یه اطلاق اولنور شارح دیرکه بو ماده تردد الشیء بعضه علی بعض وتردید الشیء معناسنه موضوع
اولمغله معانیء سائره آندن متفرعدر مثلا خصومت وعناد معناسی فراغت ایلیوب آنده ثبات اوزره تردد ایلمکی متضمندر
وجماعت کثیره البته بری اوته تردد ایدرلر پس بونده لج اسم جمع اولور ومعظم ماء تردد امواجنه مبنی در انتهی ولج بحر
ونهرك معظمنه یعنی انکین یرینه دینور ومنه قوله تعالی بحر لجی ویکسر اتباعا للجیم تخفیفا ولج فلجه اطلاق اولنور
آب وتابنك تموجنه مبنی ودره نك برطرفنه دینور وطاغك خشونتلو صرب یرینه دینور وعمرو بن عاصك قلجی اسمیدر
ولج پك سیاه اولان دوه نك وصفنده مبالغة ایراد اولنور کویا که معظم بحر کبی تموج اوزره در یقال جمل ادهم لج مبالغة
اللجه ها ایله بودخی جماعت کثیره یه وبحر ونهرك انکین یرینه اطلاق اولنور وآینه یه وکومشه اطلاق اولنور اللجة
لامك فتحیله ناسك غریو وفریاد وچغلیلرنه دینور یقال ماهذه اللجة ای الاصوات والجلبة التلجیج تفعیل وزننده
صویك انکین یرینه طالمق معناسنه در یقال لجج الرجل اذا خاض اللجة الیلنجوج والیلنجج یانك ولامك فتحیله
والالنجج والالنجوج همزه نك ولامك فتحیله والیلنجوج یانك فتحی ولامك سکونیله والیلنجوجی یای نسبتله
والالنجی والیلنجج والنجج لامسیز والنجوج مجموعی عود اغاجنه دینورکه تبخیر اولنور بخوری سست
وضعیف اولان معده یی مقویدر الالتجاج افتعال وزننده اصوات وسائر نسنه قارشق وشوریده اولمق اختلاط
معناسنه در یقال التجت الاصوات ای اختلطت الملتججة محتججه وزننده سیاهی شدید وقویو اولان کوزه اطلاق
اولنور یقال عین ملتججة ای الشدیدة السواد وچایری وچمنی پك قویو اولمغله شدید الخضره اولان یره اطلاق اولنور
الالجاج همزه نك کسریله غریو وفریاد ایلمك معناسنه در یقال الجت الابل اذا صوتت ورغت الاستلجاج
برکسه نك ذوالید اولدیغی نسنه یی خصومتله ادعا ایلمك معناسنه در یقال استلج متاع فلان اذا ادعاه وبمینده
صدق وصوابنی زعم ایله کفارت ایلیوب عناد واصرار ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال استلج بیمینه اذا لج فیها
ولم یکفرها زاعما انه صادق قال فی النهایة وفی الحدیث اذا استلج احدکم بیمینه فانه آثم له عندالله من الکفارة هو
استفعل من اللجاج ومعناه ان یحلف علی شیء ویری ان غیره خیر منه فیقیم علی یمینه ولایحنث ولایکفر فذلك آثم له وقیل
هوان یری انه صادق فیها مصیب فیلج فیها ولایکفرها مؤلف معنای ثانی یه ذاهب اولمشدر معلوم اوله که یمین اولنان
نسنه دن خیرلو وافضل اولانه کفارتله انتقال اولنمق لازمدر زیرا اشبو من حلف علی یمین فرأی غیرها
خیرا منه فلیأت الذی هو خیر ولیکفر یمینه حدیثیله اولبابده امر صادر اولمشدر التلجیج تفعیل وزننده
استلجاج ایله معنای اولده مرادفدر یقال تلجج متاع فلان اذا ادعاه اللحج لامك وحای مهمله نك فتحیله
قلیچ قنه ایلشوب یاپشمق معناسنه در یقال لحج السیف لحجا من الباب الرابع اذا نشب فی الغمد ولحج کوزدن
اقان چرك وچپاغه دینور غمص معناسنه اللحج کتف وزننده طاره جق شیئه اطلاق اولنور
یقال مکان لحج ای ضیق الملاحج میمك فتحیله ملحجك جمعیدر مضایق معناسنه که طار یرلر دیمکدر
اللحج مقصد وزننده والملتحج ملتجأ وزننده صغنه جق وپناه کتوره جك یره دینور لجأ معناسنه اللحج لامك
فتحی وحانك سکونیله اورمق معناسنه در یقال لحجه لحجا من الباب الثالث اذا ضربه وکوز دکورمك معناسنه در یقال
لحجه بعینه اذا اصابه بها وصغنمق معناسنه در یقال لحج الیه اذا لجأ ولحج ساحل یمنده عدن ابین قربنده بر بلده در
بانیسی اولان لحج بن وائل بن قطن اسمیله مسمادر الالحاج همزه نك کسریله التجاء ایتدرمك معناسنه در یقال
الحجه الیه ای الجأه الالتحاج افتعال وزننده الحاج معناسنه در یقال التحجه الیه ای الجأه اللحج لامك ضمیله
خانه نك برکوشه سنه دینور یقال قعد فی اللحج ای زاویة البیت وکوزك دائره اولان چقورینه دینورکه خانه چشم
تعبیر اولنور کفة العین معناسنه اکاوقبه دخی دینور ترکیده کوزك اویوسی تعبیر ایدرلر بو معناده لامك فتحیله ده
جائزدر وطاغ دیبلرنده وبعض دره لرده اولان شول دلیك طرزنده چقوره دینورکه اغزی طار اولوب کبر وسی
واسع اولور جمعی الحاج کلور اللحوجة دحرجه وزننده برکسنه مافی الضمیری اولان کلام وخبری تخلیط

وتشویش ایده رك صورت اخراده اظهار ایلمك معناسنه در یقال لحوج علیه الخبر اذا خلطه فاظهر غیر ما فی نفسه
التلحیج تفعیل وزننده لحوجه معناسنه در یقال لحج علیه الخبر بمعنی لحوج الحیجاء تصغیر بنیه سیله استثناء
معناسنه مستعملدر یقال بیع او یمین ما فیها الحیجاء ای مثنویة یعنی قطعی المفاددر یمینده استثناء انشاء الله دیمکدن
عبارتدر و بو تلحیج مذکورك معناسندن مأخوذ و مقام نفیه مخصوصدر اللخج لامك وخای معجمه نك فتحیله کوزیك
چوق چرك و چپاق بغلمق معناسنه در شویله که استقذار اولنه یقال لخجت عینه لخجا من الباب الرابع وهو اسوء
الغمص ومنه یقال عین لخجة علی قول بونده صواب اولان خانك معجمه ایله اولمقدر اللذج لامك فتحی وذال
معجمه نك سکونیله صونی آزجه آزجه یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال لذج الماء لذجا من الباب الاول اذا جرعه
و برکسه دن ابرام والحاحله نسنه ایستمك معناسنه در یقال لذج فلانا اذا الح علیه فی المسئلة اللزج فتحتینله
واللزوج قعود وزننده بر نسنه خام حلوا کبی یاپشقان اولمغله سونوب اوزانمق معناسنه در یقال لزج الشیء لزجا
ولزوجا من الباب الرابع اذا تمطط وتمدد و یاپشمق نسنه طوتقال کبی بر شیئه صوانوب یاپشمق معناسنه در یقال
لزج به اذا غری به وتقول اکلت عسلا فلزج باصابعی ای علق التلزج تفعل وزننده بر نسنه صواشق و یاپشاق
اولوب یاپشکلنمك معناسنه در یقال تلزج النبات اذا الجن نته که خام چیچکی مقوله سنده مشاهده اولنور و باشك
صاچنی خوشجه کرکی کبی غسل ایلمامك سببیله بالکلیه کیردن پاك اولمیوب جابجا کیرلو قالمق معناسنه در یقال
تلزج الرأس اذا غدا غیر نقی عن الوسخ وذلك اذا غسله ولم ینق وسخه و بو معنا مجازیدر اللزجة لامك فتحی
وزانك سکونیله واللزجة فرحه وزننده واللزیجة سفینه وزننده طوتقال کبی یاپشاق کسیه دینور که یاپشدیغندن
دکه حالله منفك اولمز یقال رجل لزجة ولزجة ولزیجة ای ملازج لا یبرح اللعج لامك فتحی و عینك سکونیله
بر نسنه خاطرده خلجان ایدوب اویناشمق معناسنه در یقال لعج الشیء فی الصدر لعجا من الباب الثالث اذا خلج
ودری بی آتشه طوتارکن یاقمق معناسنه در که بو یاقمقدن ترکیده کوینه در مك ایله تعبیر اولنور نته که آتشه طوتیلان
هاولی و کاغد مقوله سنده دخی واقع اولور یقال لعج الجلد اذا احرقه وضرب ایله مضروبك بدننی آجتمق معناسنه در
یقال لعج البدن بالضرب اذا آلمه ومنه یقال ضرب لاعج ای مولم الملاعجة مفاعله وزننده برکسه حقنده برماده ده
پك مشتد اولمق معناسنه در شویله که درونی آزرده والناك ایلیه یقال لاعجه الامر اذا اشتد علیه الالتعاج افتعال
وزننده بر حادثه یاخود برغم وغصه سببیله یانوب یاقلوب دردناك اولمق معناسنه در یقال التعج الرجل اذا ارتمض
من هم الالعاج همزه نك کسریله آتش ایله اوطونی طوتشدرمق معناسنه در یقال الع النار فی الحطب
اذا اوقدها الملعجة متوهجه وزننده شول شهوانی عورته دینور که آلات درد یله فرجی فرون کبی قزغین اولوب
علوی دماغنه چیقراوله آنجق آتشنك تسکینی کیرطولمه سیله ممکن اوله یقال امرأة ملتعجة ای شهوانیة متوهجة
حارة الفرج الالفاج همزه نك کسریله مفلس و بی مایه اولمق معناسنه در یقال الفج الرجل الفاجا اذا افلس
الملفج میمك ضمی وفانك فتحیله لکن اسم فاعلدر مفلس اولان کشی یه دینور و بو قیاسه مخالفدر یقال الفج الرجل
فهو ملفج شارح دیر که مسهب و محصن ومهتر ومسهم کلمه لری دخی بو کونه قیاسه مخالفدر والفاج بر آدمی بیکانه
ونا اهله مضطر و ملتجی قلمق معناسنه در یقال الفجه الیه وهو غیر اهله ای الجاه واحوجه اللفج لامك فتحی
وفانك سکونیله ذل و حقارت معناسنه در یقال به لفج ای ذل المستلفج اسم مفعول بنیه سیله ملفج معناسنه در که
مفلس و یادبدست در سین طلب ایچون دکلدر بو دخی اسم فاعلدر ملفج کبی و بونلردن اسم مفعول دخی فانك فتحیله
وارددر وشدت خوفدن ناشی یورکی یرندن اوینامش کسیه دینور و کمال ضعف و هزالدن یره یاپشی قالمش کسیه
دینور که مرادی یرندن قلدامغه مجالی اولمیان آدمدر یقال رجل مستلفج ای لاصق بالارض هزالا اللمج لامك فتحی
و میمك سکونیله آغزك اطرافیله اکل ایلمك معناسنه در که مراد یته جك نسنه آزجه اولمغله آغزی طولدرمیوب
اوك دیشلریله یاخود آغزك بر طرفیله یمکدر حتی ابو زید بونی حمار قسمنه تخصیص ایلمشدر که حمار قصه اولمغله
اوك دیشلرینك اوجلریله قوپاروب اکل ایلمسیدر یقال لمج الشیء لمجا من الباب الاول اذا اکله باطراف فمه بوراده
اطراف لفظنك جمعیتی اجزاسی اعتبارینه مبنیدر نته که شابت مفارق رأسه ترکیبی دخی بو بابده در ولمج جماع
ایلمك معناسنه در یقال لمج المرأة اذا جامعها الملامج میمك فتحیله ملاغم معناسنه در که آغز ایچره دل یتشدیکی اطرافنه
دینور مؤلفك وما حول الفم قولی عطف تفسیردر اللماج سحاب وزننده پك آزجه و ناچیزیه جکه دینور چیمنی
تعبیر اولنور ذواق کبی تقول ماذقت شماجا ولا لماجا ای شیئا حقیرا اللمجة جرعه وزننده صفرالق وقهوه آلتی
تعبیر اولنان آزجه یه جکدر که ارکن آنکله تعلل اولنور تقول اطعمنا اللمجة وهی ما یتعلل به قبل الغداء التلمیج

تفعیل وزننده جزئیجه قهوه آلتی اکل ایلمك معناسنه در یقال تلمج الرجل اذا اکل اللمجة اللمیج امیر وزننده
کثیر الاکل اولان کسیه و کثیر الجماع اولان کسیه دینور اللامج لمج معناسنه در اللمج دمج وزننده واللمج کتف
وزننده واللمیج امیر وزننده سمج ماده سنه اتباعا ذکر اولنور یقال شیء سمج لمج و سمج لمج و سمیج لمیج ای قبیح جدا
الململج معظم وزننده متین ودوز وهموار اولان مزراغه دینور یقال رمح ململج ای ممرن مملس اللمهج سمهج وزننده
پك یاغلو و آزلو خوشمزه سوده دینور یقال لبن سمهج لمهج ای دسم حلو و بو اتباع دکلدر اللهج فتحتینله بر نسنه یه
پك حریص و آرزومند اولمغله دائمی اکا دوشکون اولمق معناسنه در یقال لهج بالشیء لهجا من الباب الرابع
اذا اغری به فثابر علیه بو ماده ده حث و ترغیبله یعنی قندرلمغله حریص اولمق لازم دکلدر زیرا اغری به ترکیبی که
بناء مجهول اوزره در بنفسه دوشکون حریص اولمق معناسنه در نته که ماده سنده مبیندر الالهاج همزه نك کسریله
برکسه نك دوه لرینك کوشکلری انالرنی امتمکه پك دوشکون اولمق معناسنه در یقال الهج زید اذا لهجت فصاله
برضاع امهاتها اول اثناده ناقه نك ممه لرنی بند ایدرلر اللهجة حمزه وزننده وهانك فتحیله لغتدر دله دینور لسان
معناسنه یقال فلان فصیح اللهجة و صادق اللهجة ای اللسان شارح دیر که بعضلر لهجه یی جایگاه سخن ایله
یعنی سوز سویلرکن لسانك استعمال اولنان یری ایله تفسیر ایلدیلر که مراد لساندن مخارج حروف اولان یرلردر
و بعضلر سوز سویلدیکی حالده لسانه تخصیص ایلدیلر الالهیجاج اجیرار وزننده بر نسنه پك قارش مورش
اولمق معناسنه در یقال الهاج الشیء الهیجاجا اذا اختلط یعنی بعضه ببعض و بو عبوبدندر وعربلر الهاجت
عینه دیرلر اختلط بها النعاس معناسنه یعنی کوزینه اویقو اثری کیروب کوزی اویقو ایله مختلط اولسه کذلك
الهاج اللبن دیرلر یوغورد چالنان سود قویلنوب اجزاسی بری برینه قاریشوب اویولمق درجه سنه واردقده
لکن هنوز ایوجه قویلنوب یوغورد کرته سنه وارمش اوله اللهوجة دحرجه وزننده برایشی محکم ایلمیوب
سست و کوشك یاپمق و برمصلحتی کوشك طوتمق معناسنه در یقال لهوج الامر اذا لم یبرمه بوراده وانقولی مرحوم
ابرام ایلمك معناسیله بیان ایلمکله وهن ولهوجه سی ظاهردر و بریان اتی کرکی کبی نضج بولدرمیوب چیکجه
پشورمك علی قول طبخنده مسامحه یاغفلت ایلمکله نرم ونازك ایتمیوب قاتی و یمزه پشورمك معناسنه در یقال لهوج
الشواء اذا لم ینضجه اولم ینعم طبخه اللمهجة جرعه وزننده لمجه معناسنه در که صفرالق وقهوه آلتی یه دینور تقول
اکلنا لهجة ای لمجة التلهیج تفعیل وزننده برکسیه قهوه آلتی یدرمك معناسنه در یقال لهج الضیوف اذا اطعمهم
اللهجة بعض نسخه ده اطعمهم اتاه واقع اولمغله تذکیری طعام یاخود مأکول اعتباریله اولور الملهج معظم
وزننده شول کسه یه دینور که پك اویقوجی اولمغله کار و عملدن عاجز ومعطل اولور اوله یقال رجل ملهج ای ینام
ویعجز عن العمل التلویج تفعیل وزننده یولدن صاپدرمق معناسنه در تقول لوج بنا عن الطریق تلویجا
ای عوج اللوجاء صحراء وزننده واللویجاء تصغیر بنیه سیله خوج ماده سنده ذکر اولندیلر و بونلر لوج کلمه سندن
مأخوذلردر که آغزده بر شیئی بری اوته چویروب دوندرمك معناسنه در بعده ذکر اولنان معنایده استعمال
اولندیلر تقول لجت الشیء الوجه لوجا اذا ادرته فی فیك فصل المیم المأج میمك فتحی و همزه نك سکونیله
احمق و مضطرب اولان کشی یه دینور که حماقتدن بر ماده ده مستقر اولمیوب دائما اضطراب اوزره اوله یقال
هو مأج ای احمق و مضطرب وقتال و اضطراب معناسنه در یقال رأیت القوم فی مأج ای فی قتال واضطراب
و آجی و شورابه صویه دینور المؤوجة کدورة وزننده صو آجی و شور اولمق معناسنه در یقال مؤج الماء مؤوجة
من الباب الخامس اذا کان مأجا ای اجاجا فهو مأج ای اجاج و بو شکس صیغه سندندر مأجج فعلل وزننده
بر موضع آدیدر المتوج تای فوقیه ایله صبور وزننده اوزون اوزادی ایراق عقبه یه دینور تقول سرنا عقبة متوجا
ای بعیدة بونده حای مهمله ایله ده لغتدر متیجه میمك کسریله سکینه وزننده افریقیه اولکه سنده بر بلده در
المثج میمك فتحی و ثای مثلثه نك سکونیله قارشدرمق معناسنه در یقال مثج الشیء مثجا من الباب الاول اذا خلطه
و یدرمك معناسنه در یقال مثج فلانا اذا اطعمه و قویینك مجموع صوینی چکمك معناسنه در یقال مثج البئر
اذا نزحها ای ماءها و برکسه جوانمردلك ایدوب عطیه بخش ایلمك معناسنه در یقال مثج بالعطیة اذا سمح بها
المج میمك فتحی و جیمك سکونیله آغزدن صو و شربت مقوله سنی طشره پوسکوروب آتمق معناسنه در که پوسکورمك
تعبیر اولنور یقال مج الشراب من فیه مجا من الباب الاول اذا رماه شارحك بیاننه کوره اشبو ماده سی آغزدن
صویق نسنه آتمغه مخصوصدر نته که صویق اولمیانی آتمغه لفظدرلر بعض ادبانك هذا کلام مجة الاسماع
قوللری استعاره یه مبنیدر قال فی النهایة ومنه الحدیث انه اخذ حسوة من ماء فمجها فی بئر ففاضت بالماء الرواء

اى صبهاوج غلال جنسندن ماش تعبير اولنان غله اسميدر شارحك بيانه كوره مج ماش معربيدر وماش لفظنى
عرب دخى اخذ وتلفظ ايدرلر الانمجاج انفعال وزننده صبو يق نسنه سرپلوب صچرامق معناسنه در يقال
انمجت نقطة من القلم اذا ترششت الماج حاج وزننده شول پيروسالخورده يه دينور كه پيرلكدن ناشى دائما آغزندن
سالبارى سيلان ايدر اوله يقال شيخ ماج اى يسيل لعابه كبرا وهرما وقوجه ناقه يه دينور دائما حلقندن صوسيلان
ايلد يكيچون المجاج غراب وزننده آغزدن دفع والقا اولنان توكرك وسالياره دينور و باله اطلاق اولنور
وبعضا اكا مضاف الهى تصربحله مجاج النحل اطلاق ايدرلر ومجاج المزن يغموره اطلاق اولنور المجاج
سحاب وزننده خرماسا لقمنك چوبنه دينور عرجون معناسنه المجمجة زلزله وزننده سو يليه جكى سوزى خوشجه
بيان ايده مىوب آغزندن متصل توكرك آثاركبى مش باش ادا ايلمك معناسنه در يقال مجمج الرجل فى خبره اذا لم يبينه
وكاتب كتابتك حروفلرنى خوشجه عيان ايلميوب چيره شك ومشوش يازمق معناسنه در يقال مجمج الكتاب
اذا نبجه ولم يبين حروفه و بركسه ايله مكالمه ده راست وصواب اولان مسلكه كتموب يكلش وخطا وغير واقع
سوزلر ايله آنى حالدن حاله رد وتحويل ايلمك معناسنه در يقال مجمج فلان بفلان اذا ذهب فى الكلام معه مذهبا
غير مستقيم فرده من حال الى حال وقال فى الاساس مجمج فى خبره اذا لم يشف الامجاج همزه نك كسريله آت هنوز
هيجان تام پيدا ايدوب قيرمقسزين قوشى آتى كبى بردن اوزون اوزادى سكرتمه بشلمق معناسنه در يقال امج الفرس
اذا بدأ بالجرى قبل ان يضطرم و بلاد سائره يه سير وسياحت ايلمك معناسنه در يقال امج زيد اذا ذهب فى البلاد
واغاجلره صو يوريمك معناسنه در كه فصل بهارده اولور يقال امج العود اذا جرى فيه الماء المج ضمتيله
سرخوشلر دبمكدر سكارى معناسنه وبال اروارينه دينور المجج فتحتيله آوردلر كوشمك استرخاء الشدقين
معناسنه وبو بيرفانيلره عارض اولور واصمه ده و باغده اوزم قسمى نضج بولوب كماله ايرمكه دينور كه اوزوم اولمق
تعبير اولنور قال فى النهايه وفى الحديث لاتبع العنب حتى يظهر مججه اى بلوغه و يقال مجج العنب تمجيجا اذا طاب
وصار حلوا مؤلف تمجيجك بو معنايه ورودندن سكوت ايلمشدر المجماج ميمك فتحيله سست ومسترخى شيئه دينور
المجمج مسلسل وزننده اتنه طلو طقناز عضوه دينور كه طولقو نلقدن دتررا وله يقال كفل مجمج اى مرتج
التمجمج تزلزل وزننده عضواتنه طلوا ولمغله قرمان قوبرغى دترمك معناسنه در يقال تمجمج الكفل اذا ارتج
التمجيج تفعيل وزننده بركسه نك معيوب ومتهم اولمسنى قصد ايلمك معناسنه در يقال مجج فلان بفلان اذا اراده
بالعيب المج ميمك ضميله صاغيلوركن طاشلرا وزره صچرايان بال نقطه لرينه دينور آجوج همزه نك مديله و يمجوج
ميمله يأجوج ومأجوج كلمه لرنده لغتدرنته كه اجج ماده سنده ذكر اولندى المج ميمك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
ات ودرى واغاج مقوله سنى صويمق معناسنه در يقال محج اللحم محجا من الباب الثالث اذا قشره وكذا العود
و برنسنه يى يومشمق ايچون ال ايله اوغمق معناسنه در يقال محج الحبل اذا دلكه ليلين وكذا الاديم وجماع ايلمك معناسنه در
يقال محج المرأة اذا جامعها و يلان سويلمك معناسنه در يقال محج الرجل اذا كذب و ياغ چقرمق ايچون يايق تعبير اولنان
طلومده سودى چالقمق معناسنه در يقال محج اللبن اذا مخضه و برنسنه دن برشيئى سلوب كيدرمك معناسنه در
يقال محج شيئا عن شئ اذا مسحه و يل يريوزندن طپراغى صيروب كوترمك معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذدر
يقال ان الريح تمحج الارض اى تذهب بالتراب حتى تتناول من ادمتها ترابها المماحجة مفاعله وزننده والمحاج
ميمك كسريله بركسه نك حقنى يا خود اكا ايلديكى وعدى اوزادوب تسويف وتأخير ايلمك معناسنه در يقال ماحجه
مماحجة ومحاجا اذا ماطله المحوج مخوف وزننده اوته سى ايراق اولان عقبه يه دينور يقال عقبة محوج اى بعيدة
محاج كتاب وزننده مالك بن عوف النصرى نام كسه نك فرسى اسميدر وابو جهل ملعونك دخى فرسى اسميدر
المخج ميمك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله قويى ايچره قوغه يى طولمق ايچون برى اوته چالوب ديرتمك معناسنه در
يقال مخج الدلو مخجا من الباب الثالث اذا جذب بها ونهزها حتى تمتلئ وجماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
مخج المرأة اذا جامعها التمخج تفعل وزننده صو يى برى اوته چالقيوب ديرتمك معناسنه در يقال تمخج الماء اذا حرك
مذج ميمك ضميله قبر وزننده برنوع دكز بالغنك اسميدر اكا مشق دخى ديرلر المدلوج دملوج وزننده ومرادفيدر كه
ماده سنده ذكر اولندى التمذج ذال معجمه ايله تفعل وزننده قاون وقر پوز مقوله سى نضج بولوب اولمق معناسنه در
يقال تمذج البطيخ اذا نضج وطولمق معناسنه در يقال تمذج الاناء اذا امتلا و برنسنه شيشوب قبارمق معناسنه در
يقال تمذج الشئ اذا انتفخ و بولالمق معناسنه در يقال تمذج الشئ اذا اتسع التمذيج تفعيل وزننده طار نسنه يى
بولالتمق معناسنه در يقال مذجه تمذيجا اى وسعه مذحج مجلس وزننده ذحج ماده سنده ذكر اولندى جوهرى

وهمنه مبنى بو راده ثبت ايلمشدر هر نقدر سيبو يه اسناد ايلمش ايسه ده المرج ميمك فتحى ورانك سكونيله شول
اوتلو صولو چايرلغه وچمنزاره دينور كه آنده طوارلر رعى اولنور اوله مثلا اسكدار وراسنده ابراهيم اغا چايرلغى وكاغد
خانه چايرلغى كبى ذكرى آتى مرج ديدكلرى محللر بوندن مأخوذدر ومرج مصدر اولور طوارى اوتلامق ايچون مسيب
ايدوب مرعايه صالبورمك معناسنه يقال مرج الدابة مرجا من الباب الاول اذا ارسلها للرعى ومنه قوله تعالى
مرج البحرين يلتقيان بينهما برزخ لا يبغيان اى خلاهما لا يلتبس احدهما بالآخر قال البيضاوى اى ارسلهما من مرجت
الدابة اذا ارسلتها والمعنى ارسل البحر الملح والبحر العذب يلتقيان اى يتجاوران ولا يتماس سطوحهما واقعا نهر نيلك
بحر سفيده قاوشد يغى مترجم حقيرك مشهودى اولمشدر كه وافر محله قدر امتزاج واتحاد ايلميوب يول كبى نمايان
اوله رق كيدر حتى طعمى دخى متغير اولمديغى منقولدر بحر فارسه منصب اولان دجله دخى اول رسمه اولديغى محكيدر
نته كه حالا اسلامبولده كاغدخانه صو ينده و بعض سيل صولرنده دخى صورت مزبوره مشهوددر و بعضلر بحرينى
بحر فارس ايله كه هرمز دكزيدر و بحر روم ايله كه قلزم دكزيدر تفسير ايلديلر اكا كوره النقارى بحر محيطده اولور
اسلافده شام ومصر وحبش اولكه لرى قياصرهٔ روم ممالكى اولمغله بحر قلزمه بحر روم اطلاق ايلديلر ومرج برنسنه يى
شئ آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال مرج الشئ بالشئ اذا خلطه به مؤلفك بصائرده وراغبك مفرداتده
بيانه كوره مرج بو معنايه موضوعدر مثلا مرغزاره اطلاقى اختلاط نباته مبنى در وارسال الدابة وسائر معانى آندن
متفرعدر مرج الخطباء خراسانده بر مرغزاردر مرج راهط شامده بر مرغزاردر مرج القلعه باديه ده در مرج الخليج
مصيصه نواحيسنده در مرج الاطراخون كذلك مصيصه ده در مرج الديباج مصيصه يه قريب يرده در مرج الصفر
صادك ضميله قبر وزننده دمشق ترابنده در مرج عذرا ينه دمشق ترابنده در مرج قريش فانك كسرى ورانك
شده سيله اندلس ديارنده در مرج بنى هميم زبير وزننده صعيد مصرده در مرج ابى عبيده موصل شرقيسنده در
مرج الضيازن رقه يه قريبدر مرج عبد الواحد جزيره ده در غريبدر كه اشهر مروج اولان مرج دابقدن كه حلب
قربنده در مؤلف سكوت ايلمشدر الامراج همزه نك كسريله بو دخى مرج كبى طوارى مسيب ايدوب چايره
صالبورمك معناسنه در يقال امرج الدابة اذا ارسلها للرعى ومنه امرج البحرين قال الشارح قال الاخفش و يقول قوم
امرج البحرين مثل مرج البحرين فعل وافعل بمعنى وامراج كبه ناقه ولدنى هنوز صوك تعبير اولنان دغارجق ايچره
هنوزا و بو شمش قان اوله رق دوشورمك معناسنه در كه هنوز خلقتى مصور اولمامشدر بونده دخى اختلاط ملاحظه سى
واقعدر يقال امرجت الناقة اذا القت الولد غرسا ودما وطوارى اوتلاتمق معناسنه در يقال امرج الدابة اذا رعاها
وعهد و پيمانه وفا ايلميوب غدر ايلمك معناسنه در يقال امرج العهد اذا لم يف به المرج فتحتيله چوبانسز كندى
باشلرينه اوتليان صالمه دوه يه دينور مفرد وجمعه اطلاق اولنور زيرا فى الاصل مصدردر يقال ابل مرج و بعير مرج
اذا كانت ترعى ولا راعى لها وفاسد وتباه اولمق معناسنه مصدر اولور يقال مرج الامر مرجا من الباب الرابع
اذا فسد و برنسنه متمكن اولميوب برى اوته بيقرار اولمق معناسنه در بول يوزكك پرمقده اويناسى كبى تقول مرج
الخاتم فى اصبعى اذا قلق واختلاط واضطراب معناسنه در يقال مرج الامر اذا اختلط واضطرب ومنه
الحديث كيف انتم اذا مرج الدين وعربلر بينهم هرج ومرج ديرلر كه بينهم اختلاط وفتنة وتهويش واضطراب
معناسنه در بونده رانك سكونى هرج كلمه سنه مشاكله يه مبنى در المريج امير وزننده قارش مورش نسنه يه دينور
يقال امر مريج اى مختلط وشول تازه نهاله دينور كه اغاج بداقلرينك اراقلرينه كيرشمش اوله يقال خوط مريج
اى متداخل فى الاغصان يعنى قد التبست شناغيبه الطويلة وشول آق و يومشق كمكجكزه دينور كه حيوان
بو ينوزينك وسطنده تو موب چقر واول بو ينوزك ماده سندن دكلدر جمعى امرجه كلور المارج خارج وزننده
تو تونسز آتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى وخلق الجان من مارج من نار اى خلق الجن او ابا الجن
من صاف من الدخان وقوله تعالى من نار بيان لمارج قال البيضاوى فان المارج فى الاصل المضطرب من مرج اذا
اضطرب پس آتشدن مراد دخاندن خالص لهب ساطع اولور كه فارسيده زبانه تعبير اولنور حركت واضطرابى باعث
اطلاقدر بعضلر اختلاط معناسندن مأخوذ اولمغله قزل وصارى و يشل علولرى برى برينه مختلط اولان لهبدر
ديديلر مؤلف دخى بصائرده لهيب مختلط ايله تفسير ايلمشدر وفتوحاتده مرسومدر كه مارج هوا ايله ممتزج آتشدركه
اكا هواى مشتعل اطلاق اولنور ابو الجن اولان جان آندن مخلوقدر كه ايكى عنصردن مركبدر برى هوا و برى آتشدر
مطلب نته كه ابو البشر دخى ايكى عنصردن آفريده دركه برى خاك و برى آبدر چون آب ايله خاك ممتزج اولدقده اكا طين
اطلاق اولنور وهوا وآتش مختلط اولدقده اكا مارج اطلاق اولنور و بشر جنسنده تناسل القاء آب ايله اولديغى كبى

جن طائفه سنده دخی القاء هوا ایله حاصل اولور وجان ایله حضرت آدمك خلقی ما بینی التمش بیك سنه مقداربدر
وشرح مفتاحده تعریف المسند الیه بحثنده وجعلنا من الماء كل شیء حی الآیه کریمه سنی جعلنا مبدأ كل شیء حی جنس
الماء عبارتیله تفسیر وبو رسمه تحریر ایلمشدر که روایاتده وارد اولدی که حضرت حق جل وعلا ملائکه یی صودن
خلق ایلدیکی ریحدن وجنی صودن خلق ایلدیکی آتشدن وحضرت آدمی صودن خلق ایلدیکی ترابدن خلق ایلمکله
هر ذی حیاتك مبدأی صو اولدیغی مقرر اولور انتهی المرجان میمك فتحیله خرده انجولره دینور صغار اللؤلؤ
معناسنه مفردی مرجانه در ومنه قوله تعالی یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان قال البیضاوی ای كبار الدر وصغاره
وقیل المرجان الخرز الاحمر مصباحده قول اول ازهریدن وثانی طرطوشیدن منقولدر که حالا ما بینمزده مرجان تعبیر
اولنان قرمزی نسنه در دریادن چقار حجر وشجر میانده برزخدر ومؤلفك باب ذالده بسذ مرجاندر دیدیکی مزبور
خرز احمر اوله جقدر که عرفه مبنی در ومصباحده وزنی فعلان اولمق اوزره مرسومدر مترجم دیر که مرجان ذكر اولنان
قرمزی یه بجمعه اطلاق اولنمق مقتضای ماده یه نظرا ارجحدر زیرا اول حجر وشجر دن مختلط نسنه در ومرجان بر نوع
نبات ربیعی اسمیدر که بقول انواعندندر بونکده مفردی مرجانه در ومرجانه اسامیء نسواندندر سعید بن مرجانه
تابعیندندر پدری اسمی عبد اللهدر الممراج میمك كسریله شول ناقه یه دینور که عادتی امراج اوله یعنی قارننده
یاوریسی هنوز دم ایکن القا ایلمك عادتی اوله یقال ناقة ممراج ای عادتها الامراج واسور ومصالحنی منتظم طوتمیوب
مختلط وشوریده ومختل ایدر اولان سرسم کسیه دینور یقال رجل ممراج ای یمرج اموره المرنج تای فوقیه ایله
جعفر وزننده مردار سنج اسمیدر که درعقب ذكر اولنور وبو مرنج لفظندن مصحف دکلدر خای معجمه ایله سکین
وزننده دراولدخی بو معنایه در وبونده اوجه اولان میمی مضموم اولمقدر زیرا مرده فارسی معربیدر المردار سنج میمك
ضمیله مردار سنك فارسی معربیدر کاهجه رای اسقاطیله مرداسنج دخی دیرلر ترکیده مرده سنك دیدکلریدر که
قلایدن وقورشوندن معمول اولور معروفدر المزج میمك فتحی وزای معجمه نك سکونیله برنسنه یی شیء آخره قاتمق
معناسنه در یقال مزج الماء بالشراب مزجا من الباب الاول اذا خلطه به وقشقرتمق معناسنه در یقال مزج فلانا
علی فلان اذا حرشه علیه المزج میمك كسریله آجی بادامه دینور لوز مر معناسنه وباله دینور عسل معناسنه
جوهری بو معناده میمك فتحیله تقیید ایلمکله غلط ایلمشدر یاخود اول لغت ضعیفه در المزیج امیر وزننده بودخی
آجی بادامه دینور المزاج کتاب وزننده بر شیئه قاتیلوب قارشدرلمغله باعث ترکیب اولان شیئه دینور قاتق تعبیر اولنور
صوری ومعنویدن اعمدر معنویده کیفیت تعبیر اولنور مثلا مزاج الشراب ما یمزج به یعنی شرابه مزج اولنان نسنه در
صو کبی ومزاج البدن ما رکب علیه من الطبائع یعنی طبایع اربعه دن بدنك مدار ترکیبی اولان طبیعتدر ماده ء بدنه ممزوج
اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر معلوم اوله که عند المحققین مزاج بدن عناصر اربعه نك اجزالری بری برلرینه مماس ومترکب
ومتجانس اولوب بینلرنده فعل وانفعال وقوعندن کیفیات اربع بیننده حاصل بر کیفیت متوسطه در وایکی گونه در برینه
مزاج اول وبرینه مزاج ثانی دیرلر مزاج اول اولدر که عناصر مرکبه دن بلا واسطه حاصل اوله ومزاج ثانی بر قاچ نسنه لرك
اجتماع وامتزاجلرندن حادث اولور که اول نسنه لر دخی عناصردن مرکب اولوب هر برنده اولان قوت آخرده
اولان قوته مخالف اولور مثلا حرارت وبرودت ورطوبت ویبوست مزاجدر کذلك دموی وصفراوی بلغمی مزاجدر وسوء
مزاج دیدکلری اشبو مزاجك متغیر اولمسیدر صوغوقدن یا صیجقدن ویا سائر عارضه دن اولور آنکیچون علاجده
تعدیل مزاجه محتاجدر وسوء مزاج یا حار یا بارد ویا رطب یا یابس یا مفرد یا مرکبدر بونلردن هر بری مادی یاغیر
مادیدر ومطلقا مرض اوچ جنسدر برینه سوء مزاج وبرینه مرض ترکیب وبرینه تفرق اتصال دیرلر ومادی دیدکلری
اخلاط اربعه نك برندن اولور وغیر مادی اخلاطدن اولمش دکلدر بونك تفصیلی قانونده مشروحدر ومزاج
بر ناقه نك اسمیدر وقادسیه وقرعا میانده واقع مغیثه شرقیسنده علی قول کوفه یولنده قعفاع نام محلك یمیننده بر موضع
آدیدر الموزج هودج وزننده خف اسمیدر که معروف اباق قابیدر موزه معربیدر معلوم اوله که فارسیده موزه
چبلاق اباغه کیلن خفه دینور قالدیکه مؤلف موزج لفظنی خف ایله وموق لفظنی خف اوزره کیلان خف غلیظ ایله
وجرموق لفظنی خف اوزره مطلقا کیلان خف ایله تفسیر ایلمکله مؤلفه کوره بزم مست وسمر قند طرفنك صوقمان
ونسوانك چدك ودرویشانك طوماق دیدکلرینه خف وموزج دینور که بونلر چبلاق اباغه کیلور وخف خفندن
مأخوذدر وموق مست اوزره کیلان چزمه یه وادیکه وپوستاله دینور که بونلر غلیظ اولور وموزج وموق موزه ء فارسی
معربیدر وجرموق کذلك مست اوزره کیلان چزمه یه وپوستاله وسائر مقوله اوست اباق قابنه دینور وایکی قات اوزره
کیلانه ده اطلاق اولنور مثلا بزم کیدیکمز ترلکه که شرط مسح بولنورسه مؤلفه کوره خف وموزج دینور اوزرینه

مطلب

مطلب

مست کیلورسه موق دینور وآنك اوزرندن کیلان چزمه یه جرموق دینور که سرموزه معربیدر واوتلك کیدکلرینك
اشکالی شمدی معلوم دکلدر لکن نوعی باقیدر اوتلده مست وصوقان اوزرندن خارچین وخارکش نام بر اباق قابی
کیرلر ایدی که شمدیکی چزمه یرنده ایدی حالا بزم قالچین دیدیکمز خارچین محرفیدر ومست دیدیکمز مس فارسیدن
محرفدر که اباق باغنه دینور ونهایه ده موزج کذلك خف ایله مفسردر وقاضیخانك ان لبس الجرموق فوق الخفین
تعبیرینه بزم دفعه ء ثانیه تمثیلمز مطابقدر خلاصه چبلاق اباغه کیلانه خف وموق وموزج دینور آنك اوزرندن کیلانه
کرك ادیم وکرك سائر نسنه دن اولسون جرموق دینور وبعضا جرموق چبلاق اباغه کیلورسه حکما کادخی خف
اطلاق اولنور آنك اوزرندن نسنه کیلورسه اکا جرموق اطلاق اولنور مسح مسئله سنه متعلق اولمغله بو وجه اوزره
اشباع اولندی پس جرموقی خف ایله بیان ایدن بعض فقهاء جهت مذکوره یی اعتبار ایلمشدر وموزج کلمه سنك
جمعی موازجه کلور هاء عجمه ایله وموازج کلور التمزیج تفعیل وزننده برکسیه نسنه ویرمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مزجه ای اعطاه شیئا ویشل سنبله صرارمغه بشلمق معناسنه استعمال اولنور یقال مزج السنبل
اذا اصفر بعد الخضرة الممازجة مفاعله وزننده اوکونمك مفاخره معناسنه درکه مجازدر یقال مازج فلان
فلانا اذا فاخره الموازج میمك فتحیله برموضع آدیدر المشج میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برنسنه یی شیء آخره
قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال مشجه به مشجا من الباب الاول اذا خلطه المشیج قتیل وزننده والمشج
سبب وزننده والمشج کتف وزننده والمشج میمك كسریله شیء آخر ایله مختلط نسنه یه دینور بونلرك
مجموعنك جمعی امشاج کلور ومنه قوله تعالی انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج ای مختلطة بماء المرأة ودمها
ودمدن مراد دم حیضدر وجمع بنیه سیله وروودی مجموع اعتباریله در وآنلرك هر بری خواص ورقت وقوام جهتیله
مختلفة الاجزاء در وامشاج انسانك کوبکنده مجتمع اولان اوساخ مقوله سنه دینور المعج میمك فتحی وعینك سکونیله
سرعتله کتمك معناسنه در یقال معج الرجل معجا من الباب الثالث اذا اسرع یعنی فی السیر ومیلی سرمد انلق ایچره
اوینادوب دورتمك معناسنه در یقال معج المیل فی المکحلة اذا حرکه وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
معج الجاریة اذا جامعها ودوه کوشکی آتمك ایچون اناسنك ممه سنی باشیله اورارق آغزینی آچوب اطرافندن اراشدرمق
معناسنه در یقال معج الفصیل ضرع امه اذا لهزه وفتح فاه فی نواحیه لیستمکن ومعج قتال واضطراب معناسنه در
تقول ترکت القوم فی معج ای فی قتال واضطراب المعجة نعجه وزننده جوانلق هنکامنك اوائلنه دینور که دلو قانلولق
تعبیر اولنور یقال فعل فی ذلك فی معجته ای فی عنفوان شبابه التمعج تفعل وزننده قیورلمق واکیلوب بوکلمك
معناسنه در شارحك بیاننه کوره تمعج مقلوبیدر یقال یتمعج السیل والحیة فی مرورهما ویتمجان ای یتلوی ویتثنی
المغج میمك فتحی وغین معجمه نك سکونیله رك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال مغج الرجل مغجا من الباب
الثالث اذا عدا وسار المفج میمك فتحی وفانك سکونیله احمق اولمق معناسنه در یقال مفج الرجل مفجا
من الباب الاول اذا حمق المفاجة ثفاجه وزننده ومرادفیدر که دنك وسمه اولان کسیه دینور یقال رجل مفاجة
ثفاجة الملج میمك فتحی ولامك سکونیله چوجق آغزینك اوجیله اناسنك ممه سنی طوتوب اتمك معناسنه در یقال
ملج الصبی امه وملجها ملجا من الباب الاول والرابع اذا تناول ثدیها بادنی فمه واملوج دیدکلری چکرده کی آغزده
چیمك ایچون بری اوته دوندرمك معناسنه در یقال ملج الرجل ملجا من الباب الرابع اذا لاك الاملوج فی فیه وناقه نك
سودی چکلمکله کیروسنده بر طوزلوجه نسنه قالمق معناسنه در که آنی طادان طوز طعمی بولور یقال ملجت الناقة
اذا ذهب لبنها وبقی شیء یجد من ذاقه طعم الملح الامتلاج افتعال وزننده ولد آغزیله ممه یی چکوب صورمق معناسنه در
یقال امتلج الفصیل اللبن اذا امتصه الاملاج همزه نك كسریله امزرمك معناسنه در یقال املجه اذا ارضعه
الملیج امیر وزننده رضیع معناسنه در که سود امر ولددر وجلیل القدر آدمه دینور وریف مصرده بر قریه آدیدر
الاملج اعرج وزننده قره یاغز آدمه دینور اسمر معناسنه واوتسز صوسز خالی قیریه دینور قفر معناسنه
وبردوا اسمیدر که امله معربیدر که فارسیدر هندستانده نابت بر شجرك ثمریدر بین الاطباء املج هندی دیمکله متعارفدر
داخلنده اولان چکردکی ازاله اولنوب قشری استعمال اولنور لبن ایچره اصلانمش اولورسه اول سوده شیر املج دیرلر
جماعی مقوی وبلغمی مسهل ویورکه وکوزه ومعده یه وبواسیره بغایت انفعدر الملجان سکران وزننده شول کسیه
اطلاق اولنور که کمال لؤم ودنائتندن ناشی ناقه یی صاغدیغی صورتده جوارده اولنلر سود طلب ایدرلر دیو صاغموب
آغزیله ممه سندن امر اوله یقال رجل ملجان ای یرضع ابله لؤما الملج میمك ضمیله مقل چکردکنه دینور مراد مقل مکی
دیدکلری میوه نك که دوم اغاجنك ثمریدر چکردکی اوله جقدر اکا املوج دخی دیرلر وملج عربستانده احساء نواحیسندن

رناحیه آدیدر الملج ضمتیله سودامر کرپه اوغلاقلره دینور جداء رضیع معناسنه المالج آدم وزننده دیوارصوایجق آلته
دینورکه ماله تعبیراولنور وماله فارسی اولمغله مالج معربدر ومالج محدثیندن محمدبن معاویه نك جدی لقبیدر الاملوج
همزه نك ضمیله سرو یپراغنه شبیه برنوع یپراق آدیدر که بادیه اشجارندن برشجرك یپراغیدر جمعی امالیج کلور واملوج ملج
کبی مقل مکی چکردکنه دینور ملنجه میمك کسری ونونك سکونیله اصفهانده برمحله آدیدر الاملیجاج احمیرار وزننده
والاملاجاج ازبئرار وزننده چوجق نشوونما بولمغله سرپلوب میدانه چقمق معناسنه در یقال املاج الصبی واملاج
اذاطلع المنج میمك فتحی ونونك سکونیله شول خرمادانه لرینه دینور که ایکیسی اوچی برارادهٔ بکله بری برینه یاپشق
اوله ومنج منك فارسی معربیدر که بنك و بالك تخمی تعبیر اولنان مسکر ومخدر دانه اسمیدر المنج میمك ضمیله ماش
تعبیر اولنان غله نك پشل وتازه اولانه دینور منوجان میمك فتحیله کرمان ایالتنده بر بلده در منجان مرجان
وزننده اصفهان قضاسنده برقریه در الموج میمك فتحی وواوك سکونیله اصمدر دکزك طالغه سنه دینور جمعی امواج
کلور شارحك بیانه کوره موجه موجدن اخص در وموجه نك جمعی موجات کلور وبوماده اضطراب معناسنه
موضوع اولمغله معانی سائره آندن متفرعدر وموج مصدر اولور دکز جوش وخروشه کلوب طالغه لنمق معناسنه
یقال ماج البحر یموج موجا اذا اضطرب وموج برشاعر تغلبی اسمیدر وموج حقدن باطله میل وعدول ایلمك
معناسنده استعمال اولنور یقال ماج فلان عن الحق اذا عدل عنه الموجة هاایله موج واحد معناسنه در نته که ذکر
اولندی بومعنادندر که موجة الشباب دیرلر عنفوان شباب معناسنه یقال فعل ذلك فی موجة شبابه ای فی عنفوان شبابه
الموجی سکری وزننده شول آتشین ناقه یه دینور که سرعت سیر ایچون جد وجهدندن ناشی حرکت قوائمی
مختلف اولمغله کوکسلکی وقولان ایلری بری اوته مضطرب اولوب چالقنور اوله یقال ناقة موجی ای ناجیة قد جالت
انساعها الاختلاف یدیها ورجلیها المؤوج قعود وزننده دیزکسکی که دیزقپاغی تعبیر اولنور دری ایله اتك بیننده
مضطرب اولوب اوینامق معناسنه در موج معناسندن مأخوذدر یقال ماجت الداغصة مؤوجا اذا مارت
بین الجلد واللحم ماجه حاجه وزننده ائمهٔ حدیثدن ابن ماجه دیمكله معروف صاحب السنن والتفسیر والتاریخ
قزوینی حافظ محمدبن یزیدك پدرلری لقبیدر جدی دکلدر ایکیوز طقسان اوچ تاریخنده عازم دارالسلام اولمشدر
معلوم اوله که بین المحدثین حافظ یوزبیك حدیث شریفه متنا واسنادا علمی محیط اولان ذاته دینور وعند البعض
کتب سته از برنده اولان کسه در وحجت اوچیوز بیك حدیثی محیط وحاکم جمیع احادیث مرویه یه متنا واسنادا محیط
اولانه اطلاق اولنور المهجة میمك ضمی وهانك سکونیله قانه علی قول خاصة یورك قانه دینور دم القلب معناسنه ومنه
یقال دفق الله مهجته ای اهلکه وجانه دینور یقال خرجت مهجته ای روحه الامهج والامهجان همزه لرك وهالرك
ضمیله والماهج خارج وزننده یوفقه سوده وبوفقه ایچ یاغنه اطلاق اولنور المهج میمك فتحی وهانك سکونیله ممه امزمك
معناسنه در یقال مهج الولد امه مهجا من الباب الثالث اذا رضع وجماع ایلمك معناسنه در یقال مهج جاریته اذا نکحها
وبرکسه علیل اولدقدنصکره تندرست اولمغله چهره سی کوزللنمك معناسنه در یقال مهج الرجل اذا حسن وجهه بعد
علة الامتهاج افتعال وزننده برکسه نك بدنندن جان چقمق معناسنه در یقال امتهج الرجل علی بناء المجهول
اذا انتزعت مهجته ای روحه الممهوج البطن قارنی صالیق وسلپوك اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال
رجل ممهوج البطن ای مسترخیه المیج میمك فتحی ویانك سکونیله قارشق اولمق اختلاط معناسنه در یقال ماج امره
یمیج میجا اذا اختلط میجی میمك کسریله میلی وزننده اصحابدن نعمان بن مقرنك جدی اسمیدر فصل النون النؤوج
قعود وزننده سیر وذهاب معناسنه در یقال نأج فی الارض نؤوجا من الباب الثالث اذا ذهب النئیج نونك فتحیله
یل اوینامق معناسنه در یقال نأجت الریح نئیجا من الباب المزبور اذا تحرکت ویل سسلنه رك سرعتله مرور ایلمکه
دینور یقال للریح نئیج ای مر سریع بصوت وبرکسه یه اول کونه یل طوقنمق معناسنه در یقال نئج القوم علی بناء المجهول
اذا اصابتهم ریح ذات نئیج وتضرع ونیاز ایلمك معناسنه در یقال نأج الی الله اذا تضرع وبایقوش اوتمك معناسنه در
یقال نأج البوم اذا نأم ای صاح واوکوز بوکورمك معناسنه در یقال نأج الثور اذا خار النؤوج صبور وزننده
حرکت اوزره اولان یله دینور یقال ریح نؤوج ای متحرکة النأج نونك فتحی وهمزه نك سکونیله یمکی آهسته وکوشك
یمك معناسنه در یقال نئج الرجل نأجا من الباب الرابع اذا اکل اکلا ضعیفا المنؤج معطوف وزننده ومرادفیدر
وبوحدیث وکلامه وصف اولور یقال حدیث منؤوج ای معطوف یعنی بعضه علی بعض النأجات نأجه نك
جمعیدر که کیجه اوتن قوشه دینور ومنه نأجات الهام ای صوائحها النأاج شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
النباج بای موحده ایله شداد وزننده شدید الصوت اولان انسان وحیوانه دینور ومنه یقال کلب نباج ونباجی

مطلب

کفرابی

کفرابی ای نباح وسویق قارشدیره جق آلته دینور مجدح معناسنه صوتی اعتباریله در الناجة هاایله دبر ومقعده
اطلاق اولنور است معناسنه ضرطه سی آوازینه مبنی در یقال کذبت نباجته ای استه نباج کتاب وزننده بادیه ده
برقریه در زهاددن یزید بن سعید وسعید بن یزید النباجی اورادندر وبرید زبیر وزننده درونباج بنه بادیه ده برقریه
اخرادر النباج غراب وزننده ضرطه یه دینور ردام کبی ونباج ونبیج نونك فتحیله کوپك اوروشنه دینور نباح معناسنه
منبج مجلس وزننده برموضع آدیدر بلکه فرات ایله حلب میاننده بربلده در اکاسره بناسیدر تمورلنك خراب کرده سیدر
وحالا نواحیه لرنده بعض معمورجه قریه لر واردر وبومنبه لفظندن معربدر که فارسی در بن نه ابو یم ونه خوبم دیمکدر
واکا نسبتده منبجانی وانبجانی دیرلر بارك فتحیله غیرقیاس اوزره ومنه یقال کساء منبجانی وانبجانی وثرید انبجانی
دیرلر آنده سخونتمعنی صیجقلق اولسه یقال ثرید انبجانی ای به سخونة الانبجان همزه نك وبانك فتحیله شول
خمیره دینور که تمام مایه سنی آلوب قباروب کوله لنمش اوله یقال عجین انبجان ای مدرك منتفخ واشبو انبجان کلمه سنك
اروبان لفظندن غیری نظیری یوقدر مؤلف بونلری خای معجمه فصلنده دخی ثبت ایدوب لکن افصحی اشارت
ایلمامشدر وخای معجمه ده مأخذی ملایمدر لکن جیمله اولانك مأخذی معلوم دکلدر ونهایه ده دخی عجین انبجان
وخبزة انبجانیة عنوانیله که خای معجمه ایله درمرسومدر وابن حجر بخاری شرحنده بووجه اوزره رسم ایلمشدر که
انبجانی برنوع قالین کلیمه دینور که اوجنده علمی اولمز وثعلبدن روایت ایدر که انبجانی لفظنده همزه نك فتح وکسری
جائزدر یقال کبش انبجانی ای کثیر الصوف ملتفه وابوموسی المدینی بونی منبج شهرینه منسوب ایلدکلرینی انکار
ایلمشدر آنك نسبتنده همان منبجانی دیرلر انبجانی قول عامه دردیدی لکن مطرزی مؤلفه موافقت ایلمشدر که غیر
قیاس اوزره انبجانی دخی دینور وبنه نهایه ده همزه بابنده اینونی بانبجانیة ابی جهم حدیثی تفسیرنده مرسومدر که انبجانی
بانك کسریله وفتحیله ده مرویدر منبج نام بلده یه منسوبدر میمی همزه یه مبدل اولمشدر وعند البعض انبجان اسمنده
برموضعه منسوبدر وبوقول اشبه در زیرا قول اول تعسفی متضمن در وذکر اولنان انبجانیه دن مراد یوکدن منسوج
برنوع غلیظ عبادر که هاولی اولوب وطرازسز اولور المنبج منبر وزننده شول فضول ولافزن کسه یه دینور که
ایشلمیه جکی شیئی لسانیله اعطا ایدر یعنی بیهوده وعدلر ایدوب وعهده سندن کلمز اوله یقال رجل منبج ای المعطی
بلسانه مالا یفعله النبجة فتحاتله نبه یه دینورکه معناسنه جمعی نباج کلور نونك کسریله الناجة خارجه وزننده
آفت وداهیه معناسنه در وجاهلیت اهلنه مخصوص برطعام آدیدر که دوه توینی سود ایچره وضع ایدوب تمام اصلنوب
یومشدقدنصکره اکل ایدرلر ایدی واکانبیج دخی دینور امیر وزننده الانبج احمد وزننده وبانك کسریله ده جائزدر
انب فارسی معربیدر که هندستانه مخصوص برشجرك ثمریدر وبواسمله معروفدر الانباج همزه نك کسریله خلط
کلام ایلمك معناسنه در یقال انبج الرجل اذا خلط فی کلامه ودائماتیه لر اوزره اوتورر اولمق معناسنه در یقال انبج
فلان اذا قعد علی النباج ای الاکام النبج ضمتیله قاره قیلدن اولان غرائره یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفلره دینور
النبج نونك فتحی وبانك سکونیله یاره دن ارین چقمق معناسنه در یقال نبجت القیحة نبجا من الباب الاول اذا خرجت
ونبج شول قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری اوته دینور که کمی تخته لرینك ارالرینه طقایوب قلفات ایدرلر عربستان
کیلرنده ایدرلر بودیارلرده کتان ایله ایتدکلری کبی التنبج تفعل وزننده والانتباج افتعال وزننده عضو ورملنوب
شیشمك معناسنه در یقال تنبج العظم وانتبج اذا تورم النبجان فتحاتله وعید معناسنه در که تکدیر وتحسیر وعدیله
تخویف ایلمکدن عبارتدر ومنه لانبجانه خلجان ای لاوعیده اضطراب ناباج محدثیندن عبدالله بن خالدك لقبیدر
کذلك علی بن خلف نام محدثك پدری لقبیدر النبرج قندیل وزننده شول قوچه دینور که خصیه لری اخراج اولنمغله
انغش اولوب واصلا یوکی فرقلیه وبونبرده فارسی معربیدر شارح دیرکه مقتضای تعریب نبریدج اولوب لکن تخفیف
ایچون دالی حذف اولنمشدر النبهرج نونك وبانك فتحیله نبهره فارسی معربیدر که بجمز قلب الجه یه دینور وهرشیئك
زیوفنه ده اطلاق اولنور بوماده بهرج ذیلنده فی الجمله اشباع اولندی النتاج نونك فتحیله حیوان کندیسی یاوری
طوغورمق معناسنه در کسه معاونت ایلمکسزین یقال نتجت الناقة علی بناء المجهول نتاجا من الباب الثانی
اذا وضعت ولدها وبوفعل مجهوله مخصوصدر ومصباحك بیانه کوره ناقه یه مخصوص دکلدر بلکه جمیع بهایم
وضعنی مشتملدر ونهایه ده دخی بوکونه مرسومدر وآندن اسم نتاج درکتاب وزننده ووضع حمل ایدن بهیمه یه متوجه
وولدینه نتیجه ومابلق ایدن کسه یه ناتج دینور یقال نتجها نتجا من باب ضرب اذا ولدها وبوفعلده اصل اولان ایکی
مفعوله تعدیه ایلمکدر یقال نتجها ولدا زیرا ولدها ولدا معناسنه دروکاه اولور که بناء مفعول اولوب فاعلی حذف
ومفعول اولی فاعل مقامنه اقامه اولنمغله بهیمه ایچون تصریف اولنور یقال نتجت الناقة ولدا اذا وضعته وبعضا

مفعول ثانی دخی محذوف اولور انفهامه بناء یقال نتجت الشاة ومفعول اوّل حذف اولنوب مفعول ثانی فاعل مقامنه
قائم اولمقده جائزدر فیقال نتج الولد وقد یقال نتجت الناقة ولدا بالبناء للفاعل علی معنی ولدت او حملت ومزهرده
بیان اولندیغی اوزره ابتداء مبنی للمفعول اوله رق وارد اولمشدر ابن قتیبه ادب الکاتب نام کتابنده آنکیچون باب مخصوص
عقد ایلمشدر هر برینه امعان ودقت اولندقده بر رنکته بولمق ممکندر مثلا اشبو نتاج مادّه سنده عادتا مالکی عملیله
صورتیاب اولمغله حیوانك اولبابده اصلا مدخلی اولمدیغنه اعتبار اولنور انتهی النّتج نونك فتحی وتانك
سکونیله قیون وناقه مثللو حیواناتی ابه لك ایدوب طوغورتمق معناسنه در یقال نتج الناقة اهلها نتجا
من الباب الثانی اذا ولدها فهو ناتج الانتاج همزه نك کسریله بو دخی بهایم قسمی طوغورمق معناسنه در
یقال انتجت الناقة علی بناء المجهول اذا وضعت وطوارك طوغورمق زمانی کلوب چاتمق معناسنه در یقال
انتجت الفرس علی البناء للفاعل انتاجا اذا حان نتاجها وبرکسه قتنده طوغورمق اوزره اولان ناقه اولمق
معناسنه در یقال انتج القوم اذا کانت عندهم ابل حوامل نتج بوراده دوه یه تخصیص اکثره مبنی در النّتوج
صبور وزننده انتاج اولدن مصوغ در قیاس اوزره همان طوغورمق اوزره اولان قسراغه وسائر بهیمه یه دینور
وبونده قیاس اولان منتج اولمقدر محسن وزننده لکن قیاسه مخالف وارد اولمشدر یقال هی نتوج ولا یقال
منتج وقالوا لیس فی الکلام افعل وهی فعول الا هذا المنتج مجلس وزننده اسم زماندر طوار طوغوروب دول
دوکجك وقته دینور یقال حان منتجها ای الوقت الذی تنتج فیه النّتیجة ولیجه وزننده دوله دینور فارسیده
زه وزاد دینور جمعی نتایج کلور منطقیونك صغری وکبری اقتراننده حاصل اولان قضیه یه نتیجه اطلاق ایتملری
بو معنادندر وعربلر همزاد اولان حیواناته نتایج اطلاق ایدرلر برنسنه نك نتیجه وولیده لری اولمق حسبیله تقول
غنمی نتایج ای فی سنّ واحدة الانتتاج افتعال وزننده که حیوان کندی باشنه بر نا معلوم یره واروب طوغورمق
معناسنه در یقال انتتجت الناقة اذا ذهبت علی وجهها فولدت حیث لا یعرف موضعها التّنتّج تفعل وزننده
طوغوران حیوان ولد چقمق ایچون نفسنی قصوب صقندیلمق معناسنه در که ترکیده ایکنمك تعبیر اولنور کاف
عجمیله یقال تنتّجت الناقة اذا تزحرت لیخرج ولدها المنتجة مکنسه وزننده دبره اطلاق اولنور اخراج ما فی البطن
ایلدیکیچون المنثجة ثای مثلثه ایله مکنسه وزننده دبره اطلاق اولنور نثج ما فی البطن یعنی اخراج فضلات ایلدیکیچون
پس نثج اخراج معناسنه اولور بو معنادندر که عربلر خرج فلان منثجا دیرلر منبر وزننده خرج وهو یسلح سلحا
یعنی صچاره ق چقدی طشره یه معناسنه اساسده بو ثای فوقیه ایله قعد منتجا ای قاضیا حاجته فکأنه جعل ذلك
نتاجا له عنوانیله مرسومدر الثّج نونك فتحی وثانك سکونیله برآدمك قارننه بچاق ایله اورمق معناسنه در یقال
نثج بطنه بالسکین نثجا من الباب الثانی اذا وجأه النّثج نونك کسریله شول قورقق بی زهره کمسیه دینور که
اصلا کندیدن خیر ومنفعت وبرایشه یرامق متصوّر اولمیه النّثج ضمتینله اتمات سوید معناسنه در که دبر
ومقعد لردن کنایه در امّ سوید مقعدك کنیه سیدر الاستنثاج مجهول اولان بوك دنکلرینك بریسی کوشیوب
صالقمق معناسنه در یقال استنثج احد العدلین اذا استرخی النّجّ نونك فتحی وجیمك تشدیدیله والنّجیج
نونك فتحیله جبان ویاره مقوله سنك ایچنده اولان چرك وارین سیلان ایلمك معناسنه در یقال نجّت القرحة نجّا
ونجیجا من الباب الثانی اذا سالت بما فیها اساله مجازا قرحه یه اسناد اولنمشدر وسرعتله کتمك معناسنه در یقال
نجّ الرجل اذا اسرع فهو نجوج النّجنجة زلزله وزننده منع ایلمك معناسنه در یقال نجنج فلانا عنه اذا منعه
وتحریك ایدوب چالقمق وصارصمق معناسنه در یقال نجنجه اذا حرّکه وبرخصوصه درونده قصد ایدوب لکن عزم
ومباشرت ایلیوب تردّد اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نجنج فلان الامر اذا همّ به ولم یعزم علیه
ودوه لری تکرار بتکرار حوض اوزره چویروب دوندرمك معناسنه در یقال نجنج الابل اذا ارددها علی الحوض
وبرقورقو وقتنده آرام ایلیوب بری اوته کزینوب اولطه ایلمك معناسنه در یقال نجنج الرجل اذا جال عند الفزع
وبدوی طائفه سی یایلاق مرغزارده یایلیوب بعده صولاق اوزره قونمغه عزم ایلمك معناسنه در یقال نجنج القوم
اذا صافوا فی المرتع ثم عزموا علی تحضر المیاه التّنجنج تزلزل وزننده دپرنوب چالقنمق معناسنه در یقال
تنجنج الشیء اذا تحرّك ومتحیّر اولمق معناسنه در یقال تنجنج الرجل اذا تحیّر جوهری بونی استرخاء معناسیله
تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر زیرا اول تبجبج کلمه سیدر بائین موحّدتینله شارح دیر که ابن فارس دخی جوهری کبی
بیان ایلمشدر النّجوج صبور وزننده سرعت معناسنه اولان نجّ مذکوردن فعولدر سریع معناسنه در
النّخج نونك فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال نخج الرجل المرأة نخجا من الباب الثالث

اذا بالغ فیها وسیل صوینی دره نك کنارلرینه چارپمغله کورلدهمك معناسنه در یقال نخج السیل فی الوادی اذا اصطدم
فی سند الوادی وصوّت مؤلف بوراده والسیل وتصویته فی سند الوادی عبارتیله تفسیر ایلمکله والسیل
وتصویته قولی نحاك اعجبنی زید وکرمه قوللری بابندندر تخصیصی مفید در انشاء الله تعالی دال بابنده فرند مادّه سنده
بو ترکیب تفصیل اولنور وقوینی ایچره قوغه یی طولمق ایچون بری اوته چالوب تحریك ایلمك معناسنه در یقال نخج
الدلو اذا خضخضها فی البئر ومقعد سسلنمك یعنی ضرطه لمق معناسنه در یقال نخج استه اذا صوّت الاستنخاج
بك نسنه ملایمت پیدا ایلمك معناسنه در یقال استنخج الشیء او المکان اذا لان بعد صلابة النّخیجة ولیجه وزننده
سودك اشداکره یاغی آلندقده نصکره طلوم ایله دوه یه تحمیل اولنوب محلنه وارنجه حرکتدن مجدّدا تکوّن ایدن
بوفقه جه کره یاغنه اطلاق اولنور النّورج جوهر وزننده صبان دموربنه دینور که چفتجی آلتیدر نیرج دخی دیرلر
وآتسی وقتنده اوه ده کورینی صرایه دینور وخرمن چیکلرك دوکن وخرمن عربه سی وجرجر تعبیر ایتدکلری آلته
دینور که آنکله خرمن دوکرلر کرلك تخته دن وکرك دموردن اولسون النّورجة دحرجه وزننده بری اوته اولطه ایله
کلوب کتمك معناسنه در وبو قوغیلقده دخی استعمال اولنور که بری یه اوته یه کلوب کیدوب نقل کلام ایلمکدن
عبارتدر یقال نورج فلان اذا اختلف اقبالا وادبارا وکذا فی الکلام وهی الغیبة والمشی بها النّیرج نورج وزننده
ومرادفیدر که صبان دموربنه دینور وقوغیجی یه دینور نمام معناسنه واشکین صوی ناقه یه دینور وسرعت وتردّد ایله
یلمك معناسنه در یعنی بردوزه یه یلیوب بری اوته سرعتله یلوب یورمق معناسنه در یقال عدا فلان عدوا نیرجا
ای بسرعة وتردّد النّیرجة نورجه وزننده ومرادفیدر که آنفا بیان اولندی وجماع ایلمك معناسنه در یقال
نیرج المرأة اذا جامعها النّیرنج نونك کسری ورانك فتحیله سحر وافسونه شبیه برکونه اخذ وتلبیسه اسمیدر
سحر جمله سندن دکلدر اشبو نیرنج نیرنك فارسی معرّبیدر وبوسحرك وسیمیانك غیریدر بونك مادّه سی چابکلکدر
وبعض ادهان وابخره ایله صور عجیبه اظهار ایلمکدر واکا کوزباغجیلق تعبیر اولنور یقال هو یعرف النّیرنج وهو اخذ
کالسحر ولیس به حالا بو دیارلرده اکا خیالباز وحقه باز تعبیر اولنور بعض ورای عقلده اعمال اظهار ایدرلر وبو سیمیادن
بشقه در زیرا سیمیاء خواصه متعلقدر النّارنج رانك فتحیله نارنك فارسی معرّبیدر که ثمر معروفدر تورنج تعبیر اولنان
میوه در بورتقاله ده اطلاق اولنور فارسیده تورنجه وبورتقاله بالنك واغاج قاوننه ترنج دینور وعربیده اغاج قاوننه اترج دینور
النّزج نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله رقص ایلمك معناسنه در یقال نزج الغلام نزجا من الباب الاوّل اذا رقص
النّیزج صیقل وزننده لحم زائدی اوزون وسیوری اولان عورت فرجنه دینور یقال لا حلاوة فی النّیزج وهو جهاز المرأة
اذا کان نابئ البظر طویله النّسج نونك فتحی وسینك سکونیله طوقومق معناسنه در اورمك دخی آنده داخلدر
یقال نسج الثوب نسجا من الباب الثانی والاوّل اذا حاکه وکلامه تناسق وتناسبله زینت وحسن نظام وقیافت ویره رك
دوزوب قوشمق معناسنه استعمال اولنور یقال نسج الکلام اذا لخصه وزوّره وبر محل اوزره طولا وعرضا
ایکی در لو یل اسمك معناسنه استعمال اولنور کویا که لحمه وسدی ایله نسج ثوب ایدر یقال نسجت الرّیح الرّبع اذا تعاورته
ریحان طولا وعرضا ویقال الرّیحان تنسجان الرّبع النّسّاج شدّاد وزننده بز والاجه طوقیان جولهایه
دینور واورو بجی یه دینور کرك زره اورن وکرك سائر نسنه اورن اولسون ویلانجی یه اطلاق اولنور نسج کلام
ایلدیکیچون النّساجة نونك کسریله طوقو بجیلق واورو جیلك صنعتنه دینور المنسج مقعد وزننده
والمنسج مجلس وزننده اسم مکاندر نسّاج کارخانه سنه دینور المنسج منبر وزننده شول آلتدر که طوقومق
ایچون اوزرینه بزچکیلور ترکیده دستکاه محرّفی ترکاه تعبیر اولنور شارح دیر که منسج جولها طراغنده اطلاق
اولنور ومنسج الفرس آتك اموزی باشندن اشاغی یه یعنی کوردکی آلتنه اطلاق اولنور ایکی طرفلو سکیرلر
وطمرلر اوراده بری برینه قاوشوب منسج اولدیغیچون النّسیج امیر وزننده فعیل بمعنی مفعولدر که منسوج
معناسنه در وعربلر فلان آدمك علم ومعرفتده یاخود هنر وصنعتده نظیری یوقدر یرینه استعمال ایدرلر بجك یرده هو
نسیج وحده دیرلر زیرا ثوب زیاده فاخر اولسه کسه آنك متوالی اوزره آخرینی نسج ایلیه مز النّسوج صبور
وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که بغایت رفق وسهولت اوزره هموار مشی ایدر اولمغله اوزرنده اولان یوك
حرکت واضطراب ایلمز اوله علی قول شول ناقه یه دینور که تند وشدید یورر اولمغله اوزرنده اولان یوکی اموزی
باشنه سلکوب آتار اوله یقال ناقة نسوج اذا کانت لا یضطرب علیها الحمل او التی تقدّمه الی کاهلها لشدّة سیرها
النّسج ضمتینله سجاده لره اطلاق اولنور نسیج مفردیدر النّشج نونك وشین معجمه نك فتحیله صوآقدیسنه دینور
مجرای ماء معناسنه جمعی انشاج کلور النّشج نونك فتحیله سسنی چقارمیوب من غیر نحیب بوغیلارق وبکاء

بوغازنده طقانوب قصله‌رق آغلمق معناسنه‌در یقال نشج الباکی نشیجا من الباب الثانی اذاغص بالبکاء فی حلقه
من غیرانتحاب واشك آوازنی اظهار ایلیوب صدرنده کرکردونده‌رك اوقرامق معناسنه استعمال اولنور یقال نشج
الحمار اذارددّ صوته فی صدره وطلوم وتنجره مقوله سنك ایچنده اولان نسنه واقز واقرقینامق معناسنه استعمال
اولنور یقال نشج القدر والزق اذاغلامافیه حتی سمع له صوت وخواننده ایکی آوازه سنك میاننی برمقدار فصل
ایدوب اولکی آوازه‌یی نغمه ایله اوزاتمق معناسنه‌در یقال نشج المطرب اذافصل بین الصوتین ومدّ یعنی مدّ صوته
بالنغمة وقوربغه قیمی آغزنی آچیوب سسنی بوغازنده تردید ایلیه‌رك و رق و رق اوتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال نشج الضفدع اذاردّد نقیقه النوشجان نونك ضمیله برقبیله یاخود بر بلده آدیدر النضج نونك
ضمی وضاد معجمه‌نك سکونیله والنضج نونك فتحیله میوه وات مقوله‌سی کرکی کبی پخته اولوب نصابنی بولمق
معناسنه‌در یقال نضج التمر واللحم نضجا ونضجا من الباب الرابع اذاادرك مصباحده بونلر اسم اولمق ومصدری نعب
وزننده اولمق اوزره مرسومدر وکبه ناقه‌نك سنه سی پکوب هنوزحامل اوله‌رق قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
نضجت الناقة بولدها اذاجاوزت السنة ولم تنتج النضیج والناضج اسم فاعلدر کرکی کبی پخته اولوب نصابنی
بولمش ات ومیوه مقوله‌سنه دینور ورأی وتدبیری متین وکامل اولان آدمه عربلر نضیج الرأی اطلاق ایدرلر
یقال هو نضیج الرأی ای محکمه الانضاج همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی کرکی کبی پشوروب نصابنی بولدرمق
معناسنه‌در تقول انضجته اذاجعلته نضیجا التنضیج تفعیل وزننده بودخی ناقه‌نك سنه ولادتی پکوب هنوز
حامل قالمق معناسنه‌در یقال نضجت الناقة بولدها تنضیجا بمعنی نضجت المنضج محدث وزننده ذکراولنان
ناقه‌یه دینور المنضاج مفتاح وزننده کباب شیشنه دینور سفود معناسنه النعج نونك وعینك فتحیله والنعوج
ضمتیله آق نسنه‌نك آقلغی قارکبی خالص وصافی اولمق معناسنه‌در یقال نعج اللون نعجا ونعوجا من الباب الاول
اذاخلص بیاضه ونعج فتحتیله سمورمك معناسنه‌در یقال نعج البعیر نعجا من الباب الرابع اذاسمن وقیون اتنی
یمکدن یورکه تخمه کبی ثقلت عارض اولمق معناسنه‌در اعراب طائفه سی دوه اتنه مألوف اولملریله قیون اتنی
استثقال ایدر یقال نعج الرجل اذااکل لحم الضأن فثقل علی قلبه الناعجة دوز وطپراغی یومشق یره دینور وآق
تویلو ناقه‌یه دینور وجست وچابك رونده ناقه‌یه دینور وشول ناقه‌یه دینور که اوزرنده نعاج وحش یعنی کاو کوهی
صید اولنور اوله زیاده سیله چابك اولدیغندن نشئت ایدر النعجة حمزه وزننده دیشی قیونه دینور جمعی نعاج
کلور نونك کسریله ونعجات کلور فتحاتله شارحك بیاننه کوره بونك لفظندن مذکری یوقدر مذکری ضأن درننه که
عکرشه دیشی طوشانه ولقوه دیشی عقاب قوشنه مخصوصدر وعربلر بقر وحشی‌یه نعاج الرمل اطلاق ایدرلر
مفردی نعجه‌در که نعجة الرمل دیرلر وبقر وحشیدن غیری‌یه اطلاق ایلمزلر ونعجه اسامیدندر ابو نعجه مشاهیر
شعرادن صالح بن شرحبیل کنیه سیدر واخنس بن نعجة الکلبی کذلك شعرادندر الانعاج همزه‌نك کسریله
برکسه‌نك دوه‌سی سمورمك معناسنه‌در یقال انعج القوم اذاسمنت ابلهم منعج مجلس وزننده برموضع آدیدر
جوهری وهمنه مبنی فتح عینله ضبط ایلمشدر النفج نونك فتحی وفانك سکونیله والنفجان فتحاتله طوشان
یرندن صچرایوب آتلمق معناسنه‌در یقال نفج الارنب نفجا ونفجانا من الباب الاول اذاثار کرچه اصول موجوده‌ده
وجه مذکور اوزره ارنب ایله تمثیل اولنوب لکن مصباحده نفج الارنب وغیره نفوجا عنوانیله مرسومدر ونفج
یاوری یمورطه‌دن چقمق معناسنه‌در یقال نفجت الفروجة اذاخرجت من بیضتها و برنسنه‌یی یوقری قالدرمق
معناسنه‌در یقال نفج الثدی القمیص اذارفعه بغضلر بوتی برنسنه یومکله وشیشمکله اوزرنده اولان شیئی
یوقری قالدرمغه تخصیص ایلدیلر مثال مزبور کبی ونفج یل شدّت وقوتله ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال
نفجت الریح اذاجاءت بقوة انتفاج شدّاد وزننده والمنتفج انتفاجدن اسم فاعل بنیه‌سیله شیشکن متکبر
کسه‌یه اطلاق اولنور رفع معناسندن مأخوذدر النفیج سکیت وزننده اصلاح ایچون میانه قومه دخول
وتوسط ایدن اجنبی آدمه دینور علی قول میانه قومه داخل اولوب نه‌اصلاح ونه‌افساد ایدن آدمه دینور
جمعی نفج کلور ضمتیله النافجة خارجه وزننده کثیر المطر اولان سحابه‌یه دینور عادتا باعث مطر اولان ریح
اسمیله مسمادر ونافجه ایکوکلر بنك ارقه طرفنه کلن اوجنه دینور نوافج جمعیدر وقیزاولادینه اطلاق اولنور
بنت معناسنه‌و بوذکر اولنان رفع معناسندن مأخوذدرکه تکثیر وتوسیعی متضمن‌در مهرانجه سیله پدرینك مالنی
مرتفع ومعظم ایلدکله اطلاق اولنمشدر زیرا اعراب طائفه‌سی مهری آلوب قیزی عربانه تسلیم ایدرلر ونافجه مسك
فانه دینور که مسك کوبکی اوله جقدر و بونافه فارسی معرّبیدر لکن مصباح عربیته ذاهب اولمشدر ونافجه تند وشدید

ظهور ایدن یله دینور النفیجه سفینه وزننده یایه دینور النفاجة کتابه وزننده جامه‌نك یکلری آلتنده اولان مربع
رقعه‌یه دینور که یك قیاغی تعبیر اولنور یقال رقع الثوب بنفاجة وهی رقعة مربعة تحت الکمّ النفاجة رمّانه وزننده
والنفجة نونك ضمیله جامه تیریزینه دینور توسیع ثوب ایلدیکیچون النفج ضمتیله ثقلاء ناسه دینور النافج
تعاشیب وزننده جامه تیریزینه دینور دخاریص معناسنه ظاهرا شعار بر وتعاشیب کبی مفردی نامسموعدر
الانفاج همزه‌نك کسریله سود صاغارکن قابی ممه‌دن ایراقجه طوتمق معناسنه‌درکو یوکی قباروب قالقمق
ایچون و بوالباده مقابلیدرکه ممه‌یه اقرب طوتمقدر یقال انفج الحالب اذاابان الاناء عن الضرع عند الحلب الانفجانی
انبجانی وزننده حدّ واندازه سندن ومقتضای صفت وجبلتندن خارج مفرط بالقول اولوب دائما فخر ومباهات
ومواعیدبی غابات ایدر اولان چکه جالی فضول و بوش بوغاز کسه‌یه دینور رفع معناسندن مأخوذدر یقال هو
انفجانی ای مفرط فیمایقول المنافج میمك فتحیله عظامات معناسنه‌درکه عرب نسوانی بیوك کورنمك ایچون
قیچلرینه بغلدقلری قوندا قلره دینور منفج مفردیدر نفج الحقیبة ضمتیله هکبه‌سی بیوك دیمکدر بومناسبتله قیچی
بیوك اولان عورته اطلاق اولنور یقال امرأة نفج الحقیبة ای ضخمة الارداف والمآکم جمع بنیه‌سی اجزاء واطراف
اعتباریله‌در النافج اسم فاعل نسبیدر ایری و بدسسه اطلاق اولنور صوت جمیر کبی یقال صوت نافج ای غلیظ
جاف التنفج تفعل وزننده عهده‌وسعنده اولمیان مفاخر ایله بیهوده وفضولانه لاف وکزافله تمدّح وافتخار ایلمك
معناسنه‌در یقال تنفج الرجل اذاافتخر بمالیس عنده الاستنفاج برنسنه‌یی اخراج واظهار ایلمك معناسنه‌درکه
رفع معناسندن مأخوذدر تقول ماالذی استنفج غضبك ای اظهره واخرجه النفرج زبرج وزننده والنفراج
والنفرجة والنفراجة نونلرك کسریله ونفرجاء بومعرفه اوله‌رق قورقق بی زهره وجبان کسه‌یه دینور
النفریج قندیل وزننده چوق سوزلو مکثار کسه‌یه دینور یقال رجل نفریج ای مکثار النفرجة دحرجه وزننده
چوق سویلیوب اوزانلق ایلمك معناسنه‌در یقال نفرج الرجل اذااکثر الکلام النیلج نونك کسریله شول ایچ یاغی
تونه دینورکه بدنده نعل کسنلر کوکرمك ایچون آنکله توتسو ایدرلر ظاهرا بونیله فارسی معرّبیدر النموذج نونك
وذال معجمه‌نك فتحیله نموده یاخود نمونه معرّبیدر برنسنه‌نك مثالنه دینورکه اورنك تعبیر اولنور آندن اول نسنه‌نك حالی
معلوم اولورکذلك برنسنه‌دن برمقداره دخی دینورکه آنکله‌ده اول نسنه‌نك حال وصفتی متعین اولور مثلا چوقه‌نك
اورنکی کبی که چشیت وموصطره دخی تعبیر اولنور و بونده همزه ایله انموذج دیمك لحندر النوج موج وزننده
برکسه عملنده ریا ایلمك معناسنه‌در یقال ناج الرجل نوجا اذاراآی بعمله النوجة موجه وزننده زوبعه معناسنه‌درکه
قاصرغه تعبیر اولنان یله دینور ناج اسامیدندر ناج بن یشکر بن عدوان برقبیله‌درکه اکا نجه علماء ورواة احادیث
منسوبدر الوبندجان نونك و بانك ودالك فتحیله ایرانده شابور ولایتنك قصبه سی آدیدر النهج نونك فتحی
وهانك سکونیله آچق وواضح یوله دینور یقال اخذ النهج ای الطریق الواضح ومصدر اولور هارهار صولومق
معناسنه یقال نهج الرجل نهجا من الباب الثانی اذابهر وتتابع نفسه واثوابی اسکیتمك معناسنه‌در یقال نهج الثوب نهجا
من الباب الثالث اذااخلقه واثواب کندی اسکیمك معناسنه‌در یقال نهج الثوب مثلثة الهاء اذابلی یعنی هانك
حرکات ثلاثیله که باب ثانی وثالث ورابعدن منصرفدر ونهج برنسنه عیان وآشکار اولمق معناسنه‌در یقال نهج الطریق
والامر نهجا من الباب الثالث اذاوضح وعیان وآشکار ایلمك معناسنه‌در یقال نهج الامر اذااوضحه و بوله سلوك
ایلمك معناسنه‌در یقال نهج الطریق اذاسلکه المنهج مقعد وزننده والمنهاج محراب وزننده بونلرده آچق
وبللو یوله دینور طریق واضح معناسنه النهج فتحتیله بودخی هارهار صولومق معناسنه‌در یقال نهج الرجل
نهجا من الباب الرابع اذابهر الانهاج همزه‌نك کسریله برنسنه واضح وعیان اولمق معناسنه‌در یقال انهج الطریق
والامر اذاوضح وواضح وعیان قلمق معناسنه‌در یقال انهج الامر اذااوضحه ومرکوبی اولان دابه‌نك اوزرینه چوق
وارمغله یوروب صولوتمق معناسنه‌در یقال انهج الراکب الدابة اذاسار علیها فانبهرت ولباسی اسکیتمك معناسنه‌در
یقال انهج الثوب اذااخلقه ولباس کندی اسکیمك معناسنه‌در یقال انهج الثوب اذابلی کرك نهج وکرك انهاج
بومعناده مجازدر الاستنهاج یول مسلوك اوله‌رق شاهراه اولمق معناسنه‌در یقال استنهج الطریق اذاصار
نهجا وبرکسه‌نك مسلکنه سلوك ایلمك معناسنه‌درکرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال استنهج فلان سبیل
فلان اذاسلك مسلکه النهرج جعفر وزننده واسع یوله دینور یقال طریق نهرج ای واسع النهرجة دحرجه
وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال نهرج المرأة اذاجامعها فصـــــل الواو الوأج واوك فتحی وهمزه‌نك
سکونیله یك آجقمق جوع شدید معناسنه‌در الموتج تای مثناة ایله معظم وزننده لوی قرینده برموضعدر

الوثيج ثای مثلثه ایله نسیج وزننده صمصیق قالین وطفناز اولان شیئه دینور کرك وجود وکرك سائر نسنه اولسون
یقال شئ وثیج ای کثیف ومکتنز الوثاجة کرامه وزننده وثیج اولمق معناسنه در یقال وثج الشئ وثاجة من الباب
الرابع اذا کان وثیجا الاستیثاج نبات کالنی بولوب وجوغالوب کورلنمکله بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال
استوثج النبت اذا علق بعضه ببعض وثم ومال یعنی دواب ومواشی جوغالمق معناسنه در یقال استوثج المال اذا کثر
ومالی جوغالنمق معناسنه در یقال استوثج الرجل اذا استکثر من المال الموثجة ایثاجدن اسم فاعل بنیه سیله
جایری جوق وکور اولان ارضه دینور یقال ارض موثجة اذا کانت کثیرة الکلأ الموثوجة ایلکی وطوقمسی
کوشك اولان ثیابه دینور یقال ثیاب موثوجة اذا کانت رخیة الغزل والنسج غریبدر که مقتضای ترکیب ثیاب موثوجه
صیق ومحکم اولانه دیمکدر مؤلف ارخوة الغزل والنسج عبارتیله تفسیر ایلمکله وضع ماده یه مخالفدر حتی اساسده
ثوب وثیج ای محکم النسج عنوانیله مبین در مکر تکلفله کثافت صفتی تحمیل اولنه الوحّ واوك فتحی وجیمك
تشدیدیله سرعت ایلمك معناسنه در یقال وحّ الرجل وحجا من الباب الاول اذا اسرع ووج بردوا آدیدر ترکیده اکبر
دید کلری کوك اوله جقدر وبغرتلق قوشنه دینور ودوه قوشنه دینور وطائف ترابنده بروادی اسمیدر که
محزق واجیجدین نام ایکی طاغ ارالغنده واقعدر ومنه الحدیث آخر وطأة وطئها الله تعالی بوج یعنی آخر غزوة
واخذة اوقعها الله تعالی بالکفار کانت بوج یرید غزوة حنین لا الطائف جوهری ابتدا وج طائفده بر بلده
آدیدر دیمکله غلط ایلدی ثانیا مراد طائف غزوه سیدر دیمکله غلط ایلدی وحنین وج حذاسنده بروادیدر وغزوهٔ
طائفده قتال واقع اولمامشدر مترجم دیر که کتب سیرده غزوهٔ طائف آخر غزوهٔ نبوی اولوب کرچه غزوهٔ تبوك
ختام مغازیدر لکن آنده حرب وقتال اولمامق اوزره مرسومدر ووج شهر طائفك زمینی اسمی اولوب عمالقه دن
وج بن عبد الحی نام امیر اورایه نازل اولمغله اسمیله مسمی اولدیغی مصرحدر شارح دیر که برنیجه صحیح وعتیق
صحاح نسخه لرنده واد بالطائف عنوانده مثبت اولدیغی مشهودمز اولمشدر بوندن بشقه اکثر اهل غریب غزوهٔ
طائفله بیان ایلدیلر الوجح ضمیله جست وجالاك دوه قوشلرینه دینور الوجح واوك وحای مهمله نك فتحیله
صغنجق یره دینور ملجأ معناسنه ومصدر اولور صغنمق معناسنه یقال وحج الرجل الیه وحجا من الباب الرابع اذا التجأ
الایحاج همزه نك کسریله صغندرمق معناسنه در تقول اوحجته ای الجأته الوجحة فتحاتله بکدر بن یره دینور
جمعی اوحاج کلور الودج واوك ودالك فتحیله بیونده بر طمر آدیدر یقال قطع ودجه وهو عرق فی العنق
اکثر اصولك بیاننه کوره بو طمر شاه طمرینك ایکی طرفنده واقع ایکی طمردر که ایکیسنه ودجان دیرلر ابن اثیر
وابو الهیثم بوغازچقور ینك ایکی طرفنده ایکی غلیظ طمردر که وریدان دخی دیرلر وآنلرجان طمرلریدر دیو بیان
ایلدیلر که شاه طمرلری اوله جقدر ومصاحده دیر که ودج اخدع دیدکلری طمردر که ذابح آنی قطع ایلمکله وجودده
حیات اثری قالمز ودیرلر که جسده بر طمر واردر که انقطاعی باعث مماتدر وآنك هر عضوده براسمی واردر بیونده
ودج وورید دیرلر وآرقه ده نیاط دیرلر وبلك ایچ یوزنده ابهر دیرلر که یورکه متصلدر وبطنده وتین دیرلر وبلقده
نسأ وآیاقده ابجل وقولده اکحل وبالدرده صافن دیرلر ومقدمة الادبده اخدع ایله ورید رك کردن یعنی بیون طمری ایله
وودجان دورك بوددر دوسوی ورید یعنی وریدك ایکی طرفنده واقع ایکی طمر ایله مفسردر خلاصه عند الاکثر
وریددن بشقه ایکی طمردر که عند الغضب منتفخ اولورلر وودج سبب ووسیله معناسنه استعمال اولنور یقال
فلان ودجی الی فلان ای سببی ووسیلتی الیه الودجان ودج مرقومك تثنیه سیدر که ذکر اولندی وودجان
ایکی برادره اطلاق اولنور یقال هما ودجان ای اخوان الوداج واوك کسریله بودخی ذکر اولنان بیون طمرینه
دینور ودج کبی الودج واوك فتحی ودالك سکونیله حیوانك ودج دیدکلری ذکر اولنان طمرنی کسمك معناسنه در
یقال ودج الدابة ودجا من الباب الثانی اذا قطع ودجها واصلاح ایلمك معناسنه در یقال ودج بین القوم اذا اصلح
التودیج تفعیل وزننده بودخی ودج دیدکلری طمری کسمك معناسنه در وتودیج ترمد قربنده بر بلده آدیدر الاوارجة
همزه نك فتحیله دیوان اصحابنك دفترلرینه دینور که خراج ومیری وسائر واردات دیوانیه ثبت اولنور حالا دولت
علیه ده دفتردار وبیوك روزنامه ومحاسبه جیان مقوله سنك روزنامه سی اوله جقدر شارح دیر که مؤلف بونی ارج
ماده سنده دخی ذکر ایلدی اکر وزنی افاعله ایسه محل ذکری بورادر واکر فواعله ایسه اورادر پس مؤلف ایکی
احتماله رعایت ایلدی لکن اواره معربی اولمغله همزه سی اصلیه در که افاعله اولور الوسیج نسیج وزننده
دوه کندیلره مخصوص برکونه یوریشله یوریمك معناسنه در یقال وسج البعیر وسیجا من الباب الثانی وهو سیر
للابل ووسیج ترکستانده برموضع آدیدر الوسوج عسوج وزننده ومرادفیدر که رونده اشکین دوه لره دینور

یقال ابل وسوج ای سریعة الوساج عساج وزننده ومرادفیدر که سریع معناسنه در یقال جمل وساج عساج
ای سریع ووساج اسامیدندر عقبة بن وساج محدثیندندر وبکیر بن وساج شعرادندر الایساج همزه نك کسریله
دوه یی اقدام ایدوب سرعتله یوریتدرمك معناسنه در تقول اوسجت البعیر اذا حملته علی الوسیج الوشیجة وسیجه
وزننده اغاج کوکنك زیرزمینه سورن طمرینه دینور وشول تسکره شکلنده ظرفه دینور که لیفدن مشبك آغ کبی
اوروب ایکی اغاج ارالغنه بند ایلدکدنصکره آنکله خرمن یرینه بحماش اکین دمدارنی طاشیرلر ووشیجه عقیق
مدینه ده برموضع آدیدر وعربلر برقوم وقبیله ایچره صکره دن دخیل اولان جماعته وشیجة القوم اطلاق ایدرلر
معنای اولدن مأخوذدر یقال هم وشیجة القوم ای حشوهم الوشیج وثیج وزننده مزراق اغاجنه دینور که
مراد قارغی کسدکلری سازلقدر واورکی یه دینور بومناسبتله رحم وقرابتك بری برینه اورکی کبی مشبك اولمسنه
اطلاق اولنور الواشجة بری برینه اورکی کبی کیریشوب مشبك اولمش رحم وقرابته دینور یقال بینهم واشجة
ای رحم مشبکة الوشج واوك فتحی وشینك سکونیله قرابت آخره اورکیلمك معناسنه در یقال وشجت بك
قرابته وشجا من الباب الثانی اذا اشتبکت واورمك معناسنه در یقال وشج محمله اذا شبکه بقد ونحوه لئلا یسقط
منه شئ التوشیج تفعیل وزننده بودخی اورمك معناسنه اولمغله قرابتی بری برینه اورکی طرزنده مشبك ایلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال وشج الله قرابته بکم توشیجا ای شبکه الولوج قعود وزننده واللجة عده وزننده
دخول معناسنه در یقال ولج البیت یلج ولوجا ولجة اذا دخل شارح دیر که سیبویه دیدیکه اشبو ولج ماده سی متعدی
ایکن مصدری ولوج اولمق ولجت فیه معناسنی اراده یه مبنیدر پس سیبویه اسقاط وسط ذاهب اولمشدر
اما محمد بن یزید بغیر وسط تعدیه سنه ذاهب اولمشدر انتهی الاتلاج افتعال وزننده بودخی دخول ایلمك معناسنه در
یقال اتلج البیت اتلاجا اذا دخل الایلاج همزه نك کسریله والاتلاج واوی تایه قلب ایله ادخال ایلمك معناسنه در
تقول اولجته ایلاجا واتلجته اتلاجا ای ادخلته الولیجة واوك فتحیله برکسنه نك دخیله سی وبطانه وخاصه سی
اولان یعنی امور ومصالحنه دخیل وخاصه وهمرازی اولان کشی یه دینور علی قول بیکانه دن اوله رق امور ومصالحنده
معتمد علیه اتخاذ ایلدیکی کشی یه اطلاق اولنور که مراد کتخدا اوله جقدر قال الشارح ومنه قوله تعالی
ولم یتخذ من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنین ولیجة الآیة فالولیجة البطانة والدخیلة وخاصتك من الرجال مؤلف
بصائرده ولیجه برکشینك اهلندن اولمیه رق معتمد علیه اتخاذ ایلدیکی کشی یه دینور دیو ثبت ایلمکله عندنده
معنای ثانی مرجح اولور ویقال هو ولیجتهم ای لصیق بهم الولجة فتحاتله شول کسمه لك تعبیر اولنان مغاره یه دینور که
ابناء سبیل یغمور مقوله سی عارضه دن اوراده تستر ایدرلر ودره نك بوغاج برینه دینور معطف الوادی معناسنه جمعی
اولاج کلور وولج کلور فتحتینله که جمع جنسیدر الواجة دبیله معناسنه در که مؤلفه کوره آفت وداهیه یه وجوف
انسانی یه عارض اولور برنوع علته دینور ظاهر ابوراده مراد علت مزبوره اولمغله ووجع فی الانسان قولی والرجل المولوج
قولندن مقدم اوله رق عطف تفسیر اولمق اقتضا ایدر پس تأخیری تغییر نساخدر وعند الاطباء دبیله برشیشدر که
ایچنده ماده منصب اوله جق یری اولور وبو اوج کونه اولور تفصیلی کتب طبیه ده مشروحدر المولوج ذکر اولنان
والجه علتنه مبتلا کشی یه دینور یقال ولج الرجل علی بناء المفعول وهو مولوج ای مصاب بالوالجة التولج
جوهر وزننده وحشی جانور ایننه دینور که اکا ولوج ایدرلر شارح سیبویه دن نقل ایدر که بونك اصلی وولج اولمغله
وزنی فوعل در تاء واودن مبدله در زیرا کلام عربده اسم اوله رق تفعل یوقدر الولج ضمتینله نواحی معناسنه در که
ناحیه نك جمعیدر وصوقاقلره دینور ازقه معناسنه وبال قوتاره جق کیجه لره دینور مغارف العسل معناسنه ولوج
مفرد دیدر اولکیلرده بمعنی مفعول وثالثده بمعنی فاعلدر الولج فتحتینله قوملقده اولان یوله دینور التلج صرد
وزننده طوشنجل قوشنك یاوریسنه دینور بونك اصلی ولج ایدی واو تایه ابدال اولندی التولیج تفعیل وزننده
لجیل عقودیه دن برحیله درصورتی بوردکه برکشی مالنی حال حیاتنده بعض اولادینه تخصیص واعطا ایدرتا که
ناس ایشیدوب من بعد کندیدن قرض یاخود هبه وجهیله برنسنه طلب وسؤال ایلمیه لر شارح دیر که بو مواضعه
اولمغله برامری اظهار وامر آخری ابطان اولمغله تولیج اطلاق اولنمشدر ومنه ابطل مالك التولیج فی العقود
وهو جعل المال فی حیاته لبعض ولده فیتسامع الناس فینقدعون عن سؤاله ولواج واوك فتحی ولام ثانیه نك کسریله
بد خشان اولکه سنده بر بلده در الوماج کتان وزننده فرجه دینور که عورت یریدر لکن بونده اصح اولان
حای مهمله اولمقدر الونج واوك ونونك فتحیله ذوالاوتار اولان ساز قسمندن برنوع سازك اسمیدر علی قول لاغونه
تعبیر اولنان سازه دینور یاخود معزف معناسنه مطلقا سازه دینور شارحك بیاننه کوره ونه معربیدر که زبل تعبیر

اولنان سازدر ووبج نسف قضاسنده برقریه آدیدر ونه معربیدر الوهج واوك فتحی وهانك سكونیله والوهجان
فتحاتله آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال وهج النار تهج وهجا ووهجانا من الباب الثانی اذا اتقدت مؤلفك مثالده
فعلی مذكر وتفسیرده مؤنث ایرادی نار لفظنك تذكیر وتأنیثی اعتبارینه مبنیدر الوهج فتحتینله معنای مذكوردن
اسمدر یالك معناسنه در یقال للنار وهج شدید التوهج تفعل وزننده آتش بنفسه علولنوب مشتعل اولمق معناسنه در
یقال توهجت النار اذا توقدت ومسك مقوله سی طیب وعطرك رایحه سی كرمیتلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
توهجت رایحة الطیب اذا توقدت و پارلاق نسنه پارلدامق و یلدرامق معناسنه استعمال اولنور یقال توهج الجوهر
اذا تلألأ الوهیج واوك فتحیله آتشك یانوب علولنمسی حالتنه دینور یقال للنار وهیج ای توقد الویج واوك فتحی
ویانك سكونیله چفتجیلرك صبان اوقی دیدكلری اغاجه دینور مؤلف خشبة الفدان عبارتیله تفسیر ایلمكله صبان اوقی
دیدكلری اولور لكن قانون الادبده فارسیده سمه تركیده زیوله دیدكلری اغاج ایله مفسردر لكن درست دكلدر
فصـــــــــل الهاء النهج هانك و بانك فتحیله ورم طرزنده برحالتنه دینوركه بعض ناقه نك ممه سنده واقع اولور
النهیج تفعیل وزننده برعضوی بعض عارضه ایله شیشورمك معناسنه در یقال هیجه تهیجا اذا ورمه ماده
مرقومه دن مأخوذدر التنهج تفعل وزننده آنڭ مطاوعدر المهیج معظم وزننده ثقیل النفس اولان
كسیه اطلاق اولنور الهبیج امیر وزننده شول كیكه دینوركه ایكی یانلرنده كی قارننك تویلری ایله ارقه سی میانیدر
لونده مخالف ایكی اوزون خطلری اوله الهوبجة جوهره وزننده بطن ارضه یاخود یوكسك یرلرك وسطنده واقع
دوزواوتورافلی یره دینور ودره نك نهایت بولدیغی یره دینوركه دفع واساله ایلدیكی سیلندی طشره یه اورادن
مندفع اولور وصو ایركیلجك یرلرده حفر اولنان كوچك حوض كبی یرلره دینوركه یغمورلر یاغوب صو چوغالدقده
صو بی اورایه آقیدوب برزمان آنلردن ایچرلر مؤلف وان یحفر عنوانده ایراد ایلمكله كرچه ظاهرا مصدر
صورتنده در لكن عادتی اوزره مسامحه ایلمشدركه وجه مذكور اوزره اول چقورلرك اسمیدر الهوابج هانك فتحیله
یامه ده برنیجه باغچه لره اطلاق اولنور الهیج هانك فتحی و بانك سكونیله اورمق معناسنه در یقال هبجه هبجا من الباب
الثالث اذا ضربه بونك باب ثالثدن ورودی شاذدر الهبیج هانك و بانك و یای مشدده نك فتحیله هبیخ لفظنده
لغتدركه خای معجمه ایله در بی خیر ومنفعت اولان كسه یه دینور الهبرج هانك فتحی و بانك سكونیله سریع وخفیف
اولان یورویشه دینور ومتكبر ومختال اولان كسیه دینور وقارشق وناهموار یوررا اولان كسیه دینور ومنقش الاجه
نوبه دینور و یومری جثه لو سموز تنومند آدمه دینور بو معناده هانك ورانك كسریله ده لغتدر وقوجه اكوزه
وقوجه كیكه دینور الهبرجة دحرجه وزننده ثیاب مقوله سنه نقش ایلمك معناسنه در یقال هبرج الثوب
اذا وشی وقارشق ناهموار چالق چالق یوریمك معناسنه در یقال هبرج الرجل اذا مشی مختلطا المهبرج مسرهد وزننده
شول یای كریشنه دینوركه كثرت استعمالدن صرتی فرسوده اولوب جابجا پروز لنمكله فاسد وتباه اولمش اوله
الهجیج اجیج وزننده ومرادفیدركه ذكر اولندیغی هاء همزه دن مبدله در ودرین دره یه دینور وشول دور ودراز
ارضه دینوركه آنده سلوك ایدنلر برآن اقدم شورایی قطع ایده یم دیو استعجال ایدر اوله وكاهنلرك وفالجیلرك یراوزره
جزدكلری جزكی یه دینوركه احكاملرینه متعلق اولور جمعی هجان كلور رمان وزننده وهج وهجیج مصدر اولورلر
بنایی یقمق معناسنه یقال هج البیت هجا وهجیجا من الباب الاول اذا هدمه الاهجیج اكلیل وزننده بودخی
درین دره یه دینور هجاج قطام وزننده وآخرنك فتحیله جائزدر ارض طویله معناسنه اولان هجیج مذكوردن
مأخوذدر كندی باشنه كتمك معناسنده استعمال اولنمشدر بوندركه عربلر بركسنه مشورتسز خود بخود كندی
رأیله برخصوصه مباشرت یاخود رهبرورفیقسز برطریقه عزیمت ایلدكده فلان ركب هجاج دیرلر ركب رأسه
معناسنه صحاح مترجمنك بوراده ترجمه سی اغربدر هجاجیك تثنیه بنیه سیله برلفظدركه بركسنه یی برنسنه دن
كف ومنع صددنده اولدقده ایراد اولنور و بودوالیك وحنانیك وهذاذیك كلمه لری كبی بلا واحد تثنیه اولسرق مستعمل
اولان الفاظدندر كویا كه مكرر او مؤكدا منع ایدر و بووادی عمیق معناسنه اولان هجیج لفظندن مأخوذدر كویا كه
صقن صقن یشكاهكده مهلكه وارد یمك وادیسنده در الاستهجاج استجال معناسنه در یقال استهجه ای استعجله
وبركسه مشورتسز رأی خودیله مستبد اعامل اولمق معناسنه در یقال استهج فلان اذا ركب رأیه الهجاجة سحابه وزننده
شول غباره دینوركه اوكنه كلن نسنه لری طپراقله اورتوب باصدرر اوله واحمق ونادان كسیه دینور الهجهاج
والهجهاجة هالرك فتحیله بونلرده احمق و یعغز آدمه دینور هجهج هالرك فتحی وجیملرك سكونیله قیون وكچی قسمنه
مخصوص زجر وآزار اصواتندندر جوهری بونی فتح اوزره مبنیدر دیمكله غلط ایلمشدر استشهاد ایلدیكی اشبو

بفرق بخشیه بهجهج ناعقه مصراعنده * شاعر ضرورت وزن ایچون تحریك ایلمشدر هجا وهج هالرك فتحیله كوپك
قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتنده در تركیده اوش یرنده در وآخرلری تنوینله ده جائزدر الهجهجة زلزله
وزننده یرتیجی جانوری زجر وكف وتخویف ایچون حیقرمق معناسنه در یقال هجهج بالسبع اذا صاح به ودوه یی هیج
هیج دیو زجر وآزار ایلمك معناسنه در یقال هجهج بالجمل اذا زجره فقال له هیج وهجهجه خاصة اكراد طائفه سنك
جنك وقتال اثناسنده غریو وفریاد وغلغله لرندن حكایه در الهجهاج هانك فتحیله اوركك حیوانه دینور
وكوكره یوب بوكورمسی تند وشدید اولان اركك دوه یه دینور واوزون دوه یه واوزون آدمه دینور ونا تراش كنده
واحمق كسیه دینور وداهیه وآفته دینور الهجهج فدفد وزننده اصلا نبات اثری اولمیان طپراغی پك اولان یور
یره دینور یقال ارض هجهج ای صلبة جدبة الهجهج علبط وزننده قوج قیونه دینور ونه طنلوونه شور اولان صویه
دینوركه ایچملو اولورماء شروب معناسنه الهجاهج علابط وزننده ابری وضخا متلونسنه یه دینور التهجهج
تزلزل وزننده ناقه نك طوغورمق وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال تهجهجت الناقة اذا دنا نتاجها الهج
هانك ضمیله یوندرغه دینوركه چفت اوكوزینك بیوننه كچریلور الاهتجاج افتعال وزننده برخصوصده اوزون
اوزادی اوزرینه اولوب توغل وتمادی ایلمك معناسنه در یقال اهتج فی الامر اذا تمادی فیه الهدجان فتحاتله
والهداج غراب وزننده پیر وسالخورده كسنه صارصله رق آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال هدج الشیخ
هدجانا وهداجا من الباب الثانی اذا مشی رویدا فی ارتعاش الهداج شداد وزننده والهدجدج سفرجل
وزننده صارصله رق آهسته جه یوریین پیر آدمه دینور الهدجة فتحاتله ناقه یاوریسنه حنین وشفقت ایلمك
معناسنه در شارحك بیاننه كوره مصدردر المهداج محراب وزننده ولدنه پك حنین ورقت ایدن ناقه یه دینور
الهودج جوهر وزننده سفرده نسوان طائفه سنه مخصوص بركونه مركوب اسمیدر و بو محفه دن بشقه در
بومدور واوستی قبه لو اولوركه حج بولنده كی محمل و بورالرده حالاقوچی تعبیر ایتدیكمز اوله جقدر كه كیده رك
نزاكت پیدا ایلمشدر هدجان مرقوم معناسندن مأخوذدر التهدج تفعل وزننده پیر وضعیف كسنه لرك دتره یه رك
ظهور ایدن آوازه لری ضعفدن ناشی كسیك كسیك ظهور ایلمك معناسنه در یقال تهدج صوته اذا انقطع
فی ارتعاش وناقه ولدینه حنین ورقت ایلمك معناسنه در یقال تهدجت الناقة اذا تعطفت علی الولد الهدوج
صبور وزننده شول تنجره یه دینوركه دبی یوفقه اولمغله ایچنده كی تیز قینار اوله یقال قدر هدوج ای سریع الغلیان
هداج كتان وزننده ربیب بن شریف نام كسنه نك فرسی اسمیدر و برقبیله پدرینك اسمیدر المستهدج اسم فاعل
بنیه سیله پك عجول اولان كسیه دینور یقال رجل مستهدج ای عجلان المستهدج دالك فتحیله مصدر میمی در
استعجال معناسنه در الهرج هانك فتحی ورانك سكونیله ناس فتنه واختلال وحرب وقتال هنكامه سنه دوشمك
معناسنه در یقال هرج الناس هرجا من الباب الثانی اذا وقعوا فی فتنة واختلاط وقتل لسانمزده دخی ناس
بری برینه دوشوب هرج ومرج اولدی تعبیری واردر هرج لفظنه مزاوجة مرج رانك سكونیله تلفظ اولنور
نهایه نك بیاننه كوره اصل هرج برنسنه نك كثیر ومتسع اولمسنه موضوعدر وساڑلرك بیاننه كوره خلط معناسنه
موضوعدر وهرج قاپویی آچق براقمق معناسنه در یقال هرج الباب اذا تركه مفتوحا وسوزه طالوب چوغالتمق
علی قول خلط كلام ایلمك معناسنه در یقال هرج فلان فی الحدیث اذا اخاض فاكثر او خلط فیه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال هرج جاریته هرجا من الباب الاول والثانی اذا جامعها مترجم دیر كه بو مغنادندر كه عربلر كثرت
جماع ضمننده بات فلان یهرجها لیلته جمعاء دیرلر یعنی كیجه نك جمیع اوقاتنده جماع ایلدی كه چوق جماع ایلدی
دیمكدر جمعاء كلمه سی لیله نك تأكید معنویسیدر وانقولی مرحومك بو محلنه نظر اولنه وآت صو كبی بردوزه یه اشوب
یاخود سكردوب كتمك معناسنه در یقال هرج الفرس اذا جری الهرج فتحتینله دوه حرارت هوانك شدتندن
یاخود چوق قطران سورلمكله آنك ثقلتندن باشی چكرنوب وكوزلری قرازوب سركشته وبایغین اولمق معناسنه در
یقال هرج البعیر هرجا من الباب الرابع اذا سدر من شدة الحر اوكثرة الطلاء بالقطران الهرج هانك كسریله
احمق و بون آدمه دینور ومطلقا ضعیف وزبون اولان شیئه دینور الهرجة هانك كسریله ملایم یابه دینوركه
كباده تعبیر اولنور التهریج تفعیل وزننده دوه یی اسی هواده پك سوروب یورمقله سركشته قلمق معناسنه در
یقال هرج البعیر اذا حمله علی السیر یعنی فی الهاجرة حتی سدر و یرتیجی جانور اوزره حیقروب اوغراشدیغی
نسنه دن كف وزجر ایلمك معناسنه در یقال هرج بالسبع اذا صاح به وزجره وخمر یاخود نبیذ شاربی باشدن قاره
ایلمك معناسنه در یقال هرج النبیذ فلانا اذا بلغ منه الاهراج همزه نك كسریله بودخی دوه یی اسی وقتده پك

بورمقله سرکشته قلمق معناسنه در یقال اهرج البعیر بمعنی هرّجه المهرج منبر وزننده والهرّاج شدّاد
وزننده صوکبی روندهٔ ودونده اولان آته دینور الهرّاجة هانك فتحی ورانك تشدیدیله لاقردی یه طالمش جماعته
دینور الهرجبجة دحرجه وزننده برایش محکم ومتین ایشلنموب کوشك وکوتی ایشلنمکه دینور الهردجة دحرجه
وزننده چابك یوریمك معناسنه در یقال هردج الرجل اذا مشی سریعا الهزج هانك وزای معجمه نك فتحیله
اسمدر خوش آوازه ایله ترنم وترانه لی شرقی وبسته مقوله سی سرود وغنایه دینور که سامعی طربناك ایدوب خاطرنی
کل کبی کشاده وخندان ایلیه وبوغوقلیجه اولان آوازه دینور ومطلقا الفاظی متدارك ومتقارب اوله رق منتظم
اولان کلامه دینور علم عروض ابحرندن بحرهزج بومعنایه مبنی اطلاق اولنمشدر زیرا اجزاسی متقاربدر
وهزج مصدر اولور خوانندهٔ وجه مذکور اوزره بسته وکفته سویلمك معناسنه در یقال هزج المغنی هزجا
من الباب الرابع اذا ترنم ای انشد الهزج الاهزاج همزه نك کسریله شاعر بحرهزج وزننده شعر سویلمك
معناسنه در یقال اهزج الشاعر اذا اتی بالهزج کما یقال ارمل وارجز التهزج تفعل وزننده والتهزیج تفعیل
وزننده بونلرده ترانه لی نغمات ایلمك معناسنه در یقال تهزج المطرب وهزج اذا انشد الهزج وتهزج اوق
آتان کسه یایی قوروب کشاد ویردکده کریشی طنقرده مق معناسنده استعمال اولنور یقال تهزجت القوس
اذا صوتت عند الانباض الهزیج امیر وزننده کیجه دن برمقداره دینور یقال مضی هزیج من اللیل ای هزیع
الهزابج علابط وزننده صق صق بری بری اردنجه ظهور ایدن آوازه دینور تقول سمعت صوتا هزابجا ای متدارکا
وبونك میمی زائده در بوصورتده مؤلف جوهری کبی هزج ماده سنده ثبت ایلمك انسب ایدی الهزمجة
دحرجه وزننده متابعاسوز سویلمك معناسنه در واختلاط صوت معناسنه در الهزلاج هانك کسریله
جست وچابك قورده دینور الهزلج عملس وزننده جست وچالاك معناسنه در یقال ظلیم هزلج ای سریع
الهزلجة دحرجه وزننده اختلاط صوت معناسنه در هسنجان هانك وسینك کسریله عجم اولکه سنده برقریه
ایدر التهضیج تفعیل وزننده دواب ومواشینك ربعی وبروزینی خوشجه ایتموب بری بکزرجه ایلمك معناسنه در
یقال هضج ماله تهضیجا اذا لم یجد رعیها تأنیث ضمیر دواب ومواشی اعتباریله در الهضیج امیر وزننده کوچك
جوجقلره دینور یقال صبیان هضیج ای صغار ظاهرا بو حسیل کبی بلامفرد وارد اولان کلماتدندر الاهلیلج همزه نك
کسری ولام ثانیه نك فتحی وقلیلا کسریله ثمر معروف اسمیدر مفردی اهلیلجه در هایله اشبو زهلیله دیمکله معروف
داروردر صاری نوعنه صاری هلیله وسیاهنه قاره هلیله دیرلر که تمام نضج بولایدر ورنوعنه کابلی دیرلر مرباسی اولور
خاق انواعی مزیل وحواسی حافظ وصداعی دافع ومعده ده وجودی برخانه ده مدبره اولان کدبانو وجودنه معادلدر
الهالج خارج وزننده بیهوده رؤیالر کورر اولان شخصه دینور یقال رجل هالج ای الکثیر الاحلام بلاتحصیل
الهلج فلج وزننده اینانلمیان ماده لری خبرویرمك معناسنه در یقال هلج فلان هلجا من الباب الثانی اذا اخبر
عا لایؤمن به وهلج اسمادندر که محمد بن العباس البلخی نام محدثك جدی اسمیدر الهلج هانك ضمیله تأویل وتعبیره
صلاحیتی اولمیان رؤیالره دینور که اضغاث احلام تعبیر اولنور الاهلاج همزه نك کسریله اخفا ایلمك معناسنه در
یقال اهلج الشیء اذا اخفاه الهلباجة هانك کسریله کمی ارسلانی کبی جثه سی ایری واحمق وناتراش ونادان وصغر کبی
اکول خلاصه ظاهری وباطنی مجموعه مساوی وعیوب وجامع هرشر وقبح اولان کسه یه دینور یقال رجل هلباجة
ای احمق ضخم فدم اکول جامع کل شر شارح دیرکه خلف احمردن منقولدرکه براعرابیدن هلباجه یی سؤال ایلدم
هلباجه شول احمق کسه درکه جثه سی پك ایری وایاقلری بیوك وبغایت اکول اوله دیدی بعده اول اعرابی یه برقاچ
دفعه دخی تصادف ایلدم هر دفعه سنده تفسیرنه بروصف دخی ضم وزیاده ایلر ایدی دفعهٔ اخراده هلباجه شول
کسه درکه حسی ومعنوی جمیع اوصاف قبیحه یی جامع مجموعهٔ مکروهات اوله دیوختام ویردی انتهی وهلباجه پك
قویو سوده وبوغورده دینور الهلبج علبط وزننده والهلابج علابط وزننده بونلرده پك قویو سوده وبوغرده
دینور الهمج فتحتینله برنوع اوفق سینکه دینور که سیوری سینك طرزنده اوا ور اشك وقیون وکچی قسمنك یوزلرینه
کوزلرینه اوشرلر کیده باوسی تعبیر اولنور وزبون وسهزول قیون وکچی قسمنه دینور مفردی همجه در هایله وشاشقین
وحولیه واحمق کسه لره دینور یقال رجل همجة ای احمق ورجال همج ای حمقی وقوجه دیشی قیونلره دینور واجلقه
دینور جوع معناسنه ومعاش خصوصنده اولان سوء تدبیره دینور الهامج مبالغة همج کلمه سنی تأکید ایچون
ایراد اولنور یقال همج هامج کما یقال شعر شاعر وهامج بری برینه قاریشوب چالقنوب طوران شبئه دینور سرکرده سز
اجناس مختلفه انسان کروهی وچوبانسز حیوان سوریسی کبی الهمج هانك فتحی ومیمك سکونیله دوه صونی

دفعهٔ واحده ده ایچوب قانمق معناسنه در یقال همجت الابل همجا من الباب الاول اذا شربت منه حتی رویت
الاهماج همزه نك کسریله اخفا معناسنه در یقال اهمجه اذا اخفاه وآت جد واقدامله سکرتمك معناسنه در یقال
اهمج الفرس اذا جدّ فی جریه الهمیج امیر وزننده کنج کیکه دینور وچوبك قارنلو علی قول اموزینك ایکی طرفلرنده
لونه مخالف خطلری اولانه یاخود بروجع سببیله چهره سی پژمرده اولمش کیکه دینور الاهمیاج افعیال وزننده
حرارتدن یاخود غیری عارضه دن ناشی ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال اهمیج الرجل اذا ضعف من حرّ
اوغیره وبرکسه نك چهره سی پژمرده اولمق معناسنه در یقال اهمیج وجهه اذا ذبل الهمرجة دحرجه وزننده
برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در وخفت وسرعت معناسنه در وناسك غریووغوغاو شماطه سنه دینور وباطل
وبیهوده معناسنه در وبرخبری قارشق شوریده سویلمك معناسنه در الهمرجان عنفوان وزننده بودخی اخلاط
ناسك غوغا وغریونه دینور الهمرج عملس وزننده کارکذار وامور ومصالحده ماضی اولان ایش اری آدمه دینور
الهملاج هانك کسریله یورغه بارکیره دینور که رهوار تعبیر اولنور وشول آریق قیونه دینور که زبونلغندن کمکلرنده
ایلك قسمی اولمیه یقال شاة هملاج ای لامخ فیها الهمزالها الهملجة دحرجه وزننده یورغه یوریمك معناسنه در
وبوفارسیدن معربدر لکن مصاحده عربی اولمق اوزره مرسومدر اسم فاعلنده مهملج وغیر قیاس اوزره هملاج
دینور المهملج مدحرج وزننده صعوبتسز رام ومنقاد شیئه دینور یقال امر مهملج ای مذلل منقاد التهمج
تفعل وزننده ولد ناسك رحمنده یکیجه جانلنوب حرکته بشلمق معناسنه در یقال تهمج الفصیل اذا تحرك واخذت
الحیاة فیه الهوج فتحتینله بویی اوزون اوله رق احمق وخفیف الطبع ودکسز وسریع الحرکه یلقوان اولمق
معناسنه در یقال هوج الرجل هوجا من الباب الرابع اذا کان طویلا فی حمق وطیش وتسرع الاهوج احمر وزننده
آندن صفتدر الهوجاء حمراء وزننده مؤنثیدر وهوجاء شول ناقه یه اطلاق اولنور که نفسهادائما سرعتله بورر
اوله کویاکه هوج وجاقنی اولمغله کندوسنی اتعاب ایدر وچادرلری یرندن قوپاروب برهوا ایدر اولان ریح شدیده یه
دینور جمعی هوج کلور هانك ضمیله الهیج هانك فتحی ویانك سکونیله والهیجان فتحاتله والهیاج هانك
کسریله برنسنه توزکبی یرندن قوپوب توزیمق معناسنه در یقال هاج الشیء هیجا وهیجانا وهیاجا من الباب
الثانی اذا ثار وتوزتمق معناسنه متعدی اولور یقال هاجه اذا اثاره ودوه قسمی صوصه مق معناسنه درکه هیجانه
سببدر یقال هاجت الابل اذا عطشت ونبات قوریمق معناسنه استعمال اولنور یقال هاج النبت اذا یبس الاهتیاج
افتعال وزننده والتهییج تفعل وزننده بونلرده برنسنه یرندن قوپوب توزیمق معناسنه در یقال اهتاج الشیء
وتهیج بمعنی هاج الهائج خارج وزننده شهوتی حرکت ایتمش آیغره دینور وکبرکین ارکك دوه یه دینور وزیاده سیله
ثوران اوزره اولان خشم وغضبه اطلاق اولنور الهیجاء صحراء وزننده وقصر ایله جائز در جنك وجداله دینور
یقال وقعت بینهم الهیجاء والهیجی ای الحرب الهیاج علاج وزننده مفاعله دن مصدر در قتال ومقاتله
معناسنه در یقال هایجه هیاجا ای قاتله الهیاج شدّاد وزننده اسامیدندر هیاج بن بسطام وهیاج بن عمران
محدثلردر التهایج تفاعل وزننده اوغراش ایچون بری بری اوزره صیچرایوب آتیلمق معناسنه در یقال تهایجوا
اذا تواثبوا للقتال المهیاج محراب وزننده وطننه بغایت چکنوب آرزومند اولان ناقه یه دینور ودائما سائر دوه لردن
مقدم صوصار اولان ارکك دوه یه دینور الهاجة دیشی قوربغه یه دینور جمعی هاجات کلور ظاهرا مؤنثا
وارد اولان الفاظدندر اصلی هائجه در یوم هیج اضافتله یوم ثوران دیمکدر که فورتنه وطوفان کونی اوله جقدر
تقول یومنا یوم هیج ای یوم ریح اوغیم ومطر الهائجة شول ارضه اطلاق اولنور که چایری وسبزواتی قوریمش
یاخود صرارمش اوله یقال ارض هائجة اذا یبس بقلها او اصفر الاهاجة افاده وزننده اونلری قورتمق
معناسنه در یقال اهاجت الریح النبت اذا ایبسته الاهیاج اصلی اوزره بر یری اوتلری قوریمش بولمق معناسنه در
یقال اهیج الارض اذا وجدها هائجة النبات هیج هانك کسری وجیمك کسر اوزره بناسیله وهج هانك
کسری وجیمك سکونیله ناقه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر فصـــــل الیاء
التحتیة یأجج یمنع ویضرب وزنلرنده برموضع آدیدر وبو اجج ماده سنده دخی ذکر اولندی سیبویه جعفر
وزننه ملحق یعنی یاء زائده اولمامغله رباعیدر دیدی ایذج احمد وزننده اهواز ایالتنده بربلده در وسمرقند
قضاسنده برقریه در الیارج رانك فتحیله نسوانك بلازك تعبیر ایتدکلری زینته دینور قلب وسوار دخی
دیرلر شارحك بیاننه کوره یارهٔ فارسی معربیدر ویارج اسمادندر هذیل بن نصر بن یارج محدثیندندر الایارجة
همزه نك کسری ورانك فتحیله بین الاطباء برکونه معجون مسهل ومعروف اسمیدر جمعی ایارج کلور وبو ایارهٔ یونانی

معربیدر دوای الهی دیمکدر مترجم دیرکه کویاکه قوت مسهله نك سائر افعالدن لزید قدرت سبحانی یه اختصاصی اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وابتدا ایارجلری تألیف ایدن فیلقریوس حکیمدر سائرلری دخی مؤلفنه اضافتله مشهوردر ایارج جالینوس وایارج بقراط کبی یاج جیمك سکونی و بعضا کسریله صقلیه ده برقلعه آدیدر وصقلیه صادك وقافك کسریله حالا بحر سفیدده سجلیا وچیچلیا دیدکلری جزیرهٔ کبیره درکه اتالیا حذاسنده واقعدر

باب الحاء المهملة فصـــل الهمزة

الاجاح همزه نك حرکات ثلاثیله پرده یه واورتویه دینور ستر معناسنه الاح همزه نك فتحی وحانك تشدیدیله اوکسورمك معناسنه در یقال اح الرجل احا من الباب الاول اذا سعل الاحاح همزه نك ضمیله صوسزلغه دینور ودرونده مضمر اولان غیظ وعداوت وکینه یه دینور وغم وغصه دن یورکده عارض اولاندر دوالم وسوزشه دینور الاحیحة والاحیح همزه لرك فتحیله بونلرده غم وحزندن یورکده پیدا اولان وجع والم وسوزشه دینور الاحاح همزه نك کسریله درد درون شکایتنه دال اولان یااحاح لفظنی چوق سویلمك معناسنه در یاویلی دیدکلری کبی یقال احاح زید اذا اکثر من قوله یااحاح بونك اصلی یااحاحی ایدی یاء ترخیم اولندی التأحیح تفعیل وزننده بوغاز آریتلمق معناسنه در یقال اتحی الرجل اذا تنحنح وبونك اصلی اتحح ایدی استثقالا حاء ثانیه یایه مبدل اولدیغنه که تطنن کلمه سنده نون ثانیه یایه قلبله تظنی اولمشدر احیحه تصغیر بنیه سیله ابن الجلاح درکه انصاردندر الازوح زای معجمه ایله قعود وزننده برنسنه بوزیلوب دیوشورلمك معناسنه در یقال ازح الشیء ازوحا من الباب الثانی اذا تقبض ودنا بعضه من بعض وکیرولنوب اویالنمق وکیجکمك معناسنه در یقال ازح الرجل اذا تباطأ وتخلف واپاق سورچوب قایمق معناسنه در یقال ازحت القدم اذا زلت وبدنده طمر آتوب اویناماق معناسنه در یقال ازح العرق اذا اضطرب ونبض التأزح تفعل وزننده بودخی کیرولنمك وکیروچکلمك معناسنه در یقال تأزح الرجل اذا تخلف وتقاعس الازوح صبور وزننده مکارم خصال ومحاسن فعالدن متخلف اولان بی مایه شخصه دینور یقال رجل ازوح ای متخلف عن المکارم وحرون آته دینور که سوردکجه کیروسنه کیدر اولور یقال فرس ازوح ای حرون الاشح همزه نك وشین معجمه نك فتحیله طارلمق معناسنه در یقال اشح الرجل اشحا من الباب الرابع اذا غضب الاشحان غضبان وزننده ومرادفیدرکه طارغین وخشمناك آدمه دینور مؤنثنده اشحی دینور غضبی کبی الاشاح همزه نك کسری وضمیله وشاح معناسنه درکه نسوان عربه مخصوص حمایل طرزنده آویزهٔ کرداندرکه نسوان عربك کردانلغی اولهجقدر افیح فایله امیر وزبیر وزنلرنده مذحج قبیله سی بلادنه قریب برموضعدر الامحان فتحاتله یاره شدت وجعدن صانجوب زوقولمق وصزلمق معناسنه در یقال امح الجرح امحا من الباب الثانی اذا اضطرب بوجع الانح همزه نك فتحی ونونك سکونیله والانیح مدیح وزننده والانوح قعود وزننده شدت مرضدن یاخود ضیق نفس اولمقدن ناشی افراط ثقلتدن صقندی ایله ایکلر کبی ایقیلمق معناسنه در یقال انح الرجل انحا وانیحا وانوحا من الباب الثانی اذا زحر من ثقل یجده من مرض او بهر الآنح راکع وزننده اندن اسم فاعلدر جمعی انح کلور رکع وزننده الانح کتف وزننده والانوح صبور وزننده والانح همزه نك ضمیله قبر وزننده شول ناکسه دینورکه کندیدن برنسنه طلب اولندقده بردن رد ایده میوب بخلی سببیله تنحنح ایدر اوله یقال رجل انح وانوح وانح اذا سئل عنه تنحنح بخلا وانوح شول آته دینورکه سکردرکن ایکلر کبی بوغازندن صوتی کیرکیر ایدر اوله یقال فرس انوح اذا جری قرقر الآنحة جارحه وزننده قصه بویلو بودورخاتونه دینور شارح دیرکه عبابه مذکری دخی مرسومدر انحه همزه نك ضمیله قبره وزننده یمامه ده برقریه آدیدر الآح باب وزننده یمورطه نك بیاضنه دینورکه ما کولدر وآح اوکسورن شخصك اوکسورمسی صوتندن حکایه در ایحی وایحی همزه نك فتحی وکسری ویانك قصریله خاصة تعجب کلمه لریدرکه اوق اتان تیرانداز نشانه اوردقده پسند واستحسان موقعنده ایراد اولنور آح همزه نك مدی وحانك کسر وتنوینیله علی قول آح که همزه نك مدی وحانك فتحیله برنسنه دن اکراه ایدوب ایکره نن کسه سویلنور برکلمه درکویاکه استکراه ایده جك نسنه دکلدر یمورطه نك بیاضی کبی لطیفدر دیو تنفردن تبعید ایدر

فصـــل البـاء

البجح بانك وجیمك فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال بجح بالشیء بجحا من الباب الرابع اذا فرح به ویقال بجح به بجحا من الباب الثالث لکنها ضعیفة التبجیح تفعیل وزننده شادان ایلمك معناسنه در التبجح تفعل وزننده آندن مطاوعدر تقول بجحته تبجیحا فتبجح البحة بانك ضمی وحانك تشدیدیله سس بوغنقلغی عارضه سنه دینورکه سس چتاللنوب یاخود بوغوقلنور بعضا ك شدیداولوب بالکلیه چیقمدن قالور رحدتلو ویاطوزلو خاطك بوغازه انضامندن وصوغوقدن

وسائر عارضه دن تحدث ایدر البحح فتحتینله برکسه نك سسی وجه مذکور اوزره بوغلمق معناسنه در تقول بححت ابح بححا من الباب الرابع اذا اخذته بحة وخشونة وغلظ فی صوته البح بانك فتحی وحانك تشدیدیله والبحح کذلك فتحتینله والبحاح کتاب وزننده والبحوح والبحوحة بالرك ضمیله والبحاحة بانك فتحیله بونلرده اول معنایه در تقول بححت بحا و بححا و بحاحا و بحوحا و بحوحة و بحاحة من الباب الثالث پس فتحتینله بحح ایکی بابدن دخی مصدردر الابح همزه نك و بانك فتحیله باب رابعدن صفتدر بوغوق سسلو کشی یه دینور شارح دیرکه کرك خلقی وکرك عارضی اولسون مؤنثنده بحاء دینورکه اصلی بححاء در وبحاء دینور وابح مسکوك التونه اطلاق اولنور دینار معناسنه وسموز کسیه اطلاق اولنور وعود غلیظه اطلاق اولنور مؤلف ومن العیدان الغلیظ عبارتیله ثبت ایلمکله عیدان عودك جمعیدرکه کسلمش اغاج کراسته سنه دینور کذلك طنبور ولاغوته دیدکلری سازلره دینور شارحك بیاننه کوره مراد سازمذکوردر لکن سبب اطلاق غلظ صوت اولمغله کراسته یه وقالین آوازه لو سازمذکوره ده اطلاقی ملایمدر وابح قمار اوقنه اطلاق اولنور قدح معناسنه جمعی بح کلور بانك ضمیله وابح هذیل قبیله سندن برشاعر لقبیدر الابحاح همزه نك کسریله آوازی بوغمق معناسنه در یقال ابحه الصیاح اذا جعله ابح البحبوحة بانك ضمیله برمکانك وسطنه دینور یقال قعد ببحبوحة المکان ای وسطه التبحبح تزلزل وزننده برمحله کیروب آنده تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال تبحبح الرجل اذا تمکن فی المقام والحلول فیه وخانه ومنزلك اورته سنه وارمق معناسنه در یقال تبحبح الدار اذا توسطها یعنی صار الی وسطها البحبحة زلزله وزننده بودخی برمحله کیروب تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال بحبح الرجل بمعنی تبحبح و بحبحه جماعت انسانی معناسنه در الابتحاح افتعال وزننده اجوزلق و بوللق معناسنه در یقال هم فی ابتحاح ای فی سعة وخصب البحبحی یای نسبتله نفقه ومعاشی کذلك قوناغی ومنزلی واسع آدملره دینور بونلر بحبوحه دن مأخوذلردر بحبح قدفد وزننده تابعیندن بحبح القصاب دیمکله معروفدر البحاح بانك فتحیله طول وعرضی بس برابر اولان شیئه دینور ثیاب اولسون غیریسی اولسون یقال شیء بحاح ای مستوطوله وعرضه بحاح بانك فتحی وآخرینك کسری اوزره بناسیله برکلمه درکه برنسنه تمام اولوب توکندیکنی اخبار ایچون تلفظ اولنور یعنی توکندی قالمدی دیجك یرده بحاح دیرلر قیل لبعض بنی عامر ابقی عندکم شیء فقال بحاح ای لم یبق شیء البحاحة بانك فتحیله چرکین و بدمنظر اولان عورته دینور یقال امرأة بحاحة ای سمجة البحاء سحاء وزننده ابح کلمه سنك مؤنثیدرکه ذکر اولندی و بحاء بادیه ده بر بوکسك تپه نك اسمیدر البحیح بانك فتحیله شحیح لفظنه اتباع ومزاوجه ایچون ایراد اولنور یقال رجل شحیح بحیح ای بخیل البدح مدح وزننده کسمك معناسنه در یقال بدح الشجر بدحا من الباب الثالث اذا قطعه ویارمق معناسنه در یقال بدح العود اذا شقه واورمق معناسنه در یقال بدح فلانا اذا ضربه وبرایشی بالبداهه یعنی آنسزین ایشلمك معناسنه در یقال بدح فلان بالامر اذا بدهه ورازی عیان ایلمك معناسنه در یقال بدح بالسر اذا باح به وخاتون ناز واداایله نازکانه نونهال کبی اکیلوب بوکیله رك رفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال بدحت المرأة اذا مشت مشیة حسنة فیها تفکك و یولینك آغر اولمغله حیوان تحملندن عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بدح البعیر اذا عجز عن الحمل و برخصوص یك ثقیل اولمغله صاحبنی بصمق معناسنه در یقال بدح الامر ای فدح وتقول بدحنی الامر ای فدحنی یعنی اثقلنی و بدح برنوع بالق آدیدر التبدح تفعل وزننده بودخی نکارنازنین روش نازکانه ایله یوریمك معناسنه در یقال تبدحت المرأة بمعنی بدحت البداح سحاب وزننده ارض متسعه یه علی قول یومشق طپراقلو اولانه دینور البدحة جرعه وزننده حولو یه دینور ساحه معناسنه البدح بانك کسریله کبش اوه یه دینور المبدوح والابدح احمد وزننده بونلرده اول معنایه در وابدح اوزون آدمه دینور و یانلری عریض اولان دابه یه دینور البیدح صیقل وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بیدح ای بادن ابو البداح کتان وزننده تابعیندن ابن عاصم الانصاری کنیه سیدر بدیح زبیر وزننده عبدالله بن جعفر بن ابی طالبك عتقاسندندر و برخواننده اسمیدرکه بغایت خوب آواز اولمغله نغماته دمساز اولدقده سائر خواننده لر قطع اصواته مجبور اولورلرایدی البدحاء بطحاء وزننده اویلق دیبلری وجانلری واسع اولان دابه یه دینور یقال دابة بدحاء ای الواسعة الرفغ التبادح تفاعل وزننده بری برینه سرد وقاتی اولموب کوشك نسنه لر آتشمق معناسنه در ومنه حدیث بکر بن عبدالله کان الصحابة یتمازحون حتی یتبادحون بالبطیخ فاذا حزبهم امر کانوا هم الرجال اصحاب الامر شارح بالبطیخ لفظنی مقشره کلمه سیله تفسیر ایلمشدر یعنی اصحاب کرام بری بریله مزاح ولطیفه ایدرلرایدی حتی قاون قاربوز قبوقلری آتشرلر ایدی واکراول اثناده برامر مهم حادث اولسه همان ترك مزاح ایدوب وقاره رجعت وارباب امور ومصالح

صورتنه دخول ايله امر مذكورك تنظيم وتمشيتنه مبادرت ايدرلر ايدى ابدح احمد وزننده وديدح دال اولانك ضمى وبانيه نك فتحيله باطل و بيهوده نك اسميدر فى الاصل وسعت معناسندن مأخوذدر يقال اكل ماله بابدح وديدح اى بالباطل ومنه قال الحجاج لجبلة قل لفلان اكلت مال الله بابدح وديدح فقال له جبلة خواسته ايزد بخوردى بلاش ماش يعنى سن خداى متعالك مالنى اصلسز بيهوده اكل ايلدك ظاهرا جبلة مرقوم اهل فرس اولمق كركدر خواسته واو معدوله ايله فارسيده ماله دينور بلاش ماش بلاشئ ومالشئ مقصر لريدر البذح بانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله يارمق معناسنه در يقال بذح لسان الفصيل بذحا من الباب الثالث اذا شقه لئلا يرتضع شارحك بيانه كوره لئلا يرتضع كلمه سى حقيقت تفسيردن خارج تكميل اولمغله بذح مطلقا يارمق معناسنه در وذرى وقبوق مقوله سنى صويمق معناسنه در يقال بذح الجلد عن العرق اذا قشره وبذح اسم اولور يارينه دينور جمعى بذوح كلور شقوق معناسنه البذح بانك كسريله خاصة مقطوع اليد اولان كسه نك بنده اولان كسلكه دينور البذح فتحتينله يوركن اويلقلر برى برينه سورتمكله اشوب درىسى يوزلمك معناسنه در يقال بذح فخذه بذحا من الباب الرابع اذا سحج وكفايت واغنا ايلمك معناسنه در يقال اوسألتهم مابذحوا بشئ اى لم يغنوا شيئا التبذح تفعل وزننده بلوتدن يغمور ياغمق معناسنه در كه تشقق معناسنك لازميدر يقال تبذح السحاب اذا امطر يعنى سحاب يارلوب يغمور ياغدى البرح بانك فتحى ورانك سكونيله شدت وشر واذى معناسنه در يقال لقى منه برحا اى شدة وشرا واذى ويقال لقى منه برحا بارحا مبالغة مؤلفك بصائرده بيانه كوره بو ماده براح لفظندن منشعبدر كه سبزه وشجر وبنادن خالى اولان بارز مكان متسعه دينور بعضا ظهور معناسى اعتبار اولنور مثلا فعل ذلك براحا ديرلر صراحا معناسنه كذلك برح الخفاء ديرلر ظهر معناسنه كويا كه مرئى اولان مكان واسعده حاصل اولمشدر وبرح ديرلر ذهب فى البراح معناسنه وريح شديده يه بارح اطلاقى بو معنادندر كذلك صيده بارح اطلاقى دخى بوندندر نهايت تعيين ايچون صيادك صاغ طرفندن ظهور ايدوب صول طرفنه مرور ايدن صيده تخصيص اولنمشدر كه صياده منحرف اولمدغيچون رمى ايده مز اكا بناء آنكله تشأم ايدرلر بونك مقابلنه سانح اطلاق اولنور وليلة ماضيه يه بارحه اطلاقى دخى آندندر وما برح ديرلر ثبت فى البراح معناسنه واصل برح ذهب فى البراح معناسنه اولمغله ما قام فى مكانه معناسنى مستلزم اولمغين مقتضاسى نفى اولديغندن زال معناسنه مستعمل اولمشدر حرف نفى تصدر ايدنده البته اثبات حاصل اولمغله مابرح مازال معناسنه اولور كه عند النحويين افعال ناقصه جمله سندندر وذكر اولنان صيد بارحدن معناى تشأم متصور اولمغله آندن شدت ومشقت معناسى اخذ اولندى انتهى البرحين بانك حركات ثلاثى ورانك فتحيله دواهى وشدائد معناسنه دركويا كه برح لفظندن جمعدر مبالغة جمع سالم صورتنده استعمال اولنمشدر رنج وشدت نكايتنده اهل قصد اولان عقلاء منزلنده اولديغنى ايذان ايچوندر كه بلغين كلمه سى دخى بويله در يقال لقى منه البرحين مثلثة الباء اى الدواهى والشدائد وبو جمع سالم كبى معرب اولور البرحة جرعه وزننده بك كزيده ناقه يه اطلاق اولنور جمعى برح كلور صرد وزننده شدتى ياخود كزيده لكنك ظهورى اعتبارينه مبنيدر يقال هذه برحة من البرح اى ناقة من خيار الابل البارح يازموسمنده اسن اسى يله دينور جمعى بوارح كلور ريح مرقومه نك ابتداسى ايارك يكرمنجى كوندن اولوب تموز ابتداسنه دك ممتد اولور نته كه تقويملرده اشارت ايدرلر يقال حان هبوب الريح البارح وهو الريح الحارة فى الصيف وبارح سانح مقابليدر كه صيادك صاغ طرفندن ظهور وصولنه طوغرى مرور ايدن صيده دينور عرب بار بونكله تشأم ايدرلر تقول لقيت بارحا من الصيد وهو مامر من ميامنك الى مياسرك وبو رنج وشدت معناسندندر ومنه المثل * انما هو كبارح الاروى * يضرب للنادر اروى ييان كچيلرينه دينور صرپ طاغلر باشلرنده ساكن اولملريله صياد فيمى آنلرى نه بارحه ونه سانحه كوررلر انجق مدت مديده ده بركره كوره بيلورلر بناء عليه نادر وكياب اولان نسنه حقنده مثل مزبورى ضرب ايدرلر وبارح اسماندندر بارح بن احمد بن بارح الهروى محدثدر البروح صبور وزننده والبريح امير وزننده بونلرده بارح كبى صيادك صولنه كيدن صيده دينور وبريح ابن خزيمه دركه صاحب قبيله اولان تنوخك سلسله نسبندندر البارحة دون كيجه يه دينور فارسيده دوش ديرلر اوتى كيجه يه بارحة اولى دينور فارسيده پرندوش دينور البرحاء بانك ضمى ورانك فتحيله كه جمع وزننده مفرددر مطلقا شدت ورنج واذى معناسنه در يقال اخذته برحاء الحمى وغيرها اى شدة اذاها التبريح تفعيل وزننده برحاء لفظندن منصرف قدرر نجيده ايلمك وزحت وبرمك معناسنه در يقال برح به الامر تبريحا اذا جهده التباريح تانك فتحيله تعاشيب كبى مفردى اولميان كلماتدندر كويا كه اسم استعمال اولنان تبريح لفظندن جمعدر شدائد معناسنه مستعملدر ومنه تباريح الشوق اى توهجه وتوقده البراح سحاب

وزننده اصلا زرع وشجرى وسترة ايده جك نسنه سى اولميان ارض متسعه يه دينور ورأى منكره يعنى بك عظيم اولان رأيه اطلاق اولنور كه اصلا پروزى اولميه وظاهر وآشكار اولان امر وماده يه دينور وبراح عتوارة بن عامر بن لبثك والده سى اسميدر واكافارة الجبل اطلاق ايدرلر ايدى وبراح مصدر اولور مقامندن زائل اولوب بر كيكش صحرايه وارمق معناسنه يقال برح الرجل مكانه براحا من الباب الرابع اذا زال عنه وصار فى البراح افعال ناقصه دن اولان مابرح بوندندر وعرب بلرك لابراح قولى كه لا زوال ديمكدر لاريب كلمه سى كبيدر كه نفى جنس ايچون اولان لا ايله منصوبدر ولالبس معناسنه اولمغله رفعى دخى جائزدر وارسلانه وبهادر كسيه حيل براح اطلاقى كويا كه شجاعت وجلادتلرندن ناشى هر برى كندلرى ايله برلرنده مشدود اولمغله برنسنه دن خوف ايليوب مقاملرنده ثابتقدم اولدقلرى ملاحظه سنه مبنيدر وبراح كيزلو ايش آشكار اولمق معناسنه در يقال برح الخفاء براحا من الباب المزبور اذا وضح الامر شارحك بيانه كوره بو كلام مثلدر كه برايش آشكاره چقدقده عرب بلر برح الخفاء ديرلر زال الخفية ووضح الامر معناسنه البرح بانك فتحى ورانك سكونيله طارلمق معناسنه در يقال برح الرجل برحا من الباب الاول اذا غضب البروح قعود وزننده صيد صياده صولنى دوندوروب كچمك معناسنه در كه مراد صاغدن كلوب صول طرفه كتمكدر يقال برح الظبى بروحا اذا ولاك مياسره ومر الابراح همزه نك كسريله بركسه يى برنكره ونادر نسنه متعجب قلمق معناسنه در يقال ابرحه كذا اى اعجبه وتعظيم واكرام ايلمك معناسنه در يقال ابرحه اذا اكرمه وعظمه اليبروح يانك تحتيه نك فتحى وباء موحده نك سكونيله اصل اللفاح البرى اسميدر يعنى لفاح برى ديدكلرى نباتك كوكنه دينور كه انسان صورتنه شبيه اولور بو كوك بين الاطباء يبروح الصنم ونحو يقله عبد السلام ديدكلرى كوك اوله جقدر برى برينه متعانق ايكى انسان صورتنده در طبيعى مسبت ومخدردر فيل ديشنى آنكله آلتى ساعت مقدارى آتش اوزره قينانسه لر تليين ايدر وبيراغيله برش زحمتى اوغوشدرسه لر يار ه ايتمكسزين ازاله ايدر اكثر نسخه لرده يبروح عنوانده مرسومدر كه باى موحده نك تقديميله در آنى اخراج ايدن كسه هلاك اولديغيچون بو اسمله مسمادر ايكى نسخه يه كوره ده برح ماده سندندر كه شدت معناسنه در لكن تحفة المؤمنين ترجمه سنده يبروح ياى تحتيه نك تقديميله لفظ سريانى اولوب ذو الصورتين معناسنه اولمق اوزره مسطوردر بيرح ضيغم وزننده ابن اسد دركه تابعيندندر بيرحى فيعلى وزننده مدينه ترابنده بر ارضك اسميدر محدثين بونى تصحيف ايدوب بثرحاء ديرلر مؤلف آخر كتابده الف لينه بابنده دخى ذكر ايلمشدر قال فى النهاية وفى حديث ابى طلحة احب اموالى الى بيرحى اختلفت فيها الفاظ المحدثين وقال الزمخشرى انها فيعلى من البراح وهى الارض الظاهرة البرح عنب وزننده بركسه يى رنج ومحنته دوچار ايدن شئه دينور يقال امر برح اى مبرح مشدد البرح بانك ضميله بر بطن آديدر محدثيندن سوادة بن زياد البرحى آندندر البرح فرح وزننده بو دخى كنده قبيله سندن ربطندر محدثيندن قاسم بن عبد الله البرحى آندندر ابن بريح امير وزننده طبوردن قرغه نك كنيه سيدر وآفت وداهيه نك كنيه سيدر نته كه بنت بارح دخى ديرلر بريح زبير وزننده بر بطن آديدر برح هند وزننده ابن عسكردر كه اصحابدندر وعسكر برقع وزننده در برحى جرحى وزننده بر لفظدر كه اوق اتان كسه نشانه دن خطا ايلدكده سويلنور نته كه اصابت ايلدكده مرحى ديرلر برحى رنج ومحنت معناسندن ومرحى فرح معناسندن مأخوذدر يقولون للرامى برحى ام مرحى يعنى هل اخطأت فاصابك البرح ام اصبت فاصابك الفرح برحه حمزه وزننده صرحه ماده سنده مذكوردر بربح بربط وزننده بر موضع آديدر كه امراى عربدن نعمان بن منذرك عمى عمرو بن مامه نك قبرى آنده در البطح بانك فتحى وطانك سكونيله بركسه يى يوزى اوزره سركى كبى يقوب برآقمق معناسنه در يقال بطحه بطحا من الباب الثالث اذا القاه على وجهه الانبطاح انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال بطحه فانبطح ودره آچلوب بول اولمق معناسنه در يقال انبطح الوادى اذا استوسع البطح كتف وزننده والبطيحة والبطحاء والابطح شول واسع صواقنديسنه دينور كه آنده خرده چاى وچقل طاشلرى اوله ابطحك جمعى اباطح كذلك آنك وبطحانك جمعلرى غير قياس اوزره كتاب وزننده بطاح وبطيحه نك بطائح كلور مؤلف تشويش ايلمشدر البطح فى الاصل كرچه صفت اولوب لكن اسم منزلنه تنزيل اولنمشدر قريش البطاح كه اضافتله در قريش قبيله سندن شول فرقه ايدى كه مكه مكرمه ده اخشبان ديدكلرى طاغلرك ارالغنه قونارلر ايدى وقريش الظواهر خارجه قونارلر ايدى واكرملرى قريش البطاح ايدى التبطح تفعل وزننده سيل صويى بطحاء مذكورده يايلوب متسع اولمق معناسنه در يقال تبطح السيل اذا اتسع فى البطحاء البطاح غراب وزننده برعلت آديدر كه حادث تحدث ايدر برسامه شبيه برعلتدر اول علته اوغرايانه بطاحى ديرلر وبطاح بنى يربوع جماعتنه مخصوص بر منزل آديدر بطحان عثمان وزننده مدينه ده بر موضعدر على قول بانك فتحى وطانك كسريله در بطحان فتحاته بنو تميم

دیارنده برموضعدر البطحة بانك فتحی وطانك سكونیله انسانك مقدار قامته اطلاق اولنور بطح مذكوردن مأخوذ اولمغله بر یوزنده سریلوب یاتان آدمك بوبی قدر دیمك اولور نته كه قامت قیامدن مأخوذدر یقال هو بطحة رجل ای قامته التبطیح تفعیل وزننده بر یره چقل وچای طاشی دوشه مك معناسنه‌در كویا كه چقل دوشه مكله اول یری بطحاء طرزنده قلمش اولور ومنه الحدیث كان عمر رضی الله عنه اول من بطح المسجد ای القی الحصی فیه ووتره ای فرشه البطحة جرعه وزننده خصلت حسنه وسجیت صادقه معناسنه استعمال اولنور وسعت معناسندن مأخوذدر یقال هذه بطحة صدق ای خصلة صدق البطح بانك ضمیله ابطح لفظندن جمع آخردر كه مؤلف اكا تعرض ایلمامشدر اوسع اولان نسنه‌لره اطلاق اولنور ومنه الحدیث كانت كمام الصحابة بطحا ای لازقة بالرأس غیر ذاهبة فی الهواء كمام كافك كسریله كمه‌نك جمعیدر بوراده قلنسوه معناسنه اولمغله اصحاب كرامك باش كسولری واسع اولدیغندن باشلرینه تمام كیلوب یاپشق اولور ایدی باشلرندن یوقری طورمز ایدی البلح فتحتینله خرمانك بسر ایله خلال حالتلری بیننده اولان آلاجه خرما قورغنه دینور كه یشل وهنوز صرارمیوب طتلولنمش اولور لطافت رایحه سیچون طبلره ادخال ایدرلر خرماده التی مرتبه واردر ابتدا طلع بعده خلال و بلح و بسر ورطب وتمردر زهاددن احمد بن طاهر بن بكران بن البلحی كه تحدیث ایلمشدر اكا منسوبدر الابلاح همزه‌نك كسریله خرما اغاجی بلح دیدیكی قورغه كلمك معناسنه‌در یقال ابلح النخل اذا صار ما علیه بلحا البلح صرد وزننده بك قوجه كركس قوشنه دینور علی قول آندن بیوك برقوشدر كه یلكلری خلقی محترق اولمغله یلكنك بریسی برقوش یلكلری ایچره دوشسه احراق ایدرجمعی بلحان كلور صردان وزننده اساسده واسمه بالفارسیة همای ای میمون ویقال من البلح فسیخی تمثاله ای وقع علی ظله عنوانیله مرسوم اولمغله اكا كوره هما قوشی اولور لكن مترجم فقیر حلبده تجار هندك برنده میته سنی كوردم باشی وبالجمله سائر اعضاسی وقنادلری ویلكلری تام ایدی رنكی مائی‌یه قریب وجثه سی طغان مقدارنده لكن طولانی ایدی حتی قوبرغنده منقش جیغه سی وار ایدی اول جیغه ایچون كاردن بری وافر التونه آنی اشترا وسلطان سلیم مرحوم حضرتلرینه اهدا ایلدی یلكلرنده اصلا احتراق اثری یوغیدی وآنك یاننده برقربجه كله سی دخی سیر اولندی بیوجك كدی باشی قدر ورنكی مجلا سیاه وكوزلری واغزی بعینه كدی كوزی واغزی مقدارنده وایكی بو ینوزی وار ایدی اورته پرمق مقدارنده ایدی انتهی البلح بانك فتحی ولامك سكونیله باش طپراق قورمق معناسنه‌در یقال بلح الثری بلحا من الباب الثالث اذا یبس البلوح قعود وزننده یورلوب عاجز وفرومانده اولمق معناسنه‌در یقال بلح الرجل بلوحا اذا عجز وصو چكیلوب زائل اولمق معناسنه‌در یقال بلح الماء اذا ذهب وعهده غدر ایلمك معناسنه‌در یقال بلحت خفارته اذا لم تف لسان العرب صاحبی بلح لفظنی كذب وجحد وانكار معنالریله ده تفسیر ایلمكله معنای مذكور بونلردن مأخوذ اولمق محتملدر التبلیح تفعیل وزننده بودخی یورلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال بلح الرجل تبلیحا اذا اعیی البلوح صبور وزننده صویی چكیلوب صوغلمش قویی‌یه دینور وقطع رحم ایدن كمسنه‌یه دینور البالح صالح وزننده شول یره دینور كه طپراغی صوی اولمامغله نسنه انبات ایلمیه البلحلح بانك ولاملرك فتحیله چقورانی اولمیوب یصتم ویایوان اولان چناغه وقواطه‌یه دینور التبالح تفاعل وزننده برماده‌یی انكار ایدشمك معناسنه‌در یقال تبالحا اذا تجاحدا بلیحاء زلیخاء وزننده اسلیخ نباتنك اسمیدر وبعض نسخه‌ده نبات كالاسلیخ عنوانیله مرسومدر البلدحة دحرجه وزننده بركمسنه كندوسنی مصروع كبی یره چالمق معناسنه‌در یقال بلدح الرجل اذا ضرب بنفسه الارض ووعده وفا ایلمیوب خلف ایلمك معناسنه‌در یقال بلدح فلان اذا وعد ولم ینجز العدة التبلدح تدحرج وزننده بودخی وعده خلف ایلمك معناسنه‌در یقال تبلدح الرجل اذا وعد ولم ینجز البلدح شردح وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بلدح ای بادنة وبلدح جده بولنده مكه مكرمه طرفنده واقع بر وادی یاخود بر جبل آدیدر ومنه المثل *لكن علی بلدح قوم عجفی* اصلی بودر كه نعامه ایله ملقب بیهس نام كمسنه برقومی خصب وراحتده كوروب كندی قومی كه بلدح نام محلده بورده متمكنلر ایدی شدت وجدب ومحنتده اولمغله آنلره تأسف وتحزن جهتیله كلام مزبوری تكلم ایلیوب بعده مثل سائر اولمشدر امثال میدانیده منشأی وجه دیكر ایله مسرودر الابلنداح احرنجام وزننده برمكان بول اولوب یایوان اولمق معناسنه‌در یقال ابلندح المكان اذا اتسع وحوض یقلمق معناسنه‌در یقال ابلندح الحوض اذا انهدم البلندح بانك ولامك فتحیله سموز بودوره دینور البلطحة بلدحه وزننده ومرادفیدر یقال بلطح الرجل بمعنی بلدح البلاطح علابط وزننده سلاطح لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال سلاطح بلاطح البنج بانك فتحی ونونك سكونیله اتی پاره لیوب بولك بولك بولمك معناسنه‌در یقال بنج اللحم

بنجا من الباب الثالث اذا قطعه وقسمه البنج ضمتینله عطایا معناسنه‌در اصلی منح ایدی میم بایه مبدل اولمشدر البوح بانك ضمیله اصل و بنیاد معناسنه‌در یقال هو كریم البوح ای الاصل وآلت تناسله وفرجه دینور ونفس وذات معناسنه‌در یقال هو كریم البوح ای النفس وجماع معناسنه‌در وشورش واختلاط معناسنه‌در یقال هم فی بوح ای اختلاط وبوح كونشك اسمیدر ظهور معناسندندر یقال انور من بوح ای الشمس مؤلف مجردا عن اللام وبوح اسم الشمس عبارتیله غیر منصرف اوله‌رق رسم ایلمشدر كه علم ومؤنثدر شارح دیر كه بعضلر بونی یای تحتیه ایله اولان یوحدن مصحفدر دیدیلر لكن دكلدر بودخی مخصوص اسم شمسدر كما قال فی النهایة وفی الحدیث هل طلعت بوح یعنی الشمس بالیاء التحتیة وهو من اسمائها كبراح وهما مبنیان علی الكسر وقد یقال بالباء الموحدة لظهورها الباحة ساحه وزننده صویك بیوك وكوم وانكین یرینه دینور وساحه معناسنه‌در كه خانه‌نك حولو تعبیر اولنان یوره سی عرصه سیدر اساسك بیاننه كوره جمعی بوح كلور بانك ضمیله ساحه وسوح كبی ومنه المثل *اینك ابن بوحك یشرب من صبوحك* ای الذی ولد فی عراصك یعنی اصل ولد زاده صلبك اولان ولددر یوخسه ربیب وحفید ویا مقر اولان ولد دولید صلبی كبی دكلدر وباحه بك چوق وجمعیلو اولان خرما اغاجلرینه دینور الاباحة افاده وزننده برنسنه‌یی بر كمسنه‌یه حلال قلمق یعنی تناول واستعمالنده مرخص ومخیر ایلمك معناسنه‌در پس بونك مرجعی بر آدم كندی ملكی اولان نسنه‌یی اخذه اذن ودستور ویرمك اولور كه حظر ومنع مقابلیدر زیرا احلال وتحریم شارع طرفنه متعلقدر وبو اظهار معناسندن مأخوذدر نته كه حلال حل عقده‌دن مأخوذدر تقول ابحتك الشیء ای احللته لك واباحه اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال اباح سره اذا اظهره البوح بانك فتحی وواوك سكونیله والبؤوح قعود وزننده والبؤوحة هایله كیزلو نسنه عیان اولمق معناسنه‌در یقال باح الشیء بوحا وبؤوحا وبؤوحة من الباب الاول اذا ظهر وبو باء حرفیله متعدی اولور یقال باح بسره اذا اظهره البؤوح صبور وزننده ما فی الضمیرینی كتم ایتمیوب دائما خلقه اظهار وبیان ایدن كمسنه‌یه دینور یقال رجل بؤوح ای مظهر بما فی صدره البیحان سكران وزننده والبیحان بانك تشدیدیله بونلرده بؤوح معناسنه‌در اصللری بوحان وبیوحان ایدی حرف حلق مجاورتیله واو یایه قلب اولندی الاستباحة برنسنه‌یی مباح وحلال عد ایلمك معناسنه‌در بو مناسبتله برقومك مجموعنی استئصال وجهیله قتل واهلاك ایلمك معناسنده استعمال اولندی یقال استباحهم ای استأصلهم باح راح وزننده بركاتب معروف لقبیدر كه رساله باحیه‌نك مؤلفیدر شارحك بیاننه كوره اصفهانی الاصل در دیلم امراسندن برینك كاتبی ایدی ادیب واشعارده یكانه زمان ایدی باح بما فی الفؤاد باحا قولی سبب تلقیب اولمشدر البواح سحاب وزننده ظاهر وعیان معناسنه‌در یقال امره بمعصیة بواحا ای ظاهرا مكشوفا المبیح اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور بوخك بانك فتحیله وبسك لفظی كبی كلمهٔ رحم ورقتدر بركمسنه‌نك حالنه آجیوب مرحمت ایتدكده تلفظ اولنور سكا یازیق حیف ودریغ دیمكدر وبو نفس وذات معناسندن مأخوذدر یقولون بوحك وهی كلمة ترحم كویسك البیاح كتاب وزننده والبیاح كتان وزننده برنوع بالق آدیدر البوحی صرعی وزننده ومرادفیدر كه یره چالنمش كمسنه‌لر دیمكدر بوح لفظندن جمعدر صریع وصرعی كبی مقتولده استعمال اولنور استباحه كبی مجازدر یقال تركهم بوحی ای صرعی بیحان ریحان وزننده برقبیله پدرینك اسمیدر ابل بیحانیه اكا منسوبدر وبیحان دائما سرینی اظهار ایدن كمسنه‌یه دینور نته كه ذكر اولندی التبییح تفعیل وزننده اتی پاره لیوب بلوك بلوك ایلمك معناسنه‌در یقال بیح اللحم تبییحا اذا قطعه وقسمه وبركمسه‌یه بركز لوجه رازی اشعار ایلمك معناسنه‌در یقال بیح به اذا اشعره سرا پس بو معناده واوی ویائی اولور یاخود اصلی واوی اولوب وجه مذكور اوزره یایه منقلب اولدی الیاحة یانك تشدیدیله بالق طوتجق آغه وطوره دینور شبكة الحوت معناسنه فصل التاء الفوقیة التحتحة زلزله وزننده بری اوته قلدانوب حركت ایلمك معناسنه‌در وحركت سیر ومشی صوتندن كه ایاق طاوشی تعبیر اولنور حكایه اولور لكن باپجه یاپجه اولان صوتدن حكایه‌در كه طپردی تعبیر اولنور تقول سمعت تحتحة سیره ای صوت حركته التحتح تزلزل وزننده یرندن حركت ایلمك وقلدامق معناسنه‌در یقال ما یتحتح من مكانه ای ما یتحرك الترح فرح وزننده وضدیدر كه غم وهم معناسنه‌در اسم ومصدر اولور یقال ما الدنیا الا فرح وترح ای هم ویقال ترح به ترحا من الباب الرابع اذا غم به وحزن ویوكسك یردن اشاغی‌یه انمك معناسنه‌در تقول ما زلنا اللیلة فی ترح ای هبوط وفقر واحتیاج معناسنه‌در یقال به ترح ای فقر التترح تفعل وزننده غملنمك معناسنه‌در یقال تترح به اذا غم التتریح تفعیل وزننده مغموم ومكدر قلمق معناسنه‌در یقال ترحه تتریحا اذا احزنه واغمه الترح كتف وزننده قلیل الخیر اولان كمسنه‌یه اطلاق اولنور سائلی محزون ایلدیكیچون بوراده قلت عددن كنایه‌در یقال هو ترح ای قلیل الخیر المترح معظم وزننده كركی كبی

بو بايه طوتمش بو بالوتو به دينور يقال ثوب مترّح اى مصبوغ صبغا مشبعا وشدّت وصعو بتلو اولان وجه معاشه دينور
يقال عيش مترّح اى ضيق شديد وآرالق آرالق كسيلور اولان آرجه سيل صو ينه دينور المترّح محسن وزننده
شول كمسيه دينور كه دائما معجب ومفرّح اولميوب مكدّر اولان نسنه لرى كوروب اشيدر اوله تارح آدم وزننده
ابراهيم الخليل على نبينا وعليه صلوة الجليل حضرتلرينك پدرلرى اسميدر وآزر عموجه لريدر التشحة تانك ضمى
وشين معجمه نك سكونيله جدّ معناسنه در كه حظ ونصيبدر بعض نسخه ده جدّ لفظى مكسورا مضبوطا اولمغله سعى
واهتمام دمك اولور وغيرت وحميت معناسنه در قال الطرمّاح الشاعر * ملا بانصاتم اعترته حمية * على تشحة من ذائد
غير واهن * اى على حمية غضب وبونك اصلى وشحه ايدى واو تايه مبدل اولمشدر وتشحه جبن وخوف وفرق على قول
حرد معناسنه در كه خشم وغضب ديمكدر وخبث نفس معناسنه در وحرص وطمع معناسنه در بونلرده اسمدر
التشح فرح وزننده ذكر اولنان معنالرك مجموعندن مصدردر مؤلف مسامحه اوزره سرد ايلمشدر الاتشح احمر وزننده
آنلردن صفتدر يقال رجل اتشح اى متصف بالتشح التفاح رمان وزننده فواكهدن الما يه دينور فارسيده
سيب دينور كه تركيسى الما ايله همشماردر وبو نفحه دن مأخوذدر كه رائحهٔ طيبه يه دينور التفحة مزرعه وزننده
المالق اولان يره دينور التفاحتان تثنيه بنيه سيله بدنده ايكى اوجده اولان اويلق باشلرينه اطلاق اولنور كه الماجق
تعبير اولنور هر برينه تفاحه دينور التوح لوح وزننده متهيئ وآماده اولمق معناسنه در يقال تاح له الشئ يتوح توحا
اذا تهيأ التيح تانك فتحى وياتك سكونيله بودخى متهيئ وآماده اولمق معناسنه در كه واوى ويائى اولور يقال تاح له الشئ
يتيح تيحا اذا تهيأ مصاحد سهل وتيسر عبارتيله مفسر اولمغله مآللرى بردر وتيح ايكى طرفه ميلان ايده رك يورمك
معناسنه در يقال تاح فى مشيته اذا تمايل الاتاحة افاده وزننده تهيئه قلمق معناسنه در يقال اتاحه الله فاتيح
اى هيأه فتهيأ وتهيئه الهيدن مراد تقدير اولمغله اتهات سائره ده تقدير ايله مفسردر مؤلف دخى متاح معناسنده
تصريح ايدر المتيح منبر وزننده شول فضول كمسيه دينور كه اوزرينه لازم اولميان بيهوده ومالايعنى يه دائما تعرض
ايدر اوله على قول دائما تيله لره واقع اولان كمسيه دينور وشول آته دينور كه شوق ونشاطندن برى اوته جولان وميلان
ايده رك يورر اوله التياح شدّاد وزننده والتيحان تانك كسر ومدّيله والتيّحان تانك كسرى وياى مشدده نك
فتحيله بونلرده متيح معنالرينه در المتياح محراب وزننده كثير الحركه اولوب دائما ناسزا ايشلره تعرض ايدن
فضول وكستاخه دينور وامر مقدّر معناسنه در المتاح مباح وزننده بودخى امر مقدّر معناسنه در يقال امر متاح
ومتاح اى مقدّر ابو التياح شدّاد وزننده تابعيندن يزيد الضبعى كنيه سيدر انس بن مالكدن روايت ايلمشدر
فصل الثاء المثلثة الثحثحة زلزله وزننده شول بوغوق سسه وخرلدى يه دينور كه بوغازك اوجنده كوچك
دلك باندن ظهور ايدر مؤلفك بيانه كوره اسمدر لكن شارحك تمثيلنه كوره مصدردر اول كونه صوتله سسلنمك
معناسنه در يقال فى صوته ثحثحة اى فيه بحة عند اللهاة الثحثاح ثانك فتحيله ثحثاث معناسنه در كه ذكر اولندى
يقال قرب ثحثاح اى ثحثاث الاثعنجاح افعنلال وزننده يغمور متمادى برى برى اوزره بالغفله سيل اولوب
اقمق معناسنه در يقال اثعنجج المطر اذا سال وكثر وركب بعضه بعضا فصل الجيم الجبح جيمك فتحى
وبانك سكونيله قرعه وقمار نوعندن آشيق آتمق معناسنه در كه بزم ديارلرده شش او يناموق تعبير اولنور يقال جبح
القوم بكعابهم جبحا من الباب الاول اذا ارموا بها لينظروا ايها يخرج فائزا وجبح جيمك حركات ثلاثيله آرى قسمنك
بال يايدقلرى قوغانه دينور جمعى اجبح كلور افلس وزننده واجباح كلور الجح جيمك فتحى وحانك تشديديله
برنسنه يى يايوب دوشدمك معناسنه در يقال جح الشئ جحا من الباب الاول اذا بسطه وجح اكل ايلمك معناسنه در
كاسبذ كبى يقال جح الرجل اذا اكل الجح الجح جيمك ضميله بورشق كوچك قاونه على قول اول كونه ابو جهل قرپوزينه
دينور الاجحاح همزه نك كسريله حامل قسمنك وضع حملى قريب اولمغله قارنى بيومك معناسنه در يقال اجحت المرأة
اذا حملت فاقربت وعظم بطنها وبو ماده فى الاصل يرتجى جانورك وجه مذكور اولمسنه مخصوص اولوب بعده
تعميم اولنمشدر المجح آندن اسم فاعلدر صفت خاصه در ومنه الحديث انّ كلبة كانت فى بنى اسرائيل مجحا
فعوى جراؤها فى بطنها الجحجح غضنفر وزننده والجحجاح جحجاث وزننده برقومك سيد وذيشانه دينور جمعى
جحاجح وجحاجحه وجحاجيج كلور وجحجح ناكس وبى مروّت شخصه دينور فسل معناسنه الجحجح هدهد وزننده
ايرى جثه لو قوج قيونه دينور الجحجحة زلزله وزننده برخصوصك نهايتنه بالغ اولمغه سعى وابتدار ايلمك
معناسنه در يقال جحجح الرجل الشئ اذا استقصاه وبادر اليه وبرنسنه دن فارغ اولوب كير وطورمق معناسنه در
يقال جحجح عن الامر اذا كف عنه وبرنسنه دن قورقمغله قحچنلوب كيرودونمك معناسنه در يقال جحجح عن القرن

اذا انكص جح جح جيملرك فتحى وضمى وحالرك سكونيله قيون قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر المجدح
منبر وزننده سويق يعنى قاووت ديدكلرى قاورلمش بغداى يا اونى ازوب بولايوب قارشديره جق كوچك طوقمقه
دينور ومجدح منازل قمردن دبران ديدكلرى منزله دينور على قول بر كوچك يلدز اسميدر كه دبران ايله ثريا ميانده
اولور وبو معناده ميمك ضميله ده لغتدر شارحك بيانه كوره قول اول ارجحدر وذكر اولنان دبران ديدكلرى يلدزلر
جمله نجومدن نصكره طلوع ايدرلر ولهذا مجدح وحادى النجوم دخى ديرلر حادى سوريجى ديمكدر وآنلر بور برجنده
بش يلدزدر كه سنام الثور دخى ديرلر ايارك يكرمى التيسنده طالع اولوب سقوطى تشرينده اولور انتهى ومجدح
دوه يه مخصوص برنوع تمغا اسميدر كه اويلقلرينه باصيلور الاجداح همزه نك كسريله دوه نك اويلغنه مجدح
ديدكلرى تمغاى مذكور بصمق معناسنه در يقال اجدح الابل اذا وسمها بالمجدح وقاووتى صوايله ازوب بولامق
معناسنه در يقال اجدح السويق اذا لتّه المجاديح ميمك فتحيله انوآء معناسنه در كه رقباسى اولان كواكب
طلوعنده ساقط اولان كواكبه دينور نته كه نوء ماده سنده بيان اولندى شارح ديركه مفردى مجدح در منبر وزننده
ياء اشباع ايتمشدر يقال ارسلت السماء مجاديح الغيث اى الانوآء المجدوح ميمك فتحيله فصد اولنمش دوه نك
قانه دينور كه زمان جاهليتده صقليوب قحطيا منده آنى بعض مخلوطاتله تناول ايدرلر ايدى الجدح مدح وزننده
سويق صوايله قارشدروب بولامق معناسنه در يقال جدح السويق جدحا من الباب الثالث اذا لتّه الاجتداح
افتعال وزننده جدح معناسنه در يقال اجتدح السويق بمعنى جدحه التجديح تفعيل وزننده برنسنه يه برشيئ
بيلاشدرمق معناسنه در يقال جدّحه تجديحا اذا لطخه المجدّح معظم وزننده صوقاتلمش نسنه يه دينور يقال
شراب مجدّح اى مخوّض جدح كسريله يكى قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر المجداح محراب
وزننده ساحل بحر معناسنه در كه دكز يالپسيدر وبو مجازدر جدح سويق معناسندندر الجرح جيمك فتحى ورانك
سكونيله يارهلمق معناسنه در يقال جرحه جرحا من الباب الثالث اذا كلمه وكسب وكار ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال جرح الرجل اذا اكتسب اساسك بيانه كوره بو معنا مجازدر تأثير جارحدن مستعار اولمغله اعمال
يد ورجل ايله اولان اكتسابه مخصوصدر عوامل اولان ايدى وارجل انسانه جوارح اطلاقى دخى مكسوبده تأثير
ايتديكى علاقه سنه مبنى در وبر كسيه قدح وطعن وشتم ايله زبانداز لق ايدوب دلازار ايلمك معناسنه استعمال
اولنور كه جراحات سناندن اشدّ اولور يقال جرح فلانا اذا سبعه وشتمه وحاكم شاهدك كذب ياخود فسق مقوله سى
تهمتدن ناشى عدالتنى اسقاطله شهادتنى ردّ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جرح القاضى شاهدا اذا اسقط عدالته
وجرح يارهلنمق معناسنه در يقال جرح الرجل جرحا من الباب الرابع اذا اصابته جراحة وشاهد مردود الشهاده
اولمق معناسنه در يقال جرح الشاهد اذا جرحت شهادته التجريح تفعيل وزننده بودخى يارهلمق معناسنه در
كثرتى ياخود شدّتى متضمندر يقال جرّحه تجريحا بمعنى جرحه الجرح جيمك ضميله اسمدر يارهيه دينور جمعى
جروح كلور وندرت اوزره اجراح كلور الجراح كتاب وزننده جراحه نك جمعيدر كه بودخى يارهيه دينور الجريح
امير وزننده يارهلو مجروح معناسنه در مذكر ومؤنثه وصف اولنور زيرا فعيل بمعنى مفعولدر يقال رجل وامرأة جريح
اى مجروح جمعى جرحى كلور قتيل وقتلى كبى الاجتراح افتعال وزننده بودخى اعمال جوارحله اكتساب ايلمك
معناسنه در يقال اجترح الرجل اذا اكتسب الجوارح جارحه نك جمعيدر كواسب معناسنه در مكسوبده تأثيرى
علاقه سيله بو مناسبتله قصراق آتلره اطلاق اولنور نته كه اصحابنه كسب مال ايلدكلرى چون وكسب وكار ايلدكده
آلت اولان اعضاء انسانى يه اطلاق اولنور كه مراد ايدى وارجلدر مترجم ديركه آغزده داخلدر زيرا بعض فوالرسوز
لطيفه — صاتوب اقچه قزانورلر ندماى كبار كبى وتعيينجى پشلرك كونلرى دخى داخلدر مدخول اولديغى كبى وشكارى
اولان يرتجى قوشلره وجانورلره دخى جوارح اطلاق اولنور وعربلر هذه الناقة والاتان من جوارح المال ديرلر
شابّة مقبلة الرحم معناسنه يعنى كنج اولمغله طوغوروب اصحابنه كسب مال ايدن دوابدندر وبو معناى اسقادن
شعبه در الاستجراح عيب وفساد يعنى معيوب وفاسد اولمغله جرح ورده مستحق اولمق معناسنه در يقال استجرح
الشئ اذا صار معيوبا وفاسدا الجراح شدّاد وزننده بر رجل علميدر الجرحة دحرجه وزننده مؤلف ديركه
ظنّ ايدرمكه بيون اوزاتمق معناسنه در يقال جرحح عنقه كانه اطاله شارح ديركه بو لغتى فرّاء ذكر ايدوب
معناسنى تفسير ايلمامشدر اكا بناء مؤلف ظنّ ايله تفسير ايلمشدر الجرداح والجرداحة جيملرك كسريله باشى
سيوريجه تپه ره دينور باشى يومرى اولميوب سويو وسيورى اولان كمسيه مجردح الرأس اطلاقى اكا تشبيهله در
الجرزح جيمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بركمسه برنسنه يه ايلشميوب طوغرى كندى ايشنه كتمك معناسنه در يقال

جزح الرجل جزحا من الباب الثالث اذا مضى لحاجته وعطيه كثيره و يرمك على قول بركسيه طاتشميه رق خود
بخود و يرمك معناسنه در يقال جزح الرجل لفلان اذا اعطاه عطاء جزيلا او اعطى ولم يشاور احدا وآهو وجيران
قسمى بناغنه كيرمك معناسنه در يقال جزحت الظباء اذا دخلت كناسها و يپراق سلكمك ايچون اغاجه اورمق
معناسنه در يقال جزح الشجر اذا ضربه ليحت ورقه وكندى مالندن بر آخر آدمه بر مقدار بولوب و يرمك معناسنه در
يقال جزح له من ماله جزحة اى قطع له قطعة و جزح و بركو يه اطلاق اولنور عطيه معناسنه كه وصف بالمصدر در
يقال اعطاه جزحا جزيلا اى عطية كثيرة الجزحة حمزه وزننده مالدن بر قطعه يه دينور الجرح جبل وزننده
والجزح كتف وزننده رأى ورشد وكياست درجه سنه بالغ اولان اوغلانه دينور يقال غلام جزح وجزح اذا انظر
وتكايس جطع كسرتين وحانك سكون اوزره بناسيله قرى معناسنه مستعملدر كه قراردن امر حاضر مؤنثدر
طوريمكدر بو كلمه بى چن كبى صاغان كسنه كچى سر كشلك ايلدكده تكلم ايدرلر على قول كوچك ديشى قوزيلره
ديرلر كچى يه دينر الجلح جيمك فتحى ولامك سكونيله طوار اغاجك يوقرى دالرينى كيروب قبوقلرينى صويمق
معناسنه در يقال جلح المال الشجر جلحا من الباب الثالث اذا رعى اعاليه وقشره الجوالح جوارح وزننده قارغى
قاسلرى وحصير اوتلرينك باشلرندن بنه كبى اوچوب كيدن نسنه لره دينور جالحه مفرديدر تركيده توزاق تعبير اولنور
المجالحة مكالحه وزننده ومرادفيدر كه از غشوب بد چهره اظهار ايلمكدر كه مكاشفه معناسندن مأخوذ در يقال جالحه
اى كالحه و برايشى آچقلق معناسنه در يقال جالح بالامر اذا جاهره وعداوتى عيان ايلمك معناسنه در كه آچقدن
دشمنلك ايلمكدر تقول جالحنى فلان اى كاشفنى بالعداوة ومكابره معناسنه در يقال جالحه اذا كابره المجالح اسم فاعل
بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور وقيش ايامنده سود و يرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور قوت وغزارتى كشف ايلديكيچون
جمعى مجاليح كلور ومجاليح شول قحط وغلا سنه لرينه اطلاق اولنور كه طوارلرى هلاك ايدراوله المجلاح مفتاح وزننده
شول جلادتلو طيانقان ناقه يه دينور كه قوراق سنه لره تحمل ايدوب سودنى چكمز اوله الجلح فتحتيله باشك ايكى
جانبنده قيل آرى اولمامق وجه اوزره كل اولمق معناسنه در كرك خلقى وكرك عرضى اولسون يقال جلح الرجل جلحا
من الباب الرابع اذا صار منحسر الشعر من جانبى رأسه اول رجله اجلح دينور زمخشرى باشك اوكنده قيل اولميان ايله
ومبرى باشك اوكنك ايكى طرفنده قيل اولميانله تفسير ايلمشدر المجلح محدث وزننده اكول كسيه اطلاق اولنور
قانى كل باشه دونه در ديكيچون يقال رجل مجلح اى اكول المجلح معظم وزننده اكل اولمش نسنه يه اطلاق اولنور
الاجلح احمر وزننده باشى وجه مذكور اوزره كل اولان كشى يه دينور وتپه سى قبه لو اولميوب مسطح اولان قوچى يه
ومحفه يه اطلاق اولنور واطرافنده قورقولق تعبير اولنان ديوارى اولميوب كشاده اولان طامه اطلاق اولنور كه كاركير
بيوتده اولور يازموسمنده كيجه طاملرده ياتارلر قال الشارح وفى الحديث من بات على سطح اجلح فلا ذمة له اى على سطح
لم يحجر بجدار الجلح جيمك ضميله سكر وزننده بوينوز سز صغره اطلاق اولنور يقال بقر جلح اى بلاقرون كرچه مؤلف
وزن مذكور ايله تقييد ايلمشدر لكن امهات سائره ده جيمك ضمى ولامك سكونيله مضبوطدر كه اجلح وجلحاء كلمه لرندن
جمعدر يقال ضأن اجلح وبقرة جلحاء وبقر جلح الجلاح غراب وزننده اوكنه نه كلورسه سپوروب كوتررا اولان
سيل صوينه اطلاق اولنور يقال سيل جلاح اى جراف التجليح تفعيل وزننده برشيئه تصميم همت ايله اقدام ايلمك
معناسنه در يقال جلح على الشىء اذا اقدم عليه وصمم و برنجى جانور برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال جلح الاسد على القوم اذا حمل عليهم الجلواح جيمك كسريله ارض واسعه يه دينور جلحاء صحراء وزننده
بغداد قضاسنده برقريه و بصره ترانده بر موضع آديدر الجلحاءة جيمك كسريله قطعا نسنه انبات ايلمين كل يره
دينور الجليحه جيمك فتحيله اعراب قسمنه مخصوص بر نوع طعامدر كه صافى ياغه سود صاغوب قارشدررلر
كوره مزكبى اولمغله اكل ايدرلر الجليحاء غبيراء وزننده غنى قبيله سنه مخصوص بر كونه شعار وعلامتدر كه
شنخونده برى برنى آنكله ادراك ايدرلر الجلحمة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در ميمى زائده در يقال جلحم
رأسه اذا حلقه الجلبح زبرج وزننده آفت وداهيه يه دينور وزشت وبدلقا قوجه قارى يه دينور الجلادح علابط
وزننده اك اوزون شيئه دينور جمعى جلادح كلور جيمك فتحيله جوالق وجوالق كبى الجلندح سمندل وزننده بغايت ثقيل
وناتراش وناساز كسيه دينور الجلندحة جيمك ضميله قوى وشديد وطيانقان اولان ناقه يه دينور اركگنه اطلاق اولنمز
يقال ناقة جلندحة اى صلبة شديدة الجمح جيمك فتحى وميمك سكونيله والجموح قعود وزننده والجماح جمال
وزننده راكبى ضبطه قادر اولمامق وجهيله آت سركش وباشى سرد اولوب راكبنى اسلمز اولمق معناسنه در يقال
جمح الفرس جمحا وجموحا وجماحا من الباب الثالث اذا اعتز فارسه وغلبه وخاتون مطلقه دكل ايكن زوجندن اذنسز

اقرباسى خانه سنه كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال جمحت المرأة زوجها اذا خرجت من بيته الى اهلها
قبل ان يطلقها وشتاب وسرعتله كتمك معناسنه در يقال جمح الرجل اذا اسرع وآشق اوينيان چوجق بر آشقله
آخر آشقى اوروب يرندن آيرمق معناسنه در يقال جمح الصبى الكعب بالكعب اذا رماه حتى ازاله عن مكانه الجموح
صبور وزننده باشى پك سرد باوز آته دينور يقال فرس جموح اذا كان يعتز فارسه و يغلبه وجموح اسماء ندر ومسلم
ابن عمر والباهلى فرسنك اسميدر و جموح كندى هوس وهواسنه تابع اولوب اصلا نصح وتربيه ايله رد ومنعى قابل اولميان
كسيه اطلاق اولنور يقال رجل جموح اذا كان يركب هواه فلا يمكن رده الجماح رمان وزننده جنكدن منهزم
اولمش عسكره اطلاق اولنور كه رد وارجاعلرى ممكن اولمز جماح مفرديدر وجماح اسم اولور تعليم اوقنه دينور كه
تمرنسز اولوب واوجى فندق كبى طوپاق اولور نشاندن كيرو مردود اولور وملاعب اطفالدن شول ملعبه يه دينور كه
براغاج تپه سنه ميوه قصدروب آنكله بيلرنده لعب ايدرلر وشول نباته دينور كه حلى وصليان ديدكلرى اوت كبى
اطرافنده يومشق قلچقلرى وخوشه طرزنده پوسكللرى اوله خلاصه سى تازه انكنار شكلنده اوله جمعى جماميح كلور
وبعض اشعارده ضرورت ايچون جماح كلمشدر جماح كتان وزننده جميح زبير وزننده وجمح زفر وزننده
اسماء رجالدندر وجميح زبير وزننده آلت تناسله دينور وجمح زفر وزننده بنو تميربوردنده بر طاغك آديدر جمع
جيمك كسريله اساميدندر عبدالله بن جمع بر شاعر عبقسيدر يعنى عبدالقيس قبيله سندندر الجنوح قعود وزننده
ميل ايلمك معناسنه در يقال جنح اليه جنوحا من الباب الثالث والاول والثانى اذا مال اليه وبرآدمك قولنه طوقنمق
معناسنه در يقال جنح فلانا اذا اصاب جناحه وكيجه ظهور ايلمك معناسنه در يقال جنح الليل اذا اقبل ودوه نك آغر
يوك بصمقله ككركى شكست اولمق معناسنه در يقال جنح البعير على بناء المجهول اذا انكسرت جوانحه لثقل حمله
الاجتناح افتعال وزننده بو دخى برشيئه ياخود بر طرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال اجتنح اليه بمعنى جنح
واجتناح فى السجود مصلى سجده ده ايكى اللرينك آيه لرينه چوكوب قوللرنى يره فرش ايلميه رك يردن يوقريجه
ديرسكلرنى رفع ايدوب و بطننك ايكى طرفنه قصدرميه رق قولتقلرنى قوغوشجه طوته رق بعينه قنادشكلنده
طوتمق معناسنه در كه بو وضع اوزره امر شرعى صادر اولمشدر يقال اجتنح الساجد اذا اعتمد على راحتيه مجافيا
للذراعين غير مفترشهما وناقه سرعتله يوريمك على قول شدت سرعت واندفاعندن آياقلرى كوكسنه طوقنه رق
طورطوب ديوشورلمش كبى اكسه سى اوكنه طبانمق وجه اوزره يلمك معناسنه در يقال اجتنحت الناقة اذا اسرعت
اوكان مؤخرها مسندا الى مقدمها لشدة اندفاعها وآتده اجتناح دائما بر يانه طوغرى ميل واعتماد ايده رك
سكرتمسندن عبارتدر كه نك ديزكين ديدكلرى آت كبى كه كيمى صاغنه وكيمى صولنه اعتماد ايده رك سكردر يقال
يجتنح الفرس اذا كان حضره واحدا لاحد شقيه يجتنح اى يعتمد عليه فى حضره الاجناح همزه نك كسريله
بو دخى ميل ايلمك معناسنه در يقال اجنح اليه اذا مال و برنسنه يى اماله قلمق معناسنه در يقال اجنحه اذا اماله
الجوانح جانحه نك جمعيدر كوكس تخته سنك آلتنده اولان ايكى طرفلو كوچك قبورغه ككلرينه دينور كه ككرك
تعبير اولنور او جلرى اكريجه اولديغى باعث تسميه در ومنه يقال هذا امر تنقض منه الجوانح وهى الضلوع تحت
الترائب مما يلى الصدر الجناح جيمك فتحيله قوشك قنادنه دينور وانسانك اللرينه اطلاق اولنور جمعى اجنحه
كلور واجنح كلور افلس وزننده كذلك انسانك بازولرينه وقولتقلرينه اطلاق اولنور و برنسنه نك برجانبنه اطلاق
اولنور مثلا دره نك ايكى جانبنه جناحى الوادى اطلاق اولنور و برشيئك نفس وحقيقتنه اطلاق اولنور يقال
جناح الشىء اى نفسه وقناد شكلنده انلو و يصى ديزلمش انجو ديزيسنه دينور كه آويزه ايدرلر على قول مطلقا
نظام واحد اوزره ديزلمش ديزى يه دينور وكنف وحمايه و پناه معناسنه استعمال اولنور يقال فلان فى جناح فلان
اى فى ذراه وكنفه وحمايته و برشيئك سمت وناحيه سنه اطلاق اولنور و برنسنه نك بر طائفه سنه و بر بلوكنه اطلاق
اولنور و بونده جيمك ضميله ده جائزدر و پنجره يه اطلاق اولنور يقال اشرع فلان جناحا الى الطريق اى روشنا
ومنظرا وجناح حوفران بن شريك نام كسنه نك فرسى اسميدر كذلك بنو سليم جماعتنده بر فرس ومحمد بن مسلمة
الانصارى وعقبة بن ابى معيط فرسلرى آديدر و بر رجل اسميدر وجناح سياه چهره عوريه اطلاق اولنور وعربلر
جناح كلمه سنى بعض كنايه واستعاره وجهيله استعمال ايدرلر مثلا وطنلرندن مفارقت ايدوب كتديلر ديجك يرده ركبوا
جناحى الطائر ديرلر فارقوا اوطانهم معناسنه و بركسه بر خصوصده بغايت جد وسعى واقدام ايلسه ركب جناحى
النعامه ديرلر وسفر اراده سنده بز ديجك يرده نحن على جناح السفر ديرلر جناح جناح مكررا كچى قسمنى صاغمق
ايچون چاغرمقده تكلم اولنور سياه خاتون معناسندن مأخوذدر ذوالجناحين ايكى قناد صاحبى ديمكدر جعفر بن

ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر طیار کبی مؤته ملحمه سنده کفار روم ایله مقاتله ایدوب ایکی قوللری بریده اولدقده نصکره شهیداً طائر روح پرفتوحلری جانب عرش برینه پریده اولمغله حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حقلرنده ان الله قد ابدله بیدیه جناحین یطیر بهما فی الجنة حیث یشاء بیورملریله ذوالجناحین ایله ملقب اولدیلر ذوالجناح اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن شمر بن لهیعة الحمیری لقبیدر الجناح جیمك ضمیله کناه واثم معناسنه در طریق حقدن باعث میل اولدیغیچون یقال لاجناح علیه ای لااثم شارح دیرکه بعضلر جناح کناه لفظندن معرّبدر دیدی لکن مرجوحدر الجنح جیمك کسریله بودخی جانب وچوره وکنف وحمایه وناحیه معنالرینه در وجنح اللیل کیجه دن برطائفه ومقداره اطلاق اولنور میل وذهابی ایچون وبونده جیمك ضمیله ده جائزدر یقال مضی جنح من اللیل ای طائفة منه وجنح بر رجل اسمیدر الجناح کتّان وزننده برسرای عظیم آدیدرکه ابو مهدیه نام کمسنه ظاهر بصره ده بنا ایلمشیدی التجنح تفعل وزننده اجتناح کبی بودخی مصلی سجده ده قوللرینی یاتورمیوب وصیقشدرمیوب قنادطرزنده طوتمق معناسنه درنته که تصویر اولندی یقال تجنح الساجد بمعنی اجتنح جنادح علابط وزننده ابن میمون درکه اصحابندندر مصر فتحنده بولنمشدر الجوح جیمك فتحی وواوك سکونیله قرپوزه دینور بطیخ شامی کبی وجوح مصدر اولور استیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه یقال جاحتهم السنة تجوح جوحا اذا اهلکتهم واستأصلتهم وبولدن صاپمق معناسنه در یقال جاح الرجل اذا عدل عن المحجة الاجاحة همزه نك کسریله والاجتیاح افتعال وزننده بونلرده استیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اجاحوهم واجتاحوهم ای اهلکوهم واستأصلوهم الجائحة رائحه وزننده دواب ومواشی قسمنی اهلاك واستیصال ایلین آفت وشدته دینور یقال جاحتهم الجائحة الجوح منبر وزننده هرشیئی استیصال وجهیله هلاك ایدن نسنه یه دینور الجاح رده یه دینور ستر معناسنه اصلی جاح ایدی مستوری بالتمام ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی الاجوح اجوف وزننده مطلقا واسع نسنه یه دینور جمعی جوح کلور جیمك ضمیله التجویح تفعیل وزننده اپاغی طاشر قدوب فرسوده قلمق معناسنه در تقول جوّحت رجلی ای احفیتها فصـــل الحاء المهمله الحدحة عتله وزننده بودور خاتونه دینور یقال امرأة حدحة ای قصیرة الحرّ حانك کسری ورانك تخفیف وتشدیدیله والحرة هایله خاتونك فرجنه دینور بونلرك اصلی حرح ایدی آخرده حا ایله روسبی فرجی کبی کثرت استعمالدن تخفیف اولندی جمعنده اصلی اوزره احراح دینور وحرون دینور لدون ومئون کبی ونسبتنده حریّ دینور وحرحیّ دینور حانك کسری ورانك فتحیله بدویّ وعدویّ کبی وحرح دخی دیرلر سنه دیدکلری کبی وسته بیوك فرجلی دیمك اولمغله حریّ وحرحیّ که منسوبلردر فرجی بیوك خاتون دیمکدر وحرح که کنف وزننده درفرج دوشکونی اولان نابکار کمسه یه دینور یقال رجل حرح ای حریص علی الحرّ الحرح جرح وزننده خاتونك فرجنه طوقنمق معناسنه در یقال حرح المرأة حرحا من الباب الثالث اذا اصاب حِرَها المحروحة فرجنه طوقنلمش خاتونه دینور حنح حانك کسری ونونك سکونیله قیون وکچی قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر الحیحاء حانك کسریله برکلمه درکه کتب صرفده حاحیت حیحاء عبارتیله تمثیل اولنوب لکن تفسیر معناسنه تعرض ایلمدیلر واخفش دیدیکه بونك عاعیت عیعاء وهاهیت هیهاء کلمرندن غیری نظیری یوقدر شارح دیرکه حیحاء مفاعله دن مصدر ثانیدر عیعاء وهیهاء کبی اصواتدن منتصرفدر عیعاء قیون قسمنی عی عی دیه رك سورمك وهیهاء که همزه ایله هأ هأ مدخی دینوردوه یی علف یمکه هی هی دیو چاغرمق یاخود هأهأ دیو سورمکدن حکایه اولمغله حیحاء دخی تکه یی یاخود حماری صویه چاغرمقدن حکایه درنته که مؤلف ماده لرنده بیان ایلمشدر فصـــل الدال التدبیح تفعیل وزننده رکوع هیئتنده ارقه یی بسط ایدوب باشی اشاغی یه طوغری یك اکمك معناسنه در یقال دبّح الرجل تدبیحا اذا بسط ظهره وطأطأ رأسه وبو جمار طورو شیدر ومنه الحدیث نهی ان یدبّح الرجل فی الرکوع کما یدبّح الحمار وذلیل اولمق معناسنه در یقال دبّح الرجل اذا ذلّ ومتار ورلماسی طپراق آلتنده قبارمغله طپراق طومالوب قالقمق معناسنه در یقال دبّحت الکمأة اذا انتفخت عنها الارض وماظهرت بعض نسخه ده انتفخ عنوانده اولمغله تذکیری تراب اعتباریله اولور وتدبیح برکمسه دائما خانه سنه ملازم اولوب تقاعد سپاهیسی کبی طشره چقمز اولمق معناسنه در یقال دبّح الرجل فی بیته اذا لزمه فلم یبرح الاندباح انفعال وزننده تدبیح ایله معنای اولده مرادفدر الدّبیح سکّین وزننده احد وفرد معناسنه در یقال مابالدار دبّیح ای احد وجمله دبّیح دخی بو معنایه در ومقام نفیه مخصوصلردر المدبحة محدثة وزننده ارقه سی قنبورلنمش قوملغه اطلاق اولنور یقال رملة مدبّحة ای حدباء جمعی مدابح کلور کرچه مؤلفك وشارحك ضبط وتقییدلری اوزره ثبت اولندی لکن وزن مزبورك جمعی قیاسه مخالفدر وعربلرك اکل ماله بالدبح ودبیدح قوللری بدح ماده سنده بیان اولندی

الدحّ دالك فتحی وحانك تشدیدیله برنسنه یی طپراغه کوموب صاقلمق معناسنه در یقال دحّ الشیء فی الارض دحّا من الباب الاول اذا دسّها وجماع ایلمك معناسنه در یقال دحّ المرأة اذا نکحها ای جامعها وبرکسه یی قاقوب قفاسی اوزره یره یقمق معناسنه در یقال دحّ فلانا اذا دعه فی قفاه وبو معناده درکه عربلر دعها معها دیجك برده دحّا محادیرلر یعنی اول خاتونی موجودی ودر عهده سی اولان اموال واشباسیله ترك وفراغت قیل شارح دیرکه اصلی دعها معها اولمق دخی محتملدر لغت سعدیه ده عین حایه قلب اولنور ومجانست ایچون هاء دخی حایه قلب اولنمش اولور الاندحاح انفعال وزننده برنسنه یایوانلنوب بولالمق معناسنه در یقال اندحّ الشیء اذا اتسع الدحداح والدحداحة داللرك فتحیله والدحدح فدفد وزننده والدحادح دالك ضمیله والدحیدحة تصغیر بنیه سیله والدودح جوهر وزننده والدحدحة محجه وزننده بك قصه بویلو بودور کشی یه دینور الدحوح صبور وزننده ایری جثه لو تنومند عورته وناقه یه دینور دحندح داللرك کسریله برکوچك بوجك آدیدر وصبیانه مخصوص برلعب اسمیدر برکوب وضع معهود اوزره دحندح دحندح دیرلر بری خطا ایدرسه براپاغی اوزره بدی کرّه سکرك دولانور دح دح داللرك کسری وحارك سکونیله دح دح حارك تنوینلریله بر کلمه درکه برنسنه یی برتقریبله اقرار ایدن کمسه یه سویلنور اقرار ایلدك من بعد اپشم اول چبالمه فائده سی یوقدر موقعنده سویلرلر یقال للمقرّ دح دح ودح دح ای اقررت فاسکت الدودحة حوقله وزننده سمورمك معناسنه در یقال دودح الرجل اذا سمن الدرح جرح وزننده دفع ایلمك معناسنه در یقال درحه درحا من الباب الثالث اذا دفعه الدرح فرح وزننده یك قوجه مق معناسنه در یقال درح الرجل درحا من الباب الرابع اذا هرم الدرح کتف وزننده آندن صفتدر مذکر ومؤنثه وصف اولور یقال رجل وناقة درح ای هرمة الدرحایة داللك کسریله قارنی بیوك شیشمان بودوره دینور یقال رجل درحایة ای قصیر سمین بطین الدربحة دحرجه وزننده برقورقو سیبله سکردوب قاچمق معناسنه در یقال دربح الرجل اذا عدا من فزع وباشی اشاغی یه پك اکلکله بلی قنبورلدوب بوکرلمك معناسنه در یقال دربح الرجل اذا حنی ظهره وطأطأ رأسه وتذلّل ایلمك معناسنه در یقال دربح فلان اذا تذلّل الدردح زبرج وزننده برشبئه دوشکون حریص اولان کمسه یه دینور وپك پیرفانی اولان عجوزه کذلك رجله دینور تذکیر وتأنیثی مساویدر یقال شیخ وعجوز دردح ای هم الدردحة هایله طول وعرضی برابر اولان عورته دینور که قبلو بغه هیئتنده اولور جمعی درادح کلور وشول ناقه یه دینور که پك قوجه لقدن بالجمله دیشلری کیدوب چنه سی چنه سنه یاپشمش اوله الدلح دالك فتحی ولامك سکونیله انسان وحیوان آغر یوك آلتنده آدیملری آچه میوب خرده خرده امکلیه رك یوریمك معناسنه در یقال دلح الرجل وغیره دلحا من الباب الثالث اذا مشی بحمله منقبض الخطو لثقله الدلوح صبور وزننده یغموری چوق بلوده دینور یقال سحابة دلوح ای کثیرة الماء جمعی دلح کلور ضمتینله قدوم وقدم کبی الدالح بودخی اول معنایه در یقال سحاب دالح ای کثیر الماء جمعی دلّح کلور رکّع وزننده ودوالح کلور کواهل کبی التدالح تفاعل وزننده ایکی کمسه برآغر شیئه براغاج چکوروب برابرجه کوترمك معناسنه در صریق حماللرینك فیچی وپاغ بدکی کوتردکلری کبی یقال تدالحاه فیما بینهما اذا حملاه علی عود دولح جوهر وزننده برخاتون آدیدر الدلح صرد وزننده چوق ترلین آته دینور یقال فرس دلح ای الکثیر العرق الدلبحة دربحه وزننده ومرادفیدرکه باشی اکوب بلنی قنبورلتمق معناسنه در یقال دلبح الرجل اذا حنی ظهره وطأطأه یعنی رأسه التدمیح تفعیل وزننده باشی اشاغی یه پك اکمك معناسنه در یقال دمّح الرجل تدمیحا اذا طأطأ رأسه الدمحمح سفرجل وزننده یوالق دوز نسنه یه دینور طوپ کله سی کبی الدملحة دحرجه وزننده ومرادفیدرکه یوارلمق معناسنه در یقال دملح الحجر اذا دحرجه الدملحة دالك ومیمك ضمیله ایری جثه لو اتنه طلوطقناز طوپاج خاتونه دینور الدنوح قعود وزننده ذلیل اولمق معناسنه در یقال دنح الرجل دنوحا من الباب الثالث اذا ذلّ التدنیح تفعیل وزننده دنوح معناسنه در الدنح دالك کسریله نصاری طائفه سنه مخصوص بر یصفلیه آدیدر شارح دیرکه کرچه بونی عرب تکلم ایدرلر لکن عربیتی مظنوندر مترجم دیرکه لفظ مزبور سریانیدر کانون ثانینك آلتنجی کوننه دینورکه آنده نصاری طائفه سی خاجلرنی صویه براقورلر واول کون یصفلیه لری اولمغله آکا اطلاق اولنور سریانیده طلوع معناسنه درکه مراد اردن نهرندن طلوع حضرت عیسادر الدنبح سنبل وزننده بدخوی وبد مزاج کمسه یه دینور الداح راح وزننده منقش چوجق اویناغنه دینورکه آنکله چوجقلری آوندروب اکلندررلر ومنه الدنیا داحة وهو نقش یلوّح للصبیان یعللون به وبرقاج قات قپتان مقوله سندن اورلمش بلازکه دینورکه نسوان بلکجه لرینه چکوررلر وخلوق دیدکلری طیبه دینورکه حجازده متعارفدر واکوز مقوله سنك صرتلرنده اولان آلاجه لغه وخطوط منقشه یه

دبنور الدوحة حمزه وزننده اولو اغاجه دبنور شجرهٔ عظيمه معناسنه جمع جنسى دوح كلور الدوح دالك
فتحى وواوك سكونيله انسانك قارنى بويوب اشاغى صارقق معناسنه در يقال داح بطنه يدوح دوحا اذا عظم
بطنه واسترسل واغاج بويوب اولولنمق معناسنه در يقال داحت الشجرة اذا عظمت الدايحة رايحه وزننده
بويوب اولولنمق اوزره اولان شجره يه دبنور الاندياح انفعال وزننده بودخى قارن بويوب اشاغى صارقق معناسنه در
يقال انداح بطنه بمعنى داح التدويح تفعيل وزننده طاغتمق معناسنه در يقال دوّح فلان ماله اذا فرّقه الديحان
ريحان وزننده چكركه يه دبنور جراد كبى فصــــل الذال المعجمة الذبح ذالك فتحى وبانك سكونيله والذباح ذالك
فتحيله يارمق معناسنه در يقال ذبح الشئ ذبحا وذباحا من الباب الثالث اذا شقه اصل معناى موضوعى بودر و برنسنه يى
ياروب آيرمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذبحه اذا فتقه و بوغزلمق معناسنه در يقال ذبح الشاة اذا نحرها
و بركسه نك صقالى چنه لرنده وآلت دوداغنك آلتنده بتيوب همان آككى آلتنده بوغازنه طوغرى بتوب صارقق اولورسه
ذبحت اللحية فلانا ديرلر كويا كه لحيه بچاق كبى ياخود اثر ذبح كبى بوغازنده نابت ونمايان اولمشدر اول كسيه
قورصاغندن صقاللو تعبير اولنور مؤلفك بوراده فهو مذبوح بها قولى بو معنايه متعلقدر بها ضميرى لحيه يه راجعدر
وذبح بوغمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذبحه اذا خنقه و كوپ مقوله سنى ياروب دلمك معناسنه مستعملدر يقال ذبح
الدن اذا بزله الذبح ذالك كسريله بوغازلنه جق حيوانه دبنور قربانلق قيون كبى قال الشارح ومنه قوله تعالى وفديناه
بذبح عظيم وهو ما يذبح الذبح صرد وزننده والذبح عنب وزننده برنوع منتار آديدر مراد ياض نوعيدر وذبح
صرد وزننده يبان هاوجنه دبنور جزر برّى معناسنه و بر بشقه نبات آديدر الذبيح امير وزننده بوغزلنمش حيوان
مذبوح معناسنه در فعيل بمعنى مفعولدر وغلبهٔ اسميتى مؤنثنده هاء ادخالنى موجب اولمشدر وحج شريفده
وقربان بيرامنده قربان ايلمكه صلاحيتى اولان حيوانه دبنور كه بچاغه كلور حيوان تعبير اولنور وذبيح اسمعيل على نبينا
وعليه السلام حضرتلرينك لقبلريدر قصه لرى معلومدر انا ابن الذبيحين حديثنده برى مشار اليه و بريسى
حضرت رسول اكرمك پدرلرى عبد الله بن عبد المطلب جنابلريدر عبد المطلبك اولاد ذكورى اولماغله اون نفره
بالغ اولدقده برينى قربان ايلمك اوزره نذر وعهد ايلمشيدى بعده اولاد مطلوبه يه نائل اولوب اونجيسى عبد الله اولمغله
نذرينه وفا ايلمك جهتيله ذبح مراد ايلدكده بعض عقلاء دلالتيله اون دوه ايله قرعه ايدوب اونجى دفعه ده دوه اولمق
اوزره ظهور ايلمكله فدا طريقيله يوز دوه قربان ايلدى بو ملابسه ايله اكا دخى ذبيح اطلاق اولندى الاذّباح همزه نك
وذال مشدده نك كسريله قربانلق قيون ايدنمك معناسنه در و بو افتعال بابندندر تاء افتعال ذاله قلب وادغام اولنمشدر
يقال اذّبح الرجل اذا اتخذ ذبيحا التذابح تفاعل وزننده ناس برى برينى ذبح ايلمك معناسنه در يقال تذابح القوم
اذا ذبح بعضهم بعضا المذبح مقتل وزننده اسم مكاندر بسملگاه معناسنه قناره تعبير اولنور ويرده اولان شول
يارىغه اطلاق اولنور كه بر قارش مقدارى اوله جمعى مذابح كلور المذبح منبر وزننده بوغزليه جق بچاغه دبنور
الذبّاح رمّان وزننده اياق پرمقلرينك ايچ يوزلرنده عارض اولان يارقلره دبنور كه پك الم ويرر و بونده غراب وزننده
لغتدر الذباح غراب وزننده سميتلو بر نبات آديدر و بر وجع اسميدر كه بوغازده حادث اولور كما سيذكر المذابح
ميمك فتحيله مذبحك جمعيدر كه اسم مكاندر ومذابح محرابلره ومقصوره لره كه نصارى معابدلرنده اولور ونصارى
كليسالرينه اطلاق اولنور محال قربيت اولدقلريچون و بو اطلاق قبل الاسلامدر الذابح دوه نك بوينك يصيلغندن
بوغازى اوزره باصيلور بر داغ ياخود بر داغلغى اسميدر وشول قبيله ره وتويلره اطلاق اولنور كه طماقله حلقومدن
ذبح اولنه جق محلك ارالغنده نابت اولور سعد الذابح فلكده ايكى براق كوكبدر كه منازل قمرندندر ميانه لرى بر ذراع
مقدارى و برينك كويا كه بوغازنده بر كوچك كوكب واردر كه كويا آنى ذبح ايدر شكلنده مرئى در ذبحان عثمان وزننده
يمنده بر بلده در و برجماعت آديدر و اصحابدن عبيد بن عمروك جدى اسميدر التذبيح تذبيح وزننده ومرادفيدر كه
ركوع هيئتنده باشى بك اشاغى يه اككك معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام نهى عن التذبيح
فى الصلوة والمشهور بالدال المهملة كما ذكر الذبحة ذالك ضميله همزه وزننده والذبحة عنبه وزننده والذبحة
ذالك كسريله كسره وزننده والذباح كتاب وزننده والذباح غراب وزننده كه بو تكرار در بوغازده حادث
اولور بر وجع آديدر على قول بعض اسباب عارضه سيله ماده سى قاندر كه بوغازده مجتمع اولمغله بوغاز شيشوب عليلى
خنق واهلاك ايدر و بو خناق انواعندن خناق كلبى ديدكلريدر الذحّ ذالك فتحى وحانك تشديديله ال اياسيله اورمق
معناسنه در يقال ذحّ فلانا ذحّا من الباب الاول اذا ضربه بالكف و جماع ايلمك معناسنه در يقال ذحّها
اذا جامعها و يارمق معناسنه در يقال ذحّ الحطب اذا شقه و برنسنه يى دوكوب خرد ايتمك معناسنه در يقال ذحّ

الفلفل اذا دقه الذحذحة زلزله وزننده آدملرى صيق صيق اتارق ستر عتله يوريمك معناسنه در يقال ذحذح
الرجل اذا قارب خطوه مع سرعة و يل طپراغى توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال ذحذحت الريح التراب اذا سفته
الذوذح كوكب وزننده بلى كوشك آدمه دبنور كه قبل الايلاج انزال ايدر اوله على قول عنين و بى رجوليت اولانه
دبنور الذحذح هدهد وزننده والذحذاح خنحاث وزننده قارنى بيوك بودوره دبنور الذرّاح زنار وزننده
والذرّوح قدّوس وزننده والذرّيح سكين وزننده والذرّوح سفّود وزننده والذروح صبور وزننده
والذراح غراب وزننده والذرّح قبر وزننده والذرّيحة كنبسه وزننده والذرنوح ذالك ونونك ضميله
والذرحوح ذرنوح وزننده والذرحرح ذالك ورالرك ضميله ورا لك فتحيله فعلعل وزننده وراى ثانيه نك تشديديله
لغتدر بر قرمزى بوجك اسميدر كه سياه سياه نقطه لرى واردر ذباب كبى طيران ايدر وسمومدندر تركيده قدوز بوجكى
ديدكلريدر جمعى ذراريح كلور الذرح جرع وزننده طعامه ذكر اولنان بوجكى قاتمق معناسنه در كه تسميم ايچون
ايدرلر يقال ذرح الطعام ذرحا من الباب الثالث اذا جعل الذراح فيه و بر نسنه يى يله طوتوب صاورمق معناسنه در
يقال ذرح الشئ فى الريح اذا ذرّاه التذريح تفعيل وزننده بودخى طعامه قدوز بوجكى قاتمق معناسنه در يقال ذرّح
الطعام بمعنى ذرح و بكى طلومى رايحه سى كيدوب طيب اولمق ايچون چامور ايله صوامق معناسنه در يقال ذرّح الاداوة اذا
طلاها بالطين لتطيب رايحتها الذريحى وزيرى وزننده پك قرمزى ديمكدر احمر لفظنى مؤكددر ماده مذكوره دن مأخوذدر
يقال احمر ذريحى اى ارجوان الذريح امير وزننده الحق طاغلره دبنور هضاب معناسنه مفردى ذريحه در هابله وذريح
بر اركك دوه آديدر ابل ذريحيات اكا منسوبلردر و برجماعتك پدرى اسميدر و برجماعت آديدر ذريح زبير وزننده حمير
قبيله سندن بر محدث آديدر الذرح فرح وزننده بر شجر آديدر آندن دوه يه سمر اتخاذ ايدرلر ذرح زفر وزننده يزيد السكونى
نام شاعرك پدرى اسميدر ذو ذرابح اذواء تعبير اولنان ملوك يمندن برينك لقبيدر و بنو تميم قبيله سندن بر شعبين سركرده نك
لقبيدر المذرّح معظم وزننده صو بى غالب اولان سوده و باله اطلاق اولنور يقال لبن وعسل مذرّح اى غلب عليه الماء
الذرّاح سحاب وزننده صو قاتلمش سوده دبنور يقال لبن ذراح اى ضياح اذرح افلس وزننده كه رانك ضميله در شام
اولكه سنده اجرباء نام قصبه يانده بر بلده در ما بينلرى اوچ مرحله در دينلر غلط ايلمشدر نته كه جرب ماده سنده بيان
اولندى التذقح قافله تفعل وزننده بركسيه بى اصل بر جرم و جنحه عزو واسناد ايلمك معناسنه در يقال تذقح له اذا تجرّم
وتجنى عليه ما لا يذنبه و يقال فلان متذقح للشرّ اى متلقح اى مفتر بما لم يذنبه الذقّاحة ذالك ضمى وقافك تشديديله
دائما ناسه افترا ايدوب ايشلمديكى جرم وجنايت اسناد ايدر اولان كسيه دبنور الذلاّح رمّان وزننده صو قاتلمش
سوده دبنور الذوح ذالك فتحى و واوك سكونيله عنف وشدتله يوريمك معناسنه در يقال ذاح الرجل يذوح
ذوحا اذا سار عنيفا و قيون و كچى مقوله سى دواب و مواشى يى بر كدرمك معناسنه در يقال ذاح الغنم ونحوها
اذا جمعها التذويح تفعيل وزننده دوه سورينى طاغتمق معناسنه در يقال ذوّح ابله تذويحا اذا بدّدها و بر نسنه يى
تفريق ايلمك معناسنه در يقال ذوّح ماله اذا فرّقه المذوح منبر وزننده عنف و شدتله طوار سورن كسيه دبنور
فصــــل الراء الربح رانك كسرى وبانك سكونيله تجارتده فائده ايتمك معناسنه در يقال ربح التاجر فى تجارته
ربحا من الباب الرابع اذا استشف و ربح وربح فتحتيله و رباح سحاب وزننده اسملردر نفس فائده يه دبنور مثلا
تجارتدن بش درهم انتفاع ايلسه اكا دبنور وربح فتحتيله بيع وتجارت ايچون جلب اولنان آت ودوه سوريسنه
دبنور كه جلب تعبير اولنور والربح باغنه دبنور شحم معناسنه ودوه ياوريسنك كوچكلرينه دبنور فصلان صغار معناسنه
مفردى رابح در على قول مفرد در مطلق دوه كوشكنه دبنور فصيل معناسنه جمعى رباح در رانك كسريله جمل
وجمال كبى الرابحة فائده لو تجارته وصف اولور يقال تجارة رابحة اى يربح فيها و بو ليل نائم قبيلندن اسناد
مجازيدر المرابحة مفاعله وزننده بر متاعه آلديغى بهادن يعنى سرمايه دن فضله فائده ويرمك معناسنه در
مطلب — تقول رابحته على سلعته اى اعطيته ربحا شارح ديركه دور شرعى ديو فقهانك تعليم ايلدكلرى اوزره استدانه
واستقراض ايدن كمسه الديغى نقدى رضاسيله بر مقدار ضميمه ايله ادا ايلمكدر كه اول زياده يى ربادن تخليص ايچون
اول قدر قيمتلو بر متاعى صاحب نقددن اشترا و بهاسى اولمق اوزره نقده ضم وجمله سى دين مشروع اولوب صكره
اول متاعى مديون دخى بركسيه هبه ايدوب اولدخى صاحب اولنه اعطا ايدر و بو صورت تقرر ايدوب تعامل ناس
بيك سنه يه قريبدر كه بو يله اوله كلمشدر تعامل ناس اجماع منزله سنده در تعاملده قدم بولنان امرى انكارده خطر
مقرردر انتهى الرُبّاح تشديديله رمّان وزننده او غلاغه دبنور وارككه ميمونه دبنور وصغير وخرده دوه كوشكنه
دبنور رب رتاح رانك ضمى واضافه ايله برنوع خرما اسميدر الربح صرد وزننده دوه كوشكنه دبنور واوغلاغه

دېنور و بر نوع قوش آدیدر الارباح همزه نك كسریله مهمانه دوه كوشكلری ذبح ایلمك معناسنه در یقال
اربح فلان اذا ذبح لضیفانه الفصلان وناقه یی اركن و یردخی نصف نهار وقتنده صاغمق معناسنه در یقال اربح
الرجل الناقة اذا حلبها غدوة ونصف النهار رباح سحاب وزننده برجماعت آدیدر واندلس اولكه سنده برقلعه
آدیدر محمد بن سعد اللغوی وقاسم بن الشارب الفقیه و محمد بن یحیی النحوی اورادندر الرباحی صباحی وزننده
برجنس كافور آدیدر جوهری صحاحده رباح بركوچك جانوردر كه كافور آندن صاغیلور دیو بیانی محض خلف
یعنی غلط فاسددر و بعض صحاح نسخه لری اصلاح اولنوب دویه برینه بلده تحریر اولنمغله اولدخی غلطدر زیرا
كافور برشجرك صمغیدر كه شجرك جوفنده تكون ایدر شجرلر غلاندقده یرندن قوپوب بری برینه چارپلوب
خشردایه رق طشره صاچلوب استخراج اولنور مترجم دیر كه مفرداتده بو رسمه مرسومدر كه كافور برقاج قسم
اولور رباحی وقیصوری وموتی دیرلر اعلاسی رباحی قسمیدر كه آق وحمرته مائل ومصطكی یه شبیه اولور بلاد هنددن
سرندیبده نابت برشجرك صمغیدر ابتدا رباح نام پادشاه زماننده بولنمغله اكا نسبتله رباحی اطلاق ایلدیلر التربیح
تفعیل وزننده بركسه خانه سنده میمون بسلمك معناسنه در یقال ربّح الرجل اذا اتخذ الرباح ای القرد فی منزله التربّح
تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تربّح الرجل اذا تحیّر ربیح زبیر وزننده اسامیدندر ربیح بن عبد الرحمن
بن ابی سعید الصحابی الخدری فرددر یعنی همنامی یوقدر رواة احادیثدندر الرجوح قعود وزننده والرجحان
رهان وزننده ترازونك بركوزنده اولان موزون طرف دیكرندن زیاده اولمغله آغر كلوب اشاغی یه میل ایلمك معناسنه در كه
آغمق تعبیر اولنور یقال رجح المیزان رجوحا ورجحانا من الباب الثالث والاول والثانی اذا مال الارجاح همزه نك
كسریله والترجیح تفعیل وزننده مشتری یه میزاندن آغر وآرتق كذلك برنسنه یی برینه دیكرندن زیاده و یرمك
معناسنه در یقال ارجح لفلان ورجّح له اذا اعطاه راجحا الراجح والرجاح سحاب وزننده صغریسی بیوك خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة راجح ورجاح ای عجزاء ورجاحك جمعی رجح كلور ضمتینله المرجوحة میمك فتحیله
والارجوحة اضحوكه وزننده والرجاحة رمّانه وزننده والرجاحة ثمامه وزننده صالنجغه دینور ایدن
قوروب صالنورلر الترجّح تفعل وزننده برنسنه آغر كلمكله برطرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در وباء حرفیله
متعدی اولور یقال ترجحت الارجوحة بالغلام اذا مالت وصالنجق كبی بری اوته كیدوب كلمك وصالنمق معناسنه در
یقال ترجح الشیء اذا تذبذب ودوه یورغالركن بری اوته صالنوب ارغالنمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترجح
البعیر اذا اهتزّ فی رتكانه الارتجاح افتعال وزننده بودخی برطرفه آغمق معناسنه در یقال ارتجحت بالغلام الارجوحة
فارتجح ای مال ودوه یورغالركن بری اوته ارغلنمق معناسنه در یقال ارتجح البعیر اذا اهتزّ فی رتكانه وصغریسی
بیوك خاتونك یوروركن صغریسی بری اوته كیدوب كلسه ارتجحت روادفها دیرلر تذبذبت معناسنه المراجحة مفاعله
وزننده قنقیسی آغر كلور دیو طارتشمق معناسنه در كرك حقیقی وكرك معنوی اولسون و بو باب مغالبه ده استعمال
اولنور تقول راجحته فرجحته ای كنت ارزن منه الاراجیح اراجیف وزننده ارجوحه نك جمعیدر واراجیح چول
بیابانه اطلاق اولنور آنده كیدن كمسه لری وحیوانلری یوروب ارجوحه كبی صاللدیغیچون ودوه لر یورغالركن
بری اوته صاللنوب ارغلملری حالتنه دینور مفردی ارجوحه در المراجیح مرجاحك جمعیدر ذات اراجیح
اولان دوه لره دینور یقال ابل مراجیح ای ذات اراجیح وحلم ورزانت صاحبی آدملره اطلاق اولنور یقال رجال
مراجیح ای حلماء ومیوه سی پك چوق اولان خرما اغاجلرینه اطلاق اولنور یقال نخل مراجیح ای مواقیر
الرجح رانك ضمی وجیمك سكونیله وبعض نسخه ده ركع وزننده مضبوطدر هرحالده راجحك جمعیدر
زبد ایله یاخود اتایله طپطلو اولان كاسه لره اطلاق اولنور یقال جفان رجح ای مملوّة ثریدا ولحما وكثرت
وازدحاملرندن حركت وسیرلری ثقیل وآهسته اولان عسكرلره اطلاق اولنور یقال كتائب رجح ای جرّارة ثقیلة
مرجح مقعد وزننده وراجح اسماء رجالدندر الرحح رانك وحاء مهمله نك فتحیله آت وقاطر مقوله سنك
طرنقلرنده برمقدارجه وسعت اولمغه دینور كه محامددندر یعنی زیاده سی كه یایوان اولمقدر وطارلغی كه كوچك
ومنقبض اولمسیدر معایبدندر الرحح ضمتینله یول و یایوان كاسه لره دینور الارحّ اصحّ وزننده طبانلری دوز
اولان كشی یه دینور كه كرلی اولمز یقال رجل ارحّ ای لا اخمص لقدمیه و بقنه قلری یصی و یایوانجه اولان طاغ كچیسنه
وجیرانه دینور الترحرح تزلزل وزننده مطوار قسمی تبوّل ایلمك ایچون آچشمق معناسنه در یقال ترحرح الفرس اذا فحج
قوائمه لیبول الرحرح والرحراح والرحرحان زالزال فتحیله یول و یایوان اولان نسنه یه دینور یقال شیء رحرح
ورحراح ورحرحان ای واسع منبسط عیش رحراح بوندن مأخوذدر ورحرحان عكاظ نام محله قریب برطاغك آدیدر

بنوتمیمك آنده بروقعه لری اولمغله یوم رحرحان معروفدر الرحّة رانك وحاء مشدده نك فتحیله یبلانه دینور رحبه
معناسنه بونك اصلی رحیبه ایدی یاء حایه قلب وادغام اولندی الرحرحة زلزله وزننده بركسنه قصد ایلدیكی خصوصك
قعرونهایتنی پك اراشدرمیوب كركی كبی اوزرینه دوشمیه رك مسامحه لو طوتمق معناسنه در یقال رحرح الرجل اذا لم یبالغ
قعر ما یریده و بر كلامی تصریح وایضاح ایلمیوب كنایه وتعریض له سویلمك معناسنه در یقال رحرح بالكلام اذا عرّض
ولم یبیّن و برشیئی بركسه قتنده آچیوب وطمبوب ستر ایلمك معناسنه در كه آچرده قومق تعبیر اولنور یقال رحرح فلان
عن فلان اذا ستر دونه الردح مدح وزننده خشم نشین طائفه سی چادرلرینك اكسه سنه برشقه دخی صوقشدرمق
علی قول اوزرینه بالحق صیوامقله متكاثف قلمق معناسنه در یقال ردح البیت ردحا من الباب الثالث اذا ادخل شقة
فی مؤخره او كاثف علیه الطین وردح وجع خفیفه دینور یقال اخذه ردح ای وجع خفیف وثابت ومستقر اولمق
معناسنه در ومنه یقال ما صنعت فلانة فیقال فی جوابه سدحت وردحت قوله سدحت ای اكثرت من الولد وردحت
ای ثبتت وتمكنت یعنی عند زوجها كذلك سدح الرجل وردح دیرلر حاجت ومرامنه نائل اولدی معناسنه كذلك
سدحت المرأة وردحت دیرلر زوجی عندنده وقع وقدر وحرمت بولدی دیمك یرده بونلرك جمله سی ثبات واطمینان
معناسندندر الارداح همزه نك كسریله ردح ایله معنای اولده مرادفدر یقال اردح البیت بمعنی ردحه الردحة
جرعه وزننده كوچر طائفه سنك چادرلری اكسه سنه چكدكلری ستره یه دینور خرم ایچون یاخود كیلار وخزینه ایلمك
ایچون چكرلر علی قول صكره دن صوقشدریلن پارچه یه دینور و بوللق حالتنه دینور یقال لك عنه ردحة ای سعة
الرداح سحاب وزننده صغریسی وقیناقلری ملحم وثقیل اولان خاتونه دینور وبیوك چناغه دینور واشكر جرّاره دینور كه
كثرت وازدحامندن سیر وحركتلری آهسته وآغر اوله ودالالری بداقلری واسع ومنبسط اولواغاجه دینور اسنا نكوی
چناری كبی و بوكی آغر اركك دوه یه دینور كه یوك بصمغله آغرلنمش اوله وایری قوبرقلی قوچه دینور واجوزلق و بوللق
یره دینور وعظیم وثقیل اولان فتنه یه دینور جمعی ردح كلور ضمتینله ومنه قول علی رضی الله عنه ان من ورائكم امورا
متماحلة ردحا وبروی ردحا بالضم والتشدید ای امورا متطاولة وفتنة ثقیلة عظیمة الردحی كردی وزننده كوی بقالنه
دینور یقال هو ردحی ای بقال القری المرتدح مرتجل وزننده مصدر میمی در بوللق معناسنه در یقال لك عنه
ردحة ومرتدح ای سعة الرداحة سحابه وزننده صرتلان صیدی ایچون صحرالرده یاپدقلری كومله یه دینور الردح
فتحتینله زمان مدید معناسنه در یقال اقام ردحا من الدهر ای زمنا طویلا ردیح زبیر وزننده ردحان فرحان
وزننده اسامیدندر الرزوح زای معجمه ایله قعود وزننده والرزاح سحاب وزننده دوه یورغنلقدن یاخود پك
زبونلقدن طورغون وفرومانده اولمق معناسنه در یقال رزحت الناقة رزوحا ورزاحا من الباب الثالث اذا سقطت
اعیاء اوهزالا الرزح مدح وزننده مزراغك دیب دموریله ساپجمق معناسنه در یقال رزح فلانا بالرمح اذا زجّه به
الترزیح تفعیل وزننده دوه یی زبونلدوب دوشكون ایلمك معناسنه در تقول رزّحت الناقة اذا هزلتها الرزحی
مرضی وزننده والرزاحی نصاری وزننده والمرازیح مصابیح وزننده والرزح سكر وزننده زبونلقدن دوشكون
اولان دوه لره دینور یقال ابل رزحی ورزاحی ومرازیح ورزح ای ساقطة من الهزال المرزح میمك كسریله مطلقا صوت
معناسنه در جوهری شدید الصوت ایله بیان ایلمكله غلط ایلمشدر المرزح مقعد وزننده مقطع بعید یعنی اوزون اوزادی
مقصد ومنزله دینور كه دوه اكا واصل اولنجه قدر زبون وفرومانده اولور وارض مطمئنه یه دینور المرزح منبر وزننده
اصمه لق وهرك تعبیر اولنان اغاجه دینور كه آنكله اصمه چبوقلرنی یردن قالدررلر رزاح سحاب وزننده ابن عدی
ابن كعب اسمیدر كه عرب دن برقبیله نك پدری ایدی رزاح كتاب وزننده ابن ربیعة بن حرام بن ضبه در رازح خولان
قبیله سندن منشعب برقبیله پدریدر وعاصم بن رازح محدثیندندر واحمد بن علی بن رازح جاهلیدر الرسح فتحتینله
قیناقلرك واو یلقلرك اتلری پك آز وصیریق اولمق معناسنه در یقال رسح الرجل رسحا من الباب الرابع اذا قلّ لحم
عجزه وفخذه الارسح احمر وزننده اوتوراق یرینك واویلقلرینك اتی پك آز اولان كشی یه دینور وقورد قسمنك
صغریلری اتی قلیل وخفیف اولدیغندن ارسح اطلاق اولنور الرسحاء حمراء وزننده ارسحك مؤنثیدر ورسحاء چركین
عورته اطلاق اولنور عند العرب قبحی بیوك عورت معتبر اولمق حسبیله جمعی رسح كلور حمراء وحمر كبی یقال امرأة
رسحاء ای قبیحة الرشح رانك فتحی وشین معجمه نك سكونیله ترلمك معناسنه در یقال رشح الجسد رشحا من الباب الثالث
اذا عرق وآهو شوق وشطارتندن بری اوته صیچرایوب اوینامق معناسنه در یقال رشح الظبی اذا قفز واشر وآزجه نسنه
ویرمك معناسنه استعمال اولنور كه معنای اولدن مأخوذدر باء حرفیله متعدیدر یقال لم یرشح له بشیء ای لم یعطه المرشح
منبر وزننده والمرشحه هایله تكلتویه ترجقمسون دیو تكلتی آلتنه قودقلری ترلك تعبیر اولنان كچه یه دینور كه تكلتی كچه سی

اوله جقدر فارسيده نمد زين دير لر و بعضيسنده اولمامغله تكلّي مرشحه اولور بو مناسبتله اياغه كبلان تراكده ده اطلاق
اولنور الرشيح امير وزننده تره دينور عرق معناسنه و بر نبات آديدر امّهات سائرده مطلقا نبات ايله مفسردر الترشيح
تفعيل وزننده بسلمك و تربيه ايلمك معناسنه دركه بر كمسه ده امر مخصوصه استعداد حصولنه سعي ايلمكدن عبارتدر يقال
رشح الصبيّ اذا ربّاه ومنه يقال هو يرشح للملك على بناء المجهول اى يربّى و يؤهّل له و ترشيح دوابّ و مواشي يه تقيد و حسن
رعايت و تيمار ايلمك معناسنه در يقال رشح المال اذا احسن القيام عليه و كيك باوريسني طوغرديغي ساعتده اوزرني يلامق
معناسنه در يقال رشّحت الظبية ولدها اذا لحسته من الندوة ساعة ولده الترشّح تفعّل وزننده ياوري قوتلنوب اناسيله
يورمكه بشلمق معناسنه در يقال ترشّح الفصيل اذا قوى على المشي مع امّه فهو راشح وامّه مرشح زيرا اناسي يورمكه
تربيه ايله آلشدردر الراشح وجه مذكور اوزره قوتلنوب اناسيله يورمكه بشلين ياوري يه دينور و مطلقا يريوزنده كزن
حشرات واهوامه دينور و شول طاغه اطلاق اولنور كه دبندن صو رشح ايدوب دائما نمناك اوله جمعي رواشح كلور
و بعض احجار ارالقلرندن تركي صيزوب سيلان ايدن صو صيزنديسنه دينور و رواشح نعل الشاة معناسنه دركه
قيون قسمنك تمارى اوجلرنده اولان سكيل طرزنده خرده خرده زائده يه دينور الارشح ارجح وزننده بغايت
حدّت ذهن و ذكا و فطنت صاحبي آدمه اطلاق اولنور يقال هو ارشح فؤادا اى اذكى الاسترشاح چارك
بوبلنوب اوزامسنه منتظر اولمق معناسنه در يقال يسترشحون البقل اى ينتظرون ان يطول فيرعوه و قوزي
واوغلاق مقوله سني بيوتمك ايچون تقيد ايدوب بسلمك معناسنه در يقال يسترشحون البهم اى يربّونه ليكبر واوت
بوبلنوب نشو و نما بولمق معناسنه در يقال استرشح البهمى اذا علا وارتفع المسترشح شينك فتحيله اسم مكاندر
قوزي واوغلاق بسلنه جك يره دينور الرصع رانك وصادك فتحيله انسان وحيوانك اكسه لرنده ايكي اوجه نك
وقيالقلرك مابيني صيق اولمق معناسنه دركه آنده صناني طار تعبير اولنور غير محموددر الارصع وصف مذكور
اوزره اولان اركك دينور مؤنثنده رصحاء دينور الرضح رانك فتحي وضاد معجمه نك سكونيله چقل وچكردك
مقوله سني قاني نسنه يي قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضح الحصي والنوى رضحا من الباب الثالث اذا كسره
الترضح تفعل وزننده آتدن مطاوعدر يقال رضحه فترضح الرضح رانك ضميله آتدن اسمدر اوفانمش چكرد كه
دينور مرضوح معناسنه الرضيح امير وزننده بودخي مرضوح معناسنه در مؤلفك بوراده والنوى المرضوح
قولي عطف تفسيردر المرضاح مفتاح وزننده طاش و چكردك مقوله سني قيره جق طاشه دينور نوى الرضح
هوى المدح وزننده قيرمق ايچون اوردقلرنده صچرايان چكردكلره دينور الارتضاح افتعال وزننده عذر ديلمك
معناسنه در يقال ارتضح من كذا اذا اعتذر الارفح فابله اصلح وزننده شول بوينوزلو قوچ و تكه مقوله سنه دينور كه
بوينوزلرينك ارالغي آچق اولوب و قولقلرينه طوغري قيوريلوب كتمش اوله الترفيح تفعيل وزننده ترفي
معناسنه دركه تأهل ايدن كسه يه بالرفاء والبنين يعني بري بريكز ايله حسن امتزاج ايدوب دوللو دوشلو اوله سز ديو
دعا ايلمكدن عبارتدر يقال رفحه ترفيحا اذا قال له بالرفاء والبنين و رفح كلمه سنك اصلي رفأ ايدي قرب مخرج سببيله همزه حايه
مبدل اولدي الرقاحة رانك فتحيله كسب و تجارت معناسنه در قال الشارح ومنه تلبية الجاهلية جئناك للنصاحة
لم نأت للرقاحة الترقح تفعل وزننده امك چكوب كسب و كار ايلمك معناسنه در يقال ترقح لعياله اذا تكسب
الترقيح تفعيل وزننده مالك اوزرينه اولوب رعايت واصلاحنه قيام واهتمام ايلمك معناسنه در يقال رقح ماله
اذا اصلحه وقام عليه الرقاحي صباحي وزننده مالي تقيد و رعايتله كما ينبغي كوروب كوزه دن آدمه دينور يقال هو
رقاحي مال اى ازاؤه الركح مدح وزننده برنسنه يه سو يكنوب طيانمق معناسنه در يقال ركح عليه ركحا من الباب الثالث
اذا اعتمد واستند عليه الاركاح همزه نك كسريله ركح معناسنه در يقال اركح عليه بمعنى ركح و طياندرمق على قول
صغندرمق معناسنه در يقال اركحه اليه اى اسنده او الجأه الارتكاح افتعال وزننده بودخي سو يكنوب طيانمق
معناسنه در يقال ارتكح عليه اذا اعتمد عليه واستند الركوح قعود وزننده برنسنه يه ميل و ركون ايلمك معناسنه در
يقال ركح اليه ركوحا اذا ركن و رجوع و انابه ايلمك معناسنه در يقال ركح اليه اذا اناب الركح رانك ضميله طاغك ركن
وناحيه سنه دينور جمعي ركوح كلور واركاح كلور و خانه نك ساحه و حولوسنه دينور و تمله دينور اساس كبي بونك جمعي
اركاح كلور الركحة جرعه وزننده بودخي ساحة خانه يه دينور و چناقده باقي قلان تريد قطعه سنه دينور المرتكحة
مرتكبه وزننده تريد ايله صمصيق طولمش كاسه يه دينور يقال جفنة مرتكحة اى مكتنزة بالثريد المركاح مصباح
وزننده شول ايره و سمره دينور كه آتك ودوه نك ارقه لرنده كيرو قايوب قاچار اوله يقال سرج ورحل مركاح اى يتأخر
عن ظهر الفرس والبعير الركحاء حمراء وزننده غليظ و مرتفع اولان ارضه دينور الاركاح ركح لفظندن

جمعدر كه ذكر اولندي واركاح بيوت رهبانه دينور كه مناستردن وكليساده پاپاسلرك حجره لرندن عبارتدر ركاح
رانك كسريله بر كلبك آديدر و بنو ثعلبة بن سعددن بر كمسه نك فرسي اسميدر ركاح سحاب وزننده بر موضعدر
التركح تفعل وزننده بر محلده مضايقه سز اوتورمق معناسنه در يقال تركح في الدار اذا توسع و تصرف ايلمك
معناسنه در يقال تركح في المعيشة اذا تصرف و لبث و اقامت ايلمك معناسنه در يقال تركح في المكان اذا تلبث الرمح
رانك ضميله معروفدر كه مزراغه دينور فارسيده نيزه واصل تركيده سكودير لر جمعي رماح كلور رانك كسريله
وارماح كلور و رمح فقر و فاقه يه اطلاق اولنور مزراق كبي جكره تأثيري مناسبتيله مؤلف بو معنايي فصل و تشويش
ايلمشدر يقال به رمح اى فقر و فاقة الرمح مدح وزننده مزراقله ساچمق معناسنه در يقال رمحه رمحا من الباب
الثالث اذا طعنه بالرمح و طوار قيچ اياغيله تپه اورمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمحه الفرس اذا رفسه و چكركه
خرده چقل طاشلرني اياغيله كيرو چلمك معناسنه استعمال اولنور يقال رمح الجندب اذا ضرب الحصى برجليه و شمشك
چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمح البرق اذا لمع الرمّاح شدّاد وزننده مزراق يپان استاده دينور يقال هو رمّاح
اى متخذ الرمح يعني صانعه و رمّاح بن ميادة بر شاعر مشهوردر الرماحة كتابه وزننده مزراقجيلق صنعتنه دينور
الرامح مزراق صاحبنه دينور كه مزراقلو تعبير اولنور يقال رجل رامح اى ذو رمح و بو اسم فاعل نسبيدر وايكي
اوزون بو ينوزي اولان اكوزه ثور رامح اطلاق اولنور السماك الرامح سينك كسريله فكه و قصعة المساكين ديدكلري
صورة شماليه نك اوك طرفنده بر كوكب اسميدر بونك اوكنده بر كوكب دخي واردر كه آنك رمحيدر ديرلر اكا بناء سماك رامح
اطلاق ايلديلر و بو منازلدن دكلدر و حذاسنده بر كوكب دخي واردر كه سماك اعزل ديرلر اوكي بوش اولديغيچون و سماك
رامح بغايت حمرتلودر الرماح رانك كسريله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندي و عربلرده قسمي يك طاولنوب سمورسه
ياخود ناقه يك سودلو اولوب صاغمال اولسه اخذت الابل رماحها ديرلر كويا كه اول حالت سببيله صاحبني ذبحدن منع
ايتمش اولور الرميح زبير وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور و عصايه اطلاق اولنور ومنه يقال اخذ فلان رميح ابي سعد
اى اتكأ على العصا هرما و ابو سعد لقمان حكيمك كنيه سيدركه ابتدا عصا استعمال ايدن اودر على قول يك قوجه اغك
كنيه سيدر ياخود مرثد بن سعدك كنيه سيدركه طرف رسالتپناهه وفود ايدن و فد عادك بريسيدر و پيرلكندن عصا
استعمال ايدر ايدي ذو ارميح كذلك زبير وزننده عرب طوشاني انواعندن بر نوعه اطلاق اولنور كه اياقلري
اوزون اولور ذو الرميح عمرو بن مغيره نك لقبيدر اياقلري اوزون اولديغيچون كذلك مالك بن ربيعة بن عمروك لقبيدر
جنكلرده هرالنه مزراق آكوب ايكيسني دخي قوللنور ايدي و يزيد بن مرداس السلمي و عبد بن قطن نام كسه لرك دخي
لقبلريدر الارماح همزه نك فتحيله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندي و ارماح دهناء نام محلده صرتلري قنور اوزون
اوزادي بر نيچه قوم يغنلرينه اطلاق اولنور رماح الجن رانك كسريله طاعونه اطلاق اولنور رماح العقرب
عقربك قويرغنده اولان ايكنه لرينه اطلاق اولنور دارة رمح رانك ضميله بنو كلاب يوردنده بر موضعدر ذات رمح
اول موضعك لقبيدر رماح غراب وزننده بر موضعدر عبد الرماح و بلال الرماح ايكي رجلك لقبلريدر
ملاعب الرماح شجعان عربدن عامر بن مالك بن جعفرك لقبيدر كه ملاعب الاسنه ديمكله متعارفدر لبيد شاعر
مرثيه سنده يعني اشبو * لو ان حيا مدرك الفلاح * ادركه ملاعب الرماح * بيتنده قافيه ايچون ملاعب الرماح
عنوانيله نظم ايلمشدر الرماحة جمازه وزننده اوق شدتله آتيلان صلب ومتين يايه اطلاق اولنور يقال قوس رماحة
اى شديدة الدفع ابن رمح هذيل قبيله سندن بر آدمدر ذات الرماح ضبه قبيله سنده بر قصراق آديدركه برنسنه دن
اوركوب بلكلديكي وقتده اهل قبيله بري برينه غنائم ظهوريله مژده ايدرلر ايدي الرمح رانك فتحي و نونك سكونيله
باش دونمك معناسنه در تقول اخذني الرنح اى الدوار و كوچك سرچه قوشي طرزنده شول نسنه يه دينور كه باشك
دماغنده اولور و اول دماغدن آبروجه كبي اولور المرنحة مذبحه وزننده كمينك كوكسنه دينور صدر السفينه
معناسنه الترنح تفعل وزننده مستلكدن ياخود غيري عارضه دن يمين و شماله تمايل ايده رك و پوجه اوره رق
يورمك معناسنه در يقال ترنح الرجل اذا تمايل سكرا او غيره و مشر و بي آزجه آزجه صوره رق ايچمك معناسنه در
يقال ترنح الشراب اذا تمزز الارتناح افتعال وزننده ترنح ايله معناي اولده مرادفدر الترنيح تفعيل وزننده برنسنه
اوزره بايغين كبي قپانوب دوشمك ياخود بايلوب بيخود اولمق ياخود كيكلرينه وهن و خلل كلمكله سرخوش كبي وجودني
طوتاميوب ايكي طرفه تمايل ايده رك يورمك معناسنه در يقال رنح عليه ترنيحا على بناء المجهول اذا غشي عليه
او اعتراه وهن في عظامه فتمايل المرنح معظم وزننده ذكر اولنان عارضه ترنيحه مبتلا كسه يه دينور و عود اغاجنك
يك اطيب واعلاسنه دينور الترنجح تدحرج وزننده آغزده بر سوزي دوندرمك معناسنه دركه اظهار ايلميوب آغز

ایچره اداره ایلمکدن عبارتدر که مرلدامق اوله جقدر یقال تربجح الرجل اذا ادار الکلام فی فیه الروح رانک ضمیله
مابه حیاة الانفس یعنی مادهٔ حیات اولان ودیعهٔ الهیدیه دینور که جان تعبیر اولنور و حکما اکا نفس اطلاق ایدرلر
وروح لفظی مذکردر نفس اعتباریله مؤنث دخی اولور مترجم دیر که روح معنای آتیدن مأخوذدر عند المتکلمین
بر جسم لطیف وشفافدر که بالذات زنده در بدنه سرایتی کلابک کلهسرایتی کبیدر دیوب هبوط وعروج وبرزخده
تردد ایلمسیله احتجاج ایدرلر وبعضلری روح عرضدر واول حیاتدن عبارتدر که بدن آنک وجودیله حی اولور دیرلر
وفلاسفه واکثر صوفیه دیرلر که روح جسم وعرض دکلدر بنفسه قائم برجوهر مجرددر متحیز دکلدر تدبیر وتحریک کبی
تصرف له بدنه تعلق ایدر داخل وخارج دخی دکلدر وعند الاطباء روح دمدن عبارتدر مطالب عالیهٔ امام رازیده
خصوصا سیوطی مرحومک روح رساله سنده مبسوطدر انتهی وروح قرآن عظیم الشانه اطلاق ووحی الهی یه
اطلاق اولنور وجبریل امینه اطلاق اولنور الروح ایله جبریل ه مشماردر وحضرت عیسایه اطلاق اولنور ونفخ
معناسنه درکه نفس ایله اوفورمک واوفلمکدر وامر نبوته دخی روح اطلاق اولنور باعث حیات روحانی اولدیغیچون
وحضرت رب العالمینک حکم وامرینه اطلاق اولنور وروح برملک اسمیدر که یوزی انسان یوزی وجسدی ملائکه
صورتنده در مؤلفک بصائرده بیانینه کوره روحک حقیقتی برلطیفهٔ ربانیه وعناصر عالم علویدن برعنصر شریفدر که مطلب
مدد الهی ایله عالم سفلی یه متصل ودرجات حیوانات وتفاوت حالات حسبیله حیوان قسمنه متعلق اولور وانسان
نوعی صورتده ومعنا وصفتده اکمل جنس حیوان اولمغله اکا متصل اولان روح افضل ارواح اولور واول لطیفه نک
حقیقتنه وقوف طور عقول بشریه نک ماوراسیدر نهایت عوارض ممیزه سیله ادراک حد امکاندهدر واوج نوع ایله
متنوعدر حیوانی وطبیعی ونفسانیدر روح حیوانینک مرکزی قلبدر وطبیعینک مرکزی دم ونفسانینک مرکزی
دماغدر وروح حیوانی جمیع اعضایه شرایین دیدکلری عروق ضوارب واسطه سیله واصل اولور وروح طبیعی
اطراف بدنه اورده واسطه سیله واصل اولور ونفسانی تپه دن قدمه قدر اعصاب واسطه سیله منشور اولور وروح
حیوانینک ثمره سی حیاتدر وراحتدر وطبیعینک قوت وقدرتدر ونفسانینک حس وحرکتدر انتهی الروح رانک
فتحی وواوک سکونیله راحت وآسایش معناسنه در ورحمت معناسنه در ومنه قوله تعالی لاتیأسوا من روح الله ای
من رحمته وسرین وملایم اسن روزکارک وجوده طوقندقده ویردیکی سرینلکه وصفا وانبساطه دینور تقول وجدت
روح الشمال ای برد نسیمها الروح فتحتیله بول اولمق معناسنه در یقال روح الشیء روحا من الباب الرابع اذا وسع
وخاصة ایاقلرک ارالغی بول اولمق که آیشاق اولمق تعبیر اولنور واوکجه لری برینه قریب اوله آکن بوفتح دیدکلری
آیشاقلقدن دوندر که اول معایبدندر وبو جزئیجه در اول آدمه اروح دینور که وصفدر وکان عمر رضی الله عنه اروح
وروح رائح کلمه سندن جمع اولور خادم وخدم کبی وپراکنده اوچان قوشلره علی قول اخشام هنکامنده یوه لرینه
رجعت ایدن قوشلره اطلاق اولنور الروحانی رانک فتحی وواوک سکونیله بادنسیم اوغراغی اولان یاخود راحت
وآسایشلو اولان خوش ودلکش مقامه دینور که روحه منسوبدر الف ونون تغییر نسبدر مبالغه یی متضمندر
یقال مکان روحانی ای طیب الروحانی رانک ضمیله کندیده روح وحیات اولان شیءدر که جانلودیمکدر
روحه منسوبدر وملائکه یه وجن طائفه سنه نسبتده کذلک روحانی دینور بلاجسد روح اولدقلریچون که
جسمانی مقابلیدر جمعی روحانیون کلور الریح رانک کسریله دینور که هوای متحرکدن عبارتدر
فارسیده باد وترکیده یل دیرلر جمعی ارواح کلور واوایله واریاح کلور یایله ورياح کلور وریح کلور عنب وزننده
وجمع الجمعی اراویح واراییح کلور شارح دیر که اصلی روح ایدی واوک ماقبلی مکسور اولمغله یایه قلب اولندی
وقرآن کریمک قواعدندر که ریح مفرد اشدائده وعقوباتده ورياح جمعا لطائف وانعاماتده وارد اولمشدر عادتا ریح مطلب
واحده مضره ومهلک اولوب ریاح متعدده نک هبوبی موجب اعتدال اولدیغیچون کذلک هلاک اولان امم سالفه ریح
واحده ایله تباه اولدیلر ومنه الحدیث کان علیه السلام یقول اذا هاجت الریح اللهم اجعلها ریاحا ولاتجعلها
ریحا واما قوله تعالی الله الذی یرسل الریح فتثیر سحابا فالاظهر فیه الرحمة وقرئ بلفظ الجمع وهو الاصح وریح
استعاره وجهیله غلبه وقوت ورحمت ونصرت ودولت معنالرینه استعمال اولنور وخوش وطیب شیئه اطلاق
اولنور وقفو یه دینور رائحه معناسنه وریح مصدر اولور کوباکیجه یک روزکارلو اولمق معناسنه یقال راح الیوم
یراح ریحا من الباب الرابع اذا اشتدت ریحه لکن مصباحده وسائر امهاتده راح یراح روحا عنوانده مثبتدر الراح
روزکاری شدید طوفانلو کونه دینور یقال یوم راح ای شدید الریح بونک اصلی رائح ایدی قلب وابدال له راح دینمشدر
نته که هائر کلمه سنده هار دینور الریح کبس وزننده خوش وملایم روزکارلو کونه دینور یقال یوم ریح ای طیب الریح

الروح رانک فتحی وواوک سکونیله راحت ورحمت معنالرینه درکه ذکر اولندی وروح مصدر اولور برنسنه یه
یل طوقنمق معناسنه یقال راحت الریح الشیء تراحه روحا من الباب الرابع اذا اصابته ویقال ریح الغدیر علی بناء
المفعول اذا اصابته الریح وریح بولمق معناسنه در یقال راح الشجر اذا وجد الریح وروزکاره کیرمک یعنی روزکارلو یره
وارمق علی قول روزکار طوقنمغله هلاک اولمق معناسنه در یقال ریح القوم علی بناء المفعول اذا دخلوا فی الریح
او اصابتهم فجاحتهم الاراحة همزه نک کسریله بو دخی روزکاره کیرمک معناسنه در یقال اراح القوم اذا دخلوا
فی الریح وبرکسه یی راحت وآسوده قلمق معناسنه در یقال اراح الله العبد اذا ادخله فی الراحة وحق صاحبنه حق
ومطلوبنی رد وادا ایلمک معناسنه در یقال اراح فلان علی فلان حقه اذا رده علیه ویقال اروح علی الاصل ودوه لری
اخشامه قرشو یتاقلرینه چویرمک معناسنه در یقال اراح الابل اذا ردها الی المراح بضم المیم وبرنسنه تعفن ایدوب
قوقمق معناسنه در یقال اراح الماء واللحم اذا انتنا واولمک معناسنه استعمال اولنور یقال اراح فلان اذا مات وصولق آلمق
معناسنه در یقال اراح الرجل اذا تنفس ویوریلوب فرومانده اولدقدنصکره دکلنوب راحت وآسوده اولمق معناسنه در
یقال اراح الرجل اذا رجعت الیه نفسه بعد الاعیاء وصار ذا راحة وبرشیئک رائحه سنی بولمق معناسنه در یقال اراح الشیء
اذا وجد ریحه ویقال اراح الصید اذا وجد ریح الانسی ویقال اروح علی الاصل الرائحة قفو یه دینور وقانه
اطلاق اولنور یقال مافی وجهه رائحة ای دم واخشامه قریب یوالرینه ویتاقلرینه رجعت ایدن قوشلره ودوه لره اطلاق
اولنور وبعد الزوال یاغان یغموره اطلاق اولنور ورائحه مصدر اولور فاعله وزننده دوه قسمی اخشام وقتی یتاغنه دونمک
معناسنه در یقال راحت الابل تراح رائحة الریحان رانک فتحیله فیسلکن تعبیر اولنان خوشبو نباته دینور
علی قول مطلقا خوشبوی اولان نباته یاخود اوجلرینه یاخود یپراقلرینه دینور که محل رائحه در وولده اطلاق اولنور
ورزق ومعیشته اطلاق اولنور ومنه قولهم سبحان الله وریحانه بالنصب فی کلیهما بوراده ریحان رزق معناسنه در
اسبح الله واسئل رزقه سبکنده در مؤلفک ای استرزاقه قولی سئوال فعلنک تقدیرینه اشارتدر وبوراده مصدر اول
غیر منصرفه ومنصوبدر ومصدر ثانی معطوفدر کرچه بعضلر سبحان لفظنک اسم مصدر یتنه ذاهب اولدیلر
وریحانیون برنیجه محدثین کرامدر که بونلردر محمد بن عبد الوهاب وعبد المحسن بن احمد الغزالی وعلی بن عبیدة
المتکلم المصنف واسحق بن ابراهیم وزکریا بن علی وعلی بن عبد السلام الریحانیون علیهم الرحمة وریحان استرزاق
معناسنه استعمال اولنور یقولون سبحان الله وریحانه نصبوهما علی المصدر یریدون تنزیها له تعالی
واسترزاقا وهو عند سیبویه من الاسماء الموضوعة مواضع المصادر الریحانة هایله حنوه اسمیدر که فارسیده
آذریون دیدکلری شکوفه نک نباتی نوعیدر وبرطوتام فیسلکنه دینور الراح باده یه دینور خمر معناسنه وسرور
وشادی معناسنه در تقول فقدت راحی فی الشباب ای ارتیاحی وراحه دن جمع جنسی اولور که الیه سنه دینور
کف معناسنه که جمعنده راحات دینور عربلر فلانی برنسنه یه مالک اولمدیغی حالده براقوب کلدم دیجک یرده ترکته
علی انقی من الراحة دیرلر وراح بارز وهموار اولان یرلره اطلاق اولنور که نباتی چوق انبات ایدر اوله بونکده مفردی
راحه در الراحة هایله راحک مفردیدر که ذکر اولندی وراحه کلینه دینور عرس معناسنه وحولو یه دینور ساحه کبی
واثواب بوکنه دینور تقول اطوه علی راحته ای طیه الاول وراحه یمنده برموضع آدیدر وحرض قربنده برموضع وخزاعه
بلادنده برموضع آدیدر آنده بروقعه اولمغله یوم راحه معروفدر وراحه مصدر اولور کریم وسخی آدم آخره احسان
ایلدیکیچون صفالنوب شوق ایله جنبش ونشاطلنمق معناسنه یقال راح فلان للمعروف ای الاحسان یراح راحة
من الباب الرابع اذا اخذته له خفة وارتیحة ای هشة وبرایشی خفت ید ایله یعنی جست وچابک طوتمق معناسنه در یقال
راحت یده لکذا اذا خفت ومنه قوله علیه السلام من راح الی الجمعة فی الساعة الاولی فکأنما قرب بدنة ومن راح
فی الساعة الثانیة الحدیث لم یرد رواح النهار بل المراد خفة الیها واسرع شارح دیر که رواح مطلق کتمک معناسنه در
استعمال اولنمغله بوراده اول معنادخی بجادر وراحه آت آیغر لنمق معناسنه کلور یقال راح الفرس یراح راحة اذا صار
حصانا ای فحلا واغاج یپراق یارمق معناسنه در که یپراقلری کورنمکه باشلمقدن عبارتدر یقال راح الشجر اذا تفطر بورق
وبرشیئک رائحه سنی آلمق معناسنه در یقال راح الشیء یریحه ویراحه اذا وجد ریحه وبرکسه دن عطیه واحسانه
نائل اولمق معناسنه در یقال راح منک معروفا اذا ناله وراحدر وریحه معناسنه کلور کاسیذکر المراح میمک ضمیله
اراحه دن اسم مکاندر وزنی مفعل دردوه وقیون مقوله سنک کیجه یه مخصوص یتاغنه دینور الریاح سحاب وزننده
باده یه دینور راح کبی یقال شرب الراح والریاح ای الخمر التروح تفعل وزننده نبات نشو ونما بولمق معناسنه در
یقال تروح النبت اذا طال وصوقر یلنده اولان نسنه دن رائحه یغلمق معناسنه در یقال تروح الماء اذا اخذ ریح غیره

لفربه ورواح وقتنده یوله کتمك یاخود برایش ایشلمك معناسنه در تقول تروحنا ای سرنا فی الرواح او عملنا فیه وتقول تروحتهم ای ذهبت الیهم رواحا الترویحة تسلیمه وزننده لیالیء رمضانه مخصوص تراویح نمازینك هر درت رکعته اطلاق اولنور و بو راحت کلمه سندن تفعیله در که مرة واحده در نته که تسلیمه سلامدن تفعیله در تسلیمتین بیننده برمقدار آرام واستراحت اولنمغله تسمیه اولنمشدر اطلاقات شرعیه دندر الاستراوح اصلی اوزره والاستراحة راحتلنمك معناسنه در یقال استروح الرجل واستراح اذا وجد الراحة واستراوح رایحه سنی آلمق ایچون برنسنه یی شدتله قوقلمق معناسنه در یقال استروح الشیء اذا اشتمه و برکسه یا برنسنه یه یا قلوب کالیله مأنوس اولوب آنکله الفت وآرام ایلمك معناسنه در یقال استروح الیه اذا استنام یعنی سکن الیه الارتیاح افتعال وزننده سرور و نشاط وانبساط معناسنه در یقال ارتاح به اذا سر ونشط ورحمت معناسنه در ویقال ارتاح الله له برحمته ای انقذه من البلیة المرتاح میمك ضمیله یارش آتلرینك بشنجیسنه دینور که اون رأس اولور مجلی مصلی مسلی تالی مرتاح عاطف مؤمل حظی لطیم سکیتدر ومرتاح قبس الجیوش الجدلی نام کسه نك فرسی اسمیدر المراوحة مفاعله وزننده ایکی ایشی مناوبه ایله یعنی برکره برنی برکره دیکرنی ایشلمك معناسنه در که کویا برینه انتقال ایلدکده اول برنی راحت ایلمش اولور یقال راوح بین العملین اذا عمل هذا مرة وهذا مرة وقیامده کاه برایاق وکاه او برایاق اوزره طیانوب طورمق معناسنه در که هر برنده دیکرنی ترویح ایلمش اولور یقال راوح بین الرجلین اذا قام علی کل واحدة منهما مرة ومراوحه بین الجنبین یاتقده کاه بریانی وکاه او بریانی اوزره دونوب یاتمقدن عبارتدر یقال راوح بین الجنبین اذا انقلب من جنب الی جنب المروحة مرحمه وزننده چول بیابانه اطلاق اولنور مفازه کبی تفأله مبنی در وشول یره دینور که آنده هر طرفلو روزکار اسر اوله فارسیده بادخیز و بادغیس دینور المروحة مکنسه وزننده اسم آلتدر یلپازه یه دینور رمز وح دخی دینور هاسز الرواح والرواحة راءك فتحیله والراحة والمرایحة میمك ضمیله والرویحة سفینه وزننده شیء مجهوله یقین واطلاع تحصیلندن ناشی سرور ونشاط بولمغه دینور مؤلفك سردی وشارحك بیانی اوزره بونلر اسم مصدرلردر لکن مرایحه مفاعله اولمغله ظاهرا اسم اوله رق مستعملدر ورواح وروّح فعود وزننده وراح ورياحه کتابه وزننده آتدن مصدرلردر یقال راح لذلك الامر یراح رواحا وروُحا وراحا ورياحة من الباب الرابع اذا اشرف له وفرح ورواح اخشام وقتنه علی قول زوالدن کیجه یه قدر وقتنه دینور وتقول رحنار واحا وتروحنا ای سرنا فیه او عملنا کاذ کرو یقال خرجوا برباح من العشی ورواح وارواح ای باول ورواح روح کبی وقتمز بورده بر یره کتمك معناسنه در تقول رحت القوم والیهم وعندهم روحا ورواحا ای ذهبت الیهم رواحا وعربلر اول ایشی بن قولا یلقله ایشلرم دیجك یرده افعله فی سراح ورواح دیرلر فی سهولة معناسنه الترویح تفعیل وزننده بودخی بعد الزوال بر یره کتمك معناسنه در یقال روحتهم تروبحا ای ذهبت الیهم رواحا الروائح رایحه نك جمعیدر که قوقو یه دینور کرك خوش وکرك ناخوش اولسون ورواح وقتنده یغان یغموره اطلاق اولنور الریحة کبسه وزننده والریحة حیله وزننده میشه اغاجلرینك دیبلرنده سنه ماضیه دن قالمش نباته یاخود یغمورسز همان برودت هوا ایله نابت اولان نباته دینور الروحاء صحراء وزننده بین الحرمین بر موضع آدیدر که مدینه یه اتوز یاخود قرق میل مسافه در ورحبه شام قضاسنده برقریه آدیدر و بغداده غربیسنده نهر عیسی اعمالندن برقریه در وروحاء قعری آزجه یابوان چناغه وقواطه یه دینور یقال قصعة روحاء ای قریبة القعر رواحه سحابه وزننده اسامیدندر عبدالله بن رواحه اصحابدندر بنو رواحه عربدن بر بطندر ابورویحه جهینه وزننده بلال حبشی رضی الله عنه حضرتلرینك بالمواخاة قرنداشیدر روح مدح وزننده بر رجل آدیدر الروحان سحبان وزننده بنوسعد بلادنده بر موضعدر روحان فتحاتله بر موضعدر الروحة دوحه وزننده سرین وخوش هوا کیجه یه دینور یقال لیلة روحة ای طیبة الاروح والاریح اوسع وزننده بول شیئه اطلاق اولنور یقال محمل اروح واریح ای واسع الارتواح افتعال وزننده مناوبه ایله ایشلمك معناسنه در یقال هما یرتوحان عملا ای یتعاقبانه روحین رانك ضمیله شامده جبل لبنان قربنده برقریه در دبنده قس بن ساعده نك قبری واردر الرباحیه رانك کسریله واسط قضاسنده برقریه در ریاح کتاب وزننده اسامیدندر ریاح بن الحارث تابعیندندر وریاح بن عبید الباهلی وریاح بن عبیدة الکوفی محدثلردر مشاهیر محدثیندن ثابت البنانی معاصرلریدر وریاح بن یربوع برقبیله پدریدر وفاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلرینك جدی اسمیدر و بریدة بن الحصیب وجرهد اسلمی نام کسه لرك جدلری اسمیدر مسلم بن ریاح اصحابدندر وتابعیندن برذات آدیدر واسمعیل بن ریاح وعبیدة بن ریاح وعبید بن ریاح وعمر بن عمر ریاح البصری والجبار وموسی ابنا ریاح وابوریاح منصور بن عبدالحمید محدثلردر وریاح بن الربیع الاسدی وریاح بن عمر والعبسی والصواب القیسی وزیاد بن ریاح التابعی

اسملرنده بعض محدثین بای موحده ایله ضبط ایلدیلر وامام بخاری ومسلم صحیحلرنده زیاد بن ریاحدن غیری مذکور دکلدر وهمان اشراط الساعه حقنده ابو هریره دن برحدیث روایت ایلمشدر وامام بخاری تاریخنده بای موحده ایله حکایت ایلمشدر وعمران بن ریاح الکوفی وزیاد بن ریاح البصری وقاضیء بصره احمد بن ریاح وامام مالك شیخی ریاح بن عثمان وصاحب عکرمة بن عمار اولان عبدالله بن ریاح بونلرده دخی اختلاف اولنوب بعضلر بای موحده ایله ضبط ایلدیلر وسیار بن سلامه وابن ابی العوام وابو العالیة الریاحیون محدثلردر ظن ایدرمکه تمیمدن بر بطن اولان ریاحه منسوبلردر رویحان مصغر بنیه سیله فارس اولکه سنده بر موضعدر المراح میمك فتحیله رواحدن اسم مکاندر شول موضعه دینور که قوم آندن یاخود آکا رایح اولورلر مقتضای ماده ذهاب وایاب وقت رواحده اولمقدر نته که نهایه ده مغدی کلمه سنی تنظیر ایلمشدر الاریحی همزه نك فتحیله واسع الخلق ودریادل اولان آدمه دینور یقال رجل اریحی ای واسع الخلق الاریحیة هایله سخی وجوانمرد اولان آدم برکسیه عطیه واحسان ایلدکده کندوسی خرم و پرنشاط اولمق خصلتنه دینور یقال اخذته الاریحیة اذا ارتاح للندی اریح احمد وزننده شام دیارنده برقریه در اریحاء زلیخاء وکربلاء وزنلرنده شام اولکه سنده بربلده در

فصـــل الزای المعجمة

زبح زانك وبای موحده نك فتحیله جرجان ایالتنده برقریه در محدثیندن ابو الحسن علی بن ابی بکر بن محمد اورادندر الزبح سجیح وزننده ومرادفیدر کاسیذکر یقال زبحه زبحا من الباب الثالث اذا سجحه الزح زانك فتحی وحانك تشدیدیله برشیئی یرندن برطرفه ایلمك معناسنه در یقال زح الشیء زحا اذا نحاه عن موضعه و برنسنه یی عجله اوزره قاقوب بوچکمك معناسنه در بجق کبی یقال زحه اذا دفعه وجذبه فی عجلة الزحزحة زلزله وزننده برنسنه یی ایراقلشدرمق معناسنه در یقال زحزحه عنه اذا باعده عنه التزحزح تزلزل وزننده آندن مطاوعدر یقال زحزحه فتزحزح الزحزح غبغب وزننده ایراقلق معناسنه در یقال هو بزحزح منه ای ببعد الزحزاح زانك فتحیله بعید معناسنه در و بر موضع آدیدر الزرح جرح وزننده برکسه نك باشنی یاغیری عضوینی اوروب یارمق معناسنه در یقال زرحه زرحا من الباب الثالث اذا شجه الزرح فتحتینله بریردن آخر یره آیرلمق معناسنه در یقال زرح الرجل زرحا من الباب الرابع اذا زال من مکان الی آخر الزروح واوایله جعفر وزننده والزروحة هایله کوچك تپه یه یاخود دوشکلو بصتم تپه یه یاخود اکری اولان قوم یغنته دینور جمعی زراوح کلور المزرح مقعد وزننده جابجا الچقلو وچقورلو اولان ارضه دینور الزراح رمان وزننده حرکتلری جست ونشاطلو اولان کسه لره دینور الزلح زانك فتحی وقافك سکونیله صبون ستنه دینور الزلح زانك فتحی ولامك سکونیله باطل وبی اصل شیئه دینور یقال شیء زلح ای باطل وزلح مصدر اولور برشیئك چاشنیسنی بیلمك ایچون طاتمق معناسنه یقال زلح الشیء زلحا من الباب الثالث اذا اطعمه التزلح تفعل وزننده زلح معناسنه در یقال تزلح الشیء بمعنی زلحه الزلح ضمتینله بیوك کاسه لره دینور الزلحلح سفرجل وزننده خفیف الجسم اولان آدمه دینور ودر بن اولمیان دره یه دینور الزلحلحة هایله یوفقه آچلمش اتمکه دینور که بازلماج تعبیر اولنور و یابوان چناقه وقواطه یه دینور الزلقح قافله سفرجل وزننده بدخوی کشی یه دینور الزمح زانك ضمیله قبر وزننده لئیم وناکس شخصه دینور وضعیف وزبون کسیه دینور و بوی قصه اندام وقیافتی یاقشقمز کسیه دینور وسیاه وزشت و بدچهره کسیه دینور الزوح جوهر وزننده زمج معناسنه در الزمحن سبحل وزننده والزمحنة سبحله وزننده بخیل و بدخوی شخصه دینور الزماح رمان وزننده بر بیوك قوش آدیدر که بشکدن چوجقلری قاپوب کوترر شارح دیر که بو قوش جاهلیت زماننده مدینه ده بعض یوکسك یرلره کلوب حرب حرب دیو چاغرر ایدی وخرماره یك تعرض ایدر ایدی برکون برکسه اوق ایله اوروب هلاك ایلدکده نصکره اتی اطراف قومشولره دخی تقسیم ایلدی هرکیم اکل ایلدیسه هلاك اولدی الترمیح تفعیل وزننده ذکر اولنان قوشی اولدرمك معناسنه در یقال زمح فلان اذا قتل الزماح الزامح راجح وزننده قومه دینور رمل معناسنه اسمدر شارح دمل نسخه سنی تحریفه حمل ایلمشدر و بو کاهل وغارب کبی اسمدر الزنح زانك فتحی ونونك سکونیله مدح ایلمك معناسنه در یقال زنحه زنحا من الباب الثالث اذا مدحه ودفع ایلمك معناسنه در یقال زنحه اذا دفعه و برکسه یی برمعامله ضمننده صقشدرمق معناسنه در یقال زنحه اذا ضایقه فی المعاملة الزنح ضمتینله ایولکه وکلکه جزا ومکافات ایدن آدملره دینور یقال هم زنح ای مکافئون علی الخیر والشر التزنح تفعل وزننده تفتح فی الکلام معناسنه در که چکه سی آچلوب بردوزه یه هارل هارل سوز سویلیوب پر کویلك ایلمکدن عبارتدر یقال تزنح الرجل اذا تفتح فی الکلام وصوبی مرة بعد اخری ایچمك معناسنه در یقال تزنح الماء اذا شربه مرة بعد اخری ولاف وکذافله نفسنی قدر ودرجه سندن عالی کوسترمك معناسنه در یقال هو یتزنح

اى يرفع نفسه فوق قدره   الترنيح   تفعيل وزننده بودخى صويى مرة بعد اخرى ايچمك معناسنه در يقال زنح الماء
بمعنى ترنح   الزنوح   صبور وزننده جست وچالاك ناقه يه دينور   المزانحه   ممادحه وزننده ومرادفيدر يقال زانحه
اذامادحه   الزوح   زانك فتحى وواوك سكونيله دوه لرى پراكنده ايلمك معناسنه در يقال زاح الابل يزوح زوحا
اذافرقها ودوه لرى بركدرمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال زاح الابل اذا جمعها و برمحلدن آيريلوب
اراقلشمق معناسنه در يقال زاح عن مكانه اذازال وتباعد   الازاحة   ازاله وزننده برايشى بتورمك معناسنه در
يقال ازاح الامر اذاقضاه و برشيئى يرندن آيروب برطرف ايلمك معناسنه در يقال ازاح الشئ اذاازاغه من موضعه
ونحاه   الزواح   رواح وزننده كتمك معناسنه در يقال زاح زواحا اذاذهب وزواح برموضع آديدر زانك ضميله ده
زبانزددر   الزيح   زانك فتحى وياءنك سكونيله   والزيوح   قعود وزننده   والزيوح   قبول وزننده   والزيحان
زوان وزننده برمحلدن كيدوب ايراق اولمق معناسنه در يقال زاح الرجل يزيح زيحا وزيوحا وزيوحا وزيحانا
اذابعد وذهب   الانزياح   انفعال وزننده اول معنايه در يقال انزاح بمعنى زاح   الازاحة   همزه نك كسريله
يرندن كيدروب ايراغ ايلمك معناسنه در پس واوى ويائى اولور تقول ازحته اى اذهبته وابعدته   فصـــل
السين   السبح   مدح وزننده   والسباحة   كتابه وزننده صوده يوزمك معناسنه در يقال سبح بالنهر وفيه سبحا
وسباحة من الباب الثالث اذاعام وسبح برايشدن فارغ اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال سبح عن الامر سبحا
اذافرغ وتحصيل معاش خصوصنده برى اوته دونشدروب تقلب ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال سبح
الرجل سبحا اذا تصرف فى معاشه قال الشارح ومنه قوله تعالى ان لك فى النهار سبحا طويلا اى فراغا طويلا
وقيل منقلبا وتصرفا فى المعاش ويرى قازمق معناسنه استعمال اولنور يقال سبح فى الارض اذا حفرفيها واويومق
معناسنه استعمال اولنور يقال سبح الرجل اذانام وسكون وآرام بولمق معناسنه در يقال سبح اذاسكن وناس
هرطرفه طاغيلوب برى اوته دونشدرمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال سبح القوم اذاتقلبوا وانتشروا فى الارض
ودوروداراز كتمك معناسنه در يقال سبح الرجل اذا ابعد فى السير وسوزى چوق سويلمك معناسنه در يقال سبح
الرجل فى الكلام اذا اكثرفيه بونلرك مجموعى مجازدر   السابح   والسبوح   صبور وزننده اسم فاعلدر يوزيجى كيشى يه
دينور جمعى سبحاء كلور كرماء وزننده و بوايكيسنكده جمعيدر شاعر وشعراء و ودود ووداء كبى   السباح   شداد
وزننده مبالغه دريك يوزيجى آدمه دينور جمعى سباحون كلور   السابحات   سابحه نك جمعيدر سفينه يه اطلاق
اولنور ومنه قوله تعالى والسابحات سبحا وهى السفن اوارواح المؤمنين تخرج بسهولة اوالنجوم تسبح اى تمر
سريعا فى مجارى الفلك   الاسباح   همزه نك كسريله يوزدرمك معناسنه در يقال اسبحه اذا عومه   السوابح
آتلره اطلاق اولنور الريله يوزدكبى سيرايتدكلرندن ناشى و بونك مفردى سابحه درفارس وفوارس كبى   سبحان الله
تسبيح معناسنه در كه علم مصدردر حق تعالايى صاحبه دن يعنى زوجه دن وولد دن وسائر نقايصدن تنزيه وتقديس
معناسنه دالدر وسبحان كلمه سى معرفه اولمغله غيرمنونه درزيرا علم تسبيحدر ومصدريت اوزره منصوبدر كويا كه
ابرئ الله من السوء براءة سبكنده دركه حق تعالايى بالتأكيد والمبالغة صفات نقايصدن وشان الوهيته منافى
اضافاتدن كماليله تنزيه وتقديس ايدرم يعنى بو يلجه اعتقاد واقرار ايدرم ديمكدر وعند البعض امتثال
امرشريفنه سرعت وطاعت وعبادتنه سعى ومبادرت ايدرم ديمكدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره تسبيح كه
تقديس الهى معناسنه در سباحه دن مأخوذدر عبادت الهى يه سرعت ايلمك معناسنده استعمال اولنوب
بعده قولى وفعلى عباداته تعميم اولنمشدر وسبحان لفظى فى الاصل غفران كبى مصدردر بعده تسبيحه علم
اولمشدر ومصدر اولەرق دخى استعمال اولنور انتهى وعربلر برنسنه دن تعجب مقامنده سبحان من كذا ديرلر تعجباله
معناسنه اكرمقام استحسان ايسه بونك خالقنى بوخلق بديع ايچون مخصوص تسبيح ايدرم ديمك اولور واكرمقام
استهجان ايسه بوندن حضرت بارى يى تنزيه ايدرم ديمك اولور ياخود تهكما تسبيح اكا مسند اولور وسبحان نفس وذاته
اطلاق اولنور ومنه يقال انت اعلم بما فى سبحانك اى فى نفسك وسبحان ابن احمددر كه هارون رشيد اولادندندر وسبحان
مصدر اولەرق استعمال اولنور كه على الاصلدر يقال سبح الرجل سبحانا من الباب الثالث اذا قال سبحان الله
التسبيح تفعيل وزننده بودخى سبحان الله ديمك يعنى حق تعالايى تنزيه وتقديس ايلمك معناسنه در يقال سبح الرجل
اذاقال سبحان الله ونماز قلمق معناسنه استعمال اولنور كه جزؤيله تسميه قبيلندن اولور ومنه قوله تعالى فلولا انه كان
من المسبحين اى المصلين   السبوح   والقدوس   سينك وقافك ضمه لرى وباءنك ودالك شده لريله ابنيه مبالغه دندر اسماء
صفات الهيه دندر هر بار وهر لسانده تسبيح وتقديس اولنديغيچون و بونلرده سينك وقافك فتحه لرى دخى جائزدر مصباحده

مرسومدركه كلام عربده فاء مضمومه وعين مشدده مضمومه ايله سبوح وقدوس وذروح وستوق وفلوق كلمه لرندن غيرى
يوقدر واوج اولكيلرده فانك فتحيله ده جائزدر   السبحات   ضمتينله مواضع سجوده اطلاق اولنور مفردى سبحه در
غرفه وغرفات كبى محل تسبيح اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وسبحات وجه الله ايله انوار جمال الهى مراددر مؤلف
بونكله اشو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية ومنه الحديث قال جبريل عليه السلام ان لله دون العرش سبعين
حجابا لودنونا من احدها لاحرقتنا سبحات وجه ربنا وفى حديث آخر حجابه النور اوالنار لو كشفه لاحرقت سبحات
وجهه كل شئ ادركه بصره فسبحات وجهه تعالى جلاله وعظمته وقيل انوار وجهه تعالى وهى فى الاصل جمع سبحة
وقيل سبحات الوجه محاسنه لانك اذا رأيت الوجه الحسن قلت سبحان الله وقيل معناه تنزيه له اى سبحان وجهه
وقيل ان سبحات وجهه كلام معترض بين الفعل والمفعول اى لو كشفها لاحرقت كل شئ ادركه بصره فكأنه
قال لاحرقت سبحات الله كل شئ كما تقول لو دخل الملك البلد لقتل والعياذ بالله كل من فيه واقرب من هذا كله ان المعنى
لوانكشف من انوار الله التى تحجب العباد عنه شئ لاهلك كل من وقع عليه ذلك النور كما خر موسى صعقا وتقطع الجبل
دكا لما تجلى الله سبحانه وتعالى   السبحة   جرعه وزننده حالا تسبيح تعبير ايلديكمز ديزى بونجقلره دينور كه مجموعنده
علم اولمشدر مدار تسبيح اولديغى باعث تسميه در وسبحه دعا معناسنه استعمال اولنور كذلك تطوع يعنى نافله نمازه اطلاق
اولنور فرض نمازنده تسبيحات نافله اولوب ونافله نماز تسبيحات كبى نافله اولمغله اطلاق اولنمشدر   السبحة   سينك فتحى
وباءنك سكونيله پوستدن اتخاذ اولنان اثوابه دينور وسبحه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك فرسلرى
اسميدر كذلك جعفر بن ابى طالبك وديكر برآدمك فرسلرى اسميدر وسبحة الله ايله جلال وعظمت الهى اراده اولنور
شارح ديركه بوضمه دركه جمعى سبحات درتنه كه ذكر اولندى بوراده فتحيله ذكرى اختلالدر   المسبح   معظم وزننده
قوى وشديد ومتين اولان شيئه اطلاق اولنور عادتا حقنده سبحان الله ديو تعجب اولنديغيچون ومنه يقال كساء مسبح
اى قوى شديد   السابح   يوزيجى آدمه دينوركه ذكر اولندى وسابح القابنددر احمد بن خلف السابح محدثبندندر
وبركذا بن على السابح الشروطى واحمد بن خلف بن محمد ومحمد بن سعيد وعبدالرحمن بن مسلم ومحمد بن عثمان
البخارى السبحيون كه سينك ضميله در محدثلردر   السباح   كتان وزننده بردوه اسميدر   سباح   سحاب وزننده بنوسليم
معدنى يانده بر ارضك آديدر   السبوح   صبور وزننده يوزيجه دينور وربيعة بن جشم نام كسنه نك فرسى اسميدر
السبوحة   هاايله مكه مكرمه نك اسميدر على قول عرفاتده بر دره نك آديدر   المسبح   محدث وزننده بر رجل آديدر
وامراء مصريه دن امير مختار محمد بن عبيد الله المسبحى صاحب تصانيف كثيره در درتبوز تاريخى رجالندندر   السبادح
سينك فتحى ودالك كسريله بركلمه دركه قلت طعامده استعمال اولنور يقال اصبحنا سبادح ولصبياننا عجاعج من الغرث
يعنى بوصباح طعامميزك قليل اولمغله چوجقلرمز آجلقدن فرياد ايلديلر   السجح   سينك وجيمك فتحيله   والسجاحة
زجاجه وزننده محبوبك رخسارى تر وملايم وحسن اعتدال اوزره اوزونجه واتلرى آزجه اولمق معناسنه دركه
كمال تناسب جمالدر يقال سجح الخد سجحا وسجاحة من الباب الرابع اذاسهل ولان وطال فى اعتدال وقل لحمه
السجح   ضمتينله سهل وملايم شيئه دينور يقال مشى مشيا سجحا اى لينا وسهل ايشلك يوله اطلاق اولنور سهولتنه مبنى
وقدر واندازه معناسنه در يقال بيوتهم على سجح واحد اى على قدر واحد   السجيح   امير وزننده بودخى سهل
وملايم شيئه دينور   السجح   سينك ضمى وجيمك سكونيله ايشلك يوله دينور   السجيحة   سفينه وزننده بودخى قدر
واندازه معناسنده در وخوى وطبيعت معناسنه در يقال الكرم من سجيحته اى طبيعته   السجاح   غراب وزننده
عنصر هوايه اطلاق اولنور   السجاح   كتاب وزننده يماج وقرشوتجاه معناسنه در تقول قعدت سجاح وجهه
اى تجاهه   الاسجح   ارجح وزننده خوب ومعتدل القيافه اولان كيشى يه ونسنه يه دينور يقال غلام وشئ اسجح اى حسن
معتدل   السجحة   صفحه وزننده خوى وخلق معناسنه در   المسجوحة   والمسجوح   بونلرده خوى وخصلت
معناسنه در ومسجوح جهت معناسنه در   السجحاء   حمراء وزننده قوروى تام واندامى كامل آرقه سى اوزونجه
ناقه يه دينور   السجح   سجع وزننده ومرادفيدركه كوكرچين اوتمك معناسنه در يقال سجحت الحمامة سجحا من الباب
الاول اذا سجعت   و بركسبه تعريض وكنايه ايله سوز سويلمك معناسنه در يقال سجح له بكلام اذاعرض له   التسجيح
تفعيل وزننده بودخى تعريض كلام ايلمك معناسنه در   الانسجاح   انفعال وزننده مسامحه ومساهله ايلمك
معناسنه در تقول انسجح لى فلان بكذا اى انسمح   الاسجاح   همزه نك كسريله وجه لطيفله عفو وصفح ايلمك
معناسنه در ومنه اذا ملكت فاسجح اى احسن العفو   المسجح   منبر وزننده بر رجل آديدر   سجاح   قطام وزننده
بنى يربوعدن بر خاتون اسميدر كه ادعاى نبوت ايلمشيدى اول خاتون اواخر عصر سعادتده ادعاى نبوت ايدن مسيلمة

الكذاب زمانـده ظهور وعاقبت شرفمند اسلام اولدى ‌ السح ‌ سينك فتحى وحانك تشديديله صوه قوله سنى دوكك معناسنه‌در يقال سح الماء سحا من الباب الاول اذا صبه وسح وسحوح صو يوقريدن اشاغى يه آقق معناسنه‌در يقال سح الماء سحا وسحوحا اذا سال من فوق وسح قسب اسميدر كه كثر خرمايه دينور على قول آغزده طاغيلورا ولان قورى خرمايه دينور وسح اورمق معناسنه‌در يقال سح فلانا اذا ضربه ودكنكله دوكمك معناسنه استعمال اولنور يقال سحه اذا جلده وبغايت سموروب طاولنمق معناسنه‌در يقال سح الرجل اذا سمن غاية السمن ‌ التسحيح ‌ تفعيل وزننده ‌ والتسحسح ‌ تزلزل وزننده ‌ والتسح ‌ تفعل وزننده بونلرده صو يوقريدن اشاغى يه آقق معناسنه‌در يقال سح الماء وتسحسح وتسح اذا سال من فوق ‌ السح ‌ سينك ضميله بودخى آغزده طاغيلان قورى خرمايه دينور ‌ الساحة ‌ تشديدهايله ‌ والساح ‌ هاسز ‌ والسحاح ‌ كتاب وزننده ‌ والسحاح ‌ غراب وزننده كه بوشاذدر مطلقا سموز انسان وحيوانه دينور يقال شاة ساحة وساح وغنم سحاح وسحاح اى سمان ‌ المسح ‌ ميمك كسرى وسينك فتحيله يك يوكرك واشكنلو آته اطلاق اولنور كويا كه سير وجريى صب ايدر يقال فرس مسح اى جواد ‌ السحسح ‌ غبغب وزننده ‌ والسحسحة ‌ هايله قوناغك عرصه‌سنه دينور كه خالى ميدانيدر ساحه كبى وسحسح صاغانقلى يغموره دينور ‌ السحساح ‌ سينك فتحيله بودخى صاغانقلى يغموردر ‌ السحساحة ‌ هايله يك ياش دوكن كوزه اطلاق اولنور يقال عين سحساحة اى صبابة للدمع ‌ السحاح ‌ سحاب وزننده عنصر هوايه دينور ‌ السدح ‌ مدح وزننده برنسنه‌يى براوزره يازوب ويايوب اوزاتمق معناسنه‌در حيوانى بوغزلغه ياتورمق كبى يقال سدح الشئ سدحا من الباب الثالث اذا ذبحه وبسطه على الارض وبرنسنه‌يى يانى اوزره ياتورمق معناسنه‌در طلوقربه‌يى ياتورمق كبى يقال سدح الشئ اذا اضجعه وبركسنه‌يى يوزى اوزره يره چالمق معناسنه‌در يقال سدحه اذا صرعه على الوجه وصرتى اوزره يره براقق معناسنه‌در يقال سدحه اذا القاه على الظهر ودوه‌يى چوكرمك معناسنه‌در يقال سدح البعير اذا اناخه وبرمحلده اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال سدح بالمكان اذا اقام ومشكى طولدرمق معناسنه‌در يقال سدح القربة اذا ملأها وقتل ايلمك معناسنه‌در يقال سدح فلانا اذا قتله وخاتون زوجندن رغبت واعتبار بولمق معناسنه‌در يقال سدحت المرأة اذا خطبت من زوجها وخاتونك اولادى كثيرا ولمق معناسنه‌در يقال سدحت المرأة اذا كثرت ولدها ‌ الانسداح ‌ انفعال وزننده يوزاوزره يقمق وارقه‌اوزره يره چالمق معنالرندن مطاوعدر يقال سدحه فانسدح وهو مسدوح وسديح ‌ التسديح ‌ تفعيل وزننده بودخى قتل ايلمك معناسنه‌در يقال سدحه اذا قتله ‌ السادحة ‌ سحابة شديده‌يه دينور كه مراد شدتله ياغان يغمورى اوله جقدر اوزرينه دوشديكى نبات مقوله‌سنى يره چالوب ياتورديغى ايجون ‌ السادح ‌ اهل خصب ورخا اولان كشى يه دينور يقال فلان سادح اى مخصب وسادح برقبيله اسميدر ‌ السرح ‌ سينك فتحى وراننك سكونيله يبانده صالمه اوتلايوب كزن مواشى يه دينور مال سائم معناسنه وبو تسميه بالمصدردر يقال له سرح اى مال سائم وسرح وسروح مواشى مرعايه كيدوب بنفسها اوتلامق معناسنه‌در يقال سرح المال سرحا وسروحا من الباب الثالث اذا سام اى رعى بنفسه وسرح مواشى يى اوتلامق ايجون مرعايه صالبورمك معناسنه‌در تقول سرحت المواشى اى اسمتها يعنى ارسلتها للرعى وسرح برنوع شجر عظيم اسميدر نجد ديارنده نابت وصارى يمشلرى اولور مفردى سرحه‌در كما سيذكر ومطلقا تيكنسز شجره على قول يك اوزون شجره دينور وفناء خانه‌يه‌ده سرح اطلاق اولنور كه حولو واواوكى تعبير اولنان ميداندر وسرح تغوط ايلمك معناسنه‌در يقال سرح الرجل اذا سلح ومثانه‌دن بول قشقرمق معناسنه‌در يقال سرح بوله اذا انفجر ودرونده مضمر اولان شيئى اظهار ايلمك معناسنه‌در يقال سرح ما فى صدره اى اخرجه وكوندرمك معناسنه‌در يقال سرح فلانا اذا ارسله وسرح اساميدندر عمر بن سواد واحمد بن عمرو بن السرح واوغلى عمرو وحفيدى عبد الله كه سرحيون ايله متعارفلردر محدثلردر وسرح نشفه بر رجلك علميدر ‌ التسريح ‌ تفعيل وزننده بودخى طوارى اوتلامق ايجون مرعايه صالبورمك معناسنه‌در يقال سرح المواشى تسريحا اذا اسامها وزوجه‌يه طلاق ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سرح زوجته اذا طلقها وتسهيل ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال سرحه اذا سهله وصاچى طرامزدن مقدم چوزوب صالبورمك معناسنه مستعملدر يقال سرح الشعر اذا حله وارسله قبل المشط ‌ السراح ‌ سحاب وزننده تطليق معناسندن اسمدر طلاق معناسنه تبليغ وبلاغ وتطليق وطلاق كبى وسراح حافظ مشهور ابى حفص عمر بن شاهينك جدى اسميدر ‌ المنسرح ‌ اسم فاعل بنيه‌سيله صرتى اوزره ياتوب پاچه‌سنى آيرمش اولان كشى يه دينور انسراحدن اسم فاعلدر يقال انسرح الرجل اذا استلقى على قفاه وفرج رجليه ومنسرح لباسندن صويونوب عريان اولان كشى يه دينور يقال انسرح الرجل اذا خرج من ثيابه وصار

عريانا ومنسرح عروضدن برجنس يعنى بر بحر اسميدر كه تفعيلى آلتى كره مستفعلن مفعولات مستفعلن در اسانده سهولتله جرى وانسراحى سببيله اطلاق اولنمشدر وجست وچابك انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل وفرس منسرح اى سريع ‌ السرياح ‌ جريال وزننده يك اوزون شيئه دينور وچكركه‌يه دينور وبركلبك آديدر ام سرياح امرأ مكه‌دن دراج بن زرعة الصابى نام اميرك خاتونى كنيه‌سيدر ‌ المسروح ‌ سرابه اطلاق اولنور كه اسى وقتلرده ايراقدن صو هيئتنده كورينور كويا كه يبانه صالبوريلمش حيواندر ‌ ذو المسروح ‌ برموضع آديدر ‌ السريحة ‌ سفينه وزننده شول صريمه وترشه‌يه دينور كه آنكله طلوم وقربه واياق قابى مقوله‌سى ديكيلور وسيلان ايدن قاندن اوزون اوزادى طريقه شكلنده خطه اطلاق اولنور وفارسيده خيابان ديدكلرى اوزون اوزادى ايكى طرفى صيق اغاجلو طريقه‌يه دينور وپاره لنمش لباسدن براوزون دليمه دينور جمعى سرايح كلور ‌ المسرح ‌ منبر وزننده طراغه اطلاق اولنور مشط معناسنه ومسرح اساميدندر سوده بنت مسرح صحابيه‌در على قول بوشين معجمه ايله‌در ‌ المسرح ‌ مقعد وزننده مرعايه دينور ‌ السريح ‌ امير وزننده ايرسز چبلاق آته دينور يقال فرس سريح اى عرى ‌ السرح ‌ ضمنيله جست وچابك آته دينور يقال فرس سرح اى سريع وكيجكدرميوب چابك ويريلان بخششه دينور يقال عطاء سرح اى بلا مطل ورفق وسهولتلو يوريشه دينور يقال مشية سرح اى سهلة ‌ السرحة ‌ طلحه وزننده شول قانجق اشكه دينور كه حمل كرته‌سنه بالغ اولوب لكن هنوز حامل اولميه وسرحه بركلبك آديدر ومحدثيندن عمر بن سعيدك جدى اسميدر جوهرى برموضعك اسميدر ديمكله غلط ايلمشدر زيرا اول شين معجمه ايله‌در واستشهاد ايلديكى لبيدك اشبو * فسرحة فالمرانة فالخبال * مصراعنده دخى غلط ايلمشدر زيرا خاى معجمه وباى تحتيه ايله ضبط ايلمشدر اصح اولان حاى مهمله وباى موحده ايله اولمقدر كه حبال رمل مراددر كذلك سرحه برشجر آديدر كه آكا آء دخى دينور عاع وزننده ديمكله غلط ايلمشدر زيرا سرحه شجرك واآءآنك ثمرى اسميدر كه اوزم طرزنده اولور نته كه باب همزه اولنده بيان اولندى اشبو سرحه مؤلفك اوائل ماده‌ده والسرح شجر عظام ديديكى سرحك مفردى اوله جقدر شارح ديركه سرحه برموضع اسمى اولديغى مراصد ولسان العرب صاحبلرى دخى ثبت ايلمشدر وخيال خاى معجمه وباى تحتيه ايله بنوتميم دياريده برموضعدر وشاعرك مرادى بودر ديوان لبيد شراحى بو معنا ايله بيان ايلديلر ‌ السرحان ‌ سينك كسريله قورده دينور ذئب كبى سرحال دخى دينور وارسلانه دينور وبركلبك آديدر وعمارة بن حرب البحترى ومحرز بن نضله نام كسه‌لرك فرسلرى اسميدر وسرحان الحوض وسط حوضه اطلاق اولنور جمعى سراح كلور ثمان كبى وسراح كلور ضباع كبى وسراحين كلور خراعيل كبى ‌ ذنب السرحان ‌ قورد قويرغى ديمكدر تشبيه طريقيله فجر كاذبه اطلاق اولنور كه فجر صادقدن مقدم ظهور ايدن شفق مستطيلدر ‌ ذو السرح ‌ شرح وزننده حرمين بيننده بر وادى آديدر ‌ السرح ‌ فرح وزننده برخصوصك تمشيتنده رفق وسهولتله عزيمت ايلمك معناسنه‌در يقال سرح الرجل سرحا من الباب الرابع اذا خرج فى اموره سهلا ‌ المسرح ‌ معظم وزننده بر رجلك علميدر بنو مسرح محدث وزننده عربدن بربطندر ‌ سراح ‌ قطام وزننده برقصراق آديدر ‌ سراح ‌ كتان وزننده محلق بن حنتمك فرسى اسميدر ‌ سرح ‌ كتب وزننده بنو العجلان يورنده برصو آديدر ‌ السرتاح ‌ تاى فوقيه ايله قرطاس وزننده صوى وكريم واصيل اولان ناقه‌يه وطپراغى يومشق خالص ومنبت اولان ارضه صفت اولور يقال ناقة سرتاح اى كريمة ويقال ارض سرتاح اى منبات سهلة ‌ السرجوحة ‌ سينك وجيمك ضميله اسلوب ونسق ووتيره معناسنه‌در يقال هم على سرجوحة واحدة اى استوت اخلاقهم ‌ السردح ‌ سينك ودالك فتحيله دوز وهموار يره دينور وطپراغى ملايم يره دينور كه نصى ديدكلرى نبات انبات ايدر اوله ‌ السرداح ‌ والسرداحة ‌ سينلرك كسريله طويله ياخود كريمه ياخود عظيمه ياخود سمينه ياخود فورومى تام واندامى كامل قويه وشديده اولان ناقه‌يه دينور جمعى سرادح كلور وسرداح مغيلان اغاجندن بلوكه وجاعنه دينور مفردى سرداحه‌در هايله كه بربلوك ديمكدر ‌ السردحة ‌ دحرجه وزننده اهمال ايلمك معناسنه‌در يقال سردح الرجل الشئ اذا اهمله ‌ السرفح ‌ سينك وفانك فتحيله برشيطان آديدر ‌ السطح ‌ سينك فتحى وطانك سكونيله خانه‌نك طامنه دينوركه فارسيده بام دينور وهر شيئك اوستنه دينور كه فارسيده فراز دينور اصل سطح ياپوب دوشه‌مك معناسنه مصدردر طام مقوله‌سى مبسوط اولديغندن سطح ايله تسميه اولندى كه تسميه بالمصدردر جمعى سطوح كلور وسطح شامده كسوه وغباغب نام قريه‌لر بيننده برموضع آديدر كه آنده صاحب الناقه ايله ملقب قرامطه‌دن ابو القاسم نام كسه‌نك بر وقعه‌سى اولمشدر خلفادن مكتفى بالله زماننده واقع اولمشدر وسطح مصدر اولور دوشه‌يوب دوشه‌يوب ياپمق معناسنه يقال سطح الشئ سطحا من الباب الثالث اذا بسطه وسركى كبى يره چالمق معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا صرعه ويانى اوزره اوزادوب ياتورمق

معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا اضجعه وطامى وسائر شيئى دوزلدوب هموار قلمق معناسنه در يقال
سطح سطوحه اذا سوّاها وكوچك قوزى يى اناسيله برابرجه صالبودمك معناسنه در يقال سطح السخل اذا ارسله
مع امّه التسطيح تفعيل وزننده بو دخى طام مقوله سنى سيوردى ويومرى قلميوب دوز ويصى قلمق معناسنه در
يقال سطح سطوحه اذا سوّاها السطيح امير وزننده يره دوشمش مقتوله اطلاق اولنور وشول كمسيه اطلاق
اولنور كه ارقه سى اوزره اوزانمش ياخود دوشوب سرلمش اولوب لكن ضعفندن يا مقعد اولديغندن بطئ القيام
اوله وصوطلومنه اطلاق اولنور مزاده معناسنه واكاسطيحه دخى دينور هايله وسطيح بنو ذئب قبيله سندن
جاهليتده بركاهن آديدر كه باشندن غيرى جسدنده اصلا كمك قسمى يوق ايدى مز بورك اسمى ربيع ايدى بعثت نبويدن
مقدّم طلوع آفتاب رسالتى اخبار ايلمشيدى او چيوز سنه معمر اولدى ليلهٔ مولد نبويده نوشيروانك سقوط شرفات
ايوانى خصوصنى آندن استكشاف ايلديلر وجودنده اصلا كميك اولمامغله بريره كوترد كده بوغچه كبى دوروب بوكرلر
ايدى وغضبناك اولدقده شيشوب قالقار ايدى المسطوح بو دخى يره سرلمش مقتوله اطلاق اولنور السطاح
رمّان وزننده بر نبات آديدر ومطلقا يوزينه يايلوب منبسط اولان نباته دينور قاون وقرپوز وقباق كبى المسطح منبر
وزننده خرما سروب قوريده جق يره دينور جرين معناسنه كويا كه خرمانك بسطنه آلتدر وچادرك والاچغك
ديركنه اطلاق اولنور كه آنلره آلت سطح اوله جقدر وشول دوز يالچين قيايه دينور كه اطرافنه طاشدن ديوار چوروب
آنى حوض طرزنده ايدرلر يغمور صويى مجتمع اولمق ايچون وتنكه دن يابلمش بر نوع صوبرداغنه دينور كه بريوزى
يومر يجه وبريوزى يصى اولور اهل سفر استصحاب ايدرلر بورداق بعينه قبلو بغه هيئتنده وباشى يصى وآغزى واسع
اولور فارسيده اكا كشف ديرلر حالا بعض حجاج آنكله ماء زمزم كتورررلر ومسطح دوم اغاجنك قبوغندن اورلمش
حصيره دينور وبغداى قاوره جق بيوك تاوه يه دينور وشول اغاجه دينور كه اصمه نك ايكى طيا قلرى اوزره ارقورى
ياتروب اصمه نك قوللرنى آنك اوزرندن آتارلر وخمير آچه جق تختهيه دينور كه يصديغاج تعبير اولنور ومسطح ابن
اثاثه دركه اصحابدندر المسطح معظم وزننده يك يصى يا ايوان برونه اطلاق اولنور يقال انف مسطح اى منبسط جدّا
السفح سينك فتحى وفانك سكونيله بر موضع آديدر وسفح طاغك يوره سنه دينور يقال سفح الجبل اى عرضه
المضطجع على قول طاغك كوكنه دينور اصل الجبل معناسنه ياخود اسفلنه دينور كه انكى اوله جقدر دامن كوه
معناسنه ياخود طاغك دبنه دينور حضيض الجبل معناسنه جمعى سفوح كلور اشبو سفح كلمه سى فى الاصل انصباب
معناسنه مصدر اولمغله تسميه بالمصدر دركويا كه موضع مزبور فوق جبلدن مسفوح اولمشدر وسفح مصدر اولور
صو وقان مقوله سنى دوكوب آقتمق معناسنه يقال سفح الماء والدم سفحا من الباب الثالث اذا اراقه ويقال سفح
الدمع سفحا وسفوحا اذا ارسله وسفح وسفوح وسفحان فتحاتله صو مقوله سى كندى بوشانوب دوكلمك معناسنه
لازم اولور يقال سفح الدمع سفحا وسفوحا وسفحانا اذا انصب السافح آندن اسم فاعلدر جمعى سوافح كلور
يقال دمع سافح ودموع سوافح ويو فوارس قبيلندندر التسافح تفاعل وزننده زنا ايدشمك معناسنه در السفاح
قتال وزننده والمسافحة مقاتله وزننده بونلرده زنا ايلمك معناسنه در يقال تسافحا وسافحا وسافحها اذا زنيا
وفجرا زنايه سفاح اطلاقى نطفه تلف وهدره منصبّ اولمق ملاحظه سنه مبنيدر وبوندن مأخوذ اوله رق عربلر
اجروا سفاحا ديرلر يارش اهلى آتلرنى اوكدولسز مجانا يارشه قوشديلر ديجك يرده السفاح كتّان وزننده كثير
العطاء آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سفاح اى معطاء وفصيح وسخنور آدمه اطلاق اولنور وسفاح خلفاء
عباسيه نك اوّلى اولان عبدالله بن محمدك لقبيدر بغايت خونريز اولمغله ملقب اولمشدر وعربدن سالرندن برينك
لقبيدر وحيد بن بحدل نام كمسه نك قلجى اسميدر السفوح سينك ضميله سفحك جمعيدر يومشق قيار
اطلاق اولنور السفيح امير وزننده قالين وصيق آبايه وكليمه اطلاق اولنور كه صويى نشف ايلميوب اوزرندن
سيلان ايدر وقاراو قلرندن براوقك آديدر كه نصيبى يو قدر هدر يره مسفوحدر وجواله اطلاق اولنور جوالق
معناسنه المسفوح شول دوه يه اطلاق اولنور كه يره اوزاديلوب ياتورلمش اوله وواسع وغليظ اولان نسنه لره اطلاق
اولنور وصخر بن عمرو بن الحارثك فرسى اسميدر المسفح محدّث وزننده شول كمسيه اطلاق اولنور كه دائما كندى نفسنه
فائده سى اولميان بيهوده عمله مشغول اوله التسفيح تفعيل وزننده آندن مصدردر يقال هو يسفح تسفيحا اى يعمل عملا
لايجدى عليه المسفوحة قولتقلرى كنكش اولان ناقه يه وصف اولور يقال ناقة مسفوحة الابط اى واسعته الاسفح
اصلع وزننده ومرادفيدر كه باشنك اوك طرفى كل اولان كشى يه دينور السفحة سينك وقافك فتحيله صلعه معناسنه دركه
باشك اوكنده قيل اولمامق وجهيله اولان كللك حالتنه دينور الاسفح اصلع وزننده وجمعدر كوراولان كل كشى يه دينور

السلاح كتاب وزننده والسلح عنب وزننده والسلحان سلطان وزننده آلت حربه دينور اسم جامعلردر
على قول دمور دن اولان آلت حربه مخصوصدر قلج ومزراق كبى وسلاح لفظى مذكردر آلت تأويليله مؤنث دخى
اولور جمعى اسلحه دركه صيغهٔ جمع مذكردر حمار واحمره كبى ومؤنثك جمعى سلاحات درو خاصةً قلجه اطلاق اولنور
وكريش چكورلمدك يايه دينور ودكنكه اطلاق اولنور عصا معناسنه التسلح تفعل وزننده سلاح پوش اولمق
معناسنه در يقال تسلح الرجل اذا لبس السلاح المسلحة مملحه وزننده دربنده وسرحدّه اطلاق اولنور ثغر معناسنه
اصل مسلحه جبخانه يه دينور بو علاقه ايله دربند وسرحدّه اطلاق اولنور وسلاحلو عسكره اطلاق اولنور
محل سلاح اولدقلريچون السالح صالح وزننده سلاح صاحبى يعنى سلاحلو آدمه دينور نسب اوزره اسم فاعلدر
يقال رجل سالح اى ذو سلاح وتازه چاير اوتلامغله اسهاله اوغرامش ناقه يه دينور كه سلحدن مأخوذدر يقال ناقة
سالح اذا كانت قد اسلحت من البقل السلاح غراب وزننده انسان ترسنه دينور نجو معناسنه شارح رقيق اولانه
تخصيص ايلمشدر السلح سينك فتحى ولامك سكونيله حدثلمك معناسنه در يقال سلح سلحا من الباب الرابع اذا تغوط
شارح ديركه مؤلفك مقتضاى كلامى سلح تغوط كبى انسانده دخى مستعملدر لكن مصباحك بيانته كوره طير وبهايمه
مخصوصدر بلكه صيويق حدثلمرينه مخصوصدركه تركيده چقرمق وصاغنه مق تعبير اولنور وانسانده اسهال اوزره
اولورسه بالتشبيه استعمال اولنور الاسلاح همزه نك كسريله بو دخى يستهلك معناسنه در يقال اسلح بمعنى سلح الاسليح
ازميل وزننده براوت آديدركه اوتليان حيوانك سودى فراوان اولور بو نبات اسليح ايله متعارفدر كه خاى معجمه ايله در
السلّيح جريج وزننده عنده برقبيله در سيلحون حيزبون وزننده يمنده برقريه در عامه تحريفله سالحون ديمكله
مؤلف منع ايلمشدر السلح صرد وزننده ككلك قوشنك ياورسنه دينور جمعى سلحان كلور سينك كسريله صرد
وصردان كبى السلح فتحتيله كوللرده مغيلان يغمور صوينه دينور التسليح تفعيل وزننده بركسه يى سلاحلندرمك
وخاصةً قلج قوشاتمق معناسنه در تقول سلحته السيف اى جعلته سلاحه وياغ طلومنى سلح ديدكلرى آتى الذكر
طلا ايله سوروب اوغشدرمق معناسنه در يقال سلح نحيه اذا دلكه بالسلح سلاح سحاب وزننده ياخود قطام
وزننده خيبر قلعه سنك طرف اسفلنده برموضعدر وبنو كلاب يوردنده برصو آديدر كه آندن ايچنلر اسهاله مبتلا اولورلر
هدّيه اشملرى كبى سيلحين سرمين وزننده يمنده برحصن آديدر كه سكسان تار بخنده بنا اولنمشدر السلح سينك
ضميله دهناء نام محلده بنو سعد يوردنده برصو آديدر وبرطلا آديدر كه آنكله ياغ طلوملرنى دلك ايدرلر ديكش يرلرى
منسدّ اولمق ايچون مسلحه معظمه وزننده برموضع آديدر السلطح قنفذ وزننده طاشسز وقياسز وچقورسز
دوز واملس طاغه دينور السلاطح علابط وزننده يك يصى وعريض اولان شيئه دينور يقال شئ سلاطح اى عريض
ومراد قبيله سى ديارنده بروادى آديدر السلنطح سمندل وزننده والمسلنطح مميك ضمى وطانك كسريله فضاى
واسعه دينور شارح ديركه بونلر سطحدن مزيد اولمغله مقامى سطح مادّه سيدر السلوطح سين ولامك فتحيله
برموضعدر السلطحة سينك فتحيله كوده سى عريض اولان خاتونه دينور يقال جارية سلطحة اى عريضة
الاسلنطاح احرنجام وزننده يوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در يقال اسلنطح الرجل اذا وقع على وجهه وبرنسنه
بويلا اولوب يا بوانلمق معناسنه در يقال اسلنطح الوادى اذا اتسع السماح سينك فتحيله والسماحة هايله
والسموح والسموحة سينلرك ضميله والسمح مدح وزننده والسماح كتاب وزننده سخى وجوانمرد اولمق
معناسنه در يقال سمح الرجل سماحا وسماحة وسموحا وسموحة وسمحا وسماحا من الباب الخامس اذا جاد وكرم مقدمه
الاخيره جنس وفتح بابلرندن اوله رق مرسومدر ومصباحده همان فتح بابندن مثبت وسمح بكذا اذا جاد واعطى
عنوانيله مفسردر وهرحالده باء حرفيله متعدّيدر السمح شكس وزننده آندن صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مصغرنده سميح دينور زبير وزننده وسميح دينور يانك تشديديله وجمعنده سمحاء دينور كرماء وزننده كويا كه سميحك
جمعيدر ومساميح دينور كويا كه مسماحك جمعيدر ومؤنثنده سمحه دينور هايله وجمعنده همين سماح دينور عطاش
وزنلنده يقال رجل سمح وامرأة سمحة ونسوة سماح لاغير پس انسار دارلق صورتنده بعض كتابك كريمانه تعبيرينه
معادل سمحانه تعبيرلرى غلطدر الاسماح همزه نك كسريله بو دخى جوانمرد اولمق معناسنه در يقال اسمح
الرجل بمعنى سمح وسركش انسان وحيوان بواشيوب رام ومنقاد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال اسمحت قرونته
اذا ذلّت نفسه ويقال اسمحت الدابة اذا لانت بعد استصعاب السمحة سينك فتحى وميمك سكونيله جوانمرد خاتونه
دينور كه ذكر اولندى وسرد اولميان يايه اطلاق اولنور يقال قوس سمحة اى موانية وشول ملته اطلاق اولنور كه
آنده ضيق وشدّت اولميوب احكامى سهل ويسرى مشتمل اوله كه مراد ملت اسلاميه در ومنه الحديث بعثت بالحنيفية

السمحة السهلة وسمحة جعفر طيارك فرسى اسميدر وسمح دوكومى اولميان دوز وهموار اغاج دالنه اطلاق اولنور يقال
عود سمح اى لاعقدة فيه التسميح تفعيل وزننده رفق وسهولتله يورمك معناسنه در يقال سمح تسميحا اذا سار سهلا
ومزراغى طوغرلتمق معناسنه در يقال سمح الرمح اذا ثقفه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمح اذا اسرع
وبرنسنه دن قاچمق معناسنه در يقال سمح اذا هرب وبرخصوصده صعوبت كوستورميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال سمح فى الامر اذا اساهل المسامحة مفاعله وزننده بودخى برخصوصده عنف وشدت وصعوبت ايلميوب
رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال سامحه فى الامر اذا ساهله السماح كتاب وزننده سمحتياندن ومبشبندن
اولان چادرلره دينور المسمح مقعد وزننده سماحتدن كه سهولت معناسنه در اسم مكاندر بومناسبتله مضايقه سى
اولميان محل واسعده استعمال اولنمشدر ومنه يقال ان فى الحق لمسمحا اى متسعا ومندوحة عن الباطل سمحه جرعه
وزننده اسمادندر سمحه بن سعد وسمحه بن هلال ايكى كسه در سميحه جهينه وزننده مدينه ده صويى چوق
برقويى آديدر التسامح تفاعل وزننده برى برينه صعوبت ومضايقه كوستورميوب سهولت ومساعده وجهيله
معامله ايدشمك معناسنه در يقال تسامح القوم اذا تساهلوا ابو السمح مدخ وزننده خدام درگاه حضرت
مصطفويدن برذاتك كنيه سيدر وبرتابعى كنيه سيدر كه اسمى عبدالرحمن ولقبى دراج ايدى السنح سينك
ضمى ونونك سكونيله اوغورلولق يمن وبركت معناسنه در يقال به سنح اى يمن وبركة ومدينه قربنده
برموضع آديدر كه حضرت صديقك آنده برباب مسكنى وارايدى موضع مزبورده متمكن بنى حارثدن تزوج ايلرى حسبيله
ومحدثيندن خبيب بن عبدالرحمن السنحى اوراندندر وسنح الطريق يولك اورته سنه دينور يقال ذهب عن سنح
الطريق اى عن وسطه السنوح قعود وزننده والسنح صلح وزننده والسنح ضمتيله بركسه نك خاطرينه
بركونه رأى وانديشه ياخود اوكنه برايش عارض وبديدار اولمق معناسنه در تقول سنح لى رأى سنوحا وسنحا
وسنحا من الباب الثالث اى عرض وبرسوزى تصريح وبيان ايلميوب كنايه وتعريضله سويلمك معناسنه در يقال
سنح بكذا اذا عرّض ولم يصرّح وبركسه يى رأى وتدبيرندن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال سنح فلانا
عن رأيه اذا صرفه وردّه وبرنسنه بركسه يه سهل وآسان اولمق معناسنه در تقول سنح الشعر لى اى تيسر وبرآدمى
بركوجلكه دوشوروب بشر ومحنته اوغراتمق معناسنه در يقال سنح به وعليه اذا احرجه واصابه بشر وسنوح
صيد صيادك صول طرفندن ظهور ايدوب صاغ طرفنه مرور ايلمك معناسنه در صياده صاغ طرفى كلور بروجك
ضد بدرته كه ذكر اولندى وعربلر بونكله تفأل ايدرلر يقال سنح الظبى سنوحا ضد برح السانح صيادك صولندن
ظهور وصاغنه مرور ايدن صيده دينور كه آنكله تيمن ايدرلر بارح مقابليدر ومنه المثل * من لى بالسانح بعد البارح
اى بالمبارك بعد المشوم برصياد اوزره ظبى بارح مرور ايدوب تطيرايله متألم اولدقده رفيقلرى تسليه وتطييب ايچون
الم چكمه شايد برسانح دخى ظهور ايدر ديدكلرنده مثل مزبورى ايراد ايلدى بركسه دن برنسنه ضمننده آزرده دل
اولانه غم چكمه آندن خوشدل دخى اولورسون موقعنده ضرب اولنور السنيح امير وزننده سانح معناسنه در
وانجويه على قول انجو ديرلمزدن مقدم ديزه جك رشته يه دينور ديرلركه نصكره عقد دينور ومطلقا حلى وزينته
دينوركه نسوان اتخاذ ايدرلر سنيح زبير وزننده بررجل آديدر الاستنساخ برماده يى كركى كبى جست
وجو ايدوب آراشدرمق معناسنه در تقول استنسحته عن كذا اى استفحصته التسنح تفعل وزننده اول معنايه در
وبرنسنه به اكسه چويروب آرقه ويرمك معناسنه در يقال تسنح من الريح على صيغة الامر اى استدبر منها يعنى
ولها ظهرك سنحان سينك كسريله يمن مخلافلرندن يعنى ايالت عد اولنان ناحيه لردن برناحيه آديدر وبررجلك
اسميدر اسنيخ سينك ونونك فتحيله كيجه لر اصلا اويقو اويومز اولان كسه يه دينور يقال رجل سنخنخ اى لاينام
الليل السنطاح قرطاس وزننده فرجى واسع اولان ناقه يه دينور الساحة باحه وزننده ناحيه معناسنه دركه
برشيئك برسمتنده اولان آلارغه جه محلدن عبارتدر وحشم نشين اوبه لرينك آرالقلرنده اولان آچق ميدانه دينور
شهرخانه لرينك حولو تعبير اولنان عرصه لرينه اطلاقى بوندن مأخوذ در جمعى ساح كلور كه جنسيدر وسوح كلور
سينك ضميله وساحات كلور السيح سينك فتحى وياءنك سكونيله والسيحان فتحاتله صو يريوزنده آقوب كيتمك
معناسنه در يقال ساح الماء يسيح سيحا وسيحانا اذا جرى على وجه الماء وكولكه برطرفه دونوب يوريمك معناسنه دركه
بعد الزوال حالتيدر يقال ساح الظل اذا فاء وسيح خاصة ظاهرده يعنى يريوزنده جريان ايدن صويه دينوركه تسميه
بالمصدر در ويول يول قمللو نسيج اولنمش كليمه وعبايه دينور وسيح بنو حسان بن عوف يوردنده برصو آديدر
ويمامه ده اوچ وادى آديدر السياحة كتابه وزننده والسيوح قعود وزننده والسيحان فتحاتله والسيح

سير وزننده ترهب وعبادت ايچون ير يوزنده كزوب يوريمك معناسنه در سياحت رهابنه قديمه وحالا سياحت
درويشان بوندندر يقال ساح الرجل سياحة وسيوحا وسيحانا وسيحا اذا ذهب فى الارض ومنه المسيح بن مريم على نبينا
وعليه السلام وذكرت فى اشتقاقه خمسين قولا فى شرحى لصحيح البخارى وغيره واقعا مؤلف بصائرده دخى
اللى كونه اقوال سرد ايلمشدر لكن اول واثبتى لفظ سريانيدر اصلى مشيحادر شين معجمه ايله عربلر تعريب
ايدوب مسيح ديديلر وحالا يهود طائفه سى دجاله مشيح اطلاق ايدرلر مشيح ظهور ايدوب بزاره سركرده اوله جقدر
ديو منتظرلردر سريانيده مشيح مبارك معناسنه اولمغله دجال دخى اول طائفه عندنده ميمون اولديغندن اطلاق
ايلديلر السائح اهل سياحت اولان كسه يه دينور ودائما صائم ومساجد ومعابده ملازم اولان كسه يه اطلاق
اولنور يقال رجل سائح اى صائم ملازم للمساجد المسيح معظم وزننده صرتى جزكيلو مخطط اولان چكركيه
دينور وچبوقلو الاجه قماشه دينور ومخطط برده كبى متنده انجه انجه يوللرى اولان طريقه اطلاق اولنور وبيان
اشكنه اطلاق اولنور قارنيله ياتلرى يننده اوزون اوزون خطلرى اولمق حسبيله سيحان ريحان وزننده شام دياريده
برنهر آديدر مصيصه قربندن جريان ايدن نهردركه تحريفله جيحان صويى تعبير ايدرلر وبصره ترابنده دخى
برنهردركه ساحين دخى ديرلر وبلقاء قضاسنده برقريه دركه مرقد موسى عليه السلام آنده در سيحون جيحون
وزننده ماوراء النهرده وهندستانده برنهرك آديدر المسياح مفتاح وزننده دائما غمازلق وشر وشورش وفتنه
بازلقله سير ودور ايدن مفسده اطلاق اولنور يقال هو مسياح فاجتنبوه اى يسيح بالنميمة والشر فى الارض الانسياح
انفعال وزننده يولامق معناسنه در يقال انساح باله اى اتسع قلبه واثواب پاره پاره يرتلوب يارلمق معناسنه در يقال
انساح الثوب اذا تشقق وسموزلكدن قارن بيو بويره يقين صالقلنوب صارقمق معناسنه در يقال انساح
بطنه اذا كبر ودنا من السمن الى الارض الاساحة اباحه وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال اساح نهرا
اذا اجراه وآت قويرغنى اشاغى صالبورمك معناسنه در يقال اساح الفرس بذنبه اذا ارخاه جوهرى بو معناده لفظ
مزبورى شين معجمه ايله رسم ايلمكله غلط ايلمشدر شارح ديركه سائر بعض اهل لغت دخى اعجام ايله جزم ايلديلر
جبل سياح اضافتله كتان وزننده شام وروم بيننى فاصل برطاغدر السيوخ سينك ضميله يمامه ده برقريه در ومسلم بن
على السيخى كه سينك كسريله در محدثيندندر فصل الشين المعجمة الشبح شينك وبانك فتحيله وبانك سكونيله
شخص معناسنه دركه انسانك وسائرك مرئى اولان قالب وجسدندن عبارتدر سواد دخى دينور فارسيده كالبد وتركيده
قرالتى تعبير اولنور جمعى اشباح وشبوح كلور الشبحان شبعان وزننده اوزون شيئه دينور الشباحة كرامه وزننده
بركسه عريض بازولى اولمق معناسنه در يقال شبح الرجل شباحة من الباب الخامس اذا كان شبح الذراعين ومشبوحهما
اى عريضهما قال فى النهاية فى صفته عليه السلام انه كان مشبوح الذراعين اى طويلهما وقيل عريضهما
وفى رواية شبح الذراعين الشبح مدح وزننده يارمق معناسنه در يقال شبح الشئ شبحا من الباب الثالث اذا شقه
ودرى وايپ مقوله سنى قازقلر آرالقلرينه اوزادوب چكمك معناسنه در يقال شبح الجلد اذا مده بين اوتاد شارح ديركه
شبح مطلقا برنسنه يى اوزاتمق معناسنه در مؤلف تشويش ايلمشدر وشبح الداعى ديرلر دعا ايدن كسه اللرينى كوكه
طوغرى قالدروب اوزاتدقده وبركسه اوكنده اياق اوزره ديكيلى ويرمك معناسنه در تقول شبح لنا فلان اذا مثل
وشبح مرتفع البناء قابويه دينور وبونده فتحتينله ده جائزدر اشباح المال دوه وقيون وسائر مواشيدن معروف ومتعين
اولنلرينه اطلاق اولنور كه كوزه كورينور اولنلرى اوله جقدر المشبح معظم وزننده قبوغى كيدرلمش نسنه يه دينور
يقال شئ مشبح اى مقشور وقوى ومحكم كليمه وعبايه دينور التشبيح تفعيل وزننده برآدمك پيراولمغله باصره سى
خيره ناك اولديغندن برقرالتى بى چتال كورمك معناسنه در يقال شبح الرجل اذا كبر فرأى الشبح شبحين وبرنسنه يى
انلولتمك معناسنه در يقال شبح الشئ اذا جعله عريضا الشبحان فتحاتله منقله نك يعنى كريج وچامور طاشيه جق
تسكره نك ايكى طرفنده تكور يلان ايكى اغاجه دينور الشابح دوه سمرينه ارالرى آچق ارقورى استوار ايتدكلرى
اغاجلره دينور شباج كتان وزننده اچانام جبل يانده برواديدر الشح شينك حركات ثلاثى وحانك تشديديله
مصدر در حرصه مقارن بخل معناسنه دركه طبيعى اوله تقول شححت يارجل به وعليه تشح من الباب الرابع كبررت
تبرّ وشححت تشح من الباب الاول كمددت تمدّ وشححت تشح من الباب الثانى كعففت تعفّ اى بخلت وحرصت
الشحاح جبان وزننده والشحيح امير وزننده والشحشح فدفد وزننده والشحشاح خشخاش وزننده
والشحشحان معمعان وزننده حرصه مقارن بخل وامساكله متصف اولان كسه يه دينور وشحاح وشحيحك جمعلرى شحاح
كلور كبار كبى واشحة كلور اصحه كبى واشحاء كلور اطباء كبى الشحشح غبغب وزننده واسع بيابانه دينور وبرنسنه اوزره

مداوم ومواظب اولان کسیه دینور وبدخوی و بدمزاج کشی یه دینور وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصیح و بلیغ اولان
خطیبه دینور وشجیع وبهادر آدمه دینور وغیرت وحمیتلو آدمه دینور وکثیر الصوت اولان قرغه یه دینور
وشول بره دینور که طپراغی نشاف اولمغله اجراسی مطر کثیره محتاج اوله وازجه یغموردن صوبی آقوب کیدر اولان
یره دیمکله اضداددن اولور وجست وچالاك جاره دینور بو معناده هد هد وزننده دخی لغتدر وچابك اوچان
بغرتلق قوشنه دینور ویك اوزون آدمه دینور الشحشاح رحراح وزننده باشلدیغی ایشه مجد ومواظب اولان مقدام
آدمه دینور وغیرت وحمیت صاحبی آدمه دینور وشول خاتونه دینور که بغایت کوجلو قوتلو اولمغله مرد مثابه سنده اوله
یقال امرأة شحشاح کانها رجل فی قوتها الشحشحان معمعان وزننده بو دخی غیرتلو آدمه دینور واوزون کسیه دینور
الشحشحة زلزله وزننده صاقنمق معناسنه در یقال شحشح منه اذا حذر وکوچکن دیدکلری قوش اوتمك معناسنه در
یقال شحشح الصرد اذا صوت ودوه صوتی کو کسنده تردید ایدرك کوکرمك معناسنه در یقال شحشح البعیر
اذا ردد هدیره وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در یقال شحشح الطائر اذا طار سریعا المشاحة مفاعله وزننده
برنسنه برکسه عندنده پك معتبر اولدیغندن آخره ویرمیوب ضنت ایلمك معناسنه در یقال شاح فلان به علی فلان
اذا ضن به ومنه قول المؤلفین لامشاحة فی الاصطلاح التشاح تفاعل وزننده ایکی کسه برنسنه ضمننده بری برینه
بخل وضنت ایدشمك یعنی اول نسنه یی هر بری آخری آلمیوب کندوسی آلمق مرادنده اولمق معناسنه در یقال تشاحا
علی الامر ای لا یرید ان یفوتهما یعنی یرید کل منهما الاستبداد به ویقال تشاح القوم فی الامر اذا شح بعضهم علی بعض
حذر فوته الشحشح مسلسل وزننده بی خیر ومنفعت اولان مهمل کسیه دینور الشحة صحه وزننده فی الاصل
مصدردر اسم مفعول معناسنه مستعملدر ومنه قولهم اوصی فلان فی صحته وشحته ای فی حالة التی یشح علیها الشحایح
صفایح وزننده سودی پك آز اولان ناقه لره اطلاق اولنور مفردی شحیحه در یقال ابل شحایح ای قلیلة الدر الشحاح
کتاب وزننده آتشی چقمیان چقماغه دینور یقال زند شحاح اذا کان لا یوری ویك آز صویه اطلاق اولنور یقال
ماء شحاح ای نکد غیر غمر الشدح مدح وزننده سمورمك معناسنه در یقال شدح الرجل شدحا من الباب الثالث
اذا سمن الشدحة جرعه وزننده والمشدح مرجل وزننده وسعت معناسنه در تقول لك عنه شدحة ومشدح
ای سعة ومندوحة الاشدح افسح وزننده بول نسنه یه دینور الانشداح انفعال وزننده ارقه اوزره یاتوب
پاچه لری آیرمق معناسنه در یقال انشدح الرجل اذا استلقی وفرج رجلیه الشودح جوهر وزننده کریملو یردن
باعمه ناقه یه دینور یقال ناقة شودح ای طویلة علی الارض الشادح واسع معناسنه در یقال کلأ شادح ای واسع
المشدح مقعد وزننده فرجه دینور حر معناسنه وسعتی ایچون الشوذح ذال معجمه ایله جوهر وزننده ذکر اولنان
شودح ایله مرادفدر الشرح جرح وزننده مشکل ومبهم ومخفی مقوله سنی کشف واظهار ایلمك معناسنه در یقال
شرح الغامض شرحا من الباب الثالث اذا کشفه وکسمك معناسنه در یقال شرح اللحم اذا قطعه وآچمق
معناسنه در یقال شرح الباب اذا فتحه وفهم ایلمك معناسنه در یقال شرح الکلام اذا فهمه وبکر قیزك
بکارتنی ازاله ایلمك یاخود خاتونی ارقه سی اوزره یاتروب جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال شرح البکر اذا اقتضها
او جامع المرأة مستلقیة وبرشیئی بولاشمق معناسنه استعمال اولنور یقال شرح الشیء اذا وسعه التشریح تفعیل وزننده
برنسنه یی دلیم دلیم کسمك معناسنه در یقال شرح الشیء اذا قطعه الشرحة حمزه وزننده والشریحة والشریح
طولانی کسیلوب دیلنمش ات دلیمنه دینور وشرحه آهو مقوله سی شکارك اتنه دینور که کرچه برمقدار قوریوب لکن
یصدرمه کرته سنه وارمیه رق کتوریله المشروح چوللرده کورینن سرابه اطلاق اولنور المشرح مقعد وزننده
فرجه اطلاق اولنور الشریح زبیر وزننده بو دخی فرجه اطلاق اولنور وشریح اسمادندر وابو محمد عبد الرحمن بن
احمد بن محمد بن ابی شریح الانصاری الشریحی که امام بغوی اصحابندندر اندن روایت احادیث ایلمشدر جدی
اولان شریحه منسوبدر وعبد الله بن محمد وهبة الله بن علی الشریحیان محدثلردر المشرح منبر وزننده ابن
عاهان درکه تابعیندندر وسوده بنت مشرح صحابیه در علی قول بو سبنله در الشارح اکنی قوشلردن حفظ وحراست
ایدن بکجی یه دینور شراحیل شینك فتحیله بر رجل اسمیدر شارح دیر که جبرائیل کبی کویا که اسم جلاله اولان ایل
کلمه سنه مضافدر بونده شراحین دخی دینور شرحه طلحه وزننده ابن عوه در که بنو اسامة بن لؤی قبیله سندن
بر بطن بدر بنو شرح جرح وزننده بر بطن ادیدر شراحه سراقه وزننده همدان قبیله سندن بر خاتوندر که
امام علی کرم الله وجهه حضورنده زنا ایلدیکنی اقرار ایلمکله رجم اولندی ودیکر بر خاتون اسمیدر که ام سهله دیمکله
معروفه در محدثه در شراح کتان وزننده بر رجل آدیدر الشرداح قرطاس وزننده طبانلری غلیظ وعریض اولان

کشی یه

کشی یه دینور یقال رجل شرداح القدم ای غلیظها عریضها وشیشمان اولمغله وجودی ضالق وسلپوك اولان آدمه
دینور واوزون وجثه سی عظیم اولان دوه یه وعورته دینور المشرطح اسم فاعل بنیه سیله دائما ارضدن ارضه
سیر وسفر ایدن کسیه دینور الشرمح جعفر وزننده والشرمحی نفسنه نسبتله کوجلو قوتلو آدمه دینور ویك
اوزون آدمه دینور جمعی شرامح وشرامحه کلور الشرمح عملس وزننده بو دخی پك اوزون آدمه دینور شرماح
قرطاس وزننده نهاونده قریب بر قلعه آدیدر الشرمساح کسر تینله مصرده بر قریه در الشرنفح قابله
سمندر وزننده اباغی چابك روینده آدمه دینور شرمت تعبیر اولنور که شیرمرد محرفیدر شطح شینك وطانك مشدده نك
کسریله ارکك اوغلاغی زجر وآزاره مخصوص اصواتدندر المشفح معظم وزننده شول بدبخت ومحروم کسیه
دینور که کسب وکوششنده جزئی وکلی اصلا بر خیر ومنفعته دسترس اولمز اوله الشفلح عملس وزننده کارلری غلیظ
وصالقی وکوشك اولان فرج نسوانه دینور وبرونك دلکلری واسع ودوداقلری قالین وصالقی اولان کسیه دینور بعض
زنکی عربلر کبی وفرجنك دوداقلری ایری وفرجی بول اولان خاتونه دینور وکبره یمشنه دینور وبر شجر آدیدر که اوزدکنده
درت دانه کسکین بچاق کبی چقمش بداقلری اولور که هر بریله قیون ذبح اولنور ویمشی زنکی عرب کله سی قدر
اولور وشفلح خرمانك هنوز قورق اولمزدن مقدم یاروب آچان یمشنه دینور الشفحة شینك فتحی وفانك سکونیله
خاصة کلبك فرجنه دینور الشفحة جرعه وزننده دیشی کلبك ممه لری امزکنه دینور طیبة الکلبة معناسنه
وقزللغی متغیر یعنی پك قزل اولمیوب صارویه مائل اولان خرما قورغنه دینور شبنك فتحیله ده جائزدر وشقره معناسنه در که
چهره قومرال اولمقدر آنده آل اولمقدر الاشقح آندن صفتدر اشقر معناسنه در الشقح مدح وزننده قیرمق
معناسنه در یقال شقح الشیء شقحا من الباب الثالث اذا کسره وکلب تبول ایچون اباغنی قالدرمق معناسنه در
یقال شقح الکلب اذا رفع رجله لیبول الاشقاح همزه نك کسریله ایراق ایلمك معناسنه در یقال اشقحه اذا ابعده
وخرما قورغی رنکلنمکه باشلمق معناسنه در یقال اشقح البسر اذا لون واغاجك میوه لری رنکلنوب اولمغه یوز طوتمق
معناسنه در یقال اشقح النخل اذا ازهی التشقیح تفعیل وزننده بو دخی خرما قورغی قزارمغه باشلمق معناسنه در
یقال شقح البسر اذا لون الشقحاء صفراء وزننده بیاضی خالص اولمیان کپوکه وصف اولور یقال رغوة
شقحاء ای غیر خالصة البیاض الشقح شینك ضمیله قبح لفظنه اتباعا ذکر اولنور علی قول قبح معناسنه اولمغله
تأکیدا اولور یقولون قبحا له وشقحا اتباع او بمعنی ویقبحان ویقال شیء قبیح شقیح ویقال جاء بالقباحة والشقاحة
ویقال قعد مقبوحا مشقوحا مترجم دیر که سیوطی مزهرده اتباع ومزاوجه حرف عطفله وارد اولمق عند الاکثر ممنوع
وعند البعض جائزدر دیدی وشقح ککرم ای قبح پس بو ذکر اولنانلرده اختلاف مذکور اوزره در الشقاح رمان
وزننده بر نبات آدیدر وکوبکك کوتنه دینور واست الکلب معناسنه بوراده هایله الکلبة نسخه سی غلطدر الشقیح
امیر وزننده خسته لکدن یکیجه افاقت بولمش کسیه دینور الاشقاح همزه نك فتحیله کوبکلرك کوتلرینه یاخود
اوردلرینه دینور مفردی شقح در شینك کسریله یقال طعن کاشقاح الکلاب ای ادبارها واشداقها المشاقحة مشاتمه
وزننده ومرادفیدر که برکسیه سوکك وسوکشمك معنالرندر یقال شاقحه ای شاتمه وشاقحا ای شاتما الشقحیة عزبیه
وزننده قرمزی کسوه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال حلة شقحیة ای حمراء نسبة الی الشقحة الشوکحة
جوهره وزننده او یمه قبوطر زنده اولان شبثه دینور جمع جنسی شوکح در شلح شینك کسریله عکبر انام قریه بنده بر قریه
آدیدر محدثیندن آدم بن محمد الشلحی اورادندر الشلحاء حمراء وزننده وقصر ایله جائزدر کسکین قلجه دینور جمعی
شلح کلور حمراء وحمر کبی تأنیثی آلت اعتباریله در التشلیح تفعیل وزننده لباسدن صویوب چپلاقمق معناسنه در
وبو سواد عراق لغتیدر یقال شلح فلانا اذا عراه المسلح معظم وزننده حمام جامکانه دینور مسلح الحمام معناسنه الشنح
شینك ونونك ضمیله سرخوشلر سکاری معناسنه در مفردی شناح در رباع وربع کبی الشناحی والشناح والشناحیة
شینلرك فتحی واخیر کراهیه وزننده جسیم وطویل اولان دوه یه دینور وشناح کنج دوه یه دینور یقال بکر شناح کثمان ای فتی
بونده اجتماع ساکنین ایچون یا حذف اولنمشدر اصلی شناحی ایدی ویقال بکرة شناحیة التشنیح تفعیل وزننده لوم
وتشنیع وتقبیح ایلمك معناسنه در یقال شنح علیه اذا شنع التشویح تفعیل وزننده انکار ایلمك معناسنه در یقال
شوح الشیء اذا انکره الشیح شینك کسر ومدیله بر نبات آدیدر فارسیده درمنه وترکیده یاوشان دیدکلری اوتدر وبمنه
مخصوص بر کونه قماش آدیدر وامور ومصالحده اوزرینه دوشوب جد وجهد ایدر اولان آدمه دینور وبغایت
صقنجی چورك تخته یه بصمز اولان آدمه دینور یقال رجل شیح ای حذر الاشاحة همزه نك کسریله یاوشانلو اولمق
معناسنه در یقال اشاحت الارض اذا انبتت الشیح وبرخصوصده جد وسعی واقدام ایلمك معناسنه در یقال اشاح

على حاجته اذا اجدّ وجهد جوهرى واشاح الفرس بذنبه اى ارخاه عبارتيله ده ثبت ايلمكله تصحيف ايلمشدر وآنى
ليثك كتاب العين تكمله سندن اخذ ايلمشدر آنده صواب اولان سين مهمله ايله اولمقدر غريبدر كه مؤلف منقول عنه
اولان كتابى بعد الذكر تصحيف جوهرى يه اسناد ايلمشدر الشايح بودخى امور ومصالحده جدّ واقدام ايدن آدمه دينور
وعار وناموس صاحبى غيور آدمه دينور المشيح مبيح وزننده شايح ايله معناى اولده مرادفدر واكسه سنده اولان
آدملرى كندو ايله يله جه كيتمكدن منع وتبعيد ايليه رك بر آدمه طوغرى توجه واقبال ايدن كسبه دينور اشاحه دن اسم
فاعلدر قال ابن الاثير ومنه الحديث انه عليه السلام قال اتقوا النار ولو بشق تمرة ثم اعرض واشاح المشيح الحذر والجادّ
فى الامر وقيل المقبل اليك المانع لما وراء ظهره الشيح شينك فتحى وياءنك سكونيله بر خصوصده چالشمق معناسنه در
يقال شاح على حاجته يشيح شيحا اذا جدّ المشايحة مفاعله وزننده والشياح شينك كسريله بودخى شيح
معناسنه در يقال شايح على حاجته مشايحة وشياحا اذا جدّ ومقاتله معناسنه در يقال شايح الرجل اذا قاتل الشيحان
سكران وزننده غيرتلو جيتلو آدمه دينور وبك اوزون آدمه دينور بونده كسر ايله ده جائزدر وجدّ واقدام وسرعتله
سكردن آدمه دينور و باوز وشديد النفس اولان آتشلو آته دينور وقدس شريف حواليسنده بر جبل عالى اسميدر
الشياح كتاب وزننده قيتلغه دينور لحظ معناسنه وصاقنمق حذر وپرهيز معناسنه در وهر خصوصده جدّ وجهد ايلمك
معناسنه در الشيحة شينك كسريله بر ييه ده فيد نام قلعه شرقيسنده بر صو آديدر وحلب قضاسنده بر قريه آديدر
محدثيندن يوسف بن اسباط وعبد المحسن بن محمد التاجر وآزاد كرده سى بدر وآنك اوغلو محمد بن بدر واحمد بن
سعيد بن حسن واحمد بن محمد بن سهل المحدّثون الشيحيّون اورادندر المشيوحاء الفك مدّى وقصريله باوشان
ديدكلرى نبات مذكورك منبتى اولان ارضه دينور ومشيوحاء مدّ ايله ومشيحى قصر ايله بر جماعت بر خصوصده ابتدار
واستعجال ياخود اختلاط واختلال اوزره اولمغه دينور يقال هم فى مشيوحاء ومشيحى من امرهم اى فى امر يبتدرونه
اوفى اختلاط و بونلر معبوراء كبى اسم ياخود مشيوخاء ومشيخا كبى جمع اولمق غالبدر كويا كه جدّ وجهد معناسنه
اسم اولان شيح لفظندن جمعلردر التشييح تفعيل وزننده صاقندرمق معناسنه در يقال شيحه اذا حذره ومضايقه
ويرمك جهتيله خصمه نظر ايلمك معناسنه در يقال شيح خصمه اذا نظر اليه مضايقة ذو الشيح شينك كسريله
يمامه ده وجزيره ده بر موضعلردر ذات الشيح بنو يربوع ديارنده بر موضعدر اشيح احمد وزننده يمنده بر حصن
آديدر فصـــل الصاد الصبح صادك ضمى وبانك سكونيله فجر وقتنه دينور كه طاك يرى اغاروب شفق
سوكديكى وقتدن عبارتدر كه مراد فجر صادقدر فى الاصل طاك يرينك اغارمسيله حاصل اولان آيدينلقدن عبارت
اولوب اتساعا اول وقته اطلاق اولنمشدر وعلى قول صبح اول نهاره دينور جمعى اصباح كلور وتقول اتيته لصبح
خامسة بالضم ويكسر وهو بالاضافة اى لصباح خمسة ايام يعنى بشنجى كونك صباحنده اكا كلدم الصبيحة
سفينه وزننده والصباح فلاح وزننده والاصباح همزه نك كسريله كه فى الاصل مصدردر والمصبح مكرم
وزننده بونلرده اول نهاره دينور كه فارسيده بامداد ديرلر مؤلفك وهو الصبيحة قولنده ضمير اول نهاره راجعدر
مصباحده صباح اول نهاره كذلك مساء مقابلنه اطلاق اولنوب وثعلبدن صباح عند العرب نصف ليل اخيردن
زواله قدر ومساء زوالدن نصف ليل اولك آخرنه قدر وقتدن عبارت اولديغى منقولدر الاصباح همزه نك
كسريله صباح وقته كيرمك معناسنه در يقال اصبح الرّجل اذا دخل فى الصباح واصبح صار معناسنه استعمال
اولنور يعنى فعل تام اولديغى كبى فعل ناقص اولور كه وقت صباحه دلالت ايلميوب امسى واضحى كبى همان صار
معناسنه اولور ومدخولى جمله اسميه اولوب اولى اسميت اوزره مرفوع وثانى خبريت اوزره منصوب اولور يقال
اصبح فلان عالما اى صار وعربلر بر آدمه غفلتدن بيدار اول كوزكى آچ تيقظ وتبصر قل ديجك يرده اصبح يا فلان ديرلر
التصبيح تفعيل وزننده بر كسيه عم صباحا يعنى صباحك خير اولسون ديمك معناسنه در يقال صبّحهم اى قال
لهم عم صباحا اشبو عم كلمه سى عينك كسريله امر حاضر اولان انعم كلمه سندن مختصردر كن ذا نعومة صباحا
سكنده در شارح ديركه بو تعبير تحيت جاهليه در وتصبيح بر محله صباح وقتنده كلمك معناسنه در يقال صبّحهم
اذا اتاهم صباحا وبر كسيه صبوح ايچورمك معناسنه در يقال صبّحهم اذا سقاهم صبوحا وتصبيح اركن تناول
ايده جك قوت وغدايه اسميدركه تفعيل وزننده بنا قلنمشدر تنوير وترعيب وتمتين كبى تقول قرّب تصبيحنا
اى غداءنا وبر كسه يى كيجه يوريدوب صباح وقتى منزل مقصوده ايصال قلمق معناسنه در تقول صبّحت القوم الماء
اى سريت بهم حتى اوردتهم اياه صباحا الصبح صادك ضميله اسمدر كه ذكر اولندى ومصدر اولور بر يره صباح
وقتنده كلمك معناسنه يقال صبحهم صبحا من الباب الثالث اذا اتاهم صباحا الصبوح صبور وزننده اركندن

صاغيلان سوده دينور ادبانك صباح وقتى ايچلن باده يه صبوح اطلاقى بوندندر غبوق مقابليدر وصبوح كيجه دن
صباحه قلان شرابه دينور وصباح وقتنده صاغيلن ناقه يه دينور يوم الصباح يوم الغارة معناسنه استعمال اولنور
يعنى دشمنه باصقين اولنان كوندر زيرا اكثرى اركن باصقين ايتملريله خصوصا شبخون اولنلر واصباحاه ديو استغاثه
وفرياد ايلدكلرى ملابسه سيله الصبحة جرعه وزننده وصادك فتحيله جائزدر صباح اويقوسنه دينور
نوم الغداة معناسنه وصباح وقتنده تناول اولنان جزئيجه قهوه آلتى يه اطلاق اولنور يقال احضرنا الصبحة
وهى ما يتعلل بها غدوة وحمرته ياخود شهبه يه ياخود صهبه يه مائل سياهلغه اطلاق اولنور كه وقت من بورك
لونيدر وبوكومشى بياض اوله جقدر الاصبح احمر وزننده آدن صفتدر مؤنثنده صبحاء دينور حمراء وزننده
واصبح ارسلانه اطلاق اولنور ومادرزاد اولان قومرال قللره وتويلره اطلاق اولنور الاصبحاج احمرار وزننده
قيللر وتويلر خلقى قومرال اولمق معناسنه در يقال اصباحّ الشعر اذا كان اصبح الصبح فتحتيله والصبحة
صادك ضميله بودخى اول معنايه در يقال صبح الشعر صبحا وصبحة من الباب الرّابع اذا كان اصبح وصبح بحلا
دمور پارلديوب لمعان ايلمك معناسنه در يقال صبح الحديد اذا برق التصبح تفعل وزننده صباح وقتنده
اويومق معناسنه در يقال تصبح الرجل اذا نام غداة واركندن جزئيجه قهوه آلتى تناول ايلمك معناسنه در يقال
تصبح زيد اذا تعلل بشئ غدوة ذا صباح وذا صبوح اركن ديمكدر تقول اتيته ذا صباح وذا صبوح اى بكرة
وبونلر همين ظرف اوله رق استعمال اولنورلر كه ظرف غير متمكن اولور وقت صاحب هذا الاسم سكنده اولور
پوشيده اولميه كه عربلر بعض بويله مقاملرده ذات كلمه سنى اضافه وبعضا تابى حذف ايدرلر كرمانى تاريخ عتبى
شرحنده ديديكه ذات لفظى كاهى وجود ايله مرادف اولور جمعى ذوات كلور ولفظ ذات مؤنثدر زيرا فى الاصل مطلب
مؤنثه صفتدر استعمال اولنور يقال امرأة ذات جمال پس اضافتدن قطع اولندقده دخى تأنيثده ابقا ايلديلر وميدانى
هادى للشادى نام تأليفنده ديديكه عربلر لقيته ذات يوم ديرلر آنى كونلردن بر كونده كوردم وذات مرّة بر كرّه ده
كوردم وذات سنة بر يلده وذات شهر بر آيده وذات ليلة بر كيجه ده وذات غداة بر صباحده وتابى اسقاطله ذا صباح
وذا مساء وذا صبوح وذا غبوق ديرلر وذات الزمين وذات العويم ديرلر مصغر بنيه سيله زمانلردن بر زمانجق ايچره
وميان سنه ده ديمكدر وكاهى لفظ ذات طرف وناحيه معناسنه استعمال اولنور ذات اليمين وذات الشمال كبى وحال
وحقيقت معنالرينه اولور كما قال الله تعالى واصلحوا ذات بينكم يعنى الحال التى بينكم انتهى المصبح مذهب
وزننده كه صبحدن والمصبح مكرم وزننده كه اصباحدن اسم مكان وزمانلردر موضع اصباحه يعنى افقده شفق
طلوع ايدن موضعه دينور كذلك فجر وقتنه دينور المصباح مفتاح وزننده چراغه دينور كه آلت تنوير وضيادر
يقال اصبح مصباحا اى سراجا وشول ناقه يه دينور كه يك توانا اولمغله قوتندن ناشى يتاغنده صباحلويوب نهار
مرتفع اولدقجه مرعايه كتمز اوله زيرا ضعيف اولنلر همان اركندن مرعايه هجوم ايدرلر وانلو ويصى مزراق يلمانه
دينور و بر نوع بيوك كاسه يه دينور كه آنكله صبوح ايچرلر واكا مصبح دخى ديرلر منبر وزننده الصبوحة صبوره
وزننده صبوح كبى دائما صباحله صاغيلور اولان ناقه يه دينور الصباحة ملاحه وزننده حسن وجمال صاحبى
اولمق معناسنه در يقال صبح الغلام صباحة من الباب الخامس اذا كان ذا جمال الصبيح شريف وزننده
والصباح غراب وزننده والصبّاح رمّان وزننده والصبحان سكران وزننده صاحب جمال وخوبلقا
محبوبه دينور الصبحان فتحاتله صبوح شربنه تعجيل ايدن آدمه دينور يقال رجل صبحان اذا كان يعجل الصبوح
الاصبحى ياى نسبتله بر نوع قامچيدر كه ملوك يمندن ذو اصبح نام ملكه منسوبدر ومشار اليه امام مالك بن انسك
اجدادندندر الاصطباح افتعال وزننده چراغ ياقمق معناسنه در يقال اصطبح الرجل اذا اسرج وصبوح
ايچمك معناسنه در يقال اصطبح الرجل اذا شرب الصبوح المصطبح والصبحان سكران وزننده صبوح ايچمكه
مداوم اولان آدمه دينور الاستصباح چراغ ايدنمك وچراغ اوياندرمق معناسنه در يقال استصبح الرجل اذا استسرج
الصباحية غرابيه وزننده يصى مزراق يلمانلرينه دينور الصبحاء حمراء وزننده والمصبح محدّث وزننده
ايكى قسراق آديدر الصباحىّ غرابىّ وزننده بك قرمزى شيئه دينور يقال دم صباحىّ اى شديد الحمرة الصباح
غراب وزننده قنديلك شعله سنه دينور بنو صباح غراب وزننده بر بطن آديدر ذو صباح بر موضع آديدر
واقيال حميردن بر ملكك لقبيدر صباح وصبح صادك ضميله مدينه قربنده نملى نام محل قرشوسنده
ايكى صو آديدر وصباح بن طريف جاهليه دندر صباح سحاب وزننده ابن هذيل دركه امام زفرك برادريدر
وصباح بن خاقان بر كريم معروفدر ام صبح صادك ضميله مكه نك كنيه سيدر الصابح روشن وآشكار معناسنه

مستعملدر یقال حق صاح ای بین صبحه طلحه وزننده دیار بکر ایالتنده برقلعه آدیدر الصح صادك ضمی وحانك
تشدیدیله والصحة صادك كسریله والصحاح صلاح وزننده ذهاب المرض یعنی بدندن مرض وعلت
زائل اولوب صاغ ودرست اولمق معناسنه در كذلك هرنسنه كسر ورخنه مقوله سی عیب ونقیصه دن بریء وسالم اولمق
معناسنه در یقال صح الرجل صحا وصحة وصحاحا من الباب الثانی اذا ذهب مرضه ویقال صح الشیء اذا بریء من كل
عیب شارح دیر كه صحه اسم مصدر دخی اولور صاغلق معناسنه كرچه مؤلف ذهاب المرض ایله تفسیر ایلدی
لكن صحت بدنده برحالت طبیعیه در كه موضعلرندن افعال مجرای طبیعیلری اوزره سلیم اوله رق صدور ایدر و بوندن
معانیء سائره مستعار اولمشدر صحت صلوة وصحت معاملات كبی بو جهتله عن زوال المرض اولدیغی كبی عن ابتداء
الامر دخی اولور الصحیح والصحاح جبان وزننده آندن صفتلردر صحیحك وصحاحك جمعلری صحاح كلور
صادك كسریله وصحیحك جمعی اصحاء كلور اطباء كبی وصحائح كلور صفائح كبی الاصحاح همزه نك كسریله
برآدمك اهل وعیالی كذلك دواب ومواشیلری صاغ اولمق معناسنه در یقال اصح الرجل اذا صح اهله وماشیته وصاغالتمق
وصاغ قلمق معناسنه در یقال اصح الله فلانا ای ازال مرضه المصحة میمك فتحی وصادك فتحی وكسریله جائزدر
صحته سبب ووسیله اولان شیئه دینور ومنه الحدیث الصوم مصحة ای یصح به الصحصح غبغب وزننده دوز
وهموار یره دینور ارض مستویه معناسنه وبحرین قضاسنده برموضع آدیدر وتیم الله بن ثعلبه اولادندن محرزك پدری
اسمیدر وتیم قبیله سندن برجماعتك پدری اسمیدر وطیء قبیله سندن برجماعتك پدری آدیدر الصحصاح
والصحصحان معمعان وزننده بونلرده دوز وهموار ارضه دینور وصحصحان حلب ایله تدمر بیننده برموضع آدیدر
صحاح الطریق فلاح الرفیق وزننده شول یوله اطلاق اولنور كه صرب ودرشت اولوب سهولت بولمامش اوله آنده
قطع سیر وسلوك اولنمدیغندن ناشی صرپلغنده باقی اوله تسمیه بالتفأل قبیلندن یاخود ایاق صدماتیله علتیاب
اولمدیغندن ناشی اوله الصحصحة زلزله وزننده ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال صحصح الامر اذا تبین
المصحصح اسم فاعل بنیه سیله حقوق ومودتی درست وصحیح اولان آدمه دینور ودائما ترهات واباطیل پیدا ایدر
اولان كسنه یه دینور كه بو صحاصحه ندر الصحیح امیر وزننده اسد بن الرهیص الطائینك فرسنك اسمیدر الصحصح
والصحصوح صادلرك ضمیله شول كسنه یه دینور كه دائما امور واحوالك دقایق وحقایقنی تتبع ایدوب غور وكنهنه
اطلاعله ضبط وادراك ایدر اوله یقال رجل صحصح وصحصوح اذا كان یتتبع دقائق الامور فیحصیها ویعلمها
الترهات الصحاصح وصفیله وترهات الصحاصح اضافتله باطل وبیهوده دیمكدر یقال مذهب اهل السنة
هو المذهب الصحیح وهو الحق الصریح وسائر المذاهب ترهات صحاصح لا سدائد ولا صحائح ای الاباطیل التی لا اصل له
زمخشری تجاوز الله عنه بو مثالی مذهب اهل العدل عنوانیله ثبت ایلمكله مترجم عنوان مزبوره تبدیل ایلمشدر كندیلری
معتزله اولمغله مذهبلرینه مذهب عدل تسمیه ایلمشدر لكن غریبدر كه اشبو دقیقه یی مطالعه ایلمامشدر زیرا بو جهتله مطلب
مذهبلری فرع واهل سنت مذهبی اصل اولور زیرا عدل وعلمیت علتلریله معلولا غیر منصرف اولور الصدح مدح
وزننده والصداح صادك ضمیله بلند آواز ایله نغمه ایلمك معناسنه در كرك انسان كرك طیور اولسون یقال صدح الرجل
والطائر صدحا وصداحا من الباب الثالث اذا رفع صوته بغناء الصیدح صیقل وزننده والصدوح صبور وزننده
والصیداح صادك فتحیله والمصدح منبر وزننده پك سسلی بلند آواز انسان وحیوانه دینور وصیدح ذو الرمه نام
شاعرك ناقه سی اسمیدر وشدید الصوت اولان آته دینور بونك ذكری تكرار قیلنمشدر الصدحة صادك فتحی وضمیله
والصدحة فتحاتله تسخیر ایچون افسون ایلدكلری بونجقه دینور الصدح فتحتینله یابانده یول بیلمك ایچون وضع ونصب
اولنان نشانه دینور میل كبی واسمز خالی مكانه دینور وشول كوچك تپه یه دینور كه بغایت سخت وسنگین قیالق اوله
وبرنوع میوه اسمیدر كه عنابدن قرمزی اولور و برنوع حجر عریضه دینور شارحك بیاننه كوره مطلقا حجر عریضه دیمكدر
وسیاه نسنه یه دینور جمعی صدحان كلور صادك كسریله الاصدح ارسلانه اطلاق اولنور الصرح صادك فتحی
ورانك سكونیله كوشكه دینور قصر معناسنه وهر بنای عالیه صرح اطلاق اولنور سائر ابنیه دن صریح وخالص
اولدیغیچون یقال بنی صرحا ای قصرا وكذا كل بناء عال وصرح بخت نصر نام ملكك شهر بابل قربنده مخصوص
بركوشكی اسمیدر وصرح مصدر اولور برایشی آچقلق واظهار وعیان ایلمك معناسنه یقال صرح الامر صرحا
اذا بینه واظهره الصرح فتحتینله هرشیئك خالصنه دینور كه مغشوش اولمیه الصریح امیر وزننده بو دخی
صاف وخالص اولان شیئه دینور وخالص النسب كسنه یه اطلاق اولنور جمعی صرحاء كلور كرماء وزننده وصرائح
كلور نجائب وزننده وصریح عبد یغوث بن حربك فرسی اسمیدر و بنو نهشل ولخم قبیله لرینه مخصوص بر فرس

آدیدر الصراح صادك فتحی وضمیله صریح معناسنه در یقال لبن صرح وصریح وصراح ای خالص وصراح
صادك ضمیله اسم اولور بر كسنه رو بروسوكمك وسوزسویلمك حالتنه دینور مصدری قریبا ذكر اولنور وصریح
معناسنه اوله رق مجاز اطرفده دخی استعمال اولنور یقال كأس صراح ای لم تشب بمزاج ویقال كلام صراح
ای خالص الصراحة صادك فتحیله والصروحة ضمه برنسنه خالص وصاف اولمق معناسنه اسملردر
وصراحه بو معنادن مصدر اولور یقال صرح نسبه صراحة من الباب الخامس اذا خلص المصارحة مفاعله
وزننده والصراح صادك ضمی وكسریله بركسنه یه آشكاره برایش ایلمك وآشكاره سوزسویلمك وسوكمك معناسنه در
یقال شتمه مصارحة وصراحا ای مواجهة ومصارحه بركسه قلبنده اولان مضمری اظهار ایلمك معناسنه در
یقال صارح بما فی نفسه اذا ابداه التصریح تفعیل وزننده بر كلامی ظاهر وعیان سویلمك معناسنه در كه
كنایه وتعریض مقابلیدر یقال صرح الكلام خلاف عرض وبرایشی ظاهر وعیان قلمق معناسنه در
یقال صرح الامر اذا بینه وبرماده باخود خاصة حق ظاهر وعیان اولمق معناسنه در بو جهتله متعدی ولازم اولور
یقال صرح الحق اذا انكشف وشرابك كپوكی كیتلوب خالص اولمق معناسنه در یقال صرحت الخمر اذا ذهب
زبدها وعربلر صرحت كحل ای سماء دیرلر یغمورسز اولوب قحط وشدتی خالص اولدقده وتصریح اوق اتان كسه
نشاندن مخطی اولمق معناسنه استعمال اولنور كه خطاسی منكشف اولور یقال صرح الرامی اذا رمی ولم یصب
ومافی الضمیری اظهار ایلمك معناسنه در یقال صرح بما فی نفسه اذا ابداه الاصراح همزه نك كسریله بو دخی
برماده یی ظاهر ونمایان ایلمك معناسنه در یقال اصرح الامر اذا بینه المصراح مفتاح وزننده شول ناقه یه دینور كه
سودی كپوكسز اوله كه خالص اولور یقال ناقة مصراح ای لا ترغی الصراحیة صادك ضمی ویانك تشدیدیله
باده قوللنه جق قابه دینور یاء نسبت مبالغه ایچوندر فارسیده اكا پیاله دینور ویانك تخفیفیله صراحیه خالص باده یه دینور
وصراحیة الكلمات كلمهٔ خالصه دیمكدر نته كه صراح دخی دینور المصرح محدث وزننده بولودسز ایاز كونه
اطلاق اولنور یقال یوم مصرح ای بلا سحاب الانصراح انفعال وزننده برماده آچغه چقمق معناسنه در
یقال انصرح الحق اذا بان الصرّاح رمان وزننده اوجاق چكر كه سنه شبیه برقوش آدیدر كه لحمی ماكولدر
صرواح واوایله قرطاس وزننده یمنده برحصن آدیدر كه بلقیس ایچون حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلام
امریله جن طائفه سی بنا ایلدیلر الصمارح علابط وزننده خالص وصافی معناسنه در میمی زائده در الصرحة
صادك فتحیله بارز وآشكاره دیمكدر یقال خرج لهم صرحة برحة ای بارزا لهم ویقال ان خروج صرحة برحة
لكثیر بالفتح فی اخرهما وبالتنوین معا وبالجر الصردح جعفر وزننده والصرداح قرطاس وزننده مكان مستوی یه
دینور الصرادحی سرادقی وزننده صرح لفظندن مزید اولمغله پك ظاهر وعیان اولان شیئه دینور ومنه یقال
ضرب صرادحی ای شدید بین الصرنقح قافله سمندل وزننده حیقر یجی بلند آوازه دینور صیاح معناسنه در كرك
انسان وكرك سائری اولسون الصرنقح قافله صرنقح وزننده شول شهامتلو شدید الشكیمه آدمه دینور كه قطعا
رنك وخدعه یه مغبون اولمیوب وشدت وشهامتدن ناشی بدو عهدسنده اولان نسنه یه بركسه طرفندن طمع وامید
تعلق ایلمز اوله یعنی نه حیله ایله ونه جبر وزور ایله برنسنه سی آلنمز اوله یقال هو صرنقح ای الشدید الشكیمة الذی لا یخدع
ولا یطمع ما عنده وظریف آدمه دخی دینور المصطح منبر وزننده اوتلاق وچایر قسمندن عاری صحرایه دینور
وخرمن دوكمك ایچون تسویه ایتدكلری مكانه دینور الصفح صادك فتحی وفانك سكونیله برنسنه نك برجانبنه
دینور یقال قعد فی صفح المجلس ای جانبه وصفح الجبل طاغك یاصتم اولان صرتنه و یوره سنه دینور كه آرقاج تعبیر
اولنور وصفح الانسان آدمك ریانه دینور جنب وپهلو معناسنه یقال ضرب علی صفحه ای جنبه وصفح الوجه
یوزك یاصتمه اولان یریدر كه اوزونلغنك مقابلیدر یقال نظر الیه بصفح وجهه ای عرضه كذلك صفح السیف قلجك
یاصتم یریدر كه آغزینك واوزونلغنك مقابلیدر بونده ضمله ده جائزدر جمعی صفاح كلور صادك كسریله وصفح بنو كلب
جاعندن بر رجل آدیدر وصفح مصدر اولور ترك واعراض ایلمك معناسنه یقال صفح عنه صفحا من الباب الثالث
اذا اعرض عنه وتركه وگناهی عفو ایلمك معناسنه استعمال اولنور گویا كه گناهدن صفحهٔ وجهیله اعراض ایدر
یقال صفح عنه اذا عفی عنه ودوه لری بر بر حوض اوزره عرض وامرار ایلمك معناسنه در یقال صفح الابل علی الحوض
اذا امرها علیه واحدا واحدا وسائلی رد وتخییب ایلمك معناسنه استعمال اولنور كه اعراض وجه ایلمش اولور
یقال صفح السائل اذا رده وقلجك آغزیله اورمیوب یصتیله یعنی یوزیله اورمق معناسنه در یقال صفح بالسیف
اذا ضربه مصفحا ای بعرضه وبركسیه مشروباتدن برنسنه ایچورمك معناسنه در یقال صفح فلانا اذا اسقاه ای

شراب كان و برنسنه يى يصيلدوب انلولتمك معناسنه در يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا ومتعدد نسنه لرى
بر بر عرض ايلمك معناسنه در يقال صفح القوم اذا عرضهم واحدا واحدا ويقال صفح ورق المصحف اذا عرضها
واحدا واحدا و برشيئه امعانله نظر ايدوب انى تأمل ايلمك معناسنه دركويا كه هر صفحه لرينه نظر ودقت ايتمش اولور
يقال صفح فى الامر اذا نظر فيه الاصفاح همزه نك كسريله بودخى سائلى رد ايلمك معناسنه در يقال اصفح
السائل اذا رده و برشيئك آخر يوزنى چويرمك معناسنه در يقال اصفح الشئ اذا قلبه التصفيح تفعيل وزننده
برنسنه يى عريض قلمق معناسنه دركرك ابتداء امرده وكرك صكره دن ايلسون يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا
واللرى برينه چالمق معناسنه دركه صفحهٔ كفى صفحهٔ كف آخره اورمقدر يقال صفح بيديه اى صفق قال
فى الاساس التسبيح للرجال والتصفيح للنساء التصفح تفعل وزننده بودخى برشيئه امعان نظر ايله باقوب آنده
تأمل ايلمك معناسنه در صفح كبى كويا كه صفحه صفحه باقوب دقت ايدر يقال تصفح فيه اذا نظر فيه الصفوح قعود
وزننده ناقه نك سودى چكيلوب سودسز قالمق معناسنه در يقال صفحت الناقة صفوحا اذا ذهب لبنها شارحك
بيانه كوره ناقه مثالدر ضم ونفر مقوله سنده دخى جاريدر الصافح سودى چكلمش ناقه يه دينور وصف خاصدر
المصافحة مصالحه وزننده اسلشمك ايچون ايكى آدم برى برينك اللرنى طوتشمق معناسنه دركه يكديكرك صفحهٔ
كفنى طوتوب وصفحهٔ وجهله مقابله ايدرلر التصافح تصالح وزننده مصافحه معناسنه در يقال صافحا وتصافحا
اى اخذ كل واحد يد صاحبه الصفيح امير وزننده كوكه اطلاق اولنور سماء معناسنه ومنه ملائكة الصفيح
الاعلى وهر يصى نسنه نك يوزينه دينور كاغد يوزى كبى الصفح مكرم ومعظم وزنلرنده يصى وانلو شيئه دينور
يقال وجه هذا السيف مصفح ومصفح اى عريض وشول آدمه اطلاق اولنور كه باشنك ايكى يانلرى يصيجه وجبينى
يومريجه اوله و برطرفه طوغرى اماله اولنمش نسنه يه دينور وآخر يوزى چويرلمش نسنه يه دينور وقصبه سى يعنى كيكى
معتدل اولان برونه اطلاق اولنور كه دوزجه اولوب سمرلى اولميه وشول باشه اطلاق اولنور كه صدغينى يعنى طولون
تعبير اولنان كه قولقلر ايله قاشلرك اراليغيدر صقشديريلوب يصتم اولمغله جبهه سيله قفاسى اراليغى اوزون اوله
مرادسيوريجه وايكى طرفى باصيق يا صتم اولان باشدر ومصفح شول قلبه دينوركه آنده ايمان ونفاق مجتمع اوله كويا كه
مؤمن طرفنه بريوزيله وكفار جانبنه بريوزيله اقبال وتلقى ايدر ومنه الحديث القلوب اربعة فقلب اغلف فذلك قلب
الكافر وقلب منكوس فذلك قلب رجع الى الكفر بعد الايمان وقلب اجرد كالسراج يزهر فذلك قلب المؤمن وقلب
مصفح اجتمع فيه الايمان والنفاق ومصفح قار اوقلرندن التنجى اوقه دينور وسهل وحسن اولان يوزه اطلاق اولنور
الصفوح صبور وزننده كريم وعفو اولانه دينور يقال هو صفوح اى كريم وعفو وشول خاتونه اطلاق اولنور كه دائما
زوجى ديدارندن بلا سبب اعراض وامتناع ايدوب يان و برراوله كويا كه يانيله سماحت ايلمش اولور پس صفوح رجالده
مدحجه ونسوانده ذمجه در الصفائح صفيحه نك جمعيدر يصى نسنه لره دينور وقبائل رأسه اطلاق اولنور كه كاسهٔ
سرك مشتمل اولديغى كيك قطعه لريدركه برى برينه كويا كه صكره دن ياپشدرلمشدر وصفائح برموضع آديدر وصفائح
الباب الواحى يعنى قنادلرينك ماده لرى اولان تختهلردر بعده قنادلر بنه ده اطلاق اولندى پس هر قنادينه صفيحه دينور
وصفائح يوزلرى انلو قلجلره دينورو بسيطه ومحراب طاشى كبى يوفقه جه يصى طاشلره دينور الصفاح رمان وزننده
بودخى يوفقه جه يصى طاشه دينور قوبى آغزينه قونيلان طاش قپاق كبى واوركجى پك بيوك اولان دوه يه دينور
جمعى صفاحات كلور وصفافيح كلور وصفاح باديه ده ذروه نام محل قربنده برموضع آديدر المصفحة معظمه
وزننده شول سودلو طواره دينور كه سودى آزا ولمغله ممه ده يغلمق ايچون برقاچ كون صاغلميه يقال ناقة مصفحة اى مصراة
وقلجه دينور بونده محدثه وزننده دخى جائزدر جمعى مصفحات كلور الصفح فرح وزننده حد اعتدالدن خارج
جبهه ده اولان يصلغه دينور يقال فى جبهة فلان صفح اى عرض فاحش الاصفح آدن صفتدر مؤذن مدينه
ابراهيم الاصفح آنكله ملقب اولمشدر الصفاح كتاب وزننده يكاقلرك عرضى جهتنده سيلنمش وصيرتمش كبى
اولان يصلغه دينور كه اول سبيله يكاقلرك اتساعى حدى متجاوز اولور و بو آت قسمنده كريهه در وصفاح طائفه
مكه بننده واقع جبل نعمان حذاسنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور المصافح اسم فاعل بنيه سيله شول اسير شهوته
دينور كه الله ايچون نسوانله زنا ايدر اوله كرك حره وكرك جاريه اولسون يقال رجل مصافح اذا كان يزنى بكل امرأة
حرة وامة الصفح صادك وفاءك فتحيله باشك اوكى طاز كل اولمق معناسنه در صلع معناسنه الاصفح آدن صفتدر
مؤنثى صفحاء در الصفحة فتحاتله آدن اسمدر وجه مذكور اوزره اولان طازلغه دينور الصلاح فلاح وزننده
والصلوح قعود وزننده والصلاحة كرامه وزننده برنسنه فاسد و تباه اولميوب ايو اولمق معناسنه دركه اصل تركيده

اوكات اولمق تعبير اولنور يقال صلح الشئ وصلح صلاحا وصلوحا وصلاحة من الباب الثالث والخامس ضد فسد
مصباحده باب اولدن دخى مرسومدر مؤلف دخى ذكر ايدر وصلاح برنسنه برشيئه ياراشق واويغون اولمق معناسنه در
تقول هذا الشئ يصلح لك صلاحا من الباب الاول اى من بابنك الصلح صادك كسرى ولامك سكونيله كه صفر
وزننده اولور والصالح والصليح آدن صفتلردر فاسد وتباه اولميوب ايو اولان شيئه دينور الاصلاح همزه نك
كسريله برنسنه يى ايو وصالح قلمق معناسنه دركرك ابتداى امردن وكرك فسادنى ازاله ايله صكره دن
قلسون كه اوكارمق تعبير اولنور يقال اصلحه ضد افسده و برآدمه ايولك ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال
اصلح اليه اذا احسن اليه الصلح صادك ضميله بارشقلق معناسنه اسمدر كه طرفين فساد ونزاعى فالدوروب
مابينلرى ايو اولمقدن عبارتدر سلم كبى و بومذكردر نقيضى اولان حرب اوزره حملا مؤنث دخى اولور يقال وقع
بينهما الصلح ووقعت اى السلم وصلح برجماعتك اسميدر صلح صادك كسريله منسان قربنده برنهر آديدر المصالحة
مفاعله وزننده والصلاح صادك كسريله طرفين جدال وفسادى ترك ايدوب بارشمق معناسنه در الاصطلاح
افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر والاصتلاح اصلى اوزره كه قاعده نك خلافيدر بونلرده مصالحه
معناسنه در افتعال بابى مشاركت ايچون دخى كلور يقال صالحه وصالحه مصالحة وصلاحا واصطلحا واصتلحا اى توافقا
التصالح تفاعل وزننده بودخى صلحلشمك معناسنه در يقال تصالحا تصالحا ويقال اصالحا بونك اصلى تصالح ايدى
تدارك وادارك كبى صلاح قطام وزننده و بعضا منصرف اولور مكه مكرمه نك اسميدر المصلحة ميمك ولامك فتحيله
بر امرك خيريت وصلاحنه باعث وداعى اولان شيئه دينور مفسده مقابليدر جمعى مصالح كلور يقال رأى الامام
المصلحة فى ذلك اى ما يحمل على الصلاح الاستصلاح برنسنه نك ايو اولمسنى ايستمك كذلك برنسنه يى ايو وصالح
كورمك معناسنه در يقال استصلح الشئ نقيض استفسد صلاح اسمادندر روح بن صلاح بر محدثدر صالحان
اصفهانده برمحله در الصالحية شهر رها قربنده برقريه در و بغدادده برمحله و برقريه اسميدر ودمشق ظاهرنده
ومصر ديارنده برقريه آديدر صلح صادك ضميله وصلاح ومصلح محسن وزننده وصليح زبير وزننده
اسامى رجالدندر مؤلف صالح اسمندن سكوت ايلمشدر بصائرده بيانه كوره ابتدا آنكله مسما اولان صالح عليه السلام
دركه ابن عبيد بن اسف در ثمود قومنه مبعوث اولمشدر الصلنباح صادك ولامك كسريله سقنطار وزننده برنوع
انجه واوزون بالق آديدر الصلدح جعفر وزننده يصى طاشه دينور بسبطه كبى ومنه يقال جارية صلدحة
اى عريضة الصلندحة صادك ولامك فتحيله طبانقان ومتين اولان ناقه يه دينور و بواركنه اطلاق اولنمز يقال
ناقة صلندحة اى صلبة الصلودح صادك ولامك فتحيله متين وشديد نسنه يه دينور الصلطح جعفر وزننده
ابرى وضخما متلو نسنه يه دينور الصلطحة هايله كودهسى انلو وعريض اولان خاتونه دينور الاصلنطاح
الحرنجام وزننده بولالمق معناسنه در يقال اصلنطحت البطحاء اذا اتسعت المصلطح مسرهد وزننده
والصلاطح علابط وزننده بك عريض اولان شيئه دينور يقال نصل مصلطح وصلاطح اى عريض ويقال صلاطح
بلاطح اتباعا الصلوطح صادك ولامك فتحيله برموضع آديدر الصلفحة دحرجه وزننده الجه يى بصيرت اوزره
زيوف وصلاحنى بيلمك ايچون برى اوته دوندرمك معناسنه در يقال صلفح الدراهم اذا قلبها الصلافح صادك
فتحيله الجه لره دينور دراهم معناسنه و بونك مفردى يوقدر المصلفح مدحرج وزننده ياصتم باشه دينور يقال رأس
مصلفح اى عريض الصلنفح سمندل وزننده چاغرغان كسبه دينور الصلنفح قافله سمندل وزننده صرنقع
معناسنه دركه ذكر اولندى الصلمحة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در يقال صلمح رأسه اذا حلقه
المصلمحة مدحرجه وزننده باشنده اصلا قيل اثرى اولميان خاتونه وصف اولور يقال جارية مصلمحة الرأس اى زعراء
كويا كه باشى تراش اولمش كيدر الصمح لمح وزننده حرارت هوانك شديد اولمغله باشدن نفوذ ايله دماغى ارتمك
درجه سنده تأثير ايلمك معناسنه در يقال صمحه الصيف صمحا من الباب الثالث والثانى اذا اذاب دماغه بحره واورمق
معناسنه در يقال صمحه بالسوط اذا ضربه و برآدمه برماده ضمننده غلظت وخشونتله معامله ايلمك معناسنه در
كرك قولى وكرك فعلى اولسون يقال صمحه اذا اغلظ له فى المسئلة وغيرها الصماح غراب وزننده متعفن و بد رايحه
اولان تره دينور عرق منتن معناسنه وقولتق رايحه سنه دينور كه اولدخى منتن اولور و باقى يه دينوركى معناسنه واكا صماحى
دخى دينور نفسنه نسبتله فارسيده داغ دير لر وصماح برجانور آديدركه آق طوشاندن وعلى قول تيون ديدكلرى
حيواندن كوچرك اولور واياغك چتلاغنه دوا ايچون اريدلوب مرهم كبى وضع اولنان ايچ ياغى پاره سنه دينور
الصمحاء جرباء وزننده طپراغى درشت اولان ارضه دينور الاصمح احمر وزننده شول بهادره دينوركه ميدان

محاربه ده دلاورلرك باشلرینه كرز وجمله ایله ضرب ایدەرك حواله اوله صوبحان صولجان وزننده بر موضع آدیدر
الصعصع صادك ومیمك فتحیله والصعصعي یای نسبتیله شول متین وشدید آدمه دینور كه كورك كمكلری وسائر
اعضاری صیق ودیوشور كلی ومجتمع اوله وقصیر القامه كیسه دینور وباشی كل آدمه دینور وباشی تراش اولمش كیسه دینور
الصموح صبور وزننده سخت وشدید نسنه یه دینور یقال حافر صموح ای شدید الصمدحة دحرجه وزننده حرارت
هوا اشتداد اولمق معناسنه در تقول صمدح یومنا اذا اشتد حره الصمیدح سمیدع وزننده پك اسی كونه دینور وصلب
وشدید نسنه یه دینور الصمادحي والصمادح صادك ضمیله بونلرده صلب وشدید نسنه یه دینور وهر شیئك
خالصنه دینور وصمادح ارسلانه دینور وآچق وواضح یوله دینور الصندح صندل وزننده بسیطه كبی یصی طاشه دینور
صنابح علابط وزننده بر بطن پدر بنك اسمیدر اصحاب كرامدن صفوان بن عسال آنلردندر وصنابح بن الاعسر كذلك
اصحابدندر الصوح صادك فتحی وضمی وواوك سكونیله درەنك ایكی طرفنده دیوار مثابه سنده اولان دیك قیسنه
دینور حائط الوادي معناسنه وطاغك اتكنه علی قول دیوار هیئتنده طوران دیك یوزینه دینور وصوح مصدر اولور
یارمق معناسنه تقول صحت الشيء صوحا ای شققته الانصیاح انفعال وزننده وآندن مطاوعدر تقول صحته
فانصاح وآی طوغوب تابدار اولمق معناسنه در یقال انصاح القمر اذا استنار التصوح تفعل وزننده یارلمق
وچتلامق معناسنه در یقال تصوح الشيء اذا تشقق وبدنده قیللر دوكلمك معناسنه در یقال تصوح الشعر اذا تناثر
نته كه بایله تصیح دخی بو معنایه در وسبزه وبقول مقوله سنك باشلری قوریمق معناسنه در یقال تصوح البقل اذا یبس
من علاه التصویح تفعیل وزننده قورتمق معناسنه در یقال صوحته الشمس اذا جففته اصل سبزه مقوله سنی
قورتمق معناسنه اولوب بعده تعمیم اولنمشدر الصواح غراب وزننده كرجه دینور جص معناسنه وخاصه
آت قسمنك تریته دینور عرق الخیل معناسنه وصوبی غالب سوده دینور ومرتفع ارضه دینور نجوه معناسنه بعض
نسخه ده رخوه عنواننده مرسوم اولمغله طپراغی كوشك یر دیمك اولور وصواح خرمانك چچكنه دینور الصاحة
ساحه وزننده اصلا نبات انبات ایتمز اولان بی خیر ومنفعت ارضه دینور ومنه یقال هذه الساحة كانها الصاحة
وصاحه بر جبل یاخود بر نیجه یصم كوچك طاغلره اطلاق اولنور كه عقیق مدینه قربنده كائنلردر الصوّاحة رمانه
وزننده بدندن پارلوب دوكیلن قیللره دینور المنصاح میمك ضمیله منبعندن یاخود مجراسندن طاشقن اولوب
بر یوزنده جاری اولان صویه دینور صاحات سرات طپراغنده بر نیجه طاغلردر صاحتان بر موضعدر الصوحان
صادك ضمیله قوری نسنه یه دینور ومنه نخلة صوحانة ای كزة السعف بنو صوحان عبد القیس قبیله سندن
بر جماعتدر الصیح صادك فتحی ویانك سكونیله والصیحة هایله والصیاح صادك كسری وضمیله
والصیحان فتحاتیله نهایت قدرت مرتبه ده آواز بلند ایله چیغرمق معناسنه در یقال صاح الرجل یصیح صیحا
وصیحة وصیاحا وصیحانا اذا صوت باقصی الغایة ومنه المثل *غضب فلان من غیر صیح ولا نفر* ای قلیل
ولا كثیر یعنی آزدن چوقدن موجب غضب اوله جق بر حالت یوغیكن بیهوده غضبناك اولدی دیمكدر صیح وجه
مذكور اوزره چاغرمق ونفر طاغلمق معناسنه در اصل مثل لقیته قبل صیح ونفر عنواننده ایدی كه هنوز ناسك سلمی
وشماطه سی وخانه لرندن طشره طاغلمسی یوغیكن اكا بولشدم دیمكدر مراد قبل الفجر ملاقات اولمه جقدر بعده
بوندن انشعاب ایله سائر محللرده دخی بلا شيء دیمكدن كنایه ایله استعمال ایلدیلر وعربلر صاحت النخلة دیرلر طالت
معناسنه وصاح العنقود دیرلر استتم خروجه من كنه وطال وهو غض یعنی صالقم قبچوقلرندن تماسیله چقوب
وهنوز تر وتازه اولدیغی حالده اوزامغه باشلمق معناسنه كویا كه بونلر انا النخلة وانا العنقود دیو ندا ایدرلر وبر قوم
بلكلبوب خوفه دوشدیلر دیمك یرده صیح بهم دیرلر مجهول بنیه سیله وهلاك اولدیلر دیمك یرده صیح فیهم دیرلر
ایچلرنده جابجا ندبه وفریاد وفغان ظهوری ملاحظه سنه مبنیدر زیرا كابناء فی حرفیله استعمال اولنمشدر وصیحه عذابه
اطلاق اولنور امم سالفه دن بعضلری صیحه جبریل ایله هلاك اولدقلری ایچون المصایحة مفاعله وزننده والتصایح
تفاعل وزننده بر برینه چیغرمق معناسنه در یقال صایح القوم وتصایحوا اذا صاح بعضهم ببعض وتصایح جابجا
یارلمق معناسنه در یقال تصایح غمد السیف اذا تشقق الصائحة رائحه وزننده میت وزرده نوحه ایدن قاریلرك
صیحه سنه دینور التصیح تصوّح وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی التصبیح تفعیل وزننده تصویح
معناسنه در یقال صیحته الشمس یعنی صوحته الصیاح صیحه دن مبالغه اسم فاعلدر وصیاح بر نوع عطر یاخود
طیب انواعندن باشك صاچنی غسل ایده جك بر كونه نسنه در وصیاح بر رجلك علمیدر الصیاحیة هالله یمامه ده
زخر مالق آدیدر الصیحانی ریحانی وزننده مدینه یه مخصوص بر نوع خرما آدیدر صیحان نام قوچ قیونه

منسوبدر كه دائما آنك اغاجنه ربط اولنور ایدی علی قول اول قوچك اسمی صیاح ایدی كتان وزننده پس نسبت
مزبور تغییرات نسب قبیلندندر نته كه صنعاء شهرینه نسبتده صنعانی دیرلر نونله فصل الضاد المعجمة الضبح
ضادك فتحی وبانك سكونیله والضباح ضادك ضمیله آت قسمی سكردركن كشنمكدن واوقره مقدن بشقه آغزندن
هارلتی ایله یاخود اح اح دیه رك سسلنمك معناسنه دركه اول سسه هارلتی تعبیر اولنور آنك صیق صیق نفسندن
پیدا اولور علی قول ضبح تقریب دیدكلری سكرتمكدن دون وسهل اوله رق سكرتمك معناسنه دركه دورتمك تعبیر
اولنور یقال ضبحت الخیل ضبحا وضباحا من الباب الثالث اذا اسمعت من افواهها صوتا لیس بصهیل ولا حمحمة
او عدت دون التقریب ومنه قوله تعالی والعادیات ضبحا وضبح آتش بر نسنه نك ظاهرینه تأثیر ایله لوتی سهلجه
تغییر ایلمك معناسنه دركه كویندرمك تعبیر اولنور یقال ضبحت النار الشيء اذا غیرته ولم تبالغ الانضباح انفعال
وزننده آندن مطاوعدر یقال ضبحته النار فانضبح الضبح ضادك كسریله كوله دینور رماد معناسنه الضباح
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندی وضباح خاصه تلكو سسنه دینور وبر موضع آدیدر وبر محدث اسمیدر
المضبوحة منكوحه وزننده چاقمق چاقه جق طاشه دینور الضبیح امیر وزننده ربیب بن شریق وشویعر ایله
ملقب محمد بن حمران وحازوق الحنفي الخارجي واسعر الجعفي وداود بن متمم نام كسه لرك فرسلری اسمیدر ضبیح
زبیر وزننده حصین بن جمام وخوات بن جبیرك فرسلری اسمیدر ضبح مدح وزننده عرفاتده بر موضعدر كه اهل
وقوفك اوائلی اورادن بوشانوب كیدرلر ضباح شداد وزننده ابن اسمعیل الكوفي وابن محمد بن علي دركه
محدثلردر الضبحاء حمراء وزننده شول پایه دینور كه طوغرلتمق ایچون آتشه كوستورلمكله فی الجمله آتش تأثیر وتغییر
ایلمش اوله المضابحة مفاعله وزننده رو بروی برینه قبیح قبیح سوزلر سویلمك مقابحه ومكالحه معناسنه در واحد
وزیاده ایچون اولور یقال ضابحه ای قابحه وكالحه الضحضحة زلزله وزننده ایراقدن سراب یلدرامق
معناسنه در یقال ضحضح السراب اذا ترقرق وضحضحة جری سراب معناسنه دركه سرابك اقار صو هیئتنده
كورنمسندن عبارتدر مؤلفك ترتیبنه كوره بو معناده اسمدر وظاهر ونمایان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال
ضحضح الامر اذا تبین التضحضح تزلزل وزننده بو دخی سراب یلدارمق معناسنه در یقال تضحضح السراب
اذا ترقرق الضح ضادك كسری وحانك تشدیدیله كونشك نور وضیاسنه دینور كه زمین اوزره واقع اوله مؤلفك
الشمس وضوؤها تعبیری اعجبنی زید وكرمه قبیلندندر قال الشارح ومنه الحدیث لا یقعدن احدكم بین الضح والظل
فانه مقعد الشیطان وضح اصلا ستره سی اولمیوب صحرا كبی آچق وبارز وظاهر یره دینور ودائما كونش طوقنور اولان
یره دینور كه كونی تعبیر اولنور ومنه المثل جاء بالضح والریح ای بما طلعت علیه الشمس وما جرت علیه الریح ولا تقل
بالضیح یعنی فلان اوزرلرینه كونش طوغوب واوزرلرینه یل اسن نسنه لری آلوب كلدی كه مراد اموال كثیره كتوردكنی
اشعاردر وعامه یا ایله بالضیح عنواننده تفوه ایتمكله مؤلف نهی ایلمشدر الضحضاح ضادك فتحیله آزجه صویه
دینور ماء یسیر معناسنه علی قول همان طوبوغه قدر چقان یا بالدرك نصفنه قدر چقانه یاخود آدمی بوینیان
صویه دینور وضحضاح هذیل لغتنده كثیر معناسنه در یقال غنم ضحضاح ای كثیر الضحضح غبغب
وزننده بو دخی آزجه صویه دینور وضحضح كه هدهد وزننده سرابك اقار صو هیئتنده كورنمسنه
دینور كه اسملردر الضرح جرح وزننده بر نسنه یی یرندن اوته قاقوب بر طرف ایلمك معناسنه در یقال ضرح
الشيء ضرحا من الباب الثالث اذا دفعه ونحاه وشاهدك شهادتنی جرح والغا ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول ضرح
شهادة فلان عني ای جرحها یعنی دفعها عني وطوار ایاقلریله تپمه اورمق معناسنه در یقال ضرحت الدابة
اذا رمحت وقبر قازمق معناسنه در یقال ضرح للمیت ضرحا اذا حفر له ضریحا وضرح دری یه دینور جلد
معناسنه الضراح كتاب وزننده بو دخی طوار ایاقلریله تپمه اورمق معناسنه در یقال ضرحت الدابة ضراحا
من الباب الاول اذا رمحت الضروح صبور وزننده تپه كن طواره دینور یقال دابة ضروح ای رموح واوقی
پك سوره كن اولان یایه اطلاق اولنور یقال قوس ضروح ای شدیدة الدفع للسهم الضروح قعود وزننده پازار
كاسد اولمق معناسنه در یقال ضرحت السوق ضروحا اذا كسدت الاضراح همزه نك كسریله پازاری كساده
ویرمك معناسنه در تقول اضرحت السوق ای اكسدتها وبونی مؤلف تكرار ایلمشدر وبر نسنه یی افساد ایلمك
معناسنه در یقال اضرحه اذا افسده وابعاد ایلمك معناسنه در یقال اضرحه اذا ابعده الضرح فرح وزننده
فاسد وتبهكار كشی یه دینور یقال رجل ضرح ای فاسد وبعید معناسنه در یقال نیة ضرح ای بعیدة ضراح
قطام وزننده اسم فعل امردر اضرح معناسنه كه ایراق اول دیمكدر نته كه نزال انزل معناسنه در الضریع امیر

وزننده بعيد معناسنه در وقبره على قول قبرك وسطنده اولان ياريغه وعلى رأى لحدى اولميوب شق اولان قبره دينور الضراح غراب وزننده بيت معمور اسميدر كه سماء رابعه ده در قال الشارح فى النهاية الضراح بيت فى السماء حيال الكعبة المضارحة مفاعله وزننده برى برينه سب ودشنام ايلمك معناسنه در يقال ضارحه اذا سابه ونسنه آتشمق معناسنه در يقال ضارحه اذا راماه وبرى برينه قريب اولمق معناسنه در يقال ضارحه اذا قاربه المضرحى ميمك وراءنك فتحيله قنادلرى اوزون اولان چاقره دينور يقال صقر مضرحى اى طويل الجناح وكريم الاصل وقديمى خاندان اولان مرده دينلور ومطلقا آق اولان شيئه دينور واوزون نسنه يه دينور وبر رجل اسمى يعنى لقبيدر كه برشاعر مشهور در المضرح ياسز اوله رق بو دخى قنادلرى اوزون چاقره دينور ضريح زبير وزننده اسمادندر عرفجة بن ضريح اصحابدندر على قول شين معجمه ايله شريح در المضطرح اسم مفعول بنيه سيله برطرفه آتلمش نسنه يه دينور يقال شئ مضطرح اى مرمى فى ناحية ضارح وضرّاح شدّاد وزننده ومضرّح محدّث وزننده اسامئ رجالدندر ضريحة سفينه وزننده برموضع آديدر الضيح ضادك فتحى وياءنك سكونيله باله دينور عسل كبى ونضج بولمش مقل اسميدر كه حجاز ويمنه مخصوص ميوهٔ معروفدر وصويى چوق بوفقه سوده دينور وضيح مصدر اولور سوده صوقاتمق معناسنه تقول ضحت اللبن اضيح ضيحا اذا مزجته بالماء وبرمحل خالى قالمق معناسنه در يقال ضاحت البلاد اذا خلت الضياح سحاب وزننده بو دخى صويى چوق بوفقه سوده دينور التضييح والتضويح تفعيل وزننده برآدمه صويى چوق بوفقه سود ايچورمك معناسنه در تقول ضيحت فلانا وضوحته اى سقيته الضياح وسوده صوقاتمق معناسنه در تقول ضيحت اللبن اذا مزجته بالماء الضيح ضادك كسريله ضح معناسنه دركه كونى يره دينور وضيح كلمه سى ريح لفظنه اتباع ومزاوجه ايله ذكر اولنور نته كه ضح مادّه سنده بيان اولنور مؤلف ضيح لفظنى اوراده عامّه يه عزو ايلمكله بوراده ضح معناسنه ده ذكر ايلدكدنصكره ريح لفظنه ده مزاوج ايلمشدر مكركه واتباع للريح قولى الضيح قولنه عطف تفسير ترتيب اولنه كه محض تكلفدر وارتكاب اولنمديغى صورتده تناقض دركاردر قالديكه ابن اثير اشبو لومات يومئذ كعب عن الضيح والريح لورثه الزبير حديثنده وروى عن الضيح عنوانيله ده مروى اولديغنى تصريح وبو روايت صحيح اولديغى صورتده ضحى الشمس قولندن مقلوب اولور ديو بيان ايلمشدر التضيح تفعل وزننده سوده صوقاتمغله ضياح اولمق معناسنه در يقال تضيح اللبن اذا صار ضياحا وبركسه ضياح ايچمك معناسنه در يقال تضيح الرجل اذا شرب الضياح الضاحة ساحه وزننده رؤيت وبصر معناسنه در ياخود كوزه دينور تقول ما اجود ضاحتك اى بصرك اوعينك المضيوح نسنه قاتلمش شيئه دينور ومنه يقال عيش مضيوح اى ممذوق يعنى مغشوش غير خالص ضياح شدّاد وزننده اسمادندر محمد بن ضياح محدّثيندندر وابو الضياح الانصارى كه اسمى نعمان بن ثابتدر اصحاب بدردندر المضيّح اسم فاعل بنيه سيله شول كسه يه دينوركه حوضك صوينك اكثرى ايچيلوب بعض نسنه ايله مختلط برمقدارجه صويى قالدقدنصكره حوضه ورود ايليه مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر من لم يقبل العذر ممن تنصل اليه صادقا كان او كاذبا لم يرد على الحوض الاّ متضيحا اى متاخرا عن الواردين يجئ بعد ماشربوا ماء الحوض الاّ اقله فيبقى كدرا مختلطا بغيره كاللبن المخلوط بالماء

فصـــل الطاء المهملة

المطبح باى موحّده ايله معظم وزننده سموز آدمه دينور الطحّ طانك فتحى وحانك تشديديله يايمق معناسنه در يقال طحّ الشئ طحا من الباب الاوّل اذا بسطه وبرشيئى اوكچه ايله سوريوب كوتورمك معناسندر يقال طحّ الشئ اذا سحجه بعقبه الطحطحة زلزله وزننده والطحطاح زلزال وزننده قيرمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا كسره وبرنسنه يى تلف واهلاك قصديله پريشان وپراكنده قلمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا فرّقه وبدّده اهلاكا اساسده طحطحهم الزمان اهلكهم وبدّدهم وطحطح ماله اذا فرّقه عبارتيله مرسومدر وطحطحه آهسته آهسته كولمك معناسنه دركه قص قص كولمك تعبير اولنور يقال طحطح الرجل اذا ضحك ضحكا دونا الطحطحة طانك كسريله شئ معناسنه در على قول قليله دينور يقال ما عليه طحطحة اى شئ اوشعر الاطّحاح همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال اطحه اذا اسقطه وآتمق معناسنه در يقال اطحه اذا رماه الطحطاح سلسال وزننده ارسلانه دينور الطحّ ضمتيله مساحج معناسنه دركه مسحج جعيد دولكر لرك رنده لرينه دينور الانطحاح انفعال وزننده يايلمق معناسنه در يقال انطحّ الشئ اذا انبسط المطحة مذبه وزننده قبوتك طرنغك كيروسنه على قول قبوتك اياغنده آغرشق طرزنده برنسنه در كه آنكله برى سوروب كيدر مراد بقنه غنك آرديده اولان يومريجه نسنه در الطرح جرح وزننده برنسنه يى يره براقمق وآلدن آتمق معناسنه در يقال طرحه وطرح به طرحا من الباب الثالث اذا رماه وابعاد ايلمك معناسنه در يقال طرحه اذا ابعده الاطّراح

تشديد طا ايله افتعال وزننده بو دخى طرح وابعاد ايلمك معنالرينه در يقال اطرحه بمعنى طرحه التطريح تفعيل وزننده طرح معناسنه در تشديدى تكثير ايچوندر يقال طرّحه بمعنى طرحه وبنايى سمايه طوغرى بلند ومرتفع يابمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه زميندن ابعاد ايلمشدر يقال طرّح البناء اذا طوّله اى رفعه الى السماء نته كه طرمحه دخى بو معنايه در الطرح طانك كسريله والطرح طانك ضميله قبر وزننده والطريح امير وزننده ايشه يرامديغندن ناشى بيابانه آتلمش كتو شيئه دينور يقال شئ طرح وطرح وطريح اى مطروح يعنى لقلة الاعتداد به الطرح فتحتينله مكان بعيده دينور ومنه يقال نية طرح اى بعيدة وطرح مصدر اولور بدخوى اولمق معناسنه يقال طرح الرجل طرحا من الباب الرابع اذا ساء خلقه ورفاه ووسعت اوزره تنعم وتعيش ايلمك معناسنه در يقال طرح الرجل اذا تنعم تنعما واسعا الطروح صبور وزننده بو دخى مكان بعيده دينور واوقى ايراق سورن يايه اطلاق اولنور يقال قوس طروح اى ضروح وصالقملرينك صاپلرى اوزون اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة طروح اذا كانت عراجينها طويلة وشول كشى يه دينوركه هرنه وقت جماع ايلسه خاتونى كبه ايدراوله كه ولد طرح ايدراولور يقال رجل طروح اى محبل يعنى اذا جامع احبل الطراح سحاب وزننده بو دخى مكان بعيده دينور الاطريح ازميل وزننده بوكسك اوركجه دينور يقال سنام اطريح اى طويل يعنى الى السماء المطرح منبر وزننده حدت بصرى اولان كوزه اطلاق اولنوركه منظورى ايراقدن تشخيص ايدر يقال طرف مطرح اى بعيد النظر واوزون مزراغه اطلاق اولنور يقال رمح مطرح اى طويل وشول آيغره وبوغوره اطلاق اولنوركه بلى پك اوزون اولمغله ضراب حالنده موقع منيسى ديشينك رحمندن بعيد اوله يقال فحل مطرح اذا كان يبعد موقع الماء من الرحم الطرحة طانك فتحيله ردا وطيلسانه اطلاق اولنوركه باشه واموزه طرح اولنان شال مقوله سندن عبارتدر المتطرّح اسم فاعل بنيه سيله ضعف وفتور سببيله زمينه دوشوب يقليجى ديمكدر ومنه يقال مشى فلان متطرّحا اى كمشى ذى الكلال طرّاح سحاب وزننده وشدّاد وزننده ومطروح ومطرّح معظم وزننده وطريح زبير وزننده اسامئ رجالدندر الطراحىّ صراحى وزننده بعيد معناسنه در يقال سير طراحىّ اى بعيد المطارحة مفاعله وزننده اهل مجلس برى برينه مسائل مشكله القا سيله محاوره ايلمك معناسنه در شعر ونغمانده دخى استعمال اولنور يقال طارح القوم اذا القى بعضهم المسائل على بعض وكذا فى الشعر والغناء طرحان سحبان وزننده بصره نواحيسنده صيمره نام محلده برموضع آديدر الطرشحة شين معجمه ايله دحرجه وزننده استرخاء معناسنه دركه سستلوب سلپوك وكوشك اولمقدن عبارتدر ويقال ضربه حتى طرشحه شارح ديركه اكر طرشحه استرخاء معناسنه ايسه صواب اولان شالده حتى طرشح عنوانده اولمقدر واكر ارخاء معناسنده كلور ايسه مؤلف اشارت ايلمك لازم ايدى الطرموح زنبور وزننده اوزون شيئه دينور الطرماح سمار وزننده اصلى ونسبى عالى وبين الناس علو نسبله مشهور ومتعارف اولان آدمه دينور يقال هو طرماح اى العالى النسب المشهور وامور ومصالحده طامح يعنى صاحب امعان ونظر اولان دوراندیش آدمه دينور وطرماح بن الجهم برشاعر مشهور در وبشقه برشاعرك دخى لقبيدر بو محلده صحاح ترجمه سنده سقطه وار در الطرمح طانك وميمك فتحيله آدملرنى سيرك شيرك اتان انسان وحيوانه دينور الطرمحانية يانك تخفيفيله بويكلمك تكبر معناسنه در ومنه يقال دنيبه طرمحانية اذا كان فيها زهو وكبر الطرمحة دحرجه وزننده بنايى هوايه طوغرى مرتفع يابمق معناسنه در يقال طرمح البناء اذا طوله يعنى الى السماء الطفح طانك فتحى وفانك سكونيله والطفوح قعود وزننده قاب مقوله سى نسنه طاشوب دوكلمك درجه سنده باشلو طولمق معناسنه دركه فارسيده سرشار ولبريز مرادفيدر يقال طفح الاناء طفحا وطفوحا من الباب الثالث اذا امتلأ وارتفع يعنى حتى يفيض وطفح بومعناده متعدى اولور يقال طفح الرجل الاناء طفحا اذا ملأه وكبه خاتون وسائر حيوان مدتى تمام اوله رق ولد طوغورمق معناسنه استعمال اولنوركه اعضا واندامى كامل اولمغله كويا كه جثه سى طوبطلو اوله رق طوغورمش اولور يقال طفحت المرأة بالولد طفحا اذا ولدته لتمام ويل برنسنه يى هوايه آغدروب قالدرمق معناسنه دركه باشلو طولدرمق معناسندن مأخوذدر رفعنى متضمن اولديغيچون يقال طفحت الريح القطنة اذا سطعت بها وكتمك معناسنه استعمال اولنور تقول اطفح عنى اى اذهب عنى آنفا ذكر اولنان سطع ريح معناسندن ياخود بندن زائل اولوب آخر مكانى طولدر دقيقه سندن استعمال اولنه الطافح طوبطلو طاشقين قابه دينور ومنه قولهم سكران طافح اى ممتلئ من الشراب التطفيح تفعيل وزننده والاطفاح افعال وزننده بونلرده برقابى باشلو طولدرمق معناسنه در يقال طفح الاناء واطفحه بمعنى طفحه الطفاحة طانك ضميله قينايان تجره نك يوزينه كلان كپوكنه دينور المطفحة ميمك كسريله كندوسيله قينايان تجره دن كپوك آلنه جق كبچه يه دينور الاطّفاح طانك تشديديله افتعال وزننده تجره نك كپوكنى آلمق معناسنه در يقال اطّفح القدر اذا اخذ طفاحتها

الطفحان سكران وزننده شول طبطلو قابه دينور كه ايجنده كى نسنه كنارلرندن طاشوب دوكيلور اوله يقال اناء طفحان اى يفيض من جوانبه ويقال قصعة طفحى الطفاح شدّاد وزننده مبالغه اسم فاعلدر بك طولدروب طاشريجى ديمكدر بو مناسبتله بو كرك ودونده خبوانده استعمال اولنور كويا كه سكرتمكى طاشرر اولور يقال ناقة طفاحة القوايم وفرس طفاح القوايم اى سريعتها يعنى عدّاء الطفاح كتاب وزننده اسمدر طلوقابك طلوسى ديمكدر يقال طفاح الارض اى ملؤها الطافحة يابسه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله‌در كويا كه رطوبتى طاشوب دوكلكله اصلا رطوبت اثرى قالمامشدر ومنه قولهم ركبة طافحة للتى لايقدر صاحبها ان يقبضها يعنى بر كونه قونقورى فرجدر كه بردرلو اله كلور ولمامغله اوخشيان آدم آوجلمغه قادر اوله مز الطلح طانك فتحى ولامك سكونيله برنوع شجر عظيم اسميدر اكا طلاح دخى دينور كتاب وزننده مفردى طلحه در هاليله بو شجر تيكنلو مبشه اغاجى انواعندندر اساسده وسائر مفرداتده مغيلان اغاجيله مفسردر بيضاوى دخى مغيلانله تفسير ايلمشدر صحاح مترجمنك تيكنلو بيوك اغاجلره دينور ديمسى نابجادر وطلح طلع لفظنده لغتدر كه خرمانك چيچكنه دينور كه ابتدا ظهور ايدر وموز اغاجنده طلح دينور قال الشارح فسر قوله تعالى وطلح منضود بشجر الموز وهو شجر عند العرب حسن اللون لخضرته وصفوته وريح نوره وموز آنك ميوه سيدر كه كوچك خيار طرزنده وانجيرلذتنده اولور وطلح معده سى طعامدن خالى آچ آدمه اطلاق اولنور وحوض دبنده قلان بولانق صويه دينور وطلح وطلاحه صراحه وزننده مصدر اولور يك يوريلوب درمانده اولمق معناسنه يقال طلح البعير طلحا وطلاحة من الباب الثالث اذا اعيا وبو معناده متعدى اولور يقال طلح زيد بعيره اذا اتعبه وطلح بوندن صفت اولور يورغون فرومانده انسان وحيوانه دينور وطلح مدينه ايله بدر بيننده برموضع آديدر الطلاح كتاب وزننده بو دخى طلح ديدكلرى شجر مزبوره دينور كه مغيلان اغاجيدر الطلاحية طانك كسرى وتغيير نسب اوزره ضمله طلاح نام شجر مرقوم اوتليان دوه‌لره دينور يقال ابل طلاحية اذا كانت ترعى شجرة الطلاح الطلحة فرحه وزننده والطلاحى سكارى وزننده طلاح اوتلامغله قارنلرنده وجع پيدا اولان دوه‌لره دينور يقال ابل طلحة وطلاحى اذا كانت تشتكى بطونها من رعى شجرة الطلاح وطلحه شجر طلاح منبتى اولان ارضه دينور كه مغيلانزار تعبير اولنور يقال ارض طلحة اى كثيرة الطلاح الطلح فرح وزننده برآدمك معده سى طعامدن خالى اولمق معناسنه‌در يقال طلح الرجل طلحا من الباب الرابع اذا صار طلحا اى خالى الجوف من الطعام ويقال طلح الرجل كعنى يعنى على بناء المفعول فهو طليح وطلح نعمت معناسنه‌در يقال هو فى طلح اى فى نعمة وطلح برموضع آديدر الطلحية طانك فتحى ولامك سكونيله كاغددن بر يپراغه دينور وبو لغت مولّده‌در عربيه دكلدر حالا السنه‌مزده طلعه تعبيرى محرّفدر الاطلاح اصلاح وزننده طوار بغايت يوريلوب درمانده اولمق معناسنه‌در يقال اطلح البعير اذا اعيا وبو معناده متعدى اولور يقال اطلح بعيره اذا اتعبه التطليح تفعيل وزننده اطلاح معنا رينه لازم ومتعدى اولور وبركسه‌يه ابرام والحاح ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه اتعابى مستلزمدر يقال طلح عليه اذا الحّ الطلح طانك كسريله بو دخى صفتدر يورغون وفرومانده طواره دينور مذكر ومؤنثى برابردر يقال جمل طلح وناقة طلح اى معيى ومتعب وطلح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور كه طوارلره اوشوب پاپشور قراد دخى ديرلر وبو معناندر كه دوابّ ومواشيسنه كركى كبى تقيد وتيمار ورعايت ايدن آدمه طلح مال اطلاق ايدرلر كويا كه كنه‌نك طواره ملازمتى كبى بو دخى دوابّ ومواشى‌يه ملازمتله اهتمام ايدر يقال هو طلح مال اى ازآؤه كذلك بالطبع زندوست اولوب دائما زنانه تبعيت وآنلر ايله انس والفت ايدن يادكاره طلح نساء اطلاق اولنور يقال هو طلح نساء اى يتبعهنّ وطلح آريقلمش مهزول وزبون طواره دينور ومواشى يى يوروب اتعاب ايدر اولان چوبانه دينور الطليح امير وزننده بو دخى صفتدر يورغون درمانده طواره دينور يقال جمل طليح وناقة طليحة اى كلة ويقال راكب الناقة طليحان على بناء التثنية اى هو والناقة يعنى ناقه واوزرنده راكب اولان آدم ايكيسيده يورغونلردر ماقبلى دلالت ايلديكيچون معطوف حذف اولنمشدر وطليح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور طلح كبى الطالح يورغون ناقه‌يه دينور الطلح ركع وزننده والطلايح صفايح وزننده جمعلردر فرومانده دوه‌لره دينور يقال ابل طلح وطلايح اى كلة الطلاح طانك فتحيله صلاحك ضدّيدركه آزغون وفاسد وتبهكار اولمق معناسنه‌در يقال طلح الرجل طلاحا من الباب الاوّل ضدّ صلح فهو طالح ومنه قولهم لولا الصالحون لهلك الطالحون الطليحتان تثنيه وتصغير بنيه سيله طليحة بن خويلد ايله برادرنه اطلاق اولنور طلحه حمزه وزننده اساميدندر طلحة بن عبيدالله اصحابدندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى احد وقعه سنده طلحة الخير ايله وذات العشيره غزوه سنده طلحة الفياض ايله وحنين ملحمه سنده طلحة الجود ايله تسميه بيورديلر وطلحة بن عبيدالله بن عثمان التيمى كذلك اصحابدندر وطلحة بن عبيدالله بن خلف كه والده سى صفية بنت

الحارث بن طلحة بن ابى طلحة بن عبدمناف اولمغله طلحة الطلحات اطلاق اولنمشدر طلح الغبارى غين معجمه‌نك فتحيله بنوسنبس جماعته مخصوص برموضع آديدر ذوطلح فتحتينله ومطلح مطلع وزننده برموضعدر طليح زبير وزننده حجازده برموضعدر مطلوح بجيله قبيله سنه مخصوص برقريه‌در ذوطلوح قعود وزننده بنو وديعة بن تيم اللهدندر وبرموضع آديدر الطلافح طانك فتحيله انلوويصى نسنه‌لره دينور عراض معناسنه مفردى طلفح‌در الطلافح علابط وزننده بوفقه ايلكه دينور مخ رقيق معناسنه الطلفحة دحرجه وزننده برنسنه‌يى تنكه كبى يوفقلتمق معناسنه‌در يقال طلفح الشئ اذا ارقه الطلنفح غضنفر وزننده آچ كسه‌يه دينور جايع معناسنه وبغايت يورغون وفرومانده كسه‌يه دينور الطمح لمح وزننده والطماح كتاب وزننده والطموح قعود وزننده برنسنه‌يه كوزديكه بقمق معناسنه‌در يقال طمح بصره اليه طمحا وطماحا وطموحا من الباب الثالث اذا ارتفع وبو بناء حرفيله متعدى اولور كه بركسه برنسنه‌يه كوزنى قالدروب ديكه بقمق معناسنه يقال طمح ببصره اليه اذا استشرف له وخاتون زوجنه سركشلك ايلمك معناسنه‌در يقال طمحت المرأة اذا جمحت على زوجها فهى طامح وبرشيئى آلوب كوترمك وايلتمك معناسنه‌در يقال طمح به اذا ذهب به وبرشيئك طلبى خصوصنده امعان ومبالغه ايلمك معناسنه‌در يقال طمح فى الطلب اذا ابعد فيه الطامح زوجنه سركشلك ايدوب قاچنور اولان خاتونه دينور ومطلقا عالى ومرتفع نسنه‌يه دينور يقال جبل طامح اى مرتفع الاطماح همزه‌نك كسريله برنسنه‌يه كوزى يوقرى قالدروب ديكه بقمق معناسنه‌در يقال اطمح الرجل بصره اليه اذا رفعه الطماح كتاب وزننده سركشلك ايلمك معناسنه‌در كرك خاتون زوجنه وكرك دابه صاحبنه ايلسون يقال طمحت المرأة والدابة طماحا اذا نشزت وجمحت التطميح تفعيل وزننده آتى الرينى هوايه قالدرمق معناسنه‌در كه شاخلنمق تعبير اولنور يقال طمح الفرس اذا رفع يديه وهوايه طوغرى جوكدروب ايشه‌مك معناسنه استعمال اولنور يقال طمح ببوله اذا رماه فى الهواء الطمح طانك كسريله كه صاحب بن عباد محيط نام كتابنده برشجر ايله تفسير ايلمشدر بونده صواب اولان ظاء وخاء معجمتينله اولمقدر بنو الطمح فتحتينله برقبيله‌در الطمحات فتحاتله وميمك سكونيله ده جائزدر محن وشدائده اطلاق اولنور يقال اصابته طمحات الدهر اى شدائده ابو الطمحان القينى فتحاتله برشاعر معروفدر الطماح كتان وزننده يك حرص وشره صاحبى كسه‌يه اطلاق اولنور كه هرشيئه كوز ديكر اولور يقال رجل طماح اى شره واسد قبيله سندن بررجل آديدر كه امرء القيس بدرينك قاتللرندن اخذ انتقام ايچون امداد طلبيله قيصر رومه التجا ايلدكده قبيله مزبوره مرسومى قيصره ارسال وحقنده بعض مكر ودسيسه اعماليله بالآخره امرء القيسى تسميم ايلديلر الطماحية شدّاديه وزننده سميرا نام محل شرقيسنده برصو اسميدر الطيح طانك ونونك فتحيله دوه علفدن بيقمق معناسنه‌در يقال طنحت الابل طنحا من الباب الرابع اذا بشمت وسمورمك معناسنه‌در يقال طنحت الابل اذا سمنت طناح سحاب وزننده مصرده برقريه‌در الطوح لوح وزننده هلاك اولمق على قول هلاكه مشرف اولمق معناسنه‌در يقال طاحت المال يطوح طوحا اذا هلكت او اشرفت على الهلاك وبو يائيدن دخى كلور يقال طاح يطيح طيحا بمعنى طاح يطوح طوحا وطوح دوشمك معناسنه‌در يقال طاح الشئ من يده اذا سقط وبيابانده يول آزوب سركشته وحيران اولمق معناسنه‌در يقال طاح فلان اذا تاه فى الارض التطويح تفعيل وزننده بركسه‌يى يول آزدروب حيران وسركشته كزدرمك معناسنه‌در يقال طوّحه اذا توّهه ويقال طوّحته الطوائح اى قذفته القواذف كاسيذكر وبركسه‌يه دكنكله اورمق معناسنه‌در يقال طوّحه اذا ضربه بالعصا وبرد خى كلزيره كوندرمك معناسنه استعمال اولنور يقال طوّح فلانا اذا بعثه الى ارض لايجئ منها وبرشيئى هوايه صالمق تعبير اولنور اهلاكى موجبدر حسى ومعنويدن اعمدر يقال طوّح به اذا القاه فى الهواء وبركسه‌يى مهلكه اولان چول بيابانه حمل وسوق ايلمك معناسنه‌در يقال طوّح بزيد اذا حمله على ركوب مفازة مهلكة التطوّح تفعل وزننده تطوّ بحدن مطاوعدر برآدم يولدن آزدرلمغله اويكا بويكا حيران وسركشته كزوب يورمك معناسنه‌در يقال طوّح فلانا فتطوّح اى توّهه فرمى هو بنفسه ههنا وههنا الطوائح طانك فتحيله مهلكه‌يه القا ايديجى حوادثه اطلاق اولنور يقال طوّحته الطوائح اى قذفته القواذف ولايقال المطوّحات وهونادر زيرا مفردى مطوّحه‌در طائحه دكلدر شارح ديركه بورباح لواقح قبيلندندر زمخشرى مطيحات ايله تفسير ايلمشدر المطواح مصباح وزننده دكنكه دينور عصا معناسنه الطوح فتحتينله بعيد معناسنه‌در يقال نية طوح اى بعيدة المطاوح ميمك فتحيله مطاحه‌نك جمعيدر آنه چق يرلره دينور مقاذف كبى التطاوح تفاعل وزننده اويكا بويكا آتشدرلمق معناسنه‌در يقال تطاوحت بهم النوى اى ترامت الاطاحة همزه‌نك كسريله دوشورمك معناسنه‌در يقال اطاح شعره اذا اسقطه وبرنسنه‌يى ازاله وافنا ايلمك معناسنه‌در يقال

اطاحه اذا افناه واذهبه المطاوحة مفاعله وزننده برنسنه یی آتشمق معناسنه در یقال طاوحه به اذا رماه به
الطیح طانك فتحی ویانك سكونیله طوح معناسنه در كه ذكر اولندی یقال طاح یطیح بمعنی طاح یطوح وطیح
صبان اوقنك دبنده اولان اغاجه دینور كه صبان اكنی تعبیر اولنور الطیحة صیحه وزننده ناسك پرا كنده
وپریشان اولملرینه باعث اولان امور عظیمه وحوادث جسیمه یه دینور یقال اصابتهم طیحة ای امور فرقتهم
التطییح تطویح وزننده برنسنه یی تلف وضایع اوله جق یره آتمق معناسنه در یقال طیح بثوبه اذا رمی به فی مضیعة
وبركسنه یی یول آزیدوب بیابانده سرگشته وحیران گزدرمك معناسنه در یقال طیح فلانا اذا توهه وبرشیئی ضایع
ایلمك معناسنه در یقال طیحه اذا ضیعه الاطاحة همزه نك كسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اطاح ماله
اذا اهلكه ومادۀ مزبوره واویه ویائیه دركه ذكر اولندی المطیح معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه یه دینور
فصـــل الفاء الفتح فانك فتحی وتای فوقیه نك سكونیله قپالونسنه یی آچمق معناسنه در یقال فتح الباب فتحا من الباب
الثالث ضد اغلقه مؤلفك بصائرده بیانه كوره فتح ازالۀ اغلاق معناسنه موضوعدر وبو ایكی كونه دربری بصر ایله
ادراك اولنور فتح باب وفتح قفل كبی وبری بصیرتله ادراك اولنور فتح غم وكدر كبی وبودخی ایكی كونه دربری امور دنیویه ده
اولور القاء مسرتله تفریج غم واعطاء مال ایله ازالۀ فقر كبی ثانی علوم مستغلقه نك كشف واظهارنده استعمال اولنور
وبودخی ایكی كونه دربری علوم ظاهره یی استكثار ومعانیلرینی تحقیق ایله اولور ثانی علم لدنی سمتنه فتح باب قلب ایله اولور
وفتح حكومت وقضا معناسنه استعمال اولنور كه دعاوی مغلقه یی فصل وكشف ایدر وظفر ونصرت معناسنه استعمال
اولنور كه فتح باب غنیمت اولور انتهی وفتح ماجاری یه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر صوكوبكنی یاخود بندی آچوب
اجرا ایلمك معناسندندر كه بمعنی مفعول اولور ونصر وامداد معناسنه در یقال فتح الله علی نبیه ای نصره ومنه قوله
تعالی فقد جاءكم الفتح ای النصر وكفاردن قهر ایله اولكه وممالك آلمق معناسنه مستعملدر یقال فتح المسلمون
دار الحرب اذا اغلب علیها وتملكها قهرا كویا كه باب مغلق اولمغله فتح ایلدیلر یاخود اوسببله باب غنیمتی آچدیلر وفتح نبع
دیدكلری اغاجك یمشنه دینور كه چتلنكه شبیه اولور ونبع قین اغاجیدر كه آندن اوق دوزیلور وفتح اوائل بهارده یاغان
یغموره اطلاق اولنور بودخی تسمیه بالمصدردر رفاع معناسنه در وفتح اوقك تمرن كوره جك یرینه اطلاق اولنور وحكومت
وقضا معناسنه استعمال اولنور مادۀ مغلقه یی یاخود موقع حقی كشف ایلدیكیچون یقال فتح الحاكم بینهما اذا قضی
وفصل وناقه نك ممه سی دلیكی بول اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال فتحت الناقة اذا اصارت فتوحا شارح دیر كه كرچه
نسخه لرده كمنع عنوانیله ممثل اولوب لكن اصل كتاب اولان عبابده بناء مجهولله مقیددر التفتیح تفعیل وزننده
بودخی آچمق فتح معناسنه در بناسی تكثیر ایچوندر یقال فتح الابواب بمعنی فتح الافتتاح افتعال وزننده فتح
معناسنه در یقال افتتح الباب بمعنی فتح وبرنسنه یه آغاز وابتدا ایلمك معناسی بوندن مأخوذدر افتتاح صلوة كبی
وناقه نك ممه لری دلیكی واسع اولمق معناسنه در یقال افتتحت الناقة اذا اصارت فتوحا الفتاحة فانك فتحیله بودخی
نصر وامداد معناسنه مصدردر یقال فتح الله علیه فتحا وفتاحة ای نصره الفتاحه فانك كسری وضمیله بودخی
حكومت وقضاء معناسنه در شارحك بیانه كوره بونلر اسمدر حكومت معناسنه یقال فلان ولی الفتاحة ای الحكومة
بو جهتله قاضی یه فتاح اطلاق اولنور الافتاح همزه نك كسریله ناقه نك ممه سی دلیكی بول اولمق معناسنه در
یقال افتحت الناقة اذا اصارت فتوحا الفتح ضمتیله دائما آچق اولان بیوك قاپویه دینور خاندان قاپوسی كبی
یقال باب فتح ای واسع مفتوح وبوغلق مقابلیدر كه دائما مسدود اولان قاپویه دینور باب بخیل كبی قال فی الاساس
فناء الله فسیح وباب الله فتح وفتح آغزی بول شیشه یه اطلاق اولنور واغزینك طقاجی وباغی وغلافی اولمیان
شیشه یه دینور الاستفتاح نصرت طلب ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی ان تستفتحوا فقد جاءكم الفتح
ای ان طلبتم النصر وبرنسنه یی آچمق معناسنه در یقال استفتح الباب بمعنی افتتح المفتاح مصباح وزننده والمفتح
منبر وزننده اسم آلتلردر كلید آچه جق انخزه دینور شارحك بیانه كوره مفتاحك جمعی مفاتیح ومفتحك جمعی مفاتح كلور
ومفتاح دوه قسمنك اویلغنه ویبونه باصیلان انخز شكلنده تمغایه اطلاق اولنور المفتح مقعد وزننده خزینه یه دینور
كنجینه معناسنه وكنز ودفینه یه دینور ومخزنه دینور بو تكرار قبیلندندر جمعی مفاتح كلور ومنه قوله تعالی ما ان مفاتحه لتنوء
بالعصبة ای خزائنه المفاتحة مفاعله وزننده جماع ایلمك معناسنه مستعملدر كشف عورت سببیله یقال فاتح الرجل المرأة
اذا جامعها ومرافعه ومحاكمه ایلمك معناسنه در یقال فاتح فلان فلانا اذا قاضاه ای حاكمه التفاتح تفاعل وزننده حاضر
بالمجلس اولنلردن كیزلوجه ایكی آدم بری بریله فسلدی كونه آهسته جه مصاحبت ایلمك معناسنه در یقال تفاتحا كلاما
بینهما اذا اخفاه دون الناس الحروف المنفتحة صطضظ حرفلرندن یعنی صاد وضاد وطاء وظاء حرفلرندن ماعدا

حروفه اطلاق اولنور بو درت حروفه مطبقه دینور ماعداسنده لسانله طماق بینی منفتح اولمغله منفتحه اطلاق
ایلدیلر حروف مطبقه ده لسان منطبق علی الحنك اولمغله صوت منحصر اولور اما منفتحه ده صوت منحصر
اولمز وبونلرده بین الانحصار والجری اولان حروف دخی واردر الفتاح شداد وزننده قاضی وحاكمه اطلاق
اولنور قضاء معناسنه اولان فتح وفتاحه دن مأخوذدر یقال هو فتاح بینهما ای حاكم الفاتحة برشیئك اولنه
اطلاق اولنور یقال قرأ فاتحة السورة وخاتمتها الفتحی سكری وزننده معامله دن حاصل اولان ربح وفائده یه
اطلاق اولنور الفتوح صبور وزننده مطر وسمینك یعنی بهار یغمورینك اولنه اطلاق اولنور وممه سنك دلیكی
واسع اولان ناقه یه دینور الفتحة جرعه وزننده برآدم مالك اولدیغی مال وملك ایله یاخود متصف اولدیغی
علم وادب وهنر ایله خلقه تفاخر ومباهات ایلیه رك دور ودراز كلماتله آچلمق حالتنه دینور تقول ماهذه الفتحة التی
اظهرتها وهی تفتح الانسان بما عنده من ملك وادب یتطاول به فتاح كتان وزننده برقوش آدیدر شارحك بیانه
كوره قویرق صلان دیدكلریدر جمعی فتاتیح كلور بغیر الف ولام الفتاحیة غرابیه وزننده برپشقه قوشك
اسمیدر المفاتیح جمع بنیه سیله سموز ناقه یه دینـــور جمعنده مفاتیحات دینور یقال ناقة مفاتیح وانیق مفاتیحات
ای سمان ظاهر اسموز ناقه عند العرب وجوهله وسیلۀ منافع ومفتاح فوائد اولمغله جمع بنیه سیله اطلاق ایدوب
بعده مفاتیحات اوزره جمعلندردیلر الفواتح فاتحه نك جمعیدر كه برشیئك اولنه اطلاق اولنور ومنه فواتح القرآن
ای اوائل السور الفتخ فانك فتحی وثای مثلثه نك كسریله فخذ وزننده ومرادفیدر كه اشكنبه باشلرنده فرق پاین
وشیردان دیدكلری نسنه در جمعی افتاح كلور الفتخ فانك ضمی وجیمك سكونیله برقبیله اسمیدر پدرلرینك اسمی
فجوح ایدی صبور وزننده الفحیح صحیح وزننده والتفحاح تذكار وزننده والفح فانك فتحی وحانك تشدیدیله
انكرك یلانی آغزیله فسلدامق معناسنه در یقال فحت الافعی فحیحا وتفحاحا وفحا من الباب الاول والثانی اذا صاتت
من فیها بوندن اسم بنه فحیح دركه انكرك فسلدیسنه دینـــور وفح وفحیح اویوركن پوفلمق معناسنه در یقال فح
النائم اذا نفخ فی نومه الفخ ضمتیله قاپوب فسلدایان انكرك یلانلرینه دینور كه قرغنلقلری وقنده اولور
الفحفحة زلزله وزننده برآدمه دوستلغی درست وخالص قلمق معناسنه در یقـــال فحفح فلان الیه اذا صحح المودة
واخلصها وبرآدمك سسی برمقدار بوغلمق معناسنه در یقال فحفح الرجل اذا اخذته بحة فی صوته واویوركن
پوف پوف دیو پوفلمق معناسنه در یقال فحفح النائم اذا نفخ فی نومه الفحفاح سلسال وزننده برمقدارجه سسی
بوغلمش كشی یه دینـــور وفخاخ جنده برنهرك اسمیدر الفحة فانك ضمیله بهارات قسمندن بوروارچین
مقوله سنك سطح لسانده احداث ایلدیكی حرارته دینور یقال لفحة هذا الفلفل یسیرة ای حرارته الفدح مدح
وزننده برنسنه برآدمه ثقلت وبروب بصمق معناسنه در یقال فدحه الدین فدحا من الباب الثالث اذا اثقله الفوادح
فادحه نك جمعیدر كه آدمی بصوب ثقلت وبریجی امور عظیمه وشدیده یه دینور ومنه یقال نزل بهم فوادح الدهر
ای خطوبه وفادحه نازله ومصیبت وحادثه یه اطلاق اولنور الافداح همزه نك كسریله برنسنه یی ثقلت وبریجی
كوج ومشكل بولمق معناسنه در یقـــال افدح الامر اذا وجده فادحا ای مثقلا صعبا الاستفداح افداح
معناسنه در یقال استفدحه بمعنی افدحه التفذح ذال معجمه ایله تفعل وزننده والانفذاح انفعال وزننده دابه
تبول ایچون پاچه لرنی آیروب كرملك معناسنه در یقال تفذحت الناقة وانفذحت اذا تفاجت لتبول الفرح
فتحتیله سونمك سرور وبطر معناسنه در یقال فرح به فرحا من الباب الرابع اذا سر وبطر مؤلفك بصائرده
بیانه كوره والبطر كلمه سی عطف تفسیر كبی اولوب لكن مصاحده معنای مخصوص اولمق اوزره مرسومدر
اولا مسرور وشادان اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی فرحین بما آتاهم الله ثانیا اشر وبطر معناسنه دركه فرط
اقبال ومسرتدن مست كبی لاابالیانه حوصله یی طاشرمقدن عبارتدر هنوز آخوردن چقمش پروریده آتك وطایك
ومستی اقبال ودولت اولان شخصك اوضاعی كبی تركیده آكا كوره لك وبوطورلق وطاشقنلق تعبیر اولنور
وعلیه قوله تعالی ان الله لا یحب الفرحین ثالثا راضی وخوشنود اولمق معناسنه در وعلیه قوله تعالی كل حزب بما لدیهم
فرحون انتهی الفرح كتف وزننده والفرح ندس وزننده والمفروح والفارح والفرحان عطشان
وزننده آندن صفتلردر مسرور وشادان كشی یه دینور فرحان كلمه سنك جمعی فراحی كلور فانك فتحیله سكاری كبی
وفرح كلمه سنك جمعی فرحی كلور كویا كه مریض اوزره محمولدر كه جمعنده مرضی دینور مؤنثلرنده فرحه دینور
وفرحی دینور عطشی كبی وفرحانه دینور هایله الافراح همزه نك كسریله برآدمی مسرور وشادان ایلمك معناسنه در
یقال افرحه اذا سره وهم ودین كبی ثقیل برنسنه آدمه ثقلت وضجرت وبرمك معناسنه دركه نشاطنی ازاله یی موجبدر

پس بونده همزه سلب ایچون اولور یقال افرحه الدین ای اثقله التفریح تفعیل وزننده بودخی فرح ویرمك
معناسنه‌در یقال فرّحه اذا سرّه المفراح میمك کسریله دائما شادین وشادمان اولان کشی‌یه دینور الفرحة
فانك ضمی وفتحیله اسمدر مسرّت معناسنه که سوینج تعبیر اولنور وبرنسنه ایله تفریح وتبشیر اولنان آدمك ویردیکی
مژدکانه جائزه‌یه دینور تقول عندی لك فرحة ان بشّرتنی وفرّحتنی المفرح مکرم وزننده فقیر ومغلوب اولان
کسیه دینور که همزه‌سی سلب ایچوندر مسلوب الفرح دیمکدر وقطعا نسب وولاسی معلوم اولمیان بی وجود آدمه
دینور مؤلف بو معنایی اشبو حدیثدن اخذ ایلمشدر عن عبد الله بن جعفر قال ذکرت امّنا یتمنا وجعلت تفرح له ابن اثیر
دیمشدر که ابو موسی لفظ مزبوری حاء مهمله ایله بولدیغی نقل ایلمشدر لکن طبرانی بوندن اضراب ایدوب خلال
احادیثه قید ایلمدی قالدیکه اکر فی الحقیقه حاء مهمله ایله ایسه ذکر اولنان افراحدن اولور که ازاله ایچوندر اول
مقوله بیکس آدم واقعا همیشه محزون ومغموم اولور واکر جیمله ایسه مفرج لفظندن مستقبل اولور که قوم وعشیرتی
اولمیان بیکس وتنها آدمه دینور پس والده‌سنك مرادی بونلرك پدرلری جعفر شهید اولوب بویله بیکس قالدیلر
دیمکدر حتی جوابنده فخر عالم علیه السلام انخافین العیلة وانا ولیهم بیوردیلر انتهی ومفرح ایکی قریه اراضیده بولنان
مقتوله دینور که قاتلی معلوم اولمیه مؤلف بونکله ده اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر العقل علی المسلمین عامة ولا یترك
فی الاسلام مفرح نهایه‌نك تحقیقنه کوره عند الاکثر بو جمله‌در حالده مرو یدر مسلوب القصاص اولمغله کویا که
دائما مغموم ومزال الفرحدر الفرحانة فانك فتحیله آق منارده‌ دینور المفرّح محدّث وزننده دوای معروفدر مراد اطبانك
معجون مفرّح تعبیر ایتدکلری بدرکه انجو وسائر مفرحاتله ترکیب ایدرلر الفرساح سین مهمله ایله قرطاس وزننده
ارض عریضة واسعه‌یه دینور الفرشاح شین معجمه ایله فرساح وزننده ومراد فیدر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر
وزشت وبدلقا قوجه قاری‌یه دینور واول صفتده اولان ناقه‌یه دینور وآت وقاطر مقوله‌سی دوابك یصی ویابوان
اولان طرنغنه دینور ویغمورسز بلوده دینور یقال سحاب فرشاح ای لا مطر له التفرشح تدحرج وزننده
دیشی حیوان سودی صاغیلورکن پاچه‌لرنی آیروب کرمك معناسنه‌در یقال تفرشحت الناقة اذا تفحجت للحلب
الفرشحة دحرجه وزننده والفرشحی قصرایله مصدر اوله‌رق که نوادردندر صچرامق علی قول اویلقلرنی
یره بسط والصاق ایده‌رك صالق ویابوان اوتورمق یاخود پاچه‌لرنی آچوب کرمك معناسنه‌در یقال فرشح الرجل
فرشحة وفرشحی اذا وثب اوقعد مسترخیا فالصق فخذیه بالارض او فتح بین رجلیه ابن اثیر قول اخیری اختیار
ایلمشدر الفرشیح قندیل وزننده آلت تناسله دینور الفرطحة فرشحه وزننده برنسنه‌یی یصیلتمق معناسنه‌در
یقال فرطح الشیء اذا عرّضه الفرطاح قرطاس وزننده والمفرطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور کرچه
جوهری برسمه ثبت ایلیوب لکن سهو ایلمشدر صواب اولان مفلطح اولمقدر لامله شارح دیرکه لامله وراایله
ورودی دیوانلرده مثبتدر الفرفخ فانك فتحیله الجه تخته‌سی کبی هموار واملس یره دینور الفرکحة فرشحه
وزننده انسانك ایکی قیناقلری ارالغی آچق ومیدانلو اولمق معناسنه‌در الفرکاح قرطاس وزننده والمفرکح
مسرهد وزننده شول آدمه دینور که مقعدینك ایکی طرفلری قالقق اولمغله دبری طشره طومالج اوله یقال رجل
فرکاح ومفرکح اذا ارتفع فدرواسته وخرج دبره الفسحة وسعه وزننده ومراد فیدر که بو لغه دینور بو اسمدر
یقال فیه فسحة ای وسعة الفساحة کرامه وزننده واسع اولمق معناسنه‌در یقال فسح المکان فساحة من الباب
الخامس اذا وسع الفسیح طویل وزننده والفساح فانك ضمیله طوال کبی والفسح ضمتینله جنب کبی
والفسحم قنفذ وزننده که میم زائده‌در مبالغه ایچوندر آندن صفتلردر واسع نسنه‌یه دینور وفسح وفسحم
واسع الصدر ودریادل آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فسح وفسحم ای واسع الصدر الافساح همزه‌نك کسریله
بودخی واسع اولمق معناسنه‌در یقال افسح المکان بمعنی فسح التفسح تفعل وزننده والانفساح انفعال
وزننده بولانمق معناسنه‌در یقال تفسح المکان وانفسح اذا اتسع مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وتفسح
مجلسده یری اوله چکیلوب بر آدمه اوتوره‌جق بر آچمق معناسنه‌در یقال تفسح له فی المجلس اذا وسع له الفسح
فتح وزننده بودخی مجلسده بر آدم ایچون یری بولانمق معناسنه‌در یقال فسح له فی المجلس فسحا من الباب الثالث
اذا وسع له وفسح سلطان ووالی مقوله‌سنك ابناء سبیله ویردکلری خط جواز یعنی مرور تذکره‌سی کبی کاغده
دینور که منزل فرمانی وکرك خلاصی مقوله‌سی کاغدلردر تضییقدن خلاصه سببدر وفسح بو معناده مصدر
اولور فسح یازوب ویرمك معناسنه یقال فسح له الامیر فی السفر اذا کتب له الفسح وآدیملری سیرك سیرك آتمق
معناسنه استعمال اولنور یقال فسح الرجل اذا اباعد خطوه الفیسحی فانك وسینك فتحی والفك قصریله اسمدر

آدیملری سیرك سیرك آتمغه دینور یقال هو یمشی الفیسحی ای یباعد خطوه التفاسح تفاعل وزننده اهل مجلس
برواوته چکیلوب صکره‌دن کلان آدمه یر بولا نمق معناسنه‌در یقال تفاسح القوم له فی المجلس اذا توسعوا
المنفسح اسم فاعل بنیه‌سیله مواشیسی چوق اولان آغیله ومانده‌ره‌یه اطلاق اولنور یقال مراح منفسح اذا کثرت
نعمه ای ماشیته الفشح فانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله آپشنی آیرمق معناسنه‌در یقال فشح الرجل
فشحا من الباب الثالث اذا فرّج ما بین رجلیه وبرنسنه‌دن عدول واعراض ایلمك معناسنه‌در یقال فشح عنه
اذا عدل التفشیح تفعیل وزننده فشح معنالرینه‌در التفشح تفعل وزننده حیوان صاغیلورکن آپشنی آیرمق
معناسنه‌در یقال تفشحت الناقة اذا تفاجّت وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تفشح جاریته اذا جامعها
الانفشاح انفعال وزننده تفشح ایله معنای اولده مرادفدر فشاح قطام وزننده دیشی صرتلان اسماسندندر
الفصح فانك فتحی وصادك سکونیله والفصاحة کرامه وزننده ظهور وبیان معناسنه‌درکه برنسنه بللو وآشکار
اولمقدن عبارتدر اصل ماده سودك کپوکی کیدوب خالص قالمق معناسنه موضوع اولوب بعده مطلقا برنسنه‌نك
شائبه‌دن خالص اولمسنده استعمال اولنمشدر بو مناسبتله متکلم جری وطلیق اللسان اولوب کلامی بین ولحن
وخطا ولکنتدن سالم وخالص اولمقده استعمال اولندی کلمهٔ مفردیه وکلامه ومتکلمه وصف اولورنه که کتب
معانیده مشروحدر یقال فصح الرجل فصاحة من الباب الخامس اذا کان فصیحا وفصاحت اعجمی اولان
کسنه عربیه تعلم ایلمکله لحن وخطادن سالم عبارهٔ عربیه ایله مخاطبك فهم وادراك ایده‌جکی کلام تکلم ایدر اولمق
علی قول ذاتنده عربی ایکن قواعد واقیسه‌یه زیاده‌سیله آشنالق تحصیل ایلمکله فصاحتی مزداد اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال فصح الاعجمی فصاحة اذا تکلم بالعربیة وفهم عنه او یقال فصح الرجل اذا کان عربیا
فازداد فصاحة الفصیح امیر وزننده والفصح شکس وزننده آندن صفتلردر فصیحك جمعی فصحاء کلور
کرماء کبی وایکنسکده جمعلری فصاح کلور کرام وصعاب کبی وفصح کلور ضمتینله رغیف ورغف وسحل
وسحل کبی مؤنثنده فصیحه دینور جمعی فصاح کلور فانك کسریله وفصائح کلور التفصح تفعل وزننده بودخی
عربی اولان کسنه‌یك فصاحت پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال تفصح الرجل اذا کان عربیا فازداد فصاحة
شارح دیرکه تفصح قدرتی یوغیکن فصیحلك اظهار ایدوب تکلفله فصاحت صاتمق معناسنه‌ده وارد اولور
الافصاح همزه‌نك کسریله فصاحت وبلاغتله تکلم ایلمك معناسنه‌در یقال افصح الرجل اذا تکلم بالفصاحة
وسودك کپوکی کیدوب خالص وصافی قالمق معناسنه‌درکه اصل ترکیبك موضوعی بو معنادر علی قول یکی
طوغورمش حیوانك سودندن آغوزی کسیلوب من بعد سودی خالص اولمق معناسنه‌در یقال افصح
اللبن اذا ذهبت رغوته او انقطع اللباء عنه وجاء اللبن الخالص بعد وطوارك سودی آغوزی کیتمکله خالص کلمك
معناسنه‌در یقال افصحت الشاة اذا خلص لبنها کذلك مثانه‌دن بول طوری ظهور ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال افصح البول اذا صفا ونصاری طائفه‌سی بیوك یصقلیه ایتمك معناسنه‌در یقال افصح النصاری
اذا جاء فصحهم وبجربری اغاروب عیان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال افصح الصبح اذا استبان وکلامی
چپارزلو سویلیوب آچق وظاهر ادا ایلمك معناسنه‌در یقال افصح الرجل اذا بین یعنی کلامه او مراده اظهر
ولم یجمجم وبرنسنه واضح وآشکار اولمق معناسنه‌در یقال افصح الشیء اذا وضح الفصیح فانك کسریله آیاز
وآچق کونه دینورکه هواده قطعا بردو سحاب وبخاراثری اولمیه یقال یوم فصح ای بلا غیم ولا قرّ وفصح نصاری
بیراملرندن بر بیرام اسمیدر مصباحك بیاننه کوره بیوك پرهیزدن چقوب ماه نیساننده ایتدکلری یصقلیه‌درکه
قزل یومورطه تعبیر اولنور المفصح محسن وزننده فصح ایله معنای اولده مرادفدر التفصیح تفعیل وزننده
بودخی سودك کپوکی کیتمك معناسنه‌در یقال فصح اللبن اذا ذهبت رغوته الفصح فتح وزننده برنسنه بللو وعیان
اولمق معناسنه درنته که اول ماده‌ده ذکر اولندی بو معناده‌درکه فضحك الصبح فضحا دیرلر صباح یری کرکی کبی
آچلوب ضیاسی منتشر اولدقده الفضح فانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله برکسه‌نك مستور اولان عیوبنی افشا ایله
رسوای ایلمك معناسنه‌در یقال فضحه فضحا من الباب الثالث اذا کشف مساویه وصباح یری کرکی کبی اغاروب
آچلمق معناسنه استعمال اولنور که کورمین نسنه‌لری آچیغه چقارر یقال فضح الصبح اذا بدا او یقال فضحك الصبح
یعنی فضحك الافتضاح افتعال وزننده رسوای اولمق معناسنه‌در یقال فضحه فافتضح ای انکشفت مساویه
الفضیحة سفینه وزننده والفضوح فضول وزننده والفضوحة هایله والفضاحة سحابه وزننده
والفضاحة کتابه وزننده آندن اسملردر رسوایلق معناسنه الفضح فرح وزننده برنسنه افضح اولمق یعنی بك

آق اولیوب شکر رنك اولمق معناسنه در معنای مزبوردن تصرف اولنمشدر یقال فضح الشیء فضحا من الباب الرابع
اذا صار افضح الافضح احمر وزننده بك بیاض اولیان آق نسنه یه دینور که شکر رنك تعبیر اولنور که بوزمتق اولور
وافضح ارسلانه ودوه یه اطلاق اولنور اکثری لون مزبورده اولدیغیچون الفضحة جرعه وزننده آندن اسمدر
شکر رنکلك دیمکدر الافضاح همزه نك کسریله صباح بری اغاروب آچلمق معناسنه در یقال افضح الصبح
اذا بدا وخرمانك قورقلری صرار وب قزرمغه بشلمق معناسنه در یقال افضح النخل اذا احمر واصفر یعنی ثمرته
الصبح الفضح فتحتیله قزل شفق غالب اولان صباح یرینه دینور الفضیح امیر وزننده دواب ومواشینك
تیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایلیوب تقصیر وتهاون ایدن کمسنه یه دینور یقال هو فضیح فی المال ای سیء القیام علیه
الفضوح صبور وزننده بك رسوای کمسنه یه دینور یقولون للمفتضح یا فضوح بونده حرف نداء خصیصه دکلدر
اساسده بمعنی فاعل اولمق اوزره مرسومدر یقال الخمر فضوح لشاربها فاضحه برموضع اسمیدر فاضح مکه
قربنده برموضع ونجدا ولکه سنده شریف نام محلده بر وادی اسمیدر الفطح فانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی
تنکه کبی یصی قلمق و یصیلتمق معناسنه در یقال فطح الشیء فطحا من الباب الثالث اذا جعله عریضا ودکنکله
اورمق معناسنه در یقال فطحه بالعصا اذا ضربه بها وکبه خاتون ولدنی همان بردن طوغوری ویرمك معناسنه در
یقال فطحت المرأة بالولد اذا رمت به واغاج وکراسته مقوله سنی یونوب یصیلتمق معناسنه در یقال فطح العود وغیره
اذا براه وعرضه التفطیح تفعیل وزننده برنسنه یی یك یصیلتمق معناسنه در الفطح فتحتیله باش وبرون اوجی
یصی اولمق معناسنه در یقال فطح رأسه وارنبته فطحا من الباب الرابع اذا صار عریضا وخرما اغاجی میوه طوتمق
معناسنه در یقال فطح النخل اذا القح الافطح احمر وزننده باشی یصی اولان کذلك برونك اوجی یایوان اولان
کشی یه دینور یقال رجل افطح ای بین الفطح بو سببله اوکوزه افطح اطلاق اولنور وافطح بلکلری اکری اولان کمسنه
دینور افدع معناسنه وقبا کلرینه دینور حربا کبی الفطوح صبور وزننده ایری قارنلو ناقه یه دینور یقال ناقة فطوح
ای ضخمة البطن التفقیح قافله تفقیح وزننده ومرادفیدر که برنسنه کندیلکندن آچلمق معناسنه در یقال تفقحت
الوردة ای تفتحت الفقح فتح وزننده کوبك انیکی هنوز کوزنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو فقحا من الباب
الثالث اذا فتح عینیه اول ما یفتح وهو صغیر و برکسه نك فقحه سنه طوقنمق معناسنه در یقال فقح فلانا اذا اصاب
فقحته و برنسنه یی ادویه سفوف ایدر کبی سفوف وغبار ایلمك معناسنه در یقال فقح الشیء اذا سفه کما یسف الدواء
ونبات وشجر مقوله سی چچك آچمق معناسنه در یقال فقح النبات اذا ازهی وازهر التفقیح تفعیل وزننده بودخی
کوجك انیك ابتدا کوزلرنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو بمعنی فقح الفقاح قافك شدتیله رمان وزننده
برنوع دوائی نبات آدیدر علی قول مکه آیرغنك چچکنه دینور یاخود هر نباتك یکی آچمش چچکنه دینور وخلقت
والدامی کوزل خوشلقا محبوبه یه دینور الفقحة حمزه وزننده بودخی هر نباتك یکی آچمش چچکنه دینور
ودرحلقه سنه دینور علی قول واسع اولانه دینور جمعی فقاح کلور فانك کسریله و فقحه ال ایاسنه دینور راحه معناسنه
ویدنه بورنجك احرام صدیله وفوطه یه دینور که حاجیلر بورنورلر یقال جاء وعلیه الفقحة ای مندیل الاحرام
الفقاحة سحابه وزننده بودخی ال ایاسنه دینور التفاقح تفاعل وزننده ارقه یی ارقه یه ویرمك معناسنه درکه
قفحه لری بری برینه مقابل اولور یقال تفاقحوا ای جعلوا ظهورهم الی ظهورهم المنفقح منتهی وزننده شر وفساده
یاتوب آماده اولان کمسنه یه دینور یقال هو منفقح للشر ای متهیء الفلح فتحتیله والفلاح سحاب وزننده فوز
وظفر معناسنه در ونجات وخلاص معناسنه در وخیر ونعیمده ورفاه وراحتده دائم وباقی اولمغه دینور وسحوره
اطلاق اولنور که رمضانده تعجید طعامیدر صومك بقاسنه سبب اولدیغیچون بو معناده فلاح افلاحدن اسمدر
نجاح انجاحدن اسم اولدیغی کبی وفلح فلاحدن مخففدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره فلاح ماده سی یارمق معناسنه
موضوعدر سائر معانی برزمانه سبتله آندن متفرعدر مثلا فوز وظفر فعلی کویا که مطلبه تأثیرایله شق ایلمکدر ودوام وبقاء
ملازمانی شق ایدوب ایچنده قرار ایدر وطعام تعجید بقاء معناسندن متشعبدر وقالدیکه فلاح که فوز وظفر وادراك
آمال معناسنه در دنیوی واخروی اولور دنیوی حیات دنیویه نك مدار تطیبی اولان سعادته ظفریاب اولمقدن
عبارتدر عمر وبقاء وغنا وعزت ودولت کبی واخروی درت نسنه در که بقاء بلا افناء وغنا بلا فقر وعزت بلا ذلت وعلم
بلا جهل در انتهی الفلح مدح وزننده یارمق معناسنه در یقال فلح الفلاح الارض فلحا من الباب الثالث اذا شقها
ومنه المثل * الحدید بالحدید یفلح * ای یشق و بقطع ومکر وحیله ایلمك معناسنه در که ممکور بنه مکر ایله ظافر یاخود مکر ایله
خلاص اولور یقال فلح فلانا اذا مکره و بخش معناسنه در که برکسه نك متاعی مرادنده کلی ایکن مواضعه مشتری

اولوب آخر مشتریلر زیاده رغبت ومیل ایله آرتق بهایه آلسونلر دیو ارتورمقدن عبارتدر که حقنده نهی شرعی وارد
اولمشدر یقال فلح الرجل اذا نجش وفلح یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوح کلور یقال فی رجله فلوح ای شقوق
الفلاحة کتابه وزننده فلح مذکور ایله بخش معناسنده مرادفدر که بیان اولندی وفلاحه اکنجیلك صنعتنه دینور
الفلح فتحتیله آلت دوداق یریق اولمق معناسنه در که اکا مخصوصدر یقال فلحت الشفة السفلی فلحا من الباب
الخامس اذا صارت مشقوقة صفتنده افلح دینور الفلاح شداد وزننده اکنجی طائفه سنه دینور ملاح معناسنه
کمی ایله شق بحر ایتدکلریچون واکنجی یه دینور اکار معناسنه شق ارض ایتدکلریچون ومکاری یه دینور شق مسافه
ایتدکلریچون الافلاح همزه نك کسریله فلاح بولمق یعنی مطلوبه ظفر بولمق وقورتولمق یعنی نسنه دن یاخود عقابدن
وغم ومحنتدن قورتلمق ونعمت وراحتده دائم اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی قد افلح المؤمنون وبرنسنه ایله تعیش
ایلمك معناسنه در یقال افلح بالشیء اذا عاش به التفلیح تفعیل وزننده استهزا ایلمك معناسنه در یقال فلح به
اذا استهزأ به ومکر ایلمك معناسنه در یقال فلح به اذا مکر به الفلحة فتحاتله اکین اکمك ایچون نطس اولمش حاضر
زرلایه دینور الفلیحه سفینه وزننده مرخ دیدکلری اغاجك یاریق یپراغنه دینور الاستفلاح فوز وفلاح بولمق
معناسنه در یقال استفلح به اذا فاز به بو معنایه مبنی عند العرب استفلحی بامرك تعبیری که فوزی بامرك معناسنه در
الفاظ طلاقدندر قید ازدواجدن خلاصله بالاستقلال کندی امر ومصلحتکه ظفریاب اول دیمکدر شارح
دیرکه بوکنایاتدندر وجاهلیه یه مخصوص ایدی الفلاحة فانك فتحیله اکنجیلکه دینور حراثت معناسنه شارح
دیرکه بونی فتحیله تقیید سهودر جمیع امهاتده فانك کسریله مقیددر که اسمدر اکنجیلك صنعتنه دینور نته که ذکر
اولندی مفلح محسن وزننده وفلاح سحاب وزننده وفلیح زبیر وزننده وافلح احمد وزننده اسامی
رجالدندر الفلندح غضنفر وزننده بوغون شیشه دینور وحضرمی المشجعی نام شاعرك پدری اسمیدر
الفلطحة فرطحه وزننده برنسنه یی یابوب یصیلتمق معناسنه در یقال فلطح القرص اذا بسطه وعرضه
الفلطاح قرطاس وزننده والمفلطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور یقال رأس فلطاح ومفلطح
ای عریض وفلطاح برموضع آدیدر الفلقحة قافله دحرجه وزننده قابده اولان مشروبك مجموعنی بردن ایچمك
یاخود دمآ کولك جمله سنی سپوری یمك معناسنه در یقال فلقح ما فی الاناء اذا شربه او اکله اجمع الفلقحی جوهری
وزننده ناسك یوزینه کولن کمسه یه دینور یقال رجل فلقحی ای یضحك فی وجوه الناس التفلقح تدحرج وزننده
یوزه کولوب اظهار بشر وبشاشت ایلمك معناسنه در یقال فلان یتفلقح الی الناس ای یستبشر الیهم الفنح فانك
فتحی ونونك سکونیله صویی قانمیه جق مرتبه ده ایچمك معناسنه درکه قانمامقدن عبارتدر یقال فنح الفرس فنحا
من الباب الثالث اذا شرب دون الری فنطح جعفر وزننده بر رجل آدیدر الفوح فانك فتحی وواوك سکونیله
والفؤوح قعود وزننده والفوحان فتحاتله والفیح فانك فتحی ویانك سکونیله والفیحان فتحاتله خوش
رایحه قوقوب یایلمق معناسنه در یقال فاح المسك یفوح ویفیح فوحا وفؤوحا وفوحانا وفیحا وفیحانا من الباب
الاول والثانی اذا انتشرت رایحته وبو رایحه طیبه یه مخصوصدر عند البعض اعمدر وقینامق معناسنه در یقال
فاحت القدر اذا غلت ویاره دن قان فشقرمق معناسنه در یقال فاحت الشجة اذا نفحت بالدم وفیح بوللق سعه
معناسنه در الافاحة همزه نك کسریله قینا تمق معناسنه در تقول افحت القدر ای اغلیتها و بدندن قانی فشقردوب
آقتمق معناسنه در یقال افاح الدم اذا هراقه الافیح افیع وزننده والفیاح سحاب وزننده واسع معناسنه در
یقال بحر افیح وفیاح ای بین الفیح واسع فیاح قطام وزننده غارت وشبخونك اسمیدر ومنه یقولون فیحی فیاح
علی بناء الامر ای اتسعی بالغارة یعنی یا خیل الغارة علی الاعداء وانتشری الفیحاء حمراء وزننده دار واسعه یه
دینور وحوائج وبهاراتی مکمل چوربایه دینور الفیح فانك فتحی ویانك سکونیله واویه ده لغتدر که ذکر اولندی وفیح
وفیوح قعود وزننده بهار موسمی هر بلاد واراضی یعمورلو واکین وچایر وسائر نباتات چوق اولوب خصب ورخا ولمق
معناسنه در ومنه یقال فاح الربیع فیحا وفیوحا اذا اخصب فی سعة البلاد بو راده ربیعدن مراد بهار یغموری دخی اولور
وبو معنا وسعت معناسندندر الفیاحة فانك فتحی ویانك تشدیدیله ممه لری بیوك وسودی فراوان اولان حیوانه دینور
یقال ناقة فیاحة اذا کانت ضخمة الضرع غزیرة اللبن فیحان ریحان وزننده بنی سعد دیارنده برموضعدر فیحه
صیحه وزننده مزینه قبیله سی یورنده برموضعدر فیحونه میمونه وزننده برخاتون آدیدر الافاحة اراحه وزننده
سر بلتمك معناسنه در تقول افح عنك من الظهیرة ای ابرد بو غلیان معناسنه اولان فوح لفظندن افعالدر همزه سی
سلب ایچوندر برمقدار توقف ایدوب اویله اسیلکنی صاوشدروب هوا سرینلدکده کیده سن دیمکدر فصل القاف

القبح قافك ضمى و بانك سكونيله چركنلك معناسنه اسمدر كه حسن مقابليدر قافك فتحيله ده لغتدر يقال به قبح
ضد الحسن و قبح و قبح مصدر اولورلر چركين اولمق معناسنه القباح قافك ضميله والقبوح قعود وزننده
والقباحة فصاحه وزننده والقبوحة قافك ضميله بو نلرده مصدرلردر چركين اولمق معناسنه يقال قبح الشئ
قبحا و قبحا و قباحا و قبوحا و قباحة و قبوحة من الباب الخامس ضد حسن القبيح امير وزننده وصفدر زشت
و چركين شيئه دينور جمعى قباح كلور و قباحى كلور سكارى وزننده و قبحى كلور قتلى وزننده مؤنثنده قبيحه دينور
جمعى قبائح كلور و قباح كلور قافك كسريله و قبيح بازو كمكنك دير سك باشنده اولان او جنه دينور على قول بالدر
ايله او يلغك قاوشه جق يرينه دينور ايكى طرفنه قبيحان ديرلر و بازوده بر كمك دخى واردر كه حسن ديرلر يقال ضرب
حسنه و قبيحه واول قبيح ديدكلرينه قباح دخى ديرلر سحاب وزننده القبح مدح وزننده خيردن و حسن حالدن
بعيد و محروم ايلك معناسنه در كه لعنت مرادفيدر يقال قبحه الله قبحا من الباب الثالث اى نحاه عن الخير فهو مقبوح
و منه قوله تعالى من المقبوحين اى المبعدين عن الخير والموسومين بحالة منكرة و قبح چبان و سيو لجه مقوله سنى
دشوب اريتنى و چركنى چقرمق معناسنه در يقال قبح البثرة اذا فضخها حتى يخرج قيحها و قيرمق معناسنه در
يقال قبح البيضة اذا كسرها قبحاله فعلى محذوف مصدريت اوزره مفعولدر نته كه شقحا لفظنى اتباعله قبحاله
وشقحا ديرلر خدا آنى خيردن بعيد ايلسون ديمكدر شقح ماده سنده بيان اولندى الاقباح همزه نك كسريله بر قبيح
ايش ايشلك معناسنه دركه قباحت ايتمك تعبير اولنور يقال اقبح الرجل اذا اتى بقبيح الاستقباح بر نسنه يى قبيح
كورمك معناسنه دركه چركسيمك و چركين صايمق تعبير اولنور يقال استقبحه ضد استحسنه التقبيح تفعيل
وزننده بر نسنه يى يا خود بر كسنه نك عملنى بكنميوب قبحه نسبتله و جه قباحتنى بيان ايلك معناسنه در يقال قبح عليه
فعله اذا بين قبحه القباح رمان وزننده آيويه اطلاق اولنور دب كبى المقابحة مفاعله وزننده سوكشمك
معناسنه استعمال اولنور يقال قابحه اذا شاتمه القبيحة قبيحك مؤنثيدر كه ذكر اولندى و عربلر يمدلرينك دلكلرى
واسع اولان ناقه يه قبيحة الشخب اطلاق ايدرلر و بو قبح البثره معناسندن مأخوذدر كه ذكر اولندى قبحان
سلمان وزننده بصره ده بر محله در القح قافك ضمى و حانك تشديديله لؤم و كرمدن خالص اولانه دينور يعنى خالص
لئيمه دينور كه آنده اصلا كرم اثرى اولميه كذلك خالص كريمه دينور كه آنده لأمتدن اثر اولميه يقال لئيم قح و كريم قح
اى خالص و مطلقا خالص اولان شيئه دينور مؤلفك و كل شئ قولى والخالص من كل شئ تقديرنده در و بو كونه تطويلى
طريقه ايجازينه منافيدر يقال عربى قح اى محض و جافى نسنه يه دينور كه باقشفسز كنده و ناتراش و غليظ نسنه دركه
انسان و كرك سائرى اولسون صحاح مترجمى بو يله محللرده جافى يى جفاكار و ستمكار ايله ترجمه سى خصوصا بو محلده
تعبيراتى نابمحلدر يقال رجل و شئ قح اى جاف بونده قطعا ظرافت و زراكت اثرى اولمامغله خالص غليظ و ناتراش
اولمش اولور و قح خام قاونه و قربوزه دينور القحاحة فصاحه وزننده والقحوحة قافك ضميله اسملردر
خالصلق معناسنه و قحوحه مصدر اولور خالص اولمق معناسنه يقال قح الشئ قحوحة من الباب الاول
اذا خلص القحاح غراب وزننده بو دخى محض و خالص معناسنه در يقال اعرابى قح و قحاح اى بين القحاحة
والقحوحة خالص و يقال قحاح الامر اى قصه و خالصه و اصله شروح و اتهماتدن منفهم اولديغى اوزره اصل قح
كلمه سى امصاره دخول و اهل بلد ايله مختلط اولميان اعرابى يه موضوع اولوب بعده خلوص و محضيتى جهتندن اخذ ايله
هر خالص نسنه يه و فظاظت و غلظتى جهتندن هر غليظ و جافى يه اطلاق ايلديلر القحقحة زلزله وزننده سس
بوغازده برى اوته ترددايدوب دونندرمك معناسنه در خرلدى كبى يقال صوته يقحقح اى يتردد فى حلقه و ميمون
قسمى كولمك معناسنه دركه كولر شكلنده صرتمسندن عبارتدر يقال قحقح القرد اذا ضحك القحقح هدهد
وزننده دبرى احاطه ايدن كمككه دينور يقال اشتكى قحقحه وهو العظم المطيف بالدبر و بر موضع آديدر القحقاح
سلسال وزننده والمقحقح اسم فاعل بنيه سيله شديد معناسنه در يقال قرب قحقاح و مقحقح اى شديد
القدح قافك فتحيله صوبى عب و جرع جرع جهتلريله ايچمكدن زياده و جهله ايچمكه دينور شارح ديركه مؤلف
بونى محيط ابن عباددن اخذ ايدوب لكن غافل بولنمشدر ابن عباد كبى زيرا بو القحقح فوق القب تعبيرندن مصحفدركه
ذكر اولنديغى اوزره سكردن كمكيدر رقب ديدكلرى كمكدن بوقريجه اولور حتى صغانى دخى بونده ابن عبادى
رد ايلمشدر القدح قافك كسريله هنوز يلك و تمرن كچورلمامش اوقه دينور ابن اثير بو رسمه ترتيب ايلمشدر كه
اوق قسمى ابتدا كسلدكده قطع دينور بعده بونلدقده نصكره برى دينور طوغرلدقدنصكره قدح و تمرن و يلك
كچورلدكدنصكره سهم دينور انتهى قمار اوقنه قدح ديدكلرى بو جهتله در جمعى قداح كلور قافك كسريله و جمع

قلتى اقدح كلور و اقاديح كلور كه جمع الجمعى اوله جقدر و قدح غنى قبيله سنده بر فرس اسميدر القدح فتحتيله
شول صوقابنه دينور كه استيعاب ايلديكى صو ايكى آدمى قانديره على قول صغير و كبيرنى جامع اسمدر كه اسم جنس
اولور كرك اغاجدن و كرك طبراقدن و بللوردن اولسون تركيده كاسه و برداق و چناق تعبير ايتدكلريدر اسكره دخى ديرلر
جمعى اقداح كلور القداح شداد وزننده قدح دوزن آدمه دينور مؤلفك و متخذه قولى و صانعه معناسنه در
القداحة كتابه وزننده قدحجيلك صنعتنه دينور القدح مدح وزننده بر كسنه نك عرضنه يا نسبنه دخل و طعن
ايلك معناسنه در يقال قدح فى نسبه قدحا من الباب الثالث اذا طعن فيه و تمرن كچوردايكن اوقى تمرنك دبيله يارمق
معناسنه در يقال قدح فى القدح اذا خرقه بسنخ النصل و چقماق چاقمق معناسنه در يقال قدح بالزند اذا رام الايراء به
و قدح اغاجده و ديشده اولان قورد يكنيه دينور كه رخنه سى اوله جقدر و بو تسميه بالمصدردر قادح دخى دينور كما سيذكر
و قدح كوز ايچنده باتوب چقورلنمق معناسنه دركه دائره سى قدح كبى اولور يقال قدحت عينه اذا غارت الاقتداح
افتعال وزننده بو دخى چقماق چاقمق معناسنه در يقال اقتدح بالزند بمعنى قدح و كبچه ايله چولمكدن طعام قوپرمق
معناسنه در يقال اقتدح المرق اذا غرفه بالمقدحة و بر ماده ده اعمال فكر و رأى و تدبير ايلك معناسنه
استعمال اولنور كه معناى اولدن مأخوذدر يقال اقتدح الامر اذا دبره المقدح منبر وزننده والقداح شداد
وزننده والمقداح مصباح وزننده چقماق دمورينه دينور و قداحه هاء ايله چقماغك
طاشنه دينور و مقدح منبر وزننده كفچه يه دينور كه آشچيلر قوللنور القادح قدح كبى بعض اغاجده و ديشده اولان
قورد يكنيه دينور كه رخنه سى اوله جقدر يقال وقع فى الشجر والسن قدح كما ذكر و قادح اى اكال و قادح بعض اغاجده
اولان چتلاغه اطلاق اولنور القادحة هاء ايله ديشه و اغاجه دوشن قورد يكنيه دينور القدحة غرفه
وزننده كبچه ايله بر طالدرملق طعامه دينور تقول اعطنى قدحة من المرق اى غرفة القدوح صبور وزننده سبكه
دينور ذباب معناسنه و صو يى ال ايله آلنمق قابل اولان قويى يه اطلاق اولنور الاقدح احمر وزننده بو دخى سبكه دينور
ذباب معناسنه القديح امير وزننده چوربايه دينور على قول چولمك دبنده قالوب كبچه ايله آلنمسى زحمتلوجه اولان
بقيه يه دينور التقديح تفعيل وزننده آتى ارقلمق تضمير معناسنه دركه بو آر قلمغه راندرمق و آتى براق ايتمك تعبير
اولنور مسافه بعيده يه يا خود جنكه كيده جك اولدقده چند روز مقدم يمنى تقليل و هر كون كز ديروب و سكرتدرمكله
راندررلر كويا كه آتى قدح كبى يعنى اوق كبى ضامر و حديد ايلك اولور يقال قدح الفرس تقديحا اذا ضمره و كوز
چقورلنوب ايچنه باتمق معناسنه دركه كاسه كبى اولور يقال قدحت عينه اذا غارت القدحة قافك كسريله
اقتداح نادرن اسمدر يعنى چقماق چاقنه دينور و منه ماورد فى الحديث لوشاء الله لجعل للناس قدحة ظلمة
كما جعل لهم قدحة نور يعنى خداى متعالك اراده عليه سى تعلق ايلسيدى ناس اوزره بر جانم ظلمت ارسال ايدوب
ظلمت ايچره ابقا ايدرايدى نته كه بر جانم نور عنايت ايلكله بو كونه نور و ضيا ايچره ابقا ايلدى و قدحه رأى و تدبير
معناسنه اسمدر القدحة قافك فتحى و دالك سكونيله قدح زند معناسندن بناء مره در چقماغى بر كره چقماق
معناسنه در القداح كتان وزننده تر و تازه نباتك او جنه دينور و بو نجه ديدكلرى نباتك تازه و ملايم فليزلرينه دينور
و تميم ديارنده بر موضع آديدر ذو مقيدحان تصغير بنيه سيله ابن الهان دركه ملوك يمندن بريدر المقاذحة
ذال معجمه ايله مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه در يقال قاذحه اذا شاتمه التقذح تفعل وزننده بر آدمه شر كير
اولوب شر اظهار ايلك كه شر صاتمق تعبير اولنور يقال تقذح له بشر اذا تشرر القرح قافك فتحى و ضميله سلاح
مقوله سنك طوقنمسيله بدنه عارض اولان يارهيه دينور مفردى قرحه در على قول قافك فتحيله آثارينه يعنى يارمه و ضميله
آندن حاصل اولان درد و المه دينور و قرح و قرح بدنده چقان يارهلره دينور و قرح قافك فتحيله مصدر اولور يارهلمق
معناسنه يقال قرحه قرحا من الباب الثالث اذا جرحه و بدنده يارهلر چقرمق معناسنه در يقال قرح الرجل قرحا
من الباب الرابع اذا خرجت به القروح و قرح بدنده چقان شول قبارجغه و سيولجه يه دينور كه فساده واروب
آزتمش اوله و شول او يوزلق علتنه دينور كه ايك شديد اولمغله عارض اولديغى دوه كوشكلرنى هلاك ايدر اوله و قرح
لغو و باطلى حقله مقابله و ابطال ايلك معناسنه استعمال اولنور نته كه جرح دخى بو معناده مستعملدر قاضينك
ابطال شهادت كاذبه ايلديكى كبى كويا كه سيف حقله آنى زخمدار ايدر يقال قرحه بالحق اذا استقبله به و صو اولميان
محلده قويى قازمق معناسنه استعمال اولنور كه ارضى بيهوده مجروح ايدر يقال قرح بئرا اذا حفرها فى موضع
لا يوجد فيه الماء القريح جريح وزننده و مرادفيدر كه مجروح معناسنه در و خالص معناسنه در يقال شئ
قريح اى خالص مؤلف بونى تكرار ايلمشدر و هنوز بيدا اولوب قالقمغه بشلين بولوده دينور و قريح ابن المحل اسميدر كه

سامة بن لوی القرشی نسبتنك رجالندندر وقریع السحابه بلودك صوینه دینور المقروح میمك فتحیله بدننده یاره لری اولان كمسیه دینور وشول یوله اطلاق اولنور كه یك چوق ایشلنمكله چكنوب آشنمش اوله یقال طریق مقروح ای اثر فیه فصار ملحوبا الاقراح همزه نك كسریله بر كمسه نك دوه لری قرح علتنه اوغرامق یعنی یك اویوز اولمق معناسنه در یقال اقرح القوم اذا اصاب ابلهم القرح ای الجرب الشدید وقرحه یه مبتلا ایلمك معناسنه در یقال اقرحه الله ای جعله قریحا و بتون طرنقلی طوار قارح اولمق معناسنه در یقال اقرح الفرس اذا اصار قارحا كما سیذكر القرحة جرعه وزننده بدنده حادث اولان یاره یه دینور كه ذكر اولندی وقرحه آت قسمنك آلننده اولان غره دن یعنی صباح الخیر تعبیر اولنان بیاضدن آزجه اولان آقلغه اطلاق اولنور وقرحه بر شیئك اول وابتداسنه اطلاق اولنور كه هنوز ظهور ایلدیكیدر غره كبی تقول وصلنا قرحة الربیع او الشتاء ای اوله القرحاء حمراء وزننده شول باغچه یه اطلاق اولنور كه جابجا اشجاری بیاض چیچكلر آچمش اوله یقال روضة قرحاء ای فیها نوارة بیضاء القرحان عثمان وزننده بر نوع منتار اسمیدر كه كوچك و بیاض اولاندر آق منتار و بللی منتار تعبیر اولنور مفردی اقرح یاخود قرحانه در وقرحان شول دوه یه دینور كه اصلا اویوز اولمامش اوله وشول چوجغه دینور كه اصلا چیچك وقزامق چقرمامش اوله یقال بعیر قرحان اذا كان لم یجرب قط ویقال صبی قرحان اذا لم یجدر الواحد والجمع سواء واماقی حدیث عمر رضی الله عنه قرحانون فهی لغیة مؤلف بونكله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر لما اراد عمر ان یدخل الشام وهی تستعر طاعونا فقیل له ان من معك من اصحاب محمد قرحان وفی روایة قرحانون وهی لغیة یعنی وجه مذكور اوزره مفرد وجمعی برابر اولمغله جمع صورتی لغت ضعیفه در وكه در و بوراده قرحاندن مراد اصلا وباء چقرمیان آدملر دیمكدر جرب علتی كورمین دوه یه تشبیه اولنمشدر و بوراده قرحان كلمه سی خالص معناسنه اولان قراح وقریحدن مأخوذدر وقرحان برنسنه دن خارج و بری الذمه اولانه اطلاق اولنور كه بودخی خلوص معناسندندر تقول انت قرحان من هذا الامر ای خارج وهر كز جنك وجداله حاضر اولمامش آدمه اطلاق اولنور یقال رجل قرحان اذا كان لم یشهد الحرب قط و یاره اصابت ایلمش كمسیه اطلاق اولنمغله معنای اول ایله ضد اولور یقال رجل قرحان اذا مسته القروح بو معناده قرحه دن مأخوذدر و بو معناده مذكر ومؤنث اولور القراحی غرابی وزننده قرحان كبی برماده دن خارج و بری اولان آدمه دینور واصلا حرب وقتال كورمین كمسیه دینور و بدوی اولمیوب قریه وقصبه ده ملازم اولان قروی آدمه دینور المقارحة مفاعله وزننده روبرو اولمق معناسنه در غرة الفرس معناسندن مأخوذدر یقال قارحه اذا واجهه القارح آزی دیشنی یارمش بتون طرنقلی دابه یه دینور كه دیشلری تمام بتدكدنصكره اولورنته كه اول كریه یه واران دوه یه بازل دینور جمعی قوارح كلور وقرح كلور ركع وزننده وشاذ اوله رق مقاریح كلور ومؤنثنده قارح دینور مذكری كبی وقارحه دینور هایله وقارح آزی دیشنده دینور كه بتون طرنقلی حیوان آنكله قارح اولور شارح دیر كه بتون طرنقلی حیوان آزیسنی یاردقده یقرح دیرلر ودوه آزیسنی یاردقده یبزل دینور وچتال طرنقلی یاردقده یصلغ دینور وقارح ارسلانه اطلاق اولنور دوكریشدن ماینی میدانلو اولان یابه دینور وكه لكی بللو اولان ناقه یه دینور القروح قعود وزننده والقرح فرح وزننده بتون طرنقلی دابه آزیسنی یاروب قارح اولمق معناسنه در یقال قرح الفرس قروحا وقرح قرحا من الباب الثالث والرابع اذا صار قارحا علی قول فروح وقرح دابه مذكوره نك دیشلری بالجمله بتون تمام اولمق یاخود رباعیه دیدكلری دیشلرك اوته یاننده اولان دیشی دوشورمك معناسنه در و رباعیه اوك دیشلرك اكسه سنده اولان دورت دیشدر كه آنك اكسه سنده اولان دیش دوشدكدنصكره یرنده آزی دیشی نابت اولور بونلرك مجموعنك مرجعی بردر معلوم اوله كه چتال طرنقلی حیوانه ظلف دینور ودوه وفیل كبی طرنغی اولمیانه خف دینور و بتون طرنقلی یه حافر دینور وحافرلر یاشنده اولانه حولی دینور ایكی یاشنده اولانه جذع واوچ یاشنده اولانه ثنی دورت یاشنده اولانه رباعی و بش یاشنه كیرنه قارح دینور كه آزیسنی یاروب دیشلری تمام اولانیدر وقروح ناقه نك حملی بلورمك معناسنه در یقال قرحت الناقة قروحا اذا استبان حملها القراح سحاب وزننده صافی صویه دینور آب ناب معناسنه كه اكا برنسنه قارشمامش اوله وهر خالص و بیغش نسنه یه دینور وشول ارضه دینور كه آنده قطعا صو واغاج اثری اولمیوب خالص یر اوله جمعی اقرحه كلور اجوبه وزننده وزرع یاخود غرس ایچون نطس اولنوب تمیز واصلاح اولنمش حاضر ترلایه دینور وقراح بغداد اولكه سنده درت محلك اسمیدر القرواح قرطاس وزننده والقریاح یا ایله والقرحیاء قافك كسریله جربیاء وزننده بونلرده زرع وغرس ایچون نطسلنوب اصلاح اولنمش ترلایه دینور وقرواح ایاقلری اوزون اولان ناقه یه دینور واوزون اولوب بدنی بغایت دوز واملس اولان خرما

آغاجنه

اغاجنه دینور جمعی قراویح كلور وشول دوه یه دینور كه صوبی بیوك دوه لر ایله ایچمكدن امتناع ایدوب كوچكلری كلدكده آنلر ایله بیله جه ایچر اوله وآچق وبارز فضاء ومیدانه دینور كه اوزرنده سمایه حائل اولان سقف وشجر مقوله سی نسنه اولمیه كه تحت السماء تعبیر اولنور القرحان سلمان وزننده ارسلانه دینور القریحة سفینه وزننده قویدن الك اول استخراج اولنان صویه دینور تقول شربت قریحة البئر ای اول ما استنبط منها وقریحه انسانك مجبول اولدیغی طبیعتنه اطلاق اولنور یقال لفلان قریحة جیدة ای طبیعة مفتاح شرحنده علامه شیرازی دیمشدر كه طبیعته قریحه اطلاقی مجاز بمراتب در زیرا اصل قریحه قرح وحفر اولنان قویی یه دینور بعده الك اول استنباط اولنان شیئه اطلاق اولنور بعده ابتداع اولنان شعر وخطبه مقوله سنه آندن محلی اولان طبیعته اطلاق اولنمشدر لكن ابتداء امردن بره تشبیه اولنمق اخصر طریقدر وقریحه هر نسنه نك اولنه اطلاق اولنور تقول اخذت قریحة الشیء ای اوله وباكورته القرح قافك ضمیله یاره لره دینور كه ذكر اولندی وقریحه كبی قویدن ابتدا استنباط اولنان صویه دینور وهر شیئك اولنه وتازه سنه اطلاق اولنور وآیك اولندن اوچ كونه دینور الاقتراح افتعال وزننده بالبداهه یعنی بی توقف وبی تفكر سوز سویلمك معناسنه در تقول اقترحت خطبة ای ارتجلتها ومن غیر سماع برنسنه استنباط ایلمك معناسنه در كه مراد كندیلكندن استخراج ایلمكدر تقول اقترحت الشیء اذا استنبطته من غیر سماع وبرنسنه یی اوزندولیوب اختیار ایلمك معناسنه در تقول اقترحت الشیء اذا اجتبیته واخترته وقریحه دن برنو ظهور نسنه پیدا ایلمك معناسنه در تقول اقترحت الامر ای ابتدعته وبر كمسه دن برنسنه یی تحكم طریقیله ایستمك معناسنه در ممكن الحصولی دكلمی فكر ایلمكسزین بك حاجتك ایسه ویررسن دیمك كبی یقال اقترح علیه بكذا اذا تحكم واصلا ركوب اولنمامش دوه یه ركوب ایلمك معناسنه در كه الك اول كندیسی بنمش اولور یقال اقترح البعیر اذا ركبه قبل ان یركب وصو اولمیان یرده قویی قازمق معناسنه در كه بو قرحه دن مأخوذدر یقال اقترح بئرا اذا حفرها فی موضع لا یوجد فیه الماء ذوالقروح شعرای جاهلیه دن مشهور امرء القیس بن حجرك لقبیدر مرسومك پدری قتل اولندقده استمداد ایچون قیصر رومه التجا ایدوب اولدخی حسن رعایتله برمدت یانده ابقا وبیازینه مساعده ایله دیارینه ارجاع ایلدی عقبندن بعض حسادك افسادینه مبنی قیصر متغیر اولمغله اكسه سندن برمسموم خلعت ارسال والباس ایلمكله سمك تأثیرندن وجودنده قرحه لر حادث اولوب متأثرا فوت اولمغله علتی خلالنده ذوالقروح ایله ملقب اولدی شارح دیر كه سیوطی روایتنه كوره امرء القیس ذوالفروج ایله ملقبدر كه فا وجیمله در اصلا اركك اولادی اولمیوب مجموعی قیز اولادی اولدیغنه مبنی ملقب اولمشدر ذوالقروح ذوالفروج مصحفیدر ذوالقرح فتحتیله شعرادن كعب بن خفاجه لقبیدر القرحاء حمراء وزننده ایكی فرس اسمیدر قراح غراب وزننده بحرین ولایتنده قطیف نام بلده نك دریا جهتنده اولان ساحلی اسمیدر واوزاده برقریه آدیدر القریحاء مصغر بنیه سیله بتیراء وزننده اباغك اوجی كبی برنسنه در كه آت قسمنك قارننده اولور وقریحاء البعیر دوه نك قورساغنه دینور كه انسانك معده سی یرنده در المقرحة محدثه وزننده هنوز ادراك ایدن تازه خرماره دینور وشول دوه لره دینور كه آغزلرنده قرحه لر پیدا اولمغله دوداقلری سولپوك وصارقق اوله یقال ابل مقرحة اذا احدثت فی افواهها قروح فتهدلت لذلك مشافرها اقرح همزه نك فتحی وراءك ضمیله بر موضعدر قرحیاء جربیاء وزننده بر موضعدر ذوالقرحی سكری وزننده وادی القری نام محلده بر موضعدر القراحیان قافك ضمی وثنیه بنیه سیله ایكی بوكوره دینور خاصرتان معناسنه التقرح تفعل وزننده حاضرلنمق معناسنه در یقال تقرح له اذا تهیأ القردح قافك ودالك ضمیله بر كونه قاش آدیدر وقافك فتحیله زبارزد در وایری میمونه دینور القردوح زنبور وزننده بودخی ایری میمونه دینور القردحة دحرجه وزننده بر كمسه كندیدن مطلوب اولان شیئی اقرار ایلمك معناسنه در یقال قردح الرجل اذا اقر بما یطلب منه وتذلل ایلمك معناسنه در یقال قردح الرجل اذا تذلل القردوحة والقردحة قافلرك ودالرك ضمیله شول جوز طرزنده یومریجه كمكه دینور كه بلوغه مقارب اولان اوغلانك بوغازی چقورنده ظهور ایدر یقال راهق الغلام فبدت قردوحته وقردحته ای العظم كالجوزة تظهر فی حلق المراهق المقردح اسم فاعل بنیه سیله قوشی آتلرینك اونجبسندن صكره كلان آته دینور كه خارجدر الاقرنذاح ذال معجمه ایله احرنجام وزننده برآدمه فضولی بر جرم وجنایت اسناد ایلمك معناسنه در تقول اقرنذح لی فلان ای تجنی علی المقرنذح اسم فاعل بنیه سیله شره وفساده آماده اولان كمسیه دینور یقال هو مقرنذح ای مستعد للشر القرزح قافك وزای معجمه نك ضمیله بر نوع شجر آدیدر و برفرس اسمیدر وعرب نسوانه مخصوص بركونه لباس آدیدر القرزحة قنفذه وزننده بودور وزشت وبی اندام خاتونه دینور و برنوع سبزه و بركونه كوچك

شجر آدیدر القرشحة شین معجمه ایله دحرجه وزننده بغین یقین صیچرامق معناسنه‌در یقال قرشع الرجل اذا وثب
وثبا متقاربا القرح قافك کسریله صوغان تخمنه دینور و تجره حوایجنه دینور تابل معناسنه طوز و بوبر و نخود
وکمون کبی بونده قافك فتحیله ده جائزدر القراح عطار وزننده ذکر اولنان حوایجك صاتیجیسنه دینور وقرح قافك
کسریله بیلانك ترسنه دینور خرء الحیه معناسنه القرح مدح وزننده تجره‌یه طعام حوایجی قومق معناسنه‌در
یقال قرح القدر قرحا من الباب الثالث اذا جعل القرح فیها وقرح وقزوح قعود وزننده کوپك قسمی بولنی بردن
دفع ایدوب ایشه‌مك معناسنه‌در که سیمك تعبیر اولنور یقال قرح الکلب ببوله وقرح قرحا وقزوحا من الباب الثالث
والرابع اذا ارسله دفعا وقرح وقرحان فتحاتله چولمك کندیدن چقان طعام مقوله سنی طملاتمق معناسنه‌در که
قیاغی آچلدیغی کبی طاشرمقدن عبارتدر یاخود اسناد مجاز بدر هنوز چقارر ایکن طملاتمق حسبیله یقال قرحت القدر
قرحا وقرحانا اذا اقطرت ماخرج منها کرچه نسخه لرده القدر کلمه سی مرفوعا واقطرت ساکنا مضبوطدر لکن
قرحت متکلم واقطرت مخاطب صیغه‌سی اولسه تکلفدن سالم اولور بلکه بو صواب اولمق غالبدر وقرح کوپك
قسمنك بولنه دینور تسمیه بالمصدردر ومرتفع اولمق معناسنه‌در یقال قرح الشیء قرحا اذا ارتفع ومنه سعر قازح التقریح
تفعیل وزننده بودخی تجره‌یه طعام حوایجی قومق معناسنه‌در یقال قرح القدر اذا جعل القرح فیها وکلامه کذب
قاتمقسزین حسن وزینت ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال قرح الحدیث اذا زینه واغاجك بمثی چوق
اولمق ایچون دبنه بول قومق معناسنه‌در اکینه وسبزه‌یه اوکمق ایچون کوبره دوکدکلری کبی اغاجك دبنده بول
وضع ایدرلر یقال قرح اصل الشجرة اذا بوله یعنی جعل فیه بولا لیکثر ثمرها وتقریح اسم اولور بعض نباتك یاخود
اغاجك داللرینك اوجلرنده کوپك بنجه سی کبی خرده ومنشعب پیدا اولان شعبه‌یه دینور القریح امیر وزننده
ملیح لفظنه اتباعا ذکر اولنور یقال مالح قریح المقرحة مکنسه وزننده مملحه‌دن یعنی طوزلق تعبیر اولنان ظرفدن
برکونه‌یه دینور که مراد ایچنده بوبر و دارچین امثالی حوایج وضع اولنان ظرفدر طوزلق یانده بوبرلك دیدکاری
اوله جقدر فارسیده افزاردان دیرلر التقاریح تانك فتحیله طعام حوایجنه دینور ابازیر معناسنه و بو تعاشیب کبی مفردی
نامسموعدر القرحة جرعه وزننده صاری وقرمزی ویشل رنکلردن اولان اوزون اوزون خط وطریقه‌یه
دینور جمعی قرح کلور غرفه وغرف کبی وقرحه یوکسکلك ارتفاع معناسنه‌در قوس قرح زفر وزننده علایم
سماویه غلطی الکم صاغمه تعبیر اولنان دائره هوائیه‌یه دینور که اوقات رطبه‌ده حادث اولور ذکر اولنان قرحه‌دن
مأخوذدر وجه مذکور اوزره طرایق ملونه‌یی مشتمل اولدیغیچون یاخود ارتفاعی سببیله تسمیه اولنمشدر
وعند البعض قرح سحاب اوزره مؤکل اولان فرشته‌نك اسمیدر علی قول ملوك عجمدن برینك اسمیدر قوس بونلرك
برینه مضاف اولمشدر شارح دیرکه قرح برشیطانك اسمی اولمغله قوس قرح تعبیرندن نهی نبوی واقع اولمشدر
روی عن ابن عباس لاتقولوا قوس قرح فان قرح اسم شیطان ولکن قولوا قوس الله انتهی وقرح زفر وزننده مزدلفه‌ده
برطاغك اسمیدر مصباحك بیاننه کوره تقدیرا قازحدن که عالی معناسنه‌در معدول اولمغله عدل وعلمیتله غیر منصرفدر
وقوس قرح منصرفدر زیرا قزحه‌نك جمعیدر وعند البعض اسم فرشته یاخود اسم شیطان اولمغله غیر منصرفدر
القازح عالی ومرتفع معناسنه‌در ومنه یقال سعر قازح ای عال و بو مجازدر وقازح فازق کبی صلب ومتین اولان ذکره
دینور التقزح تفعل وزننده نبات چتال چتال چوق داللو بداقلو اولمق معناسنه‌در یقال تقزح النبات اذا تشعب
شعبا کثیرة المقزح معظم وزننده انجیر اغاجنه شبیه برنوع شجرك اسمیدر که بادیه اشجارندندر القزاح غراب
وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص برمرضك اسمیدر الفوازح قازحه‌نك جمعیدر مرتفعه معناسنه بو مناسبتله
صو یوزنده حادث اولان قبارجقلره اطلاق اولنمشدر یقال تکثرت قوازح الماء ای نفاخاته القساحة فساحه
وزننده والقسوحة فسوحه وزننده برنسنه پك اولمق معناسنه‌در یقال قسح الشیء قساحة وقسوحة من الباب
الثالث اذا صلب وبرکسه‌نك ذکری قوی اولمغله چوق چوق قوامه کلمك معناسنه‌در یقال قسح الرجل اذا کثر
انعاظه و بوکلك معناسنه‌در یقال قسح الحبل اذا فتله الاقساح همزه‌نك کسریله بودخی برکسه قوام ذکری کثیر اولمق
معناسنه‌در یقال اقسح الرجل بمعنی قسح القسح فتحتیله قوریمق یبس معناسنه‌در علی قول بعد الانزال ذکرك اغیوب
قائم طورمسنه دینور القساح غراب وزننده مقسوح معناسنه‌در که صلابتلوشیئه دینور المقاسحة مفاعله وزننده
برینه یبس وشدتله معامله ایلمك معناسنه‌در که سرتلمك وسرتلشمك تعبیر اولنور یقال قاسحه اذا یابسه
ای عامله بالیبس والشدة القاسح بوغون شیئه دینور یقال ثوب قاسح ای غلیظ قشاح شین معجمه ایله قطام
وزننده دیشی صرتلانه دینور القاشح قاسح وزننده ومرادفیدر که غلیظ دیمکدر یقال ثوب قاشح ای قاسح

القشاح غراب وزننده قوری شیئه دینور یابس معناسنه القفح قافك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌یی کریه
کوروب آندن یکرنمك معناسنه‌در یقال قفحه قفحا من الباب الثالث اذا کرهه وطعامی جانی ایستمیوب امتناع
ایلمك معناسنه‌در یقال قفح عن الطعام اذا امتنع عنه و برنسنه‌یی دوا سفوف ایدرکبی یومشق دوکوب سفوف ایلمك
معناسنه‌در یقال قفح الشیء اذا استفه کما یستف الدواء القفحة سفینه وزننده اوزرینه قیون سودی صاغلمش
تازه کره یاغنه دینور القفحاء حمراء وزننده چتال چتال هوایه آغان غباره دینور یقال عجاجة قفحاء وهی
ان تری شعو با یتشعب منها القلح فتحتیله والقلاح غراب وزننده دیشلره عارض اولان صاریلغه دینور قلاح
اسمدر قلح مصدردر دیشلر صرارمق معناسنه یقال قلحت الاسنان قلحا من الباب الرابع اذا اصفرت التقلیح
تفعیل وزننده علاجله دیشلرك صفرتنی کیدرمك معناسنه‌در که سلب ایچوندر قردت البعیر کبی ومنه المثل * عود یقلح
علی بناء المجهول ای تنقی اسنانه وتعالج من القلح عود قوجه‌دوه‌یه دینور که دیشلری صرارر ومثل مزبور سعی
بیفائده ده ضرب اولنور مترجم دیرکه کتب طبیه‌ده مشروح اولدیغی اوزره دیشلرك لونی متغیر اولمسی فاسد بخاردن
یاخود متعفن اولمش خلطدن نشأت ایدر یانمش کیك بو یوزی ومرجانهر برندن یارمشر درهم وانجو ومصطکی
وابرساهر برندن بر ردرهم ومسك درت بغدای بونلری انجه سحق ایدوب برقاچ دفعه دیشلره سوره‌لر تغیرنی ازاله ایدوب
بغایت جلا ویرر القلح قافك کسریله کیرلو لباسه دینور ثوب وسخ معناسنه القلح قافك فتحیله قوجه
حماره دینور الاقلح احمر وزننده دیشی صرارمش کشی‌یه دینور مؤنثی قلحادر وبوق بوجکنه دینور واقلح بن
بسام البخاری محدثیندندر وعاصم بن ثابت بن ابی الاقلح اصحابندندر التقلح تفعل وزننده قحط اثامنده دیاردیار
کزوب رنج وزحمتله کسب وکار ایلمك معناسنه‌در که محنتدن دیشلرنی صرارر یقال تقلح فلان البلاد اذا تکسب فیها
فی الجدب القلحم اردب وزننده که قوجه یه دینور موضع ذکری میم بابیدر مؤلف بونکله جوهری‌یه تعریض ایلمشدر
القلفحة قافله دحرجه وزننده برنسنه‌نك مجموعنی سپوری یمك معناسنه‌در یقال قلفح الطعام اذا اکله اجمع القمح
قافك فتحی ومیمك سکونیله حبو بادن بغدایه دینور بر معناسنه شارح دیرکه زمخشری فائقده دیدیکه قمح اصلنده
رفعت معناسنه‌در حنطه‌یه اطلاقی حبو باتك ارفع واعلاسی اولدیغیچوندر وقمح مصدر اولور برنسنه‌یی سفوف کبی
خرد ایدوب آوجیله آغزنه آتمق معناسنه یقال قمح السویق قمحا من الباب الرابع اذا استفه الاقتماح افتعال
وزننده قمح معناسنه‌در یقال اقتمحه بمعنی قمحه القمیحة قریحه وزننده جوارشه اطلاق اولنور که سفوف
وجهیله تناول اولنان ادویه‌دن عبارتدر وجوراش کوارش فارسی معربیدر که هضم ایچون تناول اولنان دارودن
عبارتدر تقول اقتمحت القمیحة ای الجوارش القمحة جرعه وزننده قمحه‌دن آغز طلوسی اولانه دینور وقمحه
ورس اسمیدرکه یمن زعفرانی دیدکلری داروددر وعتیق شرابك یوزینه چوکن غبار کبی کوفه دینور وزعفرانه دینور
القمحان قافك ومیم مشدده‌نك ضمیله عنفوان وزننده ومیمك فتحیله لغتدر بودخی یمن زعفرانه علی قول عتیق
شراب اوزره چوکن توز کبی کوفه وزعفرانه دینور القموح قعود وزننده دوه حوض اوزرنده صویی ایچمیوب
باشنی یوقری قالدروب طوتمق معناسنه‌در کرك ابتدای امردن وکرك ایچوب قاندقدنصکره اولسون یقال قمح البعیر
قموحا اذا رفع رأسه عند الحوض وامتنع من الشرب التقمح تفعل وزننده والانقماح انفعال وزننده قموح
معناسنه‌در القامح قمحدن اسم فاعلدر جمعی قمح کلور رکع وزننده وقامح مطلقا صودن کاره اولوب امتناع
ایدنه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون ونه علتدن ناشی اولورسه اولسون وپك صوسزلقدن بغایت سست
وفاتر اولمش دوه‌یه دینور المقامحة مفاعله وزننده دوه صویه کلوب برعارضه سببیله صو ایچمیوب اعراض
وامتناع ایلمك معناسنه‌در تقول قامحت ابلك اذا وردت ولم تشرب لداء او برد وهی ناقة مقامح وابل مقامحة
و بورائم ومربع کبی بلاهاء وارد اولان صفاتندندر الاقماح همزه‌نك کسریله باشی یوقری قالدروب کوزی
اشاغی‌یه طوغری دیکمك معناسنه‌در یقال اقمح الرجل او البعیر اذا رفع رأسه وغض بصره و بورونی کوکه طوتمق معناسنه
استعمال اولنور که خود بینلکدن کنایه‌در یقال اقمح بانفه اذا شمخ به وغلال سنبله‌سی اوزلنمك معناسنه‌در یقال
اقمح السنبل اذا جری فیه الدقیق و بغدای سنبله‌سی کمالنی بولمق معناسنه‌در یقال اقمح البر اذا صار قمحا نضیجا
وکردنی بند ایچره اولان اسیر باغك مضایقه‌سندن باشی اشاغی‌یه اندره میوب دائما یوقری طوتدرمق معناسنه‌در
یقال اقمح الغل الاسیر اذا ترك رأسه مرفوعا لضیقه قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی فهم مقمحون ومنه حدیث
علی کرم الله وجهه قال له النبی علیه السلام ستقدم علی الله انت وشیعتك راضین مرضیین و یقدم علیه عدوك
غضابا مقمحین ثم جمع یده الی عنقه یریهم کیف الاقماح وکذا فی النهایة واقماح نبیذ ایچمك معناسنه‌در که رفع رأسی

مطلب

مسلرمدر یقال اقمح النبیذ اذا شربه بو ایکی معناده بعض نسخه‌ده اقتمح عنوانیله که افتعالدندر واقع اولوب لکن
شارح استصواب ایلمامشدر القماح کتاب وزننده والقماح غراب وزننده ذکر اولنان مقامحه‌دن اسملردرکه
دوه صودن امتناعه باشنی یوقری قالدرمغه دینور بوجهتله شهور رومیه‌دن کانون اول وثانی یه شهر قماح وقماح
اطلاق ایلدیلر زیرا شهرین مرقومینده صوغوق بغایت شدید اولمغله دوه قسمی صو ایچمکدن امتناع ایدرلر قال
فی الاساس ومن ذلك قالوا الشیبان وملحان وهما من اشد اشهر الشتاء برد اشهر اقماح لمقامحة الابل فیها عن برد الماء
وشیبان وملحان کانون اول وثانی اسملریدر صحاح مترجمی شهر اقماحك الفنی تثنیه یه حمل ایلیوب اقماح فهم
ایلدیکندن بشقه شدت برد ایله تفسیری پك بارددر القمحی ضیزی وزننده والقمحاة ها ایله ذکرك باشنه
دینور قیشه معناسنه القمحانة قافك کسریله انسانك باشندن اکسه سیله قفا چقوریتك ارالغنه دینور
التقمیح تفعیل وزننده برکسه کندی ذمتنه اداسی لازم کلان چوق نسنه‌دن طالبی آزجه نسنه ایله صاومق
معناسنه درمثلا برآدمه بیك غروش ویره جکی وار ایکن بر تقریب ایله بشیوز غروش ایله قیادوب صاومق کبی یقال
قمح فلانا اذا دفعه بالقلیل عن کثیر یجب له القنح قافك فتحی ونونك سکونیله برنسنه‌یی چوکان کبی
بوکوب اکمك معناسنه‌در یقال قنح الشیء قنحا من الباب الثالث اذا عطفه کالمحجن وصودن قانمغله
چکیلوب باشنی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال قنح الشارب اذا روی فرفع رأسه ریا وصودن
قاندقدنصکره کوکلسز زورایکی ایچمك معناسنه‌در یقال قنح الشارب اذا تکاره علی الشرب یعنی بعد الری
وبرآغاج یونوب آلتندن صوقشدرمغله قپویی یوقری قالدرمق معناسنه‌درکه مفتاحسز قپونك اولوجهله
اوکجه‌سنی جقروب آچقدن عبارتدر یقال قنح الباب اذا نحت خشبة فرفعه بها الاقناح همزه‌نك کسریله قنح
ایله معنای اخیره مرادفدر یقال اقنح الباب بمعنی قنح التقنح تفعل وزننده بودخی قاندقدنصکره مع الکراهه
ایچمك معناسنه‌در یقال تقنح الشارب اذا تکاره علی الماء القناحة رمانه وزننده برکونه انجره دینورکه اوزون
واکری اولور اکثری باغچه قپولری کلیتدر بنه ایدرلر التقنیح تفعیل وزننده قناحه دیدکلری انجری قپویه
اویدرمق معناسنه‌در تقول قنحت الباب اذا اصلحت القناحة علیه القوح قافك فتحی وواوك سکونیله یاره ایرینلنمك
معناسنه‌در یقال قاح الجرح یقوح قوحا اذا صارت فیه المدة وسپورمك معناسنه‌در یقال قاح البیت اذا کنسه
التقوح تفعل وزننده بودخی یاره ایرینلنمك معناسنه‌در یقال تقوح الجرح اذا صارت فیه المدة التقویح تفعیل
وزننده سپورمك معناسنه‌در یقال قوح البیت اذا کنسه الاقاحة همزه‌نك کسریله برکسه آخر آدمك طلب وسؤال
ایلیه‌جکی نسنه‌یی بعد السؤال ویرمك اوزره جزم وتصمیم ایلمك معناسنه‌در یقال اقاح الرجل اذا صمم علی المنع بعد
السؤال القاحة ساحه وزننده ومرادفیدر جمعی قوح کلور سوح کبی وقاحه مدینه قربنده برموضع آدیدر القیح
قافك فتحی و یانك سکونیله قان قارشمامش صافی ایرینه دینور مده معناسنه وقیح مصدر اولور یاره ایرین طوتمق معناسنه
یقال قاح الجرح یقیح قیحا یعنی قاح یقوح قوحا پس واوی و یائی اولور التقییح تقویح وزننده ومرادفیدر التقیح
تقوح وزننده ومرادفیدر الاقاحة اقاحه‌ئذ کورایله مرادفدر پس بوماده‌لر واویه و یائیه‌در فصل الکاف
الکبح کافك فتحی و بانك سکونیله مرکوب اولان دابه‌یی طوردرمق ایچون لجامنی کرو چکوب قاصمق معناسنه‌در یقال
کبح الدابة کبحا من الباب الثالث اذا جذب لجامها لتقف قال فی الاساس لبس کبح الصعب الشرس الا باللجام
الشکس نسخه‌لردن باب اشارتی ساقط اولمغله امهات سائره‌دن اخذ اولنمشدر و کبح قلیجله چالمق معناسنه‌در یقال
کبحه بالسیف اذا ضربه به و برکسه‌یی عزم ایلدیکی حاجتندن رد ایلمك معناسنه استعمال اولنورکه معنای اولدن
مأخوذدر یقال کبح فلانا اذا رده عن الحاجة الاکباح همزه‌نك کسریله کبح ایله معنای اولده مرادفدر یقال
اکبح الدابة بمعنی کبحها وشاخ وعالی اولمق معناسنه‌در یقال اکبح البناء علی بناء المفعول اذا کان مکبحا ای شامخا
الکبح کافك ضمیله مصل دیدکلری یوغرد صویی انواعندن سیاه نوعیدرکه ترکلر قره قروت وچوکلك تعبیر ایدرلر
علی قول رخبین اسمیدرکه مائیتلینی طبخله تغلیظ ایلمکله حاصل اولور ترکیده لور تعبیر اولنور المکبح معظم
وزننده شامخ وعالی نسنه‌یه دینور یقال انه لمکبح ای شامخ الاکبح احمر وزننده تند وشدید حیوانه دینور یقال بعیر
اکبح ای شدید المکابحة مفاعله وزننده برآدمه سوکمك وسوکشمك معناسنه‌در یقال کابحه اذا شاتمه الکابح
کاتح وزننده شول تطیر وتشأم اولنان نسنه‌درکه برآدمك قرشوسنه ظهور ایلیه وجهه‌سندن رد ایتدیکیچون اطلاق
اولنمشدر جمعی کوابح کلور یقال تطیر من الکابح وهو ما استقبلك مما یتطیر منه الکتح کافك فتحی وتای فوقیه‌نك
سکونیله طعامی طویجه قدر یمك معناسنه‌در یقال کتح الطعام کتحا من الباب الثالث اذا اکله حتی شبع

ویل

ویل برکسه‌نك اوزرینه طبراق توزیدوب صاورمق معناسنه‌در یقال کتحت الریح فلانا اذا سفت علیه التراب
عند البعض کتح یل برکسه‌نك اوزرندن لباسنی چکوب کوتورمك معناسنه‌در یقال کتحت الریح فلانا اذا نزعت
ثیابه وچکرکه برده اولان نباتی سپوری یوب بتورمك معناسنه‌در یقال کتح الدبا الارض اذا اکل ما علیها وکتح
کدحدن دون یعنی طرملامقدن آزجه چقل وجودی برملك معناسنه‌در یقال کتحه الحصی وهو دون الکدح ووجودك
دریسنه اصابتله تأثیر ایلمك معناسنه‌در یقال کتح الجلد اذا اصابه فاثر فیه واول مؤثر اولان شیئده کتح اطلاق اولنور
مؤلف بیانده استقصار ایلمشدر الکتحة کافك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله نوع انساندن آزجه جماعته دینور
یقال جاءت کتحة من الناس وهی من الناس جماعة غیر کثیرة التکاتح تکافح وزننده قلج ایله ورو روجنك ایلمك
معناسنه‌در یقال تکاتح الجیش بالسیف اذا تکافحوا به الکثح مدح وزننده کوت آچمق معناسنه‌در یقال کثح عن استه
اذا کشف یعنی عنه الثوب ویل برکسه اوزره طبراق صاورمق معناسنه‌در یقال کثحت الریح علیه التراب اذا سفته
وبرکسه‌نك مالنی نهب ایدوب مجموعنی سوری کوتورمك معناسنه‌در یقال کثح من المال ماشاء اذا کسحه ای اخذ کله
وبرکدرمك معناسنه‌در یقال کثح الشیء اذا جمعه وطاغتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال کثحه اذا فرقه التکثیح
تفعیل وزننده بودخی کوت آچمق معناسنه‌در یقال کثح عن استه بمعنی کثح التکثح تفعل وزننده برکسه‌یه چقل
طاشلر ایله اورمق معناسنه‌در یقال تکثح بالحصی اذا تضرب به الکح کافك ضمیله قح وزننده ومرادفیدرکه خالص
دیمکدر یقال عربی کح ای قح وخالص وعربیة کحة ای قحة ام کحه شول خاتوندرکه آیت فرائض آنك حقنده نازل
اولمشدر مزبوره صحابیه‌دراصحابدن اوس بن ثابت الانصاری زوجه‌سی ایدی موما الیه احد غزوه‌سنده شهید
اولوب مزبوره ایله اوچ قیزنی ترك ایلدی عمزاده‌لری جاهلیت عادتی اوزره جمیع مخلفاتنی اخذ وزوجه ایله صغاری
محروم ایلدکلرنده اشبو وللنساء نصیب الایة کریمه‌سی نازل اولمشدر فخر عالم علیه السلام حضرتلری مال مزبوره
وضع ید ایلمامه‌لری بابنده امر بیورملریله توقف ایدوب بعده یوصیکم الله الایة کریمه‌سی نازل اولمغله ام کحه‌یه ثمن
وقیزلره ثلثان وباقی مزبورلره اعطا اولندی الکحکح هدهد وزننده والکحکح سمسم وزننده پك قوجه قاری‌یه
دینور وقوجه ناقه‌یه دینور الکح ضمتیله قوجه قاریلره دینور شارحك بیانی اوزره مفردی کحاء‌در الکدح
مدح وزننده برکسه امك چکوب کندی نفسی ایچون سعی وکوشش ایله برایش ایشلمك معناسنه‌در یقال کدح فی العمل
کدحا من الباب الثالث اذا سعی وعمل لنفسه خیرا او شرا وکدح طرملامق معناسنه‌در یقال کدح وجهه
اذا خدش عند البعض برکسه‌نك جاننه شین وعیب ویره جك برنسنه ایلمك علی قول ضربه ایله یاخود سائر نسنه
ایله افساد ایلمك معناسنه‌در یقال کدح وجهه اذا عمل به مایشینه او افسده وکسب وکار ایلمك معناسنه‌در یقال
کدح لعیاله اذا کسب وطراق ایله صاچی بری برندن آیرمق معناسنه‌در یقال کدح رأسه بالمشط اذا فرج شعره وکدح
طرملامقدن پیدا اولان طرنق یاره‌سنه دینورکه طرمق تعبیر اولنور وبو تسمیه بالمصدردر یقال به کدح ای خدش جمعی
کدوح کلور التکدیح تفعیل وزننده بودخی یوزی طرملامق یاخود جاننه عیب ونقیصه ویره جك برایش
ایتمك معناسنه‌در یقال کدح وجهه اذا خدشه او عمل به مایشینه الاکتداح افتعال وزننده امك چکوب
کسب وکار ایلمك معناسنه‌در یقال اکتدح لعیاله اذا اکتسب التکدح تفعل وزننده طرملانمقدن ناشی
اعضاره‌لنمك معناسنه‌در یقال تکدح الجلد اذا تخدش المکدح معظم وزننده طرملانمش دیمکدر ومنه یقال
حمار مکدح ای معضض الکودح جوهر وزننده بررجل اسمیدر کدراح قرطاس وزننده برموضع آدیدر
الکذح کافك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله یل طاش وطبراق صاوروب آتمق معناسنه‌در یقال کذحته الریح کذحا
من الباب الثالث اذا رمته بالحصی والتراب الکرح کافك کسریله پاپاس صومعه‌سنه دینورکه خلوتخانه‌سیدر
جمعی اکراح کلور الکارح والکارحة انسانك بوغازینه دینور الاکیراح همزه‌نك ضمی وکافك فتحیله نصاری
طائفه‌سنك بصقلیه کونلرنده چقوب واره جقلری مواضعه دینورکه آیازمه مقوله‌سی یرلر اوله جقدر یقال النصاری
خرجوا الی الاکیراح وهی مواضع یخرج الیها النصاری فی اعیادهم مترجم دیرکه لفظ مزبور عبرانی یاخود سریانی
اولمق اغلبدر الکرثحة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه‌در یقال کرثحه اذا صرعه وآغر آغر سکرتمکه دینورکه
کزدحه دیدکلری سکرتمکدن دون اولور الکرتحة تای فوقیه ایله کرنحه وزننده یقمق ویره چالمق معناسنه‌در یقال
کرتحه اذا صرعه التکرتح تدحرج وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال تکرتح فی مشیته اذا مر مرا
سریعا الکردح زبرج وزننده قوجه قاری‌یه دینور وصلب ومتین کشی‌یه دینور الکرداح قرطاس وزننده بوکرك
انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کرداح ای سریع العدو الکردحة کرنحه وزننده آتدن اسمدر چابك

سکر تمکه و چابك سکر دشه دینور وکر دحه بره چالمق معناسنه در یقال کر دحه اذا صرعه الکرداح کافك ضمیله
بودور آدمه دینور التکردح تدحرج وزننده ومرادفیدر که یوارلنمق معناسنه در یقال تکردح الشیء اذا تدحرج
وتکرّع معناسنه درکه ذکر اولندی الکردحاء کافك کسری والفك مدیله کرچه قباس اولان فیحلی وخیرلی کبی
مقصور اولمقدر برنوع یوروشه دینور که آدملری اوفق اوفق آتهرق تیز تیز یورمك اوله جقدر المکردح مدحرج
وزننده بغایت متذلل ومتصاغر ومتواضع آدمه دینور المکرفح فایله مدحرج وزننده خلقی زشت وبی اندام وناز یبا
کشی یه دینور مشوّه معناسنه الکرمحة کرنحه وزننده ومرادفیدر که آهسته آهسته سکر تمك معناسنه در تقول
کرمحاً فی آثارهم ای عدونا متثاقلا الکسح مسح وزننده سپورمك معناسنه در یقال کسح البیت کسحا من الباب
الثالث اذا کنسه ویل بر یوزندن طپراغی صپرمق معناسنه در یقال کسحت الریح الارض اذا قشرت عنها التراب
وعاجز اولمق معناسندر که پك آغسقلق معناسندن مأخوذدر یقال به کسح ای عجز و پك آغسق اولمق معناسنه در
یقال فی رجله کسح ای ظلع شدید ویقال جمل مکسوح ای به ظلع شدید ما اکسحه فعل تعجبدر ما اثقله معناسنه که
نعجب آغر یوروشلی دیمکدر معنای مزبوردن مأخوذدر الاکتساح افتعال وزننده بر آدمك جمیع مالنی سپوری
اخذ ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اکتسحوهم ای اخذ وا مالهم کله المکسحة مکنسه وزننده ومرادفیدر که
سپورکه یه دینور الکساحة کافك ضمیله سپورندی یه دینور کناسه معناسنه واللرده اولان چولاقلق وایاقلرده اولان
کزترملك حالتنه دینور یقال به کساحة وهی الزمانة فی الیدین والرجلین الکسح فتحتیله برکسنه نك الی چولاق
یاخود ایاغی کوترم اولمق معناسنه در یقال کسح الرجل کسحا من الباب الرابع اذا صار اکسح الاکسح احمر وزننده
والکسحان سکران وزننده والکسیح امیر وزننده والکسّح زبیر وزننده الی چولاق یاخود ایاغی کوترم اولان
کشی یه دینورو اکسح طوپال و آغسقه دینور جمعی کسحان کلور کافك ضمیله و کسح امیر وزننده عاجز کمسه یه دینور
الکساح غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص بر علت آدیدر که ایاقلرنی آغسق ایدر المکسح معظم وزننده قبوغی
صویلمش نسنه یه دینور یقال عود مکسح ای مقشر المکاسحة مفاعله وزننده مشاربه شدیده معناسنه در یعنی هر بری
مشروبی سپوری ایچمك یقال کاسحا مکاسحة اذا شار با شدیدة الکدح کتف وزننده نامرد کمسه یه دینور که
لدی الاستعانه اعانه ایلمز اوله یقال رجل کسح اذا استعنته لا یعینك المکسحة معظمه وزننده عمامه ده برموضع
آدیدر و بوسین وشین ایله و فتحه لر و کسره لر ایله ده زباز ددر الکشح شین معجمه ایله کسح وزننده بدنده خاصره ایله ضلع
خلفك یعنی بوکور ایله آکسه ایکونك که قصه ایکودر ارالغنه دینور که بوش بوکور تعبیر اولنور فارسیده تهیگاه دینور
بو معناندرکه فلان کمسه شوایشی ستر واضمار ایلدی دیجك برده طوی کشحه علی الامر دیرلر و بندن اعراض
ایدوب الفت ومحبتی قطع و ترك ایتدی دیجك برده طوی کشحه عنی دیرلر و کشح قاطر بو بجعنه دینور ودع کبی جمعی
کشوح کلور و کشح بوکوره عارض اولان کشح علتندن ناشی بوکوره یاقی ایلمك معناسنه در یقال کشح فلان
علی بناء المجهول اذا کوی من داء الکشح وهو مکشوح و کشح برکسیه دشمنلك ایلمك معناسنه درکه ادبار کشح ایله
اعراضی مستلزمدر یقال کشح له بالعداوة اذا عاداه وناسی طاغتمق معناسنه درکه کشحلرنی دوندرمکی مستدعیدر
یقال کشح القوم اذا فرقهم و طوار قورغنی پاچه سی ارالغنه صوقمق معناسنه در یقال کشحت الدابة اذا ادخلت
ذنبها بین رجلیها و سپورمك معناسنه در یقال کشح البیت اذا کنسه وناس طاغلمق معناسنه در یقال کشح القوم
عن الماء اذا تفرقوا الکشح فتحتیله بر علتدر که بوش بوکوره عارض اولور که اکا یاقی ایله تدبیر ایدرلر علی قول ذات
الجنب دیدکلری علتدر المکشوح علت مزبوره یه مبتلا کشی یه دینور مکشوح المرادی نام کمسنه بو سببله ملقب
اولمشدر الکشاح کتاب وزننده برکونه تمغا اسمیدر که دوه نك بوش بوکورینه اوریلور الکاشح قلبنده کینه و عداوتی
اضمار ایدن کمسه یه دینور که مبطن وخیرچین تعبیر اولنور یقال رجل کاشح ای مضمر العداوة المکاشحة مفاعله
وزننده معادات معناسنه در یقال کاشحه اذا عاداه التکشح تفعل وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال تکشح
المرأة اذا جامعها المکشاح مفتاح وزننده بالته یه دینور وقلجك آغزینه دینور المکشح منبر وزننده مکشاح
معناسنه در التکشیح تفعیل وزننده برشیئك قبوغنی کیدرمك معناسنه در یقال کشح الشیء اذا قشره و بوش
بوکوره یاقی اورمق معناسنه در یقال کشح الابل اذا کوی کشحه الکشوح صبور وزننده ملکه سبا اولان بلقیسك
سلیمان علی نبینا وعلیه السلام طرفنه اهدا ایلدیکی یدی قبضه قلجدن برینك اسمیدر مجموعی بونلردر ذوالفقار
صمصامه رسوب مخزوم ضرس الحمار ذوالنون کشوح در برقاچی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
انتقال ایلمشدر الانکشاح انفعال وزننده ناس طاغلمق معناسنه در یقال انکشحوا عن الماء اذا تفرقوا المکشحة

معظمه وزننده مکسحه ده لغتدر که برموضع آدیدر الکفیح امیر وزننده برکسه نك کفؤ ومماثلنه دینور وخاتونك زوجنه
وهمفراشنه دینور وناکهان ظهور ایدن مهمانه دینور الاکفح اسود وزننده ومرادفیدر که سیاه نسنه یه دینور الکفح
مدح وزننده برشیئك اورتوسنی کیدروب آچمق معناسنه در یقال کفحه کفحا من الباب الثالث اذا کشف عنه غطاءه
واورمق معناسنه در یقال کفحه بالعصا اذا ضربه بها و طواری طوردرمق ایچون لجامنی چکمك معناسنه در یقال
کفح لجام الدابة اذا جذبه یعنی لتقف و رو برو اولمق معناسنه در یقال کفح فلانا اذا واجهه و برکسه یی آنسزین اوپمك
معناسنه در یقال کفح المرأة اذا قبلها فجاءة و خجل وشرمسار اولمق معناسنه در یقال کفح الرجل عنه کفحا من الباب
الرابع اذا خجل و قورقق اولمق معناسنه در یقال کفح الرجل اذا جبن الاکفاح همزه نك کسریله بودخی طواری
طوردرمق ایچون لجامنی کیرو چکمك معناسنه در یقال اکفح لجام الدابة اذا جذبه و ردّ و صرف ایلمك معناسنه در تقول
اکفحته عنی ای رددته المکافحة مفاعله وزننده والکفاح قتال وزننده بودخی رو برو اولمق معناسنه در یقال
کافحه مکافحة و کفاحا اذا واجهه رو بروجنك ایلمك معناسی اطلاق وتقیید علاقه سنه مبنیدر وفی الحدیث القدسی
اعطیت محمدا کفاحا ای اشیاء کثیرة من الدنیا والاخرة پس بو معنای لازمیله تفسیردر که حق تعالی نك معطی
حقیقی اولوب عزت وجلالنه وحضرت محمدك قدر ومنزلتنه مبنی کفاحا بالذات عطا ایلمك اشیاء کثیره اعطاسنی
مستلزمدر وقال فی النهایة وفی حدیث جابر ان الله کلم اباك کفاحا ای مواجهة لیس بینهما حجاب ولا رسول
وکفاح آنسزین اوپمك معناسنه در یقال کافح المرأة اذا قبلها فجاءة الکلوح والکلاح کافلرك ضمیله ترش روانق
اراسنده صرتمق معناسنه در که دوداقلری چکلوب اوك دیشلری نمایان اولمقدن عبارتدر که ترشرولغك
بدلکی و پك بیزه لکیدر یقال کلح الرجل کلوحا و کلاحا من الباب الثالث اذا تکشر فی عبوس التکلح تفعل
وزننده کلوح معناسنه در یقال تکلح الرجل بمعنی کلح و تبسم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تکلح الرجل
اذا تبسم و شمشك پیدرپی چاقمق معناسنه استعمال اولنور یقال تکلح البرق اذا تتابع الاکلاح همزه نك کسریله
بودخی کلوح معناسنه در یقال اکلح الرجل بمعنی کلح و بو معناده متعدی اولور تقول اکلحته انا ای جعلته متکلحا
الکلحة فتحاتله اطرافیله دائرا مادار آغزه اطلاق اولنور یقال ما اقبح کلحته ای فمه و حوالیه الکلاح غراب
وزننده وکلاح قطام وزننده سنه مجدبه یه یعنی قوراق وقیتلق یله دینور الکولح جوهر وزننده چرکین و بدچهره
کمسه یه دینور یقال رجل کولح ای قبیح الکالح بوزنی بورتروب تعبس ایدن ترش رو کشی یه دینور و سخت
وشدید زمانه اطلاق اولنور یقال دهر کالح ای شدید المکالحة مفاعله وزننده شدت ایلمك معناسنه در ومنه
یقال کالح القمر اذا لم یعدل عن المنزل یعنی آی نازل اولدیغی منزلدن عدول وانصراف ایلمدی کو یا که شدت
و تعصب ایلدی الکلنحة دحرجه وزننده برکونه یورمکه دینور کلنح جعفر وزننده بر رجل آدیدر الکلدحة
کلنحه وزننده ومرادفیدر الکلدح جعفر وزننده پك ومتین آدمه دینور و قوجه قاری یه دینور الکلمح کافك
ومیمك کسریله طپراغه دینور الکمح کافك فتحی ومیمك سکونیله مرکوب اولان دابه یی توقیف ایچون لجامنی
کیرو چکمك معناسنه در یقال کمح الدابة کمحا من الباب الثالث اذا کبحها الاکماح همزه نك کسریله کمح معناسنه در
یقال اکمح الدابة بمعنی کبحها و آصمه چبوغی یپراقلنمغه بشلمق معناسنه در یقال اکمح الکرم اذا تحرك للایراق و عالی
وشامخ اولمق معناسنه در یقال اکمح الرجل علی بناء المجهول اذا کان مکمحا ای شامخا الکومح جوهر وزننده
قباقلری بیوك اولان آدمه دینور و شول کمسه یه دینور که دیشلری ایری و بری بری اوزره اولمغله آغزنی طولدر دیغندن
کلامی غلیظ غلیظ تکلم ایدر اوله الکمبوح کمبوس وزننده پارلق نسنه یه دینور یقال وجه کمبوح ای مشرق
وطپراغه دینور المکمح مکرم وزننده شامخ وعالی شیئه دینور وقد اکمح کما ذکر المکامیح مصابیح وزننده
ولادتی قریب اولان ناقه لره دینور مکماح مفردیدر الکومحان کافك فتحیله ایکی قومسال معروف طاغلرك
اسمیدر الکنح نون وتای فوقیه ایله جعفر وزننده احمق و بمغز آدمه دینور الکنثح ثای مثلثه ایله کنتح
وزننده ومرادفیدر الکنسح کافك وسینك کسریله والکنسیح قندیل وزننده برنسنه نك اصل وماده سنه
دینور الکوح کافك فتحی وواوك سکونیله خصمنه جنکده غالب اولمق معناسنه در یقال کاحه یکوحه کوحا اذا قاتله
فغلبه و صویه یاخود طپراغه طالدرمق معناسنه در یقال کاحه اذا غطه فی ماء او تراب المکاوحة مفاعله
وزننده بودخی خصمنه جنکده غالب اولمق معناسنه در یقال کاوحه بمعنی کاحه و آشکاره سو کشمك معناسنه در
یقال کاوحه اذا شاتمه وجاهره التکویح تفعیل وزننده بودخی قتالده غالب اولمق معناسنه در یقال کوّحه
بمعنی کاحه وصعب انسان وحیوانی بو اشتمق معناسنه در یقال کوّحه اذا اذله و ردّ ایلمك معناسنه در یقال

کوجه اذاردّه الاکاحة همزه‌نك کسریله بودخی خصمه غالب اولمق معناسنه‌در یقال اکاحه بمعنی کاحه
ووُرمك معناسنه‌در یقال ماکاحه ای ماأعطاه التکاوح تفاعل وزننده ایکی کمسه بری برینه شرّ وشور
وفساد ابراثنه دورشمك وبری برینه اویوب اولاشمق معناسنه‌در یقال تکاوحا اذا تمارسا فی الشرّ بینهما الکاح
والکیح کافك کسریله طاغك آرغاج برینه دینورکه یوره تعبیر اولنور جمعی اکیاح وکیوح کلور الکواح کتّاب
وزننده ماله کمال اوزره تقید واهتمام ایدن آدمه دینور مالدن مراد دوابّ ومواشیدر یقال هو کواح مال ای ازاؤه
الکیح فتحتینله غلظت وخشونت صاحبی اولمق معناسنه‌در الکیّح کافك کسریله خشن وغلیظ اولان شیئه
دینورتذکیروتأنیثی مساویدر ومبالغةً بوندن وصفله اکیح دخی دینور یقال اسنان کیح ویقال کیح اکیح ای خشن
غلیظ کما یقال یوم ایوم الکیح کافك فتحی ویانك سکونیله قلج ضربیه تأثیر ایدوب ایشلمك معناسنه‌در یقال
ماکاح فیه السیف ای ماحاك الاکاحه همزه‌نك کسریله کیح معناسنه‌در یقال ماأکاح ای ماکاح وهلاك
ایلمك معناسنه‌در یقال اکاحه اذا اهلکه فصـــــل اللام اللبح لامك وبانك فتحیله بهادرلق
شجاعت معناسنه‌در وبررجل اسمیدرکه حدیث کتابلرنده مذکوردر ومنه تباعدت شعوب من لبح فعاش ایاما
لکن نهایه‌ده جمیله مرسومدر ولبح پیروسالخورده کشی‌یه دینور اللّبح مدح وزننده والالباح اکرام وزننده
والتلبیح تفعیل وزننده برکسه لبح یعنی پیر واختیار اولمق معناسنه‌در یقال لبح الرجل لبحا من الباب الثالث
والبح ولبح اذا شاخ لباح غراب وزننده برموضع آدیدر اللتح لامك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله برکسه‌نك
بدننه یاخود چهره‌سنه چقل طاشلریله اوروب بره‌لندرمك یاخود کوزنی چقرمق معناسنه‌در یقال لتحه لتحا
من الباب الثالث اذا ضرب جسده اووجهه بالحصی اوفقأ عینه وبرآدمه بدنکاه ایله باقمق معناسنه استعمال اولنور
یقال لتحه ببصره اذا رماه به کما یقال رماه بعینه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال لتح جاریته اذا جامعها وبرکسه‌نك
مجموع مالنی سپوری غصب ایلمك معناسنه‌در یقال لتح فلانا ای ماترك عنده شیئا الا اخذ وال ایله اورمق معناسنه‌در
یقال لتحه بیده اذا ضربه بها اللتح فتحتینله آجقمق معناسنه‌در یقال لتح الرجل لتحا من الباب الرابع اذا جاع
اللتحان سکران وزننده آندن صفتدر مؤنثی لتحی درسکری کبی یقال رجل لتحان وامرأة لتحی ای جایع اللاتح
صالح وزننده واللتاح غراب وزننده واللتحة لامك ضمیله همزه وزننده واللتح کتف وزننده بغایت زیرك وهوشمند
وآتش ذهن اولان آدمه دینور یقال رجل لاتح ولتاح ولتحة ولتح ای عاقل داهیة الالتح اصلح وزننده معنای مزبوردن
مأخوذدر شول شاعره اطلاق اولنورکه بغایت صاحب دقت اولمغله مضامین ومعانی‌یه شعرای سالفه‌دن ازید متصرّف
اوله یقال هو التح شعرا منه ای اوقع علی المعانی منه قال الشارح ومنه قول الاصمعی کان جریر التح اصحابه هجاء
اللتح لامك ضمی وجیمك سکونیله برنسنه‌درکه دحل طرزنده قویینك ودره‌نك دبنده اولور دحل دره‌لرده اولان
آغزی طار وکیروسی بول چقوره دینمکله بوندن مراد قویینك ودره‌نك دیبلرنده حوض طرزنده اولان چقوردر
اللتح فتحتینله کوزك اوست قپاغی‌نك اتلو وقالین اولمغه یاخود چپاقلو وشیرلغانلو اولمغه دینور لخص یاخود غمص
معناسنه یقال فی جفنه اوفی عینه لتح ای لخص اوغمص وکوزك اوست قپاغنك بوقریسنه دینورکه قاش آنك کناری
اوزره نابت اولور عیر العین معناسنه الالحاح همزه‌نك کسریله بك ابرام ایلمك معناسنه‌در یقال الحّ السائل
فی السؤال اذا الحف وبلود وفرت اوزره یغمور یاغدرمق معناسنه استعمال اولنور یقال الحّ السحاب اذا دام
مطره واركك دوه حرون اولمق معناسنه‌ته که خلاً ناقه‌ده خاصدر یقال الحّ الجمل اذا حرن کما یقال خلأت الناقة
وبنك طواری یورلمغله آغرلنوب کیرولنمك معناسنه‌در یقال الحّ المطی اذا کلّت فابطأت وپالان دابه‌نك صرتنی
سوروب یاغر ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال الحّ القتب علی ظهر الدابّة اذا عقر ظهرها الملحاح مفتاح
وزننده شول پالانه دینورکه دابه‌نك صرتنی یاغر ایدر اوله‌یك بصدیغندن ناشی یقال قتب ملحاح ای عقور لظهور
الدوابّ اللحلحة زلزله وزننده بریردن اصلا قلدامیوب دائمی پایدار اولمق معناسنه‌در مادّهٔ مذکوره‌دن مأخوذ
ومکرردر یقال لحلح القوم لحلحة اذا لم یبرحوا مکانهم واللحلحة قوری شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در یقال
خبزة لحلحة ای یابسة التلحلح تزلزل وزننده لحلحه ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال تلحلح القوم بمعنی لحلحوا اللحح
فتحتینله کوز قپاقلری چپاقدن بری برینه یاپشمق معناسنه‌در یقال لححت عینه لححا من الباب الرابع اذا لصقت
بالرمص شارح دیرکه بوادغامله ده لغتدر اللاحّ واللحح کتف وزننده واللحلح غبغب وزننده طار وصقشق
یره دینور یقال مکان لاحّ ولحح ولحلح ای ضیق اللحّ لامك فتحیله معنای آتیه‌دن صفتدرکبی یاپشق وصقشق
اولان شیئه دینور ومنه تقول هو ابن عمّی لحّا وابن عمّ لحّ ای لاصق النسب اوّلده لحّا کلمه‌سی حالیت اوزره منصوبدرکه

ماقبلی معرفه‌در وثانیده صفتدر وبونك مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی مساویدر زیرا فی الاصل مصدردر واکر
اول کمسه‌نك قرابتی متصل اولمیوب همان اقرباء وعشیرتندن اولورسه هو ابن عمّ الکلالة وابن عمّ کلالة دیرسن ولحّ
اصلی اوزره مصدر اولور قرابت متصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال لحّت القرابة بیننا لححا اذا لصقت
الملحلح ململم وزننده برقومك سید وذیشاننه دینور یقال هو ملحلح ای سید اللحوح اتمك قطایفنه شبیه برطعامدرکه
سودایله اکل اولنور یمن اطعمه‌سندندر اللدح مدح وزننده ال ایله اورمق معناسنه‌در یقال لدحه لدحا من الباب
الثالث اذا ضربه بیده ولطح معناسنه‌درکما سیذکر التلزح تفعل وزننده برکسه اکشی نار وارك مقوله‌سی
اکل ایدرکن باننده اولان آدمك آغزی صولنمق معناسنه‌درکه تشهیدن نشئت ایدر یقال تلزح فوه اذا تحلّب
من اکل رمانة اواجاصة یعنی حامضة اللطح سطح وزننده ال آیاسیله اورمق یاخود ملایمله اوخشارکبی
ارقه‌یه اورمق معناسنه‌در یقال لطحه لطحا من الباب الثالث اذا ضربه ببطن کفه اوضرب بالینا علی الظهر
ویره چالمق معناسنه‌در یقال لطح به اذا ضرب به الارض ولطح لطخ کیبدر یعنی آنك کبی اسمدرکه بیلاشغه دینور
لکن بوقوریوب قازنمغله اثری قالمیوب همان یری بللو اولان بیلاشغه دینور یقال به لطح منه وهو کاللطخ اذا جفّ
وحكّ فلم یبق له اثر اللفح سفح وزننده قلجله اورمق معناسنه‌در یقال لفحه بالسیف لفحا من الباب الثالث
اذا ضربه به شارحك بیاننه کوره قلجله یالجه اورمغه مخصوصدر ولفح ولفحان فتحاتله آتشك اسیلکی چالوب یاقمق
معناسنه‌در یقال لفحته النار بحرّها لفحا ولفحانا اذا احرقت مؤلفك بصائرده بیاننه کوره معنای اوّل بوندن مستعاردر
اللفاح رمان وزننده برنبات معروف آدیدرکه بادنجانه شبیه اولور ویبروح الصنم دیدکلری نباتك ثمرینه دینور
مفردات طبیه‌ده ایکیسی براولمق اوزره مرسومدرکه فارسیده شابیزك دینور عطرینلو وحلا وتلو اولور ومؤلف
برح ماده‌سنده یبروح لفاح بری کوکنه دینوردیو رسم ایلمکله بوراده مناسبتسز جه‌در انجق بعض مفرداتده لفاح
فارسیده دستنبوی ایله مفسر اولدیغی رسیدهٔ نظردرکه ترکیده شمامه دیدکلری اوله جقدر اللقح لامك فتحی
وقافك سکونیله واللقح فتحتینله واللقاح سحاب وزننده ناقه کندوسنه چکیلن بغورك نطفه‌سنی قبول ایدوب
کبه قالمق معناسنه‌در یقال لقحت الناقة لقحا ولقحا ولقاحا من الباب الرابع اذا قبلت اللقاح بوراده لقاح کتاب
وزننده اسمدر اللاقح صالح وزننده کبه قلان ناقه‌یه دینور جمعی لواقح درکه فاسح وشامذ کبی صفات مختصه‌سندندر
وجنك عظیمه حرب لاقح اطلاق ایدرلر یقال بینهم حرب لاقح ای شدیدة عظیمة اللقوح صبور وزننده بودخی
کبه قالمش ناقه‌یه دینور جمعی لقح کلور ضمتینله ولقوح لقاح لفظندن مفرد اولورکه مطلقا دوه‌یه دینور ابل
معناسنه وصاغمال ناقه‌یه علی قول طوغوردقدنصکره ایکی یاخود اوج آیه قدر لقوح بعده لبون دینور اللقاح
سحاب وزننده خاصة دیشی خرمایه اوردقلری آشی‌یه دینور زمخشرینك بیاننه کوره ارکك خرمانك چچکنی
سفوف کبی خردایدوب دیشی خرمانك چچکی قبجوغنه اکوب ادخال ایدرلر خرما آشیسی بو اوله جقدر ولقاح
ارکك خرمانك چچکنه اطلاق اولنورکه آنکله آشی اوریلور وملوك وامرأ وضابطلرینه مطیع ومنقاد اولمیان
جماعت وعسکره علی قول جاهلیده سبی واسیر اصابت ایلمامش قبیله وجماعته دینور اللقاح کتاب وزننده
دوه‌لره دینور ابل معناسنه لقوح مفردیدرکه ذکر اولندی ولقاح نفوس ناطقه‌یه دینور بونده مفردی لقحه‌در لامك
کسریله اساسك بیاننه کوره بومجازدر ولقاح دیشی‌یه چکیلان اركك دوه‌نك نطفه‌سنه دینور اللقحة لامك
کسری وقافك سکونیله نفس وذات معناسنه‌درکه ذکر اولندی ولقوح معناسنه‌درکه صاغمال دوه‌یه دینور بونده
لامك فتحیله ده جائزدر جمعی لقح کلور عنب وزننده ولقاح کلور لامك کسریله ولقحه طوشجل قوشنه دینور
وقرغه‌یه دینـور وامزکلی حاتونه اطلاق اولنور اللقح فتحتینله مطلقا کبه قالمق معناسنه استعمال اولنور
تقیید واطلاق علاقه‌سیله یقال لقحت المرأة والنخلة لقحا من الباب الرابع اذا حملت ولقح لقاح کبی اركك خرمادن
آلنان آشینك اسمیدر الملاقح مبلك فتحیله اركك دوه‌لره دینور مفردی ملقح درمحسن وزننده وقارنده یاوریسی
اولان ناقه‌لره دینور بونك مفردی ملقحه‌در قافك فتحیله مکرمه وزننده الملاقیح مصابیح وزننده یاوری انالری
اولان ناقه‌لره دینور بونکده مفردی ملقحه‌در وملاقیح ناقه‌نك قارننده اولان یاوریلره علی قول اركك بغور دوه‌نك
صلبنده اولان مایه‌لره دینـور بونك مفردی ملقوحه‌در مصباحك بیاننه کوره بناء مفعول اولان لقحت بالولد
صیغه‌سندن متصرّف اولمغله اصل اولان ملقوح به اولمقدر لکن حرف جرّی حذف ایدوب اسمیت ایچون
هاء ادخال ایلدیلر التلقح تفعل وزننده کبه اولمیان ناقه کندوسنی کبه صورتنده کوستورمك معناسنه‌در
یقال تلقحت الناقة اذا ارت انها لاقح ولم تکن وبرآدمه بی اصل برجرم وجنایت اسناد ایلمك معناسنه‌در تقول

تلقح زيد على اى تجنى على ما لم اذنبه واللّر بله اشارت ايده‌رك تكلم ايلمك معناسنه‌در يقال تلقح بيداه اذا اشار بهما
فى التكلم الالقاح همزه‌نك كسريله ديشى خرمايه آشى اورمق معناسنه‌در يقال القح القوم نخلهم اى لقحها يعنى وضعوا
طلع الذكور فى طلع الاناث مؤلفك لقحها عنوانيله تفسيرندن بو معناده ثلاثى اوله‌رق دخى مستعمل اولديغى منفهم اولور
والقاح كبه قلمق معناسنه‌در ومنه يقال القحت الرياح الشجر اذا احملتها فهى اى الرياح لواقح وملاقح مؤلف بصائرده
وارسلنا الرياح لواقح كريمه‌سنى ذوات لقاح ايله تفسير ايلمشدر كه وجه‌مذكور اوزره لاقحك جمعيدر نسب اوزره
لابن وتامر كبى رياح رطوبتى حامل اولوب آندن سحابه‌يه وايصال ايله سحاب دخى امطار ايلمكله حملى جهتيله لواقح ويه
وايصالى سببيله ملاقح اطلاق اولنمشدر كه ملقحه‌نك جمعيدر كه اسم فاعلدر شارح ديركه عند الزمخشرى ملقوحك
وعند الازهرى ملقوحه‌نك جمعيدر كه رطوبتله كبه قلنمش ديمك اولور وطوائح مطيحات معناسنه اولديغى كبى لواقح
ملقحات معناسنده اولمق محتملدر التلقيح تفعيل وزننده القاح نخله معناسنه‌در يقال لقح النخلة بمعنى القحها
الاستلقاح ديشى خرمانك آشى اورلمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال استلقحت النخلة اذا آن لها ان تلقح
الملقح معظم وزننده مجرب ومهذب آدمه اطلاق اولنور كويا كه احوال عالمى كماهى ادراكله عقل ونفسى ملقح
اولمشدر يقال رجل ملقح اى مجرب قال فى الاساس جرب الامور فلقحت عقله ويقال النظر فى العواقب يلقح
العقول وفلان ملقح منقح اى مجرب ومهذب اللقيح شفيح وزننده واكا اتباعا ذكر اولنور يقال شقيح لقيح اتباعا كما مر
اللكح لامك فتحى وكافك سكونيله يومرقله ياخود اكا شبيه حالتله اورمق معناسنه‌در يقال لكحه لكحا من الباب الثالث
اذا وكزه او ضربه بشبهه اللمح لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه‌يه لمعه برق كبى چالوب آلمه باقمق معناسنه‌دركه
نظر منظورك كنه وتمامنه متعلق اولمز يقال لمح اليه لمحا من الباب الثالث اذا اختلس النظر يعنى ابصره بنظر
خفيف ولمح ولمحان فتحاتله وتلماح تانك فتحيله يلدرامق معناسنه‌در يقال لمح البرق والنجم لمحا ولمحانا وتلماحا
اذا لمعا اللامح واللموح صبور وزننده والتماح شدّاد وزننده آندن صفتلردر يلدرايجى رخشان شيئه دينور
صيغه اخيره لر مبالغه‌در الالماح همزه‌نك كسريله بودخى چالوب آلمه باقمق معناسنه‌در يقال المح اليه بمعنى لمح
وبرنسنه‌يى يلدراتمق ويلدرايجى قلمق معناسنه‌در يقال المحه اذا جعله يلمح اى يلمع وكوزل خاتون كندى چهره‌سنى
سمتنده اولان اركككه لمعه برق كبى آچوب كوستورمك معناسنه استعمال اولنوركه بعض خوبلقا نكارلرك فعليدر
برتقريبله يوزنى لمعه برق كبى آچوب جزئيجه عرض جمال ايلدكدنصكره ينه دفعى ستر ايدر يقال المحت المرأة
من وجهها اذا امكنت من ان يلمح تفعل ذلك الحسناء ترى محاسنها ثم تخفيها اللمح الباصر امر واضح معناسنه
مستعملدر تقول لارينك لمحا باصرا اى امرا واضحا وبو اكثرى وعيد وتهديد محلنده سويلنور سكا رأى العين
كوستوررم كبى الملامح ميمك فتحيله غير قياس اوزره لمحه‌نك جمعيدر محاسن ومشابه كبى ولمحه اسمدر لمعه معناسنه
بعده برنسنه‌نك آخر نسنه‌يه مشابهتنده استعمال اولندى كويا كه مشبهده مشبه‌بهدن لمعه واثر موجوددر بلقده هر برنده
مشابهت اولديغى اشعار ايچون جمع صيغه‌سيله تعبير ايلديلر يقال فى فلان لمحة من ابيه اى شبه ويقال فيه من ابيه
ملامح اى مشابه يعنى خلق وخلقى پدرينه مشابهدر وملامح انسانك چهره‌سنده نمايان اولان خوبلق وچركينلك
آثارينه اطلاق اولنور تقول اعجبنى ملامح وجهه اى ما بدا من محاسنه او مساويه اللماح رمان وزننده حدت
بصرى اولوب شكار قولانى يك ادراك ايدن جست وچالاك طغان واسبر وشاهين مقوله‌سنه دينور الالمحى المعى
وزننده كه نفسنه نسبتدر هر كورديكى نسنه‌دن اغماض ايلميوب نظر ايلمكه متصدى اولان كيسه‌يه دينور يقال رجل
المحى اذا كان يلمح كثيرا الالتماح افتعال وزننده لمح كبى اختلاس نظر ايله باقمق معناسنه‌در ومجهول بنيه‌سيله اختلاس
بصرده استعمال اولنور كه نظر قاپلمق تعبير اولنور يك دلبر محبوبه نظر ايتدكده نظرك آنده قالور كويا كه نظرى اول
اختلاس ايدر يقال التمح بصره على بناء المفعول اى ذهب به اللوح لامك فتحى وواوك سكونيله مطلقا يعنى صحيفه‌يه
دينور كرك تخته وكرك كتف اولسون جمعى الواح كلور وجمع الجمع الاويح كلور واوزرينه يازو يازيلان يصى كورك كمكنه
دينور شارح ديركه مطلقا اوزرينه يازو يازيلان يصى نسنه‌يه دينور ولوح عناصر اربعه‌دن عنصر هوايه دينور
بونده لامك ضمى اعلادر ولوح مصدر اولور لمحه معناسنه كه چالوب المه باقمقدن عبارتدر تقول لحت اليه الوح لوحا
اى لمحت اليه ولوح ولوح لامك ضميله ولواح غراب وزننده ولووح قعود وزننده ولوحان فتحاتله صوصمق
معناسنه‌در يقال لاح الرجل لوحا ولوحا ولواحا ولووحا ولوحانا اذا عطش ولوح ظاهر اولمق معناسنه‌در يقال لاح الشيء
يلوح لوحا اذا بدا وشمشك چاقمق معناسنه‌در يقال لاح البرق اذا اومض وسفر ياخود صوسزلق برآدمك چهره‌سنى
بوزمق معناسنه‌در يقال لاحه العطش او السفر اذا غيره وكورمك معناسنه‌در تقول لحته اى ابصرته الالتياح

افتعال وزننده صوصه‌مق معناسنه‌در يقال التاح الرجل اذا عطش الالاحة اقامه وزننده بودخى ظاهر وعيان
اولمق معناسنه‌در يقال الاح الشيء اذا بدا وشمشك يلدرامق معناسنه‌در يقال الاح البرق اذا اومض وپارلاق نسنه
پارلدامق معناسنه‌در يقال الاح سهيل اذا تلألأ وبرنسنه‌دن قورقوب صاقنمق معناسنه‌در يقال الاح منه اذا خاف
وحاذر وبرشيئى پارلداتمق معناسنه‌در يقال الاح بسيفه اذا لمع به وهلاك ايلمك معناسنه‌در يقال الاح فلانا اذا اهلكه
التلويح تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى پارلداتمق معناسنه‌در يقال لوّح بسيفه اذا لمع به وسفر ياخود صوسزلق
برآدمك چهره‌سنى بوزمق معناسنه‌در يقال لوّحه السفر او العطش اذا غيره وامساك بدن ايده‌جك مقدارى
غدا ايدرمك معناسنه‌در تقول لوّح الصبى على بناء الامر اى قته بما يمسكه وبرشيئى آتشده قزدروب قزغين ايلمك
معناسنه‌در يقال لوّحه بالنار اذا احماه وقوجه‌لق صاچ وصقالى اغارتمق معناسنه استعمال اولنور يقال لوّح الشيب
فلانا اذا ابيضه الملواح ميمك كسريله اوزون شيئه دينور وآريق حيوانه دينور ضامر معناسنه وتيز آرقليان خاتونه
دينور يقال امرأة ملواح اى سريعة الهزال وكوكس تخته‌سى وكوركلرى وقبورغه‌لرى بيوك اولان انسان وحيوانه
دينور يقال رجل وبعير ملواح اى عظيم الالواح وملواح عمرو بن ابى سلمه‌نك قلجى اسميدر وشول بايقوشه دينوركه طوغان
مقوله‌سى قوش صيد ايدنلر آنك اياغنه ايپ بغلوب كوملمه‌دن طشره صالي‌ويررلر وكاهجه يرى اوته چكوب تحريك ايدرلر
شكارى قوشلر صيد ظنيله اكا هجوم ايدوب پاگرفته دام حرص اولورلر وساير قوش ايله ده صيد ايدرلر قوشى قوش ايله صيد
ايدرلر مثلى معلومدر حالا بغچه‌لرده اسكى مقوله‌سى قوشلرى قفصده كى قوش ايله صيد ايدرلر فارسيده اكا پايدام وتركيده
موصطره وپرلاق تعبير اولنور وملواح تيز تيز صوصر اولان انسان وحيوانه دينور الملوح منبر وزننده والملباح
باء تعاقبيله مفتاح وزننده بونلرده تيز تيز صوصيانه دينور مذكر ومؤنثى مساويدر يقال رجل وبعير ملواح وملوح وملباح
اى سريع العطش اللوحى عطشى وزننده صوسزدابه‌لره دينور يقال ابل لوحى اى عطشى الواح السلاح پارلدامق
شانندن اولان اسلحه‌يه دينور قلج وخنجر كبى الملوح معظم وزننده ثابت بن قيس الانصارى قلجنك اسميدر وبر رجل
اسميدر الاستلاحة استقامه وزننده متبصر اولمق معناسنه‌در يقال استلاح فى الامر اذا تبصر الملتاح ميمك ضميله
التياحدن اسم فاعلدر لون بشره‌سى كرنشدن ياخود سموم كبى عارضه‌دن متغير اولان آدمه دينور اللباح سحاب وزننده
والليباح كتاب وزننده صبح معناسنه استعمال اولنور ظهورينه مبنى وبيان اوكوزينه دينور ثور وحشى معناسنه
وحمزه رضى الله عنه حضرتلرينك قلجى اسميدر ويك آق نسنه‌يه دينور ويقال ابيض لياح اى ناصع بوراده تاكيددر
فصل الميم المتح تاى فوقيه ايله مدح وزننده قوييدن قوغه ايله صو چكمك معناسنه‌در يقال متح الماء متحا
من الباب الثالث اذا نزعه وبو قويينك آغزنده طوروب چكمكه مخصوصدر نته كه ميح ايچنه انوب دبندن آلمغه
مخصوصدر قال الشارح سئل الاصمعى عن المتح والميح فقال الفوق للفوق والتحت للتحت ومتح بركسه‌يى يقمق
معناسنه‌در يقال متحه اذا صرعه وبرشيئى كوكندن قوپرمق معناسنه‌در يقال متحه اذا اقلعه وكسمك معناسنه‌در
يقال متحه اذا قطعه واورمق معناسنه‌در يقال متحه اذا ضربه وبللمك معناسنه‌در يقال متح بالمرأة اذا حبق
وچفرمق معناسنه‌در يقال متح بسلحه اذا رمى به وچكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كوممك معناسنه‌در يقال
متح الجراد اذا رزّ فى الارض ليبيض وكون اوزامق معناسنه‌در يقال متح النهار اذا ارتفع اى طال وامتد التمتيح
تفعيل وزننده بودخى چكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كومك معناسنه‌در يقال متح الجراد بمعنى متح الامتاح
همزه‌نك كسريله تمتيح معناسنه‌در يقال امتح الجراد بمعنى متح المتوح صبور وزننده بكره وچرخه صوبى چكيلور
اولان قويى‌يه دينوركه درين اولورينه اولوب صويى ال ايله آلنور اولان قويى مقابليدر يقال بئر متوح اذا كانت
يمد منها باليد على البكرة ومسافه بعيده‌يه اطلاق اولنور يقال عقبة اى مسافة متوح اى بعيدة المتاح كتان وزننده
اوزون شيئه دينور يقال ليل متاح اى طويل واوزون اوزادى كيدوب كندكجه يوريمسنى آرتورر اولان آته اطلاق
اولنور يقال فرس متاح اى مدّاد الامتتاح افتعال وزننده برنسنه‌يى دبندن چكوب چقرمق معناسنه‌در متح الماء
معناسندندر تقول امتتحته اى انتزعته يعنى من اصله التمتح تفعل وزننده دابه اللريله نقلله‌رق يوريمك معناسنه‌در
ايپ ايله قوييدن صو چكن آدمك اللرى كبى يقال الابل تتمتح فى سيرها اى تتروح بايديها المجح ميمك فتحى وجيمك
سكونيله خودبينلك ايلمك معناسنه‌در يقال مجح الرجل مجحا من الباب الثالث اذا تكبر وشادان اولمق معناسنه‌در
تقول مجحت بذكره مجحا من الباب الرابع اى بجحت المجاح كتان وزننده خودبين ومتكبر كسه‌يه دينور التمجح
تفعل وزننده بودخى تكبر معناسنه‌در يقال تمجح اذا تكبر المجاح كتاب وزننده مالك بن عوف النضرى وابو جهل
بن هشامك فرسلرى اسميدر المحّ ميمك فتحى وحانك سكونيله يپريمش لباسه دينور ثوب بالى معناسنه ومحّ مصدر

اولور توب بيربوب چوريمك معناسنه المح فتحيله والمحوح قعود وزننده بونلرده مصدرلردر محّ معناسنه
يقال محّ الثوب محا ومحيحا ومحوحا من الباب الرابع والثانى اذابلى المخ ميمك ضميله خالص معناسنه در فرخ كبى
ويمورطه نك صاروسنه دينوركه محه دخى دينور هابله على قول يمورطه نك مطلق ايچنه دينور المحاح غراب
وزننده آجلق جوع معناسنه در المحاح كتان وزننده كذاب كسيه دينور وشول كسيه دينوركه قوليله سنى
ارضا ايدوب فعله كوترمز اوله يعنى مواعيد ايله سنى خوشدل ايدوب انجاز ايلمز اوله يقال رجل محاح اذا كان يرضيك
بقوله ولا يفعل المحاح سحاب وزننده دوه رعى ايليه جك شورا وتلرى قليل اولان ارضه دينور المحمح غبغب
وزننده والمحماح شلشال وزننده خفيف وسبك مشرب وشلفه اولان كسيه دينوركه وقور مقابليدر ويك بخيل
وناكسه دينور الامح امح وزننده سموزه دينور سمين معناسنه المحمحة زلزله وزننده دوستلغى خالص قلمق
معناسنه در يقال محمح فلانا اذا اخلص مودته التمحمح تزلزل وزننده شادان اولمق معناسنه در يقال تمحمح
الرجل اذا تبجح وحامل خاتونك طوغورمسى يقلشمق معناسنه در يقال تمحمحت المرأة اذا دنا وضعها مجماح ميمك
فتحى وحانك كسرا وزره بناسيله بجاح معناسنه دركه برشيئك نتوب قالمديغنى اخبار ايچون سو يلنور يقال مجماح
ومجاح اذا لم يبق شئ المدح ميمك فتحى ودالك سكونيله والمدحة ميمك كسريله اوكك ستايش معناسنه در
يقال مدحه مدحا ومدحة من الباب الثالث اذا احسن الثناء عليه مصباحده مرسومدركه مدح برآدمى خلقيه
ياخود اختياريه اولان صفات جميله سى سببيله حسن ثنا ايلمك معناسنه اولمغله حمددن اعم در وخطيب تبريزيدن
منقولدركه مدح عربلرك انمدحت الارض قوللرندن مأخوذدر اتسعت معناسنه پس مدحته كلمه سى وسعت شكره
معناسنه اولور انتهى التمديح تفعيل وزننده والامتداح افتعال وزننده بونلرده مدح معناسنه در يقال مدّحه
وامتدحه بمعنى مدحه وامتداح برارض ياخود انسان وحيوانك بوكورلرى قباروب بوللمق معناسنه در يقال
امتدحت الارض والخاصرة اذا اتسعتا ويقال فيها اتمدحت كاذكرت وبو فى الاصل امتدح ايدى تاء ميمه قلب
وادغام اولنمشدر التمدّح تفعل وزننده بودخى مدح معناسنه در يقال تمدّحه بمعنى مدحه وممدوح اولمقدن
محظوظ اولمغله تكلفله مدحه شايان بعض اوضاع واطوار اظهار ايدوب ممدوح اولمغى ايستمك معناسنه در يقال
تمدّح الرجل اذا تكلف ان يمدح ومالك ومتصف اولمديغى نسنه ايله اوكونمك معناسنه در يقال تمدّح الرجل
اذا افتخر وتشبع بما ليس عنده ويرياخود انسان وحيوانك بوكورلرى بوللمق معناسنه در يقال تمدّحت الارض
والخاصرة اذا اتسعتا وجوهرى امدّحت كلمه سى اندحت لفظنده لغتدر ديمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه صغانى
وابن برّى جوهرى كبى وضع مزبورى تقرير ايلديلر المديح امير وزننده والمدحة ميمك كسريله والاُمدوحة
اضحوكه وزننده وسيلهٔ مدح اولان شيئه دينور جمعى مدائح كلور وامدوحه نك جمعى اماديح در الممدح محمد
وزننده پك ممدوح اولان آدمه دينور يقال رجل ممدّح اى ممدوح جدّا المذح ميمك وذال معجمه نك فتحيله
بيان نارى چچكندن حاصل اولان عسله يعنى شيره ولعابه دينور ومذح مصدر اولور يورركن اويلقلرى برينه
سورنمك على قول اويلق ديبلرينك ياخود قيناقلرك ارالقلرى بر برينه سورنمكله پشوب آجشمق معناسنه دركه
سموزلكدن نشئت ايدر يقال مذح الرجل مذحا من الباب الرابع اذا اصطكت فخذاه او احترق ما بين رفغيه او ما بين
اليتيه وخايه برنسنه يه سورنمكله جابجا چتلامق معناسنه در يقال مذح الرجل اذا انشقت خصيته لاحتكاكها بشئ
الامذح احمر وزننده بونلردن صفتدر ومنتن وبدرايحه اولان شيئه دينور يقال شئ امذح اى منتن ويقال ما امذح
ريحه اى ما انتنه وبو فعل تعجبدر التمذّح تفعل وزننده برنسنه بى آغزده صور وب اتمك معناسنه در يقال تمذّحه
اذا امتصه وصوبى پك چوق ايچمكله بوكورلر قباروب قالقمق معناسنه در يقال تمذّحت خاصرتاه اذا انتفختا المرح
فرح وزننده كوره وبو طورا ولمق معناسنه دركه سرورى طاشرمقدن عبارتدر آخوردن چقمش پرور يده آت ومست مى
اقبال اولمش استدر اجلود ولنمدان صفتدر يقال مرح الرجل مرحا من الباب الرابع اذا اشر وبطر وكبر واداايلمك
معناسنه در يقال مرح الرجل اذا اختال وشوقلى وسرورلى شن وشوخ ونشاطمند اولمق معناسنه در يقال مرح اذا انشط
وصالنى يوريمك معناسنه در يقال مرح الرجل اذا تبختر وكوز بولانوب شدّت اوزره ياشى سيلان ايدر اولمق
معناسنه در يقال مرحت عينه اذا فسدت وسالت شديدا المراح كتّاب وزننده معناى اولدن اسمدر شدّت ايله
سونج حالتنه دينور المرح كتف وزننده والمرّيح سكّين وزننده آندن صفت ومبالغه در بغايت شادان آدمه دينور
جمعلرى مرحى كلور سكرى وزننده ومراحى كلور سكارى وزننده ومرّيحون كلور الممرح منبر وزننده والممراح
مفتاح وزننده والمروح صبور وزننده شن وشوق آور ونشاطمند آته دينور يقال فرس ممرح وممراح ومروح

اى نشيط وممراح طيب التراب اولان ارضه دينوركه نباتى تيز انبات ايدر اوله وشول كوزه دينوركه سقط اولمغله ياشى
چوق سيلان ايدر اوله ومروح صبور وزننده شول يايه دينوركه پك لطيف ونازك اولمغله تماشا ايدنلرى فرحناك ايدر
اوله ياخود اوقى حسن وسهولتله ارسال ايلمكله كويا كه كنديسى نشاطلنور اوله اوله كوره بمعنى فاعل ثانى يه كوره
بمعنى مفعولدر يقال قوس مروح اى تمرح رآؤوها لحسنها اوكان بها مرحا لحسن ارسالها السهم الامراح همزه نك
كسريله جنبش ونشاطه كتورمك معناسنه در يقال امرح الكلأ الفرس اذا انشطه المرحان فتحاتله فرح
وسرور معناسنه در يقال مرح الرجل مرحانا من الباب الرابع اذا فرح وضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال
مرح الرجل اذا ضعف وكوز سقط اولمغله دائما صولنوب ياشى آقار اولمق معناسنه در يقال مرحت العين اذا فسدت
وسالت شديدا مرحى ميمك فتحى وقصر ايله برح ماده سنده ذكر اولندى كه اوق آتلدقده نشانه اوردقده تحسين
ايچون سو يلنور ومرحى شعراءدن عبدالله بن الزبيرك ناقه سى اسميدر التمريح تفعيل وزننده بغداى خرمننى سپورگه
ايله طپراق مقوله سندن پاك ايلمك معناسنه در يقال مرّح الطعام اى البرّ اذا نقاه من العفا بالمكانس ودريى پاغلمق
معناسنه دركرك كندى بدنى وكرك آخر دريى اولسون يقال مرّح الجلد اذا دهنه وجديد طلوم وقربه ايچره ديكش
يرلرى رطوبتله پيشوب طوتلمق ايچون صوطولدرمق معناسنه در يقال مرّح المزادة الجديدة اذا ملأها ماء ليذهب
مرحها اى لتنسد عيونها ولا يسيل منها شئ وجنكاهك معظم ومعركه كاه اولان يرينه وارمق معناسنه در يقال مرّح
الرجل اذا صار الى مرحى الحرب بو معناده همان مرحى لفظندن اخذ اولنمشدر لكن اشتقاق جهتيله دكلدر مترجم
ديركه مرحى رحى كلمه سندن اسم مكاندر مدار رحى معناسنه بعده معظم جنكاهه اطلاق اولنمشدر نته كه رحى ماده سنده
مرسومدر پس تمريح آندن مشتق اولمق ممكن دكلدر بلكه همان مرحى لفظنك جوهرندن اخذ واستعمال اولنمشدر
زيرا دائرهٔ اخذ دائرهٔ اشتقاقدن اوسعدر صرفيون ناكا اشتقاق اكبر اطلاق ايدرلر مرحيا ميمك وراء وحانك فتحيله
مرحى كبى تيرانداز لره اداى تحسيندر نته كه برح ماده سنده ذكر اولندى وبر موضع آديدر الممرّح معظم وزننده
اوزملى ياخود كرو يتلى وچارداقلى آصمه يه اطلاق اولنور يقال كرم ممرّح اى مثمر او معرّش مريح زبير وزننده
مدينه ده بنو قينقاع جماعتنه مخصوص براطم يعنى برقوله اسميدر مراح كتّاب وزننده ودرمطر زنده اوچ عدد طاغ
يوللريدركه بر برينه ناظرلردر آنلردن سيل صولرى سيلان ايدر المرحة ميمك كسريله انباره دينوركه زبيب
مقوله سى قورلر المزح ميمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله لاغ ولطيفه وشقا ايلمك معناسنه در يقال مزح الرجل مزحا
من الباب الثالث اذا دعب ومزحا اكين خوشه سنه دينور سنبل معناسنه المزاح والمزاحة ميملرك ضميله اسملردر
لاغ ولطيفه يه دينور الممازحة مفاعله وزننده والمزاح ميمك كسريله بر بريله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه در يقال
مازحه ممازحة ومزاحا اذا داعبه التمازح تفاعل وزننده ممازحه معناسنه در يقال تمازحا اذا تداعبا الامزاح
همزه نك كسريله اصمه يه كرو يت ايلمك معناسنه در يقال امزح الكرم اذا عرشه التمزيح تفعيل وزننده اوزوم
رنكلنمك معناسنه دركه بك دوشمك تعبير اولنور يقال مزّح العنب اذا لوّن واصمه اوزوم و يرمك معناسنه در يقال مزّح
الكرم اذا اثمر لكن بونده صواب اولان جيمله اولمقدر المسح ميمك فتحى وسينك سكونيله برصيوبى ياخود
بيلاشق نسنه بى كيدرمك ايچون اوزرينه ال سوروب صغمق معناسنه در مؤلف بوراده امرار اليد على الشئ السائل
والمتلطخ لاذهابه عبارتيله تفسير ايلمكله بوكونه ترجمه اولندى لكن بصائرده امرار اليد على الشئ وازالة الاثر عنه
وقد يستعمل فى كل واحد منهما عبارتيله بيان ايلمكله مطلقا برنسنه يه ال سوروب صغمق و ياش ياخود بيلاشقلك اثرنى
ال ايله سيلمك معنالرنده اولوركه هر برى معناى مخصوص اولور ومنه تقول مسحت يدى بالمنديل واساسده مسحه
بالماء والدهن ومسح رأسه امرّيده عليه ومسح يده على رأس اليتيم عنوانيله مرسوم اولمغله ايكى معنايه ده اشارت
اولنمشدر ومسح بركسه يى فريفته ومغبون ايلمك ضمننده خوش آمدى ودلنشين ومطبوع سوز سويلمك معناسنه
استعمال اولنوركه كوكلنى صغمق اولور يقال مسحه اى قال له قولا حسنا ليخدعه به وفى الاساس فلان يمسح رأس
فلان اى يخدعه وطرامق معناسنه استعمال اولنور يقال مسح ذوائبها اذا مشطها وكسمك معناسنه مستعملدر
يقال مسحه بالسيف اذا قطعه وحضرت خالق بيچون برنسنه بى مبارك وميمون ياخود مشئوم وملعون برامق
معناسنه اولمغله ضدّ اولور بونلرده مجاز دريد عنايتيله ياخود يد غضبيله مسح ايلمشدر يقال مسحه الله تعالى
اى خلقه مباركا حسنا ويقال مسحه اى خلقه ملعونا قبيحا حضرت عيسى ايله دجّال ملعونه مسح اطلاقنك
بر مأخذى دخى بونلردر ومسح يلان سو يلمك معناسنه استعمال اولنور يقال مسح فلان اذا كذب واورمق
معناسنه استعمال اولنور يقال مسحه اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر مس كلمه سى كبى يقال مسحها

اذا جامعها واو لحمك ذرع معناسنه در شارحك بيانه كوره براو لحمكده خاصدر يقال مسح المساح الارض اذا ذرعها
ودوه نك كون طور ميوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال مسحت الابل اذا سارت يومها وفي الاساس مسحت الابل
يومها اذا سارت سيرا شديدا ودوه يى بغايت يوروب زبون وفرومانده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مسح الابل اذا اتعبها
وادبرها اى هزلها التمسيح تفعيل وزننده بو دخى مسح معناسنه دركه برنسنه يه ال سورمك معناسنه در وبركسه يى
الداتمق جهتيله مزاجنه موافق خوش آمدى سوز سويلمك معناسنه در ودوه يى يك يورمغله زبون وبيمجال ايلمك
معناسنه در التمسح تفعل وزننده بو دخى مسح يد معناسنه در وبرنسنه يه سورنمك معناسنه در
وبرنسنه ايله تبرك ايلمك معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال فلان يتمسح به اى يتبرك به
لفضله وعربلر فلان كسه نك اصلا برنسنه سى يوقدر مفلس ومجرددر ديمك يرده فلان يتمسح ديرلر يعنى لاشئ معه
كانه يمسح ذراعيه التمساح تانك فتحيله مصدردر كذب معناسنه يقال مسح مسحا وتمساحا اذا كذب
المساحة ميمك كسريله بو دخى يرى اولچمك معناسنه در يقال مسح الارض مسحا ومساحة اذا ذرعها مصاحك
بيانه كوره مساحه اسمدر اولچويه دينور المسح ميمك كسريله چوله وپلاسه دينور تقول رأيته يقعد على المسح اى البلاس
واولو يوله اطلاق اولنور جادّه معناسنه جمعى مسوح كلور المسح فتحتيله لباس خشونتلى اولمغله ديزلرك
ايچ طرفلرى سوربنه رك پشوب آجشمق على قول يورركن بوطلرى بربنه سورنوب پشمك معناسنه در يقال مسح
الرجل مسحا من الباب الرابع اذا احترق باطن ركبته لخشونة الثوب او اصطكت ربلتاه الامسح احمر وزننده
آدن صفتدر مؤنثنده مسحاء دينور المسيح امير وزننده عيسى على نبينا وعليه السلام در يمن وبركتى سببيله تسميه
اولنمشدر وبونك اشتقاقى باينده مشارق الانوار اوزره اولان شرحده وسائر مؤلفاتمده اللى كونه وجه ذكر وبيان ايلدم
نته كه سوح ماده سنده دخى بيان اولندى مترجم ديركه اوجهى عبرانيدر مشيح لفظندن معربدر نته كه موسى موشى
لفظندن وشام سام لفظندن معربدر انتهى ومسيح دجال دخى لقبيدر او غورسزلغندن ناشى على قول دجاله مسيح
ديرلر سكين وزننده ومسيح كومش قطعه سنه اطلاق اولنور وتره اطلاق اولنور عرق معناسنه ويك طوغرى
سوزلو آدمه دينور صديق معناسنه وسكه ونقشى سيلنمش اقچه يه دينور ودهن مقوله سيله ممسوح اولان شيئه دينور
ومسيح ممسوح بالبركة وممسوح بالشؤم معناسنه در وكثير السياحه آدمه اطلاق اولنور وكثير الجماع اولانه ده اطلاق اولنور
وممسوح الوجه معناسنه در كه چهره سنك برطرفنده كوزى وقاشى سيلك اولان كسه در ويك خشونتلى منديله
وشمله يه دينور كه بغلقده وصارمقده خشونتندن ناشى مس ومسح ايدرلر تا كه ياتوب هموار اوله ومسيح كذاب كسيه
دينور المسيح سكين وزننده بو دخى كثير السياحه آدمه دينور الماسح كثير الجماع اولان كشى يه دينور وكذابه
دينور الممسح منبر وزننده والتمسح ممسح وزننده بو دخى كذاب شخصه دينور المسحاء حمراء وزننده دوز اولوب
خرده چقل طاشلق اولان ارضه دينور يقال ارض مسحاء اى مستوية ذات حصى صغار وقيجى آريق اولان خاتونه
دينور مرأة مسحاء معناسنه شارح ارض مسحاء نسخه سنى تخطئه ايلمشدر ودوز طبان اولان خاتونه دينور يقال امرأة
مسحاء اى لا اخمص لها بونك مذكرنده امسح دينور ومسحاء ممه لرى بى حجم اولان خاتونه دينور كه سيلك ممه لى تعبير
اولنور وبر كوزى كور اولان خاتونه دينور عوراء معناسنه وكوزلرى بادامى اولميوب سيلك اولان خاتونه دينور وكزه كن
خاتونه دينور كه صوقاغه چقدقده كزوب طولاشمديغى يرقالميه يقال امرأة مسحاء اى سيارة في سياحتها ويلانجى
قارى يه دينور كذابه معناسنه التماسح تفاعل وزننده بربرنى تصديق ايلمك على قول بيع وشرا عقدنده بايع ومشترى
ال طوتشمق معناسنه در يقال تماسحا اذا تصادقا او تبايعا فتصافقا المماسحة مفاعله وزننده صورى ومنافقانه
بربرينه رفق وملاعنتله مكالمه ايلمك معناسنه در يقال ماسحا اذا لاينا في القول غشا التمسح تانك كسريله مارد
وخبيث اولان كسه يه دينور ومداهنه جى يلتاق كسه يه دينور التمساح تانك كسريله برابرى جانوردر كه قبلو بغه يه
شبيه اولور نيل مصرده وسند اولكه سنده واقع نهر مهرانده اولور بو جانور كلر هيئتده اولوب لكن يك بيوك اولور
ودريسى بغايت خشن والرى واياقلرى واردر فارسيده اكانهنك دينور فك اعلاسنك حركتى ايكى حيوانه
مخصوصدر برى تمساح وبرى ققنس در المسحة سفينه وزننده اكسه طرفنده اولان صارقنى صاچه اطلاق اولنور
وبابه اطلاق اولنور جمعى مسايح كلور ومسحه من الظهران قربنده بر وادى آديدر المسحة حمزه وزننده
برشيئك اثر ونشانه اطلاق اولنور عادتا ال ايله سيلنن يرده اثر ونشان قالديغنه مبنيدر تركيده آندن سيلك ايله تعبير اولنور
بعده چهره ده اولان جمال وهزالك اثر ونشانه اطلاق اولنمشدر يقال عليه مسحة من جمال او هزال اى شئ
منه يعنى اثر ظاهر منه ذو المسحة اصحابدن جرير بن عبد الله البجلى لقبيدر نورانى جمال اولديغندن ملقب

اولمشدر كويا كه جمالنده مسحة ملك واقع اولمشدر قال في النهاية وفيه يطلع عليكم من هذا الفج من خير ذي يمن عليه
مسحة ملك فطلع جرير البجلى يقال على وجهه مسحة ملك او جمال اى اثر ظاهر منه ولا يقال ذلك الا في المدح
لكن مؤلف تعميم ايلمشدر المسوح قعود وزننده بريره كتمك معناسنه در يقال مسح في الارض اذا ذهب فيها
تل ماسح قنسرين قضاسنده بر موضعدر الامتساح افتعال وزننده قيندن قلجى صيرمق معناسنه در يقال امتسح
السيف اذا استله الامسوح اسلوب وزننده اخشاب سفينه دن هر اوزون تخته يه دينور المشح ميمك وشين
معجمه نك فتحيله او يلقلرك ايچ طرفلرى بربرينه سورنوب پشمك يا خود ديزلرك ايچ يوزينه خشونتلى لباس سورنمكله
پشوب آجشمق معناسنه در نته كه مسح دخى بو معنايه در باب وصفى آنك كبيدر الامشاح همزه نك كسريله يل يك
قوراق اولمق معناسنه در يقال امشحت السنة اذا اجدبت وصعبت وهوادن بولود آچلوب ايازلنمق معناسنه در
يقال امشحت السماء اذا انقشع السحاب منها المصوح قعود وزننده كيدوب منقطع ونابود اولمق معناسنه در يقال
مصح الرجل مصوحا من الباب الثالث اذا ذهب وانقطع قال الشارح ويقال مصحت الدار اذا اندرست وانمحى
اثرها ومصوح يردن صو صيزمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مصح الندى اذا رشح لكن ضديتى منظور
فيه در وآتك بوقاغيلقلرى قيللرينك كوكلرى متين اولمغله بولونمقدن وتوكلمكدن امين وسالم اولمق معناسنه در يقال
مصحت اشاعر الفرس اذا رسخت اصولها فامتنعت ان تنتف ولباس اسكيمك معناسنه در يقال مصح الثوب اذا اخلق
ونباتك چيچكلرينك رنكى بوزلمغه باشلمق معناسنه در يقال مصح النبات اذا ولى لون زهره وكولكه چكيلوب قصالمق
معناسنه در يقال مصح الظل اذا قصر ومعناى اولده با حرفيله متعدى اولور كيدرمك معناسنه يقال مصح
بالشئ اذا ذهب به وحرف جرسز دخى متعدى اولور يقال مصح الله مرضك اى اذهبه وطوارك سودى چكلمك
معناسنه در يقال مصح لبن الناقة اذا ذهب التمصيح تفعيل وزننده بو دخى كيدرمك معناسنه در يقال مصح الله
مرضك اى اذهبه المصح فتحتيله كولكه بوقه لوب قصالمق معناسنه در يقال مصح الظل مصحا من الباب الرابع
اذا نقص ورق الامصح احمر وزننده آدن صفتدر يقال ظل امصح اى ناقص رقيق المصاحات ميمك
ضميله غرابات وزننده كه مصاحك جمعيدر شول دوه كوشكلرينك دريلرينه دينور كه ايچنى قيقيق ايله طولديروب
ياورى هيئتنده ناقه نك يانه وضع ايدرلر تا كه هلاك اولمش ياوريسى ظنيله سود ويرمكدن امتناع ايلميه المضح
ضاد معجمه ايله مدح وزننده بركسه نك عرض وناموسنه شين ونقيصه ويرمك معناسنه در يقال مضح عرض فلان
مضحا من الباب الثالث اذا شانه وبركسه اوزرندن برنسنه يى دفع ايلمك معناسنه در يقال مضح عنه اذا ذب عنه ودوه
سوديسى يانه پراكنده اولمق معناسنه در يقال مضحت الابل اذا انتشرت وقربه وطلوم مقوله سى صيزمق معناسنه در
يقال مضحت المزادة اذا رشحت وكونشك پرتوى هر يره شامل اولمق معناسنه در يقال مضحت الشمس اذا انتشر شعاعها
الامضاح همزه نك كسريله مضح ايله معناى اولده مرادفدر يقال امضح عرضه اذا شانه المضرح والمضرحى
ميمك وضادك فتحيله چاقر طغانه دينور مؤلف بونى ضرح ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر المطح سطح وزننده ال ايله
اورمق معناسنه در يقال مطحه مطحا من الباب الثالث اذا ضربه بيده وجماع ايلمك معناسنه در يقال مطح المرأة
اذا جامعها الامتطاح افتعال وزننده دره نك صويى قباروب طاشقين اولمق معناسنه در يقال امتطح الوادى
اذا ارتفع وكثر ماؤه الملح ميمك كسريله معروفدر كه طوزه دينور فارسيده نمك ديرلر وملح لفظى مؤنثدر قليلا مذكر اولور
وملح مصدر اولور امزرمك رضاع معناسنه در يقال ملحت فلانة فلانا اذا ارضعته وعلم معناسنه استعمال اولنور كه
اسمدر ما به اللذة اولديغيچون وعلمايه اطلاق اولنور كه دينك طوزلريدر وكوزللك معناسنه در وايچ ياغنه دينور
شحم معناسنه اساسك بيانه كوره مجازدر طوزيني طوارك بدننده شحم پيدا اولمق حسبيله وملح سموزلكه اطلاق اولنور
سمن معناسنه وحرمت وذمام معناسنه استعمال اولنور يقال بينهما ملح اى حرمة وذمام وعهد وملح شوراق
طوزلو صويه دينور دكز صويى كبى عذب مقابليدر قال المؤلف في البصائر يقال ماء ملح ولا يقال ماء مالح مصاحك
بيانه كوره بو معناده ملح ملوحتدن اسم فاعلدر اصلى ملح ايدى كتف وزننده نته كه خشونتدن خشن كلمشدر حتى
اصلى اوزره وهذا ملح اجاج عنوانده دخى قرأت اولنمشدر بعده كثرت استعمالدن تخفيفله اكا اقتصار اولندى
واهل حجاز املح الماء املاحا تركيبنك اسم فاعلنده غير قياس اوزره مالح ديرلر ابقل الموضع فهو باقل كلديكى كبى
وتهذيبك خلاصه سى بودركه ملوحه فعلى باب اولدن وثالثدن دخى وارد اولمغله قياس اوزره البته مالح وارددر واهل حجاز
بو صيغه اوزره تكلم ايدرلر انتهى وملح لفظنك جمعى ملحه كلورها ايله كه تأنيث جمعدر وملاح كلور ميمك كسريله واملاح
كلور وملح كلور ميمك كسرى ولامك فتحيله التملح تفعل وزننده سمورمك معناسنه در يقال تملح البعير اذا سمن التمليح

تفعیل وزننده تملح معناسنه در یقال ملح الرجل بمعنی تملح وطعامه طوزی مقدارندن زیاده قویرمق معناسنه در یقال ملح القدر
اذا اکثر ملحها وشاعر شعرنده خوش آینده مضمون یاخود بر تعبیر دلنشین ایراد ایلمك معناسنه در یقال ملح الشاعر
اذا اتی بشیء ملیح وتملیح دوه برمقدارجه سمورمك معناسنه در یقال ملح الجزور اذا سمن قلیلا الملحة میمك کسریله
ملح کبی حرمت وذمام و یمان معناسنه استعمال اولنور یقال بینهما ملح وملحة ای حرمة وحلف وفی الامثال * فلان
ملحه علی رکبته * ای لاوفاء له اوسمین اوحدید فی غضبه شارح دیرکه قول اول دیزاوزرنده اولان طوزادنی سبله
پریشان ونابود اولمسندن مأخوذدر وقول ثانی یه کوره ملح شحم معناسنه اولوب زنجی طائفه سنك اکثری سموز لکلری
رکبه وفخذلرنده اولمغله آنلره تشبیه اولنمشدر وقول ثالث قول اول شعبه سندندر که ادنی نفخ ایله طوز قسمی طوزوب
قالقدیغی کبی اولدخی جزئی سبله هیجانه کلوب خشم وحدت ایدر دیمکدر وزمخشری اساسده کثیر الخصومات
اولاندن کنایه ایلمشدر یعنی مخاصم ومقاتل اولوب قطعا جراحتدن باك و پرواسی یوقدر یاره لندقده یاره سنه اکمك ایچون
ابتدا طوزنی حاضر ایدوب منظره ناسده اولان رکبه سی اوزره وضع ایدر و بعضلر بوراده ملح حرمت معناسنه دردیدی
پس اکا کوره بی حرمتلکدن کنایه اولورا کا مجالس اولدقده احترام ورعایت ایدر مجلسدن قالقوب کتدکدنصکره
رفض حرمت ایدر دیمکدر که مرجعی قول اول اولورکه وفاسزدیمکدر وملحه بر رجل اسمیدر و بر شاعر آدیدر که ملحة
الجرمی ایله متعارفدر الملیح امیر وزننده شوراق صویه دینور ملح کبی وملاحتدن صفت اولور خوب ودلبر معناسنه
وملوحتدن وصف اولور طوزلو وطوزلنمش نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ای مملح یعنی طوزلنمش بالق که صلاموره
ایدرلر و یقال قلیب ملیح ای ماؤه ملیح الاملاح همزه نك کسریله شورصویه کلمك معناسنه در یقال املح الرجل
اذا ورد ماء ملحا وطتلو صو شور اولمق معناسنه در یقال املح الماء اذا صار ملحا وکان عذبا ودابه یه شورصو ایچورمك
معناسنه در یقال املح الابل اذا اسقاها ماء ملحا وطعامه طوزی قدرندن زیاده قویرمق معناسنه در یقال املح القدر
اذا اکثر ملحها الملوحة میمك ضمیله والملاحة کرامه وزننده والملوح قعود وزننده صو شور اولمق
معناسنه در یقال ملح الماء وملح ملوحة وملاحة وملوحا من الباب الخامس والثالث والاول اذا صار ملحا وملاحه
کوزل وخوب چهره اولمق معناسنه در یقال ملح الغلام ملاحة من الباب الخامس اذا حسن الملاح امیر وزننده
بونلردن صفتدر الملاح میمك ضمیله کار وزننده والملاح کبار وزننده که آندن ابلغدر بك کوزل آدمه دینور
ملیحك جمعی ملاح کلور کرام کبی واملاح کلور اشراف کبی وملاحون وملاحون کلور الملح میمك فتحی ولامك
سکونیله غیبت ایلمك معناسنه در که مجازدر یقال ملحه ملحا من الباب الثالث اذا اغتابه وقوش پرواز ایدرکن قنادلرنی
تیز تیز اوله رق چوق چوق اوینامق معناسنه در یقال ملح الطائر اذا اکثر سرعة خفقانه بجناحیه وقیون مقوله سنی بریان
ایلمك ایچون اتش صوده خشلیوب دریسندن تویلرنی ازاله ایلمك معناسنه در یقال ملح الشاة اذا سمطها وامزرمك
معناسنه در یقال ملح الولد اذا ارضعه و برنسنه یی طوزلمق معناسنه در یقال ملح السمك والقدر اذا طرح فیه الملح مذکر
ضمیری تغلیب ایچوندر و یقال فیه ملح الحامن الباب الثانی وطواره شوراق طپراق یدرمك معناسنه در که اکثری ایچی
قسمنه یلادرلر یقال ملح الماشیة اذا اطعمها سبخة الملح وهی ملح وتراب الملح فتحتیله آتك قبیح ایاغنده اولان سکرده که
اکر بیجه تعبیر اولنور حادث اولور بر مرض آدیدر وملح بر موضع آدیدر وسیاهله مختلط آق اولمق معناسنه در که نعتنده
املح دینور الملاحة میمك فتحی ولامك تشدیدیله والملحة میمك ولامك فتحیله طوزنکون ایدن یره دینورکه طوزله
تعبیر اولنور الملاح شداد وزننده طوزصتان کسبه یاخود طوز صاحبنه دینور وکمجی طائفه سنه دینور طوزلو
دکز صوینه ملازمتنه مبنی ولیمان وبوغازده بکسنه دینورکه نهر و بحرك بوغازلرنی اصلاح ایلمك درعهده لر ایدر یقال هو
ملاح نوتی و یقال هو من الملاحین ای متعهد النهر لیصلح فوهته الملاحة کتابه وزننده کمجیلك ور بکسلك صنعتنه
دینور الملاحیة میمك ضمی ولامك تشدیدیله والملاح رمان وزننده بر نبات آدیدر ترکیده یبان نخودی دیدکلریدر
الملاح کتاب وزننده سفینه یی اجرا ایدن روزکاره دینور وطوره یه دینور ومزراق یلمانه دینور وار القده اولان پرده یه
دینور ستره معناسنه و بوراز یلی عقبنده لدوس اسمکه دینور وتیمور یاغارکن یره عارض اولان سر بنلکه دینور ومفاعله
بابندن مصدر ثانی اولور بر خاتونك ممه سنی امیك مراضعه معناسنه وناقه نك فرجی آغریدقده علاج وتدبیر ایلمکه دینور
وطوزلو صولره دینورکه ملحك جمعی اولور الملاحی غرابی وزننده و بعضا مشدد اولور بر نوع بیاض اوزمه دینورکه
اوزون اولور یومق اوزمی تعبیر اولنور و بر نوع انجیره دینور وارا کدن یعنی مسواك اغاجنك یمشندن بر کونه یه دینورکه
آنده بیاض وحمره وشبهه اولور الملحة طلحه وزننده دریانك انکین یرنه دینور لجة البحر معناسنه الملحة جرعه وزننده
مهابت وبرکت معناسنه در وملح لفظندن مفرداولورکه خوش ودلکش ولطیف کلامه دینور وسیاهله ممتزج آقلغه

دینورکه الاجه لقدر و بك کوکجلك معناسنه اسمدر شدت زرق معناسنه الاملح احمر وزننده آقلی قارەلی
الاجه قوچه دینور ملح وملحه دن صفتدر مؤنثنده ملحاء دینور یقال کبش املح ای مختلط البیاض والسواد و یقال
نعجة ملحاء الاملحاح احمرار وزننده قیون آقلو قاره لو قیر آلاجه اولمق معناسنه در یقال املح الکبش املحاحا
اذا کان املح ملحان میمك کسریله سلفده جمادی الاخره آینك اسمیدر وشهور رومیه دن کانون ثانی اسمیدر نته که
کانون اوله شیبان دیرلر ایکیسیده بیاض ثلجله ابیض اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وملحان یمنده بر مخلاف یعنی
بر ایالت و ناحیه آدیدر وسلیم قبیله سی دیارنده بر طاغك آدیدر الملحاء حمراء وزننده املحك مؤنثیدرکه ذکر اولندی
وبتون یبراقلری دوکلش اغاجه اطلاق اولنور وارقده یغرندن اشاغی صغری یه کلنجه ارقه نك اتنه دینور وعظیم
عسکره والایه اطلاق اولنور کتیبة عظیمه معناسنه لمعان سلاح ملاحظه سیله وملحاء ملوك شامدن آل منذره
مخصوص بر مرتب عسکرك اسمیدر و یمامه ده بر وادی اسمیدر المملوح والمملح معظم وزننده ملیح کبی طوزلنمش
نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ومملوح ومملح ای جعل فیه ملح الاستملاح برنسنه یی خوب وملیح عد ایلمك
معناسنه در که کوزلسمك تعبیر اولنور یقال استملحه اذا عده ملیحا ذات الملح بر موضع آدیدر قصر الملح
خوارازی قربنده بر موضع آدیدر که عجملر اکاده نمکدیرلر ملیح زبیر وزننده هرات قضاسنده بر قریه در وخزاعه دن
بر جماعت آدیدر امیلح مصغر بنیه سیله بنو ربیعة الجوع جماعتی یوردنده بر صودر و بر موضع آدیدر الملوحة سفوده
وزننده حلب قضاسنده بر قریه کبیره در ملیحه جهینه وزننده بر موضعدر الامتلاح افتعال وزننده
طوغری سوزه یلان قاتمق معناسنه درکه قیون کبی آلاجه ایلمش اولور یقال امتلح الرجل اذا خلط کذبا بحق
الاملاح جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر ما امیلحه فعل تعجب مصغریدر ما احسنه معناسنه بونه کوزلجه در دیمکدر
بو ایکی کلمه دن غیری فعل تعجب مصغرا وارد اولمامشدر شارح دیرکه بو بصریون مذهبنه مبنیدرکه فعل تعجبده
افعل کلمه سنك فعلیتنه ذاهبلردر اما کوفیون اسمیتنه ذاهب اولمغله مطلقا تصغیرنی تجویز ایلمشلردر المماحة
مفاعله وزننده بری بریله طعام اکل ایلمك معناسنه استعمال اولنورکه طوز اتمك یمك تعبیر اولنور یقال مالح فلان
فلانا اذا اکله و یقال هو یحفظ حرمة المماحة وامزرمك معناسنه در یقال مالحته اذا ارضعته و بومشارکت ایچون
اولدقده بری برینك چوجغنی امزرمك معناسنه اولور یقال مالحنا اذا ارضعنا ولدهما ملحان میمك کسریله اودیه
قبلیه دن بر وادی اسمیدر المنح منع وزننده ویرمك معناسنه در یقال منحه الشیء منحا من الباب الثالث والثانی
اذا اعطاه اياه و بر آدم ماشیه سنك یوك و یپاغی وصود وولدی مقوله سی منافعنی بر آخر آدمه منتفع اولمق ایچون عاریه
جهتیله تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال منحه الناقة اذا جعل له وبرها ولبنها وولدها المنحة میمك کسریله
معنیٔ مزبوردن اسمدر و یرکی یه دینور عطیه معناسنه ووجه مذکور اوزره و یریلن ناقه یه دینور المنیحة سفینه وزننده
بودخی اسمدر ذکر اولنان ناقه یه دینور الاستمناح استعطاء معناسنه درکه عطیه ایستمکدن عبارتدر یقال استمنحه
اذا طلب عطیته المنیح امیر وزننده قمار اوقلرندن بر اوقدر که آنك نصیبی یوقدر و بنه قمار اوقلرندن شول اوقه
دینورکه فائز اولمغله تبرکا وتفألا استعاره ایدرلر علی قول نصیبلو اولان اوقه دینور ومنیح بنی تیم برادری قویمك فرسی
اسمیدر وقیس بن مسعود الشیبانی فرسنك اسمیدر و بر رجل آدیدر المنیحة هابله ففعس نلم کسه نك فرسی اسمیدر
الامناح همزه نك کسریله دابه و مواشینك طوغورمق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال امنحت الناقة
اذا دنی نتاجها الممنح محسن وزننده طوغورمسی یقلشمش حیوانه دینورکه وصف خاصدر الممانح اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنورکه سائرلرك سدی چکلدکدنصکره بنه اول سد و یرر اوله ومنقطع اولمیان یمند
یغموره اطلاق اولنور الامتناح افتعال وزننده عطیه آلمق معناسنه در یقال امتنح الرجل اذا اخذ العطاء
و یقال امتنح مالا اذا رزقه التمنح تفعل وزننده بر آدمه مال اطعام ایلمك یعنی تصدق ایلمك معناسنه در تقول تمنحت
المال ای اطعمته غیری ومنه حدیث ام زرع فاکل واتمنح الممانحة مفاعله وزننده کوز متصل یاش دوکمك معناسنه
مستعملدر یقال مانحت العین اذا اتصلت دموعها المانح والمناح اسامی رجالدندر المیح میمك فتحی و یانك
سکونیله والمیحوحة شیعوعه وزننده بر کونه خوب ونازك یوریمك معناسنه در که مراد صالنی صالنی کولکه سنه
باقه رق یوریمکدر یقال ماح الغلام میحا ومیحوحة اذا مشی بتبختر وینظر فی ظله اساسك بیاننه کوره قویدن قوغه یی
ال ایله طولدرمق معناسنه موضوع اولوب معانی سائره آندن مأخوذدر ومیح قاز یورویشی کبی ناز کانه رفق وسهولتله
یوریمك معناسنه در یقال ماح الرجل اذا مشی مشیة البطة وقویینك صوی یك آز اولمغله ایچنه انوب قوغه یی ال ایله
طولدرمق معناسنه در یقال ماح الرجل اذا دخل البئر فملأ الدلو لقلة مائها و فائده لندرمك معناسنه در یقال

ماحه اذا قعد و مسواكلمك معناسنه در يقال ماح فاه بالسواك اذا استاك و مسواك كله اغزدن توكرك و سالياز چقرمق
معناسنه در يقال ماح من فيه الريق بالمسواك اذا استخرجه به و شفاعت قلمق معناسنه در تقول محني عند السلطان
اى اشفع لى و ويرمك معناسنه در يقال ماحه اذا اعطاه المياحة كتابه وزننده بو دخى ويرمك معناسنه در يقال
ماحه يميحه ميحا و مياحة اذا اعطاه الامتياح افتعال وزننده ويرمك معناسنه در يقال امتاحه اذا اعطاه و حرارت
ياخود شدت عمل حيوانى غرق عرق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال امتاحت الشمس ذفرى البعير اذا استدرت عرقه
قال فى الاساس امتاحه الحر و العمل اى عرقه المماحه مفاعله وزننده برى بريله الفت و مخالطت ايلمك معناسنه در يقال
ماحه اذا خالطه الماحة ساحه وزننده و مرادفيدر كه حولويه دينور الماح يمورطه نك صاريسنه على قول بياضنه دينور
الميح ميمك كسريله حكردكى يومشق اولان كثر خرمايه دينور شيص النخل معناسنه التميح تفعل وزننده اينسه اركبى يوزى
يره مائل آهسته و نازكانه يورىمك معناسنه در يقال مر فلان يتميح اى يتكفؤ المياح كتان وزننده عقبة بن سالمك فرسى
اسميدر التمايح تفاعل وزننده هر طرفه تمايل ايده رك يورىمك معناسنه در يقال تمايح السكران اذا تمايل الاستماحة
عطيه ايستمك ياخود شفاعت رجا ايلمك معناسنه در تقول استمحته اى سألته العطاء او سألته ان يشفع لى
المايح مرداس بن حوى نام كسنه نك فرسى آديدر فصـــل النون النبح نونك فتحى و بانك سكونيله
و النبيح نونك فتحيله و النباح نونك ضميله و النباح نونك كسريله و التنباح تانك فتحيله كوپك اورومك و كيك و نكه
و يلان سسلنوب ملمه مك معناسنه در يقال نبح الكلب و الظبى و التيس و الحية نبحا و نبيحا و نباحا و نباحا و تنباحا
من الباب الثالث و الثانى اذا صات مصاحده نباح غراب وزننده اسم اولمق اوزره مرسومدر كوپك و كيك سسنه دينور
الانباح همزه نك كسريله و الاستنباح كوپكى اوردرمك معناسنه در تقول انبحته و استنبحته اى حملته على النباح
النبوح نونك ضميله اوبه خلقنك غريو و هنكامه سى و كوپكلرينك اصواتنه دينور كه مجموعى بردن مسموع اولور
تقول سمعت نبوح الحى اى ضجتهم بما معهم من كلاب بو راده نبوح نبحك جمعيدر كه اسم اوله رق مستعملدر
اساسك بيانه كوره اصل نبح و نباح كلب صوتنه كه اورومك تعبير اولنور موضوعدر بعده كيك مقوله سى حيوان
اصواتنده دخى استعمال اولندى و نبوح جماعت كثيره يه اطلاق اولنور النباح كتان وزننده على المرتضى
رضى الله عنه حضرتلرينك مؤذنلرى اولان عامرك پدرى اسميدر و نباح شديد الصوت اولان كشى يه اطلاق
اولنور و كوز بونجغى ديدكلرى بونجقلره دينور كه مكه دن جلب اولنوب نسوان قلاده لرى ارا القلرينه ديزرلر مفردى
نباحه در ابو النباح محدثيندن محمد بن صالح كنيه سيدر النباح رمان وزننده قرقره و ترديد ايله اوتمسى چوق
اولان چاوش قوشنه اطلاق اولنور النباح غراب وزننده مصدر و اسمدر نته كه ذكر اولندى و نباح اسودك يعنى
بابا كوس تعبير اولنان بر نوع ارى سياه يلانك آوازينه اطلاق اولنور النبحاء حمراء وزننده باغرغان كيكه اطلاق
اولنور ظبية صياحه معناسنه ذو نباح غراب وزننده بنى تميم نام قبيله يه قريب شربه ديدكلرى محلده بر باصتم طاغك
آديدر النتح نونك فتحى و تاى فوقيه نك سكونيله تره دينور عرق معناسنه و نتح و نتوح قعود وزننده مصدرلردر
بدندن ترچقمق معناسنه يقال نتح العرق نتحا و نتوحا من الباب الثانى اذا خرج من الجلد و طلودن ياغ صيزمق
معناسنه استعمال اولنور يقال نتح الدسم من النحى اذا رشح و كذا الندى من الثرى يعنى نمناك طپراقدن رطوبت
صيزدى و بو معناده متعدى اولور صيزدرمق معناسنه يقال نتحه الحر اذا رشحه و نتوح نتحك لفظندن كه اسم اوله رق
مستعملدر جمع اولور صموغ الاشجار معناسنه كه اغاج يوصلرينه دينور اغاجدن ترشح ايتديكيچون المنتحة مكنسه
وزننده كونه اطلاق اولنور است معناسنه الانتاح همزه نك و تانك كسريله جوهرى كرچه بونى نتح معناسنه
تفسير ايلمشدر لكن آنك بو ماده يه مناسب معناسى يوقدر بونده اوچ كونه غلط ايلمشدر اول تركيب يعنى نتح ماده سى
صحيحدر يعنى معتل دكلدر آنكيچون انتياحك انده مدخلى و مطاوعى يوقدر زيرا انتياح نوح ياخود نوحدن افتعال
اولور نتحدن انتاح اولملودر ثانيا انتياحك عربيده معناسى يوقدر ثالثا استشهاد ايلديكى اشبو * رقشاء تنتاح اللغام
المزبدا * ارجوزه سنده روايت ميمله تمتاح عنوانده در نونله دكلدر شارحك بيانه كوره نسخهٔ موثوقهٔ صحاحده
الانتاح عنوانده مشهود مزدر كه افتعالدر و ارجوزه ده اصل تنتح اولوب اشباع اولنديغى غالبدر نته كه سايقدر
مترجم صحاح بو هنكامه لردن غفلتله افعال بابندن اوله رق رسم ايلمشدر النتوح يعسوب وزننده بر قوش آديدر
النجاح نونك فتحيله و النجح نونك ضميله اسملردر ظفر بالشئ معناسنه كه حاجت و مطلوب اولان ايش تمك
و بر آدم كندى حاجتنه ظفر ياب اولمق معنالرينه در النجح نونك فتحى و جيمك سكونيله ذكر اولنان معنالردن مصدردر
ايش كندى تمك و طالبك ايشى تمك معناسنه تقول نجحت الحاجة نجحا من الباب الثالث اذا ظفرت بها و يقال

انجح الله طلبتك فنجحت هو اى قضيت مؤلف بو ماده يى دخى اقتصار و مضايقه اوزره رسم ايلكله اساسدن
و مصباحدن و شارحدن تحقيق اولنه رق ترجمه اولنمشدر و بركوچ مصلحت سهولت بولمق معناسنه در يقال
نجح امره اذا تيسر و سهل الانجاح همزه نك كسريله بو دخى بر آدمك ايشى تمك معناسنه در يقال انجحت الحاجة
اذا قضيت و حاجتنى روا قلمق معناسنه در يقال انجح الله حاجته اذا قضيها و بركسه حاجتنه ظفرياب اولمق
معناسنه در يقال انجح زيد اذا صار ذا نجح و انجاح غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال انجح بك الباطل اى غلبك
فاذا غلبته فانجحت به المنجح محسن وزننده ايشى بتن و ايش بتورن آدملره دينور جمعى مناجيح و مناجح كلور
التنجح تفعل وزننده و الاستنجاح بركسه دن كندى حاجتنى روا ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال تنجح الحاجة
و استنجحها اذا تنجزها قال فى الاساس استنجحنى حاجته و بالله استفتح و اياه استنجح و تنجز قضاء حاجتنى طلب ايلمك
معناسنه اولمغله صحاح مترجمنك بو راده و تنجز ماده سنده حاجت بتورمك معناسنه ترجمه لرى نابجادر حتى بونه
زمخشرى اساسده استنجحه حاجت رواكردن خواست ازوى يعنى آندن حاجتنى روا ايتمكى ايستدى عنوانيله
و مصباحده تنجز الحاجة اذا طلب قضاها ممن وعده اياها عنوانيله تفسير ايلمشدر النجيح امير وزننده فكر درست
و راى صواب معناسنه مستعملدر يقال راى نجيح اى صواب و ايش بتوريجى آدمه دينور يقال رجل نجيح اى منجح
و سير شديد و سريع معناسنه استعمال اولنور كه موصل منزل مقصوددر يقال سير نجيح اى شديد الناجح بو دخى
سير سريعه وصف اولور و متيسر اولان مطلوبه دينور التناجح تفاعل وزننده پيدرپى صادق رؤيالر كورمك
معناسنه مستعملدر يقال تناجحت احلامه اذا تتابعت بصدق نجيح امير وزننده و نجيح زبير وزننده و نجاح
سحاب وزننده و منجح محسن وزننده اساميدندر عبد الله بن نجيح كه امير وزننده در محدثيندندر النجاحة نونك
فتحيله صبر معناسنه مستعملدر كه ظفر مقصودى مستلزمدر و منه نفس نجيحة اى صابرة النحح نونك فتحيله
بوغاز خرلدامق كبى بوغازك ايچ طرفندن ايچروده سسى ترديد ايلمك معناسنه در بوغازه بلغم طيقاندقده اولور
يقال نحّ الرجل نحيحا من الباب الثانى اذا ردد صوته فى جوفه و نحيح شحيح لفظنه اتباع اولور يقال فلان شحيح
نحيح اى بخيل جدا النحنحة زلزله وزننده و التنحنح تزلزل وزننده بونلرده نحيح معناسنه در لكن بونلر مكرر
اولمغله احّ احّ ديو بوغازى مكررا خرلدادوب سسلندرمك اولور يقال نحنح الرجل و تنحنح بمعنى نحّ زمخشرى
اوكسورمكله تفسير ايلمشدر كويا كه معناى لازميدر و فقهاء بلا عذر تنحنحى مفسدات صلواتدن عد ايلمشلردر
بونلرى وانقولى قارن كورلده مكله ترجمه ايلمسى اغربدر و نحنحه بر آدمى وجه قبيحله رد ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال نحنح السائل اذا رده ردا قبيحا النخ نونك فتحى و خانك تشديديله دابه يى سرعتله يورتمك معناسنه در
زجر ايله ياسوطله يا اغرا ايله يقال نخ الجمل نخا من الباب الاول اذا حثه اى اسرعه النخاحة نونك فتحيله صبر و ثبات
معناسنه در وجود و سخاء معناسنه در و بخل و دنائت معناسنه كلمكله ضد اولور النحانحه جحاجحه وزننده
بخيل و لئيم اولان جماعته اطلاق اولنور كنديلردن برنسنه طلب اولندقده نحنحه حلق ايتدكلريچون مفردى
نحنح در يقال قوم نحانحة اى بخلاء لئام قال فى الاساس هؤلاء من اقوام غير اقزام و جحاجحة غير نحانحة و غر بلرما انا
بنحنح النفس عن كذا ديرلر ما انا بطيب النفس عنه معناسنه كويا كه نحنحه ايله بلغمدن پاك اولمش بوغازه تشبيه
اولنمشدر نحيح زبير وزننده ابن عبد اللهدر كه بنى دارم جماعتندن برشخص جاهليدر الندح مدح وزننده
و الندح نونك ضميله چوقلق كثرت معناسنه در و بوللق سعه معناسنه و ككبش و متسع اولان يره دينور و طاغك
مقابله يه كلن ديوار كبى ركنه دينور سند الجبل معناسنه جمعى انداح كلور و ندح نونك فتحيله مصدر اولور بولا لتمق معناسنه
يقال ندحه ندحا من الباب الثالث اذا وسعه و منه قول ام سلمة لعايشة رضى الله عنهما قد جمع القرآن ذيلك فلا تندحيه
اى لا توسعى الذيل بخروجك الى البصرة و ارادت قوله تعالى و قرن فى بيوتكن و لا تبرجن الاية الندحة حمزه
وزننده و الندحة جرعه وزننده و المندوحة ميمك فتحيله و المنتدح ميمك ضمى و دالك فتحيله بونلرده بوللق سعه
معناسنه در و بول يره دينور مندوحه و منتدح اسم مفعوللردر ياخود اسم مفعول معناسنه مصدرلردر تقول من ذلك
لك ندحة و ندحة و مندوحة و منتدح اى سعة قال الشارح و منه حديث عمران بن الحصين ان فى المعاريض لمندوحة
عن الكذب يعنى برسوزى توريه و كنايه طريقيله سويلكده كذبدن خلاص و برأت واردر كه كذبدن عد اولنمز مراد
يلان سويليه جككه كنايه و توريه و الغاز جهتيله سويله ديمكدر الندح نونك كسريله آغرلق ثقل معناسنه در
و ايراقدن كورينن شبحه دينور بنو منادح جهينه قبيله سندن بر بطن در التندح تفعل وزننده توسع معناسنه در كه
بولالق و ناس مجلسده سيرك سيرك ككبش اوتورمق معناسنه در بو مناسبتله قيون و كچى قسمى بغايت طوقلقلرندن

ناشی صفشیوب سیرك سیرك كمكبش یا عمق معناسنده استعمال اولنمشدر یقال تندحت الغنم من مرابضها
اذا تبددت واتسعت من البطنة شارح دیر كه مأخذ قاموس اولان عبابده فی مرابضها ومسارحها عنوانیله مثبت
اولمغله بوراده من فی معناسنه در پس تندح مرابضه مخصوص اولمیوب مرعاده دخی طوق اولدقلرنده هر بری
بر طرفه چكیلورلر واج اولدقلرنده بردانه اوتلق اوزره مجموعی هجوم ایلدكدن بشقه مجتمعا اوتلامق عادتلریدر
واساسده تندحت الغنم فی مرابضها اذا امتدت واتسعت من البطنة عنوانیله مرسومدر كه طوقلقدن بری برندن
چكیلوب متسع اولدیلر دیمكدر پس وانقولی وقانون الادب مترجمنك ترجمه لری بججیدر ندح اسامیدندر
الاندحاح همزه نك كسری ونونك سكونیله بونك موضع ذكری دحح فصلی اولوب لكن جوهری غلط ایلمكله
بوراده رسم ایلدی فی الحقیقه دحح ماده سندن انفعالدر الاندیاح بودخی انداح كلمه سندن مصدر در بونكده
موضعی دوح ماده سیدر جوهری بونده دخی غلط ایدوب بوراده ذكر ایلدی مترجم دیر كه زبیدی مرحومك لحن
العوام كتابنده مشروح اولدیغی اوزره ابتدا وهم مزبور ابو عبیده واقع اولمشدر جوهری دخی من غیر ملاحظة
آندن صحاحه نقل وثبت ایلمشدر النزح نونك فتحی وزای معجمه نك سكونیله والنزوح قعود وزننده بعید اولمق
معناسنه در یقال نزحت الدار نزحا ونزوحا من الباب الثالث والثانی اذا بعد ونزح قویینك مجموع صوینی چكمك
یاخود دبنده بر مقدارجه صو قالنجه چكمك معناسنه در یقال نزح البئر اذا استقی ماءها حتی ینفذ او یقل و بو معناده
لازم اولور یقال نزحت البئر فهی نازح و برآدم دیارندن غیبت بعیده ایله غائب اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نزح به
علی بناء المجهول اذا ابعد عن دیاره غیبة بعیدة و برآدمك یارجاعتك هپ قویلرینك صولری چكیلوب بتمك معناسنه در
یقال نزح القوم اذا نزحت آبارهم الانزاح همزه نك كسریله بودخی قویینك صوینی توكنجه قدر یاخود آزجه
قالنجه قدر چكمك معناسنه در یقال انزح البئر بمعنی نزحها النازح والنزح ضمتینله والنزوح صبور وزننده
ایراق اولان شیئه دینور وصوینی چكلمش قویی یه دینور النزح فتحتینله بولانق صویه دینور وصوینك اكثری
چكلمش قویی یه دینور النزیح امیر وزننده بعید معناسنه در یقال بلد نزیح ای بعید المنزحة مكنسه وزننده قوغه یه
وصو چكمكده قوغه منزلنده اولان شیئه دینور طولمبه بقراجی كبی المنزح میمك ضمی وزانك فتحیله مصدر
یاخود اسم مكاندر یقال هو بمنتزح ای بعد جوهری ابن هرمه نام شاعر كندی اوغلنك مرثیه سنده * فانت من الغوائل
حین ترمی * ومن ذم الرجال بمنتزاح * بیتنك الفنی اشاعه حمل ایلمشدر مرثیه تعبیرنده سهو ایلمشدر زیرا شاعر اول
قصیده ایله قاضی جعفر بن سلیمانی مدح ایلمكله قصیده مدحیه اولور المنازیح مصابیح وزننده دیارندن بعید اولان
اشخاصه دینور منزاح مفردیدر یقال قوم منازیح ای بعیدون من اوطانهم النازح اسماندندر محمد ابن نازح
محدثیندندر لیث بن سعیددن روایت ایلمشدر النسج نونك فتحی وسینك سكونیله والنساح غراب وزننده
خرما تلاشندن و باشلرنده اولان قبوقلردن زنبیل وسپت دیلرنده فلان خرت مرت مقوله سنه دینور ونسج مصدر
اولور صاورمق معناسنه یقال نسج التراب نسجا من الباب الثالث اذا اذراه النسج فتحتینله طمع ایلمك معناسنه در
یقال نسج به نسجا من الباب الرابع اذا طمع به المنساح مصباح وزننده طبراق آناجق وطپراق صاوره جق
كوركه دینور نساح سحاب وكتاب وزنلرنده یمامه ده بر وادی آدیدر آنده بر وقعه اولمغله یوم نساح بین العرب
معروفدر نسیح نونك ضمی و یای مشدده نك كسریله كویا كه نسیح لفظندن مصغردر یمامه ده بر وادی آدیدر
النشح نونك فتحی وشین معجمه نك سكونیله والنشوح قعود وزننده قانمق مرتبه سندن آز ایچمك علی قول طلوم
كبی طولمق درجه سنده ایچمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال نشح الماء نشحا من الباب الثالث اذا شربه دون
الری او شربه حتی امتلأ لكن بو اختلافه مبنی اولمغله مؤلفك اضداددن تعدادی منظور فیه در رودابه یه بر مقدارجه
صوسزلغی تسكین ایده جك قدر صو ایچورمك معناسنه در یقال نشح الخیل اذا سقاها ما یقنأ غلتها النشوح
صبور وزننده آزجه صویه دینور النشح ضمتینله سرخوشلره اطلاق اولنور نشوح مفردیدر النشاح كتان
وزننده شول طلومه وقربه یه اطلاق اولنور كه صوایله طلو اولمغله طشره رشح ایلیه یقال سقاء نشاح ای ممتلیء
نضاح النصح نونك ضمیله والنصاحة فصاحه وزننده والنصاحیة كراهیه وزننده اوكوت ویرمك معناسنه در
یقال نصحه ونصح له نصحا ونصاحة ونصاحیة من الباب الثالث اذا وعظه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بو ماده
ایكی معنایه موضوعدر بری خلوص ونقاء وبری التیام ورفاء معناسیدر ناصح منصوح له اولانه قولنی اخلاص ایلمك
مناسبتیله پند وعظه استعمال اولندی یاخود خیاط ثوب ممزوقی رفو واصلاح ایلدیكی كبی ناصح منصوح لهك
حالنی اصلاح ایلمكله پند ونصیحته استعمال اولندی ونصیحت كه اوكوده دینور اسمدر منصوح لهك دنیوی

واخروی بالجمله خیرنی اراده دن عبارتدر وجیز اسماندندر جمعیت معانی یی متضمن بر كلمه در فلاح لفظی كبی دنیا واخری
خیرنی اجمع اولمغله كلام عربده عدیلی یوقدر نته كه مدار دین اولان اشبو الدین النصیحة لله ولرسوله ولكتابه ولائمة
المسلمین وعامتهم حدیثی ناطقدر قالدیكه نصیحت لله حضرت حقك وحدانیتنه صحت اعتقاد وعبادات وطاعاتنده
اخلاص نیتدن عبارتدر و نصیحت للرسول فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رسالت ونبوتی تصدیق مطلب
وشرعنی تقبل وامر ونهینه انقیاد ایلمكدن عبارتدر و نصیحت للكتاب قرآن مبینی تصدیق ومنطوی اولدیغی احكامله
عمل قلمقدن عبارتدر و نصیحت للأئمة امام المسلمین اولنلره شرعه موافق اوامر ونواهیلرنده اطاعت وبغی وخروجدن
مجانبت ایلمكدن عبارتدر و نصیحت للعامة هر كسی مصالحلرینه ارشاد وخیره دلالتدن عبارتدر انتهی و نصح بر نسنه
خالص وبیغش اولمق معناسنه در یقال نصح الشیء اذا خلص ولباس دیكمك معناسنه در یقال نصح الخیاط الثوب
اذا خاطه وعربلر نصح الرجل الری دیرلر صوینی ایچوب كركی كبی سیراب اولدی معناسنه كه خلوص معناسندن مأخوذدر
نته كه اساسده نصحت الابل الری ای صدقته عبارتیله مجاز اولمق اوزره مرسومدر و نصح الغیث البلد دیرلر یغمور شمول
اوزره یاغمغله قطعا آچق وارالق قالمامق وجه اوزره هر یرده متصل چایرلر ونباتلر نابت اولدی معناسنه كه
خیاطت معناسندن مأخوذدر ترزی اصلا نو بده فتق وخلل ترك ایتمیه رك لباسی دیكوب ملتئم ایلدیكی مناسبتنه
مبنیدر الناصح والنصیح امیر وزننده پند و نصح ایدن آدمه دینور ناصحك جمعی نصح كلور ركع وزننده ونصاح
كلور قطاع كبی وناصح الجیب درونی غل وغشدن پاكیزه صافدل آدمه اطلاق اولنور جیبدن مراد قلبدر وناصح
خالص باله اطلاق اولنور وترزی یه دینور خیاط معناسنه وناصح حارث بن مراغه یاخود فضالة بن هندك فرسی
اسمیدر وسوید بن شداد ك فرسی آدیدر وناصح ونصیح اسامیء رجالدندر التنصح تفعل وزننده بودخی جامه
دیكمك معناسنه در یقال تنصح الثوب اذا خاطه وناصحلك معناسنه در یقال تنصح فلان اذا تشبه بالنصحاء النصیحة
سفینه وزننده نصح ونصاحتدن اسمدر اوكوده دینور فارسیده پند دیرلر النصاح شداد وزننده والناصحی مبالغه
نفسنه نسبتله ترزی یه دینور خیاط كبی النصاح كتاب وزننده لباس دیكجك رشته یه دینور جمعی نصح كلور ضمتینله
ونصاحه كلور نونك كسریله شارح دیر كه جمعنده اولان كسره والف مفردنده اولنلرك غیریدر دلاص كلمه سی كبی
وهاء تأنیث جمع ایچوندر ونصاح شبیة القاری پدرینك اسمیدر المنصحة والمنصح میملرك كسریله اسم آلتلردر
ایكنه یه دینور مخیطه كبی المتنصح اسم مفعول بنیه سیله یمالو لباسه دینور یقال ثوب متنصح ای مترقع وهر یری
محكم دیكلمش جامه یه ده دینور یقال ثوب متنصح ای مخیط جیدا المنصوحة شول ارضه اطلاق اولنور كه
هر طرفنه كركی كبی یغمور یاغمغله چایر وچمنلری بری برینه متصل اولوب اصلا خالی یری قالمامش اوله یقال ارض
منصوحة ای مجودة متصلة النبات الانصاح همزه نك كسریله صویه قاندرمق معناسنه در كه ذكر اولنان
نصح ری معناسندن مأخوذدر یقال انصح الابل اذا ارواها النصاحات نونك كسریله جالات وزننده در یلره
دینور جلود معناسنه مفردی نصاحه در بری برینه دیكلدیكیچون اطلاق اولنمشدر ومیمون آغنه اطلاق اولنور كه
میمون صیادلری برقاچ ایپلری شبكه طرزنده حلقه حلقه ایدكدن صكره بر محله نصب وآنكله صید ایدرلر ونصاحات
سراة قضاسنده بر بیچه طاغلرك آدیدر النصحاء صحراء وزننده بر موضعدر منصح منبر وزننده بر بلده در
المنصحیة میمك وصادك فتحیله تهامه ده بر صو آدیدر منصح مسكن وزننده بر موضعدر الانتصاح افتعال وزننده
نصیحتی قبول ایلمك معناسنه در یقال انتصح الرجل اذا قبل النصح التوبة النصوح صبور وزننده توبه صادقه
دیمكدر یاخود رجوع وتوبه ایتدیكی گناهه بردخی رجوع ایلمامك یاخود توبه ایلدیكی گناهی بردخی ارتكاب ایلمامكه
قصد نیتله مقرر اولان توبه دن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو توبوا الی الله توبة نصوحا كریمه سنه اشارت ایلمشدر
بیضاوی دیر كه نصوح ابنیهء مبالغه دندر توبه ایله نفسنه نصح ایدن تائبك صفتیدر بعده مبالغة اسناد مجازی
جهتیله توبه یه وصف اولمشدر امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن سؤال ایتدكلرنده آلتی نسنه دن عبارتدر
دیدیلر كه ذنوب ماضیه یه ندامت وفرائض فائته یی قضا ورد مظالم واستحلال خصوم وذنوبه عائد اولمامغه عزیمت
وسابقده نفسی معصیتده ایلدیكی كبی من بعد طاعات الهیه ده تربیه ایلمكدر النضح نونك فتحی وضاد
معجمه نك سكونیله صو سرپمك وصولامق معناسنه در یقال نضح البیت نضحا من الباب الثانی اذا رشه و بر مقدارجه
صو ایله صوسزلغی نوعا تسكین ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نضح عطشه اذا سكنه وایچوب قانمق
علی قول قانمقدن دون ایچمك معناسنه در كه بونلرده مجازدر جكر ینه صو سرپمش اولور یقال نضح الرجل اذا روی
او شرب دون الری ضد لكن اختلافه مبنی اولمغله ضدیتی مسلم دكلدر واكین واشجار مقوله سنی سقاده سیله

صوارمق معناسنه مستعملدر يقال نضخ النخل اذا سقاها بالسانية و برآدمه اوق سرپمك معناسنه مستعملدر يقال
نضخ فلانا بالنبل اذا رماه واغاج يپراقلري ظهورنده يارلمق معناسنه دركه يپراق يارمق تعبير اولنور بودخي مجازدر
كويا كه اغاج يپراقلري سرپمش اولور يقال نضخ الشجر اذا انفطر ليخرج ورقه وتازه اكين سنبله سي اوزلنمكه
بشلمق معناسنه مستعملدر يقال نضخ الزرع اذا ابتدأ الدقيق في حبه وهو رطب وتبول ايدركن اويلقلره بول
طوقندرمق معناسنه مستعملدر يقال نضخ بالبول على فخذيه اذا اصابهما به وسپنده اولان خرمالري بوشالدوب
صاچمق معناسنه مستعملدر يقال نضخ الجلة اذا نثر ما فيها و بر مسلط نسنه يي صاووب دفع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال نضخه عنه اي ذبه ودفعه ونضخ وتنضاح تانك فتحيله قربه دن صوصزمق معناسنه در يقال نضخت
القربة نضخا وتنضاحا من الباب الثالث اذا رشحت وكوز پيكاركبي ياش فشقرمق معناسنه دركه بونلرده مجازدر
يقال نضخت العين اذا فارت بالدمع الانضاخ همزه نك كسريله بودخي تازه اكين دانه لري اوزلنمكه بشلمق
معناسنه در يقال انضخ الزرع بمعنى نضخ و برشيئه برنسنه بيلاشدرمق معناسنه مستعملدر كرك حقيقي وكرك معنوي
اولسون يقال انضخ عرضه اذا لطخه المناضخة مفاعله وزننده بودخي برحواله نسنه يي صاومق معناسنه در
يقال ناضخه عنه اذا ذبه ودفعه الانتضاخ افتعال وزننده بودخي كوز پيكاركبي ياش فشقرمق معناسنه در يقال
انتضخت العين بمعنى نضخت ومتوضي بعد الوضوء وسوسه شيطاني يي دفع ايچون عورت يرينه برمقدار صو سرپمك
معناسنه مستعملدر يقال انتضخ المتوضئ اذا نضخ ماء على فرجه بعد الوضوء التنضخ تفعل وزننده انتضاخ ايله
معناي اولده مرادفدر يقال تنضخت العين بمعنى انتضخت و برمضايقه لي نسنه دن صيرلوب چقمق معناسنه دركه
سربلك معناسندن مأخوذدر يقال تنضخ منه اذا اتقى وتنصل الاستنضاخ بودخي بعد الوضوء عورت يرينه
برمقدار صو سرپمك معناسنه مستعملدر يقال استنضخ المتوضئ بمعنى انتضخ النضوخ صبور وزننده
والنضخة جهينه وزننده اوقي يك ايراق سورن متين يايه اطلاق اولنور يقال قوس نضوخ ونضخة اي طروح
نضاحة بالنبل ونضوخ آغزاوتنه دينور وجور معناسنه آغزك نيره سنه وضع اولنورسه اولسون و برنوع طيب
اسميدر النضاح شداد وزننده سقاده سي شدتله سوروب تيرتيز زرع واشجار صوارر اولان سقايه دينور ونضاح بن
اشيم الكلبي بر جلدر المنضحة مكنسه وزننده زرافه معناسنه دركه اكين واغاج و باغچه صواره جق آلته دينوركه
باقردن وتوجدن اولور باغچوانلرك تنكه دن كوزكوز سطللري كبي النطح سطح وزننده بو ينوزلي حيوان
بو ينوزيله اورمق معناسنه دركه سوسمك تعبير اولنور يقال نطحه الكبش نطحا من الباب الثالث والثاني اذا ضربه
بقرنه ونطح منازل قمردن شرطان اسميدركه حمل برجنده مصوردر اولان حمل صورتنك ايكي بو ينوزي مثابه سنده در
و بو تسميه بالمصدردر اكا ناطح دخي ديرلر الانتطاح افتعال وزننده مشاركت ايچوندر تناطح كبي بو ينوزلو
حيوانلر سوسمك معناسنه در يقال انتطحت الكباش اي تناطحت النطيحة نصيحه وزننده سوسلمكدن
هلاك اولمش ديشي حيوانه دينور منطوحه معناسنه در مذكرنده نطيح دينور لكن مؤلف بصائرده نطيحه
منطوحه معناسنه اولوب آخرنده كي هاء قرينه واكله كبي اسميت ايچون اولمق اوزره ثبت ايلمشدر و نطيح صيادك
قرشوسندن ظهور ايدوب كلن شكاره اطلاق اولنور كرك قوش وكرك سائر جانور اولسون كويا كه صيادي بو ينوزيله
استقبال ايدر و بو عند الصياد مشؤمدر و نطيح اوغورسز مشؤم كشي يه اطلاق اولنوركه مجازي مرتبتين در وجبهه سنده
ايكي دائره سي يعني چقنه سي اولان آته اطلاق اولنوركه كريه ونامبارك عد ايدرلر جنديلر چقنه لو تعبير ايدرلر بردانه
اولورسه مسعود اعتبار ايدرلر الناطح نطح ديدكلري مذكور منزل قمره اطلاق اولنور وصيادك اوكندن ظهور ايدن
صيده اطلاق اولنور نطيح كبي وناطح بو ينوزلو حيوانه دينور ومنه يقال ماله ناطح ولا خابط اي شاة ولا بعير برنسنه يه
مالك دكلدر ديجك يرده ضرب اولنور النواطح ناطحك جمعيدر محن وشدائده اطلاق اولنور بو ينوزلو سوسن
حيوانه تشبيهله يقال كلاك الله من نواطح الدهر اي حفظك من شدائده النطحة فتحه وزننده بناء مره دركه
بركره سوسمك معناسنه در وجنك وقتل معناسنده استعمال اولنور ومنه الحديث فارس نطحة او نطحتان ثم
لا فارس بعدها ابدا اي فارس تنطح مرة او مرتين ثم يزول ملكها يعني اهل فرس كه مجوسيلردر اهل اسلام ايله بركره
ياخود ايكي كره حرب وقتال ايدرلر بعده سامان ملك ودولتلري زائل وجمعيت وسلطنتلري مضمحل اولور
شارحك بيانه كوره فارس اهل فارس تقديرنده در و نطحة و نطحتان كلمه لري بعض امهاتده رفعله و بعضده نصبله
مضبوطدر رفع روايتنه كوره لهم نطحة تقديرنده در ونصبه كوره ينتطح نطحة تقديرنده در بو صورتده نصبلري
فعل محذوفدن مصدريت اوزره اولور نطحه ماده سي فعله دال اولديغيچون حذف اولنمشدر و بونده نطحتان

كلمه سنك الى احوال ثلاثه ده تثنيه نك الفله ورودي لغتنه مبنيدر ساحران لفظي كبي انتهى الانظاح ظاي معجمه ايله
انضاح وزننده وآنده لغتدركه اكين خوشه سي اوزلنمكه بشلمق معناسنه در يقال انظح السنبل اذا جرى فيه الدقيق
النفح نونك فتحي وفانك سكونيله والنفاح نونك ضميله والنفحان فتحاتله طيب وعطرك رايحه سي يايلمق
معناسنه در يقال نفح الطيب نفحا ونفاحا ونفحانا من الباب الثالث اذا فاح و يل اسمك معناسنه مستعملدر يقال
نفحت الريح اذا هبت واساسده نفحت الريح اذا نسمت وتحركت اوائلها عنوانيله مرسومدر وطمرك قاني آتيلوب
فشقرمق معناسنه مستعملدر يقال نفح العرق اذا نزى منه الدم و برنسنه يي ايراقدن قلج صالوب چالمق معناسنه
مستعملدر كويا كه همان رايحه سي وارر يردن چالار يقال نفح الشيء بسيفه اذا تناوله يعني من بعيد و بركمسه يه نسنه
ويرمك معناسنه مستعملدر يقال نفح فلانا بشيء اذا اعطاه وكبسو يي بري اوته صالوب تحريك ايتمك معناسنه
مستعملدر مطيب اولمغله كويا كه رايحه سني نشر ايدر يقال نفح اللمة اذا حركها النفحة لمحه وزننده تاء وحدتله
بر قوقام رايحه طيبه يه دينور و براسيم يله دينوركه نفس آنكله تروح ايدر واستعاره جهتيله شر وكريهه ده دخي
استعمال اولنور نفحة العذاب آندن برقطعه ديمكدر مؤلف بونكله اشبو آيت كريمه يه اشارت ايلمشدر قال الله تعالى
ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك اي قطعة منه ونفحه خالص سوده اطلاق اولنور النفوح صبور وزننده
سودي فراوان ناقه يه اطلاق اولنوركه صاغمقسزين همان سودي ادرار ايدر اوله عطاء معناسندن مأخوذدر
واوقي يك ايراق سورن يايه اطلاق اولنور النفيحة نونك فتحيله نفوح ايله معناي ثانيده مرادفدر ونبعك يعني
ايلغين اغاجنك برباداغنه دينوركه آندن ياي اتخاذ ايدرلر المنافحة مكالحه وزننده ومرادفيدر كه رو برو مخاصمه ايلمك
معناسنه دركرك لسانله وكرك يد وآلتله اولسون يقال نافحه اذا كافحه وخاصمه نفح بالسيف معناسندن مأخوذدر
الانفحة همزه نك كسري وفانك فتحي وحانك تخفيفيله وقليلا حاء مشدد اولوركذلك قليلا فاء مكسور اولور والمنفحة
ميمك كسريله والبنفحة باي موحده نك كسريله برنسنه دركه كوچك سود امز اوغلاغك قارنندن چقار سود ايله
اصلانمش يوك پارچه سنه صقلدقده پنيركبي منجمد اولوب قاتيلنور اوغلاق اوتلامغه بشلدقده اول قورصق
اولورتركيده اكا پنيرمايه سي وقورصق مايه سي تعبير اولنور جوهري اشبو انفحه يي كرش ايله تفسير ايلمكله سهو ايلمشدر
شارح ديركه جوهري مطلق كرش ايله بيان ايلمامشدركه سهوه عزو اولنه بلكه اوغلاق نسنه يدكدن صكره اكا
كرش دينور ديمكله مؤلفك كلاميله متحد در انتهى واشبو پنيرمايه سي هر حيوانده اولور خصوصا طاوشنك
پنيرمايه سي محمومك ابهامنه تعليق مدار شفادر والانفحه لفظنك جمعي انافح كلور النفح فتحتينله بعيد معناسنه در
يقال نية نفح اي بعيدة النفيح سكين وزننده والمنفح منبر وزننده برقومك اقرباو متعلقاتندن دكل ايكن آنلره
صكره دن دخيل و مختلط اولانه دينور يقال رجل نفيح ومنفح اي معن الانتفاح افتعال وزننده برآدمه مخاصمه
وجهيله معترض اولمق معناسنه در يقال انتفح به اذا اعترض له وموضع آخره منقلب اولمق معناسنه در يقال انتفح
الى موضع كذا اي انقلب اليه النفاح شداد وزننده هر كسه منعم وكثير النفع اولان خيرلو آدمه دينور يقال رجل
نفاح اي نفاع منعم على الخلق وخاتونك زوجنه دينور الانفحة همزه نك وفانك فتحيله بادنجانه شبيه برشجر آديدر
النقح نونك فتحي وقافك سكونيله ككدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال نقح العظم نقحا من الباب الثالث اذا
استخرج مخه و برنسنه نك قبوغني كيدرمك معناسنه در يقال نقح الشيء اذا قشره واغاج دالنك دوكلرني يونوب
دوزلنمكله اصلاح وهموار قلمق معناسنه در يقال نقح الجذع اذا شذبه عن ابنه ونقح يازموسمنده هواده ظهور ايدن
آق بلوده دينور التنقيح تفعيل وزننده بودخي ككدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال نقح العظم بمعنى نقحه
واغاجك دالني يونوب دوكلري دوزلتمك وهموار ايلمك معناسنه در يقال نقح الجذع بمعنى نقحه وتنقيح الشعر بوندن
مأخوذدركه بيگانه الفاظ وحشو يابندن وتعبيرات بارده ومعاني شارده دن پاكيزه ومهذب قلمقدن عبارتدر يقال
نقح الشاعر شعره اذا هذبه قال الشارح خير الشعر الحولي المنقح غريبدركه وانقولي وقانون الادب مترجمي حولي كلمه سني
سنه معناسنه حمل ايله شعرك خيرلوسي يلنده چقوب الفاظ ثقيله دن پاك اوله ديو تفسير ايلمشدر بورادا حول ايسه
حذاقت ودقت نظر معناسنه در الانتقاح افتعال وزننده بودخي ككدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال
انتقح العظم بمعنى نقحه الانقاح همزه نك كسريله تنقيح شعر معناسنه در يقال انقح الشعر بمعنى نقحه وقحط
وضرورت اثناسنده بيع ايچون قلجك زينتني صويوب چقرمق معناسنه استعمال اولنور يقال انقح الرجل اذا قلع
حلية سيفه في الجدب والفقر المناقحة منافحه وزننده ومرادفيدركه مخاصمه معناسنه در يقال ناقحه اذا نافحه
كويا كه بري برينك قوللرني بوداييوب دلرني صويارلر النقح فتحتينله طاشي طپراغي اوليان خالص قومه دينور

التنفح تفعل وزننده برحيوانك ضعف وز بونلغندن وجودنده شحم وقوتى آزالمق معناسنه در يقال تنفح شحمه
اذاقل النكاح نونك كسريله وطئ معناسنه دركه جماع ايلمكدر وجماعك اباحتى ايچون برخاتونى انشابه
موضوع شرعى اولان زوّجت وتزوجت قوللريله كندويه زوج يعنى اش ايلمك معناسنه در وبوطرفنده جارى
اولوركه برخاتون برارى كندوسنه وجه مذكور اوزره جفت ايلمك معناسنه ده اولور يقال نكح الرجل المرأة نكاحا
من الباب الثالث والثانى اذاوطئها ويقال نكحها اذاعقدها وزوّجها للوطئ ويقال نكحت المرأة اذاتزوّجت وهى
ناكح وناكحة اى ذات زوج ويقال للمرأة حلت فانكحى اى فتزوّجى معلوم اوله كه كتب فقهيه ده نكاح لفظى فى الاصل
ضم وجمع معناسنه اولمق اوزره مرسومدر كما قال الشاعر * انّ القبور تنكح الايامى * النسوة الارامل اليتامى * ومغربك
بيانه كوره وطئ معناسنده حقيقت اولوب سببيت علاقه سيله عقد وتزوّجده دخى استعمال اولندى لكن مصباحك
بيانه كوره غلبه ومخامره معناسنه اولان نكح دواء ونكح نعاسدن ياخود انضمام معناسنه اولان تناكح اشجار
ماده سندن ياخود نكح المطر معناسندن مأخوذ اوله بوصورتلرده عقد وجماعك هر برنده حقيقت اولمز فى الواقع
معنيين مزبوريندن هر برى بلاقرينة منفهم اولمز مثلا نكح فى بنى فلان قولى عقدى مشعردر ونكح زوجته قولى جماعى
مفيددر وبوكيفيت مجاز علامتلريدر واكر معانئ مذكوره دن مأخوذ دكلدر دينور ايسه البته اشتراك مترجح
اولور زيرا قسميندن هر برى انجق مع القرينه منفهم اولور لكن المجاز خير من الاشتراك مؤدّاسنجه برينك مجازيته
قائل اولمق اسلمدر وراغبك مفرداتده تقريرينه كوره اصل عقد معناسنه موضوعدر جماع آندن مستعاردر بونك
صورت عكسى محالدر زيرا تعاطئ جماعى استقباح ايتدكلرى كبى ذكر وتصريحنى دخى استقباح ايتمكله اسماء مطلب
جماعك مجموعى كنايه ايلمشلردر پس غير مستفظعى مستفظعدن استعاره ايلمك محالدر ومؤلف بصائرده الوطئ
وقديكون للعقد قوليله عكسنى تلميح ايلمشدر انتهى ونكاح كوزه اويقو غلبه ايدوب يپنكى قارشمق معناسنه در مؤلفك
عادتى اوزره بومجازدر يقال نكح النعاس عينه اذاغلبها واويره يغمور يك تأثير ايدوب يرى اطلاق اولنان نمناك
طپراغه قدر وارمق معناسنه مستعملدر يقال نكح المطر الارض اذا اعتمد عليها وبوراده اعتماد لفظى عمد الثرى
ماده سندن مأخوذدر كه يغمور ثرايه تأثير ايدوب اصلاتمق معناسنه در الناكح والناكحة وجه مذكور اوزره
ذات زوج اولان خاتونه دينور يقال امرأة ناكح وناكحة اى ذات زوج پس طالق وحايض كبى نسب اوزره مبنيدر
ونهايه نك بيانه كوره همان فعلدن اسم بنا ايتدكلرى صورتده ناكحه ديرلر هايله والابلاهاء ناكح خاصدر فيقولون
نكحت وهى ناكحة انتهى الاستنكاح بودخى كندوسنه خاتونى عقد ونكاح ايلمك معناسنه در يقال استنكح المرأة
بمعنى نكحها الانكاح همزه نك كسريله برخاتونى براره تزويج ايلمك معناسنه در يقال انكح المرأة اذازوّجها يعنى
غيره النكح نونك ضمى وكسريله اسمدر نكاح معناسنه در زمان جاهليتده كلمهٔ مزبوره الفاظ نكاحدن ايدى بركشى
برخاتونه خطب ديدكده خاتون نكح ديوب بينلرنده عقد ونكاح متحقق اولور ايدى وزمان مزبورده اتم خارجه نام برخاتون
وارايدى كه بركشى كنديسنه خطب ديدكده بى توقف نكح ديوب اول آدمه وارر ايدى بوجهتله ضرب مثل اولوب
يك سريع نسنه حقنده اسرع من نكاح امّ خارجة ديو ضرب ايلديلر النكحة نونك ضميله همزه وزننده والنكح
هاسز كثير النكاح اولان كشى يه دينور يقال رجل نكحة ونكح اى كثير النكاح النكح مدح وزننده خاصة جماع ايلمك
معناسنه در يقال نكحها نكحا اذابضعها المناكح مفاتح وزننده نسوانه اطلاق اولنور بالقوة ياخود
منكوح اولدقلرى حسبيله قال الشارح ومنه المثل * انّ المناكح خيرها الابكار * التناوح تفاعل وزننده برى برينه
مقابل اولمق معناسنه در يقال تناوح الجبلان اذاتقابلا النوح نونك فتحى وواوك سكونيله والنواح نونك
ضميله والنياح كتاب وزننده والنياحة كتابه وزننده والمناح مراح وزننده ميت اوزره فرياد وفغان ايده رك
آغلمق معناسنه دركه تركيده صاغى صاغمق تعبير اولنور يقال ناحت المرأة زوجها وعلى زوجها تنوح نوحا
ونواحا ونياحا ونياحة ومناحا اذابكت عليه بصياح وعويل وبوندن اسم نياحه در مصدرى كبى كه صاغى
تعبير اولنور ونوح نغماتله كوكرچين اوتمك معناسنه استعمال اولنور يقال ناحت الحمامة اذاسجعت النوح
كذلك نونك فتحى وواوك سكونيله كه صحب وزننده در والانواح اصحاب وزننده والنوّح ركع وزننده والنوائح
نوايب وزننده والنايحات ميت اوزره صيحه وفريادايله آغليان قاريلره دينور وبونلر نايح ونايحه نك جمعيدر كه
اوّلكى تخصيص وصفه مبنيدر نته كه مغيب ومغيبه دخى ديرلر زوجنى غائب ايدن خاتونه قالديكه عربستانده نوايح
ديرلر برطاقم قاريلر اولوركه اجرتله ميتك خانه سنده وجنازه ارقه سندن ميتك محاسنى ذكر ايده رك فريادايله بكا
ايدوب كيدرلر تركيده صاغوجيلر تعبير ايدرلر المناحة ميمك فتحيله اسم مكاندر محل نياحته دينور تقول كنّا فى مناحة

فلان اى موضع نياحته الاستناحة سين تأكيد ايچون اولمغله نوحه ايلمك معناسنه در يقال استناح اذاناح
وقورد اولومق معناسنه در يقال استناح الذئب اذاعوى واغلمق معناسنه در يقال استناح الرجل اذابكى وبركسه دن
آغلمق ايستمك معناسنه در يقال استناحه اذااستبكاه التنوّح تفعل وزننده محفه پوسكلى كبى صارقق نسنه
برى اوته او برى بو يانه دپرنمك معناسنه دركه تقابل معناسندن مأخوذدر يقال تنوّح الشئ اذاتحرك وهو متدلّ نوح
نونك ضميله كلمهٔ اعجميه در بر پيغمبر ذيشان اسميدر خفتى ايچون منصرفدر يعنى عجمه وتعريف ايله كرچه غير
منصرف اولمق لازمدر لكن وسطنك خفتى يعنى سكونى ايكى سببك برينك ثقلته مانع اولمغله منصرف اولمشدر
لوط وهود كلمه لرى دخى بويلجه در وخطيب اسحق بن محمد النوحى وخطيب اسمعيل بن محمد النوحى كه محدثلردر
جدلرى اولان نوح نام كمسنه يه منسوبلردر النوائح جمع بنيه سيله برموضع آديدر النيح نونك فتحى وياءنك سكونيله
بدنك كمكلرى تازه ورطب ايكن پكشمك معناسنه در كرك صغيرك وكرك كبيرك اولسون يقال ناح العظم ينيح نيحا
اذااشتدّ بعد الرطوبة من الكبير والصغير ونيح ونيحان فتحاتله اغاجك تازه داللرى برى اوته تمايل ايلمك
معناسنه در يقال ناح الغصن نيحا ونيحانا اذاتمايل النيح كيس وزننده پك وشديد كمكه دينور يقال عظم
نيح اى شديد التنييح تفعيل وزننده كمكى پكشدرمك معناسنه در يقال نيّح الله عظمه اى شدّه وكمكى اوفاتمق
معناسنه كلمكله ضدّ اولور يقال نيح الله عظمه اى رضضه وبر نسنه ويرمك معناسنه در تقول ما نيحته بخير اى ما اعطيته
شيئا ظاهرا بوتشديد عظم معناسندن مأخوذدر كه مظهر اعطا اولان كمسنه عطيه مايه قوّت اولور حتى نيحه
نونك كسريله زور وقوّت معناسنه مستعملدر فصل الواو الوح مدح وزننده والوحّ فرح وزننده
والوحّ كتف وزننده پك آزجه وناچيز اولان شيئه دينور يقال شئ وحّ ووحّ ووحّ اى قليل تافه الوحّ امبروزننده
وحّ معناسنه در الوحّ مدح وزننده مصدر اولور وبركى بى ناچيز ايلمك يعنى پك ناچير نسنه ويرمك معناسنه در يقال
وحّ عطاءه يحّ وحّا اذاجعله وحّا وبونده وعد كبى واودن آخرنده هاء عوضيله تحه دخى دينور الايتاح همزه نك
كسريله بودخى وحّ معناسنه در يقال اوتح عطاءه بمعنى وتحه وبرآدمك مالى آفت اصابتيله آزالمق معناسنه در يقال
اوتح فلان اذاقلّ ماله يعنى من اصابة الآفة وبرآدمى فوق الغايه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اوتح
فلانا اذاجهده وبلغ منه الوتاحة واوك فتحيله والوتوحة واوك ضميله وبركى بك ناچير اولمق معناسنه در يقال
اوتحه فوتح وتاحة ووتوحة من الباب الخامس اى كان قليلا تافها الوتحة فتحاتله ذكر اولنان وتحك واحديدر
شئ حقير وناچيزه دينور يقال ماغنى عنه وتحة اى شيئا الوجاح واوك حركات ثلاثى وجيمله پرده يه دينور يقال
لبس دونه وجاح اى ستر الموجّح معظم وزننده شول درى يه دينور كه اصلا قيورمى وبورشغى اولميوب اغچه
تختهسى كبى املس وهموار اوله وبغايت تفه لى صيق ومحكم اولان بزه دينور وملجأ معناسنه در مناوينك تقييدنه
كوره ميمك ضميله دركه اسم مفعولدر الجاء واضطرار اولنمش آدمه دينور نسخه لرك ضبطنه كوره فتحيله دركه
اسم مكاندر صغنجق يره دينور وكرچه الجاء ماده سندن ملجأ اسم مكان دخى اولور لكن ابن اثيرك تقريرندن اسم
مفعول اولمق مستبادر الوجيح امير وزننده بودخى تفه لى محكم بزه دينور الموجوح ارقه سندن ردّ ايله
قپانمش قپويه دينور يقال باب موجوح اى مردود پس مأخذى اولان وجح قپوبى ارقه سندن اورتمك معناسنه اولمش
اولور كه وجاح مذكوردن مأخوذدر الوجح فتحتنله مغاره يه شبيه يره يعنى كسمه لكه دينور كه يغموردن اورايه
التجا اولنور الوجاح سحاب وزننده يالچين قيايه دينور صفاء املس معناسنه ومرئى اولان شيئك ابتداء امرده نظره
تعلق ايدن يرينه دينور كه ظهور معناسندن مأخوذدر ومنه تقول لقيته ادنى وجاح وهو اوّل شئ يرى الايجاح
همزه نك كسريله برنسنه ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال اوجح الشئ اذاظهر وبدا وقويى قزان كسه يالچين
قيايه وارنجه قازمق معناسنه در يقال اوجح الحفار اذابلغ فى الحفر الوجاح وبول ياخود دفع طبيعى آدمى تقاضا
ايدوب صقشدرمق معناسنه در يقال اوجح البول زيدا اذاضيق عليه وبرآدمى برنسنه يه مضطرّ ايلمك معناسنه در
يقال اوجحه اليه اذا الجأه وبريره پرده چكورمك معناسنه در يقال اوجح البيت اذاستره اى ارخى عليه الستر التوجيح
تفعيل وزننده بودخى ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال وجّح الشئ اذاظهر وبدا الوحوحة وعوعه وزننده
آوازى بوغوق وطوتقون اوله رق سسلنمك معناسنه در يقال وحوح الرجل وحوحة اذاصات بصوت فيه بحح وشدّت
برددن ال اوشومكله آغز ايله الى هاولمق معناسنه در يقال وحوح الرجل اذانفخ فى يده من شدّة البرد وانقولى
مرحومك وحوحه يى ابتدا اسم اوله رق بعده صوغوقدن ششمك ايله ترجمه سى غريبه على الغريبه در الوحوح
واوك فتحيله جلد وچالاك وحديد النفس وماضى الهمه عزوم وكاركذار آدمه دينور يقال هو وحوح اى منكمش

حديد النفس وقوى وزورمند آدمه دينور يقال رجل وحوح اى قوى وبلند آواز اولان كوپكه دينور وخفيف
وسبكمشرب آدمه دينور وقور مقابليدر يقال هو وحوح اى خفيف وبر قوشك اسميدر الوحواح سلسال
وزننده وحوح ايله اوج اولكى معنالرده مرادفدر التوحوح تزلزل وزننده قوش قسمى يمورطه سى اوزره
كمال رقت ومحافظه سندن ناشى چلقنوب آورلمق معناسنه در يقال توحوح الظليم فوق البيض اذا رئمها واظهر
ولوعه بها وظليم دوه قوشنك اركگنه دينور خروسدن ماعدا قوشلرده نوبتله اركگلرى دخى يمورطه اوزره
ياتارلر وح واوك فتحى وحانك سكونيله صغر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر تركيده هو وتعبيرى
برنده در ووح تشديد حايله قازغه دينور وتد معناسنه وبر فقير آدم اسميدر ومنه المثل * هو افقر من وح * اى منه
اومن الوتد قازغده برك وبار وشاخى اولمامغله فقره مناسبدر ووح برموضع آديدر الايداح همزه نك كسريله
مطلقا اقرار ايلمك على قول بر امر باطلى اقرار ايتمك وعلى رأى كندوسنى قائد اولان كمسنه ذل وانقيادنى اقرار
ايلمك معناسنه در مثلا ضابط آدمنه انقيادنى اقرار ايلمك كبى يقال اودح الرجل اذا اقر او بالباطل او بالذل والانقياد
لمن يقوده وبر آدمه سر فرو قيلوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در يقال اودح له اذا اذعن وخضع وانقاد وحوضى
ترميم واصلاح ايلمك معناسنه در يقال اودح الحوض اذا اصلحه ودوه طاولنوب خوشحال اولمق معناسنه در
يقال اودحت الابل اذا سمنت وحسنت حالها وقوچ قسمى قيونلره بوكورميوب طورمق معناسنه در يقال اودح
الكبش اذا توقف ولم ينز الودحة فتحاتله ونحه وزننده ومراد فيدر كه شئ حقيره دينور تقول ما اغنى عنى
ودحة اى ونحة الوذح واوك وذال معجمه نك فتحيله قيون قسمنك نجسندن وبولندن قويرغى توبلرينه ياپشوب
قوروبى قلان شيئه دينور كه چقلداق تعبير اولنور مفردى وذحه درها ايله جمعى وذح در واوك ضميله بدنه وبدن كبى
وبوندن فعل تصرف قيله وذح مصدر اولور قيون چقلداق طوتمق معناسنه يقال وذحت الشاة توذح وتيذح كوجل
يوجل وييجل وذحا من الباب الرابع اذا صارت ذات وذحة ووذح اويلقلرك ايچ طرفى برى برينه سورتمكله پشمك
معناسنه در يقال وذح الرجل اذا احترق باطن فخذيه الوذح مدح وزننده ذوح معناسنه دركه عنف وشدتله
يوريوب كتمكدر يقال وذح الرجل يذح وذحا بمعنى ذاح الوذاح سحاب وزننده خاصة شول روسپى وفاجره يه
دينوركه قول جنسلرينه اويار اوله قيون چقلداغى كبى يقال هى وذاح اى فاجرة تتبع العبيد الوذحة فتحاتله
ودحه وزننده ومرادفيدر تقول ما اغنى عنى وذحة اى ودحة الاوذح احمروزننده اثيم وفرومايه يه دينور يقال عبد
اوذح اى لئيم وذح زبير وزننده بشر تميمى نام شاعرك پدرى اسميدر الوشاح واوك ضمى وكسرى وشين معجمه ايله
نسوان عرب حلياتندن شول كردانلغه دينوركه انجودن وسائر جواهردن هر ايكى دانه نك ارالغنه نوع آخردن
بر دانه توسيط ايده رك ايكى قورد يزرلر واول ايكى قوردك بريسنى آخرى اوزره منضم ومعطوف ايدرلر كذلك
وشاح شول حلى يه دينوركه بر عريض مبشين پاره سنى انواع جواهر ايله ترصيع وتزيين ايدوب خاتونلر آنى حمائلى
طاقنورلر وواوى همزه يه ابدال الله اشاح دخى ديرلر جمعى وشح كلور ضمتينله واوشحه كلور ووشائح كلور وكنايه
طريقيله انجه بللو خاتونه غرثى الوشاح اطلاق ايدرلر يقال هى غرثى الوشاح اى هيفاء وغرثى آج
خاتونه دينور التوشح تفعل وزننده والاتشاح افتعال وزننده كه واوتايه قلب اولنمشدر خاتون
وشاح طاقنمق معناسنه در يقال توشحت المرأة واتشحت اذا تلبست الوشاح وقليچ قوشانمق معناسنه مستعملدر
يقال توشح بسيفه اذا تقلد ويقال توشح بثوبه مؤلف توشح ثوبى تبيين ايلمامشدر مطرزى بيانه كوره آندن
عبارتدركه ثوبى وشاح كبى صاغ قولتوغندن آلوب صول اموزينك اوزرينه القا ايدرلر محرم احرامى اوبلجه ايتديكى كبى
وقصارلر بزى اوبلجه صارديغى كبى التوشيح تفعيل وزننده خاتونه وشاحه طاقمق معناسنه در تقول وشحتها اى قلدتها
الوشاح كتاب وزننده شيبان النهدى نام كمسنه نك قلچى اسميدر ذوالوشاح عمر بن الخطاب رضى الله عنه
حضرتلرينك قلچى اسميدر وبنو سوم بن عدى جماعتندن برينك لقبيدر الوشاحه كتابه وزننده قلچه اطلاق اولنور
واشح ازدقبيله سندن بر بطن در وشحى سكرى وزننده بنى عمرو بن كلاب يوردنده بر صودر الوشحاء
حمراء وزننده شول سياه ديشى كچى يه دينوركه پهلوسنده حمائل طرزى بياضلق اوله الوضح واوك وضاد
معجمه نك فتحيله صباح برينك وآيك آيدنلغنه دينور يقال جاء فى وضح الصبح اى فى بياضه ويقال ركبت فى وضح
القمر اى فى ضوئه شارح ديركه كاهيجه مطلقا ضوء وبياض مراد اولور ومصباحك بيانه كوره بو معنالرده باب
رابعدن مصدر دخى اولور انتهى ووضح برص ديدكلرى عارضه يه ده اطلاق اولنوركه ابرشلق تعبير اولنور بشره ده
بولنور حادث اولان بياضلقدر وبعض آتك جبهه سنده اولان غره يه اطلاق اولنوركه صباح الخير تعبير اولنان

بياضلقدر تركيده صقر تعبير اولنور كذلك بعض آتك اياقلرنده سكيل تعبير اولنان آقلغه اطلاق اولنور تحجيل معناسنه
ووضح بنى عمرو بن كلاب يوردنده بر صو آديدر وبيرلكدن صاچ وصقاله عارض اولان آقلغه اطلاق اولنور شيب
معناسنه ومغشوش اولميان درهم صحيحه اطلاق اولنور وآچق ايشلك يوله اطلاق اولنور وسوده اطلاق اولنور وبر نوع
نسوان زينتك اسميدركه صافى كومشدن دوزيلور جمعنده اوضاح دينور ووضح خلخاله ده اطلاق اولنور وبر مقدارجه
خرده جايره اطلاق اولنور نته كه لمعه لفظى دخى بوندندر واستعمال اولنور الوضوح قعود وزننده والضحة عدة
وزننده والضحة ضادك فتحيله برنسنه روشن وعيان اولمق معناسنه در يقال وضح الامر يضح وضوحا
وضحة وضحة اذا بدا وظهر وانكشف فهو واضح ووضاح الواضح آندن اسم فاعلدر روشن وعيان اولان
شيئه دينور وآچيل دوه يه اطلاق اولنور كه پك بياض اوليه الوضاح مبالغه اسم فاعلدر پك روشن وعيان
اولان شيئه دينور وبشره سى بياض خوب سيما آدمه اطلاق اولنور وكوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه
ووضاح جذيمة الابرش نام كمسنه نك لقبيدر وجودنده برص اولديغيچون وبريرى الاصل بركسه نك لقبيدر كه بنو اميه
موالبسندن ايدى وضاحيه نام قريه اكا منسوبدر عظم وضاح عينك فتحيله اطفال عربه مخصوص براو يوندر
چوجقلر برى الندن بياض بكك آلوب كيجه قرا كولغنده على العمياء بر طرفه آتارسائرلرى هر طرفه پراكنده اولوب
جست وجو ايدرلر بولان چوجق سائرلره غالب اولور واول كمكى آراركن عظم وضاح ضحن الليلة ولا تضحن
بعدها ديو فرياد ايدرلر بكر الوضاح صباح نمازينه اطلاق اولنور نته كه ثنى دهمان يتسو نمازينه اطلاق اولنور
الاستيضاح ايراقده كى نسنه يى كوره بيلورميم ديو الى كوزاوزره قويوب بقمق معناسنه در يقال استوضح الشئ
اذا وضع يده على عينيه لينظر هل يراه مؤلف مسامحه ايله تفسير ايلمشدر وبركسه دن برمبهم نسنه يى ايضاح وعيان
ايلمكى ايستمك معناسنه در يقال استوضح فلانا امرا اذا سأله ان يوضحه له المتوضح اسم فاعل بنيه سيله اصلا
اختفا ايلميوب دائما آشكاره كزن آدمه دينور وبولك آچغنده يعنى اورتاسنده كيدوب بريره قونولمز اولان آدمه
دينور ويك بياض اولميان آچيل دوه يه دينور واكا متوضح الاقراب دخى ديرلر الواضحة شول ديشلره اطلاق
اولنوركه ضحك حالنده عيان ومرئى اوله ومنه يقال ما رك الله واضحة اى سنا او اسنانا تبدو عند الضحك توضح
ايضاحدن مضارع معلوم بنيه سيله امره نام موضعله اسود العين نام قوم تپه بيننده برموضع آديدر الوضحة فتحاتله
ديشى اشكه دينور اتان كبى الموضحة اسم فاعل بنيه سيله شول باش يارغنه اطلاق اولنوركه باش كمككى وضحنى يعنى
بياضنى اظهار ايليه كه كمكه قدر تأثير ايلمش اولور شارحك بيانه كوره بونده قصاص ترتب ايدر وشارحك
بيانه كوره باش يارغى اون برمرتبه در ١ حارصه دركه يرتيلوب قان چقميه ٢ دامعه دركه قان چيقه اما سيلان
ايلميه ٣ داميه دركه قان سيلان ايليه ٤ متلاحمه دركه در يدن صكره ات دخى ياريله ٥ باضعه دركه انجق درى سى يرتلمش
اوله ٦ موضحه دركه كمكه دك ياريله ٧ ملطاء دركه قصرى دخى جائزدر درى واتى تمام يرتيله لكن جلد رقيق
يرتلميه كه اكا سمحاق دينور ٨ هاشمه دركه كمك دخى قيريله ٩ منقله دركه كميك يرندن اوينامش اوله ١٠ آمه دركه
كميكدن ايچرو اولان جلدكه ام الدماغدر اكا قدر ياريله ١١ دامغه دركه دماغه دك اول درى دخى ياريله بونلرك كتب
فقهيه ده احكام مخصوصه لرى واردر الاواضح همزه نك فتحيله ايام بيضه اطلاق اولنوركه هر آيك اون اوچ
واون درت واون بشنجى كيجه لريدر وبونك اصلى ووواضح ايدى واو همزه يه منقلب اولمشدر مفردى واضحه در قال
فى النهاية امر النبى عليه السلام بصيام الاواضح اى ايام الليالى الاوضح وهى البيض الوضيحة سفينه وزننده دوه
وقيون قسمنه دينوركه نعم دخى دينور مؤلفه كوره نعم دوه وقيون قسمنه ياخود خاصة دوه يه دينور لكن زمخشرى يه كوره
دوه وصغر وقيون وكچى يه اطلاق اولنور ووضيحه نك جمعى وضائح كلور الوضع مدح وزننده كه حيوانك حملى ظاهر
اولمغله ممه لرينك باشلرى قراروب سودلنمكه بشلمق معناسنه در يقال وضحت الابل باللبن وضحا اذا المعت الوطح
سطح وزننده شول چرك وچامور وچقلداق مقوله سنه دينوركه قيون وكچى مقوله سنك يغنه قلرينه ويرنجى قوشلرك
پنچه سينه قصيلمش اوله امهات سائره ده بو فتحتينله مضبوطدر ووطح مصدر اولور بركسه يى ايكى ال ايله زور وعنف
ايده رك اوته قاقوب يتى ويرمك معناسنه يقال وطحه يطحه وطحا من الباب الثالث اذا دفعه بيديه عنيفا التواطح
تفاعل وزننده برى برينه شر كيرا ولمق واويوب اولاشمق ياخود مقاتله ايلمك معناسنه در يقال تواطح القوم اذا تداولوا
الشر بينهم او تقاتلوا ودوه لر حوض اوزره صقشمق معناسنه در يقال تواطحت الابل الحوض اذا ازدحمت عليه
الوطيح شريف وزننده قلاع خيبردن برقلعه آديدر الوقاحة قافله فضاحه وزننده والوقوحه واوك ضميله
والقحة قافك كسريله والقحة قافك فتحيله والوقح وعدوزننده برنسنه پك ومحكم ومتين اولمق معناسنه در يقال

مصب

وقح الحافر ووقح ووقح وقاحة ووقوحة وقحة وقحة ووقحا من الباب الخامس والرابع والثانى اذا صلب
و بركسه ادبسز گستاخ و بى حيا اولمق معناسنه استعمال اولنور كه قاتى يوزلولكدر يقال وقح الرجل اذا قل
حياؤه الواقح اسم فاعلدر بك و محكم شيئه دينور و بو ماده اكثرى حافرده استعمال اولنور يقال حافر واقح اى صلب
الاستيقاح والاقاحة افاده وزننده بونلرده برنسنه صلب ومتين اولمق معناسنه در يقال استوقح الحافر واوقح
بمعنى وقح الموقح معظم وزننده شول آدمه اطلاق اولنور كه فنى چوق حوادث شديده كورمكله پخته وكار آزموده
اولوب امور واحوالده استحكام پيدا ايلمش اوله يقال رجل موقح اى مجرب وفى الاساس كدته البلايا حتى استحكم
الوقاح سحاب وزننده صلابتلو بك شيئه دينور يقال حافر وقاح اى صلب جمعى وقح كلور واوك ضميله بو معنادندر كه
عربلر اصلار كوبدن قاتى اولمغله طبانقيان اولان فارسه وقاح الذنب اطلاق ايدرلر كه قويرغى محكم ديمكدر
يقال رجل وقاح الذنب اى صبور على الركوب التوقيح تفعيل وزننده حوضى كرچلر ايله وطاشلر ايله اقتضا ايدن
يرلرنى ترميم واصلاح ايلمك معناسنه دركه صلابت معناسندندر يقال وقح الحوض اذا اصلحه بالمدر والصفايح وطوارك
طرنغى ارنمش ايچ ياغيله كركى كبى ياغليوب پكشدرمك معناسنه در يقال وقح الحافر اذا اصلبه بالشحم
المذاب الوكح واوك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى طبانله كركى كبى چكنمك معناسنه در يقال وكح
الشئ برجله وكحا من الباب الثانى اذا وطئه وطأ شديدا الوكح ضمتيله ايرى بليجلره دينور فراخ غليظه
معناسنه الاستيكاح قوش ياوريلرى ايريلشمك معناسنه در يقال استوكحت الفراخ اذا استغلظت
شارحك بيانته كوره وكح كلمه سى نسبت اوزره والكك ياخود كوجك جمعيدر واستيكاح مسئول اولان شيئه بخل
وامساك ايلمك معناسنه دركه غلظتدن نشئت ايدر يقال سأله فاستوكح اى امسك ولم يعط الاوكح احمر وزننده
طاشه وطپراغه اطلاق اولنور الايكاح همزه نك كسريله يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال اوكح الرجل
اذا اعيا وطپراغى طاشه وارنجه قدر قازمق معناسنه در يقال اوكح فى حفره اى بلغ الحجر وعطيه يى كسمك معناسنه در
يقال اوكح العطية اذا قطعها وبرايشدن فراغت ايدوب كيرو چكلمك معناسنه در يقال اوكح عن الامر اذا كف عنه
الولح واوك فتحى ولامك سكونيله دابه يه طاقتندن زياده يوك يوكلتمك معناسنه در يقال ولح البعير يلح ولحا ولحة
من الباب الثانى اذا حمله مالا يطيق الوليحة سفينه وزننده غراره دينوركه قيلدن اوريلور ظرف معروفدر وچوله
دينوركه آت صرتنه آتيلور رجل معناسنه جمع جنسى وليح وجمع بنيه سى ولايح در الوماح كتان وزننده خاتون فرجنك
يارغنه دينور الومحة لمحه وزننده بدنده كونش تأثيرندن حادث اولان اثره دينور كونش يانغى اوله جقدر المواحة
مفاعله وزننده برى برينه اويمق معناسنه در يقال وامحه مواحة اذا وافقه ويح واوك فتحى وياءك سكونيله كلمه رحم
وشفقتدر واى وياز يق وحيف ديمكدر كه برآدمك حالنه آجيوب رحم ورقت ايتدكده سويلنور يقال ويح لزيد
بالرفع وويحا لزيد بالنصب رفع صورتنده ويح مبتدا مابعدنده اولان ظرف خبريدر ومسوغ ابتداء تنوينيدن
يا تنكيردن منفهم اولان تعظيم اراده سيدر ياخود بومقوله كلمات امثال قبيلندن اولمغله جهت تركيبى مقطوع النظردر
ياخود دعا مقامنه قائمدر ياخود تعجب معناسنى متضمندر ونصبى صورتى اضمار فعله مبنى در تقدير كلام كويا كه حكايه
طريقيله الزمه الله ويحا ديمك اولور ويقال ويح زيد وويحه بونلر نصب واضافتله در بنه اضمار فعل ايله منصوبدر
ويقال وويحما زيد بالحاق كلمة ما عند البعض اصلى وى كلمه سيدر كه اداة تعجبدر كاهى حايه موصول اولوب ويح دينوركه
رحم وشفقت محلنده ايراد اولنور وكاهى لامه موصول اولوب ويل دينوركه كلمه عذاب اولور وكاهى باء موحده يه
متصل اولوب ويب دينوركه ويل معناسنه در وتعجب ايچون اولور وكاهى سينه متصل اولوب ويس دينوركه كلمه
رأفتدر شارح ديركه هايه وخاى معجمه يه ده موصول اولورلر كه مؤلف ويخ ماده سنده ذكر ايلمشدر فصل الياء يوح
ويوحى ياءك ضمى وتأنيده الفك قصريله كونشك اسملرندندر يقال جعلك الله اعمى من يوح وانور من يوح اى شمس

❁ باب الخاء المعجمة ❁ فصل الهمزة ❁

التأبيخ توبيخ وزننده ومرادفيدر كه لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در يقال ابخه تأبيخا اى وبخه وعذله شارحك بيانى اوزره
همزه واودن مبدله در الاخيخة سفينه وزننده اون وصاقى ياغله ياخود زيتون ياغيله ترتيب اولنان طور بجه بولماجك
اسميدر كه بوزه كبى ايچيلور اخ همزه نك فتحى وخانك تشديديله كلمه تكره وتأوه دركه آه ديمكدر غيظدن ياحزندن
ناشى سويلنور يقال ضربه واوجعه فقال اخ پس بو اصواتدن اولور وآه معربى اولمق اغلبدر زمخشرى مقدمة
الادبده حنين مكن عبارتيله تفسير ايلمشدر كه شويله ايلمه ديمكدر مثلا بركمسه دن برنامعقول حركت صدور ايتدكده
آنى استكراه ايچون بويله ايتدك نيچون ايده يورسن مقامنده كذلك بر ماده دن اظهار حزن ايلدكده سويلنور

لسانمزده آخ تعبير اولنور همزه نك مديله مثلا آخ آدم نيچون سوزدكلمزسن دينور واخ همزه نك فتحى وكسريله
بحسه دينور قذر معناسنه واخ كلمه سندن مخفف اولور كه برادره دينور اخ همزه نك كسرى وخانك سكونيله دوه يى
چوكرتمك ايچون تفوه اولنان صوتدن حكايه در وكخ معناسنه دركه الكدن براق ديمكدر اطرح معناسنه وبو ايكيده بعضا
همزه لرى مفتوح اولور وبونلر اصواتدندر آخا همزه نك ضمى وخانك تشديديله بصره ده برموضعدر كه بچه نهر
وقرايى مشتملدر الارخ همزه نك فتحى وراءك سكونيله والتأريخ تفعيل وزننده والمؤارخة مفاعله وزننده
كتابت مقوله سى عمله تعيين وقت ايلمك معناسنه در يقال ارخ الكتاب ارخا من الباب الاول وارخه تأريخا
وآرخه مؤارخة اذا وقته الارخة جرعه وزننده آندن اسمدر تعيين اولنان وقته دينور حالا لسانمزده تاريخ تعبير
ايتديكمزدر تاريخ ايسه مصدر اولان تأريخدن محرفدر اشبو ماده مؤلفك اطلاقنه كوره عربى صرف اولور بعضلر
اختلاف ايلمشلردر بعضلر مسوده دفتر ديوان اسمى اولان تاريك فارسيدن معربدر ديديلر هله ماه روزه دن مورخ
كلمه سى معربدر ديديلر غرابت ايلمشلردر قالديكه ابتدا وضع تاريخ فاروق اعظم رضى الله عنه امريله اولمشدر كه امام
على دلالت ايلمشدر درة الغواصده ومصباحده مثبت اولان دركرايمايه دندركه بيان تاريخى عربلر لياليدن اعتبار طلبت
ايدرلر زيرا آيى اولدقلرى حسبيله تعيين ايامده حساب بيلمدكلرندن ناشى هلالك ظهورينه تمسك ايدرلر هلال ايسه
كيجه ظهور ايدر بوجهتدن ليل عندلرنده نهاره سابقدر وتاريخ كتابى تعيينده مثلا لعشرين خلت من الشهر الفلانى
ولخمس وعشرين خلون عنوانلرنده تحرير ايلمك اوهامدندر صواب اولان ابتداى ماهدن نصفنه قدر خلت وخلون
عنوانيله ونصف ثانيده بقيت وبقين عبارتيله رسم اولنمقدر ونفايسدندر كه مثلا كاتب ايچون تاريخ وضع ايلسه لر
ازجمله ماه رجبك اول كوننده وضع ايتسه لر كتبت فى غرة رجب وايكنجى كوننده كتبت لليلتين خلت من رجب
واوچنجى كوننده لثلاث ليال خلون ديمك لازمدر تا اونبجيده لعشر ليال خلون ديوب بعده لاحدى عشرة ليلة خلت
من رجب ديمك كركدر تا اون بشنجيده لخمسة عشر ليال بقين ويكرمنجيده لعشر ليال بقين كذلك لخمس ليال بقين
ولليلتين بقيتا وليلة بقيت ديمك كركدر واكر شهردن مثلا ايكى ساعت باقى قالدقده كاتب تمام اولسه فى عقب شهر فلان
دينور عينك فتحى وقافك سكونيله اكر تمام شهرده ختام بولورسه فى عقب شهر دينور كتف وزننده ياخود فى عقبان شهر
دينور غضبان وزننده خذها وكن من الشاكرين الارخ همزه نك فتحى وكسرى وراءك سكونيله اركك صغره
دينور كاو نر معناسنه ارخ فتحتيله اجأ نام جبل قربنده برموضع آديدر الارخى همزه نك ضمى وياءك تشديديله كنج
صغره دينوركه طانه تعبير اولنور الاراخ كتاب وزننده عند البعض بيان اوكوزينه دينور ارخ مفرديدر همزه نك
فتحيله الارخية كرديه وزننده صغن ياوريسنه دينور الازخ همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ارخ لفظنده
لغتدر كه اركك اوكوزه دينور اضاخ ضاد معجمه ايله غراب وزننده برموضع آديدر بقعه اعتباريله مؤنث دخى اولور
الافخ همزه نك فتحى وفانك سكونيله برآدمك يافوخنه اورمق معناسنه در يقال افخه افخا من الباب الاول اذا ضرب
يافوخه اليافوخ يافوت وزننده باشك مقدميله مؤخرينك كمكلرى قاوشديغى يره دينوركه كوچك چوجقلرك
يومشق اولمغله حركت ايدر تركيده بنقلده يق وايمك تعبير اولنور جمعى يوافيخ كلور يقال ضربه يافوخه وهو حيث
التقى عظم مقدم رأسه ومؤخره بو صورتده اصلى يفخ يعنى فاء الفعلى ياء اولمغله وزنى يفعول اولور پس موضع ذكرى
ياء فصلى اولور جوهرى وهمنه مبنى بوراده رسم ايلمشدر شارح ديركه وزننك يفعول وفاعول اولمسى مختلف اولمغله
جوهرى وهمدن سالم درانتهى ويافوخ الليل كيجه نك معظمنه يعنى تمام حكم ظلمتى افراغ ايلديكى وقته اطلاق اولنور
وسطى كرنه سنه طوغريدر تقول سرينا يافوخ الليل اى فى معظمه مؤلف باشك اوكيله آكسه كمكلرينك قاوشديغى ير
اعتباريله معظم ايلده استعمال ايلمشدر واساسده ضرب يافوخ الليل اذا سرى فى اوله عبارتيله مرسوم اولمغله
اول مطلقا باشى علاقه ايلمشدر پس وانقولينك كيجه اوزونه دخى دينور قولى قاصردر الايتلاخ افتعال وزننده
برنسنه شوريده وقارش مورش اولمق معناسنه در يقال ايتلخ الامر عليهم اذا اختلط وچاپرلرك چوغالوب اوزامق
معناسنه در يقال ايتلخ العشب اذا عظم وطال مؤلف واو فصلنده ولخ كلمه سنى التفاف عشب ايله تفسير ايلمكله ايتلاخ
آندن مأخوذ اولمق اغلبدر واختلاط معناسنه التفاف ملايمدر وايتلاخ قارنده ريح برى اوته درپرنمك معناسنه دركه
اختلاطى مستلزمدر يقال ايتلخ ما فى البطن اذا تحرك قال الشارح وسمع له قراقر وسودا كشمك معناسنه در يقال
ايتلخ اللبن اذا حمض التأوخ تفعل وزننده قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال تأوخه اذا قصده ايخ همزه نك
كسر ومديى وخانك كسر اوزره بناسيله اخ لفظى كبى دوه قسمنى چوكرتمكه مخصوص صوتدر فصل الباء
بخ باءك فتحى وخانك جريله اصواتدندر برنسنه يى استعظام محلنده سويلنور مثلا بو ايش پك عظيم اولدى وعظيمدر

دیمك یرده بخ دیرلر عظیم وفخم محلنده درکه استعجابی متضمندر وکاه اولورکه مبالغه ایچون تکرار ایدوب بخ بخ دیرلر
اول کسر وتنوینله وثانی سکونله در ومفردنده قلیلا سکونله تلفظ اولنور و بخ دینور کسر ایله و بخ دینور جر ایله و بخ
دینور ضم وتنوینله و بخ بخ دینور ایکیسنده ساکن اوله رق بخ بخ تشدید وجر ایله مکررا رضا واعجاب محلنده
یعنی بك قبول واستحسان مقامنده استعمال اولنور یاخود مدح وفخر محلنده سویلنور فارسیده خوشا خوشا
ونیکا نیکا وزهی زهی ایله ادا ایدرلر ولسانمزده به به دینور که آندن محرفدر شارح دیرکه کاه اولورکه مبالغه وصف
ایدرلر کما قال العجاج * فی حسب بخ وعز اقعسا * کما یقال رجل اقه لمن یتاقف به و بوندن بخبخه تصرف ایله بر نسنه یی
استحسان موقعنده بخ بخ دیمك معناسنه استعمال ایدرلر تقول بخبخت فلانا اذا قلت له بخ بخ انتهی التبخبخ
تزلزل وزننده هوانك اسیلکی سکون وآرام بولمق معناسنه در یقال تبخبخ الحر اذا سکن وقیون وکچی قسمی
اولدقلری یرده قرار ایلمك معناسنه در یقال تبخبخت الغنم اذا سکنت حیث کانت البخبخة زلزله وزننده دوه
اسر یوب کوکره مك معناسنه درکه آوازنی حکایه ایلمکدر یقال بخبخ البعیر اذا هدر واویله اسیلکنی صاوشدروب
سر بنلمك معناسنه درکه اول وقتده یوله کتمیوب سر بنلکه قدر تحمل ایلمکدن عبارتدر یقال بخبخ الرجل اذا برد
من الظهیرة وبدنه هزال کلکله بك آرقلقدن اتلری چتردامق معناسنه در یقال بخبخ لحمه اذا صار یسمع له صوت
من هزال بعد سمن واویورکن بخ بخ دیو موشلدامق معناسنه در یقال تخبخ فی النوم اذا غط البخ بانك فتحی
وخانك تشدیدیله آدمك دارغلغی کچمك معناسنه در یقال بخ الرجل اذا سکن من غضبه واویقوده موشلدامق
معناسنه در یقال بخ فی النوم اذا غط وبخ وصف اولور سری وذیشان اولان آدمه دینور یقال رجل بخ ای سری
المبخبخة اسم مفعول بنیه سیله ایچریلری ککبش اولان قارنلو دوه لره دینور یقال ابل مبخبخة ای عظیمة الاجواف
البخی بانك فتحی وخانك تخفیفی وقلیلا تشدیدیله شول اقچه یه دینورکه آنده بخ لفظی مرسوم اوله نته که مع کلمه سی
منقوش اولانه معیی دینور یقال درهم بخی ای کتب علیه بخ شارح دیرکه کرچه معیی یه قیاسله بخبخی دیمك
لازم ایدی لکن خاء حرفی لسانده ثقیل اولمغله افراده قصر ایلدیلر مترجم دیرکه خلاصة الفتاواده ومغربده
مشروح اولدیغی اوزره درهم بخی ضاربی اولان بخ نام امیره یاخود کلمۀ استجاده واستحسان اولان بخ لفظنه
منسوب اوله یاخودبك صافی وجید اولدیغندن هر کورن بخ بخ دیر اوله البدخ دالله امیر وزننده عظیم الشان آدمه
دینور جمعی بدخاء کلور یقال هو بدیخ ای العظیم الشان البدخ بانك فتحی ودالك سکونیله والبداخة کرامه
وزننده عظیم الشان اولمق معناسنه در یقال بدخ الرجل وبدخ وبدخ بدخا وبداخة من الباب الثالث والرابع
والخامس اذا کان بدیخا التبدخ تفعل وزننده بیوکلنمك واولولنمق معناسنه در یقال تبدخ الرجل اذا تعظم وتکبر
البیدخة بانك فتحیله اتنه طلوطقناز خاتونه دینور یقال امرأة بیدخة ای تارة بیدخ بیدق وزننده برخاتون آدیدر
البذخ بانك وذال معجمه نك فتحیله تکبرلك ایلمك معناسنه در اصل بذخ علو ورفعت معناسنه موضوع اولمغله
معنای مزبور آندن مأخوذدر یقال بذخ الرجل بذخا من الباب الرابع اذا تکبر و بو کسلمك معناسنه در یقال بذخ الشیء
اذا علا التبذخ تفعل وزننده بذخ معناسنه در الباذخ عالی معناسنه در یقال جبل وشرف باذخ ای عال
جمعی بواذخ کلور فوارس کبی یقال جبال بواذخ ای شوامخ البیذخ بیدق وزننده تومند خاتونه دینور یقال
امرأة بیذخ ای بادنة وبیذخ برمعروف خرمالق آدیدر بذخ فتحتینله وبذخ کسرتینله بخ معناسنه درکه ذکر
اولندی البذخ بانك کسریله والبذخ کتف وزننده والبذاخ کتان وزننده آغزندن دغارجغی چقاره رق
اسر یوب کوکره ین دوه یه دینور یقال بعیر بذخ وبذخ وبذاخ ای هدار مخرج لشقشقته البذاخی غرابی وزننده
عظیم اولان شیئه دینور یقال شیء ورجل بذاخی ای عظیم البذلخة دحرجه وزننده والبذلاخ دحراج وزننده
فعله جقرمیه جغی سوبلمك معناسنه درکه لاف وکذافله وعدبی انجاز ایلمکدن عبارتدر یقال بذلخ الرجل بذلخة
وبذلاخا اذا قال ولم یفعل المبذلخ اسم فاعل بنیه سیله والبذلاخ بانك کسریله لافزن کسیه دینور یقال رجل
مبذلخ وبذلاخ اذا کان یقول ولا یفعل البربخ بای موحده ایله قرفخ وزننده صویك منفذ ومجراسنه دینورکه صو یولی
اوله جقدر وصو بولنه دوشدکلری کنکه وکنکلر ایله دوشنمش کاریزه دینور مفردی بربخه در و بربخ برموضع آدیدر
البرخ بانك فتحی ورانك سکونیله نماء وبرکت وفضل وزیادت معناسنه در ورخیص اولان نرخ وسعره دینور یقال
کیف اسعارهم فیقال برخ ای رخیص شارح دیرکه ابن دریددن بونك اصلی عبرانی یاخود سریانی اولدیغی
منقولدر انتهی وبرخ قهر وغلبه معناسنه در یقال برخه برخا من الباب الثانی اذا قهره و برکسه نك یوتی کذلك بلنی
شکست ایتمك معناسنه در یقال برخ عنقه او ظهره اذا دقه وقلجله برآدمه اوروب اتنك برمقدارنی کسدرمك معناسنه در

یقال برخه اذا قطع بعض لحمه بالسیف البریخ امیر وزننده بلی قیرلمش مکسور الظهر معناسنه در التبریخ تفعیل
وزننده خضوع ومسکنت ایلمك معناسنه در یقال برخ الرجل الی فلان اذا خضع البرزخ بانك وزای معجمه نك فتحیله
ایکی نسنه اراسنده حاجز وحائل اولان فاصله وحجابه دینور بومناسبتله وقت موتدن قیامته قدر یعنی دنیا وآخرت بیننده
اولان عالمه اطلاق اولنور و برزخ لفظنك جمعی برازخ کلور شارحك بیاننه کوره برزن فارسی معربیدرکه کوچه
وطریق واسع معنالرینه در وبرازخ الایمان اول ایمانله آخری مابینی یاخود شك ایله یقین بیننده عبارتدر مؤلف
بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة ومنه حدیث عبدالله وقد سئل عن الرجل یجد الوسوسة فقال
تلك برازخ الایمان یرید بین اوله وآخره فاوله الایمان بالله ورسوله وادناه یعنی آخره اماطة الاذی عن الطریق او اراد
مابین الشك والیقین البرخ بانك وزای معجمه نك فتحیله کوکس چقوب ارقه داخل اولمق وجهیله قنبور اولمق
معناسنه در یقال برخ الرجل برخا من الباب الرابع اذا خرج صدره ودخل ظهره الابرخ آندن صفتدر مؤنثنده
برخاء دینور احدب وحدباء کبی و برخاء عوف بن کاهل الاسلمی فرسنك اسمیدر التبریخ تفعیل وزننده برکسیه خضوع
وسرفرو قلمق معناسنه درکه معنای مزبوردن منصرفدر یقال برخ له اذا استخذی التبارخ تفاعل وزننده
برنسنه دن فچنلیوب کیرو لنمك معناسنه در یقال تبارخ عن الامر اذا تقاعس وبرکسه نك صغریسی طشره یه
طوغری چقق وطومالق اولمق معناسنه در یقال تبارخت المرأة اذا اخرجت عجیزتها براخه بانك ضمیله
برموضع آدیدرکه آنده صدیق اکبر حضرتلرینك بر وقعه لری اولمشدر یعنی زمان خلافتلرنده تنبی ایدن طلیحة
بن خویلد ایله اهل اسلام میاننده برجنك عظیم واقع اولمشدر خالد بن الولید سرعسکر ایدی اهل اسلام غالب
اولوب بعده طلیحه زمان فاروقیده شرفیاب اسلام اولمشدر البرخ بانك فتحی وزانك سکونیله جرف معناسنه درکه
برنسنه یی کورومك وسپوری آکوب کورمکدن عبارتدر شارح مناوی دیرکه برخ محیط ابن عباده ده جزف ایله مقیددرکه
برنسنه یی بلا وزن وکیل وحساب کیفما اتفق اخذ ایلمکدن عبارتدر هر حالده مصدردر یقال برخ الشیء برخا
من الباب الثانی اذا جرفه او جزفه البرزخة دحرجه وزننده کبر ایلمك معناسنه در یقال برزخ الرجل اذا تکبر
البطیخ بانك کسری وطانك تشدیدیله قاون تعبیر اولنان فاکهه یه دینورکه هوایه اوزامیوب یریوزینه منبسط
اولان سبزوات جمله سندندر مفردی بطیخه در وبو قرپوزه دخی شامل اولوب فرق ایچون قرپوزه بطیخ شامی
وبطیخ هندی اطلاق ایدرلر اصل عربیده قرپوزه فج دینورنته که بیان اولندی مصباحك بیاننه کوره بانك فتحی
عامیه در زیرا اوزان عربیده فعیل یوقدر واهل حجاز طابی تقدیمله طبیخ دیرلر وبطیخ اسمادندر محمد بن ابی بکر
بن بطیخ شامی الاصل ومحدثیندندر آنك اصحابندن حدیث اخذ وروایت ایتمشدرز المبطخة میمك وطانك
فتحیله وطانك ضمیله جائزدر قاون بستاننه دینورکه قاونلق تعبیر اولنور پس طانك ضمیله مقبره کبی اولور الابطاخ
همزه نك کسریله برآدمك قاونی کثیر اولمق معناسنه در یقال ابطخ القوم اذا کثر عندهم البطیخ البطخ بانك
فتحی وطانك سکونیله یلامق معناسنه در یقال بطخ الشیء بطخا من الباب الاول اذا لعقه الباطخ آندن اسم
فاعلدر بوندندرکه عربلر احمق وبعغز آدمه باطخ الماء اطلاق ایدرلر صو قسمی یلانمق شاندن اولان نسنه لردن
اولمدیغیچون البطاخی غرابی وزننده ایری جثه لو یومری آدمه اطلاق اولنور بطیخدن منصرفدر یقال رجل
بطاخی ای ضخم البطخة فرحه وزننده یومری جثه لو ایری جماعته اطلاق اولنور انسان اولسون حیوان
اولسون یقال ابل ورجال بطخة ای ضخام البلخ فتحتینله بیوکلنمك معناسنه در یقال بلخ الرجل بلخا من الباب
الرابع اذا تکبر التبلخ تفعل وزننده بلخ معناسنه در یقال تبلخ بمعنی بلخ البلخ بانك کسری و فتحیله که جلف وصعب
کبی صفتلردر خودبین ومتکبر یادکاره دینور البلخ بانك فتحیله شجر سندیان اسمیدرکه بلوط اغاجی نوعندندر
عربستان مبشه سی وبعض دیارده تحریفله زندکان اغاجی تعبیر ایدرلر وبلخ اوزونلق طول معناسنه در یقال فی قامته
بلخ ای طول وبلخ دیار شرقیده بر بلدۀ معروفه آدیدر البلاخ غراب وزننده بو دخی شجر سندیانه دینور البلیخ
بانك ضمیله بلیخ لفظنك جمعیدرکه جزیرۀ ابن عمرده جاری برنهرك آدیدر واکابلخ دخی دیرلر ضمتینله واباالخ وبلیخات
وبلالخ دخی دیرلر که جمله سی جمع بنیه سیله درانهار کثیره انصبابیله عظیم اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر البلخاء
حمراء وزننده بون خاتونه دینور بلهاء کبی یقال امرأة بلخاء ای حمقاء البلاخ بانك کسریله فیجلری بیوك
اولان خواتینه اطلاق اولنور یقال نسوة بلاخ ای ذوات اعجاز ظاهرا مفردی بلیخه در البلاخیة غرابیه
وزننده وجودی بیوك یاخود قومی ایچره شرف ومنزلتی اولان خاتونه دینور یقال امرأة بلاخیة ای عظیمة
اوشریفة بلخان فتحاتله ابیورد قربنده بر بلده در البلخیة فتحاتله برشجر آدیدرکه ایریلنوب نار اغاجنه

شبيه اولور وخوشمنظر چچكلرى اولور تركيده ليلاق ديدكلرى شجر اوله جقدر البوخ بانك فتحى وواوك سكونيله
مشتعل اولان آتش سكون بولمق معناسنه در وسكون غضبده دخى استعمال اولنور يقال باخ النار والغضب
يبوخ بوخا اذا سكن ويوريلوب فرومانده اولمق معناسنه مستعملدر يقال باخ الرجل اذا اعيا البؤوخ قعود
وزننده ات بوزلمق معناسنه در يقال باخ اللحم بؤوخا اذا تغير البوخ بانك ضميله شورش واختلاط معناسنه در
يقال هم فى بوخ اى فى اختلاط الاباخة اباحه وزننده آتشى سويندرمك معناسنه در تقول ابخت النار اى اطفأتها
فصـــــل التاء التخ تانك فتحى وخانك تشديديله صوصم پوصه سنه دينوركه كسبه تعبير اولنور واكشى
خميره دينوركه مايه تعبير اولنور التخوخة تانك ضميله خمير اكشيمك ومايه لنمق معناسنه در يقال تخ العجين تخوخة
من الباب الاول اذا حمض الاتخاخ همزه نك كسريله مايه ايچون خميرى اكشيتمك معناسنه در يقال اتخ
العجين التختخة زلزله وزننده بيه يلك لكنت معناسنه در التختاخ دخداخ وزننده والتختخانى الخلخانى
وزننده بيه بى آدمه دينور يقال رجل تختاخ وتختخانى اى الكن التاخ تشديد خايله طعامه اشتهاسى
اولميان كسه يه اطلاق اولنور كه تخوخت خميردن مأخوذدر معده سنه حوضت عروضى سببيله طعامه بى اشتها
اولور يقال اصبح تاخا اى لايشتهى الطعام تخ تخ تانك كسرى وخانك سكونيله طاوق وخروس قسمنه
مخصوص صوت آزاردركه لسانمزده كش كش ايله ادا اولنور الترخ تانك فتحى ورانك سكونيله حجام بواشجه ملايمت
اوزره نشترايله درى بى آزدن برتوب قان آلمق معناسنه در يقال ترخ الحجام ترخا من الباب الثالث اذا شرطه
ولم يبالغ فى التشريط التنوخ نونله قعود وزننده برمكانده اقامت ايلمك معناسنه در يقال تنخ بالمكان تنوخا من الباب
الاول اذا اقام التنيخ تفعيل وزننده تنوخ معناسنه در يقال تنخ بالمكان بمعنى تنخ تنوخ صبور وزننده
برقبيله در مادهٔ مذكوره دن فعولدر موضعلرنده بالجمله اجتماع واقامتلرندن ناشى تسميه اولنمشدر جوهرى وهمندن
ناشى نوخ ماده سنده ذكر ايلمشدر شارح ديركه جوهرى بنه اقامت معناسنه اولان اناخه دن اخذ ايلمكله وهمى
مدفوعدر التخ فتحتينله باغلى طعامى چوق يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در يقال تخ الرجل تخا من الباب
الرابع اذا اتخم الاتاخ همزه نك كسريله طعامدن امتلا ايلمك معناسنه در يقال اتخه الدسم اذا اتخمه المتاخة مفاعله
وزننده جنكده خصمنه مقاومت ايلمك معناسنه در يقال تاخه فى الحرب اذا ثابته التوخ تانك فتحى وواوك سكونيله
پرمق ياخود اياق خمير كبى برشيشكن يا بر كوشك شيئه باتوب كومولمك معناسنه در يقال تاخت الاصبع فى الشئ الوارم
اوالرخو توخا اذا خاضت التيخ شيخ وزننده متيخه ايله يعنى عصا ايله اورمق معناسنه در يقال تاخه يتيخه تيخا بالمتيخة
اذا ضربه بالعصا ويقال وتخه وتخا المتيخة مكنسه وزننده والميتخة بانك تقديميله والمتيخة سكينه وزننده عصايه
دينور على قول خرما اغاجندن اولان جريده ياخود عرجون اسميدر كه خرماسالقيمك چوبى اوله جقدر كه دبنده اولور
فصـــــل الثاء المثلثة الثلخ ثانك فتحى ولامك سكونيله اوكوز قسمى بهارده چاير اوتلامغله اسهال اولوب يوركى
سورمك معناسنه در يقال ثلخ البقر ثلخا من الباب الثالث اذا رمى خثاه ايام الربيع الثلخ فتحتينله برنسنه يه بيلاشوب
آلوده اولمق معناسنه در يقال ثلخ الثوب ثلخا من الباب الرابع اذا تلطخ التثليخ تفعيل وزننده بيلاشدرمق
معناسنه در تقول ثلخته تثليخا اذا لطخته الثوخ ثانك فتحى وواوك سكونيله والثيخ شيخ وزننده پرمق ياخود
اياق برشيشكين ياخود خمير وچامور كبى نسنه يه باتوب كومولمك معناسنه در نته كه تاى فوقيه ايله ده لغتدر يقال ثاخت
الاصبع تثوخ ثوخا وثيخ ثيخا اذا خاضت فى وارم اورخو فصـــــل الجيم الجخ جيمك فتحى وخانك سكونيله قمار
اوينادقلرى آشقلرى مقتضاسى اوزره جولان ايتدرمك معناسنه در يقال جخ القامر الكعاب جخا من الباب
الثانى اذا اجالها الاجاخ همزه نك فتحيله برقاج امكنه يه اطلاق اولنوركه آنده خرمالقلر واردر نته كه طرفة الحجارة
اشو * ان الجرامق ترجوان ندسكم * بابن الذيخ ضباع بين اجاخ * بيتنده ذكر ايلمشدر الجخ جيمك فتحى
وخانك تشديديله بريردن آخر يره نقل ايلمك معناسنه در يقال جخ الرجل جخا اذا تحول من مكان الى آخر ومصلى
سجده ده قارنى يره ياتورميوب يوقرى طوتر اولديغى حالده بازولرنى يانندن قصدرميوب قوغوش طوتمق معناسنه در
يقال جخ المصلى فى صلاته اذا رفع بطنه وفتح عضديه عن جنبيه وچوكدبره رك ايشه مك معناسنه در يقال جخ ببوله
اذا رمى به ويوردكن اياقله طپراق صاچوب صاورمق معناسنه در يقال جخ برجله اذا نسف بها التراب ويان اوزره
برلشه رك واعضانى صالبوره رك اوزانوب ياتمق معناسنه در يقال جخ الرجل اذا اضطجع متمكنا مسترخيا
وجماع ايلمك معناسنه در يقال جخ جاريته اذا مسحها اى جامعها وجخ صفت اولور هلباجه معناسنه كه ماده سنده
بيان اولندى وثقيل وناتراش كسيه دينور يقال رجل جخ اى وخم ثقيل الجخجخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك

معناسنه در يقال جخجخ جاريته اذا جامعها وضميرده منوى اولان ماده يى سويليوب كتم ايلمك معناسنه در يقال
جخجخ الرجل اذا كتم مافى نفسه وبر كسيه حيقروب ندا ايلمك معناسنه در يقال جخجخ اليه اذا صاح ونادى وبرنسنه يى
استحسان مقامنده جخ جخ ديمك معناسنه دركما سيذكر يقال جخجخ الرجل اذا قال جخ جخ وبرشيئك معظمنه يعنى
عظيم ومجتمع اولان يرينه كيرمك معناسنه در دكزك انكنى وناسك مجتمع يرى كبى يقال جخجخ الرجل اذا دخل فى معظم
الشئ وبر آدمى يقوب يره چالمق معناسنه در يقال جخجخ فلانا اذا صرعه التجخجخ تزلزل وزننده بودخى جماع
ايلمك معناسنه در يقال تجخجخ جاريته اذا جامعها وكوشيوب سست ومسترخى اولمق معناسنه در يقال تجخجخ
الرجل اذا استرخى وكيجه قرا كوسى بصمق معناسنه در يقال تجخجخ الليل اذا تراكم ظلامه جخ بخ وزننده
ومرادفيدركه كلمهٔ رضا واستحساندر نته كه ذكر اولندى الجفخ جيمك فتحى وفانك سكونيله فخر وكبر ايلمك معناسنه در
يقال جفخ الرجل جفخا من الباب الثالث اذا فخر وتكبر الجفاخ شداد وزننده خودبين ومتكبر شخصه
دينور المجافخة مفاخره وزننده ومرادفيدر يقال جافخه اى فاخره الجلخ سلخ وزننده سيل صوبى دره يى
طولدرمق معناسنه در يقال جلخ السيل الوادى جلخا من الباب الثالث اذا ملأه وبره چالمق معناسنه در يقال جلخ به
اذا صرعه وبر كسيه يى اصروب وطرملايوب بره لمك معناسنه در يقال جلخ بطنه اذا سحجه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال جلخ جاريته اذا نكحها اى جامعها وبرشيئى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال جلخ الشئ اذا مده وبر كسه يى
قلجله اوروب برمقدار اتنى كسدرمك معناسنه در يقال جلخ فلانا بالسيف اذا قطع من لحمه بضعة الجلاخ غراب
وزننده دره يى طولدرن سيل صويه دينور يقال سيل جلاخ اى جراف وجلاخ بر رجل آديدر الجلواخ جيمك
كسريله واسع صو ايله ممتلى اولان دره يه دينور مجالخ مساكن وزننده تهامه ده بر وادى آديدر الاجلخاخ احمرار
وزننده بدن ضعيف وزبون اولوب كمكلر سست اولمغله حركتدن قالمق معناسنه در يقال اجلخ الشيخ اجلخاخا
اذا ضعف وفترت عظامه فلا ينبعث ومصلى سجده ده بازولرنى يانلرندن آيرو طوتمق معناسنه در يقال اجلخ المصلى
فى السجود اذا فتح عضديه يعنى عن جنبيه الاجلنخاء اسلنقاء وزننده بناء بندبند سوكيلوب چوكمك معناسنه در
يقال اجلنخى الجدار اذا انقوض وبرك الجمخ جيمك فتحى وميمك سكونيله كبر وفخر ايلمك معناسنه در يقال جمخ
الرجل جمخا من الباب الاول اذا فخر وتكبر الجامخ خودبين ومتكبر كسيه دينور جمعى جمخ كلور ركع وزننده
المجامخة مفاخره وزننده ومرادفيدر يقال جامخه اذا فاخره الجنبخ قنفذ وزننده ايرى ويومرى جثه لو آدمه دينور
وبك اوزون آدمه وسائر نسنه يه دينور وبوكسك شيئه دينور وايرى كهله ره دينور مفردى جنبخه درهاءيله الجندخ
قنفذ وزننده ايرى چكركه يه دينور الجوخ جيمك فتحى وواوك سكونيله سيل صوبى اوكنده كلن نسنه يى سوكوب
قوپرمق معناسنه در يقال جاخ السيل الوادى اذا اقتلع اجرافه يعنى دره نك يارلرنى سوكوب قوپردى التجويخ تفعيل
وزننده جوخ معناسنه در يقال جوخ السيل الوادى بمعنى جاخ وبر كسه يى يقمق معناسنه استعمال اولنور يقال
جوخه اذا صرعه التجوخ تفعل وزننده بناء ويار مقوله سى چوكمك معناسنه در يقال تجوخت البئر اذا انهارت
ويارهدن قان قيناممق معناسنه در يقال تجوخت القرحة اذا انفجرت الجوخان سلمان وزننده خرمانى سروب
قوريده جق يره دينور جرين معناسنه الجوخة جيمك ضميله چقوره دينور حفره معناسنه جوخى سكرى وزننده
جوارى واماء اسماسندندر كه محبوبه لرينه تسميه ايدرلر وجوخى واسط اعمالندن برقريه آديدر نحو لدن محمد بن عبدالله
الجوخانى اورادندر وبوصنعانى كبى نونله در وزباله قربنده برموضع آديدر بونده مد ايله ده زبازد در الجيخ شيخ
وزننده جوخ معناسنه دركه ذكر اولندى فصـــــل الخاء خنوخ نونله صبور وزننده على
قول اخنوخ همزهٔ مفتوحه ايله ادريس نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اسميدر مؤلفك بصائرده
بيانه كوره كلمهٔ مزبوره سريانيدر كثير العبادة معناسنه در وادريس دخى عند الاكثر عجميه در يونانيده اسمى اطرشمين در
حيانده اولان درت پيغمبرك بريدر كه ادريس وعيسى وخضر والياس در ودرت نبى سريانينك بريدر كه اوچى آدم وشيث
ونوح در نبوت وحكمت وسلطنت جهتلرنى جامع اولمغله مثلث بالنعمة اطلاق اولنمشدر علوم رياضيه كنديلرينك
اثر معتبرلريدر الخوخة خانك فتحى وواوك سكونيله اوطه نك ديوارنده اولان باجه يه دينوركه آندن ايچرويه اشيق كيرر وايكى
خانه ارالغنده برى برينه كچه جك كوچك قپو طرزنده دليكه دينور كه اوزرنده تخته قپوسى اولميوب آچق اوله قومشودلكى
تعبير اولنور وخوخه دبره اطلاق اولنوركه بدنك باجه سيدر وبر كونه يشل قاشه دينور وشفتالويه دينور جمع جنسى
خوخ در الخوخاء صحراء وزننده والخوخاة هاء ايله احمق وبيمغز آدمه دينور جمعنده خوخاؤن دينور الخوبخية بلهنية وزننده
آفت وداهيه يه دينور روضة خاخ مكه ايله مدينه بينده برموضع آديدر روخاخ كلمه سى منصرف وممنوع اولور يعنى

بالعلميه مكان وبقعه اعتبارلريله منصرف وغير منصرف اولور واحمد بن عمر الخاخي القطربلي محدثيندندر في الاصل
موضع مزبوره منسوبدر الاخاخة همزه‌نك كسريله چاير قسمي پك آزجه اولديغندن خفي درجه سنده اولمق
معناسنه‌در يقال اخاخ العشب اذا خفي وقيل يعني كانه دخل في الخوخة فصـــــل الدال التدبيخ تفعيل وزننده
ركوع هيئتنده اوله‌رق باشني اشاغي يه‌يك اكوب ارقه‌سني طومالتمق معناسنه‌درنته‌كه تدبيح دخي بومعنايه‌در يقال دبخ
الرجل تدبيخا اذا قبب ظهره وطـأطـأ رأسه الدبّاخ رمّان وزننده بين اطفال العرب براويون آديدر تركيده
خربنده‌اويوني ديدكلري بدر الدخ دالك فتحي وضمي وخانك تشديديله‌ تونه ديـنوردخان معناسنه الدخدخة زلزله
وزننده‌سركش انسان وحيواني يواشتمق ورام ومنقاد ايلمك معناسنه‌در يقال دخدخه اذا ذلّله وكفة ومنع ايلمك
معناسنه‌درتقول دخدخ عني كذا اي كفه وآديملري صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه‌در يقـال دخدخ الرجل
اذا قارب الخطو ويوريلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در يقال دخدخ الرجل اذا اعيا قال الشارح ويقـال دخدخ
البعير اذا برك من اعياء بوصورتده‌ وانفولينك اعيا كلمه‌سني متعدي يه حمل ايله يورغون ايتمك معناسيله ترجمه‌سي وهمدر
ودخدخه‌ سرعتله يوريمك معناسنه‌ در يقـال دخدخ الرجل اذا اسرع يعني في المشي ودخدخه تتوني دفع ايلمك
معناسـنه‌درتقول دخدخ عنّي الدخان اي كفه الدخداخ سلسال وزنـنده بركوچك بوجك آديدر ودخداخ
بشار بن برد نام شاعرك برادري اسميدر وامام مالك تلاميذندن خداش نام محدثك پدري اسميدر الدخ الواندن
كدورتلي سيـاه رنكه ديـنوركه قراتمق اولورتتون رنكي كبي كه قهوه رنكي تعبير اولنور وبوندن فعل تصرفيله نعتنده
ادخ دينور يقـال لونه دخ وهوادخ اي سواد وكدرة الدخدخ هدهد وزننده والدخادخ علابط وزننده
بودوركشي يه دينور يقال رجل دخدخ ودخادخ اي قصير ودخدخ ودخه‌وخ واوزياده‌ سيله اصواتدندر برآدمي
اسم واسكات ايلمك محلنده آزار ايله ايراد اولنوركه صوص ديمك يرنده درسوزني اغزنده قومق موقعنده سويلنور
اذا ارادوا ان يقدعوا الرجل ويردّوا كـلامه في فيه قالوا له دخدخ ودخدوخ التدخدخ تزلزل وزنـنده بوزيلوب
بورترمق معناسنه در يقـال تدخدخ الرجل اذا انقبض الدربخة دحرجه وزننده ديشي كوكرجين چفتلشمك
ضمندار ككنه رام اولمق معناسنه‌در يقـال دربخت الحمامه لذكرها اذا طـاوعته للسفاد وركوع هيئتنده اوله‌رق باشني
اكوب ارقه‌سني بسط ايلمك معناسنه‌در يقال دربخ الرجل اذا طـأطـأ رأسه وبسط ظهره الدلخ فتحتينله سموزمك
معناسنه‌در يقال دلخ الرجل دلخا من الباب الرابع اذا سمن الدلخ كتف وزننده والدلوخ صبور وزننده آندن
وصفلردر الدلخ ركع وزننده والدوالخ دوالب وزننده دالخك جمعيدر طـاولنوب سمن وقوت صاحبي دوه‌لره
دينور يقال ابل دلخ ودوالخ اي مخصب الداخ خصب ورخا صاحبي آدمه دينور جمعنده دالخون دينور الدلخة
دالك ضمـيله همزه وزننده والدلاخ غراب وزننده قبحي بوك اولان خاتونه دينور يقـال امرأة دلخة ودلاخ
اي عجزاء جمعي دلاخ كلوردالك كسريله الدلوخ صبو وزنـنده پك چوق ميوه طوتمش خرما اغاجنه دينور دمخ
دالك فتحي وميمك سكونيله برطـاغك آديدر ودمخ مصدراولور مرتفع اولمق معناسنه يقـال دمخ الشيء دمخا
من الباب الثالث اذا ارتفع وبرآدمك باشني يارمق معناسنه‌در يقال دمخ رأسه اذا شدخه الداخ نه‌اسي ونه‌صوغوق
اولان معتدل كيجه‌يه دينور يقـال ليل دامخ اي لاحار ولابارد دماخ غراب وزننده اعرابه مخصوص براويون آديدر
دماخ كتّاب وزننده نجداولكه‌سنده برنجه‌ طـاغلره دينور التدنيخ تفعيل وزننده خضوع ومسكنتله سرفرو قلمق
معناسنه در يقال دنخ له تدنيخا اذا خضع وذلّ وطأطـأ رأسه وبرآدم كندي خانه‌سنده دوام اوزره اقامتكزين اولمق
معنـاسنه‌در يقال دنخ فلان اذا اقام في بيته وقاون وقربوزمقوله‌سي سبزوات بالجمله اوكوب تمبوب كيمي باتوب وكيمي
چقمق معنـاسـنه‌در يقـال دنخت البطيخة اذا انهزم بعضها وخرج بعضها وقفـا كمكي يوك اولوب قواق
توزلرينك اوزرلرينه چوكك اولمغله قواق توزلري ايكي يانلرنده اولان كمكلرك اكسغرلرينه طوغري صوقيلوب
كيركين وباتيق اولمق معنـاسـنه‌در يقال دنخت ذفراه اذا اشرفت قمحدوته عليها ودخلت هي خلف الخششاوين
المدنخ محدّث وزننده‌مدامـا خشيات سويلين بدزبان كسيه‌ دينور يقال رجل مدنخ اي فحاش وباشي دوزاولميوب
تضاريسلي يعني چاقرچقور اولان آدمه دينور يقال رجل مدنخ اذا كان في رأسه انخفـاض وارتفاع الدنخان
فتحـاتله آغر يوك سبيله ايكلبه‌ رك زحمت وثقلتله يوريمك معناسنه‌در يقـال دنخ الرجل دنخانا اذا تثـاقل في المشي
بالحمل الدنفخ دالك وفانك فتحيله ايري ويومري نسنه‌يه دينور وبر رجل اسميدر الدوخ دالك فتحي وواوك
سكونيله خوار وذليل اولمق معناسنه‌در يقـال داخ الرجل يدوخ دوخا اذا ذلّ وشهرلري كزوب قهر وغلبه ايله سكاننه
استيلا ايلمك معنـاسنه‌در يقال داخ البلاد اذا قهرهـا واستولى على اهلها التدويخ تفعيل وزننده وواي بابه

قلبله تديخ دخي لغتدر دوخ ايله معناي ثانيده مرادفدر يقال دوّخ البلاد دوّخها بمعني داخها وتدويخ ذليل ايلمك
معنـاسنه‌در يقال دوّخه اذا اذلّه الدايخ اصلي داوخ ايدي پك قراكو كيجه‌ يه دينور يقال ليل دايخ اي مظلم الديخ
دالك كسريله خرما صالقمنه دينور جمعي ديخه كلور ديك وديكه كبي فصـــــل الذال المعجمة الذوذخ
ذال معجمه ايله كوكب وزننده حين جماعده حدثلين كشي‌ يه دينوركه قوه ماسكه‌نك ضعفندن نشئت ايدرعذيوط
معنـاسنه وعنين آدمه دينور الذخذاخ سلسـال وزنـنده بالطبع مفتش اولان كسيه دينوركه هرشيئي
صورشدروب آراشدرراوله يقال رجل ذخذاخ اي منقب عن كلّ شيء اي باحث مفتش الذخذخان معمعان
وزنـنده چوق سوز بيلور طلاقتلو فصـاحت وبيان صاحبي متكلم آدمه ديـنور يقـال رجل ذخذخان
اي ذوالمنطق المعرب ذاذخ تاربخ وزنـنده حلب اعمـالندن برقريه آديدر الذمخ فتحتينله والذمخ عنب
وزنـنده برنوع آغاجك يمشي اسميدر الذيخ ديك وزنـنـده قورده ديـنـور ذئب كبي وجريء ودلير آدمه دينور
وايغر آته دينور وكبر ونخوت معنـاسـنه‌در وبرقزل كوكب آديدر وخرما صالقمنه ديـنور وپك تويلو اولان اركك
صرتلانه دينور ديشيسنه ذيخه دينورهايله جمعي ذيوخ كلور واذياخ كلور وذيخه كلورعنبه وزننده التذييخ تفعيل
وزننده تذليل معناسنه‌در يقال ذيّخه تذييخا اذا ذلّله وديشي خرما آشي يي طوتماملغله ميوه‌دن بوش قالمق معناسنه‌در
يقال ذيّخت النخلة اذا لم تقبل الابار المذيخة مسبعه وزنـنده قوردلره دينور ذئاب معناسنه وبوذيخ لفظندن جمعدر
شيخ ومشيخه كبي الاذاخة همزه‌نك كسريله برمحلك چوره‌سني دور وطواف ايلمك معناسنه‌در يقال اذاخ بالمكان
اذا اطاف به ودار فصـــــل الراء الربخ امير وزننده ايري دوه‌سمرينه ديـنور فنب ضخم معناسنه جوهري الضخم
من الرحال قولني جمله وهم ايلديكدن رجل ضخم ومسترخي ايله تفسير ايلمكله غلط ايلمشدر اكر المسترخي قولي اولمسيدي
تحريف ناسخه حمل اولنور ايدي الربوخ صبور وزنـنده شول خاتونه دينوركه جماع حالنده بايلوب بيخود اولور
اوله وبوشدت شهوته ممازج رخاوتدن نشئت ايدر يقـال امرأة ربوخ اذا كانت يغشى عليهـا عند الجماع الربخ
فتحتينله خاتون ربوخ اولمق معنـاسـنه‌در يقـال ربخت المرأة ربخا من الباب الرابع اذا صارت ربوخا يغشى عليهـا
عند الجماع ودوه قسمي قومسالده شدت ومحنتله يوريوب زحمت چكمك معناسنه‌در يقال ربخت الابل في الرمل
اذا اشتدّ عليهـا السيرفيه الرباخ رانك فتحيله ربخ ايله معناي اولده مرادفدر يقـال ربخت المرأة رباخا من الباب
الثاني اذا صارت ربوخا الارباخ همزه‌نك كسريله ربوخ اولان جاريه اشترا ايلمك معناسنه‌در يقال اربخ الرجل
اذا اشترى جارية ربوخا وقوملق قالين وكثيف اولمق معنـاسنه‌در يقـال اربخ الرمل اذا تكاثف ومحن وشدائده
اوغرامق معناسنه‌در يقال اربخ الرجل اذا وقع في الشدائد التربخ تفعل وزننده كوشبوب صالقيلمق معناسنه‌در
يقال تربخ الرجل اذا استرخي رابخ نجد اولكه‌سنده برموضع آديدر مربخ محسن وزننده باديه ده برقوملق آديدر
الرتوخ تاي فوقيه ايله قعود وزننده چامور وخمير مقوله‌سي نسنه صبويق اولمق معنـاسنه‌در يقـال رتخ الطين
والعجين رتوخا من الباب الاوّل اذا رقّ وبرمحلده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال رتخ بالمكان اذا اقام به وقصد ايلديكي
خصوصدن تخلف ايلمك معناسنه‌در يقال رتخ عن الامر اذا تخلف الارتخ احمر وزننده قوري نسنه‌ يه ديـنور
يقال جلد ارتخ اي يابس الرتخ كتف وزننده شول كنه‌ يه دينوركه طوارك دريسنك اوستلريني يا روب ياپشوراوله
يقال قراد رتخ اذا كان يشق اعلى الجلد فيلزق به الرّخ رانك فتحي وتانك سكونيله رتخ لفظيله ايكي معنالرنده دخي
مرادفدركه ذكر اولندي الرتخة فتحاتله ردغه معناسنه‌دركه صولو وصبويق بالجغه دينور الرخاخ خاي معجمه ايله
وسعتلو دیرلكه دينور يقال عيش رخاخ اي واسع وطپراغي كوشك يره دينور يقـال ارض رخاخ اي رخوة نته‌كه
رخاء دخي بومعنايه‌دركه اول معتلدر ورخاخ ككبش يره دينور ارض متسعه معناسنه على قول طپراغي كسكلي
شبشكين يره دينوركه اياقله چكندكجه اياق التنده قبريلوب اوفالور اوله وآنده يوريمك عسير اولور ورخاخ كلمه‌سنك
جمعنده رخاخي ديـنـور ظاهر ارخاخ مقلوبيدر الرخ رانك ضميله يومشق تروتازه نباته ديـنـور ورخ سطرنج
مهره‌لرندن برمهره آديدر جمعنده رخخه دينور قرط وقرطه كبي ورخ بربيوك قوش آديدر كه كركدن ديدكلري بيوك
جانوري قاپوب كوترر بوني خطا وهند اقليملرنده اولور ديو حكايه ايدرلر وضخامتنه دائر مبالغه عظيمه ذكرايدرلر
ورخ نيسابور شهرينك ارباع نواحيسندن بر ربعك آديدر اعلامدن هارون بن عبد الصمد الرخي النيسابوري
اورادندر الارخاخ همزه‌نك كسريله برخصوصده مبالغه ايلمك معناسنه‌در يقال ارخ في الامر ارخاخا اذا بالغ فيه
الارتخاخ افتعال وزننده كوشبوب سلوكلمك معناسنه در يقـال ارتخ الرجل اذا استرخي ورأي وفكر وتدبيرده
مضطرب اولمق معنـاسنـه‌در يقال ارتخ رأيه اي اضطرب الرخرخ غبغب وزننده والرخراخ سلسال وزننده

صبويق چاموره دينور يقال طين رخرخ ورخراخ اى رقيق المرخ مضطر وزننده كچكين سرخوشه اطلاق
اولنور يقال سكران مرخ اى طافح رخان رمان وزننده مر وقصاسنده برقريه آديدر رخه رانك ضميله برموضعدر
الرخ رانك فتحيله برنسنه يى اياقله چكنمك معناسنه در يقال رخ الشيء رخا من الباب الاول اذا وطئه ومشروبه
صوقاتمق معناسنه در يقال رخ الشراب اذا مزجه بالماء الردخ رانك فتحى ودالك سكونيله باش يارمق معناسنه در
يقال ردخ رأسه بمعنى شدخه الردخ فتحتينله اوزلو ياپشقان بالچغه دينور ردغ معناسنه الرزخ رانك فتحى
وزاى معجمه نك سكونيله مزراغك ديب دمو ايله دورتمك معناسنه در يقال رزخه رزخا من الباب الاول اذا زجه
بالزج الرسوخ قعود وزننده يرنده ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال رسخ الشيء رسوخا اذا ثبت مؤلفك
قاعده سنه كوره باب اول اولمق لازمدر لكن امهات سائره ده باب ثالثله مقيددر وكولك صويى چكيلوب يره باتمق
معناسنه استعمال اولنور يقال رسخ الغدير اذا نش ماؤه ونضب فذهب ويغمورك رطوبتى قعر زمينه تأثير ايدوب
تا كه نمناك اولان طبراغه ايرشمك معناسنه مستعملدر يقال رسخ المطر اذا نضب نداه فى الارض فالتقى الثريان وثريان
فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه در الارساخ همزه نك كسريله برنسنه يى يرنده ثابت واستوار قلمق معناسنه در يقال
ارسخه اذا اثبته الرصوخ رسوخ وزننده ومرادفيدر يقال رصخ فى الامر بمعنى رسخ الرضخ رانك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله بك نسنه يى قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضخ الحصى رضخا من الباب الثالث والثانى
اذا كسرها وآزجه عطيه ويرمك معناسنه در يقال رضخ له اذا اعطاه اعطاء غير كثير وبرنسنه يى زورايله يره چالمق
معناسنه در يقال رضخ به الارض اذا جلده بها ويبوزلو حيوانلر سوسشمك معناسنه در يقال رضخت التيوس
اذا اخذت فى النطاح ورضخ شول خبره دينور كه برنبذه كوشنزد اولوب لكن استيقان اولنمامغله مجمل ومبهم قاله
عطيه قليله معناسندن مأخوذدر ومنه يقال هم يرتضخون الخبر المرضاخ مفتاح وزننده شول طاشه دينور كه
آنكله خرما چكردكنى قيرارلر دوه يه يدرمك ايچون المراضخة مفاعله وزننده برنسنه يى مع الكراهه ويرمك
معناسنه در يقال راضخ زيد شيئا اذا اعطاه كارها وبرى برينه طاش آتمق معناسنه در يقال راضخ فلان فلانا
اذا راماه بالحجارة الارتضاخ افتعال وزننده عجمى الاصل اولوب بعده عرب ايچره نشئت ايدن آدمك لسانى
هرنقدر عربى يه يا تقين ايسه ده ينه تكلمده عجم لسانى چالمق معناسنه در اصل ارتضاخ عطيه قليله يه نائل اولمق
معناسنه اولمغله معناى مزبوره آندن مأخوذدر يقال هو يرتضخ لكنة عجمية اذا نشأ معهم ثم صار الى العرب فهو ينزع
الى العجم فى الفاظ ولو اجتهد التراضخ تفاعل وزننده آتشمق معناسنه در تقول تراضخنا اى ترامينا الرفوخ رانك وفانك
ضميله آفات ودواهى يه دينور ظاهرا مفردى رافخدر الرافخ وسعتلو خوش ديرلكه دينور يقال عيش رافخ اى رافغ
الرمخ رانك كسريله طوب چنلق اغاجلغه دينور الرمخاء حمراء وزننده رمخ مذكورى اوتلامغه دوشكون اولان
قيون قسمنه دينور الرمخة عنبه وزننده خرمانك بكلمش قورغنه دينور بلح معناسنه جمعى
رمخ كلور عنب كبى ورمخ كلور صرد كبى الارماخ همزه نك كسريله خرما اغاجى رمخ ويرمك معناسنه در يقال ارمخت
النخلة اذا اثمرت الرمخ وسركش آدم يواشيوب رام اولمق معناسنه در يقال ارمخ الرجل اذا لان وذل وطوار قوجالمغه
يوز طوتمق على قول پك طاولنوب ايلكلرى طولقون اولمق معناسنه در يقال ارمخت الدابة اذا اخذت فى السن
او انقت الرنخ رانك فتحى ونونك سكونيله پك سست وفاتر اولمق معناسنه در يقال رنخ الرجل رنخا من الباب الاول
اذا فتر فتورا الترنيخ تفعيل وزننده سركش انسان وحيوانى رام ايلمك معناسنه در يقال رنخه اذا ذلله الترنخ
تفعل وزننده ال ايله ياپشوب طوتمق معناسنه در يقال ترنخ به اذا تشبث به التروخ تفعل وزننده چامور بتاغنه
دوشمك معناسنه در يقال تروخ فى الطين اذا وقع فيه الريخ شيخ وزننده والريوخ قعود وزننده بركسه كوشيوب
صالقيلمق على قول آيشى آيريلوب قاوشدرمقدن عاجز اولمق معناسنه در يقال راخ الرجل يريخ ريخا وريوخا
اذا استرخى او تباعد ما بين فخذيه حتى عجز عن ضمهما الترييخ تفعيل وزننده سست وزبون قلمق معناسنه در
يقال ضربوا فلانا حتى ريخوه اى وهنوه المريخ معظم وزننده مرداسنج اسميدر كه مرده سنك تعبير اولنان
داروى معروفدر وقطر داغ كبى شول ملايم كيكه دينور كه بوينوزك ديب طرفنده كى ايچنده اولور برپياض
كميكدر وا كامريخ دخى دينور امير وزننده جمعى امرخه در ريخ ديك وزننده خراسانده برموضع ياخود
نيسابورده برناحيه در محدثيندن محمد بن القاسم بن حبيب الصفار ودرت بنلرى كه هب محمد ثلر در بنجون ايله
مشتهرلردر اورادندر فصــــل الزاى المعجمة الزتوخ تاى فوقيه ايله قعود وزننده كنه ديدكلرى بوجك
آيرلمق ايچون كندو سنه ياپشان آدمه ياپشمق معناسنه در يقال زتخ القراد زتوخا من الباب الاول اذا ثبت

يمن علق به الزخ زانك فتحى وخانك تشديديله بركسه يى براو برق يره قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال زخه زخا
من الباب الاول اذا اوقعه فى وهدة وبركسنه يه غيظ وغضب ايتمك معناسنه در يقال زخ زيد اذا اغتاظ وصيچرامق
معناسنه در يقال زخ الرجل اذا وثب وچوكدبره رك ايشه دك معناسنه در يقال زخ ببوله اذا رماه ودوه يى عنف
وشدتله سوروب كتمك معناسنه در يقال زخ الحادى اذا سار بالابل سيرا عنيفا وجماع ايلمك معناسنه در يقال زخ
المرأة اذا جامعها وزخ وزخيخ آتش كوزى يلدرامق معناسنه در يقال زخ الجمر زخا وزخيخا من الباب الثانى
اذا برق المزخة ميمك كسرى وفتحيله برآدمك خاتوننه دينور آلت جماع ومحل جماع اولديغيچون الزخة زانك
فتحيله مزخه معناسنه در فعله بمعنى مفعولدر المزخة ميمك وزانك فتحيله اسم مكاندر خاتونك فرجنه دينور
الزخزخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك معناسنه در يقال زخزخ المرأة اذا جامعها الزخاخة سحاقه وزننده
جماع هنكامنده فرجندن صو فشقردان قارى يه دينور يقال امرأة زخاخة اذا كانت تزخ بالماء عند الجماع الزرنيخ
زانك كسريله حجر معروفدر كه تركيده زرنيق تعبير اولنور بياض وقرمزى وصارى نوعى اولور وزرنيخ صعيد
اولكه سنده برقريه آديدر الزلخ زانك فتحى ولامك سكونيله صيرنجق يره دينور كه باشلغندن ياخود پاچيلغندن
اياق طوتمامغله قايوب كيدر اوله مزله ومزلقه كبى وبراوق آتمى مسافه يه دينور غلوة السهم معناسنه وزلخ مصدر
اولور مزراغك ديب دمو ايله دورتمك معناسنه يقال زلخه بالزج زلخا من الباب الثانى اذا زجه الزلخ كتف وزننده
بودخى صيرنجق وطايجق يره دينور الزلخ فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخا من الباب الرابع
اذا سمن الزلخة زانك ضميله قبرة وزننده قبراق تعبير اولنان نسنه در زحلوفه معناسنه باديه ده قبراقلرى
دك اشاغى صيرنجق يراوله جقدر وزلخه بر كونه وجع اسميدر كه انسانك آرقه سنه عارض اولوب كتدكجه يومريلنور
غليظ اولور مبتلا اولان آدم العياذ بالله تعالى حركتدن قالور الزلخان زانك فتحى ولامك سكونيله والزلخان
فتحاتله يوريمكده بولداشلره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخانا وزلخانا من الباب الاول اذا تقدم
فى المشى زليخا زانك فتحيله صاحبة حضرت يوسف عليه السلام اسميدر التزليخ تفعيل وزننده يريرى
باللحين صيرنجق ايلمك معناسنه در يقال زلخه تزليخا اذا ملسه الزمخ زانك فتحى وميمك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در
يقال زمخ الرجل زمخا من الباب الثالث اذا تكبر الزامخ پك يوكسك شامخ معناسنه در يقال جبل زامخ اى شامخ
وباشلو او چولمش او لحكه اطلاق اولنور يقال كيل زامخ اى وافر الزموخ صبور وزننده والزمخ فتحتينله
اياق ويك صرب يوقشه دينور يقال عقبة زموخ وزمخ اى بعيدة شديدة زميخ زانك ضميله قبيط وزننده يبهق
ايالتنده برقصانك آديدر الزنخ زانك ونونك فتحيله ياغ بوزلمق معناسنه دركه رايحه سى متعفن اولور يقال زنخ
الدهن زنخا من البـاب الرابع اذا تغير وتازه قوزى واوغلاق سودامركن بوغازنه سود طورمقدن ياخود بوغازى
قوريمقدن نلشى باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال زنخ السخل اذا رفع رأسه عند الارتضاع من غصص
او يبس حلق الزنخ كتف وزننده رايحه سى بوزلمش ياغه دينور يقال دهن زنخ اى متغير الزنوخ قعود وزننده
زنوخ معناسنه دركه ذكر اولندى يقال زنخ القراد زنوخا من الباب الاول والثانى بمعنى زتخ التزنخ تفعل وزننده
تكلمده آچلمق واولوق كبى بوشالمق معناسنه در يقال تزنخ فى الكلام اذا تفخ كويا كه فارسيده اولان زنخ كلمه سندن
متصرفدر وتزنخ تكبر معناسنه در يقال تزنخ الرجل اذا تكبر الزنخة فرحه وزننده افراط اوزره صوسزلقدن
بغرسقلرى چكيلوب وقارنلرى طيار الوب بوكورلرى برى برينه ياپشمش اولان دوه لره دينور يقال ابل زنخة
اذا ضاقت بطونها عطشا زواخ غراب وزننده برموضع آديدر مكان وبقعه اعتباريله منصرف وغير منصرف
اولور الزيخ شيخ وزننده والزيخان فتحاتله جور وظلم ايلمك معناسنه در يقال زاخ الرجل زيخا وزيخانا
من الباب الثانى اذا جار وظلم واولديغى محلدن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زاخ عن المكان اذا تنحى الازاخة
همزه نك كسريله اولديغى يردن آلارغه ايتمك معناسنه در يقال ازاخه اذا نحاه التزيخ تفعل وزننده يرندن
آيرلمق معناسنه در يقال تزيخ عن مكانه اذا تزيل فصـــــــــــل السين التسبيخ تفعيل وزننده تخفيف معناسنه در
ذكرى آتى سبيخ قطندن مأخوذ در يقال سبخ الله عنك الحمى تسبيخا اى خففها وتسكين معناسنه در يقال
سبخ الله الحر اى سكنه وحلاجلنمش پنبه ويوك مقوله سنى اكيرمك ايچون اوزون اوزون دورمك معناسنه در
يقال سبخ القطن ونحوه اذا الفه يعنى لتغزله المرأة وطمروجعدن ناشى شدتله آتمقدن وآغريدن ساكن اولمق
معناسنه دركه راحته منقلب اولور يقال سبخ العرق اذا سكن من ضربان والم قال الشارح سمعت اعرابيا
يقول الحمد لله على تسبيخ العرق واساغة الريق ومشغله دن فارغ وخالى اولمق معناسنه در يقال سبخ الرجل

اذا كان فارغا ونوم شديد معناسنه در يقال سبخ الرجل اذا نام شديدا واتى ساكن اولمق معناسنه در يقال
سبخ الحر اذا سكن وفتر السبخ سبنك فتحى وبانك سكونيله بودخى مشاغلدن فارغ اولمق معناسنه در
ومنه قرئ قوله تعالى ان لك فى النهار سبخا طويلا اى فراغا وسبخ نوم شديد معناسنه در يقال سبخ الرجل سبخا
من الباب الاول اذا نام شديدا وايراقلنمق معناسنه در يقال سبخ الرجل اذا تباعد السبيخ امير وزننده اوزرينه مرهم
مقوله سى دواقونمق ايچون يصلنمش پموق پارەسنه دينور مفردى سبيخه در هايله وحلا جلند قدنصكره اكيرلمك ايچون
اوزون اوزون دورلمش پموق سبيكه لرينه دينور كه طشره تركبسنده بدرك تعبير اولنور وقوشلرك توكيلوب هواده
اوچان يلكنه دينور جمعى سبائخ كلور السبخة فتحاتله بانك سكونيله ده لغتدر طپراغى چوراق يره دينور جمعى
سباخ كلور سبنك كسريله وسبخه بصرەده برموضع آديدر عباد عباددن فرقد بن يعقوب السبخى اورادندر وسبخه
چوق طوران صويك يوزينه چوكن پوصون مقولەسى نسنه يه دينور الاسباخ همزەنك كسريله يرچوراق اولمق
معناسنه در يقال اسبخت الارض اذا كانت سبخة ويرى سباخه يعنى چوراق طپراغه وارنجه قدر قازمق معناسنه در
يقال اسبخ فى حفره اذا بلغ السباخ التسبيخ تفعل وزننده اتسى ساكن اولمق معناسنه در يقال تسبخ الحر اذا سكن
وفتر السخاخ سحاب وزننده طپراغى يومشق وصوى وپاكيزه اولان ارضه دينور كه هرنه كه زرع وغرس اولنسه
سربعا نشو ونما بولور غريبدر كه وانقولى صحاحك الارض اللينة الحرة قولنده واقع حرّه كلمه سنى حانك فتحيله وهم
ايتمكله حرارتى ملايم اولان يرايله ترجمه ايلمشدر اول ايسه حاى مضمومه ايلەدر كه ارض طيبه ديمكدر وسخاخ ماوراء
النهرده برموضع آديدر السخاسخ سبنك فتحيله سخاخ معناسنه در كه صوى ومنبت وطپراغى يومشق يره دينور
السخاء خانك تشديديله رخاء وزننده ومرادفيدر كه طپراغى يومشق يره دينور جمعى سخاخى كلور رخاخى كبى السخ
سبنك فتحى وخانك تشديديله سير وحفر مقوله سى عملرده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه در يقال سخ فى الحفر والسير
سخا من الباب الاول اذا امعن وچكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كومك معناسنه در يقال سخت الجرادة
اذا غرزت ذنبها فى الارض جميع امهاتده وشروحده بو معناسخ ايله مقيدا ولمغله وانقولينك سخاخ ايله ترجمه سى وهمدر
السخ سبنك ضميله كلمهٔ عجميەده وعربيده مستعملدر اوزاندن يكرمى درت بطمان مقداره دينور الانسداخ انفعال
وزننده يايلمق معناسنه در يقال انسدخ على الارض اذا انبسط السربخ باى موحده ايله جعفر وزننده ارض
واسعه يه دينور وشول ارضه دينور كه آنده برطرفه يول بولنميوب هرطرف اوه اولمغله آكادوشنلر كراه اولور اوله يقال
ارض سربخ اى مضلة السربخة دحرجه وزننده بى تمكين وخفيف مشرب اولمق معناسنه در يقال سربخ
الرجل اذا اخف ونزق وتانى ايله آهسته آهسته يوريمك معناسنه در يقال سربخ الرجل اذا مشى رويدا واويله اتسبلكنده
برمحله يوريوب كتمك معناسنه در يقال سربخ الرجل اذا مشى فى الظهيرة السرباخ قرطاس وزننده واسع يابانه
دينور يقال مهمه سرباخ اى واسع المسربخ مسرهد وزننده بعيد يره دينور يقال مكان مسربخ اى بعيد
السردوخ سبنك ضميله اوزرينه صودوكيلن يعنى تروتازه اولمق ايچون صوده اصلديلن خرمايه دينور الاسفاناخ
همزەنك كسريله سبزهٔ معروفدر تركيدە تحريفله اسپناق ديدكلريدر طبيعتى ملين وبرمقدار جالى يعنى مادّه ايله سطح
عضوك يينه كيروب يابشمش وقورومش رطوبتلرى مزيل وغساله يعنى رطوبت وسيلانى سبيله سطح عضودن
فضلاتى منقى دربل وكوكس آغريلرينه نافعدر السلخ سبنك فتحى ولامك سكونيله مذبوحك دريسنى يوزوب
چقرمق معناسنه در يقال سلخ الشاة سلخا من الباب الاول والثالث اذا كشط جلدها وانسان آرقەسندن لباسنى
صويمقده دخى استعمال اولنور يقال سلخت المرأة درعها اذا نزعت ومنه سلخ الله النهار من الليل اى استله يعنى حق تعالى
نهارى ليلدن صيروب چقردى وسلخ آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال سلخ الشهر اذا مضى وآيى
آخره يتشدرمك يعنى آيك آخرينه واصل اولمق معناسنه مستعملدر يقال سلخ فلان شهره اى امضاه وصار فى آخره
ونبات صرارروب قوريمغه بشلدقدنصكره يينه يشروب تازەلنمك معناسنه مستعملدر يقال سلخ النبات اذا اخضر
بعد الهيج ويلان قاولەمق معناسنه در يقال سلخت الحية اذا انسرى عن سلختها بوراده مؤلف فعلينك بنى مؤنث
وبنى مذكر ارادى حيه لفظنك تأنيث وتذكيرينه مبنيدر وسلخ آيك آخر كوننه اطلاق اولنور كه تسميه بالمصدردر
ياخود بمعنى مفعولدر ومذبوحدن يوزيلوب طلوم چقاريلن درى يه دينور المسلوخ دريسى يوزيلوب
چقرلمش قيونه دينور الانسلاخ انفعال وزننده ذبيحه نك دريسى يوزيلوب چقرلمق معناسنه در بومناسبتله سلخ
كبى آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال انسلخ الشهر اذا مضى وكوندز كيجه دن صيريلوب چقمق معناسنه
مستعملدر يقال سلخ الله النهار من الليل فانسلخ السلخة ذكر اولنان سلخك مفرديدر كه طلوم چقاريلن درى يه

ويلانك قاو تعبير اولنان صويلمش دريسنه دينور المنسلخ ميمك ضمى ولامك فتحيله بودخى سلخ كبى آيك آخر كوننه
اطلاق اولنور السالخ شول اويوز علنه اطلاق اولنور كه اصابت ايلديكى دوەنك دريسى صويلوب چقاراوله
وسالخ سياه يلانه دينور كه پك ايرى اولور بهرسنه قاو لديغيچون اطلاق اولنمشدر مؤنثنده اسوده دينور سالخه ايله
صفتلنمز يقال اسود سالخ واسودان سالخ يعنى لاتثنى فى الصفة ويقال اساود سالخة وسوالخ وسلخ كركع وسلخة بالهاء
الاسلخ احمر وزننده باشنك اوكى كل اولان آدمه اطلاق اولنور اصلع معناسنه ويك قرمزى چهرەلو آدمه اطلاق
اولنور السليخة سفينه وزننده بركونه عطر اسميدر كه كويا كه صويلمش قبوقدر بونك حقيقتى هند وعمانده نابت
برشجر دار الدارينك قشريدر بعضا دارچين ايچلرنده دخى بولنور وبويدى قسم اولور عنبر قبوغى ديدكلرى قرمزى نوعيدر
واكا قرفة الدار صينى دخى ديرلر وسليخه هنوز طوغمش ولده اطلاق اولنور وبان ديدكلرى اغاجك مسك وسائر طيب ايله
تربيه اولنمقسزين ساده دهننه دينور وبان تركيدە سورقون اغاجى ديدكلرى سهى وموزون برشجردر وسليخة
الرمث مرعاى دوابدن رمث ديدكلرى شجرك مرعى اولميان يرينه دينور كه قبوغندن صويلمشى اولور المسلاخ ميمك كسريله
خاصة يلانك صويلمش دريسنه دينور كه قاو تعبير اولنور بهرسنه بركرّه قاوليوب چقرديغى كوملكدن عبارتدر وهنوز يمشى
پشل وخام ايكن دوكيلور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور ويوزلمش درى يه دينور اهاب معناسنه السليخ امير وزننده
شول كشى يه دينور كه شديد الجماع اولوب لكن كبه ايلمز اوله يقال رجل سليخ مليخ اى شديد الجماع ولا يلقح وداديى اوليان
يمزه نسنه يه دينور طپراق وطاش كبى يقال شئ سليخ مليخ اى لا طعم له بوراده من لاطعم نسخه لرى غلطدر نته كه مليخ
ماده سنده ما ايله مثبتدر السلاخة سبنك فتحيله داد سزلغه دينور يقال فيه سلاخة ملاخة اى ليس له طعم السلخ
فتحتنيله ايلك اكيردكلرى ايكده قلان ايلك بقيه سنه دينور الاسلخاخ احمرار وزننده يلن اوزره اوزانوب
ياتمق معناسنه در صويلمش درى كبى يقال اسلخ الرجل اسلخاخا اذا اضطجع الاسليخ ازميل وزننده بر نبات آديدر
السماخ سبنك كسريله صماخ وزننده ومرادفيدر كه بوراده مراد قولقدر وسماخ شيشه آغزينك باغنه دينور عفاص
معناسنه السمخ سبنك فتحى وميمك سكونيله برآدمك قولغنه اوروب ايشتمكدن آليقومق معناسنه در يقال سمخه
سمخا من الباب الثالث اذا اصاب سماخه فعقره واكين طپراقدن هنوز ياروب كورنمك معناسنه در يقال سمخ الزرع
اذا طلع اولا السمخة سبنك كسريله اكينك طپراقدن اوچ كوستورمسى هيئتنه دينور كه بناء نوعدر يقال ان هذا
الزرع لحسن السمخة بوكويا كه ذكر اولنان سماخدن مأخوذدر شيشه نك آغزى باغى شيشەنك اوجنده جزؤ بجه
مرئى اولمق مناسبتنه مبنى در السملوخ سبنك ضميله صملوخ معناسنه دركه قولق داليكنك ايچ طرفيدر وبغدايجق
اوتى ديدكلرى اوتك داللرندن قوپريلان تازه فليزه دينور السملاخ سبنك كسريله سملوخ ايله معناى اولده مرادفدر
السماخى سبنك فتحى وياى مشدّده ايله دادسز وبيمزه اولان سوده وسائر طعامه دينور وشول سوده دينور كه
طلوميله بوغرد اولمق ايچون چقور ايچره موضوع اوله السنخ سبنك كسريله برنسنه نك اصل ومبناسنه دينور
يقال فلان لا سنخ له اى لا اصل له وسنخ السن ديشلرك كوكنه ومنبتنه دينور وسنخ الجمى اسمه عارضه سنك سورت
وحدتنه اطلاق اولنور وسنخ خراسانده برقريه آديدر اعلامدن ذاكر بن ابى بكر السنخى اورادندر السنوخ رسوخ
وزننده ومرادفيدر كه ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال سنخ الشئ سنوخا بمعنى رسخ السنخ فتحتنيله برنسنه
بوزلمق تغير معناسنه در يقال سنخ الدهن سنخا من الباب الرابع بمعنى زنخ اى تغير وطعامى چوغه كتمك معناسنه در
يقال سنخ من الطعام اذا اكثر السناخة سبنك فتحيله والسنخة فتحاتله بدو متعفن رايحه يه دينور يقال له سناخة
وسنخة اى ريح منتنة وسناخه كير وپاسه دينور وسنخ معناسنه ودباغت اثرلرينه دينور كه متعفن اولور السنخ كتف
وزننده سنغه سى چوق وخيم يره دينور يقال بلد سنخ اى محمة ساخ نصر بن احمد نام محدثك جدّى اسميدر على قول
بوحاى مهمله ايله در التسنيخ تفعيل وزننده نسنه ايستمك معناسنه در يقال سنخ منه الشئ اذا طلبه السنخنان
سبنك ضمى ونونك سكونيله ايكى آدم بوى مقدارى اولان قويى يه دينور شارحك عبابدن نقلى اوزره ترجمه اولندى
المسنبخ مسرهد وزننده مسربخ معناسنه دركه ذكر اولندى واويله اتسبلكنده يوله كيدن آدمه دينور السوخ
سبنك فتحى وواوك سكونيله اياق يوردكن چامورلق كبى يومشق يره باتوب كومولمك معناسنه در يقال ساخت قوائم
الحمار تسوخ سوخا بمعنى ناخت وبرنسنه صويك دبنه چوكمك معناسنه مستعملدر يقال ساخ الشئ فى الماء اذا رسب
السيوخ والسووخ قعود وزنلرنده والسوخان فتحاتله قعر زمينه باتمق معناسنه در كه خسف اولمق تعبير اولنور
يقال ساخت الارض بهم سيوخا وسووخا وسوخانا اذا انخسفت بونده باايله متعدى اولمغله مؤلف لازميله تفسير ايلمشدر
السواخية علابطه وزننده چوق چامورلغه دينور السواخ غراب وزننده والسواخى سبنك ضمى وواوك

تشدیدی والفك قصریله شقآری وزننده چامور بتاغنه دینور یقال صارت الارض سواخا وسواخی اذا صارت ذات
سواخیة وسواخی کلمه سنك مصغرنده سو بوخه دینور وجوهری سواخی علی وزن فعالی ای کثر بها زراغ المطر
قولی یعنی سواخی حباری کبی فانك فتحیله فعالی وزننده در دیمسی غلطدر التسوخ تفعل وزننده بتاقلغه دوشمك
معناسنه در یقال تسوخ الرجل اذا وقع فی السواخ سوخ سینك ضمیله برقریه آدیدر السیخ شیخ وزننده
والسیخان فتحاتله رسوخ وثبات معناسنه در یقال ساخ الشیء یسیخ سیخا وسیخانا اذا رسخ و برمق یاخود آیاق چامور کبی
یومشق یره کوملمك معناسنه در یقال ساخت قدماه ای ثاخت السیاخ کتاب وزننده چاموردن یاپو یپان بناره دینور
بناء الطین معناسنه شارح مناوی دیرکه سیاخ سائر امهاتك بیانی اوزره مفرددر بناء الطین معناسنه جمعی سیوخ در
فصـــل الشین المعجمة الشخ شینك فتحی و بانك سکونیله سود صاغیلورکن ظهور ایدن فشر دیسندن
حکایه در تقول سمعت شخ اللبن ای صوته عند الحلب الشخ شینك فتحی وخای معجمه نك تشدیدیله ایشه مك معناسنه در
یقال شخ الصبی شخا اذا بال وسود صاغیلورکن فشردامق معناسنه در یقال شخ اللبن اذا صات عند الشخب
واو یورکن موشلدامق معناسنه در یقال شخ فی نومه اذا غط الشخیخ شینك فتحیله حین تبولده بولی چبوق کبی
اوزادی چوکدرمك معناسنه در یقال شخ ببوله شخیخا اذا امتد کالقضیب الشخشخة زلزله وزننده شخشخ معناسنه در
یقال شخشخ ببوله بمعنی شخ به و شخشخه سلاح وکاغد خاشردیلرینه وقغشدیلرینه دینور که حکایه در و بونده مصدر
دخی اولور خشخشه کبی و شخشخه چوکش ناقه کوکسنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال شخشخت الناقة اذا رفع
صدرها وهی بارکة الشخشاخ سلسال وزننده بولنی چبوق کبی اوزادی چوکدرر اولان کمسنه دینور الشدخ
شینك فتحی ودالك سکونیله قباق وقاون کبی رطب نسنه یی قیرمق علی قول باش وکمك مقوله سی یابس نسنه یی قیرمق
معناسنه در یقال فی الاول شدخ البطیخ او الحنظل شدخا من الباب الثانی و یقال فی الثانی شدخ رأسه او العظم
شدخا اذا کسره وصحاح ونهایه وسائر بعض امهاتده قاون و باش کبی ایچی بوش نسنه یی کسر ایله مقیددر کرك رطب
وکرك یابس اولسون واساسده نو بعله شیء اجوفی کسر و یارخص وملایم نسنه یی صقوب اوفاتمغله مقیددر که اولدخی
اجوف اوله نته که حنظل ایله تمثیلی آنی مشعردر وشدخ میل ایلمك معناسنه در شارحك بیانته کوره طریق مستقیمدن
میل وانحراف ایلمك معناسنه در کرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال شدخ الرجل اذا مال عن القصد وآتك آلنده
اولان یاض بروننه قدر ممتد اولوب یایلمق معناسنه در یقال شدخت غرة الفرس اذا انتشرت وسالت سفلا و برکسه نك
مشدخه یعنی بورغاج برینه اورمق یاطوقنمق معناسنه در یقال شدخ فلانا اذا اصاب مشدخه التشدخ تفعل
وزننده والانشداخ انفعال وزننده شدخك معناسی اولندن مطاوعلردر یقال شدخ الحنظل فتشدخ وانشدخ ای
انکسر الشادخة آتك آلندن بروننه قدر ممتد اولان غره یه دینور الاشدخ احمر وزننده شادخه سی اولان ارکك
آته دینور مؤنثنده شدخاء دینور واشدخ ارسلانه دینور المشدخ معظم وزننده هنوز رطب اولمامش خرما قورغنه
دینورکه ال ایله صقلنجه قیریلوب اوفانور اوله و بونك بورغاج برینه دینور مقطع العنق معناسنه الشدخة نبذه وزننده
تروتازه نباته دینور الشداخ شینك ضمیله طوال وطیاب وزننده که مبالغه در و شینك فتحیله ده بعضا یازلدر یعمر بن عمرو
الکنانی لقبیدر جاهلیتده حکام عربدن ایدی کعبه مکرمه نك تولیتی خصوصنده قصی ایله خزاعه بیننده نزاع واقع اولمغله
کیدرك ضرب لسان حرب سنانی مؤدی اولوب بالاخره مرقومه مراجعت اولدخی دماء خزاعه یی تحت قدمنه شدخ
یعنی هدر وابطـال ایله قصی طرفنه حکم ایتمکله شداخ ایله تلقیب اتدیلر اساسك بیانته کوره عربلر شدخ دماءهم
تحت قدمه دیرلر دملرنی هدر وابطال ایتدی معناسنه که ذکر اولنان غرهء شادخه دن مأخوذدر اشداخ همزه نك
فتحیله عقیق مدینه ده بر وادی اسمیدر الشادخ تروتازه کنج اوغلانه دینور وشادخ اعتدالدن منحرف اولان
شیئه دینور یقال امر شادخ ای مائل عن القصد السدخ فتحتینله خلقتی ناتمام اولان دوشوکه اطلاق اولنور
الشاذیاخ ذال معجمه نك کسریله شهر نیسابورك اسم قدیمیدر روم وقضاسنده برقریه آدیدر الشرخ شرح
وزننده هرشیئك اصلنه وعرقنه دینور و برشیئك سیوریجه توموب جقان اوجنه دینور حرف نائی معناسنه مثلا
شرخا الفوق دیرلر تنبه بنه سیله اوق کزینك کرتکنك ایکی جانبنه که تومسکجه اولور وشرخا الرحل دیرلر اسمرك
اوك واکسه قاشلرینه وشرخ جوانلق حالتنك اول هنکامنه اطلاق اولنور تقول فعلته شرخ شبابی ای فی ریعانه
واوله و بهرسنه تولدایدن دوه یاورلرینه دینور وانسانك ولدینه دینور یقال هو شرخ فلان ای نجله وهنوز
صوارلمامش واوق یچورلمامش ساده تمرنه دینور وشرخ شارخ لفظندن جمع اولور صحب وصاحب کبی نوجوانلر
دیمکدر وشرخ یاشداشه دینور همزاد معناسنه یقال هو شرخه ای تربه ولدته ومثل ومانند معناسنه در یقال هما

شرخان ای مثلان جمعی شروخ کلور وشرخ وشروخ قعود وزننده دوه قمی آزی دیشی یارمق معناسنه در
یقال شرخ ناب البعیر شرخا وشروخا من الباب الاول اذا شق البضعة الشارخ تازه دلوقنلو به دینور شاب
معناسنه الشروخ شینك ضمیله شرخك جمعیدر که ذکر اولندی وشروخ اری مبیشه اغاجلرینه دینورکه تیکنلو
اولور مغیلان کبی وقولهم شروخ شرخ کرکع للمبالغة پس بونکده مفردی شرخ در بنو شرخ بر بطن اسمیدر
الشرباخ بای موحده ایله قرطاس وزننده سولپوکلنوب فاسد وتباه اولمش مناره دینور الشرداخ شرباخ وزننده
طبانی بیوك وانلو اولان آدمه دینور یقال رجل شرداخ القدم ای عظیمها وعریضها الشلخ شینك فتحی ولامك
سکونیله اصل وعرق معناسنه در یقال انه لکریم الشلخ ای الاصل والعرق وانسانك ولدینه علی قول نطفه سنه
دینور قال الشارح ومنه قول لبید * ذهب الذین یعاش فی اکنافهم * و بقیت فی شلخ کجلد الاجرب * وشلخ عورتك
فرجنه دینور وشلخ مصدر اولور قلجله برکسه یی اوروب اتی قوپرمق معناسنه در یقال شلخه بالسیف شلخا من الباب
الاول اذا هبره به شالخ هاجر وزننده جد ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم اسمیدر الشمخ شینك فتحی ومیمك
سکونیله والشموخ قعود وزننده پك یوکسك و بلند اولمق معناسنه در یقال شمخ الجبل شمخا وشموخا من الباب
الثالث اذا علا وطال یعنی الی السماء مؤلفك عادتنه کوره کرچه باب اولدن اولمق لازمدر لکن اصول سائره ده باب
ثالثله مقیددر وشمخ وشموخ تکبر ایلمك معناسنه استعمال اولنور رفع انف مناسبتیله یقال شمخ الرجل بانفه اذا تکبر
وشمخ بن فزاره عربدن بر بطن آدیدر جوهری تصحیفله جیم بابنده ذکر ایلمشدر الشمخ فتحتینله بعید اولان قصد
و نیته اطلاق اولنور یقال نیة شمخ ای بعیدة الشماخ شداد وزننده اسماددر شماخ بن حلیف وشماخ بن المختار
وشماخ بن العلا وشماخ بن عمرو وشماخ بن ضرار وشماخ بن ابی شداد شاعرلردر شمیخ زبیر وزننده بر رجل
اسمیدرکه ابو عامر ایله مکنی در الشامخ یوکسك وعالی نسنه یه دینور یقال جبل شامخ ای شاهق وعز وتعظیمله
برونی یوقری طوتان بادکاره اطلاق اولنور یقال رجل شامخ ای رافع انفه عزا جمعی شمخ کلور رکع وزننده وشامخ
بر رجل اسمیدر الشموخ صبور وزننده ایراق مسافه یه اطلاق اولنور یقال مفازة شموخ ای بعیدة الشمراخ
شینك کسریله والشمروخ شینك ضمیله چوبلو صالقمه دینورکه اوزنده خرما یاخود اوزوم اوله وشمراخ طاغك
تپه سنه دینـور و پك یوکسك بلوطلره دینور وآتك قسمنك آلنده اولان غره یه یعنی یاضه دینورکه انجه واوزون
اولوب برون دلکلرینك ارالغنه قدر اینوب لکن دوداغنه وارمش اوله ترکیده اکاصقر تعبیر اولنور و بو وجه اوزره
اولان آته شمراخ اطلاق اولنمز جوهری اطلاق اولنور دیمکله غلط ایلمشدر ذو الشمراخ مالك بن عوف النضری
نام کمسه نك فرسی اسمیدر الشمراخیة خوارجدن بر طائفه درکه عبدالله بن شمراخ اصحابیدر الشمرخة دحرجه
وزننده دالدن صالقم کسمك وصالقم صیرمق معناسنه در تقول شمرخ العذق علی بنیة الامر ای اخرط شماریخه
بالمخلب قطعا الشناخ کتاب وزننده طاغك برطرفه طوغری سیوریلوب چقان برونه دینور المشنخ معظم
وزننده تیکنلری آریلامش خرما اغاجنه دینور التشنیخ تفعیل وزننده خرمانك تیکنلرنی آریلوب پاك ایلمك
معناسنه در یقال شنخ علیه نخله تشنیخا اذا نقی عنه سلاءه الشنذخ قنفذ وزننده طقناز کوده لی اوزون وشدید
اولان انسان وحیوانه دینور وارسلانه دینور وآتسلو یاوزآته دینور وشول طعام وضیافته دینورکه بر جدید
قوناق بنا ایدن یاخود سفردن کلن یاخود ضایعی بولان کمسه ترتیب ایدر ترکیده بقیاز تعبیر اولنور الشنداخ شینك
ضمیله والشنداخ شینك کسریله والشنذخة والشنداخی شینلرك ضمیله بونلرده طعام مذکوره دینور
الشندخة دحرجه وزننده وجه مذکور اوزره شندخ دیدکلری طعام ضیافتی ترتیب ایلمك معناسنه در یقال
شندخ الرجل اذا عمل الشندخ الشیخ شینك فتحی و یانك سکونیله والشیخون سیحون وزننده سیماسنده پیرلك
ظاهر اولان یعنی پیر وسالخورده اولان کشی یه دینور علی قول اللی یاخود اللی بر یاشندن آخر عمره قدر یاخود
سکسانه قدر شیخ اطلاق اولنور شیخك جمعی شیوخ کلور وشیوخ کلور شینك کسریله که مجاورت یا یه مبنی در
واشیاخ کلور وشیخه کلور عنبه وزننده وشیخه کلور صبیه وزننده وشیخان کلور ضیفان وزننده ومشیخه کلور
میمك و یانك فتحیله ومشیخه کلور میمك فتحی وشینك کسریله ومشیوخاء کلور مد ایله ومشیخاء کلور میمك فتحی وشینك
کسریله ومشایخ کلور مصابح بیانته کوره مشیخه میمك و یانك فتحیله اسم جمعدر مشایخ آنك جمعیدر وشیخك
مصغرنده شییخ دینور وشییخ دینور یاء ایچون شینك کسریله وقلیلا شویخ دینور واوایله جوهری قلیلا وردونی
درك ایلمامکله شویخ کلدیکنی انکار ایلمشدر لکن جوهری صحاح لغت قیدنده اولمغله نوادره مبالات ایلمدیکی
بیاندن مستغنیدر وشیخ لفظنك مؤنثنده شیخه دینور هابله وشیخ بر شجر آدیدر وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور وشیخه

هابله اسد وحنظله قبیله لرینك بلادنده بر بیاض قوملق آدیدر ذوالحرق الطهوی نام شاعرك قول صحیح اوزره
اشبو * ومن بحره باالشیحة الیتقصع * مصراعنده مذكور شیحه‌دن مراد ذكر اولنان قوملقدر مترجم دیركه مصراع
مزبورك صدری * ویستخرج الیربوع من نافقائه * مصراعیدر واستاد ومرشده شیخ اطلاقی علم وفضیلتده اكبر
اولدیغندندر الشیحان یای نسبتله وتثنیه بنیه سیله عبداللطیف بن نصر وعبدالله بن محمد بن عبدالجلیل نام
كسه‌لردركه شیخ میهنی حضرتلرینه منسوبلردر الشیخ فتحتیله والشیوخة شینك ضمیله والشیوخیة یای
مشدده ایله والشیخوخة شینك فتحیله والشیخوخیة یای مشدده ایله مصدرلردر انسان قوجه‌مق معناسنه‌در یقال
شاخ الرجل شیخا وشیوخة وشیوخیة وشیخوخة وشیخوخیة اذا صار شیخا التشییخ تفعیل وزننده بودخی قوجادق
معناسنه‌در یقال شیخ الرجل بمعنی شاخ وبر آدمی تعظیم قصدیله یاشیخ دیو چاغرمق ومحاوره‌ده یاشیخ دیه‌رك خطاب
ایلمك معناسنه‌در یقال شیخه اذا دعاه شیخا وقال له یاشیخ تبجیلا وبر كسه‌یی تعییب ایلمك معناسنه‌در یقال شیخ علیه
اذا عابه وبر آدمی رسوای وبدنام ایلمك معناسنه‌در یقال شیخ به اذا فضحه التشیخ تفعل وزننده قوجالمق معناسنه‌در
یقال تشیخ الرجل اذا صار شیخا الاشیاخ شیخك جمعیدركه ذكر اولندی ومنه قولهم اشیاخ النجوم ای اصولها
مراد سبعهٔ سیاره‌در قال الشارح وهی الدراری ای السیارات رستاق الشیخ اصفهانده بر موضعدر شیخان
تثنیه بنیه سیله مصعب بن عبدالله نام محدثك لقبیدر ومدینه‌ده بر موضع آدیدركه احد ملحمه سنده لشكرگاه حضرت
رسول الله ایدی علیه السلام الشیخة شینك كسریله بر صرب عقبه آدیدر طپراغنك بیاض اولمسی باعث تسمیه‌در
الشاخة قد واندامی معتدل اولان آدمه دینور فصـــل الصاد الصبخة صادك وبانك فتحیله سبخه معناسنه‌دركه
شوراق یره دینور وصبخة القطن سبخه‌دركه محلنده ذكر اولندی الصخ صادك فتحی وخانك تشدیدیله برقاتی وبك
نسنه‌یی بر مجوف اولمیوب مصمت اولان شیئه اورمق معناسنه‌در مثلا طاش و دمور ودكنك مقوله‌سنی
برقایه اورمق كبی یقال صخ الحدید علی الصخرة صخا من الباب الاول اذا ضربه بها وصخ وصخیخ وجه مذكور
اوزره اوربلان قیا سسلنمك معناسنه‌در یقال صخت الصخرة صخا وصخیخا اذا صاتت حین قرعت بالشیء الصلب
صخه هابله آندن اسمدركه قیانك آوازندن حكایه‌در لسانمزده طاقردی تعبیر اولنور تقول سمعت للصخرة المقروعة
صخة ای صوتا وصخ وصخیخ قرغه دومنك باغرنی بر ونیله دورتشدرمك معناسنه‌دركه كگمك تعبیر اولنور یقال صخ
الغراب اذا طعن دبرة البعیر الصاخة خانك تشدیدیله شول شدید صیحه وآوازه دینوركه شدتندن قولقلری صاغر
ایدر اوله وصاخه قیامته وداهیه‌یه اطلاق اولنور قیامته اطلاقی نفخهٔ صور حسبیله در مبالغهٔ قیامته وصف
اولور وصاخه اسنادمجازی اوزره مصمه معناسنه‌ده اولور زیرا مصم حقیقتده مسمع اولاندر وبو صخ كلمه‌سندن
مأخوذدركه قولغی صاغر ایلمك معناسنه‌در مجازا آواز شدیده‌ده استعمال اولنمشدر یقال صخه صخا اذا ضرب اذنه
فاصمها ویقال صاح بهم صیحة تصخ الاذان وداهیهٔ شدیده‌یه اطلاقی دخی سماعنده قولقلر طیانمدیغنه مبنی در مؤلف
اقتصار وجهی اوزره ثبت ایلمشدر الصرخة صادك فتحی ورانك سكونیله صیحهٔ شدیده‌یه دینور قال فی الاساس
له عولة كعولة الثكلی وصرخة كصرخة الحبلی وصرخه مؤذنك اذانه اطلاق اولنوركه حقیقت شرعیه‌در
تقول سمعت الصرخة الاولی ای الاذان الاول الصراخ غراب وزننده حیقرمق یاخود شدتله حیقرمق
معناسنه اسمدر ومصدر اولور یقال صرخ الرجل صراخا من الباب الاول اذا صاح او شدیدة التصرخ
تفعل وزننده تكلفله حیقرمق معناسنه‌در یقال تصرخ الرجل اذا تكلف الصراخ الصارخ مدد وفریاده
یتشن آدمه دینور مغیث معناسنه‌در فریادرس تعبیر اولنور ومدداستین دادخواهه دینور مستغیث معناسنه
بوصورتده ضد اولور اساسده صراخ صوت مغیث وصوت مستغیث ایله مفسر اولمغله صارخ وصریخ آنلردن
مأخوذدر وصارخ خروسه اطلاق اولنور الصریخ امیر وزننده بودخی صارخ معناسنه‌دركه مغیث ومستغیثه
دینور المصرخ محسن وزننده مدد واغاثه ایدن واعانت ایدن آدملره دینور الاصطراخ افتعال وزننده
مشاركت ایچوندر برى برینه فریاد ایدشمك معناسنه‌در یقال اصطرخ القوم اذا تصارخوا ای صرخ بعضهم
بعض الصارخة فاعله وزننده مصدردر فریاده یتشمك معناسنه‌در یقال صرخه صارخة اذا اغاثه وصارخه
استغاثه صوتنه دینور تقول سمعت صارخة القوم ای صوت استغاثتهم الصراخ كتان وزننده طاوس قوشنه
اطلاق اولنور چاغرغان اولدیغیچون صرخ قفل وزننده بر طاغك اسمیدر الصربخة دربخه وزننده خفت
وترق معناسنه‌دركه بی تمكین وسبكمشرب اولمقدر الاصلخ اصلح وزننده اصلا ایشتمز اولان صاغره دینور یقال
رجل اصلخ ای اصم جدا لا یسمع البته بونك مأخذی صلخ‌در فتحتیله یقال صلخ الرجل صلخا من الباب الرابع

واصلخ اوبوزاركلك دوه‌یه دینور مؤنثنده صلخاء دینور یقال جمل اصلخ وناقة صلخاء وابل صلخی ویقال جرب صالخ
ای سالخ یسلخ جلد البعیر التصالخ تفاعل وزننده مواضعهٔ صاغرلق كوسترمك معناسنه‌در یقال تصالخ الرجل
اذا تصام الصلوخ صبور وزننده مهلك وقتال اولان داهیه‌یه اطلاق اولنور یقال داهیة صلوخ ای مهلكة
الاصلخاخ احمرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در یقال اصلخ الرجل اصلخاخا اذا اضطجع الصماخ
كتاب وزننده والاصموخ اسلوب وزننده قولغك دلیكنه دینور وقولغك كندیسنه‌ده دینور ومنه تقول هذا
كلام یولم صماخی واصموخی وهو خرق الاذن والصماخ ایضا الاذن نفسها شارح دیركه كل اذن ولود وكل صماخ
بیوض دیرلر یعنی ولدی بطننده حاصل اولان ذی روحده اذن تعبیر اولنور وبموطه سنده پیدا اولانده صماخ دینور
حتی صماخ حده كل سكاء تبیض وكل شرفاء تلدد بمشدر وصماخ آزجه صویه دینور تقول عندی صماخ ای قلیل من الماء
صماخ غراب وزننده بر صو آدیدر الصمخ صادك فتحی ومیمك سكونیله بر آدمك صماخنه اورمق معناسنه‌در یقال
صمخه صمخا من الباب الاول اذا اصاب صماخه ویومرقله برینك كوزینه اورمق معناسنه‌در یقال صمخ عینه
اذا ضربها بجمع كفه وچهره‌یه كونش طوقنمق یاخود كونش چالمق معناسنه‌در یقال صمخت الشمس وجهه اذا
اصابته او اشتد وقعها علیه الصمخة فرحه وزننده كوده‌سی تر وتازه ومطرا اولان محبوبه‌یه دینور یقال امرأة
صمخة ای غضة الصماخة جبانه وزننده اشكنبه‌نك باشنده شیردان وقرقبایر تعبیر اولنان شیئه دینور قطنه معناسنه
الصمخ صادك كسریله قوربجه برنسنه‌دركه قیون قسمی طوغوردقدنصكره جه‌مه‌لرینك امزكلرنده اولور بو اشجه
شق ایدرلر آندنصكره خالص سود كلمكه بشلر اكامه بوصی تعبیر ایدرلر مفردی صمخه‌در هابله الصملاخ صادك
كسریله والصملوخ صادك ضمیله قولق دلیكنك ایچنه دینور وقولق چركنه دینور الصماخ علابط وزننده
بك قوی سوده دینوركه یوغرد كبی قاتیلنمش اوله الصماخی سماخی وزننده ومرادفیدركه ذكر اولندی
صمالیخ النصی بغدایجق اوتنك كوكلرندن ایچه اولان فلیزلرینه دینور الصنخ صادك كسریله سنخ وزننده
ومرادفیدركه ذكر اولندی الصنخ كتف وزننده اصناخی یعنی دیشلرینك كوكلری چقمش اغزه دینور یقال فم صنخ
اذا خرجت اصناخه الصناخیة غرابیه وزننده ایری وبومری جثه‌لو كسیه دینور یقال رجل صناخیة ای ضخم
الصنخة فتحاتله كیر وپاسه دینور یقال فی ثوبه صنخة ای درن الصاخة تخفیفله اعضاده اولان ككی جانور
اصرمقدن یاخود برنسنه طوقنمقدن عارض اولان شیشه دینوركه اثری قالمش اوله وداهیه‌یه دینور جمعی صاخات
وجمع جنسی صاخ‌در الاصاخة همزه‌نك كسریله بر سوزه قولاق طوتوب دكلمك معناسنه‌در یقال اصاخ له
اصاخة اذا استمع له الصواخ رمان وزننده بتاقلق یره دینور یقال بلد صواخ اذا كان تصوخ فیه الارجل الصوخ
سوخ وزننده ومرادفیدركه اایاق چامور مقوله‌سی یره باتمق معناسنه‌در یقال صاخت الرجل بمعنی ساخت فصـــل
الضاد المعجمة الضخ ضادك فتحی وخانك تشدیدیله كوزیاش دوكمك معناسنه‌در یقال ضخت العین ضخا من الباب
الاول اذا دمعت وبولی چبوق كبی اوزادی چوكدرمك معناسنه‌در یقال ضخ ببوله اذا مده وصوسرپمك معناسنه‌در
یقال ضخ الماء اذا نضحه المضخة میمك كسریله شول قامشه دینوركه ایچنه بر طبقاج اغاج صوقمغله ایچندن
صو فشقردرلر چوجق ملاعبه‌سیدر الضردخ ضادك كسری ودالك فتحیله عظیم اولان شیئه دینور الضرداخ
قرطاس وزننده بغایت صوی وعالی جنس اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة ضرداخ ای صفیة كریمة الضمخ
صمخ وزننده بدنه تقاطر ایدرجه‌سنه طیب سورمك معناسنه‌در یقال ضمخ جسده بالطیب ضمخا من الباب
الاول اذا لطخه به حتی كانه یقطر التضمیخ ضمخ معناسنه‌در یقال ضمخ بدنه بمعنی ضمخ الانضماخ انفعال
وزننده والاضطماخ افتعال وزننده والتضمخ تفعل وزننده طیب سورنمك معناسنه‌در یقال انضمخ
بالطیب واضطمخ وتضمخ اذا تلطخ به الضمخة ضادك كسریله سموز خاتونه یاخود سموز ناقه‌یه دینور وشیره‌سی
تقاطر ایدن تازه خرمایه دینور ضاخ بادیه‌ده بر موضع آدیدر الضاخة خانك تخفیفله آفت وداهیه‌یه دینور
فصـــل الطاء الطبخ طانك فتحی وبانك سكونیله پشورمك معناسنه‌در كرك بریان وكباب وقاورمه جهتیله
وكرك تنجره‌ده پشورمك جهتیله اولسون یقال طبخ اللحم طبخا من الباب الاول والثالث اذا انضجه الانطباخ
انفعال وزننده والاطباخ همزه‌نك وطای مشدده‌نك كسریله افتعال وزننده مطاوعلری بذ پشمك معناسنه
یقال طبخه فانطبخ واطبخ واطباخ افتعال زننده طبیخ اتخاذ ایلمك معناسنه‌در یقال اطبخ الرجل اذا اتخذ طبیخا
المطبخ مقعد وزننده اسم مكاندر آشخانه‌یه دینور المطبخ منبر وزننده اسم آلتدر تنجره‌یه دینور الطباخ كتان
وزننده آشجی‌یه دینور الطباخة كتابه وزننده آشجیلق حرفته دینور الطباخة كناسه وزننده طبخ اولنوركن

شجره‌نك فوران ايدوب دوكيلن كوكنه دينور الطبيخ امير وزننده منصفدن يعنى ياريسى قالنجه قيناديلن شرابدن
بر نوعه دينور يقال هو يشرب الطبيخ وهو ضرب من المنصف وكرجه وطوغله‌يه اطلاق اولنور يقال اتلف ماله
فى الطبيخ اى الجص والآجر الطبخ طانك ضميله قبر وزننده عذاب فرشته لرينه اطلاق اولنور كه طبخ
اجساد عصاة وكفاره مأمورلردر طابخ مفرديدر الطباخ سحاب وغراب وزنلرنده برنسنه‌نك محكم واستوار لغنه
دينور وزور وقوت معناسنه در وسموزلك معناسنه در يقال مافى فعله طباخ اى احكام وليس له طباخ اى قوة
وفى بدنه طباخ اى سمن الطبيخ سكين وزننده قاونه دينور بطيخ كبى شارحك بياننه كوره حجاز تونلغيدر الطابخ
شديد الحراره اولان حمايه اطلاق اولنور يقال به الحمى الطابخ اى الصالب الطابخة اويله اسبسنه اطلاق اولنور
هاجره معناسنه وطابخه عامر بن الياس بن مضرك لقبيدر طابخ الحر اسينك سمومنه اطلاق اولنور يقال ظهرت
طابخ الحر اى سمائمه الطباخية كراهيه وزننده والطباخية غرابيه وزننده اتنه طلوكنج خاتونه على قول
كوزل وعقل ورشد صاحبه‌سى قادينه دينور يقال امرأة طباخية وطباخية اى شابة مكتنزة او عاقلة مليحة المطبخ
محدث وزننده كلر قسمنك الك اولكى ياور يسنه دينور شارح ديركه اول لفظى سهودر صواب اولان ثالث اولمقدركه
اوجنجى ياشنه كيرن ولدى ديمك اولور انتهى ومطبخ اتنه طلوكنج دلوقنلويه دينور التطبيخ تفعيل وزننده صبى
نشو ونما بولوب يال وبال صاحبى اولمق معناسنه در يقال طبخ الصبى اذا ترعرع وكبر الاطبخ احمر وزننده
والطبخة نبذه وزننده حماقتده متانت واستحكامى يعنى پك شاشقين احمق اولان آدمه دينور يقال رجل اطبخ وطبخة
اى مستحكم الحمق المطابخ جمع بنيه‌سيله مكه‌ده بر موضع آديدر الطبراخ قرطاس وزننده على بن ابى هاشم نام
محدثك پدرى لقبيدر على قول ميمله طمراخ در الطخ طانك فتحى وخانك تشديديله برنسنه‌يى آتوب ابراقلشدرمق
معناسنه در يقال طخ الشئ طخا من الباب الاول اذا رماه وابعده وجماع ايلك معناسنه در يقال طخ جاريته اذا جامعها
المطخة ميمك كسريله بر تخته پاره سيدركه چوجقلر برطرفنى بوفقلدوب آنكله چليك كبى او يناركر بورا ال آياسى قدر
دكرمى ومنقش تخته دركه دايراما دار كر توب كرنكسنه ايب صاروب برى اوته السندن اتارق اوينارلر برم ديارلرده
اكا چقشا اغى تعبير ايدرلر الطخوخ قعود وزننده بدخو بلق وبدمزاجلق شرس وسوء معاشرت معناسنه در
مقتضاى بنيه بومصدر اولمقدر الطخطاخ سلسال وزننده بدخوى وبدمزاج كسنه‌يه دينور وطخطاخ الحلى
نسوانلرك حليانلرى آوازنه دينوركه چقشدى تعبير اولنور وبرى برينه صقشوب قات قات تكاثف اولان ظلمانى
سحابه دينور وبر رجل اسميدر الطخاطخ علابط وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در المتطخطخ اسم فاعل
بنيه‌سيله پك سياه نسنه‌يه دينور وضعيف البصر اولان آدمه دينور الطخطخة زلزله وزننده طاغنق نسنه‌نك
اجزاسنى برى برينه ضم والصاقله دوزلتمك معناسنه در يقال طخطخ الشئ اذا سواه وضم بعضه الى بعض وطخطخه
خنده ايدن كسه‌نك طيخ طيخ ديه‌رك كولمسندن حكايه‌در قهقهه كبى الطرخة شرحه وزننده شول بيوك
حوض طرزنده مصلقه دينوركه حوضك باغيرى صوبك مجراسى يانده اتخاذ اولنوركه حوضدن باغيرى مجرادن
اكا كلوب اقتضاسى اوزره اورادن مزرعه‌يه ياخود باغچه‌يه اجرا اولنور ولفظ مزبور دخيلدر يعنى عربى خالص
دكلدر طرخان سلمان وزننده وبوندة طانك ضمى وكسرى جائز دكلدر هر نقدر اهل حديث ضمه وكسر ايله استعمال
ايدرلر ايسه‌ده وبو اهل خراسان لغتيدر شريف وذيشان اولان رئيسك اسميدر يعنى آنلره اطلاق اولنور
جمعى طراخنه كلور مترجم ديركه لفظ مزبور ترخان فارسى معربى اولمق ظن اولنوركه سلاطينه خدمات
پسنديده‌سى سبق ايلمكله مطلوبات ديوانيه‌دن معاف ومسلم وهر وجهله مرخص تام اولوب رجا
وشفاعتلرى مقبول اولان آدمه دينوركه عندلرنده وزارتدن پايه‌لودر ومؤلف بطريق ماده سنده ديكر كونه
بيان ايلمشدر انتهى الطرخون طانك فتحيله ترخون معربيدركه كوكى عاقرقرحا ديدكلرى دارودر تناولى شهوت
جماعيه‌يى قاطعدر بو نبات لسانمزده دخى طرخون تعبير اولنان سبزه‌در وعاقرقرحا آنك يبانى نوعنك
كوكيدر الطربخ سكين وزننده طوزلنوب صلاموره باصيلان كوچك بالقلره دينوركه طرهوز ديدكلرى اوله جقدر
طرخاباذ طانك فتحيله جرجان قضاسنده بر قريه‌در طرخ آباد معربيدر الطرمخة ثاى مثلثه ايله درنجه وزننده خفت
ونزق معناسنه‌دركه وقار وتمكين ورزانت مقابليدر الطلخ بلخ وزننده شول سيل صويى كنور ديكى چامورلو
بولانق صويه دينوركه آنده جابجا دعموص يعنى صوجولهاسى وايت بالغى ديدكلرى سياه وخرده بوجكلر قالمغله ايچمسى
ممكن اولميه وطلخ مصدر اولور برشيئه ياخود برآدمه ذكر اولنان چامورى بيلاشدرمق معناسنه در يقال طلخ
الشئ اذا لطخه الطلخ به وبرنسنه‌يى قرارتمق معناسنه در يقال طلخ الشئ اذا سوده وكتابى بوزوب افساد ايلمك

معناسنه در يقال طلخ الكتابة اذا افسدها وبجس بيلاشدرمق معناسنه در يقال طلخه بالقذر اذا لطخه به
الطلخاء حمقاء وزننده ومرادفيدركه بون خاتونه دينور وطلخاء مصرده بر موضع آديدر دمياطه موصل اولان
شاخ نيل اوزره واقعدر الاطلخاخ احمرار وزننده كوز ياشله طولمق معناسنه در يقال اطلخ دمع عينه اذا اغرورق
وكوز ياشى آقمق معناسنه در يقال اطلخ دمعه اذا سال الطمخ طانك فتحى وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلمك
معناسنه در يقال طمخ الرجل طمخا من الباب الاول اذا تكبر الطمراخ طانك فتحيله على بن هاشم نام محدثك
پدرى اسميدر على قول باى موحده ايله در نته كه ذكر اولندى الطنخ طانك ونونك فتحيله ياغلى طعامى چوق
يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در يقال طنخ الرجل طنخا من الباب الرابع اذا بشم واتخم وغلب على قلبه الدسم
وسمورمك معناسنه در يقال طنخ الرجل اذا سمن التطنيخ تفعيل وزننده والاطناخ همزه‌نك كسريله تخمه
وامتلا ايلمك معناسنه در يقال طنخه تطنيخا واطنخه اطناخا اذا اتخمه الطنخة حركاتله احمق وبيمغز كسنه‌يه دينور
الطنخ طانك كسريله كيجه‌دن بر بلوكه دينور يقال مر طنخ من الليل اى طائفة الطماليخ طانك فتحيله طاغنق
ويوفقه بولودلره دينور بوماده برمقتضاى ترتيب طنخ ماده سندن مقدم ايراد اولنمق لازم ايكن جميع نسخه لرده
بومحلده اولمغله آنلره اقتفا اولندى طوخ طانك ضميله مصر اولكه سنده اون درت موضع آديدر الطوخ
طانك فتحى وواوك سكونيله بر كسنه‌يه برقبيح وناسزا سوز سويلمك ياخود بركريه ايش ايتمك معناسنه در يقال طاخ فلانا
يطوخ طوخا اذا رماه بقبيح من قول او فعل الطيخ شيخ وزننده قبيح نسنه‌يه بيلاشوب آلوده اولمق معناسنه در
كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال طاخ الرجل يطيخ طيخا اذا تلطخ بالقبيح وبو معناده متعدى اولور يقال طاخ
فلانا اذا لطخه بالقبيح وبيوكلنمك معناسنه در يقال طاخ فلان اذا تكبر وبيهوده وباطل ايشه دورشمك معناسنه در
يقال طاخ الرجل اذا انهمك فى الباطل التطيخ تفعل وزننده بودخى بركريهه‌يه بيلاشمق معناسنه در يقال تطيخ
فلان اذا تلطخ بالقبيح التطييخ تفعيل وزننده برفنا وچركين شيئه بيلاشدرمق معناسنه در يقال طيخ فلانا
اذا لطخه بالقبيح وسموزلك كوده‌يى لحم وشحم ايله طلوم كبى طولدرمق معناسنه در يقال طيخه السمن اذا ملأه
شحما ولحما وبركسه‌يى عذاب ومحنت بصوب هلاك ايلمك معناسنه در يقال طيخ العذاب عليه اذا الح عليه
فاهلكه الطيخة طانك فتحى وياك سكونيله بردرلو ايشه يرامز اولان احمق آدمه دينور يقال رجل طيخة اى احمق
لاخير فيه وفتنه واختلاله دينور تقول اتانا فلان زمن الطيخة اى الفتنة المطيخ معظم وزننده فاسد وتباه اولمش
نسنه‌يه دينور يقال شئ مطيخ اى فاسد واوزرينه قطران سورلمش دوه‌يه دينور يقال بعير مطيخ اى مطلى
بالقطران الطيخ طانك كسريله ضحك صوتى حكايه‌در تقول قالوا طيخ طيخ مبنيا على الكسر اى قهقهوا
فصـــل الظاء المعجمة الظخ عنب وزننده چنار آغاجى صورتنده براغاجك اسميدر مفردات طبيه‌ده ثمر
شجره خور ايله مبين دركه خور رومى ديدكلريدر كهربا آنك صمغى اولديغى منقولدر وظمخ طئ قبيله سى
لغتنده انجير اغاجنه دينور مفردى ظمخه‌در هاايله ياخود سكون ميمله دركسره وكسر كبى وكاهى جمعنده دخى ميم
ساكن اولور تينه وتين كبى فصـــل العين المهملة العهعخ عيلرك ضميله بر نوع شجردركه كندوسيله ويپراغيله
تداوى اولنور بعض لغويون عيله اولديغى انكار ايدوب خاى معجمه ايله خعخع در ديديلر واهل بيان كتابلرنده
خانك تقديميله عهعخ عنوانده مرسومدر لكن غلطدر لفظ مزبورى اهل معانى فصاحت بحثنده تنافر حروفه
تمثيل ايلمشلردر لكن ها ايله هعخع عنوانده رسم ايلملريله مؤلفك عينى تقديمله ايرادى مخالف اولور مكر تحريف
نساخه محمول اوله وشراح هانك كسرى وخانك كسر وفتحيله تقييد ايلمشلردر وبونى براعرابينك تركت ناقتى ترعى
الهعخع قولندن اخذ ايلديلر فصـــل الفاء الفتخة فانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونى وفتحيله بر نوع خاتم
كبير اسميدركه ال واياق پرمقلرينه كچورلر على قول خاتم كبى كومشدن بر حلقه‌در نسوان عرب پرمقلرينه
طاقنورلر حجازده معادن سبعه‌دن ياپيلوب كلن حلقه‌لر كبى اكر قاشى اولورسه خاتم دينور مابخاتم به اولد يغيچون
برم ديارلرده دخى متعارفدر اكا زهكير محرفى زيكير تعبير ايدرلر نسوان باش پرمقلرينه طاقنورلر جمعى فتخ كلوركه
جمع جنسيدر وفتوخ كلور وفتخات كلور فتحاتله الفتخ فتحتنله مفاصل اعضا ملايم وكوشك اولمق معناسنه در
على قول ال اياسى وطبان طويل وعريض اولمق معناسنه در يقال فتخ الرجل فتخا من الباب الرابع اذا استرخت
مفاصلها ولانت اوكان عريض الكف والقدم فى طولهما وفتخ بعض دوه قسمنك خلقى ديزلرنده وانجكلرنده
اولان اكريلكه شبيه حالته دينوركه نوعا اكر بجه كوريننور خلقى اولان اكريلكه طرق دينور وفتخ صداسى
اولميان چكراغى به ودف پولنه دينور الافتخ احمر وزننده پنجه لرى يصى وبيوك اولان ارسلانه دينور معناى

مزبوردن مأخوذدر يقال اسد افتخ اى عريض الكف · الفتخ فتح وزننده الك ياخود اياغك پرمقلرنى آويچ وطبان
جانبنه ملايمجه وكوشكجه بوكمك معناسنه‌در مصلى تشهدده رفع مسبحه حالنده ايتديكى كبى يقال فتخ الرجل
اصابعه فتخا من الباب الثالث اذا عرضها وارخاها مؤلف كرچه بابندن سكوت ايلمشدر لكن مقدمة الادبده
باب ثالث فصلنده فتخ ستر انكشتان باسوى كف واشكستن يعنى پرمقلرك اوجلرنى آيه طرفنه كوشكجه بوكمك ايله
مرسوم اولمغله آكا اتباع اولندى وبو ذكر اولنان رخاوت مفاصل معناسندن مأخوذدر · التفتيخ تفعيل وزننده
فتخ معناسنه‌در يقال فتخ اصابعه تفتيخا بمعنى فتخها · الفتخاء صحراء وزننده سودصاغجق كوللك طرزنده
اغاجدن دوزلمش برنسنه‌دركه بال صاغان كسنه اسكمله كبى آنك اوزرينه اوتوروب بال صاغار · وفتخاء لينة الجناح
اولان طوشنجيل قوشنه دينور شارح ديركه فى الاصل صفت لازمه سندن اولوب بعده اسم قلنمشدر زيرا
مرغ مزبور زمينه نزول حالنده جناحلرنى كوشدوب آهسته جه نازل اولور انتهى · وممه‌لرينك امزكلرى
قارنى طرفنه طوغرى مائل ومرتفع اولان ناقه‌يه فتخاء الاخلاف اطلاق ايدرلر كه ذمايمدندر وبو معناى
اولدن منشعبدر وبو حالت نسوان وچتال طرنقلو حيوان حقلرنده مدايحدندر · فتاخ كتاب وزننده
برموضعدر · فتوخ الاسد ارسلان پنجه‌لرينك الك واوياق يرلرينه اطلاق اولنور وبو فتخك جمعيدركه ذكر
اولنان معنادن مأخوذ اسم قلنمشدر · الافتاخ همزه‌نك كسريله سكرتمك يا براراق يردن كلمك سبيله بى تاب
اولوب هارهار صولومق وخسلمق معناسنه‌در يقال افتخ الرجل اذا اعيا وانبهر · الافاتيخ اساليب وزننده
مناره شبيه نسنه‌لردركه مناردن اوجه ظهور ايدر منارطنيله حفر واستخراج اولندقده معلوم اولور · الافتخ
ذكر اولنان لين ورخاوت معناسندن افعلدر بو مناسبتله كوزلرى فاتر اولان محبوبه افتخ الطرف اطلاق اولنور كه
چشم مخمور وچشم خسته وچشم خواب آلود تعبير اولنور يقال غلام افتخ الطرف اى فاتر · فتخ زبير وزننده
برموضع آديدر · الفخ فانك فتحى وخانك تشديديله فق وقپان تعبير ايتدكلريدركه انكله قوش مقوله سى صيد ايدرلر
جمعى فخاخ كلور فانك كسريله وفخوخ كلور وفخ مكه‌ده برموضع آديدركه عبد الله بن عمر الفاروق رضى الله عنهما
آنده مدفوندر وفخ مصدر اولور اياقلرك مفاصلى كوشيوب سلكيلمك معناسنه نته كه فخه هايله وفخ فختيله
بو معنايه‌در يقال فخت رجلاه فخا وفخة وفختا اذا استرخت وفخ وفخيخا اويقوده پك پك موشلدامق معناسنه‌در يقال
فخ النائم فخا وفخيخا اذا غط ورايحه هر طرفه يايلمق معناسنه‌در يقال فخت الرايحة اذا فاحت · الفخة فانك فتحيله
مصدردركه ذكر اولندى وفخه جماعدن صكره اولان اويقويه دينور ومردار ونا پاك عورته دينور وچنه سى ايرى
عورته دينور وارقه اوزره اولان اويقويه دينور وصباح اويقوسنه دينور وكباده يايه دينور · الفخيخ موشلدامق
معناسنه‌دركه ذكر اولندى وانكرك بلانى اغزندن فشلدامق معناسنه‌دركه مصدر واسم اولور يقال فخت
الافعى فخيخا اذا فحت وتقول سمعت فخيخ الافعى اى فحيحها يعنى فشلديسنى ايشتدم · الفخفخة زلزله وزننده
باطل وبى اصل نسنه ايله لاف وتفاخر ايلمك معناسنه‌در يقال فخفخ الرجل اذا افاخر بالباطل · الفدخ شدخ وزننده
ومراد فيدركه ذكر اولندى يقال فدخ رأسه بالحجر فدخا من الباب الثالث اذا شدخه وبو رطب نسنه‌يى قيروب
اوفاتمغه مخصوصدر · الفرخ فانك فتحى ورانك سكونيله قوش يلجنه دينور وهر حيوانك ياوريلرينه اطلاق اولنور
كذلك نباتك صغارينه يعنى ديبلرنده چقان فليزلرينه اطلاق اولنور جمعى افرخ كلور افلس كبى وافراخ كلور وفراخ
كلور فانك كسريله وفروخ كلور وافرخه كلور وفرخان كلور فانك كسريله وفرخ ذليل ومطرود اولان كشى‌يه
اطلاق اولنور وياريلوب اوج ويرمك اوزره اولان اكينه اطلاق اولنور وفرخ بر رجلك علميدر ودماغك اوك طرفنه
دينور · الافراخ همزه‌نك كسريله قوش ياورى صاحبى اولمق يعنى ياورى چقرمق معناسنه‌در يمورطه يه‌ده مسند
اولور يقال افرخت الطائرة والبيضة اذا صارلها فرخ وهى مفرخ ودروندن خوف واندیشه زائل اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال افرخ الروع اذا ذهب وبو افرخ قلبه الروع سكنده دركه ياورى كبى دروندن خوفى اخراج
ايلدى ديمكدر وتقول افرخ روعك بالامر اى سكن جاشك واضطرابك ومبهم ومشتبه اولان نسنه بين وعيان اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال افرخ الامر اذا استبان بعد اشتباه اساسك بيانته كوره بيضه دن خارج اولان فرخه
تشبيهه مبنى در وعربلر مستور اولان سرى اظهار ايلدى ديجك يرده افرخ القوم بيضتهم ديرلر ابدوا سرهم معناسنه
مؤلف بيضتهم لفظنى مفعول اوله رق رسم ايدوب لكن اساسده تميز اولمق اوزره مرسومدركه الامن سفه نفسه
قبيلندندر · التفريخ تفعيل وزننده بودخى افراخ كبى ياورى چقرمق معناسنه‌در يقال فرخت البيضة والطائرة
تفريخا بمعنى افرخت ودروندن خوف وخدشه زائل اولمق معناسنه استعمال اولنور نته كه ذكر اولندى يقال فرخ

الروع اذا ذهب وبرنسنه‌دن بلكلیوب قورقمق معناسنه‌در يقال فرخ الرجل اذا فزع ورعب وقوش ياوريسى كبى
ضعيف اولمق معناسنه‌در يقال فرخ القوم اذا ضعفوا وصاروا كالفراخ واكين فليزلنمك معناسنه‌در يقال
فرخ الزرع اذا نبتت افراخه · المفرخ محسن وزننده ياورى چقران قوشه كذلك يمورطه‌يه دينور يقال طائرة مفرخ
وبيضة مفرخ وبو وصف خاصدر · المفارخ ميمك فتحيله مفرخك جمعيدركه اسم مكاندر قوشلرك ياورى چقره جغى
يره دينور كومس وقولاق كبى · الاستفراخ ياورى چقرمق ايچون قوش بسلمك معناسنه‌در يقال استفرخ الحمام
اذا اتخذها للفراخ · الفرخ فرح وزننده دروندن خوف وخدشه كيدوب امين ومطمئن اولمق معناسنه‌در يقال فرخ
الرجل فرخا من الباب الرابع اذا زال فزعه واطمئن وقوش ياوريسى كبى يره ياپشمق معناسنه‌دركه خوفدن نشئت
ايدر يقال فرخ الى الارض اذا الزق بها · فروخ تنور وزننده حضرت ابراهيمك فرزندى اسميدركه اسمعيل واسحق
على نبينا وعليهم السلام حضرتلرينك برادرلريدر وسط بلادده ساكن اولان عجم طائفه سى آنك ذريتندندر
الفرخة حمزه وزننده يصى مزراق تمرينه دينور · فريخ زبير وزننده محدثيندن ازهر بن مروانك لقبيدر وفريخ
فرخ لفظندن كه مصغردر تعظيم ايچون استعمال اولنور جذيل وعذيق كلمه‌لرى كبى ومنه يقال هو فريخ قريش
قال الشارح يقولون فلان فريخ قومه اذا كانوا يعظمونه ويكرمونه وصغر على وجه المبالغة فى كرامته لسانمزده دخى
ياوريجق وقوزيجق تعبيرى مقام مزبورده ايراد اولنور · المفردخ مسرهد وزننده بدنى كول كبى تروتازه اولان كنج
ايريسى نوجوانه دينور · الفرسخ فانك وسينك فتحيله جوهرى بونى صحاحده ثبت ايدوب لكن برمعنا ذكر ايلمامشدر
فرسخ اولا برنسنه ديكمك سكون معناسنه‌در قال الشارح يقولون اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا امطر كان للبرد
فرسخ اى سكون وفرسخ ساعت معناسنه‌در يقال فرسخ الليل والنهار اى ساعتهما وراحت وآسايش معناسنه‌در
يقال ماله فرسخ اى راحة وبو معنادن مأخوذدركه اوچ ميل هاشمى على قول اون ايكى بيك ذراع ياخود اون
بيك ذراع مسافه‌يه فرسخ اطلاق اولنور زيرا مسافه مزبوره‌يى قطع ايدن كمسنه سكون واستراحت ايلمكه محتاجدر
مترجم ديركه ميل تعبير اولنان مسافه مختلف فيهدر وعند الاكثر درت بيك آدمى مستوعب مسافه‌دن عبارتدركه هر ميل
بيك باع وهر باع درت ذراع وهر ذراع يكرمى درت اصبع وهر اصبع التى شعيردركه قارن قارنه اوله وبرشعير شعردن يعنى
قيلدن التى دانه مقداريدر وشعر قاطر قويرغندن برقيلدر وطريق مكه‌ده مبنى اولان اميال اول مقداردر
بنو هاشم تجديد وتعمير ايلمكله آنلره مضاف اولمشدر ومصاحده فرسخه دحرجه وزننده بوللق سعه معناسنه‌در
اوچ ميل مسافه‌دن عبارت اولان فرسخ بوندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر ونهايه‌نك بيانته كوره دائم وكثير
اولوب اصلا منقطع اولميان شيئه فرسخ دينور وساعت ووقت معناسنه‌در مسافة معلومه اسمى اولان فرسخ
بوندن مأخوذدر وجميع مفردات فارسيه‌ده فرسخ فرسنك معربى اولمق اوزره مبيندركه اوچ ميلدن عبارتدركه
اون ايكى بيك آدم مسافه‌دن عبارتدر انتهى وفرسخ فرجه معناسنه‌دركه ايكى نسنه ميانده اولان ارالغه
واچقلغه دينور وفرجه سى اولميان شيئه‌ده دينلور كويا كه ضد اولور وفرسخ سكون وحركت ارالغنده اولان وقت
وساعته دينور وزمان طويله دينور تقول انتظرتك فرسخا من النهار اى زمانا طويلا منه واصلا منقطع اولميوب
كثير ودائم اولان شيئه دينور قال فى النهاية وفى حديث حذيفة مابينكم وبين ان يصب عليكم الشر فراسخ
الاموت رجل يعنى عمر بن الخطاب · التفرسخ تدحرج وزننده · والافرنساخ احرنجام وزننده صووغك
سورت وشدتى مندفع اولمق معناسنه‌دركه سكون معناسندن مأخوذدر يقال تفرسخ البرد وافرنسخ
اذا انكسرت سورته وغصه وكدر زائل اولوب خاطر كشايش بولمق معناسنه‌در يقال تفرسخ عنه الهم وافرنسخ
اذا انفرج وبو راحت وفرجه معنالرندن مأخوذدر كذلك حمانك شدت وبحرانه فتور كلمك معناسنه‌در يقال
تفرسخت الحمى وافرنسخت اذا انكسرت · الفرسخة دحرجه وزننده بودخى بردك شدتى مندفع اولمق معناسنه‌در
يقال فرسخ البرد اذا انكسر · المفرسخة مدحرجه وزننده واسعه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله‌در يقال
سراويل مفرسخة اى واسعة وبو وسعت معناسنه اولان فرسخدن مأخوذدركه معناى مزبورى مؤلف بوراده
بالاشاره بيان ايلدى · الفرشخة شين معجمه ايله بوللق سعه معناسنه‌در · الفرشخ فرسخ وزننده برنسنه ديكمكه
دينور سكون وآرام معناسنه‌در ومنه قال ابو زيد اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا امطر الناس كان للبرد فرشخ
اى سكون لكن بو مثالى شارح سكون معناسنه اولان فرسخده ايراد ايلمشدر مصحف ولغت اولمق محتملدر · الفرضخ
ضاد معجمه ايله زبرج وزننده عقربه دينور · الفرضاخ قرطاس وزننده يصى كوده لو ايرى تنومند على قول بيك اوزون
كشى‌يه دينور يقال رجل فرضاخ اى ضخم عريض اى طويل مؤنثنده فرضاخه دينور وفرضاخه

بای مشدده ایله ممدلری بیوك اولان خاتونه دینور یقال امرأة فرضاخة وفرضاخیة ای عظیمة الثدیین المفرسخ
مسرهد وزننده ضعیف وناتوان کسیه دینور یقال رجل مفرضخ ای ضعیف الفرفخ فالك فتحیله پرپهن
فارسی معربیدر که سموزاوته دینور و پرپهن عریض الجناح معناسنه اولمغله نبات مزبورك یپراقلری نوعا عریض
اولدیغندن اطلاق ایلدیلر وفرفخ بغدای کسمکلرینه دینورکه خرمنده دوکن ایله دوکلدکدنصکره کبرو قلان خرده
صاپلریدر مفردی فرفخه در الفرنخة دحرجه وزننده سرکش ایکن یواشیق معناسنه دریقال فرنخ الرجل
والفرس اذالان بعد صعوبة وحیوان اورکوب قاچدقدنصکره سکون وآرام بولمق معناسنه دریقال فرنخ
الفرس اذاسکن بعد النفار الفسخ نسخ وزننده ضعیف اولمق معناسنه دریقال فسخ الرجل فسخا من الباب
الرابع اذاضعف وبیلمامك جهل معناسنه دریقال فسخ الشیء اذاجهله و برنسنه یی الدن طرح ایلمك معناسنه دریقال
فسخه اذاطرحه ورأی وتدبیری افسادایلمك معناسنه دریقال فسخ رأیه اذاافسده وعقد ورأی وعهد مقوله سنی
بوزمق معناسنه دریقال فسخ البیع والرأی اذا نقضه و بری برندن آیروب طاغیتمق معناسنه دریقال فسخ
الشیء اذافرقه وفسخ ضعیف العقل کذلك ضعیف البدن اولان آدملره دینور تسمیه بالمصدر در مؤلفك والبدن
قولنده کی واواو معناسنه در وکندی خصوص ومصلحتنه صالح اولمیوب یعنی مقصودی اولان حاجتنه قائم
وطریق تحصیلنه یولیله سالك وعازم اولمیوب تکاسل ایله یاخود نادانلقله طوندیغندن مرادینه ظفر بولمز اولان
کسیه ده دینور یقال رجل فسخ اذاکان لایظفر بحاجته ولایصلح لامره وفسخ اعضانك مفاصلنی یعنی اکلرنی
یرندن آیروب چقرمق معناسنه در یقال فسخ یده فسخامن الباب المزبور اذا ازال المفصل عن موضعه شارحك
بیاننه کوره بومثالدر مطلقا اعضاده مستعملدر وتقولینك یدی ارا له ایلمك معناسنه در قولی نابجادر الفسخة حمزه
وزننده فسخ کبی بودخی عقلی ضعیف اولانه کذلك بدنی ضعیف اولانه اطلاق اولنور الفسیخ امیر وزننده فسخه
معناسنه در الانفساخ انفعال وزننده منعقد اولان ماده بوزلمق معناسنه دریقال انفسخ العزم والبیع والنکاح
اذاانتقض الفسخ فتحتیله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه دریقال فسخ الشیء فسخا من الباب الرابع
اذافسد التفسخ تفعل وزننده تویلر دریدن کذلك دری اتدن وات کمکلردن آیریلوب طاغلمق معناسنه در
وبومینه مخصوصدر ذی حیاتده استعمال اولنمز یقال تفسخ الشعر عن الجلد اذازال وتطایر مؤلف مثالده اقتصار
ایلمشدر ومنه قول الفقهاء وتفسخت الفأرة فی البئر وتفسخ انسان وحیوان آغر یوك کوترمکدن بی تاب وتوان اولمق
معناسنه دریقال تفسخ الربع تحت الحمل اذاضعف وعجز ربع صرد وزننده بهار وقتنده طوغمش دوه کوشکنه
دینورکه اول نتاجدر وانقولینك آتی باشنده اولان دوملر ایله تفسیری غریبدر الفشخ شین معجمه ایله فسخ وزننده
ال ایله برکسه نك باشنه اورمق علی قول چهره یه شمار اورمق معناسنه دریقال فشخه فشخا من الباب الثالث
اذاضرب رأسه بالید اوصفعه وظلم ایلمك معناسنه دریقال فشخه اذاظلمه واویونده یلان سویلمك معناسنه دریقال
فشخ الصبی فی اللعب اذا کذب فیه التفشخ اعضا ومفاصلی کوشدوب صالقیلمق معناسنه دریقال تفشخ الرجل
اذاارخی مفاصله الفصخ صاد مهمله ایله فسخ وزننده صور ناغباوت یعنی بیلمزلك اظهار ایتمك معناسنه در
یقال فصخ عنه فصخا من الباب الثالث اذاتغابی عنه و برعضوك اکنی یرندن آیرمق معناسنه در یقال فصخ یده
یعنی فسخها ومعامله ده الدانمق معناسنه دریقال فصخ فلان علی بناء المجهول اذاغبن فی البیع الفصیخ امیر وزننده
والفصیخة هاایله والفاصخة رأینده مصیب اولمیان کج ذهن وغلط اندیش کسیه دینور معنای مزبوردن
مأخوذدر یقال رجل فصیخ وفصیخة وفاصخة ای غیر مصیب الرأی وفاصخه نك جمعی فواصخ در و بونلرده کی
هاء راویه وطاغیه وهیوبه کبی مبالغه ایچوندر الفضخ فالك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله
ایچی بوش نسنه یی قیرمق معناسنه درکه خصائصدندر قیق وباش وقاون کبی یقال فضخ البطیخ
اوالرأس فضخا من الباب الثالث اذا کسره وشدخ معناسنه درکه مؤلفه کوره رطب یاخود یابس
نسنه یی قیروب اوفاتمق معناسنه در یقال فضخه بمعنی شدخه وکوز چقارمق معناسنه استعمال
اولنور یقال فضخ عینه اذا فقأها وفضخ الماء حین ازالده منینك دیك دیك آتمسندن عبارتدر مؤلف
بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة و فی حدیث علی قال له اذارأیت فضخ الماء
فاغتسل ای دفقه یریدبه المنی الافتضاخ افتعال وزننده فضخ ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر
یقال افتضخه بمعنی فضخه الافضاخ همزه نك کسریله صاقمك صقیلوب شراب ایچون شیره سی آلنه جق وقتی
کلوب چاتمق معناسنه دریقال افضخ العنقود اذاحان ان یعتصر الفضیخ امیر وزننده اوزم شیره سنه دینور

وبرکونه شرابه دینورکه خرداولمش خرما قورغندن ایدرلر آتشه کوسترمکسزین وصویی غالب اولان سوده
دینور المفضخة مکنسه وزننده شول طاشه دینورکه آنکله خرما قورغنی ازوب آندن شیره اتخاذ ایدرلر
وواسع قوغه یه دینور یقال دلو مفضخة ای واسعة المفاضخ میمك فتحیله فضخ دیدکلری ذکر اولنان شرابی
باصه جق قابلره دینور مفردی مفضخ در مقعد کبی الانفضاخ انفعال وزننده برنسنه بولالوب آچلمق ومیدانلنمق
معناسنه دریقال انفضخت القرحة وغیرها اذاانفتحت واتسعت وشدتله آغلمق معناسنه دریقال انفضخ
زیداذابکی شدیدا وقوغه صویی عنف وشدتله آتارکبی دوکمك معناسنه مستعملدر وقوغه یه اسناد مجازیدر یقال
انفضخت الدلو اذادفقت مافیها من الماء ودوه نك اورکجی یارلمق معناسنه دریقال انفضخ سنام البعیر اذا انشدخ
الفضوخ صبور وزننده شاربنی سرخوش وعقلنی ووجودنی شکسته ومغشوش ایدن شرابه اطلاق اولنور
یقال شراب فضوخ اذاکان یفضخ شاربه ای یکسره ویسکره الفقخ فانك فتحی وقافك سکونیله والفقاخ
کتاب وزننده خاصة باشه یاخود مطلقا ایچی بوش نسنه یه اورمق معناسنه دریقال فقخه فقخا وفقاخا من الباب
الثالث اذاضربه الفلخ سلخ وزننده سلغ معناسنه درکه برشیئی ایکی یارمق معناسنه دریقال فلخه فلخا من الباب
الثانی اذاسلغه کرچه مؤلف سلغ لفظنی مصدر اوله رق ذکر ایلمامشدر لکن مصباحده شق معناسنه تصریح
ایلمشدر و بعض نسخه ده کسغه عنواننده مرسوم اولمغله برکسه نك دربنه ال ایله یاخود اپاقله اورمق معناسنه اولور
لکن نسخهٔ اولی اکثرنده مرقومدر وفلخ برمبهم ومستور نسنه یی واضح وعیان قلمق معناسنه دریقال فلخ الامر
اذااوضحه الفیلخ صیقل وزننده دکرمنه دینورکه ایکی طاشدن عبارتدر علی قول صود کرمنك برطاشنه
دینورکه ایکیسنه فیلخان دینور وخاصة دکرمنك آلت طاشنه دینور التفلیخ اورمق معناسنه دریقال فلخه
تفلیخا اذا ضربه الفنخ فانك فتحی ونونك سکونیله قهر وغلبه ایلمك معناسنه دریقال فنخه فنخا من الباب
الثالث اذاقهره وتذلیل وتحقیر ایلمك معناسنه دریقال فنخ فلانا اذاذلله وبرکسه نك وجودی کمکنی قنامقسزین
ویارمقسزین خرد ایلمك معناسنه دریقال فنخ عظمه اذادقته من غیرشق ولاادماء التفنیخ تفعیل وزننده
فنخ ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال فنخه تفنیخا بمعنی فنخه المفنخ منبر وزننده شول غالب وزبردست
آدمه دینورکه دائما اعداسنی قهر وغلبه ایله تذلیل ایدوب اکثرا وقاتده باشلرینی کوزلرنی شکست ایدراوله الفنیخ امیر
وزننده کوشك وضعیف وزبون اولان آدمه دینور الفنشخة شین معجمه ایله دحرجه وزننده یوریلوب فرومانده
اولمق معناسنه دریقال فنشخ الرجل اذا اعیا وبرخصوصدن کیرولنمك معناسنه دریقال فنشخ عن الامر
اذاتأخر عنه وتبول ایدرکن پاچه لرینی کرمك معناسنه دریقال فنشخ الرجل اذافحج بین رجلیه عند البول
و پیر واختیار اولمق معناسنه دریقال فنشخ الرجل اذا کبر وشاخ المفنشخ اسم فاعل بنیه سیله شول سلپوك
آدمه دینورکه دائما او یوقلایوب بقیلور اوله التفنشخ تدحرج وزننده پاچه لری کروب آیرمق معناسنه دریقال
تفنشخت المرأة اذا باعدت بین رجلیها فنشخ فانك وشینك فتحیله بررجلك علمیدر الفوخان فتحاتله یل اسمك
علی قول سسلنه رك اسمك معناسنه دریقال فاخت الریح تفوخ فوخانا اذا سطعت اواذاکان لهاصوت ویللنمك
معناسنه دریقال فاخ الرجل اذاخرجت منه ریح الافاخة همزه نك کسریله فوخان ایله معنای ثانیده مرادفدر
یقال افاخ الرجل بمعنی فاخ وهوایی سربلندرمك معناسنه مستعملدر تقول افخ عنا من الظهیرة ای ابرد الفیخة
فانك فتحی ویانك سکونیله سکرجه یه دینورکه اسکره تعبیر اولنان کوچك چناغه دینور ومثانه بولامغه دینور
وفیخة الحر اسیلکك شدت وسورتنه دینور وفیخة النبات اوتلرك چوغالوب بری برینه صارمشیق اولمسنه دینور
تقول آذتنی فیخة الحر ای شدته وتقول اعجبنی فیخة النبات ای کثرته والتفافه الفیخ شیخ وزننده والفیخان
فتحاتله فوخان معناسنه درکه ذکر اولندی یقال فاخت الریح تفیخ فیخا وفیخانا بمعنی فاخت تفوخ وفیخ صاچلوب
طاغلمق معناسنه دریقال فاخ الشیء اذاانتشر الافاخة همزه نك کسریله متأسف وپشیمان اولمق معناسنه در
یقال افاخ الرجل اذاسقط فی یده واعراض ایدوب یوز چویرمك معناسنه دریقال افاخ من فلان اذاصد عنه
ای اعرض ووواوبه مذ کوره کبی بودخی یللنمك علی قول ضرطه ایله بارجه حدثلمك معناسنه دریقال افاخ
الرجل اذاضرط اواحدث مع خروج الریح قال فی النهایة وفی الحدیث انه خرج یرید حاجة فاتبعه بعض اصحابه
فقال تنح عنی فان کل بائلة تفیخ ای نفس بائلة پس تبول ایدن آدم قربنده طورمق آدابه مخالف اولمغله
جائزدکل ایمش فصـــل القاف القفخ قافك فتحی وفانك سکونیله والقفاخ کتاب وزننده فقخ معناسنه درکه
ذکر اولندی القفخة حمزه وزننده کوسنمکله ارککه طالب اولان اینکه دینورکه دوکه سیمش تعبیر اولنور یقال

بقرة قفخة ای مستحرمة الققيخة سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعام اسميدر كه خرما ايله وچرويش
باغيله ترتيب اولنور الاقفاخ همزه نك كسريله اينك كوسنيوب دوكمه كلمك معناسنه در يقال اقفخت البقرة
اذا استحرمت كذلك ديشی قورد اركككه قرمق معناسنه در يقال اقفخت الذئبة اذا ارادت السفاد القفاخ
غراب وزننده اتنه طلوقور ومی كوزل خوش اندام خاتونه دينور الفلخ سلخ وزننده والفليخ فافك فتحيله
اركك دوه كوكرمك معناسنه در يقال فلخ البعير فلخا وفليخا من الباب الثالث اذا هدر وفلخ برقوری نسنه يی
برآخر قوری شيئه اورمق معناسنه در يقال فلخ الرجل اذا ضرب يابسا علی يابس وشجر ونبات مقوله سنی كوكندن
قوپاروب چقرمق معناسنه در يقال فلخ الشجرة اذا قلعها وفلخ قوجه اشكه دينور واسرمش ذوه يه دينور وايچی
بوش قامشه دينور التفليخ تفعيل وزننده قامچی ايله اورمق معناسنه در يقال فلخ فلانا بالسوط اذا ضربه به
ونبات بكشمك معناسنه در يقال فلخ النبت اذا اشتد قلاخ غراب وزننده يمنده برموضع آديدر وقلاخ اسمادندر
قلاخ العنبری برشاعردر بنو العنبر قبيله سندندر وقلاخ بن زيد كذلك برشاعردر وقلاخ بن حزن سعد قبيله سندن
برشاعردر جوهری استشهاد ايلديكی بيتی قلاخ سعدی يه اسنادی صحيح دكلدر زيرا اول قلاخ عنبرينكدر
جوهرينك ايراد ايلديكی بيت بو اوله جقدر * انا القلاخ فی بقائی مقسما * اقسمت لا اسأم حتی تسأما * وسعدينك
بيتی بودر * انا القلاخ بن جناب بن جلا * ابو خنائير اقود الجملا * وجناب قلاخك جدّيدر فلخ فلخ فتحتيله اصواتدندر
اركك دوه يی ديشی يه چكدكلری هنكامده ايراد ايدرلر الافاخ همزه نك كسريله كبر ونخوتله بورنی هوايه طوتمق
معناسنه در يقال افخ الرجل بانفه اذا تكبر وشمخ وتعظم ومتكبر كسه لرك اوتوروشی كبی اوتورمق معناسنه در
يقال افخ الرجل اذا جلس كالمتعظم الفنفخ حنظل وزننده برنبات آديدر وشدّتلو آفت وداهيه يه دينور
بو معناده قافك كسريله ده جائزدر القوخ فوخ وزننده بركسه نك ايچريسی برمرض سببيله فاسد وتباه اولمق
معناسنه در يقال قاخ جوفه قوخا اذا فسد من داء القاخ بك مظلم وسياه كيجه يه دينور يقال ليلة قاخ ای سوداء

فصـــــــــل الكاف الكخ كافك فتحی وخانك تشديديله والكخيخ كافك فتحيله اويقوده كخ كخ ديو خيرلدامق
معناسنه در يقال كخ النائم فی نومه كخا وكخيخا من الباب الثانی اذا غط كخ كخ كافلرك فتحی وكسريله وخالرك سكونيله
وتشديدلريله وتنوينلريله لغتدر وبو اصواتدندر چوجق قسمی برنسنه يمكدن وبرنسنه آلمقدن وبرمردار شيئه بيلاشمقدن
زجر ومنع ايچون تلفظ اولنور قال فی النهاية ومنه الحديث اكل الحسن او الحسين تمرة من تمر الصدقة فقال له النبی
عليه السلام كخ كخ يعنی حضرت حسن ياخود حسين زكاته محسوب آستانهٔ سعادته مجلوب اولان خرمالردن
بردانه سنی آلوب اكل مراد ايتدكده اهل بيت اموال صدقاتدن منزّه اولدقلرينه بناء رسول اكرم عليه السلام
حضرتلری صقين اكل ايله يرينه براق ديو زجر ومنع ايلدی وبونك تكرّری تأكيد ايچوندر وافظ مزبور علی قول
اعجمی معرّبدر كه اسم فعل امر اولور كرخ كافك فتحی ورانك سكونيله بغدادده برمحله آديدر كرخ باجدّا حای
مهمله نك ضمی ودالك تشديديله سرّمن رأی قصبه سنده كه حالا سامرّه تعبير اولنور برقريه در كرخ جدّان جيمك
ضمی ودالك تشديديله خانقين قربنده برقريه در كه خانقين ايله شهرزور ميانده در امام كرخی اورادندر كرخ الرقه جزيرهٔ
ابن عمرده برقريه در كرخ ميسان ميمك فتحيله سواد عراقده برقريه در كرخ خوزستان ايرانده برشهر معروفدر كه
كرخه دخی ديرلر كرخ عبرتا عينك وبانك فتحيله نهروان قضاسنده برقريه در كرخينی الف مقصوره ايله اربل
قربنده بر بيوكسك تپه اوزره برقلعه آديدر الكراخة سحابه وزننده حصير پارهسنه دينور وبو سواد عراق لغتيدر
الكارخ رانك كسريله صو سوق ايدن كسه يه دينور كه صويولجی تعبير اولنور يقال هو كارخ ای يسوق الماء
كروخ صبور وزننده هرات قضاسنده برقريه در اكيراخ مصغّر بنيه سيله برموضعدر ياخود بوحای مهمله ايله در
كرخايا كافك فتحيله برصو حصه سنك اسميدر كه عراقده نهر عيسانك برشاخندن آلوب تحتنده اولان اراضی يی سقی
واقاضه ايدر الكشخان قرنان وزننده وكافك كسريله ديوث وقرمساق كسه يه دينور التكشيخ تفعيل وزننده
والكشخ كافك فتحی وشينك سكونيله بركسه يه كشخان ديمك معناسنه در تقول كشخته تكشيخا وكشخته كشخا
اذا قلت له يا كشخان الكشمخة كافك وميمك فتحيله ملاّح اسميدر كه بيان نخودی ديدكلری نباتدر بغايت
طيب وترو ملايم اولورا اكل ايدرلر الكشملخ كافك ضمی وميم ولامك فتحيله بودخی نبات مذكوره دينور الكفخ
كافك فتحی وفانك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال كفخه بالعصا كفخا من الباب الثالث اذا ضربه بها
وقفخ معناسنه دركه ذكر اولندی يقال كفخه بمعنی قفخه الكفخة نفخه وزننده طوپلنمش بغايت آق وخالص
كره ياغنه دينور المكفخ منبر وزننده قوی وشديد اولان شيئه دينور يقال رجل وعمود مكفخ ای قوی الكمخ

كافك فتحی وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلمك معناسنه در يقال كمخ بانفه كمخا من الباب الثالث اذا تكبر واسهال
اوزوه يستهلمك معناسنه در يقال كمخ به اذا سلحه وفارس ديزكنی چكوب آتی آليقومق معناسنه در يقال كمخ اللجام
اذا كبحه الكامخ هاجر وزننده برنوع ادام يعنی قاتيق اسميدر اشبو كامخ كامهٔ فارسی معرّبيدر مرّی دخی ديرلر كه
سلقده كونا كون نباتلردن وبغدای واون وسوددن تارخانه كبی ترتيب ايدوب طعامی تشهيه وهضم ايچون
برابرجه تناول ايدرلر ايدی حالا بو طرفلرده ترشی وطراطور وصلاطه مقوله سی وهاويار مثللو آنك مقامنده اولمغله
بونلره ده اطلاق اولنور مفردات طبيه دن تحفة المؤمنين ترجمه سنده مفصلا مسطوردر حالا بو بلرصفره لی ينه ترشی
مقامنده اولمقوله دادسز برشیء كتوروب يمك ارالقلرنده تناول ايدرلر حتی منقولدر كه بر بدوی يه خبز ايله كامخ
كتورديلر مقدما كامخی كورمش ايدی ماهذا ديو سؤال ايلدكده انه كامخ ديملريله بدوی قد عرفت انه كامخ فاتكم
كمخ به يعنی كامخ اولديغنی بيلدم انجق بونی كيم كمخ يعنی تغوّط ايلدی ديدی زيرا كمخ تغوّط معناسنه كلورنده كه
ذكر ايلدی پس بدوی كامخ لفظی كمخدن مأخوذ بجنس ديمك فهم ايلدی وينه براعرابی يه كامخ وبردكلرنده
بونی ندن ياپارلر ديو سؤال ايلدی آنلرده بغدای ايله سوددن ياپيلور ديدكلرنده ابوان كريمان فالخبث يعنی پدر ومادری
كريم وبخبيث اما كندوسی ناخلفدر ديدی الكماخ غراب وزننده كبر وتعظم معناسنه اسمدر كماخ سحاب
وزننده روم اولكه سنده بر بلده آديدر علی قول كمخ در الفسر بلدهٔ مزبوره ارض روم ايالتنده در ارزنجان ايله
مابينلری برمرحله در الاكماخ افعال وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندی الكوخ كافك ضميله والكاخ
كوچر اوليلرك سازلقدن اوستی اورككيج طرزنده چاتمه اولر ينه دينور كه باجه سی پنجره سی اولمز كردوتركمان طائفه سی
هوغ تعبير ايدرلر جمعی اكواخ وكوخان كلور وكيخان كلور كافك كسريله وكوخه كلور عنبه وزننده

فصـــــــــل اللام اللبخ لامك فتحی وبانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لبخه لبخا من الباب الثالث
اذا ضربه وبركسه دن برنسنه يی اخذ ايلمك معناسنه در يقال لبخ الشیء منه اذا اخذه وقتل ايلمك معناسنه در يقال
لبخه اذا قتله وبر آدمدن برنسنه يی اخذ ايلمك ضمننده حيله دوزمك معناسنه در يقال لبخ الرجل اذا احتال للاخذ
وسوكمك معناسنه در يقال لبخه اذا شتمه اللبخة فتحاتله برشجر عظيم آديدر كه ميوه سی خرمايه شبيه ولذيذ اولور
لكن طعمی برمقدار كراهتلودر بركسه آنك بخلمش كراسته لرنی طاغنسه درحال رعاف عارض اولور وايكی تخته سی
برابرايه كتوريلوب بری برينه ضمّ ووصل اولنسه يكپاره برتخته اولور ابو باقل حضرميدن منقولدر كه انبياء
بنی اسرائيلدن بر پيغمبر ذيشانك ديشلرينك ديبلرينه چوركلك عارض اولمغله دركاه الهی يه اشتكا ايلملريله ذكر
اولنان لبخه تناوليله وحی اولندی وآندن تناول ايلدوب شفاياب اولديلر ومنقولدر كه مقدّما فارس اولكه سنده
نشئت ايدوب طعمی سميتلو ايدی بعده مصر ديارينه نقل اولنوب باذنه تعالی سمّيتی زائل اولدی شجر مزبور حالا
صعيد مصرده پك چوقدر چنار آغاجی شكلنده اولور ولبخ اسميله مشتهردر اللبوخ قعود وزننده جسدك اتلو
سمنز اولمق معناسنه در يقال لبخ جسده لبوخا اذا كثر لحمه اللبيخ امير وزننده وجودی لحم اولان كشی يه
دينور يقال رجل لبيخ ای لحيم اللباخية غرابيه وزننده لحيمه خاتونه دينور اللبيخة سفينه وزننده كوبك
مسكنه دينور التلبيخ تفعل وزننده كوبك مسكيله طيبلنمك معناسنه در يقال تلبخ الرجل اذا تطيب باللبيخة
اللباخ كتاب وزننده شمارايله بری برينه اورشمق معناسنه در يقال لابخه لباخا اذا لاطمه وضاربه اللتخ
لامك فتحی وتای فوقيه نك سكونيله بيلاشدرمق معناسنه در يقال لتخه بالشیء لتخا من الباب الثالث اذا لطخه
ويارمق معناسنه در يقال لتخه اذا شقه وبر آدمی قامچی ايله دوكوب دريلرنی پاره پاره صيرمق معناسنه در يقال
لتخه بالسوط اذا سحاه وشقّ جلده وقشره التلتخ تلطخ وزننده ومرادفيدر كه بيلاشمق معناسنه در يقال
تلتخ بالشیء اذا تلطخ اللتخة فرحه وزننده آفت وداهيه يه دينور اللتخان عطشان وزننده آج كسه يه دينور
جائع معناسنه اللخ لامك فتحی وخانك تشديديله برسوزی راست ودرست سويلميوب التباس وابهاملو سويلمك
معناسنه در يقال لخ فی كلامه لخا من الباب الاوّل اذا جاء به ملتبسا مستعجما وكوزك ياشی چوق اولمق معناسنه در
يقال لخت عينه اذا كثر دمعها وبر آدمه شمار اورمق معناسنه در يقال لخ فلانا اذا لطمه واتباع ايلمك معناسنه در يقال لخ
فی الجبل اذا اتبعه وبر خبری كركی كبی صوروشدروب اوته سنی اراشدرمق معناسنه در يقال لخ الخبر اذا تخبره واستقصاه
وبر يری قازار ايكن اكری كتمك معناسنه در يقال لخ فی الحفر اذا مال فيه وطيب سورمك معناسنه در يقال لخ فلانا بالطيب
اذا طلاه به الالتخاخ افتعال وزننده برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در يقال التخ الامر اذا اختلط واوتلقلر
بری برينه صارمشمق معناسنه در يقال التخ العشب اذا التف الملتخ مضطر وزننده چكين سرخوشه اطلاق

اولنور شوریده دماغ اولدیغیچون یقال سکران ملتخ ای طافح ولاتقل ملطخ مؤلف بونکله جوهری یه تعریض
ایلمشدر لکن جوهری عامه یه عزو ایلمشدر اللخلخانیة نطق وتکلمده اولان عجمه ولکنت حالتنه دینور که
فصاحت وطلاقتله ادا اولنمامقدن عبارتدر یقال به لخلخانیة ای عجمة فی منطقه اللخلخانی یای نسبتله لساننده
عجمه اولان آدمه دینور یقال رجل لخلخانی ای غیر فصیح مزهرده مسطور اولدیغی اوزره عنعنه قیس وتمیم
لغتنده اولدیغی کبی لخلخانیه شحر وعمان عربلرینک لغتنده درکه مثلا ماشاءالله دیه‌جک یرده مشاالله وعجعجه
قضاعه قبیله‌سی لغتنده درکه یای مشدده‌یی جیمه ابدال ایدرلر مثلا تمیمی یرنده تمیمج دیرلر انتهی اللخة لامک وخای
مشدده‌نک فتحیله مردار وآلوده خاتونه دینور یقال امرأة لخة ای قذرة منتنة اللاخ تشدید خا ایله وحای مهمله ایله‌ده
لغتدر اشجاری صقشمش وبری برینه صارلمش قورولق چتلق دره‌یه دینور یقال واد لاخ ای ملتف المضایق
یعنی کثیر الشجر مؤنثی وخای معجمه‌نک تخفیفیله الخی کلمه‌سندن که افعلدر اشتقاق کبرالله آندن مأخوذ اولورکه
اکری ومعوج معناسنه‌در اسمعیل علیه السلام قصه‌سی ضمننده ابن عباس حضرتلرینک روایت ایلدکلری
حدیثنده ذکر اولنان اوج لغاتده مرویدر مؤلفک مرادی اشو حدیثدر قال فی النهایة وفی حدیث اسمعیل وامه
هاجر والوادی یومئذ لاخ ای ضیق ملتف بالشجر والحجر متضایق وقیل هو لاخ بالتخفیف ای معوج الفم وروی
بالحاء المهملة اللخوخ صبور وزننده معیوب اولان شیئه دینور یقال اصل لخوخ ای معیوب الحلحان لاملرک
فتحیله برقبیله آدیدر اللطخ لامک فتحی وطانک سکونیله مردار نسنه بلاشدرمق معناسنه‌در یقال لطخه
بکذ الطخا من الباب الثالث اذا لوثه وبرآدمه برشر وکریهه عزو واسناد ایلمک معناسنه‌درکه معنوی آلوده قلمقدر
یقال لطخ بشر علی المجهول اذا رمی به شارحک بیاننه کوره بناء معلوم اوزره‌ده مستعملدر ولطخ برمقدارجه
نسنه‌یه اطلاق اولنور کویا الهیه بلاشجق مقداردرکه بربلاشم تعبیر اولنور فی الاصل مصدر اولوب اسم قلنمشدر
یقال فی السماء لطخ من السحاب ای قلیل منه وتقول سمعت لطخا من خبر ای یسیرا اللطخة لامک ضمیله همزه
وزننده واللطیخ سکین وزننده بون واحمق آدمه دینور لطخه‌نک جمعی لطخات کلور اللطخ کتف وزننده
طعامی اوسنه باشنه وصاچنه صقالنه توکوب بلاشدیره‌رق اکل ایدن کسیه دینور یقال رجل لطخ ای قذر
الاکل اللطوخ صبور وزننده بلاشدیره‌جق نسنه‌یه دینور اللفخ لامک فتحی وفانک سکونیله برکسه‌نک باشنه
دکنکله اورمق علی قول چهره‌سنه سله ایله اورمق معناسنه‌در یقال لفخه علی رأسه لفخا من الباب الثالث
اذا ضربه بالعصا او لطمه التلمخ تفعل وزننده قریحه‌دن بربدسوز پیدا ایدوب سویلمک معناسنه‌در یقال تلمخ
الرجل بکلام قبیح اذا اتی به الملامخة مفاعله وزننده والتماخ لامک کسریله شمارلشمق معناسنه‌در یقال
لامخه ملامخة ولماخا اذا لاطمه اللوخ لامک فتحی وواوک سکونیله قارشدرمق معناسنه‌در یقال لاخه یلوخه
لوخا اذا خلطه الالتیاخ افتعال وزننده قارشمق معناسنه‌در یقال لاخه فالتاخ ای اختلط ویوغورلمش خمیر
مایه لنمق معناسنه‌در یقال التاخ العجین اذا اختمر اللواخة واللیاخة لاملرک کسریله سود ایله یلجه ارتمش
کره یاغنه دینور کسره‌یه مجاورتله واو یایه ابدال اولندی فصـــل المیم المتخ التخ وزننده برنسنه‌یی یرندن
چکوب چقرمق معناسنه‌در یقال متخ الشیء متخا من الباب الثالث والاول اذا انتزعه من موضعه وجماع ایلمک
معناسنه‌در یقال متخ المرأة اذا جامعها وکسمک معناسنه‌در یقال متخ الشیء اذا قطعه واورمق معناسنه‌در یقال
متخه اذا ضربه وابعاد ایلمک معناسنه‌در یقال متخه اذا ابعده ویوکسلمک معناسنه‌در یقال متخ الشیء اذا ارتفع
وچکرکه یمورطلمق ایچون قویروغنی یره کومک معناسنه‌در یقال متخت الجرادة فی الارض اذا غرزت ذنبها لتبیض
واسهاله حد ثلمک معناسنه‌در یقال متخ بسلحه اذا رمی به وبرمحلده ثابت واستوار اولمق معناسنه‌در یقال متخ فی الشیء
اذا رسخ وبعض نسخه‌ده معنای اول عقبنده کامتاخه کلمه‌سی مرسوم اولوب لکن امتاخ انظی موخدن یاخود مجخدن
افتعال اولمغله بومادیه ملایم اولمدیغی ظاهردر المتخة سکینه وزننده دکنکه دینور وانجه‌رک اولان قوللق
صوپاسنه وطوبقه‌یه دینور المتخ سکین وزننده اوزون ویومشق آغاج کراسته‌سنه دینور یقال عود متیخ
ای طویل لین المخ میمک ضمی وخای معجمه‌نک تشدیدیله کمکده اولان ایلیکه دینور یقال بالعظم مخ ای نقی
و بیکی یه اطلاق اولنور دماغ معناسنه وکوزک بیاض وسیاهنی جامع شحمه‌یه اطلاق اولنور ویوفرسک اسمیدر
ومخ هرشیئک محض وخالصنه دینور جمعی مخاخ کلور میمک کسریله ومخخه کاور عنبه وزننده یقال هو مخه
ای خالصه ومخ ایلیک کبی یومشق نسنه‌یه اطلاق اولنور لکن بومعناده مناوی میمک فتحیله تقیید ایلمشدر
التمخیخ تفعیل وزننده والتمخخ تفعل وزننده والامتخاخ افتعال وزننده والمخمخة زلزله وزننده کمکدن

ایلیک چقرمق معناسنه‌در یقال مخخ العظم وتمخخه وامتخه ومخمخه اذا اخرج مخه المخیخ امیر وزننده ایلیکلی
کمکه دینور یقال عظم مخیخ ای ذو مخ ویقال شاة مخیخة ای ذات مخ الامخاخ همزه‌نک کسریله کمیک ایلیکلنمک
معناسنه‌در یقال امخ العظم اذا صار فیه مخ وسمورمک معناسنه مستعملدر یقال امخت الشاة اذا سمنت وآغاجه
صو یوریوب تاب وطراوت کلمک معناسنه مستعملدر یقال امخ العود اذا ابتل وجری فیه الماء واکین اوزلنمک معناسنه
مستعملدر یقال امخ الزرع اذا جری فیه الدقیق المخاخة میمک ضمیله کمکدن صورلقله آغزه کلن ایلیکه دینور
المخاخ میمک فتحیله کزیده وتوانا دوه‌لره دینور مفردی مخیخدر یقال ابل مخاخ ای خیار الممخ محب وزننده
امر طویل دیمکدر یقال امر ممخ ای طویل شارح مناوی دیرکه طویل کلمه‌سی تحریف ناسخدر عبابده وسائر
امهاتده طائل عنوانده‌درکه مفید معناسنه‌در واقعا مقتضای ماده‌دخی او یلجه اولمقدر المدخ مدح وزننده
اولولق عزت وعظمت معناسنه‌در ومعونت تامه معناسنه‌درکه کما ینبغی مدد واعانت ایلمکدر یقال مدخه
مدخا من الباب الثالث اذا اعانه تاما المادخ والمدیخ امیر وزننده والمتمادخ عزیز وعظیم اولان آدمه دینور المدوخ
صبور وزننده والمتمادخ برایشی تأنیله طوتمیوب عجله ایله ایشلر اولان کسیه دینور یقال رجل مدوخ ومتمادخ اذا کان
یعمل الشیء بالعجلة التمادخ تفاعل وزننده والامتداخ افتعال وزننده بغی وطغیان ایلمک معناسنه‌در یقال تمادخ علیه
اذا بغی وتمادخ برخصوصدن آغرلشوب کیرولنمک معناسنه‌در یقال تمادخ عنه اذا تثاقل وتقاعس التمدخ تفعل
وزننده طوغری یوریموب یلان کبی هرطرفه صاپه‌رق یوریمک معناسنه‌در یقال تمدخت الناقة اذا انعکست فی سیرها
وبوکلمک معناسنه‌در یقال تمدخ الرجل اذا تکبر وبک سمروب طاولنمق معناسنه‌در یقال تمدخت الابل اذا امتلأت سمنا
المذخ میمک وذال معجمه‌نک فتحیله بیان نارینک چکنده اولان لزوجتلی شیره‌یه دینور که آغزه آلوب صورمقله تلذذ
ایدرلر التمذخ تفعل وزننده ذکر اولنان شیره‌یی اموب صورمق معناسنه‌در یقال تمذخ الرجل اذا تمصص
المذخ وطوغری یوریموب یلان کبی هرطرفه صاپه‌رق یوریمک معناسنه‌در یقال تمذخت الناقة والرجل اذا تعاکسا
فی السیر بوراده میمله تماکس نسخه‌لری غلطدر المرخ میمک فتحی ورانک سکونیله برشجردرکه سریع الوری‌در
یعنی چقماق کبی چاقلدقده همان آتش چقار معلوم اوله که بادیهٔ عربده شجر العفار دیرلر برآغاج واردر ومرخ دیرلر

مطلب

برآغاج دخی واردرکه عربلر آنلردن چقماق اتخاذ ایدرلر مرخ چقماق دموری وعفار طاشی منزلنده‌در ومنه قوله تعالی
الذی جعل لکم من الشجر الاخضر نارا الایة قال البیضاوی کالمرخ والعفار بان یسحق المرخ علی العفار وهما
خضراوان یقطر منهما الماء فتقدح النار فسبحان الملک القادر وآنلردن دوزیلن چقماغه زند وزنده دیرلر نته کم باینده
مشروحدر ومنه المثل * فی کل شجرة نار واستمجد المرخ والعفار * ومرخ مصدر اولور لطیفه ومزاح ایلمک معناسنه‌در
یقال مرخه مرخا من الباب الثالث اذا مزحه وبدنی مروخ سوره‌رک اوغشدرمق معناسنه‌در یقال مرخ جسده
اذا دهنه بالمروخ ومرخ برموضع آدیدر المروخ صبور وزننده بدنه سوریلوب اوغشدیریلجق شیئه دینور کرک دهن
وکرک ادویه مقوله‌سی اولسون التمریخ تفعیل وزننده بودخی جسده مروخ سوره‌رک اوغشدرمق معناسنه‌در
یقال مرخ جسده اذا دهنه بالمروخ الامراخ همزه‌نک کسریله خمیره‌قوله‌سی نسنه‌یی صو اوجه ایلمکله یوفقه
قلمق معناسنه‌در یقال امرخ العجین اذا رققه ذو المروخ برموضع آدیدر المریخ سکین وزننده مرداسنج اسمیدرکه
مردسنک تعبیر اولنان دارودر ومریخ احمق وبیغز کسیه دینور وبرنوع اوزون اوقه دینور که درت یللکلی اولور ترکیده
منزل اوقی دیدکلری بدرکه فارسیده تیر پرتابی دیرلر ومریخ سبعهٔ سیاره‌دن برکوکب اسمیدرکه فلک خامسده اولور فارسیده
بهرام دینور سهم مذکور ایله تسمیه اولنمشدر فوقنده اولان ایکی کوکبه نسبتله سریع السیر اولدیغیچون وعند البعض
لونده حمرت وصفرت اولمغله مریخ یعنی مرداسنجه تشبیه اولنمشدر ومریخ سرت اولموب ملایم اولان آغاجه دینور
المرخ قتیل وزننده بوبنوزک ایچنده اولان کوچک بوینوزه دینور که قطرداق کبی یومشق وبیاض اولور المرخ
کتف وزننده یومشق آغاجه دینور ودهن وطیبی چوق سورینور اولان آدمه دینور یقال رجل مرخ ای کثیر الادهان
مارخة ماریه وزننده سلفده برخاتون ایدیکه ناسدن بک حیاونسز ایدر ایدی برکون آنی برقبر نبش ایدرکن
کوردکلرنده هذا حیاء مارخة دیملریله ضرب مثل اولمشدر المرخة جرعه وزننده خرما قورغندن لحم یاخود بسر
دیدکلری قورغه دینور جمعی مرخ کلور غرفه وغرف کبی الامرخ احمر وزننده شول حیوانه دینور که بدننده‌نک
بنک آق وقرمزی نقطه‌لری اوله یقال ثور امرخ اذا کان به نقط بیض وحمر المرخ سکر وزننده حیوان قوروغنه
دینور مریخ زبیر وزننده حارث بن دلف نام کسه‌نک فرسی اسمیدر المارخ جاری معناسنه‌در یقال ماء مارخ
ای جار ومجری معناسنه‌در یقال رجل مارخ ای مجری الماء المرخاء حمراء وزننده نشاط وشطارت وچستلدن

سرعتله اشوب کیدر اولان ناقه‌یه دینور مرختان میمك فتحیله ومرخ فتحتیله برموضع آدلریدر مرخات عرفات وزننده یمن دکزنده برلیمان آدیدر ذومرخ فتحتیله حجازده بردره آدیدر ذومراخ سحاب وزننده بروادی آدیدر المسخ فسخ وزننده برشیئك صورتنی برزشت وچركین صورته تحویل ایلمك معناسنه‌در یقال مسخه مسخا من الباب الثالث اذا حوّل صورته الی اخری اقبح ومنه یقال مسخه الله قرد او بو دعایه اولمق و یهود قصه‌سنه اشارت اولمق محتملدر کما قال الله تعالی وجعل منهم القردة والخنازیر الآیة یعنی یهود طائفه‌سندن اهل سبتی حق تعالی میمون صورتنه وکفار مائده‌ٔ عیسایی خنزیر صورتنه مسخ ایلدی علی قول اصحاب سبتك جوانلرنی میمون و پیرلرنی خنزیر صورتنه مسخ ایلدی ومسخ طواری بك اوسنه واروب یورمقله مهزول و بی تاب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مسخ الناقة اذا هزلها وادبرها اتعابا المسخ میمك کسریله که صفر وزننده صفتدر والمسیخ امیر وزننده صورتی صورت قبیحه‌یه محوّل اولان کمسه‌یه دینور ومنه حدیث ابن عباس الجانّ مسیخ الجنّ والجانّ الحیات الرقاق ومسیخ چركین چهره‌لو انسانه وسائر اشیایه کذلك ملاحت وصباحتی اولمیان کمسه‌یه دینور و بیمزه و بی طعم اولان اتٌ وفاکهه مقوله‌سنه اطلاق اولنور یقال رجل وشیٔ مسیخ ای مشوّه الخلق ورجل مسیخ ای لاملاحة له ولحم اوفاکهة مسیخ ای لاطعم له وضعیف وزبون کمسه‌یه واحمق و بیغز آدمه اطلاق اولنور الماسخی یای مشدّده ایله یایجی‌یه دینور قواس معناسنه الماسخیة یایلره دینور فی الاصل ماسخه نام یایجینك یایدیغی یایلره اطلاق اولنوب بعده اعلا یایلره دخی استعمال اولندی حتی مطلق یایجی‌یه ده ماسخی دیدیلر واول ازدقبیله‌سندن براستاد یایجی ایدی الممسوخ صغریسنك ای آزجه وچلمسز اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس ممسوخ ای قلیل لحم الکفل و یقال امرأة ممسوخة العجز ای رسحاء المسخبة میمك کسریله برنوع بساط آدیدر الامساخ همزه‌نك کسریله اعضاده اولان شیش طاغلمق معناسنه‌در یقال امسخ الورم اذا انحلّ الامتساخ افتعال وزننده قلچ صیرمق معناسنه‌در یقال امتسخ السیف اذا استله الانمساخ انفعال وزننده آریق اولمق معناسنه‌در ومنه قول الخیال بکره انمساخ جماة الفرس ای ضموره وجمات آتك بوطانه دینور الامسوخ همزه‌نك ضمیله برنبات معروف آدیدرکه ترکیده آت قویرغی و بوغوملیجه اوت دیدکلریدر تسمین بدن وتحسین لون وتنقیهٔ رحم ایچون نافعدر وطبیعتی یابس وقابض در المصخ مسخ وزننده وآنده لغتدر یقال مصخه مصخا یعنی مسخه و برنسنه‌یی طشره چکوب چقرمق معناسنه‌در یقال مصخ الشیٔ اذا انتزعه و برشیئی الق معناسنه‌در یقال مصخه اذا اخذه الامتصاخ افتعال وزننده والتمصخ تفعل وزننده بونلرده اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال امتصخه وتمصخه اذا اخذه الامصوخة اضحوکه وزننده ثمام دیدکلری نباتك یپراغنه دینور جمع جنسی امصوخ‌در وجمع ثانیسی اماصیخ کلور الامصاخ همزه‌نك کسریله ذکر اولنان نبات یپراقلنمق معناسنه‌در یقال امصخ الثمام اذا اخرجت اماصیخه المصوخة میمك فتحیله ثمام نبتنك کوکلری صالقی وسولیك اولان قبوغنه دینور مصاخ رمّان وزننده برنبات آدیدرکه صوغان قشری کبی قشرلری اولور الامّصاخ همزه‌نك ومیم مشدّده‌نك کسریله که فی الاصل افتعال بابندندر ولد انانی رحمندن صیربلوب منفصل اولمق معناسنه‌در یقال امّصخ الولد امّصاخا اذا انفصل عن امّه ای عن رحم امّه المضخ میمك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله بدنی سرتا باطیب ایله آلوده ایلمك معناسنه‌در یقال مضخ الرجل جسده مضخا من الباب الثالث اذا لطخه بالطیب وانقولی صاد مهمله ایله اولان مصخ ماده‌سنی ضاد معجمه ایله وهم ایلدیکندن ناشی ضاد معجمه ایله تقییدی خطادر المطخ لطخ وزننده طعامی چوق اکل ایلمك معناسنه‌در یقال مطخ الرجل مطخا من الباب الثالث اذا اکل کثیرا و یالامق معناسنه‌در یقال مطخ العسل اذا لعقه وقو یدن قوغه ایله صو چکمك معناسنه‌در یقال مطخ الماء اذا متحه من البئر بالدلو والك ایله اورمق معناسنه‌در یقال مطخ بیده اذا ضربه بها و براد مك عرض وناموسنی تلویث ایلمك معناسنه‌در یقال مطخ عرضه اذا دنّسه ومطخ حوض دبنده قلان صولو بالچغه دینورکه آندن صو ایچمك قابل اولمیه الماطخ کوشك وصالق سکردر اولان آته دینور المطاخ کتّان وزننده احمق و بیغز آدمه دینور یقال رجل مطاخ ای احمق ومتکبر شخصه دینور مطخ مطخ میملرك وطالرك کسری وخالرك سکونیله اصواتدندر یلان سویلینه سوزك کذب و باطلدر مقامنده سویلنور الملخ سلخ وزننده شدتله یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال ملخ الرجل من الخامس الباب الثالث اذا سار شدیدا واکثری باطل و بیهوده ایشلره سعی وتردد ایلمك معناسنه‌در یقال یملخ فلان فی الباطل ای یتردد فیه و بکر و برنسنه‌یی بنجه ایله یاخود بش ایله طوتوب چکمك معناسنه‌در یقال ملخ الشیٔ اذا جذبه قبضا او عضا و یوروکن شهوه ایله آکلوب قیرلمق معناسنه‌در یقال ملخت المرأة اذا انثنت وتکسرت وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال ملخ المرأة اذا جامعها وطعامك دادی بوزلمق

معناسنه‌در یقال ملخ الطعام اذا زنخ وآت قسمی شوق وشطارتله کلوب اوینامق معناسنه‌در یقال ملخ الفرس اذا لعب وکچی تکه‌سی کندی بولنی ایچمك معناسنه‌در یقال ملخ التیس ببوله اذا شربه وارکك حیوان چوق آشمقدن ناشی سست وفاتر اولمق معناسنه‌در یقال ملخ الفحل اذا جفر عن الضراب الملوخ قعود وزننده والملاخة ملاحة وزننده بونلرده ملخ ایله معنای اخیرده مرادفلردر یقال ملخ الفحل ملخا وملوخا وملاخة اذا جفر عن الضراب الملیخ امیر وزننده شول ارکك حیوانه دینورکه آشدیغی دیشیلری کبه ایدر اوله یقال فحل ملیخ ای بطیٔ الالقاح وفاسد وتباه اولمش نسنه‌یه دینور وضعیف وزبون آدمه دینور وطعمی اولمیان بیمزه وناخوش نسنه‌یه دینور الامتلاخ افتعال وزننده برنسنه‌یی یردن چکوب چقرمق معناسنه‌در یقال امتلخ الشیٔ اذا انتزعه وقیندن قلجی صیرمق معناسنه‌در یقال امتلخ سیفه اذا استله ودابه‌نك باشندن لجامنی صیروب چقرمق معناسنه‌در یقال امتلخ اللجام اذا اخرجه من رأس الدابة التملخ تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال تملخ الشیٔ اذا فسد بو معنادندرکه بلی کوشك اولان آدمه متملخ الصلب اطلاق اولنور یقال رجل متملخ الصلب ای موهونه وتملخ برنسنه‌یی یردن چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال تملخت العقاب عینه اذا انتزعتها الممالخة مفاعله وزننده ارشمك واویناشوب ملاطفه ایلمك معناسنه‌در یقال مالخه اذا لاعبه ومالقه الملّاخ شدّاد وزننده قاچمق عادتی اولان کوله‌یه دینور یقال غلام ملّاخ ای اباق مستملخ اسم فاعل بنیه‌سیله ابن عکرمة بن ابی ذؤیب الهذلی در الموخ میمك فتحی وواوك سکونیله دارغنلق ساکن اولمق معناسنه‌در یقال ماخ الغضب یموخ موخا اذا سکن ماخ بخاراده برمحله آدیدر ومحدّثیندن احمد بن خنب البخاری جدّینك اسمیدرکه ماخك دخی دیرلر ماخان بر رجلك علمیدر ومرو قضاسنده برقریه‌در ماخوان واو معدوله ایله بشقه برقریه‌در المیخ شیخ وزننده صالنه رق یوریمك معناسنه‌در یقال ماخ یمیخ میخا اذا تبختر فی المشی التمیخ تفعل وزننده میخ معناسنه‌در یقال تمیخ بمعنی ماخ

فصل النون النبخ نونك فتحی وبای موحده‌نك سکونیله قبون وکچی وسائر حیوانده وانسانده چقان چیچك عارضه‌سنه دینور وکثرت عملدن الده و برمقلرده چقان قبارجغه دینور و بونده فتحتیله لغتدر وقوغه‌لق وحصیر اوتی تعبیر اتدکلری نباتك کوکنه دینورکه خط ایامنده اکل ایدرلر النابخة نابغه وزننده سوز بیلور سخنور ومتکلم آدمه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال رجل نابخة ای متکلم وخودبین ومتکبر کمسه‌یه دینور وارض بعیده‌یه دینور یقال ارض نابخة ای بعیدة النبخاء حمراء وزننده یوکسك یره دینور ارض مرتفعه معناسنه وشول طپراغی کوشك ارضه دینورکه قومدن اولمیوب بلکه یك وطاشلق یردن اوله یعنی اطرافی پك وطاشلق اولوب کندیسی کوشك اوله جمعی نباخی کلور حبالی وزننده الانباخ همزه‌نك کسریله ارض مذکوره‌ده اکین اکمك معناسنه‌در یقال انبخ الرجل اذا زرع فی النبخاء ونبخ اکل ایلمك معناسنه‌درکه حصیر اوتنك کوکیدرنه که ذکر اولندی یقال انبخ الرجل اذا اکل النبخ ومایه‌سی اکشیوب فاسد اولمش خمیر یوغورمق معناسنه‌در یقال انبخ الخباز اذا عجن عجینا انبخانا النبوخ قعود وزننده خمیرك مایه‌سی پك اکشیوب فاسد اولمق معناسنه‌در یقال نبخ العجین نبوخا من الباب الثانی اذا حمض وفسد النباخ کتّان وزننده والانبخان همزه‌نك وبانك فتحیله مایه‌سی پك اکشیوب فاسد اولمش خمیره دینور مزهر شبوطیده انبخان صفت اوله رق وزنی افعلان اولمق اوزره مرسومدرکه همزه‌سی زائده‌در مؤلف جمله انبجان کلمه‌سنك اروبان لفظندن غیری نظیری یوقدر دیمکله اشبو انبخان لفظی آنی هادمدر الانبخانی یای مشدّده ایله شول ثریده دینورکه هنوز صیجق و بوغلری چقر اوله علی قول کاك ایله وزیتون یاغیله مرتب اوله رق اوجاقده قباروب قالقمغله اوزرینه صوغوق صودوکیلوب بنه کوشبوب سمش اوله یقال ثرید انبخانی اذا کان له بخار وسخونة اوهو یسوّی من الکعك والزیت فینتفخ فیصبّ علیه الماء فیسترخی مؤلفك مستقبل بنیه‌لریله ایرادی مسامحه کونه محضا تعریفه مبنیدر الانبخانیة زیادهٔ هاء ایله که موصوف اعتباریله‌در ایری اتمکه دینور یاخود کومج قرصی کبی قالین ودکرمی اولان اتمکه دینورکه صومون دیدکلریدر یقال خبزة انبخانیة ای ضخمة اوکانها کور الزنابیر النبخة نبذه وزننده تکنه معناسنه‌درکه پرمقله یاچبوقله یره ایتدکلری نشانه دینور نونك ضمیله ده لغتدر وآتش وچراغ یاقه‌جق کبریته دینور وکی تخته لرینك ارالرینه وضع واستوار ایلدکلری حصیر اوتی قیتغنه دینورکه آنك اوزرینه قلفات ایدرلر و بونده فتحاتله لغتدر الانبخ احمر وزننده غلیظ وناتراش و بدهیکل قبا آدمه دینور واونی بغایت کدورتلو قراننق چوق طپراغه دینور النتخ نونك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله برنسنه‌یی یردن چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال نتخ ضرسه نتخا من الباب الثانی اذا نزعه وقلعه و برنجی قوش منقاریله اتی دیدوب چکمك معناسنه‌در یقال نتخ البازی اللحم اذا خطفه بمنسره وطوقومق معناسنه‌در

يقال تخ الثوب اذا نسجه وبرنسنه يه كوز آقداروب التفاتله باقق معناسنه در يقال تخ اليه ببصره
اذانظر اليه المتاخ منفاش وزننده ومرادفيدركه جنبسره يه دينور المتخ متنفس وزننده
متغلى معناسنه دركه دائما غالبه ديدكلرى طيب سور ينوراولان كشى يه دينور البجخ نونك فتحى وجيمك سكونيله
فخر ومباهات ايلك معناسنه در يقال بجخ الرجل بجخا من الباب الثالث اذا فخر ويرقازمق معناسنه در يقال
بجخ البئراذا حفرها ونوء هيجان ايلك معناسنه در مرادزعم اعراب اوزره نوءلك سقوطيله يغمور ياغمقدرتنه كه
نوءماده سنده تفصيل اولندى يقال بجخ النوء اذا هاج وسيل صويى شدتله كلكله دره نك ديوارى منزلنده اولان
كارلرنى اوروب صويك اورته سنه آتمق معناسنه در يقال بجخ السيل اذا دفع فى سند الوادى فحذفه فى وسط الماء
البجاخ غراب وزننده اوكسرن كسه نك اوكسركى آوازينه دينور الناجخ والمنجخ محدث وزننده سسلو
اوكسرن كسيه دينور وناجخ كورلده يجى دكزه دينوز ودكزمدّ ايلدكده صوينك ساحله طوقنديغندن حاصل
اولان كورلتويه دينور البجوخ صبور وزننده بودخى كورلتولى دكزه دينور البجاخة نونك فتحى وجيمك
تشديديله شول خاتونه دينوركه جماع هنكامنده فرجى سسلنوب اوترا اوله على قول فرجى يك صولو اولمغله جماع
اولنوركن منديل ايله برطرفدن چفشان رشحاتى سيلراوله ياخود حين جماعده بغرسقلرينك اوجلرى اوينايوب
ورق ورق ايدرك سسلنور اوله يقال امرأة بجاخة اذا كان لفرجها صوت عند الجماع اوهى الرشاحة التى
تمسح الابتلال اوالتى تنجخ سرمها كانتجاخ سرم الدابة اذا صوّت بوراده بجاخه وانتجاخ ذكر اولنان
بجاخدن مأخوذ در النجخة سفينه وزننده شول كرماغنه دينوركه يايغك اطرافنه يايشوب طوپلنميه التناجخ
تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در يقال تناجخا اذا تفاخرا ودكزك وايرمغك طالغه لرى برى اوته چالقنه رق كنارلرده كى
يارلرى هدم واسقاط ايلك معناسنه در يقال تناجخ الموج اذا اضطرب حتى اثر فى الاجراف منجخ محسن وزننده
اوزون اوزادى برقوملق آيدر النخ نونك فتحى وخانك تشديديله شدتله يوريمك معناسنه در يقال نخ الرجل نخا
من الباب الاول اذا سار سيرا عنيفا ونخ شول دوه لره دينوركه زكات آلان كسنه نك يانته چوكريلورياكه زكاتلرنى اخذ ايليه
ونخ برنوع اوزون دوشمه آديدر مفردانده احرام وولنسه ديدكلرى تويلو دوشمه اوله جقدر كه فارسيدن معربدر ونخ دوه يى
چوكرتمك ايچون اخ اخ ديمك معناسنه در يقال نخ بالابل ونخنها اذا قال لها اخ اخ لتبرك النخ نونك ضميله والنخاخة
ثمامه وزننده ايلكه دينور مخ معناسنه النخة نونك فتحيله بركسه نك رقيقنه يعنى عبد مملوكنه دينور كرك كوله
وكرك جاريه اولسون وايشلين صغرلره دينوركه چفت صغرلرى اوله جقدر بقر عوامل معناسنه وبونده نونك ضميله
لغتدر ونخه اشكره دينور حمر معناسنه وبونده نونك حركات ثلاثيله لغتدر واوده بسلنن مطلقا حيوانانه دينور
وچوبانلره دينور رعاء معناسنه نونك ضميله ده جائزدر ودوه جيلره دينور جمالون معناسنه وشول خبره دينوركه
حق ياخود باطل اولديغى معلوم اوليه وخفيف يغموره دينور وزكات ديوشورن كسه زكاتى ديوشوردكدنصكره
كندى نفسيچون اجرت بهار التون آلمق معناسنه در واول التونه ده نخه دينور النخنخة نونك فتحيله نخنخه
معناسنه دركه ذكر اولندى النخنخة زلزله وزننده برنسنه يى آلارغه ايلك معناسنه در يقال نخنخ الشئ اذا نحاه
وشدتله يوريوب كتمك معناسنه در يقال نخنخ زيد اذا سار شديدا ودوه يى اخ اخ ديه رك چوكرمك معناسنه در
يقال نخنخ الابل اذا اركها التنخنخ تزلزل وزننده دوه چوكك معناسنه دركه نخنخه دن مطاوعدر يقال نخنخ الابل
فتنخنخت اى بركت نخيخ امير وزننده اسماءدندر سعد الدين نخيخ بزم اصحابمز يعنى شافعى المذهب اولان
خراسان فقهاسنك جدّيدر حديث شريفده روايتى ونظم اشعارده مهارتى وارايدى الانذخ احمر وزننده قليل
الكلام اولان احمق وسمه آدمه دينور كه سوز بيلمديكندن وادراك ايلمديكندن ابسم اولوب طورر المنذخ منبر
وزننده شول بيعار كسيه دينوركه فحش وهرزه سوز بيلمكدن وسوز بيلمكدن اصلا مبالاتى اوليه يقال رجل منذخ
اى لايبالى بما قيل له من الفحش اوقال التنذخ تفعل وزننده عهده تملك واقتدارنده اولمديغى نسنه ايله
فضولانه فخر وكذاف ايلك معناسنه در يقال تنذخ الرجل اذا تشبع بما ليس عنده التذخ مدح وزننده برنسنه يه
عنفله چاتوب چارپمق معناسنه دردكزده برقايغك آخره چاتوب چارپمسى كبى يقال نذخه نذخا من الباب الثانى
اذا صدمه ومنه يقول راكب البحر نذخنا ساحل كذا الاناذخ همزه نك كسريله برنسنه يى عنفله آخر نسنه يه
چاتديروب چاربدرمق معناسنه در يقال انذخه به اذا صدمه به وكذا يقول راكب البحر انذخنا المركب الساحل
اى صدمنا به النذخ نونك فتحى وذال معجمه نك سكونيله شدتله سعى ايدوب كتمك معناسنه در يقال نذخ العير
نذخا من الباب الثالث اذا سعى شديدا الانذاخ همزه نك كسريله نذخ معناسنه در يقال انذخ بمعنى نذخ النوذخ

جوهر وزننده قورقق آدمه دينور جبان معناسنه النسخ فسخ وزننده برنسنه يى يرندن زائل قلمق معناسنه در يقال
نسخه نسخا من الباب الثالث اذا ازاله مؤلفك بصائرده بيانته كوره نسخ برنسنه آخر نسنه يى متعقب اوله رق زائل قلمق
معناسنه موضوعدر ظلك شمسى وشمسك ظلى وشيبك شبابى ازاله سى كبى بعضا بوندن ازاله منفهم اولوركه بالكليه
اولنكى زائل ايدر وبعضا اثبات منفهم اولور نسخ كتاب كبى كه برمكتوبك صحيفه اخرايه صورتنك نقلى كبى وبعضا
ازاله واثباتدن ايكيسيده منفهم اولور انتهى ونسخ برنسنه يى تغيير ايلك وبوزمق معناسنه در يقال نسخت
الريح آثار الدار اذا غيرتها وبرنسنه يى ابطال ايدوب آخر نسنه يى آنك مقامنه قائم قلمق معناسنه در يقال نسخ
الشئ اذا ابطله واقام شيئا مقامه ونسخ معناسنه دركه برنسنه نك صورتنى برآخر صورته تحويل ايلمكدن عبارتدر
يقال نسخه بمعنى مسخه وبركتابى قرشوسنده نسخه ايدوب صورتنى يازمق معناسنه در يقال نسخ الكتاب اذا كتبه
عن معارضة وبرنسنه يى آخر محله نقل وتحويل ايلك معناسنه در يقال نسخ مافى الخلية اذا حوّله الى غيرها
الانتساخ افتعال وزننده والاستنساخ بونلر دخى بركتابك نسخه سنى آلمق معناسنه در يقال انتسخ الكتاب واستنسخه
اذا كتبه عن معارضة النسخة نونك ضميله منقول منه اولان اصل مكتوبك اسميدر التناسخ تفاعل وزننده
والمناسخة مفاعله وزننده برى برنى ازاله ايله متعاقب اولمق معناسنه در ومنه التناسخ والمناسخة فى الميراث
يعنى فرضيونك مناسخه اطلاق ايتدكلرى مسئله بو معنادندركه برميتك وارثلرى دخى قبل تقسيم التركه فوت
اولمغله مال متروك اخر ورثه لره انتقال ايلمكدن عبارتدر وتناسخ الازمنه زمانلرك آنا فآنا حالدن حاله تحوّل وتداولندن
عبارتدر على قول قرنلرك پيدرپى انقراض وانقضاسندن عبارتدركه برى برنى نسخ وازاله ايله متعاقب اولورلر وتناسخيه
اطلاق اولنان طائفه دخى بو معنادندر طائفه مرسومه تناسخ ارواحه قائل وحشر ونشرى منكر اولملريله تكفير اولنورلر
النسيخة سفينه وزننده والنسخية جهنيه وزننده بعيده معناسنه در تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال
بلدة نسيخة ونسخية اى بعيدة النسوخ نونك ضميله قادسيده برقريه آيدر النضخ نونك فتحى وضادك سكونيله
صوسرپمك معناسنه در يقال نضخه نضخا من الباب الثالث اذا رشه بعضلر عندنده بو نضخ ايله مرادفدركه
اول دخى صوسرپمك معناسنه در على قول مهمله نك مفهومندن دوندركه مهمله كركى كبى صوله مق
وبو صوسرپمكدر ونضخ صوپكاردن شدتله قينايوب چقمق على قول اشاغيدن يوقريه فشقرمق معناسنه در
يقال نضخ الماء اذا اشتد فورانه من ينبوعه اوما كان من سفل الى علو ودشمن اوزره اوق سرپمك معناسنده مستعملدر
يقال نضخ النبل فى العدو اذا فرقها ونضخ شول عطر وطيب اثرينه دينوركه ثوبده وسائر نسنه ده قالمش اولور
يقال بقى فيه نضخ منه وهواثر يبقى فى الثوب وغيره من الطيب النضاخ كتان وزننده فراوان يغموره اطلاق اولنور
يقال غيث نضاخ اى غزير النضخة نبذه وزننده تاى وحدتله سطره معناسنه در پس نضخ سطر معناسنه در
النضاخ نونك كسريله مفاعله دن مصدر در برى برينه صوسرپمك معناسنه در يقال ناضخه مناضخة ونضاخا
اذا نضخ كل واحد منهما الانتضاخ افتعال وزننده صوصاچلمق معناسنه در يقال انتضخ الماء اذا ترشش
المنضخة مكنسه وزننده اسم آلتدر زرّاقه يه دينوركه عامه نضاخه ديرلر وزرّاقه زاى مضمومه وراى مشدده ايله
بغچوانلرك باغچه صولادقلرى آلته دينوركه تنكه دن سوزكى چكورلمش قوغه اوله جقدر طشره تركيبنده چفرق
تعبير اولنور ونفتجيلر دخى انكله نفت ياغى قوللنورلر بو مناسبتله حريق طولمبه سنده منضخه اطلاقى بلا بعيددر النطخ
نونك كسرى وطانك سكونيله شر كلمه سنه اضافتله استعمال اولنور صاحب شرده بمكدر يقال هو نطخ شرّ
اى صاحبه النفخ نونك فتحى وفانك سكونيله اوفورمك معناسنه در يقال نفخ بفمه نفخا من الباب الاول اذا اخرج
منه الريح ويللنمك معناسنه استعمال اولنوركه فم اسفل ايله اوفورمكدر يقال نفخ بالمرأة اذا ضرط ونفخ ارتفاع
الضحى يعنى نهار مرتفع اولوب قباقوشلق وقتنه وارمق معناسنه مستعملدر شارح ديركه مؤلفك مأخذى اولان
محكمده انتفخ النهار اذا علا عباريله مرسوم اولوب مؤلف آندن تصرّفله ثلاثى اوله رق ثبت ايلمشدر لكن اخلال
ايلمشدر انتهى ونفخ فخر وكبر معناسنه استعمال اولنور يقال رجل ذو نفخ اى فخر وكبر شارح ديركه متعظم كسنه تعظم
ايدرك نفس ونفسنى جعله پوفلديغى حسبيله نفخ كبر وفخر معناسنه استعمال اولندى ياخود شيطان درونه نفخ يعنى
خودبينلك القا ايلديكله لازمى اولان كبر معناسنده استعمال اولندى واساسده نفخ شدقيه تكبر عنه ايله مرسومدر
التنفيخ تفعيل وزننده اك اوفورمك معناسنه در يقال نفخ الرجل بفمه بمعنى نفخ لكن هى للكثرة النفيخ امير وزننده
آتش اوفلمكه مؤكل ومعين اولان كسيه دينور المنفاخ ميمك كسريله اسم آلتدر كوروكه دينور الانفخ احمر
وزننده بادخايه كشى يه دينوركه دبه تعبير اولنور طوربه شيشوب قبارماده سى ريح غليظه در تركيده قاولج دينور

يقال رجل انفخ اى فى خصيته نفخة النفخة نونك حركات ثلاثى وفانك سكونيله اسمدر اوفوركه دينور
وقارن شيشكينلكنه اطلاق اولنور يقال به نفخة اى انتفاخ بطن النفخاء نجلاء وزننده ومرادفيدركه
ذكر اولندى ونفخاء اياقده انجكك يوقريسنده اطلاق اولنوركه قبابالدر اوله جقدر الانفخان والانفخانى
همزه‌لرك ضمى وكسريله كه فاء همزه‌لره تابعدر شيشمان كشى‌يه اطلاق اولنور مؤنثلرى هايله‌در يقال رجل انفخان
وانفخانى اى ممتلئ سمنا ويقال امرأة انفخانة وانفخانية النفخ ضمتيله توهنند كبج اريسى دلوقنلويه دينور
النفاخ رمان وزننده برعلت حادثه‌دن ناشى بدنه عارض اولان شيشه دينور يقال به نفاخ اى ورم من داء يحدث
النفاخة رمانه وزننده نهر وجدول وچشمه مقوله سنده صويك يوزينه چقان خرده چقلره اطلاق اولنور كرچه
مؤلف حباره ايله تعبير ايلدى لكن مقتضاى ماده صويك يوزنده پيدا اولان قبرجق اولمق ملايمدر ونفاخيه
برشيشكن شيئه دينوركه بالق قسمنك قارننده اولور بالغك اول نصاب وكاليدركه آنك سببيله صونى دفع ايدرك
مكث وجريان ايدر بونى بالق قورسغى ديدكلريله بيان ايلمشلردر المنفوخ بيوك قارنلو كسيه اطلاق اولنور
وشيشمان آدمه اطلاق اولنور نفاخ كتان وزننده مغرب زمينده بربلده آديدر النقاخ قافله غراب وزننده بغايت
صافى وباردوخوشكوار اولان صويه دينور يقال شرب النقاخ اى الماء البارد والعذب الصافى ومطلقا خالص
وبيغش اولان شيئه دينور يقال هذا نقاخ العربية اى خالصها وامن وعافيت وآسايشله اولان اويقويه دينوركه
خواب راحت تعبير اولنور النقخ نونك فتحى وقافك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال نقخه نقخا من الباب
الثالث اذا ضربه وباشى دماغه قدر يارمق معناسنه‌در يقال نقخ دماغه اذا كسره اول باريغه دامغه دينور
الانتقاخ افتعال وزننده كمكدن ايليك چقرمق معناسنه‌در يقال انتقخ الرجل المخ اذا استخرجه الانقخ احمر
وزننده بينسى آز اولان انسان وحيوانه دينور مكتب خواجه سى كبى يقال ظليم انقخ اى قليل الدماغ النقخة
فتحاتله سموزلكندن آغر آغر يورين ناقه‌يه دينور يقال ناقة نقخة اذا كانت تثاقل فى مشيها سمنا النقاخ
رمان وزننده باشك قولقله قولق طوزلرى بيننده اولان كمك طرفلرندن اوك جانبنه طوغرى اولان يرينه دينور يقال
اشتكى نقاخه وهو مقدم القفا من الاذن والحشياء النكخ نكح وزننده يومرقله برآدمك بوغازينه اورمق معناسنه‌در
يقال نكخ فى حلقه نكخا من الباب الثالث اذا لهزه التنوخ تفعل وزننده اركك دوه ناقه‌يى آشمق ايچون چوكرمك
معناسنه‌در يقال تنوخ الجمل الناقة اذا اركبها للسفاد وبو معناده لازم اولور يقال تنوخت الناقة اذا بركت
الاناخة همزه‌نك كسريله بودخى دوه‌يى چوكرمك معناسنه‌در يقال اناخ الناقة اذا ابركت لكن اناخه مطلقا دوه‌يى
چوكرمك معناسنه‌در وجه مذكور اوزره ناقه‌يه مخصوص دكلدر الاستناخة دوه چوكمك معناسنه‌در يقال
ناخ الناقة فاستناخت وتنوخت اى بركت ولا يقال ناخت ولا اناخت شارح ديركه چوكمك معناسنه اناخه استعمالى
كثيردر النوخة نوحه وزننده اقامت معناسنه اسمدر معناى مذكوردن مأخوذدر المناخ ميمك ضميله
اسم مكاندر دوه‌يى چوكرده‌جك يره دينور مبرك الابل معناسنه المنخ ميمك فتحيله ارسلانه دينور النائخة ارض
بعيده معناسنه‌در ذومناخ منار وزننده اذواء تعبير اولنان اقيال يمندن لهيعة بن عبدشمس نام ملكك لقبيدر
تنوخ تانك فتحيله برقبيله آديدركه تنخ ماده سنده ذكر اولندى جوهرى وهمندن نانى بورادرسم ايلمشدر
فصل الواو التوبيخ تفعيل وزننده لوم وسرزنش ايلمك معناسنه‌در وبخه نبذه وزننده لوم وسرزنش
معناسنه اسمدر يقال وبخه توبيخا اذا لامه وعذله وبرآدمى مرتكب اولدیغى كارك وخامتنى عنف وشدتله افاده ايده‌رك تهديد
ايلمك معناسنه‌در يقال وتخ فلانا اذا انبه وهدده الوتخ واوك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه‌در
يقال وتخه بالعصا وتخا من الباب الثانى اذا ضربه بها الوتخة فتحاتله صولو صبويق بالجغه دينور وحل معناسنه
وشئ معناسنه‌در يقال ما اغنى عنه وتخة اى شيئا الميتخة ميمك كسريله دكنكه دينور عصا معناسنه الايتاخ همزه‌نك
كسريله اك زحمت ومشقته اوغرايوب رنجيده اولمق معناسنه‌در تقول اوتخت منى يا فلان اى بلغت منى يعنى اجهدت
اصل ايتاخ ذكر اولنان بالجغه دوشمك معناسنه اولمغله بو معنا آندن مأخوذدر الوثخة واوك وثاى مثلثه‌نك فتحيله
صودن اولان بالشغه واصلا قلغه دينور يقال فى الحوض وثخة اى بلة الوثيخة وثيقه وزننده هر جنسدن برى برينه
مخلوط اولمش تازه چارلغه دينور وات باغنه مختلط اولان بوفقه كمكه دينور مؤلف مارق من العظام واختلط
بالودك عبارەسيله ثبت ايدوب لكن شارح عباره‌ده من الطعام عنوانيله مرسوم اولمغله من العظام نسخه سى غلط
اولدیغنى تنصيص ايلمشدر اكا كوره ات باغيله مختلط اولمش صبويق طعام ديمك اولور چورباكبى وواقعا مقتضاى
ماده شارحك قولى اولمق ملايمدر ووثيخه صبويق چامورلى ارضه دينور يقال ارض وثيخة اى ذات وحل

ويوغورد كبى پك قوى يوسوده دينور الموثوخ والموخ معظم وزننده ضعيف الخلقه كسيه اطلاق اولنور ذكر اولنان
صبويق معناسندن مأخوذدر يقال رجل موثوخ الخلق ومونخه اى ضعيفه الوخ واوك فتحى وخانك تشديديله
ناخوشلق الم معناسنه‌در وقصد واراده معناسنه‌در الوخوخة زلزله وزننده برجنس قوشك اوتمسندن حكايه‌در
الوخواخ سلسال وزننده قارنى صالق ودريسى ككبش اولان آدمه دينور يقال رجل وخواخ اى مسترخى البطن
متسع الجلد وعنين وبى رجوليت كسيه دينور وضعيف وناتوان كشى‌يه دينور واوشنكن آدمه دينور كسلان معناسنه
وكوشك خرمايه دينور الورخ واوك فتحى وراءنك سكونيله برنوع شجردركه مرخ ديدكلرى شجرمذكوره شبيه
اولور الوريخة سفينه وزننده اصلاق يره دينور يقال ارض وريخة اى مبتلة وصبويق خميره دينور الاستيراخ
والتورخ تفعل وزننده براصلاق اولمق معناسنه‌در يقال استورخت الارض وتورخت اذا ابتلت وتورخ خمير
صولو وصبويق اولمق معناسنه‌در يقال تورخ العجين اذا استرخى الورخ فتحتيله بودخى خمير صبويق وكوشك
اولمق معناسنه‌در يقال ورخ العجين ورخا من الباب الرابع اذا استرخى الايراخ ايراد وزننده خميرى صبويق وكوشك
قلمق معناسنه‌در تقول اورخت العجين اذا ارخيته الورخة فرحه وزننده چايرلى كور وبرى برينه صارمشق
اولان يره دينور يقال ارض ورخة اى ملتفة العشب التوريخ تفعيل وزننده تاريخ لفظنده لغتدركه برنسنه‌يه تعيين
وقت ايلمك معناسنه‌در يقال ورخ الكتاب بمعنى ارخه الوسخ واوك وسينك فتحيله كيرلنمك معناسنه‌در
يقال وسخ الثوب يوسخ وياسخ وييسخ وسخا من الباب الرابع اذا علاه الدرن مصاحك يانه كوره وسخ اسم
دخى اولور كير وپاسه دينور الاستيساخ والتوسخ تفعل وزننده والاتساخ افتعال وزننده كه فى الاصل
اوتساخ ايدى بونلرده كيرلنوب پاسلنمق معناسنه‌در يقال استوسخ الثوب وتوسخ واتسخ بمعنى وسخ الايساخ
همزه‌نك كسريله والتوسيخ تفعيل وزننده متعديلردر كيرلتمك معناسنه يقال اوسخ الثوب ووسخه اذا جعله
وسخا وسخاء صحراء وزننده برموضعدر الوشخ واوك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله كوتو وضعيف وكثر
اولان شيئه دينور نه اولورسه اولسون وخرماسپنه دينور الوشيخة فتحاتله خرما يپراغندن اورلمش زنبيل وسبت
مقوله سى ظرفه دينور الوصخ واوك وصاد مهمله‌نك فتحيله وسخ وزننده ومرادفيدركه كير وپاسه دينور الوضوخ
ضاد معجمه ايله صبور وزننده شول صويه دينوركه همان قوغه‌نك يارسى مقدارى كبى اوله الوضخ مدح وزننده
قوغه‌يه يارسى مقدارينه طوغرى صوقومق معناسنه‌در يقال وضخ الدلو وضخا من الباب الثانى اذا جعل الماء
فيها شبيها بالنصف الايضاخ همزه‌نك كسريله وضخ معناسنه‌در يقال اوضخ الدلو بمعنى وضخها وقويدن
آزجه صوچكمك معناسنه‌در يقال اوضخ له اذا استقى قليلا وقويينك صوينى آزالمق معناسنه‌در يقال اوضخت البئر
اذا قل ماؤها المواضخة مفاعله وزننده والوضاخ واوك كسريله والتواضخ تفاعل وزننده قويدن صو
چكمك وسكرتمك ويوريمك مقوله سى حالتلرده يارشمق معناسنه‌در يقال واضخ صاحبه مواضخة ووضاخا اذا باراه
فى الاستقاء والعدو والسير ويقال تواضخا اذا تباريا فى السقى والسير شارح ديركه فى الاصل استقاء ماده سنه موضوع
اولوب بعده مطلقا معارضه‌ده استعمال اولندى التواطخ طاى مهمله ايله تفاعل وزننده بيجه كمسه‌لر برنسنه‌يى
الدن اله دوراتدرمك معناسنه‌در يقال تواطخ القوم الشئ اذا تداولوه بينهم الوليخ امير وزننده برنوع كتان بزنه
دينور الولخة فرحه وزننده والوليخة ولبجه وزننده والمؤتلخة مؤتفكه وزننده اصلاق وياش يره دينور يقال
ارض ولخة ووليخة ومؤتلخة اى ورخة وولخة يوغورد كبى پك قوى سوده دينور وصبويق چاموره دينور
الاستيلاخ يرپاشاروب اصلاق اولمق معناسنه‌در يقال استولخت الارض اذا ابتلت الومخة نبذه وزننده
آتش كبى جكره تأثير ايدن دلسوز لوم وتوبيخه دينور مؤلفك والومخة قولى عذله‌يى مفسردر يقال ماهذه الومخة
اى العذلة المحرقة والومخة ويخ ويح وزننده ومرادفيدركه اداة رحم ورقتدرنته كه محلنده ذكر اولندى ويخ
وويح وويس وويه وويل وويب اخواتدركه التى كلمه‌دن عبارتدر يدنجيلرى بوقدر شارح ديركه عول وبس كلمه‌لرى
دخى بونلردندرنته كه مؤلف جمله سنى ماده‌لرنده بيان ايلمشدر وكوفيون عندنده ويك وويى كلمه‌لرى دخى بونلردندر
فصل الهاء الهبيخة باى موحده وياى تحتيه ايله عملسه وزننده جاريه‌يه دينور ودايه‌يه وسود آناسنه دينور
واتنه طلوتر وتازه محبوبه‌يه دينور الهبيخ عملس وزننده چولپه وصالقى احمق كشى‌يه دينور واصلا بايشه يرامز
اولان كسيه دينور وبيوك دره‌يه وبيوك چايه وايرمغه دينور وبرده اسمدر وتر وتازه نوجوانه دينور الهبيخى هانك
كسرى ولامك قصريله اسمدر صالنه‌رق يوريشه دينور يقال يمشى الهبيخى وهى مشية فى تبختر الاهبياخ
اجلواذ وزننده صالنه‌رق يورمك معناسنه‌در يقال اهبيخ الرجل اهبياخا اذا مشى فى تبختر هبخ هانك كسرى

وخانك سكونيله تنحنح ايله بوغازنى آيرتلبان آدمك صوتنده حكايه در هيخ هانك كسر ومدّى وخانك كسر اوزره بناسيله ايخ كبى دوه قسمنى چوكرده جك صوتدن حكايه دركه هيخ هيخ وايخ ايخ ديه رك چوكردرلر التهييخ تفعيل وزننده طعامك اتباغنى چوق قومقله يك ياغلو ياپمق معناسنه در يقال هيّخ الهريسة تهييخا اذا اكثر ودكها ونكه بى كچى يه آشمغه قندرمق معناسنه در يقال هيّخ التيس اذا حثه على السفاد الهيّخ قنب وزننده شول اركك دوه يه دينوركه چوكرمك ايچون كنديسنه هيخ هيخ ديدكجه باغرر اوله فصـــل الياء يناخ تاى فوقيه ايله سحاب وزننده برموضع ياخود برقبيله آديدر محدّثيندن احمدبن محمدبن يزيد اليناخىّ اورادندر اليفخ نفخ وزننده بركسنه نك يافوخنه يعنى باشده بنقلده يق تعبير اولنان برينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال يفخه يفخا اذا اصاب يافوخه فهو ميفوخ مؤلف بونى افخ مادّه سنده تفصيل ايلمشدر الايناخ همزه نك كسريله ناقه يى اركك دوه ايله مجامعت ايچون اينخ اينخ ديه رك چاغرمق معناسنه در يقال اينخ الناقة اذا دعاها الى الضراب فقال لها اينخ اينخ واينخ همزه نك كسرى ونونك فتحى وخانك كسرى اوزره بناسيله در يوخ يانك فتحى وواوك سكونيله ليث لغوى بونى ذكر ايدوب لكن نه معنايه اولديغنى تفسير ايلمامشدر و بونك بناسى اوزره يوم كلمه سندن غيرى وارد اولمدى ديمشدر شارحك بيانه كوره يوح لفظندن مصحّفدر كه شمس اسماسندندر نجزت الخاء بعون مفيض الآلاء

❁ باب الدال المهملة ❁ فصـــل الالف ❁

الابد همزه نك وباى موحده نك فتحيله دهر معناسنه دركه زمان طويل وامد ممدوددن عبارتدر جمعى آباد كلور همزه نك مدّيله وابود كلور همزه نك ضميله مؤلفك بصائرده بيانه كوره ابد متجزّى اولميان زمان ممتدك مدّتندن عبارتدر زمان متجزّى اولور ابد متجزّى اولمز مثلا وقع فى زمان كذا دينور فى ابد كذا دينمز پس ابد آخرك انضمامى قابل اولمامغله تثنيه وجعلمسى كرچه ممكن اولميوب لكن اسم جنسى بعض افرادينه تخصيص ايتدكلرى كبى بونى دخى بعض مشمولاتنه تخصيصله جمع وتثنيه سنه مساغ بولديلر حتى بعضلر بونك جمعنى مولّد عدّ ايلديلر وشارح ديركه ابد ظرف زماندر وقت بغايه مستقبلده مستعملدر ضدّى ازل ماضيده مستعملدر ودهر معناسنه ده استعمال اولنوركه زمان مديددن عبارتدر و بونلر جمعلرينه مضاف اولوب ابد الآباد وازل الآزال دينور ايكى معناى سرمدى جامع كلمه لردر وابد لفظندن بعض مشتقات تصريف ايدوب آنلره تأكيد ايچون مضاف ايدرلرنته كه مؤلف دخى سرد ايلمشدر انتهى وابد همشه ودائم معناسنه استعمال اولنور ابدى دائمى ديمكدر ومنه يقال لا آتيه ابد الابديّه وابد الآبدين كعابدين وابد الابدين كارضين وابد الابد بفتحتين وابد الابيد كالعبيد وابد الآباد وابد الدهر وابيد الابيد كلها بمعنى يعنى تأكيد لدوام الامر كما يقال دهر الداهرين وعوض العائضين وابد قديم ازلى معناسنه دركه صفات الهيه دندر الاوابد همزه نك فتحيله وحوشه يعنى وحشى جانورلره اطلاق اولنور عادتا حتف انفه هلاك اولمدقلرى جهتندن كوياكه دائميلردر زيرا اكثرى ضربه صياد كبى وبرى برينك تسلطى كبى آفات عارضه دن هلاك اولورلرنته كه بيلانك موت طبيعيسى اولمامغله حالى اوزره ترك اولنسه طول حياتله زنده اولور بناء عليه اكا حيه اطلاق اولنمشدر شارحك بيانه كوره مفردى آبدر مؤنثنده آبده دينور عابد وعابده كبى پس توحش معناسى اشتقاق كبير جهتيله بوندن مأخوذدر انتهى واوابد آفات ودواهى يه اطلاق اولنور ذكرى مدّت مديده السنه ده باقى اولديغى حسبيله وقوافى شعرده يعنى فصاحت وبلاغتى جهتيله تنظيرو پيرولكى قابل اولميان اشعاره اطلاق اولنور بلاد بعيده يه منقول ومتحف اولديغنه مبنى بوراده قافيه دن مراد شعردر جزء اصيل ايله كل اراده اولنمشدر قال فى الاساس فلان مولع باوابد الكلام وهى غرائبه وباوابد الشعر وهى التى لاتشاكل جودة الابد ركع وزننده اوابد كبى وحشى جانورلره اطلاق اولنور الابد فتحتينله اسمدركه ذكر اولندى وبرياشده كى ولده دينور وابد مصدر اولور طارلمق معناسنه يقال ابد الرجل ابدا من الباب الرابع اذا غضب وتوحش ايلمك معناسنه در يقال ابد البهيم اذا توحش الآبد ابل وزننده والابد كنف وزننده والابد قنو وزننده طوغورغان حيوان وانسانه دينور يقال اتان وامة ابد وابدوابداى ولود و يقال ناقة ابدة اى ولود وابد ابل وزننده كه كسر تينله در جاريه يه دينور كنيزك معناسنه واوركك متوحشه ديشى اشكه دينور الابدان همزه نك كسرى وتثنيه بنيه سيله جاريه ايله قصراقه اطلاق اولنور الابيد امير وزننده برنوع نبات اسميدركه مرعادندر ابده همزه نك ضمى وبانك تشديديله قبزه وزننده اندلس اولكه سنده بربلده در مأبد مجلس وزننده برموضعدر جوهرى ياى تحتيه وهميله غلط ايدوب ميد فصلنده ذكر ولاجل الاستشهاد انشاد ايلديكى بيتده آنى تصحيف ايلمشدر التأبد تفعل وزننده وحشتلمك معناسنه در يقال تأبد الرجل وغيره اذا توحش و برمكان اهسزخالى وتنهالقلمق معناسنه در يقال تأبد المنزل اذا اقفر اى خلى من اهله وچهره سيسلمك معناسنه در يقال

ابد الوجه اذا كلف وبرآدمك قوت شهوانيه سى قليل وضعيف اولمغله مدّت مديده تأهل ايلميوب اركن طورمق معناسنه در يقال تأبد الرجل اذا طالت عزبته وقل اربه فى النساء اى فى التمتع بهن الابود قعود وزننده توحش ايلمك معناسنه در يقال ابدت البهيمة ابودا من الباب الثانى والاول اذا توحشت و برمحلده مقيم اولمق معناسنه در يقال ابد بالمكان ابودا من الباب الثانى اذا اقام به وشاعر شعرنده مأنوس الاستعمال اولميان ومعناسى متعارف اولميان غريب ووحشى تعبيرات ايراد ايلمك معناسنه در يقال ابد الشاعر اذا اتى بالعويص فى شعره ومالا يعرف معناه المؤبدة محسنه وزننده وحشى وسركش اولان دوه لره دينور يقال ابل مؤبدة اى وحشية متعاصية التأبيد تفعيل وزننده باقى ومخلد قلمق معناسنه در يقال ابده تأبيدا اذا خلده ومنه يقال فلان وقف ارضه وقفا مؤبدا اذا جعلها بحيث لاتباع ولاتورث الابدة عابده وزننده داهيه وبليه يه دينور كه مدّت مديده دللرده داستان اولوب قالور اوله مؤلف بونى اوابد ضمننده ايراد ايلمشدر الاتاد تاى فوقيه ايله كتاب وزننده شول ايبه دينوركه سركش اينكى صاغمق مراد ايلدكده ضبطى ايچون آنكله اياقلرنى بند ايدرلر اتيده جهينه وزننده برموضع آديدر الاثيداء ثاى مثلثه ايله رتيلاء وزننده عكاظ نام محلده برمكان آديدر الاجاد جيمله كتاب وزننده كوچك قصه كرطرزنده اولان مقوس نسنه يه دينور اتمهات سائره ده كوچك كمر ايله مفسردر قاپولرك عتبه عليالرى كبى الاجد ضمتينله عنق وزننده شول ناقه يه دينوركه وجودى قويّ وقودومى و بنيه سى محكم وصيق اولوب قبورغه لرى برى برينه بتشك اولمغله يكپاره كبى اوله كه بغايت قوى وتوانا اولور و بو ناقه يه مخصوصدر اركك دوه يه وصف اولمز يقال ناقة اجد اذا كانت قويّة موثقة الخلق متصلة فقار ظهرها الايجاد همزه نك كسريله ناقه يى وصف مذكور اوزره قوند وقوى قلمق معناسنه در يقال آجد الله الناقة اذا قواها بعده برنسنه يى مطلقا قوى ومحكم قلمق معناسنده استعمال اولندى يقال آجده الله بعد ضعفه اى قواه واشبو ايجاد كلمه سنك همزه سى يايه قلبله ايجاد تلفظ اولنور الموجد مكرم وزننده قوى ومحكم اولان شيئه دينور يقال بناء موجد اى محكم اجد كسرتينله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار كلمه سندر الاحد همزه نك وحاى مهمله نك فتحيله واحد معناسنه دركه اوّل عدد حسابدر فارسيده يك وتركيده بر تعبير اولنور يقال احد واثنان واحد عشر واحدى عشر و يوم الاحد كه هفته كونلرندن برنجى كوندر خلق سماوات وارضينه بدأ الهى واقع اولديغى كوندركه برنجى كون ديمكدر بعده آنده علم اولمشدر و يومك اضافتى اضافة العام الى الخاص قبيلندندر واحد لفظنك جمعى آحاد كلور واحدان كلور همزه نك ضميله على قول بونك جمعى بوقدر پس آحاد واحدان واحدك جمعى اولور شاهد واشهاد وحاجر وحجران كبى وعند البعض احد ايله آنجق ذات اجل واعلى وصفلنور زيرا بو اسم شريف حق تعالى يه خاص وخالص در مؤلف بونيده ايجاز ايلمشدر لكن بصائرده بيانه كوره احد لفظى ايكى كونه استعمال اولنور برى نفى و برى اثبات مقامنده در نفيه مختص اولان استغراق جنس ناطقين ايچون اولمغله قليل وكثيره شامل اولور على طريق الاجتماع والافتراق پس ما فى الدار احد قولى ما فيها واحد ولااثنان فصاعدا لامجتمعين ولامفترقين ديمكدر بو سبيله اثباتده استعمالى صحيح دكلدر زيرا متضادينك نفيى صحيح اولوب اثباتى صحيح اولمز مثلا فى الدار احد قولنده واحد منفردك اثباتيله مجتمع ومفترق اوله رق ما فوقنك دخى اثباتى لازم كلور بو ايسه ظاهر الاحاله در ومافوق واحده شمولى ايچون ما من احد فاضلين قولى صحيح اولور خلاصه سى احد ايله نفى مقامنده مخاطب اولمغه صالح شخص اراده اولنور وواحد وجمع ومذكر ومؤنث مساوى اولور مطلب تركيده آندن كس وكمسه ايله تعبير اولنور واثبات مقامنده اوچ كونه استعمال اولنور اوّلا عشراته مضموم واحد ده استعمال اولنور احد عشر واحد وعشرين كبى ثانى اوّل معناسنه مضاف ومضاف اليه اوله رق استعمال اولنور كقوله تعالى اما احدكما فيسقى ربه خمرا وكقولهم يوم الاحد اى يوم الاوّل و يوم الاثنين ثالث وصف مطلق اوله رق استعمال اولنور و بو همين ذات اقدس ربانى وصفنه مخصوصدر كما قال الله تعالى قل هو الله احد و بونك اصلى وحد ايدى واو ايله لكن وحد غيرده دخى استعمال اولنور واشبو وصف خاص الهى اولان احد ينك مآلى صفت سلبيه دركه شريك ونظيردن منزّه ومبرّادر ديمكدرنته كه بيضاوى عليه الرحمه سوره اخلاص تفسيرنده ديمشدركه احد مجموع صفات جلاله يعنى هر نقدر صفات سلبيه وار ايسه جمله سنه دلالت ايدرنته كه لفظه جلاله جميع صفات كماله يعنى بالجمله صفات ثبوتيه وسلبيه يه دلالت ايدر محشى سعدى چلبى ديمشدركه قاضينك تعبيرندن منفهم اولان بودركه بوراده احد كلمه سنك همزه سى واودن مقلوبه در زيرا اصلية الهمزه اولان احد اثباتده همان كل كلمه سنه مقرونا استعمال اولنور وعلى القارى امام زجاجدن بورسمه نقل ايدركه احد كلمه سنك اصلى وحد ايدى يعنى باب خامسدن وحد يوحد صيغه سندن اسم فاعلدر حسن كلمه سى يحسن بنيه سندن اسم

فاعل اولدیغی کبی عربلر واو مفتوحه‌یی استثقال ایتملریله واوی همزه‌یه ابدال ایلدیلر وشاح واشاح ووسما اسماء کبی پس زجاجک قولی علی الاطلاق اولوب وجوه مذکوره استعمالیاتدن اولور ومقاله‌مز قومه تمام اتدندر که احد ایله واحدک فرقی وار در احدنفی موضعنده نفی عامی مقتضی اولور مثلا ما رأیت احدا دیدکده متکلم افراد انساندن برفردی کورممش اولور و واحد نفی خاصی اقتضا ایلکله ما رأیت واحدا دیدکده برشخصی کورمیوب مافوقنی کورمش اولور واسم احد عند الاطلاق ذات اقدس الهی‌یه خاصدر حتی رجل احد دیمک جائز دکلدر و نشوان بن ابی سعید الحمیری شمس العلوم نام کتابنده بوزمین اوزره پرتو افشان بیان اولمشدر که احد کلمه‌سی واحد معناسنه‌در وبونده اوچ قول واردر ابتدا اول معناسنه در یوم الاحد کبی ثانی اصلی واحد ایدی واو همزه‌یه مبدل اولدقدنصکره همزهٔ ثانیه حذف اولندی ثالث احد وحد معناسنه و وحد واحد معناسنه‌در و بونک تفصیلی اوائل متعلقات الفعل بحثنده شرح مفتاح وتقدیم مسند ایله بحثنده مطولده مشرو حدر و مصباحده دخی مبسوطدر انتهی واحد کلمه‌سنک مؤنثنده احدی دینور لکن منفرد استعمال اولنمز مثلا احدی عشرة واحدی و عشرون دینور احدی الاحد ثانیده همزه‌نک کسری وحانک فتحیله که احدانک جمعی اوله جقدر فوق الغایه مشکل و شدید و هائل نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال نزلت به احدی الاحدای امر متفاقم وبونده تأنیث داهیه اعتباریله‌در احد الاحدین همزه‌لرک وحالرک فتحیله و واحد الاحدین و واحد الاحاد و احدی الاحد بونلرک مجموعیده لامثل له معناسنه‌در یعنی فضیلتله متفرد اولنلر بینده مثل و نظیری یوقدر دیمکدر که لسانمزده یکدانه‌لر یکدانه‌سی تعبیر اولنور یقال فلان احد الاحدین و واحد الاحدین و واحد الاحاد واحدی الاحدای لامثل له وهو ابلغ المدح واحدی الاحد عقل قبول ایتمیه‌جک امر منکر عظیمده استعمال اولنور یقال اتی باحدی الاحدای بالامر المنکر العظیم الاحد همزه‌نک فتحی وحانک سکونیله عهد و پیمان ایلمک معناسنه‌در یقال احد الرجل احدا من الباب الرابع اذا عهد احد ضمتینله مدینهٔ منوره قربنده بر جبل معروف اسمیدر اطراف جبالدن توحدی باعث تسمیه‌در مصباحک بیاننه کوره بقعه توهمیله مؤنث و غیر منصرف اولور لکن ضعیفدر احد فتحتینله علی قول دال مشدده ایله نجد اولکه‌سنده برموضعدر و بو حد ماده سنده دخی مذکوردر الاستحاد یالکز اولمق انفراد معناسنه‌در یقال استاحد الرجل اذا انفرد وعربلر ما استأحد به دیرلر لم یشعر به معناسنه که آکا شعور وادراکله متفرد اولمدی دیمکدر الاتحاد اتفاق وزننده که تاء واودن مبدله‌در بودخی منفرد اولمق معناسنه‌در یقال اتحد الرجل اذا انفرد شارح دیر که اتحاد اشیاء متعدده اجتماعله بر اولمق معناسنده کلور انتهی احاد احاد همزه‌لرک ضمی ودالرک فتحیله واحدا واحدا یعنی بر بر دیمکدر و بونلر لفظا ومعنا معدول اولملریله غیر منصرفلردر یقال جاء القوم احاد احادای واحدا واحدا انته که ثلاث ورباع دخی بو بابجه‌در التأحید تفعیل وزننده برعدده واحد زیاده قلمق معناسنه‌در یقال احد العشرة اذا صیرها احد عشر وایکی‌یی دخی زیاده‌یی جمعله بر ایلمک معناسنه‌در یقال احد الاثنین اذا صیرهما واحدة مؤلفک بوراده واحدة لفظنی تأنیثله ایرادی ظاهرا معدوده نظر ایله ممیزه قیاس ایلدیکندن یشقه امهات سائره‌ده اشبو حدیث آتی الذکرده مؤنثا مثبت اولمغله اکا سبق ذهنی یاخود خاصة تلمیحنه مبنی‌در وهو من علیه السلام بسعد وهو یشیر فی التشهد باصبعین فقال احد احد یا سعد ای اشر باصبع واحدة مؤلف دیر که ائمه‌دن مرویدر که واحد لفظنک کندی جنسندن یعنی لفظندن تثنیه‌سی یوقدر کذلک اثنین لفظنک کندی جنسندن واحدی یوقدر المستأخد خای معجمه واسم فاعل بنیه‌سیله برمرضدن ناشی ملول ومتألم اوله‌رق دردواندوهله باشنی اشاغه اکوب منقبض اولان کسه‌یه دینور یاخود بونده صواب اولان ذال معجمه ایله اولمقدر که مطلقا ستکین و خاضع ورمد و وجعدن سر بزمین اولان آدمه دینور کماسیذکر ان شاالله تعالی الاد همزه‌نک کسری ودالک تشدیدیله والادة هایله عجب معناسنه‌در که مراد عجیب اولان نسنه‌در ترکیده طاقی تعبیر اولنور و حدی متجاوز فظیع وقبیح نسنه‌یه دینور یقال جاء باد واده ای عجب وکذا امر فظیع وآفت وداهیه‌یه دینور وعقل قبول ایلمیه‌جک منکر نسنه‌یه دینور جمعی اداد کلور همزه‌نک کسریله واددکلور عنب وزننده واد قهر وغلبه وزور وقوت معنالرینه‌در الاد همزه‌نک فتحی ودالک تشدیدیله بودخی شیء منکره دینور وغلبه وقوت معنالرینه‌در که اسمدر و مصدر اولوردو ه بوکورمک معناسنه یقال اد البعیر ادا من الباب الاول اذا هدر و ناقه یاوریسنه اوزلوب چکمک معناسنه‌در یقال ادت الناقة اذا حنت یعنی الی ولدها وبر نسنه‌یی سوندروب اوزاتمق معناسنه‌در یقال اد الشیء اذا مده وسیر و ذهاب معناسنه‌در یقال اد فی الارض اذا ذهب فیها وبر کمسنه‌یه برمشکل بلا صاشمق معناسنه‌در یقال ادته الداهیة ادا من الباب الاول والثانی والرابع اذا دهته التأدد تشدد

وزننده ومراد فیدر که برنسنه قابلمق وسردلنمک معناسنه‌در یقال تادد الامر اذا تشدد اد د عمرو زننده یمنده برقبیله پدرینک اسمیدر و بومنصرف‌در وضمتینله تغتدن اد همزه‌نک ضمیله ابن طابخه‌در که بربشقه قبیله‌نک پدریدر ارد بردوزننده خراسان بلادندن بوسنج قضاسنده برقریه آدیدر ارد همزه‌نک ضمیله فارس ایالتنده بربلده‌در اردستان همزه‌نک فتحیله اصفهان قربنده برقریه‌در اردشیر همزه‌نک فتحیله ملوک مجوسدن برشاه اسمیدر ازد همزه‌نک فتحی وزای معجمه‌نک سکونیله ابن الغوث اسمیدر که یمندن برقبیله‌نک پدری ایدی و بونده افصح اولان سینله اولمقدر انصار کرام بالجمله آنک نسلندندر وقبیله‌مز بوره اوچ صنفدر ازدشنوءه وازدعمان وازدسراة‌در وازدبن الفتح الکشی محدثیندندر وکش کافک فتحیله‌در الاسد همزه‌نک وسینک فتحیله معروفدر که ارسلانه دینور جمعی آساد کلور همزه‌نک مدیله واسود کلور همزه‌نک ضمیله واسد کلور همزه‌نک ضمی وسینک سکونیله ضمتیندن مخففدر وآسد کلور همزه‌نک مدیله که افلس وزننده‌در واسدان کلور همزه‌نک ضمی وسینک سکونیله ومأسده کلور مشیخه کبی مؤنثنده اسده دینور هایله واسد مصدر اولور ارسلانی کوردکده دهشتلنمک معناسنه یقال اسد الرجل اسدا من الباب الرابع اذا دهش من رؤیة الاسد وارسلان کبی جریء ودلیر اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال اسد الرجل اذا صار کالاسد یعنی فی الجرأة والشجاعة وخشم وغضب ایلمک معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا غضب وسفاهت اوزره اولمق معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا سفه واسد ایله نیجه کمسنه‌لر مسمادر اسد بن خزیمه مضردن برقبیله پدریدر واسد بن ربیعة بن نزار برقبیلهٔ اخری پدریدر المأسدة میمک وسینک فتحیله جمعدر که ذکر اولندی ومأسده اسم مکان اولور ارسلان یاتاغی یره دینور الاسد همزه‌نک فتحی وسینک سکونیله فتنه وشقاق القاسیله میانه ناسی افساد ایلمک معناسنه‌در یقال اسد فلان اسدا من الباب الثانی اذا افسد بین القوم وشتم وآزار ایله برآدمی رنجیده وآزرده ایلمک معناسنه‌در یقال اسد فلانا اذا سبعه واسد ازد لفظنده لغت فصیحه‌درنته که ذکر اولندی ذوالاسد فتحتینله بررجل لقبیدر که لقمان بن عادک برادری اوله جقدر الاسده فرحه وزننده خطیره معناسنه‌در که آغیله دینور وصیده اوکرتوب باولیمش کلب معلمه دینور ضاریه معناسنه ترکیده قانقمش وباولیمش تعبیر اولنور الاستیساد ارسلانلنمق یعنی ارسلان کبی اظهار دلیری وشجاعت ایلمک معناسنه‌در یقال استأسد الرجل اذا صار کالاسد وبرمجهول نسنه اوزره ارسلان کبی جرأت وصولت ایلمک معناسنه‌در یقال استأسد علیه اذا اجترأ علیه ونبات واشجار کورلنوب نشوونما ایله هرطرفه شاخلر وقللر صالمق معناسنه مستعملدر یقال استأسد النبت اذا طال وبلغ ای قوی والتف وذهب کل مذهب وبرکمسنه اوزره برنی قشقرتمق معناسنه استعمال اولنور یقال استؤسد الرجل علیه علی بناء المجهول اذا هیج علیه ای اغری الایساد همزه‌نک کسریله برنسنه اوزره انسان وحیوانی قشقرتمق معناسنه‌در یقال آسد الکلب علیه واوسده ایسادا اذا اغراه شارحک بیاننه کوره اوسده کلمه‌سنک واوی همزه‌دن منقلبه‌در التأسید تفعیل وزننده ایساد معناسنه‌در یقال اسده علیه تأسیدا بمعنی آسده الاساده همزه‌نک کسر وضمیله وساده معناسنه‌در که یصدیغه دینور الاسدی کرسی وزننده برنوع نبات اسمیدر شارح دیر که صواب اولان ثیاب اولمقدر اسید امیر وزننده اصحاب کرامدن یدی نفرونابعیندن بش نفرذوات اسملریدر اسید زبیر وزننده بودخی اسامیدندر اسید بن حضیر واسید بن ثعلبه واسید بن یربوع واسید بن ساعده واسید بن ظهیر واسید بن ابی الجدعاء که عبد الله ایله معروفدر واسید بن اخی رافع بن خدیج واسید بن سعیه بالجمله اصحاب کرامدندر علی قول اسید بن سعیه امیر وزننده‌در وعقبة بن اسید تابعیندندر اسید مصغرا یای مشدده ایله سید ماده سنده مرسومدر اسدآباد همدان قربنده بربلده ونیسابور قضاسنده برقریه اسمیدر الاصدة همزه‌نک ضمی وصادک سکونیله کوچک عرب قیزلرینه مخصوص برکونه کوچک کوملک اسمیدر علی قول بیوک قفتان آلتندن کیلن کوچک زبونه وایچلکه دینور وآکا اصیده دخی دینور سفینه وزننده ومؤصده دینور معظمه وزننده التأصید تفعیل وزننده ذکر اولنان قمیصی یاخود زبونی کیدرمک معناسنه‌در تقول اصدته تأصیدا ای البسته الاصدة الاصدة همزه‌نک کسریله قومک جمعیتکاهنه دینور یقال هذه اصدة القوم ای مجتمعهم وبونک جمعی اصد کلور کسره وکسر کبی الاصید امیر وزننده اواوکنه دینور فناء معناسنه الاصیدة سفینه وزننده حیوانات آغیلنه دینور خطیره معناسنه الایصاد همزه‌نک کسریله قپویی قپایوب باصرمق معناسنه‌درنته که واو ایله ده لغتدر یقال آصد الباب واوصده ایصادا اذا اغلقه الاصاد کتاب وزننده طاغ ارالقلرنده اولان چقوره دینور که آنده صوار کلوب قالور وحومالک وسائر نسنه‌لرک قپاقلرینه دینور طباق معناسنه ظاهرا مفردی اصده‌در همزه‌نک کسریله الآصدة همزه‌نک مدیله بودخی اصاد معناسنه‌در ذات الاصاد همزه‌نک کسریله برموضع آدیدر الاطد همزه‌نک وطانک

فتحیله شجر عوشجك یعنی موسی اغاجنك قیرلمش كراسته لرینه دینور التأطید تفعیل وزننده ثابت و پایدار ایلمك
معناسنه در توطید كبی یقال اطدالله ملكه ای ثبته الافد همزه نك وفانك فتحیله برایشده عجله وسرعت
ایلمك یعنی تیز تیز طوتمق معناسنه در یقال افد الرجل افدا من الباب الرابع اذا عجل واسرع و برایشده اویالنوب
آغردیرمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال افد الرجل اذا ابطأ و برنسنه نك یقین كلوب چاتمق معناسنه در
یقال افد الشیء اذا دنا وازف وانقولینك تخصیصی بلا مخصصدر زیرا الترحل قولی مثالدر وافد اجل وامد
معناسنه در كه برنسنه نك غایت مدتندن عبارتدر یقال ضرب له افدا ای اجلا وامدا الافد كتف وزننده
معانیء مزبوره دن صفتدر مستعجل ومبطیء كیسه لره دینور الاستیفاد بو دخی برنسنه نك یقین كلوب چاتمق
معناسنه در یقال استأفد الشیء اذا دنا وازف الافدة فتحاتله تأخر معناسنه در المؤفد محدث وزننده تأفیدن
اسم فاعلدر كه تأخیر ایلمك معناسنه درومنه یقال خرج مؤفدا ای فی آخر الشهر او الوقت و بوذكر اولنان اجل وامد
معناسندن مأخوذ اولمق دخی محتملدر الاكد همزه نك فتحی وكافك سكونیله خرمن دوكمك معناسنه در یقال اكد
الحنطة اكدا من الباب الاول اذا داسها التأكید تفعیل وزننده توكید لفظنده لغتدر كه تقویت واحكام معناسنه در
یقال اكد الشیء تأكیدا ای وكده وقواه تأكید نحوتون بوندن مأخوذدر الاكید امیر وزننده محكم ومتین شیئه دینور
یقال امر اكید ای وثیق الأكاید همزه نك فتحیله والتأاكید تفاعیل وزننده شول تسمه لره وصریملره دینوركه
آنلر ایله آت ایرینك قاشی ایرك ایكی طرفلرینه صاریلوب بند اولنور اكاید لفظنك مفردی اكاددر كتاب وزننده
وتأآكیدك مفردی تأكید دركه تمتین كبی اسم قلنمشدر و بونده وكاید وتواكید دخی لغتدر الالدة همزه نك كسریله
ولده لفظنده لغتدر كه باشداشه دینور وولد لفظندن جمع اولور التألد تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در
یقال تألد الرجل اذا تحیر الالادة ولاده وزننده وآنده لغتدر یقال الدالصبی الادة بمعنی ولد ولادة الامد
همزه نك ومیمك فتحیله غایت ومنتهی وانجام معناسنه دركه صوك تعبیر اولنور یقال بلغ الشیء امده ای غایته ومنتهاه
ویقال امد مأمود ای منتهی الیه شارحك بیاننه كوره مأمود ضرب وزننده امد لفظندن مفعولدر كه غایته رسید
اولمق معناسنه در وامد طارلمق معناسنه در یقال امد علیه امدا من الباب الرابع اذا غضب علیه الآمد جامد
وزننده خیر ومنفعتله یاخود شر ومضرتله مملو اولان كیسه دینور كویا كه هر برینی نهایته ابلاغ ایلمشدر یقال
رجل آمد ای مملوء من خیر او شر وطلوكی یه اطلاق اولنور سفینة مشحونه معناسنه وآمد ثغورده یعنی سرحد عراق
وعربده بر بلده آدیدر كه حالا دیار بكر ایالتنك قاعده سیدر نهایت حدودده وقوعی باعث تسمیه در التأمید
تفعیل وزننده برنسنه یه نهایت مدت بیان وتعیین ایلمك معناسنه در یقال امدله تأمیدا اذا بین له الامد مثل اجل
تأجیلا المؤمد معظم وزننده شول قربه یه اطلاق اولنور كه ایچنده بر یودم بیله صو اولمیه نهایت خلوه بالغ
اولمش اولور یقال سقاء مؤمد ای مافیه جرعة ماء الآمدة عمده وزننده هرشیئك بقیه سنه اطلاق اولنور
الامدان همزه نك ضمی وكسری ومیمك تشدیدیله كه اسحمان واضحیان وزننده در بر موضع آدیدر وبر بوزنده جاری
اولان صویه دینور و بو اوج لفظك رابعی بو قدر شارح دیر كه مراد اولی همزه اوله رق وزن مزبورده بو اوجدن غیری
وارد اولمامشدر پس عنفوان وصلیان مقوله سیله اعتراض وارد اولمز مترجم دیر كه اقحوان كلمه سیله منقوض اولور
نته كه مزهرده وافعلان اسما اقحوان وصفة اسحمان عنوانیله مرسومدر وغریبدر كه مؤلف سحم ماده سنده
اسحمان كلمه سنی زبرقان ایله وزن ایدوب ضمی تخطئه ایلمشیكن بوراده مضموما ثبت ایلمشدر انده نونله عمده
وزننده اندلس اولكه سنده بر بلده در فقهاء وحفاظدن یوسف بن عبد العزیز الاندی كه ابن دباغ ایله مشتهردر اورادندر
الاندرورد والاندرورده همزه نك وواوك فتحه لریله بر كونه آیاق طونیدر كه ایچ طونك اوزرندن كیلور شلوار
وچقشیر كبی كه چرچه اولور علی قول تبانه دینور كه اصل ایچ طونیدر طومان دخی دینور كه تبان محرفیدر وكلمهء
مزبوره اعجمیه در عرب استعمال ایلمشلردر الاود همزه نك وواوك فتحیله اكری اولمق معناسنه در یقال
اود الشیء اودا من الباب الرابع اذا اعوج الآود آدم وزننده كه افعل در آندن صفتدر اكری شیئه دینور مؤنثنده
اوداء دینور حمراء كبی الاود همزه نك فتحی وواوك سكونیله برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در تقول
ادت العود اودا من الباب الاول اذا عطفته واود واوود قعود وزننده بر آدمی بر امر مشكل فوق الغایه ثقلته دوشوروب
زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنده مستعملدر كویا كه بلنی ایكی قات ایدر یقال آده الامر یؤده اودا واوودا اذا بلغ
منه المجهود وفی البیضاوی قوله تعالی ولا یؤده حفظهما الآیة ای ولا یثقله مأخوذ من الاود وهو الاعوجاج
بوراده وانقولینك ثقیل اولمق قولی ثقیلدر واود برجانبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الشیء اذا مال ورجوع

ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الفیء اذا رجع كویا كه ایكی قات اولمكله ارقه سنه رجوع ایلمشدر واود بر رجل
اسمیدر الانئیاد انفعال وزننده اود كلمه سندن مطاوعدر ایكی قات اولمق معناسنه در تقول ادت العود
فانأد ای عطفته فانعطف التأوید تفعیل وزننده بو دخی برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در التأود
تفعل وزننده تأویدن مطاوعدر تقول اودته فتأود و برنسنه بر آدمه ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تأوده الامر
اذا ثقل علیه التأدی تفاعل وزننده بو دخی ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تأداه الامر اذا ثقل علیه المآود
مفاعد وزننده آفات ودواهی یه اطلاق اولنور ثقلت ومحنتی سببیله یقال رماه باحدی المآود ای الدواهی شارحك
محكمدن نقلنه كوره مفردی بو قدر اود همزه نك ضمیله بادیه ده بر موضع آدیدر الاوید همزه نك فتحیله ناسك
شماتة سنه وجغلنی وكورلتوسنه دینور تقول سمعت اوید القوم ای ازیزهم وحسهم ذواود همزه نك فتحی وواوك
سكونیله اذواء اطلاق اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر اسمی مرثد ایدی الیوزسنه یمنده پادشاهلق ایلمشدر الاید
كید وزننده قوی ومشتد اولمق معناسنه در یقال آد الشیء یئید ایدا اذا اشتد وقوی واید اسم اولور قوت وصلابت
معناسنه یقال ذو اید ای قوة واید مدینه ده بر موضعدر الآد همزه نك مدیله كه اصلی ایددر بو دخی صلابت
وقوت معناسنه در المؤایدة مفاعله وزننده قوی قلمق وتقویت ویرمك معناسنه در تقول آیدته مؤایدة
اذا قویته وبه قریء قوله تعالی اذ ایدتك بروح القدس ای قویتك التأیید تفعیل وزننده بو دخی تقویت
معناسنه در تقول ایدته تأییدا ای قویته فهو مؤید ومؤید ای قوی مؤید مكرم وزننده در كه مؤایده دن اسم
مفعولدر قیاس اولان مؤاید اولمقدر لكن بو یلجه غیر قیاس اوزره مسموعدر الایاد كتاب وزننده آلت تأیید
ومدار تقویت اولان شیئه دینور وحصن ومعقل و پرده وكنف وهواء وملجأ معنالرینه استعمال اولنور ومنیع وحصین
طاغه اطلاق اولنور وشول طپراغه اطلاق اولنور كه حوضك وچادرك دائرا مادار چوره سنه دوكرلر تا كه قوتیله
حوضك صوینی طشره یه جریاندن ویغمورك صوینی چادره دخولدن منع ایلیه واطرافندن مرتفع اولان قوملغه دینور
وعسكرك صاغ قولنه وصول قولنه اطلاق اولنور ایكیسنه ایادان دینور یقال كرّ علی ایادی العسكر وهما
جناحاه وایاد معد قبیله سندن منشعب بر جماعت آدیدر وبك چوق دوه لره اطلاق اولنور مؤلفك وكثرة الابل قولی
والابل الكثیرة سبكنده در المؤید مؤمن وزننده امر عظیمه دینور یقال امر مؤید ای عظیم وآفت وداهیه یه
دینور جمعی موائد كلور التأید تفعل وزننده قوتلنمك معناسنه در صوری ومعنوی یه شاملدر یقال
تأید الرجل به اذا تقوی به الایّد كیس وزننده ذكر اولنان اید صیغه سندن صفتدر قوی وشدید معناسنه در
فصل الباء البجود جمیله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال بجد بالمكان بجودا من الباب
الاول اذا اقام به ودواب ومواشی اصلا وتلاقدن آیرلیوب همیشه ملازمت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بجدت
الابل اذا لزمت المرتع التبجید تفعیل وزننده بو دخی اقامت ایلمك معناسنه در یقال بجد بالمكان بمعنی بجد البجدة
نبذه وزننده اصل واساس معناسنه در یقال هو بجدته ای اصله وصحرا و بیابانه دینور و برایشك ایچ یوزینه دینور
یعنی بر فعلك مستور وخفی اولان سمتنه دینور كه هركس اكا محرم اولمیه یقال هو عالم ببجدة امرك ای دخلته وباطنه
وبو معناده بانك ضمیله وضمتینله لغتدر وبجده علم وشعور معناسنه استعمال اولنور كه بر محلده اقامتك لازمیدر ومنه یقال
عنده بجدة ذلك ای علمه بو مناسبتله برنسنه نك حقیقت ثابته سنه اتقان وجهیله مطلع وعالم اولان آدمه امثال طریقیله
ابن بجده اطلاق اولنور یقال هو ابن بجدتها ای عالم بذلك الامر بوراده ضمیر امر مرقومك حقیقتنه عائد یاخود
فی الاصل ارضه راجع اولمغله وتیرهء مثل اوزره جاری اولمشدر وحاذق وهادی رهبر حقنده دخی ایراد اولنور كه
ضمیر ارضه یاخود طریقه ارجاع یاخود من غیر ملاحظه مثل طریقه سیله ایراد اولنور مثلا فلان بو یولده یاخود
مطلقا رهبرلك ایده بیلورمی دیدكلرنده هو ابن بجدتها دیرسن یعنی حاذق واستاذ رهبردر دیمكدر كذلك تفوه ایلدیكی
سوزنده ثابت وبرقرار اولان كسه حقنده دخی ایراد اولنور فلان كسه قطعا سوزندن نكول ایلمز سویلدیكی سوزده
ثبت اوزره در دیجك یرده هو ابن بجدتها دیرلر البجد بجد وزننده جماعت انسانی یه دینور یقال مرّ علیه
بجد ای جماعة وبوز رأس دخی ازید آت قسمنه دینور البجاد كتاب وزننده شول كلیمه وعبایه دینور كه یول یول
مخطط نسج اولنمش اوله بعض غزواتده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلاغوزلغی خدمتیله شرفیاب
اولان عبد الله ذو البجادین جنابلرینی آنكله تلقیبی ایكی شقه بجادی ازار وردا اتدكلرینه مبنیدر وشعرادن طفیل
البجادی جدی اولان بجادلرم كسیه منسوبدر بجودات بانك فتحیله بنو سعد دیارنده برنیچه مواضع معروفه اسمیدر
بجدد قعدد وزننده اسامیدندر ثوبان بن بجدد فخر انام علیه السلام حضرتلرینك موالیسندندر بجید

زبير وزننده بر رجل اسميدر ام بجيد حوأ بنت يزيد كنيه سيدركه صحابيه در ابن بجدان عثمان وزننده
تابعيندندر وعمر بن بجدان اصحابندندر بجد بانك وجيم مشدده نك كسريله كه جلق وحمص وحلز وزننده
دربر موضع آديدر كلمات مذكوره نك خامسى يوقدر ابجد همزه نك فتحيله كه حروف هجايى جامع كلماتك اوليدر
فى الاصل ابجد وهوز وحطى وكلمن وسعفص وقرشت كه آلتى نفردر مدين اولكه سنده شاهلر ايدى كلمن
جمله سنك رئيسى يعنى شهنشاهى ايدى وبونلر شعيب عليه السلام قومندن ايديلر يوم ظله ده جمله سى هلاك اولديلر
حتى مرسوم كلمن نام شاهك قزى پدرينه مرثيه اوله رق اشبو كفته يى نظم وانشاد ايلمشدر * كلمن هدم ركنى * هلكه
وسط المحله * سيد القوم اتاه * الحتف نارا وسط ظله * جعلت نار عليهم * دارهم كالمضمحله * اسلاف ابتدا كتابت
عربيه حروفنى بونلرك اسملرينك حروفى عددنجه وضع ايدوب بعد زمان ثخذ وضظغ حروفلرينه ده ظفرياب اولملريله آنلره
رديف ايلمكله بو التى حروفه روادف اطلاق ايلديلر شارح ديركه اصل ابجدك اسمى ابوجاد ايدى تكرر حروف سببيله قصر
ايلديلر حتى حروف ابجاده تعبيرى بوندندر البخنداة خاى معجمه ايله علنداة وزننده والبخندى قصر ايله كمكلرى وسكيرلرى
تام اولوب جثه واندامى ايرلو برنده اولان خاتونه دينور جمعى بخاندكلور الابخنداء اعلنداء وزننده دوه قسمى عظيم الهيكل
اولمق معناسنه در يقال ابخندى البعير اذا عظم ويقال ابخندت الجارية اذا تم قصبها التبديد تفعيل وزننده
طاغتمق معناسنه در يقال بدد الشيء تبديدا اذا فرقه ويوريلوب بى تاب اولمق على قول اويورداغى يرده اويوقلمق
معناسنه در يقال بدد زيد اذا اعيا اونعس وهو قاعد لا يرقد التبدد تفعل وزننده طاغلمق معناسنه در يقال
بدد الشيء فتبدد اى تفرق وبرنسنه يى حصه حصه بولشمك معناسنه در يقال تبددوا الشيء اذا اقتسموه بددا
اى حصصا وتبدد نسوانك زينتى كوكسنك هر يرنى احاطه واستيعاب ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
تبدد الحلى صدر الجارية اذا اخذه كله بداد بداد بارك فتحى ودالك كسرى اوزره بناسيله وبداد بداد فتح
اوزره مبنى اوله رق وبددبدد كذلك مفتوح اوله رق وبددا بددا منون اوله رق طاغنق طاغنق معناسنه در
يقال جاء الخيل بدادبداد وبدادبداد وبددبدد وبددا بددا اى متفرقة شارح ديركه بونلر حال موقعنده در متبددة
سبكنده در قالديكه شرح تسهيلده مشروح اولديغى اوزره كسر ايله بدادبداد كلمه سى علم جنسدر بودخى نكره ايله
مناولدر يعنى متبددة تأويليله حالدر انتهى البد بانك فتحى ودالك تشديديله آيرمق معناسنه در يقال بد رجليه
بدا من الباب الاول اذا فرقهما وبد يورلمق تعب وكلال معناسنه در تقول عرض لى منه بد اى تعب وبركسه يى
برنسنه دن كف ومنعله بعيد وبرطرف ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال بد فلان صاحبه عنه اذا ابعده وكفه
وتجافى به التباديد والاباديد تانك وهمزه نك فتحيله بونلرده طاغنق طاغنق ديمكدر يقال ذهبوا اتباديد واباديد
اى متبددين ويقال طير اباديد وتباديد اى متفرقة ولفظ مزبور جوهرى اوزره متصحف اولوب يعنى جوهرى
تصحيف ايلمكله باى تحتيه ايله يباديد عنوانده رسم واشبو * يروتى خارجا طير يباديد * صورتيله استشهاد ايلمشدر
بوايسه طير الينابيد دركه نونله واضافتله در وقافيه مكسوره در وبيت مذكور عطارد بن قران نام شاعركدر شارح ديركه
مؤلف بو تعقبى تكمله صغانيدن اخذ ايدوب لكن صغانى يناديد وتباديدر وايتلرنى اعتراف ايلمشدر وبونلر جمع
افصاردر عباديد وشعارير كبى مفردلرى مسموع دكلدر انتهى الابد همزه نك وبانك فتحيله ذكرى آتى بدد كلمه سندن
صفتدر ايكى قوللرى يانلرندن ككبش وميدانلو اولان ياخود عظيم الخلقه اولمغله اعضاسى بربرندن متباعد
ياخود اويلقلرينك اراقلرى ككبش وكشاده اولان كشى يه دينور يقال رجل ابد اى متباعد اليدين اوعظيم
الخلق المتباعد بعضه من بعض اوالمتباعد مابين الفخذين جوهرى لفظ مزبور ضمننده استشهاد ايلديكى اشبو
الديمشى مشية الابد * مصراعنده غلط ايلمشدر زيرا اصواب اولان * بداء تمشى مشية الابد * عنوانده اولمقدر
زيرا بر خاتون وصفنده نظم اولنمشدر وابد جولهايه اطلاق اولنور حايك معناسنه برنسج ايدركن ميانه فخذينى
آچق طوتديغيچون والمريك اراقلرى آچق وميدانلو اولان آته دينور الابد الزنيم ارسلانه اطلاق اولنور
المرينك ارالغى ميدانلو اولديغيچون ابد دلثيم كبى ويالكز كزديكيچون زنيم ايله توصيف اولندى البدد فتحتينله
بركسه ابد اولمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال بدد الرجل بددا من الباب الرابع اذا صار ابد وبدد معارضه
وجهيله مبايعه ايلمكه دينوركه برى برينه بالمقابله برنسنه بيعندن عبارتدر يقال بايعه بددا اذا بايعه معارضة يعنى
عارضه بالبيع وبد دتاب وطاقت معناسنه دركاسيذكر وحاجت معناسنه در يقال ماله بد اى حاجة البد بانك
كسريله مثل ونظير معناسنه در يقال ماله بد اى مثل البديد والبديدة بارك فتحيله بونلرده مثل وهمتا
معناسنه در وبديد شول ايچى طولمش نسنه يه دينوركه آتى وطوارى باصمسون ديو قلطاغك وپالانك آلتنه قورلر

اكرده تكلتو وپالانده تپنكى تعبير اولنور ايكى طرفنه بديدان وهر برينه بديد دينور بداد دخى ديرلر كاسيذكر وبديد
خرج تعبير اولنسان ظرفه دينور وككبش بيابانه دينور مفازة واسعه معناسنه وبديده بلاو داهيه يه دينور البد
بانك ضميله سبورى سينكه دينور بعوض معناسنه وصنمه دينوركه فارسى اولان بت لفظندن معربدر جمعى بدده
كلور قردة وزننده وابداد كلور اقراد وزننده وبتخانه يه دينور بيت الصنم معناسنه وحصه ونصيب معناسنه در
البداد بانك كسريله بودخى حصه ونصيب معناسنه در وبديد معناسنه دركه اير وپالان آلتلرينه قويلان حشوه
دينوركه ذكر اولندى ايكيسنه بدادان دينور وشول كچه پارچه سنه دينوركه طوارك ياغرى اوستنه قورلر وبداد
مصدر اولور سفرده رفيق اولان آدملر عارفانه طريقى اوزره هر برى بر مقدار نسنه اخراج ايدوب حوايج وهمانلرينه
صرف ايلمك معناسنه دركه قومانده تعبير اولنور كاسيذكر البداد بانك ضميله والبدة كذلك بانك ضميله بونلرده
حصه ونصيب معناسنه در جوهرى بانك كسريله تقييد ايلمكله تخطئه اولنمشدر وبدة غايت وانجام معناسنه در
لابد لافراق ولامحاله معناسنه در وبد فراق معناسنه اولوب لاء نفى داخل اولمغله فراق منفى ولزوم لازم اولديغندن
لازمدر والبتة ديمك اولور شارحك بيانته كوره بونك استعمالى نفيه مخصوصدر اثباتده مولددر مصنفين عبارتلرنده
مطلب كثير الوقوعدر ومتنوعا ايراد ايدرلر مثلا لابد لها من قوانين ولابد منه ولابد وان يكون كبى لابد ثابت اوكائن
تقديرنده در وتركيب اخيرده واقع واو من معناسنه در على قول زائددر تزيين كلام ايچون ياخود لانك اسميله خبرى
بيننده كى اصوقى تأكيد ايچون ياخود تثنيه بدا اولان بدان كلمه سنه التباس وهمى ايچون زياده قلنمشدر وعند البعض
واو عاطفه در مقامه مناسب معطوف عليه تقدير اولنور مثلا لابد ان يورد وان يكون كبى وتعبير مذكوردن
فارسيده چاره نيست ايله ادا اولنور انتهى البدادة بانك فتحيله اسمدر والبداد بانك كسريله كه مفاعله دن
مصدردرنته كه ذكر اولندى والمبادة مفاعله وزننده بونك اوچيده رفقاء سفردن هر برى عارفانه وجهيله
قانده ايلمك معناسنه در يقال باد القوم بدادا ومبادة اذا اخرج كل واحد منهم شيئا ثم جمع فانفقوه بينهم بوندن
اسم بداده در ووجه مذكور اوزره على طريق المعارضه مبايعه ايلمك معناسنه در يقال باده مبادة وبدادا اذا بايعه
معارضة الباد تشديد داله اويلغك ايچ يوزنه دينوركه بوط اوله جقدر البداء زناء وزننده فرجك كنارلرى
ايرى ويومرى اولان خاتونه دينور يقال امرأة بداء اى ضخمة الاسكتين الابتداد افتعال وزننده ايكى كمسه
برنسنه يى ياخود بركسه يى ايكى طرفدن طوتمق على قول ايكى طرفدن كلوب حواله اولمق معناسنه در يقال
ابتداه ابتدادا اذا اخذاه من جانبيه واتياه منهما وبونده مفردينه سيله ابتده ديمك صحيح اولمز زيرا حصه معناسندن
مأخوذدر وقال فى الاساس السبعان يبتدان الرجل اذا اتياه من جانبيه والضاربان يبتدان المضروب والتوأمان
يبتدان امهما اى يرتضعان ثدييها البدة بانك فتحيله والبدة بانك كسريله بد كبى تاب وطاقت معناسنه در
يقال ماله به بدد وبدة وبدة اى طاقة بدبد بارك فتحيله بخ بخ وزننده ومرادفيدر كه په په ديمكدرنته كه ذكر اولندى
التباد فى الاصل تفاعل وزننده هر كس جنكاهده قرن وهمتاسنه صاتشمق معناسنه در يقال تباد الجيش
اذا اخذوا اقرانهم لكل رجل رجل مؤلف لكل رجل قوليله مقابلة جمع ضمننده اولان توزيعه اشارت ايلمشدر
البداد سحاب وزننده فى الاصل فرقه معناسندن منشعب حصه معناسنه اولوب بعده جنكاهده اولان قرن وهمتاده
استعمال اولندى ومنه يقال لق الجيش بدادهم اى اخذوا اقرانهم لكل رجل رجل ومنه يقال لوكان البداد لما اطاقونا
اى لو بارزناهم رجل ورجل يعنى بربر ميدانده اوغراش ايلسك ايدى آنلر بزه مقاومت ايده مزلر ايدى سلفده ايكى عسكر
بر بر ميدانده هر كس همتاسيله جنك ايتمك عادتلرى ايدى ومناسبت مذكوره حسبيله بداد مبارزه معناسنده استعمال
اولندى كه هر كس همتاسيله محاربه دن عبارتدر بداد قطام وزننده اسم فعل امردر جنكده هر كس بر بر قرن
وهمتاسيله اوغراش ايلسون ديمكدر يقولون ياقوم بداد بداد اى ليأخذ كل رجل قرنه الاستبداد مستقل
وباشلو باشنه اولمق معناسنه در يقال استبد فلان برأيه اذا انفرد ومنه المثل * من استبد برأيه فقد هلك * الابداد
همزه نك كسريله يره طوغرى ال اوزاتمق معناسنه در يقال ابد يده ابدادا اذا مدها الى الارض وعطيه دن هر كسه
حصه سنى ويرمك معناسنه در يقال ابد العطاء بينهم اذا اعطى كلا منهم بدته اى نصيبه بدبد فدفد وزننده
بر موضع آديدر بديد زبير وزننده جلزة بن مكروه نام شاعرك جدى اسميدر البرد بانك فتحى ورانك سكونيله
صوغوقلغه دينوركه اسمدر حره مقابليدر كه اشبلكدر ومنه قول الشاعر * فاغنم برد الربيع سيما وقت السحر * فاجتنب
برد الخريف سيما وقت المطر * وبرد مصدر اولور صوغومق معناسنه يقال برد الماء بالثلج من الباب الاول بردا
اذا صار باردا وصوغتمق معناسنه متعدى اولور يقال برده اذا جعله باردا وبرد مبالغة وصف اولور صوغوق ديمك

اولور یقال ماء برد ای بارد و برد او بقوبه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی لا یذوقون فیها بردا ای نوما مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره حرّه حرکت واضطراب مختص اولدیغی کبی برده دخی ثبوت وسکون مخصوص اولمغله کاه ثبوت
وسکونده وکاهی آنلرك ملایملرنده ومعرضلرنده استعمال اولنور نته که ثبوت ولزوم وموت ولزوم وضعف معنالرنده
استعمالی بو راده دخی منبتدر پس نومه برد اطلاقی نائمك ظاهر جلدینه برودت عروضی یاخود نائمه سکون طریانی
علاقه سنه مبنیدر و برد آغز یارینه اطلاق اولنور اعراب هر لطیف نسنه یه برد و بارد اطلاق ایدرلر برابادیهٔ حارّه ده ماء
بارد اعزّ وکیاب اولور بو مناسبتله محبوبك آغزی یارینه برد اطلاق ایلیوب بعده تعمیمله مطلقا توکرکده دخی استعمال
ایلدیلر ومنه قوله *برود الثنایا واضح الثغر اشنب* و برد برکیمسه یا برنسنه یه صوغوق طوقنوب اوشمك معناسنه در
تقول بردنا اللیل وعلینا ای اصابنا برد وموت معناسنه مستعملدر میته فقدان روح سببیله برودت یاخود سکون عارض
اولدیغیچون یقال برد الرجل اذا مات ووجوب ولزوم معناسنه استعمال اولنور که ذکر اولنان ثبوت معناسی اوله جقدر
یقال برد حق علی فلان ای وجب ولزم وآرقلنوب مهزول اولمق معناسنه مستعملدر سکون معناسندن مأخوذدر
یقال برد مخه اذا هزل واکه ایله دموری اکملك معناسنه در یقال برد الحدید اذا سحله مؤلفك بصائرده بیاننه کوره
برد قتل معناسنه مستعمل اولمغله سحل معناسی بوندن مأخوذدر که مجاز عربتین اولور کما تقول بردته ای قتلته وکوزه
سرمه چکمك معناسنه در یقال برد العین اذا کحلها و بو معنا برود لفظندن منتصر قدر که صبور وزننده در برنوع
سرمه یه وتوتیایه اطلاق اولنور که حرارت عینی دفعی ایچون ایچنه بعض مبرّد دار ومزج ایدوب کوزه چکرلر آندن
تصرّف اوله اول کحل وتوتیایی کوزه چکمکه برد اطلاق ایدوب بعده تعمیم ایلدیلر و برد اتمك وسائر طعام اوزره
صو دوکك معناسنه در که مراد اتسی اولان اتمك وطعامدر صوغتمق ایچون دوکك اوله جقدر یقال برد الخبز اذا اصبت
علیه الماء و برد قلج ضربینه ایشلیوب کیرودونمك معناسنه مستعملدر که سکون معناسندن مأخوذدر یقال برد
السیف اذا نبا وضعیف وزبون اولمق معناسنه مستعملدر یقال بردذ یدا اذا ضعف ویقال برد علی بناء المجهول
و برکیمسه برید کوندرمك معناسنه در کما سیذکر یقال برده اذا ارسله البرید و برد برطاغ و برصو و برموضع اسملریدر
البرودة سهوله وزننده بودخی صوغومق معناسنه در یقال برد الماء برودة من الباب الخامس اذا کان باردا
البارد والبرود صبور وزننده والبراد بانك ضمیله والمبرود برد کبی بونلرده صوغوق دیمکدر یقال ماء برد و بارد
و برود و براد ومبرود بو راده برد مبالغة وصفدر نته که ذکر اولندی و بارد ومبرود بابا اولدن وصفدرلکن مبرود صکره دن
صوغومش اولاندر و برود و براد باب خامسدندر براد برود دن ابلغدر و باردی تعب حاصل اولان خوش وکوارا دیرلکه
اطلاق اولنور بادیهٔ حارّه ده ماء بارد کیاب اولمغله دسترس اولدقده نه کونه صفابخش اولمق حسبیله اعراب هر خوش
واطیف وعزیز نسنه یه بارد اطلاق ایدرلر ومنه عیش بارد ای هنیء و برود ومبرود صوغومق ایچون اوزرینه
صو دوکلش اتمك وطعام مقوله سنه دینور و برود خاوی اولمیان ثوبه اطلاق اولنور یقال ثوب برود اذا لم یکن له زئبر التبرید
تفعیل وزننده صویی صوغوتمق علی قول خاصة قار ایله صوغوتمق معناسنه در یقال برّد الماء اذا جعله باردا او خاطه
بالثلج وضعیف وزبون قلمق معناسنه استعمال اولنور نته که مأخذی ذکر اولندی یقال برّده المرض اذا اضعفه
الابراد همزه نك کسریله صوغوق نسنه کتورمك معناسنه در یقال ابرده اذا جاءبه باردا و برآدمه صوغوق صو
ایچورمك معناسنه در یقال ابرد له اذا سقاه باردا وسرینلك وقتی اولان آخر نهار هنکامنه کیرمك معناسنه در یقال
ابرد الرجل اذا دخل فی آخر النهار وتقول جئناك مبردین ای فی آخر النهار وضعیف وزبون قلمق وعجال ایلمك
معناسنه در یقال ابرده المرض اذا اضعفه و برمحله برید کوندرمك معناسنه در یقال ابرد فلانا اذا ارسله بریدا البرد
فتحتیله طولویه دینور که کوکدن یغار رحب الغمام دخی دیرلر و یقال برد القوم علی بناء المفعول اذا وقع بهم البرد و برد
برموضع آدیدر البرد کتف وزننده والابرد احمر وزننده طولو یاغدیران بلوده دینور یقال سحاب برد وابرد ای ممطر
البرد المبردة مکرمه وزننده والمبرودة طولو یاغمش وطولو اورمش یره دینور یقال ارض مبردة ومبرودة اذا وقع بها البرد
البرد بانك ضمیله برنوع مخطط یعنی چبوقلی قماش آدیدر برد یمانی زبانزددر جمعی ابراد کلور وابرد کلور و برود کلور
و برنوع آبایه دینور که احرام کبی بدنه بورینورلر و بو جمعدر مفردی برده در وحالا بو دیارلرده خرقه تعبیر ایتدیکمز
لباسه ده برده اطلاق اولنور ومنه المثل *هما فی بردة اخماس* ای یفعلان فعلا واحدا مؤلفك خمس ماده سنده بیانی اوزره
خمس خانك کسریله ملوك یمندن بریدر که برد خمس دیدکاری معروف قماشی الك اول اول نسج ایتدردی وعند البعض
برکونه قماشدر که طولی بش ذراع اولور ایکی آدم بری بریله کمال محبت وصداقتله یکدل و یکجهت اولدقلرنده مثلی
مزبوری ضرب ایدرلر کویا که ایکیسی ثوب واحد ایچره یکوجوددر دیمکدر و بنه امثالدندر که ایکی کمسه مخاصمه

وشقاق ومعادات ده شدت و یکدیکره ایراث شر ومضرت ایلسه لر وقع بینهما قد برود یمنة دیرلر یمنه یانك ضمی ومیمك
فتحیله یمن لفظنك واحدیدر که یمن دیارنده منسوج قماشلره دینور بغایت قوی ومستحکم اولمغله برتلمسی پك دشوار
وانجق برحادثهٔ عظیمه اصابتنه موقوف اولور و برده بر رجل اسمیدر البرادة جبانه وزننده صوصوغوده چق
قابه دینور که بو دیارلرده قارلق تعبیر اولنور وصوصوغومق ایچون بردق آصدقلری چکاله وآصقیه دینور
مؤلف وکوازة یبرّد علیها عبارتیله رسم ایلمکله اصول سائره دن کوازه کوزه آویزمعربی اولوب وتعریف مذکور ایله
معرّف اولمغله وجه مذکور اوزره ترجمه قلندی حتی اهل طائف اکا طهیان دیرلردیو مصرّحدر ومعرّب اولمدیغی
صورتده کوازه صوصوغتمق ایچون بردق وضع ایتدکلری سه پا مقوله سی بردیمك اولور جبانه قبیلندن اولور الابردة
همزه نك ورانك کسریله برعارضه اسمیدر که انسانك ایچریسی برودت اوزره اولور البردة بانك فتحی ورانك
سکونیله وفتحاتله اغتذر تخمه وامتلاء علتنه دینور طبیعتی وسعده یی تبرید ایلدیکیچون و برده دیشی قیونك علمیدر
ونسف قضاسنده برقریه آدیدر محدّثیندن عزیز بن سلیم البردیّ اورادندر وشیراز اولکه سنده برقریه آدیدر
الابتراد افتعال وزننده برکسه سرینلمك ایچون صوغوق صودوکمك یاخود بورکنی صوغتمق ایچون صوغوق
صوایچمك معناسنه در یقال ابترد فلان الماء اذا صبه علیه باردا اوشربه لیبرّد کبده التبرّد تفعل وزننده صوغوق
صویه کیروب طورمقله سرینلمك معناسنه در یقال تبرّد فی الماء اذا استنقع فیه الابردان تثنیه بنیه سیله صباح
واخشامه اطلاق اولنور سرین اولدقلریچون نته که بردین دخی دیرلر وابردان ظل وفیئه اطلاق اولنور البراد
بانك ضمیله والبرود قعود وزننده برنسنه دن فتورکلمك معناسنه در که ایشدن صوغومق تعبیر اولنور یقال برد الرجل
عنه برادا وبرودا اذا فتر المبرد منبر وزننده اکه یه دینور سوهان معناسنه قتل معناسنه اولان برددن اسم آلتدر البرادة
بانك ضمیله اکه آغزندن توکیلن اکنتی یه دینور البردیّ فردیّ وزننده قوغه اق وحصیر اوتی دیدکلری سازلغه
دینور که آندن حصیر نسج اولنور مصباحك بیاننه کوره بو برد لفظنه منسوبدر البردیّ کردیّ وزننده برجنس
اعلا خرما آدیدر فارسیده سنك اشکنك دیدکلریدر و محمد بن احمد بن سعید الجبانیّ البردیّ محدّثیندندر لکن بو برده یه
منسوبدر البرید فرید وزننده اولاق ایچون منزلخانه لرده مرتب اولان آتلره وقاطرلره دینور که منزل طواری تعبیر
اولنور ورسول معناسنه در که برمحله کوندریلن ایلچی واولاق وساعی مقوله سیدر ودرت فرسخ مسافه یه دینور که
اون ایکی میل مسافه دن عبارتدر هر فرسخ اوچ میل مسافه در بعض نسخه ده فرسخان عنوانده مرسوم اولمغله
شارح دیر که کتب لغتده برید فرسخان ایله مفسر اولوب مؤلفك فراسخ اربعه ایله تفسیری حقیقت شرعیه در مطلب
قالدیکه اساندن ونهایه دن وفائقدن وشرحدن مستفاد اولدیغی اوزره برید کلمه سی فارسی اولان بریده دم کلمه سندن
مخفف ومعرّبدر که قویرغی کسلمش دیمکدر سلفده منزل طوارلرینك علامت ایچون قویرقلرنی قطع ایدرلر ایدی
بعده اول بریده راکب اولان ایلچی یه واولاغه ده اطلاق اولندی کیده رك سکتین بیننه یعنی میانه سی ایکی یاخود
درت فرسخ مسافه یی مشتمل اولان ایکی منزلخانه نك میاننده اطلاق اولندی سلفده هر ایکی یاخود درت فرسخ
محلده برر منزلخانه مرتب اولور ایدی و بو تعبیر لسانمزده منزل ایله معبردر که اصل منزل اسم مکاندر منزل آتنده
واولاقده دخی مستعملدر پس مؤلفك المرتب قولی البغل المرتب تقدیرنده در شارح دیر که سلفده منزل حیوانی
قاطره مخصوص ایدی حتی شارح المرتب قولنی فی ثغر اورباط ونحو ذلك وکان یرتب فی کل سکة بغال عبارتیله تقیید
ایلمشدر و بعض امهاتدن منفهم اولان بودر که برید ذکر اولنان ثبوت ولزوم معناسنه اولان برددن مأخوذدر طریق
معلومه سنه ملازم اولان اولاغه وایلچی یه اطلاق اولنوب بعده بو مناسبتله هر سریع ورونده یه واول جمله دن
اولاغك مرکوبنه اطلاق اولندی حتی قوشك ایکی جناحنه ده بریدان اطلاق ایلدیلر بعده اولاقلرك مکان
مخصوصلرینه ده اطلاق ایلدیلر ومؤلفك واثنی عشر میلا قولی عطف تفسیریدر انتهی و برید فرانق یعنی دائما
ارسلانك اوکنده کیدن قره قولاق تعبیر ایتدکلری جانوره ده اطلاق اولنور ارسلانك اوکنجه یك کبی انذار ایچون
حیقره رق کیتدیکیچون زیرا آنك سسنی ایشیدن حیوانلر ارسلان کلدیکنی حس ایله برطرف اولورلر کذلك برید
منزل آتلری اوزره تعیین اولنان سوریجیلره اطلاق اولنور که اولاقلرك اوکلرنجه چاپارلر سکة البرید خوارزم
شهرنده برمحله در محدّثیندن ابراهیم بن محمد بن ابراهیم ومنصور بن محمد الکاتب البریدیّان اورادندر بردی جمزی
وزننده دمشق شامده جاری نهرلرك اعظمی اولان نهرك اسمیدر مخرجی زبدانی ناحیه سنده در وعجازده برجبل
وحلب قضاسنده برقریه وطرسوس ترابنده برنهر آدیدر بردیا فتحتیله ویای مشدده ایله شامده برموضع
یاخود برنهرك اسمیدر نبرد زبرج وزننده برموضع آدیدر بردون فتحتیله ودال مشدده ایله یمنده ذمار قضاسنده

برقریه آدیدر البردة فتحاتله بیکارك اورته سنه دینور تقول شربت من بردة العین ای من وسطها و بردة بنت موسی
بن نجیح درکه محدثه در بردة الضأن بانك ضمیله برنوع سوده اطلاق اولنور البردآء کرماء وزننده دتره دیجی اسمه
علتنه اطلاق اولنورا وشمه ایله کلدیکیچون مترجم دیرکه مزهرده بیان اولندیغی اوزره رحضاء دخی بو وزنده درکه
ترایله کلن اسمه علتنه دینور و بونلر صعدآء ونفساء وعشرآء کبی فعلاء وزننده وارد اولان مؤنثدر زیرا
حمی مؤنثدر یقال اخذته البردآء ای الحمی بالقرة ذوالبردین بانك ضمیله عامر بن احیمرك لقبیدر ومشاهیر اسخیادن
ربیعه بن ریاحك لقبیدر الابیرد مصغر بنیه سیله حمیر قبیله سندن برآدم ایدی که بنی سلیم قبیله سنه کیدوب
واوراده قتل اولندی وابیرد الیربوعی شعرادندر وابیرد بن هرثمة العذری شاعر آخردر البارده اعلام نسواندندر
برداد صلصال وزننده اسمادندر ابراهیم بن برداد محدثیندندر بردان سلمان وزننده سمرقند قضاسنده برقریه در
بردان فتحاتله برموضعدر و بردان ابراهیم بن سالم القرشی التیمی المدنی لقبیدر بدرندن حدیث روایت ایلمشدر
صحیح بخاریده مذکوردر و بردان نخله شامیه ده بر پیکار آدیدر وسماوه ده برصو آدیدر ونجد بلادنده عقیل قبیله سی
یوردنده برصو آدیدر وحجازده بنو نصر قبیله سی یوردنده برصو آدیدر و بغداد قضاسنده برقریه در حافظ ابوطاهر
السلفی شیخی ابوعلی محمد البردانی اورادندر وکوفه قضاسنده برقریه در وطرسوس ترابنده برنهر ومرعش جوارنده
برنهر وتباله ده دارة جلجل حذاسنده برقویی و یمنده نهد بلادنده برموضع و یمامه ده برموضع وحمی قضاسنده
برچوراق صو آدلریدر الابرد احمر وزننده قپلانه اطلاق اولنور قتال اولدیغیچون جمعی ابارد کلور مؤنثی ابرده در
بردالخیار فردالدیار وزننده محدثیندن برینك لقبیدر بردانیه فتحاتله بلد اسکاف نواحیسنده برقریه در القدوة
احمد بن مهلهل البردانی الحنبلی اورادندر البردی جهنی وزننده که ایوب بن عبدالرحیم بن البردی البعلی ایله
مشتهردر محدثیندندر اصحابندن بزلر حدیث روایت ایده رز که متأخریندندر واوس بن عبدالله البریدی که
زبیری وزننده درجدی اولان بریدة بن الحصیب الصحابی حضرتلرینه منسوبدر وسرخاب البریدی رواة
حدیثدندر و بریده و براد شداد وزننده اسامیدندر ابوالابرد تابعیندندر اسمی زیاد ایدی بردشیر اردشیر وزننده
کرمان ایالتنده بربلده در بانیسی اسمی اولان اردشیر ایله مسمی اولوب بعده تعریب اولندی بردرایا بانك ودالك
فتحیله نهروان بغداد اعمالندن برموضع اسمیدر البرجد جمیله قنفذ وزننده قالین کلیمه وآبایه دینور برجد
ابجد وزننده عربدن برآدمك لقبیدر بردجرد بانك فتحی ورانك ضمی وجیمك کسریله همدان قربنده بربلده
معروفه در البرخداة بانك ضمی ورانك فتحی وخانك سکونیله اتنه طلوبدنی تروتازه ونازك اولان خاتونه دینور
برقعید زنجبیل وزننده موصل قربنده بربلده در البرند فطحل وزننده شول قلیجه دینور که آنده اثر قدیم یعنی
دموری چکلورکن بر یرنده اثر قالمش اوله علی قول برند فرند وزننده ومرادفیدرکه قلیجك جوهرینه دینور
طبان وخراسانی قلیجلرده اولور ورانك فتحیله ده لغتدرکه فطحل وزننده اولور وعرعرة بن البرند وهاشم بن
البرند محدثلردر المبرندة اسم فاعل بنیه سیله وجودی انلو شیشمانجه خاتونه دینور یقال امرأة مبرندة
ای الکثیرة اللحم بزده بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله نسف اعمالندن برقریه آدیدر نسبتنده بزدوی
وبزدوی دینور واوزیاده سیله معمریندن قریه مرقومه دهقانی یعنی سرکرده اهالیسی اولان منصور بن محمد بن
قرینه یاخود مزینه که بوصحیحدر اورادندر امام بخاریدن جامع صحیحی تحدیث ایدن محدثلرك الك آخریدر البعد
بانك ضمی وعینك سکونیله ایراقلق معناسنه اسمدر قرب مقابلیدر یقال بینهما بعد ای ضد قرب و بعد
مصدر اولور ایراق اولمق معناسنه یقال بعد الشیء بعدا من الباب الخامس ضد قرب و موت معناسنه استعمال
اولنور یقال بعد الرجل اذا مات وعربلر بددعا موقعنده بعدا له دیرلر ابعده الله معناسنی اراده ایدرلر که حق تعالی
اولکسه یی یردن بعید ایلیسون بردخی آنی کورمیه لم دیمکدر نته که سحقا له دیرلر بو معناده و بونلرده مختار اولان
مصدریت اوزره منصوب اولمقدر بنوتمیم فعله بعدا له وسحقا له دیرلر و بعد و بعاد کتاب وزننده که بو دخی مصدردر
لعن ونفرین معرضنده استعمال اولنور که خبردن یاخود حیاتدن بعید اولسون دیمك اولور یقال بعدا له و بعادا
ای لعنا و بعد و بعده هایله رأی وحزم وفکر درست معناسنه استعمال اولنور که دوراندیشه نك لازمیدر
یقال انه لذو بعد و بعدة ای ذو رأی وحزم و بعده بعد کبی ایراقلق معناسنه اسمدر تقول بیننا بعدة من الارض
ومن القرابة البعد فتحتینله بو دخی ایراق اولمق معناسنه در یقال بعدت الدار بعدا من الباب الرابع ضد
قربت وهلاك اولمق معناسنه در یقال بعد الرجل بعدا اذا هلك و بعدا ایراق معناسنه اولور که مبالغه وصف
بالمصدردر یقال منزل بعد ای بعید البعد والباعد والبعاد بانك ضمیله صفتلردر ایراق اولان شیئه دینور

بعید کلمه سنك جمعی بعدآء کلور کرماء کبی و بعد کلور ضمتینله رغیف ورغف کبی و بعدان کلور رغفان کبی وکاهیجه
باعد کلمه سی تأکید ایچون ایراد اولنور یقال بعد باعد مبالغة و یقال تنح غیر بعید وغیر باعد وغیر بعد بفتحتین
ای کن قریبا یعنی برمقدار آلارغه جه اول اتمایك ایراغه کتمه دیمکدر المبعد میمك کسریله منجل وزننده دائما
دور و دراز سفر ایدن آدمه دینور یقال رجل مبعد ای بعید الاسفار الابعاد همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در
یقال ابعده ضد قربه و بددعاء موقعنده استعمال اولنور یقال ابعده الله ای نحاه عن الخیر یعنی حق تعالی آنی
خیردن و فلاحدن بعید ایلسون و یقال ابعده الله ای لعنه یعنی حق تعالی آنی رحمتدن بعید ایلسون المباعدة مفاعله
وزننده والبعاد قتال وزننده والتبعید تفعیل وزننده بعید ایلمك معناسنه در یقال باعده مباعدة و بعادا
و بعده تبعیدا بمعنی ابعده الابعد اقرب وزننده والبعد صرد وزننده ذم و قدح معرضنده خیر ومنفعت معناسنه
استعمال اولنور یقال انه لغیر ابعد و بعد ای لا خیر فیه اصل ابعد و بعد غور و کنه وقعر معناسنده مستعار اولمغله
معنای مزبورا کالازم کلمشدر پس فلان غیر ابعد و بعد قولی فلان ایچون برخصوصده غور یعنی برایشك کنه وحقیقتنه
اطلاع ایده جك ذهن و نظری یوقدر اندیشه سی یوفقه ساده دل آدم اولمغله ایشه کوجه صالح دکلدر دیمکدر
و یقال ما عنده ابعد او بعد ای طائل و فائدة شارح دیرکه بوراده ما کلمه سی الذی معناسنه اولمغله آنك قتنده اولان
نفع ومطلوب سائرلرده اولاندن ابعددر دیمك اولور یاخود نافیه یه حمل ایله آنك یانده غور وحقیقتلو برمنفعت
یوقدر دیمك اولور بعد صکره دیمکدر که قبل مقابلیدر مفردا ذکر اولنورسه مبنی ومضافا ذکر اولنورسه معرب
اولور وحکی من بعد بالجر وافعل بعدا بالنصب و یقال جئت بعیدکما ای بعدکما الاستبعاد ایراقلشمق معناسنه در
یقال استبعد عنه بمعنی تباعد وایراق عد ایلمك معناسنه درکه ایراقسمق تعبیر اولنور یقال استبعد الشیء اذا عده
بعیدا البعید زبیر وزننده بعد لفظندن مصغردر بعیدات جمعیدر دویرات کبی ترکیده آندن صکره جه ایله
تعبیر اولنور ومنه یقال رأیته بعیدات بین ای بعید فراق ومکبر اوله رق بعیدات بین دخی دیرلر شارحك بیانه کوره
برآدم برکسه یی بردفعه کوروب بعده مفارقت ایلیوب ینه کوروب مفارقت ایلدکدنصکره بردخی کوردکده رأیته
بعیدات بین دیرکه فراق صکره جه لرنده کوردم دیمکدر که حاصلی آرالق آرالق کوردم دیمك اولور بوراده تصغیر
تقریبی مفیددرکه مابینك فاصله لی اولمزیرا ظرفك تصغیری تقریبی متضمندر و بونك جمعی غیر قیاس اوزره در
زیرا مذکردر اما بعد بر کلمه درکه خطبای عرب امرآء محضرنده انشاد ایلدکلری خطبه ده بعد الدعاء ایراد
ایدرلر بعد دعائیلك تقدیرنده در ابتدا داود علیه السلام علی قول کعب بن لوی تکلم ایلمشدر پس مؤلفینك
دیباجه لرده اما بعد قوللری بعد البسملة والحمدلة والتصلیة تقدیرنده اولور الاباعد اقارب مقابلیدرکه نسب
جهتندن ایراق یعنی ایراقدن خصم اولان کسه لره دینور بعدان سحبان وزننده یمنده بر نا حسیه آدیدر
بغداد داللرین مهملتین ایله و بغذاذ ذالین معجمتین ایله وهر برنی آخر اوزره تقدیمله که درت لغت اولور و بغدان نونله
و بغدین تثنیه بنیه سیله و مغدان میمله که مجموعی یدی صورتدر مدینة السلام اسمیدرکه عراقك دار الملکی
اولان شهر بهشت آباد اوله جقدر شارح دیرکه مشهوری بغداددرکه کلمه فارسیه در بغ صنم اسمی اولمغله عطیه
صنم دیمکدر و برهان قاطعده باغ داد مخففی اولمق اوزره مرسومدر و بعضلر ذال معجمه ایله بغذان و بغذین ومغذان
و بغدام و بهداد صورتلرنی دخی زیاده ایله اون ایکی یه ابلاغ ایلمشدر سلفده نهر شطك حذاسنده قوشلر قلعه سی
دیدکلری محلده ایدی بعده منصور دوانقی حالا موجود اولان سوادی بنا واسم دجله وادی السلام اولمغله شهر
مزبوری دخی مدینة السلام ایله مسما ایلدی التبغدد تدحرج وزننده بغداده منتسب اولمق یعنی بن بغداد اویم
دیمك یاخود بغداد اهلنه تشبه ایلمك یعنی بغدادلولنمق معناسنه در یقال تبغدد الرجل اذا انتسب الی بغداد
او تشبه باهلها شارح دیرکه بو ماده دن بغداده لفظی بغداده منسوب جماعته اطلاق اولنور هیاطله واحامره
قبیلندندر باغنده برقریه مغر وفه در واسط قرالرندندر بافد سکون فاایله که اجتماع ساکنیله درکرمان ایالتنده
بربلده در یاقت معربیدر البلد فتحتینله والبلدة لامك سکونیله مکه مکرمه شرفها الله تعالی اسمیدر شارح
دیرکه نفخیما ثریایه النجم اطلاقی قبیلندندر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بلد و بلده محیط ومحدود ومعین اولان شول مکانه
دینورکه قطان وسکاننك اجتماع واقامتلریله متاثر اوله جمعی بلاد و بلدان کلور شهره بلده اطلاقی بو جهتله در وآبادان
اولمیان مفازه یه بلده اطلاقی موطن وحوش وترابه موطن حشرات ومقبره یه موطن اموات اولدیغنه مبنی در
وحاجبین بیننده اولان آچقلغه بلده اطلاقی محدود اولان مکان مذکوره تشبیهله درکذلك دوه نك کوکسی مهره سنه
بو جهتله در وکاه اولور که صدر انسانده مستعار اولور و ذکر اولنان تاثر اعتباریله اثر ونشان معناسنه استعمال

اولنور واقامت اعتباریله لزوم واقامت والزام معنالرینه استعمال اولنور وموطننه ملازم اولان کسه غیر موطننده
متحیر اولمق مناسبتیله تحیر و دهشت وانجماد ذهن معنالرینه استعمال اولنور الحاصل هر جزؤ تعریفندن
بر وجه اعتباریله بر معناده استعمال اولنور انتهی واطرافندن مستحیز وممتیز ومتعین اولان هر قطعهٔ ارضه بلد
و بلده اطلاق اولنور کرك عامر یعنی آبادان وکرك غامر یعنی شنلکدن و بنادن وزراعت واشجار مقوله‌سی
عمارت اثرندن خالی اولسون وطپراغه اطلاق اولنور و بلد قبر ومزاره ومزارستانه اطلاق اولنور وخانه وسرایه
اطلاق اولنور ودوه قوشنك یواسنه دینور که آنده یمورطه چقاررو بلد جزیرهٔ ابن عمرده برشهرك اسمیدر کذلك فارس
اولکه‌سنده برشهر و بغداد قضاسنده برقریه آدیدر وحمی ضریه‌ده برطاغك اسمیدر وبلد جسدده وسائر
نسنه‌ده اولان اثر و نشانه‌دینور یقال فی جلده بلد ای اثر بو معناده جمعی ابلاددکلور اثر وآثار کبی وبلد کوکسه
اطلاق اولنور صدر معناسنه وال آیه سنه اطلاق اولنور ومنازل قمردن برمنزل اسمیدر که نعایم ایله سعد ذابح
نام منزللر ماینده کواکبدن ساده برقطعه‌در و کاهجه آندن منصرف اولوب قلاده‌یه نزول ایدر که آلتی عدد
کواکب مستدیره‌دن عبارت وقوس شکلنده‌در و بونلر قوس برجنده‌در و بلد کمجیلرك اسقندیل تعبیر ایتدکلری
نسنه‌یه دینور که قورشوندن مصنوع یوالق شاقول کبی برشیء در آنکله دکزك صو یی قیاس ایدرلر یقال قاس
الملاح الماء بالبلد وهو هنة من رصاص یقیس بها الملاح الماء و بلد مطلقا ارضه اطلاق اولنور جزؤك اسمی کله اطلاق
ایلدیلر و بلد مصدر اولور قاشلرك ارالغی قیلدن ساده آچق اولمق معناسنه نته که بلده دخی بو معنایه در بانك ضمیله یقال
بلد الرجل بلدا او بلدة من الباب الرابع اذا کان ابلج بعض امهاتده ضمیله بلده اسم اوله رق مقیددر و بلد برنسنه‌نك
اصل و عنصرینه اطلاق اولنور و شول یره اطلاق اولنور که آنده اصلا بر چقور و اوجاق مقوله‌سی حفر اولنموب
وقطعا آتش یانوب بر یرنی تغییر ایلمامش اوله یعنی خلقت اصلیه‌سی اوزره اوله و بوغازك چقوریله چوره‌سنه یاخود
وسطنه دینور و جنس مکانه دینور عراق و شام کبی که ولایت و اولکه اوله جقدر آندن جزؤ مخصصه یعنی حفرز
اولان برقطعه‌یه که معمور و ماهولدر بلده دینور هایله بصره و دمشق کبی پس بلدة دمشق من بلد الشام وبلدة
القاهرة من بلد مصر عنوانده تعبیر اولنور و بلده اندلس دیارنده برشهر آدیدر شیوخ معتزله‌دن سعید بن محمد
البلدی اورادندر و بلد فتحتینله کذلك مصدر اولور ناس برارض ایچون بر بریله قتال ایده رك آکا ملازمت ایلمك
معناسنه‌در که آنده اقامت ضمننده بر بریله مقاتله ایلمکدن عبارتدر یقال بلد القوم و بلدوا بلدا من الباب الرابع
والاول اذا لزموا الارض یقاتلون علیها البلود قعود وزننده بریرده دوام اوزره مقیم اولمق علی قول اول یری
بلده ایدنمك معناسنه‌در یقال بلد بالمکان بلودا من الباب الاول اذا اقام به ولزمه او اتخذه بلدا الابلاد همزه‌نك کسریله
برآدمی برنسنه‌یه علی الدوام ملازم قلمق معناسنه‌در یقال ابلده ایاه اذا الزمه و برکسه‌نك دابه‌سی بلید اولمق معناسنه‌در
یقال ابلد القوم اذا صارت دوابهم بلیدة ویره یاپشمق معناسنه‌در کرك حقیقی اولسون وکرك معنوی اولسون که
کمال فقر وفاقه‌دن کنایه اولور یقال ابلد القوم اذا الصقوا بالارض المبالدة مفاعله وزننده بر بریله قلجله یاخود
دکنکله اورشمق معناسنه‌در یقال بالده مبالدة اذا بالطه بالسیوف او العصی التبلد تفعل وزننده که کند
وکاهل المق معناسنه‌در که بلادت آیه‌دن مأخوذدر تجلد مقابلیدر یقال تبلد الرجل والدابة ضد تجلد و تبلد
ندامتدن ناشی های مدد دیو اللری بر برینه چالمق معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا اصفق بدیه و سرکشته ومتحیر
اولمق معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا تحیر و برنسنه‌یه تحسر و تاسف و تلهف ایلمك معناسنه‌در یقال تبلد الرجل
اذا تلهف ویره دوشمك معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا اسقط الی الارض وآخر کسه‌نك بلده‌سنه یا ارض مجد ودسنه
مسلط اولمق معناسنه‌در یقال تبلد الامیر اذا تسلط علی بلد الغیر وقطعا شنلکی اولمیان بلده نزول ایلمك معناسنه‌در
یقال تبلد القوم اذا نزلوا ببلد مابه احدو تأسفدن ناشی ایکی اللرینی آرقه‌سنه دوندرمك معناسنه‌در یقال تبلد
الرجل اذا قلب کفیه البلادة جلاده وزننده برکسه فهمسز و اذعانسز کند و ناقص العقل و کوردل اولمق
معناسنه‌در یقال بلد الرجل و بلد بلادة من الباب الخامس والرابع اذا کان بلیدا البلید امیر وزننده والابلد
کند ذهن و کاهل و کوردل اولان کشی‌یه دینور که فطن و ذکی مقابلیدر مؤلف تبلدی تجلده مقابل تفسیر ایدوب
بونلری آنك مضمونته احاله ایلمکله بلادت جلادت مقابلی اولمش اولور لکن جمیع امهاتده هم جلادت وهم
فطانت مقابلی اوله رق مبیندر و بلید اشکنسز قاران دابه‌یه دینور که هر نقدر رکض و تحریك اولنسه نشاطلنوب
اسمز اوله یقال جمل و برذون بلید ای لاینشطه تحریك وابلد عظیم الجثه دیزمان کسه‌یه دینور که بلادت آنك
لازمه‌سندندر یقال رجل ابلد ای العظیم الخلق المبلود معتوه و فرتوت آدمه دینور التبلید تفعیل وزننده

بطالیندن اولمق معناسنه‌در که امور دنیویه واخرویه‌دن اصلا برشیئه توجه ایلیوب بیکار اولمقدن عبارتدر یقال
بلد الرجل تبلیدا اذا لم یتجه لشیء و جود و سخادن بی بهره اولوب دائما بخل وامساك اوزره اولمق معناسنه‌در
یقال بلد فلان اذا بخل ولم یجد و برآدم کندیسنی یره چالمق معناسنه‌در یقال بلد الرجل اذا ضرب بنفسه
الارض و بلوت امساك مطر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بلدت السحابة اذا لم تمطر و یارش آتی کبر و قالمق
معناسنه‌در یقال بلد الفرس اذا لم یسبق البلندی بانك ولامك فتحی وقصر ایله یك عریض اولان شیئه دینور
المبلندی اسم فاعل بنیه‌سیله صلب وقوی اولان ارکك دوه‌یه دینور و کوده‌سی اتلو کثیر اللحم انسان وحیوانه دینور
المبلد محسن وزننده اسکیدن قالمش حوضه دینور البلدة بانك ضمیله آچق قاشلو اولمق معناسنه‌درکه ذکر
اولندی و بو بلد معناسی اولان ارض محدوده‌دن مأخوذدر واول مناسبتله یوزك دائره جه مرئی اولان چهره‌سنه
و قلغنه اطلاق اولنور یقال ما املح بلدة وجهه ای هیئته بلدود قربوس وزننده مدینه نواحیسنده برموضع
آدیدر البلد بانك ضمیله حصاة القسم اسمیدر کرك التوندن و کوموشدن وکرك قورشوندن اولسون وحصاة
القسم شول خرده طاشلره دینور که سفرده یاخود صو عزیز اولدیغی یرلرده برقاب ایچره وضع واوزرینه آنلری
اورته جك قدر صو دوکرلر و بو طریقله بینلرنده تقسیم ایدرلر واکا مقله دخی دیرلر شارح دیر که التوندن ونحاسدن
خرده چقل کبی بندقه‌لر دخی دوزرلر البلند سمندوزننده قنه‌اغاجنك کوکنه دینور البند بانك فتحی ونونك
سکونیله بیوك سنجاغه دینور علم کبیر معناسنه شارحك بیانی اوزره فارسیدن معربدر جمعنده بنود دینور سنجاغك عربیده
لواء ورایه کبی اسملری واردر لکن لواء بیراقده مستعملدر وکوچك سنجاقده دخی مستعملدر ورایه بند کبی بیوك سنجاقده
مستعملدر وعلم جمله‌سنه عامدر سرعسکر اولان رایه‌یه و لواء سرعسکره تابعدر ور سنجاق بکنه منصب اولمغه
چسپان حکومتکاهه‌ده لواء اصطلاح اولمشدر لکن هر اولکه‌ده تعبیرلر مختلفدر روم دیارنده بند و لواء وسنجاق
وشامده جند و حجازده عرض وعراقده کوره واهوازده طسوج وجالده که اصفهان اولکه‌سیدر رستاق وعنده
مخلاف تعبیر اولنور انتهی و بند مستعمل اولان حیله ومضوبه‌یه دینور که فندودوزن تعبیر اولنور وصو سدینه دینور که
صو بندی تعبیر اولنور بو نلر فارسیدن مأخوذدر و بند برموضع آدیدر وسطرنج اوبونده فرزایله منعقد اولان بندقه
دینور البند بانك کسریله امم سالفه‌دن سند نام کسه‌نك قرنداشلری اسمیدر که برجماعت ایدی مترجم دیر که کتب
تواریخده یرفین بن یقطن بن حام بن نوحك هند وسند و بند نام اوچ اوغلو وار ایدی که هند هندستانی وسند
سندستانی اختیار وآباد ایلدیلر دیو مشرو حدر البنودة سفوده وزننده کونه دینور برمعناسنه بندویه
نفطویه وزننده اعلام رجالدندر عوف بن بندویه و محمد بن بندویه محدثلردر البود بانك فتحی وواوك سکونیله
قویی‌یه دینور بئر معناسنه بهدی سکری وزننده مشاهیر عربدن ابن سعد بن الحارث بن ثعلبه‌در و بهدی یاخود ذو بهدی
برموضع آدیدر ام بهد بنت ربیعه‌در که برمعروفه خاتوندر البواهد نواهد وزننده آفات ودواهی‌یه دینور البواد
بانك فتحیله والبید کیدوزننده والبیاد بانك فتحیله والبیود قعود وزننده والبیدودة حیدوده وزننده برکسه
منقطع اولمق وجه اوزره کتمك معناسنه‌در که نام ونشانی نابود ونابدید اولمقدن عبارتدر یقال باد الرجل یبید بوادا
وبیدا وبیادا و بیودا و بیدودة اذا ذهب وانقطع اصول سائره‌ده هلاك ایله مفسر اولوب مؤلفك مآل تفسیری
دخی اودر و بیود کونش باتمق معناسنه استعمال اولنور یقال بادت الشمس بیودا اذا غربت البیداء صحراء
وزننده چول بیابانه دینور فلاة کبی جمعی بید کلور عید وزننده و بونده قیاس اولان بیداوات اولمقدر زیرا بیدوزنی
تکسیر صفاتدر و بیداوات وزنی تکسیر اسمادر وبیداء بین الحرمین بردوز ارضك آدیدر البیدانة سکرانه
وزننده دیشی یبان اشکنه دینور که اسم اولور علی قول بیداءده یعنی تنها بیابانده ساکن اولاننه دینور پس جوهری
وهمندن ناشی اسم اوله رق رسم ایلمشدر جمعی بیدانات کلور بید بانك فتحی وبانك سکونی ودالك فتحی اوزره
بناسیله و بایده بانك اشباعیله غیر معناسنه‌در یقال فلان کثیر المال بید انه و باید انه بخیل ای غیر انه وعلی معناسنه
اولور یعنی استعلا ایچون اولور لکن اصول سائره‌ده مع معناسیله مثبتدر ومن اجل معناسنه اولور که آندن
اوتوری ایله تعبیر اولنور ومنه قوله علیه السلام انا افصح العرب بید انی من قریش وبید کثر طعامه دینور یقال
طعام بید ای ردیء بیدان میدان وزننده بر رجل آدیدر وبرموضع یاخود بنو جعفر بن کلاب جماعته
مخصوص برصو آدیدر فصل التاء تبرد زبرج وزننده برموضع آدیدر التریدی فریدی وزننده تریده
منسوب دیمکدر که مراد عمر بن محمد نام شاعردر شارحلرك بیاننه کوره بو مصحفدر صواب اولان زای معجمه ایله اولمقدر که
عنده بربلده‌در ماترید بانك ضمیله بخاری قضاسنده برقریه‌در امام الهدی ابو منصور محمد بن محمد بن محمود المفسر

مطلب

المتكلم الماتريدى اورادندر التقدة تانك كسرى وفتحيله كزبره اسميدركه كشنش ديدكلرى نباتدر وكرويا، يعنى
قرمان كيونى وطنلوجه اوت ديدكلرى نباته دخى دينور التقرد زبرج وزننده بودخى كرويا، اسميدركه قرمان
كيونيدر على قول مجموع ابزاره دينور اسم جنسدر التالد صاحب وزننده والتلد تانك فتحى وضمى ولامك
سكونيله وفتحتيله لغتدر والتلاد كتاب وزننده والتليد امير وزننده والاتلاد همزه نك فتحيله والمتلد مكرم
وزننده بركسه نك خانه زادى اولان قول وجاريه ودواب ومواشى مقوله سنه دينوركه مال قديم تعبير اولنور وبو طارف
وطريف مقابليدركه مال حادث تعبير اولنور التلود قعود وزننده مال قديم اولمق معناسنه در يقال تلد المال تلودا
من الباب الاول والثانى اذا كان تالدا و بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تلد بالمكان تلودا من الباب الاول اذا اقام به
شارحك بيانى اوزره بونلرده تاء واودن مبدله در الاتلاد همزه نك كسريله مالى تليد ايلمك يعنى يانده توليد ايله
مال قديم صاحبى اولمق معناسنه در يقال اتلد المال اتلادا اذا انتج عنده وكان ذا مال تالد المتلد معظم وزننده
اسكيدن قالمش نسنه يه اطلاق اولنور كه چوقدنبرى تعبير اولنور يقال خلق متلد اى قديم التليد امير وزننده
والتلد فتحتيله شول كسيه دينوركه بلاد عجمده يعنى ديار اسلاميه نك غيريده تولد ايدوب كوچك ايكن دار اسلامه
كتورلمكله دار اسلامده نشو ونما بولمش اوله چركس وكورجى غلاملرى وجاريه لرى كبى فى الاصل عجمده تولد
ايدوب كوچك ايكن عرب اولكه سنه كتوريلوب اوراده نشو ونما بولمش اولانه دينور بعده عربدن دار اسلامه
كايه اولندى كرك عبد وجاريه وكرك سائرى اولسون فى الاصل قول جنسنه مخصوصدر اكر عبد ايسه مذكر بنيه سيله
وجاريه ايسه تليده وتلده عنوانيله اولورتنه كه مولد ومولده بلاد اسلاميه ده متولد اولان عبد وجاريه يه اطلاق
اولنور قال فى النهاية وفى حديث شريح ان رجلا اشترى جارية وشرطا انها مولدة فوجدها تليدة فردها
والمولدة التى ولدت فى بلاد الاسلام فى الواقع اكرماده مذكوره ده عرض وقيمته مؤثر اولور ايسه رد اولنور والا
ابقا اولنور واشبو ماده لر واوى اولوب معناى مذكوره دلالت وفرق ايچون تايه قلب اولنمشدر وتلد فتحتيله
مصدر اولور بريرده مقيم اولمق معناسنه يقال تلد بالمكان تلدا من الباب الرابع اذا اقام به الاتلاد اكراد وزننده
عبد القيس قبيله سندن منشعب برنيجه بطنلره اطلاق اولنور التلد تانك ضميله طوشنجل قوشنك باوريسنه
دينور التتليد تفعيل وزننده مال جمع ايدوب وبركسيه برنسنه ويرميوب بخل وامساك ايلمك معناسنه در يقال
تلد فلان تتليدا اذا جمع ومنع يعنى جمع مالا ومنع عن غيره تليد امير وزننده وتليد زبير وزننده اسامينددر
التود تانك ضميله باديه اشجارندن برشجر آديدر ذو التود برموضع آديدركه ذكر اولنان شجرك منبتى اولمغله آنكله
تسميه اولنمشدر التيد زيد وزننده رفق وسهولت وتأنى معناسنه در يقال تيدك ياهذا اى اتئد يعنى ترفق
ولا تعجل اتئد وأد ماده سندن اولمغله بونك دخى اصلى واودر ويقال تيدك زيدا اى امهله واشبو تيدك كلمه سى
مصدر دروكاف مجرور در ياخود اسم فعل امر در وكاف خطابيه در رويدك كبى وابن مالك اسم فعل اولمغه حصر
ايلمشدر ويقال تيد زيد بجر زيد وبو مصدر اولمغه مبنيدر كه فضرب الرقاب قبيلندن اولور تيدد تانك ودالك
فتحيله برموضعدر فصـــــل الثاء المثلثة الثأد فتحتيله زبرزمينده اولان ياش طپراغه دينور ثرى معناسنه
وياشلغه دينور ندى معناسنه وصوغوقلغه دينور وثأد مصدر اولور نمناك اولمق معناسنه يقال ثئد الشئ ثأدا
من الباب الرابع اذا ندى واوشومك معناسنه يقال ثئد الرجل اذا برد وثأد فتحتيله وهمزه نك سكونيله جائزدر
امر قبيح معناسنه در ويوموشق اولان خرما قورغنه دينور وتر وتازه وملايم اولان نباته اطلاق اولنور ومزاجه موافق
اولميان ناخوش مكانه اطلاق اولنور ياش يركبى الثئد كتف وزننده نمناك يره دينور يقال مكان ثئد اى ند واوشومش
وصوغوق كچمش كسيه دينور يقال رجل ثئد اى مقرور الثأدة فرحه وزننده تر ويوموشق وطولغون
اويلغه وصف اولور يقال فخذ ثأدة اى رياء ممتلئة الثأداء حمراء وزننده جاريه يه اطلاق اولنور اساسك بيانته
كوره عربلر تحقير محلنده يا ابن الثأداء ديرلر يا ابن الرطبه ديدكلرى كبى كه اداة دشنامدر كويا كه فاجره اولمغله فرجى
اصلا قورى قالمديغى كنايه ايدرلر وبن عاجز دكلم ديجك يرده ما انا ابن ثأداء ديرلر زيرا اولاد جاريه اكثرى عجز ايله
وضعف رأيله متصف اولورلر وبوراده مراد عرب جاريه سى اولاديدر وثأداء بون خاتونه اطلاق اولنور يقال
امرأة ثأداء اى حمقاء الثأدة نبذه وزننده كوده سى اتلو خاتونه اطلاق اولنور رطبه كبى الثأدة جهاله وزننده
سموزلك سمن معناسنه در رطوبت كبى يقال فيها ثأدة اى جهالة الثرد برد وزننده اتمكى خرده خرده
طوغرامق معناسنه در يقال ثرد الخبز ثردا من الباب الاول اذا فته شارح ديركه تهذيبده ومصباحده اتمكى
طوغرايوب ات صوينده اصلامق ايله مفسردر وثريد اكا ديرلر بوخسه مؤلفك قولنه كوره يالكز طوغرامش اتمك

اولمق اولور وبو جمله يه مخالفدر واقعا اساسده دخى ثردت الخبز وهوان تفته ثم تبله بمرق عبارتيله مؤسسدر انتهى
وثرد ثوبى بويه ايچره طالدرمق معناسنه در يقال ثرد الثوب اذا غمسه فى الصبغ وطشاقلى حيوانى انه مكه سهولت
كلمك ايچون طشاقلرنى اوغوشدرمق معناسنه در يقال ثرد الخصية اذا دلكها مكان الخصاء وذبيحه يى بيونى
طمرلرنى قطع ايتمكسزين يعنى كوربچاغله چاليه رق قتل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثرد الذبيحة اذا قتلها
من غير ان يفرى اوداجها وثرد ضعيف يغموره دينور وبرنبات آديدر الاثراد همزه نك وتاى فوقيه
مشدده نك كسريله والاثراد ثاى مثلثه ايله كه ايكيسده فى الاصل افتعال وزننده در اتمكى ثريد ايلمك معناسنه در
يقال اترد الخبز واثرده اذا جعله ثريدا شارحك بيانى اوزره اشبو اثرد اصلده اثترد ايدى افتعل وزننده
مخرجلرى متقارب اولان ثاء وتاء حرفلرينك اجتماعى مستوجب ادغام اولوب وثاى مثلثه مهموسه وتاى فوقيه
مجهوره دن اولمغله ادغامك صحتنه مانع اولديغندن ثاى مثلثه تايه وتاء ثاى مثلثه يه قلب وادغام اولنديلر التثريد
تفعيل وزننده بودخى حيوانى بيون طمرلرنى كسمكسزين قتل ايلمك معناسنه در يقال ثرد الذبيحة بمعنى
ثردها وتثريد آزجه بيلاشغه دينور ثمين كبى اسمدر يقال اصاب الارض تثريد من مطر اى لطخ خفيف
وتثريد مجروحى جنكاهدن زخمدار اوله رق اوردوسنه كوتروب كتمك معناسنه در يقال ثرد فلان على بناء المجهول
من المعركة اذا حمل مرتثا الاثردان عنفوان وزننده والمثرودة والثرودة صبوره وزننده ثريده يه دينوركه تريد
تعبير اولنسان طعامدرات صوينه اتمك طوغره مقله ترتيب اولنور ثريده معروف اولديغندن مؤلف ابتدا اكا تعرض
ايلمدى ومثروده ومثرده معظمه وزننده برمقدار يغمور ياشارديسى اصابت ايلمش يره دينور يقال ارض مثرودة ومثردة
اذا كانت قد اصابها لطخ من مطر الثرد فتحتيله ايكى دوداق يارليق اولمغه دينور يقال فى شفتيه ثرد اى تشقق
مثرود محدث مشهور عيسى بن ابراهيم الغافقى جدينك اسميدر المثرد محدث وزننده شول كسيه دينوركه
حيوانى طاشله ياخود كتك ايله ذبح ايليه كه منهياتندر على قول بچاغى كسكين اولميان قصابه دينوركه بودخى
منهياتندر المثراد مفتاح وزننده ذكر اولنان آلته دينور الثريد امير وزننده غبار كبى شرابك يوزنده تكون
ايدن شيئه دينوركه كوبده اسكيدلجه پيدا اولور الاثرنداء اغرندأو وزننده بركسه نك كوكسى اتلو اولمق معناسنه در
يقال اثرندى الرجل اذا كثر لحم صدره ابو ثراد سحاب وزننده صلحادن عوذ بن غالب المصرى كنيه سيدر
الثرمدة دحرجه وزننده اتى چيكجه پشورمك ياخود كوله بوله مق معناسنه در يقال ثرمد اللحم اذا اساء عمله
ولم ينضجه اولطخه بالرماد وثرمده دوه مرعاسى اولان شوراوت نوعندن براوتك اسميدر ثرمداء مد ايله برموضع ياخود
بنى سعد ديارنده برصو آديدر ثرمد سرمد وزننده اجا نام طاغده برشعب اسميدر الثعد رعد وزننده تازه
خرمايه دينور رطب كبى على قول ارطاب غالب اولان يعنى اولمق درجه سنه بالغ اولان قورغنه دينور وتازه سبزه وتره
مقوله سنه دينور ويوموشق نسنه يه دينور يقال ثرى ثعد اى لين وعربلر فلان كسه نك آزدن چوقدن برنسنه سى يوقدر
ديجك يرده ماله ثعد ولا معد ديرلر اى قليل ولا كثير معد دخى ثعد معناسنه در المثعئد مطمئن وزننده وجودى پالوده كبى
تروترم اولان تازه اوغلانه دينور يقال غلام مثعئد اى ناعم الثفافيد فاله سراويل وزننده قات قات اولمش بياض
بلودلره دينور ولباسك ايچ يوزنده اولان آستارلرينه دينور على قول اعرابه مخصوص برنوع لباسلره دينور وعند البعض
رشيئك آلتنه صاقلدقلرى اشياء خفيه يه دينور ياخود اشبو ثفافيد كلمه سى فثافيددر يعنى آندن مقلوبدر پس مقلوب
اولمديغى صورتده ياعباديد وشماطيط كبى مفردى مسموع دكلدر ياخود ثفيد مقوله سى مفرد ايله مقدر ومقلوب
اولديغى صورتده مفردى اصلنك مفردى اولور المثافيد مصابيح وزننده بودخى جامه لرك آستارلرينه دينور
شارحك قولنه كوره مفردى مثفددر ميمك كسريله التثفيد تفعيل وزننده لباسى آستارلمق معناسنه در يقال
ثفد درعها تثفيدا اذا بطنه نسخه لرده ضمير تأنيثله بطنها عنوانده مرسوم اولمغله غلطدر زيرا درع الحديد
مؤنث ودرع المرأة مذكردر كذلك درعه نسخه لرى غلطدر ثكد ثانك فتحى وكافك سكونيله بنو تميم يوردنده
برصو آديدر ثكد ضمتنيله بشقه برصو آديدر الثلد ثانك فتحى ولامك سكونيله فيل قسمى صوبوق ترسلمك
معناسنه در يقال ثلد الفيل ثلدا من الباب الثانى اذا سلح رقيقا شارح ديركه بوفيله مخصوصدر سائر حيوانده
استعمال اولنمز الثمد ثانك فتحى وميمك سكونيله وفتحتيله لغتدر والثماد كتاب وزننده اصل وماده سى اولميان
آزجه صويه دينوركه كيروسى كلمز اولور على قول بعض طاشلق مقوله سى درشت يرلرده ايركيلوب قلان برمقدارجه
صويه دينور ياخود قيش موسمنده ظهور ويازهنكامنده زائل اولان صويه دينور وثمد ثمد وزننده مصدر اولور صوبى
ثمد اوله رق اتخاذ ايلمك معناسنه دركه برچقور مقوله سى يره برمقدار صو ايركيلدوب حفظ ايلمكدر يقال ثمد الرجل

الماء ثمدا من الباب الاول اذا اتخذه ثمدا بان جعل ماء المطر فی الركايا والاحفار وصو بی آزالتمق معناسنه در
بو مناسبتله ثمدته النساء دیرلر زقن ماء معناسنه كه خاتونلر فلانك ماء صلبنی افنا ایلدیلر دیمكدر اول آدمه مثمود دینور
كاسیذكر وثمد سمورمك معناسنه در یقال ثمد الرجل اذاسمن الاثماد همزه نك كسریله والاستثماد بونلرده
ثمد معناسنه در یقال اثمد الرجل الماء واستثمده بمعنی ثمده واستثماد بر آدمدن عطیه واحسان طلب ایلمك معناسنه
استعمال اولنور كه مال كثیرندن شیء قلیل ایستمكدر یقال استثمده اذا طلب معروفه قال فی الاساس استثمدنی فلان
فثمدت ای استعطانی فاعطیت الاثماد اعماد وزننده والاثماد ثای مشدده ایله آزجه صو به كلمك معناسنه در
یقال اثمد الرجل واثمد اذا ورد الثماد واثمد كلمه سنك اعلالی اثرد ماده سنده بیان اولندی المثمود محمود وزننده
شول صو یه دینور كه كثرت وازدحامدن توكنمكه قریب اولوب همان بر مقدارجه قالمش اوله یقال ماء مثمود اذا نفد
من الزحام علیه الا اقله وشول كسبه اطلاق اولنور كه كندیدن پك چوق استعطا اولنمغله و یرمكدن موجودی
توكنمش اوله یقال رجل مثمود اذا كان قد سئل ففنی ماعنده عطاء ای سأله الناس فاعطاهم كثیرا حتی فنی ماله وشول
كشی یه اطلاق اولنور كه كثرت جماعدن خاتونلر صلبنده اولان نطفه سنی قطع وافنا ایلمش اوله یقال رجل مثمود
اذا كان قد ثمدته النساء ای زفن ماءه یعنی منیه الاثمد همزه نك ومیمك كسریله سرمه طاشنه دینور حجر الكحل معناسنه
بو دیارلرده سرمه اصفهانی دیو مشهوردر قلای ایله ممزوج بر سیاه طاشدر ابوسی اصفهانده طاغ اتكلرنده اولور
مغرب دیارنده دخی اولور محققله سرمه ایدوب كوزه چكرلر اثمد احمد وزننده ومیمك ضمیله ده زبانزددر بر موضع آدیدر
شارح دیر كه امرء القیسك اشبو * تطاول لیلك بالاثمد * ونام الخلی ولم ترقد * بیتنده اثمد موضع مذكوردر الاثمیداد
اصمعداد وزننده سمورمك معناسنه در یقال اثماد الرجل اذا سمن ثمود صبور وزننده قدمادن بر قبیله آدیدر
غیر منصرفدر قبیله اعتباریله ومنصرف اولور ابو قبیله اسمی اولمق اعتباریله وثانك ضمیله ده زبانزددر وقرآن كریمده
ضمیله ده قرأت اولنمشدر و بونلر قوم صالح علیه السلام در المثمعد مضمحل وزننده بشره سی ظاهر وكشاده
وهیئتی لطیف ونرم ورنكین ونازك اولان چهره یه دینور كه شعرانك جانبخش اولدقلری روی دلارادر یقال وجه
مثمعد ای ظاهر البشرة الحسن السحنة الثمعد سرمد وزننده چهره سی وصف مذكوراوزره اولان تازه
اوغلانه دینور یقال غلام ثمعد اذا كان وجهه مثمعدا المثمغد غین معجمه ایله مثمعد وزننده كوده سی پك یاغلو
سموز اوغلانه دینور یقال جدی مثمغد ای ممتلئ شحما الثندوة ثانك ضمی وفتحی ودالك ضمیله ممه نك اتنه
علی قول كوكسنه دینور مؤلف بونی همزه بابنده دخی ذكر ایلمشیدی وحریری درة ده بونی رجال ممه سنه وثدیی
نسوان ممه سنه تخصیص ایدوب لكن شهاب شرحنده شواهد ایله منع ایلمشدر الثوهد جوهر وزننده شول
اوغلانه دینور كه سموز وقورومی واندامی تام و بلوغه مقارب اوله مؤنثی ثوهده در هایله الثهمد سرمد وزننده
وجودی ایری وسموز خاتونه دینور وثهمد بر موضع آدیدر الثهود ثوهد وزننده ومرادفیدر ظاهرا مقلوبدر
فصـــــــــل الجیم الجحد جیمك فتحی وحای مهمله نك سكونیله والجحود قعود وزننده بر نسنه یی بیلوركن
انكار ایلمك معناسنه در یقال جحده حقه و بحقه جحدا وجحودا من الباب الثالث اذا انكره مع علمه یهود طائفه سنه
جحود اطلاقی نبوت ورسالتپناهی بیله رك انكار ایتدكلرینه مبنی در وجحد عن علم وانكار عن جهل اولور وجحد
وجحود بركسنه یی بخیل بولمق معناسنه در یقال جحد فلانا اذا صادفه بخیلا وجحد قلت خیر معناسنه در كه
مراد فقر وضیق معاشدر الجحد فتحتیله بر نسنه نك آز اولمق معناسنه در یقال جحد الشیء جحدا من الباب الرابع
اذا قل ونكد ونبات اوزامیوب بودور قالمق معناسنه در یقال جحد النبت اذا لم یطل وبركسنه فقر وضیق معاش
اوزره اولمق معناسنه در یقال جحد الرجل اذا قل خیره الجحد جیمك ضمیله بودخی فقر وقلت خیر معناسنه در
الجحد كتف وزننده والجحد سعد وزننده والاجحد اسعد وزننده قلیل الخیر اولان یعنی فقر وفاقه سی اولان
كسیه دینور یقال رجل جحد وجحد واجحد ای قلیل الخیر اساسده قلت خیر فقر ایله بخلدن عبارتدر دیو مشروحدر
وجحد كتف وزننده كوده سی قالین وقصه اولان آته دینور یقال فرس جحد ای غلیظ قصیر ومؤنثنده جحده دینور
هایله جمعی جحاد كلور كتاب وزننده الجحاد شداد وزننده شول كشی یه دینور كه بلی پك اولمغله كیج انزال ایدر اوله
یقال رجل جحاد ای بطیء الانزال الجحادی غرابی وزننده ایری وعظیم الهیكل اولان شیئه دینور الجحادیة
هایله سود ایله طولدرلمش اولان قربه یه دینور وخرما ایله یاخود بغدای ایله طلو اولان غراره یه یعنی خراره یه دینور الجخادی
خای معجمه ایله غرابی وزننده شول صحن تعبیر اولنان یابوان قابه دینور كه اكا سود صاغلور وایری و بومری
كوده لو دوه یه دینور علی قول مطلقا ایری ودیزمان شیئه دینور ابو جحاد غراب وزننده چكركه نك كنیه سیدر

الجد جیمك فتحی ودالك تشدیدیله بابانك باباسنه وآنانك باباسنه دینور تركیده دده وبیوك بابا تعبیر اولنور جمعی
اجداد كلور وجدود وجدوده كلور عم وعمومه كبی مؤلفك بصائرده بیانه كوره جد ماده سی اصل قطع ارض مستویه
معناسنه موضوعدر سعی وجهد وقطع خاص وقطع ثوب لازمی اولان بكیلمك و بو مناسبتله لیل ونهار وطریقه
وقطع مسافه ضمننده اولان اعانه ملابسه سی فیض الهی كه غنا وبخت ونصیب وشان معین اولان عظمت
و بو مناسبتله اب كبیرلره اطلاقی آندن متفرعدر انتهی وجد بخت وطالع نیك معناسنه در یقال فلان ذو جد ای بخت
وحظ ونصیب معناسنه در تقول جددت به اجد جدا من الباب الرابع اذا حظظت به وقدر ووقع وحظوه
معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث قمت علی باب الجنة فاذا عامة من یدخلها الفقراء واذا اصحاب الجد
محبوسون ای ذو والحظ والحظوة ورزق وقسمت معناسنه در یقال هو مجدود ای مرزوق واولولق عظمت
معناسنه در یقال جد فی عیون الناس جدا من الباب الثانی اذا عظم وجد ایرمق كنارینه دینور كه قیی تعبیر
اولنور نهرك عرضی اوراده منقطع اولور و یرك یوزینه دینور كه سیر ایله قطع اولنور و پك نصیبلو قسمتی بول آدمه
دینور تسمیه بالمصدردر یقال رجل جد ای عظیم الحظ ویغموردن طام آقمق معناسنه در یقال جد البیت جدا
من الباب الثانی اذا وكف عن المطر و بونده جیمك كسریله لغتدر كو یا كه سقف پیدرپی طاملتمغه جهد ایدر
وجد كسمك معناسنه در یقال جد الشیء جدا من الباب الاول اذا قطعه وخرما كسمنه دینور كه تسمیه بالمصدردر
جداد دخی دینور كاسیذكر شارح دیر كه كرچه صرام نخل ایله مفسردر لكن آنده متعارف اولان جداد در جد
اول معناده مصدر اوله رق واردر یقولون جد النخلة جدا اذا صرمه انتهی الجد جیمك كسریله بودخی
ایرمق قیسنه دینور شاطئ نهر معناسنه ومصدر اولور چالشوب چابالمق معناسنه یقال جد فی الامر جدا
من الباب الثانی اذا اجتهد و بر نسنه یی كرچكدن ایشلمك معناسنه در كه هزل ولاغ ولطیفه مقابلیدر یقال جد
فی الامر جدا من الباب الاول والثانی ضد هزل وعجله ایلمك معناسنه در یقال جد فی الامر اذا عجل وتحقیق ایلمك
معناسنه در یقال جد فلان اذا حقق ومبالغه وامعان اولنان امر محققه اطلاق اولنور یقال عذاب جد ای محقق
مبالغ فیه ویقال فلان عالم جد عالم ای متناه بالغ الغایة وعز بلرك اجدك لا تفعل قولی همین مضاف اوله رق
استعمال اولنور و بوقسمی متضمن در جیم مكسور اولورسه مخاطبك حقیقتنه یمین و یرمك اولور كه سنك ذات
وحقیقتك ایچون دیمك اولور وفتحی صورتنده بخت واقبالنه استحلاف اولور ووا ایله وجدك لا تفعل دیدكده
جیم مفتوح اولور شارح دیر كه واو صورتنده قسم ظاهردر وانده جد كلمه سی مجرور اولور لكن اولكی صورتلرده
اختلاف اولنمشدر هر حالده همزه استفهامیه در اصمعی یه كوره اجدك منك ابدی باء حذف اولنوب جد نزع
خافضبت اوزره منصوب اولدی سنك حقیقتكه یاخود بختكه یمین و یررم كه بونی ایشلمه میسن دیمك اولور وابو عمر
ومالك اجدا منك ایله تفسیر ایلمكله نصبی مصدریت اوزره اولور بو كه كوره جیم دائما مكسور اولور حاصل
معنا بونی كرچكدن اوله رقی ایشلرسن دیمك اولور پس مؤلف اصمعی قولنی اختیار ایلمشدر وتسهیل وارتشافده
بونك تفصیلات متنوعه سی مبسوطه در الجدة جیمك كسریله بودخی ساحل نهره دینور و یرك یوزینه دینور
وكوپك بوینه چكر دكلری قلاده یه دینور كه خالطه تعبیر اولنور وجده مصدر اولور یكی اولمق معناسنه یقال
جد الثوب جدة من الباب الثانی اذا صار جدیدا وخرقه یه ده جده اطلاق اولنور كاسیذكر الجدة جیمك
ضمیله بودخی نهرك قیسنه دینور ومكه یه مجاور بحرك خاصة ساحلی اسمیدر واوراده بعینه بر موضع آدیدر كه
حالا كسر ایله جده تعبیر اولنان بندردر وجده اوزون اوزادی طریقه یه دینور شارح دیر كه جمعی جدد كلور
صرد وزننده ومنه قوله تعالی ومن الجبال جدد بیض وحمر ای طرائق تخالف لون الجبل وعلامت ونشانه
دینور تقول عرفت من جدته ای من علامته وبعض حمارك صرتنده اولان شول خلقی جزكی یه دینور كه لونته
مخالف اولور وذكر اولنان طریقه یاخود جزكی معناسندن مأخوذ اوله رق بركسه خود بخود بر رأی ایدوب اكا
عامل اولسه ركب فلان جدته من الامر دیرلر و بر موضع آدیدر وجده خرقه یه اطلاق اولنور كسر ایله جده كبی
یقال ماعلیه جدة وجدة ای خرقة الجدید امیر وزننده بودخی یرك یوزینه اطلاق اولنور و پك نصیبلو آدمه
دینور یقال رجل جدید ای عظیم الحظ وتركاهدن هنوز كسلمش بزه دینور كه قطع معناسندن مفعولدر یقال
ثوب جدید ای كما جده الحائك بوراده كالقفلك كافی مبادرت ایچوندر بو مناسبتله هر یكی نسنه یه جدید اطلاق
اولنمشدر جمعی جدد كلور سریر وسرر كبی وجدیدا ولومه اطلاق اولنور مقطوع ومجزوم اولدیغیچون یاخود قاطع
اولدیغیچون وجدید بمامده بر نهرك اسمیدر الجدد فتحتیله بودخی یرك یوزینه دینور و بوفقه قوملقه دینور ورنوع

بومری کبی عارضه‌یه دینورکه دوه قسمنك بونلرنده حادث اولور وطپراغی قالین دوز وهموار ارضه دینور الجدّ
جیمك ضمیله بودخی پك نصیبلو آدمه دینور وکاه اولورکه مبالغهٔ نفسنه نسبتله جدّی دخی دیرلر وجدّ جدّه کبی
مکه‌نك ساحلنه دینور وهرشیئك جانبنه دینوروسموزلکه دینور وتومندلکه دینوروبرنوع میوه اسمیدرکه طلع میوه‌سنه
شبیه اولور مفردنده جدّه دینور وچایرلقده واقع اولان قویی‌یه دینور وصویی چوق اولان قویی‌یه وصویی آز اولان
قویی‌یه دخی کلمه ضدّ اولور وآزجه صویه دینور وبابانك پراوجنده اولان صویه دینور وقدیم صویه دینور وبرموضع
آدیدر المجدود بودخی پك نصیبلو آدمه دینور الجداد جیمك کسریله خرما کسمنه دینور صرام النخل معناسنه
وجداد جدو دلفظندن جمع اولور که ضمله در قلاص وقلوص کبی سموز قانجق اشکه دینور الجداد جیمك فتحیله
بودخی خرما کسمنه دینور یقال حان جدّ النخل وجداده وجداده ای صرامه الاجداد همزه نك کسریله
خرما کسمی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اجدّ النخل اذا حان جداده وسعی وکوشش ایلمك معناسنه در
یقال اجدّ فی الامر اذا اجتهد وبرنسنه یی کرچکدن عن جزم ایشلمك معناسنه در جد کبی یقال اجدّ فی الامر
ضدّ هزل وبرنسنه یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در یقال اجدّ الثوب اذا صیره جدیدا وطپراغی قالین دوزیرده
کتمك معناسنه در یقال اجدّ الرجل اذا سلك الجدد ویول غلیظ ومستوی اولمق معناسنه در یقال اجدّ الطریق
اذا صار جددا وعربلر فلان نسنه دن اعراض ایدوب آنی ترك ایلدم دیجك یرده اجدّت قرونی منه دیرلر ترکسنه
معناسنه قرون نفس ناطقه‌یه دینور بوراده اجداد تحقیق واحکام معناسنه اولمغله اجدّت نفسی لرفض
والاعراض منه تقدیرنده در یاخود قطع معناسندن مأخوذدر اصمعی اجدّ فلان امره بذلك عبارتی احکمه ایله
تفسیر ایلمشدر التجدید تفعیل وزننده والاستجداد بونلرده برنسنه یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در
یقال جدّد الثوب واستجدّه بمعنی اجدّه التجدّد تفعل زننده یکیلمك معناسنه در یقال جدّده فتجدّد وطوارك
ممه‌سندن سودی چکیلوب توکنمك معناسنه در که انقطاع معناسندن مأخوذدر یقال تجدّد الضرع اذا ذهب
لبنه الجدّة جیمك فتحیله ذکر اولنان جدّك مؤنثیدر آنانك آناسنه وبابانك اناسنه دینور وبوجد وجدّه کلمه‌لری وجه
مسرود اوزره صغیرلردر برکلمه‌سی کبی الجدّاد رمّان وزننده کهنه لباسلره دینور شارحك بیانی اوزره کداد فارسی
معربیدر وبری برینه بند اولمش نسنه‌یه دینور ایپ واغاج داللری مقوله‌سی کبی وکوچك طاغلره دینور جبال صغار
معناسنه شارح دیرکه صواب اولان حبال اولمقدر حای مهمله ایله الجدّاد کتّان وزننده میخانه‌جی‌یه اطلاق اولنور
بایع الخمر معناسنه عقولی قطع ایلدیکیچون الجدّیدان والاجدّان تثنیه بنیه‌لریله لیل ونهاره اطلاق اولنور
الجدجد جیملرك فتحیله طپراغی پك اوله‌رق دوز وهموار اولان ارضه دینور جدجد هدهد وزننده چکرکه‌یه
شبیه برکوچك پرنده آدیدر ترکیده آغستوس بوجکی واوراق بوجکی دیدکلریدر وبرنوع سبوجه اسمیدرکه کوزك
سیاهنك کوکنده ظهور ایدر وبو بین الاطباء نفاطات دیدکلری اوله جقدر که طبقهٔ قرنیه‌ده حادث اولور داری کبی
اوفه جق صولوجه سبوجه در وجدجد جندبه شبیه بربوجك آدیدر ترکیده اوجاق چکرکه سی دیدکلریدرکه عربیده
صرّار اللیل دخی دیرلر کیجه‌لر دور ودراز فریاد ایدر وجدجد پك اسی‌یه دینور حرّ عظیم معناسنه الجدّاء جیمك
فتحی ودالك تشدیدیله ممه‌سی کوچك اولان خاتونه دینور یقال امرأة جدّاء اذا کانت صغیرة الثدی وقوانغی کسیك
دابه وماشیه‌یه دینور وبرعارضه سببیله سودی چکلمش حیوانه دینور یقال شاة جدّاء اذا کانت ذاهبة اللبن واصلا
صوقسمی اولمیان بیابانه دینور یقال فلاة جدّاء ای لاماء فیها وجدّاء حجازده برقریه آدیدر جدّاء جیمك
کسریله طائف ترابنده ال آیه‌سی کبی دوز واصلا نسترایده جك وقوبتولنه جق شجر وحجر مقوله‌سی نسنه‌سی
یوق آچق برموضع اسمیدر واکا جدّ وجدان دخی دیرلر بومناسبتله عربلر ملتبس ومشتبه ومشکوك
اولدقدنصکره واضح ومستبان اولان ماده حقنده مثل طریقیله صرحت جدّاء وبجدّاء وبجدا انصرافله وبجدا عدم
انصرافله وبجدّان دیرلر وضع بعد الالتباس معناسنه ترکیب اوله کوره تاء تأنیث جدّاء ضمیریدر تراکیب اخیره‌یه کوره
قصددن یاخود خطه‌دن عبارتدر وجدّ لفظنده انصراف موضع وعدم انصراف بقعه اعتباریله‌در الجدود
صبور وزننده سودی آز المش قیونه دینور یقال نعجة جدود اذا قلّ لبنها وبرموضع آدیدر المجادّة تشدید
دالله مفاعله وزننده برکسه ایله حقیت ادّعاسیله خصومت ایلمك معناسنه درکه هربری حق بنم طرفده در دیو
ادّعا ایلمکدن عبارتدر یقال جادّه فی الامر اذا حاققه الجادّة یولك اولو برینه دینورکه وسطندن عبارتدر
معظم الطریق معناسنه جمعی جوادّ کلور بعض امّهاتده مطلقا اولو یول ایله مفسردرکه شاهراه تعبیر
اولنور یقال اخذ الجادّة ای معظم الطریق جدّ الاثافی وجدّ الموالی جیملرك ضمیله عقیق مدینه‌ده ایکی

موضعدر جدّان جیمك ضمیله برموضعدر وجدّان بن جدیلة بن اسد ربیعة الفرس قبیله‌سندن بربطن کبیرك
پدریدر الجدیدة جیمك فتحیله مصرده ایکی قریه‌در الجدیدة مصغر احصن کبی قربنده برقلعهٔ حصینه اسمیدر
ونجد بلادنده باغلو باغچه‌لو برموضع آدیدر ظاهر انجد غلطدر که موضع مزبور حجازده درکه حالا برقریهٔ عظیمه‌در
وجدیده سماوه‌ده برصو آدیدر اجداد همزه‌نك فتحیله بادیه‌ده برموضعدر ذو الجدّین عبد الله بن عمرو بن الحارث
ایله فارس الضحیاء دیدکلری عمرو بن ربیعه‌یه اطلاق اولنور بوراده جدّ نصیب معناسنه‌در جدید زبیر وزننده
ابن خطاب الکلبی درکه تابعیندندر مصر فتحنده حاضر اولمشدر الجرد فتحتنله اصلا نبات اثری اولمیان
قیر صحرا وفضایه دینور اساسك بیاننه کوره بوماده صویونمق معناسنه موضوعدر معانئ سائره آندن متفرعدر
وفضای مزبوره جرد اطلاقی تسمیه بالمصدر در تقول نزلنا فی جرد ای فی فضاء بلا نبات وجرد مصدر اولور عرصه
ومکان نباتدن خالی اولمق معناسنه یقال جرد المکان جردا من الباب الرابع اذا کان اجرد وآت اوفق توبلو
اولمق معناسنه در یقال جرد الفرس اذا کان اجرد وجرد بنو تمیم بلادنده برموضع آدیدر وجرد دوابه مخصوص
برعیب اسمیدر علی قول بوذال معجمه ایله درکه آردسکیری شیشکن اولمقدر وجرد چکرکه‌یی چوق یمکدن قورداشنی
دیدکلری بچکه مبتلا اولمق معناسنه در یقال جرد الرجل اذا شری جلده من اکل الجراد الجرد فرد وزننده
بودخی نبات اثری اولمیان مکانه دینور وصف بالمصدردر یاخود صعب کبی صفتدر یقال مکان جرد ای لا نبات به برنسنه‌نك
قبوغنی صویوب کیدرمك معناسنه در یقال جرد العود جردا من الباب الاول اذا قشره ودرینك توبلرنی یولوب قوپارمق
معناسنه در یقال جرد الجلد اذا نزع شعره وبرکسه‌دن برنسنه‌یی اسیبوب ممنوع ومحروم اولمق علی قول مسئولی مع الکراهه
ویرملك معناسنه در یقال جرد القوم اذا سألهم فمنعوه اواعطوه کارهین وصویوب چپلاق قیلمق معناسنه درکه معنای اصلیدر
یقال جرد زیدا من ثوبه اذا عرّاه وبوغی حلاجلمق معناسنه در یقال جرد القطن اذا حلجه وجرد اسکی لباسه دینور تسمیه
بالمصدردر ثوب اسکیدکده هاولری دوکیلوب املس اولور یقال ثوب جرد وبردة جرد ای خلق وجرد فرج وذکردن
هربرینه اطلاق اولنور وقلقانه اطلاق اولنور ومالدن بقیه قلانه اطلاق اولنور وآرقه‌یه دینور الاجرد احمر وزننده بودخی
اوتسز قیر یره دینور یقال مکان اجرد ای لا نبات فیه وتویسز آدمه دینور یقال رجل اجرد ای لا شعر علیه واوفق
وبوفقه توبلو آته دینورکه جیده‌در یقال فرس اجرد ای قصیر الشعر ورقیقه وپارشده سائرلری سبق ایدر اولان آته اطلاق
اولنور کویاکه سوریدن مجرّد اولور یقال فرس اجرد ای سباق واجرد تام وکامل معناسنه استعمال اولنور نقصاندن
منجرد اولدیغیچون یقال یوم اجرد ای تامّ وکذا الشهر والعام ویقال ماراَیته مذ اجردان ای یومان اوشهران
تامان واجرد بون طرنقلی حیوانك ذکرینه اطلاق اولنور قاندن صویلوب چقدیغی ایچون وآرقه‌یه دینور
جرد کبی یقال رمی فلان علی اجرده ای علی ظهره اکثری اعراب طائفه‌سنك صرتی آچق اولور الجرداء حمراء
وزننده والجردة فرحه وزننده نبات اثری اولمیان ارضه دینور یقال ارض جرداء وجردة ای لا نبات فیها وجرداء صافی
شرابه اطلاق اولنور که صودن منجرد اولور یقال خمر جرداء ای صافیة التجرید تفعیل وزننده قورا قلق
یری نباتدن خالی قلمق معناسنه در یقال جرّد القحط الارض اذا جعلها جرداء وبرنسنه‌نك قشرنی صویمق
معناسنه در یقال جرّد العود اذا قشره ودرینك توبلرنی قوپروب قاولتمق معناسنه در یقال جرّد الجلد
اذا نزع شعره وایستدیکی نسنه‌دن محروم اولمق یاخود مع الکراهه نائل اولمق معناسنه در جرد کبی یقال جرّد القوم
اذا سألهم فمنعوه اواعطوه کارهین وصویوب چپلاتمق معناسنه در یقال جرّده من ثوبه اذا عرّاه وبوغی
حلاجلمق معناسنه در یقال جرّد القطن اذا حلجه وقلیجی قیندن صیرمق معناسنه در یقال جرّد السیف اذا سله
ویازویی نقطه واعراب مقوله‌سی ضابطه‌دن خالی یازمق معناسنه در یقال جرّد الکتابة اذا لم یضبطه وحجّ قران
ایلمیوب حجّ افراد ایلمك معناسنه در یقال جرّد الحجّ اذا افرده ولم یقرن وکهنه اثواب کیمك معناسنه در یقال
جرّد الرجل اذا لبس الجرود ای الخلقان الجارود فاعول وزننده که ابنیهٔ مبالغه‌دندر بغایت قوراق سنه‌یه
اطلاق اولنور که هریری نبات اثرندن مجرّد ایده یقال سنة جارود ای مقحطة یعنی تجرد النبات واوغورسز شوم
قدم کسیه اطلاق اولنور که اوغرادیغی یری خیردن خالی ایدر اوله یقال رجل جارود ای مشؤوم یعنی یجرّد الخیر بشؤمه
وجارود اصحابدن بشر بن عمرو العبدی لقبیدر جرد مرضنه اوغرامش دوه‌لرنی آلوب دایلرینه فرار ایلمکله
مرض مزبور دایلرینك دوه‌لرینه سرایتله جمله‌سی هلاك اولمغین جارود ایله تلقیب ایلدیلر وجرد جیمك ضمیله
برمرضدرکه دوه‌لرك توبلری ودریلری قاولوب قیزل اتی ظاهر اولور واکثری هلاك اولور الجارودیة
زیدیه‌دن برطائفه‌در که ابوجارود زیاد بن ابی زیاد نام کسه‌یه منسوبلردر شارح دیرکه امام باقر حضرتلری

مرسومه سرحوب تسميه ايلمشيدى كه دريا ده ساكن برشيطان آديدر وطائفهٔ مسفوره مذاهب زائغه يه ذاهبلردر
ازانجمله امامتى امام على حضرتلرينه نصّ ايله حصر ايلملريله مخالفت ايدنلرى تكفير ايدرلر وحسنين
حضرتلرندنصكره امامتى شورادن درلر التجرّد تفعل وزننده صويونوب جبلاقمق معناسنه‌در يقال
جرّدته بدامن ثوبه فتجرّد وقيناين نسنه‌نك قينامسى ساكن اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال تجرّد
العصير اذا اسكن غليانه وسنبله قبجوقلرندن چقمق معناسنه مستعملدر يقال تجرّدت السنبلة اذا خرجت من لفائفها
و برايشه سعى واقدام ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه خفت ايچون صويونوب وتشمير ساق ايلمكك لازميدر
يقال تجرّد زيد لامره اذا جدّ فيه وحجاجه تشبه ايلمك معناسنه مستعملدر احرام ايچون صويونمق مناسبتيله يقال
تجرّد بالحج اذا تشبه بالحاج مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر قال عمر رضى الله عنه تجرّدوا بالحج وان لم
تحرموا اى تشبهوا بالحاج الانجراد انفعال وزننده بودخى صويونمق معناسنه‌در يقال جرّدته فتجرّد وانجرد
شارح ديركه كرچه مؤلفك تمثيلندن مطاوع اولمق ظاهردر لكن اصمعى ديديكه انجراد مطاوع دكلدر بلكه
ابتداء صويونمق تعرّى معناسنه‌در پس مطاوع اولدقده صويلمق و بر أسه اولدقده صويونمق ايله تعبير اولور
وانجراد آت اوفق و بوفقه توبلى اولمق معناسنه‌در يقال انجرد الفرس بمعنى جرد و يول ياخود بوريمكك
اوزايوب ممتد اولمق معناسنه مستعملدر بر يره صاپوب ياخود ايلشمكدن منجرّد اولديغيچون يقال انجرد به السير اذا
امتدّ شارح ديركه بوراده السيل نسخه‌سى محرّفدر واقعا اساسده انجرد بنا السير اذا امتدّ وطال من غير لىّ على شىء
عبارتيله مؤسسدر الجردة جيمك ضميله والمجرّد معظم وزننده والمتجرّد رانك فتحيله اوچى دخى حاصل
بالمصدر اولان صويونقلق معناسنه‌در يقال امرأة بضّة الجردة والمجرّد والمتجرّد اى بضّة عند التجرّد يعنى
صويونقلغى يك نازكدر واشبو متجرّد كلمه‌سى رانك فتحيله مصدر در لكن حاصلى مراددر واكر راء مكسور اولورسه
آندن جسم اراده اولنور الجريدة سعيده وزننده اوزون اولان خرماداله دينور كرك ياش وكرك قورى اولسون
على قول يپراقلرى ازاله اولنمشنه دينور لكن آغاجندن كسلمش اولانيدر و بو مفرددر جريد جمع جنسى در تركيده
جريد تعبير اولنان دكنك بوندن مأخوذدر وجريده ايچلرندن اصلا پياده اولميان سوارى آلاينه اطلاق
اولنور پياده‌دن مجرّد اولديغيچون ومال بقيه‌سنه اطلاق اولنور وجريد اجرد كبى زمان تامّ وكامل معناسنه
استعمال اولنور نقصاندن مجرّد اولديغيچون يقال يوم جريد اى تامّ ومارأيته مذ جريدان اى مذ يومين اوشهرين
بوراده مذاسم وجريدان خبريدر الجرد جيمك ضميله بودخى ايچلرنده پياده اولميان سوارى بلوكنه اطلاق اولنور
يقال خيل جريدة وجرد اى لارجالة فيها الجرادة سحابه وزننده برخاتون آديدر وعبد الله بن شرحبيل
وابو قتاده حارث بن ربعى وسلامة بن نهار بن ابى الاسود نام كمسه‌لرك فرسلرى آديدر وعامر بن طفيلك فرسى
اسميدر كه كنديدنصكره سرح بن مالك آلمشدر جرادة العيار برمشهور فرس اسميدر على قول عيار اولك
ديشلرى كدك برآدم ايدى برديرى چكركه طوتوب اكل ايلمكه مبادرت ايلدكده ديشنك كدكندن هرارزحمتله قورتلوب
قاچمغله جرادة العيار برتقريبله برمضيقدن خلاص اولانك حقنده مثل اولدى الجرادتان ايكى چنكى خاتونلرايدى كه
مكه‌ده اولورلرايدى على قول نعمان بن منذر نام اميرك چنكيلرى ايدى المجرّد معظم وزننده والجردان جيمك
ضميله اجرد كبى بتون طرنقلى حيوانك ذكرينه اطلاق اولنور على قول جميع حيواناته شاملدر وجردان لفظنك
جمعى جرادين كلور الجرّاد جلّاد وزننده بوچ قابلره جلا وصيقل ويرن و پاسنى آچوب تصفيه ايدن آدمه اطلاق
اولنور قانون الادب مترجمنك رويند‌مال تعبيرينى ضرطه ايله تفسيرى اغربدر الاجرّد كسرتين ودال مشدّده ايله
اكبر وزننده و بعضا تخفيفله اثمد وزننده مزباز در برنبات اسميدر كه انكله متاره استدلال اولنور الجراد سحاب
وزننده چكركه‌يه دينوركه معروفدر مذكر و مؤنثه اطلاق اولنور برك يوزينى نباتدن تجريدى باعث تسميه‌در
شارح ديركه بو اسم جنس در مفردى جراده در بقرو بقره كبى تأنيث وتذكيرى يكساندر پس مذكرنده حتى لفظ
آخردن اولمقدركه واحد مذكر جمعه ملتبس اولميه زيرا اسماء كثيره‌سى واردر انتهى وجراد برموضع و رطاغ
آديدر وجراد ناس معناسنه استعمال اولنور يقال مادرى اىّ جراد عاره اى اىّ الناس ذهب به وغوغايى
جراده تشبيه ايلديلر المجرودة چكركه‌سى چوق يره دينور يقال ارض مجرودة اى كثيرة الجراد المجرود چكركه
يمكدن قارنى وجعناك اولان آدمه دينور يقال جرد الرجل على بناء المجهول اذا اشتكى بطنه عن اكل الجراد
فهو مجرود وچكركه اصابت ايلمش اكينه دينور يقال جرد الزرع اذا اصابه الجراد فهو مجرود الجرادىّ
غرابى وزننده صنعاء يمن قضاسنده برقريه‌در الجرادة جيمك ضميله بصره ايله يمامه بيننده برقوم سال آديدر

جراد غراب وزننده بنو تميم ديارنده برصو آديدر دارابجرد جيمك كسريله ايكى موضع آديدر بو داربكرد
معربيدر ابن جرده جيمك فتحيله بغداد مالدارلرندن برمعروف آدم ايدى جرادى فرادى وزننده برموضع
آديدر جردان عثمان وزننده عمقين بيننده بروادى اسميدر المتجرّده اسم فاعل بنيه‌سيله نعمان بن منذرك
زوجه‌سى اسميدر جرود صبور وزننده دمشق ترابنده برموضعدر اجارد همزه‌نك ضميله وجارد طارد وزننده
برده موضع اسملريدر الاجرهداد اصمعداد وزننده سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال اجرهدّ الرجل
فى السير وغيره اجرهدادا اذا اسرع و برنسنه سونوب اوزامق معناسنه‌در يقال اجرهدّ الشىء اذا امتدّ
وطال ومستمرّ ودائم اولمق معناسنه‌در يقال اجرهدّ الشىء اذا استمرّ و برنبات اثرندن خالى اولمق معناسنه‌در
يقال اجرهدّت الارض اذا لم يوجد فيها نبت ويل بغايت قحط وصعوبت اوزره اولمق معناسنه‌در يقال اجرهدّت
السنة اذا اشتدّت وصعبت اى غلب عليها القحط الجرهدة دحرجه وزننده يوريمكده‌نك سرعت ايلمك
معناسنه‌در شارحك بيانى اوزره مصدردر مجرهد سرعتله يورر اولان رونده‌يه دينور وجرهده يبوك صودستبسنه
دينور جرّه معناسنه وجرهدّه دخى لغتدر مرزبه وزننده الجرهد جعفر وزننده والجرهد سنبل وزننده
نشاطلو جست وچالاك رونده‌يه دينور وجرهد بن خويلد اصحابدندر الجسد جيمك وسينك فتحيله انسانك
وجنّ وملائكه‌نك جسم وبدننه دينور مؤلفك بصائرده بياننه كوره جسد جسمدن اخص در ذوى العقوله
مخصوصدر لكن جسم ابعاد ثلثه‌يى مشتمل اولمغله سائر حيوان وجماداته اطلاق اولنور پس سائره اطلاقى
تشبيه وجهيله اولور وجسد لون صاحبى اولانه وجسم صو وهوا كبى لونى اولميانه اطلاق اولنور وبو جهتله دم
وزعفرانه اطلاق ايلديلر انتهى وجسد زعفرانه دينور وبنى اسرائيلك بوزاغيسنه اطلاق اولنور كه سامرى حليلرندن
دوزوب جبريل امين حضرتلرينك آتى اياغى آلتندن الديغى طپراق بركتيله مظهر حيات اولوب واكا عبادت
ايلديلر كما قال تعالى فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار پس جسد كلمه‌سى بدل اولور بعضلر ذا جسد ايله
تأويل ايلديلر وجسد قورييش قانه اطلاق اولنور ومصدر اولور برنسنه‌يه قان ياپشمق معناسنه‌در يقال
جسد الدم به جسدا من الباب الرابع اذا الصق به الجساد كتاب وزننده بودخى زعفرانه دينور الجسد كتف
وزننده والجاسد والجسيد امير وزننده بونلرده قوريمش قانه دينور المجسد مكرم وزننده والمجسد معظم
وزننده زعفرانله بويانمش نسنه‌يه دينور يقال ثوب مجسد ومجسد اى مصبوغ بالزعفران ومجسد معظم وزننده
شول آوازه‌يه اطلاق اولنوركه نغمات لطيفه وترنمات محسنه اوزره نقش وتركيب اولنمش اوله كويا كه نغمات
رنكيله تجسيد اولنمشدر يقال صوت مجسد اى مرقوم على نغمات ومحسنة المجسد منبر وزننده جلاق بدنه
مماس وملتصق اولان لباسه دينور كوملك وازاركبى الجساد غراب وزننده بروجع اسميدر كه انسانك بطننه
عارض اولور شارحك بياننه كوره يورك صبرنديسى اوله جقدر جسداء صحراء وزننده بطن جلذانده برموضع
آديدر ذوالمجاسد ميمك فتحيله عامر بن جشمك لقبيدر ابتدا ثيابنى زعفرانله صبغ ايدن اولدر الجلسد جوهرى
بو كلمه‌يى كرچه بوراده ذكر ايلدى لكن سديد وموجه دكلدر لامى اصليه‌در الجضد جيمك فتحى وضاد
معجمه‌نك سكونيله جلد معناسنه‌دركه جست وبهادر آدمه دينور اصلى جلد ايدى عربلر لامى ضاده ابدال
ايدرلر يقال رجل جضد اى جلد الجعد رعد وزننده قيورجق صاچه وصقاله دينور سبط مقابلىدر على قول
قصه اولانه دينور يقال شعر جعد وهو خلاف السبط او القصير منه وجعد قيورجق صاچلى كشى‌يه وصف
اولور مؤنثنده جعده دينور يقال رجل جعد وامرأة جعدة اذا كان فى شعره جعودة وجعد تمثالك طبراغه اطلاق
اولنور لينتى سببيله متراكم اولمق ملاحظه‌سيله‌در يقال ثرى جعد اى ند ويك قويى وغليظ اولان چوربا و بولامج
مقوله‌سى طعامه اطلاق اولنور يقال حيس جعد اى غليظ وحيس خرمايى وياغى وكشكى خلطله مرتب اولور
برطعام آديدر وجعد كريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جعد اى كريم اساسك بياننه كوره عربلر
جعودت شعرايله موصوف اولمغله عربيتدن كنايه ايدرلر وجعد وجعد اليدين بخيل شخصده اطلاق اولنور
يقال رجل جعد كريم ورجل جعد وجعد اليدين اى بخيل وفرومايه ولئيم الحسب اولان كمسه‌يه جعد القفا
اطلاق اولنور ميدان مكارمده سرفراز اولمديغيچون يقال فلان جعد القفا اى لئيم الحسب و برمقلرى قصير اولانه
جعد الاصابع اطلاق اولنور وجعد سو بولمبوب دورك اولان بوزه‌و بكاغه وصف اولور يقال خدّ جعد اى غير اسيل
وجعد تويى يك چوق اولان دوه‌يه اطلاق اولنور يقال بعير جعد اى كثير الوبر واغزنده قات قات كوبك بغلمش
دوه‌يه جعد اللغام اطلاق اولنور يقال بعير جعد اللغام اى متراكم الزبد ومغول وحينى بوزلرى كبى دكرمى

وبی ملاحت اولان یوزه وصف اولور یقال وجه جعد ای مستدیر قلیل الملح وجعد اسامیء رجالدندر الجعودة
ضمیله والجعادة سعاده وزننده صاچ قیورجق اولمق معناسنه‌در یقال جعد الشعر جعودة وجعادة
من الباب الخامس ضدّ سبط التجعد تفعل وزننده صاچ قیورجقلنمق معناسنه‌در یقال تجعد الشعر اذا صار
جعدا ویوروشوب بورتلمق معناسنه مستعملدر یقال تجعد الشیء والرجل اذا تقبض التجعید تفعیل وزننده
صاچی قیورجق ایلمك معناسنه‌در یقال جعد شعره اذا جعله جعدا المجعد معظم وزننده پك قوی
اولان چور یا مقوله‌سنه اطلاق اولنور جعد کبی یقال حبس مجعد ای غلیظ ابو جعده وابو جعاده ثمامه وزننده
شاعدن قوردك کنیه‌سیدر بنو جعده برجماعتدر شاعر مشهور نابغة الجعدی آنلردندر الجعدة وعده وزننده
دیشی قوزی‌یه دینور رخل معناسنه الجعادید صنادید وزننده برصاری وغلیظ وقوری نسنه‌در که بعینه
بنیر کبی رطوبتلو ورخاوتلو اولور هنوز طوغورمش طوارك ممه‌سندن آغوز چقمزدن اقدم مجدا اول ظهور ایدر جعید
زبیر وزننده اسماء رجالدندر الجلد جیمك کسریله والجلد فتحتیله هر حیوانك دریسنه دینور مسك معناسنه
جمعی اجلاد وجلود کلور وجلد انسانك آلت تناسلنه اطلاق اولنور کنایه وجهیله وبه فسر قوله تعالی وقالوا
لجلودهم لم شهدتم علینا الایة ای لفروجهم الاجلاد جلدك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر اجلاد الانسان
وتجالید الانسان دیرلر آدمك وجودینك جماعت شخصنی وجسمنی یعنی مجموع اعضاسنی اراده ایدرلر یقال
ما اشبه اجلاد فلان او تجالیده باجلاد ابیه او تجالیده واجلاد جلیدك دخی جمعیدر کما سیذکر المجلد معظم
وزننده شول کیکه دینور که بالکلیه اتی زائل اولوب همان اوزرنده بردری قالمش اوله یقال عظم مجلد اذا لم یبق
علیه الا الجلد ومجلد کیلی یاخود وزنی معلوم برمقدار معین حمل یعنی یوکه دینور که ارقه‌ده یاخود دابه‌یه تحمیل
اولنور یعنی بین العرب مکیل وموزوندن برمقداره دینور که بینلرنده معلومدر شارحك بیانی اوزره التیوز رطل مقداریدر
ومجلد ضربدن قطعا باك وپرواسی اولیان آته اطلاق اولنور یقال فرس مجلد اذا کان لا یفزع من الضرب
التجلید تفعیل وزننده بوغازلنمش دوه‌نك دریسنی یوزوب چقرمق معناسنه‌در وبوخصائصدندر وبناسی
سلب ایچوندر یقال جلد الجزور اذا نزع جلده الجلد جیمك فتحی ولامك سکونیله قامچی ایله اورمق معناسنه‌در
یقال جلده جلدا من الباب الثانی اذا ضربه بالسوط وبرکسه‌نك دریسنه طوقنمق یا اورمق معناسنه‌در
یقال جلده اذا اصاب جلده اصل معنا بودر بعده بوندن مجلد تصریف ایلدیلر که اسم آلتدر قامچی‌یه اطلاق
ایلدیلر بعده قامچی ایله اورمق معناسنی بوندن تفریع ایلدیلر وجلد برآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال جلده علی الامر اذا اکرهه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جلد جاریته
اذا جامعها ویلان صوقمق معناسنه مستعملدر یقال جلدته الحیة اذا لدغت وجلد وصف اولور یاوز وقوی
وبهادر آدمه دینور جلید کبی شارح دیرکه اصل جلد مصدردر آدمك دریسی قوّت اکتساب ایلمك معناسنه بعده
مبالغةً وصف ایدوب وآندن جلادت تصرف ایلدیلر وجلد یره دوشمك معناسنه‌در که ضربك لازمه‌سیدر یقال جلد به
علی بناء المجهول اذا سقط الی الارض الجلد فتحتیله جلدلغتنده لغتدر که ذکر اولندی وجلد هلاك اولمش دوه
یاوریسنك یوزلمش دریسنه دینور که ایچنی تمام دیدکلری اوتلق قتغیله طولدروب بعینه یاوری شکلنه کیرمکله
اناسنه عرض ایدرلر آنی کندی یاوریسی اولمق تخییلیه سائر دوه‌نك یاوریسنه حنین ایدوب وسودنی چکمز اولور
علی قول جلد مرد اولمش یاوریننه شول دریسنه دینور که سائر یاوری‌یه کیدروب اول یاوریسی هلاك اولان
ناقه‌یه عرض ایدرلر آنی استشمامله کندی یاوریسی قیاس ایدوب اکا یا قیلور وجلد طبراغی پك وصرتی دوز وهموار
اولان ارضه دینور وشول قیونه دینور که هر طوغوردیغجه قوزیسی هلاك اولور اوله وایچلرنده کوچکلری اولمیان
بیوك دوه سورینه دینور واولادو البانی اولمیان قیون وکچی‌یه ودوه‌یه دینور وجلد شدّت وزور وقوّت معناسنه
اسم اولور وبو معناده مصدر اولور کما سیذکر کذلك مصدر اولور برقراغیلی اولمق معناسنه یقال جلدت الارض جلدا
من الباب الرابع اذا اصابها الجلید الجلادة کرامه وزننده والجلودة جیمك ضمیله والجلد فتحتیله والمجلود
محلوف ومعقول کبی مصدر اوله‌رق جسمت ودلیر وبهادر اولمق معناسنه‌در یقال جلد الرجل جلادة وجلودة
وجلدا ومجلودا من الباب الخامس اذا کان ذا شدّة وقوّة الجلد سعد وزننده والجلید امیر وزننده آندن
وصفلردر اول تسمیه بالمصدردر ثانینك جمعی اجلاد کلور وجلداء کلور کرماء کبی وجلاد کلور کبار کبی التجلد
تفعل وزننده فی ذاته جلادتی یوغکن تکلفله جلادت کوسترمك معناسنه‌در یقال تجلد فلان اذا تکلف الجلد
الجلاد کتاب وزننده صلب وکبر خرمالرینه دینور وبك سودلو ناقه‌لره دینور عیاً قول سودلری ودوللری

اولمیانلرینه دینور شارحك بیانینه کوره مفردی جلده‌در بلده وزننده الجلدة فتحاتله بودخی طپراغی پك وصرتی
دوز یره ودائما یاوریسی هلاك اولان قیونه دینور المجالید محاریب وزننده بودخی سودی فراوان اولان دوه‌لره
دینور مجلاد مفردیدر المجلد منبر وزننده شول دری پارچه‌سنه دینور که نوحه‌کار قاریلر آنکله چهره‌لرینه اوره‌رق
افغان ایدرلر جمعی مجالید کلور ظاهرا غیر قیاس اوزره المجالدة مفاعله وزننده آلت حربله اورشمق معناسنه‌در
یقال جالدوا بالسیوف اذا تضاربوا الجلید امیر وزننده جست وبهادره دینور که ذکر اولندی وجلید قراغی
تعبیر اولنان رطوبته دینور که رطب هوالرده یره ساقط اولور فارسیده شبنم دینور الاجلاد همزه‌نك کسریله بر
قراغیلی اولمق معناسنه‌در یقال اجلدت الارض اذا اصابها الجلید وقراغی‌یه طوتلمق معناسنه‌در یقال اجلدوا
علی بناء المجهول اذا اصابهم الجلید وبرکسه‌یی برشیئه مضطر وناچار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجلده الیه
اذا الجأه واحوجه المجالد اسم فاعل بنیه‌سیله محدثیندن ابو سعید مجالد بن سعید بن عمیر الهمدانی الکوفی‌درکه
اتباع تابعیندندر امام شافعی آنك حقنده کان مجالد یجلد بیوردیلر بوراده یجلد مجهول اوزره یکذب معناسنه‌درکه
یرمی بالکذب دیمکدر اورمق معناسندن مستعاردر یاخود ضرب وتعزیرك ملزومی اولان ظن یاخود تهمت معناسنه
مستعملدر حتی اساسده فلان یجلد بخیر ای یظن به عنوانیله مرسومدر الاجتلاد افتعال وزننده قابده اولان صوبك
مجموعنی ایچمك معناسنه‌در کویا که دریسیله ترك ایلمامکدر یقال اجتلد ما فی الاناء اذا شربه کله جلدان
وجلداء جیملرك کسریله جدّاء وجدّان معناسنه‌در یعنی حجازده برباز موضع اسملریدر جدّاء وجدّان کبی اکا
جلذان وجلذاء دخی دیرلر ومنه المثل * صرّحت بجلدان وجلداء * کما ذکر فی جدّان بنو جلد سعد وزننده
برجماعتدر جلود قبول وزننده اندلسده برقریه‌در حفص بن عاصم الجلودی اورادندر اما صحیح مسلم راویلرندن
احمد بن محمد بن عیسی الجلودی النیسابوری جیمك ضمیله‌در جوهری وهمنه مبنی ولا تقل بالضم قولیله نهی
ایلمشدر شارح دیرکه نیسابورده سکّة الجلود نام محله‌یه منسوبدر المجلد محدّث وزننده کتاب جلدلین استاده دینور
الجلندی حبنطی وزننده والجلندد دالله فاجر وزننا کارکسه‌یه دینور بونی عاجز ایله تفسیر ایدنلر تصحیف
ایلمشلردر الجلندی مغرندی وزننده بغایت صلب ومتین انسان وحیوانه دینور جلنداء جیمك ضمی ولامك
فتحی ومدّ ایله سلفده عمان اولکه‌سنك شاهی اسمیدر الف مقصور اوله‌رق لام مضمومه ایله ده زبانزددر جوهری وهمنه
مبنی الفك قصرینی ولامك فتحیله تقییدایلمشدرنته که اعشی دیمشدر * وجلنداء فی عمان مقیما * ثم قیسا فی حضرموت
المنیف * جلد سعد وزننده وجلید زبیر وزننده وجلده جیمك کسریله ومجالد اسماء رجالدندر
وعبد الله بن محمد بن ابی الجلید که امیر وزننده‌در محدثیندندر الجلبدة عربده وزننده آت کروهنك کورلتولرینه
وهنکامه‌لرینه دینور تقول سمعت جلبدة الخیل ای اصواتها الجلخمد سفرجل وزننده غلیظ نسنه‌یه دینور یقال
شیء ورجل جلخمد ای غلیظ المجلخد خای معجمه ایله مسبطر وزننده آرقه‌سی اوزره اوزانوب یتان کسه‌یه دینور
یقال رجل مجلخد ای مستلق بس اجلخداد آرقه اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در الجلخدی حبنطی وزننده اصلا
رایشه‌برامین بی خیر ومنفعت شخصه دینور یقال رجل جلخدی ای لا غناء عنده یعنی لا خیر ولا نفع فیه جلسد
جعفر وزننده والجلسد معرّف اوله‌رق برصنم آدیدر الجلعد جعفر وزننده صلب وشدید اولان انسان
وحیوانه دینور ویردن یاپمه اشکه دینور وقوجه قاری‌یه دینور وقبس بلادنده برموضع آدیدر الجلعدة دحرجه
وزننده سرعتله قاچوب کتمك معناسنه‌در یقال جلعد الرجل اذا اسرع فی الهرب وبرکسه‌یی یقوب یره اوزاتمق
معناسنه‌در تقول جلعدت فلانا ای صرعته ومددته صریعا الاجلعداد اسطرار وزننده یره چالنمغله اوزانوب
یاتمق معناسنه‌در یقال اجلعدّ الرجل اذا امتدّ صریعا الجلاعد علابط وزننده یاوز وتوانا اولان ارکك دوه‌یه
دینور جمعی جلاعد کلور جیمك فتحیله الجلفدة فایله جلده وزننده منفعتی اولمیان بیهوده شماطه وغریوه‌جلبه‌یه
دینور یقال لیس فیه الاجلفدة ای الجلبة التی لا غناء فیها الجلمد جعفر وزننده قیایه دینور صخر معناسنه ویاوز
وشدید آدمه دینور هایله جلمده دخی دینور یقال رجل جلمد وجلمدة ای شدید وصغره دینور بقره معناسنه
وضخامتلو دوه سوریسنه یاخود قوجه اولنلرینه دینور ویوز راسدن متجاوز اولان برسوری قیونه دینور الجلمود
عنقود وزننده بودخی قیایه واری یاخود باشلو اولان برسوری دوه‌یه دینور الجلمد زبرج وزننده اتان الضحل
معناسنه‌در که آرجه صو ایچره توملوب چقمش قیایه دینور الجلمدة هایله طاشلق یره دینور یقال ارض جلمدة
ای حجرة الجلامید جلمودك جمعیدر که قیالره دینور وعربلر فلان اوزره فلان ثقلتنی طرح ایلدی دیجك یرده
القی علیه جلامیده دیرلر ذات الجلامید برموضع آدیدر الجمد جمد وزننده والجمود قعود وزننده طوکمق

معناسنه در يقال جمد الماء وكل سائل وجمد جمدا وجمودا من الباب الاول والخامس ضد ذاب وجمد وصف
اولور كه طوكمش شيئه دينور مبالغة تسميه بالمصدردر وجمد وجمود بخيل اولمق معناسنه مستعملدر كه خير واحسانى
جارى اولمز يقال جمد الرجل وجمد جمدا وجمودا اذا بخل وجمد كسمك معناسنه مستعملدر فى الاصل طوكدرمق معناسنه
اولمغله جريانى قطع معناسندن متصوردر يقال جمد الشئ اذا قطعه وواجب ولازم ومستقر اولمق معناسنه مستعملدر
طوكمق معناسندن مأخوذدر تقول جمد حق على فلان اى وجب الجامد جموددن اسم فاعلدر يقال ماء جامد وجمد
وعربلر آلتون وكومش مقوله سى ماله كه صامت دخى ديرلر جامد اطلاق ايدرلر نته كه ناطقه كه حيوان مقوله سى
مالدر ذائب اطلاق ايدرلر يقال لك جامد هذا المال وذائبه اى صامته وناطقه وسعيد بن ابى سعد الجامدى زاهد
مشهوردر وحديثده روايتى دخى واردر التجميد تفعيل وزننده برنسنه طوكمق ايسته مك يعنى طوكمق اوزره
اولمق معناسنه در يقال جمد الماء اذا حاول ان يجمد الجمد فتحتينله قاره اطلاق اولنور ثلج كبى وجامد لفظندن جمع
اولور خدم وخادم كبى وجمد طوكمش صويه دينور كه بوز تعبير اولنور و بو كسكجه يره اطلاق اولنور جمعى اجماد
وجماد كلور جيمك كسريله وجمد ابن معدى كرب دركه كنده قبيله سى ملوكندندر وجمد بغداد قضاسنده بر قريه
آديدر الجماد سحاب وزننده قوراق يره اطلاق اولنور كه اصلا يغمور طوقنمامش اوله وقوراق سنه يه دينور كه آنده
اصلا يغمور ياغمامش اوله مؤلفك الارض والسنة لم يصبها مطر قولنده لم يصبها قولى ايكيسنك قيديدر اساسده
وسنة جماد وارض جماد لا حيا فيها اى لا مطر عنوانيله مرسومدر وجماد كند وكاهل ناقه يه اطلاق اولنور و بو حصان كبى
مؤنث وصفى فعال در وجماد سودسز ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة جماد اى لا لبن فيها و برنوع ثوب اسميدر بونده
جيمك كسريله ده زبانزددر وعربلر بخيل كسيه جماد الكف اطلاق ايدرلر يقال فلان جماد الكف اى بخيل جماد
قطام وزننده بخيل شخصى ذم وقدح معرضنده ايراد اولنور و بو مصدردن معدول فعل امردر جامد الحال
اولمقدن خالى اولمسون ديمكدن قال فى الاساس جماد له دعاء على البخيل بجمود الحال ونقيضه حماد له جمادى
حبارى وزننده شهور عربيه اسملرندندر كه ايكى آيدر برى جمادى الاولى برى جمادى الآخره در و بو معرفه
ومؤنثدر كه غير منصرفدر جمعى جماديات كلور قبل الاسلام جمادى الاولى يه جمادى خمسه ديرلر ايدى محرمدن
بشنجى آى اولمق حسبيله وجمادى الآخره يه جمادى ستة ديرلر ايدى وقت اسلامده اولى وآخره يه تبديل اولندى
مترجم ديركه تأنيثى عين اعتباريله در سلفده شهور اثنا عشرك برر اسملرى وار ايدى نته كه جمادى الاولى حنين
وآخره رنى ايله مسما ايدى وسائرلرى دخى محللرنده مرسومدر مؤتمر وناجل وولصان كبى دفعهٔ ثانيه ده اسامئ
شهور وضعى مراد ايلدكلريله اول هنكامده امساك سماء سببيله انجماد عيون وقوعنا اولمغله شهرين مذكورينه مطلب
جمادى اطلاق ايلديلر آندنصكره جريان انهار وسائر اسباب تعظيمله عندلرنده معظم وعاليمقدار اولمق حسبيله
رجب ديديلر وتشعب قبائل ياخود اشعاب عود وقوعنه مبنى شعبان وشدت حرارت زماننده رمضان ديديلر
وشول اذناب ناقه ياخود كوچ وقتنه تصادف ايلمكله شوال وترك رحلت وفراغ محاربه اتامنه ذوالقعده وزيارهٔ كعبهٔ
معظمه هنكامنه ذوالحجه وترك وتحريم غارت اتامنه محرم وضعف اركان وصفرت وجوه والوان ياخود برى برنى
غارتله ديارلرنى صفر وخالى قويدقلرى وقتنه صفر وبهار وقتنه ربيع وتثنيه سنده ربيعان ديديلر وجمادى
علميت وتأنيثله غير منصرفدر اولده اولى وثانيده آخره ايله متصف اولور متقدمه ومتأخره معناسنه در ثانيده اخرى
ديديكى واحده معناسنه اولمغله متقدمه ومتأخره يه شامل اولمغين التباسى مشتمل اولور ومعلوم اوله كه رمضان
اسماء حسناى الهيه دن اولديغى بعض محققين ثبت ايلديلر كما فى جواهر التفسير وفى الحديث لا تقولوا رمضان
ولكن انسبوه كما نسبه الله وفى الفتوحات لا تقولوا رمضان فان رمضان من اسماء الله تعالى پس اضافت شهر ايله
شهر رمضان تعبيرى بو نكته يه مبنيدر و ربيع آيلرينه دخى شهر مضاف اولور كه موسم بهار معناسنه اولان ربيعدن
امتيازه مبنيدر پس محرم صفر شهر ربيع الاول وشهر ربيع الآخر ورجب وشعبان وشهر رمضان ديه رك تعداد
اولنور انتهى وجمادى ياشسز كوزه وصف اولور كه صاحبنك قسوة قلبندن يا شدت حزنندن نشئت ايدر يقال
عين جمادى وظلت العين جمادى اى جامدة لا تدمع الجمود صبور وزننده بو دخى معناى مزبورده وصف اولور
يقال عين جمود ورجل جامد العين اى قليل الدمع كناية عن قسوة القلب الجمد جيمك ضمى وضمتينله بو كسكجه
ارضه اطلاق اولنور اجمد اجماد وزننده ابن عجيان دركه اصحابدندر الجوامد اراضى بينلرنده اولان حداره
وسنور وفاصله لره اطلاق اولنور مفردى جامده در جمد جمد وزننده اسمادندر جمد الكندى اصحابدندر
جماد كتاب وزننده بر محدثدر جمد عنق وزننده نجد ترابنده بر جبل آديدر جمدان عثمان وزننده مكه يولنده

ينبع

ينبع ايله عيص بيننده بر طاغ آديدر و باديه ده امج نام موضعله ثنية غزال بيننده بر وادى آديدر الجماد كتان وزننده
نسيجى قلجه دينور قطع معناسندندر يقال سيف جماد اى صارم الاجماد همزه نك كسريله طوكدرمق
معناسنه در بو مناسبتله الزام وايجاب معناسنده مستعملدر نته كه ثلاثيسى لزوم و وجوب معناسنه مستعملدر
تقول اجمدت حق عليه اى اوجبته والزمته المجمد محسن وزننده پك بخيل وممسك شخصه دينور يقال رجل
مجمد اى بخيل متشدد يعنى المبالغ فى البخل وقمارا و بونده امين على قول قوم بينلرنده امين ومعتمد اولان كسيه دينور
وجمادى آيته داخل اولمش كسيه دينور و بى خير ومنفعت اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل مجمد اى قليل النفع
بوراده قلت عددن كنايه در المجامد مجاور وزننده خانه سى بتشك قومشو يه اطلاق اولنور ايكيسيده دائما
برى برى جوارنده كويا كه منجمد اولوب برقرار اولورلر تقول هو مجامدى اى جارى بيت بيت الجمعدة جيمك
وعينك فتحيله بر پرده بركش طاش كومه سنه دينور ياخود بو ابن عباددن تصحيفدر يعنى ابن عباد محيط نام كتابنده
بونى آنكله تفسير ايلدى لكن جمعره دن تصحيف ايتمشدر الجند جيمك ضميله عسكره و برآدمك اعوان وانصارينه
دينور كه حزب وجيش كبى اسم جمعدر جمعى جنود كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره جند فتحتينله ارض غليظه يه
موضوع اولمغله آندن اخذ ايله غلظت اعتبارينه مبنى عسكره واتباع واعوانه جند اطلاق ايلديلر جيمك ضميله
انتهى وجند شهر ومدينه يه اطلاق اولنور وخلقدن على حدة يعنى بشقه بشقه صنفه اطلاق اولنور
يقال هذا جند قد اقبل وهؤلاء جند قد اقبلوا نته كه امت لفظى دخى بو كونه دركه مجموعه و برصنفدن اولان
رجل واحده اطلاق اولنور وفى المثل * ان لله جنودا منها العسل * شارح ديركه اشتر نخعى رضى الله عنه كه شجعان
اصحابدن وامير المؤمنين على المرتضى كرم الله وجهه طرفندن اولوب صفين وقعه سنده شاميلرى بغايت
تضييق وشيرازهٔ جمعيتلرنى تمزيق درجه سنه كلمشيدى ناكهان عسل زهرناك تناول ايلمكله وفات ايتمكين
معاويه جانبلرى حقنده بو مثلى ايراد ايلدى الجند فتحتينله طپراغى غليظ يره دينور و برنوع طاشلره دينور كه
رخاوتده چاموره شبيه اولور وجند يمنده بر بلده آديدر وجند بن شهران معافر قبيله سندن بر بطن در وعلى بن
جند محدثلرندندر جند بجم وزننده نهر سيحون اوزرنده بر بلده در جنده عمده وزننده وجناد كتان
وزننده اسمادندر خلاد بن جنده وهيثم بن جناد محدثلردر جناده ثمامه وزننده برنيجه اصحاب كرام اسملريدر
جنيد زبير وزننده اسماء والقابدندر جنيد بن عبد الرحمن و برادرى حميد اصحابدندر وجنيد سلطان
طائفهٔ صوفيه اولان ابو القاسم سعيد بن عبيد حضرتلرينك لقبيدر اجنادين تثنيه بنيه سيله دمشق
ناحيه سنده بر موضعدر جنديسابور موضع آخردر كه اهواز ولايتندندر الجيد كيس وزننده ايو و بهتر شيئه دينور كه
كوتو وكمتر مقابليدر يقال شئ جيد ضد ردئ جمعى جياد وجيادات كلور كه بو جمع الجمع در وجيائد كلور
فارسيده نيكو دينور مصباحك بيانه كوره عند البصريين بونك اصلى جويد ايدى شريف وزننده وعند
الكوفيين جيود ايدى الجودة جيمك ضميله والجودة جيمك فتحيله برنسنه ايو اولمق معناسنه در يقال جاد الشئ
يجود جودة وجودة اذا صار جيدا و برآدم ايو ايش ايشلمك معناسنه در قول وفعله شاملدر يقال جاد فلان اذا اتى
بالجيد وآت اشكنى كوزل ودرنشى خوش وسكرتمسى اعلا اولمق معناسنه در يقال جاد الفرس جودة وجودة
اذا صار جوادا كما سيذكر وجوده جيمك فتحيله صوصمق على قول صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمق
معناسنه در يقال جيد الرجل يجاد على بناء المجهول جودة اذا عطش او اشرف على الهلاك اساسك بيانه
كوره عطشه يه جوده اطلاقى تفأله مبنيدر مهلكه يه مفازه اطلاقى كبى وجوده امر عشق معناسنه در يقال جاد
الرجل اذا نعس و بركسه يه شوق وآرزو ايله منجذب ومنساق اولمق معناسنه مستعملدر عطش معناسندن مأخوذدر
تقول انى لاجاد اليك اى اشتاق واساق اساسده انى لاجاد الى لقائك وانه ليجاد الى فلانة اى يشتاق اليها كما تقول
يظمأ پس مؤلف تشويش اوزره ثبت ايلمشدر وجوده ضمله يمنده بر وادى اسميدر الاجادة اراده وزننده
والاجواد اصلى اوزره برنسنه يى يارايشى ايو قلمق وايو كورمك معناسنه در يقال اجاد فلان الشئ واجوده
اذا جعله جيدا و برايو ايش ايشلمك يا برايو نسنه پيدا قلمق معناسنه در يقال اجاد فلان اذا اتى بالجيد وجود وكرم
جهتيله بركسه يه نسنه ويرمك معناسنه در يقال اجاده درهما اى اعطاه اياه وآت جواد اولمق معناسنه در يقال
اجود الفرس اجوادا على الاصل اذا صار جوادا وفرس جواد صاحبى اولمق معناسنه در يقال اجاد فلان واجود
اذا صار ذا جواد و بر كوزل و برار يغموره مظهر اولمق معناسنه در يقال اجيدت الارض على المجهول اذا اصابها
مطر جود وجواد وسخى ولد حاصل ايلمك معناسنه در يقال اجاد فلان بالولد اذا ولده جوادا وايو ورايج اقچه ويرمك

معناسنه در يقال اجاده النقد اذا اعطاه جيادا المجواد مفتاح وزننده دائما ايشى ايو ايدر اولان كمسيه دينور
يقال صانع مجواد اى مجيد وخوش آينده ومتين وركين شعر نظم ايدن شاعره ده وصف اولور يقال شاعر مجواد
اى مجيد الاستجاده برنسه‌يى ايو بولمق ياخود ايو نسنه طلب ايتمك معناسنه در يقال استجاد الشئ اذا وجده
اوطلبه جيد او برآدمدن جود وكرم ايستمك معناسنه در يقال استجاده اى طلب جوده فاجاده وفرس جواد طلب
ايلمك معناسنه در يقال استجاد الفرس اذا طلبه جوادا الجواد سحاب وزننده صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل جواد اى سخى وامرأة جواد اى سخية جمعى اجواد واجاود كلور وجود كلور
جيمك ضميله قذل وقذال كبى وجوده كلور هبابله وجواد اشكى ودبرنشى كوزل صوى و يوكرك آته اطلاق اولنور
جمعى جياد كلور يقال فرس جواد اى بين الجودة رائع الجود جيمك ضميله جوانمردلك ايلمك معناسنه در يقال
جاد الرجل جودا اذا تكرم وجود آجلغه اطلاق اولنور ذكر اولنان عطشه كبى تفأل قيلنمشدر وجود برقلعه
آديدر التجويد تفعيل وزننده آت جواد اولمق معناسنه در يقال جوّد الفرس اذا صار جوادا شارح دير كه تجويد
برنسه‌يى كوزل ايلمك وخوشجه يابمق معناسنده كلور مثلا تجويد حروف حرفلرك هر برنى مخرجلرندن صفتلريله
ادا ايلمكدن عبارتدر انتهى الجود جيمك فتحيله چوق يغموره على قول فوقنده يغمور اولميان يعنى عادتا آندن زياده
ياغماز اولان يغموره دينور بوراده جود جائدك جمعيدر صحب وصاحب كبى وكاه اولور كه جود سحابه وصف اولور
تقول هاجت سماء جود وتثنيه سيله ده ايراد اولنور يقال مطرتان جودان وتقول مطرنا مطرتين جودين اس بو نلرده
جمعيت قطرات اعتباريله در وجود وجؤود قعود وزننده كوزيك چوق ياش دوكمك معناسنه در يقال جادت العين
جودا وجؤودا اذا اكثر دمعها وجان ويرمك اوزره اولمق معناسنه در يقال جاد بنفسه اذا قارب ان يقضى و برآدمه عشق
ومحبت غالب اولمق معناسنه در يقال جاده الهوى اذا شاقه وغلبه و برآدم برآخر آدمه جود وكرم بابنده غالب
اولمق معناسنه در يقال جاد فلان فلانا اذا غلبه بالجود المجودة مقوله وزننده ابو نافع يغمور ياغمش يره دينور
يقال جيدت الارض واجيدت فهى مجودة التجاويد ابو نافع يغمورلره دينور كه شدتى وضررى وفورتنه‌سى
اولميه واشبو تجاويد مفردى يوقدر تعاشيب كبى المجيد مبين وزننده ذكر اولنان جود وجؤود كلمه‌سندن اسم
فاعل مزيددر موت حاضر معناسنه در يقال حتف مجيد اى حاضر كذلك ابو ايتمك معناسنه اولان اجاده دن دخى
اسم فاعلدر يقال شاعر مجيد الجواد غراب وزننده اسمدر صوسزلغه ياخود يك شديد اولان صوسزلغه دينور
مصدرى ذكر اولندى يقال اخذه الجواد اى العطش اوشدته وامزغمغه دينور نعاس معناسنه المجود مقول
وزننده يك صوصه‌مش ياخود صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمش انسان وحيوانه دينور يقال جيد الرجل يجاد
فهو مجود اى عطش اواشرف على الهلاك كما ذكر الجودى جيمك ضميله جزيرة ابن عمرده موصل قربنده
برطاغدر كه طوفانده سفينه نوح عليه السلام اكا يناشوب اوراده مستقر اولدى واجا نام جبل يانده برطاغك دخى
اسميدر ابو الجودى تابعيندن برذاتدر اسمى غير معروفدر وشعبة بن حجاجك شيخى اولان حارث بن عميرك كنيه‌سيدر
الجادى زعفران اسميدر التجاود تفاعل وزننده بحث وجدال ايدنلر قيقبك دليل وبرهانى اجود
واصلحدر ديو هر برى نظر ودقت ايلمك معناسنه در يقال تجاود القوم اذا نظروا ايهم اجود حجة الجودياء
جيمك ضمى ومدايله كلمه دينور الجيد جيمك كسريله يائى اولمغله عنقريب ذكر اولنور بجوده باى موحده‌نك
فتحيله تميم ديارنده برموضعدر جوجواده جيملرك فتحيله طى قبيله‌سى ديارنده برموضعدر ابجاد يعنى عبث
وباطله اطلاق اولنور كوياكه حروف مقطعاتدن معنا ومفهوم مستفاد اولمديغنه مبنى در يقال وقع القوم فى ابجاد اى
فى باطل الجهد جيمك فتحى وضمى وهانك سكونيله تاب وطاقت معناسنه در يقال افرغ جهده وجهده اى طاقته
ورنج ومشقت معناسنه در يقال اصابه منه جهد اى مشقة وجهد غايت ونهايت معناسنه مستعملدر طاقت
معناسندن مأخوذدر ومنه يقال اجهد جهدك اى ابلغ غايتك يعنى غايت مقدورك صرف ايدوب چالشه بيلديكك
قدر چالش مصباحك بيانته كوره غايت معناسنه اولان جهد انجق فتحيله در وجهد مصدر اولور چالشمق معناسنه
يقال جهد فى الامر جهدا من الباب الثالث اذا جد و برآدمى يادابه‌يى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در
يقال جهد دابته اذا بلغ جهدها و بركمسه‌يى امتحان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد زيدا اذا امتحنه
ومرض مريضى زبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر يقال جهد المرض فلانا اذا هزله وسودك
يالجمله ياغنى اخراج ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد اللبن اذا اخرج زبده كله وطعامه اشتها ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام اذا اشتهاه وطعامى چوغه كتمك معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام

اذا اكثر من اكله وقوله تعالى واقسموا بالله جهد ايمانهم اى بالغوا فى اليمين واجتهدوا جهد البلاء جيمك فتحيله كه
كان النبى عليه السلام يتعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وشماتة الاعداء حديثنده وارد در مراد اول حالت
شديده در كه اكا مبتلا اولان كمسه موتى اكا ترجيح واختيار ايدر ياخود فقر وفاقه ايچره كثرت عيالدن عبارتدر
الاجتهاد افتعال وزننده چالشوب صرف مقدور ايلمك معناسنه در يقال اجتهد فى الامر اذا جد وبذل الوسع
الاجهاد همزه‌نك كسريله بو دخى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اجهد دابته اذا بلغ جهدها
وطعامه اشتها ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجهد الطعام اذا اشتهاه وصاج وصقاله قيرچايك يوريوب چوغالمق
معناسنه مستعملدر يقال اجهد الشيب اذا كثر واسرع و بر بارز وظاهر اولمق معناسنه در يقال اجهدت الارض
اذا برزت و برنسنه عيان وآشكار اولمق معناسنه مستعملدر كه جد وجهدك لازميدر يقال اجهد الحق اذا ظهر
ووضح و برخصوصده حزم واحتياط ايلمك معناسنه در كه مبالغه فكرك لازميدر يقال اجهد فى الامر اذا احتاط
و برنسنه آخر نسنه‌يه قارشمق معناسنه در كه تفريق متعبدر يقال اجهد الشئ اذا اختلط يعنى بغيره و بركمسه مالنى
طاغيدوب افنا ايلمك معناسنه در كه مختى مورثدر يقال اجهد ماله اذا افناه وفرقه وخصومت وعداوت بابنده
بذل وسع ايلمك معناسنه در يقال اجهد العدو اذا جد فى العداوة و يك يقين اولمق معناسنه در يقال اجهد لى القوم
اذا اشرفوا زيرا قومك قرينى نقلى موجبدر و برنسنه يابرايش توانكنه كلوب حصولى ممكن وآسان اولمق معناسنه در
يقال اجهدلك الامر اى امكنك الجهد فتحتينله بركمسه‌نك وجه معاشى يك ضيق وشدت اوزره اولمق معناسنه در
يقال جهد عيشه جهدا من الباب الرابع اذا نكد واشتد الجاهد جهد لفظى تاكيد ايچون ايراد اولنور يقال
جهد جاهد مبالغة الجهاد سحاب وزننده شول يره دينور كه آنده اصلا نبات اثرى اولميه يقال ارض جهاد اى صلبة
لانبات بها اول يره تركيده بور تعبير اولنور وجهاد مسواك اغاجنك يمشنه دينور الجهاد قتال وزننده والمجاهدة
مقاتله وزننده دشمن دينله حرب وقتال ايلمك معناسنه در كه مراد مقاتله ده افراغ وسع ايلمكدر يقال جاهد الاسلام
مجاهدة وجهادا اذا قاتلوا مع العدو الجهادى قصارى وزننده ومرادفيدر كه جهد وسعى وصرف مقدورك
نهايتنه دينور تقول جهادك ان تفعل اى قصاراك الجهيدى مصغر بنيه‌سيله مقصورا جهد معناسنه در
عجيلى عجله وعهيدى عهد معناسنه اولديغى كبى تقول لابلغن جهيد اى فى الامر اى جهدى يعنى غاية جهدى
بوراده تصغير تعظيم ايچوندر مزهرده بيان اولنديغى اوزره عهيدى وعجيلى وجهيدى ولغيزى ومريطى مقوله‌سى
مصغرا ومقصورا واردا اولان الفاظك آخرلرنده واقع ياء ادات تصغير دكلدر بلكه بونلر خضارى وشقارى مقوله‌سى
اسمايه محمول اولنمشدر المجهيد سعيد وزننده شول مرعايه اطلاق اولنور كه مجموعنى دواب ومواشى اوتليوب
بتورمش اوله يقال مرعى جهيد اذا اصار قد جهده المال التجاهد تفاعل وزننده برماده ضمننده بذل مقدور
ايلمك معناسنه در يقال تجاهد فى الامر اذا بذل وسعه بوراده تفاعل ثلاثى معناسنه در توانى كبى الجيد جيمك
كسريله بوينه دينور عنق معناسنه على قول بيونده قلاده كچه جك يره ياخود بيونك اوكنه دينور مقدم العنق
معناسنه جمعى اجياد وجيود كلور وجيد خاتونلرك بوكدن اولان كوچك ايش لباسنه دينور الجيد فتحتينله
بركمسه‌نك كردنى اوزون ياخود دانجه رك اوزون اولمق معناسنه در يقال جاد الغلام يجاد جيدا من الباب الرابع اذا طال
جيده اودق مع طول الاجيد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده جيداء وجيدانه دينور جمعى جود كلور جيمك
ضميله واجيد بن عبد الله محدثيندندر اجياد همزه‌نك فتحيله برقيون آديدر ومكه ترانده برارض ياخود برطاغك آديدر
تبع يمنك خيلى يعنى آتلرى اوراده آرام ايتمكله اجياد ايله تسميه اولندى شارح دير كه كويا جواد جمعى اولان اجياد ايله
مسما اولمشدر لكن جوادك جمعى جياد وجيدك اجياد اولمغله مؤلفك بو توجيهى سديد دكلدر بلكه امر اى عربدن
مضاض اوراده عمالقه‌دن يوز نفر كمسه‌نك بيونلرنى اورمغله اجياد ايله تسميه اولندى ونهايه‌ده جياد عنوانده
مرسومدر مؤلفك توجيهى اكا ملايم اولور فصل الحاء المهملة الحنود تاى فوقيه ايله قعود وزننده اقامت
ايلمك معناسنه در يقال حند بالمكان حنودا من الباب الثانى اذا اقام وحنود جمع اولور مشارع معناسنه در كه
نهردن صو آله جق وصويه كيره جك يرلردر حند مفرديدر فتحتينله الحند ضمتينله شول كوزه دينور كه اصلا صوبى
منقطع اولميه كه مراد شيرلغانلو كوزاوله جقدر يقال عين حند اذا كانت لاينقطع ماؤها جوهرى بوراده
عينى بيكاره حمل ايلمكله وهم ايلمشدر شارح دير كه زبيدى مختصر العين‌ده جوهرى‌يه موافق ثبت ايلمشدر وحند
ضمتينله عيون منسلقه‌يه دينور كه سلاق علتنه اوغرامش كوزلردر وسلاق برعلتدر كه اكثرى كوزك پيكارنده ظهور
ايدر جدانلور طوبتدر كيده‌رك يابلوب كوزك فسادينه مؤدى اولور علامتلرى كوز قپاقلرى قزاروب غليظ اولمقدر

وكاهجه كبرك يتن‌يرلك تقرّحنه مؤدّى اولور اول كوزه‌شيل تعبير اولنور وبو معناده حتد جمعدر حتد مفرددر
فتحتيله كذلك حتود مفر ديدر صبور وزننده وحتد ضمتيله برشيئك اصل وجوهر ومادّه‌سنه دينور المحتد منزل
وزننده اصل وبنياد معناسنه دركه اقامت معناسندن اسم مكاندر يقال فلان من محتد صدق اى اصل صحيح
ومحتد سرشت وطبيعته اطلاق اولنور يقال كريم المحتد اى الطبع الحتد كتف وزننده هرشيئك خالص
الاصل وپاك جوهر اولانه دينور يقال هو حتد اى خالص الاصل الحتد فتحتيله برنسنه‌نك اصل وجوهرى
خالص وپاكيزه اولمق معناسنه‌در يقال حتد الشئ حتدا من الباب الرابع اذا كان حتدا التحتيد تفعيل وزننده
برنسنه‌نك خالص الاصل وافضل اولديغيچون اختيار ايلمك معناسنه‌در تقول حتدت الشئ اذا اخترته لخلوصه
وفضله الحدّ حانك فتحى ودالك تشديديله ايكى نسنه بيننده حاجز وحائل اولان شيئه دينوركه احدهما آخره
مختلط ومتعدّى اولمغه مانع اولور تركيده سنور تعبير اولنور مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل مادّه منع معناسنه
موضوعدر وحدّ برشيئك غايت ومنتهاسنه دينور تماديدن مانع اولديغيچون يقال هذا حدّ الارض اى غايتها
ومنتهاها وهر شيئك كسكين اولان يرينه دينور قلجك آغزى كبى كه برطرفنك منتهاسيدر يقال ضربه بحدّ السيف
وحدّته وبونلر تسميه بالمصدردر وحدّ الانسان آدمك بأس ونجدت وقوتندن عبارتدركه غيرك تسلطنه مانعدر
وحدّ الشراب باده‌نك سورتندن وتيزلكندن عبارتدركه شربه مانعدر شاعرانه‌سى كسكين شراب غمومى چابك
دفع ايدر وحدّ دفع ومنع ايلمك معناسنه‌دركه معناى اصليدر يقال حدّه عنه حدّا من الباب الاوّل اذا دفعه
ومنعه وجرم وجنايت ايدن كسنه‌يه دخى اول قباحته كنديسى معاودتدن وسائره بالعبره ارتكابدن مانع اولور شيئله
تأديب وتعزير ايلمك معناسنه‌دركه مراد حدّ شرعى اور مقدر يقال حدّ المذنب اذا ادّبه بما يمنعه وغيره عن الذنب
وبو تأديب دخى حدّ ايله مسمادركه تسميه بالمصدردر جمعى حدود كلور ومنه حدود الله تعالى وبو اسم فاعل
معناسنه‌دركه حلال ايله حرام بينى فاصل وتقرّب وتعدّى‌يه مانع اولورلر وانسانه عارض اولان غضب وبطش
وتيزلك حالته دينور وبو معناده حدّ وحدّت كه شدّت وزننده درمصدر اولور تقول حددت عليه حدّا وحدّة
من الباب الثانى اذا غضبت عليه وبرنسنه‌يى آخر نسنه‌دن فصل وتمييز ايلمك معناسنه‌دركه اختلاطى منع ايلمكدر
يقال حدّ الشئ عن الشئ اذا ميزه عنه مؤلفك عن الشئ قولى عن الشئ الآخر تقديرنده او لمغله اعاده معرفه
خدشه‌سى وارد اولمز وبچاق مقوله‌سى آلتى بيلكى به سورمكله ياخود آغزنى اكمكله كسكين ايلمك معناسنه‌در يقال
حدّ السكين حدّا اذا شحذها بحجر او مبرد فحدّت حدّة اى شحذها فتشحذت مؤنث ضميرلرى سكين كلمه‌سنه
راجعدركه مذكر ومؤنث اولور مؤلف بصائرده حددت السكين اى رققت حدّه عنوانيله بيان ايلمكله كسكين ايلمك
معناى لازمى اولور وبو اعتبار ايله من حيث الخلقه ياخود من حيث المعنى كسكنلكده استعمال اولنور ديو ثبت
ايلمشدر حدّت بصر وحدّت ذهن كبى وحدّ وحداد كتاب وزننده خاتونلر وجى وفاتندنصكره عدّتى هنكامنده
ياس طوتوب زيب وزينتى ترك ايلمك معناسنه‌دركه نفسنى آرايشدن منع ايدر يقال حدّت المرأة حدّا وحدادا من الباب
الثانى والاول اذا تركت الزينة للعدّة اى لاجل كونها فى عدّة زوجها المتوفى الحدد فتحتيله دفع ومنع ايلمك معناسنه‌در
حدّ كبى يقال دون ماسألت عنه حدد اى منع قال فى الاساس مالى عنه حدد اى بدّ وحدد طارلمق معناسنه
مستعملدر يقال حدّ عليه حددا من الباب الثانى اذا غضب عليه پس حدّاد غامله وفك ايله استعمال اولنور وباطل
وبيهوده معناسنه استعمال اولنور كه اهل رشدى ارتكابدن منع ايدر ومنه يقال دعوة حدد اى باطلة وخبر حدد
اى باطل كاذب وحدد ارض تهامه‌ده برطاغك وكلب قبيله‌سى ديارنده برارضك اسميدر الحدّة شدّه وزننده انسانه
عارض اولان تيزلك وكسكينلك حالته اطلاق اولنور وطارلمق معناسنه استعمال اولنور تقول حددت عليه
حدّا وحدّة كما ذكر وبچاق مقوله‌سى آلت يلنوب كسكين اولمق معناسنه‌در تقول حددت السكين حدّ الحديث حدّة
الحديد امير وزننده همحدّ وهمسنور معناسنه‌دركه برى برينه متصل ومجاور اولان ارض ومكانك برندركه فاصله‌لرى
مشترك اوله صاحبلرى كه ايكيسنك برسنورى اولمغله مشترك الحدّ اولورلر تقول دارى حديد دارة اى حدّها
كحدّها وحديد دموره دينور جمعى حدائد وحديدات كلور صلابتى جهتيله نفسنى رخنه‌دن منع ايلديكيچون
ياخود غيرى منع ودفع ايلديكيچون ياخود حدّت شاننده اولديغيچون اطلاق اولندى وحديد كسكين شيئه دينور
يقال سكين حديد وحديدة وناب حديد وحديدة ورجل حديد الطبع واللسان وكوبشى كسكين رايحه‌لو اولان
حيوانه حديد الجرة اطلاق اولنور يقال ناقة حديدة الجرة اذا كانت توجد فيها رايحة حادّة اى ذكية المحادّة
مشادّه وزننده مفاعله بابندن اسم فاعل مؤنثدر حديد معناسنه‌دركه همسنور اولان ارض ياخود داره دينور

ثانيثي موصوف يامسند اليه اعتباريله‌در تقول دارى حديدداره ومحادّتها اى حدّها كحدّها ومحادّه مصدر اولور
مغاضبه معناسنه يقال حادّه محادّة اذا غاضبه ومخاصمت ومخالفت معناسنه‌در يقال حادّه اذا عاداه وخالفه الحدّاد
شدّاد وزننده دمورجى‌يه دينور آهنكر معناسنه وزندانجى‌يه دينور سجان معناسنه محبوسى خروجدن منع
ايلديكيچون ياخود زنجير وبوقاغى كبى دمورلر ايله اوغراشديغيچون وقوجى‌يه دينور بوّاب معناسنه كه بونده دخى
منع وار در ودريايه اطلاق اولنور وبرايرمق آديدر الاستحداد استعداد وزننده اوستوره طوتمق معناسنه‌دركه
كنايه‌در يقال استحدّ الرجل اذا احتلق بالحديد وغضبه كلمك معناسنه‌در يقال استحدّ عليه اذا غضب الاحداد
همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى كسكين ايلمك معناسنه‌در يقال احدّ السكين بمعنى حدّها وحداد كبى خاتونك عدّت
ايچره آرايشى ترك ايلمك معناسنه‌دركه ذكر اولندى يقال احدّت المرأة بمعنى حدّت التحديد تفعيل وزننده
بو دخى كسكين ايلمك معناسنه‌در يقال حدّد السكين بمعنى احدّها ويغمور كيچ ياغمغله اكين وقندن كيرو
قالمق معناسنه‌دركه خروجنى منع ايدر يقال حدّد الزرع اذا تأخر خروجه لتأخر المطر وبرنسنه‌يه قصد ايلمك
معناسنه‌دركه عزم وتوجهنى كسكين ايدر يقال حدّد البدوله اذا قصد الاحتداد افتعال وزننده كسكينلمك
معناسنه‌در تقول حددت السكين فاحتدّت وغضبه كلمك معناسنه مستعملدر يقال احتدّ الرجل اذا غضب
الحداد غراب وزننده والحدّاد رمّان وزننده صيغه مبالغه‌لردر پك كسكين شيئه دينور يقال سيف وسكين
حداد وحدّاد ويقال رجل حديد وحداد من قوم احدّاء واحدّة وحداد بالكسر پس احدّاء واحدّه وحداد حديدك
جمعيدر وبوراده حدّت لسانده وفهم وذكاده وغضبده وطبيعتده اولور حداد حديّه حداد قطام وزننده‌در
وحديّه بنيه تصغير ايله درايكيسى مركب اوله‌رق بركسه‌نك طلعت وديدارنى استكراه موقعنده ايراد اولنور يقولون
حداد حديّه لمن يكرهون طلعته بوراده حداد اسم فعل امردر ممنوع اول ديمكدر وحديّه حدأه‌دن مصغردركه
چيلق قوشنه دينور المحدود خيردن ممنوع ومحروم اولان كمسه‌يه اطلاق اولنور كذلك شردن دخى محروم اولانه
دينور الحدّ حانك ضميله بو دخى خيردن محروم اولانه دينور امهات سائره‌ده محدود مباحات ومحرماتدن محروم يعنى
حلال وحرامدن بى بهره اولانله مفسردركه مراد افقر فقير ديمكدر جميله محدودك ضديدر وحد حانك ضميله
محدوددن اخص دركه مباحاتدن بى بهره ديمكدر يقال رجل محدود وحدّ اى محروم وممنوع عن الخير ورجل محدود
اى عن الشرّ الحادّ كسكين شيئه دينور يقال رايحة حادّة اى زكية وحادّ زوجندنصكره ماتمله زيب وزينتى ترك
ايدن خاتونه دينوركه ثلاثيدندر المحدّ احداددن اسم فاعلدر بو دخى حادّ معناسنه‌در وبونلر صفات
مختصه‌دندر يقال امرأة حادّ ومحدّ اذا تركت الزينة للعدّة لام توقيتيه‌در ابو الحديد حروريه طائفه‌سندن
بركسه‌در امّ الحديد كهدل نام شاعرك زوجه‌سيدر حدّ حانك ضميله برموضعدر الحدّة حانك ضميله كتبه
وصبه معناسنه‌دركه برطوپاق نسنه‌يه وبرصاغم يارابچم سود مقوله‌سنه دينور سائل آنكله دفع اولور الحدادة سحابه
وزننده كشبنك زوجه‌سنه اطلاق اولنور خلاف رضادن منع ايدر اولديغيچون الحداد سحاب وزننده كه عربلرك
حدادك ان تفعل كذا قولنده واقعدر غايت وجهد معناسنه مستعملدر يقال حدادك ان تفعل كذا اى قصارك يعنى
غاية جهدك معلوم اوله كه جهد وجهاد وجماد وجمادى وحداد وقصار وقصارى مقوله‌سى الفاظ كه عربلر بركسه‌يه
برايشى البته ايشلمسى بابنده كركى كبى اقدام ايلدكلرنده مثلا قصارك ياخود غناماك ان تفعل كذا ديرلر
نهاية النهايه اول ايشى ايتمك كركسن ديمكدر مجموعندن غايت مراد ايدرلر لكن هربرنده معناى مادّه معتبردر مثلا جهدك
ان تفعل كذا غاية جهدك وجمادك ان تفعل كذا غايتك وفعلك المحمود وقصارك غايتك المقصور ديمكدر وبونلر
مثل مجراسنده‌در وحدادك غايتك الممنوعة عن ان لا تفعل غيره سكنده‌در بونلر غاية الغايه معناسنده
وضع عرفى ايله مستعمللردر المحدّ ميمك وحانك فتحيله والمحتد مشتدّ وزننده مصدر ميميلردر منع معناسنه‌در
تقول مالى عنه محدّ ومحتدّ اى بدّ ومحيد يعنى فراق وانصراف لازمیله مفسردر بنو حدّان فدّان وزننده ابن قريع دركه
تميم قبيله‌سندن بربطندر شعرادن اوس الحدّانى اورادندر حدّان حانك ضميله اساميدندر حسن بن حدّان
محدثيندندر وحدّان بن شراحيل وذو حدّان بن شمس وسعيد بن ذى حدّان تابعيندندر وحدّان بن شمس وذو حدّان
قبيله همدان انسابنك رجاللرندندر حدّه حانك فتحيله مكه ايله جده بيننده برموضعدر سلفده اكا حدّاء ديرلر ايدى
وصنعاء قربنده برقريه آديدر الحدادة سحابه وزننده بسطام ايله دامغان بيننده برقريه‌در الحدّ اديه شدّاديه وزننده واسط
قضاسنده برقريه‌در حدوداء جلولاء وزننده بلاد عذره‌ده برموضعدر الحدحد فدفد وزننده بودور كسه‌يه دينور
الحدبد علبط وزننده پك قويو سوده دينوركه بوغردكبى اوله يقال لبن حدبد اى خاثر الحدبدى حانك ودالك

فتحی والفك قصریله عجب معناسنه در كه تعجب اولنه جق نسنه یه دینور یقال حدنبدی ای العجب ابوحدرد
حانك وراٴنك فتحیله اصحابدن سلامة بن عمیر بن ابی سلمة الاسلمی كنیه سیدر بوندن غیری عینك تكریریله فعلع وزننده
وارد اولمامشدر الحرد حانك فتحی وراٴنك سكونیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال حرده حردا
من الباب الثانی اذا قصده ومنع ایلمك معناسنه در یقال حرده اذا منعه ودلمك معناسنه در یقال حرد الخشب اذا ثقبه
وحرد وصف اولور حارد وحرید كبی كاسیذكر وحرد طارلمق معناسنه در یقال حرد علیه وحرد حردا من الباب
الثانی والرابع اذا غضب التحرید تفعیل وزننده بودخی منع ایلمك معناسنه در یقال حرّده اذا منعه وایپك
واورغانك بو كوملرنی بری بری ایچره صوقشدرمغله دكر میلمك معناسنه در یقال حرّد الحبل اذا ادرج فتله بجفاء
مستدبرا وبرنسنه یی اكمك یعنی كركبی مقوس قلمق معناسنه در یقال حرّد الشیء اذا اعوّجه یعنی جعله كهیئة الطاق
وحشم نشین طائفه سنك هوغ تعبیر ایتدكلری اوه نزول واقامت ایلمك معناسنه در یقال حرّد زید اذا آوی الی كوخ مسنم
مؤلفك مسنم قولی صفت كاشفه در خاء بابنده بیان اولندی الحرد فرد وزننده والحارد والحرد كتف وزننده
والحرید امیر وزننده والمتحرّد متجرّد وزننده ناسدن كنار كیر اولان آدمه دینور یقال رجل حرد وحرد وحرید
ومتحرّد ای معتزل عن الناس ومتنحّ و یقال حیّ حرید ای منفرد اما لعزّته اولقلته یعنی شول جماعتدر كه عزّت
ومناعتلرندن یاخود قلتلرندن ناشی قبیلهٔ دیگره قارشیوب یشقه جه قونوب كوچر اوله وحریدك جمعی حراد كلور
وحرداء كلور كرام وكرماء كبی وحرد كتف وزننده وحارد خشمناك آدمه دینور وحرد اسمادندر زیاد بن الحرد
عمرو بن العاص موالیسندندر وحرد شول كریشه دینور كه بعض قاتلری بعضندن اوزون اوله یقال وتر حرد
اذا كان بعض قواه اطول من بعض الحرود قعود وزننده قومندن عزلت ایدوب یشقه جه قونوب كوچمك
معناسنه در یقال حرد الرجل والحیّ حرودا اذا اعتزل عن قومه وانفرد یعنی نزل منفردا ومتنحیا ولم یخالطهم
وحرود ایلرك اوجلرینه دینور بونك مفردی حرددر حانك كسریله الحردان غضبان وزننده ومرادفیدر
الحرد حانك كسریله دوه نك كسلمش اوریكندن بر پارچه یه دینور ودوه قسمنك دربنه دینور مبعر بعیر معناسنه
واكا حرده دخی دینور هایله وحرد قوریدلوب صلا موره اولان بالغه دینور المحاردة مفاعله وزننده والحراد
حانك كسریله دوه قسمنك سودی كسلمك علی قول آز المق معناسنه در یقال حاردت الابل محاردة وحرادا
اذا انقطعت البانها اوقلت ویل یغمور آز جه اولمق قور الجه اولمق معناسنه در یقال حاردت السنة اذا قل ماؤها
یعنی مطرها الحرود صبور وزننده والمحارد محارب وزننده والمحاردة هایله سودی كسلمش
یاخود آز المش ناقه یه دینور یقال ناقة حرود ومحارد ومحاردة ای بینة الحراد یعنی منقطع الدر اوقلیله الحرد
فتحتینله برعلتدر كه دوه نك ایاقلرینه یاخود اللرینه عارض اولور بورركن ایاقلرنی یا اللرنی سلكوب یره اوره رق كیدر
علی قول اللرینك باغ یرنده اولان سكیرینه یبوست كلمكله ضعیف اولدیغندن ایستدیكی یره بصه میوب خبط ایدر
وحرد زرهلو آدمه اكنده اولان زره ثقلت ویروب بصمقله انبساط اوزره یوریمكه قادر اولمیوب باصقن یوریمك
معناسنه در یقال حرد الرجل حردا من الباب الرابع اذا ثقل الدرع علیه فلم یقدر علی الانبساط فی المشی وكریشك بعض
قاتلری بعضندن اوزون اولمق معناسنه در یقال حرد الوتر اذا كان بعض قواه اطول من بعض الحردیّ كردیّ وزننده
والحردیة هایله سازلقدن اورلمش چیت تعبیر ایتدكلری یدر كه بنه سازلقدن حوبرلمش آغیلك دیواری اوزره بند
اولنور كه سقف كبی اوزری آنكله اورتیلور غربیدر كه بوراده مؤلف حیاصة الحظیرة التی تشدّ علی حائط القصب
عبارتیله ثبت ایلمكله قامشدن حوبرلمش آغیل دیواری اوزرینه بند اولنان سازلق دیمك اولور شارحك تفصیلنه
كوره ترجمه ایلدیكمز وجه سالف اوزره در لكن مؤلف نصارده الحردیّ خطیرة من قصب عبارتیله رسم ایلمكله
قامشدن وسازلقدن حوبرلمش آغیل دیمك اولور قامشی بری برینه عرضا وصل واحكام ایله دیوار ایدرلر كه اكا چیت
تعبیر ایدرلر ومصباحده الحردیّ حزمة من قصب تلقی علی خشب السقف كلمة نبطیة عنوانیله مرسوم اولمغله
آغیلك وهوغ تعبیر ایتدكلری سازلق اوك سقفلرنی اورتدكلری سازلق طوتامی دیمك اولور كه اولكی ترجمه یه
اقربدر بعده بنه مصباحده وعن اللیث انه یقال هروبّة قال وهی قصبات تضمّ ملویة بطاقات من الكرم یرسل
علیها قضبان الكرم عنوانیله مرقوم اولمغله بنه سازلقدن اورلمش چیت دیدكلر یدر كه آصمه لره كرویت ایدرلر
الحاصل فهم عاجز انمز اوزره سازلقدن یاپیلان چاتی وچار طاق وكرویتدر كه آغیل وهوغ سقفلرینه وآصمه لره
وضع واستوار ایدرلر وحردیّ لفظنك جمعی حرادیّ در المحرّد معظم وزننده كوچر اولیلرك هوغ تعبیر ایتدكلری

اوه دینور كه اوستی چاتی اولمغله اوریكلو اولور مؤلفك المسنم قولی صفت كاشفه در واكری یعنی كر طرزنده
مقوس نسنه یه دینور وشول آلاچق وهوغ مقوله سی اوه دینور كه سقفی ذكر اولنان حرادی دیدكلری
كرویت ایله اورتلمش اوله التحرّد تفعل وزننده كونك اوزرنده اولان تویلری كیدرمك معناسنه در یقال
تحرّد الادیم اذا القی ما علیه من الشعر الحرد حانك ضمیله یك چابك اوچان بغرتلق قوشلرینه دینور
شارحك بیاننه كوره خصا انصدندر یقال قطا حرد ای سراع الاحراد همزه نك كسریله برنسنه یی بالكز
قلمق معناسنه در كه زمره سندن آیروب یشقه جه قلمقدن عبارتدر یقال احرده اذا افرده وچابك یورمك معناسنه در
یقال احرد فی السیر اذا اغذّ الاحرد همزه نك فتحیله بخیل ولئیم شخصه دینور الحریداء سویداء وزننده
بنوابی بكر بن كلاب بلادنده بر قوملق آدیدر وحریداء بر سكیر آدیدر كه طوارك ایاغنك باغ یرنده وبوقاغیلغنده حادث
اولمغله ایاغی كوشدوب صالقی ایدر الحرداء حمراء وزننده علت مزبوره یه اوغرامش دابه یه دینور كه بكه رك
یورر شارحك بیاننه كوره بوعنقریب ذكر اولنان حرد علتیدر وحرداء آندن صفتدر الحرادید حانك
فتحیله ایلرك اوجلرینه دینور حرود كبی حردود مفردیدر المحارد میمك فتحیله دوه نك دودقلرینه دینور مشافر
معناسنه محرد مفردیدر منبر وزننده الانحراد انفعال وزننده یلدز آقق معناسنه در یقال انحرد النجم اذا انقضّ
كویا كه زمره سندن انفراد ایدر ویلدز آقق تعبیری تعبیر عامیدر حقیقتی یشقه كونه در حردان عثمان وزننده
دمشق قضاسنده بر قریه در المحرد مجلس وزننده دوه نك مفصل عنقنه علی قول صرتنده پالان اوریله جق
یرینه دینور حرداء صحراء وزننده بنی نهشل بن الحارث لقبیدر الخردق حانك كسریله ساحل یمنده
بر بلده در الحرافد حانك فتحی وفانك كسریله كزیده دوه لره دینور حرفد مفردیدر جعفر كبی الحرقدة
حانك وقافك فتحیله بوغاز ایچره اولان دوكومه دینور كه خارجده كورینن یومری بجه در الحرقد زبرج وزننده
آغزده دلك كوكنه دینور اصل اللسان معناسنه الحراقد حرافد وزننده ومرادفیدر الخرمد
جعفر وزننده والحرمد زبرج وزننده لون ورایحه سی متغیر اولمش سیاه چاموره دینور المحرمدة
اسم فاعل بنیه سیله ایچنده سیاه چاموری چوق اولان پیكاره دینور یقال عین محرمدة ای كثیرة الحمأة
الحزد حانك فتحی وزای معجمه نك سكونیله حصد معناسنه دركه سیذكر الحسد فتحتینله والحسود قعود
وزننده والحسادة سحابه وزننده برفاضل ومنعم آدمك نعمتی وفضیلتی كندوسنه متحوّل اولمسنی یاخود
آندن زائل ومسلوب اولمسنی تمنی ایلمك معناسنه در یقال حسده الشیء وحسد علیه حسدا وحسودا وحسادة
من الباب الثانی والاوّل اذا تمنی ان تتحوّل الیه نعمته وفضیلته او یسلبهما شارح دیر كه غبطه ایله فرق بو وجهندندر
زیرا غبطه برآدمك نائل اولدیغی نعمتك مثلی كندیه دخی اولمغی تمنی ایلمكدر یعنی اول آدمده اول نعمت برقرار اولمق
اوزره اهل عزیمت بونی یده محظوراتدن عد ایدرلر وغبطه یه حسد اطلاقی عرف اولده شایع ایدی حتی مؤلف
اغبطه یی حسد ایله ده تفسیر ایلمشدر انتهی وتقول حسدنی الله ان كنت احسدك ای عاقبنی علی الحسد پس جزاء
حسد حسد ایله تسمیه اولنمشدر نته كه جزاء سیئه سیئه ایله مسمادر التحسید تفعیل وزننده بودخی حسد معناسنه در
یقال حسده بمعنی حسده الحاسد آندن اسم فاعلدر جمعی حسد كلور ركع كبی وحساد كلور فساق كبی وحسده
كلور فسده كبی الحسود صبور وزننده وصفدر حسد جبلتی اولان شخصه دینور جمعی حسد كلور ضمتینله
التحاسد تفاعل وزننده بری برینه حسد ایلمك معناسنه در یقال تحاسدوا اذا حسد بعضهم بعضا الحشد
حانك فتحی وشین معجمه نك سكونیله بركدرمك معناسنه در یقال حشد الشیء حشدا من الباب الثانی والاوّل اذا جمعه
واكینك جمله سی بتمك معناسنه در یقال حشد الزرع اذا نبت كله وناس بری برینه تعاون خصوصنده عجله
وسرعت ایلمك علی قول چاغرلمرله سرعتله اجابت ایلمك یاخود بر خصوص ایچون هر طرفدن كلوب بركمك
معناسنه در یقال حشد القوم اذا خفّوا فی التعاون اودعوا فاجابوا مسرعین او اجتمعوا لامر واحد وناقه
ممه سنده سودی یاوری یه ویرمیوب وادرار ایلمیوب یغمق معناسنه در یقال حشدت الناقة اذا احفلت اللبن فی ضرعها
وحشد جماعته اطلاق اولنور وشینك فتحیله ده جائزدر الاحشاد همزه نك كسریله والاحتشاد افتعال وزننده
والتحاشد تفاعل وزننده بونلر دخی ناس بركمك معناسنه در یقال احشد القوم واحتشدوا وتحاشدوا اذا اجتمعوا
الحشود صبور وزننده شول ناقه یه دینور كه ممه سنده سودی تیز بركدر اوله یقال ناقة حشود اذا كانت تسرع
جمع اللبن فی ضرعها وشول ناقه یه دینور كه هر چكلدكده كیه قاله اصلا ارنده بوش قالمیه یقال ناقة حشود
اذا كانت لا تخلف قرعا واحدا ان تحمل الحشد كتف وزننده شول مروتلو آدمه دینور كه درعهده سی اولان

سعی وجد وعون و بذل مال مقوله سی عنایتی قطعا ترك ودریغ ایلمز اوله یقال رجل حشد اذا كان لایدع
عند نفسه من الجهد والنصرة والمال وشول دره یه دینور كه از یغموردن آنده صو آقوب كیدر اوله طپراغنك
پكلكندن اقتضا ایدر یقال واد حشد اذا كان یسیل من ادنی مطر وهر كز صویی منقطع اولمیان چشمه یه دینور
یقال عین حشد اذا كانت لاینقطع ماؤها المحشد اسم فاعل بنیه سیله ذكر اولنان حشد ایله معنای اولده مرادفدر
الحشاد سحاب وزننده شول یره دینور كه طپراغی پك اولمغله ادنی یغمور یاغسه آقوب كیدر اوله علی قول طپراغی
كوشك اولمغله پك چوق یغمور یاغمدقجه آقمز اوله یقال ارض حشاد اذا كانت تسیل من ادنی مطر اولاتسیل
الا عن دیمة الحاشد شول كسیه دینور كه ناقه سنك هر بار صاغمسی وقیام وتیماری خصوصنده اهمال وفتور ایلمز
اوله وچوق یمش طوتمش خرما دالنه اطلاق اولنور یقال عذق حاشد ای الكثیر الحمل و بر كوچك قبیله آدیدر
حشاد كتان وزننده بر وادی اسمیدر المحشود شول آدمه اطلاق اولنور كه خلق امرینه مطیع اولملریله هر بار
خدمتنه بسرعت وشتاب ایدوب مجتمع اوله‌لر یقال رجل محشود ای مطاع یحفون لخدمته ای یسرعون ویجتمعون الیه
الحصد سعد وزننده والحصاد سحاب وزننده والحصاد كتاب وزننده اكین وچایر مقوله سنی بچمك معناسنه در
یقال حصد الزرع والنبات حصدا وحصادا وحصادا من الباب الثانی والاول اذا قطعه بالمنجل واولك معناسنه در
یقال حصد الرجل اذا مات الاحتصاد افتعال وزننده حصد معناسنه در یقال احتصد الزرع بمعنی حصده
الحاصد اسم فاعلدر اكین بچن آدمه دینور كه اوراقجی تعبیر اولنور جمعی حصد كلور فسد كبی وحصاد كلور
حساد كبی الحصاد سحاب وزننده مصدردر كه ذكر اولندی واكینك بچم وقتنه دینور حانك كسریله ده جائزدر
و بر نبات آدیدر كه قیون وكچی قسمی ایچون بیراقلری سلكلوب دیوشور بلور وحصاد بچلمش اكینه ده دینور
الحصد فتحتینله بودخی بچلمش اكینه دینور و بر نبات آدیدر وقوریمش اونلغه دینور واپ محكم بوكلك معناسنه
مصدر اولور یقال حصد الحبل حصدا من الباب الرابع اذا اشتد فتله وكریش واپ وزره مقوله سی متانت
اوزره اوریلوب قوی ومحكم اولمق معناسنه در یقال حصد الوتر والحبل والدرع اذا استحكم صناعته الحصید
امیر وزننده والحصیدة هاءیله بونلرده بچلمش اكینه دینور وحصیده اكینك بچم یرندن اشاغیسنه طوغری یرلرینه
دینور كه اوراق اولر بنه اوراق ایشلمز اولور كوكنه قریب آكیرلری اوله جقدر واكینلو تارلایه ده دینور مزرعه معناسنه
الاحصاد همزه‌نك كسریله اكینك بچم وقتی كلوب چاتمق معناسنه در همزه حینونت ایچوندر یقال احصد الزرع
اذا حان ان یحصد واپی بوكلك معناسنه در یقال احصد الحبل اذا فتله الاستحصاد احصاد ایله معنای اولده
مرادفدر یقال استحصد الزرع بمعنی احصد وطارلمق معناسنه در یقال استحصد الرجل اذا غضب وناس
هر طرفدن كلوب بری برینه انضمامله بركلك معناسنه دركه معنای آیدن مأخوذدر یقال استحصد القوم
اذا اجتمعوا وتضافروا واپ محكم بوكلك معناسنه در یقال استحصد الحبل اذا استحكم ای فتل محكما المحصد
مجمل وزننده شول قوریمش اكینه دینور كه هنوز كوكی اوزره یرنده قائم اوله ومحكم بوكلمش ایپه دینور یقال
حبل محصد ای شدید الفتل بو علاقه ایله رأی وفكر وتدبیری متین اولان آدمه محصد الرأی اطلاق اولنور یقال
رجل محصد الرأی ای شدیده الاحصد احمر وزننده والحصد كتف وزننده والمستحصد اسم فاعل
بنیه سیله بونلرده محكم بوكلمش ایپه دینور الحصداء حمراء وزننده حلقه‌لری صیق وكوزلری طار و بغایت
محكم واستوار اولان زرهه دینور یقال درع حصداء ای ضیقة الحلق محكمة و بیراقلری فراوان اولان اغاجه
دینور یقال شجرة حصداء ای كثیرة الورق المحصد منبر وزننده اوراغه دینور منجل كبی الحضد حانك
وضاد معجمه‌نك ضمیله والحضد صرد وزننده حضض اسمیدر كه حولان هندی دیدكلری دارودر الحفد
حانك فتحی وفانك سكونیله والحفدان فتحاتله ایشده كوجده پك جست وچابك دورنوب سرعت ایلمك معناسنه در
یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا من الباب الثانی اذا خف فی العمل واسرع و بر آدمه خدمت ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال حفد فلانا اذا خدمه وحفدان خبب دیدكلری یوریشدن دونجه یوریمكه دینور حفد كبی كه
فتحتینله دركما سیذكر الاحتفاد افتعال وزننده بودخی حفد وحفدان معناسنه در یقال احتفد الرجل اذا خف
فی العمل واسرع الحفد فتحتینله حافدك جمعیدر كه بر كسه‌نك خدم واعوان وانصارینه دینور یقال هم حفده ای
خدمه واعوانه وحفد حفدان كبی خبب‌دن دون اولان یوریمكه دینور كه مراد سرعتله آدیمی صیق صیق وتیزجه
تیزجه آته رق یوریمكدر یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا اذا مشی دون الخبب الاحفاد همزه‌نك كسریله بودخی
ذكر اولنان یوریشله یوریمك معناسنه در یقال احفد الظلیم بمعنی حفد و بر كسه‌یی سرعت ایتدرمك معناسنه در

یقال احفده اذا حمله علی الاسراع الحفدة فتحاتله كذلك حافدك جمعیدر بر آدمك بناتنه یعنی قیز اولادینه
علی قول اولاد اولادینه دینور وعلی رأی اصهارینه یعنی دامادلرینه دینور خدمتنده مسرع اولدقلری ایچون ومنه
قوله تعالی وجعل لكم من ازواجكم بنین وحفدة الآیة وحفده آلاجه ونقشكاری ایشلیلره اطلاق اولنور
سرعتلری ایچون الحفید امیر وزننده بودخی بر آدمك ولد ولدینه دینور مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر تركیده اكا
طورون تعبیر اولنور المحفد مجلس علی قول منبر وزننده بر كونه ظرفدر كه دابه قسمنه آنكله یم ویریلور طوربه كبی
ومحفد مجلس وزننده مطلقا اصل و بنیاد معناسنه در خاصه دوه اوركجنك اصلنه یعنی كوكنه ودبنه دینور وآلاجه
ومنقش ثوب وقماشك آلاجه سنه ونقشنه دینور مؤلف ووشی الثوب عبارتیله رسم ایلمكله شارح دیر كه فی الحقیقه آلاجه
مراددر یاخود ثوب موشی تأویلنده دركه آلاجه ثوب دیمك اولور ومحفد یمن اولكه سنده بر قریه آدیدر المحتفد
معتقد وزننده سریع القطع اولان قلجه اطلاق اولنور یقال سیف محتفد ای سریع القطع المحفد منبر وزننده
ثوبك اوجنه دینور و بر نوع پیمانه اسمیدر كه آنكله نسنه اولچیلور شارحك بیاننه كوره قفل دیدكلری اولچكدر
محفد مقعد وزننده یمنده سحول قضاسنده بر قریه در المحفود مخدوم معناسنه دركه كندیسنه خدمت اولنان
آدمدر یقال رجل محفود ای مخدوم الحفرد زبرج وزننده جوهر دانه سنه دینور حب الجوهر معناسنه و بر نوع
نبات آدیدر الحفندد سفرجل وزننده شول ماله یعنی دواب ومواشی صاحبنه دینور كه اوزرلرینه حسن قیام
یعنی تقید وتیماری خصوصنده كوزل اهتمام ایدر اوله الحقد حانك كسریله والحقد حانك فتحی وقافك سكونیله
والحقد فتحتینله والحقیدة عقیده وزننده عداوتی قلبنده امساك ایلمك یعنی درونده كین طوتمق معناسنه در
یقال حقد علیه وحقد علیه حقدا وحقدا وحقدا وحقیدة من الباب الثانی والرابع اذا امسك عداوته فی قلبه
وتربص لفرصتها ای لاجراء عداوتها وحقد حانك كسریله اسم اولور كین معناسنه جمعی احقاد وحقود كلور
وحقاید كلور وحقد فتحتینله یغمور قطعا یاغمیوب محتبس اولمق معناسنه در یقال حقد المطر حقدا من الباب الرابع
اذا احتبس و بلود یغمور یاغدرمیوب امساك ایلمك معناسنه در یقال حقدت السماء اذا لم تمطر ومعدنده ماده قالمیوب
برنسنه چقمز اولمق معناسنه در یقال حقد المعدن اذا انقطع فلم یخرج شیئا ودابه پك سمیروب لحم وشحمله بدنی
طولمق معناسنه در یقال حقدت الناقة اذا امتلأت شحما التحقد تفعل وزننده بر كسیه درونده كین طوتوب
اجراسنه فرصت كوزتمك معناسنه در یقال تحقد علیه بمعنی حقد علیه الحقود حسود وزننده پك كیندار اولان
كسیه دینور یقال رجل حقود ای كثیر الحقد الاحقاد همزه‌نك كسریله بر آدمی آخر حقنده كیندار ایلمك
معناسنه در یقال احقده اذا اصیره حاقدا ومعدندن فلزاته متعلق نسنه آرایوب بولمامقله صفر الید اولمق معناسنه در
یقال احقد القوم اذا طلبوا من المعدن شیئا فلم یجدوه الاحتقاد اعتقاد وزننده بودخی یغمور قطعا یاغمیوب محتبس
اولمق معناسنه در یقال احتقد المطر اذا احتبس المحقد محتد وزننده ومرادفیدر كه اصل و بنیاد معناسنه در
الحقلد عملس وزننده پك بخیل وناكس ونامرده دینور یقال رجل حقلد ای ضیق بخیل مؤلف بصائرده ضیق كلمه سی
بخل معناسنه ده مستعمل اولمغله مثلا ضیق بخیل قوللرنده مبالغه‌یی مفید اولور دیو بیان ایلمكله وانقولیلك
حقلدی خلقی طار اولان بخیل ایله ترجمه سی مضایقه لودر وحقلد ضعیف و بیحال كسیه دینور وزهیر نام شاعرك
شعرنده واقع اولان حقلد آثم وكناهكار یاخود حقد وعداوت معناسنه دركرچه مجموع نسخه‌لرده الاثم لفظی
مدایله مضبوطدر لكن مقتضای تردید آثم وكناهكار اولمق اغلب ملحوظدر ومؤلفك قول زهیردن مرادی اشبو بیتدر
نقی تقی لم یكثر غنیمة * بنهكة ذی قربی ولا بحقلد * نته كه مغنی اللبیب صاحبی باب خامسده بو وجه اوزره رسم
ایلمشدر كه بر وقتده ابو حیان ایله بر مجلده اجتماعمز اولمغله بیت مزبورده واقع ولابحقلد لفظنك معطوف علیهندن مطلب
بكا سؤال ایلدی بندخی ابتدا حقلدك معناسنی بیله‌لم دیو لغته مراجعت اولندقده حقلد سیء الخلق معناسنه
اولدیغی معلوم اولمغله پس ولابحقلد قولی شیء شو تهمه معطوفدر زیرا لم یكثر غنیمة قولی لیس بمكثر غنیمة سبكنده در
دیدكده پسند واستعظام ایلدی بو صورتده مؤلفك قولنه ایكی وجهله مخالفدر و بونك وزنی فعلل در الحقلد
زبرج وزننده بدخوی وثقیل وكرانجان اولان كسیه دینور یقال رجل حقلد ای سیء الخلق ثقیل الروح الحكد
حانك فتحی وكافك سكونیله اصلنه رجوع ایلمك معناسنه در یقال حكد الشیء الی اصله حكدا من الباب الثانی
اذا رجع الیه الاحكاد همزه‌نك كسریله كیرولنوب برشیئه طیانمق معناسنه در یقال احكد الرجل الیه اذا تقاعس
واعتمد الیه المحاكدة محاكه وزننده احكاد معناسنه در یقال حاكد الیه بمعنی احكد المحكد محتد وزننده
ومرادفیدر كه اصل و بنیاد معناسنه در وصغنه جق یره دینور ملجأ معناسنه الحلبد زبرج وزننده یردن نابعه قصه

دوه‌یه دینور مؤنثی حلبده در الحلبدة علبطه وزننده ایری کوده لوقبونلره دینور یقال ضأن حلبدة ای ضخمة
حلبد مفردیدر الحلقد قافله زبرج وزننده بدخوی وکرانجان کمسنه‌یه دینور حقلد کبی المحالید مقالید وزننده
سودلری چکلمکه باشلامش دوه‌لره دینور یقال ابل محالید ای ولت البانها مفردی نامذکوردر الحمد حانک فتحی
ومیمک سکونیله شکر وسپاس معناسنه‌در مراد ثناء جمیلدر مؤلفک بصائرده بیاننه کوره حمد ثناء بالفضیله‌دن
عبارتدر مدحدن اخص وشکردن اعمدر زیرا مدح بالاختیار ومسخرا یعنی خلقة جمیله مقابلنده واقع اولور
مثلا جود وسخا مقابلنده اولدیغی کبی طول قامتی وحسن وصباحتی مقابلنده دخی مدح اولنور وحمد بوراده
همان جود وسخا مقابلنده اولور حسن مقابلنده اولمز وشکر همان نعمت واحسان مقابلنه مخصوصدر
پس هر شکر حمد اولوب هر حمد شکر دکلدر وهر حمد مدحدر وهر مدح حمد دکلدر ولغوی وعرفینک متعلق
ومدلول ومورد جهتلریله فرقلری بیچ کتب مصنفبنده مبسوط ومشحوندر انتهی وحمد جزاء وعوض ومکافات
معناسنه استعمال اولنور ورضا وخوشنودلق معناسنه استعمال اولنور واوزرینه لازم کلن حقی ومنت نعمتی
ادا ایلمک معناسنه استعمال اولنور المحمد مجلس وزننده والمحمد مقعد وزننده والمحمدة میم ثانیه‌نک
کسریله والمحمدة میم ثانیه‌نک فتحیله بونلرده حمد معناسنه مصدرلردر یقال حمده حمدا ومحمدا ومحمدا ومحمدة
ومحمدة من الباب الرابع شارح دیرکه محمده اسم دخی اولور ما یحمد به معناسنه که سبب حمد اولان خصلتدن عبارتدر
محامد بونک جمعیدر وحمد برنسنه‌یی پسندیده بولمق معناسنه اولور یقال حمد الارض اذا صادفها حمیدة وتقول
احمد الیک الله ای اشکره عندک معلوم اوله که کلام مزبورده واقع حمد لفظی الی ایله صله لنمغله بعضلر مؤلف کبی تاویل
ایلدیلر وبعضلر الی مع معناسنه اولمغله احمد معک الله دیمکدر دیدیلر وبعضلر اشکر الیک نعم الله ایله تاویل
ایلدی وبعضلر انها فعلی تضمینله انهی الیک حمد الله دیمکدر دیدیلر انتهی وحمد محمود معناسنه وصف بالمصدر
اولور یقال رجل حمد ومنزل حمد ای محمود وامرأة حمدة ای محمودة بونده مصدریت مقطوع النظردر المحمود
والحمید فعیل بمعنی مفعولدر مؤنثی حمیده‌در وبونده هاء الحاق فاعل معناسنه اولانه تشبیهله‌در وحمید اسماء
رجالدندر الاحماد همزه‌نک کسریله برآدمک امری حمده مؤدی اولمق وعاقبت امری محمود اولمق معناسنه‌درکه
همزه صیرورت ایچوندر علی قول مدح وثنا اولنه‌جق ایش ایشلمک معناسنه‌در یقال احمد الرجل اذا صار امره
الی الحمد اوفعل ما یحمد علیه وبرنسنه‌یی دلخواه اوزره پسندیده بولمق معناسنه‌در یقال احمد الارض
اذا صادفها حمیدة وبرآدمک فعل ومذهبندن راضی اولوب لکن نشر واشاعه‌دن ابسم اولمق معناسنه‌در
یقال احمد فلانا اذا رضی فعله ومذهبه ولم ینشره للناس بوراده واو معناسنه‌در وبرآدمک ایشلدیکی ایش
کندی عندنده پسندیده اولمق معناسنه‌در یقال احمد الرجل امره اذا صار عنده محمودا یعنی ایشنی کوزل ایلمکله
بکندی التحمید تفعیل وزننده که تکثیر ایچوندر مکررا حمد وثنا ایلمک معناسنه‌در یقال حمد الرجل
اذا حمد الله مرة بعد مرة ومنه محمد علیه الصلوة والسلام کانه حمد مرة بعد مرة الحماد مبالغه‌در یقال انه لحماد لله
عزوجل ای کثیر الحمد حماد قطام وزننده مصدردن معدولدر حمد وشکر ایلمک معناسنه‌در تقول حمادله
ای حمدا وشکرا له کلمهٔ معدوله مبالغه‌یی متضمن اولمغله مؤلف شکری دخی ارداف ایلمشدر حمادی قصاری
وزننده وحماد الف مقصوره‌سز قصار وزننده غایت ومنتها معناسنه‌در یقال حماداک ان تفعل وحمادی ان افعل کذا
ای غایتک وغایتی معلوم اوله که حماد ماده‌سنده نوعا بسط اولندیغی اوزره بو وزنلرده اولان بعض الفاظ موزونی
اولان قصاری وقصار کلمه‌لرینه حمل ایله غایت ومنتها معناسی اراده وهر ماده‌نک مدلولی دخی اعتبار اولنور
وقصاری دخی بوکونه‌درکه عاقبت مقصوره دیمکدر وبونلر لازم الاضافه‌در پس حماداک لفظی عاقبتک المحمودة
قوه‌سنده‌در وبونلر استعمالات عربده شایعدر احمد اسعد وزننده حمید زبیر وزننده حامد حماد کتان
وزننده حمید امیر وزننده حمد سعد وزننده حمدون حمدین حمدان سلمان وزننده حمدی سکری وزننده حمود
تنور وزننده حمدویه دالک وواوک فتحی ویانک سکونیله بونلرک مجموعی اسماء رجالدندر شارح دیرکه حمدویه
اهل لغت عندنده وجه مذکور اوزره‌در لکن محدثین دالک ضم ومدی ویانک فتحیله تلفظ ایدرلر یحمد یمنع
وزننده ویحمد اعلم لفظنک آتیسی یعنی مستقبلی وزننده برقبیله پدرینک اسمیدرکه ثلاثی ومزیددن زیاده‌در
جمعنده یحامد دینور یعنی کیدرک قبیله اسمی اولمغله جماعتنه یحامد دیرلر بونده هاء تأنیث جمع الحاقیله یحامده
دیمک موجه ایدی مهالبه کبی لکن شاذدر یاخود هر فردی یحمد اعتبارینه مبنیدر الحمدة فتحاتله آتش علوینک
کورلتوسنه دینور تقول سمعت حمدة النار ای صوت التهابها المحمد اسم فاعل بنیه‌سیله ک آتی دیمکدر معناسی

مزبوربوندن مأخوذدر شارح دیرکه احمد احتدم مقلوبی اولوب بعده تصریف وذکر اولنان حمده دخی بوندن
اخذ وغضب معناسی دخی تفریع اولندی یقال یوم محمد ای شدید الحر حماده حمامه وزننده یمامه‌ده بر ناحیه‌در
المحمدیة نواحیء بغدادده بر قریه‌در واسکندریه نواحیسندن ارض برقه‌ده بر بلده‌در وافریقیه‌ده زاب ناحیه‌سنده
بر بلده‌در وکرمان ایالتنده بر بلده‌در وتونس قربنده بر قریه‌در وری شهرنده بر محله‌در ومغربده ایالت مسیله‌نک
مدینه‌سی اسمیدر ویمامه‌ده بر قریه‌در التحمد تفعل وزننده امتنان ایلمک معناسنه‌در تقول هو یتحمد علی
ای یمتن الحمدة حانک ضمیله همزه وزننده چوق حمد ایدن آدمه دینور یقال رجل حمدة ای مکثر الحمد للاشیاء
الحمد فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال حمد الرجل حمدا من الباب الرابع اذا غضب الاحمد اسعد وزننده
افعل تفضیلدر ومنه المثل * العود احمد * ای اکثر حمدا زیرا اکثری برنسنه‌یه کرکی کبی تجربه وخبرت ویقین تحصیل
ایلدکجه اکا عودت اولنمز بو وجهله اکا رجوع بغایت محمود وموافق اولمغله مؤدیء حمد کثیر اولور پس احمد قولی
اکسب للحمدلة تأویلنده اولور یاخود معناسی برآدم لطف واحسان ایلسه البته مظهر حمد وثنا اولور واکرینه
احسان ایلمکه عودت ایدرسه اولکیدن ازید حمد وثنایه مؤدی اولور بو توجیهلره کوره بمعنی فاعلدر وعند
البعض احب کلمه‌سی کبی بوراده بمعنی مفعولدر احسان ابتداء محمود واکر اکا عودت ایدرسه بغایت محمود اولمغه
احق والیقدر دیمک اولور مثل مزبوری ابتدا خداش بن حابس ایراد ایلمشدر بنی ذهل قبیله‌سندن رباب نام
محبوبه‌نک تزوجنه طالب اولدقده فقرینه مبنی قیزک پدر ومادری رد وابا ایلمکله مزبور دخی بر مدت ترک ایدوب
لکن عشق ومحبتی اولمغله تحمل ایده‌میوب ینه کوی دلار ادیه‌رک آرامکاهلری جانبنه توجه ایلمکله اوبه‌لرینه
تقرب ایلدکده نظم ایلدیکی ابیاتی که اشبو * الا لیت شعری یا رباب متی اری * لنا منک نجحا اوشفاء فاشتفی * بیتی
اول جمله‌دندر انشادینه ابتدار ایدوب درون خیمه‌ده رباب شعر مذکوری کوش وحفظ وخداشه مقصودک معلوم
اولدی علی الصباح بدرمه کلوب ینه بنی خطبه وطلب قیل خبریله برآدم ارسال ایلدکدنصکره والده‌سنه هل انکح
الامن اهوی والتحف الامن ارضی یعنی بن محبت ایلمدیکم وراضی وخشنود اولدیغم آدمدن غیری‌یه می تزوج
اولنه‌جغم دیدکده مادری لا دیدی پس قضیه بویله ایسه بنی خداشه تزوج ایدک دیدکده مادری خداش
قلیل المال اولمغله سنی اکا نیجه ویره‌لم دیدی رباب اذا جمع المال السیء الفعال فقبحا للمال دیمکله مادرنی
الزام ایلدی بو جانبدن خداش دخی علی الصباح اوبه‌لرینه کلوب اختطاب ایلدکده ربابی تزویج
ایلدیلر بعده خداش * العود احمد * والمرأة ترشد * والورد یحمد * دیمکله من بعد کلام مزبور ضرب مثل اولدی
محمود قرآن کریمده سورهء فیلده مذکور اولان فیلک اسمیدرکه ابرهه دیدکلری تبهکار آنکله هدم
بیت الله الحرام قصدیله مکه‌یه اعتزام ایلمشیدی مکه‌یه تقرب ایلدکده فیل مزبور بروک ایدوب هرنقدر اقدام
ایتدیلر ایسه توجهدن روکردان اولوب عاقبت جنود ابابیل ایله مخذول وکعصف مأکول اولدیلر احمد وجه مذکور
اوزره اسماندندر احمد بن محمد بن یعقوب بن حمدویه محدثندر بوراده حمدویه حانک ضمی ومیم مشدده‌نک ودالک
مدیله‌در یاخود حمدوه‌در یاسز حمدونه زیتونه وزننده هارون الرشید مرحومک دخترلری اسمیدر وحمدون بن
ابی لیلی محدثدر حمدیه عربیه وزننده ابو الحصیندن راویء مسند امام احمد اولان ابراهیم بن محمدک جدی
اسمیدر الحمردة سلسله وزننده حوض دیبنده قلان بولانق چاورلی صویه دینور الخند عنق وزننده اشمه
تعبیر اولنان خرده قویلره دینور مفردی خنوددر قبول وزننده الخنجد قنفذ وزننده اوزون اوزادی قوم یغنه
دینور الخنجود زنبور وزننده بوغازک دلیکنه دینور که هوا کیروب نفس آله‌جق مجرادر حنجره کبی وبرنوع
اوزون شیشه‌یه دینور که ایچنه کوزاوتی کبی سفوفلر قورلر وکوچک سبت شکلنده برکونه ظرف اسمیدر الحود
حانک فتحی وواوک سکونیله حید لفظنده لغتدر که عنقریب مذکوردر یس واوی ویائی اولور حاود واوک
کسریله حدان قبیله‌سندن منشعب برقبیله آدیدر المحاودة مفاعله وزننده برآدمه اسمه علی اصلا اصالبور مبوب
مستولی اولمق معناسنه‌در یقال فلان یحاوده الحمی ای یتعهده حود هود وزننده بر موضعدر الحید کید وزننده
والحیدان جولان وزننده والمحید مصیر وزننده والحیود قعود وزننده والحیدة قعده وزننده والحیدودة شیخوخه
وزننده برنسنه‌دن میل وعدول ایلمک وصاپمق معناسنه‌در یقال حاد الرجل عنه یحید حیدا وحیدانا ومحیدا وحیودا وحیدة
وحیدودة اذا مال وحید کید وزننده اسم اولور برشیئک جوانبندن تومسک اولان یرینه دینور که بادیء نظرده دیوار کبی
اوراسی مشخص اولور مراد هر شیئک یومری اولان یری اوله جقدر مثلا باشده قفا چقورندن یوقریجه ایکی طرفلی
قناد طرزنده اولان ککلرک هر بری کبی تقول ضربت علی حیدة رأسه وحیدی رأسه وهما المحجرتان فی جانبیه کذلک

قولاغك اطرافنده وجوددن زياده اولان كمك كبى كه سرد وتومسك محللريدر وحيد الجبل طاغك كوكسنده ياخود
كارنده قناد كبى برطرفه مرتفع اولان يرينه دينور ومطلقا اكرى اولان ايكو وقبورغه كمكنه دينور وبونلر تسميه
بالمصدردر محللرندن برطرفه مائل اولدقيچون اطلاق اولندى وحيديان كچبسنك بوينوزنده اولان دوكومه وبوغومه
اطلاق اولنور ومطلقا بوينوز وطاغ وتپه مقوله سنده اولان طوماج تومسكه دينور جمعى حيود واحياد كلور وحيد
كلور عنب وزننده وحيد مثل ونظير معناسنده در حانك كسريله ده لغتدر الحيدان سحبان وزننده طوار قسمى
يوروركن اياقلرندن برطرف اولان چقل طاشلرينه دينور وحيدان بررجل آديدر الحيد فتحتينله طعامه دينور
وقيون قسمنك باوريسى ولادت دمنده قارننده ايلشوب خروجى دشوار اولمق حالته دينور الحيدى جمزى
وزننده خودبين ومختال كسه نك يوريشنه دينور يقال يمشى حيدى اى مشية المختال وحيدى وحيد كبس وزننده
شول اركك اشكه دينور كه شطارت وجنبشندن كندى كولكه سندن اوركوب برطرفه صاپوب صچرار اوله
يقال حمار حيدى وحيد اذا كان يحيد عن ظله نشاطا مذكر اوصافنده اشبو حيدى لفظندن غيرى فعلى وزننده
وارد اولمامشدر شارح ديركه ولظى ووقرى وقفطى وجمزى كلمه لرى دخى وزن مذكور اوزره در واظى شديد
الدفع كشى يه ووقرى قيون چوبانه وقفطى كثير النكاح اولان كشى يه وجمزى سريع حماره دينور حيده كيده
وزننده خيد حانك كسريله احيد احجد وزننده خياده سعاده وزننده اسمادندر خيدعور عينك ضمى
وواوك تشديديله ياخود حيدقور ياخود خيدخور يمنده برطاغدر كه آنده برمغاره واردر ايچنده سحر تعلم اولنور
المحايدة مفاعله وزننده والحياد حانك كسريله برنسنه دن برطرف اولمق معناسنه در يقال حايده محايدة
وحيادا اذا جانبه الحياد سحاب وزننده شئ معناسنه در ياخود برصاغم سوده دينور يقال ماترك حيادا
اى شيئا اوشخبا من اللبن الحيدة كيده وزننده برنسنه يه كج نظر ايلمكه دينور تقول ما نظر الى الا نظرا الحيدة
اى نظر السوء يعنى فيه حيدودة حيدى حياد فيحى فياح وزننده بورادن برطرف اول برجانبه عدول ايله ديمكدر كه
حيدوده ايله امردر وحياد قطام وزننده فى الاصل داهيه يه خطابدر بعده دفع اول ثقلت واستيلايى ترك ايت ديمك
يرده مثل اولمشدر كرك مذكر وكرك مؤنث اولسون التحييد تفعيل وزننده برنسنه يى اكرى بوكرى قلمق
معناسنه در يقال قد السير تحييده اذا جعل فيه حيودا فصــــل الخاء المعجمة الاخبنداء اسرنداء وزننده
انسان وسائر حيوان فيل كبى بيوك جثه لو وصلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اخبندى البعير اذا عظم وصلب
وكوده نك سكيرلرى تام وكامل اولمق معناسنه در يقال اخبندى الرجل اذا تم قصبه الخبنداة حبنطاة وزننده
كوده سنك سكيرلرى تام ووافر اولان ياخود اتنه طلوصق كوده لو على قول قيناقلرى قرمان قيونى قويرغى كبى طولغون
اولوب آغرلغندن چكه مز اولان خاتونه دينور يقال جارية خبنداة اى تامة القصب اوتارة ممتلئة اوثقيلة الوركين
وقباق طوله سى كبى طولغون ودكرمى بالدره دخى وصف اولور يقال ساق خبنداة اى مستديرة ممتلئة بونك مذكرى
خبندى در حبنطى وزننده جمعى خبائد وخبنديات كلور الخدان خانك فتحى ودالك تشديديله وتثنيه بنيه سيله
والخدتان خانك ضميله يوزده كوزلرك قويرقلرندن آوردك نهايتنه قدر يره دينور ياخود بروتى صاغ وصولدن
محيط ومكتنف اولان يرلر ياخود كوزك خانه سندن چكه مكنه قدر يره دينور تركيده يكاق وفارسيده رخسار دينور
اختلاف مذكورك مرجعلرى متحددر مفردى اولان خد مذكردر اذن وعينه مقيس دكلدر زيرا تعدد حقيقيسى
يوقدر ايكى يكاق بريوزدر وخد يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه خد مذكوردن مستعاردر وجماعت انسانيه
اطلاق اولنور جبهه كبى يقال مضى خد من الناس اى جماعة ويرده اولان اوزون اوزادى حفره يه يعنى ياريغه
وخنده اطلاق اولنور وكوچك نهر وجدوله اطلاق اولنور وهودج ومحفه نك صفحه سنه يعنى صاغلو صوللو
اخشابنك يوزلرينه اطلاق اولنور جمعى اخده كلور وخداد وخدان كلور خالك كسريله وخد مصدر اولور
برشئ برنسنه يه تأثير ايدوب يرايلمك معناسنه يقال خد الدمع فى خده خدا من الباب الاول اذا اثر فيه
الخدة خانك ضميله ذكر اولنان خد نك مفرديدر كه يكاغه دينور لغت قليله ده وخد كبى يرده اولان اوزون
اوزادى خنده وياريغه دينور الاخدود اسلوب وزننده بودخى يرده اولان اوزون ياريغه وخنده دينور جمعى
اخاديد كلور واخاديد قامچى ايله ضرب اولنان شخصك كوده سنده حادث اولان اثرلره دينور كه اوزون اوزادى
ياريق وجزلاقلر اولور التخديد تفعيل وزننده والتخدد تفعل وزننده كوده نك اتى مهزول اولوب ازلمق معناسنه در
كويا كه هر برى اخدود كبى اولور يقال خدد لحمه وتخدد اذا هزل ونقص وتخديد بو معناده متعدى اولور يقال
خدد السير لحمه اذا هزله ونقصه وتخددات بورشمق معناسنه در يقال تخدد اللحم اذا تشنج خداء دالك تشديديله

بر موضعدر الخدود حدود وزننده طائف نواحيسندن برناحيه در خد الغدراء شهر كوفه نك لقبيدر خدد
زفر وزننده بنو سليم يورديده برموضعدر وهجر ترابنده برصو آديدر الخداد كتاب وزننده دوه قسمنك خدينه مخصوص
برنمغا آديدر وبرموضع اسميدر خدخد هدهد وزننده وخدخد علبط وزننده بربوجك آديدر المخادة
مفاعله وزننده برآدمه غيظ وكين حسبيله عملنده معارضه ايلمك معناسنه در يقال خاده مخادة اذا حنق عليه فعارضه
فى عمله الخريد فريد وزننده والخريدة هايله والخرود صبور وزننده اصلامس اولنمامش يعنى دامنه دست
رجال طوقنمامش بكر قيزه دينور على قول بغايت اهل حيا وپردكى اولمغله مجلسده اكثرى ساكت واسم وآوازى
نرم وآهسته اولان قيزه دينور بنات زمانه كبى تقول رأيت خريدا وخريدة وخرودا اى بكرا لم تمس او الخفرة الطويلة
السكوت الخافضة الصوت المتسترة جمعى خرائد كلور وخرد كلور ضمتينله وخرد كلور ركع وزننده كويا كه اسم
فاعلدن جمعدر وخريد شرم وحيا اثرينه مقرون نرم وملايم وآهسته سسه دينور كه قيزسسى تعبير اولنور يقال
صوت خريد اى لين عليه اثر الحياء وخريده دلنمدك الجوهره اطلاق اولنور يقال لؤلؤة خريدة اذا كانت لم تثقب
الخرد فتحتينله قيز خريد اولمق معناسنه در يقال خردت الجارية خردا من الباب الرابع اذا صارت خريدا
وخرد اوزون اوزادى خاموش اولمق معناسنه در كه خريده معناسندن متفرعدر يقال خرد الرجل اذا طال سكوته
التخرد تفعل وزننده بودخى قيز خريده اولمق معناسنه در يقال تخردت الجارية بمعنى خردت خرد فرد
وزننده سعد بن زيد مناة نام كسه نك لقبيدر الاخراد همزه نك كسريله اوزون اوزادى سكوت ايلمك معناسنه در
يقال اخرد الرجل اذا سكت طويلا واوتانمق معناسنه در يقال اخرد الغلام اذا استحيى ولهو ولعبه مائل اولمق
معناسنه در يقال اخرد الى اللهو اذا مال اليه وذل وحقارتدن ناشى خموش اولمق معناسنه در يقال اخرد الرجل
اذا سكت من ذل لا حياء الخربد علبط وزننده اكشى وبغايت قويو يوغرده دينور المخرمد اسم فاعل
بنيه سيله مقيم يعنى دائما خانه سنده اقامته ملازم آدمه دينور ودائما باشنى يره اكوب خاموش واسم طوران
كسه يه دينور خوزمنداد خانك ضمى وزاى معجمه نك كسرى وميمك فتحى ونونك سكونيله امام ابو بكر
المالكى الاصولى پدرينك اسميدر الخضد خانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اغاجك دالنى يار مقسزين
وآير مقسزين قيرمق معناسنه در كرك ياش وكرك قورى اولسون يقال خضد العود رطبا او يابسا خضدا
من الباب الثانى اذا كسره ولم يبن مؤلفك بصائرده بياننه كوره اكثر استعمالى رطب وملايم نسنه ده در وخضد
كسمك معناسنه در يقال خضد الشئ اذا قطعه ودوه قسمى برآخر دوه ايله اوغراشوب بيوننى باصوب اكمك
معناسنه مستعملدر يقال خضد البعير عنق آخر اذا ثناه واغاجك تيكنلرينى كسوب كيدرمك معناسنه در
يقال خضد الشجر اذا قطع شوكه وبرنسنه يى شدتله سسلنديره رك اكل ايلمك على قول خيار وهاويج مقوله سى
كورك وياش نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال خضد زيد اذا اكل اكلا شديدا او شيئا رطبا كالقثاء والجزر الانخضاد
انفعال وزننده والتخضد تفعل وزننده خضدك معناى اولندن مطاوعلردر يقال خضد العود فانخضد وتخضد
اى انكسر بلا ابانة وانخضاد ميوه مقوله سى يارهلنوب طاغلمق معناسنه در يقال انخضدت الثمار اذا تشدخت الخضد
فتحتينله ميوه قسمى صولوب پژمرده اولمغه دينور وخضد شول درد ووجعه دينور كه اعضايه عارض اولوب
لكن كسر اولمغه بالغ اولمز يعنى وجوده شكستلك ايراث ايده جك درجه ده اولمز وشجردن كسلمش ياش وتازه
بداغه على قول قيرلمش بداغه دينور وخضد برنبات آديدر وخضد نبات قسمنده اولان كوشكلكه وضعف
وتوانى يه دينور بو جهتله خيار مقوله سى نسنه ده اولان كوركلكه ده دينور كه تكسرى موجبلردر الخضاد سحاب
وزننده خضد كبى وجعمز بوره دينور وبرشجر آديدر اليخضود يعفور وزننده بودخى آغاجدن قيرلمش بداغه
دينور الخضد كتف وزننده والمخضود قيام وحركتدن عاجز وفرومانده آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خضد
ومخضود اى عاجز عن النهوض المخضد منبر وزننده شديد الاكل اولان كسه يه دينور كه يك يك وبديد سسلنديره رك
اكل ايدر يقال رجل مخضد اى شديد الاكل الاخضد احمر وزننده والمتخضد اسم فاعل بنيه سيله اكيلوب
بوكيلن شيئه دينور تازه چبوق كبى الاخضاد همزه نك كسريله طاى قسمى جنبشندن و بوطور لغندن اغزنده
اولان لجامك طماغنى چكه يه چالوب ايكى طرفه چكشدرمك معناسنه در يقال اخضد المهر اذا جاذب المرود
نشاطا ومرحا الاختضاد افتعال وزننده دوه يه يواشيق ايچون يورنسه لق كوروب بنمك معناسنه در يقال اختضد
البعير اذا خطمه وركبه الخفد خانك فتحى وفانك سكونيله والخفد فتحتينله والخفدان فتحاتله يوريمكده
سرعت ايلمك يعنى تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال خفد الرجل وخفد خفدا وخفدا وخفدانا من الباب الاول

والرابع اذا اسرع فی مشیه الخفیدد فعیلل وزننده جست وسریع انسان وحیوانه دینور وارکك دوه قوشنه
دینور ظلیم کبی جمعی خفادد وخفادید وخفیددات کلور وخفیدد ابو الاسود بن حمران نام کسنه نك فرسی اسمیدر
الخفدود بهلول وزننده والخفدد قنفذ وزننده یراسه قوشنه دینور خفاش کبی وخفدود بر بشقه قوشك
دخی اسمیدر الاخفاد همزه نك کسریله ناقه یاور یسنی ناقص دوشورمك معناسنه در یقال اخفدت الناقة
اذا اخدجت وکذا اولمیان ناقه کندیسنی کبه صورتنده کوستورمك معناسنه در یقال اخفدت الناقة اذا اظهرت
انها حامل ولم تکن الخفود صبور وزننده ناقص یاوری دوشوررر اولان ناقه یه دینور خفدان سرطان وزننده
بر موضعدر الخلد والخلود قعود وزننده بقاء ودوام یعنی ابدی ودائمی قالمق معناسنه در یقال خلد خلدا
وخلودا من الباب الاول اذا دام وبقی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره خلد وخلود بر شیء تغییر وفساد اعتراضندن
متبری وسالم اوله رق حالت اصلیه سی اوزره باقی اولمق معناسنه موضوعدر بو جهتله تغیر وفسادی پك کیج اولان
نسنه یی عرب بالرخلود ایله وصف ایدرلر ازجمله ثابتة خوالد اطلاق ایدرلر طول مکثی حسبیله یوخسه دوام وبقاء
اعتباریته مبنی دکلدر زیرا فانیدر و بو مناسبتله دوام وبقاء معناسنه ده استعمال ایدرلر عصاتك خلود فی النار والمری
طول مکث اعتباریله در وخلد جنته اطلاق اولنور وصف بالمصدردر یاخود دار الخلدنا ویلنده در تقول ادخلنا الله
الخلد ای الجنة وخلد بر نوع طوپغار قوشنه دینور وکوزسز صیچانه علی قول کوزسز بر کوچك جانوره دینور که
قیرلرده پراکنده ساکن اولور صوغانی ویراصه یی پك سومکله دلیکی آغزینه وضع ایدرلر رایحه سنی آلدقده
چقوب صید ایدرلر و بونده خانك فتحیله ده لغتدر مؤلف بو جانوری کرچه تردید ایله ذکر ایلدی لکن ایکیسی
بردر که ترکیده کوسنك وکور صیچان وکوزسز سپل تعبیر ایدرلر ترلاری دلك دلك ایدرلر معروفدر اوست دوداغی
تعلیق حمای ربعه نافع ودماغی کل یاغیله دوکوب طلا ایلسه لر برص و بهق وثمرکی واویوز وصراجه وکلف
وسائر بشره امراضنه مفیددر واشبو خلد لفظنك جمعنده مناجد دینور که لفظنك غیریدر نته که خلفه لفظنك
جمعنده مخاض دینور وخلد بیلاز که دینور سوار معناسنه وکوپه یه دینور قرط معناسنه جمعی خلده کلور قرده
وزننده وخلد تابعیندن عبد الرحمن الحمصی لقبیدر و بغدادده منصور خلیفه نك بر کوشکی اسمیدر که خراب
اولوب یری بر محله اولدی خلد تسمیه سی بر فائده یی مفید اولمدی اورایه نیجه کسه لر ماسو بلردر لکن مشایخ صوفیه دن
جعفر الخلدی اورایه منسوب دکلدر بلکه آنك لقبیدر الخلدة فتحاتله بو دخی کوپه یه دینور قرط کبی الخلد
فتحتیله خاطره دینور بال معناسنه وکوکله دینور قلب معناسنه ونفس ناطقه یه دینور بقاء انسانیله باقی اولدقلریچون
الخلود قعود وزننده خلد کبی دائمی اولمق معناسنه در نته که ذکر اولندی وخلد ضرب وزننده وخلود کیج
قوجه مق معناسنه استعمال اولنور یقال خلد الرجل خلدا وخلودا من الباب المزبور اذا ابطأ عنه الشیب
قدماسی و بر یرده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال خلد بالمکان وخلد الیه اذا اقام رکون للبقاء معناسنی
متضمن اولمغله الی حرفیله صله لندی کما سیذکر الاخلاد همزه نك کسریله بو دخی کیج قوجه مق معناسنه در
یقال اخلد الرجل اذا ابطأ عنه الشیب و بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اخلد بالمکان والیه اذا اقام مؤلف
بصائرده ولکنه اخلد الی الارض الآیه کریمه سی رکن الیها ظنا انه یخلد فیها عبارتیله تفسیر ایلمکله میل ورکون
فعلنی تضمین ایلمشدر بو جهتدن الی ایله دخی صله لنور واخلاد بر نسنه یه علی الدوام ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال اخلد بصاحبه اذا لزمه و بر نسنه یه میل ایلمك معناسنه در یقال اخلد الیه اذا مال لکن بو معنا تضمینه
مبنی اولدیغی آنفا ذکر اولندی التخلید تفعیل وزننده اخلاد ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال خلد الرجل
وخلد بالمکان بمعنی اخلد الخوالد جمع اوله رق صاج ایاقلری تعبیر اولنان طاشلره اطلاق اولنور اثافی معناسنه
اوبه کوجد کدنصکره یرلرنده قالدقلریچون وطاغلره وطاشلره اطلاق اولنور المخلد معظم وزننده تخلیددن
اسم مفعولدر ومنه قوله تعالی یطوفون علیهم ولدان مخلدون الآیه ای مقرطون او مسورون اولا یهرمون ابدا
ولایتجاوزون حد الوصافة خلد وجه مذکور اوزره کوپه یه و بیلازه دینمکله تخلید آندن مأخوذ اولمش اولمغین
کوپه لیلر یاخود بیلازکلیلر یاخود هرکز پیرلك یوزنی کورمیوب وتازه جوانلقله خدمته سزاوارلق هنکامنده
برقرار اولورلر دیمکدر خالد وخویلد وخالده ومخلد مقعد وزننده وخلید زبیر وزننده ومخلد بنصر
وزننده وخلاد کتان وزننده وخلد حمزه وزننده وخلیده جهینه وزننده اسامیء ناسدندر ومسلمة بن
مخلد که معظم وزننده در اصحابدندر الخالدان خالد بن نضلة بن الاشتر ایله خالد بن قیس بن المضلل مراد اولور
غریبدر که مؤلف جزائر خالدانی دیباجه ده یاد ایتمشیکن موقعنده سکوت ایلدی مترجم فقیر اوراده بیان ایلمشدر

الخمد حمد وزننده والخمود قعود وزننده آتشك قوری سونمیه رك علوی ساکن اولمق معناسنه در یقال خمدت
النار وخمدت تخمد خمدا وخمودا من الباب الاول والرابع اذا سکن لهبها ولم یطفأ جمرها وخمد وخمود بایلوب بیخود
اولمق معناسنه مستعملدر یقال خمد المریض اذا اغمی علیه قال الشارح ومنه قوله تعالی خامدون کنایة عن موتهم
وحمانك شدت و بحرانی دیکلمك معناسنه مستعملدر یقال خمدت الحمی اذا سکن فورانها الاخماد همزه نك
کسریله آتشك علوینی بصدرمق معناسنه در تقول اخمدت النار ای سکنت لهبها وساکن وساکت
اولمق معناسنه مستعملدر همزه صیرورت ایچوندر یقال اخمد الرجل اذا سکن وسکت الخمود تنور
وزننده آتشك علوی ساکن اولوب قوری منطفی اولمامق ایچون دفن ایتدکلری یره دینور اوجاق ایچی کبی
الخود خانك فتحی وواوك سکونیله خلقت واندامی خوب خوشلقلو و پالوده کبی تر وتازه ونرم ونازکبدن محبوبه رعنایه
دینور یقال عنده خودای حسنة الخلق الشابة الناعمة جمعی خودات کلور وخود کلور خانك ضمیله وحسین بن
علی بن خود محدثیندندر التخوید تفعیل وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال خود الرجل اذا سار
سر یعا ودیشی دوه سوروسنه ایغور صالیورمك معناسنه در یقال خود الرجل اذا ارسل الفحل فی الابل و بر مقدار
طعامه یعنی غلال وذخائره نائل اولمق معناسنه در یقال خود الرجل من هذا الطعام اذا نال شیئا منه التخود
تفعل وزننده اغاجك تازه دالی بر طرفه میلان ایلمك معناسنه در یقال تخود الغصن اذا تثنی ای تمیل خود شمر
وزننده بر موضع آدیدر وزن فعل وعلمیتله غیر منصرفدر الخید عید وزننده رطبه اسمیدر که یونجه یه دینور لکن بو راده
مراد هنوز باش و یرمدك تازه اکیندر که قصیل تعبیر اولنور و بونك اصلی خوید فارسی ایدی تعریب وتغییر ایدوب خید
دیدیلر فصــــــل الدال المهمله الدأدأة زلزله وزننده لهو ولعب ایلمك معناسنه در یقال دأدد الغلام یدأدد
دأدأة اذا لهی ولعب الدد دالك فتحی وثانیه نك تخفیفیله لهو ولعب معناسنه در بونده اوچ لغت وارد ر بری مذکوردر
و بری ددا در قفا وزننده و بری ددن در فتحتیله ونونله یقال هذا ددودددا وددن قال فی النهایة وفی الحدیث ما انا من دد
ولا الدد منی ای ما انا فی شیء من اللهو واللعب ولا ذلك منی یعنی من اشغالی ودد بر موضع آدیدر و بر خاتون اسمیدر
وزماندن بر مقداره دینور یقال مضی دد من الدهر ای حین و بوددی ماده سنده دخی اعاده اولنور انشاالله تعالی
الددد کتف وزننده که طرماح نام شاعرك اشبو * واستطرقت ظعنهم لما احزأل بهم * آل الضحی ناشطا من داعب
ددد * بیتنده واقعدر لاهی ولاعب معناسنه در صفت اوچ حرفله تمام اولمدیغه متمکن اولمدیغیچون کندی جنسیندن
دال ثالثه ایله اتباع ایلمشدر وناشط ایله مرادی شوق نازعدر شارح دیر که بونده بر لغت دخی واردر که دال ثانیه نك ضمی
وآخرده نونلمه در بعضلر منقوص و بعضلر مکمل دیملریله معتل بابنده دخی مثبتدر دمامینی شرح تسهیلده تفصیل
ایلمشدر الدرد فتحتیله آغزده دیشلر دوکیلوب کتمك معناسنه در یقال درد الرجل دردا من الباب الرابع
اذا ذهبت اسنانه ومصباحده و بقیت اصولها عبارتیله مذیلدر صفتنده ادرد ومؤنثنده درداء دینور کذلك درداء
سنه دخی وصف اولور الدرداء حمراء وزننده وصف مؤنثدر که ذکر اولندی ودرداء ودردم داللرك کسری
ومیم زیاده سیله قوجه ناقه یه دینور علی قول پك قوجه لقدن دیشلری دوکیلوب همان دیبلرنده اثرلری قالمش اوله که
یمی کوه لیه رك براولور یقال ناقة درداء ودردم ای مسنة او لحقت اسنانها بدردرها شارح دیر که دردم لفظنك اصلی
درداء ایدی میمه ابدال وتخفیفا کسر ایله دردم دیدیلر و بونا کیدی متضمندر انتهی مؤلف تای فوقیه ایله کتیبة کانت لهم
عبارتیله قید ایلمکله کتیبه عسکر آلاینه دینمکین اول کونه ترجمه اولندی وانقولی غالبا تای مثلثه ایله رؤیت یاخود ظن
ایلمش اولمغله قوم یغنی ایله تفسیر ایلمشدر فلینظر ودرداء بین العرب بر کتیبة مخصوصه یعنی بر آلای اسمیدر الدردی
کردی وزننده بر نسنه نك دبنه چوکن تفلنه و بو صه سنه دینور که طورطو تعبیر اولنور وطورطو دردی محرفیدر
تقول لا تشرب دردی الزیت وهو ما یبقی فی اسفله الدرید زبیر وزننده ادرد کلمه سنك مرخما مصغریدر و بو نکله
بعض کسه لر مسمادر ابو الدرداء عویمر بن مالك الانصاری وزوجه سی ام الدرداء خیرة بنت ابی حدرد الاسلمی
صحابی وصحابیه در شارح دیر که ابو الدرداء زهاد اصحابدندر شامك فتحنده ابتدا بونلر قاضی اولدی اصح اقوال اوزره
اوتوز ایکی تاریخنده رحلت ایدوب باب الصغیرده دفن اولندی و بعضلر مدینه منوره یه عودت ایلدی دیدیلر مترجم
دیر که حالا اسکدار قبرستاننده ابو الدرداء مرقدی اولمق حکایتی بابی اصلدر یاخود بشقه اول کنیه ده بر ذاتك اولمق
کرکدر نته که حالك اسلامبولده نیجه اصحاب مراقدی سویلنور آنلرك حضرت ابو ایوبدن غیریسی ثابت دکلدر لکن
هر برینك روحانیتلرینه توجهله فاتحه اهداسی مانع دکلدر روحلری قنده ایسه بهر حال واصل اولور تعصبك عالمی
بو قدر دعد دالك فتحی وعینك سکونیله ام حبین یعنی قیا کلری دیدکلری کلرك لقبیدر و بر خاتون اسمیدر

منصرف وغير منصرف اولور جمعی دعود كلور ودعدات كلور دالك فتحيله وادعد كلور افلس كبی شارح ديركه هند كلمه سی دخی لغت فصيحه ده منصرف وغير فصيحه ده غير منصرفدر ورجالده زيد وعمرو علم جنس مثابه سنده مستعمل اولديغی كبی نسوانده دخی هند ودعد اول مثابه ده مستعملدرنته كه تراجم نقول فناواده متداولدر دنباوند دالك ضميله كرمان ترابنده برطاغك آديدر عامه دماوند ديرلر وری نواحيسنده دخی برصرب وبويكسك طاغك آديدر ابو الحنكه نام كسه سحر ونيرنجاتله مشتغل اولديغيچون حضرت عثمان آنی اورايه نفی وتغريب ايلدی الدودة دالك ضميله معلومدركه كوچك قورتجغزه دينور كه دانه لرده وميوه لرده حاصل اولور خرده بوجكدر فارسيده كرم ديرلر كاف فارسينك كسريله جمع جنسی دود كلور وجمع بناسی ديدان كلوردالك كسريله الدود دالك فتحی وواوك سكونيله كه فی الاصل فتحتنله در برنسنه قورتلنمق وقورد دوشمك معناسنه در يقال داد الطعام يداد دودا من الباب الرابع اذا صار فيه الدود الاداده والتدويد والتديد ياء معاقبه سيله تفعيل وزننده بونلرده دود معناسنه در يقال اداد الطعام ودوّد ودوّد يعنی دادوتدويد چوجق قيراق ايله او ينامق معناسنه در يقال دوّد الصبی اذا لعب بالدوداة كما سيذكر دودان دالك ضميله بردره آديدر ودودان بن اسد برقبيله پدريدر ابو دواد غراب وزننده اياد قبيله سندن برشاعردر وقاضی احمد بن ابی دواد رجل معروفدر وابو دواد يزيد الراسبی وابو دواد جويرية بن الحجاج وابو دواد عدی بن الرفاع شاعرلردر ومحمد بن علی بن ابی دواد محدثدر الدوّاد رمان وزننده كوچك قورتجغزلره دينور صغار الدود معناسنه وضرطه يه دينور وجست وچالاك آدمه دينور داود قالون وزننده اسم عجميدركه بر پيغمبر ذيشان اسميدر الدوداة دالك فتحی وواوك سكونيله غربوو فرياد ناسه دينور تقول سمعت دوداة الناس ای جلبتهم وقيراغه دينور ارجوحه معناسنه دويد زبير وزننده اسمادندر دويد بن زيد جاهليه دن بركسه دركه دريوز اللی سنه معمر اولدی زمان اسلامی معتوه وبی شعور اولديغی وقتده ادراك ايلدی احتضاری حالنده اشبو ارجوزه يی انشاد ايلدی * اليوم يبنی لدويد بيته * لو كان للدهر بلا ابليته * اوكان قرنی واحدا كفيته * يارب نهب صالح حويته * ورب غيل حسن لويته * ومعصم مخضب ثنيته * ودويد بن طارق محدثدر فصـــــل الذال المعجمة ذرود درهم وزننده برطاغ آديدر الذود ذالك فتحی وواوك سكونيله والذياد كتاب وزننده طوارسورمك معناسنه در يقال ذاد الابل يذود ذودا وذيادا اذا ساقها ودفع وطرد ايلمك معناسنه در يقال ذاده اذا طرده ودفعه وذود اوچ دوه دن اونه قدر علی قول اون بشه وعلی رأی يكرمی يه ياخود اوتوزه وارنجه ياخود ايكی ايله طقوز نفر بيننده اولان دوه لره دينور ذود كلمه سی بو معناده مؤنثدر وهمان مؤنثلره اطلاق اولنور يعنی كروه مذكور مجموعی ناقه اولمغله مخاجدر ومفرد وجمعی برابردر علی قول جمعدر مفردی يوقدر ياخود مفرددر جمعی اذواد در وعربلرك الذود الی الذود ابل قوللری كه امثالدندر انده ذود كلمه سنك اثنين موضعنده اولديغنه دلالت ايدر زيرا اثنين تثنيه ضم اولندقده جمع اولور شارح ديركه ليس فيما دون خمس ذود من الابل صدقة حديثنده ذكوروانانه عام اولمغله اناثه تخصيصلری موجه دكلدر مؤلف بونده ابو عبيده اتباع ايلمشدر سائر اهل لغت تعميم ايلديلر ومثل مزبورك دلالتی دخی منظور فيهدر زيرا آنده الی مع معناسنه در ياخود مقدر مضموم لفظنه متعلقدر ومثل مزبور آزنسنه ايله آزنسنه مجتمع اولدقده چوق اولور ديجك يرده ضرب اولنور الذائد اسم فاعلدر سائق ودافع وطارد معنالرينه در جمعی ذوّد كلور ركع كبی وذوّاد كلور حساد كبی وذاده كلور قاده كبی وذائد حرون ديدكلری فرس مشهور نسلندن برآتك اسميدر وجنب بن اسافك قلجی اسميدر وذائد حرمت وحقيقتی حامی اولان حميتلو آدمه اطلاق اولنور يقال فلان ذائد ای حامی الحقيقة شالب شين وعاری دافع اولديغيچون وذائد امرء القيس بن بكر نام شاعرك لقبيدر اشبو اذود القوافی عنی ذيادا * ذياد غلام غوی جرادا * بيتنی نظم وانشاد ايلديكيچون تلقب ايلديلر الذوّاد كتان وزننده بودخی حامی الحقيقه اولان آدمه دينور كه مبالغه در وذوّاد اقيال حميردن ذی مرحب نام اميرك قلجی آديدر وذوّاد بن ابی الرقراق برشاعردر وذوّاد بن علبه محدثدر وذوّاد بن المبارك صاحب ذكر ومنقبتدر وابو الذوّاد برامير در رواة حديثدندر المذود منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور يقال هو حديد المذود ای اللسان وطواره يم ويره جك عملك وآخور ديدكلری يره دينور ومذود الثور صغرك بوينوزينه اطلاق اولنور ومذود برطاغك آديدر ذياد كتاب وزننده اسمادندر محذر بن ذياد اصحابدندر وذياد بن عزيز شعرادندر ذويد زبير وزننده اسمادندر عبد الله بن معقل بن ذويد اصحابدندر وعبد الله بن ذويد وليد بن مسلمك شيخيدر وفروة بن مسيك بن ذويد اصحابدندر المذاد ميمك فتحيله اسم مكاندر اوتلاغه دينور مرتع معناسنه طوارسوق اولنديغيچون الاذادة همزه نك كسريله برآدمه حرم ومتعلقاتنك حمايتی ضمننده اعانت ايلمك معناسنه در تقول

اذدت فلانا اذا اعنته علی ذياد اهله قال الشارح وهذا كما تقول اطلبته اذا اعنته علی طلبه فصـــــل الراء المهملة الرأد رانك كسری وهمزه نك سكونيله ياشداشه دينور ترب معناسنه تقول هذا رئدی ای تربی وقرنی فی السن وطارلق معناسنه در يقال وقع فی الرئد ای الضيق واغاج دبندن چقان فلبزلره دينور الرأد والرأدة رانك فتحی وضمی وهمزه لرك سكونيله والرؤدة صبوره وزننده والرادة تسهيل همزه ايله تازه ودلبر محبوبه يه دينور يقال جارية رأد ورؤد ورأدة ورؤدة ورأدة ای شابة حسنة ورأد سعد وزننده چكه ككنك دبنه دينور ورؤد رانك ضميله تؤده معناسنه دركه برايشده تأنی ورفق وسهولتله عمل وحركت ايلمكدن عبارتدر وأد ماده سنده مرسومدر يقال عليك بالرؤد ای التؤدة نته كه واوايله رود دخی بو معنايه در الترأد تفعل وزننده والارتئاد افتعال وزننده محبوبك بدنی نازكلكدن پالوده كبی دردرتره مك معناسنه در يقال ترأد الغلام وارتأد اذا اهتز بدنه نعمة وترأد يل صاغه صوله اوينيارق چپارزاسمك معناسنه در يقال ترأدت الريح اذا اضطربت ای تمايلت يمينا وشمالا ويرلكدن ياخود ضعفدن ناشی برندن دتره يه رك قالقمق معناسنه در يقال ترأد زيد اذا قام فاخذته رعدة وتازه آغاج دالی هر طرفه ميلان ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال ترأد الغصن اذا تفيأ وتذبل وبيون بورلمق معناسنه در يقال ترأد العنق اذا التوی رائد الضحی عائد وزننده ورأد الضحی سعد وزننده وهمزه نك تسهيليله دخی زبانزددر قوشلق وقتنك ارتفاعنه يعنی ارتفاعی وقتنه دينور كه قبا قوشلق تعبير اولنور تقول لقيته رائد الضحی ورأده ورادهای وقت ارتفاعه اساسده ديديكه رأد الضحی نهارك خمس اولنده شمسك ارتفاعی وضوئنك انبساطی وقتندن عبارتدر وكاشباب النهار دخی ديرلر وبو جاريه رأده معناسندن مأخوذدر پس بوكه كوره كنج قوشلق وقتی اولمق غالبدر ورأد الارض يرك نبات مقوله سندن خالی اولمسيدركه كويا بی سوی اولان تازه يه تشبيه اولنمشدر تقول اعجبنی رأد هذه الارض ای خلاءها الربود قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ربد بالمكان ربودا من الباب الاول اذا اقام به وآليقومق وحبس ايلمك معناسنه در يقال ربده اذا حبسه ظاهرا بونده مصدری ربد اولمق كركدر عبد وزننده المربد منبر وزننده محبس معناسنه دركه حبس اولنه جق محلدر كويا كه كنديسی حابس وآلت حبس اعتبار اولنمغله اسم آلت وزننده كلمشدر ومربد خرمايی سروب قوريده جق يره اطلاق اولنور جرين معناسنه وبصره ده برموضع آديدر الربدة رانك ضمی وباءك سكونيله بوزه مائل بولانق رنكه دينور مراد قرامتق كول رنكيدركه كدورتلو سحاب لونيدر قرامتق بوز تعبير اولنور يقال به ربدة ای لون الی الغبرة الاربداد احمرار وزننده والاربيداد احميرار وزننده قرامتق بوز رنكلی اولمق معناسنه در يقال اربد الشیء واربادّ اذا كان لونه ربدة وآقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در يقال اربد الثور واربادّ اذا كان مربدا كما سيذكر الربداء حمراء وزننده والاربد احمر وزننده ربده دن وصفلردر قرامتق بوز رنكلو نسنه يه دينور مؤلف اشارتله كچمشدر يقال شاة ربداء ومعز اربد اذا كان فی لونه ربدة وربداء داهية منكره يه اطلاق اولنور يقال داهية ربداء ای منكرة وشول ديشی كچی يه دينور كه لونی سياه اولوب قرمزی بنكلری اوله يقال عنز ربداء ای سوداء منقطة بحمرة پس مذكرنده اربد دينور بو رنكده كچی مقبول دكلدر داهيه معناسی بوندن مأخوذدر واربد برنوع يلانه دينور كه بغايت موذی وخبيث اولور بوزيلان ديدكلری اوله جقدر وابدر ارسلانه اطلاق اولنور واربد بن ضابیء واربد بن شريح واربد بن ربيعه شاعرلردر واربده ياخود اربد التميمی تابعيندندر الترّبد تفعل وزننده برنسنه نك لونی بوزلمق معناسنه در يقال تربد لونه اذا تغير وكوك يوزی بلولنمق معناسنه در يقال تربدت السماء اذا تغيمت وبركسه چهره سنی اكوب يوزی اكشيمك معناسنه در يقال تربد الرجل اذا تعبس الربد صرد وزننده قلج دمورنده اولان جوهره دينور فرند معناسنه المتربد اسم فاعل بنيه سيله اربد كبی ارسلانه اطلاق اولنور الربيد امير وزننده كوپ ودستی مقوله سنه اسنف اوزره باصلوب اوزرينه صوسرپدكلری خرما پاصقنه دينور الربيدة سفينه وزننده اچنده سجلات حفظ ايلدكلری ظرفه اطلاق اولنور دفتر صندغی كبی الرابد خزينه داره اطلاق اولنور خازن معناسنه حابس مال اولديغيچون المربد معظم وزننده آقلو قاره لو آلاجه نسنه يه دينور يقال ضأن مربد ای مولع بسواد وبياض مربد النعم منبر الحرم وزننده مدينه قربنده برموضع آديدر الرثد رانك فتحی وثای مثلثه نك سكونيله متاعی اسنف ايلمك معناسنه در يقال رثد المتاع رثدا من الباب الاول اذا نضده يعنی وضع بعضه علی بعض الرثيد امير وزننده والمرثود والرثد فتحتينله برپری اوزره ديزيلوب اسنف اولمش متاعه دينور الارتثاد افتعال وزننده رثد معناسنه در يقال ارتثد المتاع بمعنی رثده ومنه يقال تركتهم مرتثدين ما تحملوا بعد ای ناضدين متاعهم يعنی بن آنلری هنوز متحمل اولدقلری متاعلرنی اسنف ايدر اولدقلری حالده براقوب كلدم ديمكدر الرثد رانك كسريله بريرده مقيم اولان جماعته دينور الرثد

فتحتيله ضعفة ناسه دينور تقول تركا على الماء رثدا ما يطيقون تحملا اى ضعفة ورثد مصدر اولور بولانمق وبولانق
اولمق معناسنه يقال رثد الماء رثدا من الباب الرابع اذا كدر الارثاد همزه نك كسريله بودخى بولانق اولمق معناسنه در
يقال ارثد الماء بمعنى رثد وبر جماعت بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ارثد القوم اذا اصار وارثدا وقويى قازان كسه
نمناك طپراغه ايرسمك معناسنه در يقال احتفر فلان حتى ارثد اى بلغ الثرى المرثد مقعد وزننده كريم آدمه دينور
وارسلانه دينور وبر رجل آديدر وملوك يمندن برينك اسميدر كه آلتيوز سنه سلطنت سورمشدر يرثد يمنع وزننده
بر وادى اسميدر الرجد رانك فتحى وجيمك سكونيله درتره مك معناسنه در كرك صوغوقدن وكرك خوفدن اولسون
يقال رجد الرجل رجدا على بناء المجهول اذا ارتعش الترجيد تفعيل وزننده رجد معناسنه در يقال رجد ترجيدا
على بناء المجهول كذلك بمعنى رجد الارجاد همزه نك كسريله بر آدمى درتره طوتمق معناسنه در يقال ارجد الرجل
على المجهول اى ارعد الرجاد كتان وزننده خرمن يرينه اكين دمدى طاشيان آدمه دينور يقال هو رجاد اى نقال
السنبل الى البيدر الرجاد كتاب وزننده بچيلن اكين دمدلرنى خرمن يرينه طاشيمق معناسنه در يقال رجد الرجل
رجادا من الباب الاول اذا نقل السنبل الى البيدر الرخودة رانك وواوك فتحيله واكثر نسخه لرده خاى معجمه نك ضميله
مضبوطدر يومشقلق وتازه وترلك لين ونعومت معناسنه در واجوزلق وبوللق خصب ورفاه ووسعت عيش
معناسنه در الرخودة اردبة وزننده انلوجانلو كمكلرى نرم وبدنى نازك محبوبه دينور يقال غلام رخودة اى لين العظام
سمين مؤنثى رخودة در رها يله الرد رانك فتحى ودالك تشديديله والمرد ميمك ورانك فتحيله والمردود معقول ومحلوف
كبى مصدر اوله رق والرديدى خطيبى وخليفى وزننده كيرو دوندرمك معناسنه در يقال رده ردا ومردا ومردودا ورديدى
من الباب الاول اذا صرفه يعنى عن وجهه الرداد سحاب وزننده والرداد كتاب وزننده آندن اسملردر كيرو دوندرمكه
دينور وعربلر رد عليه الشئ ديرلر اول نسنه يى آندن قبول ايلمسه ورد فلانا ديرلر قولنده ياخود فعلنده تخطئه ايلسه
ورد كوتو وكثر شيئه اطلاق اولنور كه وصف بالمصدر در يقال شئ رد اى ردئ ولسانده اولان طوتقلغه دينور كه
كلامى سلاست وطلاقتله ادا ايده ميوب كويا كه حروفى كير وچويره رك تكلم ايدر يقال فى لسانه رد اى حبسة
المردودة استره يه اطلاق اولنور كه باش تراش ايدرلر موسى معناسنه بو كيلوب صاپنه رد اولنديغيچون موسى
مؤنث اولمغله مردودة عنوانده وارد اولمشدر پس چاقى يه ده اطلاق اولنور وچاقى چاكى محرفيدر ومردودة طلاق
ويرلمش خاتونه اطلاق اولنور پدرى خانه سنه ارجاع اولنديغيچون يقال امرأة مردودة اى مطلقة الردى
حمى وزننده بودخى مطلقه خاتونه دينور الرد رانك كسريله برشيئك عمادينه اطلاق اولنور كه اكا اعتماد ايدر
اكا ظهرنى رد ايتديكيچون ياخود كنديسنك عوارضنى وحوادثنى اول عماد رد ودفع ايلديكيچون يقال هو رده
اى عماده الردة رانك فتحيله چركنلك قبح معناسنه در كه مردوديتى مستلزمدر يقال فى وجهه ردة اى قبح
الردة رانك كسريله ارتداد لفظندن اسمدر كه مرتدلكه دينور كاسيذكر يقال قتلوا اهل الردة اى الارتداد
عن الدين وردة طوارك طوغورمزدن اقدمجه ممه سى سود ايله طولمسنه دينور كه مقدما چكيلن سودينك رجعتندن
عبارتدر ورده ذقنده يعنى اككده اولان كيرولك يعنى ايچرى طوغرى قاچقلق وباصقلغه دينور كويا كه
اوزايه جق ايكن رجعت ايدوب قالمشدر يقال فى ذقنه ردة اى تقاعس وطاغدن كير وعكس ايدن صدايه
اطلاق اولنور تقول سمعت ردة الجبل اى صداه ودوه نك ايكنجى مرتبه ده صواچمسنه اطلاق اولنور يقال شربت
الابل ردة اى عللا الترداد تانك فتحيله ترديد معناسنه در كه كثرت رد يعنى تكرار ايلمكدن عبارتدر وبو ثلاثيدر
يقال رده تردادا اى ردده اشبو ترداد وتجوال وحثيثى ورمياوزنلرى كه ثلاثيدن مصدرلردر تكثير ايچوندر المرتد
معظم وزننده برخصوصده حيران وسر كردان اولمش آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مرتد اى حائر بائر الارتداد
افتعال وزننده كيرو دونمك معناسنه در يقال ارتد على اثره اذا رجع رانك كسريله ردة بوندن اسمدر نته كه ذكر
اولندى مؤلف بصائرده ديديكه ردة وارتداد كلديكى يولدن كيرو دونمك معناسنه در لكن ردة كفره رجوع
وارتداد اعم اوله رق مستعملدر يقال هو من اهل الردة فاقتلوه ويقال ارتد عن طريقه اذا رجع ويقال ارتد
عن دينه المرادة مفاعله وزننده برنسنه يى بركسه اوزره كيرو رد وارجاع ايلمك معناسنه در يقال راد الشئ
عليه مرادة اذا رده عليه الارد فتحتيله كه افعل تفضيلدر انفع معناسنه مستعملدر كويا كه بك نافع اولمغله
مرة بعد اخرى كندوسى كيرو رد ايدوب اخذ ايدر وبو احب كبى محبوبدن منصرفدر يقال شئ ارد له اى انفع له
الرادة والمردة ميمك ورانك فتحيله فائده ومنفعت معناسنه مستعملدر يقال لا رادة فيه ولا مردة اى لا فائدة
تقل فى الاساس مارد علك هذا اى لا ينفعك ويقال ضيعة كثيرة الرد والمرد اى الريع ورادة عربه وطريقه

مقوله سنك اوكنده اولان ايكى منحرف آغاجلر بينه ارقورى اوزاتدقلرى آغاجه دينور كه عربه اوقى تعبير اولنور
المرد اسم فاعل بنيه سيله شهوت پرست آدمه دينور يقال رجل مرد اى شبق وطالغه سى چوق دكزه دينور يقال
بحر مرد اى مواج وطارغين كسيه دينور يقال رجل مرد اى غضبان وعزوبت يعنى اركنلكى على قول غربت
وسفرى مدت مديده متمادى اولمش آدمه دينور يقال رجل مرد اى الطويل العزوبة او الغربة وباش يرده اوتورمقدن
متأثر اولمغله فرجى ومه سى شيشوب قبارمش اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مرد اذا كانت قد انتفخ ضرعها
وحياؤها لبروكها على ندى وبيوك ممه لى قيونه دينور يقال شاة مرد اى اضرع وصويى پك چوق ايچمكله
شيشوب آغرلنمش اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل مرد اذا اكثر من شرب الماء فثقل جمعى مراد كلور
المردود بودخى عزوبتى ياخود غربتى اوزامش آدمه دينور الردد عنق وزننده چركين آدملره دينور يقال رجال
ردد اى قباح مفردى رديدر صددو صديد كبى الرديد امير وزننده يغمورى آقمش بوش بلوده دينور يقال سحاب
رديد اى هريق ماؤه الاسترداد بركسه دن برنسنه نك كيرو رد اولنمسنى ايستمك معناسنه در يقال استرده الشئ اذا طلبه
وسأله رده رداد كتان وزننده برمجبر يعنى قيريق چيقق صاريجى استادك اسميدر بعده هر مجبره اكا نسبتله
ردادى اطلاق اولنمشدر الرشد رانك ضميله والرشد فتحتيله والرشاد فساد وزننده طوغرى يول
بولوب سلوك ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال رشد الرجل ورشد رشدا ورشدا ورشادا من الباب
الاول والرابع اذا اهتدى ورشد طريق حقده تصلب وتثبت جهتيله مستقيم اولمق معناسنه در كه معنوى جهتيدر
اطلاقات شرعيه دندر يقال فلان على الرشد اى الاستقامة على طريق الحق مع تصلب فيه الاسترشاد
رشد ورشاد معناسنه در يقال استرشد الرجل بمعنى رشد بو راده استفعال ثلاثى معناسنه در واسترشاد رشد وهدايت
طلب ايلمك معناسنه در يقال استرشد الرجل اذا طلب الرشد الرشدى جمزى وزننده اسمدر رشد ورشاد بولمغه
دينور الارشاد همزه نك كسريله طوغرى يول كوسترمك معناسنه در يقال ارشده الله تعالى اى هداه الرشيد
امير وزننده اسماء صفات الهيه دندر مرشد معناسنه در كه طوغرى يوله هادى وامور مقدره سنده حسن التقدير
ديمكدر والله الرشيد الهادى الى سواء الصراط والذى حسن تقديره فيما قدر بو راده مرشد معناسنه اولمغله فعيل
بمعنى مفعل در ورشيد اسكندريه قربنده برقصبه آديدر وبر رجل اسميدر الرشيدية ياى نسبتله برطعام معروفدر
هارون رشيده منسوبدر فارسيده اكا رشته دينور كه رشته حلواسى اوله جقدر كه حالا كتان حلواسى ديدكلريدر
نته كه مأمونيه حلواسى اوغلى مأمونه منسوبدر المراشد ميمك فتحيله مقاصد طرق معناسنه در كه منزل
مطلوبه موصل اولان طوغرى يوللر در مفردى مرشددر مقصد وزننده يقال هو يهدى الى المراشد اى مقاصد
الطرق الرشدة رانك فتحى وكسريله حلالزاده لك معناسنه مستعملدر زنيه مقابليدر كه حرامزاده لك ديمكدر
يقال ولد لفلان ولد لرشدة ضد زنية پس ابن رشده حلالزاده ديمكدر ام راشد فاره نك كنيه سيدر وراشد
ورشد قفل وزننده ورشيد امير وزننده ورشيد زبير وزننده ورشد جبل وزننده ورشدان سحبان
وزننده ورشاد سحاب وزننده ومرشد مقعد وزننده ومرشد مظهر وزننده اسامىء رجالدندر الرشادة
سحابه وزننده قيايه دينور صخره معناسنه وآوجى طولدرن طاشه دينور كه آيه له تعبير اولنور جمع جنسى
رشاددر حب الرشاد رانك فتحيله حرف اسميدر كه تره تخميدر وحرف قفل وزننده حرمان معناسنه اولمغله
تفألا حب الرشاد اطلاق ايلديلر سليم ومفازه كبى الراشدية بغداد قضاسنده برقريه در بنورشدان رانك
فتحى وكسريله بربطن اسميدر مقدما بنو غيان ايله مسمى اولمغله فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى
تفألا تغيير وغيان لفظنه محاكى ومشاكل اولمق ايچون بنورشدان اطلاق بيورديلر الرصد قصد وزننده
والرصد فتحتيله برنسنه يى مطمح نظر ايدوب كوزتمك معناسنه در يقال رصده رصدا ورصدا من الباب
الاول اذا رقبه الترصد تفعل وزننده رصد معناسنه در يقال ترصده بمعنى رصده الراصد اسم فاعلدر
وراصد ارسلانه اطلاق اولنور شكار اوزره صيچرايوب قاپمغى كوزتديكيچون الرصيد امير وزننده مطلقا
بريچى جانوره اطلاق اولنور علاقه مزبوره يه مبنى الرصود صبور وزننده شول ناقه يه دينور كه
سائر دوه لر صو ايچنجه قدر مكث ايله آنلرك تكميل اولمسنى كوزه دوب بعده ايچر اوله يقال ناقة رصود اذا كانت
ترصد شرب غيرها لتشرب هى الارصاد همزه نك كسريله بركسه ايچون برنسنه يى آماده قلمق معناسنه
استعمال اولنور كويا كه اول نسنه يى اكا مترقب قيله جق برطريقه وضع ايدر تقول ارصدته له اذا اعددته له وايولكله
ياخود كلكله عوض ومكافات ايلمك معناسنه استعمال اولنور بودخى علاقه مذكوره قبيلندندر تقول ارصدت له خيرا

اوشر اذا كافأته المرصاد مفتاح وزننده شول يوله وشول مكانه دينور كه آنده ديدبان مقوله سى اوتوروب
دشمنى كوزه درلر مؤلف بصائرده ديديكه مرصاد رصده مخصوص مكاندر مبالغة كويا كه آلت رصد اعتبار
اولنمشدر مضمار وميقات دخى بوقبيلدندر ومرصاد مبالغه اولور كما قال تعالى ان ربك لبالمرصاد اى المكان الذى
يترقب فيه الرصد و يجوز ان يكون صيغة مبالغة كالمطعان والمعوان الرصدة جرعه وزننده ارسلان صيد
ايلمك ايچون قازيلن چقوره اطلاق اولنور زبيه معناسنه وقلج باغنده اولان حلقه يه دينور كه توجدن وكوشدن
اولور الرصدة حمزه وزننده بردن ياغن صاغانقلى يغموره دينور الرصد فتحتينله مصدردر نته كه ذكر اولندى
ورصد جمع اولور راصدون معناسنه و بو حرس وحارس وخدم وخادم كبيدر يقال قوم رصد اى راصدون ورصد
آزجه يغموره وآزجه چايره دينور جمعى ارصاد كلور المرصدة محسنه وزننده شول يره دينور كه آنده برمقدارجه
چاير اوله يقال ارض مرصدة اذا كان بها شىء من رصد اى كلأ وعند البعض مرصده شول يره دينور كه اكا يغمور
ياغمقله آنده چاير بتمك مأمول اوله يقال ارض مرصدة اذا كانت مطرت وترجى لان تنبت رصد رانك ضمى وصاد
مشدده نك كسريله يمنده برقريه آديدر الرضد رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله متاعى برى برى اوزره استف
ايلمك معناسنه در يقال رضد المتاع رضدا من الباب الاول اذا نضده الارتضاد افتعال وزننده آندن مطاوعدر
يقال رضده فارتضد الرعد رانك فتحى وعينك سكونيله سحابدن مسموع اولان صوته دينور كه كوك
كورلتوسى تعبير اولنور صوت السحاب معناسنه على قول رعد بر فرشته اسميدر كه سحابى سوق ايلمكه مأموردر
كورلده برك سحابى موضع مأموره سوق ايدرنته كه حادى يعنى نغماتله دوه سوريجيسنه حداء ونغماتله دوه يى
سوروب كوترر شارح ديركه تعريف اول شرعيه وحكميه وثانى شرعية محضه در ورعد مصدر اولور كوك
كورلده مك معناسنه يقال رعد السحاب رعدا من الباب الثالث والاول اذا صاتت وعربلر زيد فلانى وعيد
شديد ايله تهديد وتخويف ايلدى ديجك يرده رعدله زيد و برق ديرلر تهدد معناسنه نته كه لسانمزده كورلده يوب
شاقيدى تعبيرى واردر و بو برق كلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وفلان خاتون زيب وزينتله پرآرايش اولدى
ديجك يرده رعدت فلانة و برقت ديرلر تحسنت وتزينت معناسنه عادتا شمشك چاقوب كوك كورلده دكده هركس
نظر ايدر اولمق ملاحظه سنه مبنى در الراعدة كورلده يجى سحابه يه دينور ومنه المثل * ومنه صلف تحت الراعدة
مؤلف بونى صلف ماده سنده رب صلف عنوانيله ذكر ايلمشدر و بو امثالدندر صلف فتحتينله قلت فيض وخير
معناسنه اولمغله مكثار يعنى پك لافزن اولوب لكن اصلا خير ومنفعتى اولميان بخيل حقنده ضرب اولنور مؤلف
موضع مزبورده ايكى مضرب دخى بيان ايلمشدر الارعاد همزه نك كسريله بركسنه يى وعيد ايله كندى طرفندن
قورقتمق على قول عنف وزجر وتنبيهاتله قورقتمق معناسنه در كه اولده قورقويه دوشورمكدر يقال ارعد زيدا
اذا اوعده او تهدده وكوك كورلتوسنه اوغرامق معناسنه در يقال ارعد الرجل اذا اصابه رعد و برآدمى درتمه طوتمق
معناسنه در صوغوقدن ياخود قورقودن يقال ارعد فلان على المجهول اذا اخذته الرعدة وقوم يغنى اشاغى
صيريلوب دوكلمك معناسنه در دتره مك معناسندن منشعبدر يقال ارعد الكثيب على المجهول اذا انهال الارتعاد
افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال ارتعد الرجل اذا اضطرب الرعدة رانك كسرى وفتحيله
آندن اسمدر مضطرب بلغه دينور ودتره مكه دينور لرزه معناسنه المرعد مكرم وزننده اشاغى يه صيريلوب دوكيلور
اولان قوم يغنه دينور يقال كثيب مرعد اى منهال الرعديد رانك كسريله والرعديدة هايله قورقق كسنه
اطلاق اولنور يقال رجل رعديد ورعديدة اى جبان و بدنى تروتازه ونازك محبوبه يه اطلاق اولنور يقال جارية
رعديد ورعديدة اى رخصة و پالوده يه اطلاق اولنور تقول اطعمنا الرعديد اى الفالوذ الرعاد كتان وزننده
برنوع بالق اسميدر كه قچن برآدم اكا مس ايلسه الى درساعت اويشوب دتره مكه باشلر اول بالق ديرى اولدقجه
وجوق سوزلو بركوكسيه دينور الرعيداء مصغر بنيه سيله بغدايدن آيرلنوب آتيلان يكانه دانه لره دينور زوان
وقرموق كبى الرعودد سفرجل وزننده برناقه آديدر المرعد اسم فاعل بنيه سيله مبرم سائله دينور يقال
سائل مرعد اى ملحف فى السؤال ذات الرعد والصليل حرب وقتالدن كنايه در صليل قلج آوازيدر يقال جاء
بذات الرعد والصليل اى الحرب ذات الرواعد آفت وداهيه يه اطلاق اولنور الترعد تفعل وزننده دتره مك
معناسنه در يقال ترعدت الالية اذا ترجرجت الرغد رانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله والرغد فتحتينله
سهولت ورفاه ووسعت اوزره اولان ديركه دينور يقال عيشة رغد ورغد اى واسعة طيبة ورغد فتحتينله ورغادة
سعاده وزننده مصدرلردر ديرلك رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه يقال رغد عيشه ورغد رغد اورغادة

من الباب الرابع والخامس اذا طاب واتسع ورغد فتحتينله راغد لفظندن جمع اولور خدم وخادم كبى يقال قوم
رغد ونساء رغد اى ذووعيش رغد الارغاد همزه نك كسريله مواشى يى اوتلاقده مسيب براقمق معناسنه در كه
بكنديكى كبى خودسرا اوتليوب كزه يقال ارغد وا مواشيهم اذا تركوها وسومها و برآدم خصب ورفاه اوزره اولمق
معناسنه در يقال ارغد القوم اذا اخصبوا الرغيدة عقيده وزننده سود بولامجنه دينور كه سودى قينادوب اون
چالمغله مرتب اولور المرغاد ميمك ضمى ودالك تشديديله ارغيداد لفظندن اسم فاعلدر شول طارغين آدمه دينور كه
غضبندن جواب و يرمز اوله يقال هو مرغاد اى غضبان لا يجيبك وشول خسته يه دينور كه عللتى هنوز پك مشتد
اولميوب لكن وجودنده صارصلمه پيدا اوله يقال مريض مرغاد اذا كان لم يجهد وفيه ضعضعة قال الشارح قال
النضر يقال ارغاد الرجل فهو مرغاد وهو الذى بدأ به الوجع فانت ترى فيه يسا وفترة وضعضعة ومرغاد كركى كبى
او يقوسنى استيفا ايلمكسزين بيدار اولمش كمسه يه دينور كه هنوز خمار نومى وا و بوشقلغى باقى اولور يقال نائم مرغاد
اذا لم يقض كراه وشول كمسه يه دينور كه بر خصوص ايچون رأى وتدبيرنده شك وتردد اوزره اولوب نه كونه رأى
ونه درلو حركت ايده جكنى بيلمز اوله يقال رجل مرغاد اى شاك فى رأيه لا يدرى كيف يصدره كذلك هر شوريده
ومختلط و پريشان اولان شيئه مرغاد دينور مصدرى ارغيداددر كه ذكر اولندى الرغيداء رغيداء وزننده
ومرادفيدر كه ذكر اولندى الارغلداد اقشعرار وزننده رغد مذكوردن افعلال در زياده سيله رفاه ووسعت معاش
اوزره اولمق معناسنه در يقال ارغلد الرجل اذا ارغد عيشه مبالغة الرفد رانك كسرى وفانك سكونيله اسمدر
عطا و بخشش وصله وجائزه يه دينور يقال هو عظيم الرفد اى العطاء والصلة الرفد رانك فتحى وفانك سكونيله
بيوك ووسعتلو كاسه يه دينور رانك كسريله ده لغتدر وعربلر فلان وفات ايلدى ديجك يرده هريق رفده ديرلر نته كه
بومعناده صفرت وطابه وكفئت جفنته دخى ديرلر بدنى جاندن خالى اولدى ديمكدن كنايه در ورفد رانك فتحيله
مصدر اولور عطيه و يرمك معناسنه يقال رفده رفدا من الباب الثانى اذا اعطاه ورفد طوارك پالانى ايچنه رفاده
قومق معناسنه در يقال رفد للدابة اذا جعل فى اكافها رفادة الارفاد همزه نك كسريله ياردم ايتمك معناسنه در
يقال ارفده اذا اعانه ونسنه و يرمك معناسنه در يقال ارفده اذا اعطاه وطوار پالانه رفاده قومق معناسنه در يقال
ارفد للدابة اذا جعل لها رفادة الرفادة رانك كسريله آت ايرنده اولان اكرم ديدكلرى كچه كبى شيئه دينور كه
سمرك التنه وضع ايدرلر طوارك سمر صرتنى سورمسون ايچون و يارة صاردقلرى پچاوره يه دينور وزمان جاهليتده قريش
بيننده واقع اولان عارفانه يه دينور كه هرسنه بينلرندن بقدر الوسع برمقدار مال اخراج ايدوب آنكله غلال وزبيب
اشترا و حجاج ايچون مهيا و حجاج ورودنده اطعام ايدرلر ايدى الرافدان تثنيه بنيه سيله دجله ايله فراته اطلاق اولنور
كثير الفيض اولدقلرى ايچون الارتفاد افتعال وزننده كسب وكار ايلمك معناسنه در جلب رفدى مستلزمدر يقال
ارتفد المال اذا اكتسبه الاسترفاد ياردم ايستمك معناسنه در يقال استرفده اذا استعانه الترافد تفاعل وزننده
برى بريله ياردملشمق معناسنه در يقال ترافدوا اذا تعاونوا الترفيد تفعيل وزننده برآدمى اولولمق معناسنه در
يقال رفده اذا سوده وعظمه وترفيد هروله يه يعنى يلكه شبيه برنوع يورويشه دينور تمنين كبى اسمدر المرافيد
ميمك فتحيله سودلرى هركز منقطع اولميان قيونلره اطلاق اولنور يقال شاة مرافيد اذا كانت لا ينقطع لبنها الرفود
صبور وزننده بمعنى فاعلدر برصاغمده سودى بيوك چناغى طولدرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة رفود
اى تملأ الرفد بحلبة واحدة بنو ارفده ارفله وزننده حبش طائفه سندن برجنس در الرفدة حمزه وزننده
بنوارقيه ده برصودر رفيده جهينه وزننده بركوچك قبيله در كه الرفيدات ديرلر نته كه آل هبيره يه الهبيرات ديرلر
رافد ورفيد زبير وزننده ومرفد مظهر وزننده اسامى رجالدندر الروافد سقف بينه وضع اولنان اخشابه
دينور الرقد رانك فتحى وقافك سكونيله والرقاد رانك ضميله والرقود قعود وزننده او يومق معناسنه در
يقال رقد الرجل رقدا ورقادا ورقودا من الباب الاول اذا نام لكن رقاد كيجه او يقوسنه مخصوصدر ورقد و رقود
اعمدر ورقد سعد وزننده باديه ده برطاغ آديدر كه آندن دكرمن طاشلرى قطع اولنور الرقود رانك ضميله والرقد
ركع وزننده راقدك جمعيدر كه نائم معناسنه در يقال رجل ناقد وقوم رقود ورقد اى نيام البرقود يعفور وزننده
او يقوجى كمسه يه دينور يقال رجل برقود اذا كان يرقد كثيرا المرقد محسن وزننده منوم دارويه دينور كه شرب وتناول
ايدنى او يودر اولور يقال ناوله الطبيب مرقدا اى دواء يرقد شاربه وآجق يوله دينور شاهراه معناسنه كه دوز
ولطيف اولمغله دابه راحت كيدوب راكبى استراحتدن او يوراولور المرقد مقعد وزننده اسم مكاندر ياتوب
او يويجق يره دينور مضجع معناسنه مزاره اطلاقى بو مناسبتله در قال الشارح ومنه قوله تعالى يا ويلنا من بعثنا

من مرقدنا الارقاد همزه نك كسريله او يوتمق معناسنه در يقال ارقده اذا انامه و بر يرده مقيم اولمق معناسنه
استعمال اولنور فى الاصل همزه سى صيرورت ايچوندر يقال ارقد بالمكان اذا اقام به الرقدان فتحاتله جنبش
ونشاطدن ناشى شطارتله برى اوته قالقيوب صيچرامغه دينور الارقداد ارمداد وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال ارقد الرجل اذا اسرع المرقدى مرعزى وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك اولان آدمه دينور
يقال رجل مرقدى اذا كان يسرع فى اموره و بو ارقداد مذكوردن مفعلى وزننده در بو راده وانقولى مرحوم
اويقويه وارمشدر الراقود ماعون وزننده بيوك كوپه دينوركه خم خسروانى تعبير اولنور على قول ايچى زفتلى
اشاغيسى سيورى وسوبو اولان نوعنه دينوركه يوقريسى قارنلو اولور تقول عندى راقود خلا وهودن كبير
اوطويل الاسفل يسيع داخله بالقار شارح ديركه جوهرى بونى معربدر ديدى لكن اصلنى بيان ايلمدى امهات
سائره ده عربى اوله رق مثبتدر ومبالغه در يك او بوديجى ديمكدر عن اصل ايچى طلا اولمش بيوك نبيذ كوپنه دينور
ايدى كه شاربنى البته رقده سكر وسكونه مبتلا ايدر بعده مطلقا بيوك كوپده استعمال ايلديلر وراقود بر كوچك
بالق آديدر الرقيدات تصغير بنيه سيله بنو كلب يوردنده بر صو آديدر الرقدة رانك فتحى وقافك سكونيله فى الاصل
مصدر بناء مره در بو مناسبتله اون كون مقدارى هوانك يك اتسى اولمسنده استعمال اولندى كويا كه اول اثناده هوا
تحرك ايلميوب نائم اولور تقول اصابتنا رقدة من حر اى قدر عشرة ايام الترقيد تفعيل وزننده طوار قسمنه
مخصوص بركونه يوريشه دينور ظاهرا راحت اسمنى اوله جقدركه راكبنى او يودر رقاد غراب وزننده وراقد
صاحب وزننده اسامينددر الركود قعود وزننده طورمق سكون وآرام معناسنه در يقال ركد الماء والريح ركودا
من الباب الاول اذا سكن وثبت وترازو كفه لرى بس برابر اولمق معناسنه مستعملدر كه حركت ايلمز اولور يقال ركد الميزان
اذا استوى الركود قبول وزننده سودى اصلا كسلميوب دائمى اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة ركود اذا دام
لبنها ولا ينقطع وطو بطلو چاناغه اطلاق اولنور يقال جفنة ركود اى ملأى الرماد سحاب وزننده والرمداء
رانك ودالك كسريله والارمداء اربعاء وزننده آتش كولنه دينور خاكستر معناسنه الارمد احمر وزننده كول رنكنده
اولان شيئه دينور يقال رمد الشئ رمدا من الباب الرابع اذا كان فى لون الرماد فهو ارمد وارمد رماد لفظنه تاكيد اولور
كماسيذ كر وكوزى آغرين آدمه دينور رمد آيدن وصفدر الرمداء حمراء وزننده ارمدك مؤنثيدر ونعامه يه يعنى دوه
قوشنه اطلاق اولنور رمادى اللون اولديغيچون الرمد رانك ضميله سيورى سينكه اطلاق اولنور الرمدد زبرج
وزننده والرمدد درهم وزننده والرمديد حنديد وزننده ارمد كبى رماد لفظنه تاكيد اولور ياخود رماددن معناى
وصفيت اخذ اولنمغله هالك ديمك اولور يقال رماد ارمد ورمدد ورمديد اى كثير دقيق جدا اوهالك الارماد
همزه نك كسريله فقير وكدا اولمق معناسنه در و بو اتراب كيبدر يقال ارمد الرجل اذا افتقر وقيتلغه دوچار اولمقله
طوارلرى هلاك اولمق معناسنه در يقال ارمد القوم اذا امحلوا وهلكت مواشيهم وديشى طوارك قبل النتاج ممه سى
سودلو اولمق معناسنه در يقال ارمدت الناقة اذا اضرعت وبر كسه نك كوزنى آغرتمق معناسنه دركه رمد آيدن
مأخوذ در يقال ارمد الله عينه اى جعلها رمداء الترميد تفعيل وزننده بودخى طوارك ممه سى قبل النتاج
سودلى اولمق معناسنه در يقال رمدت الناقة اذا اضرعت الرمد كتف وزننده چوق طورمقله متغير اولمش
صويه دينور يقال ماء رمد اى آجن الرمد فتحتينله كوز آغريمق معناسنه در يقال رمدت عينه رمدا من الباب الرابع
اذا هاجت ويقال رمد الرجل اذا هاجت عينه الارمداد احمرار وزننده رمد معناسنه در لكن بو ابلغدر يقال
ارمد الرجل وارمدت عينه ارمدادا الرمد سعد وزننده والارمد والمرمد محمر وزننده كوز آغريسنه مبتلا
كشى يه دينور مؤنثى رمداء در عينه وده آه يه وصف اولور بنو الرمد سعد وزننده وبنو الرمداء ايكى بطلردر
وابو الرمداء البلوى اصحابدندر بلى قبيله سندندر الرمد سعد وزننده والرمادة سعادة وزننده انسان
ودواب ومواشى قسمى هلاك اولمق معناسنه در يقال رمدت الغنم رمدا من الباب الثانى اذا هلكت من برد
اوصقيع كويا كه كول كبى اولديلر ومنه عام الرمادة فى ايام عمر رضى الله عنه هلكت فيه الناس والاموال من القحط
المرمئد مشمئز وزننده امور واعمالنده ايشلك ونافذ وجارى آدمه دينور يقال رجل مرمئد اى ماض جار الرمادة
سحابه وزننده يمنده وفلسطين ومغرب زمينده بر موضع آديدر ومكه ايله بصره بيننده بر بلده در وحلبده
بر محله وبلخ قضاسنده بر قريه ونيسابورده بر قريه ياخود بر محله و برقه ايله اسكندريه بيننده بر بلده آديدر رمادان
رانك فتحيله بر موضعدر رمدة حنان كسرة قنان وزننده بر اوفورملك ناچيز شيئه اطلاق اولنور يقال
ماركوا الارمدة حنان اى لم يبق منهم الا ما تدلك به يديك ثم تنفخه فى الريح بعد حته الرند رانك فتحى ونونك

سكونيله بر نوع خوش رائحه لو شجر اسميدر وعود اغاجنه ده دينور وبرسين اغاجنه ده دينور آس كبى مفردات سائره ده دفنه
اغاجى وبان مرسنى اغاجيله مفسردر ورند عربستانه مخصوص بر نوع ظرفدر كه كوچك چوال طرزنده خرما يپراغندن
اوررلر اشاغيسى واسع و يوقريسى مخروطى اولور آنكله خرما طاشورلر ذو رندد حجاج بصره
جاده سنده بر موضع آديدر محمد بن عمر بن ابراهيم بن شبيب الرندى اورادندر رنده زبده وزننده
اندلسده تاكرنى ولايتنده بر حصن آديدر خطيب اندلس اولان عبيدالله بن عاصم و بزم شيخ مشايخمز
اولان احمد بن ابى العافية الرندى اورادندر الرهد رانك فتحى وهانك سكونيله بر نسنه يى يك ازمك
معناسنه در يقال رهد الشئ رهدا من الباب الثالث اذا سحقه شديدا الرهادة سعاده وزننده
تر وتازه كلكه دينور الرهيدة عقيده وزننده وجودى كل كبى تر وتازه ونرم ونازك اولان كنج محبوبه يه دينور
يقال امرأة رهيدة اى شابة رخصة ناعمة ورهيده خرده بلغوردن اولان سودلو آشه دينور تقول اطعمنا رهيدة
وهو البرندق ويصب عليه اللبن الرهودية رفق وملايمتله معامله ايلمكه دينور الترهيد تفعيل وزننده
رحماقت عظيمه اظهار ايلمك معناسنه در يقال رهد الرجل اذا اتى بالحماقة العظيمة المرهود سست وكوشك
نسنه يه دينور يقال امر مرهود اى لم يحكم وتقول تركهم مرهودين اى غير عازمين ولا حازمين على امر الرود رانك
فتحى وواوك سكونيله والرياد كتاب وزننده طلب ايلمك معناسنه در يقال راده يروده رودا وريادا اذا طلبه
وورود برى اوته كلوب كيتمك تردد معناسنه دركه آمد شد ايتمك واولطه ايلمك تعبير اولنور يقال راد الرجل اذا ذهب
وجاء وريادا الابل دوه قسمنك مرعاده برى اوته كيتمسندن عبارتدر يقال رادت الابل ريادا اذا اختلفت مقبلة
ومدبرة الارتياد افتعال وزننده بودخى طلب ايلمك معناسنه در يقال ارتاد الشئ اذا طلبه المراودة والرواد
مفاعله بابندن ديلمك مشيئت معناسنه در يقال راوده مراودة ورودا اذا شاء مؤلفك بصائرده بيانه كوره رود وريادا
بر نسنه نك طلبنده رفق وسهولتله تردد ايلمك معناسنه موضوعدر سائر معانى آندن متفرعدر الريد رانك كسريله
ديلمك دينوركه اسمدر مشيئت معناسنه الارادة اعاده وزننده ديلمك معناسنه در يقال اراد الشئ اذا شاء
الرائد ذكرمن الته اطلاق اولنور كه ال دكرمننك صاپى اوله جقدر يد الرحى معناسنه اوته يه بريه كيدوب
كلديكيچون واوتلاق آرامق ايچون ايلرويه كوندردكلرى آدمه اطلاق اولنور المراد ميمك فتحيله والمستراد
مستراح وزننده اسم مكانلردر اوتلاقده دوه لرك تردد ايلدكلرى موضعه دينور الرادة عاده وزننده كه اصلى
رائده در والرودة تمامه وزننده والرائدة زائده وزننده شول خاتونه دينوركه دائما قومشولرك اولرنى طولاشور اوله
يقال امرأة رادة ورودة ورائدة اى طوافة فى بيوت جاراتها الرودان فتحاتله مصدردر خاتون قومشو اولرنى چوق
طولشمق معناسنه در يقال رادت المرأة رودانا اذا اكثرت الاختلاف الى بيوت جاراتها الرأد تسهيل همزه ايله
رائد معناسنه دركه ذكر اولندى و بو راد كلمه سى اصلنده رودايدى فتحتينله كه فعل بمعنى فاعلدر بعده واو الفه
منقلب اولدى يقال رجل راد اى رائد المرود منبر وزننده سرمه ميلنه دينور سرمه داندن سرمه آرايجق آلتدر
وآت كلرنده دوران ايدن دموره دينوركه صولوق اوله جقدر و بكره نك دمور ايكنه دينوركه آنك اوزرنده دوران
ايدر الرود رانك ضميله مهل وتأنى معناسنه در يقال امش على رود اى على مهل رويد كلمه سى بوندن مصغردر
الارواد همزه نك كسريله والمرود مكرم وزننده والمرود مخرج وزننده كه مصدرلردر رايشى رفق وتأنيله
آهسته جه طوتمق معناسنه در يقال ارود فى السير ارويادا ومرودا ومرودا اذا رفق الرويد والرويداء والرويديه
بونلرده رفق وسهولت معناسنه در مؤلف بو راده اقتصار ايلمشدر و بو بعضلرك ارواددن مرخمدر ديملرى ملايم
دكلدر زيرا وجه مذكور اوزره رود كلمه سى كه راء مضمومه ايله مهل وتأنى معناسنه در پس رويد كلمه سى آندن
مصغردر يا بجه و بو اشبجه ديمكدر يقال مشى رويدا ورويداء ورويدية اى على رفق و يقال رويدا اى مهلا و يقال
رويدك عمرا اى امهله واشبو رويد كلمه سى افعل يعنى امر معناسنه اولورسه كاف خطاب داخل اولور يعنى
اسم فعل امر اولورسه كاف خطاب داخل اولور و بودرت وجه اوزره مستعملدر برى اسم فعل امر اولور
تقول رويدك عمرا اى امهله ثانى صفت واقع اولور يقال سار واسيرا رويدا ثالث حال واقع اولور يقال
سار القوم رويدا بو راده معرفه يه متصل اولمغله صفت اولمغه صلاحيتى اولمديغندن حال قلنمشدر رابع مصدر
اولور يقال رويد عمرو بالاضافة و يقال رويدكنى والمخاطبة رويدكنى ورويد كانى ورويد كونى ورويدكنى
الرود رانك فتحى وواوك سكونيله والرائدة ملايم اسن يله دينور يقال ريح رود ورائدة اى لينة الهبوب رفق
معناسنددر رود بو راده وصف بالمصدردر ماثريد ثانك ضميله سمرقندده بر محله آديدر الروند الصينى سحل

وزننده داروی معروفدر اطبا الف زیاده سیله راوند اطلاق ایدرلر وحالا راوند ایله متعارفدر چین دیارندن کلکله
راوند چینی دیرلر راوند اصفهان نواحیسنده بر موضعدر واعلامدن احمد بن یحیی الراوندی مرو الروذ شهرینک
اهالیسندندر ابن رواد شداد وزننده تابعیندندر اسمی عبد العزیزدر الربد زبد وزننده طاغك بر طرفندن
اوزانوب چقان سیوری وتومسك بر یره دینور جمعی ربود کلور الربده هایله والرادة عاده وزننده والربدانة
زانك فتحیله ملایم اسن یله دینور واویده لغتدر یقال ریح ربدة وراده وربدانة ای رود وربده بمنده بر بلده در
وحضر موت اولکه سنده ایکی قریه وقنسرین قضاسنده بر قریه در ربدان میدان وزننده قنسرین قضاسنده
بر حصن آدیدر فصـــــل الزای المعجمة الزأد زانك فتحی وهمزه نك سکونیله بر آدمی بر قورقنج نسنه ایله بلکلمك
معناسنه در یقال زأده زأدا من الباب الثالث اذا افزعه المزؤد مسعود وزننده بر قورقنج نسنه دن بلکلیوب قورقمش
آدمه دینور یقال زئد الرجل علی بناء المجهول فهو مزؤد ای مذعور الزؤد زانك ضمی وضمتیله اسمدر قورقنج
نسنه دن عارض اولان قورقویه دینور که ترکیده آتدن بلك ایله تعبیر اولنور فارسیده بالك دیرلر الزبد زانك وبانك
فتحیله کوپکه دینور صویك وسائر شیئك اولسون وزبدیه بمنده بر طاغ آدیدر وقنسرین قضاسنده بر قریه در وحمص
شهرینك اسم قدیمیدر یاخود حمص قضاسنده بر قریه در وبغداد غربیسنده بر موضع آدیدر وزبد سعد بن
ابی وقاص رضی الله عنه حضرتلرینك ام ولدی اسمیدر الازباد همزه نك کسریله بر نسنه کوپکلمك معناسنه در
یقال ازبد البحر اذا صار ذا زبد وآغاج بیاض چچکلر ایله چچکلمك معناسنه مستعملدر یقال ازبد السدر
اذا نور یعنی کازبد علی الماء الزبد زانك ضمیله والزباد رمان وزننده کره یاغنه دینور که قیون وکچی
قسمنك سودندن یایقله اخراج اولنور کوپکه مشابه اولدیغیچون آندن مأخوذ اولدی کذلك قمیغه ده اطلاق
اولنور مصاحك بیاننه کوره لبن بقردن استخراج اولنانه ده اطلاق اولنور دوه لبندن استخراج اولنانه حباب
دینور وزبده هایله زبددن اخص در الزبد عبد وزننده کره یاغی یدرمك معناسنه در یقال زبده زبدا من الباب
الاول اذا اطعمه الزبد وسود طلومنی یاغی چقمق ایچون چالقمق معناسنه درکه یایمق تعبیر اولنور یقال زبد
السقاء اذا مخضه لیخرج زبده وبرکسه یه چوق نسنه بخش ایلمك معناسنه مستعملدر کثرت جهتیله تشبیه اولندی
یقال زبدله زبدا من الباب الثانی اذا رضخ له من ماله المزدبد افتعالدن اسم فاعلدر کره یاغنك صاحبنه دینور
التزبد تفعیل وزننده آوردکبو کلمك معناسنه درکه مکنارك جالیدر یقال زبد شدقه اذا تزبد التزبد تفعل
وزننده تزبید معناسنه در وبوتمق معناسنه استعمال اولنور که قایمق کبی بوتمقدر علی قول بر شیئك زبده
وخلاصه سنی آلمق معناسنه در یقال تزبد الشیء اذا ابتلعه اواخذ صفوته وآندایچمکه شتاب وسرعت ایلمك
معناسنه مستعملدر که همان قایمق بوردکبی بوتمغه ایومکدر یقال تزبد الیمین اذا اسرع الیها زباد رمان وزننده
وزبادی حواری وزننده بر نبات آدیدر اتمهات سائره ده سکیرلی پیراق ایله مبین در وزباد خبری اولمیان یعنی
بوفقه اولوب یاغسز اولمغله ایشه یرامیان سوده دینور مزبد محدث وزننده بر رجل اسمیدر زبید زبیر
وزننده ابن الحارث درکه محدثیندندر صحیحین رجالنده بوندن غیری زبید یوقدر وزبید مذحج قبیله سندن
بر بطن درکه عمرو بن معدی کربك قومیدر امام ذهری اصحابندن محمد بن الولید ومحمیة بن جزء وصاحب
القالی محمد بن الحسین اللغوی وایکی فرزندی که آنلرده لغویلردر بطن مزبور رجالندندر زبید امیر وزننده
یمنده بر بلده در محدثیندن موسی بن طارق ومحمد بن یوسف ومحمد بن شعیب اورادندر زبیدان بانك ضمیله
فیعلان وزننده بر موضع آدیدر الزباد سحاب وزننده عطر معروف اسمیدر که قلیه مسك تعبیر ایتدکلریدر
فقهاء ولغویون زباد بر دابه درکه آندن طیب حلب اولنوردیملر یله تعریفنده غلط ایلدیلر زباد تأثمذ کوره دیدکلری
کدیدرکه مراد بیان کدیسیدر زباد آندن حاصل اولان طیبك اسمیدر واول طیب مذکور کدینك قوریغی التنده
واویلقلرنده دنه طوغری رشحه یعنی ترد ایتدآنی طوتوبز یاده سیله تحریك ایله مضطرب ایلدکدنصکره وجودندن
عرق ترشح ایلمکله اول موضعلرندن ترلرنی قاشق قبوغیله یاخود بر مجاوره ایله صیروب اخذ ایدرلر مترجم دیرکه
اول کدی هند وحبشه بیابانده اولور واکاسك کدیسی تعبیر اولنور مکه یه تجارلر قوبرقلرنی کتوروب بیع ایدرلر
بعینه مسك کبی قوقار خلق آلوب اتنعه ایچره وضع ایدرلر مشهوددر اولمشدر ومنقولدر که آنی تجبیز وتحریکله
عرقنك ایدوب آك دریسندن جمع ایدرلرسه تمامنه قدر سمور وب قوتلور واکر بر سنه ترك ایلسه لر سبب هلاکی اولور
اول تعریقی اکادوای موقت معنوی اولور ایمش وزباد معربده بر بلده آدیدر وزباد اسمادندر زباد بن کعب جاهلیدر
وزباد بنت بسطام بن قیس ولید بن عبد الملك زوجه سیدر ومحمد بن احمد بن زباد علی قول ابن زبد محدثندر وقول ثانی

اشهردر ابو الزبد زانك ضمیله محمد بن المبارك العامری کنیه سیدر زبد کتف وزننده جوفران نام کسه نك فرسی
اسمیدر زبده عمده وزننده بنت الحارث درکه بشر حافینك همشیره سیدر وحسن بن محمد بن زبده محدثدر زبد عبد
وزننده ابن سنان درکه محدثدر زبیده جهینه وزننده هارون رشیدك زوجه سیدرکه جعفر بن منصورك دختریدر
الزبیدیة طریق مکه ده مغیثه یه قریب بر برکه آدیدر وبلاد جبالده بر قریه وواسط قضاسنده بر قریه وبغدادده
بر محله وآندن آشاغیجه ده بر بشقه محله آدیدر الزبرجد سفرجل وزننده جوهر معروف اسمیدر یعنی جواهردن
بر یشل طاشدر زمرد کبی لکن آچق رنك اولوب فستقی تعبیر اولنان لونده ملودر قیس بن حسان بن ثابت یك حسن
وجمال صاحبی اولمغله زبرجد ایله ملقب اولمشیدی الزرد فرد وزننده یوتمق معناسنه در یقال زرد اللقمة زردا
من الباب الرابع اذا ابتلعها وبوغازی صیقوب بوغمق معناسنه در یقال زرده زردا من الباب الاول اذا خنقه وزره
اورمك معناسنه در یقال زرد الدرع اذا سردها وزرد اسفراین قضاسنده بر قریه آدیدر الازدراد افتعال وزننده
بو دخی یوتمق معناسنه در لکن تکلفی متضمندر یقال ازدرد اللقمة بمعنی زردها مؤلف ابتلعها ایله تفسیر ایلسیدی
انسب ایدی المزرد معقد وزننده بوغازه اطلاق اولنور محل زرد اولدیغیچون المزرد منبر وزننده والزراد
کتاب وزننده شول ایپه دینور که آنکله دوه نك بوغازنی قصارلرتا که کوشنی دفع ایدوب راکبنی آلوده ایلمیه وزراده طلقا
بوغازی بوغه جق ایپ وکریش مقوله سنه دینور مخنقه معناسنه المزرد محدث وزننده شماخ نام شاعرك برادری
لقبیدر زرده حمزه وزننده درتنك قضاسنده بر قلعه وشیرازده بر طاغ آدیدر الزرد کتف وزننده لقمه بی چابك
یوداراولان کشی یه دینور یقال رجل زرد ای سریع الابتلاع الزردان فتحاتله نسوان فرجنه دینور کیرلری
یوتدیغیچون یاخود طارلغندن کیرلری بوغدیغیچون وجه ثانی عموم اوزره وصف اوله رق مزمکر اطلاق توسع بالمجازه
محمول اوله وظاهر ابو قطوان کبی وصفدر الزرد فتحتیله اورلمش زرهه دینور فعل بمعنی مفعولدر الزراد شداد
وزننده زره اوریجی یکسبه دینور سراد معناسنه زرند سمند وزننده کرمان ایالتنده بر بلدهٔ معروفدر واصفهانده
بر قریه در محمد بن العباس النحوی اورادندر ومدینه قربنده بر موضعدر الزراوند زانك فتحیله دوای معروف آدیدر
ایکی نوع اولور ارککك نوعنه زراوند طویل ودیشی نوعنه زراوند مدحرج دیرلر الزغد زانك فتحی وغین معجمه نك
سکونیله دوه زیاده سیله کوکره یوب بوکورمك معناسنه در یقال زغد البعیر زغدا من الباب الثالث اذا هدر شدیدا وطلومی
آغزندن یاغ چقمق ایچون صقمق معناسنه در یقال زغد سقاءه اذا عصره حتی یخرج الزبد من فیه وبر آدمك بوغازنی
صقمق معناسنه ده استعمال اولنور یقال زغد فلانا اذا عصر حلقه وبر کسه یی بر آدم اوزره استعوا ایده رك قشقرتمق
معناسنه مستعملدر یقال زغده بالکلام علیه اذا حرشه علیه الزغید امیر وزننده طلوم صقلدقده آغزندن چقان
یاغه دینور الزغاد شداد وزننده طاشقین ایرمغه دینور یقال نهر زغاد ای زخار کثیر الماء الازغاد همزه نك کسریله
امزرمك معناسنه در یقال ازغدته اذا ارضعته المزغد مشمر وزننده دارغین آدمه دینور یقال رجل مزغد
ای غضبان الزغد فتحتیله دیرلکه دینور یقال زغد رغدای عیش رغد الزغبد زانك وبانك فتحیله کره یاغنه دینور
زبد معناسنه الزغردة دحرجه وزننده دوه قسمی کورلتوسنی ایچریسنده تردید ایلیه رك کوکره مك معناسنه در
یقال زغرد البعیر اذا هدر مرددا فی جوفه الزفد زانك فتحی وفانك سکونیله طولدرمق معناسنه در یقال زفد الاناء
زفدا من الباب الاول اذا ملأه وآته اربه یی چوق ویرمك معناسنه در یقال زفد فلان فرسه شعیرا اذا اکثر علیه الزمرد
ضمات ثلاث وتشدیدر ایله زمرذ اسمیدرکه ذال معجمه ایله در مؤلف زمرذی زبرجد ایله تفسیر ایلمشدرکه بو ارسطو قولیدر
وسائرلری عندنده زبرجد آلتون معدننده تکون ایدر یشل وصاف اولور کم رنك اولانه مصری ویشله مائل صاری یعنی
فستقی رنکنه قبرسی وقرمزی یه مائل صاری یه که جمله دن کمتردر هندی دیرلر وزمرد آلتون وغیری معدننده تکون ایدر
برقاح قسم اولور بری ذبابی درکه لونی یشل سینکه شبیه اولور غاینده صاف وصونی کسکیندرکو یاتموج ورقص ایدر
وبر یسنه ریحانی دینور وبر یسنه فستقی دینور وبر یسنه صابونی دینور بیاضه مائل یشل اولورو بعضلر بو قسمی زبرجد
نوعندن عد ایدرلر الزمرد زانك ومیمك فتحیله فعلل وزننده رجل مؤنث ومرأهٔ مذکره دیمکدر وبو معربدر
یعنی زن مرد فارسی معربیدرکه عورت صفتنده اولان ارککه وارکك شیوه سنده اولان عورته اطلاق اولنور الزماورد
زانك ضمیله ورد ماده سنده مرسومدر الزند قند وزننده قولك اوجنك ال ایله قاوشدیغی یره دینورکه بیلك کمکی
اوله جقدر ایکیسنه زندان دینور شارح دیرکه سرچه پرمق جانبندن اولانه کوع وباش پرمق طرفندن اولانه کرسوع
ومجموعنه زند دیرلر واورایه بلکجه تعبیر اولنور وبیلکه ساعد دینور انتهی وزند مرخ وعفار نام شجرلردن اهل بادیه نك
دوزدکلری چقماغه دینورکه ایکی دانه اولور اوستنده کی کویا ارکك وآلتنده کی دیشی اولور بری بر ینه سوده رك آتش

چقرلر اوسنده اولانه زند والتده اولانه زنده دیرلر وایکیسنه زندتان دیرلر یعنی زندان دینور که مذکر تغلیب اولنور جمعی
زناد کلور زانك کسریله وازند کلور افلس وزننده وازناد کلور وعربلر برخصوصده کندیسنه یاری ومعاونتله ایشنك
حصولپذیر اولمسنه باعث اولان آدمه ورت بك زنادی دیرلر وزند بر تیکنلو آغاج اسمیدر مفرد انده شجر غار ایله مبین درکه
دفنه اغاجی اوله جقدر وزند بخارا قضاسنده بر قریه در محدثیندن احمد بن محمد بن حمدان بن عازم الزندی اورادندر
وثوب زندیجی دیدکلری براورادن چقر وزند نجد بلادنده بر طاغك آدیدر واسامیء رجالدندر زند بن الجون مشهور
ادیب وشاعر ابودلامه نك اسمیدر مترجم دیرکه مزبور ابودلامه صاحب نوادر حکایات وناظم ابیات پرنکات
مورد لطائف ومضحکات ظریف وادیب برذات ایدی عباسیه دن سفاح ومنصور ومهدینك ندماسندن ایدی جملهٔ
لطائفندندر که منصور خلیفه نك عمسی قیزی وفات ایلدکده حزن وملال ایله دفننه حاضر اولوب قبری کنارنده
قعود وجنازه ورودینه منتظر ایدی بو اثناده ابودلامه کلوب خلیفه یه یقین اوتوردقده منصور خطاب ایدوب
ای ابودلامه بورایه نه حاضرلدك دیوب قبره اشارت ایلدی ابودلامه خلیفه نك عمسی قیزنی حاضرلدم دیدکده
خلیفه بی اختیار خنده ناك اولدی انتهی وزند بن اعراق الثری نسب عدناندن رجالندندر وزند مصدر اولور طولدرمق
معناسنه یقال زند السقاء زندا من الباب الاول اذا ملأه زندنه منکنه وزننده بخاری قضاسنده بر بشقه
قریه در زندرود اصفهانده برایرمق آدیدر زند ورد واوك فتحیله واسط قربنده بر قریه در حالا خرابه در
زنده حمزه وزننده روم اولکه سنده بر بلده در زند فتحتینله بر موضع آدیدر وزند درجه یه دینور که ناقه نك جوفنه
صوقدقلری قوندا قدرته که ماده سنده بیان اولندی وزند مصدر اولور صوصه مق معناسنه یقال زند الرجل زندا
من الباب الرابع اذا عطش المزند معظم وزننده بغایت بخیل وناکس شخصه دینور که مجازدر یقال رجل
مزند ای بخیل ضیق ونسبی متهوم اولان شخصه اطلاق اولنور یقال هو مزند ای دعی وانسز جه اولان ثوبه دینور
یقال ثوب مزند ای قلیل العرض الترنید تفعیل وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال زند الرجل اذا کذب و برآدمه
استحقاقندن زیاده اشکنجه ایلمك معناسنه در یقال زند فلانا اذا عاقبه فوق حقه وطولدرمق معناسنه در یقال
زند السقاء اذا ملأه وچقماق چاقق معناسنه در یقال زند الرجل اذا اوری زنده وترنید ناقه نك فرجنی ایکی جانبدن
کوچك خلاللر ایله خلالیوب بعده قیللر ایله بغلیوب قاوشدرمغه دینور بونی ناقه طوغوردقن رحمی طشره یه
چقدقده ایدرلر وترنید زیاده ایلمك معناسنه مستعملدر تقول ما زندك احد علیه ای ما زیدك الازناد همزه نك کسریله
زیاده اولمق معناسنه در یقال ازند الشیء اذا زاد وزیاده قلمق معناسنه در ترنید کبی تقول ما زندك احد علیه
وما زندك ای ما زیدك ودردندن افاقت بولمش آدم ینه اول دردینه رجوع ایلمك یعنی آغریسی نکس ایتمك معناسنه در
یقال ازند الرجل فی وجعه اذا رجع الیه الترند تفعل وزننده برکسیه جواب ویرمکده اضطراب ایله تنکدل ودمبسته
اولمق معناسنه مستعملدر یقال ترند الرجل اذا ضاق بالجواب ودارلمق معناسنه مستعملدر یقال ترند الرجل اذا غضب
زندنا زانك فتحیله نسف قضاسنده بر قریه در زندان سحبان وزننده هرات اعمالندن مالین قضاسنده
بر قریه در ومرو قضاسنده بر قریه در ومصیصه قضاسنده بر ناحیه در الزهد زانك ضمی وهانك سکونیله
والزهادة سعاده وزننده برنسنه یه رغبتسز اولمق معناسنه در یقال زهد فیه وزهد وزهد زهدا وزهادة من الباب الثالث
والرابع والخامس ضد رغب وعند البغض زهادة دنیا وزهد امر دینده اولان پرهیزه مخصوصدر الزهد زانك فتحی
وهانك سکونیله برنسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال زهد الشیء زهدا من الباب الثالث اذا حرزه وخرصه
الازهاد همزه نك کسریله بودخی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال ازهده بمعنی زهده الزهد فتحتینله زکات
ماله اطلاق اولنور الزهید امیر وزننده آزنسنه یه دینور یقال شیء زهید ای قلیل وتنك مشرب کسیه دینور یقال
رجل زهید ای ضیق الخلق وقلیل الاکل آدمه دینور یقال رجل زهید ای قلیل الاکل وطاره جق دره یه دینور
یقال واد زهید ای ضیق الزاهد عابد وزننده زهد لفظندن اسم فاعلدر که پرهیزکار دیمکدر وزهید کبی خلق
طار آدمه دینور واسماء رجالدندر زاهد بن عبدالله وابو الزاهد الموصلی محدثلردر الازدهاد افتعال وزننده
برنسنه یی آز نسمق معناسنه در یقال ازدهد الشیء اذا عده قلیلا الترهید تفعیل وزننده برکسیه یی برنسنه یه
رغبتسز قلمق یعنی رغبتنی صرف ایله آندن پرهیز ایتدرمك معناسنه در یقال زهد فلانا فیه وعنه ضد رغبه وبرکسه یی
بخله سوق یاخود بخله نسبت ایلمك معناسنه در یقال زهد فلانا اذا بخله التزاهد تفاعل وزننده برآدمی هر طرفدن
احتقار ایلمك معناسنه در یقال تزاهدوا فلانا اذا احتقروه الزاد عاد وزننده آزیغه دینور توشه معناسنه الزود
زانك فتحی وواوك سکونیله آزق طوتمق معناسنه در یقال زاد الرجل یزود زودا اذا اتسس الزاد المزود منبر وزننده آزق

قوبجق طغارجغه دینور توشه دان معناسنه جمعی مزاود کلور الازادة همزه نك کسریله والتزوید تفعیل
وزننده برکسه یی آزقلندرمق معناسنه در التزود تفعل وزننده آزقلنمق وآزق طوتمق معناسنه در تقول ازدت
المسافر وزودته فتزود رقاب المزاود عرب بیننده عجم طائفه سنك لقبیدر اکثری مزود قرمزی سختیاندن اولمغله
طائفهٔ عجم دخی قزل بکزلو اولدقلرندن اطلاق ایلدیلر یاخود مزود کبی بیونلری اوزون یاخود طلوم مزود کبی جثه لری
غلیظ اولدقلرندن اطلاق اولنه زویده جهینه وزننده مهالبه دن بر خاتون آدیدر زواد کتان وزننده اسمادندر
زواد بن علوان وزواد بن محفوظ القریعی محدثلردر ازواد الرکب اوچ آدمك لقبی ایدی بری مسافر بن ابی عمرو
وبری زمعة بن الاسود وبری ابو امیة بن المغیره در بونلر بولده اولدقلرنده اهل قافله قطع ازاد طریق اتخاذ ایلیوب
مجموعنی کندیلر اداره واطعام ایدرلر ایدی زاد الرکب برفرس اسمیدر که سلیمان نبی علیه السلام درکاهنه ازد
قبیله سی وفود ایتدکلرنده اول آتی آنلره احسان ایلمشلر ایدی ذورود ضمه رایله حمیر امراسندن سعید نام امیرك
لقبیدر حضرت صدیق رضی الله عنه مدت خلافتلرنده یمن اهالیسنك دفعهٔ ثانیه ردتلری مسموعلری اولدقده
مومی الیه امرنامه تحریر وتسییر ایلمشلر ایدی الزید زانك فتحی وکسری ویانك سکونیله والزید فتحتینله والزیادة
زانك کسریله والمزید مصدر میمی اوله رق والزیدان میدان وزننده که بو شاذ در شأن لفظی کبی مجموعی
آرتمق معناسنه در یقال زاد الشیء زیدا وزیدا وزیدا ومزیدا وزیادة وزیدانا اذا نمی وفضل جوهری زانك فتحیله
زواده لفظنی دخی ذکر ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا اول راء مهمله ایله زواره وزیاره کلمه لریدر نموذ کرندن عاری اوله رق
شارح دیرکه جوهری کسائی راویسی اولان یعقوبدن روایت ایلمکله ناقل مأمون الغوائل در انتهی ومادهٔ مزبوره
متعدی دخی اولور آرترمق معناسنه یقال زاده الله خیرا فزاد التزید تفعیل وزننده بودخی ارترمق معناسنه در
یقال زیده فزاد الازدیاد افتعال وزننده آرتمق معناسنه در یقال زیده فازداد لکن بونلر زیاده یی متضمن در اساسده
بو متعدی اوله رق دخی مثبتدر قال تقول ازددت مالا ای زدته الاستزادة برآدمی عطاسنده مقصر عد ایلمك
استقصار معناسنه در که معنای آتینك ملزومیدر یقال استزاده اذا استقصره اساسده فلان یستزید فلانا ای یستقصره
ویشکوه عبارتیله واقع اولمغله ترجمه ده ضمیر آدمه ارجاع اولندی واستقصرت فلانا دینورسه تقصیردن مأخوذ
واستقصرت الثوب دینورسه قصردن مأخوذ اولور واستزاده برکسه دن برنسنه یی آرترمسنی ایستمك معناسنه در یقال
استزاد فلانا اذا اطلب منه الزیادة التزید تفعل وزننده اسعار غالی بهایه چقمق معناسنه در یقال تزید السعر اذا غلا ویلان
سویلمك یعنی سوز بنه یلان قاتمق معناسنه در یقال تزید فی حدیثه اذا کذب ودابه قسمی عنق دیدکلری یوروییشدن
زیاده جه یوریمك معناسنه در وعنق فتحتینله دابه بیونلرنی اوزادوب بره دوشنه رك صو کبی روان اولمغه دینورکه اکثری
کیجه لرده دوه قسمی اویلجه یوریوب منزل آلورلر یقال تزیدت الناقة اذا سارت فوق العنق وکلام وسائر نسنه لرده
تکلفله زیاده ایلمك معناسنه در یقال تزید فی کلامه وغیره اذا تکلف الزیادة فیه التزاید تفاعل وزننده تزید ایله معنای
اخیرده مرادفدر المزادة میمك فتحیله صومشکنه وطلومه دینور راویه معناسنه علی قول ایکی دریدن دیکیلوب ککیش
اولمق ایچون آرالغنه بردری دخی ضم وزیاده ایتدکلری مشکه وطلومه دینور جمع جنسی مزاد وبنیه سی مزاید کلور شارح
دیرکه قول اخیر مقتضای ماده اصو بدر زیرا اوله کوره واوی اولمق اقتضا ایدر صو دخی زاد جمله سندن اولدیغنه بناء
وثانی یه کوره زیادهٔ مرقومه یه مبنی یاخود صو فی ذاته اعز اولوب خصوصا بادیه ده مادهٔ حیات اولمغله زیاده اولمسنه تفألا
اطلاق اولنمش اولور الزوائد پالانك کیروسنده اولان زمعات یعنی برازبالانك ماده سندن اولمیان زائد نسنه لره اطلاق اولنور
ذو الزوائد ارسلانه اطلاق اولنور سباع سائره دن زاوئدی اولدیغیچون واصحابدن جهنی الاصل برذاتك لقبیدر
زید وزید زبیر وزننده وزیاد زانك کسریله وزیاد شداد وزننده وزیاده وزیاده هایله وزیدکا ومزید
میمك فتحیله وزیدلا زیادهٔ لایله وزیدویه عمرویه کبی اسماء رجالدندر زیادان زانك کسریله برنهر وبصره اعمالندن
بر ناحیه آدیدر زیدان سحبان وزننده اهواز ایالتنده بر بلده در ویمنده بر کوشك وکوفه ده بر موضع آدیدر ابو زیدان
بردوای معروف اسمیدر شارح فاوانیا ایله بیان ایدرکه شقایق کوکیدر لکن مفردانده
همزه سز بوزیدان مستجلا ایله مبین درکه تلکی طشاغی دیدکلری کوکدر زیداون زانك وواوك فتحیله سوس
قضاسنده بر قریه در یزید مضارع بنیه سیله دمشقده برنهر آدیدر الزیدان میدان وزننده بصره ده برنهردر
الیزیدیه شروان شهرینك اسم قدیمیدر الزیدی یمامه ده بر قریه در الزیدیه بغداد قضاسنده بر قریه در
وبنی نمیر قبیله سی یوردنده بر صودر الزیادیه زانك کسریله قیروان شهرنده بر محله در زید بر موضع آدیدر
ووجه مذکور اوزره اسمادندر زید بن علی بن حسین ابن علی بن ابی طالب در محدثیندن زیدیون دیدکلری

اطلـسنـبفه

جماعت مذهب یاخود نسب جهتیله اکا منسوبلردر وزید بن عبد الله الزیدی زید بن ثابت نسلندندر حروف
الزیاده عند الصرفیین الیوم تنساه حرفلریدر شارح دیرکه حروف مزبوره‌یی بوز اوزدن زیاده ترا کیبله ترکیب ایلدیلر
از انجمله مازیدن حروف زیاده‌ندر دیو سؤال ایتدکلرنده اشبو * هویت السمان فشیبتنی * وقد کنت قدما هویت
السمان * یعنی قرأت ایدوب سؤال ایدنلر فهم ایلمامکله تکرار استجواب ایلدکلرنده سألتمونیها فاعطیتکم ثلثة
اجوبة دیدیلر تزید تانك فتحیله ابن خلواندر که برقبیله پدریدر تزیدیه دیدکلری برود آنلره منسوبدر واول قماش
قرمزی ایسکله چبوقلی اولور الزیائد زانك فتحیله زیادات معناسنه‌در یقال ابل کثیرة الزیائد ای الزیادات
وبو اسم مصدر اولان زیاده‌نك جمعیدر فصـــــل السین المهملة الاسأد ابعاد وزننده بك سرعتله کتمك
علی قول قطعا صباحه قدر نزول ایلمامك اوزره بتون کیجه بردوزمیه سوروب کتمك معناسنه‌در وعلی رأی دوه قسمی
بتون کیجه وکوندز یوریوب کتمکه مخصوصدر یقال اسأد اسآدا اذا اغذ فی السیر او سار لیلته بلا تعریس
او هو سیر الابل اللیل مع النهار قال فی الاساس بات یسئد السیر لیلته کلها یدیمه السأد فتحتینله ایچمك معناسنه‌در
یقال سئد الماء سأدا من الباب الرابع اذا شرب وباره هو النوب آزغنله وجعی نکس ایلمك معناسنه‌در یقال
سئد جرحه اذا انتقض ای نکس السئد کتف وزننده آزدوب نکس ایدن یاره‌یه دینور یقال جرح سئد
ای منتقض السأد سینك فتحی وهمزه‌نك سکونیله والسأد فتحتینله بوغمق معناسنه‌در یقال سأده سأدا
وسأدا من الباب الثالث اذا خنقه السؤدة عمده وزننده بکنلك وکنجلك چاشتیسندن وقوتندن قلان بقیه‌یه
دینور یقال للمرأة بها سؤدة ای بقیة من الشباب المسئد منبر وزننده باغ طلومنه دینور السؤاد غراب وزننده
برعلت آدیدر که شورصوبی چوق ایچمك سببیله انسانه ودوه وقیون مقوله‌سنه عارض اولور المسئود مسجود
وزننده ذکر اولنان سؤاد علتنه مبتلا اولانه دینور یقال سئد الرجل او البعیر والغنم علی بناء المجهول فهو مسئود
اذا اصابه السؤاد السبد سینك فتحی وبانك سکونیله تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سبد الشعر سبدا من الباب
الاول اذا حلقه الاسباد همزه‌نك کسریله سبد معناسنه‌در یقال اسبد الشعر بمعنی سبده ونصی دیدکلری
بغدایجق اوتنك اسکیلری کوکلرنده تازه‌سی بتمك معناسنه‌در یقال اسبد النصی اذا نبت حدیثه فی قدیمه
التسبید تفعیل وزننده اسباد ایله ایکی معناده دخی مرادفدر وتسبید باشه یاغ سورمکی ترك ایلمك معناسنه‌در یقال
سبد الرجل اذا ترك الادهان فی رأسه وقوش یاوریسی تویلنمکه بشلمق معناسنه‌در یقال سبد الفرخ اذا ابدا ریشه
وتراش اولمش باشك قیللری قباروب بتمکه بوزطونمق معناسنه‌در یقال سبد الرجل اذا ابدا شعر رأسه وباشك
صاچنی جوزوب اصلاندقدنصکره طرامیوب واورمیوب اویله‌جه حالی اوزره ترك ایلمك معناسنه‌در یقال سبد رأسه
اذا سرح شعره ولم ثم ترکه السبد سینك کسریله ساعدن قورده دینور وآفت وداهیه‌یه دینور فلان کسه اوغریلر ایچره
داهیه‌دردیجك یرده هو سبد اسباد دیرلر السبد فتحتینله برمقدار جه قیله دینور بو معناده‌ندر که فلانك آزچوق
نسنه‌سی بوقدر دیجك یرده ماله سبد ولا لبد دیرلر که مراد کچی وقیون ودوه مقوله‌سی مالدن برشیئه مالك دکلدر
دیمکدر السبد صرد وزننده قاسیغه دینور تراش مناسبتیله ودوه‌لر صوایچمکه کلد کده صو بولامامق ایچون
حوضی سد ایتدکلری ثوبه دینور وبرنوع قوش آدیدر که تویلری بغایت یومشق اولمغله صرتنه ایکی قطره
صو طملسه همان آقوب کیدر اولور شارح دیرکه ابو منجوب اصمعیدن سبد خطاف بری اولدیغنی حکایه ایلمشدر
وسدمکه قربنده برموضع آدیدر وسبد او غورسزلغه دینور شؤم معناسنه وسبد بن رزام بن مازن عربدن برکسه‌در
السبد کتف وزننده اوتلانمش چایر بقیه‌سنه دینور الاسباد همزه‌نك فتحیله برنوع سیاه ثیاب اسمیدر سبد
مفردیدر سینك کسریله ونصی دیدکلری اوتلرك ابتدا ظهور ایدن اوجلرینه دینور السبندی حبنطی وزننده
بك اوزون شیئه دینور وجری ودلیر اولان انسانه وحیوانه دینور وساعدن قپلانه دینور جمعی سباند وسبانده
کلور وعند البعض سبندی بیکار صاحب لهو وبطالت تنهکار شخصه دینور اسبردة دحرجه وزننده تراش
ایلمك معناسنه‌در یقال سبرد شعره اذا حلقه وناقه هنوز تویلنمدك یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال سبردت
الناقة اذا القت ولدها لاشعر علیه المسبرد اسم فاعل بنیه‌سیله تویلنمدك یاوری دوشورن ناقه‌یه دینور ساتیدا
تای فوقیه‌نك کسریله که یزید بن مفرغ نام شاعرك اشبو * فدیرسوی فساتیدا فبصری * فحلوان المخافة فالجبال
بیتنده واقعدر میافارقین ترانده برطاغك اسمیدر اصلی ساتید مایدی شاعر ضرورت ایچون مایی حذف ایلمشدر
پس بوراده آنی ذکر واصلنه تنبیه لازم اولمغله ثبت وبیان اولندی السجود قعود وزننده خضوع وتواضع
وتذلل ایله سرفرو قلمق معناسنه‌در یقال سجد له سجودا من الباب الاول اذا خضع شارح دیرکه سجود فی الاصل

معنای مزبوره موضوعدر رکن نماز اولان سجود اطلاقات شرعیه‌دندر زیرا زمینه وضع جبهه دن اعظم
خضوع ومسکنت اولمز انتهی وسجود ایاق اوزره ستون کبی دیك طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
سجد الرجل اذا انتصب الاسجاد همزه‌نك کسریله باشی اشاغه ایدوب اکیلمك معناسنه‌در طابو قلمق کبی
یقال اسجد الرجل اذا طأطأ رأسه وانحنی وقپاقلرنی قیپراق برنسنه‌یه متصل نظر ایلمك معناسنه‌در یقال
اسجدله اذا ادام النظر الیه فی امراض اجفان بوراده امراض اجفان غض اجفان معناسنه‌درکه مجازدر
المسجد مقعد وزننده جبهه‌یه اطلاق اولنور وآراب سبعه‌نك مجموعنه مساجد اطلاق اولنور که سجده حالنده
یره دکن اعضای سبعه‌در وآنلر جبهه وایکی ال وایکی دیز وایکی ایاقدن عبارتدر المسجد مجلس وزننده
وجیمك فتحیله جائزدر معروفدر که نماز قیله جق محلدر فارسیده مزکت دینور وقاعدهٔ مطرده‌دندر که
هر فعل که باب اولدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان ومصدر میمی عینك فتحیله مفعل
وزنی اوزره‌در مدخل کبی الا برنیجه کلمه‌ده عینك کسرنی التزام ایلدیلر فتحی دخی جائزدر هرنقدر عربدن
مسموع دکل ایسه‌ده وآنلر اشبو مسجد ومطلع ومشرق ومسقط ومفرق ومجزر ومسکن ومرفق ومنبت ومنسك
کلمه‌لریدر وشول فعل که باب ثانیدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان عینك کسریله ومصدر میمی فتحیله کلور
مثلا نزل منزلا دیرسن زانك فتحیله نزول معناسنه وهذا منزله دیرسن زانك کسریله محل نزول معناسنه المسجد
فتحتینله ایاق برعارضه سببیله شیشمك معناسنه‌در یقال سجدت رجله سجدا من الباب الرابع اذا انتفخت الاسجد
احمر وزننده آلتون صفتدر الاسجاد همزه‌نك فتحیله اسود بن یعفر نام شاعرك قولنده یعنی اشبو * من خمر
ذی نطف اغن منطق * وافی بها کدراهم الاسجاد * بیتنده واقعدر مراد یهود یاخود نصاری طائفه سیدر یاخود
جزیه معناسنه‌در یاخود دراهم الاسجاد برکونه مخصوص اقچه‌درکه اکا صورتلر ضرب ونقش ایدوب بت پرستلر
سجده ایدرلر شارح دیرکه اکاسرهٔ عجم سکه‌لری ایدی که کندی صورتلرنی ضرب ایدوب کورنلر اکا اظهار
خضوع ایدرلر ایدی حالا اوروپا قراللرینك سکه‌لری کبی الساجد اسم فاعلدر سجده ایدن آدمه دینور بو معناده‌ندر که
عربلر فاتر وخسته نما کوزه ساجده اطلاق ایدرلر یقولون عین ساجدة ای فاترة ونخلة ساجدة دیرلر خرما اغاجنك
میوه‌سی بك فراوان اولمغله یره طوغری مائل اولدقده السجد رکع وزننده ساجدك جمعیدر وقوله تعالی وادخلوا
الباب سجدا ای رکعا قال البیضاوی ای منطأمنین مخبتین او ساجدین لله تعالی شکرا علی اخراجکم من التیه
مؤلف نماز قیله جق سجاده ماده‌سنی ظاهر اولمغله اولدیغیچون ذکر ایلمامشدر عربیده خمره اطلاق اولنور که
اطلاقات شرعیه‌دندر قالدیکه سجاده فی الاصل سجده کار اولان جبهه‌ده واقع اثر ونشانه اطلاق اولنوب بعده
موضع سجده اوله جق معهود دوشمه‌ده استعمال اولندی آخرنده‌کی تا نقلیه‌در یاخود تبانه وخماره کبی شذوذا اسم
مکان اولان فعاله بابندندر ساجرد جیمك کسریله شهر قاشان قربنده برقریه آدیدر و بو شیخ قضاسنده بشقه
برقریه‌در السجفذ قنفذ وزننده شدید ومارد کسیه دینور السخد سینك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله اتسی
نسنه‌یه دینور یقال ماء سخد ای حار السخد سینك ضمیله ولدایله آنا قارنندن چقان صاری وغلیظ صویه دینور
السخدود زنبور وزننده یاوز وحنتلو آدمه دینور یقال رجل سخدود ای حدید المسخد معظم وزننده برعارضه
سببیله مخمور کبی دماغ وقوارینه غلظت ووجودینه فتور وثقلت عارض اوله رق بکزی صارارمش یوزی کوزی
شیشمش آدمه دینور یقال اصبح فلان مسخدا ای خاثر النفس مصفرا ثقیلا مورما وانقولینك ثقیل وصاری بکزلو
اولان کسه دیدیکنه نظر اولنه التسخید تفعیل وزننده اغاجك یپراقلری رطوبتلنمکله یری برینك اوزرینه
بنکشیوب قاتلنمق معناسنه‌در یقال سخد ورق الشجر تسخیدا علی بناء المجهول اذا ندی ورکب بعضه بعضا
السخود جعفر وزننده نرم وناز کدن تازه جوانه دینور یقال شباب سخود ای ناعم التسدید تفعیل وزننده
برنسنه‌یی اوزونلغنه طوغرلتمق معناسنه‌در برآدمه طوغری مزراغی طوغرلتمق کبی یقال سدد الرمح نحوه تسدیدا
اذا قومه وبرآدمی قولا یا فعلا راست وصوابه توفیق ایلمك معناسنه‌در یقال سدد فلانا اذا وفقه للسداد ای الصواب
من القول والعمل السداد سحاب وزننده راست وصواب اولان شیئه دینور تقول قلت له سدادا ای صوابا
وسداد مصدر اولور راست وصواب اولمق معناسنه یقال سد الشیء سدادا من الباب الثانی اذا صار سدیدا
ای مستقیما وسداد اسمادندر سداد بن سعید السعی حدیث روایت ایلمشدر السد سینك فتحی ودالك تشدیدیله
برشیئك کدیکنی یاپوب محکم واستوار ایلمك معناسنه‌در یقال سد الثلمة سدا من الباب الاول اذا اصلحها واوثقها
وسد طاغه اطلاق اولنور معنای آیدن مأخوذدرکه تسمیه بالمصدردر وایکی نسنه آراسنده حاجز وحائل اولان

شيشه اطلاق اولنور بو معناده سينك ضميله ده جائزدر على قول ضمله خلقى اولانه وفتحله انسان عمليله اولانه اطلاق
اولنور شارح دير كه قرآن كريمده بين السدين والسدين ومن بين ايديهم سدا وسدا قرأتلرى بو جهتندر وسد عيب
ونقيصه يه اطلاق اولنور معيوبى تكلمدن منع ايلديكيچون جمعى اسدة كلور قياس اولان سدود اولمق ايكن غير قياس
اوزره كلمشدر يقال هو برئ من الاسدة اى العيوب ومابه سدة اى عيب يسد فاه فلا يتكلم لكن اساسده بو سداد عنوانيله
مرسومدر بو معنادندر كه لا تجعلن بجنبك الاسدة ديرلر لا تضيقن صدرك فتسكت عن الجواب كن به عيب من صمم
او بكم معناسنه يعنى صاغرلق ودلسزلك نقيصه سى اولنلر كبى جوابدن تنكدل اولوب سكوت ايلمه ديمكدر وسد
قورقو رجوقدن اورلمش سله تعبير اولنان ظرفه دينور الاستداد افتعال وزننده طوغرلمق معناسنه در يقال
استد الشئ اذا استقام قال الشارح ومنه * اعلمه الرماية كل يوم * فلما استد ساعده رمانى * اصمعى بونى شين معجمه
ايله روايت ايلمشدر واستداد كذلك ودليك مقوله سى نسنه قپانمق معناسنه در يقال استدت عيون الخرزة اذا انسدت
الاسداد همزه نك كسريله راست وصوابه دوش اولمق ياخود راست وصوابى طلب ايلمك معناسنه در يقال اسد الرجل
اذا اصاب السداد او طلبه السدد فتحتينله طوغرى اولمق معناسنه در يقال سد الشئ سددا من الباب الرابع
اذا استقام السداد سينك كسريله شيشه نك آغزى طيقاجنه وطپاسنه دينور وسائر بو مقوله نك آغزلرى
باغنه كذلك كچيد ودربند مقوله سنك آغزنى بند ايدن عسكره ومحافظه اطلاق اولنور ومايسد به الشئ معناسنه در
وعربلرك سداد من عوز واصبت سدادا من عيش قوللرنده كذلك كسريله در كه احتياج رخنه سنى سد ايده جك
نسنه ديمكدر سد رمق كبى وعوز احتياج معناسنه در و بونلرده قليلا مفتوح اولور على قول فتحى لحن وخطادر
حريرى درة الغواصده بوكونه بيان ايلديكه نضر بن شميل المازنى بركيجه مأمون خليفه نك حضورنده محاورات
ادبيه يه مشتغل ايكن مناسبتله احوال نسوان بابنده مأمون حدثنا هشيم عن مجاهد عن الشعبى عن ابن عباس قال قال
النبى عليه السلام اذا تزوج الرجل المرأة لدينها وجمالها كان فيها سداد من عوز حديثنى سينك فتحيله قرأت ايلديلر
نضر همان حدثنا عوف بن جميلة عن الحسن عن على بن ابى طالب قال قال النبى عليه السلام اذا تزوج الرجل
مطلب
المرأة لدينها وجمالها كان فيها سداد من عوز عنوانيله كه سينك كسريله در قرأت ايلدكده همان مأمون استوا
وكسريله قرأتنك وجهندن استنبا ايلمكله نضر مفتوحه نك لحن اولديغنى بيان ايلدى بس مأمون بنى تلحين ايلمك
مناسبيدر ديدكده حاشا حدتم دكلدر لكن لحن جناب شريفكزده واقع اولمدى بلكه هشيم فى ذاته لحانه اولمغله
بو خطا آندن صادر اولدى ديوب فتحله استقامت وكسريله سد ثلمة احتياج ايده جك بلغه معناسنى افاده ايلدكده
مأمون واقف حال اولمغله قبح الله من لا ادب له ديوب وزيرى اولان فضل بن سهله خطابا نضره اللى بيك درهم
اعطا ايلمسى بابنده تذكره تحرير ونضره ترفيقا برسرهنك ايله ارسال ايلدى فضل قصه يه واقف اولدقده
اوتوز بيك درهم دخى كندى علاوه ايلمكله نضر بر محلله سكسان بيك درهمه نائل اولدى انتهى وسداد
ناقه نك ممه سى دلكلرنده قوريوب قلان سوده اطلاق اولنور وسداد بن رشيد الجعفى محدثدر السد سينك
ضميله هوا يوزنى طوتان سياه بولوده اطلاق اولنور جمعى سدود كلور وشول دره يه اطلاق اولنور كه آنده ايرى طاشلر
وقيالر اولمغله يغمور صولرى آنده برمدت اركلوب قالور راوله جمعى سدده كلور سينك كسريله وسد كولكه يه اطلاق
اولنور شعاعى سد ايلديكيچون وسد قبيله غطفان يوردنده واقع بركوچك طاغده برصو آديدر ويمن اولكه سنده
برحصن اسميدر وسد دره يه دينور وسد اسد لفظندن جمع اولور سد وبند ايدجى نسنه لره دينور ومنه يقال بحر اسد
اى كثير سد الافق سد اى جراب سينك كسريله عقبة منادن اشاغيجه ده برموضعدر كه منايه كيده نك صاغ طرفنده كى
مقبره سمتنده دوشر سد قناة بردره آديدر كه شعبه نام محله منصب اولور السد سينك كسريله راست ودرست سوزه دينور
يقال كلام سد اى صحيح السدة سينك ضميله قوناغك قپوسنه دينور باب الدار معناسنه سد اولنور اولديغيچون جمعى سدد
كلور صرد وزننده امام مشهور اسمعيل الكوفى السدى مسجد كوفه نك قپوسى ايشكنده نسوان نقابلرى بيع ايلمكله سده يه
منسوب اولمشدر شارح دير كه زمخشرى سده يى سراى قپوسنك اوستنده كى اورتو ايله تفسير ايلدى كه صوندرمه
وصچاق تعبير ايتدكلرى اوله جقدر وابو عمرو قپو اوكنده اولان صفه وسد ايله بيان ايلمشدر اهل باديه عندنده
چادر قپوسنك فناسيدر كه دركاه تعبير اولنور پس مؤلفك تفسيرى اهل حضره كوره اولور وسده مسدود
اولان كرلو شانقيه سنه دينور كه مراد سد اولنمش كرلو شنار بنه دينور محراب وسدود پنجره وصفه ايچلرى كبى
وسده برونه مخصوص بر طوتقنلق عارضه سنه دينور كه استشمامدن منع ايدر اطباء سده مساماتى بوندن
اخذ ايلديلر السداد غراب وزننده بودخى ذكر اولنان سده علتنه دينور السدد ضمتينله شول بيوك

وكشاده

وكشاده كوزلره اطلاق اولنور كه حدت نورى اولمامغله منظورى ابوجه كوره مزاوله واقعا بعض لقمه كوزلرده اولور
مفردى سادة در يقال عين سادة وعيون سدداى مفتحة لا تبصر بصرا قويا على قول سادة شول كوزه اطلاق اولنور كه
معاذ الله تعالى آقلق عارض اولمغله بصرى زائل اولوب رؤيتدن معطل ومن بعد قاره سى عودتندن محروم قاله
وسادة نك قوجه ناقه يه اطلاق اولنور جماد كبى قالديغيچون وانسانك صارقق صاچنه اطلاق اولنور
المسد ميمك فتحيله بستان ابن عامر اسميدر جوهرى وهممدن ناشى بستان ابن معمر عنوانده رسم ايلدى لكن
جوهرى اصمعيدن نقل ايلمكله مؤلفك توهيمى نابجادر سدين سجين وزننده ساحلده بربلده در الاسداد
همزه نك فتحيله سد لك جمعيدر كه حاجز وحائل معناسنه در بو معنادندر كه فلانه يوللر قپانوب نه سمته كيده جكنى
بيلمز اولدى ديجك يرده ضربت عليه الارض بالاسداد ديرلر السرد فرد وزننده والسراد كتاب وزننده
مبشين وسختيان مقوله سى نسنه ديكمك معناسنه در يقال سرد الاديم سردا وسرادا من الباب الثانى والاول اذا خرزه
ودلمك معناسنه در يقال سرد الشئ اذا ثقبه وجنك لباسى اولان زره اورمك معناسنه در يقال سرد الدرع
اذا نسجه وسرد لفظى مطلقا اورلمش زرهلره وسائر حلقه حلقه اورلمش نسنه لره اسم جامعدر كه وصف بالمصدردر
يقال جاؤا وعليهم سرد اى دروع وسرد كلامى جواهر منظومه كبى حسن ادا ايله متصلا ومنتظما سوق ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال سرد الحديث اذا اجاد سياقه وسرد ازد بلادنده برموضع آديدر وسرد متصلا اوروج
طوتمق معناسنه مستعملدر يقال سرد الصوم اذا تابعه التسريد تفعيل وزننده سرد ايله ايكى معناى اولده
مرادفدر السرد فتحتينله برآدم پيدرپى اوروج طوتار اولمق معناسنه در يقال سرد الرجل سردا من الباب
الرابع اذا صار يسرد صومه السرندى سبنتى وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك وشديد ودلير اولان
آدمه دينور مؤنثنده سرنداة دينور هاء ايله وسرندى تيم قبيله سندن برشاعر آديدر الاسرنداء اغرنداء وزننده
ومرادفيدر كه برآدمه شر كير وغالب ومستولى اولمق معناسنه در يقال اسرنداه اذا اعتلاه واغرنداه السراد
سحاب وزننده پك اولان خرما قورقلرينه دينور خلال صلب معناسنه مفردى سراده در وشول خرمايه دينور كه
اغاجى صوسز قالمغله جودتنه مضر اولمش اوله الاسراد همزه نك كسريله خرما آغاجى پك قورق طوتمق
معناسنه در يقال اسرد النخل اذا صار ذا سراد سردد قنفذ وزننده وسردد جندب وزننده وسردد
جعفر وزننده تهامه ده بر وادى آديدر ساردة واردة وزننده ابن يزيد بن جشم در انصار كرامك نسبى رجالندندر
ابن مسرد منبر وزننده ابن جاريه ديمكدر ياخود ابن قينه ديمكدر كه چنكى وسطربه زاده دركلمات شتومندر اوله كوره
جاريه قسمى ديكش ديكر اولدقلرندن ثانى يه كوره سرد نغمات ايدر اولدقلرندن ناشيدر قال فى الاساس هو ابن
مسرد اى ابن امة لانها من الخوارز السريد امير وزننده پاپوشچيلرك بيز تعبير ايتدكلرى آلته دينور اشفى كبى شارح
دير كه بيره مسرد وسراد دخى دينور سردانيه بحر مغربده بر جزيره كبيره اسميدر حالا سردنيا ديدكلريدر كه
سبته داخلنده قورسقه اطه سنه قريبدر سردرود سينك فتحيله همدان قضاسنده بر قريه در السرمد جعفر
وزننده دائم وجاويد معناسنه در يقال عيش سرمد اى دائم واوزون كيجه يه اطلاق اولنور يقال ليل سرمد اى طويل
مترجم دير كه امام رازى قولى اوزره سرمد سرد لفظندن مأخوذدر كه توالى وتعاقب معناسنه در زمان تعاقب
اجزاء حسبيله مستمر اولديغيچون سرد ايله تسميه اولنوب بعده مبالغة ميم زياده اولندى انتهى وسرمد حلب
اعمالندن برموضع آديدر السرندى آنفا سرد ماده سنده نونك زياده سنه مبنى ذكر اولندى وموضع ذكرى
بو محلدر ترتيب هجايه مبنى السرهدة دحرجه وزننده طفلك غداسنى كوزل ايدوب خوشجه پرورده ايلمك
معناسنه در يقال سرهد الصبى اذا احسن غذاءه ودوه نك اوركجنى كسمك معناسنه در يقال سرهد السنام
اذا قطعه المسرهد مدحرج وزننده سموز اوركجه دينور يقال سنام مسرهد اى سمين ومسرهد بر رجل آديدر
معظم وزننده مسدد نام محدثك پدرى اسميدر كه سلسله سى بورسمه در مسدد بن مسرهد بن مجرهد بن مسربل
بن مغربل بن مرعبل بن مطربل بن ارندل بن سرندل بن غرندل ماسك بن المستورد الاسدى در مترجم دير كه احمد بن عليه
ابو نعيمه نسب مذكورى سرد ايلدكده هذا رقية العقرب ديو جواب ايلمشدر السعد سينك فتحى وعينك سكونيله
والسعود قعود وزننده قوتلو وفرخنده ومبارك اولمق معناسنه در تقول سعد يومنا سعدا وسعودا من الباب الثالث
اذا يمن مثلثة يعنى يمن كلمه سنك عيننده حركات ثلاث جاريدر وسعد مدينه قربنده برموضع آديدر وحجازده برطاغك
اسميدر وبربلده آديدر كه آنده زره ايشلنور عند البعض برقبيله دركه دروع سعديه اكا منسوبدر وسعد ثلث اللبنه
يعنى لباسك قولتقلرى آلتنه وضع ايتدكلرى خشتك تعبير اولنان مربع الشكل پارچه نك ثلثنه دينور كه

سعیدز بیروزننده در بعنه دینور کاسیذ کر وسعد مبارك وفرخنده نسنه یه دینور که وصف اولور جمعی سعود کلور
وسعود النجوم یعنی سعد لفظنك مضاف اولدیغی کواکب اوندر سعد بلع سعد الاخبیه سعد الذابح
وسعد السعود که بودرت منازل قمردندر مترجم دیر که لطائفدندر که ملك اشرفك حضورنده ادبادن شهاب
قوصی حاضر ایکن ناکاه سعد الدین نام طبیب داخل اولدقده ملك شهابه خطاب ایدوب اشبو سعد حقنده
نه دیرسن دیدی شهاب دخی یا مولانا اکر اشبو سعد مجلسکزده بولنورسه سعد السعود اولور واکر بر سماط
باشنده بولنورسه سعد بلع اولور واکر مهمان خیمه سنده اولورسه سعد اخبیه واکر اهل اسلامدن برخسته یه واررسه
سعد ذابح اولور دیدیکی لطیفه پك دلپسند اولمشدر انتهی وسعد ناشره وسعد الملك وسعد البهام وسعد الهمام
وسعد البارع وسعد مطردر وبو التی منازلدن دکلدر واشبو ذکر اولنان سعودن هر سعد ایکیشر کوکبدر که
میانه لری ناظره نسبت برذراع مقداری مشاهده اولنور مترجم دیر که دورت کوکب اول که منازلدندر جدی
ودلو برجلرنده در سعد بلع اسفندارمذ ماه جلالینك اون برنجی وشباطك اون ایکنجی کونی طلوع ایدر وسعد اخبیه
فروردینماهك ایکنجی ومارتك اونبجی کونی وسعد ذابح بهمنماهك یکرمی سکزنجی وکانون ثانینك اوتوزنجی کونی
وسعد السعود ینه اسفندارمذ ماهك یکرمی دردی وشباطك یکرمی بشنجی کونی طلوع ایدر انتهی وقبائل
عربدن سعود چوقدر سعد تمیم وسعد قیس وسعد هذیل وسعد بکر کبی وامثالدندر که * بکل واد بنو
سعد * دیرلر منشأی بودر که اضبط بن قریع السعدی کندی قومندن روکردان اولوب آخر قبائله انتقال ایلدی
لکن آنلری بکنمیوب ینه قومنه رجوع وکلام مزبوری ایراد ایلدی وآندن مرادی سعد بن زید بن مناة
بن تمیم ایدی که کندی قبیله سی آندن منشعبدر یعنی قنقی قبیله یه واردم ایسه بزم قبیله رجالی کبی آنلرده ناموافقدر
وینه امثالدندر که اسعد ام سعید دیرلر زبیر وزننده محبوبمیدر مکروهمیدر خیرمیدر شرمیدر دیمك
موقعده ضرب اولنور منشأی بودر که ضبة بن اد اوغلی سعد وسعید نام ایکی اوغلو وار ایدی برکون دوه لرنی ارامق ایچون
بیابانه کندیلر بروقتدنصکره سعد کلوب سعید ناپدید اولمغله دائما ضبه قرشودن برقرالتی کورسه اسعد ام
سعید در ایدی عربلر اخذ ایدوب آنکله تشأم ایدر اولدیلر وسعد بنو ملکان جماعتنه مخصوص برصنم اسمیدر ولامام علی
کرم الله وجهه حضرتلرینك * اوردها سعد وسعد مشتمل * ماهکذا یا سعد تورد الابل * قولی شرع ماده سنده
مرسومدر السعد زبیر وزننده لباس قولتقلرینه اوردقلری خشتك تعبیر اولنان مربع پارچه نك ربعنه دینور نته که ثلثنه
سعد دینور که ذکر اولندی الاستسعاد برنسنه یی اوغورلو عد ایلك ومیمنتلو طوتمق معناسنه در یقال استسعد به
اذا عده سعدا السعادة کرامه وزننده نیکبخت وخوب طالع اولمق معناسنه در شقاوت مقابلیدر که بدبخت
اولمقدن عبارتدر نته که سعود نحوسه مقابلیدر یقال سعد الرجل سعادة من الباب الرابع وسعد علی بناء المجهول
فهو سعید علی الاول ومسعود علی الثانی ضد شقی وسعید اسماء ندر وسعید ایرمغه دینور نهر معناسنه کذلك مسعود
اسماء رجالدندر الاسعاد همزه نك کسریله برآدمی سعادتلو قلمق معناسنه در یقال اسعده الله تعالی فهو مسعود
ولا یقال مسعد نته که احب واحم واجن صیغه لرنده محبوب ومحموم ومجنون دیرلر واسعاد مدد واعانت ایلمك
معناسنه در یقال اسعده اذا اعانه لبیك وسعدیك ای اسعادا بعد اسعاد نته که لبیك کلمه سی البابا لك بعد الباب
معناسنه در لبیك کلمه سی که تثنیه اوله رق کافه مضاف اولمشدر وبو ثلاثیدر علی قول الباب کلمه سنك زوائدی
حذف اولنمشدر کذلك سعدیك کلمه سنده دخی اسعادك زوائدی حذف اولنمشدر وبونلر مصدر مثنی اولمغله فعللرینك
حذفی ملتزمدر وسعدیك کلمه سی انجق لبیك کلمه سنه مقرونا ذکر اولنور نته که اشبو حدیثده وارد اولمشدر کان
علیه السلام یقول فی افتتاح الصلوة لبیك وسعدیك والخیر بین یدیك والشر لیس الیك پس معنالری طاعتکده مکررا
یعنی علی الدوام مقیم وخدمتکده ملازم ومداوم اولورم دیمکدر زیرا اسعاد اعانه معناسنه اولمغله بوراده اعانتده قیام واهتمام
ایدن کسه کبی خدمت عبودیتکده علی الدوام قیام واقدام ایدرم یاخود خدمت عبودیتکده سائر خدمه یه اسعاد
واعانت ایدرم دیمکدر الاسعد احمد وزننده سعادتدن افعل تفضیلدر مؤنثی سعدی در بشری وزننده
بنو اسعد بربطندر السعدانة سینك فتحیله کرکرة البعیر معناسنه در که دوه نك کوکسنده اولان دکرمی مهره در
وکوکرجین قوشنده علی قول برمخصوص کوکرجین اسمیدر وعربلره مخصوص پاپوش تسمه سنك آلت عقده سنه
دینور که مرادا وکجه سی باغنك دوکومیدر وسعدانة الاست دبرلك سیاه دائره سنه وصغره سنه دینور وسعدانة المیزان
ترازو کوزلرینك آلتنده اولان دوکوملرینه دینور اعرابك ترازولری ایپدن دوزیلور وسعدانات که سعدانه نك جمعیدر
آت قسمنك قوللری سکیرلرینك آلتلرنده بعض طرنق طرزنده اولان مهرملره اطلاق اولنور وسعدانه خاتونلرك ممه لری

باشلرینه دینور مؤلف کرچه بونی تصریح ایلمدی لکن سعدان لفظنك وصف آتیسندن منفهم اولمشدر
الساعدان انسانك بیلکلرینه دینور که دیرسکدن کفه قدر اولان مقداردن عبارتدر عملده کفه مساعده لرینه
مبنی در رسغ بیلکیه دینور که بیلازك موضعیدر وعضد دیرسکدن اوموزه وارنجه مقداره دینور که قول تعبیر اولنور
وبعضلر ساعده دخی قول تعبیر ایدرلر وساعدی الطائر قوشك ایکی قنادندن عبارتدر السواعد صوینك نهره
یاخود بحره منصب اولدیغی مجرالرینه دینور مفردی ساعده در وبدنده ککلره ایلك جریان ایده جك مجراره دینور
السعد سینك ضمیله والسعادی حباری وزننده طب معروف اسمیدر که ترکیده طوپلق دیدکلری کوکدر
اوکولمبی مشکل اولان یاره لرده استعمالی کثیر المنفعه در وسعد یمامه قربنده برموضع آدیدر وبرطاغك اسمیدر
ساعده ارسلان اسماسندندر وبررجل آدیدر بنو ساعده خزرج قبیله سندن برجماعت آدیدر مدینه ده برصفه بنا
وآنده ایوا ایدرلر ایدی السعیده سینك فتحیله جاهلیتده بربیت ایدی که اکا حج وطواف ایدرلر ایدی السعدیة
مصرده برقریه در ویمن قماشلرندن برجنس قماش آدیدر السعد ضمتینله برنوع خرما اسمیدر السعد فتحتینله
جبل ابی قبیس آلتنده جاری برصو آدیدر ومکه ایله منا بیننده برسازلق آدیدر السعدان سلمان وزننده برنوع
اوت اسمیدر که دوه مرعالرینك افضلیدر دموریکنه شبیه تیکنلی وآقلغی آندن اکثر وورقی آندن الین اولور
اوجلرنده خرده تیکنلری اولمغله ممه انجکنی اکا تشبیهله سعدانة الثدی دیرلر ومنه المثل * مرعی ولا کالسعدان * یعنی
خوش اوتلاقدر لکن سعدانه عدیل اولمز برمزیتلو نسنه دن ازید نسنه یی افاده موقعنده ضرب اولنور التسعد
تفعل وزننده سعدان مذکوری آره مق معناسنه در یقال تسعد الرجل اذا طلب السعدان سعدان سبحان وزننده
اسعاددن اسم مصدردر نته که سبحان کلمه سی تسبیحدن اسم مصدردر ومنه یقال سبحانه وسعدانه ای اسبحه
واطیعه الساعدة چرخه بکره یی طوتان اغاجه دینور سعید مسعود مسعده مساعد سعدون سعدان
اسعد سعود ضمتینله اسماء رجالدندر سعاد غراب وزننده وسعده وسعیده وسعیده جهینه وزننده
اسماء نسواندندر الاسعد اوبوزه شبیه برعلت آدیدر که دوه قسمنه عارض اولوب دریلری جابجا یاریلوب چتلار
وتأثیرندن دوه یه ضعف وهرم عارض اولور وبو تسمیه تفأل قبیلندندر السعاد کتان وزننده ابن سلیمان درکه
محدثدر المسعودة بغدادده ایکی محله آدیدر بنو سعدم جعفر وزننده مالك بن حنظله قبیله سندن بر بطندر
میمی زائد اولمغله محلی بو مقامدر دیر سعد برموضعدر حمام سعد حجاج کوفه طریقنده برموضعدر
مسجد سعد قادسیه یانده مغیثه ایله قرعاء بیننده برمنزل آدیدر السعدیة بنو سعد بن الحارث جماعتنه
مخصوص بر زولکاه آدیدر وبنو عمرو بن ساعده یوردنده برموضع ویمامه ده بنو رفاعه یوردنده برموضع وبنو اسد
یوردنده برقویی وبنو کلاب دیارنده برصو وبنو قریظ دیارنده برصو آدیدر وحلب قضاسنده ایکی قریه آدیدر که
سعدیه علیاء وسعدیه سفلی اطلاق اولنور السعدی سکری وزننده حلب قضاسنده برقریه وحله
بنی مزیدده برموضع آدیدر السعدتین مغربده شهر مهدیه قربنده برقریه در خلف نام شاعر اورادندر اسعرد
همزه نك وعینك کسریله بربلده آدیدر المسندة زینب بنت المحدث سلیمان بن هبة الله خطیب بیت لهیا اورادندر
بیت لهیا صحراء وزننده شامده برقریه در السغد سینك ضمی وغین معجمه نك سکونیله سمرقند تراننده مفرح باغ
وبساتین دلکشا ومثمر اشجار برصفالی مشتمل اماکن نزهتفزا اسمیدر محدثیندن کامل بن مکرم وعلی بن حسین
واحمد بن حاجب اورادندر معلوم اوله که اشبو وادی سغد سمرقندن بخارا جانبنه سکز مرحله قدر ممتد اولوب
جمله اشجار مشتبکه وانهار جاریه وچمنزارلر در بو وادینك وسطی قریه لر وباغ وباغچه لر ودلکشا بستانلر
ایکی جانبی مزارع ووراسی مراعی ومراتع در آثار صولر کنارنده چمنستان وباغچه لر ایچره قصور دلستان وحوضلر
ونشیمنکاهلر ایلمشلر اولقدر مسافه بالجمله مسیرهٔ نزهتکاهدر بالجمله خیابان اولمغله اراقلرده اولان قریه لر
اوزرینه وارمینجه نمایان اولمز مشهور اولان مسائر اربعك بریدر ایکنجیسی ابله اوچنجیسی شعب بوان دردنجی غوطهٔ
دمشقدر السغد سینك فتحی وغینك سکونیله وجود شیشمك معناسنه در یقال سغد الرجل علی بناء المجهول
اذا ورم وسغد ملایم یغموره دینور یقال رماه الله بسغد مغد ای عطر لین مغد لفظی اتباعدر الساغدة
ساعده وزننده والمسغدة اسم مفعول بنیه سیله سوددن کرکی کبی استیفا ایله ایکی آتا قوزیسی کبی
بغایت سمورمش دوه کوشکلرینه دینور یقال فصال ساغدة ومسغدة ای رواء من اللبن سمان
سغدان عثمان وزننده بخاری قضاسنده برقریه در سغادی سکاری وزننده برنبات آدیدر
السغاد کتاب وزننده ارکك دیشی یه آشمق وچفتلشمك معناسنه در یقال سغد الذکر علی الانثی وسغد سغادا من الباب

الثانى والرابع اذا ازا شارحك بيانى اوزره سباع ودواب وطيوره مخصوصدر انسانده مجازا استعمال اولنور
الاسفاد همزه‌نك كسريله اركك حيوانى ديشى‌يه چكوب آشدرمق وچفتلشدرمك معناسنه‌در يقال اسفد تيسه
على العنز اذا انزاه عليها التسافد تفاعل وزننده حيوانلر برى برينه اركلك ايدوب آشمق معناسنه‌در يقال
تسافدت السباع اذا سفد بعضهم على بعض السفود تنور وزننده دموردن اولان كباب شيشنه دينور معناى
مزبوردن مأخوذدر كبابه سافد كبى ايلشديكنه مبنى‌در التسفيد تفعيل وزننده اتى كباب ايتمك ايچون شيشه
صابلوب ديزمك معناسنه‌در يقال سفد اللحم اذا نظمه فى السفود للاشتواء مؤلفك اذا نظمه فيها قولنده
ضمير مونث حديده‌يه راجعدر الاستفاد طواره اكسه‌سى طرفندن كلوب بنمك معناسنه مستعملدر يقال
استفد بعيره اذا اتاه من خلفه فركبه التسفد تفعل وزننده دوه‌يه اكسه سكيرينه باصوب بنمك معناسنه در
يقال تسفد البعير اذا تعرقبه الاسفند همزه‌نك كسرى وفانك فتحى وكسريله باده‌يه دينور خمر معناسنه
شارح ديركه اشبو اسفند كذلك اسفنط كلمه‌سنك اكثر لغويون روميدن معرب اولمق اوزره ثبت ايلديلر السقدد
قافله قعدد وزننده يارامش وبراغى بولمش آته دينور فرس مضمر معناسنه الاسقاد همزه‌نك كسريله والتسقيد
تفعيل وزننده آتى براندرمق معناسنه‌در يقال اسقد الفرس وسقده اذا ضمره السقدة عقده وزننده والسقيدة
جهينه وزننده قباقوشى تعبير اولنان باشى قزل قوشه دينور حمره كبى سقده‌نك جمعى سقد كلور صرد وزننده
وسقيده‌نك سقيدات كلور سكده حمزه وزننده افريقه‌ده كرينك ساحلنده بر بلده آديدر سكندان سيندان
وزننده مرو قضاسنده بر قريه‌در سكلكند سمرقند وزننده طخارستان اولكه‌سنده بر ايالت آديدر فقهادن على بن الحسين
السكلكندى اورادندر السلخد خاى معجمه ايله جردحل وزننده والسلخداة خنداة وزننده قوى وتوانا ناقه‌يه
دينور جمعى سلاخد كلور السلغد قافله جردحل وزننده والسلغدة قرشبة وزننده احمق ونادان كيمسه‌يه دينور
وصالق وجولپه آدمه دينور ودراغين آدمه دينور وساعدن قورده دينور وطونى آل آته دينور واكول وشروب اولان
عبد البطن كشى‌يه دينور موئثى هاله‌در السلقد قافله زبرج وزننده يرامش وبراغى بولمش آته دينور فرس
مضمر معناسنه بوماده‌يى سائر اهل لغت اهمال ايدوب كتابلرينه ثبت ايلمديلر السلقدة دحرجه وزننده آتى
براندرمق معناسنه‌در يقال سلقد الفرس اذا ضمره السمود قعود وزننده تكبردن ناشى باشنى قالدروب يوقرى
طوتمق معناسنه‌در كه صورتمق تعبير اولنور اول كيمسه‌يه صورتقان وصورودان تعبير اولنور يقال سمد الرجل
سمودا من الباب الاول اذا رفع رأسه تكبرا وبو كسلك معناسنه‌در يقال سمد الشئ اذا علا وجد واقدام ايله يورويوب
كتمك معناسنه‌در يقال سمدت الابل اذا جدت فى السير وبرايشه مداومت اوزره سعى وجهد ايدوب دورشمك
معناسنه‌در يقال سمد فى العمل اذا دأب فيه وحيران وسركردان ديكيلوب طورمق معناسنه‌در يقال سمد
الرجل اذا قام متحيرا وعبث اشتغال لهو ولعب ايلمك معناسنه‌در كه حزن وسرور جهتيله اولور پك حزندن
الى برايشه وارميوب بيهوده لهو ايله مشتغل اولور وسرور جهتى سازچالمق وبسته اوقومق مقوله‌سيدر بو جهتله
سازنده وخواننده‌يه سامد اطلاق ايدرلر يقال سمد الرجل اذا لهى السماد سحاب وزننده كولله قارشق
كوبره‌يه وفشقى‌يه دينور كه ترلاره وبستانلره چكرلر وفشقى خنكى محرفيدر التسميد تفعيل وزننده ترلايه ذكر اولنان
كوبره‌يى چكمك معناسنه‌در يقال سمد الارض اذا جعل فيها السماد وباشك مجموع قللى تراش ايلمك معناسنه‌در يقال سمد
الشعر اذا استأصله اى حلقه كله السوامد سواعد وزننده كدرويه‌نك اشبو * سوامد الليل خفاف الازواد * مصراعنده
واقعدر دوايم السير معناسنه‌در جوهرى غلط ايدوب قارنلرنده علف اولميان دوه‌لر ايله تفسير ايلدى زيرا اول خفاف
الازواد قولنك تفسيريدر وانقولى مرحوم بو لفظى اهمال ايلمشدر السمد عمد وزننده دائم وسرمد معناسنه‌در
تقول هولك سمدا اى سرمدا السميد سعيد وزننده حوارى اسميدركه خاص اتمكه دينور وبو ذال معجمه ايله
افصحدر الاسمداد احمرار وزننده والاسميداد احميرار وزننده غضبدن ناشى طلوم كبى شيشوب قبارمق
معناسنه‌در يقال اسمد الرجل واسماد اذا ورم غضبا سمدان همدان وزننده بر حصن آديدر السمرود زنبور
وزننده اك اوزون شيئه دينور الاسمعداد اقشعرار وزننده برغضب اولمق معناسنه‌در يقال اسمعد الرجل
اذا امتلأ غضبا وعضو شيشمك معناسنه‌در يقال اسمعدت انامله اذا تورمت الاسمغداد غين معجمه ايله
اسمعداد معنالرينه‌در السمغد حضجر وزننده اركان واعصابى قوى وشديد اولان اوزون آدمه دينور
واحمق وبغر كيمسه‌يه دينور ومتكبر شخصه دينور يقال رجل سمغد اى طويل شديد الاركان ويقال رجل سمغد
اى احمق وكذا متكبر السمند سينك وميمك فتحيله آته دينور فرس معناسنه وبو لفظ فارسيدر عرب دخى استعمال

ايدر لكن فارسيده ريكى قوله اولان آته مبين‌در سمندو ذالك ضم واشباعيله روم اولكه‌سنده بر قلعه آديدر
شارح ديركه حالا بلغراد ديدكلريدر لكن بلغراد قربنده سمندره ديدكلرى اولمق غالبدر سمندور آخرده رايله
هندستانده ملتان قربنده بر بلده آديدر السمهد جعفر وزننده قورى ويك اولان شيئه دينور السمهدد سفرجل
وزننده ايرى كوده‌لو جسيم دوه‌يه دينور الاسمهداد اسمعداد وزننده دوه‌نك اوركجى بيوك اولمق معناسنه‌در
يقال اسمهد سنام البعير اذا عظم السند سينك ونونك فتحيله طاغك اتكندن يوقرى اولوب ديواركبى
متوجهك مقابله‌سنه كلن يرينه دينور يقال نزلوا قرب سند الجبل وهو ماقابلك منه وعلى عن السفح وبركسه‌نك
معتمدينه كذلك ملجأ وپناهنه دينور دليل وبرهانه سند اطلاقى بو معنادندركه مدعى اكا طيانور پس معتمد
حسى ومعنويدن اعمدر يقال هو سند اى معتمد وهو قوى السند وسند بر نوع قماش يمنى اسميدر جمعى اسناد
كلور على قول مفرد وجمعى برابردر التسنيد تفعيل وزننده ذكر اولنان قماشدن ديكلمش جامه كيمك معناسنه‌در
يقال سند الرجل تسنيدا اذا لبس السند السنود قعود وزننده برنسنه‌يه آرقه ويروب طيانمق معناسنه‌در
يقال سند اليه سنودا من الباب الاول اذا اعتمد وطاغك يوقريسنه چقمق معناسنه‌در يقال سند فى الجبل
اذا صعد وبرنسنه‌يه ياقلشمق معناسنه‌در يقال سند الرجل للخمسين اذا قارب لها وناقه قويرغنى قالدروب
صغريسنك صاغنه صولنه اورمق معناسنه‌در يقال سند ذنب الناقة اذا خطر فضرب قطاتها يمنة ويسرة
يعنى كندى عمليله قويرغى يوقرى قالقوب برى اوته اوردى التساند تفاعل وزننده والاستناد افتعال
وزننده بونلرده برنسنه‌يه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در يقال تساند اليه واستند اذا اعتمد وبو معنادندركه عربلر
برعسكر جنك وغزايه توجه ايتدكلرنده فرقه فرقه اولوب هر فرقه‌لر بشقه بشقه براقلر آلتنده عزيمت ايلسه‌لر
خرج الجيش متساندين ديرلر كه هر فرقه بر براغه تساند ايتمش اولور الاسناد همزه‌نك كسريله بو دخى طاغه
چقمق معناسنه‌در يقال اسند فى الجبل اذا صعد وبرنسنه‌يه برشئى يا برآدمى سويكندروب طيامق معناسنه‌در
تقول اسندته اليه اذا جعلته متكأ اليه كذلك برآدمى طاغه چقرمق معناسنه‌در تقول اسندته فى الجبل اذا اسعدته
وبر كلام وخبرى برآدمه عزو ونسبت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسند الحديث الى قائله اذا عزاه وبو اصعاد
معناسندن مأخوذدرنته كه رفع دخى بو معنايه مستعملدر بالايه مرفوع اولديغيچون المسند مكرم وزننده قائلنه
اسناد اولنان كلام وخبره دينور يقال حديث مسند اى مرفوع الى قائله جمعى مساند كلور وامام شافعيدن مسانيد
كلديكى مرويدر ومسند دهر وزمانه اطلاق اولنور هر شئ اكا اسناد اولنديغيچون ودعى معناسنه‌دركه بورادە نسبى متهم
يعنى حرامزاده ديمكدر ومسند حمير قبيله‌سنه مخصوص بر نوع يازويه دينور تقول رأيت مكتوبا بالمسند كذا وهو خط
حمير ومسند بر طاغك اسميدر المسندى يا ايله محدثيندن عبدالله بن محمدك لقب منسوبيدر احاديث مسنده‌يى تتبع
واستقرا ايدوب احاديث مرسله ومقطوعه‌يه نظر ايلمديكندن تلقيب وتنسيب اولندى معلوم اوله كه بعض اسناد
حديث سلسله سنده بعض راوى اسقاط اولنور اكر اول سقط سندك مبدأنده واقع اولوب حديث آندن ايلرويه اسناد
اولنورسه اكا حديث معلق ديرلر مثلا بخارى حضرتلرينك قال يحيى عن كثير عن عمر بن الحكم عن ثوبان عن ابى هريره
اسنادنده اولديغى كبى واكر سقط سندك آخرنده يعنى تابعيندن اوته اصحابدن اولورسه اكا حديث مرسل ديرلر
مثلا سعيد بن المسيب حضرتلرينك قال النبى عليه السلام عنواننده ايراد ايلديكى كبى واكر مبدأ وآخردن واقع
اولورسه منقطع ديرلر واكر اسناد صحابه كرامدن برينه منتهى اولورسه موقوف واكر تابعين وتبع تابعينه منتهى
اولورسه اول سنده مقطوع ديرلر وعلى القارى منقطعى مرسل ومعضل ومعلقه شامل تعريف ايلمشدر انتهى
السنيد سعيد وزننده بو دخى مسند كبى دعى معناسنه‌دركه متهوم النسب كسه‌در سنيد زبير وزننده بر محدث لقبيدر
حسين بن داود المصيصى اوله جقدر السناد كتاب وزننده قوى وطيانقان ناقه‌يه اطلاق اولنور وسناد
عروضيون اصطلاحنده شعرك ردفينى برى برينه مخالف اولمقدن عبارتدر جوهرى مثالده غلط ايلدى وروايت
يعنى استشهاد ايلديكى بو قطعه‌در * فقد الج الخدور على العذارى * كأن عيونهن عيون عين * فانك فاتى اسفا
شبابى * واصبح رأسه مثل اللجين * زيرا جوهرى لجين لفظنى مصغر بنيه سيله تقييد ايلمكله بيت اولده واقع عين
لفظنه كه عينك كسريله‌در مخالف عد ايلمشدر لجين ايسه بورادە امين وزننده اولمغله سنادن سالمدر ولجين
شيره‌سى قويلمق ايچون دوكولن خاتم چچكنه دينور كه بورادە مراد معناى مزبوردر وعيب مزبورده قافيه‌نك هر برى
برحركه‌يه مستند اولمغله سناد اطلاق ايلديلر المساندة مفاعله وزننده شاعر شعرنده سنادارتكاب ايلمك
معناسنه‌در يقال ساند الشاعر اذا نظم شعره بالسناد وبركسه‌يه معاونت ومظاهرت ايلمك معناسنه مستعملدر

مطلب

يقال ساند فلانا اذا عاضده وكانفه ومكافات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ساند على العمل اذا كافاه سنداد
سينك كسرى وفتحيله بر نهر معروف آديدر على قول عذيب نام محلده برقصرك اسميدر السندان سلمان وزننده
دمورجى اورسنه دينور شارحك بيانى اوزره سندان سينك كسريله فارسيدر معربنده سينى مفتوح اتديلر وسندان
عباس نام محدثك اوغلى اسميدر السندان سينك كسريله عظيم وشديد اولان آدمه دينور كذلك عظيم وشديد
اولان قورده دينور السندانة هايله ديشى اشكه دينور السند هندوزننده بلاد معروفه اسميدر على قول انساندن
بر طائفه آديدر كه اولكهٔ مزبورده ساكن اولملريله اولكهٔ مزبور آنلر ايله تسميه اولندى مفردنده سندى دينور
هندى كبى شارح ديركه سند اقليم معروفدر سند بن حام اسمندن مأخوذدر اقليم هنده مجاوردر وسند
هندستانده بر نهر كبير اسميدر واندلسده بر ناحيه آديدر ومغربده بر بلده آديدر سند قندوزننده باجه ايالتنده
بر بلده در السندى سينك كسريله امويه دن هشامك فرسى اسميدر وهارون خلافتنده شحنهٔ بغداد اولان
ابن شاهك نام كسه نك لقبيدر السندية مغيثه غربينده بر صو آديدر وبغداد قضاسنده بر قريه آديدر
محدثيندن محمد بن عبد العزيز السندوانى اورادندر سنداليه سنديه نسبتلرنى فرق ايچون تغيير ايدوب سندوانى ديديلر
المساندة اسم فاعل بنيه سيله كوكسى واوكى ارسلان اوكى كبى بلند اولان ناقه يه دينور على قول اعضاسى برى برينه
مساند اولانه يعنى سوليك واعضاسى دوشوك اولميوب ديرنكلو وطقناز اولانه دينور سنديون سينك كسرى
ودالك فتحيله مصرده ايكى قريه در برى فوّه اقليمنده وديكرى شرقيه ده واقعدر السود سينك ضميله والسودد
سينك ضمى ودالك فتحيله والسؤدد همزه ايله قنفذ وزننده سيادت معناسنه در شارحك بيانه كوره مؤلف
تشويش ايلمشدر زيرا سود وسودد وسيادت مصدرلردر بر آدم قومى بيننده اولو وعظيم القدر اولمق معناسنه در
وبو سواددن مأخوذدر كه جماعت كثيره امورنى متولى اولمقدن عبارتدر وسؤدد قنفذ وزننده اسمدر اولولق
وسركرده لك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سودا وسؤددا وسيادة اذا مجد السيد جيد وزننده آندن صفتدر
اولو ومهتر وسركرده آدمه دينور جمعى سادة كلور كه اصلى سيده ايدى وسيائد كلور تبيع وتبايع كبى وسيد وسيد
كسرتيله امع وزننده ياشلوكچى يه دينور السائد قائد وزننده سيد معناسنه در كه قومك اولوسنه دينور على قول
رتبه سى سيددن دون اولانه دينور مثلا سيد بر بلده ده عين الاعيان وشيخ البلد وسائد ايكنجى اعيان كبى كذلك
والى وكتخدا كبى وسر عسكر ايله بيك باشى كبى مترجم ديركه اشبو وضائق به صدرك الايه كريمه سنده صاحب
كشاف ايديكه بوراده ضائق لفظنى ضيق اوزره اختيارك وجهى بودركه ضيق عارض غير لازم اولور سه
آندن ضائق ايله تعبير اولنور رسول اكرم عليه السلام افسح الصدر اولمغله مقام ضائق مقاميدر سيد وجواد
كلملرى دخى بو رسمه در اگر سيادة وجود صفت ثابته سى ايسه سيد وجواد واگر حادث ايسه سائد وجائد ايله
تعبير اولنور كذلك هر ثلاثيدن ثبوت واستقرار ايچون مبنى اولان بنيهٔ وصف اوزره مبنى اولور وحدوث معناسى اراده
اولندقده فاعل اوزره بنا قلنور مثلا حسن ماده سنده حسن وحاسن وثقلت ماده سنده ثقيل وثاقل وفرح ماده سنده
فرح وفارح وسمن ماده سنده سمين وسامن دينور كذا فى الحاشية السعدية الاسادة همزه نك كسريله
والاسواد اصلى اوزره بركسه سيد اوغلان حاصل قلمق على قول اسود اللون اوغلان حاصل قلمق معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اساد الرجل واسود اذا ولد غلاما سيدا او غلاما اسود لكن ضديتى منظور فيهدر زيرا اختلاف
قولينه مبنى در الاسود احمر وزننده سواد ايله متصف يعنى سياه اولان شيئه دينور وايرى وبيوك ييلانه دينور بو نوعى
سياه اولديغنه مبنى در وسرچه قوشنه دينور كه مراد اركككيدر واسود القوم جماعتك بك اولو وجليل الشان
اولاننه دينور كه سيادتندندر يقال هو اسود القوم اى اجلهم واسود القلب سواد قلب معناسنه در كما سيذكر
السهم الاسود كندوسيله تيمن وتفأل اولنه جق سهم مبارك اطلاق اولنور كويا كه قديمدنبرو اللرك كثرت اصابتندن
قرارمش اولور ياخود عربلر اخضره اسود اطلاق ايدوب واخضر كثير الخير معناسنه مستعمل اولديغنه مبنى در
يقال رمى فلان بسهمه الاسود وهو المبارك يتيمن به اسود العين واسود النساء واسود العشاريات واسود الدم
واسود الحمى بر جبل آديدر الاسوداد احمرار وزننده والاسويداد احميرار وزننده قرارمق معناسنه در
يقال اسود الشيء واسواد اذا صار اسود السوادية سينك فتحيله بودخى سرچه قوشنه دينور الاسودان
تثنيه بنيه سيله خرما ايله صويه اطلاق اولنور ويلان ايله عقربه اطلاق اولنور الاستياد افتعال وزننده بر قومك
سيد وذيشانى قتل على قول اسير ايلمك معناسنه در يقال استاد وابنى فلان اذا قتلوا سيدهم او اسروه وعند البعض
سيد قومدن تزوج ايچون قيز ديلمك معناسنه در يقال استاد وابنى فلان اذا خطبوا اليه السواد سحاب وزننده

مطلب

اسمدر سياه لونه دينور بو مناسبتله هر شيئك شخصنه دينور كه حيوان ايسه ر وجدن قطع نظر شجر وقالبيدر قرالتى
تعبير اولنور تقول رأيت سوادا اى شخصا وسواد مال كثيره اطلاق اولنور وسواد البلده شهرك ناحيه لرنده اولان
كوى كند وچفتلكلرندن عبارتدر يقال خرجوا الى سواد المدينة وهو قراها يعنى ما حولها من القرى والريف
وانساندن جميعتلو عدد كثيره وجمهور عظيمه اطلاق اولنور ومنه الحديث عليكم بالسواد الاعظم وهو الكثير
من الناس عامتهم وسواد القلب كه حبة القلب دخى ديرلر بوركده اولان سياه نقطه يه دينور كه فارسيده دانهٔ دل ديرلر
اكا سوداء القلب واسود القلب وسويداء القلب دخى دينور يقال اجعل هذا فى سواد قلبك وسوادئه واسوده
وسويدائه اى فى حبته وسواد بر رجل آديدر وسواد العراق اول اولكه نك قصبات وقرالرندن عبارتدر كه بصره ايله
كوفه بيننده اولاندن عبارتدر وسواد بلقاء قربنده بر موضع آديدر السواد سينك كسريله فسلدشمك معناسنه در
سينك ضميله ده لغتدر لكن اوّله كوره مفاعله دن مصدردر فسلدى ايدن آدملر برى برينه سواد وشخصى
قريب ايتدكلرى ايچون تقول ساودته سوادا اى ساررته وثانى يه كوره اسمدر السواد غراب وزننده قيون وكچى
قسمنه عارض اولور بر مرضدر يقال سئد الغنم على بناء المجهول فهو مسئود كذلك انسانه عارض اولور بر علتدر كه
خرمانك چوق يمك سببيله جكر آغريسندن عبارتدر وسواد بكر صرارمغه وبكزه عارض اولان صاريلغه دينور
وطرنغه عارض اولان يشلكه دينور كه چوراق صو ايچمكدن حادث اولور وسواد مصدر اولور علت مزبوره يى مورث
اولان صويى ايچمك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سوادا اذا شرب ماء مسودة كما سيذكر السيد سينك
كسريله ارسلانه دينور وسباعدن قورده دينور السيدانة سينك كسريله بودخى قورده دينور السويداء
مصغر بنيه سيله حبة القلب درتنه كه ذكر اولندى وسويداء حوران قضاسنده بر قريه آديدر امام غزالى
اصحابندن عامر بن دغش اورادندر ومدينه قربنده بر موضع وآمد ايله حرّان بيننده بر بلده وحمص ايله حما بيننده
بر قريه آديدر السوداء اسود لفظندن مؤنثدر وسوداء القلب سويداء دركه ذكر اولندى الحبة السوداء شونيز
اسميدر كه چورك اوتى ديدكلرى داروى انفعدر وسوداء حمص قضاسنده بر ايالت آديدر التسوّد تفعل وزننده
اولنمك معناسنه مستعملدر يقال تسوّد الرجل اذا تزوج ام سويد مصغر بنيه سيله دبرك كنيه سيدر السود
سينك فتحى وواوك سكونيله شول طاغ طور وغنه دينور كه دوز وقره طاشلق اوله آندن بر قطعه يه سوده دينور
هائيله وبو مناسبتله بعض نسوانه تسميه اولندى وسود قيس قبيله سى يورنده نيچه جباله اطلاق اولنور التسويد
تفعيل وزننده دليرو جسور اولمق معناسنه در يقال سوّد الرجل اذا جرء وسادات قتل ايلمك معناسنه در يقال
سوّد فلان اذا قتل السادة واسكى پلاسى دوه نك باغرينه قومق ايچون دوكوب يومشتمق معناسنه در يقال
سوّد المسح البالى اذا دقه ليداوى به اوبار الابل اسوده همزه نك وواوك فتحيله بر صو آديدر اسوده افئده وزننده
بر نيچه جبال ومواضعه اطلاق اولنور سود سينك ضميله بر رجل اسميدر بنوسود بر قاج بطندر سيدان سينك
كسريله بر نيه آديدر وسيدان بن مضارب محدثدر المسوّد معظم وزننده اهل باديه نك بر كونه طعاميدر كه
بغرسقلرا آكوب ناقه نك طمرنى فصد ايلمكله ايچنى قانيله طولدروب آغزنى بندوبريان ايدرلر قيتلق طعاملرندندر
المساودة مفاعله وزننده برى برينه كيدومكر ايلمك معناسنه در يقال ساوده اذا كايده وارسلانى قوغوب
سورمك معناسنه در يقال ساود الاسد اذا طرده واوتلق آزوقصنه اولمغله طوارحق اوزره قوباره ميوب آغزيله برى
اوته چيغنى كبى چكشدرمك معناسنه در يقال ساودت الابل النبات اذا عالجته بافواهها ولم تمكن منه لقصره وقلته
وبر كسه ايله اولولق ياخود سياهلق خصوصنده بحث ايدوب اكا غالب اولمق معناسنه در يقال ساود فلانا
اذا غالبه فى السودد او السواد السوادية سينك فتحيله كوفه قضاسنده بر قريه در السودتان سينك فتحيله
بر موضعدر اسيد ياى مشددهٔ مكسوره ايله علم شخصدر اسيده زبيده وزننده عمرو بن ربابه نك قزيدر المسودة
ميمك وواوك فتحيله مفعله وزننده شول صويه دينور كه ايچن آدم ذكر اولنان سواد علتنه مبتلا اوله يقال
ماء مسودة اى يصاب عليه السواد يعنى من شربه ابو سوده كنيه در عثمان بن ابى سوده محدثيندندر مترجم ديركه
مؤلف عليه الرحمه سهو اسودى ذكر ايدوب حجر اسودى اهمالى غرائبدندر تبركا بالاجمال ذكر اولنور كه حجر اسود
بيت شريفك يمن طرفنده منسوب كوشه سنده موضوع بر سياه طاشدر ابتداء جنتدن حضرت آدمه انس ايچون
اخراج اولنان اشيانك بريدر الست بربكم خطابنده قالوا بلى اقرار لرى آلكدر ونه ود يعه قلنمغله آنى تجديد ايچون
استلامله حجاج طوافه ابتدا ايدرلر فى الاصل نور محض بر جوهر عالمتاب ايدى اهل جاهليت ملامسه سيله اول رنكه
كيرمشدر السهد سينك ضمى وهانك سكونيله اويانقلق معناسنه اسمدر كه مراد او يقوسزلقدر ارق كبى

السهد فتحتیله مصدردر اویانق اولمق معناسنه یقال سهد الرجل سهدا من الباب الرابع اذا ارق ای لم ینم
السهد ضمتیله اویقوسی آزاولان آدمه دینور یقال رجل سهد ای قلیل النوم التسهید تفعیل وزننده برآدمی
اویانق ایلمك یعنی اویوتمامق معناسنه در تقول سهدته تسهیدا اذا جعلته اسهد ویقال سهده الهم والوجع
المسهد معظم وزننده آندن اسم مفعولدر السهدة سینك فتحیله اویانقلق یقظه معناسنه در کرك ظاهری
وکرك باطنی اولسون که غفلت مقابلیدر یقال هوذوسهدة ای یقظة بومعنادندر که فلان کسه دن کلام یاخود
خبر جهتیله براعتماد اولنه جق حالت مشاهده ایلمدم دیجك یرده مارأیت منه سهدة دیرلر براغافل آدمك قول وفعلی
مغشوش واوهن اولور اساسده مارایت منه سهدة ای نبهة للخیر ورغبة فیه عنوانیله مرسومدر الاسهد احمد
وزننده افعل تفضیلدر بومناسبتله بغایت بصیرت وتیقظ وحزم وتدبیر صاحبی آدمه اطلاق اولنور تقول هواسهد
رأیا منك ای احزم وایقظ السهد مهدوزننده کوزل وخوش نسنه یه دینور یقال شیء سهد مهد ای حسن
مهدمزاوجه ایچوندر اویانقلق حالتی غفلتدن کوزل اولمغله معنای مزبور تصویر اولنمشدر السهود جهور
وزننده تازه وناز کیدن جوانه دینور علی قول بلند قامت قوی وشدید دلوقانلویه دینور معنای مزبوردن
مصوردر یقال غلام سهود ای غض حدث اوطویل شدید الاسهاد همزه نك کسریله خاتون برصقندی ایله
ولدی طوغورمق معناسنه در یقال اسهدت المرأة بالولد اذا ولدته بزحرة واحدة سهدد سینك ودالك فتحیله
برطاغك اسمیدر وبوغیرمنصرف قدرشارحك بیاننه کوره صخره یاخود بقعه اعتبارنه مبنی در لکن بعیددر
سهید امیروزننده ابوحاتم بن حبالك جدی اسمیدر سید فتحتیله ابیورد قضاسنده برقریه آدیدر فصل
الشین المعجمة الشحدود حای مهمله ایله سرسور وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل شحدود ای سیء
الخلق شخدد خای معجمه ایله جعفر وزننده بررجل آدیدر الشدة شینك کسری ودالك تشدیدیله اشتداد
معناسندن اسمدر قاتیلق وسردلك حالتنه دینور فارسیده سختی مرادفیدر الشدة شینك فتحیله جنکده
خصم اوزره حمله ایلمك معناسنه در یقال شد علی العدو شدة من الباب الاول اذا حمل علیه شارح دیرکه
صحاحده بومعنا شد ایله مرسومدر وشدة بناء مره ایله مصرحدر الشد شینك فتحیله سکرتمك معناسنه درکه
سیرده شدت ایتمکدن عبارتدر یقال شد الرجل شدا من الباب الاول والثانی اذا عدا وشد النهار
کوندزك ارتفاعندن عبارتدر که قباقوشلق اولمقدر یقال شد النهار اذا ارتفع شارح النار
نسخه سنی تخطئه ایلمشدر واقعا جمیع امهاتده النهار عنوانیله مثبتدر وقال فی الاساس اتانا شد النهار
وشد الضحی وهوارتفاعه وشد برنسنه یی قوی ومحکم قلمق معناسنه در یقال شد عضده
ای قواه وبرنسنه یی محکم بغلمق معناسنه دراصل معنای موضوع له بودر سائرمعانی بوندن مأخوذدر یقال شده
اذا اوثقه یعنی عقد قویا الاشتداد افتعال وزننده برنسنه قاتی ومحکم اولمق وقاتیلمق معناسنه در یقال شده
فاشتد وسکرتمك معناسنه مستعملدر که سیر وسرعتده شدت ایلمکدر یقال اشتد الفرس اذا عدا التشدد
تفعل وزننده قاتیلمق وسردلنمك معناسنه در یقال تشدد الشیء اذا اشتد وبرایشی قاتیلق وسردلکله طوتمق
وقاتیلق ایلمك معناسنه در یقال تشدد فلان الامر اذا اشتد فیه المشادة مفاعله وزننده بودخی برخصوصی
سردلکله وقاتیلقله طوتمق معناسنه در ومنه الحدیث لن یشاد الدین احد الاغلبه اراد غلبة الدین علیه
ای من یقاومه ویکلف نفسه من العبادة فوق طاقته وهومثل الحدیث الآخر ان هذا الدین متین فاوغل فیه برفق
مترجم دیرکه مکه مکرمه ده مجاورتمز اثناسنده مکتب خواجه لرندن بررفیق وقرینمز وارایدی زعمنجه مجاهده
قصدیله کیجه لر حرم شریفده چپلاق طاش اوزره پیشگاه بیت شریفده قعود وتوجه ومراقبه کونه اعمال
نفسیه سنه اکباب ایدرایدی اشبوحدیث شریفی تلقین ایله مشاده دن زجرایتدکجه بوفقیرك رخاوتنه حمل ایله منتهی
اولمیوب کندکجه تشددینی تشدید ایلدی چندروزکذرانده چپلاق طاشدن وجودی متأثر اولوب دیزلرینه صرزی
علتی عارض وقعود وقیامدن بیچاره محروم اولدی انتهی المتشدد اسم فاعل بنیه سیله پك بخیل وناکسه اطلاق
اولنورکمالنی حقانیت اوزره بذل وانفاقدن تشدد ایدن مردمذمومدر یقال رجل متشدد ای بخیل الاشد همزه نك
فتحی وشینك ضمیله وهمزه نك ضمیله زبانزددر ولفظ مزبوراشو حتی یبلغ اشده الآیه کریمه سنده واقعدر
مرادقوت یعنی کمال قوت وطاقتدرکه انسانده اون سکز ایله اوتوزیاشك بیننده اولور ولفظ مزبور جمع بناسی
اوزره مفرددرآنك کلمه سی کبی که ایکیسیده افلس وزننده مفردلردر وبونلرك نظیری یعنی ثانی یوقدر علی قول
اشد کلمه سی جمعدرلفظندن مفردی یوقدر ابابیل وعبادید کبی وعلی رأی مفردی شده در شینك کسریله مع هذا

فعله بنیه سی افعل وزنی اوزره جمعلمز وعند البعض مفردی شددر شینك فتحیله کلب واکلب کبی وبعضلره کوره
مفردی شددر شینك کسریله ذئب واذؤب کبی حال بوکه اشبو شدوشد کلمه لری عربدن مسموع دکلدر پس بوکونه
تقدیر قیاسه مبنی در مؤلفك وهمزه نك ضمیله جائزدر قولی ظاهرا شینك ضمه سنه تبعیته مبنی در مترجم دیرکه بیضاوی
علیه الرحمه سوره انعامده وهوجمع شدة کنعمة وانعم اوشد کصر واصر وقیل مفرد کآنك عباره تیله وسوره
احقافده حتی اذا بلغ اشده کریمه سنده اذا استکهل واستحکم قوته وعقله عنوانیله رسم ایلمشدر انتهی
وعبدالباسط صاحب کشافك ثم لتبلغوا اشدکم کریمه سنده وحده لان الغرض الدلالة علی الجنس والاشد
کمال القوة والعقل وهومن الفاظ الجموع التی لم تستعمل لها واحد قولنده وفیه مناقضة لقوله وحده ومقتضاه
ان الاشد مفرد لاجمع قولیله نقض ایراد ایلمشدر لکن اوراده وحده ضمیری نخرجکم طفلا کریمه سنده واقع طفل
لفظنه راجعدر انتهی الشدید امیروزننده شدتدن وصفدر قاتی وسرد نسنه یه دینور وقوی ومحکم شیئه
دینور وبهادر ودلاوره اطلاق اولنور وبخیل وناکسه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وشدید صدیق اکبر
حضرتلرینك موالیسندندر وشدید بن قیس محدثیندندر شدید زبیروزننده برشاعر آدیدر شداد کتان
وزننده بررجل آدیدر الحروف الشدیدة سکز حرفدن عبارتدرکه اجدت طبقك کلامی جامعدر وبوحروف
رخوه مقابلیدر اسکانی حالنده جری صوت تماما محتبس اولمغله شدتله متصف اولمشدر الاشداد همزه نك
کسریله برکسه ایله دابه شدیده اولمق یعنی تندوشدید دابه صاحبی اولمق معناسنه در یقال اشد الرجل اذا کانت معه
دابة شدیدة وعربلر اشد لقدکان کذا دیرلر ذالك شده سیله واشد لقدکان کذا دیرلر تخفیفله اشهد دیجك یرده
اولده های داله قلب وثانیده تخفیف ایدرلر اشد افعل تفضیل بنیه سیله یوسف صدیق علی نبینا وعلیه السلام
حضرتلرینك برادرلری اسمیدر شارح دیرکه اخوه یوسف علیه السلام جمله تفاسیرده سیرده اون برنفر اولمق
اوزره مثبتدر اشد ایله مسما اولانی یوقدر مؤلفك مأخذی مجهولدر ابوالاشد برپهلوان کنیه سیدر وبرمحدث
کنیه سیدر علی قول بوسین مهمله ایله در الشرود قعود وزننده والشراد شینك ضمیله والشراد شینك کسریله
طوار اورکوب قاچمق معناسنه در یقال شرد البعیر شرودا وشرادا وشرادا من الباب الاول اذا نفر مترجم دیرکه
اساسده ومن الکنایة قال النبی علیه السلام لخوات رضی الله عنه امایشرد بعیرك فقال اما منذقیده الاسلام فلا کلامی
خوات حضرتلرینك برقصه سنه اشارتدرکه * اشغل من ذات النحیین * مثلنك منشأیدر اصلی بودرکه جاهلیه ده
بنوتیم قبیله سندن برخاتون اسواق عربدن برینه برقاچ طلوم یاغ کتوروب صاتمق اراده سنده ایکن خوات
بن جبیر جنابلری که هنوزمظهر شرف اسلام اولمامشیدی محل مزبوره کلوب اول خاتونی کورد کده حسن وجماله
تعلقله توقانه کلدی پس یاغ اشترا ایلمك شیوه سیله خاتونك یانه کلوب طلومك برینی چوزدروب چاشنیسنه باقدی
آنی بکنمیوب دیکرینی چوزدردی آنی دخی بکنمیوب غیرینه انتقال صورتنده اولدی شمدی چوزلمش
طلوملرك اغزلری خاتونك ایکی النده قالمغله همان آکنه سنه چوکوب طونسز خاتونه مباشرت وقضای وطر ایلدی
خاتون نه یاپسون اطرافده کسه یوقدرکه فریادایده طلوملری صالیورسه یاغ کیدر حاصلی خواه وناخواه باقی بوندی
بعدزمان خوات شرفیاب اسلام اولوب وقصه مذکوره مسموع حضرت نبوی اولمغله اکا کنایه بیوردیلر
انتهی الشارد والشرود صبور وزننده شرود دن صفتدر شاردك جمعی شرد کلور فتحتیله خدم وخادم کبی
وشرودك جمعی شرد کلور ضمتیله زبور وزبر کبی وشرود بین الشعراء پك مطبوع ونکره ونادره اولدیغندن
ضرب مثل کبی دیاربدیار منتشر اولان اشعاره اطلاق اولنور یقال قافیة شرود ای سائرة فی البلاد بوراده قافیه دن
مراد شعردر کلیت وجزئیت علاقه سنه مبنی در التشرید تفعیل وزننده دابه یی اورکدوب قاچرمق معناسنه در
بومناسبتله قوغوب سورمك معناسنده استعمال اولندی یقال شرده اذا طرده وطاغتمق معناسنه استعمال
اولنور یقال شرد بهم اذا فرق جمعهم وبرآدمك عیب ونقیصه سنی ناسه نشر وتشهیر ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال شرد بفلان اذا اسمع الناس بعیوبه الاشراد همزه نك کسریله مطرود قلمق معناسنه در
یقال اشرده اذا جعله شریدا ای طریدا بنوالشرید امیروزننده سلیم قبیله سندن بربطندر الشقدة
شینك کسری وقافك سکونیله برنبات آدیدرکه یاغلو وسودلو اولور الشکد شینك فتحی وکافك سکونیله
ویرمك معناسنه در یقال شکده اتاه شکدا من الباب الاول اذا اعطاه الشکد شینك ضمیله اسمدر ورکیه
دینور بخشش وعطا معناسنه وشکر معناسنه درکه علی وجه التعظیم ثنا ایلمکدن عبارتدر الاشکاد همزه نك
کسریله والتشکید تفعیل وزننده بونلرده ویرمك معناسنه در یقال اشکده وشکده اذا اعطاه واشکاد لما لك کرنی

قرانمق معناسنه‌در یقال اشکد فلان اذا اقتنی رذال المال الشمردی حبرکی وزننده براوت یاخود برشجر آدیدر
الشمرداة هایله جست و رونده ناقه‌یه دینور الشمرذاة ذال معجمه ایله شمرداة معناسنه‌در الشهادة سعاده
وزننده برنسنه‌نك حقیقتنه مطلع اولوب قطعی بیلمك معناسنه‌در یقال شهد الرجل وشهد شهادة
من الباب الرابع والخامس اذا اخبر قطعا بوراده خبر علم معناسنه‌در وکاه اولور که تخفیف ایچون هایی اسکانله شهد
الرجل دیرلر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره شهود وشهاده حضور مع المشاهدة معناسنه موضوعدر واول بصر
ایله و بصیرت ایله اولور که علم اوله جقدر و بعضا حضور مجرّدده استعمال اولنور لکن حضور مجرّدده شهود
و حضور مع المشاهده‌ده شهاده لفظی استعمال اولیدر وشهاده که شاهدلك اوله جقدر بصر ایله یا بصیرت ایله
مشاهده سبیله حاصل اولان علم واطلاعدن ناشی صادر اولان قولدن عبارتدر وکاه اولور که قسم مجراسنه اجرا
اولنور تقول اشهد بالله انه کذا ای احلف وبالله لفظندن مجرّد دخی مستعملدر انتهی وشهادت برامری کوروب
یاخود بیلدیکی وجه اوزره خبر ویرمك معناسنه‌در که طانقلق ویرمك تعبیر اولنور یقال شهد لزید بکذا شهادة
من الباب الرابع اذا ادّی ماعنده من الشهادة وقوله تعالی شهد الله انه لا اله الا هو الآیة ای علم الله او کتب الله
او قال الله معنیین اخیرین معناسی لازمیدر وقول المؤذن اشهد ان لا اله الا الله ای اعلم وابین ان لا اله الا الله وشهاده
اسم اولور فی سبیل الله قتل اولنمغه دینور کاسیذکر وعربلر بن یمین ایدرم دیجك یرده اشهد بکذا دیرلر احلف
معناسنه نته که ذکر اولندی الشهود قعود وزننده برمحله حاضر اولمق معناسنه‌در که غیبت مقابلیدر
یقال شهد المجلس شهودا من الباب الرابع اذا حضره الشاهد آتدن اسم فاعلدر حاضر معناسنه جمعی شهود
کلور و شهد کلور رکع کبی وشاهد شهادتدن دخی اسم فاعلدر که فارسیده کواه وترکیده طانق دیرلر بونك جمعی
شهد کلور صحب وصاحب کبی وجمع الجمعی شهود واشهاد کلور بو معنادندر که عربلر ناقه‌نك طوغوردیغی یرده
قلان دم وصولك واش دیدکلری دری وسائر آثار وعلاماتنه شهود الناقه اطلاق ایدرلر وشاهد اسماء نبویه دندر
علیه الصلوة والسلام وشاهد لسانه اطلاق اولنور وفرشته‌یه یعنی حفظه‌یه اطلاق اولنور وجمعه کوننه اطلاق
اولنور ویلدزه اطلاق اولنور وآنك جنس اولوب یوکرکلکنه دلالت ایدن سکرتمسی حالتنه اطلاق اولنور
وولد طوغدیغی حینده برابرجه ظهور ایدن سموك طرزنده غلیظ صویه اطلاق اولنور وچابك بجربلی امر و مصلحته
اطلاق اولنور که فوریجه حاضر اولور وصلوة الشاهد مغرب نمازیدر که یلدز کورنمکه بسلر مترجم دیرکه وشاهد
ومشهود کریمه‌سنده معانیٔ مزبوره‌نك اکثریله مفسردر انتهی الاستشهاد برآدمدن برماده‌یه شاهدلك
ایلمسنی ایستمك معناسنه‌در یقال استشهده اذا سأله الشهادة وشهید اولمق معناسنه‌در یقال استشهد فلان
علی بناء المجهول اذا قتل فی سبیل الله الشهید امیر وزننده شاهد و کواه معناسنه‌در و بونده شینك کسریله ده
زبانزددر قال الشارح ومنه قوله تعالی معها سائق وشهید ای من شهد له وعلیه وشینك کسری هر فعیل
وزنی که عینی حرف حلق اوله کرك وصف وکرك جامد اولسون فاء الفعلك کسریله ده سائغ اولمق مطرّده سنه
مبنیدر وشهید شهادت خصوصنده امین وموثوق به اولان کسیه دینور وشهید اسماء حسنادندر علمندن اصلا
برنسنه غائب اولمیوب مجموع اشیاء علمنده حاضر اولان ذات اجلّ واعلانك اسم شریفیدر والله الشهید لایغیب
عن علمه شیٔ وشهید عرف شرعده فی سبیل الله مقتول اولانه اطلاق اولنور فعیل بمعنی مفعول وبمعنی فاعلدر وا کا
شهید اطلاقی غسلنه یاخود نقلنه ملائکهٔ رحمت حاضر اولدقلرینه مبنیدر یاخود حق جلّ وعلی وملائکه‌لری
آنك جنت ایله منعم اولمسی خصوصنده شاهد اولدقلرینه مبنیدر یاخود یوم قیامتده امم خالیهٔ سالفه حقنده استشهاد
اولنان ذواتدن اولدیغیچوندر یاخود شاهده اوزره یعنی متأثرا ارض اوزره ساقط اولدیغیچون یاخود کویا که وفات
اتمیوب حضور الهیده حاضر وزنده اولدیغیچون یاخود عالم ملك وملکوتی مشاهده ایلدیکنه مبنیدر وشهیدك
جمعی شهداء کلور کرماء وزننده الشاهدة هایله ارضه اطلاق اولنور المشاهدة مفاعله وزننده برنسنه‌یی
رو برو کورمك معناسنه‌در یقال شاهده اذا عاینه المشهد محسن وزننده اری یاندن کلمش خاتونه دینور
مغیبه مقابلیدر یقال امرأة مشهد اذا کانت قد حضر زوجها التشهد تفعل وزننده نمازده یعنی قعده‌ده کلمهٔ
شهادتی مشتمل اولان تحیاتی اوقومق معناسنه‌در که وضع شرعیدر یقال تشهد المصلی اذا قرأ التحیات
فی الصلوة المشهود جمعه کونی علی قول قیامت کونی یاخود عرفه کونیدر مراد وشاهد ومشهود آیت
کریمه‌سنده واقع مشهود اوله جقدر الشهد مهد وزننده باله دینور عسل معناسنه شینك ضمیله ده جائزدر
شهده‌ها ایله آتدن اخص در جمعی شهاد کلور شینك کسریله شارحك بیاننه کوره شهد کوچ بالنه دینور وشهد

خزاعه قبیله‌سندن بنو المصطلق جماعتی یوردنده برصویك آدیدر الاشهاد همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی حضوره
کتورمك معناسنه‌در یقال اشهده اذا احضره وقیز بالغه اولمغله حیض کورمك معناسنه‌در یقال اشهدت
الجاریة اذا حاضت وادرکت وبرکسه‌دن مذی کلمك معناسنه‌در که ملاعبه یا مطلوب نفسی تخیل و یا مذاکره
ومشاهده ایله تلذذدن ناشی ذکردن ماء مقید کلمکدن عبارتدر یقال اشهد الغلام اذا امذی وشهید اولمق
معناسنه‌در یقال اشهد الرجل علی بناء المجهول اذا قتل فی سبیل الله التشهید تفعیل وزننده بو دخی ذکردن
مذی کلمك معناسنه‌در یقال شهد الرجل اذا امذی المشهد مکرم وزننده اشهاد مذکوردن اسم مفعولدر
معرکه‌ده شهید اولان آدمه دینور المشهد مقعد وزننده والمشهدة هایله والمشهدة هانك ضمیله ناسك حاضر
اولاجق یرلرینه دینور یقال هذا مشهد القوم ومشهدتهم ومشهدتهم ای محضرهم شهید زبیر وزننده اسامیدندر
الشیخ الزاهد عمر بن سعد بن شهید امیر حمص ایدی واحمد بن عبد الملك بن شهید ادیب مشهوردر قرطبی الاصل در
حانوت العطار نام کتابك مؤلفیدر التشوید تفعیل وزننده کونش طوغوب یوکسلمك معناسنه‌در التسوّد
تفعل وزننده تشوید معناسنه‌در یاخود بونلر ذال معجمه ایله‌در الشید شینك کسریله دیوار صیوایجق کرج و یالحق
مقوله‌سی صوایه دینور جوهری تعمیم معرضنده من طین او بلاط عنوانیله رسم ایتمکله غلط ایلمشدر صواب
اولان ملاط اولمقدر مبیله زیرا بلاط قالدرم طاشنه دینمکله آنکله دیوار صوانمز وملاط چامور
دینور که آنکله دیوار صوانور الشید کید وزننده دیواری صوا ایله صوامق معناسنه‌در یقال شاد
الحائط یشیده شیدا اذا طلاه بالشید وهلاك اولمق معناسنه‌در یقال شاد الرجل اذا هلك
المشید متین وزننده ذکر اولنان صوا ایله صوانمش بنایه دینور یقال حائط وقصر مشید ای معمول
یعنی مبنیّ بالشید وبومکیل کبی اسم مفعولدر المشید مؤید وزننده مطوّل یعنی هوایه طوغری رفع واعلا
اولنمش بنایه دینور جوهرینك مشید امیر وزننده واحد ایچون ومشید مؤید وزننده جمع ایچوندر
دیمسی غلطدر زیرا جمع ایچون اولان مشیده‌در که مشیدك جمعیدر شارح دیرکه اولا جوهری قول مزبوری
کسائیدن نقل ایلمشدر ثانیا واحد ایچون وجمع ایچون دیمسی استعماله مبنیدر ومثال اوله‌رق ایراد اولنان
فی بروج مشیدة کریمه‌سنده بروج جمع اولمغله صفتی مؤنثا ایراد اولندی پس مشیده لفظی مشیدك جمعیدر
دیمك اغربدر قال البیضاوی ای فی قصور وحصون مرتفعة وقرئ مشیدة باسم الفاعل وصفا لها
بوصف فاعلها کقولهم قصیدة شاعرة ومشیدة من شاد القصر اذا رفعه الاشادة همزه‌نك
کسریله برشیٔ رفع صوتله چاغرمق معناسنه‌در اساسك بیاننه کوره اشاده بناپی یوکسلك یاپمق معناسنه‌در
بعده برآدمك ذکرنی عالی ایلمك یعنی عیانا مدح وثنا ایله مشهور ونامدار ایلمك معناسنه استعمال اولندی
یقال اشاد بذکره اذا رفعه بالثناء علیه واشاد علیه قبیحا وبقبیح دیرلر برکسه‌یی امر مکروهله ذکر وتشهیر
ایلمه واشاد صوته وبصوته دیرلر بلند آوازایله چاغرسه انتهی واشاده غائب اولان نسنه‌یی تعریف وندا
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اشاد بالضالة اذا عرّفها وهلاك ایلمك معناسنه‌در یقال اشاده اذا اهلکه
الشیاد کتاب وزننده خاصةً دوه قسمنی چاغرمق معناسنه‌در یقال شاد بالابل یشید شیادا اذا دعاها وبدنه
طیب قسمنی اوغوب یدرمك معناسنه‌در که ذکر اولنان صوامق معناسندن مأخوذدر یقال شاد الطیب بجلده
اذا دلکه التشیید تفعیل وزننده بو دخی بدنه کرکی کبی طیبی اوغوب یدرمك معناسنه‌در یقال شید الطیب ببدنه
اذا دلکه به فصل الصاد المهملة الصخد صادك فتحی وخاء معجمه‌نك سکونیله چهره‌یی کونش
چالوب یاقمق معناسنه‌در یقال صخدته الشمس صخدا من الباب الثالث اذا احرقته وکوچکن دیدکلری قوش اوتمك
معناسنه‌در که عربلر آنکله تشأم ایدرلر یقال صخد الصرد اذا صاح اساسده بونی مجاز اوله‌رق صخدت الهامة
عنوانیله ذکر ایلمشدر که بایقوشك اوتمسی خرابیله عربلر تشأم ایلدکلرینه مبنیدر الصخود قعود وزننده برکسه‌نك
کلامنه قولاق طوتوب دیکلمك معناسنه‌در یقال صخد الیه صخودا اذا استمع الصخد فتحتیله هوانك اسی
اولمق معناسنه‌در یقال صخد النهار صخدا من الباب الرابع اذا اشتدّ حرّه الصیخود حیدود وزننده والصیخدان
سکران وزننده خالك فتحیله ده زبانزددر اك اسی کونه دینور یقال یوم صیخود وصیخدان ای شدید الحرّ وصیخود
وصیخاد بغایت پك وقاتی قیایه دینور که کولنك مقوله‌سی آلات کار ایلمز اوله یقال صخرة صیخود وصیخاد
ای شدیدة الصیخد صیقل وزننده عین الشمس معناسنه‌در که چشمهٔ آفتابدر شعاعك قیناپوب مستفیض
اولدیغی یری اوله جقدر الاصخاد همزه‌نك کسریله اسی هوایه داخل اولمق معناسنه‌در یقال اصخد الرجل

اذا دخل في الحر وقبا كلرى كونشك حرارتيله اصنمق معناسنه‌در يقال اصخد الحرباء اذا تصلى بحر الشمس
جانور مذكورك كوزى بغايت بارد اولمغله دائما اصنمق ايچون كوزنى كونشدن دور ايلمز آنكيچون آفتاب پرست
اطلاق ايدرلر المصخدة ميمك وخانك فتحيله نصف النهار وقتنه دينور كه پك اسى اولور جمعى مصاخد كلور
صخد صادك فتحى وخانك سكونيله بر بلده آديدر بلده تأويليله غير منصرف دخى اولور الصخدون حزبون
وزننده بكلك صلابت معناسنه‌در لكن وزن مزبور اسم وصفته مخصوص اولمغله مؤلفك صلابتله كه معناى مصدريدر
وجهى معلوم اولمدى مقتضاسى صلب عنوانيله صفت اولمقدر الصاخد فرد ضعيف و بى اهل و بى يار
اولان آدمه دينور يقال واحد قاحد صاخد اى صنبور قاحد لفظى واحده مزاوج اولمغله ظاهرا صاخد لفظى دخى
اكا مزاوج اولمق غالبدر الصدود قعود وزننده برنسنه‌دن يوز چويروب اعراض ايلمك معناسنه‌در يقال صدّ عنه
صدودا من الباب الاول اذا اعرض عنه الصدّ صادك فتحيله برآدمى برنسنه‌دن منع وصرف ايلمك معناسنه‌در
يقال صدّ فلانا عن كذا اصدّه اذا منعه وصرفه عنه الاصداد همزه‌نك كسريله بو دخى منع وصرف ايلمك
معناسنه‌در يقال اصدّ فلانا عن كذا اذا منعه وصرفه و يارة و چبان مقوله‌سى ايرنلمك معناسنه‌در يقال
اصدّ الجرح اذا قيّح الصديد صادك فتحيله فرياد ايلمك معناسنه‌در يقال صدّ الرجل صديدا من الباب الاول
والثانى اذا ضجّ وصديد يارة‌دن اقان صارى صويه دينور وقيناله‌رق قويلنوب قايلنمش اتى صويه دينور
الصدد فتحتيله برنسنه‌نك قرشوسنه دينور كذلك قربنه دينور يقال داره صدد داره اى قبالته وقربه و بو ظرفيت اوزره
منصوبدر قال في الاساس دارى صدد داره و بصددها اى قبالتها واخذت من صدد اى قرب وانا بصدد من هذا
الامر التصديد تفعيل وزننده ال چالمق معناسنه‌در يقال صدّد الرجل اذا اصفق و بو صدد لفظندن مأخوذدر كه
الريرى برينه مقابل اولور التصدّد تفعل وزننده بركمسه‌نك ارقورى اوكنه كلمك معناسنه‌در كه تعرّض ايلمك تعبير
اولنور يقال تصدّد له اذا تعرّض و بونلرك دال ثانيه‌لرى يايه ابدال ايله تصديه و تصدّى دخى دينور صدد مذكوردندر
لكن وجه مزبور بعضك قوليدر حتى معتل بابنده مؤلف دخى صدايه مقابله ايلمك ملاحظه‌سنه مبنى تعرّض ايله
تفسير ايلمشدر الصدّاد رمّان وزننده يلانه اطلاق اولنور يولده تعرّضنه ياخود سلوكدن منعنه مبنى وصدّاد
حشراتدن برجانورك على قول سام ابرصك اسميدر كه يلانه آغو و برن ديدكلرى كلر اوله جقدر جمعى صدائد كلور
وصدّاد صويه واره جق يوله دينور الصداد كتاب وزننده خاتونلرك تستر ايچون طوتندقلرى بجار مقوله‌سى سترديه
دينور الاصطداد افتعال وزننده خاتون صداد مذكور ايله پرده‌لنمك معناسنه‌در يقال اصطدّت المرأة اذا احتجبت
بالصداد صدّاء تشديد ايله عدّاء وزننده صدء آ لفظنده لغتدر كه بر مخصوص قويى ياخود صويى طتلو بر اسمه
آديدر ماء ولا كصدّاء مثلى آندندر كه باب همزه‌ده بيان اولندى الصدّ صادك فتحى وضمله طاغه دينور
ودره‌نك برقيسنه دينور ايكى قيسنه صدّان دينور الصدّان صادك ضمى وتثنيه بنيه‌سيله اوق كرينك ايكى
طرفلو كرتكنه دينور شرخا الفوق معناسنه يقال وضع السهم بين الصدّين اى بين الشرخين الصدود صبور
وزننده تازه قيزلرك پرده‌لنمزدن مقدم كيدكلرى قصه لباسه دينور مجول معناسنه واول سرمه وتوتيا مقوله‌سنه
دينور كه آينه اوزره اوغوب كوزه چكرلر صدصد فدفد وزننده برخاتون آديدر صداصد علابط وزننده هذيل
قبيله‌سنه مخصوص برطاغك آديدر الصرد فرد وزننده خالص و بيغش اولان نسنه‌يه دينور حتى حب صرد
لالغرض اولان محبتدر ومنه تقول احبك حبا صردا اى خالصا وطاغلرك مرتفع اولان يرينه دينور ومزراق
يلمانلرينى مزراغه قاقدقلرى برچينه دينور وعسكر عظيمه دينور وبونده فتحتيله ده لغتدر وصرد صوغوقه
دينور سرد فارسى معربيدر وصرد مصدر اولور اوقى آتدقى نسنه‌يه كچورمك معناسنه يقال صرد السهم
الرامى صردا من الباب الاول اذا انفذه المصراد مفتاح وزننده صوغوقه پك متحمل اولان آدمه دينور
وصوغوقه متحمل اولميان آدمه دخى كله ضدّ اولور يقال رجل مصراد اى قوىّ على البرد و يقال رجل مصراد
اى ضعيف على البرد ومصراد يلمانى تيز اولمغله آتيلن شيشه چوب ايشلر اولان اوقه دينور كما سيذكر وقيريه دينور كه
اثر نبات وشجردن خالى اوله يقال ارض مصراد اى لاشجر بها ولا شئ يعنى من النبات الصرد كتف
وزننده صوغوقه متحمل اولميان آدمه دينور ودائما صرتنك ايره كلن يرى ياغر وجدا اولور اولان آته دينور
يقال فرس صرد اذا كان برموضع السرج منه كما سيذكر وشول سوده دينور كه صوغوق چالمغله پايلوب اصلا اوعيه
يعنى يوغرد اولميه يقال لبن صرد اى منتفش لا يلتئم الصرد فتحتيله تيز اوشومك معناسنه‌در يقال صرد الرجل
صردا من الباب الرابع اذا وجد البرد سريعا وآتك ايره كلن يرى ياغر اولمق معناسنه‌در يقال صرد الفرس

اذا دبر موضع السرج منه فهو دبر وطلومدن سودى يايدقده كره ياغى طوپلنميوب پاره پاره چقمق معناسنه‌در
يقال صرد السقاء اذا اخرج زبده متقطعا وكوكل برنسنه‌دن صوغويوب فارغ اولمق معناسنه مستعملدر تقول صرد
قلبى عنه اذا انتهى واوق نشاندن خطا ايلمك معناسنه‌در يقال صرد السهم اذا اخطأ واوقك يلمانى ايلان شيشه
ايشليوب بچمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال صرد السهم اذا انفذ حده لكن ضدّيتى منظور فيهدر الاصراد
همزه‌نك كسريله بو دخى اوقى نشانه كچورمك معناسنه‌در يقال اصرد الرامى السهم اذا انفذه الصارد نشانه
نافذ اولان اوقه دينور يقال سهم صارد اى نافذ وصارد اصحابدن عاصم بن ثابت بن ابى الاقلح جنابنك قلچى اسميدر
المصرد مكرم وزننده نشاندن خطا ايدن اوقه دينور يقال سهم مصرد اى مخطئ الصرد صادك ضمى وراءنك
فتحيله ايرى باشلو بر قوش آديدر كه سرچه قوشلرنى شكار ايدر بعضلر ديديكه ابتدا قوشلردن رضاى بارى ايچون
صائم اولان بو قوشدر جمعى صردان كلور صادك كسريله بو قوش تركيده كوچكن ديدكلريدر كه آلاجه اولور
تويلرندن يلپازه ايدرلر وصرد آت قسمنك صرتنده اولان ياغر وجدا وصاغالدقده نصكره برنده قلان بياض نشانه
دينور الصردان تثنيه بنيه‌سيله دل آلتنده اولان ايكى طمره اطلاق اولنور كه دلك قواملريدر سياه اولور بعضلر
دل آلتى اولدم ديو آندن فصد ايدرلر الصريدة فريده وزننده شول ديشى قيونه دينور كه صوغوق تأثير ايلمكله
ضعف وضرر ايراث ايلمش اوله جمعى صرائد كلور الصرّاد رمّان وزننده والصريد قبيط وزننده يغمورى
اولميان يوفقه‌جه بلوده دينور التصريد تفعيل وزننده آز اتمق معناسنه‌در يقال صرّده اذا قلله وقانمق
مرتبه‌سندن دون بچه صوارمق معناسنه‌در يقال صرّده اذا سقاه دون الرىّ المصطرد مضطرب وزننده بغايت
كيندار ومبطن وشديد الغيظ آدمه دينور كه دوه كينلو تعبير اولنور يقال رجل مصطرد اى حنق شديد الغيظ
الصردآء صحراء وزننده برطاغ آديدر الصمرد زبرج وزننده ميمى اصليه اولمغله موضع ذكرى بو محل دكلدر
مؤلف بونكله جوهرى‌يه تعريض ايلمشدر الصرخد خاى معجمه ايله جعفر وزننده باده‌يه دينور خمر كبى وشام
ديارنده بر بلده آديدر كه آكا خمر نسبت اولنور صرفند صادك وفانك فتحيله ساحل بحر شامده بر بلده‌در الصعود
قعود وزننده نردبان وطام مقوله‌سى يوكسكه چقمق معناسنه‌در يقال صعد في السلّم صعودا من الباب الرابع اذا رقى
التصعيد تفعيل وزننده طاغه چقمق معناسنه‌در يقال صعد في الجبل وعلى الجبل تصعيدا اذا رقى واشبو
طاغه چقمق معناسنده ثلاثينك استعمالى عربدن مسموع اولمدى لكن مصباحك بيانه كوره لغت قليله‌در وتصعيد
انكبه‌يه طوغرى اتمك معناسنه‌در كويا كه بناسى سلب ايچوندر يقال صعد في الوادى اذا انحدر وبرنسنه‌نى ارتمك
معناسنه‌در يقال صعد السمن اذا اذابه الاصعاد همزه‌نك كسريله آفاقدن مكه مكرمه‌يه كلمك معناسنه‌در يقال
اصعد الحاجّ اذا اتى مكة مؤلفك بصائرده وشارحك بيانلرينه كوره فى الاصل امكنهٔ مرتفعه‌يه كتمك معناسنه‌در
مثلا بصره وشام طرفلرندن نجد وحجاز ديارينه كتمك كبى بعده مكه‌يه عزيمته تخصيص ايلديلرينه كه على العكس
عزيمته انحدار ايله تعبير ايلديلر مثلا عارضنا الحاجّ في مصعدهم ديرلر حاجه مكه‌يه كيدكلرنده راست كلدك معناسنه
وعارضنا الحاجّ في منحدرهم ديرلر بصره وشام طرفلرينه رجعتلرنده تصادف ايلدك معناسنه انتهى واصعاد ايراق
كتمك معناسنه مستعملدر يقال اصعد في الارض اذا مضى وبو وجه مذكور اوزره امكنهٔ مرتفعه‌يه كتمك معناسنه اولوب
بعده ارض بعيده‌يه كتمكده استعمال اولندى واصعاد تصعيد كبى انكبه‌يه طوغرى اتمك معناسنه‌در كه همزه‌سى
ازاله ايچوندر يقال اصعد في الوادى اذا انحدر وناقه صعود اولمق معناسنه‌در يقال اصعدت الناقة اذا صارت
صعودا وناقه‌يى صعود قلمق معناسنه‌در تقول اصعدت الناقة اذا جعلتها صعودا كما سيذكر التصعّد تفعّل
وزننده والتصاعد تفاعل وزننده برآدمه بر مشقتلو نسنه رنج وزحمت ويرمك معناسنه‌در عقبه معناسنه اولان
صعود آيدن مأخوذدر تقول تصعّدنى الشئ وتصاعدنى اى شقّ علىّ الاصّعّد همزه‌نك كسرى وصاد
مشدده‌نك فتحى وعين مشدده‌نك ضميله والاصّاعد همزه‌نك كسرى وصادك تشديدى وعينك ضميله والاصطعاد
همزه‌نك وطانك كسريله بو كسه كه چقمق صعود معناسنه‌در مؤلف بنه ايجازا ايلمشدر اصّعّد كلمه‌سى اصّعّد يصّعّد
كلمه‌سندن مصدردركه اصلى تصعّد يتصعّد ايدى تاء تفعّل صاده قلب وادغام له حسب القاعده اوّلنه همزهٔ وصل
مكسوره ادخال اولندى واصّاعد كلمه‌سى اصّاعد يصّاعد صيغه‌سندن مصدردر بونكده اصلى تصاعد يتصاعد
ايدى نته كه اطّهر واثّاقل كلمه‌لرينك اصللرى تطهر وتثاقل ايدى و بونكله مؤلف اشبو كانما يصّعّد في السماء
الآية كريمه‌سنه تابع ايلمشدر كه ابن كثير ثلاثى عنوانده وحفص يصّعّد عنوانده كه اصلى يتصعّد ايدى وابو بكر
يصّاعد عنوانده قرأت ايلدى واصطعاد اصطعد كلمه‌سندن مصدردركه افتعالدر تاء طايه قلب اولنمشدر وبونلر

تكلفی متضمندر الصعود صبور وزننده چقمق شاندن اولان طاغ و نردبان و بایروتیه مقوله سی یره دینور
هبوط مقابلیدر جمعی صعد کلور زبور وزبر کبی وصعائد کلور عجوز وعجائز کبی وشول ناقه یه دینور که بوسنه
ناقص الخلقه یاوری دوشورمکله کیچن سنه کی یاوری بسنه یاقلمش اوله وجهنمده برطاغك آدیدر وصرپ وکوچ یوقشه
دینور یقال عقبة صعود ای شاقة الصعوداء جلولاء وزننده بودخی کوچ وصرپ یوقشه دینور بنات صعده
حمزه وزننده یبان اشکلرینه اطلاق اولنور یوکسك طاغلرده ایوایتدکلری ایچون نسبتده غیر قیاس اوزره صاعدی
دیرلر وصعده شول قارغی یه دینور که دوز وهموار بتمکله طوغرلتمغه محتاج اولمیه وقابجق اشکه اطلاق اولنور وبرنوع
قصبه وبلانی عریض خشت طرزنده حربه یه دینور آله کبی وصعده بردیشی کچی اسمیدر وذویب بن هلالك فرسی
اسمیدر ویمنده برموضع آدیدر محدثیندن محمد بن ابراهیم بن مسلم الصعدی اورادندر وبنو سلول یوردنده واقع ایکی
طاغك جوفنده برصو آدیدر وبنو عوف یوردنده برصو آدیدر الصاعد صعوددن اسم فاعلدر وعربلرك بلغ کذا
فصاعدا اقوللری فافوق ذلك معناسنه در مترجم دیرکه تلویحك ان صیغة الجمع موضوعة للاثنین فصاعدا قولنده
حسن چلبی مرحومك بیاننه کوره فاء عاطفه در وصاعدا حالدر عاملی مضمردر فذهب الموضوع صاعدا تقدیرنده در
نته که اخذته بدرهم فصاعدا فذهب الثمن صاعدا تقدیرنده در انتهی وصاعد بلقاء بن قبس الکنانی وصخر بن
عمروك فرسلری آدیدر الصعداء صحراء وزننده والصعدد قنفذ وزننده رنج ومشقته اطلاق اولنور الصعداء
صادك ضمیله برحاء وزننده اوزون اوزادی صولوق آلمغه دینور که مرادبر ضجرتدن ناشی ایچنی چکدکده نصکره
اوزون اوزادی صولوق آلمق اوله جقدر یقال تنفس الصعداء ای تنفس طویلا الصعید سعید وزننده طپراغه
دینور علی قول برك یوزنه دینور وجه ارض معناسنه جمعی صعد کلور ضمتینله وصعدات کلور که جمع الجمع
اوله جقدر یقال قعد علی الصعید ای التراب او وجه الارض وصعید یوله دینور طریق معناسنه ومنه ایاکم
والقعود بالصعدات وبو امام علی المرتضی کلامیدر مراد ممر الناس اولان طریقلرده قعوددن تحذیردر
وصعید قبر ومزاره دینور ومصر اولکه سنده نیجه بلادی یعنی برایالت اسمیدر که طولا اون بش مرحله مسافه یی
مشتملدر و وادی القری قربنده برموضع آدیدر آنده مسجد نبوی واردر علیه السلام صعائد صادك ضمیله
برموضعدر الصعد فتحتینله سخت وشدید معناسنه در المصعد معظم وزننده آتش ایله معمول اولان شرابه دینور
اذابه معناسنه اولان تصعیددن مأخوذدر یقال شراب مصعد ای عولج بالنار اطبانك واهل کافك تصعید تعبیرلری
بوندن مأخوذدر که برنسنه نك لطیفنی آلمق ایچون اجزاسنی آتش ایله تسخین وتدخیندن عبارتدر المصعاد
میمك کسریله خرما اغاجنه چقه جق کنده دینور که ایپدن نردبان طرزنده دوزرلر حبل دخی دیرلر
صعد صادك ضمیله وصعدد هدهد وزننده وصعادی حباری وزننده وصعیداء مریطاء وزننده برموضع آدلریدر
الصعادیة غرابیه وزننده کوده سی اوزون ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة صعادیة ای طویلة صغد
صادك ضمی وغین معجمه نك سکونیله سمرقند قربنده برموضع آدیدر بو سغد اوله جقدر که ذکر اولندی وبخارا اترابنده
برموضعدر صغدبیل بای موحده نك کسریله ارمنیه اولکه سنده بربلده در نوشیروان عادل بناسیدر مترجم
دیرکه جغرافیاده بو شهر یالکز دبیل عنوانیله مرسومدر برمعمور شهردر ارمنیه نك پای تخت قدیمی ایدی آنده
اعلا قرمز حقر الصفد صادك فتحی وفانك سکونیله بوقاغو ایله محکم بند ایلمك معناسنه در یقال صفده
صفدا من الباب الثانی اذا شده واوثقه الاصفاد همزه نك کسریله والتصفید تفعیل وزننده صفد
معناسنه در یقال اصفده وصفده بمعنی صفده الصفد فتحتینله ویرکی یه دینور عطیه معناسنه بند معنوی
اولدیغیچون وبوقاغویه دینور جمعی اصفاد کلور قیود معناسنه ومنهما یقال الصفد صفد ای العطاء قید ملأنك
بوراده والاصفاد القیود عبارتیله صفد لفظنك جمعنه واشبوا مقرنین فی الاصفاد آیت کریمه سنه اشارتدر الصفاد
کتاب وزننده اسیر بندایده جك باغه دینور الصفرد زبرج وزننده ابو الملیح اسمیدر که طو یغارقوشی دیدکلری جبان
قوشدر الاصفعید همزه نك کسری وفانك فتحیله خراسماسندندر الصلد صادك فتحی وکسری ولامك
سکونیله نهایت پك وطایجق نسنه یه دینور مرمر وصماق طاش کبی یقال حجر وارض صلد ای صلب املس
واصلا ترلمز اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس صلد اذا کان لایعرق وصلد مصدر اولور طوار سکردرکن
ایکی الرنی شدتله یره اورمق معناسنه در یقال صلدت الدابة صلدا من الباب الثانی اذا ضربت بیدیها الارض
فی عدوها وطاغه چقمق معناسنه در یقال صلد فی الجبل اذا صعد وآزی دیشلری بری برینه سورلمکله غچرداماق
معناسنه در یقال صلدت انیابه اذا صوتت صریفها وپك اولمق معناسنه در یقال صلدت الارض اذا صلبت

وطاس کوتی کل باس پارلده مق معناسنه در یقال صلدت صلعته اذا برقت الصلودد سفرجل وزننده بودخی
صلد کبی پك وطایجق شیئه دینور الصلود صبور وزننده صلد کبی بودخی ترلمز اولان آته دینور که ذمیمدر
وصلود یالکز منفرد نسنه یه دینور یقال شیء صلود ای منفرد ودبی قالین اولمغله کیج قینار اولان چوملکه وتنجره یه
دینور یقال قدر صلود ای البطیئة الغلی وسودی آز اولان ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة صلود ای بکیئة
وخوف وفزعدن طاغه فرار وصعود ایدن آدمه دینور الصالدة فجر دایان آزی دیشه دینور جمعی صوالد
کلور الاصلاد همزه نك کسریله برپك اولمق معناسنه در یقال اصلدت الارض بمعنی صلدت الصلود قعود
وزننده چقماقدن سس چقوب آتش چقمز اولمق معناسنه در یقال صلد الزند صلودا من الباب الثانی اذا صوتت
ولم یور الصلادة جلاده وزننده بخیل اولمق معناسنه در یقال صلد الرجل صلادة من الباب الرابع اذا بخل
التصلید صلادة معناسنه در یقال صلد الرجل اذا بخل الصلید امیر وزننده یالکز نسنه یه دینور منفرد معناسنه
ویلدرایجی شیئه دینور یقال شیء صلید ای بریق المصلاد محراب وزننده سودی پك آز ناقه یه دینور وشول
ناقه یه دینور که کرچه طوغورر اولوب اکن سود سز اوله الصلداء صادك کسریله والصلداءة هاء ایله طپراغی
پك وقالین اولان یوره دینور یقال ارض صلداء وصلداءة ای غلیظة صلبة الصلاد کتان وزننده آتشسز
چقماغه دینور یقال عود صلاد اذا کان لاینقدح یعنی منه النار بدویلر چقماغی مرخ وعفار اغاجندن اتخاذ
ایتدکلری محللرنده بیان اولندی المصلد محسن وزننده شول سوده دینور که یاغ بیلا شقلی قابه صاغلمغله
یوزنده کوپکی اولمیه الصلدة صادك فتحی ولامك سکونیله جلادتلو ناقه یه دینور یقال ناقة صلدة ای جلدة
صلدد جعفر وزننده یمنده یاخود رحرحان قربنده برموضعدر الاصلید ازمیل وزننده بخیل وناکسه دینور
یقال هو اصلید ای بخیل الصلخد خای معجمه ایله جعفر وزننده والصلخد حضجر وزننده والصلخد جردحل
وزننده والصلخاد قرطاس وزننده والصلخدی سبنتی وزننده والصلاخد علابط وزننده قوی وتوانا
یاخود شهامتلو جست وچالاك اولان ارکك دوه یه دینور یقال جمل صلخد وصلخد وصلخد وصلخاد وصلخدی
وصلاخد ای صلب قوی اوشهم ماض الاصلخداد اقشعرار وزننده ایاق اوزره دیکلوب طورمق معناسنه در
یقال اصلخد الرجل اصلخدادا اذا انتصب قائما الصیلخود فیلسوف وزننده یاوز ناقه یه دینور یقال
ناقة صیلخود ای شدیدة الصلغد غین معجمه ایله جردحل وزننده قزل برونلی آدمه دینور متقشر الانف معناسنه که
قشرتدن مأخوذدر شدت حمرت معناسنه الصمد حمد وزننده قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال صمده
والیه صمدا من الباب الاول اذا قصده واورمق معناسنه در یقال صمده اذا ضربه ویره برنسنه یی دیکمك معناسنه در
یقال صمده اذا نصبه وصمد ضباب قبیله سی یوردنده برصو آدیدر وطپراغی قالین یوکسك یره دینور یار کبی
ویوزی کونش چالوب یاقمق معناسنه در یقال صمدت الشمس وجهه اذا اثر لفحها فیه وشیشه نك اغزینی
طاپه ایله یاخود دری ایله بند ایلمك معناسنه در یقال صمد القارورة صمدا من الباب الثالث اذا جعل لها سدادا
اوعفاصا شارح دیرکه شرطسز باب ثالثدن ورودی اغربدر الصمد فتحتینله قومك اولوسنه وعالیشانه دینور
درکاهی ارباب حاجاته مقصد اولدیغیچون یقال هو صمد القوم ای سیدهم ودائم وجاوید معناسنه در ورفیع وعالی
معناسنه در وایچی طولو شیئه دینور مصمت معناسنه که مجوف مقابلیدر قال الشارح وفی النهایة من اسماء الله تعالی
الصمد وهو السید الذی انتهی الیه السودد وقیل هو الدائم الباقی وقیل الذی لاجوف له وقیل الذی یصمد الیه
فی الحوائج ای یقصد راغب اصفهانی بوراده بردقیقه ایراد ایلمشدر یعنی حق تعالایه لاجوف له معناسنه اولان
صمد اطلاقنك وجهی بودرکه چون لاجوف له اولان شیء ایکی قسم اولور بری انساندن دون اولور جمادات کبی
وبری انساندن عالی اولور نصاری طائفه سی ایسه حضرت عیسایه الوهیت اسناد ایلدیلر پس الله الصمد
قول شریفی اسناد مذکورك ردینه تنبیهدر نته که بو معنایه وامه صدیقة کانا یأکلان الطعام قول شریفیله
اشارت بیورلدی وشول آدمه دینور که جنك وقتال هنکامنده اصلا صوصه یوب آجقمز اوله وشول قوم وجماعته
دینور که اصلا کار وحرفتلری ومدار معاشلری اوله جق نسنه لری اولمیه اصحاب صفه کبی الصماد کتاب وزننده
شیشه نك طاپه سنه وطپاجنه علی قول دریدن اولان آغزی باغنه دینور وصماد مفاعله بابندن مصدر اولور
اورشمق معناسنه یقال صامده صمادا اذا جالده وضاربه وصارقدن غیری باشه صاردقلری نسنه یه صماد
دینور شمله ومندیل کبی الصمدة حمزه وزننده شول قیایه دینور که دبی یره کوموملش وباشی یر ایله برابر اوله
علی قول باشی یردن یوکسك اوله وشول ناقه یه دینور که نیجه یللر حکیلوب لکن کبه قالمیه یقال ناقة صمدة ای منعطة

لم ینفخ المصوید اسم فاعل بنیه سیله غلیظ اولان شیئه دینور المصمد معظم وزننده مقصود معناسنه در که
قصد اولنمش نسنه در پس تصمید دخی قصد معناسنه در لکن مبالغه یی مشتملدر ومصمد شول صلب وقوند
نسنه یه دینور که آنده اصلا وهن وضعف اثری اولمیه یقال شیء مصمد ای مافیه خور المصماد محراب وزننده
شول ناقه یه دینور که صوغوق وقوراق وقتلرده دخی سودی منقطع اولمیه یقال ناقة مصماد ای باقیة علی القر
والجدب دائمة الرسل جمعی مصامد کلور ومصامید کلور الصمخدد خای معجمه ایله سفرجل وزننده والصمخدد
قزغل وزننده خالص وبیغش نسنه یه دینور ومنه یقال انت فی صمخدد قومك ای فی صمیمهم الاصمخداد
اصلخداد وزننده غضبدن شیشوب قبارمق معناسنه در یقال اصمخد الرجل اذا انتفخ غضبا الصمرد
زبرج وزننده سودی پك چوق ناقه یه دینور وسودی آز ناقه یه دیمکله ضد اولور الصمارید صمادید وزننده
طبراغی پك اولان یوربرلره دینور وسموز قیونلره وکچیلره دینور وآریق وزبون اولنلرینه دیمکله ضد اولور
مفردی صمرد مذکوردر الاصمعداد اصمخداد وزننده پك سرعتله کتمك معناسنه در یقال اصمعد الرجل
اذا انطلق سریعا المصمعد مشمعل وزننده ارسلانه دینور الصمغد غین معجمه ایله سبحل وزننده صلب
وشدید اولان انسان وحیوانه دینور المصمغد مشمعل وزننده بدنی شیشکین آدمه دینور کرك سموزلكدن
وکرك مرضدن اولسون یقال رجل مصمغد ای منتفخ من شحم اومرض الصندد نونله زبرج وزننده بهادر
اولان سید وذیشان آدمه دینور علی قول حلیم وعلی رأی جوانمرد وکریم یاخود حسب ونسب صاحبی
شریف آدمه دینور یقال رجل صندد ای سید شجاع اوحلیم اوجواد اوشریف وطاغك برطرفندن
زون کبی بالکزجه چقان سیوری اوجنه دینور وصندد تهامه ده برجبل آدیدر الصندید قندیل وزننده بودخی
فی نفسه بهادر اولان عالیشان آدمه دینور یقال رجل صندید ای سید شجاع وشدتلو یله وصوغوقه اطلاق اولنور
یقال اصابتهم ریح صندید وبرد صندید ای شدید وایری قطره لو یغموره اطلاق اولنور یقال غیث صندید ای عظیم
القطر وغالب وزبردست آدمه اطلاق اولنور جمعی صنادید کلور وحمایت عسکر ایدن شجعانه صنادید اطلاق
اولنور شارح وجاعة العسکر نسخه سنی تخطئه وحماة العسکر نسخه سنی تصویب ایلمشدر وصندید شدت
حره دخی اطلاق اولنغله مبالغه یوم حامی الصنادیددر شدید الحر معناسنه صندوداء صادك فتحیله شامده
برموضعدر التصوید تفعیل وزننده صاد حرفنی یازمق معناسنه در یقال صود الکاتب تصویدا اذا کتب
الصاد مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صاد سین مخرجنه مجاور حرف مخصوصدر مذکر ومؤنث اولور جمعی اصواد
وصادات کلور وطقسان عدده دال اولور وکاهجه برکلمه دن مختصر اولور که اکا صاد کافیه اطلاق اولنور المص
وکهیعص کبی وبری دخی صاد ضروره در که بعض یه بی کتبه تاء موقعنده تلفظ ایدر وبری دخی صاد لغوی در که
خروسه دینور کذلك باقر تجره یه دینور ودوه یه مخصوص برعلت آدیدر وقیل فی قوله تعالی ص والقرآن
ذی الذکر الآیة هو الحرف وقیل معناه تلقه بالقبول من صادیت کذا الصهد مهد وزننده صخد لفظنده لغتدر که
برنسنه یی کونش چالوب یاقمق معناسنه در یقال صهدته الشمس صهدا من الباب الثالث اذا صخدته الصیهد
صیقل وزننده حرهوادن ناشی ایراقدن بیابانده آقار صو شکلنده کورینن شیئه دینور سراب جاری معناسنه
ترکیده ایلغم سالغم تعبیر اولنور وصیهد زیاده اسیلکه دینور واوزون شیئه دینور وشول بیابانه دینور که صوینه
ظفریاب اولنمیه ایراق یامخوف یاخود صوسز اولدیغیچون وایری وباشی اکری اولان آلت تناسله دینور وصیهد عن
ایله حضرموت بینده برموضع آدیدر الصهدان فتحاتله هوانك اسیلکی شدید اولمق معناسنه در الصیهود
طیهوج وزننده اوزون شیئه دینور وصوینه ظفریاب اولنمیان بیابانه دینور ورفعتدن ناشی ال ایرشمین نسنه یه اطلاق
اولنور ومنه یقال عز صیهود ای منیع الصهود جهور وزننده جسیم وتنومند آدمه دینور یقال رجل صهود
ای جسیم الصید قید وزننده آولامق معناسنه در یقال صاد الظبی یصیده ویصاده صیدا من الباب الثانی
والرابع اذا اصطاده ای تناوله بالظفر وتقول صدت فلانا صیدا اذا اصدته له وصید مصید معناسنه در که صید
وشکار اولنمش نسنه در علی قول ممتنع وبی مالك اولانه اطلاق اولنور که مراد وحشی وحلال اولان شکاردر وبو فعل
بمعنی مفعولدر یاخود تسمیه بالمصدر در قال الشارح ومنه قوله تعالی لاتقتلوا الصید وانتم حرم وصید عنده
ربوکسك طاغك آدیدر اول طاغه موصل یوقشه نقیل صید اطلاق ایدرلر وصید کذلك مصدر اولور برآدمی
یا برحیوانی اصید قلق معناسنه تقول صدته صیدا اذا جعلته اصید کما سیذکر الصیدان میدان وزننده فلزاتدن
باقره دینور نحاس کبی والتونه دینور ذهب معناسنه وطاشدن یاپلمش چوملکه دینور الصیدانة هاله غول بیابانی یه

دینور وبدخوی قاری یه دینور وچوق سوزلو یکشاق قاری یه دینور یقال امرأة صیدانة ای السیئة الخلق وکذا الکثیرة
الکلام الصیداء صحراء وزننده ارض غلیظه یه دینور وصیداء ساحل شامده بربلده آدیدر وحوران قضاسنده
بشقه بربلده آدیدر وصیداء لفظنده لغتدر که برقویی یا براسمه آدیدر همزه بابنده ذکر اولندی وصیداء برمحبوبه
اسمیدر که شاعر ذوالرمه اشعارنده انکله تشبب وتغزل ایدرایدی وصیداء کوفکی طاشنه دینور که اندن چوملك
دوزرلر بنو الصیداء اسد قبیله سندن بربطن آدیدر المصید منبر وزننده والمصیدة هاله والمصیدة
معبسه وزننده آغه ودوزاغه دینور که انکله شکار طوتیلور الصید فتحتینله برآدمك بیونی برطرفه اکریجه اولمق
معناسنه در یقال صید الرجل صیدا من الباب الرابع اذا صار اصید ای مائل العنق الاصید احمر وزننده آندن
وصفدر ابن صائد علی قول ابن الصیاد برکسه در که دجال اولمسی ظن اولنور مترجم دیرکه مصابیح شریفده اشراط
ساعت بحثنده ابن الصیاد عنوانیله مرسوم وقصه سی مبسوطدر یهود طائفه سندندر زمان سعادتده تولد ایلدی
عبدالله بن عمر وجابر حضرتلری مزبورك دجال اولمسی بابنده یمین ایلدیلر الصبود قبول وزننده بغایت
آوجی یه دینور یقال کلب صبود وصقر صبود ای صیاد وصبود برفرس مشهور آدیدر الصبود تنور وزننده
نشانه طوغری واروب اصابت ایدر اولان اوقه اطلاق اولنور یقال سهم صبود ای صائب الصاد والصید
صادك کسریله وفتحتینله لغتدر برعلت آدیدر که دوه قسمنك باشنه عارض اولمغله منقادی اولمش آت کبی دائما برونلری
آقوب وباشی متصل یوقری طوتر ویقال بعیر صاد ای ذو صاد نته که رجل مال دیرلر ذومال معناسنه مترجم
دیرکه مزهرده بوباب مخصوصدر یقال رجل مال وامرأة مالة ای ذومال وبعیر صاد وناقة صادة وهاع وهاعة
ولاع ولاعة وصاد معد نباتدن توجه دینور وباقره دینور علی قول باقرك برنوعنه دینور ودوه نك ایکی کوزی
اراغنده برطمر اسمیدر که علت مذکوره اکا عارض اولور جمعی اصیاد وجمع الجمعی اصاید کلور الاصادة افاده
وزننده دوه یه ریح واذا ایلمك معناسنه در یقال اصاد البعیر اذا آذاه وذکر اولنان صید علتنه دوا ایلمك معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال اصاده اذا داواه من الصید الاصید احمر وزننده بیونی برطرفه مائل اولان کسیه دینور که
ذکر اولندی یقال رجل اصید ای مائل العنق وصاد دیدکلری مرض مزبوره مبتلا دوه یه دینور یقال بعیر
اصید ای به الصاد واصید پادشاهه اطلاق اولنور سربلند اولدیغیچون وکبرودماغندن ناشی باشی یوقری طوتوب
صورودر اولان کسیه اطلاق اولنور مرض مزبوره مبتلا دوه یه تشبیهله در واصید ارسلانه اطلاق اولنور
المصطاد والصیاد بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور فصل الضاد المعجمة الضأد ضادك فتحی
وهمزه نك سکونیله خصومت ایلمك معناسنه در یقال ضأده ضأدا من الباب الثالث اذا خصمه وضأد خاتونك
فرجنه دینور الضؤد والضؤدة ضادلرك ضمی وهمزه لرك سکونیله والصوءدة ضمتینله اسملردر
زکام علتنه دینور الضؤاد زکام وزننده مصدردر زکام علتنه اوغرامق معناسنه در المضؤد مسعود
وزننده زکام علتنه اوغرامش کسیه دینور یقال ضئد الرجل ضؤادا علی بناء المفعول فهو مضؤد ای مزکوم
الاضأد اسعاد وزننده زکام علتنه اوغراتمق معناسنه در یقال اضأده ای ازکه ضئبده سعیده وزننده برصو آدیدر
الضبد ضادك وبای موحده نك فتحیله غیظ وغضب معناسنه در الضبد عبد وزننده خرمانك تازه سیله قورغنی
بری برینه قاتمق معناسنه در یقال ضبد الرجل ضبدا من الباب الاول اذا خلط بین الرطب والبسر التضبید
تفعیل وزننده برآدمه اغضاب ایده جك برنسنه ذکر ایلمك وخاطرینه کتورمك معناسنه در یقال ضبد فلانا
اذا ذکره مایغضبه الضد ضادك کسری ودالك تشدیدیله والضدید امیر وزننده مثل ونظیر معناسنه در
یقال هو ضده وضدیده ای مثله ومخالف معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال هو ضده وضدیده ای
مخالفه وکاه اولور که ضد ایله جماعت اراده اولنور ومنه قوله تعالی ویکونون علیهم ضدا مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره ضد لفظی اسمدر جمعی اضداد کلور عند الاخفش مفرد وجمع اولور کما فی قوله تعالی ویکونون
علیهم ضدا ای منافین بغوی عون ایله تفسیر ایلمشدر زیرا آدمك معینی عدوسنه مضاد اولور وعکرمه
اعداء ایله تفسیر ایلدی واهل لغت متقابلة اربعی ضد قسمنه ادخال ایلدیلر که بری تقابل تضاددر سواد وبیاض
کبی وبری تضایفدر ضعف ونصف واب وابن کبی وبری وجود وعدمدر عمی وبصر کبی وبری ایجاب وسلبدر
کل انسان ههنا ولیس کل انسان ههنا کبی الضد ضادك فتحیله خصمه غالب اولمق معناسنه در یقال ضده
فی الخصومة ضدا من الباب الاول اذا غلبه وبرکسه دن برنسنه یی رفق وسهولتله صرف ومنع ایلمك معناسنه در
یقال ضده عنه اذا صرفه ومنعه برفق وطولدرمق معناسنه در یقال ضد القربة اذا ملأها الاضداد همزه نك

كسر يله طارلمق معناسنه در يقال اضدّ الرجل اذا غضب بنو ضدّ ضادك كسريله عاد قومندن برقبيله در المضادّة مفاعله وزننده مخالفت ايلمك معناسنه در يقال ضادّه مضادّة اذا خالفه المتضادّان يكديكره مخالف اولان ايكى نسنه لره دينور ضرغد غين معجمه ايله فرقد وزننده برطاغ ياخود برمقبره اسميدر على قول غطفان قبيله سنه مخصوص برحرّه يعنى قره طاشلق اسميدر منصرف وغير منصرف اولور الضغد ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله بركسه يى بوغمق ياخود بوغازنى صقمق معناسنه در يقال ضغده ضغدا من الباب الثالث اذا خنقه اوعصر حلقه الضفد فايله وفد وزننده ال آياسيله برآدمه اورمق معناسنه در يقال ضفده ضفدا من الباب الثانى اذا ضربه بباطن كفه الضفادى ضادك فتحى ودالك كسر ومدّيله ضفادع معناسنه دركه ضفدعك جمعيدر قوربغه يه دينور ياء عيندن مبدله در نته كه ثعالب لفظنده ثعالى دخى دينور مترجم ديركه مزهرده ابدال باب مخصوصدر از جمله سادسده سادى وخامسده خامى واراينده ارانى ديرلر انتهى الاضفيداد اصميداد وزننده طارغنلقدن شيشوب قبارمق معناسنه در يقال اضفأدّ الرجل اذا انتفخ غضبا الضفند نونك شدّه سيله سفنج وزننده قارنى بيوك وجودى سولپك وصالقى آدمه دينور يقال رجل ضفندد اى رخو بطين الضفندد سفرجل وزننده ايرى جثه لو احمق كيسه يه دينور يقال رجل ضفندد اى ضخم احمق الضماد والضمادة ضادلرك كسريله مرهمله يارهيه صاردقلرى صارغى يه دينور يقال ضمد جرحه بالضماد والضمادة اى العصابة الضمد حمد وزننده يارهيى مرهملو باغ ايله بغلمق معناسنه در يقال ضمد الجرح ضمدا من الباب الاول والثانى اذا شدّه بالضمادة وباشه دكنكله اورمق معناسنه در يقال ضمده بالعصا اذا ضربه بها على رأسه اساسده ضمد رأسه بالسيف عنوانده مجازاوله رق مرسومدر عمه دخى بوقبيلدندر وضمد تازه اوته وقورى اوته ديمكله ضدّ اولور يقال شبعت الابل من ضمد الارض اى من رطبه ويابسه وقيون وكچى قسمنك كزيده وخيارينه وكثر ورذالنه ديمكله كذلك ضد اولور ومداجاة ومدارا معناسنه در خاتون ايكى دوست اتخاذ ايدنمك يعنى ايكى اويناش ايدنمك معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذدر اساسده ضمدت فلانة اذا جمعت بين زوجها وبين خدنها او اتخذت خدنين عنوانيله مرسومدر التضميد تفعيل وزننده بو دخى يارهيى مرهملو باغ ايله بغلمق معناسنه در يقال ضمد الجرح بمعنى ضمده التضمد تفعل وزننده يارهلو آدم مرهملو باغله بغلنمق معناسنه در يقال ضمده فتضمد الضمد فتحتينله قوريمق معناسنه در يقال ضمد الشئ ضمدا من الباب الرابع اذا يبس ودرونده كين طوتمق معناسنه در يقال ضمد عليه اذا حقد وضمد بركسه ذمتنده باقى قلان حقه دينور تقول لنا عند فلان ضمد اى غابر يعنى باق من الحق من معقلة اودين الاضماد همزه نك كسريله بركدرمك معناسنه در يقال اضمد القوم اذا جمعهم وعرفج ديدكلرى اغاجك يپراقلرى طومورجقلنوب لكن هنوز اوج وبرميوب جوفنده طورمق معناسنه در يقال اضمد العرفج اذا تجوّفته الخوصة ضماد كتاب وزننده بر رجل اسميدر الضمد ضادك كسريله دوسته دينور خدن معناسنه الضاد حروف هجادن عرب قومنه مخصوص برحرفدر الضوادى هوادى وزننده خوش آمد سوزلره دينوركه مخاطب آنكله چوجق كبى آويديلور اوله ظاهرا مفردى ضاديه در الضهد مهد وزننده قهر ايلمك معناسنه در يقال ضهده ضهدا من الباب الثالث اذا قهره الاضطهاد افتعال وزننده ضهد معناسنه در يقال اضطهده بمعنى ضهده الاضهاد همزه نك كسريله بركسه يه جور وستم ايلمك معناسنه در يقال اضهد به اذا جار عليه المضطهد مضطرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الضهيد ضادك ويانك فتحيله صلب وشديد اولان آدمه دينوركه جبار وقهار اوله يقال رجل ضهيد اى صلب شديد وضهيد برموضع آديدر على قول بو صاد مهمله ايله در وبوندن غيرى فعيل وزننده مسموع دكلدر شارح ديركه عتيد كلمه سى دخى واردر الضهدة عمدة وزننده شول زبون آدمه دينوركه هر كسه مقهور اولور اوله يقال هو ضهدة لكل احد اى يقهره كلّ من شاء فصل الطاء المهملة الطرد فرد وزننده سوروب ابراق ايلمك معناسنه در يقال طرده طردا من الباب الاوّل اذا ابعده وبونده فتحتينله لغتدر ودوه لرى اطرافدن سوروب جويره لك طوبلمق معناسنه در يقال طرد الابل اذا ضمّ من نواحيها وقوغمق معناسنه در تقول طردته اى نفيته عنى وبرقوم اوزره اوغرايوب كچمك معناسنه مستعملدر تقول طردتهم اى اتيتهم وجزتهم الطرد كتف وزننده شول ايركلمش بغور صوينه دينوركه ايچنه طوار كيروب تلويث ايتمش اوله الطرد فتحتينله حيله وخدعه ايله آلات وشكارى ايله آو اولمغه دورشمك معناسنه در يقال طرد الصياد طردا من الباب الرابع اذا اوّل الصيد الطريد بعيد وزننده خرما آغاجنك جوپنه دينور واوزون كونه اطلاق اولنور يقال يوم طريد اى طويل وبرآدمك شول ولدينه اطلاق اولنوركه ديكر ولدندن صكره جه تولد ايلمش اوله ثانى اولى طرد ايتمش اولور واوّل كنده ده طريد اطلاق اولنور

مطرود معناسنه وليل ونهاره طريدان اطلاق اولنور يكديكرى طرد ايلديكيچون الطرّاد شدّاد وزننده والمطرّد معظم وزننده بونلرده اوزون كونه اطلاق اولنور يقال يوم طرّاد ومطرّد اى طويل وطرّاد بركونه كوچك گمى يه دينوركه بغايت سرعتله كيدر قرلغچ كبى وواسع مكانه اطلاق اولنور يقال مكان طرّاد اى واسع ودوزوكنكش طامه اطلاق اولنور يقال سطح طرّاد اى مستو واسع وشول امامه اطلاق اولنوركه نمازلرده قرأتى تطويل ايلمكله جماعتى اوصندروب طرد ايدر اوله يقال امام طرّاد اذا كان يطوّل على الناس القرأة حتى يطردهم وطرّاد محدّثيندن برجماعتك اسملريدر الطريدة فريده وزننده آردندن قوغولوب سوريله رك اخذ وشكار اولنمسه سعى واقدام اولنان صيد وفرارى مقوله سنه دينور وحراميلرك سرقت ايدوب سوروب ايلتدكلرى دوه سوريسنه اطلاق اولنور وايكيجيلرك واوقجيلرك قوغوش آغاجى تعبير ايتدكلرى آلته دينوركه مادّه سى برقاشدر بركسكين نسنه سى اولمغله آنكله ايكلرى واوقلرى يونوب پرداخت ايدرلر وانسزجه اوزون اوزادى چاپراغه دينور وحريردن اوزونلغنه بولنمش شقه يه اطلاق اولنور واطفال عربه مخصوص براويون آديدر عامه اكامسه وضبطه ديرلر اوينان اوشاغك الى آخرلك باشنه يااموزينه دكرسه مسه اولور واكر آياغنه طوقنورسه اسن اولور وطريده اصلدوب اوجاق وفرون سيلدكلرى پچاوره يه دينور المطردة مكنسه وزننده بودخى ذكر اولنان پچاوره يه دينور الطراد كتاب وزننده والمطرد منبر وزننده قصه مزراغه دينوركه حربه تعبير اولنور آنكله بيوك شكارلره مبادرت ايدرلر وطراد ومطارده مفاعله دن مصدرلردر حرب وصواشده دلاورلر برى برينه حمله ايلمك معناسنه در هر نقدر طرديوق ايسه ده لزوم عاديسى ملاحظه سنه مبنى در يقال طارد الاقران مطاردة وطرادا اذا حمل بعضهم على بعض ويقال هم فرسان الطراد طرّاد رمّان وزننده برموضع آديدر الطردة طانك كسريله ايكى سوارى برى برينه بركرّه حمله ايلمك معناسنه دركه بناء مرّه اولور لكن قياس فتحله اولمقدر بنو طريد امير وزننده وبنو مطرود عربدن ايكى بطن آديدر الطرديى طانك ضميله اكراد طائفه سنه مخصوص برطعام آديدر المطردة ميمك فتحى وكسريله يولك آچق وايشلك برينه وايشلك يوله دينور يقال اخذ المطردة اى محجة الطريق التطريد تفعيل وزننده قامچى يى اوزادوب سوندرمك معناسنه در يقال طرّد السوط اذا مدّه الاطراد ابعاد وزننده بركسه نك طرد وابعادى ياخود شهردن نفى واخراجى بابنده امر ايلمك معناسنه در يقال اطرده الامير اذا امر بطرده او باخراجه عن البلد ومسابقه خصوصنده ايكى طرفلو بحث ايلمك معناسنه در يقال اطرد المسابق صاحبه اذا قال له ان سبقتنى فلك على كذا وان سبقتك فلى عليك كذا الاستطراد مكيده دن برنوعدر مراد خصمه قاچه مق كوسترمكدركه حيل حربيه دندر الكرّ بعد الفرّ مفهوميدر زيرا انهزام صورتى كوسترلدكده دشمن مغرور اولوب لاابالیانه سوروب كلوركن بردن دونوب اوزرلرينه هجوم اولندقده اكثرى برزده وپريشان اولورلر يقال استطردوا لهم اذا اظهروا الانهزام ليحملوا عليهم المطارد ميمك فتحيله تهامه ده برپچه طاغلره اطلاق اولنور الاطراد همزه نك وطاى مشدده نك كسريله افتعال وزننده برقاچ نسنه برى برينه تابع اولوب نسق واحد اوزره چكيلوب كتمك معناسنه در يقال اطرد الامر اذا تبع بعضه بعضا وجرى وبرايش طوغريلوب يولنه كيرمك واويوب درست اولمق معناسنه در يقال اطرد الامر اذا استقام الطود طانك فتحى وواوك سكونيله طاغه على قول اولو طاغه دينور جمعى اطواد كلور وطوده كلور قرده وزننده مؤلفك بصائرده بيانى اوزره قول ثانى يه كوره كالطود العظيم كريمه سنده عظم ايله وصف سائر جبال عظيمه يه نسبتله اولور وطود يوكسك قوملغه اطلاق اولنوركه تپه طرزنده اولور وطود برآدمك علميدر وعرفات اوزره مشرف برطاغك اسميدركه يمنده صنعاء شهرنه قدر ممتد اولمشدر وصعيد مصر قضاسنده بربلده آديدر وطود مصدر اولور ثابت وپايدار اولمق معناسنه يقال طاد الشئ يطود طودا اذا ثبت ابن الطود يوكسك طاغلردن يوارلنوب دوشن ايرى قيايه وبيوك طاشه دينور الطاد آغر وثقيل نسنه يه دينور واسريمش دوه يه دينور المطادة ميمك فتحيله ايراق بيابانه دينور المطاود ميمك فتحيله متالف معناسنه دركه مهلكه وخطرناك اولان يرلردن عبارتدر يقال ذهبوا فى المطاود اى المتالف التطويد تفعيل وزننده والتطود تفعل وزننده بلاد وقصباتى طولشوب كزمك معناسنه در يقال طوّد الرجل وتطوّد اذا طوّف يعنى فى البلاد المطوّد معظم وزننده بعيد معناسنه در يقال مكان مطوّد اى بعيد الانطياد انفعال وزننده برنسنه هوايه طوغرى اوزانوب يوكسلمك معناسنه در ومنه يقال بناء منطاد اى مرتفع ذاهب فى الهوى صعدا فصل العين المهملة العبد عينك فتحى وبانك سكونيله مطلقا انسانه اطلاق اولنور كرك حرّ وكرك بنده اولسون شارحك بيانه كوره مربوب اولديغنه مبنى در وراغب بيانه كوره عابد معناسنه وصف بالمصدردر وعبد برقاچ كونه در برى بحكم الشرع عبددركه بيع واشتراسى صحيح اولان

انساندر ثانی عبد بالایجاددر که حق تعالایه مخصوصدر ثالث عبد بالعبادة والخدمة در وبو ایکی کونه در بری عبدالله علی الاخلاص در ثانی عبد الدنیا واعراضهادر وایاه قصد النبی علیه السلام بقوله * تعس عبد الدرهم تعس عبد الدینار * وعبد لفظی عابد دن ابلغدر ومسترق اولان عبدك جمعی عبید کلوب وعابد معناسی ملحوظ اولان عبدك جمعی عباد وسائر کونه جموع مذکوره در پس عبید حق تعالایه مضاف اولدقده عباددن اعم اولور ولهذا قال الله تعالی وما انا بظلام للعبید پس بونده عبد الشمس وعبد اللات ایله تسمیه اوانانلر دخی داخلدر مبالغه بو جهته ناظر در وعبد قول جنسنه دینور مملوك معناسنه که حر مقابلیدر ولام زیاده سیله عبدل دخی دینور جمعی عبدون کلور وعبید کلور عینك فتحیله واعبد کلور افلس کبی وعباد کلور عینك کسریله وعبدان کلور عینك ضمیله وعبدان کلور کسرتینله ودالك شده سیله ومعبده کلور مشیخه کبی ومعابد کلور محاسن کبی وعبداء وعبدی کلور کسرتینله ودالك تشدیدی والفك مدی وقصریله وعبد کلور ضمتینله وعبد کلور ندس وزننده ومعبوداء کلور مشیوخاء کبی جمع الجمعی اعابد کلور مترجم دیرکه مؤلف عبد لفظنك جمعی اون درت و بردخی جمع الجمع اولمق اوزره ثبت ایلمشدر وابن مالك ایکی بیتده اون اولمق اوزره نظم ایدوب وسیوطی طقوز دخی استدراك کله اشبو منظومه سنده بیان ایلمشدر * جموع لعبد لابن مالك نظمها * وزدت علیها مثلها فاستفد وجد * عباد عبید جمع عبد واعبد * اعابد معبوداء معبدة عبد * کذلك عبدان وعبدان اثبتا * کذاك العبدی وامدد ان شئت ان تمد * وقد زید اعباد عبود عبدة وخفف بفتح والعبدان ان تشد * واعبدة عبدون ثمت بعدها * عبیدون معبودی بقصر فخذ تسد * وشارحك بیانه کوره عبد وصف اولوب لکن اسمیت غالب اولمشدر انتهی وعبد بر نوع خوشبو نبات اسمیدر دوه قسمی آندن بغایت خوشلنور وقصه ویصی تمرنه عبد اطلاق ایدرلر وعبد بنو اسد یوردنده بر طاغك اسمیدر وبشقه برده بر طاغك دخی اسمیدر وطی بلادنده بر موضعدر العبدیة یای مشدده ایله والعبودة والعبودیة والعبادة کتابه وزننده طاعت وقوللق ایلمك طاعت معناسنه درکه فی الاصل انقیاد وخضوع معناسنه در واوزان ثلاثه اخیره مصدر لردر یقال عبد الله تعالی عبودة وعبودیة وعبادة من الباب الاول اذا طاع له طاعة وعربلر عبدت به اوذیه دیرلر بنیه مجهول ایله اغریت معناسنه که بن آنی رنجیده ایلمکه اغرا اولندم دیمکدر شارحك بیانه کوره بو ترکیب حرص یاخود غضب معناسندن مأخوذ در پس موقعی باب رابع ماده سی اولور الدراهم العبدیة سلفده بر جنس اقچه ایدی که حالا متداول اولان اقچه دن افضل ووزنده ارجح ایدی العبد فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال عبد علیه عبدا من الباب الرابع اذا غضب شارح دیرکه وانا اول العابدین کریمه سنده غضب ایدنلر ایله ده تفسیر اولنمشدر وعبد زیاده سیله اویوز اولمق معناسنه در یقال عبدت الابل اذا جربت شدیدا وپشیمان اولمق معناسنه در یقال عبد الرجل اذا ندم وبر کسه کندی نفسنه بر تقصیر سبیله لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عبد علی نفسه اذا لام وحریص اولمق معناسنه در یقال عبد له اذا حرص وانکار ایلمك معناسنه در یقال عبد ماقاله اذا انکره العبدة فتحاتله زور وقوت معناسنه در یقال به عبدة ای قوة وسموزلك سمن معناسنه در یقال ناقة ذات عبدة ای قوة وسمن ودوام وبقاء معناسنه در یقال ماله عبدة ای بقاء وطیب ازدکاری سماق طاشه دینور وعبده عار وحمیت معناسنه در یقال اخذته عبدة ای انفة ذو عبدان حیوان وزننده اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر عبدان کذلك فتحاتله یمنده بر قاج نواحی آدیدر عبدان سحبان وزننده مرو قضاسنده بر قریه در خواهرزاده دیمکله معروف امام فاضل عبد المجید بن عبد الرحمن ابو القاسم اورادندر قاضی ابو الحسین علی بن الحسن الدهقانی مرحومك همشیره زاده سیدر وعبدان بر کسنه اسمیدرکه بصره ترانده بر نهر حفر ایتدرمشدر نهر عبدان اکا مضافدر عبید زبیر وزننده بر فرس اسمیدر واسماء رجالدندر عبدان سلیمان وزننده بر وادی آدیدر بنو العبید زبیر وزننده بر بطن آدیدر نسبتنده عبدی دینور هذیل وهذلی کبی ام عبید زبیر وزننده خالی وتنها یابانه علی قول اصلا نعمور اصابت ایلمین چول بیابانه اطلاق اولنور یقال وقعوا فی ام عبید ای الفلاة او الخالیة او ما اخطأها المطر العبیدة بنیه تصغیر ایله قرق بایر وشیردان دیدکلری نسنه یه دینور فحث معناسنه ام عبیده سفینه وزننده واسط قربنده بر قریه آدیدرکه سید احمد الرفاعی قدس سره حضرتلرینك مرقدلری اوراده در عبود تنور وزننده براو یقوجی کسه اسمیدرکه اوطون دیوشور دیکی یرده بر هفته متصل اویومشدر وبر موضع وبر جبل آدیدر وحدیث معضلده یعنی اشبو ان اول الناس دخولا الجنة عبد اسود یقال له عبود حدیثنده وارد اولان عبودك قصه سی بودرکه سلفده حضرت حق جل وعلا بر شهر اهالیسنه بر پیغمبر ارسال ایلدی واکا عبود نام بر عبد اسوددن غیری کمسه ایمان کتورمدی وقوم مزبور بر چاه عمیق حفر ایدوب نبی مشار الیهی اکا القا وچاهك اغزینه بر صخره صماء وضع ایتدیلر عبود مزبور هر کون

طاغدن اوطون کتوروب فروخت وآنکله مأکولات ومشروبات اشترا ایلدکدنصکره اول چاهك آغزینه کلوب صخره یی رفع وکتوردکی نسنه یی ادلا ایدر ایدی برکون عادتی اوزره اوطون دیوشوروب یورلمغله استراحت ایچون جانب ایسری اوزره یاتمش ایدی یدی سنه متصل اویودی چون خوابدن بیدار اولدی یاتدیغی نهاردن همان برساعت مقداری اویودی قیاسیله اوطونی یوکلنوب شهره کلدی واوطونی فروخت ایدوب چاه مرقومه کلدی اول پیغمبری آنده بولمدی مکر کندوسی اویقوده ایکن قوم مزبوره توفیق وهدایت ظهور ایتمکله اول پیغمبری چاهدن اخراج ایلمشلر ایدی آنلردن دائما عبودی سؤال ایلدکده لاندری این هو دیو جواب ویررلر ایدی من بعد نومة عبودیه ضرب مثل اولدی ابن عبود محدثیندندر المعبد منبر وزننده دمور بله وچاپه دینور مسحاة کبی العبابید عینك فتحیله هر فرقه سی بر سمته پراکنده اولان کروه کروه پیاده وسواری یه دینور عبادید دخی بو معنایه در وبونلرك لفظلرندن مفردلری یوقدر وعبابید وعبادید تپه لره دینور آکام معناسنه واراق یوللره دینور وعبادید بر موضع آدیدر وایکی قیناغك اطرافنه دینور یقال مدواکبا عبادیده ای مذرویه عابود قدس قربنده بر بلده در عابد بر طاغك آدیدر وعابد بن عمر بن مخزوم قریشدن بر کسه در عبدالله بن السائب الصحابی وعبدالله بن المسیب المحدث العابدیان آنك نسلندندر العباد عینك کسریله عربدن برنیجه قبائل متفرقه در که حیره نام محلده نصرانیت اوزره اتفاق واجتماع ایلدیلر بونده عینك فتحی غلطدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر الاعباد همزه نك کسریله بر آدمی بر کسیه قول ایلمك معناسنه در کرك حقیقی وکرك مجازی اولسون تقول اعبدنی فلان فلانا ای ملکنی ایاه وقول ایدنمك معناسنه در تقول اعبدنی ای اتخذنی عبدا وناس بر آدمك باشنه اوشوب دوکمك معناسنه در یقال اعبد القوم بالرجل اذا ضربوه یعنی اجتمعوا علیه فضربوه وناس برکمك معناسنه در یقال اعبد القوم اذا اجتمعوا وبر آدمك مرکوبی یورلوب قالمق معناسنه در یقال اعبد به علی المجهول ای ابدع وکلت راحلته العبادیة شدادیه وزننده مرج نام محلده بر قریه آدیدر عبادان عینك فتحی وبانك شده سیله عراقده بر جزیره آدیدرکه آنی دجله نك ایکی شعبه سی احاطه ایلمشدر اورادن بحر فارسه منصب اولور قال الشارح ومنه المثل * ولیس وراء عبادان قریة * عباده عینك فتحی وبانك تشدیدیله بر جاریه وبر مخنث اسمیدر المعبد معظم وزننده مطلقا مذلل اولان شیئه دینور یول اولسون غیری اولسون یقال بعیر معبد وطریق معبد ای مذلل ومکرم ومحترم معناسنه اولمغله ضد اولور بونده بناء تفعیل ازاله ایچوندر ومعبد قازغه اطلاق اولنور وحشاری اولان ارکك حیوانه دینور وشول بلده یه دینورکه بالکلیه عمرانیتی زائل اولمغله آنده قطعا اثر ونشان وآب واشجاره دائر نسنه قالمامش اوله وقطران ایله یاغلنمش دوه یه دینور التعبید تفعیل وزننده ذکر اولنان معبد لفظندن تفعیلدر وتعبید دابه اورکوب قاچمق معناسنه در یقال عبد البعیر اذا ذهب شاردا واکلمك معناسنه در یقال ماعبد ان فعل کذا ای مالبث وقول ایدنمك معناسنه در یقال عبد فلان اذا اتخذ عبدا الاعتباد افتعال وزننده والاستعباد قول ایدنمك معناسنه در یقال اعتبد الرجل واستعبد اذا اتخذ عبدا ویقال فلان اعتبده الطمع واستعبده ای اتخذه عبدا التعبد تفعل وزننده حضرت باری یه قوللق ایلمك معناسنه درکه لازمه دین اسلامی ادایه تکلفله سعی واهتمام ایتمکدن عبارتدر یقال تعبد الرجل اذا تنسك وسرکشلك ایلمك معناسنه در یقال تعبد البعیر اذا امتنع وصعب وطواری بیمجال ایدنجه قدر آرقه سندن قوغوب کتمك معناسنه در یقال تعبد البعیر اذا طرده حتی اعیا وقول ایدنمك معناسنه در یقال تعبد فلانا اذا اتخذه عبدا المعبدة معظمه وزننده زفت ایله قلفاتلنمش سفینه یه دینور یقال سفینة معبدة ای مقیرة عبدة بن الطبیب حمزه وزننده بر رجل آدیدر علقمة بن عبده فتحاتله بر رجلدر العبدی عبد القیس قبیله سنك نسبتیدر عبقسی دخی دیرلر نته که عبد الشمس قبیله سنه نسبتده عبشمی دیرلر العبدان ایکی عبد اللهه اطلاق اولنور بری عبدالله بن قشیردر که اعور دیدکلریدر وابن لبنی ایله معروفدر که بنیه تصغیر ایله در ودیکری عبدالله بن سلمة بن قشیردر که سلمة الخیر دیمکله معروفدر العبیدتان عینك فتحیله عبیدة بن معاویة بن قشیر ایله عبیدة بن عمرو بن معاویه در العبادلة عینك فتحیله عبدالله بن عباس وعبدالله بن عمر الفاروق وعبدالله بن عمرو بن العاص بن وائل حضراتیدر عبدالله بن مسعود عبادله دن دکلدر جوهری غلط ایلمکله عبادله دن عد ایلمشدر شارح دیرکه اللبی قدر صحاح نسخه لرینه مراجعت ایلدم بونده دخی ابن مسعودك ذکرینه تصادف ایلمدم غالبا مؤلفك نسخه سنده زیاده محرفه واقع اولمشدر وعبادله لفظی نحت طریقیله عبد اللهك جمعیدر عبدل کلمه سنك جمعی دکلدر ومؤلف لام ماده سنده عبادله یی درت عد ایلمشدر عبدالله بن الزبیر حضرتلرینی دخی درج ایلمشدر انتهی العبدل زیاده

لامله عبد معناسنه‌در که ذکر اولندی وعبدل حضرموت شهرینك اسم قدیمیدر ذوعبدان سبحان وزنده
اعبودبن السکسك جماعتندن برامیرك لقبیدر که اذواء یمندندر عباد کتاب وزنده وعباد غراب وزنده ومعبد
مسکن وزنده وعبدید حلتبت وزنـنده واعبد افلس وزنده وعباد کتان وزنـنده وعبید زبیر وزنـنده
وعبیده هابله وعبید سعید وزنده وعبیده هابله وعبده حمزه وزنده وعبده عمده وزنده وعباده ثمامه وزنده
وعبدل زیادهٔ لامله وعبدك زیادهٔ کافله وعبدوس واو وسینله اسامیٔ رجالدندر العبرد قنفذ وزنده والعبرد
علبط وزنده والعبردة علبطه وزنده والعبارد علابط وزنده سیمین ونرم ونازکبدن محبوبه‌یه دینور که نازکتندن
بدنی پالوده کبی دردرد تراوله یقال جاریة عبرد وعبرد وعبردة وعبارد ای بیضاء ناعمة ترتج من نعمتها وعبرد
قنفذ وزنـنده یوفقه وکثراوتلغه دینور یقال عشب عبرد ای رقیق ردیٔ العبرود زنبور وزنـنده والعبارد
علابط وزنـنده تازه وبومشق داله دینور یقال غصن عبرود وعبارد ای ناعم لین ویقال شحم عبرود اذا کان
ترتج ای یضطرب سمنا العتید تای فوقیه ایله عبید وزنـنده تدارك اولنوب حاضر ومهیا اولان شیئه دینور
یقال شیٔ عتید ای حاضر مهیاء وعتید اسماء رجالدندر عتید بن ضرار شعرادندر المعتد مکرم وزنده بودخی
حاضرلنمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معتد ای معد العتادة سعاده وزنده والعتاد ثبات وزنده حاضر
وآماده اولمق معناسنه‌در یقال عتد الشیٔ عتادة وعتادا من الباب الخامس اذا تهیأ وعتاد عدة معناسنه‌در که
تدارکی مهم اولان ساز وساماندن عبارتدر یات وبراق تعبیر اولنور یقال قد اعد عتاده ای عدته ویبوك وککبش
کاسه‌یه دینور التعتید تفعیل وزنده والاعتاد اکرام وزنده حاضر ومهیا قلمق معناسنه‌در تقول عتدت الشیٔ
واعتدته اذا هیأته العتد فتحتیله والعتد کتف وزنده سکرتدرمك ایچون تهیئه اولنمش آته دینور علی قول
شدید وتام الخلقه اولانه دینور یقال فرس عتد وعتد ای معد للجری او شدید تام الخلق عتید زبیر وزنده برموضعدر
العتیدة شول طبله‌یه یاخود قتویه دینور که ایچنده طیب وضع اولنه بویدان وعنبردان معناسنه کرك عروسك وکرك
سائر کسنه‌نك اولسون العتدة تحفه وزنـنده عتاد کبی یات ویراغه دینور عدة معناسنه جمعی اعتدکلور عتائد
علابط وزنـنده عجازده برموضعدر العتود صبور وزنـنده سدر اغاجنه یاخود طلح اغاجنه دینور ویا شنده
اوغلاغه دینور که چبش تعبیر اولنور جمعی اعتده کلور وعدان کلور عینك کسریله اصلی عتدان ایدی التعتد
تفعل وزنده صانع صنعتنده دقت واهتمام ایله اظهار حذاقت ایلمك معناسنه‌در یقال تعتد فی صنعته اذا تأنق
عتود درهم وزنده عینك فتحیله ده زبانزددر بر وادی اسمیدر وزن مزبورده خروع ودرود وعتور کلمه‌لری
دخی وارد اولمشدر جوهری وهمنه مبنی خروع کلمه سندن ماعدایی سلب ایلمشدر شارح دیر که وزنین اخیرین
متفق دکلدر عتید جعفر وزنده برموضع آدیدر وبر رجل اسمیدر عینك کسریله ده زبانزددر العجد عینك
ضمیله قوری اوزمه دینور ویاش اوزمك دانه سنه دینور عینك فتحیله ده جائزدر علی قول قوری اوزمه شبیه
برمیوه آدیدر العجد عینك فتحیله قوری اوزمك دانه سنه علی قول ایشه یرامیان کتزینه دینور العجد فتحتیله
قرغه‌لره دینور غربان معناسنه مفردی عجده‌در هایله المتعجد متهجد وزنده طارغین وتیزمشرب وآتشین
آدمه دینور یقال رجل متعجد ای غضوب حدید العجرد جعفر وزنده جست وچالاك وسبکپا آدمه دینور
وغلیظ وشدید انسان وحیوانه دینور یقال هو عجرد ای خفیف سریع وکذا غلیظ شدید وعمده ذمار قضاسنده
برقریه آدیدر وبر رجل اسمیدر وعبدالکریم بن العجرد خوارج طائفه سنك سرکرده سیدر اصحابنه عجارده
اطلاق اولنور وعجرد ذکره دینور العجارد علابط وزنـنده بودخی ذکره دینور المعجرد اسم فاعل والمعجرد
اسم مفعول بنیه لریله جبلاق عریان معناسنه‌در العجرد عملس وزنـنده جریٔ ودلیر آدمه دینور وصو یونمش
مجرد کسنه‌یه دینور العنجرد عینك وجیمك فتحی ورانك کسریله بدزبان وسلیطه علی قول خبیثه یاخود بدخوی
قاری‌یه دینور یقال هی عنجرد ای سلیطة او خبیثة او السیئة الخلق العجلد علبط وزنده والعجالد علابط
وزنده قوی سوده دینور التعجلد تدحرج وزنده برخصوص عظیم ومشتد اولمق معناسنه‌در یقال تعجلد
الامر اذا عظم واشتد جوهری عنجد ماده سنی وهمنه مبنی بومقامده ذکر ایلمشدر العد عینك فتحی ودالك تشدیدیله
صایمق معناسنه‌در که اعدادی بربرینه ضم ایلمکدن عبارتدر یقال عد الدراهم عدا من الباب الاول
اذا احصاها العدد فتحتیله والعدید ندید وزنده آدن اسملردر صایی دیمکدر فارسیده شمار دینور وعدد
صایلمش نسنه‌یه دینور معدود معناسنه که فعل بمعنی مفعولدر وعدد انسانك سنین عمرینه اطلاق اولنور که عد
اولنور شارح دیر که برخاتون جوانلقده الفت ایلدیکی برآدمی بعد زمان کورد که‌ده قنی اول اوکلکی شباب وجلادتك

نیجه اولدی دیو سؤال ایلمکله شخص مزبور من طال امده وکثر ولده ورق عدده ذهب جلده کلامیله جواب
ویرمشدر وعدید قرن معناسنه مستعملدر که برآدمك کفؤ وهمتاسنه دینور وعدید القوم اول قومك عشیرتندن
اولمیوب لکن آنلردن معدود اولان اجنبی الاصل کسنه‌یه دینور یقال فلان عدید القوم ای یعد فیهم ولیس منهم
وپای کرشینك طنقردیسنه دینور وعمیره قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر العد عینك کسریله شول ماء جاری‌یه
دینور که آنك اصل وماده سی قطعا منقطع اولمیه پیکار صویی کبی وعد کثرت معناسنه استعمال اولنور که عادتا
کثرتندن تعداد اولنمغی آدم خواهشکر اولور یقال انهم لذو عد ای کثرة وقدیم اولان قویی‌یه دینور وکفؤ وهمتا
معناسنه مستعملدر العداد کتاب وزنده بودخی قرن وهمتا معناسنه‌در وویرکی‌یه اطلاق اولنور بخشش
معناسنه وجنون اماره سنه وآشفته‌لك علامتنه دینور که ناس اکا خیال تعبیر ایدرلر یقال به عداد ای مس من الجنون
وعداد مفاعله‌دن مصدر اولور مناهده معناسنه که پرمقله حساب ایلمکدر وعداد موت وقتنه اطلاق اولنور که
انفاس معدوده‌نك انقضاسی زمانیدر وعداد القوس یای کریشنك طنقردیسنه دینور ویلان صوقدیغی یرك
سنه سی تمامنده تکرار وجعی عودت ایلمك حالتنه دینور که مبتلاسی اول کونی صایوب کلور مترجم دیر که مطلقا
زهر تناول ایدنلرده بو حالت ظهور ایدر نته که فخر الانام علیه السلام حضرتلری خیبرده تناول بیوردقلری
شاة مسمومه لقمه سنك هرسنه وقتی کلدکده وجعی حرکت ایدر ایدی کما سبذکر ویوم عداد جمعه یاخود فطر
یاخود اضحی کونیدر وعداد دفتر دیوانده برکروه زمره سنده معدود اولمقده استعمال اولنور یقال عداد فلان
فی بنی فلان ای یعد منهم فی الدیوان وفلان کسنه‌یه آیده برکره ملاقی اولدم دیجك یرده لقیته عداد الثریا دیرلر مرة
فی الشهر معناسنه قمرك آیده برکره ثریا منزلنه نزولیله آیده بردفعه کورشدیکندن کنایه ایدرلر العدیدة سعیده
وزنده حصه وبهره معناسنه مستعملدر یقال له منه عدیدة ای حصة الایام المعدودات که اشبو ایاما معدودات
الآیهٔ کریمه سنده واقعدر مراد ایام تشریقدر که عید اضحانك اول کوننـدن صکره کلن اوچ کوندر اول کوننه
یوم النحر دینور العدة عینك کسریله فی الاصل مصدردر بعده معدود معناسنه استعمال اولندی بومناسبتله
صایلمق شانندن اولان جماعت معناسنه مستعمل اولدی کرك عددی معلوم اولسون کرك اولمسون وآندن ترکیده
نیچه ایله تعبیر اولنور ومنه عندی عدة کتب ای جماعة کتب وتقول رایت عدة رجال وعدة نساء ای جماعة
وعدة المرأة یعنی مطلقه یاخود زوجی وفات ایلمش خاتونك عدتی ایام اقراسی وایام احدادیدر که ایام معدوده‌در
مراد طلاقله یوزکون وزوجك موتیله یوزاتوز کوندر مدت مزبوره‌نك انقضاسندن مقدم زوج آخره عقد
اولنمز یقال هی فی العدة وهی ایام اقرائها وایام احدادها علی الزوج العدان عینك فتحی وکسریله برنسنه‌نك
دور وهنکامنه اطلاق اولنور علی قول اول وقتنه یاخود افضل اوقاتنه اطلاق اولنور یقال کان ذلك فی عدان
شبابه وعدان ملکه ای فی زمانه وعهده اواوله او افضله الاعداد همزه‌نك کسریله لوازم ومهماتی تدارك
ایدوب حاضر ومهیا قلمق معناسنه‌در یقال اعد الشیٔ اذا هیأه العدة عینك ضمیله یات ویراغه دینور که
برنسنه‌نك لوازم ومهماتندن عبارتدر یقال اخذ عدته ای هیئته وعدة وعد هاسز بعض نوجوانلرك یوزلرنده
مرجمك کبی خرده خرده ظهور ایدن سیوجه‌لره دینور که بلوغ هنکامنده اولور نمش دخی دینور ناس اکا بکلك
چبانی تعبیر ایدرلر التعدید تفعیل وزنـنده برنسنه‌یی اقتضای زمان ایچون یات ویراق ایدوب آماده قلمق
معناسنه‌در یقال عد المال تعدیدا اذا جعله عدة للدهر الاستعداد برامرك وقوعنه براقلنوب آماده اولمق
معناسنه‌در یقال استعد له اذا تهیأ التعاد فی الاصل تفاعل وزنـنده والتعدد تفعل وزنـنده شیٔ معدود
اوزره زیاده اولمق معناسنه‌در یقال هم یتعادون ویتعددون علی الف ای یزیدون علیه المعدان میمك
وعینك فتحیله که تثنیه‌در آتك صرتنك ایکی طرفنده تکلنوکلن یرلرینه دینور ومعد ابن عدنان درکه ابو العرب‌در
علی قول میمی اصلیه‌در زیرا فعلنده تمعدد دیرلر التمعدد تمسکن وزنـنده معد قبیله سنه نسبه ایدوب
آنلرکبی مسکنت اوزره اولمق یاخود آنلره نسبت ادعا ایلمك یاخود انلرکبی معاش قلیله صبر وقناعت ایلمك
معناسنه‌در یقال تمعدد الرجل اذا تزیا بزی معد او تنسب الیهم او تصبر علی عیشهم جوهری اشبو تمعددوا
واخشوشنوا حدیثنی حضرت عمردن موقوفا ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر صواب اولان قال النبی علیه السلام
عنوانیله مرفوعا ذکر ایلمکدر ابن ابی حدرد عنوان مذکور ایله روایت ایلمشدر وتمعدد اوغلان بال
وبال صاحبی اولوب وجودی تمام قوت واعضا واندامی غلظت بولمق معناسنه مستعملدر یقال تمعدد
الغلام اذا شب وغلظ المعیدی معدی کلمه سنك مصغریدر اصلنده دالك تشدیدیله اولوب یاء تصغیر ایله

ایکی تشدیدك اجتماعنی استثقال ایلدکلرندن دالی تخفیف ایلدیلر ومنه المثل * تسمع بالمعیدی خیر من
ان تراه * وبعضلر لا ان تراه عباره‌سیله حکایت ایتدیلر یعنی معیدی دیدکلری کسه‌نی سنك ظهرغیبدن
سماعك رأی العین رؤیتکدن خیرلو وانسبدر قول ثانی‌یه کوره تسمع کلمه‌سی ان ناصبه‌دن
تجرید اولنوب قیاس اوزره مرفوع ومعنای امرایله مأوّلدر اسمع به ولا تره سکنده‌در قالدیکه معیدی دیدکلری
بلغادن برکسه ایدی نعمان بن منذر حضورنده وصف اولنمغله برکون مجلسنه احضار ایدوب لکن معیدی قصیر القامه
وعظیم الجثه عبوس ونازیبا اولمغله چشم نعمانده محتقرا ولمغین معیدی بوشیوه‌یی فهم ایلمکله همان * انما المرء باصغریه
ای بلسانه وقلبه * اذا نطق نطق ببیان * واذا قاتل قاتل بجنان * دیدی نعمان بوکلامی کوش ایلدکده تسمع بالمعیدی
کلامنی ایراد ایلمکله من بعد ضرب مثل اولدی ذومعدّی بن بریم اذواء یمندن برینك لقبیدر العدد عنب وزننده
عداد لفظندن مخففدرکه یلان صوقدیغی برك سنه‌سی تمامنده وجعی درپنمکه دینور المعادّة فی الاصل مفاعله
وزننده والعداد قتال وزننده یلان صوقدیغی برك سنه‌سی تمامنده وجعی درپنمك معناسنه‌درکه مبتلاسی عندنده
ایام معدوده‌در یقال عادّته اللسعة معادّة وعدادا اذا اتته لعداد ومنه الحدیث مازالت اکلة خیبر تعادّنی
وعاقبت اکلهٔ مرقومه سبب شهادتلری اولدی العدعدة زلزله وزننده شتاب وسرعتله یوریمك معناسنه‌در
یقال عدعد الرجل اذا اسرع واعجل فی المشی وبغرتلق قوشی اوتمك معناسنه‌در یقال عدعد القطاء اذا صوّتت
عدعد فدفد وزننده قار قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر العرد فرد وزننده مرمر میل کبی دیکیلوب
طوران صلب وشدید نسنه‌یه دینوروآشکه‌دینور حمار معناسنه وقوام بولمش ذکره اطلاق اولنور ویونك کوکنه دینور
مغرز العنق معناسنه وعرد مصدراولور نبات مقوله‌سی نسنه یرندن ظهور ایدوب قالقمغه باشلمق معناسنه یقال عرد النبت
والناب وغیره عردا من الباب الاول اذا طلع وارتفع وبرنسنه‌یی ایراغه آتمق معناسنه‌در یقال عرد الحجر اذا رماه بعیدا
وقورقوب قاچمق معناسنه‌در یقال عرد الرجل عردا من الباب الرابع اذا هرب العردة عینك ضمیله همزه وزننده
بنوصخر یورد ندن برقدیم صو یاخود برتپه اسمیدرکه دبنده صو واردر العردات فتحاتله بجیله قبیله‌سی یوردنده
بروادی آدیدر عراد سحاب وزننده برنبات آدیدر وصلب وغلیظ اولان نباته دینور العرادة سحابه وزننده
حکرکه‌یه دینور وحالت معناسنه‌در یقال هوفی عرادة خیرای فی حالة خیر وعراده ابود واد الایادی وربیع بن زیاد الکلبی
وکلعبة العرنی نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر وبرکسه اسمیدرکه آنی جریر هجو ایلمشدر العرّادة سجاده وزننده
سلفده حصار آلاتندن برآلت اسمیدرکه منجنیقدن کوچك اولور آنکله ده یوالق آتیلورایدی وعرّاده نصیبین قربنده
برقریه آدیدر العرّاد کتّان وزننده ماغربن مجالد نام کسه‌نك فرسی اسمیدر ومحدثیندن احمد بن محمد بن موسانك
جدّی اسمیدر العرید فرید وزننده بعید معناسنه‌در یقال مکان عرید ای بعید ودأب وعادت معناسنه‌در
یقال له عرید حسن ای عادة العروند عینك وراء مشدده‌نك ضمی واوك فتحیله صنعا ایالتنده برحصن آدیدر
العرداد مقداد وزننده فیله دینورکه حیوان معروفدر وصلا بتلو دلاوره دینور وشول ایری دکنکه دینورکه
بره دیکوب اکا آت ودوه بغلرلر العرند سفرجل وزننده والعرند ضمتیله قسقی پك نسنه‌یه دینور قبا کبی العرد
کتف وزننده والعردّ عتلّ وزننده بونلرده عرند معناسنه‌در التعرید تفعیل وزننده بودخی قورقوب قاچمق
معناسنه‌در یقال عرّد الرجل اذا هرب واوق آتیلان شیئه ایشلیوب چکمك معناسنه‌در یقال عرّد السهم فی الرمیة
اذا نفذ منها وبرآدم سلوك ایتدیکی یولی ترك ایتمك معناسنه‌درکه مراد آنی بوشلیوب اشقه‌یه صاپمقدر یقال عرّد الرجل
اذا ترك الطریق یعنی وانحرف عنها وفلکده کوکب ارتفاع بولمق معناسنه‌در یقال عرّد النجم اذا ارتفع ویلدز وسط
سمادن زوال وغروبه میل ایلمك معناسنه‌در یقال عرّد النجم اذا مال للغروب بعد تکبد السماء العرده جرجه وزننده برموضعدر
العارد منتبذ معناسنه‌درکه فرقهٔ دیکردن آلارغه اولمش منحی ومتحیز دیمکدر مولی بنی فزاره اولان جحل نام شاعرك اشبو
تری شئون رأسه العواردا * مصراعنده واقع عوارد کلمه‌سی یکدیکردن منتبذ ومتحیز دیمکدر یاخود غلیظه
دیمکدر جوهری ضمیرتأنیثله رأسها عنوانده انشاد ایلمکله غلط ایلمشدر زیرا شاعر آنی برجمل وصفنده ایراد ایلمشدر
العربدّ قرشبّ وزننده وبانك کسریله جائزدر مطلقا تندوشدید اولان شیئه دینور ودأب وعادت معناسنه‌در وانکرك
یلانك ارککنه دینوروخاصة برنوع یلانه دینورکه قزغرراولوب لکن کسه‌یی صوقوب آزرده ایلمز علی قول برنوع قزل
وخبیث وموذی یلان اسمیدر وعربلر رکبت عربدّی دیرلر مضبث فلم الوعلی شیء معناسنه یعنی برنسنه‌یه طولشوب
ایلشمیه‌رك یل کبی کچوب کتدم دیمکدر وبوذکراولنان شدید معناسندندر العربد زبرج وزننده یلانه دینور
حیه معناسنه ودرشت وخشن اولان ارضه دینور العربدة دحرجه وزننده بدخویلق ایلمك معناسنه‌درکه

مراد بزم عشرتده همدمیله الفتسزلك ایدوب بدمستلك ایلمکدر یقال عربد فلان اذا اظهر سوء الخلق ولم یعاشر بندیمه
العربید قندیل وزننده والمعربد اسم فاعل بنیه‌سیله مجلس عشرتده ندیم وحریفنه بدمستلك ایدوب رنجیده ایدر
اولان کسه‌یه دینور یقال هوعربید ومعربد ای موذ ندیمه فی سکره العرجد جمله برقع وزننده والعرجدّ طرطب
وزننده والعرجود زنبور وزننده خرماسالقمنك چوپنه دینور وعرجود اوزمدن ابتدا خرد وخرده سکیل
طرزنده ظهور ایدنه دینور عرجده حنظله وزننده بررجل اسمیدر العرقدة قافله دحرجه وزننده ایپ مقوله‌سنی
محکم بوکك معناسنه‌در یقال عرقد الحبل اذا فتله شدیدا العزد عینك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال عزد جاریته عزدا من الباب الثانی اذا جامعها العسد عینك فتحی وسینك سکونیله بوله کتمك
وکزمك معناسنه‌در یقال عسد الرجل عسدا من الباب الثانی اذا سار وایپ مقوله‌سنی پك محکم بوکمك معناسنه‌در
یقال عسد الحبل اذا فتله فتلا شدیدا وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال عسد جاریته اذا جامعها العسود عینك کسریله
قتول وزننده یلانه آغو ورندیدکلری کلرك ارککنه دینور ویلانه دینور وقویّ وشدید اولان انسان وحیوانه دینور
العسودة هالیه برکونه آق بوجکدرکه تازه کلینلرك وقزلرك پرمقلری اوجلرنی اکا تشبیه ایدرلر قوملقلرده اولور جمعی
عساود وعسودات کلور واول بوجکك کنیه‌سی بنت النقادر نونك فتحیله العسجد جعفر وزننده فلزاتدن
آلتونه دینور ذهب کبی وبالجمله جوهر قسمنه اطلاق اولنور اسم جنس درانجو ویاقوت وسائرلری کبی یقال له عسجد
کثیروهو الذهب والجوهر کله کالدرّ والیاقوت وایری ویومری دوه‌یه دینور العسجدیّة یای مشدده ایله مشاهیر
عربدن دیناری دیدکلری کسه‌نك آتی دوللرندن برآتك اسمیدر وبرموضع آدیدر ودوه کوشکلرینك یوکلرینه دینور
وآلتون یوکلودوه‌لره اطلاق اولنور یقال ابل عسجدیّة اذا کانت تحمل الذهب وبکلك اولوب همان امراء وملوکه
مخصوص وموکبلرنده مرکوبلری ویدکلری اولان دوه‌لره اطلاق اولنور رکاب الملوك معناسنه فی الاصل نعمان بن منذر
نام امیرك موکبنده زیب وزینتله کندی بنوب وچکدکلری دوه‌لره دینور ایدی بعده مطلقا رکاب الملوك اولنلرینه
اطلاق اولندی العسقد قافله قنفذ وزننده اوزون واحمق کسه‌یه دینور یقال رجل عسقد ای طویل احمق وقیل کبی
صوق کوده لو وایری واندامی یاقشقسز تصلق آدمه دینور یقال هو عسقد ای تارّجا فی الخلق العشد
عینك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله برکدرمك معناسنه‌در یقال عشد الشیء عشدا من الباب الثانی اذا جمعه
العصد قصد وزننده بورمق معناسنه‌در یقال عصده عصدا من الباب الثانی اذا لواه وجماع ایلمك معناسنه‌در
یقال عصد المرأة اذا جامعها وبرآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك معناسنه‌در یقال عصد فلانا اذا اکرهه علی الامر
وعصدمنی‌یه دینور الاعصاد همزه‌نك کسریله بودخی بورمق معناسنه‌در یقال اعصد الحبل اذا لواه وبرکسه‌نك
قاچجق مرکبنه چکمك ایچون کندی ارکك مرکبنی اعاره ایلمك معناسنه‌در تقول اعصدنی حمارك علی بناء الامر
ای اطرقنی یعنی اعرنی ایاه لانزیه علی اتانی العصود قعود وزننده اولمك معناسنه‌در یقال عصد الرجل وعصد
عصودا من الباب الرابع والاوّل اذا مات العاصد قاصد وزننده اولورکن باشنی اموزی طرفنه بوروب دوندیرن
ارکك دوه‌یه دینورکه دوه قسمنك حالیدر یقال صار جمله عاصدا ای لوی عنقه عند الموت العصیدة قصیده
وزننده معروفدر یعنی بولماج آشنه دینور ومحدّثیندن برجماعتك لقبیدر العصید عینك کسریله حذیم وزننده
حیزوما بون یادکاره دینورکه مذکر سماعی تعبیر اولنور یقال فلان عصید ای مأبون وعصید حذیفة بن بدریاخود
حصن بن حذیفه‌نك لقبیدر العصوّد واوك شدّه‌سیله شمردل وزننده اوزون نسنه‌یه دینور یقال یوم عصوّد
ای طویل العصودّ قرشبّ وزننده وجودی انجه‌رك باریکبدن خاتونه دینور وبو معنادندرکه فلان کسه استشاره‌سز
خود بخود کندی رأیله عمل ایلدی دیجك یرده رکب عصودّه دیرلر رکب رأیه معناسنه شارح رأسه نسخه‌لرنی
تخطئه ایلمشدر کویا که رأیی نحافت بدنی اولان خاتونه تشبیه ایلدیلر العصواد عینك کسری وضمیله چتین
خویلو شدید وتند مشرب وشر برکسه‌یه دینور کرك رجل وکرك امرأه اولسون یقال رجل وامرأة عصواد ای عسر
شدید صاحب شرّ وتعب ومحنت ایرائیله فرومانده ایدن شیئه دینور یقال ورد عصواد ای متعب وامر عظیمه
دینور یقال هم فی عصواد ای امر عظیم العصاوید عصوادك جمعیدر وعصاوید جنکده همان کندی اقران
وهمتالریله اوغراشوب سائره التفات ایتمز اولان پهلوانلره دینور یقال قوم عصاوید فی الحرب اذا کانوا یلازمون
اقرانهم ولا یفارقونهم وعصاوید الکلام هموار اولمیوب طولشق وبورغاج وچبره‌شك سوزلره دینور وعصاوید
الظلام قات قات کثیف ومتراکم اولان ظلمتلره دینور کذلك بری برینه صقشمش مزدحم ومتراکب اولان دوه‌لره دینور
وصوسز دوه‌لره دینور العصودة دحرجه وزننده والتعصود تدحرج وزننده حیقره‌رق جنك وقتال ایلمك

معناسنه دریقال عصود القوم وتعصود وا اذا اصاحوا واقتتلوا العصلد جعفر وزننده والعصلود زنبور
وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور العضد عینك فتحی وضمی وکسری وضاد معجمه نك سکونیله والعضد
کتف وزننده والعضد ندس وزننده والعضد عنق وزننده دیرسکدن اموز باشنده کوره که وارنجه اولان
عضوه دینورکه قول تعبیر اولنور فارسیده بازو دینور جمعلری اعضد واعضاد کلور یقال ضرب عضده وعضده
وعضده الی غیرها وهومابین المرفقین الی الکتف وعضد ندس وزننده برنسنه نك برناحیه سنه اطلاق اولنور
ومعین وناصر معناسنه استعمال اولنور مفردا وجمعا استعمال اولنور تقول هم عضدی واعضادی ای معینی وناصری
نته که ساعد دخی بو معناده استعمال اولنور وعربلر فت فلان فی عضده دیرلر کسعر من نبات اعوانه وفرقهم عنه
معناسنه یعنی بازوسنده اولان شیئی دیره ره ایتدی که اعوان وانصاری حقلرنده بیتلرنی نقضله باشندن آنلری
پراکنده ایلدی دیمکدن کنایه در الاعضاد عضدك جمعیدر که ذکر اولندی واعضاد الحوض واعضاد الطریق
حوضك ویولك ایکی طرفلرینه ایکی بازوکبی نصب وبنا اولنان دیوارلره اطلاق اولنور کذلك مطلقا هر شیئك
اعضادی اول مقوله سد وبنادن عبارتدر وعضد ندس وزننده وعضید امیر وزننده خرما اغاجنك طریقه سنه
یعنی صره سنه اطلاق اولنور بونك جمعی عضدان کلور غربان وزننده العضد عینك فتحی وضادك سکونیله
کسمك معناسنه درکه مراد اغاجك دالرنی کسوب بودامقدر اصابت بالعضد معناسندن مأخوذدر یقال عضد
الشجر عضدا من الباب الثانی اذاقطعه مؤلفك اطلاقنه کوره عموم معناسنده ده مستعمل اولور وعضد برکسه یه
باردم ایتمك معناسنه مستعملدر که قول قناد اولمق تعبیر اولنور یقال عضده عضدا من الباب الاول اذا اعانه
ونصره وبرآدمك قولنه اورمق وقولنه طوقنمق معناسنه در یقال عضد فلانا اذا اصاب عضده وبرآدم قول آغریسنه
مبتلا اولمق معناسنه دریقال عضد فلان علی بناء المجهول اذا اشکی عضده ودوه نك صرتنی سمر بصوب یاغر وجدا و
ایلمك معناسنه دریقال عضد القتب البعیر اذا عضه فعقره ودوه لرك اطرافندن کلوب طوپلمق معناسنه دریقال
عضد الرکائب اذا اتاها من قبل اعضادها وضم بعضها الی بعض العضد کتف وزننده حوضك دیوارینه
قریب اولان آدمه دینور وقولی آغریین کسیه دینور وشول ارکك اشکه دینور که یك حشاری اولمغله دیشی اشکلر
اوزره هر طرفدن هجوم ایدوب قاچمغه مجال ویرمیوب درطوپ برآرایه برکدررا اوله العاضد بو دخی ذکر اولنان
حشاری اشکه دینور یقال حمار عضد وعاضد اذا کان یضم الاتن من جوانبها وعاضد یولده دائما طوارك برجانبنده
کیدن آدمه دینور کمه ایلروسنه ونه کیروسنه کچر وشول ارکك دوه یه دینور که ناقه نك قولندن آغزیله طتوب چوکررا اوله که
آشمق ایچون ایدر العضد فتحتینله کسلمش یا بودانمش اغاجه دینور شجر معضود معناسنه فعل بمعنی
مفعولدر وبرعلت آدیدر که دوه قسمنك قوللرینه عارض اولور ویقال عضد البعیر عضدا من الباب الرابع اذا اصابه
العضد المعضد منبر وزننده آغاج کسجك آلته دینور وقولجغه وبازوبنده دینور یقال فی عضده المعضد ای الدملج
وشول قلجه دینور که اغاج مقوله سی نسنه لر کسمکله مبتذل قلنمش اوله المعضدة مکنسه وزننده انجه کیسه سنه
دینور یقال جاء وعنده معضدة ای همیان الدراهم الاعضد قولی انجه اولان آدمه دینور دقیق العضد معناسنه
وبرقولی قصه اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اعضد اذا کانت احدی عضدیه قصیرة بو مثالدن مؤلف
عضد لفظنك تأنیثنه اشارت ایلمشدر لکن مصباحك بیانه کوره عضد اهل تهامه عندنده مؤنث وبنو تمیم عندنده
مذکردر العضدة فرحه وزننده قولی قصه اولان اله وصف اولور یقال ید عضدة اذا قصرت عضدها
العضاد عینك فتحیله رباع وزننده که مقصود رحالت نصبده یائی اعاده اولنور بو یعنی قصه کوده سی صمصمی وطقناز
طوباج اوغلانه دینور یقال غلام عضاد ای قصیر مکتنل مقتدر الخلق وتقول رایت عضادیا کرباعیا وعضاد
رباع وسحاب وزنلرنده قوللری قالین وتصلق اولان خاتونه دینور یقال امرأة عضاد وعضاد ای غلیظة العضد
سمجتها وعضاد سحاب وزننده بو درکسیه دینور اراولسون عورت اولسون یقال رجل وامرأة عضاد ای قصیر
العضاد کتاب وزننده والمعضاد مفتاح وزننده قولجغه وبازوبنده دینور ومعضاد دهره تعبیر اولنان دمور
آلته دینورکه اوراق شکلنده اولور چوبانلر آنکله دوه لر ایچون اغاج بداقلرنی کسرلر مؤلف بونی عضاد ترتیبنده ثبت
ایلمکله تشویش ایتدیکنی شارح تنصیص ایلمشدر ومعضاد قصابك ساطورینه دینورکه آنکله کمك قیرارلر
ومطلقا قول باغنه اطلاق اولنور قولجق کبی وطونساغك قولنه بندایتدکلری کمدکبی وشول قلجه اطلاق
اولنورکه دائما آنکله اغاج مقوله سی کسمکله مبتذل قلنه عضدان عثمان وزننده برقلعه آدیدر عضیدة
الظهری جهینه وزننده برمحدث اسمیدر وظهری ظانك کسریله در البعضید بقطین وزننده برنقله آدیدر

بونبات خندریلی دیدکلریدر که هندبا، بری یه شبیه اولور الاعضاد همزه نك کسریله والتعضید تفعیل وزننده
آتدیغی اوق نشانه اوره میوب صاغنه یا صولنه صاپمق معناسنه دریقال رمی السهم فاعضد اذا ذهب یمینا وشمالا
المعضد معظم وزننده شول ثوبه دینورکه قول برنده علم وطرازی اوله المعضد محدث وزننده بریاندن اولمغه
باشلامش خرما قورغنه دینور الاعتضاد افتعال وزننده برنسنه یی قولتقه آلمق معناسنه در تقول اعتضدت
الشیء ای جعلته فی عضدی وبرکسه دن معاونت طلب ایلمك معناسنه در تقول اعتضدت به ای استعنت به
الاستعضاد ثلاثی معناسنه درکه اغاج کسمك معناسنه در یقال استعضد الشجرة اذا اعضدها واغاجدن
میوه دوشورمك معناسنه مستعملدر یقال استعضد الثمرة اذا اجتناها العضادی عینك حرکات ثلاثیله قولی
بیوك اولان کشی یه دینور یقال رجل عضادی ای عظیم العضد العضدیة فتحاتله فیدشر قبسنده برصو
آدیدر التعاضد تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه دریقال تعاضدوا اذا تعاونوا المعاضدة معاونه
وزننده ومراد فیدر یقال عاضدوا ای عاونوا العطود عملس وزننده شدتلو ورنج ومشقتلو کوچ نسنه یه دینور
یقال سفر عطود ای شدید شاق بو ماده صحاحده وسائرده عطرد ماده سنده نصکره مرسومدر وخماسی یه
ملحق اولدیغی مصرحدر ومزهرده مزید ثلاثی وصفت اوله رق مرقومدر پس مؤلف مقام مناسبنده ثبت ایلمشدر
وعطود سیر سریع معناسنه دریقال سیر عطود ای سریع وشول اولو وایسلك یوله دینورکه آنده سالك دیلدیکی
یردن عزم وسلوك ایدر اوله یقال طریق عطود ای بین لاحب یذهب فیه حیث ما یشاء ونجیب واصیل دامه دینور
واوزون طاغه واوزون کونه دینور وزاغلمش کسکین تمرنه ویلمانه دینور وسنه تامه یه ویوم تامه دینور یقال مضت
علیه سنة عطود ای کریت وذهب یوما عطودا ای اجمع العطرد عملس وزننده عطود معنازینه در که ذکر
اولندی عطارد عینك ضمیله خنس اقسامندن یعنی سیاره جمله سندن برکوکب آدیدر سماء سادسه ده اولور
وعطارد لفظی منصرف وغیر منصرف اولور مؤلفك سماء سادسه ده اولور دیمسی بو قریدن آشاغی یه عد
اعتباریله درکه خلاف متعارفدر سریع السیر اولدیغی باعث تسمیه در ماده مرقومه دن مأخوذدر وعطارد بنو تمیم
قبیله سندن بر رجل اسمیدر که متعلقاتیله ابو رجاء عمران بن ملحان نام کسنه نك قومی ایدی وعطارد بن حاجب
بن زراره شول کسنه درکه برحلهٔ فاخره سی وار ایدی برکون فاروق اعظم حضرتلری اول حله یی بازارده مزاد
اولورکن کورمکله رسول علیه السلام حضرتلرینه حلهٔ مزبوره یی اشترا ایدوب سکز جمعه کونلرنده تلبس بیورردیکز
دیدیلر وقوس ماده سنده مزبورك منقبه سی مسطوردر العطرود زنبور وزننده عده یعنی موعود یاخود عدهٔ
وعناد طرزنده اولان شیئه دینور ومنه تقول عطرده لنا علی بناء الامر واجعله لنا عطرودا ای صیره لنا عندك کالعدة
او کالعدة والعتاد العقد عینك فتحی وقافك سکونیله والعقدان فتحاتله ایکی ایاغی برابرجه بریره کتوروب
سکر تمکسزین پرتاو ایلمك معناسنه دریقال عقد الرجل عقدا وعقدانا من الباب الثانی اذا اصف رجلیه فوثب
من غیر عدو وعقد کوکرجین قوشنه دینور علی قول کوکرجینه شبیه برقوشدر الاعتقاد افتعال وزننده برآدم
کندی اوزرینه سکنك قپوسنی بندایدوب برکسه دن سؤال ایلمیه رك ایجرووده آچندن هلاك اولمق معناسنه در وبونی
قحط سنه لرده اعراب طائفه سی ایدرلر ایدی حجیت وعصبیتلرندن کسه دن سؤال ایلمیوب آچلقلرندن هلاك اولمغی
اختیار ایدرلر ایدی یقال اعتقد الرجل اذا اغلق بابه علی نفسه فلا یسأل احدا حتی یموت جوعا ولتی رجل جاریه یبکی
فقال مالك قالت نرید ان نعتقد واعتقاد اعتقاد لفظنده لغتدر یقال اعتقد کذا ای اعتقده العقد عینك فتحی وقافك
سکونیله دوکم بغلمق معناسنه درکه دوکك ودوکلمك تعبیر اولنور حسی ومعنویدن اعمدر یقال عقد الحبل والبیع
والعهد عقدا من الباب الثانی اذا شده وفلان کسه فلانه صغنوب پناه کتوردی دیجك یرده عقد فلان عنقه
الی فلان دیرلر وعقد برنسنه یی حساب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عقد الحاسب اذا حسب وکفیل وضامن
اولمق معناسنه مستعملدر تقول عقدت له ای کفلت وعهد معناسنه مستعملدر تقول عقدته علیه ای عاهدته
وعقد وصف اولور آرقه سی دیرنکلو محکم ومتین ارکك دوه یه دینور یقال جمل عقد ای موثق الظهر العقد فتحتینله
بجیله دن علی قول یمندن برقبیله آدیدر که بشر بن معاذ وابو عامر عبد الملك بن عمرو اول قبیله دندر وعقد مصدر
اولور برآدمك لسانده طوتقونلق اولمق معناسنه که طلاقتله تکلمه مقتدر اولمز یقال عقد الرجل عقدا من الباب
الرابع اذا کان فی لسانه عقدة وچفتلشمش دیشی کوپکك فرجی ارککك آلتنه یاپشوب صقمق معناسنه در یقال
عقدت اللعوة اذا انشبت ظبیتها بیسرة قضیب الثمم وعقد درطوپ اولمش قوم کومه سنه دینور الاعقد
احمر وزننده لسانده طوتقنلق اولان کشی یه دینور که پلتك تعبیر اولنور واعقد کوپکه اطلاق اولنور وقوریغی

بورغاج قورده اطلاق اولنور العقد کتف وزننده بودخی درطوب ایرکلش قوم یغنلرینه دینور مفردی عقده در
ولساننده طوتقلق اولان آدمه دینور وشول ارکك دوه یه اطلاق اولنور که کوده سی قصه وعمله صبور یعنی
طیانقان ومتحمل اوله العقدة فتحاتله آغزده دلك کوکنه اطلاق اولنور اصل اللسان معناسنه العقد عینك
کسریله قلاده یه دینور که کردانلقدر جمعی عقود کلور یقال جائت وفی عنقها عقد من الدر ای قلادة شارح
دیرکه عقد فی الاصل مصدر در عقدمذکور کبی بعده عقده مناسبتیله قلاده یه اطلاق اولندی المعقد منزل وزننده
دوکم یرینه دینور ومنه قولهم هو منی معقد الازار ای قریب المنزلة العاقد قویننك حریمنه دینور که دائراً مادار
قرق ذراع چوره سندن عبارتدر یقال بنی فی عاقد البئر ای حریمها وما حولها وعاقد شول آهویه اطلاق اولنور که
اویومق ایچون یوتی اکش یاخود باشنی پاچه سی آراغنه صوقشدرمش اوله وشول ناقه یه اطلاق اولنور که دول
طوتدیغنی بعض علامتله اقرار واظهار ایلمش اوله العقداء حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور و قویرغی
دوکملنمش طرزنده یعنی طوپاق اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة عقداء اذا صار ذنبها کانه معقود العقدة
عمده وزننده اسمدر دوکمه دینور که فارسیده کره دیرلر وعقده ولایت معناسنه مستعملدر که بر بلده یه
والی اولمقدن عبارتدر عقد لواء یاخود بیعت معقوده ملاحظه سیله در جمعی عقد کلور صرد وزننده قال
فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه قال هلك اهل العقد ورب الکعبة یعنی اصحاب الولایات
علی الامصار من عقد الالویة للامراء وفی حدیث ابی هلك اهل العقدة ورب الکعبة یرید البیعة
المعقودة للولاة وعقده شول عقار وضیعه مقوله سنه اطلاق اولنور که صاحبی آنی کندی ملکی اولمق اوزره اعتقاد
ایلمش اوله ودوکم یرینه دینور که آنك اوزرینه دوکیلور وولایت وسلطنت وخلافت مقوله سی حالات ایچون عقد
اولنان بیعته اطلاق اولنور نته که ذکر اولندی وچوق وصیق اغاجلق یره کذلك چتلق خرما لغه اطلاق
اولنور ومنه المثل *هو آلف من غراب عقدة* یعنی اشجاری کثیر وفراوان اولان یرك قرغه سندن زیاده الفتلو
ومونسدر زیرا اول یرك قرغه سی کثرت اشجاردن غیری یره نقل وایوا ایلمز وعقده دوملره اوتلغی کافی اوتلاغه
اطلاق اولنور که اوراده بغلنوب سائر محله کتمزلر وعقده کلمه سی هر ارض مخصبه یه اسم اولمغله منصرف
اولور اسم جنس اولدیغیچون وبعضها بر ارضك علمی اولمغله غیر منصرف اولور وعقده مدار معاش
یعنی بر آدمك وجه معاشی اکا منوط ومعقود اولان شیئه اطلاق اولنور علمانك اربه لقلری کبی یقال هو عقدة
معاشه وهی مافیه بلاغ الرجل وکفایته وکوینکك ذکرینه اطلاق اولنور وارض مخصبه یه دینور که ذکر اولندی
وعقده وجوب ولزوم معناسنه مستعملدر ومنه عقدة النکاح والبیع وغیره ای وجوبه واوتلاقده شول چاره
اطلاق اولنور که سنه ماضیه دن قالوب بهار موسمنده تازه لنه جنبة المرعی معناسنه وشول دواب ومواشی یه
دینور که اوتلوق مقوله سی علفلری قالمامغله اغاج اوتلامغه مضطر اوله لر والده اولان صنق یره اطلاق اولنور که
برعارضه ایله شکسته اوله وعقده یزد قربنده بر بلده آدیدر وعقدة بنت معتز بن بولان طیء نسلندندر عربدن
عقدیون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر وطرماح نام شاعر آنلردندر وعقده بر رجل آدیدر وعقدة الجوف
وعقدة الانصاب ایکی موضعدر العقد صرد وزننده عقده نك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر خشم وکینه یه
عقده اطلاق ایدرلر ومنه یقال تحللت عقده اذا سکن غضبه عقد صرد وزننده یاخود کتف وزننده بصره
ایله ضریه بیننده بر موضعدر بنوعقده جهینه وزننده بر قبیله در العقدان فتحاتله بر نوع خرما آدیدر
البناء المعقود شول بنایه اطلاق اولنور که دیوارنده جابجا قبوطرزنده کمرلر عقد اولنمش اوله وآنلری عظیم
بنالرده تقویت واستحکام ایچون طرح ایدرلر نته که بعض حصار وسرای عظیم دیوارلرنده مشهوددر قال
فی الاساس بناء معقود ومعقد اذا جعل له عقود ای طاقات معطوفة کالابواب العقید یقطین وزننده
آتشده قوام لنمش باله دینور وبال ایله قوام بولمش طعامه دینور عقیده کبی یقال اتی بالعقید وهو عسل یعقد بالنار
وکذا طعام یعقد بالعسل العقید امیر وزننده معاقد معناسنه درکه بری برندن مفارقت ایلمامك اوزره
عهد وپیمان ایدن کسه لرك هر بری در احدهما آخرك عقیدیدر حلیف دخی دیرلر یقال هو عقیده ای معاقده
وعقید ومعاقد معاهد معناسنه درکه برنسنه نك یاراملرك حفظ ونکاهنی عقد قلبله ملتزم اولان کسه در یقال
هو عقیده ومعاقده ای معاهده وعربلر بالطبع کریم اولانه عقید الکرم وبالطبع لئیم اولانه عقید اللؤم اطلاق
ایدرلر ذکر اولنان معاهد معناسندن مأخوذدر یاخود بمعنی مفعولدر العنقاد عینك کسریله والعنقود
زنبور وزننده صالقمه دینور که دانه عقد ایلمسی باعث تسمیه در اوزم واراك ونطم اغاجلرینك صالقمی کبی التعقید

تفعیل

تفعیل وزننده بك دوکملك یاخود چوق دوکملك معناسنه در وبرنسنه یی قوینجه قدر قیناد وب قوامه کتورمك
معناسنه در تقول عقدت العسل اذا اغلیته حتی غلظ وبنا وعمارتی معقود ایلمك معناسنه در تقول عقدت
البناء اذا جعلت له عقودا ای طاقات کما ذکر الاعقاد همزه نك کسریله بودخی نسنه یی قیناد وب قوامه
کتورمك معناسنه در تقول اعقدته ای اغلیته حتی غلظ الاستعقاد دیشی خنزیر کوسنومك معناسنه در
یقال استعقدت الخنزیرة اذا استحرمت المعقد محدث وزننده ساحر وجادویه اطلاق اولنور نفث عقده
ایلدیکیچون تقول اعوذ بالله من شر المعقد ای الساحر المعقد معظم وزننده غامض ومشکل کلامه اطلاق اولنور
تعقید لفظی وتعقید معنوی بوندن مأخوذدر یقال کلام معقد ای غامض التعقد تفعل وزننده برنسنه قویلوب
قوام بولمق معناسنه در یقال تعقد الدبس اذا غلظ وبرنسنه یاپلمش قبوکری طرزنده اولمق معناسنه در یقال
تعقد قوس قزح اذا صارت کعقد مبنی وتعقد فی البئر ایچریسی طاشله اورلمش قویینك اشاغیسنده اولان طاشلری
چقوب یوقریسی دبنده صوایر کلجك یره کیرمکدن عبارتدر الاعتقاد اعتقاد وزننده ومرادفیدر که دوکملمك
معناسنه در بومناسبتله برنسنه یه کوکل بغلمق معناسنه مستعملدر که قلب اکا قرار داده اولوب تمکن قلمقدن
عبارتدر یقال اعتقد کذا ای عقد علیه القلب واول ربط قلب ایلدیکی شیئه عقیده اطلاق اولنور هاء اسمیله
واعتقاد عقار وچفتلك وسائر مال وعلاقه کسب وپیدا ایلمك معناسنه درکه عقده مذکوره دندر یقال اعتقد الرجل
ضیعة ومالا اذا اقتناهما التعاقد تعاهد وزننده ومرادفیدر که عهد لشمکدر یقال تعاقدوا اذا تعاهدوا
وکوپك چفتلشدکدنصکره بری برینه بغلنمق معناسنه در دیشینك منبسی پك لزوجتلی اولدیغندن یاپشوب
ارککنك آلتی شیشورمکله کلیدلنور دیرلر یقال تعاقدت الکلاب اذا تعاظلت المعقود رأی ثابت معناسنه
مستعملدر یقال ماله معقود ای عقد رأی المعقاد بونجق دیزیسنه دینور که اطفالك بوینلرینه تعلیق ایدرلر
عقدان عثمان وزننده فرزدق نام شاعرك لقبیدر بودور اولدیغیچون ملقب اولمشدر العکدة عمده وزننده
قویروق صوقنده اولان یوج کمکنه دینور که مرجمك مقداری برکمکدر عصعص دخی دیرلر فاتحة خلقت آدم
وخاتمهٔ فناء وعدم اولدیغی مرویدر وعکده زور وقوت معناسنه در یقال به عکدة ای قوة وکلرابنه دینور
جحر الضب معناسنه العکدة فتحاتله آغزده لسانك کوکنه دینور وجوفده یورکك کوکنه دینور وشول قوش یلکنه
دینور که اتمك طبخ ایدنلر آنکله اتمکه جابجا نقطه طرح ایدرلر العکد عقد وزننده برنسنه نك وسطنه دینور
یقال عکد الشیء ای وسطه وعکد مصدر اولور برخصوص امکانه کلوب تولکنی بولمق معناسنه تقول عکدنی
الامر عکدا من الباب الثانی ای امکننی وصغنمق معناسنه در یقال عکد الیه اذا لجأ الاعکاد همزه نك کسریله
بودخی صغنمق معناسنه در یقال اعکد الیه اذا لجأ المعکد مسجد وزننده صغنه جق یر ملجأ معناسنه المعکود
بر یرده علی الدوام مقیم وملازم اولان آدمه دینور وممکن وقابل اولان شیئه دینور ومحبوس کمسیه دینور ودائمی
حاضر وثابت اولان طعامه دینور العکد فتحتینله کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال عکد الضب
والبعیر عکدا من الباب الرابع اذا سمن وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال عکد به اذا لزق العکد کتف
وزننده سمو زکلره ودوه یه دینور که معنای مز بوردن وصفدر مؤنثی عکده درهایله وعکد بری بری اوزره
یغلمش قوری اغاج یغندیسنه دینور الاستعکاد بودخی کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال استعکد الضب
والبعیر بمعنی عکد وقوش قسمی برتیجی قوشك خوفندن برنسنه یه التجا ایله منضم اولمق معناسنه در یقال
استعکد الطائر اذا انضم الی الشیء مخافة الجوارح عکاد سحاب وزننده یمنده شهر زبید قربنده بر طاغ آدیدر
اهل وسکانی هنوز لغت فصیحه اوزره برقرارلردر اختلاط الحاندن احترازا ایله غربایی یانلرنده اوچ کوندن
زیاده ابوا ایلمزلر الاعتکاد افتعال وزننده بریره یاخود برایشه علی الدوام منهمک ایدوب ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکده اذا لزمه العکردة دحرجه وزننده سمورو وب قوتلنمك معناسنه در یقال عکرد الغلام اذا سمن
وقوی ومرکوب اولان دابه راکبی کرها کندی مألوف اولدقلری شیوه لرینه مضطر ایلمك معناسنه در تقول
عکردت ناقتی ای رجعت بی قبل الافها وانا کاره العکرد جعفر وزننده والعکرد برفع وزننده والعکرد
علبط وزننده والعکرود عصفور وزننده بلوغی متقارب علی قول اتلو جانلو اوغلانه دینور یقال غلام
عکرد وعکرد وعکرود ای متقارب الحلم اوسمین العکلد علبط وزننده والعکالد علابط وزننده پك قوی
سوده دینور عند البعض لامی زائده در العلد عینك فتحی ولامك سکونیله بیون سکیرینه دینور وپك قاصقی
شیئه دینور یقال شیء علد ای صلب شدید وعلد مصدر اولور صلب وشدید اولمق معناسنه یقال علد الشیء

علدا من الباب الرابع اذاصلب واشتد العلنداة عينك كسريله برموضعدر العلندی حبنطی وزننده مطلقا بوغون وغليظ اولان شيئه دينور عينك ضميله ده لغتدر ومبشه اغاجی نوعندن مغيلان كبی براغاجك اسميدر مفردی علنداة وجمعی علاندكلور وضمتينله علندی دخی ديرلر العلادی عينك ضميله فرادی وزننده باوز وشديد دوه يه دينور العلود عينك كسريله قتول وزننده بيوك نسنه يه دينور كبير معناسنه ورزانت ووقار صاحبی سيد وسركرده يه دينور يقال هو علود ای سيد رزين وقور العلودة هايله سركش آتلره دينور واول آتلره دينور كه اكسه سندن سورلمدكجه يدلمیه ويك قوجه دوه يه دينور الاعلنداء اسرنداء وزننده دوه غليظ وشديد اولمق معناسنه در يقال اعلندی الجمل اذاغلظ واشتد المعلندد عندماده سنده مرسومدر العلودة دحرجه وزننده بركسه يرنده دائمی ثابت اولمق معناسنه درشويله كه بركسه تحريكنه قادر اولميه يقال علود الرجل اذالزم مكانه فلم يقدر احد علی تحريكه الاعلوّاد اجلوّاز وزننده برآدمك وجودی غليظ وشديد اولمغله آغر اولمق معناسنه در يقال اعلوّد الرجل اذاغلظ واشتد ورزن العلكد زبرج وزننده عجوز داهيه يه دينور ظاهر اداهيه صفت كاشفه در وبودور وششمان كوزه خوار ايشه يرامز قاری يه دينور العلكدّ قرشب وزننده ايج ياغنه دينور العلكد علبط وزننده يك قوی سوده دينور العلكد جعفر وزننده والعلكد زبرج وزننده والعلكد علبط وزننده والعلاكد علابط وزننده غليظ شيئه دينور العلنكد سفرجل وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور العلمادة والعلماد عينلرك كسريله اوزرنده اكرلمش ايلكی يومق ايده جك شيئه دينور جمعی علامده وعلاميدكلور العلهدة دحرجه وزننده جوجغك غداسنی كوزل ايدوب خوشجه تربيه وتغديه ايلك معناسنه در تقول علهدت الصبی اذا احسنت غداءه العمود ثمود وزننده معروفدركه ديرك دينور ستون معناسنه جمعی اعمده كلور وعمد كلور ضمتينله وعمد كلور فتحتينله وبو قصد معناسندن مأخوذدر وعمود القوم برقومك قوام اموری اولان سيد ومهتر ينه اطلاق اولنور يقال هو عمود قومه ای سيد هم وعمود السيف قليجك صرتنده اولان اوزون اوزون طريقه يه اطلاق اولنور كه بعض قليجده اوج دانه اولور اوجنه قدر چكيلور وعمود الجيش سرعسكره وسپهسالاره اطلاق اولنور رئيس العسكر معناسنه بعض نسخه ده رسيل العسكر عنوانده مرسوم اولمغله عسكرك طليعه سی وچرقه جيسی ديمك اولور وعمود البطن انسانك كوكسنده رهابه ديدكلری دل كبی كمكدن كوبكك اشاغيجه سنه قدر ممتد اولان طمره اطلاق اولنور علی قول آرقه يه اطلاق اولنور كه بطنك قوامی ومداراسا كيدر اساسده قول ثانی ملتزمدر وعمود الكبد برطمردر كه جكری سقی ايدر پس ماسار يقا طمری اوله جقدر زيرا اطباء ديرلر كه اخلاط اربعه كه صفرا وسودا ودم وبلغمدن عبارتدر صورت تكوّنی بووجه اوزره دركه اكل وشرب اولنان نسنه معده ده بعد الهضم صافيسی اطراف معده ده منشعب ماسار يقا تعبير اولنان خرده طمرلر اعانه سيله آق جكره واصل وآنده تكرار طبخله هضم اولدقدنصكره صافيسی قان اولوب جميع اعضايه غدا وقوت اولمق ايجون تقسيم اولنور وجكرده حين طبخده اسفله رسوب ايدن تفلی سودا اولوب اوزرنده حاصل وبخته كوپوك صفرا وآنك فوقنده خام كوپوك بلغم اولور انتهی وعمود السنان بلمانك ايكی اغزينك اورته سنده تو سكيجه چكيلن اوزون طمره اطلاق اولنور وعمود الاذن قولغك معظم وقوامنه اطلاق اولنور كه كرتلكی اوله جقدر وعمودك حزين واندوهنا كه اطلاق اولنور كويا كه شدّت حزنندن ستون كبی بی عقل وجان اولوب ياخود قيام وقعوده مجالی اولمامغله برنسنه يه طيانه رق قيام وقعود ايدر اولديغنه مبنی درتقول رأيته عمودا ای حزينا شديد الحزن وعمود الظليم دوه قوشنك اياقلرندن عبارتدر عمود البئر اوزرينه چرخ وضع ايتدكلری ايكی طرفلو ميلردن عبارتدر وعمود السحر بحر وزننده يورك طمرينه اطلاق اولنور كه وتين ديدكلريدر وعربلر اعتماد ايتدكلری وجه اوزره رأی وتدبيرلرنی تقرير وتقويم ايلملريله مصلحتك سمت راستنه سلوك ايتديلر ديجك يرده استقاموا علی عمود رأيهم ديرلر علی وجه يعتمدون عليه معناسنه العميد اميروزننده بودخی برقومك سيد وذيشاننه دينوركه امور ومصلحتلرنده عمد ومقصدلريدر العماد كتاب وزننده طيانه جق نسنه يه وديركه دينور وعمود كبی رئيس عسكره ياخود رسيل عسكره دينور وابنية رفيعه يه دينور مفردی عماده درهايله بومعناده عماد مذكر ومؤنث اولور وعربلر فلان طويل العماد ديرلر زائرين ومسافرينه منزلی علامتلو ونشانلو اولمغله سائرلرندن متعين وممتاز ديمكدن كنايه ايدرلر كويا كه چادرينك ديركك اوزونلغيله خاندانلغی اراده ايدرلر واهل اخبيه يه كه حشم نشينلردر اهل العماد اطلاق ايدرلر علی قول اهل العماد ابنية رفيعه اصحابيدر العمدة زبده وزننده والعمدان سلطان وزننده رئيس العسكر ياخود رسيل العسكر معناسنه درعمود وعماد كبی نته كه ذكر اولندی وعمده اعتماد اولنه جق شيئه دينور العمد حمد

وزننده سقف وخيمه وديوار مقوله سنه ديرك قومق معناسنه در يقال عمد السقف عمدا من الباب الثانی اذا اقامه بعماد وقصد ايلك معناسنه دركه سهو وخطا مقابليدركه شروع ايلديكی كاری جدّ ايله ملحوظ ومقصود ايلكدن عبارتدر يقال عمد للشیء اذاقصده ومرض مريضی زبون ودردناك ايلمك معناسنه در يقال عمد المرض فلانا اذااضناه واوجعه وثقلت ويرمك معناسنه در يقال عمده اذافدحه ودوشورمك معناسنه در يقال عمد الشیء اذا اسقطه وبركسيه عمود ايله اورمق معناسنه در يقال عمده اذاضربه بالعمود وبرآدمك عمود بطننه اورمق معناسنه در يقال عمد فلانا اذاضرب عمود بطنه ومحزون ايلك معناسنه در يقال عمده اذا احزنه وتعجب معناسنه استعمال اولنور تقول انا اعمد منه ای اتعجب مترجم ديركه ابن فارس فقه اللغه ده عربلرك اعمد من سيد قتله قومه كلاملرنده اعمد كلمه سنك معناسی هنوز معلوم اولمدی ديمشدر مؤلفك تفسيرينه كوره تعجب معناسنه اولور ونهايه ده عجب معناسنه ده اولديغی مصرّحدر انتهی وعربلر اول ايشی بن جدّ ويقين جهتيله ايشلدم ديجك يرده فعلته عمدا علی عين وفعلته عمد عين ديرلر قال الشارح قال الصغانی وهذا احتراز ممن يری شبحا فيظنه صيدا فيرميه فانه لايسمی عمد عين لانه انما تعمد صيدا علی ظنه الاعماد همزه نك كسريله بودخی سقف وخيمه مقوله سنك آلتنه ديرك وضعيله طوردرمق معناسنه در يقال اعمد السقف اذا اقامه بعماد الانعماد انفعال وزننده آندن مطاوعدر ديركه آلتمق معناسنه در يقال اعمد الجدار فانعمد التعمد تفعل وزننده بودخی برايشی قصد ايلك يعنی جدّ وعزيمتله شروع ايلمك معناسنه در يقال تعمد الشیء اذا قصده العمد فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال عمد الرجل عمدا من الباب الرابع اذاغضب آنفا ابن فارسك نقل ايتديكی كلامه نهايهٔ ابن اثيرده مصادفه اولندی مكر كلام مزبور ابوجهل ملعونك ايمش ابن مسعود حضرتلری مسفوری قتل ايدركن تفوّه ايلمش ابن اثير تعجب معناسيله وبعضلردن غضب ياخود توجع معناسيله بيان ايلمشدر انتهی وعمد برنسنه يه دوام وجهيله ملازمت ايلك معناسنه در يقال عمد به اذالزمه ودوه نك اورجی چوق بنمكدن ناشی طشره سی صاغ وله رق ايچريسی دردناك اولمق معناسنه در يقال عمد البعير اذا انفضخ داخل سنامه من الركوب وظاهره صحيح وطپراق يغموردن يك اصلانمق معناسنه در يقال عمد الثری اذابلله المطر حتی اذاقبضت عليه تعقد لنداوته يعنی طپراق يغموردن شول درجه ده اصلاندی كه آلوب صقسه لر طورطوب اولور وعمد دابه يه چوق بنمكدن ايكی قينا قلرقباروب دريلری صيرلمق معناسنه در يقال عمدت الدابة من الركوب اذاورمتا واختلجتا عمد الثری كتف وزننده ياش طپراقلو مكان ديمكدر بونكله كثير الاحسان اولان آدمه كنايه ايدرلر يقال فلان عمد الثری ای كثير المعروف المعمود والعميد اميروزننده والمعمد معظم وزننده درد عشق ومحبتدن زار وزبون اولان آشفته حاله اطلاق اولنور يقال رجل معمود وعميد ومعمد اذا كان قدهدّه العشق ومعمد آلتنه ديرك وضع اولنمش سقف وخيمه مقوله سنه وصف اولور يقال خباء معمد ای منصوب بالعماد وبرنوع قماش آلاجه سنه دينور كه نقش وزمانی اوزون اوزون عمود هيئتنده اوله يقال وشی معمد وهو ضرب منه ای علی هيئة العماد العمدّ عتلّ وزننده والعمدانیّ عتلانیّ وزننده اتلوجانلو كوجلو قوتلو كنج ايرسنه دينور مؤنثی هايله در يقال غلام عمدّ وعمدانیّ وجارية عمدّة وعمدّانية ای شاب ممتلیء شبابا المعمودية تخفيف يا ايله نصاری طائفه سنه مخصوص برصواسميدركه يكی طوغمش چوجقلرنی اكا طالدررلر بوعمل سائر طائفه نك ختانلری منزلنده دركه ختان آنلره موجب تطهير اولديغی كبی عمل مزبور دخی نصاری آيينلرنده مدار طهارتدر مترجم ديركه معموديه كلمه سی معمو ذيث معربيدركه ذال معجمه ايله درعبرانيده طهارت معناسنه درنصاری طائفه سنك هركليسا ومناسترلرنده مرمردن مبنی برحوض اولمغله كشيش برتنها وقتده آنی صوايله طولدروب ايچنه طوز ياخود بلسان ياغی القا ايدرتا كه تعفننه مانع اوله پس بركسه تنصر ايلدكده بعض اعيان نصاری محضرنده كشيش بدكبش اول كسه يی قرشوسنده اقامت واول صويه بعض انجيل آيتلرنی قرأت ايلدكدنصكره لسانلرنجه اوليوس ايله يعنی تثليثه دائر بعض اعتقادات باطله ايله اكا اقرار وتنبيه اولدخی تلقیء بالقبول ايدوب بعده اول صودن اخذ ومرسومك اوزرينه ايشته بن سنی اب وابن وروح القدس اسميله تغطبس وتطهير ايده بورم بولمرشاهد اولسونلر ديه رك اول صوبی آنك اوزرينه صب ايلدكدنصكره برمنديل ايله مسح ايدر وچوجقلری ولادتلرينك سكزنجی كونی تغطبس ايدرلر پدر ومادرلری چوجغی آلوب كشيش حضورينه كتوررلر كشيش دخی ذكر اولنان هذيانی تقرير ايلدكجه بالوكاله پدر ومادری تصديق وقبول ايدرلر واول صوبی طوز ياخود بلسان تعفندن حفظ ايلكله عدم تعفنی كشيشك بركتنه عزو ايدرلر بودخی ايقاد قنديل كبی شعبدهٔ رهبانيه دندر انتهی

وادیٔ عمد هادیٔ حمد وزننده حضرموت ترابنده بروادی آدیدر التعمید تفعیل وزننده سیل صویی ایرکلك
ایچون اوکنی طوتمق معناسنه‌در تقول عمدت السیل اذاسددت جریته بتراب ونحوه حتی یجتمع فی موضع الاعتماد
افتعال وزننده طیانمق معناسنه‌در یقال اعتمد علی الشیٔ اذااتکأ وفلان کسه‌یتون کیجه اصلاطورمیوب صباحه‌قدر
سوروب کندی دیمجك برده اعتمدلیلته دیرلر کویا که تمادلیلی عماد اتخاذ ایلمشدر المعمد مکرم وزننده والعمدان
جلبان وزننده اوزون شیئه اطلاق اولنور عورالعماد غین معجمه‌نك فتحیله مکه‌یه قریب بنوسلیم یوردنده
برموضعدر عمادالشبی شین معجمه‌نك فتحی وقصرایله مصرده برموضعدر العمادیه موصل شمالیسنده برقلعه
آدیدر عمودغریفه غین معجمه‌نك کسری ورانك سکونیله غنی قبیله‌سی ارضنده برطاغك آدیدر عمود المحدث
معظم وزننده محارب قبیله‌سی یوردنده برصودر عمود سوادمه مغربده واقع برطاغدرکه جمله طاغلردن اطولدر
عمودالحفیرة حائك فتحیله برموضعدر عمودالبان وعمود السفح ایکی اوزون ویوکسك طاغلردرکه تپه‌لرینه
ایچق قوش قسمی چیقه‌بیلور عمود الکود کافك فتحی وواوك سکونیله بنوجعفر یوردنده برصودر العمرد
عملس وزننده اوزون شیئه دینور وقوی اولوب چتین خویلو اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عمرد ای شرس
الخلق قوی وخبیث موذی قورده دینور وخبیث وداهیه اولان کسه‌یه دینور وشول صوی واصیل اولان دوه‌یه
دینورکه راحله اتخاذ ایدرلر وعمرد وعلة بن شراحیل نام کسه‌نك فرسی اسمیدر ومشرح ومخوس وجد وابضعه
نام کسه‌لرك قرقرنداشلری اسمیدر مزبورلره سیدانام علیه السلام حصرتلری لعن ونفرین ایلدیلر العنجد
جعفر وزننده والعنجد قنفذ وزننده والعنجد جندب وزننده قوری اوزمه دینور علی قول برنوعنه یاخود
سیاه اولانه دینور یاخود کتزو کوتو اولانه دینور العنجدة دحرجه وزننده یاش اوزم عنجدا اولمق معناسنه‌در
یقال عنجد العنب اذاصار عنجدا المعنجد اسم فاعل بنیه‌سیله طارغین وتیزمشرب آدمه دینور یقال رجل
معنجد ای غضوب حدید عنجد وعنجده اسامیدندر جوهری بوماده‌یی وهمندن ناشی نه ثلاثی ونه رباعی
اوله‌رق ذکر ایلماشدر لکن جوهری عندماده‌سی عقبنده مزید ثلاثی اوله‌رق ذکر ایلمکله مؤلفك توهمی نابجادر
العنود قعود وزننده طوغری یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال عند عن الطریق وعند وعند عنودا من الباب
الاول والرابع والخامس اذامال وطمردن قان کسلمیوب متصل آقمق معناسنه مستعملدر یقال عندالعرق اذاسال
فلم یرقأ وطوار سوریدن آیریلوب یالکزجه اوتلامق معناسنه مستعملدر یقال عندت الناقة اذارعت وحدها
وبرآدم حقی بیله‌رك رد ومخالفت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عندالرجل اذاخالف الحق ورده عارفابه اساسك
بیانته کوره بومعنایه موضوع عدرماعداسی بوندن متفرعدر الاعناد همزه‌نك کسریله بودخی طمردن قان دیکلمیوب
متصل آقمق معناسنه‌در یقال اعند العرق بمعنی عند وپیدرپی قوصمق معناسنه‌در یقال اعند فی قیئه اذااتبع بعضه
بعضا وبرآدمه موافقت جهتیله معارضه ایلمك معناسنه‌درکه آنك ایشلدیکی ایشلمکدن عبارتدر مبارات
دخی بومعنایه‌در یقال اعندفلانا اذاعارضه بالوفاق ومخالفت جهتیله‌ده معارضه ایتمك معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال اعند فلانا اذاعارضه بالخلاف مصباحده بومعانده عنوانیله مرسومدر العنید امیر وزننده والعاند
شول کسه‌درکه حقی بیله‌رك خلافنی ایشلراوله ترکیده اونکو تعبیر اولنور کفرعنادی بوندندر وعاند دائما یولدن
صپان دوه‌یه اطلاق اولنور جمعی عند کلور رکع وزننده المعاندة مفاعله وزننده مفارقت ومجانبت معناسنه‌در
یقال عانده اذافارقه وجانبه ومعانده وعناد برآدمه مخالفتله معارضه ایلمك معناسنه‌در یقال عانده معانده
وعنادا اذاعارضه بالخلاف وبرشیئه ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال عانده اذالازمه عند عینك حرکات
ثلاثی ونونك سکونی ودالك فتحیله براسمدرکه مکان قرب وحضوره دلالت ایدر حسی وکرك معنوی اولسون ترکیده
آندن قتنده ایله وفارسیده نزد ایله تعبیر اولنور وبوظرف غیرمتمکندر مقتضای اضافت اوزره زمانی اولوروا کا حروف
جاره‌دن ایچق من حرفی داخل اولور تقول جئت عندطلوع الشمس وجئت من عنده وکاه اولورکه ظرف اولمه‌رق
استعمال اولنور یقال عندی کذافیقال ولك عندبارفع وکاه اولورکه آنکله قلب ومعقول اراده اولنور یعنی کاهجه
حضورقلبی‌یه دلالت ایدرکه اعتقاد معناسنه استعمال اولنور تقول عندی کذا ای فی قلبی واعتقادی کذا وکاهجه
معقولده یعنی حضور حسی‌یه ظرف اولدیغی کبی حضورمعنوی‌یه‌ده ظرف اولور یقال عنده خیراوشر وکاه اولورکه
آنکله اغرا اولنور یعنی اسم فعل امراولور اغرا وتحضیض معناسنه تقول عندك زیدا ای خذه ولاتقل الی عنده
والی لدنه یعنی بوایکی کلمه‌یه وجه‌مسر ود اوزره من حرفی مخصوص اولمغله الی حرفیله لحن وخطادر حریری
درةالغواصده بووجه اوزره تحقیق ایلمشدرکه عندکلمه‌سنه حروف جاره‌دن همان من حرفی داخل اولورز برامن ام

حروف جاره‌در وهربابك ام واصلی اولان کلمه ایچون مخصوص مزیت وامتیاز اولدیغی درکاردرنته که مکسور
اولان ان کلمه‌سنك خبرینه لام دخولیله ممتاز اولوب وافعال ناقصه‌دن کان کلمه‌سنك خبری فعل ماضی اولمغله
متعین اولدی وعند کلمه‌سی ملك وحکم وفضل واحسان معنالرینه‌ده استعمال اولنور انتهی وعند کلمه‌سی
کذلك عینك حرکات ثلاثیله ناحیه معناسنه‌در العند فتحتیله جانب معناسنه‌در یقال جاء من عنده ای من جانبه
العنود صبور وزننده یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور یقال سحابة عنود ای کثیرة المطر وشول قمار اوقنه
اطلاق اولنورکه سائر اوقلرك جهتلرینه مغایر نصیبلو ظهور ایلیه العندأوة همزه بابنده ذکر اولندی
العندد جندب وزننده والعندد قنفذ وزننده چاره معناسنه‌درکه آندن خلو وافتراق ممکن دکلدر
تقول مالی عنه عندد وعندد ای بد وافتراق وعندد جندب وزننده حیله ومحیص معناسنه‌در تقول لیس لی فیه عندد
ای حیلة ومحیص وقدیم معناسنه‌درکه چوقدانکی شیئه دینور یقال شیٔ عندد ای قدیم المعلندد
اسم مفعول بنیه‌سیله بودخی چاره معناسنه‌در تقول مالی عنه معلندد ای بد وخلو وطریق وسبیل معناسنه‌در تقول
مالی الیه معلندد ای سبیل المعلندد اسم فاعل بنیه‌سیله صو واوتلاق اثری اولمیان قیراراضی‌یه دینور الاستعناد
قیٔ وغثیان غلبه ایلمك معناسنه‌در یقال استعنده القیٔ اذاغلب علیه وسرکش دوه وآت مقوله‌سی یولاری وباغی
اسلیوب زورلمق معناسنه‌در یقال استعند البعیر والفرس اذاغلبا علی الزمام والرسن وخلق اراسنه کیروب دکنکله
هرکسه چالوب اورشدرمق معناسنه‌در یقال استعند عصاه اذاضرب بها فی الناس وبرکسه حیا ایتمکسزین ناس
اراسنده زنا ایلمك معناسنه‌در یقال استعند الذکر اذازنی به فیهم ذوی العقول اولان بونی ارتکاب ایلمامکله آکته
اسناد اولندی واستعناد طلوم برطرفه اکوب ایچنده اولان شیٔی آغزندن ایچمك معناسنه‌در یقال استعند السقاء
اذاخنثه فشرب من فیه وقصد وآهنك ایلمك معناسنه‌در یقال استعند فلانا اذاقصده عناد وعناده عینلرك
فتحیله اسماء رجالدندر عنده حمزه وزننده بنو مهره‌دن برخاتوندر علقمة بن سلمه‌نك والده‌سیدر العوبند
درهم وزننده بنو خدیج جماعتنه مخصوص برقریه‌در وبنو عمرو بن کلاب وبنو نمیر جماعتلرینه مخصوص برصودر
عنقود زنبور وزننده براکوزك علمیدر وصالقم معناسنه اولان عنقود عقد ماده‌سنده ذکر اولندی مؤلف
بونکله اولك خماسی وثانینك مزید ثلاثی اولدیغنه اشارت ایلمشدر العنکد جعفر وزننده‌یك نسنه‌یه دینور
واحمق کسه‌یه دینور یقال رجل عنکد ای احمق العود والعودة عینلرك فتحیله والمعاد میمك فتحیله کیرو
دونمك رجوع معناسنه‌در یقال عادالیه یعود عودا وعودة ومعادا اذارجع مؤلفك بصائرده بیانته کوره منصرف
اولدیغی نسنه‌یه‌نه رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر واول بالذات یابالقول یاخود بالعزیمة اولور واشبو اولتعودن
فی ملتنا الآیه کریمه‌سی لتصیرن الی ملتنا عبارتیله تفسیر ایلمشدر زیرا عربلر عاد علی من فلان مکروه دیرلر صارمنه
الی معناسنه وبومجازکونی اولور لکن بیضاوی تغلیبه حمل ایلمشدرکه جماعت واحد اوزره مغلبدر حضرت
شعیب ایله قومی مخاطب اولمشدر انتهی وعود صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال عاده اذاصرفه ورد ایلمك
معناسنه‌در یقال عادالسائل اذارده وعود وعیاد وعیاده عینلرك کسریله خسته خاطرنی صورمغه وارمق معناسنه‌در
مرة بعداخری وارلدیغیچون یقال عادالمریض عودا وعیادا وعیادة اذازاره وعود عائد لفظندن جمع اولور صحب
وصاحب کبی وعود برنسنه‌یی نوبت بنوبت ایشلمك معناسنه‌درکه عادت ایدنمك تعبیر اولنور یقال عادالشیٔ
اذااتاه به ای صیره عادة وبرایشه ایکنجی دفعه‌ده بشلمق معناسنه‌درکه تکرار ایلمك تعبیر اولنور یقال عاده اذ ابدأه
ثانیا قال الشارح ومنه * بدأتم فاحسنتم فاثنیت جاهدا * فان عدتم اثنیت والعوداحمد * وعود قوجه دوه‌یه وقوجه
قیونه اطلاق اولنور کندیلرك عمل وسیره معاودتلری یاخود کندیلره سنینك معاودتی اعتبارینه مبنی‌در بونك جمعی
عیده وعوده کلور فیله وزنلرنده یاء کسره مجاورتنه مبنی‌در وعود قدیم اولان یوله اطلاق اولنور معاودهٔ سلاك
اعتباریله وبونلر وصف بالمصدردر یقال اخذعودالطریق ای قدیمها وعود ابی بن خلف وابوربیعة بن ذهل
نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر وعود سیادت قدیمه‌یه اطلاق اولنورکه اباعن جد خاندان قدیم اولمقدن عبارتدر
ناسك خانمانلرینه معاودتی یاخود سیادتك نسللرینه معاودتی اعتباریله‌در یقال له عود السود دای قدیمه وعربلر
برکسه کندیکی یردن قطعا فصل وتراخی ایتمکسزین همان ایزی اوزره عودت ایلسه رجع عودا علی بدء ورجع
عوده علی بدئه دیرلر وبونلر عائدا ثانیا دیمك‌درنته که وحده متوحدا سبکنده‌در وکندیکك یرده مکث ایتمیوب ینه
عودت ایدرسن دیمك یرده لك العود والعواد بالضم والعودة دیرلر وفی المثل * زاحم بعود اودع * ای استعن علی
حربك بالمشایخ الکمل عود دوجه مذکور اوزره یاشلو دوه‌یه دیمکله بوراده مراد سالخورده آدملردرانلر تجربه کار وامور

دیده اولمغله محاربه خصوصنده کامل پیرلک رأی وتدبیرلرندن استعانتده مزاحمه واهتمام ایله یاخود محاربه
قیدندن فراغت ایله دیمکدر * کارها راست کند مردم دانا بسخن * که بصد لشکر جرّار میسر نشود * العیاد کتاب
وزننده عیادهٔ مریض معناسنه درکه ذکر اولندی وعود کبی برایشه دفعهٔ ثانیه ده یعنی تکرارا بشلمق معناسنه در یقال
عاد الشیء عودا وعیادا اذا بدأ ثانیا العوادة عینک ضمیله بودخی عیادهٔ مریض معناسنه مصدردر وعود ورجوع
معناسنه در وجماعت طعامدن فارغ اولدقدنصکره برآدمه مخصصا اعاده اولنان طعامه اطلاق اولنور مثلا طعام
عقبنده وارد اولان مهمانه خاصة اعاده اولنان طعام کبی یقال جاء له بالعوادة وهی ما اعید علی الرجل من طعام
یخص به بعد ما یفرغ القوم العوّاد قطاع وزننده والعوّد رکع وزننده عود کبی بونلرده عائدک جمعیدرکه
خسته یه عیادت ایدنلردر المعود مقول وزننده والمعوود اصلی اوزره عیاده سنه کلدکلری خسته یه دینور
الاعتیاد افتعال وزننده برنسنه یی عادت ایدنمك معناسنه در یقال اعتاد الشیء اذا انتابه ای صیره عادة لنفسه العود
عینک ضمیله خشب معناسنه درکه شجردن کسلمش اغاجدر برنده ینه عودت ایده جکی اعتباریله در جمعی عیدان
کلور واعواد کلور وبو مناسبتله خاصة لاغوته دیدکلری سازه اطلاق اولنمشدر کذلك تبخیر ایلدکلری عود اغاجنه
اطلاق اولنمشدر ودل دینده اولان ککه اطلاق اولنور العوّاد شدّاد وزننده لاغوته چلان سازنده یه دینور
العودان تثنیه بنیه سیله سیدانام علیه السلام حضرتلرینک منبر منوّر وعصای مکرّملرینه اطلاق اولنور امّ العود
عینک ضمیله اشکنبه اوجنده شیردان دیدکلری نسنه نک کنیه سیدر عاد صار معناسنه درکه افعال ناقصه دندر
یقال عاد کذا ای صار مترجم دیرکه بو مجازکونی اولوب بعده افعال ناقصه جمله سنه الحاق ایلدیلر رجع وزار معناسنه
اولورسه فعل تامّ اولور عاد داد وزننده سلفده برقبیله اسمیدرکه هود علیه السلام قومیدر پدرلری اسمیله مسمادر
قوم وقبیله تأویلیله منصرف وغیر منصرف اولور وعاد خلق معناسنه استعمال اولنور تقول ما ادری ای عاد هو ای
ای خلق عاد بوراده غیر منصرفدر العادیّ یای نسبتله قدیم شیئه اطلاق اولنور کویا که عاد قومنه منسوبدر
بئر عادیه بونلدرکه صکره دن حفر اولنموب قدیمدن قلان قویی اوله جقدر العید عینک کسریله برآدمه
معتاد ومألوف اولان شیئه دینورکه کیدر کیدر ینه کلور همّ ومرض وحزن وسائر حالات کبی وجمعیت ناس اولان
یوم معروفه دینورکه بیرام تعبیر اولنور سنه ده ایکی کرّه ایدر بری بعد الصوم که عرفه سی عرفیدر وبری اضحیه درکه
عرفه سی شرعیدر عودتدن یاخود عادتدن مأخوذدر شارحک بیاننه کوره جمعی اعیاددر خشب معناسنه اولان عودک
جمعنه ملتبس اولمامق ایچون یا یه ابدال اولندی وعید طاغ اشجارندن برشجر آدیدر وبرمعروف ارککد دوه نک اسمیدر
نجائب عیدیه آنک نسلندندر یاخود عیدیّ بن ندغیّ بن مهرة بن جیدان یاخود عاد بن عاد یاخود عادی بن عادی
نام کسنه یاخود بنو عید بن الآمری جماعتنه منسوبلردر التعیید تفعیل وزننده بیرام ایلمك معناسنه در
یقال عید القوم اذا شهدوا العید العیدان عینک فتحیله اوزون خرما اغاجلرینه دینور مفردی عیدانه در
رسول انام علیه السلام حضرتلرینک کیجه لر اوردك مثابه سنده قوللندقلری چناق اول نوع اغاجدن ایدی
وعیدان برموضع آدیدر وبر رجل اسمیدر المعاد میمک فتحیله مصدردرکه ذکر اولندی ومعاد اسم مکان اولور
عالم آخرته اطلاق اولنورکه مرجع ومصیردر وحجّ شریفه ومکهٔ مکرّمه یه وجنت اعلایه اطلاق اولنور وبکلیهما
فسّر قوله تعالی انّ الذی فرض علیك القرآن لرادّك الی معاد اصل معاد عودت اولنه جق مکانه دینور
مرجع معناسنه ووارله جق یره دینورکه صیرورتدندر مصیر معناسنه العائدة فائده وزننده معروف واحسانه
وصله وعطیه یه اطلاق اولنور وعطف وشفقته اطلاق اولنور ومنه یقال فلان کثیر العائدة ای المعروف والصلة
والعطف وفائده ومنفعت معناسنه مستعملدر ومنه یقال هذا اعود علیك ای انفع التعوید عواده دیدکلری طعام
مذکوری اکل ایلمك معناسنه در یقال عوّد الرجل اذا اکل العوادة وبرآدمه برنسنه یی معتاد ایتدرمك معناسنه در یقال
عوّده ایاه اذا جعله یعتاده ودوه قوجه مق معناسنه در یقال عوّد البعیر اذا صار عودا العادة دأب ودیدن
معناسنه درکه توره تعبیر اولنور عاد وعید کسر ایله جمعیدر یقال له عادة حسنة ای دیدن التعوّد تفعل وزننده
والمعاودة والعواد عینک کسریله برنسنه یی عادت ایدنمك معناسنه در یقال تعوّد الشیء وعاوده معاودة وعوادا
اذا جعله من عادته الاعادة افاده وزننده بودخی برشیئی عادت ایدنمك معناسنه در یقال اعاد الشیء بمعنی تعوّد وکیرو
دوندرمك معناسنه در یقال اعاده الی مکانه اذا ارجعه وتکرار ایلمك معناسنه در یقال اعاد الکلام اذا کرّره الاستعادة
عادت ایدنمك معناسنه در یقال استعاد الشیء بمعنی تعوّد وبرکسنه دن برفعلی ینه ایشلمکی طلب ایلمك معناسنه در
یقال استعاده اذا سأله ان یفعله ثانیا وبرکسنه دنك عودت ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استعاده اذا سأله ان یعود

المعاود اسم فاعل بنیه سیله برنسنه یه مواظب ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور دائما کاعودتی اعتباریله در
وبطل وبهادر آدمه اطلاق اولنور کرّ وحمله ده معاوده سنه مبنی در المعید میمک ضمیله مطیق وتوانا آدمه اطلاق
اولنور وبالدفعات ناقه لره آشان ارکك دوه یه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وامور آشنا وکارآکاه مجرّب
وحاذق آدمه اطلاق اولنور یقال هو معید ای عالم بالامور حاذق مترجم دیرکه مدرّسین اصطلاحنده معید تعبیری
اعاده دن مأخوذدرکه درسنی طالب علمه بردخی تقریر وتذکیر ایدن کسنه در اول طالبه مضاف دیرلر ومصرآتی کبی
کرکی کبی تعلیم وتأدیب اولنمش رام وذلول آته مبدیء ومعید اطلاق ایدرلر یقولون فرس مبدیء ومعید وهو الذی
قد ریض وذلل وادّب نه طرفه اجاله اولنسه همان دلخواه اوزره جولان ایلدیکی ملاحظه سنه مبنی در وبالدفعات
غزا وجهاد ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مبدیء معید اذا کان قد غزی مرّة بعد مرّة وشول آدمه اطلاق
اولنورکه طورا بعد طور امور واحواله تجربه سی سبق ایلمش اوله یقال فلان مبدیء معید اذا کان قد جرّب الامور
مرارا المتعید متسید وزننده ظلوم وستمکار کسنه یه اطلاق اولنور یقال هو متعید ای ظلوم وطارغین آدمه دینور
یقال رجل متعید ای غضبان ودائما ناسه جنایت وافترا ایدن شخصه اطلاق اولنور وهر کسی وعید ایله ایعاد ایدر
اولان کسنه یه اطلاق اولنور ذوالاعواد همزه نك فتحیله غویّ بن سلامة الاسدیّ یاخود ربیعة بن مخاشن یاخود
سلامة بن غوی نام کسنه نك لقبیدر مزبورك مضر قبیله سی اوزره موظف ومعین خرجی اولمغله بهرسنه کندیسنه
ادا ایدرلر ایدی وقتا که پیر ناتوان اولدقده تسکره اوزره وضع وتابوت کبی اموزلرینه آلوب میاه عربی دور ایده رك وظیفهٔ
مزبوره یی جبایت ایدرلر ایدی علی قول ذوالاعواد اکثم بن صیفی نام کسنه نك جدّیّ لقبیدرکه اهل زماننك اعزّ
وامنعی ایدی سریرینه برخائف کلوب التجا ایلسه مادّهٔ خوفدن امین وبرذلیل کلسه عزیز وبرجایع کلسه شبعان
اولور ایدی عادیاء مدّ ایله سموءل بن حیا نام کسنه نك جدّیّ اسمیدر جران العود جیمك کسری وعینك فتحیله
برشاعر لقبیدر قوجه دوه نك بیونی دیمکدر عواد قطام وزننده اسم فعل امردر عد معناسنه درکه عودت ایله
دیمکدر نزال انزل معناسنه اولدیغی کبی التعاود تفاعل وزننده جنکاهدن هر عسکر کندی اوردوسنه عودت ایلمك
معناسنه در یقال تعاود وا فی الحرب اذا عاد کلّ فریق الی صاحبه العواد عینك حرکات ثلاثیله کندیسنه
عودت اولنه جق شیئه دینور ومنه یقولون عد الینا فلك عندنا عواد حسن ای لك ما تحبّ معوّد الحکماء
مروّج العلماء وزننده معاویة بن مالك نام کسنه نك لقبیدر اشبو * اعوّد مثلها الحکماء بعدی * اذا ما الحقّ فی الاشیاع نابا
بیتنی نظم وانشاد ایلدیکیچون تلقیب ایلدیلر معوّد الفتیان ناجیة الجرمی نام شاعرك لقبیدر نجدة الخارجی
طرفندن عاشر تعیین اولنان کسنه یی دوکدکده اولدخی اکابد معامله ایلمکله قلج ایله چالوب قتل واشبو * اعوّدها
الفتیان بعدی لیفعلوا * کفعلی اذا ما جار فی الحکم تابع * بیتنی انشاد ایلمکله لقب مرقومله ملقب اولدی التعید تفعل
وزننده چشم زخم اولان کسنه نظر ایتدیکی شیئه نظری طوقنمق ایچون شدّتله بدنظر ایلمك معناسنه در یقال
تعید العائن علی المعیون اذا تشهق علیه وتشدّد لیبالغ فی اصابته بعینه وخاتون اللرینی اوینادرق کدی کبی
اورتقلرینك یوزلرینه آتیلوب دشنام ودلازار ایلمك معناسنه در یقال تعیدت المرأة اذا اندرأت بلسانها علی ضرّاتها
وحرّکت یدیها عیدان السقاء عینك کسریله شاعر مشهور احمد بن حسین المتنبیّ پدرینك لقبیدر سبب تلقیبی
باب همزه ده ذکر اولندی العهد مهد وزننده وصیت ایلمك واصمرلمق معناسنه در یقال عهد الیه عهدا
من الباب الرابع اذا اوصاه وبرکسنه یه برخصوصده تقدّم ایلمك معناسنه در یقال عهد الیه فیه اذا تقدّم وعهد
موثق معناسنه درکه برکسنه یی اینانددروب اعتماد ویره جك سوزدن عبارتدر فارسیده اکابیمان دیرلر یقال بینهما عهد
ای موثق وآند ویمین معناسنه در وولیّ الامر طرفندن ولاة وحکامه تحریر اولنان مکتوبه اطلاق اولنورکه عهدنامه
تعبیر اولنور وصیت معناسندن مأخوذدر زیرا احکام شرعیه یه رعایت واحوال عباده نهج عدالت اوزره نظر ودقت
وصیتلرنی متضمن اولور وحق وحرمتی حفظ ورعایت ایلمك معناسنه در یقال عهد الحرمة اذا رعاه وحفظه
وامان وذمّت معناسنه درانکیچون دار اسلامه امان ایله داخل اولان حربی یه ذوعهد اطلاق اولنور وبرکسنه ایله
بولشمق التقاء معناسنه در تقول عهدته بمکان کذا ای لقیته وتقول عهدی به بموضع کذا ای لقائی وبیلمك معناسنه در
تقول عهدته ای عرفته وتقول الامر کما عهدت ای کما عرفت وعهد معهد معناسنه درکه برنسنه ضمننده عهد وپیمان
واقع اولمش منزله دینور تسمیه بالمصدردر وبهار موسمنده اوّل یاغان یغموره دینور وشول یغموره دینورکه بریغموردن
صکره یاغوب اوّلکی یغمورك آخرینك رطوبتنه بونك اوّلی ادراك ایتمش اوله وزمان وهنکام معناسنه در تقول
کان ذلك فی عهد شبابی وفی عهد فلان ای فی زمانه ووفاء وانجاز معناسنه در یقال عهد وعده اذا وفاه وخدای

متعالى برلمك توحيد معناسنه در ومنه قوله تعالى الا من اتخذ عند الرحمن عهدا وهو توحيد الله تعالى وعهد
ضمان وكفالت معناسنه در تقول عهد الىّ فلان فى كذا اذا ضمن المعاهدة مفاعله وزننده بركسه ايله عهد
و پيمان ايلمك معناسنه در ومنه قوله تعالى واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم الآيه المعهد مقعد وزننده
مكان عهد در شارح ديركه مطلقا محضر ومشهد ناس اولان محلده اطلاق اولنور العهدة عينك فتحيله
والعهدة عينك كسريله والعهاد كتاب وزننده بونلرده اول بهار يغمورينه دينور المعهود اول بهار
يغمورى ياغمش مكانه دينور يقال عهد المكان على بناء المجهول فهو معهود اى مطر باول مطر الوسمى
العهيدى عينك ضمى وهاء مشدده نك فتحيله سميهى وزننده والعهدان عمران وزننده بونلرده
ضمان وكفالت معناسنه اسملردر التعهد تفعل وزننده والتعاهد تفاعل وزننده والاعتهاد افتعال
وزننده برنسنه نك محافظه سنى درعهدهٔ التزام ايلمكله اصلا آندن غفلت اوزره اولميوب دائما احوالنى تفقد
ومحافظه سنى تجديد وتأكيد ايده رك كوروب كوزتمك معناسنه در يقال تعهده وتعاهده واعتهده اذا تفقده
واحدث العهد به شارح ديركه بو مطر بعد مطر معناسنه اولان عهد ماده سندن مأخوذدر ويقال تعهد
ضيعته وتعاهدها واعتهدها اذا تحفظ بها وجدّد العهد بها العهدة عمده وزننده عهد وامان تحرير
اولنمش صحيفه يه دينور كه عهدنامه تعبير اولنور كذلك بيع وشرا ماده سى محرّر اولان ورقه دينور حجت وتمسك كبى
وخط وكتابنده اولان ضعف ورداءت حالتنه دينور يقال فى خطه عهدة اى ضعف كذلك عقل وادراكده
اولان ضعف ونقصانه دينور يقال فى عقله عهدة اى ضعف وعهده مقام نفيده رجعت معناسنه مستعملدر
تقول لاعهدة لى اى لارجعة وعهده بركونه كفالته اطلاق اولنور كه اوزرينه آلمق وبويننه آتمق تعبير اولنور كفالت
عاديه در مثلا تقول عهدته على فلان اى ما ادرك فيه من درك فاصلاحه عليه الاستعهاد بركسه دن درعهده
ايلديكى برشيئك يا برامرك رويت ومحافظه مقوله سى حالاتى اتمام ورعايت ضمننده دلخواهى اوزره شرط آلوب
موجبجه وثيقه تحرير ايلمك معناسنه در يقال استعهد من صاحبه اذا اشترط عليه وكتب عليه عهدة وبركسيه
كندى طرفندن هر وجهله مأمون اولمق ايچون برآخر آدمى ضامن وكفيل ايلمك معناسنه در يقال استعهد
فلانا من نفسه اذا ضمنه حوادث نفسه العهد كتف وزننده امور وولاياتى متعاهد اولان آدمه دينوركه
پادشاه ووالى اوله جقدر يقال هو عهد وهو من يتعاهد الامور والولايات العهيد امير وزننده بركسه ايله
عهد و پيمان ايدن كشى يه دينور معاهد معناسنه احدهما آخرك عهيدى در يقال هو عهيده اى معاهده
ور وركار كچورمش قديم وعتيق نسنه يه دينور يقال شئ عهيد اى قديم عتيق بنو عهاده ثمامه وزننده
بر بطن در الاعهاد همزه نك كسريله برآدمى وسوسه واندیشه ايلديكى ماده دن تأمين وتبرئه ايلمك معناسنه در
تقول انا اعهدك من اباق هذا العبد اى ابرئك واؤمنك وبركسيه برنسنه ضمننده كفيل اولمق معناسنه در تقول
انا اعهدك من هذا الامر اى اكفلك المعهدة معظمه وزننده نفضه اصابت ايتمش اولان يره دينور ونفضه
عمده وزننده شول يغموره دينوركه بريرك بعضنه اصابت ايدوب وبعضنه اصابت ايلمامش اوله يقال ارض معهدة
اذا اصابت قد اصابتها النفضة من المطر العيدانة عينك فتحيله يك اوزون اولان خرما اغاجنه دينور وبو واوى
وياييدرنه كه ذكر اولندى جمع جنسى عيدان در فصـــــل الغين المعجمة الغدة غينك ضمى ودالك تشديديله
والغدد صرد وزننده كوده ده يعنى درى ايله ات بيننده حادث اولان هر بومر بجه عقده يه دينوركه اطرافى شحم اولور
ز تعبير اولنور كتب طبيه ده مشروح اولديغى اوزره بعضا قولاق آردنده وقولتقلرده وقاسقلرده تحدث ايدر وبونلره
اورام مغابن اطلاق اولنور اما خلق ايچنده قولاق آردنده اولانه شديد ايسه باشدن اغمه ويازمه وقولتقلرده اولانه
كوبك ممه سى وقاسقلرده اولانه خيارجق تعبير ايدرلر بونلراتسى وردلردر ماده نك اول موضعه بحران طريقيله
انصبابندن ويا بعض اعضاء رئيسه نك اول موضعه دفعندن نشئت ايدر بونلرده وجع اولور مؤلفك تعريفى
وجهى اولميان عقده دركه ز تعبير اولنور اكثرى بدنك بر يرنده برچبان ظهور ايلمسه بحرانندن اوراده اوبلجه عقده
پيدا اولور پس اورام مرقومه يه غده تعبيرى عرفيدر انتهى وغده هر سكير ار الغنده سخت وصلب قطعه يه دينور
جمعى غدد كلور صرد وزننده وغده وغدد فتحتيله دوه قسمنك طاعوننه دينور على قول غده همان
دوه نك قارننده حادث اولور كردنه وپاچه لرينه سرايت ايلدكده هلاك اولور جمعى غداد كلور غينك كسريله
وغده اورو يومرى ديدكلرى بيوك عقده يه دينوركه بيونك وبوغازك خارجنده تحدث ايدر سلعه دخى ديرلر
ودوه نك اوركلجه آلتنده اولان شحمنه دينور وبر بلوك ماله يعنى دواب ومواشى يه اطلاق اولنور جمعى غدائد

كلور الغدّ مدّ وزننده والاغداد والتغديد دوه غده چقرمق معناسنه در يقال غدّ البعير على بناء المجهول
واغدّ واغدّ على المعلوم والمجهول وغدّ على المجهول فهو مغدود وغاد ومغدّ اولا يقال مغدود اذا صار
ذا غدة واغداد طارلمق معناسنه در يقال اغدّ عليه اذا غضب اساسده بو مجازا اوله رق اذا انتفخ من الغضب كانه
بعير به غدة عبارتيله مرسومدر واغداد برآدمك دوه سى غده چقرمق معناسنه در يقال اغدّ القوم اذا غدّت
ابلهم وتغديد برآدم كندى حصه ونصيبنى آلمق معناسنه در يقال غدّد فلان تغديدا اذا اخذ نصيبه وبو معناى
آتيدن مأخوذدر الغدائد والغداد غينك كسريله انصباء معناسنه دركه نصيبك جمعيدر بونلركده مفردلرى
غده در المغداد ميمك كسريله مبالغه در چوق چوق طاريلور اولان ياخود دائمى الغضب اولان آدمه دينور
مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل وامرأة مغداد اى كثير الغضب او دائمه غداود غينك ضمى وواوك
فتحيله سمرقندده بر محله در الغرد فتحتيله بلند آوازو دلكش الحانله نغمات ايلمك معناسنه در وبو اكثرى
قوش قسمنده مستعملدر يقال غرد الطائر غردا من الباب الرابع اذا رفع صوته وطرب به وغرد بر نوع منتاره دينور
غرده كبى كما سيذكر التغريد والاغراد والتغرّد بونلرده غرد معناسنه در يقال غرّد الطائر واغرد وتغرّد
بمعنى غرد الغرد غينك كسريله جلف وزننده والغرد كتف وزننده والمغرّد محدّث وزننده والغرّيد
سكيت وزننده آواز بلند والحان دلپسند ايله نغمات ايدن قوشه وخواننده يه دينور الاستغراد نغمه وترانه
ايلمسنى ايستمك معناسنه در ومنه يقال استغرد الروض الذباب اذا دعاه بنعمته اى بنضارته الى ان يغرّد الغرد فرد
وزننده سازلقدن اولان اوه دينور تركمان اوى كبى خص دخى دينور وغرد عباسيه دن متوكل خليفه نك سرّ من رأى
قصبه سنده برسراى دلاراسى اسميدر وغرد وغرد فتحتيله وغرده وغرد غينلرك كسريله وغراد وغراده
غينلرك فتحيله والمغرود ميمك ضميله بر نوع منتار اسميدركه كوچك نوعى اوله جقدر اوللرك جمعى غرده كلور
عنبه وزننده وغراد كلور غينك كسريله ومغرودك جمعى مغاريد كلور المغروداء ميمك فتحيله ذكر اولنان
منتارى چوق يره دينور يقال ارض مغروداء اى كثيرة المغاريد الاغرنداء اسلنقاء وزننده بركسيه شتم
وضرب وقهر ايله غلبه واستيلا ايدوب اكا حواله وشر كير اولمق معناسنه در يقال اغرنداه وعليه اذا علاه بالشتم
والضرب والقهر وغلبه الغرقد فرقد وزننده بر نوع بيوك شجر على قول عوسج يعنى سنجان تيكنى ديدكلرى
شجرك بيوكنه دينور مفردى غرقده در هايله وآنكله تسميه ايدرلر وبقيع الغرقد كه مدينهٔ منوره مقبره سيدر فى الاصل
شجر مزبورك منبتى اولمغله اكا مضاف اولمشدر وغرقد يمورطه نك ايچيله قبوغى بيننده اولان انجه وآق زاره دينور
الغزيد غينك كسرى وزاى معجمه نك سكونيله جذيم وزننده ايرى سسلو شديد الصوت معناسنه در على قول
بو غريد مصحفيدركه سكيت وزننده در غرد ماده سنده آنفا بيان اولندى وغزيد تروتازه اولان نباته دينور ياخود
بو معناده راى مهمله ايله در المتغلد متقلد وزننده يلمش عنيق آغويه دينوركه تناول ايدنى على الفور هلاك
ايدر اوله يقال سم متغلد اى متعتق غير ملبث لصاحبه الغمد غينك كسريله قلجك قننه دينور جفن السيف
معناسنه جمعى اغماد كلور وغمود كلور الغمدان ضمتيله ودالك تشديديله غمد معناسنه در الغمد جمد
وزننده قلجى قننه قومق معناسنه در يقال غمد السيف غمدا من الباب الثانى والاول اذا جعله فى الغمد الاغماد
همزه نك كسريله غمد معناسنه در يقال اغمد السيف بمعنى غمده واشياء متعدده يى بريرينك ايچنه صوقشدرمق
معناسنه مستعملدر كويا كه بربرينه غمد ايدر يقال اغمد الاشياء اذا ادخل بعضها فى بعض الغمود قعود
وزننده عرفط ديدكلرى اغاجك يپراقلرى وافر وفراوان اولمق معناسنه در شويله كه وفرتندن تيكنلرى كورنمز اوله
يقال غمد العرفط غمودا من الباب الاول اذا استوفرت خصلته ورقا حتى لا يرى شوكها وقويينك صويى چكيلوب
كورنمز اولمق معناسنه در يقال غمدت الركية اذا ذهب ماؤها الغمد فتحتيله قويينك صويى چوغالمق على قول
آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال غمدت البئر غمدا من الباب الرابع اذا كثر ماؤها اوقل لكن بو قولينه مبنى اولمغله
ضدّيتى غير معقولدر التغمد تفعل وزننده قلجى قينه صوقمق معناسنه در بو علاقه ايله برشيئى برنسنه ايله
بوريوب ستر ايلمك معناسنه مستعملدر ومنه يقال تغمده الله برحمته اى غمره بها ويقال تغمد فلانا اذا ستر ما كان منه
يعنى فلاندن صادر اولان زلاتى ستر وتغطيه ايلدى وتغمد قابى طولدرمق معناسنه مستعملدر يقال تغمد الاناء
اذا ملأه التغميد تفعيل وزننده بودخى ستر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال غمد فلانا اذا ستر ما كان منه الاغتماد
افتعال وزننده قلج قينه كيرمك معناسنده در بو مناسبتله برآدم كيجه يه داخل اولمق معناسنه مستعملدر يقال اغتمد
الليل اذا دخل فيه برك الغماد بانك فتحى وكسرى وغينك حركات ثلاثيله بر موضع آدیدر غينك فتحى امام فراء

حکایبدر علی قول بو معمورهٔ ارضك منتهاسنده واقعدر قول اخیری ابن علیم باهر نام کتابنده ثبت ایلدی غمدان
عثمان وزننده یمنده صنعاء شهرنده برقصر عالی اسمیدر ملوك یمندن یشرح بنا کرده سیدر عجایب دهردن معدوددر
درت وجهی مشتملدر که قرمزی و بیاض وصاری و یشل ایدی دروننده یدی تاوانلو برقصر دخی وار ایدی که
هر ایکی تاوانك ارالغی قرق ذراع ایدی حضرت عثمان زمان خلافتلرنده هدم ایتدردی الغامدة اوزری
طپراقله قپانوب اورتلمش قویی یه اطلاق اولنور و بو عیشة راضیه قبیلندندر یقال بئر غامدة ای مندفنة واشیا ایله
طو بطلو کمی یه وصف اولور غامد و آمد دخی دینور یقال سفینة غامدة وغامد وآمد ای مشحونة وغامد برقبیله
پدرینك اسمیدر غامد تون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر علی قول غامدمز بورك لقبیدر اسمی عمر بن عبد الله ایدی
قومی بینده برامر عظیمی اصلاحله سترایلمسی باعث تلقیبدر الغماريد غینك فتحیله مغارید معناسنه درکه
غرد ماده سنده ذکر اولندی غمرود مفردیدر زنبور کبی غنجده قنفذه وزننده اصحابدن رافع بن حارثك والده سی
اسمیدر و بونده غنجره وجیم بدلی عنتره دخی دینور که بو مهمله در الغيد فتحتيله يبون برطرفه نهال تازه کبی
میلانلو اولوب یانلر تر ونرم ونازك اولمق معناسنه درکه آهو ومحبوب دلجو صفتلریدر یقال غید الغلام غیدا
من الباب الرابع اذا مال عنقه ولانت اعطافه الغیداء حمراء وزننده نرم ونزاکتندن نهال تازه کبی هر طرفه
تمایل ایده رك یورر اولان محبوبه یه دینور یقال جارية غيداء ای متثنية لينا التغايد تفاعل وزننده هر طرفه
تمایل ایده رك یورمك معناسنه در یقال تغایدت المرأة فی مشیته اذا تمایلت وتثنت لینا الأغید احمر وزننده
ملایمتندن برطرفه میلان ایدن تروتازه نباته اطلاق اولنور ونباتی چوق یره دینور وشول کمسه یه دینور که اوتوردیغی
یرده اویقویه وارمغله بیونی برجانبه میلان ایلمش اوله غیدان میدان وزننده یمنده برموضعدر وغیدان الشباب
جوانلغك اول هنگامنه دینور تقول فعلته فی غیدان شبابی ای اوله الغادة ساده وزننده شول محبوبه یه دینور که
تروتازه ونازك اولمغله نهال نورسته کبی هر طرفه تمایل ایده رك یورر اوله یقال امرأة غادة ای ناعمة لينة بينة الغيد
وتروتازه فدانه دینور و برموضع آدیدر غیدغید غینلرك کسریله مکررا برکمسه یی پك عجله ایلمك بابنده تکلم ایدرلر
یقولون غیدغید ای اعجل وجه مذکور اوزره میلان معناسندن مأخوذدر فصل الفاء الفؤاد غراب
وزننده یورکه دینور قلب معناسنه و بو مذکردر جمعی افئده کلور علی قول فؤاد مری یه یعنی قزل او یکنه
متعلق اولان نسنه لره دینور جکرو ریه ویورك کبی و بوندن فانك فتحی وواو ایله ده لغتدر لکن غریبدر وفؤاد تحرق
وتوقد معناسنه اولان تفؤد آیدن مأخوذدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قلبه فؤاد اطلاقی تفؤد اعتبارینه مبنی در
وعند البعض قلب اخص درتنه که ذکر اولندی ومنه قوله علیه السلام اتاکم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین
افئدة اشبو حدیث بیاننده ابن اثیر قلب ایله تفسیر ایلمشدر وعند البعض فؤاد وسط قلب یاخود غشاء قلب ایله
اولدیغی رسم ایلمشدر وعند المحققین قلب که اصل جانب ایسرده مودع صنوبری الشکل جسمانیدن عبارتدر
ترکیده یورك دینورا کا متعلق اولان لطیفهٔ ربانی یه که محل اسراردر فؤاد دینور ترکیده اکا کوکل تعبیر اولنور انتهی
الفأد فانك فتحی وهمزه نك سکونیله اتمکی پشمك ایچون کوله کومك معناسنه در یقال فأد الخبز فأدا من الباب
الثالث اذا جعله فی الملة وای آتش ایچره کباب وبریان ایلمك معناسنه در یقال فأد اللحم فی النار اذا شواه
وبرکسنه نك یورکنه اورمق وکوکلنه طوقنمق معناسنه در یقال فأد زیدا اذا اصاب فؤاده وخوف برآدمی جبان
ایلمك معناسنه درکه برنسنه دن خوف ایلمکله من بعد اولمقوله نسنه لردن قورقر اولور یقال فأد الخوف فلانا
اذا جبنه الافتئاد افتعال وزننده بو دخی ای آتش ایچره کباب ایلمك معناسنه در یقال افتأد اللحم فی النار
اذا شواه وآتش یاقمق معناسنه در یقال افتأد القوم اذا اوقدوا نارا الافؤود همزه نك ضمیله الخوص وزننده
اتمکی کولده پشمش اتمکه دینور وکولده اتمك پشورمك ایچون یایدقلری اوجاغه دینور المفتأد اسم مفعول
بنیه سنده بو دخی کولده پشمش اتمکه دینور المفأد منبر وزننده والمفأد مصباح وزننده والمفأدة مكنسة
وزننده کباب شیشنه دینور واوجاق قارشدیره جق کوسکویه دینور جمعی مفائد کلور الفئید فرید وزننده
آتشه اطلاق اولنور کباب پشوردیکی مناسبتیله وکباب اولمش اته وکولده پشمش اتمکه دینور که بونلرده بمعنی
مفعولدر و یورکسز جبان آدمه دینور المفؤد مفعود وزننده فئید ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر و یورکندن
دردی اولان آدمه یاخود دردلو یورکه دینور یقال فئد الرجل او الفؤاد علی المجهول اذا شکاه اووجع فهو
مفؤد التفؤد تفعل وزننده آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال تفأدت النار اذا تحرق وتوقد ذکر اولنان
فؤاد بوندن مأخوذدر الفأد فتحتیله بو دخی برکسه یورکندن دردلو اولمق یاخود یورك آغریمق معناسنه در

بقال

یقال فئد الرجل او الفؤاد فأدا من الباب الرابع اذا اشتکی فؤاده او وجع الفثائد ثائین مثلثین ایله بری بری
اوزرینه قات قات یغلمش آق بلود پاره لرینه دینور واثواب آسترلرینه دینور بطائن ثیاب معناسنه مؤلف مفردلرینه
تعرض ایلمامشدر ظاهر افاده دریاخود تعاشیب قبیلندندر التفئید تفعیل وزننده جامه یی آسترلمق معناسنه در
یقال فئد درعه اذا ابطنه الفثافید ایکنجیده فا ایله فثائید معناسنه در نته که ثفافید دخی بو معنایه در الفدید
فانك فتحیله بلند آواز ایله یاخود قتی آواز ایله حیقرمق علی قول قیون سوریسی سکردرکن آیاقلری سسلنمك
یاخود قیونلر چوبانلر ایله بیله جه سکردرکن آیاقلری سسلنمك یاخود حفیف کبی سسلنمك معناسنه در
وحفیف حای مهمله ایله قوش اوچارکن قنادلرندن ظهور ایدن سسه دینور یقال فد الرجل فدیدا من الباب الثانی
اذا رفع صوته او صات شدیدا او هو صوت عدو الشاء او صوت عدوها مع رعاتها وحداتها او صوت کالحفیف وفدید
سکرتمك معناسنه در یقال فد الرجل اذا عدا و برآدمی وعید ایله تهدید ایلمك معناسنه در تقول هو یفد لی ویعد
ای یوعدنی الفدفدة زلزله وزننده فدید ایله معنای اولده مرادفدر یقال فدفد الرجل بمعنی فد و برقورقنج
نسنه دن قورقغله قاچوب کتمك معناسنه در یقال فدفد الرجل اذا عدا هاربا من سبع او عدو الفداد شداد
وزننده ایری سسلو قالین وتصلق تکلم ایدن کشی یه دینور یقال رجل فداد ای صیت جافی الکلام ویره پك پك
باصوب پاط پاط یورر اولان کمسه یه دینور و بیك بهاره قدر که یوز ایکیوز یا بشیوز یا طقوز یوز یا بیك نفر دوه یه مالك
اولان آدمه دینور غریو وشماطه معناسندن مأخوذدر یقال هو فداد ای مالك المئین من الابل الی الالف ومتکبر
وخودبین شخصه دینور جمعی فدادون کلور وفدادون دوه جیلره وصغر تماجلره وچوبانلره واشکجیلره واکنجیلره
واصحاب وبره یعنی بدوی طائفه سنه اطلاق اولنور واکینلرنده ودواب ومواشیلرنده بلند آواز ایله حیقرر اولان آدملره
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث ان الجفاء والقسوة فی الفدادین وانقولینك جفاء لفظنی جمك فتحیله
وهم وظلمه یانی عجیبدر زیرا بو جمك ضمیله ناتراشلق وغلظت وقبالق معناسنه در وفدادون دوه لری چوق اولان
آدملره دینور الفدادة هاله قوربغه یه اطلاق اولنور وقورقق جبان کمسه یه اطلاق اولنور هر نسنه دن باغررر
اولدیغیچون بونده دالك تخفیفیله ده جائزدر الفدفد هدهد وزننده والفدفد علبط وزننده بونلرده ایری
سسلو تصلق وقالین تکلم ایدن کمسه یه دینور وفدفد علبط وزننده هدبد معناسنه درکه پك قوی سوده دینور
فداده سلاله وزننده برقوش آدیدر الفدفد غبغب وزننده بیابانه دینور وطپراغی پك وغلیظ ومرتفع اولان مکانه
دینور ودوز وهموار یره دینور وبر رجل آدیدر الفدین فانك فتحی ودالك تشدیدیله حوران قضاسنده برموضعدر
حضرت عثمان نسلندن اولوب هارون رشید ایامنده ادعای خلافت ایدن سعید بن خالد العثمانی اورادندر التفدید
کبر وادا ایله یورمك معناسنه در یقال فدد الرجل اذا مشی کبرا وبطرا وصاتجی طائفه سی صاتدیغی شیئی چاغرمق
معناسنه در یقال فدد البایع اذا صاح فی شراه الفرد فانك فتحی ورانك سکونیله نصف الزوج معناسنه درکه
جفتك یاریسی دیمکدر ترکیده تك تعبیر اولنور یقال هذا فرد ای نصف الزوج ویالکز یکانه ویکدانه اولان شیئه
دینور متحد معناسنه جمعی فراد کلور فانك کسریله یقال هذا شیء فرد ای متحد ودنیاده مثل ونظیری اولمیان
کمسه یه دینور بیهمتا معناسنه جمعی افراد کلور وفرادی کلور سکاری وزننده که بو غیر قیاس اوزره در کویا که فردان
لفظندن جمعدر یقال سیف فرد ای لانظیرله مترجم دیرکه آستانهٔ امن آشیانه یه ورودمزدن چند روز مرورنده
اجلاء کرامدن برذاتك زیارتنه واریلوب مجلسلری علماء ایله غاص اولمغله مکر بینلرنده بیضاوی مرحومك سورهٔ
بقره ده رؤیت بحثنده وذلك للمؤمنین فی الاخرة والافراد من الانبیاء فی بعض الاحوال فی الدنیا عبارتنده واقع الافراد
ماده سنك استکشافی متداول ایمش بالدفعات معاطات کؤس مباحثات وقوعندنصکره کما کان مشکل اوله رق علی حاله
قالدقده بو فقیر صاحب مجلسدن رعایت ادبله بعد الاستیذان بو مقوله بسط لسان بیان ایلدیکه اولا بیضاوی
حضرتلرینك متصوفه اولدیغی عندکزده مقرر میدر دکلمیدر دیو سؤالمزی بعد التصدیق اشبو افراد عنوانی بوراده
تصوف اصطلاحنه مبنی دردیدیکمزده بین الاعجاب والاقبال استکشاف صورتی ابراز ایلملریله بو رسمه تفصیله
ابتدار اولندیکه بوراده افرادن مراد فخر الانام علیه الصلوة والسلام حضرتلریدر اکمل افراد نوع انسانی اولمغله
احد وشفع ووتر فردیتلرینی جامعدر کذلك اول ما خلق الله نوری حدیثی موجبنجه اول مخلوق وکنت نبیا وآدم
بین الماء والطین حدیثی مقتضاسنجه اول انبیاء ولکن رسول الله وخاتم النبیین الآیه کریمه سی مقتضاسنجه
خاتمیت فردلرینی جامعدر واوتیت جوامع الکلم حدیثی اشبو کلیت وجمعیته اشارتدر اکا مبنی لسان حقیقتده ذات
شریفلرینه افراد تعبیر اولنور بیضاوی دخی اهل حقایقدن اولمغله جوهرا وصیغهٔ افراد عنوانیله ثبت ایلمشدر

دبوتقريرايلديكمزده تعبيرات مذكوره سامعه‌لرنی قرع ايلديكندن ناشی محل بيان التماسلرنده شيخ اكبرقدس سره
الانور حضرتلری فصوصده فص محمديه‌يی كلمهٔ فرديه ايله ترتيبلری اكا اشارت اولوب شراح دخی وجه مذكور
اوزره مع الزياده بسط وتفصيل ايلمشلردر ديديكمزده درحال فصوصی وشروحنی احضار ومراجعت وواقف كيفيت
اولدقلرنده سكوت ايله كوياكه شاباش محمدت اولديلر * صائب دوچيز می شكند شان شعررا * تسليم بی وقوف وسكوت
وقوفند * انتهی وفرد چهره ده چكه كمكلرينك برينه اطلاق اولنور ايكيسنه فردان دينور وعربه مخصوص شول
پاپوشه اطلاق اولنوركه نعمه‌سی قات قات ديكلمبوب همان يالك قات وبغايت يوفقه ونازك اوله قال فی النهاية
وفی الحديث جاء رجل يشكو رجلا من الانصار شجه فقال ياخير من يمشی بنعل فرد اوهبه انهدة ونهد لانسيتن
سلبی وجلدی اراد النعل التی هی طاق واحد ولم تخصف طاقا علی طاق ولم تطارق وهم يمدحون برقة النعال
وانما يلبسها ملوكهم وساداتهم فاراد ياخير الاكابر من العرب وفرد يالكز شبئه دينور منفرد معناسنه كه اسبذ كر
وعربلرين فلانه يالكز اولدقلرمز حالده بولشدم ديجك يرده لقيته فردين ديرلر وفرد برموضع آديدر واسماء رجالدندر
زياد بن الفرد ياخود ابن ابی الفرد اصحابدندر وحفص الفرد المصری جبريه طائفه‌سندن بركسه‌در وفرد عبدالله بن
رواحه حضرتلرينك قلجی اسميدر الفارد والفرد سردوزننده كه ذكر اولندی والفرد جبل وزننده والفرد
كتف وزننده والفرد ندس وزننده والفرد عنق وزننده والفردان سحبان وزننده والفريد حليم
وزننده والفرود قبول وزننده جمله‌سی يالكز منفرد معناسنه‌در وفارد اشجار سائره‌دن بشقه‌جه آلارغه‌ده
نابت شجره اطلاق اولنور يقال شجرة فاردای متنحية يعنی انفردت عن سائر الاشجار وسوريدن بشقه‌جه اولان
آهويه اطلاق اولنور يقال ظبية فارد ای منفردة عن القطيع وفارد برموضع اديدر وبغايت ابيض واعلا اولان
شكره دينور يقال سكر فارد ای اجود وابيض وفارد نجد بلادنده برطاغك آديدر الفاردة والمفراد مصباح وزننده
والفرود صبور وزننده اوتلاقده يالكزجه اوتلر اولان ناقه‌يه وصف اولور يقال ناقة فاردة ومفراد وفرود اذا كانت
تنفرد فی المرعی افراد النجوم وفرود النجوم آفاقده طلوع ايدن كواكبه اطلاق اولنوركه مراد آفاقده جابجا تابان
اولان دراری كواكبدرلمعانلری سببيله كواكب سائره‌دن منفرد وممتاز اولورلر التفريد تفعيل وزننده برآدم علم دينده
فقيه وعالم اولوب اختلاط ناسدن انزوا وعزلت وامر ونهی الهی‌يی رعايت ايچون اختيار وحدت ايلمك معناسنه‌در يقال
فرد الرجل تفريدا اذا تفقه واعتزل الناس وخلا لمراعاة الامر والنهی ومنه الحديث طوبی للمفردين وسبق المفردون
وهم المهتزون بذكر الله تعالی وهم ايضا الذين هلكت لداتهم وبقواهم حديث اولده مفردين مراد وجه مذكور
اوزره ناسدن عزلت ايدن فقهاءدر وحديث ثانيدن مراد عشق الهی ايله وجده كلوب دائما ذكر الله ايله طربناك
اولان ذواتدر وهمزاد واقرانلری بالجمله آخرته كيدوب كندولری يالكزجه اسلام وعبادت اوزره قائم اولان ذوات دخی
اراده اولنور نهايه‌ده اشبو عبارتله مرسومدر سبق المفردون وفی رواية طوبی للمفردين قيل وما المفردون قال الذين
اهتزوا فی ذكر الله وقيل فرد اذا تفقه واعتزل الناس وخلا بمراعاة الامر والنهی وقيل هم الهرمی الذين هلك اقرانهم
من الناس وبقوا يذكرون الله عز وجل اوچنجی معنا طوبی لمن طال عمره وحسن عمله حديثنه اقربدر پس بو معنالرده
تفريد اطلاقات شرعيه‌دن اولور ومفرد شول سواره اطلاق اولنوركه يانده همان كندی دوه‌سی اوله يقال راكب
مفرد ای معه غير بعيره الفرود قعود وزننده برخصوصده يالكز قالمق معناسنه‌دركه مراد يالكز
باشنه ايشلمكدر يقال فرد فلان بالامر وفرد وفرد فرداً من الباب الاول والرابع والخامس اذا تفرد به الافراد
همزه‌نك كسريله فرود معناسنه‌در يقال افرد بالامر اذا تفرد به وبرنسنه‌يی كروهندن آيروب بشقه‌جه چقرمق
معناسنه‌در يقال افرده اذا عزله وبركسه‌يه ايلچی كوندرمك معناسنه‌دركه يالكزجه اولور يقال افرد اليه
رسولا اذا جهزه وخاتون ايكيز طوغورميوب بردانه طوغورمق معناسنه‌در يقال افردت المرأة اذا وضعت واحدا
وهی مفرد اشبو مفرد سائر حيوانلره ده وصف اولور لكن ناقه‌يه اطلاق اولنمز زيرا ناقه قسمی قطعا ايكيز
طوغورمز الانفراد انفعال وزننده بودخی برماده‌ده تفرد ايلمك معناسنه‌در يقال انفرد بالامر اذا تفرد به الاستفراد
انفراد معناسنه‌در يقال استفرد بالامر اذا تفرد به وبركسه ايله يالكزجه اولمق معناسنه‌در يقال استفرد فلانا
اذا انفرد به وبرشیئی زمره‌سی ايچندن آيروب بشقه‌جه قلمق معناسنه‌در يقال استفرد الشیء اذا اخرجه من بين اصحابه
الفراد غراب وزننده والفراد كتاب وزننده والفرادی سكاری وزننده وفراد رباع وزننده وفراد فانك
فتحيله ايكيسيده غير منصرف اوله‌رق وفردی سكری وزننده بربر ديمكدر يقال جاء القوم فرادا وفرادا
وفرادی وفراد وفراد وفردی ای واحدا بعد واحد بونلرك مفردلری فرد لفظيدر فتحتيله وفرد كلمه‌سيدر كتف وزننده

وفريددر وفردان درسكران وزننده مفردلری فرد اولمق جائزدكلدركه فانك فتحی ورانك سكونيله درگرچه
نسخه‌لرده فراد كلمه‌سی دخی موجوددركه فانك فتحيله غير منصرف اوله‌رق لكن بصائرده مثبت دكلدر
ولقد جئتمونا فرادی الآيه كريمه‌سنك تفسيرنده صيغ مزبوره‌يی ثبت ايدوب وفراد عنوانيله ده قرأة اولنديغنی نقل
ايلمشدركه فانك ضميله درثلاث ورباع صيغه‌سنه تشبيها اعراب اجرا اولنمامشدر وفردی مرضی كبی فريدك
جمعيدر كذلك فرادی اساری كبی فريدك جمعيدر وبعضلر بونك معدولينه ذاهب اولديلر فرد سردوزننده
وفرد كرد وزننده وفرد قرد وزننده وفرده حمزه وزننده وفردی جمزی وزننده وفارد والفردات ضمتيله برموضع
آدلريدر وفرده تمره وزننده باديه‌ده برطاغك آديدر وطیٔ قبيله‌سی ديارنده برطاغك آديدر وجرم قبيله‌سی يوردنده
برصو اسميدر علی قول بوقافله‌در الفريد امير وزننده يكتا ويكانه يعنی اقران وامثالی يوق وصف وطورنده بردانه
ديمكدر ويالكزجه تنها معناسنه‌در وشول بيوجك التون تكمه‌يه دينوركه انجو ايله قارشيق التون دزيسنده التون
ايله انجو آرالغنه دزلمش اوله كه فاصله اولور فارسيده اكاجاورسه دينور جمعی فرائد كلور وفريد وفريده بردانه نفيس
جوهره اطلاق اولنورنه درلو جوهر اولورسه اولسون وشول انجو دزيسنه دينوركه آره‌لقلری غيری نسنه ايله
فصل اولنمش اوله وفريد شول اوكورغه كمكلرينه دينوركه يالكزجه اولوب بيوندو كمجكنك كه دوه‌نك سمری
آغاجنك اوجی آتك اوزرينه كلور آشاغيسنده اولان آلتی عدد اوكورغه كمكنك نهايتيله قويروق دبندن بروجه اولان آلتی
عدد اوكورغه كمكلرينك آرالغنده اولور هر برينه فريده دينور مجموعنه فرائد دخی دينور الفراد شداد وزننده
فريد ديدكلری ذكر اولنان انجو دزيسی صتان كذلك ايشلين آدمه دينور الفردود سرسور وزننده برنجه
كواكبه دينوركه ثريانك اكسه سنده صره واردی مركوزلردر المفرد معظم وزننده آره‌لقلری فريد مذكور
ايله فصل اولنمش التون دزيسنه دينور يقال ذهب مفرد ای مفصل بالفريد الفرنداد كسرتيله برشجر آديدر
وبرموضع آديدركه ذوالرمه نام شاعرك قبری آنده‌در الفوارد شول ناقه‌لره اطلاق اولنوركه اركك دوه‌لر آنلره ميل
واشتها ايلميه‌لر مفردی فارده‌در الفردين تثنيه بنيه‌سيله برنوع قارغی‌يه دينور الفردة همزه‌نك ضميله همزه
وزننده شول آدمه دينوركه يوله ويرمحله دائما يالكزجه كيدر اوله يقال رجل فردة اذا كان يذهب وحده الفردات
فانك ضميله برمحلده اولان سيرك سيرك تپه‌لره اطلاق اولنور الفرد سرد وزننده والفرد كتف وزننده والفريد
والفرد فتحتيله والفردد جعفر وزننده جوهردار قلجه وصف اولوركه بی نظير اولور يقال سيف فرد وفرد
وفريد وفرد وفردد ای ذوفرند وفردد جعفر وزننده سمرقند قضاسنده برقريه آديدر الفرندة ثای مثلثه ايله
دحرجه وزننده برآدمك يوزی طولغون اتلو اولمق معناسنه‌در يقال فرثد وجهه اذا كثر لحمه وامتلأ الفرشدة
شين معجمه ايله آپشاق اولمق معناسنه‌در يقال فرشد الرجل اذا باعد بين رجليه الفرصد والفرصيد فانك
كسريله قوری اوزمك وياش اوزمك چكردكنه دينور الفرصاد فانك كسريله بودخی فرصد معناسنه‌در
وفرصاد توت اغاجنه علی قول ميوه‌سنه ياخود قرمزی اولاننه دينور وبرنوع قزل بويه آديدر الفرقد غرقد وزننده
صغر ياوريسنه علی قول ينان صغرينك ياوريسنه دينور وشول معهود پرلاق يلدزه دينوركه يوله كيدنلر آنكله اهتدا
ايدرلر يعنی سمت مسلوكی آنكله بولوب راه راستلرندن عدول وانحراف ايلمزلر وبوقطب شمالی‌يه قريب ايكی كوكبدركه
هر برينه فرقد وايكيسنه فرقدان اطلاق ايدرلر فارسيده دوبرادران وتركيده ايكی قرداش تعبير اولنور وبعض
اشعارده شدت اتصالنه بناء مفرد اوله‌رق وارد اولمشدر شارحك بياننه كوره جمع اوله‌رق فراقد عنوانده دخی
وارد اولمشدر كوياكه هرجزؤلری بركوكب عد اولنمشدر مترجم ديركه اشبو وبالنجم هم يهتدون آيت كريمه‌سنده
نجمی خنس ايله وبعضلر ثريا وفرقدان وبنات نعش وجدی مثللودراری كواكب ايله تفسير ايلديلر زيرا ابين العرب
كواكب مذكوره وسهيل وشعری وعين الثور وقلب الاسد وعيوق مقوله‌سی كواكبلرهداة اولوب يعنی يمن وحجاز
طرفلرندن شام وعراق ومصر طرفلرينه ورود ايدنلر قطب شمالی طرفنده اولان كواكب براقه‌يی رهبر وعلی
العكس كيدنلر جنوبی جانبنده اولنلری منظر ايدرلر بوجهتله هربری عندلرنده معهوددر اكا مبنی مؤلف والنجم الذی
عبارتيله ايراد ايلديكه حرف تعريف عهد خارجی ايچوندر وهمافرقدان قولی خصائص تراكيبندندر كه ديباجه‌ده
ثبت اولندی انتهی وفرقد اسماء رجالدندر فرقد كه برقبيله‌يه وبرمحله منسوب دكلدر وعتبه بن فرقد ايكيسيده
اصحابدندر وفرقد بخارا ايالتنده برموضع آديدر الفرقود زنبور وزننده بودخی فرقد كبی علی الاختلاف بوزاغويه
دينور وذكر اولنان يلدزه دينور فراقد علابط وزننده بردره يوليدركه وادیٔ صفرايه منتهی اولور الفرند
كسرتينله قلجك جوهرينه والآسنه دينوركه دموری اعلا اولوب صونی كركی كبی بولدقده ظهور ايدر مؤلفك

بوراده الفرند السيف و جوهره و وشيه عبارتيله تفسيرى اعجبنى زيدو كرمه تركيبى قيلنلدر وبعض محللرده بورسمه
تقييد ايلديكى عباره بو مقامه احاله اولنور ايدى ملخصى بودركه اشبو اعجبنى زيد و كرمه تركيبندن مراد زيدك كرمنى
وصفدر زيدك ذكرنى تقديم ايلملرى كرمنه تعظيم و مبالغه نكته سنه مبنيدر زيرا زيدك نفسى كرمنك ذكرينه وسيله
اولمشدر وظاهر وضمير ايله تقوى ياخود تخصيص اراده اولنمغله مبالغه يى متضمن اولور وبو تركيب بين العرب
مطلب عطف مخصوصدر والحاصل اعجبنى زيد و كرمه قولى اعجبنى كرم زيد قولندن ابلغدر نته كه بيضاوى سورهٔ جاثيه ده
فباى حديث بعد الله وآياته يؤمنون كريمه سى تفسيرنده اى بعد آيات الله وتقديم اسم الله للمبالغة والتعظيم كما فى قولك
اعجبنى زيدو كرمه عبارتيله نكتهٔ مرقومه يه تلميح وشيخ زاده وجه مشروح اوزره شرح وتصريح ايلمشدر كذلك
زمخشرى سورهٔ هودده افتراى شفاعت وآلهه ماده سنده من الآلهة وشفاعتها عبارتيله بيان ايلمكله
شارح كشاف طيبى مرحوم عطف وشفاعتها على الآلهة على منوال اعجبنى زيد و كرمه لان المفترى الشفاعة
لا الآلهة قوليله تصريح مراد ايلمشدر پس بو مقامده فرند خاصة قلج قسمنك آب و تابنه يعنى صوينه وآلا
تعبير اولنان جوهرينه دينور كه سراپا قلجك بوزنده مرئى اولور فنقول اعجبنى فرند هذا السيف اى جوهره ووشيه وفرند
قرمزى كله دينور حوجم معناسنه وبر نوع ثوب معروف اسميدر بو معناده پرند فارسى معربيدر لكن فارسيده پرند فتحتينله
منقش قماشه دينور وفرند ناردانه سنه دينور حب الرمان معناسنه الافرند همزه نك كسريله بودخى قلجك
جوهرينه وآلاسنه دينور الفرند فسكل وزننده طعامه قاتيلان حوايجه دينور نخود و بيروكون كبى ابزار معناسنه
جمعى فرانده كلور الفرنداة كسرتيله بغرتلق قوشنه دينور فرنداد جحنبار وزننده ارض دهناده برطاغك
آديدر حذاسنده برطاغ دخى اولمغله ايكيسنه فرندادان اطلاق ايدرلر الفرهد قنفذ وزننده والفرهود زنبور
وزننده طقناز وغليظ الجثه آدمه دينور واتنه طلو بدنى نرم ونازك جوانه دينور وارسلان ياوريسنه دينور
وهر اندامى خوب ودلبر تازه جوانه دينور و بونده فانك وهانك فتحيله لغتدر وفرهود طاغ كچيسنك اوغلاغنه دينور
وفرهود بر بطن پدرينك اسميدر كه يحمد قبيله سندن منشعبدر واضع فن عروض اولان امام خليل بن احمد
اول بطندندر نسبتنده فرهودى وفراهيدى ديرلر جمع بنيه سيله وفراهيد بنيه سى كوچك وخرده اولان قيونلره
دينور فرهاد فانك كسريله لكن فتحيله مشهوردر اسم اعجميدر فرهاد وشيرين قصه سى مشهوردر فرهادجرد
جيمك كسريله مرو قضاسنده برقريه در وجرد لفظى كرد فارسى معربيدر كه عمل معناسنه در مؤلفك بياننه كوره
بوراده كرد كاف عربينك فتحيله اولمقدر لكن لغات فارسيه ده كاف عجمينك كسريله مرسومدر كه جمع معناسنه در
مضاف اليه تقديم اولنمشدر الفرزد فانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله فصد معناسنه در يقال لم يحرم من فزدله
اى من فصدله ومعناسى عنقريب مذكوردر الفساد صلاح وزننده والفسود قعود وزننده برنسنه آزوب
تباه اولمق معناسنه دركه حد اعتدالدن خارج اولمقدن عبارتدر صلاح مقابليدر يقال فسد الشئ وفسد فسادا
وفسودا من الباب الاول والثانى و الخامس ضد صلح وفساد بر آدمك مالنى ظلما اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اخذ الامير مال فلان فسادا اى ظلما فساد بو معناده اسمدر وقورا قلغه وقحط وغلايه اطلاق اولنور يقال
فى السنة فساد اى جدب الفاسد اسم فاعلدر تباه اولمش نسنه يه دينور ذو فساد معناسنه الفسيد امير وزننده
باب خامسدن صفتدر فاسد معناسنه ايكيسنكده جمعى فسدى كلور ساقط وسقطى ومريض ومرضى كبى ولم يسمع
انفسد يعنى انفعالدن دخى ورودنى قياس آبى دكل ايكن مسموع اولمامشدر المفسدة مصلحه وزننده وآنك
ضديدر كه برشيئك يار خصوصك تباه وفاسد اولمسنه باعث اولان شيئه دينور جمعى مفاسد كلور يقال هذا الامر
مفسدة له اى باعث لفساده بو وزنده اولان كلمات بالجمله ماده لرينه داعى و باعث معناسنه اولور مبخله ومجبنه
ومصلحه كبى وانقولى مرحوم برنسنه نك فسادنى ديلمك معناسيله ترجمه سى صلاحدن بعيددر التفسيد تفعيل
وزننده برنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال فسده تفسيدا اذا افسده التفاسد تفاعل وزننده صلهٔ ارحامى
قطع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تفاسدوا اذا قطعوا الارحام الاستفساد برنسنه نك فاسد وتباه اولمسنى
ايستمك معناسنه در يقال استفسد ضد استصلح الفصد قصد وزننده والفصاد كتاب وزننده قان چقمق
ايچون طمرى يارمق معناسنه دركه قان آلمق تعبير اولنور يقال فصد الحجام فصدا وفصادا من الباب الثانى اذا شق
العرق وبر آدمه عطيه يى جزم وامضا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فصد له عطاء اذا قطعه له وامضاه المفصود
والفصيد فصد اولنان آدمه وطمره دينور يقال رجل وعرق مفصود وفصيد وفصيد اول طمردن چقان قانه
دينوركه اعراب طائفه سى دوه يى فصد وقانى بغرسق ايچره حفظ ايدوب قتلق زمانده پشروب مهمانى آكله

اطعام ايدرلر ومنه المثل * لم يحرم من فصدله * وتخفيف ايچون صادى اسكان ايدرلر اصل مثل بودركه ايكى آدم
براعرابى يه نزيل اولوب بشقه جه بيتوتت ايلديلر اعرابى برنى وضع مذكور اوزره ضيافت ايليوب على الصباح
مهمان ديكر بوندن سؤال ايلديكه اخشام صاحب خانه سنى نه كونه طعام ايله ضيافت ايلدى اولدخى ماقريت
وانما فصدلى يعنى بن اطعمهٔ نفيسه ايله ضيافت اولنمدم همان بنم ايچون فصد ايلديلر ديدكده مهمان ديكر كلام
مزبورى ايراد ايلمكله مثل اولدى شئ يسير ايله قناعت موقعنده ضرب اولنور وكلام مذكور من فزدله عبارتيله ده
منقولدر نته كه آنفا ذكر اولندى و بعضلرى قصدله عنوانيله نقل ايلدى كه قاف ايله در اعطى قصدا ديمكدركه
قليلا معناسنه در اول كمسه كه كندى ايچون راحله فصد اولنوب بر مقدار قانيله متغدى ومكرم اوله البته ضيافتدن
محروم اولمز ديمك اولور بعض مقصودينه نائل اولان كمسه حقنده ضرب اولنور الافتصاد افتعال وزننده
فصد معناسنه در يقال افتصد العرق بمعنى فصده الفصيدة عصيده وزننده والفصدة عمده وزننده
قان ايله قارشدريلوب بوغرلمش خرمايه دينور كه اعراب طائفه سى بعض علت ايچون آنى صبيانه يدررلر الافصاد
همزه نك كسريله والانفصاد انفعال وزننده آغاجك يپراقلرينك كوزلرى ياريلوب طومور جقلنمق معناسنه
مستعملدر يقال افصدت الشجرة وانفصدت اذا انشقت عيون ورقها المنفصد منفصل وزننده والمتفصد
متوحد وزننده آقيجى صبويق نسنه لره اطلاق اولنور صو وقان وتركبى التفصيد تفعيل وزننده فى الاصل
مصدر اولوب بعده اسم اولەرق يارق وچتلاق معناسنه استعمال اولنمشدر ومنه يقال فى الارض تفصيد اى تشقق
وتجدد و بر بره بر مقدارجه صو ايركلك معناسنه مستعملدر المفصد منبر وزننده نيشتره دينور كه فصد آلتيدر
الفقد فانك فتحى وقافك سكونيله والفقدان قافك كسريله والفقود قعود وزننده موجود نسنه يى غائب
ايلمك معناسنه دركه كم ايتمك وياوى قلمق و يتورمك تعبير اولنور يقال فقد الشئ فقدا وفقدانا وفقودا من الباب الثانى
اذا عدمه وانقولى مرحومك غائب ايدوب ارامقله ترجمه سى غائب اوله جق ماده دندر الفقيد والمفقود غائب
اولان شيئه دينور وعربلر بر آدم موت وفقد اندن بى باك اولەرق وفات ايلدكده مات فلان غير فقيد ولا حميد
وغير مفقود ولا محمود ديرلر غير مكترث لفقدانه معناسنه الافقاد همزه نك كسريله بركمسنه يه برنسنه سنى غائب
ايتدرمك معناسنه در يقال افقده الله اياه اى جعله مفقودا الفاقد شول خاتونه اطلاق اولنور كه زوجى ياخود
ولدى وفات ايلمش اوله على قول زوجى وفات ايلدكدنصكره بشقداره وارمش اوله يقال امرأة فاقد اذا صارت
قدمات زوجها او ولدها او تزوجت بعد موت زوجها وفاقد شول اينكه اطلاق اولنور كه ياوريسنى برنجى جانور
پاره لمش اوله يقال بقرة فاقد اذا صارت قد سبع ولدها الافتقاد افتعال وزننده والتفقد تفعل وزننده بر آدم غائب
ايلديكى نسنه يى آراشدرمق معناسنه در يقال افتقد الشئ وتفقده اذا طلبه بعد غيبته الفقد فانك فتحى وقافك
سكونيله بر نبات آديدر بونده فتحتين جائزدر كلدر ازهرى وهمنه مبنى فتحتينله تقييد ايلمشدر نبات مذكور تركيده
بش رمق وآيد اغاجى ديدكلريدر كه تخمنه حب الفقد ديرلر آيد تخمى معروفدر وفقد بر نوع شربت آديدر كه فورى
اوزمدن ياخود بالدن ياخود باغ صرمشغى ديدكلرى نباتدن ترتيب ايدرلر الفقدد قنفذ وزننده بودخى شربت مذكوره
دينور التفاقد تفاعل وزننده بربرنى غائب ايلمك معناسنه در يقال تفاقد القوم اذا فقدوا بعضهم بعضا الافلود
فايله زنبور وزننده بالغ وتام الخلقه ومتناسب الاعضا وناز كبدن اولان اتلو جانلو يتشمش كوزل اوغلانه دينور يقال
غلام افلود اى تام محتلم سبط ناعم سمين الفلهد جعفر وزننده والفلهد قنفذ وزننده والفلهود
زنبور وزننده والمفلهد مدحرج وزننده بلوغه يقلشمق صق كوده لو اتنه طلو تازه اوغلانه دينور يقال
غلام فلهد وفلهد وفلهود اى حادر سمين راهق الحلم الفند فانك كسريله اولو طاغه على قول اولو طاغدن
طولانى برقطعه سنه دينور فانك فتحيله ده جائزدر وفند عرب خيال رندن شهل الزمانى لقبيدر وفند هر كز يغمور
طوقنمامش ارضه دينور وآغاجك تازه دالنه وچبوغنه دينور ودرلو درلو نوع وكونه معناسنه در و بر بره مجتمع اولمش
قوم وجماعته دينور وفند حرمين شريفين بينده برطاغك اسميدر وعائشه بنت سعد بن ابى وقاصك آزاد كرده سى
اولان ابو زيدك اسميدر * ابطأ من فند * مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه سيده مى اولان عائشه كه مدينه ده ساكنه ايدى
مزبورى اتمكجى فرنندن آتش كتورمك ايچون انده بر كورك و يروب چارسويه كوندردى اولدخى چارسويه قريب
برمحلده كورديكه مصر قاهره يه برقافله عزيمت ايده يور آنلره اتباع ايدوب مصره عزيمت و برسنه مصرده اقامت
ايلدكدنصكره مدينه يه عودت ايلدى بعد الوصول فروندن بر مقدار آتش آلوب اورينه شتاب وسرعتله كيدركن
اياغى سورچوب يقلمغله الندە اولان آتش دوكيلوب پراكنده اولدقده تعست العجلة ديمكله اولدخى مثل اولمشدر

بعده بر یره کیدوب کیجیکن کسه حقنده ابطأ من فند ضرب مثل اولدی الفند فتحتیله یك پیرلکدن یاخود
برمرضدن ناشی دماغه اختلال کلمکله عقل وشعوره وهن وخلل طاری اولمق معناسنه درکه پیرلکدن اولانه بوناموق
تعبیر اولنور یقال فند الرجل فندا من الباب الرابع اذا اخرف وانکر عقله لهرم اومرض وسوزنده یاخود رأی وتدبیرنده خطا
ایلمك معناسنه در یقال فند فلان فی قوله اورأیه اذا اخطأ و یلان سویلمك معناسنه در یقال فند الرجل
اذا کذب الافناد همزه نك کسریله بودخی ذکر اولنان فند معنالرینه در یقال افند الرجل بمعنی فند
و برآدمك رأی وتدبیرنی تخطئه ایلمك معناسنه در یقال افند فلانا اذا اخطأ رأیه المفند محسن وزننده افناددن
اسم فاعلدر بونلمش کشی یه دینور یقال فلان مفند ای منکر عقله من هرم و بونسوانه وصف اولوب عجوز مفندة
دینمز زیرا نسوانك کنجلك هنکامنده دخی رأی ورشد وتدبیرلری اولمز که حتی پیرلکده ضعف طاری اوله هر حالده ناقصات
العقل اولدقلری مسلمه در التفنید تفعیل وزننده برآدمی تکذیب ایلمك معناسنه در یقال فنده اذا کذبه وعجز واعیا یه
نسبت ایلمك معناسنه درکه عاجز در الندن نسنه کلمز دیمکدن عبارتدر یقال فنده اذا عجزه و برکسه نك رأی
وتدبیرنی تخطئه ایلمك معناسنه در یقال فند فلانا اذا خطأ رأیه وآتی یاندرمق معناسنه در یقال فند الفرس
اذا ضمره و برآدمك عهده سنه برخصوص احاله ایدوب حصولنی آندن دیلمك معناسنه در یقال فند فلانا علی الامر
اذا اراده منه وعلی الدوام شرب شرابه ملازم اولمق معناسنه در یقال فند فی الشراب اذا عکف علیه وطاغك
سیور بجه برون کبی چقان یرینه اوتورمق معناسنه در یقال فند فلان اذا جلس علی شمراخ الجبل المفاندة
مفاعله وزننده والتفند تفعل وزننده بونلرده برکسه یی برمصلحته مؤکل ایدوب آندن حصولنی دیلمك معناسنه در
یقال فاند فلانا علی الامر وتفنده اذا اراده منه وتفند پشیمانلق کوستورمك معناسنه در یقال تفند منه اذا تندم
الافناد همزه نك فتحیله ارکان اللیل معناسنه در یعنی افناد فند لفظنك جمعیدر که فانك کسریله در جبل یاخود
جبلدن برقطعه یه وطائفهٔ مجتمعه یه دینور که ذکر اولندی بعده بومناسبتله کیجه نك برر رکن وطائفه سنه اطلاق
اولندی یقال مضی فند من اللیل ای رکن وطائفة منه ومضت افناد اللیل ای ارکانه وطوائفه ومنه الحدیث
صلی الناس علی النبی علیه الصلوة والسلام افنادا افنادا ای فرادی بلا امام وقیل جماعات جماعات وحزروا ای قدروا
وحنوا ثلثین الفا ومن الملائکة ستین الفا لان مع کل ملکین وقوله صلی الله علیه وسلم تتبعونی افنادا افنادا یهلك بعضکم
بعضا ای تتبعونی ذوی فند ای ذوی عجز وکفر للنعمة نهایه ده بوعبارتله مرسومدر و فی الحدیث الاتی من اولکم وفاة
تتبعونی افنادا یهلك بعضکم بعضا ای جماعات متفرقین قوما بعد قوم واحده فند والفند الطائفة من اللیل و یقال هم فند
علی حدة ای فئة ومنه الحدیث اسرع الناس بی لحوقا قومی ویعیش الناس بعدهم افنادا یقتل بعضهم بعضا
ای یصیرون فرقا مختلفین ومنه الحدیث لما توفی رسول الله علیه السلام صلی علیه الناس افنادا ای فریقا
بعد فریق فرادی بلا امام الفندأوة فانك کسری ودالك فتحیله دولکر آلتندن بغایت کسکین کسره دینور یقال
قدوم فندأوة ای حادة قدوم کلمه سی مؤنث سماعیدر الفندأیة باب همزه ده ذکر اولندی الفود فانك فتحی
وواوك سکونیله باشك قولقلره قریب ومشرف اولان سمتدن قیللری فراوان اولان یره دینور و باشك برطرفنه دینور
ایکیسنه فودان دینور و بوعلاقه ایله مطلقا ناحیه معناسنه مستعملدر تقول قعدت فی فود الوادی ای ناحیته و بوکلك
برد نکنه اطلاق اولنور عدل معناسنه وجواله دینور که ظرف معروفدر وفوج وکروه معناسنه در یقال جاء فود
من الناس ای فوج وفود مصدر اولور قاتمق وقرشدرمق معناسنه یقال فاد الزعفران یفود فودا اذا خلطه به
واولمك معناسنه در یقال فاد فلان اذا مات نته که بونده فید دخی لغتدر کما سیذکر وفود برآدمك مالی زائل اولمق
علی قول مالی ثابت اولمق معناسنه در یقال فاد المال لفلان اذا ذهب اوثبت والاسم الفائدة نته که یائیه دن دخی لغتدر
پس فائده ثابت اولان ماله دینور که قول ثانی یه ناظردر الاستفادة والتفید تفعل وزننده مال قزانمق معناسنه در
یقال استفاد المال وتفیده اذا اقتناه لکن مؤلف یائیه یی تخلیط ایلمشدر الافادة اراده وزننده برآدمه مال ویرمك
معناسنه درکه فائده لندرمکدن عبارتدر تقول افدته المال ای اعطیته اياه وهلاك ایلمك معناسنه در تقول
افدت فلانا ای اهلکته واماته الفؤاد سحاب وزننده کوکله دینور فؤاد لفظنده لغتدر التفود تفعل وزننده طاغ
کچیسی طاغك تپه سنه چقمق معناسنه درکه فودرأسدن مأخوذدر یقال تفود الوعل فوق الجبل اذا اشرف
المفواد والمفیاد مصباح وزننده افاده دن مبالغه در یقال رجل متلاف مفواد و یقال مفیاد ای متلف مفید
بوراده افاده اهلاك معناسنه اولمغله متلاف اتباع وجهیله مؤکدر انفاع معناسنده ده ممکندر التفاود
تفاعل وزننده بری برینه افاده ایله فائده لشمك معناسنه در لکن صواب اولان تفاید اولمقدر یائیه ایله یقال

هما یتفاودان العلم والصواب یتفایدان ای یفید کل صاحبه الفهد مهد وزننده سباعدن پارس
دیدکلری جانورك اسمیدر فارسیده یوز دینور جمعی فهود وافهد کلور وفهد دوه سمرینك وسطنده اولان
مبحثه دینور که کلب دخی دیرلر وفهد مصدر اولور برآدمك ایشنی غائبانه دلخواهی اوزره کوزلجه کورمك معناسنه
یقال فهد لفلان فهدا من الباب الثالث اذا عمل فی امره بالغیب جمیلا الفهدة هاء ایله کونه دینورا ست معناسنه
وفهده عبید بن مالك النهشلی فرسنك اسمیدر الفهدتان تثنیه بنیه سیله دوه نك ایکی قولقلرینك اکسه لرنده
اولان ایکی طومالجه کلره دینور وفهدتا الفرس آت قسمنك کوکسنده اولان ایکی طرفلو یومر یجه اتلره دینور که
بالق طرزنده اولور الفهد فتحتیله برآدم اویویوب محافظه سی اوزرینه لازم اولان نسنه نك حفظندن
تغافل ایلمك معناسنه در پارس قسمی نوام اولمغله آندن اخذ اولنمشدر یقال فهد الرجل فهدا من الباب
الرابع اذا نام وتغافل عما یجب تعهده وچوق اویومق وکرنمك مقوله سی حالاتده پارسه بکزه مك معناسنه در
یقال فهد الرجل اذا اشبه الفهد فی نومه وتمدده مترجم دیرکه پارس قسمی چوق اویومقده مثل در یقال * اثقل
رأسا من فهد * وانوم من فهد * ملا خسرو علیه الرحمه درر ده امام سرخسیدن نقل ایلمشدر که پارسده برنیجه
خصال خاصه واردر بری بودرکه صیدك ممر ومأواسی سمتنده پوصولنوب طوررتا که قولاینه کلدکده اوزرینه
هجوم ویرتاو ایدر وسائر حیوان شکاری کبی تعلیم ضمننده ضرب اولنمز بلکه برمعلم کلب شکار ایلدیکی جانوری
اکل ایلدکده آنی پارسك حضورنده ضرب ایدرلر اولدخی اندن اعتبار واتعاظ ایدر واصلا خبیث نسنه یی
اکل ایلمز صاحبندن لحم طیب طلب ایدر وصیدك اکثرسندن برنیجه دفعه وثوب وهجوم ایدر یتشورسه فبها
واکر یتشمیه جکنی تیقن ایدرسه بیهوده اتعاب نفس ایلیوب عودت ایدر بنی آدم بونلر ایله متصف اولمق لایقدر
وحالا پارس ایله عراق طرفنده صید ایدرلر انتهی الفهد کتف وزننده والفهد ابل وزننده صفتدر پارسه
تشبه ایدن کشی یه دینور ثانیده فانك کسره سی هاء مجاورتنه مبنی در الفوهد ثوهد وزننده ومرادفیدر که ذکر
اولندی مؤنثنده ه فوهده دینور الافهود اسلوب وزننده فوهد معناسنه در الافاهید جمع بنیه سیله ربده
بولنده برموضع آدیدر الفید صید وزننده صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال فاد الرجل یفید فیدا اذا تبختر
واولمك معناسنه در یقال فاد فلان اذا مات و برکسه نك مالی ثابت و برقرار اولمق علی قول زائل اولمق معناسنه در
یقال فاد المال لفلان اذا ثبت اوذهب وادویه واجزا مقوله سی نسنه یی صو یه اصلتمق معناسنه در یقال فاد الزعفران
اذا دافه و برنسنه دن صاقنمغله برجانبه عدول ایدوب یان ویرمك معناسنه در یقال فاد الرجل اذا اخذ رشیئا
فعدل عنه جانبا وفائده ومنفعت حاصل اولمق معناسنه در یقال فادت الفائدة اذا حصلت وفید اصلانمش
زعفرانه دینور مفید معناسنه وآت قسمنك دوداقلری اوستنده بتن تویلره دینور وفید طریق مکه ده برقلعه
آدیدر بانیسی اولان فید بن فلان ایله مسمادر وفید کولده پشمش اتمك اوزرندن کولی صیروب کیدرمك معناسنه در
یقال فاد الملة عن الخبزة اذا افادها ای ازالها فید القریتات قافك ضمیله برموضعدر حزم فیده حانك فتحیله
برموضعدر التفید تفعل وزننده بودخی صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تفید الرجل اذا تبختر الفیاد
صبار وزننده ارکك بایقوشه دینور ودائما صالنه رق یورین آدمه دینور یقال رجل فیاد ای متبختر وشول
کسبه دینور که الندکیرن طعامی اتمکه دوروب اکل ایدر اوله یقال اعرابی فیاد اذا کان یلف ماقدر علیه فیأکله
الفیادة هاء مبالغه ایله فیاد ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر الفائدة زائده وزننده برآدمك علمدن یاخود
مالدن استفاده یعنی کسب وتحصیل ایلدیکی نسنه یه دینور جمعی فوائد کلور و بو فی الاصل اسم فاعلدر
و بو نفع معناسنه اولان فیددن مأخوذدر یقال حصلت منه فائدة وهی ما استفدت من علم اومال التفید تفعل
وزننده فیادك یعنی بایقوشك اوتمسندن تشأم ایلمك معناسنه در یقال فید الرجل اذا تطیر من صوت الفیاد الافادة
اراده وزننده مال ایله فائده لنمك معناسنه در تقول افدت المال اذا استفدته و برکسه یه مال ویرمك معناسنه
اولمغله ضد اولور تقول افدت المال اذا اعطیته التفاید تفاعل وزننده مال ایله فائده لشمك معناسنه در یقال
هما یتفایدان بالمال ای یفید کل صاحبه ولا تقل یتفاودان کما مر فاید زاید وزننده برطاغك آدیدر فصل القاف
القتاد تانك فوقیه ایله سحاب وزننده برنوع شجر اسمیدر که بغایت پك ومتین اولوب ایکنه کبی تیکنلری اولور
ترکیده کون دیدکلریدر که کبیر وصغیر نوعی اولور کثیرا دیدکلری صمغ صغیر نوعندن حاصل اولور * اصعب من خرط
القتاد * مثلندن مراد شجر مزبوردر القتادیة یای مشدده ایله قتاد مزبورك تیکنلرنی اوتلیان دوه لره دینور
مفردی قتادی در یقال بعیر قتادی وابل قتادیة اذا کانت تأکل شوك القتاد التقتید تفعل وزننده قتاد اغاجنی

کسوب تیکنلرنی یاقدقدنصکره دوه‌لره علف ایلمك معناسنه‌در یقال قندالقتاد اذاقطعه فاحرقه فعلف الابل
القند فتحیله دوه‌لر وجه مذکوراوزره قتاددن اولان علف اکل ایلمك معناسنه‌در یقال قندت الابل قندا
من الباب الرابع اذااکلت العلف من القتاد القندة فرحه وزننده وجه مذکوراوزره علف قتاد اکل ایدن
دوه‌لره دینور القتادی سکاری وزننده قتادیمکدن قارنلری درد ناك اولمش دوه‌لره دینور یقال ابل قتادی
اذاصارت قداشتکت من اکل القتاد واقتد وقتود کلور شارح دیرکه جمیع نسخه‌لرده سهو وسقط
واردر زیرا جمیع امهاتده ومأخذ مؤلفده بومحلده قتدکلمه‌سی مرسوم وجموع مذکوره آنك اولمق اوزره مرقومدر
وقتد فتحتیله دوه سمریتك آغاجنه وتخته‌سنه دینور پس بومقامده والقتد خشب الرحل عبارتی ساقطدر
قتاده صحابه وزننده اسامیدندر ابوقتاده اصحابدن حارث بن ربعی السلمی کنیه‌سیدر وقتادة بن دعامه
تابعیندندر وقتادة بن النعمان وقتادة بن ملحان اصحابدندر وبکر بن وائل نام کسه‌نك قصراغی اسمیدرکه
زیم نام آتك اناسیدر قتائده علابطه وزننده برصرب بلاك یاخود بربوقش آدیدر علی قول هربوقش عقبه‌یه
قتائده دینور تقتد تنصر وزننده حجازده برقریه یاخود براشمه آدیدر قتنده ضمتیله اندلسده بربلده‌در قتاد
سحاب وغراب وزنلرنده بنوسلیم یوردنده برجبل عظیم آدیدر ذات القتاد فلج نام موضعك وراسنده
برموضعدر القتود قافك ضمیله برطاغك آدیدر القتادی صحابی وزننده خزرج قبیله‌سنده برفرس آدیدر
ذکراولنان قتاده دیدکلری فرسه منسوب دکلدر القردة دحرجه وزننده برآدمك بیاض ما نجه‌سی یعنی
سودی وپنیر وکش وقیمق مقوله‌سی نسنه‌لری چوق اولمق معناسنه‌درکه کثرت مواشی متفرعیدر یقال
قترد الرجل اذاکثرلبنه واقطه القترده قافك وراتك کسریله چوق ماله دینورکه مراد مواشیدر یقال علیه
قتردة مال ای مال کثیر القترد زبرج وزننده والقتارد علابط وزننده والمقترد اسم فاعل بنیه‌سیله قیونی
کچیسی چوق اولان آدمه دینور یقال رجل قترد وقتارد ومقترد ای ذوغنم گرچه جوهری وسائرلری بونلری
بورسمده ثبت وبیان ایلدیلر لکن مجموعی مصحفدر صواب اولان ثای مثلثه ایله اولمقدرنته‌که عنقریب مرسومدر
وثای مثلثه ایله اولدیغنی ائمهٔ لغتدن ابوعمرو وابن اعرابی وسائرلری تصریح ایلمشدر لکن جوهری ابوعبیده‌دن
روایت ایلمکله تای فوقیه ایله‌ده لغت اولمق محتملدر مؤلف اندن ساکت اولمشدر القثد قافك وثای مثلثه‌نك
فتحیله قثایه یعنی عجوره شبیه برسبزه آدیدر علی قول عجوردن برنوع یاخود خیاره دینور مفردی قثده‌در
هابله القثد قصد وزننده ذکراولنان قثدی یمك معناسنه‌در یقال قثدالرجل قثدا من الباب الثانی اذا اکل
القثد الاقثاد افتعال وزننده بستاندن قثد کسمك معناسنه‌در یقال اقثدالرجل اذاقطع القثد مؤلف
الاقثاد القطع عنوانیله رسم ایلمکله مسامحه ایلمشدر القثرد برقع وزننده والقثرد زبرج وزننده والقثرد
جعفر وزننده والقثارد علابط وزننده اومتاعنه دینورکه خرت مرت تعبیراولنور رقاش البیت معناسنه
وقثرت جعفر وزننده وقثرد علبط وزننده وقثارد علابط وزننده ومقثرد اسم فاعل بنیه‌سیله قیونی
قوزیسی فراوان اولان آدمه دینور یاخود اسباب وتجملات خانه‌سی چوق اولانه دینور وقثرد زبرج
وزننده اصمه‌نك دبنده قوریوب قالمش خاروخاشاکه دینور وناس کثیره دینور القثارد شفارج
وزننده کوملك وقفتان مقوله‌سی لباسك انکلری اوجلرینه دینور ذلاذل معناسنه القثرد جعفر
وزننده یوك پارچه‌لرینه دینور قطع الصوف معناسنه وشول کهنه وناچیز اوتاغنه دینورکه برمحله
کوچدکده اعتبار اولنمیوب یرلرنده ترك اولنه یقال هوکالقثرد لایلتفت وهومالایحمل من المتاع عندالرحیل
القحدة قافك وحای مهمله‌نك فتحیله دوه اورکجه یاخود اورکجك ایکی بوکورلرینك ماببنینه
دینور جمعی قحاد کلور قافك کسریله واقحد کلور المقحدة میمك وحانك فتحیله بودخی اورکجك دبنه دینور
القحد قصد وزننده دوه‌نك قحده‌سی اولمق معناسنه‌درکه مرادعن اصل بیوك اورکجلی اولمقدر علی قول اورکجی پك
بیومك معناسنه‌در یقال قحدالبعیر قحدا من الباب الثالث اذاصارله قحدة ای سنام کالقبة او عظمت قحدته یعنی
بعدالصغر القحدة قافك فتحیله والمقحاد میمك کسریله بیوك اورکجلی ناقه‌یه دینور یقال ناقة قحدة
ومقحاد ای کبیرة القحدة مقحادك جمعی مقاحید کلور شارح دیرکه جمله قحد کذلك مقحاد وصف اولور وقحده
فی الاصل قحده ایدی فرحه وزننده القاحد واحد لفظنه اتباع اولور یقال واحد قاحدنته‌که صحیح ماده‌سنده
ذکراولندی بنوقحاده ثمامه وزننده برقبیله‌در بنویربوع فارسلرندن یزیدالقحادیه‌نك والده‌سی آنلردندر القحاد
کتان وزننده شول یالکزجه کشی‌یه دینورکه نه برادری ونه اولادی اوله یقال رجل قحاد ای لااخ له ولاولد القحمدوة

قافك ومیمك فتحیله رباعی اولمغله محلنده مذکوردر مؤلف بونکله جوهری‌یه تعریض ایلمشدر القدّ قافك فتحی
ودالك تشدیدیله برنسنه‌یی تمامه کسمك علی قول اوزونلغنه کسمك وعلی قول اوزونلغنه یارمق معناسنه‌در یقال
قدّ الشیءَ قدّا من الباب الاول اذاقطعه مستأصلا اومستطیلا اوشقه طولا وقدّ صویلمش کوچك قوزی واوغلاق
دریسنه دینور ومنه المثل * مایجعل قدّك الی ادیمك * ای ای شیء یضیف صغیرك الی کبیرك یعنی کوچك ایشکی
بیوکه قیاس ونسبت ایلمکه باعث ندر اد یمدن مراد جلد عظیمدر والی کلمه‌سی معنا اعتبار یله‌در مؤلفك قولنه
کوره مقیدّ رمضافا قولنه متعلقدر مثل مز بورطور وحدّنی تجاوز ایدن فضول حقنده کذلك برامر حقیری
امرخطیره قیاس ایدن کسه حقنده ضرب اولنور وقدّ قامچی‌یه اطلاق اولنور سوط معناسنه ومنه الحدیث
لقاب قوس احدکم وموضع قدّه فی الجنة خیرمن الدنیا ومافیها گرچه عنقریب کسرایله قدّ لفظنی دخی مؤلف
سوط ایله تفسیر ایلمشدر لکن نهایه‌ده لفظ حدیث کسرایله منصوصدر ومؤلف دخی بصائرده کسرایله تقیید
ایلمشدر لکن بصائرده قدّ قافك فتحیله مقدود معناسنه‌ده کلدیکنی اشعار ایلمکله بوتقدیرجه سوطه اطلاقی
صورت بولور وقدّ قدر یعنی مقدار واندازه معناسنه مستعملدر یقال هوعلی قدّ ذاك ای قدره وبرآدمك قامتنه
اطلاق اولنورکه شخصنك اعتدال خلق اوزره تقطیعی یعنی کسمندن عبارتدر جمعی اقدّ کلور همزه‌نك فتحی
وقافك ضمیله وقداد کلور قافك کسریله واقدّه کلور اجله کبی وقدود کلور حدود کبی یقال غلام حسن القدّ
ای القامة وتقطیعه واعتداله وقدّ کذلك مصدر اولور مسافر بیابانده قطع مسافه ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال قدّ المسافر الفلاة اذاخرقها ای قطعها ومتکلمك یاخود کندینك کلامنی قطع ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال قدّ الکلام اذاقطعه الاقتداد افتعال وزننده قدّ ایله معنای اولده مرادفدر یقال اقتدّ الشیءَ
اذاقطعه مستأصلا اومستطیلا اوشقه طولا وامور ومصالحده تدبیر وتمییز ایلمك معناسنه مستعملدر آندن
اصطلا حمزده کسوب بچمك ایله تعبیراولنور یقال اقتدّ الامور اذادبرها ومیزها التقدید تفعیل وزننده قدّ ایله
بودخی معنای اولده مرادفدر یقال قدّد الشیءَ تقدیدا بمعنی قدّه الانقداد انفعال وزننده والتقدّد تفعل وزننده
قدّ وتقدیده مطاوعلردر یقال قدّ الشیءَ وقدّده فانقدّ وتقدّد ای انقطع مستأصلا اومستطیلا اوانشق طولا
وتقدّد آراء واهوالری مختلف اوله‌رق ناس فرقه فرقه اولمق معناسنه مستعملدر یقال تقدّد القوم اذاصاروا فرقا مختلفة
الاهواء وبرنسنه قوریمق معناسنه مستعملدرکه قدید آیدن مأخوذدر یقال تقدّد الشیءُ اذایبس وناس پراکنده
اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال تقدّد القوم اذاتفرقوا ولباس ییرتیوب پاره‌لنمك معناسنه مستعملدر یقال تقدّد
الثوب اذاتقطع ودابه برمقدارجه آرقلمق علی قول آرقلدقدنصکره سمورمکه باشلمق معناسنه مستعملدر یقال
تقدّدت الناقة اذاهزلت بعض الهزال اوکانت مهزولة فابتدأت فی السمن اشبوایکی قول طریقه معناسنه
اولان قدّه‌دن مأخوذدر قول اوله کوره کوده‌سنده هزالدن وقول ثانی‌یه کوره شحمدن طریقه‌لر پیدا اولور
القدّ قافك ضمیله برنوع دکز بالغنك اسمیدر القدّ قافك کسریله دریدن یاپیلان قابه دینورنته‌که خفف آغاجدن
اولانه دینور وقد قامچی‌یه اطلاق اولنور فتحیله قدکبی که ذکراولندی ودباغت اولنمامش خام دریدن اوزنلغنه
کسلمش قایشلره وصریملره دینور قامچی‌یه اطلاقی بوندندر مفردی قدّه‌در هاایله وقدّه اوزون اوزادی طریقه‌یه
اطلاق اولنور وکلاب قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر بونده تخفیفله ده زبانزددر وقدّه آراء واهوالری مختلف اولان
فرقه‌لردن برفرقه‌یه اطلاق اولنور جمعی قددکلور عنب وزننده ومنه قوله تعالی کنّا طرائق قددا ای فرقا
مختلفة اهواءها المقدّ میمك کسریله مدق وزننده دری دیلجك دموراتنه دینور بچق کبی المقدّ میمك فتحیله مردّ
وزننده یوله اطلاق اولنور طریق معناسنه وبواسم مکاندر ومکان مستوی‌یه اطلاق اولنور کویاکه اطرافدن
قدّ وتمییز اولنمشدر ومقدّ اردن قضاسنده برقریه آدیدر خمر مقدّی اورایه نسبت اولنور جوهری غلط ایلمکله
دالنی تخفیف ومیم فصلنده مقد عنوانیله ثبت ایلمشدر شارح دیرکه ازهری ابوعمرودن تخفیف دال ایله روایت ایلمشدر
انتهی وشراب المقدی تخفیفله درذکراولنان مقدّینك که تشدیدایله درغیریدر مترجم دیرکه نهایه‌ده بووجهله
مرسومدرکه شراب مقدّی تشدیدایله نصفی قالنجه طبخ اولنور برنوع شرابه دینور نصفندن قطع اولنان
شیئه تشبیه اولنمشدر وقلیلا دالی تخفیف اولنور پس جوهری‌یه ومؤلفه منافی اولوراتنهی القداد غراب وزننده
برنوع قارن آغریسنك اسمیدر بوروکسنی تعبیراولنان وجع اوله جقدرکه بغرسقلر کسیلور قیاس اولنور
مقدّمهٔ باسوردر یقال اخذه القداد وهووجع فی البطن وقداد بن ثعلبة بن معاویه بجیله قبیله‌سندندر المقدود
ذکراولنان قداد علتنه مبتلا کشی‌یه دینور یقال قدّ الرجل علی بناء المفعول فهو مقدود ای اصابه القداد

القداد سحاب وزننده کرپی دیدکلری جانوره دینور قنفذ معناسنه وعرب طوشانسنه دینور که ترلا صیچانی
دخی دیرلر بر نوع معناسنه اکینلری کسوب طوغرادقلری ایچون اطلاق ایلدیلر قدقد فلفل وزننده بر طاغ
اسمیدر که انده حجر البرام یعنی کوفه کی تعبیر اولنان طاش معدنی واردر القدید زبیر وزننده برکونه کوچك قطعه
پلاس اسمیدر وبر رجل آدیدر وبر وادی اسمیدر وحرمین بیننده بر موضع آدیدر وقبس الغاضری نام کسه‌نك
فرسی اسمیدر قدقداء قافلرك ضمی وفتحیله بر موضع آدیدر القدید حدید وزننده مشرر مقدد اولان یعنی دیلم دیلم
دیلنوب کونشده قوریدیلن علی قول اوزون اوزون دیلنن اته دینور لسانمزده پصدرمه تعبیر اولنان در عربیده
اشراره دخی دینور تقول اطعمنا القدید ای اللحم المشرر المقدد او ما قطع منه طولا وقدیدك اسکیمش ثوبه اطلاق
اولنور القدیدیون قافك فتحیله تباع عسکره یعنی بر محله اوردو ولشکر کتدکده انلرك تابعلرینه اطلاق
اولنور که مراد سپاه زمره سندن اولمیوب لکن اهل صنعتدن اولملریله بعض مصالح عسکری بی رؤیت ایچون
کیدرلر شعاب وبیطار وحداد وحلاق کبی حالا اردوی اسلامیه یه تعیین اولنان اصناف واهل حرفت قدیدیوندر
وبونده قافك ضمی جائزدکلدر مترجم دیرکه نهایه ده ضم قافی تجویز ایلمشدر زیرا اشو عبارتله مرسومدر القدیدیون
هم تباع العسکر والصناع کالحداد والبیطار بلغة اهل الشام هکذا یروی بفتح القاف وکسر الدال وقیل هو بضم القاف
وفتح الدال کانهم لخستهم یلبسون القدید وهو مسح صغیر وقیل هو من التقدد والتفرق لانهم یتفرقون فی البلاد للحاجة
وتمزق ثیابهم وتصغیرهم لتحقیر لشانهم ویشتم الرجل فیقال له یاقدیدی یاقدیدی واساسده یقال
فی الشتیمة یاقدیدی یاقدیدی وهم القدیدیون تباع العسکر من الصناع عبارتیله مصغر امرسوم اولمغله کذلك مؤلفه
مخالفدر انتهی مقداد مصباح وزننده ابن عمرو بن الاسود درکه اصحابدندر اسود مقدادی تربیه یاخود تبنی
ایلمکله کندیسنه نسبت اولنمشدر اسودی جدی ظنیله قراء حدیث لحن وخطا ایدرلر شارح دیرکه مقداد بن
الاسود ایله مشتهر اولمغله باعث نسبتی وجه مذکوره مبنی در واسود ابن عبد یغوث بن وهب بن عبد مناف الزهری در
قراء حدیثك خطالری عمر وایله اسود بیننه ابن لفظنی توسیط ایتدکلرندن ناشیدر القیدود طیفور وزننده
ارقه‌سی اوزون اولان ناقه‌یه دینور که ماده مرقومه‌دن مأخوذدر جمعی قیادید کلور الاستقداد بر دوزیه
مستمر اولوب کیتمك معناسنه در قده دن مأخوذدر یقال استقد الامر اذا استمر واستوی ودوه‌لر بولده وجه واحد
اوزره قطارلنوب اوق کبی طوغر یلغنه چکیلوب کیتمك معناسنه در یقال استقدت الابل اذا استقامت علی وجه
واحد قد قافك فتحی ودالك سکونیله بر کلمه درکه حرفیه واسمیه اولور واسمیه ایکی وجه اوزره مستعملدر وجه
اول یکفی کلمه سنه مرادف اسم فعل مضارع اولور یتشور وکفایت ایدر معناسنه بوصورتده مدخولی منصوب
اولور مثلا قدنی درهم وقد زیدا درهم دینور یکفی معناسنه وجه ثانی حسب کلمه سنه مرادف اسم اولور که کافی
معناسنه در فارسیده بس دینور بو صورتده غالبا یعنی عند البصریین مبنی اوله رق استعمال اولنور قد حرفیه به
لفظده مشابه اولدیغیچون مثلا قد زید درهم دینور دالك سکونی وزیدلفظنك جریله وکاهی یعنی عند الکوفیین
معرب اوله رق استعمال اولنور قد زید درهم دینور دالك رفعیله نته که حسبه درهم دینور رفعله وحرفیه اولان
قد سین وسوف کبی حرف تنفیسدن وجازم وناصبدن مجرد اولان فعل متصرف اخباری مثبته مخصوصدر بونلرك
مقابلنه داخل اولمز شارح دیرکه اشبو * لولا الحیاء وان رأسی قد عسی * فیه المشیب لزرت ام القاسم * بیتنده
عسی کلمه سی اشتد وظهر معناسنه متصرف اولمغله ماده نقض اولمز انتهی اشبو حرفیه اولان قد کلمه سی التی معنایه
دلالت ایدر اول توقع یعنی مدخولی اولان فعل متوقع ومنتظر اولور مثلا قد یقدم الغائب کبی بو معناده ماضی یه
دخولی مختلف فیه در ثانی ماضی بی حاله تقریب ایچون اولور قد قام زید کبی ثالث تحقیق ایچون اولور کقوله تعالی
قد افلح من زکیها رابع نفی ایچون اولور ما لفظی کبی مثلا قد کنت فی خیر فتعرفه قولی کبی که تعرف لفظنك
نصبیله درما کنت فی خیر معناسنه در خامس تقلیل ایچون اولور قد یصدق الکذوب کبی سادس تکثیر
ایچون اولور اشبو * قد اترك القرن مصفرا انامله * مصراعنده اولدیغی کبی جوهری قد کلمه سنی اسم قیلرسك
مشدد ایدرسن دیمکله غلط ایلمشدر زیرا انجق ایکی حرفدن مرکب اولوب آخری حرف علت اولان کلمه مشدد
اولور مثلا هو لفظنده هو دینور وتشدید بنك وجهی حرف علت مع التنوین ساکن اولمغله اسم حرف واحد
اوزره قالمامغه مبنی در واما قد کلمه سیله برکسیه تسمیه اولنسه مثلا هذا قد ورأیت قدا ومررت بقد دینور تخفیفله
کذلك من وعن کلمه‌لری دخی بورسمه‌در بونلرك نظیری ید ودم وامثالیدر شارح درکه جوهرینك قولی اخفش
ونصر یوندن بر جماعت مذهبیدر مترجم دیرکه مؤلفك بوراده کلامی بصاره مخالفدر زیرا بصاره ده دیمشدر که

اكر

اکر قد کلمه سنی اسم قیلرسك مشدد ایدرسن مثلا کتبت قدا حسنة دیرسن کذلك او وکی وهو کلمه‌لرنده دخی
حال بویلجه در زیرا حروف مزبوره نك نقصنه یعنی آخرلری ید ودم کبی ناقص اولدقلرینه دلیل اولمامغله اسم
اولدقلری حالده آخرلرینه کندی جنسلرندن بر حرف زیاده قیلوب ادغام ایلمك واجب اولور القرد فتحتیله
یوکك ویپاغینك یولنسنه علی قول فنا وکرلنکندن قبول اولنمیوب آتیلاننه دینور که ایشه یرامز اولور مفردی
قرده در هابله که آندن بر پاره دیمکدر ومنه المثل * عثرت علی الغزل باخرة فلم تترك بنجد قردة * یعنی اول نادان خاتون
انجام کار اکیرمك خصوصنك لزومنه مطلع اولوب بر حال مقتضی اولدیغی خاطرینه کلمکله کوره یغنلرنده یوك
ویپاغی براغنیلرنی قومیوب بالجمله دیو شوروب اکیرمکه بشلدی مقدمدن ایسه اعلا یوك بولمغه وسعی واراید
مثل مزبور بر حاجتی وقت امکانده ترك واهمال ایدوب بعد الفوت طلبی قیدنده اولان کسه حقنده ضرب اولنور
ضیعت اللبن فی الصیف مثلنه مدانیدر وقرد یپراقلری صیرلمش خرماداننه دینور بونکده مفردی قرده در وقرد
شول خرده صاری توی کبی نسنه یه دینور که طرثوث دیدکلری نباته یاپشق اولور وقرد مصدر اولور قیللر
قبورجقلنوب طورطوپ اولمق معناسنه یقال قرد الشعر قردا من الباب الرابع اذا تجعد وصبثین وسختیان دباغت
اولنورکن فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال قرد الادیم اذا حلم وبرکسه عجزندن ناشی سکوت ایلمك معناسنه در
یقال قرد الرجل اذا سکت عیا ودیشلر صرارمق معناسنه در یقال قردت اسنانه اذا اصفرت وساقزك
دادی آزمق معناسنه در یقال قرد العلك اذا فسد طعمه وقرد شول خرده خرده سحاب قطعه‌لرینه دینور که
بیوك سحابك آلتنده اولوب بری برینه ملتئم اولمیه رق پاره پاره کورینور اوله ولسانده اولان تردد حالتنه دینور که
طلاقتله بی پروا تکلم ایده میوب دلنی چینیه رك تکلم ایدر اولور یقال فی لسانه قرد ای لجلجة التقرد تفعل وزننده
بو دخی قیللر قبورجقلنوب طوپلنمق معناسنه در یقال تقرد الشعر بمعنی قرد الاقراد همزه نك کسریله بو دخی
بر آدم عجزندن یاخود یورغنلقدن ناشی ساکت اولمق معناسنه در یقال اقرد الرجل اذا سکت عیا وساکن اولمق
معناسنه در یقال اقرد المتحرك اذا سکن وذل وخضوع ایلمك معناسنه در یقال اقرد الیه اذا ذل وخضع وکندوسنی
اولو صورتنده کوستورمك معناسنه در یقال اقرد الرجل اذا تماوت التقرید تفعیل وزننده اقراد ایله معنای
اولده مرادفدر یقال قرد الرجل اذا سکت عیا وطواردن کنه تعبیر اولنان بوجکی آیرلیوب قوپرمق معناسنه درکه
سلب ایچوندر یقال قرد البعیر اذا انتزع قردانه وتذلیل ایلمك معناسنه در یقال قرده اذا ذلله وخضوع وتواضع
ایلمك معناسنه در یقال قرد الیه اذا خضع وبر آدمی آلداتمق ورنك ایلمك معناسنه در یقال قرد فلانا اذا خدعه
القرد فرد وزننده کسب ایله مال برکدرمك معناسنه در یقال قرد المال قردا من الباب الثانی اذا جمعه وکسبه
وطلومه یاغ یاخود سود جمع ایلمك معناسنه در یقال قرد فی السقاء اذا جمع فیه سمنا ولبنا وقرد بیونه دینور
عنق معناسنه وبو کرد فارسی معربیدر وقصه نسنه یه دینور القرد کتف وزننده کچه کبی بری بری اوزره
درطوپ قاتلنوب منعقد ومتراکم اولان بلوده دینور یقال سحاب قرد ای منعقد متلبد وکوده سنك اتلری صمصقی
طقناز اولمغله سلپوکلکی اولمیان آته عربلر قرد الخصیل اطلاق ایدرلر خصیل اصیل وزننده اتلری یرلو یرنده
اولان آته دینور وقردکنه دیدکلری بوجك اوشمش حیوانه دینور یقال بعیر قرد ای کثیر القرود المتقرد
متفرد وزننده بو دخی شول خرده بولوط پاره‌لرینه دینور که بیوك بولودك جابجا آلتنده اولوب بری برینه
متصل اولمیه القراد غراب وزننده انسان ممه سنك دوکمجکنه دینور کذلك آت ممه سنك امزکنه دینور وکنه
تعبیر اولنان بوجکه دینور که طواره اسیلا ایدر جمعی قردان کلور قافك کسریله وقراد اسماندندر قراد بن صالح
بن غزوان واوغللری محمد وعبد الله محدثلردر القرد قافك ضمیله بو دخی کنه دیدکلری بوجکه دینور القرود صبور
وزننده شول دوه یه دینور که صاحبی کنه سنی آیرلدیغی حینده اورکوب وسرکشلك ایلمیوب اویلجه طورر اوله یقال بعیر
قرود اذا کان لا ینفر عن التقرید القرد قافك کسریله معروفدر یعنی میمون تعبیر اولنان جانوره دینور فارسیده بوزینه دیرلر
جمعی اقراد وقرود کلور وقرد کلور عنب وزننده وقرده کلور فیله وزننده وقرده کلور قافك فتحی ورانك کسریله
مصاحده عنب وزننده فرد مؤنث اولان قرده نك جمعی اولمق اوزره مرسومدر وقردین معا وبه هذیل قبیله سندن
برکسه درکه * ازنی من قرد * مثلنك منشأیدر بغایت زناکار کسه ایدی علی قول مراد جانور مذکوردر زیرا میمون
حیوانلر ایچره زناکارلقله ممتازدر وعربلر شول زعم ایتدیلر که زمان جاهلیتده بر میمون آخرك جفتیله زنا ایلمکله
سائرلری آکاه اولوب آنی رجم ایلدیلر القراد شداد وزننده میمون بسلین کسه‌یه دینور که میمونجی تعبیر اولنور
القردد مهدد وزننده بر طاغك آدیدر وقردد مرتفع یره دینور جمعی قرادد کلور وقرادید کلور اشباعله وقردد

وجه واسلوب وطريقه معناسنه در يقال جاء بالحديث على قردده اى على وجهه القردودة قافك ضميله
بودخى مرتفع ارضه دينور و برموضع اسميدر وقردودة الظهر دابه نك ارقه سنك مرتفع اولان يرينه دينور وقردودة
الشتاء قيش موسمنك شدت وحدتندن عبارتدر تقول ماهذه الرحلة فى قردودة الشتاء اى فى شدته وحدته
القرديدة قافك كسريله پك سوزلو صلب الكلام آدمه دينور يقال رجل قرديدة اى صلب الكلام ودابه نك
صرتنده اولان طولانى خطه دينور كه اصل رنكنه مخالف اولور وكرديده معناسنه دركه سيذ كر وانسانك باشنه
اطلاق اولنور وطاغك تپه سنه دينور قرد زفر وزننده برموضعدر قردى سكرى وزننده جزيرهٔ ابن عمرده
برموضع آديدر القرديه عربيه وزننده حاجز ايله معدن نقره بيننده برصو آديدر ذوقرد فتحتينله مدينه
قربنده برموضعدر آنده نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك صاغمال ناقه لرى رعى اولنمغله كفار اعرابدن
برطائفه اغاره ايلدكلرنده خبردار اولملريله اوزرلرينه غزا ايلديلر غزوهٔ ذى قرد معروفدر القرصد جعفر
وزننده كسمكه دينوركه صمانك ايريسيدر قصرى معناسنه فارسيده كفه دينور القرمد جعفر وزننده كندوسيله
طلا اولنور اولان شبئه دينور زعفران وكرج كبى و برنوع طاشه دينوركه جابجا يارقلرى اولور آتشده تمام پشدكدنصكره
آنكله ابنيه بنا ايدرلر امهات سائره ده بو كرج يابدقلرى طاش ايله مفسردر وقرمد آجر اسميدركه خزف مطبوخدر
تركيده طوغله تعبير اولنور مؤلفك ولاجر قولى عطف تفسيردر وقرمد برموضع آديدر القرميد قافك كسريله
بودخى طوغله يه دينور تركيده كرميد دخى دينور وقرميد اردبه معناسنه دركه طوغله دن يا پلمش بيوك كاريزه دينور
واروبه معناسنه دركه طاغ كچيسنك ديشيسنه دينور ياخود اروبه اردبه مصحفيدر القرمود زنبور وزننده غضا نام
شجرك يمشنه دينور وطاغ كچيسنك اركگنه دينور القرمدة دحرجه وزننده قرمطه معناسنه دركه يازوبى
صيق صيق يازمق وآديملرى صيق صيق آته رق يوريمكدن عبارتدر يقال قرمد الكتاب وقرمد فى المشى اذا قرمط
المقرمد مدحرج وزننده زعفران مقوله سى طلا سورلمش بزه دينور يقال ثوب مقرمد اى مطلى بشبه الزعفران
وطوغله ايله ياخود قرمد ديدكلرى حجر مذكور ايله يا پلمش بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مبنى بالآجر او الحجارة
يعنى بالقرمد و بلند وعالى بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مشرف عال القرهد قنفذ وزننده اتلو جانلو بدنى نرم
ونازك تازه جوانه دينور يقال غلام قرهد اى تار ناعم رخص القراهيد فراهيد وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى
قاروندا رانك وواوك فتحيله اتباع تابعيندن كثيرك پدرى اسميدر القزد زاى معجمه ايله قصد وزننده ومرادفيدر
يقال قزده قزدا يعنى قصده القسود قافك كسرى ودالك تشديديله قنول وزننده بيونى قالين وقوى ومحكم
اولان كمسيه دينور يقال رجل قسود اى الغليظ الرقبة القوى قسبند قافك ضمى و بانك فتحيله كه فعلل وزننده در
اهل لغت كرچه بونى ابنيه ده ذكر ايدوب لكن تفسيرينه تصدى ايلمديلر بنم عندمده بو كسبند فارسى معربيدركه
خاتونلرك حيض بزيدر ياخود كوسبند معربيدركه قيونه دينور القشبند شين معجمه ايله قسبند وزننده اوزون
بويلو كردنى عظيم آدمه دينور مؤنثنده قشبنده دينورها ايله يقال رجل قشبند اى طويل عظيم العنق ويقال امرأة
قشبندة طاهرا بو دخى لغت آخردن معربدر القشدة قافك كسريله قيماق ياخود كره ياغى سويق ايله وخرما ايله
طبخ اولنوب حلوا اولدقده دبنه چوكن يوصه كبى چوكنديه دينور وقشده برنوع سود لونبات آديدر و يوفقه
قيماغه ياخود كره ياغنه دينور القشادة قافك ضميله قشده ايله معناى اولده مرادفدر القشد كشط وزننده
ومرادفيدركه برنسنه يى شئ آخرك اوزرندن ازاله ايدوب اول شيئى آچمق معناسنه در يقال قشده اذا كشطه القصد
قافك فتحى وصادك سكونيله يول طوغرى اولمق استقامت طريق معناسنه در شارح ديركه فى الاصل بو معناده
مصدردر بعده وصف اولهرق استعمال اولنمشدر يقال سبيل قصد اى مستقيم كويا كه سالكك وجههٔ مقصدينه
قصد ايدر ومنه قوله تعالى وعلى الله قصد السبيل واعتماد ايلمك معناسنه در يقال قصد اليه اذا اعتمد و برنسنه يه
توجه وعزم وآهنك ايلمك معناسنه در يقال قصده وله واليه قصدا من الباب الثانى اذا امه ومعتدلانه حركت
ايلمك يعنى برايشده وسط حاله رعايت ايدوب افراطدن مجانبت ايلمك معناسنه در يقال قصد فى الامر ضد افرط
اى لم يتجاوز فيه الحد ورضى بالتوسط وشاعر قصائد منظومه نظمنده ابياتى برى برينه مواصله ايله اطاله ايلمك
معناسنه در يقال قصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد وقصد وصف اولور نه تومند ونه انجه رك اولان معتدل
وجودلى كشى يه دينور يقال رجل قصد اى ليس بجسيم ولا بضئيل و برشيئى قيرمق معناسنه در نه كونه اولورسه
اولسون على قول يارسيندن قيرمغه مخصوصدر يقال قصد الشئ اذا كسره باى وجه كان او بالنصف وعدله
وداد ايلمك معناسنه در يقال قصد الرجل اذا عدل و بركسيه برماده ضمننده زور وجبر ايلمك معناسنه در يقال

قصد فلانا على الامر اذا قسره شارح سائر نسخه لرى تخطئه ايلمشدر الاقتصاد افتعال وزننده قصد كبى اعتدال
اوزره حركت ايلمك معناسنه در معتدل اولان كسه البته ره راستى قصد ايدر يقال اقتصد فى الامر ضد افرط
عدم تفريط بو كه لازم كلور واقتصاد شاعر قصائد منظومه سنده ابياتى برى برينه وصل ايله اطاله ايلمك معناسنه در يقال
اقتصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد المقتصد مقتدر وزننده والمقصد معظم وزننده وجودى نه ايرى
ونه انجه اولان آدمه دينور التقصيد تفعيل وزننده قصد كبى برنسنه يى قيرمق ياخود نصفندن قيرمق معناسنه در
يقال قصد الشئ اذا كسره او بالنصف الانقصاد والتقصد برنسنه قيرلمق معناسنه در يقال انقصد الرمح
وتقصد اذا انكسر القصد فتحتينله عوسج اسميدركه موسى اغاجى وسنجان تيكنى ديدكلرى شجردر وقصد
العوسج والارطى والطلح بو مقوله اغاجلرك تروتازه يومشق داللرينه اطلاق اولنور وقصد آجلغه دينور جوع
معناسنه ومغيلان كبى تيكنلو ايرى ميشه اغاجلرينك كوز موسمنده چچكلرينك طومور جقلنمسنه على قول
هر تيكنلو اغاجك ابتدا نابت اولديغى حينده نباتنك ظهور ايلمسنه دينور القصادة سعاده وزننده
سمورمك معناسنه در يقال قصد البعير قصادة من الباب الخامس اذا سمن القصدة قافك كسريله
قيريلن نسنه دن بر پارچه يه دينور جمعى قصد كلور عنب وزننده القصد كتف وزننده والقصيد
امير وزننده والاقصاد همزه نك فتحيله قيريق شيئه دينور يقال رمح اقصاد وقصيد واقصاد
اى متكسر شارح ديركه بوراده اقصاد عند الاخفش جمع وزنى اوزره كلن اوزانندر وسائرلر عندنده
اجزاسنه نسبتله مصوغ اولان جمعدر ثوب اخلاق و قدر اعشار دخى بو يلجه در انتهى وقصيد
شول شعره اطلاق اولنور كه شطر ابياتى تام وكامل اولوب واوچ بيت وآندن زياده اوله
على قول اون التى بيت ودخى زياده اوله حالا بين الشعراء هاء اسميله قصيده تعبير ايدكلريدر لكن جوهرى قولى
اوزره قصيد قصيده نك جمع جنسيدر سفين وسفينه كبى مترجم ديركه شاعر شعرمز بوراية برمقصود قصد ايدر اولمغله
قصيده اطلاق اولنمشدر ذكر اولنان مواصلهٔ ابيات معناسى دخى اول مقصده مبنى درنته كه صاحب معيار بورسمه
بيان ايلمشدر قالديكه طبع مستقيم وعلم عروض قويم اجتماعندن حاصل اولان اثر موزونه شعر ديرلر كه علم معناسنه در
شعوردن اولمغله طبعك كمال مدخلى اولمسنه دليلدر وشعرك انواعى واردر بيت رباعى قطعه مفرد مثنوى نظيره
تخميس تاريخ كبى فن بديعده اولان محسنات معروفدر بونلرك برى قصيده دركه قصد عازم ايله نظم اولنانلردر اكثر
ادباء عندنده يدى بيتدن زياده يه اطلاق اولنور و بعضا مطلعنده ياخود اواخره قريب خلالنده تغزل اولنور و كريزكه مطلب
مرامه انتقال ايلمكه مناسبت پيدا ايدن معنايى مفيد بر بيتدر آندنصكره تاج كه شاعر مخلصى آنده ايراد ايدرصكره دعا
ايلر اكر تاريخى وار ايسه اثناسنده ياخود آخرنده ايراد ايدر الك آخر بيتنه مقطع دينور و بيت القصيد مبا عليه اولان
بيتدر كه ابيات سائره دن رنكين وجودت طبعه تصادفله دلنشين اولور نته كه ديمشلردر * قصيده ده براولور بيت
نادر المضمون * انتهى وقصيد سموز ايلكه دينور يقال مخ قصيد اى سمين على قول سموزدن دون اولانه دينور كه نه سموز
ونه آرق اولانيدر وايلكلى كمكه دينور يقال عظم قصيد اى ممخ وقوريمش اته دينور يقال لحم قصيد اى يابس وايلكلى
سموز ناقه يه دينور يقال ناقة قصيد اى سمين بهانى ودكنكه دينور عصا معناسنه وسموز اوربجه دينور واعمال
فكر وروية ايله تنقيح وتهذيب اولنمش متين و پاكيزه شعره دينور يقال شعر قصيد اى منقح مجود القصود صبور
وزننده بو دخى سموز ايلكه على قول معتدل اولانه دينور يقال مخ قصود اى سمين اودونه يعنى وفوق المهزول
القصيدة سفينه وزننده بو دخى ايلكلى سموز ناقه يه ودكنكه دينور الاقصاد همزه نك كسريله آتيلان اوق
طوقنديغى شخصى همان قلدا تميوب يرنده هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصد السهم اذا اصاب فقتل مكانه
وفى الاساس اقصده السهم واقصاد بركسه يى مزراقله بلاخطأ اورمق معناسنه در يقال اقصد فلانا اذا طعنه
فلم يخطئه و يلان بركسه يى صوقديغى كبى دفعى هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصدته الحية اذا لدغته فقتلته
المقصدة معظمه وزننده دوه قسمنه مخصوص بركونه داغ ونمغا اسميدر كه قولقلرينه باصيلور المقصد مكرم
وزننده شول آدمه دينوركه خسته اولوب على الفور وفات ايلمش اوله المقصدة محمده وزننده شول خاتونه دينوركه
وجودى عظيم واندامى تام ووافر اولمغله هر كورن آدمى عجبانك ايدر اوله يقال امرأة مقصدة اى عظيمة تامة
تعجب كل احد و بو يى برمقدار جه قصير اولان خاتونه دينور يقال امرأة مقصدة اى التى الى القصر القاصد
قريب معناسنه مستعملدر يقال سفر قاصد اى قريب اعتدال معناسندن مأخوذدر وعربلر بيننا و بين الماء ليلة
قاصدة ديرلر هينة السير معناسنه كه بطؤ وتعبسز بر كيجه لك مسافه وارديمكدر القعود قافك ضميله والمقعد

میمك وعینك فتحیله كه مصدر میمی در مطلقا اوتورمق جلوس معناسنه در علی قول قعود اباق اوزرندن اوتورمق
وجلوس یاتورکن یاخود سجده ده ایکن قالقوب اوتورمقدن عبارتدر قول اوله کوره یوقریدن آشاغی یه وثانی یه کوره
آشاغیدن یوقری یه انتقالله اولور یقال قعد الرجل قعودا ومقعدا من الباب الاول اذا جلس اوهو من القیام
والجلوس من الضجعة ومن السجود وباء حرفیله متعدی اولور یقال قعد به اذا اقعده وقعود قیام معناسنه كلمكله
ضد اولور یقال قعد الرجل اذا قام وقوش كوكسنی یره وبروب یاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال قعدت الرخمة
اذا جثمت وخرما اغاجی برسنه میوه طوتوب او برسنه بوش قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت النخلة اذا حملت
سنة ولم تحمل اخری وبرآدم جنك وخصومتده كندی همتاسنه كوجی یتمك معناسنه استعمال اولنور یقال قعد
فلان بقرنه اذا اطاقه بوراده باء تعدیه ایچوندر وبركسه جنك ایچون اقرانتی تهیئه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
قعد للحرب اذا هیأ لها اقرانها وفدان اوزدك بغلمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت الفسیلة اذا صار لها جذع
ای ساق وخاتون ولد وحیضدن ومعامله زوجیه دن قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت المرأة اذا صارت قاعدا
كما سیذكر وقعود خاتون طول اولمق ایمه معناسنه در یقال قعدت المرأة اذا آمت وقعد كلمه سی افعال ناقصه دن صار
معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال حدد شفرته حتی قعدت كأنها حربة ای صارت یعنی بچاغنی اول رتبه ده بیلدی كه
كویا كه مزراق یلمانی اولدی ومنه یقولون ثوبك لا تقعد تطیر به الریح ای لا تصیر الریح طائرة به ثوبك لفظی مضمر
اخفظ كلمه سیله منصوبدر الاقعاد همزه نك كسریله اوتورتمق معناسنه در یقال اقعده اذا جعله قاعدا واوتورن
آدمك بوینی قدرقویو قازمق علی قول صویه وارمیوب یریوزینه قریب قازوب اویلجه ترك ایلمك معناسنه در یقال
اقعد البئر اذا حفرها قدر قعدة اوتركها علی وجه الارض ولم ینته بها الماء وبرآدمه خدمت ایلمك معناسنه استعمال
اولنور كه معنا مخدومی اقعاد ایدر یقال اقعد فلانا اذا خدمه وبرآدمك نفقه ومؤنتنی كندی كسب واداره ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اقعد اباه اذا كفاه الكسب شارح دیر كه اقعاد اقامه معناسنه ده كلور یقال اقعده ای اقامه پس
بوذكر اولنان قیام معناسندن اولور المقعد میمك وعینك فتحیله مصدردر كه ذكر اولندی ومقعد ومقعده اسم
مكان اولور اوتوره جق یره دینور القعدة قافك كسریله بناء نوعدر لسانمزده آیدن اوتورش ایله تعبیر اولنور یقال
هو حسن القعدة ویقال یقعد قعدة الذب یعنی آیو اوتوروشی كبی اوتورر وقعده قاعد اولان كسه نك اوتوردیغی
مكاندن اخذ ایلدیكی مقداره دینور كه اوتورملق وبرآدم اوتوره جغی یر تعبیر اولنور لكن اساسده طول انسان قاعد
عبارتیله مفسر اولمغله بئر مذكوره اكا مبنی ترجمه اولندی و بومعناده قافك فتحیله ده جائزدر وقعده برآدمك
صكره تولدایدن ولدنه اطلاق اولنور كه خاتمه اولادیدر مذكر ومؤنث ومفرد وجمعی مساویدر یقال هو وهی وهم
قعدته ای آخر ولده ذوالقعدة قافك فتحی وكسریله شهور عربیه دن برشهرك اسمیدر كه شوال عقبنده كلور
اشهر حرمدندر شهر مذكورحلولنده عربلر سفر وجدالدن قعود ایلملرینه مبنی آنكله تسمیه ایلدیلر جمعنده ذوات
القعده دینور القعد فتحتینله خوارجه دینور امام علی كرم الله وجهه حضرتلرینه نصرتدن قعود ایتدكلرینه
مبنی اطلاق اولندی واول طائفه نك رأی ومذهبلرینه اتباع ایدنه قعدی دینور اساسده قعد خوارجدن برطائفه
اولمق اوزره مرسومدر كه امام علی یه نه نصرت ایتدیلر ونه محاربه ایتدیلر وقعد دفتر ودیوان سلاطین وامراده اسم
ورسملری اولمیان یعنی علوفه خوار وموظف اولمیان جماعته اطلاق اولنور كه سپاه وعسكری زمره سندن خارج
اولنلردر یقال قوم قعد ای لا دیوان لهم وحرب وقتاله وغزا وجهاده كتمین اوتوراق زمره سنه اطلاق اولنور
یقال قوم قعد ای لا یمضون الی القتال بونلرده قعد قاعدك جمعیدر خدم وخادم كبی وقعد مفرد اولور انسانك بجس
وقادورمسنه اطلاق اولنور ودوه نك بیلك ككلرنده سستلك وكوشكلك اولمغه دینور یقال فی وظیف البعیر قعد
ای استرخاء القعدة فتحاتله نسوانه مخصوص بركونه مركب اسمیدر هودج ومحفه كبی وقابجه یه دینور طنفسه
معناسنه ابنة اقعدی وقومی جاریه یه اطلاق اولنور اوتورقالق قرزی دیمكدر یقال داره مملوة بابنة اقعدی وقومی
ای بالامة القعاد غراب وزننده والاقعاد همزه نك كسریله اسم اوله رق كوترملك علتنه دینور كه معاذ الله تعالی
حركتدن آلیقور اقعاد فی الاصل مصدردر یقال به قعاد واقعاد ای داء یقعده وقعاد واقعاد همزه نك فتحیله برمرض
آدیدر كه دوه نك او یلقلری اكسه سنده اولان قبالترینه عارض اولوب دوه یی بصمغله یره مائل ایدر المقعد مكرم
وزننده كوترم آدمه دینور فارسیده زمینكیر دیرلر ومقعد اصطلاح عروضیده اقعاد عارض اولان شعره دینور كه
هربیتنده زحاف واقع اوله علی قول بیتك عروضندن برعلت سببیله قوتی نقص اولنمش اوله یقال شعر مقعد وهو
كل بیت فیه زحاف اوما نقصت من عروضه قوة شارح دیر كه قول اول امام خلیل قولیدر لكن اكثری كتب عروضده

اقعادی بحر كامله تخصیص وعروضنك تنویع واختلافیله تخصیص ایلمشلردر ومقعد سلفده بركسنه اسمیدر كه
صنعتی اوقلره یلك چكورمك ایدی ومقعد نسر یعنی كركس دیدكلری قوشك یاوریسنه دینور وشول كركس قوشنه
دینور كه برزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یلكلری یولنمش اوله وشول تازه خاتون ممه سنه دینور كه یاتقین اولیوب
قالقق اوله اقعاد اقامه معناسنه ده كلمكله ظاهرا بوآندن مأخوذدر یقال ثدی مقعد ای ناهد لم ینثن ومقعد الانف
بورنلرینك دلكلری ككبش اولان كشی یه دینور یقال رجل مقعد الانف اذا كانت فی منخریه سعة المقعدات
مكرمات وزننده قوربغه لره دینور ضفادع معناسنه تقول اسهرتنی المقعدات ای الضفادع و بغرتلق قوشنك
هنوز اوچمغه باشلامامش یاوریلرینه دینور القاعد اوزدك بغلمش خرما فدانته اطلاق اولنور علی قول ال یتشور
اولان خرما اغاجنه دینور یقال فسیلة قاعد اذا صار لها جذع اوهی النخلة التی تنالها الید وقاعد حبوبایله طوبطلو
چواله اطلاق اولنور وولددن وحیضدن ومعامله زوجیه دن قالمش خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة قاعد اذا قعدت
عن الولد والحیض والزوج مترجم دیر كه اشبو والقواعد من النساء اللاتی لا یرجون نكاحا فلیس علیهن جناح الآیه
كریمه سنی بیضاوی العجائز اللاتی قعدن عن الحیض والحمل عبارتیله تفسیر ایلدكدنصكره والفاء فیه یعنی فی لیس
لان اللام فی القواعد بمعنی اللاتی اولوصفها به عبارتیله فاء دخولنی تعلیل ایلمشدر پس قول اول حدوث معناسی اراده
اولندیغنه مبنی اولوراكا كوره قواعد قاعده نك جمعی اولمق لازمدر نته كه حدوث معناسی مراد اولندقده مرضعه
دیرلرها ایله وقول ثانی حدوث معناسی مراد اولنمدیغنه كوره در كه اسم موصول اولمز المؤمن الكافر كلمه لری كبی انتهی
القواعد قاعده نك جمعیدر قوایم وقائمه كبی وقواعد الهودج شول درت آرقوری اغاجه اطلاق اولنور كه هودج
انلرك اوزرلرینه تركیب واستوار قلنور القعدی قافك ضمی وكسری وعینك سكونیله عاجز آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل قعدی وقعدی ای عاجز قعید النسب سعید الحسب وزننده جد اكبرینه قریب الآباء اولان آدمه
اطلاق اولنور كه پدرلری معمر یندن اولمغله جد اعلاسنه واسطه سی آز اولور القعدد قنفذ وزننده والقعدد
جندب وزننده والاقعد احمد وزننده والقعدود زنبور وزننده بونلرده قعید النسب معناسنه در یقال
رجل قعید النسب وقعدد وقعدد واقعد وقعدود ای قریب الآباء من الجد الاكبر مترجم دیر كه بومناسبتله سند اعلی
صاحبی اولان عالمه قعید الاسناد اطلاق اولنور وجه مذكور اوزره نسبده جد اكبرایله مثلا زیدك میانه لرنده كلن
اجدادلری معمر یندن اولوب وآخر عمرلرنده ولد حاصل ایلملریله سائرلرك جد اعلالرینه موصل اولان واسطه لرندن
آك واسطه سی آز اولمغله آنلردن اقرب اولور كذلك سند اعلی صاحبی دخی بورسمه اولور وسند اعلی عند العلماء
بغایت معتبر ومفتخردر بناء علیه اسلاف علماء سند اعلی تحصیلی ایچون بلاد بعیده یه سیر وسفر مشقتنی مرتكب اولورلر
ایدی بوفقیر دخی اساتذه عدیده دن اجازتنامه یه نائل ایكن سند اعلا تحصیلی ایچون حجاز وعربستانه سفر وبتوفیقه
تعالی مدت مدیده دنبرو دلخواهمز اولان مطلبمزه ظفر میسر اولمشدر الحمد لله علی ذلك سائر اجازتنامه مزده نبی اكرم
سرلوحه عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اوتوزاوچ واسطه ایله منتهی اولور وحالا بین العلماء متداول اولان
بومرتبه در وسند اعلایی مشتمل اولان اجازتنامه مرقومه مزده اون التی واسطه ایله متصل اولور وبو امام فریری
طریقیدر كه معمر یندن نیجه مشایخ عظامی محتوی دراز جمله سكزنجی درجه ده شیخ عبد الكریم الفرغانی یوزقرق
سنه معمر اولمشدر كذلك اونبجی مرتبه ده بولنان یحیی بن عمار الختلانی یوزقرق اوچ سنه معمر اولمشدر رحمة الله
علی شیخی ومشایخه انتهی وقعدد قنفذ وزننده جد اعلاسنه بعید الاباء اولان كسه یه اطلاق اولنمغله ضد
اولور یقال رجل قعدد ای البعید الاباء وفورقق اولوب مكارمدن قاعد اولان لئیم وفرومایه شخصه اطلاق اولنور
یقال هو قعدد ای جبان لئیم قاعد عن المكارم وبی نام وبی شهرت اولان خامل كسه یه اطلاق اولنور القعدی
والقعدیة قافلرك ضمی وكسری وعینلرك سكونیله والضجعی ضادك ضمی وكسری وجیمك سكونیله
وبونده ها ایله ضجعیه دیمز والقعدة والضجعة قافك وضادك ضمیله همزه وزننده اكثرا اوقاتی اوتوروب یاتمقله
كذران ایدن تنبل وكاهل كشی یه اطلاق اولنور یقال رجل قعدی وقعدیة وضجعی وقعدة ضجعة ای كثیر القعود
والاضطجاع القعود صبور وزننده چوبانك ایش دوه سنه دینور كه هرحاجتی ایچون اكا نبوب اورایه بورایه
قوللندیغی دوه دن عبارتدر فارسیده اكارخت دیرلر جمعی اقعده كلور وقعد كلور ضمتینله وقعدان كلور قافك كسریله
وقعاید كلور وقعود دوه قسمندن قلوص وبكره دینورتی مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر كه ابتدا ركوبه صلاحیتنه مبنی در
وبكر كنج اركك دوه یه وقلوص ابتداء ركوبه صالح اولان كنج دیشی دوه یه دینورتی مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر اتمهات
سائره ده قلوص قعوده مقابل اولمق اوزره بووجهله مرسومدر كه قلوص شول دیشی دوه در كه ابتداء ركوبه صالح

اوله‌ثی مرتبه‌سنه وارنجه‌قدر بعده ناقه اطلاق اولنور وقعود شول ارکك دوه‌در که ابتداء رکوبه صالح اوله‌ثی مرتبه‌سنه
وارنجه قدر بعده جمل اطلاق اولنور وقلوصه قعود اطلاق اولنمز پس مؤلفك قولی آنلره مخالف اولور وثنی ایش یاشنی
کچوب آلتنجی‌یه کیرمش دوه‌در وقعود مطلق دوه کوشکنه دینور فصیل معناسنه القعودة هایله والقعدة عمده
وزننده قعود ایله معنای اولده مرادفدر وقعده اشکه اطلاق اولنور حمار معناسنه جمعی قعدات کلور ضمتیله وقعده آتك
ایرنه اطلاق اولنور سرج معناسنه ودابه‌نك پالانه اطلاق اولنور رحل معناسنه الاقتعاد افتعال وزننده چوبان دوه‌نك
برنی قعده یعنی ایش دوه‌سی ایدنمك معناسنه در یقال اقتعده الراعی اذا اتخذه قعدة القعید امیر وزننده قنادلری هنوز
دوزلوب اوچمق درجه‌سنه وارمامش چکرکه‌یه دینور وبدره اطلاق اولنور اب معناسنه ومنه قولهم قعیدك لتفعلن کذا
ای بابیك وبو بین العرب یمین در وقعیدك لفظی مقدر اقسم کلمه‌سیله منصوبدر وعربلرك قعیدك الله وقعدك الله
قوللری که قافك فتحی وکسریله‌در بونلر قسم دکلدر بلکه استعطاف واسترحامی متضمن در زیرا جواب قسم ایله مجاب
دکللردر بلکه بونلر فعل موقعنده واقع مصدر منصوبلردر عربلرك عمرك الله قوللری کبی که عمرتك الله تعمیرا مزلنده‌در که
بن سنکچون اللهدن عمر طویل نیاز ایدرم حق تعالی سکا اوزون عمر احسان ایلسون دیمکدر بونك کبی قعیدك الله
وقعدك الله قوللری قعدك الله تقدیریله سألت الله ان یحفظك سبکنده‌در وبو معنا حق تعالانك عن الیمین وعن الشمال
قعید قول شریفندن مأخوذدر که اوراده قعید حافظ ونکهبان معناسنه‌در بو مقامده بو رسمه ترجمه ایلدیکمز بعض
نسخه‌نك هامشنده وبعضنك درونده مرسومدر وچند سطر مرورنده وقعدك الله ویکسر وقعیدك الله نشدتك الله
وقیل کأنه قاعد معك بحفظه علیك اومعناه بصاحبك الذی هو صاحب کل نجوی عبارتی واقع اولمغله قول اوله
مخالفدر زیرا قول ثانیده دخی جواب اولمیوب ومفهومی قسم در قالدیکه اساس ومزهر وسائر امهاتدن استنباط
اولندیغی اوزره جوابه مقارن اولان یمین درته که مؤلف دخی قول اولك استعطاف اولدیغنی عدم جواب ایله
تعلیل ایلمشدر وجوابدن مجرد اولان یمین دکلدر پس قول ثانیده البته جواب ذکری لازمدر ظاهرا سهو یاخود
سقطات نسخ در ازجمله اساسده قعدك الله وقعیدك لاافعل ومزهرده لاآتیك عبارتیله مرسومدر پس معنا حفظ
وصونی دائماسنك همدمك یاخود جمیع اسرارکه مطلع حاضر وناظرك اولان ذات اجل واعلایه سکا یمین ویررم که
مثلا شونی ایتمدکمی یاخود صفت مذکوره ایله متصف اولان باری تعالی حقیچون بوایشی ایشلم یاخود سکا کلم
دیمك اولور وجه مذکور اوزره بونلرده فعل مضمر ایله منصوبلردر وابوسعید السیرافی دیمشدر که قول مزبورك
مرجع وملخصی سألتك بقعد الله ای بوصفك ایاه بالثبوت والدوام فتأخذ قعدا وقعیدا سبکیدر که قاعده بنادن
مأخوذدر وقعید مقاعد معناسنه‌در که برآدمك جلیس وهمدمی اولان کسه‌در احدهما آخرك قعیدیدر وقعید
حافظ ونکهبان معناسنه مستعملدر وبونك مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر وشول صیده دینور که صیادك
اکسه طرفندن ظهور ایلیه نطیح مقابلیدر القعیدة سعیده وزننده کشینك زوجه‌سنه اطلاق اولنور یقال
هی قعیدته ای امرأته وهکبه طرزنده بلاسدن برنسنه‌در که اعراب طائفه‌سی آنك اوزرینه اوتوررلر مراد اسکمله
طرزنده یوکدن نسج اولنمش برنسنه‌در که ایچی طولدروب اوزرنده قعود ایدرلر بو مناسبتله اسکمله‌یه واوتوراق
تختنه‌سنه اطلاق اولنور وشول غراره‌یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه یاخود اکا شبیه ظرفه اطلاق اولنور که ایچنه پصدره
وکاك مقوله‌سی نسنه قورلر یرده اوتورمسی ملاحظه‌سنه مبنی در ایچی طلو اولورسه بالفعل والا بالاول اولور واوزون
اولمیان قوملغه علی قول یره یاپشق اولان قوملغه اطلاق اولنور التقعد تفعل وزننده اوتورمق معناسنه‌در
بو مناسبتله برآدمك مصلحتنه نصب نفس ایله قیام واهتمام ایلمك معناسنه استعمال اولنور که سائر اموره قیامی
ترك ایدر یقال تقعد فلانا اذا قام بامره وقعود قیام معناسنده کلمکله آندن دخی مأخوذ اولمق محتملدر وتقعد برآدمی
ایشندن آلیقومق معناسنه استعمال اولنور یقال تقعده اذا ربثه عن حاجته وبرخصوصی طلبدن فارغ اولمق
معناسنه مستعملدر یقال تقعد عن الامر اذا لم یطلبه یعنی ترك طلب المقعد مدحرج وزننده بودخی مقعد کبی
کرکس یاورسنه دینور وزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یلکلری بوتولمش کرکس قوشنه دینور المقعدة مکرمه
وزننده خرما یبراغندن اورلمش قوصره‌یه دینور وشول قویی‌یه دینور که صویی ظهور ایلمامکله ترك اولنمش اوله
یقال بئر مقعدة اذا کانت قد حفرت فلم ینبط ماؤها المقعدان مکرمان وزننده بادیه اشجارندن برشجردر که
رعی اولنمز التقعید تفعیل وزننده بودخی اقعاد کبی برآدمه خدمت ایلمك معناسنه‌در یقال قعده اذا خدمه
وبرآدمك مؤنت ومهمه‌سنی رؤیت واداره ایلمك معناسنه‌در یقال قعداباه اذا کفاه الکسب الاقعنداد افعنلال
وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال اقعند بالمکان اذا اقام به القفد قافك فتحی وفانك سکونیله برآدمك

مطلب

اکسه‌سنه سله اورمق معناسنه‌در یقال قفده قفدا من الباب الثانی اذا صفع قفاه بباطن کفه وبرایش ایشلمك
معناسنه‌در یقال قفد الرجل اذا عمل العمل الاقفد احمر وزننده بوینی کوشك وسلوك علی قول بوینی غلیظ
اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اقفد ای المسترخی العنق او الغلیظه وشول آدمه دینور که اوکجه‌لری
یره یتشوب دکمیه‌رك پرمقلرینك اوجلرینی بصه‌رق یورر اوله یقال رجل اقفد اذا کان یمشی علی صدور قدمیه من قبل
الاصابع ولا تبلغ عقباه الارض واللری وایاقلری قوری وپرمقلری قصه اولان آدمه دینور اکثری زنجیلرك
صفتیدر یقال هو اقفد ای الکز الیدین والرجلین القصیر الاصابع القفد فتحتینله انسان وحیوان اقفد اولمق
معناسنه‌در یقال قفد الرجل والبعیر قفدا من الباب الرابع اذا کان اقفد وقفد دوه قسمنك طبانی ایچ یوزه طوغری
مائل اولمق معناسنه‌در یقال قفد البعیر قفدا اذا کان مائل الخف الی الجانب الانسی فهو اقفد وقفد انسان
قسمنده آیاقلرینك اوکجه طرفی قوری وانجه وایلروسی قبا اولمق حسبیله اکسه طرفندن نظر ایدنه بادی نظرده
ایلروسی کورینور اولمقدن عبارتدر وطوار قسمنده قفد بلکجه‌لری دیك اولوب وطرنقلری اوزره میللو اولمقدن
عبارتدر که بلکجه‌زی اکیلمامکله طرنقلرینك اوجلرینی بصه‌رق یورر بو حالت آرد آیاقلرنده دخی اولور معایبندر
اقفد بونلردن صفتدر وقفد صارغك اوجنی صالبورمیه‌رك باشه صارق صارمغه دینور یقال اعتم بالقفد
اذا لف عمامته ولا یسدل عذبته القفداء صحراء وزننده بو دخی اوجنی صارقتمیه‌رق صارق صارمغه دینور
القفدانة فتحاتله سرمه‌دانلق غلافنه دینور ومبشبندن وسختیاندن اولان کیسه‌یه ودغارجغه دینور که ایچنه
عطر مقوله‌سی نسنه قورلر یقال جعله فی القفدانة ای الخریطة من ادم للعطر وغیره القفعدد سفرجل وزننده
بودور آدمه دینور یقال رجل قفعدد ای قصیر القفند عملس وزننده قبی باشلو علی قول بیوك باشلو آدمه دینور
القفندد سفرجل وزننده عظیم الالواح اولان یعنی کوکس تختنه‌سی وکورك مقوله‌سی کمکلری بیوك اولان آدمه
دینور جمع مکسری قفاند وسالمی قفندون کلور یقال رجل قفندد ای العظیم الالواح القلد قافك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه‌یی بریره برکدرمك معناسنه‌در یقال قلد الماء فی الحوض واللبن فی السقاء والشراب
فی البطن قلدا من الباب الثانی اذا جمعه فیه وبرنسنه‌یی برنسنه اوزرینه بوروب صارمق معناسنه‌در یقال قلد
الشیء علی الشیء اذا لواه وایپ بوکمك معناسنه‌در قلاده بوندن مأخوذدر یقال قلد الحبل اذا فتله وبرآدمی
هرکون اسیتمه طوتمق معناسنه‌در یقال قلدت الحمی فلانا اذا اخذته کل یوم واکینی صوارمق معناسنه‌در یقال
قلد الزرع اذا سقاه ودموری بوقلدوب تتکه ایلدکده صکره برنسنه اوزرینه صارمق معناسنه‌در یقال قلد الحدیدة
اذا رققها ولواها علی شیء وقلد سوار مقلود معناسنه‌در کما سیذکر القلید امیر وزننده والمقلود بوکلمش ایپه
دینور یقال حبل قلید ومقلود ای مفتول وقلید نسنه بغلیه‌جق شریده دینور ومقلود تللری یاخود صحیفه‌لری
بری بری اوزره صاریلوب بورلمش اولان بلازکه دینور قلد کبی یقال سوار مقلود وقلد ای ملوی الاقلید همزه‌نك
کسریله سرکش ناقه‌نك بورننه چکورد کلری بورنسلغه دینور والخزه دینور ومفتاح معناسنه مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره کلید فارسی معربیدر جمعی غیرقیاس اوزره مقالید کلور ملابح ومحاسن ومشابه ومذاکیر کبی ومنه
قوله تعالی له مقالید السموات الآیة لکن بوراده مقلاد ومقلد دخی الخزه دیمك اوزره لغت مخصوصه اوله‌رق
ثبت ایلمکله مقالید مقلادك جمعی اولمق اوزره رسم ایلمشدر نته که اکثر مفسرین اکا ذاهبلردر ومترجم دیرکه
نفایسدندر که آیت مذکوره‌ده مقالید سموات وارضدن مراد خزائنلریدر خیر وفیاضه‌دن عبارتدر بیضاویده مرسوم
اولدیغی اوزره حضرت عثمان رضی الله عنه مفخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه مقالید مذکوره‌دن
سؤال ایلدکلرنده لا اله الا الله والله اکبر وسبحان الله وبحمده واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا بالله هو الاول والاخر
والظاهر والباطن بیده الخیر یحیی ویمیت وهو علی کل شیء قدیر کلملریدر دیو جواب ایلدیلر یعنی اکا مداومت
ایدن سموات وارضینك خیر وفیضنه مظهر اولور بیورد یلر انتهی واقلید خرماسیدنك آغزنی صاروب
بغلدقلری شریده دینور وتوجدن دوزلمش تله دینور که دومك بورننه چکوردکلری بورنسلغه بکوروب اوجنی
یولارینه بندایدرلر وکاهیجه کوپه حلقه‌سنه دخی بند ایدرلر واقلید کردنه دینور عنق معناسنه جمعی اقلاد
کلور المقلاد مفتاح وزننده والمقلد منبر وزننده بونلرده اقلید کبی الخزه دینور نته که ذکر اولندی
جمعلری مقالد ومقالید کلور ومقلاد خزینه‌یه اطلاق اولنور نته که آیت مذکوره‌ده بیان اولندی
ومعنای اولدندرکه فلان آدمك اموری بغایت تنك وشدید اولدی دیجك یرده ضاقت مقالده ومقالیده دیرلر
ضاقت علیه اموره معناسنه ومقلد منبر وزننده مطلقا قبه دینور وعاء معناسنه وطوربه‌یه دینور مخلاة معناسنه

واو لجكه دينور مكيال معناسنه واوجى اكرى دكنكه دينور كه چوكان طرزنده اولور رباعنحوانلرك كسكه لرى كبى
واوراق كبى اكرى اولان انخره دينور كه فارسيده كوز كليد ديرلر القلاد كتاب وزننده اقليد كبى دوه برونسه لغنه
وبعضا كوپه يه كچوردكلرى توج تله دينور القلداء حمراء وزننده كردنى اوزون ناقه يه دينور يقال ناقة قلداء
اى طويلة الاقليد يعنى العنق القليد سكيت وزننده مقلاد كبى بودخى خزينه وكنجينه يه دينور القلد قافك
كسريله جده يه كيدوب كلن مكهء مكرمه قافله سنه دينور ومحموم اولان كسيه حمانك نوبتى كلجك كونه دينور على قول
حماى ربعك كه دردنجى كونده بر طوتار نوبتى كونه دينور قافلهء مزبوره يه بومناسبتله قلد اطلاق ايلديلر زيرا كيدوب
كلملرى دردت كون مدتدر وسقى اولنه جق صو حصه سنه دينور يقال اخذ قلده اى حظه من الماء وانسان جماعته
دينور ودابه قسمنك آلت تناسلنه دينور وهفته ده بردفعه يغمور ياغمغه دينور تقول سقتنا السماء قلدا اى مطرتنا فى كل
اسبوع وقلد قواطه تعبير اولنان قابه شبيه بركونه قاب اسميدر وذكر اولنان صو حصه سندن مأخوذ اولمق اوزره
فلان آدمه ايشيمى احاله وتفويض ايلدم ديجك يرده اعطيت فلانا قلد امرى ديرلر فوضت امرى اليه معناسنه
القلدة قافك كسريله قشده معناسنه دركه ذكر اولندى القلادة قافك كسريله كردن بنده دينور كه حلى جنسندن
بيونه آويخته ايدوب بالاى سينه ده پالهنك كبى اولور كردانلق وكردانجلق تعبير اولنور فتل معناسنه اولان قلد لفظندن
مأخوذدر يقال قلده قلادة وهى ماجعل فى العنق التقلد تفعل وزننده قلاده طاقمق معناسنه در يقال
تقلدت المرأة اذا لبست القلادة تقلد امر وحكومت بوندندر كه كردانه كبى بيونه آلمقدن عبارتدر ذو القلادة حارث
بن ضبيعه نك لقبيدر المقلد معظم وزننده بيونده قلاده كچوره جك يره دينور تقليددن اسم مكاندر وبوكرك آته
اطلاق اولنور قوشيده سائرلرى سبق ايلديكيچون بيونه پيرايه كچوردكلرينه مبنى وفلج تقلدايدنلرك اموزلرنده
فلج باغنك يرينه دينور مقلد الذهب معظم النسب وزننده سادات عربدن برينك لقبيدر بنو مقلد بربطن در
مقلدات الشعر معظم وزننده وقلائد الشعر شول اشعاره اطلاق اولنور كه ناظمندن صكره روزكاره يادكار قاله
قلائد قلاده نك جمعيدر يقال بقيت منه مقلدات الشعر وقلائده اى البواقى على الدهر التقالد تفاعل وزننده
حصه لرى اولان صويى نوبتلشمك معناسنه در يقال هم يتقالدون الماء اى يتناوبونه الاقلاد همزه نك كسريله
غرق ايلمك معناسنه دركه انخره معناسنه اولان اقليد مذكوردن مأخوذدر يقال اقلد البحر عليهم اى اغرقهم
يعنى كانه اغلق عليهم الاقلوّاد اجلوّاز وزننده اويقو بصمق معناسنه در يقال اقلوّده النعاس اقلوّادا
اذا غشيه الاقتلاد افتعال وزننده صويى ال ايله چالوب طولدروب آلمق معناسنه در يقال اقتلد الماء اذا غرفه
التقليد تفعيل وزننده برآدمك بيونه قلاده طاقمق معناسنه در تقول قلدت المرأة قلادة اذا جعلتها فى عنقها
تقليد الولاة بو معنادندر يقال قلده الوالى العمل اذا فوّضه اليه كانه جعل قلادة فى عنقه اصطلاحمزده آندن بيونه
طولامق ايله تعبير اولنور وعلامت اولمق ايچون حج قربانلك بيونه برنسنه كچورمك معناسنه مستعملدر يقال
قلد البدنة اذا علق بعنقها شيئا ليعلم انها هدى الاقلعداد اصمعداد وزننده بردوزه يه سير وسياحت ايلمك
معناسنه در يقال اقلعد الرجل اذا مضى على وجهه فى البلاد وصاچ پك قيورجقلنمق معناسنه در يقال اقلعدت
الشعر اذا اشتدت جعودته قلقشنده قافلرك وشين معجمه نك فتحيله مصرده برقريه در القمحدود قافك وميمك
فتحى ودالك ضميله انسانك قولقلرى اكسه لرنده قفادن يوقرى وقذالك اوستنده واقع توسكجه يومرى يه دينور كه
آدم آرقه سى اوزره ياتنجه اوراسى يره كلور وقذالك مؤخرينه يعنى اكسه سنده دينور جمعى قماحد كلور وقذال
اكسه چقورندن قولغه وارنجه يره دينور پس بوندن مراد قولق طوزلرنده اولان يومريجككلردر جوهرى بونى قحد
ماده سنده ذكر ايلمسى منظور فيه در شارح ديركه ابن حيان دخى ميمك زياده سنه ذاهب اولمشدر القمد حمد وزننده
اباء وتمنع ايلمك معناسنه دركه سوز طوتميوب سركشلك ايلمكدن عبارتدر يقال قمد الرجل قمدا من الباب الثانى
اذا ابى وتمنع وبرخير ايشده على قول شر ايشده مقيم ومداوم اولمق معناسنه در يقال قمد الرجل اذا اقام فى خير او شر
القمد فتحتينله برآدمك كردنى اوزون اولمق على قول كردنى اوزون اوله رق ايرى وقالين اولمق معناسنه در يقال قمد
الرجل قمدا اذا كان طويل العنق فى طول الاقمد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده قمداء دينور
حمراء وزننده وقمدّ دينور عتلّ وزننده وقمدّه دينور هاءيله وقمدّانيه دينور ضمتينله وتشديد داله وقمدّ عتلّ وزننده
شديد القوام اولان ذكره دينور يقال ذكر قمد اى شديد الانعاظ القمد ضمتينله وتخفيف داله والقمدّ تشديد
داله والقماد غراب وزننده والقمدود زنبور وزننده والقمادى غرابى وزننده والقمدّان والقمدّانى
ضمتينله وتشديد داله شديد على قول غليظ اولان كشى يه دينور يقال رجل قمد وقمدّ وقماد وقمدود وقمادى وقمدّان

وقمدّانى اى شديد او غليظ الاقماد همزه نك كسريله برنسنه يه بيونى سونديروب بقمق معناسنه در يقال
اقمد اليه اذا طمح اليه بعنقه وبرآدمه شبق وشهوت غلبه ايلمك معناسنه در يقال اقمد الرجل اذا انعظ وبرنسنه يى
آقتمق معناسنه در يقال اقمد الماء وغيره اذا اساله جوهرى اقمهدّ ماده سنى بوراده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر القمعدّ
مشمعلّ وزننده شول اوتكو متردد كسيه دينور كه برماده ضمننده اكا بر آدم هرنقدر وسعى مرتبه سويلسه بروجهله
نرم ورام اولمز اوله يقال رجل مقمعدّ وهو من تكلمه بجهدك ولا يلين لك ولا ينقاد وقارننك يوقريسى بيوك وآشاغيسى
سلپوك اولان كسيه دينور يقال رجل مقمعدّ اذا كان قد عظم اعلا بطنه واسترخى اسفله القمهد جعفر وزننده
شول كسيه دينور كه ذاتنده لئيم الاصل وفرومايه اولديغى حالده بد چهره وزشت لقا اوله يقال رجل قمهد اى لئيم
الاصل القبيح الوجه القمهد قنفذ وزننده اولديغى يردن اصلا آيرلميوب دائمى مقيم اولان كسيه دينور يقال
هو قمهد اى مقيم لايبرح الاقمهداد اقشعرار وزننده باشى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال اقمهدّ الرجل
وغيره اذا رفع رأسه وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال اقمهدّ بالمكان اذا اقام وقوش قسمى ياورسنى يملركن
ياورى دترشكلنده حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال اقمهدّ الفرخ اقمهدادا وهو شبه الارتعاد فيه اذا زقّ
القند قافك فتحى ونونك سكونيله والقندة هاءيله والقنديد صنديد وزننده شكر قامشنك
عصاره سندن منجمد اولان عسله يعنى شيره يه دينور مراد كماليله اصلاح اولنمامش شكر اوله جقدر
وقند لفظى معربدر يعنى كند فارسى معربيدر اصل شكرك انواعى بوندن معمول اولور شكره نسبت
قند صافى ياغه نسبت كره ياغى منزله سنده در وهاءيله قنده اخص در وقنديد صكره دن منصرفدر وقنديد من زعفرانى
ديدكلرى دارويه دينور ورس كبى وباده يه دينور خمر كبى على قول شول اوزم شيره سنه دينور كه ايچنه طيبه متعلق
بعض نسنه لر قويوب قارشدرلمش اوله تقول سقانا قنديدا اى خمرا وهو عصير تجعل فيه افواه ثم يفتق وقنديد
عنبره وكافوره ومسكه دينور وبرنوع طيبه دينور كه زعفران ايله معمول اولور يعنى ركنى زعفراندر وقنديد برآدمك كندى
حال وشانه دينور كرك نيك وكرك بد اولسون جمعى قناديد كلور ومنه يقال جاء بالامر على قناديده اى على وجهه
القندد زبرج وزننده بودخى برآدمك حال وشانه دينور يقال ماقنديده وقنده اى حاله المقند معظم
وزننده والمقنود والمقندى ميمك ضميله كه اصلى مقنددايدى قند مذكور ايله معمول اولان شيئه
دينور يقال سويق مقند ومقنود ومقندى اذا كان معمولا بالقند القندأو قافك كسريله باب همزه ده ذكر اولندى
سمرقند راء بانده مرسومدر قناد سحاب وزننده واسط شرقيسنده برموضعدر قند قافك كسريله
محدثيندن محمد بن سعيدك جدّى اسميدر قندة الرقاع قافك فتحيله برنوع خرما اسميدر القند قافك ضميله خصيه يه
دينور ظاهرا كند معربيدر قندين تثنيه سيدر اصمعينك خصه لرى عظيم اولمغله ابو القندين ايله ملقب اولمشدر
القنفد قنفذ وزننده وآنده لغتدر كه كرپى يه دينور القود قافك فتحى وواوك سكونيله والقيادة عياده وزننده
والمقادة ميمك فتحيله والقيدودة حيدوده وزننده والتقواد تذكار وزننده دابه يى اوكدن چكمك معناسنه دركه
يدمك تعبير اولنور سوق مقابليدر يقال قاد الدابة يقود قودا وقيادة ومقادة وقيدودة وتقوادا نقيض
ساقها وقود مصدردن منقول اسم جنس اولور بربلوك آتلره اطلاق اولنور يدلمك شانلرندن اولمق حسبيله على قول
مركوب اولميوب يولاردليه يدلن آتلره اطلاق اولنور كه بالفعل اولور يقال مر بنا قود من الخيل اى جماعة
وهى التى تقاد بمقاودها ولا تركب وقود كذلك مصدر اولور اون صوايله ياخود سائر شيء ايله طبخ اولنوب
طوپ طوپ يومقلنمق معناسنه يقال قيد الدقيق على بناء المجهول قودا اذا طبخ وتكتل وتكبب الاقتياد افتعال وزننده
بودخى دابه يى يدمك معناسنه در ودابه منقاد اولوب يدكه كلمك معناسنه در يقال اقتادت الدابة فاقتادت وانقادت التقويد
تفعيل وزننده بودخى يدمك معناسنه در لكن تكثيرى متضمن در يقال قوّد الدابة بمعنى قادها المقود مقول وزننده
والمقوود اصلى اوزره يدكه كلن دابه يه دينور يقال دابة مقود ومقوود الانقياد انفعال وزننده دابه يدكى قبول ايلمك
معناسنه دركه يدلمك ويدكه كلمك تعبير اولنور يقال قاد الدابة فانقادت وبرآدم سركشلك ايلميوب رام ومطيع اولمغله خضوع
وتواضع وسرفرو ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انقاد له الرجل اذا خضع وذل ويول واضح وكشاده اولمق معناسنه
مستعملدر تقول انقاد لى الطريق اذا وضح القائد عائد وزننده دابه يى يدجى آدمه دينور كه يدكجى تعبير اولنور
جمعى قوّد كلور ركّع وزننده وقوّاد كلور زوّار وزننده وقادة كلور سادة وزننده سرعسكره وچاوشه وبزونكه قائد
اطلاقى بو معنادندر وقائد الجبل طاغك بورنه اطلاق اولنور كه برطرفه طوغرى چقان سبورى اوجندن عبارتدر
ومطلقا اوزون اوزادى ارضه وبريوزينه طوغرى اوزون اوزادى چكلمش طاغه اطلاق اولنور واكين ترلاسنده

اولان خرقلرك الكیبو كه اطلاق اولنور سائرلری کویا که قائددر وقائد قطب شمالی سمتنده بنات نعش صغری
تعبیر اولنان یدی کوکبك اولنه دینور که کواکب مزبوره نك آخری اوله جقدر زیرا تعداد اولندقده آخرندن بدء اولنور
کویا که کواکب سائره نك قائدیدر وایکنجسنه عناق دیرلر وآنك برجانبنده اولانه قائد صغیر وایکنجسنه عناق
دیرلر وآنك سمتنده اولانه صیدق دینور که بناتك وسطنده برخفی کوکبدر سهی دیدکلری بو کوکب اوله جقدر که ضرب
مثلدر آنکله حدت بصر امتحان اولنور واوچنجسنه حور دیرلر معلوم اوله که اشبو بنات نعش صغری که بنات
نعش کبری دیدکلری صورت شکلنده در وکبری قطب شمالی جوارنده دب اکبر صورتنده مرکوز یدی کوکبدر که
یدیکر تعبیر اولنور دوردنه نعش دیرلر مربع الشکل اولدیغیچون واوزرنده اولان اوچ کوکبه بنات دیرلر کذلك
صغری دخی قطب جوارنده دب اصغر صورتنده مرکوزلر در بونکده دوردنه نعش دیرلر فرقدان اول جمله دندر
ایلروسنده اولور بینلری ناظره نسبت برذراع مقداریدر بونلرك وراسنده ایکی خفی کوکب دخی واردر و بناتدن
بریسی جدی دیدکلری کوکبدر که بناتك نهایتنده در ایکی دیکر کوکب خفیلردر مؤلفه کوره بو که ملایمتی بوقدر
انتهی الاقادة اقاده وزننده یدمك ایچون برآدمك یدکنه آت ویرمك معناسنه در یقال اقاده خیلا اذا اعطاه
لیقودها بوراده مناسب اولان فرسادیمك ایدی وقصاص ایلمك معناسنه در که قاتلی مقتول مقابلنده قتل ایلمكدن
عبارتدر قود آیه دن مأخوذدر یقال اقاد القاتل بالقتیل اذا قتله به ویغمور فراوان اولوب هر طرفه شامل
اولمق معناسنه مستعملدر قیادتدن مأخوذدر یقال اقاد الغیث اذا اتسع وسبق وتقدم ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال اقاد فلان اذا تقدم المقود منبر وزننده کندوسیله طوار یدیلجك یولار رسنه سند دینور القیاد قافك
کسریله والمقادة میمك کسریله که اصلی مقوده در بونلرده مقود معناسنه در وعربلر فلان آدمه زمام
اختیارنی تسلیمله اکا کلی رام ومنقاد اولدی دیجك یرده اعطاه مقاده دیرلر القؤود صبور وزننده والقید
میت وزننده والاقود احمر وزننده یدکه کلوب صاحبنه بغایت رام ومنقاد اولان حیوانه دینور یقال فرس
وبعیر قؤود وقید واقود ای ذلول منقاد واقود بیونی سخت وشدید اولان آدمه اطلاق اولنور یدیلن دابه ایکی طرفه
التفات ایده مدیکی کبی بیونی شدید اولان کمسه ده ایکی طرفه سهولتله التفات ایده مزاسده بو بیونی اوزون
کمسه ایله مفسردر که بنه مجازدر وقود زاد وطعامه بخیل اولان کمسه اطلاق اولنور زیرا لئیم اولان کمسه طعام
اکل ایدرکن ایکی طرفنه التفات ایلمز شاید برآشنا کوروب دعوت ایلمك اقتضا ایدر دیو یقال رجل اقود
ای بخیل علی الزاد واقودك اوزون طاغه اطلاق اولنور وشول کمسه اطلاق اولنورکه برنسنه یه توجه واقبال
ایلسه دکمه حالله آندن منصرف اولمیه معنای سابقدن مأخوذدر یقال هو اقود ای اذا اقبل علی شیء لم یکد ینصرف
عنه المقاد میمك فتحیله اسم مکاندر اصلی مقود ایدی یده جك سکانه دینور بو معنادندر که عربلر فلان نسنه یی
یافلان کمسه یی صاغ طرفنه آلدم دیجك یرده جعلته مقاد المهر دیرلر زیرا طای قسمی اکثری صاغ طرفدن
یدیلوب چکیلور ومقاد صمان زنته برطاغك آدیدر القیاید قافك فتحیله کوده سی اوزون اولان
دیشی مرکلره وسائر حیوانلره اطلاق اولنور قیدود مفریدر یقال اتان قیدود وفرس قیدود ای طویل القید
قافك کسریله والقاد قاب وزننده قدر ومقدار معناسنه در تقول بینهما وبینه قیدرمح وقادرمح ای قدره
المقود معظم وزننده بو دخی یك اوزون طاغه اطلاق اولنور القود فتحتیله قصاص معناسنه اسمدر که قاتلی
مقتول مقابلنده قتل ایلمكدن عبارتدر فی الاصل مصدردر یقال طلب القود من القاتل ای القصاص و بو قیاده
معناسندن متصرفدر مقصوص مربوطه اقیاده اولندیغی ملاحظه سیله در وقود مصدر اولور انسان وحیوانك
آرقه سی اوزون اولمق معناسنه یقال قود الرجل والفرس قودا من الباب الرابع اذا صار ظهره طویلا کذلك
بیونی اوزون اولمق معناسنه در یقال قود الرجل اذا صار عنقه طویلا اقود بولردن صفتدر اسوداء حمراء
وزننده یك یوکسك ثنیه یه یعنی بیلانه وکریوه یه وصف اولور یقال ثنیة قوداء ای عالیة القؤاد کتان وزننده حمیر
لغتنده برونه دینور انف معناسنه قوید زبیر وزننده اسامیدندر احمر بن قوید بر رجل معروفدر القائدة
قاعده وزننده بر بوز ینه اوزانوب دوشمش تپه یه اطلاق اولنور یقال اکمة قائدة ای ممتدة علی الارض القهد
مهد وزننده نقی اللون اولان یعنی رنکی خالص وصافی اولوب شائبۀ غش وکدورتدن پاکیزه اولان شیئه دینور
یقال شیء قهد ای النقی اللون واونی کدورتلو بیاض اولان شیئه دینور که شکر رنك دیدکلری بوز اوله جقدر یقال
شیء قهد ای ابیض اکدر و برجنس قیونه دینور که لونه قومر اللق غالب وقولاقلری خرده اولور علی قول توییی قومز الجه
وچهره سی بنفشجی اولور که مجاز طرفنه مخصوصدر جمعی قهاد کلور قافك کسریله وعلی رأی بو بنوزسز

اولان قیونه دینورکه چومار تعبیر اولنور الاکلب الوجه نسخه لری شارحك بیانی اوزره خطادر صواب
اولان الاکیلف اولمقدر فاییله وقهد صغن کیکنك یاوریسنه دینور جؤذر کبی وحذف معناسنه درکه حای مهمله
وذال معجمه نك فتحیله در برنوع سیاه وخرده قیونلره دینور بوراده سائر نسخه لره التفات اولنمیه وقصه قو برقلی
قیونه دینور روم ایلی قیونلری کبی وکوچك جثه لو لطیف ومطبوع اولان صغره دینور وطومورجق ترکسه
وزننده دینور وقهد مصدر اولور پکجه دوشنوب آدیمی صفحه صفحه آتارق یورمك معناسنه یقال قهد فی مشیه
قهدا من الباب الثالث اذا قارب فی خطوه ولم ینبسط قهد فتحتیله برموضع آدیدر قهاد کتاب وزننده برموضع
آدیدر قهید زبیر وزننده ابن مطرف درکه غفار قبیله سندندر اصحابدن اولمسی مختلف فیه در القهمد
جعفر وزننده فرومایه ودنی وخسیس اولان شخصه دینور وزشت و بدچهره کمسه یه دینور تقول لا تصحبه فانه قهمد
ای لئیم الاصل دنیء وکذا ذمیم الوجه القید صید وزننده معلومدر که بوقاغی یه دینور جمعی اقیاد وقیود کلور
وطونساغك قوللرنی آرقه سندن چکوب باغلدقلری باغه دینور وسمر اغاجلرنی بر ینه ضم ایلمك ایچون چکوب
صاردقلری صارقی یه ده اطلاق اولنور وقید بنو تغلب قبیله سنده برفرسك اسمیدر وقید السیف قلج باغلرینك
دیلرنده اولان اوزون باغدن عبارتدر که آنی کوچك بکره شکلنده نسنه لر طوتر قید الاسنان دیش اتلرینه
اطلاق اولنور قید الفرس دوه نك بیوننه مخصوص برکونه تمغادر که آنك بوقاغوسی شکلنده باصیلور قید الاوابد
یوکرك آته اطلاق اولنور یوکرکلکی سببیله وحوشه یتشوب حرکتدن آلیقودیغی ایچون وقید مقدار معناسنه در
قاد دخی بو معنایه در لکن واویله ده قافك کسریله تقیید ایلمشیدی یقال ما بینه قید قوس وقادها ای مقدارها
وقید مصدر اولور باغلمق و مجهولا باغلنمق معناسنه در یقال قید الرجل علی بناء المجهول قید بمعنی قید المقید
معظم وزننده تقییددن اسم مکاندر آنك ایاقلرنده بوقاغی اوریلجق یره دینورکه بوقاغیلق تعبیر اولنور ونسوانك
ایاقلرنده خلخال کچره جك یره اطلاق اولنور ومقید اسم مفعول اولور باغلنمش دوه یه وسائر نسنه یه دینور جمعی
مقاید کلور وشول موضعه دینورکه آنده ارکك دوه یی بند ایدوب حالی اوزره تخلیه وترك ایدرلر القید کیس
وزننده شول انسان وحیوانه دینور کندیسنی باغلمق مراد ایلدکده سرکشلك ایلیوب مساهله ایلیه یعنی رام اوله
یقال هو قید وهو من ساهلك اذا قدته وانقول اذا قدته کلمه سنی قیادتدن وهم ایلمشدر فلینظر القیاد کتاب
وزننده شول اپه دینورکه آنکله دوه وسائر دواب بند اولنور التقیید تفعیل وزننده بوقاغی یه اورمق وبنده
چکمك معناسنه در بو مناسبتله منع معناسنده استعمال اولندی ومنه الحدیث قید الایمان الفتك ای ان الایمان
یمنع من الفتك بالمؤمن کما یمنع ذا العیث من الفساد یعنی مؤمنك ایمانی بر مؤمنی غیله قتل ایلمسنه مانع اولورکه ایمان
عن اصل مؤمن اولانی فساده شر وعدن مانع اولور وتقیید تأخیذ معناسنه استعمال اولنورکه افسونله برآدمی
بند وتسخیر ایلمكدن عبارتدر وتقیید الکتاب یازویه نقطه وحرکه وضعیله ضبط ایلمكدن عبارتدرکه التباسه
مانع اولور یقال قید الکتاب اذا شکله مترجم دیرکه تقیید مذکور حادثدر سلفده بعض اشکال والتباسدن
ناشی اختراع اولنمشدر ازانجمله حضرت عثمان رضی الله عنه فتنه سنه سبب اولمشدر زیرا مصره ارسال ایلدکلری
محمد بن ابی بکر الصدیقك یدنده اولان منشورنده فاقبلوه کلمه سنی فاقتلوه عنوانیله قرأت ایلملری اساس فتنه اولدی مطلب
و بو رسمه کاتبی اعجام واعراب وتقیید وتشدید مقوله سی علامالله معلم ایلمکی حجاج ظالمه نسبت غیر واقعدر زیرا
محمد ابهری تصریحی اوزره قلم عربی یی اوچ کمسه وضع ایلدی اولا مرامر بن مره وضع صور حروف ایلدی ثانیا
اسلم وصل وفصل ایله ترکیب کلمات ایلدی ثالثا عامر بن خدره اعجام ونقط وشده ومد وجزم امثالی اشکالی ترتیب
ایلدی وابو الاسود الدئلی آندن تعلم ایلدی انتهی تقید تفعیلدن قیدت کلمه سنك که مؤنثدر مضارعی وزننده در
دوه رعیندن شور اولنغی چوق براضك اسمیدر دوه لری قید ایدرا اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر مقیدة الحمار
خای معجمه ایله معظمة الحمار وزننده حره یه اطلاق اولنور که جاریه مقابلیدر باش اورتوسیله قید اولنمش دیمکدر
بعض امهاتده بو ترکیبده الحمار کلمه سی حای مهمله ایله والحرة لفظی حانك کسریله مقیددر حره قاره طاشلغه
دینکله حمار قسمنك اشوب یوریمیه جکی یردیمك اولور و بعض نسخه بو که موافق وقول آتی بونی مؤیددر
بنو مقیده معظمه وزننده عقربلره اطلاق اولنور لسان العرب ده واصول سائره ده بنو مقیدة الحمار عنوانیله مرسوم
اولمغله قاموس نسخه لرنده سقط واقعدر واقعا قره طاشلق عقرب معدنی اولدیغی بی ریبدر القید قافك
کسریله مقدار معناسنه در فتحه ده و واو ایله لغت اولدیغی ذکر اولندی فصل الکاف الکأد کافك
فتحی وهمزه نك سکونیله غمناك ومحزون اولمق معناسنه در یقال کأد الرجل کأدا من الباب الثالث اذا اکتئب

الكأداء لأداء وزننده شدّت ومحنته دينور يقال وقع فى كأداء اى فى شدّة وظلم وستم وحزن والم معنالرينه‌در
وبرنسنه‌دن صقنمق حذار واحترازمعناسنه‌در يقال هو اهل الكأداء اى الحذار وبك قراكوكيجه‌يه دينور وصرب
بوقسه دينور كاسيذكر الكؤداء كافك ضمى وهمزه‌نك فتحيله صعداء معناسنه‌دركه دردناك اولان آدمك ايچنى
چكرك صولق آلمسندن عبارتدر التكأد تفعل وزننده برنسنه ضمننده بك رنج وزحمته اوغرايوب سوزناك اولمق
معناسنه‌در يقال تكأد الشئ اذا تكلفه وكابده وصلى به وبرآدمه برنسنه مشكل ورنج ومشقتلو اولمق معناسنه‌در تقول
تكأدنى الامر اى شقّ علىّ التكاؤد تفاعل وزننده بودخى برنسنه مشقتلو وزحمتلو اولمق معناسنه‌در تقول تكاءدنى
الامر اى شقّ علىّ الكؤود صبور وزننده صرب بوقسه دينور يقال عقبة كؤود وكأداء اى صعبة الاكويداد
اشميزاز وزننده پيراكدن ناشى وجود ديره‌مك معناسنه‌در يقال اكوأدّ الشيخ اذا ارعد كبرا المكوئدّ اسم فاعلدر
وجودى ديره‌ين پيرآدمه دينور الكبد كافك فتحى وبانك سكونيله والكبد كافك كسريله والكبد كتف وزننده
معروف‌درکه جكره دينور وبومؤنثدر قليلا مذكر اولور جمعى اكباد كلور وكبود كلور الكبد حمد وزننده برآدمك
جكرينه اورمق معناسنه‌دركه حقيقتده جكراوزرينه اورمقدر يقال كبده كبدا من الباب الثانى والاوّل اذا ضرب كبده
وبرنسنه‌يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه‌در يقال كبده اذا قصده وبرودت هوانلسى تضيق ايله زحمت
ومشقته اوغرامق معناسنه‌در يقال كبد البرد القوم اذا شق عليهم وضيق الكباد غراب وزننده جكرآغريسنه
دينور قال الشارح ومنه الحديث الكباد من العبّ وهو شرب الماء من غير مصّ الكبد فتحتنيله برآدم جكر
آغريسندن دردناك اولمق معناسنه‌در يقال كبد الرجل كبدا من الباب الرابع اذا المّ يعنى من وجع الكبد وكبد قارن
بيوك اولمق معناسنه‌در يقال كبد بطنه اذا عظم وكبد عنصر هوايه دينور وشدّت ومشقت معناسنه‌در
يقال لقى منه كبدا اى شدّة ومشقة وكبد الرمل قوملغك وسطنه اطلاق اولنور وكبد السماء فلكك وسطنه
اطلاق اولنور يقال بلغت الشمس كبد السماء اى وسطها المكبود جكرآغريسنه مبتلا كمسنه‌يه دينور
يقال كبد الرجل على بناء المجهول اذا اشتكى كبده فهو مكبود الكبد كتف وزننده انسان وحيوانك بتمامه
جوفنه دينوركه احزاء جوفيه‌سى اوله جقدر يورك وجكر وطلاق وسائرى كبى وبرشيئك وسطنه ومعظم
وفراوان اولان يرينه دينور مثلا كبد البحر درياك اكين يرندن عبارتدر وكبد القوس يايك علاقه سنك ايكى
طرفك ماييننه على قول مقبضندن يعنى ال طوتان يرندن ايكى طرفلو براندازه مقدارى يرينه دينور شارح ديركه
امهات سائره‌ده يايك اورته يريله مفسردركه چاق اوق چقان موضعيدر يايك بغرى تعبير اولنور مؤلفك قول اولى
اصمعى قوليدر يعنى علاقه‌نك ايكى طرفك ماييندر كه آندن برويه كليه بعده ابهر بعده طائف بعده سيه دينوركه
كوشه كمانده اولان اكريدر انتهى وكبد بنى كلاب يورنده برقزل طاغ آديدر وكبد بانه دينور جنب معناسنه ومحمد تبيذن
عبد الحميد بن وليدك لقبيدر ثقلت وكرانلغى باعث تلقيدر دارة كبد بنى كلاب يورنده برموضعدر كبد الوهاد
واولك كسريله سماوه‌ده برموضعدر كبدقه قافك ضميله غنى قبيله‌سى يورنده برموضعدر كبد الحصاة برشاعر
لقبيدر الكبيداء تصغير بنيه‌سيله والكبيداة هابله والكبداء صحراء وزننده والكبد عبد وزننده بولرده
وسط سمايه اطلاق اولنوركه خط نصف نهار فرض اولنان يريدر وكبداء صحراء وزننده ال دكرمنه دينور
وقبضه‌سى آوجى طولدرن يايه دينور يقال قوس كبداء اذ كانت يملأ الكف مقبضها واورته‌سى ايرى ويومرى
وسير وحركتى بطئ اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة كبداء اى الضخمة الوسط البطيئة السير بونك
مذكرنده اكبد دينور وكبداء عظيم الوسط اولان قوملغه اطلاق اولنور يقال رملة كبداء اى عظيمة الوسط
التكبد تفعل وزننده كونش فلكك اورته‌سنه وارمق معناسنه‌در يقال تكبد الشمس السماء اذا صارت فى كبدائها
وبرنسنه‌يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه‌در يقال تكبد فلان الامر اذا قصده وسود يوغرد كبى قيلنمق معناسنه‌در
يقال تكبد اللبن اذا اخثر التكبيد تفعيل وزننده بودخى كونش فلكك وسطنه كلمك معناسنه‌در يقال كبدت الشمس
السماء اذا صارت فى كبدائها سود الاكباد قره جكرلولر ديمكدركويا آتش كين وعداوت جكرلرنى ياقوب
كوركبى سياه ايلديكى ملاحظه‌سيله اعداء ودشمنانه اطلاق اولنور يقال هم سود الاكباد اى الاعداء الاكبد
احمر وزننده وسطى ايرى وسير وحركتى بطئ اولان كشى‌يه دينور واكبد برقوش آديدر وجكركاهى يومرى
وقالقق اولان انسان وحيوانه دينور المكابدة مفاعله وزننده والكباد كافك كسريله براشدن رنج وزحمت
كورمك وآنك ضمننده بك مشقت چكمك معناسنه‌در يقال كابد الامر مكابدة وكبادا اذا قاساه الكابد آندن
اسمدر رنج ومحنته دينور وبوكاهل وغارب كبيدر يقال وقع فى كابد اى مقاساة الكبدة حمزه وزننده شول

بونجغه دينوركه افسونكران آنى تسخير خصوصنده استعمال ايدرلر الاكباد كبد لفظنك جمعيدركه جكرلر
ديمكدرنته‌كه ذكر اولندى بومعنادندركه برآدمه علم ياخود غيرى نسنه طلبى ايچون بلاد بعيده‌دن واطراف
واكنافدن ناس ورود ايدراولسه‌لر فلان تضرب اليه اكباد الابل ديرلر الكتد كافك وتاى فوقيه‌نك فتحيله
بركوكب آديدر بوكوكب اسد صورتنك اموزنده واقعدر وكتد مكه‌ده برطاغك آديدركه معمس جانبنده واقعدر
وكتد انسانك وآتك ارقه‌سنده ايكى كوركسك قاوشديغى يره دينور على قول ياغرنى‌يه وعلى رأى ياغرنى ايله
ارقه‌نك آرالغنه دينور جمعى اكتاد وكتود كلور الكتد كتف وزننده بودخى ارقه‌ده على الاختلاف ذكر اولنان
يره دينور بوماده مطبوع اولان وانقولى نسخه‌لرنده ثاى مثلثه ايله مضبوط اولمغله طبعى غلطدر الاكتد احمر
وزننده يوكسك ياغرنيلى آدمه دينور يقال رجل اكتد اى المشرف الكتد نكتد تنصر وزننده برموضع آديدر
الاكاد همزه‌نك فتحيله جماعات معناسنه‌در على قول اشباه وامثال معناسنه‌در ياخود شول كروهه دينوركه
برى برينك اكسه‌لرنده متتابعا سرعتله كيدر اوله‌لر يقال هم اكناد اى جماعات او اشباه او سراع بعضها فى اثر بعض
وبونك مفردى يوقدر بوراده تأنيث ضميرى جماعت اعتباريله‌در الكدّ كافك فتحى ودالك تشديديله براشده
رنج وشدّت چكمك معناسنه‌دركه لازمدر يقال كدّ الرجل فى العمل كدّا من الباب الاوّل اذا تعب ووقع
فى الشدّة ومنه يقال حصل بجدّك لا بكدّك يعنى بوخصوص سنك مساعدۀ بختكله حاصل اولدى بوخصوصه
امك چكوب سعى وزحمتكله دكلدر وكدّ بركسه‌دن برنسنه طلبنده الحاح وابرام ايلمك معناسنه‌دركه وجه آتى
اوزره معناى متعديدن مأخوذدر يقال كدّ فى الطلب اذا الحّ وپرمقله اشارت ايلمك معناسنه‌در يقال كدّ الرجل
اذا اشار بالاصبع وصاج طرامق معناسنه‌در يقال كدّ رأسه اذا امشطه وكدّ اسم اولور ايچنده نسنه دوكيلن
شيئه دينور هاون ودبك كبى وكدّ كذلك مصدر اولور بركسه‌دن كدّ طلب ايلمك يعنى آنى رنج وتعبه اوغراتمق
وبرخصوصده زحمت چكدرمك معناسنه يقال كدّ فلانا اذا طلب منه الكدّ پس بومعناده متعدى اولور
نته‌كه امهات سائره‌ده وكدّه اتعبه لازم ومتعدّ عبارتيله مصرّحدر وكدّ برنسنه‌يى ال ايله چكوب قويمق
معناسنه‌در جامد اولسون سائل اولسون يقال كدّ الشئ اذا نزعه بيده يكون فى الجامد والسائل الاكتداد
افتعال وزننده والاستكداد بونلرده برآدمك برخصوصده رنج وزحمت چكمسنى ايستمك معناسنه‌دركه مراد
رنج وزحمته اوغراتمقدر يقال اكتدّ فلانا واستكدّه اذا طلب منه الكدّ واكتداد بخل وامساك اوزره اولمق
معناسنه‌در يقال اكتدّ الرجل اذا امسك يعنى لا ينال خيره الا بعسرة الكددة فتحاتله والكددة همزه وزننده
والكدادة سلاله وزننده تنجره دبنده ياپشوب قلان طعامه دينوركه چوملك يانغى تعبير اولنور وكداده قشده
معناسنه‌دركه ذكر اولندى وباديه‌ده مروّت نام محلده بنو يربوع يورنده برموضع آديدر الكديد امير
وزننده ايريجه دوكلمش طوزه دينور ملح جريش معناسنه وطوز قسمى برى برينك اوزره بوشالديلوب دوكلدكده
صادر اولان صوتنه دينوركه خاشردى تعبير اولنور تقول سمعت كديد الكديد مثل الحديد وهو الملح الجريش
وكذا صوته اذا صب وكديد حرمين بيننده برصو آديدر وارضدن بطن واسعه دينور وطپراغى غليظ اولان يره
دينوركه مرورى عسير اولور يوم الكديد بين العرب بر يوم معروفدر الكدّة كافك كسريله بودخى طپراغى
غليظ اولان ارضه دينور الكداد ثمام وزننده اشك كنكرى وبغدايجق اوتى ديدكلرى اوتك رعى ايلمكه
صلاحيتى اوليانه دينور وكداد برآيغر اشك آديدركه بعض اشكلر اكا نسبت اولنور بنات كداد ديدكلرى
اول اشكلر اوله جقدر الاكدّة اعزّه وزننده اوتلاق بقيه‌لرينه دينور مفردى كداده‌در ثمامه كبى
الاكداد همزه‌نك فتحيله والاكاديد فرقه‌لر وسورولر وبلوكلر ديمكدر تقول رأيتهم اكدادا واكاديد اى فرقا
وارسالا شارح ديركه اصلى اكناد ايدى كه ذكر اولندى مفردى يوقدر واكاديد اكدادك جمعيدر الكدكدة زلزله
وزننده والكدكاد زلزال وزننده افراط اوزره كولمك معناسنه‌در يقال كدكد الرجل كدكدة وكدكادا اذا افرط
فى الضحك وقلجه جلا ويرن كسه قلجك يوزينه مصقله سورمك معناسنه‌در يقال كدكد الصيقل اذا ضرب المدوس
على السيف اذا جلاه وآغر آغر يورمك معناسنه‌در يقال كدكد الرجل اذا تثاقل فى المشى وطرد شديد ايله طرد ايلمك
معناسنه‌در يقال كدكده اذا طرده طردا شديدا الاكداد همزه‌نك كسريله بودخى بخيل وممسك اولمق معناسنه‌در
يقال اكدّ الرجل اذا امسك الكدود صبور وزننده صويى زحمت ومشقتله آلنان قويى‌يه اطلاق اولنور يقال بئر
كدود اذا كانت لم ينل ماؤها الا بجهد الكديدة هنيهه وزننده بنو ابى بكر بن كلاب يورنده برصو آديدر كدد
صرد وزننده بصره قربنده برموضعدر كدد جبل وزننده بنى سليم ديارنده برموضعدر وكدد كند لفظنده

لغدر نته كه ذكر اولندى المكد ميمك كسرى وكافك فتحيله ذكر اولنان كد لفظندن اسم آلتدر طراغه
دبنور مشط معناسنه التكديد تفعيل وزننده والتكدكد تزلزل وزننده كدكده كبى طرد شديد ايله طرد
ايلمك معناسنه در يقال كدده وتكدكده اذا طرده طردا شديدا الكرد فرد وزننده بيونه دبنور عنق كبى
على قول بيونك كوكنه دبنور شارحك بيانى اوزره بو قصر ايله كردن فارسى معربيدر يقال ضرب كرده
اى عنقه او اصلها وكرد مصدر اولور طوار سورمك معناسنه يقال كرد الدابة كردا من الباب الاول اذا ساقها
ودشمنى آرقه سندن قوغوب كتمك معناسنه در يقال كرد العدو اذا طرده وكسمك معناسنه در يقال كرده اذا قطعه
ومنه شارب مكرود اى مقطوع الكرد كافك ضميله ناسدن بر طائفة معروفه در جمعى اكراد كلور جدلرى
اولان كرد بن عمرو مزيقياء بن عامر بن السماء ايله بنا مليدر مترجم ديركه برهان ترجمه سنده بو فقير سبب تسميه لرنى
مفصلا بيان ايلمكله اكا مراجعت اولنه وكرد دبره معناسنه دركه تارلادن بر قطعهٔ محدوده در تركيده اولك تعبير اولنور
بردونمدن آز اولور بستانلرده اولانه عربستان سمتنده مشاره وبو ديارلرده تخته تعبير ايدرلر جريب بردونم يره دبنور
مؤلف كرد لفظنى دبره ايله ودبره يى مشاره ايله ومشاره يى كرد ايله تفسير ايلمسى اعجبدر الكردة هايله مفرديدر
وكرده بيضاء نام بلده قضاسنده بر قريه آديدر وكرد اساميدندر كرد بن القاسم ومحمد بن كرد الاسفرائنى ومحمد بن
الكرندى مصغر بنيه سيله وعبدالله بن القاسم كه كردين ايله ملقبدر محدثلردر الكرديدة كافك كسريله خرمانيغندن
قطعهٔ عظيمه يه دبنور وخرما دنكنه دبنور على قول خرما دنكنك ايكى كوشه لرنده قالمش خرماره دبنور جمعى
كراديد كلور وكراد كلور كافك كسريله وكرديد اسماندندر عبد الحميد بن كرديد موثوق به محدثدر الكرديه
كافك كسريله خرما دنكنك كوشه لرنده قلان خرماره دبنور المكاردة مفاعله وزننده جنكده برى بريله
مطارده ومدافعه ايلمك معناسنه در يقال كارده مكاردة اذا طارده ودافعه الكربدة عربده وزننده سكرتمكده
چالمق معناسنه در يقال كربد فى عدوه اذا جد فيه الكرمدة كربده وزننده سكرتمك معناسنه در يقال كرمد
فى آثارهم اذا عدا الكركيدة كافك كسريله كرديده وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى كزد كافك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر الكساد فساد وزننده والكسود قعود وزننده بر نسنه رايج اولمامق معناسنه دركه
بازارده وبيع وشراده اولان حد معين قلت رغبات سببيله اعتباردن ساقط اولوب يحمز وبو ربحز اولمقدن عبارتدر
يقال كسد المتاع وكسد كسادا وكسودا من الباب الاول والخامس اذا لم ينفق الكاسد والكسيد آندن اسم فاعللردر
كسيد باب خامسدندر رواجى اوليان شيئه دبنور يقال متاع كاسد وكسيد اى ذو كساد ويقال سوق كاسد
وكسيد واكسد سوق كلمه سنك تأنيثى غالبدر وكسيد الحق ودون اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ كسيد
اى دون الاكساد همزه نك كسريله بازارده بيع وشرا اولميوب كاسد اولمق معناسنه در يقال اكسدت سوقهم
اذا صارت اكسد الكسد كافك ضميله قسط وزننده ومرادفيدركه بو اسمله معروف دوايى كوك اسميدر
الانكساد انفعال وزننده قيون وكچى سوريسى برى برينه رجوع وملتحق اولمق معناسنه در يقال انكسدت الغنم
الى الغنم اذا رجعت اليها غنم ثانيدن مراد بنه كندى سوروسيدر اذا عيدت المعرفة معرفة يراد بها عين الاول قاعده سنجه
آخر سورى مراد اولنمق غير محتملدر فى الاصل بيعه عرض اولنان غنملر كاسد اولديغندن چوروب ينه سوريلرينه
قاتلمق معناسنه اولوب بعده مطلقا سور يدن آيرلمش اغنام ينه كندى سوريلرينه قاتلمقده استعمال اولندى كستغدى
كافك ضمى وسين معجمه نك سكونى وتاى فوقيه نك فتحيله وغين منقوطه نك فتحى وقصر ايله رواة حديثدن بر ذاتدركه
كستغدى الخطابى ديمكله معروفدر واوغلو محمد دخى روايت ايلمشدر وبزلر آنلرك اصحابندن روايت ايدرز يعنى
سلسلهٔ مشايخمزدندر شارح ديركه مؤلف شيخى سراج الدين عمر البلقينى مومى اليه محمددن روايت ايلمشدر
وكستغدى فى الاصل لفظ تركى اولان كونش طوغدى لفظندن متصرفدر الكشد كافك فتحى وشينك سكونيله
بر نسنه يى ديش ايله كسمك معناسنه در هاوج كسمسى كبى يقال كشد الشئ كشدا من الباب الثانى اذا قطعه
باسنانه كقطع الجزر وناقه يى اوچ پرمقله صاغمق معناسنه در يقال كشد الناقة اذا حلبها بثلاث اصابع وكشد بر نوع
نبات كول دانه آديدر الكشود صبور وزننده شول ناقه يه دبنوركه ممه سى اوچ پرمقله صاغيلوب وسودى دخى اوزره
ادرار ايدر اوله ومملرى قصه ودلكلرى طار اولان ناقه يه دبنور يقال ناقة كشود اى ضيقة الاخليل القصيرة
الخلف الكشد ضمتنله كثير الكسب اولان آدملره دبنور واهل وعيالى ايچون چالشوب وصلهٔ رحم ايدن كسه لره
دبنور مفردى كاشد وكشود وكشد در فتحتيله الاكشاد همزه نك كسريله كره ياغنى اريدوب خالص صافى ياغ ايلمك
معناسنه در يقال اكشد الرجل اذا اخلص الزبدة الكعد سعد وزننده چواله دبنور الكعدة هايله شبشه

قاغنه دبنور الكاغد غين معجمه نك فتحى وكسريله معروفدركه اوزرينه يازو يازيلور قرطاس دخى دبنور
و بو فارسيدن معربدر تركيده دخى كاغد دبنور الكلد كافك فتحى ولامك سكونيله متاع مقوله سى نسنه يى
برى برينك اوزرينه يغمق معناسنه در يقال كلد الشئ كلدا من الباب الثانى اذا جمع بعضه على بعض التكليد
كلد معناسنه در يقال كلد الشئ بمعنى كلده الكلد فتحتينله چقلسز ومولوزسز اولوب طپراغى پك وسخت اولان
يره دبنور وقبلانه دبنور نمر كبى وطپراغى غليظ اولان تپه لره على قول اول كونه اراضى يه دبنور مفردى كلده در
كلده حمزه وزننده اسماندندر كلدة بن حنبل وحارث بن كلده اصحابندندر وكلده بين العرب بر طبيب معروف آديدر
وضرار بن فضالة بن كلده وپدرى وجدى شاعرلردر ابو كلده اركك صرتلانك كنيه سيدر الكلندى حبنطى
وزننده باشى يصى تپه يه دبنور وبر موضع آديدر المكلندد والمكلندى اسم فاعل بنيه لريله شديد وغليظ اولان
انسانه دبنور الاكلنداء اسرنداء وزننده والتكلد تجلد وزننده غليظ وشديد اولمق معناسنه در يقال
اكلندى الرجل وتكلد اذا اغلظ واشتد الاكلنداد احجنكاك وزننده بر آدم كندوسنى بر نسنه نك ياخود بركسه نك
اوزرينه بردن آتوب براقمق معناسنه در يقال اكلندد الرجل عليه اذا القى عليه بنفسه وبر نسنه صلابتلو اولمق
معناسنه در يقال اكلندد الشئ اذا اصلب وبر آدم بر نسنه دن امتناعله تقبض ايلمك معناسنه در يقال اكلندد الرجل
اذا انقبض وامتنع الكاسد كاسد وزننده چوقدانكى نسنه يه دبنور يقال ذبح كالد اى قديم ابو كلهده كافك
فتحيله عرب كنيه لرندندر الكمدة عمده وزننده والكمد حمد وزننده والكمد فتحتينله لون بوزيلوب
صفوتى زائل اولمق معناسنه اسمدر يقال فى لونه كمدة وكمد وكمد اى تغير وذهاب صفاء وحزن شديده اطلاق اولنور
تغير لونه سبب اولديغيچون وكمد فتحتينله مصدر اولور حزن شديد سببيله يورك خسته ودردناك اولمق معناسنه يقال كمد
الرجل كمدا من الباب الرابع اذا مرض قلبه من الكمدة ولباس اسكيوب رنك ورونقى زائل اولمق معناسنه در يقال كمد
الثوب اذا اخلق واملاس الكامد والكمد كتف وزننده والكميد امير وزننده محزون وغمكين وخسته دل
كشى يه دبنور الاكماد همزه نك كسريله بر آدمى حزن وغم خسته خاطر ايلمك معناسنه در يقال اكمده الهم
اذا غمه وامرض قلبه المكمود شاذ اوله رق آندن اسم مفعولدر وبو احبه فهو محبوب واجنه فهو مجنون
قبيلندندر يقال اكمده الحزن فهو مكمود الكمد حمد وزننده چرپجى بزى چرپمك معناسنه در يقال كمد القصار
الثوب من الباب الاول اذا دقه امهات سائره ده بزى ايو جه آغارتمه رق چرپمك ايله مفسردر ومقتضاى ماده دخى
او وجهله اولمقدر الكماد كتاب وزننده آندن اسمدر بز چرپمكه دبنور وكماد شول كيرلو پچاوره يه دبنوركه
آتشده قيزديروب وجعى اولان عضو اوزره ياقى كبى وضع اولنور عضوده اولان ريحدن وقارن صانجوسندن
آنكله استشفا اولنور الكمادة هايله كماد معناسنه در التكميد تفعيل وزننده ذكر اولنان كماد ايله وجعى اولان
عضوى قيزدرمق معناسنه در يقال كمد عضوه اذا سخنه بالكمادة الكمدة ضمتينله وتشديد الدال علبه وزننده
آلت تناسله دبنور كمرد جعفر وزننده سمرقند قضاسنه بر قريه آديدر الكمهدة قنفذه وزننده ذكرك باشنه
دبنوركه اوجيدر على قول كرنكدن بوقرى يه دبنور فيشله معناسنه الكمهد قنفذ وزننده كمهده سى بيوك اولان
كشى يه دبنور الاكمهداد اقهداد وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال اكمهد الفرخ بمعنى اقهد كابد
علابط وزننده چركين چهره يه دبنور يقال وجه كابد اى قبيح الكنود قعود وزننده كفران نعمت ايلمك
معناسنه دركه شكر مقابليدر يقال كند النعمة كنودا من الباب الثانى اذا كفرها الكنود عنود وزننده كفران
نعمت ايدر اولان شخصه دبنور فارسيده ناسپاس دبنور يقال هو كنود اى كافر النعمة وكنود كافره اطلاق اولنور
وحاشا طرف ربانى يه لوم واعتراض ايدن تبهكاره دبنوركه مصائب وبليانى تعداد ايدوب مظهر اولديغى نعم
وفيوضاتى مسامحه ونسيان ايدر وبخيل وناكسه اطلاق اولنور وعاصى وكنهكاره اطلاق اولنور يقال
هو كنود اى كافر ولوام لربه تعالى وكذا البخيل وعاص واصلا بر نسنه انبات ايلمز اولان ارضه اطلاق اولنور يقال
ارض كنود اى لا تنبت شيئا وطعامى مسافرسز يالكز جه اكل ايدر اولان جريء يه اطلاق اولنور وسائل
ومستحقينه رفد وعطاسنى منع ايدن لئيمه اطلاق اولنور ودائما عبدنى ضرب ايدر اولان كسيه اطلاق اولنور
يقال هو كنود اذا كان يأكل وحده وكذلك يمنع رفده وكذلك يضرب عبده قال المؤلف فى البصائر قال الله تعالى
ان الانسان لربه لكنود قال الكلبى اى لكفور بالنعمة وقال الزجاج اى لكافر وقال الحسن الكنود اللوام لربه يعد
المصائب وينسى النعم وقال الخليل تفسير هذه الاية انه يأكل وحده ويمنع رفده ويضرب عبده پس بو صورتده صفات
ثلاثى مشتمل اولان كسه اولور وكنود زوجنك حق ومودتنه كفران ايدن قارى يه اطلاق اولنور يقال امرأة كنود

ای کفور للمودة والمواصلة یعنی فی زوجها وکنود بر رجلك علمیدر کنده عمده وزننده سمرقند قضاسنده بر قریه‌در
کنده حمزه وزننده خجند نواحیسندن بر ناحیه اسمیدر نسوانی حسن وجماله موصوفه‌در الکندة کافك کسریله
طاغك بر قطعه‌سنه دینور وکنده یمندن بر قبیله‌نك پدری اولان ثور بن عفیرك لقبیدر کندی دخی دیرلر پدرینك
حق ونعمته کفرانله ترك ایدوب دایلرینه ملتحق اولدیغیچون ملقب اولدی کناد کتان وزننده ابن اودع الغافقی درکه
فخرا نام علیه السلام حضرتلرینك درکاهنه سفارتله وفود ایلمشدر الکند قند وزننده کسمك معناسنه‌در
یقال کند الشیء کندا من الباب الاول اذا قطعه الکنعد جعفر وزننده بر نوع دکز بالغی اسمیدر لهجه صاحبی
اوسقور بوت ایله بیان ایلمشدر الکود کافك فتحی وواوك سکونیله منع ایلمك معناسنه‌در یقال کاده یکوده کودا
اذا منعه وکود ومکاد ومکاده میملرك فتحیله قرب معناسنه‌درکه بر ایشی هنوز ایشلمیوب ایشلمکه قریب اولمقدن
عبارتدر آندن اصطلاحمزده ایشلمك ایستدی وایشلیه یازدی ایله تعبیر اولنور بونلرك فعلی اولان کاد یکاد افعال
مقاربه‌دن اربعه جمله‌سندندر یقال کاد زید یفعل وکید زید یفعل کودا ومکادا ومکادة من الباب الرابع اذا قارب
ولم یفعل بو راده کید کلمه‌سی مجهول دکلدر بر لغته مبنی درکه ماضیء غایبده فتحهء حرف اولایی کسره‌یه نقل ایدرلر
واشبو کاد ماده‌سی که فعل مقاربه‌در نفی اداتندن مجرد اولورسه فعلك نفیی یعنی عدم وقوعنی انباء واشعار ایدر
واکر مقرون بالنفی اولورسه فعلك وقوعنه دلالت ایدر پس کاد زید یفعل لم یفعل وما کاد یفعل فعل سکنده اولور
وکاهجه اشبو کاد ماده‌سی صلهء کلام اولور که زائد اولور ومنه قوله تعالى لم یکد یراها ای لم یرها وبعضا
اراد معناسنه استعمال اولنور ومنه قوله تعالى اکاد اخفیها ای ارید ویقال عرف ما یکاد منه ای ما یراد منه وعربلر
بن آنی مهم عد ایدوب اکا یقلشیم دیجك یرده لا مهمة ولا مکادة دیرلر لا اهم ولا اکاد معناسنه وکود بذل جان ایلمك
معناسنه‌در یقال هو یکود بنفسه کودا من الباب الاول ای یجود یکود یجود وزننده بر موضع آدیدر الاکوداد
اشمیزاز وزننده بر آدمك پیر اولوب وجودی دترر اولمق معناسنه‌در یقال اکواد الرجل اذا شاخ وارتعش الکودة
حمزه وزننده طپراق وسائر نسنه کومه‌سنه دینور جمعی اکواد کلور التکوید تفعیل وزننده طپراغی یاسائر نسنه‌یی
بر یره دوکوب کومه ایلمك معناسنه‌در یقال کود التراب تکویدا اذا جمعه وجعله کثبة واحدة کواد غراب وزننده
وکوید زبیر وزننده اسماء رجالدندر الکهد مهد وزننده والکهدان فتحاتله یورمکده یاخود ایش اشلمکده
سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال کهد الرجل کهدا وکهدانا من الباب الثالث اذا اسرع وسرعت ایتدرمك معناسنه‌در
تقول کهدته ای اسرعته وبر نسنه‌نك طلبنده الحاح واقدام ایلمك معناسنه‌در یقال کهد فی الطلب اذا الح وبغایت
یوریلوب بیمجال اولمق معناسنه‌در یقال کهد الرجل اذا تعب واعیا وکهد رنج ومشقت معناسنه‌در یقال
اصابه جهد وکهد بمعنی واحد الکهود صبور وزننده سریع وچالاك معناسنه‌در کهود الیدین سریعة الیدین
دیمکدر که چیره دست تعبیر اولنور ومنه یقال اتان کهود الیدین ای سریعة الکوهد جوهر وزننده پیرلکدن
وجودی دترر اولان آدمه دینور یقال هو کوهد ای مرتعش کبرا الکهداء حمراء وزننده جاریه‌یه اطلاق اولنور
امه معناسنه خدمتده سرعتی باعث اطلاقدر الاکهاد همزه‌نك کسریله یورلمق معناسنه‌در یقال اکهد
الرجل اذا تعب ویورمق معناسنه متعدی اولور یقال اکهده اذا اتعبه الاکوهداد اقهداد وزننده ومرادفیدر که
ذکر اولندی یقال اکوهد الفرخ بمعنی اقهد الکید کافك فتحی ویانك سکونیله والمکیدة معیشه
وزننده بر آدمه مکر وخباثت ایلمك معناسنه‌در یقال کاده یکیده کیدا اذا مکره وحیله ایلمك معناسنه‌در یقال
کاده اذا احتال له وحرب وقتال معناسنه‌در احتیالی مشتمل اولدیغیچون یقال کاده اذا حاربه وچقماق آتش
چقرمق معناسنه‌در یقال کاد الزند اذا اخرج النار وقوصمق معناسنه‌در یقال کاد الرجل اذا قاء وقرغه
جبالیه‌رق اوتمك معناسنه‌در یقال کاد الغراب اذا اجتهد فی الصیاح وجان ویرمك معناسنه‌درکه واوی دخی
بو معنایه‌در یقال کاد بنفسه اذا جاد بها وخاتون حیض کورمك معناسنه‌در یقال کادت المرأة اذا حاضت
وواوی اولان کود معناسنه‌درکه فعل مقارب اولور یقال کاد یفعل کذا اذا قارب وهم ویقال کید یفعل
کما ذکر فی الواویة وتقول لا کیدا ولا هما ای لا اکاد ولا اهم کما ذکر التکاید تفاعل وزننده سردلك وقاتیلق
معناسنه‌در یقال فیه تکاید ای تشدد وتکاید بری برینه مکر وخدعه ایدشمك معناسنه‌در یقال هما یتکایدان
ای یتماکران ولا تقل یتکاودان الاکتیاد افتعال وزننده مکر وخدعه ایلمك معناسنه‌در یقال اکاده اذا احتاله
فصل اللام اللبود قعود وزننده واللبد فتحتیله بر یرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال لبد الرجل
بالمکان ولبد لبودا ولبدا من الباب الاول والرابع اذا اقام به وبر نسنه‌یه یاپشمق معناسنه‌در یقال لبد به ولبد به اذا لزق به

الالباد همزه‌نك کسریله بو دخی یاپشمق معناسنه‌در یقال البد بالارض اذا لزق وآتك اربینه تکلتو یاپمق
معناسنه‌در یقال البد السرج اذا عمل له لبدا وآتك صرتنه تکلتو قومق معناسنه‌در یقال البد الفرس اذا شد علیه اللبد
ای وضعه علی ظهره وقربه‌یی چواله قومق معناسنه‌در چواله لبید دینور کما سیذکر یقال البد القربة اذا جعلها
فی جوالق وقیو مقوله‌سی یره کیرر کن باشی اکمك معناسنه‌در یقال البد رأسه اذا طأطأه عند الدخول وبر نسنه‌یی
بر نسنه‌یه یاپشدرمق معناسنه‌در یقال البد الشیء بالشیء اذا الصقه به ودوه قسمنك موسم بهارده تویلری بکیدن
ظهور ایدوب سمورمکه یوز طوتمق معناسنه‌در یقال البدت الابل اذا اخرجت اوبارها وتهیأت للسمن
واصلا منفك اولمیه‌رق بصر مصلی موضع سجوده ملازم اولمق معناسنه مستعملدر یقال البد بصر المصلی
اذا لزم موضع السجود وپرتغه یامه اورمق معناسنه‌در یقال البد الخرق اذا رقعه اللبد صرد وزننده واللبد
کتف وزننده منزلندن هر کز آیرلمیوب کسب وکار ایچون سیر وحرکت ایتمز اولان تنبل آدمه دینور که کیجه کبی
کویاکه یرینه یاپشق اولور یقال رجل لبد ولبد اذا کان لا یبرح من منزله ولا یطلب معاشا ولبد صرد وزننده
نسور لقمانك آخری یعنی الك صکره‌یه قلان نسرینك اسمیدر هلاك اولمز ظنیله تسمیه ایلمشدر ونسر کرکس
دیدکلری قوشدر لقمان مزبور لقمان حکیمك غیریدر وبو عاد قومندندر عربلر شویله زعم ایدرلر که قومی مزبور
لقمانی استسقا ایچون حرم شریفه ارسال ایدوب کندی حرمده ایکن قومی بالجمله مظهر قهر الهی اولمغله
مزبور کویاکه طرف ربانیدن ایکی ماده ضمننده تخییر اولندی کویاکه مزبور حرمده حق جل وعلی درکاهندن
طول عمر نیاز ایلمکله قومرال تو بلوطاغ او کوزی ولدلری اوله‌رق که یدی دانه هر بری اسمر ومطر اصابت ایلمین
او تسز صوسز طاغده ایوا ایدر اوله‌لر آنلری استصحاب یعنی هر بری هلاك اولدقده یرینه برنی استصحاب ایدوب
آنلرك مجموعنك عمری قدر معمر اوله یاخود یدی دانه نسر اتخاذ ایده که هر بری هلاك اولدقده یرینه یاوریلرندن
برنی اخذ ایدوب عمر طبیعی اوزره معمر اولوب اول هلاك اولدقده بر یاوری دخی اتخاذ ایلیه خلاصه بو منوال اوزره
نسور سبعه‌نك عمری مقداری معمر اوله پس لقمان شق ثانیی اختیار ایلدی وهر نسر سکسان سنه معمر
اولوب الك صکره قلانه بو هلاك اولمز عملیه لبد اطلاق ایلدی بعده لبد دخی هلاك اولمغله لقمان دخی اکا پیرو
اولدی وهر برینك اسم مخصوصی واردر وعربلر آنکله تشأم ایدوب باشوم موقعنده بالبد دیرلر ولبد صرد وزننده
ولابد ولبد سکر وزننده چوق ماله اطلاق اولنور یقال مال لبد ولابد ولبد ای کثیر لبدی ولبادی لاملرك ضمی
ویالرك تشدیدیله وتخفیفیله بر قوش آدیدر امهات سائره بیانه کوره بلدرجین قوشنه اطلاق اولنور اطفال عرب آنی
کوردکده لبادی لبادی البدی دیه‌رك اطرافنی دوراندیرلر اولدخی یره یاپشوب سینه‌رك طوتمغله واروب
اخذ ایدرلر الملبد محسن وزننده دائما قویروغیله اویلقلرینه ضرب ایدن دوه‌یه دینور یقال بعیر ملبد ای ضارب
فخذیه بذنبه التلبید تفعیل وزننده یوك و یاپاغی مقوله‌سی نسنه‌نك اجزاسی بری برینه کیروشوب کیچه کبی یاپشمق
معناسنه‌درکه کیچه‌لنمك تعبیر اولنور یقال تلبد الصوف ونحوه اذا تداخل ولزق بعضه ببعض وقوش کوکسنی یره
ویروب یاتمق معناسنه مستعملدر یقال تلبد الطائر بالارض اذا جثم علیها اللبد واللبدة لاملرك کسریله واللبدة
عمده وزننده کیچه‌یه دینور کرك یوکدن وکرك قیلدن اولسون جمعی الباد ولبود کلور اللباد کتان وزننده کیچه‌جی‌یه دینور
ولبده لامك کسریله ارسلانك زبره‌سنده یعنی اموزلری اراغنده کیچه کبی مجتمع ومتراکب اولان تویلره اطلاق اولنور
بو جهتدن ارسلانه ذو لبده دیرلر مؤلفك وکنیته ذو لبدة قولنده کنیه‌دن مراد لقبدر ولبده صلیان دیدکلری اوتلغك
کوکنده کیچه پارچه‌سی کبی نسنه‌یه اطلاق اولنور واو یلغك ایچ یوزینه اطلاق اولنور و چکرکه سوریسنه اطلاق
اولنور وکوملکك کوکسنه اوردقلری یوك یامه‌یه دینور علی قول کوملکك یاقه‌سنی یمادقلری بو کولمش ایلیکه
دینور ولبده برقه ایله افریقیه بیننده بر بلده آدیدر اللبد لامك کسریله امر وشان وخصوص معناسنه‌در ومنه
یقال فلان لا یحق امره اذا کان یتردد فیه ولبد بساط معروف اسمیدرکه حالا کیچه تعبیر ایتدکلری دوشمه اوله جقدر
وتکلتویه دینور که آت اربینك ایچنه وضع اولنور ذو لبد هذیل بلادنده بر موضع آدیدر اللبد فتحتیله یوکه
دینور صوف معناسنه فارسیده پشم دیرلر ولبد مصدر اولور دوه قسمی اشك کنکری دیدکلری اوتی چوق اکل
ایتمکله امتلا اولمق معناسنه‌درکه کویش کتورمز اولور یقال لبد البعیر لبدا من الباب الرابع اذا دعص من الصلیان
اللبادة رمانه وزننده چوبان مقوله‌سنك کیچه‌دن یغمورلقلرینه دینور که کپنك تعبیر اولنور حالا لباده دیدکلری
لباس که قپامه وخرقه دخی دیرلر آندن مأخوذدر اللبید امیر وزننده چواله دینور وطوربه‌یه دینور ولبید اسماء
رجالدندر لبید بن ربیعة بن مالك ولبید بن عطارد بن حاجب ولبید بن ارتم الغطفانی شاعرلردر مترجم دیرکه * الاکل

شیء ماخلا الله باطل * وكل نعيم لامحالة زائل * بيتی ايبدا اولكدر لبيد زبير وزننده وليد كريم وزننده برقوش آديدر و ابو لبيد بن عبده شاعر وفارس در اللبد حمد وزننده بر مقدار يوكی ديدوب صو ايله اصلندقدنصكره كچه كبی ديكوب آرقه ده اولان لباسی برتمامق ايچون قلچ قننك اوجنه صارمق معناسنه در يقال لبد الصوف لبدا من الباب الثانی اذا نفشه وبله بماء ثم خاطه وجعله فی رأس العمد وقاية للجادان يخرقد التلبيد تفعيل وزننده بودخی لبد معناسنه در يقال لبد الصوف تلبيدا يعنی لبده و برنق نسنه يه يامه اورمق معناسنه در يقال لبد الكساء اذا رقعه واحرامده اولان حاجی باشنك صاچی پريشان اولميوب طوپلنمق ايچون صاچنه صمغ مقوله سی نسنه سوروب ياپشدرمق معناسنه در يقال لبد المحرم رأسه اذا جعل فيه شيئا من صمغ ليتلبد شعره اللبدی لامك ضمی وبای مشدده نك فتحی والفك قصريله بربره مجتمع اولمش كروه انسانی يه اطلاق اولنور اللبود صبور وزننده كنه تعبير اولنان بوجكه اطلاق اولنور الالتباد افتعال وزننده آغاجك يپراقلری بری اوزره درطوب ياپشمق معناسنه در يقال التبدت الورق اذا تلبدت ای تلبد بعضه علی بعض وآغاجك يپراقلری صيق وكور اولمق معناسنه در يقال التبدت الشجرة اذا كثرت اوراقها اللابد واللبد محسن وزننده وابو لبد صرد وزننده وابو لبد عنب وزننده ارسلانه دينور اللتد لامك فتحی وتای فوقيه نك سكونيله برآدمك كوكسنه يومرقله اورمق معناسنه در يقال لتده يلتده لتدا من الباب الثانی اذا لكزه اللثد ثای مثلثه ايله لتد وزننده تريدی قاب ايچره بری برينك اوزرينه دوبدوز يغمق معناسنه در يقال لثد القصعة بالثريد لثدا من الباب الثانی اذا جمع بعضه علی بعض وسواه ومتاعی استف ايلك معناسنه در يقال لثد المتاع اذا رثده اللثدة لامك كسريله بدوی طائفه سندن كوچر اولميان مقيم قوم وجماعته دينور اللحد جحد وزننده قبرك برياننده اويلن يارغه دينور جمعی الحاد ولحود كلور لحدی اولميان قبره ضريح دينور حالا بعض بلاد عربده لحد مغاره طرزنده بر مخزندركه ميتلری آنك درونه وضع واوزرنده هر برينك برابرينه علامت نصب ايدرلر ولحد مصدر اولور قبرك برياني اويوب يارمق معناسنه يقال لحد القبر لحدا من الباب الثالث اذا عمل له لحدا يعنی اذا شق من عرض القبر وميتی دفن ايلك معناسنه در يقال لحد الميت اذا دفنه وبرنسنه يه ميل ايلك معناسنه در يقال لحد اليه اذا مال الملحود معقول وزننده بودخی لحد معناسنه در كه شق اولان قبردر وبوصفات غالبه دندر ويقال قبر لاحد وملحود ای ذو لحد الالحاد همزه نك كسريله قبره لحد ايلك معناسنه در يقال الحد القبر اذا عمل له لحدا وبرنسنه دن ميل وعدول ايلك معناسنه در يقال الحد عنه اذا مال وعدل حقدن عدول ايدن مذهب باطل سالكنه ملحد اطلاقی بومعنادندر والحاد نزاع وجدال ايلك معناسنه در يقال الحد الرجل اذا ماری وجادل والحاد فی الحرم يعنی اشبو ومن يرد فيه بالحاد الآيه كريمه سنده واقع الحاددن مراد مأمور اولديغی اعمال وحركاتده قصد وعدلی ترك ايلك ياخود حاشا اشراك بالله ياخود ظلم وستم ياخود احتكار غلال ايلكدر يقال الحد الرجل فی الحرم ای ترك القصد فيما امر به او اشرك بالله او ظلم او احتكر الطعام والحاد برآدمه باطل سوزلر سويليه رك تحقير وآزار ايلك معناسنه در يقال الحد بزيد اذا ازری به وقال عليه باطلا الالتحاد افتعال وزننده بودخی برنسنه يه ميل ايلك معناسنه در يقال التحد اليه اذا مال اللحود صبور وزننده اكری بوكری قازلمش قويی يه اطلاق اولنور يقال ركية لحود ای زوراء مخالفة عن القصد اللحادة لامك ضميله لحانه وزننده ومراد فيدركه آغاج قبوغنك صو يتوسنه دينور وات پاره سنه دينور الملاحدة مفاعله وزننده بری برينه كج نظر وكج درون اولمق معناسنه در يقال لاحد فلان فلانا اذا اعوج كل منهما الملتحد التحاددن اسم مكاندر ميل اولنه جق مكانه دينور بوعلاقه ايله صغنه جق يره وآدمه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ولن اجد من دونه ملتحدا ای ملجأ اللديدان لامك فتحيله تثنيه اوله رق قولقلردن اوته جه بيونك ايكی يانلرينه دينور هر برينه لديد دينور يقال ضربه علی لديديه عنقه ای صفحتيه دون الاذنين ولديدان هر شيئك ايكی جانبنه اطلاق اولنور مثلا لديدی الوادی چايك ايكی قييسيدر جمعی الده در اعزه كبی ولديد خونی ايله آغزك برياننه وضع اولنان دوايه اطلاق اولنور لدود كبی ولديد بنواسد يوردنده برصو آديدر التلدد تفعل وزننده تردد وتحيردن ناشی صاغه صوله بيون چويروب باقمق معناسنه در يقال تلدد الرجل اذا تلفت يمينا وشمالا وتحير متلدد اوبريده اكلنوب قالمق معناسنه در يقال تلدد الرجل اذا تلبث المتلدد اسم مفعول بنيه سيله بيونه اطلاق اولنور الملتد مرتد وزننده خلو وفراق معناسنه مستعملدركه تلفت عنق معناسندن مأخوذدر يقال ماله عنه ملتد ای بد اللدود صبور وزننده لديد كبی آغزی آغرين آدمك خونی ايله آغزينك برياننه وضع وسق اولنان دوايه دينور جمعی الده كلور اجله كبی ولدود بركونه وجع اسميدركه آغزده و بوغازده حادث اولور وشديد الخصومه

اولان آدمه دينور اللد مد وزننده واللدود قعود وزننده لدود ولديد كلری ذكر اولنان آغز دواسی ترتيب ايلك معناسنه در يقال لد اللدود لدا ولدودا من الباب الاول اذا عمله ولد برآدمك آغزی آغريسنه خونی ايله برياندن دوا وضع ايلك معناسنه در يقال لد فلانا اللديد اذا اصب فی احد شقی فمه اللدود وبركسه ايله خصومت ايلك معناسنه در يقال لده اذا خصمه وحبس ايلك معناسنه در يقال لده اذا حبسه وشديد الخصومه اولمق معناسنه در تقول لددت يا فلان لدا ای صرت الد ولد جواله دينور الالداد همزه نك كسريله بودخی آغز آغريسنه وجه مذكور اوزره دوا وضع ايلك معناسنه در يقال الده الدادا بمعنی لده الملدود آغزی ايچره ذكر اولنان دوا وضع اولنمش كسيه دينور يقال لد الرجل علی بناء المجهول فهو ملدود اللاد واللدود خصومت معناسنه اولان لد كلمه سندن اسم فاعلدر الالد همزه نك ولامك فتحيله بيونك طمرلری اوزون اولان دوه يه دينور يقال بعير الد ای طويل الاخدع ومتعند ومتمرد شديد الخصومه آدمه دينوركه اصلا حق وانصاف طرفنه ميل ايلميه جمعی لد كلور لامك ضميله ولداد كلور لامك كسريله فی الاصل الد لديدانی يعنی صفحه كردنلری شديد اولان آدمدركه بيونی برطرفه كوجلكله چويرا وله صكره خصم متمرد ده استعمال اولندی الالندد واليلندد فتحتيله بونلرده شديد الخصومه مصر ومتعند آدمه دينور اللديدة عديده وزننده چچكلر ايله مزين باغچه يه دينور روضه زهراء معناسنه الملد ميمك كسری ولامك فتحيله عمرو بن عبدود نام كسه نك قلچی اسميدر لد لامك ضميله فلسطين قضاسنده بر قريه آديدر حضرت عيسی علی نبينا وعليه السلام دجال ملعونی آنك قپوسی اوكنده قتل ايده جكدر التلديد تنديد وزننده ومرادفيدركه بين الناس برآدمی تشهير ايلك معناسنه در يقال لدد به بمعنی ندد الالتداد افتعال وزننده لدودی يعنی آغزه وضع اولنان دواء مذكوری يوتمق معناسنه در يقال التد الرجل اذا ابتلع اللدود وبرنسنه دن ميل وعدول ايلك معناسنه در يقال التد عنه اذا زاغ ومال اللسد لامك وسينك فتحيله واللسد قصد وزننده حيوان ياوريسی آناسنك ممه سنده اولان سودی بالجمله امك معناسنه در يقال لسد الطلی امه ولسد لسدا ولسدا من الباب الرابع والثانی اذا رضع ما فی ضرعها كله وقابی يالامق معناسنه در يقال لسد الاناء ولسده اذا لحسه الملسد منبر وزننده كثير اللسد اولان دوه كوشكنه وسائر ياوری يه دينور يقال فصيل ملسد ای كثير اللسد اللغد لامك ضمی وغين معجمه نك سكونيله واللغدود زنبور وزننده واللغديد لامك كسريله بوغازده اولان انجكره دينوركه مراد بوغازك داخلنده كوچك دلك اطرافنده اولان اتدر زنخدانله بوغازك ارالغنده اولور علی قول قولق ايچره نوائدانه دينوركه قولغك ماده سندن زائددر قولق ممه سی تعبير اولنور ياخود آغزك چاق نهايتنده بوغازه قدر دائر اولان اته دينور جمعی الغاد ولغاديد كلوركه ترتيب اوزره در عند البعض لغد قولغك آلت طرفندن بومشغنك منتهاسنده اولان اته دينوركه چكه نكك اوستيله قولق بومشغنك ارالغنده اولان اتا وله جقدر اللغد وعد وزننده يولدن صپان دوه يی يوله دوندروب كتورمك معناسنه در يقال لغد الابل لغدا من الباب الثالث اذا ردها الی القصد والطريق وقولغی طوغر لتمق ايچون چكوب سوندرمك معناسنه در يقال لغداذنه اذا مدها ليستقيم وبرآدمی ايشندن اليقومق معناسنه در يقال لغد فلانا عن حاجته اذا حبسه المتلغد متعند وزننده كيندار ومبطن آدمه دينور يقال رجل متلغد ای متغيظ الملاغدة مفاعله وزننده والالتغاد افتعال وزننده بركسه مراد ومقصودی اولان شيئك غيريسنی آلمق معناسنه در مثلا مرادی اولان شيئه ال صوندقده انك غيريسی چكمك كبی يقال لاغده والتغده اذا اخذ علی يده دون ما يريده لغده عمده وزننده اصفهانی الاصل براديب ونحوی اسميدر اللكد فتحتيله برنسنه يه كير ولكه ياپشوب قالمق معناسنه در يقال لكد عليه الوسخ لكدا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به ظاهرا لكه لكن محرفی كيدر اللكد لامك فتحی وكافك سكونيله بركسه يی ال ايله اورمق علی قول اوته قاقمق معناسنه در يقال لكده لكدا من الباب الثانی اذا ضربه بيده اودفعه الملكد منبر وزننده هاون انه شبيه نسنه دركه آنكله بعض اشيا دوكيلور اعجمده هاون اليله وبعض تراجمده طوقاج ايله مبين در الالكد احمر وزننده شول لئيم وخسيسه اطلاق اولنوركه كير كبی قومنه ملصق اوله يعنی لئامندن ناشی جهت تعيشنی ثقلتله قومنه تحميل ايدوب مخصوصه مصارف ومسافر قيدندن آزاده اولان دون وناكسه دينور يقال رجل الكد ای ملصق بقومه لكاد كتان وزننده بر رجل آديدر اللكد كتف وزننده بخيل وبدخوی كسيه دينور يقال رجل لكد ای لحز الملاكد اسم فاعل بنيه سيله شول اياغی بوقاغيلی آدمه دينوركه يورركن اياقلرنی بوقاغی كيرو چكشدروب زحمت ويرمكله بوقاغی ايله اوغراشور اوله وملاكد بررجل آديدر التلكد تفعل وزننده برآدمك بيونه صارلمق معناسنه در يقال تلكده اذا اعتنقه وبركسه نك كوده سنك اتی قاتلنوب غليظ وطقناز اولمق معناسنه در يقال تلكد فلان اذا غلظ لحمه واكتنز وبرشيئك

بعض اجزاسی بعضنه منضم اولوب یاپشمق معناسنه در یقال تلکد الشیء اذا لزم بعضه بعضا اللمد حمد وزننده
ذل ومسكنتله برآدمه تواضع ایلمك معناسنه در یقال لمد له لمدا من الباب الثانی اذا تواضع له بالذل و یوزه شمار اورمق
معناسنه در یقال لمده بمعنی لدمه شارحك بیانه كوره مقلوبدر اللمدان سكران وزننده خوار وذلیل آدمه
دینور الالود اسود وزننده شول سركش وطاغی یه دینور كه قطعا عدل وحقانیت طرفنه میل ایلیوب و بركسه نك
امر وفرمانه انقیاد ایلمز اوله یقال رجل الود ای لایمیل الی عدل ولاینقاد لامر جمعی الواد كلور وشول شدید آدمه دینور كه
بركسنه اطاعت وسر فرو ایلمز اوله یقال رجل الود اذا كان لاینقاد لامر والودقالین وسردیونه دینور اللود فتحتیله
بركسنه الود اولمق معناسنه دركه اصلا عدل وانصافه میل وفرمانه انقیاد ایتمز اولمقدن عبارتدر یقال لود الرجل لودا
من الباب الرابع اذا كان الود اللهد مهد وزننده یوك پك آغر اولمغله حاملنی بصمق معناسنه در یقال لهده الحمل
لهدا من الباب الثالث اذا اثقله ودابه یی پك اوزرینه واروب اتعاب ایلمكله زار وزبون ایلمك معناسنه در یقال لهد دابته
اذا جهدها واحرثها و برنسنه یی یمك علی قول یلامق معناسنه در یقال لهد الشیء اذا اكله اولحسه و بركسه یی
ذل وحقارتدن ناشی اوته قاقشدرمق علی قول ممه لرینك وآرقه كوركلرینك دیبلرینه اورمق یاخود كوده سنی ال ایله
صقشدرمق معناسنه در یقال لهد فلانا اذا دفعه دفعة لذله اوضربه فی اصول ثدییه واصول كتفیه اوغمزه ولهدده
قسمنك كوكسنه صدمه ویوك بصمه مقوله سی حادثه سببیله عارض اولان چتلاغه دینور و بورم اسمیدر كه طوارك
یانیله اموزی آرالغنده اولان اته حادث اولور و برعلت آدیدر كه انسانك ایاقلرنده و بوطلرنده عارض اولور انفراج
وانشقاق كبی وثقیل ونادان واصلا برایشه یرامز عاجز وحقیر كسنه یه دینور التلهید تفعیل وزننده لهد كبی برآدمی
ذلندن ناشی اوته قاقمق یاخود ممه لرینك وكوركلرینك دیبلرینه اورمق یاخود ال ایله صقمق معناسنه در یقال لهده بمعنی
لهده الالهاد همزه نك كسریله ظلم وجور ایلمك معناسنه در یقال الهده اذا ظلمه وجاره وتحقیر ایلمك معناسنه در
یقال الهدبه اذا ازری به و برنسنه یه چوكوب آغرلغیله بصمق معناسنه در یقال الهد الی الارض اذا اثاقل الیها
وقتال وجدال اوزره اولان ایكی آدمك برنی طوتوب آخرنی خصمنه شركیر اولهرق بوشلمق معناسنه دركه برینه اهانت
ودیگرنی محافظه دن عبارتدر یقال الهد بفلان اذا امسك احد الرجلین وخلی الاخر علیه یقاتله اللهیدة عصیده
وزننده كوشكیجه چالنمش بولماج آشنه دینور تقول اطعمنا اللهیدة ای العصیدة الرخوة اللهاد غراب وزننده
انجقرغه دینور رفواق معناسنه اللباد سحاب وزننده شیء معناسنه در تقول ما تركت له لبادا ای شیئا بوكونه
محللرده تنوین تحقیر ایچوندر فصــــل المیم المأد میمك فتحی وهمزه نك سكونیله تروتازه نبات آب وتاب
وطراوتی بولوب نرم تن جوان كبی تمایله بشلمق معناسنه دركه بو حالت نیسان آینده صورت بولور یقال مأد النبات مأدا
من الباب الثالث اذا اهتز وتروی وجری فیه الماء وتنعم ولان ومأد تروتازه نازكبدن آدمه ووصف مذكور اوزره
نهاله دینور یمؤدد دخی دینور كماسیذكر پس وصف بالمصدر اولور ومطلقا نرم ونازك شیئه اطلاق اولنور وشول
صوصرندیسنه دینور كه منبعدن قینامزدن اول برلك یوزنده ترشح ایلیه الامآد همزه نك كسریله نباتی پرآب وتاب
ایلمك معناسنه در یقال امأد الری النبات اذا جعله مأدا الیمؤد یعفور وزننده بو دخی تروتازه ونازكبدن آدمه
واول كونه نهاله دینور یقال رجل وغصن مأد و یمؤد ای ناعم غض مؤنثنده مأده كذلك یمؤدو یمؤده دینورو یمؤد برقویی
یاخود بر موضع آدیدر الامتئاد افتعال وزننده كسب ایلمك معناسنه در یقال امتأد خیرا اذا كسبه المئید مجید
وزننده بو دخی تروتازه ونرم ونازك نسنه یه دینور یقال شیء مئید ای ناعم مأبد منزل وزننده سراة قضاسنده
بر بلده آدیدر المتود تای فوقیه ایله قعود وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال متد بالمكان متودا من الباب الاول
اذا اقام المثد میمك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله طاشلر وقیالر آرالغنده كیزلنوب آرالقلرندن سینه رك دشمن طرفنه
نظر ایله قومنه دیدبانلق ایلمك معناسنه در یقال مثد الرجل بین الحجارة مثدا من الباب الاول اذا استتر ونظر بعینه
من خلالها الی العدو ربأ للقوم و برآدمی وصف مذكور اوزره دیدبان قلمق معناسنه در تقول مثدت فلانا اذا جعلته
مأثدا المأثد منزل وزننده دیدبانه دینور المجد میمك فتحی وجیمك سكونیله نیل الشرف والكرم یعنی برآدم شان
وشرف وكرم وجلالته نائل اولمغه دینور كه اسمدر یوندن اولولقله تعبیر اولنور علی قول مجد انجق آباء واجداد ایله
قائم اولور یعنی نسنده شرف وكرم اولمیان آدمه وصف اولمز هر نقدر كندیسی زماننك شریفی ایسه ده لسانمزده آندن
كشی زاده لكله تعبیر اولنور وعند البعض خاصة اصول وآباسیله قائمدر مثلا برآدم زماننده شریفی اولیوب لكن
اصول وآباسی متشرف اولسه مجد اول آدمه وصف اولور اكر فی زمانه كندی دخی شریف ایسه نور علی نور اولور
مؤلفك بصائرده بیانه كوره بو معناده مجد ذكری آتی مجدا بلدن مأخوذدر كه مرعای واسعده بولنمسندن عبارتدر

پس

پس بو مناسبتله سعة كرم وجلالت معناسنه استعمال اولندی ومجد ومجادة مصدر اولور برآدم اهل مجد اولمق معناسنه
یقال مجد الرجل ومجد مجدا ومجادة من الباب الاول والخامس اذا كان ماجدا فهو ماجد ومجید ومجد مجود معناسنه
كلور كما سیذكر ومجد تمیم بن غالب بن فهرك قزی اسمیدر بنو مجد دیدكلری جماعت آنك ذریتیدر و بو غیر منصرفدر
قلیلا منصرف اولور الماجد والمجید صاحب مجد اولان آدمه دینور ماجد باب اولدن ومجید باب خامسدندر
وماجد چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء ماجد ای كثیر وخوشخو ونازك مشرب وصاحب كرم آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل ماجد ای حسن الخلق سمح وماجد بر رجلك اسمیدر ومجید رفیع وعالی معناسنه در
وكریم وشریف الفعال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجید ای رفیع عال وكذلك الكریم والشریف الفعال
ومجید بن حیدة بن معد اشعریوندن بر بطن پدرینك اسمیدر الامجاد همزه نك كسریله والتمجید تفعیل وزننده
بركسنه حقنده تعظیم وثنا ایلمك معناسنه دركه اولولمق تعبیر اولنور یقال امجده ومجده امجادا وتمجیدا
اذا عظمه واثنی علیه وعطیه كثیره ویرمك معناسنه در یقال امجد فلان العطاء ومجده اذا كثره وامجاد دوه قسمی
چایری چوق مرعایه اوغرامق علی قول تازه چایردن طویمغه قریب اوتلامق معناسنه در یقال امجدت الابل
اذا وقعت فی مرعی كثیر او نالت من الخلی قریبا من الشبع والامجاد وتمجید دوه یی طویورمق علی قول قارنی طلوسی
یاخود قارننك نصفی طلوسی علف ویرمك معناسنه دركه یاری طویورمق تعبیر اولنور یقال امجد الابل ومجدها
اذا اشبعها او علفها ملء بطنها او نصف بطنها التماجد تفاعل وزننده برآدم كندی مجد وشرفنی یاد ایدوب
ناسه طفره لنمق معناسنه در یقال تماجد الرجل اذا ذكر مجده ونیچه كسنه لر بری برینه مجد وشرف جهتیله
تفاخر ایلمك معناسنه در یقال تماجد القوم اذا تفاخروا واظهروا امجادهم المجاد میمك كسریله مفاعله دن
مصدر در باب مغالبه ده استعمال اولنور كه مجادت جهتیله یارشمقدن عبارتدر یقال ماجده مجادا اذا عارضه بالمجد
فمجده ای غلبه المجد میمك فتحی وجیمك سكونیله والمجود قعود وزننده بو نلرده امجاد وتمجید كبی دوه قسمی
اوتلاغی فراوان یره دوشمك یاخود تازه چایردن طویمغه قریب اولمق معناسنه در یقال مجدت الابل مجدا ومجودا
من الباب الاول اذا وقعت فی مرعی كثیر او نالت من الخلی قریبا من الشبع ودوه یی كركی كبی طویورمق علی قول
قارنی طلوسی یاخود نصفی طلوسی طویورمق معناسنه دركه یاری طویورمقدر یقال مجد الابل اذا اشبعها او علفها
ملء بطنها او نصف بطنها مجید زبیر وزننده بر رجل آدیدر مجدوان نهروان وزننده نسف قضاسنده
بر قریه در مجدون میمك فتحی وكسریله بخارا قضاسنده بر قریه در ذو ماجد یمنده بر قصبه در الاستمجاد
فراوان اولمق معناسنه در ومنه المثل * فی كل شجر نار واستمجد المرخ والعفار * ای استكثر من النار بعض نسنه یی
بعض دیگر اوزره تفضیل معرضنده ضرب اولنور ابو ماجدة الحنفی تابعیندندر المخدة میمك فتحی وخای
معجمه نك سكونیله مدد ومعونت معناسنه در یقال هو محتاج الی مخدته ای معونته المد میمك فتحی ودالك
تشدیدیله سیل معناسنه در مؤلفك بصائرده بیانه كوره مد ماده سی برنسنه یی چكوب سوندرمك معناسنه
موضوعدر بعده اكا مناسب اسملرده ومعنای مصدریلرده استعمال اولندی ومصباحك بیانه كوره بوراده سیل
كلمه سی اسمدر كه سیل صویی دیمكدر جمعی مدود كلور كرچه مصدر دخی اولور یقال مد النهر مدا من الباب
الاول اذا سال ومد ارتفاع نهار معناسنه دركه كون قباقوشلق اولمقدن عبارتدر و بو اسمدر نته كه اساسده اتینه
مد النهار وهو ارتفاعه عنوانیله مرسومدر معنای مصدری قریبا مذكوردر و مد كاتب دیویتدن مداد یعنی
مركب المق معناسنه در استمداد كبی یقال مد الكاتب من الدواة اذا اخذ منها مدادا بالقلم للكتابة و بحرك یاخود
نهرك صویی چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه دركه جزر مقابلیدر یقال مد البحر والنهر اذا كثر ماؤه كویا كه
صویی اوزادوب سوندرمش اولور پس تفسیر مذكور معنای لازمیدر و برنسنه یی یایمق ودوشه مك معناسنه در یقال
مد الشیء اذا بسطه و یقال مد الله الارض ای بسطها و برشیئه كوزی قالدروب دقت ورغبتله صقیجه نظر ایلمك
معناسنه در یقال مد نظره الیه اذا طمح ببصره الیه و بركسیه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه دركه وقتنی
اوزاتمقدن عبارتدر یقال مد المدیون اذا امهله و برنسنه یی چكوب سوندرمك معناسنه دركه معنای موضوع له در
یقال مد الشیء ومد به اذا جذبه ومطله وكون قباقوشلق اولمق معناسنه در یقال مد النهار اذا ارتفع و برآدمه
یاردم ایلمك و یار ویاور اولمق معناسنه در كویا كه آنك حیات ونفاسنی اوزاتمش اولور یقال مد زید القوم اذا صار لهم
مددا ومد مدی معناسنه مستعملدر كه مراد مدی البصر در لسانمزده آندن كوز اریمی ایله تعبیر اولنور تقول
بینی وبینه قدر مد البصر ای مداه ودوه یه مدید ایچورمك معناسنه در یقال مد الابل اذا سقاها مدیدا كما سیذكر

وترلایه مداد یعنی کوبره وفشقی دوکمك معناسنه درکه ترلایه قوت ایراث ایدر یقال مدّ الارض اذا جعل فیها مدادا ای
سرقینا الامداد همزه‌نك کسریله بودخی بر آدمه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه در یقال امدّ فلانا اذا امهله
ورنسنه‌نك وعده‌سنی تأخیر ایدوب اوزاتمق معناسنه در یقال امدّ اجله اذا آخره وبرکمسیه برآدم غیری کمسه تعیینی ایله
یاردم ایلمك معناسنه در یقال امدّ فلان الجند اذا نصرهم بجماعة غیره وویرمك معناسنه در یقال امده بمال اذا اعطاه
واعانه واغاثه معناسنه در یقال امده اذا اغاثه بعضلر عندنده ثلاثیدن اولان مدّ ماده‌سی شر ومکروهده وامداد ماده‌سی
خیرو محبوبده استعمال اولنور ومنه قوله تعالی ونمدّ له من العذاب مدّا وامددناهم بفاکهة ولحم مما یشتهون
وامداد کاتبه قلمله بر یازلق مرکب ویرمك معناسنه در یقال امدّ الکاتب اذا اعطاه مدة قلم ویاره‌ده مده یعنی ایرین
پیدا اولمق معناسنه در یقال امدّ الجرح اذا حصلت فیه المدّة وعرفج دیدکلری مبشه آغاجنه صو یوریوب
طراوته بشلمق معناسنه درکه خصاءصدندر یقال امد العرفج اذا جری فیه الماء الامتداد افتعال وزننده
مطاوعدر برنسنه چکیلوب اوزانمق معناسنه در یقال مدا لحبل وبا لحبل فامتدّ الاستمداد مدکبی بودخی
دیویتدن مرکب آلمق معناسنه در یقال استمدّ الکاتب من الدواة اذا اخذ منها المداد وبر آدمدن مدد وعنایت ایستمك
معناسنه در یقال استمدّوا الامیر اذا طلبوا منه المدد التمدید تفعیل وزننده برنسنه‌یی پك چکوب سوندرمك
معناسنه در التمدّد تفعل وزننده تمدید معناسنه در یقال مدّا لحبل وتمدده بمعنی مده وتمدد مطاوع اولور یقال
مدّده فتمدد المماده فی الاصل مفاعله وزننده والمداد قتال وزننده بونلرده برنسنه‌یی چکوب سوندرمك
معناسنه در یقال مادّ الشیء ممادّة ومدادا فتمدد ومماده مماطله معناسنه درکه دین ووعده مقوله‌سنی اوزاتمقدن عبارتدر
یقال ماده ممادّة اذا ماطله المدید امیر وزننده چکیلوب سونمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مدید ای ممدود
واوزون شیئه اطلاق اولنور یقال شیء مدید ای طویل جمعی مدد کلور ضمتینله ومدید عروضیون
اصطلاحنده البحر عروضیه‌دن ایکنجی بحرك اسمیدر بحر اول طویلدر اسباب واوتادینك طولی باعث
تسمیه‌در ومدید دوه‌یه مخصوص بر علف آدیدر که صویه اون یاخود صوصم یارپه قارشدروب دوه‌یه ایچوررلر
ومدید مکه قربنده بر موضع آدیدر وطواریمه دینور علف معناسنه المدیدان تثنیه بنیه‌سیله عارض
عمامه‌نك اکسه‌سنده واقع ایکی طاغه اطلاق اولنور المداد میمك کسریله یازو یازه‌جق مرکبه دینور نقش کبی
وفشقیه وکوبره‌یه دینور سرقین معناسنه وچراغك یاغنه‌سنه مدد ومدار اولان زیتون یاغی وشیرلغان مقوله‌سی یاغه
دینور واورنکه دینور مثال معناسنه یقال هذا علی مداد واحد ای علی مثال واحد وطریقه واسلوب ووتیره
معناسنه در یقال بنوا بیوتهم علی مداد واحد ای علی طریقة واحدة ومداد مابه المدّ معناسنه درکه کند وسیله
برنسنه چوغالوب فراوان اولان شیء اوله جقدر ومنه الحدیث فی الحوض میزابان مدادهما الجنة ای تمدها
انهار الجنة مدادقبس کتاب لبس وزننده اطفال عرب بینده بر لعب معروف آدیدر المدمد غبغب
وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه واوزون قوملغه دینور حبل معناسنه شارح جبل نسخه‌سنی تخطئه ایلمشدر
المدّ میمك ضمیله ایکی رطل شیء صغان اولچك اسمیدر علی قول بر رطل وثلث رطل مقداری نسنه صغاندر
وعلی رأی معتدل الجسم اولان برآدمك ایکی آوجنك طلوسی مقدارندن عبارتدر که ایکیسنی بردن اوزادوب
طولدردقده استیعاب ایدر وبن بوکونه تجربه ایتدم وصحیح وموافق بولدم ومدید اولندیغی باعث تسمیه‌در
جمعی امداد کلور ومده کلور عنبه وزننده ومداد کلور میمك کسریله شارح دیر که قول اول اهل عراق
وثانی اهل حجاز قولیدر انتهی وبعضلر سبحان الله مداد کلماته قولنده مداد کلمه‌سی بوندندر دیدیلر یعنی ذکر
اولنان مدّك جمعیدر قدر ماپواز نهافی الکثرة عیار کیل اووزن تقدیرنده در وسبحان الله مداد السموات دخی بوکونه درکه
تمثیل جهتیله کثرتدن کنایه‌در المدّة میمك ضمیله غایت وانجام معناسنه درکرك زماندن وکرك مکاندن اولسون
مدّ وامتداددن مأخوذدر یقال لهذه الامة والارض مدة ای غایة وزماندن برمقداره دینور برهه معناسنه تقول
اقمت عنده مدة ای برهة من الدهر ومدّه دیویتدن قلم اوزره آلنان بر یازه مرکبه دینور المدّة میمك کسریله یاره‌ده
حادث اولان ایرینه دینور قیح معناسنه غلیظ اولمغله سوندیکچون نته که رقیقنه صدید دینور الامدود اسلوب
وزننده دأب وعادت معناسنه درکه اوزون اوزادی اعتیاد اولنور یقال له امدود حسن ای عادة الامدّة اسنه
وزننده زطوقو بجق ایلمك ارشلرینه دینورسدی معناسنه ظاهر امدادك جمعیدر اسنه قرینه‌سیله وجولهدرلك جنبر
تعبیر ایتدکلری نسنه‌یه دینور که ایکی طوقومغه بشلدقده دستکاهك ایکی طرفنده برلك ایکی جانبنی طوتان آلتدن
عبارتدر الامدّان کسرتینله افتان وزننده چوراق صویه دینور ماء ملح معناسنه وبردن صیزوب چقان صوضرندیسنه

دینور بو معناده قلیلا میمك تشدیدی ودالك تخفیفیله لغتدر المدّان میمك کسری ودالك تشدیدیله بودخی چوراق
صویه دینور شوراب معناسنه المادّة شول زیاده‌یه دینور که مزید اولدیغی نسنه‌یه متصل اوله فارسیده ورکیده
مایه تعبیر اولنور یقال مادة الشیء وهی الزیادة المتصلة به المدمدة زلزله وزننده قورقوب قاچمق معناسنه در
یقال مدمد الرجل اذا هرب المرود والمرودة میملرك ضمیله والمرادة میمك فتحیله عتوّ وطغیانده مقدم ومتثبت
اولمق علی قول عتوّ وطغیانله متصف اولان صنف واشباهی جمله‌سندن خروج وامتیاز ایله عتو وطغیان
وعناد وعصیانك غایت وکماله بالغ اولمق معناسنه درکه بین الطغاة متفرّد وممتاز اولور یقال مرد الرجل ومرد مرودا
ومرودة ومرادة من الباب الاول والخامس اذا اقدم وعتا او بلغ الغایة التی بها یخرج من جملة ماعلیه ذلك الصنف
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو ماده تجرّد وتجرید معناسنه موضوع اولمغله مرود ومراده جنس خیراتدن
متعرّی اولمق معناسنه درکه شروره تمحضی مستلزمدر ومبالغه ایچون بوندن تمرّد صیغه‌سی دخی متصرفدر
المارد والمرید امیر وزننده والمتمرّد متعند وزننده آنلردن اسم فاعللردر ماردك جمعی مرده کلور کاتب وکتبه کبی
ومریدك جمعی مرداء کلور حنفاء کبی مترجم دیر که مشایخ طرق مریدلرینه که صاحب اراده اولان طالب وسالکلرندن
عبارتدر بعض عوامك مرده تعبیرلری خطادر زیرا مرده وجه مذکور اوزره ماردك جمعیدر مریدك جمعی مریدوندر
مثلا فلان شیخ مرده‌لریله کلدیلر دیرلر بوذمیمه‌در مدیحه دکلدر المرد فردوزننده کسمك معناسنه در یقال مرد الشیء
مردا من الباب الاول اذا قطعه وبر آدمك عرض وناموسنی هتك وخرق ایلمك معناسنه در یقال مرد فلانا اذا مزق عرضه
ومرد ومرود برنسنه‌یه علی الدوام ادمان ایلمك وخوی وطبیعت ایدوب آکا ممارست قلمق معناسنه در یقال مرد
علی الشیء مردا ومرودا اذا مرن واستمرّ وچوجق اناسنك ممه‌سنی اموب سودنی آزالتمغله بو مشتق معناسنه در یقال
مرد الصبی ثدی امّه اذا مرسه وامکی بو مشتق ایچون صویه اصلتمق معناسنه در یقال مرد الخبز اذا ماثه حتی یلین
ومرد مسواك اغاجنك تازه یمشنه دینور علی قول پخته سنه دینور ومرد طواری پك سورمك معناسنه در یقال
مرد الدابة مردا اذا ساقها شدیدا وقایقچی وکمیچی مردی ایله یعنی کندر دیدکلری صریق ایله کمی‌یی وقایغی
صیغدن یاکاردن اوته قاقمق معناسنه در یقال مرد الملاح السفینة اذا دفعها بالمردی الامرد اسمر وزننده
هنوز بیغی ترلیه بشلیوب لکن چهره‌سی آیینه کبی خطدن صاف اولان ساده‌رو جوانه دینور مرد ماده‌سی تجرده
موضوع اولدیغی ذکر اولندی یقال شاب امرد اذا کان قد طرّ شاربه ولم تنبت لحیته المرد فتحتینله والمرودة
میمك ضمیله اوغلان امرد اولمق معناسنه در یقال مرد الغلام مردا ومرودة من الباب الرابع اذا صار امرد
ومریداکلنه مداومت ایلمك معناسنه در یقال مرد الرجل اذا داوم علی اکل المرید کماسیذکر التمرّد تفعل
وزننده برجوان خیلی زمان امرد قالدقدنصکره صقالی کلمك معناسنه در یقال تمرّد الغلام اذا بقی زمانا ثم التحی
وعتو وطغیان وعناد واستکبار اوزره اولمق معناسنه در ومنه المثل * تمرّد مارد وعزّ الابلق کماسیذکر * المرداء
حمراء وزننده شول قومساله اطلاق اولنور که اصلا اوت بتورمز اوله ومرداء بلدهٔ هجر ترابنده بر مخصوص قوملق
آدیدر واصلا قاسغنده قبل بتمز اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مرداء ای لااسب لها بوراده تاء فوقیه ایله
است نسخه‌لری غلطدر صحیح اولان باء موحده ایله اولمقدر که شعر ارکب معناسنه در ومرداء یپراقدن عاری اولان
آغاجه اطلاق اولنور یقال شجرة مرداء ای لاورق علیها ومرداء نابلس قضاسنده بر قریه‌در الفلك قصر بلده
زبانزددر مریداء مصغر بنیه‌سیله بحرین قضاسنده بر قریه‌در التمرید تفعیل وزننده بنایی یالجین قبا کبی
دوزو املس ایلمك معناسنه در یقال مرد البناء تمریدا اذا ملسه وسوّاه ومنه قوله تعالی صرح ممرّد من قواریر
الآیة ای مملس وبنایی یوکسك یاپمق معناسنه در ومنه یقال بناء ممرّد ای مطوّل یعنی الی السماء وتمرید وتمراد تذکار
وزننده کوکرجینه کومس یاپمق معناسنه در یقال مرّد للحمام تمریدا وتمرادا اذا جعل لها التمراد المارد عاتی
وطاغی‌یه دینور نته که ذکر اولندی وبوکسك نسنه‌یه دینور یقال بناء مارد ای مرتفع وبو مجازدر ومارد تیماده
عارض نام جبل معروفك برون کبی چقان سیوری اوجلرنده بر نیجه یوکسك سیاه قیالرك آدیدر ودومة الجندل
قضاسنده برحصار اسمیدر نته که تیماء قضاسنده ابلق نام برحصار دخی واردر که ایکیسده منیع ومتین حصن
حصینلردر ملکهٔ حیره اولان زباء نیجه زمان فتح وتسخیرلری بابنده اقدام بی پایان ایدوب انجام کار عاجز ونومید
اولمغله وجه مذکور اوزره تمرّد مارد وعزّ الابلق دیه‌رك یأس وحرمانله عودت ایلمشدر وکلام مزبور من بعد ضرب
مثل اولمغله عهدهٔ اقتداردن بیرون اولان عزیز وممتنع حقنده ایراد اولنور التمراد قرطاس وزننده کوکرجین
اونده اولان کومسه دینور که آنده یمورطلر معروف قوشخانه کبی بری برینك اوزرنده متسق اولورسه که برج تعبیر اولنور

مطلب

تمار يه اطلاق ايدرلر المردى كردى وزننده كچيلرك وقايقچيلرك كوندرآغاجى ديدكلرى اوزون صريغه دينور
مراد غراب وزننده برقبيله يدرينك لقبيدر اسمى يحابر ايدى عتو وتمردى سببيله مراد ايله ملقب اولدى المراد
سحاب وزننده والمرّاد كتّان وزننده بونه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعى مراريد كلور ماردون
جزيرهٔ ابن عمرده برقلعهٔ معروفه آديدر اعراب بالحروف ايله معربدر حالت نصب وجرّنده ماردين دينور
تقول اعجبنى ماردون ورايت ماردين ومررت بماردين قلعهٔ مزبوره حالا مردين ايله زبانزددر المريد امير
وزننده سود ايچره اصلادلمش خرمايه دينور وصوقالمش سوده دينور المرّيد سكيت وزننده
بك مارد ومتمرد اولان آدمه دينور يقال رجل مرّيد اى شديد المرادة مريد زبير وزننده مدينه‌ده برموضع آديدر
ومريد الدلال وعبد الاول بن مريد وربيعة بن مريد واحمد بن مراد كه غراب وزننده محدثلردر مارده مغربده
قرطبه اعمالندن برولايت آديدر ثنية مردان تبوك ايله مدينه بيننده برصرب بيلاك آديدر مرند سمند وزننده آذربيجان
ايالتنده بربلده‌در الامرخداد خاى معجمه ايله اصمعداد وزننده برنسنه صالق وكوشك اولمق معناسنه در
يقال امرخدّ الشىء امرخدادا اذا استرخى المزد ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله صوغوقه دينور تقول مارأينا
فى هذا العام مزدا اى بردا وبركونه جماع اسميدر المسد ميمك فتحى وسينك سكونيله ايپ بوكمك معناسنه در
يقال مسد الحبل مسدا من الباب الاول اذافتله وبولده بردوزه يه جدّ وتعبله سوروب كتمك معناسنه در يقال
مسد فى السيراذا ادأب المسد فتحتيله دموردن اولان چرخ اوقنه وايكنه دينور وخرما ليفندن على قول مقل نام
شجرك ليفندن بوكلمش ايپه دينور وعند البعض مطلقا بوكلمش ايپه دينور ياخود محكم ومتين بوكيلوب اورلمش
اولان ايپه دينور جمعى مساد كلور ميمك كسريله وامساد كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره مسد مصدر ومسد فتحتيله
اسمدر قبض وقبض كبى ممسود معناسنه دركه ايپ محكم اورلمش ايپه دينور كما فى قوله تعالى فى جيدها حبل من مسد
يعنى جعل فى جيدها حبل حديد قدلوى ليا شديدا الممسود ممدود وزننده وجودى قوند وقوى واعصاب واندامى
ديرنكلو كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل ممسود اى مجدول الخلق مؤنثنده ممسوده دينور المساد كتاب وزننده
مسأب معناسنه دركه ياغ طلومنه دينور ومساد مسد حبل معناسندن تصرّفله قوام معناسنه استعمال اولنور
ومنه يقال فلان احسن مساد شعراى احسن قوام شعره المصد قصد وزننده ممه امك معناسنه در يقال مصد
الصبى ثدى امه مصدا من الباب الاول اذا رضع وجماع ايلمك معناسنه در يقال مصد المرأة اذا جامعها وبرنسنه يى
آغزه آلوب صورمق معناسنه در يقال مصد الشىء اذا مصه وكوك كورلمك معناسنه در يقال مصد السحاب اذا رعد
وصوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال مصد البرد اذا اشتدّ وبومعناده فتحتيله لغتدر ومصد هوانك اسيلكى شديد
اولمق معناسنه اولمغله اضداد دن اولور يقال مصد الحرّ اذا اشتدّ وبرآدمى تذليل وتحقير ايلمك معناسنه در يقال مصد
فلانا اذا ذلّله ومصد يوكسك باره دينور جمعى امصده كلور ومصدان كلور ميمك ضميله المصد فتحتيله والمصاد
سحاب وزننده بونلرده يوكسك باره دينور ومصاد طاغك بلند اولان يرينه دينور ومخصوص برطاغك آديدر
ونيسة بن حبيب نام كسه‌نك فرسى اسميدر وبررجل آديدر بونده ميمك ضميله ده زبانزددر المصدة حمزه وزننده يغموره
دينور تاء وحدت جنسى ايچوندر تقول ما اصابتنا مصدة اى مطرة المضد ميمك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله دكنكله
باشه اورمق معناسنه در يقال مضد رأسه اذا ضمده المضد فتحتيله حقد وكينه معناسنه در يقال فى قلبه له مضداى
حقد المعد سعد وزننده برنسنه يى اوغورلين سرعتله قاپمق معناسنه در يقال معد الشىء معدا من الباب الثالث
اذا اختلسه وبرنسنه يى سرعتله بر ويه چكوب كتورمك معناسنه در يقال معد الشىء اذا جذبه بسرعة وبرآدمك
معده سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال معد فلانا اذا اصاب معدته وبرسمته كتمك وسير وسياحت ايتمك معناسنه در
يقال معد فى الارض اذا ذهب واوك ديش ايله برآدمك اتنى اصيرمق معناسنه در يقال معد لحمه اذا انتهسه وبرنسنه
فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال معد الشىء اذا افسد ومعد ومعود قعود وزننده برنسنه يى آلوب ايلتمك معناسنه در
يقال معد بالشىء معدا ومعودا اذا ذهب به ومعد ايرى وغليظ اولان شيئه دينور يقال شىء معد اى ضخم غليظ وقاپلنغه
دينور يقال فيه معد اى غلاظ وتروتازه سبزه يه دينور وتازه خرمايه دينور وروندة وچابك دوه يه دينور ومعد اسماء
رجالدندر معد بن مالك طىّ قبيله سندن ومعد بن الحارث جشم قبيله سندندر ومعد تعدكله سنه اتباع اولور
يقال رطب تعد معد اى رخص المعدة هايله والمتمعدة متمكنه وزننده بونلرده تر وتازه خرمايه دينور يقال رطبة
معدة ومتمعدة اى طرية الامتعاد افتعال وزننده معد ايله ايكى اولكى معناده مرادفدر يقال امتعده اذا اختلسه
ويقال امتعده اذا اجتذبه بسرعة المعدة كلمه وزننده والمعدة ميمك كسريله رعده وزننده جوف بدنده اكل اولنان

طعام بغرسقلره انمزدن مقدم وارديغى يره دينور كه قورسق تعبير اولنان ظرفدر اظلاف واخفاف صاحبى حيوانلرك
اشكنبه سى منزلنده درقوش قسمنده اولانه طاشلق تعبير اولنور جمعلرى معد كلور كتف وزننده كه جمع جنسى در
ومعدكلور عنب وزننده ظاهر ابو جدب معناسندن ياخود فساد معناسندن مأخوذدر يقال اشتكى معدته ومعدته
وهى موضع الطعام قبل انحداره الى الامعاء وهولنا بمنزلة الكرش للاظلاف والاخفاف الممعود معده سى فاسد
اولمغله طعامى هضم ايتمزاولان آدمه دينور يقال معد الرجل على بناء المجهول اذا ذربت معدته فلم تستمرئ الطعام
فهو ممعود المعدّ تشديد داله مردّ وزننده يانه دينور جنب معناسنه وقارنه دينور بطن معناسنه وارقده كورك
تعبير اولنان برك آلتى يانده اولان اته دينور وآتك ايكى يانلرنده راكبك اوكچه لرى كلن يرلرك هر برينه دينور
وآتك كوركى آلتنده واقع برطمرك اسميدر المعدّان تثنيه بنيه سيله آت قسمنك كوركلرينك باشلريله ايكى طرفلوصرتنك
نهايتلرى آرالقلرينه اطلاق اولنور ومعدّ بركوچك قبيله اسميدر مذكردر ومؤنث اولور قبيله تأويليله نسبتنده
معدّى دينور ومنه المثل * تسمع بالمعيدى خير من ان تراه * نته كه عدد مادّه سنده بيان اولندى التمعدد تدحرج وزننده
معدّ قبيله سنه تشبهله آنلرك قيافتنه كيرمك معناسنه دركه تنعم وعجمانه يه رغبت ايلميوب خشن وغليظ ملبوسات
ومأكولاتله قناعت ايلمكدن عبارتدر يقال تمعدد الرجل اذا تزيّا بزىّ المعدّ مؤلف بونى عدد مادّه سنده دخى ذكرايلدى
وتمعدد خسته صاغلمق معناسنه در يقال تمعدد المريض اذا برأ ومهزول سمورمكه يوزطوتمق معناسنه در يقال تمعدد
المهزول اذا اخذ فى السمن الممعد منبر وزننده اوزون اوزادى يلوب سكردن قورده وصف اولور يقال ذئب ممعد
اى يجذب العدو جذبا وبوجذب بالسرعه معناسندن مأخوذدر المغد ميمك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله باورى آناسنى امك
معناسنه در يقال مغد الفصيل امه مغدا من الباب الثالث اذا رضعها وبرنسنه يى آغزده صورمق معناسنه در يقال مغد
الشىء اذا مصه ومغد ومغد فتحتيله بدن سموروب لحم وشحم ايله طولمق معناسنه در يقال مغد البدن مغدا ومغدا اذا سمن
وامتلأ ومزاجه موافق غدا ومعيشت وجودى آب وتاب وطرا وتله تروتازه قلمق معناسنه در يقال مغد بدنه العيش اذا غذاه
ونعمه ونبات وسائر نسنه بويلنوب يال وبال صاحبى اولمق معناسنه در يقال مغد النبات وغيره اذا طال وخوش ديرلكده
نشو ونما ايله ذوق وصفاده اولمق معناسنه در يقال مغد الرجل فى ناعم عيش اذا عاش وتنعم وجماع ايلمك معناسنه در يقال
مغد جاريته اذا جامعها ومغدتر وتازه ونازك شيئه اطلاق اولنور يقال عيش وشباب وغصن مغد اى ناعم وانته طلوصمصق
طقنازدوه يه دينور يقال بعير مغد اى تار لحيم ومطلقا ايرى واوزن شيئه دينور وآت قسمنك آلنده واقع غرّه موضعك
قيللرنى يرينه بياض قيل بتمك ايچون يولمق معناسنه در يقال مغد موضع الغرّة من الفرس اذا نتفه حتى يسمط
ومغد تنضب نام شجرك يمشى اسميدر وبيوك قوغه يه دينور ولفاح ديدكلرى نباتك اسميدركه مادّه سنده بيان
اولنمشدى وبادنجانه دينور بونده فتحتيله ده جائزدر وخياره شبيه برميوه آديدر الامغاد همزه‌نك كسريله
مشروبى پك چوق ايچمك معناسنه در يقال امغد الرجل اذا اكثر من الشرب وامزرمك معناسنه در يقال
امغدت الصبىّ اذا ارضعته مغدان ميدان وزننده بغداد لفظنده لغتدر كه شهر معروف اسميدر نته كه مادّه سنده
بيان اولندى المقدى ميمك وقافك فتحى ودالك تخفيفيله بركونه شراب آديدركه بالدن معمول اولور شام ديارنده
واقع مقد نام قريه يه منسوب دكلدر زيرا قريهٔ مزبوره‌نك اسمى تشديد داله درنته كه قدد مادّه سنده ذكر اولندى
جوهرى وهمنده ن ناشى اورايه نسبت ايلمشدر المقدية كذلك تخفيفيله برنوع بزآديدر ثياب مقدية بين العرب
معروفه‌در المكد عقد وزننده والمكود قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال مكد بالمكان مكدا
ومكودا من الباب الاول اذا اقام به وناقه‌نك مدّت الباني اوزامغله سودى اكسلمك معناسنه در يقال مكدت
الناقة اذا نقص لبنها من طول العهد المكود صبور وزننده سودى دائم وبرقرار اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة مكود اذا كانت دائمة الغزر وسودى آز اولان ناقه يه دينمكله اضداد دن اولور يقال ناقة مكود اى قليلة اللبن
ياخود قول ثانى ليث لغوينك اغلوطه لرندندر المكداء حمراء وزننده والماكدة سودى چوق اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مكداء وماكدة اى كثيرة اللبن الماكد اصلا منقطع اولميان دائمى شيئه اطلاق اولنور يقال
ماء ماكد اى دائم لا ينقطع مكاده جبانه وزننده اندلسده بربلده‌در المكد ميمك كسريله طراغه دينور مشط كبى
المكد ميمك ضميله مكودك جمعيدركه ذكر اولندى الاماكيد اساليب وزننده ذمنده فلان ديث الجه سنك
بقيه‌لرينه اطلاق اولنور اكود مفرديدر الملد ميمك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى چكوب اوزاتمق معناسنه در
يقال ملد الشىء ملدا من الباب الاول اذا مدّه وملد املود واملبد معناسنه دركه سيذكر وغول يابانى يه دينور
التمليد تفعيل وزننده مبشين ومحتيان مقوله سنى سور شديره رك يومشتمق معناسنه در يقال ملد الاديم تمليدا

اذا مرّنه الملد فتحیله والملدان فتحاتله یکیتلك وتازه لك معناسنه در وتازه نهالك بری اوته صالنمسنه دینور
الملد میمك فتحی ولامك سکونیله والاملود اسلوب وزننده والاملید ازمیل وزننده والاملدان عنفوان وزننده
والاملدانی یای مشدّده ایله والاملد امرد وزننده والاملد قنفذ وزننده تر وتازه وناز کیدن جوانه دینور
کذلك تر وتازه ومطرّا نهاله دینور یقال شابّ ملد واملود واملید واملدان واملدانیّ واملد واملد ای ناعم لین
وکذا غصن ویقال امرأة املود واملودانیة وملدانیة بالفتح واملودة وملداء ای ناعمة ملود صبور وزننده
اوزجند قضاسنده برقریه در یاخود بوذال معجمه ایله در الاملید ازمیل وزننده ال آیه سی کبی دوز واملس
صحرایه دینور یقال قاع املید ای املس امدان همزه نك ومیم مشدّده نك کسریله افعلان وزننده برموضع
آدیدر مند میمك ضمیله صنعاء یمن قضاسنده برقریه آدیدر مندد جعفر وزننده برموضعدر خوزمنداد
خای معجمه فصلنده ذکر اولندی میمند میمك فتحیله فیروزآباد قربنده برقصبه در وغزنه ایالتنده بشقه برقصبه در
سلطان محمودبن سبکتکین وزیری علی بن احمد المیمندی اورادندر المهد عهد وزننده کوچك چوجق ایچون
تهیئه وتوطئه اولنان موضعه دینور که بشك تعبیر اولنور فارسیده کهواره دینور یقال اضجع الصبیّ فی المهد
وهو ما یهیّأ له ویوطّأ ومهد ارضه اطلاق اولنور جمعی مهود کلور ومهد مصدر اولور یایوب دوشه مك معناسنه
یقال مهد الفراش مهدا من الباب الثالث اذا بسطه وکار وکسب ایلمك معناسنه در یقال مهد الرجل اذا کسب وعمل
المهاد کتاب وزننده بودخی ارضه اطلاق اولنور ودوشکه ودوشمه یه دینور فراش معناسنه جمعی امهده
کلور ومهد کلور ضمتینله ومنه قوله تعالی الم نجعل الارض مهادا ای بساطا ممکنا للسلوك وقوله تعالی ولبئس المهاد
ای بئس ما مهد لنفسه فی معاده المهد والمهدة میملرك ضمیله بشك کبی طوماج تومسك یره دینور علی قول
الحق اوله رق دوز ویومشق یره دینور جمعی مهده کلور عنبه وزننده وامهاد کلور التمهید تفعیل وزننده
یایوب دوشه مك معناسنه در یقال مهد الفراش تمهیدا اذا بسطه وبرایشی تسویه وتنظیم واصلاح ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال مهّد الامر اذا سوّاه واصلحه وبرماده ده عذر وبهانه بسط وبیان ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال مهد له العذر اذا بسطه ومعتذرك عذرنی تصدیق ایله قبول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مهد عذره
اذا قبله الامتهاد افتعال وزننده بودخی امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال امتهد الرجل
اذا کسب وعمل ودوه نك اورکجی یوکسك اوله رق دوشکلو اولمق معناسنه در کویا که بشك طرزنده اولور
یقال امتهد السنام اذا انبسط فی ارتفاع المهید امیر وزننده خالص وصافی کره یاغنه اطلاق اولنور مهدد
جعفر وزننده اسماء نسادندر الامهود اسلوب وزننده قرموص معناسنه در که شکار کوزتمك ایچون یاخود
اتمك بشورمك ایچون ایچریسی بول وآغزی طار چقوره دینور الممهد معظم وزننده شول صویه اطلاق
اولنور که نه اتسی ونه صوغوق اوله ترکیده ایلی تعبیر اولنور یقال ماء ممهد ای لا حارّ ولا بارد التمهد تفعل
وزننده متمکن وبرقرار اولمق معناسنه در یقال تمهد الرجل اذا تمکن المید صید وزننده والمیدان فتحاتله
دیرنمك معناسنه در یقال ماد الشیء یمید میدا ومیدانا اذا تحرك وبرطرفه میل ایلمك معناسنه در یقال ماد الشیء
اذا زاغ ونشو ونما بولمق معناسنه در یقال ماد الشیء اذا زکا ومضطرب اولوب چالقنمق معناسنه در یقال
ماد السراب اذا اضطرب وصالنمق معناسنه در یقال ماد الرجل اذا تبختر وبرکسه یی زیارت ایلمك معناسنه در
یقال ماد فلانا اذا زاره وبرآدمه ذخیره کتوروب ذخیره لندرمك معناسنه در یقال ماد قومه اذا مارهم
وبرآدمه سرخوشلقدن یاخود کمی یه بنمکدن ناشی باش دونوب معده بولانمسی عارض اولق معناسنه در
یقال ماد الرجل اذا اصابه غثیان ودوار من سکر اورکوب بحر وسبزه ونباتاته قیراغی مقوله سی رطوبت طوقنمغله
متغیر اولمق معناسنه در یقال مادت الحنظلة اذا اصابها ندی فتغیرت المائدة فائده وزننده بغدای وارپه مقوله سی
ذخیره یه دینور طعام معناسنه بوراده طعامدن مراد ذخیره در واوزرنده بالفعل طعام حاضر اولان سفره یه
وتبسی یه دینور طعام وضع اولنمیان ساده سفره یه وتبسی یه مائده اطلاق اولنمز بلکه اکا خوان دینور مؤلفك بصائرده
بیانه کوره مائده فاعله بمعنی مفعوله در یاخود نسب اوزره در تحرك یاخود ذخیره معناسندن مأخوذدر مترجم دیر که
ربنا انزل علینا مائدة من السماء الآیه کریمه سنك ناطق اولدیغی اوزره آسماندن مائدهٔ عیسویه نازل اولمشدر
یولی ویکنی یوق بشمش بالق اولوب باشی طرفنده طوز وقویرغی سمتنده سرکه واطرافنده پراصه دن ماعدا انواع ‏مطلب
سبزه وبش دانه نان عزیز برینك اوزرنده زیتون ودیکرنده بال وبرنده یاغ وبرنده پنیر وبرنده پصدرمه وارایدی
ومائدهٔ حضرته دخی پنیر وخرما وانار وموز وعنب ورطب وپراصه دن ماعدا جملهٔ بقول موجود ایدی قرق

کونده

کونده برکره نازل اولور ایدی بردفعه غزوهٔ تبوکده سرور کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلریله ملاقی
اولدقلری کون رأس اربعین اولمغله علی العاده مائده نزول ایلدکده اصحاب کرامدن حذیفه وانس دخی مائدهٔ
مرقومه یه حاضر اولمشلر ایله درت نفر ذات خجسته سیر تناول ایلدکلری تصریحکردهٔ عسقلانی بدر انتهی
ومائده تشبیه طریقیله سفره وسینی شکلنده اولان دائرهٔ ارضیه یه اطلاق اولنور المیدة میمك فتحیله مائده ایله ایکی
اولکی معنالرده مرادفدر میدی میمك فتحی والفك قصریله من اجل معناسنه درکه آنکیچون وآندن اوتوری
دیمکدر یقال فعله میدی ذلك ای من اجله شارح دیر که لسان العربده الفسرمیدم ذلك عنوانده مرسومدر
وعربدن میدی ذلك مسموع اولدیغی تصریح ایلمشدر حتی امهات سائره ده انا افصح العرب بید انی من قریش
حدیثنده میدانی عبارتیله ده مرویدر انتهی المیداء میمك کسریله والمدّ میمك فتحی ودالك تشدیدیله قیاس
ومبلغ ومقدار معناسنه در تقول لم ادر ما میداء ذلك الشیء ومدّه ای ما مبلغه وقیاسه ومیداء الطریق یولك
ایکی جانبنه وبعدنه اطلاق اولنور تقول لم ادر ما قدر میداء ذلك الطریق ای ما قدر جانبیه وما قدر بعده ومیداء
برنسنه نك حذاء ومقابلنه دینور یقال هذا میداؤه وبمیدائه وبمیداه بحذف الهمزة ای بحذائه میاده صیاده
وزننده برسیاه جاریه آدیدر ورماح بن ابرد بن ثوبان نام شاعرك والده سی اسمیدر والده سنه اضافتله ابن میاده ایله
مشهوردر المیدان میمك فتحی وکسریله که یایه مجاورتدن ناشی درمعروفدر که عرصهٔ واسعه یه دینور جمعی
میادین درمسابقه ده حرکتکاه اولدیغی باعث تسمیه در ومیدان نیسابور شهرنده برمحله آدیدر امثال وسائر تصانیف
ادبیه صاحبی ابو الفضل محمد بن احمد المیدانی اورادندر کذلك اصفهانده برمحله آدیدر ابو الفضل المطهر
بن احمد المفید المحدث اورادندر کذلك بغداده ده برمحله آدیدر اعلامدن عبد الرحمن بن جامع وصدقة بن ابی الحسین
ومحدثیندن برجماعت اورایه منسوبلردر وخوارزم شهرنده برمحله آدیدر وشارع المیدان بغداده ده برمحله درکه
حالا خرابه در ومیدان برشاعر فقعسی آدیدر الممتاد ممتاز وزننده مستعطی معناسنه درکه اسم فاعلدر
ومستعطی معناسنه درکه اسم مفعولدر یعنی امتیاد کلمه سندن که میددن افتعالدر هم اسم فاعل وهم اسم مفعول
اولور امتیاد استعطاء معناسنه در وجوهرینك مائد برطاغك آدیدر دیمسی غلط صریحدر صواب اولان
باء موحده ایله مأبد اولمقدر منزل وزننده کرك انتقاد ایلدیکی کتب لغتده وکرك استشهاد ایلدیکی بیتده مأبددر
شارح دیر که معجم ومراصدده یای تحتیه ایله اولمغله جوهری غلطدن بریدر فصل النون النأد سحاب
وزننده والنأدی حبالی وزننده والنؤود صبور وزننده آفت وداهیه یه دینور النأد سعد وزننده یردن چقان
صو صیزندیسنه دینور نز معناسنه اسمدر ونأد مصدر اولور حسد ایلمك معناسنه یقال نأده نأدا من الباب الثالث
اذا حسده ویردن صو صیزمقله نمناك اولمق معناسنه در یقال نأدت الارض اذا نزّت وبرکسه یه آفت وداهیه
اوغرامق معناسنه در یقال نأدت الداهیة فلانا اذا دهته النّد نونك وثای مثلثه نك فتحیله جاری ومتحرك نسنه
دیکلمك معناسنه در یقال نثد الشیء نثدا من الباب الرابع اذا سکن ورکد ویردن منار تمك معناسنه در یقال
نثدت الکمأة اذا انبتت النجد نونك فتحی وجیمك سکونیله اطراف وحوالیسندن مرتفع اولان ارضه دینور
جمعی انجد کلور وانجاد کلور ونجود ونجد کلور ضمتینله ونجودك جمعی که جمع الجمع اولور انجده کلور بو مناسبتله
جزیرة العربده غورك یعنی ارض تهامه نك خلافی یعنی مقابلی اولان ارضه اطلاق اولنمشدر طرف اعلاسی
تهامهٔ یمن وطرف اسفلی ارض عراق وشام ایله محدود وحجاز طرفندن اوّلی یعنی رأس سنوری ذات عرق نام
موضعدر اراضی سائرهٔ مذکوره دن ارتفاعی باعث تسمیه در وبونده نجد لفظنك ضمّ جیمیله ده زبانزد ومذکوردر
مترجم دیر که کتب جغرافیاده مثبت اولدیغی اوزره یمن اولکه سنك حدودی شرقده بلاد عمان وجنوبده
بحر عرب وغربده بحر سویس وشمالده حجاز وبلاد هجردر اولکهٔ مزبوره درت قسمدر بری نفس یمن وبری
تهامه وبری نجد وبری احقاف در بحر طرفنده اولان غوردر واکا تهامه دخی دیرلر وتهامه یه ناظر اولان اما که
سرواة دیرلر حدودی غربده بعض بحر سویس وجنوبده بحر عرب وشرقده نفس یمن وشمالده ارض حجازدر
ومملکت حجاز نجد ایله تهامه بینی حاجزدر حدودی شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن یمن وشمالدن
ارض شام وبلاد مکه ومدینه دن حجر وطائف وتبوك وسائریدر ونجد مملکتی ایکی قسمدر بری نجد حجاز وبری
نجد عارض در نجد حجاز شرقیسنده واقع ولایتدر که اون آلتی نواحیدن عبارتدر شیخ نجدی نسبت اولنان بلده
ایلبس بونده در ونجد عارض بغایت واسع یرلردر جبل العارض دیدکلری طاغ بوندن کچر حالا عماریه طائفی
تعبیر ایدرلر انجق ایکی مدخلی واردر بری عنیبه ده در وبریسی درعیه ده در برمدّتدنبرو خروج وعقاید زائغه

ایله جزیرة العربه استیلا ایدن وهابی طائفه‌سی درعیه دندر صحیح البخاری حدیثلرندن قال النبی علیه السلام اللهم
بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال اللهم بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال هناك الزلازل والفتن
وبها یطلع قرن الشیطان حدیثنده دیار نجد منبت فتن ونفاق ومعرکهٔ شقاء وشقاق اولدیغی مصرّح در
جناب رسالتپناه علیه صلوة الاله حضرتلری خاك مزبوردن نشئت ایلیجك اصحاب شر وشقوتی معجزه اولمق
اوزره اشعار بیورمشلردر واقعا بلاد مزبوره دن ابتدا شیخ نجدی صورتنده ابلیس لعین ظهور ایدوب بعده
آفتاب سپهر نبوتك سمت عقبایه میلانلری زماننده ادّعای نبوت ایدن مسیلمة الکذاب وسائر مرتدین دوزخ مآب
بعدزمان قرامطه طائفه سی واوتوز قرق سنه‌دنبرو وهابیون دیدکلری خوارج خروج وذروهٔ بغی وطغیانه
عروج ایلدیلر خذلهم الله تعالی انتهی ونجد یوکسك اوله رق آچق وایشلك یوله دینور یقال اخذ النجد
ای الطریق الواضح المرتفع ومعنای اولدندر که عربلر هو طلاع النجد وطلاع انجدة وطلاع نجاد وطلاع النجاد
دیرلر ضابط للامور غالب معناسنه نته که مراتب عالیه وامور سامیه یه عروج ایدن آدمه طلاع الثنایا اطلاق
ایدرلر ونجد خانه‌نك مدار زینتی وباعث رفعتی اوله جق دوشمه ومندر ومقعد ویصدق مقوله سی امتعه یه
اطلاق اولنور جمعی نجود کلور ونجاد کلور نونك کسریله ونجد حاذق وماهر قولاغوزه دینور وآغاج قسمندن
عاری اولان مکانه دینور ونجد مصدر اولور خصمه غلبه ایلمك معناسنه یقال نجده الرجل نجدا من الباب الثانی
اذا غلبه ونجد شبرم یعنی آغاج سودلکنی دیدکلری شجره شبیه بر شجر آدیدر ویمن اولکه سنك نهایتنده بلاد
مهره دن بر ارض مخصوصه اسمیدر ونجد شول دلیر وبهادره دینور که سائرلرك عاجز اولدقلری امر صعب
وعظیمه جری ونافذ ومقتدر اوله یقال هو نجد ای شجاع ماض فیما یعجز غیره وغم وغصه واندوه معناسنه‌در
ومصدر اولور پك ترلمك معناسنه یقال نجد البدن عرقا من الباب المزبور اذا سال ونجدمه یه دینور ثدی معناسنه
التنجید تفعیل وزننده خانه یی تزیین ایلمك معناسنه‌در که شانی ترفیعدن عبارتدر یقال نجد البیت اذا زینه قال فی الاساس
بیت منجد ای مزین وبرکسه‌یی تقلبات زمان اهل تجربه ومحکم الرأی ایلمك معناسنه‌در یقال نجده الدهر اذا حکمه
النجد کتف وزننده والنجد عضد وزننده والنجید امیر وزننده بونلرده شجیع وپردل آدمه دینور که سائرلرك
عاجز اولدقلری امور عظیمه یه نفوذ وتمشیته مقتدر اوله ونجید مغموم وغصه‌ناك آدمه دینور منجود کبی معنای
سابقدن مأخوذدر وارسلانه اطلاق اولنور النجادة سعاده وزننده والنجدة سجده وزننده وجه مذکور اوزره
دلیر وبهادر اولمق معناسنه‌در یقال نجد الرجل نجادة ونجدة من الباب الخامس اذا کان نجیدا المنجود مغموم
وغصه‌ناك آدمه دینور نجد مذکوردن مفعولدر یقال نجد الرجل علی بناء المجهول فهو منجود ای مکروب وهالك
ومقهور معناسنه‌در یقال صار منجودا ای هالکا النجد فتحتینله ترلمك معناسنه‌در یقال نجد الرجل نجدا
من الباب الرابع اذا عرق وبلید وکاهل وکندذهن اولمق معناسنه‌در یقال نجد الرجل اذا بلد وفروماند اولمق
معناسنه‌در یقال نجد الرجل اذا اعیی الانجاد همزه‌نك کسریله نجد اولکه سنه وارمق یاخود نجد اولکه سنه
چقمق معناسنه‌در یقال انجد الرجل اذا اتی نجدا او خرج الیه وترلمك معناسنه‌در یقال انجد الرجل اذا عرق
وبرکسه‌یه معاونت ایلمك معناسنه‌در یقال انجد فلانا اذا اعانه وبلند ومرتفع اولمق معناسنه‌در یقال انجد البناء
اذا ارتفع وهوا آیاز اولمق معناسنه‌در یقال انجدت السماء اذا اصحت وبر آدم اهل وقومنه قریب اولمق معناسنه‌در
یقال انجد الرجل اذا قرب من اهله ودعوته اجابت ایلمك معناسنه‌در یقال انجد الدعوة اذا اجابها النجود
صبور وزننده بیونی اوزون اولان ناقه یه ودیشی اشکه دینور علی قول گبه اولمز اولنلرینه دینور یقال ناقة نجود واتان
نجود ای طویلة العنق اولا تحمل وایشلك ورونده ناقه یه دینور که یولده سائرلری سبق وتقدم ایدر اوله یقال ناقة نجود
ای ماضیة متقدمة وسودی آز چوق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة نجود ای مغزار ودائما یوکسك یره چوکوب
اوتورر اولان ناقه یه دینور یقال ناقة نجود اذا کانت تبرك علی المکان المرتفع وشول ناقه یه دینور که کویا سائر ناقه‌لر ایله
معارضه ایدرکبی آنلر سودی چوق ویرنجه بو دخی چوق ویرر اوله یقال ناقة نجود کانها تناجد الابل فتغزر
اذا غزرن وبالت ومزیت اهلی اولان عاقله ولبیبه خاتونه دینور جمعی نجد کلور کتب وزننده ونجود اسامیدندر
عاصم بن ابی النجود بن بهدله زادندر وبهدله مومی الیهك والده سی اسمیدر النجدة سجده وزننده نجاده
معناسنه‌در که ذکر اولندی ونجده حرب وقتال معناسنه‌در که اسمدر یقال وقعت بینهم نجدة ای قتال وبهادرلق
شجاعت معناسنه‌در وبأس وشدت معناسنه‌در وقورقو وهول وفزع معناسنه‌در ونجده اسامیدندر نجدة بن عامر
الحنفی یمامه اهلندن بر خارجی اسمیدر اصحاب واتباعنه نجدات اطلاق اولنور فتحاتله النجاد کتاب وزننده

قلج باغنه دینور حمائل السیف معناسنه حسن کنایاتدندر که طویل القامه اولان آدمه طویل النجاد اطلاق ایدرلر
النجاد کتان وزننده یورغانجی یه دینور که دوشك ومندر ویصدق مقوله سنی دیکوب طولدرر اولان کسنه‌در الناجود
کافور وزننده باده یه دینور خمر معناسنه‌در یقال شرب الناجود ای الخمر سبب شجاعت اولدیغیچون
اطلاق اولنمشدر وباده قونیلن قابه دینور جام وصراحی وباطیه وسائری کبی یقال راق الخمر فی الناجود ای فی اناثها
وزعفرانه دینور وقانه دینوردم کبی المنجدة مکنسه وزننده اوکندره کبی خفیف دکنکه دینور که آنکله طوار سوب
یوریمکه حث واغرا اولنور وشول تینکی آغاجلرینه دینور که قیتق کبی آنلر ایله دوه سمرینك اکسه سنده اولان هکنه
طرزنده ترکیبسنك ایچنی طولدررلر المنجد منبر وزننده کوچك طاغجغزه دینور وبر نوع نسوان پیرایه سنه دینور که
خصوصله مزین اولور حقیقتی بر قلاده در که اینجو والتون ویوزك قاشی کبی ذی قیمت احجار ایله یاخود قرنفل ایله
تزیین ایدرلر وبر قارش قدر انلو اولور خاتونلر حمائلی بیونلرینه کچوروب قلج باغی کلجك یردن ممه‌لری آلتندك نازل
اولور جمعی مناجد کلور المنجد معظم وزننده مجرّب معناسنه‌در که اسم مفعول عنوانیله در تقلبات دهریه ایله
احوال عالمه تجربه‌لری سبق ایلمش عارف وآگاه آدمه دینور یقال هو منجد ای مجرب الاستنجاد یاردم ایستمك
معناسنه‌در یقال استنجده اذا استعانه وبعد الضعف قوی وتوانا اولمق معناسنه‌در یقال استنجد الرجل اذا قوی
بعد ضعف وبرنسنه‌دن هیبتلندکدنصکره اکا دلیر اولمق معناسنه‌در یقال استنجد علیه اذا اجترأ علیه
بعد هیبة نجد مربع مجدسربع وزننده نجد خال خای معجمه ایله ونجد عفر ونجد کبکب بر موضع اسملریدر
نجد العقاب عینك کسریله دمشق قضاسنده بر موضعدر نجد الود واوك ضمیله هذیل بلادنده بر موضعدر
نجد برق یمامه ده بر موضعدر نجد اجأ طی قبیله سی یوردنده بر سیاه طاغك آدیدر نجد الشری
شین معجمه مفتوحه ایله بر موضع آدیدر النجود قعود وزننده بر نسنه بللو وعیان اولمق معناسنه‌در یقال
نجد الامر نجودا من الباب الاول اذا وضح واستبان ابو نجید عروة بن الورد نام شاعرك کنیه سیدر ابو نجید
زبیر وزننده عمران بن حصینك کنیه سیدر المناجد مناجده‌دن اسم فاعلدر مقاتل وجنکاور بهادره
دینور ومناجد معین ومددکاره دینور پس مناجده مقاتله ومعاونه معنالرینه‌در النواجد ناجده‌نك جمعیدر
کوده‌ده اولان یاغك اوزون اوزون طریقه‌لرینه دینور که سموزلکدن اولور التنجد تفعل وزننده یوکسلمك ارتفاع
معناسنه‌در یقال تنجد الشیء اذا ارتفع المناحدة حای مهمله ایله معاهده وزننده ومرادفدر که برکسنه ایله عهد
ایلمك معناسنه‌در یقال ناحده اذا عاهده وتقول هم یتناحدون ای یتعاهدون الند نونك فتحی ودالك
تشدیدیله والندید نونك فتحیله والندود قعود وزننده والندد فتحتینله والنداد کتاب وزننده حیوان
اورکوب قاچوب کتمك معناسنه‌در یقال ندّ البعیر ندّا وندیدا وندودا وندادا من الباب الثانی
اذا شرد ونفر وند بر نوع طیب اسمیدر علی قول عنبره دینور نونك کسریله ده لغتدر مفردات طیبه‌دن بخور انواعندن
برطیب مرکب اسمی اولوب نجاشی مخترعاتندن اولمق اوزره مرسومدر فارسیده اکا کسنه وشش پنجه دیرلر
وند یوکسك اوپوکه دینور تل مرتفع معناسنه وچاموردن باشی یصی بیوك تپه یه دینور وعنده بر حصارك اسمیدر
الند نونك کسریله مثل ومانند معناسنه‌در یقال ماله ندّ ای مثل جمعی انداد کلور ویقال هی ندّ فلانة ولا یقال ندّ فلان
لکن مصباحده ندّ ونذید مثل مخالفه اطلاق اولنمق اوزره منصوصدر الندید امیر وزننده بو دخی مثل وهمتا
معناسنه‌در جمعی ندداء کلور حنفاء وزننده الندیدة ها ایله ندید معناسنه‌در جمعی ندائد کلور قصیده وقصائد کبی
التندید تفعیل وزننده برآدمك مثالب ومعایبنی آشکاره لسانه آلمغله رسوای وتشهیر ایلمك معناسنه‌در که مادهٔ
مرقومه‌دن مأخوذدر یقال ندّد به اذا صرّح بعیوبه وبرآدمه بد وفنا کلمات ایشتدرمك معناسنه‌در یقال
ندّد به اذا اسمعه القبیح وپراکنده ایلمك معناسنه‌در یقال ندّد الابل اذا فرّقها التنادّ تشدید داله رزق
وروزی معناسنه‌در یقال لبس له ناداّ ای رزق فی الاصل مال ناطقه اطلاق اولنوب بعده رزقده استعمال اولندی
الندد فتحتینله طاغنق پراکنده معناسنه‌در یقال ابل ندد ای متفرقة الانداد همزه‌نك کسریله پراکنده قلمق معناسنه‌در
یقال انّد الابل اذا فرّقها الاناديد والتناديد پراکنده لر وپریشانلر دیمکدر یقال ذهبوا اناديد وتناديد اذا تفرّقوا
فی کل وجه وبونلرك تعاشیب وشعاریر کبی مفردلری مسموع دکلدر التنادّ تشدید داله فی الاصل تفاعل وزننده
طاغلمق تفرّق معناسنه‌در وبری برندن اورکمك تنافر معناسنه‌در ومنه قوله تعالی فی سورة المؤمن یوم التنادّ
بالتشدید وقرأبه ابن عباس وجماعة ای یند بعضهم من بعض نحو یوم یفرّ المرء من اخیه وقرأ الباقون بالتخفیف
من النداء بندد جعفر وزننده بر موضعدر ومدینهٔ منوره‌نك اسمیدر المنادّة مماده وزننده مخالفت معناسنه‌در

تقول نادته مناداة اى خالفته النرد فردوزننده لعب معروف آديدر و بو فارسيدن معربدر ملوك فرسدن اردشير بن بابك وضع واختراع ايلمشدر آنكچون اكا اضافتله نردشير ديرلر مؤلف غريب اضافه ايلمشدر كتب تواريخده مبين اولديغى اوزره اصل لعب مزبور ايكى زاره مخصوص ايدى كه كعبتين ديدكلريدر و بوارد شيراختراعيدر بعده سائر پوللرى ولعبنده اولان شيوه لرى بزرجمهر اختراع ايلدى ولعب مزبور يدى كونه در فارد كه فريد دخى ديرلر زياد وستاره وخانه كير وطويل كه حالا طاوله تعبير اندكلريدر بو ياراده اول متعارفدر ودههزار ومنصوبه در قالديكه بوديارلرده كل بهار وكوست ديدكلرى انواع مذكوره دن ايكى كونه سيدر كه اسملرى مبدلدر ونرد بر كونه جوال آديدر كه دبى واسع و بوقريسى مخروطى اولور خرما ييراغندن اورولوب ديكلدكدنصكره اطرافند سراسر ليفدن اورلمش شريت صرتمغله طاش كبى محكم ومتين اولوب ديرك كبى ديكنه طورر واصلا دوريلوب يقلمز خرما بوشورمى وقنده آنكله خرما نقل ايدرلر ونرد بركونه تركيب آديدر كه طلا وجبهيله آنكله مداواة اولنور بو تركيب ضمادات انواعندندر اطبانك قرص نردى ديدكلريدر كه صندل احمر وفوفل وشياف ماميثا واسفيداج قلعى وكل ارمنى وبزر بنج ومرداسنج وخولان مكى و بوش دربندى وراوند و برجزء لفاح كوكى وافيون يارمشر جزء صوايله قارشدروب طوله زارى كبى ترتيب ايلدكدنصكره كشنش صويى وكلاب وسركه ايله ضماد ايدرلر جميع اورام حارّه يه نافعدر النردى ياى نسبتله لعب نرده منسوب ديمكدر رواتدن عباس نردى كه هارون رشيددن حديث روايت ايلمشدر لعب مزبورده يك ماهرايدى النشد نونك فتحى وشين معجمه نك سكونيله والنشدة والنشدان نونلرك كسريله ضايع وغائب اولان شيئى آرامق معناسنه در كه آرايوب صورشدرمقدن عبارتدر مالك ايله دلالك فعليدر كه مسترشد اولورلر يقال نشد الضالة نشدا ونشدة ونشدانا من الباب الاول اذا طلبها وغائب اولان شيئى بولان آدم ندا ايله تعريف ايلمك معناسنه در يقال نشد الضالة اذا عرّفها وتعريف واجدك فعليدر كه بن برنسنه بولدم صاحبنى بيلم صاحبى هر كيم ايسه كلوب بعد الوصف بندن اخذ ايلسون ديو بالنفس ياخود دلاّل واسطه سيله ندا ايلمكدن عبارتدرتنه كه مزيدن انشاد دخى بو معناده در شارح دير كه ائمه دن كراع بو ايكى معنانك ضدينه ذاهب اولمشدر انتهى و برشيئى كركى كبى بيلمك معناسنه در يقال نشد فلانا اذا عرفه معرفة و برماده نك حقيقتنى طلب ضمننده برآدمدن يمين ايلمك ايستمك معناسنه در يقال نشد فلانا بالله اذا استحلفه يعنى سأله واقسم عليه بالله ونشد برآدمه انشدتك الله ديمك يعنى برماده نك كنه وحقيقتنى سؤال ضمننده الله ايچون والله عشقنه واللهى سورسك طوغرى سويله معناسنه در يقال نشد فلانا اذا قال له انشدتك الله اى سألتك بالله و يقال نشدك الله بفتح الدال اى نشدتك بالله بو راده نشده كلمه سى كه نونك كسريله در مصدر اولان نشده دن مخففدر عمرك الله قعدك الله كبى فعلى حذف ومصدر موضع فعله وضع ومفعول اوّل اولان كافه مضاف اولمشدر واستعمالاتندر كه عربلر نشدتك بالله الاّ فعلت ديرلر كه فعلى اسم مستثنى موقعنه ايقاع ايدرلر كذلك حرف جرسز نشدتك الله الاّ فعلت ديرلر كه مفعولينه متعدّيدر دعوت منزلنده اولديغندن ياخود ذكرت معناسنى تضمين ايلدكلرندن ناشى و بوراده الاّ فعلت قولى مصدر ايله مأوّلدر كه الاّ فعلك ديمكدر ونشد فعلنده البته نفى تقديرى لازمدر زيرا استثناء مفرّغدر پس ما اطلب منك شيئا من الاشياء الاّ فعلك سبكنده اولور المناشدة والنشاد نونك كسريله برآدمه يمين ويرمك معناسنه در يقال ناشده مناشدة ونشادا اذا حلفه الانشاد همزه نك كسريله ضايع اولان شيئى بولان آدم تعريف ايلمك معناسنه در كه مثلا برجوهر غائب ايدن وارمى ديو ندا ايلمكدن عبارتدرتنه كه ثلاثيسى دخى بو معنايه كلديكى ذكر اولندى يقال انشد الضالة اذا عرّفها وضايعى كوستورمكه بيلن آدمدن دلالت طلب ايلمك يعنى آرايوب صورشدرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال انشد الضالة اذا استرشد عنها وشعر اوقومق معناسنه در يقال انشد الشعر اذا قرأه و برآدمى رو برو هجو ايلمك معناسنه در يقال انشدهم اذا هجاهم التناشد تفاعل وزننده برى برينه شعر اوقومق معناسنه در يقال تناشد القوم اذا انشد بعضهم بعضا النشدة نونك كسريله مصدردرتنه كه ذكر اولندى واسم اولور سسه دينور يقال سمع نشدته اى صوته النشيد نونك فتحيله رفع صوت معناسنه در و بين القوم انشاد اولنان شعره دينور كه بمعنى مفعولدر الانشودة همزه نك ضميله بو دخى انشاد اولنان شعره دينور جمعى اناشيد كلور ونشيدك جمعى نشائد كلور الاستنشاد برآدمدن شعر اوقومق ايستمك معناسنه در يقال استنشده الشعر اذا طلب منه انشاده التنشد تفعل وزننده برخبر وماده يى بيلمك ايچون ناسك مطلع اولمه جغى جهتلردن نزاكتله صورشدرمق معناسنه در يقال تنشد الاخبار اذا اراغها ليعلمها قال فى الاساس تقول تنشدت الاخبار اذا كنت تريغ ان تعلمها من حيث لايعلمها الناس

منشد محسن وزننده جبل رضوى ايله ساحل بيننده برموضع وطى قبيله سى جبالنده بشقه برموضع آديدر النضد نونك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله برنسنه يى برى برى اوزره نظام اوزره يغوب استف ايلمك معناسنه در يقال نضد المتاع نضدا من الباب الثانى اذا جعله بعضه فوق بعض فهو منضود ونضيد التنضيد تفعيل وزننده نضد معناسنه در يقال نضد متاعه تنضيدا بمعنى نضده فهو منضد النضد فتحتينله برى برى اوزره استف اولمش متاعه على قول كزيده وخيارينه دينور واوزرينه امتعه واثواب استف ايلدكلرى سريره دينور واولولق شرف وشان معناسنه در وشريف وذيشان آدمه دينور وسموز ناقه يه دينور جمعى انضاد كلور وانضاد القوم كروه وجماعتنه اطلاق اولنور كذلك قومك عدد وشمارينه دينور وانضاد الجبال طاغلرده برى برى اوزره اولان ايرى و بيوك طاشلره وقيالره اطلاق اولنور وانضاد السحاب برى برى اوزره قات اندرقات بلودلره اطلاق اولنور النضود صبور وزننده بو دخى سموز ناقه يه دينور النضيدة قصيده وزننده يصدغه اطلاق اولنور وساده معناسنه وايچى طوله اولان خانه متاعنه اطلاق اولنور شلته ومندر كبى نضاد قطام وزننده عاليه ده برطاغك آديدر و بو مذكردر مؤنث دخى اولور بنو تميم غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر الانتضاد افتعال وزننده برير ده مقيم اولمق معناسنه در يقال انتضد بالمكان اذا اقام النفاد فايله كساد وزننده والنفد فتحتينله برنسنه دوكنمك معناسنه در يقال نفد الشیء نفادا ونفدا من الباب الرابع اذا فنى الانفاد همزه نك كسريله برنسنه يى دوكتمك معناسنه در يقال انفد الشیء اذا افناه و برآدمك مال وذخيره سى دوكنمك معناسنه در يقال انفد القوم اذا فنى مالهم وزادهم وقويينك صويى قاليوب بتمك معناسنه مستعملدر يقال انفدت الركية اذا ذهب ماؤها الاستنفاد بو دخى برشيئى دوكتمك معناسنه در يقال استنفد الشیء اذا افناه الانتفاد افتعال وزننده ديوندن دائن حقنى بالتمام اخذ واستيفا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتفد حقه اذا استوفاه وسود صاغمق معناسنه مستعملدر كه ممه دن سودى استيفا ايلمكدن عبارتدر يقال انتفد اللبن اذا حلبه المنتفد اسم فاعل بنيه سيله جماعتدن الارغه اولان آدمه اطلاق اولنور كويا كه آنلردن نفسنى استيفا ايلمش اولور يقال قعد فلان منتفدا اى متنحيا المنتفد اسم مفعول بنيه سيله كه اصل انتفاددن مصدر ميمى در سعت وفسحت معناسنه در كه معناى مزبوردن مأخوذدر ومنه يقال فيه منتفد عن غيره اى مندوحة وسعة المتنفد تفعلدن اسم مفعول بنيه سيله كه اسم مكاندر نزاع وتشويش واضطراب اولنه جق محله دينور نزاع وخصومت معناسندندر ومنه يقال تجد فى البلاد متنفدا اى مراغما ومضطربا النقد نونك فتحى وقافك سكونيله برنسنه اشتراسنده پشين ودرساعت و يريلن اقچه يه دينور معناى مصدريدن مأخوذدر نسيئه مقابليدر شارحك بيانه كوره جمعى نقود كلور يقال نقد جيد ونقود جياد ونقد مصدر اولور اقچه وسائر نسنه نك زيوف وكثرتنى سچوب اوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا من الباب الاوّل اذا ميزها يعنى ميز جيدها من رديها و برنسنه نك قيمتنى پشين ومعجلا ويرمك معناسنه دركه طرنغى دينده ويرمك تعبير اولنور يقال نقده الثمن اذا اعطاه نقدا قال الشارح ومنه حديث جابر وجمله قال * فنقدنى ثمنه * اى اعطانيه نقدا معجلا وبرمقله جوز اويمق معناسنه دركه مراد برمقله جوزك ايچنى چقرمقدر وبو مجازدر يقال نقد الجوز اذا نقره بالاصبع ودوزاغه دوشمش قوش برونيله دوزاغه پيدرپى اورمق معناسنه دركه ككمك تعبير اولنور بو دخى مجازدر يقال نقد الطائر الفخ اذا ضرب فيه بمنقاده اى بمنقاره ونقد وزن وعيارى تام اولان اقچه يه دينور تسميه بالمصدردر يقال درهم نقد اى وازن و برشيئه طوغرى اوغورلين بافق معناسنه در ناقدك منقوده نظر ايلديكى كبى يقال نقد الرجل الشیء واليه بنظره اذا اختلس النظر نحوه قال فى الاساس وهو ينقد بعينه الى الشیء اى يديم النظر اليه باختلاس حتى لا يفطن له و يقال مازال بصره ينقد الى ذلك نقودا كانما شبه بنظر الناقد الى ما ينقده ونقد يلان صوقمق معناسنه در يقال نقدته الحية اذا لدغته التنقاد تذكار وزننده بو دخى مصدر ثلاثيدر اقچه وسائر نسنه نك زيوف وكثرتنى سچوب اوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا وتنقادا اذا ميزها الانتقاد افتعال وزننده بو دخى تنقاد معناسنه در يقال انتقد الدراهم وغيرها اذا ميزها واقچه يى قبض ايلمك معناسنه دركه مراد نقدا اوله رق آلمقدر يقال انتقد الدراهم اذا قبضها يعنى نقدا وچوجق بوى بوب يكت اولمق معناسنه در يقال انتقد الولد اذا شب التنقد تفعل وزننده بو دخى برنسنه يى اوكورتمك معناسنه در يقال تنقد الدراهم وغيرها بمعنى نقدها النقد نونك كسريله خيره وجوره اولمغله بومسى كيج اولان اوغلانه دينور نونك ضميله ده جائزدر يقال غلام نقد ونقد اى بطئ الشباب قليل اللحم النقد ضمتينله وفتحتينله برنوع شجر آديدر مفردى نقده در هابله

مفرداتده نبات عصفر ایله مبیّن در النقد فتحتیله بر جنس قیون اسمیدر که قبیح الشکل اولورلر جمعی نقاد ونقاده
کلور شارح دیر که بو قیون بحرین ولایتنه مخصوصدر آیاقلری پك قصه و بدشکل اولورلر * اذلّ من النقد * مثلندن
مراد مذکور قیونلردر انتهی ونقد مصدر اولور آغزده دیشلر چوریوب اوفانمق و آشنمق معناسنه یقال نقد
ضرسه نقدا من الباب الرابع اذا انکسر وائتکل مقدمة الادبده دیشه مخصوص دکلدر و طوارك طرناغی صویلوب
یوزلمك معناسنه در که طاشر قفدن اولور یقال نقد الحافر اذا تقشر ونقد اسم اولور نقد مذکور کبی خیره و جوره
اولان اوغلانه دینور که کیج بیویوب بیدانه کله المنقاد منقار وزننده ومراد قیدر که قوشك بورننه دینور
النقاد کتّان وزننده نقد وتمییز دراهم ایدن آدمه دینور و نقد دیدکلری مذکور قیونلرك چوبانه دینور انقد
احمد وزننده کرپی یه دینور قنفذ کبی وکاه اولور که اکا حرف تعریف ادخال اولنور ومنه المثل * بات بلیلة انقد * زیرا
کرپی قسمی بتون کیجه اویومیوب جولان ایدر مترجم دیر که انقد کلمه سنه حرف تعریف داخل اولمدیغی اذکل کبی معرفه
اولدیغنه مبنی در وحرف تعریفك دخولی ذکر اولنان نقد ماده سندن که فتحتیله دیش چوریوب اوفانمق معناسنه
وصف اولدیغنه مبنی در حتی مستقصاده وقیل الانقد الذی تشتکی سنه من النقد وهو فساد فی الاضراس یخرقها
وهو لاینا عبارتیله مرسومدر انتهی وانقد قبلو بغه یه دینور النقدة نونك کسریله کرویا اسمیدر که قرمان کونی
دیدکلری نباتدر الانقدان همزه نك کسریله قبلو بغه یه دینور الانقاد همزه نك کسریله آغاج بیراقلنمق
معناسنه در یقال انقد الشجر اذا اورق نوقد قریش نونك فتحیله نسف قضاسنده بر قصبه در امام عبد القادر
بن عبد الخالق النوقدی اورادندر نوقد خرداخن خای معجمه لرك ضمیله قضای مزبورده بشقه بر قصبه در
اعلامدن محمد بن سلیمان المعدّل النوقدی اورادندر نوقدساره برقصبه در فقهادن ابراهیم بن محمد بن نوح
النوقدی اورادندر المناقدة مفاعله وزننده برکسه ایله محاسبه ده تدقیق واستقصا ایلمك معناسنه در یقال ناقده
اذا ناقشه المنقدة مکنسه وزننده شول خرده سقسی یه دینور که اوزرنده جوز الجلرنی اوبارلر آلت منزلنه منزلدر
النقردة دحرجه وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال نقرد بالمکان نقردة اذا ربّه ونقول مالك منقردا
ای مقیما النکد فتحتیله بر آدمك دیرلکی تنك ودشوار اولمق معناسنه در که رغد مقابلیدر یقال نکد عیشهم نکدا
من الباب الرابع اذا اشتدّ وعسر وقویینك صویی آزالمق معناسنه در یقال نکدت البئر اذا قلّ ماؤها النکد نجد
وزننده قرغه آوازی حقه بیلدیکی قدر اوتمك معناسنه در مادۀ مذکوره دن مأخوذدر کویا که عهدۀ اقتدارنده
اولان آوازی افراغ ایدر یقال نکد الغراب نکدا من الباب الاول اذا استقصی فی شحیجه وبر آدمك حاجتنی منع ایلمك
معناسنه در که مراد مطلبنه مساعده وقضا ایلمامکدر یقال نکد زید حاجة عمرو اذا منعه ایاها وسائله مسئولنی دریغ
ایلمك یاخود مسئولندن آز نسنه ویرمك معناسنه در یقال نکد فلانا اذا منعه ما سأله اولم یعطه الا اقله و بر آدمك سئوالی کثیر
ومنالی قلیل و یسیر اولمق معناسنه در یقال نکد الرجل علی بناء المجهول اذا کثر سئواله وقل نائله النکد کتف وزننده
والنکد فتحتیله که تسمیه بالمصدردر والنکد شکس وزننده والانکد احمر وزننده اوغورسز بی خیر و منفعت کمسنه یه
دینور یقال رجل نکد ونکد ونکد وانکد ای شؤم عسر یعنی لاخیر فیه ویقال قوم انکاد ومناکید
ای مشاحس قلیلوا الخیر النکد نونك ضمی وفتحیله آز و یرکی یه دینور یقال عطاء نکد ای قلیل ونکد
نونك ضمیله سودی پك چوق اولان ناقه لره دینور بونده نکد نکداء کلمه سندن جمعدر وسودی اولمیان
ناقه لره دیمکله اضداددن اولور معنای ثانی ابن فارسدن منقولدر معنای اولك سودلو اولمغله
کویا که سائر ناقه لرك معاونتنی مانع اولدیغی ملاحظه سنه مبنی در قال فی الاساس ناقة نکداء ای لا لبن لها
وابل نکد ویقال للغزار نکد لئلا تعان ونکد شول ناقه لره دینور که یاوریلری طورمغله امزرمه دکلری ایچون
سودلری چوق اولور اوله یقال ابل نکد اذا کانت لایبقی لها ولدها فیکثر لبنها لانها لا ترضع بو نکده
مفردی نکداء در المنکود پك آز ویرکی یه دینور یقال عطاء منکود ای نزر قلیل
نکیدی حلیپا وزننده روم دیارنده بر شهر آدیدر که بقراط حکیمك مقریدر شهر مزبور حالا ناطولیده که
سلفده روم عد اولنور ایدی قونیه قربنده نیکده دیدکلری شهردر فی الاصل فارسی اوله رق نیکده ایله مسمادر
دخی دیرلر که ابو وکوزل قریه دیمکدر التناکد تفاعل وزننده بر برنی صربه چکوب چتنلك ایله معامله ایلمك
معناسنه در یقال تناکدا اذا تعاسرا المناکدة مفاعله وزننده بر آدمه کوجلك وچتنلکله معامله ایلمك وصربه
چکمك معناسنه در یقال ناکده اذا عاسره نمرود نونك ضمیله جباره دن بر شخص معروف اسمیدر شارح
دیر که لفظ مزبور اعجمی در دالك اهمال واعجامیله منقولدر وجبار مرسوم ابراهیم خلیل علی نبینا وعلیه السلام

الجلیل

الجلیل حضرتنی آتشه القا ایدن شخص مستحق التنکیل در کیانیاندن کاووس اولدیغی دخی محکیدر النود
نونك فتحی وواوك سکونیله والنواد نونك ضمیله والنودان فتحاتله اویوقلقدن تلشی بری اوته آکیلمك معناسنه در
یقال ناد الرجل ینود نودا ونوادا ونودانا اذا تمایل من النعاس نواده قتاده وزننده یمنده بر قریه در سام بن
نوحك مرقدی آنده در التنوّد تفعل وزننده بری اوته حرکت ایلمك معناسنه در یقال تنوّد الغصن اذا تحرك
ومنه نودان الیهود فی مدارسهم مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث لاتکونوا
مثل الیهود اذا نشروا التوراة نادوا ای حرّکوا رؤسهم واکتافهم پس قرآن کریم تلاوت ایدرکن اطفال مکتب
کبی تحریك اعضادن اجتنابله سکونت واطمینان اوزره اولمق واجبه دندر توند نون اولانك ضمی وثانیه نك
سکونیله که التقاء ساکنینی متضمن در نیسابورده بر محله آدیدر رواتدن عبد الله بن حمشاد النوندی اورایه
منسوبدر باب نوند سمرقندده بر محله در محدثیندن احمد النوندی اورایه منسوبدر النهود قعود وزننده تازه
قیز ممه سی تورنج کبی تومووب آغر شقلنمق معناسنه در یقال نهد الثدی نهودا من الباب الثالث والاول اذا کعب
وقیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة اذا کعب ثدیها و بر آدم اوتوردیغی یردن قالقمق معناسنه در
یقال نهد الرجل اذا نهض التنهّد تفعل وزننده بو دخی قیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة
بمعنی نهدت المنهد محدث وزننده والناهد والناهدة تورنج ممه لی قیزه دینور وناهد ارسلانه اطلاق اولنور
نهد آتیدن مأخوذدر النهد مهد وزننده والنهد طلب وزننده دشمنه طوغری قصد وهجوم ایلمك معناسنه در
یقال نهد لعدوّه نهدا ونهدا اذا صمد لهم ومهدی ارمغانی تعظیم یعنی هدیّه عظیمه ترتیب ایلمك معناسنه در
رفعتدن مأخوذدر یقال نهد الهدیّة اذا عظمها ونهد بلند ومرتفع نسنه یه دینور وارسلانه دینور وکریم
آدمه دینور وشول آته اطلاق اولنور که اندامی خوب ویاقشقلی وطاولی واوسته لکلی اوله ونهد یمنده بر قبیله
آدیدر الانهاد همزه نك کسریله بو دخی ارمغانی عظیم وفراوان ایلمك معناسنه در یقال انهد الهدیّة
اذا عظمها و بر قابی طولدرمق یاخود طولمغه یقین ایلمك معناسنه در یقال انهد الاناء اذا ملأه او قارب ملأه
النهودة سهوله وزننده آت قسمی نهد اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال نهد الفرس نهودة من الباب الخامس
اذا کان نهدا النهد نونك کسری وفتحیله سفر اولان یولداشلرك کندی بینلرنده بر وجه عارفانه علی السویّه
ترتیب واخراج ایلدکلری قاتیه یه دینور یقال عاملوا بالنهد وهو ما تخرجه الرفقة من النفقة بالسویّة فی السفر
التناهد تفاعل وزننده یولداشلر قاتیه ایدشمك معناسنه در یقال تناهد الرفقة اذا اخرجوا النهد النهدان
سکران وزننده شول قابه دینور که بر نسنه ایله طبطلو اولوب لکن اغزندن طاشمز اوله ترکیده سیله تعبیر اولنور
علی قول استیعاب ایلدیکی نسنه آنك ایکی ثلث مقدارینه بالغ اوله یقال اناء نهدان ای ملآن لم یفض بعد او بلغ
ثلثیه المناهدة مفاعله وزننده جنکده دشمنه مقابله ومقاومت ایچون حرکت وقیام ایلمك معناسنه در یقال
ناهد عدوّه اذا ناهضه و پرمق حسابیله حصه بولشمك معناسنه در یقال ناهدوا اذا ساهموا بالاصابع بوکه
مخارجه دخی دیرلر ماده سنده تفصیل اوزره بسط و بیان اولندی نفایسدندر النهداء حمراء وزننده
اطرافندن یوکسك اولان قومه دینور یقال رملة نهداء ای مشرفة النهیدة عصیده وزننده شول طعامه
دینور که حنظل چکردکنك اوزنی تمام قیناد وب نضج بولدقدنصکره اون ایله قارشدروب اکل ایدرلر النهید
سعید وزننده بوفقه قابغه دینور النهاد غراب وزننده مقدار معناسنه در یقال هذا نهاد مائة ای زهاؤها
النهود قعود وزننده کعب ثدی معناسنه در که ذکر اولندی ونهود چوب کیمك معناسنه درنه حال وکیفیتله
اولورسه اولسون یعنی بردوزه یه یاخود آرالقده قعود وآرام ایده رك اولسون یقال نهد الرجل نهودا اذا مضی
علی کل حال نهاوند نونك حرکات ثلاثیله در فتحه وکسره صغانیدن وضمه لبابدن یعنی لباب مصنفی ابن اثیردن
منقولدر ایرانده همدان جنوبیسنده بلاد جبلدن بر بلده آدیدر اصلی نوح آوند ایدی تخت ومسند نوح معناسنه
زیرا اول شهر نوح بنا کرده سیدر یاخود اصلی اینهاوند ایدی این بو معناسنه وهاء اداة جمع و وند قابه قاجاغه
دینور شهر مزبورده قاب قاجاق مقوله سی فراوان اولمغله کویا که آنکله مسمادر لکن فارسیده نهاوند شهرستان
معناسنه اولوب شهر مزبور سائره نسبت عظیم اولدیغی باعث تسمیه اولمق اقربدر فصـل الواو الوأد
واوك فتحی وهمزه نك سکونیله قیزی دیری ایکن قبره قویوب دفن ایلمك معناسنه در یقال وأد بنته وأدا
من الباب الثانی اذا دفنها حیّة شارح دیر که جاهلیه ده عربلر قیز اولادنی فقر ومجاعتدن یاخود لحوق عاردن
ناشی دیری اوله رق قبره دفن ایدرلر ایدی و بعضلر مجاعت خوفیله اوغلانی دخی دفن ایدرلر ایدی واذا الموؤدة

سئلت كريمه سى اولبابده نازل اولدى ووأد و وئيد مطلقا سسه على قول بلند وشديد اولانه دينور تقول
سمعت للهدة وأدا و وئيدا اى صوتا وعاليا شديدا وكوكره مش دوه بوكورمسنه دينور الوئيد والوئيدة
والمؤودة ديرى ايكن دفن اولنان قيزه دينور التؤدة تانك ضمى وهمزه نك فتحيله والوئيد واوك فتحيله
والتوءاد تذكار وزننده اسملردر رزانت وتمكين وتأنى معناسنده دركه خفت وعجله مقابليدر الاتئاد همزه نك
وتاء مشدده نك كسريله كه افتعال وزننده در اصلى اوتأدايدى والتوءد تفعل وزننده برخصوصده عجله
وخفت ايلميوب تمكين وتأنى ايله آهسته آهسته دپرنمك معناسنه در يقال اتأد فى الامر وفى مشيه وتوأد اذا رزن
فيه وتأنى وفعل ذلك فى تؤدة وبركسه دور ودراز سفر ايدوب نام ونشانى نابود وناپيدا اولسه توءدت عليه الارض
ديرلر غيبته وذهبت به معناسنه الموائد ميمك فتحيله آفات ودواهى معناسنه در شارح ديركه اصلى مآود
ايدى كه مقلوبدر وتؤده كلمه سنك دخى اصلى وءده ايدى تكأه ووكاه كبى الوبد فتحتيله برآدمك ديرلكى ضيق
وشدت اوزره اولمغله بدحال اولمق معناسنه در وبو وجه مذكور اوزره باب رابعدن مصدردر آنكله تنك عيش
وبدحال اولان كسنه صفتلنور يعنى فى الاصل مصدر اولوب مبالغة وصف بالمصدر اولمشدر بو جهتله مفرد
وجمعى مساويدر يقال رجل وبد اى سىء الحال ويقال رجال وبد وكاه اولوركه اوباداوزره جمعلنور نعت صحيح
توهمنه مبنى قال فى الاساس فلان فى وبد وهو سوء الحال وهو وبد وقوم اوباد اى محاويج و وبد برآدمك عيالى كثير
ومالى قليل اولمق معناسنه دركه معناى اول ايله متقاربدر يقال وبد الرجل وبد امن الباب الرابع اذا كثر عياله وقل ماله
ودارلمق معناسنه در يقال وبد عليه اذا غضب واتسى اولمق معناسنه در يقال وبد اليوم اذا حر وعيب ونقيصه
معناسنه در يقال مافيه وبد اى عيب واثواب اسكيوب يپرمك معناسنه در يقال وبد الثوب اذا بلى ووبد طاغلرده
اولان خلق اويمه چقوره دينوركه آنده يغمور صويى ايركيلور الوبد عبد وزننده بودخى ذكر اولنان چقوره
دينور الوبد كتف وزننده آچ كسيه دينور جايع معناسنه وبد نظر كسيه دينوركه هرنيه نظر ايلسه
معاذالله تعالى اصابت ايدراوله اول كوزه عين الكمال تعبير اولنور يقال فلان وبد اى شديد الاصابة بالعين
المتوبد متبد وزننده بودخى نظرى شديد الاصابه اولان آدمه دينور الايباد همزه نك كسريله پالكز قلق
وپالكز براقق معناسنه در يقال اوبده اى افرده الاوبد احمد وزننده برموضع آديدر المستوبد اسم فاعل
بنيه سيله برمكانى بيلمين آدمه دينور يقال هو مستوبد اى جاهل بالمكان وبدحال وتنك معاش كسيه دينور يقال
رجل مستوبد اى السىء الحال الوتد واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله والوتد فتحتيله والوتد كتف
وزننده آغاجدن دوزيلوب يره ياخود ديواره قاقيلان شيئه دينوركه قازق تعبير اولنور ووتد عروضيون اصطلاحنده
اوچ حرفى مشتمل اولان جزؤه دينور على كلمه سى كبى مؤلفك بيانى وتد مجموع ديدكلرينه كوره دركه ايكى متحرك
بعدهما ساكندر تفاعيلده فعو جزؤيدر وبرده وتد مفروق واردركه ايكى متحرك بينهما ساكندر مفعولات
جزؤندن لات كبى مابه القوام اولديغى سبب تسميه در ووتد انسانك هرقولغنده عذار طرفندن مقدمنده واقع
خرده تومسكجه وسيوريجه كرتلكه اطلاق اولنور كوياكه قولغك وتدى مىزلنده در ايكبسنه وتدان دينور ووتد
لفظنك جمعى اوتاد كلور الواتد واحد وزننده وتد لفظنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال وتد واتد اى ثابت
الاوتاد وتد لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى واوتاد الارض طاغلره اطلاق اولنور كما قال الله تعالى وتبارك
والجبال اوتادا واوتاد البلاد رؤساء وسركارلرينه اطلاق اولنور واوتاد الفم آغزده اولان ديشلره اطلاق اولنور
الوتد وعد وزننده والتدة عده وزننده قازغى قاقمق معناسنه در يقال وتد الوتد يتد وتدا وتدة اذا ثبته
وقازق كندى برلشمك معناسنه لازم اولور يقال وتد الوتد اذا ثبت والامر منه تد على زنة عد تقول تد وتدك بالميتدة
الايتاد همزه نك كسريله بودخى قازق قاقمق معناسنه در يقال اوتد الوتد اذا ثبته التوتيد تفعيل وزننده
بودخى متعدى ولازم اولور يقال وتده ووتده اذا ثبته ووتد الوتد اذا ثبت هو وتوتيد الذكر آلت تناسلى قازق كبى
قوامه كتورمكدن عبارتدر يقال وتد ذكره اى انعظه الميتد منبر وزننده والميتدة هايله قازق قاقجق طوقمقه
دينور الوتدات فتحاتله بنوعبدالله بن غطفان يوردنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور يوم الوتدات بين العرب
بريوم معروفدركه آنده بر وقعه اولمشدر واتده فائده وزننده باديه ده برصو آديدر الوتدة فرحة وزننده نجد
ياخود دهناء ترابنده برموضع آديدر ليلة الوتدة فرحة وزننده بين العرب برليلة معروفه در آنده بنوتميم بنوعامر بن
صعصعه اوزره شبخون ايلكله بينلرنده قتال عظيم واقع اولمشدر الوجد واوك فتحى وجيمك سكونيله والجدة
عده وزننده والوجد واوك ضميله والوجود قعود وزننده والوجدان واوك كسريله والاجدان واوى همزه يه

ابدالله بولمق معناسنه دركه فارسيده يافتن دينور يقال وجد المطلوب كوعد ووجد كورم يجده بكسر الجيم
ويجده بضم الجيم ولانظير لها يعنى فى المثال وجدا وجدة ووجدا ووجودا ووجدانا واجدانا اذا ادركه مؤلفك
بصائرده بياننه كوره وجود برقاچ نوع اولور ازجمله حواس خمسك بريله اولور نحو وجدت زيدا ووجدت طعمه
ووجدت صوته ووجدت خشونته ووجود بقوة الشهوه اولور نحو وجدت الشبع ووجود بقوة الغضب اولور
وجود حزن ووجود سخط كبى ووجود بالعقل او بواسطة العقل اولور معرفة الله ومعرفة النبوة كبى وحق جل
وعلا طرفنه منسوب اولان وجود علم مجرد معناسنه اعتبار اولنور زيرا حق تعالى جوارح وآلاتله موصوفيتدن
منزهدر كقوله تعالى وان وجدنا اكثرهم لفاسقين ومعدوم دخى وجه مذكور اوزره دركاه اولوركه برشيئه تمكن
واقتداردن وجود ايله تعبير اولنور كقوله تعالى اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم اى حيث رأيتموهم وقوله تعالى
فلم تجدوا ماء فتيمموا معناه فان لم تقدروا على الماء كذلك غنا ويساردن جده ووجدان ايله تعبير اولنور وبعض
محققين موجوداتى اوچ نوعه تقسيم ايلدى اول شول موجوددركه مبدأ ومنتهاسى يوقدر وبوذات اجل
واعلادر ثانى مبدأ ومنتهاسى اولان موجوددر جواهر دنيويه كبى ثالث مبدأى اولوب منتهاسى اولمين
موجوددر نشأه آخره ده انسان كبى شارح ديركه صيغه مذكوره ده يجد كلمه سى كه جيمك ضميله دركه بنوعامر لغتيدر
واوك سقوطنه باعث فى الاصل بين الياء والكسره واقع اولمسيدر بعده جيمك كسره سى ضمه يه مبدل اولوب
ضمه عارضه يه اعتبارا ولنمديغندن واو اعاده اولنمدى انتهى ومطلوب عنواندن غيرى مال وسائر منافع
مقوله سنه مسند اولدقده مصدرى واوك حركات ثلاثيله وجد وعده وزننده جده اولور زنكين اولمق معناسنه
يقال وجد المال وغيره وجدا ووجدا ووجدا وجدة اذا استغنى ووجد وعد وزننده وجده عده وزننده وموجده
موكبه وزننده طارلمق معناسنه در يقال وجد عليه يجد بكسر الجيم ويجد بضمها وجدا وجدة وموجدة
اذا غضب مؤلف بصائرده وجدان لفظنى دخى بعضلردن حكايه ايلمشدر ووجد وعد وزننده عشق ومحبت
معناسنه مخصوصدر يقال وجد به وجدا اذا احبه ويقال له بها وجد اى محبة اهل طريقك اصطلاحلرندن
اولان وجد بو معنادندر كذلك وجد محزون وغمناك اولمق معناسنه در لكن بونده ماضى مكسور العين
اولور يقال وجد به وجدا اذا حزن به باء سببيه در ووجد واوك حركات ثلاثيله زنكينلك غنى معناسنه اسمدر
يقال منعه من وجده اى من غناه ووجد حركات ثلاثله صوابركلجك يره دينور جمعى وجاد كلور واوك كسريله
الايجاد همزه نك كسريله زنكين ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى اغناه وبرآدمى مطلوبنه نائل
ايلمك معناسنه دركه مطلوبنى بولدرمقدن عبارتدر يقال اوجد فلانا مطلوبه اذا اظفره به وبركسه يى
برخصوصه اكراه ايلمك يعنى زوراكى ايشلتمك معناسنه در يقال اوجده على الامر اذا اكرهه عليه وبعد
الضعف قوى قلمق معناسنه در يقال اوجده بعد ضعف اذا قواه ويقال آجده بقلب الواو الفا ووار
ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى جعله موجودا الموجود يوغيكن وار اولان شيئه دينور
يقال وجد الشىء من العدم على بناء المجهول فهو موجود ولا يقال وجده الله وانما يقال اوجده الله
فوجد فهو موجود يعنى ان اسم المفعول على زنة مفعول على خلاف القياس من المزيد مثل اجنه الله فهو مجنون
التوجد تفعل وزننده رنجش پيدا ايلمك معناسنه اولان وجددندر حزن معناسنه در يقال توجد السهر وغيره
اذا شكاه الوجيد وحيد وزننده دوز وهموار يره دينور يقال ارض وجيد اى مستو جمعى وجدان كلور واوك
ضميله الواحد حاى مهمله ايله اول عدد حسابدركه بر تعبير اولنور وبعضا تثنيه قلنوب واحدين دينور جمعى
واحدون كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره وحدت انفراد معناسنه در وواحد فى الحقيقه قطعا جزؤى اولميان
نسنه در بعده هر موجوده اطلاق اولندى حتى اعداد ومراتبك جمله سنى واحد ايله وصف ايلمك صحيحدر مثلا
عشرة واحدة ومائة واحدة والف واحد دينور پس واحد لفظ مشتركدر آلتى وجه اوزره استعمال اولنور اول
واحد فى الجنس او فى النوع دركقولنا الانسان والفرس واحد فى الجنس وزيد وعمر وواحد فى النوع ثانى واحد
بالاتصال اولاندر بودخى يامن حيث الخلقه اولور كقولك شخص واحد يامن حيث الصناعه اولور كقولك حرفة
واحدة ثالث عديم النظير اولمق جهتيله واحد اولاندر بودخى يامن حيث الخلقه اولور كقولك الشمس واحدة
ياخود من حيث دعوى الفضيله اولور كقولك فلان واحد دهره ونسيج وحده دخى بو قبيلدندر رابع امتناع
التجزى جهتيله واحد اولاندر بودخى يا صغرندن ناشى اولور هباء كبى كه ذره تعبير اولنان غباردر ياخود صلابتندن
ناشى اولور الماس كبى خامس مبدأ اولمق جهتيله واحد اولاندر اولدخى يا مبدأ عدد اولور واحد اثنان كبى يا مبدأ

خط اولور النقطة واحدة كبي بونلرك مجموعنده وحدت عارضه در حق جل وعلى حضرتلرى واحد ايله وصف
اولندقده معناسى تجزى وتكثردن منزه در ديمك اولور واصعو به هذه الوحدة قال الله تعالى واذا ذكر الله وحده
اشمأزت قلوب الذين لايؤمنون وواحد ايله سائر نسنه دخى وصفلنور لكن احد ذات اجل واعلايه مخصوصدر
وبو مناسبتله محقق صمدانى محمد امين بن صدر الدين الشروانى صدره الله تعالى فى سرادق قربه السبحانى
حضرتلرينك اخلاص شريف تفسيرنده صحيفه زيب اولدقلرى نفيسه‌نك بو مقامده ثبتى مناسب كورلمشدر
خلاصه‌سى بودر كه قل هو الله احد كلام درى النظامنده سائر اسماء حسنى بيندن احد اسم شريفنك وجه ايثارى
ولفظهٔ جلال اوزره ترتيب واجراسنك نكته‌سى بودر كه مقام من بو رمسئول عنه يعنى طائفهٔ قريش صف يا محمد ربك
الذى تدعونا اليه كلاميله استيصاف ايلدكلرندن ناشى وصف الهى يى مقتضى اولمغله جميع صفات عليهٔ ربانيه ايله
وصف ايلمك مناسب اولوب لكن جهت تفصيلى كثرتندن ناشى متعذر ياخود متعسر وبالجمله صفت جماليه
وجلاليه‌يه راجع اولمق حسبيله ابتدا جميع صفات كمالى مستجمع اولمق اعتباريله ذات جليله علم اولان لفظهٔ
جلالى ذكر ايله صفات جماليه‌يه اشارت بعده اسم احد ايله نعوت جلاليه‌يه الماح ايلدى زيرا احديت كثرت نسبيه‌نك
قهر واضمحلالنه منبىٔ دركما قال الله تعالى لله الواحد القهار كويا كه جوابلرنده حق جل شانه جميع صفات جمال
ونعوت جلاله متصف ذات اجل واعلادر ديمش اولدى وبو تعبير وعد ووعيدى متضمندر وصفت جماليه دال
اولانى تقديم سبق وسعت رحمته اشارتدر قالديكه احدى واحد اوزره ايثارينك دقيقه‌سى بودر كه احديت ذاته قياسله
مأخوذدر زيرا احديت كرك عددى وكرك تركيبى وتحليلى وكرك بونلرك لازمى اولان جسميت ولوازم جسميت جهتلريله
اوله‌رق جميع انحاء تعددن عاريه بساطت صرفه‌در اما واحديت انتفاء تعدد عدديدن عبارتدر مثلا زيد واحدر
احد دكلدر وحق سبحانه وتعالى هم واحد وهم احددر لكن احديتنك اعتبارى واحديتى اعتبارينك غيريدر مطلب
تفصيلى بودر كه موجود حقيقى واحددر كه اول جملهٔ اعيانده علما وعينا سارى اولان وجود حق مطلق وهويت
غيبيه‌در بو اعتبار ايله اكا علم وادراكك تعلقى ممكن دكلدر زيرا حجاب عزتده محتجبدر پس بو اعتبار ايله معرفته
خوض ومباشرت وطلبنه اظهار شوق ومحبت تضييع وقت وطلب محالدر بناء عليه حضرت بارى عز اسمه
لسان رحمت وبيان ارشاد ايله ويحذركم الله نفسه والله رؤف بالعباد بيورديلر قالديكه اول وجود حق ايچون
درجات تعينات ومراتب تنزلات واردر واول مراتب عليهٔ اجماليه وتفصيليه‌ده وغيب روحيه ومثاليه وشهوديه‌ده
ظهور وتجلى واعيان ثابته‌نك احكام وآثاريله انصباغى اوله جقدر كما قال تعالى رفيع الدرجات ذو العرش الايه
پس اول درجات تعينى وحدت صرفه وجميع قابليانه مشتمل قابليت محضه‌در كرك جميع صفات واعتباراتدن
تجرد قابليتى وكرك مجموعيله اتصاف قابليتى اولسون وجميع صفات واعتباراتدن تجرد حتى اعتبار تجرددن
دخى تجرد اعتبارى مرتبهٔ احديت والوهيتدر بو اعتبار ايله ذات جليل احد واكا تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلقى
بطون ذات واوليت وازليتدر وجميع صفات واعتبارله اتصاف اعتبارى مرتبهٔ واحديت وربوبيتدر
بو اعتبار ايله ذات عزيز واحد ورب تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلقى ظهور ذات وآخريت وابديتدر پس احديت
كثرت نسبيهٔ وجوديه‌نك احديت ذاتده انقطاع واستهلاكى مقاميدر اما واحديت كثرت عينيه درهر نقدر
اوراده كثرت عينيت منتفى ايسه‌ده لكن كثرت نسبيه اوراده متعقلدر منشأ جميع اعداد اولان واحد عدديده
نصفيت وربعيت وثلثيه متعقل اولديغى كبى وجميع تعينات وجوديهٔ غير متناهيه مرتبهٔ واحديتده متعقل اولان نسبت
معهوده‌نك مظاهريدرنه كه جميع مراتب عدديهٔ غير متناهيه‌نك واحده نسبتى اويله‌در بو تقريردن اسم احدى
واحد اوزره ايثارك دقيقه‌سى ظاهر اولدى وقالديكه توحيد ايچون اوچ مرتبه واردر ادناسى توحيد الافعالدر كه
علم يقين ياخود عين يقين ياخود حق يقين ايله لا مؤثر فى الوجود الا الله حكمنى تحقيق ايلمكدن عبارتدر بو دخى
باوراء حجاب قوت فكريه‌دن ياخود مشكوة نبوتدن اقتباسيله صورتپذير اولور اشبو مرتبهٔ توحيد اول فتوحات
سلاك راه خدادر وبونك علامتى توكل محض در مرتبهٔ ثانيه مرتبهٔ توحيد صفاتدر كه جميع قدرتى قدرت شاملهٔ الهيه‌ده
مستغرق وجملهٔ علمى علم كامل رتانيده مضمحل بيلمكدن عبارتدر بلكه هر كمال عكوس انوار كمال هويتدن برلمعه
اولديغى تحققدن عبارتدرته كه شمس تجلى وجميع اعيان اوزره نشر پرتو ايلدكده منبصر اولان كسه اول پرتو اثر
شمس اولوب اعيانك قابليتى وشمسك پرتوينه مناسبتى حسبيله شعشعه ريز اولديغنى تحقيق ايدر بو مرتبه مرتبهٔ اولادن
اعلا واكا مستلزمدر مرتبهٔ ثالثه مرتبهٔ توحيد ذاتدر كه استهلاك وفنا فى الله ورجوع الى العدمية الاصليه مقاميدر
زيرا ارباب مكاشفه لا موجود الا الله وكل شىء هالك الا وجهه امرينى بالمشاهدة العيانيه رؤيت ايدرلر لانه يبصر

هالكا فى وقت من الاوقات بل هو كذلك ازلا وابدا وفى هذا المقام ينمحى الاشارة وينطمس العبارة * الله بس باقى هوس
وواحد متقدم معناسنه استعمال اولنور كرك علم وفضيلتده جمله‌يه سابق ومتقدم اولسون وكرك سائر نسنه
متقدم اولسون يقال فلان واحد قومه بونك جمعى وحدان كلور واوك ضميله واحدان كلور همزهٔ مضمومه ايله
واو همزه‌يه مبدلدر وواحد احد معناسنه كلور كه يالكز ولك ديمكدر فريد كبى نظير وهمتاسى يوق حتى اسماء
حسنادن واحد بو معنايه‌در الوحادة سعاده وزننده والوحودة والوحود واوك ضميله والوحد والوحدة
وعد ووعده وزنلرنده والحدة عده وزننده يالكز قالمق معناسنه‌در كه مراد بريجك اولمقدر يقال وحد الرجل وكعلم
ووحد ككرم يحد فيهما وحادة ووحودة ووحودا ووحدا ووحدة وحدة اذا بقى مفردا مؤلف كعلم وككرم عنوانيله تقييد
ايلمكله باب رابعه وخامسه اشارت ايلمشدر لكن شراح مراحك بيانه كوره اصوب اولان وجود صيغه‌سى كبى كوردم
ياخود كورث عنوانيله تنظير ايلمك ايدى وباب خامسده عين مضارعك مكسورا ولمسى نظائرى اولان يعد ويصف
صيغه‌لرينه اتباعه مبنى درز يرا معتل الفاء صيغه سنده وجد يجد صيغه سندن غيرى مضموم العين يوقدر اولدخى لغت
بنى عامريه وضعيفه‌در وورث وورم وومق بابلرى كه مضارعه دخى مكسور العين در اصل باب رابعدن ايكن خلاف
قياس اوزره كلديلر وبو عقيل لغتيدر شارحك بيانه كوره تداخل اللغتين قبيلندن اولور مصباحده باب ثانيدن
وباب خامسدن اوله‌رق مرسومدر قالديكه باب خامسدن مضارع عندده عينك كسرى حرف حلق اوزره ضمه‌نك
استثقالنه مبنى اولمق وجدان مترجم حقيرده ارجحدر انتهى وعربلرك رأيته وحده كلامنده وحده لفظى كه ضميره
مضافدر مصدردر تثنيه وجمعى يوقدر بصريون عندنده حاليت اوزره منصوبدر مصدريت اوزره دكلدر
جوهرى بصريون عندنده مصدريت اوزره منصوبدر ديمكله خطا ايلمشدر وبصريوندن يونس على لفظنى
اسقاطيله وحده لفظنى ظرفيت اوزره منصوب ايلدى يعنى اكا ذاهب اولدى وعند البعض اسم متمكن در مثلا
جلس وحده وعلى وحده وجلسا على وحدهما ووحديهما وجلسوا على وحدهم وهذا على حدته وعلى وحده
دينور على توحده معناسنه وعربلر مدح مقامنده هو نسيج وحده ديرلر اضافتله يعنى مقدمابك اعلا ونازك ثوبه
وصف ايدى كه آنك منوالنده آخر ثوب وضع ونسج اولنمامغله يالكز طوقنمش ديمكدر بعده مطلقا بى نظير
وبيهمتا اولان نسنه‌ده مثل اولمشدر كرك انسان وكرك سائر نسنه اولسون وذم وقدح معرضنده جحيش وحده وعيير
وحده ديرلر جحيش جحشك وعيير عيرك مصغريدر وتصغير تعظيم ايچوندر غرائبدندر كه مؤلف جوهرى يى
تخطئه ايلمش ايكن بصائرده بعينها جوهرينك عبارتنى خود بخود ايراد وثبت ايدوب ديمشدر كه رأيته وحده قولنده
وحده لفظى عند اهل الكوفة ظرفيت اوزره وعند اهل البصره فى كل حال مصدريت اوزره منصوبدر كويا كه اوحدته
رؤيتى ايحادا تقديرنده در آنى يالكز اولديغى حالده كوردم ديمك اولور بعده وحده بو جمله‌نك مقامنه وضع اولندى وبعض
بصريون حاليت اوزره منصوبيتنه ذاهب اولدى وابن اعرابى تمكننه قائل اولدى انتهى التوحد تفعل وزننده بو دخى
بريجك يكانه اولمق معناسنه‌در بو باب تكلفى متضمن دكلدر مبالغه جلالت جهتنه محمولدر يقال توحد الرجل يعنى وحد
قال الشارح ومنه توحد الله بالربوبية وهو المتوحد بجلاله وعربلر توحده الله بعصمته ديرلر حق تعالى آنى مظهر
عصمت ايدوب امورنى غيره توكيل ايلمسون معناسنه التوحيد تفعيل وزننده نسنه‌يى برقلمق معناسنه‌در يقال
وحده توحيدا اذا جعله واحدا ويطرد الى العشرة يعنى يقال ثناه وثلثه وربعه وخمسه الى عشرة وتوحيد
الهى حق جل وعلانك واحد حقيقى اولوب شريك ونظيردن منزه اولديغنى ايمان ايلمكدن عبارتدر يقال وحد الله
تعالى اى آمن به تعالى وحده بوندن لسانمزده برلمك ايله تعبير اولنور والله الاوحد والمتوحد اى ذو الوحدانية
الوحد والاحد فتحتيله والوحد كتف وزننده والوحيد امير وزننده والمتوحد يالكز يكانه ويكتا
معناسنه‌در يقال رجل وحد واحد ووحد ووحيد ومتوحد اى منفرد كتف وزننده وحدك مؤنثى وحده‌در الايحاد
همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى يالكز قيه‌يى يالكز ايلمك معناسنه‌در بو مناسبتله اوحده للاعداء ديرلر تركه معناسنه يعنى
دشمنه مقابل آنى يالكز براقدى ديمكدر وفلان آدم يالكزجه قالدى اهل واقرباسى قالمدى ديجك يرده اوحد الله
جانبه ديرلر بقى وحده معناسنه وايحاد بارى تعالى برآدمى علم وفضيلت وسائر مزيت جهتيله فريد عصر قلمق
معناسنه‌در يقال اوحد الله فلانا اذا جعله واحد زمانه وبردانه طوغورمق معناسنه‌در كه ايكيز طوغورمق مقابليدر
يقال اوحدت الشاة اذا وضعت واحدة الموحد ايحاد مذكوردن اسم فاعلدر بردانه طوغورر اولان خاتونه
وسائر حيوانه دينور صفت خاصه‌در مفرد كبى موحد ميمك وحانك فتحيله احاد ووحاد همزه‌نك وواوك ضمه‌لريله
هر برى ايكى واحد لفظندن معدولدر غير منصرفلردر ايكى كره ثلاثه يرينه ثلاث ياخود مثلث ديوب عدوله

غیرمنصرف اولدقلری کبی و بونك سببی اختصاردر وآندن ترکیده برر برایله تعبیر اولنور یقال دخلوا موحد
واحاد ووحاد ای واحدا واحدا الوحد شکس وزننده وصفدر یالکز باشنه اولان وحشی حیوانه دینور واصل
ونسبی معروف اولمیان بوجود آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وحد اذا کان لایعرف نسبه واصله المیحاد محراب
وزننده بری برندن آیرو بشقه جه اولان تپه لرك هر برینه اطلاق اولنور جمعنده مواحید دینورکه بشقه جه بشقه جه
برنیجه تپه لر دیمك اولور وجوهری المیحاد من الواحد کالمعشار من العشرة قولنده قدمی منهج صوابدن زایغ
اولمشدر زیرا بوندن مرادی اشتقاقی بیان ایسه عدیم الجدوادر واکر معشار عشرة عشرة دیمکدر نته که میحاد فرد
فرد دیمکدر دیمك ایسه محض غلطدر زیرا معشار وعشر عینك ضمیله عشره دن واحددر یعنی برجزؤدر لکن
میحاد ده واحددن واحد یعنی برجزؤدر دیمك صحیح دکلدر الوحید امیر وزننده صفتدر نته که ذکر اولندی
ووحید برموضع آدیدر الوحیدان تثنیه بنیه سیله قبیلهٔ قیس بلادنده ایکی صو آدیدر الوحیدة هاایله مدینه
نواحیسندن برناحیه در حرمین بینده در الحدة عده وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وعربلر فعله من ذات
حدته وعلی ذات حدته ومن ذی حدته دیرلر من ذات نفسه ورأیه معناسنه یعنی آنی یالکزجه بشقه باشنه ایتدی
فرد واحدك مدخل ومشارکی یوقدر الاوحد واحددن وصفدر بردانه دیمکدر ومنه والله الاوحد کما ذکر
ای ذو الوحدانیة وعربلر اوایش بکا مخصوص دکلدر بن آنده یالکزجه دکلم دیجك یرده لست فیه باوحد دیرلر و بونك
مؤنثنده وحداء دیمز احدی همزه نك کسریله احد کلمه سنك مؤنثیدر ودائما غیره مقارنتله استعمال اولنور معناسی
یالکز ایکن لفظی یالکز اولمز فیقال احدی عشرة واحدی وعشرون وعربلر کریم الآباء والامهات یعنی ایکی طرفدن
صوی واصیل اولان انسان ودوه وآت مقوله سنه هو ابن احداها دیرلر بوراده احدادن مراد والده درز یرا عربلر
واحدانمه دیرلر که یکانه وبیهمتا دیمکدر لسانمزده دخی اناسنك بردانه سی تعبیر اولنور که مراد دریتیم کبی یکتا دیمکدر
وضمیر تأنیث امهاته راجعدر واحد الآحاد احد ماده سنده بیان اولندی احدی بنات طبق آفت وداهیه یه
اطلاق اولنور ویلانه اطلاق اولنور وجهی طبق ماده سنده مرسومدر بنو الوحید بنو کلابدن برجماعتدر
الوحدان واوك ضمیله برارضك اسمیدر الوخد واوك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والوخدان فتحاتله
والوخید وجیف وزننده دوه قسمی سرعتله یوریمك علی قول دوه قوشی کبی ایاقلرنی قالدروب آتارق یوریمك
یاخود آدملرنی سیرك سیرك آتارق یوریمك معناسنه در یقال وخد البعیر وخدا ووخدانا ووخیدا من الباب الثانی
اذا اسرع فی السیر اورمی بقوائمه کمشی النعام او هو سعة الخطو فهو واخد ووخاد ووخود الود والوداد واوك
حرکات ثلاثیله والودادة سعاده وزننده والمودة محبه وزننده والمودة میمك کسریله والمودة فك ادغام ودالك
کسریله والمودودة معقوله وزننده سومك حب ومحبت معناسنه در تقول وددته بکسر العین وودته بفتحها اوده
بالفتح فیهما ودا وودادا بالتثلیث فیهما ووداده ومودة ومودة وموددة ومودودة من الباب الرابع والثالث
ای حبیته و بوعض بعض صیغه سی کبی وجه مسر ود اوزره باب رابعدن وشذوذ اوزره باب ثالثدندر
شارح دیرکه ترکیب مذکور لو کلمه سنه مقرونا استعمال اولنورسه تمنی معناسنه اولور ومنه قوله سبحانه وتعالی
یود احدهم لو یعمر الآیة ای یتمنی مصاحبه موده اسم اولمق اوزره مصرحدر و باب ثالثدن ورودنی کسائیدن
نقل ایلمشدر الود کذلك واوك حرکات ثلاثیله صفت مشبهه اولور بر وغر وحر کبی دوست ومحب معناسنه
یقال هو ودك مثلثا ای محب وکثیر الحب اولان آدمه دینور که هرکسه وهرشیئه محبتی مبذول اولور یقال رجل
ود ای کثیر الحب و ود واوك ضمیله محبون معناسنه کلور یعنی جمع اولور غر کلمه سی اغرك جمعی اولدیغی کبی
بودخی اود کلمه سندن بالاعتبار جمع اولور یاخود حب کلمه سی کبی اسم جمع اولور یاخود وصف بالمصدر اولمغله
مفرد و جمعی اراده اولنور یقال قوم ود ای محبون الودید فرید وزننده بودخی دوست ومحب معناسنه در که
بمعنی فاعلدر الودود صبور وزننده والمود میمك کسری و واوك فتحیله کثیر الحب اولان آدمه دینور و بونلر
مبالغه یی متضمن در ومود کلمه سی مخذم وملعب کلمه لری کبی مبالغه ایچون اولان اسم فاعلدر یقال رجل
ود ود ومود ای کثیر الحب شارح دیرکه ودود ودیددن ابلغ اولدیغنه مبنی اسماء حسناده مختار اولمشدر
یعنی عباد صالحینه رضاور حمتی کثیر اولان حق جل وعلانك اسم شریفیدر و بمعنی مفعول اولمق دخی
جائزدرکه محبوب فی قلوب الاولیاء دیمکدر الاوداء احباء وزننده ودیدك جمعیدر والاوداد ودك جمعیدر واوك
کسریله حب واحباب کبی والودید شارحك تنصیصنه کوره سبق قلم ناسخدر والاود واوك کسری وضمیله ودك
وودك جمعیدر قفل واقفال وذئب واذؤب کبی دوستان و یاران دیمکدر ود واوك فتحی وضمیله برشنك اسمیدر

کما جاء فی التنزیل ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا یغوث ویعوق ونسرا الآیه بونلرك هر بری برصنم اسمیدرکه قوم نوح
علیه السلام پرستش ایدرلر ایدی بعده هر برینك اسملری کفار عربه منتقل اولمغله اسماء مذکوره ایله مسمی
برر صنم اتخاذ ایتدیلر کلب قبیله سی ود اسمیله برصنم اتخاذ ودومة الجندل حصننه وضع ایلدیلر راغب وجه
تسمیه سنده کرچه لمودتهم له اولاعتقادهم ان بینه و بین الباری مودة عبارتیله عربیته ذاهب اولمشدر لکن وجه
مذکور اوزره قوم نوحك اصنامی اولمغله هر بری اعجمی اولور الود واوك فتحیله قازغه دینور وتد معناسنه شارحك
بیاننه کوره اصلی وتد ایدی تاء داله قلب وادغام اولنمشدر وود برطاغك آدیدر ودان فدان وزننده ابواء قربنده
برقریه آدیدر صعب بن جثامة الودانی آنده ساکن اولمغله اورایه منسوب اولمشدر شارحك بیاننه کوره مزبور
طرف رسالتمداره هجرت واغتنام صحبت ایدوب ابن عباس وشریح بن عبید الحضرمی کندیدن روایت ایلدیلر
عهد خلافت شیخ اکبرده انتقال ایلدی وودان افریقیه ده بربلده آدیدر ادباء وشعرادن علی بن اسحق الودانی
اورادندر وفیدقربنده براوزون طاغك دخی آدیدر وسمرقند نواحیسنده بررستاق وقصبانك آدیدر الوداء
واوك فتحی ودالك شده سیله وبرقه وداء بانك ضمیله وبطن الوداء کرماء وزننده برموضع آدیدر التودد تفعل
وزننده برکمسه نك محبتنی کندوسنه جلب ایلمك معناسنه درکه کندوسنی عمل وتدبیر ایله اکا سودرمکدن عبارتدر
بونك بناسی عمل تکرر فی المهله ایچوندر تفهم کبی یقال تودده اذا اجتلب وده و برآدمه دوستلق ومحبت کوسترمك
معناسنه در یقال تودد الیه اذا تحبب التواد فی الاصل تفاعل وزننده سوشمك معناسنه در یقال توادوا
اذا تحابوا المودة محبه وزننده مصدردرکه ذکر اولندی ومودة کتاب ونامه یه اطلاق اولنور و به فسر قوله تعالی
تلقون الیهم بالمودة ای بالکتب قال البیضاوی تفضون الیهم المودة بالمکاتبة پس مؤلفك تفسیری تفسیر باللازم
او بالملزوم اولور وآیت مذکوره سورهٔ ممتحنه نك اولیدر حاطب بن ابی بلتعه رضی الله عنه مکه اوزره عزم وغزو
حضرت نبوی یی مکتوب ایله قریشه آدم ارسال ایلمکله اعلام ایلدکده اولبابده آیت مرقومه نازل اولمشدر ومود برخاتونك
اسمیدر الورد فرد وزننده هر شجرك نورینه یعنی چچکنه دینور بعده فارسی وترکیده کل تعبیر اولنان چچکده علم
غالب اولمشدرکه عربیده حوجم دخی دینور مفردی ورده درهاایله شارحك بیاننه کوره ورود آتی معناسندن مأخوذدر
زیرا اثمار سالدن ابتداء وارد چچکدر وورد کمیت ایله اشقر بیننده اولان آته یعنی سیاه طوری ایله آل بیننده اولان آته اطلاق
اولنور که آچق طوری تعبیر اولنور فارسیده کلکون دینور وورد لفظنك جمعی وردکلور واوك ضمیله ووراد کلور واوك
کسریله واوراد کلور وورد جریء ودلیر آدمه اطلاق اولنور بونده وارد معناسنه درکه اصلا خوف واندیشه ایلمیوب
هرشیئه ورود ایدر اولدیغنه مبنیدر وورد زعفرانه دینور وارسلانه اطلاق اولنور وردلونده اولدیغیچون
وورد بحازده برحصن آدیدر وبرشاعرك لقبیدر وعدی بن عمرو الطائی وهذیل بن هبیره وحارث بن مشمت
العنبری وعامر بن الطفیل بن مالك نام کسه لرك فرسلری اسمیدر واسامیء رجالدندر الورودة بروده وزننده
آت وردیعنی کلکون اولمق معناسنه در یقال ورد الفرس ورودة من الباب الخامس اذا کان وردا الوارد
ورد کبی جریء ودلیر آدمه اطلاق اولنور وصویه کلن آدمه دینور جمعی وراد وواردون کلور کما سیذکر ووارد سابق
ومتقدم معناسنه مستعملدر وشجیع و بهادره اطلاق اولنور واوزون صارقق صاچه وصف اولور یقال شعر
وارد ای طویل مسترسل قال فی الاساس شعر وارد ای یرد الکفل بطوله المتورد اسم فاعل بنیه سیله بودخی
ارسلانه اطلاق اولنور ابو الورد آلت تناسلك کنیه سیدر کثرت ورودینه مبنی و برشاعر مشهور کنیه سیدر
ومغیره بن شعبه نك کاتبنك کنیه سیدر الورد واوك کسریله حمانك یعنی اسمه نك اسماسندندر علی قول یومنك
یعنی نوبتی کوننك اسمیدر ورودن مأخوذدر وصویه وسائر نسنه یه مشرف اولمق یعنی یقین کلمك معناسنه درکرك
اکا داخل اولسون وکرك داخل اولمسون مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ورد لفظی بو معناده اسمدر مصدری
ورود در یقال ورد الماء ورودا اذا بلغه ووافاه من غیر دخول و یکون دخولا والاسم الورد بالکسر و بونك مقابلی
صدردرکه صودن عودت ایلمکدر وورد قرآن کریمدن برجزؤه اطلاق اولنور یعنی هرکون قراءت ایچون وظیفه
اتخاذ اولنان برمقداره دینور حصهٔ ماء معناسندن مأخوذدر صاحب نهایه نك بیاننه کوره قرآن کریمی
علی غیر التألیف سور مختلفه یی شامل متساویة الاوراق اجزاء ایدوب هر جزؤی بر کون تلاوت ایدرلر اول اجزانك
هر جزؤنه ورد دینور جمعی اوراد کلورنته که حزب واحزاب دخی بورسمه در وورد بر سوری قوشه اطلاق اولنور
وعسکره اطلاق اولنور وصو حصه سنه دینور هر نوبتده اکا ورود اولدیغیچون وصوا راده سنده اولان
یعنی صویه متوجه اولان جماعته دینور مصباحك بیاننه کوره تسمیه بالمصدردر التورد تفعل وزننده

بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال تورّد الماء یعنی ورده وصودن حصه ایستمك معناسنه در یقال
تورّد الرجل اذا طلب الورد بوراده تفعل استفعال معناسنه در که مطرده در و برجماعت برمحله آزجه
آزجه و بلوك بلوك كلوب كیرمك معناسنه در حصه معناسنه اولان ورددن مأخوذدر یقال
تورّدت الخیل البلدة اذا دخلتها قلیلا قلیلا الاستیراد بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال
استورد الماء یعنی تورّده و برآدمی مورده یعنی جادهٔ طریقه یاخود صویه كلمك ره احضار ایلمك معناسنه در
یقال استورده اذا احضره المورد الورّاد شدّاد وزننده واردكبی بودخی صویه كلن آدمه دینور یقال ورد الماء
فهو وارد و ورّاد الواردة صواراده سنده اولان جماعته دینور یقال قوم ورد و واردة اذا كانوا یردون الماء
وواردهٔ جادهٔ طریقه اطلاق اولنور مفعول معناسنه در راضیه كبی یقال سلك الواردة ای الجادّة و بر بلده آدیدر
الموارده مفاعله وزننده برآدمله برابر صویه كلمك معناسنه در یقال وارده اذا ورد معه الموردة مزله وزننده صویه
كلمك ره دینور وجادّه یه اطلاق اولنور الوریدان سعیدان وزننده ورید تثنیه سیدر بیونده ایكی طمره اطلاق
اولنور هر برینه ورید دینور جمعی اورده وورود كلور مترجم دیر كه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره وریدان بیونك
ایكی طرفنده باشدن واردایكی طمردر كه انسان غضبناك اولدقده مسواك كبی منتفخ اولور آیت كریمه ده واقع
حبل الوریدن مراد بونلرك هر بریدر اضافتی بیانیه در زمخشری بمعنی اللام اولمغی تجویز ایلمشدر واول ایكی
طمروتین دیدكلری بورك طمرنه انوب متصل اولورلر وبونده ورید بمعنی فاعلدر باشدن وارد اولدیغیچون
یاخود بمعنی مفعولدر مورد روح اولدیغیچون وانقولی مرحوم غریب ترجمه ایلمشدر فلینظر الوردة
فتحیله ورد لفظنك مفردیدر نته كه ذكر اولندی ومنه یقولون عشیة وردة اذا احمرّ افقها وبوتشبیه جهتیله در
قال المؤلف فی البصائر عشیة وردة اذا احمرّ افقها عند غروب الشمس وكذلك عند طلوعها وذلك علامة الجدب
پس بوتعبیره كوره حمرت شدّت معناسندن كنایه اولور اولمغله خشكی ساله دخی تلمیحی متضمن اولور ومنه قوله
تعالی فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان ای كلون الورد یتلوّن الوانا یوم الفزع الاكبر كما یتلوّن الدهان
المختلفة وقیل اذا احمرّت السماء كالورد قامت القیمة ویقال وقع فلان فی وردة ای هلكة بوراده شدّتدن كنایه
اولان حمرتی ملاحظه یه مبنی در عین الورده رأس عین دیدكلری موضع اسمیدر كه ماوراءالنهر فراتده در الاوراد
حنین قربنده برموضعدر ورد فردوزننده وورّاد شدّادوزننده ووردان سحبان وزننده اسامی رجالدندر
ووردان بر وادی آدیدر ونبی اكرم علیه السلام حضرتلرینك موالیلرندندر كذلك عمرو بن العاصك موالیسندندر
مصر اولكه سنده سوق وردان دیدكلری قریه اكا مضافدر بنات وردان دوابّ معروفه در یعنی حمام بوجكی
دیدكلری بوجكلردر بنت وردان مفردیدر الایراد همزه نك كسریله انسانی یاحیوانی مورده یعنی صویه كلمك ره
احضار ایلمك معناسنه در یقال اورده اذا احضره المورد مطلقا كتورمك معناسی بوندن مأخوذدر التورید تفعیل
وزننده آغاج چیچك آچمق معناسنه در یقال ورّدت الشجرة اذا نوّرت وخاتون یكاقلرنی كلكونه ایله كلكون ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال ورّدت المرأة اذا حمّرت خدّها وردانه شهدانه وزننده بخاری قضاسنده برقریه در
الوردانیه كردانیه وزننده برقریه آدیدر الوردیة فردیة وزننده بغدادده برمقبره آدیدر ورده زرده وزننده
طرفه نام شاعرك والده سی اسمیدر واردات برموضع آدیدر الوارد ورددن اسم فاعلدر كه ذكر اولندی
بومعنادندر كه عربلر برونك اوجی اوزون اولان كسیه واردالارنبه اطلاق ایدرلر یقولون فلان وارد الارنبة
ای طویلها الایرداد احمیرار وزننده آت قسمی كلكون اولمق معناسنه در یقال ایرادّ الفرس اذا صار وردا
و بونك اصلی اورادّ ایدی واو ساكنه نك ماقبلنك كسره سی یایه تبدیلنه سبب اولدی المستورد اسم فاعل بنیه سیله
ابن شدّاددر كه صحابه دندر الزماورد زای معجمه نك ضمیله یمورطه ایله اتدن مرتب برنوع طعام آدیدر و بومعرّبدر
عامه بزماورد دیرلر بوطعام تركیده قادین بوطی وقاضی لقمه سی دیدكلریدر كه قاورلمش ات وتره و یمورطه ایله
مرتب اولور خراسانده اكا نواله ونرجس المائده اطلاق ایدرلر و بوفارسیدن معرّبدر فارسیده بای مفتوحه ایله
بزماورددر بزم مجلسه دینور معربنده باء محذوفدر الوساد كتاب وزننده مطلقا سویكنه جك و یصدنه جق
نسنه یه دینور متكاء معناسنه ووساد ووساده هایله وواوك حركات ثلاثیله خاصة باش یصدیغنه دینور مخدّه
معناسنه اصل مخدّه یوز یصدیغنه دینور كه خدّ وضع اولنور بعده مطلقا باش وضع اولنوب یاتدقلری یصدیغه
اطلاق اولندی وساد ووساده نك جمعی وسد كلور ضمتینله ووساید كلور وعربلر وساده ایله نومدن وعریض الوساده
ایله كثرت نومدن كنایه ایدرلر كه بطالت وكهالت لازمه سیدر ومنه الحدیث انّ وسادك لعریض كنایة عن

كثرة النوم لانّ من عرض وساده طال نومه او كنایة عن عرض قفاه وعظم رأسه وذلك دلیل الغباوة زیرا عربلر
غبی وبلید آدمه عریض القفا كذلك عظیم الرأس اطلاق ایدرلر وقیافتنامه ده دخی بورسمه موصوفدر التوسّد
تفعل وزننده یصدغه یصدانمق معناسنه در یقال توسّد الوسادة اذا استند وقوله علیه السلام فی شریح
الحضرمی ذاك رجل لایتوسّد القرآن یحتمل كونه مدحا ای لایمتهنه ولایطرحه بل یجلّه ویعظمه وذمّا ای لایكبّ
علی تلاوته اكباب النائم علی وساده ومن الاوّل قوله علیه السلام لاتوسّدوا القرآن ومن الثانی انّ رجلا قال
لابی الدرداء انّی ارید ان اطلب العلم فاخشی ان اضیعه فقال لان تتوسّد العلم خیر لك من ان تتوسّد الجهل
صاحب نهایه نك بیاننه كوره قرآنی توسّد ایتمز یعنی وساده اتخاذ ایلمز كه مراد كیجه لر قرآنك اوزرینه یاتمز بلكه همه شب
اویومیوب قرآن تلاوتنه مواظبت ایلر دیمكدر لسانمزده دخی فلان شیئك اوزرینه یاتدی هیچ بركونه اسلدیكی واكا
دائر مقاله سی یوقدر تعبیری واردر بوكه كوره مدح اولوب وقرآنی متوسّد اولمش اولور وذمّ اولدیغنه كوره
كیجه لر قرآنی وساده یه بدل اتخاذ ایتمز دیمك اولور كه نومدن كنایه اولور التوسید تفعیل وزننده برآدمی یصدغه
سویكندرمك معناسنه در یقال وسّده الوساد فتوسّد الایساد همزه نك كسریله یوریمكده سرعت ایلمك
معناسنه در یقال اوسد فی السیر اذا اغذّ وكلبی شكاره قندروب قشقرتمق معناسنه در یقال اوسد الكلب
اذا اغراه بالصید ویقال آسده مهموزا وساده كتابه وزننده مدینه یولنده برموضعدر كه شام طرفنده در
ذات الوسائد نجد ارضنده برموضعدر الوصید سعید وزننده اوا كنه وبوره سنه وحولویه دینور فناء معناسنه
وقبوك آلت ایشكنه دینور عتبه معناسنه وآغیل طرزنده قبون وكچی یاتورمق ایچون طاشدن یاپلان
محوطه یه دینور كه طاغلرده وییانلرده یاپدقلری ماندره اوله جقدر ووصید اصحاب كهف حضراتنك اختفا
ایتدكلری مغاره نك اسمیدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بوقول بعضدر ووصید ایپه دینور حبل معناسنه
وكوكلری بربرینه یقین اولان صیق نباته دینور وطاریره وطارنسنه یه دینور ضیق معناسنه وآغزی قپاقله
قپانمش نسنه یه دینور مطبق معناسنه وایكی دفعه سنّ اولمش آدمه دینور شارح دیر كه حقّ عباره
والذی خنّ مرّتین عنوانیله اولمقدر یقال غلام ورجل وصید اذا اصار قدخنّ مرّتین وآغاج دالّلرندن
چویرلمش آغیله دینور الوصد فتحتینله اورمق وطوقومق معناسنه در نسج كبی یقال وصد الثوب وصدا
من الباب الثانی اذا نسجه الوصّاد شدّاد وزننده اوروجی وطوقوجی كسیه دینور نسّاج معناسنه
الموصّد معظم وزننده پرده یه دینور خدر معناسنه الایصاد همزه نك كسریله طوار ایچون آغیل ایدنمك
معناسنه در یقال اوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة وتازی یی وسائر شكاری جانوری آوه قشقرتمق معناسنه در
یقال اوصد الكلب وغیره اذا اغراه یعنی بالصید وقپویی اورتوب قپامق معناسنه در یقال اوصد الباب اذا اطبقه
واغلقه ویقال آصده مهموزا كما ذكر فی محله الاستیصاد بودخی طوار ایچون آغیل ایدنمك معناسنه در یقال
استوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة الوصد وعد وزننده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وصد الشیء
وصدا من الباب الثانی اذا ثبت ومقیم اولمق معناسنه در یقال وصد بالمكان اذا اقام به التوصید تفعیل وزننده
تحذیر ایلمك معناسنه در یقال وصّده توصیدا اذا حذّره الوطد وعد وزننده والطدة عده وزننده برنسنه یی
مركزنده كركی كبی یرلشدروب متین واستوار ایلمك معناسنه در اساس واسطوانه كبی یقال وطد الشیء یطده وطدا وطدة
من الباب الثانی اذا اثبته وثقّله و برشیئی شیء آخره ضم والحاق ایلمك معناسنه در یقال وطد الشیء الیه اذا ضمّه و برمكانی
تسویه وتمهید ایلمك معناسنه در یقال وطده منزلة اذا مهّدها ویری پكشمك ایچون طباتلق معناسنه در یقال وطد
الارض اذا ردمها لتصلب قال فی الاساس وطد المكان اذا ضربه بالمیطدة لیتصلب لاساس بناء اوغیره ودائم اولمق
معناسنه در یقال وطد الشیء اذا دام و یرنده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وطد الشیء اذا ثبت ورسا وكزوب
یوریمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال وطد الرجل اذا سار ووطد وطیء لفظنده لغتدر كه ایاقله چكنمك معناسنه در
بومناسبتله قهر و پایمال واستیصال ایلمكده استعمال اولنور ومنه فی روایة اللهم اشدد وطدتك علی مضر وفی روایة
وطأتك بمعنی واحد ای خذهم اخذا شدیدا الوطید والمرطود مركزنده ثابت واستوار قلنان شیئه دینور یقال
وطده وطدا فهو وطید وموطود التوطید تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی مركزنده كركی كبی یرلشدروب چوكرمك
معناسنه در التوطد تفعل وزننده اندن مطاوعدر یقال وطد الشیء فتوطد ای اثبته فثبت المیطدة میمك كسریله
شول بیوك طوقمه دینور كه آنكله بنا تملی وطپراغی كوشك اولان یری پكشمك ایچون ضرب اولنور الوطائد وطیده نك
جمعیدر ساج آیاقلرینه اطلاق اولنور اثافی معناسنه وجامع كبی بنیانلرده اولان قواعد واساطینه دینور المتواطد

متواتر وزننده شول دائم وثابت شیئه دینور که بعضی بعضنك اثر وعقبنده اوله زمان کبی وسخت وشدید نسنه یه دینور
العدة عینك کسریله والوعد وجد وزننده والموعدة مصدر میمی اوله رق والموعود مفعول وزننده
والموعودة مصدوقه وزننده قولله برنسنه یی ایده جك وایشلیه جك اولمق معناسنده در که برکسیه سوز ویرمك تعبیر اولنور
یقال وعده الامر و بالامر عدة ووعدا وموعدا وموعدة وموعودا وموعودة و یقال وعده خیرا وشرا یعنی وعد ماده سی
خیرده وشرده استعمال اولنور واکر خیر وشر لفظلری کلامدن اسقاط اولنورسه خیرده وعده دیرلر که مصدری
وعد وعده در وشرده اوعده دیرلر که مصدری ایعاد در کذلك وعد لفظنك مصدری اوله رق وعید دیرلر
خلاصه بلاقرینه اولدقده وعد خیرده وایعاد ووعید شرده استعمال اولنور وخیرده اوعده الخیر وشرده اوعده
بالشر عنوانیله ده محکی در ومنه یقال اوعده فضلا واوعده بالضرب وقالدیکه وعید کلمه سی وجه مذکور اوزره
مصدر درشرّه نیت ایلدیکنی وایصال مضرت ایلیه جکنی اخبار ایله قورقوو برمکدن عبارتدر یقال وعده وعیدا
اذاهدّده ودوه کوکره مك معناسنه استعمال اولنور کویا که صولته قصدایدر یقال وعد الفحل وعیدا اذاهدر
مصباحك بیاننه کوره عندالعرب خلف وعد کذبدر وخلف وعید کرمدر زیرا وعد کرمدن حاصل اولمغله آنك
تغییری لامت اولدیغندن روا ولایق دکلدر لکن وعید غضبدن حاصل اولوب وغضب ساکن وزائل اولور
مقوله سندن اولمغله وعیدك دخی سکون وزوالی درکاردر کذلك وعد حق العباد علی المولی ووفاء حق خصوصنده
حضرت باری اولی در ووعید حق الله اولمغله عفو وصفح جهتنده اکرم در واکرموأخذه ایدرسه کاه عباد جزاسی
اولمغله عدلدر المیعاد میقات وزننده اسم زماندر وقت وعد معناسنه در واسم مکان اولور ومصدر اولور مواعده
معناسنه واصول سائره ده وعد معناسیله مفسر در الایعاد همزه نك کسریله شرّه وایصال ضرّه نیت
ایلدیکنی اخبار ایله قورقتمق معناسنه در یقال اوعده اذاهدّده التواعد تفاعل وزننده والاتعاد اتفاق وزننده
وعدلشمك معناسنه در عندالبعض تواعد خیرده واتعاد شرده استعمال اولنور یقال تواعدوا واتعدوا اذا وعد بعضهم
بعضا اتعاد اصلنده اوتعاد ایدی واوتایه قلب وادغام اولندی وناس یقولون ائتعد یأتعد فهو مؤتعد بالهمز قال الشارح
کمافی ائتسر ائتسر یأتسر ویقال اوتعد یاتعد فهو موتعد وایتسر یاتسر فهو وتسر واتعاد وعدی قبول ایلمك معناسنه
کلور تقول وعدته فاتعد المواعدة مفاعله وزننده واحدواشتراك ایچون اولور وباب مغالبه ده استعمال اولنور
یقال واعده الوقت والموضع فوعده ای کان اکثر وعدا منه باب مغالبه وعد و یعد ورمی بابلرندن غیریده البته باب اوّله
خاصدر الواعد اسم فاعلدر ومنه یقال فرس واعد کانه یعدك جریا بعد جری و یقال سحاب واعد کانه وعد بالمطر
ویقال یوم واعد کانه یعد بالحرّ او بالبرد اوّله و یقال ارض واعدة اذا کانت رجی خیرها من النبت التوعد
تفعل وزننده وعید ایله قورقتمق معناسنه در یقال توعده اذاتهدّده الوغد واوك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
احمق وضعیف العقل ودنیّ وفرومایه اولان کمسنه یه دینور علی قول ضعیف الجسم کمسنه یه دینور یقال رجل
وغد ای احمق ضعیف رذل دنیء او الضعیف جسما وچوجغه دینور صبی کبی وقوم وجماعتك خدمتکارینه دینور
خادم القوم معناسنه جمعی اوغاد کلور و وغدان کلور واوك ضمیله ووغدان کلور واوك کسریله ووغد سبز واندان
بادنجانه دینور مغد کبی وقمار اوقلرندن براوقك اسمیدر که آنك نصیبی یوقدر وکوله یه دینور عبد کبی الوغادة
سعاده وزننده برکسنه وغد اولمق معناسنه در یقال وغد الرجل وغادة من الباب الخامس اذا کان وغدا المواغدة
مفاعله وزننده برلعب آدیدر ومواغده برآدمی تقلید ایله بعینه آنك کبی ایشلمك معناسنه در یقال واغده اذافعل
کفعله ورفیق وقرینله برابرجه معارضه اوزره یوریمك معناسنه در که یوریمکده یارشمقدن عبارتدر یقال واغده
اذاجاراه وکاه اولور که مواغده برناقه نك سیرنده دخی تحقیق ایدرز برابرلی و برایاغی دیکرلرینه موافقت ومجارات ایدر
الوفد واوك فتحی وفانك سکونیله والوفود قعود وزننده والوفادة کتابه وزننده والافادة واودن بدل همزه ایله
الجیلك یاخود سائر مصلحت ایچون بردولتدن بردولته یاخود امیر وسلطان حضور ینه کلمك معناسنه در یقال وفد الیه ای
الی الامیر وعلیه وفدا وفودا ووفادة وافادة من الباب الثانی اذاقدم وورد مؤلف کرچه بوراده اطلاق ایلمشدر
لکن بصائره ده بیانی اوزره ترجمه اولندی وسائر امهات دخی بصائره موافقدر وهو وافد وقوم وفود کشهود
و وفد کصحب جمع اصحاب واوفاد ووفد کرکع واوز ون اوزادی بوکسك قوم تپه سنك ذروه سنده اولان
قومه دینور که اطرافندن یوکسك وهر جانبه حواله اولور و بومجازدر زیرا برقومك ایلچیسی یبارنده اهل رفعت
وشرف اولمق مطرده در و بوراده وفد مفرددر جمیله ذروة الجبل نسخه لری غلطدر جای مهمله ایله الحبل در وانقولی
دخی جبل وهم ایلمشدر الوافد واحد وزننده وجه مذکور اوزره ایلچی یه و برمصلحت ضمننده قومی طرفندن

امیر وسلطانه کلان آدمه دینور ودوه لرك اوکنجه وبغرتلق وسائر قوشلرك اوکنجه کیدن دومبه وقوشه اطلاق اولنور
ووافد آغزك هر طرفنده بناقدن شول موضعه اطلاق اولنور که طعام مضغ ایدرکن یومر یلنوب پیرلك حالنده دیشلر
دوکلدکدن صکره چقورلنور ایکی طرفنه وافدان دینور* ومن شاب غار وافداه* ضروب امثالدندر وفلان پیر اولوب
دیشلری دوکلدی دیه جك یرده غار وافداه دیرلر ترکیده آوردلری چوکدی تعبیر اولنور ووافد عربدن برکوچك قبیله
آدیدر الایفاد همزه نك کسریله برآدمی ایلچیلکله امیره یاسلطانه کوندرمك معناسنه در یقال اوفده الیه وعلیه
اذا ارسله وفدا و برنسنه بلند ومرتفع اولمق معناسنه در یقال اوفد الشیء اذا اشرف وارتفع ومنه سنام موفد ای مرتفع
وآهو قسمی قولقلرنی دیکوب باشنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال اوفد الریم اذا رفع رأسه ونصب اذنیه و برنسنه
اوزره حواله وشرف اولمق معناسنه در یقال اوفد علیه اذا اشرف علیه وسرعتله کتمك معناسنه در یقال
اوفد الرجل اذا اسرع بو نلرك مجموعی وفادتدن مأخوذدر التوفد تفعل وزننده ارتفاعدن نشئی اطرافنه حواله
اولمق معناسنه در یقال توفد علیه اذا اشرف التوفید تفعیل وزننده برآدمی ایلچیلکله یوللامق معناسنده در
یقال وفده الیه وعلیه بمعنی اوفد المستوفد مستوفز وزننده ومرادفیدر که چوملوب اوتوران آدمه دینور که
برشیئه قالقمق اوزره آیاقلرنی دیکوب اوتورر یقال قعد مستوفدا ای مستوفزا بونك مصدری استیفاددر وانقولینك
آیاق اوزره اوتورمق تعبیری غریبدر بنو وفدان سحبان وزننده برجماعتدر الاوفاد وفدك جمعیدر که ذکر
اولندی وعربلرك وهم علی اوفاد قوللرنده واقع اوفاد وفدك جمعیدر که وفاده معناسندن مأخوذ سرعت وعجله
معناسنه اسمدرنته که اوفاز دخی بو معنایه در قال المؤلف فی البصائر امسینا علی اوفاد واوفاز ای علی سفر قد اشخصنا
الوقد واوك وقافك فتحیله آتشه دینور نار معناسنه بصائرك بیاننه کوره بو ابن فارسدن منقولدر ووقد مصدر اولور
آتش یانمق معناسنه الوقد وعد وزننده والوقود قعود وزننده والقدة عده وزننده والوقدان فتحاتله
بونلرده آتش یانمق معناسنه در یقال وقدت النار وقدا ووقدا ووقودا وقدة ووقدانا من الباب الثانی
اذا اشتعلت الاتقاد اتفاق وزننده والتوقد تفعل وزننده والاستیقاد بونلرده آتش طوتشوب یانمق
معناسنه در یقال اتقدت النار وتوقدت واستوقدت بمعنی وقدت وتوقد واستیقاد متعدّی اولورلر آتشی یاقوب
علولندرمك معناسنه در تقول توقدت النار واستوقدتها ای اشعلتها الایقاد همزه نك کسریله بودخی آتشی
یاقمق معناسنه در تقول اوقدت النار اذا اشعلتها وعربلر اوقدت للصبیّ نارا دیرلر ترکنه معناسنه زیرا چوجق آتشه نظر
ایده رك آوینوب کندی کندیسنه قالور و برسمته سفر ایدن کسه حقنده حق تعالی آنی یردخی کیرو دوندرمسون دیو
بددعا موقعنده ابعدالله داره واوقد نارا اثره دیرلر لارجعه الله ولارده معناسنه شارحك بیاننه کوره عربلر شرّ
ومضرّتندن هراسان اولدقلری کسه برجانبه سفر ایلدکده شرّ ومضرّتی وجودیله اولمغی تفألا اکسه سندن آتش
ایقاد ایدرلر مبنای مثل بو عادتلریدر الوقود صبور وزننده والوقاد کتاب وزننده والوقید امیر وزننده
آتش یاقق اودونه وسائر چورچوپه دینور که طوترق تعبیر اولنور فارسیده آتش افروز دیرلر وقرئ قوله تعالی
النار ذات الوقود بهن ای بالوقود والوقاد والوقید الوقاد شدّاد وزننده مبالغه در پك علولانمق دیمکدر بو مناسبتله
ظریف وماضی وکارکذار آدمه اطلاق اولنور که اصطلاحمزده آتشین وآتشپاره تعبیر اولنور یقال رجل وقاد
ای ظریف ماض ومضیء ونابدار اولان شیئه اطلاق اولنور الماس کبی وقلب وقاد آتش کبی حدّتلو زیرك ونشاط
وفهم وفراستده سریع التوقد اولان ذهن وقلبه اطلاق اولنور یقال له قلب وقاد ای سریع التوقد فی النشاط
والمضاء الحادّ المتوقد ظریف وماضی وکارکذار آدمه اطلاق اولنور الوقدة واوك فتحیله نهایت مرتبه ده شدید
اولان اسیلکه اطلاق اولنور انکچون ایام باحوره ایام وقده اطلاق اولنور یقال طبختهم وقدة الصیف وهی اشدّ الحرّ
الوقیدیة سعیدیه وزننده برجنس کچی اسمیدر ایری وقزل تویلو اولور تویلری آتش کبی پارلدار واقد ووقاد
شدّاد وزننده ووقدان سلمان وزننده اسماء رجالدندر وابو واقد اللیثی که اسمی حارث بن عوفدر اصحابدندر
وآنك اوغلی واقد و بشقه ابو واقد اللیثی که اسمی صالح بن محمددر تابعیندندر وواقد بن ابی مسلم الواقدی محدث
مشهور در جدینه منسوبدر المیقاد میقات وزننده آتشی چابك چقان چقماغه دینور یقال زند میقاد ای سریع الوری
وبو اسم آلتدر الوکود قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال وکد بالمکان وکودا من الباب الثانی
اذا اقام به الوکد واوك فتحی وکافك سکونیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال وکده اذا قصده و برنسنه یه
اصابت ایلمك معناسنه در یقال وکده اذا اصابه و برنسنه یی پکشدروب محکم قلمق معناسنه در یقال وکد العقد
اذا اوثقه و یقال اکده بالهمز وطوارك پالانی قولان ایله چکوب بغلمق معناسنه در یقال وکد الرجل اذا شدّه ووکد

مهم اولان مراد ومقصوده اطلاق اولنور مبالغةً وصف بالمصدردر يقـال هو وكده اى مراده وهمه وقصده ووكد
حرمين بينده برموضع على قول جبال مكه دن خلاطى نام جبل اوزره مشرف بركوچك طاغك اسميدر الوكائد
دابه نك پالاننى صاروب بند ايندكلرى تصمه لره وصر يملره دينور مفردى وكاددر كتاب كبى وواوى همزه يه ابدال اكاد
دخى ديرلر الوكد واوك ضميله سعى وجهد ومشقت معناسنه اسمدر يقال صرف وكـده اى سعيه وجهده وبر
كسه نك قصد ايلديكى فعل وعمله اطلاق اولنور ومنه تقول مازال ذلك وكدى اى فعلى وفى النهاية اى دأبى وقصدى
التوكيد تأكيدوزننده ومرادفيدر كه محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال وكده بمعنى اكده وتوكدتأكيدن اصحدر
التوكد تأكدوزننده ومرادفيدر كه متانت واستحكام بولمق معناسنه در يقال توكد الامر بمعنى تأكد المواكدة اسم
فاعل بنيه سيله يورمكـده جبالبوب جدّ وجهد ايدر اولان ناقه يه دينور سعى وجهد معناسندن مأخوذدر يقال ناقة
مؤاكدة اى دائبة فى السير المتوكد متوكل وزننده برخصوصك تمشيتنه قائم وآماده اولان آدمه اطلاق اولنور هم وقصد
معناسندندر يقال ظل متوكدا بامر كذا اى قائما مستعدا المياكيد والتواكيد والتأكيد جمع بنيه لريله آت اكرينك
قاشلرنى صاروب بغلدقلرى صر يملره وتصمه لره دينور ظاهرا تعاشيب كبى بلامفردلردر الولد واوك ولامك فتحيله
والولد واوك ضميله والولد واوك كسريله والولد واوك فتحيله جملـه سى برمعنايه در يعنى انسانك
وسائر حيوانك بنفسه وبحقيقته زاده سنه دينور كه دول وياورى تعبير اولنور تبنى واتخاذ جهتيله اولانه اطلاق
اولنمز مفرد وجمعى برابردر وگاه اولور كه جمعنده اولاد وولده دينـور واوك كسريله والده دينور واوى همزه يه ابدالله
وولد دينور واوك ضميله وبونلر فتحتيله ولدك جمعيدر ومن الامثال * ولدك من دمى عقبيك * وبو مؤنثه خطابدر
يعنى سنك ولدك انجق اول كسه در كه سنك ايكى اوكجه لركى قانله آلوده ايلمشدر مرادسنك لوخسه اولديغك شخص در
تبنى ايلديكك ولدسكا ولدحقيقى اولمز طفيل بن مالكك اوغلو عقيلى كبشه بنت عروه تبنى ايدوب بركون عقيل اصل
والده سنـه كلمكله بربهانه ايله والده سى عقيلى ضرب ايندكده كبشه كلوب بنم اوغلمى نيچون ضرب ايدرسن
ديو استصحاب ايلمكله عقيلك والده سى كبشه يه خطـا باكـلام مزبورى ايراد ايلدى وعربلر بيلم اولنه مقوله
كسه در ديجك يرده مادرى اىّ ولدالرجل هوديرلر اى النـاس معناسنه شـارح ديركه زمخشرى سورهٔ لقمـان
اواخرنده ولد ولد ولده دخى متـناول اولور لكن مواود ولد حقيقى يه خاصدر ديو ثبت ايدوب لكن قول مزبور
فقهـاء قولنه مخـالفدر وصـاحب مصباح ولدلفظى مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثه اطلاق اولنور ديو تسويه
ايلمشدرنته كه مؤلف دخى تنبيه ايلمشدر پس واقفك وقفت لولدى قولنده ولد مذكر وتأنيثه متناول اولور الوليد سعيد
وزننده مولود معناسنه دركه مراديكى طوغمش چوجقـدر ومطلقـا چوجغه اطـلاق اولنور صبى معناسـنه
وكوله يه اطلاق اولنور عبد معناسنه وبو ايكيسنك مؤنثلرنده ولائد دينور وولدان دينور واوك كسريله اساسك
بيـانـنه كوره ولائد وليده نك وولدان وليدك جمعيدر وكوله وجاريه يه وليد ووليده اطلاقى قبل الحلم دركه صبى يه ملحقلردر
ويقال يعنى من المثل * هذا امر لاينـادى وليده * مثل مزبور خير وشره دائر اولان نسنه لرده ضرب اولنور يعنى
شئ معهوده اول مرتبـه مشتغل ومستغرق اولمشلردر كه برچوجق اعزّ وانفس اشيـالرينه النى اوزاتسه زجر ومنع
ايچون اكا صيحه ايلمزلر پس برامر عجيبه كمال اشتغـال واستغراق موقعنده ضرب اولنور مستفصاد ايكى قول دخى
مرسومدر برى مبادرت ايتدكلرى ماده بغايت زور اولمغله اكا كبارناس نداودعوت اولنوب صغارى ندا اولنمز پس برامر
قوى وشديد بابنده ضرب اولنور ثانى بغايت خصب ووفرت نعمت وغنيمته مظهر اولملريله ولدان اعز وانفسنى تناول
ايلسـه لر زجر ومنع اولنمزلر بوكه كوره سعت ووفرتده ايراد اولنور امّ الوليد دجاجه نك يعنى طاوغك كنيه سيدر الولاد
واوك كسريله والولادة هـايله والالادة واوى همزه يه ابدالله واللدة عده وزنـنـده والمولد موعد وزننده
طوغورمق معنـاسنه در يقـال ولدت المرأة تلدولادا وولادة والادة ولدة ومولدا اذا وضعت حملهـا وهى
والد ووالدة ويقال شـاة والد ووالدة وولود وولودك جمعى ولددر واوك ضميله كرچه مؤلف بوراده اتمه والد
ووالده اطلاق ايلدى كه صفات مختصه سلسله سنه ادخال ايتدى لكن بصـائرده والاب يقال له والد والام والدة
ويقـال لهمـا الوالدان يعنى بالتغليب عنوانيله رسم ايلمشدر شـارح ديركه والدذى كذا معناسنه يعنى نسب اوزره
اولورسه والده يه دخى اطلاق اولنور الايلاد همزه نك كسريله طوغورمق معناسنه در تقول ولدت الشـاة توليدا
كما سيذكر فاولدت هى اى وضعت وهى مولد كمحسن من مواليد ومولد شارح ديركه مؤلف كرچه مواليد ومولدى
مولده جمع ترتيب ايلـدى لكن قيـاسه مخـالفـدر زيرا بونلر مولودك جمعـلريدر مترجم ديركه مولودك جمعى
مواليد ومولد كلديكى كبى مولدك دخى كلورنته كه مفطرك مفـاطير ومطفلك مطـافل كلور ومواليد ميـامين

ومياسير كبى قيـاسدر ومصباحـده ايلادك همزه سى صيرورته حمل اولنمشدر قال واولدت المرأة ايلادا اذا حان
ولادها كما يقال احصد الزرع اذا حان حصاده التوليد تفعيل وزننده طوغورتمق معناسنه دركه قابله فعليدر يقـال
ولدتهـا القـابلة وتقول ولدت الشـاة توليدا فاولدت هى وتوليد بسلمك تربيـه معناسنه مستعملدر ومنه قول الله
عزوجل لعيسى على نبينـا وعليه السلام انت نبيّ وانا ولدتك اى ربيتك فقالت النصارى انت بنيّ وانا ولدتك
تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا بوراده ابتدا نبوتدن مأخوذ اولان نبى كلمه سنى تصحيفله ابنك مصغرى اولان بنىّ اولمق
اوزره قرأت ايلديلر بعده توليدى طوغورتمق معناسنه حمل ايلديلر اللدة لامك كسريله مصدردرنتـه كه
ذكر اولندى ولده ياشداشه دينور ترب وهمزاد معنـاسنه يقـال هولدته اى تربه جمعى لدات ولدون كلور جمع
مصغرنده ولبدات ووليدون دينور لدتات ولدون صحيح دكلدرنته كه بعض عرب غلط ايدوب اوبلجه تفوه ايلديلر اده
كلمه سنك اصلى ولدايدى وعده وعده كبى كه مصدردر بعده اسم قلندى تصغير وتكسير كلماتى اصولنه ارجاع
ايلمكله مصغرنده وليد دينور بعضلر ظـاهر لفظه نظر ايله لدى ديملريله مؤلف غلطلرينه تنبيه ايلمشدر قالديكه مؤلف
اشبولده كلمه سنى معتل بابنـده رسم وبونك موضع ذكرى بورادر جوهرى ولدبابنـده ذكر ايلمكله وهم ايلدى
ديو جوهرى يى توهيم ايدوب وبوراده اكا تنبيه ايلمامشدر پس معتل اولديغى صورتده البته مصغرى لدى اولمغله
مؤلف حفرهٔ تغليطنه كيدى واقع اولمش اولور فتنبـه ولدة ولادت وقتنه دينور يقـال حانت لدتهـا اى وقت
ولادتهـا المولد موعد وزننده والميلاد ميقات وزننده بونلرده اسم زمانلردر ولادت وقتنه دينور مترجم ديركه
مولدلفظى زمان ولادت مصطفى عليه الصلوة والسلام ايچون عرف اسلامده مخصص وميلاد كلمه سى حضرت
عيسى عليه السلام ايچون مصطلح اولمشدر ومولدلفظى اسم مكان اولور المولدة معظمه وزننده والوليدة
شول جاريه يه اطلاق اولنوركه عرب ايچره تولد ايتمش اوله يعنى اصلى عجمدن اولوب كنديسى بين العرب تولد
واولادعرب ايله نشو ونما بولوب آنلرك آدابلريله متأدب اولمش اوله كـلام مولد بوندن مأخوذدر وجه شبه
عدم عراقت يعنى بى بهرهٔ اصالت اولمقدر يقال كلام مولد اى ليس من اصل لغتهم ومولده صكره دن
محدثه اولان هر شيئه اطلاق اولنـور هـاء تأنيث موصوف اعتباريله در ومولدون تعبير اولنان شعرايه
حدوثلرينه مبنى مولدا اطلاق اولنمشدر شـارح قرافى بووجه اوزره ترتيب طبقـات ايلمشدر كه شعراى عرب درت
طبقه اوزره در اوّل جاهليون دركه اسلام زمانـنـه ادراك ايلمديلر امرئ القيس وعنتر كبى ثانى مخضرمون دركه
جاهليه اولوب وزمان اسلامى ادراك ايدنلردر حسـان وكعب كبى بونده اسلام شرطدر زيرا خضرمه قطع معنـاسنه
اولمغـله كفردن منقطع اولملرى لازمدر پس مسلم اولميان جاهليـه يه ملحقـدر ثالث مولدون درفرزدق وجرير كبى
رابع محدثوندر معرّى وابن رومى كبى انتهى وعربلر ثابت ومحقق اولميان شيئه كذلك واهى ومزوّر ومصنع اولان
شيئه مولد اطـلاق ايدرلر ومنه يقـال هـذه بيّنـة مولدة اى غير محققة ويقـال كتاب مولد اى مفتعـله المولّد
محدّث وزننده ابه قادينه دينور قابله معناسنه الولوديّة واوك ضم وفتحيله كه ثانى وصف اولور ياء مصدر يتدر
چوجقلق حالتنه اطلاق اولنور يقـال فعل ذلك فى ولوديتـه اى فى صغره وستم وجفـاء وقلت رفق وملايمت
معنالرينه مستعملدر كه صبيان افعاليدر وليد اميروزننـده ولاد كتاب وزننـده اسمـاء رجالدندر بنوولاده
كتابه وزننده برجماعتدر الومد واوك وميمك فتحيله هوا راكد اوله رق اتسى يك شديد اولمق معناسنه در على قول
ومدشول رطوبته دينـور كه حرارت هوانك شدت وصميمى هنكامنده كيجه لردر باطرفندن ظهور ايدر وبو معناده
مصدر اولور وعندالبعض ومد كيجه پك اتسى اولمق معناسنه در يقال ومد الليل ومدا من البـاب الرابع اذا اشتدت
حرها مع سكون الريح اونديت فى صميم الحر من قبل البحر اواشتدت حرها وومد طارلمق معناسنه مستعملدر يقـال
ومد عليه اذا غضب الومدة فتحـاله كيجه نك پك اسيلكنه دينور كه اسمدر الومد كتف وزنـنـده والومدة
هاايله ذكر اولنـان ومدايله متصف كيجه يه دينور يقـال ليلة ومد وومدة اى ذات ومدتذكيرى اختصاصه مبنى در
الوهدة واوك فتحى وهـاءك سكونيله والوهد هـاسز الحق واو برقيره دينور ارض منخفضه معناسنه جمعى
اوهد كلور ووهاد كلور واوك كسريله ووهدان كلور واوك ضميله وبو نجد مقابليدر يقال سار فى النجاد والوهاد
ووهده يرده اولان دره كبى درين چقوره اطلاق اولنور يقال وقع فى وهدة اى هوّة فى الارض اوهد احمد وزننده
اثنين كوننك اسم قديميدر كه بازار ايرته سى كونيـدر جمعى اواهد كلور التوهيد تمهيد وزنـنـده ومرادفيدر كه
بسط ايلمك معناسنه در يقال وهدالفراش بمعنى مهده التوهد تفعل وزننده اوبرقيره اتمك معناسنه در بومناسبتله
جماع ايلمكده استعمال اولندى يقال توهد المرأة اذا جامعهـا فصيـــل الهاء الهد عدوزنـنـده

مطلب

مطلب

والهبيد امير وزننده ابوجهل قرپوزینه دینور حنظل کبی علی قول چکردکنه دینور وهبد مصدر اولور ابوجهل
قرپوزنی قیروب پشورمك معناسنه در یقال هبد الحنظل هبدا من الباب الثانی اذا کسره وطبخه اشبو ابوجهل
قرپوزی بادیه ده اولور بغایت آجی نسنه در بدو یلر دیوشوروب قیررلر وچکردکنی چقروب بر یره وضع وبرنیجه کون
اوزرینه صو دوکمکله مرارتی ازاله ایلدکدنصکره ضرورت هنکامنده طبخ واکل ایدرلر واساسده هبید چکردکی
اولمق اوزره مرسومدر وهبد حنظل دیوشورمك معناسنه در یقال هبد الهبید اذا جناه وبر آدمه حنظل یدرمك
معناسنه در یقال هبد فلانا اذا اطعمه الهبید التهبد تفعل وزننده والاهتباد افتعال وزننده بونلرده
حنظل دیوشورمك معناسنه در یقال تهبد الرجل الهبید واهتبده اذا جناه الهواید دائما حنظل دوشوررر
اولان آدملره دینور هبود تنور وزننده بر آدم آدیدر وعمرو بن الجعید که فرسی اسمیدر وبر صو اسمیدر که اکا
صیغهٔ جمله هبایددخی دیرلر واول موضع اسمی دکلدر جوهری بونده وهم ایلمشدر الهبردانة هانك
کسری وباك سکونیله سرین واورته سی یومری وصیق واطرافی دوزهندسه ایله قونمش تریده وصف اولور
یقال ثریدة هبردانة مبردانه ای باردة مصعنبة مسوّاة -لمحلة بوراده مبردانه ازدواج ایچوندر الهجود قعود وزننده
اویومق معناسنه در یقال هجد الرجل هجودا من الباب الاول اذا نام مؤلف بصائرده سهر ایله ده تفسیر واضداددن
اولدیغنی تقریر ایلمکله معنای آتی آندن مأخوذ اولور الهجود صبور وزننده کیجه وقتنده اویانوب نماز قیلر
اولان آدمه دینور و بو اطلاقات شرعیه دندر یقال رجل هجود ای مصلّ باللیل جمعی هجود کلور راقدور قود کبی
وهجد کلور رکع وزننده التهجد تفعل وزننده بودخی اویومق معناسنه در یقال تهجد الرجل اذا نام واویانمق
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال تهجد الرجل اذا استیقظ وجه مذکور اوزره سهر معناسنده موضوع اولمغله
تهجدی نأثم وتحرّج قبیلنه ادراجه حاجت یوقدر التهجید تفعیل وزننده بودخی اویانمق معناسنه در یقال
هجد النائم اذا استیقظ واویاندرمق معناسنه در یقال هجده اذا ایقظه واویوتمق معناسنه در یقال هجده اذا نوّمه
وجوکش دوه قسمی بیوننك ایچ یوزنی یره اوزادوب یاتورمق معناسنه درکه اویقویی مستلزمدر یقال هجد البعیر
اذا القی جرانه بالارض الاهجاد ایجاد وزننده اویومق معناسنه در یقال اهجد الرجل اذا نام واویوتمق
معناسنه در یقال اهجده اذا انامه وبر آدمی اویور بولمق معناسنه در یقال اهجد الرجل اذا وجده نائما ودوه
بیوننك ایچ یوزنی یره اوزادوب یاتورمق معناسنه مستعملدر یقال اهجد البعیر اذا القی جرانه بالارض هجد
هانك کسری وجیمك سکونیله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر لسانمزده کی داه کبی الهدّ هانك
فتحی ودالك شدّه سیله والهدود قعود وزننده بنایی کورلتی ایله یقوب کوچورمك معناسنه در یقال هدّ البناء
هدّا وهدودا من الباب الاول اذا هدمه شدیدا وکسره یعنی بشدّة صوت ویك پیرفانی اولمق معناسنه لازم اولور یقال
هدّ الرجل یهدّ ککلّ یملّ من الباب الرابع ویهدّ کیقلّ من الباب الثانی اذا هرم شارح دیرکه هدّ پیرفانی یه ده اطلاق
اولنور مهدود معناسنه قال فی الاساس هدّنی هذا الامر وهدّ رکنی اذا بلغ منك وکسرك وهدّ کریم وجوانمرد
آدمه اطلاق اولنور بونده بمعنی فاعل و بمعنی مفعول اولمق محتملدر اوله کوره تیشهٔ جود ایله کندی مالنی هدم
ایدر وثانی یه کوره سائلر هدم ایدر وهدّ دوه کوکرمك معناسنه در یقال هدّ البعیر من الباب الثانی اذا هدر
وهدّ وهدد فتحتینله صوت غلیظ معناسنه در تقول سمعت هدّا وهددا ای صوتا غلیظا شارح دیرکه بو معناده
مصدر دخی اولورلر وهدّ ضعیف وزبون آدمه اطلاق اولنور مهدود معناسنه و بونده هانك کسریله ده لغتدر
بنه مهدود معناسنه ذبح ومذبوح کبی جمعی هدّون در هانك فتحی وکسریله وعربلر مررت برجل هدّك من رجل
وهدّك من رجل دیرلر حسبك من رجل معناسنه و بونده مفرد وجمع ومذکر ومؤنث مساویدر و یقال مررت
بامرأة هدّتك من امرأة وبرجلین هدّاك وبرجال هدّوك وبامرأتین هدّتاك وبنساء هددنك و یقال انه لهدّ الرجل
بفتح الدال ای لنعم الرجل و یقال فلان یهدّ علی بناء المجهول اذا اثنی علیه بالجلد مؤلفك بصائرده وزمخشرینك
اساسده وسائر اصولرك بیانلرینه کوره هدّ وجه مذکور اوزره هدم شدید معناسنه در بو مناسبتله زور وجلادت
معناسنده استعمال اولندی مثلا لهدّ الرجل دیرلر لام تأکید ایله پك جلادتلو دیجك یرده فی الاصل هدّ غیره
سکنده اولوب بعده مثل مجراسنه اجرا ایلدیلر ومعنای مزبوردن نزع ایله مطلقا تعجب معناسنده استعمال
ایلدیلر ومنه انّ ابالهب قال لهدّ ما سحرکم صاحبکم ای عجب وکاه اولورکه حسب معناسنه استعمال
اولنور کویا که کمال قوّت وجلادتندن اول یالکزجه سکا اعانتده کفایت ایدر سائردن استمداده حاجت
یوقدر دیمك معرضنده در و بونده ایکی قول وار دربری مصدر مجراسنه اجرا ایدرلر بونده تذکیر

وتأنیث ومفرد وجمع مساوی اولور مثلا مررت برجل هدّك من رجل دیرسن دالك کسریله ثانی فعل
اولورق تصرف ایدوب جمع وتثنیه وتذکیر وتأنیث احوالنه رعایت اولنور مثلا مررت برجل هدّك
من رجل دیرسن ماضی اولورق وبرجلین هدّاك وبرجال هدّوك وبامرأة هدّتك وبامرأتین هدّتاك
وبنساء هددنك دیرسن وکاه اولورکه فعل مدح معناسنه استعمال اولنور بنه معنای مزبوردن منتزعدر یقال انه
لهدّ الرجل ای لنعم الرجل کذلك فلان یهدّ دیرلر مجهول بنیه سیله و بو موصوفك زور وجلادت وشدّتنك وصفنده
کمال مبالغه یی متضمن درشول درجه ده جلد وزورمنددرکه کویا کندی زور وجلادتی نفسنی هدّ وهدم ایتمك
اوزره در واصمعی بونی ماضیٔ معلوم بنیه سیله نقل ایلمشدر قال یقال انه لهدّ الرجل اذا اثنی علیه بجلد وشدة کویا که
اوصافی بغایت عظیم اولمق حسبیله ناقلنی هدم ایدر دیو توجیه ایلمشدر فخذها وکن من الشاکرین الهادّ
اسم فاعل بنیه سیله دکزدن کلن کورلتولی صوت شدیده اطلاق اولنور یقال سمع اهل الساحل هادّا من قبل
البحر ای صوتا فیه دویّ و بو فی الاصل اسم فاعلدر بعده صوت مرقومه اسم اولمشدر الهادّة هایله کوك
کورلتوسنه اطلاق اولنور الاهدّ فتحتینله والهدادة هانك فتحیله قورقق جبان آدمه اطلاق اولنور بوراده
افعل تفضیل احبّ افظی کبی بمعنی مفعولدر وهداده اسمدر جمع جنسی هاسزدر یقال رجل اهدّ
وهدادة ای جبان هدد زفر وزننده ابن بدددرکه بای موحده ایله زفر وزننده در حضرت موسی وخضر
علیهما السلام قصه لرنده غصبا سفینه لری اخذ ایدن پادشاهك اسمیدر و بو امام بخاری حضرتلرندن مرویدر
بیضاوی ملك مزبورك اسمی جلندی بن کرکر یاخود منولة بن جلندی الازدی اولمق اوزره رسم ایلمشدر الهدود
صبور وزننده طیراغی یومشق دوز یره دینور یقال ارض هدود ای سهلة بوراده مهدود معناسنه درکویا که
خشونتی هدّ اولنمشدر وهدود پك صرب یوقشه دینور یقال عقبة هدود ای شاقة بوراده بمعنی فاعلدر کویا که
صعود ایدن دواب وانسانی کمال اتعابله هدّ ایدر وانکبه وانش یره دینور حدور معناسنه فارسیده نشیب دینور
الهدید امیر وزننده پك اوزون آدمه دینور الهدهد هانك ضمیله مطلقا فرقره ایدن یعنی الحان ونغماتله اوتن
قوشه دینور وخاصه معروف قوشك اسمیدر که چاوش قوشی وایبك تعبیر ایندکلر یدرهدهده دن مأخوذدر کماسیذکر
واکا هدهد دخی دینور علبط وزننده وهداهد دینور علابط وزننده و هدهد کثیر الهدهده اولان کوکرجین قوشنه
دینور بونلرك جمعی هداهد وهداهید کلور هانك فتحیله الهدهد غبغب وزننده جن طائفه سنك اصواتنه
دینور که چویلدی تعبیر اولنور مفردی مسموع دکلدر یقال زعم انه سمع هدهد الجنّ ای اصواته بونك حقیقتی
جنجی خواجه لردن استماع ایلمك لازمدر التهدید تفعیل وزننده قورقتمق وقورقو ویرمك معناسنه درهدّ
مذکوردن مأخوذدر یقال هدّده اذا خوّفه الهدهدة زلزله وزننده دوه کوکرده رك بوکورمك معناسنه در
یقال هدهد البعیر اذا هدر وآغازه والحانله قوش اوتمك معناسنه در یقال هدهد الطائر اذا قرقر وجوجغی
اویوتمق ایچون اناسی بری اوته تحریك ایدوب صاللق معناسنه در یقال هدهدت الصبیّ امه اذا حرّکته
لینام وبر نسنه یی یوقریدن انکبه یه طوغری صالیورمك و یوارلمق معناسنه در یقال هدهد الشیء اذا حدره من علو
الی سفل وتخیل معناسنه استعمال اولنور تقول یهدهد الیّ کذا علی بناء المجهول ای یخیل کویا که نفسنه اول کونه
آواز کلور یاخود عالم بالادن او یلجه سانح اولور هداهد علابط وزننده بنده بر کوچك قبیله آدیدر واطنف
ومنفعت معناسنه استعمال اولنور یقال مافی ودّه هداهد ای لطف یعنی آنك دوستلغی هدهده لر قوش دکلدر
الهداهد هانك فتحیله رفق وتأنّی معناسنه در تقول علیك بالهداهد ای الرفق الهداد سحاب وزننده
بودخی رفق وتأنّی معناسنه درکه شدّت وعنف هدّ وهدمك لازمیدر ومنه تقول هدادیك بالتثنیة ای مهلا
و بو هذاذیك وحنانیك قبیلندندرکه مهلا بعد مهل دیمکدر هدّ هانك فتحی ودال مشدّده نك کسریله اشك قسمی
صو ایچر کن ترغیب واغرا ایچون ایرادا اولنان اصواتندندر ساکبی الهدة هانك فتحیله مکه ایله عسفان بیننده
علی قول طائف قضاسنده بر موضع آدیدر و کاهجه تخفیف ایله هده دیرلر یاخود صواب اولان اده اولمقدر نته که
فصلنده ذکر اولندی هدید زبیر وزننده اسم جمعدرکه رجال عربدندر التهادّ تواد وزننده که تفاعلدر
ناس بری برینی معاقب بر محله کلمك یا کتمك معناسنه در کویا که کیروده کی ایلروده اولانی هد وهدم ایدر ومنه یقال
هم یتهادّون ای یتساتلون الهدهاد هانك فتحیله صاحب مسائل قاضی دریعنی قاضی یه مسائل سؤال ایدن
کمسه نك اسمیدر بر کیجه بر بلده قاضیسی قاطرینه بنوب یالکزجه باغچه یه کیدر کن براوغری قاضی افندیه
شرکیر اولوب بیهماده مسائل عدیده کذران وبالاخره جهت علمیه ایله افندی یی افحام ایلمکله ثلاثی مجرد کبی عربان

ایلمشدر مخصوص منقبدنامه‌سی وشیرین حکایه‌سی وار در الهدبد علبطوزننده والهدابد علابط وزننده
یك قویو سوده دینور که یوغرد کبی اوله بو جهتله یوغرده دخی اطلاق اولنور وهدبد خفش معناسنه‌درکه
بعض کوزده اولان خلقی کوچکلك وضعف بصردن عبارتدر یقال بعینه هدبد ای خفش وضعف عین بوراده
وضعف عین عطف تفسیردر وهدبد برنوع سیاه صمغك اسمیدر وضعیف البصر اولان آدمه دینور وعشا
معناسنه‌درکه شبکور علتیدر طاوق قراکوسی تعبیر اولنور عمش معناسنه دکلدر جوهری بونده غلط ایلمشدر
شارح دیرکه جوهرینك تفسیری بعض اهل لغت قولیدر الهرد فرد وزننده برنسنه‌یی برتوب پاره‌لمق معناسنه‌در
یقال هرد الشیٔ هردا من الباب الثانی اذا مزقه وخرقه واتی زیاده سیله پشورمك علی قول پریوب مهرا اولنجه
پشورمك معناسنه استعمال اولنور یقال هرد اللحم اذا انعم فی انضاجه او طبخه حتی تهری وبرنسنه‌یه کوج یتمك
واکا قادر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرد الشیٔ اذا قدر علیه وهرد قارشقلق هرج معناسنه‌در یقال
وقعوا فی هرد ای هرج وبرآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌درکه مقراض لسانله جامهٔ عرضنی چاك چاك ایلمکدن
عبارتدر یقال هرد فی عرضه اذا طعن فیه وبرنسنه‌یی افساد وتباه ایلمك ایچون شق ایلمك معناسنه‌در یقال هرده
اذا شقه للافساد التهرید تفعیل وزننده بودخی اتی مهرا اولنجه پشورمك معناسنه‌در یقال هرّد اللحم اذا طبخه
حتی تهرّی وهردایله بویانمش جامه کیمك معناسنه‌در یقال هرّد الرجل اذا لبس المهرود الهرد فتحتینله ات
مهرا اولنجه قدر پشمك معناسنه‌در یقال هرد اللحم فهر دهردا من الباب الرابع اذا تهرّی الهرد هانك کسریله
دوه‌قوشنه دینور وساقط وعملمانده آدمه دینور الهرد هانك ضمیله کرکم اسمیدرکه اکثر عندنده زردچوب
دیدکاری دارودر وبرنوع قرمزی چامور اسمیدرکه آشی بویه‌سی کبی آنکله ده نسنه بویارلر وبرنوع کوك اسمیدرکه
آنکله‌ده نسنه بویانور وبوعروق صفر دیدکلری صاری بویه اوله جقدر بعضلر ورس ایله بیان ایلدیلر الهردی
کردی وزننده ذکر اولنان هردایله بویانمش ثوبه دینور الهردیة کردیة وزننده حردیة معناسنه‌درکه محلنده
ذکر اولندی الهردة حمزه وزننده ابی بکر بن کلاب بلادنده برموضعدر الهردا هانك کسری والفك قصریله
ومدیله برنبات آدیدر بوکشمیر جبالنه مخصوص بردوایی کوك اوله جقدر الهیردان هانك فتحی وراتك
ضمیله اوغری‌یه دینور لص معناسنه وبرنبات آدیدر وبررجل اسمیدر هردان عثمان وزننده برموضع وبررجل آدیدر
الهرادة اراده وزننده ومراد فیدرکه دیلك معناسنه‌در ها همزه‌دن مبدلدر تقول هردت الشیٔ اهریده
هرادة ای اردته نته‌که اراق ماده‌سنده هراق یهریق دیرلر ها همزه‌دن بدلدر الاهرد احمد وزننده یرتمق
معناسنه اولان هردمذکوردن افعل تفضیلدر وبمعنی مفعولدر یك یرتق نسنه‌یه دینور بومناسبتله آوردی او سع
اولان آدمه اهرد الشدق اطلاق ایدرلر یقال هو اهرد الشدق ای اهرته الهسد فتحتینله ارسلانه دینور اسد کبی
ها همزه‌دن مبدلدر ودلیر وبهادر آدمه اطلاق اولنور جمعنده هساد دینور هانك کسریله التهکید تأکید
وزننده تشدید معناسنه‌در یقال هکد علی غریمه تهکیدا اذا اشدد علیه شارحك بیاننه کوره بونکده هاسی همزه‌دن
مبدلدر الهلد هانك فتحی ولامك سکونیله اسمه عارضه‌سی ناسی عموم اوزره طوتمق معناسنه‌در یقال هلد
الوعك الناس هلدا من الباب الاول اذا اخذهم وعمهم الهمود قعود وزننده اولمك معناسنه‌در معنای
آیدن مأخوذدر یقال همد فلان همودا من الباب الاول اذا مات وآتش بالکلیه سونمك علی قول حرارتی ساکن
اولمق معناسنه‌در وبومعنای موضوعدر یقال همدت النار اذا طفئت او ذهبت حرارتها قال الشارح قال
الاصمعی خمدت النار اذا سکن لهبها وهمدت اذا طفئت البتة وهمود وهمد حمد وزننده ثوب چوق زمان
بوکلی طورمقدن ناشی اسکیوب پاره‌لنمق معناسنه استعمال اولنور شویله که ظاهرا صحیح ظن اولنوب اله آلدقده
پریوب دوکیله یقال همد الثوب همودا وهمدا اذا تقطع من طول الطی یعنی اذا فسد تنار وبر عمران وشجر
ونبات مقوله‌سندن ومعمور فیضندن عاری ارض موات اولمق معناسنه مستعملدر یقال همدت الارض اذا لم یکن
بها حیوة ولا عود ولا نبت ولا مطر وهی هامدة الاهماد همزه‌نك کسریله بریرده اقامت ایلمك معناسنه‌در
معنای مزبوردن مأخوذدر کویا که ذاهمود اولور یقال اهمد بالمکان اذا اقام به وسرعتله یوریمك معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال اهمد فی السیر اذا اسرع ونونده همزه سلب ایچوندر ضدیتی ثابت دکلدر وجماعت طعام
یمکه بردن کیرشمك معناسنه‌درکه سکوتی واقامتی مستلزمدر یقال اهمد القوم فی الطعام اذا اندفعوا
وبرنسنه سکون وآرام بولمق معناسنه مستعملدر یقال اهمدت الریح اذا سکنت وبرنسنه‌یی تسکین ایلمك معناسنه‌در
یقال اهمدت الهدیة غضبه اذا سکنته وبرامر مکروه ونامعقول حقنده طنموب ایسم طورمق معناسنه مستعملدر

یقال اهمد فلان اذا سکت علی ما یکره الهامد اسم فاعلدر شول نسنه‌یه دینور که طول مدت سببیله رنکنه
تغیر وسواد کلوب چوریمش وپریمش اوله یقال شیٔ هامد ای بال مسود متغیر وقوریمش اوتلغه اطلاق اولنور یقال نبات
هامد ای یابس واصلا نبات اثری اولمیان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان هامد ای لا نبات به همدان سلمان وزننده
یمنده برقبیله آدیدر الهمید حمید وزننده برکسه اوزره دیوان امرا وسلاطیندن مکتوب ومرسوم اولان ماله یعنی علوفه‌یه
ووظیفه‌یه دینور یقال استوفی الهمید وهو المال المکتوب علیك فی الدیوان همد فتحتینله ضبه قبیله‌سی
یوردنده برصو آدیدر هند هانك کسریله والهنیدة مصغر بنیه‌سیله خاصة یوز مهار دوه‌نك اسمیدر علی قول
یوزدن زیاده وعلی رأی یوزدن آشاغی وعند البعض ایکیوز دوه‌نك اسمیدر وهند برخاتونك آدیدر جمعی اهند واهناد
وهنود کلور مترجم دیرکه زمخشری مستقصاده ❊ اعمر من نصر ❊ مثلنك منشأی اولمق اوزره برغریبه نقل ایدرکه
نصر بن دهمان نام برآدم وار ایدی یوز طقسان سنه معمر اولوب بنیه‌سی کمال اوزره فرسوده اولدقده نصکره اطرافیله
شبابیتی عودت ونیچه زمان خرامان کلشنسرای عافیت اولدی نته‌که سلمة بن خرشب الانماری اشبو ابیاتله اشعار ایلمشدر

ونصر بن دهمان الهنیدة عاشها | وتسعین حولا ثم قوّم فانصاتا
وعاد سواد الرأس بعد بیاضه | وراجعه شرخ الشباب الذی فاتا
فعاش بخیر فی نعیم وغبطة | ولکنه من بعد ذا کله ماتا

وزمخشرینك بیاننه کوره هند وهنیده مطلقا یوز عدده دینور نته‌که ابیات مذکوره‌ده واقعدر لکن جائزدرکه
ابتدا مؤلفك قولی اوزره یوز دوه‌یه موضوع اولوب بعده علی الاطلاق استعمال اولنه وهند وجه مذکور اوزره
برخاتونك اسمی اولوب بعده نسوانده علم جنس کبی استعمال اولنور نته‌که رجالده زید وعمرو اویلجه مستعملدر وهند
تأنیث وعلمیتله ممنوع اولوب وخفت ایچون منصرف اولور وجمع مکسرنده هنود وجمع سالمنده هندات دینور
انتهی وهند بر رجل آدیدر بنو هند عربدن بربطندر وهند ناسدن برجیل وطائفه آدیدرکه اولکه‌لرینه
هندستان تعبیر اولنور نسبتنده هندی دینور رومی وترکی کبی وهم مفردیدر وبونده هندك جمعی هنود کلور الاهاند
والهنادك هانك فتحیله رجال هنده دینور اهاند هندی وهنادك هندك لفظلرندن جمعدرکه ایکیسیده فارسیلردر
اولده زوائد حذف اولنمشدر وهندك لفظنده کاف تصغیر یعنی تحقیر ایچوندر اکثر اهل هند مجوس اولدقلری ایچون
بعده عرب تعریب وبوکونه تصرف ایلدیلر الهندوانی هانك کسری وضمیله اهل هندیایدقلری یعنی
هندستانده معمول قلیجه وسائر نسنه‌یه دینور یاء نسبت ایچوندر الف ونون تأکید نسبت وهانك ضمی
تغییر نسب ایچوندر قباطی کبی یقال سیف هندوانی ای منسوب الی رجال الهند یعنی معمول بها التهنید تفعیل
وزننده برخصوصده تقصیر وتوانی ایلمك معناسنه‌در یقال هند فی الامر اذا قصر فیه وبایقوش کبی چاغرمق
معناسنه‌در یقال هند الرجل اذا صاح صیاح البومة وبرآدمه بغایت بداایله سوکمك معناسنه‌در یقال هند
فلانا اذا شتمه شتما قبیحا وشاتمه مقابله ایلموب شتمنی هضمله سکوت ایلمك معناسنه‌در یقال هند الرجل اذا شتم علی
بناء المجهول فاحتمله وامسك عن الشتم وقلیجی بلیلوب کسکین قلمق معناسنه‌در یقال هند السیف اذا شحذه
ومباشرت ایلدیکی ایشدن فراغت ایلمك علی قول تأخر ایلمك معناسنه‌در یقال ما هند فلان عن امر ای ما کذب
اوتأخر بوراده تکذیب احجام عن الامر معناسنه‌در ونکار ناز نین لطف ادا واظهار جمال عالم آرا وسائر شیوه
خاطر ربا ایله بربیچاره‌نك کوکلنی آلوب کندوسنه عاشق شیدا قلمق معناسنه‌در یقال هندته المرأة اذا اورثته
عشقا بالملاطفة هندوان هانك ودالك ضمیله ایرانده خوزستان زاننده برنهر اسمیدر وبرموضع آدیدر درهندوان دالك
فتحیله بلخ شهرنده برمحله آدیدر فقیه حنفی امام ابو جعفر محمد بن عبد الله الهندوانی اورایه منسوبدر فارسیده هندولر
قبوسی دیمکدر هندمند هانك کسری ودال ومیمك فتحیله سجستان اولکه‌سنده برنهر اسمیدر واول برغریب
نهردرکه اکا بیك عدد نهر منصب اولور ایکن اصلا ماده‌سنده تزاید ظاهر اولمز کذلك آندن بیك عدد نهر منشق اولور
ایکن قطعا نقصان شائبه‌سی مشاهده اولنمز شارح دیرکه نهر مرقوم اهل عرفان یننده بحر علمه مثالدر هناد حماد
وزننده بر محدث آدیدر هناده هاایله اعلام نسواندندر دیرهند دمشق قضاسنده برقریه آدیدر وحیره زاننده
ایکی موضع اسمیدر الهود هانك فتحی وواوك سکونیله برآدم ارتکاب ایتدیکی کاره پشیمان اولوب آندن حقه
توبه ورجوع ایلمك معناسنه‌در یقال هاد الرجل یهود هودا اذا تاب ورجع الی الحق مؤلفك بصائرده بیاننه
کوره اصل هود برنسنه‌دن رفق وسهولتله رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر مشی بالتأنی وسکون وسائر معانی آندن
متفرعدر الهود فتحتینله هوده‌نك جمعیدرکه دوه اورکجنه دینور اصلا کمکی اولمیوب صافی لحم وشحم اولمغله ملایم

اولدی چون الیهود هانك ضمیله یهود طائفه سنه دینور وهود بر پیغمبر ذیشان اسمیدر و یهود لفظی یهدان اوزره جمع وریانك
ضمیله مؤلف بو راده اك ایجاز ایلمشدر بصائرده بیانه كوره هود هائدك جمعیدر تائب معناسنه عائدك جمعی عود اولدیغی
كبی بعده یهود طائفه سنده اسم جنس اولمشدر وتعظیم ومبالغه یه مبنی آنكله بر نبی ذیشان مسما اولمشدر كه اول هود بن
عابر بن شالخ بن فالغ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در اكثر عندنده وجه مذكور اوزره عربیدر وعند البعض
نوح ولوط كبی اسم اعجمیدر وعند البعض اصل اسمی عابردر رفق وسكون ووقار ایله متصف اولدیغیچون هود
اطلاق اولندی و یهود ماده مرقومه دن مضارعدر طائفه جهوده علم اولمشدر عبادت عجلدن تائب اولدقلری
ملاحظه سنه مبنی و بو علمیت ووزن فعل علتلریله یاخود امت وقبیله اعتباریله غیر منصرفدر و الف لام حرف تعریف
دخولی جائزدر جمعیت اعتباریله وتنوین دخی داخل اولور زیرا وزن فعلدن باب اسمایه نقل اولنمشدر ونسبتنده
یهودی دینور زنج وزنجی كبی وواحدیدر وعند البعض یهود یهوذا معربیدر كویا كه اكبر اولاد یعقوب علیه السلام
ایله تسمیه واكا نسبت اولنمشلردر وطائفه مسفوره یه جهود اطلاقی رسالت حضرت محمدی یی علیه الصلوة
والسلام عیانا بیلورلر ایكن حسده مبنی انكار ایلدكلری ایچوندر انتهی التهوید تفعیل وزننده بركسه یی یهود
دیننه دوندرمك معناسنه دركه یهودی قلمقدر یقال هوده تهویدا اذا حوله الی ملة یهود نته كه اثرده ثم ابواه
یهودانه وارد اولمشدر وجن طائفه سیله سویلشمك معناسنه در یقال هود الرجل اذا تجاوب الجن وزم ونازك ترانه
وترجیعله تغنی ایلمك معناسنه در یهودك توراة قرائتلری كبی یقال یهود الرجل ای یرجع الصوت فی لین
وبر آدمی وجد وشوقه كتوروب طربناك وهوادار ایلمك معناسنه در یهود تورانی حزین ومؤثر صوت ومقادله
قرائت ایتلریله سامعی طربناك ایتدكاری كبی یقال هود فلانا اذا طربه والهاه وآهسته آهسته یورمك معناسنه در
یهودك عند القراءة حركت خفیفه لری كبی یقال هود الرجل اذا مشی رویدا وشراب شاربی مست ایلمك معناسنه در
یابجه یابجه بخاری دماغه استیلا ایلدیكنه مبنی یاخود شرب الیهود مشربنه مبنیدر یقال هوده الشراب
اذا اسكره وتهوید نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هود الرجل اذا صوت بصوت ضعیف لین
وایاق سوروییه رك آغر آغر یورمك معناسنه در یقال هود فی السیر اذا ابطأ وسوزی یك آهسته سكون
وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هو یهود فی المنطق ای یسكن یعنی یؤدی بسكون ورفق ومهل
ودوه نك اوركچی اتی یمك معناسنه دركه هوده مذكوردن مأخوذدر یقال هود الرجل اذا اكل السنان الهوادة
هانك فتحیله لین ورفق وملایمت معناسنه در یقال هو علی هوادة ای لین ورفق و بین القوم وسیله صلاح وموافقت
اولنمسی مأمول اولان شیئه دینور یقال هو بصیر هوادة ای یرجی به الصلاح بین القوم ورخصت ومحاباة معناسنه در
التهواد تذكار وزننده مصدر ثلاثیدر تهوید كبی نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هاد الرجل
تهوادا اذا صوت بصوت ضعیف لین وسوزی سكون وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هاد فی المنطق
تهوادا اذا اداه بسكون ورفق التهود تفعل وزننده بو دخی كلامی نرم وسكون اوزره سویلمك معناسنه در یقال تهود
فی المنطق اذا اداه بسكون ویهودی اولمق معناسنه در یقال تهود الرجل اذا صار یهودیا ومیانه ده رحمی یاخود
حرمتی قطع ایلیوب وصل ورعایت ایلمك معناسنه در یقال تهود الرجل اذا توصل برحم او حرمة المهاودة
مفاعله وزننده بینهماده اولان عداوتی تركله بارشمق معناسنه دركه رفق وملایمتك لازمیدر یقال هاوده اذا وادعه
وصالحه بو راده مواعده نسخه سی غلطدر وبری برینه میل وتوجه قلمق معناسنه در یقال هاوده اذا مایله
ویقال هاودا اذا مایلا ومعاودت معناسنه دركه هود مذكوردن مأخوذدر یقال هاوده اذا عاوده آهود
احمد وزننده اتنین كوننك اسم قدیمیدر اوهد كبی وبرقبیله آدیدر یهودا یای تحتیه نك فتحیله یوسف صدیق
علیه السلام حضرتلرینك برادرلری اسمیدركه اكبر اولاد یعقوب علیه السلام در والده لری بشقه در لكن
عبرانیده ذال معجمه ایله یهوذا عنوانده مرسومدر الهید كید وزننده والهاد غیر قیاس اوزره یای الفه قلبله
بر آدمی مهول وموحش نسنه ایله بلكندرمك معناسنه در یقال هاده یهیده هیدا وهادا اذا افزعه وبركسه یی
غصه ناك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا كربه و برنسنه یی تحریك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا حركه و برنسنه یی
اصلاح ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا اصلحه مؤلف وحركه واصلحه عنوانده رسم ایلمكله هر بری معنای
مخصوص اولمق اوزره ترجمه اولندی لكن زمخشری برنسنه یی اصلاح ایچون تحریك معناسنه رسم ایتمكله
اكا كوره ایكیسی بر معنا اولور حتی افساد ایچون تحریك ده استعمال اولنمز دیو تصریح ایلمشدر ونهایه ده لاتهید تكم
الطالم المصعد حدیثنده اصل الهید التحریك دیدكدنصكره قیل له علیه السلام فی مسجده یا رسول الله هده

فقال

فقال بل عرش كعرش موسی حدیثنده ای اصلحه وقیل هو الاصلاح بعد الهدم عبارتیله مختلف اولدیغنی
اشعار ایلمشدر زیرا هدم تحریك لازمیدر وسائر بعض امهاتدن دخی زمخشری قولی منفهم اولمغله ایكیسی معنای
واحد اولمق متأیددر وهید برنسنه یی یرندن ازاله ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازاله و برطرفه صرف وتحویل
ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا صرفه ومضطرب و بیقرار ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازعجه وزجر ومنع
ایلمك معناسنه در و بعضلر یعنی یعقوب یهید كلمه سی انجق حرف نفی ایله استعمال اولنور مثبتا استعمال اولنمزدیدی
تقول مایهیدنی ذلك ای مایزعجنی و بوندن مرادی همان صیغه مستقبلدر ماده دكلدر نته كه احادیثده مثبتا
وارد اولمشدر وهید وهید هانك كسریله وهاد دوه قسمنی طورمقدن زجر وآزاره مخصوص صوتدر ومعنای
مزبوردن عربلر بركسه نك وضع وشانندن استفهام موقعنده هید مالك دیرلر ذالك نصبیله ماشانك مقامنده
اصلی اهیدك یاخود تهیدنی هیدا یدی ومنه نقول ضربته فاقال لی هید مالك ای لم یتغیر وماقال ماشانك ویقال
اتی فلان القوم فاقالوا له هید مالك ای ماحالك و بو هی مالك كبی مثل مجراسنده جاری اولمشدر وعربلر فلان
آدم بیلدیكنه وبیلمدیكنه احسان ایدر دیجك یرده فلان یعطی الهیدان والزیدان دیرلر ای یعطی من عرف ومن لم یعرف
هیدان هیددن صفتدر مضطرب ایدن آدمه دینور كه بو راده مراد استعطا ایله مضطرب ایدندر وزیدان
راء مهمله ایله رودن مأخوذدر مشاكله یا ایله استعمال اولندی وهید وهاد حركت معناسنه كلور یقال ماله هید
وهاد ای حركة وهید مضطرب اولان شیئه دینور تسمیه بالمصدردر التهیید تفعیل وزننده هید ایله اوج
اولكی معناده مرادفدر یقال هیده تهییدا اذا افزعه وكربه وحركه واصلحه وسرعتله یورمك معناسنه در
یقال هید الرجل اذا اسرع فی السیر هیود صبور وزننده بر طاغك آدیدر ایام هید كید وزننده زمان
جاهلیه ده برموت عامه اتامیدر كه اون ایكی بیك آدم فوت اولمشدر هیده هانك فتحیله بنی ابی بكر بن كلاب
یوردنده مضجع نام بلده نك یوقری سمتنده بر درین انكبه نك آدیدر فصل الیاء التحتیة الایبد
بای موحده ایله احمد وزننده بر نبات آدیدر كه شعیر نباتنه شبیه اولور طوار قسمنه بغایت یارار
الید دالك تشدیدیله ید مخففه ده لغتدر كه اله دینور دست معناسنه نته كه مقتل بابنده مرسومدر
یزد فرد وزننده ادریس علیه السلامك پدرلری اسمیدر یزد یانك فتحی وزای معجمه نك سكونیله شیراز ایله خراسان
بیننده بر بلده آدیدر یزد تون محدثیندن بر جماعتدر كه اكا منسوبلردر یزدود مردود وزننده بشقه بر بلده در یزد آباد
ری قضاسنده بر قریه در یندد ندد ماده سنده ذكر اولندی یاقد صاحب وزننده حلب قضاسنده بر قریه آدیدر

❊ باب الذال المعجمة ❊ فصل الهمزة ❊

الاخذ همزه نك فتحی وخای معجمه نك سكونیله والتأخاذ تذكار وزننده برنسنه یی آلمق معناسنه در یقال اخذه اخذا
وتأخاذا من الباب الاول اذا تناوله مؤلفك بصائرده بیانه كوره اخذ حوز الشیء وتحصیله معناسنه موضوعدر
واول كاه اولور كه تناول جهتیله اولور وآندن فارسیده ستادن وتركیده آلمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذه ای تناوله
وكاه اولور كه قهر وغلبه جهتیله اولور وآندن فارسیده كرفتن وتركیده طوتمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذته الحمی
ومعانی سائره كه بونلردن متشعبه در هر بری بو ایكی اصلی بر مناسبتله متضمندر انتهی واخذ سیرت وطریقت
معناسنه مستعملدر بونده مأخوذ معناسنه دركه آدمك طوتدیغی سجیه وطریقه دیمكدر یقال ذهبوا ومن اخذ
اخذهم بفتح الهمزة وكسرها ورفع الذال ونصبها ویقال من اخذه اخذهم ویكسر ای من سار بسیرتهم
وتخلقوا بخلایقهم واخذ بر آدمی بغتة طوتمق معناسنه استعمال اولنور مجرمی طوتمق كبی یقال اخذه اذا اوقع به
واشكنجه ایلمك معناسنه مستعملدر كه معنای مزبورك لازمیدر یقال اخذه بذنبه ای عاقبه علیه الاخذ همزه نك كسریله
دوه قسمنه مخصوص برداغك اسمیدر كه دوه یه برمرض وعلت عروضندن خوف واندیشه ایلدكلرنده بریانه
باصرلر كویا كه آنكله كلجك مرض اخذ اولنمش اولور الاخذ ضمتیله كوز آغریسنه اطلاق اولنور طوتمق
معناسندن مأخوذدر لسانمزده دخی كوز آغریسی طوتدی كوزی طوتدی تعبیری زبانزددر راغب بونی كنایه قلمشدر
یقال به اخذ وبعینه اخذ ای رمد واخذ اخاذ واخاذه دن جمع اولور كه همزه نك كسریله صوكولنه
اطلاق اولنور صو بی آقمیوب طوندیغنه مبنیدر قال فی النهایة ومنه حدیث مسروق جالست اصحاب
رسول الله علیه السلام فوجدتهم كالاخاذ وهو مجتمع الماء وجمعه اخذ مثل كتاب وكتب وقیل هو جمع الاخاذة وهو
مصنع للماء یجتمع فیه الاخذ فتحتیله دوه كوشكی سوددن تخمه وامتلا اولمق معناسنه دركه طوتمق معناسندن
مأخوذدر یقال اخذ الفصیل اخذا من الباب الرابع اذا اتخم من اللبن ودوه قسمی دلورمك معناسنه مستعملدر

يقال اخذ البعير اذا اعتراه جنون وكوزاغريمق معناسنه در يقال اخذت عينه اذا رمدت وبو معنا ابن السيد
روايتيدر الاخذة همزه نك ضميله سحر طرزنده بركونه رقيه وافسونه دينور على قول برنوع بونجغه دينوركه
افسونكارلر آنى اخذ وتسخير ناس ايچون اعمال ايدرلر افسون مزبور دخى تسخيره متعلقدر جادوفاريلرك اعمال
ايلدكلرى افسون ياخود بو بخق اوله جقدر يقال لفلانة اخذة تؤخذ بها الناس اى رقية اوخرزة وعربلر اخشام
نمازندنصكره جه اولان ساعته يعنى صولرقرارديغى وقته اخذة النار اطلاق ايدرلر زيرا ساعت مزبور اشرّ الساعه
اولمغله كويا كه برآتش اولديغندن آتدن چقماق چاقيلوب آتش آلمق ممكندر زعم ايدرلر ومنه يقال بادر بزندك
اخذة النار واقعا وقت مذكور خطرناكدرنته كه حديث شريفده اكفتوا صبيانكم بالليل وارد اولمشدركه مراد زمان
انتشار ظلمتدر الاخيذ امير وزننده اسيره اطلاق اولنور طوتساق تعبير اولنور وشيخ غريبه اطلاق اولنور الاخاذة
همزه نك كسريله قلقانك ال ايله طوتجق يرينه اطلاق اولنور مقبض الجحفه معناسنه وشول ارضه اطلاق اولنوركه كشى
كندى نفسيچون جائز يعنى اتخاذ وتملك ايلمش اوله واكا اخاذ دخى دينورهاسز كذلك شول ارضه اطلاق اولنوركه
آخرك ملكى اولميه رق پادشاه جانب ميريدن برآدمه اعطا وتمليك ايلمش اوله يقال هى لك اخاذة وهى ارض اعطاكها
الامام ليست ملكا لاخر واخاذ واخاذه اخذك مفرديدركه ذكر اولندى الاخذ كتف وزننده شول دوه يه
اطلاق اولنوركه سمورمكه على قول قوجالمغه يوز طوتمش اوله يقال بعير اخذ اذا كان قد اخذ فيه السمن اوالسن
وشول سوده اطلاق النوركه اكشيمكه يوز طوتمغله حريفيت پيدا ايدوب دلى بورر اوله يقال لبن اخذ اى قارص الاخوذة
همزه نك ضميله سودا كشيوب طعمنده حريفيت پيدا اولمق معناسنه در يقال اخذ اللبن اخوذة من الباب الرابع
اذا حمض التأخيذ تفعيل وزننده سودى اكشيتمك معناسنه در تقول اخذت اللبن تأخيذا اذا حمضته المآخذ
مصايد وزننده ومرادفيدركه مصيده نك جمعيدر دوزاغه دينور يقال صاد الطير بالمآخذ اى بالمصايد المتأخذ
اسم فاعل بنيه سيله بردرد ووجع سببيله باشنى يره اكوب ساكت وصامت طوران دردناكه اطلاق اولنور وخضوع
واستكانت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل متأخذ اى مستكين خاضع وبك اوزون صاچه اطلاق اولنور
كوياكه بتون قدنى اخذ ايلمش اولور يقال شعر متأخذ اى طويل المؤتخذ بو دخى اسم فاعل بنيه سيله خضوع
واستكانتلو آدمه اطلاق اولنور المؤاخذة مفاعله وزننده برآدمى صوچى مقابله سنده عقاب ايلمك معناسنه در
يقال آخذه بذنبه مؤخذة اذا عاقبه ولا تقل واخذه شارح ديركه يمن لغتنده واو ايله واخذه وارددر حتى قرآن كريمده
واو ايله ده قرأت اولنمشدر الاتخاذ افتعال وزننده برى برنى طوتمق معناسنه دركه مشاركت ايچوندر يقال
ائتخذ القوم اذا اخذ بعضهم بعضا وكاه اولوركه همزه تايه قلب وادغام اولنوب اتخذ ديرلركه مصدرى اتخاذ اولور
وبونده مشاركت معناسى يوقدر تركيده ايدنمك ايله تعبير اولنور مؤلف بصائرده ديركه بونده اختلاف ايلديلر
بعضلر تخذ يتخذ تخذا ماده سندن افتعالدر ديديلر تاى اصليه ايله تاى افتعال جمع اولمغله ادغام اولندى نته كه قاموسده
دخى فصل آتيده ثبت ايلمشدر وعند الاكثرين همزه اولان اخذ يأخذ ماده سندن مأخوذدر وبو قول عند المؤلف
مرجوحدر آكا بناء بوراده ويقال ائتخذوا عنوانيله رسم ايلمشدر وكاه اولوركه اتخذ ماده سى جعل مجراسنده اجرا
اولنمغله مفعولينه تعديه ايدر ومنه قوله تعالى لاتتخذوا اليهود والنصارى اولياء الآية نجوم اخذ منازل
قمره اطلاق اولنوركه هرمنزل نيچه كوكبه مشتملدر قمر هركيجه برمنزل اخذ ايدر على قول استراق سمع ايدن شياطينه
فرشته لرك رمى ايتدكلرى رجوم نجومدن عبارتدر الاستخاذ سينله اتخاذ معناسنه دركه ايدنمك تعبير اولنور
يقال استخذ ارضا اى اتخذها شارح ديركه استخذ اصلده اتخذ ايدى تاى اولايى سينه ابدال ايلديلر وعند
البعض استفعالدر تخفيفا تانك برسى حذف اولندى الاذّ همزه نك فتحى وذالك تشديديله كسمك معناسنه در
يقال اذّ الشئ اذّا من الباب الاول اذا قطعه الاذوذ صبور وزننده بك كسيجى كسكين شيئه دينور يقال
سيف اذوذ وشفرة اذوذ بلاهاء اى قطاع وبو فعول بمعنى فاعل اولمغله تذكير وتأنيثى برابردر اذ همزه نك كسريله
بركلمه دركه زمان ماضى يه دلالت ايدر وسكون اوزره مبنى در وبونك حتى جمله يه مضاف اولمقدر فارسيده آنكاه مرادفيدر
تقول لقيتك اذ انت شاب يعنى سنك جوانلغك وقتده سكا راست كلشيدم ديمك اولور واذ كلمه سى زمان ماضى ايچون اسم
اولوب وصورتده اكثرى ظرف واقع اولور كقوله تعالى فقد نصره الله اذ اخرجه الآية وبعضا مفعول به واقع اولور
كقوله تعالى واذكروا اذ كنتم قليلا وبعضا مفعولدن بدل اولور كقوله تعالى واذكر فى الكتاب مريم اذ انتبذت الآية
بوراده اذ كلمه سى اذكر كلمه سنك مفعولى اولان مريم لفظندن بدل اشتمالدر وكاهى كندودن استغنا اولنمغه صالح
اولان براسم زمانه مضاف اليه اولور يومئذ كلمه سى كبى كه يوم لفظنه مضاف اليه اولمشدر اول كون ديمك اولور وحينئذ

وعامئذ دخى بونك كبيدر بوصورتده اذ كلمه سى منوّن اولور ياخود استغنا اولنمغه صالح اولميان اسم زمانه مضاف اليه
اولور كقوله تعالى بعد اذ هديتنا وكاهى زمان مستقبل ايچون اسم اولور كقوله تعالى يومئذ تحدث اخبارها
وتعليل ايچون اولور كقوله تعالى ولن ينفعكم اليوم اذ ظلمتم ومفاجاة ايچون اولور اكر بينا وبينما كلمه لرندنصكره واقع
اولورسه نته كه اشبو * استقدر الله خيرا وارضين به * فبينما العسر اذ دارت مياسير * بيتنده اولديغى كبى يعنى عسر
وشدت ارالغنده ايكن ناكاه يسر ومسرت ظهور ايدر واشبو اذ كلمه سنك ظرف زمان ياخود ظرف مكان ياخود مفاجاة
معناسنه حرف ياخود حرف زائد مؤكد اولمسى بابنده بين النحاة اقوال كثيره وارددر كتب نحويه ده مبسوطدر الازاذ
زاى معجمه ايله سحاب وزننده برنوع خرما اسميدر ازذ فتحه بله اساميدندر جابر بن ازذ وام بكر بنت ازذ رواة حديثندر
فصل الباء الموحدة البذ بانك فتحى وذالك تشديديله والبذيذة بانك فتحيله قهر وغلبه ايلمك معناسنه در
يقال بذّه بذّا وبذيذة من الباب الاول اذا غلبه وبذّ كوه كه خرمايه دينوركه طاغيلور اولور جنس عدّ اولنمز يقال
تمر بذّ اى منثر وبذّ ايرانده اران ايله اذربيجان ايالتلرى بيننده بر ولايت آديدركه آنده دائره سى اوچ دونم مقدارى برمحل
واردر ايچنده برآدم طوره جق مقدار برپواردركه آنده دعا مستجابدر وآشاغى طرفندن بربيوك نهر جارى اولوركه حماى
عتيقه يه مبتلا اولنلر اندن اغتسال ايلدكده حماسى زائل اولور وبذّ بالكسر فرد معناسنه در فذّ لفظنه مؤكد اوله رق
ذكر اولنور يقال فذّ بذّ اى فرد وبذّ بذاذه دن وصف اولور پژمرده قيافت وپريشان شكل اولان آدمه دينور يقال
رجل بذّ الهيئة وباذّ الهيئة اى رثها ومثل ونظير معناسنه كلور يقال ماله بذّ اى مثل البذيذة بانك فتحيله مصدردر
نته كه ذكر اولندى ونصيب وقسمت معناسنه در يقال اخذ بذيذته اى نصيبه وبذيذه پريشان حاللق وتنك معاشلق
معناسنه در يقال هو على بذيذة اى تقشف الابذّ فتحتيله احذ لفظنه مؤكد اولور بو دخى پك يالكزجه ديمك اولور
يقال احذ ابذّ اى فرد البذاذة والبذاذ بارك فتحيله والبذاذ كتاب وزننده والبذوذة عمومه وزننده بدحال
وپژمرده قيافت اولمق معناسنه در تقول بذذت يارجل بذاذة وبذاذا وبذاذا وبذوذة من الباب الرابع اى سأت حالك
وهو باذّ الهيئة وبذها اى رثها كما ذكر البذّة بانك كسريله بذيذه كبى حصه ونصيب معناسنه در يقال اخذ بذّه
وبذيذته اى نصيبه البذيذ بانك فتحيله بذ كبى مثل ومانند معناسنه در بذاذيك بانك وذالك فتحيله تثنيه بنيه سيله
وارد اولان كلماتدندر نته كه هذاذيك دخى بونك كبيدر هذاذيك هذّ لفظندن مأخوذدركه قطع معناسنه در وبذاذيك
بذّ لفظندندركه فرد معناسنه در بو مناسبتلر ايله عربلر الناس هذاذيك وبذاذيك ديرلر ههنا وههنا معناسنه كه ناس
اوراده بوراده فرقه فرقه ويالكزجه طورررلر ديمكدر اصل هذاذيك قطعا بعد قطع وبذاذيك فردا بعد فرد
ديمكدر بعده موقع مزبورده استعمال اولندى وبوكونه مثنى وارد اولان كلمات ايچون مزهرده سيوطى باب مخصوص
عقد ايلمشدر المباذّة مفاعله وزننده مبادرت ومسابقت معناسنه در تقول باذذته مباذّة اذا بادرته الابتذاذ افتعال
وزننده مديوندن مطلوبنى آلمق معناسنه در تقول ابتذذت منه حقى اذا اخذته الاستبذاذ استبداد وزننده
ومرادفيدركه مستقل وخودسر اولمق معناسنه در يقال استبذّ بامره بمعنى استبدّ وبو فرد معناسنه اولان بذّ مذكوردندر
البسذ سكر وزننده مرجانه دينور وبو معرّبدر خفى اولميه كه مرجان ديدكلرى نسنه يه حجر شجرى اطلاق اولنور
زيرا حجر وشجر بيننده برزخ قعر درياده نابت برشيدر غواصلر كوكنه برايلكاى كند چروب بعده طشره دن زور ايله
چكوب چقاررلر شمس وهوا طوقندقده جمودت وحمرت پيدا ايدر هنديده اكا پتوالى ديرلر فارسى وتركيسى مرجان در
واصل عربيده مرجان انجوك خرده سنه دينور مؤلفك بوراده مرادى عربى صحيح اولاندكلدر وبعضلر كوكنه
مرجان وشاخنه بسد دينور ديو بيان ايلمشدر ومصباحده طرطوشى عربى اولديغنى اشعار ايلمشدر وبو اسد فارسى
معربيدركه اهمال الله در بغداذ بونده يدى لغت واردر نته كه مهمله ده بيان اولندى البوذ بانك فتحى وواوك سكونيله
ناسه شركر اولوب تعدّى ايلمك معناسنه در يقال باذ الرجل يبوذ بوذا اذا تعدى على الناس ومحتاج اولمق معناسنه در
يقال باذ الرجل اذا افتقر وتواضع ايلمك معناسنه در يقال باذ اليه اذا تواضع ابن بوذويه بانك وذالك وواوك
فتحيله بركمسه دركه روايت حديث ايلمشدر التخذ تانك وخانك فتحيله آلمق اخذ معناسنه در يقال تخذ الشئ تخذا
من الباب الرابع بمعنى اخذه وقرئ قوله تعالى لوشئت لتخذت عليه اجرا وقرئ لاتخذت الآيه واتخذ كلمه سى
اتخاذدن ماضيدركه تخذ لفظندن افتعالدر تاى اصليه ايله تاى افتعال ادغام اولنمشدر نته كه ابن اثير ديمشدركه
اتخاذ اخذدن افتعال دكلدر زيرا اخذدن اولسه فاء الفعلى همزه اولمق ملابسه سيله ماضيسنده ائتخذ دينور همزه ايله
وهمزه ايسه تايه ادغام اولنمز وبو جوهرى قولنه مخالفدر زيرا جوهرى ديديكه اتخاذ اخذدن افتعالدر ماضيده همزه
تليين وتايه قلب وادغام اولندى وبووجه اوزره شايع اولمغله تاء مبدله يى اصل كلمه دن اولمق توهميله آندن ثلاثى بنا

ایدوب تخذ یتخذ دیدیلر واهل عربیه جوهری نك خلافنده ذاهبلردر شارح دیرکه اکثر ائمهٔ لغت جوهری یه موافقدر
حتی زجاجی مادهٔ مزبوره یی بالکلیه انکار ایلمشدر وابن مالك شواذدن عد ایلمشدر نته که ترزارزدن واتمن امن دن
واتهل اهل دن شذوذا اوزره افتعالدر لکن ابو علی الفارسی مادهٔ مرقومه یی ثبت ایلدی و بونك تفصیلی تسهیل
شروحنده مبسوطدر وخلاصه شرحنده ابن ام قاسم تصریح ایلمشدر وابو حیان اتخذ کلمه سنك اصلی اوتخذ ایدی
وخذدن افتعالدر ولغت صحیحه در دیو اثبات ایلمشدر واقعا مؤلف دخی همزه یی اشعار ایلمشدر نته که اخذ ماده سنده
ذکر اولندی وسعدی چلبی تاء واودن مقلوبه در قولی ظاهرا ابو حیان قولیدر لکن بیضاوی واتخذ افتعل من تخذ
کاتبع من تبع ولیس من الاخذ عند البصریین وقرأ ابن کثیر والبصری بان لتخذت ای لاخذت واظهر ابن کثیر ویعقوب
وحفص الذال وادغمه الباقون عنوانیله ذکر ایلمکله قول مزبور مذهب بصریین اولدیغنی تصریح ایلمشدر ترمذ
اثمد وزننده بخاری قضاسنده برقصبه آدیدر ابن سمعانی انساب نام کتابنده ذکر ایلمشدر که اهل معرفت ترمذك تاء
ومیمنی مضموما تکلم ایدرلر وترمذ اهالیسنك لساننده تانك فتحی ومیمك کسریله متداولدر و بعضلر تایی مفتوح وبعضلر
مضموم وبعضلر مکسورا تلفظ ایدرلر فصـــــــل الجیم الجائذ عائذ وزننده جأذ آبیدن اسم فاعلدر صویی
قطع وتأنی ایلیدرك ایچمیوب برصولقده ایچن آدمه دینور عباب معناسنه الجأذ جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله
صویی وجه مذکور اوزره ایچمك معناسنه در یقال جأذ الماء جأذا من الباب الثالث اذا عبه الجبذ نبذ وزننده برشیئی
بروچکمك جذب معناسنه در یقال جبذه جبذا من الباب الثانی بمعنی جذبه و بو جذب لفظندن مقلوب دکلدر بلکه
لغت مستقلهٔ صحیحه در جوهری وسائرلری مقلوبیت دعوا زنده واهملردر الاجتباذ آندن افتعالدر جذب معناسنه در
یقال اجتبذه بمعنی جذبه الجبذه فتحاتله هنوز بومشیوب خشونتلی اولان خرمایه نبسنه دینور جباذ قطام
وزننده منیه یه یعنی موته یاخود نیت جابذه یه دینور نفوسی جذب ایلدیکیچون ونیت صاحبنی مطلوبه جذب
ایتدیکیچون نته که جذاب دخی بو معنایه در و بو فعال وزننده در سیوطی مزهرده بونلر ایچون باب مخصوص
عقد وجباذ اسم منیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر الجنبذة جیمك وبانك ضمی وفتحیله یاخود بانك فتحی لحن در قبه
طرزنده یعنی مرتفع ومستدیر اولان شیئه دینور مؤلف کالقبة عنوانده ذکر ایلمکله وجه مذکور اوزره اولان شیء
دیمکدر یاخود جنبذه معناده قبه کیدر یعنی مرادفدر دیمکدر شارحك بیانه کوره بوراجحدر زیرا جنبذه کنبد
معربیدرکه قبه یه دینور هـاء وحدت ایچوندر وجنبذ نیسابور قضاسنده برقریه وفارس ایالتنده بربلده اسمیدر
وجنبذ بن سبع اصحابدندر وقصر الجنبذ مدینه ده برقصرك آدیدر الانجیاذ انجذاب وزننده ومرادفیدر
یقال انجبذ الیه اذا انجذب الجخوذة خای معجمه ایله دحرجه وزننده یلمك معناسنه در یقال جخوذ الرجل اذا عدا
الجذ جیمك فتحی وذالك شده سیله سرعتله یورمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذ در یقال جذ فی سیره جذا
من الباب الاول اذا اسرع و برنسنه یی بالتمام کسمك معناسنه در یقال جذه اذا قطعه مستأصلا وقیرمق معناسنه در
یقال جذه اذا کسره الجذاذ جیمك حرکات ثلاثیله آنلردن اسمدر کسیك وقریق نسنه یه دینور بمعنی مفعولدر
الجذجذة زلزله وزننده بودخی برنسنه یی تمامه کسمك معناسنه در یقال جذجذه اذا قطعه مستأصلا الجذاذ
والجذاذة جیملرك فتحیله برشیئك شیء آخر اوزره اولان فضل وزیاده سنه دینور کویا که مفضولی جذ وقطع ایدر
یقال جذاذه وجذاذته علیه کذا ای فضله وزیادته الجذاذ غراب وزننده معدندن چقان آلتون جرلرینه دینور که
آنلری ذوبله آلتون حاصل اولور وآلتونك برنوعی واردر که اوت کبی بتر کاعقیان دیرلر جردن حاصل اولمز الجذاذات
قراضات وزننده ومرادفیدر که کسنتیلره وقرینتیلره دینور تقول عندی جذاذات الفضة ای قراضاتها الجذان
رمان وزننده جذانه نك جمع جنسیدر برنوع کوشك طاشه دینور که کوفکی تعبیر ایدکلریدر کذان کبی جذاء
جیمك فتحی وذالك شده سیله برموضع آدیدر وجذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم جذاء ای لم توصل
رحم کلمه سنك تأنیثی قرابت اعتباریله در وجذاء اوفانمش دیشه وصف اولور یقال سن جذاء ای متهتمة الجذة
جیمك ضمیله شیء معناسنه مستعملدر فی الاصل کسلمش نسنه نك پارهسنه دینور یقال ماعلیه جذة ای شیء بوراده ثوب
کسنتیسی معناسنه در که اوزرنده برپاره لباس مقوله سی یوقدر دیمکدر الجذیذ لذیذ وزننده والجذیذة هاء ایله سویق
اسمیدر که قاوت تعبیر اولنان نسنه در وجذیذ مکه ده قربنده برموضع آدیدر التجذیذ تفعیل وزننده برآدم نسلی کندو سند
تابع ایلیك منسوب فردواحدا کاتابع اولیوب ابا قلمق معناسنه در یقال جذذ الرجل تجذیذا اذا استتبع القوم فلم یتبعه
احد الانجذاذ انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انجذ الشیء اذا انقطع الجرذ فتحتینله طوارك آرد اسکرنده
عارض اولان مطلقا اورمه دینور الجرذ صرد وزننده برنوع صیچان آدیدر بویوك نوعی اوله جقدر که فندق صیچانی

مقابلیدر جمعی جرذان کلور جیمك ضمیله مترجم دیر که لطائفدندر که عبد الملك اموی یه بر پیرزن * ان بیتی لخال
عن الجرذان * عبارتنه مشتمل برعرضحال تقدیم ایلدکده مشار الیه دقیقه یه انتقال ایلمکله اکا فتی وافر اجناس ذخایر
احسان ایلدیلر الجرذة فرحه وزننده ذکر اولنان فاره سی چوق یره دینور یقال ارض جرذة ای کثیرة الجرذان
ام جرذان جیمك کسریله برنوع خرمایه اطلاق اولنور الجراذین جیمك فتحیله جرذانه نك جمعیدر که جیمك
کسریله در برشقه خرمانك اسمیدر ذواجراذ همزه نك فتحیله نجد بلادنده برموضعدر الاجرذ افیح وزننده
ومرادفیدر که آیشاق کشی یه دینور الاجراذ همزه نك کسریله اخراج معناسنه در یقال اجرذه اذا اخرجه و بالکز
قلمق معناسنه در یقال اجرذه اذا افرده و برنسنه یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه در یقال اجرذه الیه اذا اضطره
المجرذ معظم وزننده اشمش یورتمش کار آزموده وامور دیده آدمه دینور یقال رجل مجرذ ای مجرب محنك اساسك
بیانه کوره تجرید ذکری آتی جرذ قرحه معناسنه در که تجرید اول قرحه یی ازاله ایلمك معناسنه در که بابی سلب ایچوندر
ومنه یقال جرذ الشجرة اذا شذبها کانه ازال جرذها ای عیبها او ابنها التی هی کالجرذان ومنه رجل مجرذ ای قد هذبته
الامور وشذبته الجرذ جیمك فتحی ورانك سکونیله یاره یاخود چبان جرذ دیدکلری ورم مزبور هیئتنده طومالوب
عقده پیدا ایلمك معناسنه در که آغرشقلنمق تعبیر اولنور یقال جرذت القرحة جرذا من الباب الاول اذا تعقدت
کالجرذ بعض نسخه ده کالجرذ قولی صرد وزننده مضبوط اولمغله اکا کوره بیوك فاره کبی منعقد اولمق معناسنه
اولور الجربذة دحرجه وزننده والجرباذ جیمك کسریله دوه وآت قسمنه مخصوص برکونه یوریمك علی قول
شیشمان آدمك یلمسی کبی آغر آغر یلمك یاخود قریب القدر یعنی آدیملری خرده خرده آتوب باشنی اشاغی طوتهرق
واپاقلرنی آغر آغر چارزلو نامنتظم حرکت ایتدیرهرك طولاشقلو سکرتمك یاخود طرنقلرینك اوجلری طوپاق
اولمغله قالقق اولهرق یره یقین اولمقدن عبارتدر که طرنقلری اوجلرنی بصهرق سکرتمك اولور المجربذ اسم فاعل
بنیه سیله علی الاختلاف المذکور جربذه سی اولان آت ودوه یه دینور یقال فرس مجربذ القوائم اذا کان له جربذة
الجرنبذ غضنفر وزننده بوغون وغلیظ نسنه یه دینور الجرنبذة هاء ایله والده سنك زوجی اولان یعنی بابالغی
اولان آدمه دینور یقال هو جرنبذة ای لاتمه زوج الجلوذ عجول وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور انسان
وحیوان وسائر نسنه اولسون الجلذاء جیمك کسریله طپراغی غلیظ یره دینور یقال ارض جلذاء ای غلیظة الجلذاءة
هاء ایله ارض مذکوره دن برقطعه درهاء مخصصه در جلذان جیمك کسریله طائف قربنده برحمی یعنی برچایر
قورولغنك اسمیدر که طپراغی بغایت یومشق وزمینی ال آیه سی کبی هموار در الجلذی والجلاذی یالرك تشدیدیله
شدید وغلیظ اولان دوه یه دینور واهل کار وصنعت اولان آدمه دینور ونصاری طائفه سنك کلیسا ومناسترلری
خدمتکارینه دینور خادم البیعه معناسنه ویاپاسه دینور راهب معناسنه بوراده والرهبان نسخه لرنی شارح
تخطئه ایلمشدر وسرعتله اولان یوروشه دینور یقال سار سیرا جلذیا وجلاذیا ای سریعا وجلاذی لفظنك جمعی
جلاذی کلور جیمك فتحیله الجلذ جیمك ضمیله کوزسز صیچانه دینور که کوسنك دیدکلریدر جمعی مفردینك
غیری اولهرق مناجذ کلور بوخلد لفظندن مصحف دکلدر الاجلوذ افعوال وزننده آتش کبی بغایت سرعتله
کیتمك معناسنه در یقال اجلوذ الفرس اذا مضی واسرع فی السیر ویغمور کیتمك یعنی اوزون اوزادی کسیلوب قطعا یاغمر
اولمق معناسنه در یقال اجلوذ المطر اذا ذهب یعنی امتد وقت تأخره وانقطاعه الجنبذ قنفذ وزننده نار اغاجنك
چیچکنه دینور شارح دیر که مؤلفك کالجلنار من الرمان قولی تشبیه فی المغایره در که جلنار دیدیکی کبی جنبذ دخی دینور
قالدیکه جنبذ قبه یه دیمکله ارتفاعی متضمن اولدیغنه مبنی هر طومور جقلنمش چیچکه وخاصة نارك طومور جقلنمش
چیچکنه اطلاق اولنمق اوزره امهات سائره ده مرسومدر انتهی وجنبذ کلمه سنك معانی سائره سی جبذ ماده سنده
مشروحدر اصالت نونه مبنی موضع ذکری بومقامدر وجنبذ بن سبع یاخود سباع برکسه در که نبی اکرم علیه السلام
حضرتلریله برکونك وقت صباحنده کافر اولهرق حرب وقتال واخشامنده مسلم اولهرق اعدا سیله جنك وجدال ایلدی
وقعهٔ مزبوره غزوهٔ حدیبیه ده واقع اولمشدر الجوذی جیمك ضمیله کلیمه دینور کساء معناسنه الجوذیاء
جیمك ضمیله کچی طائفه لرینك کیدکلری کبه یه وآبایه دینور الجهبذ جیمك وبانك کسریله نقاد وخبیر اولان
آدمه دینور یقال هو جهبذ من الجهابذة ای نقاد خبیر شارح دیر که جهبذ کلمه سی کهبد فارسی معربیدر که
نقد دراهم خصوصنده ماهر وفایق اولان صراف ونقاده دینور بعده غوامض اموره واقف ودقایق شناس
مرد عارفده استعمال اولندی وتصریف ایدوب جمعنده جهابذه دیدیلر واقعا رهان قاطعده بو معنایه وسمسار
معناسنه مرسومدر وسمسار بایع ومشتری بیننده اولان میانجی یه دینور جبذه جیمك کسریله اسامیدندر محمد بن

احدبن جيذه ابن اعرابى راويسيدر فصـــــل الحاء المهملة التحبيذ تفعيل وزننده برآدمه افعال مدحدن
اولان حبذا كلمه سنى ديمك معناسنه در تقول لاتحبذنى تحبيذا اى لاتقل لى حبذا شارح ديركه لفظ مزبور الفاظ
مولدهٔ منحوته دندر ويقال حبذه تحبيذا اذاقال له حبذا كما يقال حمدل زيد اذاقال الحمدلله وسبحل زيد اذاقال
سبحان الله الحذّ حانك فتحى وذالك تشديديله برنسنه يى تمامه كسمك جدّ معناسنه در يقال حذّ الشئ حذا
من الباب الاول بمعنى جذّه الحذذ فتحتيله حيوانك قويرغى خفيف اولمق يعنى قيللرى وتويلرى آز اولمق
معناسنه درنعتده احذّ دينور قال فى الاساس فرس احذ اى خفيف هلب الذنب اومقطوعه وحذذ اهل
عروض اصطلاحنده زحافاتدندر بحر كاملك متفاعلن جزؤينك آخرندن وتدى ساقط اولمغله متفاقالوب برينه
فعلن نقل اولنمقدن عبارتدر معناى مزبوردن مأخوذدر الحذاء احذ كلمه سنك مؤنثيدر شول قصيده يه
وصف اولور كه بحر كاملدن اولمغله كنديسنده حذذ زحافى جارى اولمش اوله يقال قصيدة حذاء اذاكان فيها
الحذذ وشول يمينه اطلاق اولنور كه آند ايچن كسه آنده اصلا توقف ايليوب سرعتله درساعت ادا ايتمش اوله
يقال يمين حذاء اذاكانت يحلف صاحبها بسرعة همان دعوايى قطع ايلديكيچون اطلاق اولنمشدر ويمين
لفظى مؤنثدر وحذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور يقال رحم حذاء اذا صارت لم توصل وشول چابك
ناقه يه وساير ديشى حيوانه وصف اولور كه روزكار كبى سرعتله مرور ايدوب آكا اصلا برنسنه ايلشور اولميه يقال
ناقة وفرس حذاء اى سريعة ماضية لايتعلق بها شئ بعض ادبانك دنيايه حذاء اطلاقى بومعنادندر وحذاء
شول قصيده يه اطلاق اولنور كه حدّه دن چكلمش كبى عيب ونقيصه دن آزاده اولوب اصلا وضع انكشت اعتراض
ايده جك يرى اولمامغله مثل سائر كبى السنه وبلدانده سائر اوله بو جهتله اضداددن اولور يقال قصيدة حذاء اى
سائرة لاعيب فيها كويا كه تيغ بلاغتله شائبهٔ عيبى قطع ايلمشدر ياخود ذكر اولنان حيوان سريعه تشبيه
اولنمشدر الاحذّ ذكر اولنان حذذ لفظندن وصفدر قويرغنك قيللرى وتويلرى آز اولان اركك حيوانه
وحذذ جارى اولان جزؤ بحر كامله اطلاق اولنور واحذ تيز دست اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل احذّ
اى خفيف اليد مباشرت ايتديكى ايشى چابك قطع واتمام ايلديكيچون اطلاق اولنمشدر وآريق وزبون حيوانه
اطلاق اولنور قلت شعر ذنب معناسندن مأخوذدر يقال فرس احذّ اى ضامر وشديد ومنكر وعظيم اولان
امر وخصوصه اطلاق اولنور جمعى حذّ كلور حانك ضميله يقال امر احذّ اى شديد منكر كمال شدّت وفظاعتندن
ناشى كويا كه اشباه ونظائرى منقطعدر كه آنك كبى شديد ومنكر نسنه نك وجودى ممتنعدر ياخود آنك تدبير وتدارك
وكفايتى خصوصندن مقدور بشر منقطع اولديغى ملاحظه سنه مبنى در واحذّ خاصة خمس سريعه اطلاق
اولنور وخمس بشنجى كون صو ايچر اولان دوه در يقال خمس احذّ اى سريع وبو خصائصدندر الحذة حانك
ضميله ات پارچه سنه دينور قطع معناسندن مأخوذدر تقول اعطانى حذة من اللحم اى قطعة الحذحاذ حثحاث
وزننده سرعتله اولان يوروشه دينور يقال قرب حذحاذ اى سريع وقرب فتحتيله تمام بركيجه يورييوب صويه
ايرشمكه دينور الحرفذة حانك وفانك فتحيله صوى وكريم اولوب لكن آريق ومهزول اولان ناقه يه دينور جمعى
حرافذ كلور الحضذ حانك وضاد معجمه نك ضميله حضض لفظنده لغتدر كه خولان ديدكلرى دوايى دار واسميدر
الحماذى غرابى وزننده شدّت حرّ معناسنه دركه مراد حرّ شديددر مؤلف مسامحه ايلمشدر يقال حرّ حماذى
اى شديد الحنذ حانك فتحى ونونك سكونيله والتحناذ تذكار وزننده قيون وقوزى وبوزاغى مقوله سنى
بريان ايدوب كمال اوزره نضج بولمق ايچون اوزرينه قزغين طاشلر وضع ايلمك معناسنه در يقال حنذ الشاة حنذا
وتحناذا من الباب الثانى اذاشواها وجعل فوقها حجارة محماة لتنضجها مؤلف بوراده عبارهٔ مرسومه ايله تفسير
ايلكله اوبلجه ترجمه اولندى لكن بصائرده بيانه كوره ايكى بيوك قزغين طاشلر ارالغنده طاشلرى دكبشه رك
وبريانى چويره رك بريان ايلمكدن عبارتدر وطاشلرك وضعى بريانك لزوجتى منصب اولمق ايچوندر وبو معناى آيه دن
مأخوذدر قال الله تعالى فجاء بعجل حنيذ اى مشوى بين حجرين وانمايفعل ذلك ليتصبب عنه الزوجة التى فيه
وهو من قولهم حنذت الفرس وقال البيضاوى الحنيذ المشوى بالرضف وقيل الذى يقطر ودكه مؤلف بصائرده
وجه مذكور اوزره قولينى معناى واحد اولمق اوزره جمع ايلمشدر وصاحب اساس معناى مذكورى موضوع له
ومعناى آتى يى مجاز عد ايلمشدر بو بريانك خلاصهٔ طريقى بودركه بر فرون يا تنور ياوب ايچنده آتش ايقاد
واوزرينه طاشلر وضع وبريانى آنك اوزرينه وبريانك اوزرينه كذلك قزغين قزغين طاشلر وضع ايدرلر انتهى
وحنذ آتى بربايكى باش سكرتدكدنصكره ترلمك ايچون كونشه قرشو اوزرينه چول اورتمك معناسنه در يقال

حنذ الفرس اذاركضه واعداه شوطا اوشوطين ثم ظاهر عليه الجلال فى الشمس ليعرق وبوله كيدن آدمى كونش
ياقوب قاوردق معناسنه مستعملدر يقال حنذت الشمس المسافر اذا احرقته وصهرته الحنيذ امير وزننده
ذكر اولنان فرون بريانه دينور على قول بريان اولدقدنصكره هنوز ياغلو صويى تقاطر ايدن اتى بريانه دينور
ووجه مذكور اوزره سكرديلوب ترلمك ايچون چول لنمش اولان آته دينور واكا محنوذ دخى دينور وحنيذ اصيمش
اتى صويه اطلاق اولنور يقال ماء حنيذ اى مسخن وحنيذ ادهاندن برنوع دهنك اسميدر وغسل مطيب
معناسنه دركه نسوان عرب خاطمى چيچكى مقوله سى طيب قاتوب باشلرنى غسل ايتدكلرى اتى صودن عبارتدر
وحنيذ بنو سعيد ديارنده برصويك آديدر حنذ فتحتيله مدينه قربنده برموضع ياخود بنى سليم يوردنده برصو
آديدر حناذ قطام وزننده كونشك اسماسندندر الحنذة حانك ضميله شديد اسى يه دينور يقال اخذتنا
الحنذة اى الحرّ الشديد الخنذوة قنفذه وزننده طاغك برشعبه سنه دينـور الخنذيان حانك وذالك كسريله
كثير الشرّ اولان خيرسز كسيه دينور يقال هو حنذيان اى الكثير الشرّ الخنذيذ حانك كسريله چوق ترلين
آدمه دينـور يقال رجل حنذيذ اى كثير العرق المحنذى اسم فاعل بنيه سيله دلى زفير بدزبان وشتام كسيه
اطلاق اولنور كه دليله جكرلرى احراق ايدر الاحناذ همزه نك كسريله شرابه صويى پك چوق قاتمق على قول
آزجه قاتمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال احنذ الرجل اذا اكثر من المزاج فى الشراب اواقلّ لكن بونلر
قولينه مبنى اولمغله ضدّيتى غير مسلمدر قال فى الاساس اذاسقيته فاحنذ له اى اسقه صرفا قليل المزاج يحنذ جوفه
الاستحناذ ترلمك ايچون كونشه قرشو ياتمق معناسنه در يقال استحنذ الرجل اذا اضطجع فى الشمس ليعرق حناذ
كتان وزننده بررجلك اسميدر الحوذ حانك فتحى وواوك سكونيله برنسنه يى حفظ وصيانت ايلمك حوط معناسنه در
يقال حاذه يحوذه حوذا اذا حاطه وطوارى سرعتله سورمك معناسنه در يقال حاذ الدابة اذا ساقها سريعا وبرشيئى
كوزه دوب محافظه ايلمك معناسنه در يقال حاذه اذا حافظ عليه الاحواذ همزه نك كسريله بودخى عنف وسرعتله
طوارى سورمك معناسنه در يقال احوذ الدابة اذا ساقها سريعا وبركسه اوزرنده اولان لباسى قاوشديروب
بركدرمك معناسنه در يقال احوذ ثوبه اذاجمعه وكاسه جى يابديغى كاسه يى خفيف ياپمق معناسنه در يقال حاذ
الصانع القدح اذا خفه حاذ المتن ذالك تخفيفيله آتك صرتنده تكلتى كلن يره دينور كه ايكى طرفلو اولور ايكيسنه
حاذين دينـور يقال استولى الحصان على حاذى الفرس اى على موضعى اللبد من متنها وحاذان آتك اويلقلرى
آردلرنده قويرغى صالدقده ايكى طرفلو دكن يرلره دينور وحاذ آرقه يه اطلاق اولنور خفيف الحاذ بو معنادندر كه
قليل المال والعيال اولان آدمه اطلاق اولنور يوكى آز اولمغله آرقه سى خفيف اولور وحاذ بر شجر آديدر الاحوذى
احمدى وزننده كار وعملده حاذق وجست وچيره دست اولان آدمه دينـور سوق سريع معناسندن مأخوذدر يقال
رجل احوذى اى خفيف حاذق وشول كسيه اطلاق اولنور كه امور ومصالحده چالاك اولوب هرنه كونه امر ومصلحت
اولور ايسه آكا غالب وقاهر اولمغله على الكمال حقندن كلوب بهمه حال آنى يوروز سز رؤيت وتمشيت ايدوب واكا
اصلا برنسنه حائل اولميه وبر مصلحت كندوسنه تعب وشدّت ويرميه مرحوم كمرنكجى سلانيكى حسن اغا كبى يقال
رجل احوذى اى مشمر للامور قاهر لها لايشذ عليه شئ الحويذ امير وزننده بودخى احوذى معناسنه در
الحوذان سحبان وزننده برنبات آديدر بعض مفرداتده نيلوفر ايله مبين در الحوذى حانك ضميله اوكنده اولان
حيوانى سيرو سرعته حث والجا ايده رك قوغوب كيدن آدمه دينـور الحواذ كتاب وزننده ايراقلق بعد معناسنه در
يقال بينهما حواذ اى بعد الاستحواذ غالب ومستولى اولمق معناسنه در يقال استحوذ عليه اذا غلب عليه
واستولى بو استحوذ العير على الاتان اى استولى على حاذيها معناسندن مأخوذدر كه حاذ جانب ظهر معناسنه در نته كه
ذكر اولندى وبونده واو الفه قلب اولنميوب استصوب كبى اصلى اوزره وارد اولمشدر الحاذة حاله وزننده
ومرادفيدر يقال هم بحاذة واحدة اى بحالة حاذ كبى حال دخى آتك آرقه سنده تكلتى كلن يره دينور بعده مناسبت
لفظيه ايله شان وحالت معناسنده استعمال اولندى الحيذوان حانك فتحى وذالك ضميله ورشان اسميدر كه يابانى
قومرى نوعندن قوسقوورق تعبير اولنان قوشدر عربيده ساق حرّ دينور كه ايكبسيده صوتيله مسمادر مؤلفه كوره
ساق حرّ قرينك اركككنه دينور فصـــــل الخاء المعجمة الخذيذ شديد وزننده پاره نك صارى صويى آقمق
معناسنه در يقال خذّ الجرح خذيذا من الباب الاول اذا سال صديده خربوذ خانك وراى مشدده نك فتحى وبانك ضميله
مكىّ الاصل محدّث ولغوى اولان معروفك پدرى اسميدر الخرداذى خانك فتحيله خمر اسماسندندر شارحك
بيانه كوره خوردادى فارسى معربيدر الخنذيذ خانك كسريله اوزون شيئه دينـور طوبل معناسنه وبوكسك

طاغك تپه‌سنه دينور وايغره دينور نحل معناسنه وانمش اكديج حيوان وانسانه دينور خصي معناسنه طوارده اكديج وانسانده طواشي وخروسده املبق تعبير اولنور بو صورتده اضداددن اولور وخنذيذ مجيد ومفلق يعني فصاحت وبلاغتده يكانه وطرح مضامين وسوق معاني وتعبيردلنشينده مفرد زمانه اولان شاعر ماهره دينور يقال شاعر خنذيذ اي مجيد مفلق وشول بهادره دينور كه جنكده اقراني اوزره حمله وهجوم ايليه جكي سمتي اشكال وابهام ايدر اوله كه حيل حربيه دندر شجاع بهمه معناسنه بو زمخشري يه كوره در ومؤلفه كوره نيره دن كتورلديكي مبهم اولان بهادره دينور يقال هو خنذيذ اي شجاع بهمة وخنذيذ سخي وجوانمرد آدمه دينور وبلاغت وطلاقت صاحبي خطيبه دينور وحليم ومتأني اولان سيد قومه دينور وعربك ايام وتواريخنه وانساب واشعارينه بغايت عارف وواقف اولان آدمه دينور اصمعي كبي وبدزبان وبذيء اللسان كمسه‌يه دينور وشول يله دينور كه شدتندن طوز وطپراغي هوايه صاورراوله اعصار ريح معناسنه وخنذيذ عقفان ضبابي نام كمسه‌نك فرسي اسميدر الخنذوة خانك وذالك ضميله بودخي بو كسك طاغك باشنه دينور الخنذيان خانك وذالك كسريله بودخي دلي زفير بدزبان آدمه دينور يقال رجل خنذيان اي بذيء اللسان الخنذية دحرجه وزننده بر آدمه فحش وفنا سوز سويلمك معناسنه در يقال خنذى الرجل خنذية اذا خرج الى البذاء تنه كه خنظيه دخي بو معنايه در جوهري خنذيه‌يي معتل وخنظيه‌يي ظاء بابنده ذكر ايلمشدر حالا كه ايكيسده وادي واحددندر يعني معتل دكللردر بري ذالي وبري ظائي در التخنذذ تدحرج وزننده بي حيا وفتاك وبي باك اولمق معناسنه در كه بركسه دن شرم ومبالات ايلميوب ديلديكني ارتكاب ايدر اولمقدن عبارتدر يقال تخنذذ الرجل اذا صار خليعا فاتكا الخوذة خانك ضميله جنك اسبابندن توغلغه‌يه دينور كه باشه كيلور مغفر معناسنه جمعي خوذ كلور غرف كبي المخاوذة مفاعله وزننده مخالفت معناسنه در يقال خاوذه اذا خالفه وموافقت معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خاوذه اذا وافقه التخاوذ تعاهد وزننده ومرادفيدر كه عهدلشمك معناسنه در يقال تخاوذوا اذا تعاهدوا الخوذان خانك فتحيله حذ متكارانه دينور يقال هو من خوذان القوم اي من خدمهم بو معناد ندر كه عربلر بر آدم اصحاب فضل ومزيتدن تأخر اولندقده ذهب فلان في خوذان الخامل ديرلر خواذ الحمى خانك كسريله استمه‌نك وقت نامعلومده كلسنه دينور كه موقت اولمديغندن اولور الخائذ والمخاوذ اسم فاعل بنيه‌لريله تحت قدرتدن خارج اولان شيء عزيزه دينور كه ذاتنده مطلوب ومحتاج اليه اوله يقال امر خائذ لائذ ومخاوذ ملاوذ اي معوز لائذ وملاوذ اتباعدندر فصـــــل الدال الديبوذ دالك فتحيله ايكي آرغاج اوزره طوقنمش ثوبه دينور دو بود فارسي معربيدر ثوب ذو نيرين معناسنه جمعي ديابوذ ودبابيذ كلور وكاهجه دال مهمله ايله ده تعريب اولنور الداذي تشديد يايله شراب فساق اسميدر كه باده اوله جقدر شارح ديركه بودخي خردادي كبي معربدر فصـــــل الذال المعجمة الذاذي ياي مشدده ايله بر نوع نبات اسميدر كه اوزون صالقمي اولور كرچه ياي نسبيه ايله واردر لكن منسوب دكلدر فصـــــل الراء الربذة فتحاتله شول يوك ويپاغي پارچه‌سنه دينور كه آنكله دوه‌يه قطران سورلور وشول پچاوره‌يه دينور كه آنكله قيوجيلر ايشلدكلري ايشه سوروب جلا ويررلر رانك كسريله ده لغتدر وربذه مدينه قربنده بر قريه آديدر كه ابو ذر غفاري رضي الله عنه اوراده مدفوندر محدثيندن موسى بن عبيده وبرادرلري عبد الله ومحمد الربذي اورادندر وربذه قامچينك اوجنه دينور وقايلق شدت معناسنه در الربذة رانك كسريله اصلا برايشه يرامز خير ومنفعتسز شخصه دينور يقال هو ربذة اي لا خير فيه وشبنده‌نك اغزني صاردقلري صارقي‌يه دينور وزينت ايچون دوه وقيون مقوله‌سنك قولقلرينه تعليق ايتدكلري رنكين يوك پاره‌سنه دينور ونسوانك حيض بزلرينه دينور ومطلقا ماردار شيئه دينور جمعي ربذ كلور عنب وزننده ورباذ كلور رانك كسريله الربذي فتحتينله وتشديد يايله باي كريشنه دينور وقامچي‌يه دينور في الاصل قريهٔ مزبوره‌ده كريش وقامچي معمول اولمغله كيدرك مطلق اولمشدر الربذ فتحتينله كار وعملده تيزدست اولمق معناسنه در يقال ربذت يده بالقداح ربذا من الباب الرابع اذا خفت الربذ كتف وزننده روندة وسبكپا آته ودوه‌يه اطلاق اولنور يقال فرس ربذ اي خفيف القوائم ربذ العنان جكدن منهزم اولمغله بالكز باشنه قرار ايدن آدمه اطلاق اولنور تقول رأيته ربذ العنان يهرب اي منفردا منهزما الربذة فرحه وزننده انسز جه ديش اته وصف اولور خفت معناسندن مأخوذدر يقال لثة ربذة اي قليلة اللحم ذو ربذات فرحات وزننده كلامنده عثرات وسقطاتي كثير اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ذو ربذات اي كثير السقط في كلامه الرباذية تخفيف يايله علانيه وزننده شر وشور وفتنه‌يه دينور يقال بين القوم رباذية اي شر وفتنة المرباذ محراب وزننده والربذاني فتحاتله چوق سوزلو هرزه كو وهرزه‌جانه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل

مرباذ وربذاني اي مكثار مهذار الارباذ همزه‌نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اربذه اذا قطعه وربذنام قريهٔ مزبوره‌ده معمول قامچيلر اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اربذ الرجل اذا اتخذ السياط الربذية الربذاء صحراء وزننده بنت جرير بن الخطفي الشاعردر وبر جماعتك اسميدر ابو الربذاء عرب كنيه‌لرندندر الرذاذ سحاب وزننده ضعيف ياغشلو يغموره على قول سكون وملايمتله دائمي وقطره‌لري غبار كبي بغايت خرده اولان يغموره دينور عند البعض چه تعبير اولنان رطوبتدنصكره‌جه ياغان چسنتي‌يه دينور قال الاصمعي الطل ثم الرذاذ فهو اقوى من الرذاذ ورذاذ مصدر اولور بولود وجه‌مذكور اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال رذت السماء رذاذا اذا امطرت الرذاذ الارذاذ همزه‌نك كسريله بودخي مطرمذكور امطار ايلمك معناسنه در يقال ارذت السماء بمعني رذت وطلوم ويار مقوله‌سنك ايچنده اولنلري طشره رشح وسيلان ايتدكده ارذت السقاء والشجة ديرلر المرذ والمرذوذة اسم مفعول بنيه‌لريله ذكر اولنان چسنتي ياغمش يره دينور يقال ارض مرذ ومرذوذة اذا صارت قد مطر عليها الرذاذ المرذ اسم فاعل بنيه‌سيله رذاذلو كونه دينور يقال يوم مرذ اي ذو رذاذ الرودة رانك فتحي وواوك سكونيله برياوه كيدوب كلمك معناسنه در كه اولطه ايلمك تعبير اولنور يقال راذ الرجل روذة اذا ذهب وجاء راذان مدينه ترابنده بر موضع آديدر محدثيندن وليد بن كثير اورادندر وعراقده ايكي قضا آديدر برينه راذان اعلى وبرينه راذان اسفل ديرلر محمد بن حسن الزاهد راذان اعلادندر فصـــــل الزاي المعجمة الزباذية علانيه وزننده شر وفتنه‌يه دينور لكن بونده صواب اولان راء مهمله ايله اولمقدر نته كه ذكر اولندي الزمرذ زانك وميمك وراء مشدده‌نك ضميله اجناس جواهردن زبرجد ديدكلري جوهره دينور زمرد فارسي معربيدر شارح ديركه مؤلف ارسطو قولي اوزره زمرذ ايله زبرجدي برعد ايلمشدر سائرلري تفريق ايدرلر وبعضلر زمردك بياضه مائل يشل نوعني كه صابوني تعبير ايدرلر بوني زبرجد نوعندن عد ايدرلر زيرا زمرد بش نوع اولور اعلاسي ذبابي نوعيدر كه بغايت يشل وصاف وصوبي كويا كه رقص وتموج ايدر وبر نوعنه ريحاني وبرينه فستقي اطلاق ايدرلر وزبرجدك يشل وصاف اولانه مصري ويشله مائل صاري اولانه قبرسي وقرمزي‌يه مائل صاري نوعنه هندي ديرلر الحق نوعي بودر الزاذ ازاذ معناسنه در كه بر نوع خرما اسميدر زاذان اساميدندر منصور بن زاذان بر محدث ذيشاندر ومحمد بن ابراهيم بن زاذان الزاذاني الحافظ اصفهان محدثلرينك سندلريدر بنات زاذان جبرك يعني اشكلرك كنيه سيدر فصـــــل السين السبذة فتحاتله زنبيله شبيه بر ظرفك اسميدر وبو معربدر يعني سبد فارسي معربيدر كه تركيده سپت تعبير ايتدكلري در هاء وحدت ايچوندر اسبذ احمد وزننده هجر ايالتنده بربلده آديدر الاسابذة جهابذه وزننده فرس قديمدن بر جماعت آديدر اسبذ ديدكلري بلدهٔ مرقومه‌ده ساكن اولورلر ايدي مطرده دندر كه بركلمهٔ عربيه‌ده سين وذال معجمه مجتمع اولمز بناء عليه بو كلمه‌لر معربلردر السنباذج سينك ضميله بيلكي طاشنه دينور حجر مسن معناسنه وبو معربدر يعني سنبارهٔ فارسي معربيدر وسنباده تركيده محرفي اولان صونباره ديدكلريدر كه حكاكلر قوللنورلر لكن مؤلف باب جيمده قول مزبوره منافي ثبت ايلمشدر اسفيذبان همزه‌نك فتحيله اصفهانده بر قريه اديدر ونيسابورده بشقه بر قريه آديدر محدثيندن عبد الله بن الوليد اورادندر السميذ سميد معناسنه در كه ذكر اولندي وعبد الله بن محمد الدورقي ومحمد بن علي ابن اخت طبرزد وبونك عمي مبارك بن علي وابو القاسم احمد بن احمد بن علي البغدادي السميذ بون كه سينك وميمك كسريله در محدثلردر فصـــــل الشين المعجمة شبذ فتحتينله ابيورد قضاسنده بر قريه در حافظ رشيد الدين ابو بكر احمد بن ابي المجد ابراهيم الخالدي الشبذي وحفيدي علامه شمس الدين ابراهيم بن محمد واوغلو علامه يحيى بن ابراهيم اول قريه دندر الشبرذي حبنطي وزننده جست وچابك دوه‌يه دينور مؤنثنده شبرذاة دينور وشبرذي تغلب قبيله سندن بر رجل آديدر الشبرذة دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال شبرذ الرجل اذا اسرع الشجذة شينك فتحي وجيمك سكونيله ضعيف ياغشلي بر مقدارجه چسنتي‌يه دينور يقال امطرت السماء الشجذة اي المطرة الضعيفة المشجاذ مقلاع وزننده ومرادفيدر كه صپانه دينور شجاذ قطام وزننده مشجاذ لفظندن معدولدر لكن مزهرده شجاذ لفظي مطرهٔ ضعيفه معناسنه مثبت اولمغله مؤلفك معدول عنه قولنده ضمير شجذه لفظنه راجع اولمق اقتضا ايدر الاشجاذ همزه‌نك كسريله برنسنه بركسه‌يه شدتلو وصعوبتلو اولمغله آني محنته اوغراتمق معناسنه در يقال اشجذه الشيء اذا اشتد عليه وآذاه ويغمور منصل ياغدقدنصكره كسيلوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اشجذ المطر اذا انجم بعد الانجام وبلودك يغموري ضعيف ياغمق معناسنه در يقال اشجذت السماء اذا ضعف مطرها الشحذ شينك فتحي وحاي مهمله‌نك سكونيله

فلچ ویجاق مقواه‌سنی بیلیوب کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال شحذ السکین شحذا من الباب الثالث اذا احدّها
واجاق حرارتی معده‌یی اشعال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شحذ الجوع المعدة اذا ضرمها وطرد وتبعید ایلمك
معناسنه‌در یقال شحذ الرجل اذا طرده وبرکسیه تیز نظر ایله قیدقیه باقمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن
مأخوذدر یقال شحذه بعینه اذا رماه بها وعنف وشدّت ایله طوار سورمك معناسنه‌در یقال شحذ الدابّة
اذا ساقها شدیدا وطارلمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذدر یقال شحذ علیه اذا غضب وبرشیئك
قبوغنی صویمق معناسنه‌در یقال شحذه اذا قشره وسؤالده ابرام والحاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
شحذ فی السؤال اذا الحّ وهو شحاذ ملحّ ولاتقل شحات الاشحاذ همزه‌نك کسریله بودخی کسکین
ایلمك معناسنه‌در یقال اشحذ السکین بمعنی شحذها التشحذ تفعل وزننده بودخی طرد ایلمك
معناسنه‌در یقال تشحذه اذا طرده شارح اشبو تفعل نسخه‌سنی استدرا کله تفعیل اولمق اوزره تصویب ایلمشدر
الشحذان فتحاتله طواری‌نك سوررا اولان آدمه دینور سوّاق معناسنه واچ آدمه دینور جائع معناسنه وسعی
وسیرنده جست وسبکپا کسه‌یه دینور المشحاذ محراب وزننده دکرمی تپه‌یه دینور وارض مستویه‌یه دینور
وطاغك باشنه دینور الشحاذ شدّاد وزننده مبرم دلنجی‌یه دینورتته که ذکر اولندی بعضلر ثای مثلثه ایله
شحات اطلاق ایتمکله مؤلف نهی ایلمشدر لکن شهاب درة الغوّاص شرحنده بعض اهل لغتك تصحیحنی تصریح
ایلمشدر وشحاذ القابدندر ابن ابی الفتح الشحاذ محدثیندندر المشحذ منبر وزننده بیلکویه دینور مسن معناسنه
وطواری عنف وشدّتله سوررا اولان سوریجی‌یه دینور شحاذ کتاب وزننده اسمادندر محمد بن ابی شحاذ ضبه
قبیله‌سندن برشاعردر المشاحذة مفاعله وزننده ناقه ولادت هنکامنده بوری زحمتندن قویرغنی قالدیروب
شدّتله ایکی طرفه بور وب صارمق معناسنه‌در یقال شاحذت الناقة عند المخاض اذا رفعت ذنبها فالوته الواء شدیدا
الاشخاذ خای معجمه ایله اکرام وزننده کوپکی قشقرتمق معناسنه‌در یقال اشخذ الکلب اذا اغراه الشذّ
شینك فتحی وذالك تشدیدیله والشذوذ قعود وزننده برطائفه‌نك ایچندن چقوب بشقه‌جه اولمق
معناسنه‌در یقال شذّ الشیء شذّا وشذوذا من الباب الاول والثانی اذ اندر عن الجمهور معلوم اوله که
مزهرك بیاننه کوره شذوذ اطراد مقابلیدر وکلام عربده شذوذ واطراد درت کونه‌در اوّل قیاس واستعمالده
معا مطرد اولور وغایة مطلوبه‌بودر مثلا ضرب زید او قام عمر وکبی ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولور
مثلا یذر ویدع کلمه‌لرینك ماضیلری کبی ثالث استعمالده مطرد وقیاسده شاذ اولور مثلا اخوص الرمث واستصوبت
الامر کبی که واو الفه قلب اولنمامشدر رابع قیاس واستعمالده معا شاذ اولور مثلا مقوود ومعوود کلمه‌لری کبی
واو ایله در بونکله اصلا احتجاج اولنمز زیرا بونده اصلین مفقوددر وقیاسده شاذ واستعمالده مطرد اولانله
استدلال صحیحدر واستعمالده شاذ وقیاسده مطرد اولانله تمهید احتجاج صحیح دکلدر زیرا آنلر مرفوض
متزلده‌در وبعضا شاعرك آکا رجوعی جائزدر اجلل کلمه‌سی کبی انتهی وشذ کلمه‌سی متعدی اولور جمهوردن آیروب
بشقه‌جه قلمق معناسنه یقال شذّه شذّا کرده لاغیر یعنی من الباب الاول لامن الثانی اذا اندره عن جمهوره التشذیذ
تفعیل وزننده والاشذاذ همزه‌نك کسریله بونلرده شذ معناسنه‌در یقال شذذه واشذّه بمعنی شذّه واشذاذ برنادر
ونادرسوزسویلمك معناسنه مستعملدر یقال اشذ الرجل اذا جاء بقول شاذّ وبرنسنه‌یی آلارغه وبرطرف ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اشذّ الشیء اذا نحاه واقصاه الشذاذ رمّان وزننده قلیل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبیله
ومنازلنه ایچره اولمیان کسه‌لره اطلاق اولنور مرادکندی قبیله‌لرنده وکندی یوردلرنده اولمیوب آخر قومك بیننده
اولان آدملردر که بیبانجی تعبیر اولنور وبعض امهاتده شذاذ رخال وزننده مرسومدر که بنه جمعدر الشذّان شینك
کسری وذالك تشدیدیله تبق آغاجنه دینور سدر کبی الشذان شینك فتحی وضمی وذالك تشدیدیله متفرق وپراکنده
اولان چقل طاشلرینه وسائر نسنه‌لره دینور یقال اصابه شذّان الحصی ای ماتفرق منه شینك فتحیله اسم جمعدر
کذّان لفظی کبی که کوفه‌کی طاشلرینه دینور وشینك ضمیله شاذ لفظندن جمعدر شابّ وشبان کبی الشاذّ
اسم فاعلدر جمهوردن سچیلوب چقان آدمه دینور کذلك حکم عامدن یاخود قاعدهٔ کلیه‌دن خارج ومتفرد اولانه
اطلاق اولنور که اصطلاح علوم‌ندندر نته که ذکر اولندی وشاذ هلال بن فیاض نام محدثك لقبیدر التشریذ
تشرید وزننده ومرادفیدر وقوله تعالی فشرّذ بهم من خلفهم الآیة بالذال المعجمة قرأة الاعمش وقال ابن جنی
لم یمرّ بنافی اللغة ترکیب شرذ وکان الذال بدل من الدال المهملة وقال البیضاوی وقرئ بالذال المعجمة وکانه مقلوب شذر
الشرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ اولان شیئه دینور الشعوذة دحرجه وزننده تیز دستلك ایله برنسنه‌یی

منظره

منظرهٔ ناسده حقیقتنه مخالف صورت آخرده کوستورمك معناسنه‌در که سحره شبیه برمعنادر حقه‌بازلق تعبیر
اولنور ماده‌سی همان چابکلکدر کونا کون شیوه‌لری وارددرتته که بعض مشهود مز اولمشدر شارح دیرکه شعوذه وشعبذه
اهل بادیه لغتی دکلدر مترجم دیرکه لغت فارسیده شینك ضمیله شعبده مرسوم اولمغله ظاهرا شعوذه وشعبذه آندن
معرّبدر المشعوذ اسم فاعل بنیه‌سیله والمشعوذ اسم مفعول بنیه‌سیله حقه‌بازه دینور اسم مفعول بنیه‌سی مبالغه‌یه
محمولدر یقال هو مشعوذ ومشعوذ وعمله الشعوذة وهی خفة فی الید واخذ کالسحر یری الشیء بغیر ما علیه اصله فی رأی
العین الشعوذیّ یای مشدّده ایله امرانك برطرفه ارسال ایلدکلری پیك وبریدك اثناء راهده ومحل مأمورنده
احوالنی تجسس ایچون خفیة ناظر کونه ارسال ایتدکلری آدمه دینور مؤلف والشعوذیّ رسول الامراء علی البرید
عبارتیله تفسیر ایلمکله بیان شارح اوزره اول کونه ترجمه اولندی لکن اساسده وقیل للبرید الشعوذیّ لخفته
عنوانیله مرسوم اولمغله مطلقا پیك وبریده اطلاق اولنور سرعتنه مبنی شعوذ جعفر وزننده اسامیدندر
غالب بن شعوذ وشعوذ بن عبد الرحمن وشعوذ بن خلیده محدثلردر وشعوذ بن مالك نعمان بن منذرك رهط
وجماعتندندر الشعبذة شعوذه وزننده وآنده لغتدر یقال شعبذ شعبذة بمعنی شعوذ وهو مشعبذ ای مشعوذ
شارح دیرکه شعبذه‌نك کنیه‌سی ابو العجب در سیمیادخی بونوعدندر آنك اهلنه کوز باغجی تعبیر اولنور اعمالنده
بالکز نفس انسانینك مدخلی واردر سحر وطلسم کبی افاعیل علویه‌یه تعلقی یوقدر الشقذان فتحاتله والشقذ
امیر وزننده والشقذ کتف وزننده اوبویه مز اولان آدمه دینور یقال رجل شقذان وشقیذ وشقذ اذا کان لاینکاد ینام
وشقذان وشقذ بدنظر آدمه دینور که هر نسنه‌یه نظر ایلسه کوزی اصابت ایدر اوله علی قول شدید البصر وسریع
الاصابه اولان کسه‌یه دینور یقال رجل شقذان وشقذای یصیب الناس بالعین او شدید البصر سریع الاصابة معلوم
اوله که اویومز اولان آدم شدید البصر اولمغله باقدیغی نسنه‌یه کوزی دکر اولور سمیت چشمی موجب سحر اولمغله
معاذ الله تعالی صاحبنه دخی جالب ضرردر ونظرك وقوعی اثر ایله ثابتدر العین حق کبی نته که کوز انسانی
قبره ودوه‌یی قدره ادخال ایدر دیرلر واول کوزه عین الکمال تعبیر ایدرلر سلفده کمال نام برآدم کوزی پك دکر ایمش یاخود
نظر هر شیئك کاملنه تعلق ایلدیکنه مبنیدر وآنك اصابتی صاحبنك دنائت وخباثتنه کوره دکلدر صلحاده دخی
وقوعی جائزدر حتی نفی مسئله‌سیله عمل اولنمامشدر اصحاب کرامدن بعضلرده وقوعی وانسان عین الانسان علیه
صلوة الرحمن حضرتلرینك عتابی ووقت نظرده خالی الذهن ومعجب بولنمیوب ذاکر بولنوب بارك الله وماشاء الله کبی
نیچون ذکر الله لسانکزدن جاری اولمزدیو تعلیم بیوردقلری واقعدر مع الغفله ذهن حالتنه تعجب لاحق اولدیغی آنده
نظر ایله عینه عائدن برتیر مسموم کبی رشتهٔ باصره ممتد ومعیونه واصل اولوب درحال متأثر واول حالت ظاهر اولور
وبوقوت نفسیهٔ انسان اثریدر وحسود بالطبع اولان کسه جبلی بدنظر اولور حصنت نفسی وحصنتکم بالحیّ القیوم
الذی لایموت ابدا ودفعت عنی وعنکم السوء بالف لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم اثر ایله ثابت برحصن
معنوی وعقب ارنب استخوانی دائما اوزرکده بولنمق سحر ونظر اصابتنه سپر صوری اولدیغی مجربدر
وپیشانیٔ صبی‌یه برالف یازلمق خواصدندر انتهی وشقذان حرباسمیدر که قباکلری دیدکلری جانوردر جمعی
شقذان کلور شینك کسریله وقورده دینور ذئب کبی بونده شینك کسریله‌ده لغتدر الشقذ فتحتینله برآدم کوزی پك
دکر اولمق معناسنه‌در یقال شقذ الرجل شقذا من الباب الرابع اذا کان شقذانا ای عیونا وشقذ نسنه معناسنه‌در
یقال ماله شقذ ولانقذ ای شیء وعیب وخلل معناسنه استعمال اولنور یقال مابه شقذ ولانقذ ای عیب وخلل
وبونده شینك ونونك ضمه‌لریله زبانزددر ونقذا تباعدر الشقذ شینك فتحی وقافك سکونیله بودخی قورده دینور
ذئب کبی ومصدر اولور برسمته کیدوب محلندن دور اولمق معناسنه کاسیذکر الشقذان شینك کسریله مجموع
حشرات واهوامه اطلاق اولنور وطوی قوشنك وبغرتلق قوشنك یاور یلرینه دینور الشقذ صرد وزننده
قباکلرینك یاوریسنه دینور بو معناده شینك فتحی وکسریله‌ده جائزدر جمعی شقذان کلور صردان کبی وشقاذی
کلور صحاری کبی الشقذاء صحراء وزننده والشقذی جمزی وزننده بغایت آجقمش اولان طوشنجل
قوشنه دینور الاشقاذ همزه‌نك کسریله قوومق طرد معناسنه‌در تقول اشقذته فشقذ وشقذ شقذا من الباب
الثانی والرابع ای طردته فذهب کامرّ المشاقذة مفاعله وزننده خصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال شاقذه
اذا عاداه الشمذ شینك فتحی ومیمك سکونیله والشماذ کتاب وزننده والشموذ قعود وزننده که قلان ناقه
کبه‌لکنی ارأت ایچون قویرغنی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شمذت الناقة شمذا وشماذا وشموذا من الباب
الثانی اذا القحت فشالت ذنبها لتری اللقاح وهی شامذ من شوامذ وشمذ وشماذ ازار وسرا ویل مقوله‌سی

مطلب

مطلب

ثو بی بوقری صغیوب چره مك معناسنه مستعملدر یقال شمذ ازاره اذا رفعه یعنی الی رکبتیه وخرما اغاجی آشی
طوتمق معناسنه در یقال شمذت النخل اذا ابرت وخاتون رحمنك خروجی خوفندن ناشی فرجنه بچاوره صوقق
معناسنه در یقال شمذت المرأة فرجها اذا احشته بخرقة خشیة خروج رحمها الشامذ شمذ مذكوردن اسم
فاعلدر كبه فالمغله كبه لكنی ارأت ایچون قویرغنی قالدیرن ناقه یه دینور وصف خاصدر جمعی شوامذ وشمذ كلور
ركع وزننده وشامذ مطلقا كبه ناقه یه دینور خلفه معناسنه وعقربه دینور الشوامذ شامذك جمعیدر كه ذكر
اولندی وشوامذ آشی طوتمش خرما اغاجلرینه دینور المشمذ منبر وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه الاشمذة
والیشمذة همزه نك ویانك ومیملرك فتحیله چالك اوجر اولان قوشلره دینور الیشمذان یانك ومیمك فتحیله والشیمذان
شینك تقدیمیله قورده دینور ذئب كبی الاشتماذ افتعال وزننده قوچ دیشی قیونك قویرغنی قالدروب آشمق
ایچون اورشدرمق معناسنه در یقال یشتمذ الكبش ای یضرب الیة الاثی حتی ترتفع فیسفد الشمذة فتحاتله
آصمه نك قولنی آشیردقلری شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال الحبلة فی شمذتها وذلك انهم یدنون
الی الحبلة شجرة ترتفع علیها كلام مزبور مثل مجراسنده در برنسنه محل لایقنی بولدقده ایراد اولنور الشمرذی
شبرذی وزننده وجمله معانیسنده مرادفیدر كه ذكر اولندی وتغلب قبیله سندن بر رجلك اسمی اولان مذكور
شبرذی لفظنده دخی لغتدر كه شبرذی دیدكلری كبی شمرذی دخی دیرلر الشمهذ جعفر وزننده كسكین نسنه یه
دینور حدید معناسنه وجست وچالاك اولوب آزی دیشلرینك اوجلری كسكین اولان كوپكه دینور الشمهذة
دحرجه وزننده برنسنه یی كسكین ایلمك معناسنه در یقال شمهذ السكین اذا احدده ودموری تنكه كبی یوفقلتمق
معناسنه در یقال شمهذ الحدید اذا رققه شنبوذ شینك ونونك فتحیله اسماء عجمیه دندر محمد بن احمد بن شنبوذ
[illegible]ادن مستجاب الدعوة برذات ایدی وعلی بن شنبوذ بودخی قرادندر واحمد بن محمد بن شنبذ كه جعفر وزننده در
قاضی شهر دینوردر ومحدثیندندر المشوذ منبر وزننده والمشواذ محراب وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه
جمعلری مشاوذ ومشاوید كلور ومشوذ پادشاهه وبرقومك سید وسركرده سنه اطلاق اولنور یقال هو مشوذ
ای ملك اوسید الشیذة شینك كسریله بناء نوعدر كه باشه صارق صاریش حالتنه دینور عمه كبی یقال فلان
حسن الشیذة ای العمة الاشاوذ اجاب وزننده خلق وناس معناسنه مستعملدر اشوذك جمعیدر صارق صارنمق
مناسبتیله تعمیم اولنمشدر ومنه یقال فلان خیر الاشاوذ ای الخلق اشوذ احمد وزننده ابن سام بن نوح
علیه السلامدر التشوید تفعیل وزننده برآدمك باشنه صارق صارمق معناسنه در تقول شوذته ای عممته وكونش
غروبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شوذت الشمس اذا مالت للمغیب وكونشك اطرافنی صارویه مائل
یغمورسز انجه ویوفقه بولتلر احاطه ایلمك معناسنه مستعملدر وبو قوراق سنه لرده اولور یقال شوذ السحاب
الشمس اذا عممها وصار حولها جلب سحاب رقیق لاماء فیه قال الشارح وفیه صفرة التشوذ تفعل وزننده
والاشتیاذ افتعال وزننده صارق صارنمق معناسنه در تقول شوذته فتشوذ واشتاذ ای عممته فتعمم واعتم
فصل الصاد اصبهذان همزه نك وبانك فتحیله دیلم اولكه سنده بربلده آدیدر الاصبهذیة عراق
دیارنده برنوع رایج اقچه نك اسمیدر اصبهذه منسوبدر كه سپهبد فارسی معربیدر سر عسكر دیمكدر واصبهذیة
بغدادده بین الدربین برمدرسه اسمیدر فصل الطاء الطبرزذ طانك وبانك فتحیله برنوع شكره دینور
كویا كه اطرافندن تبر ایله اوریلوب قیرلمغه محتاج اولدیغندن انكله تسمیه ایلدیلر وبو نبات شكری دیدكلری متین
ومستحكم شكر اوله جقدر وبو تبرزد فارسی معربیدر اصمعیدن نونله ولامله طبرزن وطبرزل دخی منقولدر الطرمذة
طانك ومیمك كسریله والمطرمذ اسم فاعل بنیه سیله قولنی فعله اخراج ایلمز اولان لافزن كسیه دینور علی قول
تحقیق امور ایلمز اولان شخصه دینور كه كوتاه نظر تعبیر اولنور یقال رجل طرمذة ومطرمذ اذا كان یقول ولا یفعل
اولا یحقق فی الامور الطرمذة دحرجه وزننده اندازه سندن خارج لاف وكذاف ایلمك معناسنه در یقال طرمذ
علیه فهو طرماذ وطرمذان بكسرهما ای صلف مفاخر نفاخ بو مقوله آدمه فضول وآورد تعبیر اولنور الطفذ
طانك فتحی وفانك سكونیله قبر ومزاره دینور فتحتیله ده لغتدر جمعلری اطفاذ كلور وطفذ مصدر اولور میتی
قبره كومك معناسنه در یقال طفذ المیت طفذا من الباب الثانی اذا رمسه وقبره طنبذ قنفذ وزننده مصرده
برقریه آدیدر عبد الملك بن مروانك سود قرنداشی مسلم بن یسار الطنبذی كه تابعین ومحدثیندندر اورادندر یاقوت حموی
مشترك نام كتابنده ثبت ایلدیكی اوزره طنبذ ایكی موضعدر بری صعید مصرده بربلده در دیكری تونس اولكه سنده
اقلیم محمودیه ده برموضعدر فصل العین المهملة العشجذة شین معجمه ایله دحرجه وزننده بولودك

بغموری

بغموری ضعیف اولمق معناسنه در یقال عشجذت السماء عشجذة اذا ضعف مطرها العنذیة سلقیه وزننده
قندرمق وقشقرتمق معناسنه در یقال عنذی به عنذیة اذا اغری العنذیان عینك وذالك كسریله بدخوی
فاری یه دینور یقال امرأة عنذیان ای سیئة الخلق العائذة چهره ده قولاق ایله اكل كتك دبنه دینور كه بوقری
طرفندن اولمغله ایكیسنك دیبلری بردر العوذ عینك فتحی وواوك سكونیله والعیاذ عینك كسریله والمعاذ
والمعاذة میملرك فتحیله صغنمق التجا معناسنه در یقال عاذ به یعوذ عوذا وعیاذا ومعاذا ومعاذة اذا التجأ ویقال
عوذ بالله منك ای اعوذ بالله منك وبرآدم برآدمی ضربله تخویف ایدوب لكن هنوز ضرب ایلمكسزین بر تقریب
یدندن صیریلوب خلاص اولسه افلت منه عوذا دیرلر بعض نسخه ده بو فتحتیله مضبوط اولمغله اكا كوره كراهت
معناسندن منشعب اولور وعوذ اسماء رجالدندر العیاذ كتاب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندی وعیاذ صغنجق
یره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر تقول هو عیاذی ای ملجأی وشول قوشه اطلاق اولنور كه اخذینه مانع اولور
طاغ وسائر محله پناه ایتمش اوله بونده مصدر بمعنی فاعلدر وعیاذ آهو وسائر حیوان یقینده طوغورمش اولمق
معناسنه در كه معاذ ولدا اولمقدن عبارتدر یقال عاذت الظبیة وغیرها عیاذا اذا كانت حدیثة النتاج المعاذ والمعاذة
میملرك فتحیله مصدرلردر نته كه ذكر اولندی وعربلرك معاذ الله ومعاذة الله قوللری اعوذ بالله معاذا ومعاذة سبكنده در
یعنی مصدری فعلدن بدلدر هر نقدر فی ذاته فعله مقارن استعمال اولنمدیسه ده سبحان الله كبی ویقال معاذة الله
ومعاذ الله ومعاذ وجه الله ومعاذة وجه الله وهو مثل المعنی والمعناة والمأتی والمأتاة ومعاذ ومعاذه اسم مكان اولورلر تقول
هو معاذی ومعاذتی ای ملاذی ومعاذ اسامی رجالدندر ومعاذه ها ایله رقیه وحرز وافسونه دینور واسماء رجالدندر
وبنو الاقیشر جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر التعوذ تفعل وزننده والاستعاذة بونلرده صغنمق معناسنه در
یقال تعوذت بالله واستعذت بالله ای اعتصمت ولجأت به العائذ قریبا طوغورمش اولان حیوانه دینور كه انسانده
نفسأ منزلنده در عیاذ مذكوردن اسم فاعل مختص در جمعی عوذ وعوذان كلور حوران وحائر كبی
الاعاذة والاعواذ اصلی اوزره عیاذ كبی بودخی آهو وسائر حیوانات یقینده طوغورمش اولمق معناسنه در یقال
اعاذت الظبیة وغیرها واعوذت بمعنی عاذت عیاذا وهی معیذ ومعوذ العوذة عینك ضمیله بودخی رقیه وحرز
وافسونه اطلاق اولنور التعویذ عوذه معناسنه در تمتین كبی اسمدر جمعی تعاویذ كلور یقال عاذه بالمعاذة والعوذة
والتعویذ ای الرقیة العوذ فتحتیله صغنجق یره دینور ملجأ معناسنه وكراهت وناخوشی معناسنه در عواذ دخی
بو معنایه در سحاب كبی تقول ما تركت فلانا الا عوذا وعواذا منه ای كراهة وعوذ آغاجدن اوفانوب دوكیلن یپراغه
دینور وناسدن سفله ورذال وفرومایه یه دینور العوذ سكر وزننده تیكنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه جك صرب
یرلرده بتمش اولان اوتلقلره اطلاق اولنور وكمیكه یاپشق اولان اته اطلاق اولنور یقال اطیب اللحم عوذه ای ما عاذ
بالعظم وشول قوشلره اطلاق اولنور كه اخذلرینه مانع اوله جق طاغ مقوله سی صرب یرلره التجا ایلمش اوله لر المعوذ
معظم ومحدث وزنلرنده بودخی تیكنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه جك صرب یرلرده نابت اولان اوتلقه دینور
بنو عائذه وبنو عوذه وبنو عوذی عربدن بر بطندر عائذ الله برقبیله نك اسمیدر یاخود صواب اولان
عیذ الله اولمقدر سید وزننده عویذة مصغر بنیه سیله برخاتون آدیدر العاذ تنعیم قربنده سرف نام محلده برموضع
آدیدر العاذة ها ایله هذیل یاخود كنانه بلادنده برموضعدر التعاوذ تفاعل وزننده بری برینه صغنمق معناسنه در
یقال تعاوذ القوم اذا عاذ بعضهم بعضا المعوذ معظم وزننده بیونده قلاده كچره جك یره دینور كه اسم مكاندر
محل تعویذدن عبارتدر ویردن قطعا برطرفه وبرمحله آیرلمز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة معوذ اذا صارت لا تبرح
فی مكان واحد واویه نك حوالیسنده اولان دوه مرعاسنه دینور المعوذتان اسم فاعل بنیه سیله سورهٔ فلق وسورهٔ ناسه
اطلاق اولنور هر بری تعویذی متضمن در العائذ والعائذة والمعوذ محدث وزننده اسماء رجالدندر عائذ الله
كبار تابعیندن ابو ادریس الخولانی اسمیدر سكة معاذ نیسابورده برمحله در عیذون سیحون وزننده صاحب
الامالی ابو علی اسمعیل بن علی القالی نام امام نحوینك جدی اسمیدر العوائذ فلكده درت عدد كوكب معهوده
اطلاق اولنور كه مختلف تربیعله مركوز ووسطلرنده بر كوكب دخی واردر كه اكا ربع دیرلر زفر وزننده العیذان
شیطان وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل عیذان ای السیئ الخلق فصل الغین المعجمة الغذ
غینك فتحی وذالك تشدیدیله یاره ده اولان چرك وهجران آقق علی قول یاره آزوب شیشمك معناسنه در یقال غذ
الجرح غذا من الباب الاول والثانی اذا سال بما فیه اوورم واكسلمك معناسنه در یقال غذه اذا انقصه الاغذاذ
همزه نك كسریله بودخی یاره ده اولان چرك آقق معناسنه در یقال اغذ الجرح بمعنی غذ وتیز تیز یورمك معناسنه در

يقال اغذ السير وفي السير اذا اسرع الغذيذة غينك فتحيله يارده اولان غليظ ايرينه دينور يقال سالت غذيذة الجرح
اى مدته الغاذ شول جراحته دينوركه لاينقطع ايشليوب سيلان ايدراوله جسدك نيره سنده اولورسه اولسون
وكوزده برطمر آديدركه دائما رطوبتي سيلان اوزره اولوب قطعا منقطع اولمزتنه كه اكا حادث وباعث اولانه غرب
ديرلر بين الاطبا ايكي جهته اولوربرى اكثرى كوزك برون طرفنده اولان پكارنده برچبان حادث اولوب آنده ماده
مجتمع اولدقده سيلان ايدرفرغ وملأ ن ديدكلرى چبان كبى دائما عودت ايدر وبريسى كوزك قوت ماسكه سنك
ضعفندن ياخود رطوبتنى انضاج ايدرهاضمه سنك ضعفندن اولور وغاذ بومعنالرده كاهل وغارب كبى اسمدر وغاذ
حس وادراك معناسنه در الغاذة هايله رماعة الصبى معناسنه دركه كوچك چوجغك تپه سنده بنقلده يق
ديدكلرى يومشق يره دينورتنه كه اكا غاذيه دخى دينور ساريه وزننده لكن مؤلف معتل بابنده بوندن ساكت اولمشدر
الغذغدة زلزله وزننده اكسلتمك معناسنه در يقال غذغذ منه اذا انقصه التغذغذ تزلزل وزننده برى اوته صيچرامق
معناسنه در يقال تغذغذ الظبى اذا وثب المغاذ ميمك ضميله شول صوسز دوه يه دينوركه صويى قوقليوب ايچمكدن
امتناع ايدراوله يقال بعير مغاذ اى عيوف يعاف الماء الغليذ غليظ وزننده ومرادفيدر القذية غذايه
وزننده ومرادفيدركه ذكراولندى يقال غذى به بمعنى غندى به الغاذ بوغازده صوت مخرجنه دينوركه
بوغازك ايچى اوله جقدر مؤلفك الحلق ومخرج الصوت عنوانيله بيانى عادتى اوزره مسامحه يه محمولدر
الغيذان شيطان وزننده ظن وحدسنده مصيب اولان صاحب فراسته دينور يقال فلان
غيذان اى يظن فيصيب المغتاذ مغتاظ وزننده ومرادفيدركه صاحب غيظ وكين
اولان مبطن آدمه دينور يقال رجل مغتاذ اى مغتاظ فصــــــل الفاء الفخذ كتف وزننده انسان
وحيوانده اوجه ايله بالدرك مابينى اولان عضوه دينوركه اويلق تعبير اولنور وبوند فخذ دخى لغتدر فانك فتحى وخانك
سكونيله وفخذ دخى لغتدر فانك كسريله وفخذ كلمه سى مؤنثدر وفخذ برآدمك اقرب عشيرتندن اولان جماعته
اطلاق اولنوركه بك يقين خصمى اوله جقدر شارح ديركه بالجمله عشيرتك اولى شعب در بعده قبيله بعده فصيله بعده
عماره بعده بطن بعده فخذدرالك اول رأس در وفخذ بومعناده مذكردر زيرا نفر معناسنى متضمن درانتهى وفخذك جمعى
افخاذ كلور وفخذ مصدر اولور برآدمك اويلغنه اورمق ياطوقنمق معناسنه يقال فخذه فخذا من الباب الثالث
اذا اصاب فخذه ففخذ بالمجهول وهو مفخوذ التفخيذ تفعيل وزننده برقوم وعسكرى مخذول وپريشان ايلمك
معناسنه مستعملدر فى الاصل برقبيله يى فخذ فخذ تفريق ايلمك معناسنه در يقال فخذ القوم تفخيذا
اذا خذلهم وفرقهم وبرآدم عشيرتنى فخذ فخذ چاغرمق معناسنه در يقال فخذ العشيرة اذا دعاهم فخذا فخذا
الفخذاء حمراء وزننده شول خاتونه دينوركه بغايت قوتلو اولمغله پاچه سى اراسنه كيرن آدمى او يلقلريله صقوب
ضبط ايدراوله بيچاره مكنه يه دوشمشدور يقال امرأة فخذاء اذا كانت تضبط الرجل بين فخذيها التفخذ
تفعل وزننده تأخر معناسنه مستعملدر يقال تفخذ الرجل اذا تاخر الاستفخاذ برآدمك بدنى طقناز
واتى سلبوك اولمق معناسنه در يقال استفخذ اذا استخذى الفذ فانك فتحى وذالك تشديديله يالكز فرد ويكانه
معناسنه در جمعى افذ اذوفذ وذ كلور يقال هو فذ اى فرد وقمار اوقلرندن اولكى اوقه اطلاق اولنور
برنصيبى اولمق حسبيله شارحك بيانته كوره مجموعى اون اوقدر فذ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلا بونلر
نصيبلودر سفيح منيح وغد بونلرك نصيبى يوقدر وفذ طاغنق خرمادانه لرندن هر برينه اطلاق اولنوركه برى
برينه ياپشق اولميه وفذ مصدر اولور طرد شديد معناسنه يقال فذه فذا اذا طرده شديدا المفذ اسم فاعل
بنيه سيله يالكز برقوزى طوغورن قيونه دينور افذاذ برطوغورمق معناسنه در يقال شاة مفذ اذا صارت قد ولدت
واحدة المفذاذ ميمك كسريله بردانه طوغورمق عادتى اولان قيونه دينور يقال شاة مفذاذ اذا كانت
عادتها ان تلد واحدا الافذ اوزننده يلكى اولميان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم افذ اى لبس عليه
ريش الفذفذة زلزله وزننده بركسه اوزرينه على الغفله آتيلوب صيچرامق ايچون كرپى كبى بوزيلوب كوچلمك
معناسنه در يقال فذفذ الرجل اذا تقاصر ليثب خاتلا الاستفذاذ والتفذذ تفعل وزننده برآدم برماده ده
برأسه مستقل اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفذ به وتفذذ اذا استبد الفذاذى فرادى وزننده والفذاذ
غراب وزننده والفذاذ رمان وزننده پراكنده اولان اشخاصه اطلاق اولنور تقول اكلنا فذاذى وفذاذا
وفذا اذا اى متفرقين وبونلر فذاذ وفذيذك جمعلريدر فرادى وفراد كبى الفرهذ فانك وهانك ضميله فرهد معناسنه دركه
ذكر اولندى الفرهوذ فانك ضميله والفراهيذ بونلرده فرهد معناسنه در على قول بونلرده صواب اولان دال

مهمله

مهمله ايله اولمقدر الفطذ فانك فتحى وطانك سكونيله بركسه يى برنسنه دن زجر ومنع ايلمك معناسنه در يقال
فطذه عنه فطذا من الباب الثانى اذا زجره الفلذ فانك فتحى ولامك سكونيله برآدمه بلاتأخير ولاوعد برنسنه
ويرمك على قول چوق ويرمك ياخود براوغوردن ويرمك معناسنه در يقال فلذله من المال فلذا من الباب الثانى
اذا اعطاه بلا تاخير ولاعدة اوا كثر منه اواعطاه دفعة الفلذ فانك كسريله دوه نك جكرينه دينور كبد البعير
معناسنه المفالذة مفاعله وزننده زنانه حرف اندازلق ايلمك معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال
فلان ذو مطارحة ومفالذة اذا كان يفاللذ النساء اى يطارحهن الفلذة فانك كسريله جكردن برپاره يه
دينور كذلك آلتون وكومش وات پاره سنه اطلاق اولنور جمعى افلاذدر كه طرح زائد اوزره در وفلذ كلور عنب
وزننده وافلاذ الارض كنوز مدفونه يه اطلاق اولنور مؤلف بونكله حديث آتى يه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية
وفى حديث اشراط الساعة وتقئ الارض افلاذ كبدها اى تخرج كنوزها المدفونة فيها الفالوذ
والفولاذ فانك ضميله دمورك ازككنه دينوركه چليك وفارسى اوله رق پولاد تعبير اولنور شارحك بيانته
كوره فولاذ پولاد معربيدر وفالوذ آندن مختصر قدر انتهى وفالوذ معروف حلوانك اسميدركه پالوذه وتحريفله
شهر يلرك پلته تعبير ايتدكلريدر مترجم ديركه زجاج اماليده ديمشدركه فالوذكه حلواى معروفدر سرطراط ومزغرغ
ولواص دخى ديرلر اما فالوذج اعجمى وفالوذق مولددر ومزهرده فالوذج پالوذه فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدر
المفلوذ پولاددن چكلمش آلته دينور يقال سيف مفلوذ اذا صار قد طبع من الفولاذ التفليذ تفعيل وزننده
برنسنه يى پاره پاره بولمك معناسنه در يقال فلذه تفليذا اذا قطعه الافتلاذ افتعال وزننده برآدمك مالندن بربولك
ويا مقدار اخذ ايلمك معناسنه در تقول افتلذته المال اى اخذت من ماله فلذة الفانيذ پانيذ فارسى معربيدركه
قامش حلواسنه وپنيرشكرينه دينور فصـــــــــل القاف قباذ غراب وزننده ابوكسرى يعنى نوشروانك
پدرى اسميدركه فارسيده دال مهمله ايله در قباذيان بلخ ترانده برموضع آديدر القباذية فنا بولمش
چوقدانكى نسنه يه اطلاق اولنورتنه كه نوحى وعادى دخى زبانزددر وتأنيثى موصوف اعتباريله در يقال حنطة
قباذية اى عتيقة رديئة القذة قافك ضمى وذالك تشديديله اوقك يلكنه دينور ريش السهم معناسنه جمعى
قذذ كلور غرف وزننده وبيره يه دينور برغوث كبى جمعى قذان كلور قافك كسريله وقذه ناقه نك فرجنك برجانبنه دينور
ايكى جانبنه قذتان دينور وانسانك وآتك قولغنه دينور وقذه بركلمه دركه اطفال عرب بينلرنده معهود اولان
شعار برنام لعبى بلوك بلوك اوينادقلرنده لعبنا شعار برقذة وقذة وقذان وقذان ديرلر قذة وقذان غير
منصرفلردر شارحك بيانته كوره متفرقين معناسنه در القذ صرد وزننده بودخى بيره يه دينور برغوث
كبى القذ قافك فتحيله اوقه يلك چورمك معناسنه در يقال قذ السهم اذا الصق القذذ به ويلكك اطرافنى
قرقوب كرمى وهرطرفى دوبدوز وبرابر اولمق اوزره پرداخت ايلمك معناسنه در يقال قذ الريش اذا قطع اطرافه
وحرفه على نحو التدوير والتسوية وطاش واكا شبيه قاتى وغليظ نسنه آتمق معناسنه در يقال قذ الحجر اذا رمى به ويقال
فى كل غليظ واكسه طرفندن ايكى قولغك ارالغنه اورمق معناسنه در يقال قذه اذا ضرب مقذه الاقذاذ همزه نك
كسريله بودخى اوقه يلك چورمك معناسنه در يقال اقذ السهم اذا الصق القذذ به الاقذ يلكلى اوقه دينور ويلكسز
اوقه دخى دينور يقال سهم اقذ اذا كان عليه ريش ويقال سهم اقذ اى لا ريش عليه ومنه يقولون ماله اقذ ولا مريش اى شئ
اومال ولاقوم ويلان كبى بغايت هموار بونلمش اوقه دينوركه اصلا بربرنده وربى وقاچغى اولميه يقال سهم اقذ
اى المستوى البرى بلا زيغ المقذ ميمك كسريله اوق يلكنى پرداخت ايده جك آلته دينور وبچاغه اطلاق اولنور
المقذ مرد وزننده اكسه طرفندن ايكى قولغك مابينته دينور وباشك مؤخرندن قيل بنديكى يرك نهايتنه دينور
ومقذ برموضع آديدر القذاذة ثمامه وزننده آلتون وسائر نسنه نك اطرافندن كسيلن كسنتى يه وقرپنتى يه دينور
المقذذ معظم وزننده مزين شيئه اطلاق اولنور وصاچنك وپرچنك اوزون يرلرى قرقلوب تنظيم وتسويه اولنمش
كسيه دينور وچست وخفيف الهيئه اولان آدمه اطلاق اولنور ومطلقا تسويه وپرداختله حسن ولطافت
بولمش نسنه يه اطلاق اولنوركه فارسيده پيراسته دينور المقذوذ بودخى مزين نسنه يه اطلاق اولنور المقذذة
معظمه وزننده والمقذوذة آغرشق كبى دكرمى اولان قولغه وصف اولور يقال اذن مقذذة ومقذوذة اى مدورة
التقذقذ تزلزل وزننده طاغه وياره چقمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الجبل اذا صعد وقويى يه يا رچقوره دوشوب
هلاك اولمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الركية اذا وقع فيها فهلك وبرآدم مرشد ورهبرسز بلاروية كندى باشنه
سلوك ايلمك معناسنه دركرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال تقذقذ الرجل اذا ركب رأسه القاذة يلكلو

اوقلره دینور بو مناسبتله اهل جنك بهادرلره اطلاق اولنور نته كه شاذه میانهٔ عسكرده طوره مز اولان جبان
اشخاصه اطلاق اولنور بو علاقه ایله عربلر فلان كسه بغایت شجیع و بهادر در كوزی كوردیكی كسه‌لری
همان طعمهٔ شمشیر ایدر دیجك یرده مایدع شاذة ولافاذة دیرلر شجاع یقتل من رأه معناسنه و بونفیه مخصوص
تعبیراتندر القذان رمان وزننده باشك ایكی طرفك قیللرنده پیرلكدن ناشی ظهور ایدن بیاضه اطلاق اولنور كذلك
قوش قسمنك قنادلرنده اولان بیاضه دینور القذاذات قافك ضمیله قرقلان اوق یلكندن وسائر نسنه‌لردن
دوكیلن قرپنتیلره دینور شارح دیر كه بو انفاذ كراولنان قذاذه‌نك جمعی اولمغله تكراردر القشذة قشده وزننده
وجلهٔ معانیسنده مرادفیدر كه مهمله ده بیان اولندی و بوازهریدن منقولدر القسمذین كس مین وزننده
یمن لغتنده كوكه دینور سماء معناسنه القلذ فتحتینله كهله‌یه شبیه بر بوجك اسمیدر كه بهایم قسمنك كوده‌لرینه
یاپشوب هلاك ایلیدیجه آیرلمز تركیده صقرغه تعبیر ایتدكلریدر كه كنه‌دن بشقه اولور القلذة فرحه وزننده
صقرغه اوشمش بهیمه‌یه دینور یقال بهیمة قلذة اذا كانت قد علق بها القلذ القنفذ قافك ضمی وفانك ضمی
وفتحیله شیهم اسمیدر كه كرپی تعبیر اولنان جانورلر اركگنه دینور مؤنثی قنفذه در ها ایله وقنفذ فاره‌یه دینور دوه‌نك
قولقلری توزلرینه دینور و بركش یوكسك قوم یغنه دینور وقوملغك وسطنده نابت آغاجه دینور وشول مكانه
دینور كه صیق وبری برینه صارمشق اوتلر بتوره قنفذ الدراج دیدكلری موضع معنای اخیردندر القنفذة ها ایله
مؤنثدر كه ذكر اولندی وقنفذه بنو نمیر جماعتی یوردنده برصو آدیدر التقنفذ تدحرج وزننده بر آدمه دكنكله
كرپی‌یه اورر كبی اورمق معناسنه‌در یقال تقنفذه بالعصا اذا ضربه كما یضرب القنفذ القنافذ قنفذك
جمعیدر واوزون اولمیان طوباق طاغلره علی قول اوزنجه قوم یغنلرینه یاخود بعض یوللرده اولان باشی سیوری
تپه‌لره اطلاق اولنور قنفذ اللیل كیجه كرپیسی دیمكدر كرپی قسمی كیجه‌لر او یومیوب هرطرفی جولان
ایدر اولدیغیچون عربلر قوغمجی ونقال مقال آدمه اطلاق ایدرلر یقولون هو قنفذ لیل ای نمام اقباذ جمع
بنیه‌سیله كه مرار فقعسی نام شاعرك اشبو ❊ كانها والعهد من اقباذ ❊ اس جرامیز علی وجاذ ❊ بیتنده واقعدر
برموضع آدیدر فصل الكاف الكذان كتان وزننده برنوع طاشك اسمیدر كه كسك كبی یومشق اولور
تركیده كوفكی تعبیر اولنور الاكذاذ همزه‌نك كسریله ذكر اولنان طاشلغه اوغرامق معناسنه‌در یقال
اكذ القوم اذا صاروا فی الكذان الكذكذة زلزله وزننده پك قرمزیلق حمرت شدیده معناسنه‌در الكذ كافك
فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه خشونتلی سرت اولمق معناسنه‌در یقال كذ الشیء كذا اذا خشن الكاغذ
كاغد لفظنده لغتدر الكلواذ كافك كسریله موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان توراة
شریفك تابوتی اسمیدر كه صندوقهٔ سكینه‌در چمشیر آغاجندن ومذهب طولی اوچ ذراع وعرضی ایكی ذراع
مقداری ایدی بوجهتله لفظ مزبور عبری اولور ام كلواذ آفت وداهیه‌نك كنیه‌سیدر كلواذی كافك فتحی
والفك قصریله ومدیله بغداد اسفلنده برقریه آدیدر كلواذ كافك فتحیله براضك اسمیدر الكنابذ علابط
وزننده شول آدمه دینور كه یوزی چینی ومغول یوزلری كبی دورك وایری وچركین اوله یقال رجل كنابذ ای جهم
ضخم الوجه قبیح الكاذة انسان وحیوانك اویلقلرینك طشره طرفلرندن فرجلرینك چوره‌سنه علی قول
یالنجق انلرینه دینور كه قبالت اوله جقدر جمع جنسی كاذدر وكاذه بغداد قضاسنده برقریه آدیدر ابو الحسین بن زرقویه
شیخی اولان موثوق الروایه اسحق بن محمد الكاذی اورادندر الكاذان والكوذان سكران وزننده بدنی بومری
یك سموز آدمه دینور التكویذ تفعیل وزننده بدنه طوتیلن فوطه كاذه دیدكلری عضوه مذكوره ایرشمك معناسنه‌در
یقال كوذ الازار اذا بلغ الكاذة وهو ای الازار مكوذ وتكویذ جماع ایدن انسان وحیوان فرجك كاذه‌لرینه یعنی
یانلرینه دور تشدرمك معناسنه‌در یقال كوذ الناكح اذا كان طعن فی جوانب الركب ودكنكله دبره اوردق
معناسنه مستعملدر یقال كوذه اذا ضرب بالعصا فی دبره الكاذی یای مشدده ایله برشجر آدیدر كه چیچكلریله
ادهان تطیب اولنور بو شجر بلاد هند وعمانده نابت وخرما آغاجنه شبیه وچیچكی بغایت خوشبو اولور یاغلر ایله
تربیه ایدرلر یاغنه دهن كاذی دیرلر حجاج مكه‌دن صونی كتورررلر دال مهمله ایله كادی صوی تعبیر ایدرلر
فصل اللام اللجذ لامك فتحی وجیمك سكونیله نسنه یمك معناسنه‌در یقال لجذ الطعام لجذا من الباب
الاول اذا اكله وطوار چاری هنوز اوتلامق معناسنه‌در یقال لجذ الحمار اذا رعی ابتداء وطوار چاری دللرینك
اوجلریله اوتلامق معناسنه‌در كه چایرك قصه اولمقدن اولور یقال الماشیة تلجذ الكلأ ای تأكله باطراف
اللسان ورنسنه‌دن آزجه آلمق معناسنه‌در یقال لجذ منه اذا اخذ منه شیئا یسیرا وسائل كندوسنه بردفعه

ویردكدن

ویردكدن نصكره یوزسزلك ایدوب تكرار تكرار دلنجیلك ایلمك معناسنه‌در یقال لجذ فلان اذا اكثر من
سؤال بعد ان یعطی مرة وقندرمق معناسنه‌در یقال لجذه اذا احضه ودل ایله یلامق معناسنه‌در یقال لجذه
اذا لحسه الملجاذ محراب وزننده چایرلر قصه اولمغله دیشلری اوجلریله قوپاروب اكل ایدن طواره دینور
یقال دابة ملجاذ اذا كانت تأخذ البقل بمقدم فیها اللجاذ كتاب وزننده قدرمدیه دینور غراء
معناسنه اللذة لامك وذال مشدده‌نك فتحیله نقیض الالم یعنی دادو خوشلق معناسنه‌در كه فارسیده مزه دینور
جمعی لذات كلور مؤلف نقیض الالم عبارتیله تفسیر وامهات سائره‌ده لذ الشیء صار شهیا وزمخشری مزه ایله تفسیر
ایلملریله وجه متعارف اوزره لذه دادو خوشلق وچاشنی ومزه دیمك اولور شارح دیر كه لذه ماده‌سی شهوه یاخود كا
قریب معنایه موضوعدر كه تركیده وجه مذكور اوزره دادو خوشلق تعبیر ایتدكلریدر وبو كیفیت اوجاعدن سالمه
اولوب وانجق صحیح المزاج اولانده حاصل اولمغله مؤلف ضد الالم عنوانیله تفسیر ایلدی ومؤلف المی وجع ایله
بیان ایلمكله لذه الك نقیضی اولمز بلكه بشاعتك نقیضی اولور ولذه باده‌یه اطلاق اولنور خمر معناسنه اللذاذ
واللذاذة لاملرك فتحیله برنسنه‌یی دادلو وخوشمزه بولمق معناسنه‌در یقال لذ فلان الشیء ولذ به لذاذا ولذاذة
من الباب الرابع اذا وجده لذیذا وبرنسنه دادلو وخوشمزه اولمق معناسنه لازم اولور یقال لذ الشیء اذا صار لذیذا
الالتذاذ افتعال وزننده والاستلذاذ بونلرده برنسنه‌یی خوشمزه بولمق معناسنه‌در یقال التذه والتذ به واستلذه
اذا وجده لذیذا اللذ لامك فتحیله اویقویه اطلاق اولنور اللذیذ امیر وزننده دادلو وخوشمزه شیئه دینور
بو دادلولق حلاوت مفهومی دكلدر لذت عام وحلاوت خاصدر فارسیده لذت وجه مذكور اوزره مزه وحلاوت
شیرینی مرادفیدر وطعم لذتدن اعمدر كه فارسیده چاشنی مرادفیدر ولذیذ باده‌یه اطلاق اولنور خمر معناسنه لذ كبی جمعی
لذ كلور لامك ضمیله ولذاذ كلور لامك كسریله یقال شرب اللذ واللذیذ ای الخمر وبو كه لذت اسنادی ملدوغه سلیم
اطلاقی قبیلندندر اللذلاذ جلاج وزننده كار وعملده جست وچیره دست وچالاك آدمه دینور یقال رجل لذلاذ
ای سریع خفیف فی عمله ولذلاذ ساعدن قورده اطلاق اولنور اللذلذة زلزله وزننده بر آدم لذلاذ اولمق معناسنه‌در
یقال لذلذ الرجل اذا صار لذلاذا روضة ملتذ اضافتله مدینه قربنده برموضع آدیدر الالذة اعزه وزننده ناسك
لذتی اخذ ایدن كسه‌لره دینور كه مراد ناسك دائما ذوق ولذتلریله صفایاب اولان كسه‌لردر مؤلف الذین یأخذون
لذتهم عبارتیله تفسیر ایلمكله عادتی اوزره ضمیر جمع ناسه راجعدر وجوهرینك اسم موصول اولان لذ كلمه‌سنی بوراده
ذكری وهمدن ناشیدر زیرا آنك موضعی معتل بابیدر شارح دیر كه لذ كلمه‌سی الذی لفظنده لغت اولنجه موضع ذكری
بو محل اولمق مناسبدر بو مقوله‌لر جمع الاشباه والنظائر قبیلندندر اللمذ لامك فتحی ومیمك سكونیله لمج لفظنده
لغتدر كه اطراف فم ایله اكل ایلمك معناسنه‌در یقال لمذ الرجل بمعنی لمج مترجم دیر كه مؤلف باب میمده تلام سحاب
وزننده تلامیذ دیمكدر جوهری بو ماده‌دن غیریسنی ذكر ایلمدی وبو تلام بو ماده‌دن یعنی تلم بابندن دكلدر
انجق اول باب ذالدندر دیو عادتی اوزره من غیر رویة جوهری‌یه حرف انداز اولور لكن هفوة الكامل حفره‌سنه
دوشمشدر زیرا باب ذالدن اولدیغی صورتده اگر تاسی اصلیه ایسه بو راده تاء فصلنده ذكر اولنملو ایدی واگر زائده ایسه
مطلب اشبو لمذ ماده‌سنده بنی لازم ایدی اشبو محال ثلاثه‌نك برنده اصل وفرعنه تعرض ایلمیه‌رك جوهری‌یه سنك انداز
اعتراض اولمسی من العجایب در قالدیكه لسان العربده تلمذ ماده‌سنده ثبت ایله التلامیذ الخدم والاتباع واحده تلمیذ
عبارتیله بیان ایلمكله تانك اصلیه اولمسی تحقیق ایلمشدر وزمخشری مقدمة الادبده دحرجه بابنده تلمذه تلمذة شاكردی
كرد اورا عنوانیله ثبت ایلمكله تاء اصلیه اولوب وتلمذه شاكردلك معناسنه اولدیغی تصریح ایلمشدر وتلمیذ لفظنی
شاكرد ایله تفسیر وجمعی تلامیذ وتلامذه كلدیكنی بیاندنصكره زای معجمه ایله وتلماز مثله عنوانده ذكر ایلمشدر پس
تلمیذ تلمذه‌دن مأخوذ فعلیل اولور وقالدیكه جمعنك ها ایله تلامذه دخی كلمسی شاذ یاخود اسم اعجمی اولمق توهمنه
مبنی در وفعلیل فانك كسریله در وزمخشرینك تلماز دخی تلمیذ معناسنه در قولی كه تانك كسری وزای معجمه ایله در
اول لغت آخردر لمزدن مأخوذ وتاسی زائده در اصل لمز كوز ایله اشارت معناسنه اولوب بعده آندن تلمز تصرف وبرشیئی
مرة بعد اخری طلب ایلمك معناسنده استعمال اولنمغله آندن تلماز اخذ وشاكرده اطلاق اولندی كرة بعد اخری
طلب وتحصیل علاقه‌سنه مبنی در بعده امیة بن الصلت نام شاعرك قصیدهٔ دالیهٔ مهمله‌سنده ❊ باولی قوی فمتل
ومتلد ❊ مصراعنك شرحنده شارحی متلد متلذ معناسنه در كه تلمذه‌دن اسم فاعلدر خادم معناسنه بو ماده‌ده
دالك اهمالیله ده لغتدر دیو بیان ایلمشدر پس بوكه كوره تاء اصلیه اولوب ولغت مستقله اولور وبو اهمال صورتنده
تای زائده‌یه حمل ایدنه كوره لمد ماده‌سندن مأخوذ اولور كه تواضع بالذل معناسنه در مناسبت معلومدر وذال معجمه

صورتنده تابى زياده يه حمل ايدنه كوره اكل باطراف الفم معناسند اولان لمذماذه سندن مأخوذ اولوب شيأفشيأ
علوم وصنايعى اطرافيله تعلم ايلمكده مستعار وبعده آدن تلميذ متصرف اولمش اولور كرچه بو كونه استعاره
واقعدر لكن تانك اصليه اولمسى وجه مسر وداوزره محققدر وقالديكه كرك جوهرينك وكرك مؤلفك التلام التلاميذ
حذف ذاله قوللرنده محذوفى همان ذاله حصرا اكتفاء قيلنمشلردر زيرا ياء دخى محذوفدر مرادلرى بعض اشعارده
تلام عنواننده وارد اولمغله تلاميذدن مرخم اولديغى اشعاردر از جمله غيلان بن سلمه نك اشبو ❊ وسربال مضاعفة
دلاص ❊ قد احرز شكها صنع التلام ❊ بيتنده ❊ ومثل الحمالج بايدى التلام ❊ مصراعنده اولديغى كبى بونلرده تانك
كسرى وفتحيله ده مرويدر كسره كوره تلام غلام وصايغ معناسنه در وفتحه كوره تلاميذدن مرخم اولورنته كه اشبو
درس المنابع فابان ❊ مصراعنده المنافظى المنازل مرخميدر كذلك اشبو ❊ فكانما ذكى سنابكها حبا ❊ مصراعنده
حبا كلمه سى حباحب مرخميدر كه نار الحباحب ديمكدر و بو كونه ترخيملر ضرورت شعردن ناشيدر وغير مقبولدر
خلاصه تلميذ لفظى ذاليدر ميمه تعلق يوقدر صورتنه رعاية جوهرى ميمده ثبت ايدوب مؤلف دخى جوهرى يه اعتراضى
ملتزم اولمغله كمال تهالكندن ناشى باب ذالده سهوو باب ميمده ثبت ايلمشدر تجاوز الله عنه پس سياق مرسومدن مستنبط
اولديغى اوزره تفعل وزننده تلمذ عنوانى خطا اولوب دحرجه وزننده تلمذه عنوانى صوابدر تقول تلمذ لفلان اذا صار تلميذا
له وتلاميذ لفظى اشعار قدماده وارد اولمشدر از جمله امية بن الصلت نام شاعرك ❊ وبها تلاميذ على قذفاتها ❊ حبسوا
قياما فالفرائص ترعد ❊ بيتنده واقع وشارح ديوانى التلاميذ الخدم يعنى الملائكة عبارتيله بيان ايلمشدر وابو حنيفة
الدينورى كتاب النبات ده لبيدك ❊ فالماء يجلو متونهن كما ❊ يجلو التلاميذ لؤلؤا قشبا ❊ بيتنده التلاميذ غلمان الصناع عبارتيله
تفسير ايلمشدر كذلك مقامات حريريده ❊ فوجدته محاذيا التلميذ ❊ قولنده شارح شريشى التلميذ متعلم الصنعة والتلميذ
الخادم والجمع التلاميذ وطلبة العلم تلاميذ شيخهم عبارتيله شرح ايلمشدر واخى چلبى مرحوم صدر الشريعه شرحنده
التلميذ هو الشخص الذى يسلم نفسه الى معلم ليعلمه صنعته سواء كانت علما او غيره فيخدمه مدة حتى يتعلمها منه فيأكل
معه و يكون فى عياله وليس له اجرة معلومة عبارتيله جامعا تعريف ايلمشدر كه مرادشاكرد اوله جقدر لكن اكل عنوانى
بالاده ذكر اولنان مأخذه اشارت كبى برمعناظن اولنوركه صحيح اولمديغى تنصيص اولنمشيدى وهذا القدر يكفى لاهل
اليقين فخذها وكن من الشاكرين اللوذ لامك فتحى وواوك سكونيله واللواذ لامك حركات ثلاثيله والليا ذكسره
لام مجاورتندن واوى يايه ابدال برنسنه يه پناه كتوروب طولده لنمق وآردنده صقلنمق معناسنه در كه صغنمق اوله جقدر
يقال لاذ بالشئ يلوذ لوذا ولواذا مثلثة ولياذا اذا استتر به واحتصن و برشيئك هر طرفنى قابلامق احاطه معناسنه در
يقال لاذ الطريق بالدار اذا احاط بها ولوذ طاغك برجانبنه اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر يقال اعتصم بلوذ الجبل
اى بجانبه وطاغك دائرا مادار چورهسنه اطلاق اولنور ودره نك بو رغاج يرينه دينور تقول نزلنا فى لوذ الوادى
اى منعطفه جمعى الواذ كلور ولوذ يمنده برطاغك آديدر الملاوذة مفاعله وزننده بو دخى بر بره صغنمق معناسنه در
يقال لاوذ به ملاوذة بمعنى لاذ به وملاوذه ولواذ بركسه دن اوغورلنوب سيكمك معناسنه استعمال اولنور يقال
لاوذ عنه ملاوذة ولواذا اذا راغ قال فى الاساس ولا يقال راغ عن كذا الا اذا كان عدوله عنه فى خفية ومخالفت
معناسنه در يقال لاوذه اذا خالفه وبرى برينه صغنمق معناسنه در يقال لاوذ القوم اذا لاذ بعضهم ببعض الالاذة
همزه نك كسريله بو دخى احاطه معناسنه در يقال الاذ به اذا احاط الملاذ مكان وزننده والملوذة ميمك كسريله كه
آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر حصن ومعقله اطلاق اولنور كه التجا اولنه جق محل متيندن عبارتدر قلعه وحصار
وصرپ جبال كبى اللوذانية لامك فتحيله بو دخى بركسه دن اوغورلنوب كيزلنمك معناسنه در ملاوذه كبى التلواذ
تذكار وزننده بو دخى نيجه كسه لر برى برينه صغنمق معناسنه در و بو نوادردندر ومعناى مزبورده اسمدر يقال
لهم تلواذ اى ملاوذة يلوذ بعضهم ببعض لوذان سحبان وزننده بر موضعدر ولوذان الشئ اول نسنه نك ناحيه سنه
دينور يقال نزل فى لوذان البلدة اى ناحيتها اللاذة برجنس قرمزى حرير قماش اسميدر كه چين ديارنده نسج
اولنور جمع جنسى لاذ كلور يقال جاء وعليه لاذة وهو ثوب حرير احمر صينى برهان قاطعده لاد دال مهمله ايله
غايتده نازك وخوش قماش ديبا ايله مفسر وعربيده دخى بو معنايه در ديو مصرح اولمغله ظاهر اول بو اولوب ولاذ
آندن معربدر الملاوذ ميمك فتحيله مآزر معناسنه مستعملدر كه مئزرك جمعيدر فوطه يه و پشتماله دينور پس ملاوذ
ملوذك جمعيدر مشوذ ومشاوذ كبى لوذ الحصى لامك فتحيله بر موضع آديدر لاوذ واوك فتحيله ابن سام بن نوح
عليه السلام در لوذان سلمان وزننده اسمادندر خرز بن لوذان برشاعردر فصـــل الميم المذمذة زلزله وزننده
يلان سويلمك معناسنه در يقال مذمذ الرجل مذمذة اذا كذب المذميذ ميمك كسريله و المذيذ امير وزننده

يلانجى يه دينور يقال رجل مذميذ ومذيذ اى كذاب المذماذ خشخاش وزننده چاغرغان آدمه دينور صياح
معناسنه المذمذى ميمك فتحيله ظريف آدمه دينور يقال رجل مذمذى اى ظريف المرذ ميمك فتحى ورانك
سكونيله اتمكى بومشنمق ايچون صويه قومق معناسنه در يقال مرذ الخبز مرذا من الباب الاول اذا ماثه الملاذ
شداد وزننده اكثر ياران زمانه كبى لافزن ومتصنع الفتى صورى وعدى موهوم حقوق ومحبتى فوق الحلقوم اولان
شخصه دينور يقال رجل ملاذ اى مطرمذ متصنع لاينصح مودتى اوبلسى شخصه روم مشرب تعبير اولنور
وملاذ جست وچالاك حيوانه دينور يقال ذئب ملاذ اى خفيف سريع الملوذ منبر وزننده والملذان فتحاتله
والملذانى ياى مشدده ايله بونلرده ملاذ ايله معناى اوّلده مرادفلردر الملذ ميمك فتحى ولامك سكونيله يلان
سويلمك معناسنه در يقال ملذ الرجل ملذا من الباب الثانى اذا كذب ومزراق سانجمق معناسنه در يقال ملذ فلانا
اذا طعنه بالرمح والك اوزرنى برنسنه ايله سيلمك معناسنه در يقال ملذه على يده اذا مسحه وآت قسمى سكردركن
اللرينك موضعنه آياقلرى يتشمكه وسع مزيد بولمامق وجهيله قوللرنى غاية الغايه كريلوب سونديره رك سرعتله
سكرتمك معناسنه دركه يك بوكرك آتك حاليدر يقال يملذ الفرس اى يمد ضبعيه حتى لايجد مزيد اللحاق ويسرع
فى عدوه الملذ فتحتيله قراكولق قارشمق معناسنه در يقال ملذ الظلام ملذا من الباب الرابع اذا اختلط
الامتلاذ افتعال وزننده برآدمدن بخشش آلمق معناسنه در تقول امتلذت منه كذا اذا اخذت منه عطية
منذ ميمك ضمى ونونك سكونيله كلمهٔ بسيطه در يعنى مركب دكلدر ضم اوزره مبنى در ومذ كلمه سى ميمك ضميله مبحث مذ ومنذ
منذ كلمه سندن محذوفدر سكون اوزره مبنى در وبونلرك بعضا ميملرى مكسور اولور وبونلرى اسم مجرورولى
وتعقيب ايدر و بو صورتده حرف جر اولوب مابعدلرنى جر ايدرلر اكر مقام ماضى ايسه حرف جر اولان من
معناسنه اولور كه مارأيته مذ ومنذ اشهر كبى واكر مقام حاضر ايسه فى معناسنه اولورلر مارأيته منذ الليلة كبى
واكر معدود ايسه من والى معنالرينه اولورلر جميعا مارأيته منذ يوم الخميس كبى كه پنجشنبه كوننددن بو كونه
كلنجه كورمدم ديمك اولور وكاه اولوركه بونلرى اسم مرفوع ولى ايدركه بو حالت ثانيه در منذ يومان كبى
بو صورتده كنديلر مبتدا ومابعدلرى خبر اولوب حاضرده ومعدودده امد وغايت وماضيده اول مدت معنالرينه
اولورلر وعند البعض بونلر ظرفلردر مابعدلرندن كنديلر ايله اخبار اولنور بو صورتده بين بين معناسنه در
مثلا لقيته منذ يومان قولى بينى و بين لقائه يومان سبكنده در وكاه اولوركه بونلرى جملهٔ فعليه ولى ايدركه
بو حالت ثالثه در نته كه اشبو ❊ مازال مذ عقدت يداه ازاره ❊ مصراعنده وارد اولمشدر ياخود جملهٔ اسميه ولى ايدر
نته كه ❊ ولازلت ابغى المال مذ انا يافع ❊ مصراعنده واقع اولمشدر بو صورتلرده جمله يه ياخود جمله يه مضاف
اولان زمانه مضاف اوله رق ظرف اولورلر على قول بو صورتلرده كنديلر مبتدالردر جمله يه مضاف زمان تقدير
اولنوب واول كنديلره خبر اولورلر ومذ كلمه سنك اصلى وجه مذكور اوزره منذ ايدى التقاء ساكنين صورتنده
مذ لفظنك ذالنى ضمه يه ارجاعلرى اكا دلالت ايدر مذ اليوم كبى اكر فى الاصل حركه سى ضمه اولمسيدى قاعدهٔ
مطرده موجبنجه كسره يه رجوعى لازم ايدى و بوندن بشقه مصغرنده منيذ ديرلر وعند البعض مذ كلمه سى اكر
اسم ايسه اصلى منذدر واكر حرف ايسه كنديسى اصلدر يعنى برأسها مستقله در وكاهجه ذالرك فتحيله
منذ اليوم ومذ اليوم ديرلر كه تخفيفه مبنى در وعلى قول منذ كلمه سى مركبدر اصلى حرف جر اولان من ايله طى
قبيله سى لغتنده الذى معناسنه اولان ذو كلمه سيدر واوحذف اولنوب ضمهٔ ذاله مزاوجه ايچون ميمى مضموم
قلنمشدر وعلى رأى من ايله اذ كلمه سندن مركبدر كثرت تداولدن ناشى تخفيفا همزه حذف اولنوب اجتماع ساكنين
ايچون ذالى مضموم قلندى وعند البعض اصلى من ايله اسم اشارت اولان ذا كلمه سيدر پس مارأيته مذ
يومان قولى من ذا الوقت يومان تقديرنده در واقوال مسروده نك مجموعى تعسف وجاده دن خروج وتنكبى
متضمندر الماذى ياى مشدده ايله يك بياض بال ه على قول تازه سنه ياخود خالصنه ياخود جيد واعلاسنه
دينور آنده بالى كبى ونرم ونازك اولان زرهه دينور كه جنك لباسيدر وبالجمله سلاحه وآلت حربه دينور الماذية
ها ايله بو دخى خشونتسز نرم ولطيف اولان زرهه دينور يقال درع ماذى وماذية اى لينة سهلة درع لفظى
مذكر ومؤنث اولمغله وجه مذكور اوزره وصف اولمشدر وماذيه باده يه دينور خمر معناسنه الماذ تشديد ذال ايله
نيكخو وناز كشرب شوخ وشكل وپاكيزه نفس وشيرين صحبت آدمه دينور يقال رجل ماذ اى حسن الخلق
وفكه النفس المبذ ميمك كسريله هندستانده برطائفه اسميدر و بوابن عباددن منقول ومنظور فيه در
مبذ مبسر وزننده ايرانده يزد نام بلده قربنده بر بلده آديدر فصـــل النون النبذ نونك فتحى وبانك

سكونيله برنسنه يى الدن اوك طرفه على قول اكسه طرفه آتمق على رأى مطلقا آتمق معناسنه در و بو اول نسنه يه
عدم اعتداد واعتباردن ناشى اولور يقال نبذ الشئ نبذا من الباب الثانى اذا طرحه من يده امامه اوورائه اوهوعامّ
ونبذ ونبذان فتحاتله بدنده طمر اوينامق معناسنه دركه طمر آتمق تعبير اولنور يقال ينبذ عرقه نبذا ونبذانا اى يضرب
ضربانا ونبذ شئ قليل ويسيره اطلاق اولنور كه عدم اعتباردن ناشى الدن آتيلور شئ ناچيزدر و بو فى الاصل مصدردر
اسم اولمشدر جمعى انباذ كلور يقال اخذ منه نبذا اى شيئا قليلا يسيرا ونبذ شراب قورمق معناسنه دركه كوپ مقوله سى
نسنه يه خرما واوزم مقوله سنى براقوب اوزرينه صو وضع و برزمان ترك ايلمكدن عبارتدر يقال نبذ النبيذ اذا القى
التمر اوالزبيب فى الجرّ وغيره وترك عليه الماء ليصير نبيذا ويقال نبذ التمر اوالزبيب النبذة نونك فتحى وضمى وبانك
سكونيله ناحية الشئ معناسنه دركويا كه اول ناحيه شئ مذكوردن برطرفه آتلمش كبيدر يقال جلس نبذة ونبذة
اى ناحية النبيذ امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر الدن براقلمش وآتلمش غير معتبر نسنه يه دينور يقال شئ نبيذ
اى ملقى لعدم الاعتداد وكوپه باصلمقله حاصل اولان خرما واوزم شيره سنه و باده سنه دينور شارح ديركه وجه مذكور
اوزره منبوذ فى الظرف اولديغى وجه تسميه در كرك مسكر وكرك غير مسكر اولسون وكرك اوزمدن وخرمادن وكرك
بالدن واربه و بغدايدن اولسون نهايت عرفده خمر اوزمك ونبيذ خرمانك شرابنده غالب اولمشدر انتهى الانباذ
همزه نك كسريله والتنبيذ تفعيل وزننده بونلرده نبذ كبى شراب قورمق معناسنه در يقال انبذ التمر ونبذه بمعنى
نبذه الانتباذ افتعال وزننده بودخى انباذ معناسنه در يقال انتبذ التمر بمعنى نبذه وآلارغه يه چكلوب كناره كير
اولمق معناسنه دركه نبذهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال انتبذ فلان اذا تنحى واعتزل ناحية وجنكده ايكى طرفك عسكرى
بعد الكرّ برر جانبه چكلمك معناسنه در بونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال انتبذ الجيش اذا تحيز كل من الفريقين
فى الحرب المنبوذ ولد زنايه اطلاق اولنور كه حرامزاده در پيچ تعبير اولنور معناى آتيدن منشعبدر و بو معنا
امر اكثرى يه محمولدر وشول صبى يه اطلاق اولنور كه والده سى يوله براقوب كتمش اوله اكثرى فقرندن ممر الناس
اولان يول اوزره ياخود حمام قپوسنه ومسجده براقوب اولادى اولميلر ياخود اهل خيرات اولنلر آلوب تربيه ايدرلر
وكاهجه والده سى طفل حرامزاده يى دخى القا ايدرنته كه شاعر ديمشدر * اشك ريا كه زاهدان ريخت بخانهٔ خدا * چه
بمسجد افكند طفل حرامزاده را * وفى الحديث صلى رسول الله عليه الصلوة والسلام على قبر منبوذ اى لقيط و روى
على قبر منبوذ اى قبر بعيد من القبور قال الشارح و يعضد الثانية ما روى من طريق آخر انه مرّ بقبر منتبذ عن القبور
فصلى عليه ومنبوذ آرقلغندن ناشى اتى اكله صالح اولميان قيون وكچى مقوله سنه اطلاق اولنور كه آتلمغه لايق اولور
النبيذة قصيده وزننده منبوذ ايله معناى ثالثده مرادفدر هاء اسميه در المنابذة مفاعله وزننده انتباذ كبى جنكده
هر طرفك عسكرى برر جانبه چكلمك معناسنه در يقال نابذ الجيش فى الحرب اذا تحيز كل من الفريقين ومنابذه
فى البيع مثلا احدهما آخره انبذ الى الثوب اوانبذه اليك وقد وجب البيع بكذا اوكذا ديمكله عقد معامله قلمقدن عبارتدركه
اكا بيع الالقاء دخى اطلاق ايدرلر ياخود كندى يدنده اولان مثلا ثوبى اكا رمى اولدخى بوكه مثلنى رمى ايله عقد شرا
ايلمكدن عبارتدر ياخود اذا انبذت الحصاة اليك وجب البيع ديوب بعده القاى حصاة ايمكله اولان انعقاددن
عبارتدر معاملهٔ مزبوره معاطاة غير معقوده اولمغله آندن نهى شرعى صادر اولمشدر ومنه الحديث انه نهى
عن المنابذة فى البيع وهو ان تقول انبذ الى الثوب اوانبذه اليك وقد وجب البيع بكذا اوكذا قال فى النهاية ليجب البيع
اوان ترمى اليه بالثوب ويرمى اليك بمثله اوان تقول اذا انبذت الحصاة وجب البيع المنبذة مكنسه وزننده يصدغه
ومندره اطلاق اولنور اوتورمق ايچون طرح اولنديغيچون كويا كه آلت طرح ملاحظه اولنمشدر يقال جلس
على المنبذة اى الوسادة الانباذ اوباش ناسه اطلاق اولنور كه طرح وتبعيد ايده جك ارذالدر نبذك
جمعيدر يقال هم الانباذ اى الاوباش النواجذ نونك فتحيله آغزده ديشلرك نهايتنده اولان درت ديشه دينوركه
يكرمى سكزدن زياده برر ديشدر بعد البلوغ حاصل اولور فوقانى وتحتانى دورت ديشدر على قول نواجذ انياب در
يعنى آزى ديشلريدر كه درت دانه سورى ديشدر ايكيسى فوقانى وايكيسى تحتانى در وعلى رأى آزى ديشلرينك
اوته يانلرنده بيتشى اولان ديشلردر كه آنلرده درت دانه در ياخود اضراسك مجموعنه دينور مفردى ناجذ در شارح
دير كه قول اول ارجحدر انتهى وعربلر عض على ناجذه ديرلر بالغ اشده معناسنه كه كمال قوتى هنكامنه بالغ اولدى
ديمكدر زيرا ناجذ بلوغ وكمال وجود هنكامنده ظهور ايدر انكچون اكا ضرس الحلم دخى ديرلر اكثرى يكرمى ياشنده
ظهور ايدر پس قول اول معتبر وارجح اولور و برديش دخى واردر كه انسان يسر لنا الله تعالى يوز ياشنه وارنجه
ديشلرك نهايتنده طلوع ايدر اكا قوزى ديشى تعبير ايدرلر النجذ نونك فتحى وجيمك سكونيله نواجذ ايله

برنسنه يى پك اصرمق معناسنه در يقال نجذه نجذا من الباب الثانى اذا عضه شديدا بالنواجذ و برآدمه برنسنه
ضمننده الحاح وابرام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نجذه اذا الحّ عليه المنجذ معظم وزننده كونا كون
حوادث چرخ بوقلمونه واقف اولمغله احوال عالمه تجربه سى يتشمش نيك و بد دهره تحصيل وقوف ايلمش حقايقدان
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل منجذ اى مجرّب ويقال نجذته التجارب اى احكمته ومنجذ بليات كثيره يه دوچار
اولمش آدمه اطلاق اولنور يقال فلان منجذ اذا اصار قد اصابته البلايا المناجذ ميمك فتحيله جلد ماده سنده
ذكر اولندى كه كوستبكه دينور زيرا لفظنك غيرندن جلد كلمه سنك جمعيدر الانجدان همزه نك فتحى وجيمك ضميله
برنوع نبات آديدر كه سمومه مقاوم ووجع مفاصله بغايت نافع و بول ولبن وحيضى جذب وادرارده عجيب التأثيردر
آنك ابيض نوعنك كوكى اشترغازدر كه دوه تيكنى ديدكلرى دوايى وندر مقطع در يعنى لطافتى سببيله خلط لزجى ايله
سطح عضوك بيننده ونفس ماده نك آره لقلرينه نفوذ واجزاى صغاره تقسيمله دافعدر وملطفدر يعنى حرارت
معتدله سى سببيله ماده يى ترقيق ايديجيدر اشبو انجدان انكدان فارسى معربيدر تركيده بالدرغان وحلتيت اغاجى
ديرلر سياه و بياض نوعى اولور بياضى افضلدر النواخذة نونك فتحى وخاى معجمه نك كسريله ناخذاة لفظندن
جمعدر كه ناخداى فارسى معربيدر كه ملاك سفينه يعنى كميلرك صاحبلرينه دينور ياخود وكلاسنه دينور كه كمى
اصحابنك وكيللريدر قپودان تعبير ايدكلريدر رئيسه ده اطلاق اولنور وآندن فعل اشتقاقيله تنخذ فلان
ديرلر ترأس وزننده كه قپودان اولدى معناسنه معلوم اوله كه ناخداى كلمه سى وصف تركيبى اولان ناوخدايدن
مخففدركه صاحبى ديمكدر فى الاصل خداى ناو ايدى بعده كمى متصرفنده غالب اولمشدر ومنه * موج
خطردن اولمدى آسايشه مدار * تا يانه اوتورمشيدم ناخدا ارك النذذ نونك فتحيله ايشه مك
معناسنه در يقال نذّ نذيذا من الباب الاول اذا بال ونذيذ برودن چقان سموكه ياخود آغزدن كلان بلغمه اطلاق اولنور
النفاذ نونك فتحيله والنفوذ قعود وزننده برنسنه برآخر نسنه يه طوقنوب ايشلدكدنصكره اوته طرفنه چقوب
صاوشمق معناسنه در يقال نفذ السهم الرمية نفاذا ونفوذا من الباب الاول اذا جاز عنها وخلص منها ونفاذ ونفاذ اوق
طوقنديغى نشانك ياخود سائر نسنه نك ايچروسنه ايشلوب كيروسى هنوز ايچروده اولديغى حالده او بجى اوته طرفندن
چقمق معناسنه در يقال نفذ السهم من الرمية نفاذا ونفذ اذا خالط جوفها وخرج طرفه من الشق الآخر وسائره فيه
ونفاذ نحويون اصطلاحنده اضمار ايچون اولان هاء وصلك حركه سندن عبارتدر اشبو * تجرد المجنون فى كسائهى
مصراعنده كسائهٔ ضميرينك كسره سى كبى شارح ديركه * رحلت سمية غدوة اجمالها * مصراعنده هانك فتحه سى
وولد عامية اعماؤه * مصراعنده هانك ضمه سى دخى نفاذدر و بو امام اخفشدن مأثوردر ونفوذ ونفاذ برآدم برجماعتك
ارالغندن اوق كبى چكوب ايلرو صاوشمق معناسنه استعمال اولنور يقال نفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم
قال الشارح وفى النهاية فى حديث ابن مسعود انكم مجموعون فى صعيد واحد ينفذكم البصر معناه انه ينفذ بصر الرحمن
حتى يأتى عليهم كلهم قال الكسائى نفذنى بصره ينفذنى اى بلغنى وجاوزنى وقيل اراد ينفذهم بصر الناظر لاستواء
الصعيد الانفاذ همزه نك كسريله اوقى نشاندن اوته چكورمك معناسنه در بو مناسبتله حكم وفرمانى روا واجرا ايلمكده
مستعملدر يقال انفذ الوالى الامر اذا قضاه و برآدم برقومه واروب آنلردن اولمق على قول يولده كيدركن ارالقلرينى
ياروب اورته لرنده يوريوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا صار منهم اوخرقهم ومشى فى وسطهم
و برقومك ارالغندن اوق كبى صاوشوب ايلرويه چكمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم
النافذ نفوذدن اسم فاعلدر ايشلوب اوته چقر اولان شيئه دينور بو مناسبتله مسلك عام اولان طريقه وصف اولور
يقال طريق نافذ اى سالك يعنى عام يسلكه كلّ احد وجميع امورنده يورغو كبى ماضى ومؤثر اولان آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل نافذ اى ماض فى جميع اموره ومطاع اولان حكم وفرمانه وصف اولور يقال امر نافذ اى مطاع النفوذ
صبور وزننده والنفاذ شدّاد وزننده بونلرده جميع امورنده بغايت ماضى وجارى ونافذ اولان آدمه اطلاق
اولنور النفيذ امير وزننده بودخى مطاع اولان حكم وفرمانه اطلاق اولنور يقال امر نفيذ اى مطاع النفذ
فتحتينله انفاذ معناسنه اسمدر يقال امر بنفذه اى بانفاذه و يقال قام المسلمون بنفذ الكتاب اى بانفاذ مافيه ومنفذ مخرج
ومخلص معناسنه دركه فعل بمعنى مفعلدر يقال اتى فلان بنفذ ما قال اى بالمخرج منه المنفذ منخب وزننده بولمق
سعه معناسنه مستعملدر و بو مصدردر يقال فيه منفذ اى سعة النوافذ بدنده نفس وذائقه فرح ياخود ترح ايصال
ايدن جملهٔ مسامانه اطلاق اولنور هر برسمه يعنى دليكه نافذه دينور كه اصرّان وخنابتان وفم وطبيجه دن عبارتدر
اصرّان قولاق دلكلريدر وخنابتان برون دلكلريدر وفم آغزدر وطبيجه جميله ديردر التنافذ تفاعل وزننده مدعى

ومدعى عليه حاكمه مرافعه ومحاكمه ايدشمك معناسنه در يقال تنافذوا الى القاضى اذا خلصوا اليه يعنى ارتفعوا ايله كه
هر برى حجت وبينه لرينى اظهار ايله محاكمه ده صرف مقدور ايليه لر دال مهمله ايله تنافدوا ديرلر النفذ نونك فتحى
وقافك سكونيله قورتارمق معناسنه در يقال نفذه منه نفذا من الباب الاول اذا خلصه ونجاه وسلامت ونجات معناسنه
استعمال اولنور ومنه قولهم نفذالك للعاثر وبو اصلده نفذك الله نفذا ايدى قال فى الاساس تقول العرب نفذالك اذا دعوا له
بالسلامة الانقاذ همزه نك كسريله والتنقيذ تفعيل وزننده والاستنقاذ والتنقذ تفعل وزننده بونلرده
قورتارمق معناسنه در يقال انقذه منه ونقذه واستنقذه وتنقذه اذا خلصه ونجاه النقذ فتحتينله قورتاريلمش شيئه
دينور وبو فعل بمعنى مفعولدر قبض ونقض كبى يقال هو نقذه اى ما انقذه ونقذ مصدر اولور قورتلمق معناسنه يقال
نقذ الرجل منه نقذا من الباب الرابع اذا نجا وعربلرك ماله نفذ قولى شقذ ماده سنده ذكر اولندى الانقذ احمد وزننده
كرپى يه دينور قنفذ معناسنه النقيذة قصيده وزننده دشمن اخذ وتملك ايلديكدن صكره تخليص واسترجاع
اولنان آته دينور ولباس جنك اولان زرهه اطلاق اولنور بونده بمعنى فاعلدر وذات الزوج اولان خاتونه اطلاق اولنور
منقوذه معناسنه در يقال امرأة نقيذة اى ذات الزوج منقذ محسن وزننده بر رجل اسميدر نقذه فتحاتله بر موضع آديدر
ناهيذ همزه نك فتحيله ابن عباد نقلى اوزره زهره يلدزينك اسميدر على قول بو دال مهمله ايله وفارسى غير معربدر
بو صورتده كلام عربيده مدخلى يوقدر شارح ديركه فارسيده ناهيددر دال مهمله ايله بعده تعريب ايدوب ناهيذ
وناهيذ ديديلر فصـــل الواو الموبذان والموبذ ميمك ضمى وبانك فتحيله فقيه الفرس وحاكم المجوس
اولان كمسه يه دينور جمعى موابذه در آخرنده اولان هاء عجمه ايچون يعنى اسم العجمى معرب اولديغنى اشعار ايچون الحاق
اولنمشدر مترجم ديركه مجوسك قاضى القضاة مقامنده اولانه موبد موبدان ديرلر تعريبله موبذ موبذان ديديلر ومؤلفك
حاكم المجوس قولى عطف تفسيردر زيرا فرسدن مراد فرس قديمدر كه آتش پرست مجوسلر ايدى عالملرى حاكم اولورلر
نته كه حالا يهودك عالم وحاكمنه عربيده حبر ولسانلرنده خاخام ونصارانك بطريق و پاپاس ديدكلرى كبى وقالديكه
آخر موابذه الحاق اولنان هاء مذكوره مناسبتيله خفى اولميه كه جمعك آخرنه الحاق اولنان هاء اوچ موضعده
مطرده در اول اسم العجمى معربدركه تعويض ايچون اولسون استاذ واساتذه كبى وكرك بلا تعويض اولسون
موبذ وموابذه وكيلج وكيالجه كبى ثانى مفرده اولان ياى نسبته تعويض ايچون الحاق اولنور اشعثى واشاعثه وقرمطى
وقرامطه ومهلبى ومهالبه كبى ثالث الف خامسه دن معوض اولور حبنطى وحبانطه وعفرنى وعفارنه كبى مطلب
ومضاعفدن جبار وجبابره كبى قسم اولدندر وبو مواضع مذكوره نك غيريده الحاق هاء قليلدر فحوله وحجاره كبى
ومؤلف كرچه اشبو موبذ ماده سنى فصل واوده ثبت ايدوب لكن وجه مذكور اوزره معرب اولمغله محلى فصل ميم
اولديغى ناپوشيده در الوجذ واوك فتحى وجيمك سكونيله طاغلرده اولان خدايى اوعه چقوره دينور كه آنده
صوايركيلور وحوضه اطلاق اولور جمعى وجذان كلور واوك كسريله ووجاذ كلور كذلك واوك كسريله الوجذ
كتف وزننده وجاذى چوق يره دينور يقال مكان وجذاى كثير الوجاذ الايجاذ همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه
ناچار ايلمك معناسنه در يقال اوجذه اليه اذا اضطره وجبر واكراه ايلمك يعنى برفعلى برآدمه زوراكى ايشلتمك معناسنه در
يقال اوجذه عليه اذا اكرهه الوذوذة زلزله وزننده سرعت وشتاب معناسنه در يقال وذوذ الرجل وذوذة اذا اسرع
ويقال مر الذئب يوذوذ اى يسرع الوذواذ خشخاش وزننده سرعتله تيز تيز يوريان آدمه دينور يقال رجل
وذواذ اى سريع المشى الورذ وعد وزننده كيجكمك واوياتمق معناسنه در يقال ورذ فى حاجته يرذ ورذا اذا ابطأ
الوقذ واوك فتحى وقافك سكونيله شدتله اورمق معناسنه در يقال وقذه يقذه وقذا اذا ضربه شديدا شارح
ديركه مضروبك اعضاسى فرسوده اولوب موته مشرف اولمق درجه سنده اورمق اوله جقدر انتهى وبركسه يى يره
چالمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا صرعه وبواشمق وساكن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال وقذه الحلم والورع اذا
سكنه وبرآدمه غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا غلبه وبركسه يى خسته وعليل اوله رق براقوب ترك ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا تركه عليلا الوقيذ اميروزننده والموقوذة آغاجله ضرب اولنه رق قتل اولنان قيونه
اطلاق اولنور كه جاهليه افعالندن ايدى يقال شاة وقيذ وموقوذة اى قتلت بالخشب فعيل بمعنى مفعول اولمغله تأنيث
وتذكيرى مساويدر ووقيذ يره چالنمش صريع معناسنه در وبطىء وثقيل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وقيذ اى بطىء
ثقيل وشول خسته يه اطلاق اولنور كه شدت مرضدن اولومحل درجه سنه وارمش اوله يقال مريض وقيذ اى الشديد
المرض المشرف على الموت الموقوذ بودخى اولومحل مرتبه سنه وارمش خسته يه اطلاق اولنور يقال مريض موقوذ
اى شديد المرض مشرف على الموت الايقاذ همزه نك كسريله بودخى برآدمى عليل اوله رق براقوب كتمك معناسنه در

يقال

يقال اوقذه اذا تركه عليلا الموقذة معظمه وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنور كه صرار يعنى ولدى امتمك ايچون
ممه سنى صاردقلرى ايپلر ممه سنه تأثير ايلمكله بره لندرمش اوله على قول ولدى اموب لكن ممه سى پك يوك اولمغله
سودى آزچقار اولديغندن پك چكمكدن وباشيله اورمقدن ممه سنده علت حادث اولمش ناقه يه دينور يقال ناقة
موقذة اذا كانت قد اثر الصرار فى اخلافها والتى يرضعها ولدها ولا يخرج لبنها الا نزرا لعظم الضرع فيوقذها
ذاك ويأخذها له داء الموقذ معزل وزننده بدنده اولان اوج يره اطلاق اولنور كه مرا ضرب اولندقده بغايت
متأثر اوله جق يرلر اوله جقدر طوق ودز ودبرسك واموز باشى كبى قال فى الاساس ضرب على موقذ من مواقذه وهى
المواضع التى يشتد عليها الضرب كالكعب والركبة والمرفق والمنكب جمعى مواقذ كلور الوقائذ واوك فتحيله
دوشمش قالدرم طاشلرينه اطلاق اولنور مفردى وقيذه در الولذ واوك فتحى ولامك سكونيله چابك يوريمك
معناسنه در يقال ولذ الرجل يلذ ولذا اذا اسرع فى المشى وچابك ديرنمك معناسنه در يقال ولذ الرجل اذا تحرك
سريعا الولاذ شداد وزننده ملاذ معناسنه دركه ذكر اولندى الومذة واوك فتحى وميمك سكونيله پك خالص
وصاف اولان آقلغه دينور قار كبى بياض نقى معناسنه فصـــل الهاء الهبذ هانك فتحى وبانك سكونيله
يلمك معناسنه در يقال هبذ الرجل هبذا من الباب الثانى اذا عدا وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال هبذ الرجل
اذا اسرع فى المشى وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در يقال هبذ الطير اذا اسرع فى الطيران الاهتباذ
افتعال وزننده والاهباذ اكرام وزننده والمهابذة مفاعله وزننده بونلرده مشى وطيرانده سرعت ايلمك معناسنه در
الهابذة پك جست وچالاك اولان ناقه يه دينور الهذ هانك فتحى وذالك تشديديله والهذذ فتحتينله والهذاذ
هانك ضميله برنسنه يى چابك كسمك على قول هر نسنه يى كسمك معناسنه در يقال هذه هذا وهذذا وهذاذا من الباب
الثانى اذا قطعه سريعا او هو قطع كل شىء وچابك چابك اوقومق معناسنه مستعملدر يقال هذ القرآن اذا اسرع
فى قرأته الاهتذاذ افتعال وزننده بودخى سرعتله كسمك معناسنه در يقال اهتذه بمعنى هذه الهذوذ صبور
وزننده والهذاذ شداد وزننده بغايت كسيجى كسكين نسنه يه دينور يقال سيف هذوذ وهذاذ اى قطاع وهذاذ
شول حيوانه اطلاق اولنور كه بغايت رونده اولمغله سائرلره سبق وتقدم ايدر اوله يقال جمل هذاذ اى سابق متقدم
الهذهاذ خشخاش وزننده بودخى بغايت كسيجى قطاع معناسنه در وصعب وبعيد اولان مسافه يه على قول
سريع اولان دوه يه دينور يقال قرب هذهاذ اى بعيد صعب او سريع يوراده قرب صويه بركيجه لك مسافه يه دينور
وكاميجه صويه كتوريلن دوه يه اطلاق اولنور الهذاهذ علابط وزننده والهذ هانك ضميله بونلرده
بغايت كسيجى قطاع معناسنه در هذاذيك تثنيه بنيه سيله قطعا بعد قطع معناسنه در اشبو هذاذيك قطع
معناسنه اسم اولان هذاذك تثنيه سيدر هجاجيك ولبيك مثللو تكرار وتأكيدى متضمن درهذا بعد هذ يعنى قطعا
بعد قطع ديمكدر و مزهرده بونلر ايچون باب مخصوص موضوعدر دواليك وحنانيك وهذاذيك وهجاجيك ولبيك
وسعديك كبى و بونلر عربدن تثنيه بنيه لريله صادر اولمشدر الهذاهذ هانك فتحيله شول كمسه لره دينور كه
هر كوردكلرى شخصه هذا منهم او من خدمهم يعنى بوده آنلردندر ياخود آنلرك اتباع ومتعلقاتندندر ديرلر كه
سعاة ووشاة مقوله سى اوله جقلردر و بو اسم اشارت اولان هذا لفظندن منتصر فدر كلمه مزبوره يى چوق تفوه
ايلدكلرينه مبنى در الهرابذة موابذه وزننده هند قومنك كه سلفده مجوسى وحالا بعضيسى آتش پرستلردر آتشكده لرينك
قومه سنه يعنى خدامندن اولوب امور ومهماتنى رؤيت ايدن كمسه لره على قول عظماسنه ياخود علماسنه
ياخود آتشكده لرده يالكز آتشك خدامنه يعنى كلخنبسنه دينور مفردى هربذدر زبرج وزننده وبو هربد معربيدر
الهربذة دحرجه وزننده دوابه مخصوص بركونه يوريمكه دينور كه خبب ديدكلرى يوروپشدن يواشجه اولور
وخبب على قول قورد لنكى ديدكلرى يوروپشدر الهربذى هانك وبانك كسرى والذالك قصريله صالنى بولانى
ادايله يوريمكه دينور وينكج كبى يان يان يوريمكه دينور ومنه يقال عدى الجمل الهربذى اى فى شق شارح ديركه بونلر
فى الاصل هرابذه يوروپشى كبى يوريمك اولوب بعده وضع مذكورده استعمال اولندى المهروذة ميمك فتحيله بركلمه دركه
همان بلبل باغ ما اوحى عليه من التحيات اوفاها حضرتلرينك عيسى بن مريم عليه السلام آخر زمانده نازل اوله جقلرنى
مبين صادر اولان اشبو ينزل عند المنارة البيضاء شرقى دمشق فى مهروذتين حديثنده مسموع اولمشدر محدثين بين
ممصرتين عنوانيله تفسير ايلديلر وممصر اسم مفعول بنيه سيله بويه سى آچق صارى اولان ثوبه دينور وبعضلر دال
مهمله ايله روايت ايلمكله هرد ايله يعنى زرده چاوايله بويانمش جامه ديمك اولور قال فى النهاية بين مهرودتين اى فى شقتين
او حلتين قال ابن الانبارى القول عندنا بين مهروذتين اى بين ممصرتين الهماذى هانك فتحيله سرعت معناسنه در

وبونسبت اوزره وارد اولان الفاظدندر وناقة سريعه يه دينور وشدت مطر وشدت حر معناسنه در يقال يوم
ذوهماذى اى ذوشدة مطر وكذا ذوشدة حر الهمذانى فتحاتله چوق سوزلو كثير الكلام كشى يه دينور يقال رجل
همذانى اى الكثير الكلام وبردوزه يه يوريموب اختلاط اوزره كونا كون يوريمكه دينور يقال يمشى همذانيا وهو اختلاط
نوع فى نوع الهمذان فتحاتله كوزل ولطيف يوريمكه دينور رسمان فى السير معناسنه وهمذان عجمده بر بلده در بانيسى اولان
همذان بن فلوج بن سام بن نوح عليه السلام ايله مسمادر حالا دال مهمله ايله متعارفدر الهنبذة هانك وبانك فتحيله امر شديد
معناسنه در جمعى هنابذ در الهوذة خوزه وزننده بغرتلق قوشنه دينور جمع جنسى هوذدر على قول هوذ معرفه اوله رق
بشقه بر قوشدر وبر رجل آديدر صاحب اليمامه ابن على الحنفى در الهاذة بر نوع شجردر جمعى هاذدر اليهوذى يهوديه لغتدر

باب الراء ❋ فصل الهمزة

الابر جبر وزننده والابار كتاب وزننده والابارة كتابه وزننده خرما اغاجنى واكنى اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع ابرا وابارا وابارة من الباب الاول والثانى اذا اصلحه شارح ديركه مؤلف تشويش
ايلمشدر زيرا بو ماده ابره دن مأخوذدركه ايكنه يه دينور مرتبة اولاده ديشى خرما آغاجنى اركك خرما طلعيله
آشيلامق معناسنه استعمال اولندى كويا كه اركك دن برابره آلوب ديشى يه ادخال ايدر بو جهتله ديشى خرمايى اصلاح
ايلمكله ميوه يه قالور بعده زرع وسائر اشجار اصلاحنده استعمال اولندى انتهى وابر وابار اهلاك ايچون كو پكه
اتمكله ايكنه يوتدرمق معناسنه دركه معناى موضوعدر يقال ابر الكلب اذا اطعمه الابرة فى الخبز وعقرب قويرغى
اوجنده اولان شميلو ايكنه سيله بر آدمى صوقمق معناسنه مستعملدر يقال ابرته العقرب اذا لدغت بابرتها اى طرف
ذنبها وبر آدمى فصل وغيبت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ابر فلانا اذا اغتابه وهلاك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ابر القوم اذا اهلكهم التأبير تفعيل وزننده بودخى خرما آغاجنى واكنى وجه مذكور اوزره اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع تأبيرا بمعنى ابره الابرة همزه نك كسريله ايكنه يه دينور مسلة الحديد معناسنه
فارسيده سوزن ديرلر جمعى ابركلور همزه نك كسرى وبانك فتحيله وابار كلور همزه نك كسريله وابرة العقرب صوقديغى
ايكنه سيدركه فارسيده نيش دينور وابرة العرقوب انسانك اوكچه سى اوزره اولان قالين سكيردن عبارتدركه
باوجى بالدره وباوجى اوكچه يه ملاصق اولور وابرة الذراع انسانك قولنك اوجنه اطلاق اولنور على قول قولدن
بر مقار طرفنه طوغرى ممتد اولوب بيلكجه نك اوجيله مساوى اولان انجه رككه اطلاق اولنور وابرة آت قسمنك
فيچ اياقلرنده اكر بجه تعبير اولنان سكيردن طوغنه قدر منحدر اولان سكيره اطلاق اولنور ومقل اغاجنك فدانه
اطلاق اولنور جمعى ابرات كلور همزه نك كسرى وبانك سكونيله وابر كلور همزه نك كسرى وبانك فتحيله وابره نميمه
معناسنه مستعملدركه قوغ تعبير اولنور اسمدر يقال انه لذو ابرة اى نميمة وابرة انجير اغاجنه شبيه بر شجرك اسميدر
الاثار عطار وزننده ايكنه يه بانه وايكنه صتانه دينور على قول همان ايكنه يه بانه دينور ايكنه صتانه ابرى دينور
قبطى وزننده بونده بانك فتحى لحن وخطادر واثار بيره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه اشياف الابار اصناف
الكبار وزننده كوزادويه سندن بر دوانك اسميدر مفردات طبيه ده مرسوم اولديغى اوزره صفتى يانمش قورشون
ويانمش باقر واثمد وتوتياى هندى غير حاد وصمغ وكثيرا سكر ز درهم وافيون ومر صاف يارمشر درهم كندر بش
درهم صوايله قارشدروب استعمال ايدرلر كوزده اولان قرحه يى اوكولديجيدر المئبر منبر وزننده ايكنه موضعنه
دينوركه ايكنه قودقلرى ظرفدر ايكنه دان تعبير اولنور وبو منبر كبى آلته مشبه اولان اسم مكاندندر ومئبر نميمه وافساد
بين الناس معناسنه مستعملدر مئبره دخى بو معنايه در هاايله جمعى مآبر كلور يقال انه لذو مئبر فى الناس اى ذو نميمة
وافساد وخرما آشبسنه دينور وانجه اوزون قوملغه اطلاق اولنور الابر فتحتينله صلاحيت بولمق معناسنه دركه
معناى مذكوردن مأخوذدر يقال ابر الشئ ابرا من الباب الرابع اذا اصلح آبر كامل وزننده سجستان ايالتنده
بر قريه آديدر محدثيندن محمد بن الحسين الحافظ الابرى اورادندر الائتبار افتعال وزننده بر آدم بر كسه دن كندى خرما
اغاجنك آشيلامسنى ياخود اكيننك اصلاح ايلمسنى طلب ايلمك معناسنه در يقال ائتبر فلانا اذا سئله ابر نخله او زرعه
وبو سؤالى متضمن اولمغله اتخاذ بناسندن منشعبدر والائتبار قويى قازمق معناسنه در يقال ائتبر البئر اذا حفرها
ابير زبير وزننده بر صو آديدر وابير اساميدندر ابير بن العلاء محدثيندندر وعصمة بن ابير وعويف بن الاضبط بن
ابير اصحابدندر بنو ابير بر قبيله در ابرين همزه نك فتحيله يبرين لفظنده لغتدركه بر قوملق آديدر الاباد همزه نك مديله
شهر واسط قضالرندن بر قضا آديدر ابار الاعراب اجفر ايله فيد بيننده بر موضع آديدر المئبرة مكنسه وزننده
دوم اغاجندن ابتدا اسوروب چقان شاخه اطلاق اولنور ونميمه يه اطلاق اولنورنته كه ذكر اولندى المأبور ايكنه

يوتدرلشه وعقرب صوقمشه دينور بو مناسبتله بر تهمتله متهم اولمش آدمه اطلاق اولنور ومنه قول على كرم الله وجهه
لست بمأبور فى دينى اى بمتهم فى دينى فيتألفنى النبى عليه الصلوة والسلام بتزويج فاطمة ويروى بالثاء المثلثة اى
لست ممن يؤثر عنه الشر قال فى النهاية قيل لعلى كرم الله وجهه الاتتزوج ابنة رسول الله عليه الصلوة والسلام
فقال مالى صفراء ولا بيضاء ولست بمأبور فى دينى الاثور همزه نك ضمى وثاى فوقيه نك سكونيله ثور وزن لفظنده
لغتدر كما سيذكر التأثير تفعيل وزننده توثير معناسنه دركه بابه حله چكور مكدر يابى قورمق تعبير اولنور يقال
اثر القوس تأثيرا بمعنى وترها توثيرا همزه واودن مبدله در اترار همزه نك ضميله تركستانده بر بلده در الاثر همزه نك
وثاى مثلثه نك فتحيله برنسنه نك بقيه سنه دينور مثلا تقول رأيت اثر الدار اى بقيتها جمعى آثار واثور
كلور وبو جنس در واحدى هايله در شارحك بيانى اوزره اصل اثر برنسنه نك وجودينه دلالت ايدن نسنه يه
موضوعدر اول مناسبتله بقيه سنه اطلاق اولنوب وبر مناسبتله سائر معانى آندن متفرع اولمشدر انتهى واثر خبر
وحديث معناسنه مستعملدر كه منقول عنه دن بقيه در تقول سمعت منه الاثر اى الخبر حديث وسنته اثر اطلاق
بو معنادندر تقول وجدت ذلك فى الاثر اى الحديث والسنة محدثيندن حسين بن عبد الملك وعبد الكريم بن منصور
الاثريان اكا منسوبلردر واثر واثر همزه نك كسريله اياغك يرده قلان نشانه دينور كه ايز تعبير اولنور بو مناسبتله
صكره جه وبعد معناسنده استعمال اولندى يقال خرج فى اثر فلان واثره اى بعده يعنى عقبه لسانمزده آندن ايزى
بصدرق ايله تعبير اولنور واثر فتحتينله مصدر اولور اصحاب وهمدملرى اوزره استئثار يعنى اشياء حسنه معهوده يى
يالكز كندى نفسى ايچون اختيار ايلمك معناسنه دركه كندى ايچون اول نسنه لرى استبقا ايلمكدن عبارتدر يقال
اثر الرجل على اصحابه اثرا من الباب الرابع اذا فعل الاستئثار اى اختار لنفسه اشياء حسنة معهودة بينه وبين اصحابه
وبر نسنه يه باشلمق شروع معناسنه دركه آنى ايشلمكله ابقا ايلمش اوله جقدر يقال اثر يفعل كذا اى طفق وامور
سائره يى ترك ايدوب خاصة بر خصوصه جزم ظريقيله عزم ايلمك معناسنه دركه آنى امور سائره دن بقيه عد ايلمش
اولور يقال اثر على الامر اذا عزم وله تفرغ واثر علامت ونشانه اطلاق اولنور مناسبتى ذكر اولندى الايتثار
افتعال وزننده والتأثر تفعل وزننده بريره كيدن آدمك ايزينه اويمق معناسنه در يقال ايتثر فلانا وتأثره اذا تبع اثره
التأثير تفعيل وزننده برنسنه ده اثر ونشان قومق معناسنه در يقال اثر فيه تأثيرا اذا ترك فيه اثرا مثلا قلچ ضربه سنده
براتمك وايشلمك معناسنده اولان تأثير كذلك بر سوز آدمه تأثير ايلمك بو معنادن منشعبدر الاثار اثرك جمعيدر علامتلره
دينور يوللرده مسافه علاماتى اولان اعلام واميال اطلاقى بو مناسبتله در الاثر امر وزننده همزه نك كسريله ده
لغتدر قلچك جوهرينه دينوركه علامت جودتى اوله جقدر يقال ما احسن اثر السيف اى فرنده جمعى اثور كلور
واثر واثاره كتابه وزننده واثره همزه نك ضميله مصدر اولورلر بر آدمدن بر كلام وحديث نقل وروايت ايلمك معناسنه
يقال اثر الحديث منه اثرا واثارة واثرة من الباب الثانى والاول اذا نقله ورواه فى الاصل اثر واثاره تتبع اثر معناسنه اولمغله
كويا كه حديثك ياخود محدثك اثرينه متتبع اولور واثر امر وزننده بوغوردوه ناقه يه چوق آشمق معناسنه مستعملدر
بودخى تتبع اثر معناسندندر يقال اثر الفحل اثرا اذا اكثر من ضراب الناقة وبر آدمه اكرام ايلمك معناسنه درمكرمه
معناسنه اولان مأثره آتيه دن مأخوذدر يقال اثره اذا اكرمه الاثير همزه نك فتحيله اثر كبى بودخى قلچك بوزنده
اولان جوهرينه دينور وخالص دوسته اطلاق اولنور يقال هو اثيرى اى من خلصائى وبو خلاصة السمن معناسنه
اولان اثر آتيدن مأخوذدر وكاه اولوركه اثير كثير لفظنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ كثير اثير كما يقال كثير بثير الاثرة
همزه نك ضميله مصدر درنته كه ذكر اولندى واثره استئثار دن اسم اولور فتحاتله اثره كبى كما سيذكر واسلافدن
متوارث اولان مكرمته اطلاق اولنور بقيه مناسبتيله يقال فلان له اثرة اى مكرمة متوارثة وسلفدن مأثور ومنقول
اولان علم بقيه سنه اطلاق اولنوركه روايت وكتابتله اثرى باقى قالور يقال هم على اثرة من العلم اى بقية منه يأثرونها
عن الاولين وقيلغه اطلاق اولنور جدب معناسنه شدتى چوق زمان السنه ده باقى قالديغنه مبنى وحالت غير مرضيه يه
اطلاق اولنور بودخى اختصاص للنفس معناسنه اولان استئثار آتيدن اسمدر يقال له اثرة اى حال غير مرضية الاثر
همزه نك ضميله بدنده ياره اوكولدقدنصكره برنده قلان اثر ونشانه دينور وچهره انسانيده اولان آب وتاب ورونقه
اطلاق اولنور قلچك جوهرينه اطلاق ايتدكلرى لفظدن متفرعدر وبو ايكى معناده ثانك ضميله ده زبانزددر يقال
ما احسن اثر وجهه اى ماؤه ورونقه واثر بر كونه تمغا آديدركه دوه نك طبانك ايچ يوزينه باصيلور دوه غائب
اولدقده ايزنى سوروب اول نشانله بولمق ايچون الاثر همزه نك كسريله ايزه دينور نته كه ذكر اولندى واثر صاف
ياغك خلاصه سنه دينوركه كره ياغى اريديلوب سوزلدكده خلاصه قلان ياغدن عبارتدر بقيه مناسبتنه مبنى در

وبونده همزه نك ضمیله ده لغتدر الاثر همزه نك فتحی وثانك ضمیله عجز وزننده والاثر كتف وزننده كه ایكیسیده صفتدر اصحاب ورفقاسی اوزره اشیاء حسنه یی استئثار یعنی آنلردن درلغ ایدوب همان كندی نفسیچون اختیار ایدر اولان كمسه یه دینور وبونلر استئثاردن اسم اولان اثره دن صفتلردر یقال رجل اثر واثر ای یستأثر علی اصحابه یعنی یختار لنفسه اشیاء حسنة الاثرة فتحاتله والاثرة همزه نك ضمیله كما سیذكر والاثرة همزه نك كسریله والاثری حسنی وزننده صفت مذكوره دیمكه استئثار دیندر اسملردر برنسنه خصوصنده مستقل ومستبد اولمق حالتنه دینور قال الشارح ومنه الحدیث سیكون بعدی اثرة ای یستأثر بعضكم علی بعض والاستئثار التفرد بالشیء من دون غیره وقال فی النهایة قال للانصار انكم ستلقون بعدی اثرة فاصبروا والهاء الاثرة بفتح الهمزة والثاء اسم من آثر یؤثر ایثارا اذا اعطی اراد انه یستأثر علیكم فیفضل غیركم فی نصیبه من الفیء والاستئثار الانفراد بالشیء وقال فی الاساس وفی الحدیث سترون بعدی اثرة ای یستأثر امراء الجور بالفیء واثره فتحاتله مأثور ومنقول اولان علم بقیه سنه اطلاق اولنور اثره كبی نته كه ذكر اولندی المأثرة میمك وثانك فتحیله والمأثرة ثانك ضمیله اثره كبی اسلافدن متوارث اولان مكرمت ومفخرت یادكارینه اطلاق اولنور جمعی مآثر كلور مفاخر وزننده یقولون مآثر العرب ای مكارمها ومفاخرها التی تؤثر وتذكر عنها الاثارة سحابه وزننده اثره كبی علم بقیه سنه اطلاق اولنور كه روایت وكتابتله اثری باقی قالور قال الشارح ومنه قوله تعالی او اثارة من علم الآیه قال البیضاوی او بقیة من علم بقیت علیكم من علوم الاولین الاثیرة وقیره وزننده برده یوریركن آیاغنك ایزی عظیم اولان دابه یه اطلاق اولنور یقال دابة اثیرة ای عظیمة الاثر فی الارض بحافرها الآثر فاعل وزننده اثر وحدیث نقل وروایت ایدن آدمه دینور وشیء حسنی اصحابی اوزره استئثار یعنی اول امردن كندی نفسنه تخصیص ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل آثر اذا كان یستأثر علی اصحابه كما فی مفردات الراغب اثرء مزبوره دن فاعلدر واثره بو علاقه ایله فضل وتقدم معنالرینه مستعملدر پس آثر فاضل واسم فاعل اولورق مقدم معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم فعل ذلك آثرا ما واثر ذی اثیر كلاهما علی بنیة الفاعل والاثیر علی زنة الامیر واول ذی اثیر واثیرة ذی اثیر واثرة ذی اثیر بضم الهمزة فی الاثرة واثر ذی اثیرین بكسر الهمزة والاثیرین بصیغة التثنیة واثر ذی اثیرین بالفتحات فی الاثر وآثر ذات یدین وآثر ذی یدین كلاهما علی صیغة الفاعل كلها بمعنی اول كل شیء یعنی آنك فعلنی امور سائره اوزره ترجیح واختیار ایله جمله افعاله تقدیم ایلدم وجه مذكور اوزره اثیر فضل وتقدم معناسندن مأخوذ اولمغله بورادهٔ قبل ومقدم معناسنه در كذلك اثره واثر واثر مقدم معنالرینه در ومثال اولده آثرا ما قولنده آثر اسم فاعلدر نیب اوزره در یاخود فعلت وافعلت اوزره كلن افعالدن مؤثر معناسنه در وحالیت اوزره منصوبدر یاخود اثر عازم معناسینه در وما كلمه سی زائده در محذوفدن عوضدر نته كه افعل هذا اما لا دیرلر كه افعل هذا ان لا یفعل هذا سیكنده در وسائرلری ظرفیت اوزره منصوبلردر المأثور شول قلجه اطلاق اولنور كه یوزنده جوهر وسیاره كونه مقبول ومعتبر لكنه دائر ونشان اوله علی قول صرتی دیشی دموردن وآغزی پولاددن چكلمش اوله یاخود جن طائفه سنك معمولی اوله یقال سیف مأثور اذا كان فی متنه اثر او متنه حدید انیث وشفرته حدید ذكر او هو الذی یعمله الجن وقول علی رضی الله عنه ولست بمأثور فی دینی قدذكر فی ابر الایثار همزه نك كسریله برنسنه یی اختیار ایلمك معناسنه در یقال آثره ایثارا اذا اختاره وجه مذكور اوزره فضل معناسنه مستعار اولمغله آندن ایثار تفضل واختیار معنالرینه منشعب اولمشدر وایثار برنسنه یی برنسنه یه تابع وردیف قلمق معناسنه در كه ایز معناسنه اولان اثردن مأخوذدر یقال اثركذا بكذا اذا اتبعه ایاه الثؤثور عصفور وزننده شول دمور داغنی یه دینور كه آنكله دوه نك طبانه تمغا اورورلر تا كه غائب اولدقده آنكله ایزی معلوم اوله وثؤثور جلواز معناسنه در كه ضابط ومحتسب خدمتكارینه دینور قول اوشاغی تعبیر اولنور قوللق كجیسی وتفكجی باشی سمرهنكلری وترسانه چاوشلری وكربجی یساقچیلری مقوله سیدر ایز معناسنه اولان اثردن منصرفدر المئثرة مكنسه وزننده ثؤثور ایله معنای اولده مرادفدر الاستئثار برشیئی سائره ویره میوب كندی نفسنه تخصیص واختیار ایله آنده مستبد ومتفرد اولمق معناسنه در یقال استأثر بالشیء اذا استبد به وخص به نفسه وعربلر استأثر الله بفلان دیرلر اول آدم وفات ایدوب حقنده مغفرت ربانی مرجو ومأمول اولسه وبو كنایه در اول آدمی كویا كه حق تعالی بین الوری اختیار واصطفا ایله متفرد ایلدیكنه تفألدر ذو الآثار اسود نهشلی نام كمسه نك لقبیدر كه مشاهیر شعرادندر هجوده پك ماهر اولمغله برقومی هجو ایلدكده هر كس هجونی حفظ ایدر اولمغله اول قومده كویا كه آثار ترك وابقا ایدر ایدی یاخود سائر شعرانك اشعارینه نسبت مزبورك اشعاری سائر سباعك آثارینه نسبت ارسلانك آثارینه شبیه اولدیغیچون تلقیب اولندی الاثیر زبیر وزننده اسامی رجالدندر اثیر بن عمرو السكونی طبیب كوفی در ومغیرة بن جمیل بن اثیر ابو سعید الاشج شیخدر الاجر زجر وزننده عامك عملی مقابلی اولان عوض

وجزایه دینور جمعی اجور وآجار كلور مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اجر واجره عاملك عملی مقابلنده عائد اولان ثوابه دینور كرك دنیوی وكرك اخروی اولسون لكن اجرت ثواب دنیویه واجر اخرویه خاص اولدی واجر واجرت ماده لری من عقد اولان كذلك عقد مجراسنه جاری اولان عمله اطلاق اولنور وجزاء من عقد وغیر عقد اولانه اطلاق اولنور كذلك نافع وضارده اطلاق اولنور لكن اجر واجرت نافعه مخصوصدر وكاه اولور كه اجر ایله مهر نكاحدن كنایه اولنور انتهی واجر مصدر اولور عامله عملی مقابلنده حسن مكافات ایلمك معناسنه یقال اجره اجرا من الباب الاول والثانی اذا اجزاه واجر ذكر حسن ونیكنام معناسنه استعمال اولنور اجر وحسن جزایی عادتا مستلزم اولدیغنه مبنی قال الشارح ومنه قوله تعالی وآتیناه اجره فی الدنیا الآیه قیل هو الذكر الحسن واجر مهره یعنی نكاح مقابله سنده منكوحه یه ویریلان اقچه یه اطلاق اولنور كه كابین تعبیر اولنور قال فی الاساس ومنه قوله تعالی علی ان تأجرنی ثمانی حجج ای تجعلها اجری علی التزویج یرید المهر وقوله تعالی وآتوهن اجورهن كنایة عن المهور واجر واجار كتاب وزننده واجور قعود وزننده بدنده صنق كمیك اكری وعقده لی قالدیغی حالده اوكولمق معناسنه در یقال اجر العظم اجرا واجارا واجورا من الباب الاول اذا برأ علی عثم وصنق كمیكی وجه مزبور اوزره صاروب اوكولتمك معناسنه در تقول اجرت العظم ای جبرته علی عثم واجر برنسنه یی اجرتله كرایه ویرمك معناسنه در یقال اجر المملوك اجرا اذا اكراه وثواب وجزا حاصل اولمق معناسنه در یقال اجر فلان فی اولاده علی بناء المفعول اذا ماتوا فصاروا اجره وثوابه وقال فی الاساس اجر فلان ولده اذا ماتوا فكانوا له اجرا وصنق عضو صارلمق معناسنه در یقال اجرت یده علی بناء المجهول اذا جبرت الاجارة همزه نك حركات ثلاثیله اجر كبی عمل مقابلی ویریلان جزایه دینور كه اسمدر الایجار همزه نك كسریله بودخی عامله عوض وجزا ویرمك معناسنه در یقال آجره یؤجره ایجارا اذا جزاه وبرنسنه یی كرایه ویرمك معناسنه در یقال اجر المملوك اذا اكراه وایجار واوی اولان وجر افعالنده لغتدر كه مزراغله آغزه دورتمك معناسنه در یقال آجره الرمح ایجارا بمعنی اوجره ای طعنه فی فیه المؤاجرة مفاعله وزننده بودخی برشیئی كرایه ویرمك معناسنه در یقال آجر المملوك مؤاجرة اذا اكراه شارح دیر كه زمخشری اساسده آجرنی فلان داره فاستأجرتها وهو موجر ولا تقل مؤجر فانه خطأ قبیح ولیس اجر هذا علی فاعل ولكن افعل وانما الذی هو فاعل قولك آجر الاجیر مؤجرة كقولك شاهره وعاومه عبارتیله معنای مزبورده مؤاجره یی تخطئه ایلمشدر لكن ابن قطاع وسائر بعض ائمه دن ورودی مأثور اولمغله مؤلف دخی آنلره اتباع ایلدی واقعا مصابحه دخی ورودی مرسومدر ومؤاجره فاجره عورت وشخص مأبون كندوسنه اجرتله فعل شنیع ایتدرمك معناسنه در كه فرج ودبرنی كرایه ویرمكدن عبارتدر یقال آجرت المرأة مؤاجرة اذا اباحت نفسها باجر واجرتله ارغاد طوتمق وارغادلغه طوتلمق معنالرینه در تقول آجرته فاجرنی مؤاجرة ای صار اجیری الاجرة همزه نك ضمیله كرایه دینور كه اسمدر فارسیده مزد دینور اجرت قدم ایاق كراسیدر كه اباق تری تعبیر اولنور الایتجار افتعال وزننده اجر وثواب طلبیله تصدق ایلمك معناسنه در یقال ایتجر فلان ایتجارا اذا تصدق وطلب الاجر قال الشارح ومنه الحدیث فی الاضاحی كلوا وادخروا وأتجروا ای تصدقوا طالبین للاجر وبونده ادغامله اتجروا جائز دكلدر زیرا بو اجردن مأخوذدر تجارهدن مأخوذ دكلدر الاستیجار بركسه یی اجرتله ارغادلغه طوتمق معناسنه در تقول استأجرته ای اتخذته اجیرا الاجیر امیر وزننده اجرتله طوتیلان ارغاده دینور الاجار همزه نك كسری وجیمك شدتیله طامه دینور سطح معناسنه جمعی اجاجیر واجاجره كلور نته كه تونله اتجار دخی لغتدر جمعی اناجیر كلور الاجیری خصیصی وزننده دأب وعادت معناسنه در یقال اجیراه كذا ای عادته الأجور فاعول وزننده والیاجور یای تحتیه ایله والاجور صبور وزننده والآجر همزه نك مدی وجیمك ضمیله والآجر هاجر وزننده والآجر صاحب وزننده والآجرون همزه نك مدی وجیم ورانك ضمه لری مجموعی آجر معناسنه در كه همزه نك مدی وجیمك ضمی ورانك تشدیدیله كرمیده دینور ومجموعی معربلردر یعنی آكور فارسی معربلریدر آجر همزه نك مدی وجیمك فتحیله ام اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام اسمیدر نته كه هاجر ایله معروفه در شارح دیر كه همزه هادن مبدلدر درب آجر همزه نك مدی وجیمك ضمیله بغدادده ایكی موضع اسمیدر الاخر همزه نك وخای معجمه نك ضمیله قدم لفظنك ضدیدر كه صمتبله ایلرو معناسنه اولمغله اخر كیرو معناسنه در یقال مضی قدما وتأخر اخرا وهر شیئك صوكنه دینور كما سیذكر واكسه وخلف معناسنه مستعملدر یقال شق الثوب اخرا ومن اخر ای من خلف التأخر تفعل وزننده والتأخیر تفعیل وزننده والاستیخار كیرو قالمق وكیرویه قالمق معناسنه در یقال تأخر الرجل واخر واستأخر ضد تقدم وتأخیر متعدی اولور كیرو قلمق وكیرویه قومق معناسنه تقول اخرته تأخیرا فتأخر الاخرة والمؤخرة محسنه وزننده برشیئك كیرو سنه

اطلاق اولنور بو معنادندر که کوزك قویرغنه آخرة العین ومؤخرة العین اطلاق اولنور تقول نظر الی بآخرة عینه
ومؤخرتها ای بماولی اللحاظ ویقال بمؤخرها بالتثقیل قال الشارح وهذا قلیل وآخرة الرحل وآخر الرحل ومؤخر
الرحل معظم وزننده ومؤخرة الرحل معظمه وزننده وبونلرده تشدید وتخفیف وخانك فتحی وکسری جائزدر سمرك
آردقاشنه دینور که راکب اکا استناد ایدر قادمه مقابلیدر الاخران تثنیه بنیه سیله درت ممدلو حیوانك اویلقلری جانبنده
اولان ایکی ممه لرینه اطلاق اولنور الآخر فاخر وزننده صوك معناسنه در که اوّل مقابلیدر یقال اوّله کذا وآخره کذا
ویقال جاء عن آخرهم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره آخر لفظی اوّل مقابلی اسمدر نهایته موضوعدر نته که اوّل کلمه سی بدایته
موضوعدر وبو آخر یا آخراخور اصیغه سندن نسب اوزره اسم فاعلدر مؤنثنده آخره دینور ها ایله وآخر غائب معناسنه
استعمال اولنور یقال ابعد الله الاخر ای الغائب بوندن غرض حاضرینه دعادر الاخرة ها ایله آخرك مؤنثیدر وآخره
دار البقایه اطلاق اولنور که صفت غالبه در مراد نشأهٔ ثانیه درنته که دار دنیا ایله نشأهٔ ثانیه دن تعبیر اولنور وکاه اولور که
دار لفظی ترك اولنور کما فی قوله تعالی لیس لهم فی الاخرة الا النار وکاه موصوف اوله رق ذکر اولنور ومنه قوله تعالی
والدار الاخرة خیر الایة وعربلر سکا ایکنجی دفعه ده کلدم دیجك یرده اتیتك آخرة مرتین دیرلر الاخیر امیر وزننده بو دخی
آخر معناسنه در که اوّل مقابلیدر وغائب معناسنه ده استعمال اولنور آخر کبی حضور فضیلتندن متأخر اولدیغیچون
وهر شیئك الـٔ صکره سنه اطلاق اولنور کما سیذکر الاخر همزه نك مدّی وخانك فتحیله غیر معناسنه در که فارسیده
دیکر مرادفیدر ایکی نسنه نك برینه نسبتله اول بریدر جمعی آخرون کلور واو ونونله واخر کلور همزه نك ضمی وخانك
فتحیله مؤنثنده اخری دینور همزه نك ضمیله واخراة دینور ها ایله جمعنده اخریات دینور کذلك اخر دینور همزه نك
ضمی وخانك فتحیله شارح دیر که آخر لفظی افعل وزننده افعل تفضیلدر فی الاصل اشدّ تأخرا معناسنه اولوب
بعده غیر معناسنه استعمال اولندی واخر لفظی که جمع آخر واخری در شروح کافیه ده معدول ولیتی وجمعیتی بابنده
کلمات کثیره مبسوطه در مؤلف وجه مذکور اوزره مذکرك دخی جمعی اخر کلوردیو رسم ایلمشدر بو جهتله بعضلرك
فعدّة من ایام اخر آیت کریمه سنده نکته تطلبی لاطائل اولور وعربلر اتیتك آخر مرتین دیرلر ایکنجی دفعه ده سکا
کلدم معناسنه نته که آخرة مرتین دخی بو معنایه در که ذکر اولندی واخری آخره کبی دار بقایه که نشأهٔ ثانیه در اطلاق
اولنور وعربلر لا افعله اخری اللیالی ولا افعل اخری المنون دیرلر ابدا معناسنی مراد ایدرلر الی آخر الدهر سبکنده در
ویقولون جاء اخری القوم یعنی من کان فی آخرهم ویقولون جاء فی اخریاتهم ای فی اواخرهم الاخرة فتحاتله وهمزه نك
ضمیله جائزدر والاخیر امیر وزننده نته که ذکر اولندی والاخر ضمتینله کذلك ذکر اولندی والاخریا همزه نك
ورانك کسری ویانك تشدیدیله والاخریا همزه نك ضمیله والاخریا همزه نك ورانك کسریله والاخریا
همزه نك مدّیله مجموعی هر شیئك آخرینه اطلاق اولنور یقال جاء اخرة وباخرة واخیرا واخرا واخریا واخریا
وآخریا ای آخر کل شیٔ شارح دیر که مؤلفك باخرة قولندن معرّف باللام اوله رق مستعمل اولماسی فهم اولنوب لکن
جار ومجرورك مجموعی حال اولمغله معرفه دخی استعمال اولندی الاخرة فرحه وزننده ویره سی معناسنه استعمال
اولنور تقول بعته باخرة ای بنظرة المئخار مصباح وزننده شول خرما آغاجنه اطلاق اولنور که میوه سی قیشك
وکسیمك صوکلرینه قدر قالور اوله یقال نخلة مئخار اذا صارت یبقی حملها الی آخر الشتاء والصرام آخر آنك
وزننده ایرانده دهستان ایالتنده بر بلده آدیدر اعلام رواتدن اسمعیل بن احمد وعباس بن احمد بن الفضل
اورادندر الآدر آدم وزننده والمأدور مفعول وزننده ادره علتنه مبتلا اولان آدمه دینور که عورت برنده قبل بنك
درینك جوفنده اولان انجه زار کبی دری یرتلوب بغرسقلر خایه نك قابنه اینکله خصیه سی قوغه کبی شیشوب قبارمش
اولور ترکیده دبه طشاق تعبیر اولنور وفتق مزبور همان صول طرفدن حادث اولور علی قول شول کمسه یه دینور که
خصیه لرینك برنده فتق اصابت ایلمش اوله یقال رجل آدر ومأدور وهو من ینفتق صفاقه فیقع قصبه فی صفنه
ولا ینفتق الا من جانبه الایسر او من یصیبه فتق فی احدی خصیبه الادر فتحتینله مصدردر بر آدم دبه طشاق اولمق
معناسنه یقال ادر الرجل ادرا من الباب الرابع اذا صار آدر الادرة همزه نك ضمیله اسمدر دبه طشاقلغه دینور
وبونده فتحاتله ده جائزدر الادراء حمراء وزننده شول خصیه یه اطلاق اولنور که فتق اثری اولمیه رق بیوك اوله
یقال خصیة ادراء ای عظیمة بلا فتق المآدیر مأدورك جمعیدر الادر همزه نك ضمیله آدرك جمعیدر یقال
قوم مأدیر ای ادر آذار همزه نك وذال معجمه نك مدّیله اسم اعجمیدر وشهور رومیه دن شهر سادس اسمیدر که حالا
مارت تعبیر اولنور تشرین اوّلدن عدّ ایتملریله شهر سادس اولور الازّ همزه نك فتحی ورانك تشدیدیله طوار سورمك
معناسنه در یقال ازّ الدابة ازّا من الباب الاوّل اذا ساقها وطرد وتبعید ایلمك معناسنه یقال ازّ فلانا اذا طرده

وجماع ایلمك معناسنه در ارکبی ازّ ایلمك لطائفندر یقال ازّها اذا جامعها واسهال سببیله یورك سوروب
چمقرمق معناسنه در یقال ازّ السلح اذا رماه واسقطه شارح دیر که بو راده وسقوطه نسخه لری محرّفدر صواب
اولان اسقاطه اولمقدر وازّ آتش یاقمق معناسنه در یقال ازّ النار اذا اوقدها وازّ شول چبوغه دینور که تیکنلو
مبشه آغاجندن قوپاریلوب وتیکنلری ازاله واطرافی ملایم اولنجه قدر یره اوردقدنصکره صوایله اصلادوب
اوزرینه طوزا کرلر وآنی رحمی لقاح قبولندن قلان ناقه نك رحمنه ادخال ایله دوا ایدرلر واکا ارار دخی دینور
همزه نك کسریله وازّ کلمه سی معنای مزبوردن مصدر اولور یقال ازّ الناقة ازّا اذا فعل بها الازّ والارار الازّة
هرّه وزننده آتشه دینور الاریر صریر وزننده قمار اوینارکن غلبه حیننده ماجن وکیجیا ولا ابالی اولان قاربجی
شوق وجنبشله چاغروب باغروب هنکامه ایلمك علی قول مطلقا سسلنمك معناسنه در یقال ازّ الماجن عند القمار
والغلبة اریرا اذا صات او هو مطلق الصوت وار برا اسم اولور اول صوته دینور ارار همزه لرك فتحیله قبون وکچی
قسمنی چاغره جق اصواتندر الایترار افتعال وزننده استعجال معناسنه در یقال ائترّ الرجل اذا استعجل المئتز
میمك کسری وهمزه نك فتحیله کثیر الجماع اولان آدمه دینور الازر همزه نك فتحی وزای معجمه نك سکونیله قبلامق
احاطه معناسنه در یقال ازر الشیٔ ازرا من الباب الثانی اذا احاطه وزور وقوّت معناسنه در وضعف
وزبونی معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال رجل ذو ازر ای قوّة وذو ازر ای ضعف شارحك بیاننه کوره مادّهٔ
مذکوره ازرماده سندن مأخوذدر که بله بغلدقلری فوطه وپشتمال مقوله سنه دینور پس احاطه معناسی وشدّ
ازاردن ملحوظ قوّت معناسی کذلك ازار ذاتنده ثوب ضعیف اولمق حسبیله ضعف معناسی وعون وظهر معنالری
آندن منشعبدر انتهی وازر قوتلندرمك تقویه معناسنه در یقال ازره ازرا اذا قوّاه وازر ارقه یه اطلاق اولنور
یقال شدّ به ازره ای ظهره الازر همزه نك ضمیله بلده ازار بغلیه جق یره دینور معقد الازار معناسنه الازر همزه نك
کسریله اصل ومبنا معناسنه در یقال هو من ازر کریم ای اصل وازاره دینور کما سیذکر الازرة همزه نك کسریله
بناء نوعدر بردورلو وبرهیئتله ازار طوتنمق معناسنه در که حالتنه دالدر آندن لسانمزده طوتنش ایله تعبیر اولنور
یقال انه لحسن الازرة ای هیئة ایتزاره الازار همزه نك کسریله بدنه بورونجك جار وملحفه یه دینور وبو
مذکردر مؤنث دخی اولور وبعضا هاء تأنیثله ازاره دخی دینور شارح دیر که کرچه مؤلف مطلقا ملحفه ایله
تفسیر ایلدی لکن اصل ازار بلدن اشاغی طوتیلان فوطه وپشتمال مقوله سنه دینور نته که رداء بلدن یوقری
طوتیلان ثوبه دینور مثلا حاجك بلدن یوقری طوتندقلری احرام رداء وبلدن اشاغی طوتندقلری
ازاردر انتهی وازار لفظنك جمعی آزره کلور حمار واحمره کبی وازر کلور حمار وحمر کبی وازر کلور زانك
سکونیله وازار مطلقا آدمی ستر ایدن نسنه یه اطلاق اولنور انکچون بر آدمك بیته ازار اطلاق ایدرلر
وازار عفاف وعصمت معناسنه مستعملدر یقال انها من اهل الازار ای العفاف ویقال هو عفیف الازار
وکشینك زوجه سنه اطلاق اولنور لباس کبی ودیشی قیونه اطلاق اولنور ودیشی قیونی صاغمق ایچون
چاغردقلری صوتدن حکایه اولور که ازار ازار دیو چاغررلر سکون رایله المئزر منبر وزننده بو دخی ازاره دینور
لحاف وملحف کبی الایتزار افتعال وزننده ازار طوتنمق معناسنه در یقال ایتزر بالازار اذا لبسه ولا تقل اتّزر
بادغام الهمزة فی التاء وقد جاء فی بعض الاحادیث ولعله من تحریف الرواة مؤلفك مرادی اشبو حدیثدر قال
فی النهایة وفی الحدیث کان یباشر بعض نسائه وهی مؤتزرة فی حالة الحیض ای مشدودة الازار وقد جاء
فی بعض الروایات وهی متزرة وهو خطأ لانّ الهمزة لا تدغم فی التاء التأزر تفعل وزننده بو دخی ازار طوتنمق
معناسنه در یقال تأزّر الرجل بمعنی ایتزر المؤازرة مفاعله وزننده بر آدمك احسانله حزنی دفع ایلمك معناسنه در
یقال آزره مؤازرة اذا واساه وبرنسنه مقابل اولمق معناسنه در یقال آزره اذا حاذاه وبر آدمه یاردم ایلمك معناسنه در
یقال آزره اذا عاونه وبو معناده واو ایله موازره شاذدر ومؤازره اکین قوتلنوب بری برینه صرمشمق معناسنه
مستعملدر یقال آزر الزرع بعضه بعضا اذا تلاحق والتف التأزیر تفعیل وزننده برنسنه یی بوریمك معناسنه در
یقال ازّره اذا اعطاه وقوّت ویرمك وقوتلندرمك معناسنه در یقال ازّره اذا قوّاه ومنه یقال نصر مؤزّر ای بالغ شدید
ازر هاجر وزننده اهواز ایله رامهرمز بیننده بر ناحیه آدیدر وسلفده بر صنمك اسمیدر وبعض لغات عربیه ده
آزر کلمه سی ذمّ ودشنام کلماتندندر وآزر ابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه سلام الجلیل حضرتلرینك عموجه لری اسمیدر
پدرلری اسمی تارخ در شارح دیر که قرآن کریمده آزره اب اطلاقی عادت عرب اوزره جاری اولمشدر بیضاویده بو وجه
اوزره مرسومدر که کتب تواریخده ذکر اولندیغی اوزره پدرلرینك اسمی تارخ در علی قول ایکیسیده علمدر اسرائیل

ويعقوب كبي وعلى رأى تارخ علم واز ر وصفدر شيخ ياخود معوج معناسنه ومنع صرف اعجمى اولوب موازنه مجهول
اولديغنه مبنى در ياخود نعت عربيدر ازردن ياخود وزردن مشتق در واقرب اولان علم اعجمى در وعند البعض
آزر بر صنم آديدر كه مرسوم اكا عبادت ايدرايدى ملازمت عبادتنه مبنى اسميله مسما اولمشدر ياخود حذف مضافله
اكا اطلاق اولنمشدر كه عابد آزر تقديرنده اولور ياخود مراد صنم مزبور در آزر كلمه سى مابعدينك مفسر اولديغى
فعل مضمر ايله منصوبدر انتهى وآزر ازاردن وصف اولور احمر وزننده شلوارلغى بياض اولوب آياقلرى سياه اولان
آته اطلاق اولنور على قول شلوارلغى وآياقلرى بياض اولانه ياخود شلوارلغى بياض اولوب آياقلرى نه در او اولورسه
اولسون اطلاق اولنور يقال فرس آزر اذا كان ابيض الفخذين ولون مقاديمه اسود او هما واحداوای لون كان لكن اساسده
وفرس آزر ابيض العجز فان نزل البياض الى الفخذين فهو مسرول وخيل ازر بحمر يعنى جمع عنوانده مرسومدر المؤزرة
معظمه وزننده شول ديشى قيونه وصف اولور كه آياقلرى شلوارلغه قدر سياه اولمغله كويا كه سياه شلوار كيمش اوله
يقال نعجة مؤزرة كانها ازرت بسواد الاسر همزه نك فتحى وسينك سكونيله برنسنه يى محكم بغلمق معناسنه در
يقال اسر الشئ اسرا من الباب الثانى اذا شده شارح ديركه اسر فى الاصل اسار ايله يعنى صرم ايله سمر اغاجنى چكوب
بغلمق معناسنه موضوعدر بعده مطلقا بغلمق و بو مناسبتله تقويه ويرمك وقوى قلمق واسير ايلمك معنالرى متفرع
اولمشدر انتهى واسر برشيئى صرم وسائر صار فى مقوله سيله صارمق معناسنه در يقال اسره اذا عصبه وانسانك خلق
وخلقنى محكم وقوى قلمق معناسنه مستعملدر يقال اسره الله اى خلقه ذا قوة وشدة فى الخلق والخلق وبو معناده
اسر اسم اولور ومنه قوله تعالى وشددنا اسرهم اى خلقهم قال البيضاوى فاحكمنا ربط مفاصلهم بالاعصاب
وقال المؤلف وشددنا اسرهم اى مفاصلهم او المراد مصرتى البول والغائط اذا خرج الاذى تقبضتا او معناه انهما
لا يسترخيان قبل الارادة تفسير اوله كوره حضرت حق جل وعلا بيورر كه بن عظيم الشان خلاق بيچون آنلرك مفاصلنى
برى برينه وصل وشد ايله متين واستوار ايلدم وتفسير ثانى يه كوره بول وغائط مجرالرندن هر برنى حدثلر چقدقد نصكره
بوزيلوب ديوشور يلور قلدم ياخود اخراج حدثى مرادلرندن مقدم سبيللرنى كوشيوب مسترخى اولمز ايلدم ديمكدر كه
حاصل معنا اولور الاسر همزه نك ضميله بول طوتلمق معناسنه درنته كه حدث ديكرك انقباضنه حصر دينور
يقال اخذه الاسر اى احتباس البول شارح ديركه اسر اسمدر مصدرى اسردر فتحتينله يقال اسر الرجل اسرا
من الباب الرابع اذا احتبس بوله عود اسر وعود يسر ياى تحتيه ايله ياخود ثانى لحن وخطادر شول آغاج پاره سنه
اطلاق اولنور كه بولى طوتيلان آدمك قارنى اوزره وضع ايلمكله تدبير وتيمار ايدرلر اعراب ادويه سندندر
واول اغاج اعراب يننده معروفدر ظاهرا حالا تسبيح دوزدكلرى يسر آغاجى اولمق كركدر كه معروفدرنته كه
كتب طبيه ده عود يسر عنوانده مرسومدر قال فى الاساس عولج فلان بعود الاسر وهو الذى يوضع على بطن
المأسور فيبرأ وتقول العامة عود يسر وهو خطأ الا ان يقصد به التفأل الاسر ضمتينله تخت آياقلرينه اطلاق اولنور
قوايم السرير معناسنه الاسر فتحتينله صرچه يه دينور زجاج معناسنه الاسار كتاب وزننده مطلقا باغه
وصارغى يه دينور ما يشد به معناسنه جمعى اسر كلور ضمتينله شارح بونى اسير بندايده جك قايشه تخصيص
ايلمشدر واسار يسار لفظنده لغتدر كه يمين مقابليدر الاسير امير وزننده طوتساغه دينور اخيذ معناسنه كرك بغلو
اولسون وكرك اولمسون فى الاصل اسار ايله بغلو اولان طوتساغه دينوب بعده توسيع اولندى وخاصة بغلو اولانه
دينور مقيد معناسنه ومحبوس ومسجونه اطلاق اولنور جمعى اسراء كلور امراء وزننده واسارى كلور سكارى
وزننده واسارى كلور همزه نك فتحيله خياطى وزننده واسرى كلور مرضى وقتلى وزننده واسير برى برينه
صارشمش نباته اطلاق اولنور يقال نبات اسير اى ملتف الاسرة عمده وزننده متين ومحكم زرهه اطلاق اولنور
درع حصينه معناسنه قوت معناسندن مأخوذدر وبرآدمك اقرب اولان رهط وعشيرتنه اطلاق اولنور مدار تقويت
اولديغيچون يقال هو من اسرة فلان اى رهطه الادنون التأسر تفعل وزننده برآدمى بربهانه ايله و بالندر مغله
مقصدندن آليقو يوب كيجكدرمك معناسنه مستعملدر يقال تأسر عليه اذا اعتل وابطأ اسارون همزه نك فتحيله
عقاقير دندر بين الاطباء بو اسمله معروف نباتدر كه ادويه دندر تركيده كدى اوتى تعبير اولنور اسير امير وزننده واسير
زبير وزننده واسيره جهينه وزننده اسامئ رجالدندر اسرال همزه نك كسريله لام بانده مرسومدر تأسير
السرج تباشير الفرج وزننده آتك ابرنى صاردقلرى صر يمله دينور شارحك بيانى اوزره تعاشيب كبى مفردى
نامسموعدر ياخود مفردى تأسير دركه تمتين كبى اسمدر الاشتر شين معجمه وتاى فوقيه ايله طرطب وزننده كوفه ده
بعض علويه نك لقبيدر مراد زيد بن جعفردر ولفظ مزبور شتر ماده سنده مرسومدر الاشر فتحتينله شدت

ووفرت اوزره فرحناك اولمق معناسنه دركه طاشقنلق و بوطورلق تعبير اولنور يقال اشر الرجل اشرا من الباب
الرابع اذا مرح الاشر كتف وزننده والاشر ندس وزننده والاشر شكس وزننده وفتحتينله لغتدر كه وصف
بالمصدر اولور والاشران سكران وزننده وفرت اوزره شادان اولان كشى يه دينور جمعلرى اشرون كلور شينك
كسريله واشرون كلور شينك ضميله واشر كلور ضمتينله واشرى كلور سكرى وزننده واشارى كلور خباطى وزننده
واشارى كلور سكارى وزننده المئشير مكثير وزننده كه ابنيهٔ مبالغه دن بغايت جنبشلو وشاطر ونشاطمند انسان وحيوانه
دينور كه بو طور تعبير اولنور يقال رجل مئشير وناقة مئشير وجواد مئشير اى نشيط الاشر ضمتينله والاشر فتحتينله
ديشلرده اولان كسكنلكه ودقت ولطافتنه دينور كه خلقى واستعمالى اولور جمعى اشور كلور يقال فى ثغرها اشر واشر
وهو حسنه وتحزز اطرافه يكون خلقة ومستعملا اشر المنجل زفر وزننده اوراق تعبير اولنان آلتك ديشلرينه دينور
الاشر حشر وزننده ديشلرى كسكين ايلمك معناسنه در يقال اشرت اسنانها اشرا من الباب الثانى اذا حززتها
اكثر قوجه قاريلر احداثه تشبه ايچون بعض نسنه لر ايله ديشلرنى تحديد وتجليه ايدرلر واشر بچقى ايله كراسته بچمك
معناسنه در يقال اشر الخشب بالمنشار اذا شقه التأشير تفعيل وزننده بو دخى ديشلرى كسكينلمك معناسنه در
يقال اشرت اسنانها تأشيرا اذا حززتها المؤتشرة والمستأشرة اسم فاعل بنيه لريله ديشلرى تأشير ايدر
اولان خاتونه دينور المؤشر معظم وزننده مطلقا بوقلنوب كسكينلمش نسنه يه اطلاق اولنور يقال
شئ مؤشر اى مرقق المئشار منشار وزننده وآنده لغتدر كه بچقى يه دينور الاشرة عاشره وزننده بچقى ايله
كسلمش نسنه يه دينور تأنيثى موصوف اعتبار يله در و بو عيشة راضية قبيلندندر يقال خشبة آشرة اى مأشورة
التأشير تفعيل وزننده اسمدر چكركه نك ديش مقامنده اولان نسنه سنه دينور كه آنكله اصر ر جمعى تأشير كلور
تباشير وزننده الاشر عاشر وزننده چكركه نك بالدرلرنده اولان انجه تيكنلره دينور كذلك چكركه نك قويرغى
اوجنده اولان عقده يه دينور كه قوش چيناقلرى شكلنده اولور واكا اشره دخى دينور عمده وزننده ومئشار دينور
منشار وزننده اشيره سفينه وزننده مغربده بربلده در عبد الله بن محمد الحافظ النحوى اورادندر الاصر
عصر وزننده قيرمق معناسنه در يقال اصر الشئ اصرا من الباب الثانى اذا كسره وبرنسنه يى برجانبه طوغرى
اكمك معناسنه در يقال اصر الشئ اذا عطفه وبركسه يى آليقومق حبس معناسنه در يقال اصر فلانا اذا حبسه
وچادره ذكرى آتى اصار ديدكلرى ايپ چكورمك معناسنه در يقال اصر البيت اذا جعل له اصارا الاصر همزه نك
كسريله عهد وپيمان معناسنه در و بو حبس معناسندن مأخوذدر كه بو ماده نك اصل موضوعيدر كسر وعطف
معنالرى دخى آندن مأخوذدر زيرا هر برنده حبس معناسى متصوردر مثلا كسرده طول ودرستلك حاللرندن
آليقومق وعطفده استقامتدن آليقومق ملحوظدر وعهد وپيمانده ناقضنى ثواب وخيراتدن آليقومق متصوردر
واصرك جمعى آصار كلور تقول لا اصر بينى وبينه ويقال بينهم آصار يرعونها اى عهود واصر كناهه اطلاق
اولنور مرتكبنى جنتدن آليقومق علاقه سيله يقال به اصر اى ذنب وآغرلق ثقل معناسنه در يقال حمل عنهم
الاصر اى الثقل بو معنالرده همزه نك ضمى وفتحيله ده جائزدر واصر برآدمى برنسنه يه ميل ايتدرن شيئه دينور
يقال هو اصره عليه اى ما يعطفه وطلاق ياخود عتق ياخود نذر ايله اولان يمينه اطلاق اولنور زيرا بونلر اثقل
ايمان اولمغله كفارتله خلاص متصوردكلدر قال فى النهاية وفى الحديث من حلف على يمين فيها اصر فلا كفارة لها
وهو ان يحلف بطلاق او عتاق او نذر واصر قولغك دليكنه دينوركه كويه چكور يلور جمعى آصار كلور همزه نك
مديله واصران كلور همزه نك كسريله الآصرة ناصره وزننده رحم وقرابته اطلاق اولنور سبب ميلان اولديغيچون
تقول لبس بينى وبينه آصرة اى رحم وقرابة ومنت واحسانه اطلاق اولنور تقول على منه آصرة اى منة جمعى
اواصر كلور وآصره چادرك اتكلرنى قازغه بندايتدكلرى كوچك ايپه دينور الاصار كتاب وزننده والاصارة
هاء ايله بونلرده چادرك اتكلرنى بندايتدكلرى كوچك ايپه دينور جمعى اصر كلور ضمتينله واصار چادرك ايپنى
چكره جك قازغه دينور وزنبيله دينور واوتلغه دينور حشيش معناسنه وشول چوله وكليمه دينور كه ايچنه
بچلمش اوتلق وضع ايدرلر جمعى اصر كلور ضمتينله وآصره كلور افعله وزننده الايصر همزه نك فتحى وصادك
كسريله بو دخى چادرك اتكلرنى بغلدقلرى كوچك ايپه دينور واوتلغه وايچنه اوتلق وضع ايلدكلرى پلاسه
دينور جمعى اياصر كلور المأصر مسجد ومرقد وزنلرنده حبسخانه يه وزندانه دينور كه اسم مكاندر محبس
معناسنه جمعى مآصر كلور مساجد وزننده وعامه معاصر ديرلر عينله وزن ثانى شاذ در الاصير امير وزننده
برى برينه متقارب اولان نسنه لرك هر برينه دينور كويا كه اصارلرى متقارب اولان چادرلرك هر برى كبى

وبری برینه صارمشوب طوپلنمش اولان صاچه دینور یقال شعر اصیر ای ملتف وکثیف وطویل اولان
صچاغه دینور یقال هدب اصیر ای کثیف طویل المواصر مجاور وزننده قومشویه دینور فی الاصل اصار
اصاره یعنی طناب طنابه همجوار اولانه دینوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی تقول هوجاری ومطانبی
ومواصری ومکاسری ای جاری المتاصر متناصر وزننده بری برینه همجوار اولان آدملره دینور یقال
ثم حی متاصرون ای متجاورون الائتصار افتعال وزننده نبات چوغالوب اوزامق معناسنه در یقال ائتصر
النبت اذا طال وکثر وبرك نباتلری بری برینه متصل یتمك معناسنه در یقال ائتصرت الارض اذا اتصل نبتها
وبرنسنه کثیر العدد اولمق معناسنه در یقال ائتصر القوم اذا کثر عددهم الاطر همزه نك فتحی وطانك سکونیله
برنسنه یی اکوب ایکی بوکك معناسنه در مثلا یایی قورمق ایچون اکمك کبی یقال اطر القوس وغیرها اطرا من الباب
الثانی والاول اذا عطفها واوقه اطره قلمق یعنی اوقك کزینه سکیر صارمق معناسنه در یقال اطر السهم
اذا جعل له اطرة واطر یایك وسحابك مقوس ومنحنی اولان برینه دینور منحنی القوس والسحاب معناسنه وبو تسمیه
بالمصدردر واطر چادرك دائره سنه قصناق طرزنده قوشاق ایلمك معناسنه درکه اکثری شریتدن ایدرلر یقال
اطر البیت اذا اتخذ له اطارا کالمنطقة حوله التأطیر تفعیل وزننده اطر ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر یقال
اطر القوس تأطیرا واطر السهم تأطیرا بمعنی اطر وتأطیر قز قسمی اره وارمیوب چوق زمان اتاسی اونده اسکیوب
قالمق معناسنه در یقال اطرت البنت اذا بقیت فی بیت ابویها زمانا الاطیر امیر وزننده کناهه اطلاق اولنور
تقول آخذنی باطیر غیری ای بذنب غیری وطارلغه دینور یقال فیه اطیر ای ضیق وسوزه دینور کلام معناسنه
تقول سمعت منه اطیرا ای کلاما وابراقدن ظهور ایدن شره دینور یقال اصابه اطیر ای شر قد اتی من بعید
الاطرة عمده وزننده پارلمامق ایچون اوق کزینك اوزرینه صاردقلری سکیره دینور وآلت تناسلك باشنك
کرداکرد چوره سنه اطلاق اولنور وطرنغك اطرافنی احاطه ایدن اته اطلاق اولنور وآت قسمنك پاچقلری
باشندن بوکورلری نهایتنه قدر ایهر دیدکلری طمرك اوجنه دینور وچناق وچوملك قرقلرنی کنادایندکلری
شبثه دینورکه قاله یوغورلمش کولدن عبارتدر الاطار کتاب وزننده چادرك قوشغنه دینور وقلبور والك
وقوچی مقوله سنك قصناغنه وبرنسنه نك اطرافنه چوریلان پروازه وحاشیه سنه دینور واطار ذکر اولنان
اطره ایله ایکی معنای اولده مرادفدر وحلقه ودائره اولمش کروه انسانی یه اطلاق اولنور وکروید پاچق ایچون
بوریلوب بوکیلن آصمه چبوقلرینه دینورکه قصناق شکلنده ایدرلر وانسانك دوداغیله بیغنك قیللری بینی
فصل ایدن قوسه اطلاق اولنورکه سنت وجهی اوزره بیق کسلنجه ظاهر اولور قال الشارح سئل عمر بن
عبد العزیز عن السنة فی قص الشارب فقال تقصه حتی یبدو الاطار وبالجمله هرنسنه یی احاطه ایدن شیئه
اطلاق اولنور التأطر تفعل وزننده بریرده عوق اولوب قالمق معناسنه در یقال تأطر الرجل بالمکان اذا تحبس ومزراق
مقوله سی نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تأطر الرمح اذا انثنی وخاتون اصلا بر یره چقمیوب دائما خانه سنده
اقامت ایلمك معناسنه در یقال تأطرت المرأة اذا اقامت فی بیتها وبرنسنه اکریلمك معناسنه در یقال تأطر الشیء
اذا اعوج الانئطار انفعال وزننده بودخی اکریلمك معناسنه در یقال انأطر الشیء اذا اعوج المأطور مفطور
وزننده شول قویی یه دینورکه یاننده برقویی دخی اوله وبادیه ده شول صویه دینورکه طپراغی یومشق یرده اولمغله چوکوب
یقلمامق ایچون اطرافی احشاب ایله اوریلوب بکشدرلمش اوله المأطورة هایله دائرماد ارقولبلو واغزی
قصناقلو کولکه دینورکه اکاسود صاغیلور اطریره همزه نك ورانك فتحیله مغربده بربلده آدیدر الافر
همزه نك فتحی وفانك سکونیله والافور قعود وزننده سکرتمك معناسنه در یقال افر الرجل افرا من الباب الثانی
اذا عدا واهو کبی جنبش ونشاطندن صچرایوب قالقیمق معناسنه در یقال افر الشاطر اذا وثب وبرنسنه شدتله
قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر اذا اشتد غلیانهما ودوه قسمی زبون وبی تاب اولدقدنصکره
سموروب نشاطمند اولمق معناسنه در یقال افر البعیر اذا نشط وسمن بعد الجهد وخدمتده جست وچالاك اولمق
معناسنه در یقال افر الغلام اذا خف فی الخدمة وطرد ایلمك معناسنه در یقال افره اذا طرد شارح دیرکه کرچه
جمله نسخه لرده طرد عنوانیله مفسردر لکن تحریف قدر صواب اولان اطر عبارتیله اولمقدرکه امهات سائره ده
بو رسمه مرسومدر الافر فتحتینله بودخی برنسنه شدتله قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر افرا
من الباب الرابع اذا اشتد غلیانهما ودوه بی تاب اولوب زبون اولدقدنصکره وجود بولوب نشاطمند اولمق معناسنه در
یقال افر البعیر اذا سمن ونشط بعد الجهد الاستیفار افر ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استأفر البعیر بمعنی

افر المثفر منبر وزننده جست وچابك خدمتکاره دینور الافرة ضمتینله ورانك تشدیدیله جماعت معناسنه در
تقول رأیت افرة من الناس ای جماعة وبلیه معناسنه در یقال وقع فی افرة ای بلیة وقارشقلق اختلاط معناسنه در
تقول ترکتهم فی افرة ای فی اختلاط وقاینلق شدت معناسنه در وافرة الصیف یاز موسمنك اولنه دینور وبو فعله
وزننده در وبونلرده فتحتینله ده لغتدر افران سلمان وزننده نسف قضاسنده برقریه آدیدر افر همزه نك
فتحی وفانك ضمی ورانك تشدیدیله عراقده بربلده در اقر همزه نك فتحی وقافك ضمیله بادیه ده بروادی اسمیدرکه دوه
مرعاسی اولان شور اوتلقلر ایله وصولر ایله مملو وآباداندر الاکرة همزه نك ضمی وکافك سکونیله کره لفظنده لغت
غیر فصیحه درکه طوپه دینور الده اوینارلر وشول چقوره دینورکه آنده صو ابرکیلوب طورلمغله آندن صافی
وطوری صو اخذ ایدرلر الاکر مکر وزننده والتأکر تفعل وزننده ذکر اولنان چقور قازمق معناسنه در
یقال اکر الرجل اکرا من الباب الاول وتأکر اذا حفر الاکرة الاکار شداد وزننده چفتجی یه دینور حراث
معناسنه اکر مذکوردن مأخوذدر صبان ایله یری سوکوب قازدیغیچون تسمیه اولندی واکارك جمعی اکرة کلور
فتحاتله کویا که تقدیرا آکرك جمعیدر ناصر وزننده المؤاکرة مفاعله وزننده مخابره معناسنه درکه ترلادن
حاصل اولان غلالك بعضی اوزره عقد مزارعتله بالاشتراك زراعت ایلمك معناسنه در یقال آکر الرجل مؤاکرة اذا خابر
الامر همزه نك فتحی ومیمك سکونیله والامار کتاب وزننده والآمرة عافیه وزننده بیورمق معناسنه درکه نهی مقابلیدر
یقال امره وامر به امرا وامارا وآمرة من الباب الاول ضد نهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره امر وجه مذکور اوزره
مصدر اولور واسم مصدر اولورکه فارسیده فرمان وترکیده بیورق ویبوردلدی تعبیر اولنور جمعی اوامر کلور وجمع
مذکور خلاف مطرده اولمغله بعضلر بوکونه تصحیح ایلدیلرکه امر فی الحقیقه مأمور به اولمغله مفعول فاعله تحویل
اولندی نته که امر عارف وامر معروف وعیشة راضیة دیرلر بعده قیاس اوزره فاعل فواعل اوزره جمعلندی وعند البعض
حال وشان معناسنه اولان امردن فرق ایچون اوامر اوزره جمعلندی زیرا امر مذکورك جمعی اموردر وحال وشان
وحادثه معناسنه اولان امر افعال واقواله عام وشاملدر وعلی ذلك قوله تعالی الیه یرجع الامر کله ومصباحك
مطلب بیاننه کوره بیورمق معناسنه اولان امرك امر حاضرندن همزه حذف اولنوب مره بکذا دینور نته که کل وخذ کلمه لری
دخی بویلجه در واکر حرف عطفله مذکور اولورسه همزه رد اولنوب وأمر بکذا دینور لکن کل وخذ کلمه لرنده
همان تخفیفله درکه همزه رد اولنمز انتهی وامر حادثه معناسنه استعمال اولنورکه امر وفرمانك لازمه سیدر یقال
وقع وافی امر عظیم ای حادثة بونك جمعی امور کلور شارح دیرکه حال وشان معناسی دخی بوندندر یقال امره
مستقیم ای حاله وشانه انتهی وامر بك ووالی اولمق معناسنه کلور یقال امر فلان علینا وامر وامر امرا من الباب الاول
والرابع والخامس اذا ولی شارح دیرکه مؤلف بونده اقتصار ایلمشدر زیرا باب اول ورابعك مصدرلری امردر
وباب خامسك مصدری اماره در همزه نك فتحیله وامره واماره همزه نك کسریله آندن اسملردر انتهی الامرة همزه نك
کسریله معنای مزبوردن اسمدر بکلکه دینور یقال له امرة علینا ای ولایة جوهرینك امره کلمه سنی مصدر دیمسی
وهمدر مترجم دیرکه زمخشری دخی نشده کلمه سی کبی مصدر بنیه ذاهب اولمشدر الایمار ایجاب وزننده بودخی
بیورمق امر معناسنه در یقال آمره ایمارا بمعنی امره امرا وایمار حق تعالی بر آدمك نسل ومواشیسنی چوق ایلمك
معناسنه در یقال آمره الله ایمارا ای کثر نسله وماشیته وقولهم امره کنصره لغیة غیر فصیحة وقوله علیه السلام
خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة ای مهرة کثیرة النتاج والنسل والاصل مؤمرة کمکرمة وانما هو للازدواج
اولغیة کما سیذکر الائتمار افتعال وزننده مطاوعدر امری قبول ایلمك معناسنه درکه بویرق طوتمق تعبیر اولنور
یقال امره فأتمر ومشاوره ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا بری برینك امرینه امتثال ایدرلر وبونده افتعال اشتراك
ایچوندر یقال ائتمره فی امره اذا شاوره وهم وقصد ایلمك معناسنه مستعملدر وبه فسر القتیبی قوله تعالی ان الملا
یأتمرون بك ای یهمون بك الامرة همزه نك فتحی ومیمك سکونیله بناء مره در تقول له علی امرة مطاعة ای له علی امرة
اطیعه فیها الامیر کبیر وزننده برقوم اوزره فرمانروا اولان آدمه دینورکه اصطلاح جزده بك تعبیر اولنور یقال هو
امیر ای ملك بین الامارة بکسر الهمزة ویفتح مؤنثی امیره در هایله جمعی امراء کلور کرماء وزننده مؤلفك اماره ده کسر
همزه وفتح دیدیکی سابقا ذکر اولندیغی اوزره اسم ومصدر اولدیغنه مبنی در مترجم دیرکه مستقیم زاده مرحومك
بیاننه کوره بای لفظی که ترکیده زنکین آدمه دینور اولاد عرب بونی بك وامیر معناسنده استعمال ایدرلر طومانبای
بلبای خیربای قایتبای کبی وامیر سید معناسنه اولمق ترکیده عرف اولمشدر اکرچه سیادت قوم امارتی مستلزمدر
لکن عربیده سیده شریف وساداته اشراف دیدکلری شرفه آل عبادر انتهی وامیر اعمایی یدوب کوزن آدمه

اطلاق اولنور و قومشویه اطلاق اولنور وامیر مؤامر معناسنه درکه اسم مفعولدر مشاورده یمکدرکه کندو سیله امور مشاوره
اولنان کمسه دن عبارتدر ومنه الحدیث امیری من الملائکة جبریل ای صاحب مشورتی المؤمّر معظم وزننده تأمردن
اسم مفعولدر امیر نصب اولنمش ادمه دینور یقال هو مؤمر علینا ای مملك وسنور کسلمش مکانه دینور که امارهدن مأخوذدر
یقال مکان مؤمر ای محدد وارض مؤمرة وعلامتلنمش نسنه یه دینور یقال شئ مؤمر ای ذو سوم وتمرن کورلمش
قارغی یه اطلاق اولنور یقال قناة مؤمر اذا صارت قد جعل فیها السنان ومسلط معناسنه مستعملدر
یقال فلان مؤمر علیهم ای مسلط اولو الامر یعنی امر وفرمان صاحبلری که مراد رؤسای قوم وعلمای عظامدر
مؤلف بونکله یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم الایه کریمه سنه اشارت ایلمشدر
راغبك مفرداتده بیاننه کوره بونده اقوال عدیده واردر عند البعض مراد زمن حضرت رسول اللهده کائن امراء
کرامدر وعلی قول ائمهٔ اهل بیتدر یاخود مطلقا آمرون بالمعروفدر وابن عباس رضی الله عنهما فقهاء ومطیعون لله
اولان اهل دین ایله تفسیر ایلمشدر اشبو اقوال مذکوره نك مجموعی صحیحدر زیرا مطلقا ناسك مرتدع اولدقلری اولی
الامر درت صنفدر اول انبیاء عظامدر آنلرك حکمی عامه وخاصه نك ظاهر وباطنلرینه متعلقدر ثانی ولاة کرامدر
آنلرك حکمی عامه وخاصه نك همان ظاهرلرینه متعلقدر باطنلرینه مدخلی یوقدر ثالث حکماء بنامدر آنلرك حکمی
خاصه نك همان باطنلرینه در رابع وعاظ ونصاح ذوی الاحترامدر آنلرك حکمی عامه نك باطنلرینه در ظاهرلرینه مطلب
تعلقی یوقدر پس اولو الامر اشبو اصناف اربعه نك جمله سی اولمغله اطاعتلری واجبه دندر انتهی الامر
فتحیتله والامرة هایله برنسنه کثرت وکال بولمق معناسنه در یقال امر الشئ امرا وامرة من الباب الرابع اذا کثر وتم
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معنا امر وامارهٔ مذکوره دن مأخوذدر فی الاصل کثرت قوم وجماعت معناسنه مستعملدر
زیرا قوم وجماعت منکثر اولدقده تسویه وتعدیل امورلری ضمننده البته بر امیر وسایسه محتاج اولورلر بعده مطلقا
کثرت وکالده استعمال اولندی وبرخصوص شدت بولمق معناسنه در یقال امر الامر اذا اشتد وخاصه برآدمك
مواشیسی چوغالمق معناسنه در یقال امر الرجل اذا کثرت ماشیته وامر احد وفرد معناسنه درکما سیذکر الامر کتف
وزننده کثیر وفراوان اولان شیئه دینور یقال شئ امر ای کثیر ومبارك وفرخنده طالع آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
امر ای مبارك الامّر همزه نك کسری ومیم مشدده نك فتحیله امّع وزننده والامّرة هایله امّعه وزننده وهمزه لرك
فتحیله جائزدر شول ضعیف الرأی وکلیل التدبیر وبی رشد وروبت کمسه یه دینورکه امور ومصالحده بنفسه اهل حل
وعقد اولمامغله بالجمله امر ومرادنده کیم نه دیرسه آنك رأینه تابع وتدبیرینه موافق اولور اوله یقال رجل امّر وامّرة
ای ضعیف الرأی یوافق کل احد علی ما یرید من امره کله قال فی الاساس رجل امّر ای لا رأی له یقول لکل احد مرنی
مترجم دیرکه بعض اصولده اشبو امّر کلمه سی منحوت اولمق اوزره مذکوردر کویا که اصلی انی امرؤ ایدی که بن بالکز
برکسه یم یعنی رأی وتدبیره قدرتم یوقدر معاونته محتاجم دیمکدر نته که امّع کلمه سی دخی انی معك لفظلرندن منحوتدر که
استقلاله قدرتی اولمامغله هرکیم نه رأی ایدرسه بنده سنکله یم سکاقائم دیمکدر انتهی وامّر وامّره کوچك قوزیلره
دینور الامرة فتحاتله یوللرده اولان ایری طاشلره دینور کذلك علامته یعنی یوللرده ویابانلرده نشان ایچون نصب
اولنمش میلره دینور ومناره کبی یوکسك تپه یه دینور رابیه معناسنه جمع جنسی امر درهاسز الامارة والامار سحابه
وسحاب وزننده وعده کاهه دینور تقول بیننا امارة وامار ای موعد ووقت وساعت معناسنه در وعلم ونشان معناسنه در
یقال نصب امارة وامار ای علما بعده مطلقا علامت معناسنده استعمال اولندی قال فی الاساس قال الشاعر * اذا طلعت
شمس النهار فانها * امارة تسلیمی علیك فسلمی الامر همزه نك کسریله عقل قبول ایلمیه جك درجه عجیب وعظیم
ومنکر اولان شیئه اطلاق اولنور یقال امر امر ای منکر عجب قال الشارح هو من قولهم امر الامر اذا کثر وکبر ومنه قوله
تعالی لقد جئت شیئا امرا ای منکرا عظیما الامر فتحیتله که ذکر اولندی والتأمور تفعول وزننده والتؤمور
عصفور وزننده ایکیسنده دخی همزه ایله وهمزه سز تابندر احد وفرد معناسنه درکه فارسیده کس وترکیده کمسه دینور
یقال ما بالدار امر وتأمور وتؤمور ای احد شارحك بیاننه کوره فی الاصل امّاره اولمق حسبیله نفس وقلبه اطلاق
اولنوب بعده احد وفرد معناسنده استعمال اولندی وتأمور رقابه اطلاق اولنور وعامه سنه یقال وضعه فی التأمور
ای فی الوعاء ونفس ناطقه یه وحیاته اطلاق اولنور امّاره وباعث امر اولدیغیچون ویورك که اطلاق اولنور قلب معناسنه
ویورك حدسنه وسویدایه اطلاق اولنور که دانه دل تعبیر اولنور تقول اجعله فی تامورك ای فی قلبك ویورکك حباتنه
وقانته اطلاق اولنور دم القلب معناسنه قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی موسی سعد اسد فی تامورته التامورة
ههنا عرین الاسد وهو بیته الذی یکون فیه وهی فی الاصل الصومعة فاستعارها للاسد والتامورة والتامور علقة

القلب

القلب ودمه فیجوز ان یکون اراد انه اسد فی شدة قلبه وشجاعته انتهی وعند البعض تامور مطلقا قانه دینور دم معناسنه
وزعفرانه دینور ورحمده اولان ولده وولد تکون ایدن قابه دینور که مشیمه اوله جقدر وپادشاهك وزیرنه اطلاق اولنور که
امر ماده سندندر یقال هو تامور الملك ای وزیره وتازه قیزلرك یاخود صبیانك لعب وبازیچه لرینه اطلاق اولنور وپاپاسلرك
صومعه وناموسلرینه ده دینور که وحدتخانه لری اوله جقدر وصویه دینور ماء معناسنه وارسلان یتاغنه دینور عرینة
الاسد معناسنه وباده یه دینور خمر معناسنه وابریقه دینور که صو وضع اولنور وقوتویه دینور حقه کبی واشبو درت معنای
اخیرده هایله تاموره دخی لغتدر وبونك وزنی تفعول اولمغله موضع ذکری بومقامدر جوهرینك توهمی کبی دکلدر
یعنی تاءی زائده در جوهری اصلیه اعتبار ایلمکله وزنی فاعول قیاسیله تمر ماده سنده ایراد ایلمشدر فی الحقیقه اساسده
دخی وهو تفعول من الامر عنوانیله مرسومدر لکن نهایه ده جوهری کبی تمر ماده سنده مثبتدر التاموریّ تشدید
یایله والتأمریّ تانك فتحی وهمزه نك سکونی ومیمك ضمیله والتؤمریّ تانك ومیمك ضمیله انسانه اطلاق اولنور
تقول ما رأیت تامور یا وتأمریا وتؤمریا احسن منه ای انسانا آمر عامر وزننده ومؤتمر مقتدر وزننده ایام عجوزکه
شدت برد کونلریدر انك آخر کوننه آمر ویدنجیسنه مؤتمر دیرلر مجموعی بو ترتیب
اوزره در صن وصنبر ووبر ومطفی الجمر ومکفئ الظعن وآمر ومؤتمر حرف تعریفسز وحرف تعریف ایله شهر محرم
الحرامك اسم قدیمیدر جمعی مآمر ومآمیر کلور مساجد ومصابیح وزننده وبونلر غیر قیاس اوزره در امّره
امّعه وزننده بربلده نك وبر طاغك آدیدر معنای لغویسی بوندن اقدمجه بیان اولندی وادی الامیر
مصغر بنیه سیله برموضع آدیدر یوم المأمور بنوا الحارث جماعتنه مخصوص بر یوم معروفدر
المأمورة معموره وزننده که اشبو خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة حدیثنده وارد اولمشدر
کثیرة النتاج والنسل معناسنه درکه دولی دوشی فراوان دیمکدر مهره آت قولونه دینور
کرهٔ اسب معناسنه وسکه سینك کسریله صره وار دیکلمش نخلستانه دینور ومأبوره ابردن
اسم مفعولدرکه ذکر اولندی قال المؤلف والاصل مؤمرة وانما هو لازدواج اولغیة کما سبق یعنی
فی الاصل تکثیر نسل معناسنه اولان ایمار مزبوردن اسم مفعول اولوب مأبوره یه مشاکله وازدواج ایچون
مأموره عنوانده ایراد اولندی یاخود مأمور وجه مذکور اوزره امردن لغت ضعیفه اوله رق اسم مفعولدر
المؤامرة مفاعله وزننده والاستیمار بونلرده ایتمار کبی مشورت ایتمك معناسنه در یقال آمره فی امره ووامره بالواو
واستأمره اذا شاوره التأمّر تفعل وزننده بو دخی مشاوره معناسنه در یقال تأمر اذا شاور وبرکسه اوزره تسلط
ایلمك معناسنه مستعملدر که امیرلك معناسندن مأخوذ در علی ایله صله لنور یقال تأمر فلان علیهم اذا تسلط
الیامور یافوخ وزننده برنوع دابهٔ بریه آدیدر علی قول اوعال یعنی طاغ کچیسی جنسندندر التأمیر تباشیر وزننده
مفاوزده اولان اعلام یعنی یابانده سمت طریق وساعت بیلمك ایچون نصب اولنان میلره ونشانلره دینور مفردی
تؤموردر عصفور وزننده بنو عبد بن الامریّ که عامریّ وزننده عرب دن برقبیله در نجائب عبدیه آنلره منسوبدر
الاوار غراب وزننده آتشك وکونشك اسیسنه دینور که اسمدر تقول لفحنی اوار النار واوار الشمس ای حرّه
وصوسزلغه اطلاق اولنور یقال کاد یغشی علیه من الاوار ای العطش نته که صوسزلغه حرّه دخی اطلاق اولنور
قال فی الاساس ویقال رجل اواریّ ای شدید العطش واوار تتونه اطلاق اولنور دخان معناسنه وآتش یالکنه
اطلاق اولنور تقول لفحنی اوار النار ای لهیبها وجنوب یعنی لدوس یلنه اطلاق اولنور حارّ اولدیغیچون جمعی
اورکلور همزه نك ضمیله الاورة فرحه وزننده اسیلکی شدید اولان ارضه دینور یقال ارض اورة ای شدید الحرّ
کذلك لدوس یلی شدتله اسر اولان یره دینور یقال ارض اورة ای شدید الجنوب الاستیوار برنسنه دن بلکمك
معناسنه در یقال استأور منه اذا فزع ودوه اوده اورکوب قاچمق معناسنه در یقال استأورت الابل اذا نفرت
فی السهل کما یقال استوأرت بتقدیم الواو اذا نفرت فی الحزن یعنی صرپ ودرشت یرده اورکوب قاچسه لر استوأرت
دینور لکن مؤلف وأر ماده سنده اذا تتابعت علی نفار واحد عبارتیله تفسیر ایلمکله بو کلامی منافی اولور واستیوار
قرا کولقده عجله ایلمك یعنی عجله وشتابله کتمك معناسنه درکه علو ودخان معنالرندن مأخوذدر یقال استأور الرجل
اذا عجل فی الظلمة کما یقال استوأر بتقدیم الواو لکن مؤلف وأر ماده سنده بو معنادن ساکت اولمشدر واستیوار
بك خشم وغضبه کلمك معناسنه مستعملدر یقال استأور القوم غضبا اذا اشتدّ غضبهم وبو حرارت وعلو معناسندندر
وچوکوب اوتورمش دوه صیچرایوب قالقمغه یاخود آدمجل دوه برکسه اوزره آتلمغه یاتوب طاورانمق معناسنه
مستعملدر یقال استأور البعیر اذا تهیأ للوثوب الاور جور وزننده شمال معناسنه درکه پویراز یلیدر یقال

هب الاوار ای الجنوب ویقال هب الاورای الشمال واور السحاب باودك بری اوته جنبش واضطرابدن عبارتدر
تقول اعجبنی اور السحاب ومورها ای اضطرابها واور مصدر اولور جماع ایلمك معناسنه یقال آر المرأة یؤر اورا
ویئیر ایرا اذا جامعها لکن مؤلف ایرماده سنده بو معنادن سکوت ایلمشدر الآر همزه نك مدیله عار معناسنه درکه
ننك وبا وسدر شارحك بیاننه کوره همزه عیندن مبدله در آره ساره وزننده مزینه قبیله سی یوردنده برطاغك آدیدر
وادی آره بنه ساره وزننده اندلسده بردره آدیدر اواره ثمامه وزننده تمیم قبیله سی یوردنده برصو یاخود برطاغ آدیدر
اوریاء بوریاء وزننده بررجل آدیدر شارح دیرکه رجل مزبور بنی اسرائیلدندر داود نبی علی نبینا وعلیه السلام
حضرتلرینك مظهر افتتان اولدقلری خاتونك زوجیدر الاهرة همزه نك وهانك فتحیله کوزل حاله دینور یقال
هو فی اهرة ای حال حسنة وهیئت وشکل وقیافت معناسنه در واواثوابنه دینور یقال ظعن ولم یبق اهرة ای اثاث بیت
جمع جنسی اهردر هاسز وجمع صیغی اهرات در حرکات وزننده اهر قصر وزننده مجمده ارد یل ایله تبریز بیننده
بر بلده آدیدر الایر خیر وزننده معلومدر یعنی آلت تناسله دینور جمعی ایور کلور وآیار کلور مد ایله وآیر کلور افعل
وزننده وایر صبا یلنه دینور یقال هب الایر ای ریح الصبا الایر همزه نك کسریله والایر سید وزننده والاور
همزه نك ضمیله والاوور صبور وزننده بونلرده صبا یلنه دینور الایار سحاب وزننده فلزات معدنیاتدن توجه دینور
صفر معناسنه ایار شداد وزننده شهور رومیه دن حزیران آیندن مقدم اولان آیك اسمیدرکه مایس دخی اطلاق
اولنور بعض نسخه ده بعد حزیران مرسوم اولمغله غلطدر شارحك بیاننه کوره لفظ مزبور فی الاصل رومی ویانك
تخفیفیله در الایار همزه نك کسری ویانك شده سیله هوایه دینور که عناصردندر الایر کیر وزننده ریح صبایه
دینور که ذکر اولندی و بو موغه دینور قطن معناسنه وکومش آکنتیسنه دینور که اکه لنورکن دوکیلن براده سیدر
نحاتة الفضه معناسنه وایر غطفان دیارنده برطاغك آدیدر الاباری همزه نك ضمیله عظیم الایر یعنی کیر کبیر صاحبی
آدمه دینور تغییر نسبله کویا که ایر کثیره مالکدر المئیر منیر وزننده کثیر الجماع اولان آدمه دینور یقال رجل مئیر
ای نیاك ابایر همزه نك ضمی ویانك کسریله حوران قضاسنده برموضعدر فصـــل البـاء الموحدة
البئر بانك کسریله معلومدر یعنی قویی یه دینور فارسیده چاه دیرلر وبئر لفظی مؤنثدر جمعی ابأر کلور همزه نك فتحی
ویانك سکونیله وآبار کلور که مقلوبدر وابؤر کلور افلس وزننده وآبر کلور آمل وزننده که وزنی اعفل در وجمع کثرتی
بئار کلور بانك کسریله البأر کتان وزننده قویی قازیجی کیسه یه دینور که قویجی تعبیر اولنور حفار البئر معناسنه
الابأر همزه نك کسریله احضار وزننده برآدم ایچون قویی قازمق وقویی پیدا ایلمك معناسنه در یقال ابأر فلانا
اذا جعل له بئرا البأر نصر وزننده قویی قازمق معناسنه در یقال بأر الرجل بأرا من الباب الثانی اذا حفر البئر
وبرنسنه یی صقلایوب کیزلمك علی قول ادخار ایلمك معناسنه مستعملدر که معنای ملزومیدر یقال بأر الشیء
اذا خبأه اوادخره وآخرته خیر وحسنه تقدیم ایلمك علی قول کیزلوجه خیر عمل ایشلمك معناسنه مستعملدر یقال
بأر الرجل الخیر اذا قدمه اوعمله مستورا الابتئار افتعال وزننده بودخی قویی قازمق وقویی ایدنمك معناسنه در
یقال ابتأر الرجل بمعنی بأر کذلك بأر ایله معانیء سائره ده مرادفدر البؤرة حفره وزننده ومرادفیدر که چقوره دینور
وآتش یاقه جق اوجاغه دینور که صحراده چقور قازوب اوجاق ایدرلر وذخیره یه دینور که ادخار اولنان نسنه در البئرة
بانك کسریله والبئرة قصیره وزننده بونلرده ذخیره یه دینـور تقول ابتأرت البؤرة والبئرة والبئیرة ای الذخیرة
الببر صبر وزننده ساعدن برجانور معروف اسمیدر بو جانور بو اسمله معروفدر وهندستانه مخصوصدر ارسلانك
دشمنیدر دیرلر جمعی ببور کلور و ببر کلمه سی اعجمیدن معربدر مترجم دیرکه بوندن بشقه ببر برکوچك جانورك
اسمیدر که کدی قدر اولور دریسندن کورك ایدرلر ببرویه عمرویه وزننده اسمادندر نصر بن ببرویه اسحق
ابن شاذان نام محدثدن روایت ایلمشدر البتر بانك فتحی وتاء فوقیه نك سکونیله کسمك علی قول برنسنه یی دیبندن
یاخود تمامه کسمك معناسنه در یقال بتر الشیء بترا من الباب الاول اذا قطعه اومستأصلا شارح دیرکه امهات سائره ده
برنسنه یی قبل التمام کسمك ایله مفسردرکه ناقص براقمق اولور الباتر ساتر وزننده والبتار ستار وزننده والبتار
غراب وزننده که بودخی صیغه مبالغه درکسکین قلیجه وصف اولور یقال سیف باتر وبتار وبتار ای قاطع الابتر احمر وزننده
قویرغی کسلمش ارکك حیوانه دینور یقال جحش ابتر ای مقطوع الذنب مؤنثنده بتراء وجمعنده بتر دینور حمر وزننده
یقال ماهم الا کالحمر البتر وابتر برنوع خبیث یلانك اسمیدر شارحك بیاننه کوره قویرغی کوچك اولور وابتر فن عروضده
مثمن اولان بحر متقاربك دردنجی بیتنه ومسدس اولانك ایکنجی بیتنه اطلاق اولنور که آنلرده بتر علتی جاریدر
مؤلف الجزاز ایلمشدر ولابتر عروضیون اصطلاحنده قطع ایله حذفك اجتماعندن عبارتدر واول عند غیر الزجاج

متقارب ایله مدیده مخصوصدر ومؤلف زجاج قولنه ذاهب اولمشدر بحر متقاربك ایکی عروضی واردر بری صحیحه
وبری مجزوءه محذوفه در وعروض اولانك درت ضربی واردر اولی صحیح ثانی مقصور ثالث محذوف رابع ابتردر مثالی
خلیلی عوجا علی رسم دار * خلت من سلیمی ومن میه * بیتیدرکه فعولن فع قالمشدر وعروض ثانیه نك ایکی ضربی
واردر اولی کندوسنه مماثلدر ثانی ابتردر مثالی * تعفف ولا تبتئس * فاتقض یأتیکا * بیتیدر وجمهور عندنده مدیده
دخی جریان ایدرکه فاعلاتن فاعل قالور انتهی وابتر معدم ومفلس ومفتقر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای معدم
وعقبدن قطعا نسل وذریتی قالمیان کسیه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای لاعقب له قال الشارح ومنه قوله تعالی
ان شانئك هو الابتر ای ان من ابغضك لبغضه لك هو الابتر الذی لاعقب له اذلا یبقی منه نسل ولا حسن ذکر پس عقب
نسل وذریته وحسن ذکر ومحمدته شاملدر وابتر خاسر وزیانیده یه اطلاق اولنور یقال فلان ابتر ای خاسر
وقولپسز آزیق چانطه سنه وقولپسز قوغه یه اطلاق اولنور یقال مزاد ودلو ابتر ای لاعروة له ومطلقا خیر ونفعدن
منقطع وبی بهره اولان امر ومادده یه وکاره وعمله اطلاق اولنور یقال امر ابتر ای منقطع عن الخیر قال الشارح ومنه الحدیث
کل امر ذی بال لا یبدیء فیه بحمد الله فهو ابتر ویقال خطبة بتراء اذا لم یذکر فیها اسم الله تعالی وحیواندن اشك
قسمنه وقول جنسنه ابتر اطلاق اولنور قلت خیرلرندن ناشی وایکیسنه ابتران دینور قال فی الاساس لیته اعارنا ابتریه
وهما عبده وعیره لقلة خیرهما وابتر مغیرة بن سعدك لقبیدر البتر فتحتینله حیوانك قویرغی کسلمك معناسنه در
یقال بتر ذنب الحمار بترا من الباب الاول فبتر هو ای قطعه فانقطع البتریة کردیه وزننده زیدیه کروهندن برطائفه نك
لقبیدرکه ذکر اولنان مغیرة بن سعده منسوبلردر بتر ابترك جمعیدر الابتار همزه نك کسریله ویرمك معناسنه در
یقال ابتره اذا اعطاه وویرمیوب دریغ ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال سئله فابتر ای منع بو معنالرده قطع معناسنه
اولان بتردن مأخوذدر ایکیسیده قطعی مستلزمدر اولکیده ویرمکله لسان سائلی وثانیده مسئول وعطیه یی قطع
ایتمش اولور وابتار کونشك شعاعی شاخ شجر کبی ممتد اولدیغی وقتده که اول نهار اوله جقدر قوشلق نمازی قلمق
معناسنه مستعملدر وبو صلوة اشراق وقتیدر یقال ابتر المصلی اذا صلی الضحی حین تقضبت الشمس ای یمتد شعاعها
کالقضب قال فی الاساس البتیراء هی الشمس فی اول النهار لقلة ضوءها وابتار حق تعالی بر آدمی ابتر قلمق یعنی نسل
وذریتدن وذکر وثنا ونامدن ومحمدتدن بی بهره ومحروم توفی ایلمك معناسنه در یقال ابتر الله الرجل اذا جعله ابتر الاباتر
علابط وزننده بودور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اباتر ای قصیر ونسل وذریتی اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال
فلان اباتر ای لانسل له وقطع رحم ایدن کسیه اطلاق اولنور یقال هو اباتر اذا کان یبتر رحمه البتراء حمراء وزننده
ابترك مؤنثیدر ماضیه ونافذه اولان حجته وحدیده یه وصف اولور یقال حجة وحدیدة بتراء ای ماضیة نافذة وبتراء تبوك
یولنده برموضع اسمیدرکه قربنده مسجد نبوی واردر وخطبة بتراء اول خطبه دن عبارتدرکه آنده بسمله وتصلیه ذکر
اولنمیه یقال خطبة بتراء اذا لم یذکر الله فیها ولم یصل علی النبی علیه السلام مترجم دیرکه اهل ادب همزه یه عین بتراء
اطلاق ایدرلر زیرا کاسه سی منقطع عین شکلنده در البتیراء مصغر بنیه سیله کونشه اطلاق اولنور لکن اساسده وجه
مذکور اوزره اول نهاره مخصوصدر الانبتار انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انبتر الشیء اذا انقطع
وسکرتمك معناسنه مستعملدر یقال انبتر الرجل اذا عدا البترة بدره وزننده قانجق اشکه دینور اتان کبی بتیره
مصغر بدر بتران عثمان وزننده بنی عامر یوردنده برموضع آدیدر بتر بانك ضمیله زباله نام موضع اوزره مشرف
ومتدبر نجد طاغلره اطلاق اولنور واندلس اولکه سنده برموضع آدیدر بتیر امیر وزننده اندلسده مرسیه قضاسنده
برحصن آدیدر بتیره سفینه وزننده قریش قبیله سندن ابن الحارث بن فهر اسمیدر بتری کبری وزننده
اسمادندر عبدالله بن احمد بن بتری ومسلمة بن محمد البتری محدثلردر ایکیجی ذکر اولنان بتر نام موضعه منسوبدر البثر
بانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله وفتحتینله لغتدر چوق کثیر معناسنه در وآز قلیل معناسنه دخی غریبدرکه مؤلف ضدیتندن
سکوت ایلمشدر یقال شیء بثر ای کثیر ویقال شیء بثر ای قلیل و بثر بدنده چقان خرده سیولجه یه دینور خراج صغیر معناسنه
جوهرینك صیغه جمع ایله صغار قولی غلطدر شارح دیرکه بثر اسم جنس اولمغله جمعله تفسیر شایع وذایعدر
حتی مؤلف خراج لفظنی ماده سنده بثرة جمع اولان قروح ایله تفسیر ایلمشدر واقعا اساسده خرجت به بثرة فعصرها
وبجلده بثر شتی عبارتیله مرسومدر وبثر وبثور قعود وزننده وبثر فتحتینله مصدرلردر بدنده خرده سیولجه چقمق معناسنه
یقال بثر وجهه وبثر وبثر بثرا وبثورا وبثرا من الباب الاول والرابع والخامس اذا خرجت به بثرة وبثر بانك فتحی وثانك سکونیله
شول ارضه دینورکه طاشلری عربلر حره تعبیر ایتدکلری قاره طاشلغه شبیه لکن بونك طاشلری بیاض اوله وجه شبه
صیق وبری بری اوزره یغین طاشلق اولمسیدر وبثر اسمیه تعبیر اولنان صو بی یقین خرده قویلره دینور وذات عرق نام

محلده برصویك یاخود برموضعك آدیدر البثر كتف وزننده مادهٔ مرقومه دن وصفدر بدننده سیوجه‌لر چقمش آدمه دینور التبثر تفعل وزننده بودخی برآدم بدننده سیوجه‌لر چقرمق معناسنه‌در یقال تبثر وجهه بمعنی بثر البثیر امیر وزننده كثیر لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال شیٔ كثیر بثیر وكاه اولور كه مستقلا معنای مرقومده استعمال اولنور بثر كلمه‌سی كبی یقال شیٔ بثیر ای كثیر الباثر شول صویه دینور كه من غیر حفر یریوزنده ظاهر اوله یقال ماء باثر ای باد من غیر حفر وحسود آدمه دینور یقال رجل باثر ای حسود المبثور حسد اولنان كمسه‌یه دینور یقال هو مبثور ای محسود ویك زنكین آدمه دینور یقال فلان مبثور ای غنی جدا الابثیرار اقشعرار وزننده بربلوك سواری مسابقه ایچون یارشده جد واقدام ایله قوشمق معناسنه‌در یقال ابثأرت الخیل اذا ركضت للمبادرة البثراء صحراء وزننده بلاد بجیله‌ده برطاغك آدیدر كه سلطان الزاهدین ابراهیم بن ادهم علیه رحمة الرب الاكرم آنده تعبد ایلمشدر الابثعرار ابثیرار وزننده ومرادفیدر كه آنفا ذكر اولندی یقال ابثعرت الخیل بمعنی ابثأرت البجرة حجره وزننده مطلقا كوبكه دینور سره معناسنه كرك بیوك وكرك كوچك اولسون وبعض قارنده ویوزده ویونده دوكوم واوفق برطرزنده ظهور ایدن یومریجه عقده‌یه دینور جمعی بجر كلور غرفه وغرف كبی بو معنادندر كه برآدم مجموع عیوبنی وكزلو وآشكاره اولان جملهٔ امور واحوالنی كشف وبیان وذكر وعیان ایلدی دیمك برده ذكر عجره وبجره دیرلر وعجره دخی عقدهٔ مذكوره‌یه دینور اساسده تقول القیت الیه عجری وبجری اذا اطلعته علی معایبك لثقتك به واصل العجر العروق المنعقدة الناتئة والبجر ما تعقدت منها علی البطن خاصة عباره‌سیله مرسومدر ابن بجرة سلفده برمیخانه جیدر كه شهر طائفده اولور ایدی وعبدالله بن عمرو بن بجره اصحابدندر وعقبة بن بجره كه فتحاتله در تابعیندندر وشبیب بن بجره كه كذلك فتحاتله در برنلرد وخبیث ایدی كه ابن ملجم نام لعین ایله امیرالمؤمنین علی المرتضی رضی الله عنه حضرتلرینك شهادتی ماده‌سنده همدست مشاركت اولمشیدی لعنهما الله تعالی الابجر احمر وزننده كوبكی طشره چقق اولان آدمه دینور وبو علتدن دكلدر بلكه خلقیدر اكا اصمه كوبك تعبیر اولنور صفره‌سی طشره چقق اولور یقال رجل ابجر اذا كانت قد خرجت سرته والبجر قارنی بیوك اولان آدمه دینور یقال رجل ابجر ای عظیم البطن والبجر كلمه‌سنك جمعی بجر وبجران كلور بالرك ضمی وجیمك سكونیله وابجر كی هلاطنه وبلادور بندد بنور وعنترة بن شداد فرسی اسمیدر وبر رجل آدیدر البجر فتحتینله برآدم ابجر اولمق معناسنه‌در یقال بجر الرجل بجرا من الباب الرابع اذا كان قد خرجت سرته ویقال بجر الرجل اذا كان عظیم البطن وبرآدم قانمامق اوزره قارنی سود ایله یاخود صو ایله طلوم كبی طو یطلو اولمق معناسنه‌در یقال بجر الرجل اذا امتلأ بطنه من اللبن والماء فلم یرو فهو بجر ككتف وبرایشه مبادرتدن كوشیوب آغرلشمق معناسنه‌در تقول بجرت عن هذا الامر اذا استرخیت عنه وتثاقلت البجر بانك ضمی وجیمك سكونیله شر وكریهه‌یه دینور یقال هو اهل البجر ای الشر وامر عظیمه وخطب جسیمه كذلك تعجب اولنه جق امر عجیبه دینور جمعی اباجر وجمع الجمعی اباجیر كلور یقال اتی بامر بجر ای عظیم وكذا عجب البجری والبجریة كردی وكردیة وزننده آفت وداهیه‌یه دینور جمعی بجاری كلور بانك فتحیله قمری وقماری كبی تقول لقیت منه البجاری ای الدواهی التبجر تفعل وزننده مشروبی ایچمكده افراط ومبالغه ایلمك معناسنه‌در یقال تبجر النبیذ اذا الح فی شربه البجیر امیر وزننده كثیر كلمه‌سنه اتباعا ذكر اولنور یقال كثیر بجیر الابجیرار ابثیرار وزننده بودخی برایشدن یك فتور كلمكله كوشیوب آغرلشمق معناسنه‌در تقول ابجأررت عن الامر ابجیرارا اذا استرخیت عنه وتثاقلت البجراء صحراء وزننده ارض مرتفعه‌یه دینور البجرات فتحاتله والبجیرات بنیهٔ تصغیر ایله عقیق مدینه اوزره مشرف ومنتهی اولان جبل شوراندده برنیجه صویه اطلاق اولنور الباجر باهر وزننده ایچریسی شیشكین اولان آدمه دینور منسق كبی یقال فلان باجر ای منتفخ الجوف باجر هاجر وزننده برصنم آدیدر كه ازد قبیله‌سی پرستش ایدرلر ایدی وجیمك كسریله زبانزددر بجیر زبیر وزننده ابن اوس الطائی در وبجیر بن زهیر كعب صحابی حضرتلرینك برادریدر وبجیر بن بجره حمزه وزننده وبجیر بن ابی بجیر وبجیر بن عمران وبجیر بن عبدالله اصحابدندر ومحمد بن عمر بن بجیر الحافظ وحفیدی احمد بن عمر ومطهر بن ابی نزار البجیریان محدثلردر البحر بانك فتحی وحای مهمله‌نك سكونیله مطلقا چوق صویه دینور ماء كثیر معناسنه وعند البعض فقط طوزلو شوراب اولان چوق صویه دینور جمعی بحور وبحار كلور مصغرنده ابحر دینور بحیره دینمز شارح دیركه بو شواذ تصغیردر وبحیر كرچه قیاس اوزره‌در لكن قلیل الاستعمالدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره فی الاصل بحر ماء كثیری جامع اولان مكان واسعه موضوعدر بعده كاهیجه سعت مكانیه‌سی اعتبارا اولنوب مثلا بحرت كذا دیرسن اوسعته معناسنه كویا كه وسعت بحر كبی آنی توسیع

ایتدم

ایتدم دیمكدر ومنه بحرت البعیر اذا شققت اذنه شقا واسعا بحیره اطلاق اولنان ناقه بو معنادندر وبو مناسبتله مطلقا واسع وبرنسنه‌ده متوسع اولان شیئه بحر اطلاق اولنور حتی بوكرك وواسع الجری اولان آته دخی بحر تعبیر اولنور كذلك علومده متوسع اولان حبره ده بحر اطلاق ایدرلر وكاهیجه بحردن ملوحتی اعتبار اولنوب ماء بحر دیرلر ملح معناسنه وعند البعض بحر فی الاصل طوزلو صویه موضوعدر پس اشبو بحران هذا عذب فرات وهذا ملح اجاج كریمه‌سی تغلیبه حمل اولنور انتهی وبحر كریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وصوالقلی بوكرك آته اطلاق اولنور یقال رجل بحر ای كریم وفرس بحر ای جواد واوتلو صولو آبادان یره اطلاق اولنور مكان ریف معناسنه ورحم نسوانك عمقنه یعنی اوغلان یاتاغی دبنه اطلاق اولنور كثرت دم سببیله وبحر مصدر اولور یارمق معناسنه یقال بحر الارض بحرا من الباب الثالث اذا شقها وخاصة قولاق یارمق معناسنه‌در یقال بحر الناقة اذا شق اذنها بحیره بوندن مأخوذدر كما سیذكر وبحر اسامیٔ رجالدندر البحیرة عشیره وزننده شول ناقه‌یه یاخود دیشی قیونه اطلاق اولنور كه قولاغی علامت ایچون شق اولنمش اوله زمان جاهلیتده برناقه یاخود قیون اون بطن یعنی اون دفعه طوغورسه قولاغنی شق ایدوب تسییب وآزاد وركوب وذبح وانتفاعی جهتلرندن ترك ومعاف ایدرلر ایدی اكر حتف انفها هلاك اولورسه لحمی نسوان طائفه‌سنه تحریم ایدوب زمرهٔ رجال اكل ایدرلر ایدی بحیره دیدكلری بودر وعند البعض بحیره شول ناقه‌در كه چوبانسز تخلیه وتسییب اولنمغله كندی باشنه صالمه اولنیوب كزراوله وعلی قول شول ناقه‌در كه بش دفعه طوغوروب بشنجیسی اركك اولورسه اول ناقه‌یی ذبح ایدوب لحمندن نسوان ورجال اكل ایدرلر ایدی واكر بشنجیسی دیشی اولورسه ناقه‌نك قولاغنی شق ایدوب لحم ولبن وركوب وبو مقوله‌سنی نفسلرینه تحریمله آزاد ایدرلر ایدی وحتف انفها هلاك اولدقده لحمی نسوان طائفه‌سنه حلال اولور ایدی وعلی رأی بحیره سائبه‌نك دیشی اولان یاوریسیدر كه آنی دخی اناسی كبی آزاد ومعاف ایدرلر ایدی وسائبه ماده‌سنده بیان اولندی وبعضلر عندنده بحیره قیون قسمنه مخصوصدر كه بش بطن طوغوردقده قولاغنی شق وآزاد ایدرلر ایدی مؤلف بصائرده همان قول اوله حصر ایلمشدر نته كه بوراده تقدیم ایلمشدر ومنه قوله تعالی ما جعل الله من بحیرة ولا سائبة الایة وبحیره سودی فراوان اولان دیشی حیوانه اطلاق اولنور جمعی بحائر وبحر كلور ضمتینله الباحر باهر وزننده احمق وبیغز آدمه دینور یقال رجل باحر ای احمق وخالص الحمره قانه دینور وبلانجی كذاب كمسه‌یه دینور وفضول وكستاخ وهرزه كاره دینور یقال هو باحر ای كذاب وكذا فضولی وخاصة رحم قانه دینور وسمه ومبهوت آدمه دینور البحرانی بانك فتحی وحانك سكونیله بودخی رحم قانه دینور نهایه‌ده كویا كه قعر رحم معناسنه اولان بحره منسوب یاخود غلیظ وكثیر اولدیغندن دریایه منسوبدر دیو مرسومدر الف ونون مبالغه ایچون زیاده قلنمشدر وبحرانی بحرین نام بلده نسبتیدر كما سیذكر البحرة بلده وزننده ومرادفیدر وبحره احق واورق یره دینور وبحره مدینهٔ منوره‌نك اسمیدر وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر ومطلقا شول قریه‌یه اطلاق اولنور كه آنده نهر جاری وماء نافع وثابت اوله یعنی اوتلو صولو آبادان اوله جمعی بحر كلور هاسز وبحار كلور بحرة الرغاء رانك ضمی وغین معجمه ایله طائفده برموضعدر وبحره بارز وآشكاره معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لقیه صحرة بحرة ای بلا حجاب وبنوتان یعنی منون نامنصوب اوله رق دخی استعمال اولنور وصحره كلمه‌سی دخی بارز وبی حائل معناسنه‌در وتركیب مزبور عند البعض حال ایله مأول وعند البعض مصدرلردر واوله كوره مركبدر وبحره تابعیه‌دن صفیه محدثه‌نك والده‌سی اسمیدر وشعرادن یمین بن معاویه‌نك جدی اسمیدر وبحرین ترابنده بر موضع آدیدر وطائف قضاسنده برقریه آدیدر بحیر زبیر وزننده تهامه‌ده برطاغك آدیدر واسد قبیله‌سندن بر رجل اسمیدر كه آندن سفیان بن عیینه نام فقیه وزاهد آثار واخبار حكایت ایلمشدر وعلی بن بحیر محدثین تابعیندندر كذلك عاصم بن بحیر علی قول بو امیر وزننده ابن بحیردر وعبدالرحمن بن بحیر محدثیندندر علی قول امیر وزننده وجمیله بحیردر البحر فتحتینله خوفدن ناشی سمه كبی متحیر ومبهوت اولمق معناسنه‌در یقال بحر الرجل بحرا من الباب الرابع اذا تحیر من الفزع وبك صوصمق معناسنه‌در یقال بحر الرجل اذا اشتد عطشه ووجودك انی اریوب زائل ومهزول اولمق معناسنه‌در یقال بحر الرجل اذا ذهب لحمه ودوه قسمی زبون وبی تاب اولوب چهره‌سی سیم سیاه اولنجه قدر جد واقدام ایله سكرتمك معناسنه‌در یقال بحر البعیر اذا اجتهد فی العدو طالبا او مطلوبا فضعف حتی اسود وجهه البحر كتف وزننده بو ذكر اولنان معنالردن وصفدر وسل مرضنه اوغرامش كمسه‌یه ده بحر دینور مرض مزبور خلق ایچنده ورم وقوری خسته‌لك دیدكلری علتدر البحیر امیر وزننده بودخی مرض سله مبتلا آدمه دینور یقال رجل بحر وبحیر ای به السل وبحیردرت نفر اصحاب ودرت نفر تابعی اسملریدر واحمد بن محمد بن جعفر وحفیدی

سعيدبن محمد ومطهر بن بحيربن محمد واسمعيل بن عون البحربون محدثلردر جدلری اولان بحيره منسوبلردر بحيری
بانك فتحی والفك قصريله وبحر صيقل وزننده وبحره هايله اسماء رجالدندر البحور صبور وزننده شول آته
اطلاق اولنور كه كتدكجه سكرتمسی زياده جودت ايدوب اوزرينه قوية بوكونه آت پك صولقلی بوكرك اولمغله كتدكجه
آرتر اولور يقال فرس بحور اذا كان يزيده الجری جودة الباحور آيه دينور شق ظلمت ايلديكيچون يقال
طلع الباحور ای القمر وباحور وباحوراء شورا وزننده شهور روميه‌دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينوركه
مراد شهر مرقومده معروف بدی كوندر هوانك بغايت اسيلكی اولوركويا كه عالمی اسيلكله ياخود اسيلكی شق
ايدر مترجم ديركه امام سيوطی مزهرده بونی مولداتدن تعداد ايلمشدر بنات بحر شول بوفقه بلودلركنيه سيدركه
موسم صيفدن مقدم نمايان اولور علی قول صواب اولان خای معجمه ايله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی حای مهمله
ايله ثبت ايلمشدر لكن مؤلف ترديد ايله ذكر ايدركن جوهری‌يی توهيمی نامستقيم در البحران سلطان وزننده
اطباء تعبيراتندندر مولده‌در مترجم ديركه بين الاطباء خسته‌يه امراض حاده‌ده خصوصا حما بحره دفعة عارض
اولان حدت وشدته اطلاق اولنور ولفظ يونانی اولمق اوزره مرسومدر يقولون هذا يوم بحران مضافا ويوم باحوری
علی غير قياس بو اصطلاح اطبادندر ليلهٔ بحران اول كيجه‌دركه مرض طبيعته غالب اولوب طبيعت مرض ايله
مقاومت ومصارعت ايدر مثلا دشمن برقلعه‌يی محاصره ايدوب يورويش صددنده اولدقده اهل قلعه اعدايی
رد ودفع وفريقينك مقاومت ومقاتلته تشبيه ايتمشلردر اول كيجه اطباء مريضه دوا ويمكدن احتما ايدرلر تاكه
طبيعت تدبير دوايه اشتغال سببيله مرض ايله كمال مقاومته غفلت وفتور كلمية بلكه اذا خليت ونفسها بالجمله
قوتنی دفع مرضه توجيه ايدوب باذنه تعالی اوله كه مرضی دفع يازبون ايليه وليالیٔ بحران ابتدا ايام مرضدن عدد
اولنمق اوزره برقاچ ليالیٔ مخصوصه‌در واجود بحران يدنجی كيجه‌ده اولديغی كتب طبيه‌ده مذكوردر برام رك وجنك
ياغيری حوادثك كمال شدتی وفصل طرفينی وقتنه دخی مجازا اطلاق اولنور البحرين تثنيه بنيه‌سيله بربلده
آديدر بصره ايله عمان ميانده بربلده‌در نسبتنده بحری وبحرانی دينور علی قول بحری ديمك مكروهدر بحره منسوب
اولانه مشتبه اولمامق ايچون محمد بن المعتمر وعباس بن يزيد البحرانيان محدثلردر الباحرة باهره وزننده
برنوع بكنلو اغاج آديدر وصوی وكزيده ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة باحرة ای صفية بحر بانك وحانك ضميله
اساميدندر بحر بن ضبع اصحابدندر وضبع دخی ضمتينله‌در وعمر بن محمود بن بحر الوازنانی كه جبل وزننده‌در
وعمزاده‌سی محمد وهشام بن بحران كه عثمان وزننده‌در محدثلردر الابحار همزه‌نك كسريله دريا سفری
ايلمك معناسنه‌در يقال ابحر الرجل اذا ركب البحر وسل مرضنه يعنی قوری خسته‌لكه مبتلا اولمق معناسنه‌در
يقال ابحر الرجل اذا اخذه السل وبلاقصد برآدمه مصادف اولمق معناسنه‌در يقال ابحر فلان اذا صادف
انسانا بلاقصد ای لرؤيته وبرآدمك برونی پك قزارمق معناسنه‌در يقال ابحر الرجل اذا اشتدت حمرة انفه وبريرك
صوايركيلجك محللری چوق اولمق معناسنه‌در يقال ابحرت الارض اذا كثرت مناقعها وصو شور اولمق
معناسنه‌در يقال ابحر الماء اذا ملح وصويی بغايت طوزلو وشور بولمق معناسنه‌در يقال ابحر الرجل الماء اذا وجده
بحرا ای ملحا ماليغ الاستبحار دريا كبی يايلوب منبسط اولمق معناسنه‌در يقال استبحر زيد فی العلم والمال
اذا انبسط وشاعر وقصه‌خوان وخطيب مقوله‌سی سوزده بحر كبی توسعله چوق سوز بولوب سويلمك معناسنه
مستعملدر يقال استبحر الشاعر اذا اتسع له القول التبحر تفعل وزننده دريالنمق معناسنه‌دركه كثرت ووسعتده
دريا كبی بيكران اولمقدن عبارتدر بوعلاقه ايله برآدم مال فراوانه مالك اولسه تبحر فی المال ديرلر وعلم ودانشده
توسع وتعمق پيدا ايلسه تبحر فی العلم ديرلر بحرانه بانك فتحيله يمنده بربلده‌در بحران بانك فتحی وضميله
حجازده فرع ناحيه‌سنده برموضعدر يبحر يمنع وزننده ابن عامر دركه اصحابدندر البحيرة مصغر بنيه‌سيله
يمامه‌ده برموضع آديدر بحير آباد بانك فتحيله مروقضاسنده برقريه‌در البحار نجار وزننده كمجی‌يه دينور
ملاح كبی جماعته بحاره دينور هاء جمعيله يقال هو بحار وهم بحارة بنو بحری سلمی وزننده بربطندر
ذوبحار كتاب وزننده برطاغك ياخود بريومشق ودوز يرك اسميدركه اطرافنی طاغلر احاطه ايلمشدر بحار بانك
كسريله منصرف اولورق ومنع صرف دخی جائزدر برموضع آديدر بحار غراب وزننده بشقه برموضعدر
ياخود ذكر اولنان مكسوره ده لغتدر بحيره جهينه وزننده اون بش موضع اسميدر البحزتای مثناة ايله قنفذ
وزننده اعضا واندامی ديرنكلو طقناز وطوپاج اولان بودوره دينور يقال هو بحزای قصير مجتمع الخلق وبحز بين
العرب برمعروف بوغورك آديدركه آندن دوه‌لره دول آلورلر ايدی ابل بحزيه اكا منسوبدر وبحز اسماندندر بحزن

عبود بن عنيز طیٔ قبيله‌سندن برطائفه‌نك پدريدر شاعر مشهور ابوعبادة البحزی آنلره منسوبدر جوهری
وهمندن ناشی عنيز كلمه‌سنی كه زای معجمه ايله مصغر بنيه‌سنده‌در نونله عنين عنوانده رسم ايلمشدر شارح ديركه بعض
اصول صحاحده زايله مثبتدر وبحتر شعرای جاهليه‌دن جدی بن تدول نام كسه‌نك جدی اسميدر التبحتر تدحرج
وزننده ذكر اولنان بحتر جماعتنه منتسب اولمق معناسنه‌دركه آنلردنم ديو ادعا ايلمكدن عبارتدر يقال تبحتر
الرجل اذا انتسب الی البحترية البحثرة ثای مثلثه ايله دحرجه وزننده برنسنه‌يی صاچوب پريشان ايلمك معناسنه‌در
يقال بحثر الشیٔ اذا بحثه وفرقه ومكتوم ومستور نسنه‌يی ظاهره كشف واستخراج ايلمك معناسنه‌در يقال بحثر
الشیٔ اذا استخرجه وكشفه وسود كسيلوب دانه دانه اولمق معناسنه‌در يقال بحثر اللبن اذا تقطع وتحبب ويقال
لبن مبحثر ای متقطع متحبب التبحثر تدحرج وزننده بحثره‌دن مطاوعدر يقال بحثر الشیٔ فتبحثر ای بحثه وفرقه
فتفرق البحدری بانك ودالك ضمه‌لريله شول مقرقم يعنی سود اورمش چوجغه دينور كه بويومز اولور فارسيده
شيرزده ديرلر تركيده سود دخيره‌سی تعبير اولنور يقال صبی بحدری ای مقرقم لايشب البخر بانك فتحی وخای معجمه‌نك
سكونيله فعل بخاردر يعنی بخار ماده‌سندن مصدر در بخارلنمق يعنی بوغلنمق معناسنه‌در يقال بخرت القدر بخرا
من الباب الثالث اذا اظهر بخارها البخر فتحتينله آغزده وسائر نسنه‌ده اولان بد ومنتن رايحه‌يه دينور شارحك
بيانه كوره آغز قوقوسنده مشهوردر وبو معناده مصدر اولور آغز وسائر نسنه بدقوقمق معناسنه يقال بخر الفم
مثلا بخرا من الباب الرابع اذا انتنت ريحه وآنكله صاحبی دخی متصف اولور وبخر علتندندر اسبابی كتب طبيه‌ده
مبسوطه‌در ومطلقا رايحهٔ منتشره‌يه بخر اطلاق اولنور الابخر احمر وزننده آغزی بدقوقان كشی‌يه دينور
مؤنثی بخراء در الابخار همزه‌نك كسريله برآدمی بدرايحه‌لو نسنه ياخود مرض ابخر قلمق معناسنه‌در يقال
ابخره الشیٔ اذا اصيره ابخر البخار غراب وزننده اتسی صودن وسائر اتسی نسنه‌دن نشئت ايدن دخانه دينوركه
بوغ تعبير اولنور تقول رايت بخارا وهو دخان من حار المبخور مخمور كمسنه‌يه اطلاق اولنوركه بخار شراب
دماغنی سست ايلمشدر يقال شرب فصار مبخورا ای مخمورا الباخر باهر وزننده اكين صوارنجی‌يه دينور
ساقی الزرع معناسنه بنات بخر بحر وزننده حای مهمله‌ده ذكر اولندی كه قبيل موسم صيفده نمايان اولان
بوفقه بلودلر كنيه‌سيدر مترجم ديركه مؤلف بونی ميم فصلنده بنات مخر عنوانيله ده ثبت ايلمشدر وابن اثير مرصع
نام كتابنده بنات بخر ويقال بنات مخر عبارتيله ذكر وقبيل صيفده نيجه ايام افقلرده نمايان اولان آق وانجه بلودلر
ايله تفسير ايلدكدنصكره عند البعض دريا طرفندن باديه آفاقنده نشئت ايدن بلودلردن عبارتدر وآنلرك بعضنك
مطری بعضندن اكثر اولور وعلی قول موسم صيفده اخشامدنصكره جهه ناحيهٔ مشرقدن ظهور ايدن بوفقه
بلودلردر ديو بيان ايلمكله بنات بحر وخای معجمه ايله بنات بخر وميمله بنات مخر دخی صحيح اولور ومخر شق معناسنه‌در
ياخود ارسال الماء فی الارض معناسنه اولمغله آنلردن مأخوذ اولور انتهی البخور صبور وزننده تونسويه
دينوركه آنكله بخور لنوب تطيب اولنور عود وعنبر كبی وبخور بين الناس ميعه سائله‌ده مشعارفدركه دوه حازی
آغاجنك صمغيدر عسل لبنی دخی ديرلركه تحريفله عسلبند تعبير اولنور يقال تبخر بالبخور وهو ما يتبخر به بخور مريم
برنوع نبات آديدركه جلاء يعنی ماده ايله سطح عضوك ميانته كيروب يايشمش وقوريمش رطوبتلری زياده‌سيله ازاله
ايدبجيدر ومفتح يعنی مجراده سده ايراث ايدن ماده‌يی اخراج ايدوب نفوذ ايليه جك نسنه‌لرك نفوذنی تسهيل ايدر
ومدر يعنی بول وحيض وعرق ولبن كبی مائيتلی اغذيه وفضول سياله‌يی اخراج ايدر ونفاع‌در بونبات بو اسمله
معروفدر كوكنه طموز آغرشغی تعبير اولنور وبوندن ماعدا بخور الاكراد وبخور السودان نام بر نبات دخی واردر
البخراء صحراء وزننده شامده برارضك اسميدر وحجازده قليعه قربنده برماء منتنه‌نك اسميدر وبرنوع نبات
اسميدركه بخره دخی ديرلر مواشی علفندندر بخارا بانك ضمی والفك مدی وقصريله بربلده اسميدر مترجم ديركه
بلاد ماوراء النهردندر بخار الغت فرس قديمه‌ده مجمع علم معناسنه اولان بخاردن مأخوذدر اسم قديمی محلث ايدی البخارية
بصره‌ده برسكه يعنی برصوقاق اسميدركه زياد نام امير آنده بخاری الاصل بيك نفر عبد اسكان ايلمشيدی بخار
غراب وزننده اسماندندر علی بن بخار محدثيندندر واحمد بن محمد بن علی البخاری كه محدثدر بخار عوده منسوبدر زيرا
خالمرده آنكله خلقی تبخير ايدر ايدی واحمد بن بخار وعلی بن البخاری محدثلردر البخترة تای فوقيه ايله
دحرجه وزننده والتبختر تدحرج وزننده بركونه كوزل يورويشله يورمك معناسنه‌در مؤلف تفسيرده مسامحه
ايلمشدر زيرا همان مشية حسنة عبارتيله بيان ايلمشدر جميع اصولده مرسوم اولديغی اوزره صالنه‌رق خرام ورفتار ايله
يورمك معناسنه‌در يقال بختر الرجل وتبختر اذا مشی مشية حسنة يعنی بالتمايل ومشی المتكبر المعجب بنفسه البختری

اخترى وزننده دائما خرام ورفتار ایله یورر اولان آدمه دینور یقال جمل بختری ای الحسن المشی وجسم
واندامی خوب ودلبر آدمه اطلاق اولنور یقال هو بختری ای حسن الجسم ومجب ومختال وخودبین آدمه اطلاق اولنور
وبختری ابن ابی البختری وبختری ابن عبید محدثلردر البخیر بانك کسریله بختری ایله ایکی معناى اخیرده مرادفدر
البخرة ثای مثلثه ایله صوده یاخود ثوبده اولان بولانقلغه وکدورته دینور که اسمدر یقال فی الماء او الثوب بخرة
ای کدر وبخره مصدر اولور طاغتمق وتارمار ایتمك معناسنه التبخر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر یقال
بخر الشیء فتبخر اذا بدده وفرقه فتفرق المبادرة مفاعله وزننده والبدار قتال وزننده برنسنه طرفنه
غیری یی سبق ایچون سرعت وشتاب ایلمك معناسنه در بنفسه والی ایله تعدیه ایدر یقال بادره والیه مبادرة وبدارا اذا عاجله
الابتدار افتعال وزننده مبادره معناسنه در یقال ابتدره والیه بمعنی بادره بو ایکی باب اشتراك ایچونده کاور مسابقه
واستباق کبی البدور قعود وزننده والبدر قدر وزننده بونلرده برنسنه یه سبق غیر ایچون سرعت وشتاب
ایلمك معناسنه در یقال بدر غیره بدورا و بدرا وبدر الیه اذا عاجله و برآدمه بغتة علی الفور برایش حادث وناکهظهور
اولمق معناسنه در یقال بدره الامر والیه اذا عجل الیه واستبق و بدر نور ایله ممتلی اولمش آیه دینور که اون درت کیجه لك
آیدر یقال طلع البدر وهو القمر لیلة کماله مؤلف بصائرده راغبدن نقل ایدر که بدر تسمیه سی شمسه طلوع جهتیله
مبادرتندن ناشیدر یاخود امتلاء جهتیله بدره یه تشبیه اولنمشدر علی التقدیرین فی الاصل مصدردر فاعل معناسنه در
نته که بادر دخی دیرلر لکن بنم وجدانمده اقرب اولان بدر اصل ماده در بعده معانی جهتلری اعتبار اولنمشدر بعضا
بدر کذا دیرلر طلع طلوع البدر معناسنه که مراد سبق وسرعتدر و بعضا امتلاء جهتنی اعتبار ایدرلر کیسه معناسنه
اولان بدر بوندن مأخوذدر کذلك بدر دخی بوندندر انتهی و بدر برقومك سرکرده وذیشاننه اطلاق اولنور یقال
هو بدر القوم ای سیدهم وخدمتده چالاك وسبکپا اولان تام الاعضاء غلام بالغه اطلاق اولنور وطبقه اطلاق
اولنور جرم بدر کبی مستدیر اولدیغیچون و بدر برموضع آدیدر معرفه اولمغله مؤنثدر تذکیری دخی جائزدر یعنی بقعه
وموضع تأویلیله تأنیث وتذکیری جائزدر علی قول موضع مز بورده برقویدك اسمیدر که بدر بن قریش حفر ایمکله
اسمیله موسوم اولدی بو که کوره مؤنثدر و بو بین الحرمین واقعدر بدر غزوه سی آنده اولمشدر بحمده تعالی مترجم
بی نوا زیارتلریله کامروا اولمشدر و بدر یمن مخلافندن برمخلاف یعنی برناحیه آدیدر و باهله قبیله سی یوردنده برطاغك
آدیدر وواردهٔ قربنده بشقه برطاغك آدیدر و بادیه ده برموضع اسمیدر ومعاویة بن حفص بلادنده برطاغك آدیدر
وایکی نفر صحابی اسمیدر و بدری یای نسبتله بدر غزاسنده حاضر اولان اصحاب کرامدرکه اصحاب بدر تعبیر اولنور
اما ابو مسعود عقبة بن عمرو البدری که بودخی اصحابدندر غزوهٔ بدره حاضر اولمیوب قبل الوقعه بدر نام صو باشنه
نازل اولمغله اکا نسبتله بدری دیدیلر و بدر بن عمرو فزاره قبیله سندن بربطندر علامهٔ عصر تاج الدین عبدالرحمن بن
ابراهیم بن سباع البدری الفزاری آنلره منسوبدر و بدر مطلقا تام ووافر وکامل اولان شیئه اطلاق اولنور و بدری
الغیث کذلك یای نسبتله موسم شتادن مقدم یاغان یغموره اطلاق اولنور مسابقتی ایچون تقول قد اخذنا بدری الغیث
وهو ما کان قبل الشتاء و بدری الفصلان سمیز وطاولی دوه کوشکنه اطلاق اولنور و بدر و بدره هاء ایله تازه قوزی
دریسندن چقان طلومه اطلاق اولنور بوشکوه دن بیوجك اولور جمعی بدور کلور و بدر کلور بانك کسری ودالك
فتحیله و بدره ایچنده بیك علی قول اون بیك درهم وعلی رأی یدی بیك دینار اولان کیسه یه اطلاق اولنور و بدره
برموضع آدیدر وعین بدره شول کوزه اطلاق اولنور که حدید البصر اولمغله منظوری جمله دن اقدم کورر اوله
علی قول علت ونقصانی اولمیوب بدر کبی تام وکامل کوزه اطلاق اولنور یقال عین بدرة اذا کانت تبدر بالنظر
او تامة کالبدر البدری جمزی وزننده مبادر وسابق معناسنه اسمدر تقول استبقنا البدری ای مبادرین البادرة
نادره وزننده برکسه دن غضب حالنده حدتندن ناشی سبق وصدور ایدن خطا وهفوه یه اطلاق اولنور کرك قولی
وکرك فعلی اولسون تقول صدرت منه بادرة واخاف بادرته وهو ما یبدو من حدته فی الغضب و یقال فلان حار النوادر
حاد البوادر و بادره قلجك اوجنه دینور که نامل ونك سیوری اولان اوجیدر یقال طعنه ببادرة السیف ای شباته
و بدیهه معناسنه درکه حاضر جوابلق شیوه سیله بالبداهه بی تکلف سویلنن کلامدن عبارتدر یقال ذو بادرة نادرة
ای بدیهة وورق حواءه یه یعنی قنه نباتنك یپراغنه دینورکه ابتدا ظهور ایدنیدر ومطلقا هر نباتك اك اول یار یلوب
کورینن اوجنه اطلاق اولنور یقال ظهرت بادرة هذا النبات ای اول ما یتفطر منه وورس یعنی یمن زعفرانی دیدکاری
داروك یك تازه واجودینه دینور ووجودده بادره اموزایله بیونك ماینده اولان انجکره دینور یقال احمرت بوادر
الخیل وهی اللحمات بین المناکب والعنق و بادرة الانسان ممه نك آلتی یانده رغنا دیدکاری سکیرك اوسنده وممه

باشنك اشاغیسنده اولان انجکره دینور ایکی طرفلو اولمغله بادرتان دیرلر و بادره نك جمعی بوادردر البادر
باهر وزننده بدر معناسنه درکه اون درت کیجه لك آیدر البیدر صیقل وزننده کدس معناسنه درکه دوکلمك
غله خرمننه دینور ترکیده ملاغمه تعبیر اولنور وخرمن یرینه ده بیدر دینور یقال وضع البیدر فی البیدر ای الکدس
فی موضعه الذی یداس فیه البیدرة شیطره وزننده غله یی یغوب خرمن ایلمك معناسنه در یقال بیدر الطعام
اذا کومه الابدار همزه نك کسریله برکیسه اوزره بدر طوغمق علی قول لیلهٔ بدرده یوله کیتمك معناسنه در تقول
ابدرنا ای طلع لنا البدر او سرنا فی لیلة البدر وسبق ومبادرت معناسنه در ومنه قولهم ابدر الوصی فی مال الیتیم
اذا بادر کبره یعنی یتیم رشد و بلوغه بالغ اولنجه قدر وصی جنابلری ماله مبادرت ایلدی البیدری خوزلی وزننده
راست ودرست اولان لغته وصف اولور که خلل ونقصاندن پاکیزه وکامل اولور ومنه یقال لسان بیدری ای مستویة
و بونك الفی تأنیث ایچوندر وتأنیثی لغت اعتباریله در البدریة قدریه وزننده بغدادده برمحله آدیدر یحیی بن المظفر
السلامی البدری اکا منسوبدر البذر بانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله مطلقا زراعت ایچون عزل وافراز اولنان
حبوباته دینور که تخم تعبیر اولنور شارح دیرکه بذر فی الاصل مصدردر مبذور معناسنه در یا تسمیه بالمصدردر یاخود فعل
بمعنی مفعولدر ضرب الامیر ونسج الیمن کبی بعضلر عندنده بذر حبوباته مخصوصدر حنطه وشعیر کبی و بزر زای معجمه ایله
ریاحین و بقوله مخصوصدر واستعمالده متعارف اولان بودر لکن امام خلیل عندنده بذر و بزر زراعت ایچون تهیئه اولنان
هرحبه یه اطلاق اولنور مؤلف قول اوله ذاهبدر انتهی و بذر هنوز یردن چقوب ظاهر اولان نباته اطلاق اولنور علی قول
هنوز لون مخصوصیله متلون اولمغه باشلامش نباته دینور مؤلف اوهوان یتلون بلون عنوانیله رسم ایلمکله بونده
دخی مسامحه ایلمشدر و بذرك جمعی بذور کلور و بذار کلور بانك کسریله و بذر مصدر اولور یردن تخم یاروب
نباتی ظهور ایلمك معناسنه یقال بذرت الارض بذرا من الباب الاول اذا اخرج بذرها وظهر نبتها
ویره اکین اکمك معناسنه در یقال بذر الارض اذا زرعها و بذر نسل وذریته اطلاق اولنور یقال ان هؤلاء لبذر
سوء ای لنسل سوء وصاچوب طاغتمق معناسنه استعمال اولنور یقال بذر الشیء اذا فرقه وبثه التبذیر تفعیل وزننده
بودخی یره تخم اکمك معناسنه در یقال بذر الارض اذا زرعها وصاچوب طاغتمق معناسنه در یقال بذر الشیء
اذا فرقه و بثه وتجربه ایلمك معناسنه مستعملدر تجربه اولنه جغك احوالنی ادراك ایچون تقسیم ایلمك مناسبتیله مبنیدر
یقال بذر فلانا اذا جربه قال فی الاساس ولو بذرت فلانا لوجدته رجلا ای لو جربته وقسمت احواله ومالنی هرزه
واسراف وجهیله پراکنده ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بذر ماله اذا فرقه اسرافا البذارة ثمامه وزننده بودخی
نسل وذریته اطلاق اولنور یقال هو کثیر البذارة ای النسل و برکت وزیاده وفائده معناسنه مستعملدر یقال طعام
فیه بذارة ای نزل یعنی زیادة وفائدة البذیر کثیر وزننده واکا اتباعا استعمال اولنور یقال کثیر بذیر البذر
فتحتیله ذکر اولنان تبذیردن مأخوذدر شذر کلمه سنه مرکبا استعمال اولنور که اولدخی تفرق معناسندن مصوغدر
متفرق معناسنه مستعملدر یقال تفرقوا شذر بذر ای فی کل وجه یعنی متفرقین فی کل جهة وترکیب مزبور حال
موقعنده در وجزئینی مبنی در زیرا جزء ثانی حرف عطف تقدیرینی متضمندر و بونلرده شینك و بانك کسریله ده
زبانزددر وترکیب مرقوم ووقعوا حیص بیص ولقیته کفة کفة وصحرة بحرة وتفرقوا شغر بغر ترکیبلری ذکر اولنان
وجه اوزره درلر وکاهجه بابی میمه ابدال الله شذر و مذر دخی دیرلر المبذور چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال مال
مبذور ای کثیر البذور صبور وزننده والبذیر امیر وزننده قوغجی یه اطلاق اولنور که نشر مقال ایدر
یقال رجل بذور وبذیر ای نمام وکندی رازنی کتم واخفا ایده میوب سائره افشا ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور یقال
هو بذور و بذیر ای لایستطیع کتم سره البذر کتف وزننده والبیذار بیطاره وزننده والبیذارة هایله والتبذار
تانك کسریله والبیذرانی حیدرانی وزننده چوق سوزلو برکوی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل بذر و بیذار و بیذارة
وتبذار و بیذرانی ای کثیر الکلام و بذر برکتلو نسنه یه اطلاق اولنور یقال طعام بذر ای فیه بذارة التبذارة تانك
کسریله مالنی بیوجه تلف واسراف ایدن کیسه اطلاق اولنور یقال رجل تبذارة اذا کان یبذر ماله بیذره بانك فتحیله
اسمادندر عبدالله بن بیذره که شاری الفسوایله ملقبدر فسو ماده سنده مذکوردر البذری ضمتیله والفك
قصریله کفری وزننده باطل و بیهوده معناسنه در ماده بذردن مأخوذدر زیرا باذر مآل عملندن غافل اولمغله
کویا که تخمنی بیهوده یه صرف ایدر اولور یقال اتی بالبذری ای الباطل البذارة بانك فتحی وذالك تخفیفی ورانك
تشدیدیله وکاهجه راء تخفیف اولنور والنبذرة نونك فتحیله تبذیر مال معناسنه در بذر بقم وزننده مکه ده برقویی
آدیدر التبذر تفعل وزننده صویك لونی بوزیلوب صرارمق معناسنه در پراکنده کی بذر کبی محلنده چوق طورمق

مناسبتيله يقال تبذّر الماء اذا تغيّر واصفرّ المستبذر اسم فاعل بنيه سيله سرعتله كذران ايدن شيئه دينور نجم صاچقدن مأخوذ در يقال سحاب مستبذر اي مسرع ماض الابذعرار اقشعرار وزننده بوزغون عسكر كبي قاچوب تارمار اولمق معناسنه در يقال ابذعرّ القوم اذا تفرّقوا وفرّوا و بر بلوك سواري شيء مطلوبلرينه ادراك ايچون راوعوردن مسابقتله آت سوروب قوشمق معناسنه در يقال ابذعرّت الخيل اذا ركضت تبادر شيئا تطلبه الابذقرار قافله ابذعرار وزننده هر طرفه پراكنده اولمق معناسنه در يقال ابذقرّ القوم اذا تبدّدوا وتفرّقوا وابذعرار معناسنه در يقال ابذقرّت الخيل بمعنى ابذعرّت ومنه يقال ما ابذقرّ الدم في الماء اي لم يتفرّق اجزاؤه فيمتزج به ولكنه مرّ فيه مجتمعا يعني زمانه يعني صوايچره قانك اجزاسي طاغلمدي كه صوايله كركي كبي ممتزج اوله لكن صوده اجزاسي مجتمع وصودن آيروجه اوله رق آقوب كندي نته كه نهر نيل دريايه ملاقي اولدقده خيلي يره دك قارشميوب اويلجه متميزا آقوب كيدر مؤلف بوني امذقرار ماده سنده دخي ذكر ايلمشدر بردرايا بانك فتحي ورانك سكوني ودال مفتوحه ايله سيبويه ر وايتي اوزره بر موضع آديدر شارح دير كه كلمهٔ مزبوره كتاب سيبويه ده مرسوم در مصغرنده حذف زوائد ايله بريدر دينور جعيفر وزننده بر شير زنجيل وزننده كرمان اياتنده بر بلده آديدر البرّ بانك كسري ورانك تشديديله صله وانعام معناسنه در يقال وصله بالبرّ اي الصلة مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل برّ بانك فتحيله بحر مقابلنه موضوعدر بعده آندن توسع معناسي اعتبار اولنوب كسر باايله بر كلمه سي اخذ وتوسع في فعل الخير معناسنده استعمال اولندي طرف الهي يه نسبت اولندیغی كبي بعضا عباده دخي نسبت اولنور مثلا برّ العبد ربّه ديرلر توسع في طاعته معناسنه پس جناب باريدن ثواب وعباددن طاعت مراد اولور واولدخي ايكي نوعدر بري اعتقاد وبري اعمال جهتيله در و برّ والدين آنلره خدمت واحسانده توسع ايلمكدن عبارتدر كه عقوق مقابليدر و برّ صدق كلامده دخي استعمال اولنور خير متوسع دن اولمق حسبيله وصدق يمين بوندن منشعبدر وقبول حج معناسي ثواب الهي جمله سندندر وحنطه يه باء مضمومه ايله برّ اطلاقي غداء خصوصنده اوسع ما يحتاج اليه اولمق مناسبتيله در انتهى و برّ جنت اعلايه اطلاق اولنور تقول جعلنا الله من اهل البرّ اي الجنة وخير وفضل وحسنه معناسنه استعمال اولنور يقال فلان اهل البرّ اي الخير ووسعت اوزره يعني كثير وفراوان احسان ايلمك معناسنه در يقال فلان يبرّ برّا من الباب الثاني اي يتسع في الاحسان وحج ايلمك معناسنه در يقال برّ فلان اذا حجّ وحج مقبول اولمق معناسنه در يقال برّ حجّك بفتح الباء اي على البناء للفاعل و برّ حجّك بضم الباء فهو مبرور اي مقبول ويقال برّ الله حجّه اي قبله پس بوراده بر كلمه سي لازم ومتعدي اوله رق مستعملدر مصباحده همزه ايله تعديه سي دخي مرسومدر فيقال ابرّ الله حجّه وقال في النهاية الحج المبرور هو الذي لا يخالطه شيء من المأثم وقيل المقبول المقابل بالبرّ وهو الثواب يقال برّ حجّه و برّ حجّه و برّ الله وابرّه پس قول اول عبد طرفندن وقول ثاني حضرت باري طرفندن صدوره مبني درنته كه انقياد كراولدي و برّ كرچكلك صدق معناسنه مستعملدر تقول بررت في القول برّا من الباب الرابع اذا صدقت فيه وطاعت وانقياد معناسنه در يقال فلان يبرّ خالقه اي يطيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى اتأمرون الناس بالبرّ الاية اي الطاعة والعبادة ومنه الحديث ليس من البرّ الصيام في السفر ومعناي مزبورده بر كلمه سنك اسم علمي برّة لفظيدر بانك فتحي وآخرده ها ايله كرچكلك وطاعت وعبادت معناسنه در معرفه اوله رق انكچون غير منصرفدر تعريف وتأنيث علتلرينه مبني و برّ ومبرّة مضرّة وزننده والدينه وسائر حقوقلري مترتب اولان اهل واقاربه احسان ايله مهربانلق ايلمك معناسنه در كه عقوق مقابليدر كه تضييع حقوقدن عبارتدر تقول بررت والدي وبررته برّا ومبرّة من الباب الرابع والثاني اذا احسنت اليه ووصلته شارح دير كه باب رابعدن امر حاضري برّ كلور بانك فتحيله وباب ثانيدن برّ كلور بانك كسريله و برقيون وكچي سوريسي سوردك معناسنه در يقال برّ الغنم اذا ساقها و برّ كوكله اطلاق اولنور تقول اكون مكان البرّ منه اي الفؤاد ويقال هو مطمئن البرّ اي الفؤاد وتلكي اينكنه دينور ولد ثعلب معناسنه وفاره يه دينور وجرذ ديدكلري برنوع ايري فاره يه دينور و برّ يمينده صادق اولمق معناسنه در حنث مقابليدر كاسيذ كر و بر كلمه سي توسعا القابدندر محمد بن علي بن البرّ اللغوي ابن القطاع نام امام واديبك شيخيدر و برّ اسماء رجالدندر وفي الامثال * فلان لا يعرف هرّا من برّ * اي ما يهرّه مما يبرّه او لا يعرف القط من الفار او دعاء الغنم من سوقها او دعاءها الى الماء من دعائها الى العلف او العقوق من اللطف او الكراهية من الاكرام او الهرهرة من البربرة اتبرّر تفعل وزننده بودخي طاعت وانقياد ايلمك معناسنه در يقال فلان يتبرّر خالقه اي يطيعه البرّ بانك فتحيله برّ مذكوردن وصفدر جملهٔ عباده برّ وعطوفت واحساني عميم اولان ذات جليل كريمك اسماء حسناسندندر وصادق وراستكوي آدمه اطلاق اولنور يقال هو برّ اي صادق و برّ واحساني فراوان اولان آدمه دينور نته كه بار دخي دينور لكن برّ باردن ابلغدر يقال رجل برّ و بارّ اي كثير البرّ جمعي

ابرار و برره كلور شارح دير كه برّك جمعي ابرار و بارّك برره در يقال رجل برّ من قوم ابرار و بارّ من بررة و برّ بانك فتحيله مصدر اولور يمينده صادق اولمق معناسنه كه حنث مقابليدر بانك كسريله ده لغتدر و بو معناده برور دخي مصدردر قعود وزننده تقول بررت في يمينك وبررت برّا و برّا و برورا من الباب الرابع والثاني اي صدقت بونده في ايله متعدي اولور و يمينه دخي اسناد اولنور يمين صادق اولمق معناسنه كه يمين يرني بولمق تعبير اولنور يقال برّت اليمين برّا و برّا و برورا اذا صدقت و برّ بحر مقابليدر كه صحراء معناسنه در قاره تعبير اولنور يقال هو مسافر ركب البرّ والبحر وقهر وغلبه ايلمك معناسنه مصدر اولور يقال برّه برّا كمدّه مدّا يعني من الباب الاول اذا قهره بفعال او مقال و برّ اساميدندر برّ بن عبدالله الداري اصحابدندر وابو عمرو بن عبد البرّ اندلس علماسندندر واديب ابو محمد عبدالله بن برّي وعلي بن برّي وعلي بن بحر بن برّي البرّي وحفيدي محمد بن الحسن بن علي و برادر زاده سي حسن بن محمد بن بحر بن برّي محدثلردر اما حسن بن علي بن عبد الواحد وعثمان بن مقسم البرّيان كه بونلرده محدثلردر بانك ضميله در كه برّه يعني حنطه يه منسوبلردر البرّ بانك ضميله بغدايه دينور حنطه معناسنه جمعي ابرار كلور البارّ برّ واحسان صاحبنه دينورنته كه ذكر اولندي وبارّ القابدندر ابراهيم بن الفضل البارّ كرچه حافظدندر لكن كذاب اولمغله موثوق به دكلدر الابرار همزه نك كسريله يمين ايدن آدمك يمينني تصديق ايلمك يعني يمينده راستدر ديو حكم وتحقيق ايلمك معناسنه در يقال ابرّ فلان يمين فلان اذا امضاها على الصدق كما يقال احنثها وابرار قاره يه سفر ايلمك معناسنه درنته كه ابحار دكزه سفر ايلمك معناسنه در يقال ابرّ فلان اذا ركب البرّ اي سافر فيه و بر آدمك اولادي چوق اولمق معناسنه در يقال ابرّ الرجل اذا كثر ولده وناس مجتمع اولوب كثرت بولمق معناسنه در يقال ابرّ القوم اذا كثروا وغالب وزبردست اولمق معناسنه در يقال ابرّ فلان عليهم اذا غلبهم وقيونلري صودن صحرايه چوروب چقرمق معناسنه در يقال ابرّ الشاء اذا اصدرها يعني الى البرّ البرير امير وزننده اراك اغاجنك هنوز ظهور ايدن يمشنه دينور و برير اسماء رجالدندر و بريره هايله بنت صفوان در كه صحابيه در البريّة رعيه وزننده صحراء و بيابانه دينور وريفيه مقابليدر كه صو و نبات اثري اولميان قيرچوله دينور جمعي براري در البريت بانك فتحي وراي مشدده نك كسريله بودخي صحرا و بيابانه دينور بونك وزني فعليت در جمعي برارت در يقال نزلوا بالبريّة والبريت اي الصحراء وكذا ضد الريفية البربور بانك ضميله بلغوره دينور تقول اطعمنا طعاما من البربور وهو الجشيش من البرّ البربرة زلزله وزننده خاصةً كچي قسمي چاغرمق معناسنه در يقال بربر المعز اذا صاتت ومجلسده سوزي چوغالتمق وغريو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال بربر القوم اذا كثروا الكلام وصاحوا وجلبوا البربار ثرثار وزننده چوق سوزلو پركوي آدمه وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل بربار اي كثير الكلام بلا منفعة ورجل بربار اي صياح ذو جلبة و بربار مطلقا شديد آوازلو شيئه دينور ومنه يقال دلو بربار اذا كان لها صوت وارسلانه اطلاق اولنور بربر عرعر وزننده ناسدن بر جيل يعني بر طائفهٔ مخصوصه اسميدر جمعي برابره در هاء ازالهٔ عجمه ايچوندر طائفهٔ مزبوره مغرب زمينده اولورلر وآنلردن بشقه بر طائفه يه دخي بر اطلاق اولنور كه حبش ايله زنكبار ميانده ساكن اولورلر تزوج مراد ايندكلرنده دسترس اولدقلري رجالك آلاتي قطع ايدوب مخطوبه لرينه بدل نكاح اولمق اوزره عرض وعد ايدرلر بونلرك جمله سي قيس غيلان نسلندندر على قول في الاصل بونلر حمير قبيله سندن ايكي بطن ايدي كه برينه صنهاجه و برينه كتامه ديرلر ايدي افريقش نام پادشاه مغرب زمينه سفر ايدوب افريقيه نام بلده يي فتح ايلديكي هنگامده مزبورلر موكب شاهده بالمعيه بر بوزمينه عزيمت ومشار اليهك عودتنده نصكره كندي لراوراده اقامت ايلديلر ابو سعيد سابق وميمون مولى عفان ومحمد بن موسى وعبدالله بن محمد وحسن بن سعد البربريون محدثلردر و بربر مطرب ومغني اسميدر المبرّ مصرّ وزننده كه ابراردن اسم فاعلدر ضابط معناسنه در قهر وغلبه معناسندن مأخوذدر يقال انه لمبرّ لذلك اي ضابط له البرباء حمراء وزننده بنوسليم قبيله سي يوردنده نجد جباله اطلاق اولنور البرّة بانك فتحيله برّ واحسان معناسندن اسمدرنته كه ذكر اولندي و بر موضع آديدر كه آنده قابيل هابيلي قتل ايلدي و برّه زمزم صوينك اسميدر كثرت منافعي سببيله تسميه اولنمشدر و برّه بنت عبد المطلب عمهٔ النبي عليه السلام در وشيخ معاذ بن معاذ اولان ربيعك پدري ابراهيم بن محمد الصنعاني جدينك اسميدر و يمامه ده ايكي قريه آديدر برينه برّهٔ عليا و برينه برّهٔ سفلى ديرلر و برّه بر رجل آديدر برّه بانك ضميله ابن رئاب در كه جحش بن رئاب دخي ديرلر ام المؤمنين زينب رضي الله عنها جنابلرينك پدرلري اسميدر مبرّه معرّه وزننده مدينهٔ منوره قربنده برتپه نك آديدر البرّي قرّي وزننده كه بانك ضمي وراك شدّه سيله در كلمهٔ طيبه يه دينور يقال اتى بالبرّى اي الكلمة الطيبة المبرّ اسم فاعل بنيه سيله بودخي ارسلانه اطلاق اولنور الابرار افتعال وزننده

برادم همدملرندن بشقه‌جه دیکیلوب طورمق معناسنه‌در یقال ابتر الرجل ابترارا اذا انتصب منفردا عن اصحابه
المبتر مکرم وزننده شول قیونه دینورکه ممه‌سنده آق وقاره الاجه‌لق اوله یقال ضأن مبتر اذا کان فی ضرعها
لمع الابر افعل تفضیل بنیه‌سیله شول بدوی عربه اطلاق اولنورکه یوردی شهرستاندن پك بعید اوله
ومنه قولهم اصلح العرب ابرهم ای ابعدهم فی البر یعنی فی البلد وفی التهذیب افصح العرب زیرا اهل حضره
اختلاط ایلمدکلری حسبیله لسانلری مضبوط الفصاحه قالور پس اصلح تعبیری فصاحت جهتنه منوطدر
وابر کلمه‌سنده معنای تفضیل بریت جهتنه‌در بوطدر شهرستانه قریب اولان بدویلردن زیاده بری اولانلر دیمکدر
البرانی ربانی وزننده غیرقیاس اوزره بر وصحرایه منسوب دیمکدر بعده بارز وعلانیه مقامنده استعمال اولندی
نته‌که جوانی بونك مقابلیدر ومنه حدیث سلمان من اصلح جوانیه اصلح الله برانیه یعنی درونی اصلاح ایدن
آدمك خدای متعال بیرونی اصلاح ایدر البرانیه بانك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در فقهادن سهل بن محمود
البرانی ومحدثیندن نجیب محمد بن محمد البرانی اورایه منسوبلردر البرابر شعار وزننده فریك پلاوینه دینورکه
سود ایله طبخ اولنور البربر دلدل وزننده کثیر الاصوات اولان شلتاق آدمه دینور جقجقه آسباب کبی یقال
هو بربر ای الکثیر الاصوات بربر بانك کسریله قیون وکچی قسمنی ممکه چاغره‌جق اصواتدندر البزر بانك
فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله مطلقا یره اکیلجك نباتك تخمنه دینورکه مراد بقول ورباحین تخمیدر اوله‌جقدر نته‌که
بذر ماده‌سنده بیان اولندی جمعی بزور کلور وبزر تجره حوائجنه دینور بیبر ونخود وکمون وسائری کبی تابل معناسنه
بونك جمعی ابزار وابازیر کلور ظاهرا جمع الجمعدر وبو ایکی معناده بانك کسریله ده لغتدر پس فتح افصحدر وبزر ولده
اطلاق اولنور یقال ما اکثر بزره ای ولده وبروندن اقان سموکه دینور مخاط معناسنه وبزر مصدر اولور اورمق
معناسنه یقال بزره بزرا من الباب الثانی اذا ضربه وتخم اکمك معناسنه‌در یقال بزر البذور یعنی بذرها وسومکورمك
معناسنه‌در یقال بزر الرجل اذا امتخط وطولدرمق معناسنه‌در یقال بزر الاناء اذا ملأه وتجره‌یه حوائج قومق
معناسنه‌در یقال بزر القدر اذا القی الابزار فیها الابزارتون همزه‌نك فتحیله محدثیندن برجماعتدر بیع ابزاره
منسوبلردر محمد بن یحیی الابزاری آنلردندر البزری جمزی وزننده که عربلرك عزة بزری قوللرنده واقعدر
ضخمة قعسا معناسنه‌درکه عظیم ورفیع ومنیع واستوار دیمك اولور یقال عزة بزری ای ضخمة قعساء شارح دیرکه
فی الاصل بزری کلمه‌سی بزر سد کوردن مصوغ اولمغله عدد کثیر معناسنده استعمال اولندی بعده عزته وصفله عظیم
ورفعت جهتی اراده اولندی نته‌که اشبو * انت لی عزة بزری تروح * مصراعنده واقع اولمشدر ابن سیده بو راده مضاف
تقدیر ایدوب ذو عزة بزری سبکنده‌در دیدی انتهی بنو البزری کذلك جمزی وزننده بنو ابی بکر بن کلاب‌درکه
والده‌لرینه منسوبلردر ابو البزری تابعیندن یزید بن عطاردك کنیه‌سیدر بونده رانك کسری لحن‌در التبزر
تفعل وزننده ذکر اولنان بنو البزری جماعتنه نسبت ادعاسنده اولمق معناسنه‌در یقال تبزر فلان اذا انتسب
الی بنی البزری البیزر حیدر وزننده والمبزر منبر وزننده چرپچی طوقمغنه دینور مدقة القصار معناسنه البیزار
بیطار وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور شارح دیرکه فی الاصل بیزر معناسنه‌در وبیزار بازدار وبازیار فارسی
معربیدر بازدار وبازیار طوغانجی دیمکدرکه آلیجی قوش بسلین کسه‌در شاهینجی باشی وچقرجی باشی کبی کذلك
بازدار فارسیده اکار یعنی اکینجی به‌ده دینکله بیزار آندن تعریبله اکینجی دیمك اولور ومؤلفك تثنیه بنیه‌سیله معرباً
بازدار وبازیار قولی اکا محمولدر البیزارة هاله بیوك وایری دکنکه دینور صوپه وطوبقه کبی یقال ضربه بالبیزارة
ای العصا العظیمة بزاد غراب وزننده یاخود اصحاب وزننده نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر البزراء
حمراء وزننده ولدی چوق خاتونه اطلاق اولنور بزر مذکوردن وصفدر یقال امرأة بزراء ای کثیرة الولد المبزور
ولده اطلاق اولنور بزر کبی یقال له مبزور کثیر ای ولد بزره حمزه وزننده برموضع آدیدر وعلی بن فضلان
وعمر بن محمد الحافظ البزریان محدثلردر بزرویه بانك فتحی ورای مهمله‌نك ضمیله محدثیندن احمد بن یعقوب
الاصفهانی لقبیدر البزار جزار وزننده بغداده یعنی اهل بغداد لسانده بزر کتان یاغی بیع ایدن آدمه دینورکه بزر
یاغجی تعبیر اولنور مؤلف یاع بزر الکتان ای زیته عبارتیله رسم ایلمکله بزر تخمی صتانه بزار دینیلدیکی کبی لغت بغدادیونده
یاغی صتانه بزار اطلاق اولندیغنه تلمیح ایلمشدر محدثیندن دینار ابو عمرو خلف بن هشام وحسن بن الصباح وبشر
بن ثابت وابراهیم بن مرزوق ویحیی بن محمد وعبید بن عبد الواحد وصاحب المسند احمد بن عمرو واحمد بن عوف
بن جدیر وجعفر بن محمد العبدی البزارون بزار مذکوره منسوبلردر ابزر احمد وزننده فارس ایالتنده بربلده
آدیدر التبزغر تدحرج وزننده برکسه برآدمه بدخویلق ایدوب شرکیر اولمق وداد سزلق ایلمك معناسنه‌در

تقول تبزغر فلان علینا ای ساء خلقه بزغر جعفر وزننده بر رجل آدیدر بسبر جعفر وزننده برقریه آدیدر طن
ایدرمکه همدان قضاسنده‌در امام صائن الدین عبد الملك بن محمد البسبری اورادندر البسر کسر وزننده
برایشده عجله ایلمك معناسنه‌درکه تأنی ایلمامکدن عبارتدر یقال بسر الرجل فی الامر بسرا من الباب الاول اذا عجل
فیه راغبك مفرداتده بیانه کوره مادهٔ مذکوره استعجال معناسنه موضوعدر معانی ومشتقات سائره آندن مأخوذدر
واساسك بیانه کوره خرماقورغنه موضوع بسر مادهٔ ترکیبدر وبسر وبسور قعود وزننده یوز اکشمك معناسنه‌در
یقال بسر الرجل بسرا وبسورا اذا عبس راغبك قول مزبورینه کوره وجوه یومئذ باسرة آیت کریمه‌سی قبل
دخول النار وقوعنه محمول اولور سائر محللرده دخی اکا قیاس اولنور وبسر قهر ایلمك معناسنه‌در ذکری آتی
ضراب فحل معناسندن منشعبدر یقال بسره اذا قهره وچبان ویاره مقوله‌سنی صاغالمزدن مقدم صقوب دشمك
معناسنه‌در یقال بسر القرحة بسرا اذا نکأها قبل النضج ودیشی خرمایه موسمندن مقدم ارککك خرمادن
آشی اورمق معناسنه‌در یقال بسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وکوسنوك اولمزدن اقدم ناقه‌یه بوغور آشمق
معناسنه‌در یقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها قبل الضبعة ووقتی دکل ایکن حاجت طلب ایلمك
معناسنه‌در یقال بسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وخرماقورغنی اولمش خرمایه خلط ایله ایکیسندن
قارشق نبیذ ترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال بسر التمر اذا نبذه فخلط البسر بالتمر وطلومك سودی هنوز اویوب یوغرد
یاخود آیران اولمزدن اول ایچمك معناسنه‌در یقال بسر السقاء اذا شرب منه قبل ان یروب مافیه وقبل حلول
الاجل داینی صقشدروب دین اداسنی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال بسر الدین اذا تقاضاه قبل محله
وبسر اسم اولور صوغوق صویه دینور یقال شرب البسر ای الماء البارد وبرشیئه بشلمق معناسنه‌در یقال
بسربه اذا ابتدأبه الابسار همزه‌نك کسریله بودخی یاره وچبان اولمزدن مقدم صقوب دشمك معناسنه‌در
یقال ابسر القرحة بمعنی بسرها وبیوقت وبیمحل حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال ابسر الحاجة اذا طلبها
فی غیر اوانها وخرماقورغنی خرما ایله قارشدروب بردن نبیذ ایلمك معناسنه‌در یقال ابسر التمر بمعنی بسره ومحلی
اولمیان یرده قویی قازمق معناسنه‌در یقال ابسر الرجل اذا حفر فی ارض مظلومة وکمی دریاده کتمیوب طورمق
یاوتورمق معناسنه‌درکه همزه‌سی سلب ایچوندر یقال ابسر المرکب فی البحر اذا وقف وانقولی بونی متعدی
اولمق اوزره ترجمه ایلمکله غیر مصیبدر الابتسار افتعال وزننده بودخی دیشی خرمایه موسمندن مقدم آشی
اورمق معناسنه‌در یقال ابتسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وبیوقت حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال
ابتسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وبرشیئه بشلمق معناسنه‌در یقال ابتسر به اذا ابتدأ وبرنسنه‌یی تروتازه
ایکن آلمق معناسنه‌در یقال ابتسر الشیء اذا اخذه طریا وآیاق اویوشمق معناسنه‌در یقال ابتسرت رجله
اذا خدرت وبرشیئك رنکی بوزلمق معناسنه‌در یقال ابتسر لونه علی بناء المجهول اذا تغیر التبسر تفعل وزننده
بودخی بیوقت حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال تبسر الحاجة بمعنی ابتسرها وآیاق اویوشمق معناسنه‌در
یقال تبسرت رجله اذا خدرت وهوا سرین اولمق وسرینلمك معناسنه‌در یقال تبسر النهار اذا برد وطوار
قوری اوتلق کوکلرنی کلوب اوتلامق معناسنه‌در یقال تبسر الثور اذا اتی عروق النبات الیابس فاکلها البسر
بانك ضمیله هر شیئك تازه‌سنه دینور وتازه صویه دینورکه هنوز یغمورسیله پیدا اولان صودن عبارتدر جمعی بسار
کلور بانك کسریله وبسر شاب وشابه‌یه یعنی تازه ونوجوان اوغلانه وقیزه اطلاق اولنور ورطب کرته‌سنه وارمامش
اولان خرماقورغنه دینور مفردی بسره‌در هاایله وبونده سینك ضمیله جائزدر جوهری خرمانك مراتبنی تعداد
صددنده اول چیچك ایکن طلع بعده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب بعده تمر اطلاق اولنور دیمسی جید
دکلدر زیرا قاصر مدارج ایلمشدر بلکه صواب اولان ذکر ایلدیکی اوزره اول درجه‌سنه طلع وانعقاده بشلدقده
سیاب دینور وبشلنوب دکرملندکده جدال وسراد وخلال دینور وبرمقدارجه بیودکده بغو وایریلندکده
بسر بعده مخطم بعده موکت بعده تذنوب بعده جمسه بعده ثعده وخالع وخالعه دینور تمام نضج بولدقده رطب
ومعو دینورکه تازه خرمادر اسکره تمر دینور وبونك تفصیلی الروض المسلوف فیماله اسمان الی الالوف نام
تألیفمزده بسط وبیان ایلمشدر طالبی اولنلر اکا مراجعت ونظر ایلیه‌لر ان شاء الله تعالی شارح دیرکه جوهری مراتب
کلیه‌یی بیان ایلمشدر انتهی وبسر بغداد قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن ابو القاسم علی بن محمد البسری
وزاهد ابو عبید اورادندر وبسر اسماء رجالدندر بسر بن ارطأة وبسر بن جحاش وبسر بن راعی العیر
وبسر بن سفیان وعبد الله بن بسر اصحابدندر واحمد بن عبد الرحمن وعمزاده‌سی محمد بن عبد الله واحمد بن ابراهیم

ومحمد بن الوليد البسرى يون محدثلردر وبسر بن محجن وبسر بن سعيد وبسر بن حميد وبسر بن عبيد الله
وعبد الله وسليمان ابنا بسر تابعيندندر وبسر حوران ناحيه سنده برقريه آديدر البسرة هايله بسرك مفرديدركه
ذكر اولندی وبسره هنوز طلوع ایدركن كونشه اطلاق اولنور يقال بدت البسرة وهى الشمس فى اول طلوعها
وقضيب كلبك يعنى كلب آلتك باشنه اطلاق اولنور وبسره برنوع بونجق آديدر وبسره بنت ابى سلمه ربيبهٔ رسول
اكرم صلى الله عليه وسلمدر البسارة باك كسريله شول يغموره دينوركه موسم صيفده سند وهند اولكه لرينه متصل
ياغوب برساعت مقدارى منفك اولمز شارح ديركه بلادمرقومه خواصندندر ياسره لسانده اول ايامده ايام البسار
واول يغموره نحر بفله برسأه تعبير ايدرلر ولغت مرقومه هنديدر المباسور ناسور وزننده برعلت معروفه نك
اسميدر جمعى بواسير كلور شارح ديركه علت مزبوره ريحى ودموى اولور طول عمره دليلدر واصلا مراقدن
منفك اولمز وعلل مهلكه دن دكلدر ولفظ مزبور بسره ماده سندن مأخوذدر وعند البعض عربى دكلدر البياسرة
قياصره وزننده سند اولكه سنده برعسكردركه بغايت جنكاور اولدقلرندن اواطرفك كميجيلرى محاربهٔ اعدا ايچون
مخصوص علوفه ايله آنلرى لوند اتخاذ ايدرلر مفردى بيسرى در قيصرى وزننده ويزيد بن عبد الله البسرى البصرى
محدثدر وبيسرى آخرك سكونيله در امراء مصريه دن برامير اسميدركه قاهرهٔ مصرده قصر بيسرى اكا
منسوبدر حاليا خرابه در المبسار ميمك كسريله شول خرما آغاجنه دينوركه صوى وكريم اولماغله قورغنى نخته
ايدوب يتشدرمز اوله يقال نخلة مبسار اذا كانت لا تنضج البسر المبسرات مبشرات وزننده شول يللره اطلاق
اولنوركه هبوبلريله يغموره استدلال اولنه يغمورلى تعبير اولنور مفردى مبسره در يقال نهب المبسرات اى رياح
يستدل بهبوبها على المطر البسور صبور وزننده ارسلانه دينور عباسنه مبنى البسرة حمزه وزننده بنوعقيل
يوردنده برصويك آديدر المباسرة اسم فاعل بنيه سيله شول دايشى طواره دينوركه هنوز كركى كبى قيزوب كوسنوك
اولمقسزين اركگه ميل ايدوب سور ينوراوله يقال ناقة وفرس مباسرة اذا اصارت تهم بالفحل قبل تمام وداقها
الباسرة خاسره وزننده ذكر اولنان بسر وبسوردن اسم فاعل نسبيدر آكشى وبورتق وجه ووجوهه وصف
اولنور ومنه قوله تعالى وجوه يومئذ باسرة اى متكرهة منقطبة كما ذكر بسكره باك كسرى وفتحيله مغربده
بربلده دركه بسكرة النخيل ديمكله معروفه در حافظ على بن جباره ابو القاسم الهذلى اورادندر البشيرى
باك ضمى وشين معجمه نك سكونيله شيخ الاسلام عبد القادر بن ابى صالح الجيلى نسبيدر حفيدلرى قاضى ابو صالح
الجيلى بورسمه نسبت ايلمشدر مومى اليه عبد القادر كيلانى قدس سره حضرتلرى اوله جقدر شارح ديركه
محل نسبتلرى نيره اولديغنى بيان ايلمامشدر ظاهر ابو نشتبرى مصحفيدر نونك فتحيله كه بغداد نواحيسندن شهر
ابان قربنده برقريه در البشر باك وشينك فتحيله انسانه دينوركه حيوان ناطقدر ذكر وانثى ومفرد وجمعى
مساويدر وبعضا تثنيه قلنوب بشرين دينور فرد اراده سيله وجمعلنوب ابشار دينور والبشر انسانك ظاهر جلدينه
يعنى درسينك ظشره يوزينه دينور بعضلر تعميم ايلديلر يعنى سائر حيوانكده ظاهر جلدينه اطلاق اولنور ديديلر
مفردى بشره درهايله وجمع الجمعى ابشاردر مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل بشره مطلق ظاهر جلد معناسنه
موضوع اولوب بعده ظهور جلدى اعتباريله انسانه اطلاق اولندى زيرا سائر حيوانلرك صوف وشعر ووبرايله
جلدلرى مستور اولور ومعانئ سائره برمناسبتله آندن متفرعدر انتهى البشر باك فتحى وشينك سكونيله درينك
وسائرنسنه نك يوزينى قازيوب صيرمق وصويمق معناسنه در يقال بشر الاديم وغيره بشرا من الباب الاول اذا قشر
بشرته وبشره ظاهر اولنجه قدر يعنى قرقوب يالين ايلمك معناسنه در يقال بشر الشارب اذا احفاه حتى تظهر
بشرته وچكركه قسمى يريوزنده اولان نبات مقوله سنى بالجمله اكل ايدوب يرى چلاق ايلمك معناسنه در يقال بشر
الجراد اذا اكل ما على وجه الارض وبرايشى بنفسه كندى اليله كورمك معناسنه در يقال بشر الامر اذا باشره كما سيذكر
وبرآدمه برنسنه ايله مژده ايلمك معناسنه در يقال بشره بمولود بمعنى بشره لكن تفعيل ابلغدر وبرنسنه يا برمژده
سببيله شاد اولوب يوز كوز كولمك معناسنه در تقول بشرت به وبشرت به بشرا من الباب الرابع والثانى اذا سررت به
وبرآدمه كولر يوز ايله بولشمق معناسنه در تقول بشرنى فلان بوجه حسن اى لقينى به الابشار همزه نك كسريله بودخى
درينك وسائرنسنه نك يوزينى قازيوب صيرمق معناسنه در يقال ابشر الاديم به بمعنى بشره ومژده ايلمك معناسنه در يقال
ابشره به بمعنى بشره وفرحناك اولمق معناسنه دركه لازمدر يقال ابشر فلان به اذا فرح ومنه قولك ابشر بخير وعليه
قوله تعالى وابشروا بالجنة الاية وابشار يرك بشره سنى يعنى بته جك سبزه ونباتى ظاهره اخراج ايلمك معناسنه در يقال
ابشرت الارض اذا اخرجت بشرتها اى ما ظهر من نباتها وحيوان دول طوتوب كبه قالمق معناسنه در يقال ابشرت

الناقة اذا لقحت وبرايشى يا برنسنه بى خوب ورونق واطافتلو قلمق معناسنه در يقال ابشر الامر اذا حسنه ونضره
التبشير تفعيل وزننده مژده ايلمك معناسنه در يقال بشره به تبشيرا فابشر البشور قعود وزننده بودخى مژده ايلمك
معناسنه در يقال بشره به بشرا وبشورا فبشر به الاستبشار ثلاثى معناسنه دركه مژده ايلمك معناسنه در يقال استبشره به
بمعنى بشره وبشارتلنوب فرحناك اولمق معناسنه در يقال بشره فاستبشر البشارة باك كسريله والبشرى
طوبى وزننده اسملردر مژده يه دينور وبشاره مبشره ويرلن عطيه يه دينوركه مژده بها تعبير اولنور بو ايكى معناده باك
ضميله ده جائزدر البشارة باك فتحيله حسن وجمال معناسنه در ومنه قولهم هو ابشر منه اى احسن واجمل واسمن
البشر باك كسريله كولر يوزلولك طلاقت معناسنه يقال لقينى فاظهر البشر اى الطلاقة والبشاشة وبشر برموضع
آديدر وجزيره ده برطاغك اسميدر وقبيلهٔ تغلب يوردنده برصو ياخود بروادى آديدركه احرار البقول انبات ايدر واحرار
البقول تره كبى پشمكسزين اكل اولنان نباتاته دينور وبشر يكرمى يدى نفر اصحاب كرام آديدر وابو الحسن صاحب
سهل بن عبد الله واحمد بن محمد بن احمد وابو عمرو البشر يون محدثلردر بشرويه سيبويه وزننده برجماعتك اسميدركه
محدثلردر بشرى جمزى وزننده مكهٔ مكرمه ده نخلهٔ شاميه ترابنده برقريه آديدر بشرى باك ضميله اربى وزننده
شامده برقريه آديدر البشار غراب وزننده ايشه يرامايان كسنه لره اطلاق اولنور سقاط الناس معناسنه كه
انسان يونقه سى مثابه سنده اولنلردر قشار وخشار كبى يقال هو من بشار الناس اى سقاطهم بشره باك كسريله
عون بن عبد اللهك جاريه سى اسميدر وماويه بن قبيصك فرسى آديدر البشير امير وزننده فعيل بمعنى فاعلدر مژده جى يه
دينور مبشر معناسنه در مؤلف بشير لفظى دخى نذير كبى مبشر معناسنه اولديغندن ياخود ايضاح ايچون مبشر ايله
تفسير ايلمشدر وكولر يوزلو خوب وجميل آدمه اطلاق اولنوركه بشاره دن مأخوذدر مؤنثى بشيره درهايله وبشير سلمى
جبالندن بركوچك طاغك آديدر واندلسده براقليم آديدر ويكرمى التى نفر اصحاب كرام اسميدر ومحدثيندن برجماعتك
اسملريدر واحمد بن محمد وعبد الله بن الحكم ومطلب بن بدر البشير يون محدثلردر وقلعهٔ بشير ايرانده زوزن ايالتنده
برقلعه دروحصن بشير بغداد ايله حله ميانده برحصن در المبشورة خلقت واندامى ولون وبشره سى خوب
خاتونه دينور يقال امرأة مبشورة اى حسنة الخلق واللون التباشير تعاشيب وزننده بشرى معناسنه دركه
مژده ديمكدر شارح ديركه بو تباشير كلمه سى بنيهٔ جمع اوزره وارد اولان كلماتدندر تعاشيب وتعاجيب وتقاطير كبى
مبالغهٔ مژده معناسنده استعمال اولندى كه مفرددر وبوندن فعل متصرف اولمز اساسك بياننه كوره تباشير كويا كه
تبشيرك جمعيدركه مبشر معناسنه در مثلا تباشير الفجر وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنوركه صبحك قدومنى
تبشير ايدر انتهى وتباشير الصبح وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور يقال طلعت تباشير الصبح اى اوائله وهر شيئك
اوائلنه اطلاق اولنور ويريوزنده حادث اولان يول يول طريقه لره اطلاق اولنوركه يل شدتله طوقنوب صيرمقدن
پيدا اولور وطوارك يانلرنده بياض بياض واقع اولان ياغر اثرلرينه اطلاق اولنور وتباشير النخل خرمانك تازه
طرفنده لرندن عبارتدر يقال رأى الناس فى النخل التباشير اى البواكير وخرما رطب اولمغه هنوز يتشلدقده آغاجنده
حادث اولان رنكارنك الوانه اطلاق اولنور يقال ظهرت تباشير النخل اى الوانها اول ما ترطب المباشرة مفاعله
وزننده برايشه بالذات كشى كندى شروع ايلمك معناسنه دركه غيره تفويض ايلمامكدن عبارتدر بشرهٔ
مذكوره دن مأخوذدر يقال باشر الامر اذا وليه بنفسه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر على قول ايكيسى ثوب
واحد ايچره بشره لرى بربرينه سورشمك معناسنه در يقال باشر المرأة اذا جامعها او صارا فى ثوب واحد فباشرت
بشرته بشرتها التبشر تانك وباك ضمى وشين مشدده نك كسريله برقوش اسميدركه اكا صفاريه دخى ديرلر
تركيده صارى آصمه ديدكلريدر جوهرى باك فتحيله تقييد ايلمشدر مفردى تبشره در هايله مبشر محدث وزننده
بشار كتان وزننده بشاره كتانه وزننده بشر عجل وزننده اساميدندر بشير الثقفى زبير وزننده وبشير العدوى
وبشير السلمى على قول بشير درباك كسريله اوچيده صحابيدر وبشير بن كعب وبشير بن يسار وبشير بن عبد الله
وبشير بن مسلم وعبد العزيز بن بشير محدثلردر المبشر مكرم وزننده كه عربلرك رجل مؤدم مبشر قولنده واقعدر
باب ميمده ادم فصلنده مرسومدر حاذق ومجرب آدمدن كنايه در تل باشر شينك فتحيله حلب قربنده برموضع آديدر
اعلامدن محمد بن عبد الرحمن الباشرى اورادندر موضع مزبور مسقط رأسى اولان عينتاب قضاسنده برخرابه قلعه يى
مشتمل برقريه در وناحيه باشيدر ابو البشر آدم صفى الله على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك كنيه لريدر وعبد الله
بن عبد الآخر نام محدثك كنيه سيدر ورواة احاديث زمره سندن بهلوان البرذى كنيه سيدركه دجال در يعنى كذاب وغير
موثوقدر ومكى بن ابى الحسن بن بشر محدثدر البصر باك وصادك فتحيله حواس خمس ظاهره دن باصره نك حس

وادراك كندن عبارتدر كه كوزك كورمسى تعبير اولنور حاسهٔ باصره ايله شئ منظورى ادراكى اوله جقـدر حس العين
معناسنه اسمدر جمعى ابصار كلور مؤلفك بصائرده بيانته كوره جارحهٔ ناظره يه يعنى كوزه و آنده اولان قوت حسيه يه
اطلاق اولنور ومن الاول قوله تعالى كلمح بالبصر وقوت مدركهٔ قلبيه بصيرت كذلك بصر اطلاق اولنور كه مجازدر آندن
لسانمزده قلب كوزيله تعبير اولنور و بصرك جمعى ابصار و بصيرتك بصائردر واولده يعنى كورمك معناسنده مزيد
اولهرق ابصرته ابصارا دينور وثانيده يعنى بصيرتده كه مراد بيلمكدر افعالدن ابصرته وثلاثيدن بصرت به دينور باب
خامس ورابعدن علمت معناسنه انتهى وبصر القلب نظر وخاطردن عبارتدر كه قلب كوزيله كورمك تعبير اولنور مراد علم
وادراكدر نظر وفكر ايله و بصر فتحتينله و بصاره بانك فتحى وكسريله بر آدم كورر اولمق معناسنه در يقال بصر الرجل به
و بصر به بصرا و بصارة من الباب الخامس والرابع اذا صار مبصرا مؤلف بوراده كرچه كورمك معناسنه
ابصار صيغه سنى ذكر ايلميوب لكن مبصرا عنوانيله اشارت ايلمشدر و بصائرده وجه مذكور اوزره تخصيصى
بورايه منافيدر واصول سائره ده بصر و بصاره وابصار كورمك و بيلمك معنالريله مفسر اولمغله مؤلفك بنه
تشويش ايلمشدر الابصار همزه نك كسريله كوزه بيلور ميم ديو برشيئه نظر ايدوب قوة باصره يى اكا صرف
ايلمك معناسنه در يقال ابصر الشئ اذا نظر اليه هل يبصره وابصار بصره شهرته كلمك معناسنه در يقال ابصر
الرجل اذا اتى البصرة التبصر تفعل وزننده بودخى برنسنه يى كوررميم ديو صرف نظر ايلمك معناسنه در يقال
تبصره اذا نظر اليه هل يبصره و برنسنه يى كركى كبى تأمل وملاحظه ايله ادراك ايدوب مطلع اولمق معناسنه در يقال
تبصره اذا تأمل فيه و تعرف المباصرة مفاعله وزننده ايكى آدم قنقيمز اقدم كورر ديو برنسنه يه باقشمق
معناسنه در يقال باصره مباصرة اذا نظر ايهما يبصر قبل التباصر تفاعل وزننده بر بريله كورشمك معناسنه در
يقال تباصروا اذا ابصر بعضهم بعضا البصير امير وزننده بصر و بصيرتدن فعلدر كوريجى مبصر وبينا
معناسنه در يقال رجل بصير اى مبصر جمعى بصراء كلور علماء وزننده وبيليجى عالم ودانا معناسنه در يقال رجل
بصير اى عالم ويقال فلان بصير بالتجارة اى عالم بها البصيرة سفينه وزننده عقيدة القلب معناسنه در ومنه قوله
تعالى ادعوا الى الله على بصيرة اى على معرفة و تحقق قال الشارح ومنه حديث عثمان رضى الله عنه ولتختلفن على
بصيرة اى على معرفة من امركم ويقين و بصيره فطنت وفراست معناسنه در كه قلب كوزى كشاده اولمغله دقت
نظر ايدوب بر امرك ظاهر و باطننى كما ينبغى ادراك ايدر اولمقدن عبارتدر واول نور الهيدر يقال له بصيرة صادقة
اى فطنة ويقال له فراسة ذات بصيرة مبالغة وبصيره بيتك يعنى عرب خيمه سنك ايكى شقه سى ارالغنده كى شقه يه و آرالغنه
دينور كه ايجرو ياخود طشره آندن كوريلور شهرخانه لرنده ايكى بلوكنك ارالغنه مثلا خارجيه وداخليه ميانده
اولان فاصله يه اطلاق اولنور و بصيره حجت ودليل و برهانه اطلاق اولنور تقول هو بصيرتى عليه اى حجتى قال
الشارح قوله تعالى بل الانسان على نفسه بصيرة قال الاخفش جعله هو البصيرة كما تقول للرجل انت حجة على
نفسك و بصيره زخمدار اولان شكاره كندوسيله استدلال اولنان قانه اطلاق اولنور كه برطرفه فرار ايلسه
آنكله ايزلنور وبكر قيزك بعد الازاله بكارتى قانه اطلاق اولنور و قلقانه وزرهه اطلاق اولنور لمعانلريله مبصر
اولدقلريچون ومدار عبرت اولان شيئه اطلاق اولنور كه دقت و امعانله آندن اعتبار اولنور تقول امالك بصيرة
فيه اى عبرة تعتبر بها و شهيد معناسنه در كه شاهد وكواه ديمكدر قال المؤلف فى البصائر ومنه قوله تعالى
بل الانسان على نفسه بصيرة اى عليه من جوارحه بصيرة تبصره وتشهد له وعليه يوم القيمة وتأنيث البصيرة لان
المراد بالانسان هنا جوارحه وقيل الهاء للمبالغة الباصر اسم فاعل نسبى در دقت وامعان صاحبى ديمكدر
وكاه اولور كه مبالغة لمح ونظره وصف اولور يقال لمح باصر اى ذو بصر وتحديق البصرة بانك فتحى و صادك
سكونيله وبانك كسرى وفتحاتله وصادك كسريله ده نادردر برشهر معروف آديدر كه بندر عراقدر على قول بصره
بس راه فارسى معربيدر كه چوق يوللو ديمكدر شارح ديركه ارجح اولان بصره ديدكلرى كوفه كى طاش
برنده چوق اولوب و آنلر ايله مبنى اولديغى باعث تسميه در خلافت فاروق اعظم زماننده بنا اولنمشدر و بصره
مغربده دخى بر بلده آديدر تاريخ هجريدن درتيوز سنه مى وزننده خراب اولدى و بصره ارض غليظه يه دينور كه يوريو
تعبير اولنور ايراقدن بارلدار و برنوع طاشه دينور كه كوشك اولوب و آنده بياضلق اولور يعنى خالص بياض اولميوب
لكن بربر بياضلغى اولمغله ايراقدن بارلدايوب كورينور تركيده كوفكى تعبير ايدكلريدر البصرة بانك ضميله طبراغى
قزل و پاكيزه ومنبت اولان ارضه دينور وآزجه سو دبقيه سنه دينور كه كورينور اولور بصرى حبلى وزننده
شام ديارنده بر بلده در و بغداد قضاسنده عكبراء قربنده برقريه در محمد بن محمد بن خلف الشاعر البصروى اورادندر

بوصير

بوصير بانك ضميله مصر اولكه سنده درت قريه آديدر شارح ديركه قصيدهٔ برده صاحبى شرف الدين محمد بن سعيد
البوصيرى صعيد ناحيه سنده اولان بوصير دندر و بوصير برنوع نبات آديدر بو نباته يونانيده فلومس وتركيده صغر
قويرغى ديدكلرى نباتدر كه بش صنف اولور البصر نصر وزننده كسمك معناسنه در يقال بصره بصرا
من الباب الاول اذا قطعه وايكى مشين پاستيخان قطعه سنك بربرينه ديكمك ايچون كنارلرنى برابر كتوروب
قاوشدرمق معناسنه در يقال بصر الاديمين اذا ضم حاشيتاهما للخياطة التبصير تفعيل وزننده بودخى كسمك
معناسنه در يقال بصره تبصيرا اذا قطعه وشهر بصره يه كلمك معناسنه در يقال بصر الرجل اذا اتى البصرة وبر امرك
حقيقتنى بر آدمه تعريف وايضاح ايلمك معناسنه در يقال بصره الامر اذا عرفه واوضحه وكودهنك الك واياق يرلرنى
وآنلرده اولان اتلرى پاره پاره كسوب تكه تكه ايلمك معناسنه در يقال بصر اللحم اذا قطع كل مفصل وما فيه من اللحم
ويكى طوغمش كوبك ايكى كوزلرنى آچمق معناسنه در يقال بصر الجرو اذا فتح عينيه وباش كسمك معناسنه در
يقال بصر رأسه اذا قطعه البصر بانك ضميله طرف وجانب معناسنه در وهر شيئك
اوجنه دينور وبموغه دينور قطن معناسنه وقبوغه دينور قشر معناسنه و درى يه دينور جلد معناسنه
بونده بانك فتحيله ده جائزدر ومحنت وغليظ طاشه دينور بونده بانك حركات ثلاثيله لغتدر بصر
صرد وزننده برموضع آديدر الباصر صادك فتحيله هاون اغاجنك كوچكنه دينور قتب صغير معناسنه
الباصور انه دينور لحم معناسنه و قطع ديدكلرى نهالدن كوچكجه اولاندوه پالانته دينور المبصر محسن وزننده
ثوبك ومنطق وكلانك ومشى وسيرك وسط ومعتدلنه دينور يقال ثوب ومنطق ومشى مبصر اى وسط وچادرى قپوسنه
بصيره ديدكلرى شقه مز بوره تعليق ايدن خيمه نسبنه دينور كه ابصاردن اسم فاعلدر وارسلانه اطلاق اولنور ايراقدن
فريسه سنى يعنى شكارنى كوروب قصد وهجوم ايلديكيچون ومبصر كذلك ابصاردن اسم فاعل اولور كوريجى
وكوستوريجى وكوريجى وبيليجى ويلديريجى وواضح وآشكار معنالرينه ومنه قوله تعالى والنهار مبصرا اى يبصر فيه وقوله
تعالى وجعلنا آية النهار مبصرة اى بينة واضحة وقوله تعالى وآتينا ثمود الناقة مبصرة اى آية واضحة
بينة وقوله تعالى فلما جاءتهم آياتنا مبصرة اى تبصرهم اى تجعلهم بصراء ابو بصره كه طلحه وزننده در
جميل بن بصرة الغفارى در وابو بصير امير وزننده عقبة بن اسيد الثقفى وابو بصيرة الانصارى صحابيلردر الاباصر
برموضع آديدر الاستبصار استبانه معناسنه دركه لازم ومتعدى اولور واضح وعيان اولمق و برنسنه يى واضح
وعيان قلمق معنالرينه يقال استبصر الامر اذا استبان واستبصره الرجل اذا استبانه شارح ديركه سينى طلب ايچونده
كلور طلب بصيرت معناسنه اولور بصار كتاب وزننده نصر بن دهمان نام كسنه نك جدى اسميدر مزبورك
منقبه سى هند ماده سنده ذكر اولندى البضر بانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله بظر لفظنده لغتدر قيز قسمنك
سنت اولمزدن مقدم لحم زائدنه دينور البضرة نضره وزننده برشيئك هدر و باطل اولمسنه دينور ومنه قولهم ذهب
دمه بطرا مضرا بكسر الباء والميم اى هدرا البطر بانك وطانك فتحيله افراط اوزره شادمان اولمق معناسنه در
يقال بطر الرجل بطرا من الباب الرابع اذا انبسط واشر وبر آدمك نعمت ومالى پك فراوان اولمغله تحملنه بى هضم
وبى حوصله اولديغندن ناشى مست كبى مدهوش وحيران اولمق معناسنه دركه نودولتان ومست مى اقبال وسامان
اولنلرك شيوه سيدر يقال بطر الرجل اذا حار ودهش من قلة احتمال النعمة ومال ونعمت واقبالك وفرت ونماديسى
سبيله كفران نعمتله طغيان ايلمك معناسنه در بوندن لسانمزده بوطورلق ايله تعبير اولنور كه عربيه دن مأخوذدر
يقال بطر الرجل اذا طغى بالنعمة راغب مفرداتده دهش يعترى الانسان مع سوء احتمال النعمة وقلة القيام بحقها
وصرفها الى غير وجهها عبارتيله تفسير ايلمشدر و بطر برنسنه كراهت واستقباحه لايق دكل ايكن انى كريه وقبيح
كورمك معناسنه در يقال بطر الشئ اذا كرهه من غير ان يستحق الكراهة و بطر الحق حق اولان نسنه دن تكبر وتجبر
سبيله ابا واعراض ايلمكدن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو الكبر بطر الحق حديثنه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية ومنه
الحديث الكبر بطر الحق هو ان يجعل ما جعله الله حقا من توحيده وعبادته باطلا وقيل هو ان يتجبر عند الحق فلا يراه
حقا وقيل هو ان يتكبر عن الحق فلا يقبله پس مؤلف قول ثالثه ذاهب اولمشدر البطر بانك فتحى وطانك سكونيله
يارمق معناسنه در يقال بطره بطرا من الباب الاول والثانى اذا شقه البطير امير وزننده بمعنى مفعولدر يارلمش
مشقوق معناسنه در و بمعنى فاعل اولور تعلبند معناسنه طوارك طرنغى كسوب وطوارى فصد ايلديكيچون يقال
فلان بطر اى معالج الدواب البيطر حيدر وزننده والبيطار الفله والبيطر هزبر وزننده والمبيطر
مسيطر وزننده بونلرده تعلبنده دينور و بيطر هزبر وزننده ترزى يه اطلاق اولنور خياط معناسنه البيطرة دحرجه

وزنده نعلبندلك صنعتنه دینور كه مراد بیطارلق ایلمكدر یقال بیطر الدابة بیطرة بیطره بانك كسری وبانك
فتحیله مغربده اوج موضع آدیدر البطریر بطریق وزننده دائما خلقك یوزینه چاغروب زباندرازلق ایدن كمسه
دینور یقال رجل بطریر ای صخاب طویل اللسان وغی وضلالتده منهمك ومتمادی اولان كراهه دینور یقال رجل
بطریر ای متماد فی الغی مؤنثنده بطریره دینور هایله الابطار همزه نك كسریله بركمسه یی مدهوش وحیران ایلمك
معناسنه در یقال ابطره اذا ادهشه وبرسببله برآدمی صاحب بطر ایلمك معناسنه در یقال ابطره المال اذا جعله
بطرا ای ذابطر وانسان وحیوانه طاقتندن زیاده یوك تحمیل یاخود معاشنی قطع ایلمكله بدنی زار وزبون ایلمك معناسنه
مستعملدر معنای مزبوردن مأخوذدر یقال ابطره ذرعه اذا حمله فوق طاقته اوقطع علیه معاشه وابلی بدنه ذرعه
كلمه سی بدل اشتمالدر ذرع بوراده طاقت معناسنه در واساسده لاتبطرن صاحبك ذرعه ای لاتغلق امكانه ولاتستفزه
بان تكلفه غیر المطاق عبارتیله مرسومدر البطر بانك كسریله هدر وباطل معناسنه در یقال ذهب دمه بطرا
ای هدرا البطر كتف وزننده اسمادندر نصر بن احمد بن البطر محدثدر البظر بانك فتحی وظای معجمه نك
سكونیله عورت فرجنك ایكی دودقلرینك اراسنده اولان لحم زائده دینور كه دیلاق ودیلجك تعبیر اولنور جمعی بظور
كلور البیظر صیقل وزننده والبنظر قنفذ وزننده والبظارة بانك ضمی وفتحیله بونلرده بظر معناسنه در
وبظاره بانك ضمیله اوست دوداغك وسطنده اولان صار قچجه ات پاره سنه دینور وبظارة الشاة قیون قسمنك
فرجی اوجنده اولان كوچك ات پاره سنه دینور البظراء حمراء وزننده بظری اوزون اولان خاتونه دینور یقال امة
بظراء ای طویلة البظر البظر فتحتینله اسمدر خاتونك بظری اوزون اولمغه دینور وبظر ختمه دینور الابظر
احمر وزننده سنتسز اولان آدمه دینور یقال رجل ابظر ای اقلف البظرة تمره وزننده قولتق آلتنده اولان
آزجه قیللره دینور وكرسیسز یعنی قاشسز یوزك حلقه سنه دینور البظرة غرفه وزننده بودخی اوست دوداغك
وسطنده اولان صار قچجه مرجمك دانه سی كبی انجكره دینور البظریر بانك كسریله یوزه چاغریجی زبان دراز
خاتونه دینور صخابه معناسنه مؤلف طای مهمله ایله بطریری رجل صخاب ایله تفسیر ایدوب مؤنثی هایله تقیید ایلمشیدی
اكا قیاس ایله بوراده صخابه نك هاسی مبالغه یه حمل ایله وصف مذكورده اولان كشی یه اطلاق اولنوب مؤنثنده بظریره
دیمك اولور بونده لسان بظره تشبیه اولنمشدر البظر بانك كسریله هدر وباطل معناسنه در یقال ذهب دمه
بظرا ای هدرا البیظر صیقل وزننده بظر معناسنه در كه ذكر اولندی ومنه قولهم یا بیظر شتم للامة یعنی
جواری یه مخصوص شتم ودشنام كلماتندندر المبظرة محدثه وزننده سنتجی قاری یه دینور یقال هی مبظرة ای خافضة
التبظیر تفعیل وزننده عورتی سنت ایلمك معناسنه در بناسی ازاله ایچوندر یقال بظرت المبظرة المرأة اذا خفضتها
ومن الامثال * هو یمصه ویبظره * ای قال له امصص بظر فلانة البعر بانك فتحی وعینك سكونی وفتحیله ذات الخف
والظلف یعنی دوه وقیون وكچی وآهو قسمنك ترسنه دینور كه قیغ تعبیر اولنور مفردی بعره در هایله جمعی ابعاردر وبعر
قعر وزننده مصدر اولور قیغلمق معناسنه یقال بعر البعیر والمعز بعرا من الباب الثالث اذا انغوط شارح دیر كه بعر الارنب
قولی دخی عربدن مسموعدر وبعر فقر تام معناسنه مستعملدر یقال اعجزه البعر ای الفقر التام المبعر مقعد وزننده
والمبعر منبر وزننده مطلقا چارپای قسمنك دبرینه اطلاق اولنور البعیر بانك فتحی وقلیلا كسریله بازل
علی قول جذع اولان اركك دوه یه دینور وقلیلا ناقه یه ده اطلاق اولنور بازل آزی دیشی یارمش وجذع
بش یاشنه كیرمش دوه در وبعیر اشكه دینور حمار معناسنه ومطلقا یوك كوترن حیوانه دینور
بو ایكی معنا لحناتدن ابن خالویه روایتیدر وبعیرك جمعی ابعره واباعر واباعیر وبعران وبعران كلور بانك ضمی
وكسریله البعر فتحتینله دوه قسمی یوروب بعیر اولمق معناسنه در یقال بعر الجمل بعرا من الباب الرابع اذا صار
بعیرا البعرة بانك فتحی وعینك سكونیله برآدمه فی الله غضب ایلمكه دینور یقال له علی فلان بعرة ای غضبة
فی الله البعرة فتحاتله ذكرك باشنه دینور كمره معناسنه المبعار میمك كسریله شول قیونه دینور كه سودنی
صاغاركن قیغلر اوله البعار كتاب وزننده آتدن اسمدر سودی صاغیلوركن قیغلمغه دینور البعار غراب وزننده
نبق اسمیدر كه سدر آغاجنك میوه سیدر عربستان كراسی تعبیر اولنور بعار شداد وزننده برموضع آدیدر
وبرمعروف رجل لقبیدر البیعرة حیدره وزننده برموضع آدیدر بعرین یبرین وزننده شامده بربلده آدیدر
یاخود بو عامیه در صواب اولان الفله بارین در باعربایا عینك كسری وبای موحده ویای تحتیه ایله یاخود
باعربای نصیبین ناحیه سنده بربلده آدیدر وموصل قضاسنده برقریه آدیدر الابعار همزه نك كسریله والتبعیر
تفعیل وزننده بغرسق ایچره اولان فضلاتی چقروب تمییز ایلمك معناسنه در یقال ابعر المعی وبعره اذا نثل مافیه

من البعر باعربای عینك كسریله ابن حبیب نقلی اوزره قپولرنده كلید اولمیان كمسه لره دینور شارح دیر كه بو اعجمی
اولمق غالبدر واول ایكی احتماله مبنی در بری مضاف وبری دیوث اولمقدر البعثرة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده
برنسنه یه دقت واهتمامله نظر ایدوب تفتیش ایلمك معناسنه در یقال بعثره اذا نظر الیه وفتشه وبرنسنه یی
طاغیدوب بری برینك اوزرینه چویرمك معناسنه در یقال بعثر الشیء اذا فرقه وبدده وقلب بعضه علی بعض
وداخلنده اولان نسنه یی كشف واستخراج ایلمك معناسنه در یقال بعثر الشیء اذا استخرجه فكشفه واثار مافیه
وحوضی یقوب آلتنی اوستنه دوندرمك معناسنه در یقال بعثر الحوض اذا هدمه وجعل اسفله اعلاه وبعثره معده
بولانوب دونمك معناسنه اسم اولور یقال اخذته البعثرة ای غثیان النفس وكیرلو اوله لو رنكه دینور لون وسخ
معناسنه ابن بعثر نام شاعرك وسخناك اولمغله آنكله تكنیه ایلدیلر وجمله وصلة ابنا بعثر قبیلة بكر بن عامر
رجالندندر البعذارة بانك كسریله دیرتمك معناسنه در یقال بعذر الشیء بعذارة اذا حركه وبرآدمی عیبلمك
معناسنه در یقال بعذر فلانا اذا انقصه شارح دیر كه صواب اولان نقضه اولمقدر كه سكلمك معناسنه در
البعكرة دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در یقال بعكره بالسیف اذا قطعه به البغر بانك وغین معجمه نك
فتحیله والبغر غینك سكونیله دوه قسمی دائما صویی ایچوب قانه مز اولمغله كثرت شرب سببیله مرضه مبتلا ایلمك
معناسنه در یقال بغر البعیر وبغر بغرا وبغرا من الباب الرابع والثالث اذا شرب ولم یرو فاخذه داء من الشرب
البغر كتف وزننده والبغیر امیر وزننده ذكر اولنان علته اوغرامش دوه یه دینور جمعی بغاری كلور بانك
فتحی وضمیله البغر بانك فتحی وغینك سكونیله وفتحتینله جائزدر بردن یاغان پك صاغانقلی یغموره دینور ومصدر اولور
بردن صاغانقلی یغمور یاغدرمق معناسنه یقال بغرت السماء بغرا من الباب الثالث اذا امطرت دفعة شدیدة
ویقال بغرت الارض علی بناء المجهول وبغر یری صوارمق معناسنه در تقول بغرنا الارض ای سقیناها البغور
ظهور وزننده یغمور ظهورینه دلالت ایدن كوكب مغربه ساقط اولوب یغمور احداث ایلمك معناسنه در كه
بو عربلرك نوء دیدكلریدر نته كه ماده سنده بیان اولندی یقال بغر النجم بغورا من الباب الثالث اذا سقط
وهاج بالمطر شغر بغر شذر مذر كبی فتح اوزره مبنیدر تارمار معناسنه مستعملدر وتركیبی شذر مذر كبیدر
نته كه ذكر اولندی وبو شغر ماده سنده در یقال تفرقوا شغر بغر ای فی كل وجه وبونلرده اولرك كسریله ده زبانزددر
البغرة تمره وزننده شول اكینه دینور كه یغمور عقبنده زرع اولمغله یبراقلنوب فلیزلنجه یه دك آنده نمناك طپراق
اثری باقی اوله اكنجیلر بینده دار بیرلو تعبیر اولنور وبغره عطاء دائمی یه اطلاق اولنور صاغانقلی یغمور معناسندن
مأخوذدر یقال له بغرة من العطاء ای لاتغیض ای دائم العطاء البغر فتحتینله شول خبیث صویه دینور كه
آندن ایچن طوار بغر علتنه اوغرایه وصویی پك چوق ایچمكه دینور علی قول بر علت آدیدر كه ذكر اولندی تركیده
اكا دولاب وصوصه لق تعبیر اولنور وبغر صوسزلغه دینور تقول اخذنی البغر ای العطش البغبور بانك ضمیله
شول طاشه دینور كه بت پرست طائفه سی پتلری ایچون ذبح ایلیه جك قربانلرنی آنك اوزرنده ذبح ایدرلر وبغبور
چین پادشاهلرینك لقب مخصوصلریدر فغفور ایله مشهوردر البغثر ثای مثلثه ایله جعفر وزننده احمق وضعیف
العقل وثقیل وناتراش كمسه یه دینور وكیرلو پاسلو مردار آدمه دینور یقال رجل بغثر ای احمق ضعیف ثقیل وخم
وكذا وسخ وایری ودیرزمان اركك دوه یه دینور وبغثر بن لقیط شعراء جاهلیه دندر البغثرة دحرجه وزننده كوكل
بولانمق ومعده دونمك معناسنه در یقال بغثرت نفسه اذا خبثت وغثت وقارش مورش وشوریده اولمق معناسنه در
یقال بغثر القوم اذا هاجوا واختلطوا ویقال وقع القوم فی بغثرة ای هیج واختلاط وطاغتمق معناسنه در یقال
بغثرهم اذا فرقهم بغثر عصفر وزننده كلب قبیله سندن بر رجل آدیدر التبغثر تدحرج وزننده بودخی معده
بولانمق معناسنه در یقال تبغثرت نفسه اذا خبثت وغثت بغشور بانك فتحیله هراة ایله سرخس بیننده بربلده در
نسبتنده غیر قیاس اوزره بغوی دینور وبوكوشور فارسی معربیدر طوزلو چقور دیمكدر اعلامدن علی بن
عبد العزیز وبرادر زاده سی ابو القاسم كه معمریندن اولوب مسند الدنیا ایله ملقبدر وابراهیم بن هاشم ومحمد بن
علی الدباس وصاحب التفسیر والمصابیح محیی السنه امام حسین بن مسعود البغوی بلده مرقومه دندر
شارح دیر كه تعریب مذكور غریبدر مترجم دیر كه فارسیده بغ كلمه سی چقوره دیمكله تكلف تعریبدن اسلم اولمق
اغلبدر البقرة بانك وقافك فتحیله صغر قسمنه دینور فارسیده گاو مرادفیدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور
هاسی وحدت ایچوندر جمع جنسی بقردر هاسز وجمع صیغی بقرات در حركات كبی وبقر در ضمتینله وبقار در
رمان وزننده وابقوردر همزه نك ضمیله وبواقر در اما باقر وبقیر كه امیر وزننده در وبیقور طیفور وزننده

وباقور وباقوره اسم جمعلردر البقار شداد وزننده صغرصاحبنه دینور وبر وادی آدیدر ورمل عالج نام
موضعده برمحل آدیدر آنده جن طائفه سی چوق در وبقار عرب صبیانانه مخصوص برلعب آدیدر لعب مزبور
بقیری دیدکلر یدرکه سیذکر وبقار دمورجی یه دینور حداد معناسنه قنة البقار قافك ضمی ونون مشدده ایله
بنی اسدیورندنه بر دره آدیدر عصابقاریة سخت وشدید صو بماتی یه اطلاق اولنور یقال عصابقاریة ای شدیدة
البقر فتحتینله کلب معلم بقر وحشی یی کوردکده کمال فرحدن سمه کبی حیران اولمق معناسنه در یقال بقرالکلب
بقرامن الباب الرابع اذارأی البقر فتحیر فرحا وبقر بانك فتحی وقافك سکونیله وبقر فتحتینله کونشه یاخود
سائرنسنه یه باقمقدن کوز قاشوب کورمز اولمق معناسنه در یقال بقرالرجل بقرا وبقرا من الباب المزبور اذا حسر
فلایکاد یبصر ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بقرالرجل اذا اعیا البقر بانك فتحی وقافك
سکونیله یارمق معناسنه در یقال بقره بقرا من الباب الاول اذا شقه کرچه نسخه لرده کمنعه لفظیله باب ثالثه
اشارت اولوب لکن شارح تغلیط ایلمشدر وامهات سائره ده دخی باب اولدن مرسومدر وبقرطارنسنه یی
بولالتمق معناسنه در یقال بقره اذا وسعه وصو یرلرینه نظر ودقت ایده رك صو یی کورمك معناسنه در
یقال بقرالهدهد الارض اذا نظر موضع الماء فرآه مؤلفك هدهد ایله تمثیلی اولبابده بینا اولدیغنه مبنی در
وبرماده یی جستجو ایدوب مطلع اولمق معناسنه در یقال بقر فی بنی فلان اذا عرف امرهم وفتشهم قال فی الاساس
بقرعن العلم اذا فتشه البقیر امیر وزننده والمبقور یارلمش مشقوق معناسنه در یقال قمیص بقیر ومبقور ای مشقوق
وبقیر وبقیره هاایله شول پرده وجامه یه دینور که عرب نسوانی همان شق ایدوب یکسزجه بوغازلرینه بکچروب
کیرلر وبقیر شول آت قولونه دینور که ماسکه یاخود سلا ایچره تولد ایلمش اوله ماسکه مشیمه وسلا صولوك وایش
دیدکلری دربدر بعضا برابر چیقمغله شق ایدرلر الباقر امام محمد بن علی بن الحسین بن المرتضی رضی الله عنهم
حضرتلرینك لقبیدر وسعت معناسنه در علم وفضیلتده توسع وتبحرینه مبنی در وبو اشتقاق کبیر جهتیله در
وباقر کوزك پیکارنده برطمر آدیدر وارسلانه اطلاق اولنور التبقر تفعل وزننده بولالمق معناسنه در یقال
تبقرالشیء اذا توسع ویقال تبقرالرجل فی العلم اذا توسع فیه التبقر تفعل وزننده بودخی بولالمق معناسنه در
یقال تبقر اذا توسع البیقرة بیطره وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بیقرالرجل اذا هلك وفاسد وتباه اولمق
معناسنه در یقال بیقرالشیء اذا فسد ومتکبر کسه نك یورویشی کبی یورمك معناسنه در یقال بیقرالرجل
اذا مشی کالمتکبر وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بیقرالرجل اذا اعیا وبرنسنه ده شك وشبهه ایلمك معناسنه در
یقال بیقرالرجل اذا شك فی الشیء واولمك معناسنه در یقال بیقرالعدو اذا مات وبرمحله قونمق معناسنه در یقال
بیقرالدار اذا نزلها وبدوی قسمندن بری قومنی بادیه ده ترك ایدوب کندیسی شهر وقریه یه کوچمك معناسنه در
یقال بیقرفلان اذا نزل الی الحضر واقام وترك قومه بالبادیة وبرآدم بی نام ونشان اوله جق سمته چقوب کتمك
معناسنه در یقال بیقرفلان اذا خرج الی حیث لایدری وباشنی برآ که رك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال بیقرالرجل اذا اسرع مطاطئا رأسه ومالی برکسیه ویرمیوب جمع وادخارینه حریص اولمق معناسنه در
یقال بیقرالرجل اذا حرص بجمع المال ومنعه وآت قسمی برالنی یوقری قالدروب طرنغنك اوجیله بصمق
معناسنه در نته که صفون اباغنه مخصوصدر یقال بیقرالفرس اذا خام بیده وشام اولکه سندن عراق دیارینه
عزیمت ایلمك معناسنه در یقال بیقرالرجل اذا خرج من الشام الی العراق ومطلقا برارضدن ارض اخرایه نقل
وهجرت ایلمك معناسنه در یقال بیقرفلان اذا هاجر من ارض الی ارض وبرآدمك مال ومتاعی فراوان اولمق
معناسنه در یقال بیقرالرجل اذا کثرماله ومتاعه البقیری بانك ضمی وقاف مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده
عرب صبیانانه مخصوص برکونه لعب آدیدر عنقریب ذکراولنان بقار دخی بودر چوجقلر برقاج کومه طپراق
یغوب ارا کنلرنه برکرمه نك ایچنه برنسنه یی وضع وکتم ایدرلر هرکیم تعیین ایدوب بولورسه اوکدله مستحق اولور
طپراغی کومه اویونی تعبیر اولنور التبقیر تفعیل وزننده ذکر اولنان بقیری اویونی اوینامق معناسنه در
یقال بقرالصبی تبقیرا اذا لعب البقیری البیقران خیزران وزننده برنوع نبات آدیدر البقاری بانك ضمی
وقافك تشدیدی ورانك فتحیله یلان سوزه دینور یقال اتی فلان بالبقاری ای الکذب وآفت وداهیه یه دینور
یقال افرعته البقاری ای الداهیة البقر صرد وزننده بودخی داهیه معناسنه درومنه المثل ❊ جاء فلان بالصقر
والبقر والصقاری والبقاری ❊ ای الکذب اوالداهیة البیقر صیقل وزننده جلاهه دینور حایك معناسنه
الابیقر بنیة تصغیرایله بی خیر وبی منفعت کسه یه دینور که اصلا برایشه یرامز اولور یقال رجل ابیقر ای لاخیرفیه

المبقرة میمك وقافك فتحیله بوله اطلاق اولنور عین البقر عکار قصبه سنده برچشمه آدیدر عیون البقر صغر
کوزی تعبیر اولنان برنوع اوزمه دینور که سیاه وایری دانه لو وبوالق وحلاوتی آزجه اولور وفلسطین دیارنده
برکونه اریکه اطلاق اولنور البقرة فتحاتله برنوع قوش اسمیدر که رنکی آق وسیاه الاجه اولوب لکن آقلغی
بوزه مائل اولور جمع جنسی بقردرهاسز وبقر کوفه یه قریب خفان نام محل قربنده برموضع آدیدر قرون بقر
بنی عامر دیارنده برموضع آدیدر دعصابقر دالك کسریله حجازده شق دهناده ایکی دعصه یعنی قومدن
تپه نك اسمیدر ذوبقر ربذه نام قصبه قورواغنده اخیله دیدکلری موضع ارالغنده بر وادی اسمیدر الباقرة
شق معناسندن اسم فاعلدر آریجی دیمکدر تأنیث موصوف اعتباریله در ومنه یقال فتنة باقرة ای صادعة
للالفة شاقة للعصا بقیره سفینه وزننده اندلسده برحصن آدیدر واندلس شرقیسنده بربلده آدیدر بقیره
جهینه وزننده عمرو بن صخر بن اشنع نام کسه نك فرسی اسمیدر بقیر زبیر وزننده ابن عبدالله بن شهاب
اسمیدر که محدثدر البقطریة بانك وطانك ضمیله بیاض وواسع اولان ثوبلره دینور یقال ثیاب بقطریة ای بیض
واسعة بقطر عصفر وزننده بر رجل آدیدر ثیاب مزبوره اکا منسوبدر بکبره سخبره وزننده هرات اهالیسندن
عبدالسلام نام کسه نك لقبیدر که حدیث روایت ایلمشدر البکرة بانك ضمی وکافك سکونیله غدوه معناسنه در که
ارکن وچین صباح تعبیر اولنور شارح دیرکه اکر کونی تعیین ایلیوب همان ارکن کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته
بکرة دیرسن واکر متعین کونك ارکن وقتنده کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته بکرة دیرسن ظروف غیرمتمکنه دن اولمغله
تنوین ادخال اولنمز البکر فتحتینله بودخی ارکن بکره معناسنه در الابکار همزه نك کسریله آندن اسمدر اصباح کبی
ارکنلکه دینور وابکار مصدر اولور بریره ارکن کلمك معناسنه یقال ابکره ابکارا اذا اتاه بکرة وبرنسنه یه سرعت ایلمك
معناسنه در وبو معنای مزبوردن مأخوذدر وسائر معانی دخی آندن منشعبدر وسرعت نه وقتده اولورسه اولسون
یقال ابکرالیه اذا بادر الیه فی ای وقت کان وبرآدمی ارکن واروب قالدرمق ایچون برکسه یی تعیین ایلمك معناسنه در
یقال ابکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم وسبق وتقدم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ابکرفلان اذا تقدم
وبرآدمك دوه لری ارکن صویه کلمك معناسنه در یقال ابکرالقوم اذا وردت ابلهم بکرة البکرة بانك فتحی وکافك
سکونیله ترکیده تحریفله مقاره تعبیر اولنان قویی چرخنه دینور که دکرمی خشبه اولوب اورته سنده تکرلکی اولمغله
اکا ایپ بکچوروب صو چکرلر علی قول محالة سریعة یعنی عظیم وسریع الدوران اولان مقاره یه وچقریغه دینور
کافك فتحیله ده جائزدر جمع جنسی بکردر فتحتینله حلقه وحلق کبی اوله کوره وبکرات درفتحات وزننده وبکره کروه
وجماعت معناسنه درو کنج ناقه یه دینور جمعی بکاردر بانك کسریله مذکری بکردر شارح دیرکه ابوعبیده دیدی که
دوه دن بکر انسانده کنج اوغلان وبکره کنج قیز وقلوص جاریه وبعیر انسان وجمل رجل وناقه امرأه منزلنده در
انتهی ومن الامثال صدقنی سن بکره برفع سن ونصبه ای خبرنی بما فی نفسه ومانطوت علیه ضلوعه یعنی سن
لفظنك رفعی ونصبیله مرویدر رفعی صورتی توسع ومجازه مبنی در ونصبی صورتنده صدقنی عرفنی معناسنه حمل
اولنمغله سن کلمه سی مفعول ثانی اولور بکرینك سننی بکامعرف تعریف ایلدی دیمك اولور پس معرف خالی اولور یاخود
مضاف تقدیر اولنور صدقنی خبرسن بکره دیمك اولور یاخود فی تقدیر اولنمغله حذف وایصال قبیلندن اولور
صدقنی فی سن بکره سکنده اولور نته که صدق فی الحدیث وصدقه الحدیث دیرلر مثل مزبورك منشأی بودر که برآدم
برکسه دن بر بکر یعنی برارکك کنج دوه اشترا ایده جك اولوب صاحبندن یاشنی سؤال ایلدکده بازل در دیدیکه دوه
قسمنك آزی یی یاروب کماله واردیغی کرته در اول خلالده دوه برنسنه دن اورکوب فرار ایلدکده صاحبی توقیف ایچون
حسب العاده هدع هدع دیو چاغردقده مشتری کلام مرقومی ایراد ایلدی زیرا هدع لفظی کوچك کوشکلری
تسکین وتوقیف ایچون تکلم اولنور البکور قعود وزننده برآدمه یا بریره ارکن کلمك معناسنه در یقال بکرعلیه والیه
وفیه بکورا من الباب الاول اذا اتاه بکرة التبکیر تفعیل وزننده بودخی بکور معناسنه در یقال بکرعلیه اذا اتاه بکرة
وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال بکرعلیه اذا تقدم ونمازه اول وقتده کلمك واول وقتده ادا ایلمك معناسنه
استعمال شرعیدر یقال بکرالمصلی اذا اتی الصلوة لاول وقتها وتبکیر برکسه یی ارکن قالدرمق ایچون برآدمی تعیین
ایلمك معناسنه در یقال بکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم الابتکار افتعال وزننده بودخی ارکن کلمك
معناسنه در یقال ابتکر علیه اذا اتاه بکرة وجمعه ده خطبه نك اولنه یتشمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال ابتکر
الرجل اذا ادرك اول الخطبة ومیوه نك طورفنده سنی اکل ایلمك معناسنه در یقال ابتکرالرجل اذا اکل باکورة الفاکهة
وخاتون ابتداء اوغلان طوغورمق معناسنه در یقال ابتکرت المرأة اذا ولدت ذکرا فی الاول المباکرة مفاعله وزننده

بودخی بربره یابر کسیه ارکن کلمك معناسنه دریقال باکره اذا اتاه مباکرة ومنه *المباکرة مبارکة البکر ندس وزننده والبکر
کتف وزننده بکوردن وصفدر سحر خیز اولان آدمه دینور یقال رجل بکرو بکر ای قوی علی البکور التبکر
تفعل وزننده سبق وتقدم ایلمك معناسنه دریقال تبکر الرجل اذا تقدم البکر فتحتیله عجله ایلمك معناسنه دریقال
بکر الی الشیء بکرا من الباب الرابع اذا عجل الباکور اول بهارده یاغان یغموره دینور یقال امطرت السماء
الباکور وهو المطر اول الوسمی ومطلقا سائردن عجله وچابك یتشن نسنه یه دینور طرفنده میوه کبی مؤنثنده باکوره دینور
و باکوره میوه یه دینور ثمره معناسنه و بومجازدر ومیوه سی سائردن مقدم یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
باکورة اذا اصارت تدرك اولا المبکر محسن وزننده والبکور صبور وزننده بونلرده اوائل بهارده یاغان یغموره
اطلاق اولنور و بکور میوه سی سائردن اقدم یتشور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور جمعی بکر کلور ضمتیله
مؤلف بوراده بند تشویش ایلمشدر زیرا عادتی اوزره جمعه بکر عبارتنده کی ضمیر باکوره عائد اولمق مقتضی در اول ایسه
بکوره راجعدرتنه که مصباحده وسائر امهاتده باکورك جمعی بواکیر و بکورك بکردر رسول ورسل کبی دیو منصوصدر
البکیرة سفینه وزننده والمبکار مصباح وزننده بونلرده میوه سی مقدم ادراك ایدن خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
بکور و بکیرة ومبکار اذا اصارت تدرك اولا ومبکار سریعة الانبات اولان صوی وقوتلو ارضه اطلاق اولنور یقال
ارض مبکار ای سریعة الانبات البکر بانك کسریله هنوز دوشیزه اولان قیزه دینور عذرا معناسنه جمعی ابکاردر
مصدری بکاره درکه قیز بکر اولمق معناسنه درعذره کبی شارح دیرکه تقدم معناسندن مأخوذدر و باکره تعبیری
غلطدر و بکر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یعنی هنوز تزوج ایلمامش اوغلانه ده دینور انتهی و بکر شول خاتونه کذلك
شول ناقه یه اطلاق اولنور که دوشیزه حکمنده اولور وهر شیئك اولنه بکر دینور ومسبوق بالمثل اولمیان هر عمل وصنعته
اطلاق اولنور وهنوز حامل اولمامش صغر اینکنه علی قول کنجنه دینور که طانه تعبیر اولنور قال الشارح ومنه قوله
تعالی لافارض ولابکر الآیة ای لامسنة ولافتیة و یغموری چوق سحابه دینور یقال سحابة بکر ای غریرة وابو ینك
ال اولکی ولدینه اطلاق اولنور که ایلك چوجغی تعبیر اولنور واك ابتدا اوزم ویرمسی اولان اصمه یه اطلاق اولنور
یقال کرم بکر اذا احمل اول حمله وضربة بکر شول قلج ضربه سنه اطلاق اولنور که برده کسوب قتل ایلمکله ایکنجی یه
حاجت قومیه یقال ضربة بکر ای لاتثنی قال الشارح ومنه الحدیث ان ضربة علی رضی الله عنه کانت بکرا ای قاطعة
قاتلة بواحدة لایحتاج ان یعیدها البکر بانك ضمی وفتحی وکافك سکونیله ناقه نك ولدینه علی قول کنج ناقه یه
وعلی رأی ثنی یه دینور جذع اولنجه قدر یاخود ابن مخاضه دینور ثنی اولنجه قدر یاخود ابن لبونه دینور یاخود هنوز
بازل اولمیانه دینور جمعی ابکر کلور افلس کبی و بکران کلور بانك ضمیله و بکاره کلور بانك فتحی وکسریله معلوم اوله که
مؤلفه کوره ثنی بش یاشنی بتروب آلتی یه واران بعیر وناقه یه دینور وجذع ثنی حدندن اول اولانه دینور اجذاع بقره ده
اوچ یاشنه وارمق معناسنه در وابن مخاض بر یاشنی بتروب ایکنجی یه کیرمش اولاندر وابن لبون ایکی یی بتروب
اوچنجی یه وارمش اولاندر و بازل طقوزنجی یه وارانددر البکرات حرکات وزننده قلجك زینتلری جمله سندن اولان
حلقه لره دینور و بکرات بنوذو یب جماعتی یوردنده اولان صو یانده برنیجه عالی طاغلره اطلاق اولنور واول صویك
اسمی بکره در بانك فتحیله و بکرات جرجان نام موضعده یاخود طریق مکه ده برنیجه سیاه وعظیم صخره لره اطلاق
اولنور البکرتان تمرتان وزننده بنی جعفر یوردنده ایکی کوچك طاغه دینور واوراده برصو واردر که اکا ده بکره دینور
بکار شداد وزننده شیرازه قریب برقریه یه آدیدر و بر رجل اسمیدر بکر عنق وزننده یمنده برحصن آدیدر بکیر
زبیر وزننده اسماء رجالدندر ابو بکره ثمره وزننده اصحابدن نفیع بن الحارث یاخود نفیع بن مسروح کنیه سیدر طائف
ملحمه سنده حصاردن بکره ایله اشاغی یه نزول ایلمکله فخر انام علیه السلام حضرتلری ابو بکره ایله تکنیه ایلدیلر
ابو بکر اول خلفاء راشدیندر رضی الله عنهم اسمی عبدالله و پدری ابو قحافه نك اسمی عثماندر رجالده ابتدا اشرف باب
اسلام اولان بودر سبب کنیه سی ابتدا انکبیر اسلام ایلدیکیدر نسبتنده کذلك بنی بکر بن عبد مناة و بکر بن وائل
نسبتلرنده بکری دینور و بنی ابی بکر بن کلاب جماعتنه نسبتده بکراوی دینور بکر سکر وزننده طی قبیله سی
یوردنده بر موضعدر البکران سکران وزننده ضریه ناحیه سنده بر موضع و برقریه اسملریدر بکرون حمدون
وزننده بر رجل اسمیدر بکهور نکفور وزننده ملوك هنددن برپادشاهك اسمیدر البلور تنور وزننده
والبلور سنور وزننده والبلور سبطر وزننده جوهر معروف اسمیدر که لسانمزده دخی بلور دینور و بلور سنور
وزننده عظیم الهیکل اولان بهادره دینور وسائر ملوك هنددن عظیم الشان اولان پادشاهه علم مخصوصدر
رای رایان دیمکدر بلنجر جمله غضنفر وزننده خزر اولکه سنده باب الابواب اکسه منده بر بلده آدیدر واجد

بن عبید بن ناصح بن بلنجر محدث نحویدر بلغر غین معجمه ایله قرطق وزننده صقالبه اولکه سنك قاعدة الملکی
اولان شهرك اسمیدر شمال طرفنده دوشر صوغوقی بغایت شدید اولور عامه بلغار دیرلر صقالبه قتالیه یونانی
معربیدر روس ولهوچه ومجار ولایتلرنی حاویدر البلهور غضنفر وزننده مکان واسعه دینور البنور صبور وزننده
هر حالی صنانمش مجرب ومختبر آدمه دینور یقال هو بنور ای مختبر البنادرة بانك فتحیله معدنلره ملازمت ایدن
تجاره دینور علی قول پهالو صاتمق ایچون امتعه واشیایی صاقلر اولان تجاره دینور که مطره باز تعبیر اولنور فارسیده
کیسه دار دیرلر مفردی بندار در بانك ضمیله یقال هم بنادرة ای تجار یلزمون المعادن اوالذین یخزنون البضائع
للغلاء و بندار محدثیندن محمد بن بشارك لقبیدر امام مالکك تخریج ایلدکلری احادیثی جمع وضبط ایلدیکیچون
ملقب اولمشدر البندر جعفر وزننده کمی یتاغی وکمی لیمانی اولان یره دینور مرسی ومکلأ معناسنه حالا ازمیر
واسکندریه کبی اسکله اولوب بازرکان مقری اولان شهره بندر تعبیری بوملابسه ایله در البنصر بانك کسریله
اورته پرمقله صرچه پرمق بیننده اولان پرمغه دینور که آدسز پرمق تعبیر اولنور فارسیده بی نام دیرلر و بنصر لفظی
مؤنثدر جوهری بنك بونی بصر ماده سنده ذکری وهمدر یعنی نونی اصلیه در شارح دیر که مصباحده صادك کسریله
منصوصدر البور بانك فتحی وواوك سکونیله زراعت ایچون اصلاح واعمار اولنمزدن مقدم علی حالها اولان
یعنی سوکیلوب نطس اولنمامش وصبان کیرممش ارضه دینور که ارض میته اوله جقدر علی قول شول نطس
اولمش تربه یه دینور که کلجك سنه زراعت اولنمق ایچون دکلندروب بو سنه نسنه زرع اولنمامش اوله زیرا هر سنه زرع
اولنسه یورلمغله حاصلاتی ضعیف وقلیل اولور بزم دیارلرده بانك ضمیله بور تعبیر ومعنای اولی اراده ایدرلر و بور
مصدر اولور برنسنه نك کهنه واقف اولمق ایچون یوقلامق وصنه مق معناسنه یقال بار فلانا یبوره بورا اذا اختبره
و بور و بوار تبار وزننده هلاك اولمق معناسنه دریقال بار الرجل بورا وبوارا اذا هلك و بازار کساده وارمق
معناسنه دریقال بارت السوق اذا کسدت و بور بائرك جمعی اولور هالك وحائر معنالرینه صحب وصاحب کبی
و بور کذلك مصدر اولور ناقه یی کبه میدر دکلمیدر بیلمك ایچون پغوره عرض ایلمك معناسنه زیرا اکر کبه ایسه کندیسنی
پغوره استشمام ایلدکده وجهنه تبول ایدر یقال بار الناقة بورا اذا عرضها علی الفحل لینظر الاقح ام لا و برنسنه
هدرو باطل اولمق معناسنه دریقال بار عمله اذا بطل ومنه قوله تعالی ومکر اولئك هو یبور و بور کبه اولدیغنی
بیلمك ایچون پغور ناقه یی استشمام ایلمك معناسنه دریقال بار الفحل الناقة اذا تشممها لیعرف لقاحها من حیالها
الابتیار افتعال وزننده بودخی تجربه واختبار ایلمك معناسنه در یقال ابتار فلانا اذا اختبره وجربه وجماع ایلمك
معناسنه دریقال ابتار المرأة اذا نکحها ای جامعها الابارة همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه دریقال
اباره الله ابارة ای اهلکه البوار بانك فتحیله بودخی هلاك وکساد معنالرینه درتنه که ذکر اولندی و بوار الایم
بو معنادندر که طول خاتونك اره وارمیوب اوده چوریوب قالمسندن عبارتدر مؤلف بونکله نعوذ بالله من بوار الایم
حدیثنه تلمیح ایلمشدر البور بانك ضمیله شول کسیه دینور که نیت وعقیده سی فاسد اولمغله هالك اولوب آنده دنیا
وآخرته متعلق خیر و فلاح شائبه سی اولمیه و بو نده مفرد وتثنیه وجمع ومذکر ومؤنث برابردر زیرا فی الاصل مصدردر
یقال رجل وامرأة بور وقوم بور ای فاسد وهالك لاخیر فیه قال الشارح ومنه قوله تعالی وکنتم قوما بورا
ای هالکین عندالله تعالی لفساد عقیدتکم وسوء نیتکم و بور کذلك ارض میته یه دینور که غرس وزراعت ایچون
سوکیلوب اصلاح واعمار اولنمامش اوله البائر والبائرة هایله بونلرده ارض مذکوره یه دینور یقال ارض بور
و بائر و بائرة ای متروکة فلم تعمر و بائر فاسد العقیده اولمغله هالك اولان کسیه دینور بوملابسه ایله حائر لفظی تأکید
ایچون اتباع اولنور یقال رجل حائر بائر اذا کان لم یتجه لشیء ولایأتمر رشدا ولایطیع مرشدا بوار قطام
وزننده که کسر اوزره مبنی در هلاك اسمیدر یقال نزلت بوار علی الناس ای الهلاك المبور منبر وزننده شول
پغوره دینور که ناقه نك کبه اولوب اولمدیغنی بغایت حس وادراك ایدر اوله یقال فحل مبور ای عارف
بالناقة انها لاقح ام حائل البوری والبوریة بارك ضمیله والبوریاء بانك فتحی ومدایله والباری
والباریاء تخفیف یاء ومد ایله والباریة تشدید یا ایله حصیره دینور که سازلقدن اوریلوب فرش اولنور
بوریای فارسی معربیدر حصیر بجی یه و حصیر صتانه بوار دینور امام بخاری وامام مسلمك شیخی
حسن بن الربیع البواری بعنه منسوبدر و بوری و بوریاء بوله اطلاق اولنور طریق معناسنه بار نیسابور
قضاسنده برقریه در اعلامدن حسین بن نصر البارئ النیسابوری اورادندر سوق البار یمنده بر بلده در
باری بانك سکونیله بغداده برقریه در بارة شام اولکه سنده برسنجاغك آدیدر واعمال جزیره دن براقلیم

عرفی اسمیدر بونلرك نسبتلرنده باری دینور بوره بانك ضمیله مصرده بر بلده در سمك بوری دیدكلری بالق
اورایه منسوبدر و علمادن هبة الله بن سعد و برادرزاده سی محمد بن عبد العزیز و سائر بعض ذوات
اورایه منسوبلردر بور نور وزننده فارس دیارنده بر بلده در و بور اسامئ رجالدندر بور بن اصرم امام
بخاری شیخیدر و بور بن محمد و بور بن عمار البلخیان و بور بن هانی و سائر بعض محدثلرك اسمیدر بوری
شوری وزننده عكبراء قربنده بر قریه در محمد بن ابی المعالی بن البورانی نام محدث اورادندر بوری رانك كسریله
زوری وزننده كه زار فعلندن امردر اعلام علمادندر البورانیة بانك ضمیله برنوع طعام اسمیدر كه مأمون خلیفه نك
حلیله سی اولان بوران بنت حسن بن سهله منسوبدر حالا بزم دیارلرده بورانی تعبیر ایدرلر بر لطیف طعامدر
وقاضی ابو بكر البورانی ابن جمیع الصیداوی شیخنك شیخیدر و عبد الله بن محمد بن بوری بانك ضمیله و ابو بكر بن بوری بن
محدثلردر البوبرة جهینه وزننده برموضع اسمیدر كه بنونضیرك آنده خرماالقلری وارایدی البوری بانك ضمیله
مكان بوره منسوب دیمكدر بو معناندر كه بر غلامی كندی باشنه بوشلیوب لاابالیانه روشله ایستدیكنی اشلراولوب
تأدیب و گوشمالندن اغماض و مسامحه اولنور اولسه ارسله بیوریته دیرلر یعنی ترك ورائه ولم یؤدب بزم دیارلرده بو
مقوله تأدیب و تربیه سز نشو و نما بولان اوغلان حقنده بوربنه كوربنه بیومش تعبیر ایدرلر البهرة بانك و تانك ضمیله
والبهر هاسز بودور خاتونه دینور مرأه قصیره معناسنه البهرة دحرجه وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال
بهزر الرجل اذا كذب البهدری بانك و دالك ضمی و یانك شدّه سیله سود چالمش چوجغه دینور كه بیومز اولور
بحذری دخی دیرلر البهر بانك ضمی و هانك سكونیله والبهرة هایله ككبش بره دینور ارض متسعه معناسنه كه
كندیكجه متسع اوله و دره نك وسطنه دینور كه خیر و اطیب اولان محلیدر یایوان اولور آنده چایر و چمن نابت اولور
مؤلف سر الوادی و خیره عبارتیله تفسیر ایلكله خیر مقابله سیله اكثر نسخه شین معجمه ایله شره صانمشلردر غلطدر
زیرا سر دره نك وسطنه و یایوان یرینه دینور كه سائر محللرندن خوش و خیر و اطیب اولور و بهر ارض محدودهٔ
معینه یه دینور كه بلد معناسنه و بی تاب اولمقدن ناشی نفس كسیلوب هارهار صولومق معناسنه در بونده اسم و مصدر
اولور حتی صولغان علته ده اطلاق اولنور المبهور والبهیر امیر وزننده معنای مزبوردن وصفلردر هارهار
صولوین و صولغان علته اوغرامش كسه یه دینور یقال بهر الرجل علی بناء المفعول اذا عدا حتی غلبه البهر ای
الربو فهو مبهور و بهیر البهرة بانك ضمیله بهر ایله ایكی معنای اولده مراد قدرنته كه ذكر اولندی و بهره مدینه
نواحیسنده برموضع و یمامه ده برموضع آدیدر و بهره هر شیئك اورته سنه دینور یقال بهرة اللیل و بهرة الوادی
و بهرة الفرس و بهرة الحلقة ای وسطه الانبهار انفعال وزننده یوریلوب نفس كسلمكله هارهار صولومق
معناسنه در یقال انبهر الرجل اذا انقطع نفسه و تتابع من الاعیاء البهر قهر وزننده والبهور قعود وزننده
بغایت آیدین و تابدار اولمق معناسنه در یقال بهرت الشمس بهرا و بهورا من الباب الثالث اذا اضاءت و بهر
غالب اولمق معناسنه در یقال بهره اذا غلبه و طولدرمق معناسنه در یقال بهر الاناء اذا ملأه و ایراق اولمق معناسنه در
یقال بهر الرجل اذا بعد و خائب اولمق معناسنه در یقال بهر الرجل اذا خاب شارح والحب نسخه لرنی تخطئه
ایدوب صواب اولان والخیبة اولمقدر دیو بالاستشهاد تنصیص ایلمشدر و غصه و تاسه یه اوغرامق معناسنه در
یقال بهره الامر اذا كربه و برآدمه قذف و افترا ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا قذفه بالبهتان و وسع و طاقتدن
زائد تكلیف ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا كلفه فوق طاقته و تعجب ایلمك معناسنه در یقال بهرا له ای عجبا
و یقال بهرا له ای تعسا یعنی هلاكا و بو قهر و غلبه معناسنه ندر فعل مضمر مهجور ایله منصوبدر مغلوب و مقهور
اولسون دیمكدر قال فی الاساس بهرا له دعاء علیه بان یغلب و بهر آیك ضیاسی كواكب سائره نك ضیاسنه غالب
اولمق معناسنه مستعملدر یقال بهر القمر اذا غلب ضوءه ضوء الكواكب و برآدم امثال و اقرانه فائق اولمق معناسنه در
یقال بهر فلان اذا برع ای فاق اقرانه الابهر احمر وزننده آرقه یه دینور ظهر معناسنه و آرقه ده بر طمر آدیدر كه
سائر طمرلردن عظیم اولانیدر و بیون طمرینه دینور كه شاه طمر دیدكلریدر و رید العنق معناسنه و اكحل دیدكلری
طمره دینور كه قولده قان آلنه جق اوچ طمرك اورته سنده اولان طمردر اكابدن طمری تعبیر ایدرلر اطباء عرق الحیوة
اطلاق ایدرلر مترجم دیر كه ابن اثیر بیانی اوزره ابهر دیدكلری طمر باشدن نشئت ایدوب آیاغه قدر ممتد اولور
و شرایین دیدكلری كوچك طمرلر اكا متصل اولور باشده ایكن نامه و بوغازده ورید و كوكسده ابهر و آرقه ده
وتین دیرلر كه یورك طمریدر یورك اكا متصلدر حركت ایدر و سائر شرایین آندن منشعب اولور اول طمرك كسلمسی
سبب هلاكدر كه اودی قوپدی دیدكلری بودر و اول طمره اویلقده نسأ و بادرده صافن دیرلر انتهی و ابهر قوش

قنادینك جانب اقصرنده اولان یلكه دینور جمعی اباهردر قوش قنادینك یلكلری بش مرتبه در اولكی یلكلره قوادم دینور
بعده مناكب بعده خوافی بعده اباهر انك صكره كلی دینور و ابهر سیهٔ قوسك یعنی یایك ایكی باشنده اولان اكری یرلرك
آرقه سنه دینور علی قول طائف ایله كلیه ارالغنه دینور طائف یای خانه سیدر و كلیه اوق دكدیكی انجه یردر معلوم
اوله كه تیراندازلر یایك باشلرینه گوشهٔ كمان و اورایه صاردقلری دری یه زاغ تعبیر ایدرلر طونجی اكا چكرلر آنك
بریسنه كه بوكم یریدر قصن و آندن بری یه صال وال طوته جق یره كه یایك وسطیدر قبضه اطلاق ایدرلر و ابهر
شول پاكیزه و صوی ارضه دینور كه اكا سیل صویی چقوب نظامنه خلل و تغییر ایراث ایتمز اوله و ابهر ضریع
یابس اسمیدر ضریع مؤلفه كوره شبرق دیدكلری اوتدر و سائر مفردات بیاننه كوره جوف بحرده نابت اولور بردكرمی
یپراقلو اوتدر كه موجهٔ دریا طرحیله سواحلده بولنور و ابهر آب هر فارسی معربیدر كه ماء الرحی یعنی دكرمن صویی
دیمكدر بو مناسبتله قزوین ایله زنجان بیننده واقع برشهر عظیمه تسمیه اولندی مترجم دیر كه مؤلف كرچه آب هر فارسیده
دكرمن صویی دیمك دیوب لكن مفردات فارسیده ظفریاب اولنمامشدر مؤلف البته اعلمدر ظاهرا پهلوی یاخود
سكزی لساندر و ابهر اصفهان نواحیسنده بر كوچك شهرك دخی اسمیدر و حجازده بر طاغك آدیدر بهراء زهراء
وزننده بر قبیله آدیدر الفك قصریله ده زبانزددر نسبتنده بهرانی و بهراوی دینور نونله غیرقیاس اوزره در البهار سحاب
وزننده بر خوشبو نبات آدیدر پاپادیه نوعندن صغر كوزی دیدكلری پاپادیه نك كوچك و صاری نوعیدر كه صاری پاپادیه
دیدكلریدر و بهار مطلقا خوب و منیر و تابدار اولان شیئه دینور چهرهٔ محابیب كبی و آتك سینه سنه دینور لبب الفرس
معناسنه كذلك سینه سنده اولان بیاضه دینور كه بند طوردیغی یرده اولان بیاض اوله جقدر و بهار مرو قضاسنده بر قریه
آدیدر كه بهاریین دخی دیرلر محدثیندن رقاد بن ابراهیم البهاری اورادندر البهار بانك ضمیله بته دینور صنم
معناسنه و قرلغج قوشنه دینور خطاف كبی و برنوع بیاض بالق آدیدر و حلاجلنمش پموغه دینور و اوزاندن اوچیوز
رطل یاخود درتیوز یاخود التیوز علی قول بیك رطل اولان وزن و مقداره دینور شارح دیر كه عمرو بن العاص دیمشدر كه طلحه
بن عبید الله وفات ایلدكده یوز بهار ترك ایلدی كه هر برنده اوچر قنطار التون و كومش وار ایدی پس عمرو بهاری وزن
اولنه جق ظرفدن عبارت ایلدی و ابو عبید دیدیكه بهار اوچیوز رطله اطلاق اولنور كلام عربده و بن كلمهٔ مزبوره یی قبطیه
ظن ایدرم لكن ازهری عربی و لغت شام اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی و بهار دریا متاعنه دینور كه دریادن ظهور ایدن
امتعه در لؤلؤ و صدف و سائرلری كبی و شول یوك دنكنه دینور كه آنده درتیوز رطل وزننده نسنه اوله و بهار ابریق طرزنده
بركونه قاب اسمیدر البهیرة امیره وزننده قومی بیننده سیده و شریفه اولان خاتونه دینور عقیله كبی یقال هی بهیرة ای سیدة
شریفة و خلقتی صغیر و ضعیف و زبون خاتونه دینور و شول خاتونه دینور كه صغریسی پك بیوك و ثقیل اولمغله یورركن
چكه مبوب ثقلتندن هارهار صولور اوله یقال امرأة بهیرة اذا كانت ثقیلة الارداف فاذا مشت انبهرت الابهار
همزه نك كسریله برآدم برعجیب نسنه پیدا ایلمك معناسنه در یقال ابهر الرجل اذا اتی بالعجب و فقیر ایكن غنی اولمق
معناسنه در یقال ابهر فلان اذا استغنی بعد فقر و نصف النهار وقتنك حرارتندن یانوب یاقلمق معناسنه در یقال
ابهر الرجل اذا احترق من حر بهرة النهار و برآدم اخلاق جهتیله رنكارنك اولمق معناسنه در كه كاه نیكخو و كاه
بدخویلق ایلمكدن عبارتدر یقال ابهر فلان اذا تلون فی اخلاقه دماثة مرة و خبثا اخری و برآدم سیده
و شریفه خاتون آلمق معناسنه در یقال ابهر فلان اذا تزوج بهیرة الابتهار افتعال وزننده بركسه ارتكاب ایتمدیكی
فجور مقوله سی فعل شنیعی ایتدم دیو یلاندن ادعا ایلمك معناسنه در مثلا فلان خاتونله همبزم و وصال اولدم دیو ادعا
و كندی نفسنه افترا ایلمك كبی یقال ابتهر الرجل اذا ادعی كذبا وقال فجرت ولم یفجر قال الشارح ومنه شعر الكمیت
قبیح بمثلی نعت الفتاة ❊ اما ابتهارا و اما ابتیارا ❊ الابتهار ان یقول فعلت لفلانة ولم یفعل والابتیار ان یقول فعلت
وقد فعل و ابتهار برآدم كندی مرتكب اولدیغی فعل قبیحی آخر بیكناه كسیه اسناد ایله آلوده قلمق معناسنه در
یقال ابتهر فلانا اذا رماه بما فیه و دعاده تضرع و خلوص و تذلل اوزره ایلمك علی قول قطعا خاموش اولمیه رق
هر ساعت دعا ایلمك معناسنه در یقال ابتهر فی الدعاء اذا ابتهل او یدعو كل ساعة لا یسكت و برآدم خیالنه
آكدیغی نسنه اوزره او یومق معناسنه در یقال ابتهر الرجل اذا نام علی ما خیل و بركسه نك حقنده بذل مقدور ایلمك
معناسنه در كرك آنك نفع و حمایتی و كرك ضرر و اهانتی ضمننده اولسون یقال ابتهر لفلان و فی فلان اذا لم یدع
جهدا نماله او علیه و بر روسبی سببیله رسوای اولمق معناسنه در یقال ابتهر بفلانة علی بناء المفعول اذا شهر بها
و بر نسنه یارلیسندن قریلوب ایكی پاره اولمق معناسنه در یقال ابتهر السیف اذا انكسر نصفین التبهر تفعل
وزننده طولمق معناسنه در یقال تبهر الاناء اذا امتلاء و هواده سحاب ایشلیوب پرلدامق معناسنه در یقال

تبهرت السحابة اذا اضاءت المباهرة مفاخره وزننده ومرادفیدر یقال باهر فلانا اذا فاخره الابهیرار احیرار
وزننده کیجه یاری اولمق علی قول قرا کولغی چوکوب بصمق یاخود اکثری کچمك یاخود ثلثی مقداری نه یقین
حصه سی قالمق معناسنه در یقال ابهار اللیل اذا انتصف او تراکبت ظلمته او ذهبت عامته او بقی نحو ثلثه الباهرات
سفینه لره اطلاق اولنور صویی غلبه سندن ناشی شق ایتدکلری چون مفردی باهره در الباهر بر طمر آدیدر که
انسانك دماغندن بشلیوب کاسه سندن یافوخه قدر ممتد اولور البهور جرول وزننده ارسلانه دینور البهزر
زای معجمه ایله جعفر وزننده رأی متین صاحبی حصیف ورشید وهوشمند آدمه دینور وشریف وذیشان آدمه دینور
یقال هو بهزر ای حصیف عاقل وکذا شریف البهزرة قنفذه وزننده جثه سی عظیم ناقه یه دینور واوزون خرما
اغاجنه علی قول میوه سی ال ایله دیوشور یلور اولانه دینور بو ایکی معناده بانك فتحیله ده لغتدر جمعی بهازر
کلور بیار کتاب وزننده بیهق ایله بسطام بیننده بر بلده آدیدر ونسا قضاسنده بر قریه آدیدر البیرة بانك کسریله
سمیساط قلعه سی قربنده بر بلده آدیدر بو بلده فرات کنارنده حالا بیره جك دیدکلریدر که بیرة الفرات دخی دیرلر
وبیره قدس ایله نابلس بیننده بر قریه آدیدر وحلب وکفرطاب قضالرنده وجزیرهٔ ابن عمرده بر قریه آدلریدر واحمد
بن عبید بن الفضل بن سهل بن بیری که سارکله سندن امر اولان سیری وزننده در محدثیندندر ابیار همزه نك
فتحیله مصر ایله اسکندریه بیننده بر بلده آدیدر فصـــــل التاء الفوقیة الاتار همزه نك کسریله
اظهار وزننده برنسنه نك اردنجه باقه قالمق معناسنه در تقول اتأرته والیه البصر اتأرا اذا اتبعته ایاه ودکنکله
اورمق معناسنه در تقول اتأرته بالعصا اذا ضربته بها و برنسنه یه کرکی کبی حدت ودقتله باقمق معناسنه در
یقال اتأر الیه النظر اذا احده الیه شارح دیرکه بو ماده معانیٔ مزبوره ده مزید اوله رق مسموعدر التأر تانك
فتحی وهمزه نك سکونیله بر آدمی آزار ایله قووب سورمك معناسنه در یقال تأر فلانا تأرا من الباب الثالث اذا انتهره
مؤلف کرچه انتهاری ماده سنده بیان ایلمیوب لکن شارحك بیانی اوزره اساسده مرسوم ومفسردر التأرة تانك فتحی
وهمزه نك سکونیله برکره دیمکدر مرة معناسنه فی الاصل وجه مذکور اوزره مهموز اولوب کثرت استعمالدن ناشی
همزه سی ترك اولنمشدر جمعی تئر کلور تانك کسری وهمزه نك فتحیله مؤلف بونی تور ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر
یقال فعل ذلك تأرة وتأرة بعد تارة ای مرة بعد مرة التؤرور زنبور وزننده شرطی یعنی صوباشی ومحتسب
مقوله سی ضابطلرك تابع وخدمتکارینه دینور که سرهنك وقول اوشاغی تعبیر اولنور و پادشاه ووالیٔ ولایت اعوانه
دینور که علوفه خوار اولمیه رق خدمتده اوله جمعی تآریر در التبر تانك کسری و بانك سکونیله مطلقا التونه
وکومشه دینور ذهب وفضه معناسنه علی قول هنوز صیاغت اولنمامش یعنی اریدوب برشی یاپلمامش التون
وکومش خرده لرینه دینور بعد الصیاغه ذهب وفضه دینور وعند البعض معدندن مستخرج اولانه دینور
صیاغت اولنمزدن مقدم که طپراقله مختلط اولور وصرچه قریقلرینه وخرده لرینه دینور مکسر الزجاج معناسنه
وتوج و باقردن مطلقا مستعمل اولوب نسنه یاپلجق فلزاته اطلاق اولنور التبر صبر وزننده قیرمق معناسنه در
یقال تبر الشیٔ تبرا من الباب الثانی اذا کسره وهلاك ایلمك معناسنه در یقال تبره اذا اهلکه التتبیر تفعیل
وزننده تبر معناسنه در تشدیدی تکثیر ومبالغه ایچوندر یقال تبره اذا کسره ویقال تبره اذا اهلکه التبار سحاب
وزننده هلاك معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه قوله تعالی ولا تزد الظالمین الا تبارا ای هلاکا مصاحك بیانه کوره
تبردن اسمدر که کلم کلاما وودع وداعا دیرلر التبراء حمراء وزننده خوب رنك اولان ناقه یه وصف اولور تبردن
مأخوذدر یقال ناقة تبراء ای الحسنة اللون المتبور هالك معناسنه در یقال رجل متبور ای هالك التبریر تانك
فتحیله نسنه دیمکدر استعمالی مقام نفیه مخصوصدر تقول ما اصبت منه تبریرا ای شیئا التبریة تانك وزانك کسری
وبانك تخفیفیله باش قیللرینك دیبلرنده کپك طرزنده نسنه یه دینور که قوکاق تعبیر اولنور التبر فتحتینله هلاك
اولمق معناسنه در یقال تبر الرجل تبرا من الباب الرابع اذا هلك الانتبار انفعال وزننده نهی اولندیغی نسنه دن نهی
قبول ایدوب امتناع ایلمك معناسنه در یقال انتبر عن الامر اذا انتهی التتر تانك فتحیله قوم معروف اسمیدر که اولکه لری ترك
اولکه سنه سنور داشدر حالا تاتار تعبیر اولنان طائفه اوله جقدر مترجم دیرکه کتب تواریخده بو رسمه مرسومدر که
نوبت سلطنت ترکستان ترك بن یافث خاندانندن النجه خانه انتقال ایدوب مزبورك مغول وتاتار نام ایکی اوغلی
اولمغله جمله مملکتی بینلرنده تقسیم ایلدی مغول وتاتار اوغماقلری آنلردن منشعب ومشتهر اولدی التواثیر
ثای مثلثه ایله تباشیر وزننده جلاوزه معناسنه در که صوباشی وشهر ضابطلرینك سرهنکلرینه واعوان واتباعنه
دینور التاجر فاجر وزننده آلم صاتم ایدن آدمه دینور که بازرکان تعبیر اولنور یقال هو تاجر ای یبیع ویشتری

ومیخانه جی یه دینور ومنه التاجر فاجر جمعی تجار کلور رجال وزننده وتجار کلور عمال وزننده وتجر کلور صحب
وزننده وتجر کلور کتب وزننده وتاجر مباشرت ایلدیکی ایشده حاذق واستاد ماهر اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال هو تاجر بالامر ای حاذق وصاتی پازاره کلور اولان ر واجلو ناقه یه اطلاق اولنور تاجره دخی دینور هایله
یقال ناقة تاجر وتاجرة ای نافقة فی التجارة وفی السوق وبغایت صوی و پاکیزه جنس اولان آت قسمنه اطلاق اولنور
ومنه یقال هو علی اکرم تاجرة ای علی اکرم خیل عتاق المتجرة میمك وجیمك فتحیله اسم مکاندر تجارتگاه اولان
یره دینور یقال ارض متجرة ای یتجر فیها والیها التجر زجر وزننده والتجارة کتابه وزننده بازرکانلق ایلمك
معناسنه در یقال تجر الرجل تجرا وتجارة من الباب الاول اذا کان یبیع ویشتری التخرور خای معجمه ایله عصفور
وزننده جلد وکثیف اولمیان یعنی نه چاپك ونه ثقیل وکند اولان آدمه دینور یقال هو تخرور ای الذی لا یکون جلدا
ولا کثیفا ومحمد بن علی بن الحسین التخاری که بخاری وزننده در محدثدر مداینی نام محدثدن وکندیدن دارقطنی
روایت حدیث ایلمشدر الترّ تانك فتحی وزانك تشدیدیله والترور قعود وزننده بدنده کمیك کسیلوب بری برندن
آیرلق معناسنه در یقال ترّ العظم ترّا وترورا من الباب الاول والثانی اذا بان وانقطع ومطلقا برنسنه کسلمك معناسنه در
یقال ترّ الشیٔ اذا قطع وایرا قلشمق معناسنه مستعملدر یقال ترّ عن بلده اذا تباعد وترّ وترور وترارة سحابه وزننده
بدن کرکی کبی لحم وشحمله طلوب وصیقالوب کککلرانه ویاغه قانمق معناسنه در یقال ترّ الرجل ترّا وترورا
وترارة اذا امتلأ جسمه وتروّی عظمه وترّ وصف اولور قوپشی ودپرشی آت کبی چاپك اولان بارکیره دینور یقال برذون
ترّ ای سریع الرکض واعضاء واندامی اویغون ومعتدل اولان آته دینور یقال فرس ترّ ای معتدل الاعضاء ونهایت
طاقت ومجهود معناسنه در یقال بذل ترّه ای مجهوده ودوه قوشی چقروب صاغنه مق معناسنه در یقال ترّت
النعامة ترّا اذا القی ما فی بطنه الاترار همزه نك کسریله کسمك معناسنه در یقال اتر الشیٔ علی بناء المفعول
اذا قطع وایراق ایلمك معناسنه در یقال اتره اذا ابعده المترّ نونله اترار دن اسم فاعلدر بو دخی قوپشی ودپرشی
جست وچاپك اولان بارکیره دینور یقال برذون مترّ ای سریع الرکض الترّ تانك ضمیله اصل وعنصر معناسنه در
یقال هو کریم الترّ ای الاصل ومعمارلرك چرپی تعبیر ایتدکلری ایپه دینور که آنکله بنا تقدیر ایدرلر الترّة کذلك
تانك ضمیله حسناء ورعناء اولان قیزه دینور یقال جاریة ترّة ای حسناء ورعناء التراتیر شراشیر وزننده رعناء
وحسناء اولان قیزلره دینور مفردی ترتور در الترترة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در یقال ترتر الشیٔ اذا حرکه
ومنه حدیث ابن مسعود فی الرجل الذی ظنّ انه شرب الخمر فقال ترتروه ای حرکوه وزعزعوه واستنکهوه حتی
توجد منه الریح لیعلم ما شرب وترتره سوزی چوغالتمق و پرکویلق ایلمك معناسنه در یقال ترتر الرجل اذا اکثر الکلام
وترتره بدنده کذلك کلامده اولان سستلکه وصالقیلغه دینور یقال فی بدنه او فی کلامه ترترة ای استرخاء الترتور زنبور
وزننده شهر ضابطنك سرهنکنه دینور جلواز کبی وترتور بر قوش آدیدر الاترور همزه نك ضمیله صوباشینك وشهر
ضابطنك غلامنه دینور که قول اوشاغی تعبیر اولنور وکوچك اوغلانه دینور قال الشارح ومنه المثل * فیه ضعف
عصفور وعقل اترور * وهو الغلام الصغیر الترتر تزلزل وزننده ومرادفیدر که صارصلمق وارغلانمق معناسنه در
یقال تترتر السریر اذا تزلزل وتقلقل الترائر تانك فتحیله محن وشدائد معناسنه در یقال اصابته الترائر ای الشدائد
التری تانك ضمی وزانك تشدیدیله عوی وزننده کسلمش اله دینور ید مقطوعه معناسنه شارحك بیانه کوره اترّ لفظندن
مؤنثدر احسن وحسنی کبی قطع معناسنه در بدده غاب اولمشدر ویقال ید ترّی ای مقطوعة التارّ حارّ وزننده
ترارة دن اسم فاعلدر اتنه طلو کوده سی صیق طفناز آدمه دینور وتارّ آجلقدن یاخود سائر عارضه دن ناشی صالقی
وسست اندام اولان کمسنه یه دینور یقال رجل تارّ ای مسترخ من جوع او غیره اترار همزه نك ضمیله بر معروف بلده
آدیدر تستر جندب وزننده ایرانده بر بلده آدیدر شینین معجمتین ایله ششتر تعبیری لحن در بلدهٔ مزبوره نك سوری
بعد الطوفان اك اول طرح وبنا اولنان سوردر تشرین تانك کسریله شهور رومیه دن بر آیك آدیدر ایکیسی
تشرینلردر بو کوز آیلریدر که اولی تشرین اول وثانیسی تشرین ثانیدر رأس سنه یی طائفهٔ روم آندن اعتبار ایدرلر
تعار کتاب وزننده قبس بلادنده بر طاغك آدیدر و بر نیچه رجال اسملریدر التعر تانك فتحی وعینك سکونیله حیقرمق
معناسنه در یقال تعر الرجل تعرا من الباب الثالث اذا صاح التعار شداد وزننده قانی طورمیان یاره یه دینور یقال
جرح تعار ای لا یرقأ التعر فتحتینله جنك قیزیشوب آتش حرب مشتعل اولمق معناسنه در یقال تعرت الحرب تعرا
من الباب الرابع اذا اشتعلت تعکر تعلم وزننده یمنده بر جبل یاخود بر حصنك آدیدر التغران غین معجمه ایله غلیان وزننده
قاینامق معناسنه در یقال تغرت القدر وتغرت تغرانا من الباب الثالث والرابع اذا غلت وعند البعض صواب اولان

نوبله نغران در زیرا تای فوقیه ایله عربدن مسموع اولمدی بلکه بو امام خلیل اوزره تصحیف اولنوب جوهری
وسائرلری اکا تابع اولدیلر شارح دیرکه مؤلف قول اخیرده ابن بری یه پیرو اولوب برتانی سویلمشدر ابن اعرابی وسائر
ائمه تغران تا ایله نغران لفظنده که نوبله در لغت اولدیغی تنصیص ایلمشلردر التغور قعود وزننده بلود
یغموری چشمه کبی آقمق معناسنه در یقال تغرت السحابة تغورا اذا انفجرت بالماء ویقال تغر الکلب
اذا انفجر بالبول التبغار تانک کسریله قیفال وزننده اجانه اسمیدرکه اکنه شبیه بیوک طاسه وکاسه یه دینور
ترکیده تغار تعبیری بوندن مأخوذدر التغار شداد وزننده تغار معناسنه درکه ذکر اولندی یقال جرح تغار ای نعار
التغارة سیاره وزننده شول ناقه یه دینورکه سکر درکن آغزی کپوروب وکندیجه شدتلنوب واصلا
برجانبه صبار اولمیه یعنی راست اوق کبی کیدر اوله یقال ناقة تغارة اذا صارت تربد عند العدو وتشتد ولاتثنی
فی مرها التغر تانک فتحی وغینک سکونیله طمردن قان فشقروب آقمق معناسنه در یقال تغر العرق
تغرا من الباب الثالث اذا انفجر وقربه نک وطلومک یرتق ودلیک یرلرندن صو خروج ایلمک معناسنه در
یقال تغرت القربة اذا خرج الماء من خرق فیها التفرة تانک کسری وضمی وفانک سکونیله والتفرة کلمه وزننده
والتفرة تؤده وزننده اوست دوداغک اورته سنده اولان ییوه دینور هندیده اکا ناغه دینور وتفره کلمه وزننده بر نبات
آدیدر وهنوز بکه بتلین نباته دینور واغاج آتلرنده بتن نباته علی قول شول اوته دینورکه بک کوچک اولمغله
طوار آنی اوتلامغه قدرتیاب اولمیه النافر والنفر کتف وزننده والنفران فتحاتله کبرلو یاسلو سفله
قیافت اولان کشی یه دینور منجم وکیمیاگر کبی یقال رجل تافر وتفر وتفران ای وسخ الاتفار همزه نک کسریله
بر آدمک برونی قیللری اوست دوداغک اورته سنده اولان ییوه قدر چقوب صارقمق معناسنه در یقال اتفر الرجل
اذا خرج شعر انفه الی تفرته ومغیلان اغاجنک ابتدا چچکلری ظاهر اولمق معناسنه در یقال اتفر الطلح اذا طلع
فیه نشأته المتفرة محسنه وزننده اوتلری هنوز کوچک ایکن رعی اولنمش ارضه دینور یقال ارض متفرة اذا صارت
قد اکل کلاؤها صغیرا التفتر دفتر وزننده وآنده لغتدر التفره قافله کلمه وزننده کرویا اسمیدرکه قرمان کونی
وطتلوجه اوت دیدکلری نباتدر التفر کلم وزننده تنجره حوایجنه دینور طوز وبیبر ونخود کبی توابل معناسنه
التکری والتکر تانک ضمی وکاف مشدده نک فتحیله کرچه سائر اصول نسخه لرنده بورسمه مضبوطدر لکن
صواب اولان تانک فتحی وکاف مشدده نک ضمیله جبل وزننده اولمقدر بغدادک اشاغی جانبنده بر قریه اسمیدر
وتکری سند اولکه سنده سر عسکره اطلاق اولنور جمعنده تکاکره دینور تکرور تانک ضمیله مغربده بر بلده
آدیدر تکرور عربلری معروفدر التمر تانک فتحی ومیمک سکونیله معروفدرکه خرمایه دینور اسم جنس در واحدی
تمره در هایله جمعی تمرات در فتحاتله وتمور وتمران در تانک ضمیله شارح دیرکه بو ایکی صیغه ایله انواع مراد اولنور
زیرا جنس حقیقی اوزره جمع اولنمز کثیر وقلیله شمولی اولدیغیچون التمار کتان وزننده خرماصتان آدمه دینور
التمری یای نسبتله خرمایی پک سون آدمه دینور یقال هو تمار ای بایع التمر ویقال تمری ای محبه المتمور ممعور
وزننده زاد وذخیره سی خرما اولان آدمه دینور التمیر تفعیل وزننده خرمانک تازه سی کرکی کبی اولوب تمر
حدینه وارمق معناسنه در یقال تمر الرطب تمیرا اذا صار فی حد الرطب واغاج خرما طوتمق علی قول میوه سی
رطب اولمق معناسنه در یقال تمرت النخلة اذا حملت التمر او صار ما علیها رطبا وبر آدمه خرما ایدرمک معناسنه در
یقال تمر القوم اذا اطعمهم التمر وبر نسنه یی قورتمق معناسنه مستعملدر زیرا رطبی قورتمغله تمر اولمز یقال تمر
الشیء اذا یبسه واتی نکه نکه طوغرایوب قورتمق وقدید ایلمک معناسنه مستعملدر یقال تمر اللحم اذا قطعه صغارا
وجففه الاتمار همزه نک کسریله بو دخی رطب خرما حدینه وارمق معناسنه در یقال اتمر الرطب اذا صار فی
حد التمر وبر آدمک خرماسی چوق اولمق معناسنه در یقال اتمر القوم اذا کثر تمرهم التمر امر وزننده مصدر
اولور بر آدمه خرما ایدرمک معناسنه یقال تمر فلان القوم تمرا من الباب الاول اذا اطعمهم التمر التامر خرماسی
چوق اولان آدمه دینور یقال رجل تامر وقوم تامرون اذا کثر تمرهم التامور امر ماده سنده ذکر اولندی التماری
غرابی وزننده بر نوع بادیه شجرینک اسمیدر التمرة تانک ضمیله قبره وزننده یاخود ابن تمره سرچه دن کوچک
بر قوشک آدیدر شارح دیرکه خرما قللرده اولور نه وقت کورلسه آغزنده البته خرما اولور تمیر حیدر وزننده
شامده بر قریه آدیدر تمیری قصر ایله شامده بر موضع اسمیدر تمیرة الکبری حیدره وزننده وتمیرة الصغری
اصفهان قضاسنده ایکی قریه آدلریدر تمر فتحتینله یمامه ده بر موضعدر تمیر زبیر وزننده وتمره فتحاتله
یمامه ده ایکی قریه اسملریدر عقیق تمره شقیق جمره وزننده تهامه ده بر موضعدر عین التمر کوفه قربنده بر چشمه

آدیدر

آدیدر تمران سحبان وزننده بر بلده آدیدر تیمار تانک فتحیله بر طاغک اسمیدر التمرة فرحه وزننده تمردن
مأخوذ وصفدر طیبه و پاکیزه معناسنه مستعملدر تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال نفس تمرة ای طیبة
وتقول دعنی ان نفسی غیر تمرة یعنی بنی بوشله شمدی مزاجم ناخوشدر التمرة تانک ضمیله شول دری پاره سنه دینورکه
فوقک یعنی ذکرک باشنک یاننده اولور مراد ختان یرنده اولان دریجکزدر الاتمئرار اطمینان وزننده بر نسنه
پک وقاتی اولمق معناسنه در قوری خرما کبی یقال اتمأر الرمح اذا اصلب وآلت تناسل قازق کبی قوامه کلوب قاتیلنمق
معناسنه در یقال اتمأر الذکر اذا اشتد نعظه المتمئر مطمئن وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وجرذان
دیدکلری فاره نک صلب وشدیداولانه دینور التومری تانک ومیمک ضمیله برکسه دیمکدر احد وفرد معناسنه
وبونفی مقامنه مخصوصدر یقال ما بالدار تومری ای احد مؤلف بونی امر ماده سنده انسان ایله تفسیر ایلمشدر التنور
تانک فتحی ونون مشدده نک ضمیله اتمک پشوره جک اوجاغه وفرونه دینور کانون الخبز معناسنه شارح دیرکه
مصباحک بیانی اوزره اشبو تنور کلمه سی اعجمی اولوب عرب دخی موافقت ایلمشدر وابو حاتم عربی صحیح
دکلدر دیدی جمعی تنانیر در وقرطبی دیدیکه تنور اسم اعجمی در عرب تعریب ایلدیلر زیرا اصل بناسی تنر در
کلام عربده ایسه قبل الراء نونی مشتمل کلمه یوقدر ومزهرده فارسیدن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر انتهی وتنور
یریوزینه دینور وجه الارض معناسنه وبه فسر قوله تعالی وفار التنور الآیة وصوقیناوب چقان یره دینور
مفجر الماء معناسنه پیکار کوزی کبی ودره نک صوبی واروب مجتمع اوله جق یره دینور محفل ماء الوادی معناسنه
وتنور شهر مصیصه قربنده بر طاغک آدیدر التنار شداد وزننده تنور یپان آدمه دینور اوجاقچی
تعبیر اولنور ذات التنانیر زباله قرشوسنده بر عقبه آدیدر تنینیر مصغر بنیه سیله خابور قضاسنده
ایکی قریه در برینه تنینیر العلیا وبرینه تنینیر السفلی دیرلر تنیره حلیمه وزننده سودان ولایتنده
بر قریه اسمیدر التور جور وزننده آقمق معناسنه در یقال تار الماء یتور تورا اذا جری وتور
ایلچی یه دینور رسول معناسنه وصوایچه جک کوچکجه قابک اسمیدرکه طپراقدن وتوجدن دخی یاپیلور
طاس وبرداق ومشربه کبی یقال توضأ بالتور وهو اناء یشرب فیه بونده تور کلمه سی مذکر در التورة
هایله شول قیز جعزه دینورکه عشاق میاننده کلام کوتروب کتورمک ایچون ارسال اولنور کوچکجزونک
اوله جقدر یقال ارسلت الیه تورة وهی جاریة ترسل بین العشاق شارحک بیاننه کوره تاره دن مأخوذدر
لانها تارة عند هذا وتارة عند ذاک التارة وقت وحین وهنکام معناسنه در ومره معناسنه درکه
برکره دیمکدر جمعی تارات وتیر در تانک کسری ویانک فتحیله مؤلف بونی مهموزده دخی ذکر ومهموز الاصل اولدیغی
تنصیص ایلمشدر راغب مفرداتده بو عربلرک تار الجرح قولندن مأخوذدرکه التأم معناسنه در دیو بیان مأخذ ایلمشدر
ومنه یقال فعله تارة ای مرة وفعله تارات ای حالا بعد حال وشیئا بعد شیء مترجم دیرکه درة الغواصده مسطوردرکه
اصحاب کرام برکون مؤوده خصوصنده اختلاف ایلمشلر ایله باب مدینة علم اولان مرتضی کرم الله وجهه حضرتلرینه مراجعت
ایلدیلر مشار الیه حضرتلری بو رسمه حل عقده اشکال ایلمشدرکه مولوده نک اوستندن تارات سبع کذران ایلمدکجه
مؤوده اطلاقی متحقق اولمز حضرت فاروق دخی حاضر بالمجلس اولمغله همان زبان استحسانله صدقت اطال الله بقاک
مطلب — دیدیلر بو عنوانله دعا ابتدا انلردن صادر اولدی وتارات سبعدن مراد اشبو ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین
ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام
لحما ثم انشأناه خلقا آخر الآیة کریمه سنده مبین اولان طبقات سبعدر پس مولود حیا ولود ایدوب استهلالندنصکره
دیری اوله رق دفن اولنورسه مؤوده اطلاق اولنور انتهی الاتارة همزه نک کسریله بر نسنه یی مرة بعد مرة اعاده
وتکرار ایلمک معناسنه در یقال اتار الشیء اذا اعاده مرة بعد مرة وبر نسنه یه حدت ودقتله نظر ایلمک معناسنه در نته که
همزه ایله اتأر دخی بو معنایه در تقول اترت النظر الیه بمعنی اتأرته تاراء مد ایله ارض شامده تبوک قربنده بر موضع
آدیدر مسجد تاراء آنده مسجد حضرت نبویدر علیه السلام تاران قلزم ایله قصبه ایله میاننده بر جزیره در التارات
تاره نک جمعیدرکه ذکر اولندی وعربلرک یا ثارات فلان قولنده کی تارات وترمقلوبیدر یعنی او وتار مقلوبیدرکه انتقام
مقتول معناسنه دریا اوتار فلان دیمک اولور توران تانک ضمیله جمیع ماوراء النهر یعنی نهر جیحون وراسنده
اولان اولکه نک اسمیدر پادشاهنه تورانشاه دینور معلوم اوله که فریدون شاهک اوچ اوغلی وارایدی که تور وسلم
وایرج در ایرج که کوچک اوغلیدر ولی عهد ایدوب بیوک اوغلی توره آب جیحونک وراسنی احاله وسلمه فراتدن اقصای
مغربه دک تفویض ایلدی اکا بناء اولکه مزبوره توره نسبتله توران اطلاق اولندی نته که نهرک بری طرفنه ایرجه

نسبتله ایران دیدیلر بعده تورانشاه وایرانشاه ملوککر بنه لقب مخصوص قلندی وتوران حران قضاسنده برقریه
آدیدر سعدبن الحسن العروضی التورانی ومحمدبن احمد القزاز التورانی اورادندر عب توران غین معجمه نك ضمیله
سنداولکه سنده خورالدیبل نام بلده قربنده برموضعدر التابر حایر وزننده شول کشی یه دینور که برکاروعملدن
فتور وکلال کلدکدنصکره تکرارا کامباشرت ومداومت ایدراوله یقال رجل تابر ای مداوم علی العمل بعدفتور
التیهور طیفور وزننده دوزواوتوراقلی یره دینور ارض مطمئنه معناسنه ودره نك یوقریسیله اشاغیسی بیننه
دینورکه مرادتپه سیله دیبنك اراغیدر کذلك طاغك تپه سیله اشاغیسنك اراغنه دینورکه یوره سی اوله جقدر
وخودبین وخودپسند ومدتغ کشی یه دینور یقال رجل تیهور ای تائه متکبر ودریانك تپه کبی یوکسك طالغه سنه دینور
وشول قوملغه وقومدن تپه یه دینورکه انده جرف یعنی سیل صوینی یاردیغی یار اوله جمعی تیاهیر وتیاهر کلور
التوهری جوهری وزننده اوزون اورکجه دینور سنام طویل معناسنه التاهور بلوده دینور سحاب معناسنه
التیار شداد وزننده دکزك یار یلوب صاچلان طالغه سنه دینورکه قوم تعبیر اولنور تیر معناسندن مأخوذدر
یقال بحر متلاطم التیار وهو موجه الذی ینضح وتیار غایت کبرندن باشنی یوقری قالدیران سربهوا مدتغ کشی یه دینور
یقال رجل تیار ای تیاه متکبر قال فی الاساس رجل تیار ای تیاه یطمح طموح الموج من تیهه ای کبره وتیار قانی چابك
جریان ایدن طمره وصف اولور یقال قطع عرقا تیارا ای سریع الجریة التیر تانك کسریله کبر ونخوت وتیه
معناسنه دریقال اخذه التیر ای التیه وخانه نك ایکی دیواری بیننه آرقوری وضع اولنان آغاجه دینور مؤلفك جوز
ماده سنده بیانه کوره تیر لفظ فارسیدر واول اوق وکربشلمه تعبیر اولنان قالین دیرك اوله جقدرکه بر باشنی بر دیواره
اوبر باشنی دیکر دیواره وضع ایدرلر کارکیر بنالرده اولور نهر تیری ضیزی وزننده اهواز ترابنده برایرمق آدیدر حمیدبن
تیر الطویل یاخود ابن تیرویه که شیرویه وزننده در بر محدثدرکه نمازایچره قیامده ایکن وفات ایلدی عمروبن تیری
سیری وزننده که سارفعلندن امر حاضردر ابن مبارکك شیخیدر فصـــــل الثاء المثلثة الثأر ثانك فتحی
وهمزه نك سکونیله قاتل ذمتنده مستقر اولان دم ودیته دینورکه اسمدر تقول ثأری عند فلان ای ذحلی ودمی من القتیل
ومقتولك قاتلدن دم ودیت وقصاصنی طلب ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال ثأربه وثأره ثأرا من الباب
الثالث اذا طلب دمه مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وثأر برآدمك حمیم وقریبنی قتل ایدن کمسه یه دینورکه ذمتنده
دم وانتقام ثابت اولور تقول فلان ثأری الذی عنده ذحلی وهو قاتل حمیمه جمعی اثآر کلور همزه نك فتحی وثانك سکونیله
وآثار کلورکه مقلوبدر بونلردن اسم ثؤره در ثانك ضمی وهمزه نك سکونیله وثؤوره در ثانك ضمی وهمزه نك ضم
ومدیله مقتول ایچون قاتل ذمتنده ثابت اولوب اخذی مطلوب اولان کینه وانتقامه دینورکه اوج تعبیر اولنور تقول
قتلت به ثأری وادرکت ثؤرتی وثؤورتی ای ذحلی ویقولون یاثارات زید ای یاقتلة زید پس ثارات ثأر لفظندن جمع
اولورکه وجه مذکور اوزره قاتله دینور شارح دیرکه جمع صددنده مؤلف بوندن سکوت ایلمشدر لکن امهات سائره ده
منصوصدر ونهایه ده اشبو یاثارات عثمان حدیثنده ایکی وجهله مرسومدر اولا حذف مضافله یااهل ثأراته
تقدیرنده درکه یاایها الطالبون بدمه دیمکدر ثانی بوراده ثأر قاتل معناسنه اولمغله قاتللری تقریع وتفظیع وتصدیع وانتقام
خصوصنده شدت کینه لرنی اعلام وتصریح ایچون ندا اولنمشدر وزمخشری وجه اوله ذاهب اولمشدرکه مقتولك
جانبدارلرنی اخذ کینه وانتقامه حث واغرا ایچون ندا ایدرلرنته که محب خاندان اولنلر یزیدیلره داد حسین دیو فریاد
ایدرلر کذلك زمخشری دیدیکه اخذ انتقام ایدن آدمه ده ثأر اطلاق اولنور زیرا طالب ومطلوبدن هربری آخرك
ثأریدر بری صید لفظی کیدرکه مأثور معناسه در وبری عدل کیدرکه فاعل معناسنه در وفاعل معناسنه اولان ثأر ثایر
لفظندن محذوف یعنی مختصر اولمق جائزدر شاك وشایك ولاث ولایث کبی پس الفی مهموز اولمز زیرا الف فاعلدر انتهی
وثأر مقتولك قاتلنی قتل ایله انتقامنی آلمق معناسنه دریقال ثأر القتیل وثأره بالقتیل ثأرا اذا قتل قاتله قال فی الاساس ثأرت
فلانا بحمیمی اذا قتلته به وتقول ثأرت حمیمی وبحمیمی اذا قتلت قاتله فعدتك مثؤر وحمیمك مثؤر ومثؤر به انتهی وتقول
ثأرتك بکذا ای ادرکت به ثأری منك وعربلر لاثأرت فلانا یاید اه دیرلر لانفعتاه معناسنه یعنی ثأری نفع بالید معناسنده استعمال
ایدرلر ثأرت حمیمی معناسندن مأخوذدر الاثآر اظهار وزننده برکسه کینه وانتقامنی آلمق معناسنه دریقال اثأر الرجل
اذا ادرك ثأره الاستثآر انتقام آلمق ایچون آخردن مدد طلب ایلمك معناسنه دریقال استثأر ولی القتیل اذا استغاث لیثأر
بمقتوله الثؤرور ثؤرور وزننده ومراد فیدرکه تاء ماده سنده ذکر اولندی الثائر بائر وزننده منتقم آدمه دینورکه انتقامنی
آلمدیجــه برنسنه اوزره طورمیه یعنی برایشه مشغول اولمیه یقال رجل ثائر اذا کان لایبقی علی شیء حتی یدرك ثأره
الاثآر همزه نك وثاء مشدده نك کسریله انتقام آلمق معناسنه در تقول اثأرت من فلان ای ادرکت منه ثأری واثأر

کلمه سنك اصلی اثتأر ایدی افتعالك تاسی ثایه قلب وادغام اولندی الثأر المنیم میمك ضمیله شول انتقامه اطلاق اولنورکه
آنك طالبی اکا نائل اولدقده آسوده وخوشدل اولوب خواب راحته واره یقال اصاب الثأر المنیم وهو الذی اذا اصابه
الطالب رضی به فنام بعده الاثبجرار اطمینان وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله کیروطور وب آندن فارغ اولمق
معناسنه دریقال اثبجر الرجل عنه اذا ارتدع من فزع وانقولی دتره مك ایله ترجمه ایلمکله ظاهر انسخه سی ارتعد اولمغه
مجمولدر واثبجرار مدهوش ومتحیر اولمق معناسنه دریقال اثبجر الرجل اذا تحیر واورکوب قاچمق معناسنه دریقال
اثبجر الحمار اذا نفر وجفل وبرآدم حزم ورشد وتدبیر جهتنده ضعیف وقاصر اولمغله رأی درستله برماده یی
فصل وقطعه بی قدرت اولمق معناسنه دریقال اثبجر الرجل اذا ضعف عن الامر ولم یصرمه وبرآدم ارقه سی اوزره
دونمك معناسنه درکرك عزیمت وکرك وقوف حالنده اولسون یقال اثبجر الرجل اذا رجع علی ظهره وبرسمته کیدرکن
کنبوب کیرودونمك معناسنه دریقال اثبجر القوم فی مسیر اذا ترادوا ای تراجعوا وآقمق معناسنه دریقال اثبجر الماء
اذا سال الثبجارة ثانك کسریله شول چقوره دینورکه اولوغك دوکیلن صوینی قازوب چقورلتمش اوله الثبر
صبر وزننده برایش ایله برآدمی آلیقومق معناسنه دریقال ثبر فلانا بالشیء ثبرا من الباب الاول اذا حبسه علیه
وبرخصوصدن منع وصرف ایلمك معناسنه دریقال ثبر فلانا عن الامر اذا منعه وصرفه وبرآدمی برنسنه دن خائب
ونومید ایلمك معناسنه دریقال ثبر فلانا اذا خیبه ولعن ونفرین ایلمك معناسنه دریقال ثبره اذا لعنه وقوغوب سورمك
معناسنه دریقال ثبره اذا طرده ودریا جزر ایلمك یعنی ساحلدن کیرو چکلمك معناسنه دریقال ثبر البحر اذا جزر
التثبیر تفعیل وزننده بودخی برآدمی برایش اوزره آلیقومق معناسنه دریقال ثبر فلانا بالشیء تثبیرا اذا حبسه علیه
الثبور قعود وزننده هلاك اولمق معناسنه دریقال ثبر الرجل ثبورا اذا هلك وویل وعذاب معناسنه دریقال یدعو اهل
النار واثبوراه ای واویلاه وهلاك ایلمك معناسنه دریقال ثبره الله ای اهلکه المثابرة مفاعله وزننده برنسنه یه
مداومت واشتغال ایلمك معناسنه دریقال ثابر علی الامر مثابرة اذا واظب التثابر تفاعل وزننده صیچراشمق معناسنه در
یقال تثابر القوم اذا تواثبوا الثبرة ثمره وزننده طپراغی یومشق دوزیره دینور ارض سهله معناسنه وبرکونه طپراغه
دینورکه نوره یه شبیه اولور وبرده اولان چقوره دینور وثبره ضبة قبیله سی یوردنده بردره آدیدر الثبرة ثانك ضمیله
صبره وزننده ومرادفیدرکه جمع خرمنه دینور ثبیر الاثبرة ثانك فتحیله وثبیر الخضراء وثبیر النصع نونك کسریله
وثبیر الزنج وثبیر الاعرج وثبیر الاحدب وثبیر غیناء ظاهر مکه ده برر طاغك اسملریدر وثبیر مزینه یوردنده برصوینك
اسمیدرکه شریس بن ضمرة المزنی یه رسول انام علیه السلام حضرتلری اقطاع بیوردیلر ومزبورك اسمنی شریحه
تبدیل بیوردیلر شراست معناسندن استکراه سببیله المثبر منزل وزننده محبس معناسنه درومقطع ومفصل
معنالرینه درکه کسیلجك وآیریلجق یرلردر وشول موضعه دینورکه انده عورت یاخود ناقه وضع حمل ایلیه ودوه
بوغزلنه جق یره دینور الثبر فتحتینله یاره نك اغزی آچلمق معناسنه دریقال ثبرت القرحة ثبرا من الباب الرابع
اذا انفتحت الاثبرار احمرار وزننده برایشدن کسل وفتور سببیله آغرلشوب اویالنمق معناسنه درتقول اثبارت
عن الامر اذا تثاقلت عنه الثبار کتاب وزننده برخصوص حصولپذیر اولمغه یقلشمغه دینور یقال هو علی اثبار
امر ای علی اشراف من قضائه الثجرة ثانك ضمی وجیمك سکونیله چقور والچق یره دینور ودره نك واسع ومعظم
اولان یرینه دینور وسطی کبی یقال وقف السیل فی ثجرة الوادی ای فی معظمه ومجتمع اعلا الحشا یعنی اجزای جوفیه نك
یوقری طرفلرینك جمع اولدیغی یره دینورکه کوکس ایله کوبکك مابینی اولان یردر علی قول اول یرك وسطنه دینور
وکوکس چقورینك چوره سنه دینور وثجرة البعیر دوه نك کوکسی چقوربنه صارقان تویلره دینور سلة البعیر معناسنه
ونبات وسائر نسنه لردن طاغنق اولان قطعه لرینك هربرینه دینور جمعی ثجر در غرف وغرفه کبی الثجیر امیر
وزننده اوزم وسائر صیقیلور اولان نسنه نك جبره سنه وپوصه سنه دینور الثجر بجر وزننده برنسنه یی آخر نسنه نك
پوصه سنده قاتمق معناسنه دریقال ثجر التمر ثجرا من الباب الاول اذا خلطه بثجیر البسر ای ثفله شارح دیرکه مصباحده
الثجیر ثفل کل شیء یعصر وهو معرب وقال الاصمعی الثجیر عصارة التمر والعامة تقول بالتاء وثجر غلیظ وعریض اولان
شیئه دینور یقال ورق ثجر ای غلیظ عریض وثجر ثجران قربنده برصوینك آدیدر علی قول وادی القری ایله شام بیننده
واقعدر الاثجر احمر وزننده بودخی غلیظ وعریض اولان شیئه دینور وقصه ودبی قالین اوقه دینور یقال سهم
اثجر ای غلیظ الاصل قصیر الثجر کتف وزننده بودخی غلیظ وعریض شیئه دینور التثجیر تفعیل وزننده
بولاتمق معناسنه دریقال ثجره اذا وسعه وانلولتمك معناسنه دریقال ثجره اذا عرضه وتثجیر وجودده اولان کوشکلکه
وسلوکلکه دینورکه اسمدر یقال فی لحمه تثجیر ای رخاوة الثجر صرد وزننده جماعات متفرقه یه دینور

ذكر اولنان ثجره نك جمعيدر وديبلرى قالين وعريض اولان اوقلره دينور الانثجار انفجار وزننده ومرادفيدركه يردن صوقينايوب آقمق معناسنه در يقال انثجر الماء اذا انفجر وصووفرتندن ناشى يك طاشقين اولمق معناسنه در يقال انثجر الماء اذا فاض كثيرا المثجر معظم وزننده بوغوملرى اولان داله دينور يقال خيزران مثجراى ذوانابيب مثجور ابن غيلان دركه جريرك هجو كرده سيدر الثرة راى مشدده ايله ذره وزننده صوبى يك فراوان اولان پيكاره وايازمه يه دينور يقال عين ثرة اى غزيرة وممه سنك دلكلرى واسع اولان ناقه يه ياخود قيونه اطلاق اولنوركه سودفراوان آقار يقال ناقة اوشاة ثرة اى واسعة الاحليل وسودى فراوان اولان ناقه يه وقيونه اطلاق اولنور يقال ناقة اوشاة ثرة اى غزيرة جمعى ثر وركلور وثرار كلور ثانك كسريله وثره زخمنك قانى فراوان اولان طعنه يه ده وصف اولور يقال طعنة ثرة اى كثيرة الدم وچوق سوزلو اوزان قارى يه اطلاق اولنور يقال امرأة ثرة اى كثيرة الكلام الثرارة طراره وزننده والثرثارة سلساله وزننده والثرثورة ثانك ضميله بونلرده صوبى فراوان اولان چشمه يه دينور يقال عين ثرارة وثرثارة وثرثورة اى غزيرة وثرثاره اوزان و پركوى قارى يه دينور الثرور صبور وزننده سودى يك چوق ناقه يه وقيونه دينور يقال ناقة ثروراذا كانت غزيرة وكذلك الشاة الثارة بودخى چوق سوزلو قارى يه دينور الثر حر وزننده والثرورة ثانك ضميله والثرارة حراره وزننده والثرور سرور وزننده معانى مزبوره دن مصدرلردر يقال ثرت العين والناقة والشاة ثرا وثرورة وثرارة وثرورا من الباب الاول والثانى والرابع اذا غزرت وثر ثانك فتحيله پراكنده قلمق معناسنه در يقال ثر الشيء ثرا من الباب الثانى اذابدده وفرقه وثر وصف اولور بول نسنه يه دينور يقال عين ثر ومكان ثراى واسع وچوق سوزلو آدمه دينور يقال رجل ثراى مكثار ويغمورى چوق بلوده دينور يقال سحاب ثراى كثير الماء ودپرنشى چابك اولان آته دينور منثر دخى دينور منجر وزننده يقال فرس ثر ومنثر اى سريع الركض الثرثرة زلزله وزننده بودخى تارمار ايتمك معناسنه در يقال ثرثر الشيء اذا بدده وفرقه وسوزى دونه دونه چوق سويلمك معناسنه در يقال ثرثر الكلام اذا اكثره ورده وچوق طعام يمك معناسنه در يقال ثرثر فى الطعام اذا اكثر اكله وطعامى برى برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ثرثر الطعام اذا خلطه الثرثار سلسال وزننده ياوه كوكسيه دينور يقال رجل ثرثاراى مهذار وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل ثرثاراى صياح وثرثار سنجار ايله تكريت بيننده برايرمق ياخود بربيوك دره نك اسميدر الاثارة همزه نك كسريله انبربارس اسميدركه بو اسمله معروف دوايى نباتدر تركيده قادين طوزلغى تعبير اولنور الثرثور ثانك ضميله ارمينيه ديارنده ايكى نهرك اسميدر برينه ثرثور كبير و برينه ثرثور صغير ديرلر التثرير تفعيل وزننده برى نمناك ايلمك معناسنه در يقال ثرر بالمكان اذا نداه الثعجرة دحرجه وزننده دوكمك معناسنده در يقال ثعجر الشيء اذا صبه الاثعنجار احرنجام وزننده دوكلمك معناسنه در يقال ثعجر الماء فاثعنجر اى انصب المثعنجرة اسم فاعل بنيه سيله شول چناغه دينوركه ايچنه قونيلان ياغى طاشوب دوكيلور اوله ظاهرا دبى چقورا وليوب وطارلغندن اولور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال جفنة مثعنجرة اذا كانت بفيض ودكها المثعنجر بودخى اسم فاعل عنوانيله آقيجى نسنه يه دينور يقال ماء اودمع مثعنجراى سائل المثعنجر اسم مفعول بنيه سيله دكزك اورته سنه دينوركه يك انكين يريدر اوراده اولان صويك كثرتنه سائر محللرى بكزه مز اولور وقول ابن عباس وذكر عليا علمى الى علمه كالقرارة فى المثعنجراى مقيسا الى علمه كالقرارة موضوعة فى جنب المثعنجر يعنى ابن عباس ديديلركه بنم علمم علم مرتضايه قياس ونسبت اولنسه مثعنجر جنبنه موضوع اولان قراره يعنى غدير صغير كيدر وجوهرى وصغانى معثنجر كلمه سنك مصغرنده مثيعج ومثيعيج دينور ديملرى غلطدر صواب اولان ثعيجر اولمقدرتنه كه محرنجم مصغرنده حريجم ديرسن يعنى ميم ونونى زائد در الثعر ثانك فتحى وعينك سكونيله وثانك ضميله وفتحتيله لغتدر شول صمغه شبيه سيال نسنه يه دينوركه سمر يعنى مغيلان اغاجنك كوكندن ظهور ايدرسم قاتلدر الثعر فتحتيله بدنده سكيل چوق اولمق معناسنه در يقال ثعر الرجل ثعرا من الباب الرابع اذا كثرت ثآليله الثعرور ثانك ضميله بودوركشى يه دينور يقال رجل ثعروراى قصير وثعرور طرثوث ديدكلرى نباته على قول طرثوثك اوجنه دينوركه ذكر باشى كبى اولور وطرثوث قولغان تيكنى ديدكلريدر قال الشارح فى النهاية وفى الحديث يخرج قوم من النار فينبتون كماينبت الثعارير جمع ثعرور وهى القثاء الصغار شبهوا لان القثاء ينمى سريعا وقيل هى رؤس الطراثيث تكون بيضاء وثعرور سكيله دينور ثؤلول معناسنه وآطه صوغاننك كوكنه دينور وعجور ديدكلرى سبزه نك صغيرينه دينور وذونون ديدكلرى نباتك يمشنه دينور باديه نباتندندر الثعران والثعروران ثانك ضمى وتثنيه بنيه سيله شول ممه باشلرينه شبيه ايكى طرفلو اوزنجه سكيللره دينوركه آت قسمنك خايه لرينك ايكى طشره طرفلرنى احاطه ايدر كذلك قيون قسمنك دخى ممه لرينك طشره

طرفلرنى احاطه ايدر الثعارير جمع بنيه سيله قوش قونمز اوتنه شبيه بر نبات آديدر و برونده حادث اولان چتلاقلره دينور الثعرة جلبه وزننده برونده چتلاقلر ظهور ايلمك معناسنه در يقال ثعرر الانف اذا بدا فيه التشقق الاثعار همزه نك كسريله يلاندن مواضعه جهتيله اخبار وحوادث تجسس ايلمك معناسنه در يقال اثعر الرجل اذا تجسس الاخبار بالكذب الثغر ثانك فتحى وغين معجمه نك سكونى وفتحيله خيار عشبدندر يعنى بر كونه اوتلق اسميدركه بالجمله اوتلقلرك كزيده سيدر دوه قسمنك محبوبيدر مفردى ثغره درها ايله وثغر مطلقا آچلمش يرتغه و باريغه ياخود طاغلرده و بعض يرلرده اولان كدكه ورخنه يه دينور وآغزه دينور فم معناسنه وديشلره دينور على قول مقدمارينه يعنى اوك ديشلره دينور قال الشارح و فى المصباح الثغر المبسم ثم اطلق على الثنايا وعند البعض ثغر منبتلرنده ثابت اولان ديشلره دينوركه چقدقدنصكره اطلاق اولنمز ودار الحرب قربنده اولان سرحده دينوركه محل خوف اولمغله اورايه محافظ ومرزبان تعيين اولنور دشمن آغزى تعبير اولنان يرلر اوله جقدر ومطلقا فروج بلداندن يعنى هر بلده ومملكتك سرحدنده وداخلنده اولان كدكلره ودربندلره دينوركه خوفناك محللردر دشمن ياخود حرامى مقوله سنك مروركاهلريدر واكا ثغور دخى دينور زنبور وزننده وثغر شهر كرمان قربنده ساحل بحر هندده بربلده آديدر وثغر مصدر اولور كدك آچمق ورخنه ايلمك معناسنه يقال ثغر الرجل ثغرا من الباب الثالث اذا ثلم وكدك طوتمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال ثغر الثلمة اذا سدها وبرآدمك ديشلرنى شكست ايلمك معناسنه در يقال ثغر فلانا اذا كسر ثغره وبرآدمك برحادثه سببيله ديشلرى اوفانمق معناسنه در يقال ثغر فلان على بناء المجهول اذا دق فمه فهو مثغور وچوجغك ديشلرى على قول اوك ديشلرى دوشمك معناسنه دركه صكره يرينه ثابتى نابت اولور يقال ثغر الصبى على بناء المفعول اذا سقطت اسنانه او رواضعه فهو مثغور الثغرة نقره وزننده ايكى طرفلو بيون چنبرلرينك بيننده اولان بوغاز چقورينه دينور يقال طعن فى ثغرته اى نقرة نحره التى بين الترقوتين وثغرة البعير دوه نك بيوننك نهايتنده اولان چقوره دينوركه اورادن ذبح اولور وثغرة الفرس آت قسمنك كوكسنك اوستنده اولان چقوردن عبارتدر وثغره ارضك برناحيه سنه دينور ودوز وملايم يوله دينور طريق سهله معناسنه الاثغار همزه نك كسريله چوجق ديشلرنى دوشورمك معناسنه در يقال اثغر الغلام اذا القى ثغره وچوجغك ديشلرى بتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اثغر الغلام اذا انبت ثغره وبرآدمك ديشلرى اوفانمق معناسنه در يقال اثغر الرجل على بناء المجهول اذا دق فمه الاثغار همزه نك وثاى مشدده نك كسريله بودخى چوجغك ديشلرى بتمك معناسنه در يقال اثغر الغلام اذا انبت ثغره كما يقال ادغر و بونلرك اصلى اثتغر ايدى كه افتعالدندر المثغور ديشلرى دوشمش اولان چوجغه دينور كما ذكر الثغور ثانك ضميله ثغر كلمه سنك مفرديدر طاغنق متفرق معناسنه مستعملدر ومنه يقال امسوا ثغورا اى متفرقين ثغور صبور وزننده يمنده حمير قبيله سنه مخصوص برحصن آديدر ثغره صبره وزننده اعراض مدينه دن برناحيه نك اسميدر اعراض نواحئ مدينه يه اطلاق اولنور الثفر ثانك فتحى وضمى وفانك سكونيله سباع ومخالبك يعنى يرتجى وحوش وطيورك خاصه فرجنه دينور حياء ناقه يه مخصوص اولديغى كبى على قول فرجلرندن مسلك قضيب يعنى آلت كيره جك يرينه دينوركه اخص اولور الثفر فتحتيله و بعضا فاء ساكن اولور آت اريننك كيروسنده اولان قايشه دينوركه قوسقون تعبير اولنور سمرلى و پالانلى دابه لرده قوسقون اولمامغله پالدم تعبير اولنور يقال شد ثفره وهو السير فى مؤخر السرج الاثفار همزه نك كسريله ايره و پالانه قوسقون و پالدم پاپمق على قول قوسقون و پالدم طاقمق معناسنه در يقال اثفر السرج اذا عمل له ثفرا اوشده به ودابه نى اكسه سندن سورمك معناسنه مستعملدر يقال اثفر البغل اذا ساقه من خلفه و بو معناندركه فلانك دبرينه ذكرمى يناشدر وب طيادم ديجك يرده اثفرته يعه سوء ديرلر الزقتها باسته معناسنه يعه سلعه دن كنايه دركه مراد سلعة سوء بدنيدر واثفار كبه كبى ولادت علامتنى بلورتمك معناسنه در يقال اثفرت العنز اذا بينت الولادة المثفار مصباح وزننده شول آته وسائر طواره دينوركه ايرنى و پالانى دائما كيرويه سلكوب آتار اوله يقال دابة مثفاراى ترمى بسرجها الى مؤخرها ومأبون وككزكسيه اطلاق اولنوركه مذكر سماعى تعبير اولنور المثفر منبر وزننده مثفار معناسنه در يقال هو مثفار ومثفراى مأبون الاستثفار برآدم آردانكنى عورتلرك طون بزى كبى اويلقلرى اراسندن اوك طرافنه چكوب كنورمك معناسنه در يقال استثفر بازاره اذا ادخله بين فخذيه ملويا وكوپك قسمى قويرغنى پاچه سى ارالغنه قصدروب قارننه ياپشدرمق معناسنه در يقال استثفر الكلب بذنبه اذا ادخله بين فخذيه حتى يلزقه ببطنه الثفر حفر وزننده طوارى اكسه سندن سورمك معناسنه در يقال ثفر الحمار ثفرا من الباب الثانى اذا ساقه من خلفه الثفر فافله تفعل وزننده صبرسزلقدن ناشى تردد واضطراب ايلمك معناسنه در يقال

ثفر الرجل اذا ارتدّ وجزع. الثمر فتحتيله اغاجك يمشنه دينور فارسيده ميوه دينور يقال ادرك ثمر الشجر اي حمله
وهر نوع ماله اطلاق اولنور يقال كان له ثمر اي انواع المال اسم جنس اولمغله مفردى ثمره درهايله وثمره درمهك
ضميله ثمره وزننده جمعى ثمار درجبل وجبال كبى وجمع الجمعى ثمور در ضمتيله كتب وزننده ومنتهى الجموعى اثمار در
اعناق وزننده وثمر فلزّات ايدن التونه وكومشه اطلاق اولنور يقال له ثمر اي ذهب وفضة وثمره شجرديه اطلاق
اولنور كه مجاز مرسلدر وباشك دريسنه دينور جلدة الرأس معناسنه وثمرة اللسان دلك اوجنه اطلاق
اولنور ثمرهٔ سوطدن مأخوذدر قال في الاساس ضربنى بثمرة لسانه اى بعذبته اذا السنك وثمرة السوط قامچينك
اوجنده اولان عقده يه اطلاق اولنور ميوه يه تشبيهاً يقال سوط عظيم الثمرة اى العقدة في طرفه ونسل وذرّيته
اطلاق اولنور يقال كثّر الله ثمرة سلطاننا اى نسله وذرّيته وولده الثمار سحاب وزننده بودخى ميوه يه وهر نوع
ماله اطلاق اولنور الثمور قعود وزننده اغاج يمش طوتمق معناسنه در يقال ثمر الشجر ثمورا من الباب الاول
اذا صار فيه الثمر وبر آدم مالدار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ثمر الرجل اذا تموّل وطوار اوتلامق ايچون
صاحبى اغاج بركدرمك معناسنه در يقال ثمر للغنم اذا جمع لها الشجر الاثمار همزه نك كسريله بودخى اغاج
ميوه ويرمك معناسنه در يقال اثمر الشجر اذا صار فيه الثمر وطلومده كره ياغى چالقيوب يايلركن ياغ دانه دانه
اولمق معناسنه مستعملدر ثمره تشبيه اولنمشدر يقال اثمر السقاء اذا ظهر عليه تحبب الزبد قال في الاساس ان ابنك
لحسن الثمر وهو ما يرى عليه اذا مخض من امثال الحصف في الجلد وبر آدمك مالى چوغالمق معناسنه مستعملدر
يقال اثمر الرجل اذا كثر ماله الثامر ثموردن اسم فاعلدر والمثمر اثماردن فاعلدر مأخذلرى اوزره ايكيسيده
ميوه طوتمش اغاجه دينور وعند البعض ثامر ميوه سى هنوز ظهور ايدن اغاجه ومثمر ميوه سى ديوشورلمك
درجه سنه كلمش اغاجه دينور يقال شجر ثامر ومثمر اذا صار فيه الثمر او شجر ثامر اذا اخرج ثمره ومثمر اذا بلغ ثمره
ان يجنى الثمراء حمراء وزننده ثمره نك جمعيدر كرچه مؤلف جمع ثمرة عبارتيله جمعيتنى تنصيص ايدوب لكن
اغرب اولمغله شجراء كبى اسم جمع اولمق غالبدر وثمراء بعينه بر نوع اغاجك آديدر وشهر طائفك سراة جانبنده
واقع شقنده بر كوچك طاغك اسميدر وثمراء يمشلو اغاجه دينور يقال شجرة ثمراء اذا صار قد خرج ثمرها وثمرى
چوق ارضه دينور يقال ارض ثمراء اى كثيرة الثمر الثميرة سفينه وزننده بودخى كثير الثمر اولان ارضه دينور ويايقده
يايلوب چالقركن هنوز طوپلنمقسزين دانه دانه ظاهر اولان ياغه دينور يقال ظهرت ثميرة الزبد وهى ما يظهر منه قبل
ان يجتمع وكره ياغى ظهور ايتمش على قول هنوز ياغى وقيمغى چقمامش سوده دينور يقال شرب الثميرة اى اللبن الذى
ظهر زبده او الذى لم يخرج زبده الثمير امير وزننده ثميره ايله ايكى معناى اخيره مراددر المثمر كتف وزننده
والمثمور مال كثيره دينور يقال مال ثمر ومثمور اى كثير ومثمور كثير المال آدمه دينور يقال رجل مثمور وقوم
مثمورون اى كثير والمال التثمير تفعيل وزننده طلومده ياغ يايلركن دانه دانه ظهور ايتمك معناسنه در يقال
ثمّر السقاء تثميرا اذا ظهر عليه تحبب الزبد ونبات واشجار قسمى چچكلرنى دوكوب يمش بغلمق معناسنه در
يقال ثمّر النبات اذا نفض نوره وعقد ثمره وبر آدم مالنى بركتلندروب نشو ونما ايله چوغالتمق معناسنه در يقال
ثمّر الرجل ماله اذا نمّاه وكثّره وتقول ثمّر الله مالك الثامر ميوه لو اغاجه دينورنته كه ذكر اولندى وحبوباتدن
بوكرلجه يه دينور وحماض نباتنك چچكنه دينوركه قرمزى اولور ابن ثمير امير وزننده مهتاب كيجه نك كنيه سيدر
ثمر ثمر وزننده بر وادى آديدر ثمر فتحتيله يمنده بر قريه آديدر ثمير زبير وزننده محمد بن عبد الرحيم نام محدثك
جدى اسميدر الثمرة فرحه وزننده ثمرك مؤنثيدر وثمر في الاصل نما بولمش مال مباركه اطلاق اولنوب اول
علاقه ايله ثمره نفس طيبه ده استعمال اولندى ومنه تقول ما نفسى لك بثمرة اى مالك في نفسى حلاوة مؤلف حاصل
معنا ايله تفسير ايلمشدر التجارة نونله تجاره وزننده ومراد فيدر كه اولوق صو يله پيدا اولان حفره يه دينور
الثور جور وزننده والثؤور قعود وزننده والثوران فتحاتله بر نسنه يرندن توزوب قالقمق معناسنه در توزك
وطالغه نك قالقمسى كبى يقال ثار الشئ يثور ثورا وثؤورا وثورانا اذا هاج وصحراوق معناسنه در يقال ثار اليه
اذا وثب وتوز توزوب هوايه آغمق معناسنده در يقال ثار الغبار اذا سطع وخاصه بغرتلق قوشى وچكركه يرلرندن
قالقمق معناسنه در يقال ثار القطا والجراد اذا نهض وبدندن قان قيناوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال
ثار الدم اذا ظهر وثور اقط يعنى كش ديدكلرى يوغرد قور وسندن قطعهٔ عظيمه يه اطلاق اولنور جمعى اثوار وثوره
كلور عنبه وزننده وثورارك اوكوزه دينور ارضى اثاره ايتديكيچون كويا كه مصدر ايله مسمادر ثاير معناسنه در جمعى
ثواردر وثياردر ثانك كسريله وثوره وثيره در عنبه وزننده وثيران در جيره وجيران وزننده يا مجاورت

كسره يه مبنى در مؤنثى ثوره در وثور بر قومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هو ثور القوم اى سيدهم
ويوصونه دينور طحلب معناسنه وطرنغك دبنده اولان بياضه دينور ومطلقا يوصون كبى صويك يوزينه چوكن
شيئه دينور ودليلكه دينور يقال اصابه الثور اى الجنون وافقده شفقك نشر وهيجانيله تابنده اولان قزللغنه
اطلاق اولنور يقال سقط ثور الشفق اى حمرته الثائرة فيه واحمق وبيمغز آدمه اطلاق اولنور يقال هو ثور
اى احمق وثور فلكده بر برجك آديدر كه آنده كواكبدن ثور صورتى مرسومدر ايكنجى برج اوله جقدر وثور
عاص بن سعيدك فرسى اسميدر ومضردن بر قبيله پدرينك اسميدر امام ومحدث سفيان بن سعيد اول قبيله دندر ومزينه
بلادنده بر وادى اسميدر ومكه ده بر طاغك آديدر كه تنزيل مبينده مذكور اولان مغاره آنده در مراد ثانى اثنين اذ هما
في الغار آيتنده مذكور اولان غاردر واكا ثور اطحل دخى دينور اطحل طاغك آدى اولوب ثور بن عبد مناة اكا نازل
اولمغله كنديسنه منسوب اولمشدر لكن بوصورتده اطحل ثوره ديمك لازم ايدى وثور مدينه ده دخى بر طاغك آديدر
ومنه الحديث الصحيح المدينة حرم ما بين عير الى ثور واما قول ابى عبيد بن سلام وغيره من اكابر الاعلام انّ هذا
تصحيف والصواب الى احد لانّ ثورا انما هو بمكة فغير جيد يعنى مدينهٔ منوّره حوزه سى عير نام طاغدن ثور نام طاغه
قدر حرم محترمدر ابو عبيد وسائر اكابر اعلام مدينهٔ منوّره ده ثور نام طاغ يوقدر ثور مكه ده اولمغله الى ثور كلمه سى
الى احد كلمه سنك مصحفيدر كه راويلر تصحيف ايلمشلردر ديمشلر ايسه بو كلاملرى جيد وبجا دكلدر زيرا امام ومحدث
وزاهد شيخ شجاع البعلى حافظ ابو محمد عبد السلام البصرى نام محدثدن روايت ايليه رك بكا بو وجه اوزره خبر
ويرمشدر كه مدينه ده احد طاغنك اكسه سنه مائل حذاسنده بر كوچك طاغ واردر كه اكا ثور ديرلر ومرّة بعد اخرى
ارض مزبوره يه اكاه اولان عربلردن سؤال ايلديكمده بالجمله اوراده ثور نامنده بر كوچك طاغ اولديغنى اخبار ايلديلر
بوندن بشقه شيخ عفيف الدين المطرى كندى پدرى اولان محمد دن كه حافظ وثقه در روايت ايلمك اوزره بكا
تحرير ايلدى كه احد طاغنك شمالى اولان خلفنده بر دكرمى كوچك طاغ واردر كه ثور تسميه اولنور اهل مدينه نك
بالجمله خلفا عن سلف معلوملريدر التثوّر تفعل وزننده بودخى ثور وثوران معنالرينه در يقال تثوّر الرجل بمعنى ثار
الاثارة همزه نك كسريله توزتمق وتوز قوپرمق معنالرينه متعديدر يقال اثاره واثره وهثره اذا هيجه شارح ديركه
بوراده مؤلفك اثره قولى مقلوبدر لكن اكا كوره مدّ ايله آثره اولمق لازمدر هثره قولى كه هاء همزه دن بدلدر آندن آيدر
اساسده واثرت الصيد والاسد واستثرته اى هيجته عبارتيله مرسوم اولمغله كه اثاره دن متكلم درسائر مأخذلرده دخى
بوكونه مرسوم اولديغندن ظاهرا مؤلف متكلمدن غيبته زيغ ايله ثلاثى عنوانده ثبت ايلمشدر التثوير تفعيل وزننده
اثاره معناسنه در يقال ثوّره بمعنى اثاره وبر نسنه نك ايچ يوزندن بحث وتفتيش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثوّر
عن القرآن اذا بحث عن علمه الاستثارة بودخى اثاره معناسنه در يقال استثاره بمعنى اثاره ثور الشباك شينك كسريله
وبرقة الثور بانك فتحيله ايكى موضعلردر ثورى قصر ايله وبعضا مدّ ايدرلر دمشقده آقان بر نهرك آديدر ابو الثورين
تثنيه بنيه سيله تابعيندن محمد بن عبد الرحمن كنيه سيدر الثورة دوره وزننده چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال
ثورة من مال ورجال اى كثير الثوّارة مبالغه بنيه سيله خوران معناسنه مستعملدر كه حيوانك دبر ومقعدينه دينور
الثائر ثوراندن اسم فاعلدر بو مناسبتله خشم وغضبه اطلاق اولنور يقال ثار ثائره اذا هاج غضبه الثبر ثانك كسريله
كوزك پرده سنه دينور يقال على عينه ثبر اى غطاء المثيرة اثاره دن اسم فاعلدر تراب صوكوب طپراغنى قوپاروب
توزيدن يعنى نطس ايدن چفت اوكوزينه دينور يقال بقرة مثيرة اذا كانت تثير الارض المثاورة مفاعله وزننده
والثوار ثانك كسريله صچرامق معناسنه در واحد وفصاعد ايچون اولور يقال ثاوره مثاورة وثوارا اذا واثبه ثوير
زبير وزننده ابن ابى فاختة سعيد بن علاقه در كه تابعيندندر وثوير جزيره ده تغلب قبيله سى منازلندن بر منزلك
آديدر وضريّه جبالنه قريب بر طاشلق وقوملق يرك اسميدر كه جعفر بن كلاب جماعتنه مخصوصدر
فصل الجيم الجأر جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله والجؤار غراب وزننده فرياد وزارى ايله
دركاه حقه دعا ونياز واستمداد ايلمك معناسنه در معناى آيدن مأخوذدر يقال جأر الى الله جأرا وجؤارا من الباب الثالث
اذا رفع صوته بالدعاء اليه وتضرّع واستغاث وصغر واكوز قسمى بوكورمك معناسنه در يقال جأر البقرة والثور اذا صاحا
بقره يه بان صغر بنيه ده شاملدرها وحدت ايچوندر وجأر نبات بوى سوروب اوزامق معناسنه مستعملدر رفع صوت
معناسندن مأخوذدر يقال جأر النبات جأرا اذا طال نبتها قال في الاساس كما يقال صاحت الشجرة اذا طالت وجأر
تازه وفراوان اولان اوتلغه اطلاق اولنور ارتفاع شاننده اولديغيچون يقال في ارضه نبت جأر اى غض كثير وتنومند
وضخامتلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جأر اى ضخم ويقال هو اجأر منه اى اضخم الجأر كتان وزننده والجأر

كنف وزننده بونلرده ضخامتلو ادمه دینور الجائز اسم فاعل بنیه‌سیله کوکل بولنوب غثیان کلمك معناسنده در
رفع صوتله اولدیغنه مبنی در یقال اخذه الجائز ای جیشان النفس وبوغازه‌نسنه طیقانمغه دینور غصص معناسنه
وبوغازه عارض اولان حرارت ویانقلق کبی کیفیته دینور که غضب مقوله‌سی حالات نفسیه‌دن حادث اولور علی قول
حوصله‌شبیه برحالتدر که پك یاغلو نسنه یمکدن عارض اولور بوغازی اکشیوب ککردکجه اکشی اکشی کلور تقول اخذنی
الجائز وهو حرّ لحلق اوشبه حموضة فیه من اکل الدسم الجأر جیمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله والجأر
کتان وزننده والجؤر صرد وزننده والجوّر همجف وزننده پك فراوان یغموره دینور یقال غیث جأر وجأر وجؤر
وجوّر ای غزیر کثیر بوراده جوّر واو مشدده ایله اولمغله ظاهرا همزه‌دن مبدله در صحاحده جور ماده‌سنده مرسومدر
وجأر مصدر اولور برآدمك ایچرو کوکسنده برنسنه طقانوب قالمق معناسنه یقال جئر الرجل جأرا من الباب الرابع
اذا غص فی صدره الجؤار غراب وزننده انسانه پك مستولی اولان قیء واسهال عارضه‌سنه اطلاق اولنور شماطه‌سنه بناء
یقال اخذه الجؤار ای القیء والسلاح الجبر صبر وزننده خلاف کسر معناسنه‌در یعنی قریغی بتونلمك معناسنه‌در
قریق کمیکی صاروب بتونلمك وقریق قابی کاذ ایلمك کبی یقال جبر العظم جبرا من الباب الاول ضد کسره ای اصلحه
مؤلفك بصائرده بیانه کوره جبر ماده‌سی قهردن برکونه شیوه ایله برنسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه موضوعدر کاهیجه
اصلاح مجرد ده استعمال اولنور ومنه قول علی رضی الله عنه یا جابر کل کسیر ویا مسهل کل عسیر وکاهی قهر مجرد ده
استعمال اولنور ومنه الحدیث لاجبر ولاتفویض وسائر معانی بوندن منشعبدر انتهی وجبر پادشاهه اطلاق اولنور
ناسی کندی مرادی اوزره قهر یاخود اصلاح ایلدیکیچون وبورجل عدل قیلندر وقوله اطلاق اولنور عبد معناسنه
پس اضداددن اولور لکن جبر بوراده مفعول معناسنه اولمغله ضدیتی غیرمسلم در وجبر شجیع وبهادر آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل جبر ای شجاع وجبر قدر مقابلنه دینور جبریه قدریه مقابلیدر کاسیذکر وغلامه دخی جبر
اطلاق اولنور وعود یعنی قیریق چقق صاره جق آغاج پاره‌سنه‌ده دینور وجبر اسماء رجالدندر مجاهد
بن جبر محدثیندندر وجبر وجبور قعود وزننده وجباره کتابه وزننده مصدر اولور قیریق کمیکی صاروب
اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال جبر العظم جبرا وجبورا وجبارة یجبر علی المجهول اذا اصلحه وفقیره احسان ایلمك
علی قول فقیر ایکن اعطاء مال ایلمکله زنکین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جبر الفقیر اذا احسن الیه اواغناه
بعد فقر وجبر برآدمی برنسنه اوزره اکراه ایلمك یعنی زوراکی ایشلتمك معناسنه‌در یقال جبر فلانا علی الامر
اذا اکرهه التجبیر تفعیل وزننده بودخی صنق کمیکی صاروب اوکولتمق وفقیری مالدار ایتمك معنالرینه‌در یقال جبر
العظم والفقیر بمعنی جبر الانجبار انفعال وزننده والتجبر تفعل وزننده جبر وتجبیردن مطاوعلردر یقال جبر
العظم والفقیر وجبره فانجبر وتجبر وتجبر کبرلنمك معناسنه‌در یقال تجبر الرجل اذا تکبر واغاج ایشروب براقلنمق
معناسنه‌در یقال تجبر الشجر اذا اخضر واورق وچایر بردفعه اوتلاندقدنصکره تکرار یشروب برمقدار یجه اوتلانمغه
صالح اولمق معناسنه‌در یقال تجبر الکلا اذا اکل ثم صلح قلیلا وخسته افاقت بولوب خوشحال اولمق معناسنه‌در
یقال تجبر المریض اذا اصلح حاله وبرکسه ماله نائل اولمق معناسنه‌در یقال تجبر الرجل مالا اذا اصابه وبرآدمك
الندن کیدن نسنه‌سی ینه النه کیرمك معناسنه‌در یقال تجبر الرجل اذا عاد الیه ماذهب عنه الاجتبار افتعال
وزننده جبر وتجبر معناسنه‌در یقال اجتبره فتجبر وفقیر ایکن غنی اولمق معناسنه‌در که جبر کلمه‌سنه مطاوع اولور
یقال جبر الفقیر فاجتبر الاستجبار اجتبار معناسنه‌در یقال جبره فاستجبر الاجبار همزه‌نك کسریله جبر کبی
برآدمی برنسنه‌یه اکراه ایلمك وزوراکی طوتدرمق معناسنه‌در یقال اجبره علی الامر اذا اکرهه وبرآدمی جبره نسبت
ایلمك معناسنه‌در یقال اجبر فلانا اذا نسبه الی الجبر الجبریة جیمك وبانك فتحه‌سیله قدریه مقابلیدر بونده بانك
سکونی لحن وخطادر یاخود بانك سکونی صوابدر فتحی قدریه لفظنه مشاکله وازدواجه مبنی در جبریه طائفه‌سی
عباددن قدرتی واختیاری نفی ایدرلر انساندن صادر اولان افعال رعشهٔ اضطراری مثابه‌سنده‌در من طرف الله
جبر واکراهله صادر اولور دیرلر الجبار قهار وزننده علوّ وعظمت وقهر وعزت صاحبی حق جل وعلانك اسماء
صفاتیه‌سندن واسم شریفدر وجبار مخلوقدن هر عاتی ومتمرده اطلاق اولنور نته که جبیره دخی دینور سکیت وزننده
وجوزاء برجنك اسمیدر مترجم دیر که بلکه جوزاء برجنده برصورتك اسمیدر آیاق اوزره والنده برچوماق قالدرمش
برکمسه خشمله ضرب ایدر هیئتنده‌در نهر اردن صاغ طرفنه ملاصق جریان ایدر وایکی پاچه‌سی ارالغنده برطوشان
صورتی واردر وصورت مرقومه منطقه‌نك جنوبیسنده واقعدر وجبار شول سنکین کوکله وصف اولور که اصلا
اکا رحم وشفقت اثری داخل اولمیه یقال قلب جبار اذا کان لاتدخله الرحمة ودائما ناحق یره قتل نفوس ایدن خونی‌یه

اطلاق اولنور یقال هو جبار ای قتال فی غیر حق وعظیم وقوی وبالابلند اولان آدمه اطلاق اولنور وجبار اسامیء
رجالدندر جبار بن الحکم وجبار بن سلمی وجبار بن صخر وجبار بن الحارث اصحابدندر جبار بن حارثی فخر انام علیه السلام
حضرتلری عبد الجبار ایله تسمیه بیوردیلر وجبار الطائی محدثدر وجبار کنج واوزون اولان خرما آغاجنه اطلاق اولنور
بونده ضمله ده لغتدر وشول خودبین ومتکبر کمسه‌یه دینور که کمال کبرندن برکمسه ایچون کندی اوزرنده حق وحقوق
بیلمز اوله هرکس کندی عندنده لاشیء مثابه‌سنده اولوب کوجی یتشدکده جبرا وقهرا طوعا وکرها دیلدیکنی آلوب
اجرای مذاق ایدر اوله یقال هو جبار ای متکبر لایری لاحد علیه حقا الجبریة والجبریاء جیملرك کسریله والجبرتة
کسرتیله والجبریة فتحتیله والجبروة فتحتین ورانك ضمی وواو مشدده‌نك فتحیله والجبروتی فتحتیله
والجبروت عظموت وزننده والجبریة صبریه وزننده والجبروة رانك ضمی وواوك تشدیدیله والتجبار تذکار
وزننده والجبورة جیمك فتحی وبانك تشدیدیله والجبورة جیمك وبای مشدده‌نك ضمیله والجبروت جیمك ضمیله
مجموعی اون اوچ مصدردر مبالغه‌یی متضمندر بونلردن فعل متصرف دکلدر کبر وعظمت وجلالت معناسنه‌در
جبرائل جیمك فتحی وبانك سکونیله فرشتهٔ معروف اسمیدر که ناموس اعظمدر عبد الله دیمکدر جبر عبد وایل اسم
جلاله‌در ولفظ منصرف دکلدر وبورده اون درت لغت واردر جبرئل همزه ایله ویاسز وجبرئیل یا ایله جبرعیل کبی وجبریل حزقیل
وزننده وجبرئلّ همزه وتشدید لامله وجبریل جیمك فتحیله سمویل کبی وجبرائل جبراعل کبی وجبرائیل جبراعیل کبی
وجبرئل جیمك فتحی وبانك سکونی ولامك تشدیدیله جبرعلّ کبی وجبرال خزعال کبی وجبرال طربال کبی وجبریل
همزه‌سز یای ساکنه ایله وجبریل یای مفتوحه ایله وجبرییل یائیله سلسبیل وزننده وجبرین جیمك فتحی ونونله وجبرین
جیمك کسریله‌در الجبار سحاب وزننده مقبره اطرافنده اولان عرصه‌یه دینور فناء الجبان معناسنه الجبار
غراب وزننده هدر وباطل وبیهوده معناسنه‌در یقال ذهب دمه جبارا ای هدرا وباطلا وجبار الحرب دیت وقصاص
اولمیان قانه اطلاق اولنور وسیل صوینه دینور وهر مفسد ومهلك اولان شیئه جبار اطلاق اولنور وبرنسنه‌دن
بریء الذمه اولان کمسه‌یه دینور یقال انا منه خلاوة وجبار ای بریء وخلاوة فالج ماده‌سنده ذکر اولندی وجبار ثلثا کوننك
اسم قدیمیدر جیمك کسریله ده لغتدر وبنو جبس بن عامر یوردنده برصویك آدیدر جابر بن حبه نانك عزیزك اسمیدر
کنیه‌سی ابو جابردر جبر جوع ایدر الجبارة کتابه وزننده والجبیرة سفینه وزننده یارق اسمیدر که یصی بلازکه
دینور نسوان عرب بیلکجه‌لرینه کچوررلر وجبیره بدنده قیریق وچقق اعضایی صاردقلری تخته‌لره دینور ومنه یقال
مسح علی الجبیرة وهی العیدان التی تجبر بها العظام جباره کتابه یاخود ثمامه وزننده در ابن زراره اسمیدر که اصحابدندر
جوبر جوهر وزننده دمشق ترابنده برنهر یاخود برقریه آدیدر علی قول جوبره در اعلامدن عبد الوهاب بن عبد الرحیم
واحمد بن عبد الله بن یزید الجوبریان اورادندر واکا نسبتده جوبرانی دخی دینور محدثیندن عبد الرحمن بن محمد بن یحیی
الجوبرانی دخی اورادندر وجوبر نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن علی بن محمد الجوبری اورادندر
وبغداد سوادنده برقریه آدیدر جویبار جیمك ضمی ویانك سکونیله وجوبار یاسز ایکیسیده صحیحدر لفظ فارسیدر
جوی کوچك ایرمق وبار مسیل جوی معناسنه اولمغله بعد الترکیب مسیل النهر الصغیر دیمك اولور خراسانده هرات
قضاسنده برقریه‌یه علم اولمشدر احمد بن عبد الله التمیمی الوضاع که وضع احادیث ایلر ایدی اورادندر وجویبار سمرقند
قضاسنده برقریه آدیدر ابو علی الحسن بن علی السمرقندی اورادندر ونسف شهرنده برمحله آدیدر محمد بن السری
بن عباد نام محدث که امام بخاری راویسیدر اورادندر ومروشهرنده برقریه آدیدر صاحب السمعانی عبد الرحمن بن محمد
بن عبد الرحمن اورادندر واصفهانده برمحله آدیدر محمد بن علی السمسار وعبد الجلیل بن محمد بن کوتاه الحافظ اورادندر
وجویبار جرجان قضاسنده برموضع آدیدر اعلامدن طلحة بن ابی طلحه اورادندر جابر وجباره ثمامه وزننده وجباره
کتابه وزننده وجبر صبر وزننده وجبار شداد وزننده وجبیر زبیر وزننده وجبره طلحه وزننده وجویبر
مصغر بنیه‌سیله اسماء رجالدندر جابر یکرمی ایکی نفر صحابهٔ کرام اسمیدر جبر صبر وزننده بش نفر وجبیر
زبیر وزننده سکز نفر وجباره کتابه وزننده بر نفر صحابی اسملریدر وعمران بن موسی بن جباره ومحمد بن جعفر بن جباره
محدثلردر جبره طلحه وزننده بنت محمد بن ثابت درکه اتباع تابعیندن بانوی معروفه‌در که رواة احادیثدندر
وجبره بنت ابی ضیغم البلویه شاعرهٔ تابعیه‌در ابو جبیر زبیر وزننده وابو جبیرة ابن الحصین که سفینه وزننده‌در
اصحابدندر ابو جبیرة بن الضحاك صحبتنده اختلاف اولندی زید بن جبیره محدثدر واحمد بن علی بن محمد بن جبیره که
جهینه وزننده‌در ابن عساکرك شیخیدر الجبیرتون زبیرتون وزننده بصره‌ده محدثیندن برجماعتدر
جبیر بن حیة بن مسعوده منسوبلردر سعید بن عبد الله بن زیاد بن جبیر واوغلو اسمعیل وعبد الله بن یوسف بن عیسی

آنلردندر جبرین غسلین وزننده اعزاز ناحیه سنده بر قریه در نسبتنده غیر قیاس اوزره جبرانی دینور ابن
نقطه جیمك فتحیله ضبط ایلمشدر احمد بن هبة الله النحوی المقری اورادندر المجبر محدث وزننده قریق
وچقق صاران آدمه دینورکه چققجی تعبیر اولنور ومحدثیندن احمد بن موسی بن القاسم لقبیدر ومجبر بانك فتحیله
عبد الرحمن بن عمر بن الخطاب لقبیدر شارحك بیاننه کوره صباوتنده بر یوکسك محلدن دوشوب بعض اعضاسی
شکسته اولمغله عمه سی حفصه یه انظری الی ابن اخیك المكسر دیدکلرنده تفألا ابل المجبر دیمکله من بعد آنکله ملقب
اولدی جبر بفم وزننده محدثیندن محمد بن عصام الاصفهانی لقبیدر المتجبر متکبر وزننده ارسلانه اطلاق
اولنور باب جبار شداد وزننده بحرین قضاسنده بر قریه در جابار اسامیدندر محمد بن جابار زاهد معروفدر
شبلی حضرتلریله صحبت ایلمشدر ومکی بن جابار محدثیندندر الجاری بر محدثدر علم حدیثده جزء معروف
صاحبیدر ومحمد بن الحسن الجاری قاضی عیاض راویسیدر ویوسف بن جرویة الطبالسی عمرویه وزننده
محدثیندندر جبران عثمان وزننده بر شاعردر جبرون جیحون وزننده ابن عیسی البلوی وجبرون بن سعید
الحضرمی وجبرون بن عبد الجبار وعبد الوارث بن سفیان بن جبرون محدثلردر المجبورة وجابره طیبه نك یعنی
مدینهٔ منوره نك اسمالرندندر الانجبار همزه نك فتحیله بین الاطباء بو اسمله معروف بر نفاع نباتدر اندن عصاره
اتخاذ اولنور الجیتر تای فوقیه ایله حیدر وزننده بودورکشی یه دینور یقال رجل جیترای قصیر جاثر ثای
مثلثه ایله ابن ارم بن سام بن نوح علیه السلام درکه ابو ثمود در الجبر کتف وزننده شول مکانه دینورکه طپراغنه
چورا قلق علی قول طاشلق مختلط اوله یقال مکان جثرای فیه تراب یخالطه سبخ او حجارة جحار جمیله سحاب
وزننده بخارا قضاسنده بر قریه آدیدر صالح بن محمد بن صالح ابو شعیب الجحاری المحدث العابد که ارباب کرامتدندر
اورادندر الجحر جیمك ضمی وحای مهمله نك سکونیله حشرات وسباع مقوله سی جانورلرك کندیلری یاتمق ایچون
حفر واتخاذ اتدکلری هر شئه یعنی هر یره دینورکه ان تعبیر اولنور جمعی جحره در عنبه وزننده واجحار در الجحران
عثمان وزننده بو دخی اینه دینور یقال دخل الضب جحره وجحرانه قال الشارح ومنه قول عائشة رضی الله عنها
اذا حاضت المرأة حرم الجحران یروی بکسر النون علی التثنیة یرید الفرج والدبر یعنی اجتمع الاثنان فی الحرمة بعد
ما کانت الحرمة فی احدهما ویروی بضم النون یرید الفرج الجحر جیمك فتحی وحانك سکونیله جانور اینه کیرمك
معناسنه در یقال جحر الضب جحرا من الباب الثالث اذا دخل الجحر وجانوری قاچروب اینه صوقمق معناسنه در
یقال جحر فلان الضب اذا ادخله فی الجحر وکونش وسط سمایه طوغری یوکسلمك معناسنه مستعملدر کویا که جحرینه
قاچوب کیدر یقال جحرت الشمس اذا ارتفعت ویغمور یاغموب حبس اولمق معناسنه مستعملدر یقال جحر الربیع
ای لم یصبنا مطره وخیر ومنفعت متخلف اولمق معناسنه مستعملدر یقال جحر الخیر اذا تخلف وکوز چقورلنوب
ایچری باتمق معناسنه مستعملدر یقال جحرت العین اذا غارت وجحر درین مغاره یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر
تقول دخلنا من المطر فی جحر ای غار بعید القعر الانجحار انفعال وزننده والتجحر تفعل وزننده مطاوعلردر
یقال جحر فلان الضب فانجحر وتجحر ای ادخله فدخل فیه الاجحار همزه نك کسریله بو دخی جانوری قاچروب
اینه صوقمق معناسنه در یقال اجحر الضب اذا ادخله فی الجحر وبر آدمی بر نسنه یه یاخود بر کسیه مضطر والجا
ایلمك معناسنه مستعملدر تقول اجحرته ای الجأته ویغموره دلالت ایدن کواکب امساك ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال اجحرت النجوم اذا لم تمطر وناس قحط وغلایه کیرمك معناسنه مستعملدر یقال اجحر القوم اذا دخلوا فی القحط
الاجتحار افتعال وزننده جانور این ایدنمك معناسنه در یقال اجتحر الضب له جحرا اذا اتخذه الجحرة طلحه
وزننده بغایت قحط وشدید اولان سنه یه اطلاق اولنور حانك فتحیله ده جائزدر یقال اتت علیهم الجحرة وهی السنة
الشدیدة القحط الجحراء حمراء وزننده ایچری باتیق چقور کوزه وصف اولور یقال عین جحراء ای متجحرة
الجحاربة علابط وزننده صیق ودیرنکلی کوده لی طقناز حیوانه اطلاق اولنور یقال بعیر جحاربة ای مجتمع
الخلق الجواحر اینلرینه کیروب کزلنور اولان جانورلره دینور یقال هوام جواحر ای الدواخل فی الجحرة
الجاحر رفیق وهمبازندن دائما تخلف ایدر اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور الجحرمة دحرجه وزننده
بدخویلق سوء الخلق معناسنه در میمی زائددر یقال به جحرمة ای سوء الخلق المحجر منظر وزننده صغنه جق یره
و بو صولنه جق یره دینور ملجأ ومکمن معنالرینه در جمعی محاجر در یقال دخلوا فی محاجرهم ای ملاجئهم
ومکامنهم الجحار جیمك وحانك کسریله بر نبات آدیدر وایری ودیزمان کشی یه دینورکی ارسلانی کبی علی قول
جوفی عظیم وواسع یاخود کوده سنك وسطی بیوك جوفی واسع بودور کسیه دینور واکا جحنارة ده دینور هاپله

ایکبسنده دخی ضمه ایله ده لغتدر الجحنبره فتحتیله بودور خاتونه دینور الجحدر جیمك ودالك فتحیله بودور کشی یه دینور
وجحدر بر رجل آدیدر الجحدره دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه در یقال جحدره اذا صرعه ویوارلمق معناسنه در یقال
جحدره اذا دحرجه التجحدر تدحرج وزننده قوش قسمی بریندن پرنوب اوچمق معناسنه در یقال تجحدر الطائر
اذا تحرك قطار الجحادری جیمك ضمیله عظیم الهیکل انسان وحیوانه دینور الجحاشر شین معجمه ایله علابط وزننده
کوده سی طقناز ودرنکلی ومفصللری ایری بنیه سی عظیم قبیل هیئت انسان وحیوانه دینور وقبورغه لری
قصه اولان یوارلق آته دینور مؤنثی جحاشره در هاپله الجحشر جعفر وزننده جحاشر معنالرینه در جحشر
قنفذ وزننده بر رجل آدیدر الجخر جیمك وخای معجمه نك فتحیله اتك رایحه سی بوزلمق معناسنه در یقال جخر
اللحم جخرا من الباب الرابع اذا تغیرت رایحته وجخر بعض عورت قسمنك فرجندن کلان رایحهٔ مکروهه یه دینور
شارح دیرکه بو معناده مصدر دخی اولور وجخر قویینك ایچریسی کوکبش اولمق معناسنه در یقال جخر جوف
البئر جخرا من الباب المزبور اذا اتسع وقارن طعامدن بوش اولمق معناسنه در یقال جخر البطن اذا خلا وطوار قسمی
ایچریسی بوش ایکن یعنی آچ قارننه ایکن صو ایچمکله مزاجی متغیر اولوب وصوقارنلرنده بری اوته چالقلنوب اضطراب
ایلدیکندن ناشی شکسته حال اولمغله زبون ومهزول صورتنده کورنمك معناسنه در یقال جخرت الغنم اذا شربت
علی خلاء بطن فتخضخض الماء فی بطونها فترا هاجخرة خاسفة الجخراء حمراء وزننده فرجی بدبوی اولان خاتونه
دینور یقال امرأة جخراء اذا کانت فی قبلها جخرای رایحة مکروهة وجخراء بنی سجنه قبیله سنه مخصوص بر بلده
آدیدر وجوفی واسع بدنی بدبوی اولان خاتونه دینور یقال امرأة جخراء ای واسعة ثقلة وطار اولوب دائما چرك
وچپاقلو اولان کوزه وصف اولور یقال عین جخراء اذا کانت ضیقة وفیها غمص ورمص الجخر کتف وزننده
کثیر الاکل آدمه دینور وقورقق کسیه دینور یقال رجل جخرای جبان واو یلقلرینك اتی آزجه چلمبسز آدمه
دینور وفاسد العقل تباه مغز آدمه دینورکه هر نسنه دن عاجز وقاصر اوله وچرکین وبدچهره وبدقیافت آدمه
دینور یقال رجل جخرای سمج وتیز آجقان آدمه دینور یقال رجل جخرای سریع الجوع الجاخر بول
دره یه دینور یقال واد جاخر ای واسع الجخر فخر وزننده قویینك باشی توسیع ایلمك معناسنه در یقال جخر الرجل
جخرا من الباب الثالث اذا وسع رأس بئره وجخر سمرقند قضاسنده بر قریه آدیدر الاجخار همزه نك کسریله
والتجخیر تفعیل وزننده بو نلرده جخر معناسنه در یقال اجخر الرجل وجخر بمعنی جخر واجخار قویی اولیان
یردن اشمه قازوب چوق صو پیدا ایلمك معناسنه در یقال اجخر الرجل اذا انبع ماء کثیرا من غیر موضع بئر وبر آدم
کرکی کبی یایقنوب استنجا ایلمامکله هنوز موضع استنجاده رایحهٔ قذره قالمغین بدبوی اولمق معناسنه در یقال اجخر
الرجل اذا غسل دبره ولم ینق فبقی نتنه وجخراء اولان خاتون آلمق معناسنه در یقال اجخر الرجل اذا تزوج امرأة جخراء
التجخر تفعل وزننده حوضك ایچنده اولان چامورلری قوریمغله یاریلوب صویی چکیلوب کتمك معناسنه در یقال تجخر
الحوض اذا تفلق طینه وذهب ماؤه وحوضك صویی قینایوب آقمق معناسنه در یقال تجخر الحوض اذا انفجر
ماؤه الجخدر جعفر وزننده والجخدری حیدری وزننده والجخادر علابط وزننده بغایت ایری وضخامتلو
آدمه دینور الجدر جیمك فتحی ودالك سکونیله والجدار کتاب وزننده دیواره دینور حایط معناسنه جمعی
جدر کلور جیمك ضمی ودالك سکونیله مخففدر وجدر کلور ضمتینله وجدران کلور جیمك ضمیله شارحك بیاننه کوره
جدر جدارك جمعیدر کتاب وکتب کبی وجدران جدرك جمعیدر بطن وبطنان کبی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره
جدار وحایط دیواره دینوب لکن جدار نتو وارتفاع وحایط احاطه اعتباریله در وجدار ماده سندن معنای نتو
اعتبارینه مبنی جدر الشجر دیرلر نخود کبی خرده ثمری ظهور ایلدکده کذلك ارضدن ناتی اولان نباته جدر اطلاق
اولنور وجدری الصبیان دخی اعتبار مذکور ایله ثمر شجره تشبیه اولنمشدر وجیدر قصیره دینور جداردن مشتق در
تهکما بر حرف زیاده اولمشدر وجدیر منتهی معناسنه مستعملدر بر شیئك جداره انتهاسی کبی کویا که اولدخی منتهادر
لایق وحقیق معناسی بو که مبنی در انتهی وجدر بدر وزننده قومساله مخصوص بر نبات آدیدر جمعی جدوردر وجدر
حطیم کعبه یه اطلاق اولنور ودیوارك دبنه دینور ودیوارك بر جانبنه دینور وجدر مصدر اولور چوجغك بدننده
چیچك چقمق وچوچق چیچك چقرمق معنالرینه در یقال جدر الجدری فیه وجدر الصبی علی بناء المجهول ویشدد
فهو مجدور ومجدر وجدر آغاجك یمشی نخود کبی باش ویروب چقمق معناسنه مستعملدر یقال جدر الشجر
جدرا من الباب الاول اذا اخرج ثمره کالحمص ویردن نباتك اوجلری جدری طرزنده چقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر
یقال جدر النبت اذا اطلعت رؤسه کأنه الجدری وال کثرت عملدن قبارمق معناسنه مستعملدر یقال جدرت

الیداذامجلت وبرآدمی برشیئه لایق وجسبان قلمق معناسنه دریقال جدر الرجل له اذا جعله جدیرا الیه وبر یره دیوار
چورمك معناسنه دریقال جدر الجدار اذا حوّطه وبركسه دیواری سپرلنوب ارقه سنده كیزلنمك معناسنه در
یقال جدر الرجل اذاتواری بالجدار الاجدار همزه نك كسریله بریره جدر دیدكلری نبات مذكور اولمق
معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر یقال اجدر المكان اذاصار فیه الجدر وآغاجك یمشی نخود كبی ظهور ایلمك
معناسنه دریقال اجدر الشجر اذاخرج ثمره كالحمص ویردن نباتك اوجلری جدری كبی چقمق معناسنه دریقال
اجدر النبت اذااطلعت رؤسه كانه الجدری الجدری جیمك ضمی وفتحی ودالك ایكی صورتنده دخی فتحیله چیچك
تعبیر اولنان قبارجقه دینور كه چوجقلرده چقر المجدور والمجدّر معظم وزننده چیچك چقرمش چوجغه دینور
بری ثلاثیدن وبری تفعیلدندر یقال جدر الصبی وجدّر فهو مجدور ومجدّر كماذكر المجدرة ملعبه وزننده چیچك
علتی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجدرة ای كثیرة الجدری التجدیر تفعیل وزننده چوجق چیچك چقرمق
معناسنه در تكثیری متضمن دریقال جدّر الصبی كماذكر واجدار ایله ایكی معنای اخیرده مرادفدر یقال جدّر
الشجر وجدّر النبت بمعنی اجدر ودیواری بلندیاپمق معناسنه دریقال جدّر الجدار اذاشیده الجدر جیمك كسریله
برنبات آدیدر مفردی جدره در الجدر فتحتینله یومر ویه دینور كه بدنده خلقی یاخود ضربدن یابرجراحتدن
حادث اولور واحدی جدره در هایله جمعی اجدار در وبوغازده ظهور ایدن ورمه واوره دخی اطلاق اولنور
واشك قسمك بوینده حادث اولان قبارغه واصریق اثرینه دینور وآغاجك چیچكنده ابتدا ظاهر ومنعقد
اولان حبه یه دینور وجدر مصدر اولور انسانك بدنده اوریایومری چقمق معناسنه یقال جدر الرجل جدرا
من الباب الرابع اذاخرج به جدر وآصمه یبراقلنمغه یوزطوتمق معناسنه دریقال جدر الكرم اذاهمّ بالایراق الجدر
صرد وزننده بودخی كوده ده ظهور ایدن یومری یه دینور واحدی جدره در غرفه وغرف كبی الجدور قعود وزننده
اشكك بوینده اوریاخود اصریق اثری اولمق معناسنه دریقال جدر الحمار جدورا من الباب الاول اذاصار فی عنقه جدر
الجدیر امیر وزننده ایكی طرفی دیوارلو اولان یره دینور یقال مكان جدیر اذاصار قدبنی حولیه جدار ولایق وخلیق وسزاوار
معناسنه در علاقه سی ذكر اولندی جمعی جدیرون در وجدراء كلور كرماء وزننده یقال هو جدیر بكذا ای خلیق الجدارة
كرامة وزننده لایق وسزاوار اولمق معناسنه دریقال جدر بكذا جدارة من الباب الخامس اذاكان خلیقا به قال الشارح
ویقال ما اجدره بالخیر وهو اجدر به وجداره نباتك اوجلری جدری شكلنده كورنمكه باشلمق معناسنه دریقال جدر النبت
جدارة اذااطلعت رؤسه كانها الجدری المجدرة میمك ودالك فتحیله والمجدور اهل لیاقت دیمكدر یقال انه لمجدرة ان یفعل
ومجدور ای مخلقة اصل بوصیغه باعث وداعی ماده معناسنه موضوعدر مثلا مجبنه جبنه ومبخله بخله باعث وداعی
دیمكدر پس مجدره ومخلقه آنده برخصلت واستعداد واردر كه كندیسنی عمل مرقومك فعلنه لیاقتی داعی وسزاوار اغنه
باعثدر دیمكدر كه مآلی اهل لیاقت دیمكدر ومجدور بوراده فعل متعددیدن مفعولدر الجدیرة خطیره وزننده
ومرادفیدر كه آغیله وماندره یه اطلاق اولنور وسرشت وطبیعت معناسنه دریقال به جدیرة كریمة ای طبیعة
الجداوة كتابه وزننده حجازده بردره آدیدر كه نیجه قرایه مشتملدر جدر فتحتینله حمص ایله سلمیه بیننده برقریه آدیدر
نسبتنده جدری دینور وغیرقیاس اوزره جیدری دینور حیدری كبی الجدرة فتحاتله ازد قبیله سندن
برجماعت آدیدر كعبهٔ معظمه نك دیوارنی علی قول حجر وحطیمی انلر بنا ایتملریله جدره ایله تسمیه اولندیلر وجدره
قصی بن كلابك والده سی لقبیدر الاجتدار افتعال وزننده دیوار یاپمق معناسنه دریقال اجتدر البناء اذابنی
الجدار الجیدر حیدر وزننده والجیدری والجیدران شیقران وزننده بودور قصیر القامه كشی یه دینور
المجدور برنسنه یه لایق قلنمش ویاقشدرلمش دیمكدر كه ذكر اولندی وبدنی قلیل اللحم چلمسز كشی یه اطلاق اولنور
یقال رجل مجدور ای قلیل اللحم ذوجدر بدر وزننده مدینه قربنده برچراگاه آدیدر المجدار محراب وزننده
اكینلو تارلاده وحوش منع واخافه سیچون نصب اولنان طاشدن یاپمه هیكله دینور كه اویوق تعبیر اولنور ومنه
فلان كالمجدار لیس له مقدار وهو ما ینصب فی الزرع مزجرة للسباع عامر بن جدره فتحاتله اك اوّل خط عربی یی
كتب ایدن كسه در عامر الاجدار همزه نك فتحیله برجماعتك پدریدر كوده سنده یومریلر اولمغله مضاف اولمشدر
جدره جیمك ضمیله ابن سبره در كه صحابیدر الجندرة دحرجه وزننده یازلمش عتیق یاخود آزده وفرسوده
مقوله سی خطی اوزرینه قلم كزدیروب تجدید واصلاح ایلمك معناسنه دریقال جندر الكتاب اذا امرّ القلم علی مادرس
منه وقتا شك فرسوده اولان نقش ونكارنی اعاده ایلمك معناسنه در كرك نقشنی اصلاحله وكرك پرداختله اولسون
بومناسبتله اوتولمكه دخی اطلاق اولنور یقال جندر الثوب اذااعادوشیه بعدذهابه شارح دیركه جندره كلمه سی

بومعناده

بومعناده فارسیدن معرب ظن اولنور فی الواقع جندره فارسیده رختمال تعبیر اولنان آلته دینور كه آنكله قماش
پرداخت ایدرلر بومناسبتله مجلد جندره سنه ده اطلاق اولنمشدر عرب تعریب وتصرف ایلمك غریبدر
وابوقرصافه جندرة بن خیشنه صحابیدر الجذر جیمك فتحی وذال معجمه نك سكونیله كسمك معناسنه در یقال
جذر الشئ جذرا من الباب الاوّل اذاقطعه وجذر برنسنه نك كوكنه وبنیادینه دینور اصل معناسنه علی قول
لسانك وذكرك وحسابك اصل واساسنه دینور كه بونلرده خاص اولور اساسده تعمیمله مرسومدر یقال نزلت
المحبة فی جذر قلبه ای اصله وغلظ جذر لسانه وما اغلظ جذر قرن هذا الثور وبونلرده جیمك كسریله لغتدر علی
قول اصل معناسنده كسر ایله در قالدیكه مؤلفك اصل حساب دیدیكی مثلا اون عددی كندی نفسنه ضرب
ایلسك یوز اولور اون كه اصل مضروبدر جذردر حاصل اولان یوزه مجذور وجذاء دخی دیرلر كذلك اوچ عددی
نفسنه ضرب ایله طقوز اولور اوچ جذر وطقوز مجذور وجذاءدر یقال ما جذر هذا العدد ومجذوره وجذاؤه ای اصله
ومبلغه وجذر برنسنه یی كوكندن كسمك معناسنه در یقال جذره اذا استأصله وجذر بوینك كوكنه دینور مغرز
العنق معناسنه جمعی جذور در الاجذار همزه نك كسریله بودخی برنسنه یی تمامه كوكندن كسمك معناسنه در
یقال اجذره اذا استأصله الجؤذر همزه ایله قنفذ وزننده وذالك فتحیله لغتدر والجیذر حیدر وزننده والجوذر
واوایله فوفل وزننده والجوذر كوكب وزننده والجوذر جیمك فتحی وذالك كسریله بقرهٔ وحشیه ولدینه یعنی
صغن تعبیر اولنان حیوانك یاوریسنه دینور المجذر محسن وزننده یاوریلی صغنه دینور یقال بقرة مجذر ای ذات
جؤذر الانجذار انفعال وزننده كسلمك معناسنه دریقال جذره فانجذر ای قطعه فانقطع الاجذئرار اشمئزاز
وزننده برآدم بركسه ایله سوكوشوب مخاصمه ایلمك ایچون قرشوسنه عمود كبی دیكلمك معناسنه دریقال اجذأرّ الرجل
له اذاانتصب للسباب ونبات بتوب لكن بویلنمیوب بودور قالمق معناسنه دریقال اجذأرّ النبات اذانبت ولم یطل
الجیذرة حیدره وزننده برنوع بالق اسمیدر كه ایری زنكی عربلری شكلنده سیاه اولور وقیانوسك قدرغه بالقلرندندر
المجذّر معظم وزننده عبدالله بن زیاد البلوی لقبیدر وعلقمة بن المجذّر الكنانی ایكیسیده اصحابدندر ومجذّر ایری
طومرق كبی بوغون وهرپانی دیزمان اولان طقناز بودوره دینور وكوده سنك انلری ككلرینك ایچ طرفنده آزاولوب
اطرافنده وحجملرنده اولان دومبه دینور الجیذر حیدر وزننده بودخی كوده سی بوغون وهرپانی ایری آدمه دینور علی
قول بودال مهمله ایله در جوهری وهمله بوراده ثبت ایلمشدر لكن بورسمه مترددّ اولان ماده ده توهیم غیر مستقیمدر
الجذمور عصفور وزننده برشیئك اصلنه علی قول اولنه دینور وبداق دبنه دینور كه كسلدكدنصكره اغاج اوزدكنده
یومریجه كتوك كبی قالور جمعی جذامیردر اول علاقه ایله جمله وجمیع معناسنه استعمال اولنور یقال اخذه بجذموره
وبجذامیره ای بجمیعه الجذمار جیمك كسریله جذمور ایله معنای ثانیده مرادفدر الجذامر علابط وزننده
عهد وحقوقی پك قطع ایدن كسیه دینور یقال رجل جذامر ای قطاع للعهد الجرّ جیمك فتحی ورانك تشدیدیله
برنسنه یی اوته دن بروبه چكمك معناسنه دریقال جرّ الشئ جرّا من الباب الاوّل اذاجذبه وجرّ حجازده اشجع قبیله سی
دیارنه قریب برموضع آدیدر وجرّ جرّه لفظندن جمع جنسی اولور كه بیوك دستیلره دینور وجرّ طاغك دبنه دینور
اصل الجبل معناسنه یاخود صواب اولان الجراصل الجبل اولمقدر یعنی كتب لغتده الجراصل الجبل عبارتیله
مرسوم اولمغله امام فراء الجراصل كلمه سنی كه علابط وزننده جبل معناسنه در التباس رسمی یه بناء الجر اصل الجبل
اولمق اوزره فهم ایلمكله مصحفا ثبت وروایت ایلمشدر وجرّ چقور وانكبه یره دینور وصرتلان اینه دینور جحر الضبع
معناسنده وتلكی اینه دینور وزنبیله دینور كه ظرف معروفدر ودوه سكبرینك صوینیسندن مصنوع
همیان طرزنده بركونه ظرفه دینور كه سفر ایرا اولان خاتونلر اكا پشمش ات قویوب پالانك كیروسنه تعلیق ایدرلر
كندیكی یرده بری اوته صالنوب حركت ایدر وشول ایپه دینور كه چفتجیلر آنكله بوندرق مقوله سی آلات
وادواتی صاروب بندایدرلر وجرّ مصدر اولور طواری آهسته جه سورمك معناسنه یقال جرّ الابل
جرّا اذا ساقها رویدا ودوه اوتلایرق كتمك علی قول راكبی ارخای مهار ایتمكله اوتاره رق كتمك معناسنه در
یقال جرّت الابل اذارعت وهی تسیر اواذاركبها ترعی قال فی الاساس فلان یجرّ الابل علی افواهها
اذا اسارها سیرا لینا وهی تأكل ودوه كوشكی اناسنی امسون ایچون لسانی شقّ ایلمك معناسنه دریقال
جرّ لسان الفصیل اذاشقه لئلا یرتضع وكه ناقه قارننده ولدنی سنه سی تمامندنصكره بریاایكی آی یاقرق كون دخی
وضع ایلیوب چكوب كوترمك معناسنه دریقال جرّت الناقة اذالم تنتج ولدها بعد تمام السنة شهرا اوشهرین اواربعین
یوما وكه قصراق اون برآیدن زیاده چكوب وضع ایلمامكله چكوب كوترمك معناسنه دریقال جرّت الفرس اذالم تنتج

ولدها بعد احد عشر شهرا شارح دير كه آت قسمنك مدت حملى اون بر آى مقدار يدر آندن كچرسه جرّ دينور وبو صورتده
قولون بغايت قوتلو اولور وجرّ كذلك نسوان قسمى مدت حملدن طقوز آيى كچرمك معناسنه در يقال جرّت
المرأة اذا جازت ولادتها على تسعة اشهر وجنايت ايلمك معناسنه مستعملدر كه جرّ فتنه وكناهدن عبارتدر يقال
جرّ فلان على نفسه وعلى غيره جريرة يجرّ بالضم ويجرّ بالفتح جرّا من الباب الاول والرابع اذا جنى وجريره اسميدر
كما سيذكر الاجترار افتعال وزننده والاجدرار تابى داله قلبله بونلرده برنسنه يى بروچكمك معناسنه در
يقال اجترّ الشئ واجدرّه بمعنى جرّه واجترار كويش كتورن حيوان كويش كتورمك معناسنه در يقال اجترّ
البعير اذا اتى بالجرّة الاستجرار بودخى جرّ وجذب معناسنه در يقال استجرّه بمعنى جرّه وچكلمك انجذاب معناسنه
كلكله برآدمه تسليم زمام انقياد ايله فرمانبر اولمق معناسنه استعمال اولنور بوندن چكديكى يره كتمك ايله تعبير اولنور
تقول استجررت لفلان اى امكنته من نفسى فانقدت له التجرير تفعيل وزننده بودخى جرّ وجذب معناسنه در
يقال جرّر الشئ بمعنى جرّه عين الجرّ فتحله شامده بر بلده آديدر الجرّة جيمك فتحيله طپراقدن يابلمش بيوك
دستى يه دينور كه ال ايله چكوب كوترمسى قابل اولور جمع جنسى جرّ در هاسز وجمع صيغى جرار در جيمك كسريله
وجرّه اتمكه دينور خبز كبى على قول خاصة كولده پشمش اتمكه دينور الانجرار انفعال وزننده چكلمك معناسنه در
يقال انجرّ الشئ اذا انجذب وجرّ كبى دوه اوتليه رق كتمك على قول راكبى بولارنى بوشلوب اوتارق يوريوب كتمك
معناسنه در يقال انجرّت الابل بمعنى جرّت الاجرار همزه نك كسريله بودخى دوه ياورسنك اناسنى امسون ديو
دلنى شق ايلمك معناسنه در يقال اجرّ الفصيل اذا شقّ لسانه لئلا يرتضع وحيوان كويش كتورمك معناسنه در
يقال اجرّ البعير اذا اتى بالجرّة وبرنسنه يى برآدمه چكديروب سوروتدرمك معناسنه در يقال اجرّه الرسن اذا سحبه
بومناسبتله امثالدندر كه اجرّ فلانا رسنه ديرلر تركه يصنع ماشاء معناسنه يعنى فلان كسنه يى مطلق العنان ايدوب
كندى باشنه ترك ايلدى نه ايشلرسه ايشلسون ايپنى سوروييه رك كزوب يوريسون ديمكدر واجرارمديونه دين ايچون
برمقدار مهلت ويروب وقت آخره سوروتدرمك معناسنه مستعملدر يقال اجرّه الدين اذا اخّره له وخوانده اصوات
متابعه ايله تغنى وسرود ايلمك معناسنه مستعملدر كه كسميوب پيدرپى اجرار ايلمكدن عبارتدر يقال اجرّ فلان
اغانيه اذا تابعها قال فى الاساس اجرّنى اغانى اذا غنّاك صوتا ثم اردفه اصواتا متابعة ومزراق اورديغى آدمك
اوزرندن مزراغى كير وچكميوب سانجلمش اوله رق تركله سوروتدرمك معناسنه مستعملدر يقال اجرّ فلانا اذا طعنه
وترك الرمح يجرّه كويا كه اول آدمه مزراغى كنديسى سوروتدرر اولدى وانقولى مرحومك اشبو اجرار ماده سى ترجمه سنه
چشم انصافله نظر اولنه الجرور صبور وزننده شول كبه ناقه يه دينور كه تمام سنه دن صكره بر يا ايكى آى ياخود
قرق كون دخى زياده يجمش اوله ويدكه كلز اولان سركش حيوانه دينور كه قوود مقابليدر يقال فرس وجمل
جرور اذا كان يمنع القياد وبك درين قويى يه دينور كويا كه درينلكندن ايپى كنديسنه جرّ وجذب ايدر يقال بئر
جرور اى بعيدة وكوتوم خاتونه دينور كه سوريينه رك كيدر يقال امرأة جرور اى مقعدة الجرّة جيمك كسريله
بنا نوعدر كه هيئت وحالته دلالت ايدر يقال ما احسن جرّته اى هيئة جرّه وجرّه كويش ديدكارى شيئه دينوركه
اشكنبه سى اولان حيوان اكل ايلديكى نسنه يى كير وچقروب ساقز كبى چيينوب يوتار بونده جيمك فتحيله ده
جائزدر يقال كظم البعير جرّته وهى ما يفيض به البعير فيأكله ثانية وكذا الغنم بطنلرندن كيرو جرّ اتدكلرى ايچون اطلاق
اولنمشدر وجرّه شول چينتى يه ولقمه يه اطلاق اولنوركه دوه قسمى علف كلنجه قدر آنى آغزنده برى اوته چيينوب
آوونور بوكويشدن بشقه در يقال يجترّ البعير بالجرّة وهى اللقمة التى يتعلل بها الى وقت علفه وجرّه قونوب كوچر اولان
حشم نشين اوبه سنه دينور تقول اتيت على جرّة اى جماعة يقيمون ويظعنون ونابت بن ذى الجرّة شول كسنه دركه
حضرت عثمان رضى الله عنه اصحابندن اولمغله عجمده ريشهر نام بلده نك فتحى خصوصنده اهل عجمدن سهرك
نام بطالى كه سرعسكر ايدى قتل ايلمشدر وسوم بنت جرّه براعرابيه در الجرّة جيمك ضميله وفتحيله لغتدر
برذراع مقدارنده برآغاجدر كه اوجنده آغ واورته سنده برايپ اولوب آنكله آهو شكار ايدرلر قال الشارح ومنه المثل
ناوص الجرّة ثم سالمها ٭ يعنى آهو دوزاغه دوشدكده مضطرب اولوب صكره ساكن اولور كويا كه دوزاق ايله مسالمه
ايلر برمقدار تعصب ومخالفت ايدوب بعده ناچارى انقياد ايدن حقنده ضرب اولنور انتهى وجرّه شول اوچلك
طرزنده بركونه قابه دينوركه دموردن اولوب ودبنده جابجا سوزكى كبى دلكلرى اولمغله آكچى قسمى آنك ايچنه تخم
طولديروب برى اوته كتديكى يرده تارلايه تخم القا ايدر باغچوان سقابه سى كبى برقابدر ويزيد بن الاخنس بن حبيب بن
جرّه اصحابدندر الجرّى جيمك وراء مشدده نك كسريله برنوع بالق اسميدر كه اوزون واملس يعنى يلان كبى دوز

ويواسز اولور يهود طائفه سى آنى اكل ايلمزلر مفردات صاحبلرى بونى يابن بالغى ايله بيان ايدرلر حتى تحفه مترجمى بو نايده
سلورس ومصرده سلور ومازندرانده كلبس ديرلر ديو تفصيل ايلمشدر وشارح مارماهى يعنى يلان بالغى ايله بيان ايلمشدر
وقال فى النهاية وفى حديث ابن عباس انه سئل عن اكل الجرّى فقال انما هو شئ حرّمه اليهود وهو نوع من السمك يشبه
الحية ويسمى بالفارسية مارماهى الجرّية كسرتين وتشديد ياله والجرّيئة كسرتين وهمزه ايله قورسغه دينور يقال
القاه فى جرّيته وفى جرّيئته اى حوصلته همزه ايله مهموز در الجارّة جارّه وزننده شول دوه لره دينوركه يولارله
چكيلور اوله يقال ابل جارّة اى تجرّ بازمّتها شارح دير كه جارّه مجروره معناسنه اولمغله عيشة راضية وماء دافق قبيلندن
اولور ومنه الحديث ليس فى الابل الجارّة صدقة وهى العوامل سميت جارّة لانها تجرّ بازمّتها وجارّه صويه واران
يوله اطلاق اولنور تقول انتهيت الى جارّة اى الطريق الى الماء الجرير حرير وزننده شول ايپه دينوركه دوه نك باشنه
بولاردن بشقه چكوردلر عذارداته منزله سنده در وبولاره اطلاق اولنور قال الشارح وفى الحديث ان الصحابة
نازعوا جرير بن عبد الله زمامه فقال النبى عليه السلام خلوا بين جرير والجرير اى دعواله زمامه وجرير ايله بعض
كسنه لرده تسميه اولنمشدر ابو جرير وجرير الانئط وجرير بن عبد الله بن جابر البجلى وجرير بن عبد الله الحميرى
وجرير بن اوس بن حارثه اصحاب كرامدندر المجرّ مرد وزننده كاركير بنالر سطحنده جائز ديدكارى اوق تعبير اولنان ايرى
ديركه دينوركه عوارض يعنى كريشلمه وهاطل تعبير اولنان ديركلرى آنك اوزرينه آرقورى وضع ايدرلر المجرّة ها ايله
باب السماء يعنى كوك قپوسنه دينور على قول شرج يعنى فارسيده كهكشان وتركيده صمان اوغريسى ديدكلرى بياضه
دينوركه كيجه لر فلكده خرده كواكب سحابيه اجتماعندن يول شكلنده كورينن بياضدر برطرفه طوغرى چكلديكى ايچون
اطلاق اولندى مجرّ الكبش مناده برموضع آديدر الجريرة سفينه وزننده ذنب وجنايت يعنى صوچه دينوركه كندى
نفسى ياخود غيرى اوزرينه جرّ وجذب ايدر يقال جرّ على نفسه جريرة وكذا على غيره اى ذنبا وجناية فعيله بمعنى
مفعوله در من جرّاك جيمك فتحى وراءنك تشديدى وتخفيفيله ومن جرّائك كذلك راءنك تشديد وتخفيفى وهمزه ايله
ومن جريرك جيمك فتحيله من اجلك معناسنه دركه سنك ايچون وسندن اوتورى ديمكدر تقول فعلت ذلك من جرّاك
ومن جرّائك ويخففان ومن جريرك اى من اجلك جرّ وجذب معناسندن مأخوذ در الجارّ حارّ لفظنه
اتباعا ايراد اولنور كه حاى مهمله ايله در يقال هذا الشئ حارّ جارّ الجرجار قرقار وزننده برنوع نبات آديدر
وچاغرغان دوه يه دينور يقال ابل جرجار اى كثير الصوت ورعد آوازينه دينور الجرجارة ها ايله دكرمنه دينور
الجرجر جيملرك كسريله بودخى چاغرغان دوه يه دينور وجرجير معناسنه دركه سيذكر الجراجر جيمك فتحيله ايرى
وضخامتلو دوه لره دينور يقال ابل جراجر اى ضخام مفردى جرجور در وجرجور جماعت وكروه معناسنه در وصوى
وجنسى پاك دوه يه دينور وتام وكامل معناسنه در يقال مائة جرجور اى كاملة الجراجر علابط وزننده پك بوكورجى
دوه يه دينور يقال بعير جراجر اى ضخاب وصوينى چوق ايچر اولان دوه يه دينور وچاغلغان صويه دينور يقال ماء
جراجر اى مصوّت الجرجر عرعر وزننده شول فكلى يه دينوركه دموردن وآغزى يجى كبى ديش ديش تكرلكلى
اولمغله اوكوزه قوشوب آنكله خرمن دوكرلر خرمن عربه سى تعبير اولنور وبقله ديدكلرى سبزه يه دينور جيمك كسريله ده
جائزدر الاجرّان تثنيه بنيه سيله انس وجنه اطلاق اولنور ثقلان كبى الجارور سيل صوينك خرقندن پيدا اولان
چايه دينور الجرّاره مبالغه بنيه سيله شول عسكره وصف اولوركه پك فراوان اولمغله سير وحركتلرى آغر وآهسته
آهسته اوله كويا كه پك چوق عدّه وعتادى صعوبتله چكوب كوتررلر يقال كتيبة جرّارة اى ثقيلة السير لكثرتها
قال فى الاساس جيش جرّار يجرّ عتاد الحرب وجرّاره برجنس عقرب آديدر كه قويرغنى سوريه رك يوريوب كيدر
مؤلف تصغير ايله عقرب عنوانده ايراد ايلمكله تصغير وتكثيره محتملدر بو عقرب عجمده اهواز ولكه سنده چوق اولور
پك قتالدر وجرّاره بطيحه ده برناحيه آديدر الجرجر والجرجير جيملرك كسريله معروف سبزه آديدر كه صوتره سى
وصو كردمه سى تعبير اولنور المجرّ ملّ وزننده عبد الرحمن بن سراقة بن مالك بن جعشم نام كسنه نك قلجى اسميدر
ذو المجرّ فتحتينله محطّ وزننده عتبة بن الحارث بن شهاب قلجى آديدر الجرجرة غرغره وزننده دوه قسمى آوازنى
بوغازنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال جرجر البعير اذا ردّد صوته فى حنجرته مؤلف مسامحه اوزره تفسير ايلمشدر
وجرجره بوغازه صو دوكمك معناسنه دركه جيرجير سلمكى موجبدر يقال جرجر الماء اذا اصبه فى حلقه وصو بوغازه
نزول ايدركن جيرجير سلمك معناسنه در يقال جرجر الشراب اذا صوّت يعنى فى حلقه وبرآدمه بور سمه صو ايچورمك
معناسنه در يقال جرجره اذا اسقاه على تلك الصفة التجرجر تزلزل وزننده جرجره ايله ايكى معناى اولده مرادفدر
يقال تجرجر البعير وتجرجر الماء بمعنى جرجر وبلا فاصله قوند قوند سلندرره رك صو ايچمك معناسنه در يقال تجرجر

الماء اذا جرعه جرعا متدارکا المجارة مفاعله وزننده بر آدمك حقنی اوزادوب سوروندرمك معناسنه‌در علی قول برکسبه جنایت ایلمك معناسنه‌در یقال جارة مجارة اذا ماطله اوجاناه الجزر جیمك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله دریاده وایرمقده صوساحله کلدکدنصکره کیر وچکلمك معناسنه‌در که مد مقابلیدر یقال جزرالبحر جزرا من الباب الثانی ضد مد ای رجع اذا خلف دریانك جزر ومدی معلومدر بحر قلزمده مشهوددر مترجم حقیر اولمشدر کتب جغرافیاده کونا کون اسبابه ربط ایلمشلردر لکن اقوی واظهری مداخلهٔ قمر ایله اوقیانوسك حرکتنه مربوطدر وجزر کسمك معناسنه‌درکه معنای موضوعیدر یقال جزرالشیء جزرا من الباب الثانی وقدیأتی من الاول اذا قطعه وصویره سو یشوب باتمق معناسنه‌در یقال جزرالماء جزرا من البابین المزبورین ایضا اذا نضب وجزر دریایه اطلاق اولنور فاعل معناسنه مبالغه‌در وآری قواندن بال صاغمق معناسنه مستعملدر یقال جزرالعسل اذا شارمن خلیته وجزر بادیه‌ده برموضع آدیدر وحلب قضاسنده برناحیه آدیدر وجزر جزار معناسنه کلور کتاب وزننده الجزر فتحتینله شول ارضه دینور که آندن صویك مدی منجزر ومنقطع اولور مراد بحر ابحره اولان ارضدر که آنده دریانك مدی کسیلور جزیره دخی دینور که آنکله مشهوردر ترکیده آطه تعبیر اولنور وجزر معروف بستانی وبیانی کوك اسمیدر که ترکیده هاویج تعبیر اولنور کزر فارسی معربیدر بولی مدر وجماعی مقوی ودم حیضی محدر ورقنك ضمادی او بولمش یاره‌لره نافعدر وبونده جیمك کسریله ده لغتدر وجزر سموز قیونه اطلاق اولنور بوغزلنمغه جسبان اولمق ملحوظنه مبنی در مجموعنك مفردی جزره‌در هایله وجزره حفاظدن صالح بن محمد البغدادی لقبیدر وجزر شول ات پاره‌لرینه دینور که وحوش وطیور یمك ایچون قیره وضع ایدرلر جاهلیده ده ضیاف وخاندان اولنلر مخصوص دوه بوغزلیوب بوررسمه وحوش وطیوره ضیافت ایدرلر ایدی الجزور صبور وزننده دوه‌یه دینور بعیر معناسنه علی قول ناقهٔ مجزوره‌یه مخصوصدر جمعی جزائر وجزر وجزرات کلور ضمتینله مؤلف الجزور البعیر اوخاص بالناقة المجزورة عبارتیله رسم ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی قالدیکه امهات سائره‌نك بیانی اوزره جزور بوغزلنه‌جق دوه‌یه دینور ذکر وانثی مساویدر لکن لفظ جزور مؤنثدر رغت الجزور دیرلر بعضلر بوغزلنه‌جق ناقه‌یه تخصیص ایلمشدر وبعضلر مایؤول الیه اعتباریله مطلقا دوه‌یه جزور اطلاق ایلدیلر مؤلفك قولی ایکیسنه‌ده محتملدر وجزور ذبح اولنه‌جق قیونلره‌ده اطلاق اولنور مفردی جزره‌در ثمره وزننده الاجزار همزه‌نك کسریله بر آدمه بوغزلنه‌جق قیون ویرمك معناسنه‌در یقال اجزر فلانا اذا اعطاه شاة یذبحها ودوه‌نك بوغزلنه‌جق وقتی کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال اجزر البعیر اذا حان له ان یذبح وبیر آدمك وفاتی دملری حلول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجزر الشیخ اذا حان له ان یموت وخرمانك کسیم وقتی چاتمق معناسنه‌در یقال اجزر النخل اذا حان جزاره ای صرامه الجزار شداد وزننده والجزیر سکیت وزننده دوه قصابنه دینور الجزارة کتابه وزننده دوه قصابلغی حرفتنه دینور المجزر مجلس وزننده اسم مکاندر دوه بوغزلنه‌جق یره دینور الجزارة جیمك ضمیله بوغزلنان دوه‌نك کسیلن اللرینه وآیاقلرینه وکردننه اطلاق اولنورکه قصابه ویریلن اجرته دینور معنای اول بوندن مأخوذدر اجرت مقابلی قصابه ویرلدیکیچون الجزیرة سفینه وزننده آطه‌یه دینور که قاره‌دن منقطع ارضدن عبارتدر وجزیره بصره بصره قضاسنده بر ارضك اسمیدر که بصره ایله بیننده‌در جزیرة قور خزینة نور وزننده دجله ایله فرات ارالغنده برموضع کبیردر که نیجه بیوك بلده‌لره مشتملدر آنك مخصوص تاریخ مدونی واردر که ابو عروبة الحرانی تألیف ایلمشدر واکا نسبتنده جزری دینور الجزیرة الخضراء اندلس اولکه‌سنده بر بلده‌در کرچه صوایله محاط دکلدر لکن لطافت ونضارت جهتیله اطرافندن امتیازی باعث تسمیه‌در بونك نسبتنده جزری دینور وجزیرهٔ خضراء زنکبارده بشقه بر جزیره‌در که آنده ایکی شاه واردر یکدیکره منقاد دکلدر هر بری مستقلا شاهلردر واندلس خلقی جزیره اطلاق ایلسه‌لر اندلس شرقیسنده مجاهد بن عبدالله بلادنی مراد ایدرلر جزیرة الذهب ارض مصرده ایکی موضعدر جزیرهٔ شکر زفر وزننده اندلسده بر بلده‌در جزیرة ابن عمر موصل شمالیسنده بر بلده‌در که قضاسنی نهر دجله هلال هیئتنده احاطه ایلمشدر جزیرهٔ شریك مغربده برایالتدر جزیرهٔ بنی نصر دیار مصرده برایالتدر جزیرهٔ قوسنیا مصر ایله اسکندریه بیننده برناحیه‌در وجزیرهٔ تمامه ده برموضع آدیدر وفسطاط مصرده برمحله آدیدر نیل طاشدقده اطرافنی احاطه ایلمکله اورته سنده آطه طرزنده قالور جزیرة العرب بحر هند ایله بحر شام وبرطرفدن نهر دجله وفرات احاطه ایدن اولکه‌در یاخود طولا عدن ابیندن اطراف شامه قدر وعرضا جده‌دن معمورهٔ عراقه قدر محدود اولان ارضدن عبارتدر مترجم دیرکه تحدیدین متحددر وکتب جغرافیاده شرقا بحر هرمزکه اورته‌سی بحر هنددر وجنوبا بحر هند وغربا بحر قلزم ایله محاط اولان ارضدر که جزیره شکلنده درجله سکانی عرب اولمغله آنلره مضاف اولمشدر

الجزائر الخالدات واکا جزائر السعادات دخی دیرلر بحر محیطك جانب غربیسنده التی جزیره‌دن عبارتدر که اهل تنجیم مبدأ طول بلادی اورادن اعتبار ایلدیلر ترابی بغایت اطیب وهواسی اعدل اولمغله شرقیه وغربیه اولان اجناس فواکه واثمار وانواع ریاحین وازهار وبالجمله حبوبات اوراده بلازرع وغرس نابت اولور بو آطه‌لر حالا قناریه آطه‌لری تعبیر ایتدکلریدر که بحر محیطه سفر ایلر اولنلر اوراده صولنوب کیدرلر قناریه دیدکلری قوش اورادن نشئت ایلمشدر جزائر بنی مزغنای مغربده بر بلده‌در الجزار کتاب وزننده خرما کسمنه دینور که اسمدر وجزار وجزار جیمك فتحیله جزر کبی مصدر اولور خرما کسمك معناسنه یقال جزر النخل جزرا وجزارا وجزارا من الباب الثانی والاول اذا صرمه التجازر تفاعل وزننده سوکشمك معناسنه‌در یقال تجازرا اذا تشاتما الاجتزار افتعال وزننده والتجزر تفعل وزننده بغایت شدت اوزره جنك وقتال ایلمك معناسنه‌در شویله که لاشه‌لری میدانده وحوش وطیوره ضیافت ایچون ترك ایده‌لر یقال اجتزروا فی القتال وتجزروا اذا ترکوهم جزرا للسباع الجزیر امیر وزننده اهل سواد یعنی عراق لغتنده شول کمسه‌یه دینور که اهل قریه آنی اجرتله طوترلر تا که والی وکوی آغالری طرفلرندن ورود ایدنلرك وسائر مهمانلرك مهمات وخدمتلرنی رؤیت واداره ومتمشیت ایلیه حالا اناطولی ولایتلرنده کزیر تعبیر ایدرلر کوی کزیری ومحله کزیری معروفدر وجزیر کزیر فارسی معربیدر جزرة غرفه وزننده یمامه‌ده برموضع وکوفه ایله فید بیننده بر دره آدیدر الجسر جیمك فتحی وکسریله اوزرندن اوته یقایه عبور اولنه‌جق شیئه دینور که کپری تعبیر اولنور جمعی اجسردر وجسوردر کرچه مؤلف قنطره‌یی دخی جسر ایله تعریف ایلمشدر لکن جسر استعمالده مطلقدر کرك طاشدن وتخته‌دن وکرك دوز وکرك یوکسك اولسون وقنطره‌نك مفهومنده احکام وارتفاع معتبر اولمغله طاشدن کمرلو یوکسك اولانه مخصوصدر مثلا نهر طونه اوزره قوردقلری کپری‌یه جسر دینوب قنطره دینمز وزمخشری جسری کوچك وقنطره‌یی بیوك کپری ایله تفسیر ایلمشدر وعرف فقهاده خشب والواحدن اتخاذ ووضع ورفعله مبنی اولانه جسر وحجر وآجردن موضوعا اتخاذ اولنانه قنطره اطلاق اولنور نته که نهایهٔ هدایه‌ده مشروحدر وجسر عظیم الهیکل اولان دوه‌یه اطلاق اولنور مؤنثی جسره‌در هایله وبالابلند بهادر آدمه اطلاق اولنور وایشلك یاخود اوزون ایرکك دوه‌یه اطلاق اولنور ومطلقا ضخامتلو انسان وحیوانه اطلاق اولنور وجسر قضاعه قبیله‌سندن برجماعت آدیدر وجسر بن عله وجسر بن شیع الله وجسر بن محارب وجسر بن تمیم که رجال عربدندر جمله‌سی جیمك فتحیله‌در وابو جسر المحاربی وجسر بن وهب وحفیدی جسر بن زهران وجسر بن فرقد وجسر بن حسن وجسر بن عبدالله المرادی جیملرك کسریله‌درنته که بعض محدثین قوایددر لکن صواب اولان بونلرده جیمك فتحیله‌در وجسره بنت دجاجه برمحدثه قادیندر حضرت عایشه‌دن روایت حدیث ایلمشدر الجسور صبور وزننده جسر کبی بالابلند بهادره دینور یقال رجل جسور ای شجاع طویل ودلیر ومقدام آدمه دینور که جسارت آنده‌ن مأخوذدر الجسر جیمك ضمی وسینك سکونیله وضمتینله جسور کلمه‌سنك جمعیدر الجسور قعود وزننده والجسارة کرامه وزننده یغور ناقه‌یه اشمغی ترك ایلمك معناسنه‌در یقال جسر الفحل جسورا وجسارة من الباب الاول اذا ترك الضراب وبر آدم نافذ ودلیر اولمق معناسنه‌درکه یوركلو اولمغله برنسنه‌دن کوزنی صاقنموب اکا صالدررر اولمقدن عبارتدر یقال جسر الرجل اذا مضی ونفذ وقطع مفازه ایلمك یعنی بیابانی کپری کبی کچوب کچمك معناسنه مستعملدر یقال جسرت الرکاب المفازة اذا عبرتها وبریره کپری قورمق معناسنه‌در یقال جسر الرجل اذا عقد جسرا الاجتسار افتعال وزننده بودخی بیابانی کپری کبی کچوب کچمك معناسنه‌در یقال اجتسرت الرکاب المفازة بمعنی جسرتها وکمی دریایو زنده کپری کبی صالنوب کچمك معناسنه مستعملدر یقال اجتسرت السفینة البحر اذا رکبته وخاضته قال فی الاساس اذا عبرته الجسرة جیمك فتحی وسینك سکونیله والمتجاسرة ایشلك ورونده ناقه‌یه وصف اولور یقال ناقة جسرة ومتجاسرة ای ماضیة التجسیر تفعیل وزننده بر آدمه قوت قلب ویرمکله دلیرلندرمك معناسنه‌در یقال جسر فلانا اذا شجعه جسرین جیمك کسریله دمشق قضاسنده برقریه آدیدر جیسور طیفور وزننده موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام قتل ایلدیکی غلامك اسمیدر علی قول حای مهمله ایله‌در یاخود جلبتوردر یاخود حیتوردر شارح دیرکه موسی لفظی سبق قلمدر زیرا جمیع اصولده حضرت خضرك قتل ایلدیکی غلام اسمی اولمق اوزره مرسومدر نته که قصه‌سی قرآن مبینده مشروحدر انتهی التجاسر تفاعل وزننده سرکشلکدن یاخود بیلکدن باشنی یوقری طوتمق معناسنه‌در یقال تجاسر الرجل اذا تطاول ورفع رأسه کبرا ودلیرلك اظهار ایله برشدیده نسنه‌یه جرأت واقدام ایلمك معناسنه‌در یقال تجاسر

مطلب

علیه اذا اجترأ و برآدمه اورمق قصدیله دکنکی بری اوته دیردوب اوینانمق معناسنه در یقال تجاسر لفلان بالعصا
اذا تحرك له بها ام الجسیر زبیر وزننده جمیل عذری نام شخص معروفك معشوقه سی اولان بثینه نام نگارك
قزقرنداشی کنیه سیدر الجسمور عصفور وزننده انسانك ارقه طرفندن جثه سنك محسوس اولان قوامنه وحسن
هیئت واعتدالنه دینور یقال ما احسن جسموره ای قوام ظهره وجثته الجشر نشر وزننده طواری اوتلامق
ایچون اوتلاغه چقرمق معناسنه در یقال جشر الدواب جشرا من الباب الاول اذا اخرجها للرعی وآت سوروسنی
بدوی طائفه سی اوبه نك اوکنه چقروب همان اورالقده اوتلاتمق معناسنه در یقال جشر الخیل اذا ازاها فرعاها
امام بیته و برنسنه یی ترك ایلمك معناسنه در یقال جشر الشیء اذا ترکه التجشیر تفعیل وزننده جشر ایله معنای
اول وثالثده مرادفدر یقال جشر الدواب و جشر الشیء بمعنی جشر وقابی بوشالتمق معناسنه در یقال
جشر الاناء اذا افرغه الجشر فتحتیله شول ماله یعنی دواب ومواشی یه دینور که یبانده اوتلانوب کیجه لر اوبه یه
کلمیه یقال مال جشر اذا صار یرعی فی مکانه لا یرجع الی اهله باللیل ودوه لر ایله یبانده اخشاملیوب اوه کلمین
قوم وجماعته دینور یقال اصبحوا جشرا اذا کانوا یبیتون مع الابل یعنی لا یرجعون الی بیتهم وساحل بحرده
اولان باجقلره دینور که طاش کبی تحجر ایدوب خشونت و وجود پیدا ایلمش اوله لر شارح دیر که مؤلفك
مصدره قصری قاصردر زیرا بوکونه اسم دخی اولور انتهی و جشر معنای مزبورده مصدر اولور یقال
جشر الساحل جشرا من الباب الرابع اذا خشن طینه ویبس کالحجر وجشر ارکن آدمه دینور رجل عزب معناسنه
وبهار موسمنده یتشن سبزه لره دینور یقال ما انضر جشر الربیع ای بقولها وجشر مصدر اولور کوکس صوغوق
تأثیری کبی عارضه سببیله خشونتلنوب بوغوقلنمق معناسنه یقال جشر الرجل جشرا من الباب
الرابع اذا خشن صدره وغلظ صوته الجشیر امیر وزننده بودخی دوه لر ایله یبانده اخشاملیوب اهلندن آیروجه اولان آدمه
دینور الجشرة عمده وزننده اسمدر کوکسه بعض عارضه سببیله عارض اولان خشونته وسسده اولان بوغونلغه
دینور تقول اصابتنی من البرد جشرة ای خشونة فی صدری وغلظة فی صوتی و بو معناده جشر مذکور کبی مصدر
اولور یقال جشر الرجل علی بناء المجهول فهو مجشور اذا خشن صدره وغلظ صوته المجشور معنای مزبوردن
اسم مفعولدر وبك بوغون او کسرکلی دوه یه دینور یقال بعیر مجشور اذا اصابه سعال جاف الاجشر احمر
وزننده ذکر اولنان جشر لفظندن صفتدر صدرنده خشونت وسسنده غلظت اولان کشی یه دینور مؤنثنده
جشراء دینور حمراء کبی الجشور قعود وزننده شفق سوکوب طاك یری آچلمق معناسنه در یقال جشر الصبح
جشورا من الباب الاول اذا طلع الجاشریة مطلقا صباح وقتی ایچمك علی قول خاصة دوه سودنی صباح دمنده
ایچمك معناسنه در گرچه مصدردر لکن آندن فعل متصرف اولمز وجاشریة بر قبیله آدیدر وبرخاتون اسمیدر
وجاشریة نصف نهار وقتنه وسحر وقتنه اطلاق اولنور و برکونه طعام آدیدر الجشیر امیر وزننده یبانده اخشاملین
آدمه دینور که ذکر اولندی وجشیر دیدن اولان ترکشه دینور و بیوك چواله دینور الجشار کتّان وزننده آت ایلقیسی
اوتلیه جق چایرلق صاحبنه دینور المجشر معظم وزننده اهلندن جدا قلمش آدمه دینور یقال رجل مجشر
ای مغرّب المجشرة معظمه وزننده چایره چقریلان آت سوریسنه دینور یقال خیل مجشرة ای مرعیة المجشر
محدّث وزننده محدّثیندن سوار العجلی پدرینك اسمیدر ابو الجشر جشر وزننده ایکی کسه نك کنیه سیدر المجشر
منبر وزننده شول حوضه دینور که آنده حیوان صوارلمز اوله وجوهرینك جشر جشر وزننده سود طلومی کیرلو پاسلو
اولمق معناسنه در ومنه یقال وطب جشر ککتف ای وسخ قولی مصحفدر صواب اولان حای مهمله ایله اولمقدر
شارح دیر که مؤلف بوبابده حمزة الاصبهانی یی تقلید ایلمشدر میدانی وسائر ائمهٔ لغت ایسه مرقومی تزییف
وتغلیط وصواب اولان جیمله اولمقدر دیو تنصیص ایلدیلر انتهی المجظئر ظای معجمه وهمزه ایله مقشعر وزننده
برآدمه شر کیر اولمغه آماده اولان کسیه دینور که کویا القای شر ایلمك ایچون دیکیلوب طورر اوله تقول مالك مجظئرا
ای معدا اشر کانك منتصب الجعر جیمك فتحی وعینك سکونیله دبرده قلان نجس قوریسنه دینور که چقلدق
تعبیر اولنور علی قول پنجه و مخلب صاحبی هر برتجی جانورك نجسنه دینور و بو تسمیه بالمصدردر جمعی جعوردر
یقال رمی الجمل ببعره والذئب بجعره ای بنجوه وجعر مصدر اولور که اصلده یرتجی جانور ترسلمك معناسنه یقال جعر
الضبع جعرا من الباب الثالث اذا خری الجاعرة بو دخی جعر معناسنه در که علی الاختلاف المذکور نجسه
دینور ودبره علی قول دبر حلقه سنه دینور المجعر مقعد وزننده دبره دینور یقال ضرب مجعره ای مقعده المجعار
مصباح وزننده یبوست طبعی غالب وکثیر اولان آدمه اطلاق اولنور فضلاتی سخت اولمق مناسبتیله یقال رجل

مجعار اذا کثر یبس طبیعته الانجعار انفعال وزننده جعر کبی یرتجی جانور ترسلمك معناسنه در یقال انجعر
الذئب بمعنی جعر الجعراء سوداء وزننده کوته دینور است معناسنه وجعراء بلعنبر یعنی تمیم قبیله سندن بنی العنبر
جماعتنك لقبیدر سبب تلقیب بودر که آنلردن دغه بنت منعج نام خاتونك زمان وضع حملی حلول ایدوب اول خلالده
نوعا اسهاله دخی اوغرامغله ولادت بورسینی اسهال تقاضاسی ظنیله صحرایه سرعت وبرچقوره قعود ایدوب ایکی
بوری بردن حکمنی اجرا ایلمکله همین دفع طبیعی ایلدم قیاسیله قیام وچادره کلوب ضرّه سنه یا هنتاه هل یفغر
الجعر فاه یعنی غائط آغزنی آچار می دیو استکناه ایلدکده ضرّه سی عاقله اولمغله مادّه یه انتقال ایدوب بلی آغزنی
آچوق دکل بلکه پدرنی بیله چاغرر دیو قالقوب اول چقوردن چوجغی آلوب کتوردی اکا مبنی جماعت مزبوره یه
جعراء اطلاق ایلدیلر ومرقومه دغه بلاهتده ضرب مثلدر الجعری زمکی وزننده بودخی کوته دینور است
معناسنه وجعری بین العرب سبّ و دشنام کلماتندندر که لؤم وفرومایکی یه نسبت اولنان کسیه تفوّه اولنور واطفاله
مخصوص برلعب آدیدر که ایکی چوجق برنی ایکی طرفلو اللری اوزره کوتروب کیدرلر الجاعرتان تثنیه بنیه سیله
اشك قسمنك دبرنده اولان ایکی طرفلو کمکلرك موضعنه دینور که آت قسمنده ایکی یانجق تعبیر اولنور وآت قسمنك
ایکی طرفلو اویلقلری باشندن بری اوته قوبرغنی اوردیغی یرلره دینور که بنه یانجق اوله جقدر علی قول ایکی طرفلو
بوج کمکلرینك اوجلرینه دینور که توسك اولوب او یلقلری اوزره مشرف اولور مآل متحد وتعبیر مختلفدر قال
فی الاساس کوی دابته فی جاعرتیه وهما مضربا ذنبه الجعار کتّاب وزننده برکونه داغ وتمغا اسمیدر که آتك ذکر
اولنان جاعره لرینه باصیلور و شول ایپه دینور که قویدن صوچکن آدمك دوشمامك ایچون بلنه بند ایدرلر براوجی
طشره ده مربوط یاخود برآدمك النده اولور التجعر تفعل وزننده قویدن صوچکن آدم بلنه جعار دیدیکی
مزبور ایپی بغلمق معناسنه در یقال تجعر المستقی اذا شدّ وسطه بالجعار لئلا یقع فی البئر الجعرة عمده وزننده
مزبور جعارك کوده ده براقدیغی اثره دینور وبرنوع اربه یه دینور که دانه سی ایری ویك آق اولور جیعر حیدر وزننده
وجعار قطام وزننده وام جعار وام جعور جعفر وزننده دیشی صرتلانه اطلاق اولنور جعری کثیر
اولدیغیچون ومن الامثال * تیسی جعار * یاخود عیثی جعار بو مثل برآدمی تکذیب وکلامنی ابطال ایلمك معرضنده
ضرب اولنور تیسی جعار قولی که امر مخاطبه در کونی کالتیس فی حمقه یاضبع دیمکدر زیرا که قسمی پك احمق اولور
قابل تصدیق اولمیان کلام متکلمك حماقتنه دالدر وعیثی کلمه سی افساد معناسنه اولان عیثدن امر حاضردر
یقال عاث الذئب الغنم اذا افسدها یعنی یلان سوزلر ایله کوره یم سنی رفساد القا ایله مألنده اولور کذلك امثالدندر که
روعی جعار * دیرلر ضمّ راء روعی ایله که بودخی امر مخاطبه در قورقمقسه تذلل وفراره ابتدار ایلدکده ضرب
اولنور ویقال روعی جعار وانظری این المفر الجعور صبور وزننده بنونهشل جماعتنه کذلك بنوعبدالله
بن دارم جماعتنه مخصوص برصوایر کلجك مصنعه کبی یرك اسمیدر که آنلری یغمور صوبی طولدردقده قیون
وکچی قسمنك صولری خصوصندن امین وفارغ البال اولورلر الجعرور زنبور وزننده برکوچك بوجك آدیدر
وکوتی وکتر خرمایه دینور ابو جعران جیمك کسریله بوق بوجکنك کنیه سیدر ام جعران قرتال قوشنك
کنیه سیدر الجعرانة جیمك کسریله وکاه اولور که عینی مکسور ورایی مشدّد ایدرلر لکن امام شافعی تشدیدی
تخطئه ایلمشدر مکه ایله طائف بیننده برموضع آدیدر جعرانه ایله ملقبه اولان ریطه بنت سعد قبیله سندن در
نستعیذ بالله ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها الآیه کریمه سندن مراد مزبوره ریطه در دائما ایپلکی اکیروب
بعده نقض ایلمکله حماقتله مثل اولمشیدی وجعرانه ارض عراق اوّلنده بادیه ناحیه سندن بشقه برموضع آدیدر
ذو جعران عثمان وزننده اذواء تعبیر اولنان اقیال یمندن برقیل یعنی برملك لقبیدر الجعبر جعفر وزننده
بودور قصیر القامه کشی یه دینور مؤنثی جعبره در وشول قواطه یه دینور که قالین و دیوارلری قصه اولوب واو یومی
محکم اولمیه وجعبر بنی نمیردن برجل آدیدر که فرات وراسنده قلعهٔ جعبره مستولی اولمغله کندیسنه نسبت اولنمشدر
الجعبرة دحرجه وزننده برآدمی یره چالمق معناسنه در یقال ضربه فجعبره اذا صرعه و جعبره کذلك اسم اولور
بد خلقت وبد اندام اولان بودور خاتونه دینور الجعبریة بودخی ذکر اولنان خاتونه دینور الجعثرة ثای مثلثه ایله
دحرجه وزننده برکد رمك معناسنه در یقال جعثر المتاع اذا جمعه الجعاجر حضاجر وزننده جعجره نك
جمعیدر که طرطبه وزننده درشول نسنه لره دینور که خمیردن کونا کون صورتلرله دوزوب شیره و بلحر مقوله سنی طبخ
ایدرکن ایچنه براقوب برابر طبخ اولندقدنصکره اکل ایدرلر الجعدر جعفر وزننده بودور کوتاه قد کشی یه دینور
الجعادرة بنادره وزننده بنو مرة بن مالك بن الاوس جماعتنه اطلاق اولنور الجعذری ذال معجمه ایله جعفری

وزننده اكول وايبهان كسبه دينور الجعظرى ظاى معجمه ايله جعذرى وزننده فظ وغليظ يعنى درشت و بدخوى وكنده كسبه على قول اكول وغليظ اولان ناتراشه دينور و شول بودور كشى يه دينوركه عهده سنده اولميان نسنه ايله تفاخر ايدوب لاف وكذافله كورك كبى هوايى پوفلر اوله يقال رجل جعظرى اى قصير متنفخ بما ليس عنده الجعظارة جيمك كسريله جعظرى ايله معناى اخيرده مرادفدر و قليل العقل وسبكمغز آدمه دينور الجعنظار كسرتيله كوپك كبى طعامه حريص اولوب صغر كبى طويمز اولان شخصه دينور يقال رجل جعنظار اى شره نهم وجثه سى ايرى وديزمان اولان اكول وايبهان كسبه دينور الجعنظر سفرجل وزننده جعنظار معناسنه در الجعظرة دحرجه وزننده ششمان آدم كبى بطىء الحركه اولان كسنه آغر آغر يلمك معناسنه در يقال جعظر الرجل اذا سعى بطيئا و يقال سعى الجعظرة اذا تثاقل فى سعيه و جعظره ارقه ويروب قاچمق معناسنه در يقال جعظر الرجل اذا فر وولى مدبرا الجعظر جعفر وزننده شول آدمه دينوركه قيچى پك بيوك اولمغله يورركن قرامان قيونى قويرغى برى اوته صالديغى كبى بو دخى قيناقلرنى تحريك ايدر اوله تقول رأيت جعظرا اى ضخم الاست اذا مشى حركها الجعظار جيمك كسريله كودەسى بوغون اولان بودوره دينور يقال رجل جعظار اى قصير غليظ الجعفر فايله كوچك ايرمغه دينور نهر صغير معناسنه وبيوك وواسع اولان ايرمغه ده ديمكله اضداددن اولور وصوايله طوپطلو اولان ايرمغه على قول جدول ديدكلرى كوچك چايدن زياده جه اولانه دينور وپك سودلو ناقه يه اطلاق اولنور وجعفر اساميدندر جعفر بن كلاب برقبيله پدرينك اسميدر قال الشارح ومنه قولهم رأيت جعفرا على جعفر فى جعفر اى على ناقة غزيرة فى النهر الصغير وكذا الكبير الواسع والنهر الملآن اوفوق الجدول الجعفرى يا نسبتله برقصر اسميدركه متوكل خليفه سر من رأى نام قصبه قربنده بنا ايلمشيدى الجعفرية بغداده برمحله در وجعفرية ديشو دالك فتحى وشين معجمه نك ضميله وجعفرية البادنجانية مصر ديارنده ايكى قريه در الجعمرة دحرجه وزننده اركك اشك كندى كنديسنى كرپى كبى در طوپ دوشوروب ديشى اشك اوزره ياخود اصروب قاپمسنى قصد ايلديكى سائر اشك اوزره آتيلوب صالمق معناسنه در يقال جعمر الحمار اذا جمع نفسه وجراميزه ثم حمل على العانة او غيرها اذا اراد كدمه الجفر حفر وزننده شول قوزى يه دينوركه بيويوب اشكنبه لنمكله ممه دن كسيلوب اوتلمغه اعتياد ايليه على قول درت آيلغه بالغ اولان قوزى يه دينور جمعى اجفار و جفار كلور جيمك كسريله وجفره كلور فتحالله شارح ديركه مؤلف من اولاد الشاء وجوهرى من اولاد المعز عباريله ايراد ايلمشدر زيرا اهل لغت اختلاف ايلديلر اكثرى جوهرى قولنه موافقدر انتهى وجفر مصدر اولور قوزى ذكر اولنان كرته يه وارمق معناسنه يقال جفر ولد الشاء جفرا من الباب الاول اذا عظم واستكرش او بلغ اربعة اشهر وجفر كودەسنك اتلرى قاروب طعام اكل ايدر اولان صبى يه اطلاق اولنور اكبنسكده مؤنثلرنده جفره دينور قال فى الاساس ذبح له جفرة وهى الماعزة الجذعة وجفر ايچريسى طاش ايله اورلمامش على قول برمقدارى اورلمش اولان قويى يه اطلاق اولنور يقال جفر واجفار اى بئر لم تطو اوطوى بعضها وجفر مدينه نواحيسندن ضريه ناحيه سنده برموضع آديدر اوراده سعيد بن سليمانك چفتلكى اولمغله اكثرى اورايه خروجندن جفرى ايله ملقب اولمشدر وجفر مكه ده بنى تيم بن مرة جماعتنه مخصوص برقويى آديدر و بنو نضر يوردنده برصو يك اسميدر و غطفان بلادنده برصو ابر كلجك محل آديدر جفر الفرس برصو آديدر كه اكا برفرس دوشوب برقاچ كون آنده قالمغله بركسه واقف اولميوب آندن صوآلوب ايچدكدنصكره فرس مزبور زنده ودرست ظهور ايلمشدر جفر الشحم بنو عبس جماعتى يوردنده برصوآديدر جفر البعر بنو ابى بكر بن كلاب يوردنده برصودر جفر الاملاك حيره نواحيسنده برموضعدر جفر الهباءة برموضعدركه آنده بدر فزارينك فرزندلرى اولان حمل ايله حذيفه قتل اولنديلر جفرة بنى خويلد بنو عقيل يوردنده برصودر مترجم ديركه كتب تواريخده مرسوم اولديغى اوزره جفر وجامع ايكى كتاب اسميدركه امام على كرم الله وجهه تأليف بيورديلر جلد جفره كتب ايلدكلرى باعث تسميه در انتهى الاستجفار والتجفر تفعل وزننده بونلرده جفر معناسنه در يقال استجفر ولد الشاء وتجفر بمعنى جفر الجفرة حفره وزننده كوكسك ايچريسنه دينور جوف الصدر معناسنه على قول قارن ايله ايكى يانلرى قاوشديرن يره دينور وحفور شكلنده واسع اولوب دكرمى اولان ارضه دينور جمعى جفار در قال الشارح ومنه حديث طلحة فوجدناه فى بعض تلك الجفار وهى جمع جفرة اى الحفرة الواسعة المستديرة وجفرة الفرس آت قسمنك بلنه اطلاق اولنور يقال فرس عظيم الجفرة اى وسطه جمعى جفر كلور غرف كبى و جفار كلور جيمك كسريله وجفره بصره ده برموضع آديدر كه آنده يتمش تاريخنده كه امويه عهديدر برجنك عظيم واقع

اولمشدر واكبر قراء بصره دن جعفر بن حيان العطاردى الجفرى عام الجفره ده يعنى سنه مزبوره ده تولد ايلمكله اكا نسبت اولندى المجفر مكرم وزننده اورتالغى چوق وواسع اولان آته وسائر حيوانه دينور يقال فرس مجفر اى واسع الجفرة الجفير امير وزننده شول اوق تركشنه دينوركه بالكز دريدن اولوب آنده اغاج اولميه على قول آغاجدن اولوب دريسى اولميانه دينور تقول املأ الجفير قبل ان يقع النفير وهو جعبة من جلود لا خشب فيها او من خشب لا جلود فيها وجفير ضريه ناحيه سنده برموضع آديدر جفير زبير وزننده بحرين قضاسنده برقريه در الجفور قعود وزننده يغور ناقه يه چوق آشمقدن ناشى فتور كلوب سست ومنقطع اولمق معناسنه در يقال جفر الفحل جفورا من الباب الاول اذا انقطع من الضراب يعنى لكثرته وبولامق معناسنه در يقال جفر الشىء اذا اتسع وبرآدم برعلت ومرضدن چقمق يعنى قورتلمق معناسنه در يقال جفر فلان من المرض اذا خرج يعنى برأ و نجى منه الاجتفار افتعال وزننده والاجفار افعال وزننده والتجفير تفعيل وزننده بونلرده يغور ديشى يه چوق آشمقدن سست اولوب منقطع اولمق معناسنه در يقال اجتفر الفحل واجفر وجفر اذا انقطع من الضراب واجفار غائب وناپديد اولمق معناسنه در يقال اجفر الشىء اذا غاب وجماعدن كسلمك معناسنه در يقال اجفر عن المرأة اذا انقطع واحبابدن دوستلغى كسوب زيارتى ترك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجفر صاحبه اذا قطعه وترك زيارته الجوفر جوهر وزننده ومرادفيدر الجيفر حيدر وزننده ياوز ارسلانه دينور شرزه شير معناسنه وجيفر اساميدندر جيفر بن الجلندى مملكت عمان ملكنك اسميدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى طرفندن نامه وسفارتله كيدن عمرو بن العاص رضى الله عنه يدنده عمانده اولدقلرى حالده بلارؤية مرقوم وبرادرى عبدالله شرفيافته اسلام اولوب بنه اياللرى كنديلره تقرير اولندى وضميرة بنت جيفر صحابيه دندر المجفر والمجفرة ميمك وفانك فتحيله جماعك قطعنه باعث اوله جق شيئه دينور كثرت شرب قهوه كبى يقال طعام مجفر ومجفرة اذا كان يقطع عن الجماع ومنه قولهم الصوم مجفرة للنكاح المجفر معظم وزننده رايحة جسدى متغير اولمغله بدبوى اولان كشى يه دينور يقال رجل مجفر اذا صار قد تغيرت رايحة جسده من جفرك جيمك فتحى وفانك سكونيله ومن جفرك فتحتيله ومن جفرتك من اجلك معناسنه دركه سنكچون وسندن اوتورى ديمكدر يقال فعله من جفرك ومن جفرك ومن جفرتك اى من اجلك منهدم الجفر قويسى يقق ديمكدر بو مناسبتله معدوم العقل آدمه اطلاق اولندى يقال رجل منهدم الجفر اى لاعقل له الجفرى كفرى وزننده والفك مديله جائزدر آغاجك چيچكى قابنه دينوركه قيجوق تعبير اولنور الجفار كتاب وزننده قويلره واسمه لره دينور جفرك جمعيدر وجفار بنى تميم يوردنده برصو آديدر وپك سودلو ناقه لره اطلاق اولنور الاجفر احمر وزننده خزيمه ايله فيد ميانده برصو آديدر الجكيرة جكره لفظنك مصغريدركه فتحاتله لجاجه معناسنه دركه اوينكو لكدن عبارتدر يقال ماهذه الجكرة اى اللجاجة الجكر فتحتيله برآدم اوينكو اولمق معناسنه در يقال جكر الرجل جكرا من الباب الرابع اذا لج جكار كتاب وزننده بررجل آديدر الاجكار همزه نك كسريله برآدمه بدنده اولان مالنى بيع ايلمسى ضمننده ابرام والحاح ايلمك معناسنه در يقال اجكره اذا الحد فى البيع بوراده جمله الخ نسخه لرى غلطدر الجلبار ضمتين وتشديد بايله قلچك قابنه يعنى قلچى غلافى وسائر ادواتيله وضع ايلدكلرى قابنه دينور قراب السيف معناسنه على قول قلچك آغزينه دينور جلبار بطنان وزننده اصفهانده برمحله آديدر جلفار فايله بطنان وزننده مرو قضاسنده برقريه آديدر جلفر آندن مقصوردر وكلبر معربيدر كل كوكسلو ديمكدر جلفار جلنار وزننده عمان نواحيسنده بربلده آديدركه باغ وپنير مقوله سى اشياء بحر هرمزده اولان قيس جزيره سنه آندن جلب ونقل اولنور الجلنار جيمك ضمى ولام مشدده نك فتحيله كلنار فارسى معربيدركه نار چيچكنه دينور منقولدركه برآدم هنوز اصفر ايكن اوچ دانه سنى قوپروب يوتسه برسنه يه قدر كوز آغريسى كورممك خواصندندر لكن كتب طبيه ده صاحب رمد ياخود غيرى كسنه چهارشنبه كونى طلوع آفتابدن مقدم آچلمامش غنچه سندن برقاچ دانه سنى آغزيله قوپروب يوتسه ختام سنه يه دك كوز آغريسى كورمز ومجربدر ديو مرسومدر الجمرة جيمك فتحى وميمك سكونيله بردانه آتش قورينه دينوركه كوز دخى تعبير اولنور نار متقده معناسنه جمع جنسى جمردر شارحك بيانه كوره جمع صيغى جمرات وجمار كلور جيمك كسريله يقال القى اللحم على الجمر اى النار المتقدة وجمره بيك نفر سوارى يه اطلاق اولنور اعدايى آتش كبى سوزان ايندكلرى ايچون ياخود جمعيت معناسندن مأخوذدر يقال جمرة كالجمرة اى الف فارس كالنار المتقدة وجمره شول قبيله يه اطلاق اولنور كه اصلا برفرده وبرقبيله يه منضم اولميوب على حدة خود سر اوله لر شدت وشهامتلرندن ناشى مظاهرتدن

مستغنی اولورلر علی قول اوجیوز سواری بی حاوی اولان قبیله یه اطلاق اولنور وجمره خرده چقل طاشنه دینور
حصاة کبی که فارسیده سنکریزه دینور وجمره مناسك حجدن اولان جمرانك مفردیدر که اوچ جمره در بری برینك
عقبنجه جار یعنی خرده طاشلر آتیلور جمرهٔ اولی وجمرهٔ وسطی وجمرة العقبه تعبیر اولنور وجه تسمیه عن قریب
ذکر اولنور مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر زیرا وجه مذکور اوزره جمره نك جمعی جمرات وجمار کلور نهایت
جمرات فعل مخصوص مناسکده غالبدر جمرات العرب اوچ کروهدن عبارتدر بری بنو ضبه بن اد وبری بنو الحارث
بن کعب وبریسی بنو نمیر بن عامردر علی قول عبس وحارث وضبه قبیله لریدر بونلر لام برادرلردر مقدما
والده لری رؤیاسنده مشاهده ایدر که فرجندن اوچ دانه جمره ظهور ایلدی برمدت تدنصکره کعب بن المدان نام کسنه
من بوره یی تزوج ایدوب فراشندن حارث تولد ایلدی که بونلر یمنك اشرافیدر بعده بغیض بن ریث نام آدمه
واروب آندن عبس تولد ایلدی که بونلر عربك سلحشور جندیلریدر آندنصکره اد نام کسنه تزوج ایدوب آندن
ضبه طلوع ایلدی پس ایکی جمره که عبس ایله ضبه در مضرده وبر جمره یمنده اولور وجمره بنت ابی قحافه صحابیه در
وابو جمرة الضبعی که اسمی نصر بن عمران در وعامر بن شقیق بن جمره وابو بکر بن ابی جمرة الاندلسی علماء
ومحدثیندندر التجمیر تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمر الشیء اذا جمعه وناس برارایه کلوب برکمك
معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر اذا تجمعوا وانضموا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال
جمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وخرما اغاجندن خرما ینبسنی کسمك معناسنه در یقال جمر الرجل
اذا قطع جمار النخل وباشبوغ عسکری دشمن اولکه سندن کیرو صالیوریوب معینده آلیقومق معناسنه در
یقال جمر القائد الجیش اذا حبسهم فی ارض العدو ولم یقفلهم الجمر جیمك فتحی ومیمك سکونیله بودخی ناس
برخصوص ضمننده برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر جمرا من الباب الثانی اذا تجمعوا
وانضموا واباغی بوقاغیلی آت صحرایه رق یوریمك معناسنه در یقال جمر الفرس اذا وثب فی القید وبرآدمه آتش
کوزی یاخود خرده چقل طاشی ویرمك معناسنه در یقال جمرة اذا اعطاه جمرا وبرآدمی آلارغه وبرطرف ایلمك
معناسنه در یقال جمر فلانا اذا نحاه ومنه الجمار بمنی یعنی مناسك حجدن منا ده رمی اولنان جمره لر بوندن مأخوذدر
زیرا حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم شیطانی آنلر ایله طرد وتبعید ایلدی یاخود اسراع معناسنه اولان
اجماردن مأخوذدر زیرا شیطانه طاش آتدقلرنده ملعون حضرت ابراهیم اوکندن سرعتله فرار ایلدی الاجمار
همزه نك کسریله بودخی ناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال اجمر القوم بمعنی جمروا وخاتون صاچنی
اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال اجمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال
اجمر الرجل اذا اسرع فی السیر وبوقاغیلو آت صحرایه رق یوریمك معناسنه در یقال اجمر الفرس اذا وثب
فی القید وبرنسنه یی بخورلمق معناسنه در یقال اجمر ثوبه اذا بخره وآتشه عود اغاجی قومق معناسنه در
یقال اجمر النار مجمرا اذا هیأها ودوه قسمنك طبانیله پرمق برنده اولان کمکلری ارالرنده خطوط اولمیوب
دوپدوز اولمق معناسنه در یقال اجمر البعیر اذا استوی خفه فلا خط بین سلامیه واغاج اوزرنده اولان تازه خرمالرك
مقدارنی تخمین وتقدیر ایلدکدنصکره تخمیننی جمع وحساب ایلمك معناسنه در یقال اجمر النخل اذا خرصها
ثم حسب فجمع خرصها ویکی آی کیجه ایچره کورنمیوب نهان اولمق معناسنه در یقال اجمرت اللیلة اذا استتر فیها الهلال
وبر حالت جمله یه عام وشامل اولمق معناسنه در یقال اجمر الامر بنی فلان اذا عمهم وایلغاره وچاپوله کیدنلر آتلری
برکدروب یاندرمق معناسنه در یقال اجمر الخیل اذا اضمرها وجمعها الاستجمار بودخی ناس برارایه کلوب
برکمك معناسنه در یقال استجمر القوم اذا اجتمعوا وانضموا وعسکر اعدا اولکه سنده سرعسکر معیننده عوق اولنوب
قالمق معناسنه در یقال استجمر الجیش اذا حبسوا فی ارض العدو ولم یقفلوا وچقل طاشلریله استنجا ایلمك معناسنه در
یقال استجمر الرجل اذا استنجی بالجمار التجمر تفعل وزننده بودخی عسکر دیارلرینه رجعت ایتمیوب اولکهٔ اعدا ده
سرعسکر معیننده قالمق معناسنه در یقال تجمر الجیش بمعنی استجمروا المجمر منبر وزننده بخوردانه دینور آلت
بخور اولمق اعتباریله وبو مذکردر مؤنث دخی اولور مجمره ومدخنه یاخود نار اعتباریله ومجمر عود اغاجنه ده اطلاق
اولنور که آلت بخوردر المجمرة مبلرك فتحیله بودخی بخوردانه دینور اسم مکاندر المجمر مکرم وزننده بودخی
بخوردانه وعود اغاجنه دینور الاجتمار افتعال وزننده مجمر ایله بخورلنمق معناسنه در یقال اجتمر بالمجمر اذا تبخر بها
الجمار رمان وزننده والجامور خرما کوبکی وخرما ینبسی دیدکلری نسنه یه دینور که خرما اغاجلرینك تپه لرنده
اولور آق ولذیذ وطعمی سوده قریبدر شحم النخل دخی دیرلر الجمار سحاب وزننده کروه وجماعت معناسنه در

جماری جمادی وزننده وتنوینله ده استعمال اولنور هپ وجمله معناسنه در یقال جاؤا جماری وجمارا ای باجمعهم
الجمیر امیر وزننده ناسك جمعیتکاهلرینه دینور یقال هذا جمیر القوم ای مجتمعهم الجمیرة سفینه وزننده اورلمش
صاچه دینور ضفیره معناسنه ابنا جمیر لیل ونهاره اطلاق اولنور موقع اجتماع اولدقلریچون نته که ابنا سمیر دیرلر
مسامره ومحاکات واقع اولدیغیچون الجمیر زبیر وزننده اسامیدندر خارجة بن الجمیر اهل بدردندر انصارك حلیفیدر
علی قول خای معجمه ایله در یاخود حای مهمله ایله در برقبیله اسمی اولان جبر کبی یاخود جبردر حمارك مصغری کبی
یاخود اسمی حارثه در یاخود حمزة بن الحمیر در یاخود اسمی جاریه در یاخود ابو خارجه در المجیر مسیطر وزننده
برطاغك آدیدر جمران عثمان وزننده بر بلده در المجمر محسن وزننده والمجمر مکرم وزننده صلب ومتین
اولان طوارطرنغنه وصف اولور یقال حافر مجمر ومجمر ای صلب نعیم المجمر محسن وزننده فاروق اعظم رضی الله
عنه حضرتلرینك کوله سی اولان نعیم اوله جقدر مسجد نبوی یی چقل طاشلریله دوشدیکیچون تلقیب اولندی
الجثوره ثای مثلثه ایله جمهوره وزننده یغلمش طپراق کومه سنه دینور تراب مجموع معناسنه مترجم دیر که بوجمرثری
کلمه لرندن منحوت اولمق ملحوظدر الجمخور خای معجمه ایله جمهور وزننده ایچی بوش بوجغرشیئه دینور که قووق
تعبیر اولنور اجوف معناسنه الجمخر جعفر وزننده قامش کبی ایچی بوش اولان کمکه دینور الجمزرة زای معجمه ایله
دحرجه وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله اقدام ایده میوب ایزی اوزره دونوب قاچمق معناسنه در یقال جمزر الرجل
اذا نکص وهرب الجمعرة دحرجه وزننده جمعره معناسنه در که ذکر اولندی وجمعره غلیظ وسخت وبلند اولان
سیاه قیایه دینور علی قول یوکسك طاشلغه دینور وجمعره مصدر اولور کومه لنمش بوغردقور یسنی دکرملمك معناسنه
یقال جمعر الجمعورة اذا دورها جمعر جعفر وزننده برقبیله آدیدر وقوبی قاز یلورکن چقان صاری بالچغه دینور
الجمعور جمهور وزننده جمع عظیم معناسنه در الجمعورة هابله آغرشعه دینور که اغاجك تپه سنه کچورلمش اوله
چادر دیرکنك تپه سنده اولان اغرشق کبی وکش دیدکلری بوغردقور یسنك کومه سنه دینور الجمهور عصفور
وزننده شول قوم یغننه دینور که پك یوکسك اولمغله اطرافنه حواله ومشرف اوله وجمهور الناس انساندن کروه
عظیمه دینور جل الناس کبی جمعی جماهیردر یقال هذا قول الجمهور وشهد ذلك الجماهیر ای جل الناس وهر شیئك
معظم وفراوانه دینور وجمهور بنی سعد جاعنی یوردنده برقاره طاشلق آدیدر وکریمه وپاك نژاد اولان خاتونه دینور
الجمهرة دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمهر الشیء اذا جمعه وقبر ومزاری صوا ایلمیوب همان اوزرینه
طپراق برکدروب اویلجه طپراقلمق معناسنه در یقال جمهر القبر اذا جمع علیه التراب ولم یطینه قال الشارح ومنه حدیث
موسی بن طلحة انه شهد دفن رجل فقال جمهروا قبره ای اجمعوا علیه التراب ولا تطینوه ولا تسووه وجمهره برخبرك
برطرفنی سویلیوب سامعه مفید ومقصود اولان طرفنی کتم ایلمك معناسنه در یقال جمهر علیه الخبر اذا اخبره بطرف وکتم
المراد الجمهوری یای نسبتله برنوع شراب مسکر آدیدر علی قول اوچ سنه لك اوزم شرابنه دینور یقال سقاه جمهوریا
وهو الشراب المسکر او نبیذ العنب اتت علیه ثلاث سنین مفرداتده اوزم شیره سی نصفی قالنجه قینادیلوب ترك اولنانه
اطلاق اولنور دیو مرسومدر المجمهرة اسم فاعل بنیه سیله شول ناقه یه دینور که قوم یغنی کبی بنیه وترکیبی صمصق
وقوندودیرنکلی اوله یقال ناقة مجمهرة اذا کانت مداخلة الخلق یعنی کانها جمهور الرمل التجمهر تدحرج وزننده
برکسه شرکبرلکله بالا پر وازلق ایدوب حواله اولمق معناسنه در یقال تجمهر فلان علینا اذا تطاول جناره جیمك
کسریله استرآباد ایله جرجان بیننده بر بلده در الجنور تنور وزننده بغدای وارپه دوکجك یره دینور که خرمن یری
تعبیر اولنور الجنبر بای موحده ایله مقعد وزننده ایری ودیزمان ارکك دوه یه دینور وبودور قصیر القامه کسیه دینور
وطوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبر جعدة بن مرداسك فرسی اسمیدر الجنبار بانك شده سیله جبار وزننده
والجنبار سمسار وزننده بونلرده طوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبار وزننده اسامیدندر شبیل بن الجنبار
برشاعردر الجنثر ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والجنثر قنفذ وزننده ضخامتلو سموز ارکك دوه یه دینور جمعی
جناثردر الجنثورة جثوره وزننده ومراد قیدر که ذکر اولندی الجندرة جدر ماده سنده ذکر اولندی
جندیسابور جیمك ضمی ودالك فتحیله اهواز ایالتنده تستر نام بلده قربنده بر بلده آدیدر یعقوب بن الصفار نام شاهك
قبری اوراده در کتب جغرافیاده کندشابور معربی وخوزستان ولایتنك قاعدة الملکی اولمق اوزره مرسومدر شابور بن
اردشیر بناسیدر الجناسریة جیمك ضمیله بصره یه مخصوص برکونه خرما اغاجیدر که میوه سی سائر اغاجلردن
اك کیج ظهور ایدر الجنافیر فا ایله جماهیر وزننده پك اسکی قبرلره دینور که اسلافدن قالمش اولور قبور عادیه معناسنه
مفردی جنفوردر جمهور وزننده الجور دور وزننده عدل نقیضیدر که ظلم وستم معناسنه در بونده علی ایله متعدی

اولور يقال جار عليه يجور جورا اذا ظلم ولم يعدل وجور قصد مقابليدر كه جادهٔ معتدلهٔ مستقيمه دن صاپمقدر كرك
حسي وكرك معنوي اولسون يقال جار فلان ضدّ قصد اى مال عن القصد ويقال جار عن الطريق اذا مال وجور
جائر معناسنه كلور كه ستمكار واعتدال وجادّه دن منحرف كسه لره دينور وبو مبالغة وصف بالمصدردر يقال رجل جور اى
جائر وجائرك جمعي جور كلور فتحتينله وجوره كلور جيمك ضمى وواوك فتحيله كه غير قياس اوزره در وجاره كلور كه اسم
جمعدر ياخود اصلى جائره در جماعت اعتباريله در يقال قوم جورة وجورة وجارة اى جائرون الجار قومشو يه دينور مجاور
وهمسايه معناسنه تقول هو جاري بيت بيت اى مجاوري وشول آدمه دينور كه بر ظالم اكا ظلم ايدركن بريسي دادو امدادينه
يتشوب تخليص وتأمين ايلمش اوله يقال هو جاره وهو الذي اجره من ان يظلم وامداده يتشن آدمه دينور مجير معناسنه
تقول هو جاري اى مجيري واستمداد ايدن آدمه دينور تقول اجر الجار اى المستجير وبر آدمك تجارت اورتاغنه دينور
تقول هو جاري اى شريكي فى التجارة وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور نته كه زوجك خاتوننه جاره دينور يقال هو
جارها وهي جارته اى زوجها وزوجته وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ومسافه سي قريب اولان قوناغه اطلاق اولنور لطيفه
وكوته اطلاق اولنور است معناسنه نته كه جاره دخى دينور مترجم ديركه براعرابينك عورتى حائض اولوب اوخلالده
قربان ايلك داعيه سنه دوشمكله حالت مزبوره يى مشاهده ايلدكده* ويؤخذ الجار بذنب الجار* ديه رك تحتانى يه
مباشرت ايلديكى منقولدر وجار ملك وعقارده مقاسم اولان شريكه اطلاق اولنور وحليفه اطلاق اولنور كه يكديكره
امداد واعانت ايلك اوزره عهد ويمين ايدن آدملرك هر برندن عبارتدر معانئ مذكوره ده متضايفدر وناصر ومعين
معناسنه مستعملدر جمعي جيران كلور جيمك كسريله وجيره كلور عنبه وزننده واجوار كلور وجار بحر قلزم اوزره
يعنى ساحلنده بر بلده آديدر آنكله مدينه مياني بر مرحله مسافه در عبدالله بن سويد الصحابى الجارى اورادندر ياخود
بو الحارثىّ اولمغله تصحيف اولنمشدر وعبدالملك بن حسن وعمر بن سعد وعمر بن راشد ويحيى بن محمد الجاريون
محدثلردر وجار اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر محدّثيندن عبدالجبار بن فضل وذاكر بن محمد الجاريان اورادندر
كذلك بحرين قضاسنده بر قريه آديدر وموصل شرقيسنده بر طاغك آديدر جور نوروز زننده شيراز اولكه سنده
فيروزآباد ايالتنك مدينه سي يعني قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر اعلا كلى اولمغله ورد جورى اكا نسبت اولنور
واكا علمادن ذوات كثيره منسوبدر وجور نيسابورده بر محله آديدر اعلامدن محمد بن احمد الوليد الاصبهانى الجورى
اورادندر جور كلمه سي مؤنث اولمغله غير منصرفدر بلده ومحله وعجمه اعتباريله وبعضا مذكر ومنصرف اولور
مترجم ديركه ماه وجور بحثى كافيه ده مشروحدر وجور اسماء رجالدندر محمد بن شجاع بن جور ومحمد بن اسمعيل كه
ابن جورد عنكله مشهوردر محدّثلردر جور زفر وزننده اصفهان قضاسنده بر قريه در الجوّر جيمك كسريله
هجف وزننده بك تند آوازا ولان شيئه اطلاق اولنور كه حدّى متجاوز اولور ومنه يقال غيث جوّر اى شديد ازعد
ويقال بازل جوّر اى شديد الصوت الجوار سحاب وزننده چوق ودبى درين اولان صويه دينور يقال فى ارضه
جوار اى ماء كثير قعير وجوار الدار بر خانه نك حدّ وسنورنده ممتدّ ودوره وحذاسنده واقع اولان عرصه وخانه مقوله سنه
دينور طوار كبي وجوار جوارى لفظنده لغتدر كه كيلره د ينور سفن معناسنه وبو صاعد لغويدن منقول وغريبدر
شعب الجوار مدينه قربنده بر طاغ يوليدر الجوار كتاب وزننده اصل قومشولغه دينور بعده بر آدمه لدى
الاقتضا امداد واعانت وحفظ وحمايت ايلك اوزره عهد وامان ويرمكده استعمال اولندى شويله كه من بعد
اول آدم اول كسه نك زير امان وزنهارنده مأمون اولور شارح ديركه مؤلف بونده مسامحه ايلدى زيرا جوار وجه مذكور
اوزره اولان امان وزنهاره دينور بونده جيمك ضميله ده جائزدر تقول العرب هو فى جوارى وجوارى اى فى عهدى واماني
انتهى وجوار مصدر اولور امان طلب ايلك معناسنه يقال جار الرجل جوارا اذا طلب ان يجار الجوّار كتان وزننده
چفتجى يه دينور اكار معناسنه المجاورة مفاعله وزننده والجوار جيمك فتحى وقليلا كسريله كه اسم اولان
جواره عدم التباس ايچوندر بر آدمه قومشو اولمق معناسنه در يقال جاوره مجاورة وجوارا اذا صار جاره ومجاوره
مسجدده اعتكاف ايلك معناسنه مستعملدر يقال جاور المسجد اذا اعتكف فيه مجاورت حرمين بو معنادندر
التجاور تفاعل وزننده والاجتوار افتعال وزننده كه مشاركت ايچوندر قومشولشمق معناسنه در يقال
تجاوروا واجتوروا اذا جاور بعضهم بعضا شارح ديركه اجتور كلمه سي اعلال اولنمدى تجاور معناسنه اولديغيچون
زيرا تجاور كلمه سنده اعلال اولنمدى حتى سيبويه تجاوروا اجتوارا واجتوروا تجاورا ديرايدى احدهما آخر معناسنه
اولديغى مشهور اولمغله احتمال آخر مسلوب اولديغندن ونادرا اعلال اوزره اجتار دخى وارد اولمشدر الاستجارة
امان ويرلك وحفظ وحمايت اولنمغى نياز ايلك معناسنه در يقال استجار فلان اذا طلب ان يجار الاجارة همزه نك

كسريله قورترمق معناسنه در يقال اجار فلانا اذا انقذه وپناه كتورنى حمايت ايلك معناسنه در يقال اجاره
اذا اعاذه ومنه يقال من استجار بالله اجاره ومتاعى ظرف ايچره قومق معناسنه مستعملدر كه حفظى مستلزمدر يقال
اجار المتاع اذا جعله فى الوعاء واجاره وجاره همزه سز غير قياس اوزره كه اسم مصدردر مصدر مقامنده مستعملدر
يساقچيلق ايلك معناسنه در يقال اجار فلانا اجارة وجارة اذا خفره التجوير تفعيل وزننده يره چالمق
معناسنه در يقال جوّره اذا صرعه وبر آدمى جور وستمه نسبت ايلك يعنى حقنده جائر وستمكر ديمك معناسنه در
يقال جوّره اذا نسبه الى الجور وبرنسنه نك اتنى اوسته يعنى ترسنه چويرمك معناسنه مستعملدر يقال جوّر
البناء اذا قلبه وترسنه چويريلان شيئه مجوّر دينور معظم وزننده يقال ثوب مجوّر اى مقلوب ومنه المثل * يوم يوم
الحفض المجوّر * يعنى بوكون حفض مجوّر كوننك بدليدر حفض فتحتينله قيل چادره واواثوابنه دينور منشأ مثل
بودر كه بر پير آدمك بر صغير برادرزاده سي وار ايدى كاه بيكاه عموجه سنك اوطه سنه دخول واوتاغى تنها بولدقده
ايچنده بولنان امتعه واشيايى آلى اوسنه دوندرر ايدى بعد مدّة كنديسى دخى عموجه سي مركزينه واردقده بعينه
اكا برادرزاده لرى دخى مستولى اولوب عموجه سنه ايتديكنى كنديسنه بولدر ديلر چادره كيروب بو حالى كوردكده كلام
مزبورى ايراد ايلدى سوء فعليله مجازات اولنان منكوب كسنه يه شماتت موقعنده ضرب اولنور التجوّر تفعل
وزننده دوشمك معناسنه در يقال تجوّر الرجل اذا سقط وبان اوزره ياتمق معناسنه در يقال تجوّر زيد على
فراشه اذا اضطجع وبنا يقلمق معناسنه در يقال تجوّر البناء اذا تهدّم الجهندر جيمك ضمى وهانك ودالك فتحيله
بر نوع خرما آديدر الجهرة جيمك فتحى وهانك سكونيله اسمدر ظاهر وآشكار اولان شيئه دينور ومنه قوله تعالى
ارنا الله جهرة اى عيانا غير مستتر يعنى حائلسز آشكاره جهارت قيل مؤلفك بصائرده بيانته كوره جهر ماده سي
حاسهٔ بصرك ياخود حاسهٔ سمعك افراطى سببيله بر شيئك كمال ظهورينه موضوعدر حاسهٔ بصر ايله اولان مثلا رأيته
جهرة وجهارا كبي كه آنى عيانا كوردم ديمكدر جهر بئر واجتهار بوندن متفرعدر وحاسهٔ سمع ايله اولان جهر
بالقول كبيدر وجوهر كلمه سي آندن فوعل دره شول عينه دينور كه كنديسى باطل اولميجه محمولى دخى باطل اولور حاسه يه
كمال ظهورندن ناشى تسميه اولنمشدر انتهى الجهر قهر وزننده والجهار كتاب وزننده بر نسنه عيان وآشكار اولمق
معناسنه در يقال جهر الامر جهرا وجهارا من الباب الثالث اذا علن وبر سوزى آشكاره جه سويلمك معناسنه در بنفسه وبا
ايله متعدّى اولور يقال جهر الكلام وبالكلام اذا اعلن ورفع صوت ايلك معناسنه در يقال جهر الصوت اذا اعلاه
وعسكرى چوغالتمق معناسنه مستعملدر يقال جهر الجيش اذا استكثرهم وبر ارضه سلوك ايلك معناسنه مستعملدر كه
كنديسنى اورادن اظهارى مستلزمدر يقال جهر الارض اذا سلكها وبر آدمى بى حائل آشكاره جه كورمك على قول
بر آدمه نظر ايلدكده كوزنه بيوك كورنمك معناسنه در يقال جهر الرجل اذا رأه بلا حجاب او نظر اليه وعظم فى عينه
وخوب چهره وخوشلقا انسانك وسائر نسنه نك هيئت زيبا وجمال دلاراسى خاطره بديع وعجيب كلمك معناسنه مستعملدر
يقال جهره الشئ اذا راعه جماله وهيئته وباغ چقمق ايچون بايغى چالقمق معناسنه در يقال جهر السقاء اذا مخضه
وعلى الغفله بر جماعته شبخون ايلك معناسنه در يقال جهر القوم القوم اذا صبحهم على غرّة وقويى آرتلوب
پاك ايلك على قول مجموع صوينى چكمك ياخود قويى قازاركن صويه يتشمك معناسنه در يقال جهر البئر اذا نقاها
اوزحها او بلغ الماء وبر نسنه يى كشف ايدوب ظاهره چقرمق معناسنه در يقال جهر الشئ اذا كشفه وكونش
بر آدمك كوزنى خيره لندروب قماشدرمق معناسنه در يقال جهرت الشمس المسافر اذا اسدرت عينه وبر كسيه
تعظيم ايلك معناسنه در يقال جهر فلانا اذا عظمه وبر نسنه يى تقدير وتخمين ايلك معناسنه در يقال جهر
الشئ اذا حزره وجهر طپراغى غليظ ودرشت اولان تپه يه وبوكسك يره دينور ويله دينور سنه معناسنه يقال مضى
عليه جهر اى سنة ودهر وزماندن بر مقداره دينور تقول بعث منه عسجدا مذ جهر اى قطعة من الدهر الاجهار
اظهار وزننده بو دخى سوزى آشكاره سويلك معناسنه در يقال اجهر الكلام وبالكلام اذا اعلنه فهو مجهر
ويقال اجهر بالقرأة وبر آدمك شاشى او علي او لمق على قول موزون قد وخوب صورت وخوشلقا وغلرى او لمق
معناسنه در يقال اجهر الرجل اذا جاء بابن احول او بنين ذوى جهارة المجهر منبر وزننده والمجهار محراب وزننده
سوزى جهر ايله سويلك عادتى اولان آدمه دينور يقال رجل مجهر ومجهار اذا كانت عادته ان يجهر الكلام الاجتهار
افتعال وزننده بو دخى عسكرى چوغالتمق معناسنه در يقال اجتهر الجيش اذا استكثرهم وخوبلقا وخوش صورت
انسان وسائر نسنه نك حسن وهيئتى خاطره عجب وبرمك معناسنه در يقال اجتهره الشئ اذا راعه جماله وهيئته
وقويى آرتلوب پاك ايلك على قول بالجمله صوينى چكمك معناسنه در يقال اجتهر البئر اذا نقاها اوزحها ورشتك

کوروشی بیوك اولمق معناسنه در که کوزه بیوك کورنمکدن عبارتدر تقول اجتهرته اذا رأیته عظیم المرأة و برنسنه یی ارالقده حائل اولمیه رق آشکاره کورمك معناسنه در تقول اجتهرته اذا رأیته بلا حجاب بینك و بینه الجهر فتحیله کوز قماشمغله کونشده باقدیغی نسنه یی کورمکدن کلیل اولمق معناسنه در یقال جهرت العین جهرا من الباب الرابع اذا لم تبصر فی الشمس الجهارة کرامه وزننده برکسنه فخیم اولمق یعنی کوزه بیوك کورنور اولمق معناسنه در یقال جهر الرجل جهارة من الباب الخامس اذا فخم یعنی بین عینی الرائی وصوت بلند اولمق معناسنه در یقال جهر الصوت اذا ارتفع و جهاره اسم اولور بر آدمك قامت وقیافت واندامی خوب ودلکش اولمغه دینور یقال رجل ذو جهارة ای حسن القد والخد الجهیر امیر وزننده والمجهر مکرم وزننده والجهوری یای نسبتله کلامه وصف اولور بلند آوازیله سویلنن سوزه دینور یقال کلام جهیر ومجهر وجهوری ای عال شارح دیر که جهوری صاحب آواز بلنده دخی وصف اولور یقال رجل جهوری انتهی و جهیر خوشلقا و خوب چهره انسانه اطلاق اولنور یقال رجل جهیر ای بین الجهورة والجهارة ذو منظر ولطف واحسانه سزاوار اولان آدمه دینور یقال رجل جهیر ای خلیق للمعروف جمعی جهراء کلور امراء وزننده وصو قارشمامش خالص سوده دینور یقال لبن جهیر ای غیر ممذوق بالماء الجهورة جیمك ضمیله جهاره معناسنه در که خوشنظرلغه دینور یقال رجل ذو جهورة وجهارة ای حسن المنظر الجهر کتف وزننده جهیر معناسنه در که خوشنظر و صاحب جمال آدمه دینور المجهوره معمور اولان قویی یه دینور یقال بئر مجهورة ای معمورة وحروف مجهوره عند الصرفیین اون سکز حرفدن عبارتدر که اشبو * ظل قو ربض اذ غزا جند مطیع * کلامی جمع ایدر مقابلنده حروف مهموسه دینور شارحك بیاننه کوره حروف مذکوره تلفظ حالنده مخرجلرینه اعتمادی اشباع ایدرلر شویله که نفسی کندیلر ایله جریاندن منع ایدرلر بو جهتدن مجهوره اطلاق اولندی اما مهموسه ده نفس بونلر ایله جریان ایدر زیرا مخرجلرینه اعتمادلری ضعیفدر الجهر جیمك ضمیله بر آدمك هیئتنه وحسن منظرینه دینور که اصطلاحمزده کوستورش تعبیر اولنور یقال ما احسن جهره ای هیئته وحسن منظره الاجهر احمر وزننده خوشنظر وخوب قیافت اعضاسی متناسب واندامی تام وموزون محبوبه دینور یقال غلام اجهر ای حسن المنظر والجسیم التامه وشاشی یاخود اولمیوب ملاحتلو اولان شاشی یه دینور یقال رجل اجهر ای احول ملیح الحولة و قماشق کوزلو آدمه دینور که کونش پرتونده برنسنه یی کوره مز اوله یقال رجل اجهر اذا کان لا یبصر فی الشمس وشول آته دینور که آلنده اولان صباح الخیری بتون یوزینه شامل اولمش اوله یقال فرس اجهر اذا کان قد غشیت غرته وجهه الجهراء حمراء وزننده ذکر اولنان اجهرك مؤنثیدر وشول یره دینور که آنده اغاج وتپه ودره وانکبه یرلر اولمامغله ال آیه سی کبی دو بدوز اوله یقال ارض جهراء اذا کانت مستویة لا شجر فیها ولا اکام وکروه وجماعت معناسنه در وعورطه سی بیوك اولوب طشره اوغرامش کوزه وصف اولور که صاحبنه لقمه کوز تعبیر اولنور یقال عین جهراء ای جاحظة وجهراء الحی افاضل قبیله یه اطلاق اولنور یقال هذا رأی جهراء الحی ای افاضلهم الجوهر جورب وزننده مطلقا شول بحره دینور که کندیسندن انتفاع اولنه جق نسنه استخراج اولنور اوله مراد جواهر معدنیه اولان احجاردر که فلزاتدن عبارتدر وجوهر الشیء اول نسنه نك جبلتی کندیسی اوزره موضوع اولان نسنه یه اطلاق اولنور یعنی اول نسنه نك اصل مایه و ماده سیدر که اول نسنه آندن صورتپذیر حصول اوله مثلا جوهر انسانی مایه جبلتیدر که نشو ونما و بالجمله اوضاع واطوارینك موضوع علیهیدر مترجم دیر که احجار معروفه یه جوهر اطلاقی معنای اولدن مأخوذدر ومؤلفه کوره جوهر عربیدر جهردن مأخوذدر نته که ذکر اولندی لکن متعارف اولان کوهر فارسی معربیدر واهل حکمت اصطلاحنده جوهر بنفسه قائم وموضوع مقومدن مستغنی موجوددر ومتکلمین عندنده متحیز بالذاتدر مقابلی عرضدر وعرض مطلب
قائم بالجوهردر بو مناسبتله سید شریف قدس سره حضرتلرینك اشبو تقسیم منظومه سی فائده ملاحظه سیله ثبت اولندی

موجود منقسم بدو قسمست نزد عقل	یا واجب الوجود ویا ممکن الوجود
لکن دو قسم کشت یقین جوهر وعرض	جوهر به پنج قسم شد ای ناظم عنود
جسم ودو اصل او که هیولی وصورتست	پس نفس وعقل این همه را یاد کیر زود
نه کشت باز جنس عرض این دقیقه را	اندر خیال و نظم من عقل می نمود
کم است وکیف واین متی ومضاف ووضع	پس یفعل است وینفعل وملك در وجود
اجناس کائنات مقولات عشر شد	نی کشت کم ازین نه برین دیکری فزود

وجوهر جریء ومقدام ودلیر آدمه اطلاق اولنور یقال هو جوهر ای جریء مقدم الجهار قتال وزننده والمجاهرة مقاتله

وزننده مغالبه معناسنه در یقال جاهرهم بالامر جهارا و مجاهرة اذا غالبهم وجهار کتاب وزننده اسم اولور جهره کبی عیان وآشکاره معناسنه جیمك فتحیله ده جائزدر یقال لقیه جهارا وجهارا ای عیانا جهور جعفر وزننده بر موضع آدیدر وبر رجل آدیدر الجیهر حیدر وزننده والجیهور طیفور وزننده اته قونوب تباه وافساد ایدن سینکه دینور الجهور صبور وزننده جهردن مبالغه در بو مناسبتله جهور الصوت شول آته اطلاق اولنور که بلند آوازلو اولوب و آوازی ککرزندن چقمیوب کشندیکی حینده کندکجه بلند ومشتد اولوب میدانلو ودور ودراز کیدر اوله یقال فرس جهور الصوت ای لیس باجش ولا اغن ثم یشتد صوته حتی یتباعد جهار کتاب وزننده هوازن قبیله سنده بر صنمك اسمیدر جیر جیمك فتحی ویانك سکونی ورانك کسری اوزره بناسیله وکاه اولور که منون اولور واین وزننده لغتدر که فتح اوزره مبنی اولور عند العرب کلمه یمیندر حقا معناسنه که اسم اولور یقال جیر لا افعل ای حقا ولا جیر لا افعل ای لا حقا علی قول جیر حروف جوابیه دندر نعم معناسنه در علی رأی اجل معناسنه در اجل کرچه نعم کبی کلمه جوابدر لکن تصدیقده اجل نعمدن احسن واستفهامده علی العکسدر شارح دیر که ابن هشام قول ثانی یه حصر ایلمشدر واسنادم ابن ابی ربیعدن روایت ایدر که جیر کلمه سی اسم فعلدر اعرف معناسنه وابن هشام بوندن غافل اولمشدر انتهی الجبر فتحتیله بعض آدمده اولان بودورلغه و بدانداملغه و حقیر الجثه لکه دینور یقال به جبر ای قصر وقماءة الجیار کتان وزننده آلچی یه دینور صاروج معناسنه لکن مراد خرزمه در که نوره اوله جقدر وطارغنلقدن یاخود آجلقدن ناشی صدره یعنی فم معده یه عارض اولان یا نفسی دادسزلغه دینور که بوغازی وفم معده یی یاقه رق برا کشیلك حالتیدر واکا جابر دخی دینور تقول اخذنی جیار و جائز من الغضب او الجوع ای حرارة وجیار بحرین نواحیسنده بر موضع آدیدر جیر بقم وزننده مصرده بر قصبانك آدیدر جیره کبسه وزننده حجازده کنانه قبیله سی یوردنده بر موضع آدیدر جیرویه نفطویه وزننده اسامیدندر یوسف بن جیرویه محدثیندندر المجیر معظم وزننده شول حوضه دینور که کوچکلنمش علی قول قازیلوب درینلنمش علی رأی آلچی وخراسانیله صوانوب بادانه اورلمش اوله یقال حوض مجیر ای مصغر او مقعر او مجصص جیران جیمك کسریله اصفهان قضاسنده بر قریه در محدثیندن محمد بن ابراهیم واحمد بن محمد بن سهل و هذیل بن عبدالله الجیرانیون اورادندر و سیراف ایله عمان بیننده بر قضا آدیدر جیرون جیحون وزننده دمشق شهری علی قول جامع کبیری قربنده اولان قپوسنك آدیدر و بو مطرزی قولیدر یاخود جیرون نام امیره منسوبدر که زماننده آنك حصنی ایدی و باب الحصن حالا باقیدر مهیب و هائلدر لکن شاملو بیننده جامعك شرقیسنده اولان قپو باب جیرون دیمکله متعارفدر شارح دیر که جیرون شول عفریتك اسمیدر که سلیمان علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك امریله حصن مزبوری بنا ایلدی صکره اول حصن کلیسا و بعده جامع اولدی تمت الجیم بعون الله المعین الکریم

فصـــــل الحاء المهملة

الحبر حانك کسری و بانك فتحیله یازی یازه جق مرکبه دینور نقش معناسنه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حبر اثر مستحسن معناسنه موضوعدر جمال وبها معناسی وسائر معانی آندن منشعبدر وعالم ودانایه حبر اطلاقی قلوب ناسده اثر علومی باقی قالدیغنه مبنیدر کذلك افعاللری اسوه آثار حسنه در نته که امام علی کرم الله وجهه بیوردیلر که العلماء باقون ما بقی الدهر اعیانهم مفقودة وآثارهم فی القلوب موجودة انتهی وحبر عالم ودانا آدمه علی قول صالح و پرهیزکار آدمه اطلاق اولنور بو معناده حانك فتحیله ده جائزدر کعب الحبر بوندندر کسر ایله ده جائزدر کعب الاحبار لحن اولمغله تفوهندن مؤلف نهی ایلمشدر شارح دیر که مرحوم کعب که ابن ماتع الحمیری در اعلم علماء اهل کتاب ایدی خلیفه اول زماننده اسلامه کلمکله تابعیندندر علم و حفظی متفق و موثوقیتی محقق اولمغله قتی وافر روایت محکمه سی واردر زمان خلافت ذی النورینده عازم سوی جنان اولدیلر و بونده حبر کلمه سی ایکی صورتده دخی عالم معناسنه اولمغله کعب لفظی منون وموصوف اولور ومکسور اولوب مرکب معناسی مراد اولورسه بلا تنوین اولور که مضاف اولور وجه اضافت کثرت کتابت وکثرت کتب ملابسه سیله در ومؤلف کرچه کعب الاحبار اطلاقندن نهی ایلدی لکن احبار حبرك جمعی اولمغله کعب العلماء اطلاقی مسموعدر ابو عبیده وابن قتیبه اطلاقنه ذاهب اولدیلر انتهی و حبر کلمه سنك جمعی احبار کلور وحبور کلور شارحك بیاننه کوره احبار مکسوره نك جمعیدر مثل واشال کبی و حبور مفتوحه نك جمعیدر فلس وفلوس کبی وحبر کسر ایله اثر ونشانه معناسنه در که معنای موضوعیدر تقول انظر الی حبر عمله ای اثره وخاصة اثر نعمت ورفاه وسامانه دینور وحسن وجمال معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث یخرج رجل من النار قد ذهب حبره وسبره ای حسنه وهیئته وحبر آلاجه یه دینور وشی معناسنه اسمدر مصدری حانك فتحیله در یقال برد فیه حبر ای وشی ویقال حبر البرد اذا وشاه وحبر دیشلرك بیاضنه عارض ومختلط اولان صاریلغه دینور یقال شاب

بياض اسنانه حبراى صفرة بو معنالرده حبرك جمعى حبوردر ومثل ونظير معناسنه در يقال لبس له حبراى مثل ونظير
و حبر بر بلده آديدر المحبرة ميمك وبانك فتحيله حبرمذ كوردن اسم مكاندر مركب قويجق حقه يه ودويته دينور ميمك
كسرى جائز دكلدر جوهرى غلط ايدوب ميمك كسر يله تقييد ايلدى وميمك فتحى وبانك ضميله لغتدر مقبره وزننده
وكاه اولوركه ضرورت ايچون رابى مشدّد ايدرلر شارح ديركه ابن مالك وابو حيان ايكى وجهى دخى حكايت ايلديلر
حتى مصاحده بونده اوچ لغت واردر برى ميمك وبانك فتحيله دركه اجودى بو در ثانى مقبره ومأدبه وزننده در ثالث
ميمك كسر يله در المحبرى حانك كسر يله مركب صتانه دينوركه مركبجى تعبير اولنور حبار ديمك جائز دكلدر
جبار وزننده شارح ديركه وزن مزبور مبالغه ايچون كلديكى كبى نسبت ايچون و حرفت وصنايعه دلالت ايچون
كلور بزاز وخباز ونجار كبى بو جهتله اطلاقنى اكثر صرفيون تصريح ايلديلر انتهى الحبر حانك فتحيله ذكر
اولنديغى اوزره عالم ياخود صالح معناسنه در مكسوره كبى و ديشلرك بياضنه عارض اولان صفرته دينور وسونمك
فرح وسرور معناسنه در حبور وحبره كبى كاسيذكر ونعمت ووسعت عيش ورفاه معناسنه در الحبرة حانك فتحيله
بودخى ديشلره عارض اولان صفرته دينور وفرح ومسرّت معناسنه مصدر اولور كاسيذكر ونعمت ورفاه
معناسنه دركه مصدردر وجنتده اولان سماع ونغمه وترانه يه دينور ومنه قوله تعالى فهو فى روضة يحبرون اى يسرّون
وقيل ينعمون ويكرمون وفسر الزجاج بالسماع فى الجنة وحبره هر خوب ودلكش نغمه وترانه يه دينور تقول سمعت حبرة اى
نغمة حسنة وبرنسنه يى وصف جميلده مبالغه ايلمك معناسنه در ومنه يقال تحبرون اى تكرمون اكراما يبالغ فيه الحبرة حانك
ضميله بودخى ديشلره عارض اولان صفرته دينور وبعض بيوك اغاجلرده شول طومرق كبى بداق ديدكلرنده
اولان يومرى عقده يه دينوركه قطع ايدوب قواطه وكرسن وچناق مقوله سى بعض قابلر دوزرلر
الحبر كسرتينله والحبرة هايله بونلرده ديشلره عارض اولان صفرته دينور الحبر فتحتينله
برآدمك ديشلرى صرارمق معناسنه در يقال حبرت اسنانه حبرا من الباب الرابع اذا قلحت ومسرور وشادمان
اولمق معناسنه در يقال حبر الرجل اذا سرّ واثر معناسنه در واثر ونشانه قالمق معناسنه در يقال حبر جلده على بناء
المجهول اذا ضرب فبقى اثره ومجروح اولان عضوك كمكنده عقده قالەرق اوكولمق معناسنه در يقال حبرت يده
على المجهول اذا برئت على عقدة فى العظم ومنبت يرك نباتى فراوان اولمق معناسنه در يقال حبرت الارض المحبار اذا كثر
نباتها وياره نكس ايدوب آغرى قپانمق معناسنه در على قول اوكولوب برنده اثر ونشانه لرى قالمق معناسنه در يقال حبر
الجرح اذا نكس وغفر او برأ وبقيت له آثار الحبور سرور وزننده حبر وحبره كبى شادمان اولمق معناسنه در يقال حبر
الرجل حبرا وحبرة وحبورا اذا سرّ الاحبار همزه نك كسر يله شاد ايتمك معناسنه در يقال احبره اذا سرّه
الحبار سحاب وزننده والحبار كتّاب وزننده بونلرده اثر ونشانه دينور تقول بجلده حبار الضرب وبيده حبار العمل اى اثره
الحبر كتف وزننده والحبير امير وزننده تازه وجديد شيئه دينور يقال شئ حبر وحبير اى ناعم جديد وحبير
شول سحابه دينوركه قپلان پوستى كبى جابجا آلاجه اوله كه يغمور ينك كثرتندن اولجه كورينور وآلاجه ومنقش قماشه
دينور يقال برد حبير اى موشى ويكى ثوبه دينور يقال ثوب حبير اى جديد حبير كلمه سنك جمعى حبر كلور حانك ضميله
وحبير عربدن بر بطن آديدر وبرشاعر اسميدر جوهرى حبير دوه نك آغزنده اولان كپوكه ده دينور ديو تفسيرى
غلطدر صواب اولان آنده خبير اولمقدر خاى معجمه ايله شارح ديركه ابن سيده ايكيسنى دخى تصريح ايليوب
نهايت اعجامى ترجيح ايلمشدر الحبرة عنبه وزننده اسامبدندر ابو حبره تابعيندندر وحبرة بن نجم محدثدر
وحبره برنوع قماش يمنى اسميدر بونده حانك فتحيله ده جائزدر جمعى حبر كلور عنب كبى وحبرات كلور ففرات كبى
شارح ديركه قماش مزبور پنبه دن وكتاندن مخطط آلاجه در برد حبرة ديرلر وصف اوله رق ورد حبرة ديرلر اضافتله
بوراده حبره وشى مذكور معناسنه درنته كه ثوب قرمز ديرلر اضافتله الحبرى عنبى وزننده حبرديدكلرى قماش
مذكورى صتان آدمه دينور حبار ديمك جائز دكلدر حبير زبير وزننده اسامبدندر مطرّف بن ابى الحبير ويحيى بن
المظفر بن الحبير محدثلردر الحبارى حانك ضمى والفك قصريله طوى ديدكلرى قوشه دينور مذكر ومؤنثه
ومفرد وجمعه اطلاق اولنور وآخرنده اولان الف تأنيث ايچوندر جوهرى تأنيث ايچون دكلدر ديمكله غلط ايلمشدر
زيرا تأنيث ايچون اولمز ايسه البته منصرف اولور بو ايسه منصرف دكلدر مترجم ديركه شهاب جوهر ينك مرادنى
بوكونه تحرير ايلمشدركه الفى تأنيثيه دكلدر ديمك تأنيثى حسى دكلدر زيرا مذكر ده اطلاق اولنور شاة وحمامه نك
تأنيثلرى كبى اولور وچون مقرره دندركه هر الف كه تأنيثيه اوله اكا هاء لاحق اولمز لكن حبارى كلمه سنده حباراة مطلب
مسموع اولمغله الفى تأنيثيه اولمز انتهى وحبارى كلمه سنك جمعى حباريات كلور الحبرور زنبور وزننده والحبرير

حاك

حانك كسريله والحبربر غضنفر وزننده والحبربور ضمتينله واليحبور يعفور وزننده والحبور تنور
وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور حبرور وحبربرك جمعلرى حبابير وحبار بر كلور زنابير وتعاريروزنلرنده ويحبور بر قوش
آديدر على قول طوى قوشنك اركككنه دينور حبربل قنديل وزننده بحرين ترابنده بر طاغك آديدر المحبر
معظم وزننده مالك بن نويره نك قاتلى اولان ضرار بن الازور نام كمسه نك فرسى آديدر ومحبر شول آدمه دينوركه كوده سنى
پيره لر اكل ايلمكله جابجا پيره بنكلرى قالمش اوله يقال رجل محبر اذا صار قدا كل البراغيث جلده فبقى فيه حبراى اثر
وكوزل وموزون بونلمش اوقه دينور يقال قدح محبر اذا كان قدا جيد بريه وشول قيونه دينوركه كوزلرنده آق وقاره
الاجه لرى اوله يقال شاة محبرة اذا كان فى عينيها تحبير من سواد وبياض المحبر محدّث وزننده شاعر وفارس اولان
ربيعة بن سفيانك لقبيدر وشعراى جاهليه دن طفيل بن عوف غنو ينك لقبيدر شعرى كوزل نظم ايلديكيچون
حبترى زمكى وزننده بروادى آديدر ناحبير كارا كسير وزننده نار الحباحب اوله جقدركه آتش بوجكنك
اوچار كن لمعان ايدن شعله سندن عبارتدر حبران عثمان وزننده بر قبيله پدرينك اسميدر تابعيندن ابو راشد
ومحدثيندن برجماعت آنلردندر بجابر يقاتل وزننده قبيلهٔ مراد يدر لرى اولان ابن مالك بن ادد اسميدر
الحنبر قنبر وزننده والحبربر سفرجل وزننده شئ معناسنه مستعملدر مقام نفيه مخصوصدر تقول ما اصبت
منه حنبرا ولا حبربرا اى شيئا وبالشنده برتوى يوقدر ديجك يرده ما على رأسه حبربرة ديرلر ما على رأسه شعرة معناسنه
اثر معناسنه اولان حبردن مأخوذلردر وحبربر جثه سى كوچك اركك دوه يه دينور وحبربره هايله بدچهره وزشت اندام
كوزه خوار قارى يه دينور مر أتنه معناسنه حبرّ فلزّ وزننده بر موضع آديدر ابو حبران الحمانى عمران
وزننده حسن وجماله موصوف بركسه ايدى حمان حانك كسرى وميمك تشديد يله بر قبيله در ابو حبره عنبه
وزننده شيحة بن عبد الله كنيه سيدركه تابعيندندر شارح ديركه مؤلف بونى تكرار ايلمشدر قريبا ذكر اولنان ابو
حبره بودر المحبار محراب وزننده طپراغى صوى وپاكيزه اولمغله نباتى تيز انبات ايدن يره دينور يقال ارض محبار
اى طيبة سريعة الانبات الحابور فسقه وسفها مجلسنه دينوركه مرادبزم عشرتدر سرور معناسنه اولان حبردن
فاعولدر يقال رأيته فى الحابور اى مجلس الفساق حبرحبر مكررا حارك ضميله قيون قسمنى صاغمق ايچون چاغرەجق
صوتدن حكايه در التحبير تفعيل وزننده برنسنه يى خوب ولطيف ونازك ايلمك معناسنه در شعر وكلام وكتابت
وسائرى اولسون يقال حبر الشعر والخط وغيره اذا حسنه حبره حانك كسريله مدينه ده برحصار بچه اسميدر
وحبره بنت ابى ضيغم شاعره در حبرويه حمدويه وزننده اسامبدندر ليث بن حبرويه محدثيندندر سورة الاحبار
همزه نك فتحيله سور قرآنيه دن سورهٔ مائده يه اطلاق اولنور الربانيون والاحبار آيت كريمه سنه مشتمل اولديغيچون
حبرون حانك فتحيله اسامبدندر احمد بن حبرون برشاعر آديدر حبرى سكرى وزننده وحبرون زيتون وزننده
بيت مقدس قربنده ابراهيم نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك مدينه لرى اسميدر الحبتر تاى فوقيه ايله
جعفر وزننده تلكى يه دينور ثعلب كبى وبودور آدمه دينور وقيس بن حبتر تابعيندندر الحبيتر عيطر وزننده
بودور آدمه دينور الحباتر علابط وزننده قطع رحم ايدن كمسه يه دينور يقال هو حباتر اى قاطع رحمه الحبترة
دحرجه وزننده بدنى زبون ولاغر ونحيف اولمغه دينور الحبترى حيدرى وزننده عامر بن ابى ضب الكلبى
لقبيدر الحنجر جمله سبطر وزننده والحناجر علابط وزننده والمحنجر مسكر وزننده قالين وغليظ اولان
شيئه دينور الحبجر قنفذ وزننده والحباجر علابط وزننده طوى قوشنك اركككنه دينور التحبجر تدحرج
وزننده قارن ايچره بغرسقلر بر عارضه سببيله قيور يلوب بورلمق معناسنه در يقال تحبجرت الامعاء اذا التوت
الاحبجرار اقشعرار وزننده طارغنلقدن طلوم كبى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال احبجر الرجل اذا انتفخ
غضبا وبرنسنه يوغونلشمق معناسنه در يقال احبجر الشئ اذا غلظ الاحبنجار احرنجام وزننده احبجرار ايله
معناى اوّلده مرادفدر حبقر حانك فتحى وقافك ضمى ورانك تشديد يله كه فعلل وزننده در كرچه صرفيون
بونى ابنيه جمله سنده ذكر ايدوب لكن معناسنى تفسير ايلمديلر كلمهٔ مرقومه فى الاصل حبّ قرّ لفظلرندن مركبدركه
منحوت اولور حبّ دانه وقرّ صوغوق معناسنه اولمغله بعد التركيب طلو دانه سنده علم ايلديلر حابى عينه ابد الله
عبقر دخى ديرلر پك بارد نسنه حقنده ابرد من حبقر وعبقر ديو ضرب ايدرلر بوتوجيهه دليل ابو عمرو بن العلاء
مثل مزبورى ابرد من عبّ قرّ عنوانيله ذكر ايلمسيدر عبّ لفظى برد اسميدر كه طلو يه دينور الحبوكر غضنفر
وزننده شول قومساله يره دينوركه آنده يول وايزلرى اولماغله مسافر وسالك وجهه مقصودلرندن كراه
اولور اوله لر وآفت وداهيه يه دينور وايرى جثه لو كوده سى ديوشور ملى طقناز آدمه دينور وبدنى ضعيف

وزبون اولوب آدملرنی صیق صیق آتان آدمه دینور جمعی حباکر کلور الحبوکری الف مقصوره ایله وام حبوکر وام حبوکری وام حبوکران بونلرده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور وحبوکری جنك برطرف اولدقدنصکره جنك واقع اولان میدان ومعرکه یه دینور جنك هنکامنده اطلاق اولنمز وجثه سی خرده جلیز چوجغه دینورکه بویومز اولور الحباکری علابطی وزننده بودخی ضخامتلو واعضاسی دیرنکلی طوپاج آدمه دینور الحبکرة دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال حبکر الشیء اذا جمعه التحبکر تدحرج وزننده حیران اولمق معناسنه در یقال تحبکر الرجل اذا تحیر الحتر حانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برنسنه یی محکم ومتین بند ایلمك معناسنه در یقال حتر الشیء حترا من الباب الاول والثانی اذا شدّه واحکمه وبرشیئه قیه قید بقمق معناسنه در یقال حتره اذا احدّه النظر واهل وعیالك رزق وانفاقنده خست وتقصیر ایلمك معناسنه در حتور دخی بو معنایه در قصور وزننده یقال حتر فلان اهله حترا وحتورا اذا قتر علیهم النفقة وپك پك نسندیمك معناسنه در یقال حتر الرجل اذا اکل شدیدا ونسنه ویرمك علی قول آز ویرمك معناسنه در یقال حتره اذا اعطاه اواقله قال فی الاساس یقال فلان اذا انفق قتر واذا اعطی حتر واطعام ایلمك معناسنه در یقال حتره اذا اطعمه وحتر طولانی اولان یوکسك ارضه دینور حانك کسریله ده جائزدر وآز نسنه یه دینور تقول اعطانی حترا ای شیئا قلیلا وارکك تلکی یه دینور ودادمق ذوق معناسنه در تقول ما حترت الیوم شیئا ای ماذقت الاحتار همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی محکم بند ایلمك معناسنه در یقال احتره اذا شدّه واحکمه واطعام ایلمك معناسنه در یقال احتر فلانا اذا اطعمه الحترة غرفه وزننده بودخی شیء قلیله دینور یقال ما اعطاه حترة ای شیئا قلیلا وچادرك انکلری قصه اولوب یردن یوقری اولدقده وصل ایلدکلری شقه یه دینور وبوزده ایکی آوردك قاوشدیغی یره دینور ویکی بنا بنیاد ایدن آدمك احبابه ترتیب واحضار ایلدیکی طعامه دینور وکبره معناسنه وچهره ده بیغك قرقله جق یرینه دینور الحتر حانك کسریله حتره ایله معنای ثانیده مرادفدرکه چادر اتکنه اوریلان وصاله یه دینور وبخششه دینور یقال اعطاه حترا ای عطیة وچادر انکلرینه وصل ایچون شقه ایدنمك معناسنه درکه بونده مصدردر یقال حتر الرجل حترا اذا اخذ للبیت حتارا الحتار سحاب وزننده حترکبی چادر انکلرینه وصل ایلدکلری پارچه یه دینور وبرنسنه یی دائرما دار احاطه ایلین شیئه دینور قولغك چوره سنده اولان زه وچادر شقه لرینك پروازلری وطرنغی احاطه ایدن ات وقلبور والك قصناقلری کبی وحتار دبر حلقه سنه دینور علی قول دبر ایله قبل ارالغنده علی رأی خایه لر ارالغنده اولان زه کبی اوزون جزکی یه دینور وکوزك ایچ طرفندن قپاغك دائرما دار زهنه دینورکه کوزی احاطه ایدر ودوه نك اغزینك نهایتنده اولان آزی دیشی هیئتنده اولان ات پاره سنه دینور وشول ایپه دینورکه قبل چادرلرك ارقوری چوره سنه شریت کبی بندایدرلرکه اکا طنابلری بغلنور الحتیرة وکبره وزننده مرادفیدرکه حتره کبی یکی بنا ایچون یارانه ترتیب اولنان بقیاز طعامنه دینور تقول اطعمنا الحتیرة والحترة ای الوکیرة الحترة ضربه وزننده برکره امك رضعة واحده معناسنه در پس حترامك معناسنه مصدر اولوب حتره بناء مرّه اولور المحتور شول سودامر چوجغه وباوری یه دینورکه قحط سبیله اناسنك سودی آز اولدیغندن آزجه امز یلور اوله یقال شب محتورا وهو الذی یرضع شیئا قلیلا للجدب وقلة اللبن المحتر محسن وزننده اهل وعیالنه ترزیق وانفاق خصوصنده خست وتقصیر ایدن ناکسه دینور یقال رجل محتر ای مقتر التحتیر تفعیل وزننده یکی بنا یاپدرن آدم احباب ایچون بقیاز طعامی ترتیب وضیافت ایلمك معناسنه در یقال حتر فلان للاحباب اذا اتخذلهم وکیرة وچادر انکلرینه وصاله اکلمك معناسنه در یقال حتر البیت اذا جعل له حترا الحثر حانك وثای مثلثه نك فتحیله بدنده خرده خرده سیولجه لر چقمق معناسنه در یقال حثر الجلد حثرا من الباب الرابع اذا بثر وکوزك قپاغنده کذلك قزل قزل سیولجه لر پیدا اولمق علی قول آغریدن ناشی قپاقلر غلظتلنوب خشونت بولمق معناسنه در یقال حثرت العین اذا خرج فی اجفانها حبّ حمر اوغلظت اجفانها من رمد وبرنسنه غلظتلنوب ضخامت پیدا ایلمك معناسنه در یقال حثر الشیء اذا غلظ وضخم وبال وبکمز مقوله سی متغیر اولمغه یوزطوتمغله دانه دانه اولمق معناسنه در یقال حثر العسل اذا تحبب لیفسد وبولالمق معناسنه در یقال حثر الشیء اذا اتسع وحثر برنسنه نك عکرینه وطورطوسنه دینور یقال ما اکثر حثر الزیت ای عکره ومسواك آغاجنك یمشنه دینور بربر کبی وحثر العنب هنوز پك واکشی اولان اوزم قورغنه دینور وسالقمك یکیجه ظهور ایدن دانه سنه دینور وبرنوع قرمزی منارژه دینورکه قومسال یرلرده بتر کبر ودن طپراق کومسی ظنّ اولنور قازیلوب آچلدقده قوملق آلتنده کوربنور مفردی حثره درهایله الحثارة حانك ضمیله صمان اوفانتیسنه دینور حثاله معناسنه الحوثرة صومعه

وزننده ذکرك باشنه دینور حشفه معناسنه بنو حوثره عبد القیس قبیله سندن بر بطن در وعبد المؤمن بن احمد بن حوثرة الحوثری الجرجانی محدثیندندر الحثیرة وکیره وزننده ومرادفیدرکه یکی بنا ایچون احبابه ترتیب وضیافت اولنان طعامه دینور الاحثار احضار وزننده خرما آغاجنك چچکلرینك قیچوقلری یاریلوب خرده سیولجه لر طرزنده دانه لری ظهور ایلمك معناسنه درکه هنوز قورغه بشلمزدن اولجه اولور یقال احثر النخل اذا انشق طلعه وکان حبه کالحثرات الصغار قبل ان یصیر حصلا التحثیر تفعیل وزننده ادویه وسفوف مقوله سنی ابوجه تخمیر ایلمکله دانه دانه ایلمك معناسنه در یقال حثر الدواء تحثیرا اذا حببه الحثفر حانك وفانك ضمیله دهن مقوله سنك چوکندیسنه وپوصه سنه دینور ومالك ایشه یرامیوب کترا ولانه دینور تقول اخذهو من المال اجوده وابقی لنا حثفره ای سقطه ورذاله جمعی حثافر کلور وحثافر حذافر کبی جمله وجمیع معناسنه در تقول اخذت بحثافر الامر ای بآخره یعنی بمجموعه الحثفرة قنفذه وزننده یاغ وبال دستیلرینك دیلرنده قالمش اولان تفله وطورطی یه دینور یقال قد بقی فی الجرة حثفرة ای حثورة وقذی یبقی فی اسفلها الحجر حانك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله والحجران حانك ضمی وکسریله منع ایلمك معناسنه در یقال حجره حجرا وحجرانا من الباب الاول اذا منعه ویقال حجر علی الصغیر القاضی اذا منعه من التصرف فی ماله وحجر حانك فتحی وکسریله انسانك قوجاغنه دینور حضن وکنار وآغوش معناسنه در یقال نشأ فی حجر فلان ای فی حضنه فقهانك حجر حضانه تعبیرلری بوندندر وحرام معناسنه درکه اسمدر شرعا محرّم اولان نسنه دن عبارتدر یقال هذا حجر علیك ای حرام وفی التنزیل حجرا محجورا ای حراما محرّما وقریء بالفتح والکسر وحجر همان فتحله بیاض وپاکیزه قوملغه دینور وکوزك خانه سنه دینور محجر العین معناسنه وحجر یمامه ایالتنك قصبه سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهرك آدیدر وبنو عقیل دیارنده بر موضع اسمیدر وعذره قبیله سی بلادیله غطفان بلادی بیننده بر وادی آدیدر وبنو سلیمه مخصوص برقریه آدیدر بونده حانك کسریله ده زبانزددر وغطفان بلادنده بر طاغك آدیدر ویمنده بر موضع اسمیدر وبر موضع آدیدرکه اوراده دوس قبیله سیله کنانه میاننده بر وقعه اولمشدر وحجر حجره لفظندن جمع جنسی اولورکه ناحیه معناسه در یقال تنحی فی حجرة ای ناحیة حجر ذی رعین بر قبیله پدرینك لقبیدر تابعیندن عباس بن خلید ومحدثیندن عقیل بن باقل وقیس بن ابی زید وهشام بن حمید وبونك ذریتلری اول قبیله دندر حجر الازد ازد قبیله سندن بر بطندر حافظ عبد الغنی وحافظ واما ابو جعفر الطحاوی آندندر المحجر مصدر وزننده حجر کبی حرام معناسنه در وحجر ومحجر مصدر اولورلر یقال حجره علیه حجرا ومحجرا اذا حرّمه وشول چای قیسنه دینورکه یوکسکجه اولمغله صوینی طشره یه نشف وسیلاندن منع وامساك ایلیه الحجر حانك کسریله حجر مذکور ایله معنای اوّلده مرادفدرنته که ذکر اولندی وحجر عقل وهوش معناسنه در ناسزا اموردن صاحبنی منع ایلدیکیچون یقال هو من ذوی الحجرای العقل وحجر الکعبه بیت شریفك جانب شمالیسنده واقع حطیم ایله مدار اولان موضعدن عبارتدر که بیت شریفدندر کویا که بیت شریفك قوجاغیدر یاخود حجر ایله محاط اولدیغی ملاحظه سنه مبنی در وحجر وادی القری قربنده ثمود قومنك دیاری یاخود بلادی اسمیدر وفیه قوله تعالی کذب اصحاب الحجر المرسلین طائفهٔ مزبوره حضرت صالح قومیدر وحجر قصراق آته اطلاق اولنور ارککی ضرابدن منع ایلدیکیچون بونده هاایله حجره دیمك لحن در جمعی حجور وحجوره در ضمله واحجاردر وحجر خصملق قرابت معناسنه درکه بیکانه یی مانعدر تقول بینی وبینه حجرای قرابة وبرآدمك قوجاغنده یااوکنده اولان ثوبه دینور وحجر الرجل وحجر المرأة ار وعورتك نامحرم پرلرینه اطلاق اولنور وحجر بنی سلیم دیارنده برقریه آدیدر بوایکی مادّه ده فتحله ده جائزدر وحفظ وکنف وحمایت معناسنه مستعملدر یقال نشأ فلان فی حجر فلان وفی حجره بالفتح ای فی حفظه وستره ووهب بن راشد الحجری علماء مصردندر الحجر فتحتیله طاشه دینور آلت منع اولدیغیچون جمعی احجار وجمع قلتی احجردر وحجاره کلور حانك کسریله وآخرده هاایله وحجار کلور هاسز مؤلف بوراده حجری صخره ایله تفسیر ایلمشدرکه تفسیر بالاخص در زیرا صخره حجر عظیمه دینورکه قیا تعبیر اولنور وبصائرده معروف جوهر صلب ایله بیان ایلمشدر وحجر معدندن چقوپ هنوز ذوب وصیاغت اولنمامش کومشه والتونه اطلاق اولنور حجران التون ایله کومشدر وحجر قومه اطلاق اولنور رمل کبی وحجر اسود کعبهٔ معظمه جدارنده معروف سنك اسعددرکه الله مبنی یالکز حجر دخی اطلاق اولنور وحجر اندلسده برشهر عظیم اسمیدرکه برجبل اوزرنده واقعدر محدثیندن محمد بن یحیی الحجری اورادندر وبرشقده موضع آدیدر وحجر الذهب دمشقده برمحله آدیدر وحجر شغلان شین معجمه نك فتحیله انطاکیه قربنده برحصن آدیدر وحجر آفت وداهیه یه اطلاق اولنور

يقال رمى بحجر الارض اى بداهية واصحابدن اوس حضرتلرينك پدرى اسميدر وشعراء جاهليه دن بكر
اوس نام كسه نك پدرى آديدر ومحدثيندن انس جنابنك پدرى اسميدر على قول بوايكى كتف وزننده در وايوب
بن حجر ومحمد بن يحيى بن ابى حجر حديث روايت ايلديلر ذو الحجرين ازد قبيله سندن بر كسه نك لقبيدر
دخترى برطاش ايله دوه سنه چكردك قيروب وبرشقه طاش ايله زوجى ايچون آرپه اوكودوب اون ايلديكيچون
تلقيب اولندى الاحجرّ همزه نك وجيمك ضمى وراءنك تشديديله اردنّ وزننده بودخى طاشه دينور حجر كبى
الحجرة فرحه وزننده والحجيرة حظيره وزننده والمتحجر طاشلق يره دينور فارسيده سنكلاخ ديرلر يقال
ارض حجرة وحجيرة ومتحجرة اى كثيرة الحجر الحجر ضمتيله طرنغك چوره سنى زه كبى احاطه ايدن انجكره دينور
المحجر صرد وزننده حجره نك جميدركه چارداغه دينور غرفه معناسنه ودوه آغيلنه دينوركه اطرافى طاشدن
چوريلور حجرة الدار كه اوطه يه دينور بوندن مأخوذدر الحجرات ضمتيله والحجرات حانك ضمى وجيمك
فتحيله والحجرات جيمك سكونيله بونلرده حجر كبى حجره نك جمعلريدر صيغهٔ اخيره زمخشريدن منقولدر الحاجر
شول يوكسك ارضه دينوركه اورته سى الچق وچقورجه اوله يقال ارض حاجراى مرتفعة ووسطها منخفض
وشول دره وچاى كنارنه دينوركه يوكسكجه وچايه طوغرى اكنه اولمغله صوينى طتوب طشره سيلاننه مانع اوله
تقول رأيته يقعد فى حاجر الوادى وهو شفته التى تمسك الماء ورمث ديدكلرى نباتك دائرا مادار معظمى اولان منبتنه
دينوركه اكا مخصوص حوزه در جمعى حجران كلور حانك ضميله حائر وحوران وشاب وشبان كبى وحاجر باديه ده
حجاج قونا قلرندن برقوناق آديدر الحجرىّ كردىّ وزننده حانك كسريله ده لغتدر حق وحرمت وذمت معناسنه در
تقول بينا وبينه حجرىّ اى حقّ وحرمة حجر حانك ضمى وجيمك سكونى وضميله امرء القيس نام شاعر مشهورك پدرى
وجدّ اعلاسى اسملريدر وحجر بن ربيعه وحجر بن عدىّ وحجر بن النعمان وحجر بن يزيد اصحابدندر وحجر بن العنبس
تابعيندندر وحجر يمنده برقريه آديدركه نواحئ بدردندر اعلام علمادن يحيى بن المنذر ومحمد بن احمد بن جابر الحجرىّ
اورادندر الحجور صبور وزننده بنو سعد بلادنده برموضع آديدركه عمان وراسنه دوشر وعنده برموضع آديدر الحاجور
حاجر كبى صوينى طشره سيلاندن منع ايدن چاى قيسنه دينور وبو مبالغه در الحجورة تنوره وزننده والحاجوره
صبيانه مخصوص برلعب آديدر بردائره چيزوب برسى آنك ايچنده طورر ماعداسى مزبورى دائره دن طتوب چقرمق
ايچون اطرافنى احاطه ايدرلر تركيده طورطوت اويونى وفارسيده خرسك ديرلر المحجر مجلس وزننده والمحجر منبر
وزننده باغچه يه اطلاق اولنور حديقه معناسنه اطرافنه حاجر وحاجز يابلمغله بيكانه ممنوع اولور جمعى محاجردر يقال
قلت مياه المحاجر اى الحدائق ومحجر العين كوزك او يومنه دينوركه فارسيده خانهٔ چشم دينور نقابك كوزلك تعبير اولنان
دليكندن او يومنجه كورينن دائره سندن عبارتدر على قول نقابك وجه مذكور اوزره كوزلكنه دينوركه عرب نسوانى
نقابلرينك كوزه كلجك يرلرنده كوزدائره سنجه بر رده ليك ايدوب طشره يه آنلردن نظر ايدرلر بوخسه بو ديارك عورتلرى
كبى تاب بنه كشاده ايلمزلر قال فى الاساس امرأة بيضاء المحاجر وبدا محجرها من النقاب ومحجر باشده صارلش
اولديغى حالده صارغه اطلاق اولنور وكوبك وجقتلك چوره وحواليسنه دينور امراء يمنك مخصوص قورولقلرينه
محجر ومجموعنه محاجر اطلاق بونلردر يقال لهذه القرية محجر فيها رعى كثير وهو ما حولها الاستحجار سكون
ايچون اوطه ايدنمك معناسنه در يقال استحجر الرجل اذا اتخذ حجرة اى لنفسه وبرنسنه يه جرأت واقدام ايدرب
صالدرمق معناسنه دركه طاش كبى صلابتلنمك لازميدر يقال استحجر عليه اذا اجترأ التحجّر تفعل وزننده بودخى
حجره ايدنمك معناسنه در يقال تحجر الرجل اذا اتخذ حجرة وبر آدمه تقاضا وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
اصل تحجر طاش كبى بكشمك معناسنه در يقال تحجر على فلان اذا ضيقه ويقال تحجر ما وسعه الله تعالى اذا ضيقه
على نفسه الحجرىّ جهنىّ وزننده محدثيندن مظفر بن عبد الله بن بكر نسبيدر الاحجار همزه نك فتحيله
بنى تميمدن برنيچه بطنه اطلاق اولنور فى الاصل اسملرى جندل وجرول وصخر ايدى كه هپ حجر اسملريدندر
واحجار حمام بن مرة الشيبانى فرسنك اسميدر واحجار الخيل شول صوى قصر اقاره دينوركه همين دوللرنى
آلمق ايچون اتخاذ ايدرلر اعربلر بونك مفردنى استعمال ايلمزلر شارح ازهريدن مفردا استعمالنى حكايت ايلمشدركه
مفردى حجردر حانك كسريله احجار المراء ميمك كسريله مدينه خارجنده قبا نام محلده برموضعدر احجار الزيت
داخل مدينه ده برموضعدر محجر معظم وزننده ومحدّث وزنلرنده برصو ياخود برموضعك آديدر الحجيرات
مصغر بنيه سيله اوس بن مغراء نام كسه يه مخصوص برمنزل آديدر الحنجور زنبور وزننده كوچك سپته دينور يقال
وضعه فى حنجور اى سفط صغير وشول شيشه يه دينوركه ايچنده كوزاوتى مقوله سى سفوفلر قورلر وحلقوم

معناسنه در مؤلف كرچه حلقومى حلق ايله تفسير ايلمشدر لكن مسامحه ايلمشدر وبوراده حلقوم ايله بيانى
ابهامه مشتملدر بصائرده نونك اصالتنه مبنى زائد بخشنده ايراد ورأس غلصمه ايله بيان ايلمشدر غلصمه بوغازده بوغرتلغك
باشنده كى يومرى يه دينور قالديكه بوغازك فضاسنده ايكى مجرى واردركه برى هوا كيروب نفس آله جق مجرادر بوكه
حنجور وحلقوم وحنجره وقصبهٔ ريه ديرلر تركيده بوغرتلق وفارسيده ناى كلو دينور بونك محلى رقبه نك اوكنده وضع
اولنمشدركه حساظاهردر وديكرى طعام تناول اولندقده معده يه واصل اوله جق مجرادركه بوكه مرئ وبلعوم ديرلر
تركيده قزل اويكن وفارسيده كلوى سرخ ديرلر براوجى فم معده يه واصل اولور الخنجرة حانك وجيمك فتحيله
بودخى حنجور معناسنه دركه حلقوم درحنجره نك جمعى حناجر كلور وحناجر بربلده آديدر مؤلف كالحنجرة
والحناجر جمعه وبلد عبارتيله رسم ايلمكله تشويش ايلمشدر جمعه ضميرى حنجره لفظنه راجعدر وبلدا كامعطوفدر
حنجورك جمعى حناجير وحنجره نك حناجر كلور قال فى البصائر قوله تعالى وبلغت القلوب الحناجر الاية جمع
حنجرة وهى رأس الغلصمة من خارج التحجير تفعيل وزننده آى اينجه ركوبوفقه رق پرواز كبى آغيلمق على قول
بوفقه جه بولود ايچره اولمغله چوره سى بلوددن هاله شكلنده اولمق معناسنه در يقال حجر القمر اذا استدار بخط دقيق
من غيران يغلظ اوصار حوله دارة فى الغيم ودوه قسمنك كوزلرينك چوره سى دكرمى داغله داغلمق معناسنه در
يقال حجر البعير اذا وسم حول عينيه بميسم مستدير الاحتجار افتعال وزننده سرحدّ وسنور اولان يره سائرى منع ايچون
ميل مقوله سى نشان نصب ايلمك معناسنه در يقال احتجر الارض اذا ضرب عليها منارا اى يمنعها به عن الغير وبرنسنه يى
قوجاغه آلمق وقوجاغه قومق معناسنه در يقال احتجر اللوح اذا وضعه فى حجره وبريره يابر آدمه پناه كتورمك معناسنه در
يقال احتجر به فلان اذا التجأ اليه واستعاذ ودوه لرك قارنلرى برعارضه سببيله بكشمك معناسنه دركه اول سببله طولوب
وطويمامق درجه سنه بالغ اولور يقال احتجرت الابل اذا اشتدّت بطونها وادى الحجارة اندلس سرحدّنده
بربلده در محدّث وشاعر محمد بن ابراهيم بن حيون الحجارىّ اورادندر حجور قسور وزننده بررجل اسميدر حجار
كتان وزننده ابن ابجر دركه حكام عربدندر حجير زبير وزننده اساميدندر حجير بن الربيع وهشام بن حجير محدثلردر
وحجير بن سوأه جابر بن سمرة الصحابىّ جدّيدر الحدر غدر وزننده والحدور صدور وزننده يوكسك وايكيبه يردن
انيش آشاغى اندرمك معناسنه در طاغدن وتپه دن اندرمك كبى يقال حدر الشئ حدرا وحدورا من الباب الاول
والثانى اذا حطه من علو الى سفل شارح ديركه مطاوعى انحداردر وحدر وحدور لازم دخى اولور يقال حدر الرجل
اذا هبط انتهى وحدر براشده سرعت ايلمك معناسنه مستعملدركه اول ايشى تطويلدن حط ايدر يقال حدر القراءة
حدرا اذا اسرع فيها وضربه ياخود صدمه سببيله كوده نك دريسى شيشوب غلظلنمك معناسنه مستعملدركه
شيشوب قابارمق سببيله قوام وجود منحطّ اولور يقال حدر جلده حدرا وحدورا اذا ورم وغلظ من الضرب وبو معناده
متعدّى اولور يقال ضربه حتى حدر جلده اى ورّمه وبز ومقعد مقوله سنك صچاقلرنى وپوسكللرنى بوكمك معناسنه
مستعملدركه اول سببله طولندن حطّ وقصر اولنور يقال حدر الثوب اذا فتل هدبه ومسهل دوا ايچرويى اسهال ايدوب
سورمك معناسنه مستعملدركه اسفله ازال ايدر يقال حدر الدّواء بطنه اذا امشاه وبرنسنه يى احاطه ايلمك معناسنه دركه
استطاله دن كويا كه حطّ ايلمش اولور يقال حدر الشئ اذا احاط به واعضاء واندام قالين ودبرنكلو وصمصقى اولديغى
حالده سمورمك معناسنه مستعملدر يقال حدر الرجل حدرا من الباب الاول اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق وكوزياشى
صوآقديسى كبى صالبوروب آقتمق معناسنه در يقال حدرت العين الدّمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا اسالت به
وحدر كوزده اولان شاشلغه اطلاق اولنور برطرفه منحدر اولديغيچون يقال فى عينه حدر اى حول التحدير تفعيل
وزننده بودخى براشده سرعت ايلمك معناسنه در يقال حدّر القراءة والمشى اذا اسرع وضربه سببيله كوده نك دريسى
غلظلنوب شيشمك معناسنه در يقال حدّر جلده بمعنى حدر الاحدار همزه نك كسريله بودخى ضربه دن كوده نك
دريسى شيشمك معناسنه در يقال احدر جلده بمعنى حدر وبو معناده متعدّى اولور يقال احدر جلد فلان اذا ضربه
حتى ورّمه وبز مقوله سنك صچاغنى بوكمك معناسنه در يقال احدر الثوب اذا فتل هدبه الحدارة كرامه وزننده
برآدمك وجودى دبرنكلى واندامى قالين وطقناز اوله رق سموز اولمق معناسنه در يقال حدر الرجل حدارة من الباب
الخامس اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق الحدر فتحتيله والحدور قبول وزننده والاحدور اسلوب وزننده
والحدراء صحراء وزننده والحادور آقديلى انيش وانكبه يره دينور فارسيده نشيب دينور وحدر كوزياشى صوكبى
انه ب آقق معناسنه مصدر اولور يقال حدر الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سال الحدورة حانك فتحيله
والحدورة حانك ضميله والحادورة معناى مزبوردن اسملردن برآدمك بوقريدن آشاغى يه طوغرى اينمسنه دينور

كذالك كوز ياشنك اقديلى صوكبى آقسنه دينور الاحدر احمر وزننده شاشى كوزلو كشى يه دينور يقال رجل احدر
اى احول واو يلقلرى اته طلواولوب بوقريلرى انجه رك اولان دوه يه دينور يقال بعير احدر اذا كان ممتلىء الفخذين
دقيق الاعلى الحدراء حمراء زننده احدرك مؤنثيدر شاشى كوزلو خاتونه دينور وبان اتلرى واو يلقلرى اته طلواولوب
بوقريسى انجه رك وناز كجه اولان آتلره دينور كه وصف حسن ونعت جميلدر وحدراء برخاتون اسميدر كه فرزدق
اشعارنده آنكله تشبيب وتغزل ايدر ايدى الحدرة بدره وزننده والحدرّى كفرّى وزننده بيوك كوزه دينور
على قول قپاقلرى اتى صلب وغليظ اولانه ياخود حديد النظر اولانه دينور يقال عين حدرة وحدرّى اى عظيمة
اوغليظة صلبة اوحادّة النظر الحادر ارسلانه اطلاق اولنور غلظت وضخامتندن ناشى واندامى دبرنكلو سمز
على قول خوبلقا اولوب كوستو رشلى اولان دلبر جوانه وصف اولور يقال غلام حادر اى سمين اوحسن جميل
وشديد البطش وزورمند اولان جوانه دينور ومنه قوله تعالى وانا لجميع حادرون اى مؤدون بالكراع والسلاح
حذّاق بالقتال اقوياء نشيطون له اومعناه سائرون خارجون طالبون موسى عليه السلام قال الشارح وهذا قرأة ابن
مسعود وقال الازهرى وهوشاذ وقرأ عاصم وغيره حذرون وحاذرون بالذال المعجمة بوراده حادر تفسيراوّله كوره سمن
وغلظت معناسندن وثانى يه كوره هبوط معناسندن مأخوذدركه قصر طول مسافه يى مستلزمدر ومؤدون كلمه سى
آلتى يؤدى صيغه سندندر قوى ومتهيىء السفر معناسنه در الحيدر صيقل وزننده والحيدرة هايله بونلر دها ارسلانه
دينور وحيدره هلكه وتهلكه معناسنه مستعملدر يقال رماه الله بالحيدرة اى بالهلكة الحادور انكبه يه دينور كه
ذكر اولندى وكوپه يه اطلاق اولنور قرط معناسنه ومسهل دار و يه اطلاق اولنور يقال شرب حادورا اى مسهلا
الحيدار بيطار وزننده پك اولان چقل طاشنه دينور الخدرة خانك فتحى ودالك سكونيله بركونه يارهدر كه كوز قپاغنك
ايچ طرفنده خروج ايدر شارح ديركه بياض الجفن نسخه لرى غلطدر صواب اولان باطن الجفن اولمقدر الحدرة
حانك ضميله كثرت واجتماع معناسنه در تقول ماهذه الحدرة فيهم اى الكثرة والاجتماع ودوه سوريسنه دينور الحنادر
علابط وزننده بصرى كسكين اولان آدمه دينور كه قوت باصره سى زياده اولور يقال رجل حنادر اى حادّ البصر
الحندر والحندور والحندورة حانك ضميله والحندورة حانك كسرى ودالك فتحيله هركوله وزننده والحندورة
حانك كسرى ودالك ضميله والحندير والحنديرة حانك كسريله والحندور حانك كسرى ودالك فتحى وواوك
ضميله والحنديرة حانك كسريله كوزك سياهنه دينور حدقه معناسنه ومنه تقول العرب هو على حندر عينه
وعلى حندورة عينه اى يستثقله فلا يقدر على النظر اليه بغضا وتقول جعلته على حنديرة عينى وحندورتها اى جعلته
نصب عينى الحدرّ عتلّ وزننده بوغون وغليظ نسنه يه دينور الانحدار انفعال وزننده برعضوك دربسى
ضربه سبيله شيشوب غلظتلنمق معناسنه در يقال انحدر جلده اذا تورّم وغلظ واينشه انمك معناسنه در يقال انحدر
الرجل اذا انهبط المنحدر ميمك ضمى وحا ودالك فتحيله كه انحداردن اسم مكاندر والمنحدر دالك ضميله كه ميمه اتباع
اولنمشدر والمنحدر ميمك وحانك ودالك فتحيله كه ميم داله اتباع اولنمشدر موضع انحداره دينور
التحدّر تفعل وزننده تنزّل معناسنه در يقال تحدّر من الجبل اذا تنزّل الحدبار والحدبير حانك
كسريله آريق وزبون اولان ناقه يه دينور تقول باع منى حدبارا وحدبيرا اى ناقة ضامرة وحدبار زياده سيله ضعف
وزبونلغندن ياخود كثرت عملدن اوركجى محو اولمق كرته سنه وارمش ناقه يه دينور وقوراق يله دينورسنه جدبه معناسنه
وتپه يه على قول ارضدن مرتفع وتومسك اولان يره دينور جمعى حدابير كلور الحذر حانك كسرى وذال معجمه نك
سكونيله والحذر فتحتينله والمحذورة مصدوقه وزننده كه مصدردر صقنمق پرهيز واحتراز معناسنه در يقال
حذرالشىء حذرا وحذرا ومحذورة من الباب الرابع اذا احترز منه الاحتذار افتعال وزننده بودخى صقنمق
معناسنه در يقال احتذر منه بمعنى حذر الحاذورة والحذريان حانك وراننك كسريله والحذر كتف وزننده
والحذر ندس وزننده هر نسنه دن صاقنوب احتراز ايدر اولان متيقظ واندیشه ناك آدمه دينور كه اصلا چورك تخته يه
بصمز اولور حذر كلمه سنك جمعى حذرون كلور وحذارى كلور حانك فتحى والفك قصريله وجع ووجاعى كبى يقال
رجل حاذورة وحذريان وحذر وحذر اى متيقظ شديد الحذر ابن احذار همزه نك فتحيله حزم وحذر واحتياط
صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ابن احذار اى ابن حزم وحذر المحذورة مصدردرنته كه ذكر اولندى ومحذوره
قورقويه دينور يقال وقاك الله من كل محذورة اى فزع وحذر اولنه جق داهيه يه اطلاق اولنور يقال رماه الله
بمحذورة اى داهية تحذر وجنك وجداله اطلاق اولنور يقال وقعت بينهم محذورة اى حرب حذار حذار مكرّرا
قطام وزننده وقليلا ايكنجى حذار منوّن اولوركه من تقديريله اسم اولور اسم فعل امردر احذر معناسنه نته كه نزال انزل

ومناع امنع معناسنه در تكرارى تأكيد ايچوندر تقول حذار حذار يافلان اى احذر حذار غراب وزننده اسامیدندر
ربيعة بن حذار حاتم كبى برجواد معروفدر ذوحذار الهان بن مالك جماعتندر وحبيبه بنت عبد العزّى بن حذار
برشاعره خانمدر وربيعة بن حذار الاسدى حكم عربدندر كه برمادۀ مشكله ده اكا تحاكم ايدرلر ايدى على قول بو كاب
وزننده در الحذير نذير وزننده ومرادفيدر كه قورقوديجى آدمه دينور تقول انا حذيرك منه اى احذّرك الحذرية
حانك كسرى وياتك تخفيفيله هبريه وزننده ارضدن برقطعۀ غليظه يه دينور وبنوسليم قبيله سنه مخصوص برحرّه
يعنى قاره طاشلق آيدر وغليظ ودرشت اولان تپه يه دينور وخروسك بيونى توينه دينور كه برى بريله دوكشدكده
قبارو ب قالقر عفريه دخى ديرلر يقال نفش الديك حذريته اى عفريته جمعى حذارى كلور حانك فتحى ورانك كسريله
وحذار كلوركه مقلوب ومحذوفدر داب وشاك كبى الحذرّى حانك ضميله كفرّى وزننده باطل وبيهوده معناسنه در
يقال وقع فى الحذرّى اى الباطل حذران عثمان وزننده حذير زبير وزننده ايكى رجلك علميدر الحذارتات
حانك ضميله ناسى تخويف وتحذير ايدن جماعت وعسكره دينور الاحذيرار اقشعرار وزننده پك خشم وغضبه كلمك
معناسنه در يقال احذارّ الرجل احذيرارا اذا غضب وتغيظ حذرك فتحاتله وحذاريك حانك فتحى وتثنيه
بنيه سيله اسم فعل امردر صقن متيقظ اول معناسنه در تقول حذرك زيدا وحذاريك اذا كنت تحذّره منه ايكنجيده
تثنيه تكرار وتأكيدى مضمن درحذرا بعد حذر سبكنده در واو لكيده خذ حذرك سبكيله ده أوّل اولور ابو حذر
فتحتينله حرباء يعنى قيا كلرينك كنيه سيدر پك محترز اولور ابو محذوره مؤذن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اولان
سمرة بن معيرك كنيه سيدر حيدر حيذر وزننده اساميدندر عمر بن محمد بن على بن حيذر محدثدر ابن عساكر
بورسمه ضبط ايلمشدر المحاذرة مفاعله وزننده مشاركت ايچوندر بربرينى قورقتمق وصقندرمق معناسنه در يقال
حاذرا اى حذر كل واحد منهما الاخر الحذفور عصفور وزننده والحذفار حانك كسريله جانب معناسنه در يقال
قعد فى حذفور وحذفار اى فى جانب وحذفور برقومك شريف وذيشانه دينور وحذفور جمع كثيره دينور وحذفور
وحذفار جمله ومجموع معناسنه در جمعى حذافير در يقال اخذ الشىء بحذفوره وبحذفاره وبحذافيره اى باسره
او بجوانبه او باعاليه وحذافير جنك وقتاله متهيىء وآماده اولان عسكره دينور ومنه قولهم اشدد حذافيرك اى تهيأ
الحذمر زبرج وزننده قصه نسنه يه دينور الحذامير حذافير وزننده ومرادفيدر كه هپ وجمله معناسنه در
مفردى حذمور در يقال اخذه بحذاميره اى باسره لم يدع منه شيئا الحرّ حانك فتحى وراتك تشديديله آتشى يه
دينور كه اسمدر برد مقابليدر تقول يوما به حرّ شديد جمعى حرور كلور حانك ضميله واحاريركلور غير قياس اوزره
وحرّ وحرور قعود وزننده وحراره مصدر اولور اتسى اولمق معناسنه تقول حررت يا يوم كملت تحرّ بالفتح حرّا
وحرورا وحرارة من الباب الرابع وحررت كمررت حرّا من الباب الاوّل وحررت كفررت حرّا من الباب الثانى
ضدّ بردت وحرّ دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر كيدركن طوروب آغرلشدقده سوق ايچون ايراد اولنور
نته كه قيون قسمنى الحيه صوتيله سوق ايدرلر وحرّ حرّه كلمه سندن جمع جنسى اولور نته كه جمع صيغى حرار در
حانك كسريله وحرّات دركه جمع مؤنث سالم در وحرّين دركه جمع مذكر بنيه سى اوزره در واحرّين كلور مفردى
احرّ اولمق توهمنه مبنى وحرّه شول قاره طاشلق ارضه دينور كه طاشلرى آتشده يانمش صورتنده چوريوب
پاره لنمغه يوز طوتمش اوله باديه ده قبائل عربدن هر برينك بر حرّۀ مخصوصه لرى اولور كه قيش فصلنده چادرايله
اوراده تمكن وايوا ايدرلر حرّۀ بنى سليم وحرّۀ بنى عقيل ديدكلرى بو اوله جقدر اوراده رعى وچرا ايدن دوه يه حرّى
ديرلر ياى نسبتله وحرّ متعدّى اولور برنسنه يى اسيتمق وكرمناك ايلمك معناسنه يقال حرّ الماء حرّا من الباب الاوّل
اذا اسخنه وحريره ديدكلرى طعام پشورمك معناسنه در يقال حرّ الرجل حرّا من الباب الثانى اذا طبخ الحريرة
الحرّى ياى مشدده ايله حرّه ديدكلرى يرده رعى وچرا ايدن دوه يه دينور يقال بعير حرّى اذا كان يرعى فى الحرّة الحرّ
حانك ضميله كشى زاده وآزاده يه دينور عبد مقابليدر يقال العبد حرّ ان قنع والحرّ عبد ان طمع وهرشيئك كزيده
وافضلنه اطلاق اولنور تقول اكلنا حرّ الفاكهة اى خيارها وصوى وپاك جنس آته اطلاق اولنور يقال فرس حرّ
اى عتيق وحرّ الطين قوم وطاش ومولوز ايله مختلط اولميوب پاكيزه اولان بالچغه اطلاق اولنور كذلك حرّ الرمل
پاكيزه وطيب النبات اولان قومساله اطلاق اولنور يقال طين حرّ اى طيب ويقال رمل حرّ اى طيب يعنى طيب
النبات وحرّ كلمه سنك جمعى احرار كلور وحرار كلور حانك كسريله وحرّ كوكرجين پلازينه دينور فرخ الحمامه معناسنه
وآهو ياورسنه دينور و يلان ياورسنه دينور وكوزل ايش فعل حسن معناسنه در تقول ماهذا منك بحرّ
اى فعل حسن وازاذ ديدكلرى برنوع خرمانك تازه سنه دينور وچاقرطغانه دينور واسبرى طغانه دينور

باری معناسنه که فارسیده بازسپید دیرلر وحرّ الوجه انسانك یوزندن ظاهر ومنظور اولان یرینه دینورکه
یوزك یومری یری اوله جقدر فارسیده رخسار دینور یقال ضرب حرّ وجهه وهو مابدا منه وحرّ الرمل
قوملغك اورته سنه دینور یقال نزل فی حرّ الرّمل ای وسطها وحرّ اسامیٔ رجالدندر حرّ بن یوسف الثقفی
اول کسه درکه موصل دیارنده نهر الحرّ دیدکلری ایرمق اکا منسوبدر مر قوم حفر ایتمشدر وحرّ بن قیس وحرّ بن
مالك اصحابدندر وحرّ نجداولکه سنده بر وادی آدیدر وجزیره ده برشقه وادی آدیدر وحرّ الفرس آت قسمنك
ظاهر اذنینده یعنی قولقلرینك طشره طرفنده اولان سیاهه دینورکه اکثری طوری آتلرده اولور جبل حرّ قلیلا
حاء مکسور اولور برقوش آدیدر شارحك بیاننه کوره عراق دیارنده اولور ساق حرّ قمری قوشنك ارککنك آدیدر
مترجم دیرکه سائر اصولدن منفهم اولدیغی اوزره بوقوش بیانی کوکرجین نوعندن حکایهٔ صوتی اولان قوسقووق
تعبیر اولنان قوش اوله جقدر عربلر ساق حرّ دیرلرکه بودخی حکایهٔ صوتیله مسمادر بهار موسمنده باغچه لرده خصوصا
طاغلرده چوق اولور ظاهرا مؤلف قمری جنسندن عدّ ایلمشدر الحرّان حانك ضمیله که تثنیه در حرّ تام معروف
کسه ایله برادری ابی تام کسه اراده اولنور الحرّ حانك کسریله مخفف اولان حر کلمه سنده لغتدر بودخی حرح
لفظندن مخففدرکه عورتك فرجنه دینور الحرّة حانك فتحیله قاره طاشلغه دینورکه ذکر اولندی وبدنده
چقان خرده خرده سیوجلجه یه دینور ومولم وموجع اشکنجه وعذابه دینور وظلمت کثیره یه دینور و بر موضع اسمیدرکه
حنین وقعه سی آنده واقع اولدی وتبوك ترابنده بر موضع آدیدر ونقده ترابنده بر موضع آدیدر ومدینه ایله عقیق
بیننده بر موضع آدیدر ومدینه نك قبله جانبنده بر موضعدر وعبس وفزاره وبنی القین قبیله لری بلادنده ودهناء
نام محلده بر رموضع آدلریدر وحجازك بوقری سمتنده بر موضعدر وفیدقربنده وطیٔ قبیله سی جبالنده وارض
بارقده ونجد بلادنده ضریّه قربنده بر موضعدر وبنو مرّه یورنده بر موضعدر وخیبر قربنده بر موضع آدیدرکه حرّة
النار دیدکلریدر وظاهر مدینه ده تحت واقمده بر موضعدرکه آنده ثانیٔ امویّه اولان یزید پلید علیه مایستحق وقتنده
بر وقعه اولمشدر وقعهٔ حرّه معروفدر مسفور طرفندن نهب مدینه واستیصال اصحاب ایچون مسلم بن عقبه
واروب خسارت کلی یه جسارت ایلمشدر وحرّة یمن طریقنده بریك نام محلده بر موضع آدیدر وحرّة غلاس کتّان
وزننده وحرّة لبن لامك ضمیله وحرّة لفلف غبغب وزننده وحرّة شوران عثمان وزننده وحرّة الحمارة
حانك کسریله وحرّة الجذل نفل وزننده وحرّة میطان میمك کسریله وحرّة معشر وحرّة لیلی وحرّة عباد
کتّان وزننده وحرّة الرجلاء وحرّة قمّاه مدینه ده برر موضعلردر وحرّه مصدر اولور صوصه مق معناسنه یقال
حرّ الرجل حرّة من الباب الرابع اذا عطش ویقال رماه الله بالحرّة تحت القرّة یعنی حق تعالی آنی بك بارد کونده
اوشندکده نصکره عطش دردینه اوغراتسون زیرا بوحه بارده ده صوسزلق پك اشدّ اولور بو راده حرّه حانك کسریله
تلفظ اولنور قرّه لفظنه مشاکله وازدواج ایچون الحروریّة حانك فتحیله والحرورة حانك ضمیله والحرار
حانك کسریله والحرّیّة حانك ضمیله مصدرلردر برآدم حرّ اولمق یعنی کشی زاده وآزاده اولمق معناسنه یقال
رجل حرّ ای بیّن الحروریّة والحرورة والحرار والحرّیّة الحرّة حانك ضمیله کشی زاده وکریمه اولان خاتونه
دینور یقال امرأة حرّة ای کریمة وآزاده خاتونه دینورکه امه وجاریه مقابلیدر جمعی حرائر کلور غیر قیاس
اوزره یقال هی حرّة ای ضدّ امة حرّة الذفری قولق توزنده کوپه نك اوینایجغی یره اطلاق اولنور وحرّة السحاب
کثیرة المطر اولانیدر ابو حرّة الرّقاشی برذات معروفدرکه بصری واتباع تابعیندندر اللیلة الحرّة هرآیك
ابتدا کیجه سنه اطلاق اولنور بومناسبتله داماد چلبی حلیله نك ابتدا لیلهٔ زفافده درّه سنی ثقب وحصارنی نقب
یعنی بکرنی ازاله ایلمامش ایسه اول حلیله حقنده باتت بلیلة حرّة دیرلر اضافتله کذلك بلیلة حرّة دیرلر وصفیله
نته که آخر لیالیٔ شهره شبباء دینوب ابتدا کیجه بکری ازاله اولنورسه باتت بلیلة شبباء دیرلر نته که شبب ماده سنده
بیان اولندی وقال فی الاساس یقال باتت بلیلة حرّة اذا لم تمکن زوجها من قضتها ویقال باتت بلیلة شبباء
اذا غلبها الزوج بالاقتضاض کأنها ذهبت بامر شدید تشبب منه الذوائب پس حرّه یعنی کریمه اولدیغیچون کویاکه
مغلوبه اولمدی کذلك اول کیجه کریمه اولدیغیچون مزبوره یی مغلوبه قلمدی الحرّان عطشان وزننده حرّه دن
صفتدر صوصز کشی یه دینور یقال هو حرّان ای عطشان مؤنثنده حرّی دینور عطشی کبی وحرّان شعرادن
احمد بن محمد المصیصی لقبیدر وجزیرهٔ ابن عمرده بر بلده آدیدر امام حسن بن محمد بن ابی معشر الحرّانی اورادندر
وکاه اولورکه نسبتنده حرنانی دیرلر غیر قیاس اوزره شارح دیرکه فعلان وفعال اولمسی مختلف در وحرّان
بحرین قضاسنده ایکی قریه در حرّان کبری وحرّان صغری دیرلر وحلب قضاسنده برقریه وغوطهٔ دمشقده

برقریه در وبادیه ده برقوملق آدیدر حرارة سحابه وزننده محدثیندن احمد بن علی الرجال لقبیدر ومحمد بن
احمد بن حرارة البردعی تحدیث ایلمشدر حرّان رمّان وزننده اصفهانده برصوقاغك آدیدر حرّی برّی وزننده
اسامیدندر نهشل بن حرّی شاعر معروفدر ونصر بن سیار بن رافع بن حرّی اتباع تابعیندندر ومالك بن حرّی
تابعیندندر الحریر امیر وزننده درونی پرحرارت اولان آدمه دینورکرك غیظ وغضب وکرك سائر سبب ایله
اولسون تقول رأیته حریرا ای قد تداخله الحرارة غیظا اوغیره وحریر میمون بن موسی المرئی نام کسه نك فرسی
اسمیدر وحریر ایکدن نسج اولنمش قماشه واطلسه دینور شارح دیرکه حریر اصل ایبکه دینوب بعده ایکدن
منسوج اولان قماشده استعمال اولندی نته که مطرّزی مغربده الابریسم المطبوخ سمی الثوب المتخذ منه حریرا
عبارتیله تعریف ایلمشدر وکتب فقهیه ده احکام مخصوصه سی واردر حرّ وکریم اولدیغیچون اطلاق اولندی
امّ الحریر طلحة بن مالکك جاریه سیدر المحرور حریر ایله معنای اولده مرادفدر الحریرة بریره وزننده اون
وسود ایله یاخود چرویش یاغیله پشوردکلری بولماج آشنه دینور وحریره حریرك مفردی اولورکه ایکدن منسوج
قماشه دینور الحرور صبور وزننده کیجه وقتی اسن ریح حارّه یه دینور وبعضا کوندزدخی اسر وبو بادسمومك
غیریدر وکونشك اسیسنه دینور یقال لفحه الحرور ای حرّ الشمس ومتصل دائمی اولان اسیلکه دینور وآتشه
اطلاق اولنور حریر زبیر وزننده اسحق بن ابراهیم الموصلی شیخنك اسمیدر مزبور اسحق خلفاء عباسیه زماننده
سرآهنك کروه موسیقی شناسان ایدی وقیس بن عبید بن حریر اصحابدندر الحرّیة حانك ضمیله قوماجه اولوب
نرم وملایم اولان یره دینور یقال ارض حرّیة ای لینة رملیة وحرّیة العرب اشراف وسادانلرینه اطلاق اولنور
الحریرة هریره وزننده نخله قربنده بر موضعدر حرّین حانك ضمی ورای مشدّده نك کسریله آمد شهرینه
قریب بربلده آدیدر حروراء جلولاء وزننده وبعضا مقصور اولور کوفه قضاسنده برقریه در الحروریة
حانك فتحیله خوارجدن برطائفه درکه رئیسلری نجده نام کسه ایدی حروراء نام قریهٔ مزبوره یه منسوبلردر
التحریر تفعیل وزننده کتاب وسائر نسنه یی طوغری وبرلو برنده درست وپاکیزه یازمق معناسنه در یقال حرّر الکتاب
وغیره اذا قوّمه بو فی الاصل برنسنه یی حرّ یعنی خالص ایلمك معناسنه اولوب بعده یاز وبی کوزل وطوغری یازمق
وسائر ایشی یاقشغیله کورمکده استعمال اولندی بعده کتابنده غالب اولدی قال فی الاساس حرّر الکتاب اذا حسنه
وخلصه باقامة حروفه واصلاح سقطه وتحریر قول وجاریه آزاد ایلمك معناسنه در یقال حرّر الرقبة اذا اعتقها
محرّر معظم وزننده ابن عامر درکه اصحابدندر ومحرّر بن قتاده شول کسه درکه زمان خلافت صدّیق
اکبرده بنو حنیفه ردّته شروع ایلدکده اولادینه ثبات اسلامله توصیه واغرا ایدر ایدی ومحرّر بن ابی هریره تابعیندندر
محرّر دارم اضافتله مکرر ظالم وزننده بر کونه بیلان اسمیدر الاستحرار حرب وقتال قیزیشوب شدّتلنمك
معناسنه در یقال استحرّ القتل اذا اشتدّ الاحرّ حرّ لفظندن افعل تفضیلدرکه حانك ضمیله در بومناسبتله حسن
وجمال جهتندن ارقّ والطف ونازکتر اولانه اطلاق اولنور یقال هو احرّ حسنا منه ای ارقّ منه رقة حسن الحارّ
اسی نسنه یه دینور بوعلاقه ایله کوچ ومحنت وزحمتلو عملده استعمال اولنور تقول کلفنی حارّا ای عملا شاقا شدیدا
وحارّ برون دلکلرنده اولان قیللره دینور یقال نتف حارّه ای شعر منخریه الاحرار همزه نك کسریله اسی اولمق
معناسنه در یقال احرّ النهار اذا صار حارّا وبرآدمك دوهلری صوسز اولمق معناسنه در یقال احرّ الرجل اذا صارت
ابله حرارا ای عطاشا خرحار ثرثار وزننده جهینه بلادنده بر موضعدر ومحمد بن خالد الحزوّری که عملسی
وزننده در محدثیندندر الحیزبور حانك وزای معجمه نك فتحیله حیزبون وزننده ومرادفیدرکه قوجه قاری یه دینور
پیرزن معناسنه الحزر حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله برنسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك ونظر ایله اندازه یه آلمق
معناسنه در یقال حزر الشیٔ حزرا من الباب الاوّل والثانی اذا خرصه وقدّره وحزر نجد اولکه سنده بر موضع
آدیدر وحزر چهره اکشیوب بورتلمق معناسنه در یقال حزر وجهه حزرا اذا عبس وبسر فهو حازر المحزرة
میمك وزانك فتحیله که مصدر میمی در حزر معناسنه درکه تقدیر وتخمین ایلمکدر یقال حزره حزرا ومحزرة اذا خرصه
وقدّره الحزرة حمزه وزننده بر نوع شجرهٔ حامضه اسمیدر وکزیده واعلا اولان ماله یعنی دوه یه دینور تعدید
وتقدیر اولنور اولدیغیچون یقال هذه حزرة المال ای خیارها جمعی حزرات کلور فتحاتله وحزره نبقهٔ مزّه یه
یعنی سدر آغاجنك آجی اولان میوه سنه علی قول مرارتنه دینورکه اسم اولور وحزره بر وادی آدیدر بئر حزره
بین العرب برمعروف قویی اسمیدر الحازر زانك کسریله اکشی سوده واکشی یوغرده دینور یقال حزر اللبن
حزرا فهو حازر ای حامض واکشی شراب ونبیذه دینور یقال حزر النبیذ فهو حازر ای حامض واکشی وبودنق

چهره یه اطلاق اولنور یقال وجه حازر ای عابس باسر ورایحه سی ناخوش اربه اوننه دینور تقول اطعمنا خبزا
من حازر وهو دقیق الشعیر له ریح لبست بطیبة حزیران حانك فتحیله شهور رومیه دن برشهر معروفك اسمیدر
الحزورة قسوره وزننده کثرت استعمالدن کرکی کبی رام وذلول اولان ناقه یه دینور تقول اشتریت حزورة
ای ناقة مقتلة مذللة وکوچك تپه یه دینور رابیهٔ صغیره معناسنه جمعلری حزاور وحزاوره کلور وحزاویر
کلور الحزوار حانك کسریله بودخی کوچك تپه یه دینور الحزور عملس وزننده کوجلو قوتلو اوغلانه دینور
یقال غلام حزور ای قوی وزورمند کشی یه دینور وضعیف وبی درمان کشی یه دیمکله ضد اولور یقال رجل
حزور ای قوی وضعیف ومحمد بن ابراهیم بن یحیی بن الحکم بن الحزور النفی الحزوری الاصفهانی محدثیندندر
المحزور مزبور وزننده ترش روی ودائما دارغین صارفق چهره لی آدمه دینور یقال رجل محزور ای متغضب
الحزراء حمراء وزننده بر آکشی سوده دینور صربهٔ حامضه معناسنه الحزفرة دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه در یقال حزفر الاناء اذا ملأه ویوك دنکنی شریت ایله چکوب بغلمق معناسنه در یقال حزفر المتاع
اذا شده وجنك ایچون ساز وسلاحله حاضرلنمق معناسنه در یقال حزفر القوم اذا استعدوا یعنی تهیأوا للحرب
وحزفره دوز وهموار اولان ارضدن شول یره دینور که صیرنجق وطاشلوجه اوله یقال ارض حزفرة ای ملساء
من الارض المستویة فیها حجارة الحزفرة اردبه وزننده پك وشدید اولان مکانه دینور الحزمر جعفر وزننده
پادشاهه دینور ملك معناسنه الحزمرة دحرجه وزننده متبصرانه حزم واحتیاط ایلمك معناسنه در یقال
حزمر فی امره اذا احزم وطولدرمق معناسنه در یقال حزمر القربة اذا ملأها وخاصة پراصه نك چچکلری
پار یلوب اوج کوسترمك معناسنه در یقال حزمر الکراث اذا انفتق نوره الحزمور عصفور وزننده والحزامیر
حذافیر وزننده هب وجمله معناسنه در حزامیر حزمورك جمعیدر یقال اخذه بحزموره وبحزامیره ای بحذافیره
الحسر حانك فتحی وسین مهمله نك سکونیله مسدود وپوشیده اولان نسنه یی آچوب عیان ایلمك معناسنه در
یقال حسر الشیء حسرا من الباب الاول والثانی اذا کشفه ویقال حسر کمه عن ذراعه وحسرت المرأة خمارها
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره کشف معناسنه موضوعدر معانیٔ سائره بر مناسبتله آندن منشعبدر ازانجمله محسره
مکنسه معناسنه در سپورندی یی ازاله ایله یری کشف ایلدیکیچون وحسور یورلوب فرومانده اولمق معناسنه در
قوت وطاقتی منکشف اولدیغیچون حسورعین دخی بو قبیلدندر وحسرت که فوت اولان نسنه یه دریغ وتأسف
ایلمك معناسنه در قوتی سبیله مقدما ارتکابنه حامل وباعث اولان نسنه یی جهل کندیدن منکشف وزائل
اولدیغیچون یاخود فرط غم سبیله قوتی منکشف اولدیغیچون یاخود فائت اولانی وکندیدن صادر اولان بادره یی
تدارکدن عجز واعیاء وضیله عهده‌ٔ اقتدارنده اولمدیغی منکشف اولدیغیچون انتهی وحسر برشینك قبوغنی
صویوب کیدرمك معناسنه در یقال حسر الغصن اذا قشره ودابه یی پك سوروب فرومانده قلمق معناسنه در
یقال حسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه وسپورمك معناسنه در یقال حسر البیت اذا کنسه ویورلوب بی تاب
اولمق معناسنه در که لازم اولور یقال حسر الرجل والبعیر حسرا من الباب الثانی اذا اعیا الحسور ظهور وزننده
مسدود وپوشیده نسنه آچلوب عیان اولمق معناسنه در یقال حسر الشیء حسورا من الباب الاول اذا انکشف وکوز
اوزون اوزادی بردوزه یه باقق سبیله یورلوب فرسز اولمق معناسنه در که طونوقلنمق تعبیر اولنور یقال حسر البصر
حسورا من الباب الثانی اذا کل وانقطع من طول مدی الحسیر امیر وزننده والمحسور اوزون اوزادی بردوزه یه باقق
سبیله فری کیدوب طونوقلنمش بصره ونظره وصف اولور یقال بصر حسیر ومحسور ای کلیل منقطع وحسیر
فوت اولمش نسنه یه دریغ وتأسف ایدن آدمه دینور تقول ما انا به حسیر ای متلهف ویورلوب فرومانده اولمش انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر حسیر ای معیی جمعی حسری کلور قتیل وقتلی کبی وحسیر عبد الله بن حیانك فرسی
اسمیدر الاحسار همزه نك کسریله بودخی طواری حوق سورمکله یوروب درمانده ایلمك معناسنه در یقال احسر
البعیر اذا ساقه حتی اعیاه الحسرة حانك فتحی وسینك سکونیله والحسر فتحتینله فوت اولمش نسنه یه کمال آرزودن
دریغ وتأسف ایلمك معناسنه در یقال حسر الرجل علیه حسرة وحسرا من الباب الرابع اذا تلهف ویورلوب
فرومانده اولمق معناسنه در یقال حسر البعیر اذا اعیی الاستحسار بودخی یورلوب بی تاب اولمق معناسنه در
یقال استحسر البعیر اذا اعیی المحسر مجلس وزننده ومقعد وزننده لغتدر که باب اولدندر آدمك خلقه خبر
ویروب وصف ایده جك صفت وطور وکردارینه اطلاق اولنور که بالفعل مرئی اولمز منظر مقابلیدر یقال فلان
ملیح المنظر وکریم المحسر ای المخبر وانسانك یوزینه اطلاق اولنور یقال حسن المحسر ای الوجه وخوی وطبیعته

اطلاق اولنور المحسر معظم وزننده ایذا وتحقیر وتذلیل اولنمش کسیه دینور که حسرت وتلهفه محمولدر یقال
رجل محسر ای مؤذی محقر حسار سحاب وزننده حزره دیدکلری نباته شبیه علی قول خردل نباتنه شبیه براوتلق
آدیدر مواشی مرعاسندندر المحسرة مکنسه وزننده ومرادفیدر که سپورکه یه دینور الحاسر شول آدمه اطلاق
اولنور که جنکده باشنده طوغلغه واکننده زرهی یاخود جبه وجوشنی اولمیه یقال رجل حاسر ای لامغفر له
ولادرع اولاجبة له وشول آیغره دینور که دیشی یه آشمقدن عدول ایدر اوله که قوتی منکشف وضعفی ظاهر اولور
یقال فحل حاسر اذا کان یعدل عن الضراب التحسیر تفعیل وزننده بر آدمی حسرت وتأسفه براقمق معناسنه در
یقال حسر فلانا اذا اوقعه فی الحسرة وقوش قسمی تو یی دوکمك معناسنه در یقال حسر الطائر اذا اسقط ریشها
وبر آدمی رنجیده وتحقیر ایلمك معناسنه در یقال حسر فلانا اذا اذاه وحقره بطن محسر محدث وزننده که وادیٔ
محسر ایله زبانزددر مزدلفه قربنده بر وادی آدیدر منا ایله مزدلفه میاننده در مترجم دیر که اصحاب فیلك فیلی اورادہ
چوکوب کعبه یه توجهدن ابا ایلدیکی باعث تسمیه در اصحابنی تحسیر ایلدیکنه مبنی یاخود شیطان اورادہ منحسر
اولدیغنه مبنی در وقیس بن المحسر اصحابدندر التحسر تفعل وزننده فوت اولمش نسنه یه دریغ وتأسف ایلمك
معناسنه در یقال تحسر علیه اذا تلهف ودوه قسمنك افراط اوزره فرومانده لغندن تو یلری دوکلمك معناسنه در یقال
تحسر وبر البعیر اذا سقط من الاعیاء وبر آدمك کوده سنك اتلری یرلو یرنده اویغون اولمق معناسنه در که تناسبی عیان
اولور یقال تحسرت الجاریة اذا صار لحمها فی مواضعه کذلك دوه قسمی چارکرکی کبی طاولندیروب کوده سی
یاغلی واورکجی یوکسلوب اوزاندقدنصکره برمدت رکوب واعمال اولنمغله خاملقدن ناشی کوده سنده اولان
سلپوکلك زائل وصالقی وطاغنق اولان اتلری یرلو یرینه کلوب صیق ومستحکم اولمق معناسنه مستعملدر یقال
تحسر البعیر اذا سمنه الربیع حتی کثر شحمه وتمك سنامه ثم رکب ایاما فذهب رهل لحمه واشتد مازیم منه فی مواضعه
الحشر نشر وزننده لطیف ونازك اولان قولاغه دینور آنده اولورسه اول آته قلم قولقلی تعبیر اولنور مفردی
وتثنیه وجمعی مساویدر زیرا فی الاصل مصدر در یقال اذن حشر ای لطیف ویقال اذنان حشر وآذان حشر
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حشر بر جماعتی مقرومأوالرندن نفیر اوزره ازعاج واخراج ایلمکه موضوعدر بعده
جماعت ملابسه سیله جمع معناسنده استعمال اولندی ولطیف ونازك اولان قولاغه واوق یلکنه وصف اولدی
حدت وانتشاری علاقه سیله یعنی انجه ودیك اولمغله کویا که اوزونلغنه یرندن منزعج اولمشدر انتهی وحشر
کذلك لطیف ونازك اولان اوق یلکنه دینور یقال قذة حشر ای لطیف وانجه ونازك اولان تمرنه ده وصف اولور
یقال سنان حشر ای دقیق شارح دیر که مطلقا وجه مذکور اوزره لطیف ونازك شیئه حشر اطلاق اولنور
وحشر مصدر اولور تمرنی وسائر نسنه یی انجه ونازك قلمق معناسنه یقال حشر السنان حشرا من الباب الثانی
والاول اذا دققه ولطفه وجمع ایلمك معناسنه در یقال حشر الناس اذا جمعه وبر آدمی وطنندن اجلاء وابعاد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال حشر فلانا اذا اجلاه عن وطنه جلأ ماده سی متعدی ولازم کلور وقوراق وقیتلق سنه
حیوانلری سوری قیروب کچورمك معناسنه مستعملدر یقال حشرت السنة الشدیدة المال اذا اجحفتها واهلکتها
وبر آدمك ذکری یاخود قارنی پك ایری وبیوك اولمغله اوکنده دیکلوب طورمق معناسنه مستعملدر یقال حشر فلان
فی ذکره وفی بطنه علی بناء المجهول اذا کانا ضخمین من بین یدیه کذلك بر آدمك باشی پك بیوك وشدید اولمق معناسنه
مستعملدر یقال حشر فی رأسه اذا اعتراه ذلك وکان اضخمه وحشر اسامیدندر سالم بن حرملة بن حشر وعتاب بن
ابی الحشر صحابه دندر الاحتشار افتعال وزننده بودخی بر آدمك باشی پك ایری وشدید اولمق معناسنه مستعملدر
یقال احتشر فی رأسه علی بناء المجهول بمعنی حشر المحشر مجلس ومقعد وزنلرنده اسم مکاندر حشر وجمع
اولنه جق موضعه دینور یقال یساق الناس الی المحشر ای المجمع الحاشر اسماء نبویه دندر علیه الصلوة والسلام
قال الشارح لانه یحشر الناس خلفه وعلی ملته دون ملة غیره الحشار کتان وزننده بر موضع آدیدر الحشرات
فتحاتله هوامه اطلاق اولنور که متحرك ومخوف اولان کوچك جانورلردر عقرب ویلان وفاره وکلر کبی علی قول
کوچك بوجکلره دینور دوابٔ صغار معناسنه قرنجه وچکرکه کبی شارحك بیانی اوزره مفردی حشره در قصبه
وقصبات کبی جمعیتلری باعث تسمیه در پس مؤلفك کالحشرة قولی مسامحه اولور وحشرات بری اولان یمشلره
اطلاق اولنور ثمار بری معناسنه صمغ وسائری کبی الحشرة فتحاتله بودخی هوامه یاخود دوابٔ صغاره اطلاق
اولنور وجه مذکور اوزره بو مفرددر زمخشری مقدمة الادبده هامه یی جنبنده ایله یعنی متحرك اولوب موذی ومخوف
اولان کوچك جانور ایله تفسیر ایلمشدر کلر وسوسمار وعقرب ویلان وفاره وکوستنك کبی وحشره یی جنبندهٔ خرد

یعنی متحرك اولان کوچك بوجکلر ایله بیان ایلمشدر قرنجه وعنکبوت وچکرکه وسلوك وچیان وخنفساء کبی بونلر
اصلا ارضدن مفارقت ایلیوب دائما ارضده مجتمع اولدقلری باعث تسمیه در انتهی وحشره حبوبات وعدسك
ایچ قبوغنه دینور زیرا حبوبانده ایکی قبوق اولور طشره قبوغنه قصره واوز رینه مقارن اولانه حشره دینور جمع
جنسی حشر درهاسز وحشره شکار اولنه جق حیوانك مجموعنه دینور علی قول عظیمنه یاخود مأکول اولانه
دینور طوشان وجیران کبی الحشر فتحتینله کپکه دینور نخاله معناسنه وضمتینله لغت ردیه در الحشورة قسوره
وزننده طاولولقدن ایکی یانلری قباروب قالقمش اولان آته دینور وشول قوجه قاری یه دینور که ذاتنده بخل ولأمی
اوله رق منظر قدّ اوله وقارنی بیوك قاری یه دینور واعضاسی دیر نکلی وقوند وصمصق اولان دابه یه دینور مفردی
حشور در یعنی جماعت اعتباریله حشوره که مؤنثدر جمع اعتبار اولنور الحشر کتف وزننده شول طاومه
دینور که نه بیوك ونه کوچك اورته ومعتدل اوله کویا که ایکی طرفیده جمع ایلمش اولور یقال وطب حشر اذا کان
بین الصغیر والکبیر الحصر قصر وزننده برآدمی برطاره جق یره طیقیوب اطرافندن صقشدرمق معناسنه در
یقال حصره حصرا من الباب الثانی والاول اذا ضیق علیه وانقولی مرحوم طار ایتمك واحاطه ایتمکله ترجمه سی غریبدر
جوهری ضیق علیه واحاط به عبارتیله ایراد ایلمکله اطرافنی چوروب صقشدرمق دیمك اولور وحصر برآدمی سفردن
یاخود غیری ایشدن آلیقومق معناسنه در یقال حصر فلانا اذا حبسه عن السفر وغیره ودوه نك اوزرینه ذکری آتی
حصار چکوب بغلمق معناسنه در یقال حصر البعیر اذا شدّه بالحصار وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر
الرجل علی بناء المجهول اذا اعتقل بطنه کما سیذکر واحاطه واستیعاب ایلمك معناسنه در یقال حصره اذا استوعبه
وعسکر برآدمی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه در که حصار ایتمك تعبیر اولنور یقال حصر القوم بفلان اذا اطافوا به
الاحصار همزه نك کسریله بودخی برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن حبس ایدوب آلیقومق معناسنه در
یقال احصره عن السفر وغیره اذا حبسه عنه وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال احصر الرجل
علی المجهول اذا اعتقل بطنه وناقه حصور اولمق یعنی ممه سنك دلکلری طاره جق اولمق معناسنه در
یقال احصرت الناقة اذا کانت حصورا وبرآدمی برعلت یاخود ادرار ظهوری صقشدرمغله کندی نفسنی تضییق
ایدر قلمق معناسنه در یقال احصره المرض اوالبول اذا جعله یحصر نفسه الاحتصار افتعال وزننده بودخی
دوه یه ذکری آتی حصار چکوب بغلمق معناسنه در یقال احتصر البعیر اذا شدّه بالحصار الحصر حالك
ضمیله قبض اولمغه دینور که اسمدر قبضلق تعبیر اولنور مصدری ذکر اولندی شارح دیر که حصر غائطه واسر
بوله مخصوصدر یقال به حصر ای اعتقال بطن واعوذ بالله من الحصر والاسر المحصور منقبض اولان
آدمه دینور یقال حصر الرجل علی المجهول فهو محصور ای معتقل البطن الحصر فتحتینله برغصه وتاسه
سببیله تنکدل اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل حصرا من الباب الرابع اذا ضاق صدره ویقال حصر صدره
وبخیل وناکس اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل اذا بخل ویقال فی یده حصر ای بخل وتکلمده عاجز اولمق
معناسنه در یقال حصر فلان اذا عیی فی المنطق وعرف شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایلروسی خاطره کلمامکله
طوتیلوب دمبسته اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر الامام فی القرأة اذا عیی ولم یقدر علیه ای علی منطق القرأة
وناقه حصور اولمق معناسنه در یقال حصرت الناقة اذا صارت حصورا ونسوانه تقرب وجماعدن امتناع ایدر
اولمق معناسنه در کرك عجز وعننندن وکرك ازالهٔ شهوته اجتهاد وعفتدن ناشی اولسون یقال حصر الرجل عن المرأة
اذا امتنع عن اتیانها وکتم راز ایلمك معناسنه در یقال حصر بالسرّ اذا صانه الحصیر امیر وزننده غصه وتاسه
سببیله تنکدل اولمش آدمه دینور یقال جعله الغمّ حصیرا ای الضیق الصدر وحصیر باریه یه دینور که معروف
دوشمه در سازلقدن ایشلنور ترکیده دخی حصیر دیرلر اجزاسی بری برنی تضییق ایلدیکیچون اطلاق اولنور
وشول طمره دینور که طوارك یانلری اوستندن قارنی طرفنه طوغری آرقوری چکیلوب اوزانمشدر علی قول محلّ
مزبورده اولان انجکره دینور یاخود قبل بنی دربنك آلتنده اولان دری ایله ایکو ککارینك آرقوریدن ارالغنده اولور
وحصیر بانه دینور یقال ضرب حصیری الدابة ای جنبیها وپادشاهه اطلاق اولنور ناسدن محصور یعنی محتجب
اولدیغیچون یاخود ناسی هر بار حضورینه وصول ودخولدن حاصر یعنی مانع اولدیغیچون یقال غضب الحصیر
علی فلان ای الملك وزندانه اطلاق اولنور یقال خلده الحصیر فی الحصیر علی الحصیر ای الملك فی السجن علی الباریة
ومجلسه اطلاق اولنور ویوله وطریقه اطلاق اولنور وصویه دینور وانساندن وسائر نسنه دن صره وطابوره دینور
صف معناسنه ویر یوزینه دینور جمعی احصره وحصر کلور ضمتینله وحصیر قلجك جوهرینه علی قول ایکی جانبنه

دینور وبخیل وناکسه دینور وشول عیاش مشربه دینور که بخل ودنائتدن ناشی شرب شراب ایلمز اوله یقال رجل
حصیر اذا کان لایشرب الشراب بخلا وحصیر جهینه قبیله سی یوردنده برطاغك اسمیدر علی قول غطفان
یوردنده در وحصیر مطلقا معروف حصیر کبی منسوج اولان شیئه دینور وشول منقش ومزین ودلکش ثوب
وقماشه دینور که منظره یه حصیر کبی یایلوب آچلدقده سیر وتماشا ایدنلرك قلوبنی حسن ولطافتی جهتیله کندیسنه
اخذ وحصر ایدر اوله یقال ثوب حصیر ای مزخرف موشیّ اذا نشرت اخذت القلوب مأخذه لحسنه وحصیر
برواد ی آدیدر ویمنده برحصن وحصار آدیدر ومدینه قربنده نملی صولردن برصو آدیدر الحصور صبور
وزننده بودخی غم وغصه دن تنکدل اولمش آدمه دینور یقال رجل حصور ای ضیق الصدر وممه سنك
دلکلری طاره جق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة حصور ای الضیقة الاحلیل وشول آدمه اطلاق اولنور که قدرتی
وار ایکن نسوانله جماعه رغبت ایلمیه علی قول جماعدن ممنوع اوله مثلا بعض کسه برکونه علته مبتلا اولور که جماع
اکا مضر یاخود مهلك اولمغله اطباء آنی جماعدن منع ایدرلر وعلی رأی حصور اصلا شهوت وتوقانی اولمامغله
نسوانه قربان ایلمز اولان کسیه دینور که عنین اوله جقدر یقال رجل حصور اذا کان لایأتی النساء وهو قادر علی
ذلك اوالممنوع منهن او من لایشتهیهن ولایقربهن شارح دیر که یحیی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه
حصور اطلاقی قدرت تامه سی وار ایکن لذائذ سائرهٔ دنیویه دن بشقه نفس نفیسلرنی ضبط ایدوب اصلا جماعه
میل وتأهله رغبت ایلمدکلرینه مبنی در انتهی وحصور خدیم وطواشی یه دینور مجبوب معناسنه وبخیل وناکسه دینور
وشول آدمه دینور که برنسنه دن هیبت ودهشتلنمکله اقدام ایده میوب کیرو یه چکلمش اوله یقال هو حصور منه
ای هیوب محجم عنه وبغایت کتم راز ایدن آدمه دینور یقال رجل حصور ای کاتم للسرّ الحصیرة سفینه وزننده
خرمایی سروب قوریده جق یره دینور جرین التمر معناسنه وشول انجکره دینور که آت قسمنك آرقوری یانلرنده
اولور آریقلدقده ظاهره چیقوب کورینور وحصیره اسماندندر حارث بن حصیره محدثیندندر ذوالحصیر بن
عبدالملك بن عبدالاله نام کسه نك لقبیدر واله همزه نك ضمیله عله وزننده درخرمادالرندن منسوج وزفت ایله اندوده
ایکی حصیری اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی وذاتنده بهادر اولمغله قبیله سنه بر دشمن توجه ایلدکده رهکذرلرنده
واقع دربنده واروب اوحصیرلری پیش وپسنه مترس ایدوب تیر ایله بنفسه دشمنك کذرانی سد ومنع ایدر ایدی الحصر
کتف وزننده بخیل وناکسه دینور الحصراء حمراء وزننده شول خاتونه دینور که فرجی بتشك اولمغله ذکر نافذ اولمیه
یقال امرأة حصراء ای رتقاء اول خاتونه آصلق تعبیر اولنور الحصار شدّاد وزننده اعلامدن برجماعت افرادینك
اسملریدر الحصار کتاب وزننده والحصار سحاب وزننده شول یصدق طرزنده مندره دینور که دوه نك اوزرینه
چکوب اکسه سنی هاودك آرد قاشی کبی یوکسك وایلروسنی قتیق وبوك مقوله سیله طولدیروب اولك قاشی کبی
یوکسلدوب اورته سنده سمر کبی سوار اولورلر یقال جعل علی البعیر حصارا وحصارا وهو وساد یرفع مؤخرها
ویحشی مقدمها کالرحل یلقی علی البعیر ویرکب ویقال بعیر محصور اذا القی علیه الحصار المحصر منبر وزننده
بودخی حصار معناسنه در علی قول بوکوچك دوه سمرینه دینور المحصر مقعد وزننده اوزرینه کشی
دیدکلری بوغرد قوریسی سریله جك شیئه دینور اسراره معناسنه المحتصر اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه
اطلاق اولنور المحاصرة والحصار قتال وزننده دشمنك اطراف وجوانبنی احاطه ایله تضییق ایلمك معناسنه در
یقال حاصروا الاعداء محاصرة وحصارا اذا ضیقوا علیهم واحاطوا بهم شارح دیر که حصن معناسنه اولان حصار سور
ایله مسوّر اولدیغیچوندر وقلعه باروسنه حصار اطلاقی حاصر اولدیغنه مبنی در انتهی الحصریّ کردی وزننده امام
قراء شیخی اولان علی بن عبدالغنیّ المقری نسبتیدر وبرهان الدین ابوالفتوح نصر بن ابی الفرج وسائر بعض ذوات
وحسن بن حبیب الحصایریّ محدثلردر الحضور حالك وضاد معجمه نك ضمیله والحضارة نظاره وزننده حاضر
اولمق معناسنه درکه غیبت مقابلیدر یقال حضر الرجل وحضر حضورا وحضارة من الباب الاول والرابع ضدّ غاب
مؤلف کنصر وعلم عبارتیله تقیید ایلمکله باب اولدن ورابعدن اولمق اوزره بیان اولندی لکن شارحك تحقیق اوزره
ایکیسکده مستقبلی مضموم العین اولمغله تداخل اللغتین قبیلندن اولور فضل یفضل کبی که وحدت ماده سنده
وحد یحد دخی اول قبیلدندر انتهی وحضور وحضاره متعدّی اولور حاضر ایلمك معناسنه یقال حضره اذا جعله حاضرا
وخوش نشینلر صویه وار مسکن بشقه سمته منصرف اولمق معناسنه مستعملدر تقول حضرنا عن ماء ای تحولنا عنه
بومعنا عن ایله صله اندقده اولور نعینه رغبت ماده سی کیدر رغبه والیه دیرلر میل معناسنه ورغب عنه دیرلر اعراض
معناسنه الاحتضار افتعال وزننده والتحضر تفعل وزننده بونلرده حاضر ودرپیش اولمق معناسنه در یقال

احتضر الرجل وتحضر بمعنى حضر واحتضار خسته محتضر اولمق معناسنه در يقال احتضر المريض على بناء المجهول اذا حضره الموت الاحضار همزه نك كسريله حاضر قلمق معناسنه در يقال احضر الشئ اذا جعله حاضرا و يقال احضره اياه يعنى متعدّيا بالمفعولين واحضار آت قسمى اوزون اورادى سكرتمك معناسنه مستعملدر كويا كه عهده‌ء اقتدارنده اولان سكرتمكى حاضر قلمش اولور يقال احضر الفرس اذا ارتفع فى العدو الحضرة حانك حركات ثلاثى وضادك سكونيله والحضر فتحتيله والحضرة هايله والمحضر مقعد وزننده برآدمك قرب و پيشكاهنه دينور كه محلّ حضور اوله جقدر تقول فعلته بحضرته مثلثة الحاء و بحضره و بحضرته و محضره اى بقربه وجنبه وفنائه اصحاب ترسيلك حضرة فلان تعبيرلرى بوندندر كه كمال تعظيم ايچون سلام وثنايى آنك مجلسنه ايصال ايدرلر الحاضر غائب مقابليدر جمعى حضر كلور ركع كبى وحضور كلور شاهد وشهود كبى الحضرة حانك كسريله بناء نوعدر حضور هيئتنه وحالتنه دالّ اولور واستعمالى خير مقامنه مخصوصدر تفأل جهتيله يقال رجل حسن الحضرة اذا حضر بخير الحضر فتحتيله والحضرة ضادك سكونيله والحاضرة والحضارة حانك كسرى وفتحيله باديه مقابليدر كه بلاد وقرى وقصبات ديمك اولور بدوى صحرايى ديمكدر كه خوش نشين طائفه سيدر حضرى شهرى وقروى اوله جقدر يقال هو من اهل الحضر والحضرة والحاضرة والحضارة اى خلاف البادية وحضاره كتابه وزننده مصدر اولور شهرده وكويده اقامت ايلمك معناسنه كه شهرى ياخود قروى اولمق مراددر يقال حضر فلان حضارة اذا اقام فى الحضر و بو بداوه مقابليدر الحضر حانك فتحى وضادك سكونيله كوفه قربنده مسكن نام محل قرشوسنده بر بلده آديدر ساطرون نام شاه عجم بنا ايلمشدر وحضراد وعورتك نامحرم يرينه اطلاق اولنور وتطفيل معناسنه دركه طفيلى اولمقدر يعنى طال قاوقلق ايلمكه دينوركه هرجا آش آنجا باش وصبتى طوتمقدن عبارتدر وحضر انسانك قاسغنده و بوقر بجه سنده اولان بزكبى يومر بجه اته دينور الحضر حانك ضميله آت قسمى اوزون اورادى سكرتمكه دينور يقال ما اشدّ حضره اى ارتفاع عدوه المحضر مكثير وزننده صولقلو بوكرك آته دينور محضار ديمز ياخود محضار لغت ردّيه در يقال فرس محضير اى شديد العدو جمعى محاضير كلور ومنه قولهم ما السبق فى المضامير الا للجرد المحاضير الحضر كتف وزننده والحضر ندس وزننده طال قاوق آدمه دينوركه خلقك طعامى چيقه جق وقتى كوزه دوب همان اولوقتده قوزغون كبى سفره باشنه قونر يقال رجل حضر وحضر اذا كان يتحين طعام الناس حتى يحضره وحضر كتف وزننده اصلا سفر وغربت اراده سنده اولميان آدمه دينور على قول حضرى يعنى شهرى وقروى اولان كمسنه دينوركه بدوى مقابليدر يقال رجل حضر اى لا يريد السفر او حضرىّ وحضر ندس وزننده فصاحت وفقه و بيان صاحبى آدمه دينوركه اولبابده ملكات قوتيه سى اولمغله مراد ايلديكى آنده مسائل ومعانى‌ء مطلوبه يى استحضار واحضار ايدر اوله يقال رجل حضر اى ذو بيان وفقه يعنى يستحضر المسائل والمعانى حين ما اراد المحضر مقعد وزننده اسم مكاندر صو به رجوع ايده جك يره دينور مرجع مياه معناسنه و برمادّه ضمننده تسطير اولنان رقعه نك متضمن اولديغى خصوصك صحتنى اعلام ايچون ذيلنده بطريق الشهاده حاضر بالمجلس وواقف بالمادّه اولنلرك رسم ايلدكلرى خطوطه اطلاق اولنور كه امضالرى اوله جقدر وحالا اصطلاح جزءده دخى محضر تعبير اولنور اعلام ومحضر معلومدر كويا كه اصحاب امضا اول رقعه يه حاضر اولمشلردر شارح ديركه مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا يالكز خطوط مرقومه يه يعنى امضاره محضر اطلاقى عربدن مسموع دكلدر بلكه اول امضالرى متضمن رقعه‌ء معهوده دن عبارتدر ومحضر اهل بداوه دن مياه اوزره نازل اولان قوم وقبيله يه دينور قوم حضور معناسنه وسجل ودفتره اطلاق اولنور يقال اثبته فى المحضر اى فى السجل وناسك حاضر اوله جق محلّ وموضعلرينه دينور مشهد معناسنه ومحضر اجأ نام جبل يانده برقريه آديدر ومحضره هايله كوفه ايله بصره يوللرينك بينده مكه جانبنه دوشر برصو آديدر كه بنى عجل جماعتنه مخصوصدر حاضوراء باديه ده برصو آديدر الحضيرة سفينه وزننده خرما وضع اولنه جق يره دينوركه مراد خرمايى سروب قوريده جق يراوله جقدر وجماعت قوم ياخود درت يابش ياسكز ياطقوز يااون نفر جماعتنه دينور على قول شول نفره اطلاق اولنور كه آنلر ايله غزو وجهاده عزم اولنور يقال حضرت الحضيرة بالمحضر اى جماعة القوم او الاربعة او الخمسة او الثمانية او التسعة او العشرة او النفر الذين يغزى بهم وعسكرك چرقه جيسنه دينور مقدمة الجيش معناسنه وولد توليد ايدن خاتونك ولادت ثانى انقطاعندنصكره القا ايلديكى نسنه يه دينوركه صولك تعبير اولنور جمع جنسى حضيردر على قول اول قو بوقانه دينوركه ولد ايله برابر چقوب ايش تعبير اولنان دريده اولور و يارده مجتمع اولان قان واريك مقوله سى مادّه يه دينور المحاضرة مفاعله وزننده برى بريله اورشمق معناسنه دركه قوتلرنى

احضار ايلمش اولورلر يقال حاضره اذا جالده واحد واشتراك ايچون اولور وسلاطين وكبار حضورنده زانو بزانو اوتورمق معناسنه در يقال حاضر السلطان اذا جاثا عنده و بركسه ايله برابرجه سكردشوب قوشمق معناسنه در يقال حاضره اذا عدا معه و برآدم كندى حق خصوصنده بركسه ايله مجادله ومغالبه ايلدكدنصكره اول كسه غالب كلمكله اول حق آلوب كوترمك معناسنه در يقال حاضره على حقه اذا غالبه فغلب عليه فذهب به حضار قطام وزننده بركوكب آديدر بو كوكب جنوبده سهيل يلدزندن مقدمجه طلوع ايدر حتى ناس بونى سهيل ظنّ ايدرلر حضرموت حانك وراء وميمك فتحه‌لريله وكاهجه ميم مضموم اولور كه عنكبوت وزننده اولور يمنده بر بلده آديدر كذلك برقبيله آديدر فى الاصل ايكى كلمه اولمغله تركيبله اسم واحد قلنمشدر اسم اوّل فتح اوزره مبنى واسم ثانى غير منصرف اعرابيله معرب اولور هذا حضرموت دينور وكاهجه مضاف اعتباريله رانك ضمى وموت كلمه سنك خفضيله هذا حضرموت دينور ودلرسك ثانى يى منوّن ايلرسن نته كه سام ابرص ورامهرمز دخى بوقبيلدندر مصغرنده حضيرموت ونسبتنده حضرمى دينوركما يقال نعل حضرمية اى ملسنة يعنى اوزونجه ولطيف ديمكدر زيرا حضرموتده پاپيلان آياق قابى اول هيئت اوزره اولور وكاه اولور كه اصلى اوزره حضرموتى دينوركما يقال نعلان حضرموتيتان شارح ديركه مؤلف بومادّه يى باب ميمده دخى ذكر ايلدى واعرابنده بروجه دخى واردر كه ايكى جزؤى دخى مبنى اولمقدر خمسة عشر كلمه سى كبى حرف عطف معناسنى متضمن اولديغيچون ووجه تسميه سى بحر نام تفسيرده مرسوم اولديغى اوزره حضرت صالح على نبينا وعليه السلام ارض مذكوره يه نزول وحضورلرنده موت وانتقاللرى حاضر اولديغى باعث تسميه در حضور صبور وزننده يمنده بر طاغك و برشهرك آديدر الحاضر درپيش اولان شيئه دينوركه ذكر اولندى وحاضر بادى مقابليدر كه شهر وقريه ساكننه دينور وعظيم اولان اوبه يه وقبيله وجماعته دينور حىّ عظيم معناسنه ودهناء طاغلرندن بر طاغك آديدر وقنسرين قضاسنده برقريه آديدر وحلب خارجنده بر محلهء عظيمه آديدر الحاضرة هايله شهر وقراره دينور باديه معناسنه يقال هو من اهل الحاضرة اى خلاف البادية وحاضره فيل ديدكلرى حيوانك قولغنه دينور ابو حاضر اصحابدندر اسمى معروف دكلدر وابو حاضر اسيدىّ حسن فائق وجمال رايقله مشهور بركسه در وابو حاضر بشر بن ابى حازم كنيه سيدر الحواضر حاضره نك جمعيدر كه فيل قولغنه دينور ومطلقا بيوك قولقلى نسنه لره ذو حواضر اطلاق ايدرلر يقال عسّ ذو حواضر اى ذو آذان المحضور حاضردن اسم مفعولدر عربلر جنّ طائفه سنك حاضر اوله جغى نسنه ده استعمال ايدرلر ومنه قولهم اللبن محضور اى كثير الآفة تحضره الجنّ وكذلك الكنف محضورة اى تحضرها الجنّ والشياطين ومنه فى التنزيل اعوذ بك ربّ ان يحضرون اى يحضرونى الجنّ وتصيبنى بسوء حضار سحاب وزننده يمامه ايله بصره ميانده بر طاغك آديدر وهجان اولان يعنى آق تويلو ياخود قزل تويلو دوه‌لره دينور حانك كسريله ده لغتدر و بونك مفردى يوقدر على قول مفرد وجمعى برابردر الحضار كتاب وزننده شول خلوق ديدكلرى طيبه دينوركه قيزلرك چهره سنده سورلمش اوله يقال يتضوّع حضارها اى خلوقها الذى فى وجهها وشول ناقه يه دينوركه هم قوىّ وتوانا وهم كوزل يوروشلى اوله يقال ناقة حضار اذا صارت قد جمعت قوة وجودة سير حضاره جبانه وزننده يمنده بر بلده آديدر الحضار غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص بر مرض آديدر محضوراء مدّ وقصر ايله بنى ابى بكر بن كلاب يوردنده برصو آديدر الحضراء حمراء وزننده شول ناقه يه وسائر دابه يه دينوركه اكل وشرب خصوصنده دائما سائرلره سبق وتقدّم ايدر اوله يقال ناقة واتان حضراء اذا كانت تبادر فى الاكل والشرب الحضر عنق وزننده طال قاوق واو بوتى تعبير اولنان شخصه دينوركه ضيافتده دعوتسز واروب حاضر اولور يقال رجل حضر اى واغل حضير زبير وزننده اسامیدندر اسيد بن حضير صحابيدر پدرينه حضير الكتائب دخى دينور ايدى الاحتضار افتعال وزننده حاضر اولمق معناسنه ومنه قوله تعالى وكل شرب محتضر اى يحضرون حظوظهم من الماء وتحضر الناقة حظها منه قال البيضاوى قوله تعالى ونبئهم انّ الماء قسمة بينهم خطاب لنبيهم صالح عليه السلام يعنى انّ الماء مقسوم لها اى للناقة يوم ولهم يوم و بينهم لتغليب العقلاء كل شرب محتضر يحتضره صاحبه فى نوبته او يحضر عنده غيره واحتضار خسته موته اقرب اولمق معناسنه مستعملدر يقال احتضر المريض على بناء المجهول اذا حضره الموت محاضر بن الموزع محدثيندندر شمس الدين الحضائرىّ فقيه بغداديدر الحضجر حانك كسرى وضادك فتحيله قارنى بيوك وواسع اولان انسان وحيوانه دينور وسود طلو منه دينور وطب معناسنه على قول واسع اولان نسنه دينور جمعى حضاجردر وحضاجر صرتلان و يللى قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر على قول ولدينه دينور واشبو حضاجر كلمه سى معرفه و غير منصرفدر

زیرا واحدك علیدر بنیهٔ جمع اوزره شارح دیرکه عظیم البطن اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر کافیه نك غیر منصرف
بحثنده مفصلدر وحضاجر شول دوه لره اطلاق اولنور که شورا وت اوتلدقده نصکره اوزرینه صوایچملریله
بوکورلری قباروب قالقمش اوله یقال ابل حضاجر اذا اصارت قدا کلت الحمض وشربت فانتفخت خواصرها
الحضجرة حانك کسری وضادك فتحیله شول دوه سور یسنه دینور که کثرتندن ناشی چوبان برکدر میوب پراکنده رعی
ایدر اوله لر الحضجور زنبور وزننده ایری ودیزمان شیئه دینور یقال ضرة حضجور ای ضخمة وضرة ممدبه
وحیوان سوریسنه دینور الحضجرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال حضجر الاناء اذا ملأه الحطر
حانك فتحی وطانك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال حطر الجاریة حطرا من الباب الاول اذا نکحها
ای جامعها وبایه چله چکروب قورمق معناسنه در یقال حطر القوس اذا وترها وبره چالمق معناسنه درکه مجهولا
مستعملدر یقال حطر به علی المجهول اذا جلد به الارض الحاطورة ایشلك کسکین قلیجه دینور یقال سیف
حاطورة ای حالوقة الحطمرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال حطمر الاناء اذا ملأه وبایه چله چکروب
قورمق معناسنه در یقال حطمر القوس اذا وترها المحطمر اسم فاعل بنیه سیله طارغین وخشمناك آدمه دینور
یقال رجل محطمر ای غضبان الحظر حانك فتحی وظای معجمه نك سکونیله برنسنه یی برکسیه ویرمیوب منع وحجر
ایلمك معناسنه در یقال حظره الشیء وحظر علیه حظرا من الباب الاول اذا منعه وحجره ودوه لر ایچون آغیل اتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال حظر للمال اذا اتخذ له حظیرة ودواب ومواشی یی آغیلده آلیقومق معناسنه در یقال حظر
المال اذا حبسه فی الحظیرة وبرآدم برنسنه یی کندیسنه طوغری برکدرمك معناسنه مستعملدر یقال حظر الشیء
اذا حازه الاحتظار افتعال وزننده بودخی دوه لر ایچون آغیل ایدنمك معناسنه در یقال احتظر الرجل اذا اتخذ
حظیرة الحظیرة سفینه وزننده خرماسروب قوریده جق یره دینور یقال نشر التمر فی الحظیرة ای الجرین وبرنسنه یی
دائرا مادار محیط اولان شیئه دینور کرك آغاجلقدن وکرك سازلقدن اولسون ایچنده خولدن منع ایلدیکیچون بو جهتله
چالیدن وسازلقدن چوبریلوب کیجه لر ایچنده مواشی یاتوردقلری یره که ترکیده آغیل تعبیر اولنور حظیره دینور اسم حال
ایله محله تسمیه اولنمشدرنته که حظار دخی دینور تقول ادخل الغنم فی الحظیرة الحظار حانك کسری وفتحیله برنسنه نك
چوره سنه چویرلمش دیواره دینور حایط معناسنه ودوه قسمنی صوغوقدن محافظه ایچون چالیدن وسازلقدن یاپدقلری
چورتیه دینور که آغیل تعبیر اولنور الحظر کنف وزننده شول اغاجلره وچالیلره دینور که آنلر ایله آغیل چویرلور وباش
بکنلکره اطلاق اولنور اکثری آنکله آغیل یاپدقلریچون وبو معنادندر که عربلر فلان کوجی بتشمیه جك
عهدهٔ تاب وطاقتندن خارج کیفیته اوغرادی دیه جك یرده وقع فی الحظر الرطب دیرلر فیما
لاطاقة له به معناسنه در کذلك نمیمه ونقل مقال وسعایتله القای فتنه وفساد ایلدی دیجك یرده
اوقد فی الحظر الرطب دیرلر وقال فی الاساس یقال جاء بالحظر الرطب للنمام والکذاب لانه یستوقد
بنمائمه نار العداوة کذلك برآدم مال کثیر یا ناس کثیر یاخود برکذب شنیع وبشیع کتوردکده جاء بالحظر
الرطب دیرلر جاء بکثرة من المال او الناس او بالکذب المستبشع معناسنه حظیرة القدس جنته اطلاق
اولنور حظیرهٔ مذکوره دن مأخوذدر یقال احله الله فی حظیرة القدس ای الجنة وعربلر بخیل وقلیل الخیر اولان آدمه
نکد الحظیرة اطلاق ایدرلر نکد سود سز حیوانه دینمکله آغیلندن کسبه فیض وفائده اولمدیغی حسبیله یقال هو نکد
الحظیرة ای قلیل الخیر وحظیره دجیل اعمالندن بر بلده آدیدر الحظیری یای نسبتله حظیره نام بلده یه منسوب دیمکدر
محمد بن احمد بن محمد الجبائی وعبد القادر بن یوسف الحظیریان محدثلردر المحظار محراب وزننده بر نوع بشل سینکه دینور
بو سینکك کوزلری کوك وجثه سی بیوك وقوبرغنده نیشتری اولور یوللرده دابه لره مسلط اولوب بغایت آزرده ایلر
ترکیده بوه لك تعبیر اولنور حظره ثمره وزننده اسامیدندر ادهم بن حظرة اللخمی اصحابدندر وحظرة بن
عباد آنك اولادندر که خارجی ایدی التحظیر تفعیل وزننده حظرکبی منع وحجر ایلمك معناسنه در تکثیر
ومبالغه ایچوندر ومنه زمن التحظیر یعنی کتب احادیث وسیرده مسطور اولان زمان تحظیردن مراد فاروق اعظم
رضی الله عنه حضرتلری زمان خلافتلرنده دفعهٔ ثانیه ده یهود طائفه سنی ارض حجازدن طرد واجلا ایلدکدنصکره
وادی القری حوزه سنی مسلمین ایله بنی عذره بینلرنده تقسیم وهر بر محلنه حد وسنور حاجز تعیین ایلدکلری هنکامدر
الحظار یمامه ده بر موضع آدیدر المحظور ممنوع معناسنه در بو مناسبتله محرم معناسنه مستعملدر که مباح
مقابلیدر ومنه قوله تعالی وما کان عطاء ربك محظورا ای مقصورا علی طائفة دون اخری الحفر حانك فتحی
وفانك سکونیله مطلقا برنسنه نك ایچنی اشوب قازمق وچقورلتمق معناسنه در یقال حفر الشیء حفرا من الباب

الثانی اذا نقاه کما تحفر الارض بالحدیدة وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال حفر المرأة اذا جامعها وحیوانی
کثرت اعمال یاخود کثرت حلب سبیله آرقلتمق معناسنه مستعملدر که کوده سی چقور چقور اولور یقال حفر العنز
اذا اهزلها وعربلر مثلا زیدك امور واحوالنه اطلاع ایچون کرکی کبی تجسس وتفتیش ایلدی دیجك یرده حفر
ثری زید دیرلر فتش عن امره ووقف علیه معناسنه قال فی الاساس تقول حفرت ثری فلان اذا فتشت عن امره للوقوف
وحفر چوجغك دیشلری دوشمك معناسنه مستعملدر که یری چقورلنور یقال حفر الصبی اذا سقطت رواضعه
ودیشلرك دیبلرنده خرده خرده سبوجه لر چقمغله یاخود فاسد اولوب صرارمغله چوریوب تباه اولمق معناسنه درکه
من بعد اوقانوب ذوکلمکله یرلری چقور اولور یقال حفر فوه علی بناء المجهول وحفر وحفر حفرا من الباب الثانی
والرابع اذا فسدت اصول اسنانه بسلاق یصیبها او بصفرة تعلوها ویقال حفرت وحفرت وحفرت اسنانه اذا تأکلت
وحفر برشیئك اوته سنه کسب اطلاع ایلمك معناسنه مستعملدر ومنه قولهم غیث لا یحفره احد ای لا یعلم اقصاه
الاحتفار افتعال وزننده بودخی قازمق معناسنه در یقال احتفر الارض بمعنی حفرها الحفرة غرفه وزننده
والحفیرة سفینه وزننده چقوره دینور تقول تبصر یا مسرع قدامك حفرة وحفیرة ای محتفر وحفیره بر موضع آدیدر
المحفر منبر وزننده والمحفار محراب وزننده والمحفرة مکنسه وزننده دمور بیله اطلاق اولنور وقازمه تعبیر
اولنان آلته دینور یقال حفر الارض بالمحفر والمحفار والمحفرة ای بالمسحاة او الحدیدة التی یحتفر بها الحفر فتحتینله
ککبش قویی یه اطلاق اولنور بئر موسعه معناسنه وفانك سکونیله لغتدر وقازلمش چقوردن چقان طپراغه دینور
یقال کثر الحفر علی الشط ای تراب الحفرة جمعی احفار وجمع الجمعی احافیر کلور وحفر دیشلرك دیبلرنده حادث
اولان سبوجه لر سبیله حدوث ایدن چور وکلکه یاخود صاری بلغمه دینور فانك سکونیله ده لغتدر یقال فی اسنانه
حفر وحفر ای سلاق باصولها او صفرة فعلی آنفا ذکر اولندی وحفر کوفه ده بر موضع آدیدرکه اکا منتسبان عمر بن
عمر بن سعد الحفری نازل اولور ایدی وبونده هایله حفره دیمك صحیح دکلدر وحفر مکه ایله بصره میاننده بر موضع
آدیدر وحفر ابی موسی بصره نك مکه جاده سنده واقع اشمه قویلره دینور کهابوموسی الاشعری حفر ایتدرمشدر
وحفر ضبه سواجن ناحیه سنده برنیچه اشمه لره اطلاق اولنور وحفر سعد بن زید مناة دهناء وراسنده برنیچه اشمه لردر
الاحفار همزه نك کسریله چوجق دیشلرنی دکشمك معناسنه درکه آلتی اوستلی درت اولك دیشلری دوشمکدن
عبارتدر یقال احفر الصبی اذا سقطت له الثنیتان العلییان والسفلییان کذلك آت قسمنك طایی دیشلرنی دکشمك
معناسنه مستعملدر که ایکی یاشنی تمام ایدوب اوچنجی یه وارنجه ثنایاسنی وبشنجی یه وارنجه رباعیاتی دوشورمکدن
عبارتدر یقال احفر المهر اذا سقطت ثنایاه ورباعیاته وقویی حفر ایدنه اعانت ایلمك معناسنه در یقال احفر فلانا
بئرا اذا اعانه علی حفرها الحفیر امیر وزننده چقوره دینور وقبر ومزاره اطلاق اولنور وحفیر بر موضع آدیدرکه مکه ایله
بصره بیننده واقعدر ودیکر بر موضع آدیدر الحافر اسم فاعلدر سم وعدونده یری حفر ایلدیکیچون دابه نك
طرنغنه اطلاق اولندی بعده رکن اعظمی اولمق علاقه سیله دابه نك کندیسنه اطلاق اولنورنته که دوه قسمنه
خف وحنال طرنقلویه ظلف اطلاق اولنور ومنه یقال هذا البلد ممر العساکر ومدق الحوافر جمعی حوافردر
وحافر وحافره برنسنه نك اولنه اطلاق اولنور دابه قسمنك طرنغی اول سیر وشیی اولمق مناسبتیله ومنه قولهم التقوا
فاقتتلوا عند الحافرة ای اول الملتقی یعنی بری برینه ملاقی اولدقلرنده ابتدای ملاقاتنده جنك وقتاله بشلدیلر
وعربلر کلدیکم یولدن ایزم اوزره بنه عودت ایلدم دیجك یرده رجعت علی حافرتی دیرلر ای طریقی الذی اصعدت
فیه ای سرت فیه وحافره خلقت اولایه اطلاق اولنور که مراد ابتدای خلقتدر یقال الآن قد تعسف وقد کان نجیبا
فی الحافرة ای فی خلقته الاولی ویقال رجع الی حافرته ای الی خلقته الاولی وحالته وبرنسنه آخری اوله رد اولنور
حیثیتله برشیئه عودت ایلمکه دینور قال المصنف فی البصائر ومنه قوله تعالی ائنا لمردودون فی الحافرة ای الی امرنا
الاول وهو الحیوة وقال مجاهد ای خلقا جدیدا وقال ابن الاعرابی ای الی الدنیا کما کما یقال عاد الی حافرته ای رجع
الی حالته الاولی واذا رجع من الطریق الذی جاء منه ایضا ومنه المثل * النقد عند الحافرة والحافر * ای عند اول کلمة
اصل مثل بودرکه عند العرب آت قسمی اکرم اموال اولمغله اصلا وبرمسی بیع ایلمزلر برمشتری ظهور ایدوب عقد معامله
ایلدکده بهاسی برآن تأخیر اولنموب الجه سنی تسلیم ایلدکجه طرنغی طوردیغی یردن برخطوه زائل اولمز دیجك یرده ایراد
اولنور اصطلاحجه ده دخی طرنغی دبنده تعبیری بوندن مأخوذدر علی قول حافر آتك طرنغنه دینیلدیکی کبی سکرتدکده
طرنغیله قازدیغی چقوره ده دینور راضبه ومرضبه کبی بو راده مراد یارش منتهاسنده طرنغی سائردن مقدم بصدیغی
چقور اوله جقدر بحثله قوشی یه کندکلرنده النقد عند الحافرة دیرلر یعنی هر کیمك آتی سبق ایدرسه وضع اولنان اوکدوله

مستحق اولور مثل مز بورك اصلی بودر بعده مطلقا اولیده استعمال اولندی وتأنیثله حافره دن مراد ذات فرسدر كه آت
الحالة هذه بنم یا نمده ایكن اقچه سی تسلیم او لنمق لازمدر دیمك اولور الحفراة حانك كسریله بركونه نبات آدیدر
قومساللرده نابت اولور جمع جنسی حفری كلور كه هاسزدر وحفراة بغدای صاویره جق پرمقلو آغاجه دینوركه یابا تعبیر
اولنور الحاقیرة فانك تشدیدیله برنوع سیاه بالق آدیدر الحفار كتان وزننده قبرقازیجی یه اطلاق اولنور
واصحابدن سراقة بن مالكك فرسی اسمیدر الحفار كتاب وزننده شول آغاجه دینوركه حشم نشین اولنلر آنی
كوب واورته سنی دلوب قیل چادرك اورته دیركنك اوجنی اكا ادخال واستوار ایدرلر الحفایر حانك فتحیله
حجاج كوفه نك یساری اوزره بنی فریط جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر الحفیرة مصغر بنیه سیله عراقده
برموضع آدیدر الحفری حانك ضمیله حفره یه منسوب دیمكدر اعلامدن یحیی بن سلیمان الحفری نام ذاتك خانه سی
قیروان مغربده برحفره اوزره واقع اولمغله اكا نسبت اولنمشدر محفور بحر روم كنارنده بر بلده آدیدر عین مهمله ایله
معفور لحن وخطادر آنده اعلا وفاخر كلیملر وقالیجه لر نسج اولنور الحقیتر تای فوقیه ایله عمیثل وزننده بودور
كوتاه قد آدمه دینور الحاقورة قافله سماء ر بعه نك اسمیدر الحقر فقر وزننده والحقریة حانك ضمیله
والحقارة حانك حركات ثلاثیله والمحقرة میمك وقافك فتحیله خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال حقر الرجل
والشیء وحقر حقرا وحقریة ومحقرة وحقارة من الباب الثانی والخامس اذا ذل وحقر متعدی اولور خوارلمق
وخوار كورمك معناسنه یقال حقر فلانا حقرا من الباب الثانی اذا ذله التحقیر تفعیل وزننده والاحتقار
افتعال وزننده والاستحقار بونلرده خوارلمق وخوار كورمك معناسنه در یقال حقره تحقیرا واحتقره
واستحقره اذا اذله وتحقیر كوچلتمك تصغیر معناسنه مستعملدر یقال حقر الكلام اذا صغره ومنه قول النحاة حقر الاسم
ای صغره وباب التحقیر ای التصغیر الحیقر حانك فتحی وقافك فتحی وضمیله یك خوار و حقیر علی قول ضعیف
وناتوان یاخود فرومایه اولان كسنه یه دینور تقول مارأیت مثله حیقرا ای ذلیلا وضعیفا او لئیم الاصل
الحروف المحقورة بین الصرفیین جد قطب حرفلریدر كه بش حرفدن عبارتدر حروف قلقله دخی دیرلر
المحقرات اسم مفعول بنیه سیله كوچكلر دیمكدر صغایر معناسنه التحاقر تفاعل وزننده اظهار ذل وحقارت
یا اظهار صغر ایلمك معناسنه در یقال تحاقر الرجل اذا تصاغر الحقر فتحتینله برسببله صكره دن خوار وحقیر
اولمق معناسنه در تقول حقرت ونقرت یارجل ای صرت حقیرا نقیرا الحكر مكر وزننده ظلم وستم ایلمك
معناسنه در یقال حكره الوالی حكرا من الباب الثانی اذ اظلمه و بركسه ایله حسن معاشرت وامتزاج ایلمیوب
سوء الفت ایلمك معناسنه در یقال فلان یحكر فلانا اذا اساءت معاشرته وحكر بال ایله مختلط یاغه دینوركه
كوچك چوجقلر یلادرلر وكوچك قواطه یه وآغاج چناغه دینور یقال وضع الحكر بالحكر ای السمن المخلوط
بالعسل یلعقها الصبی فی القعب الصغیر وحكرا آزنسنه یه دینور تقول اعطانی حكرا ای شیئا قلیلا بو ایكی معناده
حانك ضمیله ده لغتدر الحكر فتحتینله شول ماله دینوركه آغر بهایه چقسون دیو صاحبی صاتمیوب حبس
وتوقیف اولنمش اوله وبو محكور معناسنه در عدد ومعدود كبی یقال فی یده حكر ای مال محتبس انتظارا لغلائه
وا كا حكر دخی دینور صرد وزننده وحكر فتحتینله لج وعناد ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال حكر الرجل حكرا
من الباب الرابع اذا لج وخودرأی اولمق معناسنه در یقال حكر بالامر اذا استبد به وحكر بركش صویه دینور
یقال فی النقرة حكر ای ماء مجتمع الحكر كتف وزننده زیاده بهایه چقمق ایچون حبس مال ایدن كسنه یه دینوركه
مطر باز تعبیر اولنور یقال انه لحكر لایزال یحبس سلعته التحكر تفعل وزننده والاحتكار افتعال وزننده
بونلرده مال آغر بهایه چقمق ایچون حبس ایلمك معناسنه در یقال تحكر المال واحتكره اذا احتبسه انتظارا
لغلائه وتحكر تحسر معناسنه در یقال انه لیتحكر علیه ای یتحسر الحكرة حانك ضمیله احتكاردن اسمدر
مطر بازلغه دینور یقال فلان حرفته الحكرة ای الاحتكار وحكره یمن مخلافلرندن یعنی ایالتلرندن برایالت آدیدر
المحاكرة مفاعله وزننده لج وعناد ایدشمك معناسنه در یقال حاكره اذا لاجه الاحمر همزه نك وحینك
فتحیله قرمزی نسنه یه دینور حمرتدن صفتدر یقال هو احمر وهو ما لونه الحمرة واوزننده سلاحی اولمیان آدمه
اطلاق اولنور كویا كه قزل اتی ظاهر درنته كه مسلح آدمه ازرق اطلاق اولنور یقال رجل احمر ای لاسلاح معه
واحمرك جمعی حمر وحمران كلور حانك ضمی ومیملرك سكونیله شارح دیركه اكر مصبوغ اولور ایسه جمعی
حمر وحمران كلور واكر ذوالحمره مراد اولور ایسه جمعی احامر كلور مؤلف بوندن سكوت ایلمشدر واحمر
بیاض اولان شیئه دینور ینه اسود وسیاهه اخضر اطلاقی كبی قال الشارح ومنه الحدیث بعثت الی الاحمر

والاسود ای العجم والعرب لان الغالب علی الوان العجم الحمرة والبیاض وقیل اراد بالاحمر الابیض مطلقا فان العرب
تقول امرأة حمراء ای بیضاء انتهی قال المؤلف ومنه الحدیث قال علی لعایشة ایاك ان تلونیها یا حمیراء ای یا بیضاء
وهو تصغیر الحمراء واحمر التونه وزعفرانه اطلاق اولنور واته وباده یه دخی اطلاق اولنور تقول نحن من اهل
الاسودین لامن اهل الاحمرین ای من اهل التمر والماء لامن اهل الخمر واللحم واحمر بركونه خرمانك اسمیدر واحمر اسامی
والقابدندر احمر ابو عسیب سرور انام علیه السلام حضرتلرینك كوله لری اسمیدر وام سلمه رضی الله عنهانك كوله سی
اسمیدر واحمر بن معاویة بن سلیم واحمر بن سواء بن عدی واحمر بن قطن الهمدانی واحمر المدنی صحابه لردر
الموت الاحمر یعنی قزل اولوم كه مراد قتلدر سفك خون مناسبتیله علی قول موت شدید دركه سكرات وسائر شداید
ظهور ایدن موتدر نعوذ بالله تعالی یقال رماه الله تعالی بالموت الاحمر ای القتل او الموت الشدید بو مناسبتله مطلقا
سخت وشدید اولان حالتده استعمال اولندی ومنه قولهم الحسن احمر ای یلقی العاشق منه ما یلقی من الحرب یعنی
عاشق بیچاره اول حسن وجمال جهتندن كوردیكی شدت ومحنتی جنك وقتال جهتندن كوردیكی كبیدر الاحامرة
احمرك جمعیدر كه ذكر اولندی واحامره سلفده عجمدن برقوم ایدی كه بصره یه نازل اولمشلر ایدی واحامره جمع
بنیه سیله ذكر اولندقده ات وباده وخلوق دیدكلری طیب مراد اولور شارح دیركه اسا سده خلوق یرینه زعفران
مرسومدر كما قال الاعشی * ان الاحامرة الثلثة اهلكت * مالی وكنت بها قدیما مولعا * اللحم والراح العتیق واطلی
بالزعفران فلن ازال مردعا * الحمراء احمرك مؤنثیدر وحمراء عجم طائفه سنه یعنی عرب مقابلی اولان جنس انسانی یه
اطلاق اولنور فرس وروم وترك وهندی داخلدر وقیتلق یله اطلاق اولنور شدتدن ناشی یقال سنة حمراء
ای شدیدة واسیلكی یك شدید اولان نصف نهار وقتنه اطلاق اولنور یقال ظهیرة حمراء ای شدیدة الحر وحمراء
مغربده لبله ایالتنك شهری اسمیدر وفسطاط مصرده برموضع آدیدر وقدس شریفده برموضع آدیدر ویمنده
برقریه آدیدر وحمراء الاسد مدینه یه اوچ میل مسافه ده برموضع آدیدر وحمراء مصر دیارنده اوچ قریه آدیدر
ومضر الحمراء اضافتله قریش قبیله سندن مضر بن نزار اوله جقدر پدری وفاتنده میراثنی تقسیم ایدوب
كندیسی التون وبرادری ربیعه آتلری اخذ ایلكله اكا مضر الحمراء وبرادرینه ربیعة الفرس اطلاق ایلدیلر
علی قول جنكهنكامنده متعلقاتیله علامتلری قزل شقه لی بیراقلر اولدیغی باعث تسمیه در الحمار حانك
كسریله اشكه دینور شدت معناسندن مأخوذدر فارسیده خر دیرلر اهلی ووحشی اولور وحشیسنه حمار وحش
دینوركه یبان اشكی وطاغ اشكی تعبیر اولنور جمعی احمره در وحمر درضمتینله وحمیر در حانك فتحیله وحمور در حانك
ضمیله وحمرات درضمتینله كه جمع الجمعی اوله جقدر ومحموراء كلور مشیوخاء كبی وحمار حیوان سمرینك اوك طرفنده اولان
تخته یه دینوركه اوك قاشی آندن یا پیلور ومهره تخته سنه دینوركه اوزرنده برنسنه یه مهره وصیقل اورلور وسه پای
تعبیر اولنان نسنه یه دینوركه یره دیكلمش اوچ آغاج اولوب اوزرلرندن ارقوری برآغاج دخی اوزاتدقدنصكره اوزرنده
كراسته بیچرلر وحمار یمن دیارنده بروادی آدیدر وحمار اسامیدندر حمار بن مالك علی قول حمار بن مویلع
اكفر من حمار مثلنك منشأیدر اصلی بودر كه مرقوم اهل اسلامدن اولوب قرق سنه مدتناسه جود وكرم ومروتله
امرار ایام ایلدی وصلبندن اون نفر اولاد ذكوره نائل اولمغله بركون مجموعی بردن شكاره كیدوب ناكاه بقضای
حضرت الله جو هواده برق وباران پیدا و برصاعقه صدمه سیله جمله سی عازم صوب بقا اولملریله مرسوم بوحالتی استماع
ایلدكده اولادمی بورسمه نابود ایدن معبوده عبادت ایلمم دیو نعوذ بالله تعالی مرتد اولمغین حقنده غضب وقهر ربانی
ظهور ودارودیاریله هباء منثور ایلدی ذوالحمار اسود عنسی دیدكلری خرهرزه كار دركه اوائل خلافت
صدیق اكبرده ادعای نبوت ایلدی یمن خلقندن وعنس قبیله سندن ایدی برسیاه اشكی اولمغله اشك اوستادلر كبی تعلیم
ایلمشیدی ربكه سجده ایله دیدكده درساعت سجده یه واروب ودیزاوزره اوتوردیسه برقاعده اوتورایدی قصه سی
مترجم حقیرك سیر نبوی كتابنده مشروحدر بعضلر ذوالحمار ایله ضبط ایلمشدر كما عمامه درنقاب پوش اولدیغی
سبب اطلاق ایلمشدر اذن الحمار برنوع نبات آدیدر بو نبات قنطریون اوله جقدر كه تركیده دخی اشك قولغی
تعبیر ایدرلر الحمارة هایله قانجق اشكه دینور اتان كبی پس بقر وبقره قبیلندن اولمز وصیادك كوملته سی اطرافنده
جب چوره دیكیلی اولان مترس طاشلرینه اطلاق اولنور وایری وبیوك قیایه اطلاق اولنور وهودج ومحفه آغاجنه
دینوركه قالین اولور ولحداوزره وضع اولنان یصی وانلو بیوك طاشه دینور جمعی حمائر كلور مترجم دیركه فارسیده
دخی هرایری وكنده اولان شیئه خر اطلاق اولنور مثلا خربط پك ایری قازه دینور انتهی وحماره بادیه ده برقره طاشلق
آدیدر وحمارة القدم ایاغك پرمقلرینك فوقنده اولان یومری وتومسك یره اطلاق اولنور مؤلف المشرفة فوق اصابعها

عبارتیله وراغب ظهر عظمها القریب من المفصل وصاحب نهایه ماشرف بین مفصلها واصابعها من فوق عنوانیله
بیان ایلمکله پرمقلر ایله مفصلك یعنی طوبوقله قاوشدیغی یرك ارالغندن اوست طرفده اولان تومسك اولورکه شیعی
طائفه‌سی اورانك کعبه اطلاقیله غسل خصوصنده اهل سنته مخالفت ایدرلر حتی نهایه‌ده وفی حدیث علی رضی الله
عنه یقطع السارق من حمارة القدم وفی حدیث آخر انه کان یغسل رجله من حمارة القدم حدیثلرنده وجه مذکور
اوزره بیان ایلمشدر خلاصه‌سی انجك ایله اباغك اوك طرفدن قاوشدیغی اوبناق یریله برمغك مابینی اولان اورته‌سی
تومسك یاصتم یر اولور حتی قهستانیده ویقطع رجله الیسری من الکعب عبارتی آنی مصرحدر الحماریة
فن فرائضده فریضهٔ مشترکه مسئله‌سنك لقبیدر مترجم دیرکه صورت مسئله بودرکه برخاتون فوت اولوب زوجنی
ولام اخوه ولابوین اخوه‌سنی و والده‌سنی ترك ایلسه نصف زوج ایچون وسدس والده ایچون وثلث لام اخوه ایچوندر
لابوین اخوین بونلره مشارك اولمز زیرا مسئله آلتیدندر اوچ زوجك وبر والده نك وایکی لام اخوه نکدر بو مسئله یه
مشترکه وحماریه اطلاقنك وجهی بودرکه ابو بکر رضی الله عنه منبراوزره اولدیغی حالده بو مسئله‌یی کندیلردن
سؤال واستفتا ایلدکلرنده زوج ایچون نصف وام ایچون سدس ولام اخوه ایچون ثلث واردر لابوین اخوه ایچون
نسنه یوقدر دیو جواب ایلدیلر بعده حضرت عمره سؤال ایلدیلر ابتدای امرده حضرت ابو بکرك قولی اوزره جواب
ویردکده لابوین اخوه‌دن بریسی یا امیر المؤمنین فرض ایده‌لم که پدرمز حمار ایدی ایکیمز خود بر والده‌دن متولد دکلمیز
دیدکده حضرت عمر تفکر ایدوب واقعا بر والده‌دندر دیو ثلثده تشریك ایلدیلر حمارقبان تشدید باایله فعلان
وزننده بربوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده براشکی واولیادوه‌سی واشك قوردی دیدکلری بوجکدرکه
حکرکه کبی اوزون اباقلی وقناتلری اولور و بوقبیل ماده سنده دخی ذکر اولندی الحماران تثنیه بنیه‌سیله شول ایکی
طاشه اطلاق اولنور که یره دیکوب واوزرلرینه آرقوری بر یصی یوك طاش وضع ایدوب اوزرینه کش دیدکلری یوغرد
قوریسنی سررلر الحمر صرد وزننده تمرهندی یه دینور و برقوشك اسمیدر که حمردخی دینور میمك تشدیدیله ترکیده
قباقوشی دیدکلریدرکه باشی و برونی قزل اولور مفردلری حمره وحمره در هایله الحومر جوهر وزننده بودخی
تمرهندی یه دینور ابن لسان الحمره سکره وزننده عبدالله بن حسین یاخود ورقاء بن الاسعر نام خطیبك کنیه‌سیدر که
اهل بلاغت وبیان وعلم انسابده نادرهٔ زمان ایدی الیحمور یعفور وزننده بر قرمزی شبثه دینور ویحمور برداته
و برقوشك اسمیدر وبیان اشکنه دینور الحمارة جبانه وزننده فرس هجین یعنی بارکیره دینور که فارسیده اسب
پالانی دیرلر وحماره اشك صاحبلرینه یعنی اشکجی تعبیر اولنان قافله وجماعته دینور واکاحامره دخی دینور اسم فاعل
نسبیدر المحمر معظم وزننده بودخی بارکیره دینور الحمارة حانك فتحی ومیمك تخفیفی ورانك تشدیدیله وضم ورت
شعر ایچون بعضا تخفیف اولنور هوا ده اولان شدت حرارته دینور یقال احرقت النبات حمارة الصیف ای شدة حره
شارح دیرکه کتاب فصیحده مذکور اولدیغی اوزره اشبو حماره کلمه‌سی فی الاصل تخفیفله در مبالغه ایچون مشدد
اولدیغنه کذا عاره کلمه‌سی دخی بورسمه‌در و بونلر فی الاصل مصدرلردر و بونلردن فعل متصرف دکلدر الحمیر
والحمیرة حانك فتحیله اشکر معناسنه‌درکه آق ترشه‌یه وصربمه دینور آنکله آت ایرنی صرروب بندایدرلر الحمر
حانك فتحی ومیمك سکونیله قایشك یوزنی صیروب ترشه ایلمك معناسنه‌در یقال حمر السیر حمرا من الباب الاول
اذا سحا قشره ومذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه‌در یقال حمر الشاة اذا سلخها و باش تراش ایلمك معناسنه‌در
یقال حمر الرأس اذا حلقه الحمر فلز وزننده شول یغموره دینور که غایت شدتندن یرك یوزنی صیروب صویه یقال
غیث حمر اذا کان یقشر الارض ویاز موسمنك پك سخت وشدید اولانا تسینه دینور وپك شریر اولان کسیه دینور
بنوحمری زمکی وزننده برقبیله‌در المحمر منبر وزننده دباغلرك دری قازیجق آلتلرینه دینور محلاء معناسنه وشول
کسیه دینور که پك ممسك اولمغله برنسنه‌یی ویرر ایسه ده پك کوجلك ایله ویرر اوله یقال هو محمر ای الذی لایعطی
الا علی الکد ولئیم وفرومایه‌یه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون یقال رجل وفرس محمر ای لئیم یعنی یشبه الحمار
الحمر فتحتینله آت قسمی اربه‌یی جوق یمکله اربه‌لمق علی قول آغزینك رایحه‌سی بوزلمق معناسنه‌درکه تخمه اولمقدن
نشئت ایدر یقال حمر الفرس حمرا من الباب الرابع اذا سنق من اکل الشعیر او تغیرت رایحة فیه و برآدم افراط غضبدن
برآتش اولمق معناسنه‌در یقال حمر الرجل اذا تحرق غضبا وطوار بسلنوب کرکی کبی طاولنمق سببیله اشك کبی بلید
وکند بای اولمق معناسنه‌در یقال حمرت الدابة اذا صارت من السمن کالحمار بلادة احامر علابط وزننده برطاغك
اسمیدر ومدینه‌ده بر موضع آدیدرکه بغیبغه‌یه اضافتله احامر بغیبغه ایله متعارفدر احامره هایله برصوار کیلجك
چقورك اسمیدر الحمرة حانك ضمیله قرمزیلغه دینور که رنك معروفدر اسمدر و برآغاجك آدیدرکه اشك قسمی آندن

پك خوشلنورلر وحمره وباء نوعندن بر ورم آدیدر بین الاطباء بنه حمره ایله متعارفدر وحمره اسامیدندر حمرة بن یشرح
بن عبد کلال تابعیندندر وحمرة بن مالك نسب رجال همداندندر وحمرة بن جعفر بن ثعلبه تمیم قبیله‌سی نسبنده‌در
ومالك بن حمره اصحابدندر ومالك بن ابی حمرة الکوفی وضحاك بن حمره وعبدالله بن علی بن نصر بن حمره ضعیف
الروایه‌لردر وحمره پك طتلولغه دینور که شدت معناسندن مأخوذدر یقال رطب ذو حمرة ای حلوة حمیر تشدید میمله
کویا که حمارك مصغریدر رمان وزننده اسامیدندر حمیر بن اشجع اصحابدندر وحمیر بن عدی العابد محدثدر
حمیر زبیر وزننده اسامیدندر عبدالله وعبدالرحمن ابنا حمیر بن عمرو جمل وقعه‌سنده حضرت عائشه طرفنده اوله‌رق
قتل اولندیلر حمران عثمان وزننده دیار بابده برصویك آدیدر ورقه‌ده برموضعك اسمیدر قصر حمران بادیه‌ده
برموضعدر وتکریت قربنده برقریه آدیدر حامر فرات اوزرنده برموضع آدیدر وسماوه طرفنده بر وادی اسمیدر
وبیرین وراسنده بر وادی آدیدر وبنو زهیر بن جناب یوردنده بر وادی آدیدر وقبیلهٔ غطفان یوردنده برموضع
آدیدر الاحمار همزه‌نك کسریله برآدمك قزل بکر لوولدی اولمق معناسنه‌در یقال احمر الرجل اذا ولدله ولد
احمر وطواره آغزینك رایحه‌سنی تغییر ایدنجه قدریم ویرمك معناسنه‌در یقال احمر الدابة اذا علفها حتی تغیرفوها
التحمیر تفعیل وزننده برکسیه یهی اشك دیمك معناسنه‌در یقال حمر فلانا اذا قال له یا حمار و برنسنه‌یی ات
تکه‌لری کبی کسوب طوغرامق معناسنه‌در یقال حمر الشیء اذا قطعه کهیئة الهبر وحمیر قبیله‌سنك لسانی اوزره تکلم
ایلمك معناسنه‌در یقال حمر الرجل اذا تکلم بالحمیریة منقولدرکه برکون امیر قبیلهٔ حمیر که عمنده اعظم ملوك ایدی خواص
وندماسیله شکاره چقوب بر یالچین قیا اوزره واقع طاغ باشنده سایبان ایچره قعود واطرافی سیر وتماشا ایدرکن براعرابی
کلوب ملاقات ایچون بعد الاستیذان پیشگاه امیره مثول ایلدکده امیر اول اعرابی‌یه ثب دیو امر ایلدی که ثوبدن
امر حاضردر حمیر لغتنده جلوس معناسنه‌در اعرابی عربیهٔ فصیحه اوزره صیچرامق معناسنی فهم ایلمکله امتثالا
للامر همان اول یوکسك قیادن اشاغی‌یه پرتاب ایدوب بنیان وجودی خراب ویباب اولدی امیر حضاردن بو کیفیتك سببنی
استفسار ایلدکده آنلر دخی ماده‌یی تفهیم ایلملریله امیر مشار الیه لیس عندنا عربیت من دخل ظفار حمر ای فلیحمر
دیدیلر و عربیت لفظنی وقفله تکلم ایلمکله تای طویله ایله مرسوم اولور و تحمیر دریی فنا وناخوش دباغت ایلمك معناسنه‌در
یقال حمر الجلد اذا دبغه ردیئا التحمیر تعشیر وزننده حمیرلنمك یعنی تحمیر کبی حمیر قبیله‌سنك لغتی اوزره تکلم ایلمك
معناسنه‌در یقال تحمیر الرجل اذا تکلم بالحمیریة شارح دیرکه حمیر قبیله‌سی ازجمله حرف تعریفی میمه تبدیل ایدرلرنه که
لسان من بوراوزره لیس من امبر امصیام فی امسفر حدیثی صادر اولمشدر و تحمیر بدخوی اولمق معناسنه‌در یقال تحمیر
الرجل اذا ساء خلقه الاحمرار اصفرار وزننده والاحمیرار اشهباب وزننده اوزان مبالغه‌دندر پك قزارمق معناسنه‌در
ثلاثیسی باب خامسدندر وافعیلال ابلغ اولمغله احمرقانیء اولمق اولور یقال احمر الشیء واحمار اذا صار احمر واحمرار
جنك ومحنت مقوله‌سی قزیشوب مشتد اولمق معناسنه‌در یقال احمر البأس اذا اشتد المحمر مضطر وزننده شول
کبه‌ناقه‌یه دینور که قارنده یاورسی بوریلوب بچیده اولمغله هلاك اولمنجه خروج ایلمیه یقال ناقة محمر اذا صارت
قد التوی فی بطنها ولدها فلا یخرج حتی یموت المحمرة محدثه وزننده خرمیه طائفه‌سندن برفرقه‌درکه مبیضه طائفه‌سنه
مخالفت ایدرلر مفردی محمردرهاء جماعت اعتباریله‌در مبیضه طائفه‌سی ثنویه‌دن برفرقه‌درکه دائما بیاض بیراق
وبیاض اثواب تلبس ایدرلر ایدی ومحمره دائما قرمزی استعمال ایدرلر ایدی وخرمیه مجوسدن برفرقه‌در حمیر درهم
وزننده یمنده صنعانام شهرك غربیسنده برموضع آدیدر و برقبیله پدرینك اسمیدر که حمیر بن سبأ بن یشجب بن یعرب بن
قحطاندر قبیلهٔ مذکوره آنکله مشتهردر وخارجة بن حمیر صحابیدر علی قول بو حمیردرکه حمارك مصغریدر یاخود
جمیله درینه که ماده سنده ذکر اولندی حمار حانك کسریله وحمران عثمان وزننده وحمراء وحمیراء مصغر بنیه‌سیله
اسامیدندر الحمیراء حانك فتحیله مدینه قربنده برموضع آدیدر حمیره حانك ضمی ومیمك وتای فوقیه‌نك فتحیله
عیذاب صحراسنده برموضع آدیدر الحمطرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه‌در یقال حمطر القربة اذا ملأها
وبای قورمق معناسنه‌در یقال حمطر القوس اذا وترها المحمطرة اسم مفعول بنیه‌سیله اباغ اوزره قالقمش
یوکلو دوه‌لره دینور یقال ابل محمطرة ای قائمة موقرة ای محمولة الحنیرة نونله سفینه وزننده کمربنانك جانبیسی قاوشمش
محدب برینه دینور ویایه علی قول کریش کچرلماش یایه دینور وجانبیسی یصی اولمیوب اورکج کبی مقوس اولان کمره
دینور قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی ذر رضی الله عنه لو صلیتم حتی تکونوا کالحنایر لم ینفعکم حتی تحبوا
آل رسول الله علیه الصلوة والسلام الحنایر جمع حنیرة وهی القوس بلا وتر او الطاق المعقود وکل شیء منحن فهو حنیرة
وحنیره حلاج یایه دینور که نسوان آنکله پموق حلاجلرلر الحنورة سنوره وزننده بربوجك آدیدر الحنز حانك فتحی

من الصدقة الثلث والناب والفصيل والفارض والكبش الحورى اى منسوب الى الحور وهى جلود تتخذ
من جلود الضأن تصير حمرا تغشى بها السلال وحور بياضلغى ايچون بيضاء ديدكلرى خشبه يه دينور وحور
بنات نعش صغرى ديدكلرى كواكب شماليهٔ سبعه دن اوچنجى كوكبه دينور نته كه وقد ماده سنده تفصيل اولندى
وقرمزى يه بويانمش سختيانه دينور ايچ آستارى آندن اولان جزمه يه خف محور ديرلر كما سيذكر وحور صغره دينور
بقر كبى جمعى احواردر و برنوع نبات آديدر مفردانده كهر باآغاجيله بيان اولنمشدر وشول نسنه يه دينور كه
يانمش قلايدن مصنوع اولوب نسوان طائفه سى آنكله يوزلرينه طلا ايدرلر بو اسفيداج رومى ديدكلريدر كه
برنوعى قلايدن و برنوعى قورشوندن معمول اولور وحورشئ معناسنه در تقول مااصبت منه حورا اى شيئا الاحور
احمر وزننده كوزى ذكر اولنان حور صفتيله متصف اولان كشى يه دينور مؤنثنده حوراء وجمعلرنده حوردينور
واحور بر يلدز على قول مشترى يلدزينه دينور واحور عقل وهوش معناسنه مستعملدر صفوت ونقاء وخلوص
علاقه سيله يقال مايعيش فلان باحور اى بعقل يعنى صاف كالطرف اى العين الاحور الناصع البياض والسواد
واحور يمنده بر موضع آديدر وعبدالرحمن بن سماسة بن ذئب بن احور تابعيندندر الاحورى ياى نسبتله قار كبى بر
وبغايت آق اولان شيئه دينور مبالغه نفسنه منسوبدر يقال ثوب احورى اى ابيض ناعم الاحورار احمرار
وزننده بر آدم مبالغه وجهيله احور العين اولمق معناسنه در يقال احور الرجل احورارا اذا احور مبالغة
وبر نسنه نك آغارمق معناسنه در يقال احور الثوب اذا ابيض المحور معظم وزننده آستارى ذكر اولنان
حور يعنى قرمزى سختيان اولان جزمه يه دينور يقال خف محور اذا كانت بطانته من الحور الحواريات
حانك فتحيله شهر خاتونلرينه اطلاق اولنور چهره لرى بياض اولديغيچون زيرا حوار آقلغه دينور وحوارى
ناصر وسدد كاره على قول خاصهٔ انبياى عظام عليهم السلام حضرتلرينك انفاذ احكام شرعيه لرى بابنده يارى
ونصرت ايدنلره اطلاق اولنور خلوص ونقاء عزم مناسبتيله وحوارى چرپيجى يه دينور قصار معناسنه بزلرى
آغارتديغيچون وخالص ودرست دوسته دينور حميم معناسنه مترجم ديركه مؤلف بصائرده قال الحواريون الايه
كريمه سنده حواريون جمع در وحوار بياض معناسنه دركه اسمدر مؤنثى حواريات دركه نسوان حضريه يه
اطلاق اولنور وآيت مرقومه ده حواريون انصار عيسى عليه السلام در خلوص عقيده ونقاى علاقه لرى باعث
تسميه در على قول جماعت مرقومه قصارلر ايدى وعلى رأى صيادلر ايدى اغفال صيد ايچون صيادلر بياض اثواب
تلبس ايدرلر وعند البعض دائما افادهٔ علم وتعليم امر دينله نفوس ناسى تطهير وتنقيه ايلدكلرى باعث تسميه دركه
سبب معنوى اولور وقصارلق اسناد ايدنلرك مرادلرى دخى بودر وصيادلق عزو ايدنلرك مرادلرى متحير امر دين
وآخرت اولان نفوس ناسى اصطياد وطريق حقه قود ايتدكلرينه مبنى در وعلى قول آنلر ملوك ايدى دائما بياض
كيرلر ايدى قالديكه حوار وجه مذكور اوزره زمان كبى اسمدر وحوارى منصرفدر زيرا حواره منسوبدر بختى
وكرسى جمعلرى اولان بخاتى وكراسى قبيلرندن دكلدر شارح ديركه بعضلر حوارى جمعدن جنسه منقولدر
ديديلر زيرا مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومحقق تفتازانى اصلى حور ايدى فتحتيله ونسبتنده حوارى ديديلر
تغيير نسب ايچون مبالغه الف زياده اولندى ديو تحقيق ايلمشدر انتهى الحوّارى حانك ضمى وواوك تشديدى
والفك قصريله بغايت بياض وخالص اونه اطلاق اولنور كه خاص اون تعبير اولنور ومطلقا آغارتلمش اونه دينور
حوّارون حانك فتحى وواوك تشديديله بر بلده آديدر الحوراء حمراء وزننده احورك مؤنثيدركه ذكر اولندى
ودكرمى اولان داغه وياقى يه دينور كيهٔ مدوّره معناسنه وحوراء مدينه قربنده بر موضع آديدركه بحر قلزمده
مصر جانبندن ورود ايدن سفينه لرك اسكله سيدر حالا متروكدر وحوراء بنو نبهان يوردنده بر صو آديدر ابو الحوراء
قنوت دعاسى حديثنك راويسى اولان محدثك كنيه سيدر وفرددر يعنى اول كنيه ده ثانيسى يوقدر قال الشارح
اسمه ربيعة قال عن الحسن بن على رضى الله عنهما قال علمنى ابى اوجدّى رسول الله عليه السلام ان اقول فى قنوت الوتر
اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت وبارك لى فيما اعطيت وقنى شرّ ما قضيت
انّك تقضى ولا يقضى عليك انّه لا يذلّ من واليت تباركت وتعاليت المحارة ميمك فتحيله اسم
مكاندر رجوع ايليه جك ورجوع اولنه جق مكانه دينور وقولغك ايچنه دينور جوف الاذن معناسنه
وبدنده اموز باشى دونجك يره دينور مرجع الكتف معناسنه وصدفه يه يعنى اعضاده اولان كمكلردن بازونك
نهايت بولوب اموز ايله قاوشديغى يرده اولان يومرجه كمكلره اطلاق اولنور وسائر اولمقوله كمكلره دينور كه اوبناق
يرلرنده اولان بورغاج كمكلردن عبارتدر وهودج طرزنده برنوع مركبه اطلاق اولنور كه نسوان ركوب ايدرلر

ونونك سكونيله حنبره يعنى كربنا ايلمك معناسنه در يقال حنز الحنبرة اذا بناها شارح ديركه كرچه نسخ قاموسده ثاى مثلثه
ايله ثناها عوانده مرسوم اولوب لكن امهات سائره ده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر الخنبر قنبر وزننده
بو دور آدمه دينور و بر رجل اسميدر الخنبره دحرجه وزننده صوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال خنبر البرد اذا اشتدّ
الخنبز تاى فوقيه ايله جردحل وزننده شدت وسختى معناسنه در الحنزة تاى فوقيه ايله طارلق ضيق معناسنه در
يقال فيه حنزة اى ضيق الحنتار قنطار وزننده جوجه آدمه دينور كه جثه سى صغير وقصير اولور يقال هو حنتار
اى قصير صغير الحنثرة ثاى مثلثه ايله طارشيئه دينور ضيق معناسنه و بنو عقيل يوردنده بر صويك آديدر الحنثر
درهم وزننده والحنثرى ياى نسبتله احمق وسبكمغز كشى يه دينور يقال رجل حنثر وحنثرى اى احمق الحنجرة
دحرجه وزننده بوغرلمق معناسنه در يقال حنجره اذا ذبحه وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه در يقال حنجرت
العين اذا غارت وحنجره بوغازه دينوركه بحر ماده سنده ذكر اولندى المحنجر اسم فاعل بنيه سيله بر كونه علت
آديدركه قارنه عارض اولور الحنادر علابط وزننده قوت باصره سى زياده اولمغله نظرى حدتلو اولان آدمه دينور
يقال رجل حنادر العين اى حديد النظر الحندورة حانك ضميله حدر ماده سنده ذكر اولندى حندر قنفذ وزننده
عسقلان قضاسنده بر قريه آديدر محدثيندن سلامة بن جعفر ومحمد بن احمد الحندريان اورادندر الحنزرة حانك
وزاى معجمه نك فتحيله طاغك بر شعبه سنه دينور تقول نزلنا فى الحنزرة اى فى شعبة الجبل الحنزقرة قافله جردحله
وزننده والحنزقر جردحل وزننده كه هاسز دريا قشقسز تصلق بودوره دينور وحنزقره هايله يلانه دينور حيه
معناسنه جمعى حنزقرات كلور الخنصار صاد ايله قنطار وزننده كمكلرى خرده وانجه اولوب قارنى بيوك اولان آدمه
دينور يقال رجل خنصار اى الدقيق العظم عظيم البطن الحنطريرة حانك وطانك فتحيله بولوده دينور يقال مافى السماء
حنطريرة اى شئ من السحاب التحنطر تدحرج وزننده بر آدم بر ماده ضمننده اويكابويكا دوروب تردد ايلمك
معناسنه در يقال تحنطر الرجل فى الامر اذا تردد واستدار الحور دور وزننده والمحار والمحارة ميملرك فتحيله
والحؤور قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه در يقال حار الرجل يحور حورا ومحارا ومحارة وحؤورا
اذا رجع واكسلمك نقصان معناسنه در يقال حار الشئ اذا نقص وحور باشده صاريلان صاريغك كورينك يعنى طولامنك
الك آلت طولامنه دينور زيرا صارق چوزلدكده اكا رجوع اولنور و بو تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه الحديث
نعوذ بالله من الحور بعد الكور معناه النقصان بعد الزيادة او من فساد الامور بعد صلاحها واصله من نقض
العمامة بعد لفها وحور حيران اولمق معناسنه در يقال حار الرجل حورا اذا تحير وصو وقوبى مقوله سنك دريلكنه
ودبنه دينور يقال بئر بعيدة الحور اى القعر والعمق ومنه يقال هو بعيد الحور اى عاقل كما يقال بعيد الغور ويقال
فلان مايحور ومايبور اى ماينمو وما ينمو يعنى نشو ونما حالنده رجوع ايلمز ومايبور كلمه سى اتباعدر زيرا اتباع
وازدواج واوايله ده واردر وحور قصارلق ايلمك يعنى بزى چرپوب آغارتمق معناسنه در تقول حرت الثوب
حورا اى غسلته وبيضته الحور حانك ضميله هلاك معناسنه در تقول رأيته فى ورطة الحور اى الهلاك
واكسلمه نقص معناسنه در يقال فلان قداصابه حور فى محارة اى نقصان فى نقص كما سيذكر وحور احور
وحوراء كلمه لرندن جمع اولور كه سياه چشم محبوب ومحبوبه يه دينور كما سيجئ يقال غلام احور وجارية حوراء
وغلمان وجوار حور وحور اسمادندر حور بن خار جه طى قبيله سندن بر كمسه در وحورا حاره كلمه سندن كه
ردّ ايلمك معناسنه در اسم اولور ردّ واعاده معناسنه تقول لم يتيسر لى حوره اى ردّه وتقول العرب انّه فى حور وبور
اى فى غير صنعة ولا اتاوة وفى ضلال يعنى فلان آدم برايش ايله كوجله مقيد دكلدر بيكار وهرزه كرددر يا خود كمراهدر
الحور فتحتيله بر آدمك كوزينك سياهى دكرمى وقپقلرى انجه ونازك واطرافى برك سمن كبى آق اولديغى حالده كوزينك
بياضنك بياضلغى وسياهلغنك سياهلغى قوى وشديد اولمق يعنى آقى آق وقاره سى قاره اولمق معناسنه در على قول
بدنى سيم صافى كبى پك بياض اوله رق كوزينك بياض وسوادى پك قوى اولمق معناسنه در وعلى رأى آهو كوزى كبى
بتون سياه چشم اولمق معناسنه در اشبو قول ثالث بنى آدم كوزنده اولميوب آهو وجاموس كوزلرينك وصفى اولمغله
بعض اشعارده بر وجه استعاره استعمال اولنور يقال حور الغلام والجارية حورا من الباب الرابع اذا اشتدّ بياض بياض
عينه وسواد سوادها واستدارت حدقتها ورقت جفونها وابيض ما حواليها او اشتدّ بياضها وسوادها فى شدة بياض
الجسد او اسودّت العين كلها مثل الظباء ولا يكون فى بنى آدم بل يستعار لها حوراء جنانك وجه تسميه لرى
وصف مذكوره مبنى در وحور شول كل شفتالورنك آل سختيانه دينوركه آنكله صندوق وسپت وآت ايرى مقوله سى
نسنه لر قبلانور جمعى حوران كلور حانك ضميله قال الشارح ومنه حديث كتابه عليه السلام لوفد همدان لهم

ونسرایله سنبك مابیننه یعنی آت قسمنك طرنغی ایچره چکرکه هیئتده یابس ات پاره سیله طرنغی اوجنك آره لغنه
دینور ومحاره جزکی یه دینور خط معناسنه و بعض نسخه لرده ظای معجمه ایله حظ مرسوم اولمغله بهره ونصیب
دیمك اولور ماده نك بو که نوع املایمتی واردر ومحاره ناحیه معناسنه در ونقصان معناسنه در ومنه المثل * حور فی محارة
ای نقصان فی نقصان آنا ما انا نقص وادبارده اولان یاخود اصلا صلاح بولمیان یاخود بعد الصلاح فاسد اولان
حقنده سویلنور الحواری سکاری وزننده القابدندر احمد بن ابی الحواری وابی الحواری که سمانی وزننده در
وابو القاسم الحواری ایکی زاهد معروفدر الحوار حانك ضمی وبعضا کسریله دوه قسمنك طوغوردیغی
آنده یاورینه دینور علی قول اناسندن منفصل یعنی ممه دن منقطع اولنجه قدر اطلاق اولنور جمعی احوره وحیران
کلور حانك کسریله وحوران کلور حانك ضمیله المحاورة میمك ضمیله والمحورة میمك وواوك فتحیله والمحورة
مقوله وزننده والحویر امیروزننده والحوار سحاب وزننده والحیرة سیره وزننده والحویرة مصغر
بنیه سیله جواب معناسنه درسائله اداره اولندیغی علاقه سیله محاوره کرچه مفاعله دن مصدردر لکن اسم منزلنه
منزلدر ومحاوره اصل مصدر اوله رق قرشولقلی جواب دوندرمك معناسنه در تقول حاورته محاورة ای راجعته الکلام
التحاور تفاعل وزننده محاوره ایدشمك معناسنه در یقال تحاوروا اذا تراجعوا الکلام بینهم وجوابلشمق معناسنه در
یقال تحاوروا اذا تجاوبوا المحور منبر وزننده اسم آلتدر شول دموره که دینور که بکره ایله خطاف دیدکلری
دمورك بیلرینی جمع ایدر یعنی ایکیسیده آنك اوزرنده اولور کذلك شول اغاج اوقه دینور که چرخ آنك اوزرنده دوران
ایدر مراد بکره نك وچرخك اوقلری اوله جقدر که آنك اوزرنده دوران ایدرلر وقوشاق وقولان مقوله سنك اوجلرنده
اولان طوقه لرك دوران ایلدکلری کوچك دمور ایکجکره دینور وداغلغی یه دینور مکواة معناسنه واتمکجیلرك
خمیر آچه جق اغاجلرینه دینور که اوقلغی ومردانه تعبیر اولنور التحویر تفعیل وزننده اتمکجی خمیری اوقلاغی ایله
آچوب حاضرلمق معناسنه در یقال حور الخبزة اذا هیاها وادارها لیضعها فی الملة ودوه نك کوزینك چوره سنی
داغلمق معناسنه در یقال حور عین البعیر اذا ادار حولها میسما وکیرو دوندرمك معناسنه در یقال حور الشیء
اذا رجعه وخائب وخاسر قلمق معناسنه در یقال حوره الله تعالی ای خیبه مؤلف معنای ثانی یی تکرار ایلمشدر
الحویر امیر وزننده عداوت ومضارة معناسنه در که طرفیندن دائردر یقال بینهما حویر ای عداوة ومضارة
الحورور سفرجل وزننده حورکبی نسنه معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا وحوروراای شیئا حوریت تکریت
وزننده برموضع آدیدر الحائر زبون ومهزول اولان حیوانه وانسانه دینور یقال رجل وفرس حائر ای مهزول
وحرویش باغنه دینور وعراقده برموضع آدیدر که مشهد امام حسین رضی الله عنه آنده در اعلامدن نصرالله بن
محمد الکوفی وعبد الحمید بن غفار الحائریان اورادندر الحائرة اصلا قوجامق بیلین دیشی قیونه وخاتونه اطلاق اولنور
کویا که دونه دونه کیجلنوب تازه لنورلر یقال شاة ومرأة حائرة اذا کانت لاتنشبان ابدا وقطعا خیر ومنفعت مأمول
اولمیان شیئه دینور یقال ماهو الاحائرة من الحوائر ای لاخیر فیه حوره حانك فتحیله رقه ایله بالس بیننده برقریه در
محدثیندن صالح الحوری اورایه منسوبدر وقبلیه ده بروادی اسمیدر حوری رانك کسریله دجیل مضافاتندن
برقریه در زهاددن حسن بن مسلم وسلیم بن عیسی اورادندر حوران سلمان وزننده دمشق شام کوره لرندن بر کوره
آدیدر ونجد ترابنده برصو آدیدر وبادیة سماوه ده برموضع آدیدر وحوران فیل دریسنه دینور الاحارة اداره وزننده
ومرادفیدر که کیرو دوندرمك معناسنه در یقال طحنت الطاحونة فما احارت شیئا ای ماردت شیئا من الدقیق
معنای مزبوردن حور ضمیله اسمدر نته کذکر اولندی واحاره ناقه حوار دیدکلری یاوری صاحبی اولمق معناسنه در
یقال احارت الناقة اذا صارت ذات حوار وجواب دوندرمك معناسنه در تقول کلمته فما احار الی جوابا ای ماردت
المحاور میمك فتحیله محورك جمعیدر که بکره وچرخ اوقلرینه وایکلرینه دینور بو مناسبتله عربلر فلانك ایشی بغایت
سست ومضطرب اولدی دیه جك یرده قلقت محاوره دیرلر اضطرب امره معناسنه عقرب الحیران قبش وقتنده
ظهور ایدن عقربه اطلاق اولنور دوه نك حوار دیدکلری یاوریلرینی لدغ ایتدکلری ایچون الحورورة سفرجله وزننده
بك بیاض چهره لی خاتونه دینور تقول رأیت حورورة ای مرأة بیضاء وبو ثلاثی الاصل اولوب خماسی یه ملحق اولمشدر
المحورة معظمه وزننده دوه نك اورکجی یاغیله آغارلمش آغاج چناغه وقواطه یه دینور یقال جفنة محورة ای مبیضة
بالسنام الاستحارة مخاطبدن رد جواب طلب ایلمك معناسنه در یقال استحاره اذا استنطقه قاع المستحیرة
بر بلده آدیدر الحیرة والحیر حانك فتحی ویانك سکونیله والحیر فتحتینله والحیران طیران وزننده برنسنه یه
بردوزه یه بك چوق باقمق سببیله کوزی طونقلمق معناسنه در که اول حالت صاوشمدقدنصکره برشیئی کوره مز اولور

اصل معنای موضوعی بودر یقال حار الرجل یحار حیرة وحیرا وحیرا وحیرانا من الباب الرابع اذا نظر الی الشیء فغشی
علیه وبر آدم سرکشته ودنك ومانق اولمق معناسنه مستعملدر که نیره یه کیده جکنی ونه یاپاجغنی بیلمز اولور یقال حار
الرجل اذا لم یهتد لسبیله وبر یرده صو بر طرفه اقیوب بری اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر یقال حار الماء
اذا تردد یعنی کانه لایدری کیف یجری الحیران سکران وزننده والحائر ماده مرقومه دن وصفدر سرکشته
ودنك ومانق آدمه دینور مؤنثنده حیراء دینور حمراء وزننده جمعنده حیاری دینور حانك فتحی وضمیله وحائر صو مجتمع
اوله جق یره دینور وشول حوضه دینور که آکا یغمور صویی آقه جق مجری ومسیل تسبیب وتسبیل اولنمش اوله
ومرتفع یرلر ارالغنده اولان دوز واوتوراقلی مکانه دینور و بستانه دینور الفی طرحله حیر دخی دینور جمعی
حوران کلور حانك ضمیله وحیران کلور حانك کسریله وات باغنه دینور ودنك معناسنه وکربلاء چولنه اطلاق
اولنور وکربلاده برموضع آدیدر الحیراء صحراء وزننده بودخی کربلاء چولنه اطلاق اولنور حیری الدهر
حانك فتحی وکسری واخرده یانك تشدیدیله وحیری دهر یای اخیره نك تخفیف وسکونیله وحیری دهر
یانك تخفیف ونصبیله وحاری دهر یانك تشدیدی ونصبیله وحیر دهر عنب وزننده مدة الدهر معناسنه
مستعملدر حیرتدن ناشی متوقف کسبه تشبیهه مبنی در تقول لا آتیه حیری الدهر وحیری الدهر
وحیری دهر وحیری دهر وحاری دهر وحیر دهر ای مدة الدهر ودوامه یعنی زمان طوردقجه
بن آکا وارمم دیمکدر ویقولون حیر ماقلته ای رتماری بورادة تکثیر ایچوندر معنای مزبوردن منشعبدر التحیر
تفعل وزننده بودخی حیرت کبی حیران اولمق معناسنه در یقال تحیر الرجل بمعنی حار وصو بریرده ایرکیلوب بری
اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر یقال تحیر الماء اذا دار واجتمع وبرمحل صوایله طوپطلو اولمق معناسنه
مستعملدر کویا که بر طرفه جریانی بیلمز اولور یقال تحیر المکان بالماء اذا امتلأ ودلی قانلونك جوانلغی غایت وکماله
رسیده اولمغله اعضا واندامنده قطعا نقصان شائبه سی قالمیوب تام الشباب اولمق معناسنه مستعملدر یقال
تحیر الشباب اذا تم آخذا من الجسد کل مأخذ یعنی امتلأ وبلغ الغایة وتم جسده وهوا بو زنده سحاب بر طرفه توجه
ایلمیوب اولدیغی یرده طورمق معناسنه مستعملدر یقال تحیر السحاب اذا لم یتجه جهة وقاب برنسنه ایله طوپطلو
اولمق معناسنه مستعملدر یقال تحیرت الجفنة اذا امتلأت دسما وطعاما الاستحارة تحیر ایله معنای اول وثانی وثالثده
مرادفدر اساسك قولنه کوره مجموعیله مرادفدر یقال استحار الرجل واستحار المکان بالماء واستحار الشباب
بمعنی تحیر الحیر کیس وزننده قابلایی بولوده دینور غیم معناسنه الحیر عنب وزننده والحیر فتحتینله مال کثیره
واهل ومتعلقات کثیره یه دینور الحیرة حانك کسریله نیسابورده برمحله آدیدر قاضی نیسابور محمد بن احمد بن
حفص اورادندر وکوفه قربنده بر بلده آدیدر نسبتلرنده حیری دینور قیاس اوزره وحاری دخی مسموعدر غیر
قیاس اوزره کعب بن عدی الحیری بوحیره دندر وفارس اولکه سنده برقریه وعانه قربنده بربلده آدیدر اعلامدن محمد
بن مکارم اورادندر الحیرتان تثنیه بنیه سیله حیره ایله کوفه مراد اولور المستحیرة بر بلده آدیدر وات باغیله
طوپطلو اولان قواطه یه وچناغه وصف اولور المستحیر هاسز یابانك ارقوری طرفنه سالك اولان یوله
اطلاق اولنور که نیره یه موصل اوله جغی معلوم اولمز وشول ثقیل وکثیف سحابه اطلاق اولنور که برطرفه سوق
ایدریل اولمامغله متردد اوله رق متوقف اوله الحیاران حانك کسریله برموضعدر حیره کبسه وزننده
یمامه ده جبل نطاعده بر بلده در الحیر غیر وزننده مواشی آغلنه یاخود چایر قورولغنه شبیه اولان یره دینور
وحیر سرمن رأی نام قصبه ده برقصر اسمیدر الحیره میره وزننده چایرلو چملو سبزه زار یره دینور یقال
اصبحت الارض حیرة ای مخضرة مبقلة حیار بنی القینقاع کتاب وزننده قنسرین بریه سنده بر ناحیه در الحارة
خانه لری بری برینه قریب وصیقیجه اولان شهر محله سنه دینور یقال داره فی حارة فلان وهی کل محلة دنت منازلهم
الحویرة جهینه وزننده دمشق شهرنده برمحله در محدثیندن ابراهیم بن مسعود الحویری اورادندر حیربیر حانك
ویانك کسری ورالرك فتحی اوزره بناسیله وحیربیر جروتنوینله حوربور معناسنه در یقال انه فی حیربیر وفی حیر
بیر ای فی حور بور کما تقدم فصل الخاء المعجمة الخبر فتحتینله نبأ وحدیث معناسنه درکه نقل وتحدیث
اولنان کلامدن عبارتدر فارسیده پیام وپیغام وترکیده صالق تعبیر اولنور جمعی اخبار وجمع الجمعی اخابیردر
الخابر والخبیر والخبر کتف وزننده والخبر جحر وزننده صفتلردر خبر بیلن کسه یه دینور یقال هو خابر وخبیر
وخبر وخبر ای عالم بالخبر الاخبار همزه نك کسریله خبر ویرمك معناسنه در یقال اخبره بالشیء اذا انبأه
وسو دلو ناقه یی یك سودی چوق بولمق معناسنه در تقول اخبرت اللقحة ای وجدتها غزیرة الخبر والخبرة

خارك كسرى وضميله والمخبرة ميمك وبانك فتحيله والمخبرة ميمك فتحى ورانك ضميله برنسنه يى كنه وحقيقتى
اوزره بيلمك معناسنه‌در يقال خبر الرجل بالشئ وخبره وخبره خبرا وخبرة ومخبرة ومخبرة من الباب الرابع والاول
اذا علمه يعنى بكنهه وحقيقته وبونلر اسم اوله‌رق استعمال اولنور ومنه تقول لى به خبر وخبرة ومخبرة ومخبرة اى علم
وتقول لاخبرنّ خبرك بضم الخاء اى لاعلمنّ علمك وخبر خانك ضميله وخبره خانك كسريله برشيئى كركى كبى
بيلمك ايچون بوقليوب صنه‌مق معناسنه‌در يقال خبره خبرا وخبرة من الباب الاول اذا بلاه ومنه قول ابى الدّرداء
رضى الله عنه وجدت الناس اخبر تقله اى وجدتهم مقولا فيهم هذا اى مامن احد الا وهو مسخوط الفعل عند
الخبرة كرچه مؤلف كلام مز بورك قائلندن سكوت ايدوب لكن كتب احاديثده ابو الدّرداء حضرتلرينه معزو
اولمغله اشارت اولندى بونده اخبر كلمه سى امر حاضر در صورت امرده خبردر وتقله كلمه سى اقلى لفظندن
مستقبلدر مجزومدر قلى بغض معناسنه‌در وهاء سكته‌در اذا خبرتهم قليتهم سكنده در ناسك پك بواطن احوالنه
امعان ايله كه زيرا حقايق افعال ودقايق اطوارلرينه مطلع اولديغكده اكثرى ظاهرلرينه كلى مخالف اولمغله البته
آنلره بغض وعداوته مجبور اوله جغك دركار در خصوصا فى زماننا سلام ويره جك آدم بوله مزسن كندى تقسيمز
دخى اول مقوله‌دندر عصمنا الله تعالى وطهرنا من ادناس السمعة والنفاق والرياء وخبر وخبره طعامى ياغلو يامق
معناسنه‌در يقال خبر الطعام خبرا وخبرة اذا دسمه الاختبار افتعال وزننده بودخى برشيئى كركى كبى بيلمك
معناسنه‌در يقال اختبر الشئ اذا علمه بكنهه وبرنسنه‌يى كركى كبى بيلمك ايچون يوقلوب صنه‌مق معناسنه‌در
يقال اختبره اذا بلاه شارح ديركه تجربه مرة بعد اخرى صنه‌مق اولمغله اختبار ايله فرقى اولمشدر
التخبر تفعل وزننده بودخى برنسنه‌يى بالحقيقه بيلمك معناسنه‌در يقال تخبره بمعنى اختبره يعنى علمه وبرآدمدن
خبر صورشدرمق معناسنه‌در بونده تخبر استخبار معناسنه‌در يقال تخبر فلانا اذا سأله الخبر وبرقاچ كسه‌لر كندى بينلرنده
قيون اشترا وذبح ايدوب اتنى بولشمك معناسنه‌در يقال تخبر القوم اذا اشتروا شاة بينهم فذبحوها واقتسموا لحمها الخبر
خانك فتحى وبانك سكونيله بيوك آزيق چانطه‌سنه ديتور توشه‌دان بزرك معناسنه خانك كسريله‌ده جائزدر جمعى خبور
كلور بومعناده‌دركه عربلر فلان يلديكى خبرى اصلا كتم ايلميوب مجموعنى فلانه نقل واخبار ايلدى ديجك يرده اخبره
خبوره ديرلر انبأه ما عنده معناسنه وخبر سودى پك چوق ناقه‌يه ديتور خانك كسريله‌ده لغتدر بونكده جمعى خبور كلور وخبر
شيرازده برقريه‌ادر صاحب المسند فضل بن حماد الخبرىّ اورادندر ويمنده برقريه‌ادر وخبرا كينه ديتور زرع معناسنه
وطاغلرده صوار كيلجك يره ديتور وسدر آغاجنه ديتور كه عربستان كراسى تعبير اولنور الخبراء صحراء وزننده بودخى
بيوك آزيق چانطه‌سنه ديتور مزادهٔ عظيمه معناسنه وسدر اغاجنك منبتى اولان اوه‌يه ديتور جمعى خبارى كلور خانك
ورانك فتحيله وخبارى كلور رانك كسريله وخبراوات كلور خضراوات كبى وخبار كلور خانك كسريله وخبراء سدر آغاجنك
ديبلرنده اولان كوچك حوض كبى صوار كيلجك يره ديتور الخبر كتف وزننده بودخى سدر آغاجنه ديتورا الخبرة فرحه
وزننده بودخى سدر آغاجك منبتى اولان اوه‌يه ديتورا الخبار سحاب وزننده شول ارضه ديتور كه طپراغى يومشق وكوشك
اوله شويله كه دابه كيدركن كاه كومياوب وكاه صرصپاولور اوله ومنه المثل * من تجنب الخبار امن العثار يعنى خبار ديدكلرى
ارض مذكوره‌دن برطرف اولوب آنده كزمين آدم توكزيوب يقلمقدن امين اولور وخبار جراثيم معناسنه‌دركه جرثوم
جمعيدر اشجار ديبلرنده مجتمع اولان طپراغه ديتور وترلا صحانك بوه‌سنه ديتور الخبر فتحتيله پيام معناسنه‌دركه ذكر
اولندى وخبر مصدر اولور بربرك خبارى يعنى صحان دلكلرى چوق اولمق معناسنه‌در يقال خبرت الارض خبرا من الباب
الرابع اذا كثر خبارها فيفاء الخبار ياخود فيف الخبار فانك فتحيله عقيق مدينه نواحيسنده برموضع آديدر المخابرة
مفاعله وزننده ترلادن حاصل اولان غله‌نك نصفى ياخود ثلثى وربعى كبى حصهٔ معينه اوزره عقد مزارعه ايله اكين اكمك
معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام نهى عن المخابرة وهى المزارعة على النصف ونحوه ومخابره
مواكره معناسنه‌دركه زراعت ايچون برآدمه ترلا تخصيص ايلمكدر يقال خابره اذا آكره الخبر خانك كسريله مخابره‌نك
معناى اولندن اسمدر يقال انعقد بينهما خبر اى عقد المزارعة على النصف ونحوه الخبير امير وزننده اكيجى يه
ديتورا كار معناسنه وخاصة عالم بالله اولان مرد آكاهه ديتور يقال رجل خبير اى عالم بالله تعالى ودوه تويينه ديتور
وبرمعناسنه وعشب ونباته ديتور ودوه‌نك آغزى كپوكنه ديتور وقيللرك وتويلرك دوكنتيسنه ديتور نسالة الشعر
معناسنه وخبير محدثيندن احمد بن عمرانك پدرينك جدّى اسميدر الخبيرة سفينه وزننده بدندن دوكيلن قيللرك
وتويلرك برطائفه‌سنه يعنى بركلچه‌سنه وبرطوتامنه ديتور هاء وحدت تخصيص ايچوندر وبرنيجه كسه‌لر بينلرنده اشترا
وذبح اولنوب اتى تقسيم اولنه جق قيونه ديتور وشول قيون يوكنه ديتوركه ابتدا قرقده قرقلمش اولمغله پك ايو وكوزل

اوله الخبرة خانك ضميله بودخى اتى بولشمك ايچون برقاچ آدملرك بينلرنده مشتركا اشترا وذبح اولنان قيونه ديتور وقاب
ايچره ايرپچه بركومه تريده ديتور يقال فى الجفنة خبرة اى ثريدة ضخمة وشول حصه‌يه ديتوركه حين قسمتده اخذ اولنور
ات وبالق وساير نسنه اولسون واهل وعيال ايچون اشترا اولنان شيئه ديتور اتمك وطعام وات كبى وتقديم اولنان شيئه
ديتور ومسافر قسمنك سفره ايچره يوله كوتورديكى طعامه ديتور وشول چناغه وقواطه‌يه ديتوركه ايچنده درت ياخود بش
بينده ات وايتمك اوله المخبرة منظره وزننده ممشى وكنيفه ديتور مخرأه معناسنه ومرأة ومنظره‌نك نقيضنه ديتوركه
انسانك خبر ويروب توصيف ايليجك صفتندن عبارتدر يقال فلان مليح المنظرة وكريم المخبرة الخابور كافور وزننده
برنبات آديدر ورأس عين ايله فرات بيننده برنهرك اسميدركه رقه قضاسنده‌در ودجلهٔ موصل شرقيسنده برنهر ديكرك
اسميدر وبر وادى آديدر خابوراء مدّ ايله برموضع آديدر خيبر حيدر وزننده مدينه قربنده حصن معروف آديدر
شارح ديركه خيبر ولايتك آديدر يدى حصنى مشتملدر اعلامدن احمد بن عبد القاهر ومحمد بن عبد العزيز الخيبريان
كوياكه خيبرده تولد ايلمشلردر يعنى خيبرىّ الاصل اولملرى محقق دكلدر وخيبر اسماندندر علىّ بن محمد بن الخيبر
محدثيندندر الخبيرىّ يا نسبتله وبعض نسخه‌ده مقصورا واقعدر مطلقا قاره بيلانه ديتور خابران بانك فتحيله
ايرانده سرخس ايله ابيورد بيننده برناحيه آديدر وبرموضع اسميدر الاستخبار بركسه‌دن برخبر صورمق معناسنه‌در
يقال استخبره اذا سأله الخبر التخبير تفعيل وزننده خبر ويرمك معناسنه‌در يقال خبره تخبيرا بمعنى اخبره خبرين
قزوين وزننده بست قضاسنده برقريه آديدر المخبور قاتيقلغى خوش اولان يه جكه ديتور يقال ادام مخبور اى طيب
شارحك بيانينه كوره طيب الادام اولان آدمه‌ده ديتور الخبور صبور وزننده ارسلانه ديتور خبره نبقه وزننده
بنو تغلب يوردنده برصو آديدر خبراء العذق ذال معجمه ايله ضبراء الرزق وزننده صمان ترابنده برموضع آديدر
الخبائر ذى جبلة بن سواد اولادندن بركسه‌دركه كلاع قبيله‌سندن بربطنك پدريدر محدثيندن ابو على الخبائرىّ
وتابعيندن سليم بن عامر الخبائرىّ ومحدثيندن عبد الله بن عبد الجبار الخبائرىّ اول بطندندر ومحمد بن على الخابرىّ كه
ناصرىّ وزننده‌در محدثيندندر الخيجر جيمله جعفر وزننده والخباجر علابط وزننده قارنى بيوك وجودى سلوك
آدمه ديتور الختر خانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله والختور قعود وزننده برآدمى الدايوب غدر وحيف ايلمك
على قول اقبح واشنع وجهله غدر ايلمك معناسنه‌در يقال ختره خترا وختورا من الباب الثانى والاول اذا غدره وخدعه
اواقبح الغدر وبرآدمك كوكلى دونوب معده سى بولانمق معناسنه‌در يقال خترت نفسه اذا خبثت وفسدت الختار
والختار مكار وزننده والختير امير وزننده والختور صبور وزننده والختير سكيت وزننده معناى اولدن
وصفلردر تفاوتلرى بنيه جهتيله‌در دائما ناسه دوباره وخدعه ايله غدر وحيف ايدر اولان مكار وغدّاره ديتور
الختر فتحتينله شول اويوشقلق حالتنه ديتوركه برموءثر دوا ياخود زهرتناول اولندقده وجوده عارض اولور اعضاء
حسّ وحركتدن قالور يقال به ختر وهو خدر يحصل عند شرب دواء اوسمّ التختر تفعل وزننده وجود قيرقلق
پيدا ايدوب اويوشق وسست وفاتر اولمق معناسنه‌در يقال تختر الرجل اذا تفتر واسترخى وكسل ومحموم اولمق معناسنه‌در
يقال تختر الرجل اذا حمّ وبرآدمك درونى سود مقوله‌سى نسنه‌يى چوق ايچمكدن بولانوب شوريده اولمق معناسنه‌در
يقال تختر فلان اذا اختلط ذهنه من شرب اللبن ونحوه وفاتر ومتكاسل كسه كبى يوريمك معناسنه‌در يقال تختر
الرجل اذا مشى مشية الكسلان التختير تفعيل وزننده برنسنه برآدمك درونى تغيير وافساد ايلمك معناسنه‌در
يقال ختره الشراب اذا افسد نفسه الختعرة دحرجه وزننده مضمحلّ اولمق اضمحلال معناسنه‌در الخيتعور
حيزبون وزننده بدخوى وبدمزاج قارى‌يه ديتور يقال امرأة خيتعور اى السيئة الخلق وسرابه ديتوركه اتى كونلرده
ايراقدن اوه‌ده صوكبى كورينور ومطلقا حالت واحده اوزره قرار ايلميوب سرعت زوال واضمحلالده اولان شيئه
ديتور متلوّن اشخاصك طبع وطورى كبى وظل واقبال دنيا كبى وشول نسنه‌يه ديتوركه بغايت اسى كونلرده خانهٔ عنكبوت
هيئتنده جوّ هوادن ايپلك ايپلك نازل اولور كبى تخيل اولنور وبو كثافت هوادن نشئت ايدر وكاخيط باطل ولعاب
الشمس ومخاط الشيطان دخى تعبير اولنور وخيتعور دنيايه اطلاق اولنور وقورده ديتور ذئب معناسنه وغول
بيابانى‌يه وداهيه وآفته وشيطانه وارسلانه اطلاق اولنور واوزون اوزادى فرقته وجدالغه ديتور وخيتعور
بربوجك اديدركه صو يوزنده كزوب اصلا آرام وقرار ايلمز متحرك بالضرورهدر الخثر خانك فتحى وثاى مثلثه‌نك
سكونيله والخثور قعود وزننده والخثارة خساره وزننده والخثورة خانك ضميله والخثران طيران وزننده
سود وبال مقوله‌سى صويق نسنه قواملنوب وقويلنوب قايلمق معناسنه‌در سودك يوغرد اولمسى كبى يقال خثر اللبن
وخثر وخثر خثرا وخثورا وخثارة وخثورة وخثرانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا غلظ ومعده بولانوب

غثیان کلمك معناسنه مستعملدر یقال خبثت نفسه اذاغثت واختلطت الاختار همزه نك کسریله والتخبیر
تفعیل وزننده صویق نسنه‌یی قویولتمق معناسنه در یقال اخثره وخثره اذا اغلظه وکره یاغی ارتیوب غلظی
اوزره ترك ایلمك معناسنه در یقال اختر الزبد اذاترکه خاثرا وذلك اذا لم یذبه ومنه المثل ❁ مایدری ایخثر ام یذیب
یعنی یاغی نه حالی اوزره قویواوله رق ترك ایده جکنی ونه اریده جکنی بیلمیور اصلی بودرکه برخاتون تازه یاغی طبخ
واصلاح ایلدکدنصکره غلیظنی رقیقه‌قارشدرمغله صفوت بولوب طورلمدیغی حسبیله تصفیه ایچون آلتنه
آتش یاقسه محترق اولمسندن خوف ایدر وآتش یاقسه کندیلکندن طوریلوب مطلوبی اوزره صورت بولمز
بوجهتله متحیر اولمغله حقنده کلام مزبوری ایراد ایلدیلر بعده مطلقا برخصوصده مترددو متحیر اولان کمسه
حقنده ضرب اولنور الخثارة ثمامه وزننده قویلمش نسنه‌نك بقیه‌سنه دینور یقال ذهب صفوه وبقیت خثارته
الخثر فتحتینله اوتانمق معناسنه در یقال خثرمنه خثرامن الباب الرابع اذا استحیا و برآدم قومیله ذخیره کتورمکه یله جه
کتیوب اوبه‌ده قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال خثر الرجل اذااقام فی الحی ولم یخرج مع القوم الی المیرة
الخاثرة فرقهٔ انسانی‌یه اطلاق اولنور تجمع وکثافتی مناسبتیله تقول رأیت خاثرة من الناس ای فرقة وجماعة
ور مقدار جه‌درد ووجعی اولان خاتونه اطلاق اولنور که‌وجودنده سستلك وکوشکلك اولور یقال امرأة خاثرة
اذاکانت تجدالشیء القلیل من الوجع خثراء الانفس کرماء وزننده وخثری الانفس سکری وزننده هرجنسدن
قارشق جماعته اطلاق اولنور یقال قوم خثراء الانفس وخثری الانفس ای مختلطون الخجر خانك وجیمك فتحیله
مقعد طرفنك بدو متن اولان رایحه‌سنه دینور یقال ماا کره خجره وهو نتن السفلة شارح دیرکه بومعناده خجر مصدر
دخی اولور الخجرة فلزة وزننده شدید الاکل اولوب قورققی اولان کشی‌یه دینور جمعی خجرونکلور الخاجر
طاغك بوقریسندن دبنه طوغری جریان ایدن صویك جغلدیسنه دینور الخدر خانك کسریله والاخدور
اسلوب وزننده شول پرده‌یه دینورکه خاتون قسمی کورنمامك ایچون چادرك برطرفنه چکیلور وخدر مطلقا ستر ایدن
شیئه دینور چادر وپرده وسائر ستاره کبی جمعی خدورکلور واخدار کلور جمع الجمعی اخادیر کلور وخدر شول
تختهلردن دوزلمش نسنه‌یه دینورکه دوه‌نك سمری اوستنه نصب اولنوب ثوب مقوله‌سی نسنه‌لرایله اوزری ستر اولنور
ایچنده اولانی ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی آندن مراد هودج ومحفه وشبریه مقوله‌سیدر وخدر ارسلان یتاغی اولان
بوکه ومیشه‌یه اطلاق اولنور الخادر خدرنده یعنی دائما یتاغنده اولان ارسلانه دینورکه کزمسی قلیل اولانیدر
یقال اسد خادر ای مقیم فی خدره ای اجمته الخدر غدروزننده یتشمش قیزه پرده وچارطوتدرمق معناسنه درکه
بودیارده فراجه‌لندرمك اولور یقال خدرالبنت خدرا من الباب الاول اذا الزمها الخدر وبرمحلده دائمی مقیم
اولمق معناسنه مستعملدر یقال خدر بالمکان اذا اقام به وسوریدن برآهو تخلف ایلمك معناسنه در یقال خدر الظبی
اذا تخلف عن القطیع وسرکشته وحیران اولمق معنـاسنه در یقال خدرالرجل اذاتحیر الاخدار همزه نك کسریله
بودخی تازه قیزه پرده وچارطوتدرمق وفراجه‌لندرمك معناسنه در یقال اخدر البنت بمعنی خدرها وبرپرده مقیم
اولمق معناسنه در یقال اخدر بالمکان اذااقام به وبرعضوی اویوشدرمق معناسنه در یقال اخدر العضواذاجعله
خدراوفورتنه لوکونه کیرمك معناسنه در یقال اخدرالقوم اذادخلوا فی یوم مطر وغیم وریح وارسلان دائما
میشه‌ده یتاغنده یاتمق معناسنه در یقال اخدر الاسد اذالزم الاجمة واوسبلانی یتاغی ستر وپنهان ایلمك معناسنه در
یقال اخدرالعرین الاسداذاستره التخدیر تفعیل وزننده بودخی تازه قیزه پرده وچارطوتدرمق معناسنه در یقال
خدّرالبنت بمعنی اخدرها المخدورة والمخدرة مکرمه وزننده والمخدّرة معظمه وزننده اهل پرده اولان قیزه دینور
الخدر فتحتینله اعضا اویوشمق معناسنه درکه روح حساس ومتحرك برمرتبه غلیظ اولورکه عضو حس وحرکتدن
معطل اولور یقال خدرت رجلی خدرامن الباب الرابع اذافترت واسترخت فلاتطیق الحرکة وکوزبرعارضه سببیله
خیره وفاتر اولمق علی قول کوزه توز وخاره وخاشاك مقوله‌سی اصابت ایلمکله اوغوشدرمقدن ثقلت پیدا ایلمك معناسنه در
یقال خدرت العین اذافترت اوثقلت من قذی واوشنکلك کسل وتهاون معناسنه در تقول فی الیوم خدرای کسل وفتور
وخدر یغموره اطلاق اولنور پرده معناسندن مأخوذدر وکیجه‌نك ظلمتنه اطلاق اولنور خانك کسریله‌ده جائزدر ومبالغه‌یك
قرانکو اولان کیجه‌یه اطلاق اولنور تقول غشینا خدر اللیل ای ظلمته وتقول سرنا فی لیل خدرای مظلم ومکان مظلمه اطلاق
اولنور واتسیك وصوغوقك سخت وشدیدا ولمسنه دینور یقال خدرالحر والبرد اذااشتد الخدر کتف وزننده
اویوشق عضوه دینور یقال عضو خدر ورجل خدرة ای فاترة ومظلم کیجه‌یه دینور یقال لیل خدر ای مظلم ولیلة خدرة
الاخدر احمر وزننده والخداری غرابی وزننده بونلرده‌یك قرانکو کیجه‌یه دینور یقال لیل اخدر وخداری

ای مظلم الاخدری یای نسبتله حمار وحشی‌یه دینور مؤلفك بیاننه کوره اخدر شاهان عجمدن اردشیر بن بابك
آتلرندن برآیغرك اسمی اولوب برکون طویله‌سندن توحش ونفرت وبیابانه فرار ایلدی کاظمه صحراسنده حمار
وحشیلر ایله مختلط اولوب بردیشی حماره آشمغله آندن برولد حاصل اولوب کتدکجه تناسل ایلدیلر اکا منسوب
اولانه اخدری دیدیلر قال وهو من الاخدریات وهی الحمر نسبت الی اخدر حصان کان لاردشیر بن بابك توحش
فضرب فیها تقول فی الاحمق هو من بنات اخدر او من بنات اکدر وهو فحل من حمر الوحش الخدر ندس
وزننده بودخی مظلم کیجه‌یه دینور الخدارنة غرابیه وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور تستر
ایده‌رك شکاره ترصد وهجوم ایلدیکیچون الخدرة خانك ضمیله ظلمت شدیده‌یه دینور وخدره برمعروف قانجق اشکك
اسمیدر وانصاردن برجماعتك اسمیدر وخدرة بن کاهل بلی قبیله‌سندندر وحبیب بن خدره تابعیندن محدثدر خدره
خانك کسریله عمرو بن ذهل بن شیبان نام کمسه‌نك لقبیدر خدره تمره وزننده عبیده نام کمسه‌نك جاریه‌سی اسمیدرکه
محدثه‌در وعاصم بن خدره روایت حدیث ایلمشدر الخدری فتحتینله محمد بن حسن نام محدثك نسبتیدر
الخدری کردی وزننده سیاه اشکه اطلاق اولنور خدار غراب وزننده کلاب قبیله‌سندن قتال نام کمسه‌نك فرسی
اسمیدر خدار کتاب وزننده یمنده شهر صنعاء قضاسنده برقلعه آدیدر الاخدریة ذکر اولنان اخدر نام آیغرك
دوللرندن اولان آت سوریسنه دینور یقال فرس اخدری وخیل اخدریة الخدرنی فتحتینله وقصر ایله اورمجکه
دینور پرده سازاولدیغی حسبیله خدوراء حروراء وزننده بلحارث بن کعب بلادنده برموضع آدیدر
التخدر تفعل وزننده والاختدار افتعال وزننده پرده‌لنمك وپرده طوتمق معناسنه در یقال تخدر
واختدر اذا استتر المخدر مکرم وزننده والمخدر محسن وزننده میشه ایچره دائما یتاغنده اولان ارسلانه
دینور میشه کندوینی ستر وکندیسی میشه‌یه ملازمت ایلدیکیچون تنه که‌ذکر اولندی الخدری زفری وزننده بك سیاه
اولان دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر خدری ای شدید السواد الخدرة زنخه وزننده هنوز نضج وکمال
بولمقسزین آغاجندن ساقط اولان خرمایه دینور یقال تمرة خدرة اذاکانت تقع قبل ان تنضج الخدافر
فاءله علابط وزننده اسکی اثوابه دینور ثیاب خلقان معناسنه شارحك بیاننه کوره مفردی خدفره اولمق ممکندر
الخذرة خانك ضمی وذال معجمه‌نك سکونیله خذروف معناسنه درکه ترکیده اطفالك طربل تعبیر ایتدکلری
اویجاغه دینور الخاذر دائما سلطان ووالیدن یاخود بورجلودن بنم کبی مستتر وپنهان اولان آدمه دینور
یقال رجل خاذر ای مستتر من سلطان اوغریم الخذفرة خانك وفانك فتحیله برپاره‌سنه دینور قطعة الثوب معناسنه
الخذنفرة غضنفره وزننده شول خاتونه دینورکه تکلم ایدرکن صوتی کویاکه بورننك دلکلرندن چقار اوله ترکیده
فاك فاك تعبیر اولنور یقال امرأة خذنفرة ای خفخافة الصوت کانه یخرج من منخریها الخریر صریر وزننده
صو آقارکن چاغلمق معناسنه در یقال خرّ الماء خریرا من الباب الثانی والاول اذاصات کذلك یل اسرکن وطوشنجل
قوشی اوچارکن فشلده‌مق معناسنه در یقال خرّت الریح والعقاب اذاصاتت حین حفت واویقوده خورلدامق
معناسنه در یقال خرّ النائم اذاغط وخریرایکی یوکسك تپه‌لرك بیننده اولان دوزواوتوراقلی یره دینور جمعی
اخرّه‌در وخریریماعه ده برموضع آدیدر الخرخر زمزم وزننده اسمدر صوچاغلدیسنه ویل وقوش فشلدیسنه
دینور الخرخرة زلزله وزننده اویقوده خورلدامق معناسنه در یقال خرخر النائم اذاغط وقبلان وکدی میرلدامق
معناسنه در یقال خرخر النمر والسنور اذاصات بالخرخر الخرّ جرّ وزننده والخرور غرور وزننده مطلقا
دوشمك علی قول یوکسکدن اشاغی‌یه دوشمك معناسنه در یقال خرّ الرجل خرّا وخرورا من الباب الثانی والاول
اذاسقط اومن علو الی سفل وخرّ یارمق معناسنه در یقال خرّ الشیء اذاشقه وبرآدم اوزره عقل وذهننه کلمز
یردن آنسزین هجوم ایلمك ووارد ویرمك معناسنه مستعملدر یقال خرّ علینا ناس من بنی فلان ای هجموا علینا
من مکان لانعرف واولمك معناسنه مستعملدر یقال خرّ فلان اذامات الخرّ والخرّی خانك ضمیله دکرمنك
آغزینه یعنی بوغاز دیدکلری دلیکنه اطلاق اولنورکه اورادن بغدای وضع اولنور وخرّ حبوباتدن برنوع حبه
اسمیدرکه مدوّر اواوز ترکیده هورله وکله چری دیدکلری غله اوله جقدر وقولاغك دبنه دینور یقال ضربه خرّه
ای فی اصل اذنه وسیل صوینی یاردیغی یاره وخنده دینور جمعی خرره کلور عنبه وزننده خرّه خانك ضمیله
اسامیدندر یعقوب بن خرّة الدباغ محدثیندن ضعیف الروایه‌در واحمد بن محمد بن عمر بن خرّه محدثدر وبهاء الدوله
خرّه فیروز بن عضد الدولة الدیلمی درکه دیالمه‌دن برشاه ایدی الخرّارة خانك فتحی ورانك شده‌سیله اطفال
لعبلرندن برلعب آدیدرکه نصف نعل قدر برتختهٔ مصنوعه برایپ بغلیوب براوجنی پرمغنه چکوردکدنصکره اول ایپی

آكاطولايوب كندى طرفلرينه طوغرى چكدكجه جغش جغش سسلنور تركيده چقشاغى و بعض يرده پلاغج
تعبير ايدرلر وخرّاره برقوش آديدركه كوچكجك قوشدن بيوك اولور جمعى خرار كلور خانك كسريله وخراره
كوفه قربنده برموضع آديدر الخرّار شدّاد وزننده جحفه يه قريب برموضع آديدر الخرتان صليان وزننده
قورقق جبان آدمه دينور الخرخار ثرثار وزننده چاغليه رق آقان صويه دينوركه چاغلغان تعبير اولنور الخرخور
سرسور وزننده والخرخير جرجير وزننده چوق سودلو ناقه يه دينور وخرخور مطعومات ومشروبات وملبوسات
ومفروشاتى خصوصنده تنعم وزاكت وزاهت ايدن آدمه دينور الخرخر خانك كسريله خرخور ايله معناى
بايده مرادفدر يقال رجل خرخور وخرخر اى ناعم فى طعامه ولباسه وفراشه الخرور صبور وزننده فرجى
پك صولو اولان خاتونه دينور يقال امرأة خرور اى الكثيرة ماء القبل وخرور خوارزم اولكه سنده برقصبه آديدر
وخرور قبلانك وكدى قسمنك مرلدامسنه دينور شارحك بيانه كوره بو معناده مصدر و وصف اولور يقال
هرّة خرور وللهرّة خرور الخرخرى والخرخرية خانك كسريله ضعيف وزبون بالدره وصف اولور يقال
ساق خرخرىّ وخرخريّة اى ضعيفة التخرخر تزلزل وزننده قارنى بيوك اولان كمسه نك قارنى طلوم كبى برى اوته
اويناملق معناسنه در يقال تخرخر بطنه اذا اضطرب مع العظم الانخرار انفعال وزننده صالق وسلوك اولمق
معناسنه در يقال انخر الرجل وانخر بطنه اذا استرخى الخريرى زبيرى وزننده اجأ نام جبل يانده برصواد اسميدر
الاخرار همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال ضربه بالسيف فاخره اى اسقطه الخزر خانك
وزاى معجمه نك فتحيله برآدمك كوزلرى خلقى اوله رق قيبق اولمق معناسنه كه كيرك صره بقار اولمقدر على قول كوز طار
وكوچك اولمق ياخود برطرفيله بقار شكلنده اولمق يعنى ياقوبرغى ياپيكار يله بقار كبى اولمق ياخود تيز تيز كوزلرنى
آچوب قبايه رق بقار اولمق ياخود كوزينك بريسى شاشى اولمق معناسنه در يقال خزر الرجل خزرا من الباب الرابع
اذا كان تكسر عينه صرها خلقة اوصارت ضيقة وصغيرة او كان ينظر كأنه فى احد الشقين او يفتح عينه ويغمضهما
او احول احد العينين وخزر جنس انسانيدن برطائفه نك اسميدر كه بحر خزر ديدكلرى بحر شرو ان اول طائفه يه
مضافدر سواحلنده مقيم اولورلر كوزلرى طار و كوچك اولمغله مبالغة اطلاق اولندى بونلر فى الاصل كفرهٔ
اتراكدن ايدى وخزر ياغلو چورباية دينور و يوسف بن المبارك المقرى لقبيدر ومحمد بن عمر الصوفى جدّينك
لقبيدر كه محدثلردر وقاسم بن عبد الرحمن بن خزر محدّثدر الاخزر احمر وزننده خزرمند كوردن وصفدر
على الاختلاف كوزلرى وصف مذكور اوزره اولان كشى يه دينور مؤنثى خزراءدر كه كوزه ده وصف اولور جمعى
خزردر حمر كبى الخزيرة سفينه وزننده خزر كبى ياغلو چورباية دينور وخزيره اون واوفق قيلمش اتله اولان
بولماج آشنه دينور واكرات اولمزسه عصيده دينور على قول ات صو ينه ايريجه اون اصلاغنى قارشدرمغله اولان
چورباية دينور مترجم ديركه الفيهٔ عراقى شرحنده سخاوى مرحومك تصريحى اوزره صدّيق اكبر حضرتلرنى
بو طعام ايله تسميم ايلديلر اطباى اصحابدن حارث بن كلده ايله اكله مباشرت و برلقمه تناول عقبنده حارث فرياد
ايدوب ياخليفه سمّ سنه على التحقيق بو طعامده موجود در ديدكده ترك اولنوب فى الواقع سنه تمامنده ايكيسى
دخى شهيد ارحلت ايلديلر انتهى وطعام مزبوره خزيردخى ديرلر هاسز الخزر خانك فتحى وزانك سكونيله
كوز اوجيله باقمق معناسنه دركه خود بين وعدو باقشيدر يقال خزر الرجل خزرا من الباب الاول اذا نظر بلحظ العين
وبركسه يارنسنه داهيه لنمك معناسنه در يقال خزر اذا تداهى وقاچمق معناسنه در يقال خزر الرجل اذا هرب
الخنزير خانك كسريله حيوان معروفدركه فارسيده خوك وتركيده طموز تعبير ايدرلر شارح ديركه خزردن
مأخوذدر طار كوزلى اولديغيچون اطلاق ايلديلر پس وزنى فنعيل اولور وعند البعض رباعى در نونى اصليدر
بو كه كوره وزنى فعليل اولور مؤلف بو اختلافه مبنى رباعى ذيلنده دخى اشارت ايلمشدر انتهى وخنزير يمامه ده
برموضع يا برجبل آديدر الخنازير خنزيرك جمعيدر وخناز يرتركيده سراجه وطموز باشى تعبير اولنان مرضه
دينور مفردى خنزيردر واول برقتى شيشدر كاهجه چقمه چقمه بريرده برقاچ يومرى اولور اكثرى بيونده ظهور ايدر
الخزرة فتحاتله والخزرة خانك ضميله همزه وزننده بركونه وجع اسميدر كه انسانك آرقه سنده حادث اولور
الخيزرى والخوزرى خانك فتحى والفلك قصريله تفكك ايله يعنى قوللرى صالله رق وانكلرى طاغده رق
يوروبشه دينوركه صق صق يوريمكدن عبارتدر يقال يمشى الخيزرى والخوزرى اى يمشى مشية بتفكك
الخيزران خانك فتحى وزانك ضميله برنوع شجر هندى اسميدر كه تحريفله هزاران ديدكلريدر دالرندن
چوكان واسكمله وتخت روان يپارلر وخيزران اشجارك درون ارضده ممتدّ اولان عروقنه وشعبه لرينه

وقارغى يه

وقارغى يه وقامشه ده دينور ومطلقا تر وتازه ونرم اولان نهاله اطلاق اولنور ومزراقلره اطلاق اولنور وكميلرك
كوندر تعبير ايتدكلرى صريغه دينوركه آنكله قايغى كاردن وصيغ يرلردن دفع ايدرلر مردى دخى دينور وكمينك
دومنه دينور سكان سفينه معناسنه مفردى خيزرانه در دار الخيزران مكهٔ مكرّمه ده برخانهٔ معروفدر كه
عباسيه دن برخليفه نك كه رشيد اوله جقدر جاريه سى خيزران بنا ايلمشيدى مترجم ديركه مزبوره ادباء وشعرادن
اولمغله خليفه يه منادمه ايلرايدى ميانلرنده مطايبات كثيره واقع اولمشدر از جمله بركون جامدن چقوب آينه يه
نظر ايلدكده رخسارى برك كل كبى ژاله دار عرق اولمغله صفحهٔ ديواره اشبو * انا التفاحة الحمراء عليها الطل
مرشوش * مصراعنى نقش ايدوب كندى رشيد بر تقريب مصراع مرقومى كوردكده تحتنه * وفرج عرضها شبر
عليها العهن منفوش * مصراعنى ترقيم ايلمكله خيليجه ملاطفه يه بادى اولمشدر الخازر بغايت زيرك وداهيه آدمه
دينور يقال رجل خازر اى داهية وخازر موصل ايله اربل بيننده برنهرك اسميدر الاخزرى احمرى وزننده والخزرى
جمزى وزننده شول دلبندلره وصارقلره دينوركه اسكى ايكى بوزوب يكيدن اكيروب بوكدكدنصكره حاصل
اولان ايپكله نسج اولنمش اوله خزار غراب وزننده نسف قربنده وخش نام قصبه يه قريب برموضع آديدر
دارة الخنازير ودارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزيرين كه دارة الخنزير ين دخى ديرلر برموضع اسميدر
الخنزر سفرجل وزننده بدخوى كمسه يه دينور يقال هو خنزر اى السيء الخلق التخزير تفعيل وزننده
برنسنه يى طار التمق معناسنه در يقال خزره تخزيرا اذا ضيقه التخازر تفاعل وزننده برنسنه يه دقت وحدّتله
باقمق ايچون كوز قباقلرنى قيصوب قيمق معناسنه در يقال تخازر الرجل اذا ضيق جفنه ليحدّد النظر الخسر
كبر وزننده والخسر فتحتينله والخسر خانك ضميله والخسر ضمتينله والخسران فرقان وزننده
والخسارة والخسار خانك فتحيله بركسه يولندن آزمق وضالّ وكمراه اولمق معناسنه در يقال خسر الرجل
وخسر خسرا وخسرا وخسرا وخسرا وخسرانا وخسارة وخسارا من الباب الرابع والثانى اذا ضلّ وبيع وشراده
زيان ايلمك على قول الدائمق معناسنه در يقال خسر التاجر اذا وضع فى تجارته اوغبن وخسر كسر وزننده وخسران
برنسنه يى اكسلتمك معناسنه در يقال خسر الشيء خسرا وخسرانا من الباب الثانى اذ نقصه الخاسر والخسير
امير وزننده والخيسرى الف مقصوره ايله ضالّ وكمراه اولان آدمه دينور يقال رجل خاسر وخسير وخيسرى
اى ضالّ وخاسر تجارتده ضرر وزيانه اوغرامش كمسه يه دينور اسم فاعل نسبيدر يقال تاجر خاسر اذا اصار قد وضع
فى تجارته وكاه اولور كه افعال واحواله وصف واسناد اولنور ومنه قوله تعالى تلك اذا كرّة خاسرة اى غير نافعة
وخاسر شعرادن سلم بن عمروك لقبيدر پدرندن موروث مصحف شريفنى فروخت وافچه سنه ابونواس ديوانى اشترا
ايلديكى على قول يدينه اموال كثيره كيرمشيكن تبذير واتلاف ايلمسى باعث تلقيبدر الاخسار همزه نك كسريله
بودخى برنسنه يى اكسلتمك معناسنه در يقال اخسر الميزان اذا نقصه الخنسرى خانك فتحى ونونك سكونى والفلك
قصريله ضلال وهلاك وغدر معنالرينه در ولؤم وفرومايكى معناسنه در الخسار سحاب وزننده والخسارة
سحابه وزننده والخناسير خنازير وزننده خنسرى معناسنه در يقال وقعوا فى الخنسرى والخسار والخسارة
والخناسير اى الضلال او الهلاك ويقال هو من اهل الخنسرى والخسار والخسارة اى اللؤم الخسروانى خانك
ضميله برنوع شراب آديدر وبردرلو قماش آديدر شارحك بيانه كوره نوشروانك اوغلو خسرو پرويزه منسوبدر خم
خسروانى كبى خسراويه خانك ضميله واسط قضاسنده برقريه آديدر التخسير تفعيل وزننده هلاك ايلمك
معناسنه در يقال خسره تخسيرا اذا اهلكه الخناسرة ضعفاى ناسه اطلاق اولنور يقال قوم خناسرة
اى ضعاف واهل غدر وخيانت اولان اشخاصه دينور يقال قوم خناسرة اى اهل الخيانة الخنسير خنزير وزننده
لئيم وفرومايه يه دينور يقال هو خنسير اى لئيم الخنسر جعفر وزننده والخنسرى يايله دائما موضع خسرانده
اولان آدمه دينور الخناسير خنازير وزننده ضلال وهلاك معناسنه دركه ذكر اولندى جمعينى مبالغه يه محمولدر
وخناسير طاغ كچيلرينك بعض اولنلق واشجار اوزره اولان بوللرى اثرينه دينور كتب طبيه ده قوريسنى دار ودن
عدّ ايدرلر الخشار والخشارة خانك ضميله هرشيئك كوتوسنه وكترينه دينور سفره سلكنديسى ودوكه جك
وآتيلجق نسنه لر كبى يقال ما بقى على المائدة الاخشار وخشارة اى ما لا خير فيه ويقال هذه خشارة التمر اى رديه
وسفله واداني ناسه اطلاق اولنور كه آدم مولوزى تعبير اولنور يقال هو من خشارة الناس اى سفلته وخشاره اوزى
اولميان اربه يه اطلاق اولنور يقال هذه خشارة الشعير اى ما لا لبّ فيه الخاشر بو دخى خرواد مقوله سى سفله ناسه
دينور يقال رجل خاشر اى دنىّ الخشر حشر وزننده بعد الطعام سفره ده وتبسيده توكندى وسلكندى قومق

لطيفه

مطلب شهادت صديق اكبر

معناسنه در يقال خشر الرجل خشرا من الباب الثانى اذا ابقى على المائدة الخشارة و برنسه نك خشاره سنى ازاله ايله
تميز و پاكيزه قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشر الشئ اذا نقى عنه خشارته وطعام مقوله سنه حرص
واظهار فرط اشتها ايلمك معناسنه در يقال خشر الرجل اذا شره الخشر فتحتيله بركسه برنسه دن قورقوب
قاچمق معناسنه در يقال خشر فلان خشرا من الباب الرابع اذا هرب جبنا خشاوره خانك ضميله نيسابورده
برصو قاق آديدر ذوخشران سلمان وزننده ملوك يمندن اذواء تعبير اولنان ملكلردن الهان بن مالك نسلندن
برملكك لقبيدر الخصر خانك فتحى وصادك سكونيله انسانك وسطنه دينور كه بل تعبير اولنور فارسيده ميان
دينور يقال دق خصره اى وسطه وانسانك طبانك كرينه اطلاق اولنور كه اورته سنده يره دكميان يردر دوز طبانلرده
اولمز اخمص القدم معناسنه وشول يوله اطلاق اولنور كه قوملغك يوقريسيله اشاغيسى بيننده اوله كه بوكورندن
كيدر اولور واوقده كرك ديله بلكك ارالغنه اطلاق اولنور و باديه نشين اولنلرك خانه لرى موضعنه دينور كه يورد يرلرى
اوله جقدر وخصر كلمه سنك جمعى خصور كلور الخصر فتحتيله اوشومك وصوغوق اولمق معنا رينه در يقال
خصرت يده خصرا من الباب الرابع اذا قرّت وتقول خصر يومنا اذا برد مؤلف بوراده پك ايجاز ايلمشدر الخصر
كتف وزننده پك صوغوق شيئه دينور يقال يوم خصر اى بارد المخصر معظم وزننده ايجه بلو آدمه دينور و بله
و بوكوره ده وصف اولور يقال رجل مخصر اى دقيق ضامر خصره و يقال كشح مخصر اى دقيق واورته سى ايجه اولان
پاپوشه وصف اولور يقال نعل مخصرة اى مستدقة الوسط ودوز طبان اولميوب طبانى كرلو اولان آدمه وصف اولور
يقال رجل مخصر القدمين اذا كان يمسّ الارض من مقدّمها وعقبها و يخوّى اخمصها مع دقة فيه وشول اله
وصف اولور كه بيلكجه سنك كفه قاوشديغى يرده پك ايجه لك اولمغله كويا كه صكره دن مربوط كبى اوله يقال يد
مخصرة اذا كان فى رسغها تخصير كانه مربوط اوفيه محزّ مستدير يعنى ياخود آنده بلازك يرى شكلنده كسنيلك
اوله الخاصرة بوش بوكوره دينور شاكله معناسنه وحرقفه ايله يعنى يان باشنده اولان كميك ايله
قصيرى يعنى قصه ايكونك ما بيننه دينور ظاهرا ايكيسى برشئ اولمغله ثانى عطف تفسير
اولور المخاصر ميمك فتحيله يقين يوللره دينور يقال سلكوا بمخاصر الطريق اى اقاربها
مفردى مخصردر المخصرة مكنسه وزننده اسم آلتدر مطلقا تكا اولنه جق شيئه دينور عصا وعكازه وقولنق
يصديغى كبى وامير وحاكملرك اللرنده طوتوب ناسه خطاب ايتدكلرنده يرى اوته آنكله اشارت ايلدكلرى سردسته
مقوله سنه دينور وكاه اولور كه خطيب قوم خطابت ايدركن اولمقوله چوبى اللرنده طوترلر چاوش دورباشلرى كبى
وحالا چاوش باشى مقوله سى ضابطلرك اللرنده قوللندقلرى عصالر كبى ذو المخصرة اصحابدن عبدالله بن انيس
لقبيدر مقبول بدركاه اولان برخدمتى مقابلنده رسول اكرم صلى الله عليه سلم حضرتلرى كنديلرينه بونكله جنتده
بكا تلاقات ايدرسن تبشيريله برمخصره عنايت بيوردقلرى باعث تلقيب اولمشدر ذوالخو يصرة اليمامى اصحابدندر كه
بائل بالمسجددر ذوالخو يصرة التميمى حرقوص بن زهيردر كه خوارجك اصل ومنشأى اولان كسه در امام بخارى
صحيحنده بركره فاتاه ذوالخو يصرة فقال يارسول الله اعدل عبارتيله و برمحلنده فاتاه عبدالله بن ذى الخو يصرة عنوانيله
ثبت اولنمغله تعبير ثانى وهم اولنمسى اغلبدر والله اعلم الاختصار افتعال وزننده بركسه النده مخصره طوتمق
معناسنه در يقال اختصر الرجل اذا اخذ المخصرة وكلامى موجز ومختصر قلمق معناسنه در كويا كه كلامى
وسطندن بدء ايلمش اولور يقال اختصر الكلام اذا اوجزه وقرآن كريمده سجده آيتنى تلاوت ايدركن سجده ايلمامك
ايچون سجده آيتنى ترك ايدوب كچمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال اختصر السجدة اذا قرأ سورتها وترك
آيتها كى لا يسجد على قول سجده ايلمك ايچون يالكز سجده آيتنى تلاوت ايلمك معناسنه دركه ايكيسنده نهى شرعى
صادر اولمشدر يقال اختصر السجدة اذا افرد آيتها فقرأ بها ليسجد فيها واختصار الى بوكورا وزره قومق معناسنه در
يقال اختصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ونمازده آخر سوره دن همان بر ياخود ايكى آيت اوقومق معناسنه
حقيقت شرعيه در يقال اختصر المصلى اذا قرأ آية او آيتين من آخر السورة فى الصلوة و برنسنه دن فضولى و بيهوده
اولانى حذف وازاله ايلمك معناسنه در يقال اختصر الرجل فى الشئ اذا حذف الفضول منه و يولك پك يقين اولانه كتمك
معناسنه در يقال اختصر الطريق اذا سلك اقربه و برنسنه يى استيصال اوزره كسميوب همان برمقدارجه كسمك
معناسنه در يقال اختصر فى الحز اى ما استأصله التخصر تفعل وزننده الى بوكورا وزره قومق معناسنه در يقال
تخصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ومنه الحديث المتخصرون يوم القيامة على وجوهم النور اى المصلون بالليل
فاذا تعبوا وضعوا ايديهم على خواصرهم الخصيرى مصغر بنيه سى والفك قصريله برنسنه دن حذف وازاله اولنان

زائد وفضولى شيئه دينور اسقاط اولنان حرف زائد كبى المخاصرة مفاعله وزننده برآدمك الى النه آلوب
كزمك معناسنه در يقال خاصرفلانا اذا اخذ بيده فى المشى وايكى رفيقك هربرى بريوله كيدوب بول قاوشديغى يرده
بولشمق على قول يانى طرفنه طوغرى يورمك معناسنه در يقال خاصر الرجلان اذا اخذ كل فى طريق حتى يلتقيا فى مكان
اومشى الى جنبه التخاصر تفاعل وزننده بودخى برآدمك الى النه آلوب كزمك معناسنه در يقال ذهبت القوم
يتخاصرون اذا كان بعضهم اخذ بيد بعض الخصار كتاب وزننده ازاره دينور كه بوكوردن طوتو نيلن فوطه
و پشتمال اوله جقدر الخضرة خانك ضمى وضاد معجمه نك سكونيله لون معروفه دينور كه فارسيده سبز وتركيده يشل
تعبير اولنور جمعى خضر كلور صرد وزننده وخضر كلور خانك ضمى وضادك سكونيله وخضره آت قسمنده سياه ايله
قارشق بوز لقدر كه كوكجل اولور موره قريب برلوندر تركيده قوكور تعبير اولنور يقال لون الفرس خضرة اى غبرة
خالط تها دهمة وخضره ترلكه وتازه لكه اطلاق اولنور يقال غصن فيه خضرة اى نعومة وخضرا خضر كلمه سندن
جمع اولور كه يشل نسنه يه دينور اول مناسبتله خصب ورخاسى اولان نسنه يه اطلاق اولنور ومنه يقال هم خضر المناكب
اى فى خصب عظيم الخضر فتحتيله برنسنه يشل اولمق معناسنه در يقال خضر الشئ خضرا من الباب الرابع
اذا صار اخضر و برنسنه تر وتازه اولمق معناسنه مستعملدر يقال خضر الزرع اذا انعم وخضر خرما آغاجنك يشل
و تر وتازه دالنه دينور تسميه بالمصدر در الاخضرار احمرار وزننده برنسنه پك يشل اولمق معناسنه در يقال اخضر
الشئ اذا اخضر مبالغة وچاير واوتلق مقوله سى هنوز يشل ايكن بچلمك معناسنه در يقال اخضر الكلأ اذا انجز وانقطع
وهو اخضر وكيجه پك قرا كو اولمق معناسنه مستعملدر يقال اخضر الليل اذا اسود الاخضيضار اعشيشاب
وزننده بودخى برنسنه پك يشل اولمق معناسنه در يقال اخضوضر الشئ بمعنى اخضر الاخضر احمر وزننده
خضره دن وصفدر والخضور صبور وزننده والخضر كتف وزننده والخضير والخضور يارك فتحيله
والخضير امير وزننده بونلرده يشل رنكلو شيئه دينور واخضر سياه نسنه يه دينور يقال شئ اخضر اى اسود خضرت
بياضله سياه بيننده سياهه اقرب لون اولديغندن سياهه ده اطلاق اولنور مؤلف كرچه ضديته قائل اولمشدر لكن وجه
مذكور اوزره ضديتى نا ملايم در واخضر طائفه برطاغك آديدر الخضر كتف وزننده وصفدرته كه ذكر اولندى
وخضر تر وتازه و يشل نهاله اطلاق اولنور وتازه اكنه وتازه سبزه يه و چايره وچمنه دينور خضره دخى دينور رهايله
وچمزاره وسبزه زاره دينور يقال مكان خضر اى كثير الخضرة وخضر جنبه دن يعنى كوكى درين اولمغله يازموسمنده
تازه لنن نباتدن بركونه يه دينور مفردى خضره در هايله الخضير امير وزننده وصفدرته كه ذكر اولندى وخضير تازه
و يشل سبزه يه وچايره دينور اليخضور يعفور وزننده اخضر معناسنه دركه بيان اولندى ويخضور سبزه زاره
وچمزاره دينور المخضرة ميمك وضادك فتحيله بودخى سبزه زاره دينور الاختضار افتعال وزننده چاير وسبزه
تر وتازه ايكن بچلمك معناسنه در يقال اختضر الكلأ على بناء المجهول اذا اخذ طريا غضا و برآدم تازه نوجوان ايكن
وفات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اختضر الشاب اذا مات فتيا و يوك كوتورمك معناسنه مستعملدر سبز واتى بوكلمك
عادتنه ملايمتله در يقال اختضر الحمل اذا احتمله وقيزك بكرنى بوزمق على قول هنوز نا بالغه ايكن بكارتى بوزمق معناسنه
مستعملدر يقال اختضر الجارية اذا افترعها او قبل البلوغ وچايرى وسبزواتى هنوز يشل وتازه ايكن بچمك معناسنه دركه
معناى اولك عينى اولور نهايت اول مجهول بنيه سى واخذ عنوانيله معبردر يقال اختضر الكلأ اذا جزه وهو اخضر
الخضراء حمراء وزننده اخضرك مؤنثيدر يقال بقلة خضراء وفلكه اطلاق اولنور سماء معناسنه كبود رنك اوادبغيجون
اطلاق اولندى زيرا خضرته اقرب رنكدر يقال ما تحت الخضراء اكرم منه اى السماء وعسكرك سواد و معظمنه اطلاق اولنور
ومنه قولهم اباد الله خضراءهم اى سوادهم ومعظمهم وقال فى الاساس اى شجرتهم التى منها تفرعوا وسبزواته دينور
پراصه وصوغان واسپناق كبى شارح دير كه بونك جمعى خضراوات كلور ومنه ليس فى الخضراوات صدقة قياس اولان
كرچه جمعى خضر اولمقدر حمراء وحمر كبى لكن بونده اسميت طرفى غلبه ايلمكله اسم كبى جمعلندى صحراء وصحراوات كبى
انتهى وخضراء عدى بن جبلة بن عركى وسالم بن عدى وقطبة بن زيد القينى نام كسه لرك فرسلرى اسميدر وخضراء ايكى
جزيره اسميدر كه جزرماده سنده بيان اولندى وعظيم وكثير اولان عسكر آلاينه اطلاق اولنور يقال كتيبة خضراء اى
عظيمة لخضرة الحديد وشول قوغه يه اطلاق اولنور كه چوق زمان آنكله صو چكلمكله رنكى بوزيلوب يم يشل اولمش اوله
يقال دلو خضراء اذا كان قد استقى بها زمانا حتى اخضرت وخانكى كوكرجنلره اطلاق اولنور يقال حمام خضراء
اى دواجن وخضراء يمنده زيد اعمالندن برقلعه آديدر وعمامه ده برموضع آديدر وعطارد قبيله سى يوردنده برارضك
اسميدر الخضارة خانك ضميله بودخى بستان سبزواته دينور خضر كبى كه غرف وزننده در كويا كه

خضره نك جمعيدر غرفه كبي و خضاره دريايه دينور كه علميدر معرفه اولمغله غير منصرفدر يقال هذه خضارة
طامية الخضرة سفينه وزننده شول خرما اغاجنه دينور كه قورغى يشل ايكن دوكيلور اوله الخضاري
غرابي وزننده برقوش آديدر شارحك بيانه كوره اخيل ديدكلريدر كه تركيده يوبوران قوشى ديدكلريدر بعضلر
آرى قوشى دخى ديرلر الخضاري خانك ضمى وضادك تشديديله شقارى وزننده بر نبات آديدر الخضار
سحاب وزننده شول سوده دينور كه صوقارشدرلمغله صويى سودندن چوق اوله والك اول بنى سبزه يه دينور خضار
رمان وزننده برقوش آديدر خضار غراب وزننده برموضع آديدر كه بغايت اشجارى فراواندر ويمنده شحر
قرينده بر بلده آديدر المخاضرة مفاعله وزننده اغاجنده اولان ميوه لرى صلاحى ظاهر اولمقسزين بيع ايلمك
معناسنه در يقال خاضره اذا باعه الثمار قبل بدو صلاحها شارح ديركه بوندن نهى شرعى صادر اولمشدر وبو حكمده
بستان سبزواتى دخى داخلدر پس باغ وباغچه يى وبستانى وقتندن مقدم ضمانه وير مك شرعا جائز اولمز الخضر
والمضر خانك وميمك كسره لريله والخضر والمضر كتف وزنلرنده هدر و باطل ومفت ومجانه معنالرينه مستعملدر
فى الاصل هنوز صلاحه رسيده اولميان يك تازه سبزواته دينور و مضريك آكشى يوغرده وسوده دينور كه تناوله
قابل اولميه بعده هدر ومفت معنالرنده استعمال اولندى ومنه قولهم ذهب دم فلان خضرا مضرا وخضرا
مضرا اى هدرا ويقال اخذه خضرا مضرا وخضرا مضرا اى بغير ثمن اوغضا طريا ويقال هو لك خضرا مضرا
اى هنيئا مريئا جمله سى ترو تازه معناسندن اعتبار اولنمشدر ومضرا كلمه سى لاجل التأكيد اتباع ومراوجه اعتبار
اولنور خضر كبد وزننده كه بانك كسريله در وكبد وزننده كه بانك سكونيله در ابو العباس النبى عليه السلام
حضرتلريدر شارح ديركه اسمى احمد ياخود بليا ابدى سير وقعود ايلديكى محللر يشل چمنزار اولوراولمغله
خضر ايله تلقيب اولندى اكثر محققين حالا زنده اولمسنه جازملردر وعلامتى مسبحه پرمغى اورته پرمغيله برابردر
خضره فرحه وزننده خيبر قلعه سنك علميدر وبعض احاديثده وارد اولمشدر كه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا
حضرتلرى برارضدن كذران ايلديلركه اورايه عفرة ثاى مثلثه ايله ياخود عفرة فايله ياخود عذره ديرلر ايدى ذالله كه
او چيده فرحه وزننده در محب فال اولدقلرندن تفألا خضره ايله تسميه ايلديلر بو خيبردن بشقه در الخضيراء
مصغر بنيه سيله بريشل قوشجغز آديدر الخضر خانك ضميله برقبيله در كه جمله سى تيرانداز ايدى الخضرية
كرديه وزننده برجنس خرما اغاجيدر كه خرماسى بغايت طيب وخوشمزه واوراقى پك يشل اولور الخضرية
صرديه وزننده بغدادده برموضعدر الاخاضر همزه نك فتحيله التونه واته وباده يه اطلاق اولنور خضوراء
خانك فتحيله برصو آديدر التخضير تفعيل وزننده برنسنه يى يشللتمك معناسنه در لون مزبور مبارك و معتبر اولمق
مناسبتيله تبرك واسعاد معناسنده استعمال اولندى ومنه يقال خضر لفلان فى ذلك الشيء اى بورك له فيه الاخيضر
تصغير بنيه سيله برنوع يشل كوچك سينكه دينور وكوز علتلرندن برعلتك آديدر ومدينه ايله شام بيننده بردره نك
اسميدر الخضر خانك فتحى وضادك سكونيله اغاجى واوتى كسمك معناسنه در يقال خضر النخل خضرا من الباب
الاول اذا قطعه الاخضير همزه نك كسريله تبوك ايله مدينه مابيننده برمسجد نبوى آديدر عليه الصلوة والسلام
بنو الخضر خانك ضميله قيس بن غيلان قبيله سندن بربطن اسميدر محدثيندن ابو شيبة الخضرى آندندر وابو العباس
عبدالله بن جعفر الخضرى كه بودخى محدثيندندر صردوز ننده در ومرو شهرنده شيخ الشافعيه اولان ابو
عبدالله محمد بن احمد بن الخضر المروزى وابراهيم بن محمد بن خلف وقاضى الحرم عثمان بن عبدوية الخضريون
كه فقها ومحدثلردر خانك كسريله در الخضيرية زبيريه وزننده بغدادده برمحله آديدر اعلامدن محمد بن الطيب
الصباغ الخضيرى اورادندر وخضير زبير وزننده اسمادندر مبارك بن على بن خضير وخضير بن زريق اعلامدندر
وخضير ابراهيم بن مصعب بن الزبيرك لقبيدر كذلك على بن رباحك شيخى لقبيدر وعبدالرحمن بن خضير
البصرى وخضير السلمى محدثلردر ياخود بوحاء مهمله ايله در الخاطر طانك كسريله انسانك درونه لائح
اولوب جولان ايدن شيئه دينور راى وفكر وتدبير ووسوسه كبى هاجس معناسنه در جمعى خواطر كلور كه هواجس
نفس ديمكدر وبو ذكرى آتى حركت معناسندن اسم فاعلدر يقال فى الاساس على بالى وله خواطر وهى ما يتحرك
فى القلب من رأى او معنى پس خلقك محل خطور اولان قلبه خاطر اطلاقى مجازه محمول اولور وخاطر خرام
ور فتار ايله بور بين آدمه دينور يقال رجل خاطر اى متبختر الخطر كتف وزننده خاطر ايله معناى ثانيده
مرادفدر الخطور ظهور وزننده برنسنه اونودلدقدنصكره درونه كلمك معناسنه در يقال خطر الامر بباله
وعلى باله خطورا من الباب الثانى والاول اذا ذكره بعد نسيان شارح ديركه امهات كثيره ده اطلاق اوزره در يعنى

كرك اول امردن وكرك بعد النسيان اولسون وبو حركت معناسندن مأخوذدر فيقال خطر الشيء بباله اذا مر
الاخطار همزه نك كسريله برنسنه يى خاطره كتورمك معناسنه در يقال اخطره الله تعالى بباله اى اذكره وبرآدم
نفسنى كندى همتاسيله ميانه ده اوكدول ايدوب اوغراشمق معناسنه دركه خطر وتهلكه يه القاى نفس ايلمكدن
عبارتدر يقال اخطر الرجل اذا جعل نفسه خطر القرنه فبارزه وباحثه ده ميانه يه اوكدول قومق معناسنه در يقال
اخطر المال اذا جعله خطرا بين المتراهنين وبرآدم برآخر آدمك قدر ومنزلت جهتنده همتاسى اولمق معناسنه در يقال
اخطر فلان فلانا اذا صار مثله فى القدر وبر بحثده اوكدول تعيين ايدشمك معناسنه در يقال اخطر فلان لى واخطرت
انا له اى تراهنا پس اخطار بوراده مخاطره معناسنه اولور الخطر خانك فتحى وطانك سكونيله والخطران فتحاتله
والخطير خانك فتحيله بغور دوه قورغى صاغنه وصولنه اورمق معناسنه در يقال خطر الفحل بذنبه خطرا
وخطرانا وخطيرا من الباب الثانى اذا ضربه يمينا وشمالا وخطران اهل ميدان اولان دلاور قلجنى يا سنراغنى
يوقارى اشاغى اويناتمق معناسنه دركه ميدانده مبارز معجب شيوه سيدر يقال خطر الرجل بسيفه ورمحه خطرانا
اذا رفعه مرة ووضعه اخرى وقوللرنى قالدروب ايندره رك يورمك معناسنه در يقال خطر فى مشيته اذا رفع يديه
ووضعهما والده قارغى مزراق در دردرمك معناسنه دركه يومشق قارغى حالتيدر يقال خطر الرمح اذا اهتز الخطارة
مكاره وزننده قورغى صاغه صوله اوروراولان ناقه يه دينور ودوه آغيلنه دينور وقاهرهٔ مصر قربنده برموضع آديدر
الخطار شداد وزننده قارغيسى پك نرم ونازك اولديغندن دردرده يجى مزراغه دينور يقال رمح خطار
اى مهتز وبرنوع دهن اسميدر كه زيتون ياغنه بعض داروى طيب مزج ايلمكله تركيب اولنور وخطار حذيفة بن
بدر الفزارى وحنظلة بن عامر النميرى نام كسنه لرك فرسلرى اسميدر ومحدثيندن عمرو بن عثمانك لقبيدر وخطار صانه
دينور مقلاع معناسنه وارسلانه دينور ومنجنيق ديدكلرى آلت حربيه يه دينور وشول آدمه دينور كه اوق آتمغه
ادمان ومشق ايچون اوق اتار هيئتده الني قالدروب اولحو ملنوراوله وعطاره دينور ومزراق سانجمقده
يدطولاسى اولان نيزه بازه دينور يقال رجل خطار اى طعان بالرمح وخطار القابدندر ابو الخطار الكلبى شاعردر
الخطر خانك كسريله برنبات آديدر كه آنكله خضاب اولنور على قول وسمه دركه چويداوتى ديدكلريدر مفردى
خطره در هاله وصويى چوق اولان سوده دينور وآغاجك تازه دالنه اطلاق اولنور غصن كبى وچوقلق دوه لره على
قول قرق ياخود ايكيوز ياخود بيك مهاردوه يه دينور خانك فتحيله ده لغتدر جمعى اخطاردر الخطر سطر
وزننده برنوع ارى وبيوك اوبلجك آديدر شارح ديركه اهل شام بيننده متعارفدر وخطر دوه قسمنك بوطلرى اوزره
بول وبعرلرندن بچه كبى پاپشوب منعقد اولان چاقلداغه دينور بونده خانك كسريله ده جائزدر وافق اوزره ار فورى
ظهور ايدوب طورن بولوده دينور وخطر شرف وشان ومنزلت معناسنه در بونده فتحتيله ده جائزدر يقال هو
من اهل الخطر والخطر اى الشرف الخطر خانك ضميله شرف وشان صاحبى آدملره دينور مفردى خطيردر
يقال رجل خطير وقوم خطر اى شريف واشراف الخطر فتحتيله هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال هو
على خطر عظيم اى اشراف على هلكة واوكدلى اولان بحثه وبارشه وقوشو يه دينور شارح ديركه بلكه بعينه
اوكدوله دينور يقال وضعوا لهم خطرا واحرزوا خطرا وبو معنا حقيقيدر اشراف على الهلاك معناسى بوندن
مأخوذدر انتهى وخطرك جمعى خطار كلور خانك كسريله وجمع الجمعى خطر كلور خانك ضميله وخطر برآدمك
قدر ومرتبه سنه دينور يقال انه لعظيم الخطر اى القدر وعلو وشان ورفعت جهتيله اولان مثل ونظيره دينور
يقال فلان ليس له خطر اى مثل وعدل فى العلو الخطير امير وزننده شرف وشان صاحبى آدمه دينور يقال رجل
خطير اى شريف وخطر كبى رفعت وشان ورتبت جهتيله اولان مثل وهمتايه دينور يقال ماله خطير اى مثل
فى العلو ورفيع وعالى معناسنه در يقال امر خطير اى رفيع وبولاره دينور زمام معناسنه ووقار مرادفيدر كه قره ساقز
ديدكلريدر عراق ديارنده بعض اتسى صولردن قيناوب چقر وايپه دينور حبل معناسنه ولعاب الشمس اسميدر كه
حرارت هوا وقتنده شعشعهٔ آفتابدن جو هواده اوريمجك آغى كبى تل تل تخيل اولنور عوام ناس شيطان اوريمجكى
تعبير ايدرلر وخطير گيجه نك ظلمتنه دينور ووعيد معناسنه در ونشاط وشطارت معناسنه در التخاطر تفاعل وزننده
ايكى طرفدن بربحث اوزره اوكدول وضع وتعيين ايدشمك معناسنه در يقال تخاطروا على الامر اذا تراهنوا الخطورة
ضمتيله رفيع ووالا اولمق معناسنه در يقال خطر الرجل خطورة من الباب الخامس اذا صار رفيعا المخاطرة مفاعله
وزننده برآدم كندى نفسنى برمهلكه يه ياخود برملك ودولته تقريب والقا ايلمك معناسنه در يقال خاطر فلان بنفسه
اذا اشفاها على خطر هلك اونيل ملك الخطرة قطره وزننده برنوع اوتلق اديدر ودوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا

آدیدر که بالدیرنه باصیلور وخطره خطوردن وحدتدر دفعهٔ واحده معناسنه مستعملدر بو مناسبتله حینا بعد حین
معناسنده استعمال اولنور ومنه تقول مالقیته الا خطرة ای احیانا وتقول ماذکرته الا خطرة بعد خطرة وکاه اولور که
خطره ایله مس جن اراده اولنور یقال اصابته خطرة من الجن ای مس الخطرات فتحاتله خطره نك جمعیدر
قطره وقطرات کبی حرکات ودفعات معناسنه در بو مناسبتله اوتلاقده قوریوب بعده اوزرینه بهار یغموری یاغمغله
ارالق ارالق تازه لنن چایر قطعه لرینه خطرات وسمی اطلاق اولنور یقال الابل ترعی خطرات الوسمی ای اللمع من المراتع
المخطر مکرم وزننده عهد ودور وزمان معناسنه مستعملدر یقال آخر مخطر منه ای آخر عهد خطرنیه بلهنیه
وزننده بابل دیارنده بر قریه آدیدر خطیر زبیر وزننده عبد الملك بن غافل الخولانی نام کمسه نك قلیجی آدیدر
لعب الخطرة قطره وزننده طوره یی الده فرلادوب اوینامغه اطلاق اولنور التخطر تفعل وزننده بر مخاطره یه
اوغرایوب اوته صاوشمق معناسنه در که مخاطره آطلامق تعبیر اولنور یقال تخطر شر فلان اذا تخطاه وجازه
بعض نسخه ده تخطری عنواننده مرسومدر الخیرة سطره وزننده خفت وطیش معناسنه در که خفیف وسبکبار
اولمقدن عبارتدر یقال به خیرة ای خفة وطیش الخفر خانك وفانك فتحیله والخفارة سفاره وزننده اوتانمق
معناسنه در یقال خفرت الجاریة خفرا وخفارة من الباب الرابع اذا استحیت شدة الحیاء التخفر تفعل وزننده بو دخی
اول معنایه در یقال تخفرت الجاریة بمعنی خفرت وبرآدمه یساقجیلق ایتمك معناسنه در یقال تخفر به اذا اجاره
ومنعه وآمنه وبرآدمه استغاثه ایدوب کندیسنه یساقجیلق ایتمسنی نیاز ایتمك معناسنه در یقال تخفر بفلان اذا استجار به
وسأله ان یکون له خفیرا الخفرة فرحه وزننده والخفر کتف وزننده والمخفار محراب وزننده بغایت اوتانجق
اولان خاتونه دینور یقال امرأة خفرة وخفر ومخفار ای شدیدة الحیاء جمعی خفایر کلور الخفر حفر وزننده
برآدمه یساقجیلك ایتمك معناسنه در یقال خفره وخفر به وخفر علیه خفرا من الباب الثانی اذا اجاره ومنعه وآمنه
ویساقجی یساق بهاآلمق معناسنه در یقال خفر فلانا اذا اخذ منه جعلا ایجیره وخفر وخفور منعقد اولان عهده
وفا ایلیوب نقض وغدر ایتمك معناسنه در یقال خفر به خفرا وخفورا اذا نقض عهده وغدره التخفیر تفعیل وزننده
بو دخی برآدمه یساقجیلك ایتمك معناسنه در یقال خفره تخفیرا بمعنی خفره وبر بلده یه یاخود بر محله سور وحصار چویرمك
معناسنه مستعملدر یقال خفره اذا سوره وحصنه الخفرة حفره وزننده والخفارة خانك حرکات ثلاثه سیله
اسمدر یساقجیلغه دینور وخفاره کذلك حرکات ثلاثه ایله یساق بهایه دینور الخفیر امیر وزننده یساقجی ایله حمایت
اولنمش کمسه یه دینور که بمعنی مفعولدر ویساقجی یه دینور که بمعنی فاعلدر یقال هو خفیر ای مجار ویقال رجل خفیر ای مجیر
الخفرة خانك ضمیله همزه وزننده بو دخی یساقجی یه دینور الخافور کافور وزننده بغدای زواننه شبیه بر نبات آدیدر
بو نبات هرطمان دیدکلریدر که بورچغه شبیه دانه لردر عند البعض خلر انواعندن بسیله دیدکلریدر الاخفار
همزه نك کسریله بو دخی عهدی بوزوب غدر ایتمك معناسنه در یقال اخفره اذا نقض عهده وغدره وبرآدمك ایله سنجه
یساقجی بوللامق معناسنه در یقال اخفره اذا بعث معه خفیرا الخفارة کتابه وزننده خرمانی اغاجنده فاسد وتباه اولمقدن
صاقنمق معناسنه در یقال خفر النخلة خفارة اذا حفظها من الفساد واکین قسمنی کوزدوب حفظ وحمایه
ایتمك معناسنه در یقال خفر الزرع اذا شرجه الخفتار رفتار وزننده جزیره نك علی قول حبشه ملکنك پادشاهی اسمیدر
یاخود صواب اولان حیقاردر خانك کسری و قافله یاخود جیفاردر جیم و فایله الخلر سکر وزننده بر نبات
آدیدر علی قول فول یعنی بقله وعلی رأی جلبان اسمیدر که بورچق تعبیر اولنور یاخود ماش اسمیدر که معروف دانه در
خلار رمان وزننده فارس دیارنده بر موضع آدیدر آنده اعلا ولطیف بال حاصل اولمغله اعلاسی اورایه نسبت اولنور
الخمر خانك فتحی ومیمك سکونیله آدمی سرخوش ایدن اوزم شیره سنه دینور که فارسیده باده وترکیده سجی تعبیر اولنور
علی قول عامدر یعنی مطلقا مسکر اولوب سرخوش ایدن شیره یه دینور کرك اوزم وکرك خرما وسائرلرینك اولسون
خمره دخی دینور تاء وحدتله که خمردن اخصدر تمر وتمره کبی وخمر کلمه سی مؤنثدر بعضا مذکر اولور یقال خمر صرف
وخمر صافیة وعموم اوزره اطلاقی یعنی مطلقا مسکره اطلاقی اصح واصوبدر زیرا خمر حقنده آیت محرمه نازل اولوب
استعمالندن اهل اسلام ممنوع اولدقلرنده مدینه ده اوزم شیره سی اولمامغله شرابلری همان نبیذ خرمایه منحصر ایدی
پس اوزم شیره سنه مخصوص اولسه وجه مذکور اوزره تناول ایلدکلری نبیذ خرمادن منتهی اولمامق لازم ایدی
واکا خمر تسمیه سی عقلی خمر یعنی ستر ایلدیکیچون یاخود خمیر کبی مایه لنوب شراب درجه سنه بالغ اولنجه قدر ترك
اولندیغیچون یاخود عقلی شوریده ومختلط ایلدیکیچون شارح دیرکه یاخود استحیا معناسنه اولان خمردندر شاربی
ناسدن حیا ایلدیکیچون اوله یاخود غلیان معناسنه اولان اختماردن اوله یاخود تغیر رایحه معناسنه اولان اختماردن

اوله

اوله یاخود خفا معناسنه اولان خمردن اوله زیرا باده نوش اولان بارانه احوال واشیاء مختفی اولوب کندی عالمنده اولور یاخود
مایهٔ خمیر اسمی اولان خمردن اوله زیرا شراب ام خبایث ومایهٔ فساددر یاخود ملازمه معناسنه اولان مخامره دن اوله
زیرا عشریته شروع ایدن بر مدت نفسنی آکه مبوب اکا ادمان ومداومت ایدر بلکه بعضلری اصلا فراغت ایده مز اولور
انتهی وخمر اوزمه اطلاق اولنور که مجازا ولی اولور کما فی التنزیل انی ارانی اعصر خمرا ای عنبا وخمر مصدر اولور
ستر ایلمك معناسنه که معنای موضوعیدر یقال خمر الشیء خمرا من الباب الثانی والاول اذا ستره وبر خصوصی طمبوب کتم
ایلمك معناسنه در یقال خمر الشهادة اذا کتمها وبرآدمه باده ایچورمك معناسنه در یقال خمر فلانا اذا اسقاه الخمر واوتانمق
معناسنه در که اوتاندیغی آدمدن کندی نفسنی ستر ایلمکی مستلزمدر یقال خمر منه اذا استحیی منه وخمیری وباحق
مقوله سنی مایه لندرمك معناسنه در یقال خمر العجین والطین ونحوه اذا ترکه حتی یجود وکاه اولور که خمر ایله شر وشور اراده
اولنور نته که خل ایله خیر ومنفعت قصد اولنور ومنه یقال ماهو بخل ولا خمر ای لاخیر عنده ولا شر الاخمار همزه نك
کسریله بو دخی ستر وکتم ایلمك معنالرینه در یقال اخمره اذا ستره ویقال اخمره اذا کتمه وبرنسنه ایله کزلنوب تستر ایلمك
معناسنه در یقال اخمر فلان به اذا تواری وتقول اخمرته الارض عنی ومنی وعلی ای وارته وبرآدمه درونده حقد وکینه
طوتمق معناسنه مستعملدر یقال اخمر فلان لفلان اذا احقد ودحل له وبرآدمه برنسنه ویرمك یاخود تملیك ایلمك
معناسنه مستعملدر که سقی شراب کبی کیف بغشلمش اولور یقال اخمر فلانا الشیء اذا اعطاه وملکه ایاه واغفال ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اخمر الشیء اذا اغفله بوراده ظاهرا الشیء کلمه سی تحریف ناسخدر صواب اولان الرجل
اولمقدر یاخود شیء انسان وحیواندن اعمدر وبر ماده یی قلبده مضمر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اخمر الامر اذا اضمره
وبریرك کزلنه جك وقوبتولنه جق یرلری چوق اولمق معناسنه در یقال اخمرت الارض اذ کثر خمرها واتمك خمیرینه
مایه قاتمق معناسنه در یقال اخمر العجین بمعنی خمره التخمیر تفعیل وزننده خمیر وباحق مقوله سنی مایه لندرمك
معناسنه در یقال خمر العجین والطین ونحوه بمعنی خمره وبرنسنه یی بوریوب ستر ایلمك معناسنه در یقال خمر وجهه
اذا غطاه الخمیر امیر وزننده مایه قاتلمش خمیره دینور عجین یوغوریلوب هنوز مایه قاتلماش اولانه دینور
ومایه یه دخی دینور خمیره دخی دیرلر هایله وخمیر اسامیدندر خمیر بن محمد الذکوانی ومحمد بن خمیر الحوارزمی
وبلدیه صاعد بن منصور بن خمیر محدثلردر الاختمار افتعال وزننده خمیر وباحق مقوله سی مایه لنوب اوزلنمك
معناسنه در یقال اختمر العجین والطین اذا اصار خمیرا وشراب کوپ ایچره قینایوب درجه سنی بولمق معناسنه در
یقال اختمر الخمر اذا غلی وادرك وخاتون باشنه چار ویشمق مقوله سی اورتی اورتنمك معناسنه در یقال اختمرت المرأة
اذا لبست الخمار الخمر خانك کسریله مزدحم اولان عسکره وجماعت وفیره یه اطلاق اولنور ودرونده مضمر
اولان حقد وکینه یه اطلاق اولنور الخمر فتحتینله برآدمی ستر وپنهان ایدن شیئه دینور کرك شجر وکرك سائر نسنه
اولسون تقول تواری الصید عنی فی خمر الوادی ای سترته وخمر قدس ترابنده بر طاغك آدیدر وخمر مصدر اولور
کزلنمك وطولدانمق معناسنه یقال خمر فلان عنی خمرا من الباب الرابع اذا تواری وخمر مزدحم اولان جماعت
انسانی یه اطلاق اولنور بونده خانك ضمیله ده جائزدر وخمر برنسنه اولدیغی حالدن متغیر اولمق معناسنه در یقال خمر
الشیء خمرا من الباب المزبور اذا تغیر عما کان علیه ودغار جغك وآزیق چنطه سنك سختیانك ایکی طرفنی بر بیرینه
دیکدکدنصکره اوزرینه بر دیکش دخی چکمك معناسنه در یقال خمر المزادة اذا خرز ناحیتیها وعلی بخرز آخر وخمر
ستر وخفیه وغفلت معناسنه مستعملدر کما سیذکر الخمرة غرفه وزننده بو دخی مزدحم اولان عسکره وجماعته
اطلاق اولنور وخمیره قاتیلن مایه یه دینور ونبیذ وباده نك طورطوسنه وچوکندیسنه دینور وخرما چوپلرندن
اورلمش کوچك حصیره اطلاق اولنور که سجاده ایدرلر یری ستر ایلدیکیچون یاخود خرما چوپلری دیکش ایپلرنی
ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی وخمر ورس اسمیدر که یمنی زعفرانی دیدکلری داروی در وطیب قسمندن برکونه
ترکیبه دینور که خاتونلر تحسین جمال ایچون یوزلرینه سورنورلر قرلجه کبی وانسانه مخالط اولان رایحه یه دینور
ومطلقا رایحهٔ طیبه یه دینور وبونده خانك حرکات ثلاثه سیله جائزدر وباده نك نشئه وکیفیتی کیدکدنصکره عارض
اولان فتور وانکسار وکرانلق حالتنه دینور که خمار ایله معروفدر کما سیذکر علی قول سرخوشلق وشوریده
دماغلق حالتنه دینور یقال اخذته الخمرة ای الم الخمر وصداعها واذاها او ماخالط من سکرها الخمر کتف
وزننده شول ارضه دینور که کزلنه جك وقوبتولنه جق یرلری چوق اوله اغاجلی وقیالی یرلرکبی الخمار کتاب
وزننده بو دخی مزدحم وغلبه اولان جماعت انسانی یه دینور وخاتون قسمنك تستر ایچون باشلرینه اورتدکلری
یشمق مقوله سنه دینور نصیف معناسنه ومطلقا برشیء ستر ایدن نسنه یه دینور جمعی اخمره وخمر کلور خانك

ضمیله وخمر کلور ضمتبنله ومعنای اولدندرکه عربلر ماشم تخمارك دیرلر ماغیرك عن حالك وما اصابك معناسنه یعنی
سکانه اوغرادی واسکی حالکدن سنی نه شیء بو یلجه تغییر ایلدی چونکه نسوان عربلر خمارلرنی طیبله آلوده
ایدرلر مخدّرانك خمارلرنی بعض زندوستلر استشمام ایلدکده البته انفعال ایدرلر الخمرة فتحاتله بودخی انسانه
مخالط اولان رایحه یه دینور الخمار غراب وزننده باده نك نشئه وکیفیتی کچدکدنصکره عارض اولان خمیازه یه وثقلت
وسرکرانلغه دینور ومنه قول الشاعر * اذا قلت اهلاً للکؤس ومرحبا * فصبراً علی خیر الخمار وشره * وهو صداع
الخمر واذاها المخمر محدّث وزننده خمر اتخاذ ایدن یعنی باده بصوب چقرراولان آدمه دینور الخمار کتّان
وزننده خمرصاتیجی یه دینور میفروش معناسنه لسانمزده میخانه جی تعبیر اولنور الخمر طمر وزننده خمار کبی
بودخی نسوانك باش اورتولرینه دینور فارسیده باشامه دیرلر الخمرة خانك کسریله بنای نوعدر نسوانك باش
اورتوسنی اورتمك هیئتنه دینور که اورتوطوتنشی تعبیر اولنور یقال انها لحسنة الخمرة ای هیئة اختمارها نته کم لحافك نوع
وهیئتنده لحفه دیرلر ومنه المثل * العوان لاتعلم الخمرة * عوان مجربه وعارفه خاتونه دینمکله دانشلو حاذقه خاتونه
اورتوطوتنمغی تعلیمه حاجت یوقدر مجرّب وعارف وکارآگاه اولان آدم تعریف وارشاد ودلالتدن مستغنیدر دیجك
یرده ضرب اولنور وخمر کبی سرّ وخفیه وغفلت معناسنه مستعملدر تقول جأنا علی خمرة وخمرای فی سرّ وغفلة وخفیة
التخمّر تفعّل وزننده خاتون باشنه کسابی طوتمق معناسنه در یقال تخمرت المرأة بالخمار اذا لبسته المخمّرة
معظّمه وزننده باشی بیاض اولان قیونه وآته اطلاق اولنور کویاکه بیاض یشمق اورتمش کبی اولور یقال شاة وفرس
مخمّرة ای البیضاء الرأس الیخمور یعفور وزننده شول ایجی قاوق شیئه دینورکه مضطرب ومتحرك اوله یقال
شیء یخمور ای اجوف مضطرب وقاطر بونجغنه دینور ودع معناسنه مخمّر منبر وزننده بررجل آدیدر خمیر
زبیر وزننده یمنده صعده دن یوقریده برصو آدیدر وخمیر اسامیدندر خمیر بن زیاد وخمیر الرجبی ویزید بن خمیر محدّثلردر
وابو خمیر بن مالك تابعیدندر وخارجة بن الخمیر جیم مادّه سنده کذران ایلدی ذو مخمر منبر وزننده علی قول
ذو مخبردر ملك حبشه اولان نجاشینك برادرزاده سیدر که خدمت نبوی علیه السلام ایله شرفیافته ایدی ذات الخمار
کتّاب وزننده تهامه ده برموضعدر ذوالخمار کتّاب وزننده عوف بن الربیع بن ذی الرمحین لقبیدر زوجه سنك
خمارینه بورینوب جنك وقتال ایدرایدی وذاتنده بهادر ونیزه کذار اولمغله اعدادن قتی وافر کسه لری نیزه ایله زخمدار
ایدوب حتی هرکیمه که سنی بو یلجه نیزه ایله کیم مجروح ایلدی دیو سؤال ایلسه لر ذوالخمار اثریدر دیرلر ایدی
وذوالخمار مالك بن نویره نك کذلك زبیر بن عوامك فرسلری آدیدر زبیر وقعهٔ جمله ده اول آته سوار اولمشیدی المخامرة
مفاعله وزننده برمحلده مدامی اقامت ایلمك معناسنه در یقال خامر بیته اذا اقام به ولزمه ولم یبرحه وحرّی عبد
دیه رك صاتمق معناسنه در یقال خامر الرجل اذا باع حرّا علی انّه عبد وبرنسنه یه یقین اولمق معناسنه در یقال خامره
اذا قاربه وبرنسنه یه قاتیلوب قارشمق معناسنه در یقال خامره الداء اذا خالط جوفه وکیزلنمك معناسنه در یقال خامر به
اذا استتر به ومنه * خامری ام عامر * وبو مثلدر ام عامر دیشی صرتلانك کنیه سیدر صیادلر جانوره بورك دلیکنه
بوکلامی دیه رك دخول ایدوب ایاقلرنی بندایدرلر اولدخی اصلا حرکت ایلیوب رام اولور صرتلان بغایت احمق
جانوردر کذلك * خامری حضاجر اتاك ما تحاذر * دیرلر ای صرتلان سن پنهان اول که حذر ایلدیکك نسنه سکا کلدی
دیمکدر مؤلف بوکه مثل ثانی یی کتب امثالده کرچه بو اسلوب اوزره بولدم لکن اوجه وانسب اولان یاءنك حذفیله
خامری حضاجر یاخود اثبات نونله تحاذرین اولمقدر زیرا حضاجر بنیهٔ جمع اوزره مفرد اولدیغی مادّه سنده بیان اولندی
الاستخمار برآدمی قول ایدنمك معناسنه در یقال استخمر فلانا اذا استعبده المستخمر اسم فاعل بنیه سیله شرّیب
معناسنه در که مدمن خمر اولان بکری یه وشرب الیهوده مبتلا اولان مسلمانه دینور یقال رجل مستخمر ای شرّیب
خمر تنصر وزننده نسوان اعلامندندر باخمری بای موحده ایله سکری وزننده کوفه قربنده برقریه آدیدرکه
ابراهیم بن حسن المثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم حضرتلرینك مرقدلری آنده در خمران
عثمان وزننده خراسان ایالتنده برناحیه آدیدر الخمجر جمله جعفر وزننده والخمجر علبط وزننده والخماجر
علابط وزننده والخمجریر زمهریر وزننده دکزصوبی کبی شورصو یه علی قول یك آجیلق درجه سنه وارمیوب
دواب قسمی ایچراولان شورجه صو یه دینور وعلی رأی خمجریر آجی صو یه دینورکه دواب دخی ایچه مز اوله زیادهٔ
مبنی زیادهٔ معنایه دالّ اولدیغیچون بعضلر بونی مبالغه ده استعمال ایلدی الخمجریرة زمهریره وزننده فتنه
وشورش وغوغایه دینور یقال بینهم خمجریرة ای تهویش الخمشتر شین معجمه وتای فوقیه ایله غضنفر وزننده
لئیم وفرومایه کسه یه دینور الخمطریر قمطریر وزننده خمجریر معناسنه در کذ ذکراولندی الختار خانك کسریله

والخنور خانك ضمیله پك آجلغه دینور جوع شدید معناسنه الخنثر خانك ونونك فتحی وثای مثلثه نك کسریله
والخنثر جعفر وزننده والخنثر زبرج وزننده والخنثر قنفذ وزننده شول ایشه یرامز حقیر وخسیس وکثر اشیاء
دوکوندیسنه دینورکه برمحله نقل اولندقده یورده واوده قالور الخناثر جمع بنیه سیله داهیه لره اطلاق اولنور
واواسبابنه دینور قماش البیت معناسنه که مراد خرت مرت مقوله سی اثاث ورثاثدر خنثر جعفر وزننده تمیم قبیله سنك
سلسلهٔ نسبلرندن برکسه در کذلك خزیمه وقیس غیلان قبیله لرینك نسبلری رجالندندر وعمرو بن خنثر جاهلیه
شجعانندن بردلاوردرکه امّ المؤمنین خدیجة الکبری رضی الله عنها جنابلرینك لامّ جدلری ایدی الخنجر
جعفر وزننده بچاغه دینور سکین معناسنه علی قول عظیم اولانه دینورکه حالا اول نوعنه لسانمزده دخی خنجر
تعبیر اولنور خانك کسریله درهم وزننده دخی لغتدر وعربلر صقالی بدهیئت اولان آدمه خنجری اللحیه اطلاق
ایدرلر که مراد صقالنك اطرافی آزواوزون وسو بو اولانیدر خنجر شکلنده اولور یقال رجل خنجری اللحیة ای قبیحها
وخنجر سودی فراوان اولان ناقه یه دینور الخنجرة هابله والخنجورة خانك ضمیله بونلرده سودی فراوان اولان
ناقه یه دینور یقال ناقة خنجرة وخنجورة ای الغزیرة اللبن وخنجوره ایری وعظیم الهیکل ناقه یه دینور یقال ناقة خنجورة
ای ضخمة الخنجریر خمجریر وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی الخاز نونله صدق وصفوت واخلاص اوزره
اولان دوسته دینورکه ثانیٔ کیمیادر جمعی خنز کلور ضمتبنله یقال رجل خاز ای صدیق مصاف شارح دیرکه صواب
اولان جمعی رکع وزننده اولمقدر الخنوّر فتحاتله وتشدید واو ایله عذوّر وزننده والخنور تنور وزننده اوقچیلرك
اوق یونوب پرداخت ایلیه جك قامشلرینه دینورکه عربلر بچاق کبی کسکین قامش ایله یونوب پرداخت ایدرلر
وهرکوشك ورخاوتلو شجره دینور ونعمت ظاهره یه دینور الخنور خانك کسریله علوص وزننده والخنوّر عذوّر
وزننده دنیایه اطلاق اولنور داهیه معناسندندر خنزه سکره وزننده اسامیدندر اسمعیل بن ابراهیم بن خنزه محدّثیندندر
صغانی الاصلدر امّ خنور تنور وزننده وامّ خنور بلو ر وزننده دیشی صرتلانك ودیشی صغرك کنیه سیدر وآفت
وداهیه نك کنیه سیدر ونعمتك کنیه سی اولمغله اضداددن اولور ومصر مملکتنك کنیه سیدر ومنه الحدیث ام خنور
یساق الیها القصار الاعمار شارح دیرکه دنیا معناسندن یاخود نعمت معناسندن مأخوذدر اوله کوره امّ الدنیا تعبیری
ملایمدر وبعضلر داهیه معناسندن مأخوذدر حدیث مذکورده یساق الیها عبارتی مقام تعلیلده در دیدیلر وامّ خنور
بصره شهرینك کنیه سیدر نعمت وتجارتنك وفرتنه مبنی دروکوتك ومقعدك دخی کنیه سیدر داهیه دن مأخوذدر
الخنزرة زای معجمه ایله بوغونلق معناسنه در یقال فیه خنزرة ای غلظ وطاشجیلرك طاش قیردقلری بیوك بالته یه دینورکه
وارسق تعبیر اولنور دارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزرتین معصرتین وزننده ودارة الخنزیرین بادیه ده
معروف موضعلرك اسملریدر الخنزیر خزر مادّه سنده ذکر اولندی که نونی زائده در الخنسر زبرج وزننده لئیم وناکس
وفرومایه شخصه دینور وآفت وداهیه یه دینور الخناسیر تباشیر وزننده هلاك معناسنه در شارحك بیانه کوره مفردی
یوقدر وضعفای ناسه دینور وطاغ تکه لرینك بعض اوتلقلر وآغاجلر اوزره تبوّل ایلدکلری بول اثرلرینه دینور بونلرك
مفردی خنسیردر خنزیر کبی الخناسرة قباصره وزننده قورقق کسه لره دینور یقال هو من الخناسرة ای من اهل الجبانة
الخنسر جعفر وزننده والخنسری جعفری وزننده موقع خسرانده اولان آدمه دینور یقال رجل خنسر
وخنسری ای فی موضع الخسران جمعی خناسره کلور مؤلف بونی خسر مادّه سنده ذکر ایلمکله نونك زائد
اولدیغنی اشعار ایلمشیدی بوراده ذکری مخالف اولور الخنشفیر شین معجمه ایله قندفیر وزننده آفت وداهیه یه
دینور یقال رماه الله بالخنشفیر ای الداهیه الخنصر خانك وصادك کسریله وصادك فتحیله ده لغتدر اصبع
صغرایه یعنی کوچك پرمغه دینورکه صرچه پرمق تعبیر اولنور فارسیده کالوج دینور علی قول اورته پرمغه دینور
وبو مذکردر مؤنث دخی اولور یقال قطع خنصره وهو الاصبع الصغری او الوسطی خناصره خانك ضمیله شام
دیارنده حلب اعمالندن بربلده آدیدر بانیسی اولان خناصرة بن عمرو بن الحارث اسمیله مسمادر جران العود نام
شاعر اطراف وحوالیسی اعتباریله اشبو * نظرت وصحبتی بخناصرات * مصراعنده جمع اولارق ایراد ایلمشدر
شامات دیدکلری کبی خنصران کسر تینله برآدمك علمیدر الخنطیر طای مهمله ایله قندیل وزننده شول قوجه
قاری یه دینورکه پیرلکدن کوزلرینك قپاقلری ویوزینك اتلری سلپوکلنوب بوشدری کبی صالق وصارقق اوله
خنافر فایله علابط وزننده بر رجل آدیدر الخوار غراب وزننده حیواندن صغیر قسمنك آوازینه دینورکه
بوکورمه تعبیر اولنور وقیون وکچی وآهو قسمنکده آوازلرینه دینورکه ملەمد تعبیر اولنور ویابدن چقرکن اوقك
دخی آوازینه اطلاق اولنور شارح دیرکه خوار صغر آوازنده حقیقی وسائرنده توسّعاً مبنی در وخوار فی الاصل مصدردر

اسم اوله‌رق دخی استعمال اولندی یقال خار البقر یخور خوارا اذصات ومنه قوله تعالی عجلا جسدا له خوار
ای صوت ویقال له صوت کخوار الثور انتهی الخور خانك فتحیله غور وزننده ایکی یوکسك یرك ارالغنده اولان
الچق دوزجه‌یره دینور ودکز کورفزینه دینور خلیج البحر معناسنه وجریان ایدن صویك دکزه دوکلدیکی یره دینور
مصب الماء معناسنه وخور نجدا اولکه‌سنده برموضع یاخود برجبل وراسنده بر وادی آدیدر وخور مصدر اولور
دابه‌نك خورانه اورمق معناسنه کاسیذکر یقال طعنه فخار یخور خورا اذا اصاب خورانه الخوران خانك فتحی
وواوك سکونیله دابه قسمنك بعرینه یعنی فشقی چقه جق یرینه دینورکه اوکورغه‌لری اوجلرینك دائره‌سی اورایه
مجتمع واورایی مشتمل اولور مراد دبری ایله اشکنبه‌سی ارالغنده فشقیلق دیدکلری یراوله جقدر علی قول مبعره‌نك
باشنه یاخود دبر اولان برینه یعنی دبری مشتمل اولان برینه دینور جمعی خورانات کلور وخوارین کلور الخور نور
وزننده ریب وتهمتلری چوق اولان نسوانه دینور فی ذاتها اهل فساد وخباثت اولدقلرینه بناء طوغری یوریسه‌لرده
ینه مظنه تهمت اوله‌لر اشبو خور کلمه‌سی جمعدر مفردی مسموع دکلدر وخور خوّاره لفظندن جمع اولور که سودی
بول وفراوان اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة خوّارة ای الغریزة اللبن ویقال نوق خور الخور فتحتینله ضعیف
وزبون وبی تاب اولمق معناسنه‌در یقال خور الرجل خورا من الباب الرابع اذا ضعف الخؤور ظهور وزننده
بودخی اول معنایه‌در یقال خار الرجل یخور خؤورا اذا ضعف التخویر تفعیل وزننده خؤور معناسنه‌در یقال
خوّر تخویرا یعنی خار خؤورا الخوّار کتّان وزننده والخائر سست وضعیف وزار اولان انسان وحیوانه وسائر
نسنه‌یه دینور اوّل مبالغه‌در یقال رجل وشیء خوّار وخائر ای ضعیف وخوّارك آتشلی چقماغه دینور یقال
زند خوّار ای قداح وبنیه واندامی نازك وخوش وتناسب اعضاسی تام اولان ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل خوّار
ای الرقیق الحسن بوراده رقت نزاکت معناسنه‌در جمعی خوّارات در وخوّار سلفده علم انسابده ماهر برآدم
اسمیدر خوّار العنان یونی یومشق ودیزکنی الده و یورکك وصولوقلی اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس
خوّار العنان ای سهل المعطف کثیر الجری الخوّارة سیّاره وزننده کوته دینور است معناسنه وچوق یمش
طوتمش خرما اغاجنه دینور یقال نخلة خوّارة ای غریزة الحمل الاستخارة برآدمدن شفقت ومهربانلق نیاز
ایلمك معناسنه‌در یقال استخاره اذا استعطفه شارحك بیاننه کوره بو خوار کلمه‌سندن مأخوذدر که صوت معناسنه‌در
صیادلر آهو یاوریسنی بتاغنده بولدقده قولغنی بوررلر تا که فریاد ایلمکله اناسی ایشیدوب کلمکله قوردقلری
دوزاغه کرفتار اوله واستخاره صیاد اوکنه دوزاق نصب اولنان دلیکندن چقماغله دوزاغه دوشمك ایچون
صرتلانك اصل یتاغنك آغزینی اغاجلر ایله قپامق معناسنه‌در یقال استخار الضبع اذا جعل خشبة فی ثقب بیتها
حتی تخرج من مکان آخر وخانه‌یی سیلوب سپوروب پاك و پاکیزه قلمق معناسنه‌در یقال استخار المنزل اذا استنظفه
الاخارة اجاره وزننده برنسنه‌یی برسمته صرف واماله ایلمك معناسنه‌در یقال اخاره اذا صرفه وعطفه خور نور
وزننده بلخ قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن عبدالله بن عبدالحکم اورادندر واستراباد قضاسنده برقریه
آدیدر که جعفر وزننده سفلق لفظنه اضافتله خور سفلق دیمکله متعارفدر محدّثیندن ابو سعید محمد بن احمد الخور
سفلقی اورادندر خور السیف خانك فتحی وواوك سکونیله وخور الدبیل دالك فتحی وبانك ضمیله وخور فوفل
فدفد وزننده وخورفکان رمّان وزننده وخور بروص جوهر وزننده یاخود خور بروج بر موضع آدلریدر
خوار غراب وزننده ری شهرینك قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن عبدالجبار بن محمد وزکریا بن مسعود
الخواریان اورادندر وخوار بن الصدف حمیر ملوکندن برملکك اسمیدر الخورة غوره وزننده کزیده ومنتخب
دوه‌یه دینور تقول نحرنا خورة ابلنا ای خیرتها الخیر خانك فتحی و یانك سکونیله معروفدر جمعی خیور کلور شارح
دیر که شرّ مقابلیدر بعضلر خیری مطلقا خلقك میل ورغبت ومحبت ایلدیکی نسنه ایله تعریف ایلدیلر عقل
وعلم ومال وعدل واحسان کبی ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیر وجه مشروح اوزره جمله‌نك رغبت ایلدیکی
نسنه‌دن عبارتدر وایکی نوع اوزره‌در بری خیر مطلقدر که فی کل حال وعند کل احد مرغوب ومحبوب اولاندر
جنت کبی کذلك شر دخی بو کونه‌در جهنم کبی ثانی خیر مقیددر که برآدم عندنده خیر اولان عند الآخر شر
اولور مال کثیر کبی وخیر وشر کلمه‌لری ایکی کونه استعمال اولنور بری اسم اولور لر نته که ذکر اولندی ثانی مطلب
وصف اولوب افعل تفضیل ایله مقدّر اولورلر یقال هذا خیر منه وشر منه ای یفضله یعنی تقدیره افعل منه
واسم فاعل معناسنه مستعمل اولور که تفضیل مراد اولمز نحو الصلوة خیر من النوم ای هی ذات خیر وفضل
یعنی جامعة لذلك و بنو عامر لغتنده همزه ایله افعل تفضیل اوله‌رق مستعملدر یقال هذا اخیر من هذا او شر منه

انتهی

انتهی وخیر ماله اطلاق اولنور یقال خیر کثیر ای مال کثیر وآت قسمنه اطلاق اولنور حتی جبهه‌سنده کی
غره‌یه صباح الخیر تعبیر اولنور وکثیر الخیر والنفع اولان آدمه اطلاق اولنور نته که خیر دخی دینور تشدید ایله
کیّس وزننده پس خیر بو معناده بوندن مخففدر میت ومیّت لفظلری کبی بونك جمعی اخیار وخیار کلور
خانك کسریله عند البعض مخفف اولان جمال ومبسم وحسن قیافت مقوله‌سی صفت ظاهره ایله ومشدّد
اولانی دین وصلاح وتقوی مقوله‌سی صفت معنویه ایله متصف اولانده مستعملدر وخیر کلمه‌سنك مؤنثنده
خیره دینور ها ایله یقال امرأة خیرة ای فاضلة شارحك بیاننه کوره جمعی خیرات کلور بیضه وبیضات کبی
وتفسیر العیونده ابن عباس حضرتلرندن مرویدر که خیر ماده‌سنك معناسی علم الهیه محوّلدر زیرا احاطه‌سی ممکن
دکلدر انتهی و خیر اسامیدندر منصور بن خیر المالقی وابو بکر بن خیر الاشبیلی محدّثلردر کذلك سعد الخیر
محدّثدر وخیر مصدر اولور برآدم صاحب خیر اولمق معناسنه یقال خار الرجل یخیر خیرا اذا صار ذا خیر وتقول
خار الله لك فی الامر ای جعل لك فیه الخیر وخیر افعل تفضیل اوله‌رق مستعمل اولور تقول هو خیر منك کما تقول
اخیر منك همزه ایله استعمالی بنو عامر لغتیدر نته که ذکر اولندی وخیر افعل تفضیل اولدیغی کبی فعل تعجب دخی
اولور یقال ما خیر اللبن کما یقال ما اخیره ویقال ما شره کما یقال ما اشره کرك تفضیل وکرك تعجبده همزه‌لرك حذف
واثباتلری لغاته مبنیدر نته که ذکر اولندی وتقول العرب انك ما وخیرا ای مع خیرای ستصیب خیرا بونك اصلی انك
ما تلبث تکون وخیرا ایدی که واو مع معناسنه‌در کثرت استعمالدن فعللر حذف اولندی شارح دیر که بوراده
ما تعظیم ایچوندر وخیرا لفظنك تنوینی دخی تعظیم ایچوندر تنویع ایچون دخی اولور کذلك ما لفظی مبالغهٔ فعله حمل
اولنمق دخی ممکندر زیرا عرب بلر برکسه‌نك کثرت فعلندن اخبار مراد ایتدکده انما کلمه‌سنی ادخال ایدرلر مثلا ان زیدا
مما یکتب دیرلر من امر کتابة معناسنه کویا مخلوق من الکتابة دیمکدر پس بوراده مبالغه مخاطبك دائما خیر سمتنده
اولمسنه محمول اولور انتهی الخیّر کیّس وزننده صفتدر خیری چوق آدمه دینور یقال رجل خیّر ای کثیر الخیر
وجه مذکور اوزره خیر بوندن مخففدر میت ومیّت کبی وخیر القابدندر ابراهیم بن الخیر محدّثیندندر الخیر خانك کسریله
کرم وشرف معنالرینه‌در یقال هو من اهل الخیر ای الکرم والشرف واصل وبنیاد معناسنه‌در یقال ما اکرم
خیره ای اصله وهیئت وقیافت معناسنه‌در یقال انه لحسن الخیر ای الهیئة الخیرة خانك کسریله والخیر
عنب وزننده والخیرة عنبه وزننده مصدرلردر برنسنه‌یی سائر اوزره تفضیل وترجیح ایلمك معناسنه‌در یقال
خار الرجل علی غیره یخیره خیرة وخیرا وخیرة اذا فضله وبرنسنه‌یی سچوب اورندولمك معناسنه‌در یقال خار الشیء
اذا انتقاه شارح دیر که مثلا محمد خیرة الله قولنده خیرة کلمه‌سی بمعنی مخبوردر انتهی وخیره اختیاردن اسم اولور
فدیه واقتداء کبی وخیره عنبه وزننده کذلك اسم اولور خیار کبی که اختیاردن اسمدر وتخیردن دخی اسم اولور
طیره وتطیر کبی وبعضلر خیره وخیره اورندولنمش کزیده نسنه‌یه دینور دیدیلر پس مخبور معناسنه اولور نته که ذکر
اولندی التخییر تفعیل وزننده بودخی برشیئی سائری اوزره تفضیل ایلمك معناسنه‌در یقال خیره علی غیره اذا
فضله وبرآدمی مخیر قلمق یعنی ایکیدن برینك ترجیح واختیارنی کندیسنه احاله ایلمك معناسنه‌در یقال خیر فلانا
فی الامر اذا فوض الیه الخیار التخیر تفعل وزننده برنسنه‌یی سچوب اورندولمك معناسنه‌در یقال تخیر الشیء اذا
انتقاه الاختیار افتعال وزننده بودخی اورندولمك اصطفاء معناسنه‌در تقول اخترته الرجال و اخترته منهم
واخترته علیهم ای انتقیته واصطفیته من بینهم بو معنادن اسم خیره در خانك کسریله وخیره در عنبه وزننده نته که
ذکر اولندی الاخیر افضل وزننده افعل تفضیلدر پك خیرلو آدمه دینور نته که خیر دخی بو معنایه کلور آنفا ذکر
اولنمشدر یقال هو اخیر منك کما یقال خیر منك و قچن خیر ایله تفضیل مراد اولنسه مذکرنده فلان خیرة الناس
دینور ها ایله ومؤنثنده فلانة خیر الناس دینور هاسز یاخود فلانة الخیرة من المرأتین دینور حرف تعریفله وخیر کلمه‌سی
افعل تفضیل اولدیغی صورتده تثنیه وجمع قلنمز الخیرة خانك فتحی ویانك سکونیله والخیرة خانك کسریله
والخیری ضیزی وزننده والخوری طوبی وزننده بونلرده افعل تفضیل مؤنثدر یقال امرأة خیرة وخیرة وخیری
وخوری الخیری خانك فتحیله حیری وزننده وخوری خانك فتحی وواوك سکونیله والخوری طوبی وزننده
والخیری ضیزی وزننده بونلر اسملردر مبالغه‌یه دلالت ایدرلر خیری فراوان اولان کشی‌یه دیرلر یقال رجل خیری
وخوری وخوری وخیری ای الکثیر الخیر بوراده واوی اولنلر خور ماده‌سندندر المخایرة مفاعله وزننده باب
مغالبه‌دندر خیر ومزیتده یارشمق معناسنه‌در یقال خایره فخاره ای غلبه فکان خیرا منه الخیار کتّاب
وزننده بو اسمله معروف سبزه‌در که هچوره شبیه اولور وخیار اختیاردن اسم اولور که ایکی امرك خیرلوسنی طلب

ایلمکه دینور ومنه یقال انت بالخیار وبالمختار ای اختر ماشئت ترکیده آندن مخیرلك ایله تعبیر اولنور وخیار خیر لفظندن جمع اولور شر وشرار کبی مالك کزیده ومنتخب اولنلرینه دینور یقـال فی یده خیار المال ای نضاره وخیار اسمادندر امام نخعی راویسنك اسمیدر وخیار بن سلمه تابعیندندر ام الخیار برمعروفه خاتوندر وعبیدالله بن عدی بن الخیار فقیه معروفدر بعضلر بونی اصحابدن وبعضلر تابعیندن عد ایلدیلر خیار شنبر جعفر وزننده شجر معروف اسمیدر ساقی اولمغله شجردن عد ایلمشدر اسکندریه ومصر دیارنده کثیر اولور ترکیده خیارشنبه دیدکلری دار وآنك یمشیدر خیربوا یای مفتوحه وواو مشدده ایله قاقله‌یه شبیه برنوع دانه اسمیدر مفردات صاحبلری بونی قاقله‌نك صغیر نوعی ایله بیان ایدرلر زیرا قاقله‌نك کبیری وصغیری اولور خیران حیران وزننده قدس قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن احمد بن عبدالباقی الربعی وابو نصر بن طوق اورادندر ویمنده برحصن آدیدر وخیران ولد نوف بن همداندر خیاره کتابه وزننده طبریه قضاسنده برقریه آدیدر شعیب پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقد انورلری آنده‌در خیره عنبه وزننده شهر صنعاء قضاسنده برقریه‌در کذلك یمنده جند اعمالندن برموضعدر وخیره شاعر وادیب ابراهیم الاشبیلی پدرینك اسمیدر وعبدالله بن لب شاطبی المقری جدینك اسمیدر الخیرة کبسه وزننده مدینهٔ منوره‌نك اسمیدر خیر میل وزننده فارس اولکه‌سنده برقصبه آدیدر خیره هایله محمد بن عبدالرحمن الطبری نام محدثك جدی اسمیدر خیرین خانك وراتك کسریله موصل اعمالندن برقریه آدیدر خیرة الاصفر وخیرة الممدرة خانك فتحیله مکهٔ مکرمه جبالندن ایکی جبلدر الاستخارة خیر طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استخاره اذا طلب منه الخیر وتقول استخر الله یخر لك یعنی حق تعالی‌دن کاهندن خیرلو اولانی طلب ایله که خیرلوسنی احسان ایدر بنوالخیار بن مالك برقبیله‌در وحسین بن ابی بکر الخیاری محدثدر وابو الخیار یسیر یاخود اسیر بن عمرو وخیر یاخود عبد خیر الحمیری وخیر بن عبد یزید الهمدانی صحابه‌لردر ابو خیرة الصنابحی خانك کسریله اصحابدندر شارح دیرکه جمیع نسخه‌لرده صنابحی عنوانده موسومدر لکن صواب اولان صباحی اولمقدر خیره بنت ابی حدرد خانك فتحیله صحابیه‌در ابوخیره عبیدالله تحدیث ایلمشدر ابوخیره محمد بن هشام ابن ابی خیره محدثلردر وخیره بنت خفاف وخیره بنت عبدالرحمن روایت حدیث ایلمشلردر واحمد بن خیرون المصری ومحمد بن خیرون القروانی ومحمد بن عمر بن خیرون المقری وحافظ احمد بن حسن بن خیرون ومبارك بن خیرون محدثلردر وابو منصور الخیرونی ابن عساکرك شیخیدر فصـل الدال المهملة الدبر دالك ضمیله والدبر ضمتینله آرده دینور که اوك مقابلیدر فارسیده پیش وپس وعربیده قبل ودبر دینور ودبر هر شیئك عقب ومؤخرینه دینور وبرنسنه‌نك آخر وانجامنه دینور ومنه تقول جئتك دبر الشهر وفی دبره وعلی دبره وادباره علی الجمع وفی ادباره ای فی آخره وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه وادبار السجود عن ابن عباس الرکعتان بعد المغرب وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم الرکعتان قبل الفجر قال البیضاوی وادبار السجود بفتح الهمزة ای اعقاب الصلوة جمع دبر وقرأ الحجازیان وحمزة وخلف بالکسر من ادبرت الصلوة اذا انقضت وادبار النجوم ای اذا ادبرت النجوم من آخر اللیل وقرئ بالفتح ای فی اعقابها اذا غربت اوخفیت پس همزه‌نك کسریله اولدیغی صورتده مصدر اولور که مقدم الحاج وخفوق النجم کبی ظرف اولور ودبر کوته اطلاق اولنور است معناسنه فارسیده کون دینور وارقه‌یه اطلاق اولنور ظهر معناسنه وخانه‌نك کوشه‌سنه اطلاق اولنور یقال جلس فی دبر البیت ای فی زاویته الدبر صبر وزننده بال آریسنك وسائر آریلرك سوروسنه دینور ایکنه‌لری آردلرنده اولمق ملابسه‌سیله جماعة النحل والزنابیر معناسنه وبو اسم جمعدر دالك کسریله ده لغتدر جمعی ادبر کلور افلس وزننده ودبور کلور فلوس کبی ودبر دبره کلمه‌سندن جمع جنسی اولور که اکنجیلر بینده ترلادن اولك تعبیر اولنان برقطعه‌یه دینور مشارة المزرعه معناسنه بستانلرده تخته تعبیر ایتدکلری مقدارلردرکه جریب بردونم ترلایه دینور ودبر چکرکه یاوریلرینه اطلاق اولنور دالك کسریله ده جائزدر بونلرك مفردی دبره‌در ودبر نسنه‌نك اکسه طرفنه دینور خلف الشیء معناسنه ومنه یقال جعل کلامك دبر اذنه ای خلفها یعنی لم یصغ الیه ولم یعرج علیه ودبر مصدر اولور اولمك معناسنه یقال دبر الرجل دبرا من الباب الاول اذامات ودبر طاغه دینور ومنه حدیث النجاشی ماحب ان لی دبرا ذهبا وانی آذیت رجلا من المسلمین ودبر هرساعت اویومغه دینور یقال هو ملازم الدبر ای رقاد کل ساعة وپازو یازمق معناسنه مصدر اولور یقال دبر الکتاب دبرا اذا اکتبه ودکز ایچره شول غلیظ قطعهٔ ارضیه‌یه دینور که آطه طرزنده اولوب دریا جزر ومدندن ازیلدکجه اوزرندن آشوب وکاه چکلدکله آچیلور اوله وچوق ماله دینور بومعناده دالك کسریله ده جائزدر ودبر ودبور اوق نشاندن کچوب اوته‌سنه دوشمك معناسنه‌در یقال دبر السهم الهدف اذا جاوزه وسقط وراءه ودبر ودبور

برنسنه‌یه ارقه ویروب دونمك معناسنه‌در یقال دبر الرجل دبرا ودبورا اذا ولی وبرنسنه‌یی ایلتمك وکوتورمك معناسنه‌در یقال دبر بالشیء اذا ذهب به وپیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال دبر الرجل اذا شیخ وبرکسه‌دن وفاتندنصکره حدیث وخبر نقل وروایت ایلمك معناسنه‌در یقال دبر الحدیث عن فلان اذا حدثه عنه بعد موته واسن یل دبوره وارمق معناسنه‌در یقال دبرت الریح اذا تحولت دبورا کما سیذکر ودبور یلنه اوغرامق معناسنه‌در یقال دبر الرجل علی بناء المجهول اذا اصابته الدبور الدبرة دالك فتحی وبانك سکونیله نکبت وادبار لغه دینور که دولت واقبال مقابلیدر یقال هو من اهل الدبرة وهی نقیض الدولة وعاقبت وانجام معناسنه‌در وهزیمت عسکر معناسنه مستعملدر یقال کانت الدبرة له اذا انهزم قرنه وکانت الدبرة علیه اذا انهزم هو الدبرة دالك کسریله قبله‌نك مقابلیدر که اکسه جهتیدر ومنه قولهم ماله قبلة ودبرة ای لم یهتد لجهة امره یعنی تمشیت امرنده برجانبه یول بولوب سلوك ایده ممکله متردد ومتحیر قالدی الدبرة فتحاتله دابه‌نك ارقه‌سنده ایرو پالان سورتمکدن حادث اولان یاغره وجداوه دینور جمع جنسی دبردر وجمع صیغی ادباردر الدبر فتحتینله دابه‌نك صرتی یاغر اولمق معناسنه‌در یقال دبر البعیر دبرا من الباب الرابع اذا اصابته الدبرة الدبر کتف وزننده صرتی یاغر اولان طواره دینور ومنه المثل * هان علی الاملس مالاقی الدبر * یعنی صرتی صاغ اولان دابه‌یه یاغر اولان دابه‌نك حالی آسان کلور غرده کی یاره یارسزه دیوار دلیکی کبیدر مثلیله بکمال در برکسه احباب واصحابنك کرفتار اولدیغی محنته مبالات واهتمام ایلمدیکی صورتده ضرب اولنور الادبار همزه‌نك کسریله بودخی دابه‌نك صرتی یاغر اولمق معناسنه‌در یقال ادبر الحمار ادبارا بمعنی دبر وبو معناده متعدی اولور یقال ادبره القتب اذا جعله دبرا وارقه چویروب دونمك معناسنه‌در یقال ادبر منه اذا ولی ودبور یلنه کیرمك معناسنه‌در یقال ادبر الرجل اذا دخل فی الدبور وچارشنبه کونی یوله کتمك معناسنه‌در ذکری آتی دباردن مأخوذدر یقال ادبر فلان اذا سافر فی دبار کما سیذکر واولمك معناسنه مستعملدر یقال ادبر المقبل اذا مات وبرآدم احباب واصحابنك ایشندن تغافل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادبر فلان اذا تغافل عن حاجة صدیقه وبرآدمك دوه‌سی یاغر اولمق معناسنه‌در یقال ادبر الرجل اذا دبر بعیره وبرآدم مال فراوان صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال ادبر فلان اذا صارله مال کثیر ودوه بوغازلنورکن قولغنك اکسه‌سنده اولان شقك بوکی قفاسی طرفنه دونمك معناسنه‌در یقال ادبرت الناقة اذا انقلبت فتلة اذنها الی القفاء نته که فتلهٔ مزبوره یوزی اوزره دونمکه اقبال دینور الدبور صبور وزننده باد صبایه مقابل اسن یله دینور وصبا استواء لیل ونهار هنکامنده مشرق طرفندن اسن یلدر عند العرب اصول ریاح درت اولمغله صبادن مرادلری مطلق پویراز ودبوردن مرادلری مطلقا لدوس یلیدر لکن اصول ثمانیه اعتبارینه کوره صبا هنکام مزبورده کون طوغوسی کرته‌سنده اسن ودبور باطی تعبیر اولنان یل اولور که قره یل ایله لدوس میاننده اسر الدبیر امیر وزننده دبردن فعیلدر بومناسبتله معصیتده استعمال اولندی نته که قبیل طاعتده استعمال اولندی ومنه یقال عرف فلان قبیله من دبیره ای معصیته من طاعته بوراده تفسیر لف مشوشدر ودبیر نسوان ایلکی اکیروب بوکرکن آردینه طوغری چکدیکی تله اطلاق اولنور نته که مقابلنه قبیل اطلاق اولنور ومنه یقال فلان لایعرف قبیله من دبیره مراد آردنی اوکنی بیلمز نادان وبی ادراکدر دیمکدر المدابرة مفاعله وزننده بودخی اولمك معناسنه مستعملدر یقال دابر فلان اذا مات ومدابره مفاعله‌دن اسم مفعول مؤنث اولور ادباره‌سی اولان قیونه دینور نته که اقباله‌سی اولانه مقابله دینور کما سیذکر یقال شاة مدابرة ومقابلة ای ذات ادبارة واقبالة ومدابره کذلك مصدر اولور قیونی یاخود ناقه‌یی ادباره صاحبی قلمق معناسنه یقال دابر الشاة مدابرة وقابلها اذا جعلها ذات ادبارة واقبالة وخصومت ایتمك معناسنه‌در یقال دابر فلانا اذا عاداه الدبری حرکاتله ویای مشدده ایله متعلق اولدیغی مصلحت فوت اولدقدنصکره خاطره سنوح ایدن رأی وتدبیره اطلاق اولنور یقال شر الرأی الدبری وهو ما یسنح اخیرا عند فوت الحاجة وآخر وقتنده ادا اولنان نمازه اطلاق اولنور وبونده بانك سکونیله ده جائزدر وضمتینله دبری جائزدر کلدر لحن محدثیندندر قال الشارح ومنه حدیث ابی الدرداء هم الذین لایأتون الصلوة الادبرا وفی الحدیث الآخر لایأتی الصلوة الادبریا وهو من تغییرات النسب وانتصابه علی الحال الدابر غابر وزننده تابع وپیرو معناسنه مستعملدر یقال هو دابره ای تابعه وهرشیئك آخر وانجامنه اطلاق اولنور یقال قطع الله دابر الاعداء وغابره ای آخره ومابقی منه وبرنسنه‌نك کوکنه واصل واساسنه اطلاق اولنور یقال له دابر قوی ای اصل ونشاندن ایشلیوب اوته کذران ایدن اوقه اطلاق اولنور یقال سهم دابر اذا کان یخرج من الهدف وقمار اوقلرندن بی نصیب اولان اوقه اطلاق اولنور که

الكبر ويه فلان اوق اوله جقدر يقال مابقي في الكنانة الاالدابر وهو قدح غير فائز وهو آخر القداح وقوسالمده
اولان اسمه قويلر اوزره يابدقلري بنايه دينور وبنانك يره يقين اولان اتكلرينه اطلاق اولنور رفرف البناء معناسنه
المدابر مجاور وزننده قمار اوقلرندن دابر مذكورك صاحبنه دينور الدابرة هايله قوملغك آخرونهايتنه دينور
يقال تزلوافي دابرة الرمل اي في آخره وهزيمت في الحرب معناسنه در يقال جعل الله الدابرة عليهم اي الهزيمة
ومشؤمه اولان عورته دينور يقال امرأة دابرة اي مشؤمة وانسانك اوكجه سي اوستنده اولان سكيره دينور يقال
ضرب دابرته اي عرقوبه وكورشجيلرك منصوبه لرندن صارمه تعبير ايتدكلري منصوبه يه اطلاق اولنور كه اياغني
خصمك اياغنك اكسنه طولايوب زمينه صرع ايدر يقال صرعه بالدابرة اي بالشغربية ودابرة الحافر طوار
قسمنك بيلكجلري مؤخرينه محاذي اولان سكيره دينور المدبور يارهلو يه دينور مجروح معناسنه وكثير المال
اولان آدمه دينور الدبران فتحاتله منازل قمردن بر منزل آديدر منزل مزبور ثور برجنده بش كوكبي مشتملدر كه
اورجكي برنده در ظهر معناسنه اولان دبردن مأخوذدر ونظامك قولنه كوره بر كوكب تاباندر كه باننده برنيچه مخفي
كوكبلردخي اولمغله ثورك اورجكي اوزره هودج شكلنده در بعض عربا كا قلانص ديرلر الاداير علابط وزننده
قاطع رحم اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اي قاطع الرحم وسوز اسلمز اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اذا كان
لايقبل قول احد المدابر اسم مفعول بنيه سيله ادباره سي اولان دوه يه دينور نته كه مقابل اقباله سي اولان دوه يه دينور
بومناسبتله ايكي طرفدن جنسي پاك اولان حيوانه وانسانه اطلاق اولنور اوكي آردي صوي ديمك اولور كه مراد عموم
واشتمالدر يقال هو مقابل ومدابر اي محض وصرف من ابويه الادبارة همزه نك كسريله بعض دوه نك
قولغنده اولان يارىغك پارهسنه دينور كه اكسه طرفنه بوكلمش اوله نته كه اوكنده اولانه اقباله دينور يقال ناقة
ذات اقبالة وادبارة وهي شق في الاذن ثم يفتل ذلك فان اقبل به فهو اقبالة وان ادبر فهو ادبارة وبعض قيونك
وناقه نك قولاغندن ممه طرزنده صالنان دري پارهسنه دينور كه بعض قيونك كردنلرنده زنمه ديدكلري ممه شكلنده
صالنان دري پارهسنه شبيه اولور اول حيوانه مقابله ومدابره دينور جهتلري اعتباريله دبار غراب وكتاب وزنلرنده
چارشنبه كوننك نام قديميدر يوم الاربعاء معناسنه تشأملرينه مبني اطلاق ايتمشلر ايدي پس چارشنبه ايله تشأم افعال
جاهليه دندر وامام خليل كتاب العينده بوني ليلة الاربعاء ايله تفسير ايلمكله تغليبه مبني اولور ودبار دالك كسريله مدابره
كبي مفاعله دن مصدر در مخاصمه ومعادات معناسنه در يقال دابره مدابرة ودبارا اذا عاداه ودبار اكينلر ارالقلرنده
اولان كوچك صوخرقلرينه دينور وجنكلرده اولان وقايع وهزايمه اطلاق اولنور كه دبره نك جمعي اولمش اولور الدبار
سحاب وزننده هلاك معناسنه در كه قطع دابره ايلر يقال اصابه الدبار اي الهلاك التدبير تفعيل وزننده عاقبت
انديشلكله انجام كاره نظر وصرف بصر ايلمك معناسنه در يقال دبر الامر اذا نظر في عاقبته وتفكر برخصوصك
تمشيتي ضمننده سعي وترتيب اسباب ايلمك معناسي بوندن مأخوذدر وتدبير بر آدم كندينك موتنه كوله سنك وجاريه سنك
عتقني تعليق ايلمك معناسنه در كه موتندنصكره آنلري آزاد اولملرني وصيت ايلمكدن عبارتدر اول كوله يه مدبر
وجاريه يه مدبره دينور يقال دبر العبد اذا اعتقه عن دبر بو كونه عتق مشروع وعدول لكن غير معقولدر زيرا مالكنك
موتنه متوجه اولوب تمني ايدر سلسله لي طريق كبي وبعضي فرصتنده افنديسني هلاك ايدر سائر امره دخي تعليقده
اول امرك حصوليله آزاد اولور نته كه طلاق امر مشروع ايكن بي اقتضا معقول دكلدر وتدبير بركمسه دن بر كلام
وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه در يقال دبر الحديث اذا رواه ونقله عن غيره التدبر تفعل وزننده بودخي — مطلب
برماده نك سر انجامني ملاحظه وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تدبر الامر اذا نظر وتفكر في عاقبته وقوله تعالى
افلم يدبروا القول اي افلم يتفهموا ماخوطبوا به في القرآن التدابر تفاعل وزننده نيجه كمسنه لر بريرندن قطع محبت
والفت ايلمك معناسنه در يقال تدابروا اذا تقاطعوا الاستدبار برنسنه يه ارقه چويرمك معناسنه در كه آندن يوزي
چويرمك تعبير اولنور استقبال مقابليدر كه يوزلمك معناسنه در يقال استدبره ضد استقبله وبرخصوصك اولنده
بيلمديكي نسنه يي آخرنده بيلمك معناسنه مستعملدر يقال استدبر الامر اذا رأى في عاقبته مالم ير في صدره وقال
في الاساس استدبر في الامر مالم يكن استقبل اي عرف في آخره مالم يعرف في اوله واختيار واستيثار معناسنه در يقال
استدبره اذا استأثره دبير زبير وزننده اسد قبيله سندن بر قبيله پدرينك اسميدر وبر جار آديدر وكعب بن عمرو الاسدي
لقبيدر دبيره جهينه وزننده بحرين قضاسنده بر قريه آديدر ذات الدبر صبر وزننده هذيل قبيله سي يوردنده
بر صرب عقبه نك آديدر دبر صبر وزننده تميا ايله طي قبيله سنه مخصوص ايكي طاغك ارالغنده بر طاغ اسميدر
دبير امير وزننده نيسابور قضاسنده بر قريه آديدر محدثندن محمد بن عبد الله بن يوسف الدبيري ومحمد بن سليمان

القطان نام محدثك جدي اورادندر ديري زليخا وزننده عراقده بر قريه آديدر دبر جبل وزننده يمنده بر قريه در
محدثيندن اسحق بن ابراهيم بن عباد اورادندر الادبر ابيض وزننده حجر بن عدي نام كمسنه نك لقبيدر
وجبلة بن قيس الكندي لقبيدر بعضلر بوني اصحابدن عد ايلديلر الاديبر مصغر بنيه سيله بر نوع يلانك اسميدر
الدثور ثنور وزننده بابت وشكل وكونه معناسنه در يقال لبس هو من شرج فلان ولاد ثوره اي من ضربه وزيه
دثوريه دالك فتحي وباي مشدده نك ضميله طبريه قربنده بر بلده آديدر الدثر دالك فتحي وثاي مثلثه نك سكونيله چوق
ماله دينور مفردي وتثنيه وجمعي برابردر زيرا في الاصل مصدر در يقال مال دثر ومالان دثر واموال دثر الدثر فتحتينله
كيره دينور يقال في ثوبه دثر اي وسخ اساسك بيانته كوره بوماده دثاردن منفرعدر ودثر يمنده بر حصن اسميدر
الدثور دروس وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك اثر ونشاني محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال دثر الرسم دثورا
من الباب الاول اذا درس ودثور النفس هر شيئي چابك اونوتمقدن عبارتدر ودثورا لقلب اذكار الهيه نك صحيفه
درونندن محو ونابود اولمسندن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلمشدر قال في النهاية وفي الحديث
حادثوا هذه القلوب بذكر الله فانها سريعة الدثور يعني دروس ذكر الله وامحاؤه منها ودثور النفس سرعة نسيانها
ودثور آغاج يبراقلنمق معناسنه مستعملدر كويا كه تلبس دثار ايدر يقال دثر الشجر دثورا اذا اورق وبرنسنه چوقدانكي
اولمق معناسنه در كه محو واضمحلالي مستلزمدر يقال دثر الرسم اذا اقدم وجامه كيرلنمك معناسنه مستعملدر يقال دثر
الثوب اذا اتسخ وقلج پاسلنمق معناسنه مستعملدر يقال دثر السيف اذا اصدئ الاندثار انفعال وزننده بودخي برنسنه
اسكيمكله اثر ونشاني محو اولمق معناسنه در يقال اندثر الرسم بمعنى دثر الدثور صبور وزننده تنبل واوشنكن آدمه دينور
يقال رجل دثور اي بطئ وناسله انس والفت اوزره اولميوب ساقط وآدم مثابه سندن خارج دائما خانه سنده وكارلرده
اويقويه ملازم كمسيه اطلاق اولنور وبو ايكي معناده دثاردن مأخوذدر يقال رجل دثور اي خامل نؤوم الداثر
هالك معناسنه در يقال رجل خاسر داثر اي هالك وغافل معناسنه در يقال سيف داثر اي صدئ الادثر ابيض
وزننده بودخي غافل آدمه دينور يقال رجل داثر وادثر اي غافل ايكنجينك مفهومي مفضل در التدثر تفعل وزننده
جامه يه بورنمك معناسنه در يقال تدثر بالثوب اذا اشتمل به واركك ديشي يه آشمق معناسنه مستعملدر يقال
تدثر الفحل الناقة اذا تسنمها ومركوب اوزره صيچرايوب بنمك معناسنه مستعملدر يقال تدثر الرجل فرسه اذا وثب
عليه فركبه المتدثر متذكر وزننده مأبون وككز شخصه اطلاق اولنور فاعلني در پشت ايلديكيچون يقال فلان
متدثر اي مأبون الدثار كتاب وزننده شعار اوزره تلبس اولنان ثوب وجامه يه دينور شعار بدنه مماس اولان لباسه
دينور كوملك وفوطه وازار كبي پس دثار اوست لباسه دينور زيبون وقفتان كبي يقال جاء وعليه دثار وهو مافوق
الشعار من الثياب ودثار اساميدندر دثار القطان الضبي وزيد بن دثار التابعي ومحارب بن دثار واوغلو دثار محدثلردر
التداثر تفاعل وزننده بودخي برنسنه چوقدانكي اولمق معناسنه در كه محو وتباهي مستلزمدر يقال تداثر الرسم
اذا اقدم الدثر دالك كسريله مالي اوزره حسن تقيد وتيمار ورعايتنده دائما اهتمام ايدن آدمه دينور كويا كه مالنه
دثار اولور يقال هو دثر مال اي حسن القيام به الادثار همزه نك ودال مشدده نك كسريله افتعال وزننده مال كثير
قزانمق معناسنه در يقال ادثر الرجل اذا اقتنى دثرا من المال التدثير تفعيل وزننده قوش كندي يواسني اصلاح
ايلمك معناسنه در يقال دثر الطائر اذا اصلح عشه ومقتول اوزره سترايچون طاشلر يغمق معناسنه مستعملدر يقال
دثر القتيل على بناء المجهول اذا انضد عليه الصخر الدجر دالك حركات ثلاثي وجيمك سكونيله والدجر
ضمتينله حبوباتدن بوكرلجه يه دينور لوبيا كبي ودجر دالك حركات ثلاثيله چفتجيلرك صبان دمورني كچروب
بند واستوار ايلدكلري خشبه يه دينور كه صبان اككي تعبير ايدرلر الدجر دالك ضميله شول اوچلك طرزنده
علبه يه دينور كه ديبي دمور دن وسوز كوكبي كوز كوز اولمغله آكنجيلر تخمي اكا قيوب باغچوانلرك باغچه صواردقلري
كبي بري اوته كنده كجه تخم آندن زلايه دوكيلوب اكيلور الدجر فتحتينله متحير اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل
دجرا من الباب الرابع اذا حار وهرج ومرج وشوريده اولمق معناسنه در يقال دجر الناس اذا هرج وسرخوش
اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل اذا سكر الدجر شكس وزننده والدجران سكران وزننده معاني
مزبوره دن وصفلردر جمعي دجاري ودجرى كلور سكاري وسكرى كبي الديجور طيفور وزننده طراغه دينور
وقرانكولغه دينور تقول جئته في ديجور الليل اي في ظلامه شارحك بيانته كوره بعضا مبالغة وصف اولور يقال
ليل ديجور اي مظلم وديجور رنكي قرامتق بوز نسنه يه اطلاق اولنور يقال شيء ديجور اي اغبر مضارب الى السواد
وقور بمش چوقلق اوت يغيننك قرالتيسنه اطلاق اولنور المندجر منفجر وزننده كوشك وسست نسنه يه دينور

يقال حل مندجراى رخو الدجران دالك كسريله اوزرينه آصمه چارداغى وكرويد قوريلان اياقلره دينور
المداجرة مفاعله وزننده قاچمق معناسنه‌در يقال داجرالرجل اذافرّ الدحر بحر وزننده والدحور ظهور
وزننده طرد وابعاد ايلمك معناسنه‌در يقال دحره دحرا ودحورا من الباب الثالث اذاطرده وابعده ودفع ايلمك
معناسنه‌در ومنه الدعاء اللهم ادحرعنا الشيطان اى ادفعه الداحر والدحور صبور وزننده معناى مذكوردن
وصفدر طارد ودافع معنارينه‌در الدحدرة دحرجه وزننده ومراديفدركه يوارلمق معناسنه‌در التدحدر
تدحرج وزننده يوارلنمق معناسنه‌در يقال دحدرالحجر فتدحدر اى دحرجه فتدحرج الدحمرة دحرجه وزننده
طولدرمق معناسنه‌در يقال دحمرالقربة اذاملأها الدحمور عصفور وزننده بركوچك بوجك آديدر الدخدار
دالك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله برچشيدثوب وقماش آديدركه آق ياخود سياه اولور يقال جاء وعليه ثوب
دخدار وهو ثوب ابيض اواسود دتخدار فارسى معرّبيدر شارحك بيانته كوره آقلوقاره‌لوچوقلى وقلملى نسج اولنان
چارشف ونهالى وجامه اوله جقدر فى الاصل تخت شاهى پوشيده سنه مخصوص ايدى وصاحب اغانى بيانته كوره
مصوّر اولان ثوب ونهالى اوله جقدر ودخدار آلتونه اطلاق اولنور ذهب معناسنه الدخدرة دحرجه وزننده
برنسنه‌يى مذهب وزرّين ايلمك معناسنه‌در يقال دخدرالشئ اذاذهبه الدخور ظهور وزننده والدخر
فتحتيله خوار وذليل اولمق معناسنه‌در يقال دخرالرجل ودخر دخورا ودخرا من الباب الثالث والرابع اذاصغر
وذلّ الادخار همزه‌نك كسريله تحقير واذلال ايلمك معناسنه‌در يقال ادخره اذاذلّه الدخمرة دحرجه وزننده
ومراديفدركه طولدرمق معناسنه‌در يقال دخمرالقربة اذاملأها وبرنسنه‌يى اورتوب بورييوب صقلامق معناسنه‌در
يقال دخمرالشئ اذاستره وغطاه الدرّ دالك فتحى وراءنك تشديديله نفس وذات معناسنه‌در يقال رجل سرىّ الدرّ
اى النفس مؤلفك بصائرده بيانته كوره بوماده برشيئك شئ آخردن تولد ايلمسنه موضوعدر حركت واضطراب
فى الشئ معناسنده دخى بالمناسبه استعمال اولنور بوعلاقه‌لرايله معانئ سائره آندن منشعبدر انتهى ودرّ سوده
اطلاق اولنور يقال غزر درّ الناقة اى لبنها شارح ديركه بوتسميه بالمصدردر ودرّ مصدر اولور سود چوق اولمق
معناسنه يقال درّ اللبن درّا من الباب الاوّل والثانى اذاكثر وسود ذاتنده شرف ومحض اولمق مناسبتيله
برآدمدن صادر اولان عمل خوب واثرنيكويه اطلاق اولنور ومنه قولهم فى المدح والدعاء لله درّه اى عمله يعنى جزاء عمله
يعنى عمل مزبور مقابلنده مكافات عهدهٔ بشريه‌دن بيرون اولمغله جزاء ومكافاتى ربّ المجازاته حواله اولنمشدر ويقال
فى الذم لادرّ درّه اى لازكا عمله يعنى عملى خيرلو اولمسون ديمكدر كه بددعادر ودرّ كذلك مصدر اولور نبات كركى
كبى نشو ونما بولوب فراوان اولمغله برى برينه صارمشمق معناسنه كه مجازدر يقال درّ النبات درّا اذا التف وطوار
سودنى كركى كبى وبروب آقتمق معناسنه‌در يقال درّت الناقة بلبنها بمعنى ادرّت ودرّ ودرور ظهور وزننده
بدندن ترطوبت آقمق معناسنه مستعملدر يقال درّ العرق درّا ودرورا اذاسال كذلك درّت السماء بالمطر
ديرلر بلوتدن يغمور هاربل هاربل منصبّ اولدقده وبونده باايله متعدّى اولمشدر وبازارك متاع ومعامله‌سى يك رايج
اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّت السوق اذانفق متاعها وبرنسنه‌نك يومشق اولمق معناسنه مستعملدر
سود كبى يقال درّ الشئ اذالان ودرور اوق طرنق اوزره كركى كبى فريل فريل دونز اولمق معناسنه دركه
اوجنى صول باش پرمغك طرنغى اوزره قيوب صاغ باش پرمقله فرفر دوندررلر صلابتنى وحسن استقامتنى
مشتريه اراءت ايچون ايدرلر يقال درّ السهم درورا اذادار دورانا على الظفر وبرنسنه پارل پارل پارلدامق
معناسنه‌در صاغيلن سود كبى يقال درّ السراج اذااضاء ودرّ خراج وغنيمت وطيارات مقوله‌سى نسنه‌لرك
واردانى فراوان اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّ الخراج درّا اذاكثر اتاوه وبرآدم خسته اولوب چهره‌سى
متغير اولدقدنصكره برينه كلوب دلبرلنمك معناسنه مستعملدر تقول درّ وجهك يدرّ ويدرّ من البابين المذبورين
ويدرّ بالفتح وهونادر درّ اذاحسن بعدالعلة شارح ديركه كرچه مؤلف عينك فتحيله نوادردن عد ايلدى لكن باب
ثالثدن دكلدركه نادر اوله بلكه مل يمل بنيه‌سى كبى باب رابعدندر الدرّة دالك كسريله بو دخى سوده دينور يقال
ناقة ذات درّة اى لبن ودرّة اسم اولور سودك چوق اولوب ممه‌دن آقمسنه دينور يقال ماغزر درّتها اى سيلانه
وكثرته ودرّة تركيده تجريفله طوره ديدكلرى شيئه دينوركه قامچى كبى آنكله ضرب ايدرلر قرباجه ده اطلاق اولنور
الاستدرار بودخى ممه‌ده سود فراوان اولمق معناسنه‌در يقال استدرّ اللبن اذاكثر وكچى تكه‌يه طالب اولمق معناسنه
مستعملدركه كوسنمك تعبير اولنور كويا كه درّلبنه طالب اولمش اولور يقال استدرّت المعزى اذاارادت الفحل
الدرير دالك فتحيله يك سكرتمك على قول رفق وسهولتله سكرتمك معناسنه‌در يقال درّ الفرس دريرا

اذاعداشديدا اوعدوا سهلا بومعنانيه درّ لبن معناسندن مأخوذدر المدرار محراب وزننده بنيهٔ مبالغه در
مطر كثير صبّ ايدن سحابه وصفدر يقال سحاب مدرار اذاكان يدرّ بالمطر الكثير الدارّ والدرير امير وزننده
ضياء معناسندن وصفلردر تابنده وضيادار اولان شيئه دينور يقال درّ السراج فهودارّ ودرير اى مضئ الدرّة
دالك ضميله بيوك انجودانه‌سنه دينور لؤلؤهٔ عظيمه معناسنه جمع جنسى درّ در وجمع صيغى درر كلور غرف كبى
ودرّات كلور جمع مؤنث سالم بنيه‌سيله ودرّة ابولهبك وابوسلمه‌نك قيزلرى اسميدركه صحابيه‌لردر اشبو ضياء
معناسنه اولان درّ وجه مذكور اوزره سودك پارلدامسندن مأخوذدر وانجو معناسنه اولان درّة ضياء معناسندن
منشعبدر الدرّى دالك ضميله نورانى ودرخشان اولان كوكبه وصف اولور يقال كوكب درّى اى مضئ
وبونده دالك حركات ثلاثيله جائزدر شارح ديركه كويا كه رونق وصفا وضياده درّه نسبت اولنمشدر ودرّى كلمه‌سى
همزه ايله ده استعمال اولنور نته كه درأ ماده‌سنده بيان اولندى انتهى ودرّى السيف قلجك پارلدامسندن عبارتدر
درّه نسبت ياخود معناى مصدريت ياخود تشبيه طريقيله دريقال مااحسن درّى السيف اى تلألؤه واشراقه
الدرر فتحتيله يولك جادّه‌سنه اطلاق اولنور كه پايكاه اولان اوزون اوزادى هموار اولان يردر صاغيلن سودك
رشته‌سنه تشبيه اولنمشدر يقال سلك من درر الطريق اى قصده ودرر البيت خانه‌نك قرشوسنه اطلاق اولنور
تقول بنى بيناه درريتى اى قبالتة ودرر الريح يلك اسديكى كرته‌سنه دينور يقال توجّه الى درر الريح اى مهبها درّ
دالك فتحيله اعلام رجالدندر وبنوسليم ديارنده برصوكولنك اسميدر الدرارة دالك فتحيله يوك اكيرد كلرى
آلته دينوركه تركمان طائفه‌سى كرمان تعبير ايدرلر كوچك المبه شكلنده برنسنه درالده دوندررك يوك اكيررلر
الادرار همزه‌نك كسريله اوقچى يايديغى اوقى مشتريه عرض ايچون باش پرمغنك اوزرنده دوراندرمك معناسنه‌در
يقال ادرّ السهم ادرارا اذاداره على الظفر ويوكى درارهٔ مذكوره ده اكيروب محكم بوكمك معناسنه‌در يقال
ادرّت المرأة الدرارة اى المغزل اذافتلته شديدا حتى كأنه واقف من شدّة دورانه وسودلو طوار سودنى كركى كبى روان
ايلمك معناسنه‌در يقال ادرّت الناقة اذادرّ لبنها وبرنسنه‌يى تحريك ايلمك معناسنه‌در يقال ادرّ الشئ اذاحرّكه
وريح سحابدن سود صاغار كبى يغمور آقتمق معناسنه استعمال اولنور يقال ادرّت الريح السحاب اذاحلبته
الدرير امير وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى ودرير بنيه‌سى صيقى واندامى قوند وقوى على قول جست وچالاك
دابه‌يه دينور يقال فرس درير اذاكان مكتنز الخلق مقتدرا وسريعا الدرور صبور وزننده والدارّ سودى
چوق اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة درور ودارّ اى كثيرالدرّ ويقال ابل درور جمعى درر كلور ضمتيله
ودرّ كلور ركع وزننده ودرّار كلور كفار وزننده الدودرّى دالك فتحى وراءنك شدّه‌سى وقصرايله بهيرّى وزننده
بيهوده وبى موجب دائما برى اوته اولطه ايدر اولان كسيه دينور يقال هو دودرّى اى الذى يذهب ويجئ فى غير
حاجة ودبه طشاق كشى‌يه دينور آدر معناسنه وخايه‌لرى اوزون كشى‌يه دينور الدردرّى واو يرينه رايله بهيرّى
وزننده دودرّى معناسنه‌در التدرّة تحله وزننده وآنك كبى اسمدر سودى ممه‌دن پك چوق آقمغه دينور وزنى
تفعله‌در الدردر هدهد وزننده چوجق قسمنك ديشلرى بته‌جك يرلره دينور على قول بتمزدن مقدم كذلك ديشلر
دوكولدكدنصكره يرلرينه دينور ومنه المثل * اعييتنى باشر فكيف بدردر * اى لم تقبل النصح شابا فكيف وقدبدت
دراردرك كبرا اشر ضمتيله كسكين ديشه دينور يعنى سن بنى ديشلرك كسكين اولديغى هنكامده عاجز قلمشيدك
شمدى ايسه ديشلرك دوكولمكله پير اولدك مراد كنج ايكن پندمى وارشادمى قطعا اصغا ايلمز ايدك شمدى ايسه
پير اولدك زعمكجه نصيحتدن مستغنى اولدك مثل مزبورى بركسنه زوجه‌سنه ايراد ايلمكله فعل مؤنثدر وامثال
متغير اولمز الدردور عصفور وزننده دريانك وسطنده صوبى جوش وغليان اوزره اولان يره دينوركه فارسى
وتركيده كرداب وكوچكنه قنال تعبير اولنور چورتى اولمغله اورايه دوشن كمى خلاص اولمز يقال وقعت السفينة
فى الدردور وهو موضع وسط البحر يجيش ماؤه قال فى الاساس فلما تسلم سفينة وقعت فيه ودردور ساحل بحرعمانده
برطار بوغازك آديدركه خطرناك كدراو يلسى يره فم الاسد دخى ديرلر التدردر تزلزل وزننده سموز آكدن كوده‌نك اتى
دردردره‌مك معناسنه‌در يقال تدردرت اللحمة اذااضطربت الدردرة زلزله وزننده ديشسز آدم برشيئى كوه‌لمك
معناسنه‌در يقال دردرالشيخ البسرة اذالاكها الدردار ثرثار وزننده طبل وكوس آوازينه دينور تقول سمعت
الدردار اى صوت الطبل وبرشجر آديدر توكيده قاره آغاج ديدكلريدر دربات مصغر بنيه‌سيله برموضع آديدر
دهدرّين دهدرماده‌سنده مرسومدر الدزر دالك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه‌در يقال دزره
دزرا من الباب الاوّل اذادفعه دزماره دالك كسريله برموضع آديدر احمد بن كشاسب الفقيه الشافعى الدزمارى

اورادندر الدسر كسر وزننده دورتمك وسانجمق معناسنه دريقال دسره بالرمح دسرا من الباب الاول اذا طعنه
واونه قاقمق معناسنه دريقال دسره اذا دفعه قال الشارح ومنه الحديث ليس فى العنبر زكاة انما هو شئ دسره البحر
اى دفعه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دسرها اذا جامعها وكمى يى دسار ايله اصلاح واستوار قلمق معنا سنه در
يقال دسر السفينة اذا اصلحها بالدسار و برنسنه يه زور ايله اكسر صوقمق معناسنه دريقال دسر الدسار فيه اذا ادخله به
بقوة المدسر منبر وزننده جماع معناسندن مأخوذدر كثير الجماعه اطلاق اولنور مبالغة آلت بنيه سيله كلمشدر يقال رجل
مدسراى جماع نياك الدسار كتاب وزننده اكسره دينور مسمار معناسنه وشول ايپه وهلاطه دينور كه ليفدن بوكيلوب
آنكله كمينك تخته لرى برى برينه چاتيلوب ترتيب واستوار اولور عرب دكزينك داو تعبير ايتدكلرى كيلرى اوبلجه در جمعى
دسر كلور دالك ضميله ودسر كلور ضمتينله ودسر ضمتينله دسراء كلمه سندن جمع اولوركه كمى يه دينور سفينه معناسنه
يورركن صويى اوته اوته دفع ايلديكيچون الدوسر جوهر وزننده ديزمان وعظيم الهيكل اركك دوه يه دينور
مؤنثى دوسره در ودوسر بر نبات آديدر كه حاصل اولان حبه سنه زن ديرلر زانك كسرى ونونك شدّه سيله
بودانه تركيده چودار ديدكلريدركه بغداى ارالغنده بتر بعض يرلرده بيان يولافى ديرلر وچودار دوسردن محرّف
اولمق ملحوظدر ودوسر امراء عربدن نعمان بن منذرك خاصة عسكرى وآلايى اسميدر وسخت وشديد ارسلانه
دينور واسكى زماندن قالمش قديم نسنه يه دينور وزوان اسميدركه دلوجه ديدكلرى نسنه در بغداى ايچره اولور
مخدّرادن مفسد ادراكدر وبرآتك اسميدر وايرى ومقلق ذكره دينور الدوسرة هايله دوسرك مؤنثيدركه
ذكر اولندى ومضغه معناسنه دركه آغزده چيننى يريدر الدواسر علابطوزننده والدوسر والدوسرىّ
جوهرىّ وزننده والدوسرانىّ ايرى وتند وشديد دوه يه دينور الداسرة جست ورونده ناقه يه دينور
يقال ناقة داسرة اى سريعة الدستور دالك ضميله شول دفتر ديوانه دينوركه آنده ميرى محللرينك وعلوفه خوار
اولان عسكرى طائفه سنك اساميلرى مرسوم اولمغله اقتضا ايتدكجه اكا مراجعتله ميرى تحصيل ووظيفه وعلوفه
تنظيم اولنور حالا دفتردار ودفتر امينى افنديلرك دفترلرى كبى مؤلفك النسخة المعمولة للجماعات قولنده جماعتدن مرادى
طوائف مرقومه در باالجمله سلاطين وولاة حكام وسائر ارباب جهانك هر برينك مقتضاى مصلحتى اوزره
برر اوبلجه نسخه لرى اولور ودستور كلمه سى معرّبدر جمعى دساتيردر يعنى دالك فتحيله دستور فارسيدن معرّبدركه
دست ايله وردن مركبدر دست اله ديديكى كبى فائده وظفر وصدر ومسند عالى وقاعده واسلوب ويكعدد معنالرينه
اولوب واركلمه سى صاحب ولياقت معنالرينه اولمغله دفتره ووزيره دستور اطلاقى بو مناسبتله متحقق اولمشدر
بعده تخفيف ومزجله واوى مدّ ايدوب دستور ديديلر كنجور ديدكلرى كبى وتعريب ايدوب دالك ضميله دستور
ديديلر ودستور اذن واجازت معناسنده ده فارسيده مستعملدر عادتا اجازت اشارت يد ايله اولديغنه مبنيدر بو رسمه
ترجمه حاشيه مطالعه الدستور الدفتر الذى جمع فيه قوانين الملك وضوابطه معرّب فارسىّ والوزير الكبير الذى
يرجع فى جميع احوال الناس عبارتنه موافقدر واهل نجوم اصطلاحنده هرسنه نك حساب كواكبنى استخراجله
قيد ايلدكلرى صحيفه ودفتره اطلاق اولنور الدسكرة دالك وكافك فتحيله كويه دينور قريه معناسنه وصومعهٔ
رهبانه دينور وارض مستويه يه دينور واعاجم طائفه سنه مخصوص شول بيوته دينوركه ايچنده شرب شراب وچنك
وچغانه وملاهى اوله كه خرابات تعبير ايتدكلريدر ميكده يه ده اطلاق اولنور وعند البعض شول بناء وعمارته
دينوركه قصر شكلنده وچوره سنده بيوتى مشتمل اوله جمعى دساكر كلور مترجم ديركه حريرينك اون ايكنجى مقامه ده
فاولجت فى الدسكرة عبارتنده باالجمله شرّاحك بيانى اوزره دسكره ماخوريعنى بابوللق ديدكلرى خرابانه وميخانيه
دينور كذلك قلعه اطرافنده واروش ديدكلرينه دينوركه محلات وبيوتى مشتملدر پس مؤلفك مرادى بنه واروش
اوله جقدر لكن قصره تشبيهنك چندان معناسى منفهم اولمامشدر انتهى ودسكره نهر الملك قضاسنده برقريه
آديدر رؤساى اد بادن منصور بن احمد بن الحسين الدسكرىّ اورادندر كذلك شهرابان قربنده برقريه آديدر
خطيب بغدادى شيخى احمد بن بكرون اورادندر و بغداد ايله واسط بيننده برقريه آديدر محدثيندن ابان بن ابى
حمزه اورادندر وخوزستان قضاسنده برقريه آديدر الدوصر دوسر وزننده ابن القطاع روايتى اوزره برنبات
آديدر كه اكين ارالغنده بتوب واوزايوب اكينى بصار شارحك بيانه كوره دوسر اوله جقدر الدوطيرة دالك
فتحى وطانك كسريله كمينك قيچنه ياخود دومننه دينور كوثل السفينه معناسنه الدعر دالك وعينك فتحيله
فساد وتباهى معناسنه دريقال فيه دعراى فساد ودعر مصدر اولور اوطون ياش ياخود يرامز اولمغله علو لنيوب
همان توتمك معناسنه دريقال دعر العود دعرا من الباب الرابع اذا ادخن ولم يتقد وچقماغك آتشى چقميوب

كوراولمق معناسنه دريقال دعر الزند اذا لم يور ودعر فسق وفجور وخبث معناسنه در الدعر كتف وزننده
والدعر صرد وزننده شول اوطونه دينوركه ياشلغندن ياخود فنا وكثر لكندن علو لنيوب همان توتراوله وچورك
واوزسز كوشك وفنا اغاجه دينوركما سيذكر الادعر احمر وزننده آتشى چقميان كورچقماغه دينور الدعارة
كرامه وزننده والدعارة كتابه وزننده والدعرة نعره وزننده بونلرده فسق وفجور وخباثت معناسنه دريقال
هو من اهل الدعر كما مرّ والدعارة والدعارة والدعرة اى الفسق والخبث والشرّ الدعر كتف وزننده يانيوب توتراولان
اوطونه دينوركه ذكر اولندى وشول اوطون مقوله سنه دينوركه آتشه قونوب هنوز كركى كبى يانمقسزين سو ينديرلمكله
كوسكو كبى اوله بعض حريقدن چقمش برزده ويتم سوخته اشياء كبى الدعر دالك ضميله اغاج قوردينه دينور ومالك
بن دعر يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينى قويدن اخراج ايدن تاجرك اسميدر ذال معجمه ايله مصحفدر
الداعرية شول دوه لره دينوركه داعر نام بر پاكيزه جنس يغوره منسوبلردر ياخود بنو الحارث بن كعب قبيله سندن
منسوبلردركه داعر بن الحماس نام كسه دن منشعبلردر الداعرة آشى طوتمز اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة
داعرة اذا كانت لم تقبل اللقاح وداعره نك جمعى مداعيردر ظاهرا غير قياسدر الدعرور عصفور وزننده لئيم
وفرومايه يه دينور المدعر معظم وزننده فيل ديدكلرى جانورك لوننه دينوركه قوكور اولور ومطلقا قبيح وبدتر
اولان لونه دينور شارح ديركه مقتضاى مادّه وصف اولمقدر مكر مبالغه يه حمل اولنه التدعر تفعل وزننده بركسه نك
لونى وچهره سى ممسوخ كبى بغايت بدلنوب چركينلنمك معناسنه دريقال تدعر وجهه اذا تبقع تبقعا سمجا متغيرا
الدعارّة دالك فتحى وراتك تشديديله بدخويلق معناسنه دريقال فى خلقه دعارّة اى سوء شارحك بيانه كوره
بوخوى وطبيعته مخصوصدر الداعر اوزسز چورك وسست وكثر كراسته يه دينور يقال عود داعر ودعر كما مرّ
اى نخر ردئ الدعثر ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور الدعثرة دحرجه وزننده بنايى
يقوب ويران ايلمك معناسنه دريقال دعثر الحوض اذا هدمه وكسره الدعثور عصفور وزننده شول حوضه دينوركه
بناسنده حسن وهندسه ولطافت جهتيله تكلف اولنمامش اوله على قول رخنه لنوب چوكمش اوله ودعثور
نعم كثيره يه دينور يقال له دعثور اى نعم كثيرة وعسكرى نقلى اوزره دعثور بن الحارث اصحابدندر الدعثر
دالك كسريله سجل وزننده شول تند وتوانا اركك دوه يه دينوركه اوغراديغى نسنه لرى دل مترجم كبى هدم وخراب
ايدر اوله يقال جمل دعثر اى شديد يدعثر كل شئ الدعسرة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه در الادعنكار
احرنجام وزننده بركسه اوزره سبّ ودشنام ايده رك شركير اولمق معناسنه دريقال ادعنكر فلان عليهم بالفحش
اذا اندرأ عليهم بالسوء وسيل صويى فلج كبى سرعتله آقيله رق يوريمك معناسنه دريقال ادعنكر السيل اذا اقبل
واسرع الدعنكر غضنفر وزننده والدعنكران الف ونونله دائما ناس اوزره بدكو يلقله كلب عقور كبى شركير
اولان شخصه دينور يقال رجل دعنكر ودعنكران اذا كان يندرء على الناس بالفحش الدغر دالك فتحى وغين
معجمه نك سكونيله اوته قاقيورمك دفع معناسنه دريقال دغره دغرا من الباب الثالث اذا دفعه ودايه قادين بوغازنده
دلحكى دوشمش چوجغك بوغازنى قصوب پرمغيله دلحكنى قالدرمق معناسنه دريقال دغرت حلق الصبىّ اذا غمزته
ورفعت لهاته باصبعها قال الشارح وفى النهاية ومن الحديث لا تعذبن اولادكم بالدغر وهو غمز الحلق بالاصبع وذلك
انّ الصبىّ تأخذه العذرة وهى وجع يهيج فى الحلق من الدم فتدخل المرأة اصبعها فتدفع بها ذلك الموضع وتكبسه
ودغر قارشدرمق معناسنه دريقال دغر الشئ بالشئ اذا خلطه وچوجغى بدغدا ايله تربيه ايلمك معناسنه دريقال دغرت
ولدها اذا اسأت غذائه وچوجغى قاندرمق وجهيله امزرمك معناسنه دريقال دغرت الصبىّ اذا ارضعته فاروته
وبرآدمى هلاك اولنجه قدر برطاريره قصوب صقشدرمق معناسنه دريقال دغره اذا ضغطه حتى مات وكيرمك
معناسنه دريقال دغر فى البيت اذا دخل وبرنسنه اوزره طوپ كبى بردن هجوم ايدوب صالدرمق معناسنه در
يقال دغر عليهم اذا اقتحم عليهم من غير تثبت الدغر فتحتينله انقياد ايلمك معناسنه دريقال دغره دغرا من الباب
الرابع اذا استسلمه وبدخوى اولمق معناسنه دريقال دغر الرجل اذا ساء خلقه ودغر ودغرى دعوى وزننده بونلرده
برنسنه اوزره طوپ كبى ايركيلوب بردن هجوم ايلمك معناسنه دريقال دغر عليهم دغرا ودغرى اذا اقتحم عليهم
من غير تثبت ويقال دغرى لا صفا ويقال دغرى بالتحريك ودغراء كحمراء اى ادغروا عليهم ولا تصافوهم يعنى
اقتحموا عليهم بغتة ولا تلبثوهم يعنى عسكر عدو اوزره بغتة براوغوردن صاعقه كبى هجوم ايدوب آنلرى الاى دوزوب
طابور بغلمغه ميدان ويرميه سز المدغرة ميمك وغينك فتحيله شعار وعلامتى دغرى يعنى يكديكره بردن حمله
وهجوم اولان قارشق تند وشديد جنكه دينور يقال وقعت بينهم مدغرة اى حرب عضوض شعارها دغرى الدغرور

عصفور وزننده عرضی حدّ وقیاسدن الحش اولان عریض نسنه یه دینور الدغرة بغله وزننده برشیئ قاپوب المغه
دینور قال الشارح ومنه حدیث علی رضی الله عنه لاقطع فی الدغرة ای الخلسة وهی من الدفع لان المختلس یدفع نفسه
علی الشیئ لیختلسه المدغر معظم وزننده بدوزشت رنکه دینور یقال لون مدغر ای قبیح الداغر ذلیل وحقیر
معناسنه در یقال ذهب صاغرا داغرا ای داخرا وصغیر بن داغر قریشدن برکسه در الدغثر ثای مثلثه ایله جعفر
وزننده احمق و بیمغز آدمه دینور الدغفر فا ایله جعفر وزننده ایری ارسلانه دینور الدغمرة دحرجه وزننده
قارشدرمق معناسنه در یقال دغمر الشیئ اذا خلطه وعیبلمک معناسنه در یقال دغمره اذا عابه وسرکشلک و بدخویلق
معناسنه در یقال فیه دغمرة ای شراسة وسوء خلق الدغمور عصفور وزننده بدخو یلقدن ناشی بین الناس ذکر بالسوء
ایله مذکور اولان کمسه یه دینور یقال رجل دغمور اذا کان سیئ الثناء والخلق الدغامر دالک فتحیله اسافل وادناس
ناسه دینور کویا که دغمره نک جمعیدر یقال تجمع الدغامر ای الادناس من الناس الدغمری جعفری وزننده والدغمری
دالک ضمیله قارشق شوریده نسنه یه دینور یقال خلق دغمری ودغمری ای مخلوط دغمر جعفر وزننده ساحل
بحر عمانده برقریه آدیدر المدغمر مزعفر وزننده کرلو نسنه یه دینور یقال شیئ مدغمر ای خفی الدفر جفر وزننده
برآدمک کوکسنه قاقیورمق معناسنه در یقال دفره دفرا من الباب الاول اذا دفع فی صدره الدفر فتحتینله غله یه
قورد دوشمکله قورتلنمق معناسنه در یقال دفر الطعام دفرا من الباب الرابع اذا وقع الدود فیه وخوار وحقیر اولمق
معناسنه در یقال دفر الرجل اذا ذل وتقول العرب وادفراه ای واذلاه و برنسنه بد رایحه بغلمق معناسنه در بونده فانک
سکونیله ده لغتدر یقال دفر الشیئ دفرا ودفرا اذا انتن و یقال فیه دفرای نتن الدفر کتف وزننده والادفر
احمر وزننده متن و بد بوی اولان شیئه دینور که مذکر در مؤنثنده دفره ودفراء دینور حمراء کبی یقال هو دفر
وادفر وهی دفرة ودفراء دفار قطام وزننده جاریه یه اطلاق اولنور امه معناسنه فی الاصل خبث رایحه لرندن
ناشی شتم وآزار موقعنده جاریه قسمنه یا دفار دیرلر ایدی که خبث مخبرو لوث خبرلرندن کنایه در بعده بتخصیص اطلاق
ایلدیلر کذلک دفار دنیا یه اطلاق اولنور ام دفار سحاب وزننده وام دفر جفر وزننده بونلرده دنیانک کنیه لریدر
یقال لعن الله ام دفار وام دفر ای الدنیا المدافر مجاور وزننده برموضع آدیدر مدفار محراب وزننده بنوسلیم
یوردنده برموضعدر ام دفراء صفراء وزننده آفت وداهیه نک کنیه سیدر الدفراء حمراء وزننده منتنه اولان
شیئه دینور که مؤنثدر تنه که ذکر اولندی بومناسبتله سلاحلری پاسلو اولمغله بد رایحه لری ساطع اولان عسکر وآلایه
وصف اولور یقال کتیبة دفراء اذا اصار بها صدأ الحدید المدفر منبر وزننده تند و بهادر اولوب بری برنی سینه لرندن
ضرب ودفع ایدن مردافکن عسکره دینور یقال جیش مدفر ای مصکّ الدفتر تای فوقیه ایله جعفر وزننده
بری برینه ضم اولنمش صحیفه لر جماعتنه یعنی بری برینه ضم و پیوند اولنمش نیچه اوراقی مشتمل نسخه یه دینور که
لسانمزده دخی دفتر تعبیر اولنور و بعضاد الی مکسور ایدرلر جمعی دفاتر کلور شارح دیر که دفتر کلمه سی عربی در
لکن اشتقاقی معلوم دکلدر و بعض عرب دالی تا یه ابدال الله تفتر دیرلر الدقر قافله فقر وزننده والدقرة هایله
والدقیرة نقیره وزننده والدقری جمزی وزننده بغایت خوب ودلکش ومطرّا ومرغزار اولان باغچه یه دینور
الدقران عثمان وزننده آصمه یه کرویدیا یدقلری هرک دینلن آغاجلره دینور مفردی دقرانه درهایله دقران
سلمان وزننده وادی الصفراء قربنده بردره آدیدر الدوقرة دوسره وزننده طاغلر ارالغنده اولوب اصلا نبات
اثری اولمیان قیر وخالی آچق عرصه یه دینور یقال بقعة دوقرة اذا کانت واقعة بین الجبال لانبات فیها الدقر
فتحتینله برآدم طعامی پک اکثار ایمکله جوفی قفه کبی طولمق معناسنه در یقال دقر الرجل دقرا من الباب الرابع
اذا امتلأ من الطعام و برمکان باغچه لقلی مرغزار اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا اصار ذار یاض و برمحل نمناک
اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا ندی ومعده نک طولغونلغندن ناشی استفراغ ایلمک معناسنه در یقال دقر
الرجل اذا قاء من الملئ وچایر وسائر نبات فراوان ولطیف وخوشمنظر اولمق معناسنه در یقال دقر النبات اذا کثر
وتنعم الدقرارة دالک کسریله قوغجیلغه دینور یقال جاء بالدقرارة ای النمیمة ومخالفت ومنافات معناسنه در یقال
بینهما دقرارة ای مخالفة و بد وناخوش دأب وعادته دینور ومبالغة قوغجی یه دینور یقال لاتقربه مجلسک فانه دقرارة
ای نمام وآفت وداهیه یه دینور واباغه کیدکاری ایچ طونه دینور تبان معناسنه در که تحریفله طومان تعبیر اولنور وشلوار
وچقشیر مقوله سی اوست طونه دینور سراویل معناسنه ودقراره خصومت معناسنه در یقال بینهما دقرارة ای خصومة
و بودور آدمه دینور یقال رجل دقرارة ای قصیر و بد وناخوش سوزه دینور یقال اتی بدقرارة ای بکلام قبیح ودقراره
لفظنک جمعی دقاریر کلور الدقرورة دالک ضمیله بو دخی مخالفت معناسنه در وسراویله دینور دقرور دخی

دینور رهاسز الدقرار دالک کسریله دقراره کبی ایچ طونه دینور یقال لبس الدقرارة والدقرورة والدقرور
والدقرار ای التبان دقره دالک کسریله ام عبدالرحمن بن اذینه در که تابعیه ندر الدکر دالک کسریله ربیعه
لغتنده ذکر معناسنه در که آکمق و یاد ایلمکدر لغویوندن لیث بن مظفر دیمشدر که ربیعه قبیله سی ذکر لفظنده غلط
ایدوب دکر دیرلر مهمله ایله وآنلری معرّف ومشدّد اولان الدکر لفظی تغلیط ایلمشدر اول ایسه حرف تعریف تلفظده
داله ادغام اولنمغله دال مشدد اولدی و بو دکره نک جمع جنسیدر که لعبة آتیه اسمیدر پس حرف تعریفدن مجرد
اوله رق همان ذکر دینور معجمه ایله ودکر زنج وحبش طائفه سنه مخصوص برلعبک آدیدر الدمور ظهور وزننده
والدمار والدمارة دالک فتحیله هلاک ایلمک معناسنه در یقال دمرهم دمورا ودمارا ودمارة من الباب الاوّل
اذا اهلکهم مؤلف کرچه بونلری الاهلاک کالتدمیر عبارتیله تفسیر ایدوب لکن امهات سائره ده ثلاثی لازم وتدمیر متعدی
اولمق اوزره مرسومدر حتی مصباحده دمار هلاک معناسنه اسم اولمق اوزره مصرّحدر وفی الاساس حلّ بهم
الدمار وقد دمر وایدمرون وهو خاسر دامر ای هالک ودمور برمحله اذن ودستورسز دخول ایلمک معناسنه در ناکهانی
برشرّ وکربهه نک هجومی کبی مثلا باصقین کبی وثقیل وناتراش طال قاوق مقوله سنک مجلسه دخولی وصوفی
خواجه نک انجمن یاران عشرتکارانه ناکهانی دخولی کبی یقال دمر علیهم دمورا اذا دخل بغیر اذن وهجم هجوم
الشرّ شارحک بیاننه کوره بو معنا مجازدر زیرا اکثری دستورسز بر یره داخل اولنلر معرض هلاکده واقع اولورلر
التدمیر تفعیل وزننده بو دخی هلاک ایلمک معناسنه در یقال دمّرهم الله تدمیرا ای اهلکهم وصیاد شکار
ایلیه جکی جانور کندیسنک رایحه سنی حسّ واستشمام ایلمامک ایچون کوملنبسنه بوک و یباغی مقوله سیله تو تسی
ویرمک معناسنه در که بو تقریبله صیدی دام اهلاکه القا ایدر یقال دمّر الصائد اذا ادخن قترته بالوبر لئلا یجد
الوحش ریحه تدمر تنصر وزننده حسان بن اذینه نام امیرک قیزی اسمیدر شام دیارنده بنا ایلدیکی تدمر نام
قصبه کندی اسمیله مرسومدر التدمری یای مشدده ایله بنوثعلبة بن سعد جماعتنه مخصوص برفرسک اسمیدر
وتدمری لئیم وناکس وفرومایه یه اطلاق اولنور هلاک معناسندندر وکس واحد وفرد معناسنه مستعملدر بونده
تانک ضمیله ده جائزدر یقال ما بالدار تدمریّ ای احد و بو دستورسز دخول معناسندندر و بومناسبتله عالم دنیاده آندن
خوب ودلبر محبوبه کورمدم دیجک یرده مارأیت تدمریا احسن منها دیرسن و یقال اذن تدمریة ای صغیرة زیرا
کوچکجه قولاق خوب ولطیف وموزون اولور الدمراء حمراء وزننده سودی پک آز اولان قیونه اطلاق اولنور
یقال شاة دمراء ای القلیلة اللبن و برمحله دستورسز دخول ایدن خاتونه وجماعته وصف اولور یقال امرأة
دمراء وجماعة دمراء ای الهجوم بغیر اذن دمّر سکر وزننده ارض دمشقده برعقبه آدیدر المدامرة مفاعله
وزننده سهر ومحنت وکدر ایله کیجه یی باشه وارمق معناسنه در تقول دامرت اللیل اذا کابدته وسهرته الدیمری
دالک فتحی ومیمک ضمیله تند ومسلط وچاقر تیکنی کبی ایلشدیکی آدمدن دکه حالله آیرلمز اولان کمسه یه دینور یقال انه
لدیمری ای حدید علق دمیره سفینه وزننده مصر نواحیسندن سمنودیه ده ایکی قریه آدیدر محدّثیندن
عبدالوهاب بن خلف وعبدالباقی بن حسن آنلرک برندندر الدماثر ثای مثلثه ایله علابط وزننده طیراغی یومشق
دوز یره دینور وکوده سی انلوو پک طاولی ارککه دوه یه دینور الدمثر علبط وزننده والدمثر سجل وزننده والدمثر
جعفر وزننده بونلرده انلی وطاولی ارکک دوه یه دینور الدمثرة دحرجه وزننده وثاره معناسنه در که یوفراش
مقوله سی نرم وملایم اولمغه دینور الدمهکر سفرجل وزننده دمه کیر فارسی معرّبیدر آدمی دمبسته ایدن شیئه
دینور غم وغصه کبی دمه فارسیده دم کبی صولغه دینور و کیر کیرنده دن مترجمدر یقال انه دمهکر ای آخذ
بالنفس الدینار دالک کسریله معروفدر یعنی درهمک بیوک برادری اولان سکه لو آلتونه دینور و بو معرّبدر واصلی
دنّار در تشدید نونله نونک بریسی یایه ابدال اولندی فعّال وزننده اولان مصدره ملتبس اولمامق ایچون کذّاب کبی و بونک
تفسیری حبب ماده سنده ذکر اولندی شارح دیر که اولا مؤلف حبب ماده سنده دیناره متعلق نسنه ذکر ایلمدی
ثانیا جمیع کتب لغویه ده دنار معرّبی اولمق اوزره مرسومدر لکن نه لساندن معرّب اولدیغی برنده اشعار اولنمامشدر
ومؤلف دخی معروف ایله اکتفا ایلدی مترجم فقیر دیر که علامه زمخشرینک بیاننه کوره دینار بحساب شعیره قرق
سکز شعیره وزننده اولان آلتوندر که اکا سکه اوریلوب معامله ده متداول اولور پس تبر وذهبدن بو اخص اولور
بو جهتله سکه لنمش آلتونه ده اطلاق اولنور و بحساب حبه یکرمی درت و بحساب دانق آلتی و بحساب خردل ایکیوز
سکسان سکز و بحساب فلس اوچیک درتیوز اللی آلتی و بحساب فتیله یکرمی بیک یدیوز اتوز آلتی و بحساب نقیر یوز
یکرمی درت بیک درتیوز اون آلتی نقیره و بحساب قطمیر یوز طقسان بش بیک اوچیوز یکرمی سکز و بحساب ذرّه بیک کره

بيك طقوز يوز قرق اوچ كره بيك طقوز يوز اوتوز التى مقداريدر و برهان كبى كتب فارسيه ده دينار بايله وجه مذكور اوزره التون ايله مفسر اولوب ودين اطاعت وحشمت واسلوب ودولت وسلطنت معنالرينه اولمغله دينار لفظ مركب اولمق اغلبدر آر لفظى فارسيده كتوريجى وتحصيل و پيدا ايديجى معناسنه اولمغله دين ياخود حشمت ودولت وسلطنت پيدا ايديجى يعنى آنلرك وسيله ومداريدر ديمك اولور ومصباحك بيانته كوره مشهور بودر كه اصلى مشدّدا دنّار اولوب تخفيف ايچون نون اوّل يايه منقلب اولدى بو جهتدن جمعنده اصلنه ردّ ايله دنانير دينور وبعضلرك وزنى فيعال در قوللرى مردوددر زيرا اكر اول رسمه اولسيدى جمعنده ياء ثابت اولور ايدى ديماس ودياميس كبى لكن كتب فارسيه ده دينار فارسى اولوب وعربيده دخى مرادف اولمق اوزره مرسومدر بو جهتله يابى نونه ابدال الله تعريبى تخيل اولندقدنصكره تخفيفا يايه قلبله استعمال ايلديلر ياخود برأسه عربيدر اصلى دنار ايدى تخفيفا يايه ابدال اولندى وقول اخير قبوله جديردر وعند البعض ديباج لفظى كبى موهوما منصرفدرنته كه مادّه سنده بيان اولندى فلينظر الدينارىّ برفرس اسميدر ودينار الانصارى صحابه در وعمرو بن دينار تابعيدر پدرى صحابى اولمق منقولدر الدينور دالك كسريله موصل ايله آذربيجان بينده بر بلده در المدنّر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور كه ابرشدن زياده پول پول بنكلرى اوله يقال فرس مدنّر اذا كان فيه نكت فوق البرش وسكه اورلمش التونه دينور كه تجريدا اولور يقال دينار مدنّر اى مضروب والتونى چوق آدمه دينور يقال رجل مدنّر اذا كثر دنانيره التدنير تفعيل وزننده پارلدامق معناسنه مستعملدر يقال دنّر وجهه اذا تلألأ و برآدمك التونى فراوان اولمق معناسنه در يقال دنّر الرجل على المجهول اذا كثر دنانيره الدنقرة قافله دحرجه وزننده امور ومصالحك دقايق وخفاياسنى تنقير وتتبع ايلمك معناسنه در يقال فلان يدنقر الامور اى يتتبع مداقها اودنقره دواب قسمنك ناخوش سكرتمسندن و يورمسندن بركونه يه دينور يقال داتبه تعدو وتمشى بالدنقرة وهى من عدوها ومشيها اذا كان ذميما الدنقرىّ داللك فتحيله والدنقرىّ داللك كسريله قدى قصير وجثه وتمايشى حقير اولان كمسه يه دينور يقال رجل دنقرىّ ودنقرىّ اى قصير دميم دنيسر داللك ضمى ونونك وسينك فتحيله ماردين قربنده بر بلده در الدار بناء وعرصه يى جامع محله دينور يعنى بر قاچ خانه يى وحولويى دائرا مادار جامع اولان دائره در كه لسانمزده قوناق وسراى تعبير اولنور واول خانه لره بيت دينور دار دائره محقق و بيت بيتوته دن مأخوذدر ودارهايله داردن اخص در ودار لفظى مؤنثدر بعضا مذكر استعمال اولنور جمعى ادءر كلور افلس وزننده كه واوى همزه يه مبدلدر وادور كلور واوايله وآدر كلور همزه نك مدّيله كه مقلوبدر وديار وديارة وديارات وديران كلور داللرك كسريله ودوران كلور داللك ضميله ودورات كلور تايله وادوار كلور ابواب كبى وادوره كلور ابوبه كبى مؤلفك بصائرده بيانته كوره حائط ايله مدارا اولديغى اعتباريله منزله اطلاق اولنمشدر باديه نشينلرك كنديلره مخصوص اولوب سنور وعلامتله محاط اولان بقعه يه داره اطلاق ايدرلرهايله كه مخصص در دارة العرب بواوله جقدر بلده يه وقبيله محلنده ده مجاز الاطلاق اولنور انتهى ودار شهر و بلده يه دينور وخاصّة مدينهٔ منوّره يه اطلاق اولنور و برموضع آديدر ودار وداره قبيله يه دينور كه مراد قبيله نك بالفعل منزللرى اوله جقدر قبيله نك آرامارى ملاحظه سيله فارسيده بنكاه وتركيده او به تعبير اولنور و بو اهلى موجود اولمق اوزره مجلسه نادى اطلاقى كبيدر روايتى مرتبه ايله اصل قبيله يه ده اطلاق اولنور ودار برصنم آديدر ابو بطن اولان عبد الدار آنكله نامداردر وداراساميدندر داربن هانئ بن حبيب بر بطن پدريدر اصحابدن ابو رقيه بن تميم بن اوس وابوهند بربن رزين الداريّان اول بطندندر الدارة هايله داردن اخص درنته كه ذكر اولندى وطاغلر الغنده واقع ارض واسعه يه اطلاق اولنور و برنسنه يى چپ چوره احاطه ايدن شيئه دينور دائره كبى ودارة الرمل دكرمى ومستدير اولان قومه اطلاق اولنور دارهنك جمعى دارات ودور كلور داللك ضميله ساحه وسوح كبى وداره خابور اعمالندن بر بلده آديدر وآى اغيلنه دينور هالة القمر معناسنه دارات العرب ديار عربده داره ايله مصدّر اولان مواضع اوله جقدر كه يوزاوندن زياده در بندن غيريك مؤلفنده بو مرتبه ده مجتمع اولمامشدر سائر مؤلفين كتب لغت ايسه كمال اوزره تتبع وتنقير ايلمشلردر ولله الحمد على ذلك اشبو كتاب قاموسده حروف هجا ترتيبى اوزره بر وفق آتى ذكر وايراد اولندى دارة الارآم دارة ابرق دارة احد دارة الارحام دارة الاسواط دارة الاكليل دارة الاكوار دارة اهوى دارة باسل دارة بحثر دارة بدوتين دارة البيضاء دارة التلى دارة تيل دارة الثلماء دارة الجاب دارة الجثوم دارة جدّى دارة جلجل دارة الجلعب دارة الجمد دارة جودات دارة الجولاء دارة جوله دارة جهد دارة جفون دارة حلحل وبو جيمى اولان جلجل مصحفى دكلدر دارة حوق دارة الخرج دارة الخلاءة دارة الخنازير دارة خنزر دارة الخنزرتين دارة الخنزيرين دارة خوّ دارة دائر دارة دمخ دارة دمّون دارة الدور

دارة الذئب دارة الذويب دارة ذات عرش دارة رابغ دارة الرجلين دارة الردم دارة ردهه دارة رفرف راء مهمله لرك فتحه لريله ياخود معجمه لرك ضمه لريله در دارة الرمح دارة الرمرم دارة رهبى دارة الرهى دارة سعر سينك فتحى وكسريله دارة السلم دارة شبيث دارة شجا جمله قفا وزننده در و بو شجى مصحفى دكلدر دارة صاره دارة الصفائح دارة صلاصل دارة صندل دارة عبس دارة عسعس دارة العلياء دارة عوارض دارة عوام دارة العوج دارة عويج دارة الغبير دارة الغزيل دارة الغمير دارة فتك دارة الفروع دارة فروع جرول وزننده دارة الفروعك غيريدر دارة القداح كتاب وكتان وزنلرنده دارة قرح دارة القطقط دارة القلتين دارة القنعه دارة القموص دارة قوّ دارة كامس دارة كبد دارة الكبيسات دارة الكور دارة الكور كافك ضميله دارة لاقط دارة مأسل دارة متالع دارة المثامن دارة محصن دارة المراض دارة المرومة دارة المرورات دارة معروف دارة معيط دارة المكامن دارة مكمن دارة ملحوب دارة الملكه دارة منور دارة مواضيع دارة موضوع دارة النشاس دارة النصاب دارة واحد دارة واسط دارة وسط دارة وشحى دارة هضب دارة اليعضيد دارة يلغون ياخود مهمله ايله در بونلرك هر برى مادّه لرنده مشروحدر ودارة معرفه اوله رق آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال رماه الله بدارة اى الداهية الدائرة بودخى برشيئى چپ چوره احاطه ايدن نسنه يه دينور جمعى دوائر كلور يقال دارت به الدوائر شارح ديركه فى الاصل اسم فاعلدر آخرنده كى تاء وصفيه دن اسميه نقل ايچون الحاق اولنمشدر ودائره حلقه يه اطلاق اولنور يقال رأيته قاعدا فى وسط الدائرة اى الحلقة وانسانك باشنده كى پرچمك وصاچنك بربولكى اوزره اولان دكرمى صاچه اطلاق اولنور اول كونه محبوبلره طبله پرچم تعبير اولنور على قول صاچنك بنديكى يره اطلاق اولنور كه كوچك طبله طرزنده اولور ودائره هزيمت معناسنه مستعملدر بليهٔ محيطه كبى دائر اولديغيچون يقال اصابتهم الدائرة اى الهزيمة وانسانك برونى آلتنده يعنى اوست دوداغنك اورته سنده اولان دكرمى يوه اطلاق اولنور الديرة كيسه وزننده بودخى مستدير الشكل اولان قوملغه دينور التدورة تفعله وزننده بودخى ديره معناسنه در الدور جور وزننده والدوران فتحاتله دونمك وطولانمق معناسنه در چرخ كبى يقال دار الشئ يدور دورا ودورانا الاستدارة بودخى دونوب طولانمق معناسنه در ودكرميلنمك معناسنه در آنكيچون دكرمى نسنه يه مستديره دينور يقال استدار القمر وقمر مستدير الادارة همزه نك كسريله برنسنه يى چرخ كبى چويروب دوندرمك معناسنه در تقول ادرته ادارة وطولاندرمق معناسنه در تقول ادرت العمامة على رأسى معناى اوّلدندر كه بركسه يى برخصوصدن ترك وفراغته باعث اولسه ادار فلانا عن الامر ديرلر حاوله ان يترك معناسنه كه لسانمزده فلانى اول ايشدن چويردى تعبير اولنور كذلك برخصوصك فعلنه باعث اولسه اداره عليه ديرلر حاوله ان يفعله معناسنه واداره دونمك وطولانمق معناسنه لازم اولور تقول ادرت بمعنى استدرت ودوار مرضنه مبتلا اولمق معناسنه در يقال ادير به اذا اخذه الدوار كما يقال دير به التدوير تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى دولاب كبى دوندروب چويرمك معناسنه در تقول دوّرته ودوّرت به بمعنى ادرته و برنسنه يى دكرمى قلمق معناسنه در كرك اوّلا وكرك بعد العمل اولسون كه دكرميلتمك تعبير اولنور يقال دوّره اذا جعله مدوّرا المداورة مفاعله وزننده والدوار داللك كسريله بركسه ايله برابرجه مولوى كبى دونمك معناسنه در يقال داوره مداورة ودوارا اذا دار معه و برمصلحك تمشيتنه دورشمك معناسنه مستعملدر يقال داور على الامر اذا عالج و برنسنه نك قولاى طرفنى وتولكنى اطرافندن اراشدرمق معناسنه مستعملدر يقال داوره اذا اوصه الدوّار كتان وزننده والدوّارىّ مبالغه تفسنه نسبتله دونيجى ودائمى دونر اولان شيئه دينور چرخ دكرمن كبى حركت دوريه سى اولان نسنه دن عبارتدر يقال الدهر بالناس دوّار ودوّارىّ اى دائر يعنى يدور باحواله المختلفة الدوار داللك ضمى وفتحيله غراب وسحاب وزننده باش چكرنمك علتنه دينوركه دولاب مرضى تعبير اولنور و بو معناده مصدر اولور يقال ديربه ودير عليه دوارا اذا اخذه الدوار وهو مدور و يقال ادير به كما ذكر وهو مدار به الدوّارة رمّانه وزننده دكرمى نسنه يه دينور بو جهتدن باشك دكرمى اوله رق بربلوكنه دوّارة الرأس ديرلر ودوّارة البطن قيون قسمنك قارنده كى بغرسقلردن قبورم دكرمى بغرسغه اطلاق اولنور بو معنالرده داللك فتحيله ده لغتدر ودوّاره شول دكرمى قوملغه دينور كه وحشى جانورلر آنك چوره سنى طولانوب اوزرى يك يومشق اولمغله آنده كشت وكذار ايده مزلر الدوّار كتان وزننده رمّان وزننده دخى جائزدر كعبهٔ معظمه يه اطلاق اولنور مطاف اولديغيچون و برصنمك آديدر بونده تخفيفله ده زبانزددر الدوّارة جبانه وزننده پركار تعبير اولنان آلته دينور كه دائره چزبلور فرجار دخى دينور كه پركار معربيدر ويقال لـكلّ مالم يتحرك ولم يدر دوّارة وقوّارة بفتحهما

فاذا تحرك اودار فهو دوّار ودوّارة وقوّارة بضمهما يعني دكرمي اولوب لكن حركتي ياخود دوراني اولميان شبئه دوّاره وقوّاره
دينور فتحله باش كبي وحركتي ياخود دوراني اولان دكرمي يه دوّاره وقوّاره دينور ضمله چرخ ودكرمن كبي شارح ديركه
بو اكثريدر لكن مؤلف قوّاره مادّه سنده بوندن سكوت ايلمشدر اولدخي دكرمي نسنديه دينور ودوّاره اوست
دوداقده بورنك آلتنده اولان دكرميجه يوه دينور الداريّ يای نسبتله عطاره اطلاق اولنور في الاصل بحرين
شهرينك ساحلنده دارين ديدكلري اسكله يه منسوبدر آنده بربازار واردركه تجار هند طرفندن نافهٔ مسكي اورايه
جلب وفروخت ايدرلر كيدهرك مطلقا عطرفروشلرده غالب اولدي وداريّ نعمت صاحبي آدمه اطلاق اولنور
دارنده مقيم اولوب خلقه انعام ايلديكيچون وكيده بيلكن خذمتنده اولان ملاحه دينور كه يلكنجي تعبير اولنور
يلكني بري اوته آقدارور ب اداره ايدر ودائما خانه سنده مقيم وملازم اولان آدمه دينور مبالغه دارية دخي دينور وشول
دوه يه دينور كه دائما اقامتكاهنه ملازم اولوب مرعايه كتمز اوله اوبه ملازمت ايلديكيچون اطلاق اولندي دوّار
رمّان وزننده بر موضع آديدر دوّار كتّان وزننده يمامه ده برزندان آديدر ابن داره فرسان عربدن بركسه در
دارين رانك كسريله شامده برموضعدر وبحرينده براسكله آديدر نته كه ذكر اولندي ذودوران حوران وزننده
قديد ايله جحفه بيننده برموضعدر دارا الف مقصوره ايله نصيبين ايله ماردين بيننده بربلده آديدر كه شاه ايران دارا
بن دارا بنا كرده سيدر اسميله مسمادر وطبرستان ايالتنده برقلعه آديدر وبنو عامر ديارنده بروادي آديدر وبحرينده
برناحيه آديدر دارالبقر مصرده ايكي قريه آديدر دارعماره بغدادده ايكي محله آديدر بري شرقيه وبري
غربيه در دارالقطن قافك ضميله بغداده برمحله در امام ابوالحسن علي بن عمر الدارقطني اورادندر وحلبده
برمحله آديدر فنون متنوعه ده تصانيف كثيرهٔ مبسوطه صاحبي عمر بن علي بن قشام اورادندر درني دالك ضميله
برموضع آديدر موضع ذكري نون بابيدر الداريّ والديّار كتّان وزننده والدوريّ دالك ضميله والديّور
تنور وزننده كس واحد وفرد معناسنه مستعملدر ومقام نفيه مخصوصدر يقال ما بالدار داريّ وديّار وديّور
اي احد وديّارك وزني فيعالدر المدارة ميمك ضميله شول دكرمي كسلمش دري يه دينوركه قوغه طرزنده ديكيلوب
آنكله قويدن صو چكرلر والاجه فوطه يه وازاره دينور الدودريّ ضوطريّ وزننده بودورقره دينوركه ديبك
طرزنده يوصيوه لق اولور الدورة جهينه وزننده ريف شامده بربلده در وبرموضع آديدر كه آنده حسون بن
الهيثم المقرئ الدوريّ ساكن اولدي دويره صحيفه وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن
عبدالله بن يوسف بن خرشيد اورادندر الدور دالك ضميله سرّمن رأى قصبه سيله تكريت بيننده ايكي قريه در
برينه دور عليا وبرينه دور سفلي ديرلر اعلامدن محمد بن الفرخان بن روزبه اورادندر ودجيل قضاسنده برناحيه آديدر
ومشهد ابي حنيفه رضي الله عنه قربنده برمحله آديدر محدّثيندن محمد بن مخلد بن حفص اورادندر ونيسابورده برمحله
آديدر محدّثيندن ابو عبدالله الدوريّ اورادندر واهواز قضاسنده بربلده آديدر وباديه ده برموضع آديدر الدورة
دالك ضميله قدس ايله خليل بيننده برقريه در مصرده بنو الدوري جماعتي اورادندر دوران دالك ضميله برموضعدر
دوّران دالك وواو مشدده نك فتحيله صلح قضاسنده برقريه در داريا شامده برقريه آديدر نسبتنده داراني ديرلر
غير قياس اوزره تدوره تكمله وزننده جبال ارالغنده واقع دوزجه بقعديه دينور غير منصرفدر المدورة
مكرمه وزننده شول ناقه لره دينوركه چوبان آنلري برر برر دور ايدهرك سودلريني صاغار اوله كلمهٔ مزبوره اصلي اوزره
مخرجدر يعني واوي الفه قلب اولنمامشدر الدهر دالك فتحي وهانك سكونيله كاه اولوركه اسماء حسناده عدّ
اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره دهر زمان معناسنه در علي قول ابد غير منقطع معناسنه در وازهري قولي
اوزره دهر عند العرب بعض زمان اطوله اطلاق اولنور كذلك بالكليه مدّت دنيايه اطلاق اولنور وعند البعض
ابتداي آفرينشدن انجامنه قدر اطلاق اولنور وعلي قول هر قوم واقتك دهري زمانلرندن عبارتدر قالديكه
لا تسبوا الدهر فان الدهر هو الله وفي رواية فان الله هو الدهر حديثنده واقع دهر عند البعض اسماء حسنادندر
وزمخشري قولي اوزره مراد زمان طويلدر بعض كسه لر نوازل وحوادثي دهره عزو ومضاف ايلمكله دهردن شكوى
وذمّ ونفرين ايلمرايدي رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلري دهره سبّ ايلمك خالق وفاعلنه سبّ ايلمك
اولديغنه مبني نهي ايلمشلردر وقالديكه اولكي روايته كوره فانّ جالب الحوادث هو الله سبكنده در دهر حوادث مطلب
موضعنه وضع اولنمشدر كما يقال انّ ابا حنيفة ابو يوسف يعني فقاهتده درجهٔ نهايته بالغ همين ابو يوسف درپس
ابو حنيفه كمال فقهله مشتهر اولديغندن ابو يوسف موضعنه وضع اولنوب مثلا قال ابو يوسف محلنده قال ابو حنيفة
دينور دهر دخي عندلرنده جلب حوادث ايله مشتهر اولمغله حوادث محلنه وضع اولندي وروايت ثانيه يه كوره فان الله

هوالجالب

هو الجالب للحوادث تأويلنده در زيرا عندلرنده جالب حوادث دهردر كما يقال انّ ابا يوسف ابو حنيفة يعني ابو يوسف
فقاهتده درجهٔ قصوايه بالغدر متقاصر دكلدر ديمكدر پس قصرلي افرادي اولور وعلي قول دهر ثاني اولك
غيريدركه مصدر بمعني فاعلدر انّ الله هو المصرّف المدبّر المفيض لما يحدث سبكنده در مترجم ديركه شيخ اكبر
قدّس سرّه فتوحاتك يمش اوچنجي بابنده بحث مزبوري سرد ايلمشدر ومؤلف عليه الرحمه شافعي متعصبدن
ايكن وجه مذكور اوزره امام اعظمي وابو يوسفي كمال فقاهتده تمثيلي فيوضات دهريه دن معدوددر انتهى
ودهر زمان طويل وامد ممدوده دينور تقول ما رأيته دهرا اي زمانا طويلا وبيك سنه مدته دينور وحرف حلق
اولمغله هانك فتحيله ده جائزدر جمعي ادهر ودهور كلور ودهر مجازا نازله وحادثه يه اطلاق اولنور يقال
اقلقه دهر اي نازلة وهمت معناسنه مستعملدر تقول ما دهري بكذا اي همتي وارادتي وغايت وانجام معناسنه
مستعملدر جزؤيت وكليت مناسبتيله يقال دهره صار الى كذا اي غايته وغلبه معناسنه مستعملدر كه اعتقاد عوامده
فعل زماندر يقال تطاول عليه بالدهر اي بالغلبة ودأب وعادت معناسنه مستعملدر كه مدّت حياتده باقي اولور يقال
دهره كذا اي عادته ودهر بالاخذ مصدر اولهرق استعمال اولنور بركسيه برحادثه وكريهه اصابت ايلمك معناسنه يقال
دهرهم امر دهرا من الباب الثالث اذا نزل بهم مكروه وهم مدهور بهم ومدهورون الدهارير عباديد وزننده اوّل الدهر
في الزمن الماضي معناسنه در وبونك مفردي يوقدر عباديد كبي وزمان سالف وهنكام قديم معناسنه مستعملدر ودهور
مختلفه معناسنه مستعملدر يقال دهور دهارير اي مختلفة شارح ديركه جوهري شديد معناسنه ثبت ايلمشدر كه ليل اليل
وظل ظليل قبيلندن اولور ونهايه ده سطيح كاهنك ❊ فانّ ذا الدهر اطوار دهارير ❊ قولنده ازهري بياني اوزره دهارير
غير قياس اوزره دهورك جمع الجمعي اولمغله مرادي بؤس ونعمدن ذو حالين ديمكدر وزمخشري قولي اوزره دهارير تصاريف
دهردن عبارتدر دهر لفظندن مأخوذدر لفظندن واحدي يوقدر پس مؤلف زمخشري يه موافقت ايلمشدر وقال
في الاساس مضت دهور دهارير اي طوال الدهير امير وزننده والداهر مبالغه وصف اولور يقال يمضي عليهم دهر دهير
وداهر اي شديد وتقول لا آتيه دهر الداهرين اي ابدا كما تقول عوض العائضين الدهريّ يای نسبتله دهرك بقاء
وعدم فناسني زعم واعتقاد ايدن ملحده دينور كه آخرتي منكر اولور حيوان وانسان كياه مثللنده در دهر ابديّ البقاء ديرلر
شارح ديركه دهريّ دالك فتحيله ملحد مزبوره دينور ودالك ضميله غير قياس اوزره پير وسالخورده كسيه دينور فرق
ايچون نسبت متغيردر كذلك وجه آتي اوزره دهر نام قبيله يه منسوب ديمكدر ومنه يقال رجل دهريّ ودهريّ
اي ملحد ومسنّ ومن قبيلة الدهر انتهى المداهرة مفاعله وزننده والدهار قتال وزننده توقيت وتحديد
ايلمه رك مدّت مديده اوزره معامله ايلمك معناسنه در يقال عامله مداهرة ودهارا ويقال استأجره مداهرة
الدهورة جهوره وزننده برنسنه يي بركدروب برچقور ودرين يره آتمق معناسنه در طرق دهردن مأخوذدر يقال
دهور الشيء اذا جمعه وقذفه في مهواة وچقرمق وجهيله حدثلمك معناسنه در يقال دهور الرجل والطير اذا سلح
وكلامي رفيع الشان اولهرق متصلا فصاحت وبلاغتله تكلم ايلمك معناسنه در حوادث عظيمهٔ متواليهٔ دهر كبي يقال
دهور الكلام اذا قحّم بعضه في اثر بعض وبرنسنه يي اوته قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال دهور الحائط
اذا دفعه فسقط التدهور تدحرج وزننده كيجه نك اكثر وقتي صاوشمق معناسنه در يقال تدهور الليل اذا ادبر
الدهوريّ جهوريّ وزننده متين وطبانقان آدمه دينور يقال رجل دهوريّ اي صلب دهر نهر وزننده
حضرموت يانده بروادي آديدر وبرقبيله پدرينك اسميدر نسبتنده دهريّ دينور دالك ضميله غير قياس اوزره
ودهريّ پير وسالخورده يه اطلاق اولنور كه بودخي تغير نسبتندندر نته كه ذكر اولندي داهر ودهير امير وزننده
اعلام رجالدندر الداهرة نسبت اوزره ذات دهر ديمكدر كه اوزرندن دور ودراز وقت كچمش نسنه ديمكدر
تأنيثي موصوف اعتباريله در بومناسبتله قامتي افراط اوزره اوزون اولان خاتونه داهرة الطول اطلاق ايدرلر يقال
انها الداهرة الطول اي طويلة جدّا داهر هاجر وزننده قصبهٔ ملكت سنده اولان رپيل نام شهرك شاهي
اسميدر كه حجاجك عمزاده سي محمد بن القاسم الثقفي قتل ايلمشدر الداهريّ ناصريّ وزننده داهره منسوب
ديمكدر عبدالله بن حكيم الداهريّ ضعيف الروايه در وعبدالسلام الداهريّ محدّثدر دهدرّين دالك ضمي
وراي مشدده نك فتحيله بطل فعلنك اسميدر يعني اسم فعل ماضي دركه بطل معناسنه در سرعان وهيهات كبي كه
سرع وبعد فعللرينك اسملريدر وباطل وبيهوده نك وكذب ودروغك دخي اسملريدر نته كه دهدرّ دخي بو يلجه در
يعني اصل دهدرّ باطل وكذبك اسمي اولوب تثنيه اولهرق دهدرّين عنوانده دخي استعمال اولنور ومنه المثل
دهدرّين سعد القين ❊ اي بطل سعد الحداد بان لا يستعمل لنشاغلهم بالقحط يعني ناس قحط وغلا بليه سيله

اوغراشمغله دمورجیلك مصلحتلری قالمدیغندن ناشی سعد دیدکلری دمورجی مهمل ومعطل قالدی پس بوراده
اسم فعل ماضی اوله رق استعمال اولندی وعند البعض بردمورجی اسمی سعد دردیه رك برمدّت امرار ایام ایلدکدنصکره
برتقریبله اسمنك سعد اولمدیغی بین الناس متبین اولمغله اولبابده کذبی ظاهر اولدقده کندیسنه کلام مزبوری
ضرب ایلدیلر یعنی ای دمورجی سعد باطلی باطل ایله جمع ایلدك پس دهدرّین تثنیه اولوب ومضمر جمعت فعلیله
منصوب وسعد منادای معرفه وحرف ندا محذوف والقین کلمه سی صفت اولور ومقدّما صنعتنده حذاقت ادّعا
ایدوب بعده بی بهره ظهور ایلمکله کذبی ایکی دفعه متعین اولدیغندن تثنیه ایله ایراد ایلدیلر و بعضلر منفصلا ده درّین
عنوانیله روایت ایلدیلر کویا که ده لفظی دها کلمه سندن فعل امر اولوب لام فعلی اولان واو عین فعلی موضعنه
نقل اولنوب دوه اولدقدنصکره اجتماع ساکنین ایچون واو حذف اولندی ودرّین کلمه سی دریدرّدر ورا
صیغه سندن اسم مثنا درلیك وحنانیك لفظلری کبی تأکید ایچون ایراد اولنمشدر حاصل معنا کذب ودروغده
ای سعد سن تتابع ایده رك افراط ومبالغه قیل دیمك اولور و بعضلر دیدیلر که حدّاد مزبور عجم طائفه سندن
اولوب یمن نواحیلرنده صنعتنی اجرا ایلیه رك کشت وکذار ایلرایدی ناحیه نك برنده کساد ایدیکی وقتده لسان فارسی
اوزره ده بدرود دیر ایدی ده فارسیده قریه و بدرود وداع معناسنه اولمغله اشبو قریه یه وداع ایدرم دیمکله فردا
محل آخره عزم ایلیه جکنی اخبار ایدرایدی تا که خلق بره مدد کتمه دیوب کندیسنی استعمال ایده لر عرب
بو کلامی تعریب ایدوب مطلقا کذب و بیهوده موقعنده ضرب مثل ایلدیلر وجه مذکور اوزره راه وروشی
هر کسك معلومی اولمغله بری برینه اذا سمعت بسری القین فانه مصبح دیرلر ایدی یعنی معهود دمورجینك بو کیجه
کیدرم دیدیکنی تصدیق ایلمه اول یارنده بونده در مؤلف کرچه بو کونه بسط و بیان ایلدی لکن ایکنجی وجهی
مشوش اولمغله برخوشجه ذائقه سی مماس حواسّ اولمامشدر امثال میدانیده زیاده جه مبسوطدر از جمله عرب
طائفه سی عجمی اهل مکر وخدیعه اولمق اوزره اعتقاد ایدرلر ایدی عجم طائفه سی عربه مخالطه ودرّ ایله
یعنی انجو ایله تجارت ایدوب لکن عربیّه یی فصاحت اوزره ادا ایده مزلر ایدی عربیده عشره دیجك یرده لسان
فارسی اوزره ده واثنین دیجك یرده دو دیرلر ایدی که بونی طوغری تکلم ایدوب سائرینه کلمات عربیه مزج ایدرلر ایدی
برکون علی العاده عجمدن بر تاجر وافر آق وقاره بونجقلر و بلاتیجی انجولر کتوردی سؤال ایدنلره ده درّین ایله جواب
وبردی که مرادی ایکی کونه انجو دیمك ایدی دو دیجك یرده ده دیدی بعده عیبه سنی استکشاف ایلدکلرنده کذبی
ظاهر اولمغله ده درّین دیه رك هزل وسعد نام حدّاد بین العرب کذب ایله مشتهر اولمغله سعد القین لفظنی دخی اضافه
ایدوب ومزدوج اولمغله من بعد ضرب مثل ایلدیلر ودرّ لفظنه مزاوجةً دالنی مضموم قلدیلر بعده دهدر کلمه سنی
وآندن تصرفله دهدار و بعضا رابی نونه ابدالله دهدنّ کلمه لرنی کذب و باطل و بیهوده ده استعمال ایلدیلر
ومترجم فقیرك عربستانده السنهٔ عربدن مسموعی اولدیغی اوزره برآدمی هزل ایله ممزوج تکذیب موقعنده دهدرّین
ودهدرّا عنوانیله ایراد ایدرلر حتی نسوان فلاّحین تحریفله درّا و دیدکلری مسموع اولمشدر دالك کسری ورانك
تشدیدی والف وواو ایله انتهی الدهشرة شین معجمه ایله دسکره وزننده ناقهٔ کبیره یه دینور ومصدر اولور
برایشی رفق وسهولتله ایشلیوب عجله ایله کورمك معناسنه یقال دهشر الامر اذا عمله بغیر رفق وکورشجی خصمنی
جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال دهشر الرجل اذا اسرع الاخذ فی الصراع کذلك جماعده چابك دپرنمك
معناسنه در یقال دهشر فی الجماع اذا اسرع التدهکر تدحرج وزننده ومرادفیدر که یوارلنمق معناسنه در
یقال تدهکر الحجر اذا تدحرج و برنسنه اوزره سرعتله صچرایوب یتمك معناسنه در یقال تدهکر علیه اذا انتزی
وخاتونك صغریسی پك یوك اولمغله یوردکن بری اوته اضطراب ایلمك معناسنه در یقال تدهکرت المرأة
اذا اضطربت المدهمرة مدحرجه وزننده کوده سی طقناز وصم صقی وقوندا اولان خاتونه دینور الدیر دالك فتحی
ویانك سکونیله خان النصاری یعنی نصرانیلرك مناسترلرینه دینور که بو کلیسادن بشقه در جمعی ادیاردر الدیّار
شدّاد وزننده که وزنی فعال در والدیرانی غیر قیاس اوزره نسبتله صاحب مناستر اولانه دینور رأس الدیر مناستر سکاننه
رئیس اولان پاپاسه دینور دیرالزعفران ایکی موضع آدیدر دیرکیّ خبر علیّ وزننده رها شهرنده بر موضعدر ودمشق
قضاسنده برقریه در دیرسمعان سحبان وزننده دمشقده برقریه آدیدر که عمر بن عبد العزیز اوراده مدفوندر وحالا اول
قریه مجهولدر وانطاکیه ترابنده برموضع آدیدر ومعرّه ده برموضع آدیدر عمر بن عبد العزیزك مرقدی کرچه
بونده در دیرلر لکن صحیح اولان قول اولدر وحلب قضاسنده برموضع آدیدر دیرالعاقول اوچ موضعدر
دیرعبدون ایکی موضع آدلریدر دیرالعذاری اوچ موضع آدلریدر دیرهند اوچ موضعدر دیرنجران اوچ موضعدر

دیرمرجش منزل وزننده ایکی موضعدر دیرمارت مریم اوچ موضعدر تم الدال بعون الله الملك المتعال

فصـــل الذال المعجمة الذأر ذالك وهمزه نك فتحیله برنسنه دن قورقوب استنکاف ایلمك معناسنه در
یقال ذئر عنه ذأرا من الباب الرابع اذا فزع منه وانف و برنسنه یه جرأتلنوب اقدام ایلمك معناسنه در یقال ذئر
علیه اذا اجترأ و طارلمق معناسنه در یقال ذئر الرجل اذا غضب فهو ذئر وذائر و برنسنه یی کریه وناخوش کوروب
ایکرنمکله آندن منصرف اولمق معناسنه در یقال ذئر الشیء اذا کرهه وانصرف عنه و برایشه دادانوب عادت
وادمان ایلمك معناسنه در یقال ذئر بالامر اذا ضری به واعتاده وخاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در
یقال ذئرت المرأة علی بعلها اذا نشزت الذئر کتف وزننده والذائر غضب معناسندن اسم فاعلدر طارغین
وغضبان کشی یه دینور و زوجنه نشوز وعصیان اوزره اولان قاری یه دینور یقال رجل ذئر و ذائر ای غضبان
وامرأة ذئر وذائر ای ناشز لبعلها الاذأر همزه نك کسریله برآدمی طارلتمق معناسنه در تقول اذأرت فلانا
اذا اغضبته و برآدمی برنسنه اوزره جرأتلندروب اغرا وتحریش ایلمك معناسنه در یقال اذأره علیه اذا جرّأه
واغراه و برنسنه یه مضطرّ وناچار ایلمك معناسنه در یقال اذأره الیه اذا الجأه واضطرّه الیه الذئار کتاب وزننده
طپراقله قارشق فشقیه دینور که ناقه نك ممه سنه صبوارلر تا که یاوریسنی امزرمیه و بونی یاوری یی سوددن کسدکلری
وقتده ایدرلر الذأر ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله ناقه یاوریسنی امزرمك ایچون ممه سنه ذکر اولنان فشقی یی
صبوامق معناسنه در یقال ذأر الناقة ذأرا من الباب الثالث اذا طلی اطباءها بالذئار المذاءرة مفاعله وزننده
بو دخی خاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال ذاءرت المرأة علی بعلها اذا نشزت المذائر آندن
اسم فاعلدر یقال مرأة مذائر ای ناشزة علی بعلها و یاوریسنی وضع ایلدیکی حینده آندن نفرت ایدوب حنین
ایلمین علی قول همان برونك اوجیله قوقلیوب در وندن اوزله مز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مذائر اذا کانت
تنفر عن الولد ساعة تضعه اوترأم بانفها ولا یصدق حبها الذئرة فرحه وزننده ذئر لفظندن مؤنثدر که طارغین
وغضبان معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال شؤونك ذئرة ای دموعك فیها تنفش کتنفش الغضبان شؤون
شأنك جمعیدر که باش کمیکنك جانبسنه دینور کوز یاشنك عروقی آنده در تنفش تویلر اورپرمك معناسنه در الذبر
صبر وزننده یازو یازمق معناسنه در یقال ذبر الکتاب ذبرا من الباب الثانی والاوّل اذا کتبه ویازو یی نقطه لیوب
اعجام ایلمك معناسنه در یقال ذبر الکتاب اذا نقطه وخفیجه قرأت علی قول سرعتله قرأت ایلمك معناسنه در
یقال ذبر القرأن اذا قرأه خفیة اوسریعة وذبر حمیر قبیله سی لساننده خرما یپراغی اوزره یازیلمش یازویه دینور که
کاغد کبی اکا یازو یازارلر وذبر کذلك مصدر اولور کرکی کبی فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء اذا علمه
وفقه به وذبر صحیفه یه دینور یقال ذبر فی الذبر ای فی الصحیفة جمعی ذبار در ذالك کسریله التذبیر تفعیل وزننده
بو دخی یازو یازمق معناسنه در یقال ذبّره تذبیرا اذا کتبه الذبارة سفاره وزننده برنسنه یه حسن دقت وامعانله
نظر ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء ذبارة من الباب الثانی اذا نظر واحسن النظر و برکلام وخبرك معنا ومفهومنی
فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الخبر اذا فهمه وآب روان کبی سلاست وطلاقتله اوقومق معناسنه در ومنه
یقال ما احسن ما یذبر الشعر ای یمرّه وینشده الذبر فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال ذبر علیه ذبرا من الباب
الثالث اذا غضب المذبّر معظم وزننده آلاجه و پر نقش ونکار اولان ثوبه دینور یقال ثوب مذبّر ای منمنم
الذبر کتف وزننده سهولت وسلاست اوزره قرأت اولنان کتاب و مکتوبه دینور یقال کتاب ذبر ای سهل القرأة
الذابر عالم وداننده اتقان وامعان صاحبی آدمه دینور کرك خاص وکرك عام اولسون یقال رجل ذابر ای متقن
للعلم الذخر ذالك ضمی وخای معجمه نك سکونیله برنسنه یی اختیار ایلمك علی قول اتخاذ یعنی ایدنمك معناسنه در که
مراد وقت حاجتده مقتضی اولور دیو ایدینوب صقلامقدر یقال ذخر الشیء ذخرا من الباب الثالث اذا اختاره
او اتخذه ای لوقت حاجته قال فی الاساس ذخره اذا خبأه لوقت حاجته وقال فی المصباح ذخرته ذخرا من باب نفع والاسم
الذخر بالضم اذا اعددته لوقت الحاجة الیه و ذخر اسم اولور وقت حاجت ایچون اتخاذ وحفظ اولنان نسنه یه
دینور ذخیره کبی جمعی اذخار کلور قفل واقفال کبی الادّخار همزه نك ودال مشدده نك کسریله آندن افتعالدر
ذخیره طوتمق معناسنه یقال ادّخره بمعنی ذخره اصلی اذتخر ایدی تاء وذال داله قلب وادغام اولندی نته که اذّکر کلمه سی
دخی بو یلجه در الذخیرة سفینه وزننده بو دخی وقت اقتضا ایچون اتخاذ وحفظ اولنان شیئه دینور جمعی ذخائر
کلور ومنه یقال جعل ماله ذخرا عند الله و ذخیرة و ذخیره بر موضع آدیدر که تمرك اعلاسی اورایه نسبت اولنور
الذاخر فاخر وزننده پك سمیز وطاولی انسان و حیوانه دینور یقال رجل وفرس ذاخر ای سمین

وذاخر بر رجل آدیدر المذّخر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور که بوکرکلکندن ناشی اختیار واتخاذ
اولنمش اوله یقال فرس مذّخر ای مبقی لحضره اذاخر همزه‌نك فتحیله مکه‌یه قریب بر موضع آدیدر
الاذخر زبرج وزننده مطلقا تر وتازه وسبز اولان اوتلغه دینور وبرنوع خوشبو اوتلغك اسمیدر ترکیده
مکه آربغی ومکه صمانی دیدکلریدر الذخر کتف وزننده یمنده برطاغك آدیدر المذاخر مصادر وزننده
انسان وحیوانك جوفلرینه وبطنلرینه وبغرسقلرینه وطمرلرینه واسافل بطونلرینه اطلاق اولنور مجمع ومرجع طعام
وعلف اولدقلریچون ومنه یقال تملأت مذاخر فلان اذا شبع وملأت الدابة مذاخرها وهی المواضع التی تدّخر فیها
العلف والماء من جوفها الذرّ ذالك فتحی ورانك تشدیدیله خرده قرنجه‌لره دینور صغار النمل معناسنه واحدی ذرّه در
آنلرك یوز دانه‌سی بر آرپه وزننده اولمغله ذرّه اوزان جمله‌سندندر قال الشارح ومنه قوله تعالی ان الله لا یظلم مثقال ذرّة
ای ابدا شارح دیرکه بو مادّه صاچمق معناسنه موضوعدر معانیء سائره آندن منشعبدر خرده قرنجه‌یه ذرّه اطلاقی
صاچلمش دانه‌یه تشبیهله در ووزن مزبور آندن متفرعدر وشعاع شمس سبیله پنجره و باجه‌لر ایچره هواده
مسلسل توزه ذرّه تعبیری دخی آندن منشعبدر انتهی و ذرّ مصدر اولور تخم ودانه مقوله‌سنی صاچمق معناسنه یقال
ذرّ الحبّ والملح ونحوه ذرًّا من الباب الاوّل اذا فرّقه و نثره وکوزه کوز اوتی اکمك معناسنه‌در یقال ذرّ الذرور
اذا طرحه فی العین و نشر ایلمك معناسنه در ومنه ذرّ الله عباده فی الارض اذا نشرهم وذرّ وذرور
مرور وزننده کوده‌نك یاخود ساده ایلك آرقلیوب ورطوبتی چکلمکله سکیل طرزنده دانه دانه صورتنده اولمق
معناسنه مستعملدر یقال ذرّ اللحم ذرًّا وذرورا اذا تخدّد وذرّه کبی یردن نبات اوج کوستورمك معناسنه مستعملدر
یقال ذرّ البقل اذا طلع ای ادنی شیء منه کالذرّة کذلك کونشك اوجی طلوع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ذرّت
الشمس اذا اطلعت ویقال ذرّ قرن الشمس اذا طلع وذرّ متعدی اولور نباتی یرتورمکه بشلیوب اوجنی کوستورمك
معناسنه یقال ذرّت الارض النبات ذرًّا اذا اطلعته وبر آدمك باشنك ایلروسی اغارمغه بشلمق معناسنه‌در یقال ذرّ
الرجل یذرّ بالضم ویذرّ بالفتح ذرًّا من الباب الاول والرابع اذا شاب مقدّم رأسه ویذرّ فیه بالفتح شاذ یعنی باب رابعدن
شاذدر الذرذرة زلزله وزننده بودخی طوز و دانه مقوله‌سنی برانسندا وزره طاغیدوب صاچمق معناسنه‌در یقال
ذرذر الملح والفلفل بمعنی ذرّه ابو ذرّ ذالك فتحیله اصحابدن جندب بن جنادة الغفاری کنیه‌سیدر حلیله‌سی
امّ ذرّ ایله مکنیه‌در بوراده ذرّ خرده قرنجه اوله جقدر کندولری خصو صافر زندلرینك جثه‌لری بغایت صغیر
وقصیر ایدیلر وابو ذرّة الحارث بن معاذ کذلك اصحابدندر وابو ذرّ الهذلی الصاهلی شعرادندر علی قول بودال
مهمله مضمومه ایله‌در الذرور صبور وزننده کوز اوتنه دینور داروی چشم معناسنه توتیا وسرمه وسائری کبی
وذرور برنوع عطر آدیدرکه هنددن کلور جمعی اذرّه کلور اراجله کبی الذریرة سفینه وزننده بو دخی ذرور
دیدکلری عطرك آدیدر بو اسمله معرو فدر الذرّیة ذالك ضم وکسری وراء مشدده‌نك کسری ویای مشدده ایله
بر آدمك نسل وولدینه دینور جمعی ذرّیّات کلور وذراری کلور ذالك فتحیله وذرّیّه نسوانه اطلاق اولنور محل نسل
اولدیغیچون مفرد وجمعی برابردر یعنی کرك ولد وکرك نسوان معناسنده مفرد وجمعه شاملدر وجمعنده ذرّیّات وذراری
دینور شارح دیرکه وزنی فعلیه‌در صغار نمل معناسنه اولان ذرّ کلمه‌سندن مأخوذدر و بونده اوج لغت واردر افصحی
ذالك ضمیله‌در لغت ثانیه کسر ایله و ثالثه ذالك فتحی ورانك تخفیفیله کریمه وزننده‌در وعند البعض ذرء ماده‌سندن که
خلق معناسنه‌در مأخوذدر وزنی فعوله‌در نته‌که همزه بابنده دخی ذکر اولندی ومجازا اصوله‌ده اطلاق اولنور
الذرذار ثرثار وزننده اوزان وپر کوکسیه اطلاق اولنور یقال رجل ذرذار ای مکثار وبر رجل لقبیدر الذرارة
ثمامه وزننده صاچیلن واکیلن شیئه دینورکه صاچنتی واکنتی تعبیر اولنور یقال هذه ذرارة الطیب وغیره ای ماتناثر
منه اذا ذرّ الذرّی ذالك فتحیله بری وزننده طبان وخراسان قلجی کبی آبدار وجوهردار قلجه وصف اولور یقال
سیف ذرّی ای کثیر الماء وقلجك جوهرینه اطلاق اولنور که ❊ قلجك جوهری یوزی صو ییدر ❊ خرده قرنجه شکلنده
اولمغله کویا که اکا نسبت اولنمشدر یقال ما بین ذرّیّ سیفه ای فرنده الذرار کتاب وزننده برکسیه طاریلوب
آندن اعراض ایلمك معناسنه‌در یقال ذرّ علیه ذرارا اذا غضب علیه واعرض المذارّة فی الاصل مفاعله وزننده
والذرار قتال وزننده ناقه بدخوی اولمق معناسنه‌در یقال ذارّت الناقة مذارّة وذرارا اذا ساء خلقها
وهی مذارّ ای سیئة الخلق المذرّة میمك کسری و ذالك فتحیله خرمنده حبوبات طاغیده‌جق آلته دینورکه
یبا اوله جقدر الذعر ذالك ضمی وعینك سکونیله اسمدر قورقویه دینور خوف معناسنه المذعور برنسنه‌دن
قورقمش آدمه دینور یقال ذعر الرجل علی بناء المجهول فهو مذعور الذعر ذالك فتحیله قورقمق وقورقویه

دوشورمك معناسنه‌در یقال ذعره ذعرًا من الباب الثالث اذا خوّفه الاذعار همزه‌نك کسریله بودخی قورقتمق
معناسنه‌در یقال اذعره بمعنی ذعره الذعر فتحتینله مدهوش اولمق معناسنه‌در یقال ذعر الرجل ذعرًا من الباب
الرابع اذا دهش الذعر صرد وزننده قورقنج نسنه‌یه دینور یقال ذعره ذعر ای امر مخوف الذعرة تؤده وزننده
برقوش آدیدرکه اغاجلرده اولوب دائما قویرغنی تحریك ایدر قویرق صلان دیدکلری قوش اوله جقدرکه پك قورقق
اولور الذعور صبور وزننده والمتذعّر متذکّر وزننده بالطبع عیب وتهمتدن خوف واحتراز ایدر اولان
خاتونه دینور یقال امرأة ذعور ومتذعّر اذا کانت تذعر من الریبة والکلام القبیح وذعور شول ناقه‌یه اطلاق اولنورکه
ممه‌سنه ال اورلدیغی کبی کال نفورندن سود نی چکر اوله یقال ناقة ذعور اذا کانت قدمس ضرعها غارت
ذوالاذعار همزه‌نك فتحیله تبابعه یمندن اذواء تعبیر اولنان امرادن برینك لقبیدر صور واشکالی غریب ووحشی
برطائفه‌یی سبی واسیر ایدوب مملکتی اولان یمنه کتوردکده خلق انلردن خوف ایلملریله تلقیب اولنمش ایدی علی قول
نسناس دیدکلری طاغ آدملرنی یمن اوزره حواله وتسلیط ایلمکله ناس کندیسندن خوف ایلمکله تلقیب اولندی
الذعاریر شعاریر وزننده ومرادفیدرکه طارطغان وتارمار معناسنه مستعملدر مفردی یوقدر کویا که ذعرور در
خوف وهراسدن ناشی پراکنده اولان عسکره دینوب بعده تارمار معناسنده استعمال اولندی یقال تفرّقوا
ذعاریر ای شعاریر وذعار یر الانف بروندن سیلان ایدن سوده شبیه سموکه اطلاق اولنورکه پك غلظتی اولمز الذعرة
ذالك ضمیله والذعراء حمراء وزننده کوته اطلاق اولنور کویا که دائما ضرطه‌سی خوفندن ناشیدر وعربلر
بغایت شدید وقحط اولان سنه‌یی ذعریه ایله توصیف ایدرلر هرکس آندن اندیشه ایدر اولدیغیچون یقولون
اصابتهم سنة ذعریّة ای شدیدة المذعورة والمذعرة معظّمه وزننده دلورمش ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة
مذعورة ومذعرة ای مجنونة المتذعّر متذکّر وزننده هر نسنه‌دن خوف واحتراز ایدر اولان آدمه دینور یقال
رجل متذعّر ای متخوّف ومالك بن دعر دال مهمله ایله‌در نته‌که محلنده ذکر اولندی الذغمور غین معجمه ایله
عصفور وزننده شول مبطن وکیندار آدمه دینورکه عقدهٔ حقد وکینی دکه حالله منحلّ وزائل اولمیه‌دوه کینلو
تعبیر اولنور یقال رجل ذغمور ای حقود لا ینحلّ حقده الذفر ذالك وفانك فتحیله والذفرة فتحاتله
مطلقا رایحه‌نك بغایت حدّت وشدّتنه علی قول متن وبدبوی اولان قوقلق رایحه سنك تیزلکنه مخصوصلردر
یقال فیه ذفر وذفرة وهی شدّة ذکاء الریح او یختصان برایحة الابط المنتن وذفر فتحتینله مصدر اولور یقال
ذفر الشیء ذفرا من الباب الرابع اذا ظهرت رایحته واشتدّت وذفر رایحه بد اولمق نتن معناسنه‌در یقال فیه ذفر
ای نتن وآیغرك نطفه‌سنه اطلاق اولنور بد رایحه اولدیغیچون اطلاق بالمصدردر الذفر کتف
وزننده والاذفر احمر وزننده وصفلردر بغایت تیز رایحه اولان شیئه دینور ومنه یقال مسك اذفر وذفر
ای جید الی الغایة الذفری ذکری وزننده جمیع حیوانك قولقلری دبندن قذالك نصفنه وارنجه عضوه دینور
علی قول قولغك اکسه‌سنده اولان بومری کمیکه دینور علی القولین قولق طوزی تعبیر اولنان یر اوله جقدرکه فارسیده
بنا کوش دیرلر وقذال سحاب وزننده قولق دبندن قفا چقورینه وارنجه یره دیرلر وذفری لفظنك جمعی ذفریات کلور
وذفاری کلور صحاری وزننده ویقال منه ذفری اسیله غیر منوّنة وقد تنوّن وتجعل الالف للالحاق بدرهم
یعنی آخرنده‌کی الف تأنیث ایچون اولمغله بلا تنوین اولورکه غیر منصرفدر وبعضا الف الحاق اعتباریله
درهم وزننده ملحق منوّن اولور الذفر طمر وزننده قولغك طوزی عظیم اولان دوه‌یه دینور مؤنثی ذفره‌در
یقال جمل ذفر وناقة ذفرة ای عظیم الذفری وذفرتین وطبانقالن تند وشدید دوه‌یه دینور فانك
فتحیله ده لغتدر یقال جمل ذفر ای صلب شدید وبنیه وخلقتی عظیم اولان انسان وحیوانه دینور واوزون
بویلو اولوب اندام واعضاسی تام جلد وچالاکدلو قانلو به دینور الذفرة جبله وزننده صوی وجلد وچالاك
ناقه‌یه دینور وشام اشکی کبی غلیظ وقوند اشکه دینور الذفراء حمراء وزننده اذفردن مؤنثدر بالمناسبه شول عسکره
اطلاق اولنورکه سلاحلری پاسلنمش اولمغله بد رایحه بغلمش اوله یقال کتیبة ذفراء ای سهکة من الحدید وذفراء
برنوع اوتلق آدیدرکه قبشه قدر قالور دوه علفندندر المذفورة ذفراء دیدکلری نبات مذکوری چوق اولان یره
دینور یقال ارض مذفورة ای کثیرة الذفراء الذفرة زنخه وزننده برنبات آدیدر ذفره فتحاتله اسامیدندر
خلید بن ذفره روایت حدیث ایلمشدر ذفران ذالك فتحی وفانك کسریله وادی الصفراء قربنده بر وادی آدیدر
علی قول دقران لفظندن مصحفدر ذوالذفرین ذالك ورانك کسریله اذواء اطلاق اولنان امراء حمیردن ابو شمر بن
سلامه‌نك لقبیدر الذکر ذالك کسریله والتذکار تانك فتحیله برشیئی اونوتموب خاطرده طوتمق معناسنه‌در

يقال ذكر الشئ ذكرا وتذكارا من الباب الاوّل اذا حفظه مؤلفك بصائرده بيانه كوره ذكرماده سيله بعضا
شول هيئت نفسيه مراد اولور كه آنكله انسان كسب ايلديكي معرفتي حفظ ايلمك ممكن اولور پس بو معناده حفظ ايله
مرادفدر لكن حفظ قلبده احرازي وذكر استحضاري اعتبار يله در و بعضا برشيئك قلبه ياخود قول ولسانه
حاضر اولمسنه اطلاق اولنور بو جهتله ذكر ايكيدر بري ذكر بالقلب وبريسي ذكر باللسان در ديرلر وهر بري مطلب
ايكي كونه در ذكر عن نسيان وذكر عن لانسيان در كه ادامهٔ حفظ واز بردن عبارتدر وذكر باللسان تركيده آكمق
وياد ايلمك ايله تعبير اولنور ومجازا صيت وشهرت وشرف وشانده استعمال اولنور وذكرى دخي مصدردر واسم
دخي اولور و بو ذكردن ابلغدر كه كثرت ذكر معناسنه در انتهى وذكر لسانه جاري اولان شيئه دينور شارحك بياني
اوزره بونده مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا مراد ذكر لسانيدر كه آكمق وياد ايلمك اوله جقدر نته كه آنفا بصائردن
نقل اولندي يقال ذكره بلسانه ذكرا وتقول ذكرت لفلان حديثا كذا وكذا اذا قلته له ومنه المثل * ما اسمك اذكره
بقطع الهمزة من اذكر انكار عليه يعني سن كيمسن بن سني بيلم كه ذكر ايده يم وذكر شهرت ونامدارلق معناسنه
مستعملدر يقال له ذكر اي صيت وثناء وستايش معناسنه مستعملدر يقال فلان يشتغل الناس بذكره اي بثنائه
وشرف وشان معناسنه مستعملدر يقال هو من اهل الذكر اي الشرف ونمازه اطلاق اولنور محل ذكر الهي
اولديغيچون ودعاء ونياز الهي يه اطلاق اولنور وتفصيل دين وشرع يعني ووضع وتبيين ملك وملتي مشتمل اولان كتابه
اطلاق اولنور كه مراد كتاب سماويدر قال الشارح ومنه قوله تعالى ءانزل عليه الذكر من بيننا اي القرآن وقوله
تعالى فاسئلوا اهل الذكر اي الكتب المتقدمة وذكر ابيّ النفس ممتنع دلير و بهادر آدمه اطلاق اولنور نامدار
اولديغيچون وذكر المطر صاغانقلي شديد يغموره اطلاق اولنور تقول اخذنا ذكر المطر اي الوابل الشديد
وذكر القول ضربلو وصلب ومتين كلامه اطلاق اولنور يقال فلان له ذكر القول اي الصلب المتين وذكر الحق صكّ
وحجته اطلاق اولنور يقال على هذا الامر ذكر حق اي صكّ وجليل الشان وعظيم القدر شيئه اطلاق اولنور
ومنه الحديث القرآن ذكر فذكروه اي جليل نبيه خطير فاجلوه واعرفوا له ذلك وصفوا به وفسر بعضهم اذا اختلفتم
في الياء والتاء فاكتبوه بالياء كما صرّح به ابن مسعود رضي الله عنه الذكرة ذالك ضميله بو دخي آوازه وشهرت ونام
معناسنه در يقال له ذكر وذكرة اي صيت وذكره بالته مقوله سي آلاتك آغزلرينه يابدقلري پولاد قطعه سنه
دينور كه دمشق و چليكدن ايدرلر وكسكنلك حالتنه اطلاق اولنور يقال رجل وسيف ذو ذكرة اي حدة ويقال
هو اذكر منه اي احدّ الاذّكار همزه نك وذال معجمه نك كسريله والاذدكار اوّلده ذال معجمه وثانيده مهمله
ايله كه ايكيسيده افتعالدندر برنسنه يي خاطره كتورمك وخاطرنشان ايلمك معناسنه در يقال اذّكره واذدكره بمعنى
تذكره اوّلده دالي ذاله قلب وادغام ايله وثانيده همان تا يي داله قلبله در الاستذكار والتذكر تفعل وزننده
بونلرده اذكار معناسنه در يقال استذكره وتذكره بمعنى وبرشيئي درس وتكرار ايله ازبرقلمق معناسنه در يقال
استذكره اذا درسه وحفظه الاذكار همزه نك كسريله والتذكير تفعيل وزننده برآدمه برنسنه يي آكدرمق
وخاطرينه كتورمك معناسنه در يقال اذكره اياه وذكره ذكري بونلردن اسمدر كما سيذكر واذكار اركك ولد
طوغورمق معناسنه در يقال اذكرت المرأة اذا ولدت ذكرا شارح دير كه اركشينك نطفه سي سبق ايدرسه باذنه تعالى
ولد اركك و برعكس اولورسه ديشي اولور وتذكير تأنيث مقابليدر كه اصطلاح نحاتدندر بركلمه يي مذكر قلمق
يعني علامات تأنيثدن خالي ايلمك معناسنه در يقال ذكر الكلمة ضد انثه ووعظ ونصيحت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال ذكر الناس اذا وعظه قال الشارح ومنه قوله تعالى فذكر انما انت مذكر الايه و بالته مقوله سي
آلتك آغزينه ذكره ديدكلري پولاد قطعه سني پايمق معناسنه در يقال ذكر الفاس اذا وضع الذكرة في رأسه الذكرى
ذالك كسري وقصر ايله اذكار وتذكردن اسمدر آكه يه دينور كه فارسيده ياد دينور تقول ذكرته ذكرى غير مجراة
اي بلا تنوين وقوله تعالى وذكرى للمؤمنين اسم للتذكير اي اقيم مقامه كما تقول اتقيت تقوى وقوله تعالى وذكرى
لاولي الالباب اي عبرة لهم وقوله تعالى واني له الذكرى اي واني يتوب ومن اين له التوبة وقوله تعالى ذكرى الدار
اي يذكرون على صيغة المجهول من التذكر بالدار الآخرة و يزهدون في الدنيا قال الشارح و يجوز ان يكون المعنى
يكثرون ذكر الآخرة وقوله تعالى فاني لهم اي فكيف لهم اذا جاءتهم ذكراهم اي اذا جاءتهم الساعة بذكراهم والمراد
بها تذكرهم واتعاظهم اي لا ينفعهم يوم القيمة عند مشاهدة الاهوال الذكر ذالك ضمي وكسريله برنسنه يي
درخاطر ايدوب ياد ايلمكه دينور كه اسمدر يقال ما زال مني على ذكر اي تذكر شارح دير كه بعضلر مكسوره يي لسانه
ومضمومه يي قلبه تخصيص ايلديلر مؤلفك بيانه كوره مشترك اولور وقول اوّل فرّاء قوليدر الذكر شكس

وزنده والذكر ندس وزننده والذكير امير وزننده والذكير سكيت وزننده صاحب ذكر يعني صيت ونام
وشرف وشان ياخود قوت حافظه صاحبي آدمه دينور صيغه لرك تفاوتي معلومدر الذكر فتحتيله ارككه
دينور كه انثى مقابليدر فارسيده نر دينور جمعي ذكور وذكوره كلور ذالرك ضميله وذكار وذكاره كلور ذالرك
كسريله وذكران كلور ذالك ضميله وذكره كلور عنبه وزننده وذكر آلت تناسله اطلاق اولنور كه قوام ذكوريتدر
جمعي ذكور كلور ومذاكير كلور غير قياس اوزره وذكر دمورك يك ايبس واجودينه دينور كه اركك دمور و چليك
ودمشق تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعربنده فولاذ ديرلر الذكير امير وزننده بو دخي ذكر اولنان دموره دينور
الذكر ذالك فتحي وكافك سكونيله بركسه نك آلت تناسلنه اورمق معناسنه در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول
اذا ضربه على ذكره و برخاتوني كندي نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكورلكنه تصدّي ايلمك معناسنه در
يقال ذكر فلانة اذا خطبها اوتعرض لخطبتها و برآدمك حقني ضايع قلميوب حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى واذكروا نعمة الله عليكم اي احفظوها
ولا تضيعوا شكرها الذكرة فرحه وزننده والمذكرة والمتذكرة اسم فاعل بنيه لريله ارككسي خاتونه
دينور كه اوضاع واطواري مردانه اولورنته كه عشائر نسوانلري اويله در يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة
اي متشبهة بالذكور المذكر منبر وزننده والمذكار مكثار وزننده دائما اركك طوغورر اولان ديشي يه دينور
يقال امرأة واتان مذكر ومذكار اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج يره وچول بيابانه اطلاق اولنور كه اكا آنجق
دلير وزهره دار بهادرلر كيدر اوله يقال فلاة مذكار اي ذات اهوال لا يسلكها الا ذكور الرجال الذكورة ذالك ضميله
ذكرك جمعيدر كه ذكر اولندي بو مناسبتله عربلر رقيق واثري اولميان شيئه ذكر اطلاق ايدرلر مثلا مسك نافه وعود
وعنبر مقوله سي اثري و بلاشغي اولميان طيبه ذكورة الطيب اطلاق ايدرلر نته كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق
ايدرلر خلوق وزعفران وادهان كبي شارح دير كه مأكول اولميان بقوله ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر نته كه مأكول اولاننه
احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اي ما لبس له ردع يذكر بنصر وزننده ربيعه قبيله سندن
بربطن اسميدر المذكر معظم وزننده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اي ذو الماء
ومذكر الايام محنتلو بغايت دشوار وشديد ايامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر اي صعب شديد المذكر محسن وزننده
بو دخي صرپ وصعب كونه اطلاق اولنور وقورقنج يوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اي مخوف وداهيهٔ شديده يه
اطلاق اولنور يقال داهيهٔ مذكر اي شديدة المذكرة معظمه وزننده بو دخي داهيهٔ شديده يه وصف اولور
شارح دير كه عرب طائفه سي ناقه نك اركك طوغورمسندن خوشلنميوب كريه عدّ ايلمكله اذكار ماده سني مطلقا
مكروه وشديد نسنه لرده مثل ايلديلر انتهى التذكرة تجربه وزننده مقصودي تذكره وسيله اولان شيئه دينور
رمغه بغلدقلري ايپلك كبي دلاله وامارهدن اعمدر و بو في الاصل تكمله كبي مصدردر بعده اسم اولمشدر احبابه ارسال
اولنان ورقه يه تذكره اطلاقي بوندندر الذكارة رمّانه وزننده اركك خرما اغاجلرينه اطلاق اولنور مذكرة الثنيا
ثاي مثلثه نك ضميله باشي اركك دوه باشي كبي بيوك اولان ناقه يه اطلاق اولنور وثنيايه اضافتي باشي مقامنده بايعي
ايچون مستثنا اولديغنه مبني در ذاكر ومذكر مقعد وزننده اسامي رجالدندر الذمر كبد وزننده والذمر
كبد وزننده كه بانك سكونيله در والذمر ذالك كسريله والذمير امير وزننده والذمّر فلزّ وزننده شجيع و بهادر
آدمه دينور وداعما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب ودانا آدمه دينور الذمارة كرامه وزننده اسمدر بهادرلغه
دينور يقال صاحب الذمارة اي الشجاعة الذمر ذالك كسريله داهيه اسماسندندر الدمار علابط وزننده
بو دخي داهيه يه دينور الذمر امر وزننده بركسه يي لوم وسرزنشله برنسنه يه ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه در يقال
ذمره ذمرا من الباب الاول اذا لامه وحضه قال في الاساس ذمره على الامر اذا حضه مع لوم ليجد فيه وقورقتمق معناسنه در
يقال ذمره اذا تهدده وارسلان حيقرمق معناسنه در يقال الاسد يذمر اي يزأر الذمار كتاب وزننده آدمه حفظ وحمايتي
لازم اولان نسنه يه دينور عرض وناموس وآبرو وحرم كبي كه مسامحه واضاعتي بين الناس لوم وفضاحتي مستلزم
اولور يقال هو حامي الذمار اذا حمي ما لولم يحمه ليم وعنف من حماء وحريم التذمّر تفعل وزننده فوت اولمش
نسنه ايچون برآدم كندي نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال تذمّر الرجل اذا لام نفسه على فائت وطارغنلق
پيدا ايلمك معناسنه در يقال تذمّر فلان اذا تغضب و برآدمك برفعلني انكار وتفظيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه در
بو ايشي نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلمدك عاقبتي شكاوخيمدر ياخود بويله ايلديكك ايچون سني شويله ايدرم
ديمك كبي يقال تذمّر عليه اذا انكر له واوعده المذمّر معظم وزننده باشك اكسه سنه اطلاق اولنور يقال عريض

المذمّر اى القفا ويقال للامر اذا اشتدّ بلغ المذمّر كقولهم بلغ المخنق المذمّر محدّث وزننده رحم حيوانده اولان باوری
ارككيدر ديشيميدر بيلمك ايچون النى ناقه نك فرجنه ادخال ايدن كمسه يه دينور كه اولبابده حاذق اولان آدم اوله جقدر
ذمار سحاب وزننده ياخود قطام وزننده صنعاء يمنه ايكى مرحله مسافه ده برقريه آديدر ذمار نام ملك بنا ايلمه آنكله
نامدار اولمشدر ذموران ودلان قريهٔ مزبوره قربنده ايكى قريه لردر ارض يمنده آنلرك نسوانندن دلبر نسوان اولمديغى
منقولدر ذمرمر سفرجل وزننده صنعاء ايالتنده برحصن آديدر الذمير امير وزننده حسن وجمال صاحبى
دلبركشى يه دينور يقال رجل ذمير اى حسن التذمير تفعيل وزننده برايشى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه در يقال
ذمّر الامر اذا قدّره التذامر تفاعل وزننده ناس جنك وقتاله برى برنى ترغيب واغرا ايله قندرمق معناسنه در
تقول رأيت القوم يتذامرون اى يحض بعضهم بعضا على القتال الذمرة زنخه وزننده صوت وآوازه دينور تقول
سمعت ذمرة اى صوتا الذيمرىّ ذالك فتحى وميمك ضميله شول شهامتلو دليرونافذ آدمه دينور كه خلقك جرأت واقدام
ايده مديكى امور مشكله وهائله يه كيريشوب عهده سندن كلور اوله يقال رجل ذيمرىّ اى حديد غلق الاذمقرار
اقشعرار وزننده سود كسلمك معناسنه در كه پنيرودلمه كبى اولور يقال اذمقرّ اللبن اذا تفلق وتقطع الذور
ذالك ضميله طپراغه دينور الذورة هايله قوشك قورسغى اوكنده اولان صولوغه دينور كه صوا كاوار رجمعى ذور
كلور صرد وزننده الذور دور وزننده برآدمى قورقتمق وقورقو يه دوشورمك معناسنه در تقول ذرته اذوره ذورا
اذا ذعرته الاذارة اداره وزننده ذورمعناسنه در تقول اذرته بمعنى ذرته الذور ور سفرجل وزننده شئ معناسنه در
يقال ما اعطاه ذورورا اى شيئا ذوره تمره وزننده برموضع آديدر الذهر ذالك وهانك فتحيله برآدمك بعض
عارضه سببيله ديشلرى قرارمق معناسنه در يقال ذهر فوه ذهرا من الباب الرابع اذا اسودّت اسنانه الذبار كتاب
وزننده ذئار معناسنه در كه مهموزدر مادّه سنده ذكر اولندى كه ناقه نك ولدنى امزرممك ايچون ممه سنه صبواد قلرى
فشقى ايله مخلوط طپراغه دينور على قول طپراقله خلط ايلمزدن اوّل اول فشقى يه خثه دينور خانك ضمى وثانك تخفيفيله
وبعد الخلط ذيره دينور ذالك كسريله وممه يه صبواد قدنصكره ذبار دينور التذبير تفعيل وزننده ناقه نك ممه سى
امزكلرينه ذبار صبوامق معناسنه در يقال ذبّر الاطباء اذا لطخها بالذبار وصار دقلرى صارقى نخته سى آزرده
ايلمسون ديو ناقه نك ممه سنى ابتدا بچاوره مقوله سيله صارمق معناسنه در يقال ذبّر الناقة اذا صرّ اطباءها
لئلا يؤثرفيها التوادى وديشلرى قرارمق معناسنه در يقال ذبّر فوه على المجهول اذا اسودّت اسنانه الذور
دور وزننده برنسنه يى ناخوش كوروب يكرنمك معناسنه در يقال ذاره يذاره ذورا اذا كرهه فصــــــــل
الراء ريشهر رانك كسرى وشينك فتحيله عجمده خوزستان ايالتنده بربلده آديدر الرير رانك فتحيله
سالياره دينور كه چوجقلرك آغزلرندن چقوب سيلان ايدر وكوده نك كمكلرنده اولان شول ايچ ياغنه
دينور كه شدّت ضعف وهزالدن اريوب رقيق سياه صواوله على قول شدّت هزالدن رقت بولوب اريمش ايليكه
دينور ور برمصدراولوراوجوزلغه بوللغه نائل اولمق معناسنه يقال رير القوم على المجهول اذا اخصبوا وانسان وحيوانى
سمن وقوت بصمق معناسنه در يقال رير القوم اذا غلبهم السمن الرير رانك كسريله والرار نار وزننده
ضعف وهزالدن اريوب تباه اولمش ايليكه دينور الترير تفعيل وزننده بودخى اوجوزلغه وبوللغه ايرمك معناسنه در
يقال رير القوم على المجهول تريرا اذا اخصبوا وخصب ووسعت سببيله انسان وحيوانى تاب وقوت بصمق معناسنه در
يقال رير القوم ودوابهم اذا غلبهم السمن وهر طرفده خصب ورفاه ونعمت فراوان اولمق معناسنه در يقال ريرت
البلاد اذا اخصبت وقوزى واوغلاق وكوشك مقوله سى دواب ومواشى دوللرى سودك وچايرك وفرتى سببيله
حركتدن قالمق درجه سنده تاب وتوان پيدا ايلمك معناسنه در يقال ريرت اولاد المال اذا سمنوا حتى عجزوا عن الحركة
الارارة اراده وزننده بركسه نك ياخود برحيوانك ايليكنى رقيق ايلمك معناسنه در كه بغايت ضعيف وزبون قلمقدن
كنايه در يقال ارار الله مخه اذا رققه الرائرة دائره وزننده شول ايچ ياغى قطعه سنه دينور كه قيون وكچى قسمنك
ديزلرنده اولوب ايليك كبى خوش ولذيذ اولور تقول اكلت الرائرة وهى الشحمة تكون فى الركبة طيبة كالمخ راران
اصفهان قضاسنده برقريه در محدثيندن زيد بن ثابت واوغلو خليل وبرادرزاده سى محمد بن محمد بن بدر الرارانى اورادندر
فصـــــــــل الزاى المعجمة الزأر زانك فتحى وهمزه نك سكونيله والزئير زانك فتحيله ارسلانك سينه سندن
ظهور ايدن صوته دينور كه ايكرتى وكوموردى تعبير اولنور يقال ليث له زأر وزئير اى صوت من صدره وزأر وزئير
وزأر تذكار وزننده مصدر اولورلر ارسلان كومرمك وباغرمق معناسنه در يقال زأر الاسد وزئر زأرا وزئيرا وزأرا

من الباب الثانى والثالث والرابع اذا صات من صدره واسرمش دوه ارسلان كبى ايچريسندن اوزون اوزادى
ايكرمك معناسنه مستعملدر يقال زأر الفحل اذا ردّد صوته فى جوفه ثم مدّه الازآر همزه نك كسريله بودخى
ارسلان كوموردمك معناسنه در يقال ازأر الاسد بمعنى زأر الزائر والزأر كتف وزننده والمزئر محسن وزننده
آنلردن اسم فاعللردر كوموردنجى ارسلانه دينور شيرغران معناسنه الزأرة تمره وزننده اجمه معناسنه دركه
ارسلان يتاغى اولان مبشه يه دينور تركيده بوك تعبير اولنور تقول رأيت الاسد فى زأرته اى اجمته ويقال له
مرزبان الزأرة وزأره صعيد مصر ترابنده برقضا آديدر وطرابلس غرب قضاسنده برقريه آديدر وبحرين قضاسنده
برقريه آديدر كه آنده برمعروف چشمه واردر الزئبر زبرج وزننده وبعضا بايى مضموم ايدرلر ياخود بانك ضمى لحن در
ثوبك درزندن تل تل چقان شبثه دينور كه پروز تعبير اولنور يقال خرج زئبر الثوب وهو ما يظهر من الثوب من درزه
الزوبر جوهر وزننده والزوبر قنفذ وزننده بونلرده زئبر معناسنه در الزأبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك
معناسنه در يقال زأبر الثوب زأبرة اذا صار له زئبر وجامه نك پروزنى چقرمق معناسنه در يقال زأبر الثوب اذا اخرج زئبره
المزأبر آندن اسم فاعلدر المزأبر اسم مفعولدر الزأبر جعفر وزننده هپ وكوتورى معناسنه مستعملدر
يقال اخذه بزأبره اجمع مترجم ديركه صحاحده زئبريكى قماشك بو زننده اولان خاو ايله مفسر اولوب مؤلفك وسائر
بعض امهاتك تفسيرلرينه كوره پروز اوله جقدر الزبر صبر وزننده والزبر كتف وزننده قوى وشديد آدمه دينور
يقال رجل زبر وزبر اى قوى شديد وزبر صبر وزننده عقل وهوش معناسنه مستعملدر كه تماسك انسانى يه
باعث در طى بئر معناسندن مأخوذ فى الاصل مصدر در يقال ماله زبر اى عقل يعنى تماسك يه وزبر طاشلره دينور
واحدى زبره در وطاش آتمق معناسنه مصدر اولور يقال زبره زبرا من الباب الاول اذا رماه بالحجارة وقويى بى
طاش ايله اورمك معناسنه در يقال زبر البئر اذا طواها بالحجارة وسوزسو يلمك معناسنه در يقال سئلته فماز برلى بزبر
اى ما تكلم لى بكلام وصبر وشكيب معناسنه در يقال لم يزبر عليه اى لم يصبر وبنايى سراى وجامع بنالرى كبى
طاشلرنى قور قوريا يمق معناسنه در يقال زبر المعمار البناء اذا وضع البنيان بعضه على بعض وياز ويازمق
معناسنه در يقال زبر الكتاب زبرا من الباب الاول والثانى اذا كتبه وسائل وحاجتمند مقوله سنى آزار وخشونتله منع
ومحروم قلمق معناسنه در يقال زبر السائل اذا انتهره قال الشارح ومنه الحديث اذا رددت السائل ثلثا فلا بأس عليك
ان تزبره اى ان تنتهره وبرآدمى برنسنه دن منع ونهى ايلمك معناسنه در يقال زبره عن الامر اذا منعه ونهاه عنه
التزبرة تكمله وزننده بودخى يازو يازمق معناسنه در يقال زبّر الكتاب تزبرة اذا كتبه الزبر زانك كسريله يازلمش
نسنه يه دينور مكتوب معناسنه در جمعى زبور كلور قدر وقدور كبى المزبر منبر وزننده يازو يازه جق قلمه دينور
الزبور صبور وزننده بمعنى مفعولدر كتاب ومكتوبه دينور جمعى زبر كلور ضمتينله ومنه قوله تعالى وكل شئ فعلوه
فى الزبر وزبور خاصة داود پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتابك اسميدر كه كتب اربعه
جمله سندندر شارح ديركه ايكنجيده عند البعض سريانيدر وبعضلر كتاب ايله كه مرادسماويدر فرق ايدرلر كتاب
حكمت عقليه واحكام شرعيه يى متضمن اولانه دينور فرقان مبين كبى وزبور حكمت عقليه يه مقصور اولانه دينور
داود عليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتاب كه زبوردر احكام شرعيه دن برحكمى مشتمل دكل ايدى وعند البعض
مطلقا صعب الوقوف اولان كتاب الهى يه زبور اطلاق اولنور انتهى الزبرة زانك ضميله آرقه ده ايكى كوركك
اراسنه دينور كه يغرنى تعبير اولنور يقال رجل واسد ضخم الزبرة اى الكاهل ودمور قطعه سنه دينور جمعى زبر كلور
صرد وزننده وزبر كلور ضمتينله ومنه فى التنزيل آتونى زبر الحديد اى القطع وارسلانك وسائرك يغرنيسنده طوپ
اولان قيل وتوى كلچه سنه اطلاق اولنور يقال اسد ضخم الزبرة وهى الشعر المجتمع بين كتفيه وزبره دمورجى اورسنه
اطلاق اولنور سندان معناسنه وفلكده بركوكب آديدر كه منازل قمردندر حقيقتى اسد برجنده مصوّر اولان
ارسلان صورتنك ايكى طرفلو يغرنيسنده ايكى تابان كوكب اوله جقدر قمرا كانازل اولور اغستوس اوائلنده طلوع
ايدر الازبر احمر وزننده والمزبرانىّ مرتبانى وزننده يغرنيسى بيوك اولان آدمه دينور يقال رجل ازبر ومزبرانى
اى عظيم الزبرة وازبر يلان كبى موذى انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل ازبر اى موذ زبراء صحراء
وزننده تيماء قربنده بربقعه آديدر واحنف بن قيسك جاريه سى اسميدر كه بغايت سليطه ايدى زبران فتحاله
جند قضاسنده برقريه آديدر فقهادن زيد بن عبد الله اورادندر زبار بن مبسور زانك فتحيله والزبير بن العوام
مصغر بنيه سيله وزبير بن عبد الله وزبير بن عبده وزبير بن ابى هاله صحابه لردر مادّهٔ مذكوره دن مأخوذلردر
الزبير امير وزننده داهيه ومحنته دينور وبرطاغك اسميدر كه حق جلّ وعلا آنك اوزرنده حضرت موسايى

شرفیاب عز تکلیم ایلدی وز بیر سیاه چاموره دینور حمأة معناسنه وزبیر بن عبدالله شعرادندر وجدینک اسمی دخی زبیردر پدری عبدالله شول کسنه درکه عبدالله بن الزبیر حضرتلرینه مأمول ضمننده ورود ایدوب نائل نوال مأمول اولمامغله لعن الله ناقة حملتنی الیك دیمکله عبدالله جوابنده ان وراکبها دیدیلرکه ان الله لعن الناقة وراکبها تقدیرنده در اکتفا قیلندندر وزبیر ثعلبه قرنده برموضع آدیدر وزبیر مزبور معناسنه درکه مکتوب دیمکدر وعبدالرحمن بن الزبیر بن باطی اصحابدندر الزبیرتان زانك فتحیله طهیه قبیله سنه مخصوص ایکی صوبك آدیدر زوبر جوهر وزننده مطیر بن الاشیم نام کسنه نك وجمیح ایله ملقب منقذ بن الطماح نام کسنه نك وقرنداشی عرفطه نك فرسلری اسمیدر وزوبر وزبر فتحتینله وزبو بر صنوبر وزننده هپ وکوتوری معناسنه در یقال اخذه بزوبره وزبره وزبوبره ای اجمع ویقال رجع بزوبر بالفتح اذالم یصب شیئا بو ایکی معنادخی شعر مجتمع علی الکاهل معناسندن منشعبدر که کویا تو یلری طوتامیله آلمش کیدر وایکنجیده کویا که النه ایشه یرامز بر طوتام تویدن غیری نسنه یکمدی دیمك اولور وزبر جوهر وزننده وزوبر قنفذ وزننده زئبر معناسنه درکه مؤلفه کوره اثواب پروزیدر الازبار همزه نك کسریله برآدم عظیم الهیکل اولمق معناسنه در یغرنیسی تو یلو ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذاعظم جسمه ودلیرو بهادر اولمق معناسنه در ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذاشجع الازبئرار اسطرار وزننده کوبك سلکنوب تو یلرنی قبارتمق معناسنه در یقال ازبأر الکلب اذاتنفش شعرمذکور معناسندن مأخوذدر وتو یلر وقیللر دیکلنوب قبارمق معناسنه در یقال ازبأر الشعر اذاانتفش واوت وکوده ده تو ی بتمك معناسنه در یقال ازبأر النبت والوبر اذانبتا وبرکسیه شر کیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازبأر الرجل اذاتهیأ للشر الزوبرة دحرجه وزننده جامه پروزلمك معناسنه در یقال زوبر الثوب اذاصارله زئبر المزوبر اسم فاعل بنیه سیله والمزبیر واوی یا یله ابدالله پروزلنمش جامه یه دینور ابوزبر صبروزننده توابع تابعیندن عبدالله بن العلاء القیدر وحارثه وحصن ابناقطن بن زابر صحابیلردر ومحمد بن زیاد بن زبار الزباری شداد وزننده اهل اخبار دندر که اشعار کثیره روایت ایلمشدر الزبنتر تای فوقیه ایله غضنفر وزننده بودور کوتاه قدکشی یه دینور وجوجه تعبیر اولنان پك قصه جق آدمه دینور وآفت وداهیه یه دینور الزبنتری قبعثری وزننده بودخی داهیه یه دینور الزبنتر تدحرج وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در تقول مریتزبتر علینا ای متکبرا زبطره زانك کسریله قطره وزننده ملاطیه ایله سمیساط بیننده بر بلده آدیدر بانیه سی اولان زبطره بنت روم بن الیفن بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر حالا بو اسمله معروفدر الزبعری زانك کسری و بانك فتحی وقصریله بدخوی آدمه دینور یقال رجل زبعری ای السیء الخلق ووجودی بوغون آدمه دینور یقال رجل زبعری ای غلیظ مؤنثنده زبعراة دینور هایله وزبعری بوزینك وقاشلرینك وصقالنك قیللری کور وفراوان اولان کمسیه دینور یقال رجل زبعری ای الکثیر شعر وجهه وحاجبیه ولحیته وحجازه مخصوص بر شجرك آدیدر وتمساح دیدکلری صوجانورینك دیشیسنه دینور علی قول برکونه دابه یه دینورکه بونوزیله فیلی آلوب کوتورر کتب جغرافیاده کرکدن دیدکلری جانور هندی ایله مفسردر وزبعری شعرای عربدن عبدالله القرشی پدرینك اسمیدر الزبعراة هایله زبعری مؤنثیدر وغلیظ اولوب قیللری وتو یلری کور اولان قولغه وصف اولور یقال اذن زبعراة ای غلیظة کثیرة الشعر زبعر جعفر وزننده وزبعر درهم وزننده برنوع خوشبو نبات آدیدر وزبعر جعفر وزننده وزبعری جعفری وزننده مرو دیدکلری نبات معروفدن برنوعك اسمیدر که مروماحوز دیدکلری اوله جقدر الزبعری هرقلی وزننده برنوع اوقه دینور که غلیظ نوعی اوله جقدر الزبغر غین معجمه ایله درهم وزننده زبعر لفظنده لغتدر یاخود صواب اولان اهمال ایله در الزجر فجر وزننده منع ونهی ایلمك معناسنه در یقال زجره زجرا من الباب الاول اذامنعه ونهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زجر صوت وآواز ایله طرد ایلمکه موضوعدر وکاه اولور که یالکز مجرد طرد معناسنده وبعضا آزار وصیحه ده استعمال اولنور انتهی وزجر کو پك قسمنی آزار ایله قوومق معناسنه مستعملدر یقال زجر الکلب وبالکلب اذانهنهه وقوش ایله تفأل ایدوب فالی بد کلمکله قوشی حیقروب سورمك معناسنه در و بو عنقریب ذکر اولنه جق عیافه دن بشقه درکرچه بوده اول جمله دندر یقال زجر الطائر اذاتفأل به فتطیره فنهره معلوم اوله که اجلاف عرب توره سندندر که شرعده وارد اولمیان بعض اشیاء واحوال الله تفأل وتطیر ایدرلر عرافت وکهانت دخی آنلره مخصوصدر کذلك زجر وعیافه وطیره عندلرنده امر معتادر بو اوج وضع واحددر نوعلری مختلفدر عرافت بعض براق نسنه لره وصو ایله قدحه وقرص آفتابه وجرم بلوره نظر ایدرلر وزعملرنجه آنده جنیلری کوروب مغیباتدن خبر آلورلر حالا مسخره شیاطین اولان نسوانك ایاصوفیه حرمنده برقویو یه نظر ایلملری دخی اول جمله دندر حقیقی شعبده قبیلندن جامعدندر پاره

دوزاغیدر وکهانت برقاج کونه در ازجمله مثلا ایدی دانه طاش آلوب وهر برینه نشانلر ایدرلر وهر برینه اسامی وضع ایدرلر بعده آوجی ایچره تحریك ایدرلر و بعض کلمات سو یلرلر وآوجنی آچوب اول طاشلرك وضعندن وشکلندن خیر وشره حکم ایدرلر و بو صنعته طرق دخی دیرلر وزجر وعیافه رفتار وحوش وآواز مرغان ایله بعض حوادثك وقوعنه استدلال ایلمکدن عبارتدر مثلا سفره و یاشکاره چقسه لر اکر وحشی صاغ طرفدن کلورسه تفأل وصولدن کلورسه تشأم ایدرلر وآواز کلاغ ایکیشر ایکیشر اولسه شوم واوچر اولسه مسعود عد ایدرلر خیر وشر کلمه لرینك حروفلری عددینه اعتبار ایدرلر واکر کلاغ درخت سبز اوزره قونسه خیر وعاری اوزره قونسه شر وکریه عد ایدرلر مؤلفك مثال مزبوردن مرادی مثلا قرغه بریره قونمق صددنده ایکن آنك وجه مذکور اوزره قونجغی محلاره وقوندقده نصکره اوتمسنه بالتفأل منتظر اولورلر اکر زعملرنجه وجه مبارك اوزره اولورسه صفایاب اولوب واکر غیرمرضی اولورایسه انفعالرندن آزار ایله یاخود طاش ایله اوچوروب طرد ایلدکلرینه مبنی در وعنقریب عیافه ونکهن ایله تفسیری بوندن بشقه در انتهی وزجر طواری طورمیوب یوریسون دیو آزار ایله حیقروب سورمك معناسنه در مثلا بارکیره داه واشکه چو دیمك کبی یقال زجر البعیر اذاساقه یعنی حثه بلفظ یکون له زجرا وناقه قارننده اولان دولنی براقمق معناسنه مستعملدر یقال زجرت الناقة بما فی بطنها اذارمت به وزجر عیافه معناسنه درکه قوشی اوچورمقله یاخود اوتمکله تفأل وتشأم ایلمکدن عبارتدرینه که بیان اولندی یقال فلان یزجر الطیر ای یعافها قال فی الاساس اصله ان یرمی الطیر بحصاة اویصیح به فان ولاه فی طیرانه میامنه تفأل به وان ولاه میاسره تطیرمنه وزجر کاهنلك ایلمك معناسنه مستعملدرکه زعملرنجه جنیلری دعوت وآنلرك اخبار یله مغیباتدن خبر و یرمکدر بالجیلق تعبیر اولنور زمان سعادتدن اول وار ایدی یقال فلان یزجرای یتکهن وزجر برنوع بیوك بالغك آدیدر بونده فتحتینله ده لغتدر جمعی زجور کلور مفرداتك بیاننه کوره بو کو یك بالغی دیدکلریدر الازدجار فی الاصل افتعال وزننده متعدی ومطاوع اولور منع ونهی ایلمك ومنعی قبول ایلمك معنالرینه یقال زجره وازدجره فازدجر ای منعه فامتنع وزجر کبی قوش ایله تفأل ایدوب فالی ناخوش کلمکله قوشی طرد ایلمك معناسنه در یقال ازدجر الطیر بمعنی زجره الانزجار انفعال وزننده بودخی مطاوعدر یقال زجره فانزجر الازجر احمر وزننده شول دوه یه دینور که بر علتدن یاخود یاغرلقدن اوکورغه کملرنده کسنتیلك وشکسته لك اوله یقال بعیر ازجر اذا کان فی فقاره انخزال من داء اودبر الزاجر زجردن اسم فاعلدر مانع وطارد وسائق معنالرینه در ومنه قوله تعالی فالزاجرات زجرا ای الملئکة تزجر السحاب ای تسوقه سوقا الزجور صبور وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که طوغوردیغی کوشکنه نظر ایلدکده کوشکی اولدیغی حس وادراك ایدوب استشمام ایلدکده انکار ایله امزرمکدن امتناع ایدر اوله که کوشکی امکدن منع ایدر یقال ناقة زجور اذا کانت تعرف ولدها بعینها وتنکر بانفها وشول ناقه یه اطلاق اولنور که زجر وآزار اولنمدقجه سود و یرمز اوله یقال ناقة زجور اذا کانت لاتدر حتی تزجر وشول ناقه یه اطلاق اولنور که ولدندن غیری یه یاقلدقده آرام اولیوب یقلشدقده استشمام ایدوب طرد ودفع ایدر اوله یقال ناقة زجور ای علوق الزحیر زانك فتحی وحای مهمله نك کسریله والزحار زانك ضمیله والزحارة هایله سلنمك معناسنه در یقال زحر الشیء زحیرا وزحارا وزحارة من الباب الثالث والثانی اذا صات شارحك بیاننه کوره بونلر بو معناده ومعانی آتیه ده اسم اولورلر انتهی وزحیر وزحار وزحاره ایکلتی وصقندی ایله صولوق آلمق معناسنه درکه اینقدی تعبیر اولنور طوغوردکن وترپاکی چلبی دفع طبیعی ایدرکن صقندی ایله صولق آلدقلری کبی یقال زحرت المرأة عند الولادة اذاتنفست بانین واضطراب وزحیر اسهال نوعندن بر علت اسمیدرکه شدت اوزره بغرسق صیرندیسی وکو یك بورندیسی ایله عارض اولوب ایچی چکوب وقارنی بوکیلوب مستراحه وارنجه قان کلور اولور ترکیده ایچ آغریسی تعبیر اولنور برودت اخلاطك سمیتی باعث اولور یقال رجل مزحور به زحیر وهو استطلاق البطن بشدة وتقطیع فی البطن یمشی دما وزحیر وزحار بو معناده مصدر اولور یقال زحر الرجل علی المجهول اذااشتکی من الزحیر وطوغورمق معناسنه مستعملدرلر و مبت علاقه سیله یقال زحرت به امه اذاولدته وزحار غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص بر علت آدیدر التزحر تفعل وزننده والتزحیر تفعیل وزننده بونلرده زحیر علتنه اوغرامق معناسنه در یقال تزحر الرجل وزحر تزحیرا اذا صار مزحورا وتزحر طوغورمق معناسنه مستعملدر یقال تزحرت عنه امه اذاولدته وتزحیر اسم اوله رق مستعملدر بین العرب اکا دینور که ناقه قسمنك بعد النتاج برآیه وارنجه ارالقده ولدی هلاك اولدقده بچاوره دن برقونداق یاپوب اول ناقه نك فرجندن رحمنه طوغری ادخال وناقه نك برونی مسدود اوله رق برکیجه اول قونداق فرجی ایچره قالدقده نصکره اخراج واول حالده برغیری ناقه نك ولدنی حاضر ایلملریله کندیسنه

كوستورد كده هنوز طوغوردم كندی ولد مدرظنیله صورت میل وحنین كوستورمكین بروتی چوزوب اولوجهله اول باوری كندیسنه وكندی یاوری یه یاقلمغله سودنی چكمیوب ادرارایدروتزحیر بو معناده مصدراولور كه وجه مذكور اوزره اكاتزحیرایله عمل قلمق معناسنه تقول زحرت الناقة تزحیرا اذا عملت لها التزحیر زحر بحر وزننده اسامیدندر زحربن قیس وزحربن حصین الحسن محدثلردر الزحر زفر وزننده والزحران سكران وزننده بخیل وناكسه اطلاق اولنور زحیر وضجرتله اعطا ایدر اولدیغیچون یقال رجل زحر وزحران ای بخیل المزحور زحیر علتنه مبتلا آدمه دینور یقال زحرالرجل علی المجهول فهو مزحور المزاحرة مفاعله وزننده معادات ومخاصمه معناسنه درضجرتله منافسه یی مستلزم اولدیغیچون یقال زاحرفلانا اذاعاداه الزحر نحر وزننده برآدمك باشنی یارمق معناسنه در یقال زحره بالرمح زحرا اذا شجه به وبخیل كسه سؤال مطلوبی استثقال ایلمك معناسنه دركه زحیرمذ كوردن متصرفدر یقال زحرالبخیل اذاسئل فاستثقل السؤال الزحرة دحرجه وزننده مشكی طولدرمق معناسنه دریقال زحرالقربة اذاملأها الزخر زانك فتحی وخای معجمه نك سكونیله والزخور ظهور وزننده دریانك صویی وفرت بولمغله طاشقین اولمق معناسنه دریقال زخرالبحر زخرا وزخورا من الباب الثالث اذاطما وتملأ وبقال زخرالوادی اذا مدجدا وارتفع وطولدرمق معناسنه در یقال زخرالشیء اذاملأه وعسكر نفیر یاخود جنك ایچون دریا كبی جوش وخروش ایلمك معناسنه مستعملدر یقال زخرالقوم اذاجاشوا لنفیراوحرب وتنجره قینامق معناسنه مستعملدر یقال زخرت القدر اذاجاشت وكذا یقال زخرت الحرب ونبات بو یلنوب اوزامق معناسنه مستعملدر یقال زخرالنبات اذاطال و برآدم مدارفخراوله جق نسنه سیله فخر ومباهات ایلمك معناسنه مستعملدر یقال زخرالرجل بماعنده اذافخر و برآدمی شوق وجنبشله طربناك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال زخرالرجل اذا اطربه وچایرطواری طاولندروب حسن وقیافت و یرمك معناسنه مستعملدر یقال زخرالعشب المال اذاسمنه وزینه واون وكپك مقوله سنی روزكاره صاورمق معناسنه دریقال زخرالدقیق اذاذراه فی الریح التزخر تفعل وزننده بو دخی چای ودكز طاشقن اولمق معناسنه دریقال تزخرالبحر والوادی بمعنی زخر التزخور تدحرج وزننده بو دخی فخر ومباهات ایلمك معناسنه دریقال تزخورالرجل اذافخر المزاخرة مفاخره وزننده ومراد فیدر باب مغالبه ده استعمال اولنور یقال زاخره فزخره اذافاخره ففخره ای فغلبه فی الفخر الزخور جعفر وزننده والزخوری جعفری وزننده والزخاری غرابی وزننده تمام نشو ونما وتاب وطراوت بولوب اطرافنه صاربلوب صارمشمش نباته وصف اولور یقال نبات زخور وزخوری وزخاری ای تام ریان ملتف ویقال اخذ النبات زخاریه ای زهره ونضارته الزاخر اسم فاعلدر طاشقن دكزه وصف اولور یقال بحرزاخرای طام ممتلیء ویقال فلان بحر زاخر وبدرزاهر وشرف عالی وشان متعالی معناسنه مستعملدر یقال فلان له شرف زاخرای عال وشادان وطربناك آدمه اطلاق اولنور یقال رجل زاخرای جذلان ویقال فلان عرقه زاخرای كریم نمی الزخری كردی وزننده بك اوزون شیئه اطلاق اولنور یقال شیء زخری ای طویل الزخوری جهوری وزننده نبات تام وملتفه اطلاق اولنور كه ذكراولندی ونخوت وتكبری متضمن اولان كلامه اطلاق اولنور یقال كلام زخوری اذا كان فیه تكبر زخبر جعفر وزننده برجل آدیدر الازدار همزه نك كسریله اصدار لفظنده لغتدر یقال ازدره لغة فی اصدره وقری قوله تعالی یومئذ یزدر الناس اشتاتا الازدران تثنیه بنیه سیله ایكی اموزه اطلاق اولنور یقال جاء یحرك ازدریه ای منكبیه الزر زانك كسری ورانك تشدیدیله تكمه یه دینور كه اثوابك یكنده و یقاسنده اولور جمعی ازرار وزرور كلور وزر یوركك آلتنده اولان خرده كیكه اطلاق اولنور كه یوركك قوامیدر یارم جوز مقدارنده در واموز باشنده اولان چقور جغره اطلاق اولنور كه بازونك وابله سی یعنی منتهاسی آنده دائراولور كه اولدخی نصف جوز قدر كیكدر قال فی الاساس ضربه فاصاب زره وهو عظیم كانه نصف جوزة تدور فیه الوابلة وهی رأس العضد واوجه كیكنك نقره ده اولان تكمه جك تعبیرایتدكلری كمیكجكزه اطلاق اولنور ایكی طرفلو اولمغله زران اطلاق ایدرلر وعرب چادرلرینك اخشابندن برخشبه نك آدیدر كه مراد چادرك بوقریسنده آغرشق تعبیراولنان كوچك ومدورتخته اوله جقدر یقال لضارب الخباء اجعل رأس العمود فی الزر وهو الخشبة التی فی اعلاه وزر قلجك آغزینه دینور یقال ضربه بزر السیف ای بحده وزر اسامیدندر زربن خبیش تابعیندر وذو الزر سفیان بن ملجم یاخود ابن ملجح القردی لقبیدر وزردوه قسمنه حسن تقید وتیمارایله كركی كبی رعایت واهتمام ایدراولان آدمه اطلاق اولنور كه اثواب تكمه سی كبی علی الدوام محافظه وتیمارندن جدا اولمز یقال انه لزرمن ازرار الابل ای حسن الرعیة لها ودواب ومواشی یه براراولان مصالحی كوزل بیلن آدمه اطلاق اولنور یقال هو زرزور مال وزره ای عالم بمصلحته وزر برشیئك قوامی ومداربوتی

اولان نسنه یه اطلاق اولنور یقال فلان زرالدین ای قوامه قال الشارح وفی الخبر رأی علی اباذر رضی الله عنهما فقال ابوذر له هذا زرالدین ای قوامه كالزر وهو العظیم الذی تحت القلب وهو قوامه كما ذكر الزر زانك فتحیله جامه یی تكمه لمك معناسنه دریقال زرالقمیص زرا من الباب الاول اذاشد زراره وسورمك طرد معناسنه دریقال هو یزرالكتائب بالسیف ای یطرده وسانجمق معناسنه دریقال زره بالرمح اذاطعنه به وقیل بولمق معناسنه دریقال زرالشعر اذانتفه واصرمق معناسنه دریقال زره اذاعضه وكوزی قیپوب قصمق معناسنه دریقال زرعینه اذاضیقها و برنسنه یی برآرایه كتوروب درطوب كركی كبی بركدرمك معناسنه دریقال زرالشیء اذاجمعه جمعا شدیدا واثواب وامتعه مقوله سنك توزی كتمك ایچون سلكمك معناسنه دریقال زرالمتاع اذانفضه وزر اسامیدندر اعلامدن عبدالله الخواری جدینك اسمیدر ووازم بن زر اصحابدندر وزربن كرمان الرازی صاحب ذكر ومنقبه در وزر كذلك مصدراولور برآدمك تجربه سیله عقل ودانشی زیاده اولمق معناسنه دریقال زرالرجل زرا اذازادعقله وبرآدم دشمننه تعدی ایلمك معناسنه دریقال زرفلان زرا من الباب الرابع اذاتعدی علی خصمه وبعدالحماقة رشدودرایت صاحبی اولمق معناسنه دریقال زرفلان اذا عقل بعدحمق الزریر امیر وزننده ذكی ورشید وسبكروح اولان آدمه دینور یقال رجل زریرای ذكی خفیف و برنبات آدیدر كه آنكله بو یه بو یانور وبوروبیده اسپرك وارجیفن وتركیده آلاجهره دیدكلریدر كه صاری بو یه اقسامندندر وزریرمصدراولوركوزیك نورانی اولمغله بلوركبی بلدرامق معناسنه دریقال عیناه تزران زریرا اذاتوقدتا وتنورتا الزرازر علابط وزننده والزرزار ثرثار وزننده بو دخی زریركبی ذكی ولبیب وسبكروح آدمه دینور الزرزور زنبور وزننده والزرزر هدهد وزننده صغرجق قوشنه دینوركه چكركه قوشی دخی دیرلر وزرزور آدیمی طاراولان مركبه دینور یقال حمار زرزور ای ضیق ودواب ومواشی یه برارمصالحی اعلا بیلن آدمه دینور زركبی یقال هو زرزور مال وزره ای عالم بمصلحته الزرزرة زلزله وزننده صغرجق قوشی اوتمك معناسنه دریقال زرزرالزرزور اذاصوت و برآدم دائما صغرجق قوشی اكل ایلمك معناسنه دریقال زرزرالرجل اذادام علی اكل الزرزور و برمحلده ثابت و پایدار اولمق معناسنه دریقال زرزر بالمكان اذاثبت التزرزر تزلزل وزننده دپرنمك معناسنه دریقال تزرزرالرجل اذاتحرك الزارة رانك شدهسیله برنوع سینكه دینوركه كوكجل اولور ذباب شعراء معناسنه الزرة زانك كسریله اصریق یرینه دینور اثرالعضه معناسنه وزرة اصحابدن عباس بن مرداسك فرسی اسمیدر زانك فتحیله ده جائزدر بوجهتله عباسه جاهلیتده فارس الزرة اطلاق ایدرلرایدی وزرة جمیح بن منقذك فرسی اسمیدر جوهری دوه قسمی طاولنوب كوزلندكده بها زرة دیرلر دیمكله قول مزبوری تصحیف قبیح وتحریف شنیع درزیرااصل بو بهازره دركه فعالله وزننده درموضع ذكری بای موحده فصلیدرنته كه بهزرماده سنده كذران ایلدی لكن مؤلف اوراده بهزرقنفذ وزننده جمعی بهازر اولمق اوزره ثبت ایلمشیدی كه جمع هاسزایدی وهاء ایله جمعیت عجمه یه مخصوص اولدیغی غیر ستیردر زربر زبیر وزننده اسامیدندر عبدالله بن زربر تابعیندر الزراورة اساقفه وزننده بطارقه یه دینوركه بطریقك جمعیدر روم طائفه سنك سرعسكرینه دینور بعده باش پاپاسلرینه اطلاق اولنمشدر كه پاتریك تعبیراولنور و بطریق پاتریك معربیدر وزراورهنك مفردی زرواره در زانك كسریله زربان زانك فتحیله بغداد قضاسنده برقریه آدیدر زربر امیروزننده عطارد بصری لقبیدر كه اتباع تابعیندندر الزرارة ثمامه وزننده اول شیئه دینوركه دیواره آتوب چالدقده یاپشوب قالوراوله شمدیكی اتلركبی كویا كه دیواره تكمه اولور وزراره اسامیدندر زرارة بن اوفی وزرارة بن جری وزرارة بن عمرو وزرارة بن قیس بن الحارث وابو عمرو زراره كه بربلده وقبیله یه نسبتی یوقدر صحابه لردر وزرارة بن یزید بن عمرو كه بكائی ایله ملقبدر معمروفدر وزراره كوفه ده برمحله آدیدر المزارة تشدید رایله فی الاصل مفاعله وزننده برآدمی قاورایوب اصرمق معناسنه درمشاركت ایچون دخی اولور یقال زاره اذاعاضه زرزر هدهد وزننده اسامیدندر زرزربن صهیب محدثیندندر الزعر زانك وعینك فتحیله كوده نك و باشك قیللری كذلك قوشك تو یلری آز وآرالق آرالق طاغنق وسیرك اولمق معناسنه دریقال زعرالشعر والریش زعرا من الباب الرابع اذاقل وتفرق الزعر كتف وزننده والازعر احمر وزننده آندن وصفلردر یقال رجل وطائر زعر وازعر ای القلیل الشعر والریش والمتفرقة ونباتی آزجه وسیرجه اولان مكانه اطلاق اولنور یقال مكان زعر وازعر ای قلیل النبات والمتفرق الازعرار احمرار وزننده والازعیرار احمیرار وزننده كوده نك و باشك قیللری وقوشك تو یلری پك آز وسیرك سیرك طاغنق اولمق معناسنه در مبالغه فرقلری معلومدر یقال ازعرالشعر والریش وازعار بمعنی زعر علی المبالغة الزیعر صیقل وزننده مالی آز یعنی ز كورد اولان آدمه اطلاق اولنور

يقال رجل زبعر اذا كان قليل المال الزعرور زنبور وزننده بدخوی کمسنه دینور قليل الخير اولديغيچون يقال رجل زعر ورای سیء الخلق وزعرور آلج تعبيراولنان طاغ يمشنك آديدر الزعراء حمراء وزننده شفتالو نوعندن تويسز شفتالو ووات شفتالو ديدكلرينه دينور وبرموضع آديدر الزعارة زانك فتحى ورانك تشديدى وتخفيفيله چتين خو بلولق معناسنه در يقال فيه زعارة وزعارة ای شراسة شارح دير كه بونكده اصلى تخفيفله در حمارة كبي نته كه بيان اولندی الزعر زانك فتحى وعينك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال زعرالجارية زعرا من الباب الثالث اذا جامعها وزعر حجازده برموضع آديدر زعره تؤده وزننده برقوش آديدر كه دائما مذعور يعنی خوفناك ومحترز كور ياور شارحك بيانه كوره ذعر اوله جقدر كه ذال الله درماده سنده ذكر اولندی زعور جدول وزننده بر بطن پدر بنك اسميدر التزعير تفعيل وزننده قابليتلو اولشك صو پاسنى ديشى يه چكمك ايچون اغرا ايله چاغرمق معناسنه در يقال زعر الجحش اذا دعاه للسفاد الزعبری جعفری وزننده برنوع اوقه دينور الزعفران زانك وفانك فتحيله داروی معروف اسميدر كه عوام تركيده صفران تعبير ايدرلر بولنديغى خانه يه سام ابرص داخل اولمز جمعى زعافردر حذف زوائد ايله زعفران الحديد دمورك پاسنه اطلاق اولنور كه مراد دمور براده سنى برصفحه نك اوزرنده يايوب واصلدوب صرار نجه نمناك يرده ترك ايلدكدنصكره دوكوب صرارمش اجزاسنى اخذ وباقيسنى ينه طرز سابق اوزره نمناك يرده ترك وبعده صرارمشنى اخذ ايدرلر اما افضل اقسامى خصوصا صنعت اكسيرده براده حديدى ربعى قدر نوشادر ايله دوكوب نمناك يرلرده دفن ايدرلر اون كونه قدر جمله سى زعفران اولور وزعفران حوفران ايله ملقب حارث بن شريك وسليل بن قيس نام كسه لرك فرسلرى اسميدر الزعفرة دحرجه وزننده برنسنه يى زعفران ايله بويامق معناسنه در يقال زعفر الثوب اذا صبغه بالزعفران الزعفرانية همدان قضاسنده برقريه آديدر امام دارقطنی شيخى قاسم بن عبدالرحمن الزعفرانى اورادندر وبغداد قضاسنده برقريه آديدر امام شافعى اصحابندن حسن بن محمد بن الصباح اورادندر وبغداد دروازه لرندن درب الزعفرانى اكا مضافدر المزعفر مدحرج وزننده فالوده اسميدر كه مراد زرده تعبير اولنان طتلو طعامدر باللّه و برنجله معمول اولور فارسيده مزعفر شيلى ديرلر وكلكون ارسلانه اطلاق اولنور الزغر زانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى بغير حق زور ايله غصب ايلمك معناسنه در يقال زغرالشیء زغرا من الباب الثالث اذا اغتصبه وچاى ودكز چوغالوب طاشقين اولق معناسنه در يقال زغرت دجلة يعنى زخرت ومدّت ومطلقا هر نسنه افراط اوزره كثرت ووفرت بولمق معناسنه در يقال زغرالشیء اذا كثر مع افراط زغر زفر وزننده برقبيله پدرينك اسميدر كه جمله تركشلرى زرين قرمزى سختياندن ايدى ولوط پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك دخترلرى اسميدر وشام ديارنده برقريه اسميدر كه مرقومه اورايه نزيل اولمغله اسميله مسمّا اولمشدر وآنده برچشمه واردر كه عين زغر ايله معروفدر صوينك چكيلوب قورمسى دجال ملعونك خروجنه علامتدرنته كه تميم الدارى رضى اللّه عنه اخبارنده مندرجدر مصابيحده مذكوردر زغرى الوادى زانك ضميله برنوع خرما آديدر الزغبر جعفر وزننده هرشيئك مجموعنه دينور كه هب وكوتورى تعبير اولنور يقال اخذ الشیء بزغبره ای اجمع ولم يدع منه شيئا وزغبر مرو ديدكلرى نباتك يوفقه يپراقلى اولان نوعنه دينور بو كه فارسيده مروسفيد ومرو تلخ وتركيده شيله ديرلر بونده زانك كسريله ده زبان زددر الزغبر زبرج وزننده والزغبر قنفذ وزننده زئبر لفظنده لغتدر كه اثواب پروزينه دينور الزغبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك معناسنه در يقال زغبر الثوب اذا صار له زئبر الزغبور زنبور وزننده برنوع برنجى جانورك آديدر الزفر حفر وزننده والزفير زانك فتحيله صولوغى اوزون اوزادى ايچرى چكدكدنصكره طشره ويرمك معناسنه دركه محنت زده ودردناك آدمك حالتيدر كوكس يكورمك تعبير اولنور يقال زفر الرجل زفرا وزفيرا من الباب الثانی اذا اخرج نفسه بعد مدّه اياه شارح دير كه بوندن اسم زفره وزفيردر انتهى وزفر برنسنه يى بوكلنوب كتورمك معناسنه دركه زفيرى يعنى شدتله صولوق آلمغى مستلزمدر يقال زفر الشیء زفرا اذا حمله وقويدن صو چكمك معناسنه مستعملدر يقال زفر الماء اذا استقى وآتش علوى كورلدمك معناسنه مستعملدر يقال زفرت النار اذا سمع لتوقدها صوت الازدفار افتعال وزننده بودخى برنسنه يى بوكلنوب كوترمك معناسنه در يقال ازدفر الشیء اذا احتمله المزدفر مزدجر وزننده والمزفر مكرم وزننده والزفرة تمره وزننده اسملردر كوكس يكورمكه دينور يقال رأيته يزفر مزدفر الثكلى ومزفرها وزفرتها اى تنفسها بشدة ومبالغة كوكس يكورن آدمه اطلاق اولنور ومزدفرات قسمتك كوكسى ايچره صولوق اخراج ايلديكى موضعه دينور وزفره برشيئك اورته سنه دينور يقال زفرة الشیء ای وسطه الزفر زانك كسريله يوكه دينور كه كوتوريلور حمل معناسنه يقال على ظهره زفر ای حمل ابو على بارع نام كتابنده حمل ايله ضبط

ايلشدر كه فتحتيله در قوزی ديمك اولور شارح دير كه ايكيسنده صحيحدر وزفر قربه يه اطلاق اولنور آرقه ده كوترلديكيچون ومسافر ورهروان طاقمنه اطلاق اولنور كه يول سامانيدر وجماعت انسانی يه دينور يقال زفر من اهل السفر يجهزون الزفر ای جماعة منهم يجهزون جهاز المسافر الزافرة بودخى جماعته دينور ومرتب عسكره دينور وبنانك معتمد عليهى اولان ركن قويسنه اطلاق اولنور وزافرة الرجل كشينك عشيرت وتبارينه اطلاق اولنور بونلر حمل معناسندن منشعبلردر وزافره عظيم الهيكل اركك دوه يه دينور وزافرة السهم اوقك يلكنك آلتی ياجغزينه على قول تمرن طرفندن اوله رق ثلثاندن اشاغيسنه دينور وبرقومك سيد وسركرده سنه اطلاق اولنور بار مصالحلرينه متحمل اولديغيچون ويايه اطلاق اولنور زفيری اولديغيچون جمعى زوافردر يقال بايديهم الزوافر ای القسی لها زفير وزوافر المجد عز واجلال ودولتك مدار تقويتى اولان اعمده واسباب واركاننه اطلاق اولنور يقال لمجدهم زوافر ای اعمدة واسباب تقوية الزفر فتحتيله آغاجه اوريلان دستكه وپايندره يه اطلاق اولنور حامل اولديغيچون الزفر صرد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور زفيردن مأخوذدر ودليروبهادره اطلاق اولنور ودريايه وصويى فراوان چايه اطلاق اولنور تموجله اظهار زفير ايلديكيچون وزفر العطيه پك چوق ويركيدن عبارتدر وطلوو آغرقربه لر كوترر اولان آدمه اطلاق اولنور وايرى جثه لو توانا اركك دوه يه اطلاق اولنور ومرتب آلايه وعسكره اطلاق اولنور وزفر اعلام علمادن برجماعتك اسميدر امام زفر بن هذيل آنلرك بريسيدر علومده متبحرلردر الزفير زانك فتحيله مصدردرنته كه ذكر اولندی وزفير آفت وداهيه يه اطلاق اولنور واشك قسمنك آوازينك اولنه دينور كه ادخالدرنته كه آخرينه شهيق دينور كه اخراجدر قال الشارح ومنه قوله تعالى لهم فيها زفير وشهيق المزفور شول دابه يه اطلاق اولنور كه مفاصل اعضاسنك صوقشدرملرى وتلاحم وتواصللرى بغايت پك وقوى وسخت اوله يقال فرس وحمار مزفور اذا كان تلاحم مفاصله شديدا الازفر احمر وزننده ايكى يانلرى عظيم اولان آته اطلاق اولنور قبورغه لرينك ايرى وبيوك اولمسندن اولور جمعى زفر كلور زانك ضميله يقال فرس ازفر ای عظيم الجنبين الزقر زانك فتحى وقافك سكونيله صقر لفظنده لغتدر كه جافر طغانه دينور زقر فتحتيله سقر لفظنده لغتدر كه جهنم اسماسندندر الزكر سكر وزننده طولدرمق معناسنه در يقال زكر الاناء زكرا من الباب الاول اذا ملأه التزكير تفعيل وزننده زكر معناسنه در يقال زكر الاناء بمعنى زكره وچوجق قسمى قارنى قاسق بغلیوب حسن قيافتله اندامليمق معناسنه مستعملدر وبو زكرهء آتيه دن مأخوذدر يقال زكر بطن الصبی اذا عظم وحسنت حاله التزكر تفعل وزننده طولمق معناسنه در يقال زكر الاناء فتزكر ای ملأه فتملأ وطلومده صوو سائر مشروب بركمك معناسنه در يقال تزكر الشراب اذا اجتمع يعنى فى الزكرة الزكرة زانك ضميله غرفه وزننده كوچك شراب وسركه طلومنه دينور عوام تركيده سكره تعبير ايدرلر الزكرية بكريه وزننده والزكرية فكريه وزننده پك قزل تويلو اولان ديشى كچى يه دينور كه نوع مخصوصدر كويا كه قزل تويلى زكرهيه منسوبدر يقال عنز زكرية وزكرية ای شديدة الحمرة زكرياء فتحتيله وتشديد ياء ومدّ ايله بر پيغمبر ذيشان اسميدر على نبينا وعليه السلام وبونده درت لغت واردر برى بو در وثانى الف مقصوره وثالث عربی وزننده رابع يانك تخفيفيله درمدّ وقصرده واكر ممدوده ومقصوره ايله اولورسه غير منصرف اولور واكر مشدّد اولورسه منصرف اولور وممدودك تثنيه سى زكرياوان وجمعى زكرياؤن كلور ونصب وجر حالتلرنده زكرياوين دينور ونسبتده زكرياوى دينور وفتحى نفسكه مضاف ايلسك زكريائى ديرسن واوسيز وتثنيه سنده زكرياوای وجمعنده زكرياوی ديرسن واولكى كسر ايله ومقصورك تثنيه سنده زكريان وحالت نصبنده زكريين وجمعنده زكريون ديرسن ومخفف اولان زكری تثنيه سنده زكريان وجمعنده زكرون ديرسن يايى طرح ايله مؤلف بصائرده اسم اعجمى اولوب وقلم وزننده لغت خامسه ده اولديغنى ذكر ايلمشدر زلنبور سقنقور وزننده ابليس لعينك بش نفر اولادندن بريسنك اسميدر كه دائما آدمك اهل وعيالى بيلرنى تفريق وعيوب ونقايص اهل وعيالنی ارأت واظهار ملعنته سعى وكوشش ايدر افتتخذونه وذريته اولياء الاية كريمه سنده ذريتنی ذكر اولنان اولاد خمسه ايله تفسير ايدرلر شارح دير كه اولادينك برى ثبردر جبر وزننده دائما ثبور وشق جيوب ايله امر ايدر صاحب مصائبدر وبرى اعوردر زنا وفجور ايله امر ايدر وبرى مسوط در كذب ايله امر ايدر وبرى داسمدر سوق وبازاره مستولى در الزمر امر وزننده والزمير زانك فتحيله قامش ايله تغنى ايلمك يعنى آغز ايله نای وقوال ودودك وجغرتمه وسورنا چالمق معناسنه در يقال زمر الرجل زمرا وزميرا من الباب الاول والثانی اذا غنى فى القصب وزمر قربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زمر القربة زمرا اذا ملأها وبركلام وخبرى فاش وشايع قلمق معناسنه مستعملدر يقال زمر بالحديث اذا اذاعه وبركسه يى بركسه اوزره قشقردوب اغرا ايلمك

معناسنه مستعملدر یقال زمر فلانا بفلان اذا اغرابه التزمیر تفعیل وزننده بودخی نی چالق معناسنه در یقال
زمّر الرجل بمعنی زمر وقربه یی طولدرمق معناسنه در یقال زمّر القربة اذا ملأها الزمرة نی ودودك چلان
عورته دینور الزمّار شدّاد وزننده والزامر نی ودودك چلان کسیه دینور نیزن تعبیر اولنور وزامر لفظی
قلیل الاستعمال در الزمارة کتابه وزننده نیزنلك صنعتنه دینور المزمار محراب وزننده چالدقلری نایه وقواله
ودوده دینور جمعی مزامیر کلور ومزامیر داود علیه السلام ما کان یتغنی به من الزبور وضروب الدعاء جمع مزمار
ومزمور مؤلفك بوندن مرادی اشبو حدیثدر وفی حدیث ابی موسی الاشعری رضی الله عنه سمعه النبی علیه السلام
یقرأ فقال لقد اعطیت مزمارا من مزامیر آل داود حضرت داود بغایت خوش آواز وصاحب نغمات خاطرنواز
اولمغله زبور قرائت ایدرکن وحوش وطیور بیله استماعنه حاضر وبیخود مرتبه سنده واله وحایر اولورلر ایدی ساز
انواعندن نای دخی ارواح سلیمه وطباع مستقیمه یه بغایت مؤثر اولمغله تأثیر جهتیله نغمهٔ رنکینله قرائت ایلدکلری
زبوری وانواع دعالی مزامیره تشبیه ایدوب ابوموسی دخی خوش آواز اولوب قرآن کریمی تکلفسز نغمهٔ دلکشا
ومقام فرحفزا ایله تلاوت ایلدیکی مسموع شریفلری اولمغله قرأت داوده تمثیل بیوردیلر * بشنو ازنی چون حکایت
میکند * انواع ساز واصوات مؤثره دن نایك اختیارنده اولان دقیقه اوائل مثنوی شریف شرحنی مطالعه ایدن
مولوی سیرت یارانه قوّال ولسان مزبوره آشنا اولنلره ناقل قال حال اولور وآیت مرقومه ده آل کلمه سی مقحمدر نعظیما
واردر انتهی ومزامیر مزمورك دخی جمعیدر که اولدخی مزمار معناسنه در مزمور فیه اولمق اعتباریله الزمّارة جبانه
وزننده بودخی نایه دینور مزمار کبی کویا که کندیسی زمر ایدر وزمّار ساجور معناسنه درکه کوپك قسمنك بوینه
کچردکلری خالطه تعبیر اولنان آغاج حلقه در وزناکار عورته اطلاق اولنور زنپاره یه اصلمق چالدیغی مناسبتیله
ومحبوسك بوینه کچوردکلری لاله تعبیر اولنان دمور بندك ایکی حلقه سی بینده اولان عموده اطلاق اولنور
دودك طرزنده اولدیغیچون الزمار کتاب وزننده دوه قوشی اوتمك معناسنه در مزماردن منتصر قدر یقال زمر النعام
زمارا من الباب الثانی اذا صوّت الزمران فتحاتله آهو قسمی اورکوب قاچمق معناسنه در یقال زمر الظبی
زمرانا اذا نفر الزمر کتف وزننده کوده سنده قیللر وتویلری آز اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور کویا که
دودك کبی قاولق اولور مؤنثی زمره در یقال صبی زمر ای قلیل الشعر وشاة زمرة وغنم زمرات وزمر مروّت وانسانیتی
یك آز اولان شخصه اطلاق اولنور یقال رجل زمر ای قلیل المروّة وحسن وجمال صاحبی آدمه اطلاق اولنور
قامش کبی تابدار اولمق مناسبتیله الزمر فتحتیله انسان وحیوانك کوده سنده قیل وتویی آز اجه اولمق معناسنه در
یقال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع اذا کان قلیل الشعر ویقال زمرت الشاة اذا کانت قلیلة الصوف وبرکسنه
بی مروّت اولمق معناسنه در یقال زمر الرجل اذا کان قلیل المروّة الزمّر طمر وزننده سخت وشدید نسنه یه دینور
الزمیر امیر وزننده بودور کسیه دینور جمعی زمار کلور زانك کسریله وحسن وجمال صاحبی اوغلانه دینور یقال
غلام زمیر ای جمیل الزومر جوهر وزننده والزمور صبور وزننده بونلرده خوب ودلبر اوغلانه اطلاق اولنور
الزمرة زانك ضمیله کروه انسانی یه دینور که پك چوق اولمیه بلوك تعبیر اولنور برمقدارجه صوت وجغلیلری
اولمق ملحوظنه مبنی تقول جاءت زمرة من الناس ای فوج ومتفرق جماعت انسانی یه اطلاق اولنور جمعی زمر
کلور صرد وزننده یقال جاؤا زمرا ای جماعات متفرقة المستزمر اسم فاعل بنیه سیله منقبض ومتذلل آدمه
دینور که مقاومت ومواجهه یه قدرتی اولمامغله سینوب طور رقلندن ونای کبی قصرلقدن متفرعدر یقال رجل
مستزمر ای منقبض متصاغر قال فی الاساس استزمر فلان عند الهوان اذا صار قلیلا ضئیلا بنو زمیر زبیر وزننده
وبطن در زیمر حیدر وزننده برکشینك علمیدر وشماخ نام شاعرك ناقه سی اسمیدر وطی قبیله سی جبالنده
برنقعه نك آدیدر زیمران ضیمران وزننده بر موضعدر زمّاراء زانك فتحی ومیمك تشدیدیله بر موضع آدیدر
زمّیر سکیت وزننده بر نوع بالق آدیدر شارح دیرکه صرتنده بربوسری تیکنی اولور وشکار اولدقده سسلنور
الازمیرار اسبطرار وزننده شدّت غضبدن کوزلر قیزارمق معناسنه در یقال ازمأرّ الرجل اذا غضب واحمرّت
عیناه نیرنك نی چلارکن حالنه قیاس اولنمشدر الزمجر جعفر وزننده انجه واوفق اوقه دینور الزمجرة هایله
نایه ودوده دینور زماره معناسنه جمعی زماجر وزماجیر کلور شارحك بیاننه کوره بوچو بانلرك چالدقلری قوال
اوله جقدر وزمجره قوال سسنه دینور تقول سمعت زمجرة ای صوت الزمجرة وجوجه غریو وفریاد وغوغایه
دینور یقال ماهذه الزمجرة ای الصیاح والصخب الکثیر ومطلقا سسه دینور تقول سمعت زمجرة ای صوتا
ومصدر اولور ارسلان کوملتوسنی اچرسنده کورلدمك معناسنه در یقال زمجر الاسد اذا ردّد زئیره التزمجر

تدحرج وزننده بودخی زمجره معناسنه در یقال تزمجر الاسد بمعنی زمجر الزمجر سبطر وزننده بودخی سسه دینور
صوت معناسنه الازمجرار اسبطرار وزننده پك سسلنمك معناسنه در یقال ازمجرّ الشیء اذا صوّت زمجار
سنجار وزننده بر بلده آدیدر الزمخرة خای معجمه ایله دحرجه وزننده سس قاتی اولمق معناسنه در یقال
زمخر الصوت اذا اشتدّ وقبلان اویکه لنوب حیقرمق معناسنه در یقال زمخر النمر اذا غضب فصاح وتازه نباتك
بالدری بوغوملنمق معناسنه در یقال زمخر العشب اذا برعم وزمخره اسم اولور زناکار روسبی عورته دینور سس
معناسندن مأخوذدر الازمخرار اسبطرار وزننده بودخی صوت پك قاتی اولمق معناسنه در یقال ازمخرّ الصوت
اذا اشتدّ التزمخر تدحرج وزننده اسم در قبلانك اویکه لنوب حیقرمسنه دینور فی الاصل مصدردر بعده اسم
اوله رق استعمال اولندی تقول ادهشنی تزمخر النمر ای غضبه وصیاحه الزمخر جعفر وزننده نایه ودوده که
دینور مزمار معناسنه ونشان اوقنه دینور نشاب معناسنه سسلندیکی ملاحظه سیله وبری برینه صاریلوب
صارمشمش چوقلق آغاجلره دینور که چتلق تعبیر اولنوریل طوقندقجه آوازه ویردیکیچون وایچی قاوق تازه وترشیئه دینور
تازه نبات بالدری کبی زماخیر زانك فتحیله مصرده نیل غربینده برقریه درکه صعیدادنی ناحیه سنده در الزمخری
جعفری وزننده اوزون شیئه دینور وایچی قاوق اجوف نسنه یه دینور الزماخری زانك فتحیله بودخی اجوف نسنه یه
دینور فارسیده پوچ دینور زمخشر شین معجمه ایله سفرجل وزننده خوارزم اولکه سی نواحیسنده بر قصبه آدیدر براعرابی
قصبهٔ مزبوره یه اوغرایوب برکسیه قصبه نك ووالیسنك اسملرینی سؤال ایلدکده قصبه نك اسمی زمخشر ووالینك
اسمی ردّاد اولدیغنی اخبار ایلمکله اعرابی لاخیر فی شرّ وردّ دیه رك قصبه یه کیرمیوب سمت آخره منصرف اولدی وصف
وشهرتی شمس نصف نهار آسا جهانکیر اولان جارالله ابو القاسم محمود بن عمر الزمخشری اکا منسوبدر مشار الیه مدحنده
امیر مکه علی بن عیسی بن وهاس الحسنی انشاد ایلدیکی قصیده جمله سندن اشبو ایکی بیت دلپذیر بو محله تحریر اولندی

جمیع قری الدنیا سوی القریة التی — تبوّء هادارا فداء زمخشرا

واحر بان تزهی زمخشر بامرء — اذا عدّ فی اسد الشری زمخ الشری

مستثنا اولان قریه دن مراد مکهٔ مکرمه درکه آنده مجاور اولمشیدی احر کلمه سی فعل تعجبدر شری
جبل سلمی طریقنده ارسلانی کثیر وشدید بر محلدر زمخ کبر ونخوت معناسنه در شارحك بیانی اوزره اوّلی بودر

وکم للامام الفرد عندی من ید — وهاتیك مما قد اطاب واکثرا

اخی العزمة البیضاء والهمة التی — اناقت به علامة العصر والوری

الزمزرة زلزله وزننده ایچنه نسنه وضع اولنمش قابی طولدردقدنصکره کوشه لری طلوب یرلشمك ایچون سلکوب
ارغلامق معناسنه در یقال زمزر الوعاء اذا حرّکه بعد الملأ لیأبط الزمازیر جمع بنیه سیله که مفرددر بوروشق
وبور تشق انه دینور یقال لحمه زمازیر ای منقبض الزمهریر زنجبیل وزننده پك صوغق شدّت برد معناسنه در
یقال یوم فیه زمهریر ای شدّة البرد شارح دیرکه بر دشدید معناسنه کلور بعضلر بونی منحوتدر دیدیلر که
زمّ هریر الکلب کلمه سندن مرکبدر وزمهریر آیه دینور قمر معناسنه الازمهرار اسبطرار وزننده یلدز پارلدامق
معناسنه در معنای ثانیدن مأخوذدر یقال ازمهرّت الکواکب اذا لمعت وشدّت غضبدن کوز قیزارمق معناسنه در
یقال ازمهرّت العین اذا احمرّت غضبا وچهره ترش وتعبس ایلمك معناسنه در یقال ازمهرّ الوجه اذا کلح
وصوغق شدید اولمق معناسنه در یقال ازمهرّ الیوم اذا اشتدّ برده الزمهرة دحرجه وزننده بودخی
غضبدن کوز قیزارمق معناسنه در یقال زمهرت العین اذا احمرّت غضبا المزمهرّ مضمحل وزننده دارغین
آدمه دینور یقال رجل مزمهرّ ای غضبان وکولج وخندان آدمه دینور یقال رجل مزمهرّ ای ضاحك السن معنای
اوّل شدّت برددن ترش رو وثانی دیشلری صرتارمش آدمیلره تشبیهله در الزنر زانك فتحی ونونك سکونیله
طولدرمق معناسنه در یقال زنر الاناء زنرا من الباب الاول اذا ملأه وبر نصرانی یه زنار قوشاتمق معناسنه در یقال
زنّر الرجل اذا البسه الزنار الزنّار تفاح وزننده والزنّارة هاله والزنیر قبیط وزننده نصاری ومجوس
طائفه سنك شعار کفرلرندن اولان برکونه قوشاغك آدیدر وبو کستیجدن بشقه در بو ایپکدن اولور وداخله قوشانورلر
کستیج خارجدن قوشانورلر التزنّر تفعل وزننده برنسنه انجه اولمق معناسنه در کویا که زنار طرزنده اولور
یقال تزنّر الشیء اذا دقّ الزنانیر دنانیر وزننده خرده چقل طاشلرینه دینور وخرده سینکلره دینور ذباب
صغار معناسنه مؤلف مفردینی ذکر ایلمامکله ظاهرا مفردی نامسموعدر یاخود زنّار در وزنانیر یمنده بر معروف
قویی آدیدر وجرش نام موضع ایله بنو عقیل یوردینك بیننده بر قوملق ادیدر الزنزّة معظمه وزننده اوز ونبولو اتلو

جانلو خاتونه دینور یقال امرأة مزترة ای طویلة جسیمة زنیرة سکینه وزننده رومیة الاصل بر جاریه آدیدر که صحابیه‌در
مقدما بر کافرك زیردست تملکنده اولوب هدایت رب الانام ایله شرفیاب اسلام اولدیغندن ملعون مسفور آگاه
اولدقده ارتدادی ایچون هر بار گوناگون اشکنجه ایله تعذیب ودلفگار ایلدیکی صدیق اکبر رضی الله عنه
حضرتلرینك معلوملری اولمغله اشترا وآزاد ایلدی زنبر زبیر وزننده ابن عمرودر که خثعم قبیله‌سندن وشعرادندر
الزنبور زانك ضمیله اشك آروسی وصاروجه آرو دیدکلری آرویه دینور مؤلف ذباب لساع عبارتیله تفسیر
ایدوب شارحك وامهات سائره‌نك بیانی اوزره اول گونه آرو ایله ترجمه اولندی حتی زمخشری مقدمة الادبده
زنبور منج بیابانی ونحل منج انگبین عبارتیله رسم وبیان ایلمشدر مؤلف دخی نحل کلمه‌سنی بال آروسیله تقیید
ایلمشدر خلاصه نحل بال آروسنه وزنبور اشك آروسنه دینور وانقولی بی حلاوت ترجمه ایلمشدر وزنبور جست
وظریف وسریع الجواب آدمه اطلاق اولنور وبولك گوزرمکه لیاقت وقدرت پیدا ایلمش اشك صوبه‌سنه
اطلاق اولنور وغارت عظیمه‌یه یعنی شدت اوزره اولان شبخونه وباصقنه اطلاق اولنور وزنبور چنار آغاجنه
شبیه بر شجر اسمیدر وعربلرك تین حلوانی دیدکلری بر نوع لذیذ انجیر آدیدر الزنبورة هابله که مخصصدر
والزنبار زانك کسریله بونلرده اشك آروسنه دینور وزنبار زنبور گبی مذکور انجیره دینور الزنبر زبرج وزننده بو دخی
اول انجیره دینور الزنبر قنفذ وزننده بو دخی جست وظریف وحاضر جواب آدمه دینور المزبرة مزبله
وزننده اشك آروسی چوق اولان یره دینور یقال ارض مزبرة ای کثیرة الزنابیر الزنبر جعفر وزننده
ارسلانه دینور وکوچك کرپی‌یه دینور قنفذ صغیر معناسنه الزنور صنوبر وزننده زوبر معناسنه‌در که
هپ وکوتوری دیمکدر یقال اخذه بزنوبره ای بزوبره التزنبر تدحرج وزننده کبر ونخوت ایلمك
معناسنه‌در یقال تزنبر علیه اذا تکبر الزنبری جعفری وزننده ثقیل وگرانجان کشی‌یه دینور وبیوك گمی‌یه
دینور الزنترة تای فوقیه ایله دحرجه وزننده طارلق وچپر شکلك معناسنه‌در یقال فی عیشه زنترة ای ضیق وعسرة
التزنتر تدحرج وزننده صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تزنتر الرجل اذا تبختر زنتر جعفر وزننده اسامیدندر
رفاعة بن زنتر اصحابدندر ومبشر بن عبد المنذر بن زنتر اصحابدندر وقعهٔ مزبوره‌ده شهید اولمشدر وابو زنتر
سعید بن داود بن ابی زنتر الزنتری جدیدر اوله‌جقدر واحمد بن مسعود الزنتری محدثدر اما محمد بن بشر الزبیری
زانك ضمی وبای موحده‌نك فتحیله‌در زیرا بو موالیء آل زبیردندر ابن نقطه علیه الرحمه سرد اسناد حدیثده
وهم ایلمکله زنتر عنوانده ضبط ایلمشدر زنجار سنجار وزننده بر بلده آدیدر زنجور عصفور وزننده بر نوع
بالق آدیدر الزنجیر والزنجیرة زانك کسریله گنج وتازه آدملرك طرنقلری اوزره حادث اولان بیاضه دینور سلسله
معناسنه زنجیر فارسیدر الزنجرة دحرجه وزننده باش برمغله شهادت برمغنك طرنقلرینی برینه ضم ایلدکدنصکره
اراغنه آخر النك برمغیله فسکه چالمق معناسنه‌در بونی وعده اشارت ایچون ایدرلر یقال زنجر الرجل اذا قرع
بین ظفر ابهامه وظفر سبابته مؤلف بونی فوق ماده‌سنده ما فاق عنی بزنجیر ولا زنجر عنوانیله مثل اوله‌رق دخی ذکر ایلمشدر
حاصلی صول الك باش برمغی سبابه ایله حلقه ایدوب طرنقلری اوجی قاوشدقده صاغ الك باش برمغنك طرنغی ظهریله
فسکه اورمقدر که وعدی مشیردر اکثری وصالجویان اولنلره محابیك اشارت مواعیدیدر که باش اوزره دیمکدر نته که
مجمله اشبو شعر ایله استشهاد اولنمشدر * فارسلت الی سلمی * بان النفس مشغوفه * فما جادت لنا سلمی * بزنجیر ولا فوفه
بوراده زنجیر وفوفه اسملردر فسکه‌یه دینور الزنجفر زانك وجیمك ضمیله لسانمزده زنجفره تعبیر اولنان قرمزی
بویه‌در که معروفدر معدنیسی ومصنوعیسی اولور الزنخرة خای معجمه ایله دحرجه وزننده بر آدم گگرزیله اوفلمك
وبوفلمق وصولومق معناسنه‌در که گگرزندن آواز وبرر گبی اولور یقال زنخر بمنخره اذا نفخ فیه الزنفیر قابله زنجیر
وزننده طرنق کسنتیسنه دینور قلامة الظفر معناسنه وطرنق کسنتیسندن بر پاره‌یه دینور وچکردکك زار گبی انجه
قبوغنه دینور وبو مناسبتله ایله پك آزنسنه معناسنده استعمال اولنور تقول ما رزأته زنفیرا ای شیئا الزنهرة
دحرجه وزننده بر کسیه گوزنی بلردوب شدتله باقمق معناسنه‌در تقول زنهر الی بعینه اذا اشتد نظره واخرج
عینه الزور زانك فتحی وواوك سکونیله بدنده گوکسك اورته‌سنه علی قول گوکسك اوسته دینور کتفلره قدر وعلی
رأی گوکس گکلرینك اوجلری قاوشوب برکدکلری یره دینور یقال فرس عریض الزور وهو وسط الصدر
او ما ارتفع منه الی الکتفین او ملتقی اطراف عظام الصدر وزور زائر معناسنه‌در که بر آدمی زیارت ایدن کسه‌در
وبو زیارت معناسنه فی الاصل مصدر اولوب بعده وصف اوله‌رق استعمال اولندی یقال رجل زور ای زائر
وزور زائرون معناسنه اولور یعنی زائر لفظندن جمع اولور سفر وسافر وصحب وصاحب گبی نته که زائرك

جمعی

جمعی زوّار وزوّر دخی گلور راجز ورجاز وراکع ورکع گبی یقال رجل زور ورجال زور وزوّار وزوّر ای زائرون
وزور خرما شاخنك دبندن یوقری یپراق بتمین یرینه دینور که جریدی اوله‌جقدر بو میل معناسنه‌دندر یقال قطع
زور النخل ای عسیبه وعقل وهوشه اطلاق اولنور سمت خطادن اماله‌یه باعث اولدیغیچون یقال ماله زور
ای عقل بو معناده زانك ضمیله ده لغتدر وزور مصدر اولور زیارت گبی یقال زاره یزوره زورا وزیارة کاسیذکر
وبر قومك سید ومتشخصی اولان آدمه اطلاق اولنور که مزور معناسنه اولور زیرا ناسك زیارتگاهیدر یقال هو زور
قومه ای سیده واویقوده مشاهده اولنان خیال ومثاله اطلاق اولنور طیف گبی وزور قوت عزیمت معناسنه‌در
یقال له فی الامر زور ای قوة عزیمة وشول عظیم طاشه دینور که قویینك آغزنده واقع اولوب بر وجهله کسرندن
عاجز اولملریله حالی اوزره ترك اولنمش اوله بونلرده تفألا استعمال اولنمشدر وزور سوارقیه قربنده بر وادی آدیدر
یوم الزور بین العرب بر وقعهٔ معروفه‌در که بکر قبیله‌سی تمیم اوزره سوء قصد ایله واروب آهنك جدال ایلمزدن اقدمجه
ایکی دوه‌نك دیزلرنی کرکی گبی بند ایلدکدنصکره تمیم قومنه قرشو * هذان زورانا الن نفر حتی نفرا * یعنی بو دوه‌لر بزم
معبودمز اولمغله بونلر فرار ایلمدکجه بزم فرارمز متصور دگلدر دیو اشعار تثبت ایلدیلر بو سببدن یوم الزور ایله
متعارف اولدی بوراده زور صنم معناسنه‌در کذب صرف ومائل عن الحق اولدیغیچون نته که زانك ضمیله ده
لغتدر الزیارة کتابه وزننده والزوار زانك ضمیله والمزار میمك فتحیله بر کسه‌یی گورمکه وارمق معناسنه‌در یقال
زاره یزوره زورا وزیارة وزورا ومزارا اذا اتاه بقصد اللقاء بو معنا صدر معناسنه اولان زوردن مأخوذدر گویا که
صدر ایله تلقی یاخود مزورك صدرینه قصد لقا ایدر اوله نته که واجهه دخی بو رسمه‌در الزور زبر وزننده والزور
زانك کسریله حدبة وزننده بونلرده قومك سید وذیشاننه اطلاق اولنور تصغیر تعظیم ایچوندر الزور زانك ضمیله
یلان سوزه دینور تقول مشایخ زماننا فعلهم ریاء وقولهم زور ای کذب وجه استقامتدن مائل اولدیغیچون اطلاق
اولنمشدر وشرك بالله معناسنه استعمال اولنور که اعظم اکاذیبدر ویهود ونصاری طائفه‌لرینك پصقلیه‌لرینه
اطلاق اولنور وزور گبی بر قومك سید وسرکرده‌لرینه اطلاق اولنور بو زیارتندندر محل میل اولدیغی دخی سبب اوله
بیلور وطرب وموسیقی مجلسنه اطلاق اولنور ومعبود بالحق جل شانه حضرتلرندن غیری معبود اتخاذ اولنان
شیئه اطلاق اولنور که بت وصنم اوله‌جقدر قال الشارح یقال وما لکم تعبدون الزور وهو کل ما عبد من دون الله
تعالی وزور قوت معناسنه گلور بونده فارسی ایله متفقدر زیرا فارسی لسانده دخی قوته زور دیرلر زورمند قوتلو
دیمکدر وزور بر ایرمق آدیدر که دجله‌یه منصب اولور اگری جریان ایلدیگیچون وزور عقل ورأی ورشد
معناسنه مستعملدر یقال ماله زور ولا صبور ای رأی یرجع ویمال الیه وباطل وبیهوده‌یه اطلاق اولنور وازور
کلمه‌سندن که احمر وزننده‌در جمع اولور کاسیذکر وطعامك خوش ولذیذ اولمسنه دینور تقول اعجبنی زور هذا الطعام
ای لذته وطیبه زیرا نفس البته اکا میل ایدر ولباسك تمیز ونرم وملایم اولمسنه دینور یقال ما یلبس الا ثوبا فیه زور
ای لین ونقاء وزور بر پادشاه اسمیدر که حالیا بغداد قربنده شهرزور دیدکلری بلده‌نك بانیسی اولمغله اسمنه مضاف
اولمشدر الزور فتحتینله بر طرفه اگریجه وورب ودورك اولمق معناسنه‌در یقال زور الشیء زورا من الباب الرابع اذا
مال وانسانك وسائر حیوانك گوکسی بر طرفه طوغری دورك یاخود گوکسنك ایکی طرفلو اتلرینك بریسی آخر اوزره
چقیق وباصیق اولمق معناسنه‌در یقال زور الرجل والفرس اذا اعوج زوره ای صدره او اشرف احد جانبی زوره
علی الآخر الازور احمر وزننده معنای مرقومدن وصفدر یقال عنق ازور ای مائل وگوکسنك قبورغه‌سی انجه
واوزنجه اولان گوپکه اطلاق اولنور یقال کلب ازور اذا کان جوشن صدره مستدقا وگوزلرینك قویرغیله نظر
ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور علی قول شول انسان وحیوانه دینور که پکجه یوریدکده بریانی اوزره یکنج گبی
اگیله‌رك یورر اوله هر نقدر صدرنده میل واعوجاج یوق ایسه ده یقال رجل ازور اذا کان ینظر بمؤخر عینیه
او هو الذی یمیل فی شق اذا اشتد فی السیر وان لم یکن فی صدره میل الزور زانك کسریله هجف وزننده سیر شدید معناسنه‌در
وتند وشدید انسان وحیوانه دینور وسفر ایچون مهیا وآماده اولمش دوه‌یه دینور الزوار والزیار کتاب وزننده بر نسنه‌نك
صلاح وعصمتنه مدار وقوام اولان شیئه دینور یقال هو زواره وزیاره ای صلاحه وشول ایپه دینور که
دوه‌نك گوکسی باغیله که گوکسلکی تعبیر اولنور قولانی آراسته بند ایدرلر تا که قولان صوروب مثانه‌سنی بند ایلمیه
بونلر تقویم وتحسین معناسنه اولان تزویردن مأخوذدر جمعی ازوره‌در وزوار مصدر اولور دوه‌نك گوکسلکنه
ذکر اولنان ایپی بغلمق معناسنه تقول زرت البعیر زوارا اذا شددته بالزیار وعلی بن عبد الله بن بهرام
الزیاری محدثیندندر الزوراء حمراء وزننده احیحة بن الجلاح الانصارینك عهده‌سی تملکنده اولان مال یعنی

دواب ومواشینك اسمیدر وزوراء یك درین قویی یه اطلاق اولنور افاضه‌دن مائل اولدیغیچون یقال بئر
زوراء ای بعیدة وصو وشربت ایچه‌جك قدحه دینور وكومش ظرفه وانایه دینور وبایه اطلاق اولنور یقال
رمی بالزوراء ای القوس ونهر دجله‌یه اطلاق اولنور اكری بوكری جاری اولدیغیچون وشهر بغداده اطلاق اولنور
زیرا ابواب داخلیه‌سی خارجیه‌دن مزور ومائلدر ومدینه‌ده مسجدشریفه قریب برموضع آدیدر وحیره شهرنده
برسرایك اسمیدر وارض بعیده‌یه اطلاق اولنور وصولدن مائل اولدیغیچون یقال ارض وفلاة زوراء
ای بعیدة وزوراء ذوخیم نام موضع بانده برارضك اسمیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلرینك دار وسرایلری
آدیدر الزارة هایله دوه سوریسنه دینور وقوش قورسغنه دینور وزاره ازدسراة قبیله‌سندن برجماعتك اسمیدر
وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر مرزبان الزاره دیمكله متعارف كسه اورایه مضافدر وصعید قضاسنده برقریه آدیدر
وطرابلس غرب قضاسنده برقریه آدیدر تاجر ومتمول ابراهیم الزاری آندندر واشتیخن قضاسنده برقریه آدیدر
اعلامدن یحیی بن خزیمة الزاری اورادندر الزاورة حاضره وزننده والزاوورة ناطوره وزننده بونلرده
قوش قورسغنه دینور حوصله معناسنه الزیر زانك كسریله زر معناسنه‌در كه تكمه‌یه دینور شارحك بیانی
اوزره راء اولی یایه مبدله‌در وزیركانه دینور تاء تخصیصله زیره كاندن برپاره‌یه دینور وزیر بیوك كوپه دینور دن
معناسنه علی قول قولپسز بیوك دستی‌یه دینور حب معناسنه ودأب وعادت معناسنه مستعملدر دائما تردی
اولدیغیچون یقال هكذا زیره ای عادته وزیر شول زن دوست چلبی‌یه اطلاق اولنور كه زنان طائفه‌سیله مصاحبتدن
ومعامله سزجدیا خود معامله ایله الف ومجالستدن بك حظ ایدر اوله واركك صحبتندن وانس والفتندن حظ ایدن
عورته‌ده اطلاق اولنور علی قول ارككه مخصوصدر وبو زیارتدن مأخوذدر جمعی ازوار وزیره كلور عنبه وزننده
وازیار كلور لفظنه مبنی یقال هو زیر نساء اذا كان یحب محادثة النساء ویحب مجالستهن بغیرشر اوبه ویقال
هی زیر رجال اوخاصة بهم وزیر طنبورك انجه تلنه دینور كه بم مقابلیدر یاخود یك كسكین اولانه دینور ایكیسی
براولمق كركدر الزیرة زانك كسریله زیارتدن بناء نوعدر زیارت هیئتنه وحالتنه دینور كه زیارت ایدیشی تعبیر
اولنور یقال فلان حسن الزیرة ای هیئة زیارته الزیر سید وزننده بالطبع طارغین آدمه دینور یقال رجل
زیر ای غضبان زوره زانك ضمی وفتحیله كوفه‌یه قریب برموضعدر الزورة زانك فتحیله ایراقلق معناسنه‌در
یقال بینهما زورة ای بعد وباوزلغندن كوزلرینك قویرغیله بقار اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة زورة اذا كانت
تنظر بمؤخر عینها لشدتها یوم الزوور امیر وزننده بین العرب بریوم معروفدر الازارة همزه‌نك كسریله برآدمی
بركسه‌نك زیارتنه وارد رمق وزیارت ایتدرمك معناسنه‌در یقال ازاره اذا حمله علی الزیارة التزویر تفعیل وزننده
یلان سوزه وسمه وآرایشله ترویج ایچون حسن وزینت ویرمك معناسنه‌در یقال زور فلان اذا زین الكذب
وبرنسنه‌یه قوام واعتدال واستقامت ویرمكله تحسین وتهذیب ایلمك معناسنه مستعملدر بونده تفعیل سلب ایچوندر كه
اعوجاجنی ازاله ایلمكله اولور یقال زور الشیء اذا حسنه وقومه وكندیسنی زیارت ایدن آدمه نوازش واكرام ایلمك
معناسنه‌در یقال زور الزائر اذا اكرمه وشاهدك شهادتنی ابطال ایلمك معناسنه‌در یقال زور الشهادة اذا ابطلها
وبرآدمك نفسنی كذب ودروغله معلم قلمق یعنی كذبه نسبت ایلمك كه فلان مزوردر دیمكدن عبارتدر یقال زور نفسه
اذا وسمها بالزور وتقول انا ازورك علی نفسك ای اتهمك علیها المزور معظم وزننده شول دوه‌یه دینور كه الیله
دوه قسمنك قارندن یاوروبی چكوب چقارر اولان كسه یاوروبی چقارر ایكن یاورینك كوكسی آكیلمكله الیله صیقوب
طوغرلدوب اكن اثر وعلامتی قالمغله اول اثردن حالت مزبوره‌سی فهم وادراك اولنه یقال فصیل وبعیر مزور اذا كان
قدسله المذمر من بطن امه فاعوج صدره فغمزه لیقیمه فبقی فیه من غمزه اثر یعلم منه انه مزور الاستزارة بركسه‌دن
كندیسنك زیارتنه كلسنی التماس ونیاز ایلمك معناسنه‌در یقال استزار فلانا اذا سأله ان یزوره التزاور تفاعل
وزننده والازورار احمرار وزننده والازویرار احمیرار وزننده برنسنه‌دن صاپوب عدول وانحراف ایلمك معناسنه‌در
یقال تزاور عنه وازور وازوار اذا عدل عنه وانحرف وتزاور زیارت ایدشمك معناسنه‌در یقال تزاور القوم اذا زار
بعضهم بعضا زوران سحبان وزننده تابعیندن ومحدثیندن محمد بن عبدالرحمن البغدادی جدینك اسمیدر
زوران عثمان وزننده بودخی اسامیدندر عبدالله بن زوران الكازرونی واسحق بن زوران السیرافی محدثلردر
الزهرة زانك فتحی وهانك سكونیله وحرف حلق اولمغله هاء مفتوح اولور نبات قسمنك چیچكنه دینور علی قول صاری
اولانه مخصوصدر جمع جنسی زهردر هاسز وجمع صیغی ازهاردر وجمع الجمعی ازاهیردر مؤلف النبات ونوره
عبارتیله ثبت ایلمكله اجنبی زید وكرمه قیلندندر ونور ماده‌سنده النور الزهر او الابیض منه واما الاصفر فزهر

عبارتیله بیان ایلمكله قول راجح اوزره زهر ایله نورك فرقی بوقدر لكن زمخشری نوری آغاجك چیچكنه تخصیص
ایلمشدر وقال فی الاساس ما احسن هذه الزهرة كانها الزهرة ویقال كان زهر النجوم زهر النجوم اولكی نجوم
بلاساق اولان نباتلردر انتهی وزهرة الدنیا عالم دنیانك حسن وبهجت وتاب ورونق واطافتندن عبارتدر قال الشارح
ومنه قوله تعالی زهرة الحیوة الدنیا الآیة ای بهجتها ونضارتها وحسنها وزهرة بن جویرة اصحابدندر الزهرة
زانك ضمیله حسن وصفوته مقارن آقلغه دینور تقول اجنبی زهرة لونه ای بیاضه وحسنه شارح دیر كه بعضا صافی
آقلقده دخی استعمال اولنور انتهی وزهره اسامیدندر زهرة بن كلاب قریشدن برجماعت پدرینك اسمیدر ومحدثه اولان
ام الحیاء الانباریه‌نك اسمیدر بنوزهره حلب شهرنده شیعه‌دن برطائفه‌در ام زهره كلاب بن مره‌نك زوجیدر
الزهر فتحتینله والزهورة عموره وزننده بركسه‌نك لونی سمن كبی آق وخوب ودلبر اولمق معناسنه‌در یقال زهر
الرجل زهرا وزهورة من الباب الرابع والخامس اذا كان ابیض واحسن الزهرة تؤده وزننده سبعه
سیاره‌دن بركوكب اسمیدر كه فلك ثالثده اولور سائر نجومه نسبت متلالی وصافی اولدیغی ایچون تسمیه
اولنمشدر فارسیده ناهید دیرلر وزهره مدینه‌ده برموضع آدیدر الزهور ظهور وزننده تابان نسنه
یلدرامق معناسنه‌در یقال زهر السراج والقمر والوجه زهورا من الباب الثالث اذا تلألأ
واتش پارلدامق معناسنه‌در یقال زهرت النار اذا اضاءت بومعنادندر كه عربلرسنك سیكلد
احوالم قوتلنوب مال ومنال وآمالم نشو ونما وخیر وبركت بولدی دیجك یرده زهرت بك زنادی دیرلر
قویت اناوكثرت معناسنه وزهور كونش برنسنه‌یه تأثیر ایله چهره‌سنی بوزمق معناسنه‌در یقال
زهرت الشمس الابل اذا غیرتها الازدهار افتعال وزننده كه تاء داله مبدله‌در بودخی برنسنه یلدرامق
معناسنه‌در یقال ازدهر السراج اذا تلألأ وتلف وضایع اولمامق ایچون برنسنه‌یی صقنوب كوزتمك
معناسنه‌در یقال ازدهر بالشیء اذا احتفظه وبرنسنه سببیله فرحناك اولمق معناسنه‌در یقال ازدهر به اذا فرح
وبرآدم برنسنه‌یی كندی مالی قلمق معناسنه‌در كه آنی مال ایدنمك تعبیر اولنور یقال ازدهره اذا جعله من ماله وهمدم
وخادمنه امر ایلدیكی خصوصده سعی واقدام ایلمسنی تنبیه وتأكید ایلمك معناسنه‌در یقال ازدهر بصاحبه اذا امره ان یجد
فیما امره بومعنا مجازدر الازهر احمر وزننده بغایت حسن وصفوت اوزره آق وبراق اولان شیئه دینور مؤنثی
زهراءدر وازهر آیه اطلاق اولنور یقال طلع الازهر ای القمر ویوم جمعه‌یه اطلاق اولنور مؤلف بونكله اشبو حدیثه
اشارت ایلمشدر قال فی النهایه وفی الحدیث اكثروا الصلوة علی فی اللیلة الغراء والیوم الازهر ای لیلة الجمعة ویومها وازهر
بیان اكوزینه اطلاق اولنور ثور وحشی معناسنه وتوبی آق اولان ارسلانه دینور وبغایت نورانی وتابان اولان
شیئه دینور وچهره‌سی سراج وهاج كبی برق واشراق ایدن آدمه دینور قال الشارح ومنه فی الحلیة كان النبی علیه السلام
ازهر اللون ای نیرا مشرق الوجه وشول بوكسك وبجاقلری اوزون اركك دوه‌یه دینور كه اوزانوب اشجارك
شاخلری اوجلرنی اوتلراوله وصاغلدیغی آنده تازه سوده اطلاق اولنور یقال سقانی ازهرا وهو اللبن ساعة حلب
وازهر اسامیدندر ازهر بن منقر وازهر بن عبد عوف وازهر بن قیس اصحابدندر وازهر بن خمیصه تابعیندندر
الازهران تثنیه بنیه‌سیله آی ایله كونشه اطلاق اولنور ازهر آیه دیمكله قرین كبی مغلبدر الزاهر یك قرمزی
دیمكدر كه احمر لفظنی تأكید اولور شدت حمرتده لمعان اولمق مناسبتیله‌در یقال احمر زاهر ای شدید الحمرة وزاهر
مكه ایله تنعیم بیننده برصویی چوق قویی اسمیدر كه دائما آندن صو چكیلور وزاهر بن حرام وزاهر بن الاسود اصحابدندر
الازهار همزه‌نك كسریله آتشی یارلتمق معناسنه‌در تقول ازهرت النار اذا اضأتها ونبات چیچكلنمك معناسنه‌در
یقال ازهر النبات اذا نور الزاهریة یای مصدریله صالنی صالنی یوریمكه دینور یقال یمشی الزاهریة وهی التبختر
وزاهریه رأس العین نام محلده برچشمه آدیدر كه بغایت درین اولمغله دبنه اصلا برنسنه یتشمز الزهراء حمراء وزننده
مغرب زمینده بربلده آدیدر وبرموضع اسمیدر وچهره‌سی مهتاب كبی تابان اولان خاتونه دینور كه ازهرك مؤنثیدر
یقال امرأة زهراء ای مشرقة الوجه فاطمه رضی الله عنها جنابلرینه بو جهتله وصف اولمشدر وزهراء بیان صغرینك
دیشیسنه اطلاق اولنور نته كه اركگنه ازهر اطلاق اولنور وروبه نام شاعرك شعرنده مذكور اولان زهراء لفظندن
مراد شول آق وبراق سحابه‌در كه اخشامدن صكره جه افقلرده نمایان اوله شفقك انعكاس شعاعی سببیله ملمع
اولور شعر مزبوردن مؤلف وشارحلر ساكت اولمشلردر الزهراوان تثنیه بنیه‌سیله قرآن كریم سوره‌لرندن
سورۀ بقره ایله سورۀ آل عمرانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث سورة البقرة وآل عمران الزهراوان ای المنیرتان
الزهر زانك كسریله حاجت معناسنه‌در یقال قضی زهره ای وطره زهر زانك ضمیله اسامیدندر زهر بن

عبد الملك بن زهر الاندلسی واقربالری بالجمله فضلاء واطبادر شارح دیرکه زهرء مزبوره طبیبلرندن بریله ادباء
عصرندن بریسی مباسطه وجهیله اشبو قطعه‌یی انشاد ایلمشدر ❁ یاملك الموت وابن زهر ❁ جاوزتما الحد والنهایه
ترفقا بالوری قلیلا ❁ فی واحد منکما الکفایه زهره زانك ضمیله همزه وزننده زهران سحبان وزننده زهیر
زبیر وزننده اسامیء رجالدندر الزهیریة زبیریه وزننده بغداد قضاسنده بر قریه در المزهر منبر وزننده
عود اسمیدر که ساز انواعندندر ترکیده لاغوته وترکیء قدیمده قوپوز تعبیر اولنور وبدوی طائفه‌سندن شول خاندان
ومضیافه دینور که کیجه ایچره ابناء سبیل کورمکله خیمه‌سنه کلوب مسافر اولمق ایچون آتش قالدرر اوله یقال
فلان مزهر اذا کان یزهر النار ویرفعها للضیفان المزاهر منابر وزننده مزهرك جمعیدر ومزاهر بر موضع آدیدر
الازهیرار احمیرار وزننده نباتك چچکلنمك معناسنه در یقال ازهارّ النبات اذا نوّر یعنی مبالغة الزاهری
زاهره منسوب دیمکدر محمد بن احمد الزاهری الدندانقانی محدثدر واحمد بن محمد بن مفرح النباتی الزهری که
زانك فتحیله در حفاظدندر الزیر زانك کسریله کویه دینور الزیارة کتابه وزننده زور ماده‌سنده ذکر اولندی
مؤلفك بونلری بوراده دخی ذکری لفظلرینه مراعات ایچوندر بوخسه بونلر واویلردر فصـــــــل السین
السؤر سینك ضمی وهمزه‌نك سکونیله اکل وشربدن باقی قلان آرتغه دینور یقال فی الاناء سؤر ای بقیة وفضلة الاسآر
همزه‌نك کسریله بر نسنه‌دن بقیه قومق معناسنه در یقال اکل الرجل فاسأر منه اذا ابقی بقیة السأر سینك فتحی
وهمزه‌نك سکونیله بو دخی اسآر معناسنه در یقال سأر الشارب فی الاناء سأرا من الباب الثالث بمعنی اسأر السأّر
شدّاد وزننده ذکر اولنان مزیدوثلاثیدن غیر قیاس اوزره فاعلدر زیرا قیاس مزیده مسئرا ولمقدر شارح دیرکه
ثلاثیده دخی سائر اولمقدر زیرا اسأر مبالغه در انتهی وسماعه متوقف اولامق مطرده سیله قیاس اولمقده
جائزدر السؤرة هایله سؤردن اخص در یقال سأر فی الاناء سؤرا وسؤرة ای بقیة ویقال وفی فلان سؤرة من شباب
ای بقیة ویقال هذه سؤرة من القرآن لغة فی سورة السائر همزه‌نك کسریله باقی معناسنه در بر نسنه‌دن کیرو
قلان شیء اوله جقدر سؤر مذکوردن مأخوذدر نته که باقی بقیه‌دن مأخوذ در جمیع معناسنه دکلدر نته که لغویوندن
نیجه جماعات او یلجه توهم ایلدیلر یاخود مجازا جمیع معناسنه ده استعمال اولنور قلت اوزره نته که احوصك
اشبو ❁ فجلتها لنا لبابة لما ❁ وقذ النوم سائر الحراس ❁ بیتنده جمیع معناسنه مستعملدر ومن الامثال ❁ بطنی عطری
وسائری ذری ❁ اصلی بودرکه براعرابی برعشیرته مهمان اولمغله صاحبخانه مهمان مزبوری اکراما عطر ایله تعطیر
وتطییب ایلمك باننده برقیزه امر ایلملریله قیز دخی تعطیره مباشرت ایلدکده اعرابی کلام مذکوری ایراد ایلدی مرادی
بنی اطعامله قارنمی اشباع ایله دیمکدر برآدمدن کندی حالنه اهم مهام اولانی استدعا موقعنده ضرب اولنور وکذا
من الامثال ✱ اسائر الیوم وقد زال الظهر ✱ اصلی بودرکه برقبیله علی السحر برقبیله‌یه شبخون ایلمکله قریبلرنده متمکن
اولان عمزاده‌لرندن استغاثه واستمداد ایدوب حرکت وامداد خصوصنده تباطی ایلملریله اعدالری مزبورلری نهب وغارت
ومربوط سلسلهٔ اسر ومذلت ایدوب مأوالرینه رجعت ایلدکدنصکره مرقوم عمزاده‌لری امداد ایچون بعد الظهر ورود
ویورده قلان برکسه‌دن احوالی سؤال ایلدکلرنده اول کسه کلام مزبوری ایراد ایلمشدر یعنی بو وقتدنصکره می امداد
قیدنده اولیورسز اوبله‌دن مقدم کلمك کرك ایدی حالیا اویله وقتی صاوشدی زیرا حاجتی تمام بومده اولان آدم قبل الظهر
مباشرت ایدرظهرایسه کذران ایلمکله یأس حاصل اولمشدر غروب شمس حالنده یأس حاصل اولدیغی کبی مثل مزبور
برایشك وقتی فوت اولدقدنصکره طلب ونیل داعیه‌سنده اولان کسه حقنده ضرب اولنور مترجم دیرکه مصباحدن مطلب
وامهات سائره‌دن فهم اولندیغی اوزره ازهریدن منقولدرکه سائر کلمه‌سی باقی وبقیه معناسنه در سؤر ماده‌سندن مأخوذدر
جوهری سیر ماده‌سندن اخذ ایله جمیع معناسیله تفسیر ایلمشدر کویا که سیر ایله متصف اولان نسنه‌یه دینوب بعده تعمیم
اولنمشدر وبعضلر سوربلده‌دن اخذ ایلدیلر وابن ولاد تحقیق اوزره کرچه سائر بقیه معناسنه اولوب لکن فرقی بودرکه سائر
باقیء کثیرده وبقیه باقیء قلیلده مستعملدر مثلا کتابك برجزؤنی آلوب سائرنی ترك ایلدم دینور بقیه‌سی دیمز وحریری درّة
الغواصده بو مبحثی تحقیق وشهاب شرحنده تدقیق انیق ایلمشدر فلیراجع السأر فتحتیله برنسنه آرتوب قالمق
معناسنه در یقال سئر الشیء سأرا من الباب الرابع اذا بقی سؤر الاسد سینك ضمیله ابو خیثمة الکوفی نام محدثك لقبیدر
بر وقتده برارسلان کندیسنی افتراس ایلمشیکن رهایاب اولمغله آنکله ملقب اولدی التساؤر تفاعل وزننده شراب
قیه‌سنی ایچمك معناسنه در یقال تسأر الرجل اذا شرب سؤر النبیذ السبر جبر وزننده یاره وقویی وسائر نسنه‌نك
غور وغائلنی بیلمك ایچون یوقلیوب دنه‌مك معناسنه در میل ایله یاره‌یی وصریق ایله قویی‌یی واسقندیل ایله
دکزی یوقلمق کبی یقال سبر الجرح والبئر وغیره سبرا من الباب الاوّل اذا امتحن غوره لیتعرّف مقداره

وسبرارسلانه دینور تسمیه بالمصدر دردائما شکاریوقلدیغیچون وبرشیئك اصل وبنیادینه اطلاق اولنور عادتا
یوقلنلور اولدیغیچون یقال هو کریم السبر ای الاصل ولون وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر یقال اعجبنی لطف
سبره ای لونه وتقول عرفته بسبرایه ای بجماله وهیئته اشبو معانیء ار بعه‌ده سینك کسریله ده لغتدر المسبور حسن
هیئت صاحبی شیئه دینور یقال شیء ورجل مسبور ای حسن الهیئة الاستبار افتعال وزننده سبر معناسنه در
یقال استبر الجرح بمعنی سبره السبر سینك کسریله دشمنلك معناسنه در یقال بینهما سبر ای عداوة وبکزه‌مك شبه
معناسنه در یقال هو سبر ابیه ای شبهه السبرة تمره وزننده پك صوغوق اولان ارکن وقتنه دینور تقول زارنی
فی غداة سبرة ای باردة جمعی سبرات کلور فتحاتله وسبره اسامیدندر سبرة بن ابی سبره وسبرة بن عمرو وسبرة بن فاتك وسبرة بن
الفاکه اصحابدندر وابو بکر بن سبرة السبری مدینه مفتیسی ایدی سبرت زبرج وزننده مغربده بر بلده آدیدر
السابری برنوع بز اسمیدرکه بغایت انجه واعلا اولور همایونبزی کبی ومنه المثل ✱ عرض سابری ✱ مثل مزبوری
شول آدم ایراد ایدرکه آکا وجه محقق اوزره اولمیه‌رق برنسنه ادنی عرض وتکلیفله عرض اولنه درساعت اول آدم
آنی احرازه دل وجانله خواهشکر اولور زیرا ثوب مزبور بغایت انفس واعلا اولمغله جزئیجه عرضله هرکس اکا میل
ورغبت ایدر شارحك بیاننه کوره سابور آتی‌یه منسوبدر وسابری برنوع خوش ونازك خرما اسمیدر وبرکونه
زرهه دینورکه نسجی بغایت انجه ومحکم ومتین اولور سابور کافور وزننده شاه پورمعربیدرکه شاهان عجمدن
برشاهك اسمیدر وفارس اولکه‌سنده برایالت آدیدر نوبندجان آنك شهریدر واحمد بن عبد الله بن سابور وعبد الله بن
محمد بن سابور الشیرازی محدثلردر السبرور زنبور وزننده فقیر وکدایه دینور یقال رجل سبرور ای فقیر وقطعا نبات اثری
اولمیان ارضه دینور یقال ارض سبرور ای لانبات بها السبار کتاب وزننده والمسبار محراب وزننده جراحلرك
یاره یوقلدقلری میله دینور یقال سبر الجراح الجرح بالسبار والمسبار وهو مایسبر به الجرح وسبار کتاب وزننده بخاری
قضاسنده بر قریه آدیدر عبد الرحمن بن عبد الملك السباری که تاریخ ملکت بخارایی مؤلفی اولان غنجاردن نقل وروایت
ایلمشدر اورادندر سبر صرد وزننده وقبره وزننده برقوش آدیدر وصرد یاخود قبره وزننده یاخود زبیر وزننده تیم
الرباب عشیرتنی یوردنده بر عادی یعنی قدیم قویی آدیدر سبر بقم وزننده بدر ایله مدینه بیننده برقومسال تپه‌نك اسمیدر
السبورة سینك فتحی وبانك تشدیدیله مشق وتعلیم یازمغه هوسناك اولان اطفالك تخته‌ٔ تعلیملرینه اطلاق اولنورکه
اکا مشق ایدوب بعد الاستغناء سیلوب محو ایدرلر تکرار یازوب محو ایدرلر بیلرنده یازبوز تخته‌سی تعبیر ایدرلر
قال الشارح وفی النهایة وفی الحدیث لا بأس ان یصلی الرجل وفی کمه سبورة وهی جریدة من الالواح یکتب علیها
فاذا استغنوا عنها محوها المسبئر مقشعر وزننده کیجه ایچره یوله کیدن آدمه اطلاق اولنور یوقلیه‌رق کیدر اولدیغیچون
یقال هو مسبئر ای ذاهب تحت اللیل السبادرة عبادله وزننده ایشسز کوچسز هرزه کرد وبیکار آدملره دینور یقال
جماعة سبادرة ای فراغ ولهو ولغو وتبطل اربابنه دینور یقال هم السبادرة ای اصحاب اللهو والتبطل السبطر
هزبر وزننده امور ومصالحده ایشلك ونافذ ومقدام اولان شهامتلو جلادتلو آدمه دینور یقال وجدته سبطرا ای ماضیا
شهما واوزون بویلو سر وسهی کبی هموار وموزون آدمه دینور یقال شاب سبطر ای سبط طویل وصحرا دیغی وقتده
سونوب اوزانور اولان ارسلانه دینور یقال اسد سبطر اذا کان یمتد عند الوثبة السبطرات سبطر لفظنك جمعیدر
وشول ارکك دوه‌لره دینورکه یره یقین کز یملو واوزون اوله یقال جمال سبطرات ای طوال علی وجه الارض بوندن
اولان تاء تأنیث ایچون دکلدر بلکه رجالات کلمه‌سنده اولان تاء کبیدرکه جمع مذکردر پس تاء ملفوظه تأنیث ایچون
متمحض اولمیوب بلکه جمع مذکر سالمده اولان یاء وواو منزله‌سنده اولور السبیطر مصغر بنیه‌سیله عمیل وزننده
برنوع قوش اسمیدرکه بغایت اوزون بوینلو اولور وبك اوزون شیئه دینور الساطر علابط وزننده بو دخی پك اوزون
شیئه دینور السبطری سینك کسری وقصر ایله عرضی وزننده برکونه یوروییشه دینورکه آنده خرام ورفتار
اوله یقال یمشی مشیة السبطری وهی مشیة فیها تبختر الاسبطرار اقشعرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه در
یقال اسبطر الرجل اذا اضطجع وامتدّ ودوه قسمی سرعتله یوریمك معناسنه درکه اوزانوب دوشه‌نرك یوررر اولور
یقال اسبطرت الابل اذا اسرعت ویول وصحرا طوغرلمق معناسنه مستعملدر یقال اسبطرت له البلاد اذا استقامت
السبعرة دحرجه وزننده والسبعار دحراج وزننده ناقه قسمی جنبش ونشاط وشطارتندن باشنی یوقری طوتوب
قورغنی او یلقلرینه چاله‌رق یوریمك معناسنه در یقال الناقة تسبعر سبعرة وسبعارا اذا صارت تمشی من النشاط والحدة
ترفع رأسها وتخطر بذنبها السعطری قبعثری وزننده بغایت اوزون شیئه دینور الاسبكرار اسبطرار وزننده
ومجموع معنالر بله مراد قدر وتازه اوغلان وقبر قسمی بالو بال صاحبی اولوب قد وقامتده اعتدال بولمق معناسنده در

يقال اسبكرت الجارية اذا اعتدلت واستقامت المسبكر مقشعر وزننده تام الخلقه ومعتدل القامة اولان نوجوانه
دينور يقال شاب مسبكر اى تام معتدل وقيورجق وطوب اولمیان صاچه دينور الستر سينك كسرى وتاى
فوقيه نك سكونيله پرده يه دينور جمعى ستور واستاركلور وفور قويه اطلاق اولنور كه سترى مستلزمدر يقال احاطه
الستر اى الخوف واوتانمغه اطلاق اولنور يقال اخذه الستر اى الحياء وعقل وهوشه اطلاق اولنور كه انسانه اطوار
ناشايسته دن پرده در يقال هو من اهل الستر اى العقل عبدالرحمن بن يوسف السترى محدثدر بيت شريفك
پرده دارى اولمشيدى وياقوت الخادم السترى عابددندر وعلى بن الفضل السامرى وعبدالعزيز بن محمد الستورتان
محدثلردر السترة فتحتيله قلقانه اطلاق اولنور يقال لايقى الظالم من نصل دعوة المظلوم ستر اى ترس الستارة
كتابه وزننده مطلقا كندوسيله پرده لنوب استتار اولنه جق شيئه دينور جمعى ستايركلور وطرنغك اورزنده اولان
انجددر يجكزه اطلاق اولنور كه مراد طرنق ديبلرنده اولوب طرنغك كوكنى ستر ايدن در يجكزدر السترة سينك ضميله
والمستر منبر وزننده والاستارة همزه مكسورايله بونلرده ستاره معناسنه در كه پرده لنه جك شيئه دينور الستار
كتاب وزننده پرده يه دينور ستر معناسنه جمعى ستردر ضمتينله وستار عاليه ده برطاغك آديدر كذلك اجأ وجمى نام
محللرده برر طاغك اسميدر وانصاب حرمك اوست طرفنده برنيجه ثنايا يعنى بيلاك تعبير اولنان بورغاج يوقشه
اطلاق اولنور حرم ايله حل آرالغنى ستر ايلدكلريچون وديار ربيعه ده ايكى وادى اسميدر وسليم قبيله سى
يورنده برطاغك آديدر وبحرينه قضاسنده برناحيه آديدر الستير امير وزننده والمستور عفيف
وپرهيزكار كشى يه اطلاق اولنور مؤنثى ستيره ومستوره در يقال رجل ستير ومستور وامرأة ستيرة ومستورة اى عفيف
الاستار همزه نك كسريله اعداددن درت عدده دينور يقال هم استار اى اربعة واوزاندن درت بچق مثقاله دينور
تقول عندى منه استار وهو من الزنة اربعة مثاقيل ونصف شارح ديركه استار فى الاصل ربع عشر المن اولان
مقداره دينوب بعده انساعا جنس واحددن اولان اربعه ده استعمال اولندى وبو چهار فارسيدن معرب اولمق
منقولدر التستر تفعل وزننده والاستتار افتعال وزننده برنسنه نك ايچنده يا ارقه سنده كيرلنمك معناسنه در
يقال تستر الرجل واستتر اذا تغطى ساتور كافور وزننده فرعونك موسى پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرى
ايچون معارضه قصديله كتورديكى ساحرلردن برينك اسميدر آنلر درت ساحر ايدى كه صكره ايمانه كلديلر برى
ساتور وبرى عاذور وبرى حطحط وبرى مصفى در استراباد همزه نك وتانك فتحيله جرجانه قريب برقصبه نك
اسميدر وسواد عراقده برايالت آديدر السجر فجر وزننده برنسنه يى قزدرمق معناسنه در يقال سجر التنور سجرا
من الباب الاول اذا احماه وطولدرمق معناسنه در يقال سجر النهر اذا ملأه وصويى دوكمك معناسنه در تقول
سجرت الماء فى حلقه اذا صببته وسجر وسجور ظهور وزننده ناقه قسمى باورسنه آرزو سيله اوزون اوزادى ناله
وحنين ايلمك معناسنه در يقال سجرت الناقة سجرا وسجورا اذا مدت حنينها وسجر كلب بوغازينه ساجور
يعنى خانطه كچورمك معناسنه در يقال سجر الكلب سجرا اذا شده بالساجور السجور صبور وزننده والمسجر
منبر وزننده فرونى وتنورى علولندروب قزدرد قلرى طوترغه دينور يقال سجره بالسجور والمسجر اى احماه
بما يسجر به التنور المسجور علولندرلمش آتشه وقزدرلمش فرونه دينور وعلوى وقزغنلغى ساكن اولمشه ديمكله
ضد اولور وشول دريايه دينوركه صويى كنديدن اكثر اوله يعنى طاشقن اوله وبو طولدرمق معناسندن مأخوذدر
يقال بحر مسجور اذا كان ماؤه اكثر منه وكردنده آويزه كبى صالنمش انجو ديزيسنه دينور يقال لؤلؤ مسجور اى
منظوم مسترسل الساجر شول موضعه دينوركه سيل اوغراغى اولمغله ارالقده سيل صويى كلوب لبالب
طولدرر اوله اساسك ياننه كوره بالفعل طولدرمش اولان موضعه دينور قال تقول مررنا بكل حاجر وساجر وهو كل
مكان مربه السيل فملأه وساجر يمامه ده برصو آديدر السجير امير وزننده صادق دوسته اطلاق اولنور
يكديكره باقلوب حنين ايدر اولديغيچون نته كه جيم دخى بو ملاحظه ايله اطلاق اولنور يقال هو سجيره اى خليله
وصفيه جمعى سجراء كلور كرماء كبى الساجور كافور وزننده كلب قسمنك بوينه كچردكلرى اغاجدن طوقه
دينوركه قلاده محرى فى خالطه تعبير اولنور وساجور منبج ترابنده برنهرك اسميدر السوجرة جوقله وزننده كلبك
بوينه خالطه كچورمك معناسنه در يقال سوجر الكلب اذا شده بالساجور سجار كتاب وزننده بخارا قربنده
برقريه آديدر السوجر جوهر وزننده برنوع شجر على قول سكود آغاجنه دينور ياخود صواب اولان حاى مهمله
ايله اولمقدر السجورى جهورى وزننده خفيف وچالاك على قول احمق وبى ادراك كشى يه دينور يقال رجل
سجورى اى خفيف او احمق السجراء حمراء وزننده بياضنه حمرت قارشمش كوزه دينور يقال عين سجراء

اذا كانت قد خالطت بياضها حمرة السجرة سينك ضميله والسجر فتحتينله كوزك بياضنك قرمزى ايله قارشقلغنه
دينور يقال ان فى عينك اسجرة وسجرا وهى بينة السجرة والسجر المسجر معظم وزننده والمسجر منزجر
وزننده والمسوجر مجوهر وزننده شول صاچه وصف اولوركه اورلمش وطوبلنمش اولميوب چوزلمش وصارقش اوله
يقال شعر مسجر ومنسجر ومسوجر اى مسترسل ومرسل الاسجر احمر وزننده بالخفى پاك وصافى اولان صو كولنه
دينور يقال غدير اسجر اذا كان حر الطين وارسلانه دينور التسجير تفعيل وزننده ومرادفيدر كه صويى روان
ايلمك معناسنه در يقال سجر الماء اذا فجره المساجرة مفاعله وزننده دوستلشمق معناسنه در يقال ساجره
اذا خاله الانسجار انفعال وزننده پيدرپى قطار اوزره يوريوب كتمك معناسنه در يقال انسجرت الابل اذا
تتابعت فى السير المسجهر مقشعر وزننده پك آق نسنه يه دينور يقال شئ مسجهر اى ابيض الاسجهرار
اقشعرار وزننده برنسنه پك آق اولمق معناسنه در نته كه مؤلف تلميح ايلدى ونبات اوزايوب زمين اوزره يايلمق
معناسنه در يقال اسجهر النبات اذا طال وانبسط واوه ده سراب جريان ايدر كبى يلدرامق معناسنه در يقال
اسجهر السراب اذا ترقرق وجنكده بركسيه اعدانك مزراقلرى طوغريلوب كلمك معناسنه در يقال اسجهرت الرماح
اذا اقبلت يعنى اليك المسجهرة مطمئنه وزننده ايچنده يغمور لمعان ايدن سحابه يه وصف اولور يقال سحابة
مسجهرة اذا صارت يترقرق فيها الماء السحر سينك فتحى وحانك سكونى وفتحيله وسينك ضميله لغتدر آق جكره
دينوركه رئه دخى ديرلر تركيده اويكن تعبير اولنور يقال كل ذى سحر يتنفس وهوالرئة جمعى سحور واسحار كلور
ومنه المثل ❊ يقال فلان انتفخ سحره وانتفخت مساحره ❊ اذا عدا طوره وجاوز قدره مساحر بوراده غير قياس اوزره
سحرك جمعيدر حسن ومحاسن كبى سائر احشاء اعتبار يله تغليبا جمع اولمشدر لسانمزده دخى حد ومقدارنى تجاوز ايله
بالا پروازلق ايدنه شيشكن تعبير اولنور لكن مؤلف بصائرده مثل مزبورى اذا امل وجبن عباريله بيان ايلمشدر
خوف سببيله آق جكره انتفاخ عارض اولمغله ايكى تفسير دخى ملايمدر وكذا من الامثال تقول ❊ انقطع منه سحرى
اذا يئست منه وصيادلر تفأل طريقيله صيد اولنه جق طوشان قسمنه مقطعة السحور اطلاق ايدرلر يعنى آق جكرلرى
پاره پاره اولمش كه شمدى طوتيلور ديمكى فال ايدرلر وبعضا مقطعه لفظنى اسم فاعل ايدرلر كه پك قاچقدن آق جكرنى
پاره پاره ايدیجى ديمك اولور مؤلفك بصائرده بياننه كوره سحر حلقومك اوجنه وآق جكره دينور ومجازا بدندن اكا
محاذى اولان عضوه ده اطلاق اولنور وسحر كه جادولغه دينور فى الاصل برآدمك سحرينه يعنى آق جكرينه
اوروب آنى متغير وسرسم ايلمك معناسنه مصدر اولوب بعده جادولقده استعمال ايلديلر وسحر اوچ كونه در
مطلب برى محض خداع وتخيلات دركه حقيقتى يوقدر شعبده وكوز باغجيلق تعبير اولنور خفت يد وسرعتدن نشئت ايدر
ايكنجى شياطينه تقرب سببيله بعض مرتبه معاونتلرنى استجلاب ايله اولور اوچنجيسى ارتكاب كفر ايله افسون ايده رك
صور وطبايعى كويا كه تغيير ايدرلر مثلا بعض آدمى حمار ايدرلر كه بو دخى كرچه مؤثردر لكن حقيقتى يوقدر
مسحور اولان آدم كنديسنى حمار اولدم قياس ايله اشكجه سنه شبوه ايدر هر حالده سحرك وقوعى واردر نته كه معوذتين
اولبابده نازلدر واشبو سحر ماده سندن بعضا حسن ولطافتى تصور اولنور ومنه ان من البيان لسحرا وبعضا دقت
فعلى تصور اولنور ومنه يقول الاطباء ❊ الطبيعة ساحرة ❊ وصباح غداسنه سحر اطلاقى تأثيرينك الطف ودقتى
ملاحظه سيله در بعده آندن زمان غدا اولان سحر وقتى تفرع اولندى ياخود اوقاتك الطفى وپك نازكى اولمغله دقت
ولطافت تصورندن اخذ اولندى ياخود آق جكرك حالى اولان تنفس اعتبارندن تصوير اولندى زيرا وقت مزبور
كيجه نك ادبارى وكوندزك اقبالى هنكامى اولمغله صولغك آكوب ويرمسنه تشبيه اولنمشدر انتهى وسحر بحر وزننده
دوه قسمنك صرتنده عارض اولان باغرك صاغالدقدنصكره يرنده قلان اثرونشانه اطلاق اولنوركه بياض وآق چكر
شكلنده اولور السحور صبور وزننده تمجيد ىمكنه دينوركه وقت سحرده اكل اولنان طعامدن عبارتدر السحر فتحتينله
صبحدن يعنى طاك يرى آچلمزدن مقدم اولان وقته دينور سحرى وسحريه دخى دينور مبالغة نفسنه نسبتله
وسحريه سحره ناظردر كه ها ايله وقت مزبوره دينور سحردن اخص در تقول اتانى فى السحر والسحرى والسحرية
اى قبيل الصبح وسحر بياضى غالب اولان سياهه دينوركه آقچل سياه اولور وقت مرقومه تشبيه در يقال
فى لونه سحر وهو سحرى اللون اى فيه بياض قد علا السواد وهر شيئك اوجنه اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى
وسحر لفظنك جمعى اسحار كلور السحرة سينك ضميله اول سحره دينوركه فجر كاذب اوله جقدر سحر اعلى
معناسنه وتقول لقيته سحر يا هذا معرفة تريد سحر ليلتك فان اردت نكرة صرفته فقلت اتيته بسحر وبسحرة يعنى
اكر بو كيجه نك سحر معهودنده ملاقى اولديغكى افاده ايدرسك عدل ومعرفه سببلريله غير منصرف اولمغله منصوب

اولور زيرا معرّف باللامدن معدولدر نته كه بعضلر رجب لفظنك عدم انصرافني الرجب كلمه سندن معدولیتله
تعليل ايدرلر واكرلاعلى التعيين اسحاردن برسحرده رؤيت ايلديككي اشعار ايدرسن نكره ومنصرفه اولمغله
مجرور اولور وسحره صحره معناسنه دركه سياهه غالب اولان آقلغه دينور الاسحار همزه نك كسريله سحر
وقتنده كزمك وبريره كتمك معناسنه در يقال اسحر الرجل اذا سار فى السحر وسحر وقتنه كيرمك معناسنه در
يقال اسحر الرجل اذا صار فى السحر السحر سينك كسريله مطلقا مأخذى لطيف ودقيق اولان شيئه دينور
پس معروف جادولغه وكوز باغجيلغه اطلاق اولنور نته كه ذكر وتفصيل اولندى وبو اسمدر يقال فلان يتعلم السحر
وقوله عليه السلام انّ من البيان لسحرا معناه والله اعلم انه يمدح الانسان فيصدق عليه حتى يصرف قلوب السامعين
اليه ويذمه فيصدق فيه حتى يصرف قلوب السامعين ايضا اليه فقره لرده واقع ضميرلر يمدح ويذم كلمه لرينك
متضمن اولدقلرى مدح وذم لفظلرينه راجعدر وسحر مصدر اولور جادولق ايلمك معناسنه در يقال سحره سحرا
من الباب الثالث اذا عمل له السحر وبر آدمه دوباره ورنك وخدعه ايلمك معناسنه در يقال سحره اذا خدعه
واراقلمق معناسنه در يقال سحر عنه اذا تباعد واركن قالقمق معناسنه در يقال سحر الرجل سحرا من الباب الرابع
اذا بكر السحر سينك ضميله جرمى نحوى نقلى اوزره يوركه دينور قلب معناسنه التسحير تفعيل وزننده
بودخى آلداتمق ورنك وخدعه ايلمك معناسنه در يقال سحر فلانا اذا خدعه المسحور سحره اوغرامش كشى يه
دينور يقال رجل مسحور اى مصاب بالسحر وتباه وافساد اولنمش طعامه اطلاق اولنور يقال طعام مسحور اى مفسد
وشول محله اطلاق اولنور كه يغمورك كثرت ووفرتندن ياخود چايرك يوقلغندن تباه وخراب اولمش اوله يقال مكان
مسحور اى مفسد من كثرة المطر او قلة الكلأ السحير امير وزننده قارنى آغر اولان آدمه دينور يقال رجل سحير
اذا صار قداشكى بطنه اصل سحير آق جكرى آغريانه دينوب بعده تعميم اولنمشدر وقارنى بيوك اولان آته اطلاق
اولنور كويا كه آق جكرينك بيوكلكندن ناشيدر يقال فرس سحير اى عظيم البطن السحارة ثمامه وزننده بوغزلنمش
قيوندن قصابك قوپاروب آتدیغى آق جكره وقزل اوپكه دينور يقال ذبح القصاب الشاة فرمى سحارتها وهى
منها ما يقتلعه من الرئة والحلقوم بصائرده ماينزع من السحر عند الذبح فيرمى به عبارتيله مرسومدر السحارة جبانه
وزننده اطفال اويونجغندن براويونجق آديدر واول برملعبه دركه آنده برخيط اولمغله برطرفندن چكسه لر بررنكده
واو برطرفندن چكسه لر برغيرى رنكده ظهور ايدر قال فى الاساس لعب الصبيان بالسحارة وهى لعبة فيها خيط
يخرج من جانب على لون ومن جانب على لون الاسحارة والاسحار همزه نك كسرى وفتحى وراءك شده سيله
والسحار مخفف اوله رق كتاب وزننده بركونه چاير اسميدر كه دوه قسمنى تسمين ايدر السوحر جوهر وزننده
سكود اغاجنه دينور سحار كتان وزننده اصحابدن برذاتك اسميدر وعبدالله السحرى كه سينك كسريله درمحدثدر
المسحر معظم وزننده جوفى ازاله اولنمش قاوق نسنه يه دينور يقال شئ مسحر اى مجوف بونده تفعيل ازاله
ايچوندر آق جكرى ازاله اولنمشه دينوب بعده تعميم اولنمشدر الاستحار افتعال وزننده خروس قسمى سحرى
اوتمك معناسنه در يقال استحر الديك اذا صاح فى السحر الاسحنطار افعنلال وزننده بركسه كرينوب اوزانمق
معناسنه در يقال اسحنطر الرجل اذا امتد ومبل ايلمك معناسنه در يقال اسحنطر اليه اذا مال وبرنسنه عريض
وطويل اولمق معناسنه در يقال اسحنطر الشئ اذا عرض وطال ويوز اوزره دوشمك معناسنه در يقال اسحنطر
الرجل اذا وقع على وجهه الاسحنفار فايله اسحنطار وزننده برآدم سرعت وشتابله يچوب كتمك معناسنه در
يقال اسحنفر الرجل اذا مضى مسرعا ويول طوغرلمق معناسنه در يقال اسحنفر الطريق اذا استقام ويغمورك
چوق اولمق معناسنه در يقال اسحنفر المطر اذا كثر وبركسه پركوى ومتكلم اولمغله سوزه بوشانمق معناسنه مستعملدر
يقال اسحنفر الخطيب اذا اتسع فى كلامه المسحنفر اسم فاعل بنيه سيله بلد واسع معناسنه در وهرماده ده
استاذ وحاذق آدمه دينور يقال رجل مسحنفر اى حاذق وطوغرى يوله دينور يقال طريق مسحنفر اى مستقيم
السخر سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله والسخر فتحتيله والسخرة سينك ضميله والمسخر ميمك وخانك
فتحيله والسخر سينك ضميله والسخر ضمتيله برآدمى استهزا ايلمك معناسنه در يقال سخر منه وسخر به سخرا وسخرا
وسخرة ومسخرا وسخرا وسخرا من الباب الرابع اذا هزئ وقوله تعالى ان تسخروا منا فانا نسخر منكم كما تسخرون
اى تستجهلونا يعنى تحملونا على الجهل على سبيل الهزؤ فانا نستجهلكم كما تستجهلوننا اشبو آيت كريمه ده استهزاء
مجاز طريقيله استجهال معناسنه مستعملدر مشاكله وجهيله ده كرچه وارد اولمشدر كقوله تعالى الله يستهزئ بهم الايه
الاستسخار بودخى سخر معناسنه در يقال استسخر منه واستسخر به بمعنى سخر السخرية والسخرى سينلرك

ضميله اسملردر مسخره لغه دينور يقال اتخذوه سخرية وسخريا السخرى سينك كسرى وضميله برآدمه زوراكى
برايش تكليف ايلمك معناسنه در يقال سخره سخريا وسخريا من الباب الثالث اذا كلفه ما لا يريد وقهره
شارح دير كه كرچه ياسز سخر دخى بو معناده مصدردر لكن ياى نسبت زيادهٔ قوتى متضمندر خصوص وخصوصيت
كبى انتهى السخرة سينك ضمى وخانك سكونيله والسخرى ياءيله والسخرى سينك كسريله اجرتسز
زوراكى ايش ايشلين ارغاده كذلك طواره دينور يقال هو سخرة لى وسخرى وسخرى وكذا حمار اى يعمل
بالسخرى وسخره شول كمسنه يه دينور كه كنديسنى ناس دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايده لر مسخره دخى
دينوركه قشمر تعبير اولنور يقال هو سخرة اى يسخر منه الناس وسخرة شول كمسنه يه دينوركه هركوجى يتشن
آدم آنى زوراكى ايشلدر اوله يقال رجل سخرة اذا كان يتسخر كل من قهره مؤلفك يتسخر قولنده ضمير منصوب
محذوفدر سيوطى مزهرده بو وجه اوزره تحقيق ايلمشدر كه فانك ضمى وعينك فتحيله فعله وزننده اولان نعوت
فاعل ايله مأولدر همزه ولمزه كبى وفانك ضمى وعينك سكونيله فعله وزننده اولان مفعول ايله مأولدر ضحكه وسخره
كبى انتهى السخرة سينك ضمى وخانك فتحيله دائما ناسى هزل واستهزا ايدر اولان كمسنه يه دينور يقال
رجل سخرة اذا كان يسخر من الناس السخر سينك فتحى وخانك سكونيله يل كمينك موافق اوزره اسوب يوپاسنه
كتمك معناسنه در معناى مذكوردن متفرّع عدر يقال سخرت السفينة سخرا من الباب الثالث اذا طابت لها الريح
والسير سخر سكر وزننده بقول انواعندن برنبات اسميدر كه خراسانده اولور شارح سكران ايله بيان ايلمشدر كه
بالك تخمنك نباتيدر بنج ماده سنده ذكر اولندى التسخير تفعيل وزننده رام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال
سخر فلانا اذا ذلله وبو معناى آيتدن مأخوذدر وبرآدمه اجرتسز مجانا زوراكى ايش تكليف ايلمك معناسنه در
يقال سخره اذا كلفه عملا بلا اجرة التسخر تفعل وزننده بودخى زوراكى ايش ايشلتمك معناسنه در يقال تسخر
فلانا بمعنى سخره السخبر باى موحده ايله جعفر وزننده مكه آريغنه شبيه برشجر آديدر مفرداتنده دخى بو اسمله
متعارفدر وبرموضع آديدر السخيبرة مصغر بنيه سيله بنو الاضبط يوردنده برطوبك اسميدر سخبرة قطبه
وزننده اساميدندر سخبرة الازدى وسخبرة بن عبيده اصحابدندر وسخبرة بنت تميم صحابيه در السدر سينك
كسرى ودالك سكونيله شجر نبق اسميدر كه عربستان كراسى تعبير اولنور طرابزون خرماسى اول نوعدندر
مفردى سدره در جمعى سدرات كلور وسدرات كلور كسرتيله وسدرات كلور سينك كسرى ودالك فتحيله
وسدر كلور عنب وزننده وسدر كلور ضمتيله شارح دير كه سدرات سينك كسرى ودالك فتحيله سدرك جمع الجمعى در
وسدرات دالك سكونيله سدره نك جمعيدر وشجر مزبور ايكى كونه اولور برى بستانى دركه يمشى خوش اولوب
ويپراغيله غسل اولنور وبريسى برّى دركه يمشى ككره اولنور وايكيسنده كولكه سى بغايت قوى ولطيف
وخفيف اولور انتهى وسدره تابعيندن برذاتك اسميدر وابو سدره سحيم الهجيمى نام شاعرك كنيه سيدر
وسدرة المنتهى سماء سابعه ده در شارح دير كه علوم مخلوق آكا منتهى اولوب اوته سنه تجاوز ايلمز علم الله يه محولدر
تفصيلى تفاسيرده مشروحدر ذو سدر فكر وزننده ذوسدير زبير وزننده سدرتان بر موضعلردر سدير
امير وزننده حيره ناحيه سنده برنهرك اسميدر ويمنده برارضك آديدر برود سديريه اورايه منسوبدر ومصرده عباسيه
قربنده برموضع آديدر وسدير بن حكيم سفيان ثورينك شيخى اسميدر وسدير تازه چايره دينور يقال برعى المال
فى مرعى كثير السدير اى العشب سدير زبير وزننده بصره ايله كوفه ارالغنده بردوزصحرا آديدر شارح دير كه
مؤلف اسم قصر اولان سديردن كه امير وزننده در سكوت ايلدى اصل سدير اول قصرى مشتمل اولان بنيان عظيمك
اسميدر كه سه دير فارسى معربيدر اوچ قات اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر وقصر مزبورك اسمى خورنق ايدى
معمار سنمارك دستيارى عمارتيله ملك حيره نعمان بنا وبعد الاتمام سنمار سوء جزا ايله مكافاتى اجرا ايلدى انتهى
وسدير زبير وزننده غطفان ديارنده برموضع آديدر وحجازده برصو اسميدر سديره دخى ديرلر السدر فتحتيله
والسدارة صداره وزننده سركشته وحيران اولمق معناسنه در يقال سدر الرجل سدرا وسدارة من الباب الرابع اذا تحير
وشدت حرارتدن دوه قسمنك كوزلرى طمانلنوب كورمز اولمق معناسنه در يقال سدر البعير اذا تحير بصره من شدة
الحر السادر والسدر كتف وزننده سركشته ومتحير كشى يه دينور يقال رجل سادر وسدر اى متحير وسادر كار
وكردارنده مبالات واهتمام ايلمز اولان لاابالى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سادر اذا كان لا يهتم ولا يبالى ما صنع
وحرارت هوانك شدتندن كوزلرى طمانلنوب خيره ولمغله ادراكدن قالمش اولان دوه يه دينور يقال بعير سادر
اذا صار قد تحير بصره من شدة الحر وسدر كتف وزننده دريايه اطلاق اولنور كويا كه حيرتندن برطرفه روان

اولمز السدار کتاب وزننده او بوشقلغه شبیه برحالته دینورکه وجوده عارض اولوب حس وعملدن مانده اولور
یقال اخذه السدار وهوشبه الخدر السدارة سینک کسر ومدیله نسوانک باش اورتولرینک آلتنده اولان یشمق
وسربند مقوله سی وقایه یه وآکنه بغلندقلری چنبره ودلداده یه دینور مترجم دیرکه اشبو سیداره ستارهٔ فارسی معربی
اولمق ملحوظدرکه فارسیده سایبانه وشمسیه یه واوچ قات شیئه دینور آندن اخذ ومعنای مزبورده استعمالی بعید
دکلدر انتهی السدر سینک ضمیله قبر وزننده اطفال لعبلرندن برلعب آدیدر الاسدران تثنیه بنیه سیله ایکی
کوزده ایکی طمره اطلاق اولنورکه کوز طمری اوله جقدر هر بری اسدردر وجه مذکور اوزره وهن وضعفلری سبیله
کوزلک خیره لنمسنه سبب اولورلر وایکی اموزه دخی اسدران اطلاق اولنور کوزلردن کلان طمرلر اعتباریله ومنه
یقال جاء یضرب اسدریه ای عطفیه ومنکبیه ای جاء فارغا ولم یقض طلبته یعنی فلان حاجت ومرامندن محروم
ونهی دست کلدی دیمک برده کلام مزبوری ایراد ایدرلر شارح دیرکه بو محلده صاد ایله وزای معجمه ایله ده زبازددر
بواوچ حرف بری برینه معاقب اولورلر انتهی السدر غدر وزننده باشده اولان صاچی وپرچمی صالیورمک
معناسنه در الانسدار آندن انفعالدر یقال سدر الشعر سدرا من الباب الاول فانسدر ای سدله فانسدل وانسدار
طاغ وبایر مقوله سی یوکسک یردن اشاغی یه طوغری بردوزه یه سکرده رک انوب کتمک معناسنه مستعملدر یقال
انسدر یعدو اذا انحدر واسرع السر سینک کسری وراءنک تشدیدیله والسریرة سینک فتحیله درونده کتم
واخفا اولنان رازه دینور سرک جمعی اسرار وسریره نک جمعی سرائر کلور یقال افشی سره وسریرته وهو
مایکتم فی النفس ویقال * صدور الاحرار قبور الاسرار * وسر جماع معناسنه استعمال اولنورکه کیزلو ایشدر
یقال ماطیب سرها ای جماعها وآلت تناسله اطلاق اولنور کماسیذکر ونکاح معناسنه مستعملدر یقال واعدها
سرا ای نکاحا ونکاحی افصاح واظهار ایلمکه دینور وزنا وفجور معناسنه مستعملدر یقال لا یرجی من ولد السر
ای ولد الزنا وعورتک فرجنه اطلاق اولنور یقال التقی السران ای الفرجان وآیک اولنه علی قول آخرینه وعلی رأی
وسطنه اطلاق اولنور یقال صام سر الشهر ای مستهله او آخره او وسطه اول وآخرنده قمرک استسرار
واختفاسی ملاحظه سیله در واوسطی کویا که شهرک جوفی اولمق مناسبتیله درکماسیذکر وسر هرشیئک اصل
وعنصر وبنیادینه اطلاق اولنور نمایان اولمدیغیچون یقال هو کریم السر کثیر البر ای الاصل وطپراغی صوی
ومنبت اولان ارضه اطلاق اولنور محض نسب معناسندن مأخوذدر تقول زرعت فی سر من الارض ای کریمة
وهرشیئک جوفنه ولبه ومغزینه اطلاق اولنور یقال هو فاسد السر ای الجوف واللب وصویک ونسبک خالص
وافضلنه اطلاق اولنور لب ومغز معناسندن متصوردر یقال هو فی سر النسب ای محضه وافضله وسر اسرار
کفک مفردی اولور یعنی الک ایاسنده اولان جزکی یه کذلک جبهه ده اولان جزکی یه اطلاق اولنور جمعی اسرار
وجمع الجمعی اساریر کلور علم کف وعلم پیشانی اول جزکیلردن استنباط اولنور تقول نظرت الی اسرار کفه ویقال
برقت اساریر جبهته ای خطوطه وبو درینک بوکلنده مستور اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وسر الوادی دره نک
بطننه ووسطنه اطلاق اولنورکه اطیب وخوشتر اولان بریدر یقال نزلوا بسر الوادی وهو بطنه واطیبه وطیب
وکریم اولان ارضه اطلاق اولنور مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وهرشیئک محض وخالص اولانته اطلاق اولنور تقول
اعطیت سر ذلک الشیء ای خالصه وسرحاج بصره یولنده بر وادی آدیدرکه طولی اوچ مرحله در وبمنده
برناحیه اسمیدر وبلاد تمیمده بر موضع آدیدر وبطن الحله ده بر وادی آدیدر ونجد اولکه سنده قبیلهٔ اسد یورنده
بر موضع آدیدر السرار سحاب وزننده والسرارة سحابه وزننده بونلرده نسبک وصویک خالص وکزیده سنه
اطلاق اولنور یقال هو من سر النسب وسراره وسرارته ای محضه وافضله وسراره برنسنه نک خالص اولمسنه دینور
یقال هو سر بین السرارة ای خالص بین الخلوص وبوندن فعل متصرف اولمز وسرار وسراره بطن الحله ده بر وادی
آدیدر سر دخی دینورکه ذکر اولندی وسرار الوادی وسرارة الوادی سر الوادی کبی دره نک بطننه اطلاق
اولنورکه خوش واطیب اولان یریدر وسرار خرماقورغنه اطلاق اولنور سیاب معناسنه هنوز نضج بولوب ظهوره
چقمدیغی ملحوظیله وسرار الشهر آیک آخر کیجه سنه اطلاق اولنور کماسیذکر السرر فتحتیله وضمتیله لغتدر
بودخی الک ایاسنده وجبهه ده اولان جزکیلره اطلاق اولنور سرر کبی وابه قادینک چوجغک کوبکندن کسوب آتدیغی
فضله یه اطلاق اولنور سره سینک ضمیله کوبکه دینور کماسیجیء وسرر بر علت آدیدرکه دوه قسمنک دوشنده کرکره
یعنی دکرمی مهره سنده باغرلقدن عارض اولور اول دوه یه اسر دینور کماسیجیء وبرنسنه نک ایچی بوش وقاوق اولمغه
دینور یقال قناة سراء ای جوفاء بینة السرر وسرر الشهر سرار کبی آیک آخر کیجه سنه اطلاق اولنور السرار

کتاب

کتاب وزننده بودخی الک ایاسنده وجبهه ده اولان جزکی یه دینور وسرار حجازده بر موضع آدیدر ویمامه قربنده
برصو علی قول تمیم بلادنده برچشمه آدیدر وسرار الشهر سرار کبی آیک آخر کیجه سنه اطلاق اولنور یقال هذه
لیلة السرار والسرار والسرر ای آخر لیلة من الشهر السری سینک ضمیله ری نام بلده قضاسنده برقریه آدیدر
اعلامدن زیاد بن علی السری اورادندر وحجازده مزینه بلادنده بر موضع آدیدر وسر مصدر اولور فرحناک
ایلمک معناسنه کماسیذکر وهنوز طوغمش چوجغک کوبکندن کسیلوب آتیله جق فضله یه اطلاق اولنور سرر کبی
جمعی اسره کلور تقول تعلمت العلم قبل ان یقطع سری وسرری وهو ما یقطع من السرة وبوماده مذهب سر وخفا
معناسندن مأخوذلردر عکن بطنده مستتر اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر سراء سینک ضمی وفتحی والفک مدیله
وادیء سلمی یانده برصو آدیدر ووادیء ارل قربنده برطاشلق وقوملق برک اسمیدر وسر من رأی قصبه سنک
اسمیدر کماسیذکر السریر امیر وزننده بنودارم علی قول بنو کنانه دیارنده بر موضع آدیدر وبلاد آللان ایله باب الابواب
بیننده برمملکت اسمیدرکه مخصوص پادشاهی وسکاننک بشقه جه دین وملتلری واردر کتب جغرافیاده سریر آللان
حالا طاغستان دیدکلری مملکتدرکه دار الملکی قوموق نام قصبه در ولان ابازه وچرکس وآچق باش وکورجی
طائفه لرینک ولایتلریدرکه مجموعی بحر خزر ایله بحر سیاه بیننده واقع وشمالیسی روس مملکتنه مجاوردر واکا سریر
تسمیه سی نوشروان کندی اقرباسندن برنی اورایه والی نصب واستقلال تام ایچون تخت نشین ایلدیکنه مبنی در
وسریر بر وادی آدیدر وسریر تخت تعبیر اولنان نشیمنه دینورکه معروفدر فارسیده اورنک دینور تخت ملوکده غالب
اولمشدر جالس اولان اهل جاه ورفعت مسرور اولدیغی ملاحظه سیله اطلاق اولنمشدر جمعی اسره وسرر کلور
ضمتینله وسریر بیوک باش طوردیغی یره اطلاق اولنورکه باشک کویا که تختی وکرسیسیدر یقال ضرب سریر رأسه
وهو مستقره من العنق وسریر ملک وسلطنت معناسنه استعمال اولنور لزوم علاقه سیله یقال زال سریره ای ملکه
ونعمت ورفاه ووسعت معاش معناسنه مستعملدر یقال زال فلان عن سریره اذا ذهب عزه ونعمته وخفض عیشه
ونعش میته اطلاق اولنور هنوز جنازه حمل اولنمقسزین بعده جنازه دینور کتابه وزننده ومنشار چقدقده اوزرنده
یاپشق اولان قومه اطلاق اولنور ومطلقا اوزرنده اوزانیلوب یاتیله جق شیئه اطلاق اولنور وحصیر اوتنک اوزرنه
دینور شحمة البردی معناسنه الاساریر اسرارک جمعیدرکه الک ایاسنده وجبهه ده اولان جزکیلره دینور نته که
ذکر اولندی وبو مناسبتله محاسن چهره یه اطلاق اولنور یقال برقت اساریر وجهه ای محاسنه السرور ظهور
وزننده والسر سینک ضمیله والسری بشری وزننده والتسرة تحله وزننده که سماعیدر والمسرة میمک
وسینک فتحیله برآدمی سوندرمک وشادان ایلمک معناسنه در یقال سره سرورا وسرا وسری وتسرة ومسرة
من الباب الاول اذا افرحه مؤلفک بصائرده بیاننه کوره قلبده منکتم اولان فرحه مخصوص اولوب بعده تعمیم اولنمشدر
ویقال سر هو سرورا علی بناء المجهول اذا افرح فهو مسرور السرور قبول وزننده اسمدر سونج معناسنه
السر سینک فتحیله بدوی عربلرک مرخ وعفار نام شجر تخته لرندن دوزدکلری چقماغک بوش اولان
دلیکنه بری برینه سوروب آتش چقرمق ایچون چوی صوقمق معناسنه در یقال سر الزند سرا اذا جعل فی طرفه
عودا لیقدح به وذلک اذا کان اجوف ویقال سر زندک فانه اسر ای اجوف وسر هنوز طوغمش چوجغک ابه قادین
کوبکنده اولان فضله یی کسمک معناسنه درکه کوبک کسمک تعبیر اولنور یقال سر الصبی اذا قطع سره وبرآدمک
کوبکی آغرمق معناسنه در یقال سر الرجل سرا من الباب الرابع اذا اشتکی سرته وبرآدمه خوشبو چچکلر صونوب
عشقباد ایلمک معناسنه در یقال سر فلانا سرا من الباب الاول اذا حیاه بالمسرة ای باطراف الریاحین کماسیذکر
وسر صفت مشبهه اولور هرکسی دائما مسرور ودلشاد ایدن آدمه دینور یقال هو رجل بر وسر ای یبر الناس
ویسرهم ویقال قوم برون وسرون السرة سینک ضمیله بدنده کوبک تعبیر اولنان موضعه دینور فارسیده ناف
دیرلر جمعی سرر کلور صرد وزننده وسرات کلور وسرة الوادی سر وسرار کبی دره نک اطیب وخیر وخوشتر اولان
برینه اطلاق اولنورکه تمام وسطی اوله جقدر یقال نزلوا سرارة الوادی وسرته وسره وسراره ای بطنه وافضل
مواضعه وسرة الحوض حوضک نهایتنده صویک قرارگاهنه اطلاق اولنور وسره شول خاتونه دینورکه خیر
واحسان ایله دائما ناسی مسرور ایدر اوله وبونک اصلی سرره درکه همزه وزننده در یقال امرأة سرة اذا کانت
تسر الناس الاسر همزه نک وسینک فتحیله اجوف وقاوق اولان شیئه دینور یقال زند اسر ای اجوف وشول
دوه یه دینورکه کوکسنده اولان طبق کبی دکرمی مهره سنده باغرلقدن علت حادث اولمش اوله اول علته سرر دینور
نته که ذکر اولندی یقال بعیر اسر اذا صار به السرر وبرآدمک امورینه قاریشوب محرم رازی اولان آدمه دینور

دخیل معناسنه السرر عنب وزننده بودخی تازه چوجغك كوبكدن كسیلوب آتیلان فضله یه دینور وسرر عنب
وزننده وسرر صرد وزننده بردن جقارلمش متارك و بر الماسنك اوزرلرنده یاپشق قبوق وجامور مقوله سنه دینور
ومكه یه قریب برموضع آدیدر كه آنده برشجر واردر تحتنده یتمش پیغمبر ذیشان تولد ایدوب واوراده كوبكاری كسلمشدر
وباعث تسمیه بودر وتقول العرب ولدت فلانة ثلاثة علی سرر وسرر ای اشباه لاتخلطهم انثی یعنی فلانك بر كوبكدن
بری برینه مشابه اوچ دانه اركك اوغللری ظهور ایلدی دیجك یرده ایراد ایدرلر سرّمن رأی سینك ورانك ضمیله كه
سرور معناسنه درمن رأی جمله سنه مضافدر وسینك ورانك فتحیله ده كه ماضی متعدیدر وسینك فتحی ورانك
ضمیله كه تحیه بالمسرة معناسنه در وسامرّا میمك فتحی والفك قصریله كه تعبیر قومدن منحوتدر و بحتری شعرنده مد
ایلمشدر یاخود ایكسیده لحن در وساء من رأی كه سوء لفظندن ماضی در بغداد قربنده بر بلده آدیدر معتصم خلیفه
زماننده عسكری طائفه سی دارالخلافه ده مزدحم وسكانی آزرده اولمغله عسكری یی مخصوص ایوا وتمكین ایچون بلدهٔ
مزبوره نك بناسنه مباشرت ایلدكده درون عسكری یه بو كیفیت كران كلوب بعد الاتمام والنقل تماشا ایلدكلرنده
بالجمله منبسط ومسرور اولملریله اسم مزبور ایله مسما اولدی پس ساء من رأی دیدكلری ابتدای امرده عسكریلرك
غمناك اولدقلرینه مبنی در نسبتنده سرمری دینور سینك ضمی ومیمك فتحیله وسامرّی دینور میمك فتحی وكسریله
وسرّی دینور جزؤ اوله نسبتله محدثیندن حسن بن علی بن زیاد السرّی اورایه منسوبدر السرّیة سینك ضمی ورای
مشدده نك كسریله اوطه لق اتخاذ اولنان جاریه یه دینور بونك وزنی فعلیه در سرّ لفظنه منسوبدر كه سینك كسریله
جماع معناسنه در نسبتنده سینك ضمی تغییر نسب قبیلندندر نته كه قبطی كلمه سندن قباطی دیرلر یقال اتخذ امته
سرّیة وهی الامة التی بوأها بیتا مترجم دیر كه زمخشری بونی سرو ماده سنده ثبت ایلمشدر كویا نفاست معناسندن
اخذ ایلمشدر و بعضلر سرور معناسنه اولان سرّ لفظنه منسوب اولدیغنه ذاهب اولمشدر كه بونده تغییر یوقدر
زیرا سریه اتخاذ ایدنلر البته مسرور اولورلر ومؤلفك بیانی اوزره سرّه منسوب اولمسی عادتا عقرب بانودن یعنی
قیدافه بیتدن كیزلوجه اتخاذ اولندیغنه مبنی در فعلی التقدیر ناسك جلیه وزننده سریه تعبیری خطادر التسرّر
تفعل وزننده والتسرّی رانی یایه ابدال ایله تظنن وتظنی كبی اوطه لق ایدنمك معناسنه در یقال تسرّر فلان وتسرّی
اذا اتخذ سرّیة الاستسرار بودخی تسرّر معناسنه در یقال استسرّ فلان اذا اتخذ سرّیة وكیزلنمك
معناسنه در تقول استسرّ عنی اذا استتر سریر زبیر وزننده حجازده بر وادی اسمیدر وحبش طرفندن مدینه یه
وارد اولان سفینه لره مخصوص بر لیمان آدیدر كه جار قربنده در المسرّة میمك وسینك فتحیله والسرور ظهور
وزننده مصدرلردر نته كه ذكر اولندی وموجب نشاط اولدیغیچون خوشبو چیچكلرك اوجلرینه اطلاق اولنور كه
احباب بری برینه عشق ایدرلر نته كه بودخی ذكر اولندی المسرّة میمك كسریله اسم آلتدر طومار طرزنده مجوف
نسنه در كه بر آدمك قولغنه تقریب ایدوب آنكله كیزلو سوز تكلم اولنور ظاهرا اعرابه مخصوص بر نسنه در دورشنید
مسموعمزدر لكن بو توجیه سامعه اولنه جق شئ دكلدر مترجم دیر كه مؤلف الالة التی یسارّ فیها كالطومار عبارتیله
بیان ایدوب وسرّه اذا حیاه بالمسرّة عبارتنك ذیلنده ایراد ایلمكله یسارّ كلمه سی ذكر اولنان سرّ كلمه سندن
مأخوذ اوله كه احباب بری برینه چیچك تحفه ایلمك معناسنه اولور پس مسرّه چیچك طونادوب اتحاف ایلدكاری
چبوق مقوله سی نسنه اولور كه طومار شكلنده اولور و بو وجدان حقیرانمده اولكیدن ملایمدر السرّاء سینك فتحیله
والسار وراء سونمكه دینور كه اسمدر ضرّاء مقابلیدر یقال هو حیمله فی السرّاء والضرّاء ای المسرّة والبؤس
وسرّاء ذكر اولنان اسرّ كلمه سندن مؤنث اولور سرر دیدكلری درده اوغرامش ناقه یه دینور یقال ناقة سرّاء اذا كان
بها السرر وایچی بوش قارغی یه دینور یقال قناة سرّاء ای جوفاء بینة السرر وطپراغی صوی پاكیزه ومنبت یره
دینور یقال ارض سرّاء ای طیبة الاسرار همزه نك كسریله بر نسنه یی كتم ایلمك معناسنه در یقال اسرّه
اسرارا اذا كتمه واظهار ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اسرّ الندامة اذا اظهرها بونده همزه سلب ایچوندر
و بر آدمه بر كلام وخبر بثدرمك معناسنه در یقال اسرّ الیه حدیثا اذا افضی به الیه السرر ضمتینله مطلقا
نباتك بالدرندن نصفندن یوقریسنه دینور مفردی سرور در نته كه ذكر اولندی السارّة دائما همدمنی بر تقریبله
مسرور ایدر اولان خاتونه دینور سرّه دخی دینور كه ذكر اولندی یقال امرأة سرّة وسارّة اذا كانت تسرّك السرسور
زنبور وزننده دائما امور ومصالحه كریشن كارشناس ومصلحتكذار رشید ودانا آدمه دینور كه آشنای نبض مصالح
اولمغله بی پروا اموره دخل وتشبث پذیر ایدر یقال رجل سرسور ای فطن عالم دخّال فی الامور وایلك اكیره جك
ایكك بلماننه دینور و بر آدمك احباب واصحابی بیندن صدق ورشدی سببیله متخصص ومتقرب اولان دوستنه

اطلاق اولنور یقال هو سرسور فلان ای حبیب وخاصته له من بین صحابه ودوابّ ومواشی تربیه سنده عارف اولوب
تیمار ورعایتلری خصوصنه حسن اهتمام ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو سرسور مال ای مصلح له سرور
صینك ضمیله قهستان ایالتنده بر بلده در التسریر تفعیل وزننده نهرك یاحوضك صوینی بر آدمك كوبكنه چقمق
معناسنه در سرّه دن مأخوذ در یقال سرّره الماء اذا بلغ سرّته المسارّة فی الاصل مفاعله وزننده والسرار قتال
وزننده بر آدمك قولغنه بر سوز فسلده مك معناسنه در یقال سارّه فی اذنه مسارّة وسرارا اذا ناجاه التسارّ فی اصل تفاعل
وزننده فسلدشمك معناسنه در یقال تسارّ القوم اذا تناجوا التسرسر تزلزل وزننده بزودابند مقوله سی یك كوشك
نسج اولنمغله جابجا درزلری و بروزلری چقوب آیریلوب آچلمق معناسنه در یقال تسرسر الثوب اذا تهلهل السرسرة
زلزله وزننده بچاغی بیلیوب كسكنلتمك معناسنه در یقال سرسر الشفرة اذا احدّها مسارّ میمك فتحیله یمنده
بر حصن آدیدر رانك تخفیفی لحن در فی الاصل اسم اولان مسرّتدن جعدر سرّ جاهلا ماضی بنیه سیله ضرّ كاملا
وزننده بر آدمك لقبیدر نته كه تأبط شرا دخی برینك لقبیدر رتقة السرّین رانك وقافك فتحی وسرّین تثنیه بنیه سیله حلی
ایله جدّه بیننده ساحل بحر قلزم اوزره بر قریه آدیدر ابوسریره هریره وزننده همیان نام محدثك كنیه سیدر ومنصور ابن
ابی سریره ابن مبارككِ شیخیدر سرّی سكری وزننده بنت نبهان الغنویه در كه صحابیه در سرّین سجّین وزننده مكه ده
بر موضع آدیدر شیخ الطبرانی موسی بن محمد بن كثیر اورادندر السبسبر لی عنبر وزننده خوشبو چیچك آدیدر كه عربیده
اكاتمام دینور سبسبر اعجمیدر تركیده مارصمه دیدكلریدر السطر سینك فتحی وطانك سكونیله صره یه دینور
صف معناسنه یازی وآغاج وجماعت صره سی كبی فارسیده رسته دینور جمعی اسطر وسطور واسطار كلور
واسطارك جمع الجمعی اساطیر كلور تقول كتبت سطرا من الكتاب وغرست سطرا من النخل ای صفا وكذلك بنی سطرا
من بنائه ای صفا قال الشارح ومنه قوله تعالی ان هذا الا اساطیر الاولین ای شیء كتبوه كذبا وهو جمع اسطار وقال المبرّد
جمع اسطورة كاحادیث واحدوثة وسطر یازو یه اطلاق اولنور یقال ما احسن سطره ای خطه ومصدر اولور یازی
یازمق معناسنه یقال سطر فلان سطرا من الباب الاول اذا كتب و بونلرده طانك فتحیله ده جائزدر وسطر بر یللق
قیونه وكچی یه اطلاق اولنور كه اول قیونه طوقلی وكچی یه چبش تعبیر اولنور صره یه داخل اولدقلریچون
وسطر قلج ایله كسمك معناسنه در یقال سطره اذا قطعه بالسیف الساطر قصابه دینور الساطور كافور وزننده
قصابك یوك بچاغنه دینور فارسیده كوشتكوب دیرلر قطع بالسیف معناسندن مأخوذلردر الاستطار افتعال وزننده
برباز ویی كندی ایچون یازمق معناسنه در یقال استطره اذا كتبه یعنی اكتتبه الاساطیر اسطارك جمعیدر كه
ذكر اولندی واساطیر افسانه مقوله سی پریشان كلماته اطلاق اولنور اسرائیلیات كبی مفردی اسطار واسطاره در هابله
واسطیر واسطیره در واسطور واسطوره در قال فی الاساس قصّ علینا فلان من اساطیرهم ای مما سطروا من اعاجیب
احادیثهم التسطیر تفعیل وزننده تألیف كلام ایلمك معناسنه در یقال سطّر الاكاذیب اذا الفها و بر آدمه افسانه مقوله سی
پریشان صاچمه اخبار وكلمات پیدا ایلمك معناسنه در تقول سطّر فلان علینا ای اتانا بالاساطیر المسیطر مهیمن وزننده كه
سیطره آیدن اسم فاعلدر بر شیئك اوزرنده قائم اولوب احوالنی كوروب كوزه در اولان آدمه دینور ومسلط معناسنه در
یقال هو مسیطر علیه ای رقیب حافظ ویقال هو مسیطر علیهم ای متسلط المسطر محدّث وزننده بودخی
مسیطر معناسنه در شارحك بیانی اوزره بونك اصلی مسیطر ایدی یاء طایه قلب وادغام اولندی و بو سطر
ماده سندن مأخوذ اولمغله فی الاصل بر كسه اوزره ناظر ومتعهد اولوب اعمال وافعالنی قلمه آلان آدمه دینوب بعده
معنای مزبورلرده استعمال اولندی السیطرة بیطره وزننده والسوطرة حوقله وزننده والتسیطر تبیطر
وزننده مسیطر اولمق معناسنه در یقال سیطر علیهم وسوطر وتسیطر اذا كان مسیطرا علیهم المسطار میمك
ضمیله شول خمره دینور كه نوش ایدن آدمی باشدن قاره یقار اوله علی قول اكشی اولانه علی رأی تازه اوله
باران بیننده موصطاریه دیمكله متعارفدر یقال سقاه المسطار ای الخمرة الصارعة لشاربها او الحامضة
او الحدیثة ومسطار سمایه آغمش غباره دینور الاسطار همزه نك كسریله بر آدمك اسمی مكتوب اولان سطری
اوقومیوب اوته صاوشمق معناسنه در تقول اسطر فلان اسمی ای تجاوز السطر الذی فیه اسمی و بر شیئك قرائتنده
خطا ایلمك معناسنه در یقال اسطر فلان اذا اخطأ فی قرائته الساطرون شاهان عجمدن بر شاهك اسمیدر كه
آنی شابور ذوالاكتاف نام شاه قتل ایلمشدر شارحك بیاننه كوره ملوك طوایفدن ایدی السطرة سینك ضمیله امل
وامنیه معناسنه مستعملدر اكثری تذكره مقوله سیله طلب اولندیغنه مبنی تقول راجعت فلانا ولم یساعد سطرتی
ای امنیتی سطری سكری وزننده دمشق قضاسنده بر قریه آدیدر السعر سینك كسریله صاپلق نسنه نك

بهاسنك مقوّم عليهى اولان شيئه دينوركه نرخ تعبير اولنور جمعى اسعار در و بو اسعار نار معناسندن منشعبدر
يقال رخص السعر وهو الذى يقوم عليه الثمن وسعر اساميدندر سعر الدؤلى عند البعض اصحابندندر وابو سعر
منظور بن حبه راجز معروفدر الاسعار همزه نك كسريله والتسعير تفعيل وزننده برنسنه يى نرخ معين اوزره رايج
آلوب صاتمق معناسنه در يقال اسعروه وسعروه اذا اتفقوا على سعر شارح ديركه اصل اسعار وتسعير برشيئه
نرخ وضع ايلمك معناسنه در يقال اسعر الامير اذا وضع السعر و آتشى علولندرمك معناسنه در يقال اسعر النار
وسعرها اذا اوقدها السعر سينك فتحى وعينك سكونيله بودخى آتشى او الحروب علولندرمك معناسنه در يقال
سعر النار سعرا من الباب الثالث اذا اوقدها وكذا يقال سعر الحرب اذا اشعلها ومعلول اولان كسنه مقاربت
سبيله جرب وجذام كبى علت ساريه سنى غيره سرايت ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال سعر البعير الابل جربه
اذا اعداها وبرنسنه نك چوره سنى طولاشمق معناسنه مستعملدر آتش يقان كسنه آتشك اطرافنى طولانديغى كبى ومنه
تقول لاسعرنّ سعره اى لاطوفنّ طوفه السعر سينك ضميله والسعار غراب وزننده اسيلكه دينور يقال ضربه
السعر والسعار اى الحرّ وسعر دلولكه دينور يقال اخذه السعر اى الجنون وسعر وسعار آجلغه دينور على قول
قرم معناسنه دركه خاصّة ات قسمنه اولان اشتها و آرزودن عبارتدر تقول بى سعر وسعار اى جوع اوقرم وسعر
برمرضك آخره سرايت ايلمسنه دينور يقال جربت الابل بالسعر اى العدوى السعر ضمتينله بودخى دلولكه دينور
وبو معنالر جمله مجازدر السعر كتف وزننده دلويه دينور يقال رجل سعر اى مجنون جمعى سعرى كلور سكرى
وزننده السعير امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر مطلقا آتشه اطلاق اولنور و آتشك علولنه دينور لهب معناسنه
ومسعور معناسنه دركه يانمش ياخود علولنمش آتش اوله جقدر الساعورة ناعوره وزننده بودخى آتشه اطلاق
اولنور سعير زبير وزننده برصنمك اسميدر وسعير بن العدّاء اصحابندندر المسعر منبر وزننده والمسعار محراب
وزننده آتشى او الحروب علولنديره جك كوسكى يه دينور يقال سعر النار بالمسعر والمسعار وهو ما يسعر به
وبو مناسبتله آتش جنك وقتالى اغرا واستعوا ايده رك اشعال ايدن آدمه مسعر حرب اطلاق اولنور يقال هو مسعر
حرب اذا كان يوقدها ومسعر اوزون بوينه على قول سخت وشديد اولان بوينه اطلاق اولنور ايكيسيده كوسكى يه
تشبيهله در يقال له عنق مسعر اى طويل او شديد وشول آته اطلاق اولنور كه سكردوب صچراديغى وقتده اياقلرنى
دوز ومنتظم وضع ايلميوب طاغنق وناهموار وضع ايدر اوله بنه كوسكى يه تشبيه اولنمشدر آتشى طاغتديغيچون
يقال فرس مسعر اذا كان يطيح قوائمه متفرّقة ولا ضبر له ومسعر اساميدندر مسعر بن كدام سفيان ثورى ايله
سفيان بن عيينه نك شيخى اسميدر وكاه اولوركه مزبورك وهمنامك ميملرنى تفألا مفتوح ايدرلر كويا كه مضاف
اولدقلرينه فال ايدرلر ياخود مسعر اوزون شيئه دينمكله طول عمرلرينه تفأل ايدرلر الساعور كافور وزننده اوجاغه
وفرونه وتنوره دينور و آتشه دينور ونصارى طائفه سنك معرفت علم طبابتده مقدّم و پيشوالرينه دينوركه رئيس
اطبالرى اوله جقدر شارحك بيانه كوره فى الاصل ساعورادركه سريانيدر خسته لرى تفقد ايدن كسنه يه دينور
السعارة سينك كسريله والسعرورة سينك ضميله صباح وقتنه اطلاق اولنور استناره سى ملاحظه سيله
تقول اتيته وقت السعارة والسعرورة اى الصبح وكونشك پنجره دن وباجه دن ايچرويه نفوذ ايدن شعاعنه
دينوركه ناس اكا ذرّه تعبير ايدرلر المسعور شول اكول وايشهان كسنه يه اطلاق اولنوركه قارنى كركى كبى
طويوب طولسه دخى ينه اكل طعامه حريص اوله معاذالله جوع البقره مبتلادر كويا كه اكل ايلديكى طعام معده سنده
آتش اشتها ايله محو اولور يقال رجل مسعور اى حريص على الاكل وان ملئ بطنه السعرة بعره وزننده اوكسوركه
دينور يقال اخذه السعرة اى السعال وبرايشك وبرنسنه نك اوّلنه وبو ظهورلغنه اطلاق اولنوركه آتش علوى كبى حدتى
هنكاميدر يقال فعله فى سعرة شبابه اى اوّله وحدّته السعران فتحاتله يك سكرتمك معناسنه در سعر ناردن مأخوذدر
يقال سعر الفرس سعرانا اذا عدا شديدا سعران سينك كسريله بر رجل اسميدر الاسعر احمر وزننده شول
آدمه اطلاق اولنوركه بغايت نحيف وزبون وكودسى لحم وشحمدن عارى اولوب جابجا سكيرلرى چوب كبى نمايان اولوب
اوله كوسكى كبى قورى آدم اوله جقدر يقال رجل اسعر اى القليل اللحم الظاهر العصب الشاحب واسعر
مرثد بن ابى حمران الجعفى نام شاعرك لقبيدر وزيد بن صوحان نام كسنه نك كوله سى لقبيدر على قول بو معجمه ايله در
واسعر الجعفى واسعر بن رحيل التابعى واسعر بن عمرو محدّثلردر وهلال بن اسعر البصرى اكال مشهوردر
وصفيه بنت اسعر شاعره در المساعر ميمك فتحيله مسعرك مفرديدركه مقعد وزننده در انسانك وحيوانك قصيق
يرلرينه اطلاق اولنوركه قولتق وبوط ايچلرى اوله جقدر آجشوب ياند يغيچون يقال اخذ الجرب فى مساعره اى ارفاغه

وآباطه الاستعار افتعال وزننده او بو زمرضى دوه نك قصيق يرلرندن باشلمق معناسنه در يقال استعر
الجرب فى البعير اذا ابتدأ بمساعره و آتش علولنمك معناسنه در يقال استعرت النار اذا اتّقدت واوغرى طائفه سى
علو كبى برى اوته چالوب چارپمق معناسنه مستعملدر طريق مجازده مشهود مز اولمشدر يقال استعر اللصوص اذا تحركوا
كانّهم اشتعلوا وشرّ وفتنه وحرب وجدال قفلجم كبى منتشر اولمق معناسنه مستعملدر يقال استعر الشرّ
والحرب اذا انتشرا التسعر تفعل وزننده بودخى آتش يانمق معناسنه در يقال تسعرت النار اذا اتقدت
المسعر مقعد وزننده دوه قسمنك قويرغنك انجه رك يرينه اطلاق اولنور كويا كه اورانك تويلرى يانمش كبى اولور
يسعور يانك فتحيله ياء فصلنده مرسومدر السعبر جعبر وزننده والسعبرة هايله صويى پك چوق اولان
قويى يه دينور يقال بئر سعبر وسعبرة اى كثيرة الماء ويقال ماء سعبر اى كثير واجوز شيئه دينور يقال سعر سعبر
اى رخيص السعابر سعبرك جمعيدركه بغدايدن چقان آيلجق مقوله سى نسنه لره دينور زوان ودلوجه وقراموق
كبى تقول نقّ الطعام عن السعابر اى ما يخرج منه من زوان ونحوه السعتر تاى فوقيه ايله جعفر وزننده ككيك
تعبير اولنان نبات معروفه دينور برنسنه ككيك وبستانيسنه عربى اوله رق سعتر تعبير اولنور آرنودبرى دخى اول
نوعدندر وصاد ايله صعتر عنوانده رسم اولنمسى اعلادر شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون زيرا اعجام معتبر
دكلدر خصوصا ترك اعجام اولنمش اوله السعترى ياى نسبتله شن وشاطر وشقراق آدمه يقال رجل سعترى
اى شاطر مترجم ديركه فارسى مصطلحاتندن سعترى زيبقجى عورته دينور انتهى وسعترى كريم اولوب شجيع
وبهادر اولان آدمه دينور يقال رجل سعترى اى كريم شجاع ومحدثيندن يوسف بن يعقوب النجيرمى لقبيدر
السغر سينك فتحى وغين معجمه نك سكونيله نفى وتبعيد ايلمك معناسنه در يقال سغر الشئ سغرا من الباب الثالث
اذا نفاه السفر سينك فتحى وفانك سكونيله سپورمك معناسنه در يقال سفر البيت سفرا من الباب الثانى اذا كنسه
مؤلفك بصائرده بيانه كوره سفر ماده سى برنسنه دن غطاء وستاره يى كشف ايلمك معناسنه موضوعدر واعيانه
مخصوصدر سفر العمامة عن الرأس وسفر الخمار عن الوجه كبى واسفار كه افعالدر لونه مختصّ در ومعانىء
سائره بر مناسبتله آنلردن متفرعدر انتهى وسفر اسامىء رجالدندر فى الاصل سافر معناسنه اولوب بعده علم
استعمال ايلديلر واساميده فانك سكونى وكنيه لرده فتحيله اولمق ملتزمدركه كنيه لرده علم اولمامش اولور سفر بن
نسير تابعيندندر وسفر ابو الفيض ايله مكنى يوسف نام محدّثك پدرى اسميدر وسفر كذلك مصدر اولور برنسنه يى
برشيئك يوزندن صيروب ياخود قالدروب آچمق معناسنه در يقال سفرت الريح الغيم عن وجه السماء اذا كشطته
وطاغتمق معناسنه مستعملدر يقال سفر الشئ اذا فرّقه وسفر اثر و نشانه اطلاق اولنور سفر وازاله اولنان نسنه دن
قالديغيچون جمعى سفور كلور و سفر سافر معناسنه اولور كه تسميه بالمصدر در يوله كيدن آدمه دينور يقال رجل
سفر اى سافر شارح ديركه بو معنادن فعل تصريفى مهجوردر مصدرى اسم اوله رق استعمال اولندى نته كه مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر انتهى وسفر سافر لفظندن جمع اولور سفره كيدن كشيلره دينور وبو صحب وصاحب كبيدر يقال
قوم سفر اى ذو وسفر ويقال قوم سافرة واسفار وسفار ورجل سافر پس اسفار وسفار سافرك جمعلريدر
وسافره جماعت اعتباريله در وسفر دوه نك بورننه برونه لق كچورمك معناسنه در يقال سفر انف البعير سفرا اذا
جعل له سفارا وصباح يرى آچلوب اغارمق معناسنه در يقال سفر الصبح اذا اضاء واشرق وجنك وقتالك شدتى
برطرف اولوب بو اشلمغه يوز طوتمق معناسنه مستعملدر يقال سفرت الحرب اذا ولت وخاتون چهره سنى آچمق
معناسنه در يقال سفرت المرأة اذا كشفت عن وجهها يعنى الخمار وبرنسنه نك كزيده سنى آيرتلوب صاتمق
معناسنه مستعملدر يقال سفر الغنم اذا باع خيارها وسفر سفارة معناسنه دركه ناس بيننى اصلاح ايلكدر كما سيذكر
المسفرة ميمك كسريله اسم آلتدر سپوركه يه دينور يقال سفر البيت بالمسفرة اى المكنسة السفارة ثمامه وزننده
سپورنديه دينور كناسه معناسنه السافر سفره اولان آدمه دينور نته كه ذكر اولندى يقال رجل سافر اى ذو
سفر وبوندن فعل تصريف اولنمز مصدرى اسم اوله رق استعمال اولندى جمعى اسفار وسفار كلور نصار وزننده
وسافر كودسى آسزجه چلپسز آته اطلاق اولنور كويا كه اتى كشف وازاله اولنمشدر يقال فرس سافر اى قليل
اللحم قال فى الاساس يقال سفر شحمه اذا ذهب وسافر دائما يوزنى كشف ايدن عورته دينور ذكر اولنان سفر
الوجه معناسندن صفت مختصه در يقال امرأة سافر اذا كانت تكشف القناع عن وجهها وبازيجى يه دينور كاتب
معناسنه كما سيذكر السافرة سفر اولان جماعته دينور كه ذكر اولندى وروم طائفه سندن برفرقه اسميدركه
اقصاى مغربده توطن وتمكن ايلمشلر ايله ناسدن پك بعيد اولدقلرى كويا كه باعث تسميه اولمشدر ومنه الحديث

لولا اصوات السافرة لسمعتم وجبة الشمس وهي امة من الروم كانه لبعدهم وتوغلهم في المغرب اطلق عليهم المسفر منبر وزننده پك چوق سفر وسياحت ايدر اولان كشي يه دينور كويا كه سفر ايچون مخلوق آندر يقال رجل مسفر اى كثير الاسفار وسير وسفر باينده طيانقلى توانا كشي يه اطلاق اولنور مؤنثى مسفره در يقال رجل مسفر اى قوي على السفر السفرة سينك ضميله مسافرك استصحاب ايلديكى يول طعامنه دينور سفرة الجلد بوندن مأخوذدر يعني طعام صاردقلرى معهود دكرمى دري يه سفره اطلاقى حاليت ومحليت علاقه سيله بوندن مأخوذدر مسافرلرك طعام صاروب كوتردكلرى وطعامك آلتنه يايدقلرى مشبندن اولمغله كيدرك آنده استعمال اولنوب بعده على الاطلاق استعمال اولندى لسانمزده صاد ايله صفره تعبير اولنور السفار كتاب وزننده دمور دن ياخود دريدن دوزوب دوه قسمنك بورننه كچوردكلرى نسنه يه دينور كه بورنه لق تعبير اولنور بولاردن ماعدا اكايپ كچروب ياوز دوه يى آنكله ضبط ايدرلر سفر كشلكنى كشف وازاله ايلديكيچون اطلاق اولنمشدر جمعى اسفره كلور وسفر كلور سينك ضميله وسفاير كلور واول آت قسمنك كنده اولان صولوق يرنده در وسفار مفاعله بابندن مصدر ثاني اولور كما سيذكر الاسفار همزه نك كسريله دوه نك بورننه بورنه لق كچورمك معناسنه در يقال اسفر البعير اذا جعل على انفه سفارا واصباح يرى آچلوب آيدنلق معناسنه در يقال اسفر الصبح اذا اضاء واشرق قال الشارح ومنه الحديث اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر بونده اسفاردن مراد غلس زائل اولوب آيدنلق ظهوري هنكامنده اداى صلوة صبح ايلمكدر امام اعظم حضرتلرى بو حديثله عامل اولمشدر واسفار صباح آيدنلغى هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال اسفر الرجل اذا دخل في سفر الصبح واغاجك يپراقلرى دوكلمش اولمق معناسنه در يقال اسفرت الشجرة اذا صار ورقها سفيرا وجنك وجدال قزيشوب شدت بولمق معناسنه در يقال اسفرت الحرب اذا اشتدت بونك ثلاثيسى جنك بواشمق معناسنه مستعملدر كه ذكر اولندى پس اسفار كلمه سنك همزه سى سلب ايچون اولور ياخود الهاب نار معناسندن مجاز بمرتبتين دركما سيذكر التسفير تفعيل وزننده بودخى دوه يه بورنه لق طاقمق معناسنه در يقال سفر البعير بمعنى اسفره وبرآدمى سفره يوللامق معناسنه در يقال سفر فلانا اذا ارسله الى السفر ودواب ومواشي يى اخشاملين ياتسو بينده كه هنوز آيدنلق اثرى اولور اوتارمق معناسنه در يقال سفر الابل اذا رعاها بين العشائين وفي السفير بوراده سفيردن مراد وقت مزبوردر واتشي علولندرمك معناسنه مستعملدر كويا كه صبح يرى كبى آچوب يارلتمش اولور يقال سفر النار اذا الهبها السفر سينك فتحى وفانك سكونيله والسفارة نظاره وزننده والسفارة كتابه وزننده قومك ماينني اصلاح ايلمك معناسنه دركه مراد يكديكره منافسه لرى اولان ايكى طائفه ميانه ميانجيلق وايلچيلك ايدوب وحشت ومنافرتلرنى كشف وازاله ايله خوشدل ايلمكدن عبارتدر يقال سفر فلان بين القوم سفرا وسفارة وسفارة من الباب الثاني والاول اذا اصلح السفير امير وزننده معناى مذكوردن وصفدر كه ميانجى وايلچى تعبير اولنور يقال هو سفير بين القوم اى مصلح ورسول بونده سفير بمعنى فاعلدر واغاجدن يره دوكيلوب دوشمش يپراغه اطلاق اولنور بونده بمعنى مفعولدر تقول اعلف دابتك السفير وهو ما سقط من ورق الشجر وسفير بر موضع آديدر وكيجه اوتلنده اولان آيدنلق اثرينه اطلاق اولنور كه بين العشائين هنكامى اوله جقدر السفور تنور وزننده بر نوع بالق آديدر كه پك قلچقلى اولور السفورة تنوره وزننده سبوره معناسنه دركه يازو تخته سيدر نته كه محلنده ذكر اولندى سفار قطام وزننده بصره ايله مدينه بيننده ذى قار نام موضعك قرشوسنده بنو مازن بن مالك يوردنده بر قويى آديدر السفيرة سفينه وزننده نسوان عرب زينتلرندن بر كونه قلاده دركه ايلكلى اولوب التوندن وكومشدن دخى اولور وسفيره طي قبيله سى بلادنده بر ناحيه آديدر سفير زبير وزننده بر موضع آديدر سفيره جهينه وزننده بر ياصنم طاغك آديدر المسافر مجالس وزننده مسفرك جمعيدر كه اسم مكاندر كشف اولنه جق يره دينور ومنه يقال ما احسن مسفر وجهه ومسافر وجهه ووجوههم وهو ما يظهر منه التسفر تفعل وزننده دوه بين العشائين اوتلامق معناسنه دركه هنوز آيدنلق هنكاميدر يقال سفر الابل فتسفرت اى رعاها بين العشائين فرعت وبرآدم هنوز آيدنلق بقيه سى وار ايكن كلمك معناسنه در يقال تسفر الرجل اذا اتى بسفر اى بقية بياض النهار وكوده نك دريسى برنسنه دن متأثر اولمق معناسنه در اثر معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر الجلد اذا تأثر وبرآدم حاجتى بالكليه فوت اولمزدن اقدم بر مقدارينى الدن قاچرميوب تدارك ايلمك معناسنه در بقية بياض نهار معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر شيئا من حاجته اذا تداركه وتزوج ايچون نسوانك روشن چهره لوسنى طلب ايلمك معناسنه در يقال تسفر النساء اذا استسفرهن وبرآدم آخرك ذمتنه لازم كلان ضمان وديت مقوله سى حق مطلوبندن نصف مقدارينى طلب قلمق معناسنه دركويا كه همان نصفنده رضا ايله اول كسه نك ثقلت عظيمه سنى

اسفار ايلمش اولور يقال تسفر فلانا اذا طلب عنده النصف من تبعة كانت له قبله بوراده قبل عنب وزننده در السفر سينك كسريله كتاب كبيره دينور على قول توراة شريف اجزاسندن بر جزؤه دينور مؤلفك عادتى بر مادة مقيد اولميه رق رسم اولنورسه البته اولى مفتوح اولور بوراده غالبا بالكسر قيدى قلم ناسخدن ساقطدر وبصائرده بالكسر كتابه حصر ايدوب حقايق واشكالاتى اسفار وبيان ايلديكى باعث تسميه اولمق اوزره رسم ايلمشدر جمعى اسفار كلور وتورات جزؤنه اطلاق ايدنلر اشبو مثل الذين حملوا التورية ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفارا آيت كريمه سنه بناء اطلاق ايلديلر السفرة بررة وزننده سافرك جمعيدر كه كاتب معناسنه در پس سفره كتبه ديمكدر شارح دير كه سفر حفر وزننده يازى يازمق معناسنه ده مستعملدر اسفار علوم وتبيين مرام ايلديكيچون يقال سفر الكتاب اذا كتبه وسفره اعمال عبادى ضبط وكتب واحصا ايلمكه مؤكل اولان ملائكه يه اطلاق اولنور مؤلف بونكله اشبو بايدى سفرة كرام بررة آيت كريمه سنه اشارت ايلمشدر السفر فتحتينله قطع مسافه معناسنه دركه اسمدر جمعى اسفاردر شارح دير كه في الاصل سفر مصدر در برسمته ارتحال ايچون مكاندن خروج ايلمك معناسنه يقال سفر الرجل سفرا من الباب الرابع اذا خرج للارتحال بعده قطع مسافه معناسنه اسم اوله رق استعمال اولندى مكاندن منكشف اولمسى علاقه اعتبار اولنمشدر وسفر كونش غروب ايلدكدنصكره هنوز بقيه قلان بياض نهار اثرينه دينور تقول خرجنا في سفر اى بقية بياض النهار بعد مغيب الشمس وسفر بر موضع وحران قضاسنده بر قريه آديدر ابو السفر فتحتينله تابعيندن سعيد بن محمدك كنيه سيدر وعبد الله بن ابى السفر اتباع تابعيندندر ابو الاسفر اشقر وزننده كرچه ابو حكيمدن اولدخى امام على رضي الله عنه حضرتلرندن روايت حديث ايلمشدر لكن مجهولدر المسفرة محسنه وزننده كه اسفاردن اسم فاعل مؤنثدر مضيئه معناسنه در يقال وجه ووجوه مسفرة اى مضيئة وبو مناسبتله قومرال تويلى ناقه دن آقچلجه اولان ناقه يه مسفرة الحمرة اطلاق اولنور يقال ناقة مسفرة الحمرة وهي التي ارتفعت عن الصهباء شيئا صهباء تويلرينك ديبلرى آق واوجلرى قزل اولان قومرال ناقه يه ديمكله حمرتى آندن مرتفع اولنجه آزجه اولمغله آقچل اولمش اولور وشيئا كلمه سى تميزدر المسفرة معظمه وزننده ايلك يومغنه اطلاق اولنور كبة الغزل معناسنه المسافرة مفاعله وزننده والسفار قتال وزننده بر مكاندن مكان آخره سير وارتحال ايلمك معناسنه در يقال سافر الى بلد كذا مسافرة وسفارا اذا مضى مؤلفك بصائرده بيانه كوره وجه مذكور اوزره كرچه ثلاثيدن سفر دخى بو معنايه در لكن تصريفى مهجوردر ومفاعله يه تخصيصك وجهى مسافر مكاندن ومكان آندن منكشف اولمق دقيقه سنه مبنى در ومسافره اولمك معناسنه مستعملدر يقال سافر فلان اذا مات ومسافرة الرياح روزكارك مزايله سندن عبارتدر ومنه تقول العرب ان الرياح تسافر بعضها بعضا لان الصبا تسفر ما اسدته الدبور والجنوب تلحمه يعني صبا وباطى ولدوس يللرى يكديكره نسبتله ارش وارغاج منزله سنده در صبا يلى باطينك سوروب كتورديكى بخارى كيروتوسكوروب كشف ولدوس ارغاج كبى ارقوريدن كتوروب ضم والحام ايدر الانسفار انفعال وزننده برنسنه نك يوزنده اولان نسنه زائل اولمغله كشاده اولمق معناسنه در يقال انسفر شعره عن رأسه اذا انحسر وبر طرفه عزيمت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انسفرت الابل اذا ذهبت السفجر جميله جعفر وزننده كوچك نسنه لره دينور صغار معناسنه وبونك مفردى مسموع دكلدر يقال ذر سفجر اى صغار السفسير سينك كسريله سمسار معناسنه دركه ميانجى تعبير اولنان كسه در بايع ايله مشترى بيننده بازار وقوعنه سبب اولور وبود لالدن بشقه در بو پزونك مقامنده در ولغت مزبوره فارسيه در مترجم دير كه برهانده سفسار عنوانده مرسومدر وسمسار سپسار معربيدر كذلك سفسار سپسار معربى اولمق اوزره مشروحدر انتهى وسفسير خدمتكاره دينور خادم معناسنه وتابع وپير واولانه دينور وبرايشك يارنسنه نك اوزرنده قائم واصلاحى ورعايت وتيمارى خصوصنه مقدم ومداوم اولان آدمه دينور كذلك خاصة ناقه قسمنك تيمار ورعايت ونظارتنده دائما متقيد اولان آدمه دينور وظريف ونازك آدمه دينور وصناعتنده بغايت حاذق وماهر وچيره دست آدمه دينور يقال رجل سفسير اى ظريف ويقال هو سفسير اى عبقرى حاذق بصناعته ومدبر ومدبر جليد وكاركزار وقهرمان آدمه دينور واصوات وموسيقيده حاذق ودانا آدمه دينور كه اصوللرينى وشعبه لرينى ادوار وايقاع اوزره عالم اوله كذلك دموره متعلق اسلحه وسائر اشيايى بغايت كوزل بيلوب فرق وتميز ايدن آدمه دينور وبريره كرنديرلن پياده اولاغه دينور كه ساعى تعبير اولنور فيج معناسنه كه پيك معربيدر وبونجه وچاپاردن بر دمت اولنغه دينور كه دوه يه علف ايدرلر جمعى سفاسير وسفاسره كلور السفسار سينك كسريله هرفنده وخصوصده ماهر وجمله يه فايق ونقاد وخبير آدمه دينور جهبذ معناسنه وبولغت روميه در السقر سينك فتحى وقافك سكونيله صقر كلمه سنده لغتدر كه چاقر طغانه دينور سين

وصادری برینه معاقبلردر کذلك صقر معناسنه درکه وجودی کونش کرکی کبی چالوب یاقفله آزرده قلق معناسنه در
یقال سقرته الشمس سقرا من الباب الاول اذا لوّحته بحرّها وآذته و پزونکلك ایلمك معناسنه مستعملدرکه صاحب
حرمی سقر ایدر یقال فلان یسقر علی الحرم ای یقود قیادة وسقر بکسره اطلاق اولنور تقول اکلنا السقر ای الدّبس
واسامیدندر سقر بن عبدالرحیم و سقر بن عبدالرحمن و سقر بن حسین وسقر بن عدّاس وابو السقر یحیی بن یزداد
محدّثلردر السقّار شدّاد وزننده کافره اطلاق اولنور نسبت اوزره در یاخود کندی نفسنی نار جهنمه
یاقدیغیچون ومحلّ ومستحق اولمیانلره دائما لعن ونفرین ایدن کمسیه دینورتته که صقار دخی بو معنایه درکویا که
صاقور ایله ضرب وساقور ایله حرق ایلمش اولور یقال رجل سقّار ای لعّان لغیر المستحقین الساقور کافور
وزننده بك اسیلکه اطلاق اولنور تقول الیوم للشمس ساقور شدید ای حرّ وشو لدمورداغنی یه دینور که
آتشده قزدروب آنکله اشك قسمنك کوده سنه داغ بصارلر سقر فتحتینله جهنم اسماسندر اعاذنا الله تعالی منها
واشبو سقر کلمه سی معرفه در یعنی علمیت ووزن فعل علتلریله غیر منصرفدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره معنای
مذکوردن مأخوذدر بعضلر عجمه لکنه ذاهب اولمشلر وسقر مکه ده منصور خلیفه نك قصری اولدیغی موضعه
مشرف برجبل دآیدر سقران سلمان وزننده برموضع آدیدر سقروان نهروان وزننده طوس قضاسنده برقریه در
المسقار محراب وزننده بکمزی دائما سیلان اوزره اولان خرما آغاجنه دینور یقال نخلة مسقار اذا کانت
یسیل سقرها الاسقار همزه نك کسریله خرما آغاجی بکمزی سیلان ایدر اولمق معناسنه در یقال اسقرت
النخلة اذا کانت مسقارا سقیر صقر وزننده وسقیر زبیر وزننده اسامیدندر ابو السقیر النمیری تابعیندندر و بکار بن
سقیر تابع تابعیندندر وسقیر وسهیل بن سقیر و یوسف بن عمرو بن سقیر محدّثلردر السقنقور سینك وقافك فتحیله
برنوع جانوردر که سواحل بحرنیلده نشئت ایدر لحمی تقویت جماعده درجهٔ نهایته بالغدر جانور مزبور بو اسمله
متعارفدر ارککنك قضیبی و دیشیسنك فرجی ایکیشر اولور صوده وقره ده تعیش ایدر السقطری زبرجی
وزننده والسقنطار کسرتینله هر بابده نقاد وماهر وخبیر و بارع و دانا آدمه دینور جهبذ معناسنه سقطراء
ضمتینله والفك مدّیله وسقطری الفك قصریله واسقطری همزه نك ضمیله برجزیره آدیدر که بحر هندده
واقعدر زنکباردن کلان سفینه نك جانب یسارینه دوشر اول جزیره دن صبر ودم الاخوین دیدکلری دارو جلب
اولنور بو جزیره باب المندب خارجنده در عامه سقوطره دیرلر السقعطری قبعثری وزننده بغایت اوزون آدمه
ودوه یه دینورتته که یای مشدده ایله سقعطریّ دخی دیرلر واری وباوز وشدید البطش دوه یه دینور السکر سینك
ضمیله والسکر ضمتینله والسکر سینك فتحی و کافك سکونیله والسکر فتحتینله والسکران فتحاتله
سرخوش اولمق معناسنه در یقال سکر الرجل من الخمر سکرا و سکرا و سکرا وسکرانا من الباب الرابع نقیض
صحا السکر کتف وزننده والسکران عطشان وزننده معنای مزبوردن صفتلردر مست و سرخوش
آدمه دینور مؤنثی سکره در فرحه کبی وسکری در صرعی کبی و سکرانه دیرکه بنو اسد لغتیدر جمعی سکاری کلور سینك
ضمی وراینك فتحیله وسکاری کلور سینك فتحیله وسکری کلور عطشی وزننده که مؤنث وجمع اولور السکیر سکیت
وزننده والسکر کتف وزننده والسکور صبور وزننده مبالغه یه دلالت ایدرلر اکثری سرخوش اولان
آدمه دینور یقال رجل سکیر وسکر وسکور ای کثیر السکر السکر فتحتینله مصدردرکه ذکر اولندی واسم اولور که
شرابه اطلاق اولنور یقال شرب سکرا ای خمرا وخاصة خرمادن وکشوث یعنی باغ صرمشغی دیدکلری
نباتدن اتخاذ ایلدکلری نبیذه اطلاق اولنور ومطلقا مسکر اولان شیئه اطلاق اولنور ومحرّم اولان ثمره یه دینور شارح
دیرکه مراد محرّم اولان حاصل ثماردرکه رزق حسن مقابلیدر واول حلال اولان حاصل ثماردر انتهی وسکر
سرکه یه اطلاق اولنور خلّ معناسنه وطعامه اطلاق اولنور ومصدر اولور طولمق معناسنه که مجاز در یقال
سکر الحوض سکرا من الباب الرابع اذا امتلأ وطارلمق وخشم وکین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سکر علیه
اذا غضب وغاظ السکرة فتحاتله شیلم اسمیدرکه دلوجه دیدکلری بدر بغدای ایچره اولور اختلال دماغی مورثدر
السکر سینك فتحی وکافك سکونیله سرخوش اولمق معناسنه درکه ذکر اولندی وطولدرمق معناسنه در یقال سکر
الاناء سکرا من الباب الاول اذا ملأه وسکر احرار بقولدن یعنی پشمکسزین اکل اولنور اولان اعشابدن برنوع سبزه
آدیدر وسکر نهرك وجدولك اوکنی بند ایلمك معناسنه در یقال سکر النهر سکرا من الباب الاول اذا سدّه
السکر سینك کسریله آندن اسمدر نهرك اوکنی طوتمغه دینور وصو بندینه دینور تقول اسکر النهر بالسکر
ای المسناة جمعی سکور کلور مؤلفك وما سدّ به النهر والمسناة قولنده واقع مسناة قول اولدن اخص در

السکور ظهور وزننده والسکران فتحاتله یل ساکن اولمق معناسنه در یقال سکرت الریح سکورا
وسکرانا من الباب الاول اذا سکنت الساکرة روزکاری ساکن لیمانلق کیجه یه اطلاق اولنور یقال لیلة ساکرة
ای ساکنة الریح السکران سلمان وزننده مشارق شامده بر وادی آدیدر السیکران ضیمران وزننده
برنوع نبات آدیدرکه هر دم تازه در حاصل اولان دانه لری ماء کولهدر بو نبات جمیع مفرداتده بنج ایله
مفسردر که دانه سنه بالك تخمی دیرلر معروفدر ومقتضای مادّه اول اولمق اغلبدر وسیکران بر وضع آدیدر سکر
زفر وزننده مصره ایکی مرحله مسافه ده برموضع آدیدر السکّر سینك ضمی وکاف مشدده نك فتحیله معروفدر که شکر
فارسی معرّبیدر لسانمزده دخی شکر تعبیر اولنور مفردی سکره درکه اخصّ اوله جقدر بر پارهسنه اطلاق اولنور وسکّر
برنوع تازه خرمایه اطلاق اولنور که بغایت خوش ولذیذ اولور و برکونه اوزم اسمیدر که اکا بعضا مرق دیدکلری عارضه که
مزروعاته ده عارض اولور اصابت ایلمکله دانه لری طاغیلور انواعنك نازکی واطیبیدر السکّرة هاءیله قادسیه ده بر صو آدیدر
وسکّر وسکّره اسماء والقابدندر ابن سکّره محمد بن عبدالله الشاعر الهاشمی الزاهد کنیه سیدر وعبدالله بن المبارك
الصباغ که ابن سکّره ایله معروفدر محدثدر وقاضی ابو علی بن سکّره امام معروفدر وسکّر محدثیندن احمد بن سلیمان الحربی
لقبیدر وعلی بن حسن بن طاووس بن سکّر محدثدر وسکّر الواعظ که امام بخاری تاریخنده محدثین عدادنده ذکر
ایلمشدر کتف وزننده در السکّار کتّان وزننده نبّاذ معناسنه درکه نبیذ وخمر چقاروب صتان کمسه در میخانه جی
اوله جقدر السکرة سینك فتحی وکافك سکونیله اسمدر سرخوشلغه دینور یقال به سکرة شدیدة نقیض صحوة
ومنه سکرة الموت وسکرة الهمّ ای شدّته وهمّه وغشیته التسکیر تفعیل وزننده بوغمق معناسنه در ذکر اولنان
سکر نهر معناسندن مأخوذدر بند نفس ایلدیکیچون یقال سکر فلانا اذا خنقه وکوزی نظردن آلیقومق معناسنه
مستعملدر ومنه قوله تعالی سکّرت ابصارنا ای حبست عن النظر وحیرت اوغطیت وغشیت وقرئ سکرت
بالتخفیف ای حبست تفسیر اوّله کوره سکر نهردن وثانی یه کوره سکر خمردن مأخوذ اولور المسکر معظم وزننده
مخمور وخمار آلوده دینور یقال شرب فی العشاء خمورا واصبح مسکرا مخمورا الاسکندر همزه نك کسری وقلیلا
فتحیله ابن الفیلسوف درکه پادشاه مشهوردر آخر ملوك فرس اولان دارایی قتل وجمیع بلاده مالك اولمشدر
مترجم دیرکه مؤلف بو راده الاسکندر ابن الفیلسوف ونون بابنده ذو القرنین اسکندر الرومی عباریله رسم ایلمکله
اهل تحقیقك اسکندر برذات اولدیغی قوللرینه موافقدر بو اسکندر یونانی ورومی ایله ذکر اولنه در ایکیسندن مراد
بردر کرچه بیضاوی وسعدی چلبی مرحوم یونانی صاحب خضر ورومی صاحب ارسطو اولمسنی اشعار ایدر
وسعدی چلبی سائر بعض اختلاف دخی بسط ایدرلکن بو بابده احقّ بالقبول اولان قول مقبول بودر که اسکندر
فقط بر پادشاهدر ورومیدر مقدونیادن یعنی روم ایلیدن نشأت ایلمشدر پدرینك اسمی فیلبوس درکه تعریبله فیلقوس
دیرلر روم ایلیده فیلبا دیدکلری بلده که حالا فیلبه تعبیر ایدرلر موالیء دوریه نك اقصای قضالریدر رمز بوره منسوبدر
حالا آثارنی نقل ایدرلر مؤلفك ابن الفیلسوف عنوانده رسمی تحریف نساخدر واسکندر الکسندر یاخود الاساندر
معرّبیدر که روسیده و یونانیده ابو آدم دیمکدر شاکرد افلاطون اولان معلم اوّل ارسطونك فیلسوفك شاکردیدر
تاریخ هجرتدن طقوز یوز اوتوز بش سنه مقدّم عسکر بیکران ایله مملکت ایران اوزره سفر وآخر ملوك فرس اولان
دارا ن داراب بن بهمن ایله جنك وبالآخره غالب اولوب دارایی قتل وارسطو ارشادیله ملوك طوایف وضع ایلمشدر
دارایی قتل ایلمسی مبدأ تاریخ اسکندری اعتبار اولنمشدر وشهرزورده وفات ایلدی بعد وفاته ممالك اتباعنه قالوب
اسقلینوس مقدونیا یعنی روم ایلی بی اندلس اولکه سنه وارنجه ضبط ایدوب ایتالیه مملکتنك دار الملکی اولان رومه ده
اقامت ایلدی وانطقیوس شام وجزیره وبابلی ضبط ایلدی انطاکیه شهری اکا منسوبدر ومطروس ارمنیه
وآذربیجان ودیلم اولکه لرینه مالك اولدی و برهانده مسطوردرکه اسکندروس رومی لغتنده صرمساغه دینوب
اسکندرك والده سی ملك دارابك زوجه سی ایدی مبتلا اولدیغی بخر علتنی صرمساغله دفع ایلمکله اول حالده اسکندری
تولید ایلمکین اول اسمله تسمیه ایلدی بانیء سدّ یأجوج اولان بو دکلدر اول یمنده حمیر قبیله سندن اذواء تعبیر اولنان
ملوکدن بر پادشاهدرکه اسمی صعب ولقبی ذو القرنین ایدی حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم ایله معانقه
ایلدیلرتته که صحیحینده مسطوردر اسکندر یونانی که رومی دخی دیرلر آندن متاخردر میانه لرنده بیك طقوز یوز اللی
سکز سنه تفاوت اثبات اولنمشدر واسکندر وجه مذکور اوزره ارسطو شاکردی اولمغله فلاسفه دندر وذو القرنین
ایسه نبوت وولایتنده اختلاف واردر واسکندر لفظی رومی وذو القرنین عربیدر ایکیسی دخی روی زمینی سیر
وسیاحت وهر بری بنیاد شهر وولایت ایلدیلر وبعض کتب انسابده نسبی بو سلسله اوزره مرسومدر اسکندر بن

مطلب مهم

فيلبوس بن حريم بن هرمس بن منطروس بن رومي بن ليطي بن ثابت بن سرحون بن رومة بن قرمط بن نوفل بن
عيصو بن اسحق بن ابراهيم عليهما السلامدر پس بعض ناسك اسكندر ذوالقرنين تعبيرلرى انظرهٔ حمقا ايله
كتب مشوشهٔ توارنخدن اخذ ايلمرينه مبنى در معتبر دكلدر زيرا بعضا رومى وبعضا يونانى نسبتيله مرسوم اولمغله
هر برى بشقه فهم ايدرلر مع هذا وجه مذكور اوزره ايكيسى برشخص دركاه تحت ولايتنده اولان يونان اولكه سنه
وكاه نسبى نسبتنه عزو ونسبت ايدرلر جملهٔ فحولك تلقى بالقبول ايلدكلرى يمن تارنخنده وسائر كتب تواريخ معتبرده موكدا
مثبت اولديغى اوزره ذوالقرنين تبابعهٔ يمندن حميرى القبيله دراسمى صعب بن الرايش ذى مرابد بن حمال ذى سد دبن
عادذى منح بن عامر بن ملطاط بن سكسك بن وائل بن حمير بن سبا بن يشجب بن يعرب بن قحطان بن هود بن عابر بن شالخ
بن ارفخشد بن سام بن نوح عليه السلام درو بورسمه بيان ابن عباس حضرتلرندن صحيحا مروى در حتى بيان مذكور عقبنده
اسكندردن دخى سؤال ايلدكلرنده حكيم رومى ايدى ساحل بحرده برمناره بنا ايدوب وعالمى كشت وكذار ايلدى ديو جواب
ايلشدر كذلك كعب الاحباره دخى سؤال ايتدكلرنده اصح اولهرق ذوالقرنين صعب بن الرايش ذى مرابددر واسكندر
بنو يونانندر عيصو بن اسحق عليه السلام نسلندندر ديدى وامام على كرم الله وجهه بركون حضار مجلسه حدثوا
عن حميرفان فى حديثها عجائب وذوالقرنين ملك تبع عبارتيله خطابى قول سابقى مؤيددر وحضرت خضر عليه السلام
ايله ذوالقرنين ملاقى اولوب برابرجه غرب وشرقه خلقى ايمانه دعوت ايده رك سير وسفر ونجدا آثار عظيمه وضع ايلشدر
نته كه نسلندن تبع ابوكرب اسعد بن عدى بن صيفى بن سمور عش بن ناشر النعم اشبو ابياتنده اشعار ايلشدر

ان كان ذوالقرنين جدّى مسلما	كلّ الملوك لملكه كالسجد
طاف المشارق والمغارب عالما	يبغى علوما من كريم مرشد
ويرى مسير الشمس عند غروبها	فى عين حامئة لها تتوقد
فلقد اذلّ الصعب صعب زمانه	واثار غرة عزه بالفرقد
حكم الامور فاحكمت آياته	تجرى الى اجل له وبموعد

كذلك حكماء وبلغاء عربدن قسّ بن ساعدة الايادى قصيدهٔ مشهوره سنده بو ابياتله اشعار ايلشدر

فتك الزمان بملك حمير فتكة	تسعى بكلّ مسا وكلّ صباح
والصعب ذوالقرنين اصبح ثاويا	بالجو بين ملاعب الارياح

وامام ابن هشام تيجان نام كتابنده ثبت ايلديكى اوزره مرقوم قسّ بن ساعده سوق عكاظده راكب جمل اولديغى
حالده عامهٔ عرب مشهدينده دمسازاولديغى موعظه اثناسنده ايها الناس هل اتاكم مالم يأت آبائكم الاولين
ام اخذتم عهدا من السنين ام عندكم من ذلك اليقين ام اصبحتم من ذلك آمنين والله اصبحتم فى غفلة لاعين
اين الصعب ذوالقرنين جمع الثقلين وساح الخافقين وعمر الفين لم يكن عنده الا كلحظة عين عبارتيله خطاب
ايلكله مرقوم حكيم وبليغ اولوب انساب عربه وجه كلى واتقانله عالم ايدى بو وجهله ذوالقرنين عرب طائفه سندن
واسمى صعب اولوب وايكى بيك سنه معمر اولمش وبوندن وجه تلقيبى دخى مستنبط اولمشدر والحاصل اسكندر
برشخص دركاه رومى وكاه يونانى ايله نسبت ايدرلر وجه مذكور اوزره ماقدونيا پادشاهى فيلبوسك دخترزاده سيدر
ايران شاهى ملك داراب تزوج ايدوب بخر علتنه مبنى حامل اولهرق پدرى طرفنه اطلاق وارسال ايلكله پدرينه
بعد الوصول وضع حمل ايدوب اسمنى ابوآدم معناسنه الكسندر ياخود علت مرقومى اسكندروس ايله يعنى
صرمساق ايله دفع ايلدكلرينه مبنى اسكندروس تسميه بعده اسكندر ايله مشتهر اولدى وبونك غرب طرفنه سير وسفرى
اولمدى بعد زمان وارث تخت يونان اولوب لاب برادرى اولان دارا بن دارا ايله نصيبين اولكه سنده محاربه ودارا
مقتول اولوب اول اقليملرى استاذى ارسطو ارشاديله طوائف ملوكه تقسيم ايلدى ومحاربهٔ مذكوره هبوط حضرت
آدمدن بش بيك ايكيوز سكسان سكز سنه مرورنده واقع اولدى وبالجمله روم ويونان وعرب وفرس تواريخ موثوقه لرنده
اسكندر يونان عنوانيله مشتهر اولان روم ايلى ديارندن مقدونيا نام بلده ده توكدو روم نسلندن اولمق اوزره مشبوتدر
وفلاسفه دندر وبانئ سدّ اولان ذوالقرنين عربدن يمنى وحميرى در حضرت ابراهيم عليه السلام ايله هبوط آدمدن
اوچ بيك درتيوز سكسان اوچ سنه مرورنده مكهٔ مكرمه ده ملاقات ايلديكى احاديث صحيحه ده مذكوردر بعد الملاقاة
شرق وشمال طرفلرينه سفر ايدوب اول سفرده سدّ ياجوجى بنا ايلدى پس ذوالقرنين اسمى اسكندر ديدكلرينه
اصلا التفات اولنمسه انتهى الاسكندرية ربع مسكونده اون التى موضعدر كه اسكندر مذكوره منسوبلردر
ازانجمله هندستانده بر كبير بلده در وارض بابلده بر بلده در ونهر اعظمك يعنى ايرانده نهر جيحونك ساحلنده بر بلده در

وصغد سمرقند سنجاغنده بر بلده در وبلخ شهرينك اسميدر مترجم ديركه جهان نماده بلخ ايالتندن مروشاهجان
نام بلده ذوالقرنين بناسى اولوب اسكندر رومى دار الملكى اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا بالخلك نسبتى
اوملابسه يه مبنى در انتهى واسكندريه بلاد مصريه ده سرحد معروف اولان شهر مشهورك اسميدر وحما ايله
حلب بيننده بر قصبه آديدر حالا اسكندرون ديدكلرى اوله جقدر كه ساحل بحرده واقعدر وواسط قربنده دجله
اوزرنده بر قصبه آديدر ادباء سلفدن احمد بن المختار بن مبشر اورادندر ومكه ايله مدينه بيننده بر قريه آديدر وهند
اولكه سنه جارى وپنجاب ديمكله معروف انهار خمسه نك مجرالرنده بر بلده آديدر وبونلردن بشقه بش عدد بلده
اسميدر پس ارنبو اسكندريه سى بونلرك داخلندندر السمرة سينك ضمى وميمك سكونيله الواندن بياض ايله
سواد بيننده بر منزله در كه مقبولدر فارسيده سبزچرده ديدكلريدر كه تركيده بغداى اكلولك وقره باغزلق تعبير اولنور
انسانده خصوصا دلبرانده شيرين لون دلنشيندر وسمره مصدر اولور قره باغز اولمق معناسنه يقال سمر الولد وسمر
سمرة من الباب الخامس والرابع اذا كان اسمر الاسميرار احميرار وزننده پك قره باغز اولمق معناسنه در يقال
اسمرّ اسميرار اذا كان اسمر مبالغة الاسمر احمر وزننده صفتدر قره باغز كيشى يه دينور مؤنثى سمراء در واسمر
جيران قسمنك سودينه اطلاق اولنور پك صافى بياض اولمديغيچون الاسمران تثنيه بنيه سيله صو ايله بغدايه
اطلاق اولنور على قول صو ايله مزراغه اطلاق اولنور السمراء حمراء وزننده اسمرك مؤنثيدر حنطه يه
اطلاق اولنور وبغدايى تنقيه وغسل اولنميوب وكپكى آلنمامش اوندن ياپدقلرى اتمكه اطلاق اولنور خشكار
معناسنه چارشولرده صاتيلن خرجى اتمك كبى وتأنيثى خبزه اعتباريله در وعلبه يه اطلاق اولنور كه سود صاغيلجق
قابدر تخته دن اولور كولك تعبير اولنور وسمراء صفوان بن ابى صهبانك فرسى اسميدر وبرناقه آديدر ونهيك نام كسه نك
قيزى اسميدر كه زمان سعادتنشان حضرت نبوى يه رسيده اولمشدر السمر امر وزننده والسمور ظهور
وزننده كيجه اويومامق معناسنه در كه مراد اويوميوب صحبت ولاقردى ايلمكدر يقال سمر فلان سمرا وسمورا من الباب
الاول اذا لم ينم يعنى تحدث ليلا وهم السمار والسامرة والسامر اسم الجمع پس سامر مفرد اولهرق استعمالى
شايع اولوب باقر وجامل وحاج كلمه لرى كبى اسم جمع اولهرق استعمال ايلشلر اصل سامرك جمعى سماردر سينك
ضمى وميمك تشديديله يقال باتوا سمارا وسامرة وسامرا وقد يقال هذا سامر الحى وسامر كيجه لر افسانه ومصاحبت
ايدنلرك مجلسنده ده اطلاق اولنور تقول امسيت الليلة فى سامر الحى اى فى مجلس سمارهم السمر فتحتينله
كيجه يه دينور ليل معناسنه وكيجه صحبتنه اطلاق اولنور وآى قراكوسنه دينور ظل القمر معناسنه كه آيك
آيدينى دوشميوب كولكه اولان يردر ودهر وزمانه اطلاق اولنور وقرا كولغه اطلاق اولنور ظلمت معناسنه
وكيجه لر اويوروب صحبت ايدن كسه لرك مجلسنه دينور السمير امير وزننده بودخى دهر وزمانه اطلاق اولنور وكيجه
برى بريله افسانه ياخود غيرى صحبت ايدن آدملرك هر برينه دينور تقول كان فلان البارحة سميرى اى مسامرى
ابنا سمير ليل ونهاره اطلاق اولنور بوراده سميردن مراد زماندر تقول لا افعله ما سمر السمير وابن سمير وابنا سمير
وما اسمر السمير وابن سمير وابنا سمير اى الاجدان يعنى ما اختلف الليل والنهار السمير سكيت وزننده كيجه لر
امثال وداستان خصوصنده سخندان وزبان آور آدمه دينور مداح كبى ذوسامر اقيال حميردن برملكك لقبيدر
اذواء جمله سندندر السمر امر وزننده كيجه صحبت ايلمك معناسنه مصدر درنته كه ذكر اولندى كذلك مصدر
اولور برآدمك كوزينه قزمش دمور ايله ميل چكمك على قول كوزنى اويوب چقرمق ياخود بطلاتمق معناسنه در
يقال سمر عين فلان سمرا من الباب الاول اذا سملها اوفقأها وسودى سمارقلمق معناسنه در يقال سمر اللبن
اذا جعله سمارا وبايدناوقى صاليورمك معناسنه در يقال سمر السهم اذا ارسله وطوارا وت اوتلامق معناسنه در
يقال سمرت الماشية النبات اذا رعته وشراب ايچمك معناسنه در يقال سمر الخمر اذا شربها وبر بره مسمار
قاقوب بكشدرمك معناسنه در يقال سمر الشئ سمرا من الباب الاول والثانى اذا شده بالمسمار السمار سحاب
وزننده صويى چوق اولان بوققه سوده دينور تقول شربت لبنا سمارا اى كثير الماء وسمار بر موضع آديدر المسمار
مفتاح وزننده كندوسيله برنسنه بند اولنوب وبكشدريلن آلته دينور واكسره دينور كه فارسيده ميخ ديرلر جمعى
مسامير كلور ومسمار ام المؤمنين ميمونه رضى الله عنها جنابلرينك بركلى اسميدر كه خسته اولدقده وازجنا لمسمار
ديو مثلا اولديغى زجمته تندب ايلشدر وضبه قبيله سندن عمرو نام كسه نك فرسى آديدر ومسمار الابل دوه
قسمنك رعايت وتيمارى خصوصنده حسن اهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو مسمار الابل اى حسن
القوام بها المسمور كوده سى چليمسز اولهرق عروق واعصاب وعظامى قوند وسخت وقوى اولان آدمه

اطلاق اولنور يقال رجل مسمور اذا كان القليل اللحم الشديد اسر العظام والعصب وصافی وهموار اولميوب
مخلوط ومغشوش اولان ديركه اطلاق اولنور صوقارشمش سود كبی يقال عيش مسمور ای مخلوط ممذوق
المسمورة هايله شول خاتونه اطلاق اولنوركه كودهسنك اتی سست وسلپوك اولميوب سكيرلری واتلری ديرنكلی
وقوند وقوی اوله يقال جارية مسمورة اذا كانت معصوبة الجسد غير رخوة اللحم السمر سبنك فتحی ومیمك
سكونيله باديه اشجارندن برشجر معروف آديدر مفردی سمره در هايله جميع مفرداتده بوشجری مغيلان نوعندن اولمق
اوزره بيان ايدرلر وآنكله بعض اشخاص تسميه اولنديلر ازانجمله سمرة بن جنادبن جندب وسمرة بن عمرو
بن جندب وسمرة بن جندب بن هلال وسمرة بن حبيب وسمرة بن ربيعه وسمرة بن عمر والعنبری وسمرة بن معاويه
وسمرة بن معير صحابه لردر وجندب بن مروان السمری سمرة بن جندب الصحابی نسلندندر محدثيندندر ومحمد بن
موسی السمری كه فتحتينله درمحدثدر السمرية يای نسبتله دائما شجر سمره رعی ايدن دوه لره دينور يقال
ابل سمرية اذا كانت تأكل السمرة سمير زبير وزننده اساميدندر ابوسليمان سمير وسمير بن الحصين الساعدی
اصحابدندر التسمير تفعيل وزننده بودخی بربری مخالق معناسنه در يقال سمره تسميرا اذا شده بالمسمار وبرنسنه يی
الدن صالبورمق علی قول خاصة يايدن اوقی صالبورمق معناسنه در يقال سمر الشیء اذا شمره وارسله اويقال
سمر السهم اذا ارسله سميراء سبنك فتحيله برموضع آديدر وسميراء بنت قيس صحابيه در السمور صبور وزننده
جست ورونده ناقه يه دينور يقال ناقة سمور ای سريعة سمور تنور وزننده بو اسمله معروف جانوردركه
در يسندن ذی قيمت كوركلر اتخاذ اولنور بوجانور تركستانده وبلاد شماليه ده اولور سموره تنوره وزننده وسمره
واوسر جلالقه طائفه سنك شهرلری اسميدركه آنده ساكن اولورلر ايدی مؤلف مدينة الجلالقة عنوانيله ذكر ايدوب
لكن كرك بورادهوكرك قاف بابنده بياندن سكوت ايلمشدر كتب جغرافياده مرسوم اولديغی اوزره جلالقه
طائفه سی نصاری قومندن اولوب وديارلری اندلس شماليسنده اولمق اوزره مشروحدر تاريخ هجرتك اوجيوز
يكرمی سكز سنه سنده خروج ايدوب اندلس اوزره هجوم واوحواليده مدت مديده اشعال نائرۂ فساد ايلديلر
وجلالقه لفظی دائمارقه معربی اولمغله حالا شمالده دائمارقه اطلاق ايلدكلری طائفه اوله جقدر السامرة عامره
وزننده بين الحرمين برقريه آديدر وسامره يهود قومندن برطائفه يه اطلاق اولنوركه بعض احكاملرنده آنلره مخالفت
ايدرلر مثلا حضرت موسادن صكره پيغمبر بعث اولنمديغنه ذاهب اولورلر وبركسه كنديلره طوقنجق اولسه
لامساس ديرلر ونابلس شهرنی قبله اتخاذ ايدرلر وآنلر ايكی صنف در برينه دوشان وبرينه كوشان ديرلر وموسی
عليه السلام مناجاته كتدكدنصكره التوندن بوزاغی دوزوب واكا عبادت ايدن يهودی كه سامری ديرلر ايدی
كرمانی الاصل برعلج وفرومايه شخص ايدی علی قول عظمای بنی اسرائيلدن ايدی واول سامره نام موضعه
منسوبدر شارح ديركه فرعون اطفال بنی اسرائيلی قتل عام ايلديكی سنه ده مزبور سامری كه اسمی موسی بن طفر
ايدی والده سی طوغوروب قتل خوفندن كوهستانده برغاره وضع ايلمشيدی فتنۂ مقدره نك انفاذی مصلحتنه قريبتـه
مبنی امر حضرت قادر بيزوالله جبريل امين مرقومك تغديه وتربيه سنه اشتغال ايدوب نشو ونما بولدقدنصكره كلوب
قومنه ملتحق وبالاخره فتنۂ معهوده يه قائد وسائق اولدی استادم عليه الرحمه بومعنايی اشبو قطعه ده ايما ايلمشدر

اذا الطفل لم يكتب نجيبا تخلف — اجتهاد مربيه وخاب المؤمل
فموسی الذی رباه جبريل كافر — وموسی الذی رباه فرعون مرسل

ومحدثيندن ابراهيم بن ابی العباس السامری كه ميمك فتحی ورانك تشديديله در سر من رأی نام قصبه نك اسم
ديكری اولان سامرايه منسوب دكلدر شارحك بيانی اوزره بغدادده سامريه نام محله منسوب اولديغی منقولدر
سميره جهينه وزننده بنی معاويه بطنندن برخاتونك اسميدر آغزنده براوزون ديشی وارايدی كه سائر ديشلری
اوزره چقوب حواله اولمشيدی سبب تسميه سی بودر همدان قربنده برطاغی اكا تشبيهله سن سميره اطلاق ايلديلر
وسميره حمص قربنده بروادی آديدر السمرمرة سفرجله وزننده غول بيابانی يه اطلاق اولنوركه قوبجلوز تعبير اولنور
السمجرة جميله دحرجه وزننده سوده چوق صوقاتمق معناسنه در يقال سمجر اللبن اذا اكثر ماءه السمادير
سينك فتحيله ضعف بصر معناسنه در علی قول سرخوشلقدن ناشی كوزی بخار استيلا ايلمكله ضعف بصر
عارض اولديغندن طمانلو كوز كبی منظره سنده كوربنر قاره قوره خيالات مقوله سنه دينور كذلك دوار عارضه سندن
واويقو باصمسندن عارض اولان بايغنلق حالتنه دينور يقال اخذه السمادير ای ضعف البصر اوهوشیء يتراءی
للانسان من ضعف بصره عن السكر وغشی الدوار والنعاس شارحك بيانه كوره سمادير سمدورك جمعيدر

وبعض نسخه ده وغشی الدوار عبارتی كسره ايله مضبوط اولمغله اكا كوره عن السكر اوزرينه معطوف اولوب
معنا متحد اولور وسمادير برخاتون آديدر الاسمدرار اسبطرار وزننده برآدمك باصره سنه حالت مذكوره عارض اولمق
معناسنه در يقال اسمدر بصره اذا اخذه السمادير المسمدر مقشعر وزننده اوزون اولوب طوغری اولان
يوله دينور يقال طريق مسمدر ای طويل مستقيم وراست ودرست ومتين سوزه وصف اولور يقال كلام مسمدر ای قويم
السمدور زنبور وزننده پادشاهه اطلاق اولنور كويا كه آنك كوكبۂ شوكت وزينتی كوردكده كوزلر خيره ناك
اولديغی مناسبتنه مبنيدر وسمدور كوزك طمانلنوب پرده لنمسی حالتنه دينور يقال اخذه السمدور ای غشاوة العين
السمندر تونله والسميدر يايله سفرجل وزنلرنده بردابه اسميدر مترجم ديركه اكثر لغويون ققنس ايله سمندری
برجانور اولمق اوزره بيان ايلديلر بعضلر قوش وبعضلر كلر هيئتنده برجانور در ديديلر آتشده متكون وفاره
جثه سنده اولوب آتشدن چقدقده هلاك اولور ديرلر وبرقولده احيانا آتشدن چقوب كزر اول اثناده صيد ايدرلر
ودريسندن منديل وتقيه وكوملك مقوله سی ثياب دوزرلر كيرلندكجه آتشه القايدوب صابونله غسل اولنمقدن
زياده پاك وپاكيزه اولور وقوش اولمسنه قائل اولنلرك قوللری بودركه الوان ونقوش ايله مزين ومنقش وبغايت
خوش آواز برقوشدر منقارنده اوچيوز التمش دلكلری وار در بوكسك طاغلرده روزكاره قرشو اوتوروب روزكار
اول دلكلره طوقندقجه كوناكون آوازه لر ظهور ايدر استماع ايدن قوشلر بی اختيار باشنه مجتمع اولورلر آنلرك برقاچ
دانه سنی اخذ وغدا ايدر وديرلركه بيك سنه مدت معمر اولور وقتا كه بيك سنه تمام اولدقده قتی وافر اوطون بركدروب
اوزرينه چقار وبرمرتبه لطيف وسوزناك نغماته دمساز اولوركه كنديسی دخی متأثر اولوب عاشق شوريده كبی سرمست
اولمغله كمال وجدندن قنادلرنی بری برينه چالدقده چقماق كبی ارالرندن آتش ظهور واول اوطون خرمنی احراق
ايدوب كنديسی دخی برابرجه محترق اولور بامره تعالی رمادندن بربمورطه حاصل ودرساعت جوقندن برياوری
پيدا اوقرين نشو ونما اولور وجانور مزبور هندستانه مخصوصدر عجايب قدرت ربانيدن دوردكلدر انتهی السمسار
سينك كسريله بايع ايله مشتری بيننده متوسط اولان آدمه دينور كه ميانجی تعبير اولنور دلالدن بشقه دربو بزوك مرنلنده در
جمعی سماسره در بته كه سفسير دخی ديرلر كه ذكر اولندی مترجم ديركه مغربده فارسيدن معرب اولمق اوزره مرسومدر
ظاهر اسب سار معربيدر كه سركشته لك صاحبی ديمكدر ميانجی بايع ايله مشتری بيننده تردد وصرف انفاس ايده رك
سركشته لكی باعث تسميه اولمق ملحوظدر وسمسار الشیء برنسنه نك مالكی اولوب حفظ ورعايت ونظارتنده كركی كبی
قائم اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو سمساره ای مالكه وقيمه وايكی دوست ارالغنده اولان ميانجی يه دينوركه
ميانه لرنی ربط واصلاح مدارا اولور وسمسار الارض زراع ومزارع مقوله سی ارضك امور واحوالنی كركی كبی بيلوب
اولبابده حاذق وآگاه اولان آدمه اطلاق اولنور مؤنثی سمساره در هايله السمسرة دحرجه وزننده آنلردن
مصدر در سمسارلق ايلمك معناسنه در يقال سمسر فلان اذا صار سمسارا المسمقر قافله صلحب وزننده بغايت
اسی وكرمنك اولان كونه دينور يقال يوم مسمقر ای شديد الحر السمهدر سفرجل وزننده سموز كشی يه دينور
يقال رجل سمهدر ای سمين وآلت تناسله دينور وككبش وواسع ارض وبلده يه دينور وبعيدة الغور ارضه دينوركه
چول بيابان كبی رهبرسز كيدنلرا كثری كمراه اولورلر اوله السمهری جعفری وزننده سخت ومتين مزراغه دينور
فی الاصل سمهر نام مزراقجينك يابديغی مزراغه دينور ايدی كه بغايت متين واعلا اولور ايدی بعده هر محكم وبهتر مزراغی
اكا نسبتله رمح سمهری ديديلر ومزبورك ردينه نام زوجه سی دخی مزراق يپار ايدی اولدخی اعلا اولمغله رمح ردينی
اكا منسوبدر علی قول سمهری حبشه قرالرندن سمهرنام قريه يه منسوبدر الاسمهرار اسبطرار وزننده لفظ
مزبوردن متصرفدر مطلقا برنسنه سخت وشديد اولمق معناسنه در يقال اسمهر الشیء اذا صلب واشتد وبرنسنه
مزراق كبی راست ومعتدل اوله رق ديكلوب طورور اولمق معناسنه در يقال اسمهر العود اذا اعتدل وقام وقراكولق
پك چوق وبصعوق معناسنه مستعملدر شدت معناسندن مأخوذدر يقال اسمهر الظلام اذا تنكر وتراكم المسمهر
مقشعر وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور السمهرة دحرجه وزننده اكين سنبله سی اوزون وقوتلو اوله رق
دو للنميوب اوجلرنده دانه لری كويا كه برردانه اولمق معناسنه در معنای مذكوردن تصرف اولنمشدر يقال سمهر
الزرع اذا لم يتوالد كانه كل حبة برأسها ای برأس سنبلتها السنبر جعفر وزننده برشیئی كما هو حقه بيلوب كنه وحقيقته
عارف واحوالنه متقن اولان آدمه دينور وسنبر الابوانشی اصحابدندر ومحدثيندن هشام الدستوائی بدرينك اسميدر
السهسنبر سينك كسريله سبرماده سنده كذر ايلدی سنجار سينك كسريله موصل شهرينه اوچ مرحله مسافه ده
برشهر مشهور اسميدر وديار مصريه ده برقريه آديدر السندرة دحرجه وزننده سرعتله كتمك معناسنه در يقال

سندر الرجل اذا اسرع وسندره برنوع اولچك آديدر كه بغايت واسع اولور وبر كونه شجر اسميدر كه آندن ياى واوق
دوزرلر بو شجر فارسيده غوش وزكيده قاين آغاجى ديدكلرى متين آغاجدر وبر خاتون اسميدر كه دائما تام ووافى اولچك
ايله بغداى بيع ايدر ايدى شارح ديركه امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك اشبو * انا الذى سمتنى امى حيدره * كليث غابات
غليظ القصره * اكيلكم بالسيف كيل السندره * ارجوزه سنده سندره لفظى ذكر اولنان ايكى معنايه ده محتملدر
السندرىّ جعفرىّ وزننده ياوز ودلير وپردل آدمه اطلاق اولنور كه دشمنك اولچكنه وافى مكافات ايدر ياخود شجر
مزبوره منسوبدر شدّت وصلابتده يقال رجل سندرىّ اى جرىء شديد واوزون آدمه وسائر شيئه اطلاق اولنور وارسلانه
اطلاق اولنور وبغايت آق اولان مزراق واوق تمرنه وقلچ ناملوسنه اطلاق اولنور وسندرىّ بر شاعر لقبيدر
وبرنوع بيوك وايرى اولچك آديدر وبو سندره دن بشقه دركويا كه اكا منسوبدر وكوزلرى ايرى وبيوك اولان انسان
وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل سندرىّ اى الضخم العينين وايو وبهتر شيئه دينور يقال شىء سندرىّ اى جيد وكوتو
وكتر شيئه ديمكله ضدّ اولور يقال شىء سندرىّ اى ردىء بو معنا ضخامت معناسندن مصوّردر كه اكثرى ياقشقسز
اولور وسندرى برجنس قوشك اسميدر وبغايت صاف وبراق اولان تمرنه دينور يقال سنان سندرىّ اى ازرق وبرايشده
مستعجل وشتابكار آدمه دينور يقال رجل سندرىّ اى مستعجل وسخت ومستحكم كبر يشلنمش متين وز ورمنديايه دينور
يقال قوس سندرية اى موترة محكمة سندنهور سينك كسرى ودال ونون ثانيه نك فتحى وهانك ضميله مصرده شرقيه ده
ايكى قريه اسملريدر السنفطار سينك ونونك كسريله سقنطار معناسنه دركه ذكر اولندى السنّز سينك
ونونك فتحيله چتين خويلو اولمق معناسنه در يقال سنّز الرجل سنزا من الباب الرابع اذا شرس خلقه السنّور سينك
كسرى ونون مشدّده نك فتحيله معروفدركه كدى يه دينور فارسيده كربه ديرلر معناى مزبوردن مأخوذدر
وبرقومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور محافظه سنه مبنى يقال هو سنور القوم اى سيدهم ودوه وآت مفوله سنك
بيونلرنده اولان قبورغه يه اطلاق اولنور وقويرغك كوكنه دينور جمعى سنانير كلور السنار رمّان وزننده بودخى
كدى يه دينور السنوّر حزوّل وزننده جنك اسبابندن زره طرزنده بركسيم جبه اسميدر كه قايشدن دوزوب
جنكلرده تلبس ايدرلر يقال لبس سنوّره وهولبوس من قدّ كالدرع وبالجمله سلاحه اطلاق اولنور يقال لبسوا السنوّر
وهو كلّ سلاح سنبر امير وزننده حمص ايله بعلبك بينده برطاغك آديدر سنقر قافله قنفذ وزننده كه سنقر
الاشقر ايله معروفدر سلفده بركسه دركه دمشق شامى تغلبا ضبط وآنده تسلطن ايلدى مترجم ديركه اصل سنقر
لفظ تركيدر فارسيده شنقار ديدكلرى آق طوغانه دينور كه عامه صونقور تعبير ايدرلر تركستانه مخصوصدر
آنكله سلاطين صيد ايدرلر بوسببله بعض كسه لرى انكله تسميه ايدرلر ومؤلفك ذكر ايلديكى پادشاه كتب تواريخده
آقسنقر عنوانده مرسومدر انتهى وعبد الله بن فتوح بن سنقر محدثيندندر وابو عبد الله محمد بن طيبرس السنقرىّ الصوفى
امير على بن سنقرك مواليسندندر كه صحيح بخارى راويسى روزبه دن استماع حديث ايلمشدر وسنقر الزينى اعلامدندر كه
بزلر اصحابندن حديث روايت ايدرز يعنى اصحابى سلسله مز رجالندندر السمّار سينك ونونك كسرى وميمك
تشديديله آيه دينور قمر معناسنه وكيجه لر اصلا اويومز اولان آدمه دينور واوغرى يه اطلاق اولنور وبراسكاف يعنى
فى الاصل كفشكر اولان بر معمار آديدر كه ملوك عراقدن نعمان بن امرء القيس ايچون ظهر كوفه ده غرائبدن
اوله رق بر قصر عجيب الطرح بنا ايلمشدر بعد الاتمام ملك مشار اليه كلوب تماشا ايلدكده شايد سلاطين سائره
طرفنده ده كيدوب آثاره ده بو رسمه قصر بنا ايدر ملاحظه سيله بيچاره معمارى كنكره بامدن اشاغى يه القا ايلدى
على قول سنمار احيحة بن الجلاح نام كسه نك غلامى اولوب احيحه ايچون خانه سى حوالیسنده قله تعبير اولنور
برحصن غريب بنا ايدوب بعد الاكمال متانت ولطافتنى بغايت استحسان ونوازش واحسان ايلدكده بن بوبناده
برصنعت غريبه اجرا يعنى برطاشى مجموع بنايه كليد ايلدم اكر اول طاش يرندن نزع اولنورسه جمله حصار البته منهدم
اولور ديوب بعد الاستفسار اول طاشى ارائت ايلدكده شايد بكا ر غيظ وغدر ايدجكى طنوب ياخود برتقريبله آخر
بركسه يه ارائتله باعث بربادى خانمانم اولور ديو بالاى بامدن القا وحقنده جزاى سنمارى اجرا ايلدى برآدمه خدمتى
ياخود برجميله سى مقابلنده غدر واسائت ايدنلر حقنده ضرب اولنور سنهور سينك فتحيله مصرده ايكى قريه آديدر
برى بحيره ده وبرى غربيه ده واقعدر وصعيد ايالتنده اولان شين معجمه ايله در السورة سينك فتحى وواوك سكونيله
والسوار سينك ضميله شراب وسركه مقوله سنك تيزلكنه وياوزلغنه دينور كه باشه صچرايوب ياقوب ياندرمسى
حالتندن عبارتدر تقول اخذتنى سورة الخمر والخل وسوارها اى حدتها مؤلفك بصائرده بيانه كوره سور وسوره
بو كسكه صچرامق معناسنه اولوب بعده حدّت وشدّت معناسنه استعمال اولندى سورة الخمر وسورة الخل كبى انتهى

وسورة المجد عز ومجد وشرفك اثر وارتفاعندن عبارتدر يقال له سورة فى المجد اى اثر وعلامة وارتفاع فيه وسورة
البرد صووغك شدتندن عبارتدر يقال اليوم للبرد سورة اى شدّة وسورة السلطان پادشاهلرك قهر وبطش
واعتدا وسطوتندن عبارتدر يقال اشتدّت عليهم سورة السلطان اى سطوته واعتداؤه بو محللرده سوره كلمه سى اسمدر
وسوره بر موضع آديدر واسامىء رجالدندر صاحب السنن ابو عيسى محمد بن عيسى الترمذى البوغىّ الضرير جدّى
اسميدر وسورة بن الحكم القاضى اعلام محدثيندندر كه عباس الدورى كنديسندن اخذ حديث ايلمشدر السور
جور وزننده والسوور ظهور وزننده شراب مقوله سى نسنه باشه صچرايوب بخارى باشك ايچنده سرسام كبى
دونمك معناسنه در يقال سار الشراب فى رأسه يسور سورا وسوورا اذا دار وارتفع فيه وبركيسه برآدمك يوزينه
كدى كبى صچرايوب آتيلمق معناسنه در يقال سار الرجل اليك اذا وثب وثار وسور ديواره طرمانوب چقمق
معناسنه در تقول سرت الحائط اذا تسلقته السوّار شدّاد وزننده شول آدمه دينور كه شراب دماغنه
تيز صچرايوب سرسم ايدر اوله مبالغة اطلاق اولنور زيرا سوّاريت خمرك صفتيدر يقال هو سوّار اذا كان يسور الخمر
فى رأسه سريعا وانسانك دماغنه تأثير ايدن تيز وجكركاه كلامه اطلاق اولنور يقال كلام سوّار اذا صار يأخذ
بالرأس شارح ديركه كرچه نسخه لرده والكلام عنوانده مرسوم اولوب لكن صواب اولان والكلب اولمقدر كه آدمك
باشندن قاورايوب قاپار اولان كلب ديمك اولور المساورة مفاعله وزننده برآدمك باشندن قاوره يوب طوتمق
معناسنه در يقال ساور فلانا اذا اخذ برأسه ومساوره وسوار بركسه ايله دوكشمك ايچون اوزرينه صچرايوب آتيلمق
معناسنه در يقال ساور فلانا مساورة وسوارا اذا واثبه السور سينك ضميله شهرك چوره سنده دائرا مادار چكيلن
باروايه وحصاره دينور جمعى اسوار كلور وسيران كلور سينك كسريله وسور صوى وپاك جنس اولان دوه لره دينور
يقال له سور من الابل اى كرام السورة سينك ضميله درجه ومنزلته اطلاق اولنور يقال له سورة عليك اى منزلة
وسورة القرآن معلومدر معناى مزبوردن مأخوذدر زيرا هر برى اخردن مقطوعه منزله بعد منزله در وسوره شرف
وشان معناسنه مستعملدر يقال صاحب سورة اى شرف وطرح حسن اوزره بنياد اولمش بناء رفيعه اطلاق اولنور
مؤلفك ما طال من البناء قولى ما طال الى جانب السماء ديمكدر وسوره نشان وعلامته دينور وديوار ياپوسنك
عروقندن يعنى هر قوزندن وصره سندن برقوره وبرصره يه اطلاق اولنور جمع جنسى سوردر وجمع صيغى
سوردر غرف وزننده السوار كتاب وزننده والسوار غراب وزننده بيلازكه دينور كه زنان بيلكجه لرينه
كچررلر جمعى اسوره وساوره كلور وسور كلور سينك ضم ومدّيله وسوور كلور ضمتينله وسوار كتاب وزننده
اساميدندر ابو طاهر ابن سوار مقرىء معروفدر وعبيد الله بن هشام بن سوار محدثدر الاسوار همزه نك ضميله
بودخى بيلازكه دينور سوار كبى واسوار همزه نك ضمى وكسريله آت بدن آدمه دينوركه بدكجى تعبير اولنور وماهر
تيرانداز دينور وآت اوزرنده يكيجرى اوتورشى كبى اوتوروب صخرۀ صما كبى ثابت واستوار اولان شهسواره
دينور جمعى اساوره واساور كلور وابو عيسى الاسوارى محدثيندندر اساورۀ آتيه يه منسوبدر شارح ديركه بلازك
معناسنه اولان سوار دستواره معربيدر كذلك اسواره سوار معربيدر اسوار همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده
برقريه آديدر زهاددن محسن ومحدثيندن محمد بن احمد الاسواريان اورادندر المسوّر معظم وزننده بيلكجه ده
بيلازك كچوره جك يره دينور ومسوّر اساميدندر مسوّر بن عبد الملك محدثدر ومسوّر بن يزيد المالكى الكاهلى
اصحابدندر المسور منبر وزننده والمسورة هايله مسندن ياپيلان طيانه جق يصدغه دينور ومسور بن مخرمه
وابو عبد الله مسور كه برمحل وصنعته منسوب دكلدر صحابه لردر مسور مقعد وزننده يمنده ايكى حصن آديدر
بريسى بنو المناب وديكرى بنو ابى الفتوح جماعته مخصوصدر السور سينك ضميله شهر حصارينه دينور كه
ذكر اولندى وسور ضيافته دينور وبو لفظ فارسيدر ابتدا فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى تكلم بيورملريله
شرفياب ايلديلر مؤلف بونكله خندق غزوه سنده صادر اولان اشبو قوموا فقد صنع جابر سورا حديثنه اشارت
ايلمشدر قال فى النهاية اى طعاما يدعوا اليه الناس واللفظة فارسية كرچه سور ايله بو راده ضيافت طعامى مراد اولوب
لكن ختنه كه ملايمتى اربابى لطافته روشندر وسور تابعيندن محمد بن خالد الضبى لقبيدر وكعب بن سور بصره قاضيسيدر كه
فاروق اعظم طرفندن منصوب ايدى ابو سويره مصغر بنيه سيله شيخ سفيان ثورى اولان جبلة بن سحيم كنيه سيدر
التسوّر تفعل وزننده ديواره طرمانوب چقمق معناسنه در تقول تسوّرت الحائط اذا تسلقته سرسر مكرر اسور لفظندن
امر حاضردر برآدمه معالىء امور ومراتبه ارتفاع ايلمك بابنده تأكيدى متضمن امر واغرا ايچون تكلم اولنور سوريه
سينك ضمى وياءنك تخفيفيله شام اولكه سنك اسم قديميدر على قول حمص ارضندن خناصره قربنده بر موضع آديدر كتب

بجغرافياده شام اولكه سى سور يا ايله مرسومدر لفظ سر يانيدر سوري نام پادشاهه ياخود نمرودك اسم اصليسى سوريوس
اولمغله اكا منسوبدر سوربن سينك ضميله ري نام بلده ترابنده برنهرك آديدر يحيى بن زيد بن على بن الحسين
رضى الله عنه حضرتلرينك آلت شهادتى اولان قلجى اول نهرده غسل ايلمريله ري خلقى نهر مزبوردن تطير وتشأم ايدرلر
سورى طوبى وزننده عراقده بر موضع آديدر حقده ماسر يانيون بلادندن ايدى و بغداد اعمالندن بر موضع آديدر
وكاه اولور كه مد ايله سوراء دخى ديرلر الاساورة سوارك جمعيدرنته كه ذكر اولندى واساوره عجم جنسندن برقومه
اطلاق اولنور كه بصره يه نازل ومقيم اولمشلر ايدى نته كه احامره طائفه سى كوفه يه نزول واقامت ايلمشلر ايدى بغايت
استاد تيرانداز اولمريله اساوره اطلاق اولنمشيدى ذوالاسوار همزه نك كسريله ملوك يمندن برينك لقبيدر دائما
بيلازك طاقنور ايدى ارباب سلطنتدن اولميوب برتقريبله تسلطن داعيه سنه دوشوب باشنده اولان عسكر ايله يمن
خلقنه اغاره وهجوم ايلمكله بينلرنده حرب عظيم واقع اولوب انجام كار منهزم وخواص ومتعلقاتيله برغاره التجا
ودرونندن محاربه يه اهتدار ايلمكله عقبكيرى اولان بنو معد اطراف غارى حصار ايدوب بالاخره منبه نام كسه
ايچرويه تتون و برمكله جمله سى هلاك اولديلر بوسببله مزبور منبه دخان ايله تسميه اولندى السهبرة سينك وبانك
فتحيله اشمه تعبير اولنان قوبى اسماسندندر السهجرة دحرجه وزننده برنسنه دن قورقوب قچمان كسه نك
قاچمسى كبى سكردوب كتمك معناسنه در يقال سهجر الرجل اذا عدا عدو فزع السهدر جعفر وزننده والسمهدر
سفرجل وزننده ايراق معناسنه در يقال بلد سهدر وسمهدر اى بعيد السهر فتحتينله كيجه اويوميوب اويانق
طورمق معناسنه در يقال سهر الرجل البارحة سهرا من الباب الرابع اذا لم ينم ليلا مترجم ديركه بين الاطباء سهر
علت معروفدر مبتلاسى بهر كيجه اويومز سببى صفرادن ياسودادن ومالنخوليا وسائر بومقوله حادثه دن عارض
اولور الساهر والسهار كتان وزننده والسهران سكران وزننده والسهرة تؤده وزننده آندن صفتلردر
كيجه لر ياتميوب دائما اويانق طوران كشى يه دينور وساهر مبالغة ليله ده وصف اولور يقال ليل ساهر اى ذوسهر
كما يقال ليل نائم الساهرة ظاهره وزننده ارضه على قول وجه ارضه اطلاق اولنور كويا كه كثرت وطئ اقدامدن
سهر اوزره اولور يقال قطعوا ساهرة بسيطة اى ارضا او وجه ارض ودائما جريان اوزره اولان چشمه يه واپازمه يه
اطلاق اولنور كويا كه اصلا فار اولمز يقال عين ساهرة اى جارية يعنى لا تفتر ومنه خير المال عين ساهرة لعين نائمة
وهى عين صاحبها لانه فارغ البال لا يهتم بها وساهره بيابانه اطلاق اولنور تقول قطعنا ساهرة بعيدة اى فلاة
واصلا انسان وحيوان اياغى باصوب چكنمامش ارضه اطلاق اولنور على قول شول ارضه اطلاق اولنور كه حق جل
وعلا يوم قيامتده حشر مخلوقات ايچون تجديد ايليه جكدر كه ارض بيضاء دخى دينور وساهره قدس شريفده
برطاغك آديدر وجهنمه اطلاق اولنور وشام اولكه سنده برارضك اسميدر قال الشارح ومنه قوله تعالى فاذاهم
بالساهرة اى فاذاهم احياء على وجه الارض بعد ما كانوا امواتا فى بطنها والساهرة الارض المستوية البيضاء
سميت بذلك لان السراب يجرى فيها اولان سالكها يسهر خوفا وقيل اسم جهنم كذا فى البيضاوى وقال
السجستانى سميت ساهرة لان فيها سهرهم ونومهم واصلها مسهورة ومسهور فيها فصرف من مفعولة الى فاعلة
كما قيل عيشة راضية اى مرضية وساهره قمرك غلافنه دينور ساهور كبى كما سيذكر الاسهران تثنيه بنيه سيله انسانك
بورنيله ذكرينه اطلاق اولنور دائما قائم اولدقلرى ملاحظه سيله واسهران صرتده ايكى طمره دينور كه نطفه
آنلره واروب آنلردن آلته جارى ونازل اولور كه منبع نطفه اولان طمرلر اوله جقدر و بروندة ايكى طمره دينوركه رطوبت
آنلردن جريان ايدر كذلك كوزده ايكى طمره دينور كذلك شول ايكى طمرلره دينور كه خايه لردن چكيلوب ذكرك ايچ
يوزنده قاوشورلر الساهور كافور وزننده بودخى كيجه وقتى اويانقلغه دينور مبالغة اطلاق اولنمشدر يقال
فلان يحب الساهور اى السهر وحوقلغه اطلاق اولنور كثرت معناسنه وقمرك غلافنه دينور عرب بلرزعم ايدرلر كه
آيك غلافى اولمغله خسوف هنكامنده اكا دخولله ظلمانى اولور يقولون دخل القمر فى الساهور اذا انكسف وخرج
من الساهور اذا انجلى وآيك آغيلنه دينور دارة القمر معناسنه وهر آيك آخر طقوز كيجه لرينه اطلاق اولنور آى
كورنمز اولديغيچون و يربوزينك كولكه سنه دينور ظل معناسنه ساهره معناسنه حقيقتده غلاف قمر ايله بو معنا متحد در
زيرا ظل ساهره شمس وقرينه حيلولت ايلمكله قرشمسدن استفاضه نور ايلميوب اول ظل ايله ظلمانى اولور وساهور
العين بكارك اصل ومنبعنه اطلاق اولنور السهار غراب وزننده بودخى كيجه اويانقلغه دينور سهر معناسنه
و بوعلت اولديغيچون فعال وزننده دخى وارد اولمشدر الساهرية برنوع عطر آديدر تركيبى بغايت دشوار
اولمغله عمله كتورن آدم كيجه لر اويقوسز قالديغيچون اطلاق ايلديلر مسهر محسن وزننده بررجل آديدر السير

سينك فتحى وياتك سكونيله والمسير ميمك فتحيله والتسيار تذكار وزننده والمسيرة ميمك فتحيله والسيرورة
صيروره وزننده كزمك معناسنه دركه فارسيده كشت وكزار مرادفيدر نته كه مؤلف بصائرده المضى فى الارض
عنوانيله تفسير ايلمشدر يقال سار الرجل يسير سيرا ومسيرا وتسيارا ومسيرة وسيرورة اذا ذهب فى الارض
ومتعدى اولور كزدرمك معناسنه يقال ساره غيره بمعنى سيره الاسارة همزه نك كسريله كزدرمك معناسنه در
يقال اساره واساربه اذا جعله سائرا السيرة سينك كسريله اسمدر كزمكه وكزيشه دينور روش معناسنه وسيره
سنت وطريقه وهيئت معنالرينه مستعملدر كه انسانك معنوى طوتديغى يولدن وقائم اولديغى حالتدن عبارتدر
يقال له سيرة حسنة اى سنة وطريقة ويقال له سيرة قبيحة اى حالة وهيئة جمعى سير كلور عنب وزننده وسيره
ديار آخردن جلب اولنان ذخيره يه اطلاق اولنور ميره معناسنه المسور مخوف وزننده اسم مفعولدر سير اولنان
يوله كذلك سير ايتدير يلن آدمه دينور يقال طريق مسور ورجل مسور به شارحك بياننه كوره بو خلاف قياسدر
زيرا قياس مسير اولمقدر ظاهرا مصدره التباس محذورينه مبنى در السيرة سينك فتحيله سيردن برضرب ونوعدر
يعنى بردرلو كزمك معناسنه دركه بناء نوع اولور شارح ديركه بو كرچه بناء مرة بنيه سنده در لكن بناء نوع اوله رق
مستعملدر اسم اولان سيره يه عدم التباس ايچون السيرة سينك ضميله همزه وزننده كثير السير اولان آدمه دينور
يقال رجل سيرة اى كثير السير التسيير تفعيل وزننده بودخى كزدرمك معناسنه در تكثيرى متضمندر يقال سيره بمعنى
اساره وآتك صرتندن چولنى صيرمق معناسنه مستعملدر يقال سير الجل عن الفرس اذا نزعه و بر سوزى يا برنسنه يى
بين الناس فاش وبازده قلمق معناسنه مستعملدر يقال سير المثل اذا جعله سائرا واخبارا سلا فى نقل و بيان ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال سير فلان سيرة اى جاء باحاديث الاوائل وخاتونه حنا مقوله سى خضابى صاچنه يول يول يافق معناسنه
مستعملدر يقال سيرت المرأة خضابها اذا خططته يعنى جعلته خطوطا كالسيور السير غير وزننده مصدردركه
ذكر اولندى وسيردريدن انجه انجه ديلنوب ديلم اولان اوزون مجه قايشه دينور كه صريم تعبير اولنور قازمشنه ترشه
تعبير اولنور كه تراشه محرفيدر جمعى سيوردر محدثيندن حسين بن محمد وعبد الملك بن احمد السيوريان اكا منسوبلردر
شارح ديركه بو خلاف قياس اوزره در زيرا نسبتده قياس اولان مفرده ارجاع اولنمقدر و بعضلر بونلرى
سيور نام بلده يه نسبت ايدرلر واكثر علماء قول ثانى يى تصحيح ايلديلر انتهى وسير يمنده جند شهرينك شرقيسنده
بر بلده آديدر فقه شريفده كتاب البيان والزوائد مؤلفى يحيى بن ابى الخير السيرى العمرانى اورادندر هيسياد
امير عيار وزننده نجد اولكه سنده بر قوم ساك آديدر آنده قرامطه رئيسى اولان ابوسعيد الجنابى نام خارجى فتنه وافر
فساد ايلمشدر وسيار اساميدندر سيار بن بكر صحابه دروتابعين ومحدثيندن سيار ايله مسمى وافر ذوات واردر
السياريون برجماعتدركه محدثيندن عمر بن يزيد السيارى اول جمله دندر السيارة طياره وزننده كاربانه
اطلاق اولنور قافله معناسنه يقال جاءت سيارة اى قافلة ابوسياره عميرة بن خالد العدوانى كنيه سيدر برسياه
اشكى وار ايدى قرق سنه متصلا آنكله حاجى مزدلفه دن منايه طاشيوب كوتردى اياب وذهابنده منايه مشرف
ثبير نام طاغه خطابا اشرق ثبير كيما نغير يعنى كيما نسرع الى النحر دير ايدى جاهليه ده قبل طلوع الشمس افاضه
ايلمزلر ايدى بنه مبنى ثبيره اشراقله امر ايدر ايدى كه ذبح قربانه مبادرت ايدهلر اكا بناء بين العرب اصح من عير ابى سيار
مثل اولدى السيراء سينك كسريله عنباء وزننده برنوع الاجه قماش آديدر كه يول يول صارى قلملو وچوقلو
اولور چنارة كبى على قول نسجنده يول يول ايپك مختلط اولور وخالص و ببغش التونه اطلاق اولنور سير وواجنه
مبنى و بركونه نبات آديدر كه خلة يه يعنى دوه علفى اولان خوشمزه اوته شبيه اولور وسيراء چكردكه يابشق اولان انجه
قبوغه دينور و بوركك پرده سنه دينور حجاب القلب معناسنه وخرما جريدينه دينور السيران سيدان وزننده
بر موضع آديدر سيروان سينك كسرى وراءك فتحيله ماسبذان ايالتنده بركوره وقضا آديدر على قول آنك پايتخته
بر كوره آديدر لكن ماسبذان ولايتى معلوم اولمامشدر وسيروان مصرده بر قريه آديدر اعلامدن احمد بن ابراهيم بن
معاد اورادندر وفارس اولكه سنده بر موضع ورى شهرينك قربنده بر موضع آديدر السائر مهموز اولمغله
سأرماده سنده ذكر اولندى المسير معظم وزننده برنوع ثوب اسميدر كه چوقلى اولور و برآدمك و برنوع حلوانك
اسملريدر التسير تفعل وزننده تويلودرى قاولمق معناسنه در يقال تسير الجلد اذا تقشر الاستيار امتيار
وزننده ومرادفيدر كه برشهردن ذخيره جلب ايلمك معناسنه در يقال استار الرجل اذا امتار و برآدمك سيرتيله
سير ايلمك معناسنه در يقال استار بسيرته اذا استن بسنته سير جبل وزننده بدر ايله مدينه بيننده بر موضع
اسميدر كه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى غنائم بدرى اوراده توزيع وتقسيم ايلديلر بجر حرف السين

والحمد لله تعالى فى كل حين فصــــل الشين المعجمة الشبر شين معجمه نك كسرى وبانك سكونيله باش برمغك
اوجندن شرچه برمغك اوجنه وارنجه مقداره دينور كه آچوب كردكده حاصل اولور تركيده قارش وفارسيده بدست
ديرلر وشبر لفظى مذكردر جمعى اشبار در وعربلر اعضاء واندامى اوزون اولميوب دينكلو برى بر نه يقين صيغجه
اولان آدمه قصير الشبر اطلاق ايدرلر يقال هو قصير الشبر اى متقارب الخلق و بيلانه قبال الشبر اطلاق ايدرلر كتاب
وزننده وشبرا اسميدندر شبر بن منقذ الاعور شاعر تابعيدر الشبر صبر وزننده قارش ايله اولچمك معناسنه در يقال
شبر الثوب شبرا من الباب الاول اذا كاله بالشبر وويرمك معناسنه مستعملدر يقال شبره اذا اعطاه نته كه كرم ونعمته
باع وبدا اطلاق اولنور وشبر مهر وكابينه اطلاق اولنور عطاء معناسندن مأخوذدر يقال تزوجها ولم يعط شبرها
اى حق نكاحها واركك دوه‌يى ديشى يه چكمك ايچون عقد اولنان كرا واجرته اطلاق اولنور ونكاح معناسنه
مستعملدر كه مراد جماعدر وعمر وحيات وزند كانى معناسنه مستعملدر بونده كسر ايله ده جائزدر وقد وقامته
اطلاق اولنور وشبر اسماندندر شبر بن صعفوق اصحابدندر بانك فتحيله ده‌ز بازددر وبشر بن شبر تابعيندندر فاروق اعظم
اصحابندندر وشبر بن علقمه تابعيندندر وشبر الدارمى هناد بن السرى بن يحيانك جدى اسميدر الاشبار همزه نك
كسريله بودخى ويرمك معناسنه در يقال اشبره اذا اعطاه الشبر فتحتيله وبركى يه دينور عطيه معناسنه وخير
وحسنه وصدقه يه اطلاق اولنور ونصارى طائفه سى بينلرنده تعاطى ايلدكلرى شيئه دينور قربان كبى كه آنى
وسيله تقرب زعم ايدرلر على قول بعينه قربانه دينور وشبر اجسامه وقوايه اطلاق اولنور كه خلقت انسانيده مودوع
اولان قوتلردر حاسه وجاذبه وماسكه كبى وكتب سماويه دن انجيل كتابنه دينور وشبر مصدر اولور نشاط وسرور
جهتيله طاشقن اولمق معناسنه يقال شبر الرجل شبرا من الباب الرابع اذا بطر المشبورة مشوره وزننده سخيه
وجومرد اولان خاتونه دينور يقال امرأة مشبورة اى سخية الشبور تنور وزننده بوق اسميدر كه نفير ديدكلرى
بيوك بورى اوله جقدر جنكلرده سلاطين مهترلرى چالارلر وبو توجدن اولمغله فارسيده ناى روين ديرلر وبو كرنايدن
كوچك اولور كرچه مؤلف بوق ايله تفسير ايلدى لكن بوق مطلقا بورى يه دينور وبو عبرانيدن معربدر المشابر
مشاعر وزننده ارشونده واندازه‌ده اولان كرتكلره اطلاق اولنور كه هر برى برمقدارك نشانيدر وشول نهرلره دينور كه
الحق يرلرده واقع اولمغله سائر صولر آقوب اكا ملتحق اولور مفردى مشبر ومشبره‌در الاشبور اسلوب وزننده برنوع
بالق اسميدر شبر بقم وزننده وشبير قبر وزننده وشبير سكيت وزننده ومشبر محدث وزننده هارون
على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اوغللرينك اسملريدر منقولدر كه رسول الله عليه السلام حضرتلرى قرة
عيون اسلاميان اولان حسن وحسين ومحسن جنابلرنى اسماء مزبوره ايله تسميه ايلديلر زيرا اسماء مرقومه عبرى
لسانده حسن وحسين ومحسن معنالرينه‌در شارح ديركه انت منى بمنزلة هارون من موسى حديث شريفى صدورنده
وحى ايله تسميه ايلديلر پس اسماء مزبوره حسن معناسندن مأخوذ اولمش اولور اصل شبير سكيت وزننده حسن وشبر بقم
وزننده حسين مراد فيدرلر كه اهل محبتدن بريسى ديمشدر *فدا جان وسرم در چار سرور* رسول ومرتضى شبر وشبر
التشبير تفعيل وزننده برنسنه يى اولچوملك تقدير وتخمين معناسنه در يقال شبر الشىء اذا قدره وبرآدمه تعظيم ايلمك
معناسنه در يقال شبر فلانا اذا عظمه التشبر تفعل وزننده اولو لنمق تعظم معناسنه در يقال شبره فتشبر اى عظمه
فتعظم التشابر تفاعل وزننده جنكده برى برلرينه يقلشمق معناسنه در كويا كه بينلرنده بر قارش مقدارى بر قالور يقال
تشابرا اذا تقاربا فى الحرب شابور بر رجل آديدر مترجم ديركه شابور نام پادشاه ايران شاهپور معربيدر كه شهزاده
ديمكدر شابر الميزان اوغرى يه اطلاق اولنور يقال رجل شابر الميزان اى سارق شبرى سكرى وزننده اللى اوچ موضع
اسميدر كه جمله سى ديار مصريه ده در اونى شرقيه ده وبشى مرتاحيه ده والتيسى جزيرهٔ قويسناده واون برى غربيه ده
وبديسى سمنوديه ده واوچى منوفيه ده واوچى جزيرهٔ بنى نصرده ودردى بحيره ده وايكيسى رمسيس نام ناحيه ده وايكيسى
جيزه ده واقعدر شبره بقمه وزننده اعلامدن احمد بن محمد العابد النيسابورى جدينك اسميدر الشبذر ذال معجمه ايله
جعفر وزننده يونجه يه شبيه بر نبات آديدر لكن يونك ييراقلرى يونجه ييراغندن بيوك واپرى اولور الشبذارة
شينك كسريله پك غيرتلو حميتلو آدمه دينور يقال رجل شبذارة اى غيور الشبكرة دحرجه وزننده عشا
معناسنه‌در كه شبكور اولمق يعنى كوندز كوروب كيجه كورمز اولمقدر كه طاوق قرا كوسى اولمق تعبير اولنور
و بو شبكور فارسيدن تعريب وتصرف قلنه فعلله بناسنه الحاق اولنمشدر شبكور فارسيده اول علته مبتلا اولانه دينور
يقال شبكر الرجل شبكرة اذا اصابه اعشا الشتر شينك فتحى وتانك سكونيله كسمك معناسنه در يقال شتر الشىء شترا
من الباب الثانى اذا قطعه وشتر عبد الرحمن المحدث الكوفى پدرينك اسميدر وشتر كذلك مصدر اولور كوزك

قباغى ترسنه دوبرمك معناسنه يقال شتر العين اذا قلب جفنها وبرآدمك وجودنى پاره ليوب آزرده ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال شتره اذا غته وجرحه الشتر فتحتيله كسلمك معناسنه در يقال شتر الشىء شترا من الباب الرابع
اذا انقطع وكوزك اوست وآلت قباقلرى دونوب دورك اولمق على قول يارتق اولمق كه برنلاز اولمق تعبير اولنور وعلى
رأى آلت قباغى سلوك اولمق معناسنه در كه كوشك اولمغله كوزنى ايوجه قپه مز اولور يقال شتر الرجل اذا كان
جفن عينه منقلبا من اعلى واسفل او كان منشقا او اسفله مسترخيا ويقال شتر على بناء المجهول ويقال شترت عينه
وشتر آلت دوداق يريق اولمق معناسنه در يقال شتر الرجل اذا كانت شفته السفلى منشقة وشتر عروضيون
اصطلاحنده بحر هزجك اجزاسنه كه مفاعيلن در خرم ايله قبض علتك دخوللرندن عبارتدر پس ميم وياى كيتمكله
فاعلن قالور وشتر ارّان ولايتنده بر دعه ايله كنجه ميانه‌ده بر قلعه آديدر وشتر برآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر قطع
معناسندندر يقال شتر به شترا اذا سبه الانشتار انفعال وزننده بودخى برآدمك كوزى برنلاز اولمق معناسنه در
يقال انشترت عينه بمعنى شترت الاشتار همزه نك كسريله والتشتير تفعيل وزننده برآدمك كوزنى برنلاز ايلمك
معناسنه در يقال اشتر عينه وشترها اذا جعلها شتراء شتير زبير وزننده اساميدندر شتير بن شكل وشتير بن
نهار تابعيندندر اشتر همزه نك ضمى وراتك شده سيله اردن وزننده برآدمك لقبيدر علويوندن زيد بن جعفرك
لقبى اوله جقدر الشتير فسيق وزننده بدخوى وزشت مشرب ومجموعه شر وعيوب اولان شخصه دينور يقال
لا تصاحب فلانا فانه شتير اى كثير الشر والعيوب سيئ الخلق الشترة شينك ضميله ايكى برمقلرك ارالغنده اولان
آچقلغه وفرجه يه دينور قطع معناسندندر الشوترة جوهره وزننده صغريسى وقيچى بيوك اولان خاتونه دينور كه
بين العرب معتبره‌در يقال امرأة شوترة اى عجزاء الاشتر احمر وزننده ذكر اولنان شتر كلمه سندن وصفدر كوزى
برنلاز آدمه دينور مؤنثى شتراء در حمراء كبى مرأيه وكوزه وصف اولور واشتر مالك بن الحارث النخعى الشاعرك
لقبيدر اصحاب حيدر كراردن وبغايت بهادر ايدى كندوسيله اوغللوا براهيمه اشتران اطلاق اولنور واحمد بن
الاشترى وعمر بن على الصوفى الاشترى روايت حديث ايلديلر ابن الشتراء حمراء وزننده برمشهور اوغرينك
كنيه سيدر نقب شتار كتاب وزننده مدينه ايله بلقاء بيننده بر موضع آديدر الشنعور شينك وتانك فتحى
وعينك اهماليله آرپه يه دينور شعير معناسنه الشنغور غين معجمه ايله بودخى آرپه يه دينور وبو ابن جنى دن منقولدر
الشثر شينك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله طاغك برطرفدن برون كبى چقان سيورى وجهنه دينور جمعى شثور در
وشثر بر طاغك آديدر الشثير امير وزننده ايشه برامايان آغاج وكرايسته قيرقلرينه وپارچه لرينه دينور قاش العيدان
معناسنه ونبات واشجارك ديبلرندن سورن تازه كوچك فلزلرينه وفدانلرينه دينور الشثرة فرحه وزننده قيمقلو آغاج
وقاش مقوله سنه دينور كه بوتراقلو نيكن كبى اله وطرنق ايچلرينه باتوب آزرده ايدر يقال قناة شثرة اى متشظية
الشثر فتحتيله كوزك قپاقلرى برعارضه سبيله غلظت كسب ايلمك معناسنه در يقال شثرت عينه شثرا
من الباب الرابع اذا خشنت الشجر شينك وجيمك فتحه لريله والشجر عنب وزننده والشجراء صحراء
وزننده والشير ياى تحتيه ايله عنب وزننده كه اصلى باخود جيمدن مبدله در نباتات ارضيه دن بنفسه ساق اوزره قائم
اولانه دينور على قول بنفسه يوكسلوب نما بولانه دينور كرك خرده وكرك اولو اولسون وكرك شتايه مقاوم اولسون
وكرك شتايه مقاومتدن عاجز اولسون مفردلرى هايله‌در بو ايكى تعريفه كوره ده فارسيده درخت وتركيده آغاج تعبير
اولنور ايكى تعريفه كوره ده بادنجان وباميه واوزون قباق ومصر بغدايى وموز مقوله سى شجر اقسامندندر مؤلف
بصائرده ماله ساق من النبات ايله تفسير ايلمكله اكا كوره بغداى وآرپه نباتنه ده اطلاق اولنور واول نجم مقابليدر كه
ساقى اولميان درآنلره غلبه ايله نبات اطلاق اولنور يوخسه شجر دخى نبات قسميدر پس يقطين كه ساقى اولميان
نباته وخاصة قباغه دينور اروم كبره سى اولديغندن ناشى من شجرة من يقطين آيتنده شجره جمله سنه الحاق اولنمشدر
الشجرة فرحه وزننده والمشجرة معصره وزننده والشجراء حمراء وزننده كه صفتدر آغاجى چوق يره
دينور كه آغاجلق تعبير اولنور درختستان معناسنه يقال ارض شجرة ومشجرة وشجراء اى كثير الشجر
المشجر مقعد وزننده آغاج بتن يره دينور اسم مكاندر الاشجر احمر وزننده كه وصفدر والشجير امير
وزننده والمشجر محسن وزننده كذلك آغاجلق وقوريلق يره دينور يقال واد اشجر وشجير ومشجر اى كثير
الشجر واشجر افعل تفضيل اولور يقال هذا المكان اشجر منه اى اكثر شجرا الشجرى ياى نسبتله شجر بيعنه وشجر
غرسنه منسوب ديمكدر بعض ذوات نسبت اولنمشدر از جمله ابراهيم بن يحيى الشجرى امام بخارى شيخيدر
وابو السعادات هبة الله بن على بن الشجرى العلوى عراق اولكه سنك نحاتندندر الاشجار همزه نك

كسريله آغاج بتورمك معناسنه در يقال اشجرت الارض اذا انبتت الشجر المشاجرة مفاعله وزننده طوار آغاج اوتلامق معناسنه در يقال شاجر المال اذا رعى الشجر وبركسه ايله منازعه ايلمك معناسنه دركه آغاجله اورمقدن متفرعدر يقال شاجر فلان فلانا اذا نازعه المشجر معظم وزننده شول تصوير مقولهسنه وسائر نسنهيه دينور كه شجر صنعتي وشجر هيئتي اوزره اوله خط مشجر كبي وشول قاشه دينور كه نقش وزماني شجر هيئتنده مصنوع اوله يقال ديباج مشجر اذا كان منقشا بهيئة الشجر الاشتجار افتعال وزننده نيچه كسهلر بربرينه مخالفت ومنازعت ايدشمك معناسنه دركه بوراده افتعال مشاركت ايچوندر يقال اشتجر القوم اذا تخالفوا وبركسه الني چكهسي التنه قويوب ديرسكي اوزره طيانمق معناسنه در متفكر وملول حالتيدر شجر ايتدن مأخوذدر يقال اشتجر الرجل اذا وضع يده تحت ذقنه واتكأ على مرفقه وسبق وتقدم ايلمك نجا معناسنه مستعملدر كه ايلري چكمكله كويا كه شجر كبي اوزامش اولور يقال اشتجر عليه اذا سبقه وتقدم عليه شارح بوراده نجا كلمهسني سبق وتقدم ايله تفسير ايلمشدر واويقو قاچمق معناسنه مستعملدر يقال اشتجر نومه اذا تجافى عنه ويقال بات النوم مشتجرا اذا تجافى عن صاحبه التشاجر تفاعل وزننده بودخي آغاج كبي بربرينه كيريشوب نزاع ايدشمك معناسنه در يقال تشاجر القوم اذا تخالفوا يعني تشبكوا في النزاع اشتباك الاشجار الشجور ظهور وزننده نيچه كسه بيننده برماده مختلف اولوب محل نزاع اولمق معناسنه دركه هر بري برسمته چكر يقال شجر بينهم الامر شجورا من الباب الاول اذا تنازعوا فيه الشجر زجر وزننده برنسنهيي برنسنهيه ربط ايلمك معناسنه در يقال شجر الشيء اليه شجرا من الباب الاول اذا ربطه اليه وبرآدمي برنسنهدن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال شجر الرجل عن الامر اذا صرفه والارغه قلمق معناسنه در يقال شجره اذا نحاه ومنع ودفع ايلمك معناسنه در يقال شجر فلانا اذا منعه ودفعه واغزي آيروب آچمق معناسنه در يقال شجر الفم اذا فتحه ومركوب اولان دابهيي آليقومق ايچون كمي كبرويه چالمق معناسنه دركه صولق دينلن چالغله ضربندن دابه آغزيني آيروب آچار يقال شجر الدابة اذا ضرب لجامها ليكفها حتى فتحت فاها وچادره واوه ديرك وطياق ديكمك معناسنه مستعملدر يقال شجر البيت اذا عمده بعود واغاجك يره صارقان داللريني يوقري قالدرمق معناسنه در يقال شجر الشجرة اذا رفع ما تدلى من اغصانها وبركسهيه مزراق سانجمق معناسنه مستعملدر يقال شجر فلانا بالرمح اذا طعنه به ومشجر اوزره برنسنه آتمق معناسنه در يقال شجر الشيء اذا طرحه على المشجر كما سيذكر وشجر منازع فيه اولان مادهيه دينور يقال بينهم شجر اي امر مختلف ودوه واشك سمربنك اوك قاشيله آرد قاشنك ماييننه دينور وبدنده اككه دينور ذقن معناسنه وشجر الفم آغزك آيريلجق يرينه دينور مخرج ومفرج فم معناسنه على قول مؤخرينه ياخود آغزك برجانبنه دينور كه آورد طرفندن دوداقلرك قاوشديغي يراوله جقدر صامغ معناسنه كه ايكي طرفنه صامغان دينور ياخود آغزك قپانديغي وقاوشديغي يردن آچلهجق يرينه دينور كه بومعناي اولدن اخص اولور ياخود قولقدن اشاغي چكهنك نهايت بولديغي يره اولان ايكي سيوري كمكلرك قاوشديغي يره دينور ملتقى اللهزمتين معناسنه ياخود ايكي چكه كمكلرينك ماييننه دينور بولرك مجموعنده آيريلوب آچلمق ماده وظدر جمعي اشجار وشجور وشجار كلور شينك كسريله الحروف الشجرية الصنوف الزجريه وزننده اوچ حرفدن عبارتدر كه شضج كلمهسي جمع ايدر يعني شين وضاد معجمتين وجيم حرفلريدر شجر مذكوردن خروج ايدرلر المشجر منبر ومقعد وزنلرنده والشجار كتاب وسحاب وزنلرنده هودج آغاجلرينه وتختهلرينه على قول هودجدن صغير بركونه مركبه دينور كه اوستي آچق اولور ظاهرا شبريه ديدكلريدر كه طرابق حجازده جواري مقولهسني اركاب ايدرلر وشجار كتاب وزننده سريرك وكرويدك آلتلرينه استوار ايتدكلري آغاجه وتختهيه دينور كه آنكله سرير مستحكم طورور فارسيده مترس ديرلر وقوپينك آغزينه واستحكام ايچون ايچنه طوغري چويردكلري آغاجلره وتختهلره دينور ودوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه شجر هيئتنده اولور وآناسني امسون ديو اوغلاق قسمنك كمكي آغزلرينه اوردقلري آغاج پارهسنه دينور كه تركيده اسنك تعبير اولنور وشجار برموضع آديدر الشجار كتان وزننده اسماندر غلاث بن شجار صحابيدر امام ذهبي تخفيفله ضبط ايلمكله وهم ايلمشدر وابو شجار عبدالحكم بن عبدالله بن شجار محدثيندندر الشجير امير وزننده قلچه اطلاق اولنور يقال ضربه بالشجير اي السيف وغريب اولان آدمه ودوهيه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور كه كندي آغاجندن اوليان اوقلر ارالغنه دوشمش اوله وشجير صاحب معناسنه در بوراده صاحب غالبا صحيبدندر زيرا اساسده صديق ايله مبيندر وشجير كوتو وكرشته دينور يقال شيء شجير اي رديء الانشجار انفعال وزننده اشتجار كبي اويقو قاچمق معناسنه در يقال انشجر نومه اذا تجافى عنه وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال انشجر اذا تقدم الشجرة ثمره وزننده كوچك تازه اوغلاقك ذقننه وضع ايلدكلري نقطه جعد دينور كه نظر ايچون اناسي وضع ايدر وناقهنك ممهسنك هيئت ومقدارينه

اطلاق اولنور على قول ممهسنك طمرلرينه وجلد ولحمنه اطلاق اولنور يقال ما احسن شجرة ضرعها اي قدره وهيئته او عروقه وجلده ولحمه التشجير تفعيل وزننده خرمانك ميوه دار اولان دالي اكيلوب قرلمامق ايچون جريد اوزره قومق معناسنه در يقال شجر النخل بمعنى شخره كما سيذكر الشحر حاي مهمله ايله بحر وزننده آغز آچمق معناسنه در يقال شحر الرجل شحرا من الباب الثالث اذا فتح فمه وشحر اقصاي جزيرة العربده شهر عمان ايله عدن بيننده واقع ساحلك اسميدر كه ولايت مخصوصه در شينك كسريله ده زبانزددر نيچه بلاد وقصباته مشتملدر عنبر شحري آكا منسوبدر محدثيندن محمد بن معاذ الرحال وشعرادن محمد بن عمرو الاصغر الشحريان اورادندر وشحر درهنك وسطنه دينور وصو مجراسنه دينور ودوهنك باغري صاغالدقده نصكره برنده قلان اثرونشانه دينور شحير امير وزننده برنوع شجر آديدر الشحور قسور وزننده والشحرور عصفور وزننده برقوش آديدر قاره طاوق تعبير اولنان قوشدر الشحرة شينك كسريله طارجه اولان نهر وبحر ووادي قيسنه دينور ذو شحراين وكيعه دركه اذواء تعبير اولنان امراء يمندن برينك لقبيدر المشحنزر نون وزاي معجمه ايله مستنفر وزننده برآدمه شتم ودشنام ايلمكه آماده اولان كسيه دينور على قول هنوز شابلغي وجوانلغي آزجه اولانه دينور كه كمال اوزره بال وبال پيدا ايدوب يكيت اولماش اوله يقال رجل مشحنزر اي مستعد لشتم الانسان او هو الذي شب قليلا الشحسار شينك فتحيله اوزون شيئه دينور المشحنظر ظاي معجمه ايله مستنفر وزننده لقمه كوز آدمه دينور يقال رجل مشحنظر اي جاحظ العينين الشخير شينك فتحيله والشخر فخر وزننده بوغازك ايچندن ياخود كگزدن سسلنمك معناسنه دركه بعضلر بوكونه تكلم ايدرلر يقال شخر الرجل شخيرا وشخرا من الباب الثاني اذا صات من الحلق او الانف وآت كشنمك ياخود آغزندن سسلنمك معناسنه دركه مراد اوفرامقدر يقال شخر الفرس اذا صهل او صات من فمه بومعنالرده شخير اسم دخي اولور وشخير بري اوته كزوب چكمكدن ناشي طاغدن وياردن اوفانوب طاغيلن طپراق وچقل مقولهسنه دينور وشخر شرخ كبي جوانلق هنكامنك اولنه دينور يقال هو في شخر الشباب اي اوله ظاهرا شرخ مقلوبيدر وشخر الرحل سمرلك اوك قاشيله آرد قاشنك ماييننه دينور ومنه يقال لايزال فلان بين شخري الرحل وهو ما بين القادمة والاخرة اذا كان مسفارا وشخر الاست كوتك يارغنه دينور شرخ الاست كبي وشخر كذلك مصدر اولور دابه قسمي ايچنده غله وعلف اولان خراري وچوالي آغزيله يرتوب طاغتمق معناسنه يقال شخر البعير ما في الغرارة شخرا اذا بددها وخرقها الشخير سكيت وزننده اكثري كگزندن سسلنوب سويلر اولان آدمه دينور يقال رجل شخير اي كثير النخير وعبدالله بن الشخير صحابيدر الاشخر اشقر وزننده شجر العشر اسميدر كه سكر العشر وتركيده بيغاله ديدكلري صمغك شجريدر التشخير تفعيل وزننده دابهنك صرتنده اولان سمري ايلرو چكمك ايچون اوزرنده اولان چولي وپلاسي قالدرمق معناسنه در يقال شخر الحلس اذا رفعه حتى يستقدم الرحالة وخرمانك ميوه دار اولان داللريني اكيلوب قرلمامق ايچون جريدي اوزره وضع ايلمك معناسنه در يقال شخر النخل اذا وضع عذوقها على الجريدة لئلا تنكسر شخذر ذال معجمه ايله جعفر وزننده بررجل آديدر الشذر شينك فتحي وذال معجمهنك سكونيله شول آلتون پارهلرينه دينور كه خرده خرده معدندن دوشور ياور كه خدايي اولور طاشي طپراغي اذابه ايدوب قال ايلمكسزين ظهور ايدر على قول شول بونجقلره دينور كه ديزلمش ديزينك فاصله ايچون ارالرينه چكوررلر على رأي خرده انجولره دينور مفردي شذره در هايله زمخشري اساسده قول اولي اختيار ايلمشدر قال التقط الشذر من المعدن والشذور وشذره اساميدندر ابو شذرة الزبرقان بن بدر صحابيدر وشذرة بن محمد بن احمد بن شذره محدثدر شذر مذر فتحتينله وشين وميمك كسريله ده جائزدر وآخرلرينك فتحي اوزره بنالريله طار طغان وتارمار معناسنه در شذر كراولنان شذرهدن ومذر بذردن مأخوذدر كه باء ميمه ابدال اولنمشدر يقال تفرقوا شذر مذر اذا ذهبوا في كل وجه وبونك تركيبي شغر بغر وصحر بحره تركيبلري كبيدر تنه كه بحر مادهسنده بيان اولندي الشنذارة شينك كسريله غيرتلونك وناموس صاحبي آدمه دينور يقال رجل شنذارة اي غيور الشيذر حيدر وزننده بربلده اسميدر على قول برفقير ماء آديدر يعني بردوز وطپراغي يومشق يراسميدر كه جابجا آنده اشمهلر حفر اولنوب صولر چقاراوله الشوذر جوهر وزننده چارشبه دينور ملحفه معناسنه وبومعربدر يعني چادر فارسي معربيدر واتب اسميدر كه نسوان عربك يكسز ويقاسز كوملكلرينه دينور همان اورتهسني ياروب بيونلرندن كچوررلر وباديهده برموضع آديدر واندلس ديارنده بربلده آديدر التشذر تفعل وزننده جنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا تهيأ للقتال وبرآدمه لسانيله قورقوو ويرمك معناسنه در يقال تشذر فلانا اذا توعده وغضب بيدا ايلمك معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا تغضب وجنبش ونشاطه كلمك معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا انشط وبرايشه سرعت وشتاب ايلمك معناسنه در يقال تشذر

الرجل اذا تسرّع الى الامر مؤلف بوراده تهدّد كلمه سيله ده تفسير ايلمكله تكرار ايلمشدر زيرا توعد وتهدّد برمعنايه دركه عقوبتله قورقتمقدن عبارتدر ودابه قسمى ايوجه چابر كورمكله فرح ونشاطندن جنبشه كلوب باشنى برى اوته صالوب اوينامق معناسنه در يقال تشذّرت الناقة اذا رأت رعبا فحرّكت رأسها فرحا وقامچى برطرفه اكيلوب برى اوته دونوب اوينامق معنسنه در يقال تشذّر السوط اذا مال وتحرّك وناس طاغلمق معناسنه در يقال تشذّر الجمع اذا تفرّقوا وجنكده برى برنى قهر وارغام ايلمك معناسنه در يقال تشذّروا فى الحرب اذا تطاولوا وآرد انكى بوطلرار الغدن آلوب قوشغه صوقمق معناسنه در يقال تشذّر بالثوب اذا استثفر ودابه يه اكسه سندن بنمك معناسنه در يقال تشذّر فرسه اذا ركبه من ورائه المتشذّر متعذّر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشرّ شينك فتحى وضمى ورائك شدّه سيله خير مقابليدر كه خير مادّه سنده بسط اولندى جمعى شروردر يقال هو رجل لايرجى منه الاّ الشرّ اى السوء والفساد والظلم وخير وشر كلمه لرى بلكه افعل تفضيل اولدقلرى دخى خير مادّه سنده بيان اولندى وشرّ وشراره شينلرك فتحيله كوتولك وبرامزلق ايلمك معناسنه در يقال شرّ الرجل شرّا وشرارة من الباب الاوّل والثانى وتقول شررت يافلان مثلثة الراء يعنى من البابين المزبورين والرابع والخامس وشرّ كلمه سى افعل تفضيل اولور يعنى وصف اولوب افعل تفضيل ايله مقدر اولور تقول هو شرّ منك واشرّ قليلة اورديئة وبنى عامر لغتنده همزه ايله افعل تفضيل اوله رق استعمال اولنور يقولون هو اشرّ منك واخير منك مؤنثنده شرّه وشرّى شينك ضمى وقصر ايله ومنه قول امرأة اعيذك بالله من نفس حرّى وعين شرّى اى خبيثة وشرّ ابليس ملعونه اطلاق اولنور وجما عارضه سنه وفقر وفاقه يه اطلاق اولنور وشرّ كذلك مصدر اولور ات وكش واثواب مقوله سنى قورتمق ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّ اللحم والاقط والثوب ونحوه شرّا من الباب الاول اذا وضعه على خصفة او غيرها ليجف يعنى سپت مقوله سى نسنه اوزرينه وضع ايدوب كونشه سردى الشرير امير وزننده والشرّير سكيت وزننده شرّ وشراره دن وصفلردر يقال رجل شرير وشرّير من قوم اشرار وشرّيرين المشارّة فى الاصل مفاعله وزننده بركسيه شر كير اولوب خصومت وغوغا ايلمك معناسنه در يقال شارّه مشارّة اذا خاصمه الشرّ شينك ضميله مكروه وناخوش نسنه يه دينور ومنه تقول ماقلت ذاك لشرّك اى لشئ تكرهه وشرّ مصدر اولور عيبلمك معناسنه يقال شرّه شرّا اذا عابه الشرير امير وزننده وصفدرنته كه ذكر اولندى وشريردريانك قيسنه اطلاق اولنور يقال يمشى من شرير البحر اى جانبه وبرشجر آديدر كه دريا ده نابت اولور الشريرة سفينه وزننده چوالدوزه دينور مسله معناسنه شريره هريره وزننده بنت الحارث دركه صحابيه در وابوشريره تابعيدن جبلة بن سحيم كنيه سيدر الشرّة شينك كسريله شرّ وشراره دن اسمدر شرير لكه دينور بومناسبتله شرّة الشباب جوانلق هنكامنده اولان جنبش ونشاط وسرمستلك حالتنه اطلاق اولنور يقال ابن شرّة الشباب اى نشاطه الشرار كتاب وزننده والشرر جبل وزننده قغلجمه دينور مفردى شراره وشرره در الاشرار همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى قورتمق ايچون سرمك معناسنه در يقال اشرّ اللحم والاقط والثوب بمعنى شرّه واظهار ايلمك معناسنه در يقال اشرّ الشئ اذا اظهره وبركسه يى شرّه نسبت ايلمك يعنى شرير آدمدر ديمك معناسنه در يقال اشرّ فلانا اذا نسبه الى الشرّ التشرير تفعيل وزننده والتشرية رايى يايه ابدالله بودخى برشيئى قورتمق ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّره وشرّاه بمعنى اشرّه واشرير برآدمى ناس اراسنده ذكر قبحله رسوا وتشهير ايلمك معناسنه در يقال شرّره اذا اشهره فى الناس الاشرارة همزه نك كسريله صدرمه يه دينور قديد معناسنه وكونشده قورتمق ايچون اوزرينه كش سردكلرى سپت وطبله مقوله سنه دينور وكثرت اوزره اولان دوه سوريسنه دينور الاستشرار برآدم كثرتلو دوه سوريسنه مالك اولمق معناسنه در يقال استشرّ فلان اذا صار ذا اشرارة من الابل الشرّان كتّان وزننده سينكه شبيه برجانور آديدر بونى شارح اذى ايله بيان ايلمشدركه تاتارجق ديدكلريدر مفردى شرّانه در الشراشر شين اولينك فتحى وثانيه نك كسريله نفس وذات معناسنه در يقال القى عليه شراشره اى نفسه حرصا ومحبة ويقال باشر به بشراشره اى بنفسه واحمال واثقال معناسنه در وسوكيه دينور محبت معناسنه وجسدك مجموعنه دينور كه باشدن اياغه دك قالبدر وآت ودوه مقوله سنك قويرقلرى اوجنه دينور كه زائد صالنان قيللر وتويلر اوله جقدر مفردى شرشره در وشراشر بروضع آديدر الشرشرة زلزله وزننده كسمك معناسنه در يقال شرشره اذا قطعه وبرنسنه يى ديش ايله اصيروب قاپدقدنصكره برى اوته سلكمك معناسنه در آرغين دوه نك كاريدر يقال شرشر الشئ اذا عضّه ونفضه ويلان صوقمق معناسنه در يقال شرشرت الحية اذا عضّت وطوار علف يمك معناسنه در يقال شرشرت الماشية النبات اذا اكلته وبچاق

مقوله سنى طاشه سوروب بيلمك معناسنه در يقال شرشر السكين اذا احدّها على حجر الشرشور عصفور وزننده برقوش آديدر بونى پيغمبر قوشى ايله بيان ايدرلر كه سرچه دن بيوجكدر الشرشرة كسرتينله برنوع اوتلق آديدر وهر نسنه دن بربلوكه وبرقطعه يه دينور تقول فرّق شرشرة منه اى قطعة شراشر علابط وزننده شريشر مسيجد وزننده شريشير محيريب وزننده شرشره كلكله وزننده اسماء رجالدندر شرير زبير وزننده برموضع آديدر شرّى حتّى وزننده همدان قضاسنده برناحيه اسميدر شرورى فعوعل وزننده بنى سليم يوردنده برطاغك آديدر المشرشر اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور الشرشر فدفد وزننده برنبات آديدر كه ايپ كبى تل تل براوزره اوزانوب كيدر شينلرك كسريله ده لغتدر واوزرندن ياغى تقاطر ايدن بريانه وصف اولور يقال شواء شرشر اذا كان يتقاطر دسمه الشزر شينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بركسيه روبرو باقيوب بغض وهيبت باقشيله برطرفدن وريانندن طوغرى باقمق معناسنه در على قول اعراض متضمن خصمانه باقمق ياخود كوز قورغيله طارغين باقشى كبى باقمق ياخود طوغرى باقيوب صاغدن صولدن باقشدرمق معناسنه دركه بودخى غضبدن ناشى اولور خلاصه اقوال مذكوره نك مجموعنده محبت ونوازش نظرى اولميوب بغض وغضب نظرى دركار در زمانه نك ارباب كماله نظرى كبى يقال شزره واليه شزرا من الباب الثانى اذا نظره منه اى من نفسه فى احد شقيه او هو نظر فيه اعراض او نظر الغضبان بمؤخر العين او النظر عن يمين وشمال وبركسيه مزراق ساپلجمق معناسنه در يقال شزر فلانا اذا طعنه وكوز دكورمك معناسنه در يقال شزره اذا اصابه بالعين واپى صولنه بوكمك معناسنه دركه شديد الفتل اولور على قول طشره سندن بوكوب ايچنه چويرمك معناسنه در يقال شزر الحبل اذا فتله عن اليسار او فتل من خارج وردّه الى بطنه وشزر طوغرى بوكلميوب ترسنه بوكلمش ايپه واورغانه دينور وصف بالمصدر در يقال غزل شزر اذا كان مفتولا على غير استواء وال دكرمنى صاغنه طوغرى چويرمكه دينور نته كه مقابلنه بتّ دينور يقال طحن بالرحى شزرا اذا ادارها عن يمينه وشزر شدّت وصعوبت معناسنه در تقول كلفنى امرا فيه شزر اى شدّة وصعوبة الاستشزار بودخى ايپ وصاج مقوله سنى قوى اولمق ايچون صولدن صاغه طوغرى بوكمك معناسنه در وبو معناده لازم اولور يقال استشزر الحبل فاستشزر هو اى فتله عن اليسار ففتل التشزّر تفعّل وزننده طارلمق معناسنه در يقال تشزّر عليه اذا غضب وجنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در يقال تشزّر للقتال اذا تهيأ شيزر حيدر وزننده حماة قربنده بربلده آديدر التشازر تفاعل وزننده برى برينه خشمانه وخصمانه باقشمق معناسنه در يقال تشازر القوم اذا نظر بعضهم الى بعض شزرا الاشزر احمر وزننده قرمزى اقان سوده دينور كه حيوانك علتندن نشئت ايدر قان كبى كلور يقال لبن اشزر اى احمر الشزراء حمراء وزننده قزل كوزه وصف اولور ارسلان ومجنون كوزلرى كبى يقال عين شزراء اى حمراء الشزر فتحتينله كوز قزل اولمغه دينور يقال فى لحظها شزر اى حمرة الشزرة شينك ضميله اسمدر كوزده اولان قزللغه دينور يقال بعينه شزرة اى حمرة الشصر عصر وزننده ديكشى سيرك سيرك ديكمك معناسنه دركه اوبولقه مق وپك سيرك نسنه ايلمك تعبير اولنور يقال شصر الثوب شصرا من الباب الاوّل اذا خاطه متباعدة وصغر بوينوزيله سوسمك معناسنه در يقال شصر الثور اذا نطح بقرنه ودورتمك وساپلجمق معناسنه در يقال شصره بالرمح اذا طعنه واوته جانبه آطلامق معناسنه در يقال شصر الى جانب الحرق اذا طفر وكوده يه تيكن باتمق معناسنه در يقال شصرته الشوكة اذا شاكته بو معنادن اسم شصيردر شينك فتحيله كه كوده يه تيكن باتمغه دينور وشصر ترنيد ناقه معناسنه دركه زند مادّه سنده بيان اولندى تقول شصرت الناقة شصرا من الباب الاول والثانى اذا زندتها ترنيد اوناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار چكورمك معناسنه در يقال شصر الناقة اذا جعل بين منخريها شصارا الشصار كتاب وزننده شول تخته پارچه سنه دينور كه ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه ادخال ايدرلر وشصار برجل وبرجنى اسملريدر وترنيد خلالنه دينور كه بودخى زند مادّه سنده ذكر اولندى التشصير تفعيل وزننده بودخى ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار صوقمق معناسنه در يقال شصّر الناقة بمعنى شصرها الشصر شينك كسريله بودخى ترنيد خلالنه دينور شصار كبى الشصر فتحتينله شول كيك ياوريسنه دينور كه سوسمك كرته سنه بالغ اولمش اوله على قول برآيلق اوله ياخود هنوز برخوشجه قوتلنمامش اوله ياخود كرچه وجودينه قوت كلوب لكن برى اوته هنوز صچرايوب مكرمبه لياقتى اولميه مؤنثنده شصره دينور جمعى اشصار كلور وشصر بركوچك قوش اديدر الشاصر والشوصر جوهر وزننده شصر ايله معناى اولده مرادفدر الشصور ظهور وزننده كمال خوف وحيرتدن برآدمك كوزى دونوب اويلجه بلروب قالمق معناسنه در يقال شصر بصره عند الموت

شصورا من الباب الاول اذا شخص وانقلبت العين على قول بونده صواب اولان شصا اولمقدر كه معتلدر الشاصرة
برنجى جانور صيد ايده جك بركونه دوزاق اسميدر الشطر سطر وزننده برشيئك نصفنه وجزؤينه دينور كه مراد
ايكى جزؤندن برجزؤى اوله جقدر فى الاصل منفصل اولانه موضوع اولوب بعده غير منفصل اولان نصفده دخى
استعمال اولندى ومنه حديث الاسراء فوضع شطرها اى الصلوة اى بعضها جمعى اشطر وشطور كلور وشطر
جهت وسمت وناحيه معناسنه در بو معناده آندن فعل متصرف اولمز ياخود شطر شطره دينور قصد قصده
معناسنه وشطر ناقه نك وسائر مواشينك ايكى آخر ممه سنى صاغوب ايكى آخر ممه سنى ترك ايلمك معناسنه در زيرا ايلرو
وكيرو درت ممه لرى اولمغله هر ايكى ممه يه برشطر اطلاق اولنوب وآندن فعل تصرف اولندى يقال شطر الناقة
اذا حلب شطرا من خلفها وترك شطرا بو شطرك دخى جمعى اشطر كلور ومنه المثل ✻حلب فلان الدهر اشطره اذا جربه
خيره وشره✻ يعنى دهرك خير وشرنى تجربه ايلمش تقلبات كونيه يه اوغرامش كرم وسرد كشيده ونيك وبد چشيده كمسه
ديمكدر ناقه نك بردفعه ايكى اوك ممه لرنى وبردفعه ايكى آرد ممه لرنى صاغمقدن مستعاردر واشطره كلمه سى الدهر لفظندن
بدلدر وقوله صلى الله عليه وسلم من منع صدقة فانا آخذوها وشطر ماله هكذا رواه بهز ووهم وانما الصواب وشطر ماله
كعنى يعنى على بناء المجهول اى جعل ماله شطرين فيتخير عليه المتصدق فيأخذ الصدقة من خير الشطرين عقوبة لمنعه
الزكوة حديث مذكور مانع الزكاة حقنده وارد اولوب روات دن بهز شطر كلمه سنى شينك فتحى وطانك سكونى
ورانك نصبى وماله كلمه سنك جريله روايت ايلمكله مؤلف آنى توهيم ايلدى زيرا كا كوره جبراهم زكاتنى وهم نصف
مالنى مصادره ايله آلمق اقتضا ايدر وجه صواب اوزره عباره مجهول بنيه سيله اولمغله عامل اول مالى اعلا وادنا
اوله رق ايكى بلوك ايدوب عقوبة لصاحبه زكاتى اعلا بلوكندن اخذ ايلمكده متخير دريمك اولور
نهايه ده بعض وجوه سائره واشبو حديثك عند البعض منسوخيتى مرسومدر التشطير تفعيل وزننده ناقه نك
ممه سنك ايكى امزكنى صاروب ايكيسنى ترك ايلمك معناسنه در يقال شطر الناقة اذا صر خلفيها وترك خلفين وبرنسنه يى
يارسيندن ايكى بولمك معناسنه در يقال شطر الشئ اذا نصفه الشطور صبور وزننده شول قيونه دينور كه ممه لرينك برسى
قوريوب صوغنمش اوله على قول ايكى امزكنك برسى آخرندن اوزون اوله يقال شاة شطور اذا كانت يبس احد خلفيها
اوكان احد طبييها اطول من الآخر وشول ثوب ودوشمه مقوله سنه دينور كه عرضى طرفندن اولان كوشه لرينك برسى
ديكرندن اوزون اوله فارسيده اكاكوس دينور يقال ثوب شطور اذا كان احد طرفى عرضه اطول من الآخر
الشطور ضمتيله والشطورة هاله معناى مذكوردن مصدردر يقال شطر الشاة وشطرت شطورا
وشطورة من الباب الاول والخامس اذا صارت شطورا وشطور برآدم بركسيه بقار ايكن آنك غير يسنه بقاركبى باقق
معناسنه دركويا كه نظرنى ايكى بلوك ايلمش اولور يقال شطر بصره شطورا من الباب الاول اذا صار كانه ينظر اليك
والى آخر يعنى كانه نصف بصره وشطور وشطوره شطاره معناسنه كلور كاسيذكر الشطرة فطره وزننده
اسمدر برآدمك اولادلرينك نصفى اركك ونصفى ديشى اولمغه دينور مثلا درت اولادينك ايكيسى اوغلان وايكيسى
قيز اولمق كبى يقال ولده شطرة اى نصف ذكور ونصف اناث الشطران سكران وزننده ياريسى طولمش قابه دينور
يقال اناء شطران اذا بلغ الكيل شطره ويقال قصعة شطرى الشاطر شول شوخ وكستاخ وبيعار شرب كسديه
دينور كه اهل متعلقات واحبابنه موافقت اوزره اولميوب لؤم وخباثت ولاابالیانه وضع وحركتله آنلرى عاجز ايدر
اوله يقال هو شاطر وهو من اعيا اهله خبثا الشطارة نظاره وزننده بركسه شاطر اولمق معناسنه در يقال
شطر الرجل وشطر شطارة من الباب الاول والخامس اذا كان شاطرا وهو من اعيا اهله خبثا حالا لسانمزده شاطر
وشطارتلو آدم تعبيرمز بوندن مأخوذدر لكن شطارت عنوانى استعمال مدحيه نامايمدر الشطور
والشطورة شينلرك ضميله والشطارة كرامه وزننده برقوه وجماعتدن رغم وانفعال سببيله آرالرندن آيريلوب برطرف
اولمق معناسنه در نصف معناسندن مأخوذدر يقال شطر فلان عنهم شطورا وشطورة وشطارة من الباب
الاول اذا نزح عنهم مراغما لهم الشطير امير وزننده بعيد معناسنه در يقال منزل شطير اى بعيد وغريب آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل شطير اى غريب المشطور كاغد ديدكلرى قاتق سورلمش اتمكه دينور وكامخ
ماده سنده بيان اولندى يقال خبز مشطور اى مطلى بالكامخ ومشطور اهل عروض اصطلاحنده بحر رجز مسدسدن
اجزاء ثلاثه سى تنقيص اولنمغله مثلث قالمش اولان بيته دينور كه بر مصراع قالمش اولور اكثر ارجوزه لر آندن
منظومدر عند البعض بو اشعاردن معدود دكلدر الشطر ضمتيله بو دخى بعيد معناسنه در يقال نوى
شطر اى بعيدة بوراده بعيده نك تأنيثى نيت ياخود فرقت تأويليله در شطاطير قناطير وزننده مصرده

صعيد ادنى ولايتنده بركوره آديدر المشاطرة مفاعله وزننده بركسه ايله برنسنه يى يارى بولشمك معناسنه در تقول
شاطرته مالى اذا ناصفته المشاطر اسم فاعل بنيه سيله اوبه سى ياخود خانه سى متصل اولان قومشويه دينور تقول
هم مشاطرونا اى دورهم تتصل بدورنا الشعر شينك كسرى وعينك سكونيله والشعر شينك فتحى والشعرة
شينك حركات ثلاثيله والشعرى ذكرى وزننده والشعرى رجعى وزننده والشعور ظهور وزننده
والشعورة شطوره وزننده والمشعور ميسور وزننده والمشعورة هاء ايله والمشعوراء مشيوخاء وزننده كه
اون ايكى مصدردر برنسنه يى خوشجه فهم ايدوب ذكا وذهن وفطانتله مزايا ودقيقه سنه واروب ايو جه ادراك
ايلمك معناسنه در كه علمدن اخص اولور بوندن تانيمق ايله تعبير اولنور يقال شعر به وشعر شعرا وشعرا وشعرة ومشعرة
وشعرى وشعرى وشعورا وشعورة ومشعورا ومشعورة ومشعوراء من الباب الاول والخامس اذا علم به وفطن له
وعقله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل شعر شينك فتحيله قيله موضوعدر آندن دقت وجهيله اولان علم معناسى
اخذ وتصرف ونيجه معانى تفرع قلندى انتهى ومنه قولهم ليت شعرى فلانا ولفلان وعن فلان ماصنع اى ليتنى
شعرت يعنى نوليدى فلانك نه ايديكنى بيلسيدم وشعر شينك كسريله كلام منظوم وقول موزونه غالب استعمال
اولمشدر كرچه هر علم شعر اولوب لكن منظومه نك وزن وقافيه سببيله شرف وامتيازى باعث اطلاق اولديغه كه
علم شرع يعنده فقه وثريا ده نجم استعمال غالب اولمشدر جمعى اشعار كلور شارح ديركه وجه مذكور اوزره شعرك
مأخذنده اعمال ذهن وفطانت معتبر اولوب اولدخى قصدك اثرى اولمغله اتفاق آيات واحاديث موزونه يه شعر
اطلاق اولنمز وشعر وشعر شينك فتحيله غزل وقصيده كبى موزون ومنظوم ومقفى كلام سويلمك معناسنه در يقال
شعر فلان وشعر شعرا وشعرا من الباب الاول والخامس اذا قال شعرا على قول باب خامسدن شعرى كوزل ورنكين
ومطبوع سويلمك معناسنه در يقال شعر فلان اذا اجاد الشعر مترجم ديركه باب خامس افعال غريزيه وسجايايه
متعلق اولمغله قول اخير مرتضاى جماهيردر يعنى قالدرم شاعرلرى حقنده باب خامسدن تصريف اولنمز بلكه
مادرزاد اولوب بالطبع شاعر حقنده ايراد اولنور بومناسبتله شو مطايبه نك ثبتى روا كورلدى سلفده دعبل نام
شاعرك بردوستى وارايدى كه زعمنجه شاعر بى نظير كچنور ايدى همیشه تفوه ايلديكى بيت غلط وخطادن سالم
اولمز ايدى بركون اشبو ✻ان ذا الحب شديد لبس ينجيه الفرار ✻ ونجا من كان لايعشق من ذل المخازى ✻ بيتنى انشا
ودعبله عرض ايلدكده دعبل ديديكه اى عزيز بيت مزبور مقفى اولمامش زيرا مصراع اول راء وثانى زاى معجمه اوزره
مبنى در وبو مقبول دكلدر شاعر افندى ديديكه نقطه وضع ايليه كه اولدخى مهمل اولمغله يكقافيه اوله دعبل بو محذورك
دفعنه بارك الله چاره بولدك لكن مصراع اولك آخرى مرفوع وثانينك مجرور اولمغله بو دخى معايبدندر ديدكده
شاعر اوله جق يادكار دعبله خطابا نه عجب احمق آدمايمش سن بن نقطه وضع ايليه ديورم سن اعجام واعراب ايده يم
ديرسن ديو تحميق ايلمشدر انتهى وشعر عورت ايله برشعار ايچره ياتمق معناسنه در يقال شعر المرأة اذا نام معها فى
شعار الشاعر شعر كلمه سندن وصفدر شعر سويلين آدمه دينور جمعى شعراء در علماء كبى مصباحك بيانه كوره
فاعل فعلاء اوزره جمعلنمك نادردر عاقل وعقلاء وصالح وصلحاء وعند البعض بارح وبرحاء شذوذ اوزره كلديلر وشاعر
باب خامسدن ايكن قياس وصفى فعيل اوزره كلمكدر شريف وشرفاء كبى لكن خبة معهوده اسمى اولان شعيره
التباس شائبه سنه مبنى فعلاء اوزره ايراد اولندى انتهى وشاعرك عند العرب مراتب عديده سى واردر
مفلق يعنى فصيح وبليغ وماهر اولان شاعره خنذيذ ديرلر كه منتهاى مراتبدر آندن دون اولانه شاعر ديرلر
بعده مصغر بنيه سيله شويعر ديرلر شاعرجك ديمكدر بعده شعرور ديرلر نحو يل بنيه ايله عصفور وزننده بعده
متشاعر ديرلر بعده باعر ديرلر كه بعردن مأخوذدر بو قبحى ديمكدر وشاعر لفظى كاه اولور كه شعر كلمه سنى تأكيد
ومبالغه ايچون وصفا ايراد اولنور يقال شعر شاعر اى جيد كما يقال ليل لايل وظل ظليل الشويعر مصغر
بنيه سيله شعرادن محمد بن حمران الجعفى وربيعة بن عثمان الكنانى وهانئ بن توبة الشيبانى لقبلريدر
الاشعر بلا قبيله سندن برشاعرك اسميدر وعمرو بن حارثة الاسدى لقبيدر وسبا نسلندن نبت بن ادد نام كسه نك
لقبيدر كوده سى قيللو طوغمغله ملقب اولمشدر واول يمنده برقبيله نك پدريدر كه قبيلهٔ اشعر كه قبيلهٔ عظيمه در
آندن منشعبدر ابو موسى الاشعرى اول قبيله رجالندندر جمع نسبتنده اشعريون دينور ياءك حذفيله اشعرون دخى
ديرلر يقال جاءتك الاشعرون بحذف ياء النسب واشعر كوده سى چوق واوزون قيللو كشى يه دينور يقال رجل اشعر اذا كان
كثير الشعر وطويله واشعر طوار قسمنك طرنغنك نهايت بولديغى حوره سى در يسنه دينور كه قيل وتوى بنديكى
يرك مبدأيدر يوقريسنه نسبتله قيللو اولور وفرجك برجانبنه اطلاق اولنور وسكيل طرزنده شول خرده

لطيفه

نسنه‌لره دینور که قیون قسمنك بقنه‌قلری ارالقلرنده ظهور ایدر واشعر برطاغك آدیدر وطرنغك التنده چقان اته دینور
جمعی شعر کلور ضمتینله الاشعار همزه‌نك کسریله برآدمه برنسنه‌یی بیلدرمك وآکاه ایلمك معناسنه‌در یقال اشعره الامر وبه
اذا اعلمه وجزمه مقوله‌سی نسنه‌نك قونیجی ایچره قیل دوشه‌مك معناسنه‌در که بدوی اعرابك آسطارلری برنده‌در یقال
اشعر الخف اذا بطنه بشعر وانلسی قارنده اولان یاوری قیللنمق وتویلنمك معناسنه‌در یقال اشعر الجنین اذا نبت علیه الشعر
وحیوان قسمی تویلنمش یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال اشعرت الناقة اذا القت جنینها وعلیه شعر وبرکسیه
شعار کیدرمك معناسنه‌در یقال اشعره الشعار اذا البسه غیره ودرونه غم وتاسه یاپشمق معناسنه مستعملدر که کویا
بدنده اولان قیل مثابه‌سنده اولور یقال اشعر الهم قلبی اذا لزق به وبرشیئه برشیئی یاپشدرمق معناسنه متعدی اولور
یقال اشعره به اذا الزقه به وجنکده هر فرقه شعارلریله ندا ایلمك علی قول هر فرقه بری برنی بیلوب تانیمق ایچون
کندیلرینه شعار وضع وتعیین قلمق معناسنه‌در یقال اشعر القوم اذا نادوا بشعارهم اوجعلوا لانفسهم شعارا وحج
مناسکندن قربان دوه‌سنه اعلام ایچون علامت ونشان ایلمك معناسنه‌در که مراد اورکجنك صاغ طرفنی بچاغله
برمقدار شق ایدوب یاخود برنسنه ایله دورتوب قانادرلرتا که قربانلق اولدیغنه نشان اوله یقال اشعر البدنة اذا اعلمها
وهوان یشق جلدها اویطعنها حتی یظهر الدم وتمرنه وبچاغه پرازوانه کچورمك معناسنه‌در یقال اشعر النصاب
والنصل اذا جعل لها شعیرة الشعر شینك فتحی وعینك سکونی وحلقیه اولمغله فتحیله جسمده نابت اولان شیئه
دینور یوکدن وتویدن ماعدا اسیدر که فارسیده موی وترکیده قیل تعبیر اولنور نته که یوکه صوف وتویه وبر دیرلر جمعی
اشعار وشعور کلور وشعار کلور شینك کسریله مفردی شعره‌در هایله وکاه اولور که شعره ایله جمعدن کنایه اولنور
جماعت اعتباریله وشعر نبات واشجاره وزعفرانه اطلاق اولنور الشعر کتف وزننده والشعرانی صنعانی کبی
کوده‌سنده کچی کبی قیللری چوق واوزون اولان کشی‌یه دینور نته که اشعر دخی دینور یقال رجل اشعر وشعر
وشعرانی ای کثیر الشعر وطویله الشعر فتحتینله برآدم کوده‌سی کور قیللو اولمق معناسنه‌در یقال شعر الرجل
شعرا من الباب الرابع اذا کثر شعره وکوله صاحبی اولمق معناسنه‌در که بوشعوردندر کویا که اول امتیازایله بین الناس
معلوم اولور یقال شعر الرجل اذا ملك عبیدا الشعرة شینك کسریله قاسیق قیلنه دینور خاصة یقال
نبتت شعرته ای شعر عانته وکوبکك آلتنده قیل بتن یره دینور وقاسیغه دینور محلیت علاقه‌لریله وبربلوك قیللره دینور
الشعراء شینك کسری ومدّ ایله بودخی قاسیق قیلنه دینور التشعیر تفعیل وزننده اشعار کبی یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال شعر الجنین اذا نبت علیه الشعر وجزمه‌نك آسطاری برینه یاخود طبانته قیل
دوشه‌مك معناسنه‌در یقال شعر الخف اذا بطنه بشعر الاستشعار والتشعر تفعل وزننده بونلرده یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال استشعر الجنین وتشعر اذا نبت علیه الشعر واستشعار شعار کیمك معناسنه‌در
یقال استشعر الرجل اذا لبس الشعار مترجم دیرکه اساسده استشعار کلمه‌سنی مجاز اوله‌رق درونده اضمار خوف
معناسنده رسم اولنمشدر الزاق همّ وتاسه معناسنه مستعمل اولان اشعاردن مأخوذدر انتهی الشعرة فرحه وزننده
شول قیونه وصف اولور که بقنه‌قلری ارالقلرنده دائما قیللر بتوب طرنقلری قانار اوله علی قول دیزلرنده دائما کچیك
علتی عارض اولان قیونه دینور یقال شاة شعرة اذا کانت ینبت الشعر بین ظلفیها فتدمیان اوهی التی تجد اکالا
فی رکبها الشعراء حمراء وزننده اشعر کلمه‌سندن مؤنثدر کور قیللو عورته دینور ودرشت وخشن اولان شیئه دینور
تأنیثی موصوف اعتباریله‌در شارح خشنه نسخه‌لرنی تغلیط وخبیثه اولمغی تصویب ایلمشدر لکن خشونت دخی
ماده‌یه ملایم اولمغله اطلاقی بعید دکلدر وشعراء عقل قبول ایلمیه‌جك مرتبه‌ده عظیم ومنکر اولان آفته وصف اولور
نته که وبراء دخی بومحلده مستعملدر یقال داهیة شعراء وداهیة وبراء ای منکرة وشعراء کورکه اطلاق اولنور تقول
رأیته وعلیه شعراء ای الفروة وبك جمعیتلو انسان کروهنه اطلاق اولنور یقال جماعة شعراء ای کثیرة وبرنوع
سبنك اسمیدر که کوکجل یاخود قزل اولور دوه واشك وکوپك قسمنه اوشوتی ایدر بونی بوه‌لك تعبیر ایتدکلری بیوك
وینشدار سبنك ایله بیان ایدرلر وشعراء دوه قسمنك محظوظ اولدیغی حمض انواعندن برشجرك اسمیدر وبرکونه
شفتالو آدیدر تویلو اولان نوعیدر بوایکینك جمع ومفردی برابردر وشعراء آغاجلو علی قول آغاجی چوق درختستان
ارضه وصف اولور یقال ارض شعراء ای ذات الشجر اوکثیرته وآغاج بورومش یعنی چتلق وقورولق اولمش باغچه‌یه
ومرغزاره دینور یقال روضة شعراء اذا کانت یغمر رأسها الشجر ونصی مقوله‌سی اوتلق بتورن قومساله اطلاق
اولنور وشدید وعظیم داهیه‌یه وصف اولور نته که ذکر اولندی جمعی شعر کلور شینك ضمیله الشعار سحاب
وزننده بری برینه آمیخته اولمش چتلق اغاجلغه دینور یقال روضة کثیرة الشعار ای الشجر الملتف وطپراغی ملایم

وبازده اولان یرده نابت شول آغاجلره اطلاق اولنور که ممرّ ناسده واقع اولمغله ابنای سبیل اورایه نزول ایدوب
قیش ایسه آتشه کیروب تو عاردو باراندن قورونمغله وآتلردن اوطون ایدنمکله اصونورلر ویاز ایسه کولکه‌لنورلر المشعر
مقعد وزننده بودخی ذکر اولنان آغاجه دینور ومشعر مناسك حجك ادا اولنه‌جق موضعنه اطلاق اولنور جمعی
مشاعردر نته که شعیره وشعاره دخی دینور کاسیذکر مؤلف بصائرده المشاعر الحواس ومشاعر الحج معالمه الظاهرة
للحواس عبارتیله تفسیر ایلمکله مشعر هر حاسهٔ انسانی‌یه وهر محلّ مناسك حجه اطلاق اولنور بوراده معظمها
نسخه‌لری غلطدر صوابی موضعها اولمقدر که ضمیر مناسکه راجعدر ومشعر حرام که بونده میمك کسریله‌ده جائزدر
مزدلفه‌یه اطلاق اولنور که حالیا اوزرنده بناء واردر آنك قربنده برکوچك طاغه اطلاق اولنور ظن ایدنلر وهم ایلدیلر
شارح دیرکه بعض نسخه‌ده المزدلفة وبعضنده بالمزدلفة عنوانده مرسوم اولمغله بوکه کوره مزدلفه‌ده برمحل اسمی
دیمك اولور وصحیح اولان بوباجه اولمقدر ومصباحده المشاعر مواضع المناسك والمشعر الحرام جبل بآخر مزدلفة
واسمه قزح ومیمه مفتوحة علی المشهور وبعضهم یکسرها علی التشبیه باسم الآلة عبارتیله مبین اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌یی تأیید ایدر وبیضاوینك بیانه کوره امامك واقف اولدیغی جبل اوله‌جقدر که اکا قزح دخی دیرلر وبوقولی
حدیث شریفله تأیید ایلمشدر ومشعر تسمیه‌سی معلم عبادت اولدیغنه وحرام ایله وصفی حرمتنه مبنیدر وآیت کریمه‌ده
عند المشعر الحرام ورودی زیرا اکا قریب اولان محلده ذکر افضلدر والا مزدلفه‌نك وادیء محسردن ماعدا مجموعی
موقفدر پس بو بیانه کوره المزدلفة نسخه‌سی دخی صحیح اولور لکن وادیء محسر مستثنا اولمق لازم اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌یه راجحدر انتهی الشعار کتاب وزننده آت قسمنك جولنه اطلاق اولنور اصل شعار انسانك کوملکنه دینور
ومطلقا بدنه مماس اولان لباسه دینور قیللره مماس اولدیغیچون بعده آت جولنده واولمقوله‌ده استعمال اولندی وجنك
وسفرهنکاملرنده بری برنی تانیوب بیلمك ایچون بینلرنده تعیین ایلدکلری علامته دینور که بوشعوردندر مترجم دیرکه اصحاب
کرامك اکثری جنکلرده شعارلری امت امت کلمه‌سی ایدیکه اماته‌دن فعل امردر تفألا بونی شعار ایلمشلر ایدی انتهی
وشعار نسوانك باش اورتولرنی ویشمقلرنی یغموردن حفظ ایده‌جك بورندکلری اوست اورتولرینه دینور وکرك کورلتوسنه
اطلاق اولنور که علامت مطردر وآغاجه اطلاق اولنور بونده شینك فتحیله ده لغتدر نته که ذکر اولندی جمعی اشعره
کلور وشعر کلور ضمتینله وشعار اولمکه اطلاق اولنور هر کسك معلومی اولدیغنه مبنی موت معناسنه ودثار آلتندن کیلن
لباسه دینور که کوملك کبی ساده ات اوزره کیلن لباسدر قیللره مماس اولدیغیچون بونده شینك فتحیله ده جائزدر المشاعرة
مفاعله وزننده ایکی شاعر بری بریله شعر سویلشمك معناسنه‌در وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور یقال شاعره فشعره
ای کان اشعر منه وعورتله برشعار ایچره یاتوب اویومق معناسنه‌در یقال شاعر المرأة اذا نام معها فی شعار
الشعیرة سفینه وزننده حج ایچون اولان علامتلو قربان دوه‌سنه اطلاق اولنور بدنة مهداة معناسنه جمعی شعائر کلور
قال الشارح ومنه قوله تعالی لاتحلوا شعائر الله الایة ای ما یهدی الی بیت الله وسمی بذلك لانها تشعر ای تعلم بان تدمی بشعیرة
ای حدیدة تشعر بها وشعیره شول نسنه‌یه دینورکه کومشدن یاخود دموردن ادیه شکلنده دوزوب تمرنه وبچاق
صاپنه ضبط ایچون استوار ایدرلر ترکیده پرازوانه تعبیر اولنور وشعیره مشعر وشعاره کبی مناسك حجك موضعنه یعنی
ادا ایده‌جك محلنه اطلاق اولنور شعائر الحج که مفردی شعیرهٔ مزبوره‌در مناسك وعلامات وآثاریندن عبارتدر
طواف وسعی ورمی جمار ووقوف وذبح قرابین کبی علی قول معالم حجه اطلاق اولنور که حق تعالانك عبادتنه
اورالرده قیام واداء مناسکله امر ایلدکلری مواضع معلمه ومعینه‌دن عبارتدر صفا ومروه ومنا وعرفات کبی ومنه
قوله تعالی ومن یعظم شعائر الله الایة وهی مناسکه وعلاماته اومعالمه التی ندب الله الیها وامر بالقیام بها الشعارة شینك
کسریله مشعره کبی بودخی موضع مناسك حجه اطلاق اولنور الشعیر امیر وزننده حبوبات جنسندن آرپه‌یه دینور
فارسیده جو دینور کویا که بغدایدن علامتله ممتاز اولمشدر مفردی شعیره‌در وشعیر برآدمك عشیر ومصاحب
وهمدمنه اطلاق اولنور وبوامام نووینك منقولیدر وبغدادده برمحله آدیدر صلحادن شیخ عبدالکریم بن الحسن بن
علی اورادندر واندلس اولکه‌سنده براقلیم اسمیدر وهذیل بلادنده برموضع آدیدر الشعرورة شینك ضمیله قثاء صغیره
دینور که خیارك برادری اولان عجورك خرده نوعیدر جمعی شعاریر کلور وشعاریر پراکنده وتارمار معناسنه مستعملدر
یقال ذهبوا شعاریر بقذان او بقندحرة ای متفرقین مثل الذبان یعنی سینکلر کبی ال اباق پشمزبرلره تارمار اولوب کتدیلر
وشعاریر اطفال عرب بینلرنده براویون آدیدر وکلمهٔ مرقومه‌نك مفردی یوقدر شعاییب کبی شعری ذکری وزننده
حرّهٔ بنی سلیم یانده برطاغك آدیدر وشعری فلکده ایکی کوکب اسمیدر که بریسنه شعری العبور وبرینه شعری
الغمیصاء دیرلر زعم عرب اوزره سهیل نام کوکبك قرنداشلریدر مترجم دیرکه عبور صبور وزننده‌در وغمیصاء

مجهول بنيه سى اوزره دراولكى شعراى يمانى وثانى شعراى شامى ديدكلريدر وسهيل كذلك يمن قطرنده مرئى بركوكبدر
شعراى يمانى يه عربدن بنوخزاعه پرستش ايدرلرايدى وبونلر جوزادن صكره طلوع ايدرلر مابينلرى ايكى نيزه مقداريدر
برى جنوبه مائل بيوك وروشن وديكرى شماله مائل كوچك سرخ رنكدر جنوبه مائل اولان شعراى عبور وشعراى
يمانى اوله جقدر وشماله مائل اولان غميصاء وشامى ديدكلريدر كه صور جنوبيه دن كلب اصغرك آغزنده در ويمانى
كلب اكبرك آغزنده در فارسيده بونلره دوخواهران اطلاق اولنور بين الكواكب الجنوبيه معروف اولدقلرى باعث
اطلاق درشويله زعم ايدرلر كه بركيجه عبور خفية سهيل ايله مجرّه يى عبور واغتراب ايلمكله شعراى شامى آنلرك فرقتدن
بكا ايليه رك مبتلاى غمص العين اولمشدر انتهى شعر شبنك فتحى وعينك سكونيله غير منصرف اوله رق بنوسليم
ياخود بنوكلاب يورنده برطاغك آديدر شارح ديركه منع صرفنك علتى معلوم دكلدر مكر كه اسماء اناثدن منقول اوله
شعر شبنك كسريله بنوجشم بلادنده برطاغك آديدر الشعران سلمان وزننده دوه مرعالرندن رمث ديدكلرى
شوراوتلق نوعندن بوزه مائل بشل نوعنه دينور وموصل قربنده برطاغك آديدر اشجار وفواكه وانواع طيورايله
مالامال اعمر جبالدر شعران عثمان وزننده ابن عبدالله الحضرمى اسميدر شعارى كسالى وزننده برطاغك
ويمامه ده برصويك اسميدر الشعريات فتحاتله قرتال ديدكلرى قوشك ياوريلرينه دينور توبلرى قيل طرزنده
اولديغيچون الشعور صبور وزننده حبطات قبيله سنده برفرس اسميدر الشعراء حمراء وزننده برشجر آديدر
واسماء نسواندندر شعيراء بنت ضبة بن ادّ برقبيله والده سيدر على قول اول خاتونك فرزندى اولان بكر بن مرّك لقبيدر
ذوالمشعار ميمك كسريله مالك بن نمط الهمدانى الخارفى لقبيدر كه اصحابدندر وذوالمشعار حمزة بن ايفع الناعطى
الهمدانى كه يمنده قومى بينده شريف وذيشان ايدى زمان خلافت فاروقيده شام ديارينه هجرت ايدوب
دائره سنده بالكز درت بيك نفر عبد مملوكى وارايدى جمله سنى آزاد ايلدى بوجهتله بالولاء همدان قبيله سنه منتسب
اولديلر المتشاعر نفسنده شاعر وقوت نظميه يه مالك ومقتدر دكل ايكن شاعرلك ادعا ايدن فوّاله دينور يقال
هومتشاعر ماشاعراى يرى من نفسه انه شاعر الشعصور عصفور وزننده جوزبرّى اسميدر كه بيان جوزى ديمكدر
شارحك نسخه سنده جوز هندى ايله مرسومدر كه نارجيل اوله جقدر شعفر جعفر وزننده برخاتون آديدر
وبنوثعلبه دن بربطن اسميدر كه بنوالسعلاة ايله متعارفدر وسمير بن الحارث الضبى نام كسنه نك فرسى اسميدر
شعفره هابله كلب قبيله سندن برشاعردر كه مرعش نام شاعرآنكله مهاجات ايلمشدر الشغبر غين معجمه ايله جعفر
وزننده ابن آوى اسميدر كه چقال ديدكلرى جانوردر بونى زاى معجمه ايله رسم ايدنلر تصحيف ايلديلر التشغبر تدحرج
وزننده يل بورله رق اسمك معناسنه در يقال تشغبرت الريح اذا التوت فى هبوبها الشغر شبنك فتحى وغينك سكونيله
كوپك قيچى ر اياغنى قالدرمق معناسنه در كرك تبوّل ايلسون كرك ايلسون على قول تبوّل ايچون قالدرمغه مخصوصدر
يقال شغر الكلب شغرا من الباب الثالث اذا رفع احدى رجليه بال اولم يبل اوقبال وبركسه يى برموضعدن اخراج ايلمك
معناسنه در يقال شغر فلانا عن الارض اذا اخرجه ومطلقا بعيد اولمق معناسنه در يقال شغر الرجل اذا بعد وخاصة
بربلده امير ووالى وحاكم طرفندن بعيد اولمق معناسنه در يقال شغر البلد اذا بعد من القاضى والسلطان وپراكنده
اولمق معناسنه در يقال شغر الناس اذا تفرّقوا ويغور باشيله چوكش ناقه نك ممه لرى طرفندن آلتنه آلتنه اورمق معناسنه در
تا كه قالدروب اوزرينه آشه يقال شغر الفحل اذا ضرب برأسه تحت النوق من قبل ضروعها فيرفعها فيصرعها
وعربلرك شغرت برجلى فى الغريب قوللرى كه علوت الناس بحفظه معناسنى اراده ايدرلر معناى اولدن مأخوذدر
غريبلرك حفظ وحمايتى سبيله يعنى غرباء زمره سنى محافظه ايچون ناسه تعلى ايلدم ديمكدر الشغور قعود وزننده
جماع ايدن آدم جماع ايچون خاتونك اياقلرنى علم كبى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال شغر الرجل المرأة شغورا
من الباب الاول اذا رفع رجليها للنكاح وخاتون هنكام مرّ بورده اياقلرنى كندى قالدرمق معناسنه كلور يقال شغر الرجل
المرأة اذا رفع رجليها فشغرت هى وبرارض ياخود بلده ضبط وحمايت ايدن متصرّفدن خالى قالمق معناسنه در
يقال شغرت الارض اذا لم يبق بها احد يحميها ويضبطها الاشغار همزه نك كسريله بودخى جماع ايچون خاتونك
اياقلرنى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال اشغر الرجل المرأة بمعنى شغرها وصواد يولدن صاپه اولمق معناسنه در
يقال اشغر المنهل اذا صار فى ناحية من المحجة ويولجيلر جادّه دن الارغه اولوب تنها جه كتمك معناسنه در يقال اشغرت
الرفقة اذا انفردت عن السابلة وحساب چوغالوب طاغنق اولمغله ضبط ومحاسبه دن قالمق معناسنه در يقال اشغر
الحساب عليه اذا انتشر وكثر يعنى فلم يهتد له الشغار شبنك كسريله والمشاغرة مفاعله وزننده جاهليه ده
اولان نكاحلردن بركونه نكاح ايلمكدروا ول برآدم برآخر آدمه سن بكا برخاتون تزويج ايله بندخى مقابلنده سكا برخاتون

تزوّج ايده يم ديوشرطله طرفين برر خاتون تزوّج ايلمكدن عبارتدر طرفينه مهر ويرلميوب هر برينك مهرى آخرك
بضعى اولوب كويا كه مهر عدّ اولنور على قول وجه مشروح ومشروط اوزره تزوّج ايلدكلرى هربرينك
اقرباسى اولمغه مخصوصدر قيزى وهمشيره سى وسائر حريمه سى كبى يقال شاغر الرجل فلانا شغارا ومشاغرة
اذا زوّج كلّ واحد صاحبه امرأة على ان يزوّجه اخرى بغير مهر صداق كلّ واحدة بضع الاخرى اويخصّ بها
القرائب مؤلفك بها قولنده كى ضمير منا كحه يه راجعدر مصباحك ونهايه وسائرك بيانه كوره قول ثانى اصحّ در
وبو رفع رجل الكلب معناسندن مأخوذدر زيرا ميانه لرنده مهر مرتفعدر ياخود بعد ياخود اتساع معناسندن
مأخوذدر وبو لاشغار فى الاسلام حديثيله منهى در وحالا اعراب وعشائر اكرادوترا كه بينلرنده بورسمه نكاح واقع
اولور بينلرنده دكشك تعبير ايدرلر انتهى وشغار ايكى كسنه بركسه اوزره عدو وهجوم ايلمك معناسنه در مؤلف اقتصار
ايلمشدر مراد ميدان جنكده دلاورلر برر چقمغله مقابللرينه طرف دشمندن دخى بربهلوان چقوب بريسى زبون
اولنجه اول غالب اوزره بونك طرفدارلرندن برى دخى خروج وايكيسى بردن اكا صناشمق اوله جقدر ولوقته لاشغار
لاشغار ديوندا ايدرلر الساعرة شول بلده يه وصف اولور كه والى وحاميدن خالى اولمغله هركس آنى يازده نهب وغارت
ايلمكه مقتدر اوله رفع رجل كلب معناسندن مأخوذدر يقال بلدة شاغرة برجلها اذا كانت لا تمتنع من غارة احد تخلوها
اى عمن يحميها وشاغره برموضع آديدر شاغر بريغوردومك اسميدر شغور صبور وزننده سماوه ده برموضع آديدر
وشغور شول يوكسك بويلو ناقه يه اطلاق اولنور كه اوزرينه بنمكه مباشرت اولندقده اياقلرنى قالدررا وله يعنى ركاب كبى
اياقلرينه يصوب سهولتله بنمك ايچون اياقلرنى قالدررا اولان تعليملو ناقه يه دينور يقال ناقة شغور اى طويلة تشغر
بقوائمها اذا اخذت لتركب مؤلفك طويلة قولى طويلة فى السماء ديمكدر كه مرادى يوكسك ديمكدر نته كه اكثر مواضعده
مرادى بودر الشغرور عصفور وزننده برنوع اوتلق آديدر الشغر شبنك ضميله انطاكيه قربنده برقلعهٔ
حصينه آديدر الشغرى سكرى وزننده بربلده ياموضع آديدر ومكه قربنده برحجر اسميدر كه ناس بنك طاشى كبى
اكا بصوب داىٔ ه لرينه بزلر الشغار سحاب وزننده ايچنده كى بوشالمش بوش نسنه يه دينور يقال ظرف شغاراى فارغ
وصوبى پك چوق اولان قويى يه دينور مفرد وجمعى مساويدر يقال بئر شغار وآبار شغاراى كثيرة الماء واركك دوه نك
يان جانبنده برطمر آديدر كه ايكى يانده كى طمرلره شغاران ديرلر الشغارة سحاره وزننده چقماغه دينور قدّاحه
معناسنه الشوغر جوهر وزننده شول انسان وحيوانه دينور كه اعضاء واندامى قوند وديرنكلو وصمصق اوله
الشوغرة حوصله وزننده خرماد تكنه دينور دوخله معناسنه شغار قطام وزننده بنى فزاره قبيله سنك لقبيدر
الشاغور دمشق شامده برمحله آديدر شغر بغر فتحاتله واوللرك كسريله ده جائزدر طارطغان وتارمار معناسنه
مستعملدر يقال تفرّقوا شغر بغر اى فى كلّ وجه يعنى هربرى برسمته تارمار اولوب كتديلر بونلر فى الاصل اسملردر
شغر تفرّق وبغر سقوط نجم معناسنه اولوب بعد التركيب اسم واحد وآخرلرى فتح اوزره مبنى قلنمشدر نته كه
بغر ماده سنده بسط اولندى وصحرة بحرة وشذر مذر تركيبلرى دخى بوقبيلدندر الاشتغار افتعال وزننده اراق كتمك
معناسنه در يقال اشتغر فى الفلاة اذا ابعد وبرآدمه بالا پروازلقله فخر ومباهات ايده رك طفره فروشلق ايلمك
معناسنه در تقول اشتغر علينا اى تطاول وافتخر وبركسه نك دوه لرى فراوان ومجمع اولمغله برى اوته تردد واختلاف
اوزره اولمق معناسنه در يقال اشتغرت الابل اذا كثرت واختلفت وبرنسنه نك صاييسى پك فراوان اولمق معناسنه در
يقال اشتغر العدد اذا كثر واتّسع وبرخصوص قارشق وشوريده اولمق معناسنه در يقال اشتغر الامر اذا اختلط
التشغر تفعل وزننده برقبيح ونامزا ايشده توغل وتمادى ايلمك معناسنه در يقال تشغر فى امر قبيح اذا تمادى فيه
وتعمق ودوه قسمى يوريمكده صرف مقدور ايلمك معناسنه در يقال تشغر البعير اذا بذل الجهد فى سيره وپك يلمك
معناسنه در يقال تشغر البعير اذا اشتدّ عدوه الشاغران تثنيه بنيه سيله بدنده كوپك طمرلرينك منقطع اولديغى يرلره
دينور كه ايكى طرفلو اولور الشغبر سكيت وزننده بدخوى آدمه دينور يقال رجل شغبراى سيّئ الخلق الشغفر
جعفر وزننده كوزل ودلبر خاتونه دينور ومعرّف اولميه رق شغفر ابوالطوق الاعرابى نام كسنه نك زوجه سى
اسميدر الشفر شبنك ضمى وفانك سكونيله كوز قپاغنده كرپك بتن يرلك كوكنه دينور كه كرپك بتن ير اوله جقدر
شبنك فتحيله ده جائزدر ولفظ مذكور مذكردر وهرشيئك ناحيه سنه دينور كه اصل معناى موضوعدر وفرجك
كنارينه دينور وشفر احد وفرد معناسنه در كه كسه ديمكدر كما سيذكر ودره نك وچايك يوقرى جانبندن كنارينه
وناحيه سنه اطلاق اولنور الشفير امير وزننده شفر ايله ايكى اولكى معنالرده مرادفدر ودوه قسمنك دوداغنك
كنارينه دينور كه بچاق آغزى كبى يوفقه اولور وشفر كبى دره نك وچايك اوست طرفدن كنار وناحيه سنه دينور

يقال قعد على شفر الوادى وشفيره اى ناحيته من اعلاه الشافر بودخى فرجك كنارنه دينور الشفرة فرحه وزننده
والشفيرة سفينه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنور كه همان ذكر فرجك كنارينه سورشدكده شهوته كلوب
فى الحال انزال ايدر اوله على قول آزجه جماعه قانع اوله يعنى عرب مزراغى كبى چوقجه ايشلمكه حاجت اولميوب
عمل يسير ايله استيفاى خظوظ ايدر اوله يقال امرأة شفرة وشفيرة اذا كانت تجد شهوتها فى شفرها فتنزل سريعا
اوهى قانعة من النكاح بايسره الشفر خفر وزننده جماع ايدركن ذكرى خاتونك فرجى كنارلرينه چالشدرمق
معناسنه در يقال شفر المرأة شفرا من الباب الاول اذا ضرب شفرها فى الجماع وشفر احد وفرد معناسنه دركما سيذكر
الشفارة سفاره وزننده خاتونك شهوتى قريب يعنى سريعا انزال ايدر اولمق معناسنه در يقال شفرت المرأة شفارة
من الباب الرابع اذاقربت شهوتها واكسلمك معناسنه در يقال شفر الشئ اذا نقص الشفرة تمره وزننده شفر
وشفر كبى احد وفرد معناسنه دركه كس وكمسه ديمكدر يقال ما بالدار شفرة وشفر وشفر اى احد قال فى الاساس
هو من شفر العين اى ذاشفر كقولهم ما بها عين تطرف المشفر منبر وزننده ومقعد وزننده جائزدر خاصةً دوه
قسمنك دوداغنه دينور جمعى مشافردر وكاه اولوركه انسانك دوداغنده دخى استعمال اولنور ومنه المثل ❊ اراك بشر
ما احارك مشفر ❊ اى اغناك الظاهر عن سؤال الباطن لانك اذا رأيت بشره سمينا كان اوهزيلا استدللت به على كيفية
اكله ظاهر حال باطندن مغنى اولمغله كيفيت باطنيه سنى سؤاله حاجت يوقدر ديجك يرده ايراد اولنور بومثل الظاهر
عنوان الباطن مثلنك مفهومنه اقربدر ومشفر منعت وقوت معناسنه مستعملدر يقال هو ذو مشفر اى منعة
وياوزلق شدت وتندى معناسنه مستعملدر يقال رجل ذو مشفر اى شدة وارضدن وقوملقدن برقطعه يه
اطلاق اولنور التشفير تفعيل وزننده برآدمك دوابى ومواشيسى ازالوب فنا بولمق معناسنه در يقال شفر
ماله تشفيرا اذا قل وذهب وكونش غروبه وارمق معناسنه در يقال شفرت الشمس اذا دنت للغروب
وبركسه مباشر اولديغى ايشى بتورمك اوزره اولمق معناسنه در يقال شفر الرجل على الامر اذا اشفى وعورتك
فرجى كنارينه چلارق جماع ايلمك معناسنه در يقال شفر المرأة اذا جامعها على شفر فرجها الشفرة تمره
وزننده بيوك بچاغه دينور ساطان كبى بونى فارسيده كوشتكوب ايله بيان ايدرلر كه قصاب صاتورى اوله جقدر
ومطلقا الملو وكسكين نامليه دينور جمعى شفار كلور شينك كسريله وتمرنك كنارينه وقلجك آغزينه دينور يقال
سيف كليل الشفرة اى حدّه وپاپوشجى بچقسنه دينور المشفر محدث وزننده طارجه وآزجه اولان ديرلكه دينور
يقال عيش مشفر اى ضيق قليل الشفارية زلابيه وزننده ايرى وبيوك قولغه وصف اولور يقال اذن شفارية
اى عظيمة الشفارى غرابى وزننده شول عرب طوشانى وتزلاصچانى ديدكلرى جانوره دينور كه قولقلرى ايرى اوله
على قول قولقلرى اوزون وپنچه لرى يوكسك وبغايت چابك اولمغله اكسه سندن يتشلمز اوله ياخود اياقلرى اوزون
واتى كوشك وسلپوك وپك ياغلو اوله يقال يربوع شفارى اذا كان ضخم الاذنين اوطويلهما العالى البرائن ولا يلحق
سريعا او الطويل القوائم الرخو اللحم الدسم شفار غراب وزننده اوال ايله قطر ميانده برآطه نك اسميدر
ذوالشفر شينك ضميله خزاعه قبيله سندن ابن ابى سرح نام كمسه نك لقبيدر وتاجه نام عورتك پدرى اسميدر
امام فن سير اولان ابن هشام نقل ايلمشدر كه يمن ديارنده بروقتده برسيل ناكهانى ظهور ايدوب برقبرى حفر ايلمكله
ايچندن برخاتون جنازه سى ظاهر اولدى كردننده انجودن دزلمش يدى دانه كردانجلق والرنده وبازولرنده وطوپوقلرنده
يديشر زرّين ومرصع بلازكلر وبازوبندلر وخلخاللر وهر برمغنده ذى قيمت مجوهر خاتملر اولوب وباشى طرفنده نفايس
وتفاريق اموال كرانبها ايله مملو برتابوت وبرلوح واول لوحده اشبو عباره مسطوردر باسمك اللهم اله حمير انا تاجة
بنت ذى شفر بعثت مايرنا الى يوسف فابطأ علينا فبعثت لاذتى بمدّ من ورق ليأتينى بمدّ من طحين فلم تجده فبعثت بمدّ
من ذهب فلم تجده فبعثت بمدّ من بحرى فلم تجده فامرت به فطحن فلم انتفع به فاقتفلت فمن سمع بى فليرحمنى واية امرأة
لبست حليا من حليى فلاماتت الا ميتتى مزبوره حمير امراسندن ذوالشفر نام اميرك دخترى اولوب معاذالله تعالى
آجلقدن فوت اولديغنى اول لوحه يه تسطير ايلمش مفهوم كلام بودركه قرارگاهمز اولان مملكتنه برقحط عظيم استيلا
ايلمكله ذخيره جلب ايلمك ايچون ذخيره جيرنى عزيز مصر اولان يوسفه كه حضرت يوسف عليه السلام اوله جقدر
ارسال ايلديكمزده كوندردكمز بعض خواصمزه برمدّ كومش وپروب برمحلدن برمدّ اون بولوب كتورمك ايچون
تعيين ايلديكمزده بروجهله ظفرياب اولميوب تهى دست عودت ايلمرايله مجدّدا برمدّ آلتون تسليم واطرافه ارسال
ايلدك بنه ما بوسا رجعت ايلمرايله بالاخره برمدّ اعلا وانفس بحرى يعنى انجو بروب تكرارا ارسال وبنه نوميد عودت
ايلمكله اول برمدّ انجويى دكرمنده اون كبى اوكوتدروب تناول ايلدم قطعا علت جوعمه دوا اولمامغله انجام كار

بوقدر اموال بيشماره مالك ايكن آچ اوله رق ديار آخرته نقل كاروبار حيات ايلدم بنم بوقصهٔ پرغصه مى كوش ايدنلر
حالمه رقتله ترحم ايلمرى نيازاولنور اياقنى عورت اشبو پيرايه لرم كبى پيرايه لر طاقنوب بنم صورت هلاكم كبى هلاكه
دوچار اولمشدر نعوذ بالله تعالى من غضبه وابتلائه شفر زفر وزننده مكهٔ مكرمه ده برطاغك آديدر الشفترة
دحرجه وزننده پراكنده اولمق معناسنه در يقال شفتر القوم اذا تفرقوا الاشفترار اسطرار وزننده بودخى
شفتره معناسنه در يقال اشفتر الشئ اذا تفرق وآغاجك داللرى وكراسته لرى قيريلوب پاره پاره اولمق معناسنه در
يقال اشفتر العود اذا تكسر وچراغ پك شعله لنمك معناسنه در يقال اشفتر السراج اذا اتسعت ناره المشفتر
مقشعر وزننده ومراد فيدر كه صو غوقدن ياقورقودن تويلرى اور پروب قباران كمسه يه دينور وقباران قبيله
وتويه ده دينور ومشمر معناسنه دركه چرك تعبير اولنور ومنتصب معناسنه دركه ديكيلوب طوران شيئه دينور
الشفنتر غضنفر وزننده بتون كوده سنك قيللرى دوكلوب كتمش قواق آدمه دينور الشفنترى غضنفرى وزننده
طاغنق متفرق معناسنه در الاشقر قافله احمر وزننده شقرتدن وصفدر دواب وانسانه صفت اولور دواب قسمنده كه
مراد آت قسميدر رنكى صافى قرمزى اولوب يلبسى وقويرغى دخى قرمزى اوله تركيده آل تعبير اولنور يلبسى وقويرغى
سياه اولانه كميت دينور كه طورى تعبير اولنور وانسانده بشره سنك بياضنه قرمزيلق غالب اوله كه قرال تعبير اولنور
قزل بكر لو آدم اوله جقدر واشقر ابو شمش قانه اطلاق اولنور واشقر مروان بن محمد وقتيبة بن مسلم ولقيط بن زرارة نك
فرسلرى اسميدر الشقر فتحتيله والشقرة شينك ضميله مصدرلردر آت وآدم اشقر اولمق معناسنه در يقال
شقر الفرس والرجل وشقر شقرا وشقرة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر الاشقرار احمرار وزننده پك اشقر
اولمق معناسنه در يقال اشقر الفرس اذا كان اشقر يعنى مبالغةً الشقراء حمراء وزننده اشقرك مؤنثيدر وشقراء رقاد بن
منذر الضبى وزهير بن جذيمة ياخود خالد بن جعفرك فرسلرى اسميدر بين العرب زبانزد اولان ❊ شيئا ما يطلب السوط
الى الشقراء ❊ مثلنك منشأى بدر صاحبى اولان مزبور فرس مرقومه يه سوار وسمت مقصدينه عازم اولوب خلال
راهده تعجيل ايچون قامچى ايله اوردقچه جرى وعدوونى زياده ايدر ايدى برمطلب اوزره اولان آدم مطلبنى تحصيل
وقضا ايله آندن فارغ اولمغه قريب اولدقده ضرب اولنور قال الشارح قوله ما فى شيئا ما صلة وقوله يطلب اى يطلب
العدو منها وقال فى المستقصى يضرب فيمن يعنف لاستخراج المطلوب من يده وشقراء اسيد بن حناءه نك قصراغى
اسميدر وشيطان بن لاطم نام كمسه نك قصراغى اسميدر ومنها المثل ❊ اشأم من الشقراء ❊ برمعركه ده كنديسى وصاحبى
قتل اولنمغله شأمتده مثل اولمشدر على قول برمحله كيدركن سرد لك ايدوب بردرلو باشى ضبط اولنمامغله صاحبنى
خودسر آلوب فجارايكن رهكذرلرينه بر بعيد الغور دره كلمكله اوته طرفه پرتاو ايدوب لكن يتشدره ممكله ايكيسى بردن
دره يه ساقط اولدقده قصراغك بيونى شكست وهلاك اولوب صاحبى سلامتله نجات بولدى شقراء نيجه اولدى ديو
سؤال ايدنلره ان الشقراء لم يعد شرها رجليها كلاميله وقعه يى نقل ايلدى على قول شقراء غزية بن جشم نام كمسه نك
اوغلنك قصراغى اسميدر برغلامه تمك ايچون قيچ آندقده كندى قولو تنه راست كلوب هلاك ايلمسى باعث
ضرب مثل اولدى وشقراء مهلهل بن ربيعه نك وحوط الفقعسى نام كمسه نك قصراقلرى اسميدر ومعاوية بن
اسدك زبت نام قصراغنك قصراق قولونى آديدر وعر عمده بين الجبلين برصو اسميدر وباديه ده بشقه برصويك
آديدر كه عمرو بن سلمة بن سكن الكلابى رضى الله عنه حديثنده مذكوردر مومى اليه حضرت سلطان الانبياء
عليه افضل التحايا درگاهنه وفود وسعديه وشقراء نام صو لر ميانده اولان اراضى يى استقطاع ايلمكله نائل
مقصود اولمشيدى وشقراء يمامه ناحيه سنده برقريه آديدر الشقر كتف وزننده شقايق النعمان اسميدر كه گلنجك
چيچكى ديدكلريدر آل رنك اولور مفردى شقره وجمعى شقرات كلور الشقار رمان وزننده والشقران عثمان وزننده
والشقارى سمانى وزننده قافك تخفيفيله ده جائزدر بونلرده گلنجك چيچكنه دينور على قول شقره بشقه برقرمزى نبات
آديدر وشقار رمان وزننده بركونه بالق آديدر كه صرتنده اوزون اوركچى اولور الشقرة زنخه وزننده سنجرف اسميدر كه
زنجفره تعبير اولنان قرمزى بويه در وشقره القابدندر شقرة بن الحارث بن تميم ضبه قبيله سندن بر بشقه قبيله نك
پدرى لقبيدر نسبتنده شقرى دينور حركات ايله الشقور شينك ضميله شقر كلمه سندن كه صقر وزننده در جمعدر
حاجت ومطلب ودرونه ملاصق وملازم اولان امر مهمه دينور تقول اخبرته بشقرى وبشقورى اى حاجتى وامرى
اللاصق بقلبى المهم له الشقر صرد وزننده خروسه دينور ديك معناسنه وبلانه دينور كذب معناسنه شقرون
عصفور وزننده برآدمك علميدر شقران عثمان وزننده نبى اكرم عليه السلام حضرتلرينك صالح نام مملوكلرينك
لقبيدر وقضاعه دن بركسه نك لقبيدر الشقرى ذكرى وزننده بركونه اعلا واجود خرما اسميدر وقبيلهٔ خزاعه

یوردنده بر موضع آدیدر المشقر معظم وزننده بحرین دیارنده بر حصن قدیم آدیدر و سختیاندن اولان قربه‌یه
دینور و بیوك قدح و كاسه‌یه دینور شقور صبور وزننده اندلس اولكه‌سنده بر بلده آدیدر شقر صقر وزننده
اندلس اولكه‌سنده بر آطه‌نك اسمیدر شقر شینك ضمیله بر صویك و بر بلده‌نك اسمیدر شقره ثمره وزننده
اسامیدندر شقرة بن نبت بن ادد و شقرة بن ربیعة بن كعب رجال عربدندر شقره نقره وزننده ابن نكرة بن لكیزدر
شقر ضمتیله یمن دیارنده احور ایله ابین بیننده بر لیمان آدیدر المشاقر میمك فتحیله كه ذوالرمه نام شاعرك
قوانده واقعدر بر موضع آدیدر مؤلفك مرادی اشبو بیتدر ❊كأن عری المرجان منها تعلقت❊ علی ام خشف
من ظباء المشاقر❊ و مشاقر شول قومساله دینور كه یره طوغری یاتق و هموار و مطمئن اولوب آنده كزوب یوریمك
سهولتلی اوله علی قول جلا دنلو اوله و مشاقر عرفج نام شجر منبتلرینه دینور مفردی مشقردر الشقیر امیر
وزننده بر ارض مخصوصه‌نك آدیدر الشقیر كمیت وزننده بر كونه قیا كلرینه یا خود بر نوع چكر كه یه دینور
الشقاری حبالی وزننده یلان سوزه دینور الاشاقر همزه‌نك فتحیله یمنده بر كوچك قبیله آدیدر و بین الحرمین
بر نیجه جباله اطلاق اولنور الشكر شینك ضمیله احسانی بیلوب ونشر ایلمك یعنی محسن و منعمك تفضل ایلدیكی
نعمت واحسانی وقدر و قیمتنی بیلوب ناسه نشر واشاعه و محسن و منعمی مدح و ثنا ایلمكدن عبارتدر كه كفران
مقابلیدر عند البعض شكر جوارحدن همان یده مخصوص صدر وحق تعالی طرفندن استعمال اولندقده اعمال حسنهٔ
عباده مجازات اراده اولنور و شكر ثناء جمیل معناسنه استعمال اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه كوره شكر منعمك
انعام ایلدیكی نعمتی تصور ایدوب ناسه اظهار ایلمكدن عبارتدر بعضلر عندنده كشر لفظندن مقلوبدر كه
كشف معناسنه‌در نته كه ضدی اولان كفر ستر معناسنه‌در وعند البعض عرب بلرك عین شكری قولندن مأخوذدر كه
ممتلئه معناسنه‌در پس شكر امتلاء من ذكر المنعم علیه معناسنه اولور و شكر اوچ ضرب اوزره‌در بری قلب ایله اولور كه
منعم طرفندن نائل اولدیغی نعمتی تصور و عرفاندن عبارتدر ثانی لسان ایله اولور كه منعم و محسننه ثنا و ستایش ایلمكدن
عبارتدر ثالث جوارح سائره ایله اولور كه بقدر الاستحقاق منعمه مكافات ایلمكدن عبارتدر و بش قاعده اوزره مبنیدر كه
شاكر مشكوره خضوع و ابتهال و تواضع ایلمك و مشكوره محبت ایلمك و انعام ایلدیكی نعمتی كتم ایلمیوب اقرار
و اعتراف ایلمك و اكا ثنا و ستایش ایلمك و اول نعمتی منعمك خوشلنمدیغی یره صرف و استعمالدن مجانبت ایلمكدن
عبارتدر و ارباب حقایقدن حمدون القصار دیدیكه شكر سكا انعام اولنان نعمته نفسكی طفیلی عد و اعتبار ایلمكدن
مطلب عبارتدر و جنید دیدیكه شكر كندی نفسكی سكا ارزان اولان نعمته اهل و مستحق عد ایلمیوب محض تفضل اعتبار
ایلمكدن عبارتدر و ابو عثمان دیدیكه شكر ادای شكردن عجز و قصوری بیلمكدن عبارتدر و قالدیكه ذكر اولنان
قواعد خمس شكرك اساس و بنیادی اولمغله آنلردن بری منعدم اولدقده بنای شكر منهدم اولور و شكر بابنده هر نقدر
اقوال وار ایسه مجموعنك مدار و مرجعی قواعد مذكوره‌در و شكرك ثمره‌سی نعم موجوده‌یی قید و نعم مفقوده‌یی
صید اولوب و عوامك شكری مطعم و ملبس و قوت ابدان اوزره اولوب خواصك شكری توحید و ایمان و قوت قلوب
اوزره واقع اولور داود نبی علیه السلام دیدیلر كه یارب بن درگاهكه نیجه شكر ایده‌یم كه شكرم دخی موجب شكر اولور
بر نعمت عظیمه‌در جناب باری تعالی جوابنده ❊الان شكرتنی یا داود❊ بیوردیلر و علماء حمد و شكرك بری برندن
افضلیتی بابنده تكلم ایلدیلر لكن حدیثده الحمد رأس الشكر واقع اولمغله حمد ایلمین البته شكر ایلمامش اولور
و اسماء حسنای الهیه‌دن بر اسم سامی شكوردر حق تعالی جانبندن شكر عباده مغفرت و مجازاتدن عبارتدر و حمد ایله
شكرك فرقی بودر كه شكر انواع و اسباب جهتندن اعم و متعلقات جهتندن اخص‌در و حمد متعلقات جهتندن
اعم و اسباب جهتندن اخص‌در و شكر فی الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله‌رق استعمال اولندی انتهی و شكر
و شكور و شكران مصدر اولورلر یقال شكره و شكر له شكرا و شكورا و شكرانا و شكر الله و شكر لله و شكر بالله و شكر
نعمة الله و بنعمة الله شارح دیر كه لام ایله تعدیه‌سی افصح‌در و باء ایله تعدیه‌سی مقابله‌یه مبنیدر و بنفسه تعدیه‌سی اصمعی
عندنده منكردر اشعاره مخصوص‌در و دعای قنوتده نشكرك ولا نكفرك قولی اولا حضرت عمردن منقول روایتده
ثابت دكلدر ثانیا ازدواجه محمولدر التشكر تفعل وزننده بو دخی شكر و سپاس ایلمك معناسنه‌در یقال
تشكر له بلاءه بمعنی شكره الشكور صبور وزننده مبالغه و صفدر چوق شكر و سپاس ایدن آدمه دینور یقال رجل شكور
ای كثیر الشكر و آز جه علف ایله اكتفا ایدرك قوت و سمن بولور اولان دابه‌یه اطلاق اولنور یقال دابة شكور
اذا صارت تسمن علی قلة العلف الشكر شینك فتحی و كافك سكونیله عورتك فرجنه علی قول فرجنك لحمنه دینور
شینك كسریله ده لغتدر و جماع معناسنه‌در قال الشارح وفی النهایة انه علیه السلام نهی عن شكر البغی الشكر بالفتح

الفرج اراد ما یعطی علی وطئها و شكر سراة ارضنده متمكن بر جماعتك پدری اولان والان بن عمروك لقبیدر و یمنده
بر طاغك آدیدر و شكر مصدر اولور خرما آغاجنك دیبلرندن كوچك فدانلر سوروب چقمق معناسنه‌در یقال شكرت
النخلة شكرا من الباب الاول اذا انبتت شكیره الشكر فتحتینله حیوانك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه‌در
یقال شكرت الناقة شكرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها و طوار سمورمك معناسنه‌در یقال شكرت الدابة
اذا سمنت و بر آدم جوانمرد لك ایلمك علی قول بعد البخل و یركبسی چوق اولمق معناسنه‌در یقال شكر
فلان اذا سخا بماله او غزر عطاؤه بعد بخله و آغاجك دیبندن خرده فدانلر و فلیزلر سوروب چقمق معناسنه‌در
یقال شكرت الشجرة اذا خرج منها الشكیر الشكرة فرحه وزننده و المشكار مكثار وزننده ممه‌سی سود ایله ممتلی
اولان ناقه‌یه دینور شكره‌نك جمعی شكاری كلور سكاری وزننده و شكری كلور سكری وزننده و شكرات كلور فرحات
وزننده المشكرة میمك و كافك فتحیله پك سودلو اولان و تلقلره وصف اولور یقال عشب مشكرة
ای مغزرة اللبن الاشكار همزه‌نك كسریله حیوانك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه‌در یقال اشكر الضرع اذا امتلأ
لبنا و بر آدمك دوه‌لری طاولنمق معناسنه‌در یقال اشكر القوم اذا شكرت ابلهم و آغاجك دیبندن تازه فدانلر سوروب چقمق
معناسنه‌در یقال اشكر النخل اذا اخرج شكیره الاشتكار افتعال وزننده بو دخی ممه سود ایله طو پطلو اولمق معناسنه‌در
یقال اشتكر الضرع اذا امتلأ و بولودك یغموری صاغانقلی یاغمق معناسنه‌در یقال اشتكرت السماء اذا جد مطرها
یعنی اشتد و قعها و یل یغمور كتورمك معناسنه‌در یقال اشتكرت الریاح اذا اتت بالمطر و هوادهانی یا خود
صوغوق مشتد اولمق معناسنه‌در یقال اشتكر الحر و البرد اذا اشتد تأویلوب سكر تمكده چالیوب صرف
مقدور ایلمك معناسنه‌در یقال اشتكر الرجل فی عدوه اذا اجتهد الشكیر امیر وزننده آت قسمنك یلیسی دیبلرنده
اولان خرده تویه دینور و انسانك یوزینك و قفاسنك قولغه و یبونه طوغری اولان قیله دینور و خرده دوه‌یه دینور
و قبل و توی و قوش یلكلرینك و اوتلغك دیبلرنده و ارالقلرنده اولان خرده‌سنه دینور و صولوب قوریدقدنصكره
مجدد اهنوز تازه‌لنان او تلغه دینور و قوریمش نهالك ارالغنده اولان تر و تازه نهاله دینور و بیوك آغاجلرك دیبلرنده
بتن فدانه دینور و خاصة خرما آغاجنك دیبلرنده و اوزدكلری اساغیسنده بتن فلیزه و فدانه دینور و خرما آغاجنه
اطلاق اولنور و خرما دالرینك دیبلرنده و ایری یپراقلرینك دیبلرنده بتن خرده یپراغه دینور و تازه آغاج دالنه دینور
و آغاجك قوغنه دینور مجموعنك جمعی شكر كلور ضمتینله و آصمه‌نك یره یاتروب اشقه‌یردن چقردقلری قولنه دینور كه
طالدرمه تعبیر اولنور بونك جمله‌سی باب افعالدن و باب رابعدن و افتعالدن منتصر قدر الشكریة فتحیاله
ذكر اولنان شكر لفظندن مأخوذدر كه ناقه‌نك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه‌در یقال هذا زمن الشكریة
اذا حفلت الابل من الربیع یشكر ینصر وزننده اسامیدندر یشكر بن علی بن بكر بن وائل و یشكر بن مبشر
بن صعب ایكی قبیله‌نك پدریدر شكیر زبیر وزننده اندلس اولكه‌سنده بر طاغ اسمیدر كه تپه‌سندن یاز و قیش
قار مفارقت ایلمز شكر زفر وزننده اندلسده بر آطه‌نك آدیدر شكر بقم وزننده حفاظدن محمد بن المنذر لقبیدر
شكر شینك ضمیله شوكر جوهر وزننده اعلام رجالدندر الشاكری كافك فتحیله چاكر فارسی معربیدر
اجیر و ارغاده دینور و خدمتكاره دینور الشكایر نواصی معناسنه‌در كه ناصیه‌نك جمعیدر و شكایر جمع اوله‌رق
مستعملدر كویا كه شكیره‌نك جمعیدر المشتكرة مشتهره وزننده سخت و شدید باده وصف اولور یقال هبت
الریاح المشتكرة ای الشدیدة الشیكران شینك و كافك فتحیله و كافك ضمیله زبانزددر بر نوع نبات آدیدر یا خود
صواب اولان مهمله ایله اولمقدر اعجامله ضبطنده جوهری وهم ایلمشدر یا خود صواب اولان شوكران اولمقدر
بو نبات جمیع مفرداتده شوكران عنوانده مرسوم و فارسیده دورس و تفت یزدی و تركیده بالدران ایله مفسردر
المشاكرة مفاعله وزننده بر كسه ایله هارل هارل سوزه بوشانوب كیرشمك معناسنه‌در امتلاء لبن معناسندن مأخوذدر
تقول شاكرته الحدیث اذا فاتحته و بر آدم كندی نفسنی شكر و سپاس ایدر كوسترمك معناسنه‌در تقول شاكرته
ای اریته انی له شاكر الشكری سكری وزننده سموز و یاغلو اتك پارچه‌سنه وصف اولور یقال فدرة شكری
من اللحم ای سمینة الشمر شینك فتحی و میمك سكونیله جد و حدت ایله علی قول خرام و رفتار ایله مرور ایلمك معناسنه‌در
یقال شمر الرجل شمرا من الباب الاول اذا مر جادا او مختالا و برنسنه‌یی چكوب بوزمك معناسنه‌در یقال شمر
الشیء اذا قلصه و آغاجدن كسیم وقتی خرما كسمك معناسنه‌در یقال شمر النخل اذا صرمه ای صرم ثمرته التشمیر
تفعیل وزننده شمر ایله ایكی معنای اوله مرادفدر یقال شمر تشمیرا بمعنی شمر و بالدردن و پاچاقدن اثوابی یوقری
صیغبوب چرمك معناسنه‌در كه پاچاقلری صیغه‌مق تعبیر اولنور سكرتمك و اقدامه تهیؤ شیوه‌سیدر یقال شمر

الثوب اذا رفعه و بر ایشده جست و چابك دبرنمك معناسنه مستعملدر یقال شمر فی الامر اذا خف و بر نسنه یی
صالیورمك معناسنه در یقال شمر السفینة وغیرها اذا ارسلها الانشمار انفعال وزننده والتشمر تفعل
وزننده تشمیر ایله معنای اولده مرادفدر یقال انشمر الرجل وتشمر بمعنی شمر و تشمر بر ایشه حاضرلنمق معناسنه
مستعملدر که معنای لازمیدر یقال تشمر للامر اذا تهیأ الشمر شینك کسریله والشمیر سکیت وزننده والشمری
شینك ومیم مشدده نك فتحی و یانك شده سیله والشمری کسرتیله والشمری ضمتیله والشمری قنبی وزننده
والمشمر محدث وزننده تقلبات دهره وطباع امور و مصالحه تجربه سی مسبوق کاردان وکارکذار آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل شمر وشمیر وشمری وشمری وشمری وشمری ومشمر ای ماض فی الامور مجرب الشمر فلز وزننده
شدید ودشوار اولان ایشه اطلاق اولنور کویا که آنده بالدرلر صغنور یقال شر شمر ای شدید شمر کتف وزننده
ابن افریقیس اسمیدر که ماوراء النهر اولکه سنده سغد مملکتنك مدینه سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهره غزا ایدوب
مدینهٔ مزبوره یی قلع وتخریب ایلمکله شمرکند اطلاق ایلدیلر علی قول شهر مزبوری مرقوم بنا ایلمکله شمرکند
تسمیه ایلدیلر زیرا کنت کلمه سی ترکیده قریه یه دینور تعریب اولنوب سمرقند دیدیلر میمی اسکان ورانی فتحله تلفظ
لحن در مؤلفك ایجاز ایلمشدر اولا مزبور شمر افریقیه منسوبی اولان تبابعهٔ یمندن افریقس نام پادشاهك اوغلو
اولوب ماوراء النهره که بلاد ترکستاندر سفر و شهر مرقومی زیر و زبر ایلمکله شمرکند دیدیلر کند لفظی قلع
معناسنه اولان کندندن ماضی درکه فارسیدر یاخود وصف ترکیبی در و بعضلر عندنده اصل کنت ایدی
که تازیده در و ترکیدر قریه معناسنه در تعریبله سمرقند دیدیلر و حالا معربیله مشهور بلدهٔ عظیمه در و برهان
قاطعده بو وجهله مرسومدر که سمر سین مهمله ومیمك فتحیله ترکستان شاهلرندن برینك اسمیدر وکند فارسیده
قریه یه دینور شهر مزبوری ابتدا شاه مسفور قریه اوله رق اعمار ایدوب رفته رفته شهر عظیم اولمشدر انکچون وصف
ترکیبی اوزره سمرکند ومعربنده سمرقند دیدیلر انتهی وشمر بن حمدویه لغوی معروفدر الشمر شینك کسریله سخی
وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وناقد وبصیر وخرده دان وآکاه آدمه اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر الشمرة بودخی شینك
کسریله فاسد وتباه کسنه نك یورویشنه اطلاق اولنور مراد بالدری چیلاق مقوله سی سفهانك واهل شرّ اولان یرامزلرك
یورویشی اوله جقدر یقال یمشی الشمرة ای مشیة الفاسد الشمار سحاب وزننده مصر لسانده درازیانج اسمیدر که تحریفله
رزنه دیدکلری دانه در شمیر امیر وزننده یمنده بر طاغك آدیدر وارمینیه ده بر موضع اسمیدر شمیران حزیران وزننده
ارمینیه ده بر بلده در وشهر مرو قضاسنده بر قریه در وخولان قبیله سندن بر بطن در که جماعته شمیریون دیرلر الشمور
تنور وزننده الماس دیدکلری جوهر معروفه دینور شمر بقم وزننده شعرادن جمیل بن عبدالله بن معمرك جدینك
فرسی اسمیدر و بر ناقه و بر رجل اسملریدر الشمیر سکیت وزننده امور ومصالحده بغایت جست ومقدام آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل شمیر ای منشمر مجدّ وجست ورونده ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة شمیر ای سریعة الشمرتة بونده
درت لغت واردر شینك ومیم مشدده نك کسری وشینك کسری ومیم مشدده نك فتحیله وایکیسنکده ضمی وایکیسنکده
فتحیله بودخی جست وچالاك ناقه یه اطلاق اولنور الاشمار همزه نك کسریله برکسنه یی قلج ایله چالوب اولدرمك معناسنه در
یقال اشمره بالسیف اذا ادرجه وطواری پك سرعت وتعجیل ایله سوروب ایلتمك معناسنه در یقال اشمر الابل اذا کشها
واعجلها و یغور آشدیغی ناقه یی کبه قلمق معناسنه در یقال اشمر الجمل طروقته اذا القحها الشامر والشامرة ممه سی چکیلوب
قارننه یاپشمش اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة شامر وشامرة اذا کان قد انضم ضرعها الی بطنها وشامره ومتشمره
دیشلرك دیبلرینه پك یاپشق اولان دیش اتنه وصف اولور یقال لثة شامرة ومتشمرة اذا کانت لازقة باصول الاسنان
الشمجرة زمجره وزننده قورقوب قچان آدم کبی سکردوب قاچمق معناسنه در یقال شمجر الرجل اذا عدا وفزع
الشمخرة خاء معجمه ایله شمجره وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال شمخر فلان اذا تکبر وتقول ماهذه الشمخرة
ای الکبر الاشمخرار اسطرار وزننده پك اوزامق معناسنه در یقال اشمخر الشیء اذا طال المشمخر مقشعر
وزننده یوکسك طاغه وصف اولور یقال جبل مشمخر ای عال الشماخیر جماهیر وزننده حجازده طائف ایله
جرش میانده برنیجه جباله اطلاق اولنور الشمخر شینك کسری ومیم مشدده نك فتحیله خودبین ومتکبر کسنه یه
دینور الشمختر سفرجل وزننده شوم اختر فارسی معربیدر که بدبخت ومنحوس الطالع کسنه یه دینور ولئیم وفرومایه یه
اطلاق اولنور الشمذر ذال معجمه ایله سفرجل وزننده دوه یه دینور وجست وچالاك وسبکپا
وسبکروح غلامه دینور وپك سرعتله اولان یورویشه دینور سرناجی معناسنه الشمذارة شینك کسریله بودخی
جست وچالاك اوشاقه دینور الشمذر جعفر وزننده والشمذر درهم وزننده والشمذار دینار وزننده بونلرده

سرعتله اولان یورویشه دینور الشمصرة دحرجه وزننده برکسنه یه بر ماده ضمننده تضییق وتقاضا ایلمك
معناسنه در یقال شمصر علیه اذا ضیق شمنصیر فتحتیله یاخود شماصیر هذیل دیارنده بر طاغك آدیدر الشنار
شینك فتحیله پك بد وقبیح اولان عیب وعار ونقیصه یه دینور وشناعت وفضاحتله مشهور اولان ایشه دینور یقال
اتی بالشنار وهو اقبح العیب والعار وکذا الامر المشهور بالشنعة التشنیر تفعیل وزننده برکسنه یی عیبلمك علی قول
برنقیصه ایله تشهیر ورسوای ایلمك معناسنه در یقال شنّر علیه اذا عابه اوسمع به وفضحه الشنر سکیت وزننده
والشنیرة ها ایله بدخوی وبد مزاج آدمه دینور یقال رجل شنیر وشنیرة ای سیء الخلق وشنّر وعیوبی کثیر اولان کسنه یه
دینور بنوشنیر سکیت وزننده عربدن بر بطن آدیدر الشنزة شینك فتحی ونونك سکونیله صالح ومتدین آدمك
یورویشنه دینور یقال یمشی الشنزة وهی مشیة الرجل الصالح شناری جباری وزننده کدی یه دینور سنور کبی
شنزی جمزی وزننده مصر اولکه سنده سمنودیه ناحیه سنده بر قریه و بهنسی ناحیه سنده بر قریه اسملریدر شنباره
شینك فتحی ونونك سکونیله مصرك شرقیه سنده ایکی قریه اسمیدر خیارشنبر خیر ماده سنده ذکر اولندی الشنترة
شینك وتانك ضمی وتانك فتحیله ضعیفدر برمغه دینور اصبع معناسنه جمعی شناتر کلور وایکی برمغك ارالقلرینه دینور
ذوالشناتر شینك فتحیله ملوك یمندن بر ملك لقبیدر که اسمی لختیعه ایدی زائد برمغی اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی
مزبور خاندان ملوکدن اولمیوب علی طریق التغلب تشنّت ایلمکله خانمان ملوکیته مخصوص اولان حمیر دودمانلرندن
ادراك ایدن جوانلری دست قهر ایله احضار ولواطه ایله احتقار ایدر ایدی تا که بینلرنده درکار اولان قانون معتبر
مقتضاسنجه مسند ملوکیته سزاوار اولمیه لر شارحك بیاننه کوره برکون بو خاندان حمیردن ذونواس نام برجوان
مستثنا پیدا اولدیغنی استماع ایلدکده علی العاده لواطه ایچون طرفنه احضار وخلوتکاهه دخول وکار تبهکارینه
مباشرت هنکامنده جوان مزبور تیز دستلکله مسفورك ذکر وسرنی قطع وطشره خروج ایلدکده ناس کیفیته واقف
اولمغله کریبانمزی پنجهٔ مرسومدن تخلیص ایلدك دیو اظهار شادی وشاباش ایده رك تخت سلطنته اجلاس
ایلدیلر الشنترة دحرجه وزننده اثوابی پرتوب پاره لمق معناسنه در یقال شنتر ثوبه اذا مزّقه الشنجار شینك
کسریله شنکار فارسی معربیدر که عربیده خس الحمار وکحلاء وحمیراء ورجل الحمام دخی دیرلر ترکیده اشك
مارولی وهواجوا دیدکلری نبات اوله جقدر که ادویه دندر نباتی زمینه ملاصق ساقی تیکن تیکن تویلی وکوکی یبرق
غلظتنده وقان کبی قرمزی اولور ال سورلدکده الی رنکین ایدر طپراغی پك طیب اولان یرلرده بتر الشنذارة والشنذیرة
شینلرك کسریله غیور علی قول فاحش آدمه دینور یقال رجل شنذارة وشنذیرة ای غیور او فاحش الشنزرة زای
معجمه ایله دحرجه وزننده درشت وغلیظ اولمق معناسنه در یقال شنزر الرجل اذا غلظ وخشن شنزر جعفر وزننده
بر رجل آدیدر و بر موضع اسمیدر بونده شنزر مصحفی اولمق کرکدر الشنصرة شنزره وزننده بر نسنه یوغون اولمق
معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا غلظ وقاتی وشدید اولمق معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا صار شدیدا
الشنصیر بودخی غلظت وشدت معنالرینه در ویقال هم فی شنصرة وشنصیر ای فی شدة وشنصیر حصن
ومعقل وملاذ معناسنه در الشنظرة ظای معجمه ایله سوکك سب ودشنام معناسنه در یقال شنظر بهم اذا شتمهم
الشنظیر والشنظیرة شینلرك کسریله بدخوی وبدمزاج وبدزبان کسنه یه دینور یقال رجل شنظیر وشنظیرة ای
سیء الخلق فحاش وشول قیا پارچه سنه دینور که طاغك رکنی اولان یالچین قیادن چتلایوب آشاغی یه یووارلنوب
دوشمش اوله وشنظیره ها ایله طاغك سیوری اوجنه دینور الشنظورة شینك ضمیله بودخی رکن جبلدن آیریلوب
دوشن قیا پارچه سنه دینور بنوشنظیر شینك کسریله عربدن بر بطن در الشنغیر غین معجمه ایله شنظیر وزننده
بدخوی وبدزبان ودلآزار کسنه یه دینور الشنغرة دحرجه وزننده والشنغیرة شینك کسریله آتدن اسملردر الشنفیرة
فا ایله شنظیره وزننده والشنفارة شینك کسریله ناقه قسمنك حدت ونشاط وجنبشله یوریمسنه دینور وشنفیره
بدخوی کسنه یه دینور الشنفری فنعلی وزننده ازد قبیله سندن بر شاعر لقبیدر بغایت یوکرك اولمغله * اعدی
من الشنفری * ضرب مثل اولمشدر شارحك بیاننه کوره اسمی عمرو بن مالکدر قصیدهٔ لامیة العرب صاحبیدر
الشنقار قنطار وزننده جست وخفیف آدمه دینور یقال هو شنقار ای خفیف الشنهبر سفرجل وزننده
والشنهبرة ها ایله پك قوجه قاری یه دینور الشنبقور حیزبون وزننده کرحد امیة بن ابی الصلتك شاعرك شعرنده
واقع اولوب لکن تفسیرنه کسنه تعرض ایلمامشدر الشور دور وزننده والشیار والشیارة کتاب وکتابه وزننده
والمشار والمشارة میملرك فتحیله قوغاندن بال صاغمق معناسنه در یقال شار العسل یشور شورا وشیارا وشیارة
ومشارا ومشارة اذا استخرجه من الوقبة وشور صاغلمش باله اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال ما اکر شوره

ای عسله المشور وشور حسن وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر کماسیذکر وشور وشوار قوام وزننده دابه یی
تعلیم یاخود بازارده مشتری یه عرض ومایه سنی ارأت ایچون دیزکین ایدوب سکرتدرمك و یورتمك یاخود مشتری
کندی بنوب یورتمك وسکرتمکله دنه یوب یوقلامق یاخود ابلرو کیر و چویروب یورتمك معناسنه در کو یا که
قواندن بال استخراج ایدر کبی اول عمل ایله دابه‌نك مایه سنی استخراج ایدر وصا تبلق جاریه قسمنده دخی
استعمال اولنور یقال شارالدابة شورا وشوارا اذاراضها اورکبها عندالعرض علی مشتریها او بلاها
ینظر ما عندها اوقلبها وکذا الامة وشوراسامیدندر شور بن شور بن شور که اسمی دیو آشتی ایدی ابن درید
نام ادیبك مقصوره نام اثرنده ممدوحی اولان عبدالله بن محمد بن میکال نام کمسه‌نك جدّی اولمق اوزره مبیندر بونلرك
مجموعی ملوك فارس ایدی و بونلر یزدجرد بن بهرام نسلندندر ودیواشتی فارسیده مصالح الجن دیمکدر وقعقاع بن
شور تابعیندندر الاشارة همزه‌نك کسریله ذکر اولنان شور وشوار ایله ایکی معناده دخی مرادفدر یقال اشاره
واشارالدابة بمعنی شار و برنسنه‌یی برآدمه تعیین وجهیله کوستورمك معناسنه‌در یقال اشارالیه اذا اومأ واشارت
ال ایله وکوز ایله وقاش ایله اولور یقال اشارالیه بیده و بعینه و بحاجبه وعلی ایله صله لنسه امر معناسنه اولور
بوراده امردن مراد حکم طریقیله اولان امر اولمیوب بلکه مثلا برخصوص ایچون برآدم برآدم ایله مشاوره ایدوب
عجبا آنی ایشلیه‌یم می یوخسه ایشلمیه‌یم می دیدکده اول آدم ایشله یاخود ایشلمه دیمکدن عبارتدر که رأی وارشاد
مفهومیدر یقال اشارعلیه بکذا اذا امره و بونلر ذکر اولنان استخراج عسل معناسندن مأخوذدر آمر کو یا که
استخراج فعل مأمور ایدر یاخود مأمور آمرك رأینی استخراج ایدر وآتش قالدرمق معناسنه‌در که مراد مضاف
اولان بدو یلر کیجه وقتده کذلك شبخون مقوله سنه دوچار اولنلر اطراف قبائله اشعار ایچون رفع نار ایلرلردر یقال
اشارالنار و بالنار و یقال اشور بها علی الاصل اذا رفعها واشاره بال صغان آدمه یاردم ایلمك معناسنه در تقول
اشرنی عسلا ای اعنی علی جنیه الاستشارة استخاره وزننده بو دخی بال صاغمق معناسنه در یقال استشار العسل
بمعنی شاره وطوار قسمی سمورو ب اندام ومنظره سی کوزللنمك معناسنه‌در که شاره وهیئت خلقیسنی اخراج ایلمکدن
عبارتدر یقال استشارت الابل اذا سمنت وحسنت و یغوردوه ناقه کبه میدر دکلمیدر فهم ایچون بوانی استشمام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال استشار الفحل الناقة اذا کرفها فنظر الاقح هی ام لا و برآدم خوب وفاخر جامه کیمك
معناسنه در یقال استشار فلان اذا لبس لباسا حسنا و برآدمك کار وکرداری ظاهره چقوب عیان اولمق معناسنه
مستعملدر یقال استشار امره اذا تبین و برآدمدن برخصوص ایچون مشورت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استشار
فلانا اذا طلب منه المشورة الاشتیار افتعال وزننده بو دخی بال صاغمق معناسنه در یقال اشتاره العسل بمعنی
شاره المشار میمك فتحیله آری قوانه دینور خلیه معناسنه المشوار محراب وزننده قوغاندن کومجی کسوب بالنی
صاغجق آلته دینور کما کبش تعبیر اولنور و برآدمك خبر و یره جك صفتنه اطلاق اولنور مخبر معناسنه یقال فلان
حسن المشوار ای المخبر وچهره ومنظر معناسنه مستعملدر یقال لبس لفلان مشوار ای منظر و یقال اخذت
الدابة مشوارها اذا سمنت وحسنت هیئتها ومشوار نشخوار فارسی معربی اولور که دوه وقیون وکچی مقوله سنك
معده ده ابقا ایلیوب آره‌لق آره‌لق چقروب چیندکلری علف بقیه سنه دینور ترکیده کو یش تعبیر اولنور و بیع ایچون
دواب عرض اولنه جق مکانه دینور که آت بازاری تعبیر اولنور ومنه المثل * ایاك والخطب فانها مشوار کثیر العثار
مثل مزبورا کثار کلامدن تحذیر معرضنده ضرب اولنور ومشوار حلاج یاینك کیریشنه دینور الشورة شینك ضمیله
بو دخی مخبر ومنظر معنالرینه در و بال کومجنه دینور وسموز وطاولی ناقه یه دینور المشوارة میمك کسریله بو دخی
بال کومجنه دینور ماذی مشار ذال معجمه‌نك کسری ومیمك ضمیله شول باله دینور که برآدمك اعانتیله صاغلمش اوله
ماذی باله دینور ومشار اشاره‌دن اسم مفعولدر الشورة ثمره وزننده والشارة والشور کما ذکر والشیار کتاب
وزننده والشوار سحاب وزننده حسن وجماله دینور یقال فلان ذو شورة وشارة وشور وشیار وشوار ای حسن
وجمال وهیئت وقیافت معناسنه مستعملدر ولباس وکسوه یه اطلاق اولنور وسموزلکه اطلاق اولنور سمن
معناسنه و برآدمك تزین ایلدیکی زینت وآرایشه اطلاق اولنور وشوره خجل اولمغه دینور خجلت وشرمساری
معناسنه یقال اخذته الشورة ای الخجلة المشورة مفعله وزننده بو دخی بال کومجنه دینور المشارة میمك فتحیله
بو دخی صورت ومنظر معناسنه مستعملدر ومنه یقال اخذت الدابة مشوارها ومشارتها اذا سمنت وحسنت
ومشاره دبره معناسنه در که بردونم تارلایه دینور جمعی مشاور وکسره سیله مشایر کلور مؤلف دبره یی مشاره ایله
ومشاره یی دبره ایله تعریف ایلمشدر امهات سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره الخمش ذراع طول والخمش ذراع عرضی

مشتمل مزرعه یه جریب دینور که ترکیده دونم تعبیر اولنور وقرق آدیمدن اون آدیمه کلنجه قدر تارلایه و بستان قطعه سنه
دبره ومشاره دینور انکجیلر یننده اولك تعبیر اولنور فارسیده اولّه کری وثانی یه خوید دیرلر الشیار شینك کسریله
سموز وخوب هیئت آتلره وصف اولور یقال خیل شیار ای سمان حسان شارحك بیانته کوره مفردی شیّردر سید
وزننده التشویر تفعیل وزننده بو دخی صاتلق دابه‌یی آت بازارنده کوستورش ایلمك معناسنه در یقال شوّر
الدابة بمعنی شارها و برآدمه عار وحیا ایده جك وخجل وشرمسار اوله جق برایش ایشلمك معناسنه در عورت
یرنی کشف ایلمك کبی یقال شوّر به اذا فعل به فعلا یستحیی منه واشارت معناسنه در یقال شوّر الیه بیده
اذا اومأ الیه المستشیر شول آدمه اطلاق اولنور که حیوانك کبه اولوب اولمدیغنی ادراك ایدر اوله و بوار کك حیوانده
دخی مستعملدر ذکر اولنان استشاره‌دن اسم فاعلدر یقال رجل وفحل مستشیر اذا صار یعرف الحائل من غیرها
الشوار شینك حرکات ثلاثیله اواسباب وتجملاتنه اطلاق اولنور تقول مزلی خال عن الشوار ای متاع البیت
وانسانك ذکرینه وخایه ودبرینه اطلاق اولنور که عورت یریدر وشوار سحاب وزننده نرم ولطیف سرین ایله
وصف اولور یقال ریح شوار ای رخاء التشوّر تفعل وزننده تخجیل معناسنه اولان تشویرمذ کوردن مطاوعدر که
شرمنده اولمق معناسنه در یقال شوّر به فتشوّر الشوری طوبی وزننده والمشورة میمك فتحی وواوك ضمیله
امر معناسنه اولان اشارت مذکوره‌دن اسملردر ومشوره‌نك وزنی مفعله در مفعوله دکلدر یعنی اصلی مشووره دکلدر
مصباحك بیانته کوره مشوره کلمه سنده ایکی لغت واردر بری میمك وواوك فتحیله در و بریسی میمك فتحی وشینك ضمیله
معونه وزننده در وکرمانینك نقلنه کوره میمك وواوك فتحی وواوك ضمی ومعونه وزننده در که بو که کوره اوچ اولور
پس مؤلفك قولی بونلره مخالفدر الشوران حوران وزننده عصفر اسمیدر که تحریفله آصپور دیدکلری نباتدر
وشوران عقیق مدینه قربنده برطاغك آدیدر آنده قنی وافر یغمور صولری ایرکیلور وحرّة شوران حجاز قاره
طاشلقلرندن برینك اسمیدر المشوّر معظم وزننده شوران ایله یعنی آصپور ایله بویانمش نسنه یه دینور یقال
ثوب مشوّر ای مصبوغ بالشوران الشوری سکری وزننده برنبات بحری اسمیدر الشیر سید وزننده برآدمك
دائما مشورتکزینی اولان کمسه یه دینور احدهما آخرك همشورتیدر یقال فلان شیرك ای مشاورك
ووزیره اطلاق اولنور پادشاهك مشورتکاری اولدیغیچون جمعی شوراء کلور شعراء وزننده الشیرة سیده
وزننده ذکر اولنان شوره وشاره‌دن صفتدر حسن وجمال صاحبی شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در
یقال قصیدة شیرة ای حسناء المشیرة میمك ضمیله سبابه‌یه یعنی شهادت پرمغنه اطلاق اولنور
آنکله اشارت اولندیغیچون شیروان شینك کسریله بخارا قضاسنده برقریه آدیدر بنوشاور واوك کسریله همدان
قبیله سندن بربطندر المشور مقول وزننده ذکر اولنان شوره وشاره‌دن اسم مفعولدر زینتلو وآراسته نسنه یه دینور
یقال شیء مشور ای مزین الشیر شینك اماله‌سیله فارسیده ارسلانه دینور شریف نسابة عمری شیجاعته مبنی
آنکله ملقب اولمشدر الشهرة شینك ضمی وهانك سکونیله برنسنه قبح وشناعت جهتیله بین الناس واضح وظاهر
اولمغه دینور که رسوالق اوله جقدر شارحك بیانته کوره خیر وحسن جهتنده استعمالی مجازا اولور ومنه قولهم
الشهرة آفة الشهر قهر وزننده برشیئی شهرتلندرمك معناسنه‌در یقال شهره شهرا من الباب الثالث اذا اظهره فی شنعة
لکن مؤلف بصائرده تعمیم ایلمشدر وشهر اهل علم ودانشمنده اطلاق اولنور بمعنی مفعولدر یقال رجل شهر ای عالم
وطرنق کستنبسی شکلنده اولان شیئه اطلاق اولنور معنای آتیدن تعمیم اولنمشدر و یکی آیه اطلاق اولنور شهرتنه مبنی
یقال طلع الشهر ای الهلال وآیه اطلاق اولنور عموم علاقه سیله قمر معناسنه علی قول تمام واضح وعیان اولوب
بدر کامل اولمغه متقرب اولدقده اطلاق اولنور وایامدن عدد معروفه اطلاق اولنور قمر ایله مشهور اولدیغیچون
مراد اون ایکی جزؤ اعتبار اولنان برنسنه‌نك برجزؤی اوله جقدر که قمر یکرمی سکز منازلی قطع ایلدیکی ایامدن
عبارتدر که اوتوز وکاه یکرمی طقوز کون اولور ترکیده دخی برآی تعبیر اولنور جمعی اشهر وشهور کلور وشهر کذلك
مصدر اولور ناس اوزره قلج صیروب سل سیف ایلمك معناسنه یقال شهر سیفه شهرا من الباب الثالث اذا انتضاه فرفعه
علی الناس وشهر اسامیدندر شهر بن حوشب محدّث ومتروك الروایه در التشهیر تفعیل وزننده بو دخی شهرتلندرمك
معناسنه‌در یقال شهره بکذا تشهیرا بمعنی شهره وناس اوزره قلج صیرمق معناسنه‌در یقال شهر سیفه بمعنی
شهره الاشتهار افتعال وزننده برنسنه‌یی شهرتلندرمك واول نسنه شهرتلنمك معناسنه متعدی ولازم اولور یقال
اشتهره فاشتهر الشهیر امیر وزننده والمشهور بین الناس قدر ومنزلتی معروف وذکر باخیر ایله السنه‌ده مذکور
وموصوف اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شهیر ومشهور ای المعروف المکان المذکور وشرف وشان صاحبی

نامدار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شهیر ومشهور ای نبیه المشاهرة مفاعله وزننده والشهار فعال وزننده اجیر
وخدمتکار مقوله سنی آیلقله طوتمق معناسنه در نته که میاومه کونلکله ومسانهه ییلقله طوتمقدر یقال شاهره مشاهرة
وشهارا اذا استأجره للشهر الاشهار همزه نك كسریله برآی گچمك معناسنه در یقال اشهر القوم اذا اتوا علیهم شهر
وخاتون طوغوره جغی آیه كیرمك معناسنه در یقال اشهرت المرأة اذا دخلت فی شهر ولادها الاشاهر همزه نك فتحیله
زرجسك یعنی زرّین دیدكلری شكوفه نك بیاضنه دینور كه مراد آق آق یبراقلری اوله جقدر فی الاصل اشهرك جمعیدر
الشهیرة سفینه وزننده كوده سی انلو وقورومی واسع خاتونه وسائر دیشی حیوانه وصف اولور یقال اتان وامرأة شهیرة
ای عریضة واسعة الشهریة شینك كسریله بر كونه باركیره دینور اساسك بیاننه كوره جنسی پاك كحیل ایله باركیر
بیننده اولان قصراق باركیر اوله جقدر شهران سلمان وزننده ابن عفرس اسمیدر كه خثعمدن بر قبیله پدرینك اسمیدر
مشهور ثعلبة بن شهاب الجدلی نام كسه نك فرسی اسمیدر الشهورة هایله بنو كنانه نك اعظم ایاّمندن بر یوم معروف
اسمیدر كه آنده بر وقعهٔ عظیمه اولمشدر المشهرة معظمه وزننده مهلهل بن ربیعه نك قسراغنك اسمیدر
ذو المشهرة اصحاب كرامدن ابو دجانه سماك بن اوس حضرتلرینك لقبیدر بر مشهره سی وار ایدی آنكله میدان
حربه خروج ایلدكده بین الصفین صالنی صالنی یورو یوب وذاتنده بهادر اولمغله اوكنه كلن اعدایی عالم حیاتده ترك
وابقا ایلمز ایدی ظاهرا مشهره دن مراد سیفدر هاء اسمیه در زیرا كتب سیرده مسطوردر كه احد غزوه سنده سلطان
انبیاء علیه افضل التحایا حضرتلری ابو دجانه یه بر سیف اعطا وحقنی ادا ایله توصیه بیوروب اولدخی سیف مزبوری
اخذ ورفتار ایده رك میدانه خروج ایلمكله رسول اكرم حضرتلری رفتار وخرامنی كوردكده انها لمشیة یبغضها الله تعالی
الا فی هذه المواطن بیوردیلر وسیف مرقومك صفحه سنده ❊ فی الجبن عار وفی الاقبال مكرمة ❊ والمرء بالجبن لا ینجو
من القدر ❊ بیتی مرسوم ایدی الشهبرة بای موحده ایله دحرجه وزننده دوه نك ارقه سنده یاغری آغارمق معناسنه در كه
مراد صاغالدقدنصكره یری آغارمقدر یقال شهبر البعیر اذا اشهاب وبكا ایلمكه حاضر لنمق معناسنه در یقال شهبر
الرجل لكذا اذا اجهش للبكاء الشهبر جعفر وزننده والشهبرة هایله والشهبور حیزبون وزننده والشهبرة سفرجله
وزننده پیر وسالخورده اولوب لكن هنوز وجودنده بقیهٔ قوّت قالمش آدمه دینور كرك ار وكرك عورت اولسون یقال رجل
شهبر وامرأة شهبرة وشهبور وشهبرة ای مسنة وفیها بقیة قوة علی قول بو ماده نسوانه مخصوصدر رجال صفتلنمز وشهبر
ایری باشلو كشی یه دینور یقال رجل شهبر ای ضخم الرأس وشهبر اسامیدندر عصام بن شهبر حیره ملكی اولان
نعمان بن منذرك دربانی اسمیدر المشهبر مدحرج وزننده ذكر اولنان شهبردن متصرف اسم مفعولدر باشی ایری
اوله رق یصی اولان كمسه یه دینور یقال رجل مشهبر الرأس ای كبیره مفطوحه الشهاجر شینك فتحی وجیمك
سكونیله قرنال قوشلرینه دینور مفردی یوقدر الشهدار دحراج وزننده اوچ یاشنده اولان چوجق التی یاشنه قدر
مشی وحركت ایلمك معناسنه در كه وقت مرقومه مخصوصدر یقال شهدر الجاریة والغلام شهدارا اذا تحرّكا مابین
ثلاث سنین الی ستّ الشهدر جعفر وزننده اوچ یاشندن آلتی یاشنه قدر یوریوب كزن اوغلانه دینور مؤنثی شهدره در
هایله وثروت وسامان ونعمت ورفاه صاحبی عالیشان آدمه دینور یقال فلان شهدر ای عظیم مترف الشهدارة
شینك كسریله فاحش وبدزبان وبین الناس نقل مقال ونمیمه ونفاقله میانهٔ ناسی شوریده وافساد ایدن شخصه دینور
یقال رجل شهدارة ای فاحش ونمام مفسد بین الناس وبو در قصیر القامه آدمه دینور ودرشت وغلیظ كمسه یه دینور
الشهذارة شهداره وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی وعنف وشدتله یورر اولان كمسه یه دینور شهرزور شینك
وراءك فتحیله زور بن الضحاك نام كسه نك مدینه سیدر بغداد دن اوته اربیل ایله همدان بیننده بر بلده در كه زور نام
امیرك بنا كرده سی اولمغله اسمنه مضاف اولمشدر شبار كتّاب وزننده سبت كوننك اسم قدیمیدر جمعی اشبر كلور افلس
وزننده وشبر كلور ضمتینله وشبر كلور شینك كسریله فصـــــــل الصاد المهملة صوءر همزه ایله جعفر وزننده بر موضع
آدیدر صؤار غراب وزننده مدینه ده بر موضع اسمیدر الصبر جبر وزننده بر كسه یی بر نسنه دن آلیقومق معناسنه در یقال
صبر فلانا عنه صبرا من الباب الثانی اذا حبسه عنه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره صبر امساك فی الضیق معناسنه موضوعدر
تقول صبرت الدابة اذا حبستها بلا علف پس صبر فعلی لفظ عام در اختلاف وقایع حسبیله اطلاقی مختلف اولور
اكر بر مصیبت وقوعنده جزع واضطراب ایدن حبس نفس ایدر سه اكا همان صبر اطلاق اولنور مقابلنه جزع دینور
واكر محاربه ده اولور ایسه اكا شجاعت ومقابلنه جبن دینور واكر بر حادثهٔ مضجره وقوعنده اولور ایسه اكا
رحب الصدر ومقابلنه ضجرت دینور واكر امساك كلام بابنده اولور ایسه اكا كتمان ومقابلنه مذل دینور قرآن
كریمده بو نلرك جمله سنه صبر اطلاق اولنمشدر انتهی وصبر الانسان علی القتل بر آدمی بعض كسه لر طوتوب

طاش واوق مقوله سی مهلك نسنه لر آتوب اورمقله هلاك ایلمكدن عبارتدر كه جاهلیه توره لرندندر یقال قتله
صبرا ویقال صبره علیه قال الشارح ومنه الحدیث فی رجل امسك رجلا وقتله آخر فقال علیه السلام اقتلوا
القاتل واصبروا الصابر یعنی احبسوا الذی حبسه للموت حتی یموت كفعله به وكذلك لو حبس الرجل نفسه علی
شیء یریده قال صبرت نفسی ویمین الصبر شول یمینه اطلاق اولنور كه یمین ترتب ایدن آدمی یمین ایلدكجه حاكم
صالیوروب حبس وامساك ایلیه علی قول حكم جهتیله صاحبنه لازم كلمكله یمین ایلمك ضمننده حاكم جبر
وزور ایلیه یمین قصاص كبی پس بر آدم خود بخود یمین ایلسه اكا یمین الصبر اطلاق اولنمز وصبر بر آدمه یمین صبر
لازم كلمك معناسنه در یقال صبرت الرجل یمین الصبر اذا لزمته وصبر جزع مقابلیدر كه بر آدمه بر مصیبت
وبلیه حدوثنده تلاش وفریاد واضطراب ایلمیوب زوالنه مترقب اوله رق سكون وتحمل ایله قاتلنمقدن عبارتدر یقال
اصبر الرجل نقیض جزع فهو صابر وصبیر وصبور وصباره سفاره وزننده كفیل اولمق معناسنه در یقال صبر به صبرا
وصبارة من الباب الاوّل اذا كفل به وكفیل ویرمك معناسنه در تقول اصبرنی علی صیغة الامر ای اعطنی كفیلا
الصبورة صادك فتحیله ذكر اولنان صبر جهتیله مقتول آدمه دینور یقال رجل صبورة ای مصبور للقتل قال
الشارح ومنه الحدیث نهی عن المصبورة وهی النفس المحبوسة علی الموت المصبورة شول یمینه اطلاق اولنور كه
یمین ترتب ایدن آدم آنك اوزرینه حبس اولنمش اوله كه اول یمینی ادا ایدنجه قدر محبوس اولور مراد ذكر اولندیغی
اوزره صبر طریقیله اولان یمیندر شارح دیر كه كرچه اول یمینك صاحبی مصبوردر لكن یمین مزبوره ضمننده
حبس اولنمغله مجازا اصبر ایله موصوف اولمشدر قال وفی النهایة وفی الحدیث من حلف علی یمین مصبورة كاذبا
الحدیث وفی آخر من حلف علی یمین صبر ای الزم بها وحبس علیها وكانت لازمة لصاحبها من جهة الحكم وقیل لها
مصبورة وان كان صاحبها فی الحقیقة هو المصبور لانه انما صبر من اجلها ای حبس فوصفت بالصبر واضیفت
الیه مجازا الصابر والصبیر والصبور مصیبت وحادثه یه جزع وفریاد ایلمیوب ساكن ومتحمل اولان آدمه دینور
وصابر اسامی رجالدندر وصبیر كفیل معناسنه در یقال صار صبیر له ای كفیلا وبر قوم وجماعتك مرجع امور
ومصالحی اولان رئیس وپیشوالرینه اطلاق اولنور یقال هو صبیرهم ای مقدّمهم فی امورهم وصبیر طاغه
اطلاق اولنور جمعی صبراء كلور كرماء وزننده وصبیر بیاض سحاب پاره سنه دینور علی قول بوفقه سحاب اوزره
اولان صیق وكثیف سحابه یاخود بری بری اوزره قاتلنمش صیق سحابه یاخود یوریمیوب سكونت اوزره اولان سحاب
پاره سنه یاخود مطلقا بیاض اولان سحابه دینور جمعی صبر كلور ضمتینله وصبیر شول یوفقه اتمكه دینور كه اكل
اولنه جق طعامك آلتنه بسط ایدرلر كباب آلتنه بسط ایتدكلری یوفقه كبی علی قول شول یوفقه یه دینور كه اوزرینه
دوكونلرده آشجی طعام قوناروب هر كسك اوكنه یاخود النه ویررلر عربلرك صحن وطبق اولمامغله طعامی
خصوصات مقوله سنی ایتمك اوزره وضع ایدرلر وصبور عصاة عباد حقلرنده انتقامی تعجیل ایلمیوب بلكه فضلندن
عفو ایله معامله یاخود تأخیر وتوقیف ایدن ذات اجلّ واعلانك اسم شریفیدر ومنه الحدیث انّ الله تعالی قال
انّی انا الصبور ای الحلیم الذی لا یعاجل العصاة بالنقمة بل یعفو ای یؤخر وصبور نافع بن جبله نك فرسی اسمیدر
التصبر تفعل وزننده والاصطبار فی الاصل افتعال وزننده والاصّبار همزه نك وصاد مشدّده نك كسریله
بو نلرده صبر ایلمك معناسنه در لكن تكلفی متضمندر یقال تصبر علیه واصطبر واصّبر بمعنی صبر اصطبرك اصلی
اصتبر واصّبرك اصلی اصطبر ایدی طاء صاده قلب وادغام اولندی واصطبار قصاص آلمق معناسنه مستعملدر
یقال اصطبر منه اذا اقتصّ منه الاصبار همزه نك كسریله بر آدمه صبر ایله امر ایلمك معناسنه در یقال اصبر
فلانا اذا امره بالصبر وبر آدمه تسلیتله یاخود انجلای عاقبتی تذكیر ایله صبر وتحمل ایتدرمك معناسنه در یقال اصبر
فلانا اذا جعل له صبرا وذكری آتی صبیره اكل ایلمك معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا اكل الصبیرة وبر آفت وداهیه یه
دوچار اولمق معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا وقع فی امّ صبور وصبیر اوزره یعنی طاغك تپه سنه چقوب اوتورمق
معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا قعد علی الصبیر كما سیذكر وشیشه نك آغزینی صاروب بغلمق معناسنه در یقال
اصبر الرجل اذا شدّ رأس الحوجلة ای القارورة بالصبار وسودك طعمی آجیلغه قریب پك اكشیمك معناسنه در یقال
اصبر اللبن اذا اشتدّت حموضته الی المرارة وبر نسنه اوزره جرأت ودلیرلك ایتدرمك معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی
فما اصبرهم علی النار ای ما اجرأهم علی اعمال اهل النار او ما اعملهم بعمل اهلها شارح دیر كه بو معنا مجازدر
التصبیر تفعیل وزننده بو دخی بر آدمه صبر وتحمل ایله امر ایلمك معناسنه در یقال صبره اذا امره بالصبر وبر نسنه یی
اولچوسز وطارتیسز خرمن ایلمك معناسنه در یقال صبر الطعام اذا جعله صبرة وبر آدمدن صبر وتحمل ایلمسی

طلب قلق معناسنه در یقال صبر منه اذا طلب منه ان یصبر الصبارة صادك فتحیله كفاله معناسنه مصدر در نته كه ذكر اولندی وصباره طاشلره دینور حجاره معناسنه صادك حركات ثلاثیله لغتدر شارح دیر كه صباره صبارك جمعیدر هاء تأنیث جمع ایچوندر مؤلف دیر كه جوهری صبار كلمه سی سحاب وزننده صبره نك جمعیدر تمره وزننده قتی وشدید طاشلره دینور دیوب واعشی نام شاعرك اشبو * قبیل الصبح اصوات الصبار * مصراعیله استشهادی غلطدر لغتده وبیت مذكورده صواب اولان صیار اولمقدر یای تحتیه ایله كتاب وزننده كه زیل تعبیر اولنان سازك آوازینه دینور وبیت مزبور اعشی نك دكلدر ومصراع مرقومك صدری كان ترنم الهاجات فیها * مصراعیدر شارح دیر كه مؤلف بو تغلیطده صغانی یه تقلید ایلمشدر لكن صاحب محكم جوهری كبی ثبت وبیتی اعشی یه نسبت ایلمشدر وصباره دموردن وطاشدن بر پاره یه دینور الصبیرة سفینه وزننده صبیر كبی شول یوفقه یه دینور كه اوزرینه ولیمه طعامی قوتاریلور اوله الاصبرة همزه نك فتحی وبانك كسریله شول قیون وكچی ودوه لره دینور كه اوتلامق ایچون صباح وقتی اوبه دن چقوب اخشام ینه كلدیلر لكن كتدكلرنده اوبه دن بعید وغائب اولمیه لر وبونك مفردی مسموع دكلدر الصبر صادك كسری وضمیله بر شیئك اوجنه وناحیه سنه دینور جمعی اصبار در ومنه یقال ملاء الكأس الی اصبارها ای رأسها ویقال اخذه باصباره ای بجمیعه وصبر كذلك صادك كسری وضمیله آق سحاب پارچه سنه دینور بونكده جمعی اصبار كلور الصبر صادك ضمیله غسان قبیله سندن بر بطن اسمیدر وصبر وصبر ضمتینله چقل طاشلو اولان ارضه دینور الصبر فتحتینله بوزه دینور جمد معناسنه الصبرة صادك ضمیله اولچوسز وطارتیسز غلال یغنه دینور لسانمزده آندن كوتری ایله تعبیر اولنور یقال اخذ صبرة من الطعام وهی ما جمع منه بلا كیل ووزن وتمیزلنمش وقلبورلنمش غله خرمننه دینور كه جج تعبیر اولنور وایری ایری طاش یغنه دینور جمعی صبار كلور الصبارّة صادك فتحی وراءك تشدیدیله و بعضا تخفیفیله پك شدید صووغه دینور الصبرة تمره وزننده بودخی بردشدیده دینور وحوضلرك دیبلرنده یری برینه یاپشوب درطوب قلان دواب فشقیسنه وبول وزبل مقوله سنه دینور وصبرة الشتاء قیش ایامنك وسطنه دینور كه شدت برد هنكامیدر وصبره صغریده بر بلده آدیدر ام صبار كتان وزننده وام صبور تنور وزننده حره دیدكلری قاره طاشلغه اطلاق اولنور یقال سلكوا ام صبار وام صبور وهی الحرة وآفت وداهیه یه اطلاق اولنور یقال وقعوا فی ام صبار وام صبور ای الداهیة وحرب شدیده یه اطلاق اولنور الصبر كتف وزننده وبانك سكونیله ضبر ورت شعره مخصوصدر بر نوع آجی شجرك عصاره سنك اسمیدر كه ادویه دندر بین الناس بو اسمله متعارفدر تركی قدیمده آزوای تعبیر اولنور وصبر یمنده تعز نام شهر اوزره مشرف بر طاغك اسمیدر صبره فرحه وزننده اسمادندر لقیط بن عامر بن صبره اصحابدندر الصبار كتاب وزننده شیشه طقاجنه دینور سداد معناسنه وصبار مفاعله دن مصدر اولور مصابره معناسنه تقول صابرته علی كذا مصابرة وصبارا شارح دیر كه مؤلفك بصابرده بیاننه كوره اشبو اصبروا وصابروا ورابطوا الایه كریمه سنده مصابره ومرابطه كرچه بر معنایه در لكن حسب الحقیقه ادنادن اعلایه ترقی جهتیله در كه سزلر نفوسكز ایله صبر وقلوبكز ایله بلاء وامتحاناته تحمل واسراركز ایله شوق لقای الهی یه مرتبط اوله سز دیمكدر انتهی وصبار بر نوع طعمی اكشی شجرك یمشنه دینور الصبار غراب وزننده والصبار رمان وزننده تمرهندی دیدكلری میوه یه دینور ابوصبره جهینه وزننده بر نوع قوشك كنیه سیدر كه قارننك التی قرمزی وآرقه سی وباشی وقویرغی سیاه اولور الاستصبار بر نسنه كثافت پیدا ایلمك معناسنه در یقال استصبر الشیء اذا استكثف قال الشارح ومنه الحدیث فی قوله تعالی وكان عرشه علی الماء قال كان یصعد الی السماء بخار من الماء فاستصبر فعاد صبرا ای استكثف وتراكم فصار سحابا فذلك قوله تعالی ثم استوی الی السماء وهی دخان الایه شهر الصبر شهر رمضانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث صم شهر الصبر وهو شهر الصوم الصبارة جبانه وزننده شول ارضه اطلاق اولنور كه یار كبی یوكسك وطپراغی یور وغلیظ اولوب آنده اصلا اوت بتمك متصور اولمیه یقال ارض صبارة ای غلیظة مشرفة شاسعة صابر هاجر وزننده مرو شهرنده بر صوقاق آدیدر الصنبور زنبور وزننده نونی اصلیه اولمغله نون فصلنده كلور انشاء الله تعالی الصحراء صادك فتحی وحای مهمله نك سكونیله كوفه ده یدی محل اسمیدر وشول دوز وهموار ارضه دینور كه اصلا بایر وانكبه وتومسك یری اولمیوب وطپراغی ملایمت وغلظت ایله منطبع اوله علی قول شول فضای واسعه دینور كه اله سی كبی دوز واصلا آنده نبات اثری اولمیه فارسیده دشت وتركیده اووه تعبیر اولنور واشبو صحراء كلمه سی غیر منصرفدر لزوم حرف تأنیث ایچون پس صحراء واسعة دینور صحراة واسعة دیمك صحیح دكلدر زیرا تأنیثین توارد ایلمش اولور جمعی صحاری در صادك وراءك فتحیله وصحاری در راءك

كسریله وصحراوات در واشبو * وقد اغدوا علی اشقر یجتاب الصحاریات * مصراعنده تشدید ایله كلمشدر ضرورت وزن ایچون الاصحار همزه نك كسریله صحرایه چقمق معناسنه در یقال اصحر القوم اذا برزوا فی الصحراء وبر مكان صحرا كبی وسعت پیدا ایلمك معناسنه در یقال اصحر المكان اذا اتسع یعنی صار كالصحراء وبر كسنه یكچشم اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصحر الرجل اذا اعور الصحرة صادك ضمیله قره طاشلق ارالغنده اولان آچق فرجه یه دینور جمعی صحر كلور زفر وزننده وصحره اصحر كلمه سندن اسم اولور كما سیذكر صحرة بحرة صادك وبانك فتحه لریله پرده سز ومانع وحائلی یوق آشكاره وآچق دیمكدر تقول لقیته صحرة بحرة بالفتح وصحرة بحرة بالتنوین وصحرة بحرة بضم الصاد والباء وفتح الآخر وصحرة بحرة بالتنوین ای بلا حجاب تركیب مزبور عجر بجر وشذر مذر تركیبلری كبیدر ینه كه ماده لرنده بیان اولندی الاصحر احمر وزننده اصهبه قریب یعنی آله مشرب آقچل اولان نسنه یه دینور كه قزل بوز تعبیر اولنور یقال حمار اصحر ای قریب من الاصهب قال فی الاساس حمار اصحر وفیه صحرة وهی غبرة فی حمرة الصحار كتاب وزننده بودخی آچق وآشكاره معناسنه در یقال ابرز له الامر صحارا ای جاهره به جهارا الصحر فتحتینله والصحرة غرفه وزننده اصحر مرقومدن اسملردر كه آل چلار اچلاق لونه دینور كه قزیلسی بوزاق اوله جقدر علی قول شول بوزلغه دینور كه خفیجه یعنی نوعا بیاض چلار قرمزیلغی اوله ظاهرا ایكیسی بر كبیدر وصحر معنای مرقومدن مصدر اولور الاصحیرار احمیرار وزننده نبات قرارمق علی قول اوائلی اغارمق معناسنه در یقال اصحار النبت اذا احمار او ابیضت اوائله الصحور صبور وزننده شول دیشی مركبه دینور كه لونده قارشق بیاض وحمرت یعنی قزیلسی بوز اوله علی قول اباغیله تمه اور در اوله یقال اتان صحور ای فیها بیاض وحمرة او نفوح برجلها الصحیرة سفینه وزننده اعرابه مخصوص بر نوع طعامدر كه قینامش تازه سوده صاف یاغ قاتوب تناول ایدرلر تقول اطعمنا صحیرة ای اللبن الحلیب یغلی ثم یصب علیه السمن الصحیر صریر وزننده اشك قسمنك صوتندن بر كونه صوته دینور كه مراد شدید اولان صوتیدر یقال لهذا الحمار صحیر ای صوت شدید الصحیراء حمیراء وزننده بر كونه سود اسمیدر مراد پك قینامش اولانیدر صحیر زبیر وزننده فید قربنده بر موضع آدیدر وقطن نام محلك شمالیسنده بر طاغك آدیدر الصحار غراب وزننده آت قسمنك تربه علی قول حماسنه یعنی حرارت شدیده سنه دینور وصحار عبد القیس قبیله سندن بر رجل آدیدر وابنا صحار عربدن ایكی بطن در الصحر بحر وزننده سودی پك قینادوب طبخ ایلمك معناسنه در یقال صحر اللبن صحرا من الباب الثالث اذا طبخه وبر آدمه كونش پك تأثیر ایلمكله دماغنی آزرده ایلمك معناسنه در یقال صحرته الشمس اذا آلمت دماغه صحر صادك ضمیله لقمان بن عادك قزینك اسمیدر وصحر كلمه سی غیر منصرفدر انصرافی دخی جائزدر مزبوره لقمان اوغلو لقیم ایله نهانی بعض اعدا طرفنه نهب وغارت قصدیله چقوب هر بری بر جانبه عزیمت ایلدی لقیم بر سوری دوه یه تصادف ایلمكله سوروب اوبه لرینه كتوردی صحر مزبوره دوه نك برنی بوغازلیوب طعام طبخ ایدوب لقمانه مترقب اولدیلر بر وقتدنصكره لقمان تهی دست عودت وكیفیته واقف اولدقده رشك وانفعالندن بی اختیار بلا سبب صحری ضرب ایلمكله مالی ذنب الا ذنب صحر بین العرب مثل اولدی احسان مقابلنده عقاب اولدیغی موقعده كذلك بی جرم مظهر اسائت اولان حقنده ضرب اولنور بو راده اخت لقمان تسخداری غلطدر الاصحر احمر وزننده والمصحر محسن وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الصخرة صادك فتحی وخای معجمه نك سكونیله پك وعظیم اولان طاشه دینور كه قیا تعبیر اولنور حرف حلق اولدیغیچون فتحیله ده جائزدر جمعی صخر در غمر وزننده وصخر كلور فتحتینله وصخور كلور وصخرات كلور فتحاتله الصخر كتف وزننده والمصخر محسن وزننده قیالق یره دینور یقال مكان صخر ومصخر اذا كان كثیر الصخر الصاخر اسم فاعل وزننده دمور قسمنك بری برینه طوقنوب یا بوشالدقده ظهور ایدن جاردیسنه دینور وبو اسم اوله رق مستعملدر تقول ازعجنی صاخر الحدید وهو صوت بعضه علی بعض الصاخرة هاله ساقیدن یاپیلور بر كونه فانك اسمیدر كه مشربه انواعندن تركیده نحر بفله صاغراق وبعض دیارده قوبه تعبیر ایدرلر صخیره جهینه وزننده حجازده بر قریه آدیدر صخیر امیر وزننده بر نوع نبات آدیدر الصخرات فتحاتله عرفاتده بر موضع آدیدر صخیرات الیمام صادك فتحیله بر منزل اسمیدر كه شهسوار میدان رسالت علیه الصلوة والسلام حضرتلری بدر غزاسنه عزیمت ایلدكلرنده اورایه تشریف نزول ایلدیلر صخر فخر وزننده ابن عمرودر كه خنساء نام شاعره نك برادری اسمیدر صخره تمره وزننده اسامیدندر التصخیر تسخیر وزننده ومرادفیدر صاد سینه متعاقبدر صراط وسراط كبی یقال صخره بمعنی سخره الصدر صادك فتحی ودالك سكونیله هر شیئك مقدمنك اعلاسنه واولنه دینور كه باش طرفك واوست جانبك

فاتحه‌سی وابتداسی مبدأندن عبارتدر ومنه یقال صدر النهار وصدر الصیف ویقال اخذ الامر بصدره ای باوّله
ومطلقا بر آدمك مواجهه‌سنه کلن شیئه اطلاق اولنور که اولدخی باش طرفی اولور وصدر السهم اوقك وسطندن
اوته انجلدیکی یرینه طوغری اطلاق اولنور زیرا آتلدقده اوراسی متقدّم اولور وصدر اهل عروض عندنده
عروضده واقع فاعلن جزؤنك الفنی حذف ایلمکدن عبارتدر وصدر الانسان جارحهٔ معهوده‌در که کوکس تعبیر
اولنور وبومذکردر وبرنسنه‌دن بربلوکه وبرطائفه‌یه ده صدر اطلاق اولنور تقول اخذت صدرا منه ای طائفة
وصدر مصدر اولور رجوع ایلمك معناسنه مصدر دخی بو معنایه‌در که مصدر میمی‌در یقال صدر عنه صدرا
ومصدرا من الباب الاوّل والثانی اذا رجع بوندن اسم صدردر فتحتینله ومنه طواف الصدر وصدر متعدّی اولور
ارجاع معناسنه یقال صدر الرجل غیره اذا ارجعه وبرکسه‌نك کوکسنه طوقنمق یااورمق معناسنه‌در یقال
صدر فلانا اذا اصاب صدره وبرآدمك کوکسی آغریمق معناسنه‌در یقال صدر الرجل علی بناء المجهول اذا اشکی
صدره ومنه المصدور المصدر مقعد وزننده مصدر میمی‌درتته که ذکر اولندی واسم مکان اولور که علم تصریفده
اولان مصدر بو معنایه‌در الصدر فتحتینله رجوع معناسنه اولان صدردن اسمدر دونش ودونمك حالتنه دینور
طواف الصدر بو معنادندر وصدر ایام نحردن یوم رابعه اطلاق اولنور که حجاج سمت اماکنلرینه رجعت ایدرلر
وصدر صادر کلمه‌سندن اسم جمع اولور راجعین معناسنه الاصدار همزه‌نك کسریله ارجاع ایلمك معناسنه‌در
یقال اصدر فلانا اذا ارجعه پس لسانمزده فرمان اصدار اولندی تعبیری لحن اولور مگر که سلفده تکرار اعادهٔ امر
مقامنده ایراد اولنوب کیده‌رك عموم موقعنده استعمال اولنه تته که جواب دخی دفعهٔ ثانیه‌ده قطع کلام مخاطب ایچون
ایراد اولنان کلامدن عبارت اولوب کیده‌رك عموما کلامده استعمال اولندی التصدیر تفعیل وزننده بودخی ارجاع
معناسنه‌در یقال صدّره اذا ارجعه وآت قسمی کوکس قاقه‌رق سائر آتلردن ایلری کچوب کتمك معناسنه‌در
یقال صدّر الفرس اذا تقدّم الخیل بصدره وکاتب ومؤلف مقوله‌سی مکتوبنه سرنامه وکتابنه دیباجه وضع ایلمك
معناسنه‌در یقال صدّر کتابه اذا جعل له صدرا ودوه‌یه کوکسلك بغلمق معناسنه‌در که اول کوکسلکه ده
تصدیر دینور تمتین کبی اسم اولمشدر واول قولان آرقه‌یه قایمق ایچون قولاندن کچروب کوکسندن طولایی بغلدقلری
ایپدن عبارتدر که حقب مقابلیدر یقال صدر بعیره اذا شدّ حبلا من خزامه الی ماوراء الکرکرة وتصدیر قوشی
آتی یاخود آلای آتی سائر آتلر ارالغندن سیحیلوب چقوب جمله‌سنی سبق ایلمك معناسنه‌در یقال صدّر الفرس
اذا برز برأسه وسبق الصدرة صادك ضمیله بودخی کوکسه دینور صدر معناسنه علی قول کوکس تختنه‌سنك
یوقریسنه دینور که بلندجه اولور یقال ضرب صدرته ای صدره او ما اشرف من اعلاه وصدره ثوب معروف
آدیدر که مراد عجم کوملکی ونیمتن وکوکسلك دیدکلری ایچلك قصه جامه‌در الاصدر اسم وزننده کوکسی بیوك
اولان آدمه دینور یقال رجل اصدر ای العظیم الصدر المصدّر معظم وزننده قویّ الصدر آدمه دینور
یقال رجل مصدّر ای القویّ الصدر وکوکسنه قدر ترچقمش آدمه دینور یقال رجل مصدّر اذا بلغ العرق
صدره وشول قیون وکچی وآت قسمنه اطلاق اولنور که کوکسلرینك بوغازه طوغری اوستلری بیاض اوله علی قول
صغر اینکی ودیشی قیوندن کوکسلری سیاه اولوب سائر عضولری بیاض اولانه اطلاق اولنور ودائما سائر آتلری
سبق ایدر اولان روندهٔ ودونده آته اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور که نصفندن آشاغی تمرن طرفنه طوغری
قالنجه اوله یقال سهم مصدّر ای غلیظ الصدر مؤلف آنفا صدر سهمی وسطندن انجلدیکی یره طوغری ایله
تفسیر ایلدی کما کوره تمرنه طوغری اولان یری اولور وجهنی دخی بیان ایلدی لکن اساسده مافوق النصف
الی مراشه عبارتیله تفسیر ایلمکله اکا منافی اولور ومصدّر نصیبسز اولان قمار اوقلرندن اوّلکی اوقه دینور
وارسلانه وقورده مصدّر اطلاق اولنور قویّ الصدر اولدقلری ایچون التصدّر تفعّل وزننده برآدم اوتوردکن
کوکسنی دیك طوتمق معناسنه‌در یقال تصدّر الرجل اذا نصب صدره فی الجلوس وصدر مجلسه اوتورمق
معناسنه‌در یقال تصدّر الرجل اذا جلس فی صدر المجلس وآت کوکسیله قاقه‌رق سائرلری سبق وتقدم ایلمك
معناسنه‌در یقال تصدّر الفرس اذا تقدّم الخیل بصدره الصدور صادك ضمیله صدرك جمعیدر ومنه صدور
الوادی ای اعالیه ومقادمه الصدائر صداره وصدیره‌نك جمعیدر که بودخی درع‌نك بوقار یلرینه دینور الصادر
رجوع معناسنه اولان صدردن اسم فاعلدر راجع معناسنه بعده صودن رجعت ایدنده غالب استعمال اولنمشدر
تته که صویه وارانه وارد اطلاقی غالب اولمشد رومنه المثل ❊ماله صادر ولاوارد❊ ای لاشیء له یعنی فلانك صولانمق
ایچون صویه کیدوب کلجك دوابّ ومواشیسی بو قدر که اصلا مال وملکی یوقدر دیمکدن کنایه‌در زیرا اعرابك

مالی دوابّ ومواشیدن عبارتدر وصادر صودن کیرو کتورن یوله اطلاق اولنور یقال طریق صادر ای یصدر باهله
عن الماء الاصدران تثنیه بنیه‌سیله صدغینك یعنی جبهه ایله قولاق بیننده طولون تعبیر اولنان عضوك آلتنده
واقع ایکی طمره اطلاق اولنور ومنه المثل ❊جاء یضرب اصدریه❊ ای فارغا یعنی برخصوصدن تهی دست عودت
ایلدکده ضرب اولنور زیرا مأیوس اولان کمسه عادتا محلّ مزبورلرنی ضرب ایلیه‌رك کلور لکن امثال میدانیده جاء یضرب
اصدریه ای منکبیه عبارتیله مرسومدر صادر قادر وزننده برموضع آدیدر صادره نادره وزننده برمعروف سدر
آغاجنك اسمیدر مصدر محسن وزننده سلفده جمادی الاولی آینك اسمیدر الصدار کتاب وزننده برکونه ثوب
اسمیدر که نسوان عرب باشلرینه اورتنورلر اوجی مقنعه طرزنده اولوب اشاغیسی بتون کوکسلرنی احاطه ایدر
صداره کتابه وزننده یمامه‌ده برقریه آدیدر المصادرة مفاعله وزننده برمال یاخود برنسنه ایچون برآدمی صقشدروب
مطالبه ایلمك معناسنه‌در یقال صادره علی کذا اذا طالبه به وبونده رجوع وارجاع معناسندندر حتی شهاب صادره
علی مال فارقه علی ان یؤدّیه عبارتیله رسم ایلمشدر صدر جبل وزننده یاخود زفر وزننده بیت المقدّس
قضاسنده برقریه آدیدر صدار غراب وزننده مدینه قربنده برموضع ادیدر الصرّة صادك کسری ورانك تشدیدیله
صوغوقك شدّتنه علی قول صوغوقه دینورها سز صرّ دخی بو معنایه‌در که اسملردر یقال مضت الصرّة والصرّ ای شدّة
البرد او البرد ویك شدّتله حیقرمغه وفریاده دینور یقال اقبل فی صرّة ای اشدّ صیاح الصرّ صادك کسریله صرّه ایله
معنای اوّلده مرادفدر ومنه الحدیث انّه نهی عما قتله الصرّ من الجراد ای البرد وصرّ یك کورلتولی علی قول
یك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صرّ ای شدیدة الصوت او البرد الصرّة صادك فتحیله شدید اولان تاسه‌یه
وغم وغصه‌یه دینور یقال اخذته صرّة الکرب ای شدّته کذلك جنك وقتالك وحرارت هوانك شدّتنه دینور
یقال افضی جدالهم الی الصرّة ای شدّة الحرب ویقال مضت صرّة القیظ ای شدّة الحرّ وصرّه عطفه
معناسنه‌در که جادو مشرب اولان نسوانك تسخیر ایچون افسونلدقلری بوغجه‌دینور مؤلف بو معنایی تکرار ایلمشدر
اصل مادّهٔ مذکوره یك بغلمق معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن متفرّعدر وصرّه جماعته اطلاق اولنور انعقاد
وانضمامی سببیله وتعبسله یوز کوز بورتوروب بورشدرمغه اطلاق اولنور تقول قابلنی بصرّة الوجه ای بتقطیبه
وممه‌سی صاریلوب بغلنمقله سودی یغلوب طولمش قیونه دینور یقال شاة صرّة ای مصرّاة الصرّة صادك
ضمیله کیسه‌یه اطلاق اولنور که ایچنه اقچه والتون وضع اولنور یقال صرّ الدراهم فی الصرّة وهی شرج الدراهم
ونحوها الصرصر عرعر وزننده یك کورلتولی علی قول یك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صرصر کما ذکر
وصرصر ای شدیدة الصوت او البرد وصرصر اغستوس بوجکنه دینور وخروسه دینور وبغداد قضاسنده
ایکی قریه آدیدر برینه صرصر علیا وبرینه سفلی دینور وبو علیادن بیوکدر الصرّ صادك فتحیله نبات وشجر
مقوله‌سنی باد صرصر چالمق معناسنه‌در یقال صرّ النبات علی المجهول صرّا اذا اصابه الصرّ وصرّ وصریر
سسلنمك معناسنه‌در یقال صرّ الشیء صرّا وصریرا من الباب الثانی اذا صوّت وصریر بو معناده اسم اولور که
سسه دینور بو سسدن ترکیده غجردی تعبیر اولنور وصرّ وصریر یك حیقرمق معناسنه‌در یقال صرّ الرجل
صرّا وصریرا اذا صاح شدیدا وصریر صوسزلغك شدّتندن قولاق چکرمك معناسنه‌در یقال صرّ صماخه
صریرا اذا صاح من العطش قال فی الاساس صرّت الاذن اذا سمع لها طنین وصرّ سودلو ماشیه‌نك ممه‌سنی صاروب
بغلمق معناسنه‌در یقال صرّ الناقة وبالناقة صرّا من الباب الاوّل اذا شدّ ضرعها وآت واشك مقوله‌سی برسس
دیکلمك ایچون قولقلرنی طوغرلدوب دیکمك معناسنه‌در یقال صرّ الفرس والحمار باذنه واذنه صرّا اذا سوّاها
ونصبها للاستماع وصرّ شول قوغه‌یه اطلاق اولنور که قویی‌یه صالندقده برطرفه صالتی نزول ایلمکله تعدیل ایچون
اکا مسعمند اولنمش اوله ومسمع منبر وزننده بیوك قوغه‌نك اورته‌سنده اولان قولپه دینور که قوغه طوغری یلوب
معتدل اولمق ایچون اکا ایپ بغلنور اوله بوراده صرّ تسمیه بالمصدر در مفعول معناسنه‌در الاصرار همزه‌نك
کسریله بودخی آت واشك مقوله‌سی سس دیکلمك ایچون قولقلرنی قباردوب دیکمك معناسنه‌در یقال اصرّ
الفرس والحمار باذنه اذا سوّاها ونصبها للاستماع وسنبله صررا اولمق معناسنه‌در یقال اصرّ السنبل اذا صار
صررا کما سیذکر وسرعتله یلمك معناسنه‌در یقال اصرّ الرجل یعدو اذا اسرع وبرایشه فارغ اولمامق اوزره التزام
تاملّه عزم وعقد قلب ایلمك معناسنه‌در یقال اصرّ علی الامر اذا عزم علیه الصرار کتاب وزننده باغه وصارغی‌یه
دینور جمعی اصرّه کلور وصرار مدینه قربنده برموضع آدیدر المصرّات اسم مفعول بنیه‌سیله شول سودلو
قیون وناقه مقوله‌لرینه دینور که ممه‌لری صاریلوب بغلنمغله سودلری بغلمش اوله محفله معناسنه وبو صرار مذکوردن

مأخوذدر على قول صرّى يصرّى تصريه صيغه سندن مأخوذ اولمغله محل ذكرى معتل بابيدر وتصريه قيونك
سودنى برقاج كون صاغميوب بركدرمك معناسنه‌در المصرّة اسم فاعل بنيه‌سيله سود ويرمز اولان ماشيه‌يه
اطلاق اولنور يقال ناقة مصرّة اذا كانت لاتدرّ الصرر فتحتينله صاپى قاشلنوب پكشمش اولان على قول
هنوز دانه‌بغلمامش اولان سنبله وخوشه‌يه دينور مفردى صررره در الصرّى كسرتينله والاصرّى همزه‌
مفتوحه‌ايله والصرّى صادك كسرى ورانك فتحيله والاصرّى همزه زياده‌سيله والصرّى صادك ضمى
ورانك كسريله والصرّى صادك ضمى ورانك فتحيله عزيمت وجدّ وحقيقت معناسنه‌در تقول هو منى صرّى
واصرّى وصرّى واصرّى وصرّى وصرّى اى عزيمة وجدّ الصرّاء ضرّاء وزننده ياجين پك قيايه دينور يقال
صخرة صرّاء اى صماء الصرور صبور وزننده والصرورة هايله والصرارة سحابه وزننده والصارورة
قاروره وزننده والصارور قانون وزننده والصروري ياى مشدده‌ايله والصاروراء عاشوراء وزننده
حجّ ايلمز اولان كمسه‌يه اطلاق اولنور جمعى صراره وصرار كلور على قول تزوج ايلمز اولان آدمه دينور مفرد
و جمعى مساويدر شارحك بيانه كوره صرور وصروره‌نك جمعى اوله‌جقدر لكن خلاف قياسدر وقال فى النهاية
وفى الحديث لاصرورة فى الاسلام قال ابو عبيد هو التبتل وترك النكاح لانّه فعل الرهبان والصرورة ايضا الذى لم يحجّ
قطّ واصله من الصرّ وهو الحبس والمنع وقيل وجه التشبيه صرّ الصرّة عن اخراج النفقة يقال رجل صرور
وصرورة وصرارة وصارورة وصارور وصروري وصاروراء اى لم يحجّ اولم يتزوج المصرور والمصطرّ
شول طوارطرنغنه وصف اولور كه بوزلمش هيئتنده على قول طار اوله يقال حافر مصرور ومصطرّ اى منقبض
اوضيق الصارّة حارّه وزننده حاجته دينور تقول لى فيك صارّة اى حاجة وصوسزلغه دينور تقول اصابنى
صارّة اى عطش جمعى صرائر كلور حرائر وزننده وصوار كلور المصارّ ميمك فتحيله بغرسقلره دينور امعاء
معناسنه مؤلف وسائر لغويون مصرماده‌سنده بغرسغى مصير ايله رسم ايلمكله بوراده مصارك وجه تسميه‌سى
ومفردى معلوم اولمامشدر كرچه بند وعقد مناسبتيله وجه بولمق ممكندر الصرارة سحابه وزننده برنهرك اسميدر
الصرارىّ ذرارىّ وزننده كميجى طايفه‌سنه دينور ملاّح معناسنه جمعى صراريون كلور التصرير تفعيل وزننده
ناقه تقدّم ايلمك معناسنه‌در يقال صرّرت الناقة اذا تقدّمت صرّين كسرتينله شامده بربلده آديدر الصرّ صادك
كسريله سرچه‌يه شبيه لونى صارى برقوش آديدر الصرصور زنبور وزننده والصرصر هدهد وزننده
والصرصر فدفد وزننده آغستوس بوجكنه دينور وصرصور عظيم الجثه اولان دوه‌يه دينور وبختى نوعنه دينور كه
عجمى وخراسانى ديدكلرى دوه‌در الصرصرانيات صادك فتحيله شول دوه‌لره دينور كه بختى ايله عربى دوه‌بينلرنده يعنى
آنلردن حاصل اولمش اوله على قول ايكى اوركجلو اولنلرينه دينور الصرصرانى والصرصران هاسز بركونه بوليسز
املس بالغك اسميدر الصرّىّ صادك فتحى وكسريله صايلوركن جاقرديسى ظهور ايدن اقجه‌يه دينور يقال درهم صرّىّ
اذا كان له صرير اذانقد صرار الليل جرّار الكيل وزننده اوجاق چكركه‌سنه دينور كه كيجه‌لر دور ودراز
آوازايدر الصراصرة شام ديارنده متمكن اولان نبطى ديدكلرى طائفه‌يه دينور صرر فتحتينله يمنده برحصن آديدر
الاصرار همزه‌نك فتحيله يمنده برقبيله آديدر صرار سحاب وزننده ياخود كتاب وزننده حجاز ده بروادى آديدر
الصريرة سفينه وزننده كيسه‌لنمش اقچه‌لره دينور يقال دراهم صريرة اى مصرورة الصويرة مصغر بنيه‌سى
وتشديد ياايله دويبه وزننده خلق ورأيى طارتنكحوصله وتنكمشرب آدمه اطلاق اولنور يقال رجل صويرة اى ضيق
الخلق والرأى المصارّة مفاعله وزننده جبر واكراه ايلمك معناسنه‌در تقول صاررته على كذا مصارّة اذا اكرهته عليه
الصران صادك ضميله ساقز كبى صمغ حاصل اولان آغاجلرك پك ودرشت برلرده نابت اولاننه دينور الصارّ سائر
آغاجلره صارمشق اولمغله پك قويو كوكلى اولان آغاجلره دينور مفردى صارّه در الصطر صادك فتحى وطانك
سكونيله وفتحيله سطر معناسنه‌در كه يازى يازمقدر صاد وسين متعاقبدر يقال صطره صطرا بمعنى سطره
التصيطر تسيطر وزننده ومرادفيدر كه مسلط اولمق معناسنه‌در يقال تصيطر بمعنى تسيطر المصطار ميمك
ضميله باده‌يه دينور خمر معناسنه شارح كسائيدن بونك لغت رديه اولديغنى نقل ايدر زيرا ابنيهٔ عربه منافى كيدر لكن
لفظ مزبور روميدن مأخوذ اولمق كركدر زيرا روميه‌ده شيره‌يه موسطور ديرلر ومسطار لسان ناسده طتلوشيره‌ده
متعارفدر الصطر فتحتينله بربلاق قيونه وكچى‌يه دينور كه توقلو وچپش تعبير اولنور تقول اشتريت صطرا
اى عتودا من الغنم الصعر صادك وعينك فتحيله انسانك يوزى برطرفه طوغرى مايل يعنى دورك اولمق على قول
بريوزى دورك اولمق وعلى رأى دوه قسمنه مخصوص برعلتدركه بيونى برجانبه طوغرى اكريلوب دورك اولور

پس صعر لفظى اسمدر ومصدر اولور يقال فى وجهه اوفى خدّه صعر ويقال فى عنق البعير صعر اى ميل ويقال
صعر وجهه صعرا من الباب الرابع اذا امال الى احد الشقين وبوميلان خلق وكبر ونخوتدن ناشى جعلى اولور وصعر
آدمك باشى كوچك اولمق معناسنه‌در يقال صعر رأسه اذا اصغر وصعار بر اكل ايلمك معناسنه‌در يقال صعر الرجل
اذا اكل الصعارير كما سيذكر التصعر تفعل وزننده بودخى انسانك يوزى ياخود دوه‌نك بيونى برطرفه طوغرى
دورك اولمق معناسنه‌در يقال تصعر وجهه اذا اصار مائلا الاصعر صعرندن كوردن وصفدر دورك يوزلو
آدمه دينور قال الشارح ومنه الحديث يأتى على الناس زمان ليس فيهم الا اصعر اوابتر الاصعر المعرض بوجهه
كبرا واصعر اساميدندر التصعير تفعيل وزننده والمصاعرة مفاعله وزننده والاصعار همزه‌نك كسريله
كبر وخود بينلكدن ناشى قرشوسنده‌كى آدمه بقميوب يوزى برطرفه طوغرى دوروب اكمك معناسنه‌در يقال صعر
خدّه وصاعره واصعره اذا اماله عن النظر الى الناس تهاونا من كبر وربما يكون خلقة المصعر مكرم وزننده
تند وشديد اولان دوه‌يه اطلاق اولنور كه سر دلكندن بيونى چويرمك دشوار اولور يقال قرب مصعر اى شديد
الصيعريّة صيقليه وزننده ارقورى ارقورى يوريمكه اطلاق اولنور كه برطرفه ميلان اوزره يوريمكدر يتكج كبى يقال
يمشى صيعريّة وهو اعتراض فى السير وصيعريّة ناقه قسمنك كردننه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدر مطلقا دوه‌يه
مخصوص دكلدر جوهرى تعميم ايلمشدر وجوهرى بن مسيب بن علس نام شاعرك اشبو * وقد اتناسى الهمّ عند
احتضاره * بناج عليه الصيعريّة مكدم * بيتى وهمه القا ايلمشدر طرفه نام شاعر ايسه بيت مرقومى كوش ايتدكده
مزبور مسيب حقنده على وجه الهزل قد استنوق الجمل مثلنى ايراد ايلدى مثل مزبورك تمامى نوق ماده‌سنده مرسومدر
الصيعرىّ صيقلىّ وزننده پك قرمزى ديمكدركه احمر لفظنى تأكيد ايچون ايراد ايدرلر يقال احمر صيعرىّ
اى قانئ وجثه‌سى بيوك نسنه‌يه وصف اولور يقال سنام صيعرىّ اى عظيم الصعراء حمراء وزننده صعبى
نام محل قرشوسنده برموضع آديدر صعران عجلان وزننده برارضك آديدر وصعران بررجل اسميدر صعارى
قصارى وزننده برموضع آديدر الصعرور زنبور وزننده والصعرّر صادك وعينك ورانك مشدّده‌نك ضميله
آغاجلردن سيلان ايدن پوصلرك منجمد اولاننه دينور كثيرا وكونلك كبى واوزون اوزادى وبوفقه جدبوريله رق سيلان
ايلمشنه ده دينور وبركونه صارى وغليظ وبابس نسنه‌يه دينور كه خمير كبى كوشك اولور وممه‌نك امزكلرى دليكلرندن
چقان شول رطوبته دينور كه صمغ كبى لزوجلى اولور سوداغزى تعبير ايدرلر على قول بكى طوغورمش حيوانك
آغوزندن الك اول صاغيلاننه دينور وآرديج وفلفل آغاجلرى كبى صلابتلو آغاجلرك يمشنه وحاصلنه دينور على
قول مطلقا صمغه دينور كه آغاج پوصى تعبير اولنور جمعى صعارير كلور الاصعرار افعلال وزننده والاصعرّار
افعلاّل وزننده بركمسه ضربه ياخود سانجو كبى بروجع سببيله اولديغى برده بور يشوب بوزوله‌رك دكرمن كبى
دونمك معناسنه‌در يقال ضربه فاصعرّر واصعرّر اى استدار من الوجع مكانه وتقبض صعير زبير وزننده
ابوذرّ الغفارىّ رضى الله عنه حضرتلرينك جدّى اسميدر واصحابدن ثعلبه‌نك پدرى اسميدر ومحدّثيندن عقبه‌نك
پدرى آديدر الصعرورة صادك ضميله بوق بوجكنك بوالديغى بوالغه دينور الصعررة دحرجه وزننده
برنسنه‌يى كره كبى مدوّر قلمق معناسنه‌در التصعرر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر تقول صعررت الشىء
فتصعرر اى استدار الصعبور باى موحده ايله عصفور وزننده باشى كوچك اولان آدمه دينور الصعبر جعفر
وزننده والصنعبر سمندر وزننده وكاه اولوركه غينى ثقيله‌ايله صغنبر دخى ديرلر سدر آغاجنه شبيه بر نوع شجر آديدر
الصعترّ سعتر وزننده ومرادفيدر كه يابانى نوعنه ككيك تعبير اولنور برمحلله فرش اولنسه اورادن هوام وحشرات
مقوله‌سنى فرار ايدرلر شارح ديركه شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون صاد ايله رسم ايدرلر الصعترة دحرجه
وزننده آرى قسمى ككيك اوتى اوتلامق معناسنه‌در يقال صعترّ النحل اذا رعى الصعترّ وبرنسنه‌يى تزيين ايلمك معناسنه‌در
يقال صعترّ الشىء اذا زيّنه الصعاتر صادك فتحيله شديد ودشوار اولان نسنه‌لره دينور يقال امور صعاتر
اى صعاب شداد صعترّ وابو صعترة ايكى رجل آديدر الصعترىّ سعترى وزننده ومرادفيدر كه ماده‌سنده
ذكر اولندى المصعنفر اسم فاعل بنيه‌سيله ايشلك ماضى ونافذ انسان وحيوانه دينور يقال رجل مصعنفر اى ماض
الاصعنفار اسحنفار وزننده انسان ياحيوان كروهى سرعتله فرار ايليه‌رك تارمار اولمق معناسنه‌در يقال
اصعنفرت الحمر اذا انفرّقت واسرعت فرارا وابذعرّت وبوزولمق معناسنه‌در يقال اصعنفرت العنق اذا التوت
الصعفقة دحرجه وزننده والتصعفر تدحرج وزننده بونلرده بيون برطرفه بورلمق معناسنه‌در يقال صعفرت العنق
وتصعفرت اذا التوت وصعفره تارمار ايلمك معناسنه‌در يقال صعفر الخوف الحمر اذا فرّقها الصعفر قافله برفع وزننده

هاوباره وبالق بوره سنه دینور فارسیده اشپل دیرلر یقال اکل الصعفر ای بیض السمك الصعمور زنبور وزننده
قوبی چرخه دینور دولاب معناسنه علی قول قوغه سنه دینور نته که عصمور دخی بومعنایه در الصغر عنب وزننده
والصغارة کرامه وزننده اسملردر عظم مقابلیدر یعنی کوچکلکه دینور که فارسیده خردی ومقابلنه بزرکی دینور
علی قول صغر کلمه سی جرم وجثه جهتیله اولان وصغاره قدروشان جهتیله اولان کوچکلکه مخصوصدر که
مراد حقارت قدردر وصغاره وصغر وصغر فتحتیله وصغران صادك ضمیله مصدرلردر کوچك اولمق
معناسنه در یقال صغر الشیء وصغر صغارة وصغرا وصغرا وصغرانا من الباب الخامس والرابع ضد عظم
الصغیر امیر وزننده والصغار غراب وزننده والصغران سلطان وزننده وصغلردر کوچك شیئه دینور صغیرك
جمعی صغار کلور وصغراء کلور کرماء وزننده ومصغوراء کلورمشیوخاء وزننده الاصاغر والاصاغرة تأنیث
جمعیله اصغرك جمعیدر که افعل تفضیلدر التصغیر تفعیل وزننده والاصغار همزه نك کسریله برنسنه یی
کوچلتمك معناسنه در وبو ابتداء وتدریجا اولور یقال صغر الشیء واصغره اذا جعله صغیرا واصغار ارضك
نباتی صغیر اولمق معناسنه در یقال اصغرت الارض اذا اصار نباتها صغیرا وبرکسه یی خوار وحقیر ایلمك معناسنه درکه
خوارلمق تعبیر اولنور یقال اصغره اذا جعله صاغرا ای ذلیلا وکوچك قربه دیکمك معناسنه در یقال اصغر القربة اذا
خرزها صغیرة وکوچك اولاد بیدا ایلمك معناسنه در یقال اربعوا لیصغروا ای یولدوا الاصاغر الصغیر صادك ضمی
ویای مشدده نك کسریله والصغیر زیادهٔ یایله صغیر لفظندن مصغرلردر المصغرة محسنه وزننده خرده خرده
نباتلو یره وصف اولور یقال ارض مصغرة اذا اصار نبتها صغیرا الصغرة صادك کسریله اخوانك یاخود قومك
الك کوچکنه دینور یقال هو صغرتهم ای اصغرهم ویقال فلان صغرة ابویه وصغرة ولد ابویه ای اصغرهم وتقول
انا من الصغرة ای الصغار وتقول ما صغرنی الا بسنة صغرا من الباب الاول ای ما صغر عنی یعنی فلان بندن همان بریاش
کوچکدر الصاغر ذل وحقارته راضی ومتحمل آدمه دینور جمعی صغره کلور کتبه وزننده قال الشارح یقال
صغر الرجل صغرا من الباب الرابع اذا ذل وهان فهو صاغر الصغر عنب وزننده والصغار سحاب وزننده
والصغارة سحابه وزننده والصغر والصغران صادك ضمیله برآدم ذل وحقارته راضی ومتحمل اولمق
معناسنه درکوجی یتشمدیکندن ناشی یقال صغر الرجل صغرا وصغارا وصغارة وصغرا وصغرانا من الباب الخامس
اذا رضی بالذل وکونش غروبه میل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال صغرت الشمس اذا مالت للغروب
التصاغر تفاعل وزننده کوچکلنمك وکوچك کورنمك معناسنه در یقال تصاغرت الیه نفسه ای صغرت
وکندی نفسنی حقیر کوسترمك معناسنه در یقال تصاغر الرجل اذا تحاقر الاصغران تثنیه بنیه سیله
قلب ایله لسانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه المثل ❊ المرء باصغریه ❊ صغران سحبان وزننده بر موضعدر
صغران عثمان وزننده بر رجل آدیدر الاستصغار برنسنه یی کوچکسمك معناسنه در یقال استصغر الشیء
اذا عده صغیرا صغیر وصغیره جبل وزننده اسامیدندر الصفرة صادك ضمی وفانك سکونیله معروفدر
یعنی الواندن صاری یلق لونه دینور وسیاهه دخی کلمه اضداددن اولور وصفره یمامه ده بر موضع آدیدر وصفره معرفه
اوله رق کچی قسمنك علمیدر که علم جنس اولور اسامه کبی الاصفرار احمرار وزننده والاصفیرار احمیرار وزننده
برنسنه صارارمق معناسنه در یقال اصفر الشیء واصفار اذا اصار ذا صفرة الاصفر صفره دن وصفدر
صاری شیئه دینور الصفرة ثمره وزننده آجلغه دینور قال الشارح ومنه الحدیث صفرة فی سبیل الله خیر
من حمر النعم وهی الجوعة وخلو البطن مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معنا وسائر خلو معنالری صفیردن
مأخوذدر المصفور والمصفر معظم وزننده آج وجائع معناسنه در الاصفران تثنیه بنیه سیله زعفران ایله
التونه علی قول زعفران ایله ورس یعنی یمن زعفرانی والاجهره دیدکلری صاری بویه یه یاخود زعفران ایله قوزی
اوزمه اطلاق اولنور الصفراء التونه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث انه صالح اهل خیبر
علی الصفراء والبیضاء والحلقة ای علی الذهب والفضة والدروع واخلاط اربعه دن خلط معروفه دینور که
مره در لسانمزده دخی صفرا تعبیر اولنور فارسیده زرداب دینور وبور طلمش چکرکه یه دینور ودوه علفلرندن
براوتلق آدیدر که سهل وقومسال یرلرده نابت اولور یبراغی مارول یبراغنه شبیه اولور وحارث بن ابجم نام کسه نك
ومجاشع السلمی نام کسه نك فرسی اسمیدر وحرمین بیننده بر وادی آدیدر حالا وادی الصفراء ایله معروفدر وقاین
آغاجندن یاپلان یایه اطلاق اولنور التصفیر تفعیل وزننده برنسنه یی صارو بویه بویامق معناسنه در یقال صفر
الثوب تصفیرا اذا صبغه بصفرة وبریری خالی قلمق معناسنه در یقال صفر البیت اذا اخلاه وصفلق چالمق معناسنه در

یقال صفر للدابة اذا صات بشفتیه المصفرة محدثه وزننده علامت ونشانلری صاری اولان کسه لره دینور یقال
قوم مصفرة ای علامتهم الصفرة الصفریة صادك ضمیله یمن دیارینه مخصوص برکونه خرما اسمیدر هنوز بسر
ایکن قوریدوب سویق ایچره شکر یرینه وضع ایدرلر وصفریه صادك ضمی وکسریله حروریه طائفه سندن برفرقه یه
اطلاق اولنور عبدالله بن صفار یاخود زیاد بن الاصفر نام رئیسلرینه منسوبلردر یاخود بکزلری صاری اولمغله صاری یه
نسبت اولندیلر یاخود دین وشر یعتدن خالی اولدقلری چون اطلاق اولندی بو خلو معناسندن مأخوذدر ومهالبه
جماعتی که کرم وسماحتله مشهورلردر آنلره ده صفریه اطلاق اولنور جدلری اولان ابو صفره یه منسوبلردر الصفار
غراب وزننده بهمی یعنی پسی پسی دیدکلری کدی اوتنك قوریسنه دینور وقارنده نکون ایدن قورتجغزلره دینور
وقارنده مجتمع اولان صاری صویه دینور استسقا ماده سی کبی وکنه تعبیر اولنان بوجکه دینور قراد کبی ودابه نك
دیشلری دیبلرنده قلان علف بقیه سنه دینور بومعناده صادك کسریله ده جائزدر وبرکوچك بوجك آدیدرکه آت
وقاطر ودوه مقوله سنك طرنقلرنده حادث اولور الصفارة صادك ضمیله صولمش برمرده نباته اطلاق اولنور الصفر
حفر وزننده برآدمك علتدن ناشی قارنده صفار یعنی صاری صو مجتمع اولمق معناسنه در یقال صفر الرجل علی بناء
المجهول فهو مصفور اذا اجتمع فی بطنه الصفار الصفر فتحتیله بر علت آدیدر که انسانك قارننه عارض اولوب بکزنی
کهربا کبی صاراردر وصفر محرم آیی صفر آینه تأخیر ایلمکه دینور جاهلیده اشهر حرمدن اولان محرم آینده
مبادر اولدقلری حرب وغارتی اجرا ایچون تحریمی صفر آینه تأخیر یعنی صفری محرمه بدل ایدرلر ایدی ومنه الحدیث
لاصفر علی قول حدیث مذکورده منفی اولان صفردن مراد علت مرقومه درکه غیره ساری زعم ایدرلر ایدی والمراد
من الحدیث قوله علیه السلام لاعدوی ولاهامة ولاصفر وصفر عقل وهوش وعقد وجزم وکوکل وقلب ولب القلب
معنالرینه درو غربلر زعمنده بر یلان آدیدرکه انسانك قارننده متکون واضلاعه ملتصق اولوب آجقدقده انسانك
ایچریسنی قاورایوب اصیرر علی قول بشقه برجانوردرکه کذلك انسانك جوفنده اولوب آجقدقده ایکوکلرینك ایچ
طرفلرنی اصیرر انسان آجقدقده ایچریسنك صزلدیغی کویا که بوندندر وعلی رأی بر نوع قورتجغزدر که انسانك قارننده
عارض اولور صفار دخی دیرلر شارحك بیاننه کوره مراد صوغلجانلر اوله جقدرکه سغلاندن منبعث اولورلر وصفر آجلغه
دینور جوع معناسنه وشهر صفر معروفدر که محرم عقبنده اولان آیدر وبو منصرفدر وبعضا ممنوع اولور علمیت وتغلیب
لیالی اعتباریله تأنیث علتلرینه مبنی جمعی اصفاردر شارح دیرکه شهر مزبوره صفر تسمیه سی خلو معناسندندر زیرا شهر
مذکورده اهل مکه اطرافه جلب ذخایر ایچون منتشر اولوب مکه خالی قالور ایدی وصفر ملل طاغلرندن برطاغك آدیدر
وصفر وصفور خالی اولمق معناسنه در یقال صفر الاناء صفرا وصفورا من الباب الرابع اذا خلی ویقال صفرت وطاب فلان
اذا مات الصفران تثنیه بنیه سیله سنه دن ایکی شهره اطلاق اولنورکه عهد اسلامده آنلرك بریسی محرم ایله تسمیه
اولندی مراد محرم ایله صفردر جاهلیه ده ایکیسنه صفران اطلاق ایدرلر ایدی الصفر صادك ضمیله نحاس
اقسامندندر یعنی فلزات تسعه دن توجه دینور که معروفدر فارسیده روی دیرلر والتونه ده اطلاق اولنور وبوش نسنه یه
دینور بومعناده صادك حرکات ثلاثه سیله ده جائزدر الصفار عطار وزننده توج پیان آدمه دینور الصفر کتف
وزننده والصفر زبر وزننده بونلرده بوش نسنه یه دینور جمعلری اصفار کلور یقال اناء اصفار کما یقال برمة اعشار
ای خال ویقال آنیه صفر بضم الصاد الاصفار همزه نك کسریله فقیر ومحتاج اولمق معناسنه در یقال اصفر
الرجل اذا افتقر وخالی قلمق معناسنه در یقال اصفر البیت اذا اخلاه الصفر کتف وزننده خلو معناسنه
اولان صفردن وصفدر خالی معناسنه یقال اناء صفر ای خال الصفریة فتحاتله کوز موسمنك اوائلنده بتن نباتلره
دینور علی قول حرارت هوانك چکیلوب برودتك بالتدریج کلمکه بشلدیغی هنکامده نابت اولانلره دینور یاخود
اول ازمنه یه یعنی هر موسمك اوائلنه دینور که ابتدا آینك مدتیدر مثلا یازك وکوزك ابتدا آیلری کبی وصفریه قیونك
وکچی قسمنك سهیل یلدزی طلوعی وقتنده طوغوردقلری دوللره اطلاق اولنور که اول موسم شتا اولور الصفری
بودخی صفریه معناسنه در الصافر اوغری یه اطلاق اولنور صفیردن مأخوذدر یقال هو صافر ای لص
وبرنوع قوش اسمیدرکه بغایت جبان وبی زهره اولور ومطلقا صیصلیق چلار کبی اوتن قوشه اطلاق اولنور
وشکاری اولمیان هر قوشه اطلاق اولنور وصافر احد وفرد معناسنه مستعملدرکه کس وکسنه دیمکدر یقال
ما بالدار من صافر ای احد الصفارة سحاره وزننده کونه اطلاق اولنور صفیری ضرطه در وصفاره باقردن
ایچی بوش دودك طرزنده برنسنه درکه اطفال آنکله کوکرجین قوشلرینه صفیر ایدرلر یاخود اشك قسمی صو ایچسون
دیو آنکله صفیر ایدرلر الصفیرة سفینه وزننده اولان صفیره یه یعنی ایکی ارض بیننده ایکی طرفه ملاصق قوم بعنه

دینور الصفیر صریر وزننده صیصلغه دینور که دوداق ایله چلار لردودك سنی كبی مس چقار رلر فارسیده
هسلك دیرلر و بو خلو معناسندن مأخوذدر وصفیر مصدر اولور صیصلق چالمق معناسنه یقال صفر الرجل صفیرا
من الباب الثانی اذا صات بفیه واشك قسمنی صوایچمکه چاغرمق معناسنه درسببیت مناسبتیله یقال صفر بالحمار
اذا دعاه للماء التصفیر تفعیل وزننده بودخی صیصلق چالمق معناسنه در یقال صفر الرجل بمعنی صفر
بنو الاصفر ملوك رومدر که آنلر اصفر بن روم بن عیصو بن اسحق علیه السلام اولادیدر علی قول سلفده حبش
قومندن بر طائفه آنلر ایله محاربه ایدوب غالب اولملریله مملکتلرینه مالك اولوب واولاد وعیاللرینی سبی ایلملریله آنلردن
حاصل اولان اولاد صاری بكزلو اولدقلری باعث تسمیه اولمشدر زیرا سواد ایله بیاض بیننده متولد اولدیلر مترجم
دیر که سلفده نصاری جمله‌سی روم ایدی افرنج وسائر طوایف نصاری صكره‌دن منشعب اولدیلر حتی زمان
سعادته قدر بلاد شام ومصر روم یدنده ایدی وزمان سعادتده قیصر روم که جمیع نصاری پادشاهی ایدی
تختگاهی شام ایدی اسمی هرقل ایدی حضرتدن عظیم الروم عنوانیله اکا نامه ارسال اولندی ویرموك غزاسنده
بو عزیمتز بنی الاصفراوز ره‌در تدارك كثیره لازمدر دیو یوردیلر پس علی التقدیر بنی الاصفر مطلقا روم طائفه‌سی
اولور که مسقو وانكلیز وفرانسه وسائری داخلدر طائفهٔ واحده‌یه مخصص یوقدر انتهی مرج الصفر سكر
وزننده شامده بر موضعدر الصفاریت عفاریت وزننده فقراء وكدایانه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره
مفردی صفریت در وتاء زائده در وخلو معناسندندر المصفر محدّث وزننده تصفیردن اسم فاعلدر صیصلق
چالیجی دیمکدر ومنه یقال هو مصفر استه ای ضراط صفوریه یانك تخفیفیله عموریه وزننده اردن سنجاغنده
بر بلده آدیدر الصفوریة صادك ضمی ویانك تشدیدیله بر جنس نبات آدیدر صفوراء صادك فتحیله علی قول
صفوره یاخود صفوریاء شعیب علیه السلام حضرتلرینك كریمه‌لری اسمیدر که حلیلهٔ موسی علیه السلام در
الاصافر برنیجه جباله اطلاق اولنور الصفراوات بین الحرمین مرّ الظهران نام محل قربنده بر موضع آدیدر
شارحك بیاننه کوره بر موضع و برنیجه قریه‌دن عبارتدر که وادی الصفراء وجدیده آنلرك داخلندندر الصقر
صادك فتحی وقافك سكونیله هر صید وشكار ایدن قوشه دینور شاهین وطغان جنسندن جمعی اصقر وصقور
وصقوره كلور وصقار كلور صادك كسریله وصقاره كلور هایله وصقر كلور صادك ضمیله شارحك بیانی اوزره صقر
ضرب معناسندن مأخوذدر وجه مذكور اوزره كرك شاهین وكرك طغان انواعندن مطلقا شكاری قوشه دینور
لكن استعمالده چرغ فارسی مقابلنده غالب اولدی که تركیده چاقر تعبیر ایدكلریدر یقال یتصید بالصقور وهی
كل طیر یصید من البزاة والشواهین ویقال صقر صاقر ای حدید البصر وصقر یمامه‌ده بر بیوك سیاه قیا اسمیدر
واكشی سوده دینور یقال جاء بصقر یزوّ الوجه ای باللبن الحامض ودوابّ قسمنك تكلتو كلان برلرینك اكسه‌لرنده
تویدن بردائره‌یه دینور که صاغلو صوللو ایكی دائره اولور خیال بیننده نشان عدّ اولنور ایكیسنه صقران دیرلر وصقر
پكمزه دینور تقول اكلت صقرا ای دبسا وتازه خرمانك وقوری اوزمك شیره‌لرینه دینور تقول نزلت علیه فجأنی
بالصقر ای عسل الرطب اوالزبیب بو معناده فتحتینله ده جائزدر وصقر مصدر اولور صقره كبی كونشك اسیسی
شدتله وجودی چالمق معناسنه یقال صقرته الشمس صقرا وصقرة من الباب الاوّل اذا آذته بحرّها وصقر
چوق طورمقدن ناشی متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء صقر ای آجن ودیوثلغه دینور که اسمیدر یقال فی طبعه
صقر ای قیادة علی الحرم ومستحق اولمیان كسه‌یه لعن ونفرین ایلمكه دینور که اسمیدر جمعلری صقور كلور
وصقار كلور صغار وزننده قال الشارح ومنه الحدیث لایقبل الله من الصقور یوم القیمة صرفا ولا عدلا وهم
الدیوث القواد علی حرمه وكذا فی الحدیث كل صقار ملعون وهو اللعان لمن لایستحق وروی بالسین بو که
کوره صقر مصدر اولمش اولور وصقر اورمق معناسنه در یقال صقره بالعصا صقرا اذا ضربه وصاقور ایله
طاش قیرمق معناسنه در یقال صقر الحجر اذا كسره بالصاقور وسودك اكشیمك معناسنه در یقال صقر اللبن
اذا اشتدّت حموضته وآتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها و بر آدمی یارنسنه‌یی یره چالمق معناسنه در
یقال صقر به الارض اذا ضرب به وصقر اسماء رجالدندر التصقر تفعل وزننده چاقر جنسیله آو ایلمك
معناسنه در یقال تصقر الرجل اذا اصاد بالصقر وآتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال تصقرت النار اذا اتقدت
و بریره‌او یالنوب اكلنمك معناسنه در یقال تصقر بموضع كذا ای تلبث فیه الصقر فتحتینله بیوك میشه آغاجلرینك
یره دوكیلان یپراقلرینه دینور وصقر سقر لفظنده لغتدر که جهنم اسماسندندر الصاقورة باشك كاسه سندن
دماغ اوزره مشرف اولان یرینك ایچ طرفنه دینور وصاقوره اوچنجی فلكك اسمیدر الصاقور طاشچیلرك طاش

قیردقلری بیوك كلنكه دینور که واربو زتعبیر اولنور واكا صوقردخی دینور جوهر وزننده وصاقور لسانه اطلاق
اولنور ضرب معناسندن مأخوذ لردر الصقار كتّان وزننده هر كسه لعن ونفرین ایدر اولان بدزبان كمسنه‌یه
دینور یقال رجل صقار ای لعان وفیه الحدیث كما ذكر وقوغجی‌یه اطلاق اولنور نمام معناسنه وكافره اطلاق
اولنور طعن اسلام ایلدیكیچون ویكمزجی‌یه دینور دبس فروش معناسنه الصقور تنور وزننده دیوث وقوروساغه
دینور الاصقر افعل تفضیلدر شیره معناسنه اولان صقردندر یقال هذا التمر اصقر من هذا ای اكثر صقرا شارح دیر که
فعلی اولمیه‌رق وارد اولمشدر الصقر كتف وزننده شیره‌لو خرمایه وصف اولور یقال رطب صقر مقر ای ذو صقر
مقر كلمه‌سی اتباعدندر الصاقرة داهیهٔ نازله‌یه اطلاق اولنور یقال ازعجته صاقرة ای داهیة نازلة الاصقرار افعلال
وزننده والاصمقرار اضمحلال وزننده سود زیاده‌سیله اكشیمك معناسنه در یقال اصقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته
التصقیر تفعیل وزننده بودخی آتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها الاصتقار والاصطقار افتعال
وزننده بونلرده آتش یانمق معناسنه در یقال اصتقرت النار واصطقرت اذا اتقدت الاصقار همزه‌نك كسریله
كونشك حرارتی آتش كبی پك اسی اولمق معناسنه در یقال اصقرت الشمس اذا اتقدت الصقر والبقر زفر
وزنلرنده والصقاری والبقاری سمانی وزنلرنده بین الناس معروف اولمیان كذب فاحشك واراجیف واباطیلك
اسملریدر ضرب معناسندن مأخوذدرنته که بقر ماده‌سنده ذكر اولندی ومنه یقال جاء بالصقر والبقر وبالصقاری
والبقاری ای بالكذب الصریح صقاری سمانی وزننده بر موضع آدیدر الصوقریر زمهریر وزننده زمزمه
وتغماته اوتن قوشك آوازه‌سنی حكایه‌در الصوقرة دحرجه وزننده قوش قسمی ترجیع وزمزمه ایله اوتمك معناسنه در
یقال صوقر الطائر اذا رجع صوته الصقرة فتحاتله شول صویه دینور که پك چوق طورمش اولوب وایچنه كلب وتلكی
مقوله‌سی جانورلر بول ایلمكله متغیر ومتعفن اولمش اوله الصقرة فرحه وزننده بغایت تیز فهم وچالاك نظر
وشدیدة البصر اولان خاتونه وصف اولور یقال امرأة صقرة ای ذكیة شدیدة البصر صقیر زبیر وزننده اسامیدندر
الصقعر قنفذ وزننده ماء بارده دینور وآجی وغلیظ صویه دینور ومحلده‌نك چوق طورمقله متغیر اولمش صویه دینور
الصقعرة دحرجه وزننده بر آدمك قولغنه حیقرمق معناسنه در یقال صقعر فی اذنه اذا صاح فیه الاصقعرار
اقشعرار وزننده چكركه قسمنه كونش تأثیر ایلمكله اولدقلری یردن بر طرفه كتمك معناسنه در یقال اصقعر الجراد
اذا اصابته الشمس فذهب الصنقعر جردحل وزننده كش دیدكلری بوغرتقوریسنه دینور وصمغ كاچه‌سنه
دینور الصلور سنور وزننده یلان بالغنه دینور جری كبی فارسیده مارماهی دیرلر الصمر صادك فتحی ومیمك
سكونیله والصمور قعود وزننده بر آدمه نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال صمر فلان صمرا
وصمورا من الباب الاول اذا بخل ومنع ویوكسك آقندیدن صو دوز یره اندكدنصكره آهسته‌جه جریان ایدرك سكونت
اوزره اولمق معناسنه در یقال صمر الماء اذا جری من حدور فی مستوی فسكن وهو جار وصمر لاشه رایحه‌سی
كبی منتن رایحه‌یه دینور وتازه مسك رایحه‌سنه دینور وسودك اكشیمك معناسنه در یقال صمر اللبن صمرا من الباب الثانی
اذا صار صامورة كما سیذكر الاصمار همزه‌نك كسریله بودخی نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال
اصمر الرجل اذا بخل ومنع وسودك اكشیمك معناسنه در یقال اصمر اللبن اذا صار صامورة وناس وقت غروبه داخل
اولمق معناسنه در یقال اصمر القوم اذا دخلوا فی الصمیر التصمیر تفعیل وزننده اصمار ایله معنای اوّل وثالثده
مرادفدر یقال صمر الرجل وصمر القوم بمعنی اصمر الصمر صادك كسریله یوكسك آقندیدن نازل وجاری اولان
صونك قرار كاهی اولان دوز یره دینور الصمر صادك ضمیله صبر وزننده ومرادفیدر برشیئك اوجنه وجانبنه دینور
جمعی اصمار كلور ومنه تقول ادهقت الكأس الی اصمارها واصبارها كما مرّ الصمیر امیر وزننده اتی كیكنه
یاپشمش زبون ونحیف وهندی كبی وجودی قوقوری آدمه دینور که وجودندن دائما ترقوقوسی كلور یقال رجل صمیر
ای یابس اللحم علی العظام یفوح منه رایحة العرق الصماری حباری وزننده والصماری حبالی وزننده
والصماری عشاریّ وزننده بر دینور است معناسنه صیمر حیدر وزننده وبعضا میمی مضموم اولور
خوزستان ایله بلاد جبل میاننده بر بلده آدیدر وبصره‌ده بر نهر اسمیدر که اوزرنده نیجه قریه‌لر واردر آنلرك برینه
فقهاء شافعیه‌دن عبد الواحد بن حسین بن محمد منسوبدر الصیمرة هیمنه وزننده ایرانده دینور قرنده بر بلده آدیدر
اعلامدن ابراهیم بن احمد بن الحسین اورادندر وبصره قضاسنده بر ناحیه آدیدر که نهر معقل آغزنده واقعدر قاضی
ابو عبد الله حسن بن علی بن محمد الحنفی وعلمادن بر جماعت اورایه منسوبلردر بونلرك زماندنصكره اوراده عاصم
نام بركسه ظهور ایلمكله ادعای الوهیت ایدوب نیجه بیمغزاندخی عبودیتنده بویان اولدیلرمرد اولدقدنصكره والدینه

دخی پرستش ایلدیلر قصه‌لری تواریخده مسطوردر الصومر جوهر وزننده شجر بادروج اسمیدرکه ترهٔ خراسانی
دیدکلری نباتدر الصمرة تمره وزننده اصلا حلاوتی اولمیان دادسز سوده دینور تقول سقانا صمرة ای لبنا لاحلاوة له
الصامورة بغایت اکشی سوده دینور تقول شربنا صامورة ای لبنا حامضا جدا الصمر فتحتینله سودپك اکشی اولمق
معناسنه در یقال صمر اللبن صمرا من الباب الرابع اذا صار صامورة المتصمر متشمر وزننده دائما کونشه قرشو طوروب
اوتورر اولان آدمه دینور متشمس معناسنه و حبس نفس ایدر اولان کشی یه دینور متحبس معناسنه الصمیر زبیر وزننده
کونش غروب ایده جك وقته دینور الصمعری جعفری وزننده تند و شدید اولان شیئه دینور بو ماده یی جوهری
صعر ذیلنده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر شارح دیرکه بعض ائمه جوهری کبی میمك زیاده سنه ذاهب اولدیلر و صمعری
فرومایه و ناکسه دینور یقال رجل صمعری ای لئیم وشول کسه یه دینور که اکا بروجهله سحر و افسون کار ایلمز اوله یقال
رجل صمعری اذا کان لایعمل فیه سحر ورقیة وقرمزیسی خالص اولان قرمزی شیئه دینور یقال شیء صمعری
ای خالص الحمرة وخبیث وموذی یلانه دینور الصمعر جعفر وزننده شدید شیئه دینور و بر رجل آدیدر و جراح بن
اوفی و یزید بن حذاق نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر و بر ناقه آدیدر وطپراغی قالین یره دینور و بر موضع اسمیدر الصمعور
زنبور وزننده قصیر القامه اوله رق بهادر آدمه دینور یقال رجل صمعور ای قصیر شجاع الصمعرة صادك فتحی و میمك
سکونیله حیوان قسمنك تویلو اوله رق باشنك دریسنه دینور فروة الرأس معناسنه وغلیظ اولان نسنه یه دینور تأنیثی
موصوف اعتباریله در الصمقرة دحرجه وزننده والاصمقرار اسطرار وزننده سود بغایت اکشیمك معناسنه در
یقال صمقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته واصمقرار کونش آتش کبی پك اسی اولمق معناسنه در یقال اصمقرت
الشمس اذا اتقدت المصمقر مقشعر وزننده پك اسی کونه وصف اولور یقال یوم مصمقر ای حار الصنار کتاب وزننده
دلب اسمیدرکه چنار آغاجنه دینور و بو چنار فارسیدن معربدر بونده نونك تخفیفی اکثردر و صنارا یپلك اکیره جك ایکك
اوجنه دینور الصنارة کتابه وزننده قولغه دینور اذن معناسنه و بدخوی آدمه دینور بونده سحاب وزننده جائزدر
و دریدن اولان قلقانك ال طوتجق قولپنه دینور جمعی صنائر کلور و بد ادب کستاخ آدمه دینور هر نقدر نبیه یعنی قدر
وشان صاحبی ایسه ده یقال هو صنارة ای سیئ الادب وان کان نبیها الصنور عجول وزننده بخیل اولوب بدخوی
اولان کسه یه دینور یقال هو صنور ای بخیل سیئ الخلق الصنبور زنبور وزننده شول خرما آغاجنه دینور که
اشاغیسی انجلوب و بداق دیبلری برك و شاخدن متجرد و میوه سی قلیل اوله بوراده قلت عدمدن کنایه در و یالکزجه
و بشقه جه اولان خرما آغاجنه دینور و بیوك خرما اغاجنك دیبندن سوروب چقان فلیزلره و فدانلره دینور و خرما
اغاجنك کوکنه دینور و شول کسه یه دینور که قوم و قبیله سی و اهل و اولادی اولمیوب یالکزجه ضعیف الحال و ذلیل
و حقیر اوله قال الشارح ومنه الحدیث ان کفار قریش کانوا یقولون فی النبی علیه الصلوة والسلام محمد صنبور
فاذا مات انقطع ذکره فانزل الله تعالی ان شانئك هو الابتر و صنبور فرومایه و لئیم و ناکسه اطلاق اولنور و مجرای ماء
اولان کنك و اولوق مقوله سنك آغزینه دینور که صو آندن ایچرویه داخل اولور فم القناة معناسنه و بردق و ابریق
و مطهره مقوله سی اوانیده اولان امزیکه دینور که آندن صو ایچیلور دموردن و تنکه دن و سائردن اولور کذلك
چشمه‌لرده اولان موصلغه اطلاق اولنور یقال شرب من الصنبور وهو قصبة فی الاداوة یشرب منها حدیدا او رصاصا
او غیره و حوضك اولوغنه علی قول حوض یاقندقده طشره آقه جق دلیکنه اطلاق اولنور و کوچك چوجغه
دینور و آفت و داهیه یه اطلاق اولنور وریح بارده یه وریح حاره یه دینمکله اضداددن اولور الصنبرة دحرجه وزننده
خرما اغاجی صنبور اولمق معناسنه در یقال صنبرت النخلة اذا صارت صنبورا و صنبره اسم اولور شول کوبه و فشقی
مقوله سی زبیله و قاذوراته دینور که یرده غلظلنوب قالمش اوله الصنوبر سفرجل وزننده شجر ارز علی قول ثمرینك
اسمیدرکه چام اغاجی اوله جقدر انواع عدیده سی واردر ارزاندن بر نوعدر ثمرینه فستق و کوکنار ایچی تعبیر ایدرلر
الصنبر صادك کسری و نون مشدده نك کسری و فتحیله بارد کونه و وقته و هوایه کذلك حار اولانه دینمکله ضد
اولور صنبور مزبوردن مأخوذدر یقال غداة صنبر ای باردة و حارة و صنبر حسوم تعبیر اولنان ایام عجوزك
ایکنجی کونه دینور صنابر جمعیدر ومنه صنابر الشتاء ای شدة برده و شاعرك اشبو ✿ نطعم الشحم والسدیف
ونسق ✱ المحض فی الصنبر والصراد ✱ بیتنده نونك و بانك تشدیدی و بانك کسره سی ضرورت وزن ایچوندر الصنبر
جعفر وزننده انجه و ضعیف اولان شیئه دینور صنبر زبرج وزننده برطاغك آدیدر و بو ضیبر لفظندن مصحف دکلدر
الصنخر خای معجمه ایله جردحل وزننده والصنخر خنصر وزننده والصناخر علابط وزننده والصنخر
علطوزننده بغایت ایری جثه‌لو ارکك دوه یه دینور و کی ارسلانی کبی عظیم الوجود طویل القامه آدمه دینور

وصنخر خنصر وزننده قوریمش خرما قورغنه دینور و صنخر جردحل وزننده احمق و بون آدمه دینور الصنعبر
جردحل وزننده بدخوی آدمه دینور یقال هو صنعبر ای السیئ الخلق الصنافر قافله و علابط وزننده هر شیئك
بیغش صرف و خالصنه دینور الصنافرة علابطه پدری نامعلوم اولان ولده دینور یقال ولد صنافرة ای لایعرف له اب
بو معنایه در که عربلر الحقه الله بصنافرة دیرلر الحقه بمنقطع الارض بالخافق معناسنه یعنی حق تعالی آنی اقصای
مغربده منتهای ارضه الحاق ایلسون که معدوم و کمنام ایلسون دیمکدن کنایه در الصورة صادك ضمیله شکل
معناسنه در که فارسیده پیکر دینور ترکیده قیلق تعبیر اولنور جمعی صور در صرد وزننده و صور در عنب وزننده
و صور در صادك ضمیله که بو جمع جنسی در یقال شیء حسن الصورة ای الشکل مؤلفك بصائرده بیاننه کوره
صورت اعیان اشیانك مابه الانتقاش اولوب و سائردن مابه الامتیازی اولان نسنه دن عبارتدر و بو ایکی کونه در بری
محسوس در که خاصه و عامه بلکه مطلقا انسان و اکثر حیوان آنی ادراك ایدر انسانك و حمار و فرسك بالمعاینه
صورتلری کبی و بریسی معقول در که آنی خاصه ادراك ایدوب عامه ادراك ایلمز انسانك مختص اولدیغی عقل و رویت
و هر شیئك مخصوص اولدیغی معانی کبی و اشبو ایکی نوعه اشبو خلقناکم ثم صورناکم الآیه کریمه سنده اشارت ربانی
واقعدر و اشبو ان الله خلق آدم علی صورته حدیثنده صورتدن مراد انسانك مختص اولدیغی هیئت و قیافتدر که
بصر و بصیرتله مدرکدر و حق تعالی آنکله انسانی مخلوقات کثیره اوزره تفضیل ایلمشدر و بوراده حق تعالی یه
اضافتی علی سبیل الملك اولوب حاشا علی وجه البعضیة والتشبیه دکلدر نته که بیت الله و ناقة الله دخی علی سبیل
التشریف در انتهی و صوره نوع و صفت معنالرینه استعمال اولنور قال الشارح ومنه الحدیث المذکور
ان الله خلق آدم علی صورته ای صفته ومنه یقال صورة الفعل کذا ای هیئته و صورة الامر کذا ای صفته الصیر
کیس وزننده صورتی پك خوب اولان شیئه دینور یقال شیء صیر ای احسن الصورة التصویر تفعیل وزننده
برنسنه یه صورت و یرمك و صورتلو قلمق و برشیئك صورتنی رسم و نقش ایلمك معناسنه در التصور تفعل وزننده آندن
مطاوعدر صورتلنمك معناسنه در یقال صوره فتصور و تصور ای تشکل تصدیق مقابلی اولان تصور مرتبهٔ
ثانیه ده بوندن مأخوذدر و یره دوشمك معناسنه در که هدّ و اماله معنالرندن مأخوذدر یقال ضربه فتصور ای سقط
الصورة صادك فتحی و واوك سکونیله کیچیك علته شبیه بر عارضه در که انسانك باشنه عارض اولمغله دائما باشی
بتلمك کبی قاشنوب قارشدرلمغه اشتها ایدر تقول اجد فی رأسی صورة وهی شبه حکة فیه حتی یشتهی ان یفلی بعض
اقمسانده تأثیر بخاردن باشده عارض اولان قوقاق ایله ده مفسردر الصور دور وزننده سسلمك معناسنه در
یقال صار الرجل یصور صورا اذا صوّت و برنسنه یی برطرفه طوغری اکمك علی قول اکوب دوشورمك معناسنه در
یقال صار الشیء اذا اماله او هدّه قال فی الاساس صار عنقه الی وتقول صرت الغصن لاجتنی الثمر و برشیئه اماله وجه
ایلمك معناسنه در که یونلمك تعبیر اولنور یقال صار وجهه الیه یصوره و یصیره اذا اقبل به و برنسنه یی فصل و قطع
ایلمك معناسنه در یقال صار الشیء اذا قطعه و فصله و یقال صار الحاکم الحکم اذا قطعه و فصله و صور اسم اولور
خرده و صغیر خرما آغاجلرینه علی قول بر یرده درطوپ مجتمع اولنلرینه دینور جمعی صیران کلور نیران وزننده
و بونك مفردی یوقدر و نهرك قییسنه دینور یقال قعد فی صور النهر ای شطه و خرما آغاجنك کوکنه دینور و صور
ماردین قربنده بر قلعه آدیدر و بیونك صفحه سنه اطلاق اولنور میل معناسندن بمعنی مفعولدر یقال ضرب صوره
ای لیته یعنی صفحة عنقه بنو صور عربدن بر بطن در الصوار کتان وزننده سس معناسندن مبالغه در پك چوق
اوتن قوشه وصف اولور یقال عصفور صوار ای صوّات لکن شارح بونی چاغرانه واران ایکدی قوش ایله
بیان ایلمشدر حتی اساسده دخی عصفور صوار ای تجیب اذا دعی عبارتیله مرسومدر الاصارة همزه نك کسریله
بو دخی برنسنه یی برطرفه اکمك علی قول اکوب دوشورمك معناسنه در الانصیار انفعال وزننده آندن مطاوعدر
یقال اصار الشیء فانصار ای اماله او هدّه فمال او انهدّ الصور فتحتینله برطرفه اکیلمك معناسنه در یقال
صور الشیء صورا من الباب الرابع اذا مال الاصور صوردن وصفدر برطرفه مائل اولان شیئه دینور یقال شیء
اصور ای مائل الصور صادك ضمیله دودك کبی چالدقلری بوینوزه دینور که قلندر طائفه سی قوللنورلر
صوت معناسندن مأخوذدر یقال نفخ فی الصور وهو قرن ینفخ فیه و صور ساحل بحر شامده بر بلده آدیدر
و عبدالله بن صوریا که بوریا وزننده در یهود احبارندن برکسه در که بعد الاسلام مرتد اولدی الصوار کتاب وزننده
والصوار غراب وزننده صغر سورینه دینور قطیع البقر معناسنه و رائحه طیبه یه دینور و بر مقدارجه مسك تعبیر اولنان
عطره دینور جمعی اصوره کلور البسه وزننده الصیار بو دخی کتاب وزننده والصوار رمان وزننده بونلرده صغر

سور يسنه دينور وصوار بن عبدشمس بر رجل در الصارة طاغك بوقريسنه دينور يقال صعد وقعد صارة الجبل
اى اعلاه وصارة المسك فارة المسك اوله جقدر كه مسكى آندن صيررلر وصاره بر موضع آديدر المصور معظم وزننده
بحير بن اوس نام كسه نك قلجى اسميدر الصواران تثنيه بنيه سيله آغزك ايكى جانبنده اولان چكه كمكلرينه دينوركه
قولاق دبنه قدر وارمشدر صوره صادك ضميله بلم صدرندن بر موضع آديدر صارى قصر ايله بر شعب جبل آديدر
وبو غير منصرفدر صرفى دخى جائزدر صورى سكرى وزننده بلاد مزينه ده بر صو آديدر ومدينه قربنده بر صو
اسميدر صوران سحبان وزننده يمنده بر قريه آديدر وعقيق مدينه قربنده بر موضع آديدر صوران صادك
وواو مشدده نك فتحيله حمص قضاسنده بر سنجاق آديدر صور سكر وزننده خابور كنارنده بر قريه آديدر ذو صوير
زبير وزننده عقيق مدينه ده بر موضع آديدر الصهر صادك كسريله خصملغه دينور قرابت معناسنه در يقال
بينهما صهر اى قرابة وختونة جهتيله اولان حرمته دينور كه زوجه نك اناسى وقرنداشى و يكنى كبى اقرب اولان
اقرباسيله زوج بينده اولان حرمت قرابتدن عبارتدر يقال بينهما صهر اى حرمة ختونة وختن معناسنه دركه
قاين انا وقاين اتا و بالدز اوله جقدر جمعى اصهار وصهراء كلور كرماء وزننده ومنه الاصهار اختان شارحك بيانه كوره
صهر ماده سنده مقالات عديده واردر امام ليث قولى اوزره ختن صهردركه بر قوم ايچره متزوج اولان كسيدن
عبارتدر پس ابوان اول آدمك ختن وصهريدر و بعضلره كوره اختان اهل بيت الرجل واصهار اهل بيت المرأه دن
عبارتدر وعند بعض العرب مجموعى اصهاردر واصمعى يه كوره احماء من قبل الزوج واختان من قبل المرأه واصهار
بونلرى جامعدر وامام فراءيه كوره نسب نكاحى حلال اولميان وصهر نكاحى حلال اولان اقربادر بنات عم وخال كبى
وقال الزجاج حرم الله تعالى من النسب سبعا فى قوله تعالى حرمت عليكم امهاتكم الى وبنات الاخت
ومن الصهر سبعا فى قوله العزيز وامهاتكم اللاتى ارضعنكم الى وان تجمعوا بين الاختين ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم
وازهرى بو قولى تصحيح وتصويب ايلدى ومصباحك بيانه كوره امام خليلدن منقولدركه صهر اهل بيت المرأه دن
عبارتدر و بعض عرب احماء واختانك مجموعنى صهر عد ايدرلر وازهرى ديديكه صهر قرابات نسابه مشتملدر كرك ذوى
الارحام وكرك ذوات المحارم اولسون ابوين واخوه واولاد اخوه واعمام واخوال وخالات كبى بونلر اصهار الزوج دركذلك
قرابات زوجه مشتملدر ذوى قرابة المحارم اولنلردن و بونلر اصهار المرأه در وابن السكيت ديديكه زوج طرفندن اب واخ
وعم كبى قريبلر احماء در ومرأه طرفندن اولنلر اختان در وصنفينى اصهار جمع ايدر مؤلف دخى بو وجه اوزره عمومه ذاهب
اولمشدر انتهى وصهر قبر ومزاره دينور وبر آدمك قزينك زوجنه دينوركه داماد اوله جقدر يقال هو صهره اى زوج بنته وقز
قرنداشنك زوجنه دينوركه انشته افندى اوله جقدر يقال هو صهره اى زوج اخته قال الشارح قال على كرم الله وجهه

سبقتكم على الاسلام طرا — غلاما ما بلغت اوان حلم
محمد النبى اخى وصهرى — وحمزة سيد الشهداء عمى
وجعفر الذى يصبح ويمسى — يطير مع الملائكة ابن امى
وبنت محمد سكنى وعرسى — مشوب لحمها بدمى ولحمى
وسبطا احمد ولداى منها — فمن ذا يدعى سهما كسهمى

بوراده صهر قاين آتا ديمكدر المصاهرة مفاعله وزننده والاصهار همزه نك كسريله بر قوم وقبيله دن قز آلمقله
داماد اولمق معناسنه در يقال صاهر القوم وصاهر فيهم واصهر بهم واصهر اليهم اذا صار فيهم صهرا واصهار
بر عسكر آخر عسكره يقلشوب چاتمق معناسنه مستعملدر يقال اصهر الجيش للجيش اذا دنا بعضهم من بعض الصهر
قهر وزننده بر آدمه كونش يك تأثير ايدوب ياقمق معناسنه در يقال صهرته الشمس صهرا من الباب الثالث اذا صحرته
و بر آدم باشنى صهاره ايله يغلمق معناسنه در يقال صهر فلان رأسه اذا دهنه بالصهارة و بر نسنه يى آتشده ارتمك
معناسنه در يقال صهر الشئ اذا اذابه وصهر آتى نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ صهر اى حار وچرويش وقوورق
ياغنى اريدوب قاقرداق ايلمك معناسنه در يقال صهر الشحم اذا اذابه الانصهار انفعال وزننده اريمك معناسنه
مطاوعدر يقال صهر الشئ فانصهر اى اذابه فذاب الصهير امير وزننده اريديلوب صيزدرلمش ياغه وسائر
نسنه يه دينور الاصطهار افتعال وزننده بو دخى ايچ ياغنى اريدوب صيزدرمق معناسنه در يقال اصطهر الشحم
اذا اذابه وايلكمك معناسنه در يقال اصطهر الرجل اذا اكل الصهارة وقباكلرينك صيرتى كونش شعاعندن
ايشلدامق معناسنه در يقال اصطهر الحرباء اذا تلألأ ظهره من حر الشمس الصهر صادك ضميله صهور كلمه سنك
جمعيدركه صبور وزننده دراتى قاوروب ياغنى اريدوب صيزدران آدمه دينوركه قاورمجى و ياغجى اوله جقدر يقال

رجل صهور اى شاوى اللحم ومذيب الشحم الصهارة صادك ضميله كناسه وزننده ذوب اولنمش نسنه يه دينور وذوب
اولنمش چرويش وقوورق پاره لرينه دينوركه قاقرداق تعبير اولنور وايليكه دينوركه كميك ايچره اولور الاصهيرار
احميرار وزننده بو دخى قباكلرينك آرقه سى شمسك شعشعه سندن پارلدامق معناسنه در يقال اصهار الحرباء اذا تلألأ
ظهره من حر الشمس الصهرى صادك كسريله صهريج اسميدركه صوايركله جك مصنعه در صهريج تعبير اولنور
الصيهور طيفور وزننده منبر شكلنده بر نسنه دركه عربلر چاموردن ياپوب اوزرينه باقر مقوله سى اواسبابى وضع
ايدرلر الصاهور ساهور وزننده ومرادفيدركه غلاف قمره دينورتنه كه ماده سنده ذكر اولندى الصير صادك
فتحى و يانك سكونيله والمصير ميمك فتحيله والصيرورة شخوخه وزننده رجوع وتحولى متضمن اوله رق اولمق يعنى
بر نسنه صكره دن بر درلو دخى اولمق معناسنه در يقال صار امر الى كذا صيرا ومصيرا وصيرورة اذا رجع اليه شارح
ديركه اشبو صار ماده سى ايكى كونه مستعملدر برى بلوغ الحال درصار زيد رجلا كبى كه بونده كان بابى كيدر
و بريسى بلوغ فى المضاف در صار زيد الى عمرو كبى كه بونده رجوع وتحولى متضمندر يعنى صكره دن اولمقدر
مصباحك بيانه كوره بر حالتدن بر حالته انتقالى متضمندر مثلا صار زيد غنيا كبى كه ابتداء فقير ايكن غنى اولدى ديمكدر
وصار الامر الى كذا كبى كه عاقبت ايش اكا واروب اولنجه اولدى ديمكدر انتهى وصير وصيرورة ناسك موردلرى اولان
صويه وارمق معناسنه در يقال صار الناس الصير اذا حضروه وصير كسمك معناسنه در يقال صار الشئ صيرا اذا قطعه
واو تجيلر وچايرجيلر يرلرينه دونوب كلمك معناسنه در يقال صار المنتجعون اذا رجعوا الى محاضرهم التصيير تفعيل
وزننده والاصارة اجاره وزننده بر نسنه يى بر صورته واروب اولحالده اولدرمق معناسنه در جاهلى تعليمله عالم
وفقيرى اغنا ايله غنى قيلمق كبى يقال صيره اليه واصاره اليه المصير ميمك فتحيله مصدر ميمى دركه ذكر اولندى واسم
مكان اولور عرفده صولرك آقوب وارديغى موضعه دينور الصير صادك كسريله شول صويه دينوركه دائما ناس
اكا واروب حاضر اولورلر و بر ايشك عاقبت وسرانجامنه دينور بونده صادك فتحيله ده لغتدر و بر شيئك براوجنه
و بر ناحيه سنه اطلاق اولنور تقول انا على صير من امر كذا اى على ناحية منه وقپو ياريغنه دينور يقال نظر من صير
الباب اى من شقه و بالق صلاموره سنه دينور تقول كلت صيرا اى صحناة وعند البعض صلاموره يه شبيه بر نسنه
اسميدر وصلاموره ايله جق طوزلنمش خرده بالقلره دينور و يهود طائفه سنك خاخاملرينه دينور اسقف اليهود معناسنه
وصير طى بلادنده جبل اجأ عندنده بر طاغك آديدر كه سيراف ايله عمان بيننده در ونجد اولكه سنده بر موضع آديدر
الصيور والصيورة صادك فتحى و يانك تشديديله بو دخى بر ايشك عاقبت وسرانجامنه دينور وبو فيعول وزننده در
يقال رجع صيوره وصيورته الى كذا اى مآله وعاقبته وصيور عقل وهوشه اطلاق اولنوركه رأى ورشد ايله بر امرك
عاقبتنى ادراك واول امرى سرانجامنه ابلاغ ايدر يقال ماله صيور اى عقل و يقال ماله بذم ولا صيور وهو ما يصير
اليه من رأى وشول قورومش چايره اطلاق اولنوركه يغمور ياغوب تازه لندكدنصكره ينه دواب ومواشى بر زمان
دخى رعى ايدرلر الصائرة بو دخى ذكر اولنان چايره اطلاق اولنور يقال المواشى ترعى الصيور والصائرة وهو الكلاء
اليابس يؤكل بعد خضرته زمانا الصيرة صادك كسريله قيون وكچى وصغير آغيلنه اطلاق اولنور جمعى صير
كلوركه جنسى در وصير كلور عنب وزننده وصيره يمنده عدن ابين ترابنده بر طاغك آديدر وجوف نام محلده بنو فهم
جماعتندن بر خانمان آديدر يوم صيرة ايام عربدن بر يوم معروفدر الصبارة كتابه وزننده بو دخى صغر وقيون وكچى
آغيلنه دينور ام صيور سفود وزننده شول مشتبه وملتبس و پيچيده خصوص وماده يه اطلاق اولنوركه
رأى وتدبيره منفذ ومدخلى اولميه صيره تمره وزننده يمنده بر موضع آديدر الصير كبس وزننده
جماعته اطلاق اولنور وقبر ومزاره اطلاق اولنور الصبار دبار وزننده زيل آوازينه
دينور تقول سمعت الصبار اى صوت الصنج التصبير تفعل وزننده بر كسه
خلق ياخلق جهتيله پدرينه بكزه مك معناسنه دركه پدرينه
چكمك تعبير اولنور يقال تصير اباه اذا نزع
اليه فى الشبه تجز بحمد الله
تعالى

م

قد تم طبع الجلد الاول من الاوقيانوس فى ترجمة القاموس بالعون الربانى ويتلوه الجلد الثانى بالتسهيل الصمدانى
ان شاء الله تعالى والحمد لله والصلوة على نبيه اولا وآخرا فى اواسط ذى الحجة الشريفة لسنة ثلثين ومائتين والف

